SFÂNTA

SCRIPTURĂ

A

VECHIULUI ȘI NOULUI TESTAMENT.

EDITIUNE NOUĂ. REVĂZUTĂ DUPĂ TESTURILE ORIGINALE

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

ȘI PUBLICATĂ, DE SOCIETATEA BIBLICĂ PENTRU BRITANIA
ȘI STRĂINĂTATE.

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

BUCUREȘTI
1909.

532
430.019

TIPOGRAFIA PALLAS, SOCIETATE PE ACTIL, BUDAPEST.

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

CUPRINDEREA VECHIULUI TESTAMENT.

Facerea. Întâia carte a lui Moisi	are	50 cap.	Proverbele lui Solomon	are	31 cap.
Exodul. A doua carte a lui Moisi	„	40 „	Eclesiastul	„	12 „
Leviticul. A treia carte a lui Moisi	„	27 „	Cântarea Cântărilor	„	8 „
Numerii. A patra carte a lui Moisi	„	36 „	Cartea lui Isaia	„	66 „
Deuteronomul. A cincea carte a lui Moisi	„	34 „	Cartea lui Ieremia	„	52 „
Iosua	„	24 „	Plângerile lui Ieremia	„	5 „
Cartea Judecătorilor	„	21 „	Cartea lui Ezekiel	„	48 „
Cartea Rutei	„	4 „	Cartea lui Daniel	„	12 „
Cartea întâia a lui Samuel	„	31 „	Cartea lui Osea	„	14 „
Cartea a doua a lui Samuel	„	24 „	Cartea lui Ioel	„	3 „
Cartea întâia a Regilor	„	22 „	Cartea lui Amos	„	9 „
Cartea a doua a Regilor	„	25 „	Cartea lui Obadia	„	1 „
Cartea întâia a Cronicelor	„	29 „	Cartea lui Iona	„	4 „
Cartea a doua a Cronicelor	„	36 „	Cartea lui Mica	„	7 „
Cartea lui Ezra	„	10 „	Cartea lui Nahum	„	3 „
Cartea lui Neemia	„	13 „	Cartea lui Habakuk	„	3 „
Cartea Esterei	„	10 „	Cartea lui Zefania	„	3 „
Cartea lui Iov	„	42 „	Cartea lui Haggai	„	2 „
Cartea Psalmilor	„	150 „	Cartea lui Zacharia	„	14 „
			Cartea lui Malachi	„	4 „

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

CUPRINDEREA NOULUI TESTAMENT.

Sfânta evangelie dupre Matei	are	28 cap.	Epistola apostolului Pavel întâia către Timotei	are	6 cap.
Sfânta evangelie dupre Marcu	„	16 „	Epistola apostolului Pavel a doua către Timotei	„	4 „
Sfânta evangelie dupre Luca	„	24 „	Epistola apostolului Pavel către Tit	„	3 „
Sfânta evangelie dupre Ioan	„	21 „	Epistola apostolului Pavel către Filemon	„	1 „
Faptele apostolilor	„	28 „	Epistola apostolului Pavel către Ebrei	„	13 „
Epistola apostolului Pavel către Romani	„	16 „	Epistola generală a lui Iacob	„	5 „
Epistola apostolului Pavel întâia către Corinteni	„	16 „	Epistola generală întâia a lui Petru	„	5 „
Epistola apostolului Pavel a doua către Corinteni	„	13 „	Epistola generală a doua a lui Petru	„	3 „
Epistola apostolului Pavel către Galateni	„	6 „	Epistola generală întâia a lui Ioan	„	5 „
Epistola apostolului Pavel către Efeseni	„	6 „	Epistola generală a doua a lui Ioan	„	1 „
Epistola apostolului Pavel către Filippeni	„	4 „	Epistola generală a treia a lui Ioan	„	1 „
Epistola apostolului Pavel către Colosseni	„	4 „	Epistola generală a lui Iuda	„	1 „
Epistola apostolului Pavel întâia către Tessalonicени	„	5 „	Apocalipsul sfântului Ioan Teologul	„	22 „
Epistola apostolului Pavel a doua către Tessaloniceni	„	3 „			

CIPRIAN BUNOHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

FACEREA.

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

ÎNTÂIA CARTE A LUI MOISI.

Crearea lumei.

1 La [a] început [b] creă Dumnezeu cerul
și pământul. 2 Și fără formă și de-
sert erà pământul: și întunerec *erà* pre-
ste fața adâncului: [c] și Spiritul lui Dum-
nezeu se purtà pe deasupra apei.

3 [d] Și Dumnezeu zise: [e] Să fie lumină:
și fu lumină. 4 Și văzù Dumnezeu lu-
mina, că bună *este;* și Dumnezeu des-
părți lumina de întunerec. 5 Și Dum-
nezeu numì lumina [f] ziuă: și întunerecul
îl numì noaptè. Așà fu seara și fu dimi-
neața ziua întâia.

6 Și Dumnezeu zise: [g] Să se facă un
întins între ape, care să despartă ape de
ape. 7 Și Dumnezeu făcù întinsul, [h] și
despărți apele cele de sub acest întins
de apele [i] cele deasupra acestui întins:
și se făcù așà. 8 Și Dumnezeu numì
întinsul cer. Așà fu seara și fu dimineața
ziua a doua.

9 Și Dumnezeu zise: [j] Să se adune
apele cele de sub cer la un loc, și să se
arate uscatul; și se făcù așà. 10 Și
Dumnezeu numì uscatul pământ, și adu-
nătura apelor o numì mări: și văzù
Dumnezeu că *aceasta este* bine. 11 Și
Dumnezeu zise: [k] Să producă pământul
iarbă, verdeață purtând semență, *și*
pomi [l] fructiferi purtând fructe dupre
felul lor, a căror semență *să fie* într'înșii
pe pământ: și se făcù așà. 12 Și pă-
mântul produse iarbă, verdeață purtând
semență dupre felul ei, și pomi purtând
fructe cu semență într'înșii dupre felul
lor: și văzù Dumnezeu că *aceasta este*
bine. 13 Așà fu seara și fu dimineața
ziua a treia.

14 Și Dumnezeu zise: Să se facă [m] lu-
minători pe întinsul cerului, ca să des-
partă ziua de noapte, și cari să serve
de semne [n] pentru timpuri, zile și ani;
15 Și să fie luminători pe întinsul ceru-
lui, ca să lumineze pe pământ: și se făcù
așà. 16 Și Dumnezeu [o] făcù pre cei
doi luminători mari: pre luminătorul
cel mare, ca să guverneze ziua, [p] și pre
luminătorul cel mai mic, ca să guverneze
noaptea: *făcù* și [q] stelele. 17 Și-i puse
pre ei Dumnezeu în întinsul cerului, ca
să lumineze pământul: 18 Și [r] să gu-
verneze ziua și noaptea, și să despartă
lumina de întunerec; și văzù Dumnezeu
că *aceasta este* bine. 19 Așà fu seara
și fu dimineața ziua a patra.

20 Și Dumnezeu zise: Să producă
apele mulțime de animale viețuitoare, și
pasări să sboare pe deasupra pământu-
lui, sub întinsul cerului. 21 Și [s] Dumne-
zeu creă chiții cei mari, și toate animalele
viețuitoare ce se mișcă, pre cari apele
le-au produs cu abundență dupre felul
lor, și toate pasările înaripate dupre fe-
lul lor; și văzù Dumnezeu că *aceasta*
este bine. 22 Și Dumnezeu le binecu-
vântă, zicând: [t] Creșteți și vă înmulțiți,
și umpleți apele în mări: și pasările să
se înmulțească pe pământ. 23 Așà fu
seara și fu dimineața ziua a cincea.

24 Și Dumnezeu zise: Să producă pă-
mântul animale viețuitoare dupre felul
lor, vite și târîtoare și fiare pe pământ
dupre felul lor; și se făcù așà. 25 Și
Dumnezeu făcù fiarele depe pământ
dupre felul lor, și vitele dupre felul lor,
și toate târîtoarele depe pământ dupre
felul lor; și văzù Dumnezeu că *aceasta*
este bine.

FACEREA. *Capul 1.*
a Ioan 1. 1, 2. Ebr. 1. 10.
b Ps. 8. 3. & 33. 6. Fapt. 14. 15. & 17. 24. Col. 1. 16, 17. Ebr. 11. 3.
c Ps. 33. 6. Isa. 40. 13, 14.
d Ps. 33. 9.
e 2 Cor. 4. 6.
f Ps. 74. 16.
g Iov. 37. 18. Ps. 136. 5.
h Prov. 8. 28.
i Ps. 148. 4.
j Iov. 26. 10. & 38. 8. Ps. 33. 7. & 95. 5.
k Ebr. 6. 7.
l Luc. 6. 44.
m Deut. 4. 19.
n Ps. 74. 17.
o Ps. 136. 7, 8, 9.
p Ps. 8. 3.
q Iov. 38. 7.
r Ier. 31. 35.
s Cap. 6. 20
t Cap. 8. 17.

Omul chipul lui Dumnezeu.

26 Şi Dumnezeu zise: [u] Să facem om dupre chipul nostru, dupre asemănarea noastră, care [v] să stăpânească preste peştii mării, şi preste pasările cerului, şi preste patrupede, şi preste tot pământul, şi preste toate târîtoarele, cari se târăsc pe pământ. 27 Şi Dumnezeu creă pre om [x] dupre chipul său, dupre chipul lui Dumnezeu îl creă pre dânsul, [y] bărbat şi femeie îi creă pre ei. 28 Şi Dumnezeu îi binecuvântă, şi Dumnezeu le zise: [z] Creşteţi şi vă înmulţiţi, şi umpleţi pământul, şi-l supuneţi pre dânsul, şi domniţi preste peştii mării, şi preste pasările cerului, şi preste toate animalele câte se mişcă pe pământ.

29 Şi Dumnezeu zise: Iată v'am dat vouă toată iarba purtând semânţă, care *creşte* preste tot pământul, şi tot pomul fructifer purtând semânţă: acestea *vor fi* [a] vouă spre mâncare: 30 Şi la [b] toate animalele pământului, şi la toate [c] pasările cerului, şi la tot ce se târăşte pe pământ şi are în sine suflet viu, *dau* toată iarba verde spre mâncare. 31 Şi se făcù aşà. Şi [d] Dumnezeu se uità la toate câte făcù, şi iată *erau* bune foarte. Aşà fu seara şi fu dimineaţa ziua a şasea.

Sabatul.

2 Aşà s'a sfârşit cerul şi pământul şi [a] toată oştirea lor. 2 Şi sfârşind Dumnezeu în [b] ziua a şaptea lucrările sale, pre care le-a făcut, s'a repausat în ziua a şaptea de toate lucrările sale, care le-a făcut. 3 Şi Dumnezeu [c] binecuvântă ziua a şaptea, şi o sfinţì pre ea: că întru aceasta s'a repausat el de toate lucrările sale, pre care Dumnezeu le creă *şi* le făcù.

Omul în raiu.

4 [d] Aşà fu naşterea cerului şi a pământului, când acestea au fost create, în ziua în care Domnul Dumnezeu făcù pământul şi cerul: 5 Şi toată [e] planta câmpului, care mai înainte nu erà pe pământ, şi toată iarba câmpului care mai înainte nu răsărise: că Domnul Dumnezeu încă nu [f] ploase pe pământ, şi om nu *se aflà*, ca [g] să lucreze pământul. 6 Şi aburi se suiau depe pământ, şi udau toată faţa pământului.

7 Şi Domnul Dumnezeu formă pre om *din* [h] pulberea pământului, şi [i] suflă în [j] nările lui suflare de vieaţă, şi *aşà* [k] se făcù omul în fiinţă vie.

8 Şi Domnul-Dumnezeu plantă [l] grădină în [m] Eden despre [n] răsărit, şi în aceasta [o] puse el omul pre care l-a făcut. 9 Şi Domnul Dumnezeu făcù să răsară din pământ [p] tot felul de arbori frumoşi la vedere şi buni la mâncare: şi [q] pomul vieţii în mijlocul grădinii: [r] şi pomul cunoştinţii binelui şi al răului. 10 Şi fluviu ieşià din Eden, ca să adăpe grădina, şi de acolo se despărţià în patru râuri. 11 Numele unuia Pison: acela *e* care încunjură [s] tot pământul Havila, unde *este* aur. 12 Şi aurul acelui pământ *este* bun: acolo *este* [t] bdeliu şi piatră onichină. 13 Şi numele râului al doilea Ghihon: acela *e* care încunjură tot pământul Cuş. 14 Şi numele râului al treilea [u] Hiddekel: acela *e* care curge spre răsăritul Assiriei; şi râul al patrulea Eufrat.

15 Şi Domnul Dumnezeu luă pre om, şi-l [v] puse în grădina Eden, ca să o lucreze, şi să o păzească.

Porunca lui Dumnezeu.

16 Şi Domnul Dumnezeu porunci omului, zicând: Din toţi pomii acestei grădini vei mâncà: 17 [x] Dar din pomul cunoştinţii binelui şi al răului, dintr'acesta [y] să nu mănânci, că în ziua în care dintr'însul vei mâncà, [z] vei murì.

18 Şi Domnul Dumnezeu zise: Nu *este* bine să fie omul singur: [a] îi voiu face

---

u Cap. 5. 1. Ps. 100. 3. Fapt. 17. 26. 1 Cor. 11. 7. Col. 3. 10.
v Cap. 9. 2. Mat. 19. 4. Ps. 127. 3. & 128. 3. 4.
x 1 Cor. 11. 7.
y Cap. 5. 2.
a Cap. 9. 3. Ps. 104, 14, 15. Fapt. 14. 17.
b Ps. 145 15, 16.
c Iov. 38. 41.
d Ps. 104. 24. 1 Tim. 4. 4.

Capul 2.

a Ps. 33. 6.
b Esod. 20. 11. & 31. 17. Ebr. 4. 4.
c Neem. 9. 14. Isa. 58. 13.
d Ps. 90. 1, 2.
e Ps. 104. 14.
f Iov. 38. 26. 27, 28.
g Cap. 3. 23.
h Cap. 3. 19, 23. Ps. 103. 14. Isa. 64. 8. 1 Cor. 15. 47.
i Iov. 33. 4. Fapt. 17. 25.
j Isa. 2. 22.
k 1 Cor. 15. 45.
l Cap. 13. 10. Isa. 51. 3.
m Cap. 3. 24.
n Cap. 4. 16.
o Vers. 15.
p Ezec. 31. 8.
q Cap. 3. 22. Prov. 3. 18. Apoc. 2. 7.
r Vers. 17.
s Cap. 25. 18.
t Num. 11. 7.
u Dan. 10. 4.
v Vers. 8.
x Vers. 9.
y Cap. 3. 1, 3, 11, 17.
z Rom. 6. 23. 1 Cor. 15. 56.
a Cap. 3. 12. 1 Cor. 11. 9.

lui ajutor, care *să fie* asemenea lui. 19 [b] Că Domnul Dumnezeu, după ce formă din pământ toate animalele câmpului și toate pasările cerului, [c] adusu-le-au la Adam, ca să vază, cum să le numească: și la toată vieţuitoarea numele ce i l-a dat Adam, acesta *fu* numele ei. 20 Și Adam puse nume la toate vitele și la pasările cerului, și la toate fiarele câmpului: și pentru Adam nu se află ajutor, care *să fie* asemenea lui.

Crearea femeii; Căsătoria.

21 Și Domnul Dumnezeu făcù să cadă preste Adam un [d] somn adânc, și el adormì: și luă una din coastele lui, și restrânse carnea la locul ei. 22 Și Domnul Dumnezeu, din coasta pre care o luase din Adam, formă pre femeie, și [e] o aduse la Adam. 23 Atunci zise Adam: Astădată, da, aceasta *este* [f] os din oasele mele, și carne din carnea mea!: aceasta se va numì bărbată (Ișa) că [g] din bărbat (Iș) este luată. 24 [h] Deaceea bărbatul va lăsà pre părintele său și pre mama sa, și se va lipì de femeia sa: și vor fi un corp. 25 [i] Și amândoi erau goi, Adam și femeia sa, și nu [j] se ruşinau.

Ispitirea și căderea omului.

3 Și [a] șerpele erà cel [b] mai viclean din toate animalele pământului, pre care le-a fost făcut Domnul Dumnezeu: și el a zis către femeie: Ce, se poate ca Dumnezeu să fie zis, ca voi să nu mâncaţi din toţi pomii grădinei!.. 2 Și zise femeia către șerpe: Din fructele pomilor grădinii putem mâncà: 3 [c] Dar din fructele pomului, cel din mijlocul grădinii, a zis Dumnezeu: Dintr'însul să nu mâncaţi, nici să vă atingeţi de dânsul, ca să nu muriţi. 4 [d] Și șerpele a zis către femeie: Nu veţi muri!; 5 Că Dumnezeu știe, că în ziua în care veţi mâncà dintr'însul, [e] se vor deschide ochii voștri, și veţi fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul.

6 Și văzù femeia, că fructul pomului *este* bun la mâncare și plăcut ochilor, și de dorit pomul spre a face înţelept, și luă ca din fructul lui, și [f] mâncă: și dete și bărbatului ei împreună cu dânsa, [g] și el mâncă. 7 [h] Și se deschiserà ochii la amândoi, [i] și cunoscând că *erau* goi, prinseră frunze de smochin și-și făcură pestelce.

8 Și ei auziră [j] vocea Domnului Dumnezeu, umblând în recoarea zilei prin grădină: și Adam și femeia sa [k] se ascunseră dela faţa Domnului Dumnezeu printre arborii grădinii. 9 Și Domnul Dumnezeu strigă pre Adam, și îi zise: Unde eşti? 10 Și el răspunsă: Vocea ta o auzii în grădină, [l] și mă temui, pentru că *sunt* gol: și mă ascunsei. 11 Și el zise: Cine ţi-a spus ţie că *eşti* gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care'ţi poruncii ca să nu mănânci? 12 Și Adam zise: [m] Femeia pre care mi-ai dat-o *să fie* cu mine, aceea mi-a dat din pom, și am mâncat. 13 Și Domnul Dumnezeu zise către femeie: Pentru ce ai făcut aceasta? Iar femeia a zis: [n] Șerpele m'a amăgit, și am mâncat.

Blestemul și întâia făgăduinţă.

14 Și Domnul Dumnezeu zise [o] șerpelui: Fiindcă tu ai făcut aceasta, blestemat *să fii* tu între toate animalele și între toate fiarele pământului: pe pântecele tău vei umblà, și [p] pulbere vei mâncà în toate zilele vieţii tale. 15 Și dușmănie voiu pune între tine și între femeie, și între [r] semînţia ta și între [s] semînţia ei: [t] aceasta va zdrobì capul tău, și tu îi vei împunge călcâiul ei.

16 Și către femeie zise: Voiu înmulţì durerile sarcinei tale: [u] tu cu durere vei naște fii, [v] și dupre bărbatul tău *vor fi* dorinţele tale, și el [x] te va stăpânì.

17 Și către Adam zise: [y] Fiindcă tu ai ascultat de vocea femeiei tale, [z] și ai mâncat din pomul, [a] despre care ţi-am

---

b Cap. 1. 20, 24. *c* Ps. 8. 6. *d* Cap. 15. 12. *e* Prov. 18. 22. Ebr. 13. 4. *f* Cap. 29. 14. 2 Sam. 5. 1. Efes. 5. 30. *g* 1 Cor. 11. 8. *h* Cap. 31. 15. Mat. 19. 5. 1 Cor. 6. 16. Efes. 5. 31. *i* Cap. 3. 7. *j* Isa. 47. 3.

Capul 3.

a Apoc. 12. 9. *b* Mat. 10. 16. *c* Cap. 2. 17. *d* 2 Cor. 11. 3. 1 Tim. 2. 14. *e* Fapt. 26. 18. *f* 1 Tim. 2. 14. *g* Vers. 12. 17. *h* Vers. 5. *i* Cap. 2. 25. *j* Iov 38. 1. *k* Iov 31. 33. *l* 1 Ioan 3. 20. *m* Iov 31. 33. *n* 1 Tim. 2. 14. *o* Isa. 65. 25. *p* Mat. 3. 7. Fapt. 13. 10. 1 Ioan 3. 8. *r* Isa. 7. 14. Mat. 1. 23, 25. 35. Gal. 4. 4. *s* Rom. 16. 20. 1 Ioan 5. 5. Apo. 11. 7, 17. *t* Ps. 48. 6. Isa. 13. 8. Ioan 16. 21. 1 Tim. 2. 15. *u* Cap. 4. 7. *v* 1 Cor. 11. 3. Efes. 5. 22, 23, 24. 1 Pet. 3. 1, 5, 6. *x* 1 Sam. 15. 13. *y* Vers. 6. *z* Cap. 2. 17. *a* Isa. 24. 5, 6. Rom. 8. 20.

poruncit, zicând: Dintr'însul să nu mănânci, [b]blestemat *să fie* pământul din cauza ta, [c]cu dureri vei mâncà dintr'însul în toate zilele vieţei tale: 18 [d]Spini şi pălămidă îţi va creşte ţie, şi [e]vei mâncà iarba câmpului: 19 [f]Întru sudoarea feţei tale vei mâncà pâne, până ce te vei întoarce în pământul din care eşti luat: [g]că ţărână *eşti*, şi [h]în ţărână te vei întoarce.

Isgonirea din raiu.

20 Şi Adam chemă numele femeiei sale Eva: că fu muma tutulor celor vii. 21 Şi Domnul Dumnezeu făcù lui Adam şi femeiei sale tunici de piele, şi-i îmbrăcă pre ei.

22 Şi Domnul Dumnezeu zise: [i]Iată Adam se făcù ca unul din noi, cunoscând binele şi răul; dar ca nu cumva să întindă mâna sa, şi [j]să ia şi din pomul vieţei, şi mâncând să trăcască în etern: 23 Deaceea Domnul Dumnezeu îl scoase pre el afară din grădina Eden, [k]ca să lucreze pământul din care fu luat. 24 Aşà alungă el pre Adam; şi [l]despre răsăritul grădinii Eden puse Cherubimi, şi flacăra sabiei ce se învârtià, ca să păzească calea *la* pomul vieţei.

Copiii lui Adam.

4 Şi Adam cunoscù pre Eva femeia sa, care concepù, şi născù pre Cain, şi a zis: Am dobândit om prin Domnul. 2 Şi ea mai născù pre fratele lui, pre Abel: şi Abel erà păstor de oi, şi Cain erà [a]lucrător de pământ.

3 Şi după câtva timp Cain a adus [b]din fructele pământului dar Domnului. 4 Şi Abel aduse şi el [c]din cele întâiu-născute ale oilor sale şi din grăsimea lor. 5 Şi Domnul [d]căută spre Abel şi spre darul lui; şi spre Cain şi spre darul lui nu căută; şi Cain se aprinse foarte, [e]şi fruntea i-se plecă. 6 Şi zise Domnul către Cain: Pentru ce te-ai mâniat? şi pentru ce fruntea ţi-s'a plecat? 7 Au doară tu, când faci bine, nu *eşti* cu fruntea rădicată? şi când nu faci bine, pedeapsa păcatului să nu fie la uşă? De tine se ţine dorinţa lui, şi tu poţi să-l stăpâneşti pre el.

Cain ucide pe frate-său.

8 Şi Cain vorbì lui Abel fratelui său. Şi când erau ei la câmp, s'a sculat Cain asupra fratelui său Abel, [f]şi l-a omorât pre el.

9 Şi Domnul zise către Cain: [g]Unde-*i* Abel fratele tău? Şi el îi răspunse: [h]Nu ştiu: au nu cumva păzitorul fratelui meu *sunt* eu? 10 Şi *Dumnezeu* zise: Ce-ai făcut?: vocea sângelui fratelui tău [i]strigă din pământ către mine. 11 Şi acum blestemat *să fii* tu, *isgonit* din *acest* pământ, care şi-a deschis gura sa, să primească sângele fratelui tău din mâna ta. 12 Când vei lucrà tu pământul, el să nu-ţi mai dea ţie puterea sa: şi tu rătăcind şi fugitiv vei fi pe pământ. 13 Şi Cain zise către Dumnezeu: Pedeapsa mea *este* mai mare decât pot eu purtà. 14 [j]Iată tu mă alungì astăzi depe acest pământ, şi [k]dela faţa ta să mă ascund: rătăcind voiu fi şi fugitiv pe pământ: şi va fi, [l]că oricine mă va aflà, mă va omorî. 15 Şi Dumnezeu îi zise: Deaceea oricine va ucide pre Cain, [m]de şapte ori mai mult se va pedepsì. Şi Dumnezeu [n]puse semn lui Cain, pentru ca oricine l-ar aflà pre el, să nu-l omoare.

16 Şi Cain [o]ieşì dela faţa lui Dumnezeu, şi locuì în pământul Nod, spre răsăritul Edenului.

Urmaşii lui Cain.

17 Şi Cain cunoscù pre femeia sa, care concepù, şi născù pre Enoch: şi el zidì cetate, [p]şi cetatea o chemă Enoch, dupre numele fiului său. 18 Şi lui Enoch se născù Irad: şi Irad născù pre Mehujael: şi Mehujael născù pre Metusael: şi Metusael născù pre Lamech.

19 Şi Lamech îşi luă două femei, numele uneia erà Ada, iar numele celei-

---

b Iov 5. 7.
c Iov 31. 40.
d Ps. 104. 14.
e Eccl. 1. 13. 2 Thes. 3. 10.
f Cap. 2. 7.
g Iov. 21. 26. Ps. 104. 29. Rom. 5. 12.
h Vers. 5.
Ier. 22. 23.
i Cap. 2. 9.
j Cap. 4. 2.
k Cap. 2. 8.
l Ps. 104. 4.

Capul 4.

a Cap. 3. 23.
b Num 18. 12.
c Prov. 3. 9.
d Ebr. 11. 14.
e Cap. 31. 2.
f Mat. 23. 35.
g Ps. 9. 12.
h Ioan 8. 44.
i Ebr. 12. 24.
j Iov. 15. 20—24.
k Ps. 51. 11.
l Cap. 9. 6.
m Ps. 79. 12.
n Ezec. 9. 4, 6.
o 2 Reg. 13. 23
p Ps. 49. 11.

lalte Tila. 20 Și născù Ada pre Iabal: acesta fu părintele locuitorilor în corturi și al *păstorilor de* vite. Și numele fratelui său *era* Iubal: acesta fu [q] părintele tutulor cântătorilor cu citară și cu cimpoiu. 22 Și Tila născù pre Tubal-Cain, care erà bătător de tot felul de instrumente de aramă și de fer: și sora lui Tubal-Cain *era* Noema. Și Lamech zise femeilor sale:

23 Ada și Tila, ascultați vocea mea. Voi, femeile lui Lamech, luați în urechi cuvântul meu; Eu am ucis bărbat pentru ranele mele, 24 Și tânăr pentru vânătăile mele: [r] Dacă pentru Cain fu răsbunarea de șapte ori, apoi pentru Lamech *va fi* de șaptezeci de ori câte șapte.

Set și Enos.

25 Și Adam cunoscù pre femeia sa, care născù un fiu, și [s] ea chemă numele lui Set, *zicând:* Mi-a dat Dumnezeu altă semânță în locul lui Abel, pre care-l ucise Cain. 26 Încă și lui Set [t] se născù fiu, și el chemă numele lui Enos. Atunci începură [u] a invocà numele Domnului Dumnezeu.

Genealogia patriarhilor dela Adam până la Noe.

5 Și aceasta *este* [a] cartea generațiunilor lui Adam: în ziua în care creă Dumnezeu pre om, dupre [b] asemănarea lui Dumnezeu îl făcù pre dânsul. 2 [c] Bărbat și femeie creă pre ei, și-i binecuvântă, și chemă numele lor om, în ziua în care-i creă pre ei.

3 Și Adam erà de o sută treizeci de ani, când născù *fiu* dupre chipul său, dupre asemănarea sa, și-i [d] chemă numele lui Set. 4 [e] Și Adam trăi, după ce născù el pre Set, opt sute de ani: [f] și născù fii și fete. 5 Și toate zilele lui Adam, câte a trăit el, au fost nouă sute treizeci de ani: [g] și murì.

6 Și Set erà de o sută cinci ani, când [h] născù pre Enos. 7 Și Set trăi, după ce nascù pre Enos, opt sute șapte ani; și născù fii și fete. 8 Și toate zilele lui Set au fost nouă sute doisprezece ani; și murì.

9 Și Enos erà de nouăzeci de ani, când născù pre Cainan. 10 Și Enos trăi, după ce născù pre Cainan, opt sute cincisprezece ani: și născù fii și fete. 11 Și toate zilele lui Enos au fost nouă sute cinci ani: și murì.

12 Și Cainan erà de șaptezeci de ani, când născù pre Maalaleel. 13 Și Cainan trăi, după ce născù pre Maalaleel, opt sute patruzeci ani: și născù fii și fete. 14 Și toate zilele lui Cainan au fost nouă sute zece ani: și murì.

15 Și Maalaleel erà de șasezeci și cinci de ani, când născù pre Iared. 16 Și Maalaleel trăi, după ce născù pre Iared, opt sute treizeci de ani: și născù fii și fete. 17 Și toate zilele lui Maalaleel au fost opt sute nouăzeci și cinci de ani: și murì.

18 Și Iared erà de o sută șasezeci și doi de ani, când născù pre [i] Enoch. 19 Și Iared trăi, după ce născù pre Enoch, opt sute de ani: și născù fii și fete. 20 Și toate zilele lui Iared au fost nouă sute șasezeci și doi de ani: și murì.

21 Și Enoch erà de șasezeci și cinci de ani, când născù pre Methusalah. 22 Și Enoch, după ce născù pre Methusalah, [j] umblă după Dumnezeu trei sute de ani, și născù fii și fete. 23 Și toate zilele lui Enoch au fost trei sute șasezeci și cinci de ani. 24 Și [k] Enoch, după ce umblase după Dumnezeu, nu se mai văzù, că Dumnezeu îl luă pre el.

25 Și Methusalah erà de o sută optzeci și șapte de ani, când născù pre Lamech. 26 Și Methusalah trăi, după ce născù pre Lamech, șapte sute optzeci și doi de ani: și născù fii și fete. 27 Și toate zilele lui Methusalah au fost nouă sute șasezeci și nouă de ani: și murì.

28 Și Lamech erà de o sută optzeci și doi de ani, când născù fiu. 29 Și

---

q Rom. 4. 11,12.
r Vers. 15.
s Cap. 5. 3.
t Cap. 5. 6.
u 1 Reg. 18. 24. Joel 2. 32.
1 Cor. 1. 2. *Capul 5.*
a Luc. 3. 38.
b Efes. 4. 24. Col. 3. 10.
c Cap. 1. 27.
d Cap. 4. 25.
e 1 Cro. 1. 1. etc.
f Cap. 1. 28.
g Ebr. 9. 27.
h Cap. 4. 26.
i Iuda 14. 15.
j Cap. 6. 9. & 17. 1. Ps. 16. 8.
k 2 Reg. 2. 11. Ebr. 11. 5.

chemă numele lui Noe zicând: Acesta ne va mângăia pre noi în lucrarea noastră și în ostenéala mânilor noastre pe pământul, pre [k]care l-a blestemat Dumnezeu. 30 Și Lamech trăi, după ce născù pre Noe, cinci sute nouăzeci și cinci de ani: și născù fii și fete. 31 Și toate zilele lui Lamech au fost șapte sute șaptezeci și șapte de ani: și murì. 32 Și Noe era de cinci sute de ani, când născù pre [m]Șem, pre Ham și [n]pre Iafet.

Corupțiunea oamenilor.

6 Și [a] când începură oamenii a se înmulți, preste fața pământului, și fete se născură lor: 2 Văzură fii lui Dumnezeu pre fetele oamenilor, că *sunt* frumoase, și-și [b]luară lor de femei din toate, pre acele ce alegeau.

3 Și zise Dumnezeu: Nu va fi [c]spiritul meu totdeauna la oameni, pentru păcatele lor, [d]că ei carne *sunt*: zilele lor vor mai fi o sută douăzeci de ani.

4 In zilele acelea erau uriești pe pământ. Chiar și în urmă, după ce fiii lui Dumnezeu se împreunară cu fetele oamenilor, și acestea născură lor *copii*: aceștia *sunt* puternicii cei din vechime, oameni cu renume.

5 Și văzând Dumnezeu, că răutatea oamenilor este mare pe pământ, și *că* toate [e]închipuirile cugetelor inimii lor *sunt* numai rele în toate zilele. 6 S'a [f]căit Dumnezeu, că a făcut pre om pe pământ, și s'a [g]întristat în inima sa. 7 Și zise Dumnezeu: Stârpi-voiu pre oamenii, pre cari i-am creat, depe fața pământului, dela om până la animal, până la târîtor, și până la pasările cerului, că mă [h]căesc, că le-am făcut. 8 Și Noe [i]află har în ochii lui Dumnezeu.

Noe.

9 Aceasta *este* istoria lui Noe: [j]Noe era om drept și perfect între contimporanii săi, [k]*și* după Dumnezeu umblà Noe. 10 Și Noe născù trei fii: pre [l]Șem, pre Ham și pre Iafet. 11 Și pământul era corupt [l]înaintea lui Dumnezeu, și[m] plin de violență era pământul. 12 Și [n]văzù Dumnezeu pământul, și iată era corupt: fiindcă tot corpul își corupsese calea sa pe pământ.

Vestirea potopului și construirea corăbiei.

13 Și Dumnezeu zise către Noe: [o]Sfârșitul a orice corp a ajuns înaintea mea, că s'a umplut pământul de violența lor; [p]și iată eu îi voiu pierde pre ei cu pământul împreună. 14 Fă-ți o arcă din lemn de gofer: cu cămăruțe vei face arca, și o vei lipì pe dinăuntru și pe dinafară cu smoală. 15 Și o vei face așà: lungimea arcii de trei sute de coți: și lărgimea ei de cincizeci de coți: și înălțimea ei de treizeci de coți. 16 Ferestre luminoase vei face arcii, și o vei sfârșì deasupra *la lărgime* de un cot; și ușa arcii o vei pune în lature: și-i vei face trei rânduri *de cămări:* unul jos, altul la mijloc, și al treilea sus. 17 [q]Că iată, eu voiu aduce potop de apă pe pământ, ca să piară tot corpul de sub cer, în care *este* suflare de vieață: *și* tot ce *este* pe pământ va murì. 18 Dar cu tine voiu întărì legământul meu, și [r]tu vei întra în arcă, tu și fiii tăi, și femeia ta, și femeile fiilor tăi cu tine. 19 Și din toate animalele de tot felul vei aduce [s]câte două din fiecare, în arcă, ca să le păstrezi în vieață împreună cu tine: câte un mascul, și câte o femină să fie. 20 Din pasări dupre felul lor, și din vite dupre felul lor, și din toate târîtoarele pe pământ dupre felul lor, câte două din fiecare [t]vor întrà cu tine, ca să *le* păstrezi în vieață. 21 Și tu ia-ți cu tine din toate bucatele, care se mănâncă, și strânge-ți-*le*, și vor fi ție și acestora spre mâncare.

22 [u]Și Noe făcù toate: [v]dupre cum Dumnezeu îi porunci lui, așà *le* făcù.

---

i Cap. 3. 17. *m* Cap. 6. 10. *n* Cap. 10. 21.

Capul 6.

a Cap. 1. 28. *b* Deut. 7. 3. 4. *c* Gal. 5. 16. 17. 1 Pet. 3. 19. 20. *d* Ps. 78. 39. *e* Cap. 8. 21. Mat. 15. 19. *f* Mal. 3. 6. Iac. 1. 17. *g* Isa. 63. 10. Efes. 4. 30. *h* Cap. 19. 19. Luc. 1. 30. *i* Cap. 7. 1. Ezec. 14. 14. 20. Rom. 1. 17. *j* Cap. 5. 22. *k* Cap. 5. 32. *l* Cap. 7. 1. Luc. 1. 6. Rom. 2. 13. *m* Ezec. 8. 17. *n* Cap. 18. 21. *o* Ier. 51. 13. 1 Pet. 4. 7. *p* Vers. 17. *q* Vers. 13. Cap. 7. 4, 21, 22 23. 2 Pet. 2. 5. *r* Cap. 7. 1, 7, 13. 1 Pet. 3. 20. *s* Cap. 7. 8, 9, 15, 16. *t* Cap. 7, 9, 15. *u* Ebr. 11. 7. *v* Cap. 7. 5, 9, 16.

Noe intră în corabie.

7 Şi Dumnezeu zise către Noe: [a] intră în arcă, tu şi toată casa ta: că pre [b] tine te văzui drept înaintea mea în generaţiunea aceasta. 2 Din toate animalele [c] curăte ia cu tine câte şapte, masculul şi femina lui, [d] şi din animalele cele necurate câte două, masculul şi femina lui. 3 Şi din pasările cerului câte şapte, masculul şi femina lui, ca să le păstrezi semânţa preste tot pământul. 4 Că preste şapte zile voiu lăsà să plouă asupra pământului [e] patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, şi voiu stârpì depe faţa pământului toate fiinţele ce am făcut. 5 [f] Şi Noe făcù toate dupre cum Dumnezeu îi porunci.

6 Şi Noe *erà* de şase sute de ani, când venì potopul de apă asupra pământului.

7 [g] Şi întră Noe şi fiii lui şi femeia lui şi femeile fiilor lui cu el în arcă, de apa deluviului. 8 Şi din animalele cele curate, şi din animalele cele necurate, şi din pasări, şi din toate cele ce se târăsc pe pământ, 9 Întrară câte două-câte două la Noe în arcă, mascul şi femină, dupre cum poruncise Dumnezeu lui Noe. 10 Şi după ce trecură şapte zile, apele deluviului furà asupra pământului.

Potopul isbucneşte.

11 În anul şase sute al vieţii lui Noe, în luna a doua, în a şaptesprezecea zi a lunii, în ziua aceea, se desfăcură toate [h] isvoarele adâncului celui mare, şi [i] stavilele cerurilor se deschiseră. 12 [j] Şi ploaia căzù pe pământ patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi. 13 Chiar în ziua aceea [k] întrară în arcă Noe cu Sem şi Ham şi Iafet, fiii lui Noe, şi femeia lui Noe, şi cele trei femei ale fiilor lui cu el. 14 [l] Ei şi toate animalele dupre felul lor, şi toate vitele dupre felul lor, şi toate târîtoarele, ce se mişcă pe pământ dupre felul lor, şi toate pasările dupre felul lor, orice sboară de tot soiul: 15 Acestea [m] întrară la Noe în arcă câte două câte două din tot corpul în care *erà* spirit de vieaţă. 16 Şi cele ce întrară, întrară masculi şi femine din tot corpul, [n] precum poruncise lui Noe Dumnezeu; şi după dânsul închise Dumnezeu *uşa*.

17 [o] Şi venì deluviul patruzeci de zile asupra pământului: şi apa crescù şi ardică arca, de se înălţă deasupra pământului. 18 Şi apa se întăriă şi crescù foarte pe pământ, [p] de înnotà arca pe deasupra apei. 19 Şi apa se întăriă foarte pe pământ, [q] de se acoperiră toţi munţii cei înalţi de sub tot cerul. 20 Cincisprezece coţi se înălţă apa mai pe sus, după ce munţii se acoperiră.

21 [r] Şi murì tot corpul ce se mişcă pe pământ, al pasărilor şi al vitelor şi al fiarelor, şi al tutulor celor târîtoare, ce se mişcă pe pământ, şi tot omul. 22 Toate *fiinţele* [s] câte aveau suflare de vieaţă în nările lor, toate depe uscat au murit. 23 Şi se stinse tot ce erà viu pe pământ: dela om până la animale, şi dela târîtor până la pasărea cerului se stinseră depe pământ: şi rămase numai [t] Noe şi cele ce *erau* cu el în arcă. 24 [u] Şi apa acoperì pământul o sută cincizeci de zile.

Sfârşitul potopului.

8 Şi Dumnezeu îşi [a] aduse aminte de Noe, şi de toate fiarele, şi de toate vitele, care *erau* cu dânsul în arcă. [b] Şi Dumnezeu lăsă să sufle vânt pe pământ, şi apa scăzù. 2 [c] Şi se încuiară isvoarele adâncului şi stavilele cerului, [d] şi ploaia din ceruri fu oprită. 3 Şi apa se retrăgeà depe pământ, scurgându-se necontenit; şi scăzù apa după [e] o sută cincizeci de zile.

4 Şi a şaptesprezecea zi din luna a şaptea arca se oprì pe muntele Ara-

---

Capul 7.
a Luc. 17. 26. Ebr. 11. 7. 1 Pet. 3. 20.
b Cap. 6. 9. Ps. 33. 19.
2 Pet. 2. 9.
c Vers. 8. Lev. cap. 11.
d Lev. 10. 10. Ezec. 44. 23.
e Vers. 12, 17.
f Cap. 6. 22.
g Vers. 1.
h Cap. 8. 3. Prov. 8. 28.
i Cap. 1. 7.
j Vers. 4, 17.
k Vers. 1, 7. 1 Pet. 3. 20.
l Vers. 2, 3, 8, 9.
m Cap. 6. 10.
n Vers. 2, 3.
o Vers. 4, 12.
p Ps. 104. 26.
q Ps. 104. 6.
r Vers. 4.
Cap. 6. 13, 17. Mat. 24. 39. 2 Pet. 3. 6.
s Cap. 2. 7.
t 1 Pet. 3. 20.
2 Pet. 1. 5.
u Cap. 8. 3, 4.
Capul 8.
a Cap. 19. 29.
1 Sam. 2. 10.
b Esod. 14. 21.
c Cap. 7. 11.
d Iov 38. 37.
e Cap. 7. 24.

rat. 5 Și apa se împuținà tot mai tare până într'a zecea *lună*, și la întâia zi din luna a zecea se văzură vârfurile munților.

6 Și după patruzeci de zile Noe deschise [f] fereastra arcii pre care o făcuse. 7 Și trimise pre corb, care după ce ieși, merse și iar merse, până ce se uscă apa depe pământ. 8 După aceea trimise pre porumb, ca să vază de a scăzut apa depe fața pământului. 9 Și porumbul, neaflând loc de repaus tălpilor picioarelor sale, s'a întors la dânsul în arcă, că apa erà încă preste fața a tot pământul. Și el întinzându-și mâna, l-a prins, și l-a luat la sine în arcă. 10 Și el mai aștептă încă alte șapte zile, și iarăși trimise pre porumb din arcă. 11 Și porumbul se întoarse la el despre seară: și iată el în gura lui aveà o frunză verde de oliv. Atunci cunoscù Noe, că apa a scăzut de pe pământ. 12 Și el mai aștептă alte șapte zile, și trimise *din nou* pre porumb, care nu se mai întoarse la dânsul.

Noe părăsește arca, legământul lui Dumnezeu cu dânsul.

13 Și în anul șase sute unul, în întâia *lună*, la întâia zi a lunii, apa se uscase depe pământ, și Noe, ardicând acoperișul arcii, se uità, și iată fața pământului se uscase. 14 Și într'a doua lună, dela douăzeci și șapte ale lunii, pământul erà uscat.

15 Și Dumnezeu vorbì cătră Noe, zicând: 16 Ieși din arcă, [g] tu și femeia ta și fiii tăi și femeile fiilor tăi cu tine. 17 [h] Toate animalele, care *sunt* cu tine, de tot felul: pasările și patrupedele, și toate târîtoarele ce se târăsc pe pământ, scoate-le afară cu tine, ca să populeze cu abundență pământul, [i] să crească și să se înmulțească pe pământ. 18 Și așà Noe ieși, și fiii lui și femeia lui și femeile fiilor lui cu dânsul: 19 Și toate patrupedele, toate târîtorile, și toate pasările, tot ce se mișcă pe pământ dupre felul lor, ieșirà din arcă.

20 Și Noe zidì altar lui Dumnezeu, și luă din [j] toate vitele curate și din toate pasările curate, și aduse olocaust pe altar. Și Dumnezeu mirosì [k] miros plăcut; și zise Dumnezeu întru inima sa: 21 Nu voiu mai [l] blestemà altădată pământul din cauza omului; că [m] cugetul inimii omului *este* rău din tinerețele lui; [n] nici nu voiu mai omorî tot ce *este* viu, cum am făcut. 22 [o] Câte zile va stà pământul, nu va încetà semănătura și secerișul, frigul și căldura, vara și iarna, [p] ziua și noaptea.

Legi pentru lumea nouă.

9 Și Dumnezeu binecuvântă pre Noe și pre fiii lui, și le zise: [a] Creșteți, și vă îmmulțiți, și umpleți pământul. 2 [b] Și frica voastră și temerea voastră să fie preste toate patrupedele pământului, și preste toate pasările cerului, și preste tot ce se târăște pe pământ, și preste toți peștii mării: în mânile voastre s'au dat. 3 [c] Tot ce se mișcă și viază va fi vouă de mâncare, ca pre [d] legumele verzi le-am dat vouă [e] toate. 4 Și [f] carne cu vieața ei într'însa, *care este* sângele ei, să nu mâncați. 5 Că eu cu adevărat voiu recere sângele vieții voastre: [g] dela orice animal îl voiu cere [h] și din mâna omului: din mâna fiecărui [i] om voiu cere vieața fratelui său. 6 [j] Cel ce va vărsà sânge de om, și sângele aceluia se va vărsa de om; [k] că Dumnezeu dupre chipul său a făcut pre om. 7 Iar voi [l] creșteți și vă îmmulțiți! Nașteți pe pământ și vă îmmulțiți pe dânsul.

Legământul și curcubeul.

8 Și Dumnezeu vorbì lui Noe și fiilor lui, *cari erau* cu dânsul, zicând: 9 Și eu, [m] iată eu întăresc [n] legământul meu cu voi, și cu semința voastră după voi; 10 [o] Și cu toate viețuitoarele, care *sunt* împreună cu voi: cu pasări, cu vite, cu

f Cap. 6. 16. *g* Cap. 7. 13. *h* Cap. 7. 15. *i* Cap. 1. 28. *j* Lev. cap. 11. *k* Ezec. 10. 41. *l* Cap. 3. 17. *m* Cap. 6. 5. Iov. 14. 4. Rom. 1. 31. *n* Cap. 9. 11, 15. *o* Isa. 54. 9. *p* Ier. 33. 20, 25. —

Capul 9.
a Vers. 7. 19. *b* Cap. 1. 28. Osea 2. 18. *c* Deut. 12. 15. *d* Cap. 1. 19. *e* Rom. 14. 14, 20. Col. 2. 16. *f* Lev. 17. 10, 11. 14. Fap. 15. 20, 19. *g* Esod. 21. 28. *h* Cap. 4. 9, 10. Ps. 9. 12. *i* Fapt. 17. 26. *j* Esod. 21. 12, 14. *k* Cap. 1. 27. *l* Vers. 1, 19. *m* Cap. 6. 18. *n* Isa. 54. 9. *o* Ps. 115. 9

toate fiarele pământului, *care sunt* împreună cu voi, cu toate câte au ieşit din arcă: cu toate animalele pământului. 11 Da, [p]eu întăresc legământul meu cu voi, că nu se va mai pierde tot corpul de apa deluviului, şi că nu va mai fi deluviu, ca să strice pământul.

12 Şi a zis Dumnezeu: [q]Acesta *este* semnul legământului, care-l pun eu între mine şi între voi şi între toate vieţuitoarele, care *sunt* cu voi, pentru toate generaţiunile. 13 Eu am pus [r]arcul meu în nouri, şi acesta va fi semn de legământ între mine şi între pământ. 14 Şi când eu voiu acoperì pământul cu nouri, arcul se va arătà în nouri. 15 Şi-mi [s]voiu aduce aminte de legământul meu, ce este între mine şi tine şi între toate vieţuitoarele de orice corp: şi apa nu se va mai face în deluviu ca să piardă tot corpul. 16 Şi arcul va fi în nouri, şi eu îl voiu vedeà pre el, spre a-mi aduce aminte de [t]eternul legământ, *care este* între Dumnezeu şi între toate vieţuitoarele de orice corp, care *este* pe pământ. 17 Şi Dumnezeu zise lui Noe: Acesta *este* semnul de legământ, pre care l-am întărit între mine şi între tot corpul, ce *este* pe pământ.

18 Şi fiii lui Noe, cari ieşiră din arcă, erau: Şem, Ham şi Iafet: şi [u]Ham erà părintele lui Canaan. 19 [v]Aceşti trei *sunt* fiii lui Noe, [x]şi dela dânşii s'a populat tot pământul.

Blestemul şi binecuvântarea lui Noe asupra copiilor săi.

20 Şi Noe începù *să fie* agricultor, şi plantă şi via; 21 Şi beà din vin, [y]şi se îmbătă, şi se desvălì în cortul său. 22 Şi Ham, părintele lui Canaan, văzând goliciunea părintelui său, spuse celor doi fraţi ai săi deafară. 23 [a]Şi Şem şi Iafet luară o mantie, şi *o* puseră pe amândoi umerii lor, şi mergând cu dosul înainte, acoperiră goliciunea părintelui lor; şi feţele lor *erau căutând* înapoi, şi ei nu văzură goliciunea părintelui lor. 24 Şi Noe, după ce se trezì de vin, înţelegând ceeace-i făcù lui fiul său cel mai tânăr, zise: 25 [b]Blestemat *fie* Canaan! [c]serv va fi el servilor fraţilor săi. 26 Şi mai zise: [d]Binecuvântat *să fie* Domnul, Dumnezeul lui Şem: şi Canaan va fi servul lui. 27 Dumnezeu va lărgì pre Iafet, [e]şi va locuì în corturile lui Şem: şi Canaan va fi servul lui.

28 Şi Noe după deluviu trăì trei sute cincizeci de ani. 29 Şi toate zilele lui Noe fură nouă sute cincizeci de ani: şi murì.

Istoria fiilor lui Noe: împrăştierea şi aşezarea lor.

10 Acestea *sunt* generaţiunile fiilor lui Noe, Şem, Ham şi Iafet, [a]cărora se născură fii după deluviu. 2 [b]Fiii lui Iafet *fură:* Gomer şi Magog, Madai şi Iavan, şi Tubal, şi Meşech, şi Tiras. 3 Şi fiii lui Gomer: Aşkenas şi Rifat şi Togarma. 4 Şi fiii lui Iavan: Elişa şi Tarşiş, Chitim şi Dodanim. 5 Dela aceştia s'au despărţit [c]ţărmurile naţiunilor în ţerile lor, fiecare dupre limba sa, dupre neamurile lor, în naţiunile lor.

6 [d]Şi fiii lui Ham: Cuş şi Mizraim şi Put şi Canaan. 7 Şi fiii lui Cuş: Şeba şi Havilah şi Sabta şi Raema şi Sabteca. Şi fiii lui Raema: Şeba şi Dedan.

8 Şi Cuş născù pre Nimrod: acesta începù a fi puternic pe pământ. 9 El erà [e]vânător puternic [f]înaintea lui Dumnezeu; deaceea se ziceà: Vânător puternic înaintea lui Dumnezeu ca Nimrod. 10 [g]Şi începutul împărăţiei lui fu Babel şi Erech şi Accad şi Calne, în ţara Şinar. 11 Şi ieşì din aceà ţară în Assiria, şi zidì Niniva şi Reçhobot-Ir şi Calach: 12 Şi Resen între Niniva şi Calach. Această *Niniva este* cetate foarte mare. 13 Şi Mizraim născù pre Ludimi şi pre Anamimi, pre Leabimi şi pre Naftuhimi: 14 Şi pre Patrusimi, şi pre Casluhimi ([h]din cari eşiră Filistenii), şi pre Caftorimi.

---

p Isa. 54. 9.
q Cap. 47. 11.
r Esod. 28. 12.
s Lev. 26.42,45.
t Cap. 17.13.19.
u Cap. 10. 6.
v Cap. 5. 32.
x Cap. 10. 32.
y Cap. 3. 19, 23. Prov. 12. 11.
z 1 Cor. 10. 12.
a Esod. 20. 12. Gal. 6. 1.
b Deut. 27. 16.
c Ios. 9. 23.
d Ps. 144. 15. Ebr. 11. 16.
e Efes. 2. 13,14. —
Capul 10.
a Cap. 9. 1. 7, 19.
b 1 Cro. 1.5. etc.
c Ps. 72. 10.
d 1 Cro.1.8; etc.
e Ier. 16. 16.
f Cap. 6. 11.
g Mic. 5. 6.
h 1 Cron. 1. 12.

15 Şi Canaan născù pre Sidon, pre
întâiu-născutul său, şi pre Het: 16 Şi
pre Iebuse şi pre Amoreu şi pre Ghergheseu; Şi pre Heveu şi pre Arkeu şi pre
Seneu: 17 Şi pre Arvadeu şi pre Zemareu şi pre Hamateu; 18 Şi după aceasta
se împrăştiară neamurile Cananeilor.
19 [i]Şi hotarele Cananeilor se întindeau
dela Sidon prin Gherara până la Gaza,
prin Sodoma, Gomora, Adma şi Zeboim
până la Laşa. 20 Aceştia *sunt* fiii lui
Ham după neamurile lor şi limbile lor,
în ţerile lor, în naţiunile lor.

21 Şi lui Şem, părintele tutulor fiilor
lui Eber şi fratele cel mai mare al lui
Iafet, se născură fii. 22 [j]Fiii lui Şem:
Elam, şi Assur, şi Arfachsad, şi Lud, şi
Aram. 23 Şi fiii din Aram: Uz şi Hul
şi Gheter şi Maş. 24 Şi Arfachsad născù pre [k]Şelah, şi Şelah născù pre Eber.
25 [l]Şi lui Eber se născură doi fii:
numele unuia Peleg, că în zilele lui se
împărţi pământul: şi numele fratelui
său Ioktan. 26 Şi Ioktan născù pre
Almodad şi pre Şelef şi pre Azarmavet şi pre Ierah. 27 Şi pre Adoram
şi pre Uzal, şi pre Dikla. 28 Şi pre
Obal şi pre Abimael şi pre Şeba. 29 Şi
pre Ofir şi pre Havila şi pre Iobab.
Toţi aceştia *sunt* fiii lui Ioktan. 30. Şi
locuinţa acestora erà dela Meşa până la
Sefar, muntele dela răsărit. 31 Aceştia
sunt fiii lui Şem dupre neamurile lor şi
limbile lor, în ţerile lor, în naţiunile lor.
32 Acestea *sunt* neamurile fiilor lui Noe,
dupre generaţiunile lor în naţiunile lor.
Şi dela aceştia s'au răspândit popoarele
pe pământ după deluviu.

Zidirea turnului la Babilon.

11 Şi erà preste tot pământul o singură
limbă şi o vorbire. 2 Şi a fost,
când porniră ei spre răsărit, că aflară o
câmpie în pământul Şinar; şi se aşezară
acolo.

3 Şi ziseră unul către altul: Haideţi
să facem cărămizi, şi să le ardem în foc;
şi cărămizile le serviră de piatră, şi bitumul le servi de bruftueală. 4 Şi ziseră: Haideţi să ne zidim o cetate şi un
turn [a]cu vârful până la cer, şi să ne
facem nume, ca să nu ne răspândim
preste tot pământul. 5 [b]Atunci Dumnezeu se pogorî, ca să vază cetatea şi
turnul, pre care-l zidiau fiii oamenilor.
6 Şi Dumnezeu zise: iată [c]un singur popor *este*, şi toţi [d]o limbă au, şi ce începură
a face! şi acum nimica nu-i va împedecà
de a face toate câte [e]au cugetat. 7 Veniţi dar, [f]să ne pogorîm, şi să le amestecăm acolo limba lor, ca ei să [g]nu înţeleagă unul limba celuilalt. 8 Şi
[h]Dumnezeu îi împrăştiè pre ei de acolo
[i]preste faţa a tot pământul, şi ei încetară de a zidì cetatea. 9 Pentru aceea
numele ei s'a chemat Babel, [j]că Dumnezeu acolo amestecă limba a tot pământul, şi deacolo îi împrăştiè pre ei
Dumnezeu preste tot pământul.

Urmaşii lui Sem până la Tara.

10 [k]Acestea *sunt* generaţiunile lui
Şem: Şem *erà* de o sută de ani când
născù pre Arfachsad, doi ani după deluviu. 11 Şi Şem, după ce născù pre
Arfachsad, trăì cinci sute de ani: şi
născù fii şi fete. 12 Şi Arfachsad erà
de treizeci şi cinci de ani, când născù
pre [l]Şelah: 13 Şi Arfachsad, după ce
născù pre Şelah, trăì patru sute trei ani:
şi născù fii şi fete. 14 Şi Şelah erà de
treizeci de ani, când născù pre Eber;
15 Şi Şelah, după ce născù pre Eber,
trăì patru sute trei ani: şi născù fii şi
fete. 16 [m]Şi Eber erà de treizeci şi
patru de ani, când născù pre [n]Peleg:
17 Şi Eber, după ce născù pre Peleg, trăì
patru sute treizeci de ani: şi născù fii
şi fete. 18 Şi Peleg erà de treizeci de
ani, când născù pre Reh. 19 Şi Peleg,
după ce născù pre Reh, trăì două sute
nouă ani: şi născù fii şi fete. 20 Şi
Reh erà de treizeci şi doi de ani, când
născù pre [o]Serug: 21 Şi Reh, după
ce născù pre Serug, trăì două sute şapte
ani: şi născù fii şi fete. 22 Şi Serug

i Cap. 13. 12, *j* 1 Cro. 1. 17. etc. *k* Cap. 11. 12. | *l* 1 Cron. 1. 19. | *Capul 11.* *a* Deut. 1. 28. *b* Cap. 18. 21. | *c* Fapt. 17. 26. *d* Vers. 1. *e* Ps. 2. 1. | *f* Cap. 1. 26. *g* Cap. 42. 23. 1 Cor. 14. 2, 11. | *h* Luc. 1. 51. *i* Cap. 10. 25. 32. *j* 1 Cor. 14. 13. | *k* Cap. 10. 22. *l* Luc. 3. 36. *m* 1 Cron. 1. 19. | *n* Luc. 3. 35. *o* Luc. 3. 35.

eră de treizeci de ani, când născù pre Nahor. 23 Și Serug după ce născù pre Nahor, trăi două sute de ani: și născù fii și fete. 24 Și Nahor eră de douăzeci și nouă de ani, când născù pre [p] Terah: 25 Și Nahor, după ce născù pre Terah, trăi o sută nouăsprezece ani: și născù fii și fete. 26 Și Terah eră de șaptezeci de ani, când [q] născù pre Abram, pre Nahor și pre Haran.

Familia lui Tara; strămutarea la Haran.

27 Și acestea *sunt* generațiunile lui Terah: Terah născù pre Abram, pre Nahor și pre Haran: și Haran născù pre Lot. 28 Și Haran murì în prezența părintelui său Terah în pământul nașterii sale, în Ur, în Chaldeea. 29 Și Abram și Nahor își luară femei: numele femeiei lui Abram *eră* [r] Sarai, și numele femeiei lui Nahor *eră* [s] Milcha, fata lui Haran, *carele fu* părintele Milchei și părintele Ischei. 30 Și [t] Sarai eră stearpă și n'*avea* copii. 31 Și Terah [u] luă pre Abram fiul său, și pre Lot fiul lui Haran, pre fiul fiului său, și pre Sarai, noră-sa, femeia fiului său Abram; și ieșiră împreună din [v] Ur, în Chaldeea, ca să meargă *în* pământul Canaan: și venind până la Haran se așezară acolo. 32 Și zilele lui Terah erau două sute cinci ani: și Terah murì în Haran.

Chemarea lui Abram.

12 Și [a] Domnul zise lui Abram: ieși din pământul tău, și din locul nașterii tale, și din casa părintelui tău, în pământul care eu ți-l voiu arătà ție. 2 [b] Și te voiu face națiune mare, și [c] te voiu binecuvântà, și voiu face numele tău mare, [d] și vei fi binecuvântat: 3 [e] Și voiu binecuvântà pre cei ce te binecuvântă, și pre cel ce te va blestemà, îl voiu blestemà, și [f] se vor binecuvântà întru tine toate neamurile pământului.

Călătoria lui Abram la Canaan.

4 Și Abram se duse precum Domnul îi zise, și merse cu dânsul Lot. Și *eră* Abram de șaptezeci și cinci de ani, când ieși din Haran. 5 Și Abram luă pre Sarai femeia sa, și pre Lot, fiul fratelui său, și cu toate averile lor, pre care le agonisiseră, și [g] sufletele ce le câștigaseră ei în [h] Haran, și ieșiră să meargă în pământul Canaan: și ajunseră în pământul Canaan.

6 Și Abram [i] străbătù pământul acela până la locul Șechem, [j] până la stejarul More: [k] și Cananeii locuiau atunci pământul.

Întâia făgăduință dată lui Abram.

7 [l] Și se arătă Domnul lui Abram, și-*i* zise: Pământul acesta îl voiu da [m] seminției tale. Și Abram zidì acolo [n] altar Domnului, care se arătase lui.

8 Și de acolo trecù la muntele cel despre răsărit de Bethel, și-și întinse cortul său, *având* Bethelul spre apus, și Ai spre răsărit: și zidì acolo altar Domnului, și [o] invocă numele Domnului. 9 Și Abram plecă, [p] mergând și înaintând spre miazăzi.

Abram ca străin în Egipt.

10 Și se făcù [q] foamete în țară, și Abram [r] se pogorî în Egipt, ca să petreacă acolo, că foametea eră [s] grea în țară. 11 Și apropiindu-se el să între în Egipt, zise către Sarai, femeia sa: Iată eu cunosc că tu *ești* femeie [t] frumoasă la față. 12 Și se poate întâmplà, ca Egiptenii, văzându-te pre tine, să zică: Femeia lui *este* aceasta: și [u] pre mine să mă omoare, și pre tine să te lase vie. 13 [v] Zi, te rog, *că ești* sora mea, ca pentru tine să-mi fie bine; și din cauza ta să trăcască sufletul meu.

14 Și venind Abram în Egipt, [x] văzură Egiptenii femeia, că *eră* frumoasă foarte. 15 Și văzând-o pre ea mai marii lui Faraon, o lăudară către Faraon, și femeia [y] fu dusă în casa lui Faraon. 16 Acesta, pentru dânsa, [z] făcù bine lui Abram, și el

---

p Luc. 3. 34.
q Ios. 24. 2.
r Cap. 17. 15.
s Cap. 22. 20.
t Cap. 16. 1. 2. & 18. 11, 12.
u Cap. 12. 1.
v Neem. 9. 7.

Capul 12.

a Cap. 15. 7. Fapt. 7. 3. Ebr. 11. 8.
b Cap. 17. 6.
c Cap. 24. 35.
d Cap. 28. 4. Gal. 3. 14.
e Cap. 27. 29. Esod. 23. 22.
f Cap. 18. 18. Gal. 3. 8.
g Cap. 14. 14.
h Cap. 11. 31.
i Ebr. 11. 8.
j Deut. 11. 30.
k Cap. 10. 18, 19.
l Cap. 17. 1.
m Cap. 13. 15.
n Cap. 13. 4.
o Cap. 13. 4.
p Cap. 13. 3.
q Cap. 26. 1.
r Ps. 105. 13.
s Cap. 43. 1.
t Vers. 14. Cap. 29. 7.
u Cap. 20. 11.
v Cap. 20. 5, 13.
x Cap. 39. 7. Mat. 5. 28.
y Cap. 20. 2.
z Cap. 20. 14.

dobândi oi și boi și asini, servi și serve, și asine și cămile. 17 Domnul [a]lovì pre Faraon și casa lui cu mari plăgi pentru Sarai, femeia lui Abram. 18 Și Faraon chemă pre Abram, și-*i* zise: Pentru ce mi-ai făcut mie aceasta? pentru ce nu mi-ai spus, că ea *este* femeia ta? 19 Pentru ce ai zis: Sora mea *este* ea? Și eu eram să o iau mie de femeie. Și acum, iată-ți femeia ta!: ia-o, și te du! 20 Și Faraon dete ordin oamenilor *lui* pentru dânsul: și ei îl conduseră pre el și pre femeia sa și toate câte avea el.

Reîntoarcerea lui Abram la Canaan, și despărțirea sa de Lot.

13 Și Abram și femeia lui și cu toate ce aveà, și Lot împreună cu dânsul, se suì din Egipt [a]spre miazăzi. 2 [b]Și Abram *erà* foarte avut în vite, în argint și în aur. 3 Și el merse în călătoriile sale [c]dela miazăzi până la Bethel, până la acel loc, unde mai înainte fusese cortul său, între Bethel și Ai: 4 În [d]locul altarului care-l făcuse el acolo mai înainte, și unde Abram [e]invocase numele Domnului.

5 Dar și Lot, care mergeà cu Abram, aveà oi și boi și corturi. 6 Și [f]pământul acela nu-i încăpeà pre dânșii, ca să poată locuì împreună, că averile lor erau mari, și deaceea ei nu puteau locuì împreună. 7 Și se născù [g]ceartă între păstorii vitelor lui Abram, și între păstorii vitelor lui Lot. ([h]Și Chananeii și Ferezeii locuiau atunci pământul *acela*). 8 Și Abram zise către Lot: Rogu-te, [i]să nu fie ceartă între mine și între tine, sau între păstorii mei și între păstorii tăi: că noi *suntem* frați. 9 [j]Au nu *este* tot pământul înaintea ta? rogu-te, desparte-te de mine: [k]dacă *vei merge* tu spre stânga, eu voiu merge la dreapta: și de *vei merge* tu spre dreapta, eu voiu merge spre stânga.

10 Și Lot rădicându-și ochii săi, se uità preste toată [l]cămpia Iordanului, că *erà* adăpată preste tot, *și* mai înainte de [m]a strică Domnul Sodoma și Gomora *erà* [n]ca grădina Domnului, ca pământul Egiptului până spre [o]Zoar. 11 Și Lot își alese toată cămpia Iordanului, și Lot apucă spre răsărit: *așà* se despărțiră unul de altul: 12 Abram locuì în pământul Cananan, și Lot [p]locuì în cetățile cămpiei, și-și [q]întinse corturile sale până la Sodoma. 13 Și oamenii din Sodoma [r]*erau* răi, și [s]păcătoși foarte înaintea lui Dumnezeu.

Făgăduința lui Dumnezeu reînnoită.

14 Și Dumnezeu zise lui Abram, după ce Lot [t]se despărți de dânsul: înalță-ți ochii tăi, și uită-te din locul unde te afli [u]spre miazănoapte și spre miazăzi și spre răsărit și spre apus. 15 Că tot pământul care-l vezi, îl voiu da [v]ție și [x]seminției tale în etern. 16 Și [y]voiu face ca semința ta *să fie* ca pulberea pământului: dacă cineva poate numărà pulberea pământului, atunci și semința ta se va putea numărà. 17 Scoală-te, preumblă-te în *acest* pământ, în lungul și în latul lui, că-l voiu da ție. 18 Și Abram ridicându-și corturile, venì și [z]locuì aproape de stejarul lui Mamre, [a]care *este* lângă Ebron; și acolo zidì el altar Domnului.

Invaziunea Canaanului.

14 Și s'a întâmplat în zilele lui Amrafel, regele [a]Șinarului, a lui Arioch, regele Elasarului, a lui Chedorlaomer, regele [b]Elamului, și a lui Tedal, regele din Goim. 2 *Că aceștia* făcură resbel cu Bera, regele Sodomei, cu Birșa, regele Gomorei, cu Șinab, regele [c]Admei, și cu Șemeber, regele Zeboimului, și cu regele Belei, adică [d]al Zoarului. 3 Toți aceștia se întrunirà în valea Siddim, [e]adică Marea-sărată. 4 De doisprezece ani [f]erau ei supuși lui Chedorlaomer, și în al

---

a Cap. 20. 18. Ebr. 13. 4.
— *Capul 13.*
a Cap 12. 9.
b Cap. 24. 35.
Ps. 112. 3.
c Cap. 12. 7. 9.
d Cap. 12. 7, 8.
e Ps. 116. 17.
f Cap. 36. 7.
g Cap. 26. 20.
h Cap. 12. 6.
i 1 Cor. 6. 7.
j Cap. 20. 15.
k Rom. 12. 17. Ebr. 12. 14.
l Cap. 19. 17.
m Cap. 19. 24.25.
n Isa. 51. 3.
o Cap. 14. 2. 8. & 19. 22.
p Cap. 19. 29.
q Cap. 14. 12.
r Ezec. 16. 49. 2 Pet. 2. 7, 8.
s Cap. 18. 24.
t Vers. 11.
u Cap. 28. 14.
v Cap. 12. 7.
x 2 Cron. 20. 7. Ps. 37. 22, 29. & 112. 2.
y Rom. 4. 16, 17. 18. Ebr. 11. 12.
z Cap. 14. 13.
a Cap. 35. 27. & 37. 14.
— *Capul 14.*
a Cap. 10. 10.
b Isa. 11. 11.
c Deut. 29. 23.
d Cap. 19. 22.
e Num. 34. 12 Ios. 3. 16. Ps. 107. 34.
f Cap. 9. 26.

treisprezecelea se resculară. 5 Şi într'al patrusprezecelea an veni Chedorlaomer, şi regii ce *ţineau* cu dânsul, şi bătură pre [g] Refaimi în [h] Aşteroth-Karnaim, şi pre [i] Susei în Ham, [j] şi pre Emei în Şave-Kiriathaim, 6 [k] Şi pre Horei la muntele lor Seir, până la El-Paran care *este* lângă pustiu. 7 Şi întorcându-se, veniră la En-Mişpat, care *este* Kadeş, şi bătură toată câmpia Amalekiţilor, şi pre Amorei, cari locuiau în [l] Azazon-Tamar.

8 Şi ieşiră regele Sodomei, şi regele Gomorei, şi regele Admei, şi regele Zeboimului, şi regele Belei, care *este* Zoar, şi se aşezară de bătaie asupra acelora în valea Siddim: 9 Asupra lui Chedorlaomer, regele Elamului, şi asupra lui Tidal, regele din Goim, şi asupra lui Amrafel, regele Şinarului, şi asupra lui Arioch, regele Elasarului: patru regi asupra a cinci. 10 Şi valea Siddimului *era plină* de [m] puţuri de bitum; şi regele Sodomei şi cel al Gomorei fugiră, şi căzură acolo: şi cei ce scăpară fugiră [n] la munte. 11 Şi *acei regi* luară [o] toate avuţiile din Sodoma şi din Gomora, şi toate bucatele lor, şi se duseră. 12 Şi luară *şi* pre Lot, fiul [p] fratelui lui Abram, [q] care locuia în Sodoma, şi *toată* averea lui, şi se duseră.

13 Atunci veniră din cei scăpaţi, şi deteră de ştire lui Abram Ebreul, [r] care locuiă la Stejarul lui Mamre Amoreul, fratele lui Eşcol, şi fratele lui Aner, [s] cari erau confederaţii lui Abram. 14 Şi Abram auzind, că s'a luat captiv [t] fratele său, înarmă pre servii săi, cei [u] născuţi în casa sa, trei sute optsprezece *la număr,* şi-i urmări [v] până la Dan. 15 Şi împărţindu-se *în două* noaptea în contra lor, el şi servii săi, [x] îi bătù, şi-i urmări până la Hoba ce *este* de-a stânga Damascului. 16 Şi aduse înapoi [y] toate avuţiile, şi pre Lot fratele său; şi toată averea sa o aduse înapoi, şi pre femei şi pre popor.

17 Şi regele Sodomei [z] ieşì lui *Abram* spre întâmpinare, [a] după ce se întoarse dela învingerea lui Chedorlaomer şi a *celorlalţi* regi, cari *erau* cu dânsul, în valea Şave, care *este* [b] valea regelui.

Melchisedec binecuvintează pe Abram.

18 Şi [c] Melchisedec, regele Salemului, *îi* aduse pâne şi vin: şi el *erà* [d] preot Dumnezeului [e] celui prea înalt. 19 Şi el îl binecuvântă, şi zise: [f] Binecuvântat *fie* Abram de Dumnezeul cel prea înalt, [g] Stăpânul cerului şi al pământului: 20 Şi [h] binecuvântat *să fie* Dumnezeul cel prea înalt, care a dat pre inamicii tăi în mânile tale. Şi *Abram* îi dete zecime [i] din toate.

21 Şi regele Sodomei zise lui Abram: Dă-mi mie oamenii, şi avuţiile ia-ţi-le ţie. 22 Şi Abram răspunse regelui Sodomei: Înălţat-am mâna mea către Domnul Dumnezeul, cel prea înalt, Stăpânul cerului şi al pământului, 23 *Jurându-mă,* că nimic nu voiu luà din toate ale tale, dela fir de aţă până la cureua de încălţăminte; ca să nu zici: 24 Eu am înavuţit pre Abram: Afară numai ceeace feciorii au mâncat, şi partea bărbaţilor Aner, Eşcol şi Mamre, cari au mers cu mine: aceia îşi vor lua partea lor.

Dumnezeu făgăduieşte lui Abram un fiu.

15 După acestea fost-a cuvântul Domnului către Abram [a] în viziune, zicând: [b] Nu te teme, Abrame! Eu *sunt* [c] scutul tău *şi* [d] răsplătirea ta foarte mare. 2 Şi Abram răspunse: Doamne Dumnezeule! ce-mi vei da mie? [e] Eu mă trec din vieaţă fără copii, şi moştenitorul casei mele *este* Damasceanul Eliezer. 3 Şi Abram zise: Iată, nu mi-ai dat seminţie, şi iată [f] fiiul casei mele va fi moştenitorul meu. 4 Şi iată, cuvântul Domnului a fost către dânsul, zicând: Nu acesta te va moşteni, ci cel-ce [g] va ieşì din coastele tale, acela te va moşteni.

---

g Cap. 15. 20.
h Ios. 12. 4.
i Deut. 2. 20.
j Deut. 2. 10, 11.
k Deut. 2. 12, 22.
l 2 Cron. 20. 2.
m Cap. 11. 3.
n Cap. 19. 17, 30.
o Vers. 16, 21.
p Cap. 12. 5.
q Cap. 13. 12.
r Cap. 13. 18.
s Vers. 24.
t Cap. 13. 8.
u Cap. 15. 3.
v Deut. 34. 1.
x Isa. 41. 2, 3.
y Vers. 11, 12.
z Jude. 11. 34.
a Ebr. 7. 1.
b 2 Sam. 18. 18.
c Ebr. 7. 1.
d Ps. 110. 4.
e Ebr. 5. 6.
e Fapt. 16. 17.
f Rut. 3. 10.
2 Sam. 2. 5.
g Mat. 11. 25.
h Cap. 24. 27.
i Ebr. 7. 4.

Capul 15.
a Dan. 10. 1.
b Cap. 26. 24.
Luc. 1. 13, 30.
c Ps. 3. 3.
d Ps. 16. 5.
e Fapt. 7. 5.
f Cap. 14. 14.
g 2 Sam. 7. 12.

Credința lui Abram.

5 Și dusu-l-a pre el afară, și zise: Privește acum cerul, și [h] numără [i] stelele, dacă le poți numărà! [j] așa, îi zise lui, va fi semința ta. 6 Și *Abram* [k] crezù lui Dumnezeu și *Dumnezeu îi* [l] socotì aceasta *spre* dreptate.

Legământul lui Dumnezeu cu Abram.

7 Și el îi zise: Eu *sunt* Dumnezeu, care [m] te-am scos pre tine din [n] Ur a Chaldeilor, [o] ca să-ți dau pământul acesta spre a-l stăpânì. 8 Și *Abram* răspunse: Doamne Dumnezeule! [p] dupe ce voiu cunoaște, că-l voiu stăpânì? 9 Și *Dumnezeu* îi răspunse: Adu-mi o juncă de trei ani, și o capră de trei ani, și un berbece de trei ani, și o turturea, și un porumb. 10 Și el îi aduse toate acestea, și le [q] despică prin mijloc, și puse fiecare jumătate față cu cealaltă: și [r] pasările nu le despică. 11 Și se coborâră pasări răpitoare preste stârvuri, și Abram le alungă.

12 Și pe la apusul soarelui un [s] somn adânc căzù asupra lui Abram, și iată frică și întunerec mare îl cuprinseră pre dânsul. 13 Atunci *Dumnezeu* zise lui Abram: Cu adevărat să știi, [t] că semința ta va petrece într'un pământ, ce nu-*i* al ei, și că ea va servì *națiunii de acolo,* [u] care o va asuprì patru sute de ani. 14 Dar eu și pre națiunea aceea, la care vor fi servi, [v] o voiu judecà; și după aceea [x] ieși-vor cu mari averi. 15 Și [y] tu vei venì [z] la părinții tăi în pace, *și* [a] te vei îmmormântà în bătrânețe ferjcite. 16 Și ei [b] la a patra generațiune, se vor reîntoarce aici: că fărădelegea [c] Amoreilor încă nu [d] s'a îndeplinit. 17 Și apunând soarele, și făcându-se întunerec, iată un cuptor fumegând, și flacără de foc care [e] străbăteà prin acele bucăți despicate.

18 În ziua aceasta [f] făcù Dumnezeu legământ cu Abram, zicând: Eu, pământul acesta, l-am dat [g] seminției tale, dela fluviul Egiptului, până la fluviul cel mare, fluviul Eufrat: 19 Pre Kenei și pre Kenizei și pre Kadmonei: 20 Pre Hetei și pre Ferezei și pre Refei. 21 Și pre Amorei, și pre Cananei, și pre Ghergheseì, și pre Iebusei.

Sarai dă lui Abram pe Agara de soție.

16 Și Sarai femeia lui Abram [a] nu născù lui *copii,* și ea aveà o servă [b] egipteană, al cărei nume erà [c] Agara. 2 [d] Și zise Sarai cătră Abram: Iată, Dumnezeu [e] m'a închis, ca să nu nasc; rogu-te, [f] intră la serva mea, poate voiu căpătà copii printr'însa. Și Abram [g] ascultă de cuvântul Saraei. Și Sarai femeia lui Abram luă pre Agara egipteana, serva sa, după ce Abram [h] petrecuse zece ani în pământul Canaan, și o dete pre ea de femeie bărbatului său Abram. 4 Și el întră la Agara, care concepù: și văzând ea, că a conceput, [i] desprețuì pe doamna sa. 5 Și Sarai zise cătră Abram: Injuria ce mi-se face, asupra ta *cade;* Eu am dat pre serva mea în sânul tău, și ea, după ce văzù, că a conceput, mă disprețuește în ochii ei: [j] judece Dumnezeu între mine și între tine. 6 [k] Și Abram zise cătră Sarai: [l] Iată, serva ta *este* în mâna ta, fă cu dânsa cum îți place. Și Sarai o maltratà: și [m] ea fugì dinaintea ei.

Fuga și reîntoarcerea Agarei: nașterea lui Ișmael.

7 Și Îngerul lui Dumnezeu află pre ea lângă un isvor de apă în pustiu, lângă [n] isvorul din calea *cătră* [o] Șur. 8 Și-*i* zise: Agară, serva Saraei, de unde vii? și unde mergi? Și ea-i răspunse: Fug de fața Saraei, doamnei mele. 9 Și îi zise îngerul lui Dumnezeu: Întoarce-te înapoi la doamna ta, și [p] te supune sub mâinile ei. 10 Și îngerul lui Dumnezeu mai zise: [q] Voiu înmulți semința ta, de nu se va *puteà* numărà pentru

---

h Ps. 147. 4. *i* Ier. 33. 22. *j* Cap. 22. 17. Rom. 4. 18. Ebr. 11. 12. *k* Rom. 4. 3. 9. 22. Iac. 2. 23. *l* Ps. 106. 31. *m* Cap. 12. 1. *n* Cap. 11. 28, 31. *o* Rom. 4. 14. *p* Cap. 24. 13. 14. Luc. 1. 18. *q* Ier. 34. 18. 19. *r* Lev. 1. 17. *s* Cap. 2. 21. Iov. 4. 13. *t* Esod. 12. 40. Fapt. 7. 6. *u* Esod. 1. 11. *v* Esod. 6. 6. *x* Esod. 12. 36. Ps. 105. 37. *y* Iov 5. 26. *z* Fapt. 13. 36. *a* Cap. 25. 8. *b* Esod. 12. 40. *c* 1 Reg. 21. 26. *d* Dan. 8. 23. Mat. 23. 32. 1 Thes. 2. 16. *e* Ier. 34. 18, 19. *f* Cap. 24. 7. *g* Cap. 12. 7. & 13. 15. & 26. 4. Dout. 1. 7. 2 Cron. 9. 26. *Capul 16.* *a* Cap. 15. 2, 3. *b* Cap. 21. 9. *c* Gal. 4. 24. *d* Cap. 30. 3. *e* Cap. 20. 18 *f* Cap. 30. 3, 9. *g* Cap. 3. 17. *h* Cap. 12. 5. *i* 2 Sam. 6. 16. *j* Cap. 31. 53. *k* Prov. 15. 1. 1 Pet. 3. 7. *l* Ier. 38. 5. *m* Esod. 2. 15. *n* Cap. 25. 18. *o* Esod. 15. 22. *p* Tit. 2. 9. *q* Cap. 17. 20.

mulțimea *ei*. 11 Și îngerul lui Dumnezeu *mai zise:* Iată, tu ai conceput, și vei naște fiu, [r]și vei chemà numele lui Ișmael: că Dumnezeu auzì întristarea ta. 12 Și acesta va fi om sălbatic: mâna lui *va fi* în contra tutulor, și mâna tutulor în contra lui, și față cu toți frații săi va locuì. 13 Și ea chemà numele lui Dumnezeu care vorbià ei: Tu *ești* El-Roi: că, zise ea: Au nu văzui aicea din dos pre acela ce mă văzù? 14 Și fântâna aceea se numì fântâna [s]Lahai-Roi; iată, fântâna *ce* este între Kadeș și Bered. 15 Și [t]Agara născù lui Abram fiu; și Abram chemà numele fiului său, pre care-l născù Agara, Ișmael. 16 Și Abram era de optzeci de ani, când Agara născù lui pre Ișmael.

Abram primește numele Abraam.

17 Și când erà Abram de nouăzeci și nouă de ani, [a]i-se arătă Dumnezeu și-i zise: [b]Eu *sunt* Dumnezeul, cel a tot puternic, [c]umblă înaintea mea, și fii [d]integru. 2 Și voiu întărì legământul meu între mine și tine, și [e]te voiu înmulți foarte mult. 3 Și Abram [f]căzù pe fața sa, și Dumnezeu îi vorbì, zicând: 4 *Incât pentru* mine, iată eu fac legământ cu tine, și tu vei devenì [g]părinte a mulțime de națiuni. 5 Și numele tău nu se va mai chemà Abram, ci [h]numele tău va fi Abraam: [i]că te-am făcut părinte a mulțime de națiuni. 6 Și te voiu înmulți foarte mult, și te voiu face *să devii* [j]națiuni, și [k]regi vor ieși din tine. 7 Și voiu [l]întărì legământul meu între mine și tine, și între seminția ta după tine în generațiunile lor, ca legământ etern; [m]ca să fiu Dumnezeu ție și [n]seminției tale după tine. 8 Și [o]voiu da ție și seminției tale după tine pământul [p]unde tu petreci: tot pământul Canaan, în stăpânire eternă; și [q]voiu fi lor Dumnezeu.

Legământul circumciziunii.

9 Și Dumnezeu zise lui Abraam: Tu să păzești legământul meu, tu și seminția ta după tine, în generațiunile lor. 10 Și acesta este legământul meu, care veți voi să-l păziți între mine și tine, și între seminția ta după tine: că [r]toată partea bărbătească dintre voi să se circumcizã. 11 Voi veți circumcide carnea prepuțului vostru, și *aceasta* va fi [s]semnul legământului meu între mine și între voi. 12 Tot pruncul parte bărbătească de opt zile, dintre voi și în toate generațiunile voastre, [t]se va circumcide: atât cel născut în casă, cât și acel cumpărat cu argint dela orice străin, care nu este din semința ta. 13 Se va circumcide dar, tot cel născut în casă, cât și cel cumpărat cu argintul tău: și *așà* legământul meu va fi în corpul vostru ca legământ etern. 14 Și bărbatul necircumcis, la care carnea prepuțului nu va fi circumcizã, [u]stârpì-se-va sufletul acela din mijlocul poporului său: a stricat legământul meu.

Făgăduința lui Isac.

15 Și Dumnezeu zise lui Abraam: *Incât* pentru Sarai femeia ta, nu vei mai chemà numele ei Sarai, ci Sara *va fi* numele ei. 16 Și o voiu binecuvântà pre dânsa: și încă din ea îți voiu [v]da fiu; eu pre dânsa o voiu binecuvântà, și va fi *mama* [x]națiunilor și regi ai popoarelor vor ieși din ea.

17 Și Abraam căzù preste fața sa, [y]și râse, zicând în inima sa: Au doară omul cel de o sută de ani va mai naște fii? Sau și Sara, fiind de nouăzeci de ani, va mai naște? 18 Și Abraam zise lui Dumnezeu: Fie ca Ișmael să trăească înaintea ta.

Făgăduința lui Isac.

19 Și Dumnezeu zise: [z]Cu adevărat Sara femeia ta îți va naște fiu, și tu vei chemà numele lui Isaac. Și eu voiu întărì legământul meu cu dânsul, ca să fie legământ perpetuu pentru semința lui, după dânsul. 20 Încă și

---

r Luc. 1. 13, 31.
s Cap. 24. 62. & 25. 11.
t Gal. 4. 22.

Capul 17.
a Cap. 17. 1, b Cap. 28. 3. Esod. 6. 3. c Cap. 5. 22.
d Cap. 6. 9, Mat. 5. 48. e Cap. 12. 2. f Vers. 17.
g Rom. 4. 11, 12, 16. h Neem. 9. 7. i Rom. 17. j Cap. 35. 11.
k Mat. 1. 6. etc. l Gal. 3. 17. m Cap. 26. 24. Ebr. 11. 16. n Rom. 9. 8.
o Ps. 105. 9, 11. p Cap. 23. 4. q Esod. 6. 7. r Fapt. 7. 8. s Fapt. 7. 8.
t Luc. 2. 21. Ioan 7. 22. Filp. 3. 5. u Esod. 4. 24. v Cap. 18. 10.
x Gal. 4. 31. 1 Pet. 3. 6. y Cap. 18. 12. z Gal. 4. 28.

pentru Ismael te-am ascultat. Iată eu l-am binecuvântat pre dânsul, și-l voiu adăogi, și-l [a] voiu înmulți foarte: [b] doisprezece principi va naște, [c] și-l voiu face să devie o națiune mare. 21 Și legământul meu, îl voiu întări cu Isaac, pre [d] care ți-l va naște Sara în anul următor, tot pe timpul acesta.

22 Și Dumnezeu după ce încetă de a vorbi cu dânsul, se rădică dela Abraam.

Circumciziunea.

23 Și Abraam luă pre fiul său Ismael, și pre toți cei născuți în casa sa, și pre toți cei cumpărați cu argintul său, și pre toți de partea bărbătească din oamenii casei sale, și în ziua aceea le circumcise carnea prepuțului lor, cum îi zisese Dumnezeu. 24 Și Abraam *era* de nouăzeci și nouă de ani, când își circumcise carnea prepuțului lui. 25 Și Ismael fiul său *era* de treisprezece ani, când se circumcise carnea prepuțului său. 26 Și tot în aceeași zi, fură circumcișii Abraam și Ismael, fiul său: 27 Și [e] toți oamenii casei sale, născuți în casa sa, sau cumpărați cu argint de la străin, fură circumcișii cu dânsul împreună.

Vizita Domnului la Abraam.

18 Și Domnul se arătă lui *Abraam* la [a] stejarii lui Mamre, când ședeà el la ușa cortului său, în înferbântarea zilei. 2 [b] Și rădicându-și ochii săi, se uită, și iată trei bărbați sta înaintea lui, și el [c] văzându-*i*, alergă dela ușa cortului înaintea lor, și se prosternă până la pământ, și zise: 3 Doamne! de am aflat har în ochii tăi, rogu-te, nu trece de *cortul* servului tău: 4 Să se aducă [d] puțină apă, ca să vă spălați picioarele, și apoi se vă repausați sub acest arbore. 5 Și [e] eu voiu aduce o bucată de pâne, ca [f] să vă întăriți inima voastră, apoi veți merge mai departe: [g] că deaceea v'ați abătut pe la servul vostru. Și ei au zis: Fă așà, cum ai zis.

6 Și Abraam se grăbì în cort la Sara, și a zis: Adă curând trei măsuri de floarea făinei, și *o* frământă, și fă turte. 7 Și Abraam alergă la cireadă, și luă un vițel tânăr și bun, și-*l* dete unui băiat, ca iute să-l pregătească. 8 Și [h] aduse unt și lapte, și vițelul pre care-l pregătise, și *le* puse înaintea lor; și el sta lângă dânșii sub arbore; și ei mâncau.

Isac e încă odată făgăduit.

9 Și ei ziseră către dânsul: Unde *este* Sara, femeia ta? și el răspunse: Iat-*o* [i] în cort. 10 Și el zise: Eu *preste un an* iarăși [j] mă voiu întoarce la tine [k] tot pe acest timp, și iată [l] Sara femeia ta va avea un fiu. Și Sara auzià aceasta din ușa cortului, care *era* în dosul lui. 11 Și [m] Abraam și Sara *erau* bătrâni *și* înaintați în zile; ba Sarei îi și încetase, de a se mai face [n] cele femeiești. 12 Și Sara [o] râse în sine, și zise: [p] După ce dejà am îmbătrânit, se poate ca eu să mai am poftă, când și [q] domnul meu *este* bătrân? 13 Și Dumnezeu zise lui Abraam: Pentru ce râde Sara, zicând: Oare cu adevărat să mai nasc *fiind* eu bătrână! 14 [r] Au este la Dumnezeu ceva cu neputință? Eu [s] la anul tot pe timpul acesta iarăși mă voiu întoarce la tine: și Sara va aveà un fiu. 15 Atunci Sara tăgădui, zicând: N'am râs! că se temeà. Și el zise: Nu *este așà*, căci tu ai râs.

Se vestește prăpădirea Sodomului.

16 Și sculându-se de acolo acei bărbați, se uitară spre Sodoma, și Abraam mergeà cu ei [t] să-i petreacă. 17 Și Dumnezeu zise: [u] Au ascunde-voiu eu de Abraam ceeace am să fac? 18 Fiindcă Abraam are să fie popor mare și tare, și [v] într'însul se vor binecuvântà toate națiunile pământului. 19 Că eu îl cunosc pre el, [x] că el va porunci fiilor săi și casei sale după dânsul, ca să păzească calea lui Dumnezeu, făcând dreptate și judecată; pentru ca Dum-

---

a Cap. 16. 10. *b* Cap. 25. 12-16. *c* Cap. 21. 18. *d* Cap. 21. 2. *e* Cap. 18. 19.

Capul 18.

a Cap 13. 18. *b* Ebr. 13 2. *c* 1 Pet. 4. 9. *d* Cap. 19. 2. *e* Judc. 6. 18. *f* Judc. 19. 5. Ps. 104. 15. *g* Cap. 19. 8. *h* Cap. 19. 3. *i* Cap. 24. 67. *j* Vers. 14. *k* 2 Reg. 4. 16. *l* Rom. 9. 9. *m* Cap. 17. 17. Ebr. 11. 11, 12, 19. *n* Cap. 31. 35. *o* Cap. 17. 17. *p* Luc. 1. 18. *q* 1 Pet. 3. 6. *r* Ier. 32 17. Luc. 1. 37. *s* Cap. 17. 21. *t* Rom. 16. 24. 3, Ioan 6. *u* Ps. 25. 14. Ioan 15. 15. *v* Cap. 12. 3. & 22. 18. Fapt. 3. 25. Gal. 3. 8. *x* Deut. 4. 9, 10. Ios. 24. 15. Efes. 6. 4.

nezeu să dea lui Abraam ceeace i-a promis.

20 Și zise Domnul: Fiindcă [y] strigarea Sodomei și a Gomorei este mare, și păcatele lor grele foarte. 21 [z] De-*aceea* acum mă voiu pogorî, și voiu vedeà, dacă ei au făcut toate pe deplin, după strigarea ce a venit la mine: sau dacă nu. [a] eu voiu să știu.

Rugămintea lui Abraam.

22 Și acei bărbați se întoarseră de acolo, [b] și merseră spre Sodoma: și Abraam [c] mai stete încă înaintea lui Dumnezeu.

23 Și Abraam [d] se apropiè, și zise: Nu cumva [e] vei perde tu pre cel drept împreună cu cel rău..: 24 [f] Poate să fie în cetate cincizeci de drepți: au și pre *aceștia* îi vei pierde? Au nu vei iertà locul pentru cei cincizeci drepți ce *se află* într'însa? 25 Departe să fie de tine să faci tu una ca aceasta, de a ucide pre cel drept împreună cu cel rău, și [g] ca cei drepți să fie ca cei răi: da, departe să fie *una ca aceasta* de tine! [h] Au judecătorul a tot pământul nu va face dreptate? 26 Atunci zise Domnul: [i] De voiu aflà în cetatea Sodoma cincizeci drepți, voiu iertà tot locul pentru aceștia. 27 Și Abraam răspunzând, zise: [j] Iată eu cutezai acum a vorbì Domnului, deși *nu sunt* [k] decât pulbere și cenușă: 28 Poate să lipsească cinci din cei cincizeci de drepți: au pentru cei cinci vei strică toată cetatea? Și *Domnul* zise: Nu o voiu strică, de voiu aflà într'însa patruzeci și cinci. 29 Și *Abraam* adaose a-i vorbi, zicând: Poate nu se vor aflà într'însa *decât* patruzeci! și el zise: Nu *o* voiu strică pentru acei patruzeci. 30 Și *Abraam* zise: Rogu-te, Doamne, să nu te mânii, de voiu *mai* vorbì: poate să se afle acolo treizeci! și *Domnul* răspunse: Eu nu o voiu strică, de voiu aflà într'însa treizeci. 31 Și *Abraam* zise: Iată acum eu am cutezat să vorbesc Domnului: Poate se vor aflà acolo *numai* douăzeci. Și *Domnul* zise: pentru acei douăzeci nu *o* voiu strică. 32 Și *Abraam* zise: Rogu-te, Doamne! [l] nu te mânia, dacă voiu mai vorbì încă numai astădată! Poate să se afle acolo zece? Și *Domnul* îi zise: Nu o voiu strica pentru cei zece. 33 Și Domnul se duse, după ce încetă a mai vorbì cu Abraam. Și Abraam se întoarse la locul său.

Peirea Sodomei și Gomorei din pricina nelegiuirii.

19 Și [a] cei doi îngeri veniră la Sodoma despre seară, și [b] Lot, care ședeà la poarta Sodomei, văzându-*i*, se sculă spre întâmpinarea lor, și se prosternă cu fața la pământ: 2 Și zise: Domnii mei! rogu-vă, [c] intrați în casa servului vostru: rămâneți preste noapte, și [d] vă spălați picioarele voastre, și sculându-vă dimineață, vă veți duce în calea voastră. Și ei ziseră: [e] Nu: ci în uliță vom mâne. 3 Și el stărui mult, ca să între la dânsul. Și ei după ce întrară în casa lui, le [f] făcù el cină: și cocându-le azime, ei mâncară.

4 Și mai înainte de a se culca ei, bărbații cetății, oamenii din Sodoma, încunjurară casa, dela tânăr, până la bătrân: tot popor din *toate* părțile. 5 [g] Și chemând ei pre Lot îi ziseră: Unde *sunt* acei bărbați, cari au venit astă noapte la tine? [h] scoate-i la noi afară, ca [i] să-i cunoaștem pre dânșii. 6 Și [j] Lot ieși afară la ei dinaintea ușei: și ușa o încuiè după dânsul. 7 Și zise: Rogu-vă, fraților, să nu faceți rău *acestora*. 8 [k] Iată eu am două fete, cari n'au cunoscut *încă* bărbat, pre acelea vă voiu scoate afară, și cu dânsele faceți cum vă va plăceà: numai acestor bărbați să nu faceți nimic: că [l] deaceea au întrat ei sub umbra acoperământului meu. 9 Și ei ziseră: Fugi d'aici! ș'*apoi* ziseră: Unul singur [m] a venit ca să petreacă *între noi*, [n] și *acum* se face judecător! Acum tie mai mult rău vom face, decât acelora.

---

y Cap. 4. 14. *z* Cap. 11. 5. *a* Deut. 8. 2. Ios. 22. 22. 2 Cor. 11. 11. *b* Cap. 19. 1. *c* Vers. 1. *d* Ebr. 10. 22. *e* Num. 16. 22. *f* Ier. 5. 1. *g* Iov. 8. 20, *h* Iov. 8. 3. Ps. 58. 11. *i* Ier. 5. 1. *j* Luc. 18. 1. *k* Cap. 3. 19. Iov. 4. 19. 2 Cor. 5. 1. *l* Judc. 6. 39.

Capul 19.

a Cap. 18. 22. *b* Cap. 18. 1. *c* Ebr. 13. 2. *d* Cap. 18. 4. *e* Luc. 24. 28. *f* Cap. 18. 8. *g* Isa 3. 9. *h* Jude. 19. 22. *i* Rom. 1. 24, 27. *j* Judc. 19. 23. *k* Judc. 19. 24. *l* Cap. 18. 5. *m* 2 Pet. 2. 7. 8. *n* Esod. 2. 14.

Şi se repeziau cu putere asupra bărbatului, asupra lui Lot, şi se apropiară să spargă uşa. 10 Şi bărbaţii aceia tinzându-şi mânile, traseră pre Lot în casă la dânşii, şi încuiară uşa. 11 Şi pre bărbaţii, [o]cari *erau* la uşa casei, îi loviră cu orbire, dela mic, până la mare, de se ostenirà mult căutând să afle uşa.

Scăparea lui Lot.

12 Şi acei bărbaţi ziseră lui Lot: Pre cine mai ai tu aici? ginere, sau fii, sau fete, sau pre altcineva din ai tăi în cetate? [p]Scoate-i dintr'*acest* loc: 13 Că noi voim să stricăm locul acesta: că [q]mare este strigarea *păcatelor lor* înaintea lui Dumnezeu, şi [r]el ne-a trimes, ca să o stricăm. 14 Lot atunci ieşi şi vorbi cu ginerii săi, [s]cari erau să ieà pre fetele lui, şi le zise: [t]Sculaţi-vă *şi* ieşiţi din locul acesta, că Domnul va să strice cetatea. [u]Şi ginerilor li-se părù, că el glumeşte.

15 Şi îndată ce se revărsă de ziuă, îngerii silirà pre Lot zicând: [v]Scoală-te, ia-ţi femeia ta şi cele două fete ale tale, cari se află *aici*, ca să nu pieri şi tu în pedepsirea cetăţii. 16 Şi cum el întârzià, acei bărbaţi îl apucară de mână, pre el şi pre femeia lui şi pre cele două fete ale lui: [x]că Domnul voi să-l cruţe: şi [y]scoţându-l, îl puseră afară din cetate. 17 Şi după ce i-au scos pre ei afară, zise *unul dintre ei*: [z]Mântueşte-ţi viaţa: [a]înapoi să nu te uiţi, nici să stai *undeva* în tot împrejurul acesta: *ci* la munte să scapi, ca să nu pieri şi tu. 18 Şi Lot le zise lor: [b]Oh nu! Doamne. 19 Iată servul tău a aflat har în ochii tăi, şi mare a fost îndurarea ta, ce ai arătat-o către mine, că mi-ai păstrat viaţa mea. Dar eu nu pot scăpà la munte, ca nu cumvà să mă ajungă răul, şi să mor. 20 Ia vezi, rogu-te, această cetate *este* aproape, spre a fugì acolo, şi ea *este* mică: rogu-te, lasă-mă să scap acolo. Au nu *este* ea mică? şi sufletul meu vă trăi. 21 Şi *Domnul* îi răspunse: Iată [c]eu te-am ascultat şi în aceasta, ca să nu stric cetatea, despre care mi-ai vorbit. 22 Grăbeşte-te de scapă acolo, că [d]eu nu pot face nimic, până ce nu veiajunge tu acolo. Deaceea s'a chemat [e]numele acelei cetăţi Zoar. 23 Soarele se înălţà deasupra pământului, când Lot intrà în Zoar.

Peirea Sodomei.

24 Şi [f]Domnul făcù să plouă asupra Sodomei şi a Gomorei pucioasă şi foc dela Dumnezeu din cer. 25 Şi el stricà cetăţile acestea, şi toate câmpiile de prin prejur, şi pre toţi locuitorii acelor cetăţi, şi tot [g]ceeace creşteà din pământ. 26 Şi femeia lui Lot se uità îndărăt, şi se prefăcù în [h]stâlp de sare. 27 Şi Abraam sculându-se foarte de dimineaţă, *venì* la locul unde [i]stătuse înaintea Domnului. 28 Şi uitându-se spre Sodoma şi Gomora şi spre tot pământul câmpiei, văzù, şi iată [j]fum se rădicà din *acel* pământ, ca şi fumegarea dintr'un cuptor.

29 Aşà Domnul stricând cetăţile câmpiei, [k]îşi aduse aminte Dumnezeu de Abraam, şi scoase pre Lot din mijlocul stricăciunei, când stricà cetăţile în care locuià Lot.

Păcatul fetelor lui Lot.

30 Şi Lot ieşì din Zoar, şi [l]locuì pe munte, şi cu el cele două fete ale lui, că se temeà să locuească în Zoar: şi locuià într'o peşteră, el şi cele două fete ale lui. 31 Şi zise cea mai mare către cea mai mică: Părintele nostru *este* bătrân, şi nimenea nu *este* în pământul acesta, care [m]să între la noi dupre datina depe tot pământul. 32 Vino! să îmbătăm pre părintele nostru cu vin, şi să ne culcăm cu dânsul, ca din părintele nostru să [n]păstrăm seminţie. 33 Şi ele în noaptea aceea deterà părintelui lor vin să bea: şi cea mai mare întrà la părintele ei, şi se culcà cu dânsul: şi el nu o simţì pre ea nici când se culcà, nici când se sculà. 34 Şi a doua zi cea mai mare zise către

---

o Fapt. 13. 11.
p 2. Pet. 2. 7. 9.
q Cap. 18. 20.
r 1 Cron. 21. 15.
s Mat. 1. 18.
t Num. 16. 21. 45.
u Esod. 9. 21.
v Num 16. 24. 26
x Luc. 18. 13.
y Ps. 34. 22.
z 1 Reg. 19. 3.
a Filip 3. 13. 14.
b Fapt. 10. 14.
c Iov. 42. 8, 9.
d Cap. 32.25,26.
e Cap. 13. 10.
f Deut. 29. 23. Amos. 4. 11.
Luc. 17. 29. 2 Pet. 2. 6.
g Cap. 14. 3. Ps 107. 34.
h Luc. 17. 32.
i Cap. 18. 22.
j Apoc. 18. 9.
k Cap. 8. 1.
l Vers. 17. 19.
m Cap. 16. 2, 4. Deut. 25. 5.
n Marc. 12. 19.

cea mai tânără: Iată eu în noaptea trecută am dormit cu părintele meu: să-l îmbătăm cu vin și în noaptea aceasta: și să intri tu *la dânsul,* și să te culci și tu cu el, ca din părintele nostru să păstrăm semințe. 35 Așa ele și în noaptea aceasta deteră părintelui lor vin să bea: și cea mai mică se sculă și se culcă cu dânsul: și el nu o simți pre ea, nici când se culcă, nici când se sculă. 36 Astfel *aceste* două fete ale lui Lot concepură dela părintele lor. 37 Cea mai mare născù un fiu, și-i chemă numele lui Moab. [o] Acesta *este* părintele Moabiților, până în ziua de astăzi. 38 Și cea mai tânără născù și ea un fiu, și chemă numele lui Ben-Ammi: și acesta *este* părintele Ammoniților până în ziua de astăzi.

Abraam la Gherar se leapădă de femeia sa.

20 Și Abraam plecă [a] de acolo la țara cea despre miazăzi, și locuià între [b] Kades și Șur, și [c] petrecea în Gherar. 2 Și Abraam zise despre Sara, femeia sa: [d] Ea *este* sora mea; și Abimelech, regele Gherarei, trimise, și [e] luă pre Sara. 3 Și [f] Dumnezeu se arătă [g] în vis noaptea lui Abimelech, și zise: [h] Iată tu vei murì pentru femeia pre care ai luat-o; că ea *este* femeia unui bărbat. 4 Și Abimelech nu se apropiase de dânsa, și zise: Doamne! nu cumva [i] vei ucide tu *și* națiunea dreaptă? 5 Au nu el singur mi-a zis: Ea îmi *este* soră? și ea încă mi-a zis: fratele meu *este!* Eu aceasta o făcui [j] în integritatea inimii mele, și cu curățenia mânilor mele. 6 Și Dumnezeu îi zise în vis: Și eu știu, că tu în integritatea inimii tale ai făcut aceasta, și deaceea [k] te-am împedecat de a păcătuì [l] în contra mea, și nu ți-am permis de a te atinge de dânsa. 7 Și acum înapoiază femeia acestui om, [m] că el *este* profet, și se va rugà pentru tine, și tu vei trăì: și de nu-*i* vei înapoià-*o,* [n] să știi, că vei murì tu [o] și tot ce *este* al tău.

8 Și Abimelech, sculându-se dimineață, chemă pre toți servii săi, și toate aceste vorbe le spuse în auzul lor: și toți bărbații se spăimântară foarte. 9 Și Abimelech chemă pre Abraam, și-i zise: Ce ne-ai făcut nouă? și cu ce am păcătuit în contra ta, [p] de ai adus asupra mea și asupra regatului meu păcat așa de mare? Tu ai făcut cu mine lucru, [q] care nu se cuvenià să faci. 10 Și a zis Abimelech lui Abraam: Ce ai văzut de ai făcut aceasta? 11 Și Abraam răspunse: Pentru că cugetai, că în locul acesta nu *este* nici o [r] temere de Dumnezeu, și [s] pre mine mă vor ucide din cauza femeiei mele. 12 Și cu adevărat ea-mi *este* mie soră, fata părintelui meu *este* ea, deși nu fata mamei mele, și mi-se dete mie de femeie. 13 Și scoțându-mă Dumnezeu din casa părintelui meu, eu am zis către dânsa: Asta *este* bunătatea pre care să mi-o faci: In tot locul unde vom venì, zi de mine: Frate-mi *este!*

Sara e înapoiată lui Abraam cu câștig.

14 Și Abimelech luă oi și boi, servi și serve, și *le* dete lui Abraam, și-i înapoiè și pre Sara femeia sa. 15 Și Abimelech zise: Iată țara mea înaintea ta, locuește unde-ți va plăceà. 16 Și către Sara zise: Iată, am dat o mie *siclii* de argint fratelui tău: Iată, această să fie ție acoperământul ochilor înaintea tutulor, cari *sunt* pe lângă tine, și în totul tu să fii justificată. 17 Și Abraam se rugă lui Dumnezeu, și Dumnezeu vindecă pre Abimelech, pre femeia lui și pre servele lui, ca să nască. 18 Că Dumnezeu încuiase tot pântecele din casa lui Abimelech, din cauza Sarei, femeiei lui Abraam.

Nașterea lui Isaac.

21 Și Domnul [a] cercetă pre Sara, [b] cum zise, și Domnul făcù ei așa, cum vorbise. 2 Și Sara [c] concepù, și născù lui Abraam fiu la bătrânețele sale, [d] pe acel timp, pre când i-a fost zis Dumnezeu. 3 Și Abraam chemă

---

[o] Deut. 2. 9.

Capul 20.

[a] Cap. 18. 1.
[b] Cap. 16. 7, 14.
[c] Cap. 26. 6.
[d] Cap. 12. 13.
[e] Cap. 12. 15
[f] Ps. 105. 14.
[g] Iov. 33. 15.
[h] Vers. 7.
[i] Cap. 18. 23.
[j] 2. Cor. 1. 12.
[k] Esod. 34. 24.
[l] 1 Sam. 25. 26, 34.
[m] 1 Sam. 7. 5. Iov. 42. 8.
[n] Cap. 2. 17.
[o] Num. 16. 32, 33.
[p] Cap. 26. 10.
[q] Cap. 34. 7.
[r] Cap. 42. 18.
[s] Cap. 12. 12.

Capul 21.

[a] 1 Sam. 2. 21.
[b] Cap. 17. 19. & 18. 10. 14.
[c] Gal. 4. 23. 28
[e] Fapt. 7. 8. Ebr. 11. 11.
[d] Cap. 17. 21.

numele fiului său cel născut, pre care îl născuse Sara, [e]Isaac. 4 Şi Abraam [f]circumcise pre fiul său Isaac a opta zi, [g]cum îi poruncise Dumnezeu. 5 Şi [h]Abraam *era* de o sută de ani, când i-se născù lui fiul său Isaac. 6 Şi zise Sara: [i]Râs îmi făcù mie Dumnezeu, *că* oricine va auzì [j]va râde de mine. 7 Şi ea zise: Cine ar fi zis lui Abraam: Sara va alăptà copii! totuşi [k]eu *i*-am născut *lui* un fiu la bătrâneţele sale.

Isgonirea lui Işmael şi a mamei sale.

8 Şi pruncul crescù, şi fu înţărcat. Şi Abraam făcù ospăţ mare în ziua în care fu înţărcat Isaac. 9 Şi Sara văzând pre fiul Agarei, [l]Egipteana, [m]care-l născuse ea lui Abraam, [n]batjocorind, 10 Zise ea lui Abraam: [o]Alungă pre serva aceasta şi pre fiul ei; că nu va moşteni fiul acestei serve dimpreună cu fiul meu, cu Isaac. 11 Şi foarte rău s'a părut cuvântul acesta lui Abraam [p]pentru fiul său *Işmael*. 12 Şi Dumnezeu zise lui Abraam: Să nu-ţi pară rău de copil şi de serva ta: întru toate câte îţi va zice ţie Sara, ascultă cuvântul ei! că [q]întru Isaac se va chemà seminţia ta. 13 Dar eu şi pre fiul acestei serve îl voiu face *să devină* [r]o naţiune, fiindcă *este* semânţa ta. 14 Şi Abraam, sculându-se de dimineaţă, luă pâne şi un foiu cu apă, şi dându-*le* Agarei, *le*-a pus pre umerii ei, şi *dându-i* şi pruncul, [s]o demise.

15 Şi ea mergând, rătăcì în pustiul Beer-Şeba. Şi după ce se sfârşì apa din foiu, ea lepădă pre copil sub un ciriteu. 16 Şi ea mergând şezù în faţa *copilului* în depărtare de o aruncătură de arc; că ziceà ea: Nu voiu vedeà pre copil murind. Şi ea şezând faţă *cu dânsul*, îşi înălţă vocea şi plânse. 17 Şi [t]Dumnezeu auzì vocea copilului, şi îngerul lui Dumnezeu strigă pre Agara din cer, şi-i zise: Ce-ţi *este* Agară? nu te teme; că Dumnezeu a auzit vocea copilului acolo unde *este*. 18 Scoală-te, ridică copilul, şi-l ia de mână, că [u]eu îl voiu face să devină o naţiune mare. 19 Şi [v]Dumnezeu îi deschise ochii ei, şi văzù o fântână cu apă, şi merse *acolo*, şi-şi umplù foiul de apă, şi dete şi copilului să bea. 20 Şi Dumnezeu [x]erà cu copilul, şi el crescù mare şi locuià în pustiu, şi [y]se făcù săgetător. 21 Şi locuià în pustiul Paran; şi mama sa îi [z]luă femeie din pământul Egiptului.

Legământul lui Abraam cu Abimelech.

22 Şi în zilele acelea [a]Abimelech şi cu Pichol, capul armatei sale, vorbiau lui Abraam, zicând: [b]Dumnezeu *este* cu tine întru toate câte faci tu: 23 Şi acum [c]jurà-mi pe Dumnezeu aicea, că nu vei minţì nici mie, nici fiului meu, nici nepoţilor mei. Ci tot asemenea bunătate, ce eu ţi-am făcut, vei face şi tu mie, şi ţărei în care petreci tu. 24 Şi Abraam răspunse: Jur. 25 Şi Abraam se plânse la Abimelech pentru o fântână de apă, pre care servii lui Abimelech o [d]răpiseră. 26 Şi Abimelech zise: Nu ştiu cine a făcut aceasta, că nici tu nu mi-ai spus, nici eu n'am auzit până astăzi. 27 Atunci Abraam luă oi şi boi, şi *le* dete lui Abimelech: şi [e]făcură amândoi legământ. 28 Şi Abraam puse la o parte şapte mioare din turma *sa*. 29 Şi Abimelech zise lui Abraam: [f]Ce *sunt* aceste şapte mioare ce tu le-ai pus la o parte. 30 Şi el zise: Aceste şapte mioare le vei luà din mâna mea, [g]ca să-mi fie mărturie, că eu am săpat fântâna aceasta. 31 Deaceea [h]se numì acest loc Beer-Şeba, că amândoi jurară acolo. 32 Şi aşà ei făcură legământ la Beer-Şeba. Apoi Abimelech cu Pichol, capul armatei sale, se sculară, şi se întoarseră înapoi, în pământul Filistenilor.

33 Şi *Abraam* plantă ciriteiu în Beer-Şeba, şi [i]chemă acolo numele Domnului, pre [j]Dumnezeul eternităţii. 34 Şi Abraam petrecù în pământul Filistenilor multe zile.

---

e Cap. 17. 19.
f Fapt. 7. 8.
g Cap. 17. 10. 12.
h Cap. 17. 1, 17.
i Ps. 126. 2. Gal. 4. 27.
j Luc. 1. 58.
k Cap. 18. 11. 12.
l Cap. 16. 1.
m Cap. 16. 15.
n Gal. 4. 29.
o Gal. 4. 30.
p Cap. 17. 18.
q Rom. 9. 7, 8. Ebr. 11. 18.
r Vers. 18.
s Ioan 8. 35.
t Esod. 3. 7.
u Vers. 13.
v Num. 22. 31.
x Cap. 28. 15.
y Cap. 16. 12.
z Cap. 24. 4.
a Cap. 20. 2.
b Cap. 26. 28.
c Ios. 2. 12.
d Cap. 26. 15. 18. 20, 21. 22.
e Cap 26. 31.
f Cap 33. 8.
g Cap. 31. 48. 52
h Cap. 26. 33.
i Cap. 4. 26.
j Deut. 33. 27.

Sacrificarea lui Isaac.

22 Și după acestea [a]Dumnezeu cercă pre Abraam, și-i zise lui: Abraame! și el răspunse: Iată-mă. 2 Și zise: Ia pre fiul tău, pre [b]unicul tău pre care îl iubești, pre Isaac, și mergi [c]în pământul Moria, și-l adă acolo în olocaust, în unul din munții cari îți voiu zice.

3 Și Abraam, sculându-se de dimineață, puse șeaua pe asinul său, și luă pre doi din servii săi și pre Isaac fiul său, și, despicând lemne de olocaust, se sculă, și merse la locul ce-i spuse Dumnezeu. 4 A treia zi, rădicându-și Abraam ochii săi, văzù locul de departe. 5 Și Abraam zise servitorilor săi: Rămâneți aicea cu asinul; că, eu cu băiatul, ne ducem până colo, ca să ne închinăm, ș'apoi ne vom întoarce la voi. 6 Și Abraam luă lemnele, cele pentru olocaust, și [d]puse pe Isaac fiul său; și în mână luă focul și cuțitul: și merseră amândoi împreună. 7 Și Isaac zise lui Abraam, părintele său: Tată! și el îi răspunse: Iată-mă, fiule! și a zis: Iată, *aici* focul și lemnele, dar oaia de olocaust unde *este?* 8 Și Abraam zise: fiul meu! Dumnezeu se va îngriji de oaia de olocaust: și merseră amândoi împreună.

9 Și după ce ajunseră la locul, la care-i zise Dumnezeu, Abraam zidì acolo altar, și clădì lemnele; și legând pre Isaac, fiul său, îl [e]puse pe altar, deasupra lemnelor. 10 Și întinzând Abraam mâna, luă cuțitul, ca să junghie pre fiul său. 11 Dar îngerul Domnului îi strigă din cer, zicând: Abraame! Abraame! Și el răspunse: Iată-mă. 12 Și *îngerul* zise: [f]Să nu pui mâna ta pe copil, nici să-i faci lui ceva, că [g]acum cunosc, că tu te temi de Dumnezeu: fiindcă tu n'ai cruțat nici chiar pre fiul tău, pre cel unic al tău, pentru mine. 13 Și rădicându-și Abraam ochii săi, se uită, și iată înaintea lui un berbece, cu coarnele încurcate într'un desiș: Și Abraam merse și luă berbecele, și-l sacrifică olocaust în locul fiului său.

14 Și Abraam chemă numele locului aceluia Iehova-Jireh. Deacea până astăzi se zice: Pe muntele lui Dumnezeu vede.

Întărirea făgăduinței.

15 Și îngerul Domnului strigă lui Abraam din cer a doua oară: 16 Și zise: [h]M'am jurat însumi asupra mea, zice Domnul; că ai făcut aceasta, și n'ai cruțat nici pe chiar fiul tău, pe cel unic al tău. 17 Că eu te voiu binecuvântà, și voiu înmulți semința ta [i]ca stelele cerului [j]și ca nisipul depe țărmurile mării, și că [k]semința ta va stăpâni [l]porțile inamicilor săi. 18 [m]Și întru semința ta, se vor binecuvântà toate națiunile pământului, [n]că ai ascultat de vocea mea.

19 Și Abraam se întoarse la servii săi, și sculându-se, au mers împreună la [o]Beer-Șeba. Și Abraam locuià la Beer-Șeba.

Familia lui Nahor.

20 Și după acestea se vestì lui Abraam, zicând: Iată și [p]Milcha a născut fiul lui Nahor, fratele tău: 21 Pre [q]Uz, întâiunăscutul lui, și pre Buz fratele acestuia, și pre Kemuel, părintele [r]lui Aram: 22 Și pre Chesed, și pre Hazo, și pre Pildaș, și pre Iidlaf și pre Bethuel. 23 Și [s]Bethuel născù pre [t]Rebeca. Pre acești opt îi născù Milcha lui Nahor, fratele lui Abraam. 24 Și concubina lui, cu numele Reuma, și ea născù pre Tebah și pre Gaham și pre Tahaș și pre Maâcha.

Moartea și îmmormântarea Sarei.

23 Și *zilele* vieței Sarei fură o sută douăzeci și șapte de ani: *aceștia fură* anii vieței Sarei. 2 Și muri Sara în [a]Kiriat-Arba, care *este* [b]Ebronul, în pământul Canaan; și Abraam venì *acolo*, ca să bocească pre Sara, și să o plângă.

3 Și Abraam se sculă de lângă mortul său, și vorbì fiilor lui Het, zicând:

Capul 22.
a 1 Cor. 10. 13. Ebr. 11. 17.
b Ebr. 11. 17.
c 2 Cron 3. 1.
d Ioan 19. 17.
e Ebr. 11. 17.
f 1 Sam. 15. 22.
g Iac. 2. 22.
h Ps. 105. 9. Ebr. 6. 13, 14.
i Cap. 15. 5.
j Cap. 13. 16.
k Cap. 24. 60.
l Mic. 1. 9.
m Cap. 12. 3.
n Vers. 3, 10. Cap. 26. 5.
o Cap. 21. 31.
p Cap. 11. 29.
q Iov. 1. 1.
r Iov. 32. 2.
s Cap. 24. 15.
t Rom. 9. 10.

Capul 23.
a Ios. 14. 15
b Cap. 13. 18.

4 [c]Străin *sunt* eu şi nemernic între voi, [d]daţi-mi o moşie de îngropăciune, ca să îmmormântez mortul meu dinaintea mea.

5 Şi fiii lui Het răspunseră lui Abraam, zicându-i: Domnule, ascultă-ne! 6 Tu între noi eşti [e]principe a lui Dumnezeu, îmmormânteză-ţi mortul tău în cel mai ales dintre mormintele noastre! Nimenea dintre noi nu-ţi va refuză mormântul său, ca să nu-ţi îmmormântezi tu mortul tău.

7 Atunci Abraam se râdică, şi se prosternă înaintea poporului ţării, înaintea fiilor lui Het. 8 Şi le vorbì lor, zicând: Dacă este cu voia voastră, ca eu să îmmormântez mortul meu dinaintea feţei mele, ascultaţi-mă, şi vă rugaţi pentru mine la Efron, fiul lui Zoar, 9 Ca el să-mi dea peştera din Machpela, care este a lui în marginea ţarinei sale: pentru tot argintul ce face, să mi-o dea în mijlocul vostru, de moşie de îngropăciune.

10 Şi Efron şedeà între fiii lui Het. Şi Efron Heteul răspunse lui Abraam în auzul fiilor lui Het, a tutulor acestora, cari [f]întrau pe poarta cetăţii sale, zicând: 11 [g]Nu, domnul meu! ascultă-ne! eu îţi dau ţarina, şi-ţi dau şi peştera, care *este* într'însa, aceasta ţi-o dau înaintea ochilor fiilor poporului meu: îngroapă-ţi mortul tău. 12 Şi Abraam se prosternă înaintea poporului ţării. Şi vorbì lui Efron în auzul poporului ţării, zicând: 13 Dacă tu voeşti cu mine astfel, rogu-te, ascultă-mă: eu argintul ţărinii ţi-l dau, primeşte-l dela mine, şi voiu îngropà mortul meu.

14 Şi Efron răspunse lui Abraam, şi-i zise: 15 ascultă-mă, domnul meu: *O bucată* de pământ *ce face* patru sute [h]sicli de argint, ce *este* aceasta între mine şi tine? Îngroapă-ţi mortul tău.

16 Şi Abraam ascultă pre Efron, şi [i]cumpănì Abraam lui Efron argintul, despre care vorbise în auzul fiilor lui Het: patru sute sicli de argint, mergător la orice negutător. 17 Şi aşà [j]ţarina lui Efron dela Machpela, cea din dreptul Mamrei, atât ţarina cât şi peştera dintr'însa, şi toţi arborii depe ţarină, şi tot cuprinsul acela jur împrejur, 18 Se întărì lui Abraam ca stăpânire a sa înaintea ochilor fiilor lui Het, a tutulor acelora cari întrau pe poarta cetăţii sale.

19 Şi după aceasta Abraam îmmormântă pre Sara, femeia sa, în peştera din ţarina Machpela, în faţa Mamrei, care *este* Ebronul, în pământul Canaan. 20 Şi [k]se întărì lui Abraam de către fiii lui Het ţarina şi peştera dintr'însa de moşie de îngropăciune.

Isac dobândeşte pre Rebeca de soţie.

24 Abraam [a]*erà* bătrân şi înaintat în zile, şi Domnul [b]binecuvântase pre Abraam întru toate. 2 Şi zise Abraam [c]servului său, celui mai vechiu din casa sa, care *erà* [d]mai mare preste toate ale sale: [e]Pune-ţi, rogu-te, mâna ta sub coapsa mea; 3 Şi-mi [f]jură pe Domnul Dumnezeul cerului şi Dumnezeul pământului, că [g]tu fiului meu nu vei luà femeie dintre fetele Cananeilor, între cari locuesc eu; 4 [h]Ci, că vei merge [i]în pământul meu şi în locul naşterii mele, şi vei luà femeie fiului meu Isaac.

5 Şi servul îi răspunse: Poate că nu va vrea fecioara să vină cu mine în pământul acesta; atunci întoarce-voiu pre fiul tău în pământul acela, din care ai ieşit?

6 Şi Abraam îi zise: Fereşte-te, ca nu cumva să reîntorci pre fiul meu acolo. 7 Domnul Dumnezeul cerului, care [j]m'a luat pre mine din casa părintelui meu şi din pământul naşterii mele; şi care mi-a vorbit şi mi-a jurat, zicând: [k]seminţiei tale voiu da pământul acesta: [l]el va trimite pre îngerul său înaintea ta, şi tu vei luà de acolo femeie fiului meu. 8 Şi dacă fecioara nu va voì să

---

c Cap. 17. 8. Ps. 105. 12. *d* Fapt. 7. 5. *e* Cap. 13. 2. *f* Cap. 34. 20. 24. | Rut. 4. 4. *g* 2 Sam. 24. 21—24. *h* Ezec. 45. 12. *i* Ier. 32. 9. | *j* Cap. 25. 9. Fapt. 7. 16. *k* Rut. 4. 7, 8, 9, 10. | *Capul 24.* *a* Cap. 18. 11. & 21. 5. *b* Cap. 13. 2. Prov. 10. 22. | *c* Cap. 15. 2. *d* Vers. 10. *e* Cap. 47. 29. 1 Cron. 29. 24. *f* Cap. 14. 22. | Ios. 2. 12. *g* Cap. 26. 35. Esod. 34. 16. *h* Cap. 28. 2. | *i* Cap. 12. 1. *j* Cap. 12. 1. *k* Cap. 12. 7. Esod. 32. 13. | Deut. 1. 8. Fapt. 7. 5. *l* Esod. 23. 20, 23. Ebr. 1. 14.

vină cu tine. [m]scăpat vei fi de acest jurământ al meu: numai să nu reîntorci pre fiul meu acolo. 9 Și servul puse mâna sa sub coapsa lui Abraam, stăpânul său, și se jură lui pentru lucrul acesta.

10 Și servul luă zece cămile din cămilele stăpânului său, și merse, [n]*având* în mâna sa din toate bunătățile stăpânului său: și sculându-se, se duse în Mesopotamia, la [o]cetatea lui Nahor. 11 Și el despre seară, pre când [p]cele ce scoteau *apă* ieșiau, lăsă să îngenunche cămilele afară de cetate, lângă o fântână de apă.

12 Și zise: [q]Doamne, Dumnezeul stăpânului meu Abraam, Rogu-te, ca [r]să am întâlnire *fericită* astăzi, și arată milă stăpânului meu Abraam! 13 Iată [s]eu stau lângă această fântână de apă, și [t]fetele locuitorilor din cetate ies, ca să scoată apă: 14 Fie dar, ca fecioara către care voiu zice eu: rogu-te, pleacă-ți vadra ta, și-mi dă să beau; și ea va răspunde: bea, și încă și cămilele tale le voiu adăpa; fă, rogu-te, ca aceasta să fie cea hotărâtă pentru servul tău Isaac: și [u]printr'aceasta voiu cunoaște, că tu ai arătat milă stăpânului meu.

15 Și înainte de a mântui el a vorbi, iată Rebeca, fica lui Bethuel, fiul [v]Milchei, femeia lui Nahor, fratele lui Abraam, ieșià afară, având-și vadra pe umărul ei. 16 Și fata eră la față [x]frumoasă foarte, fecioară *eră*, și bărbat n'o cunoscuse pre ea. Și ea pogorîndu-se la fântână, și umplându-și vadra, se suì *iarăși* în sus. 17 Și servul îi alergă înainte, și-i zise: Lasă-mă, rogu-te, să beau puțină apă din vadra ta. 18 [y]Și ea-i răspunse: Bea, Domnul meu! și ea îndată dând vadra sa jos, o luă în mână, și-i dete să bea. Și după ce îi dete lui să bea, îi zise: 19 Și pentru cămilele tale voiu scoate, până ce vor înceta de băut. 20 Și curând deșertându-și vadra sa în adăpătoare, alergă iarăși la fântână, ca să scoată *alta;* și scoase pentru toate cămilele lui. 21 Și acest om mirându-se de dânsa, tăceà, *voind* să cunoască, dacă [z]Domnul a făcut să prospere calea lui au nu.

22 Și după ce cămilele încetară de băut, luă omul acela [a]o verigă de nas de aur, grea de jumătate de siclu; și două brățare pentru mânile ei, grele de zece *siclii* de aur. 23 Și-*i* zise: A cui fică *ești* tu? Spune-mi, rogu-te! oare nu este în casa părintelui tău loc, ca noi să mânem? 24 Și ea-i răspunse: [b]Eu *sunt* fica lui Bethuel, fiul Milchei, pre care l-a născut ea lui Nahor. 25 Și ea îi mai zise: Paie și nutreț *sunt* multe la noi, cum și loc de mas. 26 Și omul acesta se [c]închină și se prosternă înaintea Domnului; 27 Și zise: [d]Binecuvântat *să fie* Domnul, Dumnezeul stăpânului meu Abraam, care n'a depărtat [e]mila sa și adevărul său dela stăpânul meu: pe cale *dreaptă* [f]m'a condus pre mine Dumnezeu la casa fraților stăpânului meu.

28 Și fecioara alergă și spuse în casa mumei sale aceste întâmplări. 29 Și Rebeca aveà un frate cu numele [g]Laban, și Laban alergă la acel om afară la fântână. 30 Și după ce văzù el verigа de nas și brățarele la mânile surorei sale, și după ce auzì cuvintele Rebecei, sora sa, care zicea: Omul acela așà mi-a vorbit: el venì la om, și iată acesta stà lângă cămilele sale la fântână. 31 Și *Laban* îi zise: Vino înăuntru, [h]binecuvântate al Domnului, pentru ce stai afară? Eu am pregătit casa, și loc *este* pentru cămile. 32 Și omul întră în casă, și *Laban* desărcinà cămilele, și [i]dete paie și nutreț cămilelor, și apă de spălat pentru picioarele lui și pentru picioarele oamenilor cari erau cu dânsul. 33 Și-i puse lui înainte de mâncare. Și el zise: [j]Eu nu voiu mân-

---

[m] Ios. 2. 17. 20.
[n] Vers. 2.
[o] Cap. 27. 43.
[p] Esod. 2. 16.
[q] Vers. 27.
[r] Neem. 1. 11.
[s] Vers. 43.
[t] Cap. 29. 9.
[u] Judc. 6. 17. 37.
[v] Cap. 11. 29.
[x] Cap. 26. 7.
[y] 1 Pet. 3. 8. & 4. 9.
[z] Vers. 12, 56.
[a] Esod. 32. 2, 3. Isa. 3, 19, 20. 21.
[b] Cap. 22. 23.
[c] Vers. 52. Esod. 4. 31.
[d] Esod. 18. 10. Rut. 4. 14. Luc. 1. 68.
[e] Cap. 32. 10. Ps. 98. 3.
[f] Vers. 48.
[g] Cap. 29. 5.
[h] Cap. 26. 29. Ps. 115. 15.
[i] Cap. 43. 24. Iov. 23. 12.

că, până ce nu voiu vorbì cele ce am de vorbit. Şi *Laban* zise: Vorbeşte!

34 Şi el zise: Eu *sunt* servul lui Abraam: 35 Şi Domnul[k] a binecuvântat pre stăpânul meu foarte, şi el s'a mărit: că i-a dat lui oi şi boi, şi aur şi argint, şi servi şi serve, cămile şi asini. 36 Şi Sara, femeia stăpânului meu, [l]născù stăpânului meu fiu la bătrâneţele ei, şi el dete [m]acestuia toate câte are el. 37 Şi stăpânul meu m'a jurat, zicând: Tu să nu iei fiului meu femeie din fetele Cananeilor, într'al căror pământ locuesc eu: 38 Ci mai vârtos să mergi la casa părintelui meu, şi la neamul meu, si să iei femeie fiului meu. 39 Şi eu zisei stăpânului meu: Dar poate fecioara nu va voì să vină cu mine. 40 Şi el mi-a zis: Domnul, pe a căruia cărare umblu eu, va trimite îngerul său cu tine, şi-ţi va da norocire în calea ta, ca tu să iei femeie fiului meu din neamul meu şi din casa parintelui meu. 41 Atunci tu vei fi scăpat de jurământul meu, dacă te vei duce la neamul meu, şi ei nu-ţi vor da ţie *femeie;* atunci scăpat vei fi de jurământul meu. 42 Şi venind astăzi la această fântână, am zis: Domnul, Dumnezeul stăpânului meu Abraam! dacă voeşti, ca eu să am noroc în calea pe care umblu, 43 Iată eu stau lângă această fântână de apă, şi va fi, ca fecioara care va ieşì ca să scoată *apă,* şi eu îi voiu zice: Dă-mi, rogu-te, să beau puţină apă din vadra ta. 44 Şi ea-mi va răspunde: Bea tu, şi după aceea şi pentru cămilele tale voiu scoate; aceea *să fie* femeia pre care Domnul a hotărât-o pentru fiul stăpânului meu. 45 Mai înainte de a sfârşì eu cuvântul *acesta* întru inima mea, iată Rebeca ieşì, *având* vadra pe umărul său, şi pogorându-se la fântână a scos *apă;* şi eu i-am zis: Lasă-mă, rogu-te, să beau! 46 Şi ea curând şi-a dat vadra jos, depe *umerii* ei, şi zise: Bea tu, şi voiu adăpà şi cămilele tale. Şi eu am băut, şi ea mi-a adăpat şi cămilele. 47 Şi eu o întrebai pre ea, zicând: A cui fică *eşti* tu? şi ea răspunse: Eu *sunt* fica lui Bethuel, fiul lui Nahor, pre care i-l-a născut Milcha. Atunci eu îi pusei veriga aceasta la nasul ei, şi brăţarele la mânile ei. 48 Şi eu mă închinai şi mă prosternăi înaintea Domnului, şi binecuvântai pre Domnul Dumnezeul lui Abraam, al stăpânului meu, carele m'a condus pe cale dreaptă, ca eu să iau pentru fiul stăpânului meu pre fata fratelui lui. 49 Şi acum dacă vreţi să arătaţi dragoste şi credinţă către stăpânul meu, spuneţi-mi; şi dacă nu, spuneţi-mi, ca să mă întorc spre dreapta sau spre stânga.

50 Şi Laban şi Bethuel răspunseră, zicând: [n]Acest lucru a ieşit dela Domnul, noi nu-ţi putem spune nici rău nici bine. 51 Iată Rebeca înaintea ta, ia-*o*, şi te du *cu dânsa*, şi să fie femeie fiului stăpânului tău, dupre cum a vorbit Domnul. 52 Şi auzind servul lui Abraam cuvintele lor, se prosternă până la pământ înaintea Domnului. 53 Şi servul scoase [o]scule de argint şi scule de aur şi vestminte, şi le *dete* Rebecei, şi [p]lucruri preţioase dete el fratelui ei şi mumei ei.

54 Şi mâncară şi băură, el şi oamenii cari *erau* cu dânsul, şi maseră *acolo*. Şi sculându-se de dimineaţă, zise *servul:* Lăsaţi-mă să plec la stăpânul meu. 55 Şi fratele *Rebecei* şi muma ei ziseră: Să mai rămână cu noi copila încă câteva zile, *cel puţin* zece, apoi să meargă. 56 Şi el zise lor: Nu mă opriţi, deoarece Domnul a norocit calea mea: lăsaţi-mă să merg la stăpânul meu. 57 Şi ei îi ziseră: Să chemăm fata, şi să-i întrebăm voia din chiar gura ei. 58 Şi chemară pre Rebeca, şi-i ziseră: Vrei tu să mergi cu omul acesta? şi ea răspunse: Merg! 59 Astfel lăsară ei pre Rebeca, sora lor, şi pre doica ei, să meargă cu servul lui Abraam şi cu

---

k Vers. 1. *l* Cap. 21. 2. | *m* Cap. 21. 10. | *n* Ps. 118. 23. | Mat. 21. 42. | Marc. 12. 11. | *o* Esod. 3. 22. & 11. 2. & 12. 35. | *p* Ezra 1. 6.

oamenii lui. 60 Şi ei binecuvântară pre Rebeca, şi-i ziseră: Tu sora noastră, tu, să te înmulţeşti întru mii de zeci de mii, şi seminţia ta să stăpânească porţile inamicilor lor.

61 Şi sculându-se Rebeca şi servele ei, se suiră pe cămile, şi se duseră după omul acela. Şi servul luând pre Rebeca, plecară. 62 Şi Isaac se întorcea dela [q] fântâna Lahai-Roi; că el locuiă în pământul despre miazăzi. 63 Că Isaac ieşià la câmp, ca [r] să cugete de cătră seară; şi rădicându-şi el ochii săi, se uità, şi iată cămilele veniau. 64 Dar şi Rebeca înălţându-şi ochii săi, văzù pre Isaac, şi sărì jos depe cămilă; 65 Că ea zisese cătră serv: Cine *este* bărbatul acela, carele vine pe câmp înaintea noastră? Şi servul *îi* zisese: Acesta *este* stăpânul meu; atunci ea îşi luă vălul şi se acoperì. 66 Şi servul spuse lui Isaac toate lucrurile câte a făcut. 67 Şi Isaac duse *pre Rebeca* în cortul Sarei, muma lui, şi el luă pre Rebeca de femeie, şi o iubì. Şi Isaac se mângâè de *moartea* mumei sale.

Căsătoria a doua a lui Abraam.

25 Iar Abraam îşi luă altă femeie şi numele ei *erà* Ketura. 2 Şi [a] aceasta îi născù pre Zimran, şi pre Iokşan, şi pre Medan, şi pre Madian, şi pre Işbak şi pre Şua. 3 Şi Iokşan născù pre Şeba şi pre Dedan. 4 Şi fiii lui Dedan au fost: Aşurim, Letuşim şi Leumim. Şi fiii lui Madian: Efa, şi Efer, şi Enoc, şi Abidah şi Eldaa. Toţi aceştia *au fost* fiii din Ketura. 5 Şi [b] Abraam dete toată averea sa lui Isaac. 6 Şi fiilor din concubinele sale le dete Abraam daruri; şi încă trăind [c] el, îi despărţì de fiul său Isaac, *trimiţându-i* spre răsărit în [d] partea răsăritului.

Moartea şi îmmormântarea lui Abraam.

7 Şi acestea sunt zilele anilor lui Abraam, câţi a trăit: o sută şaptezeci şi cinci de ani. 8 Şi Abraam dându-şi sufletul, [e] murì întru bătrâneţă fericită, bătrân şi sătul de *viaţă*, şi [f] fu adaos la poporul său. 9 Şi-l îmmormântară Isaac şi Işmael, [g] fiii lui, în peştera dela Machpela, în ţarina lui Efron, fiul lui Zohar Heteul, cea faţă în faţă cu Mamre: 10 [h] Ţarina, care o cumpărà Abraam dela fiii lui Het. [i] Acolo dar fu îmmormântat Abraam şi Sara, femeia sa. 11 Şi după ce murì Abraam, binecuvântă Dumnezeu pre Isaac, fiul său: Şi Isaac locuià lângă [j] fântâna Lahai-Roi.

Urmaşii lui Işmael.

12 Şi acestea *sunt* generaţiunile lui Işmael, fiul lui Abraam, [k] pre care l-a născut lui Abraam Agara Egipteanca, serva Sarei. 13 Şi [l] acestea *sunt* numele fiilor lui Işmael, dupre numele lor, în generaţiunile lor: Întâiu-născutul din Işmael Nebaiot, şi Kedar, şi Adbeel şi Mibsam: 14 Mişma şi Duma şi Massa: 15 Şi Hadar, şi Tema, Ietur, Nafiş şi Kedema. 16 Aceştia *au fost* fiii lui Işmael, şi acestea *sunt* numele lor, *ce li-s'au dat* dupre satele lor şi dupre întăririle lor: [m] douăsprezece căpetenii a popoarelor lor. 17 Şi aceştia *sunt* anii vieţei lui Işmael: o sută treizeci şi şapte de ani: Şi [n] el dându-şi sufletul, murì, şi fu adaos la poporul său. 18 [o] Şi ei locuiră dela Havilah până la Şur, cel faţă în faţă cu Egiptul, în mergerea cătră Assiria. *Şi* el se aşeză *acolo* [p] înaintea tutulor fraţilor săi.

Isav şi Iacob.

19 Şi acestea *sunt* generaţiunile lui Isaac, fiul lui Abraam: [q] Abraam născù pre Isaac: 20 Şi Isaac erà de patruzeci de ani, când luă de femeie pre Rebeca, [r] fica lui Bethuel Sirianul din Padan-Aram, [s] sora lui Laban Sirianul. 21 Şi Isaac se rugă lui Dumnezeu pentru femeia sa, că *erà* stearpă, [t] şi Domnul ascultă rugăciunea lui, şi [u] Rebeca femeia lui concepù. 22 Şi copiii se loviau între sine în ea. Atunci zise ea:

---

g Cap. 16. 14. & 25. 11.
r Ios. 1. 8. Ps. 1. 2.

Capul 25.
a 1 Cron. 1. 32.
b Cap. 24. 36.
c Cap. 21. 14.
d Jude. 6. 3.
e Cap. 15. 15.
f Cap. 35. 29. & 49. 33.
g Cap. 35. 29.
h Cap. 23. 16.
i Cap. 49. 31.
j Cap. 16. 14.
k Cap. 16. 15.
l 1 Cron. 1. 29.
m Cap. 17. 20.
n Vers. 8.
o 1 Sam. 15. 7.
p Cap. 16. 12.
q Mat. 1. 2.
r Cap. 22. 23.
s Cap. 24. 29.
t 1 Cron. 5. 20.
u Rom. 9. 10.

Dacă așà, pentru ce aceasta? [v]Și merse, ca să întrebe pre Dumnezeu. 23 Și Domnul îi răspunse: [x]Două națiuni *sunt* în pântecele tău, și două popoare se vor despărți din sânul tău: și [y]un popor *dintr'acestea* va fi mai tare decât celalt, și [z]cel mai mare va servì celui mai mic.

24 Și când se îndeplinirà zilele ei ca să nască, iată doi gemeni *erau* în pântecele ei. 25 Și cel d'întâiu ieși roșu, [a]preste tot ca o mantie păroasă: și chemară numele lui Esau. 26 Și după dânsul ieși frate-său, [b]carele cu mâna sa ținea de călcâiul lui Esau: deaceea [c]chemară numele lui Iacob. Și Isaac *era* de șasezeci de ani, când *Rebeca îi* născù *lui* pre aceștia.

27 Și copii crescură mari, și Esau se făcù bărbat, [d]dibaciu la vânat și plugar: iar Iacob *era* om [e]simplu, [f]locuind în corturi. 28 Și Isaac iubià pre Esau: căci [g]vânatul *era* mâncarea lui: [h]și Rebeca iubià pre Iacob.

Esau își vinde dreptul său de întâiul-născut.

29 Și fierbând Iacob odată o fiertură, Esau venì dela câmp, fiind foarte ostenit. 30 Și Esau zise lui Iacob: Dă-mi, rogu-te, să mănânc din această *mâncare* roșie, că *sunt* ostenit. Deaceea fu chemat numele lui Edom. Și Iacob zise: vinde-mi astăzi întâiu-născerea ta. 31 Și Esau zise: 32 Iată, eu tot merg spre moarte, ce-mi *mai* folosește întâiu-născerea? 33 Și Iacob zise: Jură-mi acum: și el îi jură: și Esau [i]își vândù întâiu-născerea sa lui Iacob. 34 Și Iacob dete lui Esau pâne și fiertură de linte, și el mâncă și bàù: și sculându-se, se duse. Așà Esau nesocotì întâiu-născerea *sa*.

Isaac în Gherar e binecuvântat de Dumnezeu.

26 Și se făcù foamete în țară afară de foametea [a]cea d'întâiu, care a fost în zilele lui Abraam: și Isaac se duse la [b]Abimelech, regele Filistenilor în Gherar.

2 Și i-se arată Domnul, și-i zise: Să nu te pogori în Egipt, *ci* locuește în [c]pământul care ți-l voiu spune: 3 [d]Rămâi în pământul acesta, și [e]eu voiu fi cu tine, și [f]te voiu binecuvântà, căci ție și seminției tale [g]voiu da toate țările acestea și voiu ține [h]jurământul, care l-am făcut lui Abraam, părintelui tău. 4 Și [i]voiu înmulți semința ta, ca stelele cerului, și voiu da seminției tale toate țările acestea [j]și în semința ta se vor binecuvântà toate popoarele pământului: 5 [k]Pentru că Abraam a ascultat de cuvântul meu, și a păzit ceeace i-am dat de păzit preceptele mele, statutele mele, și legile mele.

Rebeca e ocrotită de Abimelech.

6 Și Isaac locuì în Gherar. 7 Și când bărbații locului *îl* întrebară despre femeia sa, [l]el răspunse: Soră-mi *este;* că [m]el se temù a zice, femeie-mi *este;* ca nu cumva bărbații locului aceluia să-l ucidă pentru Rebeca, că *era* [n]frumoasă la privire. 8 Și petrecând acolo multe zile, Abimelech, regele Filistenilor, se uità pe fereastră, și văzù, și iată Isaac glumià cu femeia sa Rebeca. 9 Și Abimelech chemă pre Isaac, și-i zise: Iată, aceasta femeie-ți *este*, și cum de ai zis: Soră-mi *este?* Și Isaac îi zise: Pentru că eu cugetai: Nu cumva să mă ucidă pentru ea. 10 Și Abimelech zise: Pentru ce ai făcut tu nouă aceasta? Că puțin a lipsit, ca unul din popor să se culce cu femeia ta, și [o]tu să aduci vină asupra-ne. 11 Și Abimelech porunci în tot poporul său, zicând: Cine se [p]va atinge de omul aceasta sau de femeia lui, să se omoare.

Averea lui Isaac și certurile.

12 Și Isaac semănà în pământul acela, și culese în acel an [q]însutit: că Domnul [r]îl binecuvântà pre dânsul. 13 Și acest om [s]se mărì, și el din ce în ce mergeà, se mărià, până ce fu mare foarte. 14 Și el aveà turmă de oi și

---

v 1. Sam. 9. 9. *x* Cap. 17. 16. *y* 2 Sam. 8. 14. *z* Cap. 27. 29.

a Cap. 27. 11, 16, 23. *b* Osea 12. 3. *c* Cap. 27. 36. *d* Cap. 27. 3, 5.

e Iov. 1. 1, 8. *f* Ebr. 11. 9. *g* Cap. 27. 19, 25, 31. *h* Cap. 27. 6.

i Ebr. 12. 16.

Capul 26.

a Cap. 12. 10. *b* Cap. 20. 2.

c Cap. 12. 1. *d* Ps. 30. 12. *e* Cap. 28. 15. *f* Cap. 12. 2. *g* Cap. 13. 15.

h Ps. 105. 9 *i* Cap. 15. 5. *j* Cap. 12. 3. *k* Cap. 22.16.18. *l* Cap. 12. 13.

m Prov. 29. 25. *n* Cap. 24. 16. *o* Cap. 20. 9. *p* Ps. 105. 15.

q Mat. 13. 8. *r* Iov. 42. 12. *s* Cap. 24. 35. Ps. 112. 3.

cireadă de boi, şi mare număr de servi: şi Filistenii [f]îl pizmuiau: 15 Aşă, că toate fântânele [a]ce le săpaseră servii părintelui său, încă în zilele părintelui său Abraam, Filistenii le astupară, umplându-le cu pământ. 16 Ba şi Abimelech zise lui Isaac: Du-te dela noi, că [g]tu te-ai făcut cu mult mai tare decât noi.

17 Şi Isaac plecă de acolo, şi tăbărî în valea Gherar, şi locuiă acolo. 18 Şi Isaac iarăşi destupă fântânele de apă, cari au fost săpate în zilele lui Abraam, părintelui său, şi pre care Filistenii le astupaseră după moartea lui Abraam; [a]şi el le dete tot acelaşi nume, cu care le-a numit părintele său.

19 Şi servii lui Isaac săpară în *acea* vale şi aflară acolo fântână de apă vie. 20 Şi păstorii din Gherar [b]se certară cu păstorii lui Isaac, şi ziseră: Apa *este* a noastră: Şi chemă numele fântânei aceleia Esec: căci ei se certară cu dânsul. 21 Şi ei săpară altă fântână, şi se gâlceviră şi pentru aceasta, şi Isaac o numi Sitna.

22 Şi mutându-se el de acolo, săpă o altă fântână, pentru care nu se sfădiră: şi el acesteia îi dete numele Rehobot, şi zise: Acum ni-a dat nouă Domnul *loc* larg, [c]şi noi vom creşte în acest pământ.

23 Şi el se sui de acolo la Beer-Şeba. 24 Şi Domnul i-se arătă lui în noaptea aceea, şi-*i* zise: [a]Eu *sunt* Dumnezeul părintelui tău Abraam, [b]nu te teme! că [c]eu cu tine *sunt*, că eu te voiu binecuvântă, şi voiu înmulţi semînţia ta, pentru Abraam servul meu. 25 el [d]zidi acolo altar, şi [e]chemă numele lui Dumnezeu: şi întinzându-şi acolo cortul, servii lui Isaac săpară o fântână.

26 Şi Abimelech veni din Gherar la dânsul cu Ahusat, amicul său, şi [f]Pichol, capul armatei sale. 26 Şi Isaac le zise lor: Pentru ce aţi venit la mine? căci [g]voi pre mine m'aţi urât, şi [h]m'aţi alungat dela voi. 28 Şi ei ziseră: Noi bine vedem, că [i]Domnul [j]este cu tine, deaceea am zis: Să fie jurământ între noi, *adică* între noi şi între tine, şi să facem legământ cu tine: 29 Că tu nouă nu ne vei face nici un rău, precum nici noi nu ne-am atins de tine, şi precum ţi-am făcut numai bine, şi te-am lăsat să ieşi în pace: [j]tu carele acum *eşti* binecuvântat de Domnul. 30 Şi *Isaac* făcù lor ospăţuri, şi ei mâncară şi beură. 31 Şi sculându-se de dimineaţă, jurară unul altuia: şi Isaac îi demise, şi ei se duseră dela dânsul în pace.

32 Şi se întâmplă, că în ziua aceea servii lui Isaac veniră şi-i spuseră despre fântâna, care au săpat, şi-i ziseră: Am aflat apă. 33 Şi el chemă numele ei Şeba: de aceea numele cetăţii aceleia este Beer-Şeba până în ziua de astăzi.

Întâia căsătorie a lui Esau.

34 Şi când fu Esau de patruzeci de ani, luă de femeie pre Iudita, fica lui Beeri Heteul, şi pre Başema, fica lui Elon Heteul. 35 Şi acestea aduseră *multă* amărăciune de suflet lui Isaac şi Rebecei.

Iacob primeşte cu vicleşug binecuvântarea de întâiul-născut.

27 Şi după ce Isaac îmbătrânì, şi [a]ochii lui se întunecară, de nu mai puteà vedeà, chemă el pre Esau, fiul său, cel mai mare, şi-i zise: Fiul meu! şi *acesta* îi zise: Iată-mă. 2 Şi *Isaac* îi zise: Iată eu am îmbătrânit, şi [b]nu ştiu ziua morţii mele. 3 [c]Acum dară ia-ţi, rogu-te, armele tale, tolba ta şi arcul tău, şi ieşi la câmp şi-mi prinde ceva vânat. 4 Şi-mi găteşte bucate gustoase dupăcum iubesc eu, şi mi le adă, ca să mănânc, ca sufletul meu [d]să te binecuvinteze înainte de a muri. 5 Iar Rebeca auzì când vorbì Isaac către fiul său Eşau. Şi Esau se duse la câmp ca să găsească şi să aducă vânat *părintelui său*.

6 Şi Rebeca zise lui Iacob, fiul ei: Iată eu auzii pre părintele tău, vorbind cu Esau fratele tău, zicând: Adă-mi mie

---

f Eccl. 4. 4.
g Cap. 21. 30.
h Exod. 1. 9.
a Cap. 21. 31.
g Cap. 21. 25.
h Cap. 17. 6.
a Cap. 17. 7. Psal. 7. 32.
b Cap. 15. 1.
c Vers. 3, 4.
d Cap. 12. 7.
e Ps. 116. 17.
f Cap. 21. 22.
g Iude. 11. 7.
h Vers. 16.
i Cap. 21. 22. 23.
j Ps. 115. 15.
Capul 27.
a 1 Sam. 3. 2.
b Prov. 27. 1.
c Cap. 25. 27. 28.
d Vers. 27. Cap. 48. 9. 5.

vânat și gătește-mi bucate gustoase, ca să mănânc, și să te binecuvântez înaintea Domnului, mai înainte de a muri. 8 Și acum, fiul meu! ascultă cuvântul meu, și *fă* precum îți zic. 9 Du-te la turma de oi, și adă de acolo doi iezi buni, și eu voiu pregăti din ei bucate gustoase pentru părintele tău, precum iubește el. 10 Și tu le vei duce la părintele tău, ca el să mănânce, si să te binecuvinteze mai înainte de a muri.

11 Și Iacob zise către Rebeca mumasa: Iată Esau, fratele meu păros, iar eu *sunt* neted. 12 Poate că părintele meu să mă pipăie, și eu să fiu înaintea lui ca un înșelător, și voiu atrage asupră-mi blestem, și nu binecuvântare. 13 Și muma-sa zise către dânsul: Fiul meu, acel blestem al tău să *fie* asupra mea: tu ascultă numai de cuvântul meu: du-te *și*-mi adă. 14 El se duse, și aduse mumei sale: și muma-sa [e]gătì bucate gustoase, cum iubià părintele său.

15 Și Rebeca luă [f]vestmintele cele mai prețioase ale lui Esau, feciorul cel mai mare, pre care ea le aveà în casă la sine; și îmbrăcă *cu dânsele* pre Iacob, fiul ei cel mai mic. 16 Și cu pielea iezilor îi înfășură mânile lui, și gâtul pe unde erà neted. 17 Și bucatele cele gustoase și pânea care o făcuse, le dete în mâna lui Iacob fiului său.

18 Și el întrând la părintele său, îi zise: Părintele meu! și el răspunse: Aici sunt! Cine *ești* tu, fiul meu? 19 Și Iacob zise către părintele său: Eu *sunt* Esau întâiu-născutul tău; făcui cum miai zis: scoală-te dară, rogu-te, șezi, și mănâncă din vânatul meu, [g]ca să mă binecuvinteze sufletul tău. 20 Și Isaac zise către fiul său: Cum ai putut găsì așà de curând, fiul meu? Și el zise: Domnul Dumnezeul tău mi-*l* aduse înainte. 21 Și Isaac zise către Iacob: Apropie-te, ca să te pipăi, fiul meu! dacă *ești* fiul meu Esau, au nu. 22 Și Iacob se apropiè de Isaac, părintele său, și el îl pipăi, și zise: Vocea *este* vocea lui Iacob, iar [h]mânile acestea *sunt* mânile lui Esau. 23 Și el nu-l cunoscù pre dânsul, căci [h]mânile lui erau păroase, ca mânile fratelui său Esau; și-l binecuvântă pre el. 24 Și *mai întâiu* îi zise lui: Au tu ești fiul meu Esau? Iar el îi zise: Eu *sunt*. 25 Și-*i* zise: Adă-mi să mănânc din vânatul tău, fiul meu, ca să te binecuvinteze sufletul meu. Și el îi aduse, și părintele lui mâncă: și-i mai dete și vin, și băù. 26 Și Isaac, părintele lui, zise către dânsul: Apropie-te, rogu-te, și mă sărută, fiul meu. Și el se apropie, și-l sărută. 27 Și mirosind Isaac mirosul vestmintelor sale, îl binecuvântă și zise: Iată, [i]mirosul fiului meu *este* ca și mirosul unei câmpii pre care Domnul a binecuvântat-o. 28 [j]Dumnezeu să-ți dea ție din [k]roua cerului, și din grăsimea pământului, și îndestulare de grâu și de must; 29 Popoarele să-ți servească ție, și națiunile să se prostearnă înaintea ta! Să fii stăpân fraților tăi, și fiii mumei tale să se prostearnă înaintea ta; Blestemat *să fie* cel ce te va blestemà, și binecuvântat *să fie* cel ce te va binecuvântà. 30 Și după ce sfârșì Isaac de a binecuvântà pre Iacob, și Iacob abià ieșind dinaintea părintelui său, iată, Esau fratele lui se întorceà dela vânătoarea sa. 31 Că gătind și el bucate gustoase, le aduse părintelui său, și-i zise: Părintele meu, scoală-te, și mănâncă din vânatul fiului tău, ca să mă binecuvinteze sufletul tău. 32 Atunci îi zise Isaac părintele său: Cine *ești* tu? iar el răspunse: Eu *sunt* Esau, întâiu-născutul tău fiu. 33 Atunci spăimântându-se Isaac, tremură foarte, și zise: Cine *este* deci cel ce prinse vânatul, și-mi aduse, și eu mâncai din toate mai înainte de a venì tu, și eu îl binecuvântai: [l]Și binecuvântat va și fi. 34 Și auzind Esau cuvintele părintelui său, [m]strigă cu voce tare și amărîtă foarte, și zise părintelui său: Binecuvintează-mă și pre mine, părin-

---

e Vers. 4. 9. *f* Vers. 27. | *g* Vers. 4. | *h* Vers. 16. | *i* Osea 14. 6. | *j* Ebr. 11. 20. | *k* Deut. 33. 13. 28. | *l* Cap. 28. 3, 4. | *m* Ebr. 12. 17.

tele meu! 35 Iar el îi zise: A venit fratele tău cu înșelăciune, și a luat binecuvântarea ta. 36 Atunci zise *Esau:* Cu tot dreptul se numește el Iacob, căci acum a dóua oară mă înșeală: el îmi luă întâiu-nașterea, și acum îmi luă și binecuvântarea. Mai zise el: N'ai păstrat și pentru mine vre-o binecuvântare?

37 Și Isaac răspunse lui Esau, și-i zise: [n]Iată, Domn l-am pus pre el preste tine, și pre toți frații săi i-am dat lui de servi, și cu grâu și cu must l-am dăruit pre el: acum ce mai pot face pentru tine, fiul meu?

38 Și Esau zise părintelui său: Numai această singură binecuvântare ai tu, părinte meu? binecuvintează-mă și pre mine, părinte meu! Și înălțându-și Esau vocea sa, [o]plânse. 39 Atunci Isaac, părintele său, îi răspunse, și zise: Iată departe de pământ gras, și de roua cerului de sus, va fi [p]locuința ta; 40 și cu sabia ta vei trăi; și fratelui tău [q]vei servi: Dar [r]că va venì timpul, când făcându-te stăpân, vei lepădà jugul lui de pe grumazul tău.

Esau caută să ucidă pe fratele său.

41 Și Esau urî pre Iacob pentru binecuvântarea, cu care părintele său îl binecuvântase; și zise Esau în inima sa: Zilele de bocet pentru părintele meu se apropie; și [s]atunci voiu ucide pre Iacob fratele meu.

42 Și cuvintele lui Esau, fiul său cel mai mare, fură spuse Rebecei; și ea trimese să cheme pre Iacob, fiul ei cel mai mic, și-i zise lui: Iată, Esau fratele tău vrea să-și [t]răsbune asupra ta, și să te ucidă. 43 Acum dar, fiul meu, ascultă vocea mea; scoală-te *și* fugi la Laban fratele meu, în Haran; 44 Și rămâi la dânsul, până ce va trece furia fratelui tău; 45 Până ce va trece mânia fratelui tău asupra ta, și el va fi uitat cele ce tu i-ai făcut lui; atunci eu voiu trimite, și te voiu aduce de acolo. Pentru ce să mă lipsesc de voi amândoi tot într'o zi.

46 Și Rebeca zise către Isaac: Mi-s'a urît vieața din cauza acestor fete Hetiene! Dacă Iacob își va luà de femeie pre vreuna dintre fetele dintr'această țară, atunci ce-mi mai folosește vieața?

Fuga lui Iacob la Haran.

28 Deci Isaac chemând pre Iacob [a]îl binecuvântă, și-i zise: [b]Să nu-ți iei femeie din fetele lui Canaan: 2 *Ci* [c]scoală-te, și te du în [d]Padan-Aram, la casa lui [e]Bethuel, părintele mumei tale: și de acolo îți ia femeie din fetele lui [f]Laban, fratele mumei tale. 3 [g]Și Dumnezeu cel atotputernic să te binecuvinteze, să te crească, și să te immulțească, ca să ajungi o adunare de popoare; 4 Și să-ți dea ție [h]binecuvântarea lui Abraam, ție și seminției tale cu tine, ca tu să stăpânești pământul [i]în care petreci acum, pre carele Dumnezeu l-a dat lui Abraam. 5 Și Isaac lăsă pre Iacob, și el plecă la Padam-Aram, la Laban fiul lui Bethuel Sirianul, fratele Rebecei, muma lui Iacob și Esau.

Căsătoria a doua a lui Esau.

6 Și Esau văzând, că Isaac binecuvântă pre Iacob, și-l trimise la Padan-Aram, ca să-și ia femeie de acolo; și că îl binecuvântă, și-i poruncește lui, zicând: Să nu-ți iei femeie din fetele lui Canaan: 7 Și că Iacob ascultă pre părintele său și pre muma sa, și merse la Padan-Aram; 8 Și văzând Esau [j]că fetele lui Canaan *sunt* rele în ochii lui Isaac părintelui său, 9 Esau se duse la Ișmael, și pe lângă alte femei ce mai aveà, luă de femeie pre [k]Mahalat, fata lui Ișmael, fiul lui Abraam, pre [l]sora lui Nebaiot.

Iacob vede scara cerului.

10 Și Iacob [m]plecă din Beer-Șeba, și merse la [n]Haran. 11 Și-ajungând la un loc, rămase acolo preste noapte, că soarele apusese. Și luând din pietrele acelui loc, și le puse sub capul său, și se culcă într'acel loc. 12 Și [o]el visă:

---

n 2 Sam. 8. 14. Vers. 29. *o* Ebr. 12. 17. *p* Vers. 28. | Ebr. 11. 20. *q* 2 Sam. 8. 14. Obad. 18, 19, 20. | *r* 2 Reg. 8. 20. *s* Obad. 10. *t* Ps. 64. 5. — | *Capul 28.* *a* Cap. 27. 33. *b* Cap. 24. 3. *c* Osea. 12. 12. | *d* Cap. 25. 20. *e* Cap. 22. 23. *f* Cap. 24. 29. | *g* Cap. 17. 1, 6. *h* Cap. 12. 2. *i* Cap. 17. 8. | *j* Cap. 24. 3. *k* Cap. 36. 3. *l* Cap 25. 12. | *m* Osea 12. 12. *n* Fapt. 7. 2. *o* Cap. 41. 1.

și iată o scară așezată pe pământ, al cărei cap ajungea la cer. și iată, [p]ingerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pe dânsa. 13 [q]Și iată, Domnul sta deasupra *scării,* și zise: [r]Eu *sunt* Domnul Dumnezeul lui Abraam, părintele tău și Dumnezeul lui Isaac; [s]pământul pe care tu dormi, ți-l voiu da ție și seminției tale. 14 Și [t]semința ta va fi ca pulberea pământului, și tu te vei întinde [u]spre apus, și spre răsărit, și spre miazăzi; și toate neamurile pământului se vor binecuvântà întru tine și întru semința ta. 15 Și iată, [v]eu cu tine *sunt;* și [x]te voiu păzì ori încotro vei merge; și [y]te voiu întoarce la pământul acesta; căci [z]nu te voiu părăsì, [a]până ce nu voiu face ceeace ți-am promis.

16 Și Iacob deșteptându-se din somnul său zise: Cu adevărat Dumnezeu este în [b]locul acesta; și eu n'am știut. 17 Și el temându-se a zis: Cât de înfricoșat *e* locul acesta! Aceasta nu *este* alta, decât casa lui Dumnezeu, da, aceasta e poarta cerului!

Făgăduința lui Iacob la Bethel.

18 Și Iacob sculându-se de dimineață, luă piatra, care a fost pusă sub capul său, și [c]o așeză stâlp, [d]și turnă oleiu preste vârful ei. 19 Și el chemă numele [e]locului aceluia Bethel, iar numele cetății eră mai înainte Luz. 20 [f]Și Iacob făcù vot, zicând: De [g]va fi Dumnezeu cu mine, și mă va păzì în calea aceasta pe care eu umblu; de-mi va da [h]pâne să mănânc, și vestminte să mă îmbrac; 21 Și de [i]mă voiu întoarce cu pace la casa părintelui meu; [j]atunci Domnul va fi Dumnezeul meu; 22 Și piatra aceasta, pre care o am pus stâlp, [k]va fi casa lui Dumnezeu, și [l]din toate câte-mi vei da mie, zecimea lor ție o voiu dăruì.

Iacob servește lui Laban.

29 Și sculându-se Iacob, [a]merse în pământul fiilor răsăritului. 2 Și uitându-se, iată acolo o fântână în câmpie și iată trei turme de oi așezate lângă dânsa; că din fântâna aceea adăpau ei turmele; și piatra depe gura fântânei *eră* mare. 3 Și se adunau acolo toate turmele, apoi prăvăliau piatra de pe gura fântânei, și adăpau oile; și iarăși puneau piatra pe gura fântânei la locul ei. 4 Și Iacob zise cătră dânșii: Frații mei, de unde *sunteți* voi? iar ei răspunseră: Din Haran suntem. 5 Și le zise lor: Cunoașteți pre Laban, fiul lui Nahor? și ei ziseră: Cunoaștem. Și le zise: [b]Sănătos *este* el? iar ei răspunseră: Sănătos: și iată Rachela, fata lui, vine cu oile. 7 Și el zise: iată, încă e ziua mare, nu *e* timpul ca să adunați turmele, adăpați oile, și mergeți de *le* pașteți. 8 Și ei ziseră: Nu putem, până ce nu se vor aduna toate turmele, și se va resturnà piatra depe gura fântânei; că atuncea adăpăm oile.

9 Și vorbind el cu ei, venì [c]Rachela cu oile părintelui ei, că ea *le* păsteà. 10 Și văzând Iacob pre Rachela, fata lui Laban, fratele mumei sale; și oile lui Laban, fratele mumei sale, se apropie Iacob, și [d]răsturnă piatra depe gura fântânei, și adăpă oile lui Laban, fratele mumei sale. 11 Și Iacob [e]sărută pre Rachela, și rădicându-și vocea lui plânse. 12 Și Iacob spuse Rachelei, că el *este* [f]fratele părintelui ei, și că el *este* fiul Rebecei; [g]și ea alergă și spuse părintelui ei. 13 Și Laban îndată ce auzì știrea despre Iacob, fiul surorei sale, [h]îi alergă întru întâmpinare, și-l îmbrățișă, și-l sărută, și-l duse în casa sa. Atunci el spuse lui Laban toate cele întâmplate. 14 Și Laban îi zise: [i]Cu adevărat, osul meu și carnea mea *ești* tu. Și el rămase la dânsul o lună de zile.

15 Și Laban zise lui Iacob: Au nu cumvà, pentru că tu *ești* fratele meu, îmi vei servì în dar? Spune-mi ce *să-ți fie* simbria ta? 16 Și Laban *aveà* două fete: numele celei mai mari *eră* Lea, și numele celei mai mici Rachela. 17 Și

---

p Ioan. 1. 51.
q Cap. 35. 1.
r Cap. 26. 24.
s Cap. 13. 15.
t Cap. 13. 16.
u Cap. 13. 14.
v Cap. 12. 3.
x Vers. 20. 21.
y Ps. 121. 5. 7, 8.
z Cap. 35. 6.
a Deut. 31. 6, 8.
b Num. 23. 19.
c Esod. 3. 5.
d Cap. 31. 13. 45.
e Num. 7. 1.
f Jude. 1. 23, 26.
g Cap. 31. 13.
h Vers. 15.
i 1 Tim. 6. 8.
j Jude. 11. 31.
k Deut. 26. 17.
l Cap. 35. 7, 14.

Capul 29.

a Num. 23. 7.
b Cap. 43. 27.
c Esod. 2. 16.
d Esod. 2. 17.
e Cap. 33. 4.
f Cap. 13. 8.
g Cap. 24. 28.
h Cap. 24. 29.
i Jude. 9. 2. 2 Sam. 5. 1.

Lea *avea* ochi slabi. iar Rachela eră frumoasă la față. 18 Și Iacob iubià pre Rachela. și-i zise lui: [j] Voiu servì ție șapte ani pentru Rachela. fata ta cea mai mică. 19 Și Laban *îi* răspunse: Mai bine *este* să ți-o dau ție. decât să o dau altui bărbat: rămâi cu mine. 20 Și Iacob [k] servì pentru Rachela șapte ani: și aceștia părură în ochii lui ca prea puține zile. căci o iubià.

Căsătoria lui Iacob.

21 Și Iacob zise lui Laban: Dă-mi femeia mea. ca să întru la dânsa: că zilele mele s'au împlinit. 22 [l] Și Laban adună pre toți bărbații locului aceluia. și [m] făcù ospăț. 23 Și seara el luă pre fica sa Lea. și o duse pre dânsa la *Iacob*: și acesta întră la dânsa. 24 Și Laban dete pre serva sa Zilpa de servă Leei. ficei sale. 25 Și făcându-se dimineață. iată. aceasta *eră* Lea. Și el zise lui Laban: Ce-mi făcuși? au n'am servit eu la tine pentru Rachela? pentru ce dar m'ai înșelat? 26 Și Laban îi răspunse: Nu se face așà în locul nostru. ca pre cea mai mică să o dee înaintea celei mai mari. [n] Împlinește-ți cu aceasta săptămâna. și-ți vom da și pre cealaltă. pentru serviciul ce-mi vei face încă alți șapte ani.

28 Și Iacob făcù așà. și-și împlinì săptămâna cu aceasta. și *Laban* îi dete lui și pre Rachela. fica sa. de femeie. 29 Și Laban dete pre serva sa Bilha de servă Rachelei. ficei sale. 30 Și *Iacob* întră și la Rachela. și [o] iubià pre Rachela mai mult decât pre Lea. Și el servì la dânsul [p] încă alți șapte ani.

31 Și [q] văzând Dumnezeu. că Lea *este* nesocotită. [r] deschise matricea ei. dar Rachela *eră* stearpă. 32 Și Lea [s] concepù. și născù fiu. și-i chemă numele lui Ruben. căci ea zise: Domnul [s] văzù întristarea mea. și de acum mă va iubì bărbatul meu. 33 Și ea iarăși concepù. și născù fiu: Și zise: Fiindcă Dumnezeu a auzit. că *sunt* nesocotită. deaceea mi-a dat și pre acesta. 34 Și chemă numele lui Simeon. Și ea iarăși concepù. și născù fiu. și zise: De acum bărbatul meu se va alipì de mine. fiindcă i-am născut trei fii. Deaceea chemă numele acestuia Levi. 35 Și ea iarăși concepù și născù fiu. și zise: Astădată voiu lăudà pre Dumnezeu. Deaceea chemă numele lui Iuda Și ea încetă de a mai naște.

Copiii lui Iacob.

30 Și Rachela văzând că nu [a] face copii lui Iacob. Rachela [b] pismuì pre soră-sa. și zise lui Iacob: Dă-mi copii! [c] iar de nu. eu mor. 2 Și Iacob se aprinse de mânie asupra Rachelei. și zise: Nu cumvà [d] *sunt* eu în locul lui Dumnezeu. care ți-a oprit fruptul pântecelui? 3 Și ea zise: Iată [e] serva mea Bilha! întră la dânsa. [f] ca să nască pe genunchii mei. și [g] ca să am copii printr'însa. 4 Și ea-i dete lui pre Bilha. serva sa. [h] de femeie: și întră la dânsa Iacob. 5 Și Bilha concepù. și născù lui Iacob fiu. 6 Și Rachela zise: Dumnezeu [i] a fost mie judecător și a ascultat vocea mea. și mi-a dat fiu; pentru aceea chemă numele lui Dan. 7 Și Bilha. serva Rachelei. concepù iarăși. și născù lui Iacob al doilea fiu. 8 Și zise Rachela: Luptă mare mă luptai în contra surorei mele. și o învinsei și ea chemă numele lui [j] Neftali.

9 Atunci Lea văzând. că a încetat de a mai naște. luă pre Zilpa. serva sa. și o [k] dete lui Iacob de femeie. 10 Și Zilpa. serva Leei. născù lui Iacob fiu. 11 Și Lea zise: Noroc vine: și ea chemă numele lui Gad. 12 După aceea Zipla. serva Leei. mai născù lui Iacob pe al doilea fiu. 13 Și Lea zise: Ferice de mine! căci pre mine [l] mă vor fericì femeile: și chemă numele lui Asser.

14 Și Ruben mergând la câmp. în timpul secerișului de grâu. află acolo mandragoare. și le aduse Leei. mumei sale.

---

j 2 Sam. 3. 14. *k* Cap. 30. 25. Osea 12. 12. *l* Judc. 15. 1. *m* Judc. 14. 10. *n* Judc. 14. 12. *o* Vers. 20. *p* Cap. 30. 26. *q* Ps. 127. 3. *r* Cap. 30. 1. *s* Eccl. 3. 7. Ps. 25. 18. & 106. 44. —

Capul 30. *a* Cap. 29. 31. *b* Cap. 37. 11. *c* Iov. 5. 2. *d* 1 Sam 1. 5. *e* Cap. 16. 2. *f* Iov. 3. 12. *g* Cap. 16. 2. *h* Cap 16. 3. *i* Ps. 35. 24. *j* Mat. 4. 13. *k* Vers. 4. *l* Prov. 31. 28.

Și Rachela zise către Lea: [m]Dă-mi, rogu-te, și mie din mandragoarele fiului tău. 15 Iar ea-i răspunse: [n]Puțin *este*, că mi-ai luat pre bărbatul meu, și vrei să iei și mandragoarele fiului meu? Atunci *îi* zise Rachela: Bine dar, culcese el cu tine și în noaptea *aceasta* pentru mandragoarele fiului tău. 16 Iar seara, când veni Iacob dela câmp, Lea îi ieși înainte, și-i zise: Intră la mine, căci te-am cumpărat cu mandragoarele fiului meu. Și el se culcă cu dânsa și în noaptea aceea.

17 Și Dumnezeu ascultă pre Lea, și ea concepù, și născù lui Iacob pre al cincilea fiu. 18 Și zise Lea: Dumnezeu mi-a dat răsplătirea mea, pentru că eu dădui pre serva mea bărbatului meu. Și ea chemă numele lui Isahar. Și Lea concepù iarăși și născù lui Iacob pre al șaselea fiu. 20 Și Lea zise: *Cu* dar frumos mă daruì Dumnezeu; acum bărbatul meu va locuì cu mine, căci i-am născut lui șase fii! Și ea chemă numele acestuia [o]Zebulon. 21 Și după aceasta născù ea fată, și chemă numele ei Dina.

22 Și Dumnezeu [p]își aduse aminte și de Rachela, și o ascultă pre ea, și [q]deschise matricea ei. 23 Și ea concepù și născù fiu, și zise: Dumnezeu ridică *de deasupra mea* [r]ocara mea. 24 Și numele lui îl chemă Iosif, zicând: Dumnezeu [s]să-mi adaoge și alt fiu.

Bogăția lui Iacob.

25 Și născând Rachela pre Iosif, zise Iacob către Laban: [t]Lasă-mă ca să mă duc înapoi [u]la locul meu și la pământul meu. 26 Dă-mi femeile mele, [v]pentru care ți-am servit, și copiii mei, ca să merg; că tu știi serviciul meu, care ți-l-am făcut.

27 Și Laban îi răspunse: Fie, rogu-te, ca eu să aflu har înaintea ta! Eu [x]cunosc bine, că Dumnezeu m'a binecuvântat [y]pentru tine. 28 Și zise: [z]Hotărăște-mi tu simbria ta, și eu ți-*o* voiu da.

29 Și el [a]îi răspunse: [a]tu știi, cum ți-am servit, și ce au devenit vitele tale cu mine. 30 Căci eră puțin ce aveai mai înainte *de a venì* eu la tine, și acum s'a înmulțit foarte, și Domnul te-a binecuvântat cu venirea mea *la tine*. Și acum când [b]să fac și eu ceva pentru casa mea?

31 Și *Laban* zise: Ce să-ți dau ție.

Și Iacob răspunse: Nimica să nu-mi dai: *dar* dacă-mi vei face mie aceasta, eu iarăși voiu paște oile tale, și ți-*le* voiu păzì. 32 Eu astăzi voiu trece prin toată turma ta, despărțind de acolo toată oaia pestriță și pătată, și tot mielul sein dintre mei, și *tot aceeace este* pătat și pestriț între capre: și [c]aceasta să fie simbria mea. 33 Și așa în viitor [d]dreptatea mea va mărturisì pentru mine, când vei venì, ca *să-mi recunoști* simbria mea: tot ce nu va fi pestriț și pătat între capre și sein între mei se va socotì ca furat, *de se va aflà* la mine.

34 Și Laban zise: Ei bine! fie dupre cuvântul tău!

35 Și el în ziua aceea despărți țapii cei bălțați și pătați, și toate caprele cele pestrițe și pătate, toate care *aveau* ceva alb, și pre tot ce *eră* sein între mei; și le dete în mânile fiilor săi. 36 Și *Laban* puse cale de trei zile între sine și între Iacob. Și Iacob păsteà oile cele rămase ale lui Laban.

37 Și Iacob luă nuele verzi de plop, de migdal și de paltin, și despoindu-le de scoarță, făcù pre ele crestături albe, de se vedeà albul cel depe nuele. 38 Și el nuelele, pre care le curățise de scoarță, le puse înaintea turmelor, în rupturile apă și în adăpătoarele, unde veniau oile să bea, și acestea se înfierbântau, când veniau să bea. 39 Și concepeau oile, *uitându-se* la nuele, și fătau bălțate, pestrițe și pătate. 40 Și Iacob despărțiì mieii *acestia*, și înturnà fețele oilor din turma lui Laban către cele seine și bălțate; și turmele lui le puneà la o parte, și nu le amestecà cu turmele lui La-

---

[m] Cap. 25. 30. [n] Num. 16. 9. 13. [o] Mat. 4. 13. | [p] 1 Sam. 1. 19. [q] Cap. 29. 31. [r] 1 Sam. 1. 6. | [s] Cap. 35. 17. [t] Cap. 24. 54. 56. [u] Cap. 18. 33. | [v] Cap. 29. 20. 30. [x] Cap. 30. 3. 5. | [y] Cap. 16. 24. [z] Cap. 29. 15. | [a] Cap. 31. 6. 38, 39. 40. | [b] 1 Tim. 5. 8. [c] Cap. 31. 8. | [d] Ps. 37. 6. —

ban. 41 Şi a fost, că, decâte ori oile cele mai tari aveau să conceapă, Iacob puneà nuelele în rupturi, înaintea ochilor oilor, pentru ca ele să conceapă, *uitându-se* la nuele. 42 Şi de *erau* oile mai slabe, el nu puneà *nuelele*; şi aşà cele slabe deveniau ale lui Laban, iar cele tari ale lui Iacob. 43 Astfel omul acesta crescù foarte, şi avù multe turme şi servi şi serve, şi camile şi asini.

Fuga lui Iacob cu ai săi.

31 Şi auzì *Iacob* cuvintele fiilor lui Laban, cari ziceau: Iacob a luat toate ce *avù* părintele nostru, şi din ceeace *erà* a părintelui nostru îşi agonisì el [a]toată avuţia aceasta. 2 Şi văzù Iacob [b]faţa lui Laban, şi iată, ca nu erà [c]cătră dânsul ca ieri şi ca alaltăieri.

3 Şi Domnul zise cătră Iacob: [d]Întoarce-te la pământul tău şi la locul naşterii tale, şi eu voiu fi cu tine.

4 Şi trimise Iacob şi chemă pre Rachela şi pre Lea la câmp la turma lui. 5 Şi le zise: [e]Eu văd, că faţa părintelui nostru, nu mai *este* cătră mine ca ieri şi alaltăieri. Dar Dumnezeul părintelui meu [f]a fost cu mine; 6 Şi [g]voi ştiţi, că eu servii părintelui vostru cu toată puterea mea; 7 Şi părintele vostru m'a înşelat, [h]şi mi-a schimbat simbria mea [i]de zeceori; însă Dumnezeu [j]nu-l lăsă pre dânsul să-mi facă *nici* un rău: 8 Când îmi zise el: [k]Cele pestriţe vor fi simbria ta, atunci toată turma fătă pestriţe; şi când zise el: Cele bălţate vor fi simbria ta: atunci toate oile fătară bălţate. 9 Şi aşà Dumnezeu [l]luă turmele părintelui vostru şi le dete mie. 10 Şi se întâmplă pe timpul conceperii turmelor, că eu înălţai ochii mei, şi văzuiu în vis: Şi iată berbecii, cari săriau pe turme *erau* bălţaţi, pestriţi şi pătaţi. 11 Atunci [m]îngerul lui Dumnezeu îmi zise în vis: Iacob! şi eu îi zisei: Iată-mă! 12 Şi el zise: Ridică-ţi ochii şi vezi; toţi berbecii, cari sar pe oi, *sînt* bălţaţi, pestriţi şi pătaţi; căci [n]eu văd toate câte-ţi face ţie Laban. 13 Eu *sînt* Dumnezeul din Beth-el, [o]unde ai uns tu stâlpul, unde tu-mi făcuşi mie vót; acum [p]scoală-te, ieşi din acest pământ, şi te întoarce înapoi la pământul naşterii tale.

14 Şi Rachela şi Lea răspunseră, zicând: [q]Oare mai avem noi parte şi moştenire în casa părintelui nostru? 15 Au n'am fost noi de el socotite ca străine, fiindcă [r]ne-a vândut pre noi? Da, au nu ne-a mâncat el pre noi şi argintul nostru?.. 16 Căci toată avuţia care o luă Dumnezeu dela părintele nostru, a noastră *este* şi a copiilor nostri. Aşa dar fă toate câte ţi-a zis Dumnezeu.

17 Atunci se sculă Iacob, şi îşi puse copiii săi şi femeile sale pe cămile. 18 Şi luă de acolo toate vitele sale, şi toate averile sale, pre care le câştigase; vitele sale pre care le agonisise în Padan-Aram, ca să meargă la Isaac, părintele seu, în pământul Canaan. 19 Că Laban s'a fost dus, ca să-şi tundă oile. Şi Rachela fură [s]Terafimii părintelui ei. 20 Şi Iacob amăgì inima lui Laban, Sirianul: că nu i-a spus, că el are să fugă. 21 Şi aşà fugì el cu toate ale sale, şi sculându-se, trecù fluviul *Eufrat*, [t]îndreptându-şi calea sa spre muntele Galaad.

Împăcarea cu Laban.

22 Şi a treia zi spuseră lui Laban, că Iacob ar fi fugit. 23 Şi el luând pre [u]rudele sale cu sine, îl urmări cale de şapte zile, şi-*l* ajunse la muntele Galaad. 24 Dar Dumnezeu [v]se arătă lui Laban, Sirianul, noaptea în vis, şi-i zise: Fereşte-te, ca [x]nu cumvà să vorbeşti cu Iacob nici bine nici rău. 25 Şi Laban ajunse pre Iacob, când Iacob îşi întinsese corturile sale pe munte. Şi Laban întinse *pre ale sale* cu rudele sale în muntele Galaad.

26 Şi Laban zise lui Iacob; Ce ai fă-

Capul 31.
a Ps. 49. 16. 1 Cap. 4. 5. *c* Deut. 28. 54. *d* Cap. 28. 15, 20. 21. *e* Vers. 2. *f* Vers. 3. *g* Vers. 38—41. *h* Vers. 41. *i* Num. 14. 22. *j* Cap. 20. 6. *k* Cap. 30. 32. *l* Vers. 1, 16. *m* Cap. 48. 16. *n* Esod. 3. 7. *o* Cap. 28. 18. *p* Vers. 3. *q* Cap. 2. 24. *r* Cap. 29. 15, 27. *s* Cap. 35. 2. *t* Cap. 46. 28. *u* Cap. 13. 8. *v* Iov. 33. 15. Mat. 1. 20. *x* Cap. 24. 50.

cut, de mi-ai înșelat inima, și [y]fetele mele le-ai dus, ca pre niște prinse în resbel? 27 Pentru ce fugișĭ într'ascuns, și plecași pe furiș dela mine? și dece nu mi-ai spus? ca eu să te fi lăsat cu bucurie, cu cântece, cu timpane și cu citare. 28 Și nu m'ai lăsat [z]să sărut pre nepoții mei și pre ficele mele? Acum [a]nebunește ai lucrat. 29 Și eu așĭ aveà puterea în mână a vă face vouă rău: însă [b]Dumnezeul părintelui vostru mi-a vorbit [c]astă noapte, zicând: Ferește-te, ca să nu vorbești cu Iacob nici bine nici rău. 30 Și acum că ai plecat, pentru că cu dor ai dorit de casa părintelui tău; pentru ce [d]mi-ai furat zeii mei?

31 Și Iacob răspunse, și zise lui Laban: Căci mă temeam, și cugetam poate că tu vei răpì fetele tale dela mine? 32 *Dar acela* la care vei aflà tu zeii tăi [e]să nu trăească. Cercetează aici în fața rudelor noastre, ce este la mine din ale tale, și să ți-le iei. Căci Iacob nu știà, că Rachela îi furase.

33 Atunci Laban întră în cortul lui Iacob și în cortul Leei, și în cortul amândoror servelor, și nu găsì. Și ieșind din cortul Leei, întră în cortul Rachelei. 34 Iar Rachela luase zeii, și-i pusese în șeaua unei cămile, și ședeà deasupra lor. Iar Laban căutà tot cortul, dar nu găsì. 35 Și *Rachela* zise cătră părintele ei: Să nu pară rău domnului meu! căci nu mă pot [f]sculà înaintea ta, fiindcă datina femeilor mi-a *sosit*. Și el căutà, și nu găsì Terafimii.

36 Atunci se mâniè Iacob, și se certà cu Laban, și Iacob răspunse și zise lui Laban: Care *este* crima mea? care *este* păcatul meu, de mă urmărești cu atâta aprindere? 37 Tu ai căutat toate lucrurile mele: ce-ai găsit din toate uneltele casei tale? Pune-le aici înaintea fraților mei și a fraților tăi, ca ei să judece între noi amândoi. 38 În cei douăzeci de anĭ, câți am petrecut la tine, oile tale și caprele tale n'au rămas sterpe, și berbecii turmelor tale nu i-am mâncat. 39 [g]Pre cea sfâșiată *de fiare*, a casă nu ți o-am adus, paguba aceea eu o-am suferit: tu [h]din mâna mea cereai orice se furà ziua, și orice se furà noaptea. 40 *Unde* eram, ziua mă mâncà căldura, și noaptea gerul, și somnul fugià din ochii mei. 41 Așà [i]servii eu douăzeci de anĭ în casa ta: patrusprezece anĭ pentru cele două fete ale tale, și șase anĭ pentru vitele tale: și tu simbria mea mi-ai [j]schimbat-o de zeceorĭ. 42 [k]Dacă Dumnezeul părintelui meu, Dumnezeul lui Abraam, și [l]teama lui Isaac, n'ar fi fost cu mine, tu acum m'ai fi trimes dela tine cu mâna goală. *Dar* [m]Dumnezeu a căutat la întristarea mea, și la osteneala mânilor mele, și deaceea [n]*te* mustră în noaptea trecută.

43 Și Laban răspunzând lui Iacob, îi zise: *Aceste* fice *sunt* ficele mele, și *acești* fiĭ *sunt* fiiĭ mei, și *aceste* oĭ *sunt* oile mele, și tot ce vezi tu *este* al meu. Și ce mai pot acum face ficelor mele său fiilor lor, pre carĭ i-au născut? 44 Acum dar vino [o]să facem legământ, eu și tu, [p]care să fie de mărturie între mine și între tine.

45 Atunci Iacob [q]luă o piatră, și o puse stâlp. 46 Și Iacob zise rudelor sale: Adunați pietre! și ei adunară pietre, și le făcură movilă: și mâncară acolo deasupra movilei. 47 Și Laban o numì: Iegar Sahaduta, iar Iacob o numì: Galaad.

48 Și Laban zise: [r]Această movilă *să fie* astăzi mărturie între mine și între tine! Deaceea el chemă numele ei Galaad: 49 Și [s]Mișpa, pentru că *Laban* zise: Domnul va veghià asupra mea și asupra ta, când vom fi despărțiți unul de altul. 50 Dacă tu vei asuprì pre fetele mele, și dacă vei luà și *alte* femeĭ afară de fetele mele, *deși* nu este nimenea între noi, dară vezi, că Dum-

---

y 1 Sam. 30. 2. *z* Rut. 1. 9, 14. *a* Fapt. 20. 37. *a* 1 Sam. 13. 13. *b* Vers. 53. *c* Vers. 24. *d* Vers. 19. *e* Cap. 44. 9. *f* Esod. 20. 12. *g* Esod. 22. 10. etc. *h* Esod. 22. 12. *i* Cap. 29. 27, 28. *j* Vers. 7. *k* Ps. 124. 1, 2. *l* Isa. 8. 13. *m* Esod. 3. 7. *n* 1 Cron. 12. 17. *o* Cap. 26. 28. *p* Ios. 24. 27. *q* Cap. 28. 18. *r* Ios. 24. 27. *s* Jude. 11. 29.

nezeu *este* martor între mine și între tine. 51 Și mai zise Laban lui Iacob: Iată această movilă, și iată acest stâlp, care l-am ridicat între mine și între tine. 52 Această movilă *să fie* mărturie și acest stâlp *să fie* mărturie, că nici eu nu voiu trece această movilă la tine; nici tu nu vei trece această movilă și acest stâlp la mine, spre a face rău. 53 Dumnezeul lui Abraam, și Dumnezeul lui Nahor, [t]să fie judecător între noi, Dumnezeul părinților lor! Și Iacob [u]jură pe teama lui Isac, părintele său. 54 Și Iacob junghiè jertfă pe munte, și chemă pre rudele sale să mănânce pâne; și ei mâncând pâne, rămaseră preste noapte în munte. 55 Și a doua zi, sculându-se Laban de dimineață, sărută pre nepoții săi și pre fetele sale, și binecuvântându-i pre ei, se duse. Și Laban se întoarse la locul său.

Întâlnirea lui Iacob cu îngerii.

32 Și plecă Iacob în calea sa, și [a]îngerii lui Dumnezeu îl întâmpinară. Și Iacob îndată ce-i văzù zise: 2 Aceasta *este* [b]oastea lui Dumnezeu; și chemă numele locului aceluia: Mahanaim.

Frica lui Iacob de Esau.

3 Și Iacob trimise înaintea sa soli la Esau, fratele său [c]în pământul Seir, [d]ținutul Edom. 4 Și dându-le lor ordin, le zise: [e]Așà veți zice către Esau, Domnul meu: Așà zice Iacob, servul tău: Eu petrecui la Laban, și rămăsei până acum; 5 Și [f]agonisii boi și asini, oi și servi și serve; și *acum* trimit *pre oamenii mei*, ca să spună domnului meu, ca să [g]aflù har în ochii tăi.

6 Și trimișii întorcându-se la Iacob, ziseră: Noi am mers la fratele tău, la Esau, și iată, [h]el îți vine întru întâmpinare, și cu dânsul patru sute de bărbați. 7 Și Iacob se temù foarte, și [i]se turbură; și el despărți pre oamenii, cari *erau* cu dânsul, și oile și boii și cămilele, în două cete: 8 Și zise: De va venì Esau la una din aceste cete, și o va bate, atunci cealaltă ceată, ce a rămas, să scape.

Rugăciunea lui Iacob.

9 [j]Și Iacob zise: [k]Dumnezeul părintelui meu Abraam, și Dumnezeul părintelui meu Isaac! Doamne, [l]care mi-ai zis: Întoarce-te în pământul tău și la locul nașterii tale, și-ți voiu face ție bine: 10 Eu sunt mai mic decât cea mai mică din toate [m]indurările, și de tot adevărul care tu le-ai arătat servului tău: că eu trecui *numai* cu [n]toiagul meu preste acest Iordan, și acum m'am făcut în două cete. 11 [o]Scapă-mă, rogu-te, din mâna fratelui meu, din mâna lui Esau, că mă tem de dânsul, ca nu cumva să vină și să mă bată pre mine, pre [p]mumă împreună cu copiii; 12 Că [q]tu ai zis: cu adevărat voiu face ție bine, și voiu face, ca semința ta să fie ca nisipul mării, care nu se poate numărà de mulțimea *lui*.

Iacob caută să îmblânzească pe Esau.

13 Și el mase acolo în noaptea aceea, și luă din tot aceea ce-i căzù în mână, *ca să facă* [r]dar lui Esau, fratele său: 14 Capre, două sute; țapi, douăzeci; oi, douăzeci; și berbeci, douăzeci; 15 Cămile alăptătoare, treizeci, cu mânzii lor; vaci, patruzeci; și junci, zece; asine, douăzeci; și asini, zece. 16 Și el dete în mâna servilor săi toată turma deosebi; și zise servilor săi: Treceți înaintea mea, și lăsați câtăva depărtare între turmă și turmă. 17 Și celui d'întâiu poruncì, zicând: De te va întâlnì Esau, fratele meu, și te va întrebà, zicând: Al cui *ești* tu? și unde mergi? și pentru cine *sunt* aceste de dinaintea ta? 18 Atunci tu să-i zici: Al servului tău Iacob; acesta *e* dar trimis domnului meu Esau, și iată și el *vine* după noi! 19 Tot astfel poruncì și celui de al doilea și celui de al treilea, și tutulor cari mergeau după turmele acelea, zicându-le: Tot cu asemenea cuvinte să vorbiți lui

---

[t] Cap. 16. 5. [u] Cap. 21. 23. — *Capul 32.* [a] Ps. 91. 11. [b] Ios. 5. 14. Luc. 2. 13. [c] Cap. 33. 14, 16. [d] Ios. 24. 4. [e] Prov. 15. 1. [f] Cap. 30. 43. [g] Cap. 33. 8. 15 [h] Cap. 33. 1. [i] Cap. 35. 3. [j] Ps. 50. 15. [k] Cap. 28. 13. [l] Cap. 31. 3, 13. [m] Cap. 24, 27. [n] Iov. 8. 7. [o] Ps. 59. 1. 2. [p] Osea 10. 14. [q] Cap. 28. 13, 14. 15. [r] Prov. 18. 16.

Esau, când îl veți întâlni. 20 Și veți mai zice: Iată *și* servul tău Iacob *vine* în urma noastră: Că el zise: Eu voiu [s] împăcà pre dânsul prin *acest* dar ce merge înaintea mea, și apoi voiu vedeà fața lui: poate mă va primì.

Lupta lui Iacob.

21 Și așà darurile trecură înaintea lui, iar el mase în noaptea aceea în tabără. 22 Și el se sculă în noaptea aceea, și luă pre cele două femei ale sale, și pre cele două serve ale sale, și pre cei unsprezece copii ai săi, și [t] trecù vadul părăului Iabbok: 23 Și după ce-i luă pre ei, și-i trecù acest părău, apoi trecù și ce mai aveà.

24 Și Iacob rămase singur: și un om [u] se luptă cu dânsul până la zori de ziuă: 25 Și văzând *acest om*, că pre Iacob nu-l poate învinge, îl apucă de [v] încheietura coapsei lui, și se scrintì încheietura coapsei lui Iacob, pre când se luptà cu dânsul. 26 Și-i [x] zise *acela:* Lasă-mă, să mă duc, că se luminează de ziuă. Iar *Iacob* îi zise: Nu [y] te las, de nu mă vei binecuvântà.

Numele Israel.

27 Și-i zise: Cum îți *este* numele? și el îi răspunse: Iacob. 28 Și-i zise: [z] Numele tău nu se va mai chemà Iacob, ci Israel, că tu te-ai [a] luptat cu Dumnezeu și [b] cu oameni, și ai învins. 29 Și Iacob întrebă, zicând: Spune-*mi*, rogu-te, numele tău: și acela zise: [c] Pentru ce mă întrebi de numele meu? și el îl binecuvântă acolo. 30 Și Iacob chemă numele acelui loc: Peniel că, *zise el:* [d] Văzui pre Dumnezeu față în față, și s'a mântuit sufletul meu.

31 Și răsărià soarele, când trecea el de Peniel, și el șchiopătà de coapsa sa. 32 Deaceea fiii lui Israel nu mănâncă nici până în ziua de astăzi mușchiul nervului, care *se află* la încheietura coapsei, căci *acel om* apucase pre Iacob de mușchiul nervului dela încheietura coapsei.

Împăcarea lui Iacob cu Esau.

33 Și Iacob își înălță ochii săi, și să uità, și iată [a] Esau venià, și patru sute de bărbați cu dânsul. Atunci el își împărți copiii la Lea, la Rachela și la cele două serve. 2 Și pre serve cu copiii lor le puse înainte, și pre Lea cu copiii ei după aceea, și pre Rachela cu Iosif în urmă. 3 Și el trecù înaintea lor, și de șapte ori se [b] prosternă la pământ până ce ajunse la fratele său.

4 [c] Și Esau alergă spre întâmpinarea lui, îl îmbrățișă, și [d] căzând pe grumazii lui îl sărutà: și ei plânseră. 5 Și *Esau* înălțându-și ochii săi, văzù femeile și copiii, și zise: Ce-ți *sunt* aceștia? Și *Iacob* zise: *Sunt* copiii, [e] pre cari Dumnezeu îi dăruì servului tău. 6 Și apropiindu-se și servele cu copiii lor, se prosternară. 7 Și se apropiè și Lea cu copiii ei, și se prosternară: și la urmă se apropià Iosif și cu Rachela, și se prosternară și ei.

8 Și *Esau* zise lui *Iacob:* Ce ai să faci [f] cu toată turma aceea, pre care o întâlnii? Și el zise: *Aceasta este,* pentru ca să [g] aflù har în ochii domnului meu. 9 Și Esau zise: Eu destul am, fratele meu, fie al tău ceeace *este* al tău. 10 Și Iacob zise: Nu! rogu-te! dacă aflai har în ochii tăi, primește darul meu din mâna mea: căci [h] văzui fața ta, ca și cum așì fi văzut fața lui Dumnezeu, și cu bunătate m'ai primit. 11 Primește, rogu-te, [i] darul meu ce ți-s'a adus, că Dumnezeu m'a miluit, și eu am de toate. [j] Și-l silì, și el primì.

12 Și *Esau* zise: Să plecăm, și să mergem, și eu te voiu însoți. 13 Și *Iacob* îi zise: Domnul meu știe, că *eu am* copii tineri, și am asupra mea oi și vaci ce alăptează, și de le vor silì o zi, ele toate vor murì. 14 Rogu-mă dar, să treacă domnul meu înaintea servului său, și eu voiu venì în urmă încet, dupre pașii turmelor ce *sunt* înaintea mea, și dupre

---

s Prov. 21. 14. t Deut. 3. 16. u Ies. 6. 12. | v Mat. 26. 41. x Luc. 24. 28. y Osea 12. 4. | z 2 Reg. 17. 34. a Osea 12. 3, 4. b Cap. 25. 31. | c Iudc. 13. 18. d Esod. 24. 11. —

Caput 33.
a Cap. 32. 6. b Cap. 18. 2. | c Cap. 32. 28. d Cap. 45. 14. 15. e Ps. 127. 3. | Isa 8. 18. f Cap. 32. 16. g Cap. 32. 5. | h Mat. 18. 10. i Iudc. 1. 15. j 2 Reg. 5. 23.

paşii copiilor, până ce voiu ajunge la domnul meu [k]în Seir. 15 Şi Esau zise: Rogu-te ca să las cu tine câţiva din oamenii *ce sunt* cu mine! şi el răspunse: Pentru ce aceasta? *Destul,* că eu [l]aflai har înaintea domnului meu!

16 Şi Esau se reîntoarse în ziua aceea pe calea sa la Seir.

Iacob se aşează la Sichem.

17 Şi Iacob plecă la [m]Succot, şi pentru sine îşi zidì casă, şi pentru turmele sale făcù colibi: deaceea se chemă numele locului aceluia: Succot.

18 Şi Iacob ajunse în [n]pace la cetatea [o]Şechem, care *este* pământ Canaan, când se întoarse din Padan-Aram, şi tăbărî dinaintea cetăţii. 19 Şi [p]cumpără el din mâna fiilor lui Hemor, părintele lui Şechem partea din ţarină, pe care îşi întinse cortul său, pentru o sută Kesite. 20 Şi aşeză acolo altar, pe care-l numì: El-Elohe-Israel.

Dina şi Sichem.

34 Şi [a]Dina, fica Leei, pe care aceasta o născuse lui Iacob, [b]ieşì ca să vază pre fetele locului. 2 Şi Şechem, fiul lui Hemor Heveul, domnitorul ţării, [c]văzând-o, [d]o luă, se culcă cu dânsa, şi o umilì. 2 Şi inima lui se alipì de Dina, fica lui Iacob, şi el iubià pre fată, vorbindu-i fetei dupre inima ei. 4 Şi Şechem [e]vorbì părintelui său Hemor, zicând: Ia-mi pre copila aceasta de femeie. 5 Şi Iacob auzì: că *Şechem* ar fi pângărit pe Dina, fata sa; şi fiii lui fiind la câmp cu vitele lui, Iacob [f]tăcù până se întoarseră ei.

6 Şi Hemor, părintele lui Şechem, merse la Iacob, ca să vorbească cu dânsul. 7 Şi fiii lui Iacob veniră dela câmp, şi dacă auziră, se întristară acei oameni, şi [g]se aprinseră de mânie foarte, că faptă [h]de ruşine făcuse el în Israel, culcându-se cu fata lui Iacob; [i]că aceasta nu se cuvenià să se facă.

8 Şi Hemor le cuvântă lor, zicând: Inima fiului meu Şechem doreşte de fata voastră: rogu-vă, daţi-o lui de femeie. 9 Şi vă încuscriţi cu noi: daţi-ne nouă pre fetele voastre, şi pre fetele noastre luaţi-le voi: 10 Şi locuiţi cu noi: iată [j]pământul este înaintea voastră, locuiţi-l [k]şi-l străbateţi pre el, şi vă [l]câştigaţi într'însul stăpâniri. 11 Şi Şechem zise părintelui ei şi fraţilor ei: Să aflù har înaintea voastră, şi ce-mi veţi zice da-vă-voiu: 12 Cereţi dela mine [m]preţ cât de mare, şi daruri de nuntă, da-vă-voiu cum îmi veţi zice; numai daţi-mi copila de femeie!

13 Şi fiii lui Iacob răspunseră lui Şechem şi lui Hemor, părintele său, şi le vorbiră [n]cu vicleşug, căci el pângărise pre Dina, sora lor. 14 Şi le ziseră lor: Noi nu putem face lucrul acesta, ca să dăm pre sora noastră unui bărbat necircumcis, că aceasta de ocară [o]*ar fi* nouă. 15 Dar cu aceasta putem să ne învoim cu voi, dacă şi voi vă veţi asemănà nouă, şi veţi circumcide pre toţi cei de parte bărbătească dintre voi. 16 Atunci noi da-vom fetele noastre vouă, şi pre ale voastre luà-le-vom pentru noi, şi locuì-vom cu voi împreună, şi fi-vom un popor.

17 Şi de nu ne veţi ascultà, ca să vă circumcideţi, noi ne vom luà fata noastră, şi vom plecà.

18 Şi plăcură aceste cuvinte lui Hemor şi lui Şechem, fiul lui Hemor. 19 Şi tânărul nu întârziè să facă acel lucru: că lui îi plăceà fata lui Iacob, şi el *erà* cel mai mărit decât toţi acei din casa părintelui său. 20 Şi Hemor şi Şechem fiul său veniră la poarta cetăţii lor, şi vorbiră către oamenii cetăţii lor, zicând: 21 Aceşti oameni *sunt* de pace, să locuească cu noi *acest* pământ, şi să-l străbată: şi iată pământul deschis este de amândouă laturile pentru dânşii: noi vom luà pre fetele lor de femei, şi lor le vom da pre ale noastre. 22 Dar numai cu aceasta consimt bărbaţii a locuì cu noi împreună, şi să fim un popor, dacă toată partea

---

k Cap. 32. 3. *l* Cap. 34. 11. *m* Ios. 13. 27. | *n* Ioan. 3. 23. *o* Ios. 24. 1. *p* Ios. 24. 32. | *Capul 34.* *a* Cap. 30. 21. *b* Tit. 2. 5. | *c* Iudc. 14. 1. *d* Cap. 20. 2. *e* Iudc. 14. 2. | *f* 1 Sam. 10. 27. *g* 2 Sam. 13 21. *h* Ios. 7. 15. | *i* 2 Sam. 13 12. *j* Cap. 13. 9. *k* Cap. 42. 34. | *l* Cap. 47. 27. *m* Esod 22. 16, 17. | *n* 2 Sam. 13. 24. etc. *o* Ios. 5. 9.

bărbătească dintre noi se va circumcide, cum *sunt* și ei circumcișii. 23 Turmele lor și averea lor și toate vitele lor, au nu *vor fi* ale noastre? numai să ne învoim cu ei, și vor locui cu noi împreună. 24 Și toți cei ce ieșiră pe poarta cetății lui, ascultară de Hemor și de Șechem, fiul său, și se circumcise toată partea bărbătească, toți cei ce ieșiau pe poarta cetății lui.

Măcelul dela Sîchem.

25 Și a treia zi, când erau în durere, doi din fiii lui Iacob, Simeon și Levi, frații Dinei, luară fiecare sabia sa, și intrară cu îndrăsneală în cetate, și uciseră toată partea bărbătească. 26 Și uciseră ei și pre Hemor și pre Șechem, fiul său, cu ascuțitul sabiei, și luară pre Dina din casa lui Șechem, și se duseră: 27 *Și* fiii lui Iacob se aruncară asupra celor uciși, și prădară cetatea, căci ei pângăriră pre sora lor. 28 *Și* le luară oile și vitele și asinii lor, și tot ce *era* în cetate și pre câmp. 29 Și luară toate averile lor: și pre copiii lor și femeile lor le robiră; și prădară tot ce erà în casele lor.

30 Și Iacob zise lui Simeon și lui Levi: Voi foarte m'ați turburat, făcându-mă urât locuitorilor pământului acestuia, Canaaneilor și Ferizeilor: și eu puțin fiind cu numărul, și ei adunându-se asupră-mi mă vor bate, și mă vor pierde pre mine și casa mea. 31 Iar ei ziseră: *Se cuvenià oare* să facă cu sora noastră ca cu o meritrice?

Iacob la Beth-el.

35 Și Dumnezeu zise lui Iacob: Scoală-te, suie-te la [a]Beth-el, și locuește acolo: și fă acolo altar lui Dumnezeu, [b]celui ce s'a arătat ție, [c]când ai fugit dinaintea fratelui tău Esau. 2 Și zise Iacob către [d]casa sa și către toți cei-ce *erau* cu dânsul: Lepădați pre [e]zeii cei străini, cari *sunt* în mijlocul vostru, [f]vă curățiți, și vă schimbați vestmintele voastre. 3 Și sculându-ne să ne suim la Beth-el, ca eu să fac acolo altar lui Dumnezeu, [g]care m'a ascultat în ziua necazului meu, [h]și a fost cu mine în calea care am umblat. 4 Și ei dădură lui Iacob pre toți zeii cei străini câți *erau* în mânile lor, și [i]cerceii cari *erau* în urechile lor. Și Iacob îi ascunse sub un [j]stejar lângă Șechem. 5 Și ei plecară; și fu [k]spaima lui Dumnezeu pe cetățile cele de prin prejurul lor, și nu urmăriră pre fiii lui Iacob.

6 Și Iacob și toată mulțimea ce *erà* cu dânsul ajunseră la [l]Luz, care *este* în pământul Canaan, și *acum se cheamă* Beth-el. 7 Și [m]zidì acolo altar, și locul acela îl chemă El-Beth-el, că [n]acolo Dumnezeu i-se arătă lui, când fugì el de dinaintea fratelui său.

8 Acolo murì [o]Debora, doica Rebecei; și fu îmmormântată mai jos de Beth-el, sub un stejar, și-l numì pre el: Alon-Bacut.

9 Și [p]Dumnezeu iarăși se arătă lui Iacob, când se întorceà el din Padan-Aram, și-l binecuvântă. 10 Și Dumnezeu zise către dânsul: [q]Numele tău *este* Iacob; *dar* numele tău nu se va mai chemà Iacob; [r]ci Israel va fi numele tău. Așà chemă numele lui: Israel. 11 Și Dumnezeu îi zise lui: [s]Eu *sunt* Dumnezeul cel atotputernic: Crește și te îmmulțește; [t]popor, și mulțime de popoare să se nască din tine, încă și regi vor ieși din coapsele tale: 12 Și pământul, [u]care l-am dat lui Abraam și lui Isaac, ție îl voiu da: și seminției tale după tine voiu da pământul *acela*. 13 Și Dumnezeu [v]se înălță dela dânsul din locul unde vorbise cu dânsul. 14 Și Iacob [x]puse stâlp într'acel loc, unde vorbise cu dânsul, stâlp de piatră, și vin vărsă preste dânsa, și olei turnă deasupra. 15 Și Iacob chemă numele locului aceluia unde vorbise Dumnezeu cu dânsul [y]Beth-el.

Capul 35.
[a] Cap. 28. 19.
[b] Cap. 28. 13.
[c] Cap. 27. 43.
[d] Ios. 24. 15.
[e] Cap. 31. 19,34.
[f] Esod. 19. 10.
[g] Cap. 32. 7. 24.
[h] Cap. 28. 20.
[i] Osea 2. 13.
[j] Ios. 24. 26.
[k] Esod. 15. 16.
[l] Cap. 28.19,22.
[m] Eccl. 5. 4.
[n] Cap. 28. 13.
[o] Cap. 24. 59
[p] Osea 12. 4.
[q] Cap. 17. 5.
[r] Cap. 32. 28.
[s] Cap. 17. 1.
[t] Cap. 17. 5, 6. 16.
[u] Cap. 12. 7.
[v] Cap. 17. 22.
[x] Cap. 28. 18.
[y] Cap. 28. 19.

Moartea Rachelii.

16 Și plecară dela Beth-el. și fiind încă loc până să ajungă la Efrata. Rachela născù. și avù greutate mare în naștere. 17 Și născând ea cu greutate. zise moașa: Nu te teme. că și [z] acesta îți *este* fiu. 18 Și dându-și sufletul. (că murià). ea chemă numele acelui *fiu:* Ben-Oni; iar părintele său îl numì Beniamin. 19 Și așà murì [a] Rachela. și fu îmmormântată lângă calea către [b] Efrata. care *este* Beth-Lehem. 20 Și Iacob puse stâlp deasupra mormântului ei. care *se zice* stâlpul mormântului Rachelei. [c] până în ziua de astăzi.

21 Și Israel plecă. și-și întinse cortul său dincolo de [d] Migdal-Edar.

Fiii lui Iacob.

22 Și pre când Israel locuià în pământul acela. a mers Ruben. și [e] se culcă cu Bilha. concubina părintelui seu: și Israel auzì *de aceasta.*

23 Și fiii lui Iacob fură doisprezece. Fiii Leei: [f] Ruben întâiu-născutul lui Iacob. și Simeon. și Levi. și Iuda. și Isachar și Zebulon. 24 Fiii Rachelei: Iosif și Beniamin. 25 Și fiii Bilhei. serva Rachelei: Dan și Neftali. 26 Și fiii Zilpei. serva Leei: Gad și Asser. Acești fură fiii lui Iacob. cari i-se născură lui în Padan-Aram.

Moartea lui Isaac.

28 Și Iacob venì la Isaac părintele său *în câmpia* [g] Mamrei. *în* [h] Chiriath-Arba. care *este* Hebronul. unde au fost petrecut Abraam și Isaac. 28 Și zilele lui Isaac au fost: O sută optzeci de ani. 29 Și Isaac. dându-și sufletul. murì. și [i] fu adaos la poporul său. bătrân și sătul de zile. Și Esau și Iacob. fiii lui. îl îmmormântară pre dânsul.

Genealogia lui Esau.

36 Și acestea *sunt* generațiunile lui Esau. [a] *adecă* Edom: 2 [b] Esau și-a luat femeile sale dintre fetele Cananeilor: pre Ada. fica lui Elon. Heteul: și pre [c] Oholibama. fica lui Ana. nepoata lui Zibeon. Heveul: 3 Și pre [d] Basmat. fica lui Ismael. pre sora lui Nebaiot. 4 Și [e] Ada născù lui Esau pre Elifaz: și Basmat născù pre Reguel. 5 Și Oholibama născù pre Ieus și pre Ialam. și pre Korah. Acești *sunt* fiii lui Esau. cari i-se născură lui în pământul Canaan.

6 Și Esau își luă femeile sale. și fiii săi. și fetele sale. și toate sufletele din casa sa. și turmele sale. și toate vitele sale. și toată averea sa. care o agonisise el în pământul Canaan. și se duse în *alt* pământ dela fratele seu Iacob. 7 [f] Că averile lor erau mari foarte. și nu puteau ei locuì împreună: și [g] locul unde locuiau nu-i puteà cuprinde pre ei pentru *mulțimea* vitelor lor. 8 Și Esau locuì pe [h] muntele Seir: [i] Esau. carele *se cheamă* Edom.

9 Și acestea *sunt* generațiunile lui Esau. părintele Edomeilor. pre muntele Seir. 10 *Și* acestea *sunt* numele fiilor lui Esau: [j] Elifaz. fiul Adei. femeia lui Esau: și Reguel fiul Basmatei. femeia lui Esau. 11 Și fiii lui Elifaz fură: Teman. Omar. Tefo. Gatam și Kenaz. 12 Și Timna erà concubina lui Elifaz. fiul lui Esau: și lui Elifaz îi născù pre [k] Amalek. Acești fură fiii Adei. femeia lui Esau. 13 Și fiii lui Reguel fură acestia: Nahath. și Zerah. Șamma și Mizza. 14 Acești au fost fiii din Basmat. femeia lui Esau. Și acești fură fiii Oholibamei. fica lui Ana. nepoata lui Zibeon. *și* femeia lui Esau. pre cari ea îi născù lui Esau: Ieus. Ialam și Korah.

15 Acești *sunt* domnitorii din fiii lui Esau: Din fiii lui Elifaz. întâiu-născutul lui Esau: domnitorul Teman. domnitorul Omar. domnitorul Tefo. domnitorul Kenaz. 16 Domnitorul Korah. domnitorul Gatam. și domnitorul Amalek. Acești *sunt* domnitorii din Elifaz. din pământul Edumeilor. Acești fură fiii

---

[z] 1 Sam. 4. 20.
[a] Cap. 48. 7.
[b] Rut. 1. 2.
[c] 1 Sam. 10. 2.
[d] Mic. 4. 8.
[e] 1 Cron. 5. 1.
[f] Cap. 46. 8.
[g] Cap. 13. 18.
[h] Ios. 14. 15.
[i] Cap. 15. 15.

Capul 36.
[a] Cap. 25. 30.
[b] Cap. 26. 34.
[c] Vers. 25.
[d] Cap. 28. 9.
[e] 1 Cron. 1. 35.
[f] Cap. 13. 6, 11.
[g] Cap. 17. 8.
[h] Ios. 24. 4.
[i] Vers. 1.
[j] 1 Cron. 1. 25. etc.
[k] Esod. 17. 8. 14. 1 Sam. 15. 2, 3, etc.

din Ada. 17 Şi aceştia *sunt* domnitorii din fiii lui Reguel, fiul lui Esau: domnitorul Nahat, domnitorul Zerah, domnitorul Şamma, domnitorul Mizza. Aceştia *sunt* domnitorii din Reguel, în pământul Edumeilor. Aceştia *fură* fiii din Başmat, femeia lui Esau. 18 Şi aceştia *sunt* domnitorii din fiii Oholibamei, femeiei lui Esau: domnitorul Ieuş, domnitorul Ialam, şi domnitorul Korah; aceştia *fură* domnitorii din Oholibama, fica Anei, femeia lui Esau. 19 Aceştia *sunt* fiii lui Esau, şi aceştia *sunt* domnitorii dintre ei. *Esau* este Edom.

20 [l] Aceştia *fură* fiii lui Seir, [m] Horeul, locuitorii acelui pământ: Lotan şi Şobal, şi Zibeon, şi Ana, şi Dişon, şi Eţer şi Dişan. 21 Aceştia fură domnitorii Horeilor, fiii lui Seir în pământul Edom. 22 Şi fiii lui Lotan fură: Hori şi Hemam; şi sora lui Lotan, Timna. 23 Şi fiii lui Şobal *fură* aceştia: Alvan şi Manahat, şi Ebal, Şefo şi Onam. 24 Şi fiii lui Zibeon *fură* aceştia: Aia şi Ana. Acesta-*i* Ana, care găsì isvoare calde în pustiu, când păşteà asinii părintelui său Zibeon. 25 Şi fiii lui Ana *fură* aceştia: Dişan şi Oholibama, fica lui Ana. 26 Şi fiii lui Dişan *fură* aceştia: Hemdan şi Eşban, şi Itran şi Cheran. 27 Şi fiii lui Eţer *fură* aceştia: Bilhan şi Zaavan şi Akan. 28 Şi fiii lui Dişan *fură* acestia: Uz şi Aran. 29 Aceştia *fură* domnitorii Horeilor: Domnitorul Lotan, domnitorul Şobal, domnitorul Zibeon, domnitorul Ana: domnitorul Dişon, domnitorul Eţer, domnitorul Dişan. 30 Aceştia *fură* domnitorii Horeilor, dupre şirul domniei lor în pământul Seir.

31 [n] Şi aceştia *fură* regii, cari domnirà în pământul Edomului, mai înainte de a domnì regi preste fiii lui Israel: 32 Bela, fiul lui Beor, a domnit în Edom; şi numele cetăţii sale *erà* Dinhaba. 33 Şi murind Bela, în locul lui domnì Iobab, fiul lui Zerah din Bozra. 34 Şi murind Iobab, în locul lui domnì Huşam din pământul Temaneilor. 35 Şi murind Huşam în locul lui domnì Hadad, fiul lui Bedad, care bătù pre Madianiţi în câmpia Moabiţilor; şi numele cetăţii sale *erà* Avit. 36 Şi murind Hadad, în locul lui domnì Samla din Masreka. 37 Şi murind Samla, în locul lui domnì Saul din Rehobot lângă râu. 38 Şi murind Saul, în locul lui domnì Baal-Hanan, fiul lui Achbor. 39 Şi murind Baal-Hanan, fiul lui Achbor, în locul lui domnì [o] Hadar; şi numele cetăţii sale *erà* Pahu; şi numele femeiei sale *fu* Mehetabel, fata Matredei, a fetei lui Mezahab.

40 Şi acestea *sunt* numele domnitorilor din Esau, dupre ale lor neamuri, dupre locurile lor, şi cu numele lor; domnitorul Timna, domnitorul Alva, domnitorul Ietet; 41 Domnitorul Oholibama, domnitorul Ela, domnitorul Pinon; 42 Domnitorul Kenaz, domnitorul Teman, domnitorul Mibsar; 43 Domnitorul Magdiel *şi* domnitorul Iram. Aceştia *fură* domnitorii din Edom, despre locuinţele lor în pământul stăpânirii lor. Acesta *este* Esau, părintele Edomeilor.

Visurile lui Iosif.

37 Şi Iacob locuì în pământul, [a] unde a petrecut părintele său ca pribeag, în pământul Canaan.

Şi aceasta este istoria lui Iacob:

2 Iosif erà de şaptesprezece ani, şi păşteà turmele cu fraţii săi, *fiind* tânăr cu fiii Bilhei şi ai Zilpei, femeile părintelui său. Şi Iosif spuneà părintelui său [b] vorbele cele rele ale lor. 3 Şi Israel iubià pre Iosif mai mult decât pre toţi fiii săi, că el *erà* [c] fiu al bătrâneţelor sale; şi-i facù lui haină pestriţă. 4 Şi fraţii săi văzând, că părintele lor îl iubeşte pre el mai mult decât pre toţi fraţii lui, [d] îl urau, şi nici vorbă bună nu puteau vorbì cu dânsul.

5 Şi Iosif visă un vis, şi-*l* spuse fraţilor săi: şi *pentru aceasta* ei *îl* urîrà şi mai mult. 6 Şi el le zise lor: Ascultaţi, rogu-vă, visul meu, pre care l-am

---

l 1 Cron. 1. 38. *m* Deut. 2. 12, 22. *n* 1 Cron. 1. 43. *o* 1 Cron. 1. 50. | *Capul 37.* *a* Cap. 17. 8 | Ebr. 11. 9. | *b* 1 Sam. 2. 22, 23, 24. | *c* Cap. 44. 20. | *d* Cap. 27. 41.

visat: 7 [e]Iată! noi legam snopi pe câmp, și iată snopul meu se ridică, și sta drept: și snopii voștri, încunjurându-l, se închinară înaintea snopului meu. 8 Și frații săi ziseră către dânsul: Au nu cumvà tu vrei să te faci rege preste noi, și să domnești preste noi? Și ei îl urîră și mai mult pentru visurile lui și pentru cuvintele lui. 9 Și el mai visă și alt vis, și-l spuse și pre acesta fraților săi, și zise: Iată mai visai un vis; și iată [f]soarele și luna și unsprezece stele se închinară mie. 10 Și spunând el aceasta părintelui său și fraților săi, îl mustră părintele său, și-i zise: Ce fel de vis *este* acesta, pre care-l visași tu? Nu cumvà să venim noi, eu și muma ta și [g]frații tăi, să ne plecăm ție la pământ? 11 Și [h]frații săi îl invidiau, iar părintele său [i]ținù *aceste* cuvinte *întru sine*.

Iosif e vândut și dus în Egipet.

12 Și mergând odinioară frații săi să pască oile părintelui lor la Șechem, 13 Zise Israel către Iosif: Au frații tăi nu pasc *vite* la Șechem? Vino să te trimit la dânșii. 14 Și el îi zise: Iată-mă! Și-i zise: Du-te de vezi, dacă frații tăi și vitele *sunt* bine, și-mi adă cuvânt. Și-l trimise pre dânsul din valea [j]Hebron, și el venì la Șechem. 15 Și-l află pre el un bărbat, și iată el rătăcià pe câmp, și bărbatul îl întrebă pre el, zicând: Ce cauți? 16 Și el răspunse: Pre frații mei caut: [k]spune-mi, rogu-te, unde pasc? 17 Și bărbatul zise: Ei plecară de aici: căci îi auzii zicând: Să mergem la Dothan. Și Iosif se duse după frații săi, și-i află la [l]Dothan.

18 Și ei îl văzură de departe. Și până a nu se apropià el de dânșii, ei [m]făcură plan viclean în contra lui, ca să-l omoare. 19 Și ei ziceau unul către altul: Iată! Visătorul acela vine: 20 [n]Veniți dar să-l omorîm, și să-l aruncăm într-una din aceste cisterne; și vom zice: Fiara rea l-a mâncat pre dânsul; și vom vedeà ce vor fi visurile lui. 21 Acestea auzind-le [o]Ruben, îl scăpă din mânele lor; căci zise: Să nu îl omorîm pre dânsul! 22 Și Ruben le zise lor: Să nu vărsați sânge, *ci*-l aruncați în cisterna aceasta, cea în pustiu, iar mâna voastră nu o puneți pe dânsul; căci cercà să-l scape pre el din mânile lor, și să-l dea părintelui său.

23 Și Iosif îndată ce ajunse la frații săi, ei îl desbrăcară de haina sa, de haina cea pestriță, depe dânsul: 24 Și ei apucându-l, îl aruncară în cisternă; și cisterna *erà* deșeartă, nu erà apă într'însa. 25 [p]Apoi ei se așezară, ca să mănânce pâne, și rădicându-și ochii, se uitară, și iată caravană de [q]Ișmaeliți venind dela Galaad, și cămilele lor încărcate de tămâie și de [r]balsam și de smirnă; și mergeau ca să *le* ducă la Egipt. 26 Și Iuda zise către frații săi: Ce folos *nouă* că vom ucide pre fratele nostru, și-i [s]vom ascunde sângele său? 27 Veniți să-l vindem pre el acestor Ișmaeliți, și [t]mânile noastre să nu fie pe el, că *este* [u]fratele nostru, [v]carnea noastră; și frații lui îl ascultară. 28 Și trecând bărbații, negutători [x]Madianiți, ei traseră și scoaseră pre Iosif din cisternă, [y]și-l vândură Ișmaeliților cu [z]douăzeci de arginți, și *aceștia* duseră pre Iosif în Egipt. 29 Iar Ruben întorcându-se la cisternă, iată Iosif nu erà în cisternă; și-și [a]sfâșiè vestmintele sale. 30 Și el se întoarse la frații săi, și zise; Băiatul [b]nu este, și eu unde să mă duc?

Jalea lui Iacob.

31 Atunci ei luară [c]haina lui Iosif, și junghiind un țap, muiară haina în sânge; 32 Și trimiseră haina cea pestriță, ca să o ducă părintelui lor, zicând: Aceasta aflarăm, cunoaște de *este* haina fiului tău au nu? 33 Și el o cunoscù, și zise; Haina fiului meu *este:* O [d]fiară

---

[e] Cap. 42. 6. 9. [f] Cap. 46. 29. [g] Cap. 27. 29. [h] Fapt. 7. 9. [i] Dan. 7. 28. Luc. 2. 19, 51. [j] Cap. 35. 27. [k] Cânt. 1. 7. [l] 2 Reg. 6. 13. [m] 1 Sam. 19. 1. Ps. 31. 13. Mat. 27. 1. Marc. 14. 1. Ioan 11. 53. [n] Prov. 1. 11, 16. [o] Cap. 42. 22. [p] Prov. 30. 20. [q] Vers. 28. 36. [r] Ier. 8. 22. [s] Iov. 16. 18. [t] 1 Sam. 18. 17. [u] Cap. 42. 21. [v] Cap. 29. 14. [x] Jude. 6. 3. [y] Cap. 45. 4, 5. [z] Mat. 27. 9. [a] Iov. 1. 20. [b] Ier. 31. 15. [c] Vers. 23. [d] Vers. 20.

rea îl mâncă pre dânsul: Iosif *este* sfâşiat! 34 Şi [e]rupându-şi Iacob vestmintele sale, îşi puse sac preste coapsele lui, şi plânse pre fiul său zile multe. 35 Şi toţi fiii săi şi toate fetele sale [f]se sculară ca să-l mângâie, iar el refuză mângâiere, zicând: Plângând mă voiu coborî la fiul meu în mormânt! Aşà îl plânse pre el părintele său.

36 Şi Madianiţii îl vândură în Egipt lui Potifar, dregătorul lui Faraon, capul gardei domneşti.

Păcatul lui Iuda.

38 Şi în zilele acelea Iuda se pogorî dela fraţii săi, şi [a]trase la un Adulamitean, cu numele Hira. 2 Şi Iuda [b]văzù acolo pre fata unui bărbat Cananeu, cu numele [c]Şua; şi o luă pre ea *de femeie,* şi întră la dânsa. 3 Şi ea concepù, şi născù fiu; el chemă numele lui [d]Er. 4 Şi ea iarăşi concepù, şi născù fiu, şi ea chemă numele lui [e]Onan. 5 Şi ea iarăşi concepù, şi născù fiu, şi chiemă numele lui [f]Şelah; Şi *Iuda* erà la Chesib, când născù ea pre acesta.

6 Şi Iuda [g]luă femeie lui Er întâiu-născutul său, şi numele ei *erà* Tamara. 7 Dar [h]Er întâiu-născutul lui Iuda fu rău în ochii Domnului [i]şi Domnul îl ucise pre dânsul. 8 Atunci zise Iuda către Onan: Intră tu la femeia [j]fratelui tău, şi o ia pre ea dupre datoria de cumnat, şi ridică semânţa fratelui tău. 9 Şi Onan cunoscând că semânţa nu va fi [k]a lui, de câte ori întrà la femeia frate-său, îsi risipià *semânţa* pe pământ, ca el să nu dea semânţă fratelui său. 10 Şi ceeace făceà el fu rău în ochii Domnului; şi-l omorî şi [l]pre dânsul. 11 Şi zise Iuda către Tamara, nora sa: [m]Rămâi văduvă în casa părintelui tău, până ce Şelah fiul meu va creşte mare; că el ziceà: ca nu cumvà şi acesta să moară ca şi fraţii lui. Şi Tamara se duse, şi şezù [n]în casa părintelui ei.

12 Şi trecând zile multe, murì fata lui Şua, femeia lui Iuda: şi Iuda, după ce [o]se mângâiè, se suì în Timnat la tunzătorii oilor sale, împreună cu Hira Adulamitul, amicul său. 13 Şi oarecine spuse Tamarei, zicând: Iată, socrul tău se suì [p]la Timnat, ca să-şi tunză oile. 14 Atunci ea lepădându-şi vestmintele văduviei, se acoperì cu vălul, şi se învelì, si [q]şezù în poarta Enainului, care *se aflà* în calea către Timna; căci ea vazù [r]că Şelah se făcù mare, şi ea tot nu-i fu dată lui de femeie. 15 Şi văzând-o Iuda, crezù că *este* meretrice: că ea îşi acoperise faţa. 16 Şi el din cale se abătù la dânsa, şi-i zise: Haide, voiu să întru la tine; că el nu o ştià că *este* noră-sa. Şi ea îi răspunse: Ce-mi vei da, ca să întri le mine? 17 El îi zise: [s]Eu *îţi* voiu trimite un ied din turme. Şi ea zise: *fie aşà,* de-*mi* vei da arvună, până ce mi-*l* vei trimite. 18 Şi el zise: Ce arvună să-ţi dau? Şi ea zise: Sigilul tău, şi lanţul tău, şi toiagul tău care *îl ai* în mână. Şi el i-le dete, şi întră la dânsa, şi ea rămase grea dela dânsul. 19 Şi după aceea se sculă ea, se duse, şi lepădându-şi vălul, se îmbrăcă *iarăşi* în vestmintele sale de văduvie. 20 Şi Iuda trimese iedul prin acel Adulamit, amicul său, ca să-şi primească arvuna din mâna acelei femei, şi n'o mai găsì. 21 Atunci el întrebă pre oamenii locului aceluia, zicând: Unde este meretricea, care *şedeà* la Enaim pe cale? Şi ei răspunseră, că n'a fost aicea meretrice. 22 Şi el se întoarse la Iuda, şi zise: Nu o am aflat; ba încă oamenii locului aceluia mi-au zis, *că* n'a fost acolo meretrice. 23 Atunci zise Iuda: Tie-*le,* ca să nu ne facem de ruşine; iată, eu *i*-am trimis iedul, şi tu nu o ai aflat.

24 Şi cam după trei luni înştiinţară pre Iuda, zicând: Tamara nora ta a desfrânat, şi iată ea este grea din desfrânare. Şi Iuda zise: Scoateţi-o afară, ca să se ardă. 25 Şi ea, scoasă fiind

---

Capul 38.

[a] Cap. 19. 3. 2 Reg. 4. 8.
[b] Cap. 34. 2.
[c] 1 Cron. 2. 3.
[d] Num. 26. 19.
[e] Vers. 29
[f] 2 Sam. 12. 17.
[g] Cap. 21. 21.
[h] Cap. 46. 12.
[i] 1 Cron. 2. 3.
[j] Mat. 22. 24.
[k] Deut. 25. 6.
[l] Num. 26. 19.
[m] Rut. 1. 13.
[n] Lev. 22. 13.
[o] 2 Sam. 13. 39.
[p] Ios. 15. 10, 57.
[q] Prov. 7. 12.
[r] Vers. 11. 26.
[s] Ezec. 16. 33.

afară, trimise la socrul său să-*i* zică: Eu de acel bărbat *sunt* grea ale cărui *sunt lucrurile* acestea: și-i mai adaose: cunoaște, rogu-te, ale cui *sunt acestea* sigilul și lanțul și toiagul acesta. Și Iuda *le* cunoscù, și zise: 26 [t]Ea este mai dreaptă decât mine: și aceàsta mi-o *făcù* căci nu o dădui de soție lui Șela, fiul meu. Și el după aceea nu [u]o mai cunoscù pre dânsa.

27 Și *când eră* ea să nască, iată gemeni erau în pântecele ei. 28 Și născând ea, *unul din ei* scoase mâna *afară*, și moașa i-o apucă, și legă de ea un fir de carmesin, și zise: Acesta a ieșit întâiu. 29 Și după ce își trase mâna înapoi, iată ieșì fratele său; și moașa zise: Ce spărtură ai făcut? *această* spărtură *fie* asupra ta: și se chemă numele lui [v]Peret.

30 Și după aceea ieșì fratele său, care *aveà* la mâna sa *legat* cu firul de carmesin și se chemă numele lui Zerah.

Slujba lui Iosif la Potifar.

39 Și Iosif fiind dus în Egipt, [a]Potifar dregătorul lui Faraon, și capul gardei domnești, bărbat Egiptean, îl [b]cumpără dela Ismaeliți, cari-l aduseră pre dânsul acolo. 2 Și [c]Dumnezeu eră cu Iosif, și eră om carele prosperà *întru toate*: și eră în casa stăpânului său, a Egipteanului. 3 Și stăpânul său văzând, că Dumnezeu *este* cu dânsul, și că toate câte el făceà, Dumnezeu le [d]face să prospereze în mânile lui; 4 [e]Află Iosif har în ochii lui, și el îi servià lui. Și-l puse pre dânsul [f]preste casa sa: și toate câte aveà el le dete în mâna lui. 5 Și din timpul cel l-a pus pre el preste casa și preste toate câte aveà el, [g]Dumnezeu binecuvântă casa Egipteanului pentru Iosif; și binecuvântarea Domnului eră preste toate ce aveà el acasă și la câmp. 6 Așà lăsă el în mânile lui Iosif toate câte aveà, și nu știà nimic ceeace el aveà, decât numai pânea care o mâncă. Și Iosif [h]eră frumos la chip, și frumos la față.

Fecioria lui Iosif.

7 Și după acestea femeia stăpânului său își înălță ochii săi spre Iosif, și-i zise: [i]Culcă-te cu mine! 8 El însă refuză, și zise femeiei stăpânului său: Iată stăpânul meu nu știe nimic ce *este* în casa *lui*, ci toate câte le are el, le-a dat în mâna mea. 9 Nu este mai mare în casa aceasta decât mine, și nimic nu mi-a oprit decât pre tine, fiindcă tu *ești* femeia lui: [j]cum dară să fac eu acest rău atât de mare, și [k]să păcătuesc împotriva lui Dumnezeu? 10 Și ea vorbea cu Iosif în toate zilele, dară el nu o ascultă, să se culce lângă dânsa, *nici* să fie cu ea.

11 Și se întâmplă într'una din zile, că *Iosif* întră în casă, ca să-și facă lucrurile lui, și nefiind nimenea din oamenii casei în casă, 12 Ea îl [l]apucă de vestmânt, și-i zise: culcă-te cu mine! iar el, lăsându-și vestmântul în mânile ei, fugì și ieșì afară. 13 Atunci văzând ea, că el își lăsă vestmântul său în mâna ei, și fugì afară, 14 Strigă pre oamenii casei, și le zise lor: Vedeți, el ni-a adus în casă un bărbat Ebreu, ca să-și bată joc de noi! El venì la mine, ca să se culce cu mine: dară eu strigaiu cu voce tare: 15 Și auzând el, că eu înălțaiu vocea și strigaiu, își lăsă vestmântul său lângă mine, și fugind ieșì afară. 16 Și ea ținù vestmântul lui lângă dânsa, până ce venì stăpânul său în casă. 17 Apoi ea [m]spuse lui tot acele cuvinte, și zise: Servul Ebreu, pre care l-ai adus nouă, venì la mine, și voì să-și bată joc de mine. 18 Însă, înălțând eu vocea mea și strigând, își lăsă vestmântul său lângă mine, și fugì afară.

Iosif în temniță.

19 Și auzind stăpânul său cuvintele ce i-le spuse femeia sa, zicând: Astfel îmi făcù servul tău, [n]se aprinse de mânie. 20 Și stăpânul lui Iosif îl luă pre dânsul, și-l [o]aruncă *în* [p]închisoare, *în* locul unde cei închiși ai regelui se țineau, și el eră acolo în închisoare.

---

t 1 Sam. 24. 17. | *u* Ios. 34. 31 32. | *v* Mat. 1. 3. | *Capul 39.* | *a* Ps. 105. 17. | *b* Cap. 37. 28. | *c* 1 Sam. 16. 18. Fapt. 7. 9. | *d* Ps. 1. 3. | *e* Cap. 18. 3. | *f* Cap. 24. 2. | *g* Cap. 30. 27. | *h* 1 Sam. 16. 12. | *i* 2 Sam. 13. 11. | *j* Prov. 6.29 32. | *k* Cap. 20. 6. Ps. 51. 4. | *l* Prov.7.13.etc. | *m* Esod. 23. 1. | *n* Prov.6. 34,35. | *o* Ps. 105. 18. | *p* Cap. 40. 3, 15.

21 Dar Dumnezeu erà cu Iosif, şi-şi revărsă îndurarea sa preste dânsul, şi [q]facù ca el să afle har în ochii mai marelui închisorii [r]dădù în mânile lui Iosif pre toţi cei închişi, cei din închisoare, şi toate câte ei făceau acolo. el *erà* cel ce *le* făceà. 23 Mai marele închisorii nu mai revedeà nimic din toate câte *erau* date în mânile lui; că [s]Dumnezeu *erà* cu dânsul, şi Dumnezeu făceà ca toate să prospereze câte făceà el.

Iosif tâlcueşte visurile la doi întemniţaţi.

40 Şi după acestea [a]cuparul regelui din Egipt, şi pitarul *lui* păcătuiră contra domnului lor. 2 Şi Faraon [b]se mănià foarte pre amândoi diregătorii săi, pre mai marele cuparilor şi pre mai marele pitarilor. 3 [c]Şi-i puse sub pază, în casa capului gardei domneşti, în închisoare, *în* locul unde *erà* Iosif închis. 4 Şi capul gardei domneşti însărcină pre Iosif cu dânşii, şi el servià lor.

5 Şi fiind ei *câtevà* zile în închisoare, cuparul şi pitarul regelui din Egipt, cari *erau* închişi în închisoare, visară amândoi vis, fiecare visul său în aceeaşi noapte, fiecare dupre însemnarea visului său. 6 Şi Iosif întră la dânşii dimineaţa, şi-i căută pre ei, şi iată *erau* foarte trişti. 7 Şi el întrebă pre diregătorii lui Faraon, cari *erau* cu el închişi în casa domnului lor, zicând: De-ce feţele voastre *sunt* astăzi triste? 8 Şi ei răspunseră: [d]Noi vis visarăm, şi nu *este* nimenea, cine se ni-le esplice. Şi Iosif le zise lor: [e]Au esplicările *lor* nu *vin* dela Dumnezeu? rogu-vă spuneţi-mi-l.

Visul păharnicului.

9 Şi mai marele cuparilor spuse visul său lui Iosif, şi-i zise: În visul meu, iată! vie *erà* înaintea mea. 10 Şi într'acea vie *erau* trei viţe, şi germinând ele, înflorirà şi produseră struguri copţi. 11 Şi cupa lui Faraon *erà* în mâna mea; şi eu luaiu acei struguri, şi-i storseiu în cupa lui Faraon: şi cupa o dăduiu în mâna lui Faraon. 12 Şi Iosif îi zise: [f]Esplicarea visului *este* aceasta: cele trei viţe [g]*sunt* trei zile. 13 Şi încă trei zile, şi Faraon va [h]înălţà capul tău, şi iarăşi te va aşezà în locul tău, şi tu vei da cupa în mâna lui Faraon, ca şi mai înainte, când erai cuparul său. 14 Dară [i]adu-ţi aminte de mine, când vei fi în bine, şi [j]aibi milă de mine, şi fă aminte de mine la Faraon, şi să mă scoţi din această casă. 15 Că eu am fost răpit din pământul Ebreilor, [k]şi nici aici n'am făcut nimic, ca să fiu pus într'*această* groapă.

Visul pitarului.

16 Şi văzând mai marele pitarilor, că esplicarea *fu* bună, zise lui Iosif: Şi eu am visat vis; şi iată trei panere albe *erau* pe capul meu. 17 Şi în panerul cel mai deasupra *erau* de tot felul de bucate pentru Faraon, prăjituri alese: şi pasările le mâncau din panerul depe capul meu. 18 Şi Iosif răspunzând zise: [l]Esplicarea lui *este* aceasta: Cele trei panere *sunt* trei zile: 19 [m]Încă trei zile şi Faraon va ridicà capul tău, şi pre tine te va spânzurà de lemn, şi pasările vor mâncà carnea de pe tine.

Împlinirea visurilor.

20 Şi în ziua a treia, [n]ziua naşterii lui Faraon, el [o]făcù ospăţ tutulor servilor săi: şi [p]rădicà capul mai marelui cuparilor şi al mai marelui pitarilor, servii săi. 21 Şi pre mai marelui cuparilor îl [q]aşezà iarăşi în păhărnicia lui, şi el [r]dete cupa în mâna lui Faraon. 22 Iar pre mai marele pitarilor îl [s]spânzură, după cum le esplicà lor Iosif. 23 Dar mai marele cuparilor nu-şi aduse aminte de Iosif, ci [t]uità de dânsul.

Visurile lui Faraon.

41 Şi după doi ani de zile se întâmplă, că Faraon visă, şi iată el stà lângă fluviu. 2 Şi iată din acel fluviu se suiau şapte vaci frumoase la vedere,

---

q Esod. 3. 21. Ps. 106. 46. Fapt. 7. 9, 10.
r Cap. 40. 3, 4.
s Vers. 2, 3.
Capul 40.
a Neem. 1. 11.
b Prov. 16. 14.
c Cap. 39. 20. 23.
d Cap. 41. 15.
e Cap. 41. 16. Dan. 2. 11, 28, 47.
f Vers. 18. Dan. 2. 36.
g Cap. 41. 26.
h 2 Reg. 25. 27.
i Luc. 23. 42.
j Ios. 2. 12
k Cap. 39. 20.
l Vers. 12.
m Vers. 13.
n Mat. 14. 6.
o Marc. 6. 21.
p Mat. 25. 19.
q Vers. 13.
r Neem. 2. 1.
s Vers. 19.
t Iov. 19. 14.
—

și grase la carne; și păsteau prin mlaștini. 3 Și iată alte șapte vaci se suiau după acestea din fluviu, urâte la vedere și macre la carne; și stăteau lângă *celelalte* vaci pe marginea fluviului. 4 Și vacile cele urâte la vedere și macre, mâncară pre cele șapte frumoase la vedere și grase. 5 Și se deșteptă Faraon. Și adormind *iarăși*, visă a doua oară: și iată șapte spice grase și frumoase ieșiau din un paiu. 6 Și iată *alte* șapte spice supțiri *și* arse de vântul de răsărit, răsăriau după dânsele. 7 Și spicele cele subțiri înghițiră pre cele șapte spice grase și pline. Și Faraon se deșteptă, și iată *era* vis.

8 Și făcându-se dimineață, [a] spiritul lui era turburat, și trimise se cheme pre toți [b] magii Egiptului și pre toți [c] înțelepții lui; și Faraon le spuse visurile lui; dar nimenea nu le putù esplicà lui Faraon. 9 Și mai marele cuparilor vorbì lui Faraon, zicând: Eu astăzi îmi aduc aminte de păcatele mele: 10 Faraon [d] se mânie contra servilor săi: [e] pre mine mă puse supt pază, în casa capului gardei domnești, pre mine și pre mai marele pitarilor. 11 Și într'o noapte [f] visarăm câte un vis, eu și el; fiecare dupre însemnarea visului său noi am visat. 12 Și *era* acolo cu noi un tânăr Ebreu, [g] serv al capului gardei domnești, căruia noi îi spuserăm visurile, și el ni-*le* [h] esplică fiecăruia dupre însemnarea visului său. 13 Și [i] cum ne esplică el, așa ni-se și întâmplă; pre mine mă așeză iarăși în locul meu, dar pre acela îl spânzură.

Tâlcuirea lui Iosif.

14 [j] Și Faraon trimise, și chemă pre Iosif, și ei îl [k] scoaseră curând [l] din temniță; și el, răzându-se și schimbându-și vestmintele, venì la Faraon. 15 Și Faraon zise lui Iosif: Eu vis am visat, și nu *este* nimenea care să-l esplice; [m] și am auzit de tine vorbind, *că* tu înțelegi a esplicà vis.

16 Și Iosif răspunse lui Faraon, zicând: [n] Nu eu; [o] Dumnezeu va răspunde lui Faraon ceeace-i va fi de bine.

17 Și Faraon zise lui Iosif: [p] In visul meu, iată eu stam pe marginea fluviului; 18 Și iată, se suiau din fluviu șapte vaci grase la carne și frumoase la vedere, și păsteau prin mlăștini. 19 Și iată, după dânsele se suiau din fluviu alte șapte vaci slabe și urâte la vedere foarte, și uscate la carne, cum n'am mai văzut așà de urâte în tot pământul Egiptului. 20 Și vacile cele uscate și urâte înghițiră pre cele dintâiu șapte vaci grase. 21 Și întrară în pântecile lor, fără să se cunoască că ele au întrat; căci ele erau tot așa de urâte, ca și mai înainte. Atunci mă deșteptai. 22 Și văzui *iarăși* în somn, și iată șapte spice pline și frumoase ieșiau dintr'un pai. 23 Și iată *alte* șapte spice supțiri, seci și arse de vântul de răsărit crescură după dânsele. 24 Și spicele cele seci înghițiră pre cele șapte spice frumoase. Și [q] eu *acestea le* spusei magilor, dară nici unul nu putù să-mi esplice.

25 Și Iosif răspunse lui Faraon: Visul lui Faraon este unul. [r] Dumnezeu a arătat lui Faraon cele ce voește să facă: 26 Cele șapte vaci frumoase *sunt* șapte ani, și cele șapte spice frumoase *sunt* șapte ani. Visul *este* tot unul. 27 Și cele șapte vaci macre și urâte, care se suiau după dânsele, *sunt* șapte ani: și cele șapte spice deșerte, și arse de vântul de răsărit, sunt [s] șapte ani de foamete. 28 [t] Și aceasta *este* ceeace eu zisei lui Faraon; că Dumnezeu ceeace voește să facă, arată lui Faraon. 29 Iată, vor venì [u] șapte ani, *în care va fi* mare belșug în tot pământul Egiptului. 30 Și după aceștia [v] vor urmà șapte ani de foamete, și tot acel belșug va fi uitat în pământul Egiptului; că foametea [x] va topì toată țara. 31 Încât acel belșug nu se va ști în

Capul 41.
a Dan. 2. 1.
b Esod. 7. 11, 22. Isa 29. 14.
Dan. 1. 20.
c Mat. 2. 1.
d Cap. 40. 2. 3.
e Cap. 39. 20.
f Cap. 40. 5.
g Cap. 37. 36.
h Cap. 40. 12, etc.
i Cap. 40. 22.
j Ps. 105. 20.
k Dan. 2. 25.
l 1 Sam. 2. 8.
m Ps. 25. 14.
n Dan. 2. 30. Fapt 3. 12.
o Cap. 40. 8.
p Vers. 1.
q Dan. 4. 7.
r Dan. 2. 28, 29, 45.
s 2 Reg. 8. 1.
t Vers. 25.
u Vers. 47.
v Vers. 54.
x Cap. 47. 13.

țară, din cauza foametei *ce va venì* după dânsa: că *va fi* foarte grea. 32 Iar încât este, că visul s'a arătat lui Faraon de două ori, *este*, că [y] lucrul acesta *este* hotărît de Dumnezeu, și că Dumnezeu curând îl va face. 33 Acum dară să caute Faraon un bărbat înțelept și priceput, pre care să-l pună preste pământul Egiptului. 34 *Aceasta* să facă Faraon: Să așeze prefecți în țară, și [z] să ia a cincia parte *de venit* din pământul Egiptului în cei șapte ani de belșug: 35 Și [a] să adune toate bucatele acestor ani buni ce vor urmà; și să strângă grâu supt mâna lui Faraon, bucate în *toate* cetățile, și să le păstreze. 36 Și aceste bucate vor fi proviziunea țării în cei șapte ani de foamete, cari vor venì în pământul Egiptului; și așà țara [b] nu se va perde de foame.

Înnălțarea lui Iosif.

37 Și [c] cuvântul acesta plăcù în ochii lui Faraon și în ochii tuturor servilor săi. 38 Și Faraon zise cătră servii săi: Au doară se va găsì om asemenea acestuia, [d] în care *este* spiritul lui Dumnezeu? 39 Și zise Faraon cătră Iosif: Fiindcă Dumnezeu ție ți-a descoperit toate aceste, nimenea nu este priceput și înțelept ca tine. 40 [e] Tu vei fi mai mare preste casa mea, și de cuvântul tău va ascultà tot poporul meu: eu numai cu tronul voiu fi mai pre sus decât tine. 41 Și mai zise Faraon lui Iosif: Iată te [f] pun preste tot pământul Egiptului. 42 Și Faraon, [g] scoțându-și inelul său din mână, îl puse în mâna lui Iosif, și-l [h] îmbrăcă cu vestmintele de in subțire, [i] puse lanț de aur la gâtul său. 43 Și-l suì pre dânsul în carul al doilea dintre ale sale, și [j] lăsă ca să strige înaintea lui: Abrech și-l puse pre dânsul [k] preste tot pământul Egiptului. 44 Și Faraon zise cătră Iosif: Eu *sunt* Faraon; și fără de voia ta nimenea să nu-și miște mâna sa său piciorul său în tot pământul Egiptului. 45 Și Faraon chemă numele lui Iosif: Zafnath-Paaneach și-i dete de femeie pre Asenath, fata lui Potifera, preotul din On. Și Iosif ieșì *ca să vadă* pământul Egiptului.

46 Și Iosif aveà treizeci de ani, când [l] sta înaintea lui Faraon, regele din Egipt. Și ieșind el dinaintea lui Faraon, merse prin tot pământul Egiptului.

Îngrijirea lui Iosif pentru Egipt.

47 Și pământul produse *bucate* în cei șapte ani de fertilitate cu mare belșug. 48 Și *Iosif* în acei șapte ani strânse toate bucatele câte erau în pământul Egiptului, și le așeză prin cetăți; bucatele, câte crescură pe câmpul din prejurul fiecărei cetăți, le puse într'însa. 49 Iosif dară adună grâu mult foarte [m] ca nisipul mării, încât încetară de a-l mai măsurà; că erà fără număr.

50 Și mai înainte de a sosì *întâiul* an de foamete, [n] lui Iosif se născură doi fii, pre cari îi născù Asenath, fica lui Potifera, preotul din On. 51 Și Iosif chemă numele celui întâiu-născut Manase, căci, *zise el*, Dumnezeu mă făcù să uit tot necazul meu și toată casa părintelui meu. 52 Și chemă numele celui al doilea Efraim, căci, *zise el*, Dumnezeu mă făcù să fiu [o] fertil în pământul întristării mele.

53 Și trecură cei șapte ani de belșug, care au fost în pământul Egiptului, [p] și începură a venì cei șapte ani de foamete, [q] după cum prezise Iosif. 54 Și se făcù foamete în toate țările, dară în tot pământul Egiptului erà pâne. 55 În sfârșit și tot pământul Egiptului începù a flămânzì, și poporul strigă cătră Faraon pentru pâne: și Faraon zise cătră toți Egiptenii: Mergeți la Iosif, și faceți ceeace vă va zice el. 56 Și făcându-se foamete preste toată țara, Iosif deschise toate grânarele, și [r] vândù *bucate* Egiptenilor: că foametea se făcù tare în pământul Egiptului. 57 Și [s] toate țările veniau la Egipt, să cumpere grâu dela Iosif: că foametea erà tare preste tot pământul.

---

y Num. 23. 19. *z* Prov. 6. 6,7,8. *a* Vers. 48. | *b* Cap. 47. 15,19. *c* Ps. 105. 19. *d* Num. 27. 18. | *e* Ps. 105. 21,22. *f* Dan. 6. 3. *g* Est. 3. 10. | *h* Est. 8. 15. *i* Dan. 5. 7, 29. | *j* Est. 6. 9. *k* Fapt. 7. 10. | *l* 1 Sam. 16. 21. *m* Ps. 78. 27. | *n* Cap. 46. 20. *o* Cap. 49. 22. | *p* Ps. 105. 16. Fapt. 7. 11.

Călătoria întâia a fiilor lui Iacob în Egipt.

42 Și [a]văzând Iacob, că în Egipt este grâu, zise Iacob către fiii săi: Ce vă tot uitați unul la altul? 2 Și *le* zise: Iată, eu auzii, că în Egipt este grâu de vânzare; pogoriți-vă acolo și ne cumpărați grâu, ca să [b]trăim și să nu murim. 3 Și cei zece frați ai lui Iosif se pogorîră la Egipt, ca să cumpere grâu. 4 Dar pre Beniamin, fratele lui Iosif, nu-l trimise Iacob cu frații săi; că zicea el: [c]Să nu i-se întâmple *ceva* nenorocire.

5 Și fiii lui Israel ajunseră *în Egipt*, ca să cumpere grâu împreună cu cei ce *mai* veniseră; că foametea erà [d]în pământul Canaan. 6 Dar Iosif, *care erà* guvernator [e]în acea țară, vindeà grâu la tot poporul pământului. Și veniră frații lui Iosif, și [f]se prosternară lui *cu* fața la pământ. 7 Și Iosif văzù pre frații săi, și-i recunoscù; dar prefăcându-se dinaintea lor, le vorbì aspru, și le zise: De unde veniți? Și ei ziseră: Din pământul Canaan, ca să cumpărăm grâu. 8 Și Iosif recunoscù pre frații săi, însă ei nu-l recunoscură pre dânsul. 9 Și Iosif [g]aducându-și aminte de visurile ce visase despre dânșii, le zise lor: Voi *sunteți* spioni, și ați venit să vedeți locurile cele slabe ale țării. 10 Și ei răspunseră lui: Nu doamne; ci servii tăi au venit să cumpere bucate. 11 Noi toți *suntem* fiii unui singur om; suntem *oameni* onești; servii tăi n'au fost spioni. 11 Și el le zise: Nu *e așà;* ci voi ați venit să vedeți locurile cele slabe ale țării. 13 Și ei ziseră: Noi, servii tăi, doisprezece *eram, toți* frați, fiii unui singur om în pământul Canaan; Și iată, cel mai mic *se află* astăzi la părintele nostru; și unul [h]nu mai *este*. 14 Și Iosif le zise: Aceasta *este* ceeace v'am vorbit eu vouă, zicând că *sunteți* spioni. 15 Întru aceasta voi veți fi cercați; [i]Pe viața lui Faraon voi nu veți merge de aici, de nu va venì aici fratele vostru cel mai mic. 16 Trimiteți pre unul din voi, ca să aducă pre fratele vostru, și voi veți rămânea *aici* închiși, și *prin aceasta* se vor cercà cuvintele voastre, dacă vorbiți adevărul; iar de nu, pe viața lui Faraon voi *sunteți* spioni. 17 Și-i puse pre ei supt pază trei zile. 18 Apoi a treia zi zise lor Iosif: Aceasta faceți, ca să trăiți, [j]*că* eu mă tem de Dumnezeu. 19 De sunteți *oameni* onești, un frate dintre voi să rămână închis în închisoarea unde vă aflați, iar voi mergeți și duceți grâul pentru trebuința caselor voastre. 20 Și [k]pre fratele vostru cel mai mic să mi-l aduceți la mine, ca cuvintele voastre să se adevereaască, și voi să nu muriți: și ei făcură așà. 21 Atunci ziceau unul către altul: [l]Noi cu adevărat vinovați *suntem* pentru fratele nostru; că văzurăm întristarea sufletului său, când se rugà de noi, și nu-l ascultarăm; [m]pentru aceea nevoia aceasta venì preste noi. 22 Și Ruben răspunzându-le zise: [n]Au nu v'am vorbit eu vouă și v'am zis: Nu păcătuiți contra băiatului? dar voi nu m'ați ascultat: deaceea, iată sângele lui [o]se cere. 23 Și ei nu știau că Iosif *îi* înțelege *pre dânșii,* că interpretul *erà* între ei. 24 Și se întoarse dela dânșii, și plânse. Și iarăși venind la ei, vorbì cu dânșii: și luând pre Simeon dintre ei, îl legă înaintea ochilor lor.

25 Și porunci Iosif, ca să le umple sacii lor cu grâu, și argintul lor să li-l întoarcă, *puindu-l* fiecăruia în sacul său, și să le dea și merinde pentru cale: și [p]așà li-se făcù. 26 Și ei încărcând grâul lor pe asini, plecară de acolo. 27 Și [q]unul din ei deslegându-și sacul, ca să dea de nutreț asinului său într'o ospătărie, văzù argintul său, și iată *erà* în gura sacului. 28 Și zise fraților săi: Argintul meu mi-se dete înapoi, iată-l în sacul meu! Și inima lor leșină, încât ei se cutremurară foarte, zicând unul către altul: Ce *este* aceasta *ce* făcù Dumnezeu cu noi?

Capul 42.
a Fapt. 7. 12.
b Isa. 38. 1.
c Vers. 38.
d Fapt. 7. 11.
e Cap. 41. 41.
f Cap. 37. 7.
g Cap. 37. 5, 9.
h Cap. 44. 20.
i 1 Sam. 1. 26.
j Lev. 25. 43.
k Vers. 34.
l Iov. 36. 8, 9.
m Prov. 21. 13.
n Cap. 37. 21.
o Cap. 9. 5. Ps. 9. 12. Luc. 11. 50,51.
p Mat. 5. 44. Rom. 12. 17, 20, 21.
q Cap. 43. 21.

Întoarcerea fraților.

29 Și ei veniră la Iacob părintele lor în pământul Canaan, și spuseră lui toate câte se întâmplară cu dânșii, zicând: 30 Omul *care este* domnul țării ne [r] vorbì aspru, și ne tratà ca pre niște spioni ai țării. 31 Iar noi îi răspunserăm lui: Noi suntem *oameni* onești, nu suntem spioni. 32 Noi *eram* doisprezece frați, fiii părintelui nostru; unul nu mai *este,* și cel mai mic *este* astăzi cu părintele nostru în pământul Canaan. 33 Și omul, domnul țării, ni-a zis: [s] Întru aceasta voi știi, că sunteți *oameni* onești: Lăsați pre unul din frații voștri la mine, și luați *grâul pentru* trebuința caselor voastre, și mergeți. 34 Și aduceți la mine pre fratele vostru cel mai mic; atunci eu voiu cunoaște, că voi nu *sunteți* spioni, ci *oameni* onești; *și* eu voiu da vouă pre fratele vostru, și veți străbate în *toată* țara.

35 Și deșertând ei sacii lor, iată legătura argintului fiecăruia *era* în sacul său: și văzând legătura cu argintul său, ei și părintele lor, se spăimântară. 36 Și Iacob, părintele lor le zise: Voi mă lipsiți *de fii!* Iosif nu mai *este,* Simeon nu mai *este,* și acum vreți și pre Beniamin să mi-l luați? toate au venit asupra mea. 37 Și Ruben zise părintelui său: Pre amândoi fiii mei să-i omori, de nu ți-l voiu aduce pre el înapoi; dămi-l numai în mâna mea, și eu ți-l voiu aduce înapoi. 38 Iar el zise: Fiul meu nu se va pogorî cu voi; că fratele său e mort, și el a rămas singur; și de i s'ar întâmplà vre-o nenorocire pe drumul în carele mergeți, atunci voi cărunțețele mele le veți pogorî cu întristare în mormânt.

Călătoria a doua la Egipt cu Beniamin.

43 Și foametea *era* [a] grea pe pământ. 2 Și a fost, după ce sfârșiră de a mâncà grâul, care-l aduseră din Egipt, le zise părintele lor: Duceți-vă iarăși și cumpărați bucate! 3 Și Iuda vorbì către dânsul, și-i zise: Acel om ne-a asigurat, zicând: Voi fața mea nu o veți vedeà, de nu *va fi* cu voi [b] fratele vostru *cel mai mic.* 4 *Deci* de vei trimite pre fratele nostru cu noi, noi ne vom pogorî, și-ți vom cumpărà bucate; 5 Iar de nu-l vei trimite, nu ne vom pogorî: că omul acela ni-a zis: Voi nu veți vedeà fața mea, de nu *va fi* fratele vostru cu voi. 6 Și Israel zise: 6 Pentru ce mi-ați făcut *astfel* de rău, *de* ați spus omului că mai aveți un frate? 7 Și ei ziseră: Acel om întrebă cu deamănuntul de noi și de familia noastră, zicând: Mai trăește părintele vostru? *Mai* aveți vre-un frate? Și noi îi spuserăm dupre cuvintele acelea; de unde am putut noi știi, că el ne va zice: Aduceți pre fratele vostru.

8 Și Iuda zise către Israel, părintele său: Trimite pre băiat cu mine, și ne vom sculà și vom merge, ca să trăim și să nu murim, și noi și tu și copiii noștri. 9 Eu răspund pentru dânsul, din mâna mea să-l ceri pre el: [c] de nu ți-l voiu aduce, și nu ți-l voiu pune înaintea ta, vinovat voiu fi către tine *în* toate zilele *vieții mele.* 10 Că dacă nu ne întârziam *atâta,* până acum ne-am fi întors înapoi a doua oară.

11 Și Israel părintele lor le zise: De *este* dară așa, faceți aceasta: luați din cele mai lăudate lucruri ale pământului în sacii voștri, și [d] duceți omului aceluia dar: puțin [e] balsam, puțină miere, și dresuri, și smirnă, curmale și migdale. 12 Și luați din nou argintul în mânile voastre; și argintul [f] care l-ați aflat în gura sacilor voștri duceți-l înapoi în mânile voastre; poate aceasta *s'a făcut din* greșeală. 13 Și luați și pre fratele vostru, și sculându-vă întoarceți-vă la acel om. 14 Și Dumnezeu cel atotputernic să facă ca să aflați har înaintea omului, ca el să remită vouă pre celalalt frate al vostru și pre Beniamin; dară [g] dacă *este* ca eu să fiu lipsit *de fii,* lipsit să fiu.

Capul 43.
r Vers. 7. s Vers. 15. 19, 20. a Cap. 41. 54, 57. b Cap. 42. 20. c Cap. 44. 32. d File. 18. 19. e Cap. 37. 25. Ier. 8. 22. f Cap. 42. 25, 35. g Est. 4. 16.

Primirea lor prietenoasă la Iosif.

15 Și acei bărbați luară darul, luară și argint îndoit în mânile lor, și pre Beniamin: și plecând, se pogorîră la Egipt, și steteră înaintea lui Iosif. 16 Și Iosif văzând pre Beniamin cu dânșii, zise către [h] cel ce *era* preste casa sa: Du pre acești oameni în casă, și junghie *vite,* și *le* gătește: că cu mine vor mâncà oamenii aceștia la amează. 17 Și făcù acel bărbat dupre cum îi zise Iosif, și duse bărbatul pre oamenii în casa lui Iosif.

18 Dară oamenii se temură, *văzând* că-i duc în casa lui Iosif, și ziceau: Pre noi ne-a adus *în casă* pentru argintul, care dintru întâiu s'a fost pus în sacii noștri: ca să se năpustească și să se arunce vina asupra noastră, și să ne ia de servi, pre noi și pre asinii noștri. 19 Și ei se apropiară de bărbatul care *era* preste casa lui Iosif, și-i vorbiră la ușa casei. 20 Și-i ziseră: Rugămu-ne, domnule! [i] noi întâiași dată ne pogorîrăm, ca să cumpărăm bucate. 21 Și [j] după ce venirăm la o ospătărie, și deschiserăm sacii noștri, iată argintul fiecăruia *era* în gura sacului său: argintul nostru dupre greutatea lui: deaceea iarăși l-am adus în mâna noastră. 22 Și alt argint am adus în mâna noastră, ca să cumpărăm bucate: nu știm cine a pus argintul nostru în sacii noștri. 23 Și el zise: Fiți în pace, nu vă temeți: Dumnezeul vostru, și Dumnezeul părintelui vostru v'a dat vouă tesaur în sacii voștri: argintul vostru a venit în mâna mea. Și le scoase lor pre Simeon.

24 Și bărbatul duse pre oameni în casa lui Iosif, și *le* [k] aduse apă, ca să-și spele picioarele, și dete și nutreț asinilor lor.

Ospătarea fraților la Iosif.

25 Și ei pregătiră darul *lor,* până când să vină Iosif la amiază: că ei auziră că au să prânzească acolo. 26 Și venind Iosif a casă, ei îi aduseră lui în casă darul ce *aveau,* și [l] se închinară înaintea lui la pământ. 27 Iar el întrebând de buna *lor* aflare, le zise: Sănătos *este* părintele vostru, bătrânul acela, [m] despre carele ați vorbit? mai trăește încă? 28 [n] Și ei se plecară și se închinară. 29 Și el rădicându-și ochii săi, se uită la Beniamin fratele său cel [o] dé o mumă, și zise: Acesta *este* fratele vostru cel mai mic, [p] despre care mi-ați vorbit? Apoi zise: Dumnezeu să te miluiască, fiul meu.

30 Și Iosif [q] turburându-se de mila fratelui său, se grăbì, căutând *unde* să plângă; și întrând în cameră cea mai din lăuntru, plânse acolo. 31 Apoi spălându-și fața, ieși afară, și stăpânindu-se, zise: Dați bucatele. 32 Și lui îi puseră *bucatele* deosebi, și lor deosebi, și pentru Egiptenii, cari mâncau cu dânsul deosebi; că Egiptenii nu puteau mâncà cu Ebreii împreună, că urîciune *este* aceasta la Egipteni. 32 Și șezură la masă înaintea lui, cel întâiu-născut dupre întâiu-nașterea sa, și cel mai mic dupre tinerețele sale, așa încât ei cu mirare se uitau unul la altul. 34 Și le serviau lor bucatele *din cele ce erau* înaintea lui: și partea lui Beniamin erà de cinci ori mai mare decât a celorlalți. Și ei beură și se veseliră cu dânsul.

Frații lui Iosif să înspăimântă tare.

44 Și *Iosif* porunci celui ce *era* preste casa sa, zicând: Umple sacii oamenilor de bucate, pe cât vor puteà purtà, și pune argintul fiecăruia în gura sacului său. 2 Și pune cupa mea, cupa cea de argint, în gura sacului celui mai mic, împreună cu prețul grâului său. Și el făcù dupre cuvintele ce i-le zise Iosif.

3 Dimineața luminându-se de ziuă, acești oameni fură lăsați liberi, ei și asinii lor. Ei abia ieșiră din cetate, nu *merseră* departe, și Iosif zise celui ce *era* preste casa sa: Scoală-te, și urmărește acei oameni, și ajungându-i, le zi lor: Pentru ce ați răsplătit rău pentru bine? 5 Au nu aceasta *este cupa* din care domnul meu bea, și din care el ghicește? 6 Rău ați făcut ce ați făcut! Și-i ajunse

---

h Cap. 24. 2. | *i* Cap. 42. 3, 10. | *j* Cap. 42. 27, 35. | *k* Cap. 18. 4. | *l* Cap. 37. 7, 10. | *m* Cap. 42. 11, 13. | *n* Cap. 37. 7, 10. | *o* Cap. 35. 17, 18. | *p* Cap. 42. 13. | *q* 1 Reg. 3. 26.

pre ei, și le zise cuvintele acestea. 7 Și ei răspunseră: Pentru ce vorbește domnul meu asemenea vorbe! Departe să fie de servii tăi ca să facă un lucru ca acesta. 8 Iată [a] argintul, care-l aflarăm în gura sacilor noștri ți-l aduserăm iarăși din pământul Canaan; cum dară să fim furat noi aur sau argint din casa domnului tău? 9 Acela din servii tăi, la care se va află *cupa,* [b] să moară; ba încă și noi vom fi domnului nostru servi. 10 Și el zise: Bine! *să fie* dupre cuvintele voastre: la care se va găsi, să fie servul meu, iar voi să fiți nevinovați. 11 Și curând depuseră ei fiecare sacul său pe pământ, și fiecare deschise sacul său. 12 Și el căută, începând dela cel mai mare și sfârșind la cel mai mic; și cupa se găsi în sacul lui Beniamin.

Și ei își [c] rupseră vestmintele lor; și încărcându-și fiecare asinul său, se întoarseră în cetate. 14 Și Iuda cu frații sei întrară în casa lui Iosif, și el *era* încă acolo; și [d] căzură înaintea lui la pământ. 15 Și Iosif le zise: Ce faptă *este* aceasta ce ați făcut voi? Au nu știți, că om ca mine știe să ghicească. 16 Și Iuda zise: Ce să zicem domnului meu? sau ce cuvinte să vorbim? și cum să ne îndreptăm? Dumnezeu a găsit păcatul servilor tăi: iată [e] noi *noi suntem* servii domnului meu, așa noi, precum și *cela* într'a cărui mână s'a găsit cupa. 17 Și *Iosif* răspunse: [f] Departe să fie de mine, ca eu să fac una ca aceasta! Acela într'a căruia mână s'a găsit cupa, acela va fi mie serv, iar voi întoarceți-vă cu pace la părintele vostru.

18 Atunci Iuda se apropiè de dânsul, și zise: Ascultă-mă, domnul meu! lasă pre servul tău să vorbească un cuvânt în auzul domnului meu, și [g] mânia ta să nu se aprindă contra servului tău; că tu *ești* întocmai ca Faraon. 19 Domnul meu întrebă pre servii tăi, zicând: Aveți voi părinte sau frate? 20 Și noi am răspuns domnului nostru: Noi avem un părinte bătrân, și *un frate,* [h] copil al bătrâneților sale; și fratele lui a murit, și el a rămas singur de mumă-sa, și părintele său îl iubește pre dânsul. 21 Și tu ai zis servilor tăi: [i] Aduceți-l pre el la mine, ca să-l vadă ochii mei. 22 Și noi ziserăm domnului nostru: Băiatul nu va puteà să lase pre părintele său, că, de va lăsà pre părintele său, *părintele* va murì. 23 Atunci tu ai zis servilor tăi: [j] Dacă fratele vostru cel mai mic nu se va pogorî cu voi, voi nu veți mai vedeà fața mea. 24 Și când noi ne-am suit la servul tău, părintele nostru, i-am spus lui cuvintele domnului nostru. 25 Și [k] părintele nostru ne zise: Duceți-vă iarăși, *și* cumpărați puține bucate. 26 Și noi ziserăm: Nu ne putem pogorî: dacă fratele nostru cel mai mic va fi cu noi, atunci ne vom pogorî, că noi nu putem vedeà fața acelui om, dacă fratele nostru cel mai mic nu *va fi* cu noi. 27 Și servul tău, părintele nostru, ne zise: Voi știți, că [l] femeia mea mi-a născut doi *copii.* 28 Și unul se duse dela mine, *despre carele* am zis, că el cu adevărat este sfâșiat; și nu l-am mai văzut nici până acum. 29 Și dacă îmi veți luà și pre acesta de dinaintea mea, și i-se va întâmplà nenorocire, atunci voi căruntețele mele le veți pogorî cu întristare în mormânt. 30 Acum dară, când eu m'aș întoarce la servul tău, părintele meu, și băiatul n'*ar fi* cu noi, fiindcă sufletul lui este legat de sufletul băiatului, 31 Se va întâmplà, ca el să moară, când va vedeà că copilul nu este; și servii tăi vor pogorî căruntețele servului tău părintelui nostru cu întristare în mormânt. 32 Că servul tău m'am pus siguranță pentru acest băiat la părintele meu, zicând: Dacă nu ți-l voiu aduce, vinovat să fiu înaintea ta *în* toate zilele *mele.* 33 Acum dară, rogu-te, [g] lasă pre servul tău să rămână el șclav domnului meu în locul băiatului, și băiatul să se întoarcă cu frații săi. 34 Că cum mă întore

Capul 44.
a Cap. 43. 21. | *b* Cap. 31. 32. *c* Cap. 37.29,34. | *d* Cap. 37. 7. *e* Vers. 9. | *f* Prov. 17. 15. *g* Esod. 32. 22. | *h* Cap. 37. 3. *i* Cap. 42.15,20. | *j* Cap. 43. 3, 5. | *k* Cap. 43. 2. | *l* Cap. 46. 19.

eu la părintele meu, fără *să fie* băiatul cu mine? să nu *mai apuc* eu a vedeà întristarea, care ar întâmpinà pre părintele meu.

Iosif se dă pe față fraților săi.

45 Și Iosif nu mai putù să se stăpânească înaintea tutulor celor ce erau de față, și strigă: Scoateți pre toți afară dela mine: Și nimenea nu rămase cu dânsul, când Iosif se descoperì fraților săi. 2 Și el plângând înălță vocea sa: și auziră Egiptenii, ba încă și casa lui Faraon auzì. 3 Și Iosif zise fraților săi: [a]Eu *sunt* Iosif: trăește încă părintele meu? Dară frații lui nu-i putură răspunde, că se uimiră înaintea lui.

4 Și Iosif zise fraților săi: Rogu-vă, apropiați-vă de mine! și ei se apropiară. Și el zise: Eu *sunt* Iosif fratele vostru, [b]pre care l-ați vândut la Egipt. 5 Și acum [c]să nu vă întristați, nici să vă pară rău, că m'ați vândut aici: [d]că Dumnezeu pentru păstrarea vieții m'a trimis pre mine înaintea voastră. 6 Că dejà doi ani *este* foamete în țară, și mai *sunt* încă cinci ani, în care nu *va fi* nici arătură nici seceriș. 7 Și Dumnezeu m'a trimis pre mine înaintea voastră ca prin mine să vă păstreze rămășiță pe pământ, și să vă păstreze viața prin scăpare mare. 8 Acum dară nu voi m'ați trimis pre mine aici, ci însuși Dumnezeu, care m'a pus de [e]părinte lui Faraon, și de domn preste toată casa lui, și guvernător preste tot pământul Egiptului. 9 Suiți-vă curând la părintele meu, și ziceți lui: Așà zice fiul tău Iosif: Dumnezeu m'a făcut domn preste tot Egiptul; coboară-te la mine: nu întârzià. 10 Și [f]vei locuì în pământul Goșen și vei fi aproape de mine, tu și fiii tăi și fiii fiilor tăi, și oile tale și boii tăi, și toate câte *sunt* ale tale. 11 Și eu te voiu susține acolo; că mai *sunt* încă cinci ani de foamete: ca să nu peri de lipsă, tu și casa ta, și toate câte *sunt* ale tale. 12 Și iată ochii voștri văd, și ochii lui Beniamin fratele meu văd, că [g]gura mea vorbește cu voi. 13 Și spuneți părintelui meu toată mărirea mea în Egipt, și toate câte ați văzut: și grăbiți-vă [h]să aduceți pre părintele meu încoace.

14 Apoi căzând el pe grumazul lui Beniamin fratelui său, plânse; și Beniamin plânse pre grumazul lui. 15 Și el sărută pre toți frați săi, și plânse asupra lor. Și după aceasta frații lui vorbiau cu dânsul.

Iosif spune tatălui său să vie în Egipt.

16 Și îndată se răspândì vuet în casa lui Faraon, zicând: Frații lui Iosif au venit: aceasta plăcù lui Faraon și servilor săi. 17 Și Faraon zise lui Iosif: zi fraților tăi: Aceasta să faceți: Încărcați-vă vitele voastre, și vă duceți în pământul Canaan: 18 Și luând pre părintele vostru și familiile voastre, veniți la mine, și eu voiu da vouă cele mai bune din pământul Egiptului, și veți mâncà [i]grăsimea pământului. 19 Și tie, *Iosife*, poruncesc *să le zici*: Faceți acestea: Luați-vă care din pământul Egiptului pentru copiii voștri și pentru femeile voastre: și luați pre părintele vostru, și veniți. 20 Și să nu vă pară rău de uneltele voastre, că cele mai bune din tot pământul Egiptului ale voastre *sunt*.

21 Și fiii lui Israel făcură așa. Și Iosif le dete care dupre porunca lui Faraon: le dete încă și merinde pentru cale. 22 Și el le dărui, fiecăruia câte un rând de vestminte de schimbat, dară lui Beniamin îi dete trei sute de arginți, și [j]cinci rânduri de vesminte de schimbat. 23 Și părintelui său îi trimise: zece asini, încărcați cu cele mai bune lucruri din Egipt, și zece asine, încărcate cu grâu, cu pâne și *cu alte* nutriminte pentru părintele său pe cale. 24 Și el slobozind pre frații săi, ca să plece, le zise lor: Nu vă certați pre cale.

25 Și se suiră din Egipt, și veniră în pământul Canaan la Iacob părintele lor: 26 Și-i spuseră, zicând: Iosif trăește

Capul 45.
[a] Fapt. 7. 13. | [b] Cap. 37. 28. | [c] Isa. 40. 2. | [d] Cap. 50. 20. Ps. 105. 16, 17. | [e] Fapt. 4. 27, 28. Cap. 41. 43. | [f] Cap. 47. 1. | [g] Cap. 42. 23. | [h] Fapt. 7. 14. | [i] Cap. 27. 28. | [j] Cap. 43. 34.

încă, și este guvernător preste tot pământul Egiptului: [k] însă inima lui rămânea neatinsă, că nu-i credeà pre dânșii. 27 Dară spuindu-i ei toate cuvintele câte le zise Iosif, și văzând el și carele, pre care le trimise Iosif, ca să-l ducă pre dânsul, reînviă spiritul lui Iacob, părintele lor. 28 Și Israel zise: Ajunge atâta! Iosif fiul meu trăește încă; ducemă-voiu, și-l voiu vedeà pre dânsul mai înainte de a murì.

Călătoria lui Iacob în Egipt.

46 Și Israel plecă cu toate ale sale, și ajungând la [a] Beer-Șeba, junghiè sacrificiu [b] Dumnezeului părintelui său Isaac. 2 Și Dumnezeu vorbì lui Israel [c] în viziunea de noapte, zicând: Iacobe! Iacobe! Și el zise: Iată-mă! 3 Și zise: Eu *sunt* Dumnezeu, [d] Dumnezeul părintelui tău: nu te teme de a te pogorî în Egipt; că eu acolo te voiu [e] face popor mare. 4 [f] Eu cu tine mă voiu pogorî în Egipt, și *iarăși* te [g] voiu suì: și [h] Iosif va pune mâna sa pre ochii tăi. 5 Și [i] Iacob pornì dela Beer-Șeba; și fiii lui Israel duseră pre Iacob părintele lor, și pre copilașii lor, și pre femeile lor, pe carele [j] ce Faraon le-a fost trimis ca să-l ducă pre dânsul. 6 Și luară și vitele lor, și averile ce le câștigase în pământul Canaan; și venirà în Egipt [k] Iacob și toată seminția lui cu dânsul: 7 Pre fiii săi și pre fiii fiilor săi cu dânsul, pre fetele sale și pre fetele fiilor săi, și toată seminția sa o aduse el cu sine în Egipt.

Copiii lui Israel.

8 Și [l] acestea *sunt* numele fiilor lui Israel, cari venirà în Egipt: Iacob și fiii săi: întâiu-născutul lui Iacob: [m] Ruben. 9 Fiii lui Ruben: Hanoch și Pallu și Hețron și Carmi. 10 Și [n] fiii lui Simeon: Iemuel și Iamin și Ohad și Iachin și Țohar și Șaul, fiul unei Cananee. 11 Și fiii lui [o] Levi: Ghersón, Kohath și Merari. 12 Și fiii lui [p] Iuda: Er și Onan, și Oela, și Pereț și Zara. Iar [q] Er și Onan murirà în pământul Canaan. Și [r] fiii lui Pereț erau: Hețron și Hamul. 13 [s] Și fiii lui Isachar: Tolah, și Puva, și Iob și Șimron. 14 Și fiii lui Zabulon: Șered și Elon și Iahleel. 15 Aceștia *sunt* fiii din Lea, pre cari i-a născut ea lui Iacob în Padan-Aram, și Dina fica lui: toate sufletele fiilor și ficelor treizeci și trei. 16 Și fiii lui Gad: [t] Tifion și Haggi, Șuni și Ezbon și Eri, și Arodi și Areli. 17 [u] Și fiii lui Asser: Iimnah șiIșva și Iși, și Beria, și Șera sora lor: și fiii lui Beria: Heber și Malchiel. 18 [v] Aceștia *sunt* fiii din Zilpa, [x] pre cari Laban o dete Leei fetei sale; și ea născù lui Iacob pre acestea: șasesprezece suflete. 19 Fiii Rachelei, [y] femeii lui Iacob: Iosif și Beniamin. 20 [z] Și lui Iosif se născură în pământul Egiptului Manase și Efraim, pre cari îi născù Asenath, fata lui Potifera, preotul din On. 21 [a] Și fiii lui Beniamin: Bela și Becher și Așbel, Ghera și Naaman, [b] Ehi și Roș și [c] Muppim, și Huppim și Ard. 22 Aceștia *sunt* fiii din Rachela cari se născură lui Iacob: toate sufletele *erau* patrusprezece suflete. 23 [d] Și fiii lui Dan: Hușim. 24 Și [e] fiii lui Neftali: Iahțeel, și Guni, și Iețer și Șillem. 25 [f] Aceștia *sunt* fiii din Bilha, pre [g] care Laban o dete fetei sale Rachela, și ea născù pre aceștia lui Iacob: toate sufletele *erau* șapte.

26 [h] Toate sufletele câte întrară cu Iacob în Egipt, cari au eșit din coapsele lui, afară de femeile fiilor lui Iacob, toate sufletele *au fost* șasezeci și șase. 27 Și fiii lui Iosif, cari i-se născură în Egipt, *au fost* sufletele două; [i] toate sufletele casei lui Iacob câte venirà în Egipt, *au fost* șaptezeci.

Primirea lui Iacob de către Iosif.

28 Și pre Iuda îl trimise el înainte la Iosif, spre a-i [j] merge înainte la Goșen; și venirà în pământul Goșen. 29 Și

---

[k] Iov. 29. 24. Luc. 24. 11. 41.

Capul 46.

[a] Cap. 21. 31. 33. [b] Cap. 26. 24, 25. [c] Iov. 33. 14, 15. [d] Cap. 28. 13. [e] Cap. 12. 2. Deut. 26. 5. [f] Cap. 28. 15. [g] Esod. 3. 8. [h] Cap. 50. 1. [i] Fapt. 7. 15. [j] Cap. 45. 19, 21. [k] Deut. 26. 5. Ios. 24. 4. Isa. 52. 4. [l] Esod. 1. 1. [m] Num. 26. 5. [n] Esod. 6. 15. [o] 1 Cron. 6. 1, 16. [p] 1 Cron. 2. 3. [q] Cap. 38. 3, 7, 10. [r] Cap. 38. 29. [s] 1 Cron. 7. 1. [t] Num. 26. 15, etc. [u] 1 Cron. 7. 30. [v] Cap. 30. 10. [x] Cap. 29. 24. [y] Cap. 44. 27. [z] Cap. 41. 50. [a] 1 Cron. 7. 6. [b] Num. 26. 38. [c] Num. 26. 39. [d] 1 Cron. 7. 12. [e] 1 Cron. 7. 13. [f] Cap. 30. 5, 7. [g] Cap. 29. 29. [h] Esod. 1. 5. [i] Deut. 10. 22. [j] Cap. 31. 21.

Iosif înhămând la carul său, se suì întru întâmpinarea lui Israel, părintele său, la Goşen: şi văzându-l căzù pe grumazul lui, şi plânse mult pe grumazul lui. 30 Şi Israel zise lui Iosif: Acum pot să mor, după ce văzuiu faţa ta, că tu încă trăeşti. 31 Apoi Iosif zise către fraţii săi şi către casa părintelui său: Eu mă voiu suì, şi voiu spune lui Faraon, şi-i voiu zice: Fraţii mei şi părintele meu au venit la mine din pământul Canaan. 32 Şi aceşti oameni *sunt* păstori de oi; totdeauna au ţinut vite; şi ei au adus oile lor şi vitele lor, şi toate câte au. 33 Deci dacă vă va chemà Faraon, şi va zice: Care *este* meseria voastră? 34 Voi să ziceţi: Servii tăi totdeauna au fost oameni cari ţin vite din tinereţele lor şi până acum, atât noi, cât şi părinţii noştri; ca voi să puteţi locuì în pământul Goşen: că urîciune *este* la Egipteni tot păstorul de oi.

Locuinţa în Goşen.

47 Şi Iosif [a] venì şi spuse lui Faraon şi zise: Părintele meu şi fraţii mei cu turmele lor şi cirezile lor şi toate ale lor au venit din pământul Canaan, şi iată *sunt* în [b] pământul Goşen. 2 Şi el dintre fraţii săi luă cinci bărbaţi, şi-i [c] prezentă lui Faraon. 3 Şi Faraon zise către fraţii lui *Iosif:* [d] Care *e* meseria voastră? Ei răspunseră lui Faraon: [e] Servii tăi *sunt* păstori de oi, atât noi cum şi părinţii noştri. 4 Şi mai ziseră lui Faraon: Noi venirăm, ca [f] să petrecem în acest pământ: pentru că *acolo* nu este păşiune pentru vitele, care le *au* servii tăi: [g] că foamete grea *apasă* pe pământul Canaan; acum dară, rogu-te, învoeşte servilor tăi ca să [h] locuim în pământul Goşen.

5 Şi Faraon vorbì către Iosif, zicând: Părintele tău şi fraţii tăi veniră la tine; [i] Pământul Egiptului *este* înaintea ta; pune să locuească în partea cea mai bună a ţării pre părintele tău şi pre fraţii tăi; să locuească [j] în pământul Goşen; şi dacă cunoşti, că între dânşii se află bărbaţi capabili, pune-i mai mai mari preste *păstorii* vitelor mele.

Iacob în faţa lui Faraon.

7 Şi Iosif aduse şi pre părintele său Iacob, şi-l prezentă lui Faraon; şi Iacob binecuvântă pre Faraon. 8 Şi Faraon zise lui Iacob: Câte *sunt* zilele anilor vieţii tale? 9 Şi Iacob zise lui Faraon: [k] zilele anilor nemerniciei mele *sunt* o sută treizeci de ani; [l] puţine şi rele au fost zilele anilor vieţii mele, şi [m] n'ajunseră la anii vieţii părinţilor mei în zilele nemerniciei lor. 10 Şi Iacob [n] binecuvântând pre Faraon, ieşì de dinaintea lui Faraon.

11 Şi Iosif aşezând pre părintele său şi pre fraţii săi în locuinţă, le dete lor stăpânire în pământul Egiptului în partea cea mai bună a ţării, în pământul [o] Raamzes, [p] dupre cum poruncise Faraon. 12 Şi Iosif susţineà pre părintele său, pre fraţii săi, şi toată casa părintelui său cu pâne, dupre familiile *lor*.

Scumpetea în Egipt.

13 Şi în toată ţara nu *erà* pâne; că foametea *erà* grea foarte; şi [q] pământul Egiptului şi pământul Canaan periau înaintea foametei. 14 [r] Şi Iosif strânse tot argintul ce se află în pământul Egiptului şi în pământul Canaan, pentru grâul ce ei cumpărau; şi Iosif aduse acel argint în casa lui Faraon. 15 Şi lipsind tot argintul în pământul Egiptului şi în pământul Canaan, toţi Egiptenii veniră la Iosif, zicând: Dâne pâne! [s] pentru ce să murim înaintea ta? că argintul a lipsit. 16 Şi Iosif le răspunse: Aduceţi vitele voastre, şi eu vă voiu da *pâne* pentru vitele voastre, dacă argintul a lipsit. 17 Şi ei aduseră lui Iosif vitele lor, şi Iosif le dete lor pâne *în schimb* pentru cai, pentru turme şi pentru cirezi şi pentru asini. Astfel îi susţineà el cu pâne pentru toate vitele lor în anul acela.

18 Şi trecând acel an, ei veniră într'al

Capul 47.
a Cap. 46. 31. *b* Cap. 45. 10. *c* Fapt. 7. 13. *d* Cap. 46. 33. *e* Cap. 46. 34. *f* Deut. 26. 5. *g* Fapt. 7. 11. *h* Cap. 46. 34. *i* Cap. 20. 15. *j* Vers. 4. *k* Ps. 89. 12. Ebr. 11. 9, 13. *l* Iov 14. 1. *m* Cap. 25. 7. *n* Vers. 7. *o* Esod. 1. 11. *p* Vers. 6. *q* Fapt. 7. 11. *r* Cap. 41. 56. *s* Vers. 19.

doilea an, și-i ziseră: Nu putem ascunde înaintea domnului nostru, că argintul nostru ne lipsește, și vitele noastre *venirĕ* la *tine,* domnul meu: și n'a mai rămas înaintea domnului nostru decât corpurile noastre și țarinile noastre. 19 Pentru ce să murim înaintea ochilor tăi atât noi, cât și pământurile noastre? Cumpără-ne și pre noi, și pământurile noastre pentru pâne; și noi și pământurile noastre vom fi robi lui Faraon: da, dă-ne semință, ca să trăim și să nu murim, și ca pământurile să nu se pustieze. 20 Și Iosif cumpără toate pământurile din Egipt pentru Faraon, că Egiptenii își vândură fiecare țarina lui: că foametea îi apăsà foarte; și așà pământul se facù al lui Faraon. 21 Și pre popor îl strămută prin cetăți, dela o margine a Egiptului până la *cealaltă* margine. 22 [t] Numai pământurile preoților nu le-a cumpărat, fiind ele porție *hotărîtă* preoților de Faraon, și ei trăiau din porția ce o dedese lor Faraon; deaceea ei nu-și vândură pământurile lor. 23 Și Iosif zise cătră popor: Iată eu astăzi v'am cumpărat pentru Faraon, și pre voi și pământurile voastre: iată-vă și semânță, semănați-vă pământul. 24 Și când va fi seceriș, veți da lui Faraon a cincea *parte;* iar *celelalte* patru părți vor fi ale voastre pentru semânța câmpurilor, și de mâncare vouă și celor din casele voastre, și de mâncare a copilașilor voștri. 25 Și ei ziseră: Tu ne-ai mântuit viața! [u] Să aflăm har în ochii domnului nostru, și noi vom fi servi lui Faraon. 26 Și Iosif făcù lege, *care ține* până în ziua de astăzi, asupra pământului din Egipt, *ca să-i dee* lui Faraon a cincea *parte:* [v] numai pământurile preoților nu fură a lui Faraon.

Apropierea morții lui Iacob.

27 Și Israel [x] locuì în pământul Egiptului, în ținutul Goșen, unde se făcură proprietari, și [y] plodiră și se înmulțiră foarte. 28 Și Iacob trăì în pământul Egiptului șaptesprezece ani: și au fost zilele lui Iacob, anii vieții sale: o sută patruzeci și șapte de ani. 29 Și [z] apropiindu-se timpul, ca să moară Israel, el chemă pre fiul său Iosif, și-i zise: De am aflat har în ochii tăi, roagute, [a] pune mâna ta supt coapsa mea, și-mi [b] arată mie milă și credință: rogu-te, să nu mă [c] îmmormântezi în Egipt; 30 Ci [d] să dorm lângă părinții mei: tu să mă duci din Egipt, și să mă îmmormântezi în mormântul lor. Și el răspunse: Voiu face dupre cuvântul tău. 31 Și *Israel* zise: Jură-te mie! și-i jură. Și [e] Israel se aplecă spre capul patului.

Iacob binecuvântează pe Efraim și pe Manase.

48 După aceste se zise lui Iosif: iată părintele tău *este* bolnav. Atunci luă el cu sine pre cei doi fii ai săi, pre Manase și pre Efraim. 2 Și se spune lui Iacob, zicând: iată Iosif fiul tău vine la tine. Și Israel, adunându-și puterile șezù pe pat. 3 Și Iacob zise cătră Iosif: Dumnezeul cel a totputernic mi-se arătă mie în [a] Luz, în pământul Canaan, și mă binecuvântă. 4 Și-mi zise: Iată eu te voiu crește, și te voiu înmulți, și te voiu face adunare de popoare, și pământul acesta îl voiu da seminției tale după tine [b] *întru* stăpânire eternă. 5 Acum dară acești [c] doi fii ai tăi, cari se născură ție în pământul Egiptului, mai înainte de a venì eu la tine în Egipt, *să fie* ai mei, Efraim și Manase ai mei *să fie,* ca și Ruben și Simeon. 6 Însă fiii pre cari tu-i vei naște după dânșii, să fie ai tăi; *și* ei în moșternirea lor vor purtà numele fraților lor. 7 Că venind eu din Padan, mi-a murit [d] Rachela în pământul Canaan, pe cale, în câtăva depărtare de Efrata; și eu o îmmormântaiu acolo lângă cale la Efrata, adecă Beth-Lehem.

8 Și văzând Israel pre fiii lui Iosif, zise: Cine *sunt* acești a? 9 Și Iosif răspunse părintelui său: [e] *Sunt* fiii mei, pre

---

t Ezra 7. 24. *u* Cap. 33. 15. *v* Vers. 22. | *x* Vers. 11. *y* Cap. 46. 3. *z* Deut. 31. 14. | *a* Cap. 24. 2. *b* Cap. 24. 49. *c* Cap. 50. 25. | *d* 2 Sam. 19. 37. *e* 1 Reg. 1. 47. | Ebr. 11. 21. — | *Capul 48.* *a* Cap. 28. 13. 19. | *b* Cap. 17. 8. *c* Cap. 41. 50. | *d* Cap. 35. 9, 16. *e* Cap. 33. 5.

cari mi-i dete Dumnezeu aici. Și zise *Iacob:* Adu-mi-i încoace, ca [f] să-i binecuvintez! 10 Căci [g] ochii lui Israel erau slabi, din cauza bătrâneţelor: el nu puteà vedeà. Și *Iosif* îi apropiè de dânsul, și el îi [h] sărută pre ei, și-i îmbrăţișè. 11 Și Israel zise lui Iosif: [i] Eu nici faţa ta nu credeam să o mai văd, [j] și iată Dumnezeu făcù ca eu să văd și semânţa ta. 12 Apoi Iosif îi depărtă dela genunchii *părintelui* său, și se prosternă cu faţa până la pământ. 13 Și Iosif luă pre amândoi, pre Efraim în dreapta sa, de-a stânga lui Israel, și pre Manase în stânga sa, de-a dreapta lui Israel: și-*i* apropiè *pre ei* de dânsul. 14 Și Israel își întinse mâna sa cea dreaptă, și *o* puse pe capul lui Efraim, care erà cel mai tinăr; și mâna sa cea stângă pe capul lui Manase. [j] puindu-și cu voie mânile sale *astfel;* că Manase *erà* întâiu-născutul.

15 Și [k] el binecuvântă pre Iosif, și zise: Dumnezeu, [l] înaintea căruia au umblat părinţii mei Abraam și Isaac: Dumnezeu cel ce mă păscù pre mine dela naşterea mea, până în ziua de astăzi; 16 Îngerul [m] care mă răscumpără pre mine de tot răul, să binecuvânte pre acești copii, și ei să poarte [n] numele meu, și numele părinţilor mei, Abraam și Isaac; și să se înmulţească în mare număr pe acest pământ. 17 Și văzând Iosif, că părintele său [o] a pus mâna cea dreaptă pe capul lui Efraim, i-se părù cu greu; și apucă mâna părintelui său, ca să o iee depe capul lui Efraim, *și să o pună* pe capul lui Manase. 18 Și Iosif zise părintelui său: Nu așà, părintele meu! că acesta *este* cel întâiu-născut, pune-ţi dreapta pe capul lui. 19 Dară părintele său respinse, și zise: [p] Eu știu, fiule! eu știu: și acesta se va face popor, și chiar el va fi mare; totuși [q] fratele său cel mai mic, mai mare va fi decât dânsul, și seminţia lui se va face multime de popoare. 20 Așà el în ziua aceea îi binecuvântà pre ei, zicând: Israel va binecuvântà [r] întru tine, zicând: Facă-te pre tine Dumnezeu ca pre Efraim și ca pre Manase! Astfel puse el pre Efraim înaintea lui Manase.

21 Și Israel zise lui Iosif: Iată eu mor, dar [s] Dumnezeu va fi cu voi, și vă va întoarce în pământul părinţilor voștri: 22 Și [t] eu îţi dau ţie o parte din pământ mai mult decât fraţilor tăi, pre care o câștigaiu din mânile [u] Amoreilor cu sabia mea și cu arcul meu.

Binecuvântările profetice ale lui Iacob, date fiecăruia din fiii săi.

49 Și Iacob chemă pre fiii săi, și *le* zise *lor:* Adunaţi-vă, ca să vă [a] spun ce are să vi-se întâmple vouă [b] în timpurile viitoare.

2 Adunaţi-vă, și ascultaţi, fiii lui Iacob. [c] Ascultaţi pre Israel, părintele vostru! 3 Ruben, [d] întâiu-născutul meu! Tu, tăria mea [e] și începutul puterii mele, întâiul în demnitate și întâiul în putere! 4 Sumeţindu-te ca apa, [f] nu vei aveà întâietatea: Că [g] te-ai suit în patul părintelui tău. Atunci *l*-ai întinat: în așternutul meu el se suì!

5 [h] Simeon și Levi [i] fraţi *sunt,* [j] Instrumentele cruzimii *sunt* armele lor. 6 Sufletul meu [k] să nu între în consiliul lor; Și [l] gloria mea să nu se unească [m] în adunarea lor. Că [n] întru mânia lor au ucis oameni. Și ca să-și facă placul lor au ologit tauri. 7 Blestemată *fie* mânia lor, că violentă *a fost;* Și furia lor, că crudă *a fost!* [o] Împărţi-voiu pre ei întru Iacob, Și-i voiu împrăștià întru Israel.

8 Pre tine, [p] Iudo! te vor lăudà fraţii tăi; [q] Mâna ta *va fi* asupra cerbicei inamicilor tăi; [r] Plecà-se-vor ţie fiii părintelui tău. 9 Iuda [s] puiu de leu este. Fiul meu, din prăzi te-ai suit. [t] În-

---

[f] Cap. 27. 4.
[g] Cap. 27. 1.
[h] Cap. 27. 27.
[i] Cap. 45. 26.
[j] Vers. 19.
[k] Ebr. 11. 21.
[l] Cap. 17. 1.
[m] Cap. 28. 15.
[n] Amos. 9. 12. Fapt. 15. 17.
[o] Vers. 14.
[p] Vers. 14.
[q] Num. 1.33,35. Apoc. 7. 6, 8.
[r] Rut. 4,11, 12.
[s] Cap. 46, 4.
[t] Ios. 24. 32.
Ioan 4. 5.
[u] Cap. 15. 16. Ios. 17. 14,ote.
Capul 49.
[a] Amos. 3. 7.
[b] Deut. 4. 30. Ier. 23. 20. Dan. 2. 28, 29.
[c] Ps. 34. 11.
[d] Cap. 29. 32.
[e] Deut. 21. 17.
[f] 1 Cron. 5. 1.
[g] Deut. 27. 20.
[h] Cap. 29.33,34.
[i] Prov. 18. 9.
[j] Cap. 34. 25.
[k] Prov. 1.15,16.
[l] Ps. 26. 9. Efes 5. 11.
[m] Ps. 16. 9.
[n] Cap. 34. 26.
[o] Ios. 19. 1.
[p] Cap. 29. 35.
[q] Ps. 18. 40.
[r] Cap. 27. 29.
[s] Osea 5. 14.
[t] Num. 23. 24.

genunchind, s'a culcat ca un leu. Și ca leoaică: cine-l va deșteptà? 10 [u]Sceptrul din Iuda nu se va depărtà. Nici [v]legislatorul [x]dintre picioarele lui, [y]Până ce va venì Șilo. [z]Și aceluia îi *vor da* popoarele ascultare. 11 Acela [a]leagă de viță asinul său. Și mânzul asinei sale de o viță nobilă. Spală în vin vestmântul său. Și în sânge de struguri mantia sa. 12 [b]Ochii lui *sunt* roșatici de vin. Și dinții lui albi de lapte.

13 [c]Zabulon locuește lângă portul mării, Lângă portul navelor. Și hotarele lui *se întind* până la Sidon.

14 Isachar *este ca* asinul robust. Carele zace între staule. 15 El văzù repaosul, că *este* bun. Și pământul *lui* că *este* plăcut: Și-și supuse [d]umărul la purtarea de sarcină. Și se făcù serv tributar.

16 [e]Dan judecă pre poporul său, Ca una din semințiile lui Israel. 17 [f]Dan este ca șarpele în cale. Ca cerastul în cărare, Carele mușcă călcâiul calului, încât călărețul cade înapoi.

18 Doamne [g]mântuirea ta o aștept!

19 [h]Gad, cete mari îl impilă pre dânsul, Dară în urmă și el va impilà pre dânsele.

20 [i]Dela Asser *vine* pâne grasă. Și el dă mâncările gustoase regilor.

21 [j]Neftali *este* un terebint întins, Care face ramuri frumoase.

22 Pom fructifer *este* Iosif, Pomul fructifer lângă isvor: *Ale cărui* ramure *se întind* preste ziduri. 23 Și l-au [k]amarît săgetătorii, luptându-se *în contra lui,* și urându-l. 24 Dară [l]arcul lui a rămas tare, și brațele mânilor lui s'au întărit, Prin mânile [m]puternicului lui Iacob: [n]Prin [o]păstorul și [p]piatra lui Israel. 25 [q]Prin Dumnezeul părintelui tău, care te va ajutà, [r]Prin a totputernicul, [s]care te va binecuvântà. Cu binecuvântările cerului de sus, Cu binecuvântările adâncului de jos, Cu binecuvântările țâțelor și ale pântecelui. 26 Binecuvântările părintelui tău sunt mai pe sus decât binecuvântările strămoșilor mei. [t]Până în vârfurile munților eterni: [u]Ele să vină asupra capului lui Iosif, Și asupra creștetului Nazarineanului între frații săi.

27 Beniamin este [v]lup răpitor: Dimineața sfâșie prada. [x]Și seara împărțește răpirea.

28 Acestea toate *sunt* cele douăsprezece seminții ale lui Israel: și aceasta *este* ceeace le-a zis părintele lor, când îi binecuvântă pre dânșii, pre fiecare dupre binecuvântarea sa îi binecuvântă pre ei.

Cea din urmă poruncă a lui Iacob și moartea sa.

29 Și le porunci lor, și le zise: Eu mă [y]adaog la poporul meu: [z]îmmormântați-mă lângă părinții mei [a]în peștera care *este* în țarina lui Efron Heteul. 30 În peștera cea din Machpela, din fața Mamrei, în pământul Canaan, pre [b]care o cumpără Abraam cu țarina *împreună*, dela Efron Heteul ca moșie de îngropăciune. 31 [c]Acolo îmmormântară pre Abraam și pre Sara femeia sa: [d]acolo îmmormântară pre Isaac și pre Rebeca femeia sa, și acolo îmmormântai eu și pre Leea. 32 Cumpărată fu țarina și peștera ce *este* într'însa dela fiii lui Het.

33 Și după ce sfârși Iacob de a porunci fiilor săi, își strânse picioarele sale în pat, și-și dădù sufletul, și [e]fu adaos la poporul său.

Iacob se îmmormântează în Canaan.

50 Și Iosif [a]căzând pe fața părintelui său, [b]plânse preste dânsul, și-l sărută pre el. 2 Apoi Iosif porunci servilor săi, medicilor, ca să [c]îmbălsămeze pre părintele său, și medicii îmbălsămară pre Israel. 3 Și trecând patruzeci de zile, (că atâtea țineau zi-

---

u Num. 24. 17
v Ps. 60. 7.
x Deut. 28. 57.
y Isa. 11. 1. & 62. 11.
Mat. 21. 9.
Luc. 1. 32. 33.
z Isa. 2. 2.
Hag. 2. 7.
Luc. 2. 30, 31, 32.
a 2 Reg. 18. 32.
b Prov. 23. 29.
c Deut. 33. 18, 19.
Ios. 19. 10. 11.
d 1 Sam. 10. 9.
e Deut. 33. 22.
f Jude. 18. 27.
g Ps. 25. 5.
Isa. 25. 9.
h Deut. 33. 20.
i Deut. 33. 24.
j Deut. 33. 23.
k Cap. 37. 4, 24, 28.
l Iov. 29. 20
m Ps. 132. 2, 5.
n Cap. 45. 11.
o Ps. 80. 1.
p Isa. 28. 16.
q Cap. 28. 13 21.
r Cap. 17. 1.
s Deut. 33. 13.
t Deut. 33. 15.
Hab. 3. 6.
u Deut. 33. 16.
v Jude 20 21 25.
Ezec. 22. 25. 27.
x Num. 23. 24.
Ezec. 39. 10.
y Cap. 15. 15.
z Cap. 47. 30.
2 Sam. 19. 37.
a Cap. 50. 13.
b Cap. 23. 16.
c Cap. 23. 19.
d Cap. 35. 29.
e Vers. 29.
—
Capul 50.
a Cap. 46. 4.
b 2 Reg. 13. 14.
c Vers. 26.
Mat. 26. 12.
Marc. 14. 8.
Luc. 24. 1.

lele îmbălsămării). Egiptenii îl [d] plânseră şaptezeci de zile. 4 Deci trecând acele zile de plâns, Iosif vorbì către *oamenii* [e] casei lui Faraon, zicând: Rogu-vă, de am aflat har înaintea ochilor voştri, vorbiţi lui Faraon, şi-*i* ziceţi; 5 [f] Părintele meu m'a jurat, zicând: Iată eu mor; îmmormântează-mă în mormântul pre [g] care mi-l-am săpat eu în pământul Canaan! Acum *lasă-mă*, rogu-te! să mă sui să îmmormântez pre părintele meu, şi mă voiu întoarce. 6 Şi Faraon îi zise: Suie-te, şi îmmormântează pre părintele tău, cum te-a făcut să juri.

7 Şi Iosif se suì să îmmormânteze pre părintele său; şi cu dânsul se suiră servii lui Faraon, cei mai bătrâni ai casei lui, şi toţi bătrânii din pământul Egiptului: 8 Şi toată casa lui Iosif şi fraţii săi şi casa părintelui său; numai copiii lor, şi turmele lor, şi cirezele lor lăsară ei în pământul Goşen. 9 Şi se suiră cu dânsul şi care şi călăreţi, în cât oştirea aceea fu foarte mare. 10 Şi ei ajunseră la aria Atad, care *este* dincolo de Iordan, şi [h] făcură acolo plângere mare şi tare foarte; Şi *Iosif* [i] făcù pentru părintele său jale de şapte zile. 11 Şi Canaaneii, locuitorii pământului, văzând jalea ce se făcù la aria Atad, ziseră: Jale mare *este* aceasta pentru Egipteni; deaceea s'a chemat numele ei Abel-Miţraim, iată *este* dincolo de Iordan. 12 Şi [j] fiii lui *Iacob* făcură cu el după cum le poruncise el. 13 Îl duseră pre el fiii lui în pământul Canaan, şi-l îmmormântară pre el în peştera din ţarina Machpela, faţă cu Mamre, pre care o [k] cumpărase Abraam împreună cu ţarină dela Efron Heteul, ca moşie de îngropăciune. 14 Şi Iosif se întorna în Egipt, el şi fraţii săi şi toţi ceice se duseră cu dânsul să îmmormânteze pre părintele său, după ce îmmormântă pre părintele său.

Asigurarea lui Iosif către fraţii săi.

15 Şi fraţii lui Iosif văzând că părintele lor a murit, [l] ziseră: Poate ca Iosif să aibă ură contra noastră, şi să ne reîntoarcă nouă tot răul acela, cât i-am făcut lui. 16 Şi ei trimiseră la Iosif să-i zică: Părintele tău înainte de a murì *ne* porunci zicând: 17 Aşa să ziceţi lui Iosif: Rogu-te! iartă acum fraţilor tăi nedreptatea lor şi păcatul lor, că [m] rele ei ţi-au făcut ţie. Acum iartă-le lor, te rog, nedreptatea servilor [n] Dumnezeului părintelui tău. Şi Iosif plângeà, când îi vorbiau ei. 18 Apoi se duseră şi fraţii lui, şi se [o] închinară înaintea lui, şi-i ziseră: Iată-ne, servi *suntem* ţie! 19 Şi Iosif le zise: [p] Nu vă temeţi: [q] au doară în locul lui Dumnezeu *sunt* eu? 20 [r] Voi aţi avut *cugete* rele în contra mea, *dară* [s] Dumnezeu le-a întors spre bine, ca să facă ceeace *vedeţi* astăzi, *adecă* să păstreze popor mult. 21 Acum dară nu vă temeţi: [t] eu voiu îngriji de voi şi de copiii voştri. Astfel îi mângâiă pre ei, şi le vorbì dupre inima lor.

22 Şi Iosif locuì în Egipt, el cu casa părintelui său; şi Iosif trăì o sută şi zece ani. 23 Şi Iosif văzù din fiii lui Efraim până [u] într'a treia *generaţiune;* asemenea şi [v] fiii lui Machir, fiul lui Manase se născură *şi* [x] *crescură* pe genunchii lui Iosif.

Moartea lui Iosif.

24 Şi Iosif zise către fraţii săi: Eu mor; şi [y] Dumnezeu pre voi vă va cercetà, şi vă va duce din pământul acesta în pământul, pre [z] care cu jurământ l-a promis lui Abraam, lui Isaac şi lui Iacob. 25 Şi [a] Iosif puse pre fiii lui Israel să jure, zicând: Dumnezeu vă va cercetà, şi voi să duceţi oasele mele deaici. 26 Şi Iosif murì, *fiind* de o sută şi zece ani. Şi-l îmbălsămară, şi-l puseră în sicriu în Egipt.

---

[d] Num. 20. 29. [e] Est. 4. 2. [f] Cap. 47. 29. [g] Mat. 27. 60. [h] 2 Sam. 1. 17. [i] 1 Sam. 31. 13. [j] Fapt. 7. 16. [k] Cap. 23. 16. [l] Iov. 15. 21, 22. [m] Prov. 28. 13. [n] Cap. 49. 25. [o] Cap. 37. 7, 10. [p] Cap. 45. 5. [q] Deut. 32. 35. Rom. 12. 19. Ebr. 10. 30. [r] Ps. 56. 5. [s] Fapt. 3. 13, 14, 15. [t] Mat. 5. 44. [u] Iov 42. 16. [v] Num. 32. 39. [x] Cap. 30. 3. [y] Cap. 15. 14. Ebr. 11. 22. [z] Cap. 15. 18. [a] Esod. 13. 19. Ios. 24. 32. Fapt. 7. 16.

EXODUL.

A DOUA CARTE A LUI MOISI.

Înmulțirea și impilarea Israeliților.

1 [a]Acestea *sunt* numele fiilor lui Israel, cari întrară cu Iacob în Egipt, fiecare venì cu casa sa: 2 Ruben, Simeon, Levi și Iuda; 3 Issachar, Zabulon, și Beniamin: 4 Dan, și Neftali, Gad și Asser. 5 Și toate sufletele născute din coapsele lui Iacob erau [b]șaptezeci de suflete, cu Iosif împreună *care și* erà în Egipt. 6 Și [c]Iosif murì, și toți frații săi, și toată acea generațiune. 7 [d]Și fiii lui Israel se înmulțiră foarte, și ei crescură și se împuternicirà foarte-foarte, și țara se umplusе de dânșii.

8 Și [e]se sculă un rege nou în Egipt, care nu cunoșteà pre Iosif: 9 Acesta zise poporului său: Iată [f]poporul fiilor lui Israel *este* mai numeros și mai tare decât noi: 10 [g]Haideți dară, [h]să lucrăm înțelepțește cu dânsul, ca el să nu se înmulțească, și când s'ar întâmplà resbel, să se unească și el cu inamicii noștri, și să se lupte contra noastră, și să iese din țară. 11 Deci puseră preste dânșii prefecți, [i]ca să-i apese cu [j]munci grele. Și *poporul* zidì lui Faraon cetăți de proviziuni: Pitom și [k]Raamzes. 12 Și cu cât mai mult îi apăsà, ei cu atât mai mult se înmulțiau și se întindeau: și *Egiptenii,* se îngroziau de fiii lui Israel. 13 Și Egiptenii siliau cu asprime pre fiii lui Israel să muncească, 14 Astfel ei le [l]amărîră vieața prin munci grele la [m]lut și la cărămizi și la toată munca depe câmp; și toată munca care au muncit *erà* cu asprime.

15 Și regele Egiptului zise și moașelor ebreice, dintre care una se chemà Șifra, și cealaltă Pua, 16 Și zise: Voi, când moșiți la femeile ebreice, și le vedeți în scaunul *de naștere,* de *va fi* băiat, să-l omoriți; iar de *va fi* fată, să trăească. 17 Dară moașele, [n]temându-se de Dumnezeu, nu făcură [o]după cum le zise lor regele Egiptului: ci ele lăsară pre băieți să trăească. 18 Atunci regele Egiptului chemă pre moașe, și le zise: Pentru ce ați făcut aceasta, de ați lăsat băieți în vieață. 19 Și [p]moașele răspunseră lui Faraon: Femeile ebreice nu *sunt* ca celea ale Egiptenilor; că *sunt* tari, și nasc mai înainte decе vin moașele la dânsele. 20 [q]Și Dumnezeu făcù bine moașelor: și poporul se înmulți și se împuternicì foarte. 21 Și fiindcă moașele se temură de Dumnezeu, [r]familiile *poporului* se făcură mari. 22 Și Faraon poruncì la tot poporul său, zicând: Pre [s]tot băiatul ce se va naște, să-l aruncați în râu, și toată fata lăsați-o să trăească.

Nașterea lui Moisi.

2 Și un [a]om din casa lui Levi merse, și-și luă *de femeie* din fetele lui Levi; 2 Și acea femeie concepù, și născù un fiu: și [b]văzându-l, că *este* frumos, îl ținù ascuns trei luni. 3 Și ne mai putându-l ascunde, făcù pentru dânsul un sicriaș de papură, și-l unse cu bitum și rășină; și culcând pre băiat într'însul, *îl* puse între trestie pe marginea râului. 4 [c]Iar sora lui stà de departe, uitându-se *să vază* ce se va face cu el.

Scăparea sa minunată și creșterea sa.

5 Și [d]fata lui Faraon se pogorî la râu, ca să *se* scalde, și servele ei se preumblau pe marginea râului; și ea văzând sicriașul în papură, trimise pre una din serve; și-l aduse. 6 Și deschizându-l, văzù copilul: și iată copilul plângeà, și

Capul 1.
a Fac. 46. 2.
b Fac. 46. 26. 27.
c Fac. 50. 26. Fapt. 7. 15.
d Fac. 46. 3. Ps. 105. 25. Prov. 16. 25.
e Fapt. 7. 18.
f Ps. 105. 24. Fac. 15. 13. Deut. 26. 6.
g Ps. 10. 2.
h Iov. 5. 13.
i Cap. 2. 23. Num. 20. 15. Fapt. 7. 19, 34.
j Cap. 2. 11. Ps. 81. 6.
k Fac. 47. 11.
l Cap. 2. 23.
m Ps. 81. 6.
n Prov. 16. 6.
o Dan. 3. 16, 18. Fapt. 5. 29.
p Ios. 2. 4, etc
q Prov. 11. 18. Isa. 3. 10. Ebr. 6. 10.
r 1 Sam. 2. 35. Ps. 127. 1.
s Fapt. 7. 19.

Capul 2.
a Cap. 6. 20.
b Fapt. 7. 20.
c Cap. 15. 20.
d Fapt. 7. 21.
1 Cron. 23. 14.

făcându-i-se milă, zise: Acesta *este* din copiii Ebreilor. 7 Și sora *copilului* zise fetei lui Faraon: Merge-voiu oare să chem o mancă din femeile Ebreilor, care se alăpteze pe acest copil? 8 Și fata lui Faraon îi zise: Mergi. Și fecioara se duse, și chemă pre mama copilului. 9 Și fata lui Faraon îi zise ei: Ia copilul acesta, și-l alăptează: și eu *îți* voiu da plata ta. Și femeia luă copilul, și-l alăptă. 10 Și după ce crescù copilul mare, ea îl aduse la fata lui Faraon, care-l făcù [e]fiu; și ea chemă numele lui Moisi: că, zise ea, din apă l-am scos pre el.

11 Și se întâmplă în zilele acelea, [f]când Moisi erà mare, că el ieșì la frații săi: și uitându-se la muncile lor, văzù și pre un Egiptean, cum bătea pre un Ebreu, *pre unul* din frații săi. 12 Și căutând el încoace și încolo, și văzând că nu *este* nimenea, omorî pre Egiptean, și-l ascunse în nisip. 13 Și a doua zi ieșind el iarăși afară, văzù doi bărbați Ebrei certându-se; și zise celuia care nu aveà dreptate: Pentru ce bați pre aproapele tău? 14 Și acela îi răspunse: Cine te-a pus pre tine domn și judecător preste noi? Au doară vrei să mă ucizi și pre mine, cum ai ucis ieri pre Egiptean? Atunci Moisi temându-se, zise: Cu adevărat acest lucru s'a vădit.

Fuga și căsătoria lui Moisi.

15 Și Faraon auzind de fapta aceasta, căutà pre Moisi să-l omoare. Dară [g]Moisi fugì de fața lui Faraon, și se oprì în pământul Madian, așezându-se lângă [h]o fântână. 16 Și preotul din Madian aveà șapte fete, [i]care venind să scoată *apă*, umplură troacele, că să adape oile părintelui lor. 17 Și păstorii venind, le alungară. Și Moisi se sculă, și le apără, și [j]adăpă oile lor. 18 Și venind ele la Reguel, părintele lor, *acesta* zise: Pentru ce ați venit astăzi așa curând? 19 Iar ele ziseră: Un om Egiptean ne-a scăpat pre noi de mânile păstorilor, ba și *apă* ne-a scos, și *ne*-a adăpat oile. 20 Și el zise fetelor sale: Și unde *este* acela? Pentru ce ați lăsat pre acel om? chemați-l să [k]mănânce pâne. 21 Și Moisi să învoì, ca să rămână la acel om: și el dete lui Moisi pre Sepfora, fica sa. 22 Și ea *îi* născù un fiu, și el chemă numele lui Ghersom: că, zise el [l]Străin sunt eu în pământ străin.

23 Și în acest [m]lung timp se întâmplă, că regele Egiptului murì: și fiii lui Israel [n]gemând de muncă, strigară, și [o]strigarea lor se înălță până la Dumnezeu, din munci. 24 Și Dumnezeu auzì suspinul lor, și-și [p]aduse aminte de [q]legământul său cu Abraam, cu Isaac și cu Iacob. 25 Și Dumnezeu [r]căută spre fiii lui Israel, și cunoscù Dumnezeu *starea lor*.

Chemarea lui Moisi.

3 Iar Moisi păsteà oile socrului său Iethro, [a]preotul din Madian; și mânând oile în deșert, el venì la [b]muntele lui Dumnezeu, la Horeb. 2 Și [c]îngerul lui Dumnezeu i-se arătă lui în flacără de foc din rug; și el uitându-se, iată rugul ardeà cu foc, și rugul nu se mistuià. 3 Și Moisi zise: Mă voiu duce acolo, ca să văd [d]această mare arătare, și pentru ce acel rug nu se mistue. 4 Și văzând Domnul că el se abătù, ca să vadă, [e]îi strigă Dumnezeu din mijlocul rugului, și-i zise: Moisi! Moisi! și el răspunse: Iată-mă. Și *Dumnezeu îi* zise! 5 Nu te apropià aici, [f]scoate-ți încălțămintele tale din picioare, că locul pe carele tu stai *este* pământ sfânt. 6 Și el *îi* zise: [g]Eu *sunt* Dumnezeul părintelui tău, Dumnezeul lui Abraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob. Și Moisi ascunse fața lui că [h]se temeà să caute spre Dumnezeu.

7 Și Domnul zise: [i]Eu am văzut apăsarea poporului meu, care *este* în Egipt,

---

e Fapt. 7. 21. *f* Fapt. 7. 23. 24. *g* Fapt. 7. 29. *h* Fac. 24. 11. *i* Fac. 24. 11. *j* Fac. 29. 10. *k* Fac. 31. 54. Fapt. 7. 29. *l* Ebr. 11. 13, 14. *m* Fapt. 7. 30. *n* Num. 20. 16. Ps. 12. 5. *o* Fac. 18. 20. Deut. 24. 15. Iac. 5. 4. *p* Ps. 105. 8, 42. *q* Fac. 15. 14. 46. 4. *r* 1 Sam. 1. 11 Luc. 1. 25.

Capul 3.

a Cap. 2. 16. *b* 1 Reg. 19. 8. *c* Deut. 33. 16. *d* Ps. 111. 2. Fapt. 7. 31. *e* Deut. 33. 16. *f* Fapt. 7. 33. *g* Fac. 28. 13. Marc. 12. 26. Fapt. 7. 32. *h* 1 Reg. 19. 13. Isa. 6. 1, 5. *i* Cap. 2. 23, 24, 25.

și am auzit strigarea lor [j] pentru impilătorii lor, că [k] cunosc durerea lor; 8 Și [l] m'am pogorît, [m] ca să-i scap din mâna Egiptenilor, și să-i scot din pământul acela [n] într'un pământ bun și larg, într'un pământ în care [o] curge lapte și miere, în locul [p] Cananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Ferizeilor, al Hiveilor și al Iebusеilor. 9 Și acum iată [q] strigarea fiilor lui Israel a ajuns până la mine, și am văzut și [r] apăsarea cu care Egiptenii apăsă pre dânșii; 10 [s] Și acum vino, ca să te trimit la Faraon, să scoți pre poporul meu, pre fiii lui Israel, din Egipt.

11 Și Moisi răspunse lui Dumnezeu: [t] Cine *sunt* eu, ca să merg la Faraon, și să scot pre fiii lui Israel din Egipt? 12 Și *Dumnezeu* zise: [u] Eu voiu fi cu tine: și acesta îți *va fi* semn, că eu te-am trimis: după ce vei fi scos pre poporul meu din Egipt, vă veți închină lui Dumnezeu pe muntele acesta.

13 Și Moisi zise lui Dumnezeu: Iată, mă voiu duce la fiii lui Israel, și le voiu zice: Dumnezeul părinților voștri m'a trimis pre mine la voi: și de-mi vor zice mie, care *este* numele lui? ce să le răspund?

14 Și Dumnezeu zise lui Moisi: EU SUNT CEL CE SUNT; și-*i mai* zise: Așà vei zice fiilor Israel: *Cel ce se chiamă* [v] EU SUNT, acela m'a trimis la voi.

15 Și Dumnezeu mai adaose lui Moisi: Așà vei zice fiilor lui Israel: Domnul, Dumnezeul părinților voștri, Dumnezeul lui Abraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob m'a trimis la voi; acesta *este* [x] numele meu în etern, și aceasta *este* amintirea mea pentru toate generațiunile. 16 Mergi dară, [y] și adună pre bătrânii lui Israel, și zi lor: Domnul, Dumnezeul părinților voștri mi-s'a arătat mie, Dumnezeul lui Abraam, al lui Isaac și al lui Iacob, și mi-a zis: [z] Eu v'am cercetat pre voi, și *am văzut* cele ce vi-se fac vouă în Egipt; 17 Și am zis: [a] Eu vă voiu scoate pre voi din apăsarea Egiptului în pământul Cananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Ferizeilor, al Hiveilor și al Iebusеilor, în pământul în care curge lapte și miere: 18 Și de vor [b] asculta de cuvântul tău, vei intrà tu și bătrânii lui Israel la regele Egiptului, și-i veți zice lui: Domnul, Dumnezeul Ebreilor ne-a [c] întâmpinat pre noi, rugămu-te dară, lasă-ne acum să mergem cale de trei zile în pustiu, ca să sacrificăm Domnului Dumnezeul nostru: 19 Dară eu știu, că regele Egiptului [d] nu vă va lăsà să mergeți, decât numai *silit* din mână tare. 20 Însă eu voiu [e] întinde mâna mea, și voiu bate Egiptul prin [f] toate minunile mele, care le voiu face în mijlocul lui, și el [g] după aceea vă va lăsà să mergeți. 21 Și [h] voiu face, ca poporul acesta să afle har înaintea Egiptenilor, și va fi, că ieșind voi *din Egipt,* nu veți merge cu mână goală: 22 [i] Ci fiecare femeie va cere dela vecina sa și dela oaspetea casei sale vase de argint, și vase de aur, și vestminte, *pre care le* veți pune pe fiii voștri și pe ficele voastre, și [j] veți despoià pre Egipteni.

Înzestrarea lui Moisi cu darul de a face minuni.

4 Și răspunzând Moisi, zise: Dar iată ei nu mă vor crede, și nu vor asculta de cuvântul meu: că vor zice: Domnul nu ți-s'a arătat ție.

2 Și Domnul zise lui: Ce *este* ceeace *ai tu* în mână? și el răspunse: Un [a] toiag. 3 Și *Domnul* îi zise: Aruncă-l pe pământ; și el îl aruncă pe pământ, și se făcù șerpe; și Moisi fugì de dânsul. 4 Și Domnul zise lui Moisi: Întinde-ți mâna ta, și-l ia de coadă: și el întinse mâna, și-l luă: și el iarăși se făcù toiag în mâna sa. 5 Ca să [b] creadă, *zise,* că [c] Domnul, Dumnezeul părinților lor,

---

j Cap. 1. 11.
k Fac. 18. 21.
l Fac. 11. 5, 7.
m Cap. 6. 6. 8. & 12. 51.
n Deut. 1. 25.
o Ier. 11. 5. Ezec. 20. 6.
p Fac. 15. 18.
q Cap. 2. 23.
r Cap. 1. 11, 13, 14, 22.
s Ps. 105. 26.
t Isa. 6. 5. 8. Ier. 1. 6.
u Fac. 31. 3. Rom. 8. 31.
v Ioan 8. 58. 2 Cor. 1. 20. Ebr. 13. 8.
x Ps. 135. 14.
y Cap. 4. 29.
z Fac. 50. 24. Luc. 1. 68
a Fac. 15. 14-16.
b Cap. 4. 31.
c Cap. 5. 1, 3.
d Num. 23. 3, 4. 15, 16.
e Cap. 5. 2.
f Cap. 6. 6.
g Cap. 7. 3. Fapt. 7. 36.
h Cap. 12. 31.
i Cap. 11. 3.
Ps. 106. 46. Prov. 16. 7.
j Fac. 15. 14.
k Iov. 27. 17. Ezec. 39. 10.

Capul 4.
a Vers. 17, 20.
b Cap. 19. 9.
c Cap. 3. 15.

Dumnezeul lui Abraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob, ți-s'a arătat ție.

6 Și Domnul îi mai zise lui: Vârâ mâna ta în sân; și el vârî mâna sa în sân, și scoțând-o, iată mâna sa *eră albă* de lepră, [d]ca omăt. 7 Apoi zise *Dumnezeu:* Vârâ iarăși mâna ta în sân; și el vârî mâna sa în sân, și scoțând-o afară, iată ea iarăși [e]se făcù ca *cealaltă* carne a lui. 8 Și va fi, că de nu vor crede ție, și nu vor ascultà de cuvântul tău la semnul cel d'întâiu, vor crede cuvântul tău la semnul al doilea. 9 Și va fi, dacă nu vor crede ție și nici la aceste două semne, nici vor ascultà de cuvântul tău, să iei din apa râului, și să [o]torni pe uscat; și [f]apa, care o vei luà tu din râu, se va preface în sânge pe uscat.

10 Și Moisi zise Domnului: Rogu-mă, Doamne, că eu nu *sunt* bărbat ușor la vorbire, nici am fost odată mai înainte, nici chiar de când vorbești tu cu servul tău, ci [g]*sunt* greu la vorbe și greu la limbă.

11 Și Domnul zise cătră dânsul: [h]Cine a făcut omului gură, sau cine a făcut om mut sau surd sau văzător sau orb? au nu eu Domnul? 12 Deci mergi, și eu voiu fi [i]cu gura ta, și te voiu învățà ce să vorbești.

13 Și *Moisi* răspunse: Rogu-mă, Doamne, [j]trimite pre cela ce ai să trimiți.

14 Și aprinzându-se Domnul de mânie asupra lui Moisi, îi zise: Au Aaron Levitul nu *este* fratele tău? Știu că el vorbește bine; și iată-l [k]iese întru întâmpinarea ta, și văzându-te, se va bucurà din toată inima. 15 [l]Vorbește dară cu dânsul, și [m]pune cuvinte în gura lui; și eu voiu fi cu gura ta și cu gura lui, și vă voiu [n]învățà ceeace aveți să faceți. 16 Și el va vorbì în locul tău cătră popor, și el va fi în loc de gura ta, și [o]tu-i vei fi lui în loc de Dumnezeu. 17 Și tu ia [p]toiagul acesta în mâna ta, cu care ai să faci semne.

Moisi se întoarce în Egipt.

18 Atunci Moisi merse, și întorcându-se la Iethro, socrul său, îi zise! Rogute, lasă-mă să mă duc înapoi la frații mei cari *sunt* în Egipt, ca să văd dacă mai trăesc. Și Iethro zise lui Moisi: Mergi în pace.

19 Și Domnul, zise lui Moisi în Madian: Scoală-te și te întoarce în Egipt, că [q]toți acei oameni cari căutau viața ta au murit. 20 Și Moisi luă pre femeia sa și pre fiii săi, și punându-i pe asini, se întoarse în pământul Egiptului. Și Moisi luă [r]toiagul lui Dumnezeu în mâna sa. 21 Și Domnul zise lui Moiși: Mergând și întorcându-te în Egipt, vezi ca toate [s]semnele, pre care le-am pus în mâna ta, să le faci înaintea lui Faraon: iar [t]eu voiu învârtoșà inima lui, încât el să nu lase pre popor să meargă: 22 Și tu vei zice lui Faraon: Așà zice Domnul: [u]Israel *este* fiul meu, [v]cel întâiu-născut al meu; 23 Și eu zic ție: Lasă să meargă fiul meu, ca să servească mie; și dacă tu vei respinge de a-l lăsà, iată [x]eu voiu ucide pre fiul tău, cel întâiu-născut al tău.

24 Și eră pe cale într'o ospătărie, și Domnul îl [y]întâmpină, și căută să-l [z]omoare pre el. 25 Și Sepfora luă o [a]piatră ascuțită, și tăià prepușul fiului său, *pre care* aruncă la picioarele lui *Moisi,* și zise: Cu adevărat tu *ești* mie soț de sânge. 26 Atunci *Domnul* îl lăsă; iar ea zise: Soț de sânge *ești* prin circumciziune.

27 Și Domnul zise lui Aaron: Ieși [b]înaintea lui Moisi în pustiu: și el merse, și-l întâmpină la [c]muntele lui Dumnezeu, și-l sărută. 28 Și Moisi [d]spuse lui Aaron toate cuvintele Domnului, cu care îl trimise, și toate [e]semnele care le porunci.

---

d Num. 12. 10. 2 Reg. 5. 27.
e Num. 12, 13, 14. Deut. 32. 39. Mat. 8. 3.
f Cap. 7. 19
g Ier. 1. 6.
h Ps. 94. 9. Isa. 50. 4. Ier. 1. 9.
Luc. 12. 11. 12.
i Iona 1. 3.
k Vers. 27. 1 Sam. 10. 2, 3, 5.
l Cap. 7. 1, 2.
m Num. 22. 38. Isa. 51. 16.
n Deut 5. 31.
o Cap. 7. 4.
p Vers. 2.
q Mat. 2. 20.
r Num. 20. 8. 9.
s Cap. 3. 20.
t Cap. 7. 3, 13. Ios. 11. 20. Rom. 9. 18.
u Osea 11. 1.
v Ier. 31. 9. Iac. 1. 18.
x Cap. 11. 5.
y Num. 22. 22.
z Fac. 17. 14.
a Ios. 5. 2, 3.
b Vers. 14.
c Cap. 3. 1.
d Vers. 15, 16.
e Vers. 8, 9.

29 Moisi dară și Aaron *f* merseră, și adunară pre toți bătrânii fiilor lui Israel. 30 *g* Și Aaron le vorbì toate cuvintele, pre care Domnul le-a fost zis lui Moisi; și făcù semnele înaintea poporului; 31 Și poporul *h* crezù. Și auzind, că Domnul ar fi *i* cercetat pre fiii lui Israel, și că el ar fi *j* văzut apăsarea lor, se *k* plecară și se închinară.

Moisi e nesocotit de Faraon.

5 Și după acestea Moisi și Aaron veniră și ziseră lui Faraon: Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi sărbătorească în pustiu. 2 Dară Faraon zise: Cine *este* Domnul, de a cărui voce am eu să ascult, ca să las pre *fiii lui* Israel? nici pre Domnul nu-l cunosc, nici pre Israel nu-l voiu lăsà să meargă.

3 Și ei ziseră: Dumnezeul Ebreilor ne-a întâmpinat pre noi, lasă-ne, rugămu-ne, să mergem cale de trei zile în deșert, și să sacrificăm Domnului, Dumnezeul nostru, ca el să nu trimită asupra noastră ciumă sau sabie.

4 Iar regele Egiptului le zise: Voi Moisi și Aaron! pentru ce trageți pre popor dela lucrul său? Duceți-vă *fiecare* la munca sa.

5 Și Faraon *mai* zise: Iată, *este* acum poporul prea numeros în țară, și voi vreți să-l împedecați dela munca sa.

Poporul se impilează și mai rău.

6 Și Faraon porunci într'acea zi impilătorilor poporului și prefecților lor, zicând: 7 Mai mult să nu dați paiu poporului pentru facerea cărămizilor ca până acum, *ci* să meargă și să-și adune paiu. 8 Și totuși numărul cărămizilor, care făceau ei până acum, să-*l* impuneți: să nu-*l* micșorați lor; că *sunt* leneși; deaceea strigă, zicând: Să mergem *și* să sacrificăm Dumnezeului nostru.

9 Îngreue-se munca oamenilor acestora, ocupe-se de ea, și să nu se uite la vorbe deșerte.

10 Atunci impilatorii poporului și prefecții lor ieșiră, și vorbiră către popor, zicând: Așà zice Faraon: Mai mult nu vă mai dau paiu! 11 Duceți-vă singuri, și vă strângeți paiu de unde veți aflà: *dară* nimica nu se va micșora din munca voastră. 12 Deci poporul se risipì în tot pământul Egiptului, ca să strângă miriște în loc de paiu. 13 Și impilătorii îi siliau, zicându-le: Faceți munca voastră, ceeace sunteți datori pe toată ziua, ca și atunci când a fost paiu. 14 Și prefecții fiilor lui Israel, pre cari impilătorii lui Faraon îi-au pus preste dânșii, fură bătuți, zicându-*le:* Pentru ce nu ați împlinit nici astăzi nici ieri suma hotărîtă de cărămizi, ca și mai înainte?

15 Și prefecții fiilor lui Israel veniră, și strigară la Faraon, zicând: Pentru ce faci așà cu servii tăi? 16 Paiu nu se dă servilor tăi, și *totuși* ni-se zice: Faceți cărămizi; și iată pre servii tăi îi bate, deși vina *este* a poporului tău. 17 Iar el zise: Voi leneși, leneși *sunteți*, deaceea ziceți: Să mergem, *ca* să sacrificăm Domnului!

18 Acum mergeți *și* lucrați, și paiu nu vi-se va da, și tot atâtea cărămizi veți face. 19 Și prefecții fiilor lui Israel văzură starea lor cea rea, deoarece li-s'a zis: Să nu micșorați din suma cărămizilor cea hotărîtă pentru toată ziua.

20 Și ieșind ei dela Faraon, întâlniră pre Moisi și pre Aaron, cari stăteau înaintea lor; 21 Și ziseră lor: Caute Dumnezeu asupra voastră, și să judece; că urîcios ați făcut mirosul nostru înaintea lui Faraon și înaintea servilor lui, dându-le sabie în mână, ca să ne ucidă.

22 Și Moisi se întoarse la Domnul, și zise: Doamne, pentru ce amărăști tu poporul acesta *așà?* Pentru ce m'ai trimis pre mine? 23 Că de când întraiu eu la Faraon, ca să-*i* vorbesc în numele tău, el amărăște pre popor și *mai mult*, și tu n'ai scăpat *încă* pre poporul tău.

f Cap. 3. 16. | *g* Vers. 16. | *h* Cap. 3. 18. | *i* Cap. 3. 16. | *j* Cap. 2. 25. | *k* Fac. 24. 26. |

Moisi primește dela Dumnezeu alte porunci.

6 Atunci zise Domnul lui Moisi: Acum vei vedeà ce voiu face eu lui Faraon; căci *sîlit* [a] de mână tare îi va lăsà să meargă, și tot așà *sîlit* de mână tare îi [b] va gonì pre ei din pământul lui.

2 Și Dumnezeu vorbì cătră Mosi, și-i zise: 3 Eu *sunt* Iehova, care mă arătaiu lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, ca [c] Dumnezeu atotputernic, dară *cu* numele meu de [d] Iehova nu le fui lor cunoscut. 4 Și [e] eu întărì și legământ cu dânșii, ca [f] să dau lor pământul Canaan, pământul petrecerii lor, în care ei au petrecut. 5 [g] Și eu mai auzii și suspinul fiilor lui Israel, pre care Egiptenii îi asupresc, și mi-am adus aminte de legământul meu. 6 Drept aceea spune fiilor lui Israel: [h] Eu *sunt* Iehova; și vă [i] voiu scoate pre voi din apăsarea Egiptenilor, și vă voiu scăpa din robia lor, și eu vă voiu [j] mântuì pre voi cu braț înalt și cu judecată mare. 7 Și vă [k] voiu luà pre voi de poporul meu, și [l] voiu fi Dumnezeul vostru, și veți cunoaște, că eu sunt Iehova Domnezeul vostru, care vă scoate pre voi [m] din apăsarea Egiptenilor; 8 Și vă voi duce în pământul, pentru care am [n] ridicat mâna mea, că-l voiu da lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob; da, pre acesta îl voiu da vouă de moștenire. Eu *sunt* Iehova!

9 Și Moisi spuse aceste fiilor lui Israel, [o] dară ei nu ascultară pre Moisi pentru micșorimea lor de suflet și pentru munca lor cea grea.

10 Și Domnul vorbì cătră Moisi, zicând: 11 Mergi și zi lui Faraon, regele Egiptului, ca să lase să meargă pre fiii lui Israel din pământul său. 12 Și Moisi vorbì înaintea Domnului, și zise: Iată, fiii lui Israel nu mă [p] ascultă pre mine, apoi cum mă va ascultà Faraon? *Mai ales* că [q] eu *sunt* greu la cuvânt. 13 Și Domnul vorbì cătră Moisi și cătră Aaron, și le porunci să meargă la fiii lui Israel și la Faraon, regele Egiptului, ca să scoată pre fiii lui Israel din pământul Egiptului.

Fiii lui Ruben și ai lui Simeon; genealogia lui Moisi și a lui Aaron.

14 Aceștia *sunt* capii caselor părinților lor: [r] Fiii lui Ruben, întâiu-născutul lui Israel: Hanoch și Pallu, Hezron și Carmi. Acestea *sunt* familiile lui Ruben. 15 [s] Și fiii lui Simeon: Jemuel și Jamin și Ohad și Jachin, și Zochar și Șaul, fiul din Cananea. Acestea *sunt* familiile lui Simeon.

16 Și acestea *sunt* numele [t] fiilor lui Levi dupre generațiunile lor: Gherșon și Kohat și Merari; și anii vieții lui Levi *au fost* o sută treizeci și șapte de ani. 17 [u] Fiii lui Gherșon: Libni și Șimi dupre familiile lor. 18 [v] Și fiii lui Kohat: Amram și Izhar și Hebron și Uzziel; și anii vieții lui Kohat *au fost* o sută treizeci și trei de ani. 19 Și [x] fiii lui Merari: Mahali și Mușî; acestea *sunt* familiile lui Levi dupre generațiunile lor. 20 Și [y] Amram luă de femeie pre Iochebeda, mătușa sa, care îi născù lui pre Aaron și pre Moisi; și anii vieții lui Amram *au fost* o sută treizeci și șapte de ani. 21 Și [z] fiii lui Izhar: Korah și Nefeg și Zitri. 22 Și [a] fiii lui Uzziel: Mișael și Elzafan și Zitri. 23 Și Aaron își luă de femeie pre Elișeba, fica lui [b] Amminadab, pre sora lui Naașon, care îi născù lui pre [c] Nadab și pre Abih și pre Eleazar și pre Itamar. 24 Și [d] fiii lui Korah: Assir și Elkanah și Abiasaf: Acestea *sunt* familiile Korahiților. 25 Și Eleazar, fiul lui Aaron, își luă de femeie pre *una* din fetele lui Putiel, [e] care îi născù lui pre Fineas: aceștia *sunt* capii părinților Leviților dupre familiile lor.

26 Aceștia *sunt* acei Moisi și Aaron, [f] către cari zise Domnul: Scoateți pre fiii lui Israel din pământul Egiptului

Capul 6.
a Cap. 3. 19.
b Cap. 11. 1.
c Fac. 17. 1.
d Ioan. 8. 58.
Apoc. 1. 4.
e Fac. 15. 18.
f Fac. 17. 8.
g Cap. 2. 24.
h Vers. 2, 8. 29.
i Ps. 81. 6.
j 1 Cron. 17. 21. Neem. 1. 10.
k Deut. 4. 20. 2 Sam. 7. 24.
l Fac. 17. 7, 8. Apoc. 17. 21.
m Cap. 5. 4, 5. Ps. 81. 6.
n Fac. 15. 18.
o Cap. 5. 21.
p Vers. 9.
q Ier. 1. 6.
r Fac. 46. 9.
s Fac. 46. 10.
1 Cron. 4. 24.
t Fac. 46. 11.
u 1 Cron. 6. 17.
v Num. 26. 57.
x 1 Cron. 6. 19.
y Cap. 2. 1, 2.
z Num. 16. 1.
a Lev. 10. 4.
b Rut. 4. 19, 20.
c Lev. 10. 1.
d Num. 26. 11.
e Num. 25. 7, 11, Ios. 24. 33.
f Vers. 13.

dupre [g] oştirile lor. 27 Aceştia *sunt*, cari [h] vorbiau cu Faraon, regele Egiptului, [i] ca să scoată din Egipt pre fiii lui Israel: aceşti Moisi şi Aaron.

28 Şi a fost, când vorbi Domnul către Moisi în pământul Egiptului, 29 Domnul vorbì lui Moisi, zicând: [j] Eu *sunt* Domnul: [k] spune lui Faraon, regele Egiptului, toate câte ţi-am zis. 30 Şi Moisi zise Domnului: Iată [l] eu *sunt* greu la cuvânt, cum dară Faraon mă va ascultà?

Moisi şi Aaron fac minuni în faţa lui Faraon.

7 Şi Domnul zise lui Moisi: Iată eu te-am pus pre tine *să fii* [a] Dumnezeu lui Faraon, şi Aaron, fratele tău, va fi [b] profetul tău. 2 Tu toate să [c] vorbeşti câte ţi-am poruncit: şi Aaron, fratele tău, să le spună lui Faraon, ca el să lase pre fiii lui Israel din pământul său. 3 Şi [d] eu voiu învârtoşà inima lui Faraon, şi [e] voi înmulţì [f] semnele mele şi minunile mele în pământul Egiptului. 4 Şi Faraon nu va ascultà de voi; iar [g] eu voiu pune mâna pe Egipt, şi voi scoate oştirile mele, pre poporul meu, pre fiii lui Israel din pământul Egiptului [h] prin mari judecăţi. 5 Atunci Egiptenii [i] vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, când [j] voiu întinde mâna mea preste Egipt, şi voiu scoate pre fiii lui Israel din mijlocul lor.

6 Şi Moisi şi Aaron [k] făcură după cum Domnul le porunci: ei aşà făcură. 7 Şi Moisi *eră* de [l] optzeci de ani, şi Aaron de optzeci şi trei de ani, când vorbiră către Faraon.

8 Şi Domnul vorbì către Moisi şi către Aaron, zicând: 9 De vă va zice Faraon: [m] Faceţi o minune; atunci tu să zici lui Aaron: [n] Ia toiagul tău, şi-*l* aruncă înaintea lui Faraon, *şi* el se va preface în şiarpe. 10 Atunci Moisi şi Aaron intrară la Faraon, şi făcură [o] după cum a fost poruncit Domnul: Aaron aruncă toiagul său înaintea lui Faraon şi a servilor săi, şi [p] se prefăcù în şiarpe.

11 Atunci Faraon [q] chemă pre înţelepţi şi pre [r] fermecători; şi aceşti încântători ai Egiptului [s] făcură şi ei asemenea cu fermăcătoriile lor. 12 Fiecare îşi aruncă toiagul său, şi ele se prefăcură în şerpi: dară toiagul lui Aaron înghiţì pre toiegile lor. 13 Şi inima lui Faraon se învârtoşă, şi el nu ascultă de dânşii [t] după cum le spusese Domnul.

Întâia plagă asupra Egiptului — apa prefăcută în sânge.

14 Şi Domnul zise lui Moisi: [u] Inima lui Faraon s'a învârtoşat, el nu voeşte a lăsà pre popor. 15 Mergi la Faraon mâne dimineaţă, iată, el va ieşi la apă; atunci tu să stai înaintea lui pe ţărmul fluviului, şi ia în mână [v] toiagul care s'a prefăcut în şiarpe: 16 Şi-i zi: Domnul, [w] Dumnezeul Ebreilor m'a trimis către tine, ca să-ţi zic: Lasă pre poporul meu să meargă, [x] ca el să-mi servească în pustiu; şi iată tu până acum n'ai ascultat. 17 Aşà zice Domnul: Întru aceasta [y] vei cunoaşte că eu *sunt* Dumnezeu: iată eu cu toiagul care-l *ţin* în mână voiu lovì apa cea din fluviu, şi [a] se va preface [b] în sânge. 18 Şi peştii cei ce *sunt* în fluviu vor muri, şi tot fluviul se va împuţì; şi Egiptenii se vor [c] îngreţoşà foarte a bea din apa fluviului.

19 Şi Dumnezeu zise lui Moisi: Zi lui Aaron: Ia-ţi toiagul tău, şi-ţi [d] întinde mâna ta preste apele Egiptului, preste râurile lor, preste fluviile lor, preste lacurile lor şi preste toate bălţile lor de apă: şi ele se vor prefăce în sânge, şi va fi sânge în tot pământul Egiptului, precum şi în *vasele de* lemne şi *celea de* piatră.

20 Şi Moisi şi Aaron făcură aşà după cum poruncise Domnul: şi el [e] rădicându-şi toiagul, lovì apa fluviului înaintea ochilor lui Faraon şi a servilor săi, şi toate [f] apele din fluviu se prefăcură în

---

g Cap. 7. 4. Num. 33. 1. *h* Cap. 5. 1, 3. *i* Vers. 13. Cap. 32. 7. Ps. 77. 20.

j Vers. 2. *k* Vers. 11. *l* Vers. 12.

Capul 7.

a Cap. 4. 16.

Ier. 1. 10. *b* Cap. 4. 16. *c* Cap. 4. 15. *d* Cap. 4. 21. *e* Cap. 11. 9. *f* Cap. 4. 7.

g Cap. 10. 1. *h* Cap. 6. 6. *i* Ps. 9. 16. *j* Cap. 3. 20. *k* Vers. 2. *l* Deut. 29. 5.

Fapt. 7. 23, 30. *m* Isa. 7. 11. Ioan. 2. 18. *n* Cap. 4. 2, 17. *o* Vers. 9. *p* Cap. 4. 3.

q Fac. 41. 8. *r* 2. Tim. 3. 8. *s* Vers. 22. *t* Cap. 4. 21. *u* Cap. 8. 15. *v* Cap. 4. 2, 3.

w Cap. 3. 18. *x* Cap. 3. 12, 18. *y* Cap. 5. 2. *a* Cap. 4. 9. *b* Apoc. 16. 4, 6.

a Vers. 24. *d* Cap. 8. 5, 6. *c* Cap. 17. 5. *f* Ps. 78. 44.

sânge. 21. Și peștii cari *erau* în fluviu muriră, și fluviul se împuți: și Egiptenii nu putură bea apă din fluviu, și eră sânge în tot pământul Egiptului. 22 Și descântătorii din Egipt făcură asemenea cu fermecătoriile lor: și inima lui Faraon se învârtoșă, și nu ascultă de dânșii, după cum zisese Dumnezeu. 23 Și Faraon înturnându-se, intră în casa sa, și nici la aceasta nu plecă inima sa. 24 Și toți Egiptenii săpară împrejurul fluviului, cautând apă să bea: că nu puteau bea din apa fluviului. 25 Și se împliniră șapte zile de când Dumnezeu lovì fluviul acela.

A doua plagă—broaștele.

8 După acestea zise Domnul lui Moisi: Întră la Faraon, și vorbește lui: Așà zice Domnul: Lasă pre poporul meu [a] ca să meargă să-mi servească. 2 Și de [b] nu vei voì de a-*l* lăsà, iată eu voiu bate cu [c] broaște tot cuprinsul tău. 3 Și râul va foì de broaște, cari se vor suì și vor venì la casa ta, în [d] camera de dormit a ta, și pe patul tău, și în ale poporului tău, și în cuptoarele tale și în coveţele tale. 4 Așà broaștele se vor suì preste tine și preste servii tăi, și preste poporul tău.

5 Și Dumnezeu zise lui Moisi: Zi lui Aaron: [e] Întinde-ți mâna ta cu toiagul tău asupra fluviilor și asupra râurilor și asupra lacurilor, și fă să vină broaște preste pământul Egiptului. 6 Și așà Aaron își întinse mâna sa preste apele Egiptului, și ieșiră [f] broaște, încât acoperiră pământul Egiptului. 7 [g] Și descântătorii *din Egipt* făcură asemenea cu fermecătoriile lor, și scoaseră broaște preste pământul Egiptului.

8 Atunci Faraon chemă pre Moisi și pre Aaron, și le zise: [h] Rugați-vă lui Dumnezeu, ca să depărteze broaștele dela mine și dela poporul meu; și eu voiu lăsà pre popor să meargă, ca să sacrifice Domnului. 9 Și Moisi răspunse lui Faraon: Fălește-te înaintea mea! *și* când oare rugamă-voiu pentru tine și pentru servii tăi și pentru poporul tău, ca el să curăţe broaștele dela tine și dela casele tale, și numai în râuri să mai rămână? 10 Și el zise: Mâne. Iar *Moisi* zise: Fie dupre cuvântul tău; ca tu să cunoști, că [i] nu *este* altul ca Domnul Dumnezeul nostru: 11 Broaștele se vor depărtà dela tine și din casele tale și dela servii tăi și dela poporul tău, *și* numai în râuri vor mai rămâneà.

12 Și Moisi și Aaron ieșiră dela Faraon: și Moisi [j] strigă către Dumnezeu pentru broaștele, care le trimisese el preste Faraon. 13 Și Domnul făcù dupre cuvântul lui Moisi, și broaștele muriră de prin case, de prin curți și de prin câmpuri. 14 Și *Egiptenii* le adunară tot grămezi, grămezi: și se împuțì pământul. 15 Și văzând Faraon că are [k] ușurare, i-se [l] învârtoșă inima și nu ascultă de dânșii, după cum zisese Dumnezeu.

A treia plagă—ţânţarii.

16 Și Domnul zise lui Moisi: zi lui Aaron: Întinde-ți toiagul tău, și lovește pulberea pământului, ca să se prefacă în muște rele în tot pământul Egiptului. 17 Și ei făcură așà: Aaron își întinse mâna sa cu toiagul său, și lovì pulberea pământului; și o mulțime mare [m] de muște rele veniră asupra oamenilor și asupra vitelor; toată pulberea pământului se prefăcù în muște în tot pământul Egiptului. 18 Și [n] descântătorii făcură asemenea cu fermecătoriile lor, ca să scoată muște rele, dară [o] nu putură; și acea mulțime de muște rele fu și asupra oamenilor și asupra vitelor. 19 Și descântătorii ziseră lui Faraon: Acesta *este* [p] degetul lui Dumnezeu! și totuși [q] inima lui Faraon se învârtoșă, și nu-i ascultă pre dânșii, după cum zisese Domnul.

A patra plagă—musca câinească.

20 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [r] Scoală-te de dimineață, și stai înaintea lui Faraon: iată el are să iasă la apă: și

Capul 8.
a Cap. 3. 12. 18.
b Cap. 7. 14.
c Apoc. 16. 13.
d Ps. 105. 30.
e Cap. 7. 19.
f Ps. 78. 45.
g Cap. 7. 11.
h 1 Reg. 13. 6.
Fapt. 8. 24.
i 2 Sam. 7. 22. Ps. 86. 8.
Isa. 46. 9.
Ier. 10. 6, 7.
j Vers. 30.
k Eccl. 8. 11.
l Cap. 7. 14.
m Ps. 105. 31.
n Cap. 7. 11.
o Luc. 10. 18.
p 1 Sam. 6. 3, 9.
q Vers. 15.
r Cap. 7. 15.

tu să-i zici: Așà zice Domnul: [a]Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi servească! 21 Că de nu vei lăsà poporul meu să meargă, iată, eu voiu trimite preste tine, preste servii tăi și preste poporul tău și preste casele tale musca cânelui; și casele Egiptenilor, precum și pământul acela, care-l *locuesc* ei, se vor umplè de musca cânelui. 22 Și [b]eu în ziua aceea voiu deosebì pământul Goșen, în care locuește poporul meu, ca acolo *să* nu *fie* musca cânelui; ca tu să cunoști, că eu Domnul *sunt* în acel pământ. 23 Și voiu face despărțire între poporul meu și poporul tău; mâne va fi acest semn. 24 Și Dumnezeu făcù așà; și [c]venì mare mulțime de musca cânelui în casa lui Faraon și *în* casele servilor săi și în tot cuprinsul Egiptului; se strică pământul de musca cânelui.

25 Și Faraon chemă pre Moisi și pre Aaron, și zise: Mergeți, sacrificați Dumnezeului vostru într'acest pământ! 26 Dară Moisi zise: Nu se cuvine nouă să facem așà; căci ceeace noi am sacrificà Dumnezeului nostru, aceea este urâciune pentru Egipteni; și dacă noi [d]urâciunea Egiptenilor o am sacrificà înaintea ochilor lor, au ei nu ne-ar ucide cu pietri? 27 [e]Cale de trei zile vom merge în pustiu, și vom sacrificà Dumnezeului nostru, după cum [f]ne va zice nouă. 28 Și Faraon zise: Eu vă voiu lăsà pre voi să mergeți, ca să sacrificați Domnului Dumnezeului vostru în pustiu; dară numai să nu mergeți cumvà mai departe? [g]Rugați-vă și pentru mine. 29 Și Moisi zise: Iată eu *acum* ies dela tine, și mă voiu rugà lui Dumnezeu, și toată musca cânelui se va depărtà mâne dela Faraon și dela servii lui, și dela poporul lui. Dară să nu mai adaogi a ne mai înșelà, o Faraone! nesălând pre popor să meargă ca să sacrifice lui Dumnezeu.

30 Și Moisi ieși dela Faraon, și se rugă lui Dumnezeu. 31 Și Dumnezeu făcù dupre cuvântul lui Moisi; și musca cânelui se depărtă dela Faraon și dela servii săi, și dela poporul său; nu mai rămase nici una. 32 Dară inima lui Faraon se învârtoșă și acùmdată, și nu lăsă pre popor să meargă.

A cincea plagă — ciuma vitelor.

9 Atunci Dumnezeu zise lui Moisi: [a]Intră la Faraon, și zi lui: Așà zice Domnul, Dumnezeu Ebreilor: Lasă pre poporul meu, să meargă, ca să-mi servească! 2 Căci dacă [b]nu vei voì *a-l* lăsà, și-l vei mai ținè, 3 Iată [c]mâna Domnului va fi preste vitele tale cele de pe câmp, preste cai, preste asini, preste cămile, preste boi și preste oi; *și va fi* ciumă mare. 4 Și Domnul [d]va pune despărțire între vitele Israeliților și între vitele Egiptenilor, și nimica nu va murì din ale fiilor lui Israel. 5 Și Dumnezeu *îi* însemnă *lui* și timpul, zicând: Mâne va face aceasta Domnul în pământul *acesta*.

6 Și Domnul făcù aceasta de a doua zi, și [e]toate vitele Egiptenilor muriră; dar din vitele fiilor lui Israel nici una nu murì. 7 Și Faraon trimise *să vadă*, și iată nici una din vitele fiilor lui Israel nu murise. Și totuși [f]inima lui Faraon rămase învârtoșată, și nu lăsă pre popor să meargă.

A șasea plagă — vătrnatul negru preste oameni și vite.

8 Și Dumnezeu zise lui Moisi și lui Aaron: Luați-vă mânile pline de spuză din cuptor, și Moisi să o arunce spre cer înaintea lui Faraon. 9 Și aceasta va spulberà preste tot pământul Egiptului, și *dintr'însa* se vor face [g]bube, ieșind *în* bășici preste oameni și preste vite, în tot pământul Egiptului. 10 Ei dară luară spuză din cuptor, și stătură înaintea lui Faraon; și Moisi o râsipì spre cer; și se făcù [h]bube *cu* beșici, ieșind la oameni și la vite. 11 Și [i]descântătorii nu putură sta înaintea lui Moisi din causa bubelor; că și descântătorii aveau bube, ca și toți Egiptenii. 12 Și Domnul învârtoșă

---

[a] Vers. 1. [f] Cap. 9. 4, 6. [u] Ps. 78. 45.
[v] Fac. 43. 32. [z] Cap. 8. 18, [y] cap. 8. 12.
[a] Vers. 8. 1 Reg. 13. 6.
Capul 9.
[a] Cap. 8. 1.
[b] Cap. 8. 9. [c] Cap. 7. 4.
[d] Cap. 8. 22. [e] Ps. 78. 50.
[f] Cap. 7. 14. [g] Apoc. 16. 2.
[h] Deut. 28. 27. [i] 2. Tim. 3. 9.

inima lui Faraon, și nu ascultă pre ei, [j] după cum zisese Dumnezeu lui Moisi.

A șaptea plagă—grindină și foc.

13 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [k] Scoală-te mâne de dimineață, și stă înaintea lui Faraon, și-i zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul Ebreilor: Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi servească! 14 Căci eu astădată voiu trimite toate plăgile mele preste tine și preste servii tăi și preste poporul tău, [l] ca să cunoști, că nu *e* altul asemenea mie preste tot pământul. 15 Că eu acum mi-aș puteà [m] întinde mâna și să te bat cu moarte pre tine și pre poporul tău, și tu să fii pierdut depe fața pământului. 16 Dară eu [n] pentru aceea te las să trăești, pentru ca să-ți arăt puterea mea, și ca numele meu să se facă cunoscut preste tot pământul. 17 Au te mai scoli tu asupra poporului meu, ca să nu-l lași să meargă? 18 Iată eu mâne tot la această oră voiu face să cază grindină mare foarte, cum nu a fost asemenea în Egipt din ziua în care s'a întemeiat și până astăzi. 19 Acum dară, trimite să adune și toate vitele tale, și tot ce ai tu pe câmp; că toți oamenii și toate vitele câte se vor aflà pe câmp, și nu vor fi strânse în casă, căzând preste dânșii grindină, vor murì.

20 Acela dintre servii lui Faraon, care se temù de cuvântul lui Dumnezeu, își scăpă pre servii săi, și vitele sale în casă. 21 Dară care nu luă aminte la cuvântul Domnului, își lăsă pre servii săi și vitele sale pe câmp.

22 Și Domnul zise lui Moisi: Întindeți mâna ta spre cer, și va cădeà [o] grindină preste tot pământul Egiptului, preste oameni și preste vite și preste toată iarba câmpului în pământul Egiptului. 23 Moisi dară întinse toiagul său spre cer; și [p] Dumnezeu dete tunete și grindină, și foc curgeà pe pământ, și plouà Dumnezeu grindină preste pământul Egiptului. 24 Și erà grindină și foc arzător în grindină așà de mare, că asemenea nu a mai fost în tot pământul Egiptului, de când a stat pe dânsul popor. 25 Și grindina lovì în tot pământul Egiptului totul depe câmp, dela om până la vită; mai [q] lovì și toată iarba câmpului, și strică toți arborii depe câmp. 26 [r] Numai în pământul Goșen, unde *erau* fiii lui Israel, acolo nu a fost grindină.

27 Și Faraon trimise să cheme pre Moisi și pre Aaron, și le zise: Eu această dată [s] am păcătuit; [t] Domnul este drept, dară eu și poporul meu *suntem* vinovați; 28 [u] Rugați-vă dară Domnului, (că acum ajunge), ca să nu *mai* fie tunete și grindină; și eu vă voiu lăsà să mergeți, și nu veți mai rămâneà.

29 Și Moisi zise cătră dânsul: Îndată ce voiu ieși din cetate, îmi voiu [v] întinde mânile mele cătră Dumnezeu, *și* tunetele vor încetà, și grindina nu va mai cădeà, că tu să cunoști, că [x] a lui Dumnezeu *este* pământul. 30 Cât pentru tine și servii tăi, [y] știu bine că încă nu vă temeți de Domnul Dumnezeu.

31 Și inul și orzul fură bătute, că [z] orzul înspicase, și inul înflorise. 32 Dară grâul și alacul nu se stricară, pentru că acestea se făcură mai târziu.

33 Și Moisi ieșind dela Faraon afară din cetate, își întinse mânile sale cătră Domnul, și tunetele și grindina încetară, și ploaia nu se mai vărsă pe pământ. 34 Și Faraon, văzând că ploaia încetă, precum și tunetele și grindina, adaose a păcătuì, și-și învârtoșă inima sa, el și servii lui. 35 Și așà inima lui Faraon învârtoșindu-se, el nu lăsă pre fiii lui Israel să meargă, după cum zisese Dumnezeu prin Moisi.

A opta plagă — locuste.

10 Și Domnul, zise lui Moisi: Întră la Faraon, [a] că eu am învârtoșat inima lui și inima servilor lui, [b] pentru ca să fac între dânșii aceste semne ale

---

j Cap. 4. 21.
k Cap. 8. 20.
l Cap. 8. 10.
m Cap. 3. 20.
n Rom. 9. 17.
o Apoc. 16. 21.
p Ios. 10. 11.
Apoc. 8. 7.
q Ps. 105. 33.
r Cap. 8. 22.
Isa. 32. 18, 19.
s Cap. 10. 16.
t 2 Cron. 12. 6.
Ps. 129. 4.
Dan. 9. 14.
u Cap. 8. 8, 28.
Fapt. 8. 24.
v 1 Reg. 8. 22, 38.
x Ps. 24. 1.
y Isa. 26. 10.
z Rut. 1. 22.
Capul 10.
a Cap. 4. 21.
b Cap. 7. 4.

mele: 2 Şi pentru ca [c]tu să spui în
urechile fiului tău şi ale fiului fiului tău,
cele ce am făcut eu în Egipt, şi sem-
nele mele, care le-am făcut în mijlocul
lor, şi să cunoaşteţi că eu *sunt* Dum-
nezeu.
3 Moisi dară şi Aaron intrară la Fa-
raon, şi-i zise: Aşà zice Domnul, Dum-
nezeul Ebreilor: Până când nu vei voi
tu [d]de a te umili înaintea mea? 4 Lasă
poporul meu să meargă, ca să servească
mie: Că dacă nu vei voi de a lăsà po-
porul meu, iată eu mâne voiu trimite
[e]locuste în cuprinsul tău: 5 Şi vor
acoperì toată faţa pământului, aşà că
pământul nu se va vedeà; şi [f]vor mân-
cà toată rămăşiţa ce a scăpat şi ce va
rămas de grindină; şi vor mâncà şi toţi
arborii ce vă înverzesc pe câmp; 6 Şi
[g]vor umpleà casele tale, şi casele tutu-
lor servilor tăi, şi casele tutulor Egip-
tenilor, ceeace n'au văzut părinţii tăi,
nici părinţii părinţilor tăi, de când sunt
pe pământ până în ziua de astăzi. Şi
întorcându-se se duse dela Faraon.
7 Şi servii lui Faraon ziseră lui: Până
când va fi nouă [h]cursă acest om? Lasă
pre oameni să meargă şi să servească
Dumnezeului lor. Au nu vezi tu încă, că
Egiptul *este* perdut? 8 Şi ei întoarseră
pre Moisi şi pre Aaron la Faraon, care
le zise lor: 9 Duceţi-vă şi serviţi
Dumnezeului vostru! *dară* cine *sunt*
acei cari vor să meargă? Şi Moisi răs-
punse: Noi vom merge cu tinerii noştri
şi cu bătrânii noştri, cu feciorii noştri,
şi cu fetele noastre, cu turmele noastre
şi cu cirezile noastre; că [i]sărbătoare
avem a serbà lui Dumnezeu. 10 Şi el
le zise: Aşà să fie Dumnezeu cu voi,
precum vă voiu lăsà eu pre voi şi pre
copiii voştri! Vedeţi că *cuget* rău aveţi.
11 Nu aşà: ci mergeţi voi bărbaţii, şi
serviţi lui Dumnezeu, că aceasta aţi şi
cerut. Şi-i goniră pre ei afară dela
Faraon.

12 Şi Domnul zise lui Moisi: [j]În-
tinde-ţi mâna ta spre pământul Egip-
tului pentru locuste, ca să vină preste
pământul Egiptului, şi [k]să mănânce
toată iarba pământului, tot ce a mai
rămas de grindină. 13 Şi Moisi îşi în-
tinse toiagul său spre pământul Egip-
tului; şi Domnul aduse preste pământ
un vânt de răsărit toată ziua aceea şi
toată noaptea; *şi* dimineaţă acel vânt de
răsărit aduse locustele. 14 Şi [l]locus-
tele veniră preste tot pământul Egip-
tului, şi se aşezară în tot ţinutul Egip-
tului în aşà mare mulţime, încât [m]înain-
tea lor nici odată n'au mai fost atâtea,
şi nici după acestea vor mai fi atâtea;
15 Că ele [n]acoperiră privirea a tot pă-
mântul, şi pământul s'a întunecat, şi ele
[o]mâncară toată iarba pământului, şi toa-
te fructele pomilor, pre care grindina
le mai lăsase: Nu rămase nimica ver-
deaţă pe lemne, nici în iarba câmpului,
în tot pământul Egiptului.
16 Şi Faraon chemă curând pre
Moisi şi pre Aaron, şi *le* zise: [p]Păcă-
tui-am Domnului Dumnezeului vostru
şi vouă. 17 Iar acum, rogu-te, iartă-
mi păcatul meu numai astădată; şi [q]vă
rugaţi Dumnezeului vostru, ca el să
depărteze dela mine numai moartea
aceasta. 18 El dară [r]ieşì dela Faraon,
şi se rugă lui Dumnezeu. 19 Şi Dom-
nul aduse un vânt de apus puternic
foarte, care râdică locustele, şi le arun-
că [s]în Marea-Roşie: şi nici o locustă nu
mai rămase în tot cuprinsul Egiptului.
20 Dară Domnul [t]învârtoşă inima lui
Faraon, şi el nu lăsă pre fiii lui Israel.

A noua plagă — întunerec de trei zile.

21 Atunci zise Dumnezeu lui Moisi:
[u]Întinde-ţi mâna ta spre cer, şi se va
face întunerec preste tot pământul Egip-
tului, încât întunerecul se va puteà pi-
pâi. 22 Şi Moisi întinse mâna sa spre
cer, şi se făcù [v]întunerec foarte mare
preste tot pământul Egiptului, trei zile.

c Deut. 4. 9. Joel 1. 3. d 1 Reg. 21. 29. 2 Cron. 7. 14. Jac. 4. 10. 1 Pet. 5. 6. e Prov. 20. 27. f Cap. 9. 32. Joel 1. 4 & 2. 25. g Cap. 8. 3. 21. h Cap. 23. 33. Jos. 23. 13. 1 Cor. 7. 15. i Cap. 5. 1. j Cap. 7. 19. k Vers. 4. 5. l Ps. 78. 46. m Joel 2. 2. n Vers. 5. o Ps. 105. 35. p Cap. 9. 27. q 1 Reg. 13. 6. r Cap. 8. 30. s Joel 2. 20. t Cap. 4. 21. u Cap. 9. 22. v Ps. 105. 28. —

23 Nu se vedeà unul pre altul, și nimenea nu se sculà din locul său trei zile; dară toți fiii lui Israel aveau lumină în locuințele lor.

24 Atunci Faraon chemă pre Moisi, și-*i* zise: Mergeți, serviți lui Dumnezeu; numai turmele și cirezile voastre vor rămâneà; chiar și pruncii voștri se pot duce cu voi. 25 Și Moisi răspunse: Tu vei da nouă și sacrificiile și olocaustele, ca să le facem Domnului Dumnezeului nostru: 26 Și chiar și vitele noastre vor merge cu noi, fără să rămână măcar unghie *de ele;* că dintr'însele avem să luăm, ca să servim Domnului Dumnezeului nostru; și noi nu știm cu ce vom servì lui Dumnezeu, până ce nu vom merge acolo.

27 Și Domnul învârtoșă inima lui Faraon, și el nu voì să-i lase să meargă. 28 Și Faraon zise *lui Moisi:* Du-te dela mine, și ferește-te, ca tu mai mult să nu vezi fața mea; că în ziua, în care vei vedeà fața mea, vei murì. 29 Atunci Moisi răspunse: Bine ai zis! Eu mai mult nu voiu vedeà fața ta.

Eșirea din Egipt.

11 Și Domnul zise lui Moisi: Încă o plagă voiu *mai* aduce preste Faraon și preste Egipt; *și* el după aceasta vă va lăsà de aici; ba, [a] când *vă* va lăsà, el încă vă va gonì cu goană. 2 Acum dară spune în auzul poporului, *și-i zi,* ca să împrumute fiecare dela vecinul său, și fiecare femeie dela vecina sa, [b] vase de argint și vase de aur. 3 [c] Și Dumnezeu făcù ca poporul *său* să afle har în ochii Egiptenilor. Și omul [d] Moisi *se facù* mare foarte în pământul Egiptului în ochii servilor lui Faraon și în ochii poporului.

Amenințarea plăgei a zecea.

4 Și Moisi zise: Așà zice Dumnezeu: [e] Pe la mijlocul nopții acestia voiu trece eu prin mijlocul Egiptului: 5 Și [f] tot întâiu-născutul va murì în pământul Egiptului, dela întâiu-născutul lui Faraon care șede pe tronul său, și până la întâiu-născutul servei care *șade* la râșniță, și toți întâiu-născuții vitelor: 6 [g] Și va fi bocet mare în tot pământul Egiptului, căruia asemenea n'a mai fost, și asemenea căruia nu va mai fi. 7 [h] Dară asupra tutulor fiilor lui Israel [i] nici un câne nu va ascuți limba sa, nici asupra oamenilor nici asupra vitelor; ca să cunoașteți, câtă despărțire a pus Domnul între Egipteni și Israeliți. 8 Atunci [j] toți acești servi ai tăi vor venì la mine, și se vor închinà mie, zicând: Eși tu și poporul întreg, care-ți urmează ție: și eu atunci voiu ieșì. Și el ieșì dela Faraon, aprins de mânie.

9 Și Domnul zise lui Moisi: [k] Faraon nu va ascultà de voi: pentru ca [l] minunile mele să se îmmulțească în pământul Egiptului.

10 Și Moisi și Aaron făcură toate aceste minuni înaintea lui Faraon: [m] dară Domnul învârtoșă inima lui Faraon, și el nu lăsă pre fiii lui Israel din pământul lui.

Instituira paștilor.

12 Și Domnul vorbì cătră Moisi și cătră Aaron în pământul Egiptului, zicând: 2 [a] Această lună *va fi* vouă începutul lunilor: ea *va fi* vouă întâia dintre lunile anului.

3 Spuneți la toată comunitatea lui Israel, zicând: În *ziua* a zecea a acestei luni fiecare din ei să ia câte un miel dupre casele părinților, câte un miel de *toată* casa. 4 Și dacă o casă va fi prea mică, *ca să mănânce* un miel, atunci *părintele* să ia și pre vecinul său, cel mai aprope de casa sa, dupre numărul sufletelor; dupre mâncarea fiecăruia să numărați la un miel.

5 Și mielul să vă fie [b] fără cusur, mascul, de un an, dintre oi sau și dintre capre să-l luați. 6 Și să-l păstrați până la a [c] patruspreprezecea zi a acestei luni;

Capul 11.
[a] Cap. 12. 31, 33, 39.
[b] Cap. 3. 22.
[c] Ps. 106. 46.
[d] 2 Sam. 7. 9.
[e] Cap. 12. 12, 23, 29.
Amos 5. 17.
[f] Cap. 12. 12, 29.
[g] Cap. 12. 30.
[h] Cap. 8. 22.
[i] Ios. 10. 21.
[j] Cap. 12. 33.
[k] Cap. 3. 19.
[l] Cap. 7. 3.
[m] Cap. 10. 20, 27. Rom. 2. 5.
Capul 12.
[a] Cap. 13. 4.
[b] Lev. 22. 19, 20, 21. Ebr. 9. 14.
[c] Lev. 23. 5. Num. 9. 3. Deut. 16. 1, 6.

și atunci toată adunarea comunității lui Israel să-l junghie între amândouă serile.

7 Și vor luà din sângele *lui*, și-*l* vor pune pe amândoi ușciorii ușii, și pe pragul de sus în casele în care-l vor mâncà.

8 Și-i vor mâncà carnea lui în noaptea aceea, friptă la foc și cu [d] azime, *și* cu *ierburi* amare îl vor mâncà. 9 Și dintr'însul să nu mâncați nimica crud, nici fiert în apă, ci [e] fript *la* foc, capul cu picioarele lui și cu măruntaile lui. 10 [f] Și dintr'însul nimica să nu lăsați pe a doua zi, și dacă va rămâneà ceva până a doua zi cu foc să o ardeți. 11 Astfel să-l mâncați pre el: *Fiindu-vă* coapsele voastre încinse, încălțămintele în picioarele voastre, și toiegile voastre în mână, și să-l mâncați cu grăbire: *că este* [g] pasca lui Dumnezeu.

12 Că eu în noaptea aceasta voiu [h] trece prin pământul Egiptului, și voiu bate pre tot întâiu-născutul din pământul Egiptului, dela om până la vită; și voiu face judecată [i] tutulor zeilor din Egipt: [j] Eu Domnul. 13 Și sângele acela va fi vouă semn pe casele acelea în care *veți fi;* că eu văzând sângele, să trec pe lângă voi, ca vouă să nu se întâmple plagă pierzătoare, când voiu bate pământul Egiptului.

14 Și aceasta zi să fie vouă [k] spre amintire, ca să păziți pre ea [l] sărbătoare Domnului; ca [m] lege vecinică între generațiunile voastre o veți păzì. 15 [n] Șapte zile să mâncați azime: din ziua d'întâia să scoateți tot ce este dospit din casele voastre, pentru că tot cel ce din ziua d'întâia și până într'a șaptea zi va mâncà pâne dospită, [o] stârpì-se-va sufletul acela din Israel. 16 Iar ziua d'întâia se va [p] chemà sfântă, și ziua a șaptea se va chemà sfântă; nici o muncă să nu faceți în acelea *zile*, fără numai *câte* sunt de nevoe spre mâncare pentru fiecare suflet. 17 Voi dară să păziți azimele, că eu [q] în această zi am scos oștirile voastre din pământul Egiptului; păziți dară ziua aceasta ca lege vecinică între generațiunile voastre. 18 [r] În întâia *lună*, în a patrusprezecea zi a lunii d'întâia de cu seară începând, veți mâncà azime până la ziua douăzeci și una ale acestei luni, seara. 19 [s] Șapte zile dospit să nu se afle în casele voastre; că tot cel ce va mâncà dospit, [t] stârpì-se-va sufletul acela din comunitatea lui Israel, fie acela străin sau moștean. 20 Nimica dospit să nu mâncați, *ci* în toate locuințele voastre să mâncați azime.

Păzirea Paștelor.

21 Atunci Moisi chemă pre toți bătrânii lui Israel, și le zise: [u] Alegeți-vă, și luați vouă câte un miel, dupre familiile voastre, și-l junghiați pasca. 22 [v] Și luați mănunchiu de isop, și-*l* muiați în sângele cel din strachină, și cu acel sânge din strachină [x] ungeți pragul și cei doi usciori ai ușei; și nimenea să nu iesă pe ușa casei sale până dimineață. 23 [y] Căci Dumnezeu va trece, ca să bată pre Egipteni, și va vedeà sângele pe prag și pre cei doi usciori, și va trece Dumnezeu pe lângă ușă și [z] nu va lăsà pre [a] pierzător să între în casele voastre, ca să *vă* bată.

24 Voi dară păziți lucrul acesta ca lege pentru voi și pentru fiii voștrii în veci. 25 Și va fi, când veți întrà în pământul, pre care Domnul îl va da vouă, [b] cum a zis, veți păzì cultul acesta. 26 [c] Și va fi, când vor zice vouă fiii voștri: Ce fel de cult este acesta? 27 Voi veți zice: [d] Acesta *este* sacrificul de pască Domnului, care trecù în Egipt pe lângă casele fiilor lui Israel, când bătù el Egiptul, iar casele noastre le mântuì. Și poporul își [e] plecă capul și se închină. 28 Și fiii lui Israel se duseră, și [f] făcură, după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi și lui Aaron; ei așà făcură.

---

d Cap. 34. 25.
e Deut. 16. 7.
f Cap. 23. 18.
g Deut. 16. 5.
h Amos. 5. 17.
i Num. 33. 4.
j Cap. 6. 2.
k Cap. 13. 9.
l Lev. 23. 4, 5.
m Vers. 24, 43.
n Cap. 13. 6, 7. Deut. 16. 3, 8. 1 Cor. 5. 7.
o Fac. 17. 14. Num. 9. 13.
p Lev. 23. 7, 8.
q Cap. 13. 3.
r Lev. 23. 5.
s Cap. 23. 15. 1 Cor. 5. 7, 8.
t Num. 9. 13.
u Vers. 3. Ios. 5. 10. Mat 26, 18, 19. Luc. 22. 7, etc.
v Ebr. 11. 28.
x Vers. 7
y Vers. 12, 13.
z Ezec. 9. 6.
a 2 Sam. 24. 16.
b Cap. 3. 8, 17.
c Cap. 13. 8, 14. Ios. 4. 6.
Ps. 78. 6.
d Vers. 11.
e Cap. 4. 31
f Ebr. 11. 28.

Sugrumarea întâiu-născuților.

29 [g] Și la miezul nopții [h] bătù Domnul tot întâiu-născutul în pământul Egiptului, [i] dela întâiu-născutul lui Faraou care ședeà pe tronul lui, până la întâiu-născutul captivului din închisoare, până la întâiu-născutul vitelor. 30 Și Faraon se sculă în noaptea aceea, el și toți servii lui și toți Egiptenii, și se făcù [j] bocet mare în Egipt; că nu *erà* casă, în care *să* nu *fie* mort. 31 Și [k] el chemă pre Moisi și pre Aaron noaptea, și *le* zise: Sculați-vă, *și* ieșiți din poporul meu, [l] voi și fiii lui Israel; mergeți și serviți Domnului Dumnezeu, cum ați zis. 32 [m] Luați-vă și turmele și cirezile voastre, cum ați zis; duceți-vă și mă [n] binecuvântați și pre mine.

Începutul plecării.

33 [o] Și Egiptenii sîliau pre popor foarte, și se grăbiau să-l facă să iesă din țară; căci ziceau: [p] Toți perim. 34 Și poporul luă aluatul său, mai înainte de a se dospì, cu covățele-lor legate în vestmintele lor pe umeri. 35 Și fiii lui Israel făcură dupre cuvântul lui Moisi, și împrumutară dela Egipteni [q] vase de argint și vase de aur și vestminte. 36 [r] Și Domnul făcù ca poporul *său* să afle har la Egipteni, și ei le împrumutură lor; și *așà* [s] ei despoiară pre Egipteni.

37 Și [t] fiii lui Israel plecând din [u] Ramesi *veniră* la Succot, ca la [v] șase sute de mii de bărbați pedeștri, fără de copii. 38 Și cu ei ieși amestecătură mare de străini, și turme de oi și de boi, vite multe foarte. 39 Și ei din aluatul ce l-au scos din Egipt au copt turte de azime; fiindcă nu *erà* dospit; că ei [x] fiind goniți de Egipteni să iese, nu putură să întârzie, și hrană nu-și putură pregăti.

40 Iar locuirea fiilor lui Israel, cât au locuit în Egipt; *fu* [y] patru sute și treizeci de ani. 41 Și a fost, că la încheierea a patru sute și treizeci de ani, tocmai într'aceeași zi, [z] toate oștirile lui Dumnezeu ieșiră din pământul Egiptului.

42 Aceasta *este* [a] noaptea, ce trebue a se păzì lui Dumnezeu, căci *atunci* i-a scos el pre dânșii din pământul Egiptului: aceasta *este* noaptea, ce trebue a să păzì lui Dumnezeu de către toți fiii lui Israel în generațiunile lor.

Chipul cum trebue să se prăznuească paștile.

43 Și Dumnezeu zise lui Moisi și lui Aaron: Aceasta *este* [b] legea paștilor: nici un străin nu va mâncà dintr'însa. 44 Dară tot servul, cu argint cumpărat, după ce-l vei [c] circumcide, va mâncà dintr'însa. 45 [d] Străin și năimit nu va mâncà dintr'însa. 46 *Pasca* se va mâncà într'o singură casă, și din carnea ei nu veți scoate *nimica* afară din casă; [e] și os dintr'însa să nu sdrobiți. 47 [f] Toată comunitatea lui Israel va face aceasta. 48 Și [g] un străin, de va locuì cu tine, și de va voì să facă pasca Domnului, aceluia se va circumcide toată partea bărbătească, și atunci se va apropià el ca să facă aceasta; și acela va fi ca și un moștean al țării; dară nici un necircumcis nu va mâncà din ea. 49 [h] O lege va fi pentru moșteanul și pentru străinul ce va locuì între voi.

50 Și toți fiii lui Israel făcură, cum porunci Dumnezeu lui Moisi și lui Aaron; ei așà făcură.

51 [i] Și aceasta a fost tocmai în ziua aceea, când scoase Domnul pre fiii lui Israel din pământul Egiptului [j] dupre oștirile lor.

Sfințirea celor întâiu-născuți.

13 Și Domnul vorbì către Moisi, zicând: 2 [a] sfințește-mi pre tot întâiu-născutul, pre tot cel ce deschide matricea între fiii lui Israel, dela om până la vită, aceia ai mei *sunt*.

Porunca pânei nedospite.

3 Și Moisi, zise poporului: [b] Aduceți-vă aminte de ziua aceasta, în care ați ieșit din Egipt, din casa robiei; că Domnul [c] cu mână tare v'a scos pre voi de acolo. [d] *Într'însa* să nu mâncați dos-

[g] Cap. 11. 4.
[h] Num. 8. 17. Ps. 78 51.
[i] Cap. 4. 23.
[j] Amos. 5. 17.
[k] Ps. 105. 38.
[l] Cap. 10. 9
[m] Cap. 10. 26.
[n] Fac. 27. 34.
[o] Cap. 11. 8.
[p] Fac. 20. 3.
[q] Cap. 3. 22.
[r] Cap. 3. 21.
[s] Fac. 15. 14.
[t] Num. 33. 3, 5.
[u] Fac. 47. 11.
[v] Fac. 12. 2.
[x] Cap. 6. 1.
[y] Fac. 15. 13. Fapt. 7. 6. Gal. 3. 17.
[z] Cap. 7. 4.
[a] Deut. 16. 6.
[b] Num. 9. 14.
[c] Fac. 17, 12.13.
[d] Lev. 22. 10.
[e] Ioan. 19.33,36.
[f] Vers. 6.
[g] Num. 9. 14.
[h] Num. 9. 14.
[i] Vers. 41.
[j] Cap. 6. 26. *Capul 13.*
[a] Vers. 12,13.15. Deut. 15. 19. Luc. 2. 23.
[b] Cap. 12. 42. Deut. 16. 3.
[c] Cap. 6. 1.
[d] Cap. 12. 8.

pit. 4 [e]Voi astăzi ieșiți în luna Abîb. 5 Și va fi, când te va [f]duce pre tine Dumnezeu în pământul Cananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Heveilor, și al Iebuseilor, pre care el [g]cu jurământ l-a promis părinților tăi, că ți-l va da ție, în pământul, în care curge lapte și miere, atunci [h]să păzești acest cult în luna aceasta. 6 [i]Șapte zile să mâncați azime, și într'a șaptea zi *să fie* sărbătoare Domnului. 7 Azime să mâncați în cele șapte zile, și [j]să nu se vadă la tine dospit, nici măcar aluat dospit în toate ținuturile tale. 8 Și în ziua aceea să [k]spui fiilor tăi, zicând: *Acesta facem spre amintire* de ceeace Domnul făcù mie, când ieșii din Egipt. 9 Și aceasta să fie ție spre [l]semn pe mâna ta și spre amintire înaintea ochilor tăi, ca legea lui Dumnezeu să fie în gura ta: că cu mâna tare te-a scos pre tine Dumnezeu din Egipt. 10 [m]Să păzești dară această lege în toți anii la timpul său.

Consacrarea primogeniturii.

11 Și va fi, când te va duce pre tine Dumnezeu în pământul Cananeilor, cum a jurat ție și părinților tăi, și-l va da ție. 12 [n]Atunci vei trece lui Dumnezeu tot ce deschide matricea, și tot ce deschide pântecele dintre vitele tale, și partea bărbătească *va fi* lui Dumnezeu. 13 Și [o]tot întâiu-născutul asinei vei răscumpărà cu miel: și de nu o vei răscumpărà, îi vei frânge gâtul. Dară pre tot întâiu-născutul de om între fiii tăi îl [p]vei răscumpărà.

14 [q]Și va fi, dacă în viitor te va întrebà fiul tău, zicând: Ce *însemnează* aceasta? Tu vei zice lui: [r]Cu mână tare ne-a scos pre noi Domnul din Egipt din casa robiei: 15 Și se întâmplă, ca Faraon să fie cu inimă împetrită și nu ne lăsă să ieșim, atunci [s]Dumnezeu omorî pre toți întâiu-născutul din pământul Egiptului, dela întâiu-născutul oamenilor, până la întâiu-născutul vitelor: pentru aceea sacrific eu lui Dumnezeu tot ce deschide matricea, partea bărbătească: Iar pre tot întâiu-născutul fiilor mei îl răscumpăr. 16 Și aceasta va fi ție spre [t]semn pe mâna ta și spre legături de amintire între ochii tăi, că cu mână tare ne-a scos pre noi Domnul din Egipt.

Călătoria Israeliților, Faraon îi urmărește, și se pierde cu armata sa.

17 Și a fost, după ce Faraon liberă pre popor, Dumnezeu nu-i conduse pre dânșii *prin* calea pământului Filistenilor, deși *era* mai aproape; că Dumnezeu zise: Ca nu cumvà poporul văzând resbelul, să-i [u]pară rău, și *iarăși* să se [v]întoarcă în Egipt: 18 Ci Dumnezeu [x]făcù ca poporul să ocolească *pe* calea din pustiu spre Marea-Roșie. Și fiii lui Israel ieșiră înarmați din pământul Egiptului.

19 Și Moisi luă cu sine osemintele lui Iosif: căci *Iosif* jurase pre fiii lui Israel, zicând: [y]Dumnezeu vă va cercetà pre voi, și voi veți duce oasele mele de aici.

20 Și [z]plecând din Succot, tăbărîră în Etham, *carele este* la marginea pustiului.

Stâlpul de nor și foc.

21 Și [a]Dumnezeu mergeà înaintea lor, ziua în stâlp de nor, spre a le arătà calea, iar noaptea în stâlp de foc, spre a luminà lor, ca ei să poată merge ziua și noaptea: 22 Stâlpul de nor nu se depărtà ziua *de* dinaintea poporului, nici stâlpul de foc noaptea.

Sfârșitul eșirei din Egipt.

14 Și Dumnezeu vorbì cătră Moisi, zicând: 2 Spune fiilor lui Israel, [a]ca să se întoarcă, și să tăbărască înaintea [b]Pihahirotului, între [c]Migdol și mare, față cu Baal-Zefon; în dreptul lui să tăbăriți, lângă mare. 3 Că Faraon va zice despre fiii lui Israel: [d]Ei s'au rătăcit prin țară, pustiul i-a închis. 4 Și [e]eu

---

e Cap. 23. 15.
f Cap. 3. 8.
g Cap. 6. 8.
h Cap. 12. 25,26.
i Cap. 12. 15, 16.
j Cap. 12. 19.
k Vers. 14.
l Vers. 16. Prov. 1. 9. Isa. 49. 16. Mat. 23. 5.
m Cap. 12. 14,24.
n Vers. 2. Num. 8. 17. Ezec. 44. 30.
o Cap. 34. 20.
p Num. 3. 46 47.
q Cap. 12. 26. Ios. 4. 6, 21.
r Vers. 3.
s Cap. 12. 29.
t Vers. 9.
u Cap. 14. 11,12.
v Deut. 17. 16.
x Cap. 14. 2.
y Fac. 50. 25. Ios. 24. 32.
Fapt. 7. 16.
z Num. 33. 6.
a Cap. 14. 19,24. Num. 9. 15. Deut. 1. 33.
Neem. 9. 12,19. Ps. 78. 14. Isa. 4. 5.
t Cor. 10. 1. —

Capul 14.
a Cap. 13. 18.
b Num. 33. 7.
c Ier. 44. 1.
d Ps. 71. 11.
e Cap. 4. 21.

voiu învârtoșà inima lui Faraon, ca el să-i urmărească pre ei: și eu [f] mă voiu glorificà în Faraon și în toată armata lui: [g] și Egiptenii vor cunoaște că eu *sunt* Dumnezeu. Și ei făcură așà.

5 Și dându-se în știre regelui din Egipt, că poporul fuge, [h] inima lui Faraon și a servilor lui în privirea poporului se schimbă, și ziseră: Ce *este* aceasta ce am făcut noi, de am lăsat pre Israel să meargă și să nu mai servească nouă? 6 Și el înhămă la carul său, și luă poporul său cu sine: 7 Și luă [i] șase sute de care alese și toate carele din Egipt, și preste toate *puse* căpetenii. 8 Și Dumnezeu [j] învârtoșă inima lui Faraon, regele Egiptului, și ei urmăriră pre fiii lui Israel. Dară [k] fiii lui Israel ieșiră cu mână înaltă. 9 Și [l] Egiptenii îi urmăriră pre ei, toți caii și carele lui Faraon și călăreții lui și toată armata: și-i ajunseră, tăbărîți fiind la Pihahirot lângă mare în dreptul Baal-Zefonului.

10 Și când Faraon se apropiè, fiii lui Israel își ridicară ochii, și iată Egiptenii veniau în urma lor; și fiii lui Israel se temură foarte, și [m] strigară cătră Dumnezeu: 11 [n] Și ziseră lui Moisi: Au nu *erau* morminte în Egipt, de ne-ai scos pre noi să murim în pustiu? Ce *este* aceasta ce ne-ai făcut nouă că ne-ai scos din Egipt? 12 [o] Au nu *erà* acesta cuvântul, care l-am vorbit cătră tine în Egipt, zicând: Lasă-ne, și vom servì Egiptenilor? Că mai bine *erà* pentru noi, ca să servim Egiptenilor, decât să murim în pustiu.

13 Atunci Moisi zise poporului: [p] Nu vă temeți, puneți-vă și așteptați să vedeți mântuirea cea dela Dumnezeu, pre care o va face vouă astăzi: Că acești Egipteni, pre cari îi vedeți voi astăzi, nu-i veți mai vedeà în veci. 14 [q] Domnul se va luptà pentru voi, voi deci [r] tăceți.

15 Și Dumnezeu zise lui Moisi: Ce strigi cătră mine? zi fiilor lui Israel, ca să plece. 16 Iar tu [s] ridică-ți toiagul tău, și-ți întinde mâna ta spre mare, și o despică pre ea: și fiii lui Israel vor trece prin mare pe uscat. 17 Că iată eu voiu [t] învârtoșà inima Egiptenilor, ca ei să între în urma lor, și eu mă voiu [u] glorificà întru Faraon, și întru toată oastea lui, în carele lui, și în călăreții lui. 18 Și Egiptenii [v] vor cunoaște, că eu *sunt* Dumnezeu, când mă voiu glorificà întru Faraon, în carele și călăreții lui.

Perirea Egiptenilor în Marea-Roșie.

19 Atunci îngerul Domnului, [x] carele mergeà înaintea taberei lui Israel, plecă, și merse în urma lor: și stâlpul de nor se rădică dinaintea lor, și stete dinapoia lor. 20 Și el venì între tabăra Egiptenilor și între tabăra lui Israel. Și [y] el *pentru unii* erà nor întunecos, iar *altora* le luminà noaptea, încât unii de alții nu se apropiară toată noaptea.

21 Și Moisi [z] întinzându-și mâna sa spre mare, Domnul printr'un vânt de răsărit făcù ca marea să se retragă toată noaptea, și [a] marea o făcù uscată, și apa se [b] despică. 22 [c] Și fiii lui Israel merseră în mijlocul mării pe uscat: și apa le *erà* lor *ca* un [d] perete de-a dreapta și de-a stânga.

23 Și Egiptenii luându-se după dânșii, întrară în urma lor în mare, *adecă* toți caii lui Faraon, carele lui și călăreții lui. 24 Și erà *pe* la vegherea dimineții, și [e] Dumnezeu din stâlpul de foc și de cel de nor căută asupra armatei Egiptenilor, și armata Egiptenilor o turbură: 25 Și depărtă roatele carelor lor, încât îi duceau cu greutate. Atunci ziseră Egiptenii: Să fugim de dinaintea lui Israel, că Domnul [f] se luptă pentru dânșii asupra Egiptenilor! 26 Și Domnul, zise lui Moisi: [g] Întinde-ți mâna ta spre mare, și apa se va întoarce preste Egipteni, preste carele lor, și preste călăreții lor. 27 Și Moisi își întinse mâna

---

[f] Cap. 9. 16.
[g] Cap. 7. 5.
[h] Ps. 105. 25.
[i] Cap. 15. 4. Vers. 4.
[j] Vers. 4.
[k] Cap. 6. 1.
[l] Cap. 15. 9.
[m] Ios. 24. 7.
[n] Ps 106. 7, 8.
[o] Cap. 5. 21.
[p] 2 Cron. 20. 15, 17.
[q] Vers. 25. Ios. 10. 14, 42.
[r] Isa. 30. 15.
[s] Vers. 21, 26.
[t] Vers. 8.
[u] Vers. 4.
[v] Vers. 4.
[x] Cap. 13. 21. Num. 20. 16. Isa. 63. 9.
[y] Isa. 8. 14. 2 Cor. 4. 3.
[z] Vers. 16.
[a] Ps. 66. 6.
[b] Cap. 15. 8. Ios. 3. 16. Neem. 9. 11. Ps. 74. 13.
[c] Vers. 29. Num. 33. 8. 1 Cor. 10. 1. Ebr. 11. 29.
[d] Hab. 3. 10.
[e] Ps. 77. 17. etc.
[f] Vers. 14.
[g] Vers. 16.

sa spre mare, și marea despre ziuă se [h]întoarse în puterea sa *la locul ei;* și Egiptenii fugind o întâmpinară. Așà Domnul [i]aruncă pre Egipteni în mijlocul mării. 28 Și [j]întorcându-se apa înapoi, [k]acoperì carele și pre călăreții din toată oastea lui Faraon, cari întraseră după Israeliți în mare; nici unul dintr'înșii nu mai rămase. 29 Dară [l]fiii lui Israel trecură pe uscat prin mijlocul mării și apa le-*a fost* lor perete de-a dreapta și de-a stânga.

30 Astfel [m]mântuì Domnul pre Israel în ziua aceea de mâna Egiptenilor, și Israel [n]văzù pre Egipteni morți pe țărmul mării. 31 Și Israel văzù mâna cea tare, care Domnul o arătă în contra Egiptenilor. Și poporul se temù de Domnul, și crezù lui Dumnezeu și lui Moisi, servul său.

Cântarea fiilor lui Israel.

15 Atunci [a]Moisi și fiii lui Israel cântară această cântare lui Dumnezeu, și ziseră:

Voiu [b]cântà lui Dumnezeu, că măreț s'a mărit, Pre cal și pre călăreți i-a aruncat în mare. 2 Tăria mea și [c]lauda mea *este* Dumnezeu. Și-mi fu mie mântuire. Acesta *este* Dumnezeul meu, și-l voiu lăudà pre dânsul; Dumnezeul [d]părintelui meu, și-l voiu [e]înălță pre dânsul.

3 Domnul *este* [f]răsboinic mare. Dumnezeu *este* [g]numele lui; 4 Carele lui [h]Faraon și oastea lui a aruncat în mare: [i]Alesii și căpeteniile lui s'au afundat în Marea-Roșie. 5 [j]Adâncimea i-a acoperit pre ei, [k]Afundatu-s'au întru adâncime, ca și o piatră. 6 [l]Dreapta ta, Doamne, s'a mărit prin tărie; Dreapta ta, Doamne, a sfărâmat pre inamic. 7 Prin mărimea [m]maiestății tale, sdrobești tu pre împotrivitorii tăi; Tu trimiți mânia ta, *care*-i [n]mistuește [o]ca pre miriște. 8 [p]La suflarea nărilor tale apele s'au grămezit; Și [q]fluvii curgătoare au stat ca o movilă, Închiegatu-s'au adâncurile în mijlocul mării. 9 [r]Inamicul zicea: Voiu urmări, îi voi ajunge, Voiu [s]împărți prada, sufletul meu se va sătură de dânșii, Trage-voiu sabia mea, mâna mea îi va stârpì. 10 Tu ai [t]suflat cu suflarea ta, *și* [u]marea i-a acoperit pre dânșii, Ca plumbul s'au afundat în ape puternice. 11 [v]Cine *este* asemena ție între zei, Dumnezeului? Cine *este* ca tine [x]măreț în sfințire, Înfricoșat *în* laude, [y]făcător de minuni? 12 Întins-ai [z]dreapta ta, *și* pământul i-a înghițit pre dânșii. 13 Tu prin îndurarea ta ai [a]condus poporul acesta, *pre care* l-ai mântuit, Și cu puterea ta *îl* îndreptai la [b]locuința ta cea sfântă.

14 [c]Auzit-au popoarele, *și* s'au cutremurat, [d]Tremur a cuprins pre locuitorii Palestinei. 15 [e]Atunci se turburară [f]domnitorii Edomului. Cutremur a cuprins pre [g]puternicii din Moab; Se topiră [h]toți locuitorii Canaanului. 16 [i]Să cadă preste dânșii mare cutremur și frică, De mărirea brațului tău să stee amuțiți [j]ca piatră. Până ce va trece poporul tău, Doamne; Până ce va trece poporul, *pre* [k]*care* tu *l*-ai răscumpărat. 17 Să-i duci pre dânșii, și să-i [l]plantezi pe muntele moștenirii tale. *În* locul *pre care* tu *l*-ai gătit ție spre locuință, Doamne, *În* [m]sanctuarul, *pre care* mâinile tale l-au așezat, Doamne! 18 [n]Domnul va împărăți pururea și în veci.

19 Căci [o]caii lui Faraon, cu carele sale, și cu călăreții săi întrară în mare, și [p]Dumnezeu aduse iarăși preste dânșii apa mării; dară fiii lui Israel trecură pe uscat prin mijlocul mării.

20 Și Maria, [q]profeteasa, [r]sora lui Aaron, [s]luă în mâna sa timpan; și toate femeile ieșiră după dânsa [t]cu timpane și

---

h Ios. 4. 18.
i Cap. 15. 1. 7.
j Hab. 3. 8, 13.
k Ps. 106. 11.
l Vers. 22.
m Ps. 106. 8, 10.
n Ps. 58. 10.
Capul 15.
a Iudc. 5. 1.
Ps. 106. 12.
b Vers. 21.
c Deut. 10. 21.
Ps. 18. 2
Isa. 12. 2.
d Cap. 3. 15, 16.
e 2 Sam. 22. 47.
Ps. 99. 5.
f Ps. 24. 8.
g Cap. 6. 3.
h Cap. 14. 28.
i Cap. 14. 7.
j Cap. 14. 28.
k Neem. 9. 11.
l Ps. 118. 15, 16.
m Deut. 33. 26.
n Ps. 59. 13.
o Isa. 5. 24.
p Cap. 14. 21.
Iov. 4. 9.
2 Thes. 2. 8.
q Ps. 78. 13.
Hab. 3. 10.
r Iudc. 5. 30.
s Fac. 49. 27.
Luc. 11. 22.
t Cap. 14. 21.
Ps. 117. 18.
u Vers. 5.
v 2 Sam. 7. 22.
1 Reg. 8. 23.
Ps. 71. 19.
Ier. 10. 6.
x Isa. 6. 3.
y Ps. 77. 14.
z Vers. 6
a Ps. 77. 15, 20.
b Ps. 78. 54.
c Num. 14. 14.
Ios. 2. 9. 10.
d Ps 48. 6.
e Fac. 36. 40.
f Deut. 2. 4.
g Num. 22. 3.
Hab. 3. 7.
h Ios. 5. 1.
i Deut. 2. 25.
j 1 Sam. 25. 37.
k Cap. 19. 5.
Ier. 31. 11.
Tit. 2. 14.
1 Pet. 2. 9.
l Ps 44. 2.
m Ps. 78. 54.
n Ps. 10. 16.
Isa. 57. 15.
o Cap. 14. 23.
Prov. 21. 31.
p Cap. 14 28.29.
q Iudc. 4. 4.
r Num. 26. 59.
s 1 Sam. 18. 6.
t Iudc. 11. 34.

în chor. 21 Şi Maria le [u]răspunse lor: [v]Cântaţi Domnului, că măreţ s'a mărit, Pre cal şi pre călăreţi i-a aruncat în mare.

Întrarea în pustiu. Mara şi Elim.

22 Şi Moisi rădică pre fiii lui Israel dela Marea-Roşie, şi se duseră spre pustiul [x]Şur; şi merseră trei zile prin pustiu, şi apă nu aflau. 23 Şi ajunseră la [y]Mara; dară ei nu putură bea apă din Mara, că *eră* amară; deaceea se cheamă numele locului aceluia Mara. 24 Şi poporul [z]murmură în contra lui Moisi, zicând: Ce vom bea? 25 Atunci el [a]strigă cătră Domnul; şi Domnul îi arătă lui un lemn, [b]şi-l aruncă în apă, şi apa se îndulcì. Acolo [c]puse *Domnul poporului* legi şi judecăţi, şi acolo îl şi [d]cercă pre el. 26 Şi zise: [e]de vei ascultà de cuvântul Domnului Dumnezeului tău, şi vei face ceeace este drept în ochii lui, şi vei luà în urechi ordinile lui, şi vei păzì toate legile lui, eu asupra ta nu voi aduce nici o [f]boală din acele ce am adus asupra Egiptului, că eu *sunt* Dumnezeul, [g]care te vindec pre tine.

27 Şi veniră la Elim, unde *erau* douăsprezece fântâni de apă, şi şaptezeci de palmi; şi tăbărîră lângă apă.

Dăruirea Manei şi a prepeliţilor.

16 Şi [a]plecând ei din Elim, veniră toată comunitatea fiilor lui Israel în pustiul [b]Sin, care *este* între Elim şi Sinai, în ziua cincisprezecea a lunii a doua dela ieşirea lor din pământul Egiptului. 2 Şi toată comunitatea fiilor lui Israel [c]murmură în contra lui Moisi şi a lui Aaron în pustiu: 3 Şi le ziseră lor fiii lui Israel: 3 [d] Mai bine să fi murit de mâna Domnului în pământul Egiptului, [e]când şedeam lângă oalele cu carne, *şi* mâncam pâne de ne săturam; că ne-aţi adus în pustiul acesta, ca toată adunarea aceasta să o omoriţi cu foame.

4 Şi Dumnezeu zise lui Moisi: Iată eu voiu face să plouă vouă [f]pâne din cer, şi poporul să iesă ziua, şi să adune cât îi va fi de ajuns pentru acea zi, ca să-i [g]cerc pre ei, dacă umblă în legea mea, sau nu. 5 Şi va fi, că în a şasea zi să pregătească aceeace vor fi adus; şi [h]va fi îndoit mai mult din aceeace adunau ei pentru o zi.

6 Şi Moisi şi Aaron ziseră tutulor fiilor lui Israel: [i]De seară veţi cunoaşte, că Dumnezeu v'a scos pre voi din pământul Egiptului: 7 Şi mâne veţi vedeà [j]mărirea Domnului; că el a auzit murmurarea voastră contra lui Dumnezeu; că noi [k]ce *suntem*, de murmuraţi contra noastră? 8 Şi Moisi zise: Când Dumnezeu vă va da carne să mâncaţi, şi dimineaţa pâne să vă săturaţi, *va fi semn*, că Dumnezeu a auzit murmurile voastre, cu care murmuraţi contra lui; că noi ce *suntem*? murmurile voastre nu *sunt* contra noastră, ci [l]contra lui Dumnezeu. 9 Şi Moisi zise lui Aaron: zi cătră toată comunitatea fiilor lui Israel: [m]Apropiaţivă înaintea lui Dumnezeu, că a auzit murmurile voastre.

10 Şi a fost, când vorbià Aaron cătră toată comunitatea fiilor lui Israel, se uitară spre pustiu, şi iată! mărirea Domnului se [n]arătă în nor. 11 Şi Dumnezeu vorbià cătră Moisi, zicând: 12 [o]Am auzit murmura fiilor lui Israel: spune lor, zicând: [p]Între amândouă serile veţi mâncà carne, şi [q]dimineaţa vă veţi săturà de pâne, şi veţi cunoaşte că eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

13 Şi seara veniră [r]prepeliţe de acoperiră tabăra, iar dimineaţa zăceà un strat de [s]rouă împrejurul taberii. 14 Iar după ce acel strat de rouă dispărù, iată deasupra feţii pământului, [t]ceva mărunt, desghiocat, mărunt ca bruma pe pământ. 15 Şi fiii lui Israel văzând, ziseră unul cătră altul: Man hu, că ei nu ştiau ce *lucru este* acela. Şi Moisi le-a zis: [u]Aceasta *este* pânea, care va dat-o

---

[u] 1 Sam. 18. 7.
[v] Vers. 1.
[x] Fac. 16. 7.
[y] Num. 33. 8.
[z] Cap. 16. 2.
[a] Cap. 14. 10. Ps. 50. 15.
[b] 2 Reg. 2. 21.
[c] Ios. 24. 25.
[d] Cap 16. 4. Deut. 8. 2, 16.
[e] Deut. 7. 12. 15.
[f] Deut. 28. 27, 60.
[g] Cap. 23. 25. Ps. 41. 3. 4.

Capul 16.

[a] Num. 33. 10, 11
[b] Ezec. 30. 15.
[c] Cap. 15. 24. 1 Cor. 10. 10.
[d] Plân. 4. 9
[e] Num. 11. 4. 5.
[f] Ps. 78. 24. 25. Ioan. 6. 31, 32.
[g] Cap. 15. 25.
[h] Vers. 22.
[i] Vers. 12. 13.
[j] Vers. 10. Isa. 35. 2. Ioan 11. 4, 40.
[k] Num. 16. 11.
[l] 1 Sam. 8. 7. Luc. 19. 16. Rom. 13. 2.
[m] Num. 16. 16.
[n] Vers. 7. 1 Reg. 8. 10, 11.
[o] Vers. 8.
[p] Vers. 6.
[q] Vers. 7.
[r] Num. 11. 31. Ps. 78. 27, 28.
[s] Num. 11. 9
[t] Num. 11. 7. Deut. 8. 3. Ps. 78. 24.
[u] Ioan 6. 31, 49, 58. 1 Cor. 10. 3.

Dumnezeu spre mâncare. 16 *Şi* acesta *e* cuvântul, care l-a poruncit Dumnezeu: Strângeţi dintr'însa, fiecare dupre mâncarea sa, de cap câte [v] un gomer; *dupre* numărul sufletelor voastre, câte le aveţi fiecare *în* cortul său, să luaţi. 17 Şi fiii lui Israel făcură aşà, şi culeseră unul mai mult, altul mai puţin. 18 Şi după ce *o* măsurară cu gomerul, nici [x] cel ce strânse mai mult, n'avù mai mult; nici cel ce strânse mai puţin, n'avù mai puţin; *ci* fiecare strânse dupre mâncarea sa. 19 Şi Moisi zise *către dânşii*: Nimenea să nu lase dint'aceasta până a doua zi. 20 Dară nu ascultară de Moisi, ci lăsară unii până a două zi, şi aceasta făcù vermi şi se împuţì; şi Moisi se mâniè pre ei foarte. Aşà ei culeseră in toată dimineaţa, fiecare dupre mâncarea sa: şi încălzindu-se soarele, se topià.

22 Şi în ziua a şasea ei culeseră pâne îndoită, de cap câte două gomere. Şi toţi mai marii comunităţii veniră şi spuseră lui Moisi. 23 Şi el răspunse lor: Aceasta *este accea* ce a zis Domnul: Mâne *este* [y] răpaus, sabat sfânt Domnului; Coaceţi azi ce aveţi să coaceţi, şi fierbeţi ceeace aveţi să fierbeţi: şi tot ce va întrece, strângeţi, păstrând pentru mâne. 24 Şi ei *rămăşiţa* o strânseră până a doua zi, după cum le poruncise Moisi; şi nu se [z] împuţì, nici vermi nu se făcură într'însa. 25 Atunci zise Moisi: Mâncaţi aceasta astăzi, că astăzi *este* sabatul Domnului; aceasta nu veţi aflà astăzi pe câmp. 26 În [a] şase zile să o culegeţi, iar a şaptea zi *este* sabat, în care nu va fi nimic. 27 Şi a şaptea zi ieşiră *unii* din popor să culeagă, şi nu aflară. 28 Atunci zise Dumnezeu lui Moisi: Până când veţi [b] respinge de a păzì ordinile mele şi legile mele? 29 Vedeţi, pentru că Dumnezeu v'a dat vouă sabatul, pentru aceea vă dă el vouă în ziua a şasea pâne pentru două zile; se şeadă fiecare a casă, şi nimenea să nu iasă din locul său în ziua a şaptea. 30 Şi aşà poporul răpauză în ziua a şaptea. 31 Şi casa lui Israel chemă numele ei Mana. Şi [c] ea *seamănă* cu sămânţa de coriandru, alb, şi *aveà* gustul de turtă cu miere.

32 Şi Moisi zise: Aceasta *este* ce a poruncit Dumnezeu: Umpleţi un gomer de ea, spre a o păstrà pentru generaţiunile voastre, ca să vadă pânea cu care v'am nutrit eu pre voi în pustiu, după ce v'am scos pre voi din pământul Egiptului. 33 Deci Moisi zise lui Aaron: [d] Ia un vas, şi pune într'insul un gomer plin de mană, şi o aşează pre ea înaintea lui Dumnezeu, spre a se păstrà pentru generaţiunile voastre. 34 Şi cum poruncise Domnul lui Moisi, aşà puse Aaron *vasul cu mană* [e] înaintea mărturii, ca să se păstreze. 35 Iar fii lui Israel mâncară mână [f] patru zeci de ani, până ce veniră în pământul locuit; mană mâncară ei, până ce ajunseră la hotarele pământului Canaan. 36 Iar un gomer *este* a zecea *parte* din Efă.

Dumnezeu trimete apă din stâncă.

17 Şi [a] toată comunitatea fiilor lui Israel plecă din pustiul Sin în călătoriile lor, dupre ordinul lui Dumnezeu, şi tăbărîră în Refidim; şi poporul n'*aveà* acolo apă se beà. 2 [b] Şi poporul se certă cu Moisi, şi-i ziceà: Dă-ne apă să bem! şi Moisi le zise: Pentru ce vă certaţi cu mine? pentru ce [c] ispitiţi pre Dumnezeu? 3 Şi poporul însetoşà acolo de apă; şi poporul [d] murmură contra lui Moisi, şi zise: Pentru ce ne-ai scos pre noi din Egipt, ca să ne omori cu setea, pre noi, pre pruncii noştri, şi vitele noastre?

4 Şi Moisi [e] strigă către Dumnezeu, zicând: Ce să fac eu cu poporul acesta? că puţin de nu m'a [f] ucis cu pietri. 5 Şi Dumnezeu zise lui Moisi: [g] Treci înaintea poporului, şi ia cu tine din bătrânii lui Israel, şi toiagul tău cu care [h] ai lovit fluviul îţi ia în mâna ta şi

---

v Vers. 36.
x 2 Cor. 8. 15.
y Fac. 2. 3. Cap. 20. 8.
z Vers. 20.
a Cap. 20. 9. 10.
b 2 Reg. 17. 14. Ps. 78. 10. 22.
c Num. 11. 7. 8.
d Ebr. 9. 4.
e Cap. 25.16,21. Num 17. 10. Deut. 10 5.
f Num. 33. 38. Neem. 9.20,21.

Capul 17.
a Cap. 16. 1.
b Num. 20. 3, 4.
c Deut. 6. 16. Mat. 4. 7. 1 Cor. 10. 9.
d Cap. 16. 2.
e Cap. 14. 15.
f 1 Sam. 30. 6.
Ioan. 8 59.
g Ezec. 2. 6.
h Cap. 7. 20.

mergi. 6 [i]Iată eu voiu stà acolo înaintea ta pe piatră în Horeb, și tu vei lovì piatra, și dintr'însa va ieși apă, ca să beà poporul. Deci Moisi făcù așà în văzul bătrânilor lui Israel. 7 Și numele locului îl chemă [j]Massa și Meriba, din cauza certei fiilor lui Israel, și pentru că ei au ispitit pre Domnul, zicând: Oare este Domnul între noi, au nu?

Învingerea Amalechiților.

8 [k]Atunci venì Amalech, și se bătù cu Israel la Refidim. 9 Și Moisi zise lui [l]Iosua: Alege-ne bărbații, și ieși de te luptă cu Amalech, *și* eu mâne voiu stà pe vârful dealului, și [m]toiagul lui Dumnezeu *va fi* în mâna mea. 10 Și Iosua făcù precum îi zise Moisi, Aaron și Hur se suiră pe vârful dealului. 11 Și a fost când Moisi își [n]rădică mânile, atunci, învingeà Israel, și când își lăsà el în jos mânile, învingeà Amalech. 12 Și mânile lui Moisi îngreuindu-se, luară o piatră, și *o* puseră sub dânsul, și el șezù pre ea. Și Aaron și Hur îi țineà mânile lui, unul de o parte și altul de alta; și *astfel* mânile lui stătură răzimate până la apusul soarelui. 13 Și Iosua zdrobì pre Amalech și poporul său cu ascuțitul sabiei. 14 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [o]Scrie aceasta într'o carte *spre* amintire, și spune în urechile lui Iosua, că [p]eu voiu stânge de tot amintirea lui Amalech de sub cer. 15 Și Moisi zidì altar, și chemă numele lui Iehova Nissi. 16 Și zise: Fiindcă mâna înălță contra tronului Domnului, Domnul se va luptà contra lui Amalech din generațiune în generațiune.

Ietro cercetează pre Moisi, și-l sfătuește pre dânsul.

18 Iar [a]Ietro, preotul din Madian, socrul lui Moisi, auzind toate câte [b]Dumnezeu făcuse lui Moisi și lui Israel poporul său: scoțând Domnul pre Israel din Egipt; 2 Ietro, socrul lui Moisi luă pre Sepfora, femeia lui Moisi, după ce el o retrimise pre dânsa: 3 Și pre cei [c]doi fiii ai ei, din cari unul se [d]chemă Ghersom, că *Moisi* zise: Străin am fost eu în pământ străin. 4 Și celalt se chemă Eliezer, că *el zise*: Dumnezeul părintelui meu *mi-a fost* ajutor, și m'a scăpat de sabia lui Faraon. 5 Și Ietro, socrul lui Moisi, venì la Moisi, cu fiii lui și femeia sa, în pustiu unde tăbărîse, lângă [e]muntele lui Dumnezeu; 6 Și zise lui Moisi: Eu Ietro, socrul tău, vin la tine, și femeia ta și cei doi fiii ai ei cu dânsa. 7 Atunci Moisi [f]ieșì socrului său întru întâmpinare, și se plecă, și-l [g]sărută, întrebându-se unul pre altul de sănătate; și întrară în cort.

8 Și Moisi, spuse socrului său, toate câte a făcut Dumnezeu lui Faraon și Egiptenilor pentru Israel: *și* toate nevoile câte le-au aflat pe cale, și *cum* i-a [h]scăpat pre dânșii Dumnezeu. 9 Și Ietro se bucură de tot binele ce făcù Domnul cu Israel, că l-a scăpat din mâna Egiptenilor. 10 Și Ietro zise: [i]Binecuvântat *să fie* Domnul, care v'a scăpat pre voi din mâna Egiptenilor și din mâna lui Faraon, *și* care a mântuit pre acest popor de sub puterea Egiptenilor! 11 Acum cunosc eu, că Dumnezeu *este* [j]mai mare decât toți zeii, [k]că a triumfat contra semeției lor [l]trufii. 12 Și Ietro, socrul lui Moisi, aduse arderi de tot și *alte* sacrificii lui Dumnezeu: și Aaron și toți bătrânii lui Israel, veniră să mănânce pâne cu socrul lui Moisi, [m]înaintea lui Dumnezeu.

Întemeierea judecătorilor.

13 Și a doua zi șezù Moisi, ca să judece pre popor; și poporul stete înaintea lui Moisi de dimineața până seara. 14 Și văzând, socrul lui Moisi, toate câte făceà el poporului, zise: Ce *este* aceasta ce faci tu cu poporul? Pentru ce șezi singur, și tot poporul stă împrejurul tău de dimineața până seara? 15 Și Moisi, răspunse socrului său: [n]Poporul vine la

---

i Num. 20. 10. 11. *j* Num. 20. 13. Ps. 81. 7. Ebr. 3. 8. *k* Fac. 36. 12. *l* Fapt. 7. 45. Ebr. 4. 8. *m* Cap. 4. 20. *n* Iac. 5. 16. *o* Cap. 34. 27. *p* Num. 24. 20. 1 Sam. 15. 3, 7. Ezra 9. 14. —

Capul 18.
a Cap. 2. 16. *b* Ps. 44. 1. *c* Fapt. 7. 29. *d* Cap. 2. 22. *e* Cap. 3. 1, 12. *f* Fac. 14. 17. 1 Reg. 2. 19. *g* Fac. 29. 13. *h* Ps. 78. 42. *i* Fac. 14. 20. 2 Sam. 18. 28. Luc. 1. 68. *j* 2 Cron. 2. 5. Ps. 95. 3. *k* Cap. 1. 10, 16. 22 *l* 1 Sam. 2. 3. Neem. 9. 10, 16, 29. *m* Iov. 40. 11, 12. Deut. 12. 7. 1 Cor. 10. 18. 21. 31. *n* Lev. 24. 12.

mine, ca să întrebe de *judecata lui* Dumnezeu. 16 Când au ei [o] o pricină, vin la mine; și eu judec între unul și între altul, și-*i* [p] învăț *pre ei* poruncile lui Dumnezeu și legile sale.

17 Atunci socrul lui Moisi, îi zise: Nu *este* bine lucrul, care faci. 18 Prea te ostenești, și tu și tot poporul acesta, care *este* cu tine: acest lucru *este* prea greu pentru tine: [q] tu nu-l vei puteà face singur. 19 Acum ascultă vocea mea; eu îți voiu da sfat, și [r] Dumnezeu va fi cu tine. Tu fii [s] pentru popor înaintea lui Dumnezeu, și tu le [t] poartă pricinele *lor* cătră Dumnezeu; 20 Și-i [u] învață poruncile *lui Dumnezeu* și legile lui, și le arată lor [v] calea, pe care au să meargă, și [x] faptele, care au să le facă: 21 Și tu din tot poporul îți alege oameni [y] vrednici, [z] temători de Dumnezeu: [a] oameni ai adevărului, [b] cari să urască lăcomia; și-*i* pune preste dânșii capi preste o mie, capi preste o sută, capi preste cincizeci, și capi preste zece. 22 Aceștia să judece poporul [c] în tot timpul, [d] și să fie, *ca* toate pricinele cele mari să ți-le aducă ție, și toate pricinele mici să le judece ei. Și sarcina ta se va ușurà, dacă [e] ei *o* vor purtà împreună cu tine. 23 De vei face lucrul acesta, și Dumnezeu de-ți va porunci, atunci tu vei [f] puteà sta, și tot poporul acesta va puteà ajunge cu pace la [g] locul său.

24 Și Moisi ascultă de cuvântul socrului său, și făcù toate câte zise el. 25 [h] Și Moisi alese din tot Israelul bărbați vrednici, și-i puse capi preste popor, capi preste o mie, capi preste o sută, capi preste cincizeci, și capi preste zece. 26 Și aceștia [i] judecară pre popor în tot timpul: [j] pricinele cele grele le aduceau lui Moisi, iar pre toate pricinele cele mici le judecau ei. 27 Și Moisi lăsă pre socrul său, care se duse la pământul lui.

Tăbărîrea la Sinai.

19 În *întâia zi* din luna a treia, după ieșirea fiilor lui Israel din Egipt, tot într'aceiaș zi [a] veniră ei *în* pustiul Sinai. 2 Și ei plecară dela [b] Refidim, și veniră *în* pustiul Sinai, și tăbărîră în deșert; Israel, *zic*, tăbărîră acolo în dreptul [c] muntelui. 3 Și [d] Moisi se suì la Dumnezeu. Și Domnul îl [e] chemă din munte, zicând: Așà să vorbești casei lui Iacob, și să dai în știre fiilor lui Israel: 4 [f] Voi ați văzut ceeace am făcut Egiptenilor, și *cum* [g] v'am purtat pre voi *ca* pe aripi de vultur, și v'am adus la mine. 5 [h] Acum de veți ascultà de vocea mea, și veți păzì legământul meu, [i] veți fi mie popor ales între toate popoarele, că [j] al meu *este* tot pământul: 6 Și-mi veți fi mie [k] imperiu preoțesc, și [l] națiune sfântă. Aceste *sunt* cuvintele ce le vei vorbì fiiilor lui Israel.

7 Deci Moisi venì, și chemă pre bătrânii poporului, și puse înaintea lor toate aceste cuvinte, cari îi poruncise Dumnezeu. 8 Și [m] tot poporul răspunse într'una, și zise: Toate vom face câte a zis Dumnezeu. Și Moisi, reîntoarse lui Dumnezeu cuvintele poporului.

9 Și Dumnezeu, zise lui Moisi: Iată eu voiu venì la tine [n] în nor des, [o] pentru ca poporul să audă, când voiu vorbì eu cu tine, și să [p] creadă ție în veci.

Pregătirea pentru a primì legea.

10 Și Moisi reîntoarse Domnului cuvintele poporului. Și Domnul, zise lui Moisi: Mergi la popor, ca să-i [q] sfințești pre ei astăzi și mâne, și ei să-și [r] spele vestmintele lor; 11 Și să fie gata pentru a treia zi: că în ziua a treia [s] se va coborî Domnul pe muntele Sinai, în văzul a tot poporul. 12 Și vei pune îngrădiri poporului jur împrejur, și-*i* vei zice: Feriți-vă *să nu* vă suiți pe acest munte, nici să vă atingeți de marginea lui, *că*

---

o Cap. 23. 7. Deut. 17. 8. 2 Sam. 15. 3. Fapt. 18. 15.
p Lev. 24. 15. Num. 15. 35.
q Num. 11. 14. 17. Deut. 1. 9. 12.
r Cap. 3. 12
s Cap. 4. 16.
t Num. 27. 5.
u Deut. 4. 1. 5.
v Ps. 143. 8.
x Deut. 1. 18.
y Vers. 25. Deut. 1. 15, 16. Fapt. 6. 3.
z Fac. 42. 18. 2 Sam. 23. 3.
a Ezec. 18. 8
b Deut. 16. 19.
c Vers. 26.
d Vers. 26. Lev. 24. 11. Num. 15. 33.
e Num. 11. 17.
f Vers. 18.
g Fac. 18. 33.
h Deut. 1. 15. Fapt. 6. 5.
i Vers. 22.
j Iov. 29. 16.

Capul 19.

a Num. 33. 15.
b Cap. 17. 1, 8.
c Cap. 3. 1, 12.
d Cap. 20. 21.
e Cap. 3. 4.
f Deut. 29. 2.
g Deut. 32. 11.
h Deut. 5. 2.
i Deut 4. 20. Ps. 135. 4.
j Cap. 9. 29. Deut. 10. 14. Iov. 41. 11. Ps. 24. 1. 1 Cor 10 26,28.
k Deut. 33.2,3,4. 1 Pet. 2. 5, 9.
l Lev. 20. 24,26. Isa. 62. 12. 1 Cor. 3. 17. 1 Thes. 5. 27.
m Cap. 24. 3. 7.
n Vers. 16. Cap. 20. 21. Deut. 4. 11. Ps. 18. 11. 12. Mat. 17. 5.
o Deut. 4. 12,36. Ioan. 12.29.30.
p Cap. 14. 31.
q Lev. 11. 44,45.
r Vers. 14.
s Vers. 16, 18.

[t] tot care se va atinge de munte, acela se va omorî. 13 Nici o mână nu se va atinge de dânsul, că, *de se va atinge cinevà*, se va ucide cu pietri, sau se va săgetà; *fie* vită, *fie* om, nu va trăi. Când [u] cornul va sunà cu încordare atunci se vor suì pe munte.

14 Şi Moisi se pogorî depe munte la popor, şi [v] sfinţì pre popor, şi ei îşi spălară vestmintele lor. 15 Şi el zise poporului: [x] Fiţi gata în ziua a treia; [y] de femeie să nu vă apropiaţi.

Ivirea lui Dumnezeu pe muntele Sinai.

16 Şi după trei zile, dimineaţa se făcură [z] tunete şi fulgere, şi un [a] nor gros pe munte, şi un mare [b] sunet de trâmbiţă; şi tot poporul cel din tabără [c] se cutremură. 17 Şi [d] Moisi scoase pre popor din tabără spre întimpinarea lui Dumnezeu, şi ei rămaseră sub poalele muntelui. 18 [e] Iar muntele Sinai fumegà tot; căci Dumnezeu se pogorîse pe dânsul [f] în foc; [g] şi fumul lui se suì ca şi fumul cuptorului; şi [h] tot muntele se cutremură foarte. 19 Şi [i] sunetul trâmbiţei mergeà întărindu-se; [j] Moisi vorbià, şi [k] Dumnezeu răspundeà lui cu vocea.

20 Şi Dumnezeu se pogorî pe muntele Sinai, pe vârful muntelui; şi Dumnezeu chemà pre Moisi în vârful muntelui, şi Moisi se suì.

21 Şi Dumnezeu, zise lui Moisi: Pogoară-te şi spune poporului, să nu străbată la Dumnezeu [l] ca să-*l* vază, ca nu mulţi dintr'înşii să cadă. 22 Chiar şi preoţii, cei ce se apropie de Domnul, [m] să se sfinţească; ca nu cumvà [n] să se arunce asupra lor Dumnezeu. 23 Şi Moisi zise lui Dumnezeu: Poporul nu se poate suì pe muntele Sinai, că tu niai spus, zicând: Pune îngrădiri împrejurul muntelui, şi-l sfinţeşte pre el. 24 Şi Dumnezeu zise cătră dânsul: Mergi, pogoară-te, şi *apoi* te suie tu şi Aaron cu tine; iar preoţii şi poporul să nu străbată să se suie la Dumnezeu, ca el să nu se arunce asupra lor. 25 Şi Moisi se pogorî la popor, şi le spuse *toate*.

Cele zece porunci sfinte.

20 Şi Dumnezeu cuvântà [a] toate acestе cuvinte, zicând: 2 [b] Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul tău, care te-am scos pre tine [c] din pământul Egiptului, din casa robiei. 3 [d] Să nu aibi alţi zei, afară de mine.

4 [e] Să nu-ţi faci ţie chip cioplit, nici *altă* asemănare *de cele* ce *sunt* în cer sus, sau jos pe pământ, său în apă sub pământ: 5 [f] Să nu te închini înaintea lor, nici să slujeşti lor; că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul tău, Dumnezeu [g] gelos, [h] care păcatele părinţilor pedepsesc în fii până într'a treia şi a patra *generaţiune* acelor cari mă urăsc pre mine; 6 Şi [i] care fac milă până la a mia generaţiune, celor ce mă iubesc şi păzesc poruncile mele.

7 [j] Să nu iei numele Domnului, Dumnezeului tău în deşert; că Dumnezeu [k] nu va lăsà nepedepsit pre acela, care va luà numele lui în deşert.

8 [l] Adu-ţi aminte de ziua sabătului, ca să o sfinţeşti pre ea! 9 [m] Şase zile vei lucrà, şi-ţi vei face toate lucrurile tale. 10 Iar ziua a [n] şaptea sabatul, *este* Domnului Dumnezeului tău; nu vei face *într'însa* nici un lucru, nici tu, nici servul tău, nici serva ta, nici vre-o vită a ta, [o] nici străinul tău, care *locueşte* în lăuntrul porţilor tale; 11 Că [p] *în* şase zile a făcut Dumnezeu cerul şi pământul, şi marea, şi tot ce *este* într'însele, şi în ziua a şaptea a repausat; pentru acea binecuvântà Dumnezeu ziua sabatului, şi o sfinţì pre ea.

12 [q] Onorează pre părintele tău şi pre mamă ta, pentru ca zilele tale să fie

[t] Ebr. 12. 20.
[u] Vers. 16, 19.
[v] Vers. 10.
[x] Vers. 11.
[y] 1Sam. 21. 4,5. 1 Cor. 7. 5.
[z] Ps. 77. 18.
[a] Vers. 9.
[b] Apoc. 1. 10.
[c] Ebr. 12. 21.
[d] Deut. 4. 10.
[e] Deut. 4. 11. Judc. 5. 5. Ps. 68. 7, 8. Hab. 3. 3.
[f] Cap. 3, 2. 2 Cron. 7. 1, 2, 3.
[g] Fac. 15. 17. Ps. 144. 5.
Apoc. 15. 8.
[h] Ps. 68. 8. Ier. 4. 24. Ebr. 12. 26.
[i] Vers 13.
[j] Ebr. 12. 21.
[k] Neem. 9. 13.
[l] Cap. 3. 5.
[m] Lev. 10. 3.
[n] 2 Sam. 6. 7, 8.
Capul 20.
[a] Deut. 5. 22.
[b] Lev. 26. 1, 13. Ps. 81. 10. Osea 13. 4.
[c] Cap. 13. 3.
[d] Deut. 5. 7. 2 Reg. 17. 35. Ier. 25. 6.
[e] Lev. 26. 1. Deut. 4. 16. Ps. 97. 7.
[f] Cap. 23. 24. Ios. 23. 7. Isa. 44. 15, 19
[g] Cap. 34 14. Deut. 4. 24. Ios. 24. 19 Nah. 1. 2.
[h] Cap. 34. 7. 1 Reg. 21. 29. Iov. 5. 4. Ps. 79. 8. Isa. 14. 20, 21. Ier. 2. 9.
[i] Cap. 34. 7. Deut. 7. 9. Rom. 11. 28.
[j] Cap. 23. 1. Deut. 5. 11. Mat. 5. 33.
[k] Mic. 6. 11.
[l] Cap. 31. 13.14. Deut. 5. 12.
[m] Cap. 23. 12. Lev. 23. 3. Ezec. 20. 12. Luc. 13. 14.
[n] Fac. 2. 2, 3.
[o] Neem. 13. 16. 17, 18, 19.
[p] Fac. 2. 2.
[q] Cap 21. 26. Deut. 5. 16. Ier.35.7.18,19. Mat. 15. 4. Efes. 6. 2.

multe pe pământul, pre care-l dă ţie Domnul, Dumnezeul tău.

13 [r] Să nu ucizi.

14 [s] Să nu preacurveşti.

15 [t] Să nu furi.

16 [u] Să nu mărturiseşti mărturie mincinoasă asupra aproapelui tău.

17 [v] Să nu poftesti casa aproapelui tău: [x] să nu poftesti femeia aproapelui tău, nici servul lui, nici serva sa, nici boul lui, nici asinul lui, nici nimica din cele ce *sunt* ale aproapelui tău.

18 Şi [y] tot poporul [z] vedeà tunetele şi fulgerile şi sunetul trâmbiţii şi muntele [a] fumegând. Şi poporul văzând *acestea*, se cutremură şi stà departe; 19 Şi zise către Moisi: [b] Vorbeşte tu cu noi, şi noi vom ascultà; şi [c] să nu vorbească Dumnezeu cu noi, ca nu cumvà să murim. 20 Şi Moisi zise către popor: [d] Nu vă temeţi, [e] că Dumnezeu a venit, ca să vă cerce pre voi, şi [f] ca temerea lui să fie între voi, ca să nu păcătuiţi.

21 Şi poporul stà departe, iar Moisi se apropiè de [g] negura în care *erà* Dumnezeu.

Lege despre altar.

22 Şi Dumnezeu, zise lui Moisi: Aşà vei zice fiilor lui Israel: Voi aţi văzut, că eu [h] din cer am vorbit cu voi. 23 Să nu vă faceţi vouă *zei* [i] afară de mine: zei de argint, zei de aur să nu faceţi vouă.

24 Fă mie altar de pământ, şi-mi sacrifică pe dânsul arderile tale de totşi jertfele de bucurie, [j] oile tale şi boii tăi. În tot [k] locul ori-unde voiu aşezà amintirea numelui meu, voiu venì la tine, şi te voiu [l] binecuvântà. 25 [m] Iar de vei face mie altar de peatră, să nu-l zideşti din pietri cioplite: căci, cum vei pune ferul tău preste dânsul, îl pângăreşti. Nici să nu te sui pe trepte la altarul meu, ca să nu se descopere goliciunea ta.

Legi de robie.

21 Şi acestea *sunt* legile pre care le vei [a] pune înaintea lor:

2 [b] De vei cumpărà rob Ebreu, el să-ţi servească şase ani, iar în al şaptelea să iesă el în dar. 3 De va venì singur, singur se iesă: de *va fi* bărbat al unei femei, şi femeia să iesă cu dânsul. 4 De i-a dat lui domnul său femeie, şi-i va naşte lui fii sau fete, femeia şi copiii vor fi ai stăpânului său, iar el se iese singur. 5 [c] Şi de va zice servul: Eu îmi iubesc pre domnul meu, pre femeia mea şi copii mei, nu voesc să ies liber: 6 Se-l aducă pre el domnul său înaintea [d] judecătorilor: şi să-l pună aproape de uşe sau de stâlp; şi domnul său cu o sulă [e] să-i găurească urechia lui; şi el să-i servească în veci.

7 De va [f] vinde carevà fata sa servă, ea să nu iesă [g] cum ies servii. 8 De nu va plăceà ea domnului său, după ce o luă de femeie, să o lase să se răscumpere; *dară* se nu aibă putere să o vândă la popor străin, după ce i-a fost fără credinţă.

9 Iar de o va mărità după fiul său, să facă cu dânsa după dreptul fetelor. 10 *Dară* de va luà lui şi pe alta, atunci el acesteia să nu-i împuţineze nimica din hrana ei, nici din vestmintele ei, nici din [h] petrecerea ei. 11 Iar dacă el pe aceste trei lucruri nu le va face, să iese ea în dar fără argint.

Legi în privinţa uciderii.

12 [i] De va lovì cinevà pe altul, şi acesta va murì, acela să se omoare. 13 Iar [j] de nu l-a pândit, ci Dumnezeu *l*-a [k] adus sub mână, [l] hotărî-voiu ţie loc, unde acesta să fugă. 14 Iar de se va sculà carevà [m] cu cuget în contra aproapelui său, spre a-l ucide pre dânsul, cu viclenie, [n] luà-vei pre acela şi dela altarul meu, ca să moară. 15 Şi cel ce

r Deut. 5. 17. Rom. 13. 9.
s Deut. 5. 18. Mat. 5. 27.
t Lev. 19. 11. Deut. 5. 19. Rom. 13. 9. 1 Thes. 4. 6.
u Cap. 23. 1. Mat. 19. 18.
v Deut. 5. 21. Hab. 2. 9. Fapt. 20. 33. Rom. 7. 7. Efes. 5. 3, 5. Ebr. 13. 5.
x Iov. 31. 9.
y Ebr. 12. 18.
z Apoc. 1. 10 12.
a Cap. 19. 18.
b Deut. 5. 27. Gal. 3. 19, 20. Ebr. 12. 19.
c Deut. 5. 25.
d 1 Sam. 12. 20. Isa. 41. 10. 13.
e Fac. 22. 1. Deut. 13. 3.
f Deut. 4. 10. Isa. 8. 13.
g Deut. 5. 5. 1 Reg. 8. 12.
h Deut. 4. 36. Neem. 9. 13.
i Cap. 32. 1, 2. 4. 1. Sam. 5. 4, 5. Ezec. 20. 39. Dan. 5. 4, 23. Zof. 1. 5.
j Lev. 1. 2.
k Deut. 12. 5, 11. 21. 1 Reg. 8. 43. 2 Cron. 6. 6. Ezra. 6. 12. Neem. 1. 9. Ier. 7. 10, 12.
l Fac. 12. 2. Deut. 7. 13.
m Deut. 27. 5. Ios. 8. 31.

Capul 21.

a Cap. 24. 3, 4. Deut. 4. 14.
b Ier. 34. 14.
c Deut. 15. 16, 17.
d Cap. 12. 12.
e Ps. 40. 6.
f Neem. 5. 5.
g Vers. 2, 3.
h 1 Cor. 7. 5.
i Fac. 9. 6. Mat. 26. 52.
j Num. 35. 22. Deut. 19. 4, 5.
k 1 Sam. 24. 4, 10. 18.
l Num. 35. 11. Ios. 20. 2.
m Num. 15. 30. Deut. 19 11, 12. Ebr. 10. 26.
n 1 Reg. 2. 28—34. 2 Reg. 11. 15.

va bate pre părintele său, sau pre muma sa, acela să se omoare.

16 Şi dacă [o] cinevà fură om, şi [p] vinde: sau de se va află [q] în mânile lui, acela să se omoare.

17 [r] Cel ce va blestemà pre părintele său, sau pre muma sa, să se omoare.

Legi privitoare la vătămarea trupului.

18 De se vor certà doi oameni, şi unul va lovì pre celàlt cu piatră, sau cu pumnul, şi nu va murì, ci *numai* va cădeà la pat, 19 De se va sculà *lovitul*, şi va umblà afară [s] pe toiag, cel ce *l*-a lovit să rămână nepedepsit, decât numai timpul cât a zăcut şi leacurile le va plătì.

20 Şi de va lovì carevà pre servul său sau pre serva sa cu toiagul, de va murì sub mâna lui, acesta se va răsbunà. 21 Iar de va mai trăì una sau două zile, nu se va răsbunà; căci [t] banul lui *este*.

22 De se vor certà bărbaţi între sine, şi vor lovì pre o femeie grea, şi de va pierde ea pruncul ei; dară *altă* vătămare nu va fi: aceia se vor supune la [u] gloabă, cât va cere-o bărbatul femeii, şi *va hotărî-o* judecătorii. 23 Iar dacă altă vătămare va fi, se va da vieaţă pentru vieaţă, 24 [v] Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior, 25 Arsură pentru arsură, rană pentru rană, umflătură pentru umflătură.

26 Iar de va lovì carevà ochiul servului său, sau ochii servei sale, şi-l va orbì, îl va lăsà pre el liber pentru ochiul lui. 27 Şi de va face să cadă dintele servului său, sau dintele servei sale, el îl va lăsà liber pentru dintele lui.

28 De va împunge un bou bărbat sau femeie, încât să moară, [x] boul acela se va ucide cu pietri, şi carnea lui nu se va mâncà; iar domnul boului *va fi* nevinovat. 29 Iar de va fi fost boul împungător de mai nainte, şi de va fi prevăzut domnul său, şi el nu l-a păzit, şi *boul* a ucis bărbat sau femeie, boul cu pietri se va ucide, şi încă şi domnul său se va omorî. 30 Iar de i-se va impune lui un preţ de răscumpărare, el de [y] răscumpărarea vieţii sale va da atâta, cât se va impune lui. 31 Iar de va împunge ficior sau fată, judecata se va face dupre această lege. 32 Şi de va împunge boul serv sau servă, să se dee stăpânului acestora [z] treizeci de sicli de argint, şi [a] boul se va ucide cu pietri.

33 Şi de va deschide carevà groapă, sau de va săpà groapă, şi nu o va acoperì, şi de va cădeà într'însa bou sau asin: 34 Domnul groapei să plătească, dând bani stăpânului lor, şi stârvul va fi al lui.

35 Şi de va împunge boul cuivà pre boul vecinului, ca acesta să moară, ei vor vinde boul cel viu, şi preţul vor împărţì; vor împărţì şi stârvul. 36 Iar de s'a ştiut, că boul şi mai înainte a fost împungător, şi domnul său nu l-a păzit, el va da bou pentru bou, iar stârvul al lui va fi.

Legi în privinţa jignirii proprietăţii aproapelui.

22 De va furà cinevà bou sau oaie, şi o va junghià, sau o va vinde, să plătească cinci boi pentru bou, şi [a] patru oi pentru oaie.

2 De se va aflà furul [b] spărgând, şi fiind lovit, va murì, [c] nu *va fi* pentru dânsul *vărsare de* sânge. 3 Iar *de se va face aceasta* după răsăritul soarelui, atunci *va fi* pentru dânsul *vărsare de* sânge; *furul* să plătească tot: şi de nu va aveà din ce, el să se [d] vândă pentru furtul său. 4 *Iar* furtul, de se va [e] aflà viu încă în mâna lui, fie bou, fie asin, fie oaie, el să-l [f] plătească îndoit.

5 De va paşte carevà ţarina sau via *altuia*, şi de-i va mânà vita sa, ca să pască în ţarina altuia, acela să plătească cu cele mai bune din ţarina sa, şi cu ce *este* mai bun din via sa.

6 De va ieşì foc, care să cuprindă spini, şi să ardă clăi de grâu tăiat, sau încă în spice, sau ţarină; cel ce a dat foc să plătească *toate*.

---

o Deut. 24. 7. p Fac. 37. 28. q Cap. 22. 4.
r Lev. 20. 9. Mat. 15. 4. s 2 Sam. 3. 29.
t Lev. 25. 45,46. u Vers. 30. v Lev. 24. 20.
Mat. 5. 38. x Fac. 9. 5. y Vers. 22.
z Mat. 26. 15. Filp. 2. 7. a Vers. 28.
Capul 22.
a 2 Sam. 12. 6. Luc. 19. 8.
b Mat. 24. 43. c Num. 35. 27. d Cap. 21. 2.
e Cap. 21. 16. f Vers. 1. 7. Prov. 6. 31.

7 De va da carevà vecinului său argint sau vase spre păstrare, și acestea se vor furà din casa lui; [g] de se va aflà furul, el să întoarcă îndoit. 8 *Iar* de nu se va aflà furul. domnul casei se va aduce [h] judecătorilor, că el n'a pus mâna pe lucrul aproapelui său. 9 În orice cauză de nedreptate, *fie* bou sau asin. său oaie, sau vestmânt sau alt lucru perdut, de care va zice *carevà*: Acesta *este* al meu; [i] cauza amândurora să vină înaintea judecătorilor, *și* acela, pre care judecătorii îl vor osândì, să plătească aproapelui său îndoit.

10 De va da carevà aproapelui său spre păzire asin, sau bou, sau oaie, sau *altă* vită, și ea va murì, sau se va stricà, sau se va răpì, fără ca nimenea să fi văzut: 11 [j] Jurământul lui Dumnezeu să fie între amândoi, că n'a pus mâna pe lucrul aproapelui său, și domnul vitei va luà *stârvul,* și *celalt* nu va plătì *nimic.* 12 [k] Iar de s'a furat din *casa* lui, el să plătească pre stăpânul aceluia. 13 De va fi fost sfâșiată, să aducă *vita* sfâșiată, *de* mărturie, *și* nu va plătì *nimic.*

14 De va luà carevà dela aproapele său *vită* împrumut, și ea se va stricà, sau va murì, și stăpânul nu *a fost* de față, *o* va plătì. 15 De față stăpânul *vitei fiind,* nu va plătì, de *a fost* un năimit, să socotească în simbrie.

16 [l] De va amăgì carevà o fecioară, încă nelogodită, și se va culcà cu dânsa, să o înzestreze, și să o ia lui de femeie. 17 Iar de nu va voì părintele ei să o dea lui, el va cumpănì argint dupre [m] zestrea fecioarei.

18 [n] Pre fermecătoare să nu o lase să trăească.

19 [o] Tot cel ce se împreună cu vită să se omoare.

20 [p] Cel ce sacrifică *altor* zei, decât numai lui Dumnezeu, să se piardă de tot.

Legi împotriva asupririi săracilor etc.

21 [q] Pre străin să nu-l strâmtorezi, nici să-l asuprești, că și voi străini ați fost în pământul Egiptului.

22 [r] Pre nici o văduvă să nu o asupriți, nici pre un orfan. 23 De-i veți asuprì, și de vor [s] strigà ei cătră mine, eu voiu [t] auzì strigarea lor; 24 Și [u] mânia mea se va aprinde, și pre voi vă voiu ucide cu sabie, și [v] femeile voastre vor rămâneà văduve, și fiii voștri orfani.

25 [x] De vei împrumutà argint poporului meu, *anume* săracului care *este* lângă tine, să nu-i fiii lui ca un cămătar, și să nu-i impună cămătă. 26 Și [y] de vei luà amanet vestmântul aproapelui tău, să-l înapoezi până la apusul soarelui; 27 Căci acesta *este* singurul lui acoperământ spre a-și *acoperì* pielea sa: în ce va dormì? Și va fi, când va [z] strigà cătră mine, eu-l voiu ascultà pre dânsul, că eu *sunt* [a] îndurător.

28 Pre [b] judecători să nu-i blestemi, și pre domnitorul poporului tău să nu-l defaimi.

29 *Cu* [c] prinoasele ariei tale, și cu ale teascului tău să nu întârzii; pre [d] întâiunăscutul dintre fiii tăi mi-l vei da. 30 [e] Așà să faci cu boul tău *și* cu oaia ta; [f] șapte zile vor fi ele cu muma lor. iar în ziua a opta mie le vei da.

31 Și voi să fiți mie oameni [g] sfinți, și [h] să nu mâncați carne sfâșiată depe câmpuri; la câni să o aruncați.

Legi privitoare la dreptate și la iubirea aproapelui.

23 Nu [a] rădicà strigare mincinoasă, și să nu dai mână cu omul rău, ca să fii martur [b] mincinos. 2 [c] Să nu urmezi pre cei mulți, spre *a face* rău; și [d] într'o judecată să nu mărturisești, abătându-te cu mulțimea, așà ca să abați *dreptatea.* 3 Nici pre cel neavut în judecata lui să nu-l părtinești.

4 [e] De vei întâlnì boul inamicului tău

---

g Vers. 4.
h Cap. 21. 6.
i Deut. 25. 1.
j Ebr. 6. 16.
k Fac. 31. 39.
l Deut 22.28,29.
m Fac. 34. 12.
n Lev. 19. 26,31. 1 Sam. 28. 3,9.
o Lev. 18. 23.
p Num. 25.2 7,8.
q Cap. 23. 9. Lev. 19. 33. Ier. 7. 6. Zech. 7. 10.
r Deut. 10. 18. Ps. 94. 6. Isa. 1. 17. 23. Ezec. 22. 7. Iac. 1. 27.
s Deut. 15. 9. Iov. 35. 9. Luc. 18. 7.
t Vers. 27. Iov. 34. 28. Ps. 18. 6. Iac. 5. 4.
u Iov 31. 23.
v Ps. 109. 9. Plâng. 5. 3.
x Lev. 25. 35,36, 37. Neem. 5. 7. Ezec. 18.8.17.
y Deut. 24.6,10, 13, 17. Prov. 20. 16. Amos. 2. 8.
z Vers. 23.
a Cap. 34. 6. Ps. 86. 15.
b Eccl. 10. 20. Fapt. 23 5. Iuda 8.
c Cap. 23.16,19.
d Cap.13.2 12.
e Deut. 15. 19.
f Lev. 22. 27.
g Cap. 19. 6. Deut. 14. 21.
h Lev. 22. 8. *Capul 28.*
a Vers. 7. Ps. 15. 3. Prov. 10. 18.
b Cap. 20. 16. Deut. 19. 16, 17, 18. Prov. 19. 5, 9, 28.
Mat. 26.59,60, 61. Fapt. 6. 11,13.
c Fac. 7. 1. Cap. 32. 1, 2. Ios. 24. 15. 1 Sam. 15. 9. Iov. 31. 34. Prov. 1.10,11, 15.
Mat. 27.24,26. Fapt. 24. 27.
d Vers. 6, 7. Lev. 19. 15. Ps. 72. 2.
e Deut. 22. 1. Iov. 31. 29. Rom. 12. 20. 1 Thes. 5. 15.

sau asinul său rătăcind, mână-l lui acasă. 5 [f] De vei vedeà asinul celui ce te urăşte pre tine, că a căzut sub sarcina sa. fereşte-te ca să nu-l laşi pre acesta numai singur, ci îl vei slobozì şi descurcà.

6 [g] Dreptatea săracului tău să nu o abaţi în judecata lui. 7 [h] De toată hotărârea nedreaptă depărtează-te! pre cel nevinovat şi drept să nu-l faci să se omoare; că [j] nu voiu da dreptate celui rău. 8 Şi [k] daruri să nu iei, că darurile orbesc şi pre cei mai luminaţi, şi întorc hotărârile celor drepţi.

9 Şi pre [l] străin să nu-l asupreşti, că voi ştiţi inima celui străin, că şi voi străini aţi fost în pământul Egiptului.

10 [m] Şase ani să sameni pământul tău, şi să strângi fructele depe dânsul. 11 Şi în anul al şaptelea să-l laşi să stee, şi să rămână nelucrat, pentru ca nevoeşii poporului tău să mănânce; Iar ce va mai rămâneà, să mănânce fiarele câmpului. Tot aşà să faci tu şi cu vita ta *şi* cu maslinişul tău.

12 În [n] şase zile să faci lucrurile tale, iar în ziua a şaptea să repausezi, pentru ca boul tău şi asinul tău să se repauseze, şi pentru ca fiul servei tale şi străinul să respire.

13 [o] Luaţi aminte la toate câte am vorbit vouă; şi [p] numele zeilor străini să nu amintiţi, şi să nu se audă din gura voastră.

14 De [q] trei ori pe an să sărbătoreşti mie. 15 [r] Sărbătoarea azimelor să o păzeşti: şapte zile vei mâncà azime, după cum am poruncit ţie, pe timpul lunei Abib; pentru că în acea *lună* ai ieşit tu din Egipt; şi înaintea mea [s] nimenea să nu se arăte cu mână goală: 16 Şi [t] sărbătoarea secerişului, a prinoaselor lucrurilor tale, pre care le-ai semănat pe câmp; şi [u] sărbătoarea culesului la sfârşitul anului, când tu ţi-ai cules bucatele tale depe câmp. 17 De [v] trei ori în an toată partea bărbătească a ta să se arete înaintea Domnului, Dumnezeului tău.

18 [x] Să nu-mi aduci sângele sacrificiului meu cu dospit, nici să rămână grăsimea sărbătoarei mele pe dimineaţă. 19 [y] Prinoasele fructelor dintâiu ale pământului tău, să le aduci în casa Domnului, Dumnezeului tău.

[z] Să nu fierbi iedul în laptele mumei sale.

Dumnezeu făgăduieşte şi porunceşte isgonirea Cananiţilor.

20 [a] Iată eu trimit îngerul meu înaintea ta, ca să te păzească pe cale, şi să te ducă în locul ce ţi-am pregătit. 21 Fereşte-te de dânsul, şi ascultă vocea lui, şi nu-l [b] mânià; că el [c] nu va iertà fărădelegile voastre; că [d] numele meu într'însul *este*. 22 Iar de vei ascultà de vocea lui, şi vei face toate câte zic eu, [e] eu voiu fi inamicul inamicilor tăi, şi împrotivitor împrotivitorilor tăi. 23 [f] Căci îngerul meu va merge înaintea ta, şi te va [g] duce în *pământul* Amoreilor, şi al Heteilor, şi al Ferezeilor, şi al Cananeilor, şi al Heveilor, şi al Iebuseilor; şi-i voiu stârpì pre dânşii. 24 Să nu te [h] închini la zeii acestora, nici să slujeşti lor, şi [i] după faptele lor să nu faci; [j] ci să-i sfărâmi pre ei, şi stâlpii lor să-i nimiceşti. 25 Ci voi să vă [k] închinaţi Domnului Dumnezeul vostru, şi [l] el va binecuvântà pânea ta şi apa ta: şi [m] eu voiu depărtà boala din mijlocul tău. 26 [n] Nu va fi femeie, care să piardă, nici stearpă în pământul tău, şi numărul zilelor tale îl voiu [o] împlinì. 27 [p] Frica mea o voiu trimite înaintea ta, şi voiu [q] turburà tot poporul, contra

[f] Deut. 22. 4.
[g] Vers. 2. Deut. 27. 19. Isa. 10. 1, 2. Ier. 5. 28. Amos. 5. 12.
[h] Vers. 1. Luc. 3. 14. Efes. 4. 25.
[i] Deut. 27. 25. Ps. 94. 21. Ier. 7. 6. Mat. 27. 4.
[j] Cap. 34. 7. Rom. 1. 18.
[k] Deut. 16. 19. 1 Sam. 8. 3. Ps. 26. 10. Prov. 15. 27. Amos. 5. 12. Fapt. 24. 26.
[l] Cap. 22. 21. Ps. 94. 6. Ezec. 22. 7. Mal. 3. 5.
[m] Lev. 25. 3, 4.
[n] Cap. 20. 8. 9. Luc. 13. 14.
[o] Deut. 4. 9. Ios. 22. 5. 1 Tim. 4. 16.
[p] Num. 32. 38. Deut. 12. 3. Ios. 23. 7. Ps. 16. 4. Osea 2. 17.
[q] Cap. 34. 23. Lev. 23. 4.
[r] Cap. 12. 15. Deut. 16. 8.
[s] Cap. 34. 20. Cap. 34. 20. Deut. 16. 16.
[t] Cap. 34. 22.
[u] Deut. 16. 13.
[v] Cap. 34. 23.
[x] Cap. 12. 8.
[y] Cap. 22. 29. Lev. 23.10,17. Num.18.12,13, Neem. 10. 35.
[z] Cap. 34. 26. Deut 14. 21.
[a] Cap. 14. 19. Num. 20. 16. Ios. 5. 13. Ps. 91. 11. Isa. 63. 9.
[b] Num. 14. 11. Ps. 78. 40, 56. Efes. 4. 30. Ebr. 3. 10, 16.
[c] Cap. 32. 34. Ios. 24. 19. Ier. 5. 7. Ebr. 3. 11. 1 Ioan 5. 16.
[d] Isa. 9. 6. Ioan 10.30,38.
[e] Fac. 12. 3. Ier. 30. 20.
[f] Vers. 20. Ios. 24. 8, 11.
[h] Cap. 20. 5.
[i] Lev. 18. 3. Deut.12.30,31.
[j] Cap. 34. 13.
[k] Deut. 6. 13. Ios. 22. 5. 1 Sam. 7. 3. Mat. 4. 10.
[l] Deut. 7. 13.
[m] Cap. 15. 26. Deut. 7. 15.
[n] Deut. 7. 14. Iov. 21. 10. Mal. 3. 10, 11.
[o] Fac. 25. 8. 1 Cron. 23. 1. Ps. 55. 23.
[p] Fac. 35. 5. Capt.15.14,16. Deut. 2, 25. Ios. 2, 9, 11.
[q] Deut. 7. 23.

căruia vei merge, și voiu face, ca toți inamicii tăi să-și întoarcă spatele dinaintea ta. 28 Și [r]voiu trimite vespi înaintea ta, cari vor alungà pre Hevei și pre Cananei și pre Hetei dinaintea ta. 29 [s]Eu nu-i voiu alungà pre ei de dinaintea ta într'un an, ca pământul să nu rămână deșert, și ca fiarele să nu se înmulțească contra ta. 30 *Cu* încetul cu încetul îi voiu alungà de dinaintea ta, până ce te vei înmulți tu, și vei luà țara în stăpânire.

31 Și [t]hotarele tale le voiu pune dela Marea-Roșie până la Marea-Filistenilor, și dela deșert până la fluviu: că voiu [u]da în mânile voastre pre locuitorii acelui pământ, ca tu să-i alungi pre dânșii de dinaintea ta. 32 [v]Să nu faci cu dânșii nici cu zeii lor legământ. 33 Ei să nu locuească în pământul tău, că nu cumvà să te tragă a păcătuì contra mea; că de te vei închinà zeilor lor, [x]aceasta va fi ție cursă.

Cartea legământului și jertfa legământului.

24 Și zise lui Moisi: Suie-te la Dumnezeu, tu și Aaron și [a]Nadab și Abih, [b]șaptezeci dintre cei mai bătrâni ai lui Israel, și să vă închinați de departe; 2 Și Moisi să se apropie [c]singur cătră Dumnezeu, iar aceia să nu se apropie, și nici poporul să nu se suie cu dânsul.

3 Și Moisi venì, și spuse poporului toate cuvintele lui Dumnezeu și toate legile lui: și tot poporul răspunse cu o gură, zicând: [d]Toate cuvintele, câte le-a vorbit Dumnezeu le vom face.

4 Și Moisi [e]scrise toate cuvintele lui Dumnezeu: și sculându-se de dimineață, zidì altar sub munte, și doisprezece [f]stâlpi, după cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

5 Și trimise el pre tinerii fiilor lui Israel, cari aduseră arderi de tot, și sacrificară lui Dumnezeu boi drept sacrificiu de bucurie. 6 Și Moisi [g]luă jumătate din sânge, și-*l* puse în strachină, și jumătate din sânge îl stropì preste altar. 7 Apoi [h]luă cartea legământului, și o ceti în auzul poporului: și ei ziseră: [i]Toate câte a vorbit Dumnezeu vom face, și vom ascultà. 8 Și Moisi luând sângele, stropì preste popor, și zise: Iată [j]sângele legământului, care-l făcù Domnul cu voi dupre toate aceste cuvinte.

Preoții și cei șaptezeci din cei mai bătrâni văd pe Dumnezeu.

9 Și [k]se suiră Moisi și Aaron, Nadab și Abih și șaptezeci din bătrânii lui Israel: 10 Și [l]văzură pre Dumnezeul lui Israel: și sub piciorele lui *era* ca un lucru din [m]safir, lucitor ca [n]însuși cerul, *când este* senin. 11 Și el nu-și [o]atinse mâna sa de cei mai aleși ai fiilor lui Israel: Și [p]ei văzură pre Dumnezeu, și [q]mâncară și băură.

Moisi se suie iarăși pe munte.

12 Și Domnul zise lui Moisi: [r]Suie-te la mine pe munte, și rămâi acolo: și-ți voiu da [s]table de piatră, adecă legea și ordinile cari eu le-am scris, spre a-i învățà pre ei. 13 Atunci Moisi se sculă cu Iosua, [t]servul său: și Moisi se [u]suì pe muntele lui Dumnezeu; 14 Și zise cătră bătrâni: Rămâneți aici până ce ne vom reîntoarce noi la voi; și iată Aaron și Hur *sunt* cu voi, ca oricine va avè certe să meargă la ei.

15 Și Moisi se suì pe munte, și [v]un nor acoperì muntele. 16 Și [x]mărirea lui Dumnezeu se așeză pe muntele Sinai, și norul îl acoperì șase zile. Iar în a șaptea zi chemă pre Moisi din mijlocul norului. 17 Și privirea mărirei lui Dumnezeu pe vârful muntelui *era* asemenea unui [y]foc mistuitor în ochii fiilor lui Israel. 18 Și Moisi, întră în mijlocul norului, și se suì pe munte: și a fost [z]Moisi pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți.

---

r Deut. 7. 20. Ios. 24. 12.
s Deut. 7. 22.
t Fac. 15. 18. Ios. 1. 4. Ps. 72. 8.
u Ios. 21. 44. Judc. 1. 4.
v Cap. 34. 12, 15. Deut. 7. 2.
x Cap. 34. 12. Deut. 7. 16. Ios. 23. 13. 1 Sam. 18. 21. Ps. 106. 36.

Capul 24.

a Cap. 28. 1.
b Cap. 1. 5. Num. 11. 16.
c Vers. 13, 15, 18.
d Vers. 7. Deut. 5. 27. Gal. 3. 19, 20.
e Deut. 31. 9.
f Fac. 28. 18.
g Ebr. 9. 18.
h Ebr. 9. 19.
i Vers. 3.
j Ebr. 9. 20. 1 Pet. 1. 2.
k Vers. 1.
l Fac. 32. 30. Judc. 13. 22. Isa. 6. 1, 5. Cap. 33. 20, 23. 1 Tim. 6. 16. 1 Ioan 4. 12.
m Ezec. 1. 26.
n Mat. 17. 2.
o Cap. 19. 21.
p Fac. 16. 13. Cap. 33. 20. Deut. 4. 33. Judc. 13. 22.
q Fac. 31. 54. 1 Cor. 10. 18
r Vers. 2, 15, 18.
s Cap. 31. 18. Deut 5. 22.
t Cap. 32. 17.
u Vers 2.
v Cap. 19. 9, 16. Mat. 17. 5.
x Cap. 16. 10. Num. 14. 10.
y Cap. 3. 2. Deut. 4. 36. Ebr. 12. 18, 29.
z Cap. 34. 28. Deut. 9. 9.

Poruncă pentru zidirea cortului și pentru uneltele sale.

25 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând:
2 Spune fiilor lui Israel, că să-mi aducă dar: acel dar al meu îl veți luà [a]dela tot omul pre care-l lasă inima *să mi-l dea* bucuros. 3 Și acesta *este* darul care veți luà dela dânșii: Aur și argint și aramă: 4 Și vânăt, purpuriu și cârmezin-roșiu și bis alb și *păr* de capră: 5 Și piei de berbece roșite, și piei de vițel de mare, și lemn de sittim; 6 [b]Oleiu pentru candele, [c]aromate pentru oleiul ungerii, și [d]tămâie mirositoare; 7 Pietri de onice, și pietri de înfipt, pentru [e]efod și pentru [f]pieptar. 8 Și să-mi facă mie [g]sanctuar, ca [h]eu să locuesc în mijlocul lor.

9 [i]După toate câte-ți voiu arătà, chipul lăcașului și chipul tutulor vaselor lui, așà să faceți.

Chivotul.

10 Și [j]să-mi faceți mie chivot *de* lemn de sittim: lungimea lui *să fie* de doi coți și jumătate, și lățimea lui de un cot și jumătate, și înălțimea lui de un cot și jumătate. 11 Și să-l îmbraci cu aur curat, pe din lăuntru și pe dinafară să-l îmbraci, și să faci încadrare de aur pe deasupra lui jur împrejur. 12 Și să torni pentru dânsul patru verigi de aur, și *pre acestea* să le pună la cele patru colțuri ale lui: două verigi de o parte și două verigi de cealaltă parte a lui. 13 Și să faci pârghii *din* lemn, de sittim, și să le îmbraci cu aur: 14 Și să pui pârghiile acelea în verigile cele din laturile chivotului, spre a se purtà chivotul cu ele. 15 Și [k]pârghiile vor rămâneà în verigile chivotului, și nu se vor scoate din ele. 16 Apoi să pui în chivot [l]mărturia, pre care îți voiu da-o.

Milostivitorul.

17 Și [m]să faci și acoperemânt propițiitor *din* aur curat; lungimea lui de doi coți și jumătate, și lățimea lui de un cot și jumătate. 18 Și să făci și doi cheruvimi *de* aur: lucru bătut să-i faci pre ei, din amândouă laturile propițiitorului:

19 Și pre un cheruvim să faci la un capăt, și pre alt cheruvim la alt capăt: din propițiitorul să faci pre cheruvimi la amândouă capetele lui. 20 [n]Și cheruvimii vor fi cu aripile întinse pe deasupra, acoperind cu aripele propițiitorul, având fețele lor întoarse una către alta, iar privirea cheruvimilor va fi spre propițiitor. 21 [o]Și propițiitorul să-l pui preste chivot deasupra, și [p]în chivot să pui mărturia pre care o voiu da ție.

22 [q]Acolo mă voiu întrunì cu tine, și voiu vorbì cu tine depe propițiitor, [r]din mijlocul acelor doi cheruvimi, cei de deasupra chivotului mărturiei, toate câte voiu porunci ție pentru fiii lui Israel.

Masa cu pânile punerii înainte.

23 Și [s]să faci și o masă *de* lemn de sittim; lungimea ei *să fie* de doi coți, și lățimea ei de un cot, iar înălțimea ei de un cot și jumătate. 24 Și să o îmbraci cu aur curat, și să faci și încadrare de aur jur împrejur; 25 Și să faci împrejurul ei și pervaz, lat de o palmă; și preste pervaz să faci încadrare de aur jur împrejur. 26 Și să faci și patru verigi de aur, și verigile să le pui la cele patru colțuri, care *sunt* la cele patru picioare ale ei. 27 Și verigile să fie aproape de pervaz, ca să se pună pârghii, spre a purtà masa. 28 Și să faci pârghiile *de* lemn de sittim, și să le îmbraci cu aur, ca cu ele să se poarte masa. 29 Și să faci ei [t]talgere, cățiuie, cupe și urcioare, care servesc la libațiuni; *din* aur curat să le faci pre ele. 30 Și pe masă să [u]pui pâne de punere înainte, *care să fie* pururea înaintea mea.

Capul 25.
a Cap. 35. 5, 21. 2 Cor. 8. 12.
b Cap. 27. 20.
c Cap. 30. 23.
d Cap. 30. 34.
e Cap. 28 4, 6.
f Cap 28 15.
g Cap. 36. 1, 3, 4. Ebr 9. 1, 2.
h Cap. 29. 45. 2 Cor. 6. 16. Ebr. 8 6. Apoc. 21. 3.
i Vers. 40.
j Cap. 37. 1. Deut. 10. 3.
k 1 Reg. 8. 8.
l Cap. 16. 34. Deut. 10. 2, 5. 1 Reg. 8. 9 Ebr. 9. 4.
m Rom 3. 25. Ebr 9. 5.
n 1 Reg. 8. 7. 1 Cron. 28. 18. Ebr. 9. 5.
o Cap. 26. 34.
p Vers. 16.
q Cap. 29.42,43. Num. 7. 89. 1 Sam. 4. 4. 2 Sam. 6. 2. Ps. 80. 1. Isa. 37. 16.
r Num. 7. 89.
s Cap. 37. 10. 1 Reg. 7. 48. Ebr. 9. 2.
t Cap. 37. 16.
u Lev. 24. 5, 6.

Sfeşnicul.

31 [v] Şi să faci un policandru *de* aur curat, lucru bătut să faci policandru, fusul lui, şi ramurile lui, şi calicii lui, şi globuleţii lui şi florile lui să fie din aceeaşi bucată. 32 Şase ramuri să iese din laturile lui, trei ramuri ale policandrului dintr'o latură, şi trei ramuri ale policandrului din altă latură. 33 Într'o ramură *să fie* trei calici în forma florilor de migdal, *cu* globuleţul şi *cu* floarea; şi la altă ramură *să fie* trei calici în forma florilor de migdal, *cu* globuleţul şi *cu* floarea; aşà *să fie* la cele şase ramuri ce ies din policandru. 34 Şi la policandru *să fie* patru calici în forma florilor de migdal, *cu* globuleţii lor şi *cu* florile lor. 35 Un globuleţ *să fie* sub două ramuri ce ies din policandru, şi *alt* globuleţ *să fie* sub celelalte două ramuri ce ies din el, şi *al treilea* globuleţ *să fie iarăşi* sub două ramuri ce ies din el; *şi tot aşà să fie* sub cele şase ramuri ce ies din policandru. 36 Globuleţii şi ramurile lui să fie ieşite dintr'însul, *şi* tot *policandru să fie* bătut din o bucată, de aur curat. 37 Şi să faci lui şi şapte candele; şi [x] aprinzându-le să le pui pe el, ca să [y] lumineze înaintea lui. 38 Şi mucările lui şi tigăile lui *toate să fie* din aur curat. 39 *Policandru* cu toate uneltele acestea se va face *dintr'*un talant de aur curat. 40 Şi [z] vezi ca *toate acestea* să *le* faci dupre chipul ce s'a arătat ţie pe munte.

Locaşul cu covoare.

26 Şi [a] locaşul să-l faci *din* zece covoare *de* in subţire răsucit, de vânăt, purpuriu şi carmezin-roşiu, *cu* cheruvimi în ţăsătură aleasă. 2 Lungimea unui covor *să fie* de douăzeci şi opt de coţi, şi lăţimea unui covor de patru coţi, toate covoarele să aibă aceeaşi măsură. 3 Cinci covoare să fie prinse una cu alta, şi *celelalte* cinci covoare *să fie* prinse una cu alta. 4 Şi să faci chiotori vânăte pe marginea unui covor, pe marginea unei împreunări; aşà să faci şi pe marginea covorului din urmă, la altă împreunare. 5 Cincizeci de chiotori să faci la covorul întâiu, şi cincizeci de chiotori să faci la marginea covorului, care *este* la împreunarea a doua: chiotorile vor veni în potrivă una cu alta. 6 Şi să faci cincizeci de copci de aur, şi cu copcile să împreuni covoarele unul cu altul; aşà va fi locaşul unul.

7 Şi [b] să mai faci covoare şi *din păr de* capră pentru cort deasupra locaşului; unsprezece *asemenea* covoare să faci. 8 Lungimea unui covor *să fie* de treizeci de coţi, şi lăţimea unui covor de patru coţi: cele unsprezece covoare *să aibă* aceeaşi măsură. 9 Şi să împreuni cinci covoare de o parte, şi *celelalte* şase covoare de altă parte, şi să îndoeşti al şaselea covor în faţa locaşului. 10 Şi să faci cincizeci de chiotori pe marginea unui din covoarele cele din urmă, la împreunare; şi cincizeci de chiotori pe marginea covorului al doilea, care se prinde. 11 Şi să faci copci cincizeci de aramă, şi să pui copcile în chiotoare, şi să împreuni cortul; şi aşà va fi unul. 12 Iar ceeace întrece din covoarele cortului, jumătatea covorului care întrece, să acopere partea dinapoi a lăcaşului. 13 Şi cotul dela o latură, şi cotul dela cealaltă latură din ceeace va întrece din lungimea covoarelor cortului să fluture la laturile cortului ici şi colo, spre a o acoperi.

14 Şi [c] să mai faci preste cort *alt* acoperemânt *din* piei de berbece roşiţe, şi *alt* acoperemânt *din* piei de viţel de mare, pe deasupra.

Schelele pentru cort.

15 Şi pentru locaş să faci scânduri *din* lemn de sittim, puse în picioare. 16 Lungimea unei scânduri *să fie* de zece coţi, şi lăţimea unei scânduri de un cot şi jumătate. 17 Şi câte două urechi *să aibă* fiecare scândură, ca una

---

v Cap. 37. 17. Ebr. 9. 2. | x Cap. 27. 21. 1 Cron. 13. 11. | y Num. 8. 2. z Cap. 26. 30. | 1 Cron. 28.11, 19. | Fapt. 7. 44. Ebr. 8. 5. | *Capul 26.* a Cap. 36. 8. | b Cap. 36. 14. | c Cap. 36. 19.

să se corespundă cu cealaltă; așà să faci la toate scândurile locașului.

18 Și să faci scândurile locașului, douăzeci scânduri din partea sudică, spre miazazi. 19 Și să faci patruzeci de picioare de argint sub cele douăzeci de scânduri; două picioare sub o scândură, pentru amândouă urechile ei; și două picioare sub *altă* scândură pentru amândouă urechile ei. 20 Așà și de cealaltă parte a locașului despre miază-noapte *să fie* douăzeci de scânduri, cu cele patruzeci de picioare *de* argint ale lor; 21 Două picioare sub o scândură, și două picioare sub altă scândură. 22 Și în partea din fundul locașului despre apus să faci șase scânduri. 23 Și să mai faci două scânduri în cele două unghiuri din fundul locașului. 24 Și să fie împreunate jos, și să fie împreunate sus, și *unite* cu un cerc; și așà să fie cu amândouă, care au să fie în cele două unghiuri. 25 Și să fie opt scânduri cu picioarele lor *de* argint în șasesprezece picioare; două picioare sub o scândură, și două picioare sub cealaltă scândură.

Zăvoarele.

26 Și să faci drugi *de* lemn de sittim, cinci pentru scândurile din o lature a locașului; 27 Și cinci drugi pentru scândurile din cealaltă lature a locașului; și cinci drugi pentru scândurile locașului din fund spre apus; 28 Și drugul dela mijlocul scândurilor, ajungând dela un cap la celalt. 29 Și scândurile să le îmbrăci cu aur, și verigile lor să le faci *de* aur, prin care vei petrece drugii; și drugii să-i îmbraci cu aur.

30 Și așà să-mi faci locașul [d] dupre forma ce ți-s'a arătat pe munte.

Cele două perdele.

31 Și [e] să faci perdea vânătă, purpurie, carmezin-roșie, și din in subțire răsucit; în țăsătură aleasă să o faci, cu cheruvim pe dânsa. 32 Și să pui pre dânsa pe patru stâlpi de *lemn de* sittim, îmbrăcați cu aur, cârligele lor *de* aur, *puse* pe patru picioare de argint. 33 Și să prinzi perdeaua de copci, și [f] chivotul mărturiei să-l pui în lăuntrul perdelei, și acea perdea să despartă vouă [g] sfânta de sfânta sfinților. 34 Și [h] să pui propițiătorul pe chivotul mărturiei în sfânta sfintelor. 35 Și [i] masa să o pui afară de perdea; și policandrul dinaintea mesei în partea despre amiază a locașului; și masa să o pui în partea despre miază-noapte.

36 Și la ușa cortului să faci o perdea vânătă, purpurie, carmezin-roșie, și din in subțire răsucit, broderie aleasă. 37 Și perdelei să-i faci cinci stâlpi de *lemn* de sittim, și să-i îmbraci cu aur, *și* cârligele lor *de* aur; și acestora să le torni cinci picioare de aramă.

Jertfelnicul pentru arderea de tot.

27 Și să faci [a] altar *de* lemn de sittim, lung de cinci coți, și lat de cinci coți: pătrat să fie altarul; și de trei coți înălțimea lui. 2 Și să faci lui coarne în cele patru unghiuri ale lui; coarnele lui să fie de o bucată cu el, și [b] să-l îmbraci cu aramă. 3 Și să-i faci oale pentru scoaterea cenușei, și lopeți și talere, și furculițe, și tigăi pentru cărbuni; toate uneltele lui să le faci *de* aramă. 4 Și să faci și un grătar *de* aramă în forma rețelei, și la grătar să faci patru verigi de aramă, la cele patru unghiuri ale lui. 5 Și grătarul să-l pui sub cuprinsul altarului de jos, ca grătarul să ajungă până la jumătatea altarului. 6 Și să faci pârghii altarului, pârghii *din* lemn de sittim, și să le îmbraci cu aramă. 7 Și să petreci pârghiile să fie de amândouă laturi ale altarului, pentru a-l purtà. 8 Și să-l faci din scânduri, *să fie* scobit; [c] după cum ți-s'a arătat ție pe munte, așà să-l facă.

Despre tindă.

9 Și locașului [d] să-i faci curte în partea sudică, despre miazăzi, perdelele curții *din* in subțire răsucit, și lungimea

---

[d] Cap. 25. 9, 40. Fapt. 7. 44. Ebr. 8. 5. | [e] Cap. 36. 35. Mat. 27. 51. | Ebr. 9. 3. [f] Cap. 25. 16. | [g] Lev. 16. 2. [h] Cap. 25. 21. | [i] Cap. 40. 22. Ebr. 9. 2. | *Capul 27.* [a] Cap. 38. 1. | Ezec. 43. 13. [b] Num. 16. 38. | [c] Cap. 25. 40. [d] Cap. 38. 9.

unei laturi o sută de coți: 10 Și stâlpii ei douăzeci, cu picioarele lor *de* aramă douăzeci, și cârligele stâlpilor și bețele *de* argint. 11 Asemenea și spre laturea despre miazănoapte *să aibă* perdele lungime de o sută *de coți*, cu stâlpii lor douăzeci, și cu picioarele lor *de* aramă douăzeci; și cârligele stâlpilor și bețele de argint. 12 Lărgimea curții din laturi despre apus de cincizeci *coți* perdele, cu stâlpii lor zece, și picioarele lor zece. 13 Și lărgimea curții din laturea despre est, despre răsărit, cincizeci de coți. 14 Și la o parte cincisprezece perdele, *cu* stâlpii lor trei, și *cu* picioarele lor trei. 15 Și la cealaltă parte cincisprezece coți perdele, cu stâlpii lor trei, și cu picioarele lor trei. 16 Și pentru poarta curții o perdea de douăzeci coți *din* vânăt, purpuriu și carmezin-roșiu, și *din* in subțire răsucit, *cu* stâlpii lor patru, și *cu* picioarele lor patru. 17 Toți stâlpii curții *să fie* încinși *cu* verigi *de* argint; cârligele lor *să fie* de argint, și picioarele *de* aramă. 18 Lungimea curții *să fie* de o sută de coți, și lărgimea de câte cincizeci de o parte și de alta; și înălțimea de cinci coți; și *să fie de* in răsucit, și picioarele *stâlpilor de* aramă. 19 Și toate uneltele locașului pentru tot serviciul lui, și toți țerușii lui, precum și toți țerușii curții *să fie de* aramă.

Despre untdelemnul sfânt.

20 Și [e] tu poruncește fiilor lui Israel, ca să-ți aducă oleiu curat din masline virgine spre luminare, pentru ca candelele să ardă neîncetat. 21 În cortul întrunirii [f] afară de perdeaua, care *atârnă* dinaintea mărturiei, le va pregăti [g] Aaron și fiii lui, ca *să arză* înaintea Domnului, de cu seară până dimineață. [h] *Aceasta va fi* lege veșnică *care se va păzi* de fiii lui Israel întru generațiunile lor.

Alegerea lui Aaron și a fiilor săi.

28 Iar tu cheamă la tine dintre fiii lui Israel pre fratele tău [a] Aaron, și pre fiii săi cu dînsul, ca să-mi fie mie preoți: Aaron, Nadab și Abiu, Eleazar și Itamar, fiii lui Aaron. 2 Și [b] să faci lui Aaron, fratele tău, vestminte sfinte spre onoare și spre podoabă. 3 Și [c] să vorbească tutulor bărbaților cu cuget înțelept, *tutulor acelora* [d] pre cari i-am împlinit eu cu spiritul înțelepciunii, ca să facă vestmintele lui Aaron pentru a-l sfinți, ca să-mi fie mie preot.

Îmbrăcămintea preoțească.

4 Și acelea *sunt* vestmintele care le vor face: [e] Pieptarul, [f] efodul, [g] mantia și [h] tunica pestriță, mitra și brâul. Așà vor face ei vestminte sacre lui Aaron, fratele tău, și fiilor lui, ca să-mi fie mie preot. 5 Și vor luà aur, vânăt, și purpuriu, și carmezin-roșiu, și in subțire.

Efodul.

6 [i] Și efodul să-l facă *din* aur, *din* vânăt, *din* purpur, *din* carmezin-roșiu și *din* in subțire răsucit, țăsătură aleasă. 7 El să aibă doi umerari, cari se vor împreunà la cele două capete, și *așà* va fi împreună. 8 Și cingătoarea cu care va fi încins, și care *va fi* pe deasupra *efodului* să fie tot asemenea lucrate și din o bucată cu el: *din* aur, vânăt, purpur, carmezin-roșiu și *din* in subțire răsucit. 9 Și să iei și două pietri onice, și să sapi pe dânsele numele fiilor lui Israel: 10 Șase din numele lor pe o piatră, și numele celoralalți șase pe cealaltă piatră dupre *rândul* nașterii lor. 11 Lucru de piatră, *de* săpătură de sigil, să sapi pe două pietri numele fiilor lui Israel, și în legături de aur să le incasezi.

12 Și aceste două pietri să le pui pe umerii efodului, *ca ele să fie* pietri de amintire pentru fiii lui Israel; și [j] Aaron va purtà numele lor înaintea lui Dumnezeu pe amândoi umerii săi [k] spre amintirea *lor*. 13 Și să faci sponci de aur: 14 Și două lanțugele *de* aur curat; fă-le pre acestea în forma sfoarei, lucru împletit, și pre aceste lanțugele împletite le pune în sponci.

---

e Lev. 24. 2. *f* Cap. 26 31. 33 *g* Cap. 30. 8. | *h* Cap. 28. 43. Num. 18. 23. | *Capul 28.* *a* Num. 18. 7. Ebr. 5. 1, 4. | *b* Cap. 29. 5, 29. Num. 20. 26, 28. *c* Cap. 31. 6. | *d* Cap. 31. 3. *e* Vers. 15. | *f* Vers. 6. *g* Vers. 31. | *h* Vers. 39. *i* Cap. 39. 2. | *j* Vers. 29. *k* Ios. 4. 7.

Engolpionul.

15 Şi [l]să faci şi pieptarul judecăţii: ţesătură aleasă, ca şi ţesătura efodului să-l faci pre el; *din* aur, vânăt, *din* purpur, carmezin-roşiu, şi *din* in subţire răsucit. 16 Să fie pătrat *şi* duplu, şi *să aibă* lungimea de o palmă, şi lăţimea de o palmă. 17 Şi [m]să umpli plinul său cu pietri *preţioase;* patru şire de pietri: *În întâiul* şir *vor fi:* Un sardon, un topaz şi un smaragd: *acesta să fie* şirul întâiu: 18 Şi într'al doilea şir: Un carbuncul, un safir şi un diamant. 19 În al treilea şir: Un liguriu, şi un agat, şi un ametist. Şi în al patrulea şir: 20 Un chrisolit, un onichin şi un iaspide; acestea în legături de aur se vor incasa. 21 Şi pietrile acestea să fie în număr de douăsprezece, dupre numele fiilor lui Israel, săpate *ca* săpătura de sigil, fiecare cu numele său, dupre cele douăsprezece semintii. 22 Şi să faci la pieptar lanţugele, în forma sfoarei, lucru împletit *din* aur curat. 23 Şi să mai faci pieptarului două verigi de aur, şi aceste două verigi să le pui la cele două colţuri ale pieptarului. 24 Şi pre cele două *lanţugele* de aur împletite să le prinzi de cele două verigi din colţurile pieptarului. 25 Şi *celelalte* două capete ale celor două *lanţugele* împletite să le prinzi de cele două sponci, şi să *le* pui preste umerii efodului, în partea de dinainte. 26 Şi să mai faci două verigi de aur, şi să le pui la *celelalte două* colţuri *de jos* ale pieptarului, la marginea lui, care *este* dinlăuntru, despre efod. 27 Şi să mai faci două verigi de aur, şi să le pui la cei doi umerari ai efodului, de desubt, în partea anterioară a lui, tocmai în locul unde acestea se îmbină, deasupra de brâul efodului. 28 Şi pieptarul cu verigile lui îl vor legă cu sfoară vânătă de verigile efodului, ca să stea ţeapăn deasupra cingătoarei efodului, încât pieptarul să nu se miste depe efod. 29 Şi aşà va purtà Aaron numele fiilor lui Israel pe pieptarul judecăţii, deasupra inimii sale, când va întrà în sanctuar, [n]spre amintire vecinică înaintea lui Dumnezeu.

30 Şi [o]să pui în pieptarul judecăţii Urim şi Tumim, cari să fie deasupra inimii lui Aaron, când va întrà el înaintea lui Dumnezeu. Şi aşà Aaron va purtà neîncetat judecata fiilor lui Israil pe inima sa, înaintea lui Dumnezeu.

Mantia vânătă.

31 Şi [p]să faci mantia de sub efod tot vânătă. 32 Şi aceasta la mijloc să aibă gură, pentru întrarea capului, şi o tivitură să fie împrejur: lucru ţesut, ca gura unei platoşe să fie, ca să nu se rupă. 33 Şi pe marginea lui să faci mere-granate *în* vânăt, purpur, carmezin-roşiu, pe marginea lui jur împrejur, şi printre acestea clopoţei de aur jur împrejur; 34 *Încât să fie* un clopoţel de aur şi un măr-granat, un clopoţel de aur şi un măr-granat, pe marginea mantiei jur împrejur. 35 Şi Aaron se va îmbrăcà cu dânsul la serviciu, ca sunetul lui să se audă, când va întrà în sanctuar, înaintea lui Dumnezeu, şi când va ieşì: ca să nu moară.

Tabla dela frunte.

36 Şi [q]să faci o placă *de* aur curat, şi să sapi pe dânsa *cu* săpătura *de* sigil: SFINTIRE DOMNULUI! 37 Şi aceasta să o legi de sfoară vânătă, şi va fi la mitră; în partea dinaintea mitrei să fie. 38 Şi va fi pe fruntea lui Aaron: şi Aaron va [r]purtà păcatele lucrurilor sfinte, pre care fiii lui Israel le vor fi sfinţit în toate darurile lor; şi va fi pe fruntea lui totdeauna, ca să-i facă [s]plăcuţi înaintea Domnului.

Tunica, mitra, cingătoarea şi nădragii.

39 Şi să ţesi şi tunica *din* in subţire: şi mitra să o faci *din* in subţire; şi cingătoarea să o faci broderie aleasă.

40 [t]Şi să faci fiilor lui Aaron tunice, şi să faci pentru dânşii cingători, şi să faci pentru dânşii căciule, spre onoare şi spre podoabă. 41 Şi să îmbraci pre ei

---

l Cap. 39. 8. *m* Cap. 39. 10, etc. *n* Vers. 12. | *o* Num. 27. 21. 1 Sam. 28. 6. Ezra 2. 63. | *p* Cap. 39. 22. *q* Cap. 39. 30. | *r* Vers. 43. Lev. 10. 17. Num. 18. 1. Ioan 1. 29. Ebr. 9. 28. 1 Pet. 2. 24. | *s* Lev. 1. 4. Isa. 56. 7. | *t* Vers. 4. Ezec. 44. 17, 18.

cu acestea, pre fratele tău Aaron și pre fiii lui împreună cu dânsul; și să [u] ungi pre ei; și să-i [v] sfințești; și să-i santifici pre ei, ca să fie mie preoți. 42 Și să faci lor [x] pulpane de in, care să le acopere goliciunea corpului *lor,* și care să fie de sub coapse până în sus de glesne. 43 Și cu ele vor fi îmbrăcați Aaron și fiii lui, când vor întrà ei în cortul întrunirii, sau când se vor apropià [y] de altar, spre a face serviciu în sanctuar; ca nu cumvà [z] purtând păcatul *oare-cărei intinațiuni,* să moară. [a] *Aceasta va fi* lege vecinică pentru *Aaron* și pentru seminția lui după dânsul.

Sfințirea preoților și a altarului.

29 Și aceasta *este* ceeace-vei face lor, când îi vei sfinți pre ei, ca să fie mie preoți: [a] Ia un viței dintre vite, și doi berbeci fără cusur; 2 Și [b] pâni nedospite, și turte nedospite, frământate cu oleiu; și plăcinte nedospite, unse cu oleiu; acestea să le faci *din* floarea făinei de grâu; 3 Și punându-le într'un paner, adă-le în paner cu vițelul și cu cei doi berbeci; 4 Apoi adă pre Aaron și pre fiii săi la ușa cortului întrunirii, [c] și spală-i pre ei cu apă; 5 [d] Și ia vestmintele, și îmbracă pre Aaron cu tunica, și cu mantia efodului, și cu [e] efodul și cu pieptarul; și-l încinge cu cingătoarea efodului. 6 [f] Apoi pune pe capul lui mitra, și preste mitră diadema sfântă. 7 Și ia [g] oleiul ungerii, și-l toarnă pe capul lui, și unge pre el.

8 După aceea [h] să aduci pre fiii lui, și să-i îmbraci cu tunicele. 9 Și încingând pre ei cu cingători, pre Aaron, și pre fiii lui, *pe capul* lor să pui căciuli; ca [i] preoția să fie între ei prin lege vecinică. Și astfel vei [j] sfinți pre Aaron, și pre fiii săi.

10 Și să aduci vițelul înaintea cortului întrunirii, și [k] Aaron și fiii săi să-și pună mânile lor pe capul vițelului. 11 Și să junghii vițelul înaintea lui Dumnezeu *la* ușa cortului întrunirii. 12 Și [l] luând din sângele vițelului cu degetul tău, să pui pe [m] coarnele altarului, și celalt sânge să-l versi la picioarele altarului. 13 Și [n] să iei toată grăsimea care acopere măruntaile, și prapurul de pe maiu, și amândoi rinichii cu grăsimea lor, și să *le* faci să fumege pe altar.

14 Și [o] carnea vițelului, pielea și balega să le arzi cu foc afară de tabără; sacrificiu pentru păcat *este.*

15 Și [p] să iei și pre unul din berbeci; și Aaron și fiii săi să-și [q] pună mânile lor pe capul berbecelui. 16 Și să înjunghii berbecele, și luând sângele lui, să-l stropești pe altar jur împrejur. 17 Apoi să tai berbecele în bucăți, și să-i speli măruntaile și picioarele lui *cu apă,* și să *le* pui lângă celelalte bucăți, și preste capul lui. 18 Și să faci să fumege acest berbece întreg pe altar; *că* ardere de tot *este* lui Dumnezeu, [r] miros plăcut, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu.

19 [s] Apoi să iei și pre al doilea berbece, după ce Aaron și fiii lui își vor pune mânile lor pe capul berbecelui: 20 Și să înjunghii berbecele, și luând din sângele lui să pui pe moalele urechii drepte a lui Aaron, și pe moalele urechii drepte a fiilor săi, și pe degetul gros al mânei drepte a lor, și pe degetul cel mare a piciorului drept al lor, și cu *celalalt* sânge să stropești preste altar jur împrejur. 21 Și luând din sângele ce *este* pe altar, și din [t] oleiul ungerii, să stropești pre Aaron și vestmintele lui, și pre fiii lui, și vestmintele fiilor lui cu dânsul; și *astfel* [u] se va sfinți el și vestmintele fiilor lui cu dânsul. 22 După aceea să iei grăsimea din berbece, și coada lui, și grăsimea care acopere măruntaile, și prapurul maiului, și amândoi rinichii cu grăsimea de preste dânșii, și spata dreaptă; că acesta *este* berbecele de consacrare. 23 [v] Și din panerul cel cu azime ce *este* înaintea lui Dumnezeu, *să mai iei* și o pâne, o turtă de oleiu și o

---

u Cap. 29. 7.
v Cap. 29. 9, etc. Lev. cap. 8 Ebr. 7. 28.
x Cap. 39. 28. Lev. 6. 10.
y Cap. 20. 26.
z Lev. 5. 1, 17. Num. 9. 13.
a Cap. 17. 21. Lev. 17. 7. *Capul 29.*
b Lev. 2. 4.
c Cap. 40. 12. Ebr. 10. 22.
d Cap. 28. 2. Lev. 8. 7.
e Cap. 28. 6.
f Lev. 8. 9.
g Cap. 28. 41. Num 35. 25.
h Lev. 8. 13.
i Num. 18. 7.
j Cap. 28. 41. Ebr. 7. 28.
k Lev. 8. 13.
l Lev. 1. 4.
m Cap. 27. 2.
n Lev. 3. 3. Lev. 4. 11, 12, 21. Ebr. 13. 11.
o Lev. 8. 18.
p Lev. 1. 4—9. Fac. 8. 21.
q Vers. 3.
r Cap. 30. 25, 31.
s Vers. 1.
t Lev. 8. 26.

plăcintă; 24 Şi pre toate acestea să le pui în mânile lui Aaron şi în mânile fiilor lui, şi să le [x] mişti încoace şi încolo *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu. 25 [y] Şi luându-le din mânile lor, să *le* faci să fumege pe altar, deasupra arderei de tot, întru miros plăcut lui Dumnezeu; sacrificiu cu foc lui Dumnezeu *este* acesta. 26 Şi să iei şi [z] pieptul berbecelui de consacrare, carele *este* pentru Aaron, şi după ce-l vei legănà *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu, [a] va fi partea ta. 27 Şi vei sfinţi [b] pieptul legănat si spata ridicată, care s'a legănat şi s'a ridicat din berbecele de consacrare, care *este* pentru Aaron şi pentru fiii lui. 28 Şi acestea [c] prin lege perpetuă vor fi ale lui Aaron şi ale fiilor săi, dela fiii lui Israel; că [d] *este* dar ridicat; şi darul ridicat, pre care l-au adus fiii lui Israel din sacrificiile lor de bucurie, acel dar ridicat se cade să fie al lui Dumnezeu.

29 Şi vestmintele sacre ale lui Aaron [e] vor fi după dânsul ale fiilor lui, ca ei într'însele să se ungă, şi în ele [f] să se sfinţească. 30 [g] Şapte zile se va îmbrăcà cu ele [h] acela dintre fiii lui, care va urmà archiereu în locul lui, *şi* carele va întrà în cortul întrunirii, ca să servească în sanctuar. 31 Apoi luând berbecele de consacrare, carnea lui să o [i] fearbă în loc sfânt. 32 Şi Aaron şi fiii lui să mănânce carnea acestui berbece, şi [j] pânea cea din paner, *la* uşa cortului întrunirii. 33 [k] Ei le vor mâncà pre acestea, prin care s'a făcut espiarea, pentru a-i sacrà, *şi* a-i sfinţi. Si [l] altul *dintr'însele* să nu mănânce, că *sunt* sfinte. 34 Şi de va rămâneà ceva din această carne a consacrării şi din pâne până a doua zi, [m] rămăşiţa o vei arde cu foc; aceasta nu se va mâncà, că lucru sfânt *este*.

35 Şi vei face cu Aaron, şi cu fiii lui, după cum am poruncit ţie; [n] şapte zile vei sfinţi pre ei. 36 Şi în toată ziua vei mai [o] sacrificà şi un viţel *drept* sacrificiu pentru păcat, pe lângă sacrificiile de espiare, şi vei curăţi altarul, facând espiare pentru el, [p] şi-l vei unge, ca să se sfinţească. 37 În şapte zile vei face espiare pentru altar, şi-l vei sfinţi pre el; [q] şi aşà altarul va fi lucru prea sfânt; [r] tot cel ce se va atinge de altar, sfânt să fie.

Jertfa zilnică.

38 Şi aceasta *este ceeace* vei sacrificà tu pe altar: [s] doi miei de câte un an *vei aduce* tu [t] în toată ziua neincetat: 39 Pre un miel îl vei sacrificà [u] dimineaţa, şi pre al doilea miel îl vei sacrifiicà între amândouà sările; 40 Şi *vei pune* a zecea parte din efa din floarea făinei, frământată cu a patra parte din un hin de oleiu curat; şi *ca* prinos, vin a patra parte de un hin, pentru un miel. 41 Şi pre al doilea miel îl vei [v] sacrificà între amândouà sările; şi vei urmà ca dânsul ca cu darul de pâne dimineaţa şi *ca* cu prinosul turnător de vin, întru miros plăcut, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 42 *Aceasta va fi* [x] ardere de tot necurmată în generaţiunile voastre, *la* poarta cortului întrunirii, înaintea lui Dumnezeu, [y] unde eu mă voiu întrunì cu voi, spre a-ţi vorbì ţie acolo. 43 Acolo mă voiu întrunì cu fiii lui Israel, şi *locul acela* [z] se va sfinţi de mărirea mea. 44 Şi voiu sfinţi cortul întrunirii şi altarul; şi pre Aaron şi pre fiii lui voiu [a] sfinţi, ca să fie mie preoţi. 45 Şi [b] voiu locuì în mijlocul fiilor lui Israel, şi voiu fi lor Dumnezeu. 46 Şi ei vor cunoaşte că [c] eu *sunt* Domnul Dumnezeul lor, carele i-am scos pre dânşii din pământul Egiptului, ca să locuesc în mijlocul lor. Eu *sunt* Domnul Dumnezeul lor.

Altarul tămâierii.

30 Şi să faci şi [a] altar [b] pentru ardere de tămâie; *din* lemn de sittim să-l faci pre el. 2 Lungimea lui *să fie de*

---

[x] Lev. 7. 30.
[y] Lev. 8. 28.
[z] Lev. 8 29.
[a] Ps. 99. 6.
[b] Lev. 7. 31, 34.
[c] Lev. 10. 15.
[d] Lev. 7. 34.
[e] Num 20.26,28.
[f] Num. 18. 8.
[g] Lev. 8. 35.
[h] Num. 20.26,28.
[i] Lev. 8. 31.
[j] Mat. 12. 4.
[k] Lev. 10.14,15, 17.
[l] Lev. 22. 10.
[m] Lev. 8. 32.
[n] Esod. 40. 12.
[o] Ebr. 10. 11.
[p] Cap. 30.26,28, 29.
[q] Cap. 40. 10.
[r] Mat. 23. 19.
[s] Num. 28. 3. Ezra 3. 3.
[t] Dan. 9. 27.
[u] 2 Reg. 16. 15, Ezec. 46. 13, 14, 15.
[v] 1 Reg. 18. 33, 36. Ps. 141. 2.
[x] Vers. 38. Dan. 8. 11,12, 13.
[y] Cap. 25. 22 Num. 17. 4.
[z] Cap. 40. 34.
2 Cron. 5. 14. Ezec. 43. 5. Hag. 2. 7, 9.
[a] Lev. 21. 15.
[b] Esod. 25. 8. Ioan 14.17,23.
[c] Cap. 20. 3.

Capul 30.

[a] Cap. 37. 25.
[b] Vers. 7. 8. 10. Apoc. 8. 3.

un cot, și lățimea lui de un cot: pătrat să fie: și înălțimea lui de doi coți: și coarnele lui *să fie trase* din el. 3 Și să-l îmbraci cu aur curat, atât acoperișul lui deasupra, cât și laturile lui jur împrejur, și coarnele lui; și să-i faci și încadrare de aur jur împrejur. 4 Și să-i faci două verigi de aur sub încadrare, la două din laturile sale, în cele două unghiuri, ca să servească pentru a petrece prin ele pârghii, cu care se va purtà. 5 Și să faci și pârghiile *lui* din lemn *de* sittim, și să le îmbraci cu aur. 6 Și să-l pui dinaintea perdelei ce atârnă înaintea chivotului de mărturie, în fața [c] propițietorului, carele *este* deasupra mărturiei, unde mă voiu întrunì cu tine. 7 Și Aaron va face să fumege preste dânsul [d] tămâie aromatică în toată dimineața; când [e] va pregătì el candelele, va face să fumege această tămâie. 8 Și între amândouă sările, când Aaron va face să fumege pururea tămâie înaintea Domnului, în generațiunile voastre. 9 Peste dânsul să nu aduceți nici o tămâie [f] de altfel, nici ardere de tot, nici dar de pâne, și nici prinos de turnare să nu vărsați preste dânsul. 10 Ci numai espiare va face [g] Aaron preste coarnele acestuia odată pe an. Espiare va face el preste acest *altar* în tot anul o dată, întru generațiunile voastre, cu sângele sacrificiului de espiare pentru păcat. Prea sfânt lui Dumnezeu *va fi* acesta.

Contribuțiile pentru sanctuar.

11 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 12 [h] Când tu vei face dupre numărul lor numărarea fiilor lui Israel, tot însul va da lui Dumnezeu [i] răscumpărarea pentru sufletul său, când îi vei numărà pre ei, ca să nu fie nici o [j] plagă, când îi vei numărà pre ei. 13 [k] Aceasta vor da: tot însul, care va trece prin numărare, *va da* o jumătate de siclu, dupre siclul sanctuarului; [l] siclul *are* douăzeci de ghere. [m] O jumătate de siclu *va fi* dar lui Dumnezeu. 14 Tot însul carele va trece prin numărare, de douăzeci de ani și mai sus, va da dar lui Dumnezeu. 15 [n] Avutul nu va da mai mult, nici săracul mai puțin de o jumătate de siclu, când veți face dar lui Dumnezeu pentru [o] espiarea sufletelor voastre. 16 Și vei luà acel argint de espiare, și-l [p] vei da pentru lucrul cortului întrunirii, și va fi fiilor lui Israel spre amintire lui Dumnezeu pentru espiarea sufletelor voastre.

Ligheanul de aramă.

17 Și Dumnezeu *mai* vorbì lui Moisi, zicând: 18 [r] Să mai faci și un spălător *de* aramă, și piciorul lui *de* aramă, pentru spălăt, și să-l [s] pună între cortul întrunirii și între altar, și să toarne apă într'însul. 19 Și Aaron și fiii lui își [t] vor spălà dintr'însul mânile și picioarele lor. 20 Când vor întrà ei în cortul întrunirii, se vor spălà cu apă, ca să nu moară: sau când se vor apropià de altar, ca să servească, ca să facă să ardă *vre-un* sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 21 Și-și vor spălà mânile și picioarele lor, ca să nu moară. [u] Aceasta va fi lor lege eternă, lui Aaron și seminției lui în generațiunile lor.

Oleiul ungerii.

22 Și Dumnezeu *mai* vorbì lui Moisi, zicând: 23 Și să iei [v] aromate de cele mai alese, [x] smirna cea mai curată cinci sute *sicli,* și scorțișoară aromatică pe jumătate atâta, două sute cincizeci *sicli,* și [y] calam aromatic două sute cincizeci *sicli;* 24 Și [z] casia cinci sute *sicli,* dupre siclul sanctuarului: și oleiu de masline un [a] hin. 25 Și să faci dintr'acestea oleiu pentru ungerea sacră, unsoare amestecată după meșteșugul făcătorilor de mir. 26 [b] Oleiul ungerii sacre va fi *acesta.* [c] Și să ungi cu dânsul cortul întrunirii și chivotul mărturiei; 27 Și masa cu toate uneltele ei, și policandrul cu toate uneltele lui, și altarul tămâierii; 28 Și altarul de arderi de tot cu toate unel-

---

c Cap. 25.21,22.
d Vers. 34. 1 Sam. 2. 28.
e Cap. 27. 21.
f Lev. 10. 1.
g Lev. 16. 18.
h Num. 1. 2, 5. 2 Sam. 24. 2.
i Num. 31. 50. Iov. 33. 24. Ps. 49. 7. Mat. 20. 28. 1 Tim 2. 6.
j 2 Sam. 24. 25.
k Mat. 17. 24.
l Lev. 27. 25.
m Cap. 38. 26.
n Iov. 34. 19. Col. 3. 25.
o Vers. 12.
p Cap. 18. 25
q Num. 16. 40.
r Cap. 38. 8.
s Cap. 40. 7, 30.
t Cap. 40.31, 32. Isa 52. 11. Ebr. 10. 22.
u Cap. 28. 43.
v Ezec. 27. 22.
x Ps. 45. 8.
y Ier. 6. 20.
z Ps. 45. 8.
a Cap. 29. 40.
b Cap. 37. 29. Ps 89 20.
c Cap. 40. 9.

tele lui. și spălătorul cu piciorul lui. 29 Și să le sfințești pre acestea. ca să fie prea sfinte: [d] tot ce se va atinge de dânsele sfânt să fie. 30 [e] Asemenea să ungi și pre Aaron și pre fiii săi. să-i sfințești pre ei. ca să fie mie preoți. 31 Și să vorbești fiilor lui Israel. zicând: Aceasta va fi mie oleiu de ungere sacră întru generațiunile voastre. 32 Nici un corp de om să nu se ungă cu *dânsul,* și nici dupre amestecătura lui să nu faceți lui asemenea: *că* [f] acesta *este lucru* sfânt: *lucru* sfânt vă fi vouă! 33 [g] Oricine va face dupre amestecătură asemenea lui. sau cine va da dintr'însul altuia. [h] stârpì-se-va din poporul său.

Tămâierea.

34 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [i] Ia aromate: Stacte și onice. și galbăn. aromate. și tămâie curată. *din* totul în greutate de o potrivă. 35 Și dintr'acestea să pregătești tămâie. amestecătură aromatică. *făcută* [j] dupre arta făcătorilor de mir: punând sare. *ca să fie* curată *și* sfântă. 36 Și *dintr'acestea* vei pisà mărunt. și dintr'însele vei pune dinaintea mărturiei în cortul întrunirii, [k] unde mă voiu întrunì cu tine. [l] Prea sfânt va fi vouă. 37 Și tămâia ce veți face. dupre amestecătura acestuia [m] să nu vă faceți: acesta va fi ție sfânt lui Dumnezeu. 38 [n] Oricine va face acesteia asemenea. ca să miroase. stârpì-se-va din poporul său.

Rânduirea meșteșugarilor Besaleel și Aholiab.

31 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi. zicând: 2 [a] Vezi. eu anume am chemat pre Bezaleel. [b] fiul lui Uri. fiul lui Hur. din seminția lui Iuda: 3 Și-l [c] umplui cu spiritul lui Dumnezeu. cu înțelepciune. cu iscusință. cu știință și cu tot felul de artă. 4 Ca să născocească planuri spre a lucrà în aur. în argint și în aramă. 5 A sculptà în pietri și a *le* legà. a tăià lemne. *și* tot *felul* de lucru a lucrà. 6 Și iată i-am mai dat lui pre [d] Aholiab. fiul lui Ahisamac. din seminția lui Dan: și iscusință am pus în tot omul [e] cu cuget înțelept. ca ei toate acelea să facă câte am poruncit ție. 7 [f] Cortul întrunirii și [g] chivotul mărturiei. [h] propițietorul de deasupra acestuia. și toate uneltele cortului: 8 Și [i] masa cu toate uneltele ei. și [j] policandrul cel *din aur* curat cu toate uneltele lui. și altarul tămâierii: 9 Și [k] altarul de arderi de tot cu toate uneltele lui. și [l] spălătorul cu piciorul lui: 10 Și [m] vestmintele de serviciu. și vestmintele sacre ale archierului Aaron. și vestmintele fiilor săi de preoție: 11 [n] Și oleiul ungerii și [o] tămâia aromatică pentru sanctuar: să le facă așà. cum ți-am poruncit ție.

Sărbarea Sabatului.

12 Și Dumnezeu *mai* vorbì lui Moisi, zicând: 13 Și tu vorbește fiilor lui Israel. zicând: [p] Cu adevărat. voi să păziți sabatele mele. că acestea *sunt* semne între mine și între voi în generațiunile voastre: ca voi să știți. că eu *sunt* Dumnezeu care vă sfințesc pre voi. 14 [q] Păziți dar sabatul! ca el *se cade să fie* sfânt vouă: [r] Oricine îl va profanà. se va omorî: cine va face într'acea *zi* vre-un lucru. stârpì-se-va sufletul acela din poporul său. 15 [s] Șase zile se va lucrà. și în a [t] șaptea *zi este* sabatul. *zi* de repaos. sfântă lui Dumnezeu. Cine va face vre-un lucru în ziua sabatului se va omorî. 16 Așà fiii lui Israel să păzească sabatul. sărbând sabatul în generațiunile lor. *prin* legământ vecinic. 17 Acesta între mine și între fiii lui Israel *este* [u] semn vecinic: căci [v] *în* șase zile făcù Dumnezeu cerul și pământul. și într'a șaptea zi se repauză și răsuflă.

Tablele legii.

18 Și *Domnul,* după ce sfârși vorbirea cu Moisi pe muntele Sinai. îi dete cele [x] două table ale mărturiei. table de peatră scrise cu degetul lui Dumnezeu.

---

d Cap 29 37.
e Cap. 29.7 etc
f Vers 25. 37
g vers. 38.
h Fac. 17. 14.
Lev. 7. 20,21.
i Cap. 25. 6.
j Vers. 25.
k Cap. 29. 42.
l Vers. 32.
m Vers. 32.
n Vers. 33.
Capul 31.
a Cap 35. 30.
b 1 Cron. 2. 20.
c Cap. 35. 31.
d Cap. 35. 34.
e Cap. 28. 3.
f Cap. 30. 8.
g Cap. 37. 1.
h Cap. 37. 6.
i Cap. 37. 10.
j Cap. 37. 17.
k Cap. 38. 1.
l Cap. 38. 8.
m Cap. 39 1. 41.
n Cap. 30. 25.31.
o Cap. 30. 34
p Lev. 19. 3, 30. Ezec.20.12.20.
q Cap. 20 8. Ezec. 20. 12.
r Cap. 35. 2.
s Cap. 20. 9.
t Fac. 2. 2.
u Vers. 13. Ezec.20.12.20.
v Fac 1. 31.
x Cap. 24. 12. 2 Cor. 3 3.

Vițelul de aur.

32 Și poporul văzând, că Moisi [a]întârzie foarte de a se pogorî depe munte, se adună poporul împrejurul lui Aaron, și-i zise: [b]Scoală-te! fă-ne zei, cari să [c]meargă înaintea noastră: că ce s'a întâmplat cu acel om, cu Moisi, care ne-a scos pre noi din pământul Egiptului, nu știm. 2 Și Aaron le răspunse: Scoateți [d]cerceii de aur, cari *sunt* în urechile femeilor voastre *și* în ale fiilor voștri și în ale fetelor voastre, și-*i* aduceți la mine! 3 Și tot poporul scoase toți cerceii cei de aur, care *aveau* èi în urechile lor, și-*i* aduseră lui Aaron: 4 [e]Carele luându-*i* din mânile lor: după ce cu dalta făcù formă, le făcù lor un viței turnat. Și ei ziseră: Aceștia *sunt* zeii tăi, o Israele! cari te-au scos pre tine din pământul Egiptului. 5 *Aceasta* văzând Aaron, zidì altar înaintea lui, și Aaron [f]strigă, zicând: Sărbătoare lui Dumnezeu *este* mâne! 6 Și ei se sculară a doua zi de dimineață, și sacrificară arderi de tot, și aduseră sacrificii de bucurie; și [g]poporul se puse la mâncare și băutură, și se sculară să joace.

7 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [h]Scoală, și te pogoară, că poporul tău, pre care tu l-ai scos din pământul Egiptului, s'a [i]stricat. 8 Ei curând foarte s'au abătut dela calea, care le-am fost [j]poruncit eu: ei își făcură viței turnat, și se închinară înaintea lui, și-i sacrificară, și-i ziseră: [k]Aceștia, o Israele! *sunt* zeii tăi, cari te-au scos pre tine din pământul Egiptului! 9 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [l]Eu văd acest popor, și iată, *este* popor tare la cerbice. 10 Acum [m]lasă-mă, ca [n]mânia mea să se aprindă asupra lor, și să-i mistuesc pre dânșii; iar [o]pre tine te voiu face națiune mare.

11 [p]Atuncia Moisi se rugă Domnului, Dumnezeului său, și zise: Pentru ce, Doamne, se aprinde mânia ta asupra poporului tău, pre care tu l-ai scos din pământul Egiptului cu putere mare și cu mână tare? 12 [q]Pentru ce Egiptenii să vorbească și să zică: El cu cuget rău i-a scos pre ei, ca să-i omoare prin acești munți, și să-i piardă depe fața pământului? Întoarce-te dela aprinderea mâniei tale, și te [r]îmblânzește de acest rău *ce cugeți* poporului tău: 13 Adu-ți aminte de Abraam și de Isaac și de Israel, servii tăi, cărora tu le-ai [s]jurat pe tine însu-ți, și le-ai promis: [t]Eu voiu înmulți semința voastră ca stelele cerului; și tot pământul acesta pre care l-am promis, îl voiu da seminției voastre, ca să-*l* moștenească în veci. 14 Și Dumnezeu se [u]îmblânzì de acel rău, ce cugetà să-l facă poporului său.

15 Și [v]Moisi se reîntoarse, și se pogorî depe munte, *având* cele două table ale mărturiei în mână, table *care erau* scrise pe amândouă părțile lor, și dincoace și dincolo scrise. 16 Și [x]tablele *erau* lucrul lui Dumnezeu, și scriptura *era* scriptura lui Dumnezeu, săpată pe table. 17 Și Iosua auzind vocea poporului în strigătul său, zise lui Moisi: În tabără *e* strigăt de resbel. 18 Și el *îi* răspunse: Această voce nu *e* strigare nici de învingători, nici strigare de învinși: *ci* eu aud voce de cântece de joc.

Râvna lui Moisi pentru Dumnezeu.

19 Și apropiindu-se el de tabără, [y]văzù vițelul și jocul în cor, și se aprinse de mânie Moisi, și lăpădă din mânile sale tablele, și le sfărâmă sub munte. 20 [z]Și luă el vițelul, pre care-l făcuseră ei, și-*l* arse în foc, și-*l* zdrobì în pulbere mărunță: și *pulberea o* presără în apă, și făcù pre fiii lui Israel să bea *dintr'însa*.

21 Și Moisi zise lui Aaron: [a]Ce ți-a făcut ție acest popor, de ai adus asupra lui păcătul cel mare? 22 Și Aaron îi

---

Capul 32.
a Cap. 24. 18
b Fapt. 7. 40.
c Cap. 13. 21.
d Jude. 8.24,25 26, 27.
e Cap. 20. 23. Deut. 9. 16. 1 Reg. 12. 28. Neem. 9. 18. Isa. 46. 6. Fapt. 7. 41.
f Lev. 23. 2, 4. 21, 37.
g 1 Cor. 10. 7.
h Vers. 1. Dan. 9. 24.
i Fac. 6. 11, 12 Deut. 4. 16. Osea 9. 9
j Cap 20.3,4 23.
k 1 Reg. 12 28.
l Cap. 33. 3, 5. 2 Cor. 30. 8. Fapt 7. 51.
m Deut. 9.14,19.
n Cap 22. 24.
o Num. 14 12.
p Deut. 9. 18, 26—29.
q Num. 14. 13
r Vers. 14
s Fac. 22. 16
t Fac. 12. 7. Ps. 74. 1, 2.
u Deut. 32. 26. Ps. 106. 45. Ier. 18. 8. Ioel 2. 13.
v Deut. 9. 15.
x Cap. 31. 18.
y Deut. 9. 16. 17.
z Deut. 9. 21.
a Fac 20. 9.

răspunse: Mânia Domnului meu să nu se aprindă! [b]Tu știi că poporul acesta *este pornit* spre rău. Ei îmi ziseră: 23 [c]Fă-ne zei, cari să meargă înaintea noastră; că ce s'a întâmplat cu acel om, cu Moisi, care ne-a scos pre noi din pământul Egiptului, nu știm. 24 Și eu le-am zis: Cine *are* aur? să-*l* scoată: și ei mi-*l* deteră mie, și eu îl aruncaiu în foc, și [d]ieși acest vițel.

25 Și Moisi văzând, că poporul *eră* despoiat, căci Aaron îl [e]despoese, *ca să fie* ocară la inamicii săi; 26 Stete în poarta taberei, și zise: Cine *este* al lui Dumnezeu? *să vină* la mine! Atuncia toți fiii lui Levi se strânseră pe lângă dânsul. 27 Și el le zise: Așà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Fiecare *din voi* să-și încingă sabia sa la coapsa sa, și să treceți, *și* să vă întoarceți prin tabără, dela o poartă, până la cecalaltă: și să [f]ucidă fiecare pre fratele său, și fiecare pre amicul său, și fiecare pe aproapele său. 28 Și fiii lui Levi făcură dupre cuvântul lui Moisi: și într'acea zi căzură *morți* din popor la trei mii bărbați. 29 [g]Căci Moisi le zise: Sfințiți-vă astăzi lui Dumnezeu, *ucizând* fiecare chiar pre fiul său, și pre fratele său; pentru ca să dee astăzi binecuvântarea *sa* vouă.

Moisi se roagă pentru popor.

30 Și a doua zi zise Moisi către popor: [h]Voi ați făcut păcat mare foarte; și acum mă voiu suì la Dumnezeu, [i]poate voiu [j]face espiare pentru păcatul vostru. 31 Și Moisi [k]se întoarse iarăși la Dumnezeu, și zise: O, *rogu-te!*, poporul acesta a făcut păcat mare foarte, căci își [l]făcù zei de aur: 32 Acum sau iartă-le păcatul, sau de nu, [m]șterge-mă pre mine [n]din cartea ta, pre care ai scris-o. 33 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [o]Pre cel ce a păcătuit în contra mea, pre acel îl voiu șterge din cartea mea. 34 Și tu acum mergi, și condù pre poporul acesta *la locul*, de care am vorbit ție: [p]iată un înger al meu va merge înaintea ta; dar [q]în ziua de pedepsire voiu pedepsì și acest păcat al lor.

35 Așà Dumnezeu lovì pre popor pentru [r]facerea vițelului, pre care-l făcù Aaron.

Moisi se roagă pentru poporul umilit.

33 Și Dumnezeu zise lui Moisi: Mergi! suc-te tu [a]și poporul pre care l-ai scos din pământul Egiptului, în pământul, pre care cu jurământ l-am promis lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, zicând: [b]Seminției tale îl voiu da pre el: 2 [c](Și eu voiu trimite un înger inaintea ta, [d]și voiu alungà pre Cananei, și pre Amorei, și pre Hetei, și pre Ferezei, și pre Hevei, și pre Iebusei): 3 În [e]pământul, unde curge lapte și miere: [f]dar eu nu mă voiu suì în mijlocul tău, căci tu *ești* popor [g]tare la cerbice; ca să nu te [h]pierd într'această cale.

4 Și poporul auzind aceste dureroase cuvinte, toți se [i]întristară: [j]și nimenea nu puse pe sine podoabele sale. 5 Că Dumnezeu zise lui Moisi: Zi fiilor lui Israel: [k]Voi *sunteți* popor tare la cerbice; o clipă numai de aș pășì [l]în mijlocul tău, te-aș mistuì: acum dară aruncă depe tine podoabele tale, și voiu [m]vedeà ceeace voiu face cu tine. 6 Și fiii lui Israel își scoaseră podoabele lor la muntele Horeb.

7 Și Moisi luă cortul, și-l întinse afară de tabără, departe de tabără, [n]și-l numì pre acesta — cortul întrunirii: și a fost, *că* oricine [o]căutà pre Dumnezeu, mergeà la cortul întrunirii, care *eră* afară de tabără. 8 Și când ieșì Moisi afară la acel cort, tot poporul se sculă, și fiecare stà [p]*la* ușa cortului său, și să uità după Moisi, până ce întră el în cort.

9 Și îndată ce întrà Moisi în cort, stâlp de nor se pogorà, și stà *la* ușa cortului, și *Domnul* [q]vorbià cu Moisi.

---

[b] Cap. 14. 11.
[c] Vers. 1.
[d] Vers. 4
[e] 2 Cron. 28.19.
[f] Num. 25. 5.
[g] Num. 25. 11. 12. 13.
1 Sam. 15. 18, 22. Prov. 21. 3. Mat. 10. 37.
[h] 1 Sam. 12. 20. 23. Luc. 15. 18.
[i] 2 Sam. 16. 12.
[j] Num. 25. 13.
[k] Deut. 9. 18.
[l] Cap. 20. 23.
[m] Ps. 69. 28.
[n] Ps. 56. 8. Dan. 12. 1.
Filip. 4. 3.
[o] Ezec. 18. 4.
[p] Cap. 33. 2, 14, etc.
[q] Deut. 32. 35. Amos 3. 14. Rom. 2. 5, 6.
[r] 2 Sam. 12, 9. Fapt. 7. 41.

Capul 33.

[a] Cap. 32. 7.
[b] Fac. 12. 7.
[c] Cap. 32. 34.
[d] Deut. 7. 22. Ios. 24. 11.
[e] Cap. 3. 8.
[f] Vers. 15. 17.
[g] Cap. 32. 9. Deut. 9. 6, 13.
[h] Cap. 23. 21.
[i] Num. 14.1,39.
[j] Lev. 10. 6. Ezra 9. 3. Iov. 1 20. Isa. 32. 11.
[k] Vers. 3.
[l] Num.16.45.46.
[m] Deut. 8. 2.
[n] Cap. 29.42,43.
[o] Deut. 4. 29 2 Sam. 21. 1.
[p] Num. 16. 27.
[q] Cap. 25. 22. Ps. 99. 7.

10 Și tot poporul vedeà stâlpul de nor stând *la* ușa cortului: și poporul se sculà tot, și se [r] închinà fiecare *la* ușa cortului său. 11 Și [s] Dumnezeu vorbià cu Moisi față în față, precum vorbește om cu amicul său; și *Moisi* se reînturnà în tabără, și [t] servul său Iosua, fiul lui Nun, om tânăr, nu se depărtà de cort.

12 Și Moisi zise către Dumnezeu: Iată, [u] tu mi-ai zis: Du poporul acesta: Dară tu nu mi-ai făcut cunoscut pre acela, pre care vrei să-l trimiți cu mine; și tu ai zis: [v] Eu te-am cunoscut pe nume, și ai aflat har în ochii mei. 13 Acum dar, [x] de am aflat har în ochii tăi, [y] arată-mi, rogu-te, calea ta, ca să te cunosc pre tine, și să aflu har în ochii tăi: și te uită, că acest popor *este* [z] poporul tău. 14 Și *Domnul* zise: [a] Fața mea va merge înainte, și eu îți voiu da ție [b] liniște. 15 Și *Moisi* zise către dânsul: [c] Dacă fața ta nu va merge înainte, atuncia, nu ne mai duce de aicia. 16 Și întru ce se va cunoaște, că am aflat har în ochii tăi, eu și poporul tău: [d] *dacă* nu într'aceasta, că tu vei merge împreună cu noi? așà [e] noi vom fi însemnați, eu și poporul tău, mai mult decât toate popoarele ce *sunt* pe fața pământului.

17 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [f] Eu și aceasta, ce zici tu acum, voiu face: căci [g] tu ai aflat har în ochii mei, și eu te-am cunoscut pe nume.

Moisi cere se vază mărirea lui Dumnezeu.

18 Și *Moisi* îi zise: Rogu-te, Doamne! fă ca să văd [h] mărirea ta! 19 Și *Domnul* îi răspunse: [i] Voiu face ca să treacă pe dinaintea ta toată bunătatea mea; și numele lui Dumnezeu îl voiu rostì înaintea ta, *că* [j] sunt îndurător către cela ce voiu să fiu îndurător, și miluesc pre cel ce voiu să miluesc. 20 Și-i zise: Tu fața mea nu o vei vedeà, că [k] omul nu mă poate vedeà, și să rămână viu. 21 Apoi zise Dumnezeu: Iată *aicia* un loc la mine! și tu stai pe acea stâncă. 22 Și va fi când va trece mărirea mea, te voiu pune [l] în spărtura acelei stânci, și te voiu [m] acoperì cu mâna mea, până ce voiu trece. 23 Apoi trăgând mâna mea *dela tine,* tu-mi vei vedeà dosul, dar fața mea [n] nu se va vedeà.

Tablele noi ale legii.

34 Și Dumnezeu zise lui Moisi: [a] Taie-ți două table de piatră, asemenea acelor dintâiu, [b] și eu voiu scrie pe *aceste* table cuvintele, cari erau pe tablele cele dintâiu, pre care le-ai stricat. 2 Și fii gata de dimineață, ca de dimineață să te sui [c] pe muntele Sinai: și acolo să stai pe vârful muntelui. 3 Și nimenea să nu se [d] suie cu tine, și nimenea nici să se vadă pe tot muntele; nici oaie, nici bou să nu pască în apropierea muntelui aceluia.

4 Și Moisi tăiè două table de piatră, asemenea celor dintâiu; și a două zi se sculă de dimineață, și se suì pe muntele Sinai, după cum îi poruncise Domnul: și luă în mână cele două table de piatră.

Arătarea lui Dumnezeu.

5 Și Dumnezeu se pogorî în nor, și stete acolo cu dânsul, și [e] rostì numele lui Dumnezeu. 6 Și Dumnezeu trecând pe dinaintea lui, rostì: Doamne, Doamne, [f] Dumnezeule îndurat și milostiv, îndelung-răbdător, plin de [g] milă, și de [h] credință: 7 [i] Cel ce păstrează milă în mii de *generațiuni,* [j] cel ce iartă nedreptatea, fărădelegea și păcatul, și [k] carele *nimica* nu lasă nepedepsit: care pedepsește nedreptățile părinților în fii și în fiii fiilor, până într'a treia și a patra *generațiune.* 8 Și Moisi cu grăbire [l] plecându-se la pământ, se închinà: 9 Și zise: Doamne!, de am aflat har în ochii tăi, rogu-te, Doamne! [m] vino în

---

r Cap. 4. 31.
s Fac. 32. 30. Deut. 34. 10.
t Cap. 24. 13.
u Cap. 32. 34.
v Vers. 17. Ps. 1. 6. Ioan 10.14.15. 2 Tim. 2. 19.
x Cap. 34. 9.
y Ps. 25. 4.
z Deut. 9 26,29. Ioel 2. 17.
a Cap. 13. 21. Isa. 63. 9
b Deut. 3. 20. Ios. 21. 44.
c Vers. 3.
d Num. 14. 14.
e Cap. 34. 10. 2 Sam. 7. 23, Ps. 147. 20
f Fac. 19. 21 Iac. 5. 16.
g Vers. 12.
h Vers. 20. 1 Tim. 6. 16.
i Cap. 34. 5,6,7. Ier. 31. 14.
j Rom. 9 15,16, 18.
k Fac. 32. 30. Isa. 6. 5.
l Isa. 2. 21.
m Ps. 91. 1, 4.
n Ioan 1. 18.

Capul 34.

a Cap. 32 16.19.
b Vers. 28. Deut. 10. 2, 4.
c Cap. 19. 20
d Cap 19. 12, 13, 21
e Cap. 33. 19.
f Num. 14 18. 2 Cron. 30. 9. Ps. 86. 15. Ioel 2. 13.
g Ps. 31. 19. Rom. 2 4.
h Ps. 57. 10.
i Cap. 20. 6. Deut. 5. 10. Dan. 9. 4.
j Ps. 103. 3. Dan. 9. 9. Efes. 4. 32.
k Cap. 23. 7, 21. Iov 10. 14.
l Cap 4. 31.
m Cap. 33.15.16.

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

mijlocul nostru: că [n]acesta *este* popor tare la cerbice; tu dar ne iartă nedreptățile noastre și păcatele noastre, și ne fă pre noi [o]moștenirea ta.

Reînoirea legământului.

10 Și *Domnul* zise: Iată! [p]eu fac legământ: în fața a tot poporul tău voiu [q]face minuni, cari n'au mai fost în tot pământul, nici la toate națiunile; și tot poporul, în mijlocul căruia *ești* tu, va vedeà lucrările lui Dumnezeu, că [r]înfricoșat *va fi* aceeace voiu face eu cu tine. 11 [s]Păzește ceeace-ți poruncii astăzi! Iată, [t]eu voiu alungà de dinaintea ta pre Amorei, și pre Cananei și pre Hetei, și pre Ferisei, și pre Hevei și pre Iebusei. 12 [u]Ferește-te să nu faci legământ cu locuitorii pământului, în care vei întrà, ca să nu să facă [v]cursă în mijlocul tău. 13 Ci voi [x]altarele lor ca să le stricați, și stâlpii lor îi sfărîmați, și [y]chipurile lor de Astarte să le tăiați. 14 Și să nu te închini la [z]alt zeu; că Dumnezeu se [a]numește gelos, el *este* Dumnezeu [b]gelos. 15 [c]Ca nu cumvà să faci vre-un legământ cu locuitorii acelei țări, ca nu [d]desfrânând după zeii lor, și sacrificând zeilor lor, *carevà* să te [e]cheme și pre tine, și să [f]mănânci și tu din sacrificiile lor: 16 Și din [g]fetele lor să nu iei *femei* pentru fiii tăi, ca nu fetele lor [h]desfrânând după zeii lor, să facă ca și fiii tăi să desfrâneze după zeii lor. 17 [i]Să nu faci ție zei turnați.

18 Sărbătoarea [j]azimelor să o ții: șapte zile să mănânci azime, după cum am poruncit ție, la timpul hotărît al lunei Abib, că într'aceea lună al lui [k]Abib ai ieșit tu din Egipt. 19 [l]Tot cel ce deschide matricea, al meu *este*; și tot *masculul* întâiul-născut din vitele tale, *fie din* vacă, *fie din* oaie. 20 Dar [m]întâiu-născutul asinei să-l răscumperi cu un miel; și de nu-*l* vei răscumpărà pre el, să-i frângi gâtul. Pre tot întâiu-născutul dintre fiii tăi să-l răscumperi. Și înaintea mea *nimenea* să nu se arate [n]cu mână goală.

21 [o]Șase zile să lucrezi, iar în a șaptea zi să odihnești, chiar în timpul aratului și al seceratului să odihnești.

22 [p]Să serbezi și sărbătoarea săptămânilor, a prinoaselor din secerișul de grâu; precum și sărbătoarea culesului, la sfârșitul *fiecărui* an.

23 [q]De trei ori pe an toată partea voastră bărbătească să se arate înaintea Domnului Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel.

24 Că eu voiu [r]alungà pre națiuni de dinaintea ta, și voiu [s]lărgì hotarele tale: și când te vei suì tu, ca să te arați înaintea Domnului, Dumnezeului tău, de trei ori pe an, atuncia [t]nimenea nu va poftì pământul tău.

25 [u]Să nu aduci sângele sacrificiului meu cu aluat dospit; și [v]din sacrificiul sărbătoarei paștilor să nu rămână *nimica* până dimineață. 26 Și [x]prinoasele întâilor tale fructe din țarina ta să le aduci în casa Domnului, Dumnezeului tău.

[y]Iedul să nu-l fierbi în laptele mumei sale.

27 Și Domnul, zise lui Moisi: Scrie-ți [z]aceste cuvinte! că eu în cuprinsul acestor cuvinte am încheiat legământ cu tine și cu Israel. 28 Și *Moisi* [a]rămase acolo cu Dumnezeu patruzeci de zile și patruzeci de nopți, nemâncând pâne și nebând apă. Și *Domnul* [b]scrise pe acele table cuvintele legământului: cele zece cuvinte.

Fața strălucitoare a lui Moisi.

29 Și a fost, când se pogorî Moisi de pe muntele Sinai, *ținând* în mâinile sale cele [c]două table ale mărturiei, când se pogorî el depe munte, Moisi nu știà, că pielea [d]feței lui strălucià, vorbind el cu

---

[n] Cap. 33. 3.
[o] Deut. 32. 9. Ps. 28. 9. Ier. 10. 16. Zech. 2. 12.
[p] Deut. 5. 2.
[q] Deut 4. 32. 2 Sam. 7. 23. Ps. 77. 14.
[r] Deut. 10. 21. Isa 64. 3.
[s] Deut. 5 32.
[t] Cap. 33. 2
[u] Cap. 23. 32. Deut. 7. 2. Judc. 2. 2.
[v] Cap. 23. 33.
[x] Cap 23. 24. Judc. 2. 2.
[y] Deut 7. 5. Judc 6. 25. 2 Reg. 18. 4. 2 Cron. 31. 1.
[z] Cap. 20. 3, 5.
[a] Isa. 9. 6.
[b] Cap. 20. 5.
[c] Vers. 12.
[d] Deut. 31. 16. Ier. 3. 9.
[e] Num 25. 2. 1 Cor. 10. 27.
[f] Ps. 106. 38. 1 Cor. 8. 4, 7. 10.
[g] Deut. 7. 3. Ezra 9. 2.
[h] Num. 25. 1, 2.
[i] Cap 32. 8.
[j] Cap. 12. 15.
[k] Cap 13. 4.
[l] Cap 13 2, 12. Ezec. 44. 30. Luc. 2. 23.
[m] Cap. 13. 13.
[n] Cap. 21. 15. 1 Sam. 9.7,8.
[o] Cap. 20. 9. Luc. 13. 14.
[p] Cap. 23. 16. Deut.16 10,13.
[q] Cap. 23.14,17.
[r] Cap. 38. 2. Ps. 78. 55.
[s] Deut. 12. 20.
[t] Fac. 35. 5. Prov. 16. 7. Fapt. 18. 10.
[u] Cap. 23. 18.
[v] Cap. 12. 10.
[x] Cap. 34. 19.
[y] Cap. 23. 19.
[z] Vers. 10.
[a] Cap. 24. 18. Deut. 4. 13.
[b] Vers. 1.
[c] Cap. 32. 15
[d] Mat. 17. 2.

Dumnezeu. 30 Şi Aaron şi toţi fiii lui Israel văzând pre Moisi, şi că pielea feţii lui străluceşte, se temură a se apropià de dânsul. 31 Şi Moisi îi chemă, şi Aaron şi toţi mai marii comunităţii se întoarseră la dânsul, şi Moisi vorbì cu ei. 32 Şi după aceasta toţi fiii lui Israel se apropiară, şi [e] el porunci lor toate despre câte îi vorbise Dumnezeu pe muntele Sinai. 33 Şi Moisi sfârşind de a vorbì cu ei, îşi puse [f] vălul preste faţa sa. 34 Şi Moisi, [g] când întrà înaintea lui Dumnezeu ca să vorbească cu dânsul, îşi scoteà acel văl, până ce ieşià. Şi când ieşià, el spuneà fiilor lui Israel ceeace i-se poruncise. 35 Atuncia fiii lui Israel vedeau faţa lui Moisi, că pielea feţii strălucià. Şi Moisi iarăşi puneà vălul preste faţa sa, până ce se întorceà, ca să vorbească cu dânsul.

Sabatul.

35 Şi Moisi strânse toată comunitatea fiilor lui Israel, şi le zise: [a] Acestea *sunt* lucrurile, pre care le-a poruncit Dumnezeu să le faceţi: [b] Şase zile să lucraţi. 2 Iar ziua a şaptea să fie vouă sfântă, sabat de odichnă lui Dumnezeu; tot acela, care va lucrà într'însul să se omoare. 3 [c] Să nu aprindeţi foc nici într'una din locuinţele voastre în ziua sabatului.

Contribuţii date de bună voe pentru cortul mărturiei.

4 Şi Moisi zise cătră toată comunitatea fiilor lui Israel: [d] Acesta *este* cuvântul, pre care l-a poruncit Dumnezeu, zicând: 5 Aduceţi din *averile* voastre dar Domnului, [e] fiecare, după cât îl va lăsà inima, bucuros să aducă Domnului: aur, şi argint, şi aramă: 6 Şi vânăt, şi purpur, şi carmezin-roşiu, şi in subţire, şi *păr de* capră: 7 Şi piei de berbece înroşite, şi piei de viţel de mare, şi lemn de sittim: 8 Şi oleiu pentru luminare, şi [f] aromate pentru oleiu de ungere, şi pentru tămâie mirositoare: 9 Şi pietri onice, şi pietri de împodobit pentru efod şi pentru pieptar. 10 Şi [g] toţi *oamenii* iscusiţi dintre voi să vină, şi să facă tot ceeace a poruncit Dumnezeu: 11 [h] Locaşul cu cortul său, şi acoperemântul său, cupele lui, scândurile lui, pârghiile lor, stâlpii lui cu picioarele lui: 12 [i] Chivotul şi pârghiile lui, propiţietorul şi perdeaua ce se întinde *dinaintea chivotului*, 13 [j] Masa cu pârghiile ei, şi cu toate uneltele ei, şi [k] pânile punerii înainte: 14 [l] Şi policandrul pentru luminare, şi uneltele lui, şi candelele lui, şi oleiul de luminat. 15 [m] Şi altarul de tămâie, şi pârghiile lui, [n] şi oleiul de ungere, şi [o] tămâie aromatică, şi perdeaua dela uşe, dela uşa locaşului: 16 [p] Altarul de arderi de tot, şi grătarul său de aramă şi pârghiile sale şi toate uneltele sale, spălătorul şi picioarele lui: 17 [q] Covoarele curţii cu stâlpii şi picioarele lor, şi perdeaua dela uşa curţii: 18 Ţărušii locaşului şi ţărušii curţii cu sfoarele lor: 19 [r] Vestmintele de preoţie pentru serviciu în sanctuar: vestmintele sacre ale archiereului Aaron, şi vestmintele fiilor lui, pentru preoţie.

20 Şi toată comunitatea fiilor lui Israel se duse de dinaintea lui Moisi: 21 Şi veniră toţi, pe cari îi [s] trăgeà inima, şi şi toţi pre cari spiritul îi înduplecà, aducând darul lui Dumnezeu pentru lucrul cortului întrunirii, pentru tot serviciul său şi pentru vestmintele sacre. 22 Şi veniră bărbaţii cu femeile, toţi pre cari îi trăgeà inima, *şi* aduseră verigi de nas, cercei, inele, salbe şi tot felul de lucruri de aur: toţi aduseră dar de aur lui Dumnezeu. 23 Şi [t] tot omul la care se aflà vânăt, purpur, sau carmezin-roşiu, sau in subţire, sau *peri de* capră, sau piei de berbeci roşite, sau piei de viţel de mare, *le* aduceà. 24 Şi tot *omul*, care puteà să aducă dar, argint sau aramă, ei acest dar aduceau lui Dumnezeu. Şi tot *omul*, la care se aflà lemn de sittim, pentru tot

---

[e] Cap. 4. 3. [f] 2 Cor. 3. 13. [g] 2 Cor. 3 16.

Capul 35.

[a] Cap. 34. 32. [b] Cap. 20. 9. Lev. 23. 3. Luc. 13. 14. [c] Cap. 16. 23 [d] Cap. 25. 1, 2. [e] Cap. 25. 2. [f] Cap. 25. 6. [g] Cap. 31. 6. [h] Cap. 26. 1, 2, etc. [i] Cap. 25 10, etc. [j] Cap. 25. 23. [k] Cap. 25. 30. [l] Cap. 25 31, etc. [m] Cap. 30. 1. [n] Cap. 30, 23. [o] Cap. 30. 34. [p] Cap. 27. 1. [q] Cap. 27. 9. [r] Cap. 31. 10. [s] Vers. 5. 22. 26, 29. [t] 1 Cron. 28. 2. 9. Ezra 7. 27. 2 Cor. 8. 12. [t] 1 Cron. 29. 8.

felul de lucru spre servire, el *îl* aduceà. 25 Şi toate femeile cele [a] iscusite cu mânile lor torceau, şi tortul îl aduceau: vânăt, purpur, carmezin-roşiu, şi in subţire. 26 Şi toate femeile, a căror inimă se înduplecà la arta aceasta, torceau *păr de* capră. 27 [v] Şi cei mai mari aduceau pietri onichine, şi pietri de împodobit, pentru efod sau pentru pieptar: 28 Şi [x] aromate şi oleiu pentru luminat, şi pentru oleiul de ungere, şi pentru tămâie aromatică. 29 Fiii lui Israel aduseră [y] de bună voie dar Domnului, toţi bărbaţii şi toate femeile, pe cari îi înduplecà inima să dea pentru tot lucrul acela, pre care-l poruncise Dumnezeu prin Moise să se facă.

Chemarea meşterilor.

30 Şi Moisi zise cătră fiii lui Israel: Vedeţi! [z] Domnul a chemat anume pre Bezaleel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminţia lui Iuda: 31 Şi l-a umplut cu spiritul lui Dumnezeu: cu iscusinţă, cu înţelegere, cu ştiinţă şi cu tot felul de artă: 32 Şi ca să născocească planuri, spre a lucrà în aur, în argint şi în aramă; 33 A sculptà în pietri, şi a *le* legà; lemne cu măestrie a tăià, şi a face tot felul de lucruri măestrite. 34 Şi *mai* puse în inima lui *darul,* ca el şi *pre alţii* să înveţe; *atât cât* şi [a] Aholiab, fiul lui Ahisamac, din seminţia lui Dan. 35 Şi-i [b] umplù de iscusinţă, spre a face tot lucrul săpătorului, a ţesătorului măestru, şi a cusătorului în vânăt, în purpur, în carmezin-roşiu, şi în in subţire; şi a ţesătorului într'o singură boia, ca să facă şi să născocească orice plan măestrit.

Dărnicia poporului.

36 Şi Bezaleel şi Aholiab, şi toţi bărbaţii [a] cei iscusiţi, cărora dăduse Dumnezeu iscusinţă şi pricepere, ca să facă tot lucrul de trebuinţă pentru serviciul [b] sanctuarului, făcură toate, cum poruncise Dumnezeu. 2 Şi Moisi chemă pre Bezaleel şi pre Aholiab, şi pre toţi bărbaţii cei iscusiţi într'a [c] căror inimă dăduse Dumnezeu iscusinţă în măestrie, şi pre toţi aceia, pre cari îi înduplecà inima, ca să păşească la acel lucru, şi să-l facă pre el. 3 Şi ei luară dinaintea lui Moisi toate acele daruri, pre cari fiii lui Israel le [d] aduseră pentru lucrul serviciului sanctuarului, ca să-l facă. *Ei şi după începerea lucrului* îi mai aduceau lui daruri de bună voie în toată dimineaţa. 4 Deaceea veniră toţi măestrii cei iscusiţi, cari făceau tot lucrul sanctuarului, fiecare dela lucrul ce-l făceà: 5 Şi ziseră lui Moisi: [e] Poporul aduce mai mult decât *este* destul pentru lucrul, care Dumnezeu a poruncit să se facă. 6 Şi Moisi porunci să se facă strigare mare prin toată tabăra, zicând: *Nimenea,* bărbat sau femeie, să nu mai facă lucruri spre dăruirea sanctuarului. 7 Aşà opri el poporul de a mai aduce. Că materiile *aduse* erau de ajuns pentru a face tot lucrul acela, şi încă mai rămâneà.

Clădirea sanctuarului.

8 [f] Şi toţi oamenii cei iscusiţi, împreună cu lucrătorii, făcură locaşul *din* zece covoare *de* in subţire răsucit, *din* vânăt, *din* purpur, şi *din* carmezin-roşiu: ţesătură aleasă *cu* cheruvimii le făcură pre ele. 9 Lungimea unui covor *erà* de douăzeci şi opt de coţi; şi lărgimea unui covor de patru coţi: toate covoarele *aveau* aceeaşi măsură. 10 Şi cinci covoare fură împreunate unul cu altul, şi 11 Şi făcură şi chiotori vânăte la marginea unui covor, pe marginea unei împreunări: aşà făcură la marginea covorului cel dela împreunarea depe urmă. 12 [g] Cincizeci de chiotori făcură ei pe marginea întâiului covor, şi cincizeci de chiotori pe marginea covorului cel dela împreunarea a doua; chiotorele una împotrivă alteia *erau.* 13 Şi făcù şi cincizeci de copcii de aur, şi cu copciile împreunară covoarele unul cu altul, aşà că locaşul erà unul.

[h] Şi făcură şi covoare *din păr de* capră pentru cort, deasupra locaşului: unspre-

---

[a] Cap. 28. 3. Prov. 31. 19, 22. 24.
[v] 1 Cron. 29. 6.
[x] Cap. 30 23.
[y] Vers. 21.
[z] Cap. 31 2,etc.
[a] Cap. 31. 6, [b] Vers. 31.
Isa. 28. 26. *Capul 36.*
[a] Cap. 28. 3.
[b] Cap. 25. 8. [c] Cap 35.21,26.
[d] Cap. 35. 27. [e] 2 Cor. 8. 2, 3.
[f] Cap. 26. 1.
[g] Cap. 26. 5.
[h] Cap. 26. 7.

zece covoară făcură. 15 Lungimea unui covor *eră* de treizeci de coți, iar lărgimea unui covor de patru coți: cele unsprezece covoare o măsură *aveau*. 16 Și împreunară cinci covoare deosebi, și șase covoare deosebi. 17 Și făcù cincizeci de chiotori pe marginea covorului din urmă la împreunare, și cincizeci de chiotori pe marginea unui *alt* covor, a celui dela împreunarea cealaltă. 18 Și mai făcură și cincizeci de copcii *de* aramă, *cu care* să se împreuneze cortul, ca să fie unul.

19 Și pentru cort făcù acoperemânt *din* piei de berbece roșite, și *alt* acoperemânt *din* piei de vițel de mare pe deasupra.

20 Și scândurile pentru locaș le făcură *din* lemn de sittim, *punându-le* în picioare. 21 Lungimea unei scânduri de zece coți, și lărgimea unei scânduri de un cot și jumătate. 22 Și fiecare scândură aveà două urechi puse una împotriva alteia. Așa făcù el la toate scândurile locașului. 23 Și scândurile le făcù el pentru locaș, douăzeci pentru partea sudică, despre amiazăzi. 24 Și făcù patruzeci de picioare de argint, *ca să le pună* sub cele douăzeci de scânduri, două picioare sub o scândură, pentru cele două urechi ale ei, și *iarăși* două picioare sub cealaltă scândură pentru cele două urechi ale ei. 25 Așà și pentru cealaltă parte a locașului despre miazănoapte făcù el douăzeci de scânduri: 26 Și cele patruzeci de picioare de argint ale lor: două picioare sub o scândură, și *iarăși* două picioare sub cealaltă scândură. 27 Și pentru partea din fund a locașului, despre apus, făcù el șase scânduri. 28 Și două scânduri făcù el în cele două unghiuri ale locașului în partea din fund. 29 Și *acestea* erau împreunate jos, și erau împreunate sus, și unite prin un cerc: așa făcù el cu amândouă, la cele două unghiuri. 30 Și *așà* erau opt scânduri cu cele șasesprezece picioare de argint, două picioare sub fiecare scândură.

31 Și făcù pârghii din lemn de sittim, cinci pentru scândurile dela o latură a locașului: 32 Și cinci pârghii pentru scândurile dela cealaltă latură a locașului, și cinci drugi pentru scândurile locașului la laturea despre apus. 33 Și pârghia dela mijloc o făcù așa ca să treacă prin mijlocul scândurilor, dela un capăt la celalalt. 34 Și scândurile le îmbrăcă cu aur, și verigile lor le făcù *de* aur, ca să petreacă pârghiile printr'însele; și pârghiile le îmbrăcă cu aur.

35 Și perdeaua o făcù *din* vânăt, purpur, carmezin-roșiu, și *din* in subțire răsucit, țesătură aleasă o făcù pre ea, *cu* cheruvimi. 36 Și făcù pentru dânsa patru stâlpi *din lemn de* sittim, și îi îmbrăcă cu aur; și cârligile lor *de* aur; și turnă pentru dânsele patru picioare de argint.

37 Și perdeaua pentru ușa cortului o făcù *din* vânăt, purpur, carmezin-roșiu, și *din* in subțire răsucit, broderie aleasă. 38 Făcù și cinci stâlpi cu cârligile lor, ale căror căpătâe le îmbrăcă cu aur, precum și bețele lor; și cele cinci picioare ale lor *erau de* aramă.

Uneltele sanctuarului.

37 După aceasta Bezaleel făcù și [a] chivotul *din* lemn de sittim: lungimea lui de doi coți și jumătate, și lărgimea lui de un cot și jumătate, și înălțimea lui tot de un cot și jumătate. 2 Și-l îmbrăcă cu aur curat pe dinlăuntru și pe din afară, și-i făcù încadrare de aur jur împrejur. 3 Și turnă patru verigi de aur pentru el la cele patru colțuri ale lui: două verigi de o latură, și două verigi de cealaltă latură. 4 Și făcù și pârgii *din* lemn de sittim, și le îmbrăcă *cu* aur. 5 Și petrecù pârghiile acelea în verigile cele din laturile chivotului spre a purtà chivotul.

6 Și făcù și [b] propițietorul *din* aur curat: lungimea lui de doi coți și jumătate, și lărgimea lui de un cot și jumătate. 7 Și făcù și doi cheruvimi *de* aur: bătuți îi făcù pre ei de amândouă laturile propițietorului. 8 Pre un cheruvim la un

Capul 37.
a Cap. 25. 10.
b Cap. 25. 17

capăt al *chivotului,* și pre celalalt la *alt* capăt al lui: din propițietor făcù el pre cheruvimi la amândouă capetele lui. 9 Și cheruvimii erau cu aripile întinse pe deasupra, acoperind cu aripile lor propițietorul, și *având-și* fețele lor *întoarse* una cătră alta: privirea cheruvimilor erà spre propițietor.

10 Și făcù [c] și masa *din* lemn de sittim: lungimea ei de doi coți, și lărgimea ei de un cot, și înălțimea ei de un cot și jumătate. 11 Și o îmbrăcă cu aur curat, și-i făcù ei și încadrare de aur jur împrejur. 12 Și făcù împrejurul ei și un pervaz, lat de o palmă, și împrejur preste pervaz îi făcù încadrare de aur. 13 Și pentru dânsa turnă și patru verigi de aur, pre care le puse la cele patru colțuri ale celor patru picioare ale ei. 14 Și aproape sub pervaz erau verigile, ca într'însele să petreacă pârghiile, spre a purtà masa. 15 Și pârghiile le făcù *din* lemn de sittim, și le îmbrăcă cu aur, ca să se poarte masa. 16 Și el făcù *din* aur curat și uneltele *de pus* pe masă: [d] talgerele, cățuile, și cupele, și ulcioarele ei, din care se făceà prinos.

17 Și făcù și [e] policandrul *din* aur curat, bătut, și fusul lui, ramurile lui, calicii lui, globuleții lui și florile ce ieșiau dintr'însul. 18 Și șase ramuri ieșiau din coastele policandrului, trei ramuri dintr'o latură, și trei ramuri din cealaltă latură. 19 Într'o ramură din aceste *erau* trei calici, în forma florilor de migdal, cu globuleți și cu flori: și trei calici în forma florilor de migdal cu globuleți și cu flori *erau* într'altă ramură: așà era la cele șase ramuri ce ieșiau din policandru. 20 Iar la policandru *erau* patru calici în forma floarei de migdal *cu* globulețiі lor și *cu* florile lor. 21 Și *erà* un globuleț sub două ramuri ieșite din policandru, și *alt* globuleț sub *celelalte* două ramuri ieșite din el, și *al treilea* globuleț sub două ramuri ieșite din el: așà *erau* la toate șase ramuri ieșite din el: 22 Globulețiі și ramurile lui ieșiau din el, *și* tot *policandrul erà* bătut din o bucată *de* aur curat. 23 Și-i făcù și candelele lui șapte, și mucările lui și tigăile lui *din* aur curat. 24 *Dintr'un* talant de aur curat făcù el policandrul cu toate uneltele lui.

25 [f] Și făcù el și altarul de tămâiere *din* lemn de sittim: lungimea lui de un cot și lărgimea lui de un cot, pătrat *îl făcù;* și înălțimea lui de doi coți, și coarnele lui ieșiau dintr'însul. 26 Și-l îmbrăcă *cu* aur curat; atât acoperișul de deasupra, cât și părețiі lui jur împrejur, și coarnele lui. Și-i făcù lui și încadrare de aur jur împrejur. 27 Și-i făcù lui și două verigi de aur sub încadrare, în unghiurile lui de amândouă laturile, ca într'însele să se petreacă pârghii, spre a-l purtà. 28 Și pârghiile lui le făcù *din* lemn de sittim, și le îmbrăcă *cu* aur. 29 Și făcù [g] oleiul ungerii sacre, și tămâia aromatică curată, dupre arta făcătorilor de mir.

Tinda și uneltele ei.

38 Și [a] făcù altarul de arderi de tot *din* lemn de sittim: lungimea lui de cinci coți, și lărgimea lui de cinci coți: pătrat: și înălțimea lui de trei coți. 2 Și făcù lui coarne în cele patru unghiuri ale lui: dintr'însul ieșiau coarnele lui: și-l îmbrăcă cu aramă. 3 Și făcù toate uneltele altarului: oalele, lopețele, talgerele, furculițele, și tigăile pentru cărbuni: toate uneltele lui le făcù el *de* aramă. 4 Și făcù pentru altar și un grătar de aramă, în forma rețelei, sub cuprinsul lui, jos până la mijloc. 5 Și turnă patru verigi la cele patru unghiuri ale grătarului de aramă, ca într'însele să petreacă pârghiile. 6 Și pârghiile le făcù *din* lemn de sittim, și le îmbrăcă cu aramă. 7 Și petrecù pârghiile prin verigile dela laturile altarului, spre a se purtà *cu ele;* și-l făcù din scânduri, scobit.

8 Și făcù [b] spălătorul *de* aramă și piciorul lui *de* aramă, din oglinzile *femeilor,* care se strânseră în mulțime *la* poarta cortului întrunirii.

---

c Cap. 25. 23. | *d* Cap. 25. 29. | *e* Cap. 25. 31. | *f* Cap. 30. 1. | *g* Cap. 30. 23, 34. | *Capul 38.* | *a* Cap. 27. 1. | *b* Cap. 30. 18.

9 Şi făcù şi [c]curtea în partea sudică, despre miazăzi, cu perdelele curţii *din* in subţire răsucit, *în lungime* de o sută coţi. 10 *Cu* stâlpii lor douazeci, şi *cu* picioarele lor de aramă douăzeci, şi cârligile şi beţele stâlpilor de argint. 11 Asemenea şi în partea despre miazănoapte *alte perdele, în lungime* de o sută de coţi, cu stâlpii lor douăzeci, şi cu picioarele lor douăzeci de aramă; iar cârligile şi beţele stâlpilor *de* argint. 12 Şi în partea despre apus *erau* perdele *în lungime* de cincizeci de coţi cu stâlpii lor zece, şi cu picioarele lor zece, iar cârligile şi beţele stâlpilor *de* argint. 13 Şi în partea estică, despre răsărit, de cincizeci de coţi. 14 Pe o parte *făcù* perdele de cincisprezece coţi, cu stâlpii lor trei, şi cu picioarele lor trei; 15 Şi de altă parte a porţii tindei *iarăşi* perdele de cincisprezece coţi, *aşà ca să vină* tot atâtea perdele şi de o parte şi de cealaltă parte, cu stâlpii lor trei, şi cu picioarele lor trei. 16 Toate perdelele curţii jur împrejur *erau* din in subţire răsucit. 17 Şi picioarele stâlpilor *erau de* aramă, şi cârligile stâlpilor şi beţele lor *de* argint, şi căpătâile lor îmbrăcate *cu* argint, şi stâlpii curţii *erau încinşi* cu beţe de argint. 18 Şi acoperemântul dela poarta curţii îl *făcù* ţesătură aleasă, *din* vânăt, purpur, carmezin-roşiu, şi *din* in subţire răsucit; lungimea lui de douăzeci de coţi, şi lărgimea şi înălţimea *lui* de cinci coţi, dupre măsura perdelelor curţii; 19 Cu cei patru stâlpi ai lor, şi cu cele patru picioare ale lor *de* aramă; iar cârligile lor *de* argint, şi îmbrăcătura capetelor şi beţele lor, de argint; 20 Şi toţi [d]ţărùşii cortului şi ai curţii jur împrejur *de* aramă.

Cătimea aurului, argintului şi a aramei.

21 Aceasta este socoteala pentru [e]locaşul mărturiei, făcută dupre ordinul lui Moisi *prin întrebuinţarea* Leviţilor, [f]sub conducerea lui Itamar, fiul lui Aaron, preotul. 22 După ce [g]Bezaleel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din semińţia lui Iuda, făcù toate, pre care le poruncise Dumnezeu lui Moisi: 23 Şi cu el Aholiab, fiul lui Ahisamac din semińţia lui Dan, săpător de pietri, şi *cu ei* măestrii şi lucrătorii în vânăt, în purpur, în carmezin-roşiu şi în in subţire.

24 Tot aurul întrebuinţat în lucrarea pentru tot lucrul sanctuarului, aurul adus dar fu: douăzeci şi nouă de talante, şapte sute treizeci de sicli, dupre [h]siclul sanctuarului.

25 Şi argintul celor număraţi ai comunităţii *fu:* o sută de talante, şi o mie şapte sute şaptezeci şi cinci de sicli, dupre siclul sanctuarului. 26 Câte o [i]becă pe cap, *adică* jumătate de siclu, dupre siclul sanctuarului dela tot insul, care trecù prin numărătoare, de douăzeci de ani şi mai sus; dela [j]şase sute trei mii, cinci sute şi cincizeci *de inşi*. 27 Din acest argint de o sută de talante se turnară picioarele sanctuarului, şi picioarele perdelei: *adică* o sută de picioare la o sută de talante, câte un talant de picior. 28 Şi din cei o mie şapte sute şaptezeci şi cinci *de sicli* făcù el cârligile stâlpilor, şi îmbrăcă capetele lor, şi făcù şi beţe la dânsele.

29 Şi arama darului *fu:* şaptezeci de talante, şi două mii patru sute de sicli. 30 Şi dintr'însa făcù el picioarele cele dela poarta cortului întrunirii, şi altarul de aramă, cu grătarul său de aramă, şi toate uneltele altarului; 31 Precum şi picioarele stâlpilor împrejurul curţii, şi picioarele stâlpilor dela poarta curţii, şi toţi ţărùşii dela locaşul, şi toţi ţărùşii curţii jur împrejur.

Vestmintele preoţeşti şi podoaba.

39 Şi făcură din [a]vânăt, din purpur şi din carmezin-roşiu, vestmintele preoţilor spre serviciu în sanctuar: şi făcură şi [b]vestmintele sacre pentru Aaron; [c]dupre cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

---

[c] Cap. 27. 9. [d] Cap. 27. 19. | [e] Num. 1. 50, 53. Fapt. 7. 44. | [f] Num. 4. 28, 33. [g] Cap. 31. 2, 6. | [h] Cap. 30. 13. 24. Num. 3. 47. | [i] Cap. 30. 13. 15. [j] Num. 1. 46. | *Capul 39.* [a] Cap. 35. 23. | [b] Cap. 31. 10. | [c] Cap. 28. 4.

2 [d]Și făcù efodul *din* aur, *din* vânăt, *din* purpur, *din* carmezin-roșiu, și *din* in subțire răsucit. 3 Și întinseră plăci, și *le* tăiară *în* fire subțiri, pre care să le țese cu vânăt, purpur, carmezin-roșiu și cu in subțire, țesătură aleasă. 4 Și-i făcură umerari împreunați unul cu altul; la amândouă capetele se împreunau. 5 Și cingătoarea efodului, care *era* deasupra lui, *era* din aceeași *materie* și tot așà lucrată: *din* aur, vânăt, purpur, carmezin-roșiu și *din* in subțire răsucit; după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

6 [e]Și făcură cele *două* pietri onichine, și le prinse în legături de aur, săpate cu săpătură de sigil dupre numele fiilor lui Israel. 7 Și le puseră pe umerarii efodului, *ca ele să fie* pietri de [f]amintire pentru fiii lui Israel; după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

8 [g]Și făcù și pieptarul, țesătură aleasă, lucrat ca și efodul: *din* aur, vânăt, purpur, carmezin-roșiu, și *din* in subțire răsucit. 9 Pătrat erà; și îndoit făcură ei pieptarul; lungimea lui de o palmă, și lărgimea lui de o palmă, îndoit. 10 [h]Și înșirară într'însul patru șiruri de pietri: *în întâiul* șir *erau:* sardoniu, topaz și smaragd; acesta fu întâiul șir; 11 Al doilea șir: carbuncul, safir și diamant; 12 Al treilea șir: liguriu, agat și ametist; 13 Și al patrulea șir: crisolit, onichin, și iaspide. *Acestea erau* prinse în legături de aur *puse toate* în legăturile lor. 14 Și aceste pietri cu numele fiilor lui Israel *erau* douăsprezece, dupre numele lor, și *săpate* cu săpătură de sigil, fiecare cu numele său, dupre cele douăsprezece seminții. 15 Și făcură la engolpion lănțugele în forma sfoarei, împletitură aleasă *din* aur curat. 16 Și-*i* făcură și două sponci *de* aur, și două verigi de aur, și pre cele două verigi le puseră la cele două colțuri ale pieptarului. 17 Apoi pre cele două lănțugele împletite de aur le acățară de cele două verigi, din colțurile pieptarului. 18 Iar pre *celelalte* două capete ale celor două lănțugele împletite le acățară de cele două sponci, și *le* puseră preste cei doi umerari ai efodului, *ca să fie* în partea lui de dinainte. 19 Și-*i mai* făcură *încă* două verigi de aur, *pre care le* puseră la cele două colțuri *de jos* a pieptarului, la marginea lui pe dinăuntru despre efod. 20 Și-*i mai* făcură *alte* două verigi de aur, pre care le puseră la cei doi umerari ai efodului, de desupt în partea de dinainte a lui, în locul împreunării, deasupra de brâul efodului. 21 Și pieptarul cu verigile lui îl legară cu sfoară vânătă de verigile efodului, ca să steà țeapăn deasupra de cingătoarea efodului, ca pieptarul să nu se miște depe efod: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

22 [i]Și făcură și mantia de supt efod, țesătură aleasă, tot vânăt. 23 Și acesta la mijloc *sus aveà* o gură, asemenea cu gura plătoașei, și împrejurul gurii *aveà* tivitură jur împrejur, ca să nu se spântice. 24 Și pe marginea acelei mantii făcură mere-granate, *în coloare* vânăt, purpur și carmezin-roșiu, *în fire* răsucite. 25 Și *mai* făcură și [j]clopoței *de* aur curat; și puseră clopoței printre merele-granate la marginea mantiei, jur împrejurul merelor-granate: 26 *Ca să fie tot* un clopoțel și un măr-granat, și *iarăși* un clopoțel și un măr-granat pe toată marginea acelei mantii jur împrejur, pentru serviciu: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

27 [k]Și făcură și tunici *de* in subțire, țesătură aleasă, pentru Aaron și fiii lui: 28 [l]Și mitră de in subțire; și căciulele cele frumoase *din* in subțire; și [m]pulpane *de* în subțire răsucit; 29 [n]Și cingătoarea *de* in subțire răsucit, *din* vânăt, purpur, carmezin-roșiu, broderie aleasă: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

30 [o]Și făcură și placă pentru diadema sacră *din* aur curat, și săpară pe dânsa cu săpătură de sigil: SFINȚIRE DOM-

---

[d] Cap. 28. 6. [e] Cap. 28. 9. [f] Cap. 28. 12. [g] Cap. 28. 15. [h] Cap. 28. 17, etc. [i] Cap. 28. 31. [j] Cap. 28. 33. [k] Cap. 28. 39, 40. [l] Cap. 28. 4, 39. Ezec. 44. 18. [m] Cap. 28. 42. [n] Cap. 28. 39. [o] Cap. 28. 36, 37.

NULUI. 31 Şi puseră preste ea sfoară vânătă, cu care să lege mitra, deasupra ei: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

Moisi binecuvintează lucrarea săvârşită.

32 Şi aşà se sfârşì tot lucrul la locaşul cortului întrunirii: şi fiii lui Israel făcură toate, [p] cum poruncise Dumnezeu lui Moisi; ei aşà făcură.

33 Şi ei aduseră lui Moisi locaşul, cortul, şi toate uneltele lui, cârligile lui, şi scândurile lui, pârghiile lui, stâlpii lui şi picioarele lui; 34 Acoperemântul de piei de berbece roşite, acoperemântul de piei de viţel de mare, şi perdeaua despărţitoare; 35 Chivotul mărturiei şi pârghiile ei, şi propiţietorul; 36 Masa *cu* toate uneltele ei, şi pânea punerii înainte; 37 Policandrul cel *din aur* curat, *cu toate* candelele sale, candelele în rând aşezate, şi toate uneltele lui: şi oleiul pentru luminare; 38 Şi altarul de aur; şi oleiul de ungere; şi tămâia aromatică, şi perdeaua dela uşa cortului; 39 Şi altarul de aramă, cu grătarul lui de aramă, pârghiile lui şi toate uneltele lui; spălătorul şi picioarele lui; 40 Perdelele curţii; stâlpii ei şi picioarele lor; perdeaua de dinaintea porţii curţii, funiile ei, ţărueşii şi toate uneltele de serviciu pentru locaşul cortului întrunirii; 41 Vestmintele ţesute pentru serviciu în sanctuar; vestmintele sacre pentru Aaron, preotul, şi vestmintele fiilor lui pentru preoţie. 42 Aşà fiii lui Israel [q] făcură tot lucrul, cum poruncise Dumnezeu lui Moisi. 43 Şi Moisi văzù toate lucrurile, şi iată ei făcură toate cum poruncise Dumnezeu: ei aşà făcură. Şi Moisi îi [r] binecuvântă pre dânşii.

Aşezarea şi târnosirea cortului.

40 Şi Dumnezeu vorbì către Moisi, zicând: 2 În ziua întâia a [a] lunei întâia să aşezi [b] locaşul cortului întrunirii; 3 Şi [c] într'însul să pui chivotul mărturiei, şi dinaintea chivotului să atârni perdeaua. 4 Apoi [d] să pui masa, şi [e] să aşezi pe dânsa cele de pus; după aceea [f] să aduci policandrul, şi să aprinzi candelele lui. 5 [g] Şi altarul de aur pentru tămâie să-l pui dinaintea chivotului mărturiei, şi să atârni perdeaua dinaintea uşei locaşului. 6 Şi să pui şi altarul de arderi de tot înaintea uşei locaşului cortului întrunirii. 7 Şi [h] spălătorul să-l pui între cortul întrunirii şi între altarul, şi într'însul să pui apă. 8 Şi să aşezi curtea jur împrejur, şi să pui perdeaua la uşa curţii. 9 Şi să iei oleiul de ungere, şi să [i] ungi locaşul şi toate dintr'însul, şi să-l sfinţeşti pre el, şi toate uneltele lui, ca să fie *lucru* sfânt. 10 Şi să ungi şi altarul de arderi de tot, şi toate uneltele lui, şi să sfinţeşti altarul, că [j] să fie altar prea sfânt. 11 Şi să ungi spălătorul şi picioarele lui, şi să-l sfinţeşti. 12 [k] Apoi să aduci şi pre Aaron şi pre fiii lui înaintea uşei cortului întrunirii, şi să-i speli pre ei cu apă.

13 Şi să îmbraci pre Aaron cu vestmintele sacre, şi să-l [l] ungi, şi să-l sfinţeşti, ca să-mi preoţească. 14 Şi să aduci şi pre fiii lui, şi să-i îmbraci cu tunici. 15 Şi să-i ungi pre ei, cum ai uns şi pre părintele lor, ca să-mi preoţească: şi *această* ungere a lor va servì lor de [m] preoţie totdeauna în neamurile lor.

16 Şi Moisi făcù toate, cum Dumnezeu a poruncit lui; aşà le făcù. 17 Şi în întâia *zi* a lunei întâia din anul al doilea [n] locaşul erà aşezat. 18 Şi Moisi aşeză locaşul, şi punând picioarele lui, aşeză scândurile lui, şi le puse pârghiile lor, şi întocmì stâlpii lor: 19 Şi întinse cortul deasupra locaşului, şi preste cort pusè acoperemântul; după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

20 Apoi luă [o] mărturia, şi o puse în chivot, şi puse pârghiile la chivot, şi aşeză propiţietorul pe chivot deasupra. 21 Şi aduse chivotul în locaş, şi [p] atârnă perdeaua dinaintea *lui*, ca ca să acopere chi-

[p] Vers. 42. 43. [q] Cap. 35. 10. [r] Lev. 9. 22. 23. Ios. 22. 6. | 2 Cron. 30. 27. *Capul 40.* [a] Cap. 12. 2. | [b] Vers. 17. [c] Vers. 21. Num. 4 5. | [d] Vers. 22. [e] Vers. 23. Lev. 24. 5. 6. | [f] Vers 24. 25. [g] Vers. 26. [h] Vers. 30 | [i] Cap. 30. 26. [j] Cap. 29. 36. 37. [k] Lev. 8. 1—13. | [l] Cap. 28. 41. [m] Num. 25. 13. [n] Vers. 1. | [o] Cap. 25. 16. [p] Cap. 26. 33.

votul mărturiei: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

22 [q] Și puse masa în cortul întrunirii, în partea locașului despre miazănoapte, afară de perdea. 23 [r] Și deasupra ei puse în rând pânile înaintea lui Dumnezeu: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

24 [s] Apoi puse policandrul în cortul întrunirii, în dreptul mesei, de cealaltă parte a locașului despre miazăzi. 25 Și [t] aprinse candelele înaintea lui Dumnezeu: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

26 [u] Apoi așeză și altarul cel de aur în cortul întrunirii, dinaintea perdelei. 27 [v] Și deasupra lui făcù să fumege tămâie aromatică: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

28 [x] Și așeză perdeaua *la* ușa locașului. 29 [y] Și altarul de arderi de tot îl puse *dinaintea* ușei locașului în cortul întrunirii, și pe dânsul [z] aduse arderi de tot și dar de pâne: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

30 [a] Și puse spălătorul între cortul întrunirii și altar, și într'însul puse apă de spălat. 31 Și Moisi și Aaron și fiii lui își spălau dintr'însul mânile și picioarele: 32 Când întrau ei în cortul întrunirii, și când se apropiau de altar, se spălau: [b] după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

33 [c] Apoi făcù el curtea împrejurul locașului și a altarului, și puse perdeaua la ușa cortului. Așà Moisi sfârși lucrul.

Mărirea lui Dumnezeu cuprinde locașul.

34 [d] Atunci norul acoperì cortul întrunirii, și mărirea Domnului umplù locașul. 35 Și Moisi [e] nu puteà intrà în cortul întrunirii, că norul se pusese preste dânsul, și mărirea Domnului umpluse locașul. 36 [f] Și când norul se râdicà depe locaș, fiii lui Israel plecau din loc: *aceasta se făcù* în toate călătoriile lor. 37 Și [g] dacă norul nu se râdicà, nici ei nu porniau până în ziua, când acesta se râdicà. 38 Că [h] norul Domnului *erà* deasupra locașului ziua, iar noaptea erà foc într'însul, înaintea ochilor a toată casa lui Israel în toate călătoriile lor.

LEVITICUL.

A TREIA CARTE A LUI MOISI.

Legea arderii de tot.

1 Și Dumnezeu [a] chemă pre Moisi, și vorbì cătră dânsul [b] din cortul întrunirii, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și zi-le lor: [c] Când carevà din voi va aduce dar de vite Domnului, să aducă darul său din cireadă sau din turmă.

3 De *va fi* darul său ardere de tot din cireadă, *atunci* să-l aducă din partea bărbătească [d] fără cusur la ușa cortului întrunirii; să-l aducă ca să-i placă lui Dumnezeu: 4 [e] Și să-și pună mâna sa pe capul jertfei: și-i va fi [f] bine primit [g] spre împăcarea lui: 5 Și să junghie [h] juncul înaintea lui Dumnezeu, și fiii lui Aaron, [i] preoții, să aducă sângele *lui*, și să [j] stropească sângele jur împrejur asupra altarului, care *este la* ușa cortului întrunirii: 6 Și să jupuească acea jertfă, și să-l taie în bucățile sale. 7 Și fiii lui Aaron, preotul să facă foc pe altar, și să [k] pună lemne pe foc. 8 Și fiii lui Aaron, preoții, să așeze bucățile *cu* capul și *cu* grăsimea deasupra lemnelor, ce *sunt* în

---

q Cap. 26. 35.
r Vers. 4.
s Cap. 26. 35.
t Vers. 4.
u Vers. 5.
v Cap. 30. 7.
x Vers. 5.
y Vers. 6.
z Cap. 29, 38, etc.
a Vers. 7.
b Cap. 30 19, 20.
c Vers. 8.
d Cap. 29. 43. Num. 9. 15. Isa. 6. 4. Hag. 2. 7, 9.
e Lev. 16 2. 1 Reg. 8. 11
f Num. 9. 17.
g Num. 9. 19—22.
h Cap. 13. 21. Num. 9. 15.

LEVITICUL.

Capul 1.

a Esod. 19. 3, 35.
b Num. 12 4, 5.
c Cap. 22. 18, 19.
d Esod 12. 5 Efes. 5. 27. Ebr. 9., 14. 1 Pet. 1. 19.
e Esod. 29. 10. 15, 19.
f Cap. 22. 21, 27. Isa. 56. 7. Rom. 12. 1.
g Cap. 4. 20, 26, Rom. 5. 11.
h Mic. 6. 6.
i 2 Cron. 35. 11. Ebr. 10. 11.
j Cap. 3. 8.
k Fac. 22. 9.

focul depe altar. 9 Iar măruntaile lui și picioarele lui să le spele cu apă; și preotul să le ardă toate pe acel altar: *aceasta este* ardere de tot, sacrificiu cu foc, [l] miros plăcut lui Dumnezeu.

10 Și de *va fi* darul său jertfă din turmă, din oi sau din capre, să aducă o parte bărbătească [m] fără cusur. 11 [n] Și să-l junghie pre el lângă altar, în partea despre meazănoapte, înaintea Domnului: și fiii lui Aaron, preoții, să stropească sângele lui asupra altarului jur împrejur. 12 Și să-l taie în bucăți, cu capul și cu grăsimea lui: și preotul să le pună deasupra lemnelor, care *sunt* pe focul cel depe altar. 13 Și măruntaile și picioarele să le spele cu apă, și preotul să *le* aducă toate acestea, și să le ardă pe altar: și *va fi* ardere de tot, sacrificiu cu foc, miros plăcut lui Dumnezeu.

14 Și de *va fi* darul ce *va aduce* jertfă lui Dumnezeu din pasări, el să aducă darul său din [o] turturele sau din pui de porumb. 15 Și preotul să-l aducă la altar, și să-i sugrume cu unghia capul, și să-l ardă pe altar, și sângele lui să se scurgă pe părețele altarului: 16 Și gușa sa cu penele împreună scoțându-le, să le arunce [p] lângă altar, despre răsărit, în locul cenușei: 17 Și să-l despice cu aripile sale, fără să o [q] desfacă în două: și preotul să-l ardă pe altar, deasupra lemnelor, care *sunt* pe foc. [r] Aceasta *este* ardere de tot, sacrificiu cu foc: miros plăcut lui Dumnezeu.

Legea diferitelor jertfe de mâncare.

2 Și de va aduce [a] carevà dar de mâncare lui Dumnezeu, să fie darul lui *din* floarea făinei: și să toarne preste dânsa oleiu, și să pună preste dânsa tămâie: 2 Și să o ducă la *unul din* fiii lui Aaron, preoții, și acesta să iee dintr'însa un pumn de acea făină și din acel oleiu și toată tămâia, și preotul să aprindă pe altar jertfă [b] amintirea sa de *drept* sacrificiu cu foc, miros plăcut lui Dumnezeu. 3 Și [c] rămășița din acel dar de mâncare *va fi* a lui Aaron și a fiilor săi, ca [d] lucrul prea sfânt între sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu.

4 Și de vei aduce *ca* dar, jertfa coaptă în cuptor, *să fie* turte nedospite, din floarea făinei, frământate cu oleiu, sau plăcinte nedospite, [e] unse cu oleiu.

5 Și dacă darul tău de mâncare *va fi* dar *prăjit* în tigae, *atunci* să fie *din* floarea făinei, nedospită, frământată cu oleiu. 6 Îl vei frânge în bucăți, și vei turnà preste dânsul oleiu; dar de mâncare *este*.

7 Și de *va fi* darul tău de mâncare *fript* pe grătar, să se facă *din* floarea făinei, cu oleiu. 8 Și darul de mâncare făcut dintr'acestea, să-l aduci lui Dumnezeu, dându-l preotului, care-l va duce la altar: 9 Și preotul va luà din darul de mâncare [f] partea de amintire și o va aprinde pe altar: *acesta este* [g] sacrificiu cu foc, miros plăcut lui Dumnezeu. 10 Și [h] rămășița din darul de mâncare *să fie* a lui Aaron și a fiilor lui; lucru prea sfânt între darurile cu foc *făcute* lui Dumnezeu *este*.

11 Nici un dar de mâncare, care veți aduce lui Dumnezeu, nu se va face [i] dospit, că nimic dospit, nici cu miere, nu veți aprinde sacrificiu cu foc lui Dumnezeu.

12 [j] *În* darul de pârgă veți puteà aduce și pre acestea lui Dumnezeu; dar nu se vor pune pe altar drept miros plăcut.

13 Și toate darurile tale de mâncare cu sare să le [k] sărezi; și [l] sarea legământului Dumnezeului tău să nu lași să lipsească depe darurile tale; [m] în toate darurile tale să aduci sare.

14 Și dacă vei aduce lui Dumnezeu dar de mâncare din întâile fructe ale tale, [n] să aduci spice de curând coapte, prăjite la foc, și [o] grăunțe de spice pisate: *ca* darul din pârga ta: 15 Și [p] preste dânsul să torni oleiu, și să torni tămâie: *că* dar de pâne *este* acesta. 16 Și preotul

---

l Fac. 8. 21. Ezec. 20. 28. 41. Filp. 4. 18.
m Vers. 3.
n Vers. 5.
o Cap. 5. 7. Luc. 2. 24.
p Cap. 6. 10.
q Fac. 15. 10.
r Vers. 9. 13.

Capul 2.
a Cap. 6. 14. Num. 15. 4.
b Vers. 9.
Isa. 66. 3. Fapt. 10. 4.
c Cap. 7. 9.
d Esod. 29. 37.
e Esod. 29. 2.
f Vers. 2.
g Esod. 29. 18.
h Vers. 3.
i Mat. 16. 12. 1 Cor. 5. 8. Gal. 5. 9.
j Esod. 22. 29.
k Marc. 9. 49. Col. 4. 6.
l Num. 18. 19.
m Ezec. 43. 24.
n Cap 23. 10. 14
o 2 Reg. 4. 42.
p Vers. 1.

să aprinză [q] partea de amintire din grăunțele și din oleiu și cu toată tămâia: sacrificiu cu foc lui Dumnezeu *este aceasta.*

Legea sacrificiului de mulțumită.

3 Și de *va fi* darul *cuiva* [a] sacrificiu de mulțumiri, de-l va aduce din cireadă, fie parte bărbătească sau femeiască să-l aducă lui Dumnezeu [b] fără cusur. 2 Și [c] să pună mâna sa pe capul darului său, și să-l înjunghie *la* ușa cortului întrunirii; și fiii lui Aaron, preoții, să stropească sângele preste altar jur împrejur. 3 Și din acest sacrificiu de mulțumire să aducă el sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: [d] grăsimea care acopere măruntaile și toată grăsimea dela măruntaie; 4 Și cei doi rărunchi cu grăsimea *lor* depe dânșii, cea depe coapse, și prapurul depe ficat: cu rărunchii împreună să le scoată. 5 Și fiii lui Aaron să le [e] aprinză pe altar, lângă arderea de tot, deasupra lemnelor, ce *sunt puse* pe foc, miros plăcut lui Dumnezeu, *este aceasta.*

6 Și de *va fi* darul său, care-l aduce el lui Dumnezeu drept sacrificiul său de mulțumită, dar din turmă, *fie* bărbat sau femeie, [f] să-l aducă fără cusur. 7 De *va fi* acest dar al său un miel, să-l aducă înaintea lui Dumnezeu: 8 Și să pună mâna sa preste capul darului său, și să-l junghie dinaintea cortului întrunirii: și fiii lui Aaron să stropească sângele lui asupra altarului jur împrejur. 9 Și *din acest* sacrificiu de bucurie să aducă sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: grăsimea lui, și toată coada, scoțându-le la osul spinării, și grăsimea care acopere măruntaile, și toată grăsimea dela măruntaie: 10 Și cei doi rărunchi cu grăsimea lor depe dânșii, cea depe coapse; și prapurul depe ficat: cu rărunchii împreună să le scoată. 11 Și preotul pre acestea să le aprinză pe altar, [g] mâncare de sacrificiu cu foc adus lui Dumnezeu.

12 Și dacă darul lui *va fi* capră, el să o [h] aducă înaintea lui Dumnezeu: 13 Și să pună mâna sa pe capul ei, și să o junghie dinaintea cortului întrunirii: și fiii lui Aaron să stropească sângele ei asupra altarului jur împrejur. 14 Apoi dintr'aceasta să aducă darul său drept sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: grăsimea ce acopere măruntaile, și toată grăsimea dela măruntaie; 15 Și cei doi rărunchi și grăsimea depe dânșii, cea depe coapse, și prapurul depe ficat: cu rărunchii împreună să le scoată. 16 Și preotul pre acestea să le aprinză pe altar, mâncare de sacrificiu cu foc, miros plăcut. [i] Toată grăsimea *este* a lui Dumnezeu. 17 [j] Lege vecinică *să fie aceasta* pentru neamurile voastre, ca nici [k] grăsime și nici [l] sânge să nu mâncați.

Legea sacrificiului pentru ispășirea păcatelor.

4 Și Dumnezeu vorbi lui Moisi, zicând: Vorbește fiilor lui Israel, zicând: 2 [a] De va păcătui carevà prin neștiință în potriva oricăreia din poruncile lui Dumnezeu, *făcând* ceeace nu se cade a face, anume dintr'acestea: 3 [b] Dacă preotul cel uns va fi păcătuit, trăgând pre popor în păcat: el pentru păcatul său, ce-l va fi făcut, să aducă lui Dumnezeu drept sacrificiu pentru păcat un [c] viței fără cusur; 4 Și să aducă vițelul [d] la ușa cortului întrunirii, înaintea lui Dumnezeu și să pună mâna sa pe capul vițelului, și să junghie vițelul înaintea lui Dumnezeu: 5 Și preotul cel uns [e] să ia din sângele vițelului, și să-l aducă la cortul întrunirii: 6 Și preotul să înting degetul său în sânge, și de șapte ori să stropească din sânge înaintea lui Dumnezeu spre perdeaua sanctuarului. 7 Și preotul [f] să puie din acel sânge preste coarnele altarului de tămâie aromatică, carele *este* înaintea lui Dumnezeu în cortul întrunirii; și [g] tot sângele *rămas* al vițelului să-l toarne la piciorul altarului de ardere de tot, care *este la* ușa cortului întrunirii. 8 Și toată gră-

---

q Vers. 2.
Capul 3.
a Cap. 7. 11, 29
b Cap. 1. 3.
c Exod. 29. 10.
d Exod. 29. 13, 22.
e Exod. 29. 13.
f Vers. 1, etc.
g Cap. 21. 6, 8, 17, 21, 22. Ezec. 44. 7.
h Vers. 1, 7, etc.
i Cap. 7. 23, 25. 1 Sam. 2. 15.
j Cap. 6. 18
k Deut. 32. 14. Neem. 8. 10.
l Fac. 9. 4. 1 Sam. 14. 33. Ezec. 44. 7, 15.
Capul 4.
a Cap. 5. 15, 17. 1 Sam. 14. 27. Ps. 19. 12.
b Cap. 8. 12.
c Cap. 9. 2.
d Cap. 1. 3, 5.
e Cap. 16. 14.
Num. 19. 4.
f Cap. 8. 11.
g Cap. 5. 9.

simea vițelului *adus ca* sacrificiu pentru păcat să o înalțe, *adecă* grăsimea ce acopere măruntaile, și toată grăsimea depe măruntaie; 9 Și cei doi rărunchi cu grăsimea depe dânșii, cea depe coapse, și prapurul depe ficat: cu rărunchii împreună să le scoată. 10 [h] Cum se scoată depe vițelul sacrificiului de mulțumire: și preotul să aprinză altarul arderei de tot. 11 [i] Și pielea vițelului cu toată carnea lui împreună cu capul lui, și picioarele lui, cu măruntaile și cu balega lui: 12 *Adecă* tot vițelul *rămas* să-l scoată afară din tabără într'un loc curat, [j] unde se lapădă cenușa: și [k] să-l arză cu lemne pe foc: unde se varsă cenușa.

13 Și [l] dacă toată comunitatea lui Israel va păcătuì prin neștiință, [m] și fapta a fost neștiută de comunitate: și ei vor fi făcut vre-una din cele oprite de Dumnezeu, ce nu se cădeà a face; și s'a făcut vinovată: 14 După ce păcatul ce l-a făcut i-se va face cunoscut, atunci comunitatea să aducă un vițel drept sacrificiu pentru păcat, aducându-l înaintea cortului întrunirii: 15 Și bătrânii comunității [n] să pună mânile lor pe capul vițelului înaintea lui Dumnezeu, și să se junghie vițelul înaintea lui Dumnezeu. 16 [o] Și preotul cel uns să aducă din sângele vițelului la cortul întrunirii: 17 Și preotul să întingă degetul său în sânge, și de șapte ori să stropească *cu acesta* înaintea lui Dumnezeu spre perdea: 18 Și dintr'acel sânge să pună pe coarnele altarului, care *stă* înaintea lui Dumnezeu în cortul întrunirii. Și tot sângele *cel rămas* să-l toarne la piciorul altarului arderii de tot, ce *stă* la ușa cortului întrunirii. 19 Și toată grăsimea lui să o ia dintr'însul, și să *o* aprizĕ pe altar. 20 Și să facă [p] cu vițelul, după cum a făcut cu vițelul sacrificiului pentru păcat, așa să facă cu el; [q] și preotul să facă ispășire pentru dânșii: și se va iertà lor. 21 Și vițelul *rămas* să-l scoată afară din tabără, și să-l ardă, după cum a ars și pe vițelul cel de mai înainte. Acesta *este* sacrificiu pentru păcatul comunității.

22 Când va păcătuì unul dintre mai mari, și va [r] face vre-una din cele oprite de Domnul Dumnezeul său, ce nu se cade a face, din nebăgare de seamă, se face vinovat: 23 [s] După ce păcatul prin care el a păcătuit i-se va face cunoscut: atunci el să aducă darul său un țap fără cusur: 24 Și [t] să-și pună mâna sa pe capul țapului, și să-l junghie în locul unde se junghie arderile de tot, înaintea lui Dumnezeu. Sacrificiu pentru păcat *este* aceasta. 25 [u] Și preotul să ia cu degetul din sângele sacrificiului pentru păcat, și să-*l* pună pe coarnele altarului arderii de tot, iar *celalalt* sânge să-l toarne la picioarele altarului de ardere de tot. 26 Și toată [v] grăsimea lui să o aprinză pe acest altar, ca și grăsimea sacrificiului de mulțumire; [x] și preotul să facă ispășirea pentru dânsul; și i-se va iertà lui.

27 Și [y] dacă carevà din poporul de rând va păcătuì prin neștiință, făcând vre-una din cele oprite de Dumnezeu. *adecă* din cele ce nu se cade a face, se va face vinovat; 28 După ce [z] păcatul ce l-a făcut i-se va face cunoscut, să aducă dar o iadă fără cusur pentru păcatul ce l-a făcut. 29 [a] Și să-și pună mâna sa pe capul sacrificiului pentru păcat, și să junghie sacrificiul pentru păcat în locul unde se junghie arderea de tot. 30 Și preotul să ia din sângele aceluia cu degetul, și să pună pe coarnele altarului arderii de tot; iar *celalalt* sânge al ei tot să-l verse la picioarele altarului. 31 Și [b] preotul să ia toată grăsimea lui. [c] după cum s'a luat grăsimea sacrificiului de mulțumită: și să o aprinză pe altar. [d] miros plăcut lui Dumnezeu: [e] Și preotul să facă ispășirea pentru dânsul, și i-se va iertà lui.

---

h Cap. 3. 3. 4. 5. *i* Esod. 29. 14. Num. 19. 5. Cap. 6. 11. | *k* Ebr. 13. 11. *l* Num. 15. 24. *m* Cap. 5. 2, 3, 4, 17. | *n* Cap. 1. 4. *o* Ebr. 9. 12. 13. 14. *p* Vers. 3. | *q* Num. 15. 25. Dan. 9. 24. Rom. 5. 11. *r* Vers. 2. 13. | *s* Vers. 14. *t* Vers. 4. etc. *u* Vers. 30. | *v* Cap. 3. 5. *x* Vers. 20. *y* Vers. 2. | *z* Vers. 23. *a* Vers. 4. 24. *b* Cap. 3. 14. | *c* Cap. 3. 3. *d* Esod. 29. 18. *e* Vers. 26.

32 Iar de va aduce miel drept sacrificiu pentru păcat, [f] să-l aducă parte femeiască fără cusur; 33 Și să-și pună mâna sa pe capul sacrificiului pentru păcat, și să o junghie sacrificiu pentru păcat în locul unde se junghie arderile de tot: 34 Și preotul să ia cu degetul său din sângele acelui sacrificiu pentru păcat, și să ungă coarnele altarului de ardere de tot: și *rămășița* sângelui să o verse la picioarele altarului. 35 Și toată grăsimea lui să o ia, după cum a luat grăsimea dela oaie pentru sacrificiul de mulțumire, și aceasta preotul să o facă să fumege pe altar [g] lângă sacrificiul cu foc al lui Dumnezeu. [h] Așà să facă preotul ispășire pentru păcatul său care l-a făcut; și i-se va iertà lui.

Urmare despre jertfele pentru ispășirea păcatelor.

5 Și de va păcătuì carevà, martor fiind, [a] după ce și-a auzit cuvintele jurământului, pentru cele ce a văzut, sau cari *altfel* a știut, și nu le-a descoperit, va [b] purtà vina sa. 2 Sau [c] de se va atinge carevà de un lucru necurat, *fie* mortăciunea unei fere necurate, sau mortăciunea unei vite necurate, sau mortăciunea unei târîtoare necurate, și aceasta nu s'a știut de el: acela *va fi* necurat și [d] vinovat: 3 Sau de se va atinge carevà [e] de necurățenia unui om, fie orice necurățenie, prin care se pângărește omul, și aceasta n'a știut, și *în urmă* i-s'a făcut cunoscut, vinovat va fi. 4 Sau de va jurà carevà, rostind în aprindere cu ușurință, ca să [f] facă rău sau să [g] facă bine, după cum omul rostește, jurând: și el aceasta nu a știut, iar după aceea i-s'a făcut cunoscut, vinovat va fi într'una dintr'acestea. 5 Și când s'ar întâmplà, cuivà într'una dintr'acestea să se facă vinovat, să [h] mărturisească păcatul, în care a păcătuit: 6 Și din turmele *lui* să aducă lui Dumnezeu sacrificiul său de vină pentru păcatul său, ce l-a făcut, o oaie sau o capră, drept sacrificiu pentru păcat: și preotul va face ispășirea pentru dânsul, pentru păcatul lui.

7 Și [i] de nu-i va da mâna, ca să poată aduce oaie sau capră, să aducă lui Dumnezeu pentru păcatul său ce l-a făcut două [j] turturele, sau doi pui de porumb, unul sacrificiu pentru păcat și celalalt pentru ardere de tot. 8 Și pre acestea să le aducă la preot, care să aducă sacrificiul pentru păcat mai întâiu, și să [k] sugrume cu unghia capul lui dela grumaz, fără a-*l* despărți; 9 Și din sângele sacrificiului pentru păcat să stropească peretele altarului, iar [l] celalalt sânge să se stoarcă la picioarele altarului. Sacrificiu pentru păcat *este* acesta. 10 Iar pre celalalt să-l pregătească ardere de tot, după [m] datină. [n] Și preotul să facă ispășire pentru dânsul de păcatul său ce l-a făcut: și i-se va iertà lui.

11 Dară dacă nici atâta nu-i va da mâna, ca să aducă două turturele sau doi pui de porumb, atunci el, fiindcă a păcătuit, să aducă drept dar a zecea parte din Efă de floarea făinei ca sacrificiu pentru păcat: [o] oleiu să nu toarne, nici tămâie să nu pună preste dânsa: căci sacrificiu pentru păcat *este* aceasta. 12 Și să o aducă la preot: și preotul, luând dintr'însul pumnul plin [p] drept amintire, să aprinză pe altar, [q] lângă sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu. Acesta *este* sacrificiu pentru păcat. 13 [r] Și preotul să facă ispășirea pentru dânsul de păcatul ce el l-a făcut în vre-unul din aceste *lucruri;* și i-se va iertà lui: Iar [s] *rămășița* va fi a preotului, ca și darul de pâne.

Legi în privința jertfelor pentru vină.

14 Dumnezeu mai vorbì lui Moisi, zicând: 15 [t] Când cinevà va face vre-o nelegiuire, păcătuind prin neștiință în cele consacrate lui Dumnezeu, [u] acela să aducă lui Dumnezeu sacrificiu pentru vina sa un berbece fără cusur, dintre oi,

---

f Vers. 28.
g Cap. 3. 5.
h Vers. 26. 31.

Capul 5.
a 1 Reg. 8. 31. Mat. 26. 63.
b Vers. 17.
c Cap. 11. 24. 28. 31, 39. Num. 19. 11. 13. 16.
d Vers. 17.
e Cap. 12.
f 1 Sam. 25. 22. Fapt. 23. 12.
g Marc. 6. 23.
h Cap. 16. 21.
i Cap. 12. 8.
j Cap. 1. 14.
k Cap. 1. 15.
l Cap. 4. 7, 18. 30, 34.
m Cap. 1. 14.
n Cap. 4. 26.
o Num. 5. 15.
p Cap. 2. 2.
q Cap. 4. 35.
r Cap. 4. 26.
s Cap. 2. 3.
t Cap. 22. 14
u Ezra. 10. 19.

după prețuirea ta, în sicli de argint, după [v] siclul sanctuarului, potrivit cu vina. 16 Și ceeace va fi păcătuit el în cele consacrate, să plătească; și pe deasupra [x] să mai adaogă a cincea parte, care să o dea preotului; [y] și preotul prin acel berbece pentru vină va face ispășire pentru dânsul, și i-se va iertă lui.

17 Și dacă [z] cineva va păcătui, făcând vre-una din cele oprite de Dumnezeu, ce nu se cade a face; dară nu a știut, și s'a făcut vinovat; va purtă vina sa: 18 Și să aducă preotului un berbece fără cusur din turmă, după prețuirea ta, drept sacrificiu pentru vină; și preotul să facă o ispășire pentru greșala făcută de dânsul prin neștiință, și la care n'a luat seamă, și i-se va iertă lui. 19 Sacrificiu pentru vină *este* aceasta, *că* vinovat s'a făcut în contra lui Dumnezeu.

20 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 21 Când carevà va păcătuì, și va [a] face vre-o nelegiuire în contra lui Dumnezeu, [b] tăgăduind aproapelui lucrul ce i-l-a [c] pus în păstrare, sau în mânile lui l-a încredințat: sau lucrul ce s'a răpit, sau a [d] înșelat cu *cevà* pe aproapele său; 22 Sau [e] aflând lucru perdut, pre acela îl va tăgăduì, sau va [f] pune jurământ strâmb, asupra a orice lucru ce se întâmplă omului să facă, și *așà* a păcătuit; 23 Va fi, dacă el a păcătuit, și s'a făcut vinovat; atunci el să întoarcă acel lucru ce l-a răpit, și înșelăciunea cu care a înșelat, său pusul în păstrare, ce i-s'a încredințat, sau lucrul perdut care l-a găsit; 24 Sau orice alt lucru pentru care el a jurat strâmb, să [g] plătească întreg prețul, și se adaoge a cincea parte mai mult, *și* să-l dea celuia, al cui *a fost* lucrul, în ziua sacrificiului său pentru vină. 25 Și să aducă lui Dumnezeu sacrificiu pentru vina sa, un [h] berbece fără cusur din turmă, după prețuirea ta, *aducându-l* preotului drept sacrificiu pentru vină. 26 [i] Și preotul să facă ispășirea pentru el înaintea lui Dumnezeu, și i-se vor iertà lui toate acelea ce a făcut, prin care se face vinovat.

Despre arderile de tot.

6 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Poruncește lui Aaron și fiilor lui, zicând: Aceasta *este* legea arderii de tot: Arderea de tot *să fie* pe vatra depe altar toată noaptea până dimineața, și focul altarului să ardă asupra lui. 3 [a] Și preotul fiind îmbrăcat cu vestmântul lui de in, și cu pulpanele lui de in, să-și acopere goliciunea sa, și să-și rădice cenușa pre care o a făcut focul arderii de tot, mistuit pe altar, și să o verse [b] lângă altar. 4 [c] Și să se desbrace de vestmintele lui, și să se îmbrace cu alte vestminte, și să scoată cenușa afară din tabără la un loc curat. 5 Iar focul depe altar să ardă asupra lui, și să nu se stingă; și preotul în toate diminețile să ardă lemne pe dânsul, și asupra acestora să așeze arderea de tot, și să aprinză grăsimea sacrificiilor de bucurie. 6 Pururea să ardă focul pe altar; de loc să nu se stângă.

Despre jertfa de mâncare.

7 Și aceasta *este* legea darului de mâncare: Fiii lui Aaron să-l aducă înaintea lui Dumnezeu, înaintea altarului: 8 Și să ia din acest dar de mâncare un pumn din floarea făinei, și din oleiul ei, precum și toată tămâia ce *este* deasupra darului de mâncare; și să *le* aprinză pe altar, amintire a sa, spre miros plăcut lui Dumnezeu. 9 Iar [d] rămășița dintr'însa să o mănânce Aaron și fiii săi: cu pâne nedospită să se mănânce în loc sfânt; în curtea cortului întrunirii să o mănânce. 10 Să nu se coacă dospit: *ca* partea lor am dat-o din sacrificiile mele cu foc; [e] prea sfântă *este*, ca și sacrificiul cel pentru păcat și cel pentru vină. 11 Numai partea bărbătească dintre fiii lui Aaron să mănânce dintr'însa; [f] lege

---

v Exod. 30. 13.
x Cap. 6. 5.
y Cap. 4. 26.
z Cap. 4. 2.

a Num. 5. 6.
b Cap. 19. 11. Fapt. 5. 4. Col. 3. 9.

c Exod. 22. 7. 10.
d Prov. 24. 28.

e Deut. 22. 1, 2, 3.
f Exod. 22. 11. Ier. 7. 9.
g Cap. 5. 16. Luc. 19. 8.

h Cap. 5. 15.
i Cap. 4. 26. —

Caput 6.
a Exod. 28. 39.
b Cap. 1. 16.
c Ezec. 44. 19.

d Ezec. 44. 29.
e Exod. 29. 37.
f Cap. 3. 17.

vecinică *este aceasta* întru generațiunile voastre, pentru sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu. [g]Tot cel ce se atinge de dânsele sfânt să fie.

12 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 13 [h]Acesta *este* darul lui Aaron, și al fiilor săi, spre care să-l aducă lui Dumnezeu, în ziua când carevà *dintre ei* se va unge: a zecea parte din [i]efă floarea făinei drept dar vecinic de pâne; jumătate dintr'însa dimineața, și jumătate despre seară. 14 În tigaie să o pregătească cu oleiu, și bine prăjită să o aducă, *și* în bucăți mărunte să-mi aducă darul de pâne întru miros plăcut lui Dumnezeu.

15 Și preotul, *carele* dintre fiii lui *Aaron* se va unge în locul lui, acela pregătească acel *dar;* lege vecinică *este* aceasta; [j]tot să-l ardă lui Dumnezeu: 16 Căci tot darul de pâne a preotului să se ardă tot; să nu se mănânce.

Despre jertfa pentru păcate.

17 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 18 Vorbește lui Aaron și fiilor săi, zicând: Aceasta *este* legea sacrificiului pentru păcat: Se va junghià sacrificiul pentru păcat înaintea lui Dumnezeu, într'acel loc, unde se junghie arderea de tot; [k]prea sfânt *este.* 19 [l]Acel preot care aduce sacrificiul pentru păcat, acela să-l mănânce; să se mănânce [m]în loc sfânt, în curtea cortului întrunirii; 20 [n]Tot cel ce se va atinge de carnea lui, să fie sfânt; și ceeace din sângele acestuia se va stropì pe vre-un vestmânt, partea cea stropită să o speli în loc sfânt. 21 Și vasul de lut în care se va fi fiert, să se spargă; dară de va fi fost fiert în vas de aramă, să se frece, și să se spele cu apă. 22 Toată partea bărbătească dintre preoți să mănânce aceasta; prea sfânt *este.* 23 Și tot sacrificiul pentru păcat, din al cărui sânge se va fi adus în cortul întrunirii, spre a face ispășirea în sanctuar, acela să nu se mănânce; cu foc să se ardă.

Alte legi de jertfe.

7 Și [a]aceasta *este* legea sacrificiului pentru vină, [b]prea sfânt *este:* 2 [c]În locul unde se junghie arderea de tot, să se junghie și sacrificiu pentru vină: și sângele ei să se stropească pe altar jur împrejur. 3 [d]Și toată grăsimea ei dintr'însa să se aducă, *cu* coadă și *cu* grăsimea care acopere măruntaile: 4 Și cei doi rărunchi cu grăsimea lor depe dânșii, cea depe coapse, și prapurul depeficat: cu cei doi rărunchi împreună să le scoată. 5 Și preotul să le aprinză pe altar *ca* sacrificiu cu foc lui Dumnezeu; sacrificiu pentru vină *este.* 6 [e]Toată partea bărbătească dintre preoți să-*l* mănânce: în loc sfânt să se mănânce: [f]prea sfânt *este.*

7 Sacrificiul pentru vină *să fie* tot asemenea ca și [g]sacrificiul pentru păcat: aceeași lege *să fie* pentru unul și pentru altul. Acel preot, care va fi făcut ispășire cu dânsul, a lui este. 8 Și preotul, care a adus ardere de tot pentru carevà, acel preot va aveà pentru sine pielea arderii de tot, care l-a adus.

9 Și [h]tot darul de pâne, care se coace în cuptor, și tot ce se gătește pe grătar sau în tigae să fie a preotului care l-a adus.

10 Dară tot darul de pâne, frământat cu oleiu, sau *care este* uscat, să fie a tutulor fiilor lui Aaron a unuia ca și a altuia.

11 Și [i]aceasta *este* legea sacrificiului de mulțumită, pre care le veți aduce lui Dumnezeu. 12 Dacă acest *dar* îl veți aduce pentru mulțumire, atunci împreună cu acel sacrificiu de mulțumire să se aducă turte nedospite, frământate cu oleiu, și plăcinte nedospite, [j]unse cu oleiu, și floarea făinei fiartă ca turte, frământată cu oleiu. 13 Pe lângă aceste turte va aduce *ca* dar și [k]pâne crescută, împreună cu sacrificiul de mulțumire pentru bucuriile sale. 14 Și el din toate acele daruri să aducă lui Dumnezeu câte

---

g Esod. 29. 37. *h* Esod. 29. 2. *i* Esod. 16. 36. | *j* Esod. 29. 25. *k* Vers. 17. *l* Cap. 10. 17. 18 | *m* Vers. 16. *n* Esod. 29. 37. | *Capul 7.* *a* Cap. 5. *b* Cap. 10, 17. 18 | *c* Cap. 1, 3, 5, 11. *d* Esod. 29. 13. *e* Cap. 6. 16, 17. | Num. 18. 9, 10. *f* Cap. 2. 3. *g* Cap. 6. 25, 26. | *h* Cap. 2. 3. 10. Ezec. 44. 29. *i* Cap. 3. 1. | *j* Cap. 2. 4. *k* Amos. 4. 5.

o bucată, drept dar ridicat: [l]și aceasta să fie a acelui preot, care stropește sângele sacrificiilor de mulțumire. 15 [m]Și carnea sacrificiului de mulțumire și de laudă să se mănânce tot într'aceeași zi, în care se va aduce; și să nu lase nimic dintr'însa până dimineața. 16 Și [n]dacă sacrificiul care se aduce *va fi* făgăduința, sau un dar de bună voie, *atunci* acel sacrificiu al lui să se mănânce într'aceeași zi, în care se va aduce: și de va rămâneà cevà dintr'însul, să se mănânce a doua zi. 17 Și de va rămâneà cevà carne din acel sacrificiu și până a treia zi, să se ardă cu foc. 18 Și dacă cinevà va mâncà a treia zi din carnea acelui sacrificiu de mulțumire, nu va fi bine primit; și celui ce l-a adus, nu i-se va [o]socoti în bine; [p]urâciune va fi: și acela care va mâncà dintr'însul va purtà vina sa. 19 Și carnea aceea, care se va atinge de *cevà* necurat, să nu se mănânce; cu foc să se ardă. Dar din *cealaltă* carne, tot cel curat să mănânce dintr'însa.

20 Și acela care [q]fiind necurat, va mâncà din carnea sacrificiilor de mulțumită a lui Dumnezeu, [r]stârpì-se-va sufletul acela din poporul său.

21 Și acela, care se va atinge de *un lucru* necurat, *fie* [s]necurăție de om, *fie* [t]vită necurată, fie [u]târîtor necurat, și va mâncà din carnea sacrificiului de mulțumire, care *este* a lui Dumnezeu, [v]stârpì-se-va sufletul acela din poporul său.

22 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 23 Vorbește fiilor lui Israel, zicând: [x]Toată grăsimea de bou sau de oaie, sau de capră, să nu o mâncați. 24 Și grăsimea mortăciunii și grăsimea de *animal* sfâșiat să *vă* servească la orice alt lucru, dară să nu o mâncați. 25 Că tot cel ce va mâncà grăsimea unei vite, care se aduce sacrificiu cu foc lui Dumnezeu, acela ce a mâncat stârpì-se-va din poporul său. 26 [y]Și sângele să nu mâncați în toate locuințele voastre, nici de paseri, nici de vite. 27 Tot acela, care va mâncà din orice sânge, stârpì-se-va sufletul său din poporul său.

28 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 29 Vorbește fiilor lui Israel, zicând: [z]Cel ce va aduce lui Dumnezeu sacrificiul său de mulțumită, acela să aducă el însuși darul său lui Dumnezeu din sacrificiul său de mulțumită; 30 Cu [a]însăși mânile sale să aducă sacrificiile cu foc lui Dumnezeu: să aducă grăsimea cu pieptul împreună, pentru ca să legene [b]pieptul *ca* dar legănat înaintea lui Dumnezeu. 31 Și [c]preotul să ardă grăsimea pe altar, [d]iar pieptul să fie al lui Aaron și al fiilor săi. 32 [e]Și spata cea dreaptă din sacrificiile voastre, de mulțumită încă să o dați preotului, ca dar ridicat.

33 Și acea spată dreaptă să fie partea aceluia dintre fiii lui Aaron, care va fi adus sângele și grăsimea sacrificiului de bucurie. 34 Că eu luai dela fiii lui Israel [f]pieptul de legănare și spata de ridicare din sacrificiile lor de mulțumire, și datu-le-am lui Aaron, preotul, și fiilor lui Israel prin lege vecinică, dela fiii lui Israel. 35 Aceasta *este partea* ungerii lui Aaron și a ungerii fiilor lui, din sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu *hotărîte lor* din ziua, *în care Moisi* îi înfățișă lui Dumnezeu, spre a fi lui preoți; 36 Pre care Dumnezeu porunci a se da lor de către fiii lui Israel, [g]din ziua în care unsu-i-au el, prin lege vecinică în generațiunile lor.

37 Aceasta *este* legea pentru sacrificiul de ardere de tot, cel de pâne, cel pentru păcat, cel pentru vină, cel pentru consacrare, și cel pentru sacrificiile de mulțumire, 38 Pre care Dumnezeu o dădù lui Moisi pe muntele Sinai, în care zi el porunci fiilor lui Israel, ca ei să aducă darurile lor lui Dumnezeu, în pustiul Sinai.

---

l Num. 18. 8. 11. 19. *m* Cap. 22. 30. *n* Cap. 19 6.7.8. *o* Num. 18. 27. *p* Cap. 11. 10. 11. 41. *q* Cap. 15. 3. *r* Fac. 17. 14. *s* Cap. 12. *t* Cap. 11. 24. 28. *u* Ezec. 4. 14. *v* Vers. 20. *x* Cap. 3. 17. *y* Fac. 9. 4. *z* Cap. 3. 1. *a* Cap. 3. 3. 4. 9. 14. *b* Esod. 29. 24. 27. *c* Cap. 3. 5, 11. 16. *d* Vers. 34. *e* Vers. 34. Num. 6. 20. *f* Esod. 29. 28. Num. 18. 18. *g* Esod. 40. 15.

Aaron și fiii lui consacrați de preoți; darurile lor mistuite prin foc din cer.

8 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând:
2 [a] Ia pre Aaron și pre fiii lui cu dânsul, și [b] vestmintele, și [c] oleiul de ungere, și vițelul sacrificiului pentru păcat, și doi berbeci, și panerul cu azimă: 3 Și adună toată obștea la ușa cortului întrunirii. 4 Și Moisi făcù *așà*, după cum îi porunci Dumnezeu; și să adună toată comunitatea la ușa cortului întrunirii.

5 Și Moisi zise cătră obște: [d] Acesta *este* ceeace a poruncit Dumnezeu să se facă. 6 Și Moisi aduse pre Aaron și pre fiii săi, [e] și-i spălă cu apă: 7 [f] Și pe dânsul puse [g] tunica, și-l încinse cu brâul, și-l îmbrăcă cu mantia, și puse pe dânsul efodul, și-l încinse cu cingătoarea efodului, și-i legă *efodul* cu aceasta: 8 Și-i [h] puse pieptarul, și în pieptar puse Urim și Tumim; 9 Și-i [i] puse în cap mitra, și pe mitră în partea de dinainte îi puse placă de aur, diademă sacră; după cum [j] poruncise Dumnezeu lui Moisi.

10 [k] Și Moisi luă oleiul ungerii, și unse locașul și toate câte *erau* într'însul, și le sfințì. 11 Și cu dânsul stropì altarul de șapte ori, și unse altarul și toate uneltele lui, și spălătorul cu piciorul lui, ca să le sfințească pre ele. 12 Și din [l] oleiul ungerii turnă pe capul lui Aaron, și-l unse, ca să-l sfințească pre el. 13 [m] Și Moisi apuse și pre fiii lui Aaron, și-i îmbrăcă cu tunicile *lor*, și-i încinse cu brâele, și le legă șepcile; după cum poruncise Dumnezeu.

14 [n] Și apropiè vițelul de sacrificiul pentru păcat; și Aaron și fiii săi [o] puseră mânile lor pe capul vițelului de sacrificiu pentru păcat; 15 Și Moisi, junghiindu-*l*, [p] luă sânge, și cu degetul său unse coarnele altarului jur împrejur, și curățì altarul; Iar *rămășița* sângelui o turnă la picioarele altarului; și *așà* îl consfințì, și făcù ispășire pentru dânsul. 16 [q] Și *Moisi* luă toată grăsimea depe măruntaie, și prapurul *cel depe* ficat, și amândoi rărunchii cu grăsimea lor; Și Moisi *le* aprinse pe altar. 17 Iar pre vițelul *rămas, adecă* pielea lui, carnea lui și balega lui, le arse cu foc afară din tabără; după cum [r] poruncise Dumnezeu.

18 [s] Și apoi *îi* aduse și berbecele pentru arderea de tot; și Aaron și fiii săi își puseră mânile lor pe capul acelui berbece: 19 Și Moisi *îl* junghiă, și cu sânge stropì altarul jur împrejur. 20 Și tăià berbecele în bucăți: și capul, bucățile și grăsimea le aprinse Moisi; 21 Iar măruntaiele și picioarele *lui* le spălă cu apă, și Moisi aprinse acel berbece întreg pe altar; ardere de tot, miros plăcut *fu* acesta, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: [t] după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

22 Apoi [u] aduse și pre al doilea berbece, pre berbecele de consfințire, și-și puseră Aaron și fiii lui mânile lor pe capul berbecelui: 23 Și Moisi, junghiându-*l*, luă din sângele lui, și puse pe moalele urechii cele drepte a lui Aaron, și pe degetul cel gros al mânei lui celei drepte, și pe degetul cel mare al piciorului lui cel drept. 24 Și aduse Moisi și pre fiii lui Aaron, și luă din sânge, și puse pe moalele urechii celei drepte a lor, și pe degetele cele groase ale mânilor lor drepte, și pe degetele cele mari ale picioarelor lor celor din dreapta; și cu sângele *rămas* stropì Moisi altarul jur împrejur. 25 [v] Și luă grăsimea și coada și toată grăsimea cea depe măruntaie, și prapurul *depe* ficat, și pre cei doi rărunchi cu grăsimea lor împreună, și spata cea dreaptă; 26 Și din panerul cu azime, care *erau* înaintea lui Dumnezeu, luă el o turtă nedospită, și o turtă de pâne făcută cu oleiu, și o turtă, și *le* puse pe grăsime și pe spata cea dreaptă: 27 [x] Și pre toate acestea le puse el [y] pe mânile lui Aaron și pe mânile fiilor lui,

---

Capul 8.
[a] Esod. 29. 1, 2, 3.
[b] Esod. 28. 2. 4.
[c] Esod. 30. 24, 25
[d] Esod. 29. 4.
[e] Esod. 29. 4.
[f] Esod. 29. 5.
[g] Esod. 28. 4.
[h] Esod. 28. 30.
[i] Esod. 29. 6.
[j] Esod. 28. 37.
etc.
[k] Esod. 30. 26—29.
[l] Esod. 29. 7.
Ps. 123. 2.
[m] Esod. 29. 8. 9.
[n] Esod. 29. 10.
[o] Cap. 4. 4.
[p] Esod. 29. 12. 36. Ezec. 43. 20. 26. Ebr. 9. 22.
[q] Esod. 29. 13
[r] Esod. 29. 14.
[s] Esod. 29. 15.
[t] Esod. 29. 18.
[u] Esod. 29. 19, 31.
[v] Esod. 29. 22.
[x] Esod. 29. 23.
[y] Esod. 29. 24.

legându-le *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu. 28 Și Moisi le luă din mânile lor, și *le* aprinse pe altarul jertfei de tot, drept dar de consacrare, întru miros plăcut, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 29 Și Moisi luă peptul, și-l legănă *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu; *că* acesta fu partea lui Moisi din acel berbece de consacrare; după cum poruncise Dumnezeu.

30 Și Moisi luă din oleiul ungerii și din sângele ce *era* pe altar, și stropì pre Aaron și vestmintele lui, și pre fiii lui, și vestmintele fiilor lui cu el, și *așà* consfințì el pre Aaron și vestmintele lui, și pre fiii lui și vestmintele fiilor lui cu dânsul.

31 Și Moisi zise cătră Aaron și cătră fiii lui: Fierbeți carnea *la* ușa cortului întrunirii, și acolo o mâncați împreună cu pânea de consacrare cea din paner, după cum am poruncit eu, zicând: Aaron și fiii lui să le mănânce pre acestea. 32 Iar ce va rămâneà din acea carne și din acea pâne, cu foc să ardeți: 33 Și din ușa cortului întrunirii [z] șapte zile să nu ieșiți, până ce nu se vor împlinì zilele consfințirii voastre; că voi *în* șapte zile aveți să fiți consfințiți. 34 [a] Precum se făcù astăzi, *tot așà* poruncì Dumnezeu să se facă *și de acum înainte,* spre a face ispășire pentru voi. 35 Și *la* ușa cortului întrunirii veți rămâneà șapte zile, ziua și noaptea, ca să păziți ceeace a poruncit Dumnezeu să păziți, pentru ca să nu muriți: că așa-mi este poruncit. 36 Și făcù Aaron și fiii lui toate câte poruncì Dumnezeu prin Moisi.

Cea dintâiu jertfă a lui Aaron este mistuită prin foc.

9 Și [a] a opta zi Moisi chemă pre Aaron și pre fiii săi, și pre bătrânii lui Israel: 2 Și zise lui Aaron: [b] Ia un vițel spre sacrificiu pentru păcat, [c] și un berbece pentru ardere de tot, *amândoi* fără defect, și-*i* adă lui Dumnezeu. 3 Și vorbește fiilor lui Israel, zicând: [d] Luați un țap spre sacrificiu pentru păcat, și un vițel, și un miel, *amândoi* de câte un an *și* fără cusur, pentru ardere de tot; 4 Și un taur, și un berbece pentru sacrificiul de mulțumire, spre a-*i* sacrificà înaintea lui Dumnezeu, și [e] dar de pâne frământată cu oleiu: [f] că astăzi se va arătà vouă Dumnezeu.

5 Și ei aduseră acele ce poruncì Moisi înaintea cortului întrunirii: și toată obștea se apropiè, și stătù înaintea lui Dumnezeu. 6 Și Moisi zise: Aceasta este ceeace v'a poruncit Dumnezeu, faceți-o: și [g] mărirea lui Dumnezeu se va arătà vouă.

7 Și Moisi zise lui Aaron: Apropie-te de altar, și [h] fă sacrificiul tău pentru păcat, și arderea de tot, și fă ispășire pentru tine și pentru popor; și [i] adă și darul pentru popor, și fă ispășire pentru dânsul, după cum poruncì Dumnezeu.

8 Și Aaron se apropiè de altar, și junghiè vițelul sacrificiului pentru păcat care *era* pentru dânsul: 9 [j] Și fiii lui Aaron aduseră sângele la dânsul; și el, întingându-și degetul în sânge, [k] puse pe coarnele altarului; iar *celalalt* sânge îl turnă la picioarele altarului. 10 [l] Iar grăsimea, și rărunchii, și prapurul de pe ficatul sacrificiului pentru păcat, le aprinse pe altar, [m] după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi: 11 [n] Și carnea cu pielea cu foc o arse afară din tabără. 12 Și junghiè el și ardere de tot; și fiii lui Aaron întinseră sângele la dânsul, [o] și el îl stropì preste altar jur împrejur. 13 [p] Și-i întinseră lui și arderea de tot, *tăiată* în bucăți, și capul *lui*, și *le* aprinse pe altar. 14 [q] Și spălând el mărunțaele și *amândouă* picioarele *le* aprinse lângă arderea de tot pe altar.

15 [r] Și aduse el sacrificiul cel pentru popor, și luând țapul sacrificiului pentru păcat, care *era* pentru popor, îl junghiè, aducându-l drept sacrificiu pentru păcat, ca și pre cel dintâiu. 16 Apoi aduse

---

z Ezec. 43. 25. 26.
a Ebr. 7. 16.

Capul 9.
a Ezec. 43. 27.
b Esod. 29. 1.
c Cap. 8. 18.
d Cap. 4. 23. Ezra 6. 17.
e Cap. 2. 4.
f Esod. 29. 43.
g Esod. 24. 16.
h 1 Sam. 3. 14. Ebr. 5. 3.
i Cap. 4, 16, 20. Ebr. 5. 1.
j Cap. 8. 15.
k Fac. 4. 7.
l Cap. 8. 16.
m Cap. 4. 8.
n Cap. 4 11.
o Cap. 1. 5.
p Cap. 8. 20.
q Cap. 8. 21.
r Isa. 53. 10. Ebr. 2. 17.

ardere de tot, și făcù cu dânsa [s] după datină. 17 Și aduse și [t] darul de pâne: și luând o mână plină dintr'însa, *o* aprinse pe altar, [u] pe lângă arderea de tot cea de dimineață. 18 Și junghiè el taurul și berbecele *ca* [v] sacrificiu de bucurie pentru popor: și fiii lui Aaron îi întinseră sângele, și el stropì pe altar jur împrejur: 19 Și grăsimea de taur și *cea* de berbece și coada, precum și *grăsimea* ce acopere *măruntaele* și rărunchii, și prapurul *depe* ficat: 20 *Toate* aceste grăsimi le puse deasupra piepturilor, și [x] aprinse grăsimea pe altar. 21 Și piepturile și spata dreaptă le legănă Aaron [y] *ca* dar legănat înaintea lui Dumnezeu, după cum poruncì Moisi.

22 Și Aaron rădicându-și mânile spre popor, [z] binecuvântat-a pre dânsul, și se pogorî, după ce sfârșì sacrificiul pentru păcat și arderea de tot și sacrificiile de mulțumire. 23 Și Moisi și Aaron intrară în cortul întrunirii, și ieșind ei *de acolo* binecuvântară pre popor: și mărirea lui Dumnezeu se arătă la tot poporul. 24 Și [a] foc ieșì de dinaintea lui Dumnezeu, și mistuì depe altar arderea de tot și grăsimea. Aceasta văzându-o poporul, strigară și căzură pe fețele lor.

Păcatul și pedepsirea lui Nadab și a lui Abibu; legi pentru preoți.

10 Și fiii lui Aaron, [a] Nadab și Abih, [b] luând fiecare cățiuia sa, puseră într'însele foc, și puseră tămâie deasupra: și ei aduseră înaintea Domnului foc [c] străin, ceeace el nu l-a poruncit. 2 Și [d] foc ieșì de dinaintea Domnului, care-i mistuì pre ei, și ei muriră înaintea Domnului. 3 Și Moisi zise lui Aaron: Aceasta *este* ceeace vorbì Domnul, zicând: Sfinți-mă-voiu între cei [e] ce se apropie de mine, și în fața a tot poporul mă voiu [f] mări. 4 [g] Și Aaron tăceà. Și Moisi chemă pre Mișael și pre Elzafan, fiii lui [h] Uziel, unchiul lui Aaron, și le zise: Veniți, *și* [i] luați pre frații voștri de dinaintea sanctuarului, afară din tabără. 5 Și ei se apropiară, și dus-au pre ei, *îmbrăcați* în tunicile lor, afară din tabără: după cum zisese Moisi.

6 Și Moisi zise lui Aaron și lui Eliazer și lui Itamar, fiii lui: Capetele voastre [j] să nu descoperiți, și vestmintele voastre să nu le rupeți, ca să nu muriți: și ca *Domnul* să *nu* se [k] întărîte asupra a toată comunitatea: ci frații voștri, toată casa lui Israel, să plângă pentru aceasta ardere, pre care o aprinse Domnul. 7 [l] Și voi din ușa cortului întrunirii să nu ieșiți, ca să nu muriți: [m] că oleiul ungerii cel dela Domnul *este* preste voi. Și ei făcură după cuvintele lui Moisi.

8 Și Domnul vorbì lui Aaron, zicând: 9 [n] Vin și băutură îmbătătoare să nu beți, nici tu, nici fiii tăi cu tine, când veți întrà în cortul întrunirii, ca să nu muriți. *Aceasta va fi* lege în veci întru generațiunile voastre: 10 Pentru ca să puteți [o] deosebì între lucrul sfânt și între cel profan, și între cel curat și cel necurat: 11 [p] Și pentru ca voi pre fiii lui Israel să-i învățați toate legile, pre care Domnul le-a vorbit lor prin Moisi.

12 Și Moisi vorbì către Aaron și către fiii lui cari rămaseră, Eleazer și Itamar, *zicând:* [q] Luați darul de pâne, ce a rămâs din sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu și-l mâncați nedospit lângă altar: că *lucru* [r] prea sfânt *este:* 13 Și-l mâncați în loc sfânt; că acesta *este* partea hotărîtă a ta și a fiilor tăi din sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu: că [s] așà mi-s'a poruncit. 14 Iar [t] pieptul legănat, și spata ridicată să le mâncați în loc curat, tu și fiii tăi, și fiicile tale cu tine: că partea hotărîtă a ta și a fiilor tăi *sunt* acestea din sacrificiile de bucurie ale fiilor lui Israel. 15 *Că* spata ridicată,

---

[x] Cap. 1. 3. 10. [y] Vers. 4. [z] Esod. 29. 38. [a] Cap. 3. 1. etc. [x] Cap. 3. 5. 16. [y] Esod. 29. 24, 26. [z] Num. 6. 23. Luc. 24. 50. [a] Fac. 4. 4. Ps. 20. 3. — *Capul 10.* [a] Cap. 16. 1. Num. 3. 3. 4. 1 Cron. 24. 2. [b] Cap. 16. 12. [c] Esod. 30. 9. [d] Cap. 9. 24. 2 Sam. 6. 7 [e] Esod. 19. 22. Isa. 52. 11. Ezec. 20, 41. [f] Isa. 49. 3 Ioan 18.31. 32. 2. Thes. 1. 10. [g] Ps 39. 9. [h] Esod. 6.18. 22. [i] Luc. 7, 12. Fapt. 5. 6. 9. 10. [j] Esod. 33. 5. Cap 13. 45. Num. 6. 6. 7. Deut. 33. 9. Ezec. 24. 16. 17. [k] Num. 16. 22. 46. Ios. 7. 1. 2 Sam. 24. 1. [l] Cap. 21. 12. [m] Esod. 28. 41 [n] Ezec. 44. 21. Luc. 1. 15. 1 Tim. 3. 3. Tit. 1. 7. [o] Cap. 11. 47. Ier. 15 19. Ezec. 22. 26. [p] Deut. 24. 8. Mal. 2. 7. [q] Esod. 29. 2. Num. 18. 9. 10. [r] Cap. 21 22. [s] Cap. 2. 3. [t] Esod. 29. 24. 26, 27. Num. 18. 11. —

și pieptul legănat le vor aduce împreună cu sacrificiile cu foc de grăsimi, *hotărîte*, ca să se legene drept dar legănat înaintea lui Dumnezeu; și aceasta va fi a ta și a fiilor tăi cu tine, prin lege de veci, după cum a poruncit Dumnezeu.

16 Și căutând Moisi cu deamănuntul țapul de sacrificiu pentru păcat, iată erà ars; și el se mâniè foarte asupra lui Eliazer și Itamar, fii cei rămași ai lui Aaron, zicând: 17 Pentru ce n'ați mâncat sacrificiul pentru păcat în loc sfânt? că prea sfânt *este*, și vouă vi-s'a dat, ca să purtați nedreptatea comunității *și* să faceți espiare pentru dânșii înaintea lui Dumnezeu. 18 Iată sângele aceluia n'a fost adus în sanctuar, în cele din lăuntru: se cădeà să-l mâncați în loc sfânt, cum am poruncit eu. 19 Și Aaron răspunse lui Moisi: Iată ei astăzi au adus și sacrificiul lor pentru păcat, și arderea de tot înaintea lui Dumnezeu; încă și mie se întâmplă aceasta: și *de* aș fi mâncat astăzi din sacrificul pentru păcat, oare acesta ar fi plăcut în ochii lui Dumnezeu? 20 Și auzind Moisi *aceasta* s'a mulțumit.

Lege pentru animalele cele curate și cele necurate.

11 Și Domnul vorbì lui Moisi și lui Aaron, zicându-le: 2 Vorbiți fiilor lui Israel, zicând: [a] Acestea *sunt* animalele, din care voi să mâncați dintre toate viețuitoarele pe pământ. 3 Toate câte au unghia despicată, și care au piciorul înfurcat, și rumegă, pre acestea să le mâncați. 4 Dară să nu mâncați din acelea ce rumegă *numai*, sau care au unghie despicată *numai*, ca: cămila; că deși rumegă, dar unghiile nu are despicate; necurată *să fie* vouă; 5 Și iepurile de casă; că deși rumegă, dară unghiile nu le are despicate; necurat să fie vouă; 6 Și iepurile de munte; că *deși* rumegă, dară unghiile nu le are despicate: necurat *să fie* vouă. 7 Și porcul; că deși acesta are unghie despicată, dară nu rumegă, [b] necurat *să fie* vouă. 8 Din carnea lor să nu mâncați, și de stârvurile lor să nu vă atingeți; [c] necurat *să fie* vouă.

9 [d] Și acestea să mâncați dintre toate câte *sunt* în ape: toate ce au aripi și solzi în ape, în mări și în râuri, pre acestea să le mâncați. 10 Și toate câte n'au aripi nici solzi în mări sau în râuri, din toate câte foiesc în ape și toate câte trăesc în ape, [e] urâciune *să fie* vouă. 11 Da, urâciune să fie vouă; din carnea lor să nu mâncați, și stârvurile lor urâciune să fie vouă. 12 Tot ce n'are aripi nici solzi în ape, urâciune *să fie* vouă.

13 Iar dintre paseri [f] acestea să urîți, și să nu le mâncați, că în urîciune *sunt:* aquila, gripul și plictul; 14 Și vulturul, și uliul după felul său; 15 Tot corbul după felul său: 16 Și struții, și huhurezul, și cucul, și curuiul după felul său; 17 Și bufnița, și mergul și ibidile: 18 Și cignul, și pelicanul și porfirionele; 19 Și cocostârcul, și cherodionele după felul său, și pupăza și liliacul.

20 Toată târîtoarea aripată, care umblă pe patru *picioare*, urâciune *să fie* vouă. 21 Dar acestea să le mâncați din toată târîtoarea ce sboară, care umblă pe patru *picioare:* cele ce au fluerul picioarelor de dinapoi mai lungi, ca să poată sări cu ele pe pământ. 22 Pre acestea din ele să le mâncați: [g] arbeul după felul său, și saleamul după felul său, și hargolul după felul său, și hagolul după felul său. 23 Dar toate *celelalte* târîtoare cu aripi, cari au patru picioare, urâciune *să fie* vouă. 24 Și printr'însele vă veți face necurați: Tot acela, care se va atinge de mortăciunea lor, necurat sa fie până seara. 25 Și tot acela, care va purtà mortăciunea acestora, acela să-și [h] spele vestmintele sale, și necurat va fi până seara.

26 *Așà* toate animalele *patrupede*, care au unghii și nu au picioare înfurcate, nici nu rumegă, necurate *să fie*

Capul 11.
a Deut. 14. 4. | Fapt. 10. 12. 14. *b* Isa. 65. 4. | *c* Isa. 52. 11. Mat. 15. 11. 20. | Fapt. 10. 14. Rom. 14. 14. 17 | Col. 2. 16. 21. Ebr. 9. 10. | *d* Deut. 14. 9. *e* Cap. 7. 18. | *f* Deut. 14. 12. *g* Mat. 3. 4. | Marc. 1. 6. *h* Cap. 14. 8.

voună: cel ce se va atinge de dânsele, necurat va fi. 27 Şi tot ce umblă pe labe, din toate animalele câte umblă pe patru *picioare*, necurate *să fie* voună: oricine se va atinge de mortăciunea lor, necurat va fi până seara. 28 Şi cel ce va purtà mortăciunea lor să-şi spele vestmintele sale, şi să fie necurat până seara: necurate *să fie* voună acestea!

29 Şi dintre târîtoare, care se târăsc pe pământ, acestea *să fie* voună necurate: Nevestuica, şi [i]şoarecele şi tăstoasa după felul său. 30 Arietul, şi camelionul, şopârla, melcul şi cârtiţa. 31 Necurate *să fie* voună acestea dintre toate târîtoarele: tot cel ce se va atinge de dânsele, după ce vor fi murit, acela necurat să fie până seara. 32 Şi tot aceea pe care va căderà *ceva* din acestea, după ce vor fi murit, necurat va fi: fie vase de lemn, sau vestminte, sau piele, sau sac: orice vas, carele serveşte la o trebuinţă, [j]să se pună în apă, şi necurat să fie până seara; după aceea curat va fi. 33 Şi totuşi vasul de lut, în care va căderà *ceva* din acestea, tot ce *va fi* într'însul necurat să fie, şi [k]să-l stricaţi. 34 Toată mâncarea care se mănâncă, preste care ar căderà *asemenea* apă, necurată să fie; şi toată băutura, care se bea din *asemenea* vas, necurată să fie. 35 Şi tot *lucrul*, preste care va căderà din mortăciunile acestora, necurat să fie; *fie acela* cuptor sau vatră, să se dărâme, *că* necurate *sunt*, şi necurate să fie voună. 36 Dar isvoarele şi fântânele, *care sunt* adunături de apă, curate vor fi, Şi cel ce se va atinge de mortăciunea acestora necurat să fie. 37 Şi dacă din mortăciunea acestora va căderà pe carevà semănţă, care este a se semănà, aceea curată *va fi*. 38 Iar de se va turnà apă preste semănţă, şi va căderà din mortăciune preste dânsa, aceea necurată *să fie* voună.

39 Şi dacă va murì din vitele, care *sunt* voună de mâncare, cel ce se va atinge de mortăciunea acesteia, necurat să fie până seara. 40 Şi [l]cel ce va mâncà din *asemenea* mortăciune să-şi spele vestmintele sale, şi să fie necurat până seara: aşà şi acela, care va purtà mortăciune, să-şi spele vestmintele sale, şi să fie necurat până seara.

41 Şi toată târîtoarea, ce se târăşte pe pământ, uriciune *să fie voună:* să nu se mănânce. 42 Şi tot ce se târăşte pe pântece, şi tot ce umblă pe patru *labe,* sau tot ce are mai multe picioare, din toate târîtoarele câte se târăsc pe pământ, să nu mâncaţi: că uriciune *sunt.* 43 [m]Nu vă necurăţiţi sufletele voastre prin târîtoare ce se târăsc, şi nu vă întinaţi sufletele voastre printr'însele, făcându-vă necuraţi prin ele. 44 Că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru: deci sfinţiţi-vă şi [n]să fiţi sfinţi: că eu sfânt *sunt;* nici să vă întinaţi cu orice târîtoare, ce se târăşte pe pământ. 45 Că eu Domnul, eu *sunt,* carele v'am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să fiu voună Dumnezeu: voi dară sfinţi să fiţi, că eu sfânt *sunt.*

46 Aceasta *este* legea despre vite, şi despre paseri, despre toată vieţuitoarea ce se mişcă în apă, şi despre toată vieţuitoarea ce se târăşte pe pământ. 47 Ca să puteţi deosebì între necurat şi între curat; şi între animalele, cari se pot mâncà, şi între animalele, cari nu se pot mâncà.

Curăţirea femeilor după naştere de copii.

12 Şi Domnul vorbì către Moisi, zicând: 2 Vorbeşte fiilor lui Israel, zicând: [a]Femeia, care va concepe semănţa, şi va naşte parte bărbătească, [b]necurată să fie şapte zile; [c]ca şi pe timpul firii ei, necurată să fie. 3 Şi în ziua a [d]opta să se taie împrejur carnea preputului lui. 4 Şi ea în treizeci şi trei de zile să şează în sângele curăţirii ei: de nimic sfânt să nu se atingă, şi în sanctuar să nu între, până ce nu se vor împlinì zilele curăţirii ei. 5 Şi de va

---

[i] Isa. 66. 17. [j] Cap. 15. 12. | [k] Cap. 6. 28. [l] Cap. 17. 15. | Deut. 14. 21. Ezec. 4. 14. | [m] Cap. 20. 25. [n] Rsod. 19. 6. | 1 Thes. 4. 7. 1 Pet. 1. 15. 16. | *Capul 12.* [a] Cap. 15. 19. | [b] Luc. 2. 22. [c] Cap. 15. 19. | [d] Fac. 17. 12, Luc. 1. 59. Ioan 7. 22. 23.

naşte parte femeiască, necurată să fie două săptămâni, ca şi pe timpul firii ei: şi şasezeci şi şase de zile să şează în sângele curăţirii ei.

6 Şi [e] împlinindu-se zilele curăţirii ei, pentru fiu, sau pentru fată, ea să aducă un miel de un an drept ardere de tot, şi un pui de porumb sau o turturică drept sacrificiu pentru păcat, la preot, la uşa cortului întrunirii. 7 Şi *acesta* să le aducă înaintea lui Dumnezeu, şi să facă espiare pentru ea; şi aşă ea se va curăţi de curgerea ei de sânge. Aceasta *este* legea pentru femeie ce naşte parte bărbătească sau femeiască. 8 [f] Şi de nu-i va da mâna să aducă un miel, atunci să ia două turturele sau doi pui de porumb, unul drept ardere de tot, şi altul drept sacrificiu pentru păcat: [g] şi preotul să facă espiare pentru ea, şi ea va fi curăţită.

Semnele leprei depe oameni.

13 Şi Domnul vorbì lui Moisi şì lui Aaron, zicând: 2 Când pe pielea corpului cuivà se va vedeà umflătură sau [a] bubă, sau băşicuţă, şi acestea depe pielea corpului lui ar puteà fi plagă de lepră: pre unul ca acela [b] să-l aducă la Aaron, preotul, sau la unul dintre fiii lui, preoţii. 3 Şi preotul văzând plaga pe pielea corpului *acestuia*, si că părul dela plagă s'a schimbat în alb, şi plaga la vedere *este* mai adâncă decât pielea corpului său: aceasta *este* plagă de lepră; şi privind preotul pre unul ca acesta, să-l judece necurat. 4 Dacă băşicuţa depe pielea corpului său *va fi* albă, şi la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, şi părul depe dânsa nu s'a schimbat în alb: preotul pre *cel cu* plagă să-l închidă şapte zile. 5 Şi după şapte zile preotul *iarăşi* să-l vadă; şi iată *dacă* plaga după părerea lui stă în loc, *şi* plaga nu s'a întins pe piele, preotul să-l închidă pre acesta a doua oară şapte zile. 6 Şi preotul la a şaptea zi să-l vază a doua oară: şi iată *dacă* plaga a mai scăzut, *şi* plaga nu s'a mai întins pe piele, pre acesta preotul să-l judece curat: *că* bubă *este;* şi acesta [c] să-şi spele vestmintele sale, şi va fi curat. 7 Şi dacă buba s'ar întinde pe piele, după ce preotul pre acesta la văzut şi curat l-a judecat, el să se arete încă odată preotului: 8 Şi văzându-l acum preotul, şi iată buba s'a întins pe piele, preotul să-l judece pre acesta necurat; lepră *este.*

9 De va fi plaga de lepră pe un om, acela să se aducă la preot. 10 [d] Şi după ce-*l* va vedeà preotul, şi iată umflătura albă *este* pe piele, şi aceasta a schimbat *faţa* părului în alb, şi în acea umflătură *se va vedeà* şi carne vie, 11 Acceа *este* lepră învechită pe pielea corpului aceluia: şi preotul să-l judece necurat; şi să nu-l închidă, că necurat *este.* 12 Şi dacă lepra va înflorì pe piele, şi lepra va acoperì toată pielea *aceluia cu* plagă dela cap până la picioarele lui, până unde preotul îl va vedeà cu ochii; 13 Dară preotul îl va vedeà, şi iată lepra va fi acoperit tot corpul acestuia, *pre cel cu* plagă *îl* va judecà curat, *că plaga* s'a schimbat toată în alb; curat *este.* 14 Şi în ziua în care se va arătà pe dânsul carne vie, va fi necurat. 15 Şi preotul văzând carnea vie, pre acesta îl va judecà necurat; carnea vie *este* necurată: lepră *este.* 15 Sau dacă carnea cea vie iarăşi se va schimbà în alb; acela să meargă la preot. 17 Şi dacă văzându-l preotul, iată plaga s'a schimbat în alb, preotul *pre cel cu* plagă să-*l* judece curat; curat *este.*

18 Şi *dacă* pe pielea corpului *cuivà* va fi [e] rană, şi aceea se va vindecà. 19 Şi în locul unde a fost rana va rămâneà umflătură albă, sau băşicuţă albă, roşatică, acela să se arete preotului. 20 Şi văzându-l preotul, şi iată la vedere ea *este* mai adâncă decât pielea, şi părul depe dânsa s'a schimbat în alb, preotul pre acela să-l judece necurat; plagă de lepră *este,* care a ieşit din rană. 21 Iar dacă preotul îl va vedeà, şi iată

---

e Luc. 2. 22. | Luc. 2. 24. | *f* Cap. 5. 7. | *g* Cap. 4. 26

Capul 13.
a Deut. 28. 27. | *b* Deut. 17. 8, 9. Luc. 17, 14. | *c* Cap. 11. 25. | *d* Num. 12. 10. 12. | *e* Esod. 9. 9.

părul depe dânsul nu *va fi* alb, și ea nu *va fi* mai adâncă decât pielea, ba încă s'a tras: preotul pre acesta să-l închidă șapte zile. 22 Și dacă se va întinde pe piele, preotul pre acesta să-l judece necurat: plagă *este*. 23 Și dacă bășicuța va stă în loc, *și* nu se va întinde, uscarea acelei răni *este;* și preotul să-l judece curat.

24 Și dacă carnea are în pielea sa o inflamațiune arzătoare, și *carnea* vie a părții inflamate are o bășicuță albă, roșeatică sau albă *numai,* 25 Preotul să-l vază, și iată *dacă* părul s'a schimbat în alb în bășicuță, și *la* vedere ea *este* mai adâncă decât pielea, lepră *este,* care a înflorit în inflamațiune; deci preotul pre acesta să-l judece necurat: plagă de lepră *este*. 26 Și dacă văzându-l preotul, iată păr alb în bășicuță nu *este,* și ea nu *este* mai adâncă decât pielea, și că ea a scăzut; preotul pre acesta să-l închidă șapte zile. 27 Și a șaptea zi preotul să-l vadă: *și* dacă ea s'a mai întins pe piele, preotul să-l judece necurat: plagă de lepră *este*. 28 Și dacă bășicuța a stat în loc, *și* nu s'a mai întins preste piele, și s'a tras, umflătura cu inflamațiune *este;* și preotul pre acesta să-l judece curat; că uscarea acelei inflamațiuni *este*.

29 Dacă unui bărbat sau unei femei se va arătă plagă la cap sau la barbă; 30 Și *dacă* preotul văzând plaga, iată la vedere ea *este* mai adâncă decât pielea, *având* într'însa păr subțire galben, pre acela să-l judece preotul necurat; porigine *este,* lepră de cap sau de barbă. 31 Și dacă văzând preotul acea plagă de porigine, iată la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, și părul depe dânsa nu *este* negru, preotul pre *acesta cu* plagă de porigine să-l închidă șapte zile: 32 Și în a șaptea zi văzând preotul acea plagă, și iată poriginea nu s'a întins, nici părul depe dânsa nu *e* galben, și poriginea la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, *cel cu plagă* să se radă, dară *locul cu* poriginea să nu-l radă: 33 Și preotul pre *cel cu* poriginea să-l închiză a doua oară șapte zile. 34 Și în a șaptea zi să vază preotul poriginea, și iată *dacă* poriginea nu s'a întins pe piele, și la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, preotul pre acesta să-l judece curat; și spălându-și vestmintele sale, curat va fi. 35 Și dacă poriginea s'a întins pe piele, după ce acesta a fost judecat curat, preotul îl va vedeà. 36 Și iată dacă poriginea s'a întins pe piele, preotul să nu se mai uite după păr galben: necurat *este*. 37 Și dacă la părerea lui poriginea a stat pe loc, și dintr'însa a crescut păr negru; poriginea s'a vindecat; curat *este;* și preotul să-l judece curat.

38 Și dacă un bărbat sau o femeie are pe pielea corpului bășicuțe, bășicuțe albe, 39 Preotul îl va vedeà, și iată *dacă* bășicuțele pe pielea corpului lor *sunt* trase în alb, pată albă *este, ce* a înflorit în piele; curat *este*.

40 Și *dacă* unui bărbat a căzut părul depe cap, acela *este* pleș: curat *este*. 41 Și *dacă* i-a căzut părul depe cap numai dinainte, *este* pleș în partea dinainte; curat *este*. 42 Și dacă pe pleșuvia *lui* cea de dinapoi, sau pe pleșuvia cea de dinainte, se va ivì bubă albă roșatică, lepră *este,* care înflorește în pleșuvia capului lui, cea de dinapoi sau de dinainte. 43 Și preotul cercetându-l, iată *dacă* umflătura acelei bube *va fi* albă roșeatică pe pleșuvia de dinapoi sau de dinainte, asemenea cu lepra depe pielea carnei, 44 Om lepros *este;* necurat *este;* preotul să-l judece necurat; plaga *este* pe capul lui.

45 Și leprosul, care *va aveà* această plagă, să aibă vestmintele rupte, și capul descoperit, și buzele de deasupra *f* acoperite, și să *g* strige: necurat, necurat! 46 Necurat să fie el în tot timpul, cât *va fi* această plagă pe dânsul; necurat *este, și* va locuì singur; *h* afară de tăbără *să fie* locuința lui.

f Ezec. 24. 17. 22. Mic. 3. 7. | *g* Plân. 4. 15. | *h* Num. 5. 2. | 2 Reg. 7. 3. & 15. 5. | 2 Cron. 26. 21. | Luc. 17. 12.

Semnele leprei depe vestminte.

47 Şi *dacă* carevà vestmânt va fi atins de plagă de lepră, *fie* acela vestmânt de lână sau vestmânt de in: 48 *Fie* acela în urzeală, sau în bătătură de in sau de lână, sau în piele, sau în orice lucru de piele, 49 Şi plaga va fi verde sau roşie în vestmânt sau în piele, fie în urzeală sau în bătătură, sau în orice lucru de piele, plagă de lepră *este,* şi să se arete preotului. 50 Şi preotul după ce va vedeà plaga, să închidă *vestmântul cu* plaga şapte zile. 51 Şi *dacă* va vedeà el în a şaptea zi, că plaga s'a întins în acel vestmânt, fie în urzeală sau în bătătură sau în piele, sau în orice lucru făcut din piele, acea plagă *este* [i] lepră rozătoare, acel *lucru este* necurat. 52 Şi vestmântul să se arză, fie urzeală sau bătătură de lână, sau de in, sau orice lucru de piele, în care va fi plagă; că aceasta *este* lepră rozătoare: cu foc să se ardă.

53 Şi dacă va vedeà preotul, şi iată pata nu s'a întins în vestmânt, fie în urzeală, fie în bătătură, sau în oricare lucru de piele, 54 Preotul să poruncească, că acea parte, unde *este* pată, să se spele, şi să o închidă a doua oară şapte zile. 55 Şi *dacă* preotul pre *acel lucru cu* pată îl va vedeà, după ce s'a spălat, şi iată pata nu şi-a schimbat faţa, şi pata nu s'a mai întins, necurat *să fie;* cu foc să-l arzi: *lepră* rozătoare *este, fie* pe dos sau pe faţă. 56 Şi dacă preotul *îl* va vedeà, şi iată pata, după ce s'a spălat, s'a tras, el pre aceea să o rupă dela vestmânt, sau dela piele, dela urzeală sau dela bătătură: 57 Şi dacă ea tot se va mai vedeà în vestmânt, sau pe urzeală sau pe bătătură sau pe orice lucru de piele, aceea *este lepră* care a înflorit; cu foc să arzi lucrul, pe care *este* plaga. 58 Şi acel vestmânt, fie urzeală sau bătătură sau orice lucru de piele, pe care l-ai spălat, şi plaga s'a dus, să se mai spele a doua oară; şi curat va fi.

59 Aceasta *este* legea plăgei de lepră la vestminte de lână sau de in, la urzeală sau la bătătură, sau la orice lucru de piele, spre a le judecà curate sau necurate.

Curăţirea leprei depe om.

14 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Aceasta este legea pentru cel lepros în ziua curăţirii lui: [a] Să se aducă la preot: 3 Şi preotul să iasă afară din tabără, şi să-*l* vadă preotul, şi iată *dacă* plaga de lepră se va fi vindecat depe cel lepros, 4 Preotul să poruncească pentru cel care are să se cureţe, ca să ia două paseri vii, curate, şi lemn de [b] cedru, şi [c] carmezin-roşiu, şi [d] isop: 5 Şi să poruncească preotul ca una din acele paseri să o junghie, *turnând sângele* într'un vas de lut, preste apă vie; 6 Şi pasérea cea vie şi lemnele de cedru şi carmezinul roşiu şi isopul să le ia şi cu pasérea cea vie să le întingă în sângele paserii celei junghiate preste apa cea vie; 7 Şi *cu acestea* [e] să stropească de [f] şapte ori preste acela care are să se cureţe de lepră: Şi să-l judece curat; şi pasérea cea vie să o lase pe câmpuri.

8 Şi cel ce are să se cureţe, [g] să-şi spele vestmintele sale, şi să-şi radă tot părul său, şi [h] să se scalde în apă, şi curat va fi: şi după aceasta să între în tabără, şi [i] să locuească afară de cortul său şapte zile. 9 Şi a şaptea zi el să-şi radă tot părul său, capul, barba, şi sprâncenele: tot părul său să-l radă; şi vestmintele sale să le spele, şi corpul să-l scalde cu apă; şi curat va fi.

10 Şi a opta zi [j] să ia doi miei fără cusur, şi o oaie de un an fără cusur, şi trei zecimi de floarea făinei frământată cu oleiu *pentru* [k] dar de pâne, şi un log de oleiu. 11 Şi preotul, acela ce curăţă, să pună pre cela ce are să se cureţe să steà, împreună cu acele lucruri, înaintea lui Dumnezeu, *la* uşa cortului întrunirii. 12 Şi preotul luând unul din miei, să-l [l] aducă sacrificiu pentru vină,

---

i Cap. 14. 44. | *Capul 14.* *a* Mat. 8. 2 4. | Luc. 5. 12. 14. *b* Num. 19. 6. | *c* Ebr. 9. 19. *d* Ps. 51. 7. | *e* Ebr. 9. 13. *f* 2 Reg. 5. 10. 14. | *g* Cap. 13. 6. *h* Cap. 11. 25. | *i* Num. 12. 15. *j* Mat. 8. 4. | *k* Cap. 2. 1. 2. 15. *l* Cap. 5.

și logul de oleiu; și pre acestea să le [m] legene înaintea lui Dumnezeu *drept* dar legănat. 13 Și mielul să-l junghie [n] în locul, unde se junghie sacrificiile pentru păcat și arderile de tot, în loc sfânt; că [o] precum sacrificiul pentru păcat, *așà* și cel pentru vină *sunt* ale preotului; lucru [p] prea sfânt *este*. 14 Și preotul să ia din sângele sacrificiului pentru vină, și să pună [q] pe moalele urechii drepte a aceluia care are să se cureță, și pe degetul gros al mânei lui celei drepte, și pe degetul cel mare al piciorului celui drept;

15 Și preotul să ia din logul de oleiu, și să toarne în palma mânei stângi a lui: 16 Și preotul, întingându-și degetul drept ei sale în oleiul ce *este* în mâna sa cea stângă, cu degetul său să stropească din oleiu de șapte ori înaintea lui Dumnezeu: 17 Și din oleiul rămas în mâna sa preotul să pună pe moalele urechii drepte a acelui ce are să se cureță, și pe degetul cel gros al mânei sale drepte, și pe degetul cel mare al piciorului drept al lui, deasupra preste sângele de sacrificiu pentru vină. 18 Și oleiul rămas în mâna dreaptă a preotului, să-l pună pe capul celui ce are să se cureță, [r] și preotul să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu; 19 Și preotul să aducă [s] sacrificiul pentru păcat, și să facă espiare pentru cel ce are să se cureță de necurățenia sa, și după aceea să junghie arderea de tot: 20 Și preotul să aducă arderea de tot și darul de pâne pe altar, și făcând preotul și espiarea pentru dânsul, curat va fi.

21 [t] Și dacă *va fi* sărac, și nu-i va da mâna să aducă *aceasta*, să ia un miel ca sacrificiu pentru vină drept dar legănat, spre a face espiare pentru dânsul; și o zecime *de efă* de floarea făinei, frământată cu oleiu, pentru dar de pâne, și un log de oleiu; 22 [u] Și două turturele sau doi pui de porumb, după a lui avere, dintre cari unul să fie sacrificiu pentru păcat și altul ardere de tot. 23 [v] Și să le aducă la preot a opta zi a curățirii sale, la ușa cortului întrunirii, înaintea lui Dumnezeu. 24 [x] Și preotul să ia mielul de sacrificiu pentru vină, și acel log de oleiu, și pre aceste legănându-le preotul, să le aducă dar legănat înaintea lui Dumnezeu: 25 Și preotul să junghie mielul de sacrificiu pentru vină, și [y] luând din sângele sacrificiului pentru vină, să pună pe moalele urechii drepte a acelui ce are să se cureță și pe degetul cel gros al mânei drepte și pre degetul cel mare al piciorului drept al său. 26 Și preotul să toarne și din oleiu în palma mânei celei stângi a lui; 27 Și cu degetul mânei celei drepte să stropească preotul din oleiul din mâna stângă de șapte ori înaintea lui Dumnezeu: 28 Și preotul din oleiul din mâna sa să pună pe moalele urechii drepte a acelui ce are să se cureță, și pe degetul cel gros al mânei sale drepte și pe degetul cel mare al piciorului său drept, pe locul sângelui din sacrificiu pentru vină. 29 Și oleiul rămas în palma mânei preotului să-l pună pe capul celui ce are să se cureță, ca să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu. 30 Și să aducă una din [z] turturele, sau un puiu de porumb dintr'acele care-i va da lui mâna: 31 Din ce-i va da mâna *să fie* sacrificiu pentru păcat și altul ardere de tot, cu darul de pâne: și preotul să facă espiare pentru cel ce are să se cureță înaintea lui Dumnezeu.

32 Aceasta *este* legea pentru cel ce are plagă de lepră, și nu-i dă mâna [a] pentru curățirea sa.

Curățirea leprei la case.

33 Și Domnul vorbì lui Moisi și lui Aaron, zicând: 34 [b] După ce veți intrà în pământul Canaan, pre care-l dau vouă întru moștenire: de voiu trimite plaga de lepră în vre-o casă din moștenirea voastră: 35 Să vină cela a cui *este* casa, și să arete preotului, zicând: Pare-mi-se

---

[m] Exod. 29. 24. [n] Exod. 29. 11. | [o] Cap. 7. 7. [p] Cap. 2. 3. | [q] Exod. 29. 20. [r] Cap. 4. 26. [s] Cap. 5. 1. [t] Cap. 5. 7. | [u] Cap. 12. 8. [v] Vers. 10. 11 | [x] Vers. 12 [y] Vers. 14. | [z] Vers. 22. [a] Vers. 7. | [b] Fac. 17. 8.

că *este ceva* ca [c] plaga în casa *mea.* 36 Atunci preotul să poruncească, ca să deşerte casa aceea, mai înainte de a întrà preotul într'însa, ca să vadă acea plagă: pentru ca să nu se facă necurate toate câte *sunt* în casă; şi după aceea să între preotul spre a vedeà casa. 37 Şi va vedeà el plaga, şi iată *dacă* plaga *este* pe pereţii casei aceleia, ca gropişoare verzi sau roşetice, şi la vedere *sunt* mai adânci decât peretele, 38 Atunci preotul să iasă din casă la uşa casei, şi să încuie casa şapte zile; 39 Şi în a şaptea zi să se întoarcă preotul, şi să *o* vază, şi iată *dacă* plaga s'a întins pe pereţii casei. 40 Preotul să poruncească să scoată pietrile pe cari *este* plaga, şi să le arunce afară din cetate, într'un loc necurat. 41 Şi casa să se răzăluească pe din lăuntru jur împrejur, şi tencueala răzăluită să se arunce afară de cetate într'un loc necurat. 42 Şi luând alte pietri, să se pună în locul pietrilor *scoase,* şi altă tencueală să ia, şi să tencuească *din nou* casa. 43 Şi dacă plaga se va întoarce şi va înflorì în acea casă, după scoaterea pietrilor *ei,* şi după ce casa s'a răzăluit şi *din nou* s'a tencuit, 44 Preotul venind, să vadă şi iată *dacă* s'a mai întins în casă, [d] lepră rozătoare *este* în acea casă: necurată *este.* 45 Şi vor stricà casa: pietrile ei, şi lemnele ei, şi toată tencueala casei; şi *le* vor scoate afară din cetate într'un loc necurat; 46 Şi cel ce va întrà în acea casă în timpul cât va fi ea încuiată, necurat să fie până seara. 47 Şi cel ce va dormì în acea casă să-şi spele vestmintele sale; asemenea şi cel ce va mâncà în acea casă să-şi spele vestmintele sale.

48 Şi dacă preotul venind *o* va vedeà, şi iată plaga nu s'a întins în casă, după ce casa *din nou* se va tencuì, preotul pre *acea* casă curată să o judece, căci plaga s'a vindecat. 49 Şi el, spre a curăţì casa, să ia două paseri şi lemn de cedru şi carmezin-roşiu şi isop: 50 Şi pre una din paseri să o junghie, *turnând sângele* într'un vas de lut, preste apă vie. 51 Şi să ia lemnul de cedru şi isopul şi carmezinul-roşiu şi paserea cea vie, şi pre toate să le întingă în sângele paserei acelei junghiate *şi* în apă vie, şi *cu ele* să stropească casa de şapte ori; 52 Şi să cureţe casa cu sângele paserei aceleia şi cu apă vie, şi cu paserea cea vie şi cu lemnul de cedru, cu isopul şi cu carmezinul. 53 Şi paserea cea vie să o lase afară din cetate *să sboare* pe câmpuri; şi *aşà* să facă espiare pentru casa aceea: şi curată va fi.

54 Aceasta *este* legea pentru toată plaga de lepră şi de porigine; 55 Şi pentru lepra de vestminte, şi pentru cea de casă; 56 Şi pentru umflătură, şi pentru bube, şi pentru băşicuţe. 57 Spre a [e] învăţà, când *este cinevà* necurat şi când *este* curat. Aceasta *este* legea pentru lepră.

Legi despre necurăţenia trupului.

15 Şi Domnul vorbì lui Moisi, şi lui Aaron, zicând: 2 Vorbiţi fiilor lui Israel, şi ziceţi lor: [a] Bărbatul căruia i-se va face curgere din carnea sa, curgerea sa *este* necurată. 3 Şi necurăţenia sa în curgerea sa este aceasta: când curgerea sa va luà carnea sa, sau că carnea sa va oprì curgerea sa, necurăţenia lui *este.* 4 Tot aşternutul pe care se culcă cel ce aveà curgere, necurat este: şi tot lucrul pe care şade, necurat este. 5 Şi cel ce se atinge de aşternutul acestuia, să-şi spele vestmintele sale, şi [b] să se scalde în apă, şi necurat să fie până seara. 6 Şi cel ce va şedeà pe lucrul unde a şezut cel cu cugere, să-şi spele vestmintele sale, şi să se scalde în apă, şi necurat să fie până seara. 7 Şi cel ce se va atinge de corpul acelui cu curgere, să-şi spele vestmintele sale, şi să se scalde în apă, şi necurat să fie până seara. 8 Şi dacă cel cu curgerea va scuipà pre unul ce este curat, acesta spălându-şi vestmintele sale, să se scalde în apă, şi necurat să fie până seara.

---

c Prov. 3. 33. Zech. 5. 4. | d Cap. 13. 51. Zech. 5. 4 | e Deut. 24. 8. | Ezec. 44. 23. — | *Capul 15.* a Cap. 22. 4. | 2 Sam. 3. 29. Mat. 9. 20. | Luc. 8. 43. | b Cap. 11. 25.

9 Și toată șaua pre care va călări cel cu curgere, necurată va fi. 10 Și tot însul, care se va atinge de cevà lucru, ce a fost sub dânsul, necurat să fie până seara: și cel ce va purtà acel lucru, spălându-și vestmintele sale, să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 11 Și tot însul de care se va atinge cel cu cugerea, fără să-și fie spălat mânile cu apă, acela să-și spele vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 12 Și [c] vasul de lut, de care se va atinge cel cu curgerea, să se spargă: și tot vasul de lemn să se spele cu apă. 13 Și când cel cu curgerea se va curăți de curgerea sa, [d] să numere șapte zile dela curățirea sa, și să-și spele vestmintele sale, și să-și scalde corpul său în apă vie: și curat va fi. 14 Și a opta zi să ia el [e] două turturele, sau doi pui de porumb, și să vină înaintea lui Dumnezeu, la ușa cortului întrunirii, și să le dea preotului; 15 Și preotul să aducă [f] pre una sacrificiu pentru păcat, și pre cealaltă ardere de tot. Și [g] preotul să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu pentru curgerea sa.

16 Și [h] de va ieși vre-unuia semânța de împreunare, acela să-și spele tot corpul cu apă, și necurat să fie până seara. 17 Și tot vestmântul, și toată pielea, preste care va cădeà semânța de împreunare, să se spele cu apă, și necurat să fie până seara. 18 Și femeia cu care se va culcà bărbatul *căruia i-se curge* semânța de împreunare, *amândoi* să se spele cu apă, și [i] necurați să fie până seara.

19 Și [j] când vre-o femeie va aveà curgere, *și* curgerea din corpul ei va fi sânge, despărțită să fie șapte zile; și tot însul care se va atinge de dânsa, necurat să fie până seara. 20 Și tot lucrul pe care se va culcà în timpul despărțirii ei, necurat să fie; și tot *lucrul* pe care va ședeà necurat să fie. 21 Și cel ce se va atinge de așternutul ei, să-și spele vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 22 Și tot cel se va atinge de vre-un lucru, pe care ea a șezut, acela să-și spele vestmintele sale și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 23 Chiar și dacă acel *lucru va fi* pe așternut sau pe alt lucru, pe care ea tocmai ședeà, și ea se atinse de *acel lucru,* necurat să fie până seara. 24 Și [k] de se va culcà cinevà cu dânsa, așà ca firea ei să fie pe el, și acela necurat să fie șapte zile; și tot așternutul, pe care s'a culcat, necurat să fie.

25 Și dacă vre-o [l] femeie va aveà curgere de sânge mai multe zile, afară de timpul despărțirii ei, sau când ea va aveà curgere preste zilele despărțirii ei, necurată să fie în tot timpul în care curge necurățenia ei, ca și în timpul despărțirii ei: necurată să fie ea. 26 Tot așternutul, pe care va dormì ea în toate zilele curgorii sale, să fie ei ca și așternutul din timpul despărțirii ei: și tot lucrul, pe carele va ședeà ea, necurat să fie, ca și în necurățenia despărțirii ei. 27 Și tot cel ce se va atinge de acestea, necurat să fie, și să-și spele vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 28 Și [m] după ce se va curăți de curgerea ei, să numere șapte zile, și atunci curată va fi. 29 Și a opta zi să-și ia turturele, sau doi pui de porumb, și să-i aducă preotului la ușa cortului întrunirii: 30 Și preotul să aducă unul sacrificiu pentru păcat, iar altul ardere de tot, și să facă preotul espiare pentru dânsa înaintea lui Dumnezeu, pentru curgerea necurățeniei ei.

31 Așà să [n] despărțiți pe fiii lui Israel dela necurățeniile lor, ca să nu moară pentru necurățenia lor, [o] întinând locașul meu care *este* în mijlocul lor.

32 Aceasta *este* legea pentru cel cu curgere, și *pentru cel* din care iese semânța de împreunare, și care prin aceasta se necurățește; 33 Și pentru femeia care are la fire *în timpurile* despărțirii

---

[c] Cap. 6. 28. [d] Vers. 28. | [e] Cap. 14.22, 23. [f] Cap. 14.30.31. | [g] Cap. 14.19.31. [h] Cap. 22. 4. | [i] 1 Sam. 21. 4. [j] Cap. 12. 2. | [k] Cap. 20. 18. [l] Mat. 9. 20. | [m] Vers. 13. [n] Cap. 11. 47. | Ezec. 44. 23. [o] Num. 5. 3. | Ezec. 5. 11.

ei, și pentru oricine ce pătimește de curgere, fie bărbat sau femeie; și pentru bărbatul, care se va culcà cu femeie necurată.

Legea pentru ziua cea mare de espiare din fiecare an.

16 Și Domnul vorbì lui Moisi după [a]moartea celor doi fiii ai lui Aaron, când ei se apropiară de Domnul și muriră; 2 Și Domnul zise lui Moisi: Vorbește lui Aaron, fratele tău, ca să nu [b]intre oricând în sanctuar, în lăuntru de perdeaua dinaintea propițiitorului, care *este* preste chivot, ca să nu moară; că [c]eu mă voiu arătà în nor deasupra propițiitorului. 3 Cu acestea să [d]intre Aaron în sanctuar: [e]Cu un vițel drept sacrificiu pentru păcat, și cu un berbece drept ardere de tot. 4 Cu [f]tunică sacră de in să se îmbrace, punându-și pulpanele de in pe corpul său, și să se încingă cu cingătoarea de in, și *pe cap* să-și lege mitra de in: vestminte sacre *sunt* aceste; și el corpul său [g]să-l spele cu apă, și să se îmbrace cu dânsele. 5 [h]Și dela comunitatea fiilor lui Israel să ia doi țapi spre sacrificiu pentru păcat, și un berbece spre ardere de tot.

6 Și Aaron să aducă vițelul sacrificiului pentru păcat, care *este* pentru sine, și să [i]facă espiare pentru sine și pentru casa sa. 7 Și să ia pre cei doi țapi, și să-i pună să stea înaintea lui Dumnezeu, *la* ușa cortului întrunirii. 8 Și Aaron să arunce sorți pentru cei doi țapi: un sorț pentru Dumnezeu, și celalt sorț pentru țapul de trimis. 9 Și Aaron să aducă țapul, pe care a căzut sorțul Domnului, și să-l pregătească *ca* sacrificiu pentru păcat. 10 Și țapul pre care a căzut sorțul, ca să fie țapul de trimis, să se pună viu înaintea lui Dumnezeu, spre a face [j]espiare printr'însul, *și* spre a-l trimite ca țapul de trimis în pustiu.

11 Și Aaron să aducă vițelul cel de sacrificiu pentru păcat, cel pentru dânsul, și să facă espiare pentru sine și pentru casa sa, și să junghie vițelul de sacrificiu pentru păcat, cel pentru dânsul; 12 Și luând [k]cățiuia plină de cărbuni aprinși depe altarul de dinaintea lui Dumnezeu, și amândouă mânile pline de [l]tămâie aromatică mărunță, *pre acestea* să *le* aducă în lăuntrul perdelei, 13 [m]Și tămâia să o pună pe foc înaintea lui Dumnezeu, ca norul acelei tămâi să acopere [n]propițiitorul carele *este* deasupra *chivotului* mărturiei, ca să nu moară; 14 Și [o]luând el din sângele vițelului, să [p]stropească cu degetul său înaintea propițiitorului cătră răsărit; de șapte ori să stropească înaintea propițiitorului din sânge cu degetul său.

15 [q]Și să junghie țapul de sacrificiu pentru păcat, cel pentru popor, și sângele lui să-l aducă în [r]lăuntrul perdelei; Și să [s]facă cu sângele lui după cum a făcut cu sângele vițelului, stropind cu el spre propițiitor și înaintea propițiitorului: 16 Și să facă el espiare pentru sanctuar, *curățindu-l* de necurățiile fiilor lui Israel și de nedreptățile lor în toate păcatele lor; așà să facă și cu cortul întrunirii, carele stă între ei, în mijlocul necurăției lor. 17 [t]Și nici un om să nu fie în cortul întrunirii, când va întrà el în sanctuar spre a face espiare, până ce nu va ieși și nu va fi făcut el espiare pentru sine și casa sa și pentru toată adunarea lui Israel. 18 Și să iasă la altar înaintea lui Dumnezeu, ca să [u]facă espiare pentru acela, și luând din sângele vițelului și din sângele țapului, să-*l* pună pe coarnele altarului jur împrejur; 19 Și să stropească preste dânsul din sânge cu degetul său șapte ori, și *astfel* [v]să-l curețe, și să-l sfințească pre el de necurățeniile fiilor lui Israel.

20 Și sfârșind el facerea de [x]espiare a sanctuarului, a cortului întrunirii și a altarului, să aducă țapul cel viu: 21 Și Aaron să-și pună amândouă mânile lui

Capul 16.
a Cap. 10. 1, 2.
b Esod. 30. 10. Ebr. 9. 7.
c Esod. 25. 22.
d Ebr. 9. 7, 12 24, 25.
e Cap. 4. 3.
f Esod. 28. 39. 42, 43.
Ezec. 44. 17, 18.
g Esod. 30. 20.
h Cap. 4. 14. Ezra. 6. 17.
Ezec. 45. 22, 23,
i Cap. 9. 7. Ebr. 5. 2.
j 1 Ioan. 2. 2.
k Cap. 10. 1. Apoc. 8. 5.
l Esod. 30. 34.
m Esod. 30. 1, 7, 8.
n Esod. 25. 21
o Cap. 4. 5. Ebr. 9. 13. 25.
p Cap 4. 6.
q Ebr. 2. 17.
r Vers. 2. Ebr. 6. 19.
s Esod. 29. 36. Ezec. 45. 18. Ebr. 9. 22, 23.
t Esod. 34. 3. Luc. 1. 10.
u Esod. 30. 10.
v Ezec 43. 20.
x Vers. 16.

pe capul ţapului celui viu, şi să mărturisească preste dânsul toate nedreptăţile fiilor lui Israel şi toate călcările lor de lege întru toate păcatele lor: *şi* [y] punându-le pre acestea pe capul ţapului, *pre acesta* să-*l* trimeată prin om anume în pustiu: 22 Ca acel ţap să [z] ia pre sine toate nedreptăţile lor, *şi să le ducă* în pământ nelocuit: şi acela să lase să se ducă ţapul în pustiu.

23 Şi Aaron să între în cortul întrunirii, [a] şi să se desbrace de vestmintele sale de in, cu care se îmbrăcase, când a fost întrat în sanctuar, şi să le lase acolo: 24 Şi să-şi spele corpul său cu apă într'un loc sfânt, şi să se îmbrace cu vestmintele sale; apoi să iasă afară şi să [b] sacrifice arderea de tot sau şi arderea de tot a poporului, şi să facă espiare pentru sine şi pentru popor. 25 Şi [c] grăsimea sacrificiului pentru păcat să o facă să fumege pe altar.

26 Şi acela, care a lăsat să se ducă ţapul de trimis, să-şi spele vestmintele sale, şi să-şi [d] scalde corpul său în apă, şi după aceea să între în tabără. 27 [e] Şi viţelul cel de sacrificiu pentru păcat, şi ţapul cel pentru păcat, al căror sânge s'a adus în sanctuar spre a face espiare, să se scoată afară din tabără, şi să se ardă cu foc: pieile lor, carnea lor şi balega lor. 28 Şi cel ce va arde acestea să-şi spele vestmintele sale, şi să-şi scalde corpul său în apă, şi după aceea să între în tabără.

29 Şi *aceasta* să fie vouă lege în veci: [f] în luna a şaptea, a zecea *zi* a lunei, să vă amăriţi sufletele voastre, şi nici un lucru să nu faceţi, nici moşteanul, nici străinul care petrece între voi. 30 Că în ziua aceasta se va face espiare pentru voi, spre a vă [g] curăţi de toate păcatele voastre, *ca* voi curaţi să fiţi înaintea lui Dumnezeu. 31 Sabat de repaus *să fie* vouă aceasta, în care să vă amăriţi sufletele voastre. Lege în veci *să fie aceasta!* 32 Această espiare să o facă acel preot, care se va unge şi se va consacră spre a preoţi în locul părintelui său, după ce el se va fi îmbrăcat cu vestmintele cele de in, cu vestmintele sacre. 33 Şi să facă espiare pentru sfântul sanctuar şi pentru cortul întrunirii, şi pentru altar să facă el espiare, şi pentru preoţi şi pentru tot poporul acestei adunări. 34 Şi aceasta să fie vouă lege în veci, ca să se facă espiare pentru fiii lui Israel, pentru toate păcatele lor, odată în tot anul.

Şi *Aaron* făcù aşà, după cum porunci se Dumnezeu lui Moisi.

Porunceă ca sacrificiile să se aducă numai la cort; mâncarea sângelui oprită.

17 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui, şi tutulor fiilor lui Israel, şi zi lor: Acesta *este* cuvântul, ce-l porunci Domnul, zicând: 3 Oricine din casa lui Israel va [a] junghià în tabără bou sau miel sau capră, sau va junghià afară de tabără, 4 [b] Şi nu-l va duce la uşa cortului întrunirii, spre a-*l* aduce dar lui Dumnezeu înaintea locaşului lui Dumnezeu, sângele acesta se va socotì omului ca sânge vărsat, şi [c] stârpì-se-va omul acela din poporul său: 5 Pentru ca fiii lui Israel să aducă sacrificiile lor, pre [d] care le sacrifică ei pe câmpuri, pre acelea să le aducă înaintea lui Dumnezeu, la uşa cortului întrunirii, la preot, şi să le sacrifice lui Dumnezeu *ca* sacrificii de bucurie. 6 Şi preotul să [e] stropească sângele *acelora* preste altarul lui Dumnezeu *la* uşa cortului întrunirii, şi grăsimea lor să se [f] facă să fumege întru miros plăcut lui Dumnezeu. 7 Şi ei să nu mai sacrifice sacrificiile lor [g] demonilor, cu cari au [h] trăit întru desfrânări: lege în veci să fie aceasta lor în generaţiunile lor.

8 Şi tu să zici lor; Tot omul din casa lui Israel, sau dintre cei străini ce locuesc între voi, care aduce ardere de tot

---

y Isa. 53. 6. z Isa. 53. 11. 12. Ioan. 1. 29. Ebr. 9. 28. 1 Pet. 2. 24.
a Ezec. 22. 14, b Vers. 8. 5. c Cap. 4. 10. d Cap. 15. 5. e Cap. 4. 12, 21
Ebr. 13. 11. f Esod. 30. 10. Isa. 58. 3. 5. Dan. 10. 3. 12. g Ps. 51. 2.
Ier. 33. 8. Efes. 5. 26. Ebr. 9. 13. 14. 1 Ioan. 1. 7. 9.
Capul 17. a Deut. 12. 5, 15. 21. b Deut. 12. 5, 6, 13. 14.
c Fac. 17. 14. d Fac. 21. 33. 2 Reg. 16. 4. 2 Cron. 28. 4. Ezec. 20. 28.
e Cap. 3. 2. f Esod. 29. 18. Num. 18. 17. g Deut. 32. 17. Ps. 106. 37.
1 Cor. 10. 20. Apoc. 9. 20. h Esod. 34. 15. Ezec. 23. 8.

sau *alt* sacrificiu: 9 Şi nu-l aduce la uşa cortului întrunirii, spre a-l sacrificà lui Dumnezeu, stârpì-se-va omul acela din poporul său.

E oprit de a mâncà sânge şi hoit:

10 Şi tot omul din casa lui Israel, sau dintre cei străini ce locuesc între voi, care va mâncà orice sânge, [i] opune-voiu faţa mea contra aceluia, care va fi mâncat sânge, şi stârpì-l-voiu din poporul său. 11 Căci vieaţa corpului în sânge *este,* şi eu pre el l-am dat vouă, *ca să-l puneţi* pe altar, [j] spre a face espiare pentru sufletele voastre: [k] căci sângele *este, prin care* se face espiare pentru suflet. 12 Drept aceea am zis fiilor lui Israel: Dintre voi nimenea să nu mănânce sânge, nici străinul ce locueşte între voi să nu mănânce sânge.

13 Şi tot omul dintre fiii lui Israel sau dintre străinii cari locuesc între voi, cari, vânând, prinde fiară sau pasere care se mănâncă: sângele aceleia să-l scurgă, şi să-l [l] acopere cu ţărână. 14 Că sufletul fiecărui corp în sângele lui *este;* vieaţa lui *este;* pentru aceea am zis fiilor lui Israel: Sângele din nici un corp să nu mâncaţi, că vieaţa a tot corpul *este* sângele lui: Tot cel ce-l va mâncà stârpì-se-va.

15 [m] Şi tot însul, care va mâncà mortăciune sau sfâşietură *de fiarè, fie acela* moştean, fie străin, să-şi spele vestmintele sale, şi să se scalde în apă, şi necurat să fie până seara: şi atunci curat va fi. 16 Şi dacă nu-şi va spălà *vestmintele sale,* şi corpul său nu-l va scăldà, va purtà fărădelegea sa.

Însoţirile nelegiuite şi poftele rele oprite.

18 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbeşte fiilor lui Israel, şi zi lor: [a] Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru. 3 [b] După datinele din pământul Egiptului, unde aţi locuit, să nu faceţi: şi [c] după datinele pământului Canaan, întru care pre voi vă voiu aduce să nu faceţi: şi după legile lor să nu umblaţi. 4 Ci [d] judecăţile mele să le faceţi, şi legile mele să le păziţi, umblând între ele: Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru. 5 Păziţi deci legile mele, şi judecăţile mele: pre [e] care de le va face omul, viu va fi într'însele: Eu [f] *sunt* Domnul Dumnezeu.

6 Om să nu se apropie de nici o rudenie aproape a sa, ca să-*i* descopere goliciunea *ei:* Eu *sunt* Domnul Dumnezeu! 7 [g] Goliciunea părintelui tău, şi goliciunea mamei tale, să nu o descoperi: mamă-ţi *este;* să nu descoperi goliciunea ei. 8 [h] Goliciunea femeii părintelui tău să nu o descoperi: goliciunea părintelui tău *este.* 9 [i] Goliciunea sorei tale, fiica părintelui tău, sau fiica mamei tale, *fie* născută în casă sau afară din casă, goliciunea ei să nu descoperi. 10 Goliciunea fetei fiului tău sau a fetei ficei tale, goliciunea lor să nu o descoperi: că goliciunea ta *este.* 11 Goliciunea fetei femeii părintelui tău născută din părintele tău, soră-ţi *este,* goliciunea ei să nu o descoperi. 12 [j] Goliciunea surorei părintelui tău să nu o descoperi, ea *este* rudă părintelui tău. 13 Goliciunea surorei mamei tale să nu o descoperi: că ea *este* ruda mamei tale. 14 [k] Goliciunea fratelui părintelui tău să nu o descoperi: de femeia lui să nu te apropii. [l] Ea *este* mătuşa ta. 15 Goliciunea nurorei tale să nu o descoperi, femeie fiului tău *este;* goliciunea ei să nu o descoperi. 16 [m] Goliciunea femeii fratelui tău să nu o descoperi: goliciunea fratelui tău *este.* 17 [n] Goliciunea vre-unei femei şi ficei ei să nu o descoperi: pre fiica fiului ei, şi pre fica ficei ei să nu le iei: ca să le descoperi goliciunea lor: rude *sunt;* aceasta-*i* desfrânare. 18 Şi femeia pe lângă sora ei să nu o iei, [o] pentru a *o* amărî, descoperind goliciunea ei, fiind ea în vieaţă.

i Ier. 44. 11. Ezec. 14. 8.
j Mat. 26. 28. Rom. 3. 25. Efes. 1. 7. Col. 1. 14. 20.
k Ebr. 9. 22.
l Ezec 24. 7.
m Esod. 22. 31. Deut. 14. 21. Ezec. 4. 14.

Capul 18.

a Vers. 4. Esod. 6. 7. 1 Pet. 1. 2. 1 Ioan 1. 7. Apoc. 1. 5.
b Ezec. 20. 7. 8.
c Esod. 23. 24. Deut. 12. 4. 30. 31. Ezec. 2 0. 5, 7, 19, 20.
d Deut. 4. 1. 2. Ezec. 20. 19.
e Ezec. 20. 11, 13, 21. Luc. 10. 28. Rom. 10. 5.
f Esod. 6. 2, 6, 29. Mal. 3. 6.
g Cap. 20. 11.
h Fac. 49. 4. Gal. 3. 12.
i Cap. 20. 17.
j Cap. 20. 19.
k Cap. 20. 20.
l Fac. 38. 18. 26. Amos. 2 7. 1 Cor. 5. 1.
m Cap. 20. 21. Mat. 14. 4.
n Cap. 20. 14.
o 1 Sam. 1. 6. 8. Ezec. 22. 11.

19 [p] Și de femeie în despărțirea necurăției ei, să nu te apropii, ca să-i descoperi goliciunea ei. 20 Și [q] cu femeia aproapelui tău să nu te împreuni, întinându-te cu dânsa. 21 Și din semânța ta să nu [r] treci lui [s] Moloc, și să nu [t] profanezi numele Dumnezeului tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu. 22 [u] Și cu bărbat să nu te împreuni ca cu femeie; urîciune *este*. 23 [v] Și nici unei vite să nu dai culcarea ta, ca să te întinezi cu ea; și femeie cu dobitoc să nu desfrâneze: [x] amestecătură *este*.

24 [y] Cu nici una dintr'acestea să nu vă întinați, că [z] prin toate acestea s'au întinat națiunile, pre cari eu le alung de dinaintea voastră. 25 Și [a] pământul s'a întinat, și [b] eu fărădelegea lui o pedepsesc, și pământul varsă pre locuitorii lui. 26 Deci păziți legile mele și judecățile mele, și să nu faceți nici una din aceste urîciuni, nici moșteanul, nici străinul ce petrece între voi. 27 Că toate acestea urîciuni le făcură oamenii pământului acestuia, cari au fost înaintea voastră: și s'a întinat pământul: 28 Ca pământul să nu vă verse și pre voi, când îl veți întină pre el, după cum vărsau națiunile cele înainte de voi. 29 Că oricine va face vre-una din aceste urîciuni, sufletul acela, care va face *aceasta* stârpì-se-va din poporul său. 30 Păziți dară cele ce v'am poruncit eu să păziți, ca să nu faceți nici una dintr'acele datini urîcioase, care au fost făcute înainte de voi, și să nu vă întinați cu dânsele: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

Tâlcuirea celor zece porunci.

19 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbește către toată comunitatea fiilor lui Israel, și zi lor: [a] Fiți sfinți, că eu Domnul Dumnezeul vostru *sunt* sfânt.

3 [b] Fiecare să cinstească pre mama sa și pre părintele său: și [c] sabatele mele să le păziți, eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

4 [d] Să nu vă întoarceți la idoli, și [e] zei turnați să nu vă faceți vouă, *că* eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

5 [f] Și când sacrificați lui Dumnezeu sacrificiu de bucurie, sacrificați-l cu bună voie. 6 În care zi îl veți sacrifică, tot într'acea zi să-l mâncați, și a doua zi: și ce va rămâneà până a treia zi, aceea cu foc să se ardă. 7 Și dacă dintr'acela va mâncà cinevà a treia zi, aceea urîciune *este;* nu va fi bine plăcut. 8 Și *oricine* îl va mâncà va purtà fărădelegea sa: că lucru sfânt lui Dumnezeu a profanat, și stârpì-se-va acel suflet din poporul său.

9 Și [g] când veți secerà voi semănăturile pământului vostru, să nu seceri de tot laturile țarinei tale, nici spicele cele căzute din secerișul tău să nu aduni. 10 Și în via ta strugurii să nu strângi, și boabele cele căzute să nu le culegi în via ta: săracului și străinului să le lași pre acele: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

11 [h] Să nu furați, nici să nu mințiți, nici să nu [i] înșelați unul pre aproapele său. 12 Și să nu [j] jurați strâmb întru numele meu, și să nu [k] profanezi numele Dumnezeului tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu. 13 [l] Pre aproapele tău să nu-l asupărești, nici să-l despoi: și [m] simbria năimitului să nu rămână preste noapte la tine până dimineață.

14 Pre cel surd să nu-l vorbești de rău, și [n] în calea orbului să nu pui pedică: ci [o] teme-te de Dumnezeul tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

15 [p] Să nu faceți nedreptate la judecată! să nu cauți la fața celui sărac, nici să te sfiești de fața celui mare: după dreptate să judeci pre aproapele tău.

---

[p] Cap. 20. 18. Ezec. 18. 6.
[q] Prov. 6. 29. 32. Mal. 3. 5. Mat. 5. 27. Rom. 2. 22. 1 Cor. 6. 9. Ebr. 13. 4.
[r] Cap. 20. 2. Ier. 19. 5. Ezec. 20. 31.
[s] 1 Reg. 11. 7. 33. Fapt. 7. 43. Cap. 19. 12. Mal. 1. 12.
[t] Cap. 20. 13. Rom. 1. 27. 1 Cor. 6. 9. 1 Tim. 1. 10.
[u] Cap. 20. 15. 16. Esod. 22. 19.
[x] Cap. 20. 12.
[y] Vers. 30. Mat. 15. 18, 19, 20. 1 Cor. 3. 17.
[z] Cap. 20. 23. Deut 18. 12.
[a] Num. 35. 34. Ier. 2. 7. Ezec. 36. 17.
[b] Ps. 89. 32. Osea 2. 13.

Capul 19.
[a] Cap. 11. 44. 1 Pet. 1. 16.
[b] Esod. 20. 12.
[c] Esod. 20. 8.
[d] 1 Cor. 10. 14. 1 Ioan 5. 21.
[e] Esod. 34. 17. Deut. 27. 15.
[f] Cap. 7. 16.
[g] Rut. 2. 15. 16.
[h] Esod. 20. 15. Deut. 5. 19.
[i] Efes. 4. 25. Col. 3. 9.
[j] Esod. 20. 7. Mat. 5. 33. Iac. 5. 12.
[k] Cap. 18. 21.
[l] Marc. 10. 19. 1 Thes. 4. 6.
[m] Deut. 24. 14. 15. Mal. 3. 5.
[n] Deut. 27. 18. Rom. 14. 13.
[o] Vers. 32. Eccl. 5. 7. 1 Pet. 2. 17.
[p] Esod. 23. 2. 3. Deut. 1. 17. Ps. 82. 2. Prov. 24. 23. Iac. 2. 9.

16 [q] Să nu porți vorbe de rău în poporul tău, și să nu te [r] rădici asupra sângelui aproapelui tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

17 [s] Să nu urăști pre fratele tău întru inima ta: *ci* [t] să mustri pre aproapele tău, că să nu porți păcat pentru dânsul. 18 Și [u] să nu fii răsbunător, și mânie să nu ții asupra fiilor poporului tău: [v] ci iubește pre aproapele tău ca pre tine însuți: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu. Legile mele să le păziți.

19 Vitele tale *din* două soiuri deosebite să nu le lași a se împărechià; și în țarina ta [x] să nu semeni deosebite soiuri de semânță; și [y] vestmânt din două soiuri de fire, de lână, și de in, să nu pui pe tine.

20 Și *dacă* vre-un bărbat se va culcà cu femeie, și aceasta *va fi* sclavă păzită a unui bărbat, și ea nu s'a răscumpărat, nici libertate i-s'a dat; *amândoi* să se biciuească: *dar* să nu se omoare, pentru că ea n'a fost liberă. 21 Și [z] el să aducă sacrificiul său pentru vină lui Dumnezeu la ușa cortului întrunirii, un berbece drept sacrificiu pentru vină; 22 Și preotul, prin acel berbece de sacrificiu pentru vină, să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu, pentru păcatul lui ce l-a făcut; și i-se va iertà lui păcatul ce l-a făcut.

23 Și când veți întrà în țară, și veți sădì orice pom, veți socotì prepuț roada lor: trei ani să vă fie vouă necircumcisă; să nu se mănânce *din ea;* 24 Și în anul al patrulea roada lor va fi *lucru* sfânt, [a] *întru* lauda lui Dumnezeu. 25 Și în anul al cincilea să mâncați roada lor, înmulțind productele lor între voi: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

26 [b] Să nu mâncați *nimic* cu sânge; [c] și în ghicitorii după vârcolaci și după nor să nu vă amestecați. 27 [d] Marginile părului capului vostru să nu le tăiați rotund, și colțurile barbei tale să nu le strici; 28 Și [e] tăieri în corpul vostru pentru vre-un mort să nu vă faceți, și scrisóri săpate să nu vă faceți asupra voastră! Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

29 [f] Să nu profanezi pre fica ta, dând-o pre ea a fi meretrice, ca pământul să nu se necurățească, și să nu se umple pământul de desfrânare.

30 [g] Sabatele mele să le păziți, și sanctuarul meu [h] să-l cinstiți: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

31 [i] La necromanți să nu mergeți, nici pre magi să nu-i întrebați: ca să nu vă întinați cu dânșii: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

32 [j] Dinaintea părului cărunt te scoală, și fața acelui bătrân o onorează, și de Dumnezeul tău [k] teme-te: Eu *sunt* Dumnezeu.

33 [l] Și dacă vre-un străin va petrece la tine în pământul vostru, pre el să nu-l asupriți. 34 [m] Ca și moșteanul dintre voi să vă fie vouă cel străin, carele petrece între voi; și să-l iubești ca pre tine însuși; că străini ați fost și voi în pământul Egiptului: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

35 Să nu faceți nedreptate la judecată, în linii, în cumpene și în măsuri. 36 Cumpene drepte, pietri drepte, efă dreaptă și hin drept să aveți: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru, care v'am scos pre voi din pământul Egiptului. 37 Pentru aceea să păziți toate legile mele, și toate judecățile mele, și să le faceți pre ele: Eu *sunt* Dumnezeu.

Pedepsele pentru felurite păcate mari.

20 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Și spune și fiilor lui Israel: *De va fi* [a] cinevà dintre fiii lui Israel, sau dintre străinii cari locuesc în Israel, care să dea din semânța sa lui Moloch, acela să se omoare, poporul pământului să-l ucidă cu pietri. 3 Și eu voiu pune fața

---

q Esod. 23. 1. Ps. 15. 3. Prov. 11. 13. Ezec. 22. 9.
r Esod. 23. 1. 7. Mat. 26. 60. 61.
s 1 Ioan 2. 9. 11.
t Mat. 18. 16. Gal. 6. 1. 1 Tim. 5. 20. Tit. 1. 13.
u Rom. 12. 17. 19.
Efes. 4. 31. Iac. 5. 9. 1 Pet. 2. 1.
v Mat. 5. 43. Iac. 2. 8.
x Deut. 22. 9. 10.
y Deut. 22. 11.
z Cap. 5. 15.
a Deut. 12. 17.
b Cap. 17. 10. etc. Deut. 12. 23.
c Deut. 18. 10. 11. 14.
1 Sam. 15. 23. 2 Cron. 33. 6. Mal. 3. 5.
d Isa. 15. 2. Ier. 9. 26.
e Cap. 21. 5. Ier. 16. 6.
f Deut. 23. 17.
g Vers. 3.
h Eccl. 5. 1.
i Esod. 22. 18. Isa. 8. 19. Fapt. 16. 16.
j Prov. 20. 29.
1 Tim. 5. 1.
k Vers. 14.
l Esod. 22. 21.
m Esod. 12. 48. 49.
—
Capul 20.
a 2 Reg. 17. 17. 2 Cron. 33. 6. Ier. 7. 31. Ezec. 20. 26. 31.

mea împotriva omului aceluia, și-l voiu perde pre el din poporul său: că a dat din semânța sa lui Moloch, ca să [b]întineze sanctuarul meu, și să întineze numele cel sfânt al meu. 4 Și dacă poporul pământului va închide ochii pentru asemenea om, când va da semânța sa lui Moloch, și nu-l va omorî, 5 Eu voiu pune fața mea împotriva acelui om și împotriva neamului său, și-l voiu perde din poporul său, pre ei și pre toți aceia cari vor desfrânà după Moloch. 6 Și *tot* sufletul care se va duce la necromanți și la magi, spre a desfrânà cu ei, pune-voiu fața mea, împotriva acelui suflet, și-l voiu perde din poporul său. 7 [c]Voi dară sfințiți-vă, și fiți sfinți, că eu *sunt* Dominul Dumnezeul vostru. 8 Și păziți legile mele și le faceți; [d]Eu *sunt* Dumnezeu carele vă sfințește pre voi.

9 [e]Că tot omul, carele va blestemà pre părintele său sau pre muma sa, să se omoare; a blestemat el pre părintele său sau pre mama sa: sângele lui asupra lui.

10 [f]Cel ce va comite adulter cu femeia altuia; acela carele va comite adulter cu femeia aproapelui său, să se omoare și bărbatul adulter și femeia adulteră.

11 Cel ce se va culcà cu femeia părintelui său, și goliciunea părintelui său va descoperì, amândoi să se omoare; sângele lor asupra lor.

12 Și de se va culcà carevà cu nora sa, amândoi să se omoare, mestecătură au făcut; sângele lor asupra lor.

13 [g]Și dacă un bărbat se va împreunà cu bărbat, precum se culcă cu femeie, amândoi urîciune au făcut; să se omoare; sângele lor asupra lor.

14 [h]Dacă cinevà va luà femeie și *cu dânsa* și pre muma ei împreună; desfrânare *este* aceasta; cu foc să se ardă și el și ele, pentru ca desfrânare între voi să nu fie.

15 Dacă carevà se va împreunà cu vită, acela să se omoare, și vita să o ucideți. 16 Și dacă carevà femeie se va apropià de vre-o vită, ca să se împreune cu dânsa, să ucizi și pre femeie, și vita să se omoare: sângele lor asupra lor.

17 Și dacă carevà va luà pre soră sa: pre fica părintelui său, sau pre fica mumei sale, și-i va vedeà goliciunea ei, și ea va vedeà goliciunea lui, iubire nebună *este;* amândoi să se omoare înaintea ochilor fiilor poporului lor: el a descoperit goliciunea surorei sale, *și* fărădelegea sa o va purtà. 18 Și dacă carevà bărbat se va culcà cu femeia ce va aveà la fire, și-i va descoperì goliciunea ei, isvorul ei îl descopere, și ea își desvelește isvorul sângelui ei: și amândoi stârpì-se-vor din mijlocul poporului lor.

19 Și goliciunea surorei mumei tale și a surorei părintelui tău să nu o descoperi, că acela descopere pre ruda sa; amândoi vor purtà fărădelegea lor. 20 Cel ce se va culcà cu femeia unchiului său, acela descopere goliciunea unchiului său, *și* vor purtà fărădelegea lor: fără copii vor murì! 21 Și de va luà carevà pre femeia fratelui său, faptă necurată *este,* goliciunea fratelui său a descoperit: fără de copii vor fi!

22 Păziți deci toate legile mele, și toate judecățile mele, și le faceți, ca să nu vă verse pământul în care vă duc ca să-l locuiți. 23 Și să nu umblați după datinele popoarelor acestora, pre care am să le alung de dinaintea voastră; că toate acestea le-au făcut ele, și [i]pentru aceea le-am urît. 24 Și am zis vouă: Voi veți moștenì pământul lor, și eu îl voiu da vouă întru moștenire, pământ în carele curge lapte și miere: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru, carele v'am despărțit pre voi de *alte* popoare.

25 [j]Deci despărțiți vitele curate de cele necurate; și paserile necurate de cele curate; și [k]să nu vă faceți urîte

---

[b] Ezec. 5. 11. [c] 1 Pet. 1. 16. [d] Esod. 31. 13. | Ezec. 37. 28. [e] Esod. 21. 17. Deut. 27. 16. | Prov. 20. 20. Mat. 15. 4. [f] Deut 22. 22. | 1 Ioan 8. 4, 5. [g] Deut. 23. 17. Fac. 19. 5. | 5 Jude. 19. 22. [h] Cap. 18. 17. | Deut. 27. 23. [i] Cap. 18. 27. | Deut. 9. 5. [j] Cap. 11. 47. | Deut. 14. 4. [k] Cap. 11. 43.

sufletele voastre *mâncând* vite sau păseri sau alte târîtoare, ce se târăsc pe pământ, pre care eu vi le-am despărțit, ca *să vă fie* necurate. 26 Și voi să fiți mie sfinți, că [l] eu Dumnezeu *sunt* sfânt, și [m] v'am despărțit pre voi de *alte* popoare, că să fiți ai mei.

27 [n] Și bărbatul său femeia, carele va fi necromant sau mag, acela să se omoare, cu pietri să-l ucideți: sângele lor asupra lor.

Legi pentru preoți și pentru sacrificiu.

21 Și Domnul zise lui Moisi: Vorbește preoților, fiilor lui Aaron, și zi lor: [a] Nimenea să nu se spurce pentru vre-un mort în poporul său. 2 Fără numai pentru vre-o rudă aproape a sa: pentru muma sa, și pentru părintele său, pentru fiul său, pentru fica sa, pentru fratele său: 3 Și pentru sora sa, *care este* fecioară și-e lângă dânsul, și n'a fost măritată cu bărbat; pentru aceea se poate spurcà. 4 El să nu se spurce, domn *fînd* în poporul său, ca să *nu* se profaneze. 5 [b] Ei *pentru mort* să nu-și pleșuvească capul, nici să-și tundă colțurile bărbei lor, nici tăieturi pe corpul lor să nu-și facă. 6 Sfânt să fie Dumnezeului lor, și [c] să nu profaneze numele Dumnezeului lor: că ei aduc sacrificiile cu foc ale Domnului, pânea Dumnezeului lor: deci sfinți să fie.

7 [d] Meretrice sau profanată să nu-și ia de femeie, nici pe una [e] lepădată de bărbatul său să nu-și ia, că sfânt *este* Dumnezeului *său*. 8 De sfânt să-l aibi, că el pânea Dumnezeului tău aduce: sfânt să-ți fie, [f] că eu Dumnezeu, care vă sfințesc pre voi, *sunt* sfânt. 9 [g] Și fata unui preot de se va profanà, făcându-se meretrice, profanează pre părintele ei: cu foc să se ardă.

10 [h] Și arhiereul care *este* mai mare între frații *săi*, preste al cărui cap s'a turnat oleiul ungerii, și [i] care s'a consacrat spre a se îmbrăcà cu vestmintele sacre, [j] capul să nu și-l descopere, și vestmintele sale să nu și-le rupă. 11 [k] Și la nici un mort să nu între, și pentru părintele său însuși, nici pentru muma sa, să nu se profaneze. 12 [l] Și din sanctuar să nu iasă, ca să nu profaneze sanctuarul Dumnezeului său: că [m] cununa oleiul ungerii Dumnezeului său *este* preste dânsul: Eu *sunt* Dumnezeu. 13 Și [n] femeia ce o va luà, *să fie* fecioară. 14 Să nu ia nici văduvă, nici lepădată, nici profanată, *nici* meretrice: pre nici *una dintr'*acestea să nu ia el: ci el să ia de femeie fecioară din poporul său. 15 Și să nu-și profaneze semânța sa în poporul său; că [o] eu Dumnezeu *sunt, care*-l sfințește pre el.

Preoții trebue să fie fără prihană.

16 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 17 Vorbește lui Aaron, zicând: *Când* carevà din semânța ta în generațiunile lor va avea cusur, acela să nu se [p] apropie, ca să aducă pânea Dumnezeului său. 18 Că nici un bărbat, întru care *va fi* cusur, să nu se apropie: *nici* bărbat orb sau schiop, sau cu nasul turtit, sau cu [q] prisos în mădulările sale; 19 Nici bărbat cu piciorul frânt, sau cu mâna frântă. 20 Nici cel ghebos, nici cel uscat, nici cel cu albeață pe ochiu, nici cel cu râe, sau cu pecingine, nici cel cu [r] testiculii frânți: 21 Nici un bărbat din semânța lui Aaron, preotul, care va avea cusur, să nu se apropie spre a [s] aduce sacrificii cu foc lui Dumnezeu, cusur are, să nu se apropie ca să aducă pânea Dumnezeului său. 22 Din pânea Dumnezeului său, *fie aceea* din [t] cele prea sfinte, fie *numai* din cele sfinte, să o mănânce. 23 Dară să nu meargă la perdeà, nici să se apropie de altar: că cusur *are;* ca să nu profaneze sfintele mele, Că eu *sunt* Dumnezeu, *care*-l sfințește pre ei.

24 Și *acestea le* spuse Moisi lui Aaron și fiilor lui și tutulor fiilor lui Israel.

---

l Vers. 7. Cap. 19. 2. 1 Pet. 1. 16.
m Vers. 24. Tit. 2. 14.

a Esod. 22. 18. Deut. 18. 10. 11. 1 Sam. 28. 7. 8. —

Capul 21.
a Ezec. 44. 25.
b Cap. 19. 27. 28. Ezec. 44. 20.
c Cap. 18. 21.
d Ezec. 44. 22.
e Deut. 24. 1. 2.
f Cap. 20. 7, 8.
g Fac. 38. 24.
h Esod. 29. 29, 30.
i Esod. 28. 2.
j Cap. 10. 6.
k Num 19. 14.
l Cap. 10. 7.
m Esod. 28. 36.
n Vers. 7. Ezec. 44. 22.
o Vers. 8.
p Cap. 10. 3. Ps. 65. 4.
q Cap. 22. 23.
r Deut. 23. 1.
s Vers. 6.
t Cap. 2. 3. 10. Num. 18. 9. —

Cine poate mâncă din cele sfinte.

22 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui, ca ei să se [a]ţină departe de lucrurile sfinte ale fiilor lui Israel, ca ei să nu-mi profaneze numele meu cel sfânt *în* acelea pre cari ei mi-le-au [b]consacrat mie: Eu *sunt* Dumnezeu. 3 Spune-le lor: În toate generaţiunile voastre tot omul din sămânţa voastră, care fiind necurat, se va apropià de lucrurile sacre, pre cari fiii lui Israel le vor fi consacrat lui Dumnezeu, stârpì-se-va acela dela faţa mea: Eu *sunt* Dumnezeu. 4 *Şi* oricine din semânţa lui Aaron *va fi* lepros, sau va aveà curgere, din cele sfinte să nu mănânce, până ce nu se va curăţì; şi [c]cel ce se va atinge de orice necurat prin *atingerea de* mort; sau de un bărbat, din care a curs sămânţa de împreunare; 5 Sau [d]care se va atinge de vre-un târâtor, prin care se face necurat; sau de un om, prin care se face necurat pentru orice necurăţenie a lui: 6 Însul, care se va atinge de acesta, necurat să fie până seara; şi să nu mănânce din cele sacre, fără numai după ce-şi va fi [e]spălat corpul său cu apă. 7 Iar când va apune soarele, curat va fi, şi după aceea să mănânce din cele sacre, că pânea lui *este*. 8 [f]Mortăciune sau sfâşiat *de fiare* să nu mănânce, ca să nu se spurce printr'însa; eu *sunt* Dumnezeu. 9 Şi aşà ei să păzească cele de păzit, [g]ca păcat să nu poarte pentru ele, şi să *nu* moară profanându-le. Eu *sunt* Dumnezeu, *care* îi sfinţesc pre ei.

10 Nici un străin din cele sfinte să nu mănânce, nici oaspetele preotului, nici năimitul *lui* din cele sfinte să nu mănânce. 11 Dacă preotul va fi cumpărat pre cinevà cu argintul său, acela să mănânce din acelea: şi cei născuţi în casa sa, aceştia să mănânce din pânea lui. 12 Şi fata preotului, când *se va mărità* după bărbat străin, nici aceasta să nu *mai* mănânce din cele sfinte, aduse dar. 13 Dacă fata preotului va fi văduvă, sau va fi lepădată, dacă nu va aveà copii, şi se va reintoarce la casa părintelui ei, [h]ca şi în fetia sa, să mănânce ea pânea părintelui ei: dară nici un străin să nu o mănânce. 14 Dacă cinevà din neştiinţă va mâncà din cele sfinte, el cătră acelea să adaoge a cincea *parte* dintr'însele, şi să *le* dea preotului cu cele sfinte împreună. 15 Ca nu ei înşişi să profaneze cele sfinte ale fiilor lui Israel, pre care aceştia le aduc lui Dumnezeu. 16 Şi aşà să apese asupră-le păcatul *lor*, mâncând din cele sfinte ale lor: că eu *sunt* Dumnezeu, *care* îi sfinţesc pre ei.

Jertfele trebue să fie fără cusur.

17 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 18 Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui şi tutulor fiilor lui Israel, şi le zi: [i]*Dacă* cinevà din casa lui Israel şi din străinii din Israel va aduce sacrificiul său, *fie* acela un vot al său, fie dar de bunăvoe ceeace el aduce pentru ardere de tot lui Dumnezeu, 19 Să *aduceţi acestea* cu bunăvoea voastră, mascul fără cusur, din boi, sau din oi, sau din capre. 20 [j]Nici una din acele ce va aveà cusur să nu aduceţi, că nu vă va fi bine primită. 21 Şi *când* carevà va aduce lui Dumnezeu sacrificiu de bucurie, [k]împlinirea unui vot al său, sau dar de bunăvoe din cirezi sau din turme, fără cusur să fie, ca să fie bine primit, nici un cusur să nu fie într'însul. 22 Nici un *animal* orb sau frânt, sau ciuntit, sau bubat, nici cu râe sau cu pecingine, acestea să nu aduceţi lui Dumnezeu, şi nici una dintr'acestea să nu daţi lui Dumnezeu *drept* sacrificiu cu foc pe altar lui Dumnezeu. 23 Boul sau oaia, care va aveà cevà de prisos, sau lipsă în mădularele sale, poţi aduce dar de bunăvoe, dar pentru vot nu va fi bine primit. 24 Nici animale cu *testiculi* frânţi, sau stricate sau întoarse sau tăiate să nu aduceţi lui Dumnezeu, şi nici să se facă *asemenea* în pământul vostru. 25 Şi [l]din

Capul 22.
[a] Num. 6. 3. Esod. 28. 38.
Deut. 15. 19.
[c] Num. 19. 11, 22.
[d] Cap. 11. 24, 44.
[e] Cap. 15. 5, Ebr. 10. 22.
[f] Esod. 22. 31.
Ezec. 44. 31.
[g] Esod. 28. 43. Num. 18. 22, 32.
[h] Cap. 10. 14. Num. 18. 11, 19.
[i] Cap. 1. 2, 3, 10.
Num. 15. 14.
[j] Mal. 1. 8, 14. Efes. 5. 27.
Ebr. 9. 14. 1 Pet. 1. 19.
[k] Ps. 61. 8.
Eccl. 5. 4, 5.
[l] Num. 15. 15, 16.

mâna străinului să nu luați nimica din acestea, spre *a le aduce* pâne Dumnezeului vostru, că [m] stricăciunea lor *se află* într'însele, *și* cusur *este* într'însele: nu vor fi bine primite pentru voi.

26 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 27 Vițelul, sau mielul, sau iedul, după ce se va fătà, să fie șapte zile sub mumă-*sa*, și dela a opta zi și de aici înainte vor fi bine primite pentru sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 28 Și vaca, sau oaia, sau capra să nu o junghiați *de sacrificiu* tot într'aceeași zi cu fătul său.

29 Și când [n] sacrificați sacrificiu de mulțumire Domnului, sacrificați-*l* astfel ca să fie bine primit pentru voi. 30 Acesta tot într'aceeași zi să se mănânce; nimica dintr'însul să nu lăsați pe dimineață: Eu *sunt* Dumnezeu.

31 [o] Și să păziți legile mele, și să le faceți; eu *sunt* Dumnezeu. 32 Nici să profanați numele meu cel sfânt, pentru ca [p] eu să mă sfințesc între fiii lui Israel: eu *sunt* Dumnezeu, care vă sfințesc pre voi, 33 Și care v'am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să fiu vouă Dumnezeu; Eu *sunt* Dumnezeu.

Sărbătorile cele mai sacre numărate și poruncite.

23 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și le zi: *Cât pentru* [a] sărbătorile Domnului, pre cari voi le veți [b] proclamà zile sfinte, aceste *sunt* sărbătorile mele.

3 [c] Șase zile să se lucreze, dară a șaptea zi *să fie* sabat de repaus, zi sfântă, nici un lucru să nu faceți: sabat *este* Domnului în toate locuințele voastre.

Paștile.

4 [d] Acestea *sunt* sărbătorile Domnului, zile sfinte, pre cari voi să le proclamați la timpul lor.

5 [e] În luna întâia, în patrusprezece ale acelei luni, despre seară, pasca Domnului *este*. 6 [f] Și în ziua a cincisprezecea a acestei luni *este* sărbătoarea azimelor, *consacrată* Domnului: șapte zile să mâncați azime. 7 În ziua întâia vă va fi zi sfântă, nici un lucru de serv să nu faceți într'însa. 8 Și să aduceți sacrificiu cu foc Domnului în șapte zile: a șaptea zi *este* zi sfântă: nici un lucru de serv să nu faceți.

9 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 10 Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: [g] Când veți întrà în pământul, pre care eu îl dau vouă, și veți secerà sămănăturile lui, să aduceți un omer din [h] prinoasele secerișului vostru la preot: 11 Și el va [i] legănà omerul înaintea Domnului, spre a fi bine primit pentru voi, a doua zi după sabat îl va legănà preotul. 12 Și în ziua când veți legănà acest omer, să sacrificați un miel fără cusur, de un an, drept ardere de tot Domnului. 13 [j] Și darul lui de pâne *să fie:* două zecimi *de efă* floarea făinei, frământată cu oleiu, *drept* sacrificiu cu foc Domnului, întru miros plăcut: și prinosul lui de vin *să fie* a patra *parte* din un hin. 14 Și nici pâne, nici grăunți prăjite, nici grăunți în spice să nu mâncați până în ziua, până când voi *dintr'acestea* nu veți fi adus darul Dumnezeului vostru. Lege în veci *să fie vouă aceasta* în generațiunile voastre în toate locuințele voastre.

Rusaliile.

15 Și [k] de a doua zi după sabat, dela ziua, când voi veți fi adus omerul legănat, să numărați, *ca* să fie șapte săptămâni întregi; 16 Până la a doua zi după săptămâna a șaptea să numărați [l] cincizeci de zile, și *atunci* să aduceți [m] dar nou de pâne Domnului. 17 Din locuințele voastre să aduceți două pâni drept dar legănat, *care* să fie din două zecimi *de efă*, din floarea făinei, *cu* dospit să se coacă; aceste *sunt* [n] prinoasele Domnului. 18 Și să aduceți pe lângă acea pâne și șapte miei de câte un an fără cusur: și un viței și doi berbeci, cari vor fi ardere de tot Domnului, împreună

m Mal. 1. 14. *n* Ps. 107. 22. & 116. 17. Amos. 4. 5. *o* Cap. 19. 37. | Num. 15. 40. Deut. 4. 40. *p* Mat. 6. 9. Luc. 11. 2. — | *Caput 23.* *a* Vers. 4, 37. *b* Esod. 32. 5. Ps. 81. 3. *c* Esod. 20. 9. | Luc. 13. 14. *d* Vers. 2. 37. Esod. 23. 14. *e* Esod. 12. 6. 14, 18. | Num. 9. 2, 3. Ios. 5. 10. *f* Esod. 12. 16. *g* Esod. 23. 16, 19. | Num. 15. 2. 18 Deut. 16. 9. *h* Rom. 11. 16. Iac. 1. 18. *i* Esod. 29. 24. | *j* Cap. 2. 14, 15. 16. *k* Esod. 34. 22. *l* Fapt. 2. 1. *m* Num. 28. 26. | *n* Esod. 23. 16. 19. Num. 15. 17—21.

cu darul de pâne a lor, și cu prinoasele lor. *ca* sacrificiu cu foc, miros plăcut Domnului. 19 Și veți aduce și [o] un țap ca sacrificiu pentru păcat, și doi miei de un an drept [p] sacrificiu de bucurie. 20 Și preotul pre acestea să le legene *drept* dar legănat înaintea Domnului, împreună cu pânile cele de prinoase *și* cu cei doi miei; [q] sfinte să fie Domnului, pentru preot. 21 Și tocmai în această zi să proclamați zi sfântă, nici un lucru de serv *în ea* să nu faceți. Lege în veci *să fie vouă aceasta* în toate locuințele voastre, în generațiunile voastre.

22 Și [r] când veți secerà semănăturile pământului vostru, să nu seceri de tot marginile ogorului tău, nici [s] spicele cele căzute din secerișul tău să nu le aduni: pre acestea săracului și străinului să le lași. Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

Anul nou.

23 Și Dumnezeu vorbì lui Moisi, zicând: 24 Vorbește fiilor lui Israel, zicând lor: În [t] luna a șaptea, în întâia *zi* a lunei, să fie vouă zi de repaus, [u] amintire cu sunet de trâmbițe, și zi sfântă. 25 Nici un lucru de serv să nu faceți, și să aduceți sacrificiu cu foc Domnului.

Ziua împăcării.

26 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 27 [v] Și *în ziua* a zecea tot a acestei luni a șaptea, *să fie* zi de espiare, zi sfântă să vă fie; și să vă amărîți sufletele voastre, și să aduceți sacrificiu cu foc Domnului. 28 Și nici un lucru să nu faceți în aceea zi: că ea zi de espiare *este*, ca să se facă espiare pentru voi înaintea Domnului, Dumnezeul vostru. 29 Că tot sufletul, care nu se va amarî în ziua aceea, [x] stârpì-se-va din poporul său. 30 Și tot sufletul, carele va face cevà lucru în ziua aceasta, perde-voiu pre [y] sufletul acela din poporul său. 31 Nici o muncă să nu faceți; lege în veci în generațiunile voastre, în toate locuințele voastre. 32 Sabat de repaus *sa fie* vouă aceea, și să vă amăriți sufletele voastre în a noua *zi* a lunei, seara, din seară până în seară să serbați sabatul vostru.

Custile.

33 Și Domnu' vorbì lui Moisi, zicând: 34 Vorbește fiilor lui Israel, zicând: În [z] ziua a cincisprezecea a lunei acesteia a șaptea, *să fie* sărbătoarea corturilor, *consacrată* Domnului șapte zile. 35 În ziua întâia *sa fie* zi sfântă; să nu faceți *într'însa* nici un lucru de serv. 36 Șapte zile să aduceți sacrificiu cu foc Domnului, și ziua a [a] opta să vă fie zi sfântă, și să aduceți sacrificiu cu foc Domnului; [b] înfrânare *este;* nici un lucru de serv să nu faceți; 37 [c] Acestea *sunt* sărbătorile Domnului, pre cari le veți proclamà zile sfinte, spre a aduce Domnului sacrificiu cu foc, ardere de tot, daruri de pâne, sacrificiu, prinoase, ce trebue pentru fiecare zi, la ziua sa, 37 [d] Afară de sabatele Domnului, și afară de darurile voastre, și afară de toate voturile voastre, și afară de toate darurile cele de bunăvoie, pre care voi le dați Domnului. 39 Da, în a cincisprezecea zi a lunei aceștia a șaptea, după ce veți fi [e] cules venitul pământului, să serbați sărbătoarea Domnului șapte zile; în întâia zi *să fie* sabat, și a opta zi *să fie* sabat. 40 Și [f] în întâia zi să vă luați fruct dintr'un arbore frumos, ramure de fenic, și ramuri de arbore tufoși, și sălcii de părău, și să vă bucurați înaintea Domnului, Dumnezeul vostru șapte zile. 41 Și să serbați aceasta *ca* sărbătoare a Domnului șapte zile în an: lege în veci *să vă fie* în generațiunile voastre; în luna a șaptea să o serbați aceasta. 42 În colibi să locuiți șapte zile, fiecare moștean din Israel să locuească în colibi; 43 Ca generațiunile voastre să știe că eu am făcut ca fiii lui Israel să locuească în colibi, când i-am scos din pământul Egiptului. Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

---

[o] Cap. 4. 23, 28. Num. 28. 30.
[p] Cap. 3. 1.
[q] Num. 18. 12.
[r] Cap. 19. 9
[s] Deut. 24. 19.
[t] Num. 29. 1.
[u] Cap. 25 9.
[v] Cap. 16. 30.
[x] Fac. 17. 14.
[y] Cap. 20.3.5.6.
[z] Esod. 23. 16, Ezra. 3, 4. Ioan 7. 2.
[a] Num. 29. 35.
Neem. 8. 18. Ioan 7. 37.
[b] Deut. 16. 8.
Ioel. 1. 14.
[c] Vers. 2. 4.
[d] Num. 29. 39.
[e] Esod. 23. 16.
[f] Neem. 8. 15.

44 Astfel spuse Moisi fiilor lui Israel sărbătorile lui Dumnezeu.

Oleiul pentru candele; pânea de punere înainte.

24 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 [a] Poruncește fiilor lui Israel, ca ei să-ți aducă oleiu curat, din masline sdrobit, pentru luminare, spre a ținea candelele aprinse neîncetat. 3 Afară de perdeaua mărturiei, în cortul întrunirii, să le așeze pre aceste Aaron de cu seară până dimineață înaintea Domnului neîncetat. Lege în veci *este aceasta* întru generațiunile voastre. 4 În policandrul [b] cel *de aur* curat, să așeze el acele candele înaintea Domnului neîncetat.

5 Și să iai floarea făinei, și să coci dintr'însa douăsprezece [c] turte: de câte două zecimi *de efă* să fie turta: 6 Și să le pui pre acestea în două rânduri, câte șase într'un rând, pe masa [d] cea de *aur* curat, înaintea Domnului. 7 Și preste aceste rânduri pune tămâie curată, care să vă fie spre amintire pe pâne, sacrificiu cu foc Domnului. 8 [e] In tot sabatul să le așeze înaintea Domnului neîncetat, dela fiii lui Israel, *spre* legământ în veci. 9 Și [f] acestea să fie ale lui Aaron, și ale fiilor lui, [g] cari să le mănânce în loc sfânt: că acestea prea sfinte *sunt, cuvenite* lui din sacrificiile cu foc ale Domnului prin lege vecinică.

Pedeapsă pentru blestem.

10 Și ieșì între fiii lui Israel fiul oarecărei femei Isralite, care erà și fiu al unui bărbat Egiptean, și ei se certară în tabără, fiul *femeii* Israelite cu un Israelit. 11 Și fiul femeii Israelite [h] blestemă numele *Domnului,* și-*l* [i] blestemă: și-l [j] aduseră pre el la Moisi: și numele mumei *erà* Șalomita, fata lui Dibri, din seminția lui Dan: 12 Și-l [k] puseră pre el sub pază, [l] până ce i-se va hotărì pedeapsă după cuvântul Domnului. 13 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 14 Scoate pre cel ce a blestemat afară din tabără, ca toți cei ce-*l* auziră să-și [m] pună mânile lor pe capul lui, și să-l ucidă cu pietri toată comunitatea. 15 Iar fiilor lui Israel să le vorbești, zicând: Oricine va blestemà pre Dumnezeul său, acela își [n] va purtà păcatul său. 16 Și cel ce [o] blestemă numele Domnului, acela să se omoare: cu pietri să-l ucidă toată comunitatea, precum străinul așà și mosteanul; dacă va blestemà numele *Domnului,* să se omoare.

Pedeapsa pentru omucidere și pentru rănirea trupului.

17 [p] Și *dacă* cinevà va lovì de moarte pre vre-un om, acela să se omoare. 18 [q] Și cel ce va lovì de moarte pre o vită să plătească vita cu vită. 19 Și dacă cinevà va fi făcut aproapelui său cevà vătămare, cum a [r] făcut el, așà să se facă și lui: 20 Frântură pentru frântură; ochiu pentru ochiu: dinte pentru dinte; vătămarea făcută cuivà de el, asemenea să se facă și lui. 25 [s] Cel ce lovește de moarte o vită, să o plătească: [t] și cel ce lovește de moarte pre om, să se omoare. 22 [u] Asemenea judecată să faceți și străinului și mosteanului: că eu Domnul *sunt,* Dumnezeul vostru.

23 Și Moisi vorbì fiilor lui Israel, ca să scoată pre cel ce blestemă afară din tabără, și să-l ucidă cu pietri. 24 Și fiii lui Israel făcură după cum poruncise Domnul lui Moisi.

Anul sabatic.

25 Și Domnul vorbì cu Moisi pe muntele Sinai, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și le zi: Voi când veți întrà în pământul, pre care eu vi-l dau vouă, pământul să serbeze [a] repaus Domnului: 3 Șase ani să semeni ogorul tău, și șase ani să tai via ta, și să aduni venitul ei; 4 Iar în anul al șaptelea să fie sabat spre repaus pământului, sabat *să fie* Domnului; ogorul tău să nu-l semeni, și via ta să nu o tai. 5 [b] Pre cele ce vor crește singure dela sine în urma secerișului, să nu le aduni, și strugurii

Capul 24.
a Esod. 27. 20, 21.
b Esod. 31. 8.
c Esod. 25. 30.
d 1 Reg. 7. 48.
Ebr. 9. 2.
e Num. 4. 7.
f 1 Sam. 21. 6. Mat. 12. 4. Luc. 6. 4.
g Esod. 29. 33.
h Vers. 16.
i Lev. 1. 5, 11, 22. Isa. 8. 21.
j Esod. 18, 22, 26.
k Num. 15. 34.
l Esod. 18. 15, 16
m Deut. 13. 9.
n Cap. 5. 1. Num. 9. 13.
o 1 Reg. 21. 10, 13. Ps. 74. 10, 18. Marc. 3. 28.
p Esod. 21. 12. Deut. 19. 11, 12.
q Vers. 21.
r Esod. 21. 24. Iac. 2. 7.
s Vers. 18.
t Vers. 17.
u Esod. 12. 49. Num. 15. 16. Mat. 5. 38.
Capul 25.
a Esod. 23. 10. 2 Cron. 36. 21.
b 2 Reg. 19. 29.

din via cea netăiată a ta, să nu-i culegi: an de repaus să fie pământului. 6 Și *fructele acestui an* de sabat al pământului să servească vouă spre nutrire, ție și servului tău, și servei tale, si năimitului tău, și străinului tău, care petrece la tine. 7 Și vitelor tale, și fiarelor din pământul tău, tot venitul lui va fi spre nutrire.

Anul jubileu.

8 Și să numeri ție și șapte sabate de ani, *adecă* de șapte ori șapte ani, așà ca cele șapte sabate de ani să-ți facă patruzeci și nouă de ani. 9 Atunci să faci să răsune trâmbița de jubileu în luna a șaptea, în *ziua* a zecea a lunei: în [c] ziua de espiare să faceți să răsune trâmbița în tot pământul vostru. 10 Și să sfințiți anul al cincizecilea și să [d] proclamați în țară libertate tutulor locuitorilor ei: jubileu să fie aceasta vouă: [e] fiecare din voi să se întoarcă la neamul său. 11 Jubileu să fie vouă acest al cincizecilea an: [f] voi să nu semănați, nici să secerați cele dela sine crescute ale acelui *an,* și nici *strugurii* viei lui celei netăiate să nu le adunați. 12 Căci aceasta *este* jubileu, sfânt să fie vouă: [g] de pe câmp să-i mâncați fructele lui. 13 [h] În acest an jubileu fiecare din voi să se întoarcă la moșia sa. 14 Și când vindeți cevà aproapelui vostru, sau cumpărați cevà dela aproapele vostru, [i] să nu nedreptățiți unul pre altul: 15 [j] După numărul anilor după jubileu să cumperi dela aproapele tău: *și* el după numărul anilor fructelor să-ți vânză. 16 După mulțimea anilor să mărești prețul, și după împuținarea anilor să scazi prețul: căci numărul secerișurilor îți vinde el.

17 Deci [k] nu vă nedreptățiți unul pre altul, [l] ci tu să te temi de Dumnezeul tău, că eu Domnul *sunt,* Dumnezeul vostru. 18 [m] Că de veți împlini legile mele, și veți păzi judecățile mele, și veți face pre ele, [n] fără temere veți locui în pământul acela. 19 Și pământul își va da fructul său, și-l [o] veți mâncà întru saț, și veți locui într'însul fără temere.

20 Și de veți zice: [p] Ce vom mâncà în anul al șaptelea? [q] noi nu vom semănà, nici vom culege venitul nostru! 21 Eu voiu [r] trimite preste voi binecuvântarea mea în anul al șaselea, și pământul va produce venit pentru trei ani. 22 [s] Și când veți semănà voi în anul al optulea, veți mâncà [t] din venitul cel vechiu, până în anul al nouălea; până ce venitul acestuia va sosì, veți mâncà din cel vechiu.

23 Pământul să nu se vîndză de tot: că [u] al meu *este* pământul, și voi sunteți la mine [v] străini și nemernici.

Despre răscumpărare.

24 Drept aceea, voi în tot pământul moștenirii voastre, să învoiți dreptul răscumpărării pământului. 25 [x] Dacă fratele tău va sărăcì, și din moșia sa va vinde, să vină [y] consângeanul său cel mai de aproape, și să răscumpere lucrul cel vândut al fratelui său. 26 Și dacă carevà nu are consângean, și-i dă mâna și are de ajuns pentru răscumpărare. 27 Atunci [z] el să socotească anii dela vindere, și ceeace va întrece, să întoarcă înapoi aceluia, căruia vânduse, și iarăși să se întoarcă la moșia sa. 28 Și dacă n'a găsit de ajuns spre a înapoià, lucrul lui vândut să rămână în mâna cumpărătorului până la anul jubileu, [a] și în anul jubileu cumpărătorul să iesă, și vânzătorul să reîntre în moșia sa.

29 Și dacă cinevà a vândut casa de locuit în cetate cu zid, el are dreptul a și-o răscumpărà până la sfârșitul anului vinderii sale: da, un an deplin el are dreptul de răscumpărare. 30 Și dacă aceasta nu se va răscumpărà până la împlinirea unui an întreg, atuncia casa din cetatea cu zid va rămânea de tot în mâna celui ce o a cumpărat în genera-

[c] Cap. 23. 24,27.
[d] Isa. 61. 2. Ier. 34. 8, 15, 17. Luc 4. 19.
[e] Vers. 13.
[f] Vers. 5.
[g] Vers. 6. 7.
[h] Vers. 10.
[i] Vers. 17.
1 Sam. 12.3,4. Mic. 2. 2.
[j] Cap. 27. 18, 23.
[k] Vers. 14.
[l] Vers. 43.
[m] Cap. 19. 37.
[n] Cap. 26. 5. Ps. 4. 8. Prov. 1. 33.
Ier. 23. 6.
[o] Ezec. 34. 25, 27, 28.
[p] Mat. 6. 25. 31.
[q] Vers. 4, 5.
[r] Esod. 16. 29. Deut. 28 8.
[s] 2 Reg. 19. 29.
[t] Ios. 5. 11, 12.
[u] Deut. 32. 43.
Ioel. 2 18.
[v] 1 Cron. 29.15. Ps. 39. 12. 1 Pet. 2. 11.
[x] Rut. 2. 20.
[y] Rut. 3. 2, 9, 12.
[z] Vers. 50, 51, 52.
[a] Vers. 13.

ţiunile sale: în anul jubileu el să nu iesă din ea. 32 Iar casele de prin sate, cari n'au ziduri împrejur, acele că fie socotite ca fondurile de pământ: vânzătorul să aibă dreptul de răscumpărare, şi cumpărătorul să iesă în anul jubileu. 32 Şi cât pentru cetăţile [b]Leviţilor, Leviţii să aibă drept în veci de răscumpărarea caselor din cetăţile moştenirii lor. 33 Şi acela care va fi cumpărat o casă de a Leviţilor, [c]să iese la jubileu din casa vândută, sau din cetatea moşiei sale, căci casele din cetăţile Leviţilor sunt moşia lor între fiii lui Israel. 34 Şi nici [d]câmpul cuprinsului din prejurul cetăţilor lor să nu-l vândă, căci acesta *este* moşia în veci a lor.

Oprirea camătei şi a asprimei faţă de slugi.

35 Şi când fratele tău va scăpătă, şi averea lui se va clătî lângă tine, atuncia [e]dă-i ajutor, fie străin sau nemernic: ca să trăească cu tine. 36 [f]Să nu iei dela dânsul nici camătă, nici dobândă, ci [g]te teme de Dumnezeul tău: ca fratele tău să trăească cu tine. 37 Banii tăi să nu-i dai cu camătă, nici bucatele tale să le împrumuţi cu dobândă. 38 [h]Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru, care v-am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să vă dau pământul Canaan, pentru ca să fiu vouă Dumnezeu.

39 Şi [i]de cumvă fratele tău va scăpătă lângă tine, şi el se va vinde ţie, să nu-l pui pre dânsul să-ţi facă muncă de sclav. 40 Ca un năimit, ca un nemernic să fie cu tine, şi până la anul jubileu să servească la tine. 41 Şi el atuncia să iesă dela tine, el şi fiii lui împreună cu dânsul, şi să se întoarcă la familia sa, şi iarăşi să între în moşia părinţilor săi. 42 Că ei *sunt* servii mei, pre cari i-am scos din pământul Egiptului; şi să nu se vândă, precum se vând sclavii. 43 [j]Tu să nu-l stăpâneşti cu asprime, ci să [k]te temi de Dumnezeul tău. 44 Şi servul tău, şi serva ta, pre cari voeşti a-i aveà, să fie din naţiunile cele din prejurul vostru: dintr'acestea să vă cumpăraţi servi şi serve: 45 Precum şi dintre fiii nemernicilor, cari petrec între voi, şi dintr'aceştia vă puteţi cumpărà; şi din familiile acelora, cari sunt cu voi, pre cari i-au născut în pământul vostru; şi aceştia pot fi în stăpânirea voastră. 46 Şi [l]să-i luaţi pre ei de moştenire fiilor voştri după voi, ca ei să-i moştenească drept stăpânire, şi să-i aveţi pre ei de sclavi în veci: iar cât pentru fraţii voştri, fiii lui Israel, nimenea să nu stăpânească preste fratele său cu asprime.

47 Şi dacă un străin sau un nemernic, ce petrece cu tine, va ajunge la avere, şi fratele tău lângă dânsul va sărăcì, şi se va vinde străinului ce locueşte cu tine, sau oare-cărei seminţii din familie străină; 48 După ce acesta se va fi vândut, are dreptul de a se răscumpărà: unul din fraţii săi îl poate răscumpărà: 49 Sau unchiul său, sau fiul unchiului său, îl poate răscumpărà: sau altul oare-care consângean din familia lui îl poate răscumpărà; sau el însuşi, de-i va da mâna, singur pre sine se poate răscumpărà. 50 Atunci el să facă socoteală cu cumpărătorul său dela anul în care el i-s'a vândut până la anul jubileu: şi banii vinderii sale să se socotească după numărul anilor, [m]ca şi zilele unui năimit ce ar fi fost la dânsul. 51 Şi dacă mai *sunt* încă mulţi ani, el după ei să înapoeze preţul răscumpărării sale din argintul vinderii. 52 Şi dacă vor fi puţini ani până la anul jubileu, el să facă socoteală cu dânsul, şi după numărul anilor să înapoeze preţul răscumpărării sale. 53 Ca şi năimitul de an pe an, aşà să fie el la dânsul: să nu-l stăpânească cu asprime înaintea ochilor tăi. 54 Şi când el prin nici unul din aceste chipuri nu se va fi răscumpărat, să iese în anul jubileu, el şi fiii lui cu dânsul: 55 Că ai mei servi

---

b Num. 35. 2. Ios. 21. 2. etc. *c* Vers. 28. *d* Fapt. 4. 36. 37.

e Deut. 15. 7. 8. Ps. 37. 26. Luc. 6. 35. 1 Ioan 3. 17. *f* Esod. 22. 25. Ps. 15. 5. Ezec. 18. 8. 13. 17. *g* Vers. 17. Neem. 5. 9. *h* Cap. 22. 32. 33.

i Esod. 21. 2. Neem. 5. 5. *j* Efes. 6. 9. Col. 4. 1. *k* Esod. 1. 17. 21. Deut. 25. 18. Mal. 3. 5. *l* Isa. 14. 2. *m* Iov. 7. 1. Isa. 16. 14. & 21. 16. —

sunt fiii lui Israel, servii mei, pre cari i-am scos din pământul Egiptului: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

Lege contra idololatriei; Binecuvântare făgăduită.

26 Să nu faceţi vouă [a]idoli, nici chipuri cioplite, nici stâlpi să nu vă ridicaţi, nici pietri figurate să nu puneţi în pământul vostru, pentru ca să vă închinaţi înaintea lor: că eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

2 [b]Sabatele mele să le păziţi, şi sanctuarul meu să-l cinstiţi: eu *sunt* Domnul.

3 [c]Dacă voi veţi umblà în legile mele, şi veţi ţineà poruncile mele şi le veţi face, 4 [d]Atuncia eu vă voiu da ploae la timpul său, [e]şi pământul îşi va da rodul său, şi arborii câmpului îşi va produce fructul lor: 5 Şi [f]treeratul vostru va ţineà până la culesul viilor, şi culesul viilor va ajunge până la sămănătură, şi [g]pânea voastră o veţi mâncà cu saţ, şi [h]în pământul vostru veţi locuì fără temere; 6 Şi [i]voiu da pace în acel pământ, ca [j]voi să vă repauzaţi, şi nu va fi cine să vă spăimânteze; şi voiu perde [k]fiarele cele sălbatice din acel pământ, şi [l]sabia nu va trece prin pământul vostru. 7 Şi voi veţi urmări pre inamicii voştri, şi ei vor cădeà de sabie înaintea voastră. 8 Şi [m]cinci din voi vor urmări o sută, şi o sută din voi vor urmări zece mii; şi inamicii voştri vor cădeà de sabie înaintea voastră. 9 Şi [n]întorcându-mă spre voi, [o]vă voiu face să creşteţi, şi să vă îmmulţiţi; şi voiu întări legământul meu cu voi; 10 Şi voiu veţi mâncà [p]bucate vechi, de anul trecut, şi pre cele vechi le veţi scoate afară dinaintea celor nouă: 11 [q]Şi locaşul meu îl voiu pune între voi, şi sufletul meu nu va [r]urî pre voi: 12 [s]Şi voiu umblà între voi, şi [t]voiu fi Dumnezeul vostru, şi voi îmi veţi fi mie popor. 13 [u]Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru, care v-am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să nu mai fiţi sclavii [v]lor: şi am rupt legătura jugului vostru, făcându-vă să umblaţi cu capul ridicat.

Ameninţarea blestemului.

14 [x]Şi dacă voi nu mă veţi ascultà, şi nu veţi face aceste porunci: 15 Şi dacă veţi [y]lepădà legile mele, şi sufletul vostru va despreţuì judecăţile mele, încât voi să nu faceţi toate poruncile mele, şi legământul cu mine să-l desfaceţi: 16 Şi eu voiu face vouă acestea: voiu trimite preste voi [z]spaimă şi [a]lingoare şi friguri ferbinţi, cari vă vor [b]consumà ochii, şi vă vor face sufletul a lâncezì, şi [c]semânţa voastră în zadar o veţi semănà, că inamicii voştri o vor mâncà pre ea. 17 Şi [d]eu voiu îndreptà faţa mea contra voastră, ca [e]să fiţi bătuţi de inamicii voştri: şi [f]cei ce vă urăsc vor domnì preste voi; şi [g]voi veţi fugì, fără ca cinevà să vă urmărească.

18 Şi dacă nici după acestea nu veţi ascultà de mine, eu vă voiu pedepsì de [h]şapte ori mai mult pentru păcatele voastre: 19 Şi voiu [i]sfărâmà mândria puterii voastre: şi [j]voiu face ca cerul vostru *să fie de* fier, şi pământul vostru de aramă. 20 Şi [k]puterea voastră se va consumà în zadar, căci [l]pământul vostru nu-şi va mai da rodul său, nici arborii pământului nu-şi vor da rodul lor.

21 Şi voi, dacă veţi umblà mie tot în contră, şi nu veţi voì a ascultà de mine, eu voiu adăogì preste voi de şapte ori mai multe plăgi după păcatele voastre: 22 [m]Că voiu trimite asupra voastră fiarele câmpului, cari să vă lipsească de copii, şi să vă peardă vitele voastre, împuţinându-vă şi pre voi; şi [n]cărările voastre vor rămânea deşerte.

23 Şi dacă voi nici prin acestea [o]nu vă veţi îndreptà, *nu vă veţi întoarce la*

Capul 26.
[a] Esod. 20. 4. 5. Deut. 5. 8. Ps. 97. 7.
[b] Cap. 19. 30.
[c] Deut. 11, 13, 14, 15.
[d] Ios. 30. 23. Ioel. 2. 23. 24.
[e] Ps. 67. 6. Ezec. 34. 27. Zech. 8. 12.
[f] Amos 9. 13.
[g] Cap. 25. 19. Ioel. 2. 19, 26.
[h] Cap. 25. 18. Iov. 11. 18.
[i] 1 Cron. 22. 9. Ps. 29. 11. Isa. 45. 7.
[j] Iov. 11. 19. Ps. 8. 5. Ier. 30. 10. Osea 2. 18. Zef 3. 13.
[k] 2 Reg. 17. 25.
[l] Ezec. 14. 17.
[m] Deut. 32. 30. Ios. 23. 10.
[n] Esod. 2. 25.
[o] Fac. 17. 6, 7. Ps. 107. 38.
[p] Cap. 25. 22.
[q] Esod. 25. 8. Ps. 76. 2. Ezec. 37. 26, 27, 28.
[r] Cap. 20. 23. Deut. 32. 19.
[s] 2 Cor. 6 16.
[t] Esod. 6. 7. Ier. 7. 23. Ezec. 11. 20.
[u] Cap. 25. 38, 42, 55.
[v] Ier. 2. 20. Ezec. 34. 27.
[x] Deut. 28. 15. Mal. 2. 2.
[y] 2 Reg. 17. 15.
[z] Deut. 28. 65, 66. 67. Ier. 15. 8.
[a] Deut. 28. 22.
[b] 1 Sam. 2. 33.
[c] Deut. 28. 33. 51. Iov. 31. 8. Ier. 5. 17.
[d] Cap. 17. 10.
[e] Deut. 28, 25. Ier. 19. 7.
[f] Ps. 106. 41.
[g] Vers. 36. Prov. 28. 1.
[h] 1 Sam 2. 5. Prov. 24. 16.
[i] Isa. 25 11. Ezec. 7. 24.
[j] Deut. 28. 23.
[k] Ps. 127. 1.
[l] Deut. 11. 17. Hag. 1. 10.
[m] Deut. 32. 24.
[n] Jude. 5. 6. Isa. 33. 8. Zech. 7. 14.
[o] Ier. 2. 30. Amos. 4, 6—12.

mine, ci veți umblà tot în potriva mea. 24 [p]Și eu voiu umblà împotriva voastră, și vă voiu bate încă de șapte ori mai mult pentru păcatele voastre. 25 Și [q]voiu aduce asupra voastră sabie, care va răsbunà ruperea legământului: și de vă veți strânge în cetățile voastre, [r]voiu trimite preste voi ciumă; și vă veți predà în mânile inamicilor voștri: 26 [s]Că vă voiu frânge toiagul pânei: și zece femei vor coace pânea voastră într'un cuptor, și se va da vouă pânea voastră cu cumpâna, și [t]veți mâncà, dară nu vă veți săturà.

27 Și [u]dacă voi nici după acestea nu veți ascultà de mine, ci veți umblà tot împotriva mea, 28 Și eu [v]cu furie umblà-voiu împotriva voastră, și încă de șapte ori mai mult vă voiu pedepsì pentru păcatele voastre: 29 [x]Că veți mâncà chiar carnea fiilor voștri, și carnea fetelor voastre o veți mâncà. 30 Și [y]voiu sfărâmà înălțimile voastre, și voiu nimicì sorii-statuele voastre; și [z]voiu aruncà cadavrele voastre preste cadavrele idolilor voștri, și sufletul meu vă va [a]urî pre voi. 31 [b]Și cetățile voastre le voiu aduce la pustiire, și [c]sanctuarele voastre le voiu pustiì, și nu voiu mai mirosì miros plăcut dela voi. 32 [d]Da, eu acest pământ îl voiu pustiì, de se vor [e]mirà de dânsul inamicii voștri, cari vor locuì într'însul. 33 Și [f]pre voi vă voiu risipì între națiuni, și voiu scoate sabia în urma voastră, și și pământul vostru se va face pustiu, și cetățile voastre deșerte. 34 [g]Atunci acest pământ se va bucurà de sabatele sale în toate zilele cât va rămâneà pustiu, și până ce veți fi voi în țara inamicilor voștri: atuncia pământul se va repauzà și se va bucurà de anii săi sabatici. 35 Toate zilele câte va rămâneà pustiit, va repauzà, pentru cât nu a repauzat în [h]anii voștri sabatici, când locuiați voi într'însul.

36 Și celor rămași dintre voi, [i]voiu aduce moliciunea în inima lor în țările inamicilor lor: și va gonì pre ei [j]sunetul frunzei ce se mișcă: și vor fugì, ca cum fug de sabie: și vor cădeà negonindu-i nimenea. 37 [k]unul va cădeà preste celalt ca dinaintea sabiei, negonindu-i nimenea: și [l]nu veți puteà stà înaintea inamicilor voștri. 38 Și voi vă veți pierde între națiuni, și pământul inamicilor voștri vă va mâncà. 39 Și cei rămași dintre voi [m]se vor pierde pentru fărădelegile lor prin țările inamicilor voștri: și încă și pentru fărădelegile părinților lor cu dânșii se vor pierde.

Reprimirea în zilele de apoi.

40 [n]Și atunci ei deși vor mărturisì nedreptatea lor, și nedreptatea părinților lor, pentru păcatele cari au făptuit împotriva mea: 41 (Deaceea și eu am umblat în contra lor, și i-am adus în pământul inamicilor lor, ca să văd dacă inima lor [o]cea necircumcisă se va [p]umilì, și ei vor primì pedeapsa păcatului lor): 42 Atunci și eu îmi voiu [q]aduce aminte de legământul meu cu Iacob și de legământul meu cu Isaac; încă și de legământul meu cu Abraam îmi voiu aduce aminte: chiar și de pământ îmi voiu aduce aminte.

43 Și acel pământ va fi părăsit de dânșii, și se va bucurà de sabatele lui, rămânând pustiit pentru ei: și ei vor primì pedeapsa păcatului lor pentru aceea, pentru că ei au lepădat judecățile mele, și legile mele le-au urît sufletul lor. 44 Dar și când ei vor fi în pământul inamicilor lor, nu voiu lepădà pre ei, și nu-i voiu urî în atâta, ca să-i nimicească de tot, și să stric legământul meu cu dânșii: că eu Domnul *sunt* Dumnezeul lor. 45 Dar pentru ei îmi voiu aduce aminte de legământ cu strămoșii lor, pre cari i-am scos din pământul

---

p 2 Sam. 22. 27.
q Ezec. 5. 17.
r Num. 14. 12. Ier. 14. 12.
s Ps. 105. 16.
t Isa. 9. 20. Mic. 6. 14.
u Vers. 21. 24.
v Isa. 59. 18. Ier. 21. 5. Ezec. 5. 13. 15.
x Deut. 28. 53. 2 Reg. 6. 29. Ezec. 5. 10.
y 2 Cron. 34. 3, 4, 7.
Isa. 27. 9.
z 2 Reg. 23, 20.
a Lev. 20. 23. Ps. 78. 59. Ier. 14. 19.
b Neem. 2. 3. Ier. 4. 7.
c Ps. 74. 8.
Plân. 1. 10. Ezec. 9. 6.
d Ier. 9. 11.
e Deut. 28. 37. 1 Reg. 9. 8. Ier. 18. 16.
f Deut. 4. 27. Ps. 44 41.
Ezec. 12. 15. Zech. 7. 14.
g 2 Cron. 36. 21.
h Cap. 25. 2.
i Ezec. 21. 7, 12. 15.
j Vers. 17. Iov. 15. 21.
k Isa. 10. 4. 1 Sam. 14. 15. 16.
l Ios. 7. 12. 13.
m Deut. 4. 27. Neem. 1. 8. Ier. 3. 25 Ezec. 4. 17. Osea 5. 15.
Zech. 10. 9.
n Num. 5. 7. 1 Reg. 8. 33. 35, 47. Neem. 9. 2. Prov. 28. 13. Dan. 9. 3. 4 Luc. 15. 18.
1 Ioan 1. 9.
o Ier. 6. 10. Ezec. 44. 7. Rom. 2. 29. Col. 2. 11.
p 1 Reg. 21. 29.
q Esod. 2. 24. Ps. 106. 45. Ezec. 16. 60.

Egiptului înaintea ochilor națiunilor pentru ca să fiu lor Dumnezeu. eu Domnul.

46 Acestea *sunt* statutele. și judecățile. și legile. pre care le-a așezat Domnul între sine și între fiii lui Israel pe muntele Sinai prin mâna lui Moisi.

Legi pentru voturi și zecimi.

27 Și Domnul vorbì lui Moisi. zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel. și le zi: [a] Dacă cinevà va face vot însemnat, înșii aceia să fie după estimarea ta a Domnului. 3 Și estimarea ce o vei face pentru partea bărbătească dela vârstă de douăzeci de ani până la șasezeci de ani. estimarea ta va fi de cincizeci de sicli de argint, [b] după siclul sanctuarului. 4 Și de va fi parte femeească. estimarea ta va fi de treizeci de sicli. 5 Și dacă *este* dela cinci ani până la douăzeci de ani. estimarea ta va fi pentru partea bărbătească douăzeci de sicli: iar pentru partea femeească de zece sicli. 6 Și de va fi dela o lună până la cinci ani. estimarea ta va fi pentru partea bărbătească de cinci sicli de argint: iar pentru partea femeească estimarea ta va fi de trei sicli de argint. 7 Și de va fi de șasezeci de ani sau mai sus. de va fi parte bărbătească. estimarea ta va fi de cincisprezece sicli: iar pentru parte femeească zece sicli. 8 Și de va fi mai scăpătat decât estimarea ta. pre acela să-l pună înaintea preotului. și preotul să-l estimeze: după îndemânarea celui ce a făcut votul să-l estimeze preotul.

9 Și dacă votul va fi din vite. din care se aduce sacrificiu Domnului. toate câte dintr'însele se dau Domnului. sfinte să fie. 10 El nu o va schimbà. și nici va pune alta în locul ei. nici bună pentru rea. nici rea pentru bună; și dacă cumvà va pune o vită pentru altă vită. atât aceasta cât și cealaltă. care a fost pusă în locu-i. sfinte să fie. 11 Și dacă votul cuivà va fi din vitele necurate. din care nu se aduce sacrificiu Domnului. atunci el pre acea vită să o pună înaintea preotului: 12 Și preotul să o estimeze. după cum va fi bună sau rea; cât o vei prețuì. o preote! atâta va face. 13 [c] Și dacă va voì să o răscumpere. el să adaoge a cincia parte din prețul ei preste estimarea ta.

14 Și dacă își va consacrà casa sa Domnului. să o estimeze preotul. după cum va fi bună sau rea: în cât o va estimà preotul. așà să rămână. 15 [d] Și dacă cel ce a dăruit. va voì să-și răscumpere casa sa. să mai adaoge a cincia parte preste argintul estimării tale. și să fie a lui.

16 Și dacă cinevà va consacrà Domnului din câmpul moșiei sale. estimarea ta să fie după semânța sa: un gomer de semânță de orz se va prețuì cu cincizeci sicli de argint. 17 Dacă își va consacrà câmpul său tocmai din anul iubileu. prețul lui să rămână după estimarea ta. 18 Și dacă el își va consacrà câmpul său după iubileu. preotul să-i [e] socotească argintul lui după numărul anilor. cari mai sunt până la anul jubileu. și suma aceasta să o scadă din estimarea ta. 19 [f] Și dacă cel ce a consacrat câmpul va voì să-l răscumpere. el să adaoge încă a cincia parte preste argintul estimării tale. și să-i rămână lui. 20 Și dacă el nu voește să-și răscumpere câmpul. sau acel câmp îl vinde altui om. nu se mai poate răscumpărà. 21 Și acel câmp. [g] când în anul jubileu va ieșì. să fie sacru Domnului ca un câmp [h] consacrat lui Dumnezeu: să fie [i] moșia preotului.

22 Și dacă cinevà consacră Domnului un câmp de dânsul cumpărat. care nu *este* din câmpul [j] moșiei sale. 23 [k] Preotul să-i socotească prețul estimării tale până la anul jubileu: și el pre acea estimare a ta să o dea tot într'aceeași zi ca lucru consacrat Domnului. 24 [l] În anul jubileu câmpul să se întoarcă la însul dela care el l-a cumpărat: la acela al căruia și *este* stăpânirea fondului.

Capul 27.
[a] Num. 6. 2. | 1 Sam. 1. 11. 28. [b] Esod. 30. 13. | [c] Vers. 15. 9. [d] Vers. 13. | [e] Cap. 25. 15, 16. [f] Vers. 13. | [g] Cap. 25. 10. 28. 31. | [h] Vers. 28. [i] Num. 18. 14. | Ezec. 44. 29. [j] Cap. 25. 10., 25. | [k] Vers. 18. [l] Cap. 25. 23.

25 Şi toată estimarea ta să fie după siclul sanctuarului: siclul să fie de [m] douăzeci de ghere.

26 Iar pre cel [n] întâiu-născut al vitelor, care prin întâietatea naşterii sale este a Domnului, pre acesta nimenea să nu-l poată consacrà, fie bou sau miel, sau ţap, că a Domnului *este*. 27 Şi de va fi dintre vitele cele necurate, să-l răscumpere după estimarea ta, mai [o] adăogind pe deasupra şi a cincia parte; şi dacă nu va voì a-l răscumpărà, să se vândă după estimarea ta.

28 [p] Şi nici un dar interzis, pre care cinevà l-a consacrat lui Dumnezeu cu interdict, din toate câte are el moştenite, fie oameni, fie vite, sau câmpii, acestea să nu se poată vinde, nici răscumpărà: că tot lucrul consacrat cu interdict este prea sfânt lui Dumnezeu. 29 [q] Nici un interzis, consacrat cu interdict dintre oameni, nu se poate răscumpărà, ci să se omoare.

30 Şi [r] toată zecimea pământului şi din semânţa pământului şi din fructul pomilor a lui Dumnezeu *este;* lucru consacrat lui Dumnezeu *este*. 31 [s] Şi dacă cinevà va voì să răscumpere câtvà din zecimea sa, acela să mai adaoge încă a cincia parte.

32 Şi toată zecimea din circadă şi din turmă, şi din toate câte [t] petrec pe sub toiag, a zecea parte să fie sfântă lui Dumnezeu. 33 Să nu se aleagă nici cea bună nici cea rea; să nu se pună una pentru alta: şi dacă se va pune una pentru alta, şi vita schimbată şi cea în locul ei pusă să fie lucru sfânt; nu se va puteà răscumpărà.

34 Acestea *sunt* legile, pre care le dădù Dumnezeu lui Moisi pe muntele Sinai pentru fiii lui Israel.

NUMERII.

A PATRA CARTE A LUI MOISI.

Numărul bărbaţilor buni ca ostaşi.

1 Şi Domnul vorbì lui Moisi [a] în pustiul Sinai, [b] în cortul întrunirii, în întâia zi a lunei a doua, într-al doilea an după ieşirea lor din pământul Egiptului, zicând: 2 [c] Număraţi capetele întregei comunităţi a fiilor lui Israel, după familiile lor, după casele lor părinteşti, după numărul numilor, pre toţi bărbaţii după capetele lor; 3 Dela douăzeci de ani şi mai sus, pre tot cel ce poate ieşì la oaste în Israel, număraţi-i pre ei după cetele lor, tu şi Aaron. 4 Şi să fie cu voi câte un bărbat din fiecare seminţie, un bărbat, cap al casei sale părinteşti.

5 Şi acestea *sunt* numele acelor bărbaţi, cari să steà cu voi: Din Ruben: Elizur, fiul lui Şedeur. 6 Din Simeon: Şelumiel, fiul lui Turişadai. 7 Din Iuda: Nahşon, fiiul lui Aminadab. 8 Din Isachar: Netaneel, fiul lui Tuar. 9 Din Zabulon: Eliab, fiul lui Helon. 10 Din fiii lui Iosif: din Efraim: Elişama, fiul lui Amihud. Din Manasse: Gamaliel, fiul lui Pedazur. 11 Din Beniamin: Abidan, fiul lui Ghidoni. 12 Din Dan: Ahieser, fiul lui Amişaddai. 13 Din Asser: Pagiel, fiul lui Ochran. 14 Din Gad: Eliasaf, fiul lui [d] Dehuel. 15 Din Neftali: Ahira, fiul lui Enan. 16 [e] Aceştia *sunt* cei aleşi de comunitate, mai marii între seminţiile părinţilor lor, [f] capi ai miilor lui Israel.

17 Şi Moisi şi Aaron luară pre aceşti bărbaţi, cari au fost anume numiţi:

---

[m] Esod. 30. 13. Num. 3. 47.
[n] Esod. 13. 2, 12. Num. 18. 17. Deut. 15. 19.
[o] Vers. 11, 12, 13.
[p] Vers. 21. Ios. 6. 17, 18, 19.
[q] Num. 21. 2, 3.
[r] Fac. 28. 22. 2 Cron. 31. 5, 6, 12. Mal. 3. 8, 10.
[s] Vers. 13.
[t] Ier. 33. 13.

NUMERII.

Capul 1.

[a] Esod. 19. 1.
[b] Esod. 25. 22.
[c] Esod. 30. 12. 2 Sam. 24. 2, 1 Cron. 21. 2
[d] Cap. 2. 14; [e] Cap. 7. 2. 1 Cron. 27. 16.
[f] Esod. 18. 21, 25.

18 Și la întâia *zi* a lunei a doua adunară toată comunitatea: și se înscriseră în registre după familiile lor, după casele lor părintești după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, după capetele lor. 19 După cum poruncise Domnul lui Moisi, așà el îi numără în pustiul Sinai.

20 Și fiii lui Ruben, a întâiu-născutului lui Israel, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, și după capetele lor; toți cei de partea bărbătească dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 21 Cei numărați ai lor din seminția lui Ruben erau: patruzeci șase mii cinci sute.

22 Dintre fiii lui Simeon, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, cei numărați ai lor după numărul numilor, după capetele lor, toți cei de partea bărbătească dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 23 Cei numărați ai lor din seminția lui Simeon *erau:* cincizeci și nouă mii trei sute.

24 Dintre fiii lui Gad, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 25 Cei numărați ai lor din seminția lui Gad *erau:* patruzeci și cinci mii șase sute cincizeci.

26 Dintre fiii lui Iuda, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 27 Cei numărați ai lor din seminția lui Iuda *erau:* șaptezeci și patru mii șase sute.

28 Dintre fiii lui Isachar, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste.

29 Cei numărați ai lor din seminția lui Isachar *erau:* cincizeci și patru mii patru sute.

30 Dintre fiii lui Zabulon, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douazeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste: 31 Cei numărați ai lor din seminția lui Zabulon erau: cincizeci și șapte mii patru sute.

32 Dintre fiii lui Iosif: fiii lui Efraim, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 33 Cei numărați ai lor din seminția lui Efraim *erau:* patruzeci mii cinci sute.

34 Dintre fiii lui Manase, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus: toți cari puteau ieși la oaste: 35 Cei numărați ai lor din seminția lui Manase *erau:* treizeci și două mii două sute.

36 Dintre fiii lui Beniamin, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani, și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste: 37 Cei numărați ai lor din seminția lui Beniamin *erau:* treizeci și cinci mii patru sute.

38 Dintre fiii lui Dan, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 39 Cei numărați ai lor din seminția lui Dan *erau:* șasezeci și două mii șapte sute.

40 Dintre fiii lui Asser, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 41 Cei numărați ai lor din seminția lui Asser *erau:* patruzeci și una mii cinci sute.

42 Dintre fiii lui Neftali, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus: toți cari puteau ieși la oaste.

43 Cei numărați ai lor din seminția lui Neftali *erau:* cincizeci și trei de mii patru sute.

44 [g]Aceştia *sunt* cei număraţi, pre cari Moisi şi Aaron îi numărară, împreună cu mai marii lui Israel, doisprezece bărbaţi, câte unul de casa sa părintească. 45 Aşà toţi cei număraţi dintre fiii lui Israel, după casele lor părinteşti, dela douăzeci de ani şi mai sus, toţi acei cari puteau ieşì la oaste în Israel: 46 Toţi cei număraţi fură: [h]şase sute şi trei mii cinci sute cincizeci.

47 Iar [i]Leviţii după seminţia părinţilor lor nu fură număraţi într'aceştia.

Deosebirea Leviţilor.

48 Că Domnul vorbise lui Moisi, zicând: 49 [j]Numai pre fiii lui Levi să nu-i numeri, şi să nu numeri capetele lor între fiii lui Israel: 50 [k]Ci tu să aşezi pre Leviţi preste locaşul mărturiei şi preste toate uneltele lui, şi preste toate câte *sunt* ale lui: aceştia să poarte locaşul şi toate uneltele lui, şi ei să servească într'însul, şi să [l]tăbărască împrejurul locaşului. 51 [m]Şi când va plecà locaşul, Leviţii să-l desfacă: şi când locaşul se va oprì, Leviţii să-l aşeze: şi [n]nelevitul, care se va apropià *de dânsul,* să se omoare. 52 Şi fiii lui Israel să tăbărască [o]fiecare în tabăra sa, şi fiecare după steagul lui, după cetele lor. 53 [p]Şi Leviţii să tăbărască împrejurul locaşului mărturiei, ca să nu vină [q]mânia preste comunitatea fiilor lui Israel: [r]şi Leviţii să păzească cele de păzit ale locaşului mărturiei. 54 Şi fiii lui Israel făcură toate, după cum poruncise Domnul lui Moisi, aşà facură.

Poziţiunea celor douăsprezece seminţii împrejurul taberei, şi rânduiala călătoriei lor.

2 Şi Domnul vorbì lui Moisi, şi lui Aaron, zicând: 2 [a]Fiecare din fiii lui Israel sub steagul său, la semnul casei sale părinteşti, să tăbărască: [b]dinaintea cortului întrunirii jur împrejur să tăbărască.

3 Şi despre răsărit, spre ost, să-şi pună steagul taberei sale Iuda după oştile sale: şi mai marele fiilor lui Iuda să fie [c]Nahşon, fiul lui Aminadab: 4 Şi oastea lui şi cei număraţi ai lui *fură:* şaptezeci şi patru mii şase sute. 5 Şi lângă dânsul să tăbărască seminţia lui Isachar: şi mai marele fiilor lui Isachar *să fie* Nataneel, fiul lui Tuar: 6 Şi oastea lui şi cei număraţi al lui fură: cincizeci şi patru mii patru sute. 7 Apoi seminţia lui Zabulon: şi mai marele fiilor lui Zabulon *să fie* Eliab, fiul lui Helon: 8 Şi oastea lui şi cei număraţi ai lui cincizeci şi şapte mii patru sute. 9 Toţi cei număraţi din tabăra lui Iuda: o sută optzeci şi şase mii patru sute, după oştile lor; [d]aceştia să plece întâiu.

10 Despre miazăzi steagul taberii lui Ruben *să fie* după oştile sale: şi mai marele fiilor lui Ruben să fie Elizur, fiul lui Şedeur: 11 Şi oastea lui şi cei număraţi ai lui fură: patruzeci şi şase mii cinci sute. 12 Şi lângă dânsul să tăbărască seminţia lui Simeon: şi mai marele fiilor lui Simeon *să fie* Şelumiel, fiul lui Turişaddai: 13 Şi oştile lui şi cei număraţi ai lui *fură*: cincizeci şi nouă mii trei sute. 14 Apoi seminţia lui Gad, şi mai marele fiilor lui Gad *să fie* Eliasaf, fiul lui Rehuel; 15 Şi oştile lui cei număraţi ai lui *fură:* patruzeci şi cinci mii şase sute cincizeci. 16 Toţi cei număraţi din tabăra lui Ruben: o sută cincizeci şi una mii patru sute cincizeci, după oştile lor; [e]şi aceştia să plece al doilea.

17 [f]Atuncia să plece cortul întrunirii cu tabăra Leviţilor în mijlocul *celoralalte* tabere; după cum au fost tăbăriţi, aşà să plece, fiecare la locul său şi sub steagul său.

18 Despre apus să fie steagul taberii lui Efraim după oştile sale: şi mai marele fiilor lui Efraim *să fie* Elişama, fiul lui Amihud: 19 Şi oştile lui, cei număraţi ai lui fură: patruzeci mii cinci sute. 20 Şi lângă dânsul seminţia lui

---

g Cap. 26. 64. *h* Exod. 38. 26. *i* Cap. 2. 33. 1 Cron. 6.
j Cap. 2. 33. *k* Exod. 38. 21. *l* Cap. 3. 23, 29. 35, 38.
m Cap. 10. 17. 21. *n* Cap. 3. 10, 38. *o* Cap. 2. 2. 34.
p Vers 50. *q* Lev. 10. 6. 1 Sam. 6. 19. *r* Cap. 3. 7, 8. 1 Cron. 23, 32. 2 Cron. 13. 10. —
Capul 2. *a* Cap. 1. 52. *b* Ios. 3. 4. *c* Cap. 10. 14. Rut. 4. 20. Mat. 1. 4. Luc. 3. 32, 33.
d Cap 10. 14. *e* Cap. 10. 18. *f* Cap. 10. 17, 21.

Manasse: și mai marele fiilor lui Manasse să fie Gamaliel, fiul lui Pedahsur: 21 Și oastea lui și cei numărați ai lui fură: treizeci și două mii două sute. 22 Atunci seminția lui Beniamin: și mai marele fiilor lui Beniamin *să fie* Abidan, fiul lui Ghidoni: 23 Și oștile lui și cei numărați ai lui fură: treizeci și cinci mii patru sute. 24 Toți cei numărați din tabăra lui Efraim: o sută opt mii o sută, după oștile lor: [g] și aceștia să plece al treilea.

25 Despre miazănoapte să fie steagul taberii lui Dan: și mai marele fiilor lui Dan *să fie* Ehiezer, fiul lui Amișaddai: 26 Și oștile lui și cei numărați ai lui fură: șasezeci și două mii șapte sute. 27 Și lângă dânsul să tăbărască seminția lui Asser: și mai marele fiilor lui Asser să fie Paghiel, fiul lui Ocran: 28 Și oștile lui și cei numărați al lui *fură:* patruzeci și una mii cinci sute. 29 Apoi seminția lui Neftali: și mai marele fiilor lui Neftali, *să fie* Ahira, fiul lui Enan: 30 Și oștile lui și cei numărați ai lui fură: cincizeci și trei mii patru sute. 31 Toți cei numărați din tabăra lui Dan *fură:* o sută cincizeci și șapte mii șase sute: [h] aceștia să plece mai pe urmă cu steagurile lor.

32 Aceștia *sunt* cei numărați dintre fiii lui Israel, după casele lor părintești: toți cei numărați din tabere după oștile lor: [i] șase sute și trei mii cinci sute cincizeci. 33 Iar Leviții nu fură numărați între fiii lui Israel, după cum poruncise Domnul lui Moisi. 34 Și fiii lui Israel făcură toate, după cum poruncise Domnul lui Moisi; astfel tăbărîră după steagurile lor, și astfel plecară, fiecare după familia sa, după casa sa părintească.

Familia lui Aaron.

3 Și acestea *sunt* generațiunile lui Aaron și ale lui Moisi, în ziua când vorbi Domnul cu Moisi pe muntele Sinai. 2 Și acestea *sunt* numele fiilor lui Aaron: [a] cel întâiul-născut Nadab; apoi Abihu, Eleazar și Itamar. 3 Acestea *sunt* numele fiilor lui Aaron, ale [b] preoților celor unși, cari fură consacrați la preoție. 4 [c] Și Nadab și Abihu murîră înaintea Domnului, când aduseră foc străin Domnului în pustiul Sinai, și ei n'avură copii: și pentru aceea preoțiră Eleazar și Itamar sub Aaron, părintele lor.

Slujba Leviților.

5 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 6 [d] Apropie seminția lui Levi, și o pune înaintea lui Aaron, preotul, ca să-i servească: 7 Și să păzească cele de păzit ale lui, și cele de păzit ale întregii comunități, înaintea cortului întrunirii, făcând [e] serviciul locașului. 8 Și să păzească toate uneltele cortului întrunirii, și cele de păzit ale fiilor lui Israel, făcând serviciul locașului. 9 Și [f] să dai pre Leviți lui Aaron, și fiilor lui: aceștia *sunt* lui cu totul dați dintre fiii lui Israel. 10 Și pre Aaron și pre fiii săi să-i rânduești, [g] ca să păzească preoția lor; și dacă un [h] laic oarecare se va apropia, să se omoare.

11 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 12 Iată [i] eu pre Leviți i-am luat dintre fiii lui Israel în locul a tot întâiu-născutul, carele deschide matricea între fiii lui Israel: deci Leviții ai mei *sunt*. 13 Că al meu *este* [j] tot întâiu-născutul: [k] în ziua când bătui eu pre tot întâiu-născutul în pământul Egiptului, îmi consacrai eu tot ce *este* întâiu-născut în Israel, dela om până la vită, ai mei sunt: Eu *sunt* Dumnezeu.

Neamurile Leviților.

14 Și Domnul vorbi lui Moisi în pustiul Sinai, zicând: 15 Numără pre fiii lui Levi după casele lor părintești, după familiile lor; pre [l] tot cel de partea bărbătească de o lună și mai sus să numeri pre ei. 16 Și Moisi îi numără după cuvântul Domnului, cum i-se poruncise. 17 Și [m] aceștia sunt fiii lui Levi după

[g] Cap. 10. 12. [h] Cap. 10. 25. [i] Esod. 38. 26 Cap. 1. 46.

Capul 3.
[a] Esod. 6. 23. [b] Esod. 28. 41.

[c] Lev. 10. 1. 1 Cron. 24. 2. [d] Cap. 8. 6.

[e] Cap. 1. 50. [f] Cap. 8. 19. [g] Cap. 18. 7.

[h] Vers. 38. Cap. 1. 51. [i] Vers. 41.

[j] Esod. 13. 2. Lev. 27. 26. Luc. 2. 23.

[k] Esod. 13. 12, 15. [l] Vers. 39.

[m] Fac. 46. 11. 1 Cron. 6. 1, 16.

numele lor: Gherșon și Kohat și Merari. 18 Și acestea *sunt* numele fiilor lui Gherșon, după familiile lor: Libni și Șimei. 19 Și fiii lui Kohat după familiile lor: [n] Amram și Iţehar, Hebron și Uziel. 20 Și fiii lui Merari după familiile lor *erau:* Mahli și Muși: acestea *sunt* familiile lui Levi după casele lor părintești.

21 Din Gherșon ieși familia Libniţilor și familia Șimeiţilor; acestea *sunt* familiile Gherșoniţilor. 22 Cei număraţi ai acestora după numărul tutulor celor de partea bărbătească de o lună și mai sus: cei număraţi ai acestora *fură:* șapte mii cinci sute. 23 Familiile Gherșoniţilor tăbărîră în dosul locașului, despre apus; 24 Și mai marele casei părintești a Gherșoniţilor *fu* Eliasap, fiul lui Lael. 25 Și cele de păzit ale fiilor lui Gherșon în cortul întrunirii *erà:* Locașul și cortul, acoperemântul lui și covorul dela ușa cortului întrunirii. 26 [o] Și perdelele curţii, și acoperemântul dela ușa curţii, cari *sunt* pe lângă locaș și pe lângă altar jur împrejur, și funiile lui pentru tot serviciul lui.

27 [p] Și din Kohat *ieși* familia Amramiţilor, și familia Iţehariţilor, și familia Hebroniţilor, și familia Uzieliţilor. Acestea *sunt* familiile Kohatiţilor. 28 Cari după numărul tutulor celor de partea bărbătească de o lună și mai sus, *erau* opt mii șase sute, cari păziau cele de păzit ale sanctuarului. 29 Familiile fiilor lui Kohat tăbărîră de laturea locașului despre miazăzi; 30 Și mai marele casei părintești a familiei Kohatiţilor *fu* Elizafan, fiul lui Uziel.

31 Și cele de păzit a lor *erau:* Chivotul, și masa, și policandrul, și altarele, și uneltele sanctuarului, cu cari își făceau ei serviciul; și perdeaua, și toate ce servesc la ea. 32 Și mai marele mai marilor preste Leviţi, Eleazar, fiul preotului Aaron, să aibă priveghierea preste cel cu paza sanctuarului.

33 Din Merari *ieși* familia Mahaliţilor și familia Mușiţilor: Acestea *sunt* familiile din Merari. 34 Și cei număraţi ai lor, după numărul tutulor celor de partea bărbătească de o lună și mai sus *erau:* șase mii două sute. 35 Și Turiel, fiul lui Abihaih fu mai marele casei părintești a familiei lui Merari: aceștia tăbărîră de laturea locașului despre miazănoapte. 36 Și paza cu care fură însărcinaţi fiii lui Merari *erà:* scândurile locașului, și pârghiile lui, și stâlpii lui, și picioarele lui, și toate uneltele lui, și toate ce servesc la el: 37 Și stâlpii curţii jur împrejur, și picioarele lor, și ţărușii lor, și funiile lor.

38 Și cei ce tăbărîră dinaintea cortului întrunirii din partea de dinainte a locașului, despre ost, *fură* Moisi, și Aaron cu fiii săi, cari paziau cele de păzit ale sanctuarului, în locul pazei fiilor lui Israel; și nepreotul ce se va apropia să se omoare. 39 Toţi cei număraţi din Leviţi, pre cari Moisi și Aaron îi numărară după familiile lor, după cuvântul Domnului: Toţi cei de partea bărbătească de o lună și mai sus erau: douăzeci și două mii.

Răscumpărarea celor întâiu-născuţi.

40 Și Domnul zise lui Moisi: Numără pre tot întâiu-născutul, pre cel de partea bărbătească dintre fiii lui Israel, de o lună și mai sus, și numărul numelor lor să-l iai. 41 Și să iai pre Leviţi pentru mine, pentru mine Domnul, în locul tutulor celor întâiu-născuţi dintre fiii lui Israel, și vitele Leviţilor în locul tutulor celor întâiu-născuţi din vitele fiilor lui Israel. 42 Și Moisi numără, după cum îi poruncise Domnul, pre toţi cei întâiu-născuţi dintre fiii lui Israel: 43 Și toţi întâiu-născuţii din partea bărbătească, după numărul numelor de o lună și de mai sus, suma lor a fost: douăzeci și două mii două sute șaptezeci și trei.

44 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 45 Ia pre Leviţi în locul tutulor celor întâiu-născuţi dintre fiii lui Israel, și vi-

[n] Esod. 6. 18. | [o] Esod. 27. 9. | [p] 1 Cron. 26. 23.

tele Leviților în locul vitelor acelora, ca Leviții să fie ai mei: Eu *sunt* Domnul. 46 Cât pentru [q] răscumpărarea celor două sute șaptezeci și trei întâiu-născuți ai fiilor lui Israel, cari întrec preste numărul Leviților: 47 Să iai [r] cinci sicli de tot capul, după siclul sanctuarului să iai: [s] douăzeci de ghere *fac* un siclu. 48 Și acel argint să-l dai lui Aaron și fiilor lui, preț de răscumpărare pentru cei ce întrec numărul lor. 49 Și Moisi luă acel preț de răscumpărare dela cei ce întreceau cu numărul preste cei răscumpărați de Leviți: 50 Dela cei întâiu-născuți ai fiilor lui Israel luă el acel argint: o mie trei sute șasezeci și cinci *sicli*, după siclul sanctuarului. 51 Și Moisi pre acel argint dela cei răscumpărați îl dădù lui Aaron și fiilor lui, după cuvântul Domnului, după cum poruncise Domnul lui Moisi.

Alte prescrieri pentru Leviți.

4 Și Domnul vorbì lui Moisi și lui Aaron, zicând: 2 Numărați capetele fiilor lui Kohat dintre fiii lui Levi, după familiile lor, după casele lor părintești. 3 [a] Dela treizeci de ani și mai sus, până la cincizeci de ani, pre toți cei cari vin în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii.

4 Acesta *este* lucrul fiilor lui Kohat în cortul întrunirii: Sfânta sfintelor: 5 Înainte de a plecà tabăra, Aaron și fiii lui să vină, și să dea jos perdeaua de dinainte, și cu dânsa să acopere chivotul mărturiei. 6 Și să pună preste dânsa acoperemânt de piele de vițel de mare, și să întindă preste tot un vestmânt vânăt, punând și pârghiile. 7 Și preste [b] masa pânei de punere înainte să întindă un vestmânt vânăt, și pe acesta să pună blidele și cățiuile și urcioarele și cupele; iar preste masă să fie pânea cea în veci. 8 Și preste acestea să întindă un vestmânt carmezin, și să-l acopere cu un acoperemânt de piele de vițel de mare, și să-i pună pârghiile lui. 9 Și să ia un vestmânt vânăt, și să acopere policandrul de luminat, și candelele lui, și mucările lui și tigăile lui de cărbuni, și toate vasele de oleiu, cu care se servesc la el. 10 Și *pre el*, cu toate uneltele lui, să-l pună într'un acoperemânt din piei de vițel de mare, și să-l pună pe pârghii. 11 Și preste altarul de aur să întindă vestmânt vânăt, și să-l acopere cu acoperemânt din piei de vițel de mare, și să-i pună pârghiile. 12 Și să ia toate uneltele *lui* de serviciu, cu cari se servesc în sanctuar, și să *le* pună în vestmânt vânăt: și să le acopere cu acoperemânt din piei de vițel de mare, și să *le* pună pe pârghie. 13 După aceea să curețe altarul de cenușe, și preste el să întindă un vestmânt purpuriu. 14 Și deasupra să pună toate uneltele lui, cu care se servesc la dânsul: tigăile de cărbuni, furculițele și lopețele și bazinele, toate uneltele altarului; și preste dânsul să întindă acoperemânt de piei de vițel de mare, și să-i pună pârghiile. 15 Și după ce Aaron și fiii lui vor fi sfârșit de a acoperì sanctuarul și toate uneltele sanctuarului, când va fi ca tabăra să plece, să vină [c] fiii lui Kohat, ca să-l ducă; iar ei de *nimica din* cele sfinte să nu se atingă, ca să nu moară. Aceasta *este* sarcina fiilor lui Kohat la cortul întrunirii.

16 Și Eleazar, fiul lui Aaron, preotul, să aibă sub a lui priveghiere oleiul pentru luminat, și [d] tămâia aromatică, și darul de pâne cel de toată ziua, și oleiul ungerii: *și* supraveghierea preste tot locașul și preste toate câte *sunt* într'însul, preste sanctuar și preste uneltele lui.

17 Și Domnul vorbì lui Moisi și lui Aaron, zicând: 18 Să nu lăsați, ca semința familiilor lui Kohat să se stângă dintre Leviți: 19 Ci aceasta să faceți cu dânșii, ca ei să trăească, și să nu moară, când se apropie de sfânta sfintelor: Aaron și fiii săi să între, și să-i așeze fiecare la lucrul său și la sarcina

---

q Esod. 13. 13. Cap. 18. 15. r Lev. 27. 6. | Cap. 18. 16. s Lev. 27. 25. Ezec. 45. 12. | *Capul 4.* a Cap. 8. 24. | 1 Cron. 23. 3, 24. 27. | b Esod. 25. 23, 29, 30. | Lev. 24. 6, 8. c Deut. 31. 9. | 2 Sam. 6. 13. 1Cron.15.2,15. | d Esod. 30. 34

sa: 20 [e] Iar ei să nu între, spre a vedeà cum se învălesc cele sfinte, ca să nu moară.

21 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 22 Numără capetele fiilor lui Gherșon, după casele lor părintești, după familiile lor. 23 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani numără-i, pe toți ce între în ceată, spre a lucrà în cortul întrunirii. 24 Aceasta *este* lucrul familiilor lui Gherșon, *la care* ei au să lucreze și să poarte. 25 Ei să poarte covoarele locașului, și cortul întrunirii, acoperemântul lui și acoperemântul cel de piei de viței de mare cel de deasupra lui, și covorul dela ușa cortului întrunirii. 26 Și perdelele curții, și covorul ușei dela poarta curții, care *este* pe lângă locaș, și pe lângă altar jur împrejur, și funiile lor, și toate uneltele lor de serviciu; și toate câte se țin de acelea să le facă. 27 Tot serviciul fiilor lui Gherșon, toate câte au ei să poarte, și toate câte au ei să facă, să fie după cuvântul lui Aaron și a fiilor lui: și voi să-i însărcinați pre ei cu paza tutulor acelora ce au să poarte. 28 Acesta *este* lucrul familiilor fiilor lui Gherșon în cortul întrunirii; și supraveghiarea preste dânșii să aibă Itamar, fiul lui Aaron, preotul.

29 Iar pre fiii lui Merari, tu și pre aceștia să-i numeri după familiile lor, după casele lor părintești. 30 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani numără-i; pre toți cei ce între în ceată, spre a lucrà la cortul întrunirii. 31 Și aceasta *să fie* paza sarcinilor lor în toate lucrurile lor la cortul întrunirii: [f] Scândurile locașului și pârghiile lui, și stâlpii lui, și picioarele lui; 32 Și stâlpii curții de jur împrejur, și picioarele lor, și țărușii lor, și funiile lor, cu toate uneltele lor și câte mai *sunt* pentru serviciul lor; să însămnați fiecăruia sarcina din uneltele, pre cari are să le poarte. 33 Aceasta *este* lucrul familiilor fiilor lui Merari, din toate câte au ei să facă în cortul întrunirii, sub conducerea lui Itamar, fiul lui Aaron, preotul.

Numărarea Leviților.

34 Și așà Moisi și Aaron și cei mai mari ai comunității numărară pre fiii Kohatiților, după familiile lor și după casele lor părintești: 35 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, pe toți cei ce întrară în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii. 36 Și cei numărați dintr'înșii, după familiile lor fură: două mii șapte sute cincizeci. 37 Aceștia *sunt* cei numărați din familiile Kohatiților, toți cari lucrară la cortul întrunirii, pre cari Moisi și Aaron îi numărară după cuvântul Domnului prin Moisi.

38 Și cei numărați dintre fiii lui Gherșon, după familiile lor și după casele lor părintești, 39 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei ce întrară în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii: 40 Cei numărați ai lor după familiile lor, după casele lor părintești erau: două mii șase sute treizeci. 41 Aceștia *sunt* cei numărați dintre familiile fiilor lui Gherșon, toți cei ce lucrară la cortul întrunirii, pre cari-i numărară Moisi și Aaron după cuvântul Domnului.

42 Și cei numărați din familiile fiilor lui Merari, după familiile lor, după casele lor părintești, 43 Dela treizeci de ani, și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei ce întrară în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii: 44 Cei numărați ai lor după familiile lor erau: trei mii două sute. 45 Aceștia *sunt* cei numărați dintre familiile fiilor lui Merari, pre cari Moisi și Aaron îi numărară după cuvântul Domnului prin Moisi.

46 Toți cei numărați, pre cari Moisi și Aaron și mai marii lui Israel îi numărară dintre Leviți, după familiile lor și după casele lor părintești, 47 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei ce veniră pentru facerea de orice lucru și pentru purtarea sarcinilor la cortul întrunirii: 48 Toți cei numărați ai lor erau: opt mii cinci

[e] Esod. 19. 21. 1 Sam. 6. 19. [f] Esod. 26. 15.

sute optzeci. 49 După cuvântul Domnului se numărară prin Moisi, *arătând* el fiecăruia lucrul său și sarcina sa, după cum porunci Domnul lui Moisi, așà fură numărați.

Depărtarea celor necurați din tabără.

5 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Poruncește fiilor lui Israel, ca ei să scoată afară din tabără pre toți cei [a]leproși, pre toți cei cu [b]curgere, și pre toți cei necurați *prin atingere* de [c]mort: 3 Fie parte bărbătească, fie parte femeiască, să-i scoateți afară din tabără: să-i scoateți pre ei, ca să nu se necurățască taberele lor, [d]în mijlocul cărora locuesc eu. 4 Și fiii lui Israel făcură așà, și scoaseră pre acești afară din tabără; după cum vorbise Domnul lui Moisi, așà făcură fiii lui Israel.

Despăgubirea pentru nedreptate.

5 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 6 Spune fiilor lui Israel: [e]Dacă bărbat sau femeie va face vre-un păcat omenesc, păcătuind în contra lui Dumnezeu, și acel suflet s'a făcut vinovat, 7 [f]El să-și mărturisească păcatul său, pre care l-a făcut, și să întoarcă [g]suma întreagă de care s'a făcut vinovat, și a cincia parte să adaoge pe deasupra, și să o dea aceluia, cătră care *este* vinovat. 8 Iar dacă acel om nu va aveà nici un consângean, căruia acestea să poată întoarce, păcatul întors să fie al Domnului pentru preot, afară de [h]berbecele de espiare, cu care se va face espiare pentru el.

9 Și tot [i]darul ridicat din cele consacrate ale fiilor lui Israel, cari se aducă preotului, a lui să fie. 10 Și orice lucru consacrat a lui este, și ceeace dă cinevà preotului, a lui să fie.

Apă de gelozie.

11 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 12 Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: Când femeia unui bărbat se va abate, și-i va face necredință: 13 Și alt bărbat [k]se va culcà cu dânsa, ascuzându-se aceasta de ochii bărbatului ei, și ea în taină s'a întinat, fără să fie vre-un martur în contra ei, nici să fie fost prinsă: 14 Dacă spiritul de gelozie a venit preste dânsul, ca el să fie gelos de femeia lui, și ea este întinată: sau dacă spiritul de gelozie a venit preste dânsul, ca el să fie gelos de femeia lui, și ea nu este întinată: 15 Acel bărbat să-și ducă pre femeia sa la preot, și să aducă darul său pentru dânsa: a zecea parte din o efă de făină de orz să nu toarne oleiu deasupra, nici să pună tămâie preste dânsul; că dar de gelozie *este*, dar de aducere aminte, [l]care amintește vina.

16 Și preotul să facă să se apropie ea, și să o pună să stea înaintea Domnului: 17 Și preotul să ia apă sfințită într'un vas de lut, și din pulberea ce va fi pe podeala locașului să ia preotul, și să o pună în acea apă. 18 Și preotul punând pre acea femeie să stea înaintea Domnului, să descopere capul acelei femei, și să-i pună pe palmele ei darul de aducere aminte, dar de gelozie; și preotul să aibă în mâna sa apa amară, cea aducătoare de blestem. 19 Și preotul să pună pre femeie să jure, zicându-i: Dacă nu s'a culcat nimenea cu tine, și dacă tu nu te-ai abătut cu altul în locul bărbatului tău, așà întinându-te, să nu fii atinsă de această apă amară, aducătoare de blestem. 20 Dară dacă tu te-ai abătut cu altul în locul bărbatului tău, și dacă te-ai întinat, și s'a culcat cu tine alt cinevà afară de bărbatul tău. 21 Preotul [m]să facă pre femeie să jure jurământul de blestem, și preotul să zică femeii: [n]Dea Domnul, că tu să fi în blestem și în jurământ în poporul tău: facă Domnul să-ți secе coapsele, și să-ți se umfle pântecele; 22 Și aceasta apă aducătoare de blestem [o]să între în mărunțaile tale, ca să-ți umfle pântecele, și să-ți putrezească coapsele! [p]și femeia să zică: Amin. Amin. 23 Apoi preotul să scrie acele blesteme pe o hârtie, și să le steargă cu apa cea amară; 24 Și să

Capul 5.
a Lev. 13. 3. 46.
b Lev. 15. 2.
c Lev. 21. 1, 11, 12.
d Lev. 26. 11, 12.
2 Cor. 6. 16.
e Lev. 6. 2. 3.
f Lev. 5. 5.
Ios. 7. 19.
g Lev. 6. 5.
h Lev. 6. 6, 7.
i Esod. 29. 28. Ezec. 44. 29, 30.
Lev. 10. 13.
k Lev. 18. 20.
l 1 Reg. 17. 18.
m Ios. 6. 26. 1 Sam. 14. 24
n Ier. 29 22.
o Ps. 109 18.
p Deut. 27. 15.

dea femeii, că să bea apă amară cea aducătoare de blestem, ca acea apă aducătoare de blestem să între într'însa, și amară să-i fie.

25 Și preotul să ia din mâna femeii darul de gelozie, pre care [q]legănându-l înaintea Domnului, să-l pună pe altar: 26 [r]Și preotul să ia o mână din darul de pâne spre amintire, pre care să o facă să fumege pe altar: apoi să facă pre femeii să bea acea apă.

27 Și după ce-i va fi dat ei să bea această apă, va fi, că dacă ea s'a întinat, necredincioasă fiind către bărbatul ei, atunci acea apă aducătoare de blestem întrând într'însa, amară-i *va fi*, și pântecele ei se va umflă, și coapsele ei vor putrezì: și acea femeie va fi blestemată în mijlocul poporului ei. 28 Și dacă acea femeie nu se va fi întinat, ci va fi curată, va rămâneă neatinsă, și va naște fii.

29 Aceasta *este* legea pentru gelozie, când femeia s'ar abate altului în locul bărbatului ei, și s'ar întinà: 30 Sau când ar venì preste un bărbat spiritul de gelozie, și ar fi gelos de femeia sa: el să-și pună pre femeia sa înaintea Domnului, și preotul să facă cu dânsa după această lege. 31 Și bărbatul va fi nevinovat de acea vină: și acea femeie să-și poarte vina sa.

Lege despre Nazareat.

6 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: Bărbat sau femeie, când se va [a]deosebì, făcând votul nazareu de a se înfrâna Domnului; 3 [b]Acela să se abțină de vin, sau de *altă* băutură îmbătătoare, și nici *un fel* de acritură de vin sau acritură de băutură îmbătătoare să nu bea: nici băutură din struguri storși să nu bea: și struguri nici proaspeți nici stafidați să nu mănânce. 4 În toate zilele nazareatului său să nu mănânce nimica din câte se face din vița de vie, dela sâmbure până la peliță. 5 În toate zilele cât ține votul nazareatului său, [c]briciul pe capul lui să nu treacă, până ce nu se vor împlinì zilele înfrânării sale Domnului: sfânt să fie, și părul capului său să-l lase să crească. 6 În toate zilele cât se înfrână pentru Domnul, [d]la un mort să nu între: 7 [e]Nici pentru părintele său, nici pentru muma sa, nici pentru fratele său, nici pentru sora sa, să nu se întineze, când aceștia vor fi morți, căci el nazareatul Dumnezeului său poartă pe capul său. 8 El în toate zilele nazareatului său sfânt să fie Domnului. 9 Și dacă cinevà pe neașteptate va murì pe lângă dânsul de moarte grabnică, și așà el și-ar întinà capul nazareatului său, el să-și [f]radă capul în ziua curățirii sale, în ziua a șaptea să-l radă.

10 Și [g]a opta zi să aducă două turturele, sau doi pui de porumb preotului la ușa cortului întrunirii. 11 Și preotul pre una să o pregătească sacrificiu pentru păcat, iar pre cealaltă drept ardere de tot, și să facă espiare pentru el de păcatul, pre care l-a făcut *cu atingerea de* acel mort, și să-i sfințească capului lui într'acea zi. 12 Și să consacre zilele nazareatului său Domnului, și să aducă un miel de un an, drept [h]sacrificiu pentru vină, iar zilele cele trecute vor cădeà, fiindcă nazareatul său fu întinat.

13 Și aceasta *este* legea nazareatului în ziua [i]când zilele nazareatului său vor fi împlinite: Să-l aducă pre dânsul la ușa cortului întrunirii; 14 Și el să-și aducă sacrificiul său Domnului: un miel de un an fără cusur drept ardere de tot, și un miel de un an fără cusur [j]drept sacrificiu pentru păcat, și un berbece fără cusur [k]drept sacrificiu de bucurie, 15 Și un paner de turte, [l]azime de floarea făinei, amestecate cu oleiu: și de turte azime, [m]unse cu oleiu, cu darul lor de pâne și cu [n]prinoasele lor. 16 Și preotul să *le* aducă Domnului, și să pregătiască sacrificiul său pentru păcat și

---

q Lev. 8. 27. *r* Lev. 2. 2, 9.

Capul a. *a* Lev. 27. 2.

Fapt. 21. 23. *b* Amos. 2. 12.

Luc. 1. 15. *c* Jude. 13. 5. 1 Sam. 1. 11.

d Lev. 21. 11. *e* Lev. 21. 1, 2, 11. *f* Fapt. 18. 18.

g Lev. 5. 7. *h* Lev. 5. 6. *i* Fapt. 21. 26.

j Lev. 4. 2, 27, 32. *k* Lev. 3. 6. *l* Lev. 2. 4.

m Esod. 29. 2. *n* Cap. 15. 3, 5, 10.

arderea de tot. 17 Și berbecele să-l pregătească *drept* sacrificiu de bucurie Domnului, împreună cu panerul de azime, și preotul să pregătească darul său de pâne și prinosul său. 18 [o]Apoi nazareul să-și radă nazareatul capului său *la* ușa cortului întrunirii, și să ia părul capului nazareatului său, și să-l arunce în focul ce *este* sub sacrificiul de bucurie. 19 Și preotul să ia [p]spata cea feartă a berbecului, și o turtă nedospită din paner și o turtă azimă, [q]și să *le* pună pe mânile nazareului, după ce acesta își va fi ras părul său. 20 Și după ce preotul le va fi legănat, drept dar legănat înaintea Domnului, [r]acestea *să fie* sfinte, ale preotului, împreună cu pieptul legănat și cu spata ridicată și după aceea nazareul să bea vin. 21 Aceasta *este* legea nazareului, care a făcut vot, darul său Domnului pentru nazareatul său, afară de ceeace îi va da mâna, după votul ce l-a făcut, așà sa facă, împreună cu legea nazareatului.

Formula de binecuvântare.

22 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 23 Spune lui Aaron și fiilor lui, zicând: Astfel [s]să binecuvântați voi pre fiii lui Israel, zicând:

24 Dumnezeu să te binecuvinteze pre tine, [t]și să te păzească!

25 Dumnezeu [u]să-și lumineze fața sa preste tine, [v]și să-ți fie îndurător!

26 [x]Dumnezeu să-și înalțe fața sa spre tine, și [y]să-ți dea pace.

27 [z]Astfel să pună numele meu preste fiii lui Israel, și eu îi voiu binecuvântà pre ei.

Darurile celor mai mari la consacrarea locașului.

7 Și în ziua, în care Moisi sfârșì de a [a]așezà locașul, și-l unse, și-l consacră cu toate uneltele lui, și altarul cu toate uneltele lui, după ce le unse și le consacră pre ele, 2 Aduserà [b]mai marii lui Israel, capii caselor lor părintești, cari *erau* mai marii preste seminții, și cari prezidau la numărare: Ei aduserà darurile lor Domnului: șase care acoperite, și doisprezece boi, câte un car pentru doi mai mari, și câte un bou pentru fiecare; ei pre acestea le aduserà înaintea locașului. 4 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 5 Ia-le dela dânșii, și să fie la trebuința cortului întrunirii, și să le dai Leviților, fiecăruia după lucrul său. 6 Și Moisi luà carele și boii, și le dădù Leviților: 7 Două care și patru boi le [c]dădù fiilor lui Gerșon, după lucrul lor: 8 [d]Și patru care și opt boi le dădù fiilor lui Merari, după lucrul lor, [e]sub conducerea lui Itamar, fiul lui Aaron, preotul. 9 Iar fiilor lui Kohat nu le dadù, că [f]grija sanctuarului *erà* în sacrina lor, [g]pe umeri îl purtau.

10 Mai marii aduserà [h]dar de consacrarea altarului, în ziua în care fu uns, mai marii aduserà darurile lor înaintea altarului. 11 Și Domnul zise lui Moisi: Câte unul mai mare, în fiecare zi, să aducă darul său la consacrarea altarului.

12 Și în întâia zi, cel ce aduse darul său fu [i]Nahșon, fiul lui Aminadab, din seminția lui Iuda. 13 Și darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli,* o cupă de argint, grea de șaptezeci *sicli,* după [j]siclul sanctuarului, amândouă pline cu floare făinei, frământată cu oleiu, drept [k]dar de pâne. 14 O tămâetoare de aur, grea de zece *sicli,* plină cu [l]tămâie. 15 [m]Un viței tânăr, un berbece, un miel de un an, drept arădere de tot. 16 Un ied, drept [n]sacrificiu pentru păcat. 17 Și drept [o]sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Nahșon, fiul lui Aminadab.

18 A două zi aduse Nataneel fiul lui Tuar, mai marele lui Isachar. 19 Și-a duse darul său: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli,* o cupă de argint,

---

o Fapt. 21. 24.
p 1 Sam. 2. 15.
q Esod. 29. 23, 24.
r Esod. 29. 27. 28.
s Lev. 9. 22. 1 Cron. 23. 13.
t Ps. 121. 7. Ioan. 17. 11.
u Dan. 9. 17.
v Făc. 43. 29.
x Ps. 4. 6.
y Ioan. 14. 27. 2 Thes. 3. 16.
z Deut. 28. 10. Dan. 9. 18, 19.

Capul 7.

a Esod. 40. 18.
b Cap. 1. 4. etc.
c Cap. 4. 25.
d Cap. 4. 31.
e Cap. 4. 28. 33.
f Cap. 4. 15.
g Cap. 4. 6. 8, 10. 12. 14.
h Deut. 20. 5. Ezra. 6. 16. Ps 30. 1.
i Cap. 2. 3.
j Esod. 30. 13.
k Lev. 2. 1.
l Esod. 30. 34.
m Lev. 1. 2.
n Lev. 4. 23.
o Lev. 3. 1.

grea de şaptezeci sicli, după siclul sanctuarului: amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne. 20 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie. 21 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot: 22 Un ied drept sacrificu pentru păcat: 23 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Natanael, fiul lui Tuar.

24 A treia zi *aduse* Eliab, fiul lui Helon, mai marele fiilor lui Zabulon. 25 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sute treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de şaptezeci sicli, după siclul sanctuarului: amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 26 O tămâietoare de aur, grea de zece sicli, plină cu tămâie. 27 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an drept ardere de tot: 28 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 29 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Eliab, fiul lui Helon.

30 A patra zi *aduse* Elizur, fiul lui Şedeur, mai marele fiilor lui Ruben. 31 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de şaptezeci sicli, după siclul sanctuarului: amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 32 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie; 33 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot. 34 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 35 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Elizur, fiul lui Şedeur.

36 A cincia zi *aduse* Şelumiel, fiul lui Turişaddai, mai marele fiilor lui Simeon. 37 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de şaptezeci sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 38 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie: 39 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an: drept ardere de tot: 40 Un ied, drept sacrificiu pentru păcat: 41 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Şelumiel, fiul lui Turişaddai.

42 A şasea zi *aduse* Eliasaf, fiul lui Dehuel, mai marele fiilor lui Gad: 43 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de şaptezeci sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu. 44 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie: 45 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot: 46 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 47 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Eliasaf, fiul lui Dehuel.

48 A şaptea zi aduse Elişama, fiul lui Amihud, mai marele fiilor lui Efraim. 49 Darul său fu: un blid de argint, greu de o sută treizeci sicli, o cupă de argint, grea de şaptezeci sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu făină, frământate cu oleiu, drept dar de pâne. 50 O tămâietoare de aur, grea de zece sicli, plină cu tămâie. 51 Un viţel tânăr, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot. 52 Un ied drept sacrificiu pentru păcat. 53 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci miei de câte un an. Acesta fu darul lui Elişama, fiul lui Amihud.

54 A opta zi *aduse* Gamaliel, fiul lui Pedazur, mai marele fiilor lui Manasse. 55 Darul său *fu:* un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de şaptezeci sicli, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu făină, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 56 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie. 57 Un viţel tă-

năr. un berbece. un miel de un an: drept ardere de tot: 58 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 59 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi boi. cinci berbeci. cinci ţapi. cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Gamaliel. fiul lui Pedazur.

60 A noua zi *aduse* mai marele fiilor lui Beniamin. Abidan. fiul lui Ghidoni. 61 Darul său *fu:* un blid de argint. greu de o sute treizeci *sicli*. o cupă de argint. grea de şaptezeci de sicli. după siclul sanctuarului. amândouă pline cu floarea făinei. frământată cu oleiu. drept dar de pâne. 62 O tămâietoare de aur. grea de zece *sicli,* plină cu tămâie. 63 Un viţel. un berbece. un miel de un an. drept ardere de tot. 64 Un ied. drept sacrificiu pentru păcat. 65 Şi drept sacrificiu pentru bucurie: doi boi. cinci berbeci. cinci ţapi. cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Abidan. fiul lui Ghidoni.

66 A zecea zi *aduse* mai marele fiilor lui Dan, Ahiezer. fiul lui Amişaddai. 67 Darul său *fu:* un blid de argint. greu de o sută treizeci *sicli*. o cupă de argint. de şaptezeci sicli. după siclul sanctuarului. amândouă pline cu floarea făinei. frământată cu oleiu. drept dar de pâne: 68 O tămâietoare de aur. grea de zece *sicli,* plină cu tămâie: 69 Un viţel tânăr. un berbece. un miel de un an. drept ardere de tot: 70 Un ied. drept sacrificiul pentru păcat: 71 Şi drept sacrificiul de bucurie: doi boi. cinci berbeci, cinci ţapi. cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Ahiezer. fiul lui Amişaddai.

72 A unsprezecea zi *aduse* mai marele fiilor lui Asser. Paghiel. fiul lui Ochran. 73 Darul său *fu:* un blid de argint. greu de o sută treizeci *sicli,* o cupă de argint. grea de şaptezeci sicli. după siclul sanctuarului. amândouă pline cu floarea făinei. frământată cu oleiu. drept dar de pâne: 74 O tămâietoare de aur. grea de zece *sicli,* plină cu tămâie: 75 Un viţel. un berbece. un miel de un an. drept ardere de tot: 76 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 77 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi boi. cinci berbeci. cinci ţapi. cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Paghiel. fiul lui Ochran.

78 A douăspezecea zi *aduse* mai marele fiilor lui Neftali. Ahira. fiul lui Enan: 79 Darul său fu: un blid de argint. greu de o sută treizeci *sicli,* o cupă de argint. grea de şaptezeci sicli. după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei. frământată cu oleiu. drept dar de pâne: 80 O tămâietoare de aur. grea de zece *sicli,* plină cu tămâie; 81 Un viţel. un berbece. un miel de un an. drept ardere de tot: 82 Un ied drept sacrificiu pentru păcat; 83 Şi drept sacrificiu de bucurie: doi boi. cinci berbeci. cinci ţapi. cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Ahira. fiul lui Enan.

84 Acestea *fură darurile* pentru consacrarea altarului ale mai marilor. în ziua ungerii sale: Douăsprezece blide de argint. douăsprezece cupe de argint. douăsprezece tămâietoare de aur: 85 Fiecare blid de o sută treizeci *sicli,* şi fiecare cupă de şaptezeci *sicli;* tot argintul acestor vase *făceà:* două mii patru sute sicli. după siclul sanctuarului: 86 Cele douăsprezece tămâietoare de aur. pline cu tămâie. fiecare tămâietoare grea de zece *sicli,* după siclul sanctuarului: tot aurul tămâietoarilor *făceà:* o sută douăzeci *de sicli.* 87 Toţi boii pentru ardere de tot *erau* doisprezecee. berbeci doisprezece. miei de câte un an doisprezece. cu darurile lor de pâne. şi doisprezece iezi. drept sacrificiu pentru păcat. 88 Şi toţi viţeii pentru sacrificiul de bucurie *erau:* douăzeci şi patru de viţei, şasezeci de berbeci. şasezeci ţapi. şasezeci miei de câte un an. Acestea *fură darurile* consacrarea altarului. după ce el fu uns.

89 Şi Moisi intrând în cortul întrunirii. ca să vorbească Domnului. auzì voce. care vorbì către dânsul depe propiţiitor.

ce erà deasupra preste chivotul mărturiei, dintre cei doi cheruvimi, și vorbià cătră dânsul.

Despre policandrul de aur.

8 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbește lui Aaron, și zi lui: Când vei [a] aprinde candelele, cele șapte candele să lumineze în partea de dinaintea policandrului. 3 Și Aaron făcù așà: el în partea de dinaintea policandrului aprinse candelele, după cum poruncise Domnul lui Moisi. 4 [b] Și policandrul erà făcut *așà:* Erà din aur cioplit, dela trunchiul lui până la florile lui, [c] cioplit [d] după chipul, pre care-l arătă Domnul lui Moisi, așà făcù el policandrul.

Consacrarea Leviților.

5 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 6 Ia pre Leviții din mijlocul fiilor lui Israel, și curățește-i pre ei. 7 Și așà să faci cu ei pentru a-i curăți: Stropește preste dânșii [e] apă de curățire, și ei [f] să lase să treacă briciul preste tot corpul lor, și să-și spele vestmintele lor, și *așà* să se cureție. 8 Atuncia să ia un vițel cu [g] dărul său, de pâne floare de făină frământată cu oleiu, și și alt vițel să ia, drept sacrificiu pentru păcat: 9 [h] Și să faci să se apropie Leviții dinaintea cortului întrunirii, [i] și adună toată comunitatea fiilor lui Israel. 10 Și după ce vei apropià pre Leviți dinaintea Domnului, să-și pună fiii lui Israel mânile lor deasupra Leviților: 11 Și Aaron să legene pre Leviți, *ca* dar legănat înaintea Domnului dela fiii lui Israel, ca ei să fie întrebuințați la serviciul Domnului. 12 Și Leviții să-și pună mânile lor pe capetele viteilor, și să aduci pre unul sacrificiu pentru păcat, și pre celalt, *drept* ardere de tot Domnului, spre a face espiare pentru Leviți.

13 Și pune pre Leviți să steà înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui, și leagănă pre ei, *drept* dar legănat Domnului. 14 Așà să deosebești pre Leviți din mijlocul fiilor lui Israel, ca Leviții să fie ai mei. 15 Și după aceea să intre Leviții, ca să servească în cortul întrunirii. Astfel să-i cureți, și să legeni pre ei, *drept* dar legănat. 16 Căci ei dăruiți *sunt* mie dintre fiii lui Israel; în locul tutulor celor întâiu-născuți, cari deschid matricea între fiii lui Israel, i-am luat mie. 17 Că al meu *este* tot cel întâiu-născut între fiii lui Israel, dela om până la vită; în ziua în care bătui pre tot întâiu-născutul în pământul Egiptului i-am consacrat mie; 18 Și luai pre Leviți în locul a tot întâiu-născutul între fiii lui Israel: 19 Și dădui pre Leviți *ca* dar lui Aaron și fiilor dintre fiii lui Israel, ca ei să facă serviciul fiilor lui Israel în cortul întrunirii, și ca ei să facă espiare pentru fiii lui Israel, pentru ca să nu vină plaga preste fiii lui Israel, dacă fiii lui Israel s'ar apropià de sanctuar.

20 Și Moisi și Aaron și toată comunitatea fiilor lui Israel făcură așà cu Leviții; după toate câte poruncise Domnul lui Moisi asupra Leviților, așà făcură fiii lui Israel cu dânșii. 21 Și Leviții se curățiră, și-și spălară vestmintele lor: Și Aaron îi legănă *ca* dar legănat înaintea Domnului, Și Aaron făcù espiare pentru dânșii, ca să-i cureție. 22 Și după acestea veniră Leviții, ca să-și facă serviciul lor în cortul întrunirii, înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui; cum poruncise Domnul lui Moisi asupra Leviților, așà făcură ei cu dânșii.

Timpul cât trebue să slujească Leviții.

23 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 24 Aceasta *este* legea despre Leviți: Cel ce *este* de douăzeci și cinci de ani și mai sus să vină la ceată spre a face serviciu în cortul întrunirii. 25 Și cei ce au împlinit cincizeci de ani să iesă din ceată, și să nu servească mai mult. 26 Dară să servească atuncia fraților lor în cortul întrunirii, păzind ce este de păzit; dară servicii să nu facă. Așà să faci tu cu Leviții întru ce se atinge de însărcinarea lor.

Capul 8.
a Esod. 25. 37. | *b* Esod. 25. 31. | *c* Esod. 25. 18. | *d* Esod. 25. 40. | *e* Cap. 19. 9, 17, 18. | *f* Lev. 14. 8, 9. | *g* Lev. 2. 1. | *h* Esod. 29. 4. | *i* Lev. 8. 3.

Pasca se ține; a două pască permisă.

9 Și Domnul vorbì lui Moisi în pustiul Sinai, în luna întâia din anul al doilea după ieșirea lui *Israel* din pământul Egiptului, zicând: 2 Fiii lui Israel să facă [a]paștile la timpul său. 3 În a patrusprezecea zi a lunei acesteia, către seară să le faceți, la timpul său; după toate legile lor, și după toate datinele lor să le faceți. 4 Și Moisi vorbì fiilor lui Israel, ca ei să facă paștile. 5 Și [b]ei făcură pastele în *luna* întâia, în a patrusprezecea zi a lunei, către seară, în pustiul Sinai; după toate câte porunci Domnul lui Moisi, așà făcură fiii lui Israel.

A doua pască pentru necurați și călători.

6 Și au fost bărbați, cari erau [c]necurați, *fiindcă* se *atinseseră* de om mort, și nu puteau face paștile într'acea zi: [d]aceștia veniră înaintea lui Moisi și înaintea lui Aaron într'aceea zi: 7 Și acești bărbați ziseră: Noi necurați *suntem pentru atingerea* de om mort; pentru ce să fim lipsiți de a aduce dar Domnului la timpul său între fiii lui Israel? 8 Și Moisi le zise: Stați [e]să aud ce va porunci Domnul pentru voi.

9 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 10 Vorbește fiilor lui Israel, zicând: Dacă carevà dintre voi sau din generațiunile voastre ar fi necurat pentru *atingerea* de vre-un mort sau pe cale departe, totuși el să facă paști Domnului: 11 [f]În luna a doua, în a patrusprezecea zi către seară, să le facă, și [g]cu azime și cu ierburi amari să le mănânce. 12 [h]Ei dintr'însele să nu lase pe dimineață, și [i]os să nu frângă dintr'însele; [j]după toate legile paștilor să le facă pre ele. 13 Iar bărbatul care nu *va fi* necurat, și nu va fi pe cale, și se va abține de a face paștile, [k]stârpì-se-va sufletul acela din poporul său, că el [l]n'a adus darul Domnului la timpul său; bărbatul acela va [m]purtà păcatul său. 14 Și dacă va locuì între voi vre-un străin, și acesta ar voì să facă paștile Domnului, el să le facă după legea paștilor, și după datinele lor. [n]Tot aceeași lege să fie vouă pentru cel străin ca și pentru cel moștean.

Călătoria condusă prin nor și trâmbițe.

15 Și [o]în ziua în care fu ridicat locașul, nor acoperì locașul cortului mărturiei: și [p]seara erà în chip de foc deasupra locașului până dimineața. 16 Așà a fost neîncetat: nor îi acopereà *ziua*, și noaptea se părea foc. 17 Și îndată ce se [q]ridicà norul depe cort, fiii lui Israel porneau; și în locul, unde stăteà norul, acolo fiii lui Israel tăbărau. 18 După cuvântul Domnului plecau fiii lui Israel, și după cuvântul Domnului rămâneau în tabără: [r]în toate zilele câte stăteà norul deasupra locașului, rămâneau în tabără. 19 Și când stà norul zile multe deasupra locașului, atuncia fiii lui Israel păzeau cele de păzit ale Domnului, și nu plecau. 20 Și dacă norul stà puține zile deasupra locașului, ei tăbărau după cuvântul Domnului, și plecau după cuvântul Domnului. 21 Și dacă norul stà de cu seară până dimineața, și dimineața norul se ridică, atuncia și ei plecau; sau după o zi și noapte, dacă se ridică norul, ei plecau; 22 *Sau* două zile sau o lună sau timp mai lung, de stà norul deasupra locașului, rămânând pe el, fiii lui Israel rămâneau în taberile lor, și nu plecau: și de se ridică acesta, și ei plecau. 23 După cuvântul Domnului tăbărau, și după cuvântul Domnului plecau: păziau cele de păzit ale Domnului, după cuvântul Domnului *dat* prin Moisi.

Întrebuințarea trâmbițelor.

10 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Fă-ți două trâmbițe de argint: lucru bătut să le faci, și să-ți servească, spre a da *semn* pentru [a]chemarea comunității și pentru plecarea din tabără. 3 Și când [b]se va sunà din amândouă să se strângă toată comunitatea la tine la ușa cortului întrunirii: 4 Iar când se va sunà *numai* din una, să se strângă la

Capul 9.
a Esod. 12. 1. etc. Lev. 23. 5.
b Deut. 16. 1, 2. Ios. 5. 10.
c Cap. 5. 2. Ioan. 18. 28.
d Esod. 18. 15, 19, 26.
e Cap. 27. 5.
f 2Cron 30.2,15.
g Esod. 12. 8.
h Esod. 12. 10.
i Esod. 12. 46 Ioan. 19. 36.
j Esod. 12. 43.
k Fac. 17. 14.
l Vers. 7.
m Cap. 5, 31.
n Esod. 12. 49.
o Neem. 9. 12. 19. Ps. 78. 14.
p Esod. 13. 21.
q Esod. 40. 36 Ps. 80 2.
r 1 Cor. 10. 1.

Capul 10.
a Isa. 1. 13
b Ier. 4. 5. Ioel. 2. 15.

tine mai marii. [c] capii miilor lui Israel. 5 Şi când veţi sunà alarmă, să plece [d] taberile cele tăbărîte despre resărit: 6 Şi când veţi sunà alarmă a două oară, să plece taberile cele tăbărîte [e] despre miazăzi. Alarmă să se sune la toată plecarea lor. 7 Şi când veţi adunà comunitatea, [f] să suflaţi, dară [g] să nu sunaţi alarmă. 8 [h] Şi în trâmbiţe să sufle fiii lui Aaron, preoţii: care *lucru* să fie lege a voastră în veci în generaţiunile voastre. 9 Şi [i] când veţi ieşì, la resbel în ţara voastră în contra inamicului, care vă va [j] asuprì atuncia să sunaţi alarmă cu trâmbiţele: şi va fi, că Domnul Dumnezeul vostru îşi [k] va aduce aminte de voi, şi vă veţi mântuì de inamicii voştri. 10 Şi [l] la zilele cele de bucurie ale voastre, şi la sărbătorile voastre, şi la lunile cele nouă ale voastre, să sunaţi în trâmbiţe la arderea de tot a voastră, şi la sacrificiile de bucurie ale voastre, ca ele să fie vouă [m] de amintire înaintea Dumnezeului vostru. Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru.

Călătoria dela Sinai la Paran; ordinea călătoriei.

11 Şi în anul al doilea, în luna a două, în douăzeci ale lunei, [n] se ridică norul depe locaşul mărturiei. 12 Şi fiii lui Israel plecară în [o] călătoriile lor din [p] pustiul Sinai, şi norul stătù în [q] pustiul Paran: 13 Ei dară plecară pentru întâia oară [r] după cuvântul Domnului dat prin Moisi.

14 [s] Mai întâiu plecă steagul tăberei fiilor lui Iuda, după oştile lor: şi preste oastea sa *erà* [t] Nahşon, fiul lui Aminadab. 15 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Isachar erà Nataneel, fiul lui Tuar. 16 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Zabulon *erà* Eliab, fiul lui Helon. 17 [u] Atuncia locaşul erà desfăcut, şi fiii lui Ghersón şi fiii lui Merari, [v] cari duceau locaşul, plecară. 18 După aceea plecă [x] steagul taberei lui Ruben după oştile sale, şi preste oastea sa *erà* Elizur, fiul lui Şedeur: 19 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Simeon *erà* Şelumiel, fiul lui Turişaddai: 20 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Gad *erà* Eliasaf, fiul lui Dehuel. 21 Atuncia plecară Kohatiţii, cari duceau [y] sanctuarul, şi aceia aşezară cortul, până ce aceştia veniră. 22 După aceea plecă [z] steagul taberei fiilor lui Efraim după oştile lor: şi preste oastea sa *erà* Elisama, fiul lui Amihud. 23 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Manasse *erà* Gamaliel, fiul lui Pedazur. 24 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Beniamin *erà* Abidan, fiul lui Ghidoni. 25 Şi plecă [a] steagul taberei fiilor lui Dan, cari *formau* coada tutulor taberelor, după oştile lor: şi preste oastea sa *erà* Ahiezer, fiul lui Amişaddai. 26 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Asser *erà* Paghiel, fiul lui Ochran. 27 Şi preste oastea seminţiei fiilor lui Neftali *erà* Ahira, fiul lui Enan. 28 [b] Astfel *fu* plecarea fiilor lui Israel după oştile lor, când ei plecară.

29 Şi Moisi zise lui Hobab, fiul lui [c] Reguel, Madainitul, socrul lui Moisi: Noi plecăm la locul, despre care a zis Domnul: [d] Îl voiu da vouă: vino cu noi, şi [e] vom face ţie bune, că [f] Domnul a promis bine lui Israel. 30 Şi el îi răspunse: Nu voiu merge, ci mă voiu duce la ţara mea şi la locul naşterii mele. 31 Şi *Moisi* zise: Rogu-te, nu ne lăsà, că tu cunoşti *locurile*, unde putem să tăbărim în pustiu, şi vei fi nouă [g] în loc de ochi: 32 Şi va fi, dacă vei venì cu noi, că [h] binele ce ni-l va face nouă Domnul, vom face şi ţie asemenea.

33 Şi ei plecară din [i] muntele Domnului cale de trei zile, şi chivotul legii Domnului [j] merse înaintea lor cale de trei zile, căutându-le loc de repaus. 34 Şi [k] norul *erà* deasupra lor în ziua când plecară din tabără.

35 Şi când se ridică chivotul, Moisi ziceà: [l] Scoală-te, Doamne! ca să se ri-

---

a Esod. 18. 21.
d Cap. 2. 3.
e Cap. 2. 10.
f Vers. 3.
g Ioel. 2. 1.
h Ios. 6. 4.
i Cap. 31. 6. 2 Cron. 13. 14.
j Jude. 2. 18. 1 Sam. 10. 18. Ps. 106. 4.
k Fac. 8. 1.
l Cap. 29. 1. Ezra. 3. 10. Ps. 81. 4.
m Vers. 9.
n Cap. 9. 17.
o Esod. 40. 36.
p Esod. 19. 1. Cap. 1. 1.
q Fac. 21. 21. Deut. 1. 1.
r Vers. 5. 6.
s Cap. 2. 3. 9.
t Cap. 1. 7.
u Cap. 1. 51.
v Cap. 4. 24. 31.
x Cap. 2. 10. 16.
y Cap. 4. 4. 15.
z Cap. 2. 18. 24.
a Cap. 2. 25. 31. Ios. 6. 9.
b Cap. 2. 34
c Esod. 2. 18.
d Fac. 12. 7.
e Jude. 1. 16.
f Fac. 32. 12. Esod. 3. 8.
g Iov. 29. 15.
h Jude. 1. 16.
i Esod. 3. 1.
j Deut. 1. 33.
Ps. 132. 8. Ezec. 26. 6
k Esod. 13. 21.
l Ps. 68. 2. 3.
—

sipească inimicii tăi, și să fugă dinaintea ta cei ce te urăsc pre tine! 36 Și când stà, ziceà: Întoarce-te, Doamne, la miriadele miilor lui Israel.

Focul din tabără.

11 Și [a]poporul murmură de osteneală în auzul Domnului, și Domnul auzind, [b]mânia lui se aprinse, și [c]focul Domnului arse între ei, și mistuì *parte* din marginea taberei. 2 Și poporul strigă către Moisi: și [d]rugându-se Moisi Domnului, focul se stinse. 3 Și numiră locul acela Tabera, pentru că focul Domnului se aprinsese între ei.

Lăcomia poporului.

4 Și [e]amestecătură de tot felul de oameni, care *erà* între ei erà lăcomă foarte; și chiar și fiii lui Israel începură a se plânge, zicând: [f]Cine va da nouă carne să mâncăm? 5 [g]Adusu-ne-am aminte de peștii, pre care-i mâncam în Egipt degeaba, de castraveți și de zemoși și de praji și de ceapă și de usturoiu: 6 Și acum [h]sufletul nostru s'a uscat: nimica nu *este*, decât numai mana aceasta *înaintea* ochilor noștri: 7 [i](Și mana *erà* ca semânța de coriandru, și coloarea ei *erà* ca coloarea de [j]bedelion. 8 *Și* poporul merse; și culese; și *o* măcinară în moară, sau *o* sdrobiră în piuă, și *o* ferseră în oale și făcură dintr'insa plăcinte; și [k]gustul ei erà ca și gustul unei plăcinte cu oleiu. 9 Și [l]când cădeà roua preste tabără noaptea, cădeà și mana de asupra).

10 Și Moisi auzì pre popor plângând prin familiile lor, pre fiecare la ușa cortului său, și [m]mânia Domnului se aprinse foarte, și aceasta fu rău și înaintea lui Moisi. 11 [n]Și Moisi zise către Domnul: Pentru ce amărăști *într'atâta* pre servul tău? și pentru ce nu aflai har înaintea ochilor tăi, de ai pus asupra mea sarcina întregului acestui popor? 12 Au doară eu am conceput pre tot poporul acesta? au doară eu l-am născut? ca să-mi poți zice: [o]Poartă-l în sânul tău, cum poartă [p]doica pre cel sugător, până la pământul, pre care tu cu [q]jurământ l-ai promis părinților săi. 13 De unde să iau carne, ca să dau la tot poporul acesta? că ei plâng către mine, zicând: Dă-ne carne, ca să mâncăm: 14 [r]De unde să iau carne, ca să dau la tot poporul acesta? că ei plâng către mine, zicând: Dă-ne carne, ca să mâncăm: 14 [s]Eu singur nu pot să port tot poporul, că *este* prea greu pentru mine. 15 Și dacă vrei să faci cu mine astfel, de am aflat har înaintea ta, rogu-te, [t]omoară-mă mai bine; ca să nu [u]văd însu-mi nenorocirea mea!

Șaptezeci de bătrâni ce prorocesc.

16 Și zise Domnul lui Moise: Adună-mi [v]șaptezeci de bărbați dintre bătrânii poporului și [x]căpeteniile lui, și adu-i înaintea cortului întrunirii, și să steà acolo cu tine.

17 Și eu mă voiu [y]pogorî, și voiu vorbì acolo cu tine, și [z]voiu luà din spiritul ce *este* în tine, și-l voiu pune preste dânșii, ca ei cu tine împreună să poarte greutatea poporului, și tu să nu *o* porți singur. 18 Și poporului să zici: [a]Sfințiți-vă pentru mâne, și veți mâncà carne: că ați plâns [b]la auzul Domnului, și ați zis: Cine ne va da carne, ca să mâncăm? că [c]mai bine *erà* nouă în Egipt: deaceea Domnul vă va da carne, ca să mâncați. 19 Voi nu veți aveà de mâncat pentru o zi, nici pentru două zile, nici pentru cinci zile, nici pentru zece zile, nici pentru douăzeci de zile; 20 [d]*Ci* pentru o lună de zile, până ce vă va ieși pe nas, și vi-se va face desgust; pentru că ați lepădat pre Domnul, care *este* între voi, și înaintea lui ați plâns, zicând: Oare [e]pentru ce am ieșit din Egipt? 21 Și Moisi zise: Șase sute de mii de bărbați pedeștri *este* [f]poporul între cari *sunt* eu: și tu zici: Carne voiu da lor, ca să mănânce o lună de zile. 22 [g]Nu cumvà

Capul 11.
a Deut. 9. 22. *b* Ps. 118. 23. *c* Lev. 10. 2. 2 Reg. 1. 12 Ps. 106. 18.
d Isc 5. 16. *e* Esod. 12 38. *f* Ps. 78. 18. 1 Cor. 10. 6. *g* Esod. 16. 3.
h Cap. 21. 5 *i* Esod. 16. 14, 31. *j* Fac. 2. 12. *k* Esod. 16. 31. *l* Esod.16.13,14.
m Ps. 78. 21. *n* Deut. 1. 12. *o* Isa. 40. 11. *p* Isa. 49. 23. 1 Thes. 2. 7. *q* Fac. 26. 3.
Esod. 13. 5. *r* Mat. 15. 33. *s* Esod 18. 18. *t* 1 Reg. 19. 4. Iona. 4. 3. *u* Zef. 3. 15.
v Esod. 24. 1. 9. *x* Deut. 16. 18 *y* Fac. 11. 5. Esod. 19. 20. *z* 1 Sam. 10 6. Neem. 9. 20.
Ioel. 2. 28. *a* Esod. 19. 10. *b* Esod. 16. 7. *c* Fapt. 7. 39. *d* Ps. 106. 15.
e Cap. 21. 5. *f* Fac. 12. 2. *g* 2 Reg. 7. 2 Mat. 15. 33. Ioan. 6. 7, 9

să se junghie *toate* cirezile și turmele pentru dânșii ca să-i îndestuleze? Sau nu cumvà să prindem toți peștii din mare pentru dânșii, ca să-i îndestuleze? 23 Și Domnul zise lui Moisi: [h] Nu cumvà s'a scurtat mâna Domnului? acum vei vedeà, dacă [i] cuvântul meu se împlinește sau nu.

24 Și Moisi ieși afară, și spuse poporului cuvintele Domnului, și [j] adună șaptezeci bărbați dintre bătrânii poporului, și-i puse să steà împrejurul cortului. 25 Și Domnul se [k] pogorî în nor, și vorbì cătră dânsul; și luă din spiritul ce *erà* într'însul, și-l puse preste cei șaptezeci de bătrâni; și [l] așezându-se spiritul preste dânșii, [m] ei profețiră; dară nu urmară. 26 Iar doi bărbați au rămas în tabără, numele unuia *erà* Eldad, și numele celuialalt Medad, și preste aceștia se așeză acel spirit: căci și ei *erau* dintre cei înscriși, deși nu [n] ieșiră afară la cort; și ei profețeau în tabără. 27 Atunci venì alergând un băeat, și spuse lui Moisi, zicând: Eldad și Medad profețesc în tabără. 28 Și Iosua, fiul lui Nun, care serveà pre Moisi din junețà sa, răspunse, zicând: Domnul meu, Moisi, [o] oprește-i pre ei! 29 Dară Moisi zise cătră dânsul: Nu cumvà ești gelos pentru mine? [p] Dea Domnul, ca toți din poporul Domnului să fie profeți, și ca Domnul să trimeată spiritul-său preste dânșii.

Prepelițe și mormintele lăcomiei.

30 După aceea Moisi se întoarse în tabără, el și bătrânii lui Israel.

31 Și [q] vânt ieși dela Domnul, și aduse prepelițe de preste mare, și le așeză preste tabără, cale de o zi încoace și cale de o zi încolo; și în tot împrejurul taberei de doi coți pe deasupra pământului. 32 Și poporul se sculă, toată acea zi și toată acea noapte, și toată cealaltă zi, și culese prepeliți; și care culese mai puțin culese zece omeri; și le întinseră jur împrejurul taberei. 33 Și încă fiind [r] carnea între dinții lor, și până a nu fi încă mestecată, mânia Domnului se aprinse asupra poporului, și Domnul lovì pre popor cu plagă mare foarte. 34 Și locul acela îl numiră Kibrot-taava, pentru că acolo fură îmmormântați *toți cei din* popor, cari erau lacomi.

35 Dela Kibrot-taava plecă poporul la Hazerot, și se oprì la Hazerot.

Aaron și Maria murmură asupra lui Moisi, și se pedepsesc; lepra Mariei.

12 Și Maria și Aaron vorbiră contra lui Moisi, pentru femeia cea Etiopeană, pre care o luase el: că [a] el își luase femeie Etiopeană. 2 Și ziseră: Au doară numai prin Moisi vorbește Domnul? au [b] nu vorbește și prin noi? 3 Și Domnul [c] auzì. (Și acest om Moisi *erà* blând foarte, mai mult decât toți oamenii depe fața pământului). 4 [d] Și Domnul fără de știre zise lui Moisi și lui Aaron și Mariei: Ieșiți afară toți trei la cortul întrunirii; și ei ieșiră afară toți trei. 5 [e] Și se pogorî Domnul în stâlp de nor, și stătù *în* ușa cortului, și chemă pre Aaron și pre Maria; și ieșiră amândoi. 6 Și el zise: Ascultați cuvintele mele! dacă vre-unul dintre voi este profet, eu, Domnul, mă voiu arătà lui [f] în vis, și [g] în somn voiu vorbì cu dânsul. 7 [h] Nu așà cu servul meu Moisi, [i] care *este* credincios în toată [j] casa mea; 8 [k] Gură cu gură vorbesc cu dânsul, [l] și în față și nu prin închipuire, și [m] chipul Domnului îl vede el: cum dară de [n] nu v'ați temut să vorbiți contra lui Moisi? 9 Și mânia Domnului să aprinse contra lor; atunci el se duse. 10 Și norul se trase depe cort; și iată [o] Maria *erà* plină de [p] lepră, albă ca omătul: și Aaron uitându-se la Maria, iată *erà* leproasă. 11 Și Aaron zise lui Moisi: Rogu-te, domnul meu! nu mai [q] pune păcatul pe noi, că nebunește am lucrat, și am păcătuit. 12 Rogu-te, ca ea să nu fie ca o [r] lepădătură, a cărei carne, când

h Isa. 50. 2. *i* Cap. 23. 19. *k* Vers. 17. *l* 2 Reg. 2. 15. *m* 1 Sam. 10. 5, 6, 10. *n* Ioel. 2. 29. 1 Cor. 14. 1, etc. 1 Sam. 20. 26. Ier. 36. 5. *o* Marc. 9. 38. *p* Ioan. 3. 26. 1 Cor. 14. 5. *q* Esod. 16. 13. Ps. 78. 26, 27, 28. *r* Ps. 78. 30 31. *Capul 12.* *a* Esod. 2. 21. *b* Esod. 15, 20. Mic. 6. 4. *c* Fac. 29. 33. Isa. 37. 4. *d* Ps. 76. 10. *e* Cap. 11. 25. *f* Fac. 15. 1. Iov. 33. 15. Ezec. 1. 1. *g* Fac. 31.10.11. Mat. 1. 20 *h* Ps. 105. 26. *i* Eor. 3. 2. 5. *j* 1 Tim. 3. 15. *k* Esod. 33. 11. *l* 1 Cor. 13. 12. *m* Esod. 33. 19. *n* 2 Pet. 2. 16. *o* Deut. 24. 9. *p* 2 Reg. 5. 27. *q* 2 Sam. 19. 19. *r* Ps. 88. 5.

iese din pântecele mumei sale pe jumătate este putredă. 13 Şi Moisi strigă către Domnul, zicând: Dumnezeule! rogu-te, vindecă-o pre ea. 14 Şi Domnul zise lui Moisi: [s]Dacă părintele ei în mânie i-ar fi scuipat în faţă, au nu s'ar fi ruşinat şapte zile? să se [t]închidă şapte zile afară de tabără, şi după aceea să se primească. 15 Şi aşà [u]Maria fu închisă afară din tabără şapte zile; şi poporul nu plecă, până ce Maria fu primită.

16 Şi după aceea plecă poporul dela Hazerot, şi tăbărî în pustiul Paran.

Doisprezece oameni trimişi, spre a iscodì Canaanul.

13 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 [a]Trimite bărbaţi, ca să iscodească pământul Canaan, pre care-l voiu da fiilor lui Israel, câte un bărbat din toată seminţia părinţilor lor să trimiteţi, fiecare unul mai mare între ei. 3 Şi Moisi îi trimise [b]din pustiul Paran, după porunca Domnului; toţi bărbaţii capi între fiii lui Israel. 4 Şi acestea *sunt* numele lor: din seminţia lui Ruben: pre Şamua, fiul lui Zaccur. 5 Din seminţia lui Simeon: pre Şafat, fiul lui Hori. 6 [c]Din seminţia lui Iuda; pre [d]Caleb, fiul lui Iefune. 7 Din seminţia lui Isachar: pre Ighal, fiul lui Iosif. 8 Din seminţia lui Erfaim: pre [e]Osea, fiul lui Nun. 9 Din seminţia lui Beniamin: pre Palti, fiul lui Rafu. 10 Din seminţia lui Zabulon: pre Gaddiel, fiul lui Sodi. 11 Din a lui Iosif, din seminţia lui Manase: pre Gaddi, fiul lui Susi. 12 Din seminţia lui Dan: pre Ammiel, fiul lui Ghemali. 13 Din seminţia lui Asser: pre Setur, fiul lui Michael. 14 Din seminţia lui Neftali: pre Naabi, fiul lui Vafsi. 15 Din seminţia lui Gad: pre Gheuel, fiul lui Machi. 16 Acestea *sunt* numele bărbaţilor, pre cari trimise Moisi, ca să iscodească pământul. Şi pre Osea, fiul lui Nun, îl numì Moisi Iosua.

17 Şi trimise pre ei Moisi, ca să iscodească pământul Canaan, şi zise către dânşii: Mergeţi de aici [f]spre miazăzi şi *apoi* [g]vă suiţi pe munte. 18 Şi vedeţi pământul cum *este*, şi *ce fel este* poporul ce-l locueşte, dacă *este* tare sau slab, *dacă este* mult sau puţin la număr: 19 Şi ce fel *este* pământul în care locueşte, dacă *este* bun sau rău: şi ce fel *sunt* cetăţile în cari locueşte acesta, dacă el *şade* în tabere sau în locuri cu zid întărite; 20 Şi iarăşi cum *este* pământul, dacă *este* [h]gras sau sec, dacă sunt într'însul arbori sau nu? şi [i]fiţi cu inimă, şi luaţi *cu voi* din fructele acelui pământ.

Şi zilele acelea *erau* zilele în care începe coacerea strugurilor. 21 Şi ei plecară, şi iscodiră pământul acela [j]din pustiul Zin până la [k]Rehob şi până la Hemat. 22 Şi ei se suiră şi spre miazăzi, şi veniră până la Hebron, şi acolo *erau* [l]Ahiman, Şeşai şi Talmai, [m]născuţi din Hanak. (Şi [n]Hebronul fu zidit cu şapte ani înainte de cetatea [o]Zoan în Egipt.) 23 [p]Şi ei veniră până la valea Eşcol, şi acolo tăiară o viţă de vie cu strugur, şi o duseră în prăjină; cum şi din rodii şi din smochini. 24 Şi pre acel loc îl numiră Nahal-Eşcol pentru acel strugur, pre care fiii lui Israel îl tăiară deacolo.

Iscoadele se întorc şi bagă frica în popor.

25 Şi ei se întoarseră înapoi dela iscodirea pământului, la sfârşitul a patruzeci de zile. 26 Şi ei ajungând, veniră la Moisi şi la Aaron şi la toată comunitatea fiilor lui Israel [q]în pustiul Paran la [r]Kadeş; şi ducând ştire şi la tóată comunitatea, le arătară şi fructele pământului. 27 Şi ei le spuseră, zicând: Noi am ajuns în pământul acela, la care ne-aţi trimis, şi cu adevărat acolo curge [s]lapte şi miere, [t]şi acesta e fructul lui: 28 Decât, [u]poporul ce locueşte într'însul *este* tare foarte, şi cetăţile întărite *şi* mari foarte; şi încă şi pre [v]fiii lui

[s] Ebr. 12. 9.
[t] Lev. 13. 46.
[u] Deut. 24. 9. 2 Cron. 26. 20, 21.

Capul 13.
[a] Cap. 32. 8. Deut. 1. 22.
[b] Cap. 12. 16.
[c] Cap. 34. 19.
[d] Vers. 30. Ios. 14. 6, 7, 13, 14.
[e] Vers. 17.
[f] Vers. 22.
[g] Fac. 14. 10.
[h] Neem. 9. 25. 35. Ezec. 34. 14.
[i] Deut. 31. 6, 7, 23.
[j] Cap. 34. 3.
[k] Ios. 19. 28.
[l] Ios. 11. 21, 22.
[m] Vers. 34.
[n] Ios. 11. 21.
[o] Ps. 78. 12. Isa. 19. 11.
[p] Deut. 1. 24, 25.
[q] Vers. 4.
[r] Cap. 20. 1. 16 Ios. 14. 6.
[s] Esod. 3. 8.
[t] Deut. 1. 25.
[u] Deut. 1. 28.
[v] Vers. 34.

Hanak îi văzurăm acolo. 29 [x]Amalekiţii locuesc în partea despre miazăzi; şi Heteii, şi Iebuşeii şi Amoreii locuesc pe munte; şi Cananei locuesc pe lângă mare şi pe lângă Iordan.

30 Şi [y]Caleb liniştì pre poporul, ce murmurà asupra lui Moisi, zicând: Haideţi, să mergem, şi pământul să-l luăm, că-i vom învinge. 31 [z]Şi bărbaţii, cei ce fuseră cu dânsul, ziceau: Noi nu vom puteà merge contra acelui popor, că el *este* mai tare decât noi. 32 Aşà ei [a]aduseră ştire rea fiilor lui Israel despre acel pământ, pre care-l iscodiră, zicând: Pământul, ce am străbătut, ca să-l iscodim, *este* un pământ, care mănâncă pre locuitorii lui, şi [b]toţi oamenii, pre cari i-am văzut acolo, *sunt* oameni mari la stat. 33 Şi noi acolo am mai văzut şi urieşi, pre [c]fiul lui Hanak, cari *se trag* din urieşi, şi noi ne vedeam în ochii noştri [d]ca lăcustele, şi aşà eram noi [e]în ochii lor.

Poporul cârtitor este pedepsit.

14 Şi ridicându-se toată comunitatea, se puse a strigà, şi [a]poporul plânse în noaptea aceea. 2 [b]Şi toţi fiii lui Israel murmurară asupra lui Moisi şi asupra lui Aaron, şi toată comunitatea le zise: [c]Ce bine erà, de am fi murit în pământul Egiptului, sau de am fi murit în acest pustiu! 3 Pentru ce ne-a adus Domnul în pământul acesta, ca să cădem de sabie, şi femeile noastre şi copilaşii noştri să se facă pradă? Au nu este mai bine pentru noi să ne întoarcem în Egipt? 4 Şi ziseră unii cătră alţii: [d]Să *ne* punem cap, şi [e]să ne întoarcem în Egipt.

5 Şi [f]Moisi şi Aaron căzură pe feţele lor, înaintea întregii adunări a comunităţii fiilor lui Israel. 6 [g]Şi Iosua, fiul lui Nun, şi Caleb, fiul lui Iefune, din cei ce iscodiră pământul, îşi rupseră vestmintele lor; 7 Şi vorbiră cătră toată comunitatea fiilor lui Israel, zicând: [h]Pământul, pre care noi l-am străbătut ca să-l iscodim, este pământ bun foarte, foarte; 8 Dacă Domnul [i]va fi cu bunăvoinţă pentru noi, el ne va aduce în pământul acela, şi-l va da nouă, [j]pământ în care curge lapte şi miere; 9 Numai [k]nu vă sculaţi în contra Domnului, şi [l]nu vă temeţi de poporul pământului aceluia, că [m]ei pâne vor fi pentru noi; umbrirea lor s'a depărtat dela dânşii, [n]şi Domnul *este* cu noi; nu vă temeţi de ei. 10 [o]Iar toată comunitatea vorbì, ca să-i ucidă cu pietri.

[p]Şi mărirea Domnului se arătă în cortul întrunirii înaintea tutulor fiilor lui Israel. 11 Şi Domnul zise lui Moisi: Până când [q]mă va nesocotì poporul acesta? şi până când [r]nu-mi vor crede ei, după toate semnele ce le făcui eu între dânşii? 12 Cu moarte îl voiu lovì, şi-l voiu stârpì; iar pre [s]tine te voiu face să ajungi popor mai mare şi mai tare decât dânsul.

13 Şi [t]Moisi zise cătră Domnul: Auzit-au Egiptenii, că tu din mijlocul lor ai scos pre poporul acesta prin puterea ta, 14 Şi au spus ei cătră locuitorii acestui pământ, [u]*cari* au auzit şi ei că tu, o Doamne, *eşti* în mijlocul acestui popor, că tu Domnul te arăţi, că să te vază chiar cu ochii, şi *că* [v]norul tău şade deasupra lor, şi *că* tu mergi înaintea lor, ziua în stâlp de nor, şi noaptea în stâlp de foc; 15 Şi *de* cumvà ai omorî pre poporul acesta ca pre un singur om, atunci naţiunile, cari au auzit de numele tău, ar zice: 16 Fiindcă Domnul nu [x]putù să aducă pre poporul acesta în pământul, pre care cu jurământ l-a făgăduit lor, deaceea îi omorì în acest pustiu. 17 Şi acum, rogu-te, măreaşcă-se puterea *ta,* Doamne! după cum ai făgăduit, zicând: 18 Domnul

---

x Exod. 17. 8. Jude. 6. 3. 1 Sam. 14. 48.
y Cap. 14. 6, 24. Ios. 14. 7.
z Cap. 32. 9. Ios. 14. 8.

a Cap. 14. 36, 37.
b Amos. 2. 9.
c Deut. 1. 28.
d Isa. 40. 22.
e 1 Sam. 17. 42.

Capul 14.
a Cap. 11. 4.
b Exod. 16. 2. Ps. 106. 25.
c Vers. 28, 29.
d Neem. 9. 17.
e Deut. 17. 16.

Fapt. 7. 39.
f Cap. 16. 4, 22.
g Vers 24,30,38.
h Cap. 13. 27.
✱ Deut. 10. 15. 2 Sam. 15. 25, 26.

Ps. 22. 8. Isa. 62. 4.
j Cap. 13. 27.
k Deut. 9. 7 23, 24. ✱
l Deut. 7. 18.
m Cap. 24. 8.

n Fac. 48. 21. Ios. 1. 5. Ps. 46. 7, 11. Amos. 5. 14.
o Exod. 17. 4.
p Exod. 16. 10.
q Vers. 23.

Deut 9.7,8.22. Ps. 95. 8. Ebr. 3. 8, 16
r Deut. 1. 32. Ioan 12. 37. Ebr. 3. 19.
s Exod. 32. 10.

t Exod. 32. 12. Ezec. 20. 9, 14.
u Exod. 15. 14. Ios. 2. 9, 10.
v Exod. 13. 21. Ps. 78. 14.
x Deut. 9. 28.

este [y] îndelung-răbdător și plin de milă: care iartă fărădelegea și păcatul, și care nu lasă *nimic* nepedepsit: [z] care cercetează nedreptățile părinților în fii până în a treia și a patra *generațiune*. 19 [a] Iartă, *așà* te rog, fărădelegea [b] poporului acestuia, după mărimea milei tale, [c] și după cum ai iertat poporului acestuia din Egipt și până aici.

20 Și Domnul zise: Iertatu-l-am, [d] după cuvântul tău. 21 Și în adevăr, viu sunt, și mărirea Domnului va umple [e] tot pământul: 22 [f] Că toți acei bărbați, cari au văzut mărirea mea și semnele mele, pre care eu le-am făcut în Egipt și în pustiul acesta, *și cari* m'au cercat [g] acum de zeceori, și de cuvântul meu n'au ascultat, 23 [h] Nici unul nu va vedeà pământul acela, pre care cu jurământ l-am făgăduit părinților lor: și toți aceia, ce m'au disprețuit, nu-l vor vedeà: 24 Numai pre servul meu [i] Caleb, fiindcă a fost alt spirit în el, și pe [j] deplin a urmat după voia mea, voiu aduce pre el în pământul pre care l-a străbătut, și seminția lui îl va luà în stăpânire. 25 Amalekiții și Cananeii locuesc în această vale, *deci* voi mâne întorceți-vă, și [k] plecați în pustiu pe calea spre Marea-Roșie.

26 Și Domnul vorbì lui Moisi și lui Aaron, zicând: 27 [l] Până când *să rabd* eu această comunitate rea, care murmură în contra mea? [m] eu, murmurele fiilor lui Israel, pre care le murmură contra mea, le-am auzit. 28 Spune lor: [n] Viu sunt, zice Domnul, [o] după cum ați vorbit în auzul meu, așà voiu face vouă. 29 În pustiu vor cădeà leșurile voastre și a [p] tutulor acelora, cari au fost numărați dintre voi, după întreg numărul vostru, cei dela douăzeci de ani și mai sus, cari ați murmurat contra mea: 30 Nu veți întrà în pământul acela, *pentru* care mi-am ridicat mâna mea, că voiu face să-l locuiți, [q] afară de Caleb, fiul lui Iefune, și de Iosua, fiul lui Nun; 31 [r] Iar pre pruncii voștri despre cari ați zis voi, că ei se vor face pradă, eu pre aceia îi voiu aduce, ca ei să cunoască pământul acela, care voi [s] ați disprețuit. 32 *Cât pentru* voi, [t] leșurile voastre vor cădeà în acest pustiu: 33 Și fiii voștri vor [u] păsunà în acest pustiu [v] patruzeci de ani și vor [x] purtà *pedeapsa* abaterii voastre, până ce toate leșurile voastre se vor pierde în pustiu. 34 [y] După numărul zilelor, în cari voi ați iscodit pământul, [z] patruzeci de zile, de toată ziua câte un an, veți purtà *pedeapsa* nedreptăților voastre, *adecă* patruzeci de ani, *și* veți cunoaște ce va să zică, când mă retrag *dela voi*. 35 [a] Eu Domnul am zis, și cu adevărat voiu face aceasta întregii [b] acestei comunități rele, care s'a strâns asupra mea; ei în acest pustiu se vor pierde, și aici vor murì.

36 [c] Și bărbații aceia, pre cari îi trimisese Moisi, ca să iscodească pământul, și cari, după ce se întoarseră, făcură să murmure toată comunitatea în contra lui, foarte defăimând acel pământ: 37 Acei bărbați, cari vorbiseră rău de pământul acela, [d] murirà de plagă înaintea Domnului. 38 [e] Iar Iosua, fiul lui Nun, și Caleb, fiul lui Iefune, *rămaseră vii* din bărbații, cari merseră să iscodească pământul.

39 Și după ce spuse Moisi aceste cuvinte tutulor fiilor lui Israel, [f] se bocì poporul foarte. 40 Și sculându-se de dimineață, se suiră pe vârful muntelui, zicând: [g] Iată-ne! Să ne suim la locul acela, pre care l-a făgăduit Domnul; căci noi am păcătuit. 41 Atunci *le* zise Moisi: Pentru ce călcați *astfel* ordinele Domnului? căci aceasta nu va izbutì. 42 Nu vă suiți, că Domnul nu *este* în mijlocul vostru; ca nu cumvà să fiți bătuți de inamicii voștri. 43 Că Amalekiții și Cananeii acolo *sunt* dinaintea voastră, și de *a lor* sabie veți cădeà: că

[y] Esod. 34. 6, 7. Ps. 103. 8. Iona 4. 2.
[z] Esod. 20. 5.
[a] Esod. 34. 9.
[b] Ps. 106. 45.
[c] Ps. 78. 38.
[d] Ps. 106. 23. Iac. 5. 16.
[e] Ps. 72. 19.
[f] Deut. 1. 35. Ps. 95. 11. Ebr. 3. 17. 18.
[g] Fac. 31. 7.
[h] Cap. 32. 11.
[i] Deut. 1. 36. Ios. 14. 6, 8, 9, 14.
[j] Cap. 32. 12.
[k] Deut. 1. 40.
[l] Mat. 17. 17.
[m] Esod. 16. 12.
[n] Vers. 23. Cap. 26. 65. Ebr. 3. 17.
[o] Vers. 2.
[p] Cap. 1. 45.
[q] Vers. 38.
[r] Deut. 1. 39.
[s] Ps. 106. 24.
[t] 1 Cor. 10. 5. Ebr. 3. 17.
[u] Cap. 32. 13. Ps. 107. 40.
[v] Deut. 2. 14.
[x] Ezec. 23. 35.
[y] Cap. 13. 25.
[z] Ps. 95. 10.
[a] Cap. 23. 19.
[b] Vers. 27. 19. 1 Cor. 10. 5.
[c] Cap. 13. 31. 32.
[d] 1 Cor. 10. 10. Ebr. 3. 17. Iuda 5.
[e] Cap. 26. 65.
[f] Esod. 33. 4.
[g] Deut. 1. 41.

voi încetând a urmà Domnului, nici Domnul nu va fi cu voi.

44 Și ei îndărătnicindu-se, se suiră pe vârful muntelui; dară chivotul legii Domnului și Moisi nu se mișcară din tabără. 45 Atunci se pogorîră Amalekiții și Cananeii, cari locuiau pe acel munte, și bătându-i îi împrăștiară până la Horma.

Legi pentru daruri de pâne și prinoase și alte sacrificii.

15 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 [a]Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: Când veți întrà în pământul locuinței voastre, pre care eu vi-l dau vouă, 3 Și [b]veți aduce sacrificiu cu foc Domnului, ardere de tot, sau alt sacrificiu, [c]împlinind vre-un vot, sau dar de bunăvoie, sau [d]la sărbătorile voastre, făcând [e]miros plăcut Domnului, din cireadă, sau din turmă: 4 [f]Cel ce aduce sacrificiul său Domnului, să mai aducă [g]dar de pâne, floarea făinei, a zecea *parte* de efă, frământată cu oleiu a [h]patra *parte* de *hin*. 5 Și [i]vin pentru prinoase, a patra *parte* de hin să aduci pe lângă ardere de tot, sau și alt sacrificiu, de tot mielul. 6 [j]Sau *de va fi* berbece, să aduci dar de pâne două zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu, a treia *parte* de hin. 7 Și vin pentru prinoase să aduci a treia *parte* de hin, în miros plăcut Domnului. 8 Și de vei aduce un viței *drept* ardere de tot, sau alt sacrificiu, împlinind un vot, sau [k]sacrificii de bucurie Domnului; 9 [l]Pelângă acel viței să mai aduci și dar de pâne, de floarea făinei trei zecimi, frământată cu jumătate de hin de oleiu. 10 Și vin pentru prinoase să aduci o jumătate de hin, *spre* sacrificiu cu foc, miros plăcut Domnului. 11 Astfel să faci cu orice *sacrificiu* de bou, sau de un berbece, sau de un miel, sau de un ied. 12 După numărul ce veți sacrificà, să faceți cu fiecare după numărul lor. 13 Fiecare moștean să facă aceasta astfel, când va aduce sacrificiu cu foc în miros plăcut Domnului. 14 Și de va locuì vre-un străin între voi, *sau altul oricine* între generațiunile voastre, și el va voì să facă sacrificiu cu foc în miros plăcut Domnului, să-*l* facă așà, după cum îl faceți voi. 15 [m]Tot aceeași lege *să fie* pentru voi cei din comunitate, și pentru cel străin ce locuește *între voi;* lege în veci *să fie aceasta* întru generațiunile voastre: cel străin va fi ca și voi înaintea Domnului. 16 O lege și un drept va fi pentru voi și pentru cel străin, ce locuește între voi.

Despre pârga aluatului.

17 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 18 [n]Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: Când veți întrà în pământul, în care eu vă aduc, 19 Și veți mâncà din [o]pânea pământului aceluia, să aduceți dar ridicat Domnului. 20 [p]*Din* prinoasele aluatului vostru să aduceți o turtă *drept* dar ridicat; cum *dați* [q]darul de arie, așà să-l dați și pre acesta. 21 Din prinoas le aluatului vostru să aduceți dar ridicat Domnului în generațiunile voastre.

Despre păcatele din slăbiciune și din răutate.

22 Și [r]dacă voi veți greși, și nu veți face toate aceste porunci, pre care Domnul le-a dat lui Moisi: 23 Toate câte Domnul v'a poruncit prin Moisi, din ziua aceea, din care Domnul a dat poruncile sale *lui* Moisi, și de atunci înainte în toate generațiunile voastre; 24 Va fi, [s]dacă *acel lucru* s'a făcut prin greșeală, fără știrea comunității, toată comunitatea să aducă un viței ca ardere de tot, în miros plăcut Domnului, [t]ca darul său de pâne și cu prinosul său, după datină; și [u]un ied ca sacrificiu pentru păcat. 25 [v]Și preotul să facă ispășire pentru toată comunitatea fiilor lui Israel, și se va iertà lor; că greșeală *a fost.* Și ei să-și aducă sacrificiul lor Domnului, sacrificiu cu foc, și sacrificiul lor pentru păcat înaintea Domnului, pentru gre-

Capul 15.
a Vers. 18. Deut. 7. 1.
b Lev. 1. 2. 3.
c Lev. 7. 16.
d Lev. 23. 8, 12, 36. Deut. 16. 10.
e Fac. 8. 21.
f Lev. 2. 1.
g Esod. 29. 40.
h Lev. 14. 10.
i Cap. 28. 7, 14.
j Cap. 28. 12, 14.
k Lev. 7. 11.
l Cap. 28. 12, 14.
m Esod. 12. 49.
n Vers. 2.
Deut. 26. 1.
o Ios. 5. 11, 12.
p Deut. 26. 2, 10.
q Lev. 2. 14.
r Lev. 4. 2.
s Lev. 4. 13.
t Vers. 8, 9, 10.
u Lev. 4. 23.
v Lev. 4. 20.

șcala lor. 26 Și se va iertà comunității întregi a fiilor lui Israel, și străinului ce petrece între ei, că aceasta *se întâmplă* tot prin greșeală.

27 Și [x] dacă va fi păcătuit un singur suflet din greșeală, acesta să aducă o capră de un an drept sacrificiu pentru păcat: 28 [y] Și preotul să facă ispășire pentru acela, care va fi greșit, fiindcă a păcătuit din greșeală înaintea Domnului, pentru acela să facă el espiare; și i-se va iertà lui. 29 [z] O lege să fie pentru fiecine, care va fi păcătuit din greșeală, *fie* moștean dintre fiii lui Israel, sau străin ce petrece între dânșii.

30 [a] Iar sufletul acela, care va păcătuì din trufie, *fie* moștean, fie străin, acela pre Domnul defaimă; și stârpì-se-va sufletul acela din poporul său. 31 Pentru că cuvântul Domnului [b] l-a desprețuit, și ordinile lui le-a stricat, stârpi-se-va sufletul acela; [c] păcatul lui asupra lui.

Pedepsirea omului care calcă sabatul.

32 Și când erau fiii lui Israel în pustiu, [d] aflară pre un om, adunând lemne în ziua sabatului. 33 Și cei ce-l aflară strângând lemne, îl aduseră la Moisi și la Aaron și la toată comunitatea; 34 Și-l puseră [e] sub pază, pentru că nu erà hotărît, ce au să facă cu el. 35 Și zise Domnul lui Moisi: [f] acel om să se omoare: toată comunitatea să-l [g] ucidă cu pietri afară din tabără. 36 Și-l duse toată comunitatea afară din tabără, și-l uciseră cu pietri, și el murì; după cum poruncise Domnul lui Moisi.

Semnul de amintire la vestminte.

37 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 38 Vorbește fiilor lui Israel, și zi [h] lor, ca să-și facă fimbri la marginile vestmintelor lor întru generațiunile lor; și preste fimbria *fiecărui* colț să pună fir vânăt. 39 Și acest *fir* să fie preste fimbrie, ca de câte ori îl veți vedeà, să vă aduceți aminte de toate poruncile Domnului, și să le faceți; și să [i] nu urmați după *poftele* inimii voastre, nici după *dorințele* ochilor voștri, după cari [j] vă desfrânați: 40 Ca să vă aduceți aminte, și să faceți toate poruncile mele, și să fiți [k] sfinți Dumnezeului vostru. 41 Eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru, carele v'am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să fiu Dumnezeul vostru: Eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru.

Răscularea lui Core și a cetei sale.

16 Și [a] Cora fiul lui Izhar, a fiului lui Kohat, fiul lui Levi, s'a unit cu Datan, și Abiram, fiii lui Eliab, și cu On, fiul lui Pelet, fiii lui Ruben; 2 Și se sculară contra lui Moisi, ei cu două sute cincizeci de bărbați dintre fiii lui Israel, mai marii comunității, [b] aleși la adunare, oameni renumiți; 3 Și [c] se adunară contra lui Moisi și contra lui Aaron, și le ziseră: Prea mult vă însușiți: că [d] toată comunitatea, toți *sunt* sfinți, [e] și Domnul *este* între ei: pentru ce dară voi vă înălțați mai pe sus de adunarea Domnului?

4 Și Moisi auzind *aceasta,* [f] căzù pe fața sa; 5 Și vorbì către Cora și către toată ceata sa, zicând: Mâne dimineață va arătà Domnul pre acela, care *este* al lui și *care este* [g] sfânt, și-*l* va lăsà să se apropie de dânsul; *pre cel* ce va [h] alege el, *îl* va lăsà să [i] se apropie de el. 6 Aceasta să faceți: Luați-vă cățiui, Core și toată ceata lui; 7 Și puneți foc într'însele, și preste dânsele puneți tămâie înaintea Domnului, mâne; și omul pre care Domnul îl va alege, acela *va fi* sfânt. Fii ai lui Levi, prea mult vă însușiți vouă.

8 Și Moisi zise lui Cora: Ascultați, fii ai lui Levi! 9 Au [j] prea puțin *este* pentru voi, că Dumnezeul lui Israel a [k] deosebit pre voi din comunitatea lui Israel, și v'a lăsat să vă apropiați de dânsul, ca să împliniți serviciul locașului Domnului, și să stați înaintea comuni-

---

[x] Lev. 4. 27, 28.
[y] Lev. 4. 35.
[z] Vers. 15.
[a] Deut. 17. 12. Ps. 19. 13. Ebr. 10. 26. 2 Pet. 2. 10.
[b] 2 Sam. 12. 9.
[c] Lev. 5. 1.
[d] Esod. 31. 14, 15.
[e] Lev. 24. 12.
[k] Esod. 31. 14, 15.
[g] Lev. 24. 14. 1 Reg. 21. 13. Fapt. 7. 58.
[h] Deut. 22. 12. Mat. 23. 5.
[i] Deut. 29. 19. Iov. 31. 7.
[j] Ps. 73. 27. Iac 4. 4.
[k] Col. 1. 22. 1 Pet. 1. 15, 16. —

Capul 16.
[a] Esod. 6. 21. Iuda. 11.
[b] Cap. 26. 9.
[c] Ps. 106. 16.
[d] Esod. 19. 6.
[e] Esod. 29. 45.
[f] Cap. 14. 5.
[g] Lev. 21. 6, 7, 8, 12, 15.
[h] Esod. 28. 1. Ps. 105. 26. Cap. 3. 10. Ezec. 40. 46.
[i] 1 Sam. 18. 23.
[k] Deut 10. 8.

tăţii, servindu-i ei? 10 El pre tine şi pre toţi fraţii tăi, pre fiii lui Levi cu tine, te-a primit să te apropii *de dânsul*, şi voi acum căutaţi şi preoţia? 11 Pentru aceea tu şi toată ceata ta v'aţi strâns contra Domnului, [l]şi ce *este* Aaron, de murmuraţi contra lui?

12 Şi Moisi trimise să cheme pre Datan şi pre Abiram, fiii lui Eliab, cari răspunseră: Nu vom veni! 13 [m]Au prea puţin *este*, că ne-ai scos din pământul, unde curge lapte şi miere, ca să ne omori în pustiul acesta; tu mai voeşti încă [n]să te faci şi domn preste noi? 14 Cu adevărat! nu ne-ai adus într'un [o]pământ, unde curge lapte şi miere, nici nu ni-ai dat de moştenire câmpuri sau vii! Acum vreai să scoţi şi ochii oamenilor acestora? Nu vom veni!

15 Şi se mânie Moisi foarte, şi zise Domnului: [p]Nu căută spre darul lor: că [q]eu nici măcar un asin n'am luat dela ei; nici pre nimeni dintre ei n'am nedreptăţit. 16 Şi zise Moisi lui Cora: [r]Tu şi toată ceata ta să staţi [s]înaintea Domnului; tu, ei şi Aaron mâne: 17 Şi vă luaţi fiecare căţiuia sa, şi puneţi tămâie într'însele, şi le aduceţi înaintea Domnului, fiecare căţiuia sa, două sute cincizeci căţiui; şi tu şi Aaron, fiecare cu căţiuia sa.

18 Şi luară fiecare căţiuia sa, şi puseră foc într'însele, şi pe deasupra puseră tămâie, şi stătură la uşa cortului întrunirii: asemenea şi Moisi şi Aaron. 19 Şi Core strânse în contra lor toată comunitatea la uşa cortului întrunirii, şi [t]mărirea Domnului se arătă la toată adunarea.

Peirea cetei Cora.

20 Şi Domnul vorbi lui Moisi şi lui Aaron, zicând: 21 [u]Deosebiţi-vă de adunarea aceasta, că [v]într'un moment voiu mistui pre ei. 22 Şi ei [x]căzură pe feţele lor, şi ziseră: Dumnezeule, [y]Dumnezeul spiritelor a tot corpul! de a păcătuit un om, au mânia o vărsă-vei asupra întregei adunări! 23 Şi Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 24 Vorbeşte către comunitate, zicând: Depărtaţi-vă din jurul locuinţelor lui Core, Datan şi Abiram!

25 Şi se sculă Moisi, şi merse la Datan şi la Abiram, şi după dânsul merseră şi bătrânii lui Israel. 26 Şi el vorbi către comunitate, zicând: [z]Depărtaţi-vă, rogu-vă, de corturile acestor oameni răi, şi de nimic al lor să nu vă atingeţi, ca să nu periţi şi voi întru tot păcatul lor. 27 Şi ei se depărtară din jurul corturilor lui Core, Datan şi Abiram: şi Datan şi Abiram ieşiră afară, şi stătură la uşile corturilor lor, cu femeile lor, cu copiii lor şi cu pruncii lor. 28 Şi Moisi zise: [a]Dintr'aceasta veţi cunoaşte, că Domnul a trimis pre mine ca să fac toate lucrările acestea că nu *le fac* din [b]capul meu: 29 Dacă aceştia aicia vor muri, după cum mor toţi oamenii: sau dacă îi va atlă pre dânşii asemenea soartă, ca şi pre alţi oameni, pre mine nu m'a trimis Domnul; 30 Iar dacă Domnul va creă [c]ceva nou, şi pământul îşi va deschide gura sa, şi va înghiţi pre ei împreună cu toate câte *sunt* ale lor, şi ei [d]de vii se vor pogorî în infern, voi să cunoaşteţi că aceşti oameni au defăimat pre Domnul. 31 [e]Şi a fost, că încetând el de a vorbi aceste cuvinte, pământul de desubtul lor se despică. 32 Şi pământul deschizându-şi gura sa, înghiţi pre dânşii şi casele lor, şi pre [f]toţi oamenii, *cari* erau ai lui Core, şi toată averea *lor*. 33 Se pogorîră ei şi toate ale lor de vii în infern, şi pământul îi acoperi: şi ei periră din mijlocul adunării. 34 Şi tot Israelul ce *era* în jurul lor fugi de strigarea lor, că ziseră: Nu cumvă să ne înghiţă *şi* pre noi pământul. 35 Şi [g]foc ieşi dela Domnul, şi mistui pre [h]cei două sute cincizeci de bărbaţi, cari aduseră tămâie.

36 Şi Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 37 Zi lui Eleazar, fiul lui Aaron preotul,

l Esod. 16. 8. 1 Cor. 3. 5.
m Vers. 9.
n Esod. 2. 14. Fapt. 7. 27.35
o Esod. 3. 7.
p Fac. 4. 4, 5.
q 1 Sam. 12. 3. 2 Cor. 7. 2.
r Vers. 6, 7.
s 1 Sam 12. 3.7.
t Vers. 42.
u Vers. 45. Fac. 19. 17,22. Fapt. 2 40.
v Vers. 45. Esod. 32. 10.
x Vers. 45. Cap 14. 5.
y Cap. 27. 16. Iov. 12. 10. Isa. 57. 16. Ebr. 12. 9.
z Fac. 19. 12,14. Isa. 52. 11. 2 Cor. 6. 17. Apoc. 18. 4.
a Esod. 3. 12. Zech. 2. 9. 11. Ioan. 5. 36.
b Cap. 24. 13. Ier. 23. 16. Ioan. 5. 30.
c Iov. 31. 3. Isa. 28. 21.
d Vers. 33.
Ps. 55. 15.
e Cap. 26. 10. Deut. 11. 6. Ps. 106. 17.
f Vers. 17.
1 Cron. 6. 22. 37.
g Lev. 10. 2. Ps. 106. 18.
h Vers. 17.

ca să scoată cățiuile din mijlocul focului, și cărbunii *dintr'însele* să le lepede afară, căci [i] sfinte sunt. 38 Cățiuile acestora, [j] cari păcătuiră contra sufletelor lor proprii, să se facă din ele plăci late pentru acoperirea altarului: (căci ei pre acelea le aduseră înaintea Domnului, și sfinte sunt), [k] și să fie de semn fiilor lui Israel. 39 Și Eleazar, preotul, luă acele cățiui de aramă, pre cari le aduseră cei arși, și le bătură în plăci *pentru* acoperirea altarului. 40 *Intru* amintirea fiilor lui Israel, [l] pentru ca nu vre-un nepreot, care nu *ar* fi din semința lui Aaron, să se apropie spre a face să fumege tămâie înaintea Domnului, ca să nu-i fie tot ca lui Core și ca cetei lui: după cum îi porunci Domnul prin Moisi.

41 Și a doua zi [m] toată adunarea fiilor lui Israel murmură contra lui Moisi și contra lui Aaron, zicând: Voi ați omorît pre poporul Domnului! 42 Și a fost, când se strânse comunitatea contra lui Moisi și contra lui Aaron, ei se întoarseră spre cortul întrunirii, și iată! [n] norul îl acoperise, și mărirea lui Dumnezeu apărù. 43 Atunci Moisi și [o] Aaron veniră înaintea cortului întrunirii: 44 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 45 [p] Despărțiți-vă de aceasta comunitate, și eu o voiu mistuì într'un moment. Și [q] ei căzură pe fețele lor.

46 Și zise Moisi lui Aaron: Ia cățiuia și pune într'însa foc depe altar, și deasupra pune tămâie, și du-te curând la comunitate, și fă ispășire pentru ea; [r] că mânie a ieșit dela fața Domnul; plagă a început.

47 Și Aaron luă *cățiuia*, după cum îi zisese Moisi, și alergă în mijlocul comunității, și iată, plaga începuse între popor; atunci el puse tămâia, și făcù espiare pentru popor. 48 Și stând el între morți și între vii, fu oprită plaga. 49 Și aceia, cari muriră de această plagă, au fost patrusprezece mii șapte sute, afară de aceia cari muriră pentru Core.

50 Și Aaron se întoarse la Moisi înapoi la ușa cortului întrunirii, după ce plaga fu oprită.

Semința lui Levi aleasă prin înflorirea toiagului lui Aaron.

17 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și ia dela ei un toiag după casele lor părintești, dela toți mai marii lor după casele lor părintești, douăsprezece toiage; și scrie tu numele fiecăruia pe toiagul său. 3 Și numele lui Aaron scrie pe toiagul lui Levi, că *de tot* mai marele caselor lor părintești *va fi* câte un toiag; 4 Și le pune în cortul întrunirii dinaintea mărturiei, [a] unde eu mă întrunesc cu voi. 5 Și va fi, *că* bărbatul acela, pre care îl voiu alege, toiagul lui va înverzì, și voiu înlătură dela mine murmurile fiilor lui Israel, care le ridică contra voastră.

6 Și Moisi vorbì fiilor lui Israel; și toți mai marii lor îi dădură câte un toiag, fiecare mai mare după casele lor părintești, câte un toiag; douăsprezece toiege; și toiagul lui Aaron *era* între toiegele lor. 7 Și Moisi puse toiegele acelea înaintea Domnului, în [b] cortul mărturiei.

8 Și a doua zi, când întră Moisi în cortul mărturiei, iată toiagul lui Aaron, *care era* pentru casa lui Levi, înverzise, și dăduse boboci, înflorise și produse migdale. 9 Și Moisi scoase afară toate acele toiege de dinaintea Domnului la toți fiii lui Israel, și ei văzându-le, fiecare își luă toiagul său.

10 Și Domnul zise lui Moisi: Du înapoi [c] toiagul lui Aaron înaintea mărturiei, *unde* să se păstreze spre semn pentru fiii cei răsculători; ca murmurarea lor contra mea să înceteze, și să nu moară. 11 Și Moisi făcù *așà;* după cum îi poruncise Domnul, așà făcù.

12 Și fiii lui Israel vorbiră lui Moisi, zicând: Iată noi murim! noi perim! cu toții perim! 13 Tot acela ce se apropie de locașul Domnului moare; nu cumvà noi cu toții vom murì?

---

[i] Lev. 27. 28. [j] Prov. 20. 2. Hab. 2. 10. | [k] Cap. 17. 10. [l] Cap. 3. 10. 1 Cron. 26. 18. | [m] Cap. 14. 2. Ps. 106. 25. | [n] Esod. 40. 34. [o] Vers. 19. | [p] Vers. 21, 24. [q] Vers. 22. | [r] Lev. 10. 6. Ps. 106. 29. | *Capul 17.* [a] Esod. 25. 22. | [b] Fapt. 7. 44. [c] Ebr. 9. 4.

Slujba preoților și a Leviților.

18 Și Domnul zise lui Aaron: [a] Tu și fiii tăi și casa părintelui tău cu tine, voi veți [b] purtà nedreptatea sanctuarului, și tu și fiii tăi cu tine împreună veți purtà nedreptatea preoției voastre. 2 Dară și pre frații tăi, din semința lui Levi, semința părintelui tău, să-i apropii de tine, ca [c] unindu-se cu tine [d] să servească ție; și [e] tu și fiii tăi cu tine *să serviți* înaintea cortului mărturiei. 3 Și ei să păzească cele de păzit ale tale și toate cele ce sunt [f] de păzit ale cortului; [g] însă de uneltele sanctuarului și de altar să nu se apropie, [h] ca să nu moară și ei și voi cu ei: 4 Și ei să se unească cu tine, ca să păzească cele de păzit ale cortului; [i] și nici un nelevit să nu se apropie de voi.

5 Și voi să păziți [j] cele de păzit ale sanctuarului și cele de păzit ale altarului, [k] ca să nu mai fie mânie asupra fiilor lui Israel. 6 Că iată eu pre frații voștri, pre Leviți, [l] i-am luat dintre fiii lui Israel, și [m] vi i-am dăruit dar Domnului, ca să facă serviciul cortului întrunirii. 7 Deci [n] tu și fiii tăi cu tine să păziți preoția voastră, întru toate cele ce *se țin* de altar, și cele din [o] lăuntrul perdelei, ca *într'acestea* voi să serviți; că eu preoția voastră am dat-o *vouă drept* serviciu cu dar; și nepreotul, care se va apropià, să moară.

Întreținerea preoților.

8 Și Domnul zise lui Aaron: Iată [p] eu am dat ție paza darurilor mele ridicate, toate lucrurile cele consacrate de fiii lui Israel ție ți-le-am dat și fiilor tăi prin lege vecinică, [q] ca parte pentru ungerea *ta*. 9 Acestea vor fi ale tale din lucrurile cele prea sfinte, ce nu se ard: toate sacrificiile lor, toate [r] darurile lor de pâne, toate [s] sacrificiile lor pentru păcat, și toate [t] sacrificiile pentru vina lor, pre cari ei le aduc mie, aceste *lucruri* prea sfinte *vor fi* ale tale și ale fiilor tăi. 10 [u] În *loc* prea sfânt să le mănânci acestea, toți cei de partea bărbătească să mănânce dintr'însele: lucru sfânt să fie. 11 Acestea încă *vor fi* ale tale: [v] darul ridicat din toate lucrurile, pre care fiii lui Israel le aduc ca daruri legănate: [x] eu ție le dau și fiilor tăi și fetelor tale cu tine prin lege vecinică; [y] tot cel curat in casa ta să mănânce dintr'însele. 12 [z] Tot ce e mai bun din oleiu, și tot ce e mai bun din must și din grâu, [a] prinoasele dintr'însele, pre care le aduc Domnului, ție le dau. 13 Întâiele fructe din toate ce *sunt* în pământul, pre [b] care ei le vor aduce Domnului, ale tale vor fi *toate;* [c] tot cel curat în casa ta să mănânce *dintr'însele*. 14 [d] Toate lucrurile consacrate prin interdict în Israel, ale tale vor fi. 15 Tot cel ce deschide [e] matricea din tot corpul, câte se aduc Domnului, dela om până la vită, al tău va fi; dară vei lăsà să se răscumpere [f] întâiu-născutul omului; asemenea să se răscumpere întâiu-născutul vitei necurate. 16 Și cei de răscumpărat, *întâiu-născutul oamenilor,* să se răscumpere dela vârstă de o lună, [g] după estimarea ta, de cinci sicli de argint, după siclul sanctuarului, [h] care *face* douăzeci de ghere. 17 [i] Dară cele întâiu-născute din vaci, și cele întâiu-născute din oi, și cele întâiu-născute din capre, să nu lași să se răscumpere, *că sunt lucruri* sfinte: [j] sângele lor să stropești asupra altarului, și grăsimea lor să faci să fumege ca sacrificiu cu foc în miros plăcut Domnului. 18 Și carnea lor va fi a ta, precum [k] pieptul de dar legănat și spata cea dreaptă ale tale sunt. 19 [l] Toate darurile rădicate din lucrurile cele sfinte, pre care fiii lui Israel le aduc Domnului, ție le dau, și fiilor tăi și fetelor tale cu tine, prin lege vecinică; [m] legământ de sare eternă *este* acesta înaintea Domnului pentru tine și pentru semința ta cu tine.

Întreținerea Leviților.

20 Și Domnul zise lui Aaron: Tu în pământul lor nu vei avea nici o moște-

Capul 18.
a Cap. 17. 13.
b Esod. 28. 38.
c Fac. 29. 34.
d Cap. 3, 6, 7.
e Cap. 3. 10.
f Cap. 3. 25, 31, 36.
g Cap. 16. 40.
h Cap. 4. 15.
i Cap. 3. 10.
j Esod. 27, 21. Lev. 24. 3.
k Cap. 16. 46.
l Cap. 3. 12. 45.
m Cap. 3, 9.
n Vers. 5.
o Ebr. 9, 3, 6.
p Lev. 6. 16, 18, 26.
q Esod. 29. 29.
r Lev. 2. 2, 3.
s Lev. 4. 22. 27.
t Lev. 5. 1.
u Lev. 6. 16, 18, 26, 29.
v Esod. 29, 27, 28. Lev. 7, 30. 34.
x Lev. 10 14.
y Lev. 22. 2, 3, 11, 12, 13.
z Esod. 23. 19.
a Esod. 22. 29.
b Esod. 23. 19. Dent. 26, 2.
c Vers. 11.
d Lev. 27. 28.
e Esod. 13. 2. Lev. 27. 26.
f Esod. 13. 13.
g Lev. 27. 6
h Esod. 30. 13. Ezec. 45 12.
i Dent. 15. 19.
j Lev. 3. 2. 5.
k Esod. 29. 26, 28.
l Vers. 11.
m Lev. 2. 13.

nire, nici parte nu vei avea întru dânșii: [n]eu *sunt* partea ta și moștenirea ta între fiii lui Israel. 21 Și [o]fiilor lui Levi, iată le dau drept moștenire toate zecimile lui Israel pentru serviciul, [p]ce-l fac ei în cortul întrunirii. 22 [q]Că de acum înainte fiii lui Israel nu se vor mai apropia de cortul întrunirii, [r]ca să nu se facă vinovați, și ca să nu moară. 23 [s]Ci Leviții vor face sacrificiul în cortul întrunirii, și păcatele acelora vor purtà; lege veșnică *să fie aceasta* în generațiunile voastre, ca ei între fiii lui Israel nici o moștenire să nu aibă.

24 [t]Că zecimile fiilor lui Israel, pre cari ei le vor aduce Domnului dar râdicat, le-am dat de moștenire Leviților; deaceea am zis despre dânșii, ca [u]ei să nu aibă între fiii lui Israel nici o moștenire.

25 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 26 Și Leviților să le vorbești, și să le zici: Voi, când veți luà dela fiii lui Israel zecimile, pre care eu vi-le-am dat drept moștenirea voastră, dintr'acelea și voi să aduceți dar râdicat Domnului: [v]zecimi din zecimi. 27 [x]Și *acest* dar al vostru se va socotì vouă ca și grâul din arie și ca prisosința din teasc. 28 Așà și voi să aduceți dar râdicat Domnului din toate zecimile voastre, pre care le luați dela fiii lui Israel, și acel dar al Domnului să dați lui Aaron preotul. 29 Din toate darurile ce se aduc vouă, și voi să aduceți dar Domnului; tot ce *este* mai bun din ce *este* consacrat lui. 30 Deci să spui lor: Când voi din acestea veți aduce ce *este* mai bun, [y]atuncia se va socotì Leviților ca și venitul din arie, și ca venitul din teasc. 31 Și din acestea să mâncați în tot locul, voi și familiile voastre; că [z]plata voastră *este* pentru serviciile voastre în cortul întrunirii; 32 Și voi pentru aceasta nu veți avea păcat, când dintr'însele veți aduce ce este mai bun; și lucrurile cele consacrate ale fiilor lui Israel să nu le profanați ca să nu muriți.

Legea pentru apa de curățire, din cenușa unei vaci roșcate.

19 Și Domnul vorbì lui Moisi și lui Aaron, zicând: 2 Acesta *este* statutul legii pre care l-a poruncit Domnul, zicând: Spune fiilor lui Israel, ca să-ți aducă o juncă roșie, întreagă, care *n'are* usur, și [a]care nu a purtat jug. 3 Și să o dai lui Eleazar, preotul, și să o scoată [b]afară din tabără, și să se junghie în presența lui. 4 Și Eleazar preotul să ia din sângele ei cu degetul său, și [c]să stropească spre fața cortului întrunirii din sângele ei de șapte ori: 5 Apoi să se ardă junca aceea înaintea ochilor lui: [d]pielea ei, și carnea ei, și sângele ei cu balega ei să se ardă. 6 Și preotul să ia [e]lemn de cedru și isop și carmezin-roșiu, *pre care* să *le* arunce în focul, unde se va arde junca. 7 [f]Și preotul să-și spele vestmintele sale, și corpul să-și scalde cu apă, și după aceea să între în tabără, și să fie preotul necurat până seara. 8 Asemenea și cel ce a ars-o să-și spele vestmintele sale cu apă, și corpul să-și scalde cu apă, și necurat să fie până seara. 9 Și om curat să strângă [g]cenușa acelei junci, și să o pună într'un loc curat afară din tabără, și să fie pentru comunitatea fiilor lui Israel întru păstrare [h]ca apă *de stropire: pentru că* curățire de păcat *este*. 10 Și cel ce a strâns cenușa juncei, să-și spele vestmintele sale, și necurat să fie până seara; și aceasta să fie fiilor lui Israel și străinului ce locuește între ei lege veșnică.

11 [i]Cel ce se va atinge de vre-un mort, de leșul oricărui om, necurat să fie șapte zile. 12 [j]Unul ca acela să se cureță cu dânsa a treia zi și a șaptea zi, *și* va fi curat; și dacă el nu se va curățì a treia zi și a șaptea zi, nu va fi curat. 13 Oricine se va atinge de mort, de leșul unui om de a murit, și nu

---

[n] Deut. 10. 9, Ios. 13. 14. 33, Ps. 16. 5. Ezec. 44. 28.
[o] Lev. 27. 30, 32. Neem. 10. 37. Ebr. 7. 5, 8, 9.
[p] Cap. 3. 7, 8.
[q] Cap. 1. 51.
[r] Lev. 22. 9.
[s] Cap. 3. 7.
[t] Vers. 21.
[u] Vers. 20.
[v] Neem. 10. 38.
[x] Vers. 30.
[y] Vers. 27.
[z] Mat. 10. 10. 1 Cor. 9. 13. 1 Tim. 5. 18.

Capul 19.
[a] Deut. 21. 3.
[b] Lev. 4. 12, 21. Ebr. 13. 11.
[c] Lev. 4. 6.
[d] Esod. 29. 14. Ebr. 9. 13.
[e] Lev. 14. 4, 6, 49.
[f] Lev. 1[5], 25.
[g] Ebr. 9. 13.
[h] Vers. 13, 20, 21.
[i] Lev. 21. 1. Cap. 5. 2. Plân. 4. 14. Hag. 2. 13.
[j] Cap. 31. 19

se va fi curățit, acela a [k] întinat locașul Domnului: stârpi-se-va sufletul acela din Israel: căci [l] apa de stropire nu s'a stropit preste dânsul, necurat este, [m] necurăția lui încă pe dânsul *este*. 14 Aceasta *este* legea, când un om va muri în carevà cort: tot însul, carele întră în acel cort, și tot ce *este* într'acel cort, necurat să fie șapte zile. 15 Asemenea și tot [n] vasul descoperit, care nu va avea acoperemântul bine strâns, necurat *este*. 16 Și tot cel ce se va atinge în câmp de cel omorît de sabie, sau de carevà mort, sau de vre-un os de om, sau de vre-un mormânt, necurat să fie șapte zile.

17 Și pentru cel necurat, să se ia din cenușa juncei celei arse spre curățire, și preste dânsa să se toarne apă vie într'un vas: 18 Și om curat să ia isop, și *pre acesta* să-*l* îmoaie în apă, și să stropească pe cort și pe toate vasele și pre toți cari erau acolo, cum și pre cel ce se va fi atins de os sau de om ucis sau de om mort *de sine* sau de mormânt. 19 Și cel curat să stropească pre cel ce nu *este* curat a treia zi și a șaptea zi, și să-l curețe pre el a șaptea zi; și el să-și spele vestmintele sale, și să scalde cu apă, și seara va fi curat. 20 Iar cel ce va fi necurat, și nu se va curăți, stârpi-se-va sufletul acela din mijlocul adunării, pentru că a întinat sanctuarul Domnului: apa de stropire nu s'a stropit preste dânsul: necurat *este*. Și aceasta să fie lor lege vecinică. 21 Și acela, care stropește cu apa de stropire să-și spele vestmintele sale, și acela, carele se atinge de apă de stropire, necurat să fie până seara. 22 Și tot, de orice se va atinge cel necurat, necurat să fie; și tot acela carele se atinge de dânsul, necurat să fie până seara.

Moartea Mariei. Poporul murmură după apă; stânca se lovește.

20 Atuncia [a] fiii lui Israel, toată comunitatea, ajunseră în deșertul Zin în luna dintâia; și poporul se oprì la Kadeș, unde [b] murì Maria, și fu îmormântată acolo.

2 [c] Și comunitatea n'aveà apă; [d] atuncia se strânse contra lui Moisi și a lui Aaron; 3 Și poporul [e] se ceartă cu Moisi, și vorbi, zicând: O! bine erà de am fi murit și noi atuncia, [f] când muriră frații noștri înaintea Domnului: 4 Că [g] ați adus adunarea Domnului în pustiul acesta, ca să murim aici noi și vitele noastre. 5 Și pentru ce ne-ați scos din Egipt, aducându-ne în acest loc rău, *unde* nu *este* loc de sămănat, nici de smochini, nici de vii, nici de rodii, și unde nu *este* nici apă de băut?

6 Și Moisi și Aaron se retraseră dinaintea adunării la ușa cortului întrunirii, și [h] căzură pre fețele lor; și [i] mărirea Domnului se arătă lor. 7 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 8 [j] Ia toiagul, și adună comunitatea, tu și Aaron, fratele tău, și vorbiți pietrii acesteia înaintea ochilor lor, ca să-și dee apa sa; și [k] să le scoți apă din piatră, și așà să adapi comunitatea și vitele lor.

9 Și Moisi luă toiagul [l] dinaintea Domnului, după cum îi poruncise. 10 Și Moisi și Aaron adunară comunitatea dinaintea pietrii, și el zise lor: [m] Ascultați, voi turburătorilor: au din piatra aceasta vă vom puteà noi scoate vouă apă? 11 Și Moisi rădicându-și mâna, lovì piatra cu toiagul său de două ori; și [n] ieși apă multă, încât avură să bea comunitatea și vitele lor.

12 Și Domnul zise lui Moisi și lui Aaron: Fiindcă [o] voi n'ați crezut mie, ca să mă [p] sfințiți înaintea ochilor fiilor lui Israel, deaceea voi nu veți duce această adunare în pământul, pre carele l-am dat lor. 13 [q] Aceasta *este* apa Meribei, unde fiii lui Israel se certau contra Domnului, și el se sfințì între ei.

Edomiții nu voesc a permite Israeliților trecere prin țara lor.

14 [r] Și Moisi trimise soli dela Kadeș la regele Edomului, *cari să-i zică*: [s] Așà

k Lev. 15. 31.
l Cap. 8. 7.
m Lev. 7. 20.
n Lev. 11. 32.

Capul 20.
a Cap. 33. 36.
b Esod. 15. 20.
c Esod. 17. 1.
d Cap. 16. 19. 42.
e Esod. 17. 2.
f Cap. 11. 1, 3 t.
g Esod. 17. 3.
h Cap. 14. 5.
i Cap. 14. 10.
j Esod. 17. 5.
k Neem. 9. 15. Ps. 78. 15. 16. Isa. 43. 20.
l Cap. 17. 10.
m Ps. 106. 33.
n Esod. 17. 6. 1 Cor. 10. 4.
o Cap. 27. 14.
p Lev. 10. 3. Ezec. 20. 41.
q Deut. 33. 8. Ps. 95. 8.
1 Pet. 3. 15.

zice fratele tău Israel: Tu cunoşti toate năcazurile, câte ne-au întâmpinat. 15 [t] Cum părinţii noştri se pogorîră în Egipt: [u] şi noi locuirăm acolo mult timp, şi [v] *cum* Egiptenii ne năcăjiră pre noi şi pre părinţii noştri; 16 Şi [x] strigând noi către Domnul, el auzi vocea noastră, şi [y] trimise pre înger, care ne scoase din Egipt; şi iată *suntem* în Kadeş, cetate în marginea cuprinsului tău. 17 [z] Lasă-ne, rugămu-te, ca să trecem prin pământul tău: noi nu vom trece nici preste câmpuri, nici preste vii, şi nici apă din fântâna *oarecuivà* nu vom bea: ci pe calea domnească vom merge, şi nu ne vom abate nici la dreapta nici la stânga, până ce vom trece marginile tale. 18 Şi Edom îi răspunse: Să nu treci prin *pământul meu,* ca eu să nu ies cu sabia înaintea ta. 19 Şi fiii lui Israel ziseră către dânsul: Pe calea bătută vom merge; şi de vom bea din apa ta eu şi vitele mele, îţi [a] vom plăti preţul: alt nimic nu *cerem,* decât să trecem cu piciorul. 20 Şi el răspunse: [b] Să nu treci! Şi Edom îi ieşi întru întimpinare cu popor mult şi cu mână tare. 21 Aşà Edom [c] nu voi să lase pre Israel a trece hotarul său; şi Israel [d] se abătù dela dânsul.

Aaron moare pe muntele Hor, şi Eleazar îi urmează.

22 Şi fiii lui Israel, toată comunitatea, pornind dela [e] Kadeş, [f] veniră la muntele Hor.

23 Şi Domnul vorbì lui Moisi, şi lui Aaron la muntele Hor, aproape de hotarul pământului Edom, zicând: 24 Aaron se va [g] adăogì la poporul său: căci el nu va întrà în pământul, pre care l-am dat eu fiilor lui Israel, pentru că [h] voi v'aţi răsculat contra cuvântului meu la apa certei. 25 [i] Ia pre Aaron şi pre Eleazar fiul său, şi-i sue pe muntele Hor; 26 Şi desbracă pre Aaron de vestmintele lui, şi îmbracă cu ele pre Eleazar, fiul său, şi Aaron se va adăogì *la poporul său,* şi va murì acolo. 27 Şi Moisi făcù aşà, după cum îi poruncise Domnul: şi ei se suiră pe muntele Hor înaintea ochilor comunităţii întregi. 28 [j] Şi Moisi desbracă pre Aaron de vestmintele sale, şi îmbracă cu ele pre Eleazar, fiul său. Şi [k] Aaron murì acolo în vârful muntelui; şi Moisi şi Eleazar se pogorîră depe munte. 29 Şi văzând toată comunitatea, că Aaron a murit, plânse toată casa lui Israel pre Aaron [l] treizeci de zile.

Israeliţii sunt atacaţi de Cananei la Ard; poporul murmurând se pedepseşte cu şerpi înfocaţi; şarpele cel de aramă.

21 Şi când auzì Cananeul, [a] regele din din Ard, carele locuì spre miazăzi, că Israelul întră pe calea Atarim, se luptă cu Israel, şi luă dintre ei mai mulţi prinşi. 2 [b] Atuncia făcù Israel vot Domnului, şi zise: De-mi vei da pre poporul acesta în mâna mea, atunci eu cetăţile lui le voiu nimicì cu totul. 3 Şi Domnul ascultă vocea lui Israel, şi dădù *în mânile lui* pre Cananei, şi-i nimicirà cu totul, pre ei şi cetăţile lor, şi se numì locul acela: Horma.

4 Şi [c] ei plecară dela muntele Hor spre Marea-Roşie, ca să [d] ocolească ţara Edomului: şi sufletul poporulu fu descurajiat pe cale: 5 Şi poporul [e] vorbì contra lui Dumnezeu şi contra lui Moisi, zicând: [f] Pentru ce ne-aţi scos din Egipt, ca să murim în pustiul acesta? că nu *este* nici pâne nici apă, şi [g] ni-s'a îngreţoşat sufletul de această mâncare aşà de proastă.

6 Atuncia [h] trimise Domnul [i] şerpi înfocaţi asupra poporului, şi muşcară pre popor, şi murì mult popor din Israel. 7 [j] Atuncia venì poporul la Moisi, şi zise: [k] Noi am păcătuit, că am vorbit contra lui Dumnezeu şi contra ta; [l] roagă-te lui Dumnezeu, că să depărteze şerpii dela noi; şi Moisi se rugă pentru popor. 8 Şi zise Domnul lui Moisi: Fă-ţi un şarpe înfocat, şi-l spânzură de o

[r] Jude. 11. 16, 17.
[s] Deut. 2. 4. etc. Obad. 10. 12.
[t] Fac. 46. 6.
[u] Esod. 12. 40.
[v] Esod. 1. 11. etc. Fapt. 7. 19.
[x] Esod. 2. 23.
[y] Esod. 3. 2.
[z] Cap. 21. 22. Deut. 2. 27.
[a] Deut. 2. 6, 28.
[b] Jude. 11. 17.
[c] Deut. 2. 27, 29.
[d] Deut. 2. 4, 5. 8.
[e] Cap. 33. 37.
[f] Cap. 21. 4.
[g] Fac. 25. 8. Deut. 32. 50.
[h] Vers. 11.
[i] Cap. 32. 50.
[j] Esod. 29. 29, 30.
[k] Cap. 33. 38. Deut. 10. 6.
[l] Deut. 34. 8.

Capul 21.
[a] Cap. 33. 40. Jude. 1. 16.
[b] Fac. 28. 20.
[c] Cap. 20. 22.
[d] Jude. 11. 18.
[e] Ps. 78. 19.
[f] Esod. 16. 3.
[g] Cap. 11. 6.
[h] 1 Cor. 10. 9.
[i] Deut. 8. 15.
[j] Ps. 78. 34.
[k] Vers. 5.
[l] Esd. 8. 8. 28. Fapt. 8. 24.

prăjină: și va fi, că tot cel ce este muș-cat și se va uità la dânsul, va trăi. 9 Și [m]Moisi făcù un șarpe de aramă, și-l puse pe o prăjină: și fu, *că* de mușcà pre cinevà vre-un șarpe, acela se uità la șarpele de aramă, și trăià.

Alte călătorii ale Israeliților.

10 Și fiii lui Israel plecară, și [n]tăbărîră la Obot.

11 Și plecară dela Obot, și [o]tăbărîră la Ije-Abarim, în pustiul carele *este* dinaintea Moabului, spre răsăritul soarelui.

12 [p]De acolo plecară, și tăbărîră în valea Zared. 13 De acolo plecară, și tăbărîră dincolo de Arnon, care *curge* prin pustiul, ce iese din ținuturile Amoreilor; că [q]Arnon *este* hotarul Moabului, între Moabiți și Amorei. 14 Deaceea se zice în cartea despre răsboaiele Domnului: Vaheb în Sufa. Și părăiele lui Arnon, 15 Și scurgerile părăielelor, Cari se întorc spre hotarul Ar, [r]Și se lasă spre hotarul Moabului.

16 Și veniră [s]la Beer. Aceasta este fântâna, unde zise Domnul lui Moisi: Adună pre popor, și eu le voiu da apă.

17 [t]Atuncia cântă Israel cântarea aceasta: Înalță-te, fântână: Cântați-i: 18 Fântâna, pre care o săpară mai marii, Pre care căpeteniile poporului o scobiră, Supt conducerea [u]legislatorului cu toiegele lor.

19 Și din acest pustiu *veniră la* Mattana: Și dela Mattana la Nahaliel, și dela Nahaliel la Bamot; 20 Și dela Bamot *în* valea, care *este* în câmpul Moabului, în vârful muntelui Pisga, care caută [v]spre pustiu.

Biruesc pe Sihon.

11 Și [x]Israel trimise soli la Sihon, regele Amoreilor, zicând: 22 [y]Lasămă să trec prin pământul tău! Noi nu ne vom abate nici preste câmpii, nici preste vii, nici apă nu vom bea din fântânile *tale:* pe calea domnească vom merge, până ce vom trece din hotarul tău. 23 [z]Dară Sihon nu lăsă ca Israel să treacă prin pământul său: ci Sihon strânse tot poporul său, și ieși întru întimpinarea lui Israel în pustiu; și [a]veni la Iaaz, și se luptă cu Israel. 24 Și [b]Israel îl bătù cu ascuțitul sabiei, și-i cucerì pământul lui dela Arnon până la Iabok, până la fiii lui Ammon: că hotarele fiilor lui Ammon *erau* tari. 25 Și Israel luă toate cetățile acelea: și locuì Israel în toate cetățile Amoreilor, în Heșbon și în toate cetățile sale. 26 Că Heșbon *erà* cetatea lui Sihon, regele Amoreilor, care bătându-se cu regele de mai înainte al Moabului, luă din mâna lui tot pământul lui până la Arnon. 27 Deaceea zic poeții: Veniți la Heșbon, Să se zidească și să se reîntemeiască cetatea lui Sihon: 28 Că [c]foc ieși din Heșbon, Flacără din cetatea lui Sihon, Care mistuì [d]Arul Moabului, Și pre domnii înălțimilor Arnonului. 29 Vai ție Moabe! Perdut ești tu, popor al [e]Chemoșului. El lăsă pre fiii săi, cari căutau să scape, Și pre fetele sale, să cadă în captivitate La Sihon, regele Amoreilor. 30 Săgetat-am asupra lor: Perduți sunt *dela* Heșbon [f]până la Dibon, Amărît-am pre ei până la Nofa, Care se întinde până la [g]Medeba.

31 Și Israel locuì în pământul Amoreilor.

Biruința asupra lui Og.

32 Și Moisi trimise, ca să iscodească [h]Iaazerul, și ei cuprinseră cetățile sale, și alungară pre Amorei, cari *erau* acolo.

33 [i]Și se întoarseră, și se suiră pe calea către Basan, și Og, regele Basanului, ieși întru întimpinarea lor, el și tot poporul său, la bătaie [j]la Edrei. 34 Și Domnul zise lui Moisi: [k]Nu te teme de dânsul, că în mâinile tale îl dau, pre el și tot poporul său și pământul său, și [l]să-i faci după cum făcuși lui Sihon, regele Amoreilor, care locuià la

---

m 2 Reg. 18. 4. Ioan. 3. 14, 15.
n Cap. 33. 43.
o Cap. 33. 44.
p Deut. 2. 13.
q Cap. 22. 36.
r Deut. 2. 18, 19.
s Jude. 9. 21.
t Exod. 15. 1. Ps. 103. 2. & 106. 12.
u Isa. 33. 22.
v Cap. 23. 28.
x Deut. 2. 26, 27.
y Cap. 20. 17.
z Deut. 29. 7.
a Deut. 2. 32.
b Deut. 2. 33. Ios. 12. 1, 2. Neem. 9. 22. Ps. 105. 10, 11. Amos. 2. 9.
c Ier. 48. 45, 46.
d Deut. 2. 9, 18.
e Jude. 11. 34.
f Ier. 48. 7, 13.
g Ier. 48. 18, 22.
h Isa. 15. 2.
i Cap. 32. 1.
j Deut. 3. 1.
k Ios. 13. 12.
l Deut. 3. 2 Vers. 24. Ps. 135. 10, 11.

Heșbon. 35 Și ei îl bătură, pre el și pre fiii săi și tot poporul său, de nu lăsă nici unul; și-i moșteni pământul său.

Regele Moabului trimite după Balaam, ca el să blesteme pre Israel.

22 Și [a]fiii lui Israel plecară, și tăbărîră în câmpia Moabului, dincoace de Iordan, în *dreptul* Ierichonului.

2 Și Balak, [b]fiul lui Zippor, văzù toate câte făcuse Israel Amoreilor. 3 Și Moab se temù foarte de popor, pentru că *era* mare la număr, și groază cuprinse pre Moab pentru fiii lui Israel. 4 Și Moab zise către [d]bătrânii Madianului: Acum această mulțime va mâncà tot *ce este* împrejurul nostru, după cum mănâncă boul iarbă cea verde a câmpului. Și Balak, fiul lui Zippor, erà regele Moabului pe timpul acela. 5 [e]Și el trimise soli la Balaam, fiul lui Beor, la [f]Petor, ce *erà* lângă fluviu, în țara fiilor poporului său, ca să-l cheme, zicând: Iată, un popor ieșì din Egipt; iată, el acopere fața pământului, și s'a așezat lângă mine; 6 Acum dară vino, rogu-te, și-mi [g]blestemă pre acest popor, că *este* mai tare decât mine; poate fi, *că* eu să-l pot bate, și să-l gonesc din țară; căci eu știu, *că* acela, pre care tu-l binecuvintezi, *este* binecuvântat; și pre care tu-l blestemi, este blestemat. 7 Și așà merseră bătrânii Moabului cu bătrânii Madianului cu [h]darurile în mânile lor pentru gâcitor. Și ajungând ei la Balaam, îi spuseră cuvintele lui Balak. 8 Și el zise lor: [i]Rămâneți aicia preste noaptea aceasta; și eu vă voiu da răspunsul, după cum îmi va vorbì Domnul. Și mai marii Moabului rămaseră la Balaam.

9 [j]Și Dumnezeu venì la Balaam, și-i zise: Cine *sunt* acești bărbați cu tine? 10 Și Balaam zise către Dumnezeu: Balak, fiul lui Zippor, regele Moabului, a trimis la mine, *zicându-mi:* 11 Iată, poporul, carele a ieșit din Egipt, acopere fața acestui pământ! vino acum, și mi-l blestemă, doară voiu puteà să mă bat cu el, și să-l gonesc. 12 Și zise Dumnezeu lui Balaam: Să nu mergi cu ei, nici să blestemi pre popor, [k]căci *este* binecuvântat.

13 Și sculându-se dimineața Balaam, zise către mai marii lui Balak: Întoarceți-vă la țara voastră, că Domnul nu vreà să mă lase să merg cu voi. 14 Și mai marii Moabului se sculară, și veniră la Balak, și ziseră: Balaam nu vreà să vină cu noi!

15 Și Balak iarăși a trimis la el mai mari mai mulți și mai însemnați decât aceia. 16 Și ei veniră la Balaam, și-i ziseră: Acestea *îți* zice Balak, fiul lui Zippor: Rogu-te, nu mai face piedeci, și vino cu mine! 17 Că mult foarte te voiu onorà, și toate câte îmi vei zice, voiu face, decât, rogu-te, [l]vino numai, și-mi blestemă pre acest popor. 18 Și Balaam răspunse, și zise către servii lui Balak: [m]De mi-ar da Balak casa lui plină de argint și de aur, [n]eu n'aș puteà călcà cuvântul Domnului Dumnezeul meu, să fac nici mic, nici mare. 19 Totuși, rogu-vă, [o]rămâneți și voi în această noapte aicia, ca să știu ce va mai zice Domnul către mine.

20 [p]Atuncia venì Dumnezeu la Balaam noaptea, și-i zise: Dacă acești bărbați vin ca să te cheme, scoală-te, și du-te cu ei, [q]dară numai cuvântul ce voiu vorbì ție, acela să-l faci.

Măgărița lui Bileam vorbește.

21 Și sculându-se dimineața Balaam, a înșeuat asina sa, și merse cu mai marii Moabului. 22 Și Dumnezeu se aprinse de mânie, că el se duse; și un [r]înger al Domnului se puse în drum, ca să-l oprească; și el călărià pe asina sa, și cei doi feciori ai săi *erau* cu dânsul. 23 Și [s]asina văzând pe îngerul Domnului stând în drum și cu sabia sa scoasă în mână, asina se abătù din cale, și merse spre câmp; și Balaam bătù asina, ca să o întoarcă în cale. 24 Și îngerul Domnului se puse într'o cărare între vii, *având* pă-

Capul 22.
a Cap. 33. 48.
b Judc. 11. 25.
c Esod. 15. 15
d Cap. 31. 8.
e Deut. 23. 4. Ios. 13. 22. 2 Pet. 2. 15.
f Iuda 11. Apoc. 2, 14.
f Cap. 29. 7.
g Cap. 23. 7.
h 1 Sam. 9. 7, 8.
i Vers. 19.
j Fac. 20. 3.
k Rom. 11. 29.
l Vers. 6.
m Cap. 24. 13
n 1 Reg. 22. 14.
o Vers. 8.
p Vers. 9
q Vers. 35.
r Esod. 4. 34.
s 2 Reg. 6. 17. Dan. 10. 7. Fapt. 22. 9.

rete de o parte și părete de altă parte. 25 Și asina văzând iarăși pre îngerul Domnului, se strânse spre zid, și ea strânse de zid și piciorul lui Balaam: și el iarăși o bătu. 26 Și îngerul Domnului iarăși merse mai departe, și stătu într'un loc strâmt, unde nu *era* drum spre a se întoarce nici la dreapta nici la stânga. 27 Și asina văzând pre îngerul Domnului, se culcă sub Balaam. Și Balaam se aprinse de mânie, și bătu asina cu bățul. 28 Și [t] deschise Domnul gura asinei, și ea zise lui Balaam: Ce-ți făcui eu ție, de mă bătuși cu aceasta de trei ori? 29 Și Balaam răspunse asinei: pentru că ți-ai bătut joc de mine! O, de ce n'am o sabie în mână; [u] numai decât te-aș junghiă! 30 [v] Și asina zise lui Balaam: Au'nu *sunt* eu asina ta pe care încălecei tu, de când mă ai și până în ziua de astăzi? Fost-am deprinsă să-ți fac asemenea? Și el zise: Nu. 31 Și Domnul [x] deschise ochii lui Balaam, și el văzù pre îngerul Domnului stând în drum, și sabia lui scoasă în mâna sa: și el [y] se plecă, și se închină cu fața la pământ. 32 Și îngerul Domnului zise către dânsul: Pentru ce bătuși pre asina ta acum de trei ori? Iată eu ieșii, ca să mă opun ție, căci calea pe care mergi tu, [z] nu este dreaptă înaintea mea: 33 Și asina mă văzù, și ea se feri de mine acum de trei ori; dacă ea nu se ferià de mine, într'adevăr! pre tine te-aș fi omorît, și pre ea o așì fi lăsat vie. 34 Și zise Balaan către îngerul Domnului: [a] Eu am păcătuit, că n'am știut, că tu te-ai opus în contra mea în cale; acum dară, dacă aceasta este rău în ochii tăi, mă voiu întoarce înapoi. 35 Și îngerul Domnului zise lui Balaam: Mergi cu bărbații aceștia; însă numai ceeace îți voiu zice eu, să vorbești; și Balaam merse cu mai marii lui Balak.

36 Și auzind Balak, că Balaam vine, îi ieși întru întîmpinare până la cetatea Moabului, care *este* la hotarul Arnonului, carele *este* hotarul *țării*. 37 Și Balak zise lui Balaam: Au n'am trimis la tine, ca să te cheme? pentru ce n'ai venit la mine? au doară cu adevărat nu pot eu să te onorez? 38 Și Balaam zise lui Balak: Iată, eu venii la tine: puteà-voiu acum rosti ceva? Ceeace Dumnezeu va pune în gura mea eu aceea voiu vorbi. 39 Și merse Balaam cu Balak, și veniră la Chiriat-Huzot. 40 Și Balak sacrificà boi și oi, și *dintr'însele* trimise și lui Balaam și mai marilor, cari *erau* cu el.

41 Și a doua zi Balak luă pre Balaam, și-l suì pe înălțimile lui Baal, de unde putù el vedeà o parte a poporului.

Blestemul lui Bileam se preschimbă de Dumnezeu de două ori în binecuvântare.

23 Și Balaam zise lui Balak: [a] Zidește-mi aici șapte altare, și-mi pregătește aici șapte viței și șapte berbeci. 2 Și Balak făcù, precum zise Balaam: și Balak și Balaam [b] aduseră câte un vițel și câte un berbece pe *fiecare* altar. 3 Și zise Balaam lui Balak: [c] Stăi lângă arderea de tot a ta, și eu mă voiu duce: poate [d] mă va întâmpinà Domnul, și ceeace-mi va arătà voiu spune ție. Și el se duse pe un vârf de munte. 4 [e] Și Dumnezeu întâmpină pre Balaam: și acesta îi zise: Eu șapte altare am făcut, și pe tot altarul am adus câte un berbece și câte un vițel. 5 Și Domnul [f] puse cuvântul în gura lui Balaam, și zise: Întoarce-te la Balak, și așà să-i vorbești. 6 Și el se întoarse la el, și iată el stà lângă arderea de tot a sa, el și toți mai marii Moabului. 7 Și [g] rosti el cuvântul său parabolic, și zise:

Din Siria mă aduse Balak, regele Moabului,
Din munții răsăritului, *zicând:*
[h] Vino! blesteamă-mi pre Iacob, Vino, defaimă-mi pre Israel: 8 [i] Cum să blestem eu pre cel ce nu-l blestemă Dumnezeu? Și cum să defaim *pre cel ce* nu-l defaimă Dumnezeu. 9 Că mă uit depe vârfurile stâncilor, Și-l văd pre el depe dealuri. Iată! [j] acest popor locuește

t 2 Pet. 2. 16.
u Prov. 12. 10.
v 2 Pet. 2. 15.
x Fac. 21. 19. Luc. 24. 16, 31.
y Exod. 34. 8.
z 2 Pet. 2. 14, 16.
a 2 Sam. 15. 24. 30. Iov. 34. 31, 32.

Capul 23.
a Vers. 29.
b Vers. 14, 30.
c Vers. 15.
d Cap. 24. 1.
e Vers. 16.
f Cap. 22. 35. Deut. 18. 18.
g Vers. 18. Iov. 27. 1. Ier. 1. 9.
Ps. 78. 2. Mic. 2. 4. Hab. 2. 6.
h Cap. 24. 6, 11. 17.
i Isa. 47. 12, 13.
j Deut. 33. 28.

deosebit. Şi [k] nu se numără *la alte* popoare.
10 [l] Cine poate numără pulberea lui Iacob
şi numărul *numai* din a patra *parte* a lui Is-
rael? O, de ar muri sufletul meu [m] moar-
tea celor drepţi? Şi sfârşitul meu să fie
ca şi al lor! 11 Şi Balak zise lui Ba-
laam: Ce mi-ai făcut? Eu [n] te-am luat,
ca pre inamicii mei să-i blestemi, şi iată!
tu-i binecuvintezi? 12 Şi el răspunse, şi
zise: [o] Au nu voiu căutà să vorbesc
aceeace mi-a pus Domnul în gură-mi?
13 Şi Balak zise cătră dânsul: Vino,
rogu-te, cu mine într'alt loc, de unde
poţi să-l vezi (că tu de aici numai o parte
a lui o vezi, iar pre tot *poporul* nu-l vezi);
şi mi-l blestemă de acolo!

14 Şi-l luă în ţarina păzitorilor, spre
vârful Pisga; şi [p] zidì şapte altare, şi pe
fiecare altar aduse câte un viţel şi câte
un berbece. 15 Şi *Balaam* zise lui Ba-
lak: Stăi aicia lângă arderea de tot a ta,
şi eu acolo voiu întâmpinà *pre Domnul*.
16 Şi Domnul întâmpină pre Balaam, şi
[q] puse cuvânt în gura lui, şi zise: În-
toarce-te la Balak, şi aşà să vorbeşti.
17 Şi el venì la dânsul, şi iată el stà
lângă arderea de tot a sa, şi cu dânsul
mai marii Moabului. Şi Balak zise lui:
ce a zis Domnul? 18 Şi rostì el cu-
vântul său parabolic, şi zise:

[r] Scoală-te, Balak, şi ascultă! Ia în
urechi cuvintele mele, tu fiul lui Zippor!
19 [s] Dumnezeu nu *este* om, sa să mintă,
Nici fiu de om ca să-i pară rău: El a zis,
au nu va face? Vorbit-a, aŭ nu va îm-
plinì? 20 Iată eu primit-am să bine-
cuvintez: Da, [t] el a binecuvântat, şi eu
nu pot întoarce. 21 [u] El nu zăreşte nici
o răutate în Iacob, Şi nu vede nici o ne-
dreptate în Israel. [v] Domnul Dumnezeul
său *este* cu dânsul, Cânt triumfal de regi
se aude în mijlocul lui. 22 [x] Dumnezeu
scoase pre ei din Egipt: Tăria lui *este*
ca [y] aceea a unicornului. 23 Nu e des-
cântec în contra lui Iacob, Nici gâcitură
în contra lui Israel: La timpul său se va
zice despre Iacob şi despre Israel [z] cele
ce a făcut Dumnezeu *cu el*. 24 Iată
acest popor! [a] ca un leu se va sculà, Şi
ca o leoaică se va rădicà; [b] El nu se va
culcà, până ce nu-şi va mâncà prada,
Şi nu va bea sângele celor ucişi. 25 Şi
zise Balak lui Balaam: Tu nici să nu-l
blestemi, nici să nu-l binecuvintezi.
26 Iar Balaam răspunse şi zise lui Balak:
Au nu ţi-am vorbit eu şi ţi-am zis, că eu
voiu face toate câte-mi va zice Domnul?

27 Şi Balak zise lui Balaam: Vino,
rogu-te! te voiu duce într'alt loc; poate
să placă lui Dumnezeu, ca tu să mi-l
blestemi de acolo. 28 Şi luând Balak
pre Balaam, îl duse *pe* vârful *muntelui*
Peor, care priveşte spre deşert. 29 Şi
Balaam zise lui Balak: Zideşte-mi
aicia şapte altare, şi-mi pregăteşte aicia
şapte viţei şi şapte berbeci. 30 Şi
Balak făcù aşà, precum îi zise Balaam,
şi aduse pe *fiecare* altar câte un viţel şi
câte un berbece.

Bileam proroceşte iarăşi bine despre Israel.

24 Şi Balaam văzând, că Domnului
îi place să binecuvinteze pre Is-
rael, nu merse ca [a] alte dăţi, spre a căutà
descântece, ci-şi întornă faţa sa spre
pustiu. 2 Şi ridicându-şi Balaam ochii
săi, văzù pre Israel [b] şezând *în corturi*,
după seminţiile sale; şi [c] venì preste
dânsul Spiritul lui Dumnezeu. 3 [d] Şi
rostì cuvântul său parabolic, şi zise:

Aşà zice Balaam, fiul lui Beor, Aşà
zice bărbatul cel cu ochi deschişi,
4 Aşà zice acel ce aude cuvintele lui
Dumnezeu, Cel ce vede viziunea acelui
Atotputernic, Care [e] căzând în *uimire*,
ochii îşi are deschişi: 5 Cât de frumoase
sunt corturile tale, Iacobe! Locuinţele
tale, Israele! 6 Se întind ca văile, Ca
grădinile cele depe lângă râuri, [f] Ca
arborii de alee, pre [g] care i-a plantat
Domnul, Ca cedrii depe lângă ape!
7 Apa curge din galeţele sale, Şi se-
minţia sa *este* ca [h] apele cele mari; Mai

---

[k] Exod. 33. 16; Efes. 2. 14.
[l] Fac. 13. 16.
[m] Ps. 116. 15.
[n] Cap. 22. 11.
[o] Cap. 22. 38.
[p] Vers. 1. 2.
[q] Cap. 22. 35.
[r] Jude. 3. 20.
[s] 1 Sam. 15. 29; Rom. 11. 29; Iac. 1. 17.
[t] Fac. 12. 2.
[u] Rom. 4. 7, 8.
[v] Exod. 13. 21.
[x] Cap. 24. 8.
[y] Deut. 33. 17.
[z] Ps. 31. 19.
[a] Fac. 49. 9.
[b] Fac. 49. 27.

Capul 24.

[a] Cap. 23. 3, 15.
[b] Cap. 2. 2, etc.
[c] Cap. 11. 25; 1 Sam. 10. 10.
[d] Cap. 23. 7, 18.
[e] 1 Sam. 19. 24; Dan. 8. 18; 1 Cor. 12. 2, 3, 4.
[f] Ps. 1. 3; Ier. 17. 8.
[g] Ps. 104. 15.
[h] Ier. 51. 13.

mare de cât [i]Agag regele lui, Şi [j]împărăţia lui se înalţă. 8 [k]Dumnezeu îl scoase pre el din Egipt, Tăria lui *este* ca aceea a unicornului; El [l]perde pre naţiunile, pre inamicii lui, Şi [m]oasele lor le sdrobeşte, Şi cu săgeţile sale *îi* [n]străpunge. 9 [o]El s'a plecat, el s'a culcat ca un leu, Şi ca o leoaică: cine-l va deşteptà? Tot cel ce te binecuvinteazà pre tine, [p]binecuvântat *să fie,* Şi cel ce te blestemă pre tine, blestemat *să fie.*

Steaua din Iacob.

10 Şi Balak se aprinse de mânie contra lui Balamm, şi [q]lovindu-şi palmele, zise Balaam: [r]Ca să-mi blestemi pre inamicii mei te-am chemat, şi iată tu i-ai binecuvântat, acum de trei ori! 11 Acum dară fugi la locul tău: [s]eu ziseiu: Te voiu onorà: dară iată Domnul te-a oprit de a fi onorat.

12 Şi Balaam zise cătră Balak: Au n'am vorbit eu şi trimişilor tăi, pre cari i-ai trimis la mine zicând: 13 [t]De mi-ar da Balak casa sa plină de argint şi de aur, eu n'aş puteà călcà cuvântul Domnului, şi să fac nici bine nici rău din capul meu; ceeace-mi va zice Domnul, eu aceea voiu vorbì. 14 Şi acum iată, eu mă duc la poporul meu; *deci* vino, şi [u]eu te voiu învăţà ceeace acest popor va face poporului tău [v]în timpurile cele de apoi. 15 [x]Şi el rostì cuvântul său parabolic, zicând:

Aşà zice Balaam, fiul lui Beor, Aşà zice bărbatul cel cu ochii deşchişi. 16 Aşà zice cel ce aude cuvintele lui Dumnezeu, Şi care are cunoştinţa celui Prea înalt, *Cel ce* vede viziunea celui Atotputernic, Carele căzând în uimire, ochii şi-are deşchişi:

17 [y]Văz pre acesta, deşì încă nu *este;* Eu îl privesc, deşì acum nu *este*: [z]O stea va resărì din Iacob, Şi un [a]sceptru se va sculà din Israel, Care va sfărîmà laturile Moabului, Şi va perde pre toţi fiii fortăreţelor. 18 Şi [b]Edomul va fi stăpânirea *sa,* Şi Seirul va fi moştenire inamicilor săi. Şi Israel se va purtà voinicește. 19 Şi va domnì [c]*cel născut* din Iacob, Şi va perde pre cel scăpat din cetate. 20 Şi văzând el pre Amalek, rostì cuvântul său parabolic, şi zise:

Amalek *este* întâiul dintre naţiuni, Dară sfârşitul lui *este* peirea. 21 Şi văzând el pre Kenei, rostì cuvântul său parabolic, şi zise: Tare foarte *este* locuinţa ta, Şi pe piatră ţi-ai pus cuibul tău. 22 Totuşi Cain se va pustii! Până atunci, până ce Assur te va luà prins. 23 Şi el rostì cuvântul său parabolic, şi zise:

O! Cine va mai puteà trăi, Când Dumnezeu va face aceasta! 24 Şi corăbii *vor venì* din ţărmurile [d]Chittimului, Şi vor asuprì pre Assur, şi vor asuprì pre [e]Eber, Şi în urmă şi el va peri. 25 Şi Balaam se sculă, şi merse şi se întoarse la locul său; asemenea şi Balak se duse pre calea sa.

Idololatria şi desfrâul Israeliţilor pedepsirea celor mai de frunte în păcatul acesta.

25 Şi Israel locuind în [a]Sittim, [b]poporul începù a desfrânà cu fetele Moabului. 2 Şi ele [c]chemară pre popor la [d]sacrificiile zeilor lor, şi poporul mâncă, şi [e]se închină zeilor lor. 3 Şi Israel se alipì de Baal-Peor: şi [f]aprinse mânia Domnului asupra lui Israel. 4 Şi Domnul zise lui Moisi: [g]Ia pre toţi cei mai mari ai poporului, şi-i spânzură înaintea Domnului faţă cu soarele, ca să se întoarcă [h]aprinderea mâniei Domnului dela Israel. 5 Şi zise Moisi cătră [i]judecătorii lui Israel: [j]Fiecine să-şi ucidă pre oamenii săi, cari se alipiră de Baal-Peor.

6 Şi iată un bărbat dintre fiii lui Israel venind, aduse la fraţii săi pre [o]Madianită înaintea lui Moisi şi înaintea a toată comunitatea fiilor lui Israel, [k]cari plângeau *la* uşa cortului întrunirii. 7 [l]*Aceasta* văzând Fineas, [m]fiul lui Elea-

i 1 Sam. 15. 9.
j 2 Sam. 5. 12.
k Cap. 23. 22.
l Cap. 14. 9.
m Ps. 2. 9. Ier. 50. 17.
n Ps. 45. 5.
o Fac. 49. 9.
p Gal. 12 3.
q Ezec. 21. 14. 17.
r Cap. 23. 11.
s Cap. 22. 17,37,
t Cap 22. 18.
u Mic. 6. 5.
v Fac. 49. 1. Dan. 2. 28.
x Vers. 3 4.
y Apoc. 1. 7.
z Mat. 2. 2.
a Fac. 49. 10.
b 1 Sam. 8. 14.
c Fac. 49. 10.
d Fac. 10 4.
e Fac. 10.27, 25.

Capul 25.

a Cap. 33. 49. Mic. 6. 5.
b 1 Cor. 10. 8.
c Ios. 22 17. Osea 9. 10.
d Esod. 34 15, 16.
e Esod. 20. 5.
f Ps. 106. 29.
g Deut. 4. 3.
h Deut. 13. 17.
i Esod.18.21,25.
j Esod. 42. 17.
k Ioel. 2. 17.
l Ps. 106. 30.
m Esod. 6. 25.

zar, fiul lui Aaron preotul, se sculă din mijlocul comunităţii, şi luă în mâna sa lancea: 8 Şi întră după acel bărbat Israelit în cort, şi-l străpunse pre amândoi prin pântece, pre bărbatul Israelit şi pre acea femeie. Şi *aşà* [n]plaga fu oprită între fiii lui Israel. 9 Şi [o]cei ce muriră într'aceasta plagă erau douăzeci şi patru de mii.

10 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 11 [p]Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron preotul, a întors mânia mea dela fiul lui Israel, prin zelul ce el avù pentru mine între dânşii, ca eu să nu pierd pre fiii lui Israel întru [q]zelul meu. 12 Deaceea zi *lui:* [r]Iată, eu îi dau legământul păcii: 13 Şi el şi [s]seminţia lui după dânsul va avea legământul [t]preoţiei vecinice, fiindcă el a fost [u]zelos pentru Dumnezeul său, şi pentru fiii lui Israel a [v]făcut espiare. 14 Şi numele bărbatului Israelit, care fu ucis împreună cu Madianita, erà Simri, fiul lui Sallu, mai marele din casa părintească a Simeoniţilor. 15 Şi numele femeii Madianite, care fu ucisă, *erà* Cosbi, fica lui Zur, *care erà* cap de seminţie şi de casă părintească între Madianiţi.

16 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 17 Socotiţi de inamici pre Madianiţi, şi-i bateţi pre ei. 18 Căci ei v'au socotit pre voi de inamici prin viclenia lor, prin care v'au întins curse prin fapta lui Baal-Peor, şi prin fapta surorii lor Cosbi, fica unuia dintre mai marii Madianiţilor, *şi* carea fu ucisă în ziua plăgii, *venite* pentru *fapta* lui Peor.

Numărarea a doua a Israeliţilor pe câmpurile Moabului.

26 Şi după acea plagă Domnul vorbì lui Moisi şi lui Eleazar, fiul lui Aaron, preotul, zicând: 2 [a]Ia suma întregii comunităţi a fiilor lui Israel, [b]dela douăzeci de ani şi mai sus, după casele lor părinteşti, pre toţi cei ce pot ieşì la oaste în Israel. 3 Şi Moisi şi Eleazar, preotul vorbiră, către dânşii [c]în câmpia Moabului, lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului, zicând: 4 *Să se facă numărarea* dela douăzeci de ani şi mai sus, după cum [d]porunci Domnul lui Moisi şi fiilor lui Israel, cari ieşiră din pământul Egiptului.

5 [e]Ruben, întâiu-născutul lui Israel: fiii lui Ruben *fură:* dela Enoch, neamul Enochiţilor, dela Pallu, neamul Palluiţilor, 6 Dela Hesron, neamul Hesroniţilor, dela Carmi, neamul Carmiţilor. 7 Acestea *sunt* neamurile lui Ruben: şi cei număraţi fură: patruzeci şi trei de mii şapte sute treizeci. 8 Şi fiii lui Pallu: Eliab. 9 Şi fiii lui Eliab: Nemuel, Datan şi Abiram. Acesta *este acel* Datan şi Abiram, cari erau din cei [f]chemaţi la adunare, cari se răsculară contra lui Moisi şi lui Aaron în ceata lui Cora, când aceştia se răsculară contra Domnului; 10 [g]Şi pământul deschizându-şi gura sa, înghiţì pre ei şi pre Core, când muri ceata aceea, mistuind focul pre cei două sute cincizeci de bărbaţi, [h]cari fură drept esemplu. 11 Dară [i]fiii lui Core nu muriră.

12 Fiii lui Simeon după neamurile lor: dela [j]Nemuel, neamul Nemueliţilor, dela Iamin, neamul Iaminiţilor, dela [k]Iachin, neamul Iachiniţilor. 13 Dela [l]Zera, neamul Zeraiţilor, dela Şaul, neamul Şauliţilor; 14 Acestea *fură* neamurile lui Simeon, douăzeci şi două de mii, două sute.

15 Fiii lui Gad după neamurile lor: dela [m]Tefon, neamul Tefoniţilor; dela Haghi, neamul Haghiţilor, dela Şuni, neamul Şuniţilor. 16 Dela Osni neamul, Osniţilor, dela Eri, neamul Eriţilor; 17 Dela [n]Arod, neamul Arodiţilor, dela Areel, neamul Areeliţilor. 18 Acestea *fură* neamurile din fiii lui Gad, după cei număraţi ai lor, patruzeci de mii, cinci sute.

19 [o]Fii lui Iuda: Er şi Onan: iar Er şi Onan muriră în pământul Canaan.

---

n Ps. 106. 30. *o* Deut. 4. 3. *p* Ps. 106. 30. *q* Esod. 20. 6. | Zof. 1. 18. *r* Mal. 2. 4. 5. *s* 1 Cron. 6. 4. etc. *t* Esod. 40. 15 | *u* Fapt. 22. 3. *v* Ebr. 2. 17. *Capul 28.* *a* Esod. 30. 12. | *b* Cap. 1. 3. *c* Vers. 63. Cap. 22. 1. *d* Cap. 1. 1. | *e* Fac. 46. 8. Esod. 6. 14. 2 Cron 5. 1. *f* Cap. 16. 1. 2. | *g* Cap. 16. 32. 35. *h* Cap. 16. 38. 1 Cor. 10. 6. | 2 Pet. 2. 6. *i* Esod. 6. 24. *j* Fac. 46. 10. *k* 1 Cron. 4. 24. | *l* Fac. 46. 10. *m* Fac. 46. 16. *n* Fac. 46. 16. *o* Fac. 38 2, etc.

20 Şi [p] fiii lui Iuda, după neamurile lor, fură: dela Şela, neamul Şelaiţilor: dela Perez, neamul Pereziţilor: dela Zera, neamul Zeraiţilor. 21 Şi fiii lui Perez fură: dela Hesron, neamul Hesroniţilor: dela Hamul, neamul Hamuliţilor. 22 Acestea fură neamurile lui Iuda, după cei număraţi ai lor, şaptezeci şi şase de mii, cinci sute.

23 [q] Fiii lui Isachar, după neamurile lor: dela Tola, neamul Tolaiţilor: dela Puva, neamul Puvaiţilor: 24 Dela Iaşub, neamul Iaşubiţilor: dela Şimron, neamul Şimroniţilor. 25 Acestea fură neamurile lui Isachar, după cei număraţi ai lor, şasezeci şi patru de mii, trei sute.

26 [r] Fiii lui Zabulon, după neamurile lor: dela Sered, neamul Serediţilor: dela Elon, neamul Eloniţilor: dela Ialeel, neamul Ialeeliţilor. 27 Acestea fură neamurile lui Zabulon, după cei număraţi ai lor, şasezeci de mii cinci sute.

28 [s] Fiii lui Iosif, după neamurile lor: Manase şi Efraim. 29 Fiii lui Manase: dela [t] Machir, neamul Machiriţilor: şi Machir născù pre Galaad: dela Galaad, neamul Galaaditilor: 30 Aceştia *fură* fiii lui Galaad: dela [u] Iezer, neamul Iezeriţilor: dela Helec, neamul Helechiţilor: 31 Dela Asriel, neamul Asrieliţilor: dela Şechem, neamul Şechemiţilor. 32 Dela Şemida, neamul Şemidaiţilor: şi dela Hefer, neamul Heferiţilor. 33 Şi [v] Zelofead, fiul lui Hefer n'aveà fii, ci numai fete, şi numele fetelor lui Zelofead *erau:* Mahla, Noa, Hegla, Milca şi Tirza. 34 Acestea *fură* neamurile lui Manase; şi cei număraţi ai lor *fură:* cincizeci şi două de mii şapte sute.

35 Aceştia fură fiii lui Efraim, după neamurile lor: dela Şutela, neamul Şutelaiţilor: dela Becher, neamul Becheriţilor: dela Tahan, neamul Tahaniţilor: 36 Şi aceştia *fură* fiii lui Şutela: dela Eran, neamul Eraniţilor. 37 Acestea *fură* neamurile fiilor lui Efraim, după cei număraţi ai lor: treizeci şi două de mii cinci sute: aceştia *fură* fii lui Iosif, după neamurile lor.

38 [x] Fiii lui Beniamin, după neamurile lor: dela Bela, neamul Belaiţilor: dela Aşbel, neamul Aşbeliţilor: dela Ahiran, neamul Ahiraniţilor. 39 Dela Şufam, neamul Şufamiţilor: dela Hufam, neamul Hufamiţilor. 40 Şi fiii lui Bela *fură:* Ard şi Naaman: dela Ard neamul Arditilor: şi dela Naaman, neamul Naamaniţilor. 41 Aceştia *fură* fiii lui Beniamin, după neamurile lor: şi cei număraţi ai lor, patruzeci şi cinci de mii, şapte sute.

42 [y] Aceştia fură fiii lui Dan după neamurile lor. 43 Toate neamurile Şuhamiţilor după cei număraţi ai lor: şasezeci şi patru de mii patru sute.

44 [z] Fiii lui Asser, după neamurile lor: dela Imna, neamul Imnaiţilor: dela Işvi, neamul Işviţilor: dela Beria, neamul Beriaiţilor. 45 Şi dela fiii lui Beria: dela Heber, neamul Heberiţilor: dela Malchiel, neamul Malchieliţilor: 46 Şi numele fetei lui Asser *fu* Sara. 47 Acestea *fură* neamurile fiilor lui Asser, după cei număraţi ai lor, cincizeci şi trei de mii patru sute.

48 [a] Fiii lui Neftali, după neamurile lor: dela Iahziel, neamul Iahzieliţilor: dela Guni, neamul Guniţilor: 49 Dela Ieţer, neamul Ieţeriţilor: dela Şillem, neamul Şillemiţilor. 50 Acestea *fură* neamurile lui Neftali, după neamurile lor; şi cei număraţi ai lor: patruzeci şi cinci de mii patru sute.

51 [b] Aceştia *fură* cei număraţi ai fiilor lui Israel: şase sute şi una mii, şapte sute treizeci.

52 Şi Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 53 [c] Într'aceştia să se împarţă pământul spre moştenire, după numărul numelor *lor:* 54 [d] Celor ce *sunt* mai mulţi, să le dai mai multă moştenire, şi celor ce *sunt* mai puţini, să le dai mai puţină moştenire, fiecăruia să i-se dea moştenirea după cei număraţi ai săi. 55 Totuşi [e] cu sorţi să se împarţă pământul: după numele semintiilor lor părinteşti să se

p 1 Cron. 2. 3. *q* Fac. 46. 13. | *r* Fac. 46. 14. *s* Fac. 46. 20. | *t* Ios. 17. 1. *u* Ios. 17. 2. | *v* Cap. 27. 1. *x* Fac. 46. 21. | *y* Fac. 46. 23. *z* Fac. 46. 17. | *a* Fac. 46. 24. *b* Cap. 1. 46. | *c* Ios. 11. 23. *d* Cap. 34. 54. | *e* Cap. 33. 54. Ios. 11. 23.

dea lor moștenirea. 56 Moștenirea fiecăreia seminții să se împartă între mare sau mică, după sorț.

57 [f] Și aceștia fură cei numărați ai Leviților, după neamurile lor: dela Gherșon, neamul Gherșoniților: dela Kohat, neamul Kohatiților; dela Merari, neamul Merariților. 58 Acestea *fură* neamurile lui Levi: neamul Libniților, neamul Hebroniților, neamul Maaliților, neamul Mușiților, neamul Koreiților; Kohat născù pre Amram. 59 Și numele femeii lui Amram *fu* [g] Iochebeda, o fică a lui Levi, carea lui Levi fu născută în Egipt: și ea născù lui Amram pre Aaron și pre Moisi și pre Maria, sora acestora. 60 [h] Și lui Aaron i-se născură Nadab și Abihu, Eleazar și Itamar. 61 [i] Și Nadab și Abihu murîră, când aduseră foc străin Domnului. 62 [j] Și cei numărați ai lor fură: douăzeci și trei de mii, toată partea bărbătească de o lună și mai sus: [k] că ei nu fuseră numărați între *ceilalți* fii ai lui Israel, că [l] lor nu li-s'a dat moștenire între fiii lui Israel.

63 Aceștia *fură* cei numărați de Moisi și de Eleazar, preotul, cari pre fiii lui Israel îi numărară [m] în câmpia Moabului, lângă Iordan, în dreptul Ierichonului. 64 [n] Și într'aceștia nici unul n'a fost din acei numărați de Moisi și de Aaron, preotul, când număraseră ei pre fiii lui Israel, în pustiul Sinai. 65 Că Domnul zisese despre dânșii: toți [o] să moară în pustiu: și așa nici unul dintr'înșii nu rămase, afară de Caleb, fiul lui Iefune, și de Iosua, fiul lui Nun.

Legea pentru moștenirea fetelor.

27 Și se apropiară fetele lui [a] Zelofead, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, din neamurile lui Manase, fiul lui Iosif: și numele fetelor sale erau acestea: Mahla, Noa, și Hogla, și Milca, și Tirza. 2 Și stând ele înaintea lui Moisi și înaintea lui Eleazar preotul, și înaintea mai marilor și a toată comunitatea, *la* ușa cortului întrunirii, ziseră: 3 Părintele nostru [b] murì în pustiu, și el nu fu în ceata celor ce se adunară contra Domnului, [c] în ceata lui Cora: ci el murì pentru păcatul său: și feciori nu avù. 4 Pentru ce dară să se stângă numele părintelui nostru din neamul său, că el n'a avut feciori? [d] dă-ne *deci* moștenire între frații părintelui nostru.

5 Și Moisi [e] aduse cauza lor înaintea Domnului. 6 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 7 Drept au vorbit fetele lui Zelofead: [f] Tu să dai lor stăpânire de moștenire între frații părintelui lor: și moștenirea părintelui lor să o treci asupra lor. 8 Și fiilor lui Israel să vorbești, zicând: Dacă va murì carevà, și nu va aveà fiii, atunci să faceți ca moștenirea lui să treacă la fica lui. 9 Și dacă nu va aveà nici fică, atunci moștenirea lui să o dați fraților lui. 10 Și dacă nu va aveà nici frați, atunci moștenirea lui să o dați fraților părintelui său. 11 Și dacă nici părintele său nu va aveà frați, atunci moștenirea lui să o dați rudei celei mai aproape din neamul său, și acela să o moștenească: aceasta să fie fiilor lui Israel [g] lege judecătorească, precum porunci Domnul lui Moisi.

Moisi înștiințat că are să moară; Iosua așezat să-i urmeze.

12 Și Domnul zise lui Moisi: [h] Suie-te pe acest munte Abârim, și te uită de vezi pământul, pre care l-am dat eu fiilor lui Israel. 13 Și după ce-l vei fi văzut, și tu [i] te vei adăogì la poporul tău, precum s'a adaos și Aaron, fratele tău. 14 Pentru că voi [j] v'ați răsculat contra cuvântului meu, în deșertul Zin, la cearta comunității *unde se cuvenià* ca voi să mă sfințiți la acea apă înaintea ochilor lor. Aceasta fu [k] apa de ceartă la Kadeș, în deșertul Zin.

15 Și Moisi vorbì Domnului, zicând: 16 [l] Domnul Dumnezeul spiritelor a tot

[f] Pac. 46. 11. 1 Cron. 6 1 16.
[g] Esod. 2. 1. 2.
[h] Cap. 3. 2.
[i] Lev. 10. 1, 2.
[j] 1 Cron. 24. 2.
[k] Cap. 3. 39.
[l] Cap. 1. 49.
[m] Cap. 18. 20, 23. 24.
[n] Vers. 3.
[o] Cap. 1.
[a] Cap. 14. 28, 29.
[b] Cap. 26. 33. Ios. 17. 3.
[c] Ios. 13. 14, 33.
[d] 1 Cor. 10. 3. 6.
Cpul 27.
[e] Cap. 14. 35.
[f] Cap. 16. 1, 2.
[g] Ios. 17. 4.
[h] Esod. 18. 15, 19.
[i] Cap. 36. 2.
[j] Cap. 35. 29.
[k] Cap. 33. 47. Deut. 3. 27.
[l] Cap. 20. 24-28. Cap. 20. 12. 24. Deut. 1. 37.
Ps. 106. 32.
[k] Esod. 17. 7.
[l] Cap. 16. 22. Ebr. 12. 9.

corpul, să pună un bărbat preste această comunitate. 17 [m]Care să iese înaintea lor și să între înaintea lor; și care să-i scoată și să-i ducă: *ca* comunitatea Domnului să nu fie [n]ca oile, cari n'au păstor.

18 Și zise Domnul lui Moisi: Ia-ți pre Iosua, fiul lui Nun, bărbatul [o]intru care *este* spiritul *meu,* și [p]pune preste dânsul mâna ta; 19 Și-l pune înaintea lui Eleazar preotul, și înaintea a toată comunitatea, și-i [q]dă ordinile *tale* în presența lor. 20 Și [r]pune preste dânsul din autoritatea ta, ca toată comunitatea fiilor lui Israel [s]să-l asculte. 21 [t]Și să steà el înaintea lui Eleazar preotul, și acesta să întrebe pentru dânsul pre Domnul prin judecata lui [u]Urim, *și* după cuvântul lui să iese, și [v]după cuvântul lui să între, el și toți fiii lui Israel cu dânsul, toată comunitatea.

22 Și Moisi făcù după cum îi poruncise Domnul: și luă pre Iosua, și-l puse înaintea lui Eleazar preotul, și înaintea comunității întregi; 23 Și puse mânile sale pe dânsul, și-i dădù [x]ordinile *sale,* după cum vorbise Domnul prin Moisi.

Sacrificiul zilnic, și darurile pentru sabate și sărbători.

28 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Poruncește fiilor lui Israel și zi lor: Să luați aminte, ca darurile mele, [a]nutrimentul pentru sacrificiile mele, cu foc întru miros plăcut mie, să mi-le aduceți la timpul lor.

3 Și să zici cătră dânșii: [b]Acesta *este* sacrificiul cu foc, pre care-l veți aduce Domnului: miei de câte un an fără cusur, câte doi pe toată ziua, întru ardere de tot, în veci: 4 Pre un miel să-l sacrifici dimineața, și pre celalt miel să-l sacrifici între amândouă serile; 5 Și a [c]zecea parte de efa floarea făinei, frământată cu a patra parte de [d]hin de oleiu curat, drept [e]dar de pâne. 6 [f]Ardere de tot vecinică *este,* care s'a făcut în muntele Sinai, întru miros plăcut, sacrificiu cu foc Domnului. 7 Și prinosul lui *să fie* vin, a patra *parte* de hin pentru un miel; în sanctuar să torni acest prinos din vin Domnului. 8 Și pre al doilea miel să-l sacrifici între amândouă serile, făcând ca și cu darul de dimineață, și ca cu prinosul său, sacrificiu cu foc întru miros plăcut Domnului.

Jertfele de Sabat și de lună nouă.

9 Și în ziua sabatului, doi miei de câte un an fără cusur, și două zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu, drept darul de pâne și cu prinosul său. 10 Aceasta *este* [g]ardere de tot pentru fiecare sabat, afară de arderea de tot cea vecinică și prinosul său.

11 Și [h]la începutul lunilor voastre să aduceți ardere de tot Domnului, doi viței și un berbece, șapte miei de câte un an fără cusur; 12 Și [i]trei zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu, *drept* dar de pâne de fiecare viței: și două zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu, *drept* dar de pâne pentru berbece: 13 Și câte o zecime de floarea făinei, frământată cu oleiu, *drept* dar de pâne pentru un miel; ardere de tot întru miros plăcut, sacrificiu cu foc Domnului *este.* 14 Și prinoasele lor să fie vin, jumătate de hin pentru un viței, și a treia *parte* de hin pentru un berbece, și a patra *parte* de hin pentru tot mielul. Acesta *este* arderea de tot lunilor noue, pentru fiecare lună a anului. 15 Și să se mai aducă Domnului și [j]un țap, drept sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea în vecinică și de prinoasele sale.

Jertfele de paști.

16 [k]Și în luna întâia, în a patruspreprezecea zi a lunei, paștile Domnului *sunt.* 17 [l]Și în a cincisprezecea zi a lunei acesteia *încă* sărbătoare: șapte zile pâne azimă să se mănânce. 18 In [m]ziua dintâia zi sfântă *să fie;* nici un lucru de serv să nu faceți. 19 Și *drept* sacrificiu cu foc, ardere de tot, să aduceți Domnului:

m Deut. 31. 2. 1 Sam. 8. 20. 1 Cron. 1. 10.
n 1 Reg. 22. 17. Mat. 9. 36.
o Fac 41. 38.
Judc. 3. 10. 1 Sam. 16. 13. 18.
p Deut. 34. 9.
q Deut. 31. 7.
r Cap. 11. 17, 28.
1 Sam. 10. 6, 9.
s Ios. 1. 16, 17.
t Ios. 9. 14.
u Esod. 28. 30.
v Ios. 9. 14.
1 Sam. 22. 10, 13. 15.
x Deut. 3. 28. —
Capul 28.
a Lev. 3. 11.
Mal. 1. 7, 12.
b Esod. 29. 38.
c Esod. 16. 36.
d Lev. 2. 1.
e Esod. 29. 40.
f Esod. 29. 42.
Amos. 5. 25.
g Ezec. 46. 4.
h Cap. 10. 10. Ezra. 3. 5. Isa. 1. 13, 14. Ezec. 45. 17.
Osea 2. 11. Col. 2. 16.
i Cap. 15. 4—12.
j Vers. 22.
k Esod. 12. 6, 18.
Deut. 16. 1. Ezec. 45. 21.
l Lev. 23. 6.
m Esod. 12. 16. Deut. 15. 21.

doi viței și un berbece, și șapte miei de câte un an, *cari* fără cusur să fie vouă: 20 Și darul lor de pâne din floarea făinei, frământată cu oleiu, să aduceți trei zecimi pentru vițel, și două zecimi pentru berbece; 21 *Și* câte o zecime să aduci pentru fiecare miel din cei șapte miei: 22 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, spre a face ispășire pentru voi. 23 Afară de arderea de tot de dimineață, care *este* ardere de tot vecinică, să aduceți acestea. 24 Astfel să aduceți voi șapte zile, în toată ziua nutrimentul sacrificiului cu foc, miros plăcut Domnului; să se aducă acestea pe lânga arderea de tot vecinică și prinosul său. 25 Și [n]în ziua a șaptea zi sfântă să fie vouă, nici un lucru de serv să nu faceți.

Jertfele de rusalii.

26 Și [o]în ziua întâielor fructe, când voi aduceți dar de pâne nouă Domnului, la încheerea *celor șapte* săptămâni ale voastre, zi sfântă să fie vouă, nici un lucru de serv să nu faceți. 27 Și să aduceți ardere de tot întru miros plăcut Domnului: doi viței, un berbece, și șapte miei de câte un an; 28 Și cu darul lor de pâne din floarea făinei, frământată cu oleiu, trei zecimi pentru un vițel, *și* două zecimi pentru un berbece: 29 Câte o zecime pentru fiecare miel din cei șapte miei: 30 Și un ied spre a face ispășire pentru voi. 31 Să aduceți *acestea*, afară de arderea de tot cea vecinică și darul său de pâne (care fără de cusur vor fi vouă) și prinoasele lor.

Jertfe în ziua trâmbiței.

29 Și în luna a șaptea, în *ziua* dintâia a lunei, zi sfântă să fie vouă, nici un lucru de serv să nu faceți, [a]zi de sunetul *trâmbiței* să fie vouă aceasta! 2 Și *drept* ardere de tot întru miros plăcut Domnului să aduceți: un vițel, un berbece, și șapte miei de câte un an, fără cusur; 3 Și cu darul lor de pâne *din* floarea făinei, frământată cu oleiu, trei zecimi pentru vițel, și două zecimi pentru berbece, 4 Și câte o zecime pentru fiecare miel din cei șapte miei: 5 Și un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, spre a face ispășire pentru voi: 6 Afară de [b]arderea de tot lunei noue și de darul său de pâne și de [c]arderea de tot cea vecinică, cu darul său de pâne și cu prinoasele lor, [d]după prescriere; *acesta este* sacrificiu cu foc întru miros plăcut Domnului.

Jertfe pentru ziua împăcării.

7 Și [e]la zece a lunei acesteia a șaptea zi sfântă să fie vouă, și sufletele voastre [f]să le amăriți: să nu faceți nici un lucru. 8 Și *drept* ardere de tot *întru* miros plăcut să aduceți Domnului: un vițel, un berbece, și șapte miei de câte un an, [g]*cari* fără cusur să fie vouă; 9 Și cu darul lor de pâne *din* floarea făinei, frământată cu oleiu, trei zecimi pentru vițel, *și* două zecimi pentru berbece: 10 Câte o zecime pentru fiecare miel din cei șapte miei; 11 Și un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de [h]sacrificiul de păcat cel pentru ispășire, și *afară* de arderea de tot cea vecinică, cu darul său de pâne și cu prinoasele lor.

Jertfele pentru sărbătoarea cuscelor.

12 Și [i]la a cincisprezecea zi a lunei a șaptea, zi sfântă să fie vouă: nici un lucru de serv să nu faceți, *ci* să serbați sărbătoare Domnului șapte zile; 13 Și [j]*drept* ardere de tot, sacrificiu cu foc întru miros plăcut Domnului să aduceți: treisprezece viței, doi berbeci, miei de câte un an patrusprezece, cari fără cusur să fie; 14 Și cu darul lor de pâne *din* floarea făinei, frământată cu oleiu, trei zecimi pentru fiecare vițel din cei treisprezece viței, două zecimi pentru fiecare berbece din cei doi berbeci: 15 Și câte o zecime pentru fiecare miel din cei patrusprezece miei; 16 Și un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică, de darul său de pâne și de prinosul său.

---

[n] Esod. 23. 16. Lev. 23. 10 15. Deut. 16. 10. | Fapt. 2. 1. [o] Lev. 23. 18, 19. — | *Capul 29.* [a] Lev. 23. 24. | [b] Cap. 28. 11. [c] Cap. 28. 3. | [d] Cap. 15. 11, 12. [e] Lev. 16. 29. | [f] Ps. 35. 13. [g] Cap. 28. 19. | [h] Lev. 16. 3, 5. [i] Lev. 23. 34. | Ezec. 45. 25. Ezra. 3. 4.

17 Și a două zi *să aduceți:* doisprezece viței, doi berbeci, și miei de câte un an patrusprezece, fără cusur: 18 Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci și pentru miei după numărul lor, [k] după prescriere: 19 Și un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinosul lor.

20 Și a treia zi unsprezece viței, doi berbeci, și miei de câte un an patrusprezece fără cusur: 21 Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci și pentru miei după numărul lor, [l] după prescriere; 22 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinosul său.

23 Și a patra zi: zece viței, doi berbeci și miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; 24 Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci și pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 25 Și un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și prinosul său.

26 Și a cincea zi: nouă viței, doi berbeci, și miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; 27 Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci, și pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 28 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinosul său.

29 Și a șasea zi: opt viței, doi berbeci și miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor, pentru viței, pentru berbeci, și pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 31 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinosul său.

32 Și a șaptea zi: șapte viței, doi berbeci și miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; 33 Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci, și pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 34 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinosul său.

35 Și a opta zi să fie vouă [m] zi sfântă, nici un lucru de serv să nu faceți. 36 Și *drept* ardere de tot, sacrificiu cu foc întru miros plăcut Domnului, să aduceți: un viței, un berbece, șapte miei de câte un an, fără cusur; 37 *Și* cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci și pentru miei, după numărul lor, după prescriere: 38 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinosul său.

39 Acestea să le aduceți Domnului în [n] sărbătorile voastre, afară de [o] voturile voastre și de darurile voastre cele de bunăvoie, și de arderile de tot ale voastre, și de darurile voastre de pâne, și de prinoasele voastre, și de sacrificiile voastre de bucurie.

40 Și Moisi spuse fiilor lui Israel toate câte porunci Domnul lui Moisi.

Legi pentru vot.

30 Și Moisi vorbi către [a] capii semințiilor fiilor lui Israel, zicând: Aceasta *este* cuvântul, pre care-l porunci Domnul. 2 [b] Dacă bărbat va face vot Domnului, sau [c] jurământ va jură, sau va legà sufletul său cu legătură, să nu-și calce cuvântul său, *ci* să [d] facă toate câte au ieșit din gura lui.

3 Și dacă femeia va face vot Domnului, sau se va legà cu legătură în casa părintelui ei, în junețea ei,.. 4 Și părintele ei va auzì votul ei sau legătura ei, cu care ea a legat sufletul ei, și părintele ei la aceasta nu va zice nimic, toate voturile ei vor stà, și toată legătura, cu care ea a legat sufletul ei, va

k Vers. 3, 4, 9, 10. *l* Vers. 18. | *m* Lev. 23. 36. *n* Lev. 23. 2. Ezra. 3. 5. | Isa. 1. 14. *o* Lev. 7. 11, 16. | *Capul 30.* *a* Cap. 1. 4, 16. | *b* Lev. 27. 2. Jude. 11. 30, 35. Eccl. 5. 4. | *c* Lev. 5. 4. Fapt. 23. 14. | *d* Iov. 22. 27. Nah. 1. 15.

stà. 5 Iar dacă părintele ei o va oprì în ziua în care a auzit-o, toate voturile ei și toate legăturile ei, cu cari ea a legat sufletul ei, nu vor stà; și Domnul va iertà pre ea, că părintele ei a oprit-o pre ea.

6 Și dacă ea măritându-se va aveà asupră-și voturile ei, sau alt cevà ce a rostit cu ușurință cu buzele ei, prin care ea și-a legat sufletul ei; 7 Și dacă bărbatul ei *o* va auzì, și va tăceà în ziua în care a auzit-o, voturile ei vor stà, și legăturile ei, cu care a legat sufletul ei, vor stà. 8 Iar dacă bărbatul ei o va [e] oprì în ziua în care a auzit, *atunci* desființat-a el votul ei ce-l aveà ea asupră-și, și ceeace a rostit ea cu ușurință cu buzele sale, prin care ea a legat sufletul ei; și Domnul va iertà pre ea.

9 Cât *pentru* votul văduvei, sau al despărțitei, tot cu ce va legà ea sufletul va stà asupră-i.

10 Și dacă *ea fiind încă* în casa bărbatului ei, a făcut vre-un vot, sau a legat sufletul ei cu legătură prin jurământ; 11 Și dacă bărbatul ei o va auzì, și-i va tăceà, și nu o va oprì, toate voturile vor stà, și toată legătura, cu care ea a legat sufletul ei, va stà. 12 Iar dacă bărbatul ei le va desființà în ziua aceea în care *va* auzì, toate câte au ieșit din buzele ei, fie voturi, fie legături ale sufletului ei, nu vor stà; bărbatul ei le-a desființat, și Domnul va iertà pre ea. 13 Tot votul și toată legătura cu jurământ, de amărîrea sufletului ei, bărbatul ei le va face să steà, și bărbatul ei le va desființà. 14 Dară dacă bărbatul îi va tăceà din zi în zi, *prin aceasta* el va întărì toate voturile ei sau toate legăturile ei, cari *sunt* asupră-i; le va întărì, căci el a tăcut în ziua în care *le-a* auzit. 15 Iar dacă el le va desființà, după ce *le-a* auzit, el va purtà păcatul ei.

16 Acestea *sunt* legile, pre care Domnul le-a poruncit lui Moisi, între bărbat și femeia sa, între părinte și fica sa, *încă fiind* în tinerețele ei, în casa părintelui ei.

Învingerea Madianiților.

31 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 [a] Răsbună pre fiii lui Israel asupra Madianiților, *și* după aceea te [b] vei adaogì la poporul tău.

3 Și Moisi vorbì către popor, zicând: Bărbați dintre voi să se înarmeze de oștire, ca să meargă asupra Madianului, să facă răsbunarea Domnului contra Madianului. 4 Câte o mie de semințe, din toate semințiile lui Israel, să trimeteți la oștire. 5 Și se numărară din miile lui Israel câte o mie de *toată* semința, douăsprezece mii de înarmați de oștire. 6 Și Moisi trimise pre aceștia la resbel, câte o mie dela toată semința, pre ei și cu ei pre Fineas, fiul lui Eleazar preotul, cu uneltele sacre și [c] trâmbițile de alarmă în mâna sa. 7 Și ei luptându-se contra Madianului, cum Domnul poruncise lui Moisi, [d] uciseră toată [e] partea bărbătească. 8 Și uciseră pe lângă ceilalți uciși *de dânșii* și pre regii Madianului; pre [f] Evi și pre Rekem, pre Zur și pre Ur și pre Reba, pre cinci regi ai Madianului, și pre [g] Balaam, fiul lui Beor, îl uciseră cu sabia. 9 Și fiii lui Israel duseră prinse femeile Madianului și pre pruncii lor, prădându-i de toate vitele lor, de toate turmele lor și de toată averea lor. 10 Și le arseră cu foc toate cetățile lor, cu locuințele lor și toate castelele lor. 11 Și [h] ei luară toată prada și toate jafurile de oameni și de vite. 12 Și pre cei prinși și jafurile și prăzile le aduseră la Moisi și la Eleazar preotul, și la comunitatea fiilor lui Israel, în tabăra din câmpia Moabului, lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului.

13 Și Moisi și Eleazar preotul, și toți mai marii comunității, le ieșiră spre întâmpinare, afară din tabără. 14 Și Moisi se aprinse de mânie pre căpeteniile oștirei, pre cei mai mari preste mii și pre cei mai mari preste sute, cari se întorceau dela resbel. 25 Și Moisi zise către dânșii: Ce! lăsarăți vii pre [i] toate

[e] Fac. 3. 16. — *Capul 31.* [a] Cap. 25. 17. [b] Cap. 27. 13. [c] Cap. 10. 9. [d] Deut. 20. 13. 1 Sam. 27. 9. [e] Jude. 6. 1, 2, 33. [f] Ios. 13. 21. [g] Ios. 13. 22. [h] Deut. 20. 14. [i] Deut. 20. 14. 1 Sam. 15. 3.

femeile? 16 Iată! [j] acestea *sunt* acelea, cari după [k] cuvântul lui Balaam, dădură prilej fiilor lui Israel ca să păcătuească în contra Domnului în fapta lui Peor, când [l] veni plaga aceea preste comunitatea Domnului. 17 Acum deci [m] ucideți toată partea bărbătească dintre prunci, cum și toată femeia, care a cunoscut împreunare de bărbat, ucideți-o. 18 Și pre toți pruncii de parte femeiască, care n'au cunoscut împreunare de bărbat, pre acelea vii lăsați-le vouă. 19 Și [n] voi să tăbăriți afară din tabără șapte zile, toți cari au ucis pre cinevà, sau [o] cari s'au atins de carevà ucis, ca să vă curățiți a treia și a șaptea zi, pre voi și pre cei prinși ai voștri. 20 Și toate vestmintele, și toate lucrurile de piele, și toate cele ce sunt făcute *din* păr de capră, și toate uneltele de lemn, să le curățiți.

21 Și Eleazar preotul, zise cătră bărbații de resbel, cari merseseră la bătaie: acesta *este* statutul de lege, pre care Domnul îl porunci lui Moisi: 22 Numai aurul și argintul, arama, ferul, cositorul și plumbul, 23 Și tot ce poate suferì focul, să-*l* treceți prin foc, ca să se curețe; dară să se curețe și [p] cu apă de stropire; Iar toate ce nu pot suferì focul, să le treceți prin apă. 24 [q] Și să vă spălați vestmintele voastre în ziua a șaptea, și veți fi curați; și după aceea veți întrà în tabără.

Împărțirea prăzii.

25 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 26 Fă numărarea prăzii *și* a acelor prinși din oameni și din vite, tu și Eleazar preotul și cu capii caselor părintești ai comunității. 27 Și [r] prăzile le împarte în două între purtătorii resbelului, cari ieșiră la oștire și între toată comunitatea: 28 Și să iei și pentru Domnul dare dela bărbații de resbel, cari au ieșit la oștire: din toată cinci suta [s] câte un suflet, din oameni și din boi și din asini și din oi. 29 Din jumătatea lor să *le* luați *pre acestea*, și să *le* dai lui Eleazar preotul, darul ridicat al Domnului. 30 Și din jumătatea fiilor lui Israel să iei de o [t] parte din toată cincizecea câte un suflet, din oameni, din boi, din asini și din oi, din toată vita; și să le dai Leviților, [u] cari păzesc cele de păzit în locașul Domnului. 31 Și Moisi și Eleazar preotul făcusă, după cum poruncise Domnul lui Moisi.

32 Și prada ce *mai* rămăsese din jaful, ce făcuse poporul *ce ieșise* la oștire, erà: oi, șase sute șaptezeci și cinci de mii: 33 Și boi, șaptezeci și două de mii; 34 Și asini, șasezeci și una de mii; 35 Și sufletele de oameni, femei, cari n'au cunoscut împreunarea de bărbat, preste tot, treizeci și două de mii.

36 Și fu jumătatea *prăzii*, partea acelora, cari ieșiseră la oștire: numărul oilor, trei sute treizeci și șapte de mii, cinci sute. 37 Și darea pentru Domnul fu: oi, șase sute șaptezeci și cinci: 38 Și boi, treizeci și șase de mii; și darea Domnului dintr'aceștia *fu* șaptezeci și două. 39 Și asini, treizeci de mii cinci sute, și darea Domnului din acestia: șasezeci și unul; 40 Și suflete de oameni: șasesprezece mii; și darea Domnului din aceștia: treizeci și două de suflete. 41 Și Moisi darea *luată drept* dar ridicat Domnului o dădù lui Eleazar preotul, [v] după cum poruncise Domnul lui Moisi.

42 Și din jumătatea fiilor lui Israel, ce Moisi a tras-o dela bărbații, ce merseseră la oștire, 43 (Și această jumătate a comunității fu: oi, trei sute treizeci și șapte de mii cinci sute. 44 Boi, treizeci și șase de mii; 45 Asini: treizeci de mii cinci sute: 46 Și oameni șasesprezece mii); 47 [x] Din această parte a fiilor lui Israel, Moisi puse la o parte din toată cincizecea câte unul din oameni și din vite, și le dădù Leviților, cari păziau cele de păzit în locașul Domnului, cum poruncise Domnul lui Moisi.

48 Și apropiatu-s'au căpeteniile cătră Moisi, mai marii preste mii și mai marii

j Cap. 25. 2. *k* 2 Pet. 2. 15, Apoc. 2. 14. *l* Cap. 25. 9. *m* Jude. 21. 11. *n* Cap. 5. 2. *o* Cap. 19. 11. etc. *p* Cap. 19. 9. 17 *q* Lev. 11. 25. *r* Ios. 22. 8. *s* Vers. 30. 47. *t* Vers. 42—47. *u* Cap. 3. 7. 8. 25. 31, 36. *v* Cap. 18. 8. 19 *x* Vers. 30.

preste sute. și ziseră lui Moisi: 49 Servii tăi făcură numărarea bărbaților de resbel, cari *fuseră* sub conducerea noastră, și nu lipsește din noi nici unul; 50 Deci noi aducem dar Domnului, fiecare ceeace a găsit: scule de aur, salbe, brățări, inele, cercei și colete, *y* spre a face ispășire pentru sufletele noastre înaintea Domnului. 51 Și Moisi și Eleazar preotul luară aurul dela dânșii, sculele lucrate. 52 Și tot aurul, care se aduse *drept* dar ridicat Domnului de către cei mai mari preste mii și cei mai mari preste sute, fu: șasesprezece mii șapte sute, cinzeci de sicli. 53 Că bărbații de oștire prădaseră fiecare pentru sine). 54 Și Moisi și Eleazar, preotul luară aurul dela mai marii preste mii și preste sute, și-l aduseră în cortul întrunirii drept amintire pentru fiii lui Israel înaintea Domnului.

Pământul cel cucerit la răsăritul Iordanului se împărțește între semințiile lui Ruben, a lui Gad și la o jumătate din Manase.

32 Și fiii lui Ruben și fiii lui Gad aveau mulțime mare foarte de vite; și ei văzură pământul [a] Iazer și pământul Galaad, că iată! locul acela *era* loc pentru vite. 2 Și veniră fiii lui Gad și fiii lui Ruben, și vorbiră lui Moisi și lui Eleazar, preotul, și către mai marii comunității, zicând: 3 Atarot, și Dibon, și Iazer, și Nimra, și Heșbon, și Eleale, și Șebama, și Nebo, și Beon, 4 Pământul, pre care Domnul îl bătù înaintea comunității lui Israel, *este* pământ pentru vite, și servii tăi au vite. 5 Și ziseră *mai departe:* De am aflat har înaintea ochilor tăi, să se dea acest pământ servilor tăi spre stăpânire; nu ne trece preste Iordan!

6 Și Moisi zise către fiii lui Gad și către fiii lui Ruben: Nu cumvà frații voștri au să meargă la resbel, și voi să ședeți aicia? 7 Și pentru ce întoarceți inimile fiilor lui Israel, ca să nu treacă în pământul, pre care Domnul îl dă lor? 8 Așà făcură părinții voștri, când îi trimisei dela Kadeș-Barnea ca să vadă pământul; 9 Că ei se suiră până la valea Eșcol, și după ce văzură pământul, întoarseră inima fiilor lui Israel, ca să nu între în pământul, pre care Domnul îl dăduse lor. 10 Și se aprinse mânia Domnului în ziua aceea, și el jură, zicând: 11 Acești bărbați, cari ieșiră din Egipt, dela anii douăzeci și mai sus, nu vor vedeà acel pământ, pre care eu cu jurământ l-am promis lui Abraam și lui Isaac și lui Iacob, pentru că n'au urmat mie pe deplin; 12 Afară de Caleb, fiul Iefune, Kenezeul, și de Iosua, fiul lui Nun; că ei au urmat pe deplin Domnului. 13 Și mânia Domnului se aprinse asupra lui Israel, și-l lăsă să se rătăcească în pustiu patruzeci de ani, până ce se stânse toată acea generațiune, care făcù rău în ochii Domnului. 14 Și acum, iată voi v'ați sculat în locul părinților voștri clocitură de oameni păcătoși, ca să îmmulțiți și mai tare focul mâniei Domnului contra lui Israel. 15 Că dacă voi vă [b] întoarceți dela dânsul, el va mai lăsà pre ei în acest pustiu, și voi veți pierde tot poporul acesta.

16 Și ei se apropiară de dânsul, și-*i* ziseră: Staule de oi voim să facem aicia pentru vitele noastre, și cetăți pentru copiii noștri; 17 Și [c] noi ne vom înarmà, *și* curând *vom merge* înaintea fiilor lui Israel, până ce-i vom duce la locul lor; dară copiii noștri vor rămâneà în aceste cetăți întărite, de frica locuitorilor acestui pământ. 18 Noi nu ne vom întoarce la casele noastre, până ce fiii lui Israel nu-și vor fi luat fiecare moștenirea sa. 19 Că noi nu vom moșteni cu ei împreună dincolo de Iordan, nici mai departe; că moștenirea noastră ne va venì dincoace de Iordan, despre răsărit.

20 Și zise Moisi către dânșii: De veți face aceasta, *și* de vă veți înarmà la resbel înaintea Domnului; 21 Și fiecare din voi înarmați vor trece Iordanul înaintea Domnului, până ce el va alungà pre inamicii săi de dinaintea sa. 22 Și

y Esod. 30. 12, 16. — *Capul 32.* *a* Cap. 21. 32. | Ios. 13. 25. | 2 Sam. 24. 5. | *b* Ios. 22. 16, 18. | 2 Cron. 7. 19. | *c* Ios 4. 12, 13.

numai după ce [d] ţara va fi supusă înaintea Domnului, vă veţi întoarce înapoi, atunci veţi fi nevinovaţi înaintea Domnului şi înaintea lui Israel, şi acest pământ va fi stăpânirea voastră înaintea Domnului; 23 Şi de nu veţi face aceasta, iată voi păcătuiţi înaintea Domnului, şi să ştiţi, că [e] păcatul vostru vă va ajunge pre voi. 24 Zidiţi-vă *deci* cetăţi pentru copiii voştri, şi staule pentru oile voastre, şi ceeace a vorbit gura voastră faceţi.

25 Şi vorbiră fiii lui Gad şi fiii lui Ruben către Moisi, zicând: Servii tăi vor face aşà, după cum le poruncise domnul nostru: 26 [f] Copiii noştri, femeile noastre, turmele noastre, şi toate vitele noastre vor rămâneà aici în cetăţile Galaadului; 27 Şi servii tăi vor trece toţi înarmaţi de oştire înaintea Domnului la resbel, după cum zise domnul nostru.

28 Şi Moisi porunci în presenţa lor lui Eleazar preotul, şi lui Iosua, fiul lui Nun, şi capilor caselor părinteşti din semiţiile fiilor lui Israel. 29 Şi Moisi zise către dânşii: Dacă fiii lui Gad şi fiii lui Ruben vor trece cu voi Iordanul toţi înarmaţi la resbel înaintea Domnului; şi dacă ţara va fi vouă supusă, atuncia să daţi lor pământul Galaad spre stăpânire: 30 Şi de nu vor trece cu voi înarmaţi, atunci ei moştenirea lor o vor aveà cu voi împreună în pământul Canaan. 31 Şi răspunseră fiii lui Gad şi fiii lui Ruben, zicând: Ceeace a vorbit Domnul către servii săi vom face. 32 Noi vom trece înarmaţi înaintea Domnului în pământul Canaan, şi stăpânirea moştenirii noastre să ne rămână dincoace de Iordan.

33 Şi aşà Moisi dădù lor, fiilor lui Gad şi fiilor lui Ruben şi la jumătate din semiţia lui Manase, fiul lui Iosif, regatul lui Sihon, regele Amoreilor, şi regatul lui Og, regele din Basan, ţara cu cetăţile ei şi cu hotarele lor, cetăţile acelei ţări jur împrejur.

34 Şi fiii lui Gad rezidiră Dibonul şi Atarotul şi [g] Aroerul. 35 Şi Atrot-Sofanul şi Iaserul şi Iogbeha. 36 Şi Betu-Nimra şi Betu-Haranul, cetăţi întărite, şi staule pentru oi.

37 Şi fiii lui Ruben zidiră Heşbonul şi Elealul şi Chiriataimul. 38 Şi [h] Nebo şi Baal-Meonul, [i] schimbându-le numele, şi Şibma: şi puse alte nume cetăţilor pre care le rezidiră.

39 Şi fiii lui [j] Machir, fiul lui Manase, se duseră la Galaad, şi-l luară, şi alungară pre Amoreii *ce locuiau* într'însul. 40 Şi Moisi [k] dădù Galaadul lui Machir, fiul lui Manase, şi el locuì acolo. 41 Şi Iair, fiul lui Manase, încă se duse, şi luă satele lor, şi le numì Havot-Iair. 42 Asemenea şi Noba merse, şi luă Kenatul şi cetăţile lui, şi le puse numele Noba, după numele lui.

Locurile tăbărîrei Israeliţilor enumărate.

33 Acestea *sunt* staţiunile fiilor lui Israel, cari ieşiră din pământul Egiptului după oştirile lor, sub conducerea lui Moisi şi a lui Aaron. 2 Că Moisi descrise pornirile lor, după cum staţionară ei după porunca Domnului: şi acestea *sunt* staţiunile lor după pornirile lor:

3 Ei [a] plecară dela Rameses în luna [b] întâia, în a cincisprezecea zi a lunei întâia: a doua zi după paşti ieşiră fiii lui Israel, [c] cu mâna înaltă înaintea ochilor a tot Egiptului. 4 Şi Egiptenii îmmormântară pe toţi întâiu-născuţii, pre [d] cari Domnul îi bătuse dintre ei, şi Domnul făcù judecată chiar şi [e] asupra zeilor lor. 5 [f] Şi fiii lui Israel plecară dela Rameses, şi tăbărîră la Succot. 6 Şi plecând dela [g] Succot, tăbărîră la Etam, care *este* la marginea pustiului. 7 Şi [h] plecând dela Etam, se întoarseră înapoi la Pi-Hahirot în dreptul Baal-Zefonului, şi tăbărîră dinaintea Migdolului. 8 Şi plecând dela Pi-Hahirot, [i] trecură prin mijlocul mării către pustiu, şi merseră cale de trei zile în pustiul Etamului, şi tăbărîră în Mara. 9 Şi plecând dela Mara, [j] veniră la Elim: şi în Elim *erau* douăsprezece isvoare de

d Deut. 3. 20. Ios. 11. 23. *e* Fac. 4. 7. Isa. 59. 12. *f* Ios. 1. 14. *g* Deut. 2. 36. *h* Isa. 46. 1. *i* Vers. 3. Esod. 23. 13. Ios. 23. 7. *j* Fac. 50. 23. *k* Deut. 3. 12, 13, 15. Ios. 13. 31.

Capul 33. *a* Esod. 12. 37, *b* Esod. 12. 2. *c* Esod. 14. 8. *d* Esod. 12. 29. *e* Esod. 12. 12. Isa. 19. 1. *f* Esod. 12. 37. *g* Esod. 13. 20. *h* Esod. 14. 2, 9. *i* Esod. 14. 22. *j* Esod. 15. 27.

apă și șaptezeci fenici, și tăbărîră acolo. 10 Și plecând dela Elim, tăbărîră lângă Marea-Roșie. 11 Și plecând dela Maria-Roșie, tăbărîră în [k] pustiul lui Sin. 12 Și plecând din pustiul lui Sin tăbărîră în Dofca. 13 Și plecând dela Dofca, tăbărîră în Aluș. 14 Și plecând dela Aluș, tăbărîră la [l] Refidim, și aicia poporul nu avù apă de băut. 15 Și plecând dela Refidim, tăbărîră în [m] pustiul Sinai. 16 Și plecând din pustiul Sinai, tăbărîră la [n] Kibrot-taava. 17 Și plecând dela Kibrot-taava, [o] tăbărîră la Hazerot. 18 Și plecând dela Hazerot, tăbărîră la Ritma. 19 Și plecând dela [p] Ritma, tăbărîră în Rimmon-Farez. 20 Și plecând dela Rimmon-Farez, tăbărîră în Libna. 21 Și plecând dela Libna, tăbărîră în Rissa. 22 Și plecând dela Rissa, tăbărîră în Kehelata. 23 Și plecând dela Kehelata, tăbărîră lângă muntele Șefer. 24 Și plecând dela muntele Șefer, tăbărîră în Harada. 25 Și plecând dela Harada, tăbărîră în Makelot. 26 Și plecând dela Makelot, tăbărîră la Tahat. 27 Și plecând dela Tahat, tăbărîră în Tarah. 28 Și plecând dela Tarah, tăbărîră în Mitca. 29 Și plecând dela Mitca, tăbărîră în Hașmona. 30 Și plecând dela Hașmona, tăbărîră în Moserot. 31 Și plecând dela Moserot, tăbărîră în Bene-Jaakon. 32 Și plecând dela [q] Bene-Jaakon, [r] tăbărîră în Hor-Gidgag. 33 Și plecând dela Hor-Gidgag, tăbărîră în Jot-Bata. 34 Și plecând dela Jot-Bata, tăbărîră în Ebrona. 35 Și plecând dela Ebrona, tăbărîră în Ețion-Geber. 36 Și plecând dela Ețion-Geber, [s] tăbărîră în [t] pustiul Zin, care *este* Kadeșul. 37 Și plecând dela [u] Kadeș, tăbărîră lângă muntele Hor, la marginea pământului Edom.

38 Și se [v] sui Aaron preotul, pe muntele Hor, după porunca Domnului; și murì acolo în anul al patruzecelea, după ieșirea fiilor lui Israel din pământul Egiptului, în luna a cincia, în întâia *zi* a lunei. 39 Și Aaron *era* de o sută douăzeci și trei de ani, când murì pe muntele Hor.

40 Și regele din Ard, Canaaneul, care locuià în *partea* despre miazăzi în pământul Canaan, auzì că vin fiii lui Israel.

41 Și plecând dela muntele Hor, tăbărîră în Zalmona. 42 Și plecând dela Zalmona, tăbărîră în Funon. 43 Și plecând dela Funon, tăbărîră în Obot. 44 Și plecând dela Obot, tăbărîră în Ije-Habarim, la marginea Moabului. 45 Și plecând dela Ijim, tăbărîră în Dibon-Gad. 46 Și plecând dela Dibon-Gad, tăbărîră în Almon-Diblataim. 47 Și plecând dela Almon-Diblataim, tăbărîră lângă muntele Abarim dinaintea *muntelui* Nebo. 48 Și plecând dela muntele Abarim, tăbărîră în câmpia Moabului lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului. 49 Și tăbărîră pe lângă Iordan, dela Bet-Ieșimot până la [x] Abel-Șittim, în câmpiile Moabului.

Dumnezeu poruncește ca Cananeii să se nimicească.

50 Și vorbì Domnul lui Moisi în câmpiile Moabului, lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului, zicând: 51 Vorbește fiilor lui Israel, și le zi: Voi, după ce veți trece Iordanul în pământul Canaan 52 [y] Pre toți locuitorii pământului să-i alungați dinaintea voastră, și toate chipurile lor să le stricați, și chipurile turnate ale lor să le nimiciți, și toate înălțimile lor să le sfărmați. 53 Și după ce veți luà în stăpânire țara, voi să locuiți într'însa, că eu v'am dat acest pământ, ca să-l moșteniți. 54 Și voi pre acest pământ să-l împărțiți între voi cu sorți după neamurile voastre: celor mai mulți să le dați mai multă moștenire, și celor mai puțini să le dați mai puțină moștenire; fiecare, unde-i va cădeà sorțul, *acolo* să aibă, după semințiile părinților voștri să împărțiți între voi. 55 Și dacă voi pre locuitorii acelui pământ nu-i veți alungà dinaintea voastră, va fi, că aceia, pre cari îi veți lăsà din ei, *vor fi* [z] spini în ochii voștri, și ghimpi

[k] Esod. 16. 1.
[l] Esod. 17. 1.
[m] Esod 16. 1.
[n] Cap. 11. 34.
[o] Cap. 11. 35.
[p] Cap. 12. 16.
[q] Fac. 36. 27.
[r] Deut. 10. 7.
[s] Deut. 2. 8.
[t] Cap. 20. 1.
[u] Cap. 20. 22. 23.
[v] Cap. 20. 56, 28.
[x] Cap. 25. 1. Ios. 2. 1.
[y] Esod. 23. 24, 33. Deut. 7. 2, 5. Ios. 11. 12. Jude. 2. 2.
[z] Ios. 23. 13. Jude. 2. 3. Ps. 106. 34, 36. Esod. 23. 33. Ezec. 28. 24

în coastele voastre, și inamici vor fi vouă, în pământul în care veți locui. 56 Și va fi, că precum am gândit să fac lor, voiu face vouă.

Hotarele pământului celui promis: se rânduesc bărbați pentru împărțirea lui.

34 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 2 Spune fiilor lui Israel, și le zi: Voi când veți întrà în [a] pământul Canaan, (acesta-i pământul, care vă va cădeà de moștenire, pământul Canaan după hotarele lui),

3 [b] Hotarul vostru despre miazăzi să fie: dela pustiul lui Zin în lungul Edomului: așà că, hotarul vostru despre miazăzi va începe dela marginea [c] Mării-Sărate spre răsărit: 4 Și același hotar să se întoarcă despre miazăzi [d] cătră înălțimea Akrabim, și să treacă prin Zin; și ieșirea lui va fi spre miazăzi la [e] Kadeș-Barnea, și să se întoarcă la [f] Hazar-Addar, și să treacă până la Asmon. 5 Și acest hotar să se întoarcă dela Asmon [g] la râul Egiptului: și ieșirea lui să fie la mare.

6 Și hotarul cel despre apus: hotar să vă fie marea cea mare; aceasta să vă fie hotarul despre apus.

7 Și acesta să vă fie hotarul despre miazănoapte: dela marea cea mare să vă însemnați *hotar* până la [h] muntele Hor. 8 Dela muntele Hor să vă însemnați, până ce [i] vii la Hamat; și ieșirea acestui hotar să fie [j] Tedad. 9 Și să iesă acest Hotar la Zifron, și să fie ieșirea lui la [k] Hazar-Enan; acesta să vă fie hotarul despre miazănoapte.

10 Și vă însemnați hotar despre răsărit dela Hazar-Enan până la Șefan. 11 Și hotarul să se pogoare dela Șefan la [l] Ribla despre răsărit de Ain; și să se pogoare acest hotar și să atingă țărmul mării [m] Chineret spre răsărit. 12 Și acest hotar să se pogoare pe Iordan, și ieșirea lui să fie [n] Marea-Sărată. Acesta să vă fie pământul vostru, după hotarele lui jur împrejur.

13 Și Moisi porunci fiilor lui Israel, zicând: [o] Acesta *este* pământul, pre care să-l împărțiți între voi prin sorți, pre care poruncise Domnul să se dea la nouă seminții și la o jumătate de semințe. 14 [p] Că semința fiilor lui Ruben, după casele lor părintești, și semința fiilor lui Gad, după casele lor părintești, și jumătate din semința lui Manase, au primit moștenirea lor. 15 Aceste două seminții și jumătate semințe au primit moștenirea lor dincoace de Iordan, în dreptul Ierichonului despre răsărit.

Cum și prin cine trebue să se împărțească țara.

16 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 17 Acestea *sunt* numele bărbaților, cari au să împartă pământul între voi: [q] Eleazar preotul, și Iosua, fiul lui Nun. 18 Și din toată semința să luați câte un mai mare pentru împărăția pământului. 19 Și numele bărbaților acelora *sunt* acestea: Din semința lui Iuda: Caleb, fiul lui Iefune. 20 Și din semința fiilor lui Simeon: Șemuel, fiul lui Amihud. 21 Din semința lui Beniamin: Elidad, fiul lui Chislon. 22 Și din semința fiilor lui Dan: mai marele Bukki, fiul lui Jogli. 23 Dintre fiii lui Iosif: din semința fiilor lui Manase: mai marele Haniel, fiul lui Efod. 24 Și din semința fiilor lui Efraim: mai marele Kemuel, fiul lui Șiftan. 25 Și din semința fiilor lui Zabulon: mai marele Elizafan, fiul lui Parnach. 26 Și din semința fiilor lui Isachar: mai marele Paltiel, fiul lui Asan. 27 Și din semința fiilor lui Asser: mai marele Ahihud, fiul lui Șelomi. 28 Și din semința fiilor lui Neftali: mai marele Pedahel, fiul lui Amihud.

29 Aceștia *sunt aceia*, cărora Domnul le porunci, ca ei să împartă fiilor lui Israel moștenirea în pământul Canaan.

Cetățile Leviților.

35 Și Domnul vorbì lui Moisi în câmpia Moabului lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului, zicând: 2 [a] Zi fiilor lui Israel, ca ei, din moștenirea stăpânirii

Capul 34.
a Fac. 17. 8. Ps. 78. 55. Ezec. 47. 14.
b Ios. 15. 1.
c Fac. 14. 3.
d Ios. 15. 3.
e Cap. 13. 26.
f Ios. 15. 3, 4.
g Fac. 15. 18. Isa. 27. 12.
h Cap. 33. 37.
i Cap. 13. 21
j Ezec. 47. 15.
k Ezec. 47. 17.
l 2 Reg. 23. 33.
m Deut. 3. 17. Ios. 11. 2. Mat. 14. 34
Luc. 5. 1.
n Vers. 3.
o Vers. 1.
p Cap. 32. 33. Ios. 14. 2, 3.
q Ios. 14. 1.
Capul 35.
a Ios. 14. 3, 4. Ezec. 45. 1. etc.

lor, să dea Leviților cetăți spre locuire, și cuprinsul din jurul cetăților să mai dea Leviților. 3 Cetățile să fie ale lor spre locuire, și cuprinsul acestora să fie pentru vitele lor și pentru averea lor și pentru toate animalele lor. 4 Și cuprinsul cetăților, pre care le veți da voi Leviților, *fiecare să fie* de o mie de coți jur împrejur dela zidurile cetății în afară. 5 Și să măsurați pe din afara cetății, din partea despre răsărit două mii de coți, și despre miazăzi două mii de coți, și din partea despre apus două mii de coți, și din partea despre miazănoapte două mii de coți, ca cetățile să fie la mijloc; acestea *să* le *fie* cuprinsul cetăților. 6 Și din cetățile, pre care le veți da voi Leviților, [b] șase *să fie* cetăți de scăpare, pre care să le dați, ca într'însele să scape ucigașul: și afară de acestea să le mai dați [c] patruzeci și două de cetăți. 7 Toate cetățile câte veți da voi Leviților: patruzeci și opt cetăți, ele cu cuprinsurile lor. 8 Și cetățile câte veți da [d] din moștenirea fiilor lui Israel, [e] dela *cei ce au* multe să luați multe, și dela *cei ce au* puține, să luați puține: fiecare să dea din cetățile sale Leviților, după moștenirea sa ce moștenește.

Cetățile de scăpare.

9 Și Domnul vorbì lui Moisi, zicând: 10 Vorbește fiilor lui Israel, și le zi: [f] După ce veți trece Iordanul în pământul Canaan, 11 [g] Alege-veți vouă cetăți, *care* să vă fie cetăți de scăpare, ca să poată scăpà într'însele cel ce din greșeală a ucis pre altul. 12 [h] Aceste cetăți să vă servească de scăpare în contra răsbunătorului *de sânge,* ca ucigașul de om să nu moară, până ce nu va fi stat la judecată înaintea comunității. 13 Și din acele cetăți ce veți da voi, [i] șase să fie vouă cetăți de scăpare: 14 [j] Trei cetăți să dați dincoace de Iordan, și trei cetăți să dați în pământul Canaan; cetăți de scăpare să fie vouă acestea. 15 Pentru fiii lui Israel și pentru cel străin și [k] pentru nemernicul *ce locuește* între ei, să fie acele șase cetăți de scăpare, ca într'însele să scape fiecine, care a ucis om din greșeală.

16 [l] Și dacă *cinevà* va fi lovit *pre altul* cu cevà unealtă de fer, și acesta moare, acela ucigaș este; și ucigașul să se omoare. 17 Și dacă-l va lovì cu o piatră *din* mână, de care poate murì, și acesta moare, acela ucigaș *este,* și ucigașul să se omoare. 18 Sau *dacă-l* va lovì cu vre-o unealtă de lemn *din* mână, de care poate murì, și acesta moare, acela ucigaș *este,* și ucigașul să se omoare. 19 [m] Răsbunătorul de sânge să omoare pe ucigaș: când îl va întâlnì, să-l omoare. 20 Și [n] dacă el din ură îl va împinge, sau [o] pândindu-l va aruncà *cevà* asupra lui, încât să moară: 21 Sau dacă el [p] din vrăjmășie îl va lovì cu mâna sa, încât să moară; să se omoare cel ce a lovit, *(căci)* ucigaș *este;* răsbunătorul de sânge să omoare pre ucigaș, când îl va întâlnì.

22 Iar dacă el din întâmplare, nu din vrăjmășie, îl va împinge pre dânsul, sau va aruncà asupră-i vre-o unealtă, dară nu pândindu-l; 23 Sau el fără să-i fie inimicul său, și fără să-i voească răul, din nebăgare de seamă aruncă cu o piatră asupră-i, de care omul poate murì, și el moare; 24 [q] Comunitatea să judece între cel ce a lovit și între răsbunătorul de sânge, după aceste legi. 25 Și comunitatea să mântuească pre ucigaș de mâna răsbunătorului de sânge; și comunitatea să-l întoarcă în cetatea de scăpare în care scăpase, și să [r] rămână acolo până la moartea archiereului, [s] care fu uns cu oleiul sacru.

26 Iar dacă ucigașul va ieșì din hotarul cetăților sale de scăpare, în care scăpase, 27 Și răsbunătorul de sânge îl va aflà afară din hotarul cetății sale de scăpare, și răsbunătorul va ucide pre ucigaș,... vinovăție de sânge nu va fi asupră-i. 28 Că el trebuià să rămână în cetatea sa de scăpare, până ce ar fi

---

[b] Vers. 13. Ios. 20. 2, 7, 8.
[c] Ios. 21. 41.
[d] Ios. 21. 3.
[e] Cap. 26. 54.
[f] Deut. 19. 2.
[g] Esod. 21 13.
[h] Deut. 19. 6.
[i] Vers. 6.
[j] Deut. 4. 41. Ios. 20. 8.
[k] Cap. 15. 16.
[l] Esod. 21 12 14. Deut 19 11 12.
[m] Vers. 21, 24, 27. Deut. 19. 6, 12.
[n] Fac. 4. 8. 2 Sam. 3. 27.
[o] Esod. 21. 14.
[p] Esod. 21. 13.
[q] Vers. 12.
[r] Ios. 20. 6.
[s] Esod. 29. 7.

murit archiereul, și *numai* după moartea archiereului: puteà ucigașul să se reintoarcă la pământul stăpânirii sale.

29 Și acesta să fie vouă [t] statut de lege pentru voi din generațiunile voastre, în toate locuințele voastre.

30 Cel ce va omorî pre altul, ucigașul să se ucidă după [u] spusa martorilor: iar un singur martor nu poate mărturisì împotriva cuivà, ca să nu moară. 31 Și răscumpărare nu luați pentru vieața ucigașului, celui vinovat de moarte: ci el să se omoare. 32 Și răscumpărare nu luați pentru cel fugit în cetatea de scăpare, ca el să se întoarcă spre a locuì în patria sa, până la moartea archiereului.

33 Să nu profanați pământul, în care *sunteți;* că sângele [v] profanează pământul, și pământul nu se poate curăți de sângele cel vărsat într'însul, decât numai [x] cu sângele aceluia care l-a vărsat. 34 [y] Deci să nu întinați pământul acela în care locuiți, în mijlocul căruia locuesc eu: că [z] eu Domnul locuesc în mijlocul fiilor lui Israel.

Legi pentru moștenitoare; sfârșitul cărții acesteia.

36 Și se apropiară capii *caselor* părintești ai neamului fiilor lui [a] Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, din neamurile fiilor lui Iosif, și vorbiră înaintea lui Moisi și înaintea mai marilor caselor părintești ai fiilor lui Israel. 2 Și ziseră: [b] Domnul poruncì domnului meu, ca el pământul acesta să-l dea prin sorți spre moștenire fiilor lui Israel; și [c] domnului meu îi mai poruncì Domnul, ca el să dea moștenirea fratelui nostru Zelofead fetelor lui; 3 Dară de se vor mărità ele după ori-cine din *altă* semințe a fiilor lui Israel, moștenirea lor se va luà dela moștenirea părinților noștri, și se va adăogì la moștenirea seminției aceleia, în care ele se vor fi *măritat;* și din sorțul moștenirii noastre se va luà. 4 Și când fiii lui Israel vor aveà *anul* [d] iubileu, moștenirea lor tot va rămâneà adaos la moștenirea acelei seminții, în care ele se vor fi *măritat,* și dela moștenirea seminției părinților noștri se vor luà moștenirea lor.

5 Și Moisi poruncì fiilor lui Israel după cuvântul Domnului, zicând: [e] Drept vorbește semința fiilor lui Iosif. 6 Aceasta *este* ceeace poruncì Domnul pentru fetele lui Zelofead, zicând: Mărite-se ele după cine le va plăceà, [f] decât numai să se mărite după *unul din* familia seminției părinților lor: 7 Ca moștenirea fiilor lui Israel să nu treacă dela o semințe la alta, ci fiecare dintre fiii lui Israel să se [g] țină lipit de moștenirea seminției părinților lui.

8 Drept aceea [h] toată fata, care va luà de moștenire în vre-una din semințiile fiilor lui Israel, să se mărite după unul din neamul seminției părinților săi, pentru ca fiii lui Israel să moștenească fiecare moștenirea părinților săi: 9 Ca nici o moștenire să nu treacă dela *o* semințe la alta, ci fiecare din semințiile fiilor lui Israel să se țină lipită de moștenirea sa.

10 Și fetele lui Zelofead făcură întocmai după cum poruncì Domnul lui Moisi. 11 Că Mahla, Tirza, Hogla și Milca și Noa, fetele lui Zelofead, se măritară după fiii unchilor lor: 12 *După bărbați, cari erau* din neamurile fiilor lui Manase, fiul lui Iosif, se măritară și moștenirea lor rămase în semința neamului părinților lor.

13 Acestea *sunt* poruncile și legile, pre cari Domnul le dădù fiilor lui Israel prin Moisi în câmpiile Moabului, lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului.

---

t Cap. 27. 11. *u* Deut. 17. 6. Mat. 18. 16. | 2 Cor. 13. 1. Ebr. 10. 28. *v* Ps. 106. 38. | *x* Fac. 9. 6. *y* Lev. 18. 25. | *z* Esod. 29. 45, 46. — | *Capul 36.* *a* Cap. 26. 29. *b* Cap. 26. 55. | Ios. 17. 3. *c* Cap. 27. 1, 7. *d* Lev. 25. 10. | *e* Cap. 27. 7. *f* Vers. 12. | *g* 1 Reg. 21. 3. *h* 1 Cron. 23. 22

DEUTERONOMUL.

A CINCIA CARTE A LUI MOISI.

Binefacerile lui Dumnezeu și nerecunoștința lui Israel.

1 Acestea *sunt* cuvintele, care le vorbì Moisi către tot Israelul, [a] dincoace de Iordan, în pustiu, într'o cîmpie în dreptul Sufului, între Paran și Tofel și Laban și Hazerot și Dizahab. 2 (*Depărtare este* de unsprezece zile dela Horeb pe calea către muntele Seir [b] până la Kadeș-Barnea). 3 Și fu [c] în anul al patruzecilea, în luna a unsprezecea, în *ziua* întâia a lunei, *că* Moisi vorbì către fiii lui Israel toate câte Domnul îi poruncise pentru ei, 4 [d] După ce el bătù pre Sihon, regele Amoreilor, care locuià în Heșbon, și pre Og, regele Basanului, care locuià în Astarot, [e] la Edrei.

5 Dincoace de Iordan, în pământul Moabului începù Moisi a esplică această lege, zicând: 6 Domnul Dumnezeul nostru vorbì nouă [f] în Horeb, zicând: *Fie-că* [g] de ajuns cât ați șezut pe muntele acesta. 7 Întoarceți-vă și plecați, și veniți pe muntele Amoreilor și la toate vecinătățile lui pe cîmpie, pe munți, și pe șesuri, și spre miazăzi, și la țărmul mării în pământul Cananeilor, și spre Liban, până la rîul cel mare, rîul Eufrata. 8 Iată, pus-am dinainte-vă țara: întrați și stăpâniți pământul, pre care Domnul cu jurământ l-a făgăduit părinților voștri, lui [h] Abraam, lui Isaac și lui Iacob, că-l va da lor și seminției lor după dânșii.

9 Și vă [i] vorbiam atuncia, zicând: Eu nu vă pot purtà singur: 10 Domnul Dumnezeul vostru v'a înmulțit, și iată, [j] voi astăzi sunteți mulțime, ca stelele cerului: 11 [k] (Domnul Dumnezeul părinților voștri, să vă mai adaoge din câți sunteți încă de o mie de ori, și să vă binecuvinteze, [l] după cum v'a făgăduit); 12 [m] Cum voiu purtà singur supărările voastre și greutățile voastre și certele voastre? 13 [n] Luați-vă bărbați înțelepți și pricepuți și cunoscuți între semințiile voastre, și pre aceștia îi voiu pune de capi ai voștri. 14 Și voi mi-ați răspuns, și mi-ați zis: Bun lucru *este*, a face, ce tu ai zis. 15 Atuncia luaiu eu pre capii semințiilor voastre, bărbați înțelepți și cunoscuți, [o] și-i pusei capi preste voi, mai mari preste mii și mai mari preste sute, și mai mari preste cincizeci și mai mari preste zece, și diregători în semințiile voastre. 16 Și eu poruncii într'acel timp judecătorilor voștri, zicând: Ascultați pre frații voștri între dânșii, și [p] judecați cu dreptate între om și [q] fratele său, și străinul *ce este* cu dânsul. 17 [r] Și nu căutați la față în judecată; precum pre cel mic, așa și pre cel mare să-l ascultați; de nimenea să nu vă temeți, că [s] judecata *este* a lui Dumnezeu; și cauzele cari vă vor fi prea grele, [t] aduceți-le la mine, și eu le voiu ascultà. 18 Și eu în timpul acela poruncii vouă toate câte aveți să le faceți.

19 Și noi plecarăm dela Horeb, și [u] merserăm prin tot pustiul acel mare și înfricoșat, pre care l-ați văzut, pe calea spre muntele Amoreilor, precum ne poruncise Domnul Dumnezeul nostru; și [v] venirăm la Kadeș-Barnea: 20 Și eu am zis vouă: Voi ați ajuns la muntele Amoreilor, pre care Domnul Dumnezeul nostru îl dă nouă. 21 Iată, Domnul Dumnezeul tău ți-a dat acest pământ! Suie-te *dară*, ia-l, după cum Domnul Dumnezeul părinților tăi ți-a zis: [x] nu te teme, și nu te înfricoșà.

22 Și voi cu toții veniràți la mine, și ziserăți: Să trimitem oameni mai înainte

---

DEUTERONOMUL. *Capul 1.*

[a] Ios. 9. 1, 10.
[b] Num. 13. 26.
[c] Num. 33. 38.
[d] Num. 21. 24, 33.
[e] Num. 21. 33.
Ios. 13. 12.
[f] Esod. 34.
[g] Esod. 19. 1.
[h] Fac. 12. 7.
[i] Esod. 18. 18.
Num. 11. 14.
[j] Fac. 15. 5.
[k] 2 Sam. 24. 3.
[l] Fac. 15. 5.
Esod. 32. 13.
[m] 1 Reg. 3. 8, 9.
[n] Esod. 18. 21. Num. 11. 16, 17.
[o] Esod. 18. 25.
[p] Cap. 16. 18. Ioan. 7. 24.
[q] Lev. 24. 22.
[r] Lev. 19. 15.
Iac. 2. 1.
[s] 2 Cron. 19. 6.
[t] Esod. 18. 22, 26.
[u] Num. 10. 12. Ier 2. 6.
[v] Num. 13. 26
[x] Ios. 1. 9.

de noi, cari să ne iscodească pământul, și să ne aducă răspuns de calea pe care avem să întrăm. 23 Și mie îmi plăcù cuvântul acesta: și [y] eu luaiu dintre voi doisprezece bărbați, de toată seminția câte un bărbat: 24 Și [z] aceștia plecând se suiră pe munte, și veniră până la valea Eșcol, și iscodiră *pământul;* 25 Și luând în mânile lor din fructele pământului aceluia, aduseră nouă, și ne dădură știre, și ziseră: [a] Bun *este* pământul, pre care Domnul Dumnezeul nostru ni-l dă nouă.

26 [b] Iar voi nu voirăți să vă suiți, ci răsculatu-v'ați în contra cuvântului Domnului Dumnezeul vostru: 27 Și murmurarăți în corturile voastre, și ziserăți: Fiindcă Domnul ne [c] urăște, deaceea scosu-ne-a din pământul Egiptului, să ne dea în mânile Amoreilor, ca să ne peardă. 28 Unde să ne suim? frații noștri ne muiară inima, zicând: [d] Poporul acela *este* mai mare și mai înalt decât noi: cetățile *sunt* mari și întărite până la cer; ba și pre [e] fiii lui Enak îi văzurăm acolo.

29 Și eu ziseiu vouă: Nu vă spăimântați, și nu vă temeți de dânșii! 30 [f] Domnul Dumnezeul vostru, care merge înaintea voastră, acela se va luptà pentru voi, întru toate, cum făcù el pentru voi înaintea ochilor voștri în Egipt; 31 Și în pustiu, unde ai văzut, cum Domnul Dumnezeul tău [g] te-a purtat, după cum poartă omul pre fiul său, pe toată calea în care ați umblat, până ce ați ajuns în locul acesta.

32 Și totuși [h] voi n'ați crezut Domnului Dumnezeul vostru, 33 [i] Care mergeà pe cale înaintea voastră, [j] căutându-vă loc spre tăbărire, noaptea în *stâlp de* foc, ca să vă arete calea pe care aveți să mergeți, și ziua în nor.

34 Și Domnul auzì vocea cuvintelor voastre, și se mănià, și [k] jurându-se, zise: 35 [l] Nimenea din oamenii din această generațiune rea nu va vedeà acel pământ bun, pre care eu cu jurământ am făgăduit părinților voștri: 36 [m] Afară de Caleb, fiul lui Iefune: el îl va vedeà, și lui îi voiu da pământul acesta, pre care a călcat, și fiilor săi: pentru că [n] el pe deplin a urmat Domnului. 37 [o] Încă și pre mine se mănià din cauza voastră, și zise: Nici tu nu vei întrà acolo: 38 [p] Iosua, fiul lui Num, [q] care stă înaintea ta, acela va întrà într'însul: [r] întărește-l; că el va face ca Israel să-l moștenească: 39 [s] Și pruncii voștri, despre cari [t] ați zis, că vor fi de pradă; și fiii voștri, cari astăzi [u] nu cunosc nici bine nici rău, aceia vor întrà într'însul; da, acelora îl voiu da, și ei îl vor moștenì. 40 Și voi întoarceți-vă înapoi, și plecați în pustiu pe calea la Marea-Roșie!

41 Și voi îmi răspunserăți, și ziserăți cătră mine: Păcătuit-am împotriva Domnului; suì-ne-vom, și ne vom luptà, cum porunci nouă Domnul, Dumnezeul nostru. Și voi v'ați încins fiecare cu armele sale, și v'ați încumătat a vă suì pe munte. 42 Și Domnul zise cătră mine: Spune lor: Nu vă suiți, nici să vă luptați, că eu nu *sunt* în mijlocul vostru, ca nu cumvà să fiți bătuți de inamicii voștri. 43 Și eu vă spusei aceasta, iar voi n'ați ascultat, ci v'ați răsculat împotriva cuvântului Domnului, și sumețindu-vă vă suirăți pe munte. 44 Și Amoreii cari locuiau acel munte vă ieșiră spre întâmpinare, și vă urmăriră, cum fac albinele; și vă sdrobiră dela Seir până la Horma. 45 Și înturnându-vă înapoi, plânserăți înaintea Domnului; dară Domnul nu ascultă vocea voastră, nici vă întinse urechile: 46 Și așà voi locuirăți Kadeșul zile multe, zilele câte l-ați locuit.

Umblarea prin pustietate până la biruința asupra Sihonului.

2 Și ne întorserăm, și plecarăm în pustiu, pe calea cătră Marea-Roșie, [a] cum vorbise Domnul cătră mine; și

[y] Num. 13. 3.
[z] Num. 13. 22, 23, 24.
[a] Num. 13. 27.
[b] Num. 14. 1, 2, 3, 4.
[c] Cap. 9. 28.
[d] Num. 13. 28, 31, 32, 33
[e] Num. 13. 28.
[f] Esod. 14. 14, 25.
[g] Neem. 4. 20.
[h] Esod. 10. 4. Isa. 46, 3, 4. Osea. 11. 3. Fapt. 13. 18.
[i] Ps. 106. 24.
[j] Iuda. 5.
[k] Esod. 13. 21. Ps. 78. 14.
[l] Num. 10. 33.
[m] Cap. 2. 14, 15.
[n] Num. 14. 22, 23.
[o] Num. 14. 24. Num. 20. 12. Ps. 106. 32.
[p] Num. 14. 30. Ios. 14. 9.
[q] Esod. 24. 13.
[r] 1 Sam. 16. 22. Num. 27. 18, 19.
[s] Num. 14. 30.
[t] Num. 14. 31.
[u] Num. 14. 3.
[a] Isa. 7. 15, 16. Rom. 9. 11.
Capul 2.
[a] Num. 14. 25.

ocolirăm muntele Seir zile multe. 2 Şi-mi vorbì Domnul, zicând: 3 [b] Ajungă-vă de când tot ocoliţi muntele acesta, întoarceţi-vă spre miazănoapte. 4 Şi porunci poporului, zicând: [c] Voi *acum* veţi trece prin hotarele fraţilor voştri, fiilor lui Esau, cari locuesc în Seir, şi ei se vor teme de voi; dară voi feriţi-vă foarte. 5 Să nu vă încăieraţi cu ei, că eu nu vă voiu da [d] din pământul lor nici urmă de picior, că *de* moştenire am dat lui Esau muntele Seir. 6 Bucate cu argint să cumpăraţi dela dânşii, ca să mâncaţi; şi apă cu argint să cumpăraţi dela dânşii, ca să beţi; 7 Că Domnul Dumnezeul tău te-a binecuvântat întru toate lucrurile mânilor tale; el a ştiut de călătoria ta prin acest mare pustiu; [e] într'aceşti patruzeci de ani Domnul Dumnezeul tău a fost cu tine, nimica n'a lipsit ţie.

8 [f] Şi noi ne abăturăm dela fraţii noştri, fiii lui Esau, cari locuiau în Seir, dela calea câmpiilor prin [g] Elat şi Eţion-Geber, şi ne întoarserăm şi merserăm pe calea pustiului Moabului. 9 Şi Domnul, îmi zise: Să nu vă înduşmăniţi cu Moabiţii, şi să nu vă încăieraţi la luptă cu ei, că din pământul lor nu-ţi voiu da *de* moştenire; că [h] Arul l-am dat *de* moştenire [i] fiilor lui Lot. 10 [j] (Eminii locuiră mai înainte aicia, poporul mare, mult la număr şi înalt, ca şi [k] Enakiţii. 11 Uriaşi se socotiră aceştia, ca şi Enakiţii; iar Moabiţii îi chemă Emini. 12 Şi [l] încă mai înainte locuiră în Seir Horeii, iar fiii lui Esau îi alungară, şi-i pierdură dinaintea lor, şi locuiră în locul lor; precum făcù Israel în pământul moştenirii sale, pre care Domnul îl dădù lor). 13 Deci ridicaţi-vă şi treceţi [m] părâul Zered; şi *aşà* noi trecurăm părâul Zered.

14 Şi zilele de când plecarăm noi [n] dela Kadeş-Barnea până ce trecurăm preste părâul Zered *fu* treizeci şi opt de ani; [o] până se perdù din tabără toată acea generaţiune, *adecă* bărbaţii de resbel, [p] cum li-se jură Domnul. 15 Că [q] mâna Domnului erà asupra lor, ca să-i piardă pre ei din tabără, până ce *toţi* se pierdură.

16 Şi după ce toţi bărbaţii de resbel din popor se pierdură şi muriră, 17 Domnul vorbì către mine, zicând: 18 Tu astăzi vei trece pe lângă hotarele Moabului, preste Ar, 19 Şi te vei apropià de fiii lui Ammon; nu vă înduşmăniţi cu ei, şi să nu te încăieri cu dânşii; că din pământul fiilor lui Ammon nu-ţi voiu da moştenire; [r] că fiilor lui Lot l-am dat *de* moştenire. 20 (Şi acesta încă se socotià pământ al uriaşilor; uriaşii locuiră mai înainte într'ânsul, şi Ammoniţii îi chemă [s] Samsumei: 21 [t] Popor mare, mult la număr şi înalt, ca şi Enakiţii; Iar Domnul îi pierdù pre ei dinaintea *Ammoniţilor;* şi ei îi alungară, şi locuiră în locul lor; 22 Cum făcù el fiilor lui Esau, [u] cari locuesc în Seir, cari pierdură de dinaintea lor pre [v] Horei, şi-i alungară; şi ei locuiră în locul lor până în ziua de astăzi. 23 Asemenea şi pe [x] Aveii, cari locuiau prin sate până la [y] Gaza, [z] Caftoreii, cari ieşiră din Caftor, îi perdură, şi ei locuiră în locul lor). 24 Sculaţi-vă, plecaţi, şi [a] treceţi părâul Arnon! iată, eu îţi dau în mână pre Sihon, Amoreul, regele Heşbonului, şi pământul lui; începe a stăpâni, încaieră-te cu el la luptă. 25 [b] De azi voiu începe a aruncà temere şi spaimă de tine preste popoarele de sub tot cerul, care auzind faima ta, se va cutremurà, şi se va îngrozì de tine.

26 Şi trimisei soli din pustiul Kedemot către Sihon, regele Heşbonului, [c] cu cuvinte de pace, zicând: 27 [d] Lasă-mă să trec prin ţara ta, şi eu tot pe cale voiu merge, şi nu mă voiu abate nici la dreapta nici la stânga. 28 Bucate să-mi vinzi pentru argint, ca să mănânc: şi apă să-mi dai pentru argint, ca să beau; [e] numai cât să trec cu piciorul, 29 [f] (Precum îmi făcură fiii lui Esau, cari locuesc

[b] Vers. 7. 14. [c] Num. 20. 14. [d] Fac 36. 8. [e] Cap. 8. 2. 3, 4. [f] Judc. 11. 18. [g] 1 Reg. 9. 26. [h] Num. 21. 28. [i] Fac. 19. 36,37. [j] Fac. 14. 5. [k] Num. 13. 22. [l] Fac. 14. 6. [m] Num. 21. 12. [n] Num. 13. 26. [o] Num. 14. 33. [p] Num. 14. 35. Ezec. 20. 15. [q] Ps. 78. 33. [r] Fac. 19. 38. [s] Fac. 14. 5. [t] Vers. 10. [u] Fapt. 36. 8. [v] Fac. 14. 6. [x] Ios. 13. 3. [y] Ier. 25. 20. [z] Amos. 9. 7. [a] Num. 21. 13. 14. [b] Ios. 2. 9, 10. [c] Cap. 20. 10. [d] Num. 21. 21, 22 [e] Num. 20. 19. [f] Num. 20. 18.

în Seir, și Moabiții, cari locuesc în Ar), până ce voiu trece Iordanul, în pământul, pre care ni-l dă nouă Domnul Dumnezeul nostru. 30 [g] Dară Sihon, regele Hesbonului, nu voì să ne [h] lase să trecem prin *pământul* lui: că [i] Domnul Dumnezeul tău i-a [i] învârtoșat spiritul său, și i-a îndărătnicit inima lui, ca să ți-l deà în mână, cum *se vede* astăzi.

31 Și zise Domnul către mine: Iată, eu încep a-ți [j] da ție pre Sihon și pământul lui: începe a stăpâni pământul său, spre a-l moșteni. 32 [k] Și Sihon ne ieși întru întâmpinare la resbel, el și tot poporul său, la Iaat. 33 [l] Și Domnul Dumnezeul nostru ni-l dădù în mână, și [m] noi îl băturăm, pre el și pre fiii lui și pre tot poporul său. 34 Și noi într'acel timp îi luarăm și toate cetățile lui, și [n] cu desăvârșire îi stricarăm noi toate cetățile lui: bărbați, femei, și copii, nelăsând pe nimenea viu. 35 Numai vitele le răpirăm pentru noi, și prada cetăților ce le-am luat. 36 [o] Dela Aroer, care *este* pe țărmul pârâului Arnon, și *dela* cetatea cea din vale, până la Galaad, nu fu nici o cetate prea tare pentru noi; [p] Toate Domnul Dumnezeul nostru ni-le dădù în mână. 37 Numai de pământul fiilor lui Ammon nu te apropiași, *nici* de toată lăturea pârâului [q] Iabbok, nici de cetățile depe munte, nici de nimica ce Domnul Dumnezeul vostru ne oprì.

Biruința asupra lui Og la Basan.

3 Și noi întorcându-ne ne suirăm pe calea către Basan: și [a] Og, regele Basanului ne ieși întru întâmpinare la resbel, el și tot poporul său, [b] la Edrei. 2 Și Domnul zise către mine: Nu te teme de el, că eu îl voiu da în mâna ta, pre el, și tot poporul său și pământul său; ci tu să faci cu el, cum ai făcut cu [c] Sihon, regele Amoreilor, care locuià la Hesbon. 3 Astfel Domnul Dumnezeul nostru ne dădù în mână și pre Og, regele Basanului și tot poporul său, [d] și noi îl băturăm, până ce nu-i rămase nici unul. 4 Și noi în același timp luarăm și toate cetățile lui: nu a fost nici o cetate, pre care n'am luat noi dela dânșii: șasezeci de cetăți, [e] tot ținutul Argob, regatul lui Og în Basan. 5 Toate aceste cetăți *erau* întărite cu ziduri înalte, *cu* porți și *cu* zăvoară, afară de cetățile cele deschise, *cari erau* multe foarte. 6 Și noi cu desăvârșire le pierdurăm, cum făcurăm cu Sihon, regele [f] Hesbonului, pierzând cu desăvârșire din toate cetățile pre bărbați, pre femei și pre copii. 7 Iar toate vitele și prada cetăților le răpirăm pentru noi. 8 Și în acel timp luarăm pământul din mâna a doi regi ai Amoreilor, celor dincoace de Iordan, dela pârâul Arnon, până la muntele Ermon: 9 (Sidonii pre [g] Ermon îl chemă Sirion, iar Amoreii îl [h] chemară Șenir): 10 [i] Toate cetățile din câmpie, și tot Galaadul, și [j] tot Basanul, până la Salca și Edrei, cetățile regatului lui Og în Basan: 11 [k] (Că numai singur Og, regele Basanului, mai rămăsese din [l] uriești: iată, patul său *era* pat de fer: au nu *este* el în [m] Rabba, *cetatea* fiilor lui Ammon? lung de nouă coți, și larg de patru coți, după cotul unui om.)

Împărțirea pământului din partea dela răsărit a Iordanului.

12 Așà noi în timpul acela luarăm în stăpânire acel pământ, dela [n] Aroer, care *este* pe lângă pârâul Arnon, și jumătatea muntelui Galaad și [o] cetățile lui, *și* le dădui Rubeniților și Gadiților: 13 [p] Și rămășița din Galaad și tot Basanul, regatul lui Og, îl dădui la jumătatea seminției lui Manase: tot ținutul Argobului cu tot Basanul se chemă pământul uriașilor. 14 [q] Iair, fiul lui Manase, luă tot ținutul Argobului [r] până la hotarele Chesuriților și ale Maacatiților, și pre acelea, Basan, el le [s] chemă după numele lui: Habot-Iair până în ziua de astăzi. 15 [t] Și dădui lui Machir Galaadul.

---

g Num. 21. 23.
h Ios. 11. 20.
i Esod. 4. 21.
j Cap. 1. 8.
k Num. 21. 23.
l Cap. 7. 2.
m Num. 21. 24.
n Cap. 7. 2. 26.
o Cap. 3. 12. Ios. 13. 9.
p Ps. 44. 3.
q Fac. 32. 22.

Capul 3.
a Num. 21. 33, etc.
b Cap. 1. 4.
c Num. 21. 34.
d Num. 21. 35.
e 1 Reg. 4. 13.
f Ps. 135. 10. 11, 12.
g Cap. 4. 48.
h 1 Cron. 5. 23.
i Cap. 4. 49.
j Ios. 12. 5.
k Amos. 2. 9.
l Fac. 14. 5.
m 2 Sam. 12. 26
n Cap. 2. 36.
o Num. 32. 33. Ios. 12. 6.
p Ios. 13. 29.
q 1 Cron. 2. 22.
r Ios. 13. 13.
s Num. 32. 41.
t Num. 32. 39.

16 Iar Rubeniților și Gadiților le dădui din Galaad până la pârâul Arnon, *până la* mijlocul râului, carele *este* hotarul, *și* până la pârâul Iabbok, [u] hotarul fiilor lui Ammon: 17 Și câmpia și Iordanul, carele *este* hotarul: dela [v] Chineret și [x] până la marea câmpiei, [y] la Marea-Sărată, jos sub poalele *muntelui* Pisga, spre răsărit. 18 Și eu poruncii vouă în timpul acela, zicând: Domnul Dumnezeul vostru vă dădù acest pământ, spre a-l stăpâni: [z] voi, toți *bărbații* cei buni de luptă, mergeți înarmați înaintea fiilor lui Israel, a fraților voștri. 19 Și numai femeile voastre și copiii voștri și vitele voastre (știu că aveți multe vite) să rămână în cetățile voastre, pre care eu le-am dat vouă, 20 Până ce Domnul va da repaus fraților voștri, ca și vouă, și *până ce* și ei vor fi luat în stăpânire pământul, pre care Domnul Dumnezeul vostru, îl dă lor, dincolo de Iordan; după aceea vă veți [a] întoarce fiecare la stăpânirea lui, pre care eu v'am dat-o.

21 Și [b] lui îi Iosua poruncì în timpul acela, zicând: Ochii tăi văzură toate câte Domnul Dumnezeu făcù acestor doi regi; așà va face Domnul cu toate regatele, unde vei merge. 22 Nu vă temeți de el, că [c] Domnul Dumnezeul vostru, *este* cel ce se luptă pentru voi.

Moisi nu întră în țară.

23 Și [d] eu mă rugai Domnului în timpul acela, zicând: 24 Doamne, Doamne, tu începuși a arătà servului tău [e] mărirea ta și mâna ta cea tare: Că [f] cine *este* zeul în cer sau pe pământ, care să poată face lucruri ca ale tale, și *a căruia* putere *să fie* ca a ta? 25 Lasă-mă, roguțe, să trec, și să văd [g] acel pământ bun, care *e* dincolo de Iordan, pre acel munte bun și Libanul! 26 Iar Domnul [h] erà mânios asupra mea pentru voi, și nu mă ascultă; și-mi zise Domnul: Ajungeți atâta! mai mult despre lucrul acesta să nu-mi vorbești! 27 [i] Suie-te pe vârful *muntelui* Pisga, și-ți înalță ochii tăi spre apus, și spre miazănoapte, și spre răsărit, și vezi cu ochii tăi, căci tu Iordanul acesta nu-l vei trece. 28 Și zi lui Iosua, și-l îmbărbătează, și-l întărește, că el va trece în fruntea acestui popor, și-l va face să moștenească pământul pre care-l vei vedeà. 29 Și așà noi rămaserăm în valea aceea în dreptul Bet-Peorului.

Îndemnare ca să asculte de lege.

4 Și acum, o Israele, ascultă de [a] legile și judecățile, pre care eu vă învăț, să *le* faceți, ca să trăiți, și intrând să luați în stăpânire pământul, pre care Domnul Dumnezeul părinților voștri, îl dă vouă. 2 [b] Să nu adăugiți *nimica* la cuvântul, pre care eu vi-l poruncesc, și să nu scădeți *nimica* din el, ca să păziți poruncile Domnului Dumnezeului vostru, cari eu le poruncesc vouă. 3 Ochii voștri au văzut ceeace Domnul făcù pentru [c] Baal-Peor, că Domnul Dumnezeul tău pierdù din mijlocul tău pre tot omul, care a mers în urma lui Baal-Peor. 4 Iar voi, cari v'ați lipit de Domnul Dumnezeul vostru, *sunteți* și astăzi toți în viață.

5 Vedeți, eu pre voi vă învăț legi și judecăți, cum îmi poruncì Domnul Dumnezeul meu, că voi așà să faceți în pământul, în care aveți să întrați, ca să-l stăpâniți! 6 Da, păziți-*le*, și *le* faceți, că aceasta *este* [d] înțelepciunea voastră și înțelegerea voastră înaintea ochilor popoarelor, cari auzind toate aceste legi, vor zice: Cu adevărat aceasta mare națiune, *este* popor înțelept și înțelegător! 7 Căci [e] care popor *este așà* de mare, încât *să-și aibă* pre [f] zeii săi *așà* aproape, cum *avem* noi pre Dumnezeul nostru, ori de câte ori îl chemăm? 8 Și care popor *este așà* de mare, încât să aibă legi și judecăți *așà* de drepte, cum *este* toată această lege, care eu astăzi o pun înaintea voastră.

---

u Num. 21. 24.
b Num. 34. 11.
x Num. 34. 12.
y Fac. 14. 3.

z Num. 32. 20. ufc.
a Ios. 22. 4.
b Num. 27. 18.
c Esod. 14. 14.

d 2 Cor. 12. 8, 9.
e Cap. 11. 2.
f Esod. 15. 11. 2 Sam. 7. 23. Ps. 71. 19.

g Esod. 3. 8.
h Num. 20. 12. Ps. 106. 32.
i Num. 27. 12.

Capul 4
a Lev. 19. 37. Ezec. 20. 11. Rom. 10. 5.

b Cap. 12. 32. Prov. 30. 6. Apoc. 22. 18, 19.

c Num. 25. 4. etc. Ps. 106. 28, 29.
d Iov. 28. 28.

Ps. 19. 7.
e 2 Sam. 7. 23
f Ps. 46. 1. & 145. 18. Isa. 55. 6.

9 Decât numai păzește-te, și-ți [g] ferește sufletul, [h] ca să nu uiți lucrurile pre care le-au văzut ochii tăi, și să nu se depărteze din inima ta în toate zilele vieții tale, ci [i] să le faci cunoscute fiilor tăi și la fiii fiilor tăi: 10 [j] Ziua aceea, când ai stat înaintea Domnului Dumnezeului tău în Horeb, când zise Domnul către mine: Adună-mi poporul, ca să-l fac să audă cuvintele mele, ca învățându-*le*, să se teamă de mine în toate zilele câte vor trăi pe pământ, și să le învețe și pre fiii lor. 11 Și vă apropiarăți, și stăturăți sub munte, și [k] muntele ardea în foc până în inima cerului; *și era* întunerec, nour și negură deasă. 12 [l] Și Domnul vorbì către voi din mijlocul focului: [m] voi vocea cuvântului *lui* o auzirăți, iar nici o închipuire nu văzurăți, [n] afară de acea voce. 13 [o] Și el vă proclamă legământul său, pre care vi-l poruncì să-l păziți, [p] cele zece cuvinte, și le [q] scrise pe două table de piatră. 14 Și-mi [r] porunci Domnul în același timp, ca eu pre voi să vă învăț legi și judecăți, pre care să le împliniți în pământul, în care mergeți ca să-l luați în stăpânire.

15 [s] Deci feriți-vă foarte sufletele voastre: că voi n'ați văzut nici o [t] închipuire în ziua aceea, *în care* Domnul vorbì către voi în Horeb în mijlocul focului: 16 Ca să nu vă [u] corumpeți, și să vă [v] faceți vre-un chip cioplit, vre-o închipuire de idol [x] asemănare de bărbat sau femeie: 17 Asemănare de vre-un patruped depe pământ; asemănare de vre-o pasăre înaripată, care sboară în cer: 18 Asemănare de vre-o târîtoare depe pământ, asemănare de orice pește din apă sub pământ. 19 Și [y] ochii tăi să nu-ți ridici spre cer, să vezi soarele, luna și stelele, [z] toată oastea cerului, și să te amăgești, *și* să te [a] închini lor, și să servești lor, pre care Domnul Dumnezeul tău le-a împărțit tutulor popoarelor de sub tot cerul. 20 Iar pre voi Domnul v'a luat, și v'a [b] scos din cuptorul cel de fer, din Egipt, [c] pentru ca să fiți lui popor de moștenire, cum și *sunteți* astăzi.

21 Și Domnul se [d] mâniè pre mine din cauza voastră, și se jură, că eu să nu trec Iordanul, și ca eu să nu intru în acel pământ bun, pre care Domnul, Dumnezeul vostru, îl dă vouă *de* moștenire. 22 Ci [e] eu am să mor în acest pământ, și [f] nu voiu trece dincolo de Iordan, dară voi veți trece dincolo, și veți luà în stăpânire [g] acel pământ bun.

23 Feriți-vă, [h] ca să nu uitați legământul Domnului Dumnezeului vostru, care-l făcù cu voi [i] și să nu faceți vouă chip cioplit, *nici* asemănare de tot ce Domnul Dumnezeul tău ți-a oprit. 34 Că [j] Domnul Dumnezeul tău *este* foc mistuitor, [k] Dumnezeu gelos.

25 Tu când vei naște fii și fii de fii, și [l] vă veți învechì în acel pământ, și vă veți corupe, și veți face vouă chip cioplit, asemănarea vre-unui *lucru;* sau [m] vei face rău în ochiu Domnului Dumnezeului tău, prin care să-l mănii; 26 [n] Iau astăzi de mărturie contra voastră cerul și pământul, că voi curând vă veți pierde depe pământul, ca să-l luați în stăpânire: zilele *voastre* nu vor fi multe într'ânsul, ci de tot vă veți pierde. 27 Și Domnul vă va [o] împrăștià între popoare, și veți rămâneà puțini la număr în mijlocul națiunilor, între care Domnul vă va conduce. 28 Și [p] acolo veți servì la ei, lucru de mâni omenești, lemn și piatră, [q] care nu văd, nici aud, nici mănâncă, nici miroase.

29 [r] Iar dacă de acolo vei căutà pre Domnul Dumnezeul vostru, *îl* vei aflà, dacă-l vei căutà din toată inima ta și din tot sufletul tău. 30 În strâmtorările tale, când toate acestea te vor ajunge, [s] în zilele cele de apoi, de te vei [t] reîn-

---

g Prov. 4. 23.
h Prov. 3. 1. 3.
i Fac. 18. 19. Ps. 78. 5, 6. Efes. 6. 4.
j Esod. 19. 9, 16. Ebr. 12. 18, 19.
k Esod. 19. 18.
l Cap. 5. 4, 22.
m Vers. 33. 36.
n Esod. 20. 22.
o Cap. 9. 9, 11.
p Esod. 34, 28.
q Esod. 24. 12.
r Esod. 21. 1.
s Ios. 23. 11.
t Isa. 40. 18.
u Esod. 32. 7.
v Esod. 20. 4, 5.
x Rom. 1. 23.
y Cap. 17. 3. Iov. 31. 26, 27.
z Fac. 2. 1.
a Rom. 1. 25.
b 1 Reg. 8. 51.
c Esod. 19. 5. Cap. 9. 29.
d Num. 20. 12. Cap. 1. 37.
e 2 Pet. 1. 13, 14, 15.
f Cap. 3. 27.
g Cap. 3. 25.
h Vers. 9.
i Vers. 16.
j Esod. 24. 17. Isa. 33. 14. Ebr. 12. 29.
k Esod. 20. 5.
l Vers. 16.
m 2 Reg. 17. 17, etc.
n Cap. 30. 18, 19.
o Lev. 26. 33.
p Cap. 28. 64. Ier. 16. 13.
q Ps. 115. 4, 5.
r Lev. 26. 39, 40. 2 Cron. 15. 4. Isa. 55. 6. 7.
s Fac. 49. 1. Osea. 3. 5.
t Ioel. 2. 12.

toarce la Domnul Dumnezeul tău, şi de vocea lui vei ascultà: 31 (Că Domnul Dumnezeul tău *este* [u] Dumnezeu îndurător), el pre tine nu te va lăsà, şi nu te va stricà, şi nu-şi va uità legământul ce l-a *făcut* părinţilor tăi *şi* pre care s'a jurat lor.

32 Că [v] întreabă zilele cele dintâiu, care au fost înainte de tine, din ziua aceea, în care Dumnezeu făcù pre om pe pământ, şi *cercetează* [x] dela o margine de cer până la *cealaltă*, dacă s'a făcut *ceva* ca acest lucru mare, şi s'a mai auzit asemenea lui? 33 [y] *Dacă vre-un* popor a auzit vocea lui Dumnezeu vorbind din mijlocul focului, precum ai auzit tu, şi tot mai trăieşti? 34 Sau *dacă* vre-un zeu s'a încercat să vină *şi* să-şi ia naţiune din mijlocul *altei* naţiuni, [z] prin cercări, [a] prin semne şi prin minuni şi prin resbel, [b] cu mâna tare şi [c] cu braţ întins, şi [d] prin lucrări mari *şi* înfricoşate, cum *fuseră* toate acelea, pre care Domnul Dumnezeul vostru le-a făcut pentru voi în Egipt înaintea ochilor tăi. 35 Tie *numai* ţi-s'a arătat *aceasta*, pentru ca să cunoşti, că Domnul singur *este* Dumnezeu, *şi că* [e] nu *este* altul afară de dânsul. 36 [f] Din cer te-a făcut să auzi vocea sa, ca să te înveţe, şi pe pământ ţi-a arătat focul lui cel mare, şi tu cuvintele lui le-ai auzit din mijlocul focului. 37 Şi fiindcă [g] el a iubit pre părinţii tăi, pentru aceea seminţia lor a ales dânşii, şi [h] te-a scos pre tine el însuşi cu puterea cea mare a sa din Egipt: 38 [i] Pentru ca să alunge dinaintea ta naţiuni mai mari şi mai tari decât tine, iar pre tine să te conducă, *şi* să-ţi deà pământul lor *de* moştenire, cum *se vede* astăzi.

39 Cunoaşte dară astăzi, şi ia în inimă, că [j] numai Domnul *este* Dumnezeu şi în cer sus şi pe pământ jos, *şi* altul nu *este*. 40 [k] Deci păzeşte legile lui şi poruncile lui, pre care ţi-le dau eu astăzi, [l] ca să fie bine ţie şi fiilor tăi după tine; şi pentru-ca să trăieşti zile multe în pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău îl dă ţie pentru totdeauna.

Moisi rânduieşte cetăţile de scăpare cele despre răsăritul Iordanului.

41 Atunci Moisi [m] despărţi trei cetăţi dincoace de Iordan, despre răsăritul soarelui; 42 [n] Ca acolo să fugă ucigaşul, care pre aproapele său l-ar omorî fără ştiinţă, şi fără ca el mai înainte să-i fi fost inimic, ca el să fugă într'una din aceste cetăţi, şi să trăească: 43 [o] Bezerul în pustiu, în partea şesului, între Rubeniţi; şi Ramotul în Galaad, între Gadiţi; şi Golanul în Basan, între Manaşiţi.

44 Şi aceasta *este* legea, pre care Moisi o puse înaintea fiilor lui Israel; 45 Acestea *sunt* mărturiile şi legile şi judecăţile, pe cari le puse Moisi fiilor lui Israel, după ce ieşiră din Egipt; 46 Dincolo de Iordan [p] în vale, în dreptul Bet-Peorului, în pământul lui Sihon, regele Amoreilor, care locuià în Heşbon, pre care Moisi şi cu fiii lui Israel îl [q] bătură, după ce ieşiră din Egipt: 47 Şi ei stăpâniră pământul său, şi pământul [r] lui Og, regele Basanului; cei doi regi ai Amoreilor de dincoace de Iordan, despre răsăritul soarelui: 48 [s] Dela Aroer, care *este* pe ţărmurile părăului Arnon până la muntele Sion, adecă [t] Hermon; 49 Şi toată câmpia de dincoace de Iordan, despre răsăritul soarelui, până la marea câmpie, sub poalele *muntelui* Pisga.

Repetirea celor zece porunci.

5 Şi Moisi chemă tot Israelul, şi-i zise: Ascultă, Israele, legile şi judecăţile, pre cari eu le vorbesc astăzi în auzul vostru, şi să le învăţaţi, şi să căutaţi ale face. 2 [a] Domnul Dumnezeul nostru, încheià cu noi legământ pe Horeb: 3 [b] Nu cu părinţii noştri încheià Domnul acest legământ, ci cu noi, cu noi aceştia aicia, cu noi cu toţi, cari ne aflăm astăzi

---

u 2 Cron. 30. 9. Ps. 116. 5. Iona 4. 2.
v Iov. 8. 8.
x Mat. 24. 31. Marc. 13. 20, 32.
y Esod. 24. 11.
z Cap. 7. 19.
a Esod. 7. 3.
b Esod. 13. 3.
c Esod. 6. 6.
d Cap. 26. 8.
e Cap. 32. 39. 1 Sam. 2. 2. Isa. 45. 5, 18, 22.
f Esod. 19. 9, 19. Ebr. 12. 18.
g Cap. 10. 15.
h Esod. 13. 3, 9, 14.
i Cap. 7. 1.
j Vers. 35.
k Lev. 22. 31.
l Cap. 5. 16. Efes. 6. 3.
m Num. 35. 6, 14.
n Cap. 19. 4.
o Ios. 20. 8.
p Cap. 3. 29
q Num. 21. 24.
r Num. 21. 35.
s Cap. 3. 36.
t Cap. 3. 9. Ps. 133. 3.
Capul 5.
a Esod. 19. 5.
b Mat. 13. 17. Ebr. 8. 9.

în vieață. 4 [c] Față în față vorbi Domnul cu voi pe munte, din mijlocul focului: 5 [d] (Stând eu în timpul acela între Domnul și între voi, ca să spun vouă cuvântul Domnului: [e] că voi vă trămurați de acel foc, și nu vă suirăți pe munte): și zise:

6 [f] Eu *sunt* Domnul Dumnezeul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclăviei; 7 [g] Să nu aibi alți Dumnezei afară de mine.

8 [h] Să nu-ți faci ție chip cioplit, nici *altă* asemănare *din cele ce sunt* în cer sus, sau pe pământ jos, sau în apă sub pământ; 9 Să nu te închini înaintea lor, nici să te închini lor: că eu Domnul Dumnezeul tău *sunt* Dumnezeu gelos, [i] care păcatul părinților pedepsesc în fiii până într'a treia și a patra *generațiune* celorce mă urăsc; 10 [j] Și care fac milă până într'a mia *generațiune* celor ce mă iubesc și păzesc poruncile mele.

11 [k] Să nu iai numele Domnului Dumnezeului tău în deșert: că Domnul nu va lăsà nepedpsit *pre cel* ce va luà numele lui în deșert.

12 [l] Păzește ziua sabatului, ca să o sfințești, cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău. 13 [m] Șase zile vei lucrà, și-ți vei face toate lucrurile tale; 14 Iar ziua a șaptea [n] sabat *este* Domnului Dumnezeului tău: nu vei face *într'însa* nici un lucru, *nici* tu, nici fiul tău, nici fica ta, nici servul tău, nici serva ta, nici boul tău, nici asinul tău, orice din vitele tale, nici străinul tău care *locuește* în lăuntru porților tale, ca să se odihnească servul tău și serva ta, ca și tine. 15 [o] Și-ți adù aminte, că tu serv ai fost în pământul Egiptului, și Domnul Dumnezeul tău te-a scos pre tine de acolo [p] cu mână tare și cu braț întins; pentru aceea ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău să păzești ziua sabatului.

16 [q] Onorează pre părintele tău și pre mumă ta, cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău, [r] pentru ca zilele tale să fie multe, și ca să-ți fie bine în pământul, pre care-l dă ție Domnul Dumnezeul tău.

17 [s] Să nu ucizi.

18 [t] Să nu preacurvești.

19 [u] Să nu furi.

20 [v] Să nu mărturisești mărturie mincinoasă contra aproapelui tău.

21 [x] Să nu poftești femeia aproapelui tău, nici să poftești casa aproapelui tău, *nici* țarina lui, nici servul lui, nici serva lui, *nici* boul lui, *nici* asinul lui, nici nimica din cele ce *sunt* ale aproapelui tău.

22 Aceste cuvinte le vorbì Domnul cătră toată adunarea voastră pe munte din mijlocul focului, din nor și din negură deasă, cu voce tare: și *nimic* n'a adaos; [y] și le scrise pe două table de piatră, și le dădù mie. 23 [z] Și auzind voi acea voce din mijlocul întunerecului, (că muntele ardeà în foc), veniți către mine, toți capii semințiilor voastre, și bătrânii voștri. 24 Și ziserăți: Iată, Domnul Dumnezeul nostru ne arătă mărirea sa și mărimea sa, și [a] vocea lui o auzirăm din mijlocul focului; astăzi am văzut că Dumnezeu vorbește cu omul, și el [b] rămâne viu. 25 Și acum, pentru ce să murim? că acest foc mare tot ne mistuește: [c] De vom mai auzì încă vocea Domnului Dumnezeului nostru, vom murì; 26 [d] Căci care *este* ființa de carne, care să fi auzit vocea viului Dumnezeu din mijlocul focului vorbind, precum noi, și să fi rămas în vieață? 27 Apropiă-te tu, și ascultă toate câte zice Domnul Dumnezeul nostru, și [e] vorbește tu nouă toate câte Domnul Dumnezeul nostru va zice ție, și noi vom auzì, și vom face.

28 Și auzind Domnul vocea cuvintelor voastre, când vorbirăți către mine, zise către mine Domnul: Auzit-am vocea cuvintelor acestui popor câte a vorbit către tine; ei [f] câte le-au vorbit, toate bine le-au vorbit. 29 [g] Oh! de ar fi, ca

---

c Esod. 19. 9,19. *d* Esod. 20. 21. Gal. 3. 19. *e* Esod. 19. 13. *f* Esod. 20. 2, etc.

Ps. 81. 10. *g* Esod. 20. 3. *h* Esod. 20. 4. *i* Esod. 34. 7. *j* Ier. 32. 18. Dan. 9. 4.

k Esod. 20. 7. Mat. 5. 33. *l* Esod. 20. 8. *m* Esod. 23. 12. Ezec. 20. 12. *n* Fac. 2. 2.

Esod. 16. 29, 30. Ebr. 4. 4. *o* Cap. 15. 15. *p* Cap. 4. 34. 37. *q* Esod. 20. 12.

Efes. 6. 2, 3. Col. 3. 20. *r* Cap. 4. 40. *s* Esod. 20. 13. *t* Esod. 20. 14. Iac. 2. 11.

u Esod. 20. 15. Rom. 13. 9. *v* Esod. 20. 16. *x* Esod. 20. 17. Luc. 12. 15. Rom. 7. 7.

y Esod. 24. 12. *z* Esod 20. 18,19. *a* Esod. 19. 19. *b* Cap. 4. 33. *c* Cap. 18. 16. *d* Cap. 4. 33.

e Esod. 20. 19. Ebr. 12. 19. *f* Cap. 18. 17. *g* Ps. 81. 13. Isa. 48. 18. Luc. 19. 42.

într'înșii să rămână totdeauna asemenea inimă, ca să se teamă de mine, și să [h]păzească toate poruncile mele: [i]ca să fie bine lor și fiilor lor în veci! 30 Mergi! spune lor: Întoarceți-vă la corturile voastre. 31 Și tu să rămâi aicia la mine, [j]și eu îți voiu spune toate poruncile și legile și judecățile, în care să-i înveți, ca ei pre acelea să *le* facă în pământul, pre care vi-l dau spre stăpânire. 32 Luați dar aminte, ca să faceți așà, precum a poruncit Domnul Dumnezeul vostru: [k]nu vă abateți *dela dânsele* nici la dreapta nici la stânga. 33 *Și* întru toate umblați [l]pe calea aceea, care a poruncit Domnul Dumnezeul vostru: ca să trăiți, și *să* vă *fie* bine, și zilele voastre să fie multe pe pământul, pe care-l luați în stăpânire.

Tâlcuirea poruncii întâiu despre dragostea către Dumnezeu.

6 Și acestea *sunt* [a]poruncile, legile și judecățile, pre care Domnul Dumnezeul vostru *mi*-le-a poruncit, ca să vă învăț: ca voi *pre acestea* să *le* faceți în pământul, în care treceți să-l luați în stăpânire. 2 [b]Că tu să te temi de Domnul Dumnezeul tău, păzind toate legile lui și poruncile lui, pre care eu ți-le dau: tu și fiiul tău și fiiul fiiului tău *în* toate zilele vieții tale, [c]și ca zilele tale să fie multe.

3 Ascultă dar, o Israele, și caută să *le* faci, ca să-ți fie bine, și să vă înmulțiți foarte în [d]pământul unde curge lapte și miere, [e]după cum Domnul Dumnezeul părinților tăi, ți-a promis.

4 [f]Ascultă, o Israele: Domnul Dumnezeul nostru *este* unicul Domnul. 5 [g]Iubește dar pre Domnul Dumnezeul tău, [h]din toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din toate puterile tale. 6 Și [i]aceste cuvinte, cari ți-le spun astăzi, să le ai în inimă! 7 Și le [j]întipărește în fiii tăi, și vorbește despre dânsele, când ședzi în casă, și când mergi pe cale, când te culci, și când te scoli; 8 [k]Și să le legi ca semn pe mână-ți și să-ți fie fruntar între ochii tăi; 9 [l]Și să le scrii pe usciorii casei tale și pe porțile tale.

10 Și va fi, că după ce Domnul Dumnezeul tău, te va aduce în pământul, pre care el cu jurământ l-a promis părinților tăi, lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, că ți-*l* va da, *cu* cetăți mari și frumoase, pre [m]care tu nu le-ai zidit; 11 Cu case pline de toate bunătățile, pre care tu nu le-ai împlinit: cu puțuri *de apă* săpate, pre care tu nu nu le-ai săpat: cu vii și cu maslini, pre cari tu nu le-ai plantat: *din cari* tu [n]mâncând te vei sătură; 12 *Atuncia* ferește-te ca să nu uiți pre Domnul care te-a scos pre tine din pământul Egiptului, din casa sclăviei. 13 De Domnul Dumnezeul tău, [o]să te temi, și lui să-i servești, și [p]pe numele lui să te juri: 14 Să nu [q]umblați după alți Dumnezei, [r]dintre zeii popoarelor, care *sunt* împrejurul vostru. 15 (Că [s]Domnul Dumnezeul tău, *carele este* Dumnezeu gelos, *este* în mijlocul tău): [t]ca nu cumvà mânia Domnului Dumnezeului tău, să se aprindă asupra ta, și să te piardă depe fața pământului.

16 [u]Să nu ispitiți pre Domnul Dumnezeul vostru, [v]precum *l*-ați ispitit la Masa. 17 Poruncile Domnului Dumnezeului nostru, [x]să le păziți, cum și mărturiile lui, și legile lui, pre care ți-le-a prescris. 18 Și [y]să faci *ceeace este* drept și bun în ochii Domnului, ca să-ți fie bine, și să intri, și să iai în stăpânire acel pământ, frumos, pre care Domnul Dumnezeul tău cu jurământ l-a promis părinților tăi; 19 [z]Când pre toți inamicii tăi îi va alungà de dinaintea ta; după cum a făgăduit Domnul.

20 [a]Când fiul tău în viitor te va întrebà, zicând: Ce *sunt* mărturiile și legile și judecățile acestea, pre care Dom-

---

h Cap. 11. 1.
i Cap. 4. 40.
j Gal. 3. 19.
k Cap. 17. 20. Ios. 1. 7. Prov. 4. 27.
l Ps. 119. 6.
Luc. 1. 6.
—
Capul 6.
a Cap. 4. 1. & 5. 31. & 12. 1.
b Esod. 20. 20. Ps. 111 10.
Eccl. 12. 13.
c Cap. 4. 40.
d Esod. 2. 8.
e Fac. 15. 5.
f Isa 42. 8. Marc 12. 29, 32.
Ioan 17. 3. 1 Cor. 8. 4, 6.
g Cap. 10. 12. Marc. 12. 30.
h 2 Reg. 23. 25.
i Cap. 11. 18. Ps. 37. 31.
Prov. 3. 3.
j Cap. 4. 9. Efes. 6. 4.
k Esod. 13.9.16.
l Cap. 11. 20.
m Ios. 24. 13.
n Cap. 8.10.etc.
o Cap. 10. 12,20 Mat. 4. 10.
p Ps. 63. 11. Isa. 45. 23. Ier. 4. 2.
q Cap. 8. 19. Ier. 25. 6.
r Cap. 13. 7.
s Esod. 20. 5.
t Cap. 7. 4.
u Mat. 4. 7. Luc. 4. 12.
v Esod. 17. 2, 7 1 Cor. 10. 9.
x Cap. 11.13, 22. Ps. 119. 4.
y Esod. 15. 26. Cap. 12. 28.
z Num. 33. 52, 53.
a Esod. 13. 14.

nul Dumnezeul nostru, le-a prescris vouă? 21 Atuncia să zici fiiului tău: Servi eram noi la Faraon în Egipt, şi Domnul ne-a scos pre noi din Egipt [b] cu mână tare; 22 [c] Şi Domnul făcù semn şi minuni mari şi rele în Egipt asupra lui Faraon şi asupra a toată casa sa înaintea ochilor noştri; 28 Şi pre noi ne scoase de acolo, ca să ne aducă aicia, şi să ne deà pământul acesta, pre care cu jurământ l-a promis părinţilor noştri. 24 Atuncia Domnul ne porunci, ca să facem toate acestea legi; [d] de Domnul Dumnezeul nostru, să ne temem; [e] ca nouă bine *să* ne *fie* în toate zilele, *şi* ca [f] să ne ţie în vieaţă, cum *se face* şi astăzi. 25 Şi [g] aceasta va fi dreptatea noastră, de vom căutà ca să împlinim toate aceste legi înaintea Domnului Dumnezeului nostru, precum ne-a poruncit nouă.

Petrecerea cu Cananeii oprită.

7 Când [a] te va aduce Domnul Dumnezeul tău, în pământul, în care intri *acum* ca să-l iei în stăpânire; şi va alungà dinaintea ta multe naţiuni: pre [b] Hetei, şi pre Gherghesei, şi pre Amorei, şi Cananei, şi pre Feresei, şi pre Hevei, şi pre Iebusei, şapte naţiuni [c] mai mari şi mai tari decât tine; 2 Şi când Domnul Dumnezeul tău, ţi-le va [d] da în puterea ta, tu să le baţi, [e] să le perzi cu desăvârşire: [f] legământ cu ele să nu închei, şi milă de ele să nu-ţi fie. 3 [g] Nici să te încuscreşti cu dânsele; pre fetele tale să nu le dai fiilor lor, şi pre fetele lor să nu le iei pentru fiii tăi; 4 Că ele vor abate pre fiii tăi dela mine, ca să servească altor Dumnezei [h] şi mânia Domnului se va aprinde asupra voastră, şi el te va pierde curând. 5 Ci aşà să faceţi cu dânsele: [i] altarele lor să le surpaţi, şi stâlpii lor să-i sfărâmaţi, şi chipurile lor de Astarte să le tăiaţi, şi idolii lor cu foc să-i ardeţi.

6 [j] Că popor sfânt *eşti* tu Domnului Dumnezeului tău; [k] pre tine te-a ales Domnul Dumnezeul tău, ca să-i fii popor al său, deosebit dintre toate popoarele care sunt pe faţa pământului. 7 Nu doară, pentru că voi aţi fi mai mulţi decât toate *celelalte* popoare v'a iubit Domnul, şi v'a ales, căci voi *sunteţi* [l] cel mai mic dintre toate popoarele: 8 Ci [m] pentru că Domnul v'a iubit pre voi, şi pentru că el ţine [n] jurământul, pre care l-a făcut cu părinţii voştri, *deaceea v'a* [o] scos pre voi cu mână tare, şi v'a răscumpărat din casa sclăviei, din mâna lui Faraon, regele Egiptului.

9 De aicia dar să cunoşti, că Domnul Dumnezeul tău, numai el *este* Dumnezeu, Dumnezeu [p] credincos, [q] care legământul şi îndurarea *sa* le ţine până într'a mia generaţiune către aceia, care-l iubesc, şi-i păzesc poruncile lui; 10 Dar [r] care răsplăteşte în faţă celora ce-l urăsc, spre a-i pierde: [s] el nu întârzie cu aceia cari-l urăsc, *ci* le răsplăteşte în faţă. 11 Aşà dar păzeşte poruncile şi legile şi judecăţile câte astăzi îţi spun, ca să le faci.

12 [t] Şi va fi, *că* de veţi ascultà aceste judecăţi, şi *le* veţi păzì, şi le veţi face, atuncia şi Domnul Dumnezeul tău, îţi va ţine [u] legământul şi îndurarea, cu care s'a jurat părinţilor tăi. 13 Da, el pre tine [v] te va iubì, şi te va binecuvântà, şi te va îmmulţì, [x] şi va binecuvântà fruptul pântecelui tău, şi fruptul pământului tău: grâul tău, mustul tău şi oleiul tău, fătul vacilor tale, şi îmmulţirea oilor tale în pământul, pre care cu jurământ l-a făgăduit părinţilor tăi, că ţi-l va da. 14 Binecuvântat vei fi mai pe sus decât toate popoarele, [y] nu va fi întru tine sterp nici stearpă, nici între vitele tale. 15 Şi Domnul va depărtà dela tine toată boala, şi nici una din [z] acele molimi rele ale Egiptului, care le cunoşti.

b Esod. 3. 19.
c Esod. 7. Ps. 135. 9.
d Vers. 2.
e Cap. 10. 13. Iov. 35. 7, 8.
f Cap. 4. 1. Ps. 41. 2. Luc. 10. 28.
g Lev. 18. 5. Rom. 10. 3, 5. *Capul* 7.
a Cap. 31. 3. Ps. 44. 2, 3.
b Fac. 15. 19. etc.
c Cap. 4. 38.
d Vers. 23.
e Num. 33. 52. Ios. 6. 17.
f Esod. 23. 32. Jude. 2. 2. Ios. 2. 14. Jude. 1. 24.
g Ios. 23. 12. Ezra 9. 2.
h Cap. 6. 15.
i Esod. 23. 24. Cap. 12. 2, 3.
j Esod. 19. 6. Ps. 50. 5. Ier. 2. 3.
k Esod. 19. 5. Amos. 3. 2. 1 Pet. 2. 9.
l Cap. 10. 22.
m Cap. 10. 15.
n Esod. 32. 13. Ps. 105. 8, 9. 10.
o Esod. 13.3,14.
p Isa. 49. 7. 1 Cor. 1. 9. 1 Thes. 5. 24. 2 Tim. 2. 13. Ebr. 11. 11. 1 Ioan 1. 9.
q Esod. 20. 6. Dan. 9. 4.
r Isa. 59. 18. Nah. 1. 2.
s Cap. 32. 35.
t Lev. 26. 3.
u Ps. 105. 8, 9. Luc. 1. 55, 72, 73.
v Ioan 14. 21.
x Cap. 28. 4.
y Esod. 23. 26. etc.
z Esod. 9. 14.

nu le va pune preste tine, ci le va pune preste toţi *aceia* care te urăsc.

16 Şi [a]să perzi toate popoarele, pre care Domnul Dumnezeul tău, le va da ţie; [b]ochiul tău să nu le cruţe, şi Dumnezeilor lor să nu serveşti, căci [c]cursă *ar fi* aceasta pentru tine. 17 De vei zice în inima ta: Aceste popoare *sunt* mai numeroase decât mine, cum voiu puteà eu să le alung? 18 [d]Nu te teme de ele, *ci*-ţi [e]adù aminte de cele ce a făcut Domnul, Dumnezeul tău, cu Faraon şi cu toţi Egiptenii: 19 De [f]cercările cele mari, pre care le-au văzut ochii tăi, şi de semnele, şi de minunile, şi de mâna cea tare, şi de braţul cel întins, cu care Domnul Dumnezeul tău te-a scos pre tine; aşà va face Domnul Dumnezeul tău, tutulor popoarelor, de care tu-te temi. 20 [g]Încă şi vespi va trimite Domnul Dumnezeul tău, asupra acelora, până ce se vor pierde cei ce au rămas şi s'au ascuns de tine. 21 Nu te spăimântà de ei; că Domnul Dumnezeul tău, *este* [h]în mijlocul tău; [i]Dumnezeu mare şi înfricoşat; 22 [j]Şi Domnul Dumnezeul tău, va alungà aceste naţiuni dinaintea ta încetul cu încetul; tu pre ele nu le vei stârpì curând, ca să nu se înmulţească fiarele sălbatice depe càmp, în contra ta. 23 Dar Domnul Dumnezeul tău, le va da ţie în puterea ta, şi le va îngrozì cu spaimă mare, până ce le va pierde. 24 Şi pre [k]regii lor îi va da ţie în mână, şi tu să faci să piară numele lor [l]de sub cer. [m]Nimenea nu va puteà stà faţă în faţă cu tine, până ce nu-i vei pierde. 25 Chipurile cioplite ale zeilor lor [n]să le arzi în foc, [o]să nu poftesti aurul sau argintul depe dânsele, ca să-l ţii pentru tine, ca nu prin acestea [p]să te prinzi în cursă; că [q]urîciune *este* aceasta înaintea Domnului Dumnezeului tău. 26 Şi urîciune în casa ta să nu aduci; ca să nu te faci şi tu blestemat, ca şi acele lucruri; *ci* îngrozindu-te de ele, urăşte-le, [r]că blestem *sunt*.

Îndemnările la ascultare, sprijinite de amintirea binefacerilor lui Dumnezeu şi a relelor urmări ale neascultării.

8 [a]Luaţi aminte la toate poruncile, pre care eu astăzi vi-le spun, ca să le faceţi, pentru ca să trăiţi, şi să vă înmulţiţi, şi să intraţi şi să luaţi în stăpânire pământul, pre care Domnul cu jurământ l-a promis părinţilor voştri. 2 Şi-ţi adù aminte de toată calea, pe care Domnul Dumnezeul tău [b]te-a condus aceşti patruzeci de ani în pustiu, ca să te umilească, *şi* [c]să te cerce; [d]ca să cunoască cele ce *sunt* în inima ta, de vei păzì poruncile lui sau nu. 3 Aşà el pre tine te umilì, şi [e]te lăsă să flămânzeşti, şi [f]te nutrì cu mana, care n'ai cunoscut, nici nu au cunoscut părinţii tăi, ca să-ţi arate, că omul nu [g]trăieşte numai cu pâne, ci cu tot aceeace ese din gura Domnului trăieşte omul. 4 [h]Vestmintele tale nu se învechiră pre tine, şi picioarele tale nu se umflară, acei patruzeci de ani. 5 [i]Cunoaşte dar întru inima ta, că precum omul ceartă pre fiul său, *aşà* te va certà pre tine Domnul Dumnezeul tău. 6 Deci păzeşte poruncile Domnului Dumnezeului tău, [j]ca să umbli pe căile lui, şi să te temi de dânsul.

7 Că Domnul Dumnezeul tău, te va aduce în [k]pământ bun, în pământ cu păraie de apă, cu fântâni şi cu lacuri, care isvorăsc din văi şi munţi. 8 În pământ de grâu şi de orz şi de vii şi de smochini şi de rodii, pământ de olivi şi de miere; 9 Pământ, unde tu nu vei mâncà pâneа ta cu scădere, unde tu nu vei aveà lipsă de nimica, pământ, [l]ale căruia pietre *sunt* fier, şi dintr'ai căruia munţi vei săpà aramă.

10 [m]Când vei mâncà, şi te vei săturà, să binecuvintezi pre Domnul Dumnezeul tău, pentru pământul bun, ce ţi l-a

---

[a] Vers. 2.
[b] Cap. 13. 8.
[c] Esod. 23. 33. Jude. 8. 27. Ps. 106. 36.
[d] Cap. 31. 6.
[e] Ps. 105. 5.
[f] Cap. 4. 34.
[g] Esod. 23. 28. Ios. 24. 12.
[h] Num. 11. 20. Ios. 3. 10.
[i] Cap. 10. 17. Neem. 1. 5.
[j] Esod. 23. 29, 30.
[k] Ios. 10. 24, 25, 42.
[l] Esod. 17. 14.
[m] Cap. 11. 25. Ios. 1. 5.
[n] Vers. 5. Esod. 32. 20. 1 Cron. 14. 12.
[o] Ios. 7. 1, 21.
[p] Jude. 8. 27.
[q] Cap. 17. 1.
[r] Lev. 27. 28. Ios. 6. 17, 18.

Capul 8.

[a] Cap. 4. 1.
[b] Cap. 1. 3. Ps. 136. 16. Amos. 2. 10.
[c] Esod. 16. 4.
[d] 2 Cron. 32. 31. Ioan 2. 25.
[e] Esod. 16. 2, 3.
[f] Esod. 16. 12, 14. 35.
[g] Ps. 104. 40. Luc. 4. 4.
[h] Cap. 29. 5. Neem. 9. 21.
[i] 2 Sam. 7. 14. Ps. 89. 32. Evr. 12. 5, 6.
[j] Cap. 5. 33.
[k] Cap. 11. 10, 11, 12.
[l] Cap. 33. 25.
[m] Cap. 6. 11, 12.

dat. 11 Fereşte-te, ca să nu uiţi pre Domnul Dumnezeul tău, aşà ca să nu-i păzeşti poruncile lui, judecăţile lui şi legile lui, pre care ţi-le poruncesc eu astăzi: 12 [n]Ca nu cumvà, după ce tu vei mâncà şi te vei săturà, şi case frumoase îţi vei zidì, şi vei locuì *întrânsele*. 13 Şi cirezile tale şi turmele tale se vor înmulţi, şi argintul şi aurul la tine se vor îngrămădì, şi toate ale tale se vor înmulţi, 14 [o]Inima ta să se înalţe, şi tu [p]să uiţi pre Domnul Dumnezeul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclăviei: 15 Care [q]te-a condus în pustiul cel mare şi înfricoşat, [r]*unde erau* şerpi înfocaţi, şi scorpioni, în pământ sec, unde nu *erà* apă, şi [s]el a făcut să curgă apă din peatră de cremine: 16 Care pre tine te-a nutrit în pustiu cu [t]mana, pre care părinţii tăi n'au cunoscut-o, pentru ca să te umilească, şi să te cerce, ca în cele din urmă să-ţi [u]facă bine; 17 [v]Şi să nu zici întru inima ta: Puterea mea şi tăria mânei *mele* mi-au câştigat această avere. 18 Ci-ţi adù aminte, *că* Domnul Dumnezeul tău *este* [x]acela, care-ţi dă putere, ca să-ţi câştigi averi; [y]pentru întărirea legământului său, pentru care s'a jurat părinţilor tăi, cum *se vede* astăzi.

19 Şi va fi de vei uità pre Domnul Dumnezeul tău, şi vei umblà după alţi Dumnezei şi vei servì lor, şi te vei plecà înaintea lor, [z]vă mărturisesc astăzi, că voi de tot vă veţi pierde. 20 Ca şi popoarele, pre care Domnul le-a pierdut de dinaintea voastră, [a]aşà veţi perì voi, drept răsplătire, că nu ascultaţi de vocea Domnului Dumnezeului vostru.

Îndemnare ca să fim smeriţi înaintea lui Dumnezeu.

9 Ascultă, Israele! tu astăzi [a]treci Iordanul, ca să întri, *şi* să stăpâneşti popoare [b]mai mari şi mai tari decât tine, cetăţi mari şi [c]întărite până la cer: 2 Popor mare şi înalt la stat, pre [d]fiii Enakiţilor, pre cari-i cunoşti, şi *despre care* ai auzit, *zicând:* Cine poate stà înaintea fiilor lui Enak? Tu dar să ştii, că Domnul Dumnezeul tău, care [e]merge înaintea ta, *este* [f]foc mistuitor: [g]el îi va pierde, şi-i va face ca să plece înaintea ta, [h]şi tu-i vei alungà, şi-i vei pierde curând, precum ţi-a promis Domnul.

4 Şi după ce Domnul Dumnezeul tău, îi va alungà de dinaintea ta, [i]să nu cugeţi întru inima ta, zicând: Pentru dreptatea mea m'a adus Domnul *aicia*, ca să iau acest pământ în stăpânire, ci [j]pentru nelegiuirea popoarelor acestora, Domnul le alungă de dinaintea ta. 5 [k]Nu pentru dreptatea ta, nici pentru întregiunea inimii tale întri tu *în* pământul lor, ca să-*l* iei în stăpânire, ci pentru nelegiuirea popoarelor acestora Domnul le alungă dinaintea ta, şi pentru ca să-şi împlinească [l]cuvântul, cu care s'a jurat părinţilor tăi: lui Abraam, lui Isaac şi lui Iacob.

6 Deci să ştì tu, că nu pentru dreptatea ta Domnul Dumnezeul tău, îţi dă acest pământ bun, ca să-l iai în stăpânire: că *eşti* popor [m]tare la cerbice: 7 Adu-ţi aminte, *şi* nu uità, că tu ai mâniat pre Domnul Dumnezeul tău, în pustiu! [n]Din ziua aceea, în care ai ieşit din pământul Egiptului, până ce aţi ajuns în locul acesta, răsculători aţi fost împotriva Domnului. 8 Şi [o]în Horeb atâta întărâtară-ţi pre Domnul, că el de mânie voì să vă piardă.

9 [p]Când mă suìi pe munte, ca să iau tablele cele de piatră, tablele legământului, care-l făcù Domnul cu voi, [q]eu rămăsei pe munte patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, fără ca pâne să mănânc sau apă să beau: 10 [r]Şi Domnul îmi dădù cele două table de piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu, şi pe ele toate cuvintele, care le-a vorbit Domnul cu voi pe munte, din mijlocul focului, [s]în ziua adunării. 11 Şi la sfârşitul celor

[n] Cap. 28. 47. Prov. 30. 9. Osea 13. 6.
[o] 1 Cor. 4. 7.
[p] Ps. 106. 21.
[q] Isa. 63. 12,13, 14.
[r] Num. 21. 6. Osea 13. 5.
[s] Num. 20. 11. Ps. 78. 15.
[t] Vers 3. Esod. 16. 15.
[u] Ier. 24. 5, 6.
[v] Cap. 9. 4. 1 Cor. 4. 7.
[x] Prov. 10. 22.
[y] Cap. 7. 8. 12.
[z] Cap. 4. 26.
[a] Dan. 9. 11, 12.

Capul 9.

[a] Cap. 11. 31. Ios. 3. 16.
[b] Cap. 4. 38.
[c] Cap. 1. 28.
[d] Num. 13. 22, 28, 32, 33.
[e] Cap. 31. 3.
[f] Cap. 4. 24. Ebr. 12. 29.
[g] Cap. 7. 23.
[h] Esod. 23. 31.
[i] Cap. 8. 17. Rom. 11. 6 20. 1 Cor. 4. 4, 7.
[j] Fac. 15. 16.
[k] Tit. 3. 5.
[l] Fac. 13. 7. 26.
[m] Vers. 13 Esod. 32. 9.
[n] Esod. 14. 11.
[o] Esod. 32. 4.
Ps. 106. 19.
[p] Esod. 24. 12. 15.
[q] Esod. 24. 18.
[r] Esod. 31. 18.
[s] Esod. 19. 17.

patruzeci de zile și patruzeci de nopți, Domnul îmi dădù cele două table de piatră, tablele legămîntului. 12 Și Domnul zise către mine: [t]Scoală-te, pogoară-te curând de aicia; că poporul tău, pre care l-ai scos din Egipt, s'a corupt: ei [u]curând s'au abătut dela calea, care le-am poruncit eu; ei și-au făcut chip turnat.

13 Și [v]Domnul mai vorbì către mine, zicând: Eu mă uitai la poporul acesta, și iată [x]el *este* popor tare la cerbice: 14 [y]Lasă-mă să-l pierd, și [z]numele lui să-l stâng de sub cer, și [a]pre tine te voiu face popor mai tare și mai număros decât acesta. 15 [b]Și întorcându-mă și pogorându-mă depe munte, [c]care ardeà în foc, *având* cele două table ale legămîntului în amândouă mânile mele, 16 [d]Eu mă uitai, și iată voi păcătuirăți contra Domnului Dumnezeului vostru, *și* vă făcuserăți viţel turnat: curând vă abătuserăți dela calea, care v'o poruncise Domnul. 17 Atuncia luai cele două table, și le aruncai din mânile mele, și le sfărâmai înaintea ochilor voștri. 18 Și mă [e]închinai înaintea Domnului, ca și întâiași dată, patruzeci de zile și patruzeci de nopți, fără ca pâne să mănânc, sau apă să beau, pentru toate păcatele voastre, pre care le-ați făptuit, făcând ce *este* rău în ochii Domnului, ca să-l măniați. 19 [f]Că eu mă temeam de iutimea aceea, și de mânia, cu care Domnul a fost aprins asupra voastră: *că* voià să vă piardă pre voi. [g]Și Domnul mă ascultă și astădată. 20 Încă și asupra lui Aaron se mânie Domnul foarte, așà că *umblă* să-l piardă pre el; iar eu mă rugai în același timp și pentru Aaron. 21 Și [h]*fapta* păcatului vostru, pre care făcurăți voi, viţelul, îl luaiu, și-l arsei cu foc, și-l pisai, sdrobindu-l foarte, până ce se făcù mărunt ca pulberea; și acea pulbere o aruncai în părâul ce curge din munte.

22 (Așà și la [i]Tabera, și la [j]Massa, și la [k]Kibrot-Taava mâniarăți pre Domnul. 23 Și [l]când vă trimise Domnul dela Kadeș-Barnea, zicând: Suiţi-vă și luaţi în stăpânire pământul acela, pre carele l-am dat vouă, voi și atuncia vă răsculărăți împotriva Domnului Dumnezeului vostru, și nu iaţi crezut lui, și [m]n'aţi ascultat de vocea lui. 24 [n]Răsculători aţi fost în contra Domnului din ziua în care v'am cunoscut pre voi).

25 Și [o]eu mă închinai înaintea Domnului: patruzeci de zile și patruzeci de nopți *fuseră*, cât mă închinai: că Domnul zise, că vreà să vă piardă. 26 Și [p]eu mă rugai Domnului, și zisei: Doamne, Doamne, nu stricà pre poporul tău și moștenirea ta, pre care tu o ai răscumpărat-o prin puterea ta, *și* pre care tu l-ai scos din Egipt cu mână tare; 27 Adu-ți aminte de servii tăi: Abraam, Isaac și Iacob; nu căutà la învârtoșarea poporului acestuia, nici la răutatea lui, nici la păcatul lui: 28 Ca nu cumvà *în* țara, din care ne-ai scos, să se zică: [q]Pentru că Domnul nu putù să-i aducă în pământul, pre care li-l promisese; și pentru ura sa către dânșii îi scoase, ca să-i omoare în pustiu. 29 [r]Că *ei sunt* poporul tău și moștenirea ta, pre care i-ai scos cu puterea ta cea mare, și cu brațul tău cel întins.

Tablele cele nouă.

10 În timpul acela zise Domnul către mine: [a]Cioplește două table de piatră ca cele dintâiu, și suie-te la mine pe munte, și-ți fă și un chivot de lemn. 2 Și eu voiu scrie pe aceste două table cuvintele, cari erau pe tablele cele dintâiu, care le-ai sfărîmat, și [b]tu să le pui în chivot. 3 Și *așà* făcui chivotul *din* lemn de [c]sittim, și cioplìi două table de piatră ca cele dintâiu, și mă suìi pe munte cu cele două table în mână-mi. 4 Și [d]el scrise pe acele table, ca și pe cele dintâiu, cele zece cuvinte, care le vor-

t Esod. 32. 7. *u* Cap. 31. 29. Jude. 2. 17. *v* Esod. 32. 9. *x* Vers. 6. *y* 2 Reg. 17. 14. Esod. 32. 10. *z* Cap. 29. 20. Ps. 9. 5. *a* Num. 14. 12. *b* Esod. 32. 15. *c* Esod. 19. 18. *d* Esod. 32. 19. *e* Esod 34. 28. *f* Esod 32.10,11. *g* Esod. 32. 14. Ps. 106. 23. *h* Esod. 32. 20. *i* Num. 11. 1, 3, 5. *j* Esod. 17. 7. *k* Num. 11. 4, 34. *l* Num. 13. 3. *m* Ps.106. 24, 25. *n* Cap. 31. 27. *o* Vers. 18. *p* Esod. 32. 11, etc. *q* Esod. 32, 12. Num. 14. 16. *r* Cap. 4. 20. Neem. 1. 10. Ps. 95. 7. — *Capul 10.* *a* Esod. 34 1,2. *b* Esod.25,16,21. *c* Esod. 25.5,10. *d* Esod. 34. 28.

bise Domnul către voi pe munte, din mijlocul focului în ziua adunării, și Domnul le dădù mie. 5 Și eu mă întorsei, și [e]mă pogorîi depe munte, și pusei tablele în chivotul, care-l făcusem, ca ele să fie într'însul, cum îmi poruncì Domnul.

6 Și fiii lui Israel plecară dela [f] Beerot-Bene-Iakan la Mosera, unde murì Aaron, și acolo fu și îmmormântat; și Eleazar, fiul său, se făcù preot în locul lui. 7 [g] De aicia plecară ei la Gudgoda: și dela Gudgoda la Iotbat, pământ cu păraie de apă.

8 În timpul acela [h] deosebì Domnul semința lui Levi, ca să poarte chivotul legii Domnului, *și* înaintea Domnului să steà, ca să-i servească, și în numele lui să binecuvinteze, până în ziua de astăzi. 9 [i] Deaceea Levi nu are parte, nici moștenire cu frații săi; Domnul *este* moștenirea lui, după cum Domnul Dumnezeul tău, i-a promis.

10 Și [j] eu rămăsei pe munte atâta ca și întâiași dată, patruzeci de zile și patruzeci de nopți; și Domnul mă ascultă și astădată, *și* Domnul nu voì să te piardă; 11 [k] Ci Domnul zise către mine: Scoală-te, du-te, ca să mergi înaintea acestui popor, ca intrând, să iee în stăpânire pământul, care cu jurământ l-am promis părinților săi, că-l voiu da lor.

Ce cere Dumnezeu dela Israel?

12 Și acum, o Israele, ce cere Domnul Dumnezeul tău dela tine, decât ca tu de Domnul Dumnezeul tău să te temi, să umbli în toate căile lui, și să-l iubești; și Domnului Dumnezeului tău să-i servești din toată inima ta și din tot sufletul tău: 13 Ca să păzești poruncile Domnului, care-ți poruncesc eu astăzi, ca bine să-ți fie. 14 Iată a Domnului Dumnezeului tău, *este* [l] cerul și cerul cerurilor, [m] pământul și toate câte *sunt* într'însul! 15 Numai de părinții tăi i-a bine plăcut Domnului, și el i-a iubit pre ei, și semința lor a ales-o după dânșii, pre voi, din toate popoarele, cum *se vede* astăzi.

Tăierea împrejur a inimii.

16 Deci tăiați împrejur [n] inimii voastre, și cerbicea voastră să nu v'o învârtoșați. 17 Că Domnul Dumnezeul vostru, *este* [o] Dumnezeul Dumnezeilor, și Domnul Domnilor, Dumnezeul cel mare, [p] cel tare și înfricoșat care nu caută la față, și nici daruri nu ia; 18 [q] Care face dreptate orfanului și văduvei, și iubește străinul, dându-i pâne și vestminte. 19 [r] Deci să iubiți și voi pre străin, că străini ați fost în pământul Egiptului. 20 [s] De Domnul Dumnezeul tău să te temi, lui singur să-i servești, și de dânsul să te alipești, și pe numele lui să juri. 21 El *să-ți fie* lauda ta, și el *să-ți fie* Dumnezeul tău, care a făcut pentru tine lucruri mari și înfricoșate, *pre* cari le-au văzut ochii tăi. 22 [t] Cu șaptezeci de suflete se pogorîră părinții tăi la Egipt, și acum le făcù Domnul Dumnezeul tău, ca stelele cerului la mulțime.

Amintirea minunilor făcute de Dumnezeu cu poporul său.

11 Deci iubește pre Domnul Dumnezeul tău, și păzește cele ce *sunt* către dânsul de păzit, și legile lui, și judecățile lui, și poruncile lui în toate zilele.

2 Și să recunoașteți astăzi; căci nu cu copiii voștri *vorbesc eu*, care nu știu nimica, și nu văzură certarea Domnului Dumnezeului vostru, mărirea sa, mâna sa cea mare, și brațul lui cel întins: 3 Și semnele lui și faptele lui, cari le făcù el în Egipt, lui Faraon, regele Egiptului, și în tot pământul lui; 4 Și câte a făcut el oastei Egiptenilor, cailor lor și carelor lor: [a] cum făcù el să inunde apa Mării-Roșii preste ei, când ei vă urmăriră, și Domnul îi pierdù până în ziua de astăzi; 5 Și cele ce făcù el vouă în pustiu, până ce ajunserăți în locul acesta. 6 Și [b] ceeace făcù el lui Datan și lui Abi-

---

e Esod. 34. 29.
f Num. 33. 31.
g Num. 33. 32, 33.
h Num. 3. 6. & 4. 4. & 8. 14. & 16. 9.
i Num. 18. 20. 24. Cap. 18. 1, 2. Ezec. 44. 28.
j Esod. 34. 28. Cap. 9. 18, 25.
k Esod. 32. 34. & 33. 1.
l 1 Reg. 8. 27. Ps. 115. 16. & 148. 4.
m Fac. 14. 19. Esod. 19. 5. Ps. 24. 1.
n Lev. 26. 41. Ier. 4. 4. Rom. 2. 28, 29. Col. 2. 11.
o Ios. 22. 22. Ps. 135. 2. Dan. 2. 47.
p 2 Cron. 19. Iov. 34. 19. Fapt. 10. 34. Gal. 2. 6. Col. 3. 25. 1 Pet. 1. 17.
q Ps. 68. 5. & 146. 9
r Lev. 19. 33, 34.
s Cap. 6. 13. Mat. 4. 10. Luc. 4. 8.
t Fac. 46. 27. Esod. 1. 5. Fapt. 7. 14.

Capul 11.
a Esod. 14. 27, 28. Ps. 106. 11.
b Num. 16. 1, 31. Ps. 106. 17.

ram, fiilor lui Eliab, fiul lui Ruben, când pământul își deschise gura sa, și pre ei îi înghiți împreună cu familiile lor și cu corturile lor și cu toate averile, care le aveau ei, în mijlocul a tot Israel. 7 Că ochii voștri văzură toate lucrările Domnului cele mari, cari le făcù el.

Binecuvântarea ascultării și blestemul neascultării.

8 Păziți deci toate poruncile care vi-le poruncesc astăzi, ca să vă [c] întăriți, și să intrați, și să luați în stăpânire pământul, în care treceți, ca să-l luați: 9 Și [d] ca zilele voastre să fie multe în pământul pre care Domnul cu jurământ l-a promis părinților voștri, să-l dea lor și seminției lor; pământ, unde curge lapte și miere.

10 Că pământul, în care mergi, ca să-i iai în stăpânire, nu *este* ca pământul Egiptului, din care ați ieșit, [e] unde tu sămănătura ta o sămănai, și cu piciorul o adăpai ca o grădină de legume. 11 Ci pământul în care treceți, ca să-l luați în stăpânire, *este* pământ cu munți, și cu văi, care din ploaia cerului să adapă: 12 Pământ, de care Domnul Dumnezeul tău poartă grije, [f] asupra căruia ochii Domnului Dumnezeului tău, *privesc* neîncetat, dela începutul anului până la sfârșitul anului.

13 Și va fi, că dacă veți ascultà de poruncile mele, pre cari le poruncesc vouă astăzi, ca să iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru, și să-i serviți din toată inima voastră și din tot sufletul vostru, 14 [g] Eu voiu da pământului vostru ploaie la timpul său, [h] ploaie timpurie și ploaie târzie, ca tu să-ți poți strânge grâul tău, și mustul tău și oleiul tău; 15 [i] Și voiu da iarbă pe câmpurile tale, pentru vitele tale, ca tu să mănânci și să te saturi.

16 Păziți-vă ca nu inima voastră să se amăgească, și voiu să vă abateți, și să serviți altor zei, și se vă închinați înaintea lor. 17 Și *atuncia* mânia Domnului să se aprindă asupra voastră, și el cerul să-l închidă, ca să nu cadă ploaie, și pământul să nu dea venitul său, și voi curând se vă pierdeți depe pământul bun, ce-l dă vouă Domnul.

18 Puneți deci aceste cuvinte ale mele în inimele voastre, și în sufletele voastre, și le legați ca semne pe mâinile voastre, și să vă fie fruntar înaintea ochilor voștri: 19 Și cu acestea învățați pre fii voștri, și vorbește despre dânsele, când ședzi în casă, și când mergi pe cale, când te culci, și când te scoli: 20 Și le scrie pe usciorii casei tale și pe porțile tale: 21 Ca [j] zilele voastre cum și zilele fiilor voștri să fie multe pe pământul, care Domnul cu jurământ l-a promis părinților voștri că-l va da lor, cât *vor fi* zilele cerului deasupra pământului.

22 Că de veți păzì toate aceste porunci, pre cari eu le poruncesc vouă, să le faceți: *dacă* veți iubì pre Domnul Dumnezeul vostru, și veți umblà în toate căile lui, și vă veți alipì de dânsul: 23 Atuncia Domnul va alungà pre toate aceste națiuni de dinaintea voastră, și voi veți stăpânì națiuni mai mari și mai tari decât voi. 24 [k] Tot locul pe unde va călcà talpa piciorului vostru, al vostru să fie [l] dela pustiu până la Liban, dela fluviu, fluviul Eufrat, până la marea despre apus va fi cuprinsul vostru. 25 Nimenea nu va puteà stà înaintea voastră, *că* temere și cutremur de voi va pune Domnul Dumnezeul vostru, să fie preste tot pământul pe unde veți călcà, precum a promis vouă.

26 Iată, eu astăzi vă pun înainte și binecuvântare și blestem: 27 Binecuvântare, de veți ascultà de poruncile Domnului Dumnezeului vostru, care le poruncesc vouă eu astăzi: 28 Și blestem, de nu veți ascultà de poruncile Domnului Dumnezeului vostru, ci vă veți abate dela calea, care o poruncesc vouă eu astăzi, umblând după alți zei, pre cari nu-i cunoașteți.

29 Și după ce Domnul Dumnezeul tău, te va aduce în pământul, în care

---

[c] Ios. 1. 6, 7. [d] Cap. 4. 40. & 5. 16. | Prov. 10. 27. [e] Zech. 14. 18. | [f] 1 Reg. 9. 3. [g] Lev. 26. 4. | [h] Ioel 2. 23. Iac. 5. 7. | [i] Ps. 104. 14. [j] Cap. 4. 40. & 6. 2. | Prov. 3. 2. & 4. 10. & 9. 11. | [k] Ios. 1. 3. & 14. 9. [l] Fac. 15. 18. | Exod. 23. 31. Num. 34. 3 etc.

întri ca să-l iei în stăpânire, binecuvântarea să o pui pe muntele Garizim, și blestemul pe muntele Ebal. 30 Acești *munți* au nu *sunt* dincolo de Iordan, dinapoia căiei ce merge spre apusul soarelui, în pământul Cananeilor, care locuesc în câmpii, în dreptul Ghilgalului, lângă stejarul More? 31 Că voi treceți Iordanul, ca să întrați și să luați în stăpânire pământul, care Domnul Dumnezeul vostru îl dă vouă ca să-l stăpâniți, și să locuiți într'ânsul. 32 Deci căutați ca să faceți toate legile și judecățile, câte eu astăzi vi-le pun înainte.

Stârpirea idolatriei.

12 [a] Acestea *sunt* legile și judecățile, pre cari să căutați a le face, în pământul, pre care Domnul Dumnezeul părinților tăi ți-l dă, ca să-l stăpânești *în* toate zilele câte veți trăi pe acest pământ.

2 [b] Să surpați toate locurile, unde națiunile, pre cari le veți alungà, s'au închinat zeilor lor, pe munții cei înalți, pe dealuri, și sub orice arbore verde. 3 Și [c] să surpați altarele lor, și să sfărâmați stâlpii lor, și închipuirile Astartei lor să le ardeți cu foc, și chipurile zeilor lor să le tăiați, și să pierdeți numele lor din acel loc.

Locul și chipul adevăratei slujbe dumnezeești.

4 Nu așà să faceți voi Domnului Dumnezeului vostru! 5 Ci locul care-l va [d] alege Domnul Dumnezeul vostru, din toate semințiile voastre, ca să-și pună numele lui acolo, această locuință a sa să cercetați, și acolo să veniți: 6 Și acolo să aduceți arderile de tot ale voastre, și sacrificiile voastre, și zecimele voastre, și darurile ridicate ale mânilor voastre, și voturile voastre, și darurile voastre de bunăvoie, și cele întâiu-născute ale vacilor voastre și ale oilor voastre. 7 Și acolo să mâncați înaintea Domnului Dumnezeului vostru, și [e] să vă bucurați voi și familiile voastre de tot lucrul mânilor voastre, cu care Domnul Dumnezeul vostru v'a binecuvântat.

8 Să nu faceți așà, precum facem noi astăzi aicia, [f] fiecare tot *ce este* drept în ochii săi. 9 Că până acum încă n'ați ajuns în repausul și moștenirea pre care Domnul Dumnezeul vostru v'o dă. 10 Deci *după ce* veți trece Iordanul, și veți locuì pământul, care Domnul Dumnezeul vostru vi-l dă de moștenire, și el vă va da repaus de toți neamicii voștri de jur împrejur, încât să locuiți în siguranță: 11 Atuncia voi în [g] locul care Domnul Dumnezeul vostru și-l va alege, ca să facă să locuiască numele său acolo, să aduceți toate câte eu vă poruncesc: arderile de tot ale voastre și sacrificiile voastre, zecimile voastre, și darul ridicat al mânilor voastre, și toate cele mai alese din voturile voastre, pre care le-ați votat Domnului: 12 Și vă bucurați înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi și fiii voștri, și fetele voastre, și servii voștri, și servele voastre, și Levitul, care *este* înlăuntrul porților voastre; că el n'are parte nici moștenire cu voi.

13 [h] Ferește-te, ca arderea de tot a ta să nu o aduci în orice loc ce vei vedeà: 14 Ci în locul, care Domnul îl va alege într'una din semințiile tale, acolo să aduci tu arderile de tot ale tale, și acolo să faci tot ce eu îți poruncesc.

15 Totuși după toată pofta sufletului tău poți junghià și mâncà carne în toate porțile tale, după binecuvântarea Domnului Dumnezeului tău, care o dă ție: cel necurat ca și cel curat pot să mânânce, ca și *acum cea de* căprioară și *cea* de cerb. 16 [i] Numai sângele să nu-l mâncați; pe pământ să-l vărsați ca apa.

17 Tu nu vei puteà mâncà între porțile tale zecimea grâului tău, nici a mustului tău, nici a oleiului tău, nici întâiu-născutele vacilor tale și ale oilor tale; nici vre-unul din voturile pre cari le-ai votat, nici darurile tale de bunăvoie, nici darul ridicat al mânilor tale: 18 Ci să

Capul 12.
a Cap. 6. 1.
b Esod. 34. 13. Cap. 7. 5.
c Num. 33. 52. Jud. 2. 2.
d Ios. 9. 27. 1 Reg. 8. 29. 2 Cron. 7. 12. Ps. 78. 68.
e Lev. 23. 40. Cap. 16. 11. 14. 15. & 26. 11. & 27. 7.
f Jude. 17. 6. & 21. 25.
g Ios. 18. 1. 1 Reg. 8. 29. Ps. 78. 68.
h Lev. 17. 4.
i Fac. 9. 4. Lev. 7. 26. Cap. 15. 23. Vers. 23. 24.

mănânci pre acelea înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, tu și fiul tău, și fiica ta, și servul tău, și serva ta, și Levitul care *este* înlăuntrul porților tale: și să te bucuri înaintea Domnului Dumnezeului tău de tot la ce ai pus mânile tale. 19 Ferește-te, ca pre Levitul să nu-l părăsești cât vei trăi în pământul *tău*.

20 Când Domnul Dumnezeul tău îți va lărgì hotarul [j] după cum a promis ție, și tu vei zice: Voiu să mănânc carne, fiindcă sufletul tău dorește să mănânce carnea; *atuncia* după toată pofta sufletului tău poți mâncà carne. 21 Dacă locul acela, pre care Domnul Dumnezeul tău îl va alege ca să pună numele său acolo, va fi prea departe de tine, atuncia junghie din boii tăi, și din oile tale, pre cari Domnul le-a dat ție, cum ți-am poruncit eu: și mănâncă în porțile tale după toată pofta sufletului tău. 22 *Dar numai* așà să o mâncați, cum se mănâncă; *acum* căprioara și cerbul: cel necurat și cel curat asemenea o pot mâncà. 23 Decât ferește-te, [k] ca sângele să nu-l mănânci, că sângele *este* suflet, și sufletul să nu-l mănânci cu carnea împreună; 24 Să nu-l mănânci: pe pământ să-l torni ca apa. 25 Să nu-l mănânci; [l] ca să fie bine ție și fiilor tăi după tine, [m] de vei face *ce este* drept în ochii Domnului.

26 Însă [n] cele consacrate ale tale și voturile tale să le ridici, și să le aduci la locul, pre care Domnul îl va alege; 27 Și să sacrifici arderile de tot ale tale, carnea și sângele, pe altarul Domnului Dumnezeului tău; și sângele sacrificiilor tale să se verse pe altarul Domnului Dumnezeul tău; iar carnea să o mănânci.

28 Păzește și ascultă toate aceste cuvinte, cari le poruncesc ție; ca să fie bine ție și fiilor tăi după tine în veci; făcând tu *ce e* bun și drept în ochii Domnului Dumnezeului tău.

29 După ce [o] Domnul Dumnezeul tău, dinaintea ta va fi stârpit națiunile, la care mergi ca să le alungi de dinaintea ta, și după ce le vei fi alungat, și pământul lor îl vei locuì: 30 Ferește-te, ca să nu fii prins în cursă, urmându-le lor, după ce ei fură stârpiți dinaintea ta, și să nu cerci după zeii lor, zicând: Cum serviră națiunile acestea zeilor lor, așà voiu face și eu. 31 [p] Tu să nu faci așà Domnului Dumnezeului tău: că aceștia făcură zeilor lor toată urîciunea, *tot* ce urăște Domnul; că ei chiar și pre fiii lor și pre fetele lor le arseră cu foc zeilor lor. 32 Tot cuvântul ce vă poruncesc, căutați să-l faceți: [q] nu-i adăugì, și nu-i scădeà nimic.

Pedeapsa profeților mincinoși.

13 De se va sculà între voi profet sau [a] visător de vise, [b] care înaintea ta va face semn sau minune: 2 Și [c] semnul și minunea de s'ar împlinì, despre care ți-a vorbit, când a zis: Să mergem după alți zei, pre cărе tu nu-i cunoști, și să ne închinăm lor! 3 Să nu asculți de cuvintele acelui profet sau acelui visător: că Domnul Dumnezeul vostru, vă [d] cearcă pre voi, ca să afle, dacă voi iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru din toată inima și din tot sufletul. 4 Voi Domnului Dumnezeului vostru, [e] să urmați, și de el să vă temeți, și poruncile lui să le păziți, și vocea lui să ascultați, și lui să-i serviți, și [f] de dânsul să vă alipiți.

5 Și [g] acel profet sau acel visător să se omoare; fiindcă a învățat abatere dela Domnul Dumnezeul vostru, care v'a scos pre voi din pământul Egiptului, și v'a rescumpărat din casa sclăviei, și *fiindcă* el a căutat să te momească din calea, pre care Domnul Dumnezeul tău ți-a poruncit, ca să umbli pe dânsa; [h] și așà să cureți răul din mijlocul tău.

---

j Fac. 15. 18. & 28. 14. Esod. 34. 24. Cap. 11. 24. & 19. 8.
k Fac. 9. 4. Lev. 17. 11. 14. *l* Cap. 4. 40. Isa. 3. 10. *m* Esod. 15. 26. Cap. 13. 18. 1 Reg. 11. 38. *n* Num. 5. 9. 10. & 18. 19. *o* Esod. 23. 23. Cap. 19. 1. Ios. 23. 4. *p* Vers. 4. Lev. 18. 3, 26, 30. 2 Reg. 17. 15. *q* Cap. 4. 2. & 13. 18. Ios. 1. 7. Prov. 30. 6. Apoc. 22. 18. *Capul 13.* *a* Zech. 10. 2. *b* Mat. 24. 24. 2 Thes. 2. 9. *c* Ier. 28. 9. Mat. 7. 22. *d* Mat. 24. 24. 1 Cor. 11. 19. Apoc. 18. 14. *e* 2 Reg. 23. 3. *f* Cap. 10. 20. *g* Ier. 14. 15. Zech. 13. 3. *h* 1 Cor. 5. 13.

Pedeapsa înșiitorilor către idolatrie.

6 [i] Dacă fratele tău, fiul mumei tale, sau fiul tău, sau fica ta, sau [j] femeia sânului tău, sau amicul tău, pre [k] care-l iubești ca sufletul tău, te va îndemnà în secret, zicând: Să mergem și să ne închinăm altor zei, pre cari tu nu-i cunoști și nici părinții tăi; 7 Dintre zeii popoarelor, cari *sunt* împrejurul vostru, aproape de tine sau departe de tine, dela *o* margine de pământ *până* la *altă* margine a pământului, 8 Tu să [l] nu te învoiești cu dânsul, nici să-l asculți, nici ochiul tău să-l cruțe, nici să-ți fie milă de *dânsul*, nici să-l ascunzi: 9 Ci [m] să-l omori pre el: [n] mâna ta să fie cea dintâiu asupra lui, ca să-l omori: și pe urmă mâna poporului întreg. 10 Cu pietri să-l ucizi; căci a cercat să te momească dela Domnul Dumnezeul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclăviei: 11 Ca [o] tot Israelul să audă, și să se teamă, și să nu mai facă acest lucru rău în mijlocul tău.

12 [p] Când vei auzì într'una din cetățile tale, pre cari Domnul Dumnezeul tău le dă ție ca să locuiești acolo zicându-*se*: 13 Oameni înrăutățiți [q] ieșiră din mijlocul vostru, care pre locuitorii cetății lor îi [r] momiră, zicând: [s] Să mergem, și să ne închinăm altor zei, pre cari nu-i cunoașteți: 14 Atuncia caută, *și* cercetează bine, și întreabă cu deamănuntul: și *dacă e* adevărat, *și* lucrul întemeiat, *că* aceasta urîciune s'a întâmplat în mijlocul tău; 15 Tu pre toți locuitorii cetății aceleia să-i bați cu ascuțitul săbiei, [t] perzând-o cu totul și tot ce *este* într'însa, chiar și vitele lor, cu ascuțitul săbiei. 16 Și toată prada ei să o strângi în mijlocul pieții: și cu foc să [u] arzi de tot cetatea și toate prăzile ei Domnului Dumnezeul tău; și ea în veci să fie movilă, *și* să nu se mai rezidească. 17 Și nimica din acel blestem să nu se lipească de mâna ta: ca Domnul să se întoarcă dela iuțimea mâniei sale, și să-și arate îndurare către tine, și să i-se facă milă de tine, și să te înmulțească, precum s'a jurat părinților tăi: 18 De vei ascultà de vocea Domnului Dumnezeului tău, și vei păzì toate poruncile lui, câte ți-le poruncesc eu astăzi, *și* vei face *ce este* drept în ochii Domnului Dumnezeului tău.

Oprirea obiceiurilor păgâne de jale.

14 [a] Fii Domnului Dumnezeului vostru *sunteți*; [b] să nu vă faceți crestături, nici să vă radeți între ochii voștri pentru mort. 2 [c] Că popor sfânt *ești* tu Domnului Dumnezeului tău, și Domnul pre tine te-a ales dintre toate popoarele cari *sunt* pe fața pământului, ca să-i fii popor deosebit.

Mâncări curate și spurcate.

3 [d] Urîciune să nu mâncați. 4 [e] Acestea *sunt* vitele, pre cari le puteți mâncà: boi, oi și capre; 5 Cerb și căprioară și ciută și gazelă și girafa, unicorn, camelopard: 6 Și toată vita ce are copite despicate în două, care rumegă între vite, pre aceste le puteți mâncà: 7 Iar' acestea să nu le mâncați din cele ce rumegă, sau din acele ce au copite despicate: cămila, iepurele și vaberul; că ele rumegă, dară copitele nu le au despicate, necurate *să fie* vouă: 8 Și porcul, că copitele le are despicate, dară nu rumegă, necurat *să fie* vouă: din carnea lor să nu mâncați, [f] și de stârvul lor să nu vă atingeți!

9 [g] Acestea le puteți mâncà din toate câte *sunt* în apă: tot ce are aripi și solzi puteți mâncà. 10 Dar tot ce nu are aripi nici solzi să nu mâncați; necurate să fie vouă.

11 Toate pasările cele curate le puteți mâncà. 12 [h] Și acestea sunt, pre cari nu le puteți mâncà: aquila, gripul și plitul; 13 Și vulturul, uliul și gaia după felul său; 14 Și tot corbul după felul său; 15 Și struțul și huhurezul, și cucul și curuiul după felul său; 16 Și bufnița și ibidele și cignul; 17 Și pelicanul,

i Cap. 17. 2. *j* Deut. 28. 54. Prov. 5. 20. *k* 1 Sam. 18. 1, 3. *l* Prov. 1. 10. *m* Cap. 17. 5. *n* Fapt. 7. 58. *o* Cap. 17. 13. *p* Ios. 22. 11, etc. *q* 1 Ioan. 2. 19. Iuda 19. *r* 2 Reg. 17. 21. *s* Vers. 2. 6. *t* Exod. 22. 20. *u* Ios. 6. 24.

Capul 14.
a Rom. 8. 16. Gal. 3. 26. *b* Ier. 16. 6. 1 Thes. 4. 13. *c* Lev. 20. 26. *d* Ezec. 4. 14. Fapt. 10. 13, 14. *e* Lev. 11. 2, etc. *f* Lev. 11. 26, 27. *g* Lev. 11. 9. *h* Lev. 11. 13.

și profirionele și murgul: 18 Și cocostârcul, și cherodionele după felul său, și pupăza și liliacul. 19 Și tot [i] târâtorul ce sboară necurat să vă fie, [j] să nu se mănânce. 20 Iar toate păsările curate le puteți mâncà.

21 [k] Să nu mâncați din nici o mortăciune; străinului, care *este* în lăuntrul porților tale, poți să-i dai ca să mănânce; sau să-i vindă străinului; [l] că tu *ești* popor sfânt Domnului Dumnezeului tău. [m] Să nu fierbi iedul în laptele mumei sale.

Legi pentru zecimi.

22 Din an în an [n] să-ți zecimezi tot venitul sămănăturei tale, ce este din ogorul tău. 23 [o] Și să mănânci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul ce și-l va alege el, ca să facă ca numele său să locuească acolo, zecimea din grâul tău, din mustul tău și din oleiul tău, și [p] întâiu-născutele vacilor tale, și ale oilor tale; ca să înveți a te teme de Domnul Dumnezeul tău în toate zilele.

24 Și de va fi calea prea departe, ca tu pe acestea să nu le poți duce *acolo,* [q] fiindcă locul care și-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să-și pună numele său acolo, va fi prea departe de tine, (că Domnul Dumnezeul tău așà te va binecuvântà); 25 Atuncia prefă-le în argint și argintul leagă-l bine, *ia-l* în mâna ta și mergi la locul, ce Domnul Dumnezeul tău și-l va fi ales; 26 Și argintul dă-l pe tot ce poftește sufletul tău: boi sau oi, vin sau *altă* beutură îmbătătoare, sau orice poftește sufletul tău: [r] și mănâncă acolo înaintea Domnului Dumnezeului tău și te veselește, tu și casa ta. 27 Și pre [s] Levitul ce *este* în lăuntrul porților tale să nu-l părăsești, că [t] el n'are parte nici moștenire cu tine.

28 [u] La sfârșitul anului al treilea să scoți toate zecimile venitului tău din anul acela, și să *le* pui în lăuntrul porților tale. 29 Atuncia să vină Levitul, (că el n'are parte nici moștenire cu tine), și străinul și orfanul, și văduva, cari *sunt* în lăuntrul porților tale, și să mănânce și să se sature; pentru ca Domnul Dumnezeul tău să te binecuvinteze întru toate lucrările mânilor tale, cari le faci tu.

Despre anul de iertare.

15 La sfârșitul [a] fiecărui al șaptelea an să faceți iertare. 2 Și iertarea *se va face* așà: Tot creditorul să ierte împrumutul dat aproapelui său; să nu-*l* ceară dela aproapele său și dela fratele său; că s'a prochiemat iertarea Domnului. 3 [b] Dela străin poți cere; dar cecace vei avea la fratele tău, aceea să ierte mâna ta; 4 Ca întru tine să nu fie nici un sărac; [c] că Domnul te va binecuvântà în pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău ți-l dă ție ca să-l stăpânești de moștenire. 5 Numai [d] de vei ascultà de vocea Domnului Dumnezeului tău și vei căutà să faci toate poruncile, câte-ți poruncesc eu astăzi. 6 Că Domnul Dumnezeul tău te va binecuvântà cum ți-a făgăduit, și [e] tu vei împrumutà multe popoare, dar tu nu te vei împrumutà: și [f] tu vei domnì preste multe popoare, dar preste tine ele nu vor domnì.

7 De va fi întru tine un nevoiaș dintre frații tăi, în una din cetățile tale în pământul tău, care ți-l dă ție Domnul Dumnezeul tău, [g] tu să nu-ți învârtoșezi inima ta, nici să-ți închizi mâna ta către fratele tău cel nevoiaș. 8 [h] Ci să-i deschizi mâna ta, și să-l împrumuți cu atâta cât îi va fi de ajuns la nevoia lui în care se află. 9 Ferește-te să nu fie în inima ta *acel* cuget înrăutățit, ca să zici: Se apropie anul al șaptelea, anul iertării; [i] și ochiul tău să fie rău în contra fratêlui tău celui nevoiaș, încât să nu-i dai, și *așà* [j] el să strige asupra ta către Domnul, și [k] păcat să aibi. 10 Ci să-i dai, și [l] să nu-ți pară rău întru inima ta, când îi dai: că [m] pentru aceasta te va binecuvântà Domnul Dumnezeul tău întru toate lucrările tale, pe care vei pune

[i] Lev. 11. 20.
[j] Lev. 11. 21.
[k] Lev. 17. 15. Ezec. 4. 14.
[l] Vers. 2.
[m] Exod. 23. 19.
[n] Lev. 27. 30. Neem. 10. 37.
[o] Cap. 12. 5, 6, 7, 17, 18.
[p] Cap. 15. 19, 20.
[q] Cap. 12. 21.
[r] Cap. 12. 7, 18.
[s] Cap. 12. 12, 18, 19.
[t] Num. 18. 20.
[u] Amos. 4. 4.

Capul 15.

[a] Exod. 21. 2. Lev. 25. 2, 4. Ier. 34. 14.
[b] Cap. 23. 20.
[c] Cap. 28. 8.
[d] Cap. 28. 1.
[e] Cap. 28. 12, 44.
[f] Prov. 22. 7.
[g] 1 Ioan 3. 17.
[h] Mat. 5. 42.
[i] Prov. 23. 6. & 28. 22.
[j] Cap. 24. 15.
[k] Mat. 25. 41, 42.
[l] 2 Cor. 9. 5, 7.
[m] Ps. 41. 1. Prov. 22. 9.

mâna ta. 11 Că [n] nevoiașii nu vor lipsi din pământul *tău;* deaceea eu poruncesc ție, zicând: Deschide mâna ta fratelui celui nevoiaș și sărac din pământul tău.

Despre slobozirea slugilor cumpărate.

12 [o] Dacă din frații tăi, Ebreu sau Ebree, se va vinde ție, și-ți va servì șase ani: atunci într'al șaptelea an să-l lași dela tine. 13 Și când îl vei lăsà să se ducă liber dela tine, să nu-l lași cu mâna goală. 14 *Ci* dar să-i dai din turmele tale și din aria ta și din teascul tău: tu să-i dai *din aceea,* cu ce Domnul Dumnezeul tău te-a [p] binecuvântat pre tine. 15 Și-ți [q] adù aminte, că serv ai fost în pământul Egiptului, și Domnul Dumnezeul tău te-a răscumpărat: pentru aceea îți poruncesc eu lucrul acesta astăzi.

16 Și când s'ar întâmplà [r] ca el să zică către tine: Eu nu voiu să ies dela tine, fiindcă el te iubește pre tine și casa ta, că îi este bine cu tine; 17 Atuncia să iei sula, și s'*o* străpungi prin urechia sa și prin ușa *ta,* și *atuncia* va fi ție serv pentru totdeauna: așà să faci și servei tale. 18 Să nu-ți pară rău, când îl vei lăsà să se ducă liber dela tine, căci el ți-a servit șase ani, îndoitul simbriei a unui năimit, și Domnul Dumnezeul tău, te va binecuvântà întru toate câte vei face.

Sfințirea întâiului-născut din vite.

19 Tot întâiu-născutul, ce se va naște din vacile tale și din oile tale, parte bărbătească, să-l sfințești Domnului Dumnezeului tău. Să nu lucrezi cu întâiu-născutul vacei tale, nici să nu tunzi întâiu-născutul oilor tale. 20 Înaintea Domnului Dumnezeul tău să-l mănânci, tu și casa ta în tot anul, în locul care Domnul și-l va alege.

21 Iar dacă într'însul va fi ceva cusur, șchiop sau orb, orice cusur rău, *atuncia* să nu-l sacrifici Domnului Dumnezeului tău. 22 În lăuntrul porților tale să-l mănânci; cel necurat ca și cel curat, *il poate mâncà,* cum *se mănâncă acum* căprioara și cerbul. 23 Numai sângele lui să nu-l mănânci; pe pământ să-l verși ca apa.

Cele trei sărbători anuale mai principale.

16 Păzește [a] luna lui Abid, și serbează paștile Domnului Dumnezeului tău: că [b] în luna Abib te-a scos Domnul Dumnezeul tău din Egipt [c] noaptea. 2 Și sacrifică paști Domnului Dumnezeului tău, oi și [d] boi, în [e] locul pre care Domnul Dumnezeul tău îl va alege, ca acolo să pună numele său. 3 [f] La *paști* să nu mănânci dospit; șapte zile să mănânci cu ele azimă, pânea întristării: că cu iuțeală ai ieșit tu din pământul Egiptului: pentru ca să-ți aduci aminte de ziua ieșirii tale din pământul Egiptului, *în* toate zilele vieții tale. 4 [g] Și dospit să nu se vadă la tine, în tot cuprinsul tău, șapte zile: [h] nici din carnea, care vei junghià-o tu seara în ziua cea dintâi, să-ți rămână *ceva* preste noapte pe dimineață. 5 Tu paștile nu le vei puteà sacrificà în ori-care din cetățile tale, pre care Domnul Dumnezeul tău ți le dă: 6 Ci în locul pre care Domnul Dumnezeul tău îl va alege, ca să facă să locuească numele său într'însul, acolo să sacrifici tu paștile, [i] seara, la apusul soarelui, tocmai în timpul când ieșisi din Egipt. 7 Și să *le* [j] ferbi și să *le* mănânci [k] în acel loc, care-l va alege Domnul: și dimineața să te întorci, și să te duci la corturile tale. 8 Șase zile să mănânci azime, iar [l] în ziua a șaptea *să fie* ieșirea *din sărbătoarea* Domnului Dumnezeului tău: să nu faci nici un lucru.

9 [m] Șapte săptămâni să-ți numeri: *de când* vei începe secerea holdei, să începi a numărà șapte săptămâni. 10 Și să serbezi sărbătoarea săptămânilor Domnului Dumnezeului tău, cu dar de bunăvoie cât îți dă mâna, [n] după cum te va fi binecuvântat Domnul Dumnezeul tău. 11 Și [o] să te bucuri înaintea Domnului

[n] Mat. 26. 11. Ioan 12. 8.
[o] Esod. 21. 2. Ier. 34. 14.
[p] Prov. 10. 22.
[q] Cap. 5. 15.
[r] Esod. 21. 5, 6.
Capul 16.
[a] Esod. 12. 2, etc.
[b] Esod. 13. 4.
[c] Esod 12. 29, 42.
[d] Num. 28. 19.
[e] Cap. 12. 5, 26.
[f] Esod. 12. 15, 19, 20.
[g] Esod. 13. 7.
[h] Esod. 12. 10.
[i] Esod. 12. 6.
[j] Esod. 12. 8, 9.
[k] 2 Reg. 23. 23. Ioan 2. 13, 23.
[l] Esod. 12. 16. Lev. 23. 8.
[m] Esod. 23. 16. Fapt. 2. 1.
[n] Vers. 17.
1 Cor. 16. 2.
[o] Cap. 12. 7, 12, 18.

Dumnezeului tău, tu şi fiul tău, şi fica ta, şi servul tău, şi serva ta, şi Levitul care *este* înlăuntrul porţilor tale, şi străinul, şi orfanul, şi văduva, care *sunt* în mijlocul tău, în locul pre care Domnul Dumnezeul tău îl va alege, ca să facă să locuească numele său acolo. 12 [p] Şi-ţi adù aminte, că ai fost serv in Egipt; şi păzeşte şi fă legile acestea.

13 [q] Sărbătoarea corturilor să o serbezi şapte zile; după ce vei fi adunat din aria ta, şi din teascul tău. 14 Şi [r] te bucură în sărbătoarea ta, tu şi fiiul tău şi fica ta şi servul tău şi serva ta şi Levitul, străinul şi orfanul, şi văduva, cari *sunt* înlăuntrul porţilor tale. 15 [s] Şapte zile să serbezi sărbătoarea *aceasta* Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alege Domnul; că Domnul Dumnezeul tău te va binecuvântà pre tine întru tot venitul tău şi întru toate lucrările mânilor tale; deci vesel să fii.

16 [t] De trei ori în an să se arate tot insul de partea bărbătească, înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alege; în sărbătoarea azimelor, în sărbătoarea săptămânilor, şi în sărbătoarea corturilor; dar [u] nimenea să nu se arate înaintea Domnului cu mâna goală; 17 Fiecare cu darul, care-i *va da* mâna, [v] după binecuvântarea Domnului Dumnezeului tău, care o va da ţie.

Administrarea legii; datoriile judecătorilor şi ale regilor.

18 [x] Judecătorii şi dirigătorii să-ţi pui în toate porţile tale, pre care Domnul Dumnezeul tău are să ţi-le deà în semintiile tale, ca aceia să judece poporul cu judecată dreaptă. 19 Să nu strimbătăteşti judecata; să nu cauţi la faţă, nici să iei daruri, că darul orbeşte ochii înţelepţilor, şi întoarce cuvintele celor drepţi. 20 Să urmăreşti dreptatea ca să trăeşti, şi să stăpâneşti pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă.

21 [y] Să nu-ţi plantezi dumbravă, *nici* vre-un arbore lângă altarul Domnului Dumnezeului tău, [z] care ţi-l vei face. 22 Nici să-ţi înalţi *vre-un* stâlp ce urăşte Domnul Dumnezeul tău.

Pedeapsa idolatriei.

17 Să nu [a] sacrifici Domnului Dumnezeului tău, nici bou, nici oaie, care să aibă vre-un cusur, *sau* orice lucru rău: că urîciune *este* aceasta Domnului Dumnezeului tău.

2 [b] De se va află, în mijlocul tău, în vre'una din porţile tale, cari Domnul Dumnezeul tău, ţi-le va da, bărbat sau femeie, care să facă ce *este* rău în ochii Domnului Dumnezeului tău, [c] călcând legământul lui: 3 Şi mergând se va închinà la alţi zei, şi se va închinà înaintea lor: [d] soarelui, lunei, sau la toată oştirea cerului, [e] ceeace eu n'am poruncit; 4 [f] Şi *aceasta* se va spune ţie, şi tu vei auzì: tu cercetează bine, şi de *este* adevărat, *dacă* lucrul *este* întemeiat, şi această urîciune s'a făcut în Israel: 5 Atuncia pre acel bărbat sau pre acea femeie, care va fi făcut această faptă rea, scoate-l afară la porţile tale, *fie* bărbat fie femeie, [g] şi-l ucide cu pietri, ca să moară.

6 [h] După spusa a doi martori sau a trei martori să se omoare cel vinovat morţii. Nimenea să nu se omoare după spusa unui martor. 7 [i] Mânile martorilor să fie cele dintâi asupra lui, ca să-l omoare, şi mânile poporului întreg mai pe urmă. Şi *aşà* [j] să cureţi răul şi mijlocul tău.

Tribunalul cel mai mare al preoţilor.

8 [k] Când ţi-se va părea greu foarte de judecat o cauză, [l] între sânge şi sânge, între ceartă şi ceartă, între rană şi rană, *sau alte* lucruri de judecată în porţile tale, atuncia scoală-te [m] şi suie-te la locul, ce Domnul Dumnezeul tău îl va fi ales: 9 Şi [n] vino la preoţii, cei din Leviti, şi [o] la judecătorul, care va fi în acele zile.

[p] Cap. 15. 15.
[q] Esod. 23. 16.
[r] Neem. 8. 9, etc
[s] Lev. 23. 39. 40.
[t] Esod. 23. 14, 17.
[u] Esod. 23. 15.
[v] Vers. 10.
[x] Cap. 1. 16. 1 Cron. 23. 4.
[y] Esod. 34. 13. 1 Reg. 14. 15. 2 Reg. 17. 16. 2 Cron. 33. 3.

Capul 17.

[a] Mal. 1. 8, 13, 14.
[b] Cap. 13. 6.
[c] Ios. 7. 11, 15. Jude. 2. 20. Osea 8. 1.
[d] Cap. 4. 19. Iov 31. 26.
[e] Ier. 7. 22, 23, 31.
[f] Cap. 13. 12, 14.
[g] Lev. 24. 14, 16. Ios. 7. 25.
[h] Num. 35. 30. Cap. 19. 15. Ioan 8. 17. 1 Tim. 5. 19. Ebr. 10. 28.
[i] Fapt. 7. 58.
[j] Vers. 12. Cap. 13. 5. & 19. 19.
[k] 2 Cron. 19. 10. Hag. 2. 11. Mal. 2. 7.
[l] Esod. 21. 13, 20, 22, 28. Num. 35. 11. 16, 19.
[m] Cap. 12. 5.
[n] Ier. 18. 18.
[o] Cap. 19. 17.

și-*i* întreabă; [p] și ei vor spune ție hotărîrea legii: 10 Și tu să faci după hotărîrea ce ei îți vor spune din locul, ce Domnul îl va fi ales; și tu caută să faci toate, precum te vor învățà ei. 11 Să faci după legea, care ei te vor învățà, și după judecata, care ei îți vor spune, să nu te abați dela hotărîrea, cari ei îți vor spune, nici *la* dreapta nici *la* stânga. 12 Și [q] bărbatul care s'ar încumetà să nu asculte de preotul [r] ce stă acolo, servind Domnului Dumnezeului tău, nici de judecător, bărbatul acela să se omoare, [s] și așà să cureți răul din Israel; 13 [t] Ca tot poporul să audă, și să se teamă, și să nu se mai încumeteze.

Lege pentru rege.

14 După ce vei venì în pământul, ce Domnul Dumnezeul tău ți-l dă, și-l vei stăpânì, și vei locuì într'însul, și vei zice: [u] Pune-voiu preste mine rege, ca toate popoarele, cari *sunt* împrejurul meu; 15 *Atuncia* pre acela să-*l* pui preste tine rege, [v] pre care-l va alege Domnul Dumnezeul tău; [x] din mijlocul fraților tăi să-*l* pui preste tine rege; tu nu poți să pui preste tine om străin, pre nefratele tău; 16 Numai acesta să nu-și îmmulțească [y] caii, și pre popor să nu-l [z] întoarcă în Egipt, ca să-și îmmulțească caii; că [a] Domnul v'a zis: [b] mai mult să nu vă întoarceți pe această cale. 17 Și nici femei mai multe să nu aibă, ca [c] să nu i-se abată inima; încă nici argintul sau aurul să nu și-l prea îmmulțească. 18 Și el îndată ce va ședeà pre tronul împărăției sale, să-și scrie într'o carte, copie a acestei legi, depe aceasta *ce se află* la preoții, cei din Leviți. 19 Și el aceasta să o aibă lângă sine, și să cetească dintr'însa *în* toate zilele vieții sale, pentru ca să învețe a se teme de Domnul Dumnezeul său, ca să păzească toate cuvintele legii acesteia, și statele acestea, și să le facă: 20 Pentru ca inima lui să nu se înalțe mai presus de frații săi, și ca el să nu se abată dela acestă poruncă, nici *la* dreapta nici *la* stânga; pentru ca zilele lui să fie multe întru împărăția sa, ale lui și ale fiilor lui în Israel.

Întreținerea preoților.

18 Preoții, cei din Leviți, și toată seminția lui Levi [a] nu vor aveà parte, nici moștenire în Israel: [b] sacrificiile cu foc ale Domnului, cari *sunt* moștenirea lor, *acestea* să *le* mănânce ei. 2 Moștenire nu vor aveà între frații lor: Domnul *este* moștenirea lor, precum a zis lor.

3 Și acesta să fie dreptul preoților dela popor, cei ce junghie sacrificiu, *fie* bou sau oaie, [c] să deà preotului spata și amândouă fălcile și pântecele; 4 [d] Prinoasele din grâul tău, din mustul tău, și din oleiul tău, și prinoasele tunderii oilor tale lui să le dai. 5 Că [e] pre el l-a ales Domnul Dumnezeul tău, din toate semințiile tale, [f] ca să steà servind în numele Domnului, el și fiii săi, *în* toate zilele.

6 Și de va venì un Levit din vre-o cetate din tot Israelul, unde [g] locuește, și va venì cu tot dorul sufletului său, [h] în locul ce-l va fi ales Domnul; 7 Și va servì Domnului Dumnezeului său, [i] ca toți ceialalți frați ai săi Leviți, cari stau acolo înaintea Domnului: 8 El va mâncà-o deopotrivă [j] parte *cu ceilalți*, pre lângă cele ce a vândut, cari le aveà din averea părintească.

Să se ferească de vrăjitori și ghicitori.

9 După ce vei fi intrat în pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău ți-l dă ție, [k] să nu te înveți a face după uriciunile națiunilor acestora. 10 Nimenea să nu se afle întru tine, care [l] să treacă pre fiiul său, sau pre fica sa prin foc, *nici* [m] ghicitor, *nici* pronosticător de timp, nici augur, nici fermecător: 11 [n] Nici descântător, nici care caută spiritul lui Pitone, nici mag, nici [o] necromant. 12 Că uriciune *este* Domnului tot cel ce face unele ca acestea, și

---

p Ezec. 44. 24.
q Num. 15. 30. Osea 4. 4.
r Cap. 18. 5, 7.
s Cap. 13. 5.
t Cap. 13. 11.
u 1 Sam. 8. 5. 19. 20.
v 1 Sam. 9. 15.
x Ier. 30. 21.
y 1 Reg. 4. 26. Ps. 20. 7.
z Isa. 31. 1. Ezec. 17. 15.
a Esod. 13. 17. Num. 14. 3, 4.
b Osea 11. 5. Ier. 42. 15.
c 1 Reg. 11. 3, 4.

Capul 18.
a Num. 18. 20.
b Num. 18. 8, 9. 1 Cor. 9. 13.
c Lev. 7. 30—34.
d Esod. 22. 29.
e Esod. 28. 1.
f Cap. 10. 8.
g Num. 35. 2, 3.
h Cap. 12. 5.
i 2 Cron. 31. 2.
j 2 Cron. 31. 4.
k Lev. 18. 26, 27, 30.
l Lev. 18. 21.
m Lev. 19. 26, 31.
n Lev. 20. 27.
o 1 Sam. 28. 7.

[p]pentru aceste uriciuni îi alungă pre ei Domnul Dumnezeul tău, de dinaintea ta. 13 Tu să te ţii în întregime, înaintea Domnului Dumnezeului tău: 14 Că aceste popoare, pre care tu le alungi, ascultă de pronosticători şi de ghicitori; cât pentru tine Domnul Dumnezeul tău nu-ţi învoeşte aceasta.

Făgăduinţa adevăratului profet.

15 [q]Profet din mijlocul tău, dintre fraţii tăi, asemenea mie, va sculà ţie Domnul Dumnezeul tău; pre acesta să-l ascultaţi. 16 Întocmai cum ai cerut tu dela Domnul Dumnezeul tău în Horeb, [r]în ziua adunării, zicând: [s]Nu voiu să mai aud vocea Domnului Dumnezeului meu, şi acest foc mare nu voiu să-l mai văd, ca să nu mor. 17 Atuncia zise Domnul către mine: [t]Bine *au vorbit cele* ce au vorbit. 18 [u]Profet le voiu sculà dintre fraţii lor asemenea ţie, şi [v]voiu pune cuvintele mele în gura lui, şi [x]acela va vorbì lor toate câte eu voiu porunci lui. 19 [y]Şi va fi, *că* tot cel ce nu va ascultà de cuvintele mele, pre care acela le va vorbì întru numele meu, *le* voiu cere dela dânsul.

20 Iar profetul, care s'ar încumetà a vorbì în numele meu, ceeace eu nu-i voiu fi poruncit, şi care va vorbì în numele altor zei, profetul acela să moară. 21 Şi dacă tu vei zice întru inima ta: Cum vom cunoaşte cuvântul, care Domnul nu l-a vorbit? 22 Când un profet va vorbì *ceva* în numele Domnului, şi acel lucru nu se va întâmplà, nici va venì, atunci acesta *este* acel cuvânt, pre care Domnul nu l-a vorbit; cu încumetare profetul acela a vorbit; nu te teme de dânsul.

Legi pentru ucidere fără precugetare, şi pentru omorîre.

19 Când Domnul Dumnezeul tău [a]va fi stârpit popoarele acestea, al căror pământ Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă ţie, şi tu pre acelea le vei alungà, şi vei locuì în cetăţile lor şi în casele lor; 2 *Atuncia* [b]să-ţi desparţi trei cetăţi în mijlocul pământului, ce Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă ca să-l stăpâneşti. 3 Sa-ţi gătească calea şi cuprinsul pământului tău, pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă de moştenire, şi să-l împărţeşti în trei părţi, ca orice ucigaş să fugă acolo. 4 Şi [c]aceasta *să fie* legea ucigaşului, care va fugì acolo, ca să trăească: cine va ucide pre aproapele său, cu neştiinţă, fără să-l fi urît de mai înainte; 5 Precum şi dacă va merge cu vecinul său în pădure, ca să taie lemne, şi el ridicând cu mâna sa săcurea, ca să taie lemnul, ferul va ieşì din coadă, şi va lovì pre vecinul său, şi acesta va murì; acela să fugă într'una din aceste cetăţi, ca să trăească; 6 [d]Ca nu cumvà răsbunătorul de sânge să urmărească pre ucigaş, fiind inima lui aprinsă, şi pre acesta să-l ajungă, pentru că calea este prea lungă, şi să-l omoare, deşi acesta nu *este* vinovat morţii, neurîndu-l mai nainte.

7 Pentru aceea îţi poruncesc eu, zicând: Desparte ţie trei cetăţi. 8 Şi dacă Domnul Dumnezeul tău, *îţi* va [e]lărgì cuprinsul tău, după cum s'a jurat părinţilor tăi, şi-ţi va da tot pământul, care l-a făgăduit părinţilor tăi că-*l* va da: 9 De vei păzì toate poruncile acestea, şi vei face câte poruncesc eu, ca să iubeşti pre Domnul Dumnezeul tău, şi pe căile lui să umbli în toate zilele, [f]atuncia să-ţi mai adaugi încă trei cetăţi către aceste trei; 10 Ca să nu se verse sângele celui nevinovat în mijlocul pământului tău, pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă *de* moştenire, nici să fie preste tine *vină de* sânge.

11 Dar, [g]când un om va urî pre aproapele său, şi-l va pândì, şi se va sculà asupra lui, şi-l va lovì de moarte ca să moară, şi *apoi* va fugì într'una dintr'aceste cetăţi; 12 Atuncia bătrânii cetăţii sale să trimeată, ca să-l aducă de acolo, şi să-l deà în mâna răsbunătorului de sânge, ca să moară, 13 [h]Ochiul

[p] Lev. 18.24,25. [q] Ioan 1. 45. Fapt. 3. 22. | [r] Cap. 9. 10. [s] Esod. 20. 19. [t] Cap 5. 28. | [u] Ioan 1. 45. Fapt 3. 22. [v] Isa. 51. 16. | Ioan 17. 8. [x] Ioan 4. 25. [y] Fapt. 3. 23. | *Capul 19.* [a] Cap. 12. 29. [b] Esod. 21. 13. | [c] Num. 35. 15. [d] Num. 35. 12. [e] Fac. 15. 18. | [f] Ios. 20. 7, 8. [g] Esod. 21. 12, etc. | Prov. 28. 17. [h] Cap. 13. 8.

tău să nu-l cruțe, [i]și tu să cureți din Israel *vina* sângelui celui nevinovat, ca bine *să-ți fie*.

Să nu se schimbe hotarul.

14 [j]Să nu muți hotarele aproapelui tău, pre care strămunii le-au pus în moșia ta, ce o vei moșteni în pământul pre care Domnul Dumnezeul tău ți-l dă, ca să-l stăpânești.

Pedeapsa martorilor mincinoși.

15 [k]Numai un martor să nu steà împotriva cuiva, pentru orice nedreptate sau în orice păcat, ce va fi făcut: *ci* după spusa a doi martori sau după spusa a trei martori să se adeverească lucrul. 16 [l]De va stà martor mincinos împotriva cuiva, pârându-l de călcare de lege: 17 Atuncia acei doi bărbați, între cari este cearta, să se înfățișeze înaintea Domnului, [m]înaintea preoților și a judecătorilor, cari vor fi în acele zile. 18 Și judecătorii să cerceteze cu de amănuntul: și dacă *se va află*, că acel martor *este* martor mincinos, *si că* el a mărturisit minciună contra fratelui său: 19 [n]Atuncia să-i faceți lui *așà* cum a cugetat el să facă fratelui său; și *așà* să cureți răul din mijlocul tău: 20 Pentru ca ceialalți auzind, să se teamă: și să nu mai facă asemenea faptă rea în mijlocul tău. 21 Și ochiul tău să nu cruțe: *ci să ceri* vieață pentru vieață, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior.

Legile resbelului.

20 Tu când vei ieși la resbel în contra neamicilor tăi, și vei vedeà [a]cai și carâ, *și* popor mai numeros decât tine, să nu te temi de ei; că Domnul Dumnezeul tău, care te-a scos pre tine din pământul Egiptului, *este* [b]cu tine. 2 Și când veți fi aproape de luptă, preotul să înainteze, și să vorbească către popor. 3 Și să zici către dânșii: Ascultă, Israele! voi astăzi sunteți aproape de luptă contra neamicilor voștrii, să nu se moaie inima voastră, nu vă temeți, nici vă spăimântați și nu vă cutremurați înaintea lor. 4 Că Domnul Dumnezeul vostru *este*, care merge cu voi [c]ca să se lupte pentru voi contra neamicilor voștrii, *și* ca să vă mântuească.

Legi despre libertate și slujba militară.

5 Și să vorbească dirigătorii către popor, zicând: Cine *este* bărbatul, care și-a zidit casă nouă, și *încă* nu a [d]consacrat-o? acela să meargă și să se întoarcă la casa sa, ca nu cumvà să moară în această bătaie, și altul să o consacreze. 6 Și cine *este* bărbatul, care a plantat vie, și *încă* nu a mâncat dintr'însa? acela să meargă, și să se întoarcă la casa sa; ca să nu moară în această bătaie, și altul să mănânce dintr'însa. 7 Și [e]cine *este* bărbatul, care s'a logodit cu femeie, și nu a luat-o? acela să meargă, și să se întoarcă la casa sa, ca să nu moară în această bătaie, și altul să o ia. 8 Și să mai vorbească dirigătorii către popor, și să zică: [f]Cine *este* bărbatul, *ce* se teme și are inima moale? acela să meargă, și să se întoarcă la casa sa, ca nu cumvà și inima fraților săi să se moaie, ca inima lui. 9 Și va fi, când dirigătorii vor fi sfârșit de a vorbì către popor, atuncia mai marii oștirilor, cei în fruntea poporului, să *le* rânduească.

Legi despre tractarea orașelor dușmane.

10 Când te vei apropià de o cetate, ca să te lupți contra ei, [g]să o chieme la pace. 11 Și va fi, dacă-ți va da răspuns de pace, și ți-se va deschide, atuncia tot poporul ce este într'însa să-ți fie ție tributar, și să servească ție. 12 Și dacă ea nu va face cu tine pace, ci se va răsboì contra ta, să o împresori. 13 Și dacă Domnul Dumnezeul tău, îți va da-o în mâni, [h]să treci prin ascuțitul săbiei toată partea bărbătească din ea. 14 Decât numai pre femei și pre copii, și [i]vitele, și orice va mai fi în aceea cetate, toată prada ei, răpește-le pentru tine, și [j]mănâncă prada dela neamicii

[i] Num. 35. 33. 34. Cap. 27. 17. Iov 24. 2. Prov. 22. 28. Osea 5. 10. [k] Num. 35. 30. Ioan 8. 17. 1 Tim. 5. 19. Ebr. 10. 28. [l] Ps. 27. 12. [m] Cap. 17. 9. [n] Prov. 19. 5, 9. *Capul 20.* [a] Ps. 20. 7. Isa. 31. 1. [b] Num. 23. 21. 2 Cron. 13. 12. [c] Cap. 1. 30. Ios. 23. 10. [d] Neem. 12. 27. Ps. 30. titlu. [e] Cap. 24. 5. [f] Jude. 7. 3. [g] 2 Sam. 20. 18, 20. [h] Num. 31. 7. [i] Ios. 8. 2. [j] Ios. 22. 8.

tăi, pre care Domnul Dumnezeul tău ți-a dat-o ție.

15 Așà să faci tuturor cetăților, *cari sunt* departe de tine foarte, cari nu *sunt* dintre cetățile acestor popoare de aicia. 16 Însă din cetățile acestor popoare, pre care Domnul Dumnezeul tău le dă ție *de* moștenire, nici un suflet să nu lași viu. 17 Ci cu desăvârșire să-i perzi: pre Hetei și pre Amorei și pre Cananei și pre Ferezei, pre Hevei și pre Iebusei: *așà* cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău: 18 Ca ei să nu vă învețe și pre voi să faceți după toate urîciunile lor, care le făcură ei zeilor lor și *așà* voi să păcătuiți contra Domnului Dumnezeului vostru.

19 Când vei împresurà o cetate, zile multe, *și* o vei bate ca să o iai, pomii să nu-i strici, tăindu-i cu săcurea, ci să mănânci din ei; să nu-i tai pre ei, (că *viața* omului *sunt* pomii câmpului), ca să dispară de dinaintea ta în împresurare. 20 Numai arborele, pre care-l cunoști, că nu *este* arbore de mâncat, pre acela să-l strici și să-l tai, ridicând dintr'înșii tării contra cetății ce poartă resbel cu tine, până ce-o vei supune.

Ispășire pentru omor, unde ucigașul nu e cunoscut.

21 Când în pământul ce-ți dă Domnul Dumnezeul tău să-l stăpânești, se va găsì om ucis, zăcând în câmp *și*, nu se va știi cine l-a ucis: 2 Atuncia să iasă bătrânii și judecătorii tăi și să măsoare *spațiul* până la cetățile ce *sunt* împrejurul ucisului. 3 Și va fi, *că din* cetatea celui ucis bătrânii acelei cetăți vor luà o juncă, cu care încă nu s'a lucrat, *și* care încă n'a tras în jug. 4 Și bătrânii cetății aceleia să ducă pre acea juncă într'o vale răpoasă, care nu s'a arat nici s'a semănat *vre-odată* și acolo să taie gâtul juncei în acea vale: 5 Și să vină preoții, fii lui Levi, (căci Domnul Dumnezeul tău [a] pre ei i-a ales, ca să-i servească și să binecuvinteze în numele Domnului, și [b] după spusa lor să se judece toată cearta și toată vătămarea): 6 Și toți bătrânii cetății aceleia, celei mai aproape de cel ucis, [c] să-și spele mâinile lor deasupra juncei, căreia i-s'a tăiat gâtul în vale; 7 Și luând cuvântul, să zică: Mâinile noastre n'au vărsat sângele acesta, și ochii noștri nu *l*-au văzut *vărsându-se*. 8 Iartă poporului tău pre Israel, pre care tu l-ai rescumpărat Doamne! [d] și nu lăsà ca *vina* sângelui celui nevinovat să fie în mijlocul poporului tău Israel; și vina de sânge va fi ispășită. 9 Așà [e] să cureți vina sângelui nevinovat din mijlocul tău, când vei face *ce este* drept în ochii Domnului.

Despre femeile prisoniere.

10 Când vei ieși la resbel asupra neamicilor tăi, și Domnul Dumnezeul tău va da ție în mână și tu vei luà dintr'înșii prinși: 11 Și între cei prinși vei vedeà femeie frumoasă la chip, și aceia îți va plăceà, și tu vei voì să o iai ție de femeie: 12 Atuncia du-o în casa ta, și ea să-și radă capul și să-și taie unghiile. 13 Și să-și îndepărteze vestmintele captivității ei, și să șeză în casa ta, și [f] să plângă pre părintele său și pre muma sa o lună de zile: și după aceasta să intri la dânsa și să-i fii bărbat și ea să-ți fie femeie. 14 Și va fi, dacă ea nu-ți mai place, să-i dai drumul, unde va voì ea; dară nu vei puteà vinde pentru bani nici să te servești de ea ca sclavă, fiindcă ai [g] umilit-o.

Despre dreptul întâiului-născut la fiii din două femei.

15 Dacă un bărbat va aveà două femei, una iubită [h] iar alta urîtă, și îi vor naște fii, *și* cea iubită și cea urîtă; și fiul cel întâiu-născut va fi al celei urîte; 16 [i] Atunci în ziua când va împărți el filor săi averea sa, nu va puteà face întâiu-născut pre fiul celei iubite înaintea fiului celei urîte, *care este* cel întâiu-născut; 17 Ci el să recunoască de întâiu-născut pre fiiul celei urîte, [j] dându-i cele două părți din toată *averea* ce se va află la dânsul; că acesta *este*

Capul 21.
[a] 1 Cron. 23. 13. [b] Cap. 17. 8, 9. [c] Ps. 19. 12. Ma.. 27. 24. [d] Ioan 1. 14. [e] Cap. 19. 13. [f] Ps. 45. 10. [g] Fac. 34. 2. [h] Fac. 29. 33. [i] 1 Cron. 5. 2. 2 Cron. 11. 19, 22. [j] 1 Cron. 5. 1.

[k] începutul puterii sale: lui dară i-se cuvine [l] dreptul întâiu-născerii.

Despre fiii neascultători.

18 Când cinevà va avè fiu rău şi îndărătnic, care nu ascultă de vocea părintelui său, nici de vocea mumei sale, şi ei îl ceartă pre dânsul, şi el *tot* nu ascultă de ei: 19 Atunci apucându-l pre el părintele său şi muma sa, să-l scoată la bătrânii cetăţii sale şi la poarta locului său. 20 Şi să zică către bătrânii cetăţii sale: Fiul acesta al nostru *este* rău şi îndărătnic, şi nu ascultă de vocea noastră: *este* lacom şi beţiv. 21 Şi toţi oamenii cetăţii sale să-l ucidă cu petrii, ca să moară: şi[m] aşà să cureţi rãul din mijlocul tău: [n] ca tot Israelul să audă, şi să se teamă.

Despre spânzuraţi.

22 Iar de va fi cinevà în păcat, [o] judecat de moarte, şi se va omorî, şi tu-l vei spânzurà pe un lemn. 23 [p] Trupul celui mort să nu rămână preste noapte pe lemn, ci să-l îmmormântezi pre el într'aceeaşi zi; (căci [q] blestemat de Dumnezeu *este* cel spânzurat); ca să nu-ţi întinezi pământul, ce Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă de moştenire.

Feluríte prescrieri, mai ales despre dragostea omenească şi despre mila de animale.

22 De vei [a] vedeà boul fratelui tău, sau oaia lui rătăcind, să nu te ascunzi de ele: să le întorci la fratele tău. 2 Şi dacă fratele tău nu *va fi* aproape de tine, sau nu-l vei cunoaşte, mână *vitele lui* în casa ta, şi ele să fie la tine, până ce le va căutà fratele tău pre ele, şi tu să i-le înapoiezi. 3 Aşà să faci şi cu asinul său: şi aşà să faci şi cu vestmântul său, şi aşà să faci cu tot lucrul pierdut al fratelui tău, ce i-s'a perdut lui şi tu l-ai aflat: tu nu poţi să te ascunzi. 4 [b] De vei vedeà asinul fratelui tău, sau boul lui zăcând căzuţi în cale, să nu te ascunzi de ei, *ci* să-*i* ridici cu el împreună.

5 Vestminte bărbăteşti să nu poarte femeia, nici bărbatul să nu se îmbrace cu vestminte femeieşti: că urîciune Domnului Dumnezeului tău *este* tot cel ce face aceasta.

6 De vei aflà cuib de pasăre înaintea ta pe cale, *sau* pe carevà arbore, sau pe pământ, *cu* pui sau *cu* ouă şi muma lor va stà preste pui sau preste ouă; [c] să nu iai pre muma cu puii *ei* împreună. 7 *Ci* pre mumă să o laşi, iar pre pui să-i iai ţie, [d] ca să-ţi fie bine, şi zilele *tale* să fie multe.

8 Când îţi vei zidì casă nouă, să-i faci grădej împrejurul coperişului tău, ca să nu aduci *vină de* sânge preste casa ta, când cinevà ar cădeà depe ea.

9 [e] Să nu sameni în viaţa ta două feluri de seminţe, ca să nu întinezi productul seminţei aceleia, ce ai semănat cu fruptul viei împreună. 10 [f] Să nu ari cu un bou şi cu un asin împreună. 11 [g] Să nu te îmbraci cu vestmânt din materie felurită, din lână şi din in împreună.

12 [h] Fimbrii să-ţi faci la cele patru colţuri ale mantiei tale, cu care te acoperi.

Legi pentru păcatele de curvie.

13 Dacă cinevà îşi va luà femeie, şi [i] va intrà la dânsa, şi *apoi* o va urî; 14 Şi-i va imputà ei lucruri de ruşine, şi-i va scoate nume rău, zicând: Eu pre aceasta o luai de femeie, şi când m'am apropiat de dânsa, nu o aflaiu fecioară: 15 Atuncia părintele fetei şi muma ei să ieè semnele fecioarei fete şi să *le* aducă la bătrânii cetăţii, la poartă; 16 Şi părintele fetei să zică către bătrâni: Eu pre fata mea o dădui acestui bărbat de femeie, dară el a prins ură asupra ei: 17 Şi iacă! el *îi* impută lucruri de ruşine, zicând: Eu pre fata ta nu o aflai fecioară; pre când *semnele* fecioarei fetei mele *sunt* acestea! şi el atuncia să desfacă pânza înaintea bătrânilor cetăţii. 18 Şi bătrânii cetăţii aceleia să ieè pre bărbatul acela şi să-l certe: 19 Şi să-l condamne la gloabă de o sută *sicli* de argint, şi să-*i* deà părintelui fetei, fiind-

---

k Fac. 49. 3. *l* Fac. 25. 31-33. *m* Cap. 13. 5.

n Cap. 13. 11. *o* Cap. 19. 6. Fapt. 23. 29.

p Ios. 8. 29. Ioan 19. 31.

q Gal. 3. 13.

Capul 22.

a Exod. 23. 4. *b* Exod. 23. 5.

c Lev. 22. 28. *d* Cap. 4. 40. *e* Lev. 19. 19.

f 2 Cor. 6. 14, 15, 16. *g* Lev. 19. 19.

h Mat. 23. 5. *i* Fac. 29. 21.

că a scos nume rău asupra unei fecioare alui Israel. Și ea să-i fie femeie: și el nu o va puteà lăsà în toate zilele lui. 20 Iar dacă acel lucru va fi adevărat *și* semnele de feciorie nu s'au aflat la aceà fată, 21 Atuncia pre aceà fată să o scoată înnaintea ușei casei părintelui ei, și oamenii cetății ei să o ucidă cu pietri ca să moară: fiindcă a [j] făcut nebunie în Israel, desfrânând în casa părintelui ei: și [k] *așà* să cureți răul din mijlocul tău.

22 [l] De se va aflà bărbat dormind cu femeie, cu femeie măritată, amândoi să moară, *si* bărbatul care a dormit cu femeia, și femeia; și *așà* să curăți răul din Israel.

23 Când o fată *care este* fecioară, va fi [m] logodită cu bărbat, și carevà găsind-o în cetate, se va culcà cu dânsa: 24 Pre amândoi aceștia să-i scoateți la poarta cetății aceleia și să-i ucideți cu pietri ca să moară: pre fată, pentru că n'a strigat, *fiind* în cetate, și pre bărbat pentru că a [n] umilit femeia aproapelui său. Și [o] *așà* să curăți răul din mijlocul tău. 25 Și dacă carevà bărbat va aflà în câmp pre o fată, *care este* logodită, și dacă el apucând-o, se va culcà cu dânsa, bărbatul acela care s'a culcat cu ea să moară singur. 26 Iar fetei să nu-i faci nimica; fata n'a făcut păcat, care să merite moartea; că precum un om se scoală asupra aproapelui său, și-l omoară, așà *fu* lucrul acesta; 27 Că el a aflat pre ea singură în câmp, și fata cea logodită a strigat și nimenea n'a fost care să o scape.

28 [p] Când carevà va aflà o fată *care este* fecioară, dară nelogodită, și apucând-o se va culcà cu dânsa, și se va descoperì; 29 Bărbatul care s'a culcat cu ea să deà părintelui fetei cincizeci de *sicli* de argint, și ea să-i fie femeie; fiindcă a umilit-o; el să nu o poată lăsà *în* toate zilele sale.

30 Nimenea să nu iee pre femeia părintelui său: nici să descopere învelitura părintelui său.

Despre primirea și neprimirea în obștea Domnului.

23 Nimenea, care are testiculii săi sdrobiți, sau tăiați, nu va puteà întrà în adunarea Domnului. 2 Nici un bastard să nu între în adunarea Domnului, și nici a zecea lui generațiune să nu între în adunarea Domnului. 3 [a] Nici un Ammonit sau Moabit să nu între în adunarea Domnului, și nici a zecea generațiune a lor să nu între în adunarea Domnului, în vecinicie. 4 [b] Pentru că ei nu vă întâmpinară cu pâne și cu apă în cale, când ați ieșit din Egipt, și [c] pentru că ei năimiră asupra ta pre Balaam, fiul lui Beor, din Peor în Mesopotamia, ca să te blasteme. 5 (Dară Domnul Dumnezeul tău, nu voì să asculte de Balaam, și prefăcù Domnul Dumnezeul tău, acel blestem în binecuvântare, fiindcă te-a iubit pre tine Domnul Dumnezeul tău). 6 [d] Să nu cauți pacea lor, nici binele lor, *în* toate zilele tale, în vecinicie. 7 Pre Edomeu să nu-l urăști, [e] că el fratele tău *este;* pre Egiptean să nu-l urăști: că [f] străin ai fost tu în pământul său. 8 Fiii, cari se vor naște acestora, într'a treia generațiune să între în adunarea Domnului.

Felurite legi.

9 Tu când vei ieșì cu ostea asupra neamicului tău, ferește-te de tot lucrul rău. 10 [g] De va fi întru tine cinevà, care să nu fie curat din carevà întâmlare de noapte, acela să iasă afară din tabără, *și* să nu intre în tabără. 11 Și va fi, că apropiindu-se seara, [h] el să se spele cu apă, și *apoi* după ce va apune soarele, să între în tabără. 12 Și să aibi loc afară din tabără, și acolo să ieși afară. 13 Și o lopată să aibi între uneltele tale; și va fi, când vei voì să te pui afară, să sapi cu el, și apoi acopere-ți ceeace a ieșit, din tine. 14 Că Domnul Dumnezeul tău, [i] umblă prin mijlocul taberei tale, ca pre tine să te mântuească, și pre neamicii tăi să-i su-

---

j Fac. 34. 7. *k* Cap. 13. 5. *l* Ioan 8. 5. | *m* Mat. 1. 18, 19. *n* Cap. 21. 14. *o* Vers. 21. 22. | *p* Esod. 22. 16, 17. — | *Capul 23.* *a* Neem. 13. 1, 2. *b* Cap. 2. 29. | *c* Num. 22. 5. 6. *d* Ezra 9. 12. | *e* Fac. 25. 24, 25, 26. Obad. 10. 12. | *f* Esod. 22. 21. *g* Lev. 15. 16. | *h* Lev. 15. 5. *i* Lev. 26. 12.

pună ție: deaceea tabăra ta sfântă să fie: ca el nimica spurcăciune să nu vadă, și să nu se întoarcă dela tine.

15 [j] Pre servul ce a fugit dela domnul său la tine să scape, să nu-l dai înapoi domnului său: 16 La tine să șează, în mijlocul tău, în locul care și-l va alege el, într'una din porțile tale, unde-i va plăceà [k] să nu-l amărăști.

17 Să nu fie prostituată [l] dintre fetele lui Israel, nici *să fie* [m] sodomit dintre fiii lui Israel: 18 Câștigul dela prostituată și prețul dela câne să nu-l aduci în casa Domnului Dumnezeului tău, pentru carevà vot: că urîciune *sunt* Domnului Dumnezeului tău, amândouă acestea.

19 [n] Să nu iei camătă dela fratele tău, camătă pentru bani, camătă pentru bucate, camătă pentru orice lucru, pentru care să ia camătă. 20 [o] Dela cel străin poți să iei camătă: dară dela fratele tău să nu iei camătă: [p] pentru ca Domnul Dumnezeul tău, să te binecuvinteze întru toate pre care vei pune mâna, în pământul în carele mergi ca să-l stăpânești.

21 [q] Dacă faci vot Domnului Dumnezeului tău, să nu întârzii a-l împlinì: că Domnul Dumnezeul tău, îl va cere dela tine, și *întârziând*, păcat vei aveà asupra ta. 22 Iar de te vei abține de a face vot, păcat nu vei aveà asupra ta.

23 [r] Ceeace a ieșit din buzele tale, aceea să ții și să faci, după cum ai făcut vot Domnului Dumnezeului tău: darul de bună voie, ce tu cu gura ta ai făgăduit.

24 De vei întrà în via aproapelui tău, poți să mănânci struguri, câți vei voì, până ce te vei săturà: dară în vas să nu pui. 25 De vei întrà în holda aproapelui tău, [s] spice poți să culegi cu mâna ta, dară secerea să nu o porți în holda aproapelui tău.

Răvașul de despărțenie.

24 Când [a] cinevà luându-și femeie, se însoară cu ea, și se întâmplă, că ea să nu afle har înaintea ochilor lui, fiindcă el a găsit în ea ceva urîcios: el să-i scrie carte de despărțenie, și să i-o deà în mână, și să o lase afară din casa lui. 2 Și ieșind din casa lui, ea poate să se ducă, și să se mărite după alt bărbat: 3 Iar *dacă* acest al doilea bărbat o va urî, și-i va scrie carte de despărțenie, și i-o va da în mână, și o va lăsà din casa lui, sau dacă acel bărbat din urmă, care o luă lui de femeie, va muri, 4 [b] Bărbatul ei cel dintâi, care o lăsă, nu va puteà a o luà, ca iarăși să-i fie femeie, după ce ea s'a închinat: că urîciune ar fi aceasta înaintea Domnului; și tu să nu aduci păcat preste pământul, ce ți-l-a dat Domnul Dumnezeul tău de moștenire.

5 [c] Când cinevà va fi luat de curând femeie, acela să nu meargă la oaste, și să nu i-se pună nici o sarcină: scutit să fie în casa sa un an de zile, [d] veselind femeia ce și-a luat-o.

Feluríte legi, mai ales în folosul săracilor, orfanilor și al străinilor.

6 Să nu iei amanet moară, nici piatră de moară, că tu vieața *aproapelui* ai luà amanet.

7 [e] De se va aflà cinevà, care să fi furat vre-un om dintre frații săi, din fiii lui Israel, și se servește de dânsul ca de un sclav, sau îl vinde: să moară acel fur, și *așà* [f] să cureți răul din mijlocul tău.

8 Ia aminte ca bine să te păzești de [g] plaga leprei, și să faci tot ce te învață preoții cei din Leviți; cum le-am poruncit eu, așà căutați să faceți. 9 [h] Adu-ți aminte de ceeace a făcut Domnul Dumnezeul tău, [i] Mariei pe cale, când voi ați ieșit din Egipt.

10 Când vei aveà drept să ceri aproapelui tău un lucru ce ți-se datorește, tu să nu intri în casa lui, ca să iei amanetul dela dânsul: 11 Afară să stai, și omul, căruia i-ai împrumutat, să-ți aducă amanetul afară. 12 Și dacă acesta va fi om sărac, tu să nu te culci cu amanetul lui *la tine*. 13 [j] *Ci* tu ama-

---

j 1 Sam. 30. 15. *k* Esod. 22. 21. *l* Prov. 2. 16. *m* Fac. 19. 5.

n Esod. 22. 25. Ps. 15. 5. Luc. 6. 34 35. *o* Lev. 19. 34.

p Cap. 15. 10. *q* Num. 30. 2. *r* Num. 30. 2. Ps. 66. 13, 14.

s Mat. 12. 1. Luc. 6. 1.

Capul 24.

a Mat. 5. 31. Marc 10. 4. *b* Ier. 3. 1.

c Cap. 20. 7. *d* Prov. 5. 18. *e* Esod. 21. 16.

f Cap. 19. 19. *g* Lev. 13. 2. *h* Luc. 17. 32.

1 Cor. 10. 6. *i* Num. 12. 10 *j* Esod. 22. 26.

netul lui să i-l înapoiezi după apunerea soarelui, ca să doarmă în vestmântul său, și să te [k]binecuvinteze, și [l]aceasta va fi dreptatea ta înaintea Domnului Dumnezeului tău.

14 Să nu [m]nedreptățești pre năimit, pre cel sărac și pre cel sărman din frații tăi, sau din străinii tăi, cari petrec în pământul tău, între porțile tale; 15 *Ci* într'aceeași zi [n]să-i dai plata lui, și soarele să nu apună preste dânsul, că sărac *este*, și de aceasta dorește sufletul său: [o]ca să nu strige asupra ta către Domnul, și ție, să-ți fie păcat.

16 [p]Părinții să nu se omoare pentru fii, nici fiii să nu se omoare pentru părinți; fiecare să se omoare pentru păcatul său.

17 [q]Să nu întorci dreptatea străinului *nici* a orfanului, și [r]vestmântul văduvei amanet să nu-l iei. 18 Ci-ți [s]adù aminte că serv ai fost în Egipt, și *că* Domnul Dumnezeul tău te-a răscumpărat de acolo; pentru acea îți poruncesc ție, ca acestea să faci.

19 [t]Când vei secerà secerișul tău în câmp, și vei uità vre-un snop în câmp, să nu te întorci, ca să-l iei, *ci* al străinului, al orfanului și al văduvei să fie; ca Domnul Dumnezeul tău să te [u]binecuvinteze întru toate lucrările mânilor tale. 20 *Și* când vei scuturà olivii tăi, să nu te întorci să culegi cele rămase în urmă-ți; ale străinului, ale orfanului și ale văduvei să fie acestea. 21 Când vei culege via ta, să nu poghircești în urma ta; ale străinului, ale orfanului și ale văduvei să fie. 22 Și adu-ți aminte, că serv ai fost în pământul Egiptului; pentru aceea îți poruncesc ție, ca acestea să faci.

Prescrierea în privința pedepsei de bătaie.

25 Când se naște [a]ceartă între oameni, aceștia să vină la judecată, ca să-i judece, și [b]pre cel drept să-l îndrepteze, și pre cel vinovat să-i condamne. 2 Și dacă cel vinovat *va fi* [c]meritat bătaie, judecătorul să poruncească să-l pună jos, [d]și să-l bată înaintea ochilor lui, după măsura vinovăției lui. 3 [e]Patruzeci lovituri să-i dai; nu mai mult, ca nu dându-i mai multe lovituri, fratele tău să fie [f]disprețuit în ochii tăi.

4 [g]Să nu legi gura boului, când treeră.

Porunca în privința căsătoriei cu văduva fratelui.

5 [h]Când frații vor locuì împreună, și unul dintr'înșii va murì, și nu va aveà copii, femeia mortului să nu se mărite afară, să iee om străin: *ci* cumnatul ei să între la dânsa, și să și-o iee de femeie, și să împlinească către dânsa datoria de cumnat. 6 Și va fi, *ca* întâiu-născutul, pre care-l va naște, [i]să urmeze în numele mortului său frate, ca să nu se șteargă numele lui din Israel. 7 Și dacă acestui om nu-i va plăceà ca să iee pre cumnata sa, ea, cumnata sa, să se suie în poartă la bătrâni, și să zică: Cumnatul meu nu voiește de a păstrà fratelui său numele în Israel; el nu voiește să împlinească cu mine datoria de cumnat; 8 Și bătrânii cetății sale să-l chieme și să vorbească lui; și *dacă* el va rămâneà statornic, și va zice: Nu-mi place ca să o iau. 9 Atuncia cumnata sa apropiindu-se de dânsul înnaintea ochilor bătrânilor, și scoțând încălțămintea sa din picior, să-l scuipe în față; și luând cuvântul, să zică: Așà să se facă bărbatului, care nu voiește să zidească casa fratelui său. 10 Și numele lui să se chieme în Israel: Casa celui descălțat.

11 Dacă *doi* bărbați se vor certà între sine, bărbat cu fratele său, și femeia unuia se va apropià, ca să scape pre bărbatul ei din mâna celui ce-l bate, și ea tinzându-și mâna sa, îl apucă de părțile sale rușinoase, 12 Atuncia mâna ei să i-o tai; ochiul tău să nu *o* cruțe.

Oprirea de a cântărì și a măsurà lipsă.

13 [j]Tu să nu aibi în sacul tău *două* feluri de pietri de cumpănă, mare și mică.

---

k Iov. 29. 11, 13. 2 Cor. 9. 13.
l Dan. 4. 27.
m Mal. 3. 5.
n Lev. 19. 13. Iac. 5. 4.
o Iac. 5. 4.
p 2 Reg. 14. 6. Esod. 22. 21, 22. Prov. 22. 22. Ier. 5. 28 & 22. 3. Zech. 7. 10.
q Esod. 22. 26.
r Vers. 22.
s Vers. 22.
t Lev. 19. 9, 10.
u Cap. 15. 10. Ps. 41. 1. Prov. 19. 17.

Capul 25.
a Ezec. 44. 24.
b Prov. 17. 15.
c Luc. 12. 48.
d Mat. 10. 17.
e 2 Cor. 11. 24.
f Iov. 18. 3.
g Prov. 12. 10.
1 Tim. 5. 18.
h Mat. 22. 24. Luc. 20. 28.
i Fac. 38. 9.
j Lev. 19. 35, 36. Prov. 11. 1. Ezec. 45. 10. Mic. 6. 11.

14 Şi în casa ta să nu aibi *două* feluri de efă, mare şi mică: 15 Peatră plină şi dreaptă să aibi: şi efă plină şi dreaptă să aibi: ca zilele tale să fie multe în pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă. 16 Că [k] urîciune *este* Domnului Dumnezeului tău, tot cel ce face nedreptatea.

Stârpirea Amalekiţilor.

17 Adu-ţi aminte de cele ce-ţi făcù Amalek în cale, când ieşiraţi din Egipt; 18 Cum te întîmpină el în cale, şi ucise în coada oştirei tale pre toţi cei slabi, *cari erau* dinapoia ta; când tu erai obosit şi ostenit, şi [l] de Dumnezeu nu se temù.

19 Şi va fi, [m] când Domnul Dumnezeul tău, îţi va fi dat repaus de toţi neamicii tăi de jur împrejur, în pământul care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă *de* moştenire, ca să-l stăpâneşti: tu să ştergi şi amintirea lui Amalek de sub cer: să nu uiţi!

Modul aducerii prinoaselor şi a zecimilor.

26 Şi va fi, când vei intrà în pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă *de* moştenire, ca să-l stăpâneşti, şi vei locuì într'însul; 2 [a] Să iei din roadele tuturor fruptelor acelui pământ, pre cari tu le aduni din pământul tău, ce Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă; şi să *le* pui într'un paner, şi [b] să te duci la locul, ce Domnul Dumnezeul tău şi-l va alege, ca să facă numele lui să locuească acolo: 3 Şi venind la preotul, care va fi în zilele acelea; să-i zici: Eu astăzi mărturisesc înaintea Domnului Dumnezeului tău, că eu am intrat în pământul care Domnul cu jurământ l-a făgăduit părinţilor noştri, că ni-l va da. 4 Şi preotul să iee panerul din mâna ta şi să-l pună dinaintea altarului Domnului Dumnezeului tău.

5 Apoi tu luând cuvântul, să zici înaintea Domnului Dumnezeului tău: părintele meu, un [c] Sirian, *era* aproape să peară, şi [d] se pogorî la Egipt, şi petrecù acolo cu [e] puţini *oameni*, şi se făcù acolo popor mare, tare şi numeros. 6 Şi [f] Egiptenii ne asupriră şi ne amărîră, şi puseră preste noi muncă grea. 7 Iar [g] noi strigarăm către Domnul Dumnezeul părinţilor noştri: şi Domnul auzind vocea noastră, se uità la amărîrea noastră, la năcazul nostru şi la apăsarea noastră; 8 Şi [h] Domnul ne scoase din Egipt cu mână tare, şi cu braţul întins şi [i] cu spaimă mare, prin semne şi minuni; 9 Şi ne aduse la locul acesta, şi ne dădù pământul acesta, [j] pământ, în care curge lapte şi miere. 10 Şi acum iată! eu adusei prinoasele fruptelor pământului, pre care tu mi-l-ai dat, o Doamne.

Şi apoi pune-le înnaintea Domnului Dumnezeului tău, şi te pleacă înnaintea Domnului Dumnezeului tău: 11 Şi [k] tu să te bucuri de toate bunătăţile pre cari Domnul Dumnezeul tău le-a dat ţie şi casei tale, tu şi Levitul şi străinul, ce *locueşte* în mijlocul tău.

12 Când vei sfârşì de a luà toate [l] zecimile din venitul tău în anul al treilea, [m] anul zecimei, şi de a le da Levitului, străinului, orfanului şi văduvei, ca să mănânce ei în porţile tale şi să se sature: 13 Atuncia să zici înnaintea Domnului Dumnezeului tău: Am dat afară cele sfinte din casa *mea*, şi încă le dădui pre acestea Levitului şi străinului, orfanului şi văduvei, după toată porunca ta ce mi-ai poruncit: eu *nimica* din poruncile tale n'am călcat, şi [n] nici n'am uitat. 14 Eu [o] *nimica* n'am mâncat dintr'însele în jalea mea şi *nimica* n'am dat din ele pentru vre-un necurat, nici pentru vre-un mort: eu am ascultat de vocea Domnului Dumnezeului meu, *şi* am făcut toate, cum tu mi-ai poruncit: 15 [p] Caută din locuinţa cea sfântă a ta, din cer şi binecuvintează pre poporul tău Israel, şi pământul pre care l-ai dat nouă, precum cu jurământ ai făgăduit părinţilor noştri: pământ în care curge lapte şi miere.

---

k Prov. 11. 1. 1 Tes. 4. 6. *l* Ps. 36. 1. Prov. 16. 6. | Rom. 3. 18. *m* 1 Sam. 15. 3. — | *Capul 26.* *a* Esod. 23. 19. Num. 18. 13. Prov. 3. 9. | *b* Cap. 12. 5. *c* Osea 12. 12. *d* Fac. 46. 1, 6. *e* Fac. 46. 27. | *f* Esod. 1. 11. *g* Esod. 2. 23, 24, 25. *h* Esod. 12. 37, 51. | *i* Cap. 4. 34. *j* Esod. 3. 8. *k* Cap. 12. 7, 12, 18. | *l* Lev. 27. 30. *m* Cap. 14. 28, 29. *n* Ps. 119. 141. | *o* Lev. 7. 20 Osea 9. 4. *p* Isa. 63. 15.

Îndemnare ca să asculte de Dumnezeu.

16 Astăzi îți poruncește Domnul Dumnezeul tău, să faci aceste legi și judecăți: deci păzește-*le* și fă-le din toată inima ta și din tot sufletul tău. 17 Tu astăzi ai [q]adeverit, că Domnul îți este Dumnezeu, și că vei umblà pre căile lui; și că vei păzì legile lui și poruncile lui și judecățile lui, și că vei ascultà de vocea lui. 18 Și [r] Domnul astăzi a adeverit, că tu ești popor scump, după cum ți-a zis, de vei păzì toate poruncile lui: 19 Și că el pre tine te va [s]înălță mai pre sus decât toate popoarele câte a făcut el, cu lauda, cu renumele și cu mărirea: ca tu să fii Domnului Dumnezeului tău [t]popor sfânt cum a făgăduit el.

Legea să se scrie pe table, și să se ceteaască cu evlavie.

27 Și Moisi cu bătrânii lui Israel porunci poporului, zicând: Toate aceste porunci să le păzești, câte vi-le dau astăzi: 2 Și va fi în ziua, în care [a]veți trece Iordanul, în pământul, ce Domnul Dumnezeul tău ți-l dă [b]să-ți ridici pietri mari și să le lipești cu var: 3 Și să înscrii pe ele toate cuvintele acestei legi, când *îl* vei trece, ca să vii în pământul, ce Domnul Dumnezeul tău ți-l dă, pământ în care curge lapte și miere; precum Domnul Dumnezeul tău ți-a făgăduit. 4 Și va fi, *că* voi, după ce veți trece Iordanul, să ridicați aceste pietri, pentru care eu astăzi vă poruncesc, [c]pe muntele Ebal; și să le lipiți cu var. 5 Și să zidești acolo altar Domnului Dumnezeului tău, altar de pietri: [d] preste acestea ferul să nu treacă. 6 Din pietri întregi să zidești tu altar Domnului Dumnezeului tău, și deasupra lui să aduci arderea de tot Domnului Dumnezeului tău. 7 Și să sacrifici sacrificii de bucurie, și să mănânci acolo, și să te veselești înaintea Domnului Dumnezeului tău. 8 Și pre acele pietri să scrì toate cuvintele acestei legi foarte respicat.

9 Și Moisi și preoții cei din Leviți, vorbiră către tot Israelul, zicând: Ia aminte și ascultă Israele! [e] Tu astăzi te-ai făcut poporul Domnului Dumnezeului tău. 10 Deci să asculți de vocea Domnului Dumnezeului tău, și să faci poruncile lui și legile lui, pre cari ți-le poruncesc eu astăzi.

Blestemul depe muntele Ebel.

11 Și Moisi *mai* porunci poporului în ziua aceea, zicând: 12 Aceștia să steà ca să binecuvinteze pre popor, [f] pre muntele Garizim, după ce veți trece Iordanul: Simeon și Levi, Iuda și Isachar, Iosif și Beniamin. 13 Iar [g] aceștia să steà ca să blasteme pre muntele Ebal: Ruben, Gad și Asser, Zabulon, Dan și Neftali. 14 Atuncia [h] Leviții să înceapă a vorbì, și cu voce înaltă să zică către toți bărbații lui Israel:

15 [i] Blestemat *să fie* bărbatul, care-și va face chip cioplit sau chip turnat; *(care este* urîciune Domnului, lucru din mâni de meșter) și-l va pune în *loc* ascuns! [j] Și tot poporul să răspundă și să zică: Amin! 16 Blestemat *să fie* cel ce va desprețuì pre părintele său, sau pre muma sa! Și tot poporul să zică: [k] Amin! 17 Blestemat *să fie* cel ce va strămutà hotarul aproapelui său! [l] Și tot poporul să zică: Amin! 18 [m] Blestemat *să fie* tot, care face pe cel orb să rătăcească pe cale! Și tot poporul să zică: Amin! 19 [n] Blestemat *să fie* cel ce strâmbătățește dreptul străinului, al orfanului și al văduvei! Și tot poporul să zică: Amin! 20 [o] Blestemat *să* fie cel ce se va culcà cu femeia părintelui său; că acela descopere învelitura părintelui său! Și tot poporul să zică: Amin! 21 [p] Blestemat *să fie* cel ce se va culcà cu orice vită! Și tot poporul să zică: Amin! 22 [q] Blestemat *să fie* cel ce se va culcà cu soră-sa, fica părintelui său, sau fica mumei sale! Și tot poporul să zică: Amin! 23 [r] Blestemat *să fie* cel ce se va

---

q Esod. 20. 19. 1 Pet. 2. 9.
r Esod. 6. 7.
s Cap. 4. 7, 8. Ps. 148. 14.
t Esod. 19. 6.

Capul 27.

a Ios. 4. 1.
b Ios. 8. 32.
c Cap. 11. 29. Ios. 8. 30.
d Esod. 20. 25. Ios. 8. 31.
e Cap. 26. 18.
f Ios. 8. 33. Judc. 9. 7.
g Cap. 11. 29.
h Cap. 33. 10. Dan. 9. 11.
i Esod. 20.4,23. Isa. 44. 9. Osea 13. 2.
j Num. 5. 22. Ier. 11. 5.
k Esod. 20. 12. Lev. 19. 3.
l Cap. 19. 14. Prov. 22. 28.
m Lev. 19. 14.
n Esod. 22. 21, 22. Mal. 3. 5.
o Lev. 18. 8.
p Lev. 18. 23.
q Lev. 18. 9.
r Lev. 18. 17.

culcă cu soacră-sa! Şi tot poporul să zică: Amin! 24 [s] Blestemat *să fie* cel ce bate pre aproapele lui într'ascuns! Şi tot poporul să zică: Amin! 25 [t] Blestemat *să fie* cel ce ia daruri, ca să omoare un suflet nevinovat! Şi tot poporul să zică: Amin! 26 [u] Blestemat *să fie* cel ce nu va împlini cuvintele acestei legi, nici nu *le* va face! Şi tot poporul să zică: Amin!

Binecuvântarea.

28 Şi va fi, [a] dacă tu vei ascultă de vocea Domnului Dumnzeului tău, căutând a face toate poruncile lui, pre cari ţi-le poruncesc astăzi, Domnul Dumnezeul tău, [b] te va pune mai pre sus decât toate popoarele pământului: 2 Şi toate aceste binecuvântări vor veni preste tine, şi [c] te vor ajunge, dacă tu vei ascultă de vocea Domnului Dumnezeului tău. 3 [d] Binecuvântat *vei fi* în cetate, şi binecuvântat [e] în câmp. 4 Binecuvântat *va fi* [f] fruptul pântecelui tău, şi fruptul pământului tău şi fruptul vitelor tale, fătul vacilor tale şi împlinirea oilor tale. 5 Binecuvântată *va fi* coşniţa ta şi covata ta. 6 [g] Binecuvântat *vei fi* tu când vei intră, şi binecuvântat când vei ieşi. 7 Domnul [h] va face, ca neamicii tăi, cari se scoală asupra ta, să fie bătuţi înaintea ta; pe o cale vor ieşi asupra ta, şi pe şapte căi vor fugi. 8 Domnul va [i] trimite binecuvântări preste tine în grânarele tale, şi întru toate, [j] pe cari vei pune mânile tale; şi va binecuvântă pre tine în pământul pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă. 9 [k] Pune-te-va Domnul *ca să-i fii* popor sfânt, după cum el cu jurământ s'a jurat ţie; dacă vei păzi poruncile Domnului Dumnezeului tău, şi vei umblă pe căile lui. 10 Şi toate popoarele pământului vor vedeă că tu [l] te numeşti, după numele Domnului, şi [m] se vor teme de tine. 11 Şi [n] Domnul te va face pre tine să prisoseşti în bunătăţi; în fruptul pântecelui tău, şi în fătul vitelor tale, şi în fruptul pământului tău, în pământul pre care Domnul Dumnezeul tău cu jurământ l-a făgăduit părinţilor tăi, să ţi-l deă. 12 Deschide-va ţie Domnul tezaurul său cel bun, cerul, [o] ca să deă ploaie pământului tău la timpul său, şi [p] ca să binecuvinteze toată lucrarea mânilor tale, şi [q] tu vei împrumută multor popoare, dară tu nu vei luă împrumut. 13 Şi Domnul te va pune în [r] cap, iar nu în coadă, şi tu vei fi numai deasupra, iar de desubt nu vei fi, dacă vei ascultă de poruncile Domnului Dumnezeului tău, pre care eu ţi-le poruncesc astăzi, ca să *le* păzeşti şi să *le* faci; 14 [s] Să nu te abaţi dela nici unul din cuvintele, cari le poruncesc vouă astăzi, nici la dreapta, nici la stânga, mergând după zei străini, ca să vă închinaţi lor.

Blestemul.

15 Dar va fi, [t] dacă nu vei ascultă de vocea Domnului Dumnezeului tău, şi nu vei căută a face toate poruncile lui şi legile lui, cari le poruncesc ţie astăzi, că vor veni preste tine toate blestemele acestea, şi [u] te vor ajunge. 16 Blestemat *vei fi* [v] în cetate, şi blestemat în câmp. 17 Blestemată *va fi* coşniţa ta, şi covata ta. 18 Blestemat *va fi* fruptul pântecelui tău, şi fruptul pământului tău, fătul vacilor tale, şi împlinirea oilor tale. 19 Blestemat *vei fi* tu când vei intră, şi blestemat când vei ieşi. 20 Trimite-va Domnul preste tine [x] blestem, [y] turburare şi [z] risipire întru toate, pe cari vei pune mâna ta, şi vei face, până ce te vei stinge, şi curând te vei pierde, pentru răutatea faptelor tale, prin cari pre mine m'ai părăsit. 21 Face-va Domnul ca [a] ciuma să se lipească de tine, până ce el de tot te va stârpì din pământul, în care intri, ca să-l stăpâneşti. 22 [b] Bate-te-va Domnul cu lingoare şi cu friguri şi cu inflamaţiune şi cu aprindere mare şi cu secetă, şi cu [c] arsură în grâu, şi cu gălbe-

[s] Exod. 20. 13. Lev. 24. 17.
[t] Exod. 23. 7, 8. Ezec. 22. 12.
[u] Cap. 28. 15. Ps. 119. 21.
Ier. 11. 3. Gal. 3. 10.
Capul 28.
[a] Exod. 15. 26. Isa. 55. 2.
[b] Cap. 26. 19.
[c] Vers. 15.
[d] Ps. 128. 1, 4.
[e] Fac. 39. 5.
[f] Ps. 107. 38. & 127.3. & 128.3.
Prov. 10. 22. 1 Tim. 4. 8.
[g] Ps. 121. 8
[h] Lev. 26. 7, 8. 2 Sam. 22. 38. 39, 41.
Ps. 89. 23.
[i] Lev. 25. 21.
[j] Cap. 15. 10
[k] Exod. 19. 5, 6.
[l] Num. 6. 27. 2 Cron. 7. 14.
Dan. 9. 18, 19.
[m] Cap. 11. 25.
[n] Prov. 10. 22.
[o] Lev. 26. 4.
[p] Cap. 14. 29.
[q] Cap. 15. 6.
[r] Isa. 9.14,15.
[s] Cap. 5. 32.
[t] Lev. 26. 14. Dan. 9. 11, 13.
[u] Vers. 2.
[v] Vers. 3, etc.
[x] Mal. 2. 2.
[y] Zech. 14. 13.
[z] Ps. 80. 16.
[a] Lev. 26. 25.
[b] Lev. 26. 16.
[c] Amos. 4. 9.

nare; și te vor urmări, până ce te vei pierde. 23 Și [d] ceriul tău, cel de deasupra capului tău, va fi aramă, și pământul cel de subt tine fer. 24 Face-va Domnul ploaie pământului tău, praf și pulbere, *care* din cer se va pogorî pe tine, până ce de tot te vei stinge. 25 [e] Și Domnul va face ca tu să fii bătut de neamicii tăi: pe o cale vei ieși asupra lor, și pe șapte căi vei fugi de dinaintea lor, și [f] vei fi în ură tuturor împărățiilor pământului. 26 Și [g] leșul tău va fi de mâncarea tuturor păsărilor ceriului și fearelor pământului, și nimenea va fi care să le sperie. 27 Bate-te-va pre tine Domnul cu [h] ulcerul Egiptului, și cu [i] emoroizi și cu râie și cu pecingine, de cari nu te vei puteà vindecà. 28 Bate-te-va pre tine Domnul cu besmeticie, cu orbire și cu [j] turburare de spirit: 29 Și vei umblà [k] pipăind în amiază, cum pipăie orbul în întunerec; și în căile tale norocire nu vei aveà și vei fi numai apăsat și prădat în toate zilele tale: și nu *va fi* cine să te ajute. 30 [l] Cu femeie te vei logodì, și altul se va culcà cu dânsa. [m] casă îți vei zidì, și nu vei ședeà într'însa; [n] vie îți vei plantà, și fruptul ei nu-l vei culege. 31 Junghia-se-va boul tău înaintea ochilor tăi, și tu dintr'însul nu vei mâncà; răpì-se-va asinul tău de înaintea ta, și la tine nu se va întoarce: da-se-vor oile tale neamicilor tăi, și nu *va fi* cine să te ajute. 32 Da-se-vor fiii tăi și fetele tale altui popor, și ochii tăi se vor [o] topì, plângând toată ziua după dânșii, și nici o putere nu vei aveà. 33 [p] Un popor, pre care tu nu-l cunoști, va mâncà fruptul pământului tău și toată osteneala ta, și în toate zilele vei fi apăsat și sdrobit. 34 Și vei nebunì [q] de privirea celor ce vor vedeà ochii tăi. 35 [r] Bate-te-va Domnul cu ulcer rău la genunchi și la coapse, *de* cari tu să nu te poți vindecà, dela talpele picioralor până la creștetul tău. 36 [s] Duce-te-va Domnul pre tine și pre regele tău, pre care-l vei pune preste tine la un popor, pre care nu-l cunoscuse-și, nici tu nici părinții tăi, și [t] acolo vei servì altor zei de lemn și de piatră. 37 Și vei fi de [u] groază, de [v] proverb și de batjocură între toate națiunile, unde te va duce Domnul. 38 [x] Sămânță multă vei scoate la câmp, și puțin vei strânge: că toată o vor mistuì [y] lăcustele. 39 Vie vei plantà, și o vei cultivà, dar vin nu vei beà, ba nici nu o vei culege; că vermii o vor mâncà. 40 măslini vei aveà în tot cuprinsul tău, dar cu olei nu te vei unge, că măslinele vor cădeà. 41 Fii și fete vei naște, dar aceștia nu vor fi ai tăi, că [z] vor merge în sclăvie. 42 Toți arborii tăi și fruptul pământului tău îl vor stricà omizile. 43 Străinul, care *este* în mijlocul tău se va înălță preste tine mai sus și mai sus, și tu vei cădeà mai jos și mai jos. 44 [a] El îți v'a împrumutà, și tu lui nu-i vei împrumutà: [b] el va fi în cap, și tu vei fi în coadă.

45 Și [c] toate aceste blesteme vor venì asupra ta, și te vor urmări, și te vor ajunge, până ce vei perì, pentru că n'ai ascultat de vocea Domnului Dumnezeului tău, de a păzì poruncile lui și legile lui, care ți le-a poruncit. 46 Și acestea să fie întru tine [d] de semne și de minuni, și întru semința ta vecinică. 47 [e] Fiindcă n'ai servit Domnului Dumnezeului tău cu bucurie și cu veselie de inimă, când aveai [f] *în* prisosință toate, 48 Vei servì neamicului tău, pre care-l va trimite Domnul asupra ta, în foame și în sete, în goliciune și în lipsă de toate; și [g] va pune jug de fer asupra grumazului tău, până ce te va stârpì. 49 [h] Aduce-va Domnul asupra ta o națiune din depărtare, dela marginea pământului, [i] cum sboară vulturul, națiune, a cărei limbă tu nu o vei înțelege: 50 Națiune aspră la privire, [j] care fața

[d] Lev. 26. 19.
[e] Vers. 7. Isa. 30. 17.
[f] Ier. 15. 4. Ezec. 23. 46.
[g] 1 Sam. 17. 44, 46. Ier. 7. 33.
[h] Vers. 35.
[i] 1 Sam. 5. 6.
[j] Ier. 4. 9.
[k] Iov 5. 14.
[l] Iov 31. 10.
[m] Iov 31. 8. Ier. 12. 13. Zef. 1. 13.
[n] Cap. 20. 6.
[o] Ps. 119. 82.
[p] Vers. 51.
[q] Vers. 67.
[r] Vers. 27.
[s] 2 Reg. 17.4,6. 2 Cron. 33.11.
[t] Cap. 4. 28.
[u] 1 Reg. 9. 7, 8. Ier. 24. 9.
[v] Ps. 44. 14.
[x] Mic. 6. 15.
[y] Ioel 1. 4.
[z] Plân. 1. 5.
[a] Vers. 12.
[b] Vers. 13.
[c] Vers. 15.
[d] Isa. 8. 18.
[e] Neem. 9. 35, 36, 37.
[f] Cap. 32. 15.
[g] Ier. 28. 14.
[h] Ier. 5. 15.
Luc. 19. 43.
[i] Ier. 48. 40. Ezec. 17.3,12. Osea 8. 1.
[j] 2 Cron. 36.17.

celui bătrân nu respectează, şi de copil n'are milă.

51 Şi va mâncà [k] fruptul vitelor tale şi fruptul pământului tău, până ce te vei stârpi, şi nu-ţi va lăsà ţie nici grâu, nici must, nici oleiu, nici fătul vacilor tale, nici turmele oilor tale, până ce de tot te vei pierde. 52 Şi [l] te va împresurà în toate părţile tale, până ce vor căderà zidurile tale cele înalte, şi întărite, întru cari tu te-ai încrezut, în tot pământul tău; da, te va împresurà în toate porţile tale, în tot pământul tău, pre care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă ţie.

53 Şi [m] vei mâncà fruptul pântecelui tău, carnea fiilor tăi şi a fetelor tale, pre care ţi-i va da Domnul Dumnezeul tău, în împresurarea şi în strâmtorarea, în care te va strâmtorà neamicul tău. 54 Bărbatul cel gingaş dintre voi şi delicat foarte [n] se va uità cu ochi pismaşi asupra fratelui său, şi asupra [o] femeii sânului său, şi asupra rămăşiţei fiilor săi, ce i-au mai rămas; 55 Ca nici unuia din ei să nu deà din carnea fiilor săi, pre care o mănâncă el; că lui nimica nu i-a mai rămas din toate în împresurarea şi în strâmtorarea, cu care neamicul tău pre tine te-a strâmtorat în toate porţile tale. 56 Femeia aşà de gingaşe şi delicată dintre voi, care nici talpa picioarelor ei n'a îndrăsnit să pună pe pământ pentru delicateţa şi gingăşimea ei, [p] se va uità cu ochi pismaşi la bărbatul sânului său, şi la fiiul ei şi la fica sa; 57 Şi la [q] soarta copilului ei, care ieşi din coapsele ei, şi la fiii ei, pre cari-i va fi născut, pentru că ea în lipsă de toate, îi va mâncà în ascuns, în împresurarea şi în strâmtorarea, cu care neamicul tău te va strâmtorà în porţile tale.

58 De nu vei căutà a face toate cuvintele legii acesteia, cari sunt scrise în cartea aceasta, ca să te temi de [r] acest nume prea mărit şi înfricoşat, de DOMNUL DUMNEZEUL TĂU: 59 Atuncia Domnul va face [s] minunate rănile tale şi rănile seminţiei tale, răni mari şi îndelungate, boale rele şi îndelungate.

60 Şi el va întoarce asupra ta toate [t] durerile Egiptului, de cari tu te cutremurai, şi acelea se vor lipì de tine. 61 Către acestea Domnul va mai aduce asupra ta şi toate boalele şi toate rănile, cari nu *sunt* scrise în cartea legii acesteia, până ce tu te vei pierde. 62 Şi voi [u] veţi rămânea puţini la număr, voi ce aţi fost în mulţime [v] ca stelele ceriului, pentru că tu n'ai ascultat de vocea Domnului Dumnezeului tău. 63 Şi va fi, *că* precum [x] s'a bucurat Domnul de voi, ca să vă facă bine, şi să vă îmmulţească, aşà [y] se va bucurà de voi Domnul, ca să vă pierdă, şi să vă stingă, şi veţi fi smulşi din pământul, în care *acum* intri, ca să-l stăpâneşti; 64 Şi [z] va împrăştià pre tine Domnul între toate popoarele, dela o margina a pământului până la *altă* margine a pământului, şi tu [a] acolo vei servì altor zei, pre cari tu nu i-ai cunoscut, nici tu, nici părinţii tăi, lemne şi pietri. 65 Şi [b] într'acele naţiuni nu vei aveà repaus, şi talpa piciorului tău nu va aveà repaus; [c] că Domnul îţi va da acolo inimă tremurândă şi întunecare ochilor şi [d] dureri sufletului; 66 Şi vieaţa ta va fi spânzurată dinaintea *ta*, si te vei spăimântà noaptea şi ziua, şi nu vei fi sigur de vieaţa ta. 67 [e] Dimineaţa vei zice: O. de ar venì seara! Şi seara vei zice: O. de ar venì dimineaţa! în cutremurul inimei tale, de care tu te vei înfricoşà, şi [f] de privirea *celor* ce cu ochii tăi vei vedeà.

68 Şi Domnul [g] te va întoarce în Egipt cu corăbii pe cale la acel *pământ*, despre care ţi-am zis: Tu mai mult să nu-l vezi, şi voi acolo vei veţi vinde neamicilor voştri ca servi şi ca serve, şi nu *va fi* cine să vă cumpere.

k Isa 1. 7. &62. 8. *l* 2 Reg. 25. 1, 2, 4. *m* Lev. 26. 29. | Ier. 19. 9. Plân. 2. 20. *n* Cap. 15. 9. *o* Cap. 18. 6. | *p* Vers. 54. *q* Fac. 49. 10. *r* Eccl. 6. 3. *s* Dan. 9. 12. | *t* Cap. 7. 15. *u* Cap. 4. 27. *v* Cap. 10. 22. | *x* Cap. 30. 9. *y* Prov. 1. 26. Isa. 1. 24. | *z* Lev. 26. 33. *a* Vers. 36. *b* Amos 9. 4. | *c* Lev. 26. 36. *d* Lev. 26. 16. *e* Iov. 7. 4. | *f* Vers. 34. *g* Osea 8. 13.

Legământul reînnoit; binecuvântarea și blestemul reînnoite.

29 Acestea *sunt* cuvintele [a]legământului, pre care Domnul porunci lui Moisi a-l încheià cu fiii lui Israel în pământul Moabului: afară de legământul, ce el încheià cu dânșii în Horeb.

2 Și Moisi chemă laolaltă tot Israelul, și zise lor: [b]Voi ați văzut toate câte a făcut Domnul înaintea ochilor voștri, în pământul Egiptului cu Faraon și cu toți servii lui, și cu tot pământul lui: 3 [c]Cercările cele mari, pre cari le-au văzut ochii tăi, acele semne și minuni mari. 4 Dară [d]Domnul nu vă dădù inimă, ca să cunoașteți, nici ochi, ca să vedeți, nici urechi, ca să auziți, până în ziua de astăzi. 5 [e]Și eu vă condusei patruzeci de ani prin pustiu: [f]vestmintele voastre nu se învechiră pe voi, nici încălțămintele voastre nu se învechiră pe picioarele voastre. 6 [g]Pâne n'ați mâncat, nici vin sau beutură îmbătătoare n'ați beut, ca să cunoașteți că eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru.

7 [h]Și când veniràți la locul acesta, Sihon, regele Hesbonului, și Og, regele Basanului, ne ieșiră întru întâmpinare cu resbel, și noi îl băturăm. 8 Și luarăm pământul lor, și-l [i]dădurăm de moștenire Rubeniților și Gadiților și la jumătate din semința Manașiților. 9 [j]Deci păziți cuvintele acestui legământ, și le faceți, pentru ca să [k]prosperați, întru toate cele ce faceți.

10 Voi astăzi stați toți înaintea Domnului Dumnezeului vostru, capii semințiilor voastre, bătrânii voștri, și diregătorii voștri, toți bărbații lui Israel; 11 Copii voștri, femeile voastre, și străinul tău, care *este* în mijlocul taberei tale, dela [l]tăiătorul lemnelor tale, până la aducătorul apei tale: 12 Ca să intri în legământul Domnului Dumnezeului tău, și [m]în jurământul său, pre care Domnul Dumnezeul tău îl încheià cu tine astăzi: 13 Pentru ca el să te [n]adevereàscă de popor al său, și el să-ți fie Dumnezeu, [o]cum a făgăduit ție, și [p]cum a jurat părinților tăi, lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob. 14 Și eu acest legământ și acest jurământ, nu-l [q]încheiu numai cu voi singuri. 15 Ci cu *acela* care astăzi este aicia stând cu noi înaintea Domnului Dumnezeului nostru, [r]ca și cu *acela* care astăzi nu este aicia cu noi.

16 Că voi știți, cum am locuit noi în pământul Egiptului, și cum am trecut prin mijlocul națiunilor, prin cari voi ați trecut. 17 Și voi văzurăți uriciunile lor și idolii lor, lemn și peatră, argint și aur, cari *erau* la dânșii: 18 Ca nu cumva să fie între voi, careva bărbat sau femeie, neam sau seminție, [s]a căruia inimă să se întoarcă astăzi dela Domnul Dumnezeul nostru: să meargă, ca să servească zeilor acestor națiuni: [t]ca nu cumva să fie între voi vre-o rădăcină, care să producă venin sau pelin: 19 Ca să nu se întâmple, ca oare-cine chiar și auzind cuvintele acestui blestem cu jurământ, el să se lingușească în inima sa, zicând: Bine-mi este, deși eu umblu [u]după rătăcirea inimei mele, și [v]să adaugă astfel beția la sete. 20 [x]Pre acela Domnul nu-l va iertà, ci încă [y]mânia Domnului și [z]pizma lui se vor înfierbântà asupra acelui bărbat, și vor venì preste dânsul toate blestemele câte sunt scrise în cartea aceasta, și [a]va șterge Domnul numele lui de sub cer. 21 Și-l [b]va deosebì Domnul spre nenorocire, între toate semințiile lui Israel, după toate blestemele legământului, cari *sunt* în această carte a legii.

22 Și următoarea generațiune, fiii voștri, cari se vor sculà după voi și străinii, cari vor venì din pământul depărtat, când vor vedeà plăgile pământului aceluia și boalele, cu cari Domnul l-a bătut: 23 Și *că* tot pământul lui nu *va*

Capul 29.
a Cap. 5. 2, 3.
b Exod. 19. 4.
c Cap. 4. 34 & 7. 9.
d Isa. 6. 9. 10. Ioan 8. 43. Efes. 4. 18. 2Thes. 2. 11. 12.
e Cap. 1. 3.
f Cap. 8. 4.
g Exod. 16. 12. Ps. 78. 24, 25.
h Num. 21. 23, 24, 33.
i Num. 32. 33.
j Ios. 1. 7.
1 Reg. 2. 3.
k Ios. 1. 7.
l Ios. 9. 21, 23, 27.
m Neem. 10. 29.
n Cap. 28. 9.
o Exod. 6. 7.
p Fac. 17. 7.
q Ier. 31. 31, 32. 32. Ebr. 8. 7, 8.
r Fapt. 2. 39.
1 Cor. 7. 14.
s Cap. 11. 16.
t Fapt. 8. 23.
u Num. 15. 39.
v Isa. 30. 1.
x Exec. 14. 7, 8.
y Ps. 74. 1.
z Ps. 79. 5.
a Cap. 9. 14.
b Mat. 24. 51.

fi decât [c] arsură de sulfură și de sărătură, încât nici se va puteà sămănà, nici va crește *ceva*, și nici va răsări într'însa ceva verdeață; [d] asemenea surpărei dela Sodoma și Gomora, Adma și Seboim, pre cari le-a surpat Domnul întru mânia sa, și întru iuțeala urgiei sale: 24 Vor zice toate națiunile: [e] Pentru ce a făcut Domnul astfel pământului acestuia? ce *este* această iuțime mare de mânie? 25 Și se va răspunde: Pentru că ei au părăsit legământul Domnului Dumnezeului părinților lor, care-l încheiase cu dânșii, când îi scoase din pământul Egiptului. 26 Și ei mergând serviră altor zei, și se plecară înaintea lor, *la* acei zei pre cari ei nu-i cunoscură, și *pre cari* el nu le-a împărțit. 27 Deaceea se aprinse mânia Domnului asupra acelui pământ, [f] încât el aduse asupra lui toate blestemele cari sunt scrise într'această carte: 28 Și [g] desrădăcină pre ei Domnul din pământul lor cu mânie, cu iuțime și cu mare urgie, și-i aruncă într'alt pământ, cum *se vede* astăzi.

29 Cele ascunse *sunt* pentru Domnul Dumnezeul nostru; iar cele descoperite *sunt* pentru noi și pentru fiii noștri în vecinicie: ca *noi* să facem toate cuvintele legei acesteia.

Moisi vestește pocăiților har și binecuvântare, celor încăpățînați blestem și pedeapsă.

30 Și [a] va fi, după ce vor veni preste tine [b] toate acestea, binecuvântarea și blestemul, pre cari le-am pus înaintea ta, dacă [c] tu *le* vei închide în inima ta, între toate națiunile, între cari te va fi risipit Domnul Dumnezeul tău: 2 Și tu te [d] vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău, și vei ascultà de vocea lui după toate câte-ți poruncii eu astăzi, tu și fiii tăi din toată inima ta, și din tot sufletul tău; 3 [e] Atuncia Domnul Dumnezeul tău va reîntoarce pre captivii tăi, și se va îndurà de tine; și iarăși [f] te va adunà dintre toate națiunile, între cari Domnul Dumnezeul tău te va fi risipit. 4 [g] Dacă cei risipiți ai tăi vor fi până și la marginea ceriului, de acolo te va adunà Domnul Dumnezeul tău, și de acolo te va luà: 5 Și te va aduce Domnul Dumnezeul tău, în pământul, pre care l-au stăpânit părinții tăi, și tu-l vei stăpâni; și-ți va face bine, și te va îmmulți mai mult, decât pre părinții tăi. 6 Și [h] Domnul Dumnezeul tău va tăià împrejur inima ta și inima seminției tale, ca să iubești pre Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta, și din tot sufletul tău, ca să trăești. 7 Și Domnul Dumnezeul tău, toate aceste blesteme le va pune preste neamicii tăi, și preste aceia ce te urăsc și te-au urmărit. 8 Și de te vei întoarce, și vei ascultà de vocea Domnului, și vei face toate poruncile sale, pre cari ți-le poruncesc astăzi, 9 [i] Atuncia Domnul Dumnezeul tău te va face să prisosești întru toate lucrările mânilor tale, în fruptul pântecelui tău, și în fruptul vitelor tale, și în fruptul pământului tău, spre bine; că Domnul iarăși [j] se va bucurà de tine spre binele *tău*, cum s'a bucurat de părinții tăi: 10 Dacă vei ascultà de vocea Domnului Dumnezeului tău, păzind poruncile lui și legile lui, cari sunt scrise în această carte a legii; *și* dacă te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta și tot sufletul tău.

11 Că porunca aceasta, pre care ți-o poruncesc astăzi, nu *este* nici [k] prea grea pentru tine, nici *este* departe: 12 [l] Nu *este* în cer, ca să zici: Cine să se sue pentru noi în cer și să-l aducă nouă ca noi auzindu-l, să-l facem? 13 Nici *este* dincolo de mare, ca să zici: Cine va trece pentru noi dincolo de mare, și să-l aducă nouă ca noi auzindu-l să-l facem? 14 Ci cuvântul acesta aproape foarte de tine *este*, în gura ta și în inima ta, ca să-l faci.

15 Iată! [m] Eu astăzi pun înaintea ta viața și binele, moartea și răul. 16 Că astăzi îți poruncesc, ca să iubești pre

[c] Ps. 107. 34. [d] Fac. 19. 24, 25. Ier. 20. 16. [e] 1 Reg. 9. 8, 9. Ier. 22. 8, 9. [f] Dan. 9. 11, 13, 14. [g] Ps. 52. 5. Prov. 2. 22. — *Capul 30.* [a] Lev. 26. 40. [b] Cap. 28. [c] Cap. 4. 29, 30. 1 Reg. 8. 47, 48. [d] Neem. 1. 9. [e] Ps. 106. 45. Ier. 29. 14. [f] Ps. 147. 2. Ezec. 34. 13. [g] Cap. 28. 64. Neem. 1. 9. [h] Cap. 10. 16. Ezec. 11. 19. [i] Cap. 28. 11. [j] Cap. 28. 63. [k] Isa. 45. 19. [l] Rom. 10. 6, etc. [m] Vers. 1. 19.

Domnul Dumnezeul tău, să umbli întru căile lui, și să păzești poruncile lui și legile lui și judecățile lui, ca să trăești și să te înmulțești, și ca Domnul Dumnezeul tău să te binecuvinteze în pământul, în care intri ca să-l stăpânești. 17 Dară dacă inima ta se va întoarce, și tu nu vei ascultà, și tu te vei amăgì, și te vei plecà înaintea altor zei, și lor le vei servì. 18 [n]Eu vă mărturisesc astăzi, că voi întru adevăr veți perì, și *că* nu veți fi multe zile în pământul pentru care treci Iordanul, ca să intri *într'însul* și să-l stăpânești. 19 [o]Ceriul și pământul chiem astăzi de mărturie contra voastră, *că* [p]eu v'am pus înainteă vieața și moartea, binecuvântarea și blestemul. Alege dară vieața, ca să trăești tu și seminția ta: 20 Iubind pre Domnul Dumnezeul tău, *și* ascultând de vocea lui, și lipindu-te de dânsul; că aceasta *este* [q]vieața ta, și lungime zilelor tale: ca să locuești în pământul ce Dumnezeul tău cu jurământ l-a făgăduit părinților tăi, lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, că ți-l va dà.

Moisi își depune slujba și rânduește în locu-i pe Iosua.

31 Și Moisi merse și vorbì cuvintele acestea către tot Israelul: 2 Și el zise: Eu astăzi [a]*sunt* de o sută douăzeci de ani: eu nu mai pot [b]ieși și intrà, și Domnul mi-a și zis: [c]Tu preste Iordanul acesta nu vei trece! 3 Domnul Dumnezeul tău, [d]el însuși va trece înnaintea ta, *și* el va pierde națiunile acestea de dinnaintea ta, ca tu să le stăpânești: Iosua, el va trece inaintea ta, [e]după cum a zis Domnul; 4 [f]Și Domnul va face cu dânșii, [g]cum a făcut cu Sihon și cu Og, regii Amoreilor, și cu pământul lor, pre carei-a pierdut. 5 [h]Și Domnul dându-vi-i în mână, voi să faceți cu dânșii, după toate poruncile, cari vi-le-am poruncit. 6 [i]Întăriți-vă și vă îmbărbătați, [j]nu vă temeți, nici vă îngroziți înaintea lor: că Domnul Dumnezeul tău [k]el însuși este cel ce va merge împreună cu tine: [l]el nu te va părăsì și nu te va lăsà.

7 Și Moisi chemă pe Iosua, și-i zise înaintea ochilor a tot Israelul: [m]Întărește-te și te îmbărbătează! că tu vei intrà cu poporul acesta în pământul ce Domnul cu jurământ l-a făgăduit părinților lor că ți-l va dà: și tu-l vei împărți lor spre moștenire. 8 Că Domnul însuși [n]*este* cel ce va merge înaintea ta *și* [o]va fi cu tine; el pre tine nu te va părăsì și nu te va lăsà: nu te teme nici nu te spăimântà!

9 Și Moisi scrise această lege și [p]o dădù preoților, fiilor lui Levi, [q]cari purtau chivotul legii, și tuturor bătrânilor lui Israel. 10 Și Moisi porunci lor, zicând: După sfârșitul *fiecărui* al saptelea an, pe [r]timpul iertării, [s]la sărbătoarea corturilor, 11 Când va venì tot Israelul [t]să se înfățișeze înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul ce el și-l va alege, [u]să cetești această lege înaintea a tot Israelul, în auzul lor. 12 Adună poporul, pre bărbați și femei, pre copii și pre străinul, ce *va fi* întru porțile tale, ca să audă și să învețe, și să se teamă de Domnul Dumnezeul vostru și să caute a face toate cuvintele legii acesteia. 13 Încă și fiii lor, [v]cari n'au nici o cunoștință, și aceia [x]s ăauză și să se învețe a se teme de Domnul Dumnezeul vostru în toate zilele, câte veți trăi în pământul, în care, trecând Iordanul, *intrați* ca să-l stăpâniți.

14 Și Domnul zise lui Moisi: [y]Iată, zilele tale s'au apropiat ca să mori; cheamă pre Iosua, și stați în cortul întrunirii, ca [z]eu să-i dau porunci. Și Moisi și Iosua merseră, și stătură în cortul întrunirii. 15 Și [a]Domnul se arătă în cort, într'un stâlp de nor; și stâlpul de nor stă deasupra ușei cortului. 16 Și Domnul zise lui Moisi: Iată, tu te vei

---

n Cap. 4. 26. *o* Cap. 4. 26. *p* Vers. 15. *q* Ps. 27. 1. Ioan 11. 25.

Capul 31.

a Esod. 7. 7. *b* Num. 27. 17. *c* Num. 20. 12. *d* Cap. 9. 3. *e* Num. 27. 21. *f* Cap. 3. 21. *g* Num. 21. 24, 33. *h* Cap. 7. 2. *i* Ios. 10. 25. *j* Cap. 1. 29. *k* Cap. 20. 4. *l* Ios. 1. 5. Ebr. 13. 5. *m* Ios. 1. 6. *n* Esod. 13. 21, 22. *o* Ios. 1. 5, 9. *p* Vers. 25. *q* Num. 4. 15. 1 Cron. 15. 12, 15. *r* Cap. 15. 1. *s* Lev. 23. 34. *t* Cap. 16. 16. *u* Ios. 8. 34, 35. Neem. 8. 1, 2, 3, etc. *v* Cap. 11. 2. *x* Ps. 78. 6, 7. *y* Num. 27. 13. *z* Num. 27. 19. *a* Esod. 33. 9.

culcă lângă părinții tăi. și poporul acesta [b] se va sculă. și [c] se va desfrânà după zeii cei străini ai pământului acestuia, în care întră. și [d] pre mine mă va părăsì. și [e] va stricà legământul meu, care l-am încheiat cu el. 17 Și mânia mea se va aprinde asupra lor în zilele acelea: [f] și-i voiu părăsì și [g] voiu ascunde fața mea dela ei și ei vor fi spre pradă: și după ce-i vor ajunge pre ei multe rele și necazuri, vor zice în ziua aceea: [h] Au nu pentru că Dumnezeul nostru nu *este* în mijlocul nostru [i] m'au ajuns aceste rele? 18 Și [j] eu îmi voiu ascunde fața mea dela dânșii în ziua aceea, pentru tot răul, care l-au făcut, că s'au întors la alți zei. 19 Și acum scrieți-vă această cântare și învață-o fiilor lui Israel: puneo în gura lor, ca această cântare să-mi fie de [k] mărturie în contra fiilor lui Israel. 20 Că-i voiu duce în pământul, pre care cu jurământ l-am făgăduit părinților lor, unde curge lapte și miere: și ei *după ce* vor mâncà și [l] se vor îngrășà, [m] se vor întoarce la alți zei și vor servì lor și pre mine desprețuindu-mă, vor stricà legământul meu. 21 Și va fi, [n] după ce pre ei îi vor ajunge rele și necazuri multe, atunci această cântare va stà înaintea lor ca mărturie, (că ea nu se va uità din gura seminției lor); că [o] eu cunosc cugetul lor și [p] ceeace ei fac, chiar de astăzi, mai înainte de a-i duce eu în pământul pre care eu cu jurământ l-am făgăduit.

22 Și Moisi scrise în ziua aceea această cântare și o învățà pre ea fiilor lui Israel. 23 Și *Domnul* porunci lui Iosua, fiul lui Nun, zicând: Întărește-te și te îmbărbătează! că tu ai să duci pre fiii lui Israel în pământul, pre care cu jurământ l-am făgăduit lor și eu voiu fi cu tine.

Moisi dă legea în mâna Leviților și cântarea sa poporului.

24 Și după ce Moisi sfârși a scrie toate cuvintele legei acesteia în carte, fără a lăsà ceva: 25 Porunci Moisi Leviților, cari duceau chivotul legei Domnului zicând: 26 Luați această carte a legei și o puneți alături cu chivotul legei Domnului Dumnezeului vostru, ca ea să-ți fie acolo ca mărturie în contra ta. 27 Că eu cunosc îndărătnicia ta și [q] cerbicia ta cea tare; că eu viu încă fiind cu voi, astăzi îndărătnici sunteți în contra Domnului, cu cât mai vârtos *veți fi* după moartea mea? 28 Adunați la mine pre toți bătrânii semințiilor voastre și pe toți dirigătorii voștri, ca să vorbesc în urechile lor cuvintele acestea, și să iau ceriul și pământul de mărturie contra lor. 29 Că eu știu, că voi după moartea mea vă veți conrupe și vă veți abate dela calea, care v'am poruncit, pentru care pre voi vă vor ajunge nenorociri în zilele din urmă; fiindcă veți face ce *este* rău în ochii Domnului, spre a-l întărâtà prin lucrările mânilor voastre.

30 Și Moisi vorbì în auzul a toată adunarea lui Israel cuvintele cântărei acesteia până la sfârșit.

Cântarea lui Moisi.

32 Ceriurilor, [a] ascultați și eu voiu vorbì! Și pământule, ascultă cuvintele gurei mele! 2 [b] Să curgă ca ploaia învățătura mea, să cadă ca roaua cuvântul meu, [c] ca ploaia cea mărunță preste verdeață, ca ploaia mare preste iarba crescută. 3 Că eu invoc numele Domnului; [d] dați mărirea Dumnezeului nostru. 4 El *este* [e] stânca, [f] lucrările lui sunt desăvârșite. Că [g] toate căile cu dreptate *sunt;* [h] Dumnezeu al adevărului, [i] fără strâmbătate, el *este* just și drept. 5 [j] Ei s'au corupt contra lui. Nu mai *sunt* fiii lui, *ci* ocara acelora. O [k] generațiune perversă și îndărătnică. 6 Tu așà [l] răsplătești Domnului, popor nebun și neînțelept? Au nu *este* el [m] părintele tău, *care* te-a [n] câștigat? Nu *este* el *care* te-a [o] făcut și te-a întemeiat? 7 Adu-ți aminte de ideile cele de demult. Luați

---

b Exod. 32. 6. *c* Exod. 34. 15. *d* Cap. 32. 15. *e* Jud. 2. 20. *f* 2 Cron. 15. 2. *g* Isa. 8. 17. Ezec. 39. 23. *h* Num. 14. 42. *i* Judc. 6. 13. *j* Vers. 17. *k* Vers. 26. *l* Cap. 32. 15. Osea 13. 6. *m* Vers. 16. *n* Vers. 17. *o* Osea 5. 3. *p* Amos 5. 52. 26. *q* Exod. 32. 9. Capul 32. *a* Cap. 4. 26. Ps. 50. 4. Isa. 1. 2. Ier. 2. 12. *b* Isa. 55. 10. 11. *c* Ps. 72. 6. Mic. 5. 7. *d* 1 Cron. 29. 11. *e* 2 Sam. 22. 3. Ps. 18. 2, 31. 46. *f* 2 Sam. 22. 31. *g* Dan. 4. 37. *h* Ier. 10. 10. *i* Iov. 34. 10. *j* Cap. 31. 20. *k* Mat. 17. 17. Fil. 2. 15. *l* Ps. 116. 12. *m* Isa. 63. 16. *n* Ps. 74. 2. *o* Isa. 27. 11.

aminte la anii generațiunilor trecute. [p] Întreabă pe părintele tău și el îți va spune, și pre bătrânii tăi și ei îți vor mărturisi. 8 Când cel prea înalt [q] împărți națiunilor moștenirea, când [r] deosebi el pre fiii omului *unii de alții*, el așeză hotare națiunilor, după numărul fiilor lui Israel. 9 Că [s] partea Domnului *fù* poporul său. Iacob soartea moștenirei sale. 10 Aflatu-l-a în pământ deșert, [t] în loc singuratic, *plin* de urlete și de sălbătăciune, el îl conjură, îl [u] conduse, și-l [v] apără ca lumina ochiului. 11 [x] Precum vulturul mișcă cuibul, plutește preste puii săi, își întinde aripele sale; îi ia, îi poartă pe aripele lui: 12 Așà îl conduse Domnul singur, și nu *fù* cu dânsul zeu străin. 13 [y] Trecutu-l-a preste înălțimile pământului, ca să mănânce fruptul câmpului, datu-i-a să [z] curgă miere din piatră și oleiu din stâncă vârtoasă: 14 Unt de vaci, lapte de oi, din grăsimea meilor și a berbecilor născuți în Basan și a țapilor, [a] cu grăsimea din rărunchii grâului; și băusi vinul, [b] sângele strugurului. 15 Și [c] Ieșurun se îngrășă, [d] asvârli din picior: [e] Te-ai îngrășat, te-ai îngrosat; te-ai lățit, și [f] părăsi pre Dumnezeul *care*-l [g] făcù, și disprețuì [h] stânca mântuirei sale. 16 [i] Ei îl întărâtară la pizmă prin*zei* străini, prin urîciune îl mâniară. 17 [j] Ei jertfiră demonilor și nedumnezeilor, zeilor, pre cari nu-i cunoscură, zeilor noi, de curând veniți, de cari părinții voștri nu s'au temut. 18 [k] Stânca, *care* pre tine te-a născut, ai părăsit-o, și ai [l] uitat de Dumnezeul care te-a format. 19 [m] Și *aceasta* văzând Domnul și supărându-se, *Lepădă* [n] cu indignare pre fii săi și pre fetele sale; 20 Și zise: [o] Ascunde-voiu fața mea dela dânșii, voiu vedeà ce *va fi* sfârșitul lor; că *sunt* generațiune perversă. [p] Fii, întru care nu *este* încredere. 21 [q] Ei pre mine mă întărâtară la pizmă prin nedumnezei, și mă mâniară [r] prin deșertăciunile lor; Și [s] eu îi voiu întărâtà la pizmă prin nepopor.

Și-i voiu mânià prin o națiune nebună. 22 Că [t] focul s'a aprins în mânia mea, și va arde până la cele mai adânci ale iaduului, și va mistui pământul și fruptele lui, și va arde temeliile munților. 23 Voiu [u] trimite asupră-i *toate* nenorocirile, și [v] voiu aruncà în contra lor *toate* săgețile mele. 24 Ei după ce vor fi topiți de foame și stinși de friguri ferbinți și distrugere amară, voiu trimite asupră-le, și [x] dinții fearelor, cu veninul târîtoarelor prin pulbere. 25 [y] Pe din afară *îi* va răpì sabia, pe din lăuntru spaima, pre tinăr și pre fecioară, pre sugător, cu omul alb de bătrânețe. 26 [z] Zisam: Ii voiu răpì, amintirea lor o voiu șterge dintre oameni; 27 De nu mă temeam de sfiderea neamicului, ca nu cumva neamicii lor, pre sine necunoscându-se, [a] să zică: Mâna noastră cea înaltă, și nu Domnul a făcut toate acestea! 28 Că ei *sunt* națiune ce se pierde prin sfaturile sale, [b] și nu *este* între dânșii înțelegere. 29 [c] O! De ar fi fost înțelept, și aceasta să înțeleagă, [d] de ar fi cugetat la viitorul lor! 30 Cum ar urmărì [e] unul pre o mie, și doi ar fugărì zece mii, dacă stânca lor nu i-ar fi [f] vândut pre ei, și Domnul nu i-ar fi trădat! 31 Că [g] stânca lor nu *este* ca stânca noastră; [h] despre aceasta neamicii noștri înșuși *să fie* judecători; 32 Că [i] viața lor *este* din viața Sodomei și din câmpia Gomorei; strugurii lor *sunt* struguri înveninați; bobițe amare. 33 [j] Fiară de balaur *este* vinul lor și [k] otravă crudă de aspide! 34 Au nu *sunt* acestea [l] ascunse la mine, sigilate între tesaurele mele? 35 [m] A mea *este* răsbunarea, și

---

p Exod. 13. 14. Ps. 44. 1
q Zech. 9. 2. Fapt. 17. 26.
r Fac. 11. 8.
s Exod. 15. 16. Ps. 78. 71.
t Cap. 8. 15. Osea 13. 5.
u Cap. 4. 36.
v Ps. 17. 8. Prov. 7. 2.
x Exod. 19. 4.
y Ezec. 36. 2.
z Iov 29. 6.
a Ps. 81. 16.
b Fac. 49. 11.
c Cap. 33. 5, 26. Isa. 44. 2.
d 1 Sam. 2. 29.
e Cap. 31. 20. Ps. 17. 10. Ier. 2. 7. Osea 13. 6.
f Cap. 31. 16. Isa. 1. 4.
g Isa. 54. 13.
h 2 Sam. 22. 47. Ps. 89. 26.
i 1 Reg. 14. 22. 1 Cor. 10. 22.
j Lev. 17. 7. Ps. 106. 37.
k Isa. 17. 10.
l Ier. 2. 32.
m Jude. 2. 14.
n Isa. 1. 2.
o Cap. 31. 17.
p Isa. 30. 9 Mat. 17. 17.
q Vers. 16. Ps. 78. 58.
r 1 Sam. 12. 21.
s Osea 1. 10.
t Ier. 15. 14.
u Isa. 26. 15.
v Ps. 7. 12, 13.
x Lev. 26. 22.
y Plân. 1. 20. 2 Cor. 7. 5.
z Ezec. 20. 13, 14. 23.
a Ps. 110. 8.
b Isa. 27. 11.
c Cap. 5. 29. Luc. 19. 42.
d Isa. 47. 7. Plân. 1. 9.
e Lev. 26. 8. Isa. 30. 17.
f Ps. 44. 12. Isa. 50. 1.
g 1 Sam. 2. 2.
h 1 Sam. 4. 8.
i Isa. 1. 10.
j Ps. 58. 4.
k Ps. 140. 3.
l Iov 14. 17. Osea 13. 12. Rom. 2. 5.
m Ps. 94. 1. Ebr 10. 30.

voiu răsplăti la timpul său. Piciorul lor va începe să alunece, aproape *este* [n] ziua perderii lor, și cele ce au să li-se întâmple, vin cu iuțeală. 36 [o] Că Domnul va judecà pre poporul său și de servii săi [p] se va îndurà: când va vedeà că puterea lor a dispărut, și [q] nu *vor* mai *fi* nici din cei închiși nici din cei liberi. 37 Și va zice: [r] Unde *sunt* zeii lor, stânca, în care puseră încrederea lor, 38 Cari grăsimea sacrificiilor lor o mâncau, vinul prinoaselor lor îl beau? Scoale-se, și să vă ajute, fie-vă loc de scăpare! 39 Vedeți acum, că [s] eu, eu însumi, *sunt*, că [t] nu *este* Dumnezeu afară de mine; [u] eu omor și reînviez: eu rănesc și vindec, și nimenea nu scapă din mâna mea. 40 [v] Că eu ridic spre cer mâna mea, și zic: Viu *sunt* în veci! 41 [x] Când voiu ascuți fulgerul săbiei mele, și mâna mea o voiu pune pe judecată, [y] voiu înturnà răsbunarea asupra dușmanilor mei, și celor ce mă urăsc, voi răsplăti. 42 [z] Îmbătà-voiu săgețile mele de sânge, și sabia mea *le* va mâncà carnea, sângele celor uciși și prinși, din capetele [a] mai marilor neamicului. 43 [b] Cântați de bucurie, neamurilor, voi poporul său, că el va [c] răsbunà sângele servilor săi, și [d] răsbunarea o va întoarce asupra neamicilor săi. Și [e] se va îndurà de pământul său și de poporul său.

44 Și Moisi venì, și toate cuvintele cântării acesteia le vorbì în urechile poporului, el și Iosua, fiul lui Nun. 45 Și sfârșind Moisi de a vorbì toate aceste cuvinte către tot Israelul, 46 Zise către dânșii: [f] Puneți-vă inima la toate cuvintele acestea, pre cari eu le mărturisesc vouă astăzi, pre cari voi să le porunciți fiilor voștri, ca ei să caute a face toate cuvintele legii acesteia. 47 Că acest cuvânt nu în deșert *este pus* vouă; [g] el *este* viața voastră, și prin acest cuvânt vi-se vor prelungì zilele *voastre* în pământul, la care treceți Iordanul ca să-l stăpâniți.

Și porunci lui Moisi de a se suì pe muntele Nebo ca să moară.

48 [h] Și Domnul vorbì lui Moisi tot în acea zi, zicând: 49 Suie-te pe muntele Abarim, muntele Nebo, care *este* în pământul Moabului, *în dreptul* Ierichonului; și te uită la pământul Canaan, ce-l dau de moștenire fiilor lui Israel. 50 Și să mori pe muntele care te sui, și să te adaugi la poporul tău, precum Aaron fratele tău a murit pe muntele Hor, și fù adaos la poporul său: 51 Pentru că ați păcătuit în contra mea, în mijlocul fiilor lui Israel, la apa certei, la Kadeș, în pustiul Zin; și nu m'ați sfințit în mijlocul fiilor lui Israel; 52 Că tu numai de departe vei vedeà pământul, și nu vei întrà acolo, în pământul pre care-l dau fiilor lui Israel.

Binecuvântarea cea din urmă și prorocirea sa despre cele douăsprezece seminții.

33 Și aceasta *este* [a] binecuvântarea, cu care Moisi, [b] omul lui Dumnezeu, a binecuvântat pre fiii lui Israel înaintea morții sale! 2 Și zise: [c] Domnul venì din Sinai, și le răsărì din Seir, strălucì din muntele Paran; și venì din [d] miriade de sfinți, *având* din dreapta lui focul legii pentru ei. 3 Cât [e] iubește el pe popor! [f] Toți sfinții săi *sunt* în mâna ta: ei [g] stau plecați la picioarele tale; toți au [h] primit cuvintele tale. 4 [i] Moisi ne-a dat legea, [j] moștenirea adunării lui Iacob. 5 Și el erà [k] rege în [l] Ieșurun, când se adunau capii poporului, Cu semințiile lui Israel. 6 Să trăiască Ruben și să nu moară, și mulți să fie bărbații săi! 7 Și acestea zise pentru Iuda! Ascultă Doamne, vocea lui Iuda! Și-l adù la poporul său; [m] Brațele sale fie-i de ajuns, și [n] ajutor în contra neamicilor săi tu să-*i* fi. 8 Și pentru Levi zise: [o] Tumimii tăi și Urimii tăi *sunt* ca bărba-

---

n 2 Pet. 2. 3.
o Ps. 135. 14.
p Judc. 2. 18. Ps. 106. 45. Joel 2. 14.
q 1 Reg. 14. 10.
r Judc. 10. 14.
s Ps. 102. 27. Isa. 41. 4.
t Cap. 4. 35. Isa. 45. 5, 18, 22.
u 1 Sam. 2. 6. Ps. 68. 20. Osea 6. 1.
v Fac. 14. 22. Num. 14. 30.
x Isa. 27. 1.
y Isa. 1. 24.
z Ier. 46. 10.
a Iov 19. 24.
b Rom. 15. 10.
c Apoc. 6. 10.
d Vers. 41.
e Ps. 85. 1.
f Cap. 6. 6. Ezec. 40. 4.
g Cap. 30. 19. Lev. 18. 5. Prov. 3. 2, 22. Rom. 10. 5.
h Num. 27. 12, 13.

Capul 33.

a Fac. 49. 28.
b Ps. 90, titlu.
c Esod. 19. 18, 20. Hab. 3. 3.
d Ps. 68. 17. Fapt. 7. 53. Gal. 3. 19. Apoc. 5. 11.
e Esod. 19. 5.
f Ps. 47. 4. Osea 11. 1. Mal. 1. 2.
g 1 Sam. 2. 9. Ps. 50. 5.
h Luc. 10. 39.
i Prov. 2. 1.
i Ioan 1. 17.
j Ps. 119. 111.
k Fac. 36. 31.
l Cap. 32. 15.
m Fac. 49. 8.
n Ps. 146. 5.
o Esod. 28. 30.

tul cuvios al tău, [p] pre care tu l-ai încercat la Masa, pre care l-ai cercetat la apa Meriba. 9 Care zise de părintele său și de muma sa: Nu i-am văzut. Și [q] pre fraţii lui nu-i recunosc, și de fiii săi nu știu: ci [r] păzì cuvintele tale, și ținù legământul tău: 10 [s] Aceștia vor învățà pre Iacob judecățile tale, și pre Israel legea ta; [t] pune-vor tămâie sub nările tale, și [u] arderea de tot pe altarul tău. 11 Domnul binecuvintează putera lui, și [v] lucrul mânilor lui fie-ţi cu plăcere, sdrobește șelele celor ce se scoală asupra lui, și celor ce-l urăsc, să nu se mai ridice. 12 Și pentru Beniamin zise: Iubit de Domnul, singur va locuì cu dânsul, protege-l-và în toate zilele, și între umerii lui va odihnì. 13 Și pentru Iosif zise: [x] Binecuvântat *fie* de Domnul pământul lui, cu cele alese ale ceriului, cu [y] roua și cu adâncul jos zăcător. 14 Și cu cele mai alese din fruptul soarelui, și cu cele mai alese din câte odrăslește luna. 15 Și cu cele mai alese ale [z] cretșetelor munţilor cărunţi, și cu cele mai alese ale [a] dealurilor vecinice. 16 Și cu cele mai alese ale pământului și ale plinităţii lui: și bunăvoința [b] celui ce șezù în rug, să [c] vină pe capul lui Iosif, și preste creștetul Nazereului *(celui deosebit)* dintre fraţii săi. 17 Ca [d] a întâiu-născutului dintre tauri *este* frumsețea lui, și [e] coarnele lui ca cornul unicornului; cu ele *f* va lovì la un loc pre popoare, până la marginea pământului. [g] Acestea *sunt* miricadele lui Efraim, și acestea miile lui Manase. 18 Și pentru Zabulon zise: [h] bucură-te, Zabuloane, de ieșirea ta. Și tu Isacare, de corturile tale! 19 Ei vor [i] chemà pre popoare la munte; acolo [j] vor jertfì jertfe de dreptate; că ei sug avuţiile mării și tesaurile cele ascunse ale nisipului. 20 Și pentru Gad zise: binecuvântat *să fie* cel ce a [k] lărgit pre Gad. El zace întins ca un leu, și sfășiă brațe și capete. 21 El [l] începuturile *ţării* și-a ales: că acolo *stă* ascunsă partea legislatorului. Și [m] el venind cu mai marii poporului îi făcù dreptate Domnul și judecată lui cu Israel. 22 Și pentru Dan zise: Dan *este* puiu de leu, care [n] va sărì din Basan. 23 Și pentru Neftali zise: O Neftali! [o] sătul de bunăvoință și plin de binecuvântarea Domnului; [p] tu la apus și la meazăzi să moștenești! 24 Și pentru Asser zise: [q] binecuvântat între fii *este* Asser, bine plăcut să fie el fraţilor săi, [r] muindu-și în oleiu piciorul său. 25 [s] Fer și aramă *sunt* încuetorile tale; ca zilele tale puterea ta. 26 [t] Nimenea *este* asemenea Dumnezeului lui [u] Iesurun; [v] trece pe ceriuri întru ajutorul tău și întru mărirea sa pe nori. 27 *Acolo este* [x] locuința Dumnezeului cărunt. Și jos: brațele cele vecinice; [y] care fugărì de dinnanintea ta pre neamic, și zise: perde-l! 28 [z] Și Israel va locuì cu siguranță *și* singur: [a] ochiul lui Iacob *va căutà* spre un pământ de grâu și de vin, [b] ceriul său îi va picurà rouă. 29 [c] Ferice de tine Israele! [d] Cine *este* ca tine, popor mântuit, de Domnul, [e] scutul ajutorului tău, sabia măriei tale? Umilì-se-vor neamicii tăi înaintea ta, și tu vei călcà preste înălțimile lor.

Moisi moare, și Iosua îi urmează.

34 Și Moisi se suì din câmpia Moabului, [a] pe muntele Nebo, în vârful *muntelui* Pisga, cel din dreptul Iericonului; și Domnul îi [b] arătă tot pământul, dela Galaad [c] până la Dan, 2 Și tot *pământul* lui Neftali, și tot pământul lui Efraim, și al lui Manase, și tot pământul lui Iuda [d] până la marea despre apus; 3 Și partea despre meazăzi, și câmpia văii Ierichonului, [e] cetatea palmierilor, până la Zoar. 4 Și Domnul zise către dânsul: [f] Acesta *este* pământul, pre care cu jurământ l-am făgăduit lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob zicând: Seminției

[p] Exod. 17. 7. Num. 20. 13. Ps. 81. 7.
[q] Exod. 32. 26, 27, 28.
[r] Ier. 18. 18. Mal. 2. 5, 6.
[s] Lev. 10. 11.
[t] Exod. 30. 7, 8.
[u] Lev. 1. 9, 13, 17. Ps. 51. 19. Ezec. 43. 27.
[v] 2 Sam. 24. 23. Ps. 20. 3. Ezec 20.40.41.
[x] Fac. 49. 25.
[y] Fac. 27. 28.
[z] Fac. 49. 26.
[a] Hab. 3. 6.
[b] Exod. 3. 2, 4.
[c] Fac. 49. 26.
[d] 1 Cron. 5. 1.
[e] Num. 23. 22.
[f] 1 Reg. 22. 21.
[g] Fac. 48. 19.
[h] Fac. 49.13,14, 15.
[i] Isa. 2. 3.
[j] Ps. 4. 5.
[k] Ios. 13.10 etc.
[l] Num 32. 16, 17. etc.
[m] Ios. 4. 12.
[n] Ios. 19. 47.
[o] Fac. 49. 21.
[p] Ios. 19.32 etc.
[q] Fac. 49. 20.
[r] Iov 29. 6.
[s] Cap. 8. 9.
[t] Exod. 15. 11. Ier. 10, 6.
[u] Cap. 32. 15. Ps.68.4.33.34.
[x] Ps. 90. 1.
[y] Cap. 9. 3, 4, 5.
[z] Num. 23. 9.
Ier. 23. 6.
[a] Cap. 8. 7, 8.
[b] Fac. 27. 28.
[c] Ps. 144. 15.
[d] 2 Sam. 7. 23.
[e] Ps 115.9,10,11.

Capul 34.
[a] Num. 27. 12.
[b] Cap. 3. 27.
[c] Fac. 14. 14.
[d] Cap. 11. 24.
[e] Judc. 1. 16. 2 Cron. 28.15. Fac. 12. 7.

tale voiu să-l dau. [g] Te făcuiu a-l vedeà cu ochii tăi, dară într'însul nu vei intrà.

5 [h] Şi Moisi, servul Domnului, murì acolo, în pământul Moabului, după cuvântul Domnului. 6 Şi el îl îmmormântă pre dânsul în acea vale, în pământul Moabului, faţă cu Bet-Peor; şi [i] nimenea nu-i ştie mormântul lui, până în ziua de astăzi. 7 [j] Şi Moisi *eră* de o sută douăzeci de ani, când murì; [k] ochiul său nu se întunecase, nici puterea lui nu trecuse. 8 Şi fiii lui Israel plânseră pre Moisi în câmpia Moabului [l] treizeci de zile, până ce se împlinirà zilele plânsului şi jalei pentru Moisi.

9 Şi Iosua, fiul lui Nun, eră [m] plin de spiritul înţelepciunii, că [n] Moisi işi pusese mânile sale preste dânsul; şi fiii lui Israel ascultau de el, şi făceau precum poruncise Domnul lui Moisi.

10 Şi nu se mai [o] sculă profet în Israel, asemenea lui Moisi, pre [p] care să-l fi cunoscut Domnul faţă în faţă: 11 În toate semnele şi minunile, ce Domnul îl trimise a le face în pământul Egiptului, înaintea lui Faraon, şi a tuturor servilor lui, şi a tot pământul lui. 12 Şi în toată acea mână tare şi în toate acele mări şi înfricoşate fapte, pre cari le făcù Moisi înaintea ochilor a tot Israelul.

IOSUA.

Iosua este întărit de Dumnezeu în chiemarea sa.

1 Fost-a după moartea lui Moisi, servul Domnului, că a vorbit Domnul lui Iosua, fiul lui Nun, [a] servul lui Moisi, zicând: 2 [b] Moisi servul meu a murit: acum scoală-te, treci Iordanul acesta, tu şi tot poporul acesta, în pământul pre care-l dau lor, fiilor lui Israel. 3 [c] Tot locul, pe care va călcà talpa piciorului vostru, l-am dat vouă, cum am zis lui Moisi. 4 [d] Hotarele voastre vor fi dela pustiul şi Libanul acesta, până la fluviul cel mare, fluviul Eufrat, tot pământul Heteilor, şi până la marea, cea mare *către* apusul soarelui. 5 [e] Nimenea nu va puteà să steà în contra ta, în toate zilele vieţii tale; [f] cum am fost cu Moisi, *aşa* [g] voiu fi cu tine: [h] nu te voiu lăsà şi nici te voiu părăsì. 6 [i] Întăreşte-te şi îmbărbătează-te: că tu vei da în stăpânire poporului acestuia pământul, ce cu jurământ l-am făgăduit părinţilor lor, că-l voiu da lor. 7 Întăreşte-te numai, şi îmbărbătează-te foarte, căutând a face după toată legea, pre [j] care ţi-a poruncit-o servul meu Moisi: [k] nu te abate dela ea, *nici* la dreapta, *nici* la stânga, ca să prosperi, unde vei merge. 8 [l] Să nu se depărteze cartea legii acesteia din gura ta, ci să [m] cugeţi asupra ei ziua şi noaptea, căutând a face tot ce este scris în ea: că atuncia vei face calea ta prosperă, şi atuncia vei fi fericit. 9 [n] Au nu ţie am poruncit: Întăreşte-te şi îmbărbătează-te? [o] Nu te teme şi nici nu te spăimântà; că cu tine *este* Domnul Dumnezeul tău ori-unde vei merge.

Poporul făgăduieşte lui Dumnezeu ascultare.

10 Şi Iosua poruncì dirigătorilor poporului, zicând: 11 Treceţi prin tabără, şi porunciţi poporului zicând: pregătiţi-vă merinde: că [p] după trei zile voi veţi trece Iordanul acesta, ca să intraţi să stăpâniţi pământul, ce Domnul Dumnezeul vostru îl dă vouă de stăpânire.

12 Şi Rubeniţilor şi Gadiţilor şi la jumătatea de seminţia lui Manase, vorbì Iosua, zicând: 13 Aminţiţi-vă de cuvântul ce Moisi, servul Domnului v'a dat, zicând: Domnul Dumnezeul vostru

---

g Cap. 3. 27.
h Cap. 32. 50. Ios. 1. 1, 2.
i Jude. 9.
j Cap. 31. 2.
k Fac. 27. 1. Ios. 14. 10, 11.
l Fac. 50. 3, 10. Num. 20. 29.
m Isa. 11. 2.
Dan. 6. 3.
n Num 27 18,23.
o Cap. 18.15,18
p Esod. 33. 11.

IOSUA

Capul 1.

a Esod. 24. 13.
b Deut. 34. 5.
c Deut. 11. 24.
d Fac. 15. 18.
e Deut. 7. 24.
f Esod. 3. 12.
g Deut 31. 8,23.
Isa. 43. 2, 5.
h Deut. 31. 6, 8. Ebr. 13 5.
i Deut. 31 7,23. Num. 27. 23
k Deut. 5. 32.
l Deut. 17. 18, 19.
m Ps. 1. 2
n Deut. 31. 7, 8, 23.
o Ps. 27. 1.
p Cap. 3. 2.

v'a repausat, și v'a dat țara aceasta: 14 Femeile voastre, copiii voștri și vitele voastre vor rămâneà în pământul, pre care l-a dat vouă Moisi dincoace de Iordan: iar voi să treceți înarmați înaintea fraților voștri, toți viteji de oștire și să-i ajutorați. 15 Până ce va repausà Domnul pre frații voștri, ca și pre voi, și vor luà și ei în stăpânire pământul ce Domnul Dumnezeul vostru îl dă lor: Atuncia vă veți întoarce în pământul stăpânirii voastre, și-l veți stăpâni, *anume pre acela* ce la dat vouă Moisi servul Domnului, dincoace de Iordan, *către* răsăritul soarelui.

16 Și au răspuns el lui Iosua, zicând: Tot aceea ce ne-ai poruncit vom face, și ori unde ne vei trimite ne vom duce. 17 Cum am ascultat de Moisi în toate, așà vom ascultà și de tine: numai Domnul Dumnezeul tău să fie cu tine, cum a fost cu Moisi. 18 Tot insul ce se va ridicà contra poruncilor tale, și nu va ascultà de cuvintele tale, în tot ce-i vei porunci, să se omoare. Întărește-te numai și îmbărbătează-te.

Rahab scapă pe doi spioni israeliți în Ierichon, în schimbul făgăduinții, că dânsa cu familia ei va fi cruțată.

2 Și a trimis Iosua, fiul lui Nun, [a] din Șittim doi bărbați, spioni, în ascuns, zicând: Duceți-vă, vedeți țara, și Ierichonul. Și se duseră, și [b] veniră în casa unei femei meretrice, cu numele [c] Rahab, și se culcară acolo. 2 Și [d] se spuse regelui din Ierichon, zicând: Iată, bărbați din fiii lui Israel au venit aici în această noapte, ca să cerceteze țara. 3 Și trimise regele Ierichonului la Rahab, zicând: Scoate bărbații ce au venit la tine, *cari* au intrat în casa ta; căci ca să cerceteze toată țara au venit ei.

4 [e] Și femeia luă pre cei doi bărbați, și-i ascunse, și zise: În adevăr, bărbații au venit la mine, dară nu știam de unde *erau;* 5 Și spre seară pe când erà să se închidă poarta, bărbații au ieșit; nu știu unde s'au dus bărbații: grabnic urmăriți-i, căci îi veți ajunge: 6 Iar [f] ea îi suise pe acoperiș, și i-a ascuns în mănunchii de in, ce-și întinsese pe acoperiș. 7 Și bărbații se luară în urma lor pe calea Iordanului, lângă vaduri, și poarta se închise, după ce ieșiră cei ce-i urmăriau.

8 Și ei nu se culcaseră încă, și ea se suì pe acoperiș la ei. 9 Și a zis bărbaților: Știu că v'a dat Domnul pământul acesta, și că [g] frica de voi a căzut preste noi, și că toți locuitorii pământului tremură înaintea voastră: 10 Că noi am auzit, cum că a [h] secat Domnul apele Mării-Roșii dinaintea voastră, când ați ieșit din Egipt, și [i] ce le-ați făcut celor doi regi ai Amoreilor ce erau dincolo de Iordan, lui Sihon și lui Og, pre cari i-ați nimicit cu desăvârșire. 11 De când noi am [j] auzit *acestea,* [k] inima noastră s'a muiat, și n'a mai rămas în nimenea curaj înaintea voastră: că [l] Domnul Dumnezeul vostru el *este* Dumnezeu în cer sus și pe pământ jos. 12 Acuma, rogu-vă, [m] jurați-mi pe Domnul, fiindcă am arătat bunăvoință către voi, că veți arătà și voi bunevoință către [n] casa părintelui meu, și [o] dați-mi semn de siguranță. 13 Că veți cruțà viața părintelui meu, a mumei mele, și a fraților mei, a surorei mele, și a tuturor ce *sunt* ai lor, și că veți scăpà dela moarte sufletele noastre.

14 Și bărbații îi ziseră: Viața noastră pentru a voastră, dacă nu veți descoperì această vorbă a noastră: și va fi, când Domnul ne va da pământul acesta, [p] vom arătà bunăvoință și credință către tine.

15 [q] Și-i coborî ea cu o funie prin fereastră, că *erà* lângă zidul cetății casa ei, și lângă zidul *cetății* ea locuià. 16 Și a zis ea către ei: Duceți-vă la munte, ca să nu vă întimpine pre voi urmăritorii, și ascundeți-vă acolo trei zile, până ce se vor înturnà urmăritorii, și după aceea duceți-vă la calea voastră.

Capul 2.
a Num. 25. 1. Ios. 2. 25.
b Ebr. 11. 31. *c* Mat. 1. 5.
d Ps. 127. 1. *e* 2 Sam. 17. 19, 20.
f Esod. 1. 17. *g* Fac. 35. 5.
h Esod. 14. 21. *i* Num. 21. 24, 34, 35.
j Esod. 15. 14, 15. *k* Isa. 13. 7.
l Deut. 4. 39. *m* 1 Sam. 20. 14, 15. 17.
n 1 Tim. 5. 8. *o* Vers. 18. *p* Jude. 1. 24. Mat. 5. 7.
q Fapt. 9. 25.

17 Și au zis bărbații către ea: *Așà com fi* [r] deslegați de jurământul, ce tu ne-ai făcut să jurăm: 18 [s] Iată, *când* vom intră în țară, leagă funia aceasta cu fire carmezine la fereastra prin care ne-ai coborît; și [t] adună în casă la tine pre părintele tău, pre muma ta, pre frații tăi și pre toată casa părintelui tău. 19 Și va fi, *că* tot cel *ce* va ieși din ușile casei tale pe uliță, [u] sângele lui *va fi* asupra capului lui și noi *com fi* nevinovați; și tot cel *ce* va fi cu tine în casă, sângele lui *va fi* asupra capului nostru, de se va pune mâna pe el. 20 Însă dacă tu vei descoperì această vorbă a noastră, suntem deslegați de jurământul ce tu ne-ai făcut să jurăm. 21 Și a răspuns ea: După cuvintele voastre, așà *să fie!* și lăsându-i să se ducă, s'au dus; și a legat ea funia cea carmezină de fereastră.

22 Și ei s'au dus, și au sosit la munte, și au șezut acolo trei zile, până ce urmăritorii s'au înturnat: urmăritorii căutat-au în tot drumul, și nu i-au găsit.

23 Și înturnându-se cei doi bărbați, pogorîră muntele, trecură *râul*, și veniră către Iosua, și spus'au lui tot ce li-s'a întâmplat. 24 Și ziseră lui Iosua: În adevăr, [v] Domnul a dat in mânile noastre tot pământul, și toți locuitorii țării tremură înaintea noastră.

Trecerea preste Iordan; fără ca să-și ude picioarele.

3 Și sculându-se Iosua de dimineață, plecară ei [a] din Sittim, și veniră la Iordan, el și toți fiii lui Israel, și merseră acolo noaptea aceea, înainte de a trece.

2 Și [b] la sfârșitul zilei a treia, trecură dirigătorii prin tabără. 3 Și porunci poporului, zicând: [c] Când veți vedeà chivotul legii Domnului Dumnezeului vostru, [d] și preoții, Leviții, purtându-l, să plecați din locurile voastre, și să mergeți în urma lui. 4 [e] Totuși să fie depărtare între voi și el, ca la două mii coți după măsură: nu vă apropiați de el, ca să cunoașteți calea pre care aveți să mergeți; că voi n'ați umblat în *această* cale până acum.

5 Și a zis Iosua către popor: [f] Sfințiți-vă; că mâne va face Domnul lucruri minunate între voi.

6 Și Iosua vorbì către preoți, zicând: [g] Ridicați chivotul legii, și treceți înaintea poporului. Și ei ridicară chivotul legii, și merseră înaintea poporului.

7 Și zise Domnul lui Iosua: În ziua aceasta voiu începe a [h] te mărì în ochii a tot Israelul, ca să cunoască ei, că [i] precum am fost cu Moisi, *așà* voiu fi cu tine. 8 Tu dară poruncește [j] preoților, cari poartă chivotul legii, zicând: Când veți sosì la marginea apelor Iordanului, [k] stați în Iordan.

9 Și a zis Iosua către fiii lui Israel: Apropiați-vă aicea, și auziți cuvintele Domnului Dumnezeului vostru. 10 Și Iosua zise: Întru aceasta veți cunoaște că [l] Dumnezeul cel viu *este* în mijlocul vostru, și *că* [m] alungà de dinaintea voastră pre Cananei, pre Hetei, pre Hevei, pre Perizei, pre Ghirghesei, pre Amorei și pre Iebusei: 11 Iată chivotul legii [n] Domnului a tot pământul trece înaintea voastră prin Iordan. 12 Acum luați-vă doisprezece bărbați din semințiile lui Israel, câte unul din fiecare seminție: 13 Și va fi, că îndată ce tălpile picioarelor preoților, cari poartă chivotul Domnului, Domnul a tot pământul, vor repausà în apele Iordanului, apele Iordanului se vor despicà, *anume* apele ce se coboară din sus, și [o] vor stà grămadă.

14 Și plecând poporul din corturile sale, ca să treacă Iordanul, și preoții ce purtau [p] chivotul legii înaintea poporului: 15 Și purtătorii chivotului ajungând la Iordan, și picioarele preoților ce duceau chivotul muiându-se la marginea apei (că [q] Iordanul răvărsase preste malurile sale toate zilele secerișului). 16 Apele ce se coborau din sus stătură.

---

r Exod. 20. 7.
s Vers. 12.
t Cap. 6. 23.
u Mat. 27. 25.
v Exod. 23. 31.

Capul 3.

a Cap. 2. 1.
b Cap. 1. 10, 11.
c Num. 10. 33.
d Deut. 31. 9, 25.
e Exod. 19. 12.
f Exod. 19. 10. Ioel 2. 16.
g Num. 4. 15.
h Cap. 4. 14.
i Cap. 1. 5.
j Vers. 3.
k Vers. 17.
l Deut. 5. 26.
m Exod. 33. 2. Osea 1. 10. Mat. 16. 16. 1 Thes. 1. 9
n Ps. 97. 5. Zech. 4. 14.
o Ps. 78. 13.
p Fapt. 7. 45.
q 1 Cron. 12. 15. Ier. 12. 5.

ridicându-se grămadă foarte de departe dela cetatea Adam, ce *este* alăturea de Zaretan; și cele ce se coborau [r] către marea șesului, *ce este* [s] Marea-Sărată, despicându-se, dispărură; și poporul treceà în dreptul Ierichonului. 17 Și preoții ce purtau chivotul legii Domnului stătură tare pe uscat la mijlocul Iordanului; și tot Israelul treceà pe uscat, până ce tot poporul sfârșì trecerea Iordanului.

Pietri de amintire întru trecerea minunată prin Iordan.

4 Și când tot poporul sfârșì [a] trecerea Iordanului, vorbì Domnul lui Iosua, zicând: 2 [b] Luați-vă din popor doisprezece bărbați, câte unul din fiecare semințe. 3 Și porunciți-le, zicând: Luați-vă de aicia, din mijlocul Iordanului, din locul unde [c] picioarele preoților stătură tare, douăsprezece pietri, treceți-le cu voi, și puneți-le în [d] locul unde veți mâncà noaptea aceasta. 4 Și Iosua chiemă pre cei doisprezece bărbați, pre cari i-a rânduit din fiii lui Israel, câte un bărbat din fiecare semințe: 5 Și zise lor Iosua: Treceți înaintea chivotului Domnului Dumnezeul vostru, în mijlocul Iordanului, și ridicați-vă fiecare câte o piatră pe umărul său, după numărul semințiilor fiilor lui Israel: 6 Ca să fie aceasta semn între voi [e] când *vă* vor întrebà fiii voștri în viitor, zicând: Ce *sunt* vouă pietrile acestea? 7 Și veți zice lor: [f] Că s'au despicat apele Iordanului înaintea chivotului legii Domnului: când a trecut prin Iordan, apele Iordanului s'au despicat. Și vor fi pietrile acestea spre [g] amintire fiilor lui Israel în veci.

8 Și făcură fiii lui Israel așà, cum le-a poruncit Iosua; și ridicară douăsprezece pietri din mijlocul Iordanului, cum a vorbit Domnul lui Iosua, după numărul semințiilor fiilor lui Israel, și le trecură cu dânșii la locul de mas, și le puseră acolo. 9 Și Iosua ridică aceste douăsprezece pietri luate din mijlocul Iordanului, din locul în care stătură picioarele preoților cari purtau chivotul legii; și sunt acolo până în ziua de astăzi.

10 Și preoții, cari purtau chivotul, stătură în mijlocul Iordanului, până se îndeplinirà toate lucrurile câte a poruncit Domnul lui Iosua ca să zică poporului, după toate câte a poruncit Moisi lui Iosua; și poporul se grăbià a trece. 11 Și după ce sfârșì tot poporul de a trece, a trecut și chivotul Domnului, și preoții *se puseră* înaintea poporului. 12 Și trecură [h] fiii lui Ruben, fiii lui Gad, și jumătatea de semințe a lui Manase, înarmați înaintea fiilor lui Israel, cum le vorbì Moisi. 13 Ca la patruzeci mii, gătiți de resbel, trecură înaintea Domnului în șesul Ierichonului, spre a se răsboì.

14 În ziua aceea [i] mărit-a Domnul pre Iosua în ochii întregului Israel, și ei se temeau de el, cum se temuseră de Moisi, în toate zilele vieții sale.

15 Și a vorbit Domnul lui Iosua, zicând: 16 Poruncește preoților, cari poartă [j] chivotul mărturiei, să iasă din Iordan. 17 Și Iosua porunci preoților, zicând: ieșiți din Iordan. 18 Și după ce preoții, cari purtau chivotul legii Domnului, au ieșit din mijlocul Iordanului, *și* tălpile picioarelor preoților fură trase afară la uscat, apele Iordanului s'au întors la locul lor, și [k] curgeau ca mai înainte preste toate malurile sale.

19 Și poporul ieși din Iordan în a zecea *zi* a lunei întâia, și tabărîră [l] în Ghilgal, în partea resăriteană a Ierichonului. 20 Și [m] acele douăsprezece pietri, pre cari ei le-au luat din Iordan, Iosua le-a înălțat la Ghilgal. 21 Și vorbì către fiii lui Israel, zicând: [n] Dacă fiii voștri vor întrebà în viitor pe părinții lor, zicând: Ce *sunt* pietrile acestea? 22 Veți spune fiilor voștri, zicând: [o] Israel a trecut pe uscat Iordanul acesta.

[r] Deut. 3. 17. [s] Fac. 14, 3. — *Capul 4.* [a] Deut. 27. 2, [b] Cap. 3. 12. [c] Cap. 3. 13. [d] Vers. 19. 20. [e] Ps. 44. 1. [f] Cap. 3. 13, 16. [g] Esod. 12. 14. [h] Num. 32. 20, 27, 28. [i] Cap. 3. 7. [j] Esod. 25. 16, 22. [k] Cap. 3. 15. [l] Cap. 5. 9. [m] Vers. 3. [n] Vers. 6. [o] Cap. 3. 17.

23 Că a secat Domnul Dumnezeul vostru apele Iordanului de dinaintea voastră, până ce voi aţi trecut, cum a făcut Domnul Dumnezeul vostru Mării-Roşie, pre [p] care a secat-o de dinaintea noastră, până ce trecurăm: 24 [q] Pentru ca toate popoarele pământului să cunoască mâna Domnului, că [r] tare *este*: ca voi [s] să vă temeţi de Domnul Dumnezeul vostru, *în* toate zilele.

Frica Cananeilor.

5 Şi după ce [a] auziră toţi regii Amoreilor, cari *erau* în lăturea Iordanului către apus, şi toţi regii Cananeilor, [b] cari *erau* lângă mare, că Domnul a secat apele Iordanului de dinaintea fiilor lui Israel, până ce au trecut, [c] inima lor s'a muiat, şi nu mai eră curaj în ei înaintea fiilor lui Israel.

Circumcisiune reînoită.

2 In acest timp zise Domnul lui Iosua: Fă-ţi [d] cuţite de piatră, şi circumcide din nou pre fiii lui Israel. 3 Şi Iosua îşi făcù cuţite de piatră şi circumcise pre fiii lui Israel, la dealul Arlot. 4 Şi aceasta *e* cauza pentru care Iosua *îi* circumcise: [e] tot poporul ce a ieşit din Egipt, parte bărbătească, toţi bărbaţii de resbel au murit în pustiu pe cale, după ce ieşiră din Egipt. 5 Că tot poporul ce a ieşit a fost circumcis; însă tot poporul ce s'a născut în pustiu pe cale după ieşirea din Egipt, nu s'a circumcis. 6 Că [f] patruzeci de ani fiii lui Israel umblară prin pustiu, până ce perì tot poporul, bărbaţii de resbel, ce ieşiră din Egipt, cari nu ascultară de vocea Domnului, cărora s'a jurat Domnul, că [g] nu-i va lăsà să vadă pământul, pre care l-a făgăduit Domnul părinţilor lor, că-l va da nouă, [h] pământul, în care curge lapte şi miere. 7 Şi în locul lor el ridică [i] pre fii lor; pre aceştia Iosua îi circumcise, că necircumcişi erau, fiind că pre cale nu s'au circumcis. 8 Şi după ce sfârşì de circumcis tot poporul, ei rămaseră pe loc în tabără, [j] până se vindecară. 9 Şi Domnul zise lui Iosua: Astăzi am ridicat [k] ocara Egiptului de deasupra voastră. Şi s'a chemat numele acestui loc [l] Ghilgal până în ziua de astăzi.

Serbarea Paştilor. Mana încetează.

10 Şi fiii lui Israel tăbărîră în Ghilgal şi făcură paştile [m] în a patruspreZecea zi a lunei, către seară, în câmpiile Ierichonului.

11 Şi a doua zi de paşti mâncară din grâul pământului, azime şi prăjite, tocmai în ziua aceea.

12 Şi [n] mana încetă a doua zi, după ce mâncară din grâul pământului şi fiii lui Israel n'avură mai mult mană: ci ei mâncară în anul acesta din venitul pământului Canaan.

Descoperirea dumnezeiască la Iosua.

13 Şi fiind Iosua aproape de Ierichon, ridică ochii săi şi se uită şi iată [o] un om stà dinaintea lui [p] cu sabia goală în mâna lui. Şi Iosua merse la dânsul, şi-i zisă: Dintre ai noştri *eşti* tu, sau dintre neamicii noştri? 14 Şi el zise: Nu, ci mai mare al oştirei Domnului acum am venit. Şi [q] căzând Iosua cu faţa la pământ, se închină şi-i zise: Ce zice Domnul meu către servul său? 15 Şi mai marele oştirei Domnului zise lui Iosua: [r] Scoate-ţi încălţămintele depe picioarele tale: că locul pe care stai, sfânt *este*.

Cucerirea şi dărâmarea Ierichonului.

6 Şi Iosua făcù aşà. Şi Ierichonul *eră* închis şi păzit de frica fiilor lui Israel: nimenea nu ieşià şi nimenea nu intrà. 2 Şi Domnul zise lui Iosua: Iată [a] am dat în mâna ta Ierichonul, pe [b] regele său, şi pe vitejii săi de oştire. 3 Voi să înconjuraţi cetatea, toţi oamenii de rasbel, rotindu-vă în jurul cetăţii odată: aşa să faci şase zile: 4 Şi şapte preoţi să poarte şapte trimbiţi din corn de berbece înaintea chivotului; şi în ziua

---

p Esod. 14. 21. *q* Ps. 106. 8. *r* Esod. 15. 16. Ps. 89. 13. *s* Esod. 14. 31.

Ps. 89. 7.

Capul 5.

a Esod 15.14 15. *b* Num. 13. 29.

Ps. 48. 6. *c* 1 Reg. 10. 5. *d* Esod. 4. 25. *e* Num. 14. 29. *f* Num. 14. 33.

g Num. 14. 23. Ebr. 3. 11. *h* Esod. 3. 8. *i* Num 14. 31. *j* Fac. 34. 25.

k Fac. 34. 14. Ezec. 20. 7. *l* Cap. 4. 19. *m* Esod. 12. 6. *n* Esod. 16. 35.

o Fac. 18. 2 Esod. 23. 23. Fapt. 1. 10 *p* Num. 22. 23.

q Fac. 17. 3. *r* Esod. 3. 5. Fapt. 7. 33.

Capul 6.

a Cap. 2. 9. 24. *b* Deut. 7. 24

a şaptea să încunjuraţi cetatea de şapte ori: şi [c] preoţii să sune din trimbiţi. 5 Şi va fi când cornul de berbece va sunà într'o întinsoare, şi voi veţi auzì sunetul trimbiţei, tot poporul să strige cu tărie, şi zidul cetăţii va cădeà sub sine şi poporul se va suì fiecare drept înaintea sa.

6 Şi chemă Iosua, fiul lui Nun, preoţii şi le zise: Ridicaţi chivotul legii şi şapte preoţi să poarte şapte trimbiţi din corn de berbece înaintea chivotului Domnului. 7 Şi zise către popor: Treceţi şi încunjuraţi cetatea, şi cei ce sunt înarmaţi să treacă înnaintea chivotului Domnului.

8 Şi când Iosua vorbì către popor, cei şapte preoţi trecură înnainte, purtând şapte trimbiţi de berbece înaintea Domnului, ei sunau din trimbiţi, şi chivotul legii Domnului venià în urma lor. 9 Şi cei înarmaţi mergeau înaintea preoţilor, cari sunau din trimbiţi, şi [d] coada armatei mergeà după chivot; mergând *preoţii* sunau din trimbiţi. 10 Şi Iosua porunci poporului, zicând: nu strigaţi, nici să se audă vocea voastră, şi nici un cuvânt să iasă din gura voastră, până în ziua, în care vă voiu zice: Strigaţi! atuncia să strigaţi. 11 Şi chivotul Domnului încunjură cetatea, rotindu-se odată; şi veniră în tabără, şi merseră preste noapte în tabără.

12 Şi Iosua se sculă a doua zi de dimineaţă, [e] şi preoţii ridicară chivotul Domnului. 13 Şi şapte preoţi purtând şapte trimbiţi de berbece înaintea chivotului Domnului, mergeau sunând din trimbiţi şi cei înarmaţi mergeau înaintea lor, şi coada armatei venià după chivotul Domnului, mergând şi sunând din trimbiţi. 14 Şi încunjurară cetatea în ziua a doua odată şi se întoarseră în tabără: aşà făcură şase zile.

15 Şi în a şaptea zi ei se sculară în zori de ziuă, şi încunjurară cetatea în acelaşi chip de şapte ori: numai în acea zi încunjurară cetatea de şapte ori. 16 Şi la a şaptea oară preoţii sunară din trimbiţi şi Iosua zise către popor: strigaţi: că Domnul va dat vouă cetatea. 17 Şi cetatea să fie anatema Domnului, ea şi tot ce este într'însa; numai Rahab meretricea să rămână în vieaţă: ea şi tot ce *este* cu dânsa în casă; fiindcă [f] ea a ascuns trimişii, pre cari i-am trimis. 18 [g] Numai păziţi-vă de lucrul anatemă, ca să un fiţi supuşi anatemei, luând din lucrul anatemei şi astfel să faceţi tabăra lui Israel anatemă, şi să o [h] nenorociţi pre ea. 19 Ci tot argintul şi aurul şi vasele de aramă şi de fer *să fie* consacrate Domnului: ele să între în tesaurul Dumnezeesc.

20 Şi poporul strigà, şi *preoţii* sunau din trimbiţi. Şi când poporul auzì sunetul trimbiţei şi începù a strigà cu tărie, [i] zidul căzù sub sine şi poporul se suì în cetate, fiecare drept înaintea sa: şi cuprinseră cetatea. 21 [j] Nimicind cu desăvârşire totul din cetate, dela om până la femei, dela tânăr până la bătrân, şi bou, oaie şi asin, cu ascuţitul săbiei.

Rahab şi casa ei sunt cruţate.

22 Şi celor doi oameni, ce iscodiră ţara le zise Iosua: intraţi în casa femeii meretrice, şi scoateţi femeia şi tot ce *este* al ei, [k] cum i-aţi jurat ei. 23 Şi intrară tinerii, cari iscodiră şi scoaseră pe Rahab, părintele ei, pe mumă ei, pe fraţii ei şi tot ce *eră* al ei: toate rudele ei le scoaseră, şi-i puseră afară de tabăra lui Israel.

24 Şi cetatea o arseră cu foc, şi tot ce *eră* într'însa: numai argintul şi aurul, vasele de aramă şi de fer, le puseră în tesaurul casei Domnului.

25 Şi Iosua lăsă în vieaţă pe Rahab mereterica, casa părintelui ei şi tot ce eră al ei; şi ea a locuit în mijlocul lui Israel până în ziua de astăzi: pentru că ea a ascuns trimişii, pre cari Iosua i-a trimis, ca să iscodească Ierichonul.

26 Şi Iosua jură în acel timp, zicând: blestemat *să fie* înaintea Domnului, omul, care se va sculà şi va zidì această cetate a Ierichonului: el o va întemeià asupra întâiu-născutului său, şi asupra

[c] Num. 10. 8. [d] Num. 10. 25. [e] Deut. 31. 25. [f] Cap. 2. 4. [g] Deut. 7. 26. [h] Cap. 7. 25. Iona 1. 12. [i] Ebr. 11. 30. [j] Deut. 7. 2. [k] Ebr. 11. 31.

celui mai tinăr dintre fiii săi va pune porţile ei.

27 Şi Domnul fù cu Iosua, şi faima lui se respândì în toată ţara.

Sgârcenia lui Achan descoperită şi pedepsită.

7 Şi fiii lui Israel păcătuiră în lucrul anatemei: că [a]Achan, fiul lui Carmi, fiul lui Zabdi, fiul lui Zerah, din seminţia lui Iuda, a luat din anatemă; şi se aprinse mânia Domnului în contra fiilor lui Israel.

2 Şi Iosua trimise oameni din Ierichon la Ai, care *se aflà* lângă Bet-Aven în partea răsăriteană a Betului, şi vorbì lor, zicând: Suiţi-vă şi iscodiţi ţara. Şi bărbaţii se suiră şi iscodiră Aiul. 3 Şi întorcându-se ei la Iosua, îi ziseră: Să nu se suie tot poporul; *ci* ca la două mii, sau trei mii de oameni să se suie şi ei să bată Aiul; nu ostenì tot poporul acolo; că ei *nu sunt decât* puţini.

4 Şi se suiră din popor acolo ca la trei mii de oameni: [b]şi fugiră dinnaintea oamenilor din Ai. 5 Şi oamenii din Ai uciseră dintre ei ca la treizeci şi şase de oameni şi-i urmăriră *de* dinaintea porţii până la Şebarim şi-i bătură la un prăvălac, şi [c]inima poporului se muiă şi se făcù ca apa.

6 Şi Iosua [d]rupse vestmintele sale şi căzù cu faţa la pământ înaintea chivotului Domnului, până în seară, el şi bătrânii lui Israel, [e]şi-şi preserară capul cu cenuşe. 7 Şi Iosua zise: Vai Doamne, [f]pentru ce tu ai trecut poporul acesta peste Iordan, ca să ne dai în mâna Amoreului, spre a ne pierde? O, de ne-am fi mulţumit de a rămâneà dincolo de Iordan! 8 O Doamne! ce voiu zice, după ce Israel a întors dosul înaintea neamicilor săi? 9 Că Cananeii şi toţi locuitorii ţării vor auzì, şi ne vor încunjurà, şi vor [g]şterge numele nostru depe pământ şi [h]ce vei face tu marelui tău nume?

10 Şi Domnul zise lui Iosua: Scoală-te! pentru ce cazi tu pe faţa ta? 11 [i]Israel a păcătuit şi a călcat legământul meu, pe care i-l-am poruncit [j]şi chiar a luat din anatemă şi a furat, [k]a mințit; şi cele *luate* le-au pus între vasele lor. 12 [l]Pentru aceasta fiii lui Israel nu pot să steà înaintea neamicilor lor, ci au întornat dosul înaintea neamicilor lor [m]fiindcă s'au făcut anatemă; nu voiu mai fi cu voi, dacă nu veţi nimicì anatema din mijlocul vostru. 13 Scoală-te [n]sfinţeşte poporul şi zi: [o]Sfinţiţi-vă pe mâne; că aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: anatemă *este* în mijlocul tău Israele, nu vei puteà să stai înaintea neamicilor tăi, până ce nu veţi scoate anatema din mijlocul vostru. 14 Deci voi să vă apropiaţi dimineaţa după seminţiile voastre şi seminţia pre care [p]Domnul o va nimerì, să se apropie după neamuri: şi neamul, pre care Domnul îl va nimerì, să se apropie după case, şi casa pre care Domnul o va nimerì, să se apropie după capete. 15 [q]Şi va *fi că* cel ce se va nimerì cu lucru anatemă, să se ardă cu foc, pre el şi tot *ce este* al lui; pentru că a [r]călcat legământul Domnului şi a [s]făcut faptă de ruşine în Israel.

16 Şi Iosua se sculă de dimineaţă şi apropiă pre Israel după seminţiile sale: şi seminţia lui Iuda fù nimerită. 17 Şi apropiă neamurile lui Iuda, şi nimerì neamul Zarhiţilor; şi apropiind neamul Zarhiţilor după case, fù nimerit Zabdi. 18 Şi apropiind casa acestuia după capete, [t]fù nimerit Achan, fiul lui Carmi, fiul lui Zabdi, fiul lui Zerach, din seminţia lui Iuda.

19 Şi Iosua zise lui Achan: fiul meu [u]dă acum mărire Domnului Dumnezeului lui Israel, şi [v]mărturiseşte lui, şi [x]spune-mi acum ceeace ai făcut; nu ascunde nimic de mine. 20 Şi Achan răspunse lui Iosua, şi zise: Intr'adevăr, eu am păcătuit Domnului Dumnezeului lui Israel şi am făcut cutare şi cutare *lucru;* 21 Am văzut o mantie babilonică frumoasă şi două sute sicli de argint şi o placă de aur, în greutate de

Capul 7.
a Cap. 22. 20.
b Lev. 26. 17.
c Ps. 22. 14.
d Fac. 37. 29, 34.
e 1 Sam. 4. 12. 2 Sam. 1. 2. Neem. 9. 1.
f Iov 2. 12. Esod. 5. 22. 2 Reg. 3. 10.
g Ps. 83. 4.
h Esod. 32. 12. Num. 14. 13.
i Vers. 1. Cap. 6. 17, 18.
k Fapt. 5. 1, 2.
l Num. 14. 45.
m Deut. 7. 26.
n Esod. 19. 10.
o Cap. 3. 5.
p Prov. 16. 33.
q 1 Sam. 14, 38, 39.
r Vers. 11.
s Fac. 34. 7.
t 1 Sam. 14. 42.
u 1 Sam. 6. 5.
Ioan 9. 24.
v Num. 5. 6, 7. Dan. 9. 4.
x 1 Sam. 14. 43.

cincizeci de sicli, și poftindu-le le-am luat: și iată *sunt* îngropate în pământ, în cortul meu și argintul *este* sub *mantie*.

22 Și Iosua trimise oameni, cari alergară la cort și iată, *mantia* ascunsă în cortul lui, argintul *era* sub dânsa. 23 Și luară *acestea* din cort și le aduseră la Iosua și la toți fiii lui Israel, și le-a pus înaintea Domnului.

24 Și Iosua împreună cu tot Israelul luând pre Achan, fiul lui Zerah, cum și argintul și mantia și placa de aur și pe fiii săi și pre ficele sale, și boii săi și asinii săi și oile sale și cortul său și toate ale lui, le aduseră în [y] valea Achor. 25 Și Iosua zise: [z] Pentru ce ne-ai nenorocit? Domnul te va nenorocì pre tine în această zi. [a] Și tot Israelul îi uciseră cu pietrii și-i arseră cu foc, după ce-i uciseră cu pietrii. 26 Și ei [b] ridicară asupra lui o movilă mare de pietrii, *ce stă* până în ziua de astăzi. Și [c] Domnul se întoarse din aprinderea mâniei lui. Pentru aceea numele locului aceluia se chemă [d] Valea lui Achor, până în ziua de astăzi.

Luarea și pierderea Aiului.

8 Și Domnul zise lui Iosua: [a] Nu te teme și nu te spăimântà! Ia cu tine pre tot poporul de resbel și scoală-te și suie-te la Aiu; iată [b] am dat în mâna ta pre regele din Aiu, pre poporul său, cetatea sa și țara sa. 2 Și tu vei face *cetății* Aiu, cum și regelui ei, după cum ai făcut [c] Ierichonului și regelui său; numai [d] prada ei și vitele ei să le prădați pentru voi. Pune pândiri cetății din îndărătul ei.

3 Și Iosua se sculă cu tot poporul de resbel, ca să se suie la Aiu: și Iosua alese treizeci mii de viteji de oștire și-i trimise noaptea. 4 Și el le porunci, zicând: Iată, voi *cari* [e] veți pândì cetatea din îndărătul ei, să nu vă depărtați mult de cetate, ci fiți toți gata; 5 Și eu și tot poporul, care *este* cu mine, ne vom apropià de cetate; și va fi, când ei vor eșì întru întimpinarea noastră, ca întâiași dată, [f] noi vom fugì dinaintea lor. 6 (Că ei vor eșì după noi), până ce îi vom trage dela cetate; că vor zice: ei fug de dinaintea noastră ca întâiași dată: deci noi vom fugì dinaintea lor. 7 Și voi vă veți sculà dela pândă și veți cuprinde cetatea; că Domnul Dumnezeul vostru o va da în mânile voastre. 8 Și după ce veți luà cetatea, să o aprindeți cu foc; după cuvântul Domnului să faceți. [g] Luați aminte, v'am poruncit. 9 Și Iosua îi trimise, și ei se duseră la locul de pândă și șezură între Betel și între Aiu, în partea apuseană dela Aiu: și Iosua rămase noaptea aceea în mijlocul poporului.

10 Și Iosua se sculă de dimineață și numără poporul și se suì, el și bătrânii lui Israel înaintea poporului, în spre Aiu. 11 [h] Și tot poporul de resbel, ce *era* cu dânsul, se suì și se apropià, și veniră înnaintea cetății și tăbărîră în partea de miazănoapte dela Aiu; așà că valea *era* între ei și între Aiu. 12 Și el luă ca cinci mii de oameni, pre cari îi puseră la pândă între Betel și Aiu, în partea apuseană dela Aiu. 13 Și poporul puse toată tabăra, ce *era* în partea despre miazănoapte a cetății, și coada armatei în partea apuseană a cetății și Iosua merse, în noaptea aceea în mijlocul văii.

14 Și când regele dela Aiu *îl* văzù, oamenii cetății se sculară de dimineață, se grăbiră și ieșiră întru întimpinarea lui Israel în resbel, atât el cât și poporul său *au ieșit* la locul întâlnirii, înaintea șesului. Și el [i] nu știà că pânda *era* în contră-i, din îndărătul cetății. 15 Și Iosua și tot Israelul [j] prefăcându-se a fi bătuți, fugiră pe cale spre pustiu. 16 Și tot poporul ce *era* în Aiu fù chemat spre a-i urmărì, și ei urmăriră pre Iosua, și *așà* fură trași din cetate. 17 Și nu rămase om în Aiu și în Betel, care să nu fi ieșit după Israel, lăsând cetatea deschisă și urmărind pre Israel.

18 Și Domnul zise lui Iosua: Întinde

---

y Vers. 26.
z Cap. 6. 18.
a Deut. 17. 5
b 2 Sam. 18. 17. Pl. 3. 53.
c Deut. 13. 17.
2 Sam. 21. 14
d Gal. 5. 12. Isa. 65. 10.
Osea 2. 15.

Capul 8.
a Deut. 1. 21.
b Cap. 6. 2.
c Cap. 6. 21.
d Deut. 20 14.
e Judc. 20. 29.
f Judc. 20. 32.
g 2 Sam. 13. 28.
h Vers. 5.
i Judc. 20. 34.
j Judc. 20. 36, etc.

lancea ce *este* în mâna ta către Aiu: că o voiu dà în mâna ta. Și Iosua întinse lancea, ce *era* în mâna lui, către cetate. 19 Și pândașii se sculară cu grăbire din locul lor, și alergară îndată ce el întinse mâna sa, și veniră în cetate, și o luară, și grăbiră a da foc cetății. 20 Și oamenii din Aiu uitându-se îndărăt, priviră, și iată, fumul cetății se suià până la cer, și nu le erà îndemână a fugì încoace ori încolo; și poporul ce fugià spre pustiu, se întoarse în contra celor ce-l urmăriau. 21 Și Iosua și tot Israelul văzând că pândașii au luat cetatea, și că fumul cetății se suià în sus, se întoarseră și bătură pre oamenii din Aiu. 22 Cei-alalți asemenea ieșiră din cetate spre întimpinarea lor, așà că ei erau în mijlocul Israeliților, unii *fiind* dincoace și alții dincolo; și-i bătură, [k] încât nu le rămase mântuit și scăpat. 23 Și pre regele din Aiu îl prinseră viu și-l aduseră lui Iosua.

24 Și după ce Israel sfârșì uciderea tuturor locuitorilor din Aiu în câmp *și* în pustiu, unde ei i-au urmărit, și toți căzură prin ascuțitul săbiei, până ce fură nimiciți, tot Israelul se întoarse la Aiu, și-l bătură cu ascuțitul săbiei. 25 Toți aceia cari căzură în această zi, dela om până la femeie, *fură* douăsprezece mii, toți oamenii din Aiu. 26 Și Iosua nu întoarse mâna sa, pre care o întinsese cu lancea, până când se nimicirà cu desăvârșire toți locuitorii din Aiu. 27 [l] Israel prădă pentru sine numai vitele și prada acestei cetăți, după cuvântul Domnului, pre care-l [m] poruncì lui Iosua. 28 Și Iosua arse Aiul, și-l prefăcù într'o [n] grămadă de ruini continui, până în ziua de astăzi. 29 [o] Și spânzură pre regele din Aiu de un lemn până la timpul sării: [p] și când soarele apunceà, Iosua poruncì să se coboare cadavrul lui depe lemn, și ei îl aruncară la întrare, în poarta cetății și deasupra lui [q] înălțară o mare movilă de pietrii, până în ziua de astăzi.

Binecuvântarea și blestemul se citesc pe munții Ebal și Gherizim.

30 Și Iosua zidì altar Domnului Dumnezeului lui Israel, pre [r] muntele Ebal, 31 După cum Moisi, servul Domnului a poruncit fiilor lui Israel, cum *este* scris în [s] cartea legii lui Moisi: Un altar din pietri întregi, asupra cărora fierul nu s'a ridicat. Și ei aduseră deasupra lui arderea de tot Domnului și [t] sacrificară sacrificii de bucurie. 32 Și [u] el scrise acolo pe pietri o copie a legii lui Moisi, pre care el o scrise înaintea fiilor lui Israel. 33 Și tot Israelul și bătrânii săi și diregătorii și judecătorii săi au stătut dincoace și dincolo de chivot, față în față cu preoții cei din Leviți, cari purtau chivotul legii Domnului, atât străinul cât și moșteanul: jumătate din ei *erau* în dreptul muntelui Gherizim și *ceealaltă* jumătate în dreptul muntelui Ebal, după cum Moisi, servul Domnului a poruncit întâiași dată, ca să binecuvinteze pre poporul lui Israel. 34 Și după aceea el cetì toate cuvintele legii, binecuvântările și blestemele, după tot ce *este* scris în cartea legii. 35 Nu erà cuvânt din toate câte a poruncit Moisi, pre care Iosua să nu-l fi cetit înaintea întregei adunări a lui Israel, și femeilor, copiilor și străinului, ce umblă în mijlocul lor.

Ghibeoniții câștigă prin vicleșug învoiala de pace.

9 Și după ce auziră de *acestea* toți regii de dincoace de Iordan, *cei* din munte și din șes, și *cei* din tot malul [a] mării celei mari în dreptul Libanului: [b] Heteul, Amoreul, Cananeul, Ferizeul, Heveul și Iebuseul, 2 [c] Ei se adunară toți într'o înțelegere, spre a se bate cu Iosua și cu Israel.

3 [d] Auziră și locuitorii [e] Ghibeonului ceeace Iosua a făcut Ierichonului și Aiului. 4 Și făcură și ei vicleșug: că se duseră, și-și pregătiră merinde, și luară saci vechi pe asinii lor și burdufuri vechi pentru vin, rupte și cârpite. 5 Și în-

---

k Deut. 7. 2. *l* Num. 31. 22, 26. *m* Vers. 2. *n* Deut. 13. 16. *o* Ps. 107. 40. *p* Deut. 21. 23. *q* Cap. 7. 26. *r* Deut. 27. 4, 5. *s* Esod. 20. 25. *t* Esod. 20. 24. *u* Deut. 27. 2, 8.

Capul 9.

a Num. 34. 6. *b* Esod. 3. 17. *c* Ps. 83. 3, 5. *d* 2 Sam. 21. 1, 2. *e* Cap. 6. 27.

căltăminte vechi și cârpite în picioarele lor, cum și vestminte vechi asupra lor, și toate pânile lor de merinde erau uscate *și* mucede. 6 Și veniră la Iosua, *f* în tabără la Ghilgal, și-i ziseră lui și bărbaților lui Israel: Noi am venit dintr'o țară depărtată: acum deci încheiați legământ cu noi.

7 Și bărbații lui Israel ziseră către *g* Hevei: Poate, că voi locuiți între noi: și *h* cum vom încheià legământ cu voi? 8 Și ei ziseră lui Iosua: *i* Noi *suntem* servii tăi. Și Iosua zise lor: Cine *sunteți*, și de unde veniți? 9 Și ei îi ziseră: Servii tăi au venit *j* dintr'o țară foarte depărtată, pentru numele Domnului Dumnezeului tău: că noi am *k* auzit de renumele lui, și de tot ce-a făcut el în Egipt. 10 Și *l* tot ce-a făcut el celor doi regi ai Amoreilor, cari *erau* dincolo de Iordan, lui Sihon, regele Hešbonului, și lui Og, regele Basanului, care *eră* în Aștarot. 11 Și bătrânii noștri și toți locuitorii țării noastre ne-au vorbit, zicând: Luați în mânile voastre merinde pentru drum, și mergeți întru întâmpinarea lor, și le ziceți: Noi *suntem* servii voștri, acum deci încheiați legământ cu noi. 12 Această pâne a noastră o luarăm caldă din casele noastre, *spre a* ne *servì de* merinde, în ziua în care am ieșit spre a venì la voi, și acum iată, este uscată și mucedă: 13 Și aceste burdufuri de vin, pre cari le-am umplut, iată, s'au rupt, și aceste vestminte ale noastre și încălțămintele noastre s'au învechit de lungimea drumului

14 Și bărbații israeliți luară din merindele lor, și pe Domnul *m* nu-l întrebară. 15 Și Iosua *n* făcù pace cu ei, și încheià legământ cu ei, spre a-i lăsà să trăcească; și mai marii comunității să jurară lor.

16 Și se întâmplă după trecerea de trei zile, după ce încheiară legământ cu ei, auziră că ei *erau* vecinii lor, și locuiau între ei: 17 Că fiii lui Israel plecară, și veniră în cetățile lor a treia zi. Și cetățile lor *o* *erau*: Ghibeon, Cefira, Beerot și Kiriat-Icarim. 18 Și fiii lui Israel nu-i bătură, *p* fiindcă mai marii comunității s'au jurat lor pe Domnul Dumnezeul lui Israel.

Și toată comunitatea murmură asupra mai marilor. 19 Și toți mai marii ziseră către întreagă comunitatea: Noi ne-am jurat lor pe Domnul Dumnezeul lui Israel: deci nu ne putem atinge de ei. 20 Aceasta le vom face: vom cruță vieața lor, ca să nu fie *q* asupra noastră mânie, pentru jurământul pe care l-am jurat lor. 21 Și mai marii ziseră lor: Să trăească, dară să fie tăiători de lemne și cărători de apă pentru întreaga comunitate, cum mai marii le făgăduiră.

22 Și Iosua îi chemă, și le vorbì, zicând: Pentru ce ne-ați înșelat, zicând: Noi *suntem* foarte departe de voi, când locuiți în mijlocul nostru? 13 Și acum, voi *sunteți* *r* blestemați, și nu veți încetà a fi sclavi, tăiători de lemne și cărători de apă pentru casa Dumnezeului meu. 24 Și ei răspunseră lui Iosua, zicând: Fiindcă servii tăi au auzit ceea ce Domnul Dumnezeul tău a poruncit lui Moisi, servul lui, ca să deà vouă toată țara, și să nimicească pre toți locuitorii țării dinaintea voastră; pentru aceasta *s* temându-ne foarte față cu voi de vieața noastră, am făcut aceasta. 25 Și acum iată-ne *t* în mâna ta, și după cum este bine și drept în ochii tăi, a ne face, fă! 26 Și el le făcù așà, și-i mântuì din mâna fiilor lui Israel, și nu i-a omorît. 27 Și în ziua acea îi făcù Iosua tăiători de lemne și cărători de apă pentru comunitatea și pentru altarul Domnului, până în ziua de *u* astăzi, în locul pe care el l-ar alege.

Cinci regi în ameaza Canaanului învinși.

10 Și dacă auzì Adoni-Tedec, regele Ierusalimului, că *a* Iosua a luat Aiul, și l-a nimicit, că precum a făcut Ierichonului și regelui său, așà a făcut *b* Aiului și regelui său, și *c* că locuitorii

f Cap. 5. 10. *g* Cap. 11. 19. *h* Esod. 23. 32. Judc. 2. 2. *i* Deut. 20. 11. *j* Deut. 20. 15. *k* Esod. 15. 14. *l* Num. 21. 24. 33. *m* Num. 27. 21. Isa. 30. 1. 2. *n* Cap. 11. 19. *o* Ezra 2. 25. *p* Ps. 15. 4. *q* 2 Sam. 21. 1, 2, 6. Ezec. 17. 13. 15, 18, 19. Mal. 3. 5. *r* Fac. 9. 25. *s* Esod. 15. 14. *t* Fac. 16. 6. *u* Deut. 12. 5. — *Capul 10.* *a* Cap. 6. 21. *b* Cap. 8. 22, 26. 28. *c* Cap. 9. 15

din Ghibeon au făcut pace cu Israel, și că erau în mijlocul lui, 2 [d] Tremură foarte, fiindcă Ghibeonul *era* cetate mare, ca una din cetățile domnești, și că ea *era* mai mare decât Aiul, și toți bărbații ei erau viteji. 3 Și Adoni-Tedec, regele Ierusalimului, trimise la Hoham, regele Hebronului, la Piram, regele Iarmutului, la Iafia, regele Lachișului, și la Debir, regele Eglonului, zicând: 4 Suiți-vă la mine și ajutați-mă, ca să batem Ghibeonul, [e] că a făcut pace cu Iosua și cu fiii lui Israel. 5 Deci [f] se adunară și se suiră cei cinci regi ai Amoreilor, regele Ierusalimului, regele Hebronului, regele Iarmutului, regele Lachișului *și* regele Eglonului, ei și toată oastea lor: și tăbărîră înaintea Ghibeonului și se războiră contra lui.

6 Și Ghibeoniții trimiseră la Iosua [g] în tabăra la Ghilgal, zicând: Nu trage mâna ta dela servii tăi, suie-te cu grăbire la noi, mântuește-ne și ajută-ne: că s'au adunat contra noastră toți regii Amoreilor, cari locuesc în munte. 7 Și Iosua se suì din Ghilgal, el și [h] tot poporul de resbel cu dânsul, și toți cei viteji la luptă.

8 Și Domnul zise lui Iosua: [i] Nu te teme de ei, că în mânile tale i-am dat; [j] nici unul din ei nu va stà înaintea ta. 9 Și Iosua fără veste venì asupră-le, toată noaptea suindu-se din Ghilgal. 10 Și Domnul îi [k] puse în învălmășală, la vederea fiilor lui Israel, si-i bătură cu mare bătaie la Ghibeon, și i-au urmărit pe calea suișului, [l] către Bet-Horan, și i-au bătut până la [m] Azeca și până la Makkeda. 11 Și se întâmplă, când ei fugiau de dinaintea lui Israel, *și* ei erau la pogorîșul Bet-Horan, [n] că Dumnezeu aruncă din cer pietrii mari asupra lor până la Azeka, și ei murirà; mai mulți *erau* cei ce au murit de grindină, decât acei pre cari fiii lui Israel i-au ucis cu sabia.

12 Și Iosua vorbì către Domnul, în ziua în care Domnul a dat pre Amorei fiilor lui Israel, și zise în fața lui Israel: [o] Soare, oprește-te asupra Ghibeonului, și *tu*, lună, în valea [p] Aialonului.

13 Și soarele se oprì, și luna stătù, până ce poporul își răsbună asupra neamicilor săi. [q] Au nu *este* scris aceasta în cartea lui Iașar? Și soarele stătù în mijlocul ceriului, și nu se grăbì de a apune o zi întreagă. 14 Și [r] n'a fost zi ca aceasta, nici înainte, nici după aceea, că Dumnezeu să asculte de vocea unui om: că [s] Dumnezeu se luptà pentru Israel.

15 [t] Și Iosua și tot Israelul cu dânsul se întoarse în tabără la Ghilgal.

16 Iar cei cinci regi au fugit, și s'au ascuns într'o peșteră la Makkeda. 17 Și se spuse lui Iosua, zicând: S'au aflat cei cinci regi într'o peșteră la Makkeda. 18 Și Iosua zise: Rostogoliți pietri mari la gura peșterei, și puneți oameni lângă ea, ca să-i păzească. 19 Și voi nu vă opriți, ci urmăriți pre neamicii voștri, bateți coada armatei lor, și nu-i lăsați să între în cetățile lor, că Domnul Dumnezeul vostru i-a dat în mânile voastre. 20 Și după ce Iosua și fiii lui Israel sfârșiră de a-i bate cu bătaie mare foarte, până la nimicirea lor, și cei ce scăpară dintre ei se traseră în cetățile întărite, 21 Tot poporul se întoarse în pace în tabără la Iosua, la Makkeda: nimenea nu-și [u] ascuți limba sa asupra vre-unuia dintre fiii lui Israel.

22 Și Iosua zise: Deschideți gura peșterei, și aduceți la mine pre cei cinci regi din peșteră. 23 Și ei făcură așà, și scoaseră la dânsul din peșteră pre cei cinci regi: pre regele Ierusalimului, pre regele Hebronului, pre regele Iarmutului, pre regele Lachișului *și* pre regele Eglonului. 24 Și după ce ei aduseră pre acei regi la Iosua, Iosua chiemă pre toți bărbații lui Israel, și zise către căpeteniile bărbaților de resbel, cari merseră cu dânsul: Apropiați-vă, [v] puneți picioarele voastre preste grumazii acestor regi. Și ei se apropiară, și puseră

[d] Esod. 15. 14, 15, 16. [e] Vers. 1. [f] Cap. 9. 2. [g] Cap. 5. 10. [h] Cap. 8. 1. [i] Cap. 11. 6. [j] Cap. 1. 5. [k] Jude. 4. 15. [l] Isa. 28. 21. [m] Cap. 15. 35. [n] Ps. 18. 13, 14. Apoc. 16. 21. [o] Isaia 28. 21. [p] Jude. 12. 12. [q] 2 Sam. 1. 18. Hab. 3. 11. [r] Isa. 38. 8. [s] Deut. 1. 30. [t] Vers. 43. [u] Esod. 11. 7. [v] Ps. 107. 40. Mal. 4. 3.

picioarelor preste grumazii lor. 25 Și Iosua zise către dânșii: [x]Nu vă temeți, nici nu vă spăimântați, întăriți-vă și îmbărbătați-vă: că [y]așa va face Domnul tuturor neamicilor voștri, cu cari vă veți luptà.

26 Și Iosua dupa aceasta îi bătù, și-i ucise, și-i spânzură de cinci lemne, [z]rămâind spânzurați de lemne până în seară. 27 Și către apusul soarelui Iosua porunci, [a]și-i coborî depe lemn, și-i aruncară în peștera, în care se ascunseseră, și au pus pietri mari la gura peșterei, *cari au rămas* până în ziua de astăzi.

Alte isbânzi ale lui Iosua.

28 Și în acea zi Iosua luă Makkeda, o trecù prin ascuțișul săbiei, și nimicì pre regele ei și pre locuitorii ei, și nu lăsă să scape nimenea: și făcù regelui de Makkeda, [b]după cum făcù regelui Ierichonului.

29 După aceasta Iosua, și tot Israelul cu dânsul, trecù dela Makkeda la Libna: și se luptă cu Libna. 30 Și Domnul o dădù și pre ea în mânile lui Israel și pre regele ei, și o trecù prin ascuțișul săbiei și pre locuitorii ei; nu lăsă să scape nimenea din cei ce *erau* în ea; și făcù regelui ei, după cum făcù regelui Ierichonului.

31 Și dela Libna trecù Iosua, și tot Israelul cu dânsul, la Lachiș, și tăbărîră înaintea lui, și se luptă cu el. 32 Și Dumnezeu dădù în mânile lui Israel Lachișul, pre care-l luă în ziua a doua, și-l trecù prin ascuțișul săbiei, și pre toți locuitorii lui, după cum făcù Libnei.

33 Atuncia Horam, regele Gezerului, se suì spre a ajutà Lachișului. Și Iosua îl bătù, pre el și pre poporul său, că nu lăsă pre nimenea să scape.

34 Și Iosua, și tot Israelul cu dânsul, trecù dela Lachiș la Eglon, și tăbărîră înaintea lui, și se luptă cu el. 35 Și-l luară în acea zi, și-l trecură prin ascuțișul săbiei, și pre toți locuitorii lui îi nimicì în acea zi, după cum făcù Lachișului.

36 Și Iosua, și tot Israelul cu dânsul, se suì dela Eglon la [c]Hebron, și se luptă cu el. 37 Și-l luară, îl trecură prin ascuțișul săbiei, pe regele lui, toate cetățile lui și toți locuitorii lui; nu lăsă să scape nimenea, după cum făcù Eglonului. Și el îl nimicì, pe el și toți locuitorii lui.

38 Iosua, și tot Israelul cu dânsul, se întoarse la [d]Debir, și se luptă cu el. 39 Și-l luă cu regele lui, și toate cetățile lui, și-l trecù prin ascuțișul săbiei, și nimicì toți locuitorii lui: nu lăsă să scape nimenea; după cum făcù Hebronului, așà făcù Debirului și regelui lui, și după cum făcù Libnei și regelui ei.

40 Astfel Iosua bătù toată țara, muntele, miazăziua, câmpia, poalele munților și pe toți regii lor: nu lăsă să scape nimenea; ci el nimicì toată suflarea, după cum [e]poruncise Domnul Dumnezeul lui Israel. 41 Și Iosua îi bătù dela Kadeș-Barnea până la [f]Gaza, și toată țara Goșen până la Ghibeon. 42 Și pre toți acești regi și țările lor le luă Iosua deodată; că Domnul Dumnezeul lui Israel, se luptă pentru Israel. 43 După aceasta se întoarse Iosua, și tot Israelul cu dânsul, în tabără la Ghilgal.

Cananeii de miazănoapte învinși și stârpiți.

11 Și dacă auzì Iabin, regele Hațorului *acestea*, [a]trimise la Iobab, regele Madonului, și la regele [b]Șimronului, și la regele Acșafului, 2 Și la regii cei de către miazănoapte în munți, și în câmpie spre miazăzi de [c]Chinarot, și în șes, și în înălțimile dela [d]Dor spre apus, 3 La Cananei spre răsărit și apus, la Amoreu, la Heteu, la Ferezeu și Iebuzeu în munți, [e]și la Hevei, sub [f]Ermon [g]în țara Mitpa. 4 Și ieșiră ei și toate taberile cu dânșii, popor mult [h]ca nisipul cel mult depe țărmul mării, și cai și care multe foarte. 5 Și se întrunirà toți acești regi, și veniră și tăbărîră îm-

[x] Deut. 31. 6, 8.
[y] Deut. 3. 21.
[z] Cap. 8. 29.
[a] Deut. 21. 23.
[b] Cap. 6. 21.
[c] Cap. 14. 13.
[d] Cap. 15. 15. Judc. 1. 11
[e] Deut. 20. 16, 17.
[f] Fac. 10. 19.

Capul 11.
[a] Cap. 10. 3.
[b] Cap. 19. 15.
[c] Num. 34. 11.
[d] Cap. 17. 11.
[e] Jud. 3. 3.
[f] Cap. 13. 11.
[g] Fac. 31. 49.
[h] Fac. 22. 17.

preună lângă apele Merom, ca să se lupte cu Israel.

6 Și Domnul zise lui Iosua: [i]Nu te teme de ei: că mâne pe timpul acesta îi voiu da pe ei toți uciși înaintea lui Israel: [j]cailor lor le vei tăià vinele picioarelor, și carele lor le vei arde cu foc. 7 Și Iosua venì fără veste asupra lor, și tot poporul de resbel cu dânsul, aproape de apele Merom, și se aruncară asupra lor. 8 Și Domnul îi dădù în mâna lui Israel, și ei îi bătură, și-i urmăriră până la Sidonul cel mare, până la [k]Misrefot-Maim, și până la valea Mițpa către răsărit, și-i bătură așà că nu scăpă nimenea. 9 Și Iosua le făcù [l]cum i-a zis Domnul; cailor lor le tăià vinele picioarelor, și carele lor le arse cu foc.

10 Și Iosua întorcându-se în acel timp, luă Hațorul, și pe regele lui îl trecù prin ascuțitul săbiei: că Hațorul mai înainte a fost capitala tuturor acestor regate. 11 Și trecură prin ascuțișul săbiei toate sufletele din el, nimicindu*le*; nici o suflare n'a rămas: și arse cu foc Hațorul. 12 Și luă Iosua toate cetățile acestor regi, și pe regii lor îi trecù prin ascuțișul săbiei, și-i nimicì: [m]după cum poruncise Moisi, servul Domnului. 13 Și toate cetățile ce stăteau în tăcere pe dealuri nu le arse Israel, afară de Hațorul singur, pre care l-a ars Iosua. 14 Și toată prada acestor cetăți și vitele le prădară fiii lui Israel pentru dânșii; numai pre oameni îi trecură prin ascuțișul săbiei, până ce i-au nimicit: nu lăsă nici o suflare. 15 [n]După cum Domnul a poruncit servului său Moisi, așà [o]poruncì Moisi lui Iosua, [p]și Iosua făcù așà; el nu se depărtă în nimic de toate câte a poruncit Domnul lui Moisi.

16 Și Iosua luă toată țara aceasta, [q]muntele, și toată miazăziua, [r]toată țara Goșenului, șesul și câmpia, muntele lui Israel și șesul lui: 17 [s]Dela muntele cel pleș, ce se înalță spre Seir, până la Baal-Gad în valea Libanului sub muntele Ermon, și luă pre [t]toți regii lor, îi bătù și-i ucise. 18 Multe zile Iosua făcù resbel cu toți acești regi.

19 Nu erà cetate, care să fi făcut pace cu fiii lui Israel, afară de [u]Heveii ce locuiau în Ghibeon: toate le luară prin resbel. 20 Că [v]aceasta erà dela Domnul, că învârtoșă inimile lor, spre a se bate cu Israel, ca să-i nimicească fără a fi lor îndurare, ci să-i nimicească, [x]după cum Domnul a poruncit lui Moisi.

21 În acel timp venì Iosua, și nimicì pre [y]Anakimi din Munți, din Hebron, din Debir, din Anab, din toți munții Iudeii și din toți munții lui Israel: Iosua îi nimicì cu cetățile lor. 22 N'a rămas din Anakimi în țara fiilor lui Israel: numai în Gaza, în Gat și în Așdod a rămas *din ei*.

23 Și Iosua luă toată țara, după toate câte a zis Domnul lui Moisi; și o dădù Iosua spre moștenire lui Israel după împărțirea lor în seminții. Și țara se repausă de resbel.

Lista regilor celor învinși.

12 Și aceștia *sunt* regii țării, pe cari-i bătură fiii lui Israel, și luară în stăpânire țara lor dincolo de Iordan, spre răsăritul soarelui, [a]dela riul Arnon [b]până la muntele Ermon, și toată câmpia spre răsărit: 2 Pre [c]Sihon, regele Amoreilor, care locuià în Heșbon, domnind dela Aroer, ce *este* pe malul riului Arnon, și dela mijlocul riului, și jumătate de Galaad, până la riul Iabbok, hotarul fiilor lui Ammon. 3 Și [d]dela câmpie până la marea Chinnerot spre răsărit, și până la marea câmpiei, ce *este* Marea-Sărată, spre răsărit, pe [e]calea către Bet-Eșimot, și dela miazăzi, sub [f]poalele *muntelui* Pisga: 4 Și [g]ținutul lui Og, regele Basanului, din [h]rămășița uriașilor, [i]care locuiau în Așterot și în Edrei, 5 Și domnind [j]în muntele Ermon, [k]în Salca și în tot Basanul, [l]până la hotarul Gheșurilor și a Maacatiților, și preste jumătate din Galaad.

i Cap. 10. 8.
j 2 Sam. 8. 4.
k Cap. 13. 6.
l Vers. 6.
m Num. 33. 52.
n Exod. 34. 11-12.
o Deut. 7. 2.
p Cap. 1. 7.
q Cap. 12. 8.
r Cap. 10. 41.
s Cap. 12. 7.
t Deut. 7. 24.
u Cap. 9. 3. 7.
v Deut. 2. 30.
x Deut. 20. 16. 17.
y Num. 13. 22. 33.

Capul 12.
a Num. 21. 24.
b Deut. 3. 8. 9.
c Num. 21. 24.
d Deut. 3. 17.
e Cap. 13. 20.
f Deut. 3. 17.
g Num. 21. 35.
h Deut. 3. 11.
i Deut. 1. 4.
j Deut. 3. 8.
k Deut. 3. 10.
l Deut. 3. 14.

hotarul lui Sihon, regele Heşbonului. 6 [m] Pre aceştia Moisi, servul Domnului şi fiii lui Israel îi băturâ: şi a dat [n] Moisi, servul Domnului *pământul lor* moştenire Rubeniţilor, Gadiţilor şi la jumătatea din seminţia lui Manase.

7 Şi aceştia *sunt* regii ţării, pre cari i-au bătut Iosua şi fiii lui Israel dincoace de Iordan spre apus, dela Baal-Gad în valea Libanului până la muntele pleş, ce se înalţă către [o] Seir, şi o dădù Iosua seminţiilor lui Israel spre moştenire după împărţirile lor; 8 [p] În munţi, în şesuri, în câmpii, la poalele munţilor, în pustiu, şi în miazăzi: pre [q] Hetei, pre Amorei, pre Cananei, pre Ferezei, pre Hevei şi pre Iebusei: 9 Regele Ierichonului, unul: regele Aiului, care *eră* în lăturea Betelului, unul: 10 Regele Ierusalimului, unul: regele Hebronului, unul; 11 Regele Iarmutului, unul: regele Lachişului, unul: 12 Regele Eglonului, unul: regele Ghezerului, unul: 13 Regele Debirului, unul: regele Gederului, unul; 14 Regele Hormei, unul: regele Ardului, unul: 15 Regele Libnei, unul; regele Adulamului, unul: 16 Regele Makkedei, unul: regele Betelului, unul; 17 Regele Tapuhei, unul: regele Heferului, unul; 18 Regele Afekului, unul, regele Laşuranului, unul; 19 Regele Madonului, unul; regele Hatorului, unul: 20 Regele Simron-Meronului, unul: regele Acşafului, unul; 21 Regele Taanahului, unul: regele Meghiddoului, unul; 22 Regele Kedeşului, unul; regele Iokneamului în Carmel, unul: 23 Regele Dorului în înălţimea dela Dor, unul; regele Goimului în Ghilgal, unul; 24 Regele Tirţei, unul. Preste tot treizeci şi unul de regi.

Împărţirea ţării.

13 Şi Iosua [a] eră bătrân *şi* înaintat în zile, şi Domnul zise către dânsul: Tu eşti bătrân *şi* înaintat în zile, şi a rămas mult pământ de stăpânit. 2 [b] Aceasta *este* pământul ce a mai rămas: 3 [c] Toate părţile Filistenilor şi tot [d] Gheşurul [e] dela Sihor, care *este* înaintea Egiptului, până la hotarul Ekronului, spre miazănoapte, *care* se socoteşte Cananeului: [f] cei cinci domni ai Filistenilor: din Gaza, Aşdod, Aşkalon, Gat şi Ekron: şi pre [g] Avei: 4 Spre miazăzi toată ţara Cananeilor, şi peştera ce *este* a Sidonienilor, [h] până la Afek, până la hotarul [i] Amoreilor: 5 Şi ţara [j] Ghibleilor şi tot Libanul spre răsăritul soarelui, [k] dela Baal-Gad sub muntele Ermon până la intrarea în Hamat: 6 Toţi locuitorii în munţi, dela Liban până la [l] Misrefot-Maim, pre toţi Sidonienii [m] eu îi voiu alungà de dinaintea fiilor lui Israel: numai tu [n] împarte *pământul* prin sorţi spre moştenire lui Israel, cum ţi-am poruncit.

7 Acum împarte pământul acesta ca moştenire celor nouă seminţii şi la jumătatea seminţiei lui Manase. 8 Rubeniţii şi Gadiţii cu *cealaltă* jumătate din ea au luat moştenirea lor, [o] pre care le-a dat-o Moisi, dincolo de Iordan spre răsărit, după cum Moisi, servul Domnului le-a dat: 9 Dela Aroer, care *este* pe malul rîului Arnon, şi cetatea care *este* în mijlocul rîului, [p] şi toată câmpia Medeba până la Dibon: 10 Şi [q] toate cetăţile lui Sihon, regele Amoreilor, care domnià în Heşbon, până la hotarul fiilor lui Ammon; 11 [r] Şi Galaadul, şi cuprinsul Gheşuriţilor şi al Maacatiţilor, şi tot muntele Ermon, şi tot Basanul până la Salca; 12 Tot regatul lui Og în Basan, care domnià în Aştarot şi în Edrei, care a fost rămas din [s] rămăşiţa uriaşilor; [t] că pre aceştia Moisi îi bătù, şi-i alungă.

13 Şi fiii lui Israel nu alungară pre Gheşuriţi, şi pre Maacatiţi, ci Gheşuriţii şi Maacatiţii au locuit între fiii lui Israel, până în ziua de astăzi. 14 Numai seminţiei lui Levi el nu i-a dat moştenire: jertfele cu foc ale Domnului

[m] Num. 21. 24, 33. [n] Num. 32. 29. [o] Pac. 14. 6. [p] Cap. 10. 40. [q] Esod. 3. 8. — *Capul 13.* [a] Cap 14. 10. [b] Jude. 3. 1. [c] Ioel 3 4. [d] Vers. 13. 2 Sam. 8. 3. [e] Ier. 2. 18. [f] Jude. 3. 3. Zef. 2. 5. [g] Deut. 2. 23. [h] Cap. 19. 30. [i] Jude. 1. 34. [j] 1 Reg. 5. 18. Ezec. 27. 9. [k] Cap. 12. 7. [l] Cap. 11. 8. [m] Cap. 23. 13. [n] Cap. 14. 1, 2 [o] Deut. 3. 12, 13. Cap. 22. 4. [p] Vers. 16. [q] Num. 21. 24, 25. [r] Cap. 12. 5. [s] Deut 3. 11. [t] Num. 21. 24, 33.

Dumnezeului lui Israel, *sunt* moștenirea lor, după cum a zis el către dânșii.

Împărțirile semințiilor celor trei și jumătate despre răsăritul Iordanului.

15 Și Moisi dădù *moștenire* seminției fiilor lui Ruben, după neamurile lor. 16 Cuprinsul lor fu: dela Aroer, ce *este* pe malul rîului Arnon, și cetatea care *este* în mijlocul rîului și toată câmpia de lângă Medeba: 17 Heșbonul și toate cetățile sale din câmpie: Dibonul, Bamot-Baalul, Bet-Baal-Meonul, 18 Iaața, Kedemotul, Mefaatul, Kiriat-Taimul, 19 Șibma și Țareț-Șaharul, în muntele văii, 20 Și Bet-Peorul, poalele *muntelui* Pisga, și Bet-Ieșimotul: 21 Și toate cetățile câmpiei, tot regatul lui Sihon, regele Amoreilor, care domnià la Heșbon, pre care-l bătù Moisi, pre el și mai marii Madianului, pre Evei, pre Rekem, pre Tur, pre Hur și pre Reba, căpetenii ale lui Sihon, locuind în țară. 22 Și pre Balaam, fiiul lui Beor, ghicitorul, fiii lui Israel îl omorîră cu sabia între cei uciși de ei. 23 Și hotarele fiilor lui Ruben fu Iordanul și vărsăturile sale. Aceasta fu moștenirea fiilor lui Ruben, după neamurile lor, cetățile și satele lor.

24 Și Moisi dădù *moștenire* seminției lui Gad, fiilor lui Gad, după neamurile lor. 25 Și cuprinsul lor fu: Iazer și toate cetățile Galaadului și [u] jumătate din pământul fiilor lui Ammon, până la Aroer, în dreptul [v] Rabbei: 26 Și dela Heșbon până la Ramat-Mițpe și Betonim: și dela Mahanaim până la hotarul Debirului: 27 Și în valea Bet-Haramul și Bet-Nirma și Succotul și Țafonul; rămășița regatului lui Șihon, regele Heșbonului: Iordanul și vărsăturile *sale* până în capătul mării Chinnarot, dincolo de Iordan spre răsărit. 28 Aceasta *este* moștenirea fiilor lui Gad după neamurile lor, cetățile și satele lor.

29 Și Moisi dădù *moștenire* jumătății din semința lui Manase; și a rămas *moștenire* jumătății din semința fiilor lui Manase după neamurile lor. 30 Cuprinsul lor fu: dela Mahanaim, tot Basanul, tot regatul lui Og, regele Basanului și [x] toate satele lui Iair, cari *sunt* în Basan, șasezeci de cetăți; 31 Și jumătate din Galaad și Aștarotul și Edreiul, cetăți ale regatului lui Og în Basan, *erau* ale fiilor lui Machir, fiul lui Manase, *adecă* a jumătății fiilor lui Machir, după neamurile lor.

32 Acestea *sunt locurile* pre cari Moisi le-a dat spre moștenire în câmpia Moabului, dincolo de Iordan, în dreptul Ierichonului spre răsărit. 33 Dară seminției lui Levi nu i-a dat moștenire: Domnul Dumnezeul lui Israel, *este* moștenirea lor, [y] după cum el a vorbit către dânșii.

Împărțirea întâia a țării spre apusul Iordanului.

14 Acestea *sunt locurile*, pre cari fiii lui Israel le-au moștenit în pământul Canaan *și* [a] pre care le-a împărțit lor spre moștenire Eleazer preotul, și Iosua fiul lui Nun și capii *caselor* părintești ale semințiilor fiilor lui Israel, 2 [b] După sorții moștenirii lor, precum a poruncit Domnul prin Moisi, la nouă semințiĭ și *la* o jumătate de seminție. 3 [c] Că Moisi a fost dat moștenire la două semințiĭ și *la* o jumătate de seminție dincolo de Iordan; dară Leviților nu le-a dat moștenire între ele. 4 [d] (Că fiii lui Iosif erau două semințiĭ, Manase și Efraim); deaceea nu s'a dat parte Leviților în pământ, afară de cetăți spre locuință cu cuprinsurile lor, pentru turmele lor și pentru averea lor. 5 [e] Cum a poruncit Domnul lui Moisi, așà făcură fiii lui Israel și împărțiră pământul.

Partea lui Iuda: Caleb câștigă Hebronul.

6 Și fiii lui Iuda se apropiară de Iosua în Ghilgal și Caleb, fiul lui Iefune, / Kenazeul, îi zise: Tu știi [g] cuvântul pre care Domnul l-a vorbit către Moisi, omul lui Dumnezeu, de mine și de tine [h] în Kadeș-Barnea. 7 De patruzeci ani

---

a Comp. Num. 21. 26. 28. 29. cu Deut. 2. 19. | & Judc. 11. 18, 15, etc. *c* 2 Sam. 11. 1. | *x* Num. 32. 41. 1 Cron. 2. 23 *y* Num. 18. 20. | Deut 10. 9. & 18. 1, 2. —

Capul 14. *a* Num. 34. 17, 18. *b* Num. 26. 55. | *c* Cap. 18. 8, 32, 33. *d* Fac. 48. 5 | *e* Num. 35. 2. *f* Num. 32. 12. | *g* Num. 14. 24, 30. *h* Num. 13. 26.

eram eu, când Moisi, servul Domnului [i]m'a trimis din Kadeș-Barnea, spre a iscodì pământul, și i-am adus lui știre, precum *erà* în inima mea. 8 Dară [j] frații mei, ce s'au suit cu mine, făceau să se topească inima poporului, dară eu [k] urmam pe deplin Domnului Dumnezeului meu. 9 Și Moisi jură în aceea zi, zicând: [l] În adevăr! pământul, [m] pre care a călcat piciorul tău, va fi spre moștenire ție și fiilor tăi în veci, că tu ai urmat pe deplin Domnului Dumnezeului meu. 10 Și acum iată Dumnezeu mi-a păstrat viața, [n] după cum a vorbit, acești patruzeci și cinci de ani, de când Dumnezeu a vorbit cuvântul acesta către Moisi, când Israel umblă prin pustiu; și acum iată, eu astăzi *sunt* de optzeci și cinci de ani. 11 [o] Astăzi încă *sunt* tot *așà* de tare ca și în ziua în care m'a trimis Moisi; cum *erà* puterea mea atuncia, așà *este* puterea mea acum pentru resbel, pentru [p] a ieși și pentru a intrà. 12 Acum deci, dă-mi muntele acesta, despre care Domnul a vorbit în ziua aceea; că tu ai auzit în ziua aceia, că acolo *sunt* [q] Anakimii și cetăți mari *și* întărite; [r] poate Domnul *va fi* cu mine și-i [s] voiu alungà, după cum a vorbit Domnul.

13 Și Iosua [t] binecuvântă pre Caleb, fiul lui Iefune, [u] și-*i* dădù Hebronul spre moștenire. 14 Astfel [v] Hebronul se făcù moștenirea lui Caleb, fiul lui Iefune, Kenezeul, până în ziua de astăzi; pentru că pe deplin urmă el Domnului Dumnezeului lui Israel. 15 Și numele Hebronului mai înainte *erà* Kiriat-Arba, care erà cel mai mare om între Anakimi: Și pământul se odihnì de resbel.

Hotarele și orașele seminției lui Iuda.

15 Și acesta fu sorții seminției fiilor lui Iuda după neamurile lor: [a] la hotarele Edomului [b] pustiul Zin, spre miazăzi, *fu* hotarul cel mai despre miazăzi.

2 Și hotarul lor despre miazăzi începù dela capătul Mării-Sărate, dela sânul ce caută spre miazăzi; 3 Și ieșià spre răsăritul [c] suișului Acrabbim, trecеà spre Zin, și suindu-se dela miazăzi spre Kadeș-Barnea, mergeà mai departe spre Hetron; și suindu-se spre Adar, se întorceà spre Karkaa; 4 Și trecеà [d] spre Atmon și ieșià la riul Egiptului; așà că ieșirile acestui hotar erau la mare. Acesta să fie hotarul vostru spre miazăzi.

5 Și hotarul spre răsărit *fu* Marea-Sărată, până la capătul Iordanului.

Și hotarul despre miazănoapte *se începeà* dela sânul mării *ce este* la capătul Iordanului. 6 Și acest hotar se suià până la [e] Bet-Hogla, și trecând în partea de către miazănoapte a Bet-Arabei, se suià hotarul până [f] la piatra lui Bohan, fiul lui Ruben. 7 Și hotarul se suià *mai departe* la Debir dela [g] valea lui Acar, spre miazănoapte, căutând spre Ghilgal, care *este* în dreptul suișului Adumim, ce *este* în partea de miazăzi a riului; și hotarul trecеà spre apele dela En-Șemeș și ieșirile lui erau până la [h] En-Rogel. 8 Și hotarul se suià [i] prin valea fiului lui Hinom către laturea [j] Iebuseului spre miazăzi: acesta *e* Ierusalimul; și hotarul se suià până la vîrful muntelui, care *este* în drept cu valea lui Hinnom spre apus, la capătul [k] văii Refaimilor, spre miazănoapte. 9 Și hotarul acesta se întindeà dela vîrful muntelui, până [l] la fântâna apelor Neftoa și ieșià la cetățile muntelui Efron; apoi hotarul se întindeà [m] la Baala, sau [n] Kiriat-Iearim. 10 Și hotarul se întorceà dela Baala spre apus către muntele Seir, trecând spre laturea muntelui Iearim, sau Chesalon, spre miazănoapte; și se coborà la Bet-Șemeș, trecând spre [o] Timna. 11 Apoi hotarul ieșià la laturea [p] Ekronului spre miazănoapte; și se întindeà hotarul către Șicrom și mergând înainte spre muntele Baala, ieșià la Iabneel; și ieșirile hotarului erau la mare.

12 Și hotarul despre apus *erà* [q] marea cea mare, și marginea *ei*.

[i] Num. 13. 6.
[j] Num. 13, 31, 32.
[k] Num. 14. 24.
[l] Num. 14. 23, 24.
[m] Num. 13. 22.
[n] Num. 14. 30.
[o] Deut. 34. 7.
[p] Deut. 31. 2.
[q] Num. 13. 28, 33.
[r] Ps. 18. 32, 34.
Rom. 8. 31.
[s] Jude. 1. 20.
[t] Cap. 22. 6.
[u] Cap. 10. 37.
[v] Cap. 21. 12.
Capul 15.
[a] Num. 34. 3.
[b] Num. 33. 36.
[c] Num. 34. 4.
[d] Num. 34. 5.
[e] Cap. 18. 19.
[f] Cap. 18. 17.
[g] Cap. 7. 26.
[h] 2 Sam. 17. 17.
[i] Cap. 18. 16.
[j] Jude. 1. 21.
[k] Cap. 18. 16.
[l] Cap. 18. 15.
[m] 1 Cron. 13. 6.
[n] Jude. 18. 12.
[o] Fac. 38. 13.
[p] Cap. 19. 43.
[q] Num. 34. 6, 7.

Acesta *este* hotarul fiilor lui Iuda din jur împrejur, după neamurile lor.

13 [r] Şi lui Caleb, fiul lui Iefune, i-s'a dat parte între fiii lui Iuda, după porunca Domnului către Iosua: [s] cetatea lui Arba, părintele lui Anak, care *este* Hebronul. 14 Şi Caleb alungă de acolo pre [t] cei trei fii ai lui Anak: pre [u] Şeşai, pre Ahiman şi pre Talmai, fiii lui Anak. 15 Şi [v] de acolo se suì la locuitorii din Debir: iar numele Debirului mai înainte *era* Kiriat-Sefer. 16 [x] Şi Caleb zise: Celui ce va bate şi va cuprinde Kiriat-Seferul, eu *îi* voiu da pre fica mea Acsa de femeie. 17 Şi [y] Otniel, [z] fiul lui Kenaz, fiul lui Caleb, îl luă: şi el îi dădù pre fica sa Acsa de femeie. 18 [a] Şi se întâmplă, când ea venì la *dânsul*, că ea s'a sfătuit cu el să ceară dela părintele ei o ţarină; şi [b] ea se dădù jos depe asin; şi Caleb îi zise: Ce voieşti? 19 Şi ea a zis: Dă-mi [c] binecuvântare: că tu mi-ai dat pământ secetos, dă-mi şi isvor de apă. Şi el îi dădù isvoarele cele de sus şi isvoarele cele de jos.

20 Aceasta *este* moştenirea seminţiei fiilor lui Iuda, după neamurile lor.

21 Şi cetăţile din capătul seminţiei fiilor lui Iuda către hotarul Edomului, spre miazăzi fură: 22 Kabţeelul, Ederul, Iagurul; 23 Kina, Dimona, Adada; 24 Kedeşul, Haţorul, Itnanul, Ziful, Telemul, Bealotul; 25 Haţorul, Hadata, Kiriotul, Heţronul, care *este* Haţorul: 26 Amamiul, Şema, Molada; 27 Haţar-Gada, Heşmonul, Bet-Paletul, 28 Haţar-Şualul, Beer-Şeba, Biziotea: 29 Baala, Iimul, Eţemul; 30 Eltoladul, Chesilul, Horma: 31 [d] Ţiklagul, Madmanna, Sansanna, Lebaotul, Şilhimul, Ainul şi Rimmonul: toate cetăţile: douăzeci şi nouă cu satele lor.

33 În şes *erau*: [e] Eştaolul, Torea, Aşna; 34 Zanoahul, En-Ganimul, Tappuahul, Enamul, 35 Iarmutul, Adullamul, Soco, Azeka, 36 Şaaraimul, Aditaimul, Ghedera, Ghederot-Taimul: patrusprezece cetăţi cu satele lor; 37 Tenanul, Hadaşa, Migdal-Gadul, 38 Dileanul, Mitpe, [f] Iokteelul, 39 Lachişul, Boţkatul, Eglonul, 40 Cabbonul, Laamanul, Kitlişul, 41 Ghederotul, Bet-Dagonul, Naama, Makkeda: şasesprezece cetăţi cu satele lor: 42 Libna, Eterul, Aşanul, 43 Ifta, Aşna, Neţibul, 44 Keila, Aczibul şi Mareşa: nouă cetăţi cu satele lor: 45 Ekronul cu cetăţile şi satele sale; 46 Dela Ekron până la mare, toate vecinătăţile Aşdodului, cu satele lor; 47 Aşdodul cu cetăţile şi satele sale, Gaza cu cetăţile şi satele sale, până la [g] rîul Egiptului, şi [h] marea cea mare şi marginile ei.

48 Şi la munţi *erau*: Şamirul, Iatirul, Soco, 49 Danna, Kiriat-Sanna, care *este* Debirul, 50 Anabul, Eştemo, Animul, 51 [i] Goşenul, Holonul şi Ghilo, unsprezece cetăţi cu satele lor; 52 Arabul, Duma, Eşeanul, 53 Ianumul, Bet-Tappua, Afeka, 54 Humta, [j] Kiriat-Arba, care *este* Hebronul, şi Tiorul: nouă cetăţi cu satele lor, 55 Maonul, Carmelul, Ziful, Iuta, 56 Ezreelul, Iokdeamul, Zanoa, 57 Cainul, Ghibea, şi Timna; zece cetăţi cu satele lor; 58 Halul, Bet-Turul, Ghedorul, 59 Maaratul, Bet-Anotul şi Eltekonul: şase cetăţi cu satele lor; 60 [k] Kiriat-Baalul, care *este* Kiriat-Iearimul, şi Rabba: două cetăţi cu satele lor.

61 În pustiu *erau*: Bet-Haraba, Middinul, şi Secaca, 62 Nibşanul, Cetatea-Sării, şi En-Ghedi: şase cetăţi cu satele lor.

63 Şi pre Iebusei, locuitorii Ierusalimului, [l] fiii lui Iuda nu-i putură să-i alunge; ci Iebuseii au locuit cu fiii lui Iuda în Ierusalim până în ziua de astăzi.

Părţile lui Efraim.

16 Şi a căzut sorţi fiilor lui Iosif, dela Iordan lângă Ierichon, până la apele Ierichonului către răsărit, spre pustiul ce se suie dela Ierichon spre munţii

---

r Cap. 14. 13. *s* Cap. 14. 15. *t* Jude. 1. 10, 20. *u* Num. 13. 22. *v* Cap. 10. 38. *x* Jude. 1. 12. *y* Jude. 1. 13. *z* Num. 32. 12. *a* Jude. 1. 14. *b* Fac. 24. 64. *c* Fac. 33. 11. *d* 1 Sam. 27. 6. *e* Num. 13. 23. *f* 2 Reg. 14. 7. *g* Vers. 4. *h* Num. 34. 6. *i* Cap. 10. 41. *j* Vers. 13. *k* Cap. 18. 14. *l* Jude. 1. 8, 21.

Bet-El. 2 Și ieșià dela Bet-El spre [a]Luz, trecând la hotarul lui Archi spre Atarot. 3 Și se coborà spre apus, până la hotarul Iafleti, și până [b]la hotarul Bet-Horonului de jos, și până la [c]Gezer: și ieșirile lui erau la mare. 4 [d]Și fiii lui Iosif, Manase și Efraim, luară moștenirea lor.

5 Și hotarele fiilor lui Efraim după neamurile lor, hotarele moștenirii lor spre răsărit, erau: [e]Atarot-Addarul până [f]la Bet-Horonul de sus. 6 Și hotarul ieșià spre mare la [g]Micmetah în partea de miazănoapte: și hotarul se întorceà spre răsărit până la Taanat-Șilo, și treceà spre răsărit la Ianoha: 7 Și pogorându-se dela Ianoha la Atarot [h]și la Naarat, atingeà Ierichonul, și ieșià la Iordan. 8 Dela Tappua hotarul mergeà spre apus până la [i]pârâul Kana, și ieșirile lui erau la mare. Aceasta *este* moștenirea seminției fiilor lui Efraim, după neamurile lor. 9 Cu [j]cetățile ce s'au osebit pentru fiii lui Efraim între moștenirea fiilor lui Manase toate cetățile cu satele lor. 10 [k]Și ei nu alungară pre Cananeii ce locuiau în Ghezer, ci Cananeii au rămas în mijlocul lui Efraim până în ziua de astăzi, și se făcură tributari.

Partea celeialalte jumătăți a lui Manase.

17 Și a fost sorții pentru semința lui Manase, fiindcă el *erà* [a]întâiu-născutul lui Iosif, *adecă* pentru [b]Machir, întâiu-născutul lui Manase, părintele lui Galaad, că el fu bărbat de resbel, pentru aceea el avù [c]Galaadul și Basanul. 2 Și a fost *sorții* pentru [d]ceilalți fii ai lui Manase după neamurile lor, [e]pentru fiii lui Abiezer, pentru fiii lui Helek, [f]pentru fiii lui Azriel, pentru fiii lui Șechem, pentru fiii lui Hefer, și pentru fiii lui Șemida. Aceștia *sunt* fiii de partea bărbătească ai lui Manase, fiul lui Iosif, după neamurile lor. 3 Și Telofead, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, nu aveà fii, ci fete; și acestea *sunt* numele fetelor sale: Mahla, Noa, Hogla, Milca și Tirza. 4 Și ele se apropiară de Eleazar preotul, și de Iosua, fiul lui Nun, și de mai mari, zicând: Domnul a poruncit lui Moisi să ni-se dea moștenire între frații noștri. Și el le-a dat lor, după porunca Domnului, moștenire între frații părintelui lor.

5 Și căzură lui Manase zece părți afară de pământul Galaad și Basan, cari *erau* dincolo de Iordan; 6 Fiindcă fetele lui Manase luară moștenirea între fiii lui: și pământul Galaad îl avură ceilalți fii ai lui Manase.

7 Și hotarul lui Manase fu dela Asser până la Micmetah, ce *este* înaintea Șechemului, și hotarul mergeà spre dreapta, până la locuitorii din En-Tappua. 8 Pământul Tappua căzù lui Manase, iar Tappua pe lângă hotarul lui Manase *erà a* fiilor lui Efraim. 9 Și hotarul se coborà la pârâul Kana, spre partea de miazăzi a pârâului; aceste cetăți ale lui Efraim *erau* între cetățile lui Manase; și hotarul lui Manase *erà* spre partea de miazănoapte a pârâului, și ieșirile lui erau la mare. 10 Spre miazăzi *erà partea* lui Efraim, și spre cea de miazănoapte a lui Manase; și marea erà hotarul lui, și se întâlniau către miazănoapte cu Asser și către răsărit cu Isachar. 11 Și Manase avù în Isachar și în Asser: [g]Bet-Șeanul cu satele lui, Ibleamul cu satele lui; pre locuitorii din Dor cu satele lui, pre locuitorii din Endor cu satele lui, pre locuitorii din Taanac cu satele lui, și pre locuitorii din Meghiddo cu satele lui, *anume* trei coline. 12 Și fiii lui Manase nu putură alungà *pre locuitorii* cetăților acestora; ci Cananeii isbutiră a rămâneà în pământul acesta. 13 Și când fiii lui Israel se întăriră, făcură pre Cananei tributari, dară nu-i alungară.

14 Și fiii lui Iosif vorbiră către Iosua, zicând: Pentru ce ai dat mie spre moștenire *numai* [h]un sort și *numai* o parte,

Capul 16.
a Jude. 1. 26.
b Cap. 18. 13.
c 1 Cron. 7. 28.
d Cap. 17. 14.
e Cap. 18. 13.
f 2 Cron. 8. 5.
g Cap. 17. 7.
h 1 Cron. 7. 28.
i Cap. 17. 9.
j Cap. 17. 9.
k Jude. 1. 29.

Capul 17.
a Fac. 41. 51.
b Fac. 50. 23.
c Deut. 3. 15.
d Num. 26. 29—32.
e 1 Cron. 7. 18.
f Num. 26. 31.
g 1 Sam. 31. 10.
h Fac. 48. 22.

că eu *sunt* popor numeros, după cum Domnul m'a binecuvântat pe mine până acum? 15 Și Iosua le zise: Dacă *tu* *ești* popor numeros, suie-te la pădure, și taie-ți acolo, în pământul Ferizeilor și a Refaimilor, dacă muntele lui Efraim este strâmt pentru tine. 16 Și fiii lui Iosif ziseră: Muntele nu este în deajuns pentru noi, și toți Cananeii, cari locuesc în pământul văii, și cei [i]din Bet-Șean cu satele sale, și cei din valea Ezreel au [j]care de fer. 17 Și Iosua vorbì casei lui Iosif: lui Efraim și lui Manase, zicând: Tu *ești* popor numeros și ai putere mare, nu vei avea *numai* un sort. 18 Ci muntele va fi al tău; și de este pădure, taie-o, și vei avea ieșirile sale, că tu vei alungà pre Cananei, deși au care de fer, deși *sunt* puternici.

Cortul mărturiei așezat la Șilo; măsurarea și împărțirea pământului rămas.

18 Și toată comunitatea fiilor lui Israel se adună [a]la Șilo, și [b]așezară acolo cortul întrunirii, pământul fiindule supus.

2 Și au mai rămas între fiii lui Israel șapte seminții, cari nu luaseră moștenirea lor. 3 Și Iosua zise către fiii lui Israel: [c]Până când vă veți lenevì să mergeți să luați în stăpânire pământul, pre care vi-l'a dat Domnul Dumnezeul părinților voștri? 4 Dați dintre voi trei oameni din *fiecare* seminție, ca să-i trimit; și ei să se scoale și să umble prin pământ, și să-l scrie după moștenirile acestora, și să se întoarcă la mine. 5 Și să-l împartă în șapte părți: [d]Iuda să steà în hotarele sale către miazăzi, și [e]casa lui Iosif să steà în hotarele sale către miazănoapte. 6 Și voi scrieți pământul, *împărțindu*-l în șapte părți, și aduceți *scrierea* aicia la mine, [f]ca să vă arunc sorți aici înaintea Domnului Dumnezeului nostru. 7 [g]Că Leviții n'au parte între voi, căci preoția Domnului *este* moștenirea lor. [h]Încă și Gad, Ruben și jumătate din seminția lui Manase au luat moștenirea lor dincolo de Iordan, spre răsărit, pre care le-a dat-o Moisi, servul Domnului.

8 Și oamenii se sculară și merseră; și Iosua porunci celor ce merseră, ca să scrie pământul, zicând: Mergeți și străbateți pământul, scrieți-l, și vă întoarceți la mine, și vă voiu aruncà aicia sorți, înaintea Domnului, în Șilo. 9 Și oamenii se duseră, și trecură pământul, și l-au scris într'o carte după cetăți, *împărțindu*-l în șapte părți; și s'au întors la Iosua în tabăra la Șilo. 10 Și Iosua aruncă lor sorți în Șilo, înaintea Domnului; și Iosua împărți acolo pământul fiilor lui Israel după împărțirile lor.

Părțile lui Beniamin.

11 Și a ieșit sortul seminției fiilor lui Beniamin după neamurile lor, și hotarul sortului lor mergeà între fiii lui Iuda și între fiii lui Iosif.

12 [i]Și hotarul lor despre partea de miazănoapte fu dela Iordan; și hotarul se suià către laturea Ierichonului spre miazănoapte, și se suià în munte către apus, și ieșirile lui erau la pustiul Bet-Aven. 13 Și hotarul treceà de acolo spre Luz, către laturea de miazăzi a Luzului, *j* acesta e Bet-Elul; și hotarul se coborà la Atarot-Adar preste muntele ce *este* în partea de miazăzi a [k]Bet-Horonului de jos.

14 Și hotarul se întindeà, și se întoarceà către partea apusană, spre miazăzi dela muntele care zace către miazăzi înaintea Bet-Horonului, și eșirile lui erau la Kiriat-Baal, acesta *e* Kiriat-Iearimul, cetate a fiilor lui Iuda. Aceasta *este* partea apusană.

15 Laturea de miazăzi *se începeà* dela capătul Kiriat-Iearimului, și hotarul ieșià spre apus, mergând spre isvorul apelor Neftoa. 16 Și hotarul se pogorà la capătul muntelui, care *este* înaintea văii Ben-Hinnom, care *este* în valea Refaimilor către miazănoapte și coborà la valea lui Hinnom în laturea de miazăzi a Iebuseilor și se coborà la En-Rogel; 17 Și se întindeà dela miazănoapte la

Capul 18.

f Judc. 1. 19. 1 Reg. 4. 12 | *a* Cap. 19. 51. | *b* Judc. 18. 31. *c* Judc. 18. 9. | *d* Cap. 15. 1. *e* Cap. 16. 1, 4. | *f* Cap 14. 2. *g* Cap. 13. 33. | *h* Cap. 13. 8. *i* Cap. 16. 1. | *j* Fac. 28. 19. Judc. 1. 23. | *k* Cap. 16. 3.

En-Şemeş, mergând la Ghelilot, care *este* înaintea suişului Adimimului şi se pogoră la piatra lui Bohan, fiul lui Ruben; 18 Şi treceà către laturea din dreptul Arabei spre miazănoapte, pogorîndu-se până la Araba. 19 Şi hotarul treceà către laturea Bet-Hoglei spre miazănoapte şi ieşirile hotarului erau la sânul de miazănoapte a Mării-Sărate la capătul de miazăzi al Iordanului. Acesta erà hotarul de miazăzi.

20 Şi Iordanul erà hotarul lor în partea despre răsărit. Aceasta *este* moştenirea fiilor lui Beniamin, după hotarele ei jur împrejur, după neamurile lor.

21 Şi cetăţile seminţiei fiilor lui Beniamin după neamurile lor erau: Ierihonul, Bet-Hogla, Emek-Keţiţiul, 22 Bet-Haraba, Ţemaraimul, Bet-Elul, 23 Avim, Para, Ofra, 24 Chefar-Ammonai, Ofni şi Gaba: douăsprezece cetăţi cu satele lor; 25 Ghibeonul, Rama, Beerotul, 26 Mitpe, Chefira, Moţa, 27 Rechemul, Irpeeul, Tarala, 28 Ţela, Eleful, Iebusul, adecă Ierusalimul, Ghibeatul, Kiriatul: patrusprezece cetăţi cu satele lor. Aceasta *este* moştenirea fiilor lui Beniamin după neamurile lor.

Moştenirea celor şase seminţii.

19 Şi a ieşit al doilea sorţ pentru Simeon, pentru seminţia fiilor lui Simeon după neamurile lor; [a] şi moştenirea lor fu în mijlocul moştenirii fiilor lui Iuda. 2 Şi [b] ei avură în moştenirea lor: Beer-Şeba, Şeba, Molada, 3 Haţar-Şualul, Bala, Eţemul, 4 Eltoladul, Betulul, Horma, 5 Ţiklagul, Bet-Markabotul, Haţar-Susa; 6 Bet-Lebaotul şi Şaruhenul: treisprezece cetăţi cu satele lor: 7 Ainul, Remonul, Eterul şi Aşanul: patru cetăţi cu satele lor. 8 Şi toate satele ce *erau* în jurul acestor cetăţi, până la Baalat-Beer, *sau* Ramatul de miazăzi. Aceasta *este* moştenirea seminţiei fiilor lui Simeon după neamurile lor. 9 Din partea fiilor lui Iuda, *s'a dat* moştenirea fiilor lui Simeon; că partea fiilor lui Iuda erà prea mare pentru ei; [c] deaceea fiii lui Simeon avură moştenirea lor în mijlocul moştenirei acestora.

10 Şi al treilea sorţ a ieşit pentru fiii lui Zabulon după neamurile lor; şi hotarul moştenirei lor *fu* până la Sarid: 11 [d] Şi hotarul lor se suià spre mare şi Marala, se atingeà de Dabeşet şi se atingeà de rîul cel [e] din drept cu Iokneam; 12 Şi se întorceà dela Sarid către răsărit, către răsăritul soarelui, până la hotarul dela Chislot-Tabor, ieşià la Daberat şi se suià la Iafia: 13 Şi de acolo treceà către răsărit la Gitta-Hefer, la Ita-Kaţin şi ieşià la Remmon, unde se întorceà până la Nea, 14 Şi hotarul se întorceà către miazănoapte la Hanaton şi ieşirile lui erau în valea Iftach-Elului:

15 Şi *cuprindeà* Kattatul, Nahalalul, Şimronul, Idala şi Bet-Lehemul; douăsprezece cetăţi cu satele lor.

16 Aceasta *este* moştenirea fiilor lui Zabulon după neamurile lor, aceste cetăţi cu satele lor.

17 Pentru Isachar a ieşit sorţul al patrulea, pentru fiii lui Isachar după neamurile lor. 18 Şi hotarul lor fu până la Ezreel, la Chesullot, Şunem, 19 Hafriam, Şion, Anaharat, 20 Rabit, Chişion, Abeţi, 21 Remet, En-Gannim, En-Hadda şi Bet-Paţet. 22 Hotarul se atingeà de Tabor, Şahaţima şi Bet-Şemeş şi ieşirile hotarului lor erau la Iordan; şasesprezece cetăţi cu satele lor. 23 Aceasta *este* moştenirea seminţiei fiilor lui Isachar după neamurile lor, cetăţile cu satele lor.

24 Şi a ieşit sorţul al cincilea pentru seminţia fiilor lui Asser după neamurile lor. 25 Hotarul lor: Helkatul, Hali, Betenul, Acşaful, 26 Alamelechul, Amadul şi Mişealul şi se atingeà de Carmel spre mare şi de Şihor-Libnat. 27 Şi se întorceà către răsăritul soarelui la Bet-Dagon şi se atingeà de Zabulon şi la valea Iftah-El spre miazănoapte de Bet-Emek şi Neiel, ieşind la Cabul din stânga, 28 Şi de Ebron, Rehob, Hammon şi Kana [f] până la Sidonul cel mare. 29 Şi ho-

Capul 19. | *a* Vers. 9. | *b* 1 Cron. 4. 28. | *c* Vers. 1. | *d* Fac. 49. 13. | *e* Cap. 12. 22. | *f* Cap. 11. 8. | Judc. 1. 31.

tarul se întorceà la Rama și până la cetatea întărită a Tirului: și hotarul se întorceà la Hosa și ieșirile lui *erau* la mare în partea către [g] Aczib: 30 Și *cuprindeà* Umma, Afekul și Rehobul: douăzeci și două de cetăți cu satele lor. 31 Aceasta *este* moștenirea seminției fiilor lui Asser după neamurile lor, aceste cetăți cu satele lor.

32 Pentru fiii lui Neftali a ieșit sorțul al șaselea, pentru fiii lui Neftali după neamurile lor. 33 Și hotarul lor fu dela Helef, dela Allon aproape de Taananim, Adami-Necheb și Iabneel, până la Lakum și ieșirile sale erau la Iordan. 34 Și hotarul se întorceà dela apus la Aznot-Tabor și de acolo ieșià la Hukkon și se atingeà de Zabulon către miazăzi: și de Asser se atingeà către apus și de Iuda la Iordan către răsăritul soarelui.

35 Și cetățile întărite *erau:* Țidimul, Țerul, Hammatul, Rakkatul, Chinneretul, 36 Adama, Rama, Hațorul, 27 Kedeșul, Edreiul, En-Hațorul, 38 Ironul, Migdal-Elul, Horemul, Bet-Anatul și Bet-Șemeșul: nouăsprezece cetăți cu satele lor.

39 Aceasta *este* moștenirea seminției fiilor lui Neftali după neamurile lor, cetățile cu satele lor.

40 Pentru semința fiilor lui Dan după neamurile lor a ieșit sorțul al șaptelea. 41 Și hotarul moștenirei lor fu: Torahul, Eștaolul, Ir-Șemeșul, 42 Șaalabbinul, Aialonul, Ietla, 43 Elonul, Timnata, Ekronul, 44 Elteke, Ghibetonul, Balatul, 45 Iehudul, Bene-Berakul, Gat-Rimmonul, 46 Me-Iarkonul și Rakkonul cu hotarul în drept cu Iafo. 47 Și hotarul fiilor lui Dan ieșià preste acestea; că fiii lui Dan se suiră și dădură resbel cu Lesem, îl luară, îl trecură prin ascuțișul sâbii, îl stăpâniră și locuiră în el, numindu-l pre Leșem-Dan, după numele lui Dan, părintele lor. 48 Aceasta *este* moștenirea seminției fiilor lui Dan după neamurile lor, aceste cetăți cu satele lor.

Partea lui Iosua.

49 Și sfîrșind de a împărți pământul după hotarele lui, dădură fiii lui Israel în mijlocul lor moștenire lui Iosua, fiul lui Nun. 50 După porunca Domnului îi dădură cetatea pre care o cerù, Timnat-Serah, pe muntele lui Efraim; și el zidì cetate și locuì într'însa.

51 Acestea *sunt* moștenirile, pre cari Eleazar, preotul și Iosua, fiul lui Nun și capii *caselor* părintești ale semințiilor fiilor lui Israel le împărțiră prin sorți în Șilo, înaintea Domnului la ușa cortului întrunirii. Și așà ei sfîrșiră împărțirea pământului.

Rânduirea cetăților de scăpare.

20 Și Domnul vorbì către Iosua, zicând: 2 Vorbește către fiii lui Israel, zicând: [a] Hotăriți-vă cetățile de scăpare, de cari v'am vorbit prin Moisi: 3 Ca acolo să fugă ucigașul, care a ucis pre un om din greșeală, fără știință și ele vă vor fi spre scăpare de dinaintea răsbunătorului de sânge. 4 Și el să fugă la una din cetățile acestea, și să steà la întrare [b] în poarta cetății și să spună în auzul bătrânilor acelei cetăți cuvintele sale și ei să-l primească la dânșii în cetate și să-i dea loc ca să locuească la dânșii. 5 [c] Și dacă răsbunătorul de sânge îl va urmări, ei să nu dea pre ucigaș în mâna lui, fiindcă fără știință a ucis pre aproapele său și fără să-l fi urît mai înainte. 6 Ci el să rămână în cetatea aceasta [d] până ce va stà înaintea comunității spre judecată *și* până la moartea archiereului, care va fi în zilele acelea. Atuncia ucigașul să se întoarcă și să vină în cetatea și în casa sa, în cetatea de care el fugì.

7 Și ei sfințiră [e] Kedeșul în Galilea, în muntele lui Neftali, [f] Șechemul în muntele lui Efraim și [g] Kiriat-Arba, sau Hebronul, în [h] muntele lui Iuda.

8 Și dincolo de Iordan lângă Ierihon spre răsărit, hotărîră din semința lui Ruben [i] Bețerul în pustiu în câmpie; [j] Ramotul în Galaadul din semința lui

Capul 20.

[g] Fac. 38. 5. | [a] Esod. 21. 13. | [b] Rut. 4. 1. 2. | [c] Num. 35. 12. | [d] Num. 35. 12, 25. | [e] Cap. 21. 32. | [f] Cap. 21. 21. | 1 Cron. 6. 76. | [g] 2 Cron. 10. 1. | [h] Cap. 14. 15. | [i] Luc. 4. 39. | [j] Deut. 4. 43. | Cap. 21. 38.

Gad: și [k] Golanul în Basan din seminția lui Manase.

9 [l] Acestea fură cetățile hotărîte pentru toți fiii lui Israel, cum și pentru străinul ce petrece între ei, ca tot acel ce ucide pre un om din greșeală să fugă acolo și să nu moară de mâna răsbunătorului de sânge, până ce va sta înaintea comunității.

Cetățile Leviților.

21 Și au venit capii *caselor* părintești ale Leviților la [a] Eleazar preotul, și la Iosua, fiul lui Nun și la capii *caselor* părintești ale semințiilor fiilor lui Israel. 2 Și vorbiră către dânșii în [b] Șilo, în pământul Canaan, zicând: [c] Domnul a poruncit prin Moisi să ni-se dea cetăți spre locuință, cu încunjurimile lor pentru vitele noastre. 3 Și fiii lui Israel dădură Leviților din moștenirea lor, după porunca Domnului aceste cetăți și încunjurimile lor.

4 Și a ieșit sortul pentru neamurile Kohatiților: și [d] a căzut prin sorți [e] fiilor lui Aaron preotul, cei din Leviți, treisprezece cetăți din seminția lui Iuda, din seminția lui Simeon și din seminția lui Beniamin.

5 Și ceialalți fii ai lui Kohat *avură* prin sorți din neamurile seminției lui Efraim și din seminția lui Dan și din jumătatea seminției lui Manase, zece cetăți.

6 Și fiii lui Gerșon *avură* prin sorți din neamurile seminției lui Isachar și din seminția lui Asser și din seminția lui Neftali și din jumătatea de seminția lui Manase în Basan, treisprezece cetăți.

7 Fiii lui Merari după neamurile lor *avură* din seminția lui Ruben, din seminția lui Gad și din seminția lui Zabulon, douăsprezece cetăți.

8 Și fiii lui Israel dădură prin sorți Leviților cetățile acestea cu încunjurimile lor, după cum a poruncit Domnul prin Moisi.

9 Și ei dădură din seminția fiilor lui Iuda și din seminția fiilor lui Simeon cetățile acestea, cari *aicia* se numesc pe nume. 10 *Și* cari au fost ale fiilor lui Aaron, cei din neamul Kohatiților, fiii lui Levi: că pentru ei fu sortul dintâiu. 11 Și ei dădură lor cetatea lui Arba, părintele lui Anak, care este Hebronul în muntele lui Iuda, cu încunjurimile ei. 12 Iar [f] câmpiile cetății și satele ei, le dădură lui Caleb, fiul lui Iefune, în stăpânirea sa. 13 Astfel dădură fiilor lui Aaron preotul, cetatea de scăpare a ucigașului: Hebronul cu încunjurimile sale, și Libna cu încunjurimile sale, 14 Iatirul cu încunjurimile sale, Eștemoa cu încunjurimile sale. 15 Holonul cu încunjurimile sale, Debirul cu încunjurimile sale. 16 [g] Ainul cu încunjurimile sale, Iutta cu încunjurimile sale *și* Bet-Șemeșul cu încunjurimile sale: nouă cetăți din aceste două semințiі. 17 Și din seminția lui Beniamin: Ghibeonul cu încunjurimile sale, Gheba cu încunjurimile sale. 18 Anatotul cu încunjurimile sale și Almonul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 19 Toate cetățile fiilor lui Aaron preotul erau: treisprezece cetăți cu încunjurimile lor.

20 Și neamurile fiilor lui Kohat, Leviții cei rămași din fiii lui Kohat, avură cetățile din sortul lor din seminția lui Efraim. 21 Căci ei dădură lor cetatea de scăpare a ucigașilor, *anume* Șechemul, cu încunjurimile sale, în muntele lui Efraim, Ghezerul, cu încunjurimile sale, 22 Kibțaimul cu încunjurimile sale și Bet-Horonul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 23 Și din seminția lui Dan: Eltekea cu încunjurimile sale, Ghibetonul cu încunjurimile sale, 24 Aialonul cu încunjurimile sale și Gat-Rimmonul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 25 Și din jumătatea de seminție a lui Manase: Tanacul cu încunjurimile sale și Gat-Rimmonul cu încunjurimile sale: două cetăți. 26 Toate cetățile *erau* zece, cu încunjurimile lor, pentru neamurile rămașilor fii ai lui Kohat.

27 Și fiilor lui Gerșon din neamurile

[k] Cap. 21. 27. [l] Num. 35. 15 | *Capul 21.* [a] Cap. 14. 1. | [b] Cap. 18. 1. | [c] Num. 35. 2. | [d] Vers. 8. 19. | [e] Cap. 24. 33 | [f] 1 Cron. 6. 56. | [g] 1 Cron. 6. 59.

Leviților *dădură* din *ceialaltă* jumătate a seminției lui Manase cetatea de scăpare a ucigașului: Golanul în Basan cu încunjurimile sale și Beeștera cu încunjurimile sale: două cetăți. 28 Și din seminția lui Isachar: Kișonul cu încunjurimile sale, Dabarea cu încunjurimile sale, 29 Iarmutul cu încunjurimile sale, En-Gannimul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 30 Din seminția lui Asser: Mișalul cu încunjurimile sale, Abdonul cu încunjurimile sale, 31 Helcatul cu încunjurimile sale și Rehobul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 32 Și din seminția lui Neftali, cetatea de scăpare a ucigașului: [h] Kedeșul în Galilea cu încunjurimile sale: Hammot-Dorul cu încunjurimile sale și Kartanul cu încunjurimile sale: trei cetăți. 33 Toate cetățile Ghersuriților după neamurile lor *erau* treisprezece cetăți, cu încunjurimile lor.

34 [i] Și neamurilor fiilor lui Merari, celor rămași din Leviți, *dădură* din seminția lui Zabulon: Iocneamul cu încunjurimile sale, Karta cu încunjurimile sale, 35 Dimna cu încunjurimile sale, Nahalalul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 36 Și din seminția lui Ruben: [j] Bețerul cu încunjurimile sale, Iaața cu încunjurimile sale, 37 Kedemotul cu încunjurimile sale și Mefaatul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 38 Și din seminția lui Gad *dădură* cetatea de scăpare ucigașului: [k] Ramotul în Galaad cu încunjurimile sale, Mahanaimul cu încunjurimile sale, 39 Heșbonul cu încunjurimile sale și Iezerul cu încunjurimile sale: peste tot patru cetăți. 40 Toate cetățile *date* prin sorți fiilor lui Merari celor rămași din neamurile Leviților, după neamurile lor *erau* douăsprezece cetăți.

41 [l] Toate cetățile Leviților în mijlocul stăpânirei fiilor lui Israel *fură* patruzeci și opt de cetăți cu încunjurimile lor. 42 Cetățile acestea aveau fiecare încunjurimi împrejurul său: așà *erau* toate cetățile acestea.

Făgăduința împlinită.

43 Și Domnul a dat lui Israel [m] tot pământul, pre care s'a jurat să-l dea părinților lor; și ei îl stăpâniră și locuiră într'însul. 44 [n] Și Domnul le dădù repaus din jur împrejur, după toate câte s'a jurat părinților lor și [o] nimenea din toți neamicii lor nu puteà să steà înaintea lor: pre toți neamicii lor i-a dat Domnul în mâna lor. 45 *Și* n'a căzut nici un lucru din toate lucrurile bune, pre cari le-a făgăduit Domnul către casa lui Israel; toate se îndeplinirà.

Cele trei seminții și jumătate întocmesc la Iordan un altar; poporul celalalt se împotrivește, dar e potolit.

22 Atuncia chiemă Iosua pre Rubeniți, pre Gadiți și jumătatea din seminția lui Manase, 2 Și le zise lor: Voi ați păzit [a] toate câte v'a poruncit Moisi, servul Domnului și ați ascultat de vocea mea în toate câte v'am poruncit vouă. 3 Voi nu ați părăsit pre frații voștri în aceste multe zile până în ziua de astăzi [b] și ați păzit ceeace este de păzit, porunca Domnului Dumnezeului vostru. 4 Și acum Domnul Dumnezeul vostru a dat repaus fraților voștri, după cum le-a făgăduit. Acum întoarceți-vă și mergeți în corturile voastre, în pământul stăpânirii voastre, [c] pre care vi-l-a dat Moisi, servul Domnului, dincolo de Iordan. 5 Numai [d] luați aminte foarte, să faceți porunca și legea, pre care v'a poruncit-o Moisi, servul Domnului, [e] de a iubì pre Domnul Dumnezeul vostru, de a umblà în toate căile lui, de a păzì poruncile lui, de a vă lipì de dànsul și de a-i servì din toată inima voastră și din tot sufletul vostru.

6 Și Iosua [f] îi binecuvântă și-i lăsă, și ei se duseră la corturile lor. 7 (Și jumătății din seminția lui Manase Moisi i-a dat *moștenire* în Basan, [g] și *celeilalte* jumătăți i-a dat Iosua *moștenire* între frații lor, dincoace de Iordan spre apus). Și când Iosua îi lăsă la corturile lor, îi

---

h Cap. 20. 7. *i* Vers. 7. 1 Cron. 6. 77. | *j* Cap. 20. 8. *k* Cap. 20. 8. *l* Num. 35. 7. | *m* Fac. 13. 15. *n* Cap. 11. 23. | *o* Deut. 7. 24. — | *Capul 22.* *a* Num. 32. 20. *b* Cap. 1. 16, 17. | *c* Num. 32. 33. *d* Deut. 6. 6, 17. *e* Deut. 10. 12. | *f* Fac. 47. 7. 2 Sam. 6. 18. | Luc. 24. 50. *g* Cap. 17. 5.

binecuvântă. 8 Și vorbì către dânșii, zicând: Cu multe avuții întoarceți-vă în corturile voastre, cu turme multe foarte, cu argint, cu aur, cu aramă, cu fier și cu vestminte multe foarte [h] împărțiți prada neamicilor voștri cu frații voștri.

9 Și fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din seminția lui Manase se întoarseră și se duseră dela fiii lui Israel din Șilo, care *este* în pământul Canaan, spre a merge în [i] pământul Galaad, în pământul stăpânirii lor, pre care-l stăpâniră după cuvântul Domnului prin Moisi.

10 Și când sosiră la țărmurile Iordanului, cari *sunt* în pământul Canaan, fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din seminția lui Manase zidiră acolo un altar lângă Iordan, un altar mare la vedere.

11 Și fiii lui Israel [j] auziră zicându-*se:* Iată fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din seminția lui Manase au zidit un altar în fața pământului Canaan, la țărmurile Iordanului, în lăturea fiilor lui Israel. 12 Și când fiii lui Israel auziră *de aceasta,* [k] toată comunitatea fiilor lui Israel se strânse la Șilo, spre a merge a se luptà cu dânșii. 13 Și fiii lui Israel [l] trimiseră la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad și la jumătatea din seminția lui Manase în pământul Galaad pre [m] Fineas, fiul lui Eleazar preotul. 14 Și zece mai mari cu el, câte un mai mare de o *casă* părintească din toate semințiile lui Israel; [n] fiecare *eră* cap al casei părintești între miile lui Israel.

15 Și ei veniră la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad și la jumătatea seminției lui Manase în pământul Galaad și le vorbiră, zicând: 16 Așà a zis toată comunitatea Domnului: Ce păcat *este* acesta, pre care voi l-ați făcut în contra Dumnezeului lui Israel, abătându-vă astăzi dela Domnul și zidindu-vă altar [o] spre a vă răsculà în contra Domnului? 17 Puțin ne *este* fărădelegea [p] din Peor, de care noi nu suntem curățiți până în ziua de astăzi, pentru care a fost plagă în comunitatea Domnului; 18 Și voi voiți astăzi a vă abate dela Domnul? Și va fi, *dacă* voi astăzi vă veți răsculà în contra Domnului, mâne [q] el se va supărà asupra întregii comunități a lui Israel. 19 Însă dacă pământul stăpânirii voastre *este* necurat, treceți în pământul stăpânirii Domnului [r] unde *este* așezat locașul Domnului și luați stăpânire între noi; dară în contra Domnului nu vă răsculați, nici în contra noastră nu vă răsculați, zidindu-vă vouă altar afară de altarul Domnului Dumnezeului nostru. 20 [s] Au Acan, fiul lui Zerah, păcătuind în anatemă, n'a fost mânia preste toată comunitatea lui Israel? și acest om oare singur a murit pentru păcatele sale?

21 [t] Și fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din seminția lui Manase răspunzând, ziseră către capii miilor lui Israel: 22 Atotputernicul Domnul Dumnezeu [u] știe și Israel însuși va știì; dacă *aceasta am făcut-o* pentru a ne răsculà sau a păcătuì în contra Domnului, să nu ne mântuească pre noi în ziua aceasta; 23 Dacă noi ne-am zidit altar pentru a ne abate dela Domnul, și pentru a aduce asupra lui arderile de tot și daruri de pâne, sau pentru a aduce asupra lui sacrificii de bucurie, însuși Domnul [v] să *ne* ceară. 24 Și dacă nu am făcut aceasta *mai cu seamă* din frica *acestui* lucru, zicând: Mâne pot să vorbească fiii voștri către fiii noștri, zicând: Ce aveți voi a face cu Domnul Dumnezeul lui Israel? 25 Că Domnul a pus Iordanul hotar între noi și între voi, voi fii ai lui Ruben și fii ai lui Gad: voi nu aveți parte în Domnul! Și așà fiii voștri vor face pre fiii noștri să înceteze a se teme de Domnul. 26 Deaceea noi am zis: Să ne punem acum și să ne zidim altar, nu pentru arderea de tot nici pentru jertfă: 27 Ci *pentru ca să fie* [x] mărturie între noi și între voi și între generațiunile noastre după noi, pentru

[h] Num. 31. 27. [i] Num. 32.1,26, 29. | [j] Deut13.12,etc. [k] Jude. 20. 1. [l] Deut. 13. 14. | [m] Exod. 6. 25. [n] Num. 1. 4. [o] Lev. 17. 8, 9. | [p] Num. 25. 3, 4. [q] Num. 16. 22. [r] Cap. 18. 1. | [s] Cap. 7. 1, 5 [t] Deut. 10. 17. | [u] 1 Reg. 8. 39. Iov 10. 7. | Ier. 12. 3. 2Cor.11.11,31 | [v] Deut. 18. 19. [x] Fac. 31. 48.

ca [y] să săvîrşim servirea Domnului înaintea lui cu arderile de tot ale noastre şi cu jertfele noastre şi cu darurile de bucurie ale noaste şi ca fiii voştri să nu zică mâne fiilor noştri: Voi nu aveţi parte în Domnul! 28 Pentru aceasta noi am zis: Dacă s'ar întâmplă ca ei să zică *aşà* către noi sau către generaţiunea noastră mâne, atuncia noi vom zice: Vedeţi chipul altarului Domnului, pre care l-au făcut părinţii noştri, nu pentru arderea de tot şi nici pentru sacrificii, ci *ca să fie* mărturie între noi şi între voi!

29 Departe de noi, ca să ne răsculăm în contra Domnului şi să ne abatem astăzi dela Domnul [z] prin zidirea unui altar pentru arderea de tot, daruri de pâne şi jertfe, afară de altarul Domnului Dumnezeului nostru, care *este* înaintea locaşului lui.

30 Şi Fineas preotul, şi mai marii comunităţii şi capii miilor lui Israel, cari *erau* cu dânsul, auzind cuvintele pre cari le vorbiră fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi fiii lui Manase, fură mulţumiţi. 31 Şi Fineas, fiul lui Eleazar preotul, zise către fiii lui Ruben, către fiii lui Gad şi către fiii lui Manase: Astăzi cunoaştem că Domnul *este* [a] în mijlocul nostru fiindcă nu aţi făcut păcatul acesta în contra Domnului. Prin aceasta aţi scăpat pre fiii lui Israel de mâna Domnului.

32 Şi Fineas, fiul lui Eleazar preotul şi mai marii se întoarseră dela fiii lui Ruben şi dela fiii lui Gad din pământul Galaad în pământul Canaan, la fiii lui Israel şi aduseră lor răspuns. 33 Şi lucrul plăcù în ochii fiilor lui Israel; şi fiii lui Israel [b] binecuvântară pre Dumnezeu şi nu mai ziceau să meargă în contra lor cu resbel să strice pământul, în care locuiau fiii lui Ruben şi fiii lui Gad.

34 Şi fiii lui Ruben şi fiii lui Gad numiră altarul: *Ed*, că aceasta mărturie *va fi* între noi, că Domnul *este* Dumnezeu.

Îndemnările şi înştiinţările lui Iosua.

23 Şi după multe zile, după ce Domnul [a] a dat repaus lui Israel de toţi neamicii săi de jur împrejur şi Iosua [b] eră bătrân *şi* înaintat în zile. 2 Iosua [c] chemă pe tot Israelul, pre bătrânii săi, pre capii săi, pre judecătorii săi şi pre diregătorii săi, şi zise către dânşii: Eu am îmbătrânit *şi* sunt înaintat în zile; 3 Şi voi aţi văzut tot ce a făcut Domnul Dumnezeul vostru tuturor popoarelor acestora pentru voi: că [d] Dumnezeul vostru *este* cel ce s'a luptat pentru voi. 4 Iată, [e] eu am împărţit prin sorţi între voi aceste popoare rămase spre moştenire în seminţiile voastre, cu toate popoarele pre cari le-am stârpit, dela Iordan şi până la marea cea mare spre apusul soarelui.

5 Şi Domnul Dumnezeul vostru [f] însuşi le va isgonì de dinaintea voastră şi le va alungà de dinaintea voastră; şi voi veţi stăpânì pământul lor, [g] după cum v'a făgăduit Domnul Dumnezeul vostru. 6 [h] Îmbărbătaţi-vă deci foarte spre a păzì şi a face tot ce este scris în cartea legii lui Moisi, [i] fără a vă abate din ea nici *în* dreapta nici *în* stânga: 7 [j] Să nu vă amestecaţi cu aceste popoare, ce au rămas între voi, nici [k] să amintiţi numele zeilor lor, nici să vă juraţi *pe ei*, nici să serviţi lor şi nici să vă închinaţi lor. 8 Ci [l] de Domnul Dumnezeul vostru să vă lipiţi, după cum aţi făcut până în ziua de astăzi. 9 [m] Că Domnul a isgonit de dinaintea voastră popoare mari şi puternice şi înaintea voastră [n] nimenea n'a putut să steà până în ziua de astăzi. 10 [o] Unul dintre voi a urmărit o mie; că Domnul Dumnezeul vostru, el este cel ce să luptă pentru voi, [p] după cum v'a făgăduit.

11 [q] Luaţi aminte deci foarte de sufletele voastre, spre a iubì pre Domnul Dumnezeul vostru. 12 Că dacă voi [r] vă veţi abate şi vă veţi lipì de rămăşiţa acestor popoare, de aceşti rămaşi între

---

y Deut. 12. 5. 6. 11. 12, 17. 18, 26, 27.
z Deut. 12. 13. 14.
a Lev. 26. 11. 12.
2 Cron. 15. 2.
b 1 Cron. 29. 20. Neem. 8. 6. Dan. 2. 19.
Luc. 2. 28.
Capul 23.
a Cap. 21. 44.
b Cap. 13. 1.
c Deut. 31. 28. 1 Cron. 28. 1.
d Esod. 14. 14.
e Cap. 13. 2. 6.
f Esod. 23. 30.
Deut. 11. 23.
g Num. 33. 53.
h Cap. 1. 7.
i Deut. 5. 32.
j Esod. 23. 33.
Prov. 4. 14. Efes. 5. 11.
k Esod. 23. 13. Ier. 5. 7. Zef. 1. 5.
l Deut. 10. 20.
m Deut. 11. 23.
n Cap. 1. 5.
o Lev. 26. 8.
p Esod. 14. 14.
Deut. 3. 22
q Cap 22. 5
r Ebr 10. 38, 39. 2 Pet. 2. 20, 21.

voi şi de [s]vă veţi încuscrì şi vă veţi amestecà cu ei şi ei cu voi: 13 Să ştiţi desigur, că [t]Domnul Dumnezeul vostru nu va mai alungà aceste popoare de dinnaintea voastră; [u]ci ele vor fi vouă laţuri şi curse, şi bici în coastele voastre şi spini în ochii voştri, până ce veţi fi nimiciţi depe acest pământ bun, pre care Domnul Dumnezeul vostru l-a dat vouă.

14 Şi iată eu astăzi [v]mă duc pe calea a tot ce este pământesc: cunoaşteţi deci din toată inima voastră şi din tot sufletul vostru, că [x]nu a căzut nici un cuvânt din toate bunătăţile, pre cari Domnul Dumnezeul vostru vi-le-a făgăduit vouă. Toate s'a întâmplat vouă nici unul din ele nu a căzut. 15 [y]Pentru aceasta, după cum a venit asupra voastră toate bunătăţile pre cari le-a făgăduit vouă Domnul Dumnezeul vostru, aşà Domnul va aduce asupra voastră [z]toate relele, până ce vă veţi nimicì depe acest pământ bun, pre care l-a dat vouă Domnul Dumnezeul vostru. 16 Când voi veţi călcà legământul Domnului Dumnezeului vostru, pre care l-a poruncit vouă şi veţi merge şi veţi servì altor zei, şi vă veţi închinà lor, atuncia se va aprinde mânia Domnului asupra voastră şi veţi perì curând depe acest pământ bun, pre care el l-a dat vouă.

Iosua adună poporul, şi reînoeşte legământul lui Dumnezeu cu el.

24 Şi Iosua adună toate seminţiile lui Israel la [a]Şechem, şi el [b]chiemă, pre bătrânii lui Israel, pre capii săi, pre judecătorii săi şi pre diregătorii săi, şi ei [c]se înfăţişară înaintea lui Dumnezeu.

2 Şi Iosua zise către tot poporul: Aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: [d]Dincolo de rîu a locuit părinţii voştri din vechime, Terah, părintele lui Abraam şi părintele lui Nahor, şi [e]ei serviră altor zei; 3 Şi [f]eu am luat pre părintele vostru, pre Abraam, de dincolo de rîu şi l-am purtat prin pământul Canaan, şi am înmulţit sămânţa lui, [g]şi i-am dat pre Isaac. 4 Şi lui Isaac i-am dat pre [h]Iacob şi pre Esau; şi lui [i]Esau am dat muntele Seir, ca să-l stăpânească; [j]iar Iacob şi fiii săi se coborîră la Egipt. 5 [k]Şi am trimis pre Moisi şi pre Aaron, [l]şi am bătut Egiptul cu plăgi, precum am făcut în mijlocul lui; apoi v'am scos pre voi. 6 Şi [m]am scos pre părinţii voştri din Egipt, şi [n]aţi venit la mare, şi Egiptenii urmăriră pre părinţii voştri cu care şi călăreţi până la Marea-Roşie. 7 [o]Şi ei [p]strigară către Domnul, şi [q]el puse întunerec între voi şi între Egipteni, şi [r]aduse asupra lor marea, care-i acoperì, şi [s]ochii voştri au văzut ce am făcut eu în Egipt. Şi voi aţi rămas în pustiu [t]zile multe. 8 Şi eu v'am adus în pământul Amoreilor, cari locuiră dincolo de Iordan, şi [u]ei se luptară cu voi: şi eu i-am dat în mânile voastre, şi voi aţi stăpânit pământul lor, şi i-am stârpit de dinaintea voastră. 9 [v]Şi Balak, fiul lui Zippor, regele Moabului se sculă, şi se luptă în contra lui Israel, şi [x]trimise ca să chieme pre Balaam fiul lui Beor, ca să vă blesteme. 10 [y]Dară eu n'am voit să ascult pre Balaam, [z]şi el vă binecuvântă pre voi, şi v'am scăpat din mânile sale. 11 Şi [a]trecuraţi Iordanul, şi veniraţi la Ierihon. Şi [b]se luptară cu voi locuitorii Ierihonului, Amoreii, Ferizeii, Cananeii, Heteii, Ghergheseii, Heveii şi Iebuseii, şi eu i-am dat în mânile voastre. 12 Şi [c]am trimis înaintea voastră vespea bondărească, şi goni de dinaintea voastră pre cei doi regi ai Amoreilor; *dară* [d]nu cu sabia ta nici cu arcul tău. 13 Şi eu v'am dat un pământ, pentru care voi nu v'aţi ostenit, şi [e]cetăţi, pre cari nu le-aţi zidit, şi voi locuiţi în ele; *şi* vii şi maslini, ce n'aţi plantat, voi le mâncaţi. 14 [f]Temeţi-vă dară de Domnul, şi serviţi lui cu [g]intregime şi adevăr, şi [h]depărtaţi zeii, cărora au servit părinţii voştri dincolo

[s] Deut. 7. 3. [t] Jude. 2. 3. [u] Esod. 23. 33. Deut. 7. 16. [v] 1 Reg. 2. 2. [x] Cap. 21. 45. Luc. 21. 33. [y] Deut. 28. 63. [z] Lev. 26. 16. — *Capul 24.* [a] Fac. 35. 4. [b] Cap. 23. 2. [c] 1 Sam. 10. 19. [d] Fac. 11. 26,31. [e] Fac. 31. 53. [f] Fac. 12. 1. Fapt. 7. 2, 3. [g] Fac. 21. 2, 3. [h] Fac. 25. 24, 25, 26. [i] Fac. 36. 8. [j] Fac. 46. 1, 6. [k] Esod. 3. 10. [l] Esod. 7. [m] Esod 12.37,51. [n] Esod. 14. 2. [o] Esod. 14. 9. [p] Esod. 14. 10. [q] Esod. 14. 20. [r] Esod 14.27,28. [s] Deut. 4. 34. [t] Cap. 5. 6. [u] Num 21.21,33. [v] Jude 11. 25. [x] Num. 22. 5. [y] Deut. 23. 5. [z] Num.23.11,20 [a] Cap. 3. 14, 17. [b] Cap. 6. 1. [c] Esod. 23. 28. [d] Ps. 44. 3, 6. [e] Deut. 6.10,11. [f] Deut. 10. 12 [g] Fac. 17. 1 Ps. 119. 1. 2 Cor. 1. 12. Efes. 6. 24. [h] Ezec. 20. 18.

de riu și [i] în Egipt, și serviți Domnului.
15 Și dacă *este* rău în ochii voștri a servì
Domnului, [j] alegeți-vă astăzi cui voiți a
servì: sau [k] zeilor, cărora au servit pă-
rinții voștri dincolo de riu, sau [l] zeilor
Amoreilor, în al căror pământ voi locuiți.
[m] Încât pentru mine și casa mea, noi
vom servì Domnului.

16 Și răspunse poporul, zicând: De-
parte de noi, de a părăsì pre Domnul
spre a servì altor zei. 17 Că Domnul
Dumnezeul nostru *este* cel ce ne-a scos
pre noi și pre părinții noștri din pămân-
tul Egiptului, din casa sclaviei, și care
a făcut înaintea noastră acele mari semne,
și ne-a păzit în toată calea pe care am
umblat, și în mijlocul tuturor popoare-
lor prin care am trecut. 18 Și Domnul
a gonit pre toate popoarele de dinaintea
noastră, pre Amorei, locuitori ai pămân-
tului: *deci* vom servì Domnului, căci el
este Dumnezeul nostru.

19 Și Iosua zise către popor: [n] Voi nu
puteți servì Domnului, că el *este* [o] Dum-
nezeu sfânt, [p] Dumnezeu gelos *este* el:
[q] nu va iertà fărădelegile și păcatele
voastre. 20 [r] Când voi veți părăsì pre
Domnul și veți servì zeilor străini, [s] atun-
cia el se va întoarce, și vă va face rău, și
vă va mistuì, după ce v'a făcut bine.

21 Și poporul zise către Iosua: Nu!
Domnului vom servì.

22 Și Iosua zise către popor: Voi *sun-
teți* martori în contra voastră înși-vă, că
[t] voi ați ales vouă pre Domnul, spre a-i
servì. Și ei ziseră: martori!

23 Și acum *zise Iosua,* [u] depărtați pre
zeii cei străini, cari *sunt* în mijlocul
vostru, și plecați inima voastră Domnului
Dumnezeului lui Israel. 24 Și poporul
zise lui Iosua: Domnului Dumnezeului
nostru vom servì, și de vocea lui vom
ascultà.

25 Așà Iosua [v] încheiă în aceeași zi cu
poporul legământ, și-i dădù lui lege și
poruncă [x] în Șechem. 26 Și Iosua [y] scrise
aceste cuvinte în cartea legii lui Dum-
nezeu, și luă [z] o piatră mare, și [a] o ridică
acolo [b] sub stejarul, ce *erà* lângă temp-
lul Domnului. 27 Și Iosua zise către
tot poporul: Iată, această piatră să fie
între noi de [c] mărturie, că [d] ea auzì toate
cuvintele Domnului, pre cari le-a vorbit
cu noi: deci ea să fie asupra-vă mărturie,
ca să nu vă lepădați de Dumnezeul vos-
tru. 28 Și așà [e] Iosua lăsă poporul pre
fiecare la moștenirea sa.

*Moartea lui Iosua și a lui Eleazar; îmmor-
mântarea oaselor lui Iosif.*

29 [f] Fost-a după aceste lucruri, că
Iosua, fiul lui Nun, servul Domnului,
murì *fiind* de o sută zece ani. 30 Și ei
îl îmmormântară la hotarul moștenirii
sale, în [g] Timnat-Serah, ce *este* în mun-
tele lui Efraim, spre miazănoaptea
muntelui Gaaș.

31 [h] Și Israel servì Domnului toate zi-
lele lui Iosua și toate zilele bătrânilor,
cari trăiră multe zile după Iosua, și cari
au [i] știut toate lucrurile Domnului, pre
cari le-a făcut pentru Israel.

32 Și [j] oasele lui Iosif, pre cari fiii lui
Israel le-au adus din Egipt, le îmmor-
mântară în Șechem, în partea țarinei,
[k] pre care o cumpărase Iacob dela fiii lui
Emor, părintele lui Șechem, cu o sută
de kesite, și ea devenì moștenirea fiilor
lui Iosif.

33 Și Eleazar, fiul lui Aaron, murì,
și ei îl îmmormântară pe movila lui [l] Fi-
neas, fiul lui, care i-s'a dat în muntele
lui Efraim.

---

i Ezec. 20. 7, 8. *j* Rut. 1. 15. Ioan 6. 67. *k* Vers. 14. *l* Esod 23.24,32, 33. Judc. 6. 10. *m* Fac. 18. 19. *n* Mat. 6. 24. *o* Lev. 19. 2. 1 Sam. 6. 20 Isa. 5. 16. *p* Esod. 20. 5. *q* Esod. 23. 21. *r* 1 Cron. 28. 9. Ier. 17. 13. *s* Cap. 23. 15. Fapt. 7. 42. *t* Ps. 119. 173. *u* Fac. 35. 2. Judc. 10. 16. 1 Sam. 7. 3. *v* Esod. 15. 25. 2 Reg. 11. 17. *x* Vers. 26. *y* Deut. 31. 24. *z* Judc. 9. 6. *a* Fac. 28. 18. *b* Fac. 35. 4. *c* Fac. 31 48,52. *d* Deut. 32. 1. *e* Judc. 2. 6. *f* Judc. 2. 8. *g* Cap. 19. 50. *h* Judc. 2. 7. *i* Deut. 11. 2. *j* Fac. 50. 25. *k* Fac. 33. 19. *l* Esod. 6. 25.

CARTEA JUDECĂTORILOR.

Expediția lui Iuda și Simeon contra Cananeilor.

1 Și după moartea lui Iosua fiii lui Israel [a]întrebară pre Domnul, zicând: Care din noi să se suie mai întâiu în contra Cananeilor, spre a se luptă cu ei? 2 Și Domnul zise: [b]Iuda să se suie: iată, eu am dat țara în mâna lui.

3 Și Iuda zise către Simeon fratele său: Suie-te cu mine în sorțul meu, ca să ne luptăm în contra Cananeilor, și [c]eu de asemenea mă voiu duce cu tine în sorțul tău. Și Simeon merse cu dânsul. 4 Și Iuda se suì: și Domnul dădù pre Cananei și pre Ferizei în mânile lor, și ei uciseră din ei în [d]Bezek zece mii de oameni. 5 Și ei aflară pre Adoni-Bezek în Bezek; și se luptară cu el, și bătură pre Cananei și pre Ferizei. 6 Și Adoni-Bezek fugì, și ei îl urmăriră, îl prinseră, și-i tăiară degetele cele mari ale mânilor și ale picioarelor sale. 7 Și Adoni-Bezek zise: Șaptezeci de regi, având tăiate degetele cele mari ale mânilor și ale picioarelor lor, adunau *mâncarea lor* sub masa mea; [e]după cum am făcut eu, așà mi-a răsplătit Dumnezeu; și ei îl aduseră la Ierusalim, si el murì acolo.

8 Și [f]fiii lui Iuda se luptară în contra Ierusalimului, îl luară, și-l bătură cu ascuțișul săbii, și cetatea o arseră cu foc. 9 [g]Apoi fiii lui Israel se pogoriră spre a se luptă cu Cananeii, cari locuiau în munte și către miazăzi și în șes. 10 Și Iuda merse asupra Cananeilor ce locuiau în Hebron, (numele Hebronului *fu* înainte [h]Kiriat-Arba), și ei uciseră pre Șeșai, pre Ahiman și pre Talmai. 11 [i]De acolo merse asupra locuitorilor Debirului, (numele Debirului *fu* înainte Kiriat-Sefer).

12 [j]Și Caleb zise: Cel ce va bate Kiriat-Seferul, și-l va luà, îi voiu da de femeie pre Acsa, fica mea. 13 Și Otniel, fiul lui Kenaz, [k]fratele cel mai mic al lui Caleb, îl luă; și el îi dădù de femeie pre Acsa, fica sa. 14 [l]Și când ea venì *la dânsul*, ea se sfătuì cu el ca ea să ceară o țarină dela părintele ei, și ea se dădù jos depe asin, și Caleb ii zise: Ce vrei tu? 15 Și ea-i zise: [m]Dă-mi binecuvântare; că tu mi-ai dat un pământ secetos, dă-mi și isvoare de apă. Și Caleb îi dădù isvoarele de sus și isvoarele de jos.

16 [n]Și fiii Keneului, socrul lui Moisi, se suiră din [o]cetatea palmierilor cu fiii lui Iuda în pustiul lui Iuda, care *este* la miazăzi de [p]Ard, și [q]ei merseră și locuiră cu poporul.

17 [r]Și Iuda merse cu fratele său Simeon, și ei bătură pre Cananeii, ce locuiau în Țefat, și-i nimiciră. Și numele cetății s'a chiemat [s]Horma. 18 Și Iuda luă [t]Gaza cu hotarele sale, Așkelonul cu hotarele sale, și Ekronul cu hotarele sale. 19 Și [u]Domnul fu cu Iuda, și el luă în stăpânire muntele; că el nu putù alungà pre locuitorii văii, că aveau [v]care de fer. 20 [x]Și ei dădură Hebronul lui Caleb, după cum a zis Moisi: și el alungă deacolo pre cei trei fii ai lui Anak.

Nu toți Cananeii sunt isgoniți.

21 [y]Și fiii lui Beniamin nu alungară pre Iebuseii ce locuiau în Ierusalim, ci Iebuseii locuesc cu fiii lui Beniamin în Ierusalim până în ziua de astăzi.

22 Și se suiră și *cei din* casa lui Iosif în contra Bet-Elului, [z]și Domnul *erà* cu dânșii. 23 Și *cei din* casa lui Iosif [a]iscodiră Bet-Elul, (numele cetății *fu* înainte [b]Luz). 24 Și păzitorii văzură un om ieșind din cetate, și-i ziseră: Arată-ne, rugămu-te, intrarea în cetate, și [c]noi vom face milă cu tine. 25 Și le arătă intrarea în cetate, și ei bătură cetatea cu ascuțișul săbiei; iar pre om și întreg

JUDECATORI. Capul 1.
[a] Num. 27. 21. [b] Fac. 49. 8. [c] Vers. 17. [d] 1 Sam. 11. 8. [e] Lev. 24. 19. [f] Ios. 15. 63. [g] Ios. 10. 36. [h] Ios. 14. 15. [i] Ios. 15. 15. [j] Ios. 15. 16, 17. [k] Cap. 3. 9. [l] Ios. 15. 18, 19. [m] Fac. 33. 11. [n] Cap. 4. 11, 17. [o] Deut. 34. 3. [p] Num. 21. 1. [q] Num. 10. 32. [r] Vers 3. [s] Num. 21. 3. [t] Ios. 11. 22. [u] Vers. 2. [v] Ios. 17. 16, 18. [x] Num. 14. 24. [y] Ios. 15. 63. [z] Vers. 19. [a] Ios. 2. 1. [b] Fac. 28. 19. [c] Ios. 2. 12, 14.

neamul său îl lăsară să se ducă. 26 Și omul se duse în pământul Heteilor, și zidì o cetate, și chemă numele ei Luz: care *și este* numele ei până în ziua de astăzi.

27 [d] Și nici Manase nu alungă *locuitorii* Bet-Șeanului și ai satelor sale, nici pre *locuitorii* Taanacului și ai satelor sale, nici pre locuitorii Dorului și ai satelor sale, nici pre locuitorii Ibleamului și ai satelor sale, nici pre locuitorii Megiddoului și ai satelor sale; ci Cananeii isbutiră a locuì în acest pământ. 28 Și când Israel se făcù tare, ei făcură pre Cananei tributari, dară nu-i alungară.

29 [e] Și nici Efraim alungă pre Cananeii ce locuiau în Gazer: ci Cananeii locuiau în mijlocul lui în Gazer.

30 Și nici Zabulon nu alungă pre locuitorii Kitronului și pre [f] locuitorii Nahaloului: ci Cananeii locuiau în mijlocul lui, și s'au făcut tributari.

31 [g] Și nici Asser nu alungă pre locuitorii Aco, nici pre locuitorii Sidonului, nici *pre cei* din Ahlab, nici *pre cei* din Helba, nici *pre cei* din Afik și nici *pre cei* din Rehob. 32 Ci Asseriții locuiau în mijlocul Cananeilor, locuitori ai țării: că ei nu-i alungară.

33 Și nici Neftali nu alungă pre locuitorii Bet-Șemeșului, nici pre locuitorii Bet-Anatului; ci el locuì în mijlocul Cananeilor, locuitori ai țării: dară locuitorii Bet-Șemeșului și ai Bet-Anatului li-se făcură tributari.

34 Și Amoreii strâmtorau pre fiii lui Dan în munte; că ei nu-i lăsau să se coboare în vale. 35 Dară Amoreii isbutiră a locuì în muntele Heres, în Aialon, și în Șaalbim; dar mâna casei lui Iosif le fu grea, și ei se făcură tributari. 36 Și hotarul Amoreilor *fu* dela Maale-Acrabbim, dela Petra și în sus.

Îngerul Domnului mustră pre popor.

2 Și îngerul Domnului se suì din Ghilghal [a] la Bochim, și zise: Eu v'am scos pre voi din Egipt, și v'am adus în pământul, pre care cu jurământ l-am făgăduit părinților voștri, și am zis: [b] Eu nu voiu strică legământul meu cu voi în veci: 2 Și [c] voi să nu încheiați nici un legământ cu locuitorii pământului acestuia, și [d] altarele lor să le sfărîmați: [e] dară nu ați ascultat de vocea mea: pentru-ce ați făcut aceasta? 3 Deci am mai zis: Eu nu-i voiu isgonì de dinaintea voastră, ci ei vor fi [f] *spini* în coastele voastre, și [g] zeii lor vă vor fi [h] curse.

4 Și când îngerul Domnului vorbì cuvintele acestea către toți fiii lui Israel, poporul își înălță vocea sa, și plânse. 5 Și ei chiemară numele locului aceluia Bohim, și ei sacrificară acolo Domnului.

Schița generală a istoriei Israeliților în timpul Judecătorilor.

6 Și [i] Iosua lăsă poporul, și fiii lui Israel se duseră fiecare la moștenirea sa, spre a luà în moștenire pământul.

7 [j] Și poporul a servit Domnului, în toate zilele lui Iosua, și în toate zilele bătrânilor cari trăiră multe zile după Iosua, *și* cari au văzut faptele cele mari ale Domnului, pre care le-au făcut el pentru Israel.

8 Și [k] Iosua, fiul lui Nun, servul Domnului, murì, *fiind* de o sută zece ani. 9 [l] Și ei îl îmmormântară în hotarul moștenirii sale, în [m] Timnat-Heres, în muntele lui Efraim spre miazănoaptea muntelui Gaaș. 10 Și toată acea generațiune s'a adaos la părinții săi.

Și se sculă altă generațiune după dânșii, care [n] n'a cunoscut pre Domnul, și nici faptele pre cari le-a făcut el pentru Israel. 11 Și fiii lui Israel făcură rele în ochii Domnului, și serviră Baalilor. 12 Și [o] ei părăsiră pre Domnul Dumnezeul părinților lor, care i-a scos pre ei din pământul Egiptului, și urmară [p] altor zei, din zeii popoarelor ce *erau* în jurul lor, și [q] se închinară acestora, și mâniară pre Domnul. 13 Și ei părăsiră pre Domnul, și [r] servirà lui Baal și Astarteelor.

14 Și [s] mânia Domnului se aprinse

---

d Ios. 17. 11, 12, 13.
e Ios. 16. 10. 1 Reg. 9. 16.
f Ios. 19. 15.
g Ios. 19. 24—30.
h Ps. 106. 34, 35.

Capul 2.
a Vers. 5.
b Fac. 17. 7.
c Deut. 7. 2.
d Deut. 12. 3.
e Vers. 20.
f Ios. 23. 13.
g Cap. 3. 6.
h Esod. 23. 33.
i Ios. 22. 6.
j Ios. 24. 31.
k Ios. 24. 29.
l Ios. 24. 30.
m Ios. 19. 50.
n Esod. 5. 2. Gal. 4. 8.
2 Thes. 1. 8 Tit. 1. 16.
o Deut. 31. 16.
p Deut. 6. 14.
q Esod. 20. 5
r Cap. 3. 7. Ps. 106. 36.

asupra lui Israel, și el îi [t] dădù în mâna prădătorilor, cari-i prădară, și-i [u] vândù în mâna neamicilor lor de prin prejur; și [v] nu mai putură stà înaintea neamicilor lor. 15 Ori în cotro ei ieșiau, mâna Domnului erà asupra lor spre rău, după cum a vorbit Domnul, și [x] după cum Domnul s'a jurat lor: și ei erau strâmtorați foarte.

16 Și [y] Domnul le sculà judecători, cari-i mântuiau din mâna prădătorilor lor. 17 Dară ei nu voiau să asculte de judecătorii lor, ci [z] desfrânau după alți zei, închinându-se lor; curând se abătură din calea pe care au umblat părinții lor; aceștia ascultaseră poruncile Domnului, iar ei nu făcură așà. 18 Și când Domnul le sculà judecători, [a] Domnul erà cu judecătorul, și-i mântuià din mâna neamicilor lor în toate zilele judecătorului: [b] că Domnul se îndurà *de ei* la suspinurile lor, din causa apăsătorilor și impilătorilor lor.

19 Și [c] când judecătorul murì, se corumpeau din nou mai mult decât părinții lor, umblând după alți zei, servindu-le și închinându-se lor, nelăsând nimica din răutățile lor și din îndărătniciile lor.

20 [d] Și mânia Domnului se aprinse asupra lui Israel, și el zise: Pentru că poporul acesta a [e] călcat legământul meu, pre care l-am poruncit părinților lor, și n'a ascultat de vocea mea, 21 [f] *Deaceea* și eu nu voiu mai alungà de dinaintea lor pre nimenea din popoarele, pre cari le-a lăsat Iosua, când murì, 22 Pentru a [g] ispiti [h] prin ele pre Israel, de vor păzì, au nu, calea Domnului, și vor umblà în ea, cum făcură părinții lor. 23 Și așà Domnul lăsà popoarele acestea, fără de a le alungà cu grăbire, și nu le dădù în mânile lui Iosua.

Idolatria și subjugarea Israeliților.

3 Și acestea *sunt* [a] popoarele pre cari le-a lăsat Domnul, pentru a ispiti prin ele pre Israel, pre toți acei cari n'au cunoscut resbelele Canaanului, 2 Numai ca generațiunile fiilor lui Israel să știe, să se învețe resbelul, de care mai înainte nu știură: 3 [b] Cei cinci domni ai Filistenilor, toți Cananeii, și Sidonienii, și Heveii, cari locuiau în muntele Liban, dela muntele Baal-Ermon până la intrarea în Hamat. 4 [c] Și ei serviră de ispită lui Israel, ca să se cunoască, dacă ei vor ascultà de poruncile Domnului, pre cari el le porunci părinților lor prin Moisi.

Israeliții sunt apăsați de regele Mesopotamiei, și scăpați prin Otniel.

5 [d] Și fiii lui Israel locuiră între Cananei, Hetei, Amorei, Ferizei, Hevei și Iebusei. 6 Și [e] ei luară pre fetele acestora de femei pentru dânșii, și pre fetele lor le dădură fiilor lor, și serviră zeilor lor. 7 [f] Și fiii lui Israel făcură rele în ochii Domnului, uitând pre Domnul Dumnezeul lor, și [g] serviră Baalilor și [h] Astarteelor. 8 Deci mânia Domnului se aprinse asupra lui Israel, și el îi [i] vândù în mâna lui [j] Cușan-Rișataim, regele Mesopotamiei. Și fiii lui Israel serviră lui Cușan-Rișataim opt ani.

9 Și fiii lui Israel [k] strigară către Domnul, și Domnul [l] sculă mântuitor fiilor lui Israel, care-i mântuì, pre [m] Otniel, fiul lui Kenas, fratele cel mai mic a lui Caleb. 10 Și [n] spiritul Domnului erà preste dânsul, și el judecă pre Israel, și ieșì la resbel, și dădù în mâna lui pre Cușan-Rișataim, regele Mesopotamiei, și mâna lui s'a întărit asupra lui Cușan-Rișataim. 11 Și pământul avù repaus patruzeci de ani. Și Otniel, fiul lui Kenaz murì.

Regele Moabului apasă pre Israeliți cari sunt mântuiți prin Ehud; Șamgar.

12 [o] Și fiii lui Israel iarăși făcură rele în ochii Domnului; și Domnul întări pre [p] Eglon, regele Moabului, asupra lui Israel, că ei făcură rele în ochii Domnului. 13 El adună la sine pre fiii lui

[s] Cap. 3 8. Ps. 105.40,41, 42.
[t] 2 Reg. 17. 20.
[u] Cap. 3 8 Ps. 44. 12. Isa 50. 1.
[v] Lev. 26. 37.
[x] Lev. 26.
[y] Cap.3.9,10,15. Fapt. 13. 20.
[z] Esod.34 15,16.
[a] Ios. 1. 5.
[b] Fac. 6 6. Ps. 106 44,45.
[c] Cap. 3. 12.
[d] Vers. 14.
[e] Ios. 23. 16.
[f] Ios. 23. 13.
[g] Cap. 3. 1, 4.
[h] Deut. 8.2,16.

Capul 3.
[a] Cap. 2. 21. 22.
[b] Ios 13. 3.
[c] Cap. 2. 22.
[d] Ps. 106. 35.
[e] Esod 34. 16.
[f] Cap. 2 11.
[g] Cap. 2. 13.
[h] Esod. 34. 13.
[i] Cap. 2. 14.
[j] Hab. 3. 7.
[k] 1 Sam. 12. 10. Neem. 9. 27. Ps. 22. 5.
[l] Cap. 2. 16.
[m] Cap. 1. 13.
[n] Num. 27. 18. 1 Sam 11. 6. 2 Cron. 15. 1
[o] Cap. 2. 19.
[p] 1 Sam. 12. 9.

Ammon și [q]ai lui Amalek, și ducându-se bătù pre Israel, și luă [r]cetatea palmierilor. 14 Și fiii lui Israel [s]serviră lui Eglon, regele Moabului, optsprezece ani.

15 Și când fiii lui Israel [t]strigară către Domnul, le sculă lor mântuitor pre Ehud, fiul lui Ghera, Beniaminitul, bărbat stângaciu; și fiii lui Israel trimiseră prin el un dar lui Eglon, regele Moabului. 16 Și Ehud își făcù o sabie cu două ascuțișuri, lungă de o șchioapă, pre care o încinse sub vestmântul său, la coapsa lui cea dreaptă. 17 Și el aduse darul la Eglon, regele Moabului. Și Eglon *era* om foarte gras. 18 Și sfârșind aducerea darului, dădù drumul oamenilor ce purtaseră darul. 19 Și se întoarse [u]dela pietrăriile de lângă Ghilgal, și zise: O rege! eu am o vorbă tainică cu tine. Și *Eglon* zise: tăcere! și toți cei ce stăteau lângă el au ieșit dela dânsul. 20 Și Ehud intră la dânsul; și el ședeà în foișorul cel de vară, ce *era* numai pentru el. Și Ehud zise: Iată, cuvântul lui Dumnezeu la tine. Și *regele* se ridică depe scaun. 21 Și Ehud întinzând mâna sa cea stângă, apucă sabia dela coapsa lui cea dreaptă, și-o înfipse în pântecele lui. 22 Așà că intră și mănunchiul după fer, și grăsimea se strânse în urma ferului, și el nu putù scoate sabia din pântecele lui, că străbătuse până la perineu. 23 Și Ehud ieșì prin portic, închise după sine ușile foișorului, și le încuiă. 24 Și ieșind el, veniră servii *regelui*, și uitându-se, iată, ușile foișorului *erau* încuiate, și ziseră: De sigur el își acopere picioarele sale în camera sa de vară. 25 Și așteptară până li-se urî, și iată, nimenea nu deschideà ușile foișorului, și ei luară cheia și descuiară, și iată, domnul lor zăceà pe pământ mort. 26 Iar pre când ei întârziară, Ehud scăpă, și el trecù pietrăriile, și scăpă la Seirat. 27 Și sosind, [v]sună în trimbiță pe [x]muntele lui Efraim, și fiii lui Israel se pogorîră cu dânsul depe munte, și el înaintea lor. 28 Și el zise către dânșii: Urmați după mine [y]că Domnul a dat pre neamicii voștri, pre Moabiți, în mânile voastre. Și ei se pogorîră *depe munte* după dânsul, cuprinseră [z]vadurile Iordanului în contra Moabului, și nu lăsau pre niminea să treacă. 29 Și ei bătură atunci din Moab ca la zece mii oameni, toți grași și viteji; și nici unul nu scăpă. 30 Și așà Moabul se plecă în ziua aceea sub mâna lui Israel, și [a]pământul avù repaus optzeci de ani.

31 Și după dânsul urmă [b]Șamgar, fiul lui Anat, care bătù dintre Filisteni șase sute de oameni cu un toiag de bou: Și scăpă și el pre Israel.

Israeliții apăsați de Iabin, regele din Canaan, și mântuiți prin Debora și Barak.

4 Și fiii lui Israel iarăși făcură rele în ochii Domnului, după ce Ehud muri. 2 Și Domnul îi vândù în mâna lui Iabin, regele Canaanului, care domnià în [a]Hațor; și mai marele oștirii sale *fu* [b]Sisera, care locuià în Haroșet-Hagoiim. 3 Și fiii lui Israel strigară către Domnul, că el aveà nouă sute care de fer, și impilà tare pre fiii lui Israel de douăzeci de ani.

4 Și Debora, o profetească, femeia lui Lapidot, judecà Israelul în acel timp. 5 [c]Și ea ședeà sub finicul Deborei, între Rama și Bet-El, pe muntele lui Efraim: și fiii lui Israel să suiră la dânsa ca să-i judece. 6 Și ea trimise, și chiemă pre [d]Barak, fiul lui Abinoam, din Kadeș-Neftali, și zise către dânsul: Au nu a poruncit Domnul Dumnezeul lui Israel, *zicând:* Du-te și lățește-te în muntele Tabor, și ia cu tine zece mii de bărbați, din fiii lui Neftali și din fiii lui Zabulon; 7 Și [e]eu voiu atrage către tine la [f]râul Kișon, pre Sisera, mai marele oastei lui Iabin, carele lui și mulțimea lui: și-l voiu da pre el în mâna ta. 8 Și Barak zise către dânsa: Dacă tu vei merge cu mine, voiu merge: iar

---

q Cap. 5. 14. *r* Cap 1. 16. *s* Deut. 28. 48. | *t* Vers. 9. Ps. 78. 34. *u* Ios. 4. 20. | *v* Cap. 5. 14. *x* Ios. 17. 15. | *y* Cap. 7. 9. 15. *z* Ios. 2. 7. | *a* Vers. 11. *b* 1Sam.13.19,22. | *Capul 4.* *a* Ios. 11. 1, 10. *b* 1 Sam. 12. 9. | Ps. 83. 9. *c* Fac. 35. 8. | *d* Ebr. 11. 32. *e* Esod. 14. 4.

dacă nu vei merge cu mine, nu voiu merge. 9 Şi ea zise: da, voiu merge cu tine: dară nu va fi ţie laudă pe calea pre care tu mergi; că Domnul va da pre Sisera în mâna unei femei. Şi Debora se sculă, şi se duse cu Barak la Kedeş. 10 Şi Barak chemă pre Zabulon şi pre Neftali la Kedeş, şi lui îi urmară zece mii de bărbaţi, şi Debora se suì cu dânsul.

11 Şi Heber, Keneul, din fiii lui [g]Hobab, socrul lui Moisi, s'a despărţit de Kenei, şi-i întinse cortul său până la stejărişul Ţaanaim, care *este* lângă Kedeş.

12 Şi se spuse lui Sisera, că Barak fiul lui Abinoam s'a suit la muntele Tabor. 13 Şi Sisera adună toate carele sale, nouă sute de care de fer, şi pre tot poporul ce *erà* cu dânsul dela Haroşet-Hagoiim până la râul Kişon.

14 Şi Debora zise lui Barak: Scoală-te; că aceasta *este* ziua în care Domnul va da pre Sisera în mâna ta! [h]Au nu Domnul iese înaintea ta? Şi Barak se repezì depe muntele Tabor, şi zece mii de bărbaţi în urma lui. 15 Şi Domnul bătù pre Sisera, toate carele *lui* şi toată oastea *lui* cu ascuţişul săbii înaintea lui Barak; şi Sisera se coborî din car, şi fugì pe jos. 16 Şi Barak urmărì carele şi oastea până la Haroşet-Hagoiim, şi toată oastea lui Sisera căzù sub ascuţişul săbiei: n'a rămas nici unul.

Sisera e ucis de către Iael.

17 Şi Sisera fugì pe jos la cortul Iaelei, femeia lui Heber, Keneul; că pace *erà* între Iabin, regele Haţorului, şi între casa lui Heber, Keneul. 18 Şi Iael ieşind spre întâmpinarea lui Sisera, îi zise: Abate-te, domnul meu, abate-te la mine, nu te teme. Şi el se abătù la dânsa în cort, şi ea îl acoperì cu învălitoare. 19 Şi el zise către dânsa: Dă-mi, rogu-te, puţină apă ca să beau; că-mi este sete. Şi ea deschise un foiu de lapte, îi dădù să beà, şi-l învelì. 20 El mai zise către dânsa: Stai la uşa cortului, şi dacă cineva va venì şi te va întrebà, zicând: Este cinevà aicia? să răspunzi: Nu. 21 Şi Iael, femeia lui Heber, luă un ţăruş a cortului, şi luă un ciocan în mâna ei, şi venind încet la dânsul, îi bătù ţăruşul prin tâmplă, aşà încât se înfipse în pământ: că el erà adânc în somn şi obosit. Şi el murì. 22 Şi iată, *pe când* Barak, urmărià pre Sisera, Iael ieşì întru întâmpinarea lui, şi-i zise: Şi eu îţi voiu arătà bărbatul, pre care-l cauţi. Şi când el venì în *cortul* ei, Sisera zăcea mort, şi ţăruşul în tâmpla lui.

23 Aşà plecă Dumnezeu în ziua aceea pre Iabin, regele Canaanului, înaintea fiilor lui Israel. 24 Şi mâna fiilor lui Israel se tot întărì asupra lui Iabin, regele Canaanului, până ce nimiciră pre Iabin, regele Canaanului.

Cântarea de laudă a Deborei.

5 Şi Debora şi Barak, fiul lui Abinoam, [a]au cântat în ziua aceea, zicând: 2 Mai marii au condus în Israel, [b]Poporul s'a oferit de bunăvoie; lăudaţi pre Domnul! 3 [c]Ascultaţi, regilor! Luaţi aminte, mai marilor! Eu, eu voiu să cânt Domnului, Voiu să psalmodiez Domnului Dumnezeul lui Israel. 4 O Doamne, [d]când tu ai ieşit din Seir, Când ai plecat din câmpiile Edomului, [e]Pământul s'a cutremurat şi ceriurile au picurat, Şi norii au picurat apă. 5 [f]Munţii se prăbuşiră dinaintea Domnului, [g]Acest *munte* al Sinaiului înaintea Domnului Dumnezeul lui Israel! 6 În zilele lui [h]Şamgar, fiul lui Anat, În zilele [i]Iaelei, [j]căile erau neumblate, Şi călătorii umblau pe căi strâmbe. 7 Încetat-au cei puternici ai luà Israel, încetat-au; Până ce eu Debora, m'am sculat, M'am sculat eu [k]o mumă în Israel. 8 [l]Dumnezei noi îşi alegeau ei, Îndată resbelul *erà* la porţi. *Dară* [m]văzutu-s'a oare un scut sau o lance, La patruzeci de mii în Israel? 9 Inima mea se întoarce către mai marii lui Israel, Către cei ce [n]s'au oferit de bună voie între popor; Lăudaţi pre Dom-

f 1 Reg. 18. 40. Ps. 83. 9. 10. *g* Num. 10. 29. *h* Deut. 9. 3. | 2 Sam. 5. 24. Ps. 68. 7. Isa. 52. 12. — | *Capul 5.* *a* Esod. 15. 1. *b* 2 Cron. 17 16. *c* Deut. 32. 1, 3. | *d* Deut. 33. 2. Ps. 68. 7. *e* 2 Sam. 22. 8. Isa. 64. 3. | Hab. 3. 3. 10 *f* Deut. 4. 11. Ps. 97. 5. *g* Esod. 19. 18. | *h* Cap. 3. 31. *i* Cap. 4. 17. *j* Lev. 26. 22 Isa. 33. 8. | Plan. 1 4. & 4. 18 *k* Isa. 49. 23. *l* Deut. 32. 16. | *m* 1 Sam. 13. 19, 22. *n* Vers. 2.

nul! 10 Voi [o] cari încălecați pe asini albi, [p] Cari ședeți pe tapete. Și cari umblați pe cale, [q] Cântați! 11 Mai tare decât strigătul dănțuitorilor la adăpători. Acolo să se cânte *acum* [r] cântări de biruință Domnului, Biruințele conducerii sale în Israel. Și se pogorî la porți poporul Domnului. 12 [s] Deșteaptă-te, deșteaptă-te, Debora. Deșteaptă-te, deșteaptă-te, întonează cântarea! Scoală-te, Barak, Și [t] du în captivitate prepriziorierii tăi, Fiule a lui Abinoam! 13 Atuncia se pogorî o ceată mică [u] în contra unui popor puternic. Domnul se pogorî cu mine asupra vitejilor: 14 Învingătorul lui [v] Amalek veni [x] din Efraim, după tine, Beniamin cu popoarele tale! Din [y] Machir se pogorîră căpeteniile, Și din Zabulon cei ce țin sceptrul conducătorului. 15 Și mai marii lui Isachar *fură* cu Debora, și Isachar ca și [z] Barak, veniră pe urma sa în vale. La păraiele lui Ruben, Hotăriri mari! 16 Ce zaci tu [a] între staule, Spre a auzî fluerile turmelor? La păraiele lui Ruben, Mari sfătuiri! 17 [b] Galadul a rămas dincolo de Iordan. Și Dan, pentru ce a rămas lângă corăbii? [c] Asser șezù la țărmul mării. Și a rămas în porturile sale. 18 [d] Zabulon *este* un popor ce și-a espus viața la moarte. Și Neftali pe înălțimile câmpii. 19 Mai marii veniră, se războiră. Atuncia regii Canaanului se războiră În Taanac, la apele Meghidoului; [e] Ei nu câștigară argint. 20 [f] Din ceriuri au combătut. [g] Stelele din cursul lor s'au războit cu Sisera! 21 [h] Râul Kișon i-a luat pre ei, Vechiul râu, râul Kișon! Cu putere te-ai ridicat, o suflete al meu! 22 Atuncia copitele cailor se loviau de goana, de goana celor puternici. 23 Blestemați Merozul, zice îngerul Domnului, Blestemați pre locuitorii lui; [i] Că ei n'au venit în ajutorul [j] Domnului, Spre ajutorul Domnului asupra vitejilor. 24 Binecuvântată să fie mai pre sus de *toate* femeile [k] Iael, Femeia lui Heber, Keneul; [l] Binecuvântată să fie ea mai pre sus de *toate* femeile *ce locuiesc* în corturi! 25 [m] Apă a cerut el, *și* ea i-a dat lapte: În cupă domnească ea i-a dat. 26 [n] Mâna ei a întins-o la țăruș, Și dreapta ei la ciocanul lucrătorilor: Și cu ciocan ea lovì pre Sisera, sfărîmă capul lui: Pătrunse și străpunse tâmplele lui. 27 La picioarele ei el se ghemuì, căzù și zăcù: La picioarele ei el se ghemuì, căzù: Unde se ghemuì, acolo căzù biruit. 28 Prin fereastră se uită muma lui Sisera, Și strigă prin zăbrele: Pentru ce întârzie carul său de a venì? Pentru ce întârzie mersul carelor sale? 29 Înțeleptele ei Doamne îi răspund, Și ea își răspunde însăși: 30 [o] Au nu au dat ei preste pradă: Au n'o împărtesc: O fată, două fete pentru fiecare bărbat: Pradă *de* vestminte colorate pentru Sisera: Pradă *de* vestminte colorate în broderie: O pereche *de* vestminte, colorate, brodate, *de pus* în jurul grumazului prăzii. 31 [p] Așà să peară toți neamicii tăi, o Doamne! Iar cei ce-l iubesc *să fie* [q] ca soarele, [r] când iese din puterea sa! Și pământul avù repaus patruzeci de ani.

Apăsarea Madianiților; Ghedeon este chemat de Dumnezeu, și adună o armată.

6 [a] Și fiii lui Israel făcură rele în ochii Domnului, și Domnul îi dădù pre ei în mâna [b] Madianiților șapte ani. 2 Și mâna Madianiților erà puternică asupra lui Israel. Din cauza Madianiților fiii lui Israel își făcură [c] săpături în munți, peșteri și întăriri. 3 Și se întâmplă, când Israel sămănà, că veniau Madianiții și [d] Amalekiții și [e] fiii răsăritului, și se suiau asupra lui: 4 Și tăbărau asupra lui, și [f] stricau venitul pământului până la Gaza, nelăsând mijloc de traiu în Israel, nici oi, nici boi, nici asini: 5 Că ei se suiau cu turmele lor și cu corturile lor, și veniau mulți [g] ca lăcustele: *că* ei și cămilele lor erau fără număr, și veniau în

o Ps. 105. 2.
p Cap. 10. 4.
q Ps. 107. 32.
r 1 Sam. 12. 7.
s Ps. 57. 8.
t Ps. 68. 18.
u Ps. 49. 14.
v Cap. 3. 27.
x Cap. 8. 13.
y Num 32.39,40
z Cap. 4. 14.
a Num. 32. 1.
b Ios. 13. 25,31.
c Ios. 19. 29,31.
d Cap. 4. 10.
e Ps. 44. 12.
f Ios. 10. 11.
g Cap. 4. 15.
h Cap. 4. 7.
i Cap. 21. 9, 10.
j 1 Sam. 17. 47.
k Cap. 4. 15
l Luc 1. 28.
m Cap. 4. 19.
n Cap. 4. 21.
o Esod. 15. 9.
p Ps 83. 9, 10.
q 2 Sam. 23. 4.
r Ps. 19. 5.

Capul 6.
a Cap. 2. 19.
b Hab. 3. 7.
c 1 Sam. 13. 6. Ebr. 11. 38.
d Cap. 3. 13.
e Fac. 29. 1. Iov 1. 3.
f Lev. 26. 16. Mic. 6. 15.
g Cap. 7. 12.

ţară, spre a o strică. 6 Şi *aşà* Israel se sărăcì foarte de Madianiţi; şi fiii lui Israel [h] strigară către Domnul.

7 Şi Când fiii lui Israel strigară către Domnul din cauza Madianiţilor, 8 Domnul trimise pre un profet la fiii lui Israel, care zise către dânşii: Aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: 9 Eu v'am scos pre voi din Egipt, da, v'am scos din casa sclăviei, şi v'am scăpat din mâna Egiptenilor, şi din mâna tuturor impilătorilor voştri, şi [i] i-am isgonit de dinaintea voastră, şi v'am dat pământul lor: 10 Şi am zis vouă: Eu *sunt* Domnul Dumnezeul vostru [j] să nu vă temeţi de zeii Amoreilor, într'a căror pământ voi locuiţi; dară voi n'aţi ascultat de vocea mea.

11 Şi a venit îngerul Domnului, şi s'a aşezat sub stejarul din Ofra a lui Ioaş, [k] Abi-Ezereul: şi [l] Ghedeon, fiul său, bătea grâu în teasc, spre a-l ascunde de Madianiţi. 12 Şi [m] se arătă îngerul Domnului, şi zise către dânsul: Domnul *este* [n] cu tine, viteazule! 13 Şi Ghedeon îi zise: Rogu-te, Domnul meu! De este Domnul cu noi, pentru ce toate acestea au venit asupra noastră? Şi [o] unde *sunt* toate minunile sale, [p] pre cari nile-a spus părinţii noştri, zicând: Au nu din Egipt ne-a scos pre noi Domnul? Şi acum Domnul ne-a [q] părăsit, şi ne-a dat în mâna Madianiţilor. 14 Şi Domnul căutând spre el, îi zise: [r] Mergi cu această putere a ta, şi mântue pre Israel din mâna Madianiţilor. 15 [s] Au nu eu te trimit? Şi el zise către dânsul: Rogu-te, Domnul meu. Prin ce mijloc voiu mântuì pre Israel? iată, [t] casa mea *este* cea mai săracă în Manase, şi eu *sunt* cel mai tânăr în casa părintelui meu. 16 Şi Domnul zise către dânsul: [u] Eu voiu fi cu tine, şi tu vei bate pre Madianiţi ca pre un singur om. 17 Şi el zise către dânsul: Rogu-te, de am aflat har în ochii tei, [v] dă-mi un semn, că tu cu mine ai vorbit. 18 Rogu-te, [x] nu te depărtà de aicia, până voiu venì către tine, şi voiu aduce darul meu şi-*l* voiu pune înaintea ta. Şi el zise: voiu rămânea până tu te vei întoarce.

19 [y] Şi Ghedeon intră, pregătì un ied şi azime dintr'o efă de făină: carnea o puse în paner, şi zeama o turnă în oală, şi i-*le* aduse afară sub stejar, şi i-*le* oferì. 20 Şi îngerul lui Dumnezeu zise către dânsul: Ia carnea şi azimele, şi [z] *le* pune pe acea stâncă, şi zeama o [a] varsă. Şi el făcù aşà. 21 Şi îngerul Domnului întinse vârful toiagului din mâna sa, şi atinse carnea şi azimele. Şi [b] foc se ridică din stâncă, şi mistuì carnea cu azimele; şi îngerul Domnului se depărtă dela ochii sei.

22 Şi Ghedeon [c] văzù că acesta *a fost* îngerul Domnului, şi zise Ghedeon: Vai mie, Doamne, Dumnezeule, [d] că am văzut îngerul Domnului faţă în faţă. 23 Şi Domnul zise lui: [e] Pace ţie! nu te teme, nu vei murì!

24 Şi Ghedeon zidì acolo un altar Domnului, şi-l numì: Iehova-Şalom. Până în ziua de astăzi el *este* în [f] Ofra Abi-Ezereului. 25 Şi în noaptea aceea îi zise Domnul: Ia viţelul părintelui tău, şi pre al doilea taur, cel de şapte ani şi dărâmă altarul lui Baal al părintelui tău, şi [g] taie Astartea de lângă dânsul. 26 Şi zideşte un altar Domnului, Dumnezeului tău, pe vârful acestei stânci, în loc potrivit, şi ia pre al doilea taur şi-l adù ardere de tot cu lemnele Astarteei, pre care tu o vei tăià. 27 Şi Ghedeon luă zece bărbaţi dintre servii săi şi făcù după cum a vorbit către dânsul Domnul; şi, fiindcă el se temeà de casa părintelui său şi de oamenii cetăţii, ca să facă *aceasta* ziua, el *o* făcù noaptea.

28 Şi când oamenii cetăţii se sculară dimineaţă, iată altarul lui Baal eră dărâmat, şi Astartea lângă dânsul tăiată, şi taurul al doilea adus ardere de tot pe altarul zidit. 29 Şi ei ziceau unul către altul: Cine a făcut acest lucru? Şi cer-

[h] Osea 5. 15. [i] Ps. 44. 2, 3. [j] 2 Reg. 17. 35 37, 38. [k] Ios. 17. 2. [l] Ebr. 11. 32. [m] Luc. 1. 11, 28. [n] Ios. 1. 5. [o] Aşà Ps. 89. 49. [p] Ps. 44. 1. [q] 2 Cron. 15. 2. [r] 1 Sam. 12. 11. [s] Ios. 1. 9. [t] 1 Sam. 9. 21 [u] Esod. 3. 12. [v] Esod. 4 1—8. Isa. 7. 11. [x] Fac. 18. 3, 5. [y] Fac. 18. 6, 7, 8. [z] Cap. 13. 19. [a] 1 Reg. 18. 33, 34. [b] Lev. 9. 24. 2 Cron. 7. 1. [c] Cap. 13. 21. [d] Fac. 16. 13. Esod. 33. 20. [e] Dan. 10. 19. [f] Cap. 8. 32. [g] Esod. 34. 13.

cetară și căutară, și ziseră: Ghedeon, fiul lui Ioaș, a făcut acest lucru. 30 Și ziseră oamenii cetății către Ioaș: Scoate afară pre fiul tău, ca să moară: că a dărâmat altarul lui Baal, și Astartea de lângă dânsul a tăiat. 31 Și Ioaș zise către toți cei ce stăteau în jurul lui: Voiți voi a apără pre Baal? voiți voi a-i ajută! care-l va apără, să moară până dimineață: dacă el *este* un Dumnezeu, apăre-se însuși, că altarul său s'a dărâmat. 32 Și lui i-s'a dat numele în ziua aceea de [h] Ierubaal, zicându-se: Baal apere-se în contra lui; că el a dărâmat altarul său.

33 Și toți [i] Madianiții, și Amalekiții și fiii răsăritului se adunară împreună, și trecură și tăbărîră în [j] valea Ezreel. 34 Și [k] spiritul Domnului întări pre Ghedeon, și el [l] sună din trimbiță, și chemă pre Abiezerei spre a-l urmà. 35 Și trimise soli prin tot Manase, și acesta încă fù chemat spre a-l urmà; și trimise soli în Asser, Zabulon și Neftali, și ei se suiră spre întâmpinarea lor.

36 Și Ghedeon zise către Dumnezeu: Dacă tu prin mâna mea vei mântuì pre Israel, după cum ai zis: 37 [m] Iată, eu voiu pune un val de lână în arie; dacă va fi rouă numai pe val, și pe tot pământul *va fi* uscat, voiu cunoaște că tu vei mântuì pre Israel prin mâna mea, precum ai zis. 38 Și a fost așà: când el se sculă dimineață, strânse valul, și stoarse roua din val, o cupă plină de apă. 39 Și Ghedeon zise către Dumnezeu: [n] Să nu se aprindă mânia ta contra mea, ca să mai vorbesc odată: Rogu-te, ca să mai cerc odată cu valul. Rogu-te, să fie uscăciune numai pe val, și pe tot pământul să fie rouă. 40 Și Dumnezeu făcù așà în noaptea aceea, și uscăciune a fost numai pe val, și pe tot pământul a fost rouă.

Învingerea lui Ghedeon asupra Madianiților.

7 Și [a] Ierubaal, adecă Ghedeon, și tot poporul ce *erà* cu dânsul, sculându-se de dimineață, tăbărîră la fântâna Harod, așà că tabăra Madianiților erà lui spre miazănoapte, către colina More, în vale. 2 Și Domnul zise lui Ghedeon: Cu tine prea mult popor *este*, ca să dau eu pre Madianiți în mânile lor: ca nu Israel [b] să se laude în contră-mi, zicând: Mâna mea m'a mântuit. 3 Și acum grăiește în auzul poporului, zicând: [c] Cine *este* fricos și se teme, acela să se întoarcă și să plece dela muntele Galaad. Și așà se întoarseră din popor douăzeci si două de mii: și zece mii au rămas.

4 Și Domnul zise lui Ghedeon: Poporul încă tot *este prea* mult, coboară-i la apă, și eu ți-i voiu alege acolo; și despre cari îți voiu zice: Acesta să meargă cu tine, acela va merge cu tine: și tot acela de care voiu zice către tine: Acesta să nu meargă cu tine, acela nu va merge. 5 Și el pogorî poporul la apă; și Domnul zise lui Ghedeon: Tot cel ce va limpì cu limba sa din apă, după cum limpește cânele, pe acela dă-l de o parte, cum și pre acela, care se va plecà pe genunchii săi ca să beà. 6 Și a fost numărul acelora cari limpiau în mânile lor, *punându-le* la gură, trei sute de bărbați: și toată rămășița poporului s'a plecat pe genunchi, ca să beà apă. 7 Și Domnul zise lui Ghedeon: [d] Cu cei trei sute de bărbați, cari au limpit, vă voiu mântuì pre voi, și voiu da în mâna ta pre Madianiți; iar tot *celalalt* popor să meargă fiecare la locul său. 8 Și poporul luă în mânile sale merindele și trimbițele; și pre toți *ceilalți* bărbați ai lui Israel, el îi lăsă pre fiecare la cortul său și ținù pre cei trei sute de bărbați. Și tabăra Madianiților le erà jos, în vale.

9 Și în aceiași [e] noapte Domnul zise către dânsul: Scoală-te, coboară-te în tabără, că eu am dat-o în mâna ta; 10 Și dacă te temi a te coborî singur, coboară-te tu cu Pura servul tău în tabără. 11 Și tu vei [f] auzì ce vorbesc ei: și apoi mânile tale se vor întări ca să

---

h 1 Sam. 12. 11. *i* Vers. 3. Ios. 17. 16. *k* 2 Cron. 24. 20. *l* Num. 10. 3. *m* Rsod 4.3,4,6,7. *n* Fac. 18. 32.

Capul 7.

a Cap. 6. 32. *b* Deut. 8. 17. Isa. 10. 13. 1 Cor. 1. 29. 2 Cor. 4. 7. *c* Deut. 20. 8. *d* 1 Sam. 14 6. *e* Fac. 46. 2, 3. *f* Vers. 13,14,15. Fac. 21. 14.

mergi asupra taberei. Și el și servul său Pura se coborîră până la întâia strajă a taberei. 12 Și Madianiții și Amalekiții și [g] toți fiii răsăritului zăceau în vale, mulți ca locustele, și cămilele lor *erau* nenumărate, ca nisipul pe țărmul mării de multe. 13 Și Ghedeon veni, și iată, unul spunea altuia un vis, zicând: Iată am visat vis, și iată o pâne de orz se rostogolia prin tabăra Madianiților, și ea veni până la cort, și lovindu-l, căzù, și-l răsturnă cu susul *în jos,* și cortul căzù. 14 Și celalalt răspunse, zicând: Aceasta nu *este* decât sabia lui Ghedeon, fiul lui Ioaș, bărbat al lui Israel: Dumnezeu a dat în mâna lui pre Madianiți și toată tabăra. 15 Și când Ghedeon auzì spunerea visului și însemnarea lui, el se închină și se întoarse în tabăra lui Israel, și zise: Sculați-vă, că Domnul a dat în mânile voastre tabăra Madianiților. 16 Și el împărți pre cei trei sute de bărbați în trei cete, și dădù fiecăruia în mână trimbiți și ulcioare deșerte, și făclii în ulcioare. 17 Și el zise către dânșii: *ceeace* veți vedeà *că fac,* aceea să faceți și voi. Iată, eu mă voiu duce la capătul taberei, și cum voiu face eu, așà să faceți voi. 18 De voiu sunà în trimbiți eu, și toți cari *sunt* cu mine, să sunați de asemenea și voi din trimbiți împrejurul întregei tabere, și să ziceți: A Domnului și a lui Ghedeon.

19 Și Ghedeon și suta de bărbați ce *erau* cu dânsul veniră la capătul taberei, la începutul străjei a doua (de abia așezase păzitorii), și sunară din trimbiți, și sfărâmară ulcioarele din mânile lor: 20 Atuncia cetele toate trei sunară în trimbiți, sfărâmară ulcioarele, apucară în mâna stângă făcliile și în mâna dreaptă trimbițile, spre a sunà; și strigară: Sabia Domnului și a lui Ghedeon. 21 Și ei [h] stăteau fiecare la locul său împrejurul taberei, [i] și toată tabăra alergă, strigând și fugind. 22 Și [j] sunând ei *în* cele trei sute de trimbiți, [k] Domnul întoarse [l] sabia unuia contra altuia în toată tabăra. Și toată tabăra fugì până la Bet-Șitta către Țererat, până la hotarul de Abel-Mehola, lângă Tabbat.

23 Și bărbații lui Israel se adunară din Neftali, din Asser și din tot Manase, și urmăriră pre Madianiți: 24 Și Ghedeon trimise soli în tot [m] muntele lui Efraim, zicând: Pogoriți-vă spre întâmpinarea Madianiților, și luați-le lor apa până la Bet-Bara și Iordan. Și se adunară toți bărbații lui Efraim, și le [n] luară apa până la [o] Bet-Bara și Iordan. 25 Și ei prinseră [p] doi domni ai Madianiților, pre Oreb și pre Zeeb, și uciseră pre Oreb la [q] stânca Oreb, și pre Zeeb îl uciseră la teascul Zeeb, și urmăriră pre Madianiți. Și aduseră capetele lui Oreb și a lui Zeeb la Ghedeon, dincolo de Iordan.

Ghedeon prigonește pre vrășmaș.

8 Și [a] bărbații lui Efraim ziseră către dânsul: Dece ne-ai făcut nouă aceasta, că nu ne-ai chemat pre noi, când te-ai dus spre a te luptà cu Madianiții? Și ei se certau cu dânsul tare. 2 Și el le răspunse: Ce am făcut eu pre lângă voi? au nu *este* mai bună poghircitura din Efraim decât culesul din Abi-Ezer? 3 [b] Dumnezeu a dat în mânile voastre pre domnii Madianului, pre Oreb și pre Zeeb; și ce am putut eu face pre lângă voi? Și [c] mânia lor se potolì deasupra lui, când el a zis cuvântul acesta.

4 Și Ghedeon veni la Iordan, și-*l* trecù el și cei trei sute de bărbați cari *erau* cu dânsul, obosiți și urmărind *pre neamic.* 5 Și el zise către bărbații din [d] Succot: Dați, rogu-vă, pâni poporului, care mă urmează, că ei *sunt* obosiți; și eu voi urmărì pre Zebah și pre Țalmunna, regii Madianului. 6 Și mai marii Succotului ziseră: [e] Zebah și Țalmunna *sunt* deja în mâna ta, ca [f] să dăm oștirii tale pâne? 7 Și Ghedeon răspunse: În adevăr! când Domnul va da pre Zebah și

[g] Cap. 6. 5, 33. [h] Esod. 14. 13, 14. [i] 2 Reg. 7. 7. [j] Ios. 6. 4, 16, 20. 2 Cor. 4. 7. [k] Ps. 83. 9. [l] 1 Sam. 14. 20. [m] Cap. 3. 27. [n] Cap. 3. 28. [o] Ioan 1. 28. [p] Cap. 8. 3. [q] Isa. 10. 26. —

Capul 8.
[a] 2 Sam. 19. 41. [b] Filp. 2. 3. [c] Prov. 15. 1. [d] Fac. 33. 17. [e] 1 Reg. 20. 11. [f] 1 Sam. 25. 11

pre Talmunna în mâna mea, [g] atuncia voiu sfărîmà corpurile voastre cu spinii pustiului și cu ciulini. 8 Și de acolo el se suì [h] la Penuel, și vorbì către dânșii tot așà: și bărbații din Penuel îi răspunseră, după cum au răspuns bărbații din Succot. 9 Și el vorbì de asemenea bărbaților din Penuel, zicând: De [i] mă voiu întoarce în pace, [j] voiu dărâmà turnul acesta.

10 Iar Zebah și Talmunna *erau* în Karkor, și taberele lor cu dânșii, ca la cincisprezece mii, toți câți au rămas din [k] toată tabăra fiilor răsăritului; că cei căzuți *erau* o sută douăzeci de mii bărbați, ce scoteau sabia. 11 Și Ghedeon se suì prin calea celor ce locuiau în corturi, spre răsărit dela [l] Noba și Iogbeha, și bătù tabăra, tabăra fiind [m] fără de grije. 12 Și Zebah și Talmunna fugiau: și el îi urmărì, și [n] prinse pre cei doi regi ai Madianului, pre Zebah și pre Talmunna; și toată tabăra o spăimântă!

13 Și Ghedeon, fiul lui Ioaș, se întoarse dela resbel mai nainte de *răsăritul* soarelui; 14 Și prinzând pre un copil al bărbaților din Succot îl întrebă, și el îi scrise pre mai marii Succotului și pre bătrânii săi: șaptezeci și șapte de bărbați. 15 Și venind la bărbații din Succot, zise: iată Zebah și Talmunna, pentru cari [o] m'ați insultat, zicând: Zebah și Talmunna *sunt* ei dejà în mâna ta, ca să dăm obositilor tăi bărbați pâne? 16 [p] Și el luă pre bătrânii cetății, spinii pustiului și ciulini, și pedepsì cu ei pre bărbații Succotului. 17 [q] Turnul din Penuel îl [r] dărâmă, și pre bătrânii cetății îi ucise.

18 Și el zise către Zebah și către Talmunna: Cum *erau* bărbații pre cari i-ați ucis la [s] Tabor? Și ei răspunseră: Ca tine, așà *erau* ei, fiecare semănà cu fiii unui rege. 19 Și zise el: Frații mei *erau*, fiii mumei mele; viu *este* Domnul, de i-ați fi lăsat în viață, eu nu v'aș ucide pre voi. 20 Și el zise întâiu-născutului său Ieter: Scoală-te, ucide-i! Dară copilul nu scoase sabia sa, că să temeà, că *erà* încă copil. 21 Și Zebah și cu Talmunna ziseră: Scoală-te tu, și te aruncă asupra noastră; că cum este bărbatul, așà *este* puterea lui. Și Ghedeon se sculă, și [t] ucise pre Zebah și pre Talmunna, și luă colanele ce *erau* la grumazii cămilelor.

Ghedeon întocmește un serviciu divin greșit.

22 Și bărbații lui Israel ziseră lui Ghedeon: Domnește asupra noastră, tu și fiul tău, precum și fiul fiului tău, pentru că tu ne-ai mântuit din mâna Madianiților. 23 Și Ghedeon le zise: Nu voiu domnì eu asupra voastră, și nici fiul meu va domnì asupra voastră; [u] Domnul va domnì asupra voastră. 24 Și Ghedeon zise către dânșii: Vă voiu face o cerere: dați-mi fiecare cercelii de nas ai prăzii sale (că cercei de aur aveau ei, [v] căci Ismaeliți *erau*). 25 Și ei răspunseră: Dăm! Și ei întinseră o mantie, și aruncară acolo fiecare cercelii de nas ai prăzii sale. 26 Și cercelii de nas, cei de aur, pre cari el îi cerù, trăgeau o mie șapte sute de *sicli* de aur, afară de colanele și cercelii de mărgăritar și vestmintele de purpur, pre cari regii Madianului le *aveau*, și afară de lanțurile de gât, ce *erau* pe grumazii cămilelor lor. 27 Și Ghedeon făcù din aceasta un efod, și-l puse în cetatea sa, în Ofra; și tot Israelul desfrânà după dânsul acolo. și fu lui Ghedeon și casei sale cursă.

Copiii lui Ghedeon și moartea sa.

28 Așà fură Madianiții umiliți înaintea fiilor lui Israel, și nu mai ridicară capul lor; și pământul avù repaus patruzeci de ani în timpul lui Ghedeon. 29 Și Ierubaal, fiul lui Ioaș, se duse, și locuì în casa lui. 30 Și Ghedeon avù șaptezeci de fii ieșiți din coapsele sale, că aveà femei multe. 31 Și concubina lui ce *erà* în Șechem încă și ea îi născù un fiu, și el îi dădù numele Abimelech. 32 Și Ghedeon, fiul lui Ioaș, murì în o bătrâneță fericită, și fu îmmormântat în mormântul lui Ioaș, părintele său, în Ofra Abiezereilor.

---

g Vers. 16. *h* Fac. 32. 30. | *i* 1 Reg. 22. 27. *j* Vers. 17. | *k* Cap. 7. 12. *l* Num 32. 35, 42. | *m* 1 Thes. 5. 3. *n* Ps. 83. 11. | *o* Vers. 6. *p* Vers. 7. | *q* Vers. 9. *r* 1 Reg. 12. 25. | *s* Ps. 89. 12. *t* Ps. 83. 11. | *u* 1 Sam. 8. 7. *v* Fac. 25. 13.

33 Și după ce Ghedeon muri, fiii lui Israel se întoarseră iarăși, și desfrânară după Baalimi, și-și făcură lor zeu pre Baal-Berit. 34 Și fiii lui Israel [x] nu-și mai amintiră de Domnul Dumnezeul lor, care i-a scăpat din mâna neamicilor lor din jur împrejur. 35 [y] Și nu arătară iubire casei lui Ierubaal-Ghedeon, după toată bunătatea pre care el a arătat-o lui Israel.

Abimeleh ucide pe șaptezeci frați și se face rege.

9 Și Abimeleh, fiul lui Ierubaal, se duse la Șihem, la [a] frații mumei sale, și vorbi către dânșii și către tot neamul casei părintelui mumei sale, zicând: 2 Vorbiți, rogu-vă, la urechile tuturor locuitorilor Șihemului: Ce *este* mai bine pentru voi: Să domnească preste voi [b] șaptezeci de bărbați, toți fiii lui Ierubaal, sau să domnească preste voi un singur bărbat? și amintiți-vă, că [c] osul vostru și carnea voastră *sunt* eu. 3 Și frații mumei sale vorbiră de dânsul în urechile tuturor locuitorilor din Șihem toate cuvintele acestea, și inima lor se plecă spre Abimeleh; că ziseră: Acesta *este* [d] fratele nostru. 4 Și-i dădură șaptezeci de *sicli* de argint din templul lui [e] Baal-Berit, și cu ei tocmi Abimeleh oameni [f] fără căpătâiu și stricați, cari urmară după dânsul. 5 Și el veni în casa părintelui său [g] la Ofra, și [h] ucise pre frații săi, pre fiii lui Ierubaal, șaptezeci de bărbați, pe o singură piatră; rămânând numai Iotam, mai micul fiu al lui Ierubaal; că s'a ascuns.

6 Și toți locuitorii Șihemului se adunară, și tot Bet-Millo, și ei se duseră, și făcură pre Abimeleh rege la stejarul monumental, cel din Șihem.

Pilda lui Iotam.

7 Și se spuse *aceasta* lui Iotam, care ducându-se stătù în vârful [i] muntelui Gherizim; și ridicându-și vocea lui, strigă, zicând către dânșii: Ascultați-mă, locuitori ai Șihemului, și Dumnezeu vă va ascultà pre voi: 8 [j] Arborii se duseră ca să ungă un rege preste dânșii, și ziseră către oliv: [k] Domnește preste noi! 9 Și olivul le zise: Părăsi-voiu eu grăsimea mea, [l] cu care Dumnezeu și oamenii se onorează, și duce-mă-voiu, spre a domnì preste arbori? 10 Și arborii ziseră către smochin: Mergi tu, domnește preste noi! 11 Și smochinul le zise: Părăsi-voiu dulceața mea și fruptul meu cel bun, și duce-mă-voiu spre a domnì preste arbori? 12 Și arborii ziseră către vie: Mergi tu, domnește preste noi! 13 Și via le zise: Părăsi-voiu mustul meu, [m] care veselește pre Dumnezeu și pre oameni, și duce-mă-voiu spre a domnì preste arbori? 14 Și toți arborii ziseră către spin: Mergi tu, domnește preste noi! 15 Și spinul zise arborilor: Dacă într'adevăr voi mă ungeți pre mine rege asupra voastră, veniți, adăpostiți-vă sub [n] umbra mea: iar de nu, [o] foc să iasă din spini, și să mistue [p] cedrii Libanului. 16 Și acum, dacă voi în adevăr și în întregime ați făcut *aceasta,* punând pre Abimeleh rege, și dacă voi ați lucrat bine cu Ierubaal și cu casa sa, și dacă i-ați făcut lui [q] după vrednicia mânilor sale: 17 (Că părintele meu s'a luptat pentru voi și n'a cruțat viața sa, și v'a scăpat din mâna Madianiților: 18 [r] Dară voi v'ați sculat astăzi asupra casei părintelui meu, și ați ucis pre fiii săi, șaptezeci de inși pe o singură piatră, și ați făcut pre Abimeleh, fiu al servei sale, rege preste locuitorii Șihemului, pentru că *este* fratele vostru): 19 Dacă în adevăr și în întregime ați lucrat cu Ierubaal și cu casa sa în această zi, [s] bucurați-vă de Abimeleh, și el să se bucure de voi! 20 Iar de nu, [t] foc să iasă din Abimeleh și să mistue pre locuitorii Șehemului și pre Bet-Millo, și foc să iasă din locuitorii Șihemului și din Bet-Millo, și să mistue pre Abimeleh.

21 Și Iotam se dădù în lături, și fugì, și se duse la [u] Beer, și șezù acolo de frica lui Abimeleh, fratele său.

---

x Ps. 78. 11, 42. & 106. 13, 21.
y Cap. 9. 16, 17, 18.
Eccl. 9. 14, 15.
Capul 9.
a Cap. 8. 31.
b Cap. 8. 30.
c Fac. 29. 14.
d Fac. 29. 15.
e Cap. 8. 33.
f Prov. 12. 11. Fapt. 17. 5.
g Cap. 6. 24.
h 2 Reg. 11. 1, 2.
i Deut. 11. 29. Ios. 8. 33. Ioan 4. 20. 2 Reg. 14. 9.
k Cap. 8. 22, 23.
l Ps. 104. 15.
m Ps. 104. 15.
n Isa. 30. 2.
Dan. 4. 12.
o Ezec. 19. 14.
p Ps. 104. 16. Isa. 2. 13.
q Cap. 8. 35.
r Vers 5. 6.
s Filp. 3. 3.
t Vers. 15, 16, 57.
u 2 Sam. 20. 14.

Sfârșitul rușinos a lui Abimeleh.

22 Și Abimeleh domnì preste Israel trei ani. 23 Atuncia [v]Dumnezeu trimise spirit rău între Abimeleh și între locuitorii Șihemului, și locuitorii Șihemului [x]fură necredincioși lui Abimeleh, 24 [y]Pentru ca cruzimea *arătată* celor șaptezeci fii ai lui Ierubaal, și sângele lor să cadă asupra lui Abimeleh fratele lor, care i-a ucis, și asupra locuitorilor Șihemului, cari întăriră mânile sale spre a ucide pre frații săi. 25 Și locuitorii Șihemului îi puseră pândași pe vârfurile munților, prădând pre toți cei ce treceau pre cale pre lângă ei. Și se spuse aceasta lui Abimeleh. 26 Și venì Gaal, fiul lui Ebed, cu frații săi, și trecură la Șihem, și locuitorii Șihemului i-se încrezură. 27 Și ei ieșiră la câmp, și culeseră viile lor, și călcară, se veseliră, întrară în [z]casa Dumnezeului lor, și mâncară și beură, și blestemară pre Abimeleh. 28 Și Gaal, fiul lui Ebed, zise: [a]Cine *este* Abimeleh, și cine Șihem, ca să-i servim? Au nu *este el* fiul lui Ierubaal, și Zebul căpetenia sa? Serviți bărbaților lui [b]Hamor părintele lui Șihem, că pentru ce am servì acestuia? 29 O, [c]de s'ar da acest popor în mâna mea, eu așì alungà pre Abimeleh! Și el zise lui Abimeleh: mmulțește oastea ta, și ieși!

30 Și Zebul, căpetenia cetății, auzì cuvintele lui Gaad, fiul lui Ebed, și mânia lui se aprinse: 31 Și el trimise întru ascuns soli la Abimeleh, zicând: Iată! Gaal, fiul lui Ebed, și frații săi au venit la Șihem, și iată ei întărâtă cetatea asupra ta. 32 Și acum scoală-te de cu noapte, tu și poporul care *este* cu tine, și pândește la câmp. 33 Și dimineață, la răsăritul soarelui, scoală-te, și lățește-te asupra cetății; și iată, el și poporul care *este* cu dânsul vor ieși în contră-ți, și tu vei face cu dânsul câte va puteà mâna ta.

34 Și se sculară de cu noapte Abimeleh și tot poporul ce *era* cu dânsul, și puseră de pândă contra Șihemului patru cete. 35 Și Gaal, fiul lui Ebed, ieșì, și stătù la întrarea porții cetății; și Abimeleh cu tot poporul ce *era* cu dânsul se sculă dela pândă. 36 Și când Gaal văzù poporul, zise lui Zebul: Iată, poporul se coboară din vârfurile munților: iar Zebul îi răspunse: Tu vezi umbra munților, și *ți-se pare* că *sunt* oameni. 37 Și Gaal mai zise: iată, poporul se coboară depe înălțimea țării: (o ceată venià pe calea Stejarului Ghicitorilor). 38 Și Zebul zise către dânsul: Unde *e* acum gura ta, cu care [d]ziceai: Cine *e* Abimeleh, ca să-i servim? Nu *este* acesta poporul, pre care l-ai desprețuit; ieși acum, rogu-te, și te luptă cu el. 39 Și Gaal ieșì în fruntea locuitorilor Șihemului, și se luptă cu Abimeleh. 40 Și Abimeleh îl gonì, și el fugì de dinaintea lui, și mulți căzură uciși până la întrarea în poartă. 41 Și Abimeleh se oprì în Aruma, și Zebul respinse pre Gaal și pre frații săi, de nu rămaseră în Șechem.

42 Și a doua zi poporul ieșì la câmp, și se spuse *aceasta* lui Abimeleh. 43 Și el luă poporul, și-l împărți în trei cete, și șezù de pândă la câmp: și privind, iată poporul ieșià din cetate! și el se sculă asupra lor, și-i bătù. 44 Că Abimeleh și cetele ce *erau* cu dânsul se lățiră, și stătură la întrarea în poarta cetății; și două cete se lățiră asupra tuturor celor ce *erau* în câmpie, și-i băturà. 45 Și Abimeleh bătù cetatea toată ziua aceea, [e]luă cetatea, și ucise pre poporul ce *era* într'însa, [f]sfărâmă cetatea, și o preseră cu sare.

46 Și locuitorii turnului Șihemului auzind de *aceasta*, merseră în întăritura templului [g]zeului Berit. 47 Și se spuse lui Abimeleh, că toți locuitorii turnului Șihemului s'au adunat. 48 Și Abimeleh se suì pe muntele [h]Talmon, el și tot poporul ce *era* cu dânsul, și Abimeleh luă în mâna sa o secure, și tăià o ramură de arbore, o ridică, și *o* puse pe umărul său, și zise către tot

v 1 Sam. 16. 14. *x* Isa. 33. 1. *y* 1 Reg. 2. 32. Ps. 7. 16. Mat. 23.35,36. *z* Vers. 4. *a* 1 Sam. 25. 10. *b* Fac. 34. 2, 6. *c* 2 Sam. 15. 4. *d* Vers. 28, 29. *e* Vers. 29. *f* Deut. 29. 23. *g* Cap. 8. 33. *h* Ps. 68. 14.

poporul ce *era* cu dânsul: Ceeace vedeţi că fac eu grabnic faceţi ca mine. 49 Şi tot poporul tăià fiecare ramura sa, şi merseră după Abimeleh, şi le puseră pe întăritură, aprinzând deasupra lor întăritura cu foc. Aşà muriră toţi bărbaţii turnului Şihemului, ca la o mie de bărbaţi şi de femei.

50 Şi Abimeleh se duse la Tebeţ, împresură Tebeţul, şi-l luă. 51 Şi un turn tare erà în mijlocul cetăţii, şi fugiră acolo toţi bărbaţii şi femeile, toţi locuitorii cetăţii, încuiară *porţile* după ei, şi se suiră pe acoperişul turnului. 52 Şi Abimeleh venì până la turn, îl bătù, şi se apropiă până la întrarea în turn, spre a-l arde cu foc. 53 Iar o femeie [i] aruncă o piatră de râşniţă pe capul lui Abimeleh, şi-i sfărâmă creştetul. 54 Şi [j] el îndată chemă la sine pre servul, care purtà armele sale, şi-i zise: Scoate sabia ta, şi omoară-mă ca să nu zică de mine: O femeie l-a ucis. Şi servul său îl străpunse, şi el murì. 55 Şi bărbaţii lui Israel văzând că Abimeleh a murit, se duseră fiecare la locul său.

56 [k] Astfel Dumnezeu răsplătì lui Abimeleh răutatea, ce făcuse părintelui său, ucigând pre cei şaptezeci de fraţi ai săi. 57 Şi toată răutatea bărbaţilor Şihemului, Dumnezeu a întors-o asupra capetelor lor; astfel blestemul lui Ioatam, fiul lui Ierubaal, venì asupra lor.

Tola şi Iair, judecători.

10 Şi [a] se sculă după Abimeleh, ca să mântue pre Israel, Tola, fiul lui Puah, fiul lui Dodo, bărbat din Isachar, şi el locuià în Şamir, în muntele lui Efraim. 2 Şi judecă pre Israel douăzeci şi trei de ani; şi murì, şi se îmmormântă în Şamir.

3 După dânsul se sculă Iar, Galaadeanul, şi judecă pre Israel douăzeci şi doi de ani. 4 Şi el avù treizeci de fii, cari [b] încălecau pre treizeci de mânzi, şi cari aveau treizeci de cetăţi, [c] *ce* se numesc până în ziua de astăzi satele lui Iair, şi sunt în pământul Galaad. 5 Şi Iair murì, şi se îmmormântă în Camon.

Filistenii şi Ammoniţii apasă pre Israel idolatru; Domnul îl miluieşte după pocăinţa sa.

6 Şi [d] fiii lui Israel iarăşi făcură rele în ochii Domnului, [e] servind Baalimilor, Astarteelor, [f] zeilor Siriei, zeilor [g] Sidonului, zeilor Moabului, zeilor fiilor lui Ammon şi zeilor Filistenilor, şi părăsiră pre Domnul, şi nu servirà lui. 7 Şi se aprinse mânia Domnului asupra lui Israel, şi el îi [h] vândù în mâna Filistenilor şi în mâna fiilor lui Ammon. 8 Şi ei impilară şi apăsară pre fiii lui Israel în timpul acela optsprezece ani, pre toţi fiii lui Israel ce *erau* dincolo de Iordan, în pământul Amoreului, care *este* în Galaad. 9 Şi fiii lui Ammon trecură Iordanul, spre a se luptà şi cu Iuda şi cu Beniamin şi cu casa lui Efraim; şi Israel *erà* strâmtorat foarte.

10 [i] Şi fiii lui Israel strigară către Domnul, zicând: Păcătuit-am ţie, că am părăsit pre Dumnezeul nostru, şi am servit Baalimilor. 11 Şi Domnul zise către fiii lui Israel: Au nu *v'am mântuit* [j] de Egipteni, [k] de Amorei, [l] de fiii lui Ammon [m] şi de Filisteni? 12 [n] Şi Sidonienii [o] şi Amalekiţii şi Maoniţii [p] v'au impilat pre voi, şi aţi strigat către mine, şi v'am mântuit din mâna lor. 13 [q] Dară voi m'aţi părăsit, şi aţi servit altor zei; deacea mai mult nu vă voiu mântuì. 14 Mergeţi şi [r] strigaţi la zeii, pre care i-aţi ales vouă, ei să vă mântuească în timpul strâmtorării voastre. 15 Şi fiii lui Israel ziseră Domnului: Păcătuit-am, [s] fă-ne după cum este bine în ochii tăi; numai cât, rugămu-te, scapă-ne astăzi. 16 [t] Şi ei depărtară pre zeii cei străini din mijlocul lor, şi servirà Domnului; şi [u] sufletul lui nu mai răbdă suferinţele lui Israel.

17 Şi fiii lui Ammon se adunară, şi tăbărîră în Galaad; şi fiii lui Israel se adunară şi tăbărîră în [v] Mitpe. 18 Şi poporul *şi* mai marii Galaadului ziseră

[f] 1 Sam. 11. 21.
[g] 1 Sam. 31. 4.
[h] Iov 31. 3. Ps. 94. 23.

Capul 10.

[a] Cap. 2. 16.
[b] Cap. 5. 10.
[c] Deut. 3. 14.
[d] Cap. 2. 11.
[e] Cap. 2. 13.
[f] Cap. 2. 12.
[g] 1 Reg. 11. 33.
[h] Cap. 2. 14.
[i] 1 Sam. 12. 10.
[j] Esod. 14. 30.
[k] Num. 21. 21. 24. 25.
[l] Cap. 3. 12, 13.
[m] Cap. 3. 31.
[n] Cap. 5. 10.
[o] Cap. 6. 3.
[p] Ps. 106. 42, 43.
[q] Ier. 2. 13.
[r] Ier. 2. 28.
[s] 1 Sam. 3. 18.
[t] 2 Cron. 7. 14. Ier. 18. 7. 8.
[u] Ps. 106. 44, 45.
[v] Fac. 31. 49.

unul către altul: Care *va fi* bărbatul ce va începe a se luptă cu fiii lui Ammon? El va fi capul tuturor locuitorilor Galaadului.

Iefta învinge pre Ammoniți.

11 Și [a]Iefta, Galaadeanul, erà [b]viteaz; și el *erà* fiul unei meretrice; și Galaad a născut pre Iefta. 2 Și femeia lui Galaad i-a născut lui fii; și când fiii lui Galaad crescură, ei isgoniră pre Iefta, zicându-i: Nu vei aveà moștenire în casa părintelui nostru, că tu *ești* fiul unei alte femei. 3 Și Iefta fugì de dinaintea fraților săi, și locuià în pământul Tob. Și se adunară la Iefta oameni [c]fără căpătâi, și ieșiau cu dânsul.

4 Și după câtva timp se luptară fiii lui Ammon cu Israel. 5 Și când fiii lui Ammon se luptară cu Israel, bătrânii Galaadului se duseră, spre a luà pre Iefta din pământul Tob. 6 Și ei ziseră lui Iefta: Vino, și fii căpetenia noastră, ca să ne luptăm cu fiii lui Ammon. 7 Și Iefta zise bătrânilor Galaadului: [d]Oare nu m'ați urît, și nu m'ați isgonit din casa părintelui meu; pentru ce deci veniți acum la mine, când sunteți în nevoie? 8 [e]Și bătrânii Galadului ziseră lui Iefta: Tocmai deaceea [f]ne-am întors la tine, ca să mergi cu noi, și să te lupți cu fiii lui Ammon, și să fii [g]cap nouă și tuturor locuitorilor Galaadului. 9 Și Iefta răspunse bătrânilor Galaadului: Dacă voi mă aduceți înapoi, ca să mă bat cu fiii lui Ammon, și Domnul de-i va da în mânile mele, fi-voiu eu capul vostru? 10 Și bătrânii Galaadului ziseră lui Iefta: [h]Domnul să fie martor între noi, dacă nu vom face după cuvântul tău. 11 Și Iefta se duse cu bătrânii Galaadului, și poporul îl puse [i]cap și căpetenie preste dânsul: și Iefta vorbì toate cuvintele sale [j]înaintea Domnului în Mițpe.

12 Și Iefta trimise soli la regele fiilor lui Ammon, zicând: Ce *este* între mine și între tine, că tu ai venit la mine, spre a face resbel în pământul meu? 13 Și regele fiilor lui Ammon răspunse trimișilor lui Iefta: [k]Pentru că Israel a luat pământul meu, când a ieșit din Egipt, dela Arnon până la [l]Iabbok și până la Iordan; și acum înapoiați-*mi*-l cu pace.

14 Și Iefta trimise iarăși soli la regele fiilor lui Ammon. 15 Și zise către dânsul: Așà zice Iefta: [m]Israel n'a luat pământul Moabului nici pământul fiilor lui Ammon. 16 Căci când a ieșit Israel din Egipt, [n]merse el in pustiu la Marea-Roșie; și [o]sosind la Kadeș, 17 [p]Trimise Israel soli la regele Edomului, zicând: Rogu-te, să trec prin pământul tău! [q]Dară regele Edomului n'a voit să audă: și a trimis la regele Moabului, și nici el n'a voit. Deci Israel [r]rămase în Kadeș. 18 Atuncia umblând prin pustiu, [s]ocoli pământul Edomului și pământul Moabului; și [t]sosind în partea despre răsăritul pământului Moabului, [u]tăbărîră dincolo de Arnon, dară nu veniră în hotarul Moabului: că Arnonul *erà* hotarul Moabului. 19 Și [v]Israel trimise soli la Sihon, regele Amoreilor, regele Heșbonului; și Israel zise către dânsul: Rugămute, [x]să trecem prin pământul tău până la locul nostru. 20 [y]Și Sihon neîncrezându-se în Israel, ca să treacă pământul său, adună Sihon tot poporul său, și tăbărî în Iahaz, și se luptă cu Israel. 21 Și Domnul Dumnezeul lui Israel dădù pre Sihon și pre tot poporul lui în mâna lui Israel, și ei îl [z]bătură: și Israel luă în stăpânire tot pământul Amoreilor, cari locuiau în acel pământ. 22 Și ei luară în stăpânire [a]tot cuprinsul Amoreilor dela Arnon până la Iabbok, și dela pustiu până la Iordan. 23 Și acum, când Domnul Dumnezeul lui Israel a alungat pre Amorei de dinaintea poporului său Israel, *mai* ceri tu a-l stăpânì? 24 Au doară, ceeace [b]Chemoș, Dumnezeul tău, îți dă ție de stăpânire, aceea tu să nu stăpânești? așà și tot aceeace [c]Domnul Dumnezeul nostru alungă de dinaintea

Capul 11.
a Ebr. 11. 32.
b 2 Reg. 5. 1.
c Cap. 9. 4.
d Fac. 26. 27.
e Cap. 10. 18.
f Luc. 17. 4.
g Cap. 10. 18.
h Ier. 42. 5.
i Vers. 8.
j Cap. 10. 17. 1 Sam. 10. 17.
k Num. 21. 24, 25. 26.
l Fac. 32. 22.
m Deut. 2. 9, 19.
n Num. 14. 25. Ios. 5. 6.
o Num. 13. 26 Deut. 1. 46.
p Num. 20. 14.
q Num. 20. 18, 21.
r Num. 20. 1.
s Num. 21. 4.
t Num. 21. 11.
u Num. 21. 13.
v Num. 21. 21.
x Num. 21. 22.
y Num. 21. 23.
z Num. 21. 24, 25.
a Deut. 3. 36.
b 1 Reg. 11. 7. Ier. 48. 7.
c Deut. 9. 4, 5.

noastră, aceea vom stăpâni. 25 Şi au doară *eşti* tu mai bun decât [d]Balak, fiul lui Zippor, regele Moabului? Certatu-s'a el cu Israel, sau luptatu-s'a cu el? 26 Pe când Israel locuià în [e]Heşbon şi în satele lui, în [f]Aroer şi în satele lui, şi în toate cetăţile, cari *sunt* la ţărmurile Arnonului, trei sute de ani, pentru ce nu *le*aţi dat slobozie în acel timp? 27 Da, eu nu am păcătuit în contra ta, ci tu rău faci cu mine, războindu-te în contra mea. Domnul [g]judecătorul, [h]să judece astăzi între fiii lui Israel şi între fiii lui Ammon. 28 Şi regele fiilor lui Ammon nu ascultă cuvintele lui Iefta, pre cari el i-le trimise.

Biruinţa şi făgăduinţa lui Iefta.

29 Şi [i]spiritul Domnului venì asupra lui Iefta, şi el trecù prin Galaad şi Manase, şi trecù prin Mitpe din Galaad, şi dela Mitpe din Galaad trecù *asupra* fiilor lui Ammon.

30 Şi Iefta [j]făcù vot Domnului, zicând: Dacă tu vei da în mâna mea pre fiii lui Ammon, 31 Ceeace va ieşì din uşile casei mele spre întâmpinarea mea, când în pace mă voiu întoarce dela fiii lui Ammon, [k]va fi a Domnului [l]şi o voiu aduce ardere de tot.

32 Şi Iefta trecù spre fiii lui Ammon, spre a se luptà cu el; şi Domnul i-a dat în mâna lui. 33 Şi el îi bătù dela Aroer, până la [m]Minnit douăzeci de cetăţi, şi până la Abel-Cheramim cu ucidere mare foarte. Aşà fiii lui Ammon fură umiliţi înaintea fiilor lui Israel.

34 Şi când Iefta venì la [n]Mitpe în casa lui, iată, [o]fica lui ieşià întru întâmpinarea lui, cu timpane şi cu danţuri; ea *erà* unică, el nu aveà afară de dânsa fiu sau fică. 35 Şi când el o văzù, îşi [p]rupse vestmintele sale, şi zise: Ah! fica mea, adânc mă loveşti şi mă turburi! că eu [q]am deschis gura mea către Domnul, şi [r]nu o pot întoarce. 36 Şi ea zise către dânsul: Părintele meu! de ai deschis gura ta către Domnul, [s]fă cu mine, cum a rostit gura ta, pentru că Domnul ţi-a făcut răsbunare asupra neamicilor tăi, fiii lui Ammon. 37 Şi ea zise către părintele ei: Fie-mi învoit aceasta: lasămă două luni, ca să mă duc şi să mă cobor în munţi, şi să plâng fecioria mea, eu şi tovarăşele mele. 38 Şi el zise: Du-te! şi el o lăsă pre ea două luni. Deci ea se duse cu tovarăşele ei, şi plânse fecioria ei în munţi. 39 Şi după trecerea de două luni, ea se întoarse la părintele ei, şi el împlinì cu dânsa votul, pre care l-a votat. Şi ea nu cunoscuse bărbat. Şi a fost datină în Israel: 40 Din an în an ficele lui Israel mergeau spre a bocì pre fica lui Iefta Galaadeanul patru zile în an.

Sfărîmarea Efraimiţilor.

12 Şi [a]bărbaţii lui Efraim se adunară, şi trecură către miazănoapte, şi ziseră lui Iefta: Pentru ce ai trecut spre a te luptà cu fiii lui Ammon, şi pre noi nu ne-ai chemat ca să mergem cu tine? Casa ta vom aprinde-o cu foc asupra ta. 2 Şi Iefta le zise: Avut-am mari certe cu fiii lui Ammon, eu şi poporul meu: şi eu v'am chemat pre voi, şi nu m'aţi scăpat din mânile lor. 3 Şi când am văzut că tu nu voeşti a *mă* ajutà, [b]am pus vieaţa mea în mâna mea, şi am trecut asupra fiilor lui Ammon, şi Domnul i-a dat pre ei în mâna mea! Şi pentru ce veniţi în ziua aceasta asupra mea, spre a vă luptà cu mine?

4 Şi Iefta adună pre toţi bărbaţii Galaadului, şi se luptă cu Efraim; şi bărbaţii Galaadului bătură pre Efraim, că ei au zis: [c]Fugari ai lui Efraim *sunteţi* voi; (Galaad *este* între Efraim şi între Manase!) 5 Şi Galaadiţii cuprinseră [d]vadurile Iordanului în contra lui Efraim, şi când fugarii lui Efraim ziceau: Voiu să trec! Bărbaţii Galaadului îi ziseră: *Eşti* tu Efraimit? De ziceà el! Nu!, 6 Atunci ei îi ziceau: Rugămu-te, zi Şibbolet, şi el ziceà Sibbolet, că el nu puteà să pronunţe cum trebue; şi ei îl prindeau şi-l junghiau la vadurile Iordanu-

[a] Num. 22. 2. Ios. 24. 9.
[c] Num 21 25.
[f] Deut. 2. 36.
[g] Fac. 18. 25
[h] Fac. 16. 5.
[i] Cap. 3. 10.
[j] Fac. 28. 20.
[k] Lev 27.2.3,etc.
[l] Ps. 66. 13.
[m] Ezec. 27. 17.
[n] Cap. 10. 17.
[o] Exod. 15. 20.
[p] Fac. 37.29,34.
[q] Eccl. 5. 2.
[r] Num. 30. 2.
[s] 2 Sam. 18. 19, 31.
—
Capul 12.
[a] Cap. 8. 1.
[b] 1 Sam. 19. 5. Iov 13. 14.
Ps. 119. 109.
[c] 1 Sam. 25. 10.
[d] Ios. 22. 11.

lui. Și căzură în acel timp patruzeci și două de mii din Efraim.

7 Și Iefta judecă pre Israel șase ani: și Iefta, Galaadeanul murì, și se îmmormântă într'o cetate a Galaadului.

Ibțan, Elon și Abdon, judecători.

8 Și după dânsul judecă pre Israel Ibțan din Bet-Lehem. 9 Și el avù treizeci de fii și treizeci de fete, scoase din casa sa, și treizeci de fete aduse el de afară pentru fiii săi. Și el a judecat pre Israel șapte ani. 10 Și Ibțan murì, și se îmmormântă în Bet-Lehem.

11 Și după dânsul a judecat pre Israel Elon, Zabuloneul, și el judecă pre Israel zece ani. 12 Și Elon și Zabuloneul, murì, și se îmmormântă în Ajalon, în pământul Zabulon.

13 Și după dânsul judecă pre Israel Abdon, fiul lui Hilel, Piratoneanul. 14 Și el avù patruzeci de fii și treizeci de nepoți, cari [e] umblau călări pe șaptezeci de mânzi de asină. El a judecat pre Israel opt ani. 15 Și Abdon, fiul lui Hillel, Piratoneanul, murì, și se îmmormântă în Piraton, în pământul lui Efraim, [f] pe muntele Amalekiților.

Israeliții apăsați prin Filisteni; nașterea lui Samson vestită printr'un înger.

13 Și fiii lui Israel [a] iarăși făcură rele în ochii Domnului, și Domnul îi dădù pre ei [b] în mâna Filistenilor patruzeci de ani.

2 Și a fost un bărbat [c] din Tora, din neamul lui Dan, și numele lui *erà* Manoah, și femeia lui *erà* stearpă, și n'a născut. 3 Și [d] îngerul Domnului se arătă femeii, și-i zise: Iată, tu *ești* stearpă, și n'ai născut; dară vei zămisli, și vei naște fiu. 4 Și acum păzește-te, și [e] nu beà vin nici beutură îmbătătoare, și nu mâncà nimica necurat. 5 Că iată, tu vei zămisli și vei naște fiu, și [f] briciul nu se va pune pe capul lui; că pruncul va fi [g] nazareu al Domnului din pântece; și el va [h] începe mântuirea lui Israel din mâna Filistenilor.

6 Și femeia venì, și spuse bărbatului ei, zicând: [i] Un om al lui Dumnezeu a venit la mine, și [j] fața îi *erà* ca fața îngerului lui Dumnezeu, înfricoșat foarte; dar nu l-am [k] întrebat de unde *erà*, nici numele său nu mi-l-a spus. 7 Și el zise către mine: Iată, tu vei zămisli, și vei naște fiu; și acum nu beà vin nici băutură îmbătătoare, și nu mâncà nimica necurat: că nazareu al Domnului va fi pruncul *chiar* din sânul *mumei sale* până în ziua morții sale.

8 Atuncia Manoah se rugă Domnului, și zise: Rogu-te, Doamne, omul lui Dumnezeu, pe cari tu l-ai trimis, să mai vină încă odată la noi, și să ne învețe ce să facem cu pruncul ce se va naște. 8 Și Dumnezeu auzì vocea lui Manoah, și îngerul lui Dumnezeu mai venì odată la femeie, pe când ea ședeà în câmpie: dară Manoah, bărbatul ei, nu erà cu dânsa. 10 Și femeia se grăbì, și alergă, și spuse *aceasta* bărbatului ei, zicându-i: Iată, omul ce a venit în ziua *aceea* la mine, *iarăși* mi-s'a arătat. 11 Și Manoah se sculă, urmă femeii sale, și venind la omul acela îi zise: Tu *ești* omul ce a vorbit către femeie? Și el răspunse: Eu *sunt*. 12 Și Manoah zise: De se va împlini cuvântul tău, ce să se facă cu pruncul și ce să facă el? 13 Și îngerul Domnului zise lui Manoah: Femeia să se păzească de toate câte i-am zis. 14 Din toate câte ies din vița viei ea să nu mănânce, [l] vin și beutură îmbătătoare să nu beà, nici *nimica* necurat să nu mănânce. Toate câte i-am poruncit să le păzească.

15 Și Manoah zise, către îngerul Domnului: [m] Te-am întârzià, ca să-ți pregătim un ied. 16 Și îngerul Domnului zise lui Manoah: De mă întârzii, nu voiu mâncà din pânea ta, și de voiești să faci ardere de tot, adă-l Domnului; că Manoah nu știà, că acesta *erà* îngerul Domnului. 17 Și Manoah mai zise către îngerul Domnului: Care *este* numele tău, că de

Capul 13.

[a] Cap. 2. 11. [b] 1 Sam. 12. 9. [c] Ios. 19. 41. [d] Luc. 1. 11. 13, 28, 31. [e] Luc. 1. 15. [f] Num. 6. 5. [g] Num. 6. 2. [h] 1 Sam. 7. 13. 2 Sam. 8. 1. 1 Cron. 18. 1. [i] Deut. 33. 1. 1 Reg. 17. 24. [j] Mat. 28. 3. [k] Fapt. 6. 15. Vers. 17. 18. [l] Vers. 4. [m] Fac. 18. 5.

[e] Cap. 5. 10. [f] Cap. 8. 13. 27.

se va împlini cuvântul tău, să te onorăm. 18 Și îngerul Domnului zise către dânsul: [n] De ce întrebi numele meu? că minunat *este* el. 19 Și Manoah luă iedul și darul de pâne, [o] aducându-*l* Domnului pe stâncă: și el făcù minune: și Manoah și femeia lui văzură: 20 Căci pe când flacăra se înălța depe altar la cer, îngerul Domnului se înălță în flacăra altarului, și Manoah și femeia lui văzură *aceasta*, și [p] căzură cu fața la pământ. 21 Și îngerul Domnului nu se mai arătă lui Manoah și femeii sale.

[q] Atuncia Manoah cunoscù că acesta *era* îngerul Domnului. 22 Și Manoah zise femeii sale: [r] Vom muri, că noi am văzut pe Dumnezeu. 23 Și femeia lui îi răspunse: Dacă Domnul ar fi voit a ne omorî, nu ar fi luat din mâna noastră arderea de tot și darul de pâne, nici ne-ar fi arătat toate acestea, și nici la timp nu ar fi vestit *un lucru* ca acesta.

24 Și femeia născù fiu, și chemă numele lui [s] Samson; și [t] pruncul crescù, și Domnul îl binecuvântă. 25 [u] Și spiritul Domnului începù a-l împinge în Mahane-Dan, [v] între Țorah și Eștaol.

Lupta lui Samson cu leul.

14 Și Samson se pogorî [a] la Timna, și [b] văzù o femeie în Timna din fetele Filistenilor. 2 Și el se suì, și spuse părintelui său și mumei sale, zicând: Am văzut femeie în Timna din fetele Filistenilor; și acum [c] să mi-o luați de femeie. 3 Și părintele său și mumă sa ziseră: Au nu *este* între fetele [d] fraților tăi și în tot poporul meu *nici* o femeie, de te duci să iei femeie dintre Filistenii cei [e] tăiați împrejur? Și Samson zise părintelui său: Pre ea ia-o mie, că ea îmi place. 4 Și părintele său și muma sa nu știau că aceasta *era* [f] dela Domnul, că el căută prilej asupra Filistenilor; că în acest timp [g] domneau preste Israel Filistenii. 5 Atuncia Samson cu părintele său și cu muma sa se pogorîră la Timna. Și când ei ajunseră la viile din Timna, iată, un leu tînăr mugind, *veniă* spre întâmpinarea lui. 6 Și [h] spiritul Domnului venì asupra lui, și el îl sfâșiă, după cum se sfâșie un ied, și el *nu aveà* nimic în mâna lui. Dară el nu spuse părintelui său nici mumei sale ceeace a făcut. 7 Și el se pogorî, și vorbì cu femeia, și ea plăcù lui Samson.

8 Și când el se întoarse după câtva timp spre a o luà, se abătù, spre a vedeà stârvul leului, și iată, un roiu de albine *crà* în stârvul leului, și miere. 9 Și el o luă în mâna sa, și ducându-se mergeà mâncând, și se duse la părintele său și la mumă sa, și le-a dat din ea, și ei mâncară; dar nu le spuse, că din stârvul leului a scos mierea.

Căsătoria lui Samson și ghîcitorile.

10 Și părintele său se pogorî la femeie; și Samson făcù acolo ospăț; că așà făceau tinerii. 11 Și când ei îl văzură, luară treizeci de tovarăși, ca să fie cu dânsul. 12 Și Samson le zise: [i] O cimilitură vă pun: de mi-o veți spune [j] în cele șapte zile ale ospățului și *o* veți ghîci, vă voiu da vouă treizeci de cămăși și treizeci de [k] vestminte de schimbat: 13 Iar de nu veți puteà a mi-*o* spune, să-mi dați voi mie treizeci de cămăși și treizeci de vestminte de schimbat. Și ei îi ziseră: Pune cimilitura ta ca să o auzim. 14 Și el le zise:

Din cel ce mănâncă a ieșit mâncare,
Și din cel tare a ieșit dulceață.

Și ei nu putură să spuie cimilitura în trei zile. 15 Și în a șaptea zi ziseră ei către femeia lui Samson: [l] Înduplecă pre bărbatul tău să ne spuie cimilitura, [m] ca să nu te ardem pre tine și casa părintelui tău cu foc. Au pentru a ne sărăcì ne-ați chemat pre noi? Au nu *este așà?* 16 Și femeia lui Samson plânse înaintea lui, zicând: [n] Tu mă urăști, și nu mă iubești. Cimilitură ai pus fiilor poporului meu, și mie nu mi-ai spus-*o*. Și el zise către dânsa: Iată, eu nu am spus-*o* părintelui meu și nici mumei mele, și ție să ți-*o* spun? 17 Și ea plânse ina-

[a] Fac. 32. 29.
[o] Cap. 6. 19, 20.
[p] Mat. 17. 6.
[q] Cap. 6. 22.
[r] Fac. 32. 30.
[s] Ebr. 11. 32.
[t] 1 Sam. 3. 19.
[u] 1 Sam. 11. 6. Mat. 4. 1.
[v] Ios. 15. 33.
Capul 14.
[a] Fac. 38. 13.
[b] Fac. 34. 2.
[c] Fac. 21. 21.
[d] Fac. 24. 3, 4.
[e] Fac. 34. 14
[f] Ios. 11. 20.
[g] Deut. 28. 48. [h] Cap. 3. 10. 1 Sam. 11. 6.
[i] 1 Reg. 10. 1. Luc. 14. 7.
[j] Fac. 29. 27.
[k] Fac. 45. 22.
[l] Cap. 16. 5.
[m] Cap. 15. 6.
[n] Cap. 16. 15.

intea lui şapte zile, cât ţinù ospăţul. Şi în a şaptea zi, el i-o spuse, că ea îl necăji; şi ea spuse cimilitura fiilor popoporului ei. 18 Şi bărbaţii cetăţii ziseră către el în ziua a şaptea, mai nainte de apusul soarelui: Ce *este* mai dulce decât mierea? Şi ce *este* mai tare decât leul? Şi el zise către dânşii: De nu aţi fi arat cu junca mea, nu aţi fi ghicit cimilitura mea. 19 Şi [o] veni asupra lui spiritul Domnului, şi el se pogorî la Aşkalon, bătù dintr'înşii treizeci de bărbaţi, şi luă vestmintele lor, şi dădù vestmintele de schimb celor ce au ghicit cimilitura. Şi mânia lui se aprinse, şi el se suì la casa părintelui său.

20 Dară femeia lui Samson [p] a fost a tovarăşului lui, [q] amicului lui.

Samson face Filistenilor pagubă mare.

15 Şi după câtva timp, în zilele secerişului de grâu, Samson cercetă pre femeia sa cu un ied, şi el zise: Voiu intrà la femeia mea în cameră; iar părintele ei nu-i învoì ca să intre. 2 Şi părintele ei zise: Eu am gândit că tu o [a] urâşti; deci am dat-o amicului tău. Au sora ei cea mai mică nu *este* mai frumoasă decât ea? Rogu-te, fie ea a ta în locul ei.

3 Şi Samson le zise: Astădată voiu fi nevinovat către Filisteni, de le voiu face rău! 4 Şi Samson se duse, şi prinse trei sute de vulpi, luă făclii, şi întorcând coadă la coadă, puse o făclie la mijloc între două cozi. 5 Şi el aprinse cu foc făcliile, şi *vulpilor* le dădù drumul în tarinile Filistenilor, şi aprinse atât grâul în snopi, cât şi cel ce stă în picioare, cum şi grădinile de olivi. 6 Şi Filistenii ziseră: Cine a făcut aceasta? Şi ei răspunseră: Samson, ginerile Timneanului: pentru că i-a luat femeia lui, şi o dădù amicului său. [b] Şi Filistenii se suiră, şi arseră cu foc pre ea şi pre părintele ei.

7 Şi Samson zise către dânşii: Dacă voi faceţi una ca aceasta, îmi voiu răsbunà asupra voastră, şi apoi voiu încetà. 8 Şi el îi bătù la şold şi la coapse cu ucidere mare: şi se pogorî, şi locuì în crăpătura stâncei Etam. 9 Şi Filistenii se suiră, şi tăbărîră în Iuda, şi s'au răspândit [c] în Lehi. 10 Şi bărbaţii din Iuda ziseră: Pentru ce v'aţi suit asupra noastră? şi ei răspunseră: Spre a legà pre Samson noi ne-am suit, ca să-i facem lui, cum ne-a făcut nouă. 11 Şi se pogorîră trei mii de bărbaţi din Iuda către crăpătura stâncei Etam, şi ziseră lui Samson: Au nu ştii tu, că Filistenii [d] domnesc asupra noastră? Şi pentru ce ne-ai făcut nouă aceasta? Şi el le zise: După cum ei mi-au făcut, aşà le-am făcut. 12 Şi ei ziseră către dânsul: Ca să te legăm pre tine, noi ne-am pogorît, să te dăm în mânile Filistenilor. Şi Samson le zise: juraţi-mi, că voi nu vă veţi aruncà asupră-mi! 13 Şi ei vorbiră către dânsul, zicând: Nu, ci te vom legà, şi te vom da în mâna lor, dară nu te vom omorî. Şi ei îl legară cu două funii noi, şi-l scoase din stâncă.

14 *Şi* când el sosì la Lehi, Filistenii strigară de bucurie înaintea lui: şi [e] spiritul Domnului venì asupra lui, şi funiile ce *erau* pe braţele lui se făcură ca fire de in, cari se aprind la foc, şi legăturile se topiră depe mânile lui. 15 Şi găsind o falcă de asin neuscată încă, şi întinzându-şi mâna sa, o luă şi [f] ucise cu ea o mie de bărbaţi. 16 Şi Samson zise:

Cu o falcă de asin o grămadă, două grămezi, Cu o falcă de asin, am ucis o mie de bărbaţi.

17 Şi când el sfârşì de a vorbì, aruncă falca din mâna lui, şi numì acel loc Ramat-Lehi.

18 Şi el însetă foarte, şi strigă către Domnul, zicând: [g] Tu ai dat prin mâna servului tău această mare mântuire: şi acum să mor de sete, şi să cad în mâna tăiaţilor împrejur? 19 Şi Dumnezeu despică adâncătura cea în Lehi, şi ieşì dintr'însa apă, şi el beù; şi [h] spiritul lui se reintoarse şi reînviă. Şi s'a chemat numele acelui *loc* En-Akkore, până în ziua de astăzi, şi *se află* în Lehi.

20 Şi el judecă pre Israel [i] în zilele Filistenilor douăzeci de ani.

---

o Cap. 3. 10. *p* Cap 15. 2. | *b* Ioan 3. 28. — | *Capul 15.* *a* Cap. 14. 20. | *b* Cap. 14. 15. *c* Vers. 10. | *d* Cap. 14. 4 *e* Cap. 3. 10. | *f* Lev. 26. 8. *g* Ps. 3. 7. | *h* Isa. 40. 29. | *i* Cap. 13. 1. —

Căderea lui Samson; puterea i-se redă și el se răsbună asupra Filistenilor.

16 Și Samson se duse la Gaza, și văzù acolo o meretrice, și intră la dânsa: 2 *Și s'a spus* Gazenilor: Samson a venit aicia: deci ei *îl*[a] împresurară, și-l pândiră toată noaptea aceea la poartă, cetății, și fură în tăcere toată noaptea, zicând: *Fiți în liniște* până se va luminà de ziuă, și atuncia îl vom ucide! 3 Și Samson dormì până la miezul nopții, iar sculându-se la miezul nopții, apucă portile cetății și amândoi stâlpii, și scoțându-le împreună cu zăvorul, *le* luă pe umerile sale, și le duse pe vârful muntelui din fața Hebronului.

4 Și se întâmplă în urma acestora, că el iubià o femeie în valea Sorek, cu numele Dalila. 5 Și domnii Filistenilor se suiră către dânsa, și-i ziseră: [b] Înduplecă-l, și vezi în ce *stă* puterea lui cea mare, și cu ce vom puteà a-l învinge, ca să-l legăm, spre a-l slăbì, și noi îți vom da ție fiecare o mie și o sută de *sicli* de argint.

6 Și Dalila zise lui Samson: Rogu-te, spune-mi în ce *stă* marea ta putere, și cu ce trebue tu să fiii legat, spre a te slăbì. 7 Și Samson îi zise: Dacă mă va legà cu șapte funii nouă neuscate încă, eu voiu slăbì, și mă voiu face ca tot omul. 8 Și domnii Filistenilor îi aduseră șapte funii noi, neuscate încă, și ea-l legă cu ele. 9 Și pândașii ședeau la ea în cameră. Și ea-i zise: Filistenii asupra ta, Samsoane! și el rupse funiile, după cum se rupe o ață de călți, când miroase focul; și puterea sa nu s'a descoperit.

10 Și Dalila zise lui Samson: Iată, tu m'ai înșelat, și mi-ai spus neadevărul. Acum, rogu-te, spune-mi cu ce poți fi legat? 11 Și el zise către dânsa: Dacă mă va legà cu funii noi, cu cari nu s'a făcut nici un lucru, voiu slăbì, și mă voiu face ca tot omul. 12 Și Dalila luă funii noi, și-l legă cu ele, zicându-i: Filistenii asupra ta, Samsoane! Și pândașii ședeau în cameră. Și el le rupse depe brațele sale ca o ață.

13 Și Dalila zise lui Samson: Până acum m'ai înșelat, și mi-ai spus neadevărul. Spune-mi cu ce poți fi legat? Și el zise către ea: Dacă tu vei împletì cele șapte șuvițe ale capului meu în urzeala țesăturii. 14 Și ea *le* pironì *în pământ* cu o pană, și zise către dânsul: Filistenii asupra ta, Samsoane! Și el se deșteptă din somnul său, și scoase pana cu urzeală cu tot.

15 Și ea zise către dânsul: [c] Cum zici: Eu te iubesc, când inima ta nu *este* la mine? Până acum de trei ori m'ai înșelat, și nu mi-ai spus în ce *stă* puterea ta cea mare. 16 Și supărându-l cu vorbele sale în toate zilele, și muncindu-l pre el, sufletul lui se întristă până la moarte: 17 Și-i [d] descoperì toată inima lui, și zise către dânsa: [e] Briciu nu s'a pus pe capul meu, pentru că nazareu al lui Dumnezeu sunt eu din pântecele mumei mele; dacă mă voiu rade, puterea mea se va depărtà dela mine, și voiu slăbì, și mă voiu face ca tot omul.

18 Și Dalila văzând, că el îi descoperì toată inima sa, trimise să cheme pre domnii Filistenilor, zicând: Suiți-vă astădată, că el mi-a descoperit toată inima sa. Și domnii Filistenilor se suiră la dânsa, aducând argintul în mânile lor. 19 [f] Și ea îl adormì pe genunchii ei, chemă un bărbat, și puse să-i radă cele șapte șuvițe ale capului său, și prin aceasta începù a-l slăbì; că puterea lui îl părăsise. 20 Și ea zise: Filistenii asupra ta, Samsoane! Și el se deșteptă din somnul său, și zise: Voiu ieșì astădată ca altădată, și mă voiu scuturà. Dară el nu știà că Domnul [g] s'a depărtat dela el. 21 Și Filistenii îl prinseră, și-i scobiră ochii, și-l coborîră la Gaza, și-l legară cu lanțuri de aramă; și el învârtià râșnița în închisoare.

22 Dară părul capului său începù să crească, după ce s'a ras. 23 Și domnii Filistenilor se adunară, spre a aduce un mare sacrificiu lui Dagon, zeul lor, și spre a se veselì; că ziceau: Zeul nostru

Capul 16.
a 1 Sam. 23. 26. Ps. 118. 10, 11, 12. Fapt. 9. 24. *b* Cap. 14. 15. Prov. 2 16—19. *c* Cap. 14. 16. *d* Mic. 7. 5. *e* Num. 6. 5. *f* Prov. 7 26, 27. *g* Ios. 7. 12.

a dat în mâna noastră pre Samson, inimicul nostru. 24 Și poporul văzându-l, [h]lăudară pre zeul lor, că ziceau: Zeul nostru a dat în mâna noastră pre inimicul nostru, și pre pustiitorul țării noastre, care a îmmultit morții noștri. 25 Și când inima lor erà [i]voioasă, ei ziseră: Chemați pre Samson, ca să ne desfăteze! Deci chemară pre Samson din închisoare, și el erà de rîs înaintea lor; și-l puseră pre el între stâlpi. 26 Și zise Samson către băiatul ce-l țineà de mână: Lasă-mă ca să pipăiu stâlpii, pe care este întărită casa; ca să mă razăm de ei. 27 Și casa erà plină de bărbați și de femei, și acolo *erau* toți domnii Filistenilor; chiar și pe [j]acoperiș *erau* ca la trei mii de bărbați și de femei, cari priviau luarea în râs a lui Samson. 28 Și Samson strigă către Domnul, zicând: Doamne, Doamne, rogu-te, [k]adă-ți aminte de mine, și întărește-mă numai astădată, o Dumnezeule! ca să-mi răsbun asupra Filistenilor pentru cei doi ochi ai mei. 29 Și Samson îmbrățișă amândoi stâlpii din mijloc, asupra cărora casa erà întărită, și se răzămă de ei, de unul cu dreapta lui și de altul cu stânga lui. 30 Și Samson zise: Stingă-se vieața mea împreună cu Filistenii! Și se apăsă cu putere: și casa căzù preste domni și preste tot poporul ce *erà* într'însa. Și morții pre cari el i-a ucis la moartea sa, erau mai mult decât *acei* pre cari el i-a ucis în vieață.

31 Și frații săi și toată casa părintelui său se pogorîră, și-l ridicară; și suinduse *înapoi*, îl îmmormântară între Țorah și Eștaol, în mormântul lui Manoah, părintele său. Și el a judecat pre Israel douăzeci de ani.

Mica întocmește idolatria.

17 Și a fost un om din muntele lui Efraim, cu numele Mica. 2 Și el zise către mumă sa: Cei o mie și o sută de arginți ce ți-s'au luat, *și* pentru cari tu ai blestemat, și în auzul meu ai vorbit, iată, acești arginți *sunt* la mine, eu i-am luat. Și mumă sa zise: [a]Binecuvântat să *fie* fiul meu de Domnul. 3 Și el înapoiè cei o mie și o sută *sicli* de arginți mumei sale: și muma sa zise: Consăcrat-am argintul Domnului din mâna mea pentru fiul meu, spre a [b]face un chip cioplit și un chip turnat; și acum ți-l înapoiez. 4 Totuși el înapoiè argintul mumei sale; și muma sa [c]luă două sute *sicli* de arginți, și i-a dat aurarului; și el făcù un chip cioplit și un chip turnat, cari fură în casa lui Mica. 5 Și bărbatul Mica aveà o casă de zei, și făcù [d]efod și [e]terafimi, și consacră pre unul din fiii sei, ca să-i fie preot. 6 [f]În zilele acelea nu *erà* rege în Israel; [g]fiecare făceà *ce erà* drept în ochii sei.

7 Și a fost un tînăr din Bet-Lehemul lui Iuda, din neamul lui Iuda, și acesta *erà* Levit, și petreceà acolo. 8 Și bărbatul se duse din cetatea [h]Bet-Lehemul lui Iuda, ca să petreacă unde va aflà *loc;* și el venì în muntele lui Efraim, în casa lui Mica, urmându-și calea sa. 9 Și Mica zise către dânsul: De unde vii tu? Și el îi răspunse: Levit *sunt* eu din Bet-Lehemul lui Iuda, și mă duc, că să locuesc unde voiu aflà *loc*. 10 Și Mica-i zise: Rămâi la mine, [i]și-mi fi mie [j]părinte și preot, și eu îți voiu da zece *sicli de* arginți pe an, un rând de vestminte și mijloace de traiu. Și Levitul intră. 11 Și Levitul se învoì a rămâneà la acel bărbat, și tînărul erà lui ca unul din fiii săi. 12 Și Mica consacră pre Levit, și tînărul fu preot, și rămase în casa lui Mica. 13 Și Mica zise: Acum știu că Domnul îmi va face bine, pentru că am preot pre un Levit.

Seminția Dan cucerește Laisul și întocmește idolatria lui Mica.

18 În [a]acele zile nu *erà* rege în Israel, și în acele zile [b]seminția Daniților își căută moștenire spre locuire; că până atuncia nu-i căzuse moștenire între semințiile lui Israel. 2 Și fiii lui Dan tri-

---

h Ivan. 5. 4. *i* Cap. 9. 27. *j* Deut. 22. 8. | *k* Ier. 15. 15. — | *Capul 17.* *a* Fac. 14. 19. *b* Esod. 20. 4. 23 | *c* Isa. 46. 6. *d* Cap. 8. 27. *e* Fac. 31. 19, 30 | *f* Cap. 18. 1. *g* Deut. 12. 8. *h* Ios. 19. 15. | Rut. 1. 1, 2. Mic. 5. 2. Mat. 2. 1, 5, 6. | *i* Cap. 18. 19. *j* Iov 29. 16. — | *Capul 18.* *a* Cap. 17. 6. *b* Ios. 19. 47.

miseră din neamul lor cinci bărbaţi din hotarele lor, bărbaţi viteji, din [c] Tora şi Eştaol. [d] spre a iscodì ţara şi a o cercetà; şi le ziseră: Mergeţi, cercetaţi ţara: şi ei veniră în muntele lui Efraim până la casa lui Mica, şi maseră acolo. 3 De abia sosiră la [e] casa lui Mica, şi ei cunoscură vocea tinărului, a Levitului. Şi se abătură acolo, şi-i ziseră: Cine te-a adus aicia, ce faci tu aicia, şi ce ai tu aicia? 4 Şi el le zise: Aşà şi aşà mi-a făcut mie Mica, şi el [f] m'a tocmit, şi *sunt* preotul lui. 5 Şi-i ziseră: Rugămu-te, [g] întreabă pre [h] Dumnezeu, ca să ştim, dacă calea pe care mergem va prosperà. 6 Şi preotul le zise: [i] Mergeţi în pace, înaintea Domnului *este* calea voastră pe care mergeţi.

7 Şi cei cinci bărbaţi merseră, şi veniră la [j] Laiş, şi văzură pre poporul din ea [k] locuind în siguranţă, după chipul Sidonienilor, liniştit şi sigur, şi nu *era* în ţară nimenea, care să aibă putere a le face vre-un neajuns, şi *erau* departe de Sidonieni, şi n'aveau a face cu *alţi* oameni. 8 Şi venind la fraţii lor la [l] Tora şi Eştaol, ziseră fraţii lor către dânşii: Ce *aduceţi* voi? 9 Şi ei răspunseră: [m] Haidem! să ne suim asupră-le, că noi am văzut ţara, şi iată, ea *este* bună foarte. Ce! *Încă* staţi [n] în tăcere? Nu vă leneviţi a plecà *şi* a merge să luaţi ţara în stăpânire? 10 Când veţi intrà, veţi venì la un popor [o] sigur, şi pământul *este* întins în toate lăturile; că Dumnezeu l-a dat în mânile voastre, [p] un loc în care nu lipseşte nimic din cele ce *sunt* pe pământ.

11 Şi plecară deacolo din neamul lui Dan, din Tora şi Eştaol şase sute de bărbaţi, încinşi cu arme de resbel. 12 Şi ei se suiră, şi tăbărîră la [q] Kiriat-Iearim în Iuda. Deaceea locul acesta s'a numit [r] Mahane-Dan până în ziua de astăzi: iată, el *este* în dosul Kiriat-Iearimului. 13 Deacolo trecură la muntele lui Efraim, şi veniră până [s] la casa lui Mica.

14 [t] Şi cei cinci bărbaţi, cari s'au dus ca să iscodească ţara Laiş, răspunseră şi ziseră fraţilor lor: Ştiţi voi, că [u] în casele acestea este un efod, terafimi şi chip cioplit şi chip turnat? gândiţi-vă acum ce aveţi de făcut. 15 Şi se abătură acolo, şi veniră în casa tinărului, a Levitului, în casa lui Mica, şi-l întrebară de sănătate. 16 Şi [v] cei şase sute de bărbaţi dintre fiii lui Dan, încinşi cu armele lor de resbel, stătură la intrarea pe poartă. 17 Şi [x] cei cinci bărbaţi, cari s'au dus să iscodească ţara, se suiră, intrară acolo, şi luară [y] chipul cel cioplit, efodul, terafimii şi chipul cel turnat: şi preotul stà la intrarea pe poartă cu cei şase sute de bărbaţi, încinşi cu arme de resbel. 18 Aceştia venind la casa lui Mica, luară chipul cel cioplit, efodul, terafimii şi chipul cel turnat. Şi preotul zise către dânşii: Ce faceţi? 19 Şi ei ziseră: Taci, [z] pune mâna ta pe gura ta, mergi cu noi, şi [a] fi nouă părinte şi preot. *Este* mai bine ca tu să fii preot al casei unui singur om, sau să fii preot al unei seminții şi al unui neam în Israel? 20 Şi inima preotului se bucură, şi el luă efodul, terafimii şi chipul cel cioplit şi se duse în mijlocul poporului. 21 Şi ei se întoarseră, şi plecară, punând înaintea lor copiii, turmele şi averile.

22 Acum se depărtaseră dela casa lui Mica, când se adunară bărbaţii, ce *erau* în casele de lângă casa lui Mica, şi ajunseră pre fiii lui Dan; 23 Şi strigară după fiii lui Dan, cari înturnându-şi feţele lor, ziseră lui Mica: Ce ai tu că te-ai adunat? 24 Şi el zise: Voi aţi luat zeii ce mi-am făcut şi pre preot, şi v'aţi dus, şi ce-mi mai rămâne? Şi acum îmi ziceţi: Ce ai tu? 25 Şi fiii lui Dan îi ziseră: Nu fă să se audă vocea ta în urma noastră, ca să nu se arunce asupra ta oameni cu inima amărîtă, şi *aşà* tu să nimiceşti viaţa ta şi viaţa casnicilor tăi. 26 Şi fiii lui Dan merseră *în* calea lor. Iar Mica, văzând că ei *erau* mai tari decât

[c] Cap. 13. 25.
[d] Num. 13. 17. Ios. 2. 1.
[e] Cap. 17. 1.
[f] Cap. 17. 10.
[g] Isa. 30. 1.
[h] Cap. 17. 5.
[i] 1 Reg. 22. 6.
[j] Ios. 19. 47.
[k] Vers. 27. 28.
[l] Vers. 2.
[m] Ios. 2. 23, 24.
[n] 1 Reg. 22. 3.
[o] Vers. 7, 27.
[p] Deut. 8. 9.
[q] Ios. 15. 60.
[r] Cap. 13. 25.
[s] Vers. 2.
[t] 1 Sam. 14. 28.
[u] Cap. 17. 5.
[v] Vers. 11.
[x] Vers. 2. 14.
[y] Cap. 17. 4, 5.
[z] Iov. 21. 5. Prov. 30. 32.
[a] Cap. 17. 10.

dânsul, își întornă fața, și se întoarse la casa sa.

27 Și ei luară ceeace Mica a făcut, și pre preotul ce era la dânsul; și [b] venind asupra Laișului, asupra unui popor liniștit și sigur, îl [c] trecură prin ascuțișul săbii, și au ars cetatea cu foc. 28 Și nu *era* nimenea să-l ajute, că el era [d] departe de Sidon, și nu aveà a face cu *alți* oameni; și *zăceà* în valea care *este* a [e] Bet-Rehobului;

29 Și zidiră cetatea, și locuiră în ea. Și [f] ei numiră cetatea [g] Dan, după numele lui Dan, părintele lor, ce s'a născut lui Israel; dar mai înainte numele cetății *era* Laiș. 30 Și fiii lui Dan înălțară chipul cel cioplit: și Ionatan, fiul lui Ghersom, fiul lui Manase, el și fiii săi erau preoții seminției Daniților, [h] până în ziua captivării țării. 31 Și ei înălțară chipul cel cioplit al lui Mica, pre care el l-a fost făcut, [i] tot timpul cât a fost casa lui Dumnezeu în Șilo.

Răutatea oamenilor din Ghibea din seminția Beniamin.

19 Și se întâmplă în acele zile, [a] când nu *era* rege în Israel, că eră un bărbat Levit, ce petreceà în lăturile muntelui lui Efraim, și care-și luă femeie concubină din [b] Bet-Lehemul lui Iuda. 2 Și concubina sa se desfrână de el, și se duse dela dânsul în casa părintelui ei, în Bet-Lehemul lui Iuda, și fu acolo patru luni de zile.

3 Și bărbatul ei sculându-se, se duse după ea, spre a-i vorbì după inima ei, ca să o întoarcă. Și mai *era* cu dânsul servul său și o pereche de asini. Și ea îl duse în casa părintelui ei, pre care văzându-l părintele tinerii femei, se bucură de întâlnirea lui. 4 Și-l ținù socrul său, părintele tinerii femei, și el rămase la dânsul trei zile: și ei mâncară, beură și rămaseră acolo. 5 Și în ziua a patra, ei se sculară de dimineață, și el se sculă spre a se duce. Și părintele tinerii femei zise ginerelui său: [c] Întărește inima ta cu o bucată de pâne, și apoi vă veți duce. 6 Și ei se așezară, și mâncară și beură amândoi împreună: și părintele tinerii femei zise către bărbat: Rogu-te, rămâi *aicia*, ca inima ta să se veselească. 7 Totuși bărbatul se sculă spre a se duce, dară socrul său stà de el; deci rămase iarăși acolo. 8 Și el se sculă de dimineață în ziua a cincia, spre a se pornì; și părintele tinerii femei zise: Rogu-te, întărește inima ta; și întârziază până ce ziua se pleacă *spre seară:* și ei mâncară amândoi. 9 Și bărbatul se sculă spre a se duce, el și concubina lui, și servul său. Și zise către dânsul socrul său, părintele tinerii femei: Rogu-te, privește, ziua a trecut, se face noapte, rogu-vă rămâneți toată noaptea. Iată, ziua se pleacă spre noapte, rămâneți aicia, ca inima ta să se veselească, și mâne veți mânecà pe calea voastră, și te vei duce la cortul tău. 10 Dară bărbatul nu voi a *mai* rămâneà *și* în noaptea aceia; ci sculându-se plecă, și venì până în dreptul [d] Iebusului, acesta *e* Ierusalimul, și cu dânsul *era* o pereche de asini înșeuați, și concubina lui.

11 Când ei *erau* aproape de Iebus, ziua eră plecată foarte; și servul zise către domnul său: Rogu-te vino, și să ne abatem către această cetate [e] a Iebuseilor, ca să rămânem în ea. 12 Și domnul său zise către el: Noi nu ne vom abate către o cetate străină, în care nu *sunt* fii de ai lui Israel; *ci*, vom trece până la [f] Ghibea. 13 Și el zise servului său: Vino, ca să ne apropiem de unul din acele locuri, și să rămânem în Ghibea sau în [g] Rama. 14 Și trecură și merseră; și soarele le apuse lor sub Ghibea, ce *e* a lui Beniamin. 15 Și se abătură acolo, spre a intrà *și* a rămâneà în Ghibea; și el sosì, și rămase în ulița cetății: că nimenea nu-i [h] primià în casă, ca să rămâie.

16 Și iată, un om bătrân venià dela [i] lucrul său din câmp către seară; *omul*

---

b Deut. 33. 22. *c* Ios. 19. 47. *d* Vers. 7. | *e* Num. 13. 21. *f* Ios. 19. 47. *g* Fac. 14. 14. | *h* Ps. 78. 60, 61. *i* Ios. 18. 1.

Capul 19.

a Cap. 17. 6. | *b* Cap. 17. 7. *c* Fac. 18. 5. | *d* Ios. 18. 28. *e* Ios. 15. 8, 63. | *f* Ios. 18. 28. *g* Ios. 18. 25 | *h* Mat. 25. 43. *i* Ps 104. 23

era din muntele lui Efraim, și petreceà în Ghibea: iar locuitorii locului *erau* Beniamiți. 17 El ridicându-și ochii săi, văzù pre bărbatul călător pe ulița cetății, și zise bătrânul: Unde te duci, și de unde vii? 18 Și el zise: Noi călătorim din Bet-Lehemul lui Iuda până la laturile muntelui lui Efraim, de acolo *sunt* eu și am mers până la Bet-Lehemul lui Iuda; *și* mă duc *acum* la [j] casa Domnului; dar nimenea nu mă primește în casă: 19 Deși avem paiu și nutret pentru asinii noștri, și am pâne și vin pentru mine, pentru serva ta și pentru băiatul *ce este* cu servii tăi: nu ducem lipsă de nimic. 20 Și zise bătrânul: [k] Pace ție! ori cum lipsa ta *o iau* asupra mea [l] numai în ulițà să nu rămâi. 21 [m] Și el îl aduse în casa sa, nutrì asinii, și [n] ei își spălară picioarele, și mâncară și beură.

22 Pre când își veseliau inima, iată [o] locuitorii cetății, [p] oameni înrăutățiți, încunjurară casa, bătură la ușe, și ziseră către bătrânul, domnul casei: [q] Adù afară pre omul ce a venit în casa ta, ca să-l cunoaștem. 23 Și [r] domnul casei ieșind la dânșii, le zise: Nu, fraților mei, rogu-vă, nu lucrați *așa* de rău, după ce bărbatul acesta a venit în casa mea; [s] nu faceți această nelegiuire! 24 [t] Iată fata mea cea fecioară și concubina lui, scoate-le-voiu afară, umiliți-le, și faceți cu ele ceeace este bun în ochii voștri; dar acestui bărbat nu faceți această nelegiuire. 25 Dară bărbații nu voiră a-l ascultà. Deci bărbatul apucă pre concubina sa, și o scoase afară la dânșii, și o cunoscură, și-și bătură joc de dânsa toată noaptea până dimineață, și o lăsară când se suiau zorile.

26 Și femeia venì către ziuă, și căzù la ușa casei omului, la care *era* domnul ei, pe când *începù* a se luminà. 27 Când domnul ei se sculă dimineața, și deschizând ușile casei, voì să iasă afară, spre a se duce în calea sa, iată concubina sa zăceà *la* ușa casei, și mânile ei pe prag. 28 Și el îi zise: Scoală, și să mergem! Dară nimenea nu răspunse. Și el o puse pe asin, și merse spre locul său.

29 Și când el ajunse la casa sa, luă cuțitul, apucă pe concubina sa, și o împucătățì, carnea și oasele sale, în douăsprezece bucăți, și le trimise în tot cuprinsul lui Israel. 30 Și a fost, că oricine vedeà aceasta ziceà: Nu s'a întâmplat și nu s'a văzut *una* ca aceasta, de când fiii lui Israel au ieșit din pământul Egiptului până în ziua de astăzi. Luați aminte de aceasta, sfătuiți și spuneți.

Celelalte semințiĭ se resboiesc cu semința lui Beniamin și o stârpesc aproape.

20 Și [a] toți fiii lui Israel ieșiră, și comunitatea se adună ca un singur om dela [b] Dan până la Beer-Șeba, cu pământul Galaadului, înaintea Domnului [c] în Mițpe. 2 Și stătut-au de față capii întregului popor, toate semințiile lui Israel în adunarea poporului lui Dumnezeu, patru sute de mii de oameni pedestrii, [d] cari scoteau sabia. 3 (Și fiii lui Beniamin auziră, cumcă fiii lui Israel s'au suit la Mițpe). Și fiii lui Israel ziseră: Spuneți, cum s'a întâmplat această faptă rea.

4 Și răspunse Levitul, bărbatul ucisei femei, zicând: [e] La Ghibea, ce *este* a lui Beniamin, veniì eu și concubina mea, spre a rămâneà. 5 [f] Și locuitorii din Ghibea s'au sculat asupra mea, au încunjurat noaptea casa în contra mea, cugetând a mă ucide pre mine: [g] și pre concubina mea o umiliră, încât murì. 6 Și [h] apucai pre concubina mea, o făcui bucăți, și o am trimis în toate câmpiile stăpânirii lui Israel; că [i] desfrânare și fărădelege făcură ei în Israel. 7 Iată, voi toți *sunteți* fii ai lui Israel, [j] dați-vă socotință și sfătuiți aicia.

8 Și tot poporul se sculă ca un singur om, și zise: Nici unul să nu meargă la cortul său, și nici unul să nu se abată pe la casa sa. 9 Și acum aceasta *e* aceeace vom face cu Ghibea: *Vom arunca* asupra ei sorți; 10 Și vom luà zece

[j] Ios. 18. 1. [k] Fac. 43. 23. [l] Fac. 19. 2. [m] Fac. 24. 32. [n] Ioan. 13. 5. [o] Fac. 19. 4. [p] Deut. 13. 13. [q] Rom. 1. 26,27. [r] Fac. 19. 6. 7. [s] 2 Sam. 13. 12. [t] Fac. 19. 8. —

Capul 20.
[a] Deut. 13. 12. Ios. 22. 12. [b] Cap. 18. 29. [c] 1 Sam. 3. 20. [d] Cap. 10. 17. [e] 1 Sam. 7. 5. [d] Cap. 8. 10. [e] Cap. 19. 15. [f] Cap. 19. 22. [g] Cap. 19.25.26. [h] Cap. 19. 29. [i] Ios. 7. 15. [j] Cap. 19. 30

bărbați din o sută din toate semințiile lui Israel, și o sută din o mie, și o mie din zece mii, cari vor luà merinde pentru popor, ca ei intrând în Ghibea lui Beniamin, să-i facă ei după toată fărădelegea ce ea a făcut în Israel.

11 Și toți bărbații lui Israel se adunară asupra acestei cetăți, uniți ca un singur om. 12 [k] Și semințiile lui Israel trimiseră oameni către toată semința lui Beniamin, zicând: Ce faptă rea *este* aceasta, care s'a întâmplat între voi! 13 Și acum scoateți afară pre bărbații cei [l] înrăutățiți ce *sunt* în Ghibea, ca să-i omorîm, și *așà* să [m] curățim răul din Israel. Dară fiii lui Beniamin nu voiră a ascultà vocea fraților lor, a fiilor lui Israel. 14 Și fiii lui Beniamin se adunară din cetățile *lor* la Ghibea, spre a ieși la resbel cu fiii lui Israel. 15 Și aceiași zi se numărară fiii lui Beniamin din cetăți, douăzeci și șase de mii de bărbați, ce scoteau sabia; afară de locuitorii din Ghibea, cari se numărară, șapte sute de bărbați aleși. 16 Din tot poporul acesta *erau* șapte sute de bărbați aleși, [n] stângaci: toți aceștia loviau cu piatra prăștiei părul, și nu dădeau greșit. 17 Și se numărară bărbații din Israel afară de Beniamin, patru sute de mii de bărbați, ce scoteau sabia; toți aceștia oameni de resbel.

18 Și fiii lui Israel se sculară, și [o] se suiră la Bet-El, și [p] întrebară pre Dumnezeu, și ziseră: Cine din noi să se suie mai întâiu la luptă cu Beniamin? Și Domnul răspunse: Iuda *se va suì* întâiu.

19 Și fiii lui Israel se sculară dimineața, și tăbărîră asupra Ghibeei. 20 Și bărbații lui Israel ieșiră la luptă cu Beniamin: și bărbații lui Israel se rânduiră în ordine de bătaie asupra lor lângă Ghibea. 21 Și [q] fiii lui Beniamin ieșiră din Ghibea, și în aceiași zi culcară la pământ din *oștirea* lui Israel douăzeci și două de mii de bărbați.

22 Și poporul, bărbații lui Israel, îmbărbătându-se, iarăși se rânduiră de resbel, în locul în care se rânduiseră în ziua întâia. 23 [r] (Și fiii lui Israel se suiră, și plânseră înaintea Domnului până în seară, și întrebară pre Domnul, zicând: Să mă mai sui oare la luptă cu fiii lui Beniamin, fratele meu? Și Domnul zise: Suiți-vă asupra lui). 24 Și fiii lui Israel se apropiară a doua zi de fiii lui Beniamin. 25 Și [s] a doua zi Beniamin ieșind din Ghibea spre întâmpinarea lor, mai culcară la pământ din fiii lui Israel optsprezece mii bărbați, cari toți scoteau sabia.

26 Și toți fiii lui Israel, tot poporul [t] se suiră, veniră la Bet-El, și plânseră; și șezând acolo înaintea Domnului, postiră în ziua aceea până în seară, și aduseră arderi de tot și sacrificii de bucurie înaintea Domnului. 27 Și fiii lui Israel întrebară pre Domnul, (acolo *se află* [u] chivotul legii lui Dumnezeu în zilele acelea, 28 [v] Și Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, [x] stà înaintea lui în zilele acelea), zicând: Să mai ies încă la luptă cu fiii lui Beniamin, fratele meu, sau să contenesc? Și Domnul zise: Suiți-vă, că mâne-i voiu da în mâna voastră.

29 Și Israel [y] puse pândași împrejurul Ghibeei. 30 Și fiii lui Israel se suiră în ziua a treia asupra fiilor lui Beniamin, și se rânduiră asupra Ghibeei, ca și în celelalte dăți. 31 Și fiii lui Beniamin ieșiră spre întâmpinarea poporului, *și* fură trași afară din cetate, și începură a da în popor, ca și alte dăți, în drumurile mari, (din care unul duce la Bet-El, iar altul la Ghibea în câmpie), și ca la treizeci de bărbați din Israel fură uciși. 32 Și fiii lui Beniamin, ziseră: Ei *sunt* bătuți înaintea noastră ca și întâiași-dată; dară fiii lui Israel, ziceau: Să fugim, ca să-i tragem afară din cetate în drumul mare. 33 Și toți bărbații lui Israel se sculară din locul lor, se rânduiră în Baal-Tamar, și pânda lui Israel ieși din locul său, din hotarul Ghibeei. 34 Și zece mii de bărbați aleși din tot Israelul veniră asupra Ghibeei,

[k] Deut. 13. 14. [l] Deut. 13. 13. [m] Deut. 17. 12. [n] Cap. 3. 15. [o] Vers. 23. 26. [p] Num. 27. 21. [q] Fac. 49. 27. [r] Vers. 26. 27. [s] Vers. 21. [t] Vers. 18. [u] Ios. 18. 1. [v] Ios. 24. 33. [x] Deut. 10. 8. [y] Ios. 8. 4.

și lupta fu cumplită: [z] și *Beniamiții* nu știau, că nenorocirea se apropie de ei. 35 Și Domnul bătù pre Beniamin înaintea lui Israel; și fiii lui Israel culcară la pământ în ziua aceea din Beniamin douăzeci și cinci de mii, și o sută bărbați, cari toți scoteau sabia.

36 Că fiii lui Beniamin crezând că aceia sunt bătuți, [a] bărbații lui Israel lăsaseră loc lui Beniamin, răzămându-se pe pânda, pe care o puseseră asupra Ghibeei. 37 [b] Și pânda se grăbì, și se lățì asupra Ghibeei, și pânda merse și trecù toată cetatea prin ascuțișul săbiei. 38 Că o înțelegere erà între bărbații lui Israel cu pânda: Să lase să se înalțe din cetate fum gros. 39 Și când bărbații lui Israel întoarseră dosul în luptă, și Beniamin începù a bate *și* a ucide din bărbații lui Israel ca la treizeci de inși, și ziseră: Da, ei sunt bătuți înaintea noastră, ca în lupta întâia! 40 Atunci un fum gros începù a se ridicà din cetate în sus, un stâlp de fum, și Beniamin [c] întorcându-se, iată toată cetatea *prefăcută într'un fum* ce se suià la cer! 41 Și bărbații lui Israel se întoarseră, și bărbații lui Beniamin fură uimiți, văzând, că nenorocirea s'a apropiat de ei, 42 Și ei se întoarseră dela bărbații lui Israel către calea pustiului, și lupta îi urmărià groaznic, și cei din cetăți îi culcară la pământ în mijlocul lor: 43 Ei încunjurară pre Beniamin, îl goniră, îl sdrobiră cu ușurință, până spre Ghibea, către răsăritul soarelui. 44 Și căzură din Beniamin optsprezece mii bărbați, toți bărbați viteji. 45 Și ei întoarseră *dosul,* și fugiră în pustiu, către stânca [d] Rimmon; și *Israeliții* culeseră din ei pe drumul cel mare cinci mii de inși, și-i urmăriră până la Ghibeon, bătând din ei două mii de bărbați. 46 Deci toți cei căzuți din Beniamin în ziua aceea fură douăzeci și cinci de mii de bărbați, cari toți scoteau sabia, toți oameni viteji. 47 Și din cei ce întoarseră *dosul* șase sute de bărbați scăpară în pustiu la stânca Rimmon, și rămaseră la stânca Rimmon patru luni.

48 Și bărbații lui Israel se înturnară la fiii lui Beniamin, și-i trecură prin ascuțișul săbiei, prin oamenii *fiecărei* cetăți, și vitele și tot ce aflau; și dădură foc tuturor cetăților ce găsiră *în cale.*

Cum se restabilește iarăși semința lui Beniamin.

21 Și [a] bărbații lui Israel s'au jurat în Mitpe, zicând: Nimenea din noi să nu deà pre fata sa de femeie lui Beniamin. 2 Și poporul venì la [b] Bet-El, rămase acolo până în seară înaintea lui Dumnezeu, și ei își înălțară vocile lor și plânseră tare, 3 Zicând: Pentru ce, o Doamne Dumnezeul lui Israel, s'a întâmplat aceasta în Israel, ca Israel să se lipsească de o semințe? 4 Și a doua zi poporul se sculă, [c] zidì acolo un altar, și aduse arderi de tot și sacrificii de bucurie.

5 Și fiii lui Israel, ziseră: Cine dintre toate semințiile lui Israel nu s'a suit cu adunarea Domnului? [d] Că fu un jurământ mare asupra aceluia care nu se va suì la Domnul la Mitpe, zicând: El să se omoare. 6 Și fiilor lui Israel li-se făcù milă de Beniamin, fratele lor, și ziceau: Astăzi o semințe întreagă s'a pierdut din Israel. 7 Ce să facem de femei pentru cei rămași! că noi ne-am jurat pe Domnul a nu le da lor din fetele noastre femei. 8 Și ei ziseră: *Este* vre-una din semințiile lui Israel, care să nu se fi suit la Domnul în Mitpe?

Și iată, nici unul din [e] Iabeș-Galaad n'a venit în tabără la adunare. 9 Și poporul se numără, și iată, nu *erà* acolo nimenea din locuitorii Iabeș-Galaadului. 10 Și comunitatea trimise acolo douăsprezece mii de oameni din cei mai viteji, și le porunci, zicând: [f] Mergeți, și treceți pre locuitorii din Iabeș-Galaad prin ascuțișul săbiei, și pre femei și pre copiii. 11 Și iată ceeace veți face: [g] Pre tot bărbatul, și pre toată femeia care s'a culcat cu bărbat, voi să-i nimiciți cu desăvârșire. 12 Și ei găsiră între locui-

[z] Ios. 8. 14. [a] Ios. 8. 15. | [b] Ios. 8. 19. [c] Ios. 8. 20. | [d] Ios. 15. 32. — | *Capul 21.* [a] Cap. 20. 1. | [b] Cap. 20. 18,26. [c] 2 Sam. 24. 25 | [d] Cap. 5. 23. [e] 1 Sam. 11. 1 | [f] 1 Sam. 11. 7. | [g] Num. 31. 17.

torii din Iabeș-Galaad patru sute de fete fecioare, cari nu se culcaseră cu bărbat, și le aduseră în tabără la [h] Șilo, ce *este* în pământul Canaan.

13 Și toată comunitatea trimise, și vorbì către fiii lui Beniamin, [i] cari *erau* în stânca Rimmon, și le cuvântară pace. 14 Și Beniamin se întoarse în acel timp: și le dădură lor de femei pe acelea, pre cari le-au lăsat în viață dintre femeile Iabeș-Galaadului; dară ele nu ajungeau pentru ei. 15 Și poporului [j] i-se făcù milă de Beniamin, că Domnul a făcut o știrbitură în semințiile lui Israel.

16 Și bătrânii comunității, ziseră: Ce să facem de femei pentru cei rămași? că femeile s'au stârpit din Beniamin! 17 Și ei ziseră: Cei scăpați să stăpânească *ceeace erà* a lui Beniamin, pentru ca să nu se stângă o seminție din Israel. 18 Dară noi nu putem să le dăm femei din fetele noastre, [k] că fiii lui Israel s'au jurat, zicând: Blestemat *să fie* acela ce va da femeie lui Beniamin!

19 Și ei ziseră: Iată, sărbătoare Domlui *se face* din an în an în Șilo, care *este* spre miazănoapte de Bet-El spre răsăritul drumului celui mare, care duce dela Bet-El la Șihem, și spre miazăzi dela Lebona. 20 Și ei porunciră fiilor lui Beniamin, zicând: Mergeți și pândiți în vii: 21 Și când veți vedeà că fetele din Șilo ies [l] spre a jucà în cor, ieșiți din vii, și răpiți-vă fiecare pre femeia sa din fetele din Șilo, și duceți-vă în pământul lui Beniamin. 22 Și dacă părinții lor sau frații lor vor venì spre a se certà cu noi, noi le vom zice: Din har către noi dați-le, fiindcă noi nu am luat câte o femeie pentru fiecare din ei în acest resbel; și nu voi *sunteți cari* le-ați dat pre ele: atuncia numai ați fi vinovați. 23 Și fiii lui Beniamin făcură așà, și-*și* luară femei după numărul lor, dintre dănțuitoarele, pre cari le-au răpit: și merseră și se întoarseră la moștenirile lor, și [m] rezidiră cetățile și locuiră în ele. 24 Și în acel timp fiecare din fiii lui Israel se duse la semința sa și la neamul său și ieșiră de acolo fiecare la moștenirea sa.

25 [n] În zilele acelea nu *era* rege în Israel: [o] fiecare făceà *ceeace era* drept în ochii săi.

CARTEA RUT.

Elimeleh și fiii săi murind în Moab, văduva sa se reîntoarce împreună cu Rut în Bet-Lehem.

1 Și în zilele când judecau [a] judecătorii, fost-a [b] foamete pe pământ, și s'a dus un bărbat din [c] Bet-Lehemul lui Iuda, ca să locuească în pământul Moabului, el și femeia sa, și cei doi fi ai săi. 2 Numele bărbatului *era* Elimeleh, și numele femeii sale Naomi, și numele celor doi fii ai săi *erau* Mahlon și Chilion, [d] Efraiți din Bet-Lehemul lui Iuda; Și veniră [e] în pământul Moabului, și locuiră acolo.

3 Și murì Elimeleh, bărbatul Naomiei; și a rămas ea cu cei doi fii ai săi. 4 Și-și luară lor femei Moabitene; numele uneia *era* Orfa, și numele celei de a doua Rut; și locuiră acolo ca la zece ani. 5 Și muriră și acești doi, Mahlon și Chilion; și rămase femeia fără cei doi fii ai săi și fără bărbatul ei.

6 Și se sculă ea cu nurorile ei, și se întoarse din pământul Moabului; că auzià în pământul Moabului, că Domnul a [f] cercetat pre poporul său [g] dându-i pâne. 7 Și ea ieșì din locul în care locuià, și cele două nurori ale sale cu dânsa; și merseră pe cale, ca să se întoarcă în pământul lui Iuda. 8 Și zise Naomi către

---

h Ios. 18. 1. *i* Cap. 20. 47. Vers. 6. | *k* Vers. 1. *l* Esod. 15. 20. 1 Sam. 18. 6. | Ier. 31. 13. *m* Cap. 20. 48. *n* Cap. 17. 6. | *o* Deut. 12. 8. — | CARTEA RUT. *Capul 1.* *a* Jude. 2. 16. | *b* Fac. 12. 10. 2 Reg. 8. 1. *c* Jude. 17. 8. | *d* Fac. 35. 19. *e* Jude 3. 30. *f* Esod. 4. 31. | Luc. 1. 68. *g* Ps. 132. 15. Mat. 6. 11.

cele două nurori ale sale: Duceți-vă *și* [h] întoarceți-vă ficeare în casa mumii sale: [i] facă-și Domnul milă cu voi, cum ați făcut voi cu [j] cei răposați și cu mine. 9 Deie-vă Domnul, ca să aflați [k] repaus ficeare în casa bărbatului său! Și le sărută: și ele înălțară vocile lor, și plânseră. 10 Și-i ziseră: Cu tine voim să ne întoarcem la poporul tău.

11 Și Naomi zise: Întoarceți-vă ficele mele: pentru ce să mergeți cu mine? Au doară mai *am* fii în corpul meu, [l] ca să vă fie bărbați? 12 Întoarceți-vă, ficele mele, duceți-vă: că sunt prea bătrână, spre a mai avea bărbat; *și* de aș zice, că am speranță; chiar din această noapte *de* aș fi a unui bărbat, și *de* aș naște fii, 13 Așteptă-veți, până se vor face mari? Înfrână-vă-veți oare pentru ei, să nu fiți ale altor bărbați? Nu ficele mele, că mult mai amar îmi este mie decât vouă căci [m] s'a lăsat asupra mea mâna Domnului. 14 Și ele înălțară vocile lor, și plânseră iarăși. Și Orfa sărută pre soacra sa; dară Rut [n] se ținea de ea.

15 Și zise *Naomi:* Iată, cumnata ta s'a întors la poporul ei și la [o] zeii ei, [p] întoarce-te și tu după cumnată ta. 16 Dară Rut zise: [q] Nu stă de mine ca să te părăsesc, și să mă depărtez din urma ta; că încotro vei merge tu, voiu merge și eu: unde vei rămânea tu voiu rămânea și eu; [r] poporul tău va fi poporul meu, și Dumnezeul tău va fi Dumnezeul meu: 17 Unde vei muri tu, voiu muri și eu, și acolo mă voiu îmmormânta; [s] așa să-mi facă Domnul, și încă mai mult, dacă altceva decât moartea mă va despărți de tine! 18 [t] Și văzând *Naomi*, că ea era hotărîtă să meargă cu dânsa, încetă de a vorbi către ea.

19 Și se duseră amândouă până ce ajunseră la Bet-Lehem; și după ce sosiră la Bet-Lehem, iată, [u] toată cetatea era în mișcare pentru ele, și femeile ziceau: [v] aceasta *e* Naomi? 20 Și ea le zise: Nu mă chemați Naomi, *ci* chemați-mă Mara, că Atotputernicul m'a amărît foarte: 21 Plină m'am dus, [x] și deșertă m'a întors Domnul: pentru ce *deci* să mă mai chemați Naomi, fiindcă Domnul a mărturisit în contra mea, și Atotputernicul m'a întristat?

22 Și se întoarse Naomi cu Rut, Moabiteana, nora ei, care se întorceà din pământul Moabului; și veniră în Bet-Lehem la începutul secerișului orzului.

Rut culegând spice dupe câmpul lui Booz, află har la dânsul.

2 Și bărbatul Naomiei aveà o [a] rudă, om prea avut, din neamul lui Elimeleh, al căruia nume *era* [b] Booz. 2 Și zise Rut Moabiteana către Naomi: Rogu-te, lasă-mă să mă duc în țarină și să [c] culeg spice în urma *aceluia*, în ochii căruia voiu afla har. Și-i zise: Du-te, fica mea. 3 Și ducându-se, ajunse într'o țarină, și culegeà *acolo* pe urma secerătorilor; și cum i-se întâmplă, *țarina* aceasta *era* a lui Booz, care *era* din neamul lui Elimeleh.

Și iată, Booz venià din Bet-Lehem, și zise secerătorilor: [d] Domnul *fie* cu voi! Și ei răspunseră: Binecuvinteze-te Domnul. 5 Și zise Booz servului său, ce erà pus preste secerători: A cui *este* tînăra aceasta? 6 Și servul ce erà pus preste secerători răspunse, și zise: Ea *este* o tînără Moabiteană, carea [e] s'a întors cu Naomi din pământul Moabului; 7 Și ea ne-a zis: Rogu-vă să culeg și să adun dintre snopi pe urma secerătorilor: și venind, a rămas de dimineață, și până acum; și puțin s'a repausat în casă.

8 Și Booz zise către Rut: Ascultă, fica mea: nu te duce să culegi în altă țarină, și nu te depărta de aicia, ci ține-te de servele mele; 9 *Ațintește-ți* ochii pe țarina în care vor secerà, și mergi pe urma lor. Au nu am poruncit servilor să nu te atingă? Și de-ți este sete, du-te la vase, și beà din *ceeace* scot servii. 10 Și ea [f] căzù pe față, se închină la pământ, și-i zise: cum de am a-

h Ios. 24. 15.	*k* Cap. 3. 1.	Ps. 32. 4. & 38. 2.	*q* 2 Reg. 2. 2 4. 6.	2 Reg. 6. 31.	*e* Isa. 23. 7.	*Capul 2.*	*d* Ps. 129. 7. 8.
i 2 Tim. 1. 16, 17. 18.	*l* Fac. 38. 11.	*n* Prov. 17. 17.	*r* Cap. 2. 11. 12.	*f* Fapt. 21. 14.	*x* Iov. 1. 21.	*a* Cap. 3. 2. 12.	2 Thes. 3. 16.
j Vers. *h*	*m* Iudc. 2. 15. Iov. 19. 21.	*o* Iudc. 11. 24.	*s* 1 Sam. 3. 17.	*a* Mat. 21. 10.		*b* Cap. 4. 21.	*e* Cap. 1. 22.
		p Luc. 24. 28.				*c* Lev. 19. 9.	*f* 1 Sam. 25. 23.

flat har în ochii tăi, ca tu să îngrijeşti de mine, de mine o străină? 11 Şi răspunse Booz, şi-i zise: [g]tot ce ai făcut soacrei tale după moartea bărbatului ei mi-s'a spus: cum tu ai părăsit pre părintele tău, pre muma ta şi pământul naşterii tale, şi ai venit la un popor, pre care mai înainte nu l-ai cunoscut. 12 [h]Răsplătească Domnul fapta ta, şi fie deplină plata ta dela Domnul Dumnezeul lui Israel, [i]sub a cărui aripi ai venit să te adăposteşti. 13 Şi ea zise: [j]Să aflu har în ochii tăi, domnul meu, că tu ai mângâiat şi ai vorbit inimei servei tale, [k]deşi eu nu sunt chiar ca una din servele tale. 14 Şi-i zise Booz către timpul mâncării: Apropie-te aicia, şi mănâncă din pâne, şi înfinge bucătura ta în oţet.

Şi ea se puse lângă secerători; şi el îi dădù grăunţe prăjite, şi ea mâncă, [l]se sătură, şi a şi strâns. 15 Şi se sculă să culeagă, şi a poruncit Booz servilor săi, zicând: Lăsaţi-o să culeagă şi între snopi, şi să nu o ruşinaţi; 16 Şi chiar scoateţi pentru ea din mănunchi, şi lăsaţi ca să culeagă, şi nu o certaţi. 17 Şi ea culese din ţarină până seara, şi bătù ceeace a cules; şi a fost ca o efă de orz. 18 Şi luând-*o* a venit în cetate, şi a văzut soacra ei ceeace a cules. Şi *Rut* scoţînd i-a dat [m]ceeace i-a rămas după ce s'a săturat.

19 Şi i-a zis soacră-sa: Unde ai cules astăzi? şi unde ai lucrat? fie binecuvântat cel ce a [n]îngrijit de tine! Şi spuse soacrei sale la cine a lucrat, şi zise: Numele bărbatului, la care am lucrat astăzi, *este* Booz. 20 Şi a zis Naomi nurorii sale: [o]Binecuvântat *fie* el de Domnul: că [p]îndurarea lui nu a părăsit pre cei vii, nici pre cei morţi; şi a mai *adaos* Naomi: Acest bărbat ne *este* rudă, una din cele ce au dreptul răscumpărării. 21 Şi Rut Moabiteana zise: Şi a mai zis el către mine: Tine-te de servii mei, până ce vor sfârşi tot secerişul. 22 Şi Naomi zise către Rut, nora ei: Bine-*ţi este*, fica mea, să ieşi cu servele sale, ca să nu ţi-se întâmple ceva pe altă ţarină. 23 Aşà ea se ţinù de servele lui Booz, ca să culeagă, până ce se sfârşi secerişul orzului şi secerişul grâului: şi locuià cu soacră-sa.

Rut ascultă de sfatul Naomei.

3 Şi Naomi, soacra ei, îi zise: Fica mea, [a]au nu-ţi voiu căutà ţie [b]repaus, ca să-ţi fie bine? 2 Şi acum Booz, [c]a cărui servă tu *ai* fost, nu *este* el ruda noastră? Iată el va vânturà în noaptea *aceasta* orzul în arie. 3 Deci spală-te, [d]unge-te, şi pune pe tine vestmintele tale, şi coboară-te la arie: Nu te fă cunoscută bărbatului, până ce va sfârşi de mâncat şi de beut. 4 Şi când se va culcà, însemnă locul unde se va culcà, şi ducându-te *acolo*, descopere picioarele lui, şi culcă-te: şi el îţi va spune ce ai să faci. 5 Şi ea-i răspunse: Tot ce-mi zici, voiu face.

6 Şi se coborî la arie, şi făcù totul, cum i-a poruncit soacră-sa. 7 Şi Booz a mâncat şi a beut, şi [e]s'a veselit inima lui, şi s'a dus să se culce într'o parte a unei clăi. Şi ea venì încet, descoperì picioarele lui, şi se culcă. 8 Şi la mijlocul nopţii se speriè bărbatul, şi se plecă *spre ea*, şi iată, o femeie erà culcată la picioarele lui. 9 Şi el *îi* zise: Cine *eşti* tu? Şi ea răspunse: Eu sunt Rut, serva ta; [f]întinde poalele tale preste serva ta: că tu *eşti* [g]ruda cea mai de aproape. 10 Şi el zise: [h]Binecuvântată de Domnul să fi, fica mea! Bunăvoinţa aceasta a ta cea din urmă, ce tu *mi*-ai arătat, este mai mare decât [i]cea dintâiu: că nu te-ai dus după tineri, nici cei avuţi, nici cei săraci. 11 Şi acum, fica mea, nu te teme, tot ce-mi vei zice, voiu face ţie: că toată cetatea poporului meu ştie, că tu eşti [j]o femeie virtuoasă. 12 Şi acum *este* adevăr *că* eu *sunt* [k]ruda *ta*, care am dreptul răscumpărării; dară [l]este o rudă mai aproape decât mine. 13 Rămâi

g Cap. 1. 14. 16. 17. *h* 1 Sam. 24. 19. *i* Cap. 1. 16. *j* Psa. 17. 8. *k* Fac. 33. 15. *l* 1 Sam. 25. 41. *m* Vers. 18. *n* Vers 14. *o* Psa. 41. 1. *p* Cap. 3. 10. 2 Sam. 2. 5. Ier. 29. 13. *p* Prov. 17. 17. —

Capul 3.

a 1 Cor. 7. 36. *b* Cap. 1. 9. *c* Cap. 2. 8. *d* 2 Sam. 14. 2. *e* Jude. 19. 6. 9. 22. *f* Ezec. 16. 8. *g* Cap. 2. 20. *h* Cap. 2. 20. *i* Cap. 1. 8. *j* Prov. 12. 4. *k* Vers. 9. *l* Cap. 4. 1.

noaptea aceasta *aicia:* dimineaţa de va voi să te răscumpere, bine, să *te* [m] răscumpere; iar de nu va voi să te răscumpere el, te voiu răscumpără eu. [n] viu *este* Domnul, culcă-te *aicia* până dimineaţă.

14 Şi s'a culcat ea la picioarele lui până dimineaţă; şi s'a sculat înainte de a se cunoaşte unul pre altul, că el zise: [o] Nimenea să nu ştie că a venit o femeie la arie. 15 Şi *mai* zise: Adù mantia ce *este* pe tine, şi ţine-o. Şi ea o ţinù: şi el îi măsură şase *măsuri* de orz, şi *le* puse pe ea; şi se duse el în cetate.

16 Şi ea a venit la soacră-sa, care zise: Cum *mai este* cu tine, fica mea? şi i-a spus ei tot ce i-a făcut bărbatul. 17 Şi *mai* zise: Aceste şase *măsuri* de orz mi-a dat: că-mi zise: Tu să nu mergi cu mână goală la soacră-ta. 18 Şi ea îi zise: [p] Rămâi, fica mea, până ce vei şti cum va ieşì lucrul *acesta;* că acest bărbat nu se va repauzà, până nu va sfârşì lucru chiar astăzi.

Căsătoria lui Booz şi a Rutei; naşterea lui Obed, strămoşul lui David.

4 Şi Booz se suì la poartă, şi şezù acolo; şi iată, [a] acel cu dreptul răscumpărării, de care a vorbit Booz, treceà; şi i-a zis *Booz:* Hei cutare! abate-te, şezi aicia! Şi se abătù, şi şezù. 2 Şi *Booz* luă zece bărbaţi din [b] bătrânii cetăţii, şi zise: Şedeţi aicia; şi ei şezură. 3 Şi el zise către rudă: Naomi, care s'a întors din ţara Moabului, a vândut ţarina fratelui nostru Elimeleh. 4 Şi eu am gândit *că trebue* să-ţi fac cunoscut, şi să-ţi zic: [c] Cumpără-o [d] din faţa celor ce şed *aicia,* şi în faţa bătrânilor poporului meu; de voeşti să *o* răscumperi, răscumpără-*o;* iar de nu voeşti să *o* răscumperi, spune-mi, ca să ştiu; [e] că afară de tine nu este altul, care să *o* răscumpere, şi după tine *sunt* eu. Şi el zise: *O* voiu răscumpără. 5 Şi zise Booz: În ziua ce vei cumpără ţarina din mâna Naomiei, vei cumpără-*o* şi dela Rut, Moabiteana, femeia răposatului, [f] pentru a păstrà numele răposatului în moştenirea sa. 6 [g] Şi zise cel cu dreptul răscumpărării: Nu pot să *o* cumpăr, ca să nu strîc moştenirea mea: cumpără pentru tine aceeace am eu de răscumpărat, că nu pot să răscumpăr eu. 7 [h] Şi această *deprindere erà* în vechime în Israel în caz de răscumpărare şi de schimb, ca să se întărească orice lucru: scoteà încălţămintea, şi o da aproapelui său; şi aceasta *erà* mărturie în Israel.

8 Şi răscumpărătorul zise lui Booz: cumpără-o pentru tine, şi a scos încălţămintea sa.

9 Şi zise Booz bătrânilor şi *la* tot poporul: Voi astăzi *sunteţi* martori, că am cumpărat din mâna Naomiei tot ce erà a lui Elimeleh, a lui Chilion şi a lui Mahlon. 10 Încă şi pre Rut, Moabiteana, femeia lui Mahlon, am cumpărat-o mie de femeie, ca să păstrez numele răposatului în moştenirea sa, şi [i] să nu se piardă numele răposatului dintre fraţii săi şi din poarta locului său; voi astăzi martori *sunteţi.* 11 Şi a zis tot poporul, ce *era* la poartă, şi bătrânii: Martori *suntem.* [j] Facă Domnul pre femeia ce vine în casa ta ca Rahela şi ca Lea, cari [k] au întemeiat amândouă casa lui Israel, câştigă-ţi avuţii în [l] Efrata, şi-ţi fă nume în Bet-Lehem: 12 Şi casa ta să fie ca casa lui Pereţ, pre care [m] Tamaru la născut lui Iuda, prin [n] urmaşii ce Domnul îţi va da din această tinără.

13 Şi Booz [o] luă pe Rut, şi-i fu lui femeie; şi el intră la dânsa: şi [p] Domnul dându-i ei zămislire, ea născù un fiu. 14 Şi [q] ziseră femeile către Naomi: Binecuvântat *fie* Domnul, care n'a lăsat să-ţi lipsească astăzi răscumpărător, şi numele său să fie lăudat în Israel. 15 Acesta te va reînsufleţì, şi va fi îngrijitor bătrâneţelor tale: că nora-ta, care te iubeşte, şi care-ţi este [r] mai bună decât şapte fii, i-a născut lui. 16 Şi luă Naomi copilul, şi-l puse la sân, şi-i ţinù lui loc de doică. 17 [s] Şi vecinele i-au dat lui

[m] Mat. 22. 24. Jude. 8. 19. Ier. 4. 2. [o] Rom. 12. 17. | 1 Thes. 5. 22. [p] Ps. 37. 3, 5. — | *Capul 4.* [a] Cap. 3. 12. [b] 1 Reg. 21. 8. [c] Ier 32. 7, 8. [d] Fac 23. 18. [e] Lev. 25. 25. [f] Mat. 22. 24. [g] Cap. 3. 12, 13. | [h] Deut. 25. 7, 9. [i] Deut. 25. 6. [j] Ps. 127. 3. | [k] Deut. 25. 9. [l] Fac 35. 16, 19. [m] Mat. 1. 3. | [n] 1 Sam. 2. 20 [o] Cap. 3. 11. [p] Fac. 29. 31. | [q] Luc. 1. 58. [r] 1 Sam. 1. 8. [s] Luc. 1. 58, 59.

nume, zicând: Fiu s'a născut Naomiei: și l-a numit Obed: acesta *e* părintele lui Isai, părintele lui David.

18 Și acestea sunt generațiunile lui Pereț: [t]Pereț a născut pre Hetron: 19 Hetron a născut pre Ram, și Ram a născut pre Amminadab: 20 Amminadab a născut pre Nahșon: și Nahșon a născut pre Salmon; 21 Salmon a născut pre Booz, și Booz a născut pre Obed. 22 Obed a născut pre Isai, și Isai a născut pre David.

CARTEA ÎNTÂIA A LUI SAMUEL.

Rugăciunea Hannei și urmările ei.

1 Fost-a un om din Ramataim-Tofim, din muntele lui Efraim, a cărui nume *era* [a]Elkana, fiul lui Ieroham, fiul lui Elihu, fiul lui Tohu, fiul lui Tuf, [b]un Efraitean: 2 Și el aveà două femei: numele uneia *era* Hanna, și numele celeialalte Penina. Penina aveà copii, iar Hanna nu aveà copii.

3 Și acest om se suià [c]din cetatea sa din an în an, [d]ca să se închine, și să jertfească Domnului *Dumnezeului* oștirilor în [e]Șilo, și acolo *erau* cei doi fii ai lui Elie, Hofni și Fineas, preoți ai Domnului. 4 Și în ziua, în care Elkana [f]sacrificà, el da femeii sale Penina și la toți fiii și fetele ei părți. 5 Iar Hannei îi da o parte îndoită; că iubià pe Hanna. [g]Dară Domnul închisese pântecele ei. 6 Și rivala ei [h]o împungeà foarte, spre a o întristà, că Domnul închisese pântecele ei. 7 Și așà se întâmplà în fiecare an; *și* de câteori ea se suià în casa Domnului, așà o întristà, încât ea plângeà și nu mâncà. 8 Și Elkana, bărbatul ei, zise către dânsa: Hanna, de ce plângi? și de ce nu mănânci? și de ce *e* întristată inima ta? nu *sunt* eu [i]mai bun ție decât zece fii?

9 Și Hanna se sculă, după ce ei mâncară și beură în Șilo. (și Elie preotul ședeà pe scaun lângă unul din usciorii [j]templului Domnului). 10 [k]Și ea *era* cu sufletul amărît, și se rugà Domnului și plângeà: 11 Și [l]făcù vot, și zise: Doamne *Dumnezeul* oștirilor, dacă vei [m]căutà spre întristarea servei tale, și dacă îți vei [n]aduce aminte de mine, și nu vei uità pre serva ta, și dacă vei da servei tale un copil parte bărbătească, eu îl voiu da Domnului *pentru* toate zilele vieții lui, și [o]briciul nu se va sui pe capul lui.

12 Și când ea urmà a se rugà înaintea Domnului, Elie luă seama la gura ei. 13 Și Hanna vorbià întru inima ei; numai buzele ei se mișcau, dară vocea ei nu se auzià. Și Elie socotià că erà beată. 14 Și zise Elie către dânsa: Până când te vei îmbătà? Du-te de te trezește! 15 Iar Hanna răspunse, și zise: Nu, Domnul meu, femeie cu sufletul întristat *sunt* eu; nici vin nici orice *altă* beutură îmbătătoare nu am beut, ci am [p]revărsat sufletul meu înaintea Domnului. 16 Nu luà pre serva ta drept o femeie [q]fărădelege; că din mulțimea durerii mele și a întristării mele am vorbit până acum. 17 Și Elie răspunse și zise: [r]Mergi în pace, și [s]Dumnezeul lui Israel să împlinească cererea ta, ce tu i-ai făcut. 18 Și ea zise: [t]*Fie* ca serva ta să afle har în ochii tăi! Și femeia [u]se duse în calea ei, și ea mâncà, și fața ei nu mai era *tristă*.

19 Și ei se sculară de dimineață, se închinară înaintea Domnului, se întunară, și veniră la casa lor în Rama. Și Elkana [v]cunoscù pre Hanna, femeia lui, și [x]Domnul își aduse aminte de ea.

Nașterea lui Samuil și consacrarea lui spre slujba sanctuarului.

20 Și după curgerea zilelor Hanna, zămislind, născù un fiu, și chemà nu-

t 1 Cron 2. 4, etc.

1 SAMUEL. — *Capul 1.*
a 1 Cron 6 27,34 *b* Rut. 1. 2. *c* Luc. 2. 41. *d* Deut. 12 5,6,7. *e* Ios. 18 1. *f* Deut. 12 17,18. *g* Fac. 30. 2. *h* Iov. 24. 21. *i* Rut. 4. 15. *j* Cap. 3. 3. *k* Iov. 7. 11. *l* Fac. 28. 20. *m* Fac. 29. 32 Ps. 25. 18. *n* Fac. 8. 1. *o* Num. 6. 5. *p* Ps. 62. 8. *q* Deut. 13. 13. *r* Jude. 18. 6. Luc. 7. 50. *s* Ps. 20. 4, 5. *t* Fac. 33. 15. *u* Eccl. 9. 7. *v* Fac. 4. 1. *x* Fac. 30. 22.

mele lui Samuel, că *zise ea:* Dela Domnul l-am cerut pre el.

21 Şi bărbatul Elkana [y] se suì împreună cu toată casa sa, ca să jertfească Domnului jertfa de tot anul şi votul său. 22 Şi Hanna nu se suì: că zise bărbatului ei: *Nu voiu merge* până ce pruncul va fi înţercat şi *atuncia* îl voiu [z] aduce, ca să-l înfăţişez Domnului, şi să [a] rămână acolo [b] pentru totdeauna. 23 Şi [c] Elkana, bărbatul, ei îi zise: Fă ceeace *este* bun în ochii tăi, rămâi până ce-l vei fi înţercat. [d] Numai să îndeplinească Domnul cuvântul său! Şi femeia rămase, şi alăptă fiul ei, până ce-l înţercă.

24 Şi înţercându-l, ea îl suì cu dânsa; şi *luând cu sine* trei tauri, o efă din floarea făinii, şi un foiu de vin, ea-l aduse în casa Domnului în Şilo, copilul *încă fiind* mic *foarte*. 25 Şi junghiară un taur, şi aruncă pruncul la Elie; 26 Şi ea zise: O Domnul meu! viu *este* sufletul tău, domnul meu, eu *sunt* femeia, ce a stat aici înaintea ta, spre a se rugà Domnului. 27 [e] Pentru acest prunc m'am rugat; şi Domnul mi-a îndeplinit cererea ce am făcut lui. 28 Deaceea îl împrumut Domnului: pentru toate zilele *vieţii* lui va fi împrumutat Domnului. Şi ei [f] se închinară acolo înaintea Domnului.

Cântarea Hannei de laudă şi mulţumită.

2 Şi Hanna [a] se rugă, şi zise: [b] Inima mea s'a veselit întru Domnul, [c] Cornul meu s'a înălţat întru Domnul, gura mea s'a deschis asupra neamicilor mei. Că [d] m'am bucurat de ajutorul tău. 2 [e] Nimenea nu *este* sfânt ca Domnul. Că nu *este* [f] altul afară de tine, Şi nu *este* stâncă ca Dumnezeul nostru. 3 Nu mai vorbiţi cu mândrie, [g] *Nici* cuvinte îndrăsneţe să *nu* iasă din gura voastră, Că Dumnezeul a tot ştiutor *este* Domnul, Şi de el faptele se cumpănesc. 4 [h] Arcul vitejilor s'a sfărâmat, Şi cei slabi sau încins cu putere. 5 [i] Cei sătui s'au năimit pentru pâne, Şi cei ce *erau* flămânzi au încetat *de a fi;* Chiar [j] cea stearpă a născut şapte, Şi [k] ceeace aveà fii mulţi a lâncezit. 6 [l] Domnul omoară şi învie, Coboară în mormânt, şi face să învie. 7 Domnul [m] sărăceşte şi înavuţeşte, [n] El umileşte şi înalţă. 8 [o] El înalţă din pulbere pe cel sărac, Ridică din gunoi pre cel lipsit, [p] Spre a-*l* pune alături cu domnii, Şi tronul măririi îl dă lor spre moştenire. Că [q] stâlpii pământului *sunt* ai Domnului, Şi asupra lor a aşezat lumea. 9 [r] Picioarele cuvioşilor săi el le păzeşte, Iar cei vicleni în întuneric vor tăceà; Că nu prin putere învinge omul. 10 Împotrivitorii Domnului se vor [s] sfărimà în bucăţi: [t] Din ceriuri va tunà asupra lor: [u] Domnul va judecà marginile pământului, Va da putere regelui său, Şi va [v] înălţà cornul unsului său. 11 Şi Elkana se duse la Rama în casa sa, [x] şi copilul servià Domnului înaintea lui Elie preotul.

Răutatea fiilor lui Elie.

12 Şi fiii lui Elie *erau* [y] oameni înrăutăţiţi, [z] ei nu cunoşteau pre Domnul. 13 Şi deprinderea acestor preoţi către popor *erà:* când aduceà cinevà o jertfă, venià servul preotului, pre când carnea se ferbià, cu o furcă cu trei crăcane în mâna sa, 14 Şi *o* vârà în ighean, sau în oală, sau în căldare, sau în tigaie, *şi* ceeace scoteà furca, o luà preotul. Aşà făceau cu tot Israelul ce venià acolo în Şilo. 15 Înainte încă dece grăsimea se [a] făceà să fumege, venià servul preotului, şi ziceà omului care jertfeà: Dă carnea de fript pentru preot, că el nu va luà dela tine carne fiertă, ci crudă. 16 Şi *dacă* omul ziceà către dânsul: Să fumege mai întâiu grăsimea, şi *apoi* ia-ţi, după cum doreşte sufletul tău, atunci el îi răspundeà: *Nu,* ci acum tu *îmi* vei da: iar de nu, voiu luà cu putere. 17 Aşà păcatul acestor tineri erà mare foarte [b] înaintea Domnului; că oamenii [c] desprețuiau darurile *aduse* Domnului.

y Vers. 3.
z Luc. 2. 22.
a Vers. 11. 28.
b Exod. 21. 6.
c Num. 30. 7.
d 2 Sam. 7. 25.
e Mat. 7. 7.
f Fac. 24. 26, 52.
— *Capul 2.*
a Filip. 4. 6.
b Luc. 1. 46 etc.
c Ps. 92. 10.
d Ps. 9. 14.
e Exod. 15. 11. Ps. 86. 8.
f Deut. 4. 35. 2 Sam. 22. 32.
g Ps. 94. 4. Iuda 15.
h Ps. 37. 15, 17.
i Ps. 34. 10.
j Ps. 113. 9.
k Isa. 54. 1.
l Deut. 32. 39.
m Iov. 1. 21.
n Ps. 75. 7.
o Ps. 113. 7, 8. Luc. 1. 52.
p Iov. 36. 7.
q Iov. 38. 4, 5, 6. Ps. 24. 2. Ebr. 1. 3.
r Ps. 91. 11.
s Ps. 2. 9.
t Cap. 7. 10.
u Ps. 96. 13.
v Ps. 89. 24.
x Vers. 18.
y Deut. 13. 13.
z Jude. 2. 10.
a Lev. 3. 3, 4, 5, 16.
b Fac. 6. 11.
c Mal. 2. 8.

18 [d] Iar Samuel servià înaintea Domnului *fiind* copil, [e] încins cu un efod de in. 19 Și o mantie mică i-a făcut muma sa, și i-*o* aduceà din an în an, când [f] se suià cu bărbatul ei, ca să jertfească jertfele de tot anul. 20 Și Elie [g] binecuvântă pre Elkana și pre femeia lui, și zise: Deie-ți Domnul sămânță din femeia aceasta, în locul împrumutului, care s'a [h] împrumutat Domnului. 21 Și se duseră la locul lor. Și Domnul [i] cercetă pre Hanna, și ea concepù, și născù trei fii și două fete. Și copilul Samuel [j] crescù înaintea Domnului.

22 Și Elie erà bătrân foarte, și el auzì toate câte făceau fiii săi la tot Israelul, că ei s'au culcat cu [k] femeile ce se adunau *la* ușa cortului întrunirii. 23 Și el le zise: Pentru ce faceți lucruri ca acestea? că eu aud faptele voastre cele rele cu tot poporul acesta. 24 Nu fiii mei! că nu *este* bună faima pre care o am auzit, *că* voi pre poporul Domnului îl trageți la păcat. 25 Dacă un om păcătuește contra altui om, judecătorul îl judecă; dar dacă un om [l] păcătuește contra Domnului, cine se va rugà pentru dânsul? Și ei nu ascultară de vocea părintelui lor, [m] căci Domnul voià a-i omorî.

26 Și copilul Samuel [n] mergeà crescând, și erà [o] plăcut Domnului și oamenilor.

Vestirea pedepsei asupra casei lui Elie.

27 [p] Și un om al lui Dumnezeu venì la Elie, și-i zise: Așà zice Domnul: [q] Oare nu m'am descoperit casei părintelui tău, când ei erau în Egipt, în casa lui Faraon? 28 Și l-am [r] ales pre el din toate semințiile lui Israel mie de preot, ca să jertfească pe altarul meu, să facă să fumege tămâie, *și* să poarte efodul înaintea mea: și [s] am dat casei părintelui tău toate jertfele cu foc ale fiilor lui Israel. 29 Pentru ce ați [t] călcat în picioare jertfa mea și darul meu, pre care l-am poruncit *în* [u] locuința *mea*, și onorezi pre fiii tăi mai mult decât pre mine, îngrășindu-vă cu darurile cele mai alese ale poporului meu, Israel? 30 De-aceea, zice Domnul Dumnezeul lui Israel: [v] Eu am zis, *că* va umblà înaintea mea totdeauna casa ta și casa părintelui tău: și acum Domnul zice: [x] Departe să fie *aceasta* de mine: că pre cei ce mă onorează îi [y] voiu onorà, și [z] cei ce mă disprețuesc vor fi disprețuiți. 31 Iată, [a] zile vin, în cari voiu tăià brațul tău, și brațul casei părintelui tău, încât nu va fi nici un bătrân în casa ta. 32 Și tu vei vedeà un neamic *în* locuința *mea* în loc de tot *binele* ce *Domnul* ar voì a face pentru Israel, și nu va fi [b] bătrân în casa ta în veci. 33 Și acela din *urmașii* tăi, *pre care* nu-*l* voiu stârpì dela altarul meu, *va servì* spre a *te* lipsì *de* ochii tăi, și sufletul tău să-l întristeze; și toți fiii casei tale vor murì în floarea vieții. 34 Și aceasta *va fi* ție de [c] semn, *adecă* ceeace se va întâmplà celor doi fii ai tăi, Hofni și Fineas: [d] într'o singură zi vor murì amândoi. 35 Și [e] eu îmi voiu ridicà mie preot credincios, *care* va face după inima mea și după sufletul meu, și-i voiu zidi lui casă singură, și va umblà înaintea unsului meu în veci. 36 Și va fi, *că* tot cel ce va fi rămas în casa ta, va venì spre a se închinà lui pentru un ban de argint și o pâne, și va zice: Așază-mă, rogu-te, în vre-una din dregătoriile preoțești, ca să mănânc o bucată de pâne.

Lui Samuel i-se dă întâia desvălire și e recunoscut ca profet credincios al Domnului.

3 Și [a] copilul Samuel servià Domnului înaintea lui Elie. Și [b] cuvântul Domnului erà scump în zilele acelea, visiuni nu se arătau. 2 Și în timpul acela Elie erà culcat în locul său, și [c] ochii săi începeau a se întunecà, *încât* nu puteà vedeà. 3 Și [d] candela lui Dumnezeu încă fiind nestânsă, și Samuel culcat fiind [e] în templul Domnului, unde *erà* chivotul lui Dumnezeu, 4 Chemă Domnul pre Sa-

---

d Vers. 11. *e* Esod. 28. 4. *f* Cap. 1. 3. *g* Fac. 14. 19. *h* Cap. 1. 28. *i* Fac. 21. 1. *j* Jude. 13. 24. *k* Esod. 38. 8. *l* Num. 15. 30. *m* Ios. 11. 20. *n* Vers. 21. *o* Luc. 2. 52. Fapt. 2. 47. *p* 1 Reg. 13. 1. *q* Esod. 4.14,27 *r* Esod. 28. 1, 4. *s* Lev. 2. 3, 10. *t* Deut. 32. 15. *u* Deut. 12. 5, 6. *v* Esod. 29. 9. *x* Ier. 18. 9, 10. *y* Ps. 18. 20. & 91. 14. *z* Mal. 2. 9. *a* 1 Reg. 2. 27. Ezec. 44. 10. *b* Zech. 8. 4. *c* 1 Reg. 13. 3. *d* Cap. 4. 11. *e* 1 Reg. 2. 35. Ezec. 44. 15. — *Capul 3.* *a* Cap. 2. 11. *b* Ps. 74. 9. Amos. 8. 11. *c* Fac. 27. 1. *d* Esod. 27. 21. 2 Cron 13. 11. *e* Cap. 1. 9.

muel: și el răspunse: Iată-mă. 5 Atunci el alergă la Eli și zise: Iată-mă: că tu m'ai chemat. Dară el zise: Nu te-am chemat, întoarce-te *și* te culcă: și el se duse și se culcă. 6 Și Domnul iarăși strigă: Samuele! și Samuel se sculă, și se duse la Eli, și zise: Iată-mă; că tu m'ai chemat. Dară el zise: Nu *te*-am chemat, fiul meu, întoarce-te și te culcă. 7 (Și Samuel [f] nu cunoșteà încă pre Domnul, și cuvântul Domnului nu i-se descoperise). 8 Și Domnul mai strigă a treia oară: Samuele! și el se sculă, și se duse la Eli, și zise: Iată-mă: că tu m'ai chemat. 9 Și Eli înțelese, că Domnul chemă pre copil. Și Elie zise lui Samuel: Du-te *și* te culcă, și dacă te va mai chemà Domnul, tu să zici: Vorbește, Doamne, că ascultă servul tău! Și Samuel se duse și se culcă în locul său. 10 Și Domnul veni, se așeză, și chemă ca mai înainte: Samuele, Samuele! Și Samuel zise: Vorbește, că ascultă servul tău!

11 Și Domnul zise lui Samuel: Iată, eu voiu face un lucru în Israel, [g] ca cine îl va auzì, să-i țiuească amândouă urechile. 12 În ziua aceea voiu îndeplinì către [h] Eli tot aceeace am zis despre casa sa, dela început și până la sfârșit. 13 [i] Că spusu-i-am, că voiu [j] judecà casa lui pentru totdeauna, pentru păcatul pre care l-a știut: că [k] fiii săi și-au atras blestem, și el [l] nu i-a împiedecat. 14 Deaceea jurat-am casei lui Elie, [m] că fărădelegea casei lui Elie nu se va ispășì în veci nici prin jertfe nici prin dar de pâne.

15 Și Samuel rămase culcat până dimineața, și *atuncia* deschise ușile casei Domnului. Și Samuel se temeà de a se spune visiunea lui Eli. 16 Și Eli chemă pre Samuel, și-*i* zise: Samuele, fiul meu! Și el răspunse: Iată-mă. 17 Și el întrebă: Ce cuvânt a vorbit *Domnul* către tine? rogu-te, să nu ascuzi *nimic* de mine. [n] Așà să-ți facă Dumnezeu și încă mai mult, dacă vei ascunde de mine un cuvânt din toate cuvintele ce el ți-a zis. 18 Și Samuel ii spuse toate cuvintele, și n'a ascuns *nimic* de el. Și *Eli* zise: [o] Domnul *este* acesta, facă ceeace este bun în ochii săi.

19 Și Samuel se făcea mare, și Domnul erà cu dânsul, și nici unul din cuvintele sale n'a căzut pe pământ. 20 Și tot Israelul dela Dan și până la Beer-Șeba cunoscù, că Samuel *erà* hotărît *a fi* profet al Domnului. 21 Și Domnul urmă a se arătà în Șilo, că Domnul se descoperià lui Samuel în Șilo prin cuvântul său.

Sfărâmarea lui Israel prin Filisteni; răpirea chivotului. Moartea lui Eli și a fiilor săi.

4 Și cuvântul lui Samuel a fost către tot Israelul. Și Israel ieși spre întimpinarea Filistenilor la luptă, și tăbărîră lângă [a] Eben-Ezer, iar Filistenii tăbărîră în Afek. 2 Și Filistenii se rânduiră în șir de luptă asupra lui Israel: și lățindu-se lupta, Israel fu bătut de Filisteni, cari-i bătură la locul de luptă în câmpie ca la patru mii de bărbați.

3 Și venind poporul în tabără, bătrânii lui Israel ziseră: Dece ne-a lăsat să fim bătuți astăzi Domnul de Filisteni? Să ne aducem din Șilo chivotul legii Domnului, ca el să vie în mijlocul nostru, și să ne mântue din mâna neamicilor noștri. 4 Și poporul trimise la Șilo, și aduse de acolo chivotul legii Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, [b] care locuiește *între* [c] cheruvimi, și acolo *erau* cei doi fii ai lui Eli, Hofni și Fineas, cu chivotul legii lui Dumnezeu.

5 Și când chivotul legii Domnului veni în tabără, tot Israelul ridică un strigăt mare, de se cutremură pământul. 6 Și Filistenii auzind vuietul strigării, ziseră: Ce *să fie* vuietul acestei strigări mari în tabăra Ebreilor? Și ei se încredințară, că chivotul Domnului a venit în tabără. 7 Și Filistenii se speriară, că ziceau: Dumnezeu a venit în tabără. 8 Și *iarăși* ziseră: Vai nouă! Una ca

[f] Rapt. 19. 2. [g] 2 Reg. 21. 12. [h] Cap. 2. 30—36. [i] Cap. 2. 29, 30, 31, etc. [j] Ezec. 7. 3. [k] Cap. 2. 12, 17, 22. [l] Cap. 2. 23, 25. [m] Isa. 22. 14. [n] Rut. 1. 17. [o] Iov. 1. 21. Ps. 39. 9. Isa. 30. 8. *Capul 4.* [a] Cap. 5. 1. [b] 2 Sam. 6. 2. Ps. 80. 1. [c] Esod. 25. 18. 22.

aceasta n'a fost până acum. Cine ne va mântuì din mâna acestor Dumnezei puternici? Aceştia *sunt* Dumnezeii cari bătură Egiptul cu tot felul de plagă în pustiu. 9 Filistenilor, [d] întăriţi-vă şi fiţi bărbaţi!, ca să nu deveniţi servi ai Ebreilor, [e] cum ei au fost *servii* voştri: fiţi bărbaţi şi luptaţi-vă.

10 Şi Filistenii se luptară, şi [f] Israel fu bătut: şi ei fugiră fiecare la cortul său, şi eră ucidere mare foarte: că din Israel căzură treizeci de mii pedeştri. 11 Şi [g] chivotul lui Dumnezeu fu luat, şi [h] cei doi fii ai lui Eli, Hofni şi Fineas, muriră.

12 Şi un om din Beniamin alergă dela locul de luptă, şi [i] veni în Şilo în aceeaşi zi, cu vestmintele lui rupte şi [j] cu ţărina pe capul său. 13 Şi el veni, şi iată, Eli şedeà pe scaun, despre lăturea drumului, în aşteptare fiind: că inima sa tremurà pentru chivotul lui Dumnezeu. Şi venind omul spre a spune *aceasta* în cetate, toată cetatea strigă. 14 Şi Eli auzind vuietul strigării, zise: Ce *să fie* strigătul acestei mulţimi? Şi omul grăbindu-se, veni, şi înştiinţă pre Eli. 15 Şi Eli eră de nouăzeci şi opt de ani, şi ochii săi *erau* întunecaţi, de nu te puteà vedeà. 16 Şi omul zise către Eli: Eu *sunt* care vin dela locul de luptă, şi eu dela locul de luptă am scăpat astăzi. Şi el zise: [k] Cum stă lucrul, fiul meu? 17 Şi cel ce aduceà ştirea răspunse, şi zise: Israel a fugit dinaintea Filistenilor, şi ucidere mare a fost din popor; şi cei doi fii ai tăi, Hofni şi Fineas, au murit, şi chivotul lui Dumnezeu s'a luat. 18 Şi amintind el de chivotul lui Dumnezeu, *Eli* căzù depe scaun pe spate în lăturea despre poartă, şi-şi frânse gâtul, şi muri; că *eră* om bătrân şi greu. Şi el judecase pre Israel patruzeci de ani.

19 Şi nora sa, femeia lui Fineas, eră împovărată şi aproape de a naşte: şi auzind ea ştirea, că s'a luat chivotul lui Dumnezeu, şi că socrul ei şi bărbatul ei au murit, ea se încovăiă şi născù; că durerile veniră asupră-i. 20 Şi când ea eră să moară, [l] femeile, cari stăteau lângă dânsa, îi ziseră: Nu te teme, că fiu ai născut. Dară ea nu răspunse, şi nici nu luă aminte la *aceasta*. 21 Şi ea numì pre copil: I-Cabod, adecă: Depărtatu-s'a [m] mărirea din Israel: pentru luarea chivotului lui Dumnezeu, şi pentru socrul şi pentru bărbatul ei. 22 Şi zise: Depărtatu-s'a mărirea din Israel, că chivotul lui Dumnezeu s'a luat!

Căderea lui Dagon înaintea chivotului; pedeapsa Filistenilor; reîntoarcerea chivotului.

5 Şi Filistenii luară chivotul lui Dumnezeu, şi-l duseră [a] dela Eben-Ezer la Aşdod. 2 Şi luând Filistenii chivotul lui Dumnezeu, îl aduseră în casa lui [b] Dagon, şi-l aşezară lângă Dagon. 3 Şi sculându-se Aşdodenii a doua zi de dimineaţă, iată, Dagon [c] zăceà cu faţa sa la pământ înaintea chivotului Domnului. Şi ei luară pre Dagon, şi-l [d] puseră iarăşi la locul său. 4 Şi sculându-se ei a doua zi de dimineaţă, iată Dagon zăceà cu faţa la pământ înaintea chivotului Domnului, şi [e] capul lui Dagon cu amândouă mânile sale tăiate pe prag!, rămânându-i numai *trunchiul lui* Dagon. 5 De-aceea preoţii lui Dagon şi toţi cei ce intră în casa lui Dagon, nu [f] călcară pe pragul lui Dagon în Aşdod până în ziua de astăzi.

6 Şi [g] mâna Domnului se apăsă asupra Aşdodenilor, şi el îi [h] pustiì, şi-i bătù cu [i] emoroide, atât Aşdodul cât şi hotarele sale. 7 Şi locuitorii din Aşdod văzând că *este* aşà ziseră: Să nu rămână chivotul Dumnezeului lui Israel la noi, că grea este mâna sa asupra noastră şi asupra zeului nostru Dagon. 8 Şi trimiseră, şi adunară pre toţi domnii Filistenilor la dânşii, şi ziseră: Ce să facem cu chivotul legii Dumnezeului lui Israel? şi ei răspunseră: Să se ducă la Gat chivotul Dumnezeului lui Israel. Deci se duseră chivotul Dumnezeului lui Israel *acolo*. 9 Şi după ce-l duseră *la Gat*,

d 1 Cor. 16. 13. *e* Judec. 13. 1. *f* Ps. 78. 9, 62. *g* Cap. 2. 32. *h* Cap. 2. 34. *i* 2 Sam. 1. 2. *j* Ios. 7. 6. 2 Sam. 13. 19. Neem. 9. 1. *k* 2 Sam. 1. 4. *l* Fac. 35. 17. *m* Ps. 26. 8. —

Capul 5. *a* Cap. 4. 1. & 7. 12. *b* Judec. 16. 23. *c* Isa. 19. 1. *d* Isa. 46. 7. *e* Ier. 50. 2. *f* Zef. 1. 9. *g* Ps. 32. 4. Fapt. 13. 11. *h* Cap. 6. 5. *i* Deut. 28. 27. Ps. 78. 66.

j mâna Domnului apăsă asupra cetății cu groază mare foarte, și bătù pre locuitorii cetății dela mic până la mare și le deschiseră emoroidele.

10 Deci ei trimiseră chivotul lui Dumnezeu la Ekron. Și sosind chivotul lui Dumnezeu la Ekron, Ekroniții strigară, zicând: Ei au adus la noi chivotul Dumnezeului lui Israel, spre a ne omorî pre noi și pre poporul nostru. 11 Și ei trimiseră, și adunară pre toți domnii Filistenilor, zicând: Lăsați chivotul Dumnezeului lui Israel să se întoarne la locul său, și să nu ne omoare pre noi și pre poporul nostru. Că o groază de moarte eră în toată cetatea: *și* mâna lui Dumnezeu apăsà foarte. 12 Și oamenii ce nu muriau erau loviți de emoroide; și strigătul cetății se suià la cer.

Chivotul încărcat cu daruri se întoarce îndărăt.

6 Și a fost chivotul Domnului în pământul Filistenilor șapte luni. 2 Și Filistenii [a] chemară pre preoți și pre vrăjitori, zicând: Ce să facem cu chivotul Domnului? Spune-ți-ne cum să-l trimitem la locul său. 3 Și aceștia răspunseră: Dacă trimiteți îndărăt chivotul Dumnezeului lui Israel, să nu-l trimiteți [b] cu mâna goală: ci aduceți-i lui [c] jertfă pentru vină; atuncia vă veți vindecà, și [d] cunoscut va fi vouă, dece mâna sa nu se depărtează dela voi. 4 Și ei ziseră: Ce jertfă pentru vină îi vom da? *Și* ei răspunseră: [e] *După* numărul domnilor Filistenilor, *voi veți da* cinci emoroide de aur, și cinci șoareci de aur; că o asemenea plagă *a fost* pre voi toți și pre domnii voștri. 5 Și faceți chipurile emoroidelor voastre și chipurile șoarecilor voștri, cari vă [f] strică pământul, și [g] dați mărire Dumnezeului lui Israel; poate [h] ridică-va el mâna sa de deasupra voastră, de deasupra zeilor voștri, și de deasupra pământului vostru. 6 Și pentru ce vă veți învârtoșà inima, după cum Egiptenii și Faraon și-au învârtoșat inima lor? Au nu după ce a săvârșit între ei lucruri minunate, ei au lăsat poporul să se ducă și s'a dus. 7 Și acum faceți un car nou, și luați două vaci tinere, ce alăptează, asupra cărora jug nu s'a pus; și înjugați vacile la car, și mânați îndărăt acasă viteii lor. 8 Și luați chivotul Domnului, și puneți-l în car, și sculele de aur, pre cari i-le dați *ca* jertfă pentru vină, puneți-le în lada din lăturea lui, și trimiteți-l, ca să se ducă. 9 Și luați aminte la *ceeace se va face;* dacă *chivotul* va suì calea hotarului său, către Bet-Șemeș, *atunci* el ne-a făcut acest rău mare: iar de nu, vom ști, că mâna sa nu ne-a atins, ci aceasta a venit asupra noastră din întâmplare.

10 Și oamenii făcură așà. Ei luară două vaci ce alăptau, și le înjugară la car, și viteii lor îi închiseră acasă. 11 Și ei puseră în car chivotul Domnului și lada și șoarecii de aur și cu chipurile emoroidelor lor. 12 Și vacile merseră drept pe cale, pe calea către Bet-Șemeș: un drum țineau, și mergând trăgeau; și nu se abăteau nici *la* dreapta nici *la* stânga. Și domnii Filistenilor merseră în urma lor până la hotarul Bet-Șemeșului. 13 Și *cei din* Bet-Șemeș, secerau grâul în vale; și ei ridicând ochii lor, văzură chivotul: și se bucurară văzându-*l*. 14 Și carul venì în câmpul lui Iosua, Bet-Șemeșul, și a stat acolo. Și acolo *erà* o piatră mare, și ei despicară lemnele carului, și vacile le aduseră ardere de tot Domnului. Și Leviții luară jos chivotul Domnului și lada ce *erà* lângă el, în care *se aflau* sculele de aur, și-l puseră pe aceea piatră mare; și locuitorii din Bet-Șemeș aduseră ardere de tot, și jertfiră jertfe în ziua aceea Domnului. 16 Și când [i] cei cinci domni ai Filistenilor văzură *aceasta,* se întornară în aceeași zi la Ekron.

17 Și aceasta *este numărul* emoroidelor de aur, pre cari Filistenii le aduseră *ca* jertfe pentru vină Domnului: Pentru Așdod una, pentru Gaza una, pentru Așcalon una, pentru Gat una, pentru Ekron una. 18 Șoarecii de aur *erau după* numărul tuturor cetăților *de sub*

j Deut. 2. 15.

Capul 6.
a Fac. 41. 8.

Dan. 2. 2. Mat. 2. 4.

b Exod. 23. 15. *c* Lev. 5. 15. 16.

d Vers. 9.

e Ios. 13. 3.

Judc. 3. 3.
f Cap. 5. 6.

g Ios. 7. 19. Isa. 42. 12.

h Ps. 39. 10.
i Ios. 13. 3.

cei cinci domni ai Filistenilor, *dela* cetățile cele întărite *până* la satele cele deschise, și până la piatra cea mare, (pe care ei au așezat chivotul Domnului, *și care a rămas* până în ziua de astăzi în câmpul lui Iosua, Bet-Șemeșul).

19 Și *Domnul* bătù pre locuitorii Bet-Șemeșului: că se uitară în chivotul Domnului; și bătù din popor șaptezeci de bărbați *din* cei cincizeci mii de bărbați *ai cetății*. Și bocì poporul, că Domnul *îl* lovì cu bătaie mare. 20 Și locuitorii din Bet-Șemeș ziseră: [j] Cine poate stà înaintea Domnului Dumnezeului cel sfânt? și la cine să se suie el dela noi? 21 Și ei trimiseră soli la locuitorii din [k] Kiriat-Iearim, zicând: Filistenii au adus înapoi chivotul Domnului: *deci* coborîți-vă, *și* luați-l la voi.

Căința Israeliților și scăparea lor dela Filisteni; Eben Ezer; administrarea lui Samuel.

7 Și locuitorii din [a] Kireat-Iearim veniră, și suiră chivotul Domnului, și-l aduseră în casa lui [b] Abinadab pe deal; și pre Eleazar fiul lui, îl sfințiră, spre a păzì chivotul Domnului.

2 Și din ziua în care chivotul a fost pus în Kiriat-Iearim, trecură zile multe. Și după douăzeci de ani, toată casa lui Israel s'a adunat spre a urmà Domnului. 3 Și Samuel vorbì către toată casa lui Israel, zicând: Dacă voi voiți a vă [c] întoarce din toată inima voastră către Domnul, *apoi* [d] depărtați pre zeii străini și [e] Astarteele din mijlocul vostru, și [f] îndreptați inimile voastre către Domnul, și [g] lui singur serviți; și el vă va scăpà din mâna Filistenilor. 4 Și fiii lui Israel depărtară [h] Baalii și Astarteele, și serviră numai Domnului.

5 Și Samuel zise: [i] Adunați tot Israelul la Mițpe, ca să mă rog pentru voi Domnului. 6 Și ei se adunară la Mițpe, [j] și scoaseră apă, și *o* vărsară înaintea Domnului; și [k] postiră în ziua aceea, și ziseră tot în acel loc: [l] Păcătuit-am Domnului! Și Samuel judecă pre fiii lui Israel la Mițpe.

7 Și auzind Filistenii, că fiii lui Israel s'au adunat la Mițpe, domnii Filistenilor se suiră asupra lui Isral; și fiii lui Israel auzind *aceasta*, se temură de Filisteni. 8 Și fiii lui Israel ziseră către Samuel: [m] Nu încetà a strigà pentru noi către Domnul Dumnezeul nostru, ca să ne mântue din mâna Filistenilor. 9 Și Samuel luă un miel de lapte, și-l aduse întreg ardere de tot Domnului, și [n] Samuel strigă către Domnul pentru Israel, și Domnul îl ascultă. 10 Și când Samuel aduceà arderea de tot, Filistenii se apropiară spre a se luptà cu Israel. [o] Și Domnul tună cu un vuet mare în aceea zi asupra Filistenilor, și-i puse în învălmășeală, și fură bătuți înaintea lui Israel. 11 Și bărbații lui Israel ieșiră din Mițpe, și goniră pre Filisteni, și-i bătură până pe sub Bet-Car. 12 Și Samuel [p] luă piatră, și *o* așeză între Mițpe și Șen, și chemă numele ei Eben-Ezer, și zise: Până aicia ne-a ajutat Domnul.

13 [q] Așà Filistenii fură umiliți, și [r] nu mai veniră în cuprinsul lui Israel; și mâna Domnului apăsă pre Filisteni în toate zilele lui Samuel. 14 Și cetățile, pre cari Filistenii le luară dela Israel, se înapoiară lui Israel, dela Ekron și până la Gat; încă și hotarele lor le scăpă Israel din mâna Filistenilor; și a fost pace între Israel și între Amorei.

15 Și Samuel [s] judecă pre Israel toate zilele vieții sale; 16 Și el mergeà din an în an, și făceà încunjurul Bet-Elului, Ghilgalului și Mițpe, și judecà pre Israel în toate locurile acestea. 17 Atuncia [t] se întorceà la Rama, că acolo *erà* casa lui, și acolo judecà pre Israel. Și [u] zidì acolo altar Domnului.

Purtarea rea a fiilor lui Samuel; Israeliții cer rege.

8 Și când Samuel îmbătrânì, [a] puse pre [b] fiii săi judecători preste Israel. 2 Și

j 8am. 6. 9. Mal. 3. 2. *k* Ios. 18. 14. Jude. 18. 12.

Capul 7.
a Ps. 132. 6. *b* 2 Sam. 6. 4. *c* Deut 30.2—10. Isa. 55. 7.

Ioel. 2. 12. *d* Fac. 35. 2. *e* Jude. 2. 13. *f* Iov. 11 13,14. *g* Deut. 6. 13.

Mat. 4. 10. *h* Jude. 2. 11. *i* Jude. 20. 1. *j* 2.Sam. 14.14. *k* Neem. 9.1,2.

Dan. 9.3,4,5. *l* Jude. 10. 10. Ps. 106. 6. *m* Isa. 37. 4.

n Ps. 99. 6. *o* Ios. 10. 10. *p* Fac. 28. 18. Ios. 4. 9.

q Jude. 13 1. *r* Cap. 13. 5. *s* Vers. 6. Jude. 2. 16. *t* Cap. 8. 4.

u Jude. 21. 4.

Capul 8.
a Deut. 16. 18. *b* Jude. 10. 1.

numele întâiu-născutului său fu Ioel, și numele celui de al doilea Abia: *și ei erau* judecători în Beer-Șeba. 3 Și fiii săi nu [c] umblau în căile sale, ci se plecau [d] la câștig, și [e] luau mită, și strâmbătățiau judecata.

4 Și adunându-se toți bătrânii lui Israel, veniră la Samuel în Rama; 5 Și-i ziseră: Iată tu ai îmbătrânit, și fiii tăi nu umblă în căile tale; deci [f] pune preste noi rege să ne judece, cum *au* toate popoarele.

6 Și lucrul nu plăcù lui Samuel, când ei ziseră: Dă-ne rege, ca să ne judece. Și Samuel se rugă Domnului. 7 Și Domnul zise lui Samuel: Ascultă de vocea poporului, în tot aceeace vor zice către tine: că [g] nu pre tine te-au lepădat, ci [h] pe mine m'au lepădat ca să nu domnesc preste dânșii: 8 După toate faptele câte au făcut ei, din ziua în care i-am scos din Egipt, și până în ziua de astăzi, în care m'au părăsit și au servit altor zei, așà îți fac și ție. 9 Și acum, ascultă de vocea lor; numai mărturisește-le, și [i] spune-le ce va face lor regele, care va domnì preste ei.

Samuel vestește drepturile regelui.

10 Și Samuel spuse toate cuvintele Domnului către poporul care cereà dela dânsul rege. 11 Și el zise: [j] Acesteà va face vouă regele, care va domnì preste voi: [k] El va luà pre fiii voștri, și-*i* va pune la carele sale și între călăreții săi, ca ei să alerge înaintea carului său. 12 Și-i va pune mai mari preste mii și mai mari preste cincizeci, și *vor trebuì* să are câmpul său, să secere secerișul său, să facă uneltele lui de resbel și uneltele carelor sale; 13 Și va luà pre fetele voastre, *a le face* amestecătoare de mir, bucătărese și pitărese. 14 Și [l] câmpurile voastre, viile voastre și măslinii voștri cei mai buni îi va luà, și-*i* va da servilor săi. 15 Semințele voastre și viile voastre le va dijmuì, și le va da dregătorilor săi și servilor săi; 16 Și pre servii voștri, pre servele voastre, pre tinerii voștri cei mai aleși, și pre asinii voștri va luà, și-*i* va întrebuințà la lucrul său; 17 Și oile voastre le va dijmuì, și voi îi veți servì. 18 Și voi veți strigà în ziua aceea asupra regelui vostru, pre care-l veți fi ales, dară Domnul [m] nu vă va ascultà în acea zi.

19 Dară poporul [n] nu voì să asculte de vocea lui Samuel, și ziseră: Nu! ci rege să fie preste noi: 20 Ca și noi să fim ca toate popoarele, și regele nostru să ne judece, și să iasă înaintea noastră, și să se lupte în luptele noastre. 21 Și Samuel auzì toate cuvintele poporului, și le spuse la urechile Domnului. 22 Și Domnul zise lui Samuel: Ascultă de vocea lor, și pune rege preste ei. Și Samuel zise către bărbații lui Israel: Duceți-vă fiecare la cetatea sa.

Saul vine la Samuel.

9 Și erà un om din Beniamin, al cărui nume *erà* [a] Kiș, bărbat viteaz, fiul lui Abiel, fiul lui Teror, fiul lui Becorat, fiul lui Afiah, un Beniaminit: 2 Și el aveà un fiu, al cărui nume *erà* Saul, tinăr ales și frumos; și nimenea dintre fiii lui Israel nu *erà* mai frumos decât el; [b] dela umărul său și în sus el *erà* mai înalt decât tot poporul.

3 Și asinele lui Kiș, părintele lui Saul, se pierdură. Și Kiș zise către Saul, fiul său: Ia acum cu tine pre unul din servi, scoală-te, du-te *de* caută asinele. 4 Și el trecù muntele lui Efraim, și trecù prin pământul Salișei, dară nu *le* găsì; atuncia trecù prin pământul [c] Șaalim, dară nu *erau* nicăirea: și trecură prin pământul lui Beniamin, dară nu *le* găsì. 5 *Și* când sosiră în pământul Tuf zise Saul servului său, ce *erà* cu dânsul: Haide și să ne întoarcem, ca nu cumvà părintele meu să lase la o parte asinele, și să fie îngrijit de noi. 6 Și el zise: Iată, roguțe, [d] un om al lui Dumnezeu *este* în cetatea aceasta, un om onorat; [e] tot ceeace el zice, se întâmplă. Acum să mergem acolo, poate ne va spune calea pe care

[c] Ier. 22. 15, 16, 17.
[d] Esod. 18. 21.
1 Tim. 3. 3.
[e] Deut. 16. 19.
[f] Osea 13. 10.
[g] Esod. 16. 8.
[h] Osea 13.10,11.
[i] Vers. 11.
[j] Deut. 17. 16, etc.
[k] Cap. 14. 52. 1 Reg. 21. 7. Ezec. 46. 18.
[l] 1 Reg. 21. 7.
[m] Prov. 1.25,26, 27, 28. Mic. 3. 4.
[n] Ier. 44. 16.
—
Capul 9.
[a] Cap. 14. 51. 1 Cron. 8. 33.
[b] Cap. 10. 23.
[c] 2 Reg. 4. 42.
[d] Deut. 33. 1.
[e] Cap. 3. 19.

să mergem. 7 Și Saul zise servului său: Și de vom merge *acolo*, [f] ce vom duce omului? că pânea s'a sfârșit din vasele noastre, și un dar nu *avem*, spre a-*l* duce omului lui Dumnezeu. Ce *avem* cu noi? 8 Și servul iarăși răspunse lui Saul, zicând: Iată! în mâna mea se află a patra parte dintr'un siclu de argint: aceasta o voiu da omului lui Dumnezeu, ca să ne spună calea noastră. 9 (În vechime în Israel așà ziceà fiecare, când [g] mergeà să întrebe pre Dumnezeu: Haideți, să mergem până la văzător; că profetului de astăzi i-se ziceà din vechime [h] văzător). 10 Și Saul zise servului său: Bun *este* cuvântul tău, haide, să mergem. Și ei se duseră la cetatea, unde *se află* omul lui Dumnezeu.

11 *Și* suind ei costișa cetății, [i] aflară fetele ce ieșau să scoată apă, și le ziseră: Aicia *e* văzătorul? 12 Și ele le răspunseră, zicând: Da, iată-l înaintea ta; grăbește-te acum; că astăzi a sosit în cetate, fiindcă [j] astăzi poporul *aduce* jertfe [k] pe înălțime. 13 Îndată ce veți intrà în cetate, îl veți aflà, mai înainte de a se suì pe înălțime, ca să mănânce; că poporul nu mănâncă până ce nu vine el, fiindcă el binecuvintează jertfa, și după aceea cei chemați mănâncă. Și acum suiți-vă că astăzi îl veți aflà. 14 Deci ei se suiră în cetate. *Și* pe când ei intrau în cetate, iată, Samuel le ieșì înainte, spre a se suì pe înălțime.

15 [l] Și Domnul descoperise lui Samuel cu o zi mai înainte de venirea lui Saul, zicând: 16 Mâne, pe acest timp, voiu trimite către tine un bărbat din pământul lui Beniamin: pre [m] dânsul să-l ungi cap preste poporul meu Israel; și el va mântuì pre poporul meu din mâna Filistenilor; căci [n] căutat-am spre poporul meu, și strigarea sa a venit până la mine. 17 Și Samuel văzând pre Saul, Domnul îi zise: [o] Iată bărbatul de care ți-am vorbit! acesta va domnì preste poporul meu!

18 Și Saul se apropiă de Samuel la poartă, și zise: Rogu-te, spune-mi, unde *este* aicia casa văzătorului? 19 Și Samuel răspunse lui Saul, și zise: Eu *sunt* văzătorul. Suie-te înaintea mea pe înălțime, și voi veți mâncà astăzi cu mine, și dimineața te voiu lăsà, și tot ce *este* în inima ta îți voiu spune. 20 Cât pentru [p] asinele ce ți-s'au pierdut astăzi trei zile, nu te îngrijì de ele, că s'au găsit. Și către cine [q] *se îndreaptă* toată dorința lui Israel, de nu către tine și către toată casa părintelui tău; 21 Și Saul răspunse, și zise: [r] Au nu *sunt eu* Beniaminit, din [s] cea mai mică din semințiile lui Israel, și [t] familia mea cea mai mică din toate familiile seminției lui Beniamin? Pentru ce deci vorbești către mine un cuvânt ca acesta?

22 Și Samuel luă pre Saul și pre servul său, și-i duse în bucătărie, și le dădù locul întâiu între cei chemați, cari *erau* ca la treizeci de inși. 23 Și Samuel zise bucătarului: Dă încoace porțiunea ce ți-am dat, despre care ți-am zis: Ține-o la tine. 24 Și bucătarul aduse [u] o spată și ceeace *erà* pe dânsa, și le puse înaintea lui Saul. Și el zise: Iată, ceeace a fost păstrat! pune-o înaintea ta *și* mănâncă, că păstrat erà pentru tine pentru acest timp, de când am chemat poporul. Și Saul mâncă cu Samuel în ziua aceea.

25 Și ei se pogorîră din înălțime în în cetate, și el vorbì cu Saul pe [v] acoperiș. 26 Și se sculară dimineața; și când se revărsau zorile, Samuel chemă pre Saul pe acoperiș, și-*i* zise: Scoală-te, și te voiu lăsà să te duci. Și Saul se sculă, și ei ieșiră amândoi din casă, el și Samuel.

27 *Și* pe când ei se pogorîră la capătul cetății, Samuel zise către Saul: Zi servului să treacă înaintea noastră: (și el trecù); și tu acum, oprește-te, ca să-ți fac cunoscut cuvântul lui Dumnezeu.

Saul e uns de către Samuel ca rege.

10 Și [a] Samuel luă un vas cu oleiu și-*l* turnă pe capul lui Saul, [b] îl sărută,

f Jude. 6. 18. 1 Reg. 14. 3. *g* Fac. 25. 22. *h* 2 Sam. 24.11. | 2 Reg. 17. 13. Isa. 30. 10 *i* Fac. 24. 11. *j* Fac. 31. 54. | *k* 1 Reg. 8. 2. *l* Fapt. 13. 21. *m* Cap. 10. 1. *n* Exod. 2. 25. | *o* Cap. 16. 12. Osea 13. 11. *p* Vers. 3. | *q* Cap. 8. 5. 19. *r* Cap. 15. 17. *s* Ps. 68. 27. | *t* Jude. 6. 15. *u* Ezec. 24. 4 *v* Deut. 22. 8. | 2 Sam. 11. 2. Fapt. 10. 9. — | *Capul 10.* *a* Cap. 9. 16. 2 Reg. 9.3,6. *b* Ps. 2. 12.

și zise: Oare [c] Domnul nu te-a uns cap preste [d] moștenirea sa? 2 Când te vei duce astăzi dela mine, vei aflà doi bărbați la [e] mormântul Rahelei, în hotarul lui Beniamin, la [f] Telțah, și ei vor zice către tine: S'au găsit asinele, pre cari tu te-ai dus să le cauți, și dacă, părintele tău a lăsat la o parte îngrijirile pentru asine, și este îngrijit de voi, zicând: Ce să fac pentru fiul meu? 3 Și când vei merge de acolo mai departe, și vei sosì la stejarul din Tabor, te vor găsì acolo trei bărbați suindu-se [g] la Dumnezeu, la Bet-El, unul ducând trei iezi, și altul ducând trei pâni, și al treilea ducând un foiu de vin. 4 Și ei te vor întrebà de sănătate, și-ți vor dà două pâni, pre cari le vei luà din mâna lor. 5 După aceea vei venì la [h] Ghibea-Elohim [i] unde *este* garnizoana Filistenilor. Și când vei întrà acolo în cetate, vei întâlnì o ceată de profeți coborîndu-se [j] depe înălțime cu harpă, cu timpană, cu fluer și cu citară înaintea lor, [k] și ei vor profețì: 6 Și [l] spiritul Domnului va venì asupra ta, și [m] tu vei profețì cu dânșii, și te vei preface în alt om. 7 Și când ți-se va întâmplà aceste [n] semne, fă ceeace va aflà mâna ta, că [o] Dumnezeu *este* cu tine. 8 Și tu te coboară înaintea mea [p] la Ghilgal: și iată eu mă voiu coborî spre tine, ca să aduc arderi de tot *și* să jertfesc jertfe de bucurie. [q] Șapte zile să *mă* aștepți *acolo,* până ce voiu venì la tine, și-ți voiu spune ce ai să faci.

9 Și fu că pe când el își întoarse dosul său spre a se duce dela Samuel, Domnul îi schimbă inima, și toate semnele acele se întâmplară în ziua aceea. 10 Și [r] sosind acolo, la Ghibea, iată [s] o ceată de profeți *îi venì* înainte, și [t] spiritul lui Dumnezeu venì asupra lui, și el profețià în mijlocul lor. 11 Și când cei ce-l știau pre el de mai înainte, văzură că el profețește cu profeții, zis-a poporul unul către altul: Ce s'a întâmplat cu fiul lui Kiș? [u] Au și Saul *este* între profeți? 12 Și un om de acolo răspunse, și zise: Și cine *este* părintele lor? Deaceea trecù în proverb: Au și Saul *este* între profeți? 13 Și sfârșind el profețiile sale, sosì pe înălțime.

14 Și unchiul lui Saul zise către dânsul și către servul său: Unde v'ați dus? și el răspunse: Spre a căutà asinele; și văzând, că nu *sunt* nicăiri, noi ne-am dus la Samuel. 15 Și unchiul lui Saul zise: Spune-mi, rogu-te, ce v'a spus Samuel? 16 Și Saul zise către unchiul său: El ne-a spus că asinele s'au găsit. Dară ceeace Samuel i-a zis despre împărăție, nu i-a spus nimic.

Saul ales prin sorți ca rege.

17 Și Samuel adună poporul [v] înaintea Domnului, [x] la Mițpe. 18 Și el zise către fiii lui Israel: [y] Așà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Eu am scos pre Israel din Egipt, și v'am mântuit pre voi din mâna Egiptenilor și din mâna tuturor regatelor, cari vă apăsau. 19 [z] Dară voi astăzi ați lepădat pre Dumnezeul vostru, care v'a mântuit de toate relele voastre și strâmtorările voastre, și ați zis lui: Pune rege preste noi! Și acum înfățișați-vă înaintea Domnului după semințiile voastre și după miile voastre.

20 Și Samuel [a] apropià toate semințiile lui Israel, și semința lui Beniamin fu nimerită. 21 Și el apropià semința lui Beniamin după neamurile sale, și neamul lui Matri fu nimerit: atuncia Saul, fiul lui Kiș, fu nimerit; și căutându-l, nu-l găsiră.

22 Și ei iarăși [b] întrebară pre Domnul, *zicând:* Venit-a oare bărbatul aicia? Și Domnul zise: Iată, el este ascuns între vase. 23 Și ei alergară, și-l luară de acolo; și stând el în mijlocul poporului, [c] era mai înalt decât tot poporul dela umărul său în sus.

24 Și Samuel zise către tot poporul: Vedeți voi oare pre acest bărbat, [d] care l-a ales Domnul, că asemenea lui nu este în tot poporul? 25 Și tot poporul strigă

[c] Fapt. 13. 21.
[d] Deut. 32. 9.
[e] Fac. 35. 19. 20.
[f] Ios. 18. 28.
[g] Fac. 28. 22.
[h] Vers. 10.
[i] Cap. 13. 3.
[j] Cap. 9. 12.
[k] Esod. 15. 20, 21.
1 Cor. 14. 1.
[l] Num. 11. 25.
[m] Vers. 10.
[n] Esod. 4. 8.
Luc. 2. 12.
[o] Jude. 6. 12.
[p] Cap. 11. 14, 15.
[q] Cap. 13. 8.
[r] Vers. 5.
[s] Cap. 19. 20.
[t] Vers. 6.
[u] Cap. 19. 24.
Ioan 7. 15.
Fapt. 4. 13.
[v] Jude. 11. 11.
[x] Cap. 7. 5, 6.
[y] Jude. 6. 8, 9.
[z] Cap. 8. 7, 19.
[a] Ios. 7. 14, 16, 17.
Fapt. 1. 24, 26.
[b] Cap. 23. 2, 4, 10, 11.
[c] Cap. 9. 2.
[d] 2 Sam. 21. 6.

de bucurie, și zise: [e]Trăească regele! Și Samuel vorbì către popor [f]de drepturile regatului, *le* scrise într'o carte, și *pre aceasta* a pus-*o* înaintea Domnului. Și Samuel trimise pre tot poporul, pre fiecare la casa sa.

26 Și Saul se duse acasă [g]la Ghibea, și cu dânsul se duseră vitejii, a căror inimă Dumnezeu o atinse. 27 [h]Dară [i]oamenii de nimica ziceau: Ce poate să ne ajute aceasta? Și ei îl despreţuiră, și [j]nu-i aduseră daruri; dară el se făceà surd.

Întâia biruinţă a lui Saul asupra Ammoniţilor. Mărinimia sa faţă de dispreţuitorii săi; Jertfa de mulţumire dela Ghilgal.

11 Și [a]Nahaș, Ammoniteanul, se suì, și tăbărîră asupra [b]Iabeș-Galaadului. Și toţi bărbaţii din Iabeș ziseră către Nahaș: [c]Încheie alianţă cu noi, și noi îţi vom servì. 2 Și Nahaș, Ammoniteanul le zise: Cu această *condiţiune* voiu încheià *alianţă* cu voi: ca să scot vouă tuturora ochiul cel drept, și să arunc această [d]ocară asupra întregului Israel.

3 Și bărbaţii din Iabeș ziseră către dânsul: Dă-ne timp de șapte zile, ca să trimitem soli în toate hotarele lui Israel, și dacă nu *va fi* cine să ne scape, ne vom supune ţie. 4 Și solii veniră [e]la Ghibea-Saul, și vorbiră aceste cuvinte în auzul poporului; și [f]tot poporul ridicându-și vocea, plânse. 5 Și iată, Saul venià dela câmp în urma boilor, și zise: Ce *are* poporul, că plânge? Și i-sau spus toate cuvintele bărbaţilor din Iabeș. 6 [g]Și spiritul lui Dumnezeu venì asupra lui Saul, când el auzì aceste cuvinte, și mânia lui se aprinse foarte. 7 Și el luă o pereche de boi, îi [h]îmbucătăţi, și-*i* trimise în tot cuprinsul lui Israel prin soli, zicând: [i]Cel ce nu va urmà după Saul și după Samuel, așà se va face cu boii săi. Și frica Domnului căzù asupra poporului, și ieșiră ca un singur om. 8 Și el îi numără în [j]Bezek; și fiii [k]lui Israel erau trei sute de mii, și bărbaţii lui Iuda treizeci de mii.

9 Și ziseră către solii ce veniseră: Așà să spuneţi bărbaţilor din Iabeș-Galaad: Mâne, când soarele va încălzì, va fi vouă mântuire. Și solii veniră, și spuseră *aceasta* bărbaţilor din Iabeș, și ei s'au bucurat. 10 Și bărbaţii din Iabeș ziseră: Mâne ne [l]vom supune vouă, și ne veţi face după tot ce *va fi* bine în ochii voștri.

11 Și a doua zi [m]Saul așeză poporul [n]în trei cete, și ei întrară în tabăra *Ammoniţilor* în straja dimineţii, și bătură pre Ammoniţi până la căldura zilei, și cei rămași fură împrăștiaţi de n'au rămas dintre ei doi împreună.

12 Și poporul zise către Samuel: [o]Cine *este* cel ce zise: Saul să nu domnească preste noi! [p]Daţi încoace pre aceia, ca să-i ucidem. 13 Și Saul zise: [q]Nimenea nu se va omorî în ziua aceasta; că astăzi a făcut Domnul mântuire lui Israel.

14 Și Samuel zise poporului: Veniţi și să mergem la Ghilgal, ca să reînoim acolo regatul. 15 Și tot poporul se duse la Ghilgal, și făcură acolo rege pe Saul înaintea Domnului, în Ghilgal; și aduseră acolo jertfe de bucurie înaintea Domnului. Și Saul și toţi bărbaţii lui Israel se veseliră acolo foarte.

Samuel se lapădă formal de guvern, și binecuvintează poporul.

12 Și Samuel zise către tot Israelul: Iată, eu am ascultat de [a]vocea voastră, în tot aceea ce aţi zis mie, și [b]am pus rege preste voi. 2 Și acum iată, regele [c]merge înaintea voastră, [d]și eu am îmbătrânit, și am căruntit; și fiii mei, iată-i *sunt* cu voi; și eu am umblat înaintea voastră din tinereţea mea, până în ziua de astăzi. 3 Iată-mă, mărturisiţi în contra mea înaintea Domnului și înaintea [e]unsului său: [f]Dela cine luat-am bou? Dela cine luat-am asin? Pre cine

---

e 1 Reg. 1 25 38. *f* Deut. 17 14etc. *g* Jude. 20. 14. *h* Cap. 11. 12. *i* Deut. 13. 13.

j 2 Sam. 8. 2. 2 Cor. 17. 5. Ps. 72. 10. Mat. 2. 11.

Capul 11.
a Cap. 12. 12. *b* Jude. 21. 8. *c* Iov 41. 4. Ezec. 17. 13. *d* Fac. 34. 14.

e Cap. 10. 26. 2 Sam. 21. 6. *f* Jude 2. 4. *g* Jude. 3. 10. *h* Jude. 19. 29.

i Jude. 21. 5, 8, 10. *j* Jude. 1. 5. *k* 2 Sam. 24. 9. *l* Vers. 3.

m Cap. 31. 11. *n* Jude. 7. 16. *o* Cap. 10. 27. *p* Luc. 19. 27. *q* 2 Sam. 19. 22.

Capul 12.
a Cap. 8. 5, 19, 20. *b* Cap. 10. 24. *c* Num. 27. 17. *d* Cap. 8. 1, 5.

e Vers. 5. 2Sam. 1 14, 16. *f* Num. 16. 15. Fapt. 20. 33. 1 Tes. 2. 5.

l-am silnicit? Pre cine am apăsat? Și din mâna cui luat-am mită, ca să [g] întorc ochii mei dela dânsul? Și eu vă voiu înapoià aceasta. 4 Și ei ziseră: Nu ne-ai silnicit, nici ne-ai apăsat, nici ai luat cevà din mâna cuiva. 5 Și el zise către dânșii: Martor *este* Domnul contra voastră, și martor *este* unsul său în ziua aceasta, [h] că nu ați aflat [i] în mâna mea nimica. Și ei răspunseră: Martor *este*.

8 Și Samuel ziseră către popor: *Martor este* [j] Domnul, care a așezat pre Moisi și pre Aaron, și care a scos pre părinții voștri din pământul Egiptului. 7 Și acum înfățișați-vă, ca să mă [k] duc cu voi înaintea Domnului, pentru toate binefacerile Domnului, pre cari le-a făcut către voi și către părinții voștri. 8 [l] Când Iacob venì în Egipt, părinții voștri [m] strigară către Domnul, și Domnul trimise pre Moisi și pre Aaron, și scoaseră pre părinții voștri din Egipt, și-i așezà în locul acesta. 9 Dară ei uitară pre Domnul Dumnezeul lor, și el îi vândù pre ei în mâna lui Sisera, capul armatei Hațorului, și în mâna Filistenilor și în mâna regelui Moabului, care se luptară cu ei.

10 Și ei strigară către Domnul, și ziseră: Noi am păcătuit, că am părăsit pre Domnul, și am servit Baalilor și Astarteelor; și acum scapă-ne din mâna neamicilor noștri, și vom servì ție. 11 Și Domnul trimise pe Ierubaal, pre Bedan, pre Iefta și pre Samuel, și v'a scăpat pre voi din mâna neamicilor voștri de jur împrejur, și ați locuit în siguranță. 12 Și când ați văzut, că Nahaș, regele fiilor lui Ammon, venià asupra voastră, mi-ați zis: Nu, ci să domnească preste noi rege, deși Domnul Dumnezeul vostru *erà* regele vostru. 13 Și acum iată regele, pre cari l-ați ales, *și* pre cari l-ați cerut: că iată, Domnul a pus rege preste voi.

14 Dacă voi vă veți teme de Domnul, și veți ascultà de vocea lui, și nu vă veți sculà în contra poruncilor Domnului, atunci atât voi cât și regele, care domnește preste voi, veți aveà pre Domnul Dumnezeul vostru înaintea voastră. 15 Dară de nu veți ascultà de vocea Domnului, ci vă veți sculà în contra poruncilor Domnului, mâna Domnului va fi în contra voastră, cum *a fost* în contra părinților voștri. 16 Și acum stați, și vedeți acest lucru mare, pre care Domnul îl face înaintea ochilor voștri. Au nu *este* astăzi secerișul grâului? 17 Eu voiu strigà către Domnul, și el va da tunet și ploaie, ca voi să cunoașteți și să vedeți că mare *este* răutatea ce ați făcut în ochii Domnului, cerând vouă rege.

18 Și Samuel strigă către Domnul, și Domnul a dat tunet și ploaie în acea zi; și tot poporul foarte se temù de Domnul și de Samuel. 19 Și tot poporul zise către Samuel: [n] Roagă-te pentru servii tăi la Domnul Dumnezeul tău, ca să nu murim; că la toate păcatele noastre am mai adaos răul *acesta*, cerând nouă rege.

20 Și Samuel zise către popor: Nu vă temeți! Voi ați făcut tot răul acesta; totuși nu vă *mai* abateți dela Domnul, ci serviți Domnului din toată inima voastră.

21 [o] Nu vă abateți, [p] că *abătându-vă, ați urmà* lucruri de nimică, cari nu folosesc și nici mântuesc, pentru că minciuni *sunt*. 22 [q] Că Domnul nu va părăsì pre poporul său [r] pentru numele său cel mare; că [s] a voit Domnul a vă face popor al său. 23 Și cât pentru mine, departe să fie de mine, să păcătuesc Domnului, [t] încetând a mă rugà pentru voi; ci [u] eu vă voiu învățà [v] calea cea bună și dreaptă. 24 [x] Numai temeți-vă de Domnul, și serviți-i întru adevăr, cu toată inima voastră; că [y] priviți ce [z] *lucruri* mari a făcut pentru voi! 25 Dară de veți mai face rău, [a] veți perì și voi și regele vostru.

g Deut. 16. 19.
h Ioan 18. 38
i Esod. 22. 4.
j Mic. 6. 4.
k Isa. 1. 18
Mic. 6. 2, 3.
l Fac. 46. 5, 6.
m Esod. 2. 23.
n Esod. 9.28.10. 17.
Iac. 5. 15.
o Deut. 11. 16.
p Ier. 16. 19.
Hab. 2. 18.
1 Cor. 8. 4.
q 1 Reg. 6. 13.
Ps. 94. 14.
r Ios. 7. 9.
Ezec. 20.9,14.
s Deut. 7. 7, 8.
Mal. 1. 2.
t Fapt. 12. 5.
Rom. 1. 9.
Col. 1. 9.
2 Tim. 1. 3.
u Ps 34. 11.
v 1 Reg. 8. 36.
Ier. 6. 16.
x Eccl. 12. 13.
y Isa. 5. 12.
z Deut. 10. 21
a Ios. 24. 20.

Năvălirea din nou a Filistenilor și apăsarea Israeliților; neascultarea lui Saul.

13 Și Saul domnì un an, și domnind doi ani preste Israel. 2 Saul își alese trei mii din Israel, *din cari* el aveà două mii cu sine în Micmaș și pe muntele Bet-El, iar o mie erau cu Ionatan în Ghibea lui Beniamin: și rămășița poporului o trimise pe fiecare la cortul său.

3 Și Ionatan bătù garnisoana Filistenilor, care *erà* în Gheba: Și auzirà Filistenii *de aceasta*. Și Saul sună în trimbiță prin toată țara, zicând: Ebreii să audă *aceasta*. 4 Și tot Israelul auzì zicându-se: Saul a bătut garnisoana Filistenilor, și *că* Israel se făcù urît Filistenilor: și poporul s'a adunat la Saul în Ghilgal. 5 Și Filistenii se adunară să se lupte cu Israel: *cu* treizeci mii de care, șase mii călăreți, și *cu* popor la mulțime ca nisipul cel depe țărmul mării: și ei se suiră, și tăbărîra la Micmaș spre răsărit de Bet-Aven.

6 Și bărbații lui Israel văzură, că erau în nevoie, că poporul erà amărît, și poporul se [a] ascunse în peșteri, în huceaguri, în stânci, în pivnițì și în groape. 7 Și *mulți din* Ebrei trecură Iordanul în pământul lui Gad și în Galaad: iar Saul încă *erà* în Ghilgal, și tot poporul a urmat după dânsul, tremurând. 8 Și el așteptă șapte zile, până la timpul, pre care Samuel *l-a hotărît;* iar Samuel nu venià la Ghilgal; și poporul se împrăștiă dela dânsul. 9 Și zise Saul: Aduceți la mine arderile de tot și jertfele de bucurie, și el jertfì arderile de tot.

10 Și de abia sfârși el de jertfit arderile de tot, și iată Samuel venià, și Saul ieșì întru întâmpinarea lui, spre a-l salutà. 11 Și Samuel zise: Ce ai făcut? Și Saul răspunse: Vedeam, că poporul se împrăștià dela mine, și *că* tu nu vii la timpul hotărît, și *că* Filistenii erau adunați în Micmaș; 12 Deci am zis: Filistenii se vor cobori acum asupra mea la Ghilgal, și eu nu m'am rugat Domnului: și am cutezat, și am adus arderile de tot. 13 Și Samuel zise către Saul: [b] Nebunește ai lucrat; nu ai păzit poruncile Domnului Dumnezeului tău, ce el ți-a poruncit: că Domnul ar fi întărit acum domnia ta preste Israel în veci; 14 Dară acum domnia ta nu va ținea, *că* [c] Domnul și-a căutat un om după inima sa, și pre el l-a așezat Domnul domn preste poporul său, pentru că tu nu ai păzit *ceeace* ți-a poruncit Domnul.

Alt resbel.

15 Și Samuel se sculă, și se suì din Ghilgal la Ghibea lui Beniamin; și Saul numără poporul care *se aflà* cu dânsul, *și erà* ca la șase sute de inși. 16 Și Saul și Ionatan, fiul său, și poporul care *se aflà* cu dânșii, ședeau în Ghibea lui Beniamin.

17 Și Filistenii tăbărîră în Micmaș. Și au ieșit trei cete din tabăra Filistenilor, spre a prădà: o ceată luă calea *către* [d] Ofra, în pământul Șual: 18 Și altă ceată luă calea *către* [e] Bet-Horon: și a treia ceată luă calea *către* hotarul ce căută spre valea Țeboim, către pustiu.

19 Și în tot pământul lui Israel [f] nu se aflà nici un făurar; că Filistenii au zis: Să nu-și facă Ebreii săbii sau lănci. 20 Și toți Israeliții se pogorau la Filisteni, ca să-și ascuță ferul plugului lor, coasele lor, securile lor, și secerile lor. 21 Când erà tocit ferul plugului sau al coaselor, sau al furcilor celor cu trei crăcane, sau a securilor; și să facă vârf mânătorului. 22 Așà dar în ziua resbelului nu se găsià sabie sau lance în mâna nici unuia din poporul ce *erà* cu Saul și cu Ionatan; numai la Saul, și la Ionatan fiul său, se aflà.

23 Și garnizoana Filistenilor ieșì la trecătoarea Micmașului.

Vitejia lui Ionatan.

14 Și într'o zi zise Ionatan fiul lui Saul, către tânărul, ce purtà armele sale: Vino, și să trecem la straja Filistenilor, ce *este* dincolo de locul acesta:

Capul 13. [a] Jude. 6. 2. | [b] 2 Cron. 16. 9. | [c] Ps. 89. 20. | [d] Ios. 18. 23. | [e] Ios. 16. 3. | [f] Ier. 24. 1.

dar părintelui său nu i-a spus *aceasta.* 2 Și Saul petrecea la marginea Ghibeei sub Rimmon, ce *este* în Migron, și poporul ce *era* cu dânsul *era* [a] ca la șase sute de inși. 3 Și [b] Ahia, fiul lui Abitub, fratele lui [c] I-Cabod, fiul lui Fineas, fiul lui Eli, preot al Domnului în Șilo, [d] purtă efodul. Și poporul nu știa că Ionatan s'a dus. 14 Și între trecătorile, preste cari Ionatan căută să treacă [e] la straja Filistenilor, *era* un pisc de stâncă de o parte, și un pisc de stâncă de cealaltă parte, și numele unuia *era* Boțeț, și numele celuialalt Sene. 5 Și piscul uneia se înalță în partea de miazănoapte în dreptul Micmașului, și celalt *pisc* spre miazăzi în dreptul Ghibeei. 6 Și zise Ionatan către tinărul ce purtă armele sale: Vino, și să trecem la straja acestor ne tăiați împrejur; poate că Domnul va lucrà pentru noi: că pre Domnul nimica nu-l împedecă [f] de a mântuì, *fie* prin mulți, fie prin puțini. 7 Și-i zise purtătorul armelor sale: Fă, tot ce *este* în inima ta: du-te *acolo;* dacă eu *voiu* merge cu tine ori-unde vei voì. 8 Și Ionatan zise: Iată, noi vom trece la *acei* bărbați, și ne vom arătà lor. 9 Dacă ei ne vor vorbì așà: Așteptați până ce vom ajunge la voi, noi vom stà în locul nostru, și nu ne vom suì către dânșii. 10 Iar de vor zice așà: Suiți-vă la noi, atuncia ne vom suì: că Domnul i-a dat în mâna noastră. Deci [g] aceasta ne *va fi* semn.

11 Și când amândoi se arătară strajei Filistenilor, Filistenii ziseră: Iată, Ebreii ies din bortele, în care s'au acuns. 12 Și bărbații strajei ziseră către Ionatan și către purtătorul armelor sale: Suiți-vă la noi, că avem a vă arătà cevà. Și Ionatan zise purtătorului armelor sale: Suie-te după mine; că Domnul i-a dat în mâna lui Israel. 13 Și Ionatan se suì pe mânile sale și pe picioarele sale, și purtătorul armelor sale după dânsul; și *străjerii* căzură înaintea lui Ionatan; și purtătorul armelor sale *îi* uciderà în urma lui. 14 Această întâia învingere, ce bătù Ionatan și purtătorul armelor sale fu ca de douăzeci de inși, pe *o întindere* ca de jumătate de postată.

15 Și [h] fu spaimă în tabără, în câmp, și în tot poporul: străjile chiar și [i] prădătorii se înspăimântară, și pământul se cutremură de eră [j] frică mare foarte.

16 Și străjerii lui Saul din Ghibea lui Beniamin se uitară, și iată, mulțimea eră în învălmășeală, și [k] fugià în toate părțile. 17 Și Saul zise poporului ce *era* cu dânsul: Numărați acum și vedeți cine s'a dus din noi. Și ei numărară, și iată, Ionatan și purtătorul armelor sale lipsiau. 18 Și Saul zise lui Ahia: Adù încoace chivotul lui Dumnezeu: că chivotul lui Dumnezeu eră în acele zile cu fiii lui Israel. 19 Și pe când [l] vorbià Saul cu preotul, vuetul ce *era* în tabăra Filistenilor, mergeà tot crescând: și Saul zise către preot: Retrage mâna ta! 20 Și Saul cu tot poporul ce *era* cu dânsul se adunară, și veniră la resbel, și iată, *Filistenii* [m] traseră săbiile unii asupra altora: *era* amestec foarte mare. 21 Încă și Ebreii, *cari* erau la Filisteni mai de dinainte, cari s'au suit cu dânșii în tabăra *din locurile* de prin prejur, și ei s'au unit cu Israeliții, cari *erau* cu Saul și *cu* Ionatan. 22 Și toți bărbații lui Israel, cari [n] erau ascunși în muntele lui Efraim, *când* auziră că Filistenii fugiau și ei îi urmăriră cu resbel. 23 [o] În ziua aceea mântuì Domnul pre Israel, și resbelul se întinse [p] preste Bet-Aven.

Râvna netimpurie a lui Saul.

24 Și bărbații lui Israel fură foarte obosiți în ziua aceea, și Saul [q] blestemà poporul, zicând: Blestemat *să fie* omul care va gustà mâncare până în seară, și până nu-mi voiu răsbunà asupra neamicilor mei. Și tot poporul nu gustà mâncare. 25 [r] Și toți *cei ai* țării veniră într'o pădure, și [s] miere eră pe întinsul câmpiei. 26 Și poporul venind în pădure, iată, mierea curgeà; dară nimenea nu-și

Capul 14
a Cap. 13. 15.
b Cap. 22. 9, 11, 20.
c Cap. 4. 21.
d Cap. 2. 28.
e Cap. 13. 23.
f Jude. 7. 4, 7.
g Fac. 24. 14.
h 2 Reg. 7. 7.
i Cap. 13. 17.
j Fac. 35. 5.
k Vers. 20.
l Num. 27. 21.
m Jude. 7. 22.
n Cap. 13. 6.
o Esod. 14. 30.
p Cap. 13. 5.
q Ios. 6. 26.
r Mat. 3. 5.
s Esod. 3. 8.

apropiă mâna de gura lui: că poporul se temeà de jurământ. 27 Iar Ionatan nu auzise, când părintele său jură poporul; și el îndreptând capătul toiagului ce *erà* în mâna sa, îl întinse în fagurii de miere, duse mâna la gura sa, și ochii săi se luminară. 28 Și unul din popor luând cuvântul, zise: Părintele tău a jurat poporul, zicând: Blestemat *să fie* omul care va gustà mâncare astăzi; deși poporul erà obosit. 29 Și Ionatan zise: Părintele meu a turburat țara! Priviți, rogu-vă cât de luminați sunt ochii mei, pentru că am gustat puțin din mierea aceasta. 30 Dacă poporul ar fi mâncat astăzi din prada neamicilor săi, pre care a aflat-o, cu cât n'ar fi fost mai mare învingerea asupra Filistenilor?

31 Și ei bătură în ziua aceea pre Filisteni dela Micmaș până la Ajalon. Și poporul se aruncă asupra prăzii; și ei luară oi, boi și viței, junghiară (prăzile) pe pământ, și *le* mâncă poporul [t] împreună cu sânge. 33 Și se spuse lui Saul, zicând: Iată, poporul păcătuește în contra Domnului, mâncând *carne* împreună cu sânge; și el zise: Voi nelegiuire faceți! Rostogoliți acum o piatră mare încoace. 34 Și zise Saul: Împrăștiați-vă prin popor și ziceți-i: Aduceți la mine fiecare boul său, și fiecare oaia sa, și *le* junghiați aicia și *le* mâncați; și nu păcătuiți în contra Domnului, mâncând *carne* împreună cu sânge. Și tot poporul mână fiecare boul și cu mâna în aceeași noapte, și-*i* junghiară acolo. 35 Și Saul [u] zidi un altar Domnului: acesta fu întâiul altar ce el zidi Domnului.

36 Și Saul zise: Să ne pogorîm la noapte, și să urmărim pre Filisteni, și să-i prădăm, până se va luminà de ziuă, și să nu lăsăm din ei nici unul. Și ei ziseră: Fă tot aceeace este bun în ochii tăi: și preotul zise: Să ne apropiem *mai întâiu* aicia de Dumnezeu. 37 Și Saul întrebă pre Dumnezeu: Să mă pogor spre a urmări pre Filisteni? Îi vei da tu în mâna lui Israel? Și în ziua aceea [v] nu i-a răspuns.

38 Și Saul zise: [x] Apropiați-vă aicia toate căpeteniile poporului, cunoașteți și vedeți dela cine ne vine păcatul acesta astăzi? 39 Că [y] viu *este* Domnul, care mântuește pre Israel, că chiar dacă el ar venì dela Ionatan, fiul meu, el va murì. Și nimenea din tot poporul nu i-a răspuns.

40 Și el *mai* vorbì către tot Israelul: Voi stați de astă parte, și eu cu Ionatan, fiul meu de cealaltă parte. Și poporul zise lui Saul: Fă ceeace este bun în ochii tăi. 41 Și Saul zise către Domnul: Dumnezeule al lui Israel, [z] arată pre cel nevinovat! [a] Și sorțul căzù pe Saul și Ionatan, și poporul scăpă. 42 Și zise Saul: Aruncați *sorțul* între mine și Ionatan, fiul meu: și sorțul căzù pe Ionatan. 43 Și Saul zise către Ionatan: [b] Spune-mi ce ai făcut? Și Ionatan îi spuse, și zise: Cu capul toiagului ce *erà* în mâna mea, [c] am gustat puțină miere; iată-mă, voiu murì. 44 Și Saul răspunse: [d] Așà să-mi facă Dumnezeu, și încă și mai mult, [e] de nu vei murì, Ionatane! 45 Dară poporul zise lui Saul: Să moară Ionatan care a făcut această mare mântuire în Israel? Departe fie una ca aceasta! [f] Viu *este* Domnul, nici un păr din capul său nu va cădeà pe pământ; că cu Dumnezeu a lucrat în ziua aceasta. Așà poporul scăpă pre Ionatan, ca să nu moară. 46 Și Saul se întoarse dela urmărirea Filistenilor; și Filistenii se duseră la locul lor.

Resbelele purtate de Saul; neamul său.

47 Și Saul apucă domnia preste Israel, și luptà în toate părțile asupra neamicilor săi: asupra Moabului, asupra fiilor lui [g] Ammon, asupra Edomului, asupra regilor din [h] Toba și asupra Filistenilor. Ori încotro se înturnà, aduceà spaimă. 48 El se arătă viteaz, bătù pre Amalek, și scăpă Israelul din mâna prădătorului său.

49 Și fiii lui Saul fură: Ionatan, Iși și Melchișua; și numele fetelor sale *fură*:

t Lev. 3. 17. *u* Cap. 7. 17. *v* Cap. 28. 6. *x* Ios. 7. 14. *y* 2 Sam. 12. 5. *z* Prov. 16. 33. *a* Ios. 7. 16. *b* Ios. 7. 19. *c* Vers. 27. *d* Rut. 1. 17. *e* Vers. 39. *f* 2 Sam. 14. 11. *g* Cap. 11. 11. *h* 2 Sam. 10. 6.

al celei mai mari Merab, și al celei mai mici Mical. 50 Și numele femeii lui Saul *fu:* Ahinoam, fata lui Ahimaaț: și numele capului armatei sale: Abner, fiul lui Ner, unchiul lui Saul. 51 Că Kiș, părintele lui Saul, și Ner, părintele lui Abner, *fură* fiii lui Abiel.

52 Și resbelul asupra Filistenilor fu puternic în tot timpul lui Saul: și de vedeà Saul pre vre-un bărbat tare sau viteaz, el îl luă la sine.

Însărcinarea pusă de Saul asupra Amalekiților: neascultarea și lepădarea sa.

15 Și Samuel zise lui Saul: [a]Pre mine m'a trimis Domnul să te ung rege preste poporul său, preste Israel. Și acum ascultă vocea cuvintelor Domnului. Așà zise Domnul *Dumnezeul* oștirilor: 2 Adusu-mi-am aminte de ceeace a făcut Amalek lui Israel, [b]cum el i-s'a împotrivit pe cale, când ieșià din Egipt. 3 Acum du-te, și bate pre Amalek, și [c]stârpește tot ce este *al* lui; nu-l cruțà: ci-i omoară dela bărbat până la femeie, dela copil până la sugător, dela bou până la oaie, dela cămilă până la asin.

4 Și Saul adună poporul, și-l numără în Telaim: *și fură* două sute mii de pedeștri afară de zece mii de bărbați ai lui Iuda. 5 Și Saul venì până la cetatea lui Amalek, și se luptă în vale. 6 Și Saul zise către [d]Keniți: [e]Duceți-vă, depărtați-vă, și coboriți-vă din mijlocul Amalekiților, ca să nu vă nimicesc împreună cu ei: că [f]voi ați arătat bunătate către toți fiii lui Israel, când se suiau din Egipt. Deci Keniții se depărtară din mijlocul Amalekiților. 7 [g]Și Saul bătù pre Amalekiți dela [h]Havila până la [i]Sur, care *este* în fața Egiptului. 8 Și [j]el prinse viu pre Agag, regele Amalekiților, și pre tot poporul lui [k]trecù prin ascuțișul săbiei. 9 Dară Saul și poporul [l]cruțară pre Agag și pre cele mai bune oi, boi, vite grase, miei, și tot ce *erà* bun, și nu voiră a le stârpì: dară tot lucrul prost și nebăgat în seamă îl stârpiră.

10 Și a fost cuvântul Domnului către Samuel, zicând: 11 [m]Mă căesc, că am pus pre Saul rege, fiindcă el [n]s'a abătut dela mine, [o]și cuvintele mele nu le-a îndeplinit. Aceasta [p]mâhnì pre Samuel, și el strigă către Domnul toată noaptea *aceea*. 12 Și Samuel se scu lă de dimineață spre a întâmpinà pre [e] Saul, și se spuse lui Samuel, zicând: Saul a venit la [q]Carmel, și iată, el și-a înălțat semn de biruință, a plecat mai departe, și s'a așezat la Ghilgal.

13 Și Samuel venì la Saul, și Saul îi zise: [r]Binecuvântat *fii* tu de Domnul! eu am îndeplinit cuvântul Domnului. 14 Și Samuel zise: Ce *este* sberarea aceasta a oilor întru urechile mele, și răgetul boilor care eu aud? 15 Și Saul zise: Dela Amalekiți le-au adus: [s]că poporul a cruțat cele mai bune oi și boi, ca să jertfească Domnului Dumnezeului tău: dară rămășița am stârpit-o. 16 Și Samuel zise către Saul: Îngădue, și-ți voiu spune ție ceeace, a zis către mine Domnul, în noaptea aceasta. Și el zise către dânsul: Vorbește!

17 Și Samuel zise: Au nu [t]când tu *erai* mic în ochii tăi, te-*a făcut* Domnul cap al semințiilor lui Israel, și te-a uns rege preste Israel? 18 Și te-a trimis în cale, și *ți*-a zis: Du-te și stârpește pre păcătoși, pre Amalekiți, și te luptă cu dânșii, până vor fi nimiciți. 19 De ce dară n'ai ascultat de vocea Domnului, ci te-ai aruncat asupra prăzii, și ai făcut ceeace *este* rău în ochii Domnului? 20 Și Saul zise lui Samuel: Da, [u]am ascultat de vocea Domnului, și m'am dus în calea în care m'a trimis Domnul, și am adus pre Agag, regele Amalekiților, și am stârpit pre Amalekiți! 21 [v]Dară poporul a luat din pradă oi și boi, cele mai bune din cele de stârpit, spre a jertfì Domnului Dumnezeului tău în Ghilgal.

22 Și Samuel zise: [x]Au îi place Domnului *mai bine* arderi de tot și jertfe decât ascultarea de vocea Domnului?

Capul 15.
[a] Cap. 9. 16. [b] Esod. 17.8,14. [c] Ios. 6. 17, 21. [d] Num. 24. 21. [e] Fac. 18. 25. Apoc. 18. 4. [f] Esod.18.10,19. [g] Cap. 14. 48. [h] Fac. 2. 11. [i] Fac. 16. 7. [j] 1 Reg. 20. 34, 35. etc. [k] Cap. 30. 1. [l] Vers. 3. 15. [m] 2 Sam. 24.16. [n] Ios. 22. 16. [o] Cap. 13. 13. [p] Vers 35. [q] Ios. 15. 55. [r] Fac. 14. 19. Rut. 3. 10. [s] Prov. 28. 13. [t] Cap. 9. 21. [u] Vers. 13. [v] Vers. 15. [x] Ps. 50. 8. 9. Mic. 6. 6. 7. 8. Ebr 10,6 7,8,9.

Iată, [y] ascultarea *este* mai bună decât jertfa, *şi* luarea aminte decât grăsimea berbecilor. 23 Căci *ca* şi păcatul magiei *este* răsculare şi *ca* şi fărădelegea idolatriei *este* opunerea. Pentru că tu ai lepădat cuvântul Domnului, [z] şi el te-a lepădat de *a fi* rege. 24 [a] Şi Saul zise lui Samuel: Păcătuit-am, că am călcat porunca Domnului şi cuvintele tale; că mă [b] temeam de popor, şi am ascultat de vocea lui. 25 Şi acum, iartă-mi, rogute, păcatul meu, şi întoarce-te cu mine, ca să mă închin Domnului.

26 Şi Samuel zise lui Saul: Nu mă voiu întoarce cu tine, [c] că tu ai lepădat cuvântul Domnului, şi Domnul te-a lepădat pre tine de a mai fi rege preste Israel. 27 Şi Samuel întorcându-se ca să plece, [d] el îl apucă de colţunul mantiei sale, care se rupse. 28 Şi Samuel îi zise: [e] Astăzi a rupt Domnul regatul lui Israel de deasupra ta, şi l-a dat aproapelui tău, care *este* mai bun decât tine. 29 Şi mărirea lui Israel [f] nu va minţi, nici nu se va căi, că nu este el om ca să se căească. 30 Şi el zise: Da, păcătuit-am: *totuşi* [g] onorează-mă înaintea bătrânilor poporului meu şi înaintea lui Israel, şi întoarce-te cu mine, ca să mă închin Domnului Dumnezeului tău. 31 Şi Samuel se întorse după Saul, şi Saul se închină Domnului.

32 Şi Samuel zise: Aduceţi la mine pre Agag, regele Amalekiţilor. Şi Agag veni la dânsul cu veselie. Şi Agag zise: De sigur amăriciunea morţii a trecut! 33 Şi Samuel zise: [h] După cum sabia ta a lipsit femei de copii, aşa să fie lipsită de copii muma ta între femei! Şi Samuel tăie pre Agag înaintea Domnului, în Ghilgal. 34 Şi Samuel se duse la Rama, şi Saul se sui la casa sa în Ghibea lui Saul. 35 Şi Samuel nu mai văzu pre Saul până în ziua morţii sale; dară Samuel plângea pre Saul. Şi Domnul se căi că a făcut pre Saul rege preste Israel.

Samuel unge pre David.

16 Şi Domnul zise lui Samuel: [a] Până când vei plânge pentru Samuel, pentru că [b] l-am lepădat din domnirea preste Israel? [c] Umple-ţi cornul tău cu oleiu, şi mergi, că te voiu trimite la Işai, Betlehemitul, că [d] mi-am ales unul dintre fiii săi de rege. 2 Şi Samuel zise: Cum să mă duc? Îndată-ce Saul va auzi *de aceasta*, mă va pierde. Şi Domnul zise: Un viţel ia cu tine, şi zi: [e] Ca să jertfesc eu am venit. 3 Şi chemă pre Işai, la jertfă, şi [f] eu îţi voiu spune ce ai să faci, şi [g] tu-mi vei unge *pre cel* ce-ţi voiu spune.

4 Şi Samuel făcù ceeace Domnul zise: şi se duse la Bet-Lehem; şi bătrânii cetăţii îi eşiră înainte [h] tremurând; şi ei ziseră: [i] Pace *este* venirea ta? 5 Şi el răspunse: Pace! ca să jertfesc Domnului am venit; [j] sfinţiţi-vă, şi veniţi cu mine la jertfă. Şi el sfinţi şi pe Işai şi cu fiii săi: şi-i chemă la jertfă.

6 Şi când ei întrau, văzând el pre [k] Eliab, *îşi* [l] zise: De sigur unsul Domnului *este* înaintea lui. 7 Şi Domnul zise lui Samuel: Nu căutà la [m] faţa lui, nici la înălţimea staturei lui; că eu pre acesta l-am lepădat; [n] că *Domnul* nu *se uită*, cum [o] se uită omul; omul se uită la ochi, iar Domnul se uită la [p] inimă. 8 Şi Işai chemă pre [q] Abinadab, şi-l trecù înaintea lui Samuel: şi *Samuel* zise: Nici pre acesta nu l-a ales Domnul. 9 Şi Işai trecù pre [r] Şamma; şi el zise: Nici pre acesta nu l-a ales Domnul. 10 Şi aşà Işai trecù pre cei şapte fii ai săi dinaintea lui Samuel; şi Samuel zise lui Işai: Nici pre aceştia n'a ales Domnul.

11 Şi Samuel zise lui Işai: Sunt aceştia toţi fiii tăi? Şi el zise: [s] A mai rămas cel mai mic, şi iată, el păşte oile. Şi Samuel zise lui Işai: [t] Trimite să-l aducă; că noi nu ne vom pune la masă, până nu va veni aicia. 12 El trimise deci să-l aducă. El *era* [u] roşietic, cu ochi

y Eccl. 5. 1. Osea 6. 6. Marc. 12. 33.
z Cap. 13. 14.
a 2 Sam. 12.13.
b Esod. 23. 2. Isa. 51.12,13.
c Cap. 2. 30.
d 1 Reg. 11. 30.
e 1 Reg. 11.31.
f 2 Tim. 2. 13. Tit. 1. 2.
g Ioan 5. 44.
h Esod. 17. 11. Jude. 1. 7.

Capul 16.

a Cap. 15. 35.
b Cap. 15. 23.
c Cap. 9. 16.
d Ps. 78. 70. Fapt. 13. 22.
e Cap. 9. 12.
f Esod. 4. 15.
g Cap. 9. 16.
h Cap. 21. 1.
i 1 Reg. 2. 13.
j Esod 19.10.14
k Cap. 17. 13.
l 1 Reg 12. 26.
m Ps. 147.10,11.
n Isa. 55. 8.
o 2 Cor. 10. 7.
p 1 Reg. 8. 39. Ps. 7. 9. Ier. 11. 20. Fapt 1. 24.
q Cap. 17. 13.
r Cap. 17. 13.
s Cap. 17. 12.
t 2 Sam. 7. Ps. 78. 70.
u Cap. 17. 42.

frumoși și față frumoasă. [v] Și Domnul zise: Scoală-te, unge-l, că acesta *este!* 13 Și Samuel luă cornul de oleiu și [x] uns-a pre el în mijlocul fraților săi; și de atunci încolo [y] spiritul Domnului venì asupra lui David. Și Samuel se sculă și se duse la Rama.

David cântă din citară înaintea lui Saul.

14 Și [z] spiritul Domnului s'a depărtat dela Saul: și [a] un spirit nou dela Domnul îl muncià. 15 Și servii lui Saul ziseră către dânsul: Iată, un spirit nou dela Domnul te înspăimântă. 16 Poruncește deci domnul nostru, *ca* servii tăi, *cari sunt* [b] înaintea ta, să caute un bărbat ce știe a cântà din citară, și când spiritul cel rău dela Dumnezeu va fi asupra ta, el va [c] cântà cu mâna sa, și-ți va fi bine. 17 Și Saul zise servilor săi: Găsiți-mi, rogu-vă, un bărbat care știe a cântà bine, și aduceți-*l* la mine. 18 Și unul din servi răspunse, și zise: Iată, am văzut un fiu al lui Isai, Betlehemitul, care știe a cântà, și *este* [d] viteaz foarte și răsboinic, vorbește bine, și *este* frumos la chip; și [e] Domnul *este* cu dânsul. 19 Și Saul trimise oameni la Isai, și zise: Trimite-mi pre David, fiul tău, [f] care *este* cu oile *tale*. 20 Și Isai [g] luă un asin *încărcat* cu pâne, un foiu de vin, un ied, și *le* trimise pre David, fiul său, lui Saul. 21 Și David venì la Saul, și [h] stătù înaintea lui; și el îi plăcù foarte, și-l făcù purtătorul armelor sale. 22 Și Saul trimise la Isai, zicând: Rămâie, rogu-te, David la mine; că a aflat har în ochii mei. 23 Și când spiritul lui Dumnezeu venià asupra lui Saul, David luă citara, și cântà cu mâna sa; și Saul se ușurà, și-i *erà* bine, și spiritul cel rău se depărtà dela dânsul.

Biruința lui David asupra lui Goliat, el este iubit de popor.

17 Și Filistenii [a] adunară oștirile lor pentru resbel, și se strânseră la [b] Șoco, care *este cetate* a lui Iuda, și tăbărîră între Șoco și Azeka, în Efes-Dammim. 2 Și Saul și bărbații lui Israel se adunară, și tăbărîră în Valea Stejarului, și se rânduiră în șiruri de bătaie asupra Filistenilor. 3 Și Filistenii stăteau pe muntele de dincolo, și Israeliții stăteau pe muntele de dincoace, așà că valea *se aflà* între dânșii.

4 Și ieșià din tabăra Filistenilor un uriaș, al cărui nume *erà* [c] Goliat din [d] Gat; *și* înălțimea lui *era* de șase coți și o palmă. 5 Și coif de aramă *aveà* pe capul său, și cu zale de solzi *erà* îmbrăcat, și greutatea zalei *erà* de cinci mii sicli de aramă. 6 Și tureci de aramă *aveà* preste fluerile picioarelor sale, și lance de aramă între umerile sale. 7 Și [e] mănunchiul lăncii sale *erà* ca sulul țăsătorilor: și fierul lăncii sale *era de* șase sute sicli de fier; și purtătorii de paveze mergeau înaintea lui. 8 Și el stà, și strigà către rândurile lui Israel, și le ziceà: De ce ieșiți și vă rânduiți de bătaie? Au nu *sunt* eu Filistean și voi [f] servi ai lui Saul? Alegeți-vă un bărbat, ca să se pogoare la mine. 9 Dacă va puteà să se lupte cu mine, și să mă ucidă, noi vom fi servi vouă, dară de-l voiu întrece eu, și-l voiu ucide, voi să fiți servii noștri, și să [g] serviți nouă. 10 Și Filisteanul zise: Eu [h] defaim astăzi rândurile lui Israel: dați-mi un bărbat, ca să ne luptăm împreună. 11 Și auzind Saul și tot Israelul cuvintele acestui Filistean, se înfricoșară și se temură foarte.

12 Și David *erà* [i] fiul unui [j] Efraitean din Betlehemul lui Iuda, cu numele Isai, care *aveà* [k] opt fii. Și acesta în zilele lui Saul erà bătrân, ajuns la *treapta* bărbaților *celor mai onorați*. 13 Și cei trei fii mai mari ai lui Isai se duseră după Saul la resbel; și [l] numele celor trei fii, ce merseră la resbel, *erau:* Eliab, întâiu-născutul; cel al doilea Abinadab, și cel al treilea Șamma. 14 Iar David *erà* cel mai mic; și cei trei mai mari mergeau după Saul. 15 Și David se duse, și se întoarse dela Saul, [m] ca să pască

[v] Cap. 9. 17. [x] Cap. 10. 1. [y] Num. 27. 18. [z] Cap. 11. 6. | Ps. 51. 11. [a] Jude. 9. 23. [b] Fac. 41. 46. 1 Reg. 10. 8 | [a] Vers. 23. 2 Reg. 8. 15. [d] Cap. 17.32,34, 35, 36. | [e] Cap. 3. 19. [f] Vers. 14. [g] Fac. 43. 11. Prov. 18. 16. | [h] Fac. 41. 46. Prov. 22. 29. *Capul 17.* [a] Cap. 13. 5. | [b] Ios. 15. 35. [c] 2 Sam. 21. 19. [d] Ios. 11. 22. [e] 2 Sam. 21. 19. | [f] Cap. 8. 17. [g] Cap. 14. 1. [h] 2 Sam. 21.21. [i] Rut. 4. 22. | [j] Fac. 35. 19. [k] Cap. 16.10,11. [l] Cap. 16.6,8,9. [m] Cap. 16. 19.

oile părintelui său în Bet-Lehem. 16 Și Filisteanul se apropiă *în toată* dimineața și seara, înfățișându-se patruzeci de zile.

17 Și Isai zise lui David, fiul său: Ia acum pentru frații tăi această efă de grăunțe prăjite, și aceste zece pâni, și du-le cu grăbire în tabără la frații tăi; 18 Și aceste zece cașuri, du-le mai marelui din mia *lor*. Și [n] întreabă despre sănătatea fraților tăi, și adù dovadă dela dânșii.

19 Și Saul și ei și toți bărbații lui Israel *erau* în Valea Stejarului, luptându-se cu Filistenii. 20 Și David se sculă de dimineață, încredință oile păzitorului, și luă *lucrurile*, și se duse, cum îi porunci se Isai. Și el venì la întăritura carelor, și oștirea ieșià să se rânduiască de bătaie, și ei aruncară strigăte de resbel. 21 Și Israeliții și Filistenii se rânduiră de bătaie, oaste către oaste. 22 Și David se descărcă de sarcinele ce *erau* pe el, și le lăsă în mâna celui ce păzià sarcinele, și alergă la locul de luptă; și ajungând, întrebă pe frații săi de sănătate. 23 Și vorbind el cu ei, iată, se înfățișă uriașul Goliat, Filisteanul din Gat, din oștirea Filistenilor, și rostì [o] aceleași cuvinte *de altă dată;* și David *le* auzì. 24 Și toți bărbații lui Israel văzând pre acest bărbat, fugiau de dinaintea lui, și se temeau foarte.

25 Și bărbații lui Israel ziseră: Văzut-ați pre acest bărbat care s'a înfățișat? Ca să defaime pre Israel el s'a înfățișat. Și va fi, *că* bărbatul care-l va ucide, pre acela, regele îl va înavuți cu mari avuții, îi [p] va da pre fata sa de femeie, și casa părintelui său o va scuti în Israel.

26 Și David întrebă pre bărbații, cari stăteau lângă dânsul, zicând: Ce se va face omului, care va ucide pre Filisteanul acesta și va depărtà [q] ocara de deasupra lui Israel? Că cine *e* acest Filistean [r] netăiat împrejur, ca să [s] defaime oștirea Dumnezeului [t] celui viu! 27 Și poporul îi răspunse în același chip, zicând: [u] Așà se va face bărbatului, care-l va ucide. 28 Și Eliab, fratele său cel mai mare, auzindu-l vorbind cu bărbații, [v] se aprinse de mânie asupra lui David, și zise: De ce te-ai pogorît? Și cui ai încredințat tu în pustiu puținele *noastre* oi? Eu cunosc mândria ta și răutatea inimii tale, că tu te-ai pogorît să vezi lupta. 29 Și David zise: Ce am făcut acum? astea *sunt* numai vorbe. 30 Și el se întoarse dela dânsul către un altul, și vorbì aceleași cuvinte; și poporul îi răspunse ca și întâiași dată. 31 Și se auziră cuvintele, pre cari le-a vorbit David, și s'au spus lui Saul; și el îl chemă.

32 Și David zise lui Saul: Nimănui să nu-i tremure inima de el! servul tău va merge și se va luptà cu acest Filistean. 33 Și Saul zise lui David: Tu nu vei puteà să mergi asupra Filisteanului acestuia, ca să te lupți cu dânsul, că tu *ești* tinăr, și el un bărbat de resbel din tinerețea sa. 34 Și David zise lui Saul: Servul tău păsteà oile părintelui său, când veniră un leu și un urs, și răpiră un miel din turmă: 35 Și eu ieșit-am după dânsul, l-am lovit, și *l*-am scăpat din gura lui, și când se sculă asupra mea, apucatu-l-am de falcă, lovitu-l-am, și l-am ucis. 36 Și pre leu și pre urs i-a ucis servul tău; și acest Filistean netăiat împrejur va fi ca unul dintr'înșii; că a defăimat oștirea Dumnezeului celui viu. 37 Și David *mai* zise: Domnul, care m'a scăpat din ghiarele leului și din labele ursului, mă va scăpà și din mâna Filisteanului acestuia. Și Saul zise lui David: Dute, și Domnul să fie cu tine.

38 Și Saul îmbrăcă pre David cu vestmintele sale, puse coif de aramă pe capul lui, și-l îmbrăcă cu zale. 39 Și David încinse sabia sa preste vestmintele sale, și se încercà să umble, că el nu erà deprins *cu ele*. Și David zise lui Saul: Nu pot să umblu cu acestea, că nu sunt deprins. Deci David le depărtă depe el. 40 Și el luă toiagul său în mâna sa, și-și

---

n Fac. 37. 14. | p Ios. 15. 16. | q Cap. 11. 2. | r Cap. 14. 6. | s Vers. 10. | t Deut. 5. 26. | u Vers. 25. | v Mat. 10 36.
o Vers. 8.

alese cinci pietri netede din pârău, și le puse în gluga sa de păstorie, în sac, și în mână *luă* praștia, și se apropie de Filistean. 41 Și Filisteanul se apropie tot mai mult de David, și purtătorul pavezii *sale* înaintea lui.

42 Și Filisteanul uitându-se, și văzând pre David, îl [x] despreţuì: că el erà tinăr, roșiatic și frumos la față. 43 Și Filisteanul zise lui David: Au câne *sunt* eu, de vii tu asupră-mi cu toiege? Și Filisteanul blestemă pre David de zeii săi. 44 Și Filisteanul zise lui David: Vino la mine, și voi da carnea ta păsărilor cerului și fiarelor câmpului.

45 Și David zise Filisteanului: Tu vii asupra mea cu sabia, lance și pavăză, [y] dară eu vin asupra ta în numele Domnului Sabaot, Dumnezeul oștirilor lui Israel, pre care tu l-ai defăimat. 46 În ziua aceasta te va da Domnul în mâna mea, te voiu lovì, și-ţi voiu ridicà capul, și voiu da astăzi stârvurile oastei Filistenilor, păsărilor cerului și fiarelor pământului; și [z] va cunoaște tot pământul, că Israel are Dumnezeu. 47 Și toată această adunare va cunoaște că nu prin sabie, nici [a] prin lance mântuește Domnul: că al Domnului *este* resbelul, și el vă va da în mânile noastre.

48 Și când Filisteanul se sculă, și merse și se apropie spre întimpinarea lui David, David se grăbì, și alergă la locul de luptă spre întimpinarea Filisteanului. 49 Și David vârî mâna sa în glugă, și luă de acolo o piatră, o aruncă cu praștia, și lovì pre Filistean în frunte; și piatra se înfipse în fruntea lui, și el căzù cu fața la pământ. 50 Așà învinse David pre Filistean cu praștia și cu piatra, și lovì pre Filistean, și-l ucise, fără *ca să fie* sabie în mâna lui David. 51 Și David alergă, stătù lângă Filistean, luă sabia lui, o scoase din teacă, și-l ucise, și-i tăià capul cu dânsa.

Și Filistenii văzând că a murit uriașul lor, [b] fugiră. 52 Și bărbaţii lui Israel și ai lui Iuda se sculară, înălțară strigăt de bucurie, și urmăriră pre Filisteni până în vale și până la porțile Ekronului; și căzură răniţii Filistenilor pre calea Șaarimului până la Gat și până la Ekron. 53 Și fiii lui Israel se întoarseră din urmărirea Filistenilor, și prădară taberile lor. 54 Și David luă capul Filisteanului, și-l duse la Ierusalim; și armele sale le puse în cortul său.

55 Și Saul văzând pe David ieșind spre întimpinarea Filisteanului, zisese lui Abner, mai marele oștirii: Al cui *este* acest tânăr, Abnere? Și Abner zise: Viu *este* sufletul tău, rege, de știu. 56 Și regele zise: Întreabă tu al cui fiu *este* tânărul acesta? 57 Și David întorcându-se după uciderea Filisteanului, Abner îl aduse înaintea lui Saul cu capul Filisteanului în mâna lui. 58 Și Saul zise către dânsul: Al cui *ești* tu tinere? și David zise: Fiul servului tău Ișai, Betlehemiteanul, *sunt*.

David dobândește prietenia lui Ionatan și e lăudat de popor.

18 Și sfârșind el de vorbit cu Saul, [a] sufletul lui Ionatan se lipì de sufletul lui David [b] și Ionatan îl iubià ca pre sufletul său. 2 Și Saul îl luă pre el în ziua aceea, [c] și nu-l lăsă să se mai întoarcă acasă la părintele său. 3 Și Ionatan făcù legământ cu David: căci îl iubià ca pre sufletul său. 4 Și Ionatan desbrăcă mantia, ce *erà* pre el, și o dădù lui David, și cu vestmintele sale până și sabia sa, arcul său și cingătoarea sa.

5 Și David ieșià, și ori încotro Saul îl trimiteà, erà norocit; și Saul îl puse preste bărbaţii de resbel. Și el plăcù la tot poporul și chiar și servilor lui Saul. 6 Și când veniau ei, David întorcându-se dela învingerea Filistenilor, [d] femeile ieșiră din toate cetăţile lui Israel, cântând și dănțuind spre a întimpinà pre regele Saul: cu timpane, cu alăute și cu tricoarde.

7 Și femeile [e] răspundeau *una alteia*,

[x] Ps. 123. 3, 4. 1 Cor. 1 27.28. [y] Ps. 124. 8. | 2 Cor. 10. 4. Ebr. 11.33,34. [z] 2 Reg. 19. 19. | Isa. 52. 10. [a] Ps. 44. 6, 7. | Osea 1. 7. Zech. 4. 6. | [b] Ebr. 11. 34. — | *Capul 18.* [a] Fac. 44. 30. [b] 2 Sam. 1. 26. | Deut. 13. 6. [c] Cap. 17. 15. | [d] Judc. 11. 34. [e] Esod. 15. 21.

cântând și zicând: [f] Saul a bătut pre miile sale, Iar David miriadele sale.

8 Și Saul se aprinse de mânie foarte, și acest cuvânt îi [g] displăcù, și el zise: Lui David îi dau miriade, și mie-mi dau mii: numai [h] regatul îi mai lipsește. 9 Și Saul privì pre David cu ochi pismași din ziua aceea încolo.

Saul pismuește pre David și caută viața lui.

10 Și de a doua zi venì [i] duhul cel rău dela Dumnezeu asupra lui Saul, [j] și el se înfurià în mijlocul casei sale; Și David cântă cu mâna sa, ca și în celelalte zile; [k] și Saul *avea* lance în mână. 11 Și Saul [l] aruncă lancea, și zise: Voiu pironì pre David în perete; dară David scăpă de dinaintea lui de două ori.

12 Și Saul se [m] temeà de David: că [n] Domnul erà cu dânsul, iar dela Saul se [o] depărtase. 13 Și Saul îl depărtă dela sine, și-l puse mai mare preste o mie: și [p] el ieșià și întrà înaintea poporului. 14 Și David erà norocit în toate căile sale, și [q] Domnul *erà* cu dânsul. 15 Și Saul văzând, că el erà norocit foarte, se temù de el. 15 Și [r] tot Israelul și Iuda iubià pre David, că el ieșià și întrà înaintea lor.

17 Și Saul zise lui David: Iată, Merab, fica mea cea mai mare, [s] îți voiu da-o de femeie, numai să fii viteaz, și să porți [t] resbelele Domnului; că Saul gândià *întru sine:* [u] Să nu fie mâna mea pe el, ci mâna Filistenilor să fie pe el. 18 Și David zise lui Saul: [v] Cine *sunt* eu? Ce *este* viața mea *și* familia părintelui meu în Israel, ca să fiu ginere regelui? 19 Dară când pre Merab, fata lui Saul, trebuià să o dea lui David, ea fu dată de femeie lui [x] Adriel, [y] Meholateanul.

David primește pe Mical de nevastă.

20 Și Mical, fata lui Saul, iubià pre David. Aceasta s'a spus lui Saul, și lucrul îi erà plăcut. 21 Și Saul zise: Îi voiu da-o, ca ea să-i fie cursă, și mâna Filistenilor să fie pe el. Și Saul zise lui David: Prin *una din* amândouă să-mi fii mie astăzi ginere. 22 Și Saul porunci servilor săi: Vorbiți lui David în ascuns, zicând: Iată, regele te place, și toți servii tăi te iubesc: și acum fii ginere regelui. 23 Și servii lui Saul vorbiră în urechile lui David cuvintele acestea, și David zise: Au este ușor în ochii voștri a fi ginere regelui? că eu *sunt* om sărac și fără nume. 24 Și servii lui Saul îi spuseră, zicând: Aceste cuvinte a vorbit David. 25 Și Saul zise: Așà ziceți lui David: Regele nu dorește daruri de nuntă, ci o sută de tăeiri împrejur de ale Filistenilor, ca regele să-și răsbune asupra neamicilor săi. Dară Saul aveà de scop să facă pre David să cadă în mâna Filistenilor. 26 Și servii săi spuseră aceste cuvinte lui David: și lucrul plăcù lui David, de a fi ginere regelui. Și încă zilele nu se împliniseră. 27 Și David se sculă, și se duse, el și oamenii săi, și bătù între Filisteni două sute de inși, și David aduse tăierile împrejur, și le dădù în număr deplin regelui, pentru că să fie ginere regelui: și Saul îi dădù pre Mical, fica sa de femeie. 28 Și Saul văzù și cunoscù că Domnul *erà* cu David, și Mical, fica lui Saul, îl iubià. 29 Și Saul se temù de David și mai mult decât mai nainte: și Saul erà neamic lui David totdeauna. 30 Atuncia mai marii Filistenilor ieșiră *la luptă;* și de câte-ori ieșiră, David erà mai norocit decât toți servii lui Saul, și numele său erà foarte prețuit.

David e prigonit de către Saul.

19 Și Saul zise lui Ionatan, fiul său, și tuturor servilor săi, ca să omoare pre David: 2 Dară Ionatan, fiul lui Saul, [a] iubià pre David foarte: Și Ionatan spuse lui David, zicând: Părintele meu Saul caută să te omoare; acum deci păzește-te până dimineață, și șezi tăinuit, și ascunde-te; 3 Și eu voiu ieșì, și voiu stà lângă părintele meu în câmpul în care *vei fi*, și voiu vorbì părintelui meu

f Cap. 21. 11. *g* Eccl. 4. 4. *h* Cap. 15. 28. | *i* Cap. 16. 14. *j* Fapt. 16. 16. *k* Cap. 19. 9. | *l* Prov. 27. 4. *m* Vers. 15. 29. *n* Cap. 16. 13, 18. | *o* Cap. 16. 14. *p* 2 Sam. 5. 2. *q* Fac. 39. 2, 3, 23. | *r* Vers. 5. *s* Cap. 17. 25. | *t* Num. 32. 20, 27, 29. *u* 2 Sam. 12. 9. | *v* 2 Sam. 7. 18. *x* 2 Sam. 21. 8. *y* Jude. 7. 22. | *Capul 19.* *a* Cap. 18. 1.

de tine, și de voiu descoperì ceva, îți voiu spune.

4 Și Ionatan [b]vorbì bine de David către Saul, părintele său, și zise către dânsul: Să nu [c]păcătuească regele contra servului său David, că el n'a păcătuit ție, și faptele sale *sunt* foarte de folos pentru tine. 5 Că el își luă [d]viața în mână, și [e]bătù pe Filistean, și [f]Domnul a făcut mântuire mare în tot Israelul. Tu ai văzut și te-ai bucurat: [g]de ce dară voești a [h]păcătuì contra sângelui nevinovat, *și* să omori pre David fără cuvânt. 6 Și Saul ascultă de vocea lui Ionatan, și Saul jură: Viu *este* Domnul, el nu va murì! 7 Și Ionatan chemă pre David, și Ionatan îi spuse toate cuvintele acestea; și Ionatan aduse pre David la Saul, și el fu înaintea lui [i]ca mai înainte.

8 Și resbelul urmă, și David ieșì, și se luptă cu Filistenii, și făcù între ei ucidere mare, și ei fugiră de dinaintea lui.

David scăpă de Saul, și fuge la Samuel în Rama.

9 Și [j]spiritul cel rău dela Domnul venì asupra lui Saul, când el ședeà în casa sa cu lancea în mâna sa, și David cântà cu mâna. 10 Și Saul căutà a pironì cu lancea pre David de perete, dară el scăpă de dinaintea lui Saul, care isbì lancea în perete. Și David fugì, și scăpă în acea noapte. 11 [k]Și Saul trimise oameni în casa lui David, ca să-l păndească, și să-l omoare dimineața; dar Mical, femeia lui David, îi spuse *aceasta*, și zise: De nu vei scăpà vieața ta în noaptea aceasta, mâne vei fi omorît. 12 Și Mical [l]pogorì pre David pe fereastră, și el se duse, fugì și scăpă. 13 Și Mical luă un chip, și-*l* puse în pat, și puse o perină de *păr de* capră la capul său, și-*l* acoperì cu un vestmânt. 14 Și când Saul trimise oameni ca să ia pre David, ea zise: El *este* bolnav. 15 Și Saul trimise *iarăși* oameni, ca să vadă pre David, zicându-*le:* Duceți-l în pat la mine, ca să-l omor. 16 Și trimișii sosind, iată, un chip *erà* în pat, și perina de *păr de* capră la capul lui. 17 Și Saul zise către Mical: Pentru ce m'ai înșelat astfel, și ai lăsat pre neamicul meu să scape? Și zise Mical lui Saul: El mi-a zis: Lasă-mă să mă duc; [m]pentru ce să te omor.

18 Și David fugì și scăpă, și venì la Samuel în Rama, și-i spuse toate câte i-a făcut Saul; și el se duse cu Samuel, și locuiră în Naiot.

Și Saul e între profeți.

19 Și s'a spus lui Saul, zicând: Iată, David *este* la Naiot în Rama. 20 Și [n]Saul trimise oameni ca să ia pre David. [o]Și când ei văzură adunarea profeților, cari profețiau, și pre Samuel stând *ca* mai mare între ei, spiritul lui Dumnezeu venì asupra trimișilor lui Saul, și profețiră și aceștia. 21 Și spunându-se aceasta lui Saul, el trimise alți oameni, și profețiră și aceștia. Și Saul mai trimise un al treilea rând de oameni, și [p]profețiră și aceștia. 22 Atuncia se duse și el însuși la Rama. Și ajnngând la groapa cea mare, care *este* în Secu, el întrebă și zise: Unde *sunt* Samuel și David? și *i*-s'a răspuns: Iată *sunt* la Naiot în Rama. 23 Și el se duse la Naiot în Rama; și venì [q]spiritul lui Dumnezeu și asupra lui, și a mers profetind până ce ajunse la Naiot în Rama. 24 Și [r]desbrăcă și el vestmintele sale, și profeți și el înaintea lui Samuel, și șezù [s]gol toată ziua aceea și toată noaptea aceea. Deaceea ziseră: Au și Saul *este* între profeți?

Amiciția și legământul între David și Ionatan.

20 Și David fugind din Naiot din Rama, venì la Ionatan, *și*-i zise: Ce am făcut? Care *este* vina mea? Și care *este* păcatul meu înaintea părintelui tău, că el să caute vieața mea? 2 Și el îi zise: Ferească Dumnezeu, tu nu vei murì! Iată, părintele meu nu face nici un lucru mare sau mic, fără să mi-l descopere, și pentru ce părintele meu ar ascunde aceasta de mine? Nu *este așà!*

---

[b] Prov. 31. 8, 9.
[c] Rac. 42. 22. Prov. 17. 13.
[d] Judc. 9. 17. Ps. 119. 109.
[e] Cap. 17. 49, 50.
[f] Cap. 11. 13.
[g] Cap. 29. 32.
[h] Mat. 27. 4.
[i] Cap. 16. 21.
[j] Cap. 16. 14.
[k] Ps. 59. titlu.
[l] Ios. 2. 15.
[m] 2 Sam. 2. 22.
[n] Ioan 7. 32, 45, etc.
[o] 1 Cor. 14. 3, 24, 25.
[p] Num. 11. 25.
[q] Cap. 10. 10.
[r] Isa. 20. 2.
[s] Mic. 1. 8.

3 Și David se jură încă odată, și zise: Părintele tău știe prea bine, că am aflat har în ochii tăi, și el a zis: Aceasta să nu știe Ionatan, ca să nu se întristeze. Însă, viu *este* Domnul, și viu *este* sufletul tău, nu-*i* decât un pas între mine și moarte. 4 Și Ionatan zise lui David: Ce dorești ca să fac? și-ți voiu face ție.

5 Și David zise lui Ionatan: Iată, mâne *este* [a] lună nouă, și eu trebue să șed cu regele la mâncare; dară tu dă-mi voe să mă duc și să mă [b] ascund pe câmp până în seara a treia. 6 Dacă părintele tău va întrebà de mine, tu să zici: David se cerù dela mine ca să se repeadă [c] la Bet-Lehem, cetatea sa; căci acolo *este* pentru tot neamul jertfa de an. 7 [d] De va zice: Bine; bine va fi servului tău; dar de se va mânia, să știi, că [e] răul s'a hotărât de dânsul. 8 [f] Fă milă cu servul tău; că [g] în legământul Domnului ai primit pre servul tău cu tine. Dară [h] de este vre-o vină în mine, omoară-mă tu însuți; de ce m'ai duce tu la părintele tău.

9 Și Ionatan zise: Să te ferească Dumnezeu! căci de aș știì că s'a hotărât dela părintele meu asupră-ți nenorocire, oare nu aș spune-o ție?

10 Și David zise lui Ionatan: Cine-mi va spune, *dacă* părintele tău va răspunde ție cevà aspru? 11 Și Ionatan zise lui David: Vino, și să ieșim la câmp! și ei ieșiră amândoi la câmp. 12 Și Ionatan zise lui David: Domnul Dumnezeul lui Israel — când voiu fi cercat pre părintele meu mâne pe timpul acesta, *sau* poimâne, *și de va gândì* bine despre David, și de nu voiu trimite la tine, ca să-ți descoper aceasta ție, 13 [i] Așà să facă Domnul lui Ionatan și încă mai mult! Dară și de va plăceà părintelui meu, *ca să-ți facă* vre-un rău, și *aceasta* voiu descoperì ție, îți voiu da drumul, și te vei duce în pace; și [j] Domnul va fi cu tine, după cum a fost cu părintele meu. 14 Și de voiu mai trăì, oare arătà-vei către mine mila Domnului, *ca* să nu mor? 15 Să nu [k] tragi mila ta dela casa mea nici odată, chiar când Domnul va fi stârpit pre toți neamicii lui David depe fața pământului. 16 Și Ionatan făcù *legământ* cu casa lui David, *și zise:* [l] Să ceară Domnul *aceasta* din mâna neamicilor lui David. 17 Și Ionatan mai făcù pre David să jure pe iubirea sa de dânsul: [m] căci ca pre sufletul său îl iubià pre el.

18 Și Ionatan îi zise: [n] Mâne *este* lună nouă, și lipsa ta se va băgà în seamă; că locul tău va fi deșert. 19 A treia zi coboară-te cu grăbire, ca să ajungi la [o] locul, unde erai ascuns în ziua acelei întâmplări, și șezi lângă piatra Ezel. 20 Și voiu aruncà trei săgeți în laturea *ei,* ca și când aș lovì la țintă. 21 Și iată, voiu trimite servul, *zicând:* Du-te găsește săgețile! de voiu zice servului: Iată, săgețile *sunt* dincoace de tine, ia-le; atuncia să vii; că *este* pace ție, și nimic de temut, [p] viu *este* Domnul; 22 Dară de voiu zice tinărului așà: Iată, săgețile *sunt* dincolo de tine; du-te, că Domnul te trimite. 23 *Cât pentru* [q] cuvântul, pre care l-am vorbit noi, eu și tu, iată Domnul *va fi martor* între mine și tine în veci.

24 Și David se ascunse pe câmp, și când sosì lună nouă, regele se puse la masă să mănânce. 25 Și regele șezù pe scaunul său ca în celelalte dăți, în scaunul de lângă perete. Și Ionatan se sculă, și Abner șezù lângă Saul, dară locul lui David erà deșert. 26 Și Saul nu zise nimic în ziua aceea, că el cugetà: Este o întâmplare, el [r] nu *este* curat; de sigur el nu *este* curat.

27 Și în ziua a doua a lunei nouă în a doua *zi*, locul lui David fiind deșert, Saul zise către fiul său Ionatan: De ce n'a venit fiul lui Isai la masă și eri și astăzi. 28 Și Ionatan [s] răspunse lui Saul: David s'a cerut dela mine până la Bet-Lehem. 29 Că el zise: Rogu-te, dă-mi drumul, că este o jertfă a neamului nostru în cetate, și fratele meu mi-a

Capul 20.
a Num. 10. 10. *b* Cap. 19. 2. *c* Cap. 16. 4. *d* Deut. 1. 23. 2 Sam. 17. 4. *e* Cap. 25. 17. *f* Ios. 2. 14. *g* Vers. 16. *h* 2 Sam. 14. 32. *i* Rut 1. 17. *j* Ios. 1. 5. 1 Cron. 22, 11, 16. *k* 2 Sam 9. 1, 3, 7. *l* 2 Sam. 4. 7. *m* Cap. 18. 1. *n* Vers. 5. *o* Cap. 19. 2. *p* Ier. 4. 2. *q* Vers. 14. 15. *r* Lev. 7. 21. *s* Vers 6.

poruncit *să mă aflu acolo*. Şi acum, de am aflat dar în ochii tăi, rogu-te, dă-mi drumul, ca să văd pre fraţii mei. Deaceea n'a venit la masa regelui.

30 Şi mânia lui Saul se aprinse asupra lui Ionatan, şi el zise către dânsul: Fiu de *femeie* rea şi neascultătoare! au nu ştiu eu că ţi-ai ales pre fiul lui Işai spre ruşinea ta, şi spre ruşinea goliciunii mumei tale? 31 Căci cât va trăi fiul lui Işai pe pământ, nu vei fi tare nici tu nici regatul tău. Şi acum trimite, şi-l adù la mine, că el *este* fiu al morţii. 32 Şi Ionatan răspunse părintelui său Saul, zicându-i: [t] De ce să moară? Ce a făcut? 33 Şi Saul aruncă lancea după dânsul, spre al ucide; şi Ionatan cunoscù că hotărît este părintele său să omoare pre David. 34 Şi aşà Ionatan se sculă dela masă plin de mânie, şi nu mâncă bucate în ziua a doua a lunei nouă: că erà întristat pentru David, şi pentru că părintele său l-a ruşinat.

35 Şi a doua zi Ionatan ieşì la câmp la timpul hotărît cu David, şi un copil *erà* cu dânsul: 36 Şi el zise copilului: Aleargă, găseşte acum săgeţile, pre cari le-am aruncat. *Şi* copilul alergă, şi el dădù drumul săgeţii dincolo de dânsul. 37 Şi când copilul ajunse la locul săgeţii, pre care Ionatan o aruncă, Ionatan strigă în urma copilului, şi zise: Au nu *este* săgeata dincolo de tine? 38 Şi Ionatan *mai* strigă copilului: Grăbeşte, iute! nu sta! şi copilul lui Ionatan adună săgeţile, şi venì la domnul său. 39 Şi copilul nu ştià nimic; numai Ionatan şi cu David ştiau lucrul acesta. 40 Şi Ionatan dădù armele sale copilului ce erà cu dânsul, şi-i zise: du-te, du-*le* în cetate.

41 *Şi* când copilul se duse. David se sculă din partea de miazăzi, căzù cu faţa la pământ, şi se închină de trei ori, şi ei se sărutară unul pre altul, şi plânseră amândoi, şi David *plânse* mai mult. 42 Şi Ionatan zise lui David: Mergi în pace! Ceeace noi am jurat în numele Domnului, zicând: Domnul să fie între sămânţa mea şi sămânţa ta, *rămâne tare* în veci. Şi el se sculă şi se duse; şi Ionatan venì în cetate.

David primeşte dela preotul Ahimeleh pânile de punere înainte şi sabia lui Goliat.

21 Şi David venì la Nob, la [a] Ahimeleh, preotul; şi Ahimeleh întîmpină [b] cu spaimă pre David, şi-i zise: De ce *eşti* singur, şi cu tine nimenea nu este? 2 Şi David zise lui Ahimeleh, preotul: Regele o însărcinare mi-a dat, şi a zis către mine: Nimenea să nu ştie nimic de ce te trimit, şi nici de ce ţi-am poruncit; şi pre oameni i-am pus să steà la cutare loc. 3 Şi acum ce ai la îndemână? Dă-*mi* cinci pâni, sau ce se va găsì. 4 Şi preotul răspunse lui David, şi zise: Pâne comună nu *am* la îndemână, ci numai [c] pâne sfinţită; [d] doară numai dacă oamenii *tăi* sau ferit de femei.

5 Şi David răspunse preotului, şi-i zise: Da, femeile *au fost* depărtate de noi de trei zile, de când am ieşit; şi [e] vasele oamenilor *mei* sunt sfinte, şi aceastà *pâne este* ca şi cea comună; mai cu seamă că astăzi *din nou* se sfinţeşte, *ca să se pună* [f] în vase. 6 Şi preotul îi [g] dădù *pâne* sfinţită, că nu erà acolo altă pâne decât pânile de punere înainte, [h] cari s'au luat de dinaintea Domnului, spre a pune pâne caldă, în ziua în care s'a luat *ceealaltă*.

7 Şi *erà* acolo unul din servii lui Saul, care în aceea zi se oprise înaintea Domnului; şi numele lui *erà* [i] Doeg, Edomitul, mai marele păstorilor lui Saul. 8 Şi David zise lui Ahimeleh: Nu ai aicia la îndemână lance sau sabie? Că nu am luat cu mine nici sabia mea nici armele mele; că însărcinarea regelui erà grabnică. 9 Şi preotul zise: Sabia lui Goliat Filisteanul, pe care tu l-ai omorît în [j] Valea-Stejarului, [k] iată, *este* învelită în o pânzătură în dosul efodului: de voeşti să o iei, ia-*o*, că nu *este* altă decât aceasta aicia. Şi David zise: Nu *este* alta asemenea ei, dă-mi-o.

[t] Mat. 27. 23.

Capul 21.
[a] Cap. 14. 3.
[b] Cap. 16. 4. [c] Mat. 12. 4.
[d] Esod. 19. 15. [e] Thes. 4. 4.
[f] Lev. 8. 26. [g] Luc. 6. 3, 4.
[h] Lev. 24. 8, 9 [i] Cap. 22. 9.
[j] Cap. 17. 2, 50. [k] Cap. 31. 10.

David fuge la regele dela Achiș.

10 Și David se sculă, și fugì în ziua aceea de dinaintea lui Saul, și venì la Achiș, regele Gatului. 11 Și [l] servii lui Achiș îi ziseră: Au nu *este* acesta David, regele țării? Au nu l-au cântat pre el în cor, zicând: [m] Saul a bătut miile sale, și David zecile de mii ale sale? 12 Și David [n] luă aceste cuvinte în inimă, și se temù foarte de Achiș, regele Gatului. 13 Și [o] el schimbă purtarea sa înaintea lor, și făcù pre nebunul în mijlocul lor; scrià pre ușile porților, și lăsà să-i curgă balele pe barbă. 14 Și Achiș zise către servii săi: Iată, voi vedeți că omul este nebun, de ce l-ați adus la mine? 15 Am eu lipsă de nebuni, de l-ați adus pre acesta să nebunească înaintea mea? *Cum*, întrà-va unul ca acesta în casa mea?

David fuge mai departe.

22 Și David plecă de acolo, și [a] scăpă [b] în peștera Adulam. Și auzind *de aceasta* frații lui și toată casa părintelui său, se pogorîră acolo la dânsul. 2 Și se adunară la dânsul [c] toți cei în nevoie și toți cei ce aveau creditori, și toți cei cu sufletul amărît, și el fu capul lor; și ca la patru sute de inși erau cu dânsul.

3 Și David se duse de acolo la Mițpe din Moab, și zise regelui Moabului: Rogu-te, lasă pre părintele meu și pre muma mea să iasă *și să fie* cu voi, până când voi ști ce va face Dumnezeu cu mine. 4 Și el îi aduse înaintea regelui Moabului, și ei rămaseră cu dânsul cât timp fu David în întăritură. 5 Și profetul [d] Gad zise lui David: Nu ședeà în întăritură, *ci* du-te, și întră în pământul lui Iuda; și David se duse, și întră în pădurea Haret.

Saul ucide prin trădătorul Doeg optzeci și cinci preoți din Nob.

6 Și Saul auzì, că David s'a aflat, precum și oamenii *ce erau* cu dânsul. (Saul ședeà atunci în Ghibea sub stejarul de pre înălțime, cu lancea sa în mână, și toți servii săi stăteau înaintea lui). 7 Și zise Saul servilor săi, cari stăteau înaintea lui: Ascultați acum, Beniaminiților! Fiul lui Ișai vă [e] va da el tuturor țarine și vii, *și* vă va pune el mai mari preste mii și mai mari preste sute. 8 Că voi toți v'ați unit asupra mea; și nimenea nu mi-a descoperit că [f] fiul meu a făcut *legământ* cu fiul lui Ișai; și n'a fost nimeni dintre voi care să se îndure de mine, și să-mi descopere, că fiul meu a resculat pre servul meu asupra mea, ca să *mă* pândească, cum *se vede* astăzi.

9 Atuncia răspunse [g] Doeg Edomitul, cel așezat preste servii lui Saul, și zise: Eu am văzut pre fiul lui Ișai venind la Nob, la [h] Ahimeleh, fiul lui [i] Ahitub: 10 [j] Și acesta întrebă pre Domnul pentru dânsul, și-i [k] dădù merinde, și-i dădù și sabia lui Goliat, Filisteanul.

11 Și regele trimise, ca să cheme pre Ahimeleh, fiul lui Ahitub, preotul, și toată casa părintelui său, pre preoții din Nob, și ei veniră toți la rege. 12 Și Saul zise: Ascultă acum, fiul lui Ahitub! Și acesta zise: Iată-mă, domnul meu! 13 Și Saul îi zise: De ce v'ați unit asupra mea tu și fiul lui Ișai, dându-i tu pâne și sabie, și întrebând pre Dumnezeu pentru dânsul, ca să se scoale asupra mea, *și* să *mă* pândească, cum *el face* astăzi. 14 Și Ahimeleh răspunse regelui, și zise: Și cine între voi servii tăi *este* ca David, credincios ginere al regelui, și cu întrare în sfatul tău, și onorat în casa ta? 15 Oare de astăzi am început a întrebà pre Dumnezeu pentru dânsul? Departe de mine una ca aceasta! Să nu arunce regele asupra servului său *o asemenea* vină, *cum și* asupra a toată casa părintelui meu: că servul tău din toate acestea n'a știut nimic, nici mic nici mare.

16 Și regele zise: Ahimeleh, tu vei murì, tu și toată casa părintelui tău. 17 Și regele zise alergătorilor, ce stăteau împrejurul său: Apropiați-vă, și omoriți pre preoții Domnului; că și ei țin cu David; ei știură că erà fugar, și nu mi-au

---

l Ps. 56, titlu. *m* Cap. 18. 7. & 29. *n* Luc. 2. 19. *o* Ps. 34, titlu. *Capul 22.* *a* Ps. 57, titlu. *b* 2 Sam. 23. 13. *c* Jude. 11. 3. *d* 2 Sam. 24. 11. *e* Jude. 8. 14. *f* Cap. 18. 3. *g* Ps. 52, titlu. *h* Cap. 21. 1. *i* Cap. 14. 3. *j* Num. 27. 21. *k* Cap. 21. 6. 9.

descoperit. Dar servii regelui [l] nu voiră a întinde mâna lor ca să se arunce asupra preoților Domnului. 18 Și regele zise lui Doeg: Apropie-te tu, și aruncă-te asupra preoților. și el ucise în ziua aceea optzeci și cinci de inși, cari purtau efodul de in. 19 Și pre Nob, cetatea preoților, o trecù prin ascuțișul sãbii, dela bărbat până la femeie, dela copil până la sugător: *încă și* bou, asin și oaie *trecù* prin ascuțișul sãbii.

20 Iar un fiu al lui Ahimeleh, fiul lui Ahitub, al cărui nume erà Abiatar, scăpă, și fugì la David. 21 Și Abiatar spuse lui David, că Saul a ucis pre preoții Domnului. 22 Și David zise lui Abiatar: Știut-am din aceea zi, că Doeg Edomitul *aflându-se* acolo, va spune aceasta lui Saul. Eu am cășunat *moartea* întregii case a părintelui tău. Rămâi cu mine, nu te teme; că cel ce caută vieața mea, caută vieața ta; dar cu mine *vei fi* bine păzit.

David scapă Keila dela Filisteni; el este urmărit de Saul, totuși îi cruță vieața.

23 Și s'a spus lui David, zicând: Iată, Filistenii fac resbel cu [a] Keila, și ei pradă ariele. 2 Și David [b] întrebă pre Domnul, zicând: Să mă duc, și să bat pre acești Filisteni? Și Domnul zise lui David: Du-te și bate pre Filisteni, și mântue Keila. 3 Și oamenii lui David ziseră către dânsul: Iată, aici în Iuda ne temem noi, cu cât mai mult, dacă ne vom duce la Keila asupra oștirii Filistenilor. 4 Și David mai întrebă pre Domnul, și Domnul îi răspunse, și zise: Scoală-te, coboară-te la Keila, că eu voiu da pre Filisteni în mâna ta. 5 Și David cu oamenii săi se duse la Keila, să se bată cu Filistenii, și luă vitele lor, și făcù între ei mare ucidere: așà David mântuì pre locuitorii Keilei.

6 Și când Abiatar, fiul lui Ahimeleh, [c] fugì la David în Keila, el se pogorî, *având* efodul în mâna sa.

7 Și s'a spus lui Saul, că David a sosit la Keila. Și Saul zise: Dumnezeu l-a dat pre el în mâna mea, că el s'a închis, venind într'o cetate cu porți și zăvoare. 8 Și Saul chemă tot poporul la resbel, ca să se pogoare la Keila, *și* să împresoare pre David și pre oamenii săi.

9 Și David cunoscând, că Saul uneltește acest rău asupra lui [d] zise lui Abiatar, preotul: Adù încoace efodul! 10 Și David zise: O Doamne, Dumnezeul lui Israel! servul tău a auzit, că Saul caută să vie la Keila, [e] spre a strică pentru mine cetatea. 11 Oare mai marii Keilei mă vor da în mâna lui? Pogorî-se-va Saul, după cum a auzit servul tău? O Doamne! Dumnezeul lui Israel, rogu-te, spune *aceasta* servului tău. Și Domnul zise: El se va pogorî. 12 Și David zise: Davor bărbații Kelei pre mine și pre oamenii mei în mâna lui Saul? Și Domnul zise: *Te* vor da.

13 Și David se sculă cu oamenii săi, [f] *ce erau* ca la șase sute de inși, și ei ieșiră din Keila, și se duseră unde putură merge. Și lui Saul i-se spuse, că David a scăpat din Keila: deci el se oprì de a merge. 14 Și David locuià în pustiu, în locuri tari, și locuià pe [g] munte în pustiul [h] Zifu, și Saul îl [i] căută pre el în toate zilele; dar Dumnezeu nu-l dădù în mâna lui.

15 Și David văzând, că Saul a ieșit spre a căutà vieața sa, David *șezù* în pustiul Zif, în pădure. 16 Și Ionatan, fiul lui Saul, se sculă, și se duse la David în pădure, și-i întărì mânile cu Dumnezeu. 17 Și el zise către dânsul: Nu te teme, că mâna lui Saul, părintele meu, nu te va aflà, ci tu vei domnì preste Israel, și eu voiu fi al doilea după tine; și [j] aceasta Saul părintele meu bine știe. 18 Și ei [k] încheiară amândoi legământ înaintea Domnului; și David rămase în pădure, iar Ionatan se duse acasă.

19 Și [l] se suiră, Zifenii către Saul în Ghibea, zicând: Iată, David s'a ascuns la noi în locuri tari, în pădure, în zelul Hachila, ce *este* spre miazăzi de pustiu. 20 Și acum, după toată dorința sufletu-

[l] Esod. 1. 17. — *Capul 23.* [a] Ios. 15. 44. [b] 2Sam.5.19.23. [c] Cap. 22. 20. [d] Num. 27. 21. [e] Cap. 22. 10. [f] Cap. 22. 2. [g] Ps. 11. 1. [h] Ios. 15. 55. [i] Ps. 54. 3, 4. [j] Cap. 24. 20. [k] 2 Sam. 21. 7. [l] Ps. 54, titlu.

lui tău, rege, de a te pogorî, pogoară-te, și *va fi* [m] treaba noastră de a-l da pre el în mâna regelui. 21 Și Saul zise: Binecuvântați *să fiți* voi de Domnul, că voi v'ați îndurat de mine. 22 Și acum mergeți, mai pândiți încă, însemnați și vedeți locul lui, pre care piciorul lui stă, *și* cine l-a văzut acolo; că mi-s'a spus *că* el este viclean foarte. 23 Vedeți și însemnați toate locurile pe unde el se ascunde, și întoarceți-vă la mine cu știri sigure, și mă voiu duce cu voi; și dacă el este în țară, eu îl voiu căutà între toate miile lui Iuda. 24 Deci ei se sculară, și se duseră la Zif înaintea lui Saul.

Iar David și oamenii săi *erau* în pustiul [n] Maon în câmpia dinspre miazăzi de pustiu. 25 Și Saul cu oamenii săi se duse spre *a-l* căutà; și lui David se spuse aceasta, și el se pogorî la stâncă, și ședeà în pustiul Maon. 26 Și Saul mergeà pe o lături a muntelui, și David cu oamenii săi pe ceealaltă lături a muntelui, și David se grăbià de a se duce de dinaintea lui Saul; iar Saul și cu oamenii săi încunjurară pre David și pre oamenii săi, ca să-i prindă. 27 Și un trimis venì la Saul, zicând: Grăbește, și vino, că Filistenii s'au aruncat asupra țării. 28 Și Saul se întoarse din urmărirea lui David, și s'a dus spre întimpinarea Filistenilor: deaceea s'a numit locul acela Sela-Hammaklakot. 29 Și David se suì de acolo, și locuì în locurile tari din En-Ghedi.

David cruță pe Saul în peșteră și-l face ca să-și cunoască nedreptatea sa.

24 Și [a] când Saul s'a întors dela urmărirea Filistenilor, i-s'a spus lui, zicând: Iată, David *este* în pustiul En-Ghedi: 2 Și Saul luă trei mii, de bărbați, aleși din tot Israelul, și [b] se duse, ca să caute pre David și pre oamenii săi pre stâncile caprelor. 3 Și când el venì la staulele oilor lângă cale unde *erà* o peșteră, [c] Saul întrà *în ea*, spre a-și [d] face nevoile sale; iar [e] David cu oamenii săi ședeau în fundul peșterii: 4 [f] Atuncia ziseră oamenii lui David către dânsul: Iată, ziua, de care Domnul a zis către tine: Iată, voiu da pre neamicul tău în mâna ta, ca să faci cu dânsul după cum este bine în ochii tăi. Și David se sculă, și tăià pe furiș colțul mantiei lui Saul. 5 Dară după aceasta [g] inima lui David să bătească, că a tăiat colțul *mantiei* lui Saul. 6 Și el zise către oamenii săi: [h] Să mă ferească Domnul, ca să nu fac una ca aceasta domnului meu, a unsului Domnului și ca să întind mâna mea asupra lui: că unsul Domnului *este* el. 7 Și David [i] oprì pre oamenii săi prin cuvinte, și nu-i lăsă de a se sculà asupra lui Saul. Și Saul se ridică din peșteră, și se duse în calea *sa*.

8 După aceea și David se sculă, ieși din peșteră, și strigă în urma lui Saul, zicând: Domnul meu, rege! Și Saul se uità în urma sa, și David se plecă cu fața la pământ, și se închină. 9 Și David zise lui Saul: [j] De ce asculți cuvintele oamenilor, cari zic: Iată, David caută răul tău! 10 Iată, în ziua aceasta văzură ochii tăi, cum Domnul te-a dat astăzi în mâna mea în peșteră, și *mi-se* ziceà să te omor; dar eu te-am cruțat pre tine, și am zis: nu voiu pune mâna mea pe domnul meu, că unsul Domnului *este* el. 11 O părintele meu! privește, da, privește colțul mantiei tale în mâna mea! Am tăiat colțul mantiei tale, și nu te-am ucis: cunoaște și vezi *dară*, că în mâna mea [k] nu *este* nimic nelegiut și rău, și *că* nu ți-am păcătuit; totuși tu [l] pândești viața mea spre a o ridică. 12 [m] Judece Domnul între mine și tine; și Domnul să mă răsbune de tine; dar mâna mea nu se va ridicà asupra ta. 13 Din cei răi iese răul, cum zice vechiul cuvânt! Dar mâna mea nu se va ridicà asupra ta.

14 Și după cine a ieșit regele lui Israel? Pre cine urmărești? [n] Un câne mort, [o] un purece? 15 [p] Domnul va fi judecător, și va judecà între mine și

m Ps. 54. 3. *n* Ios. 15. 55.

Capul 24.
a Cap. 23. 28. *b* Ps. 38. 12. *c* Ps. 141. 6. *d* Judc. 3. 24. *e* Ps. 57, titlu. *f* Cap. 26. 8. *g* 2 Sam. 24. 10. *h* Cap. 26. 11. *i* Rom. 12. 17, 19. *j* Ps. 141. 6. *k* Ps. 7. 3. *l* Cap. 26. 20. *m* Fac. 16. 5. Iov 5. 8. *n* Cap. 17. 43. *o* Cap. 26. 21. *p* Vers. 12.

tine, și [q] va privi, și va [r] apără causa mea, și mă va păzi de mâna ta.

16 Și David sfârșind de vorbit aceste cuvinte către Saul, zise Saul: Fiul meu David, vocea ta *este?* Și Saul își înălță vocea sa, și plânse. 17 Și el zise lui David: Tu *ești* mai drept decât mine, că tu mi-ai arătat bunătate, iar eu ți-am arătat răutate. 18 Și tu ai dovedit astăzi, că ai lucrat bine către mine; că Domnul m'a dat pre mine în mâna ta, și nu m'ai ucis. 19 De găsește cinevà pre neamicul său, oare îl va lăsà să se ducă în cale bună? Domnul să-ți răsplătească cu bine aceeace tu mi-ai făcut în ziua aceasta. 20 Și acum, iată, eu știu că rege vei fi, și că regatul lui Israel va stà în mâna ta. 21 Și acum, jură-mi pre Domnul, că tu nu vei stârpì sămânția mea după mine, și că tu nu vei nimicì numele meu din casa părintelui meu.

22 Și David jură lui Saul: și Saul se duse la casa sa, și David cu oamenii săi se suiră în întăritură.

Moartea lui Samuel; afacerile lui David cu Nabal și cu Abigail.

25 Și [a] Samuel murì, și tot Israelul se adunà, și [b] îl plânse; și ei îl îmmormântară la casa sa în Rama.

Și David se sculà, și se pogorî [c] în pustiul Paran. 2 Și *erà* un bărbat [d] în Maon, a cărui avere *erà* în [e] Carmel; și omul *erà* foarte avut: aveà trei mii de oi și o mie de capre; și el se oprì în Carmel, când se tundeau oile sale. 3 Și numele acestui bărbat *erà* Nabal, și numele femeii sale Abigail; și femeia *erà* de bună înțelegere și frumoasă la chip; dar bărbatul *erà* aspru și rău în faptele sale; și el *erà* din neamul lui Caleb. 4 Și David auzind în pustiu, că Nabal [f] tundeà oile sale, 5 Trimise David zece servi; și David zise servilor: Suiți-vă la Carmel, și mergeți la Nabal, și întrebați-l în numele meu de sănătate; 6 Și să ziceți: Să trăești; [g] pace ție și pace casei tale și pace la tot ce este al tău. 7 Și acum am auzit, că ai de tuns; deși *să știi, că* păstorii tăi au fost cu noi, noi nu i-am supărat, [h] și nu le-a lipsit nimic în toate zilele, cât au fost ei la Carmel. 8 Întreabă pe servii *tăi*, și ei îți vor spune. Deaceea afle servii tăi har în ochii tăi: că într'o [i] zi bună am venit. Rugămu-te, dă servilor tăi și fiului tău David ceeace mâna ta va aflà.

9 Și servii lui David veniră, și vorbiră lui Nabal toate aceste cuvinte în numele lui David; și tăcură. 10 Și Nabal răspunse servilor lui David, și zise: [j] Cine *este* David, și cine-*i* fiul lui Isai? Astăzi sunt mulți servi cari fug dela domnul lor; 11 [k] Eu să iau pânea mea, apa mea, și ceeace am junghiat pentru tunzătorii mei, și să *o* dau unor oameni, pre cari nu-i știu de unde *sunt?* 12 Și servii lui David se înturnară pe calea lor, se întoarseră, veniră, și-i spuseră lui toate cuvintele acestea. 13 Și David zise către oamenii săi: Încingeți fiecare sabia sa; și ei încinseră fiecare sabia sa, și David încinse și el sabia sa; și se suiră după David ca la patru sute de inși; iar două sute [l] rămaseră pe lângă unelte.

14 Și Abigailei, femeii lui Nabal, spuse unul din servi, zicând: Iată David a trimis oameni din pustiu spre a salutà pre domnul nostru, și el s'a purtat rău cu ei. 15 Și bărbații *au fost* buni cu noi, [m] nu am fost supărați, și nimic nu ne-a lipsit în toate zilele câte am umblat cu ei, când eram în câmpie. 16 [n] Zid ne-a fost nouă și noaptea și ziua, în toate zilele câte am umblat cu ei, păscând ei oile. 17 Și acum cugetă, și vezi ce este de făcut; că [o] rău s'a hotărât asupra domnului nostru și asupra casei sale; căci el *este* [p] atât de rău, că nimenea nu poate vorbì cu el.

18 Și Abigail se grăbì, și [q] luă două sute de pâni, doi foi de vin, cinci oi pregătite, cinci see de grăunțe prăjite, o sută de turte de stafide, și două sute de turte de smochine, și *le* puse pe asini.

---

q 2 Cron. 24. 22.
r Ps. 35. 1.

Capul 25.
a Cap. 28. 3.
b Num. 20. 29.
c Fac. 21. 21. Ps. 120. 5.
d Cap. 23. 24.
e Ios. 15. 55.
f Fac. 38. 13.
g 1 Cron. 12. 18.
h Vers 15. 21.
i Neem. 8. 10.
j Jude. 9. 28. Ps. 73. 7, 8.
k Jude. 8. 6.
l Cap. 30. 24.
m Vers. 7.
n Esod. 14. 22.
o Cap. 20. 7.
p Deut. 15. 13.
q Fac. 32. 13.

19 Și ea zise către servii săi: [r]Treceți
în aintea mea, iată vin în urma voastră:
dar bărbatului său Nabal, nu i-a spus.
20 Și călătorind ea pe asin, și pogorându-se într'un loc tufos al muntelui, iată,
David cu oamenii săi îi veniau înainte,
încât ea îi întâlni pre ei.

21 Și David zise: În adevăr, în zadar am păzit cele ce acesta aveà în pustiu,
de nu s'a pierdut nimic din toate câte
sunt ale lui; că el ne-a [s]răsplătit cu rău
pentru bine. 22 [t]Așà să facă Dumnezeu
neamicilor lui David, și încă mai mult,
dacă până dimineață voiu [u]lăsà *orice*
[v]parte bărbătească din toate ale lui!

23 Și Abigail văzând pre David, ea
[x]s'a dat jos cu grăbire depe asin, căzù
pe față înaintea lui David, și se plecă la
pământ; 24 Și ea căzù la picioarele
lui, și zise: Asupra mea *să fie* greșeala,
domnul meu! și lasă pe serva ta să vorbească la urechile tale, și ascultă cuvintele servei tale; 25 Rogu-te, domnul
meu să nu ia aminte la acest om de nimic, la Nabal; căci cum *este* numele lui,
așà *este* el: Nabal *este* numele lui, și nebunie *este* într'ânsul: dar eu, serva ta,
nu am văzut oamenii domnului meu,
pre cari i-ai trimis. 26 Și acum, domnul meu, [y]viu *este* Domnul, și viu *este*
sufletul tău, Domnul te-a [z]oprit ca să
vii la *vărsare de* sânge, și să-ți [a]ajuți
cu chiar mâna ta. Și acum [b]fie ca Nabal
neamicii tăi, și ceice caută *să facă* rău
domnului meu. 27 Deci vezi [c]darul ce
serva ta îl aduce domnului meu, ca să
se dea oamenilor cari urmează domnului
meu. 28 Rogu-te, iartă fărădelegea
servei tale! Că [d]Domnul va face domnului meu casă statornică; că domnul
meu [e]poartă resbelele Domnului, și nu
s'a văzut [f]*nimic* rău în tine în *toate* zilele tale. 29 Și dacă om s'a sculat spre
a te urmări, și a căutat vieața ta, totuși
vieața domnului meu va fi legată în legătura vieții cu Domnul Dumnezeul tău,
și *el* vieața neamicilor tăi o va [g]arunca
din mijlocul prăștiei. 30 Și când Domnul va face domnului meu tot binele,
pre care ți l-a promis, și te va pune domn
preste Israel: 31 Atunci aceasta nu va
fi cădere și mustrare de cuget domnului
meu, că a vărsat sânge nevinovat, și că
domnul meu s'a ajutat singur. Și când
Domnul va face bine domnului meu,
atunci aduți aminte de serva ta.

32 Și David zise către Abigail: [h]Binecuvântat *fie* Domnul Dumnezeul lui Israel, care te-a trimis în ziua aceasta spre
întimpinarea mea; 33 Și binecuvântată *fie* înțelegerea ta, și binecuvântată
să fii tu, că m'ai [i]oprit în ziua aceasta de
a venì la *vărsare de* sânge, și a-mi ajutà
cu chiar mâna mea. 34 Și cu adevărat
viu *este* Domnul Dumnezeul lui Israel,
care m'a [j]oprit de ați face rău, că de
n'ai fi venit cu grăbire spre întimpinarea
mea, [k]nu ar fi rămas lui Nabal până în
zori nici o ființă de partea bărbătească.
35 Și David luă din mâna ei *ceea*ce ea
i-a adus, și-i zise: [l]Suie-te cu pace la
casa ta; privește eu am ascultat de vocea ta, și [m]am căutat la fața ta.

36 Și Abigail întorcându-se la Nabal,
iată, [n]el aveà ospăț în casa sa, ca ospățul
unui rege, și inima lui Nabal *erà* veselă,
și el *erà* foarte ametit; și ea nu i-a spus
nici un cuvânt, mic, sau mare, până în
faptul zilei. 37 Iar dimineața, când
amețeala lui Nabal erà trecută, femeia
lui îi spuse toate aceste lucruri, și inima
sa amorți în el, și se făcù *ca* o piatră.

38 Și cam *după* zece zile, Domnul
lovì pre Nabal, încât el murì. 39 Și
David auzind, că a murit Nabal, zise:
[o]Binecuvântat *să fie* Domnul, care mi-a
[p]făcut dreptate, pentru ocara ce am primit dela Nabal, și care a [q]oprit pre servul său dela rău, și a [r]întors asupra capului lui Nabal răutatea sa.

Și David trimise să se spună Abigailei,
că o va luà el de femeie. 40 Și servii
lui David veniră la Abigail la Carmel,
și-i vorbiră, zicând: David ne-a trimis

r Fac. 32.16,20.
s Ps. 109. 5.
t Rut. 1. 17.
u Vers. 34.
v 1 Reg. 14. 10. 2 Reg. 9. 8.
x Ios. 15. 18.
y 2 Reg. 2. 2.
a Fac. 20. 6.
b Rom. 12. 19.
c 2 Sam. 18 32.
d Fac. 33. 11.
d 2Sam.7 11 27.
e Cap. 18. 17.
f Cap. 24. 11.
g Ier. 10. 18.
h Fac. 24 27. Luc 1. 68.
i Vers. 26.
j Vers. 26.
k Vers. 22.
l Cap. 20. 42.
m Fac. 19. 21. n 2 Sam. 13. 23.
o Vers. 32.
p Prov. 22. 23.
q Vers. 26. 34.
r 1 Reg. 2. 44.

la tine, spre a te luà de femeie. 41 Și ea se sculă, și se plecă cu fața la pământ, și zise: Iată, [s]serva ta *să fie* sclava *ta*, spre a spălà picioarele servilor domnului meu. 42 Și Abigail se grăbì, și se sculă, și încălecă pe asin, având cu sine și cinci din servele ei, cari îi urmau; și se duse după trimișii lui David; și-i fu femeie. 43 Și David luă și pre Ahinoam [t]din Ezreel. [u]și amândouă fură femeile sale. 44 Iar Saul dădù pre [v]Mical, fata sa, femeia lui David, lui Palti, fiul lui Laiș, din [x]Galim.

David ia lui Saul sulița și năstrapa și-l dă a doua oară de rușine, cruțându-i viața.

26 Și Zifiții veniră către Saul la Ghibea, zicând: Iată, [a]David se află ascuns pe dealul Keila în dreptul pustiului. 2 Și Saul se sculă, și se pogorî la pustiul Zif, și cu dânsul trei mii de inși, aleși ai lui Israel, ca să caute pre David în pustiul Zif. 3 Și Saul tăbărî dealul Keila, care *este* în dreptul pustiului lângă cale, și David ședeà în pustiu; și înțelegând, că Saul a venit după dânsul în pustiu, 4 Trimise David spioni, și află că Saul într'adevăr a venit.

5 Și David se sculă, și venì la locu, unde Saul tăbărîse, și David văzù locul unde Saul erà culcat cu [b]Abner, fiul lui Ner, mai marele oștirei sale. Și Saul erà culcat în palancă, și poporul tăbărît în jurul său. 6 Și David luă cuvântul, și zise către Ahimeleh, Heteul, și către Abișai, fiul [c]Țeruiei, fratele lui Ioab, zicând: Cine se vă [d]pogorî cu mine la Saul în tabără? Și Abișei zise: Eu mă voiu pogorî cu tine.

7 Și David și Abișai venì asupra poporului noaptea, și iată, Saul zăceà dormind în palancă, și lancea sa înfiptă în pământ la căpătâiul său; și Abner și poporul zăceau în jurul lui. 8 Și Abișai zise lui David: Dat-a Dumnezeu astăzi pre neamicul tău în mână, și acum îl voiu înfige cu lancea în pământ cu o singură lovitură, și nu-*i* voi mai da a doua. 9 Și David zise lui Abișai: să nu-l omori, [e]că cine a întins mâna sa asupra unsului Domnului, și a rămas nepedepsit? 10 Și David *mai* zise: Viu *este* Domnul! numai [f]Domnului e dat de a-l lovì: sau [g]ziua se va venì ca să moară, sau se [h]va pogorî la resbel, și va perì. 11 [i]Să mă ferească Domnul, ca să întind mâna mea asupra unsului Domnului. Și acum ia lancea, care-*i* le căpătâiul său, și ulciorul de apă, și să ne ducem. 12 Și David luă lancea și ulciorul de apă dela căpătâiul lui Saul; și ei sa duseră: și nimenea n'a văzut, nimenea n'a băgat în seamă, și nimenea nu s'a deșteptat: că toți dormiau [j]un somn adânc dela Domnul căzând asupra lor.

13 Și David trecù de ceea parte, și se puse pe vârful muntelui de departe, și depărtare mare *erà* între ei. 14 Și David strigă către popor și către Abner, fiul lui Ner, zicând: Au nu vei răspunde, Abner? Și Abner răspunse și zise: Cine *ești* tu, *care* strigi către rege? 15 Și David zise lui Abner: Au nu *ești* tu bărbat, și cine-*i* ca tine în Israel? Pentru ce dar n'ai păzit pre domnul tău, pre regele? Că a venit unul din popor spre a omorî pre regele, domnul tău. 16 Nu *este* bine ceeace ai făcut; viu *este* Domnul, fii ai morții *sunteți* voi, cari nu ați păzit pre domnul vostru, pre unsul Domnului. Și acum uită-te unde *este* lancea regelui și ulciorul de apă, ce *erau* la capătul lui?

17 Și Saul cunoscù vocea lui David, și zise: Fiul meu David, [k]vocea ta *este* aceasta? Și David zise: Vocea mea, domnul meu, o rege. 18 Și *mai* zise: [l]Pentru ce domnul meu urmărește pre servul său? Că ce am făcut, și ce *este* rău în mâna mea? 19 Și acum, rogu-te, să asculte domnul meu, regele, cuvintele servului său: Dacă Domnul te [m]ațâță asupra mea, fie ca el să primească darul de pâne *dela noi;* iar dacă fiii oamenilor *te ațâță*, blestemați *să fie* ei înaintea

---

[s] Rut. 2. 10, 13. [t] Ios. 15. 56. [u] Cap. 27. 3. | [v] 2 Sam. 3. 14 [x] Isa. 10. 30. —

Capul 26.

[a] Cap. 23. 19. [b] Cap. 14. 50. | [c] 1 Cron. 2. 16. [d] Jude. 7. 10, 11 [e] Cap. 24. 6. 7. | [f] Luc. 18. 7. Rom. 12. 19. [g] Fac. 47. 29. | Iov 7. 1. Ps 87. 13. [h] Cap. 31. 6. | [i] Cap. 24. 6, 12. [j] Fac. 2. 21. [k] Cap. 24. 16. | [l] Cap. 24. 9, 11. [m] 2 Sam. 16. 11.

Domnului; [n] că ei astăzi m'au gonit, ca să nu fiu unit cu [o] moștenirea Domnului, zicând: Du-te, servește altor zei. 20 Și acum să nu cadă sângele meu pe pământ înaintea fetei Domnului: că regele lui Israel a ieșit să mă caute *ca* pre un [p] purece, sau cum o potârniche se urmărește în munți.

21 Și Saul zise: [q] Păcătuit-am, întoarce-te, fiul meu David, nu-ți voiu mai face rău; că vieața mea fù în ziua aceasta așà de [r] scumpă în ochii tăi. Iată, nebunește am lucrat, și de multe ori am greșit. 22 Și David răspunse, și zise: Iată lancea regelui, vină unul din oameni, și să o ia. 23 Și [s] Domnul să întoarcă fiecăruia după dreptatea sa și după credincioșia sa, că Domnul te-a dat astăzi în mâna *mea,* dară nu am voit a întinde mâna mea asupra unsului Domnului. 24 Și după cum vieața ta a fost astăzi scumpă în ochii mei, așà vieața mea va fi scumpă în ochii Domnului, și el mă va mântuì de toată nevoia. 25 Și Saul zise lui David: Binecuvântat *să fi* tu, fiul meu David, de sigur tu vei reușì, da, vei [t] învinge. Atuncia David se duse în calea sa, și Saul se întoarse la locul său.

David fuge la regele din Gat, și se oprește în Tiklag.

27 Și David zise în inima sa: Într'o zi voiu perì de mâna lui Saul. Nimic nu *este* mai bine pentru mine decât să fug în pământul Filistenilor: numai așà Saul se va lăsà de mine, de a mă mai căutà în tot cuprinsul lui Israel, și voiu scăpà de mâna sa. 2 Și David se sculă, [a] și trecù, el și cei șase sute de inși, cari *erau* cu dânsul, [b] la Achiș, fiul lui Maoc, regele Gatului. 3 Și David rămase cu Achiș în Gat, el și oamenii săi, fiecare cu familia sa, și David [c] cu amândouă femeile sale, Ahinoam Ezreeleana, și Abigail Carmeleana, femeia lui Nabal. 4 Și spunându-se lui Saul, că David a fugit la Gat, el nu-l mai căută.

5 Și David zise lui Achiș: Rogu-te, de am aflat har în ochii tăi, să mi-se dea un loc în una din cetățile țării, ca să șed acolo; De ce să șadă servul tău cu tine, în cetatea domnească? 6 Și Achiș îi dădù în ziua aceea cetatea [d] Tiklag. De-aceea Tiklagul a rămas al regilor din Iuda până în ziua de astăzi. 7 Și a fost numărul zilelor, pre care David le petrecù în pământul Filistenilor, un an și patru luni.

8 Și David se suià cu oamenii săi, și năvălià asupra [e] Gheșuriților, [f] Ghezriților și [g] Amalekiților; că aceștia locuiau acel pământ de mai înainte, [h] până la Șur și până la pământul Egiptului. 9 Și David bătea acel pământ, și nu lăsà în vieață nici bărbat nici femeie; și *le* luà oile, boii, asinii, cămilele și vestmintele: și apoi se întorceà înapoi, și venià la Achiș. 10 Și Achiș ziceà: Unde ați năvălit astăzi? Și David răspundeà: Spre miazăziua lui Iuda, spre miazăziua [i] Erahmeeleilor și spre miazăziua [j] Keneilor. 11 Și David nu lăsà în vieață nici bărbat nici femeie, pentru a aduce *știre* la Gat, zicând: Nu cumvà să spună *cinevà* de noi zicând: Aceasta a făcut David. și aceasta *a fost* deprinderea sa în toate zilele câte a șezut în pământul Filistenilor. 12 Și Achiș se încredeà lui David, zicând: El s'a făcut urîcios poporului lui Israel, și el îmi va fi mie totdeauna serv.

Înaintarea oștirei Filistenilor; Saul merge la o vrăjitoare din Endor.

28 Și [a] în zilele acelea Filistenii adunară taberele lor în oștire, ca să se lupte cu Israel: și Achiș zise lui David: Să știi că vei ieșì cu mine în tabără, tu și oamenii tăi. 2 Și David zise lui Achiș: De sigur, vei vedeà ce poate face servul tău, Și Achiș zise lui David: Pentru aceasta te voiu pune păzitorul capului meu în toate zilele.

3 Și [b] Samuel murise, și tot Israelul îl plânsese, și-l îmmormântaseră la Rama, în cetatea sa.

---

n Deut. 4. 28. Ps. 120. 5. *o* 2 Sam. 14. 16. | *p* Cap. 24. 14. *q* Cap. 15. 24. *r* Cap. 18. 20. | *s* Ps. 7. 8. *t* Fac. 32. 28. — | *Capul 27.* *a* Cap. 25. 13. *b* Cap. 21. 10. | *c* Cap. 25. 43. *d* Ios. 15. 31. *e* Ios. 13. 2. • | *f* Ios. 16. 10. *g* Esod. 16. 17. *h* Fac. 25. 18. | *i* 1 Cron. 2 9. 25. *j* Judc. 1. 16. — | *Capul 28.* *a* Cap. 29. 1. *b* Cap. 25. 1.

Şi Saul depărtase din ţară pre [c] necromanţi şi pre vrăjitori.

4 Şi când Filistenii se adunară, şi veniră, şi tăbărîră la [d] Şunem, adună şi Saul tot Israelul, şi tăbărîră în [e] Ghilboa. 5 Şi Saul văzând tabăra Filistenilor, el [f] se temù, şi inima sa tremurà foarte. 6 Şi Saul întrebă pre Domnul, iar [g] Domnul nu-i răspunse, nici prin [h] vis, nici prin [i] urimi, nici prin profoţi. 7 Şi Saul zise servilor săi: Căutaţi-mi o femeie necromantă, ca să mă duc la ea, şi să întrebe de ea. Şi servii săi îi ziseră: Iată, o femeie necromantă *este* în En-Dor.

8 Şi Saul se prefăcù, şi îmbrăcă alte vestminte, şi se duse, el şi doi oameni cu dânsul, şi ei sosiră la femeie noaptea; şi [j] el zise: Rogu-te, ghiceşte-mi prin necromantism, şi scoală-mi *pre acela* ce-ţi voiu zice; 9 Şi femeia zise către dânsul: Iată, tu ştì ce a făcut Saul, cum el a [k] stârpit din ţară pre toţi necromanţii şi pre vrăjitorii. De ce dară pui cursă vieţii mele, ca să mă omori? 10 Şi Saul i-se jură pe Domnul, zicând: Viu *este* Domnul, de ţi-se va întâmplà vre-un rău din acest lucru. 11 Şi femeia zise: Pre cine să-ţi scol? Şi el zise: Scoală-mi pre Samuel.

12 Şi femeia văzând pre Samuel, strigă cu voce tare; şi vorbì femeia către Saul, zicând: De ce m'ai înşelat, că tu *eşti* Saul! 13 Şi regele zise către dânsa: Nu te teme, ce ai văzut? Şi femeia zise lui Saul: Am văzut o fiinţă dumnezeească sculându-se din pământ. 14 Şi el zise către dânsa: Ce chip aveà? Şi ea zise: Un om bătrân se sculă, şi el *erà* acoperit cu o [l] mantie. Şi Saul cunoscù că acesta *este* Samuel, şi el se plecă cu faţa la pământ, şi se închină.

15 Atuncia Samuel zise lui Saul: De ce mă nelinişteşti, sculându-mă? Şi Saul zise: [m] Sunt strâmtorat foarte, Filistenii se luptă contra mea, şi [n] Dumnezeu s'a retras dela mine, şi [o] nu-mi mai răspunde mie nici prin profeţi, nici prin visuri: Deacea te-am chemat, ca să-mi faci cunoscut ce să fac. 16 Şi Samuel zise: De ce mă întrebi, dacă Domnul s'a depărtat dela tine, şi s'a făcut neamicul tău? 17 Că Domnul a făcut [p] după cum a vorbit prin mine: că Domnul a luat regatul din mâna ta, şi l-a dat aproapelui tău David. 18 [q] Că tu n'ai ascultat de vocea Domnului, şi nici n'ai îndeplinit *hotărârea* aprinderii mâniei lui asupra lui Amalek: deacea-ţi face Domnul aceasta astăzi: 19 Şi Domnul va da şi pre Israel cu tine în mâna Filistenilor, şi mâne tu şi fiii tăi *veţi fi* cu mine. Încă şi pre tabăra lui Israel o va da Domnul în mâna Filistenilor.

20 Şi Saul căzù pe clipă întins la pământ, şi se temù foarte de cuvintele lui Samuel, şi nici o putere nu erà într'însul, că nu mâncase pâne toată ziua şi toată noaptea aceea. 21 Şi femeia venind la Saul, şi văzând că el erà turburat foarte, îi zise: Iată, serva ta a ascultat de vocea ta, şi eu mi-am [r] pus viaţa în mână, şi am ascultat de cuvintele tale, pre cari tu le-ai vorbit către mine. 22 Şi acum ascultă, rogu-te, şi tu de vocea servei tale, că voiu să-ţi pun înainte o bucată de pâne, ca să mănânci, şi să fie putere în tine, când vei plecà în cale. 23 Dar el nu primì, ci zise: Nu voiu mâncà! Dar servii săi cum şi femeia stătură de dânsul, şi el ascultă de vocea lor, se sculă dela pământ, şi se puse pe pat. 24 Şi femeia aceasta aveà un viţel gras în casă; şi ea se grăbì, şi-l junghiă, luă făină, o frământă, şi a copt azime din ea. 25 Şi ea *le* puse înaintea lui Saul şi înaintea servilor săi, şi ei mâncară. Apoi sculându-se, plecară în noaptea aceea.

David se trimite înapoi de mai marii Filistenilor.

29 Şi [a] Filistenii adunară toate taberile lor [b] la Afek, şi Israel tăbărî la fântâna ce *erà* în Ezreel. 2 Şi domnii Filistenilor înaintară cu sutele şi cu

[c] Exod. 22. 18. Deut. 18. 10, 11.
[d] Ios. 19. 18.
[e] Cap. 31. 1.
[f] Iov 18. 11.
[g] Prov. 1. 28.
[h] Num. 12. 6.
[i] Exod. 28. 30. Deut. 33. 8.
[j] Deut. 18. 11.
Isa 8. 19.
[k] Vers 3.
[l] 2 Reg. 2. 8, 13.
[m] Prov. 5. 11, 12, 13.
[n] Cap. 18. 12.
[o] Vers. 6.
[p] Cap. 15. 28.
[q] 1 Cron. 10. 13. Ier 48. 10.
[r] Jude. 12. 13. Iov. 13. 14.
Capul 29.
[a] Cap. 28. 1.
[b] Cap. 4. 1.

miile *lor*, și David și oamenii săi înaintară mai în urmă [c] cu Achiș. 3 Dar mai marii Filistenilor, ziseră: Ce *caută* acești Ebrei? Și Achiș zise mai marilor Filistenilor: Acesta *este* David, servul lui Saul, regele lui Israel, care a fost cu mine [d] aceste zile, sau *mai bine* acești ani, și nu am [e] aflat într'însul nici o vină, din ziua în care s'a dat *mie* până în ziua de astăzi. 4 Dar mai marii Filistenilor se mâniară pe dânsul; și ziseră către dânsul: [f] Trimite înapoi pre omul acesta, ca să se întoarcă la locul său, în care l-ai așezat, și să nu se pogoare cu noi la resbel, ca să nu fie protivnicul nostru [g] în resbel. Că cu ce poate acesta a se face plăcut domnului său? Au nu cu capetele acestor oameni? 5 Au nu *este acesta* acel David, de care *femeile* cântau una alteia în cor, zicând: [h] Saul a bătut miile sale, și David zecile de mii ale sale?

6 Și Achiș chemă pre David și zise către dânsul: Viu *este* Domnul! cu adevărat tu ești de bună credință, și bună *era* în ochii mei [i] ieșirea ta și întrarea ta cu mine în tabără; că [j] nu am aflat în tine nimic de rău din ziua venirii tale la mine până în ziua de astăzi; dar mai marilor tu nu *ești* plăcut. 7 Și acum întoarce-te, și mergi în pace, ca să nu faci *cevà* rău în ochii capilor Filistenilor. 8 Și David zise lui Achiș: Ce am făcut, și ce ai aflat la servul tău, din ziua în care am fost înaintea ta până în ziua de astăzi, ca să nu merg să mă bat cu neamicii domnului meu regele? 9 Și Achiș răspunse, și zise lui David: Eu știu că tu *ești* bun în ochii mei [k] ca un înger al lui Dumnezeu; dar mai marii Filistenilor zic: Să nu se sue cu noi la resbel. 10 Și acum te scoală de dimineață cu servii domnului tău care au venit cu tine, și sculați-vă de dimineață, și când vi-se va lumină, plecați.

11 Și David se sculă de dimineață, el și oamenii săi, ca să plece a doua zi, ca să se întoarne în pământul Filistenilor; iar Filistenii se suiră la Ezreel.

Amalekiții jefuesc Tiklagul, David le ia prada.

30 Și David și oamenii săi venind în ziua a treia la Tiglad, *găsiră* că [a] Amalekiții năvăliseră în partea despre miazăzi și în Tikłag, și bătuseră Tiklagul, și-l arseră cu foc; 2 Și luaseră prinse pre femeile ce *erau* acolo, *dar* nu uciseră pre nimenea, dela mic și până la mare; ci-*i* luară cu sine, și s'au dus în drumul lor. 3 Și David și oamenii săi venind în cetate, iată, *era* arsă cu foc și femeile lor, fii lor și fetele lor erau luate prinse. 4 Și David și poporul ce *era* cu dânsul înălțară vocile lor, și plânseră, până ce nu mai fu putere în ei de plâns. 5 Și [b] amândouă femeile lui David erau luate prinse: Ahinoam Ezreeleana, și Abigail, femeia lui Nabal, Carmeleana. 6 Și David era strâmtorat foarte, [c] că poporul cugetà a-l ucide cu pietri; că tot poporul *avea* sufletul amărît, fiecare pentru fiii săi și pentru fetele sale. [d] Ci David se întări în Domnul Dumnezeul său.

7 [e] Și David zise lui Abiatar, preotul, fiul lui Ahimeleh: Pune, rogu-te, efodul pentru mine. Și Abiatar puse efodul pentru David. 8 [f] Și David întrebă pre Domnul, zicând: Să urmăresc această ceată? Voiu ajunge-o? și el îi zise: Urmărește, că *o* vei ajunge, și vei recăpătà *toate*. 9 Și David se duse, el și cei șase sute de inși ce *erau* cu dânsul, și sosiră la părâul Besor, unde cei ce rămâneau în urmă se opriră. 10 Și David continuà urmărirea, el și patru sute de inși; [g] iar două sute de inși se opriră; că erau prea obosiți spre a *mai* trece părâul Besor.

11 Și ei găsind pre un Egiptean în câmp, îl duseră la David, și ei îi dădură lui pâne, și a mâncat: și-i dădură apà de beut. 12 Și ei îi mai dădură o bucată de turtă de smochine, și două turte de stafide, și [h] el mâncă, și-i revenì puterea; că el nu mâncase pâne nici beuse

---

c Cap. 28. 1, 2.
d Cap. 27. 7.
e Dan. 6. 5.
f 1 Cron. 12. 19.
g Precum Cap. 14. 21.
h Cap. 18. 7.
i 2 Sam. 3. 25.
j Vers. 3.
k 2 Sam. 14. 17, 20.

Capul 30.
a Cap. 15. 7.
b 2 Sam. 2. 2.
c Esod. 17. 4.
d Ps. 42. 5. Hab. 3. 17, 18.
e Cap. 23. 6, 9.
f Cap. 23. 2, 4.
g Vers 21.
h Judc. 15. 19.

apă trei zile și trei nopți. 13 Și David îi zise: Al cui *ești?* Și de unde *ești?* Și el zise: Eu *sunt* un tânăr Egiptean, serv al unui Amalekit, și domnul meu m'a părăsit, fiindcă m'am îmbolnăvit, de trei zile. 14 Noi am năvălit *în partea de* miazăzi a [i]Chereteilor, și în cea a lui Iuda, *în* partea de miazăzi a lui [j]Caleb; și Țiklagul l-am ars cu foc. 15 Și David zise către dânsul: Voiești să mă duci către acea ceată? Și el zise: Jură-mi pe Dumnezeu, că tu nu mă vei omorî, și că nu mă vei da domnului meu, și te voi duce la acea ceată.

16 Și el îl duse, și iată, *erau* împrăștiați pe toată fața pământului, [k]mâncând, bând, și ospătând din toate prăzile cele mari, ce le luaseră din pământul Filistenilor și din pământul lui Iuda. 17 Și David îi bătu din zori în ziuă și până în seara zilei a doua, și n'a scăpat nici unul din ei, afară de patru sute de tineri, cari încălecară pe cămile, și fugiră. 18 Așà David scăpă tot ce Amalekiții luaseră; încă și pre amândouă femeile sale scăpă David. 19 Și nu le-a lipsit lor nici unul, dela mic până la mare, nici fii nici fete, nici din pradă *alt cevà,* din toate câte luaseră dela dânșii: [l]toate le aduse David îndărăt. 20 Și David luă rămășița oilor și boilor, *și o* mânară înaintea turmii *luate;* și ziseră: Aceasta îi prada lui David.

21 Și David venind la cei [m]două sute de inși, cari erau prea obosiți, spre a merge după David, și pre cari-i lăsase la părâul Besor, ei ieșiră spre întâmpinarea lui David, și spre întâmpinarea poporului ce *era* cu dânsul; și David apropiindu-se de popor, îi întrebă de sănătate. 22 Și toți cei răi, și [n]de nimic din oamenii, cari s'au dus cu David, luând cuvântul, ziseră: Pentru că ei n'au mers cu noi, nu le vom da din prada ce am recăpătat, ci fiecare să-și ia femeia sa și fiii săi, și să se ducă. 23 Iar David zise: Nu faceți așà, fraților, cu ceace ne-a dat Domnul, care ne-a păzit pre noi, și pre ceata ce venià asupra noastră à dat-o în mânile noastre. 24 Și cine vă va da ascultare în lucrul acesta? Că după cum *este* partea acelora, cari s'au pogorît la resbel, așà *va fi* și partea acelora, cari au rămas la unelte; de o potrivă vor împărți. 25 Și a fost *așà* din ziua aceea încolo; că el făcù aceasta așezământ și lege pentru Israel, până în ziua de astăzi.

26 Și David, venind la Țiklag, el din pradă trimise bătrânilor din Iuda și amicilor săi, zicând: Iată darul ce *fac* vouă din prada neamicilor Domnului! 27 Celor din Bet-El, celor din Ramot de miazăzi, și celor din Iatir; 28 Celor din Aroer, celor din Sifmot, și celor din Eștemoa; 29 Celor din Racal, celor din cetățile Erahmeeliților, și celor din cetățile Keneilor; 30 Celor din Horma, celor din Cor-Așan, și celor din Atac; 31 Celor din Hebron, și în toate locurile, pe unde a umblat David, el și oamenii săi.

Israeliții sunt învinși de Filisteni; moartea lui Saul și a fiilor săi.

13 Și [a]Filistenii se luptară cu Israel; și bărbații lui Israel fugiră dinaintea Filistenilor, și căzură uciși pe muntele [b]Ghilboa. 2 Și Filistenii ajunseră pre Saul și pre fiii săi, și bătură Filistenii pre [c]Ionatan, pre Abinadab și pre Malchi-Șua, fiii lui Saul. 3 Și [d]lupta fu grea pentru Saul, și-l ajunseră arcașii, bărbați cu arcuri; și el se temù foarte de arcași. 4 [e]Și Saul zise purtătorului armelor sale: Scoate sabia ta, și mă străpunge cu ea; ca nu cumvà să vină [f]acești netăiați împrejur, și să mă străpungă, și să-și bată joc de mine. Iar purtătorul armelor sale nu voì; [g]că se temeà foarte. Deci Saul luă sabia, și [h]se aruncă preste dânsa. 5 Și purtătorul armelor sale, văzând că Saul erà mort, se aruncă și el preste sabia sa, și murì cu dânsul. 6 Așà murì împreună Saul, cei trei fii ai săi,

---

[i] Ezec. 25. 16. Zef. 2. 5. | [j] Ios. 14. 13. [k] Thes. 5. 8. | [l] Vers. 8. [m] Vers. 10. | [n] Deut. 13. 13.

Capul 13.
[a] 1 Cron. 10. 1—12. | [b] Cap. 28. 4. [c] 1 Cron. 8. 33. [d] 2 Sam. 1. 6, etc. | [e] Jude. 9. 54. [f] Cap. 14. 6. | [g] 2 Sam. 1. 14. [h] 2 Sam. 1. 10.

purtătorul armelor sale şi toţi oamenii săi în ziua aceea.

7 Şi bărbaţii lui Israel, ce *erau* dincolo de vale, şi cei ce erau dincolo de Iordan, văzând că bărbaţii lui Israel au fugit, şi că Saul şi fiii săi erau morţi, părăsiră cetăţile, şi fugiră; şi veniră Filistenii şi locuiră într'însele.

8 Şi a doua zi Filistenii venind ca să desbrace pre cei ucişi, ei aflară pre Saul şi pre cei trei fii ai săi, căzuţi pre muntele Ghilboa. 9 Şi ei tăiară capul lui, şi-*l* desbrăcară de armele lui, şi trimiseră în pământul Filistenilor în toate părţile, ca să [i] strige *aceasta în* templele idolilor lor şi înaintea poporului. 10 [j] Şi ei puseră armele lui în templul [k] Astarteelor, şi [l] corpul său îl atârnară de zidul [m] Bet-Şanului.

11 [n] Iar auzind locuitorii din Iabeş-Galaad, ceeace au făcut Filistenii lui Saul, 12 [o] Se sculară toţi bărbaţii cei viteji, şi merseră toată noaptea aceea, şi luară corpul lui Saul, şi corpurile fiilor săi de pe zidul Bet-Şanului; şi venind la Iabeş, le [p] arseră acolo. 13 Şi ei luară oasele lor, şi *le* [q] îngropară sub stejarul din Iabeş, şi [r] postiră şapte zile.

CARTEA A DOUA A LUI SAMUEL.

Ştirea morţii lui Saul adusă lui David.

1 Şi după moartea lui Saul, David întorcându-se dela [a] bătaia Amalekiţilor, rămase două zile la Ţiklag. 2 Şi a treia zi, iată, [b] un bărbat veni din tabăra dela Saul, [c] cu vestmintele lui rupte şi cu ţărână pe capul său. Şi venind la David, căzù pe pământ, şi se închină. 3 Şi David îi zise: De unde vii? şi el îi răspunse: Din tabăra lui Israel am fugit. 4 Şi David îi zise: Cum merge treaba? Spune-mi, rogu-te. Şi el zise: Poporul a fugit din luptă, şi mulţi din popor au căzut şi sunt morţi; încă şi Saul şi Ionatan, fiul său sunt morţi.

5 Şi zise David tânărului ce-i spusese *acestea:* De unde ştii tu, că sunt morţi Saul şi Ionatan, fiul său? 6 Şi zise tânărul, care-i spusese *acestea:* Eu venii din întâmplare pre [d] muntele Ghilboa, şi iată, [e] Saul erà plecat pre lancea sa, şi iată, care şi călăreţi îl urmăriau. 7 Şi el căutând înapoi, şi văzându-mă, mă strigă: şi eu zisei: Iată-mă! 8 Şi el îmi zise: Cine *eşti* tu? şi eu îi răspunsei: Eu *sunt* Amalekit. 9 Şi-mi mai zise: Pune-te, rogu-te, preste mine, şi mă omoară! că mari dureri m'au cuprins, şi vieaţa încă întreagă *este* în mine. 10 Deci mă pusei pre el, şi-l [f] omorîi; că ştiam că nu mai puteà trăi după căderea sa. Şi luai *această* coroană, care *erà* pe capul lui, şi brăţarul care *erà* pre braţul lui, şi le adusei aicia la domnul meu.

11 Şi David luă vestmintele sale, şi le [g] rupse; aşà şi toţi bărbaţii, ce *se aflau* cu dânsul. 12 Şi ei jeliră, şi postiră până în seară pentru Saul şi pentru Ionatan, fiul său, pentru poporul Domnului, şi pentru casa lui Israel; pentrucă ei au căzut prin sabie.

13 Şi David zise către tânărul ce-i spusese *acestea:* De unde *eşti* tu? Şi el zise: *Sunt* fiul unui străin, un Amalekit. 14 Şi-i zise David: [h] Cum nu te-ai [i] temut să întinzi mâna ta, ca să omori pre unsul Domnului? 15 Şi [k] David chemă pre unul dintre servi, şi-i zise: Vino încoace, aruncă-te asupra lui! Şi el îl lovì de murì. 16 Şi David îi zise: [l] Sângele tău *fie* asupra capului tău! că [m] gura ta a mărturisit în contra ta, zicând: Eu am omorît pre unsul Domnului.

---

[a] 2 Sam. 1. 20. [j] Cap. 21. 9. [k] Judc. 2. 13. [l] 2 Sam. 21. 12. | [m] Ios. 17. 11. [n] Cap 11. 8, 9, 11. [o] 2 Sam. 2. 4—7. [p] Ier. 34. 5. | Amos 6. 10. [q] 2 Sam. 2. 4, 5. [r] Fac. 50. 10. — | 2 SAMUEL. *Capul 1.* [a] 1 Sam. 30. 17, 26. | [b] Cap. 4. 10. [c] 1 Sam. 4. 12. [d] 1 Sam. 31. 1. | [e] 1 Sam. 31. 2, 3, 4. [f] Judc. 9. 54. | [g] Cap. 3. 31. [h] Num. 12. 8. [i] 1 Sam. 31. 4. | [j] Ps. 105. 15. [k] Cap. 4. 10, 12. [l] 1 Sam. 26. 9. [m] Luc. 19. 22.

Cântarea de jale a lui David pentru Saul și Ionatan.

17 Și David cântă această plângere pentru Saul și pentru Ionatan, fiul său: 18 Și el porunci, ca fiii lui Iuda să învețe *această plângere numită* Săgetarea; iată *este* scrisă [n] în cartea lui Iașer.

19 Fala lui Israel, ucisă pre înălțimile tale! [o] Cum au căzut vitejii! 20 [p] Nu *o* spuneți în Gat, Nu *o* vestiți în stradele Așkalonului, Ca să nu se bucure [q] ficele Filistenilor, Ca să nu se laude ficele [r] celor netăiați împrejur. 21 [s] Voi munți ai Ghilboei! Nici [t] roua, nici ploua să nu *cadă* pe voi, Nici câmpi roditori *să se afle pe voi;* Că acolo fu pângărit scutul vitejilor, Scutul lui Saul, [u] neuns cu oleiu. 22 Fără de sângele celor uciși, Fără de grăsimea vitejilor, Nici *odată* [v] săgeata lui Ionatan nu se înturnă; Nici sabia lui Saul s'a întors goală. 23 Saul și Ionatan, *Cari* s'au iubit, *cari* în vieață au fost drăgostoși, Nici în moartea lor nu s'au despărțit; Mai iuți erau ei decât vulturii, [x] Mai tari decât leii. 24 Fice ale lui Israel, plângeți după Saul, Care vă îmbrăcà în roș *și* în *alte* podoabe, Care a pus găteli de aur pre vestmintele voastre! 25 Cum au căzut viteji în luptă! Ionatane, omorît pre înălțimile tale! 26 Mă doare după tine, fratele meu, Ionatane! Plăcut foarte îmi erai; Minunată a fost [y] iubirea ta pentru mine; Întrecea iubirea femeilor! 27 Cum au căzut vitejii! Și armele de resbel s'au pierdut!

David domnește preste Iuda, și Ișboșet preste Israel.

2 După aceea David [a] întreabă pre Domnul, zicând: Să mă sui în vreuna din cetățile lui Iuda? Și Domnul îi zise: Suie-te! Și David zise: Unde să mă sui? Și el zise: la [b] Hebron! 2 Deci David se suì acolo, și încă și cele [c] două femei ale sale, Ahinoam, Ezreeleana, și Abigail, femeia lui Nabal din Carmel. 3 Și [d] pre oamenii lui, cari *erau* cu dânsul, David îi suì pre fiecare cu familia sa; și ei locuiră în cetățile Hebronului. 4 [e] Și veniră bărbații din Iuda, și unseră acolo pre David regele, preste casa lui Iuda.

Și s'a spus lui David: *că* [f] bărbații din Iabeș-Galaad *sunt aceia* cari au îngropat pe Saul. 5 Și David trimise oameni la locuitorii din Iabeș-Galaad și le zise: [g] Binecuvântați *să fiți* de Domnul, că ați arătat această milă domnului vostru, lui Saul, și l-ați îngropat! 6 Și acum să arate și [h] Domnul vouă milă și credință; încă și eu vă voiu resplăti binele acesta, pentru că ați făcut acest lucru. 7 Și acum întărească-se mânile voastre, și să fiți viteji; că domnul vostru, Saul, a murit, și casa lui Iuda m'a uns pre mine rege preste dânsa.

8 Dar [i] Abner, fiul lui Ner, mai marele oastei lui Saul, luă pre Ișboșet, fiul lui Saul, și-l trecù la Mahanaim; 9 Și-l făcù rege preste Galaad, preste Așuriți, preste Ezreel, preste Efraim, și preste Beniamin: preste tot Israelul. 10 De patruzeci ani *era* Ișboșet, fiul lui Saul, când se făcù rege preste Israel; și doi ani domnì el. 11 Și [j] numărul anilor, cât David a fost rege în Hebron, preste casa lui Iuda, a fost șapte ani și șapte luni.

12 Și Abner, fiul lui Ner, ieși cu servii lui Ișboșet, fiul lui Saul, din Mahanaim spre [k] Ghibeon. 13 Și Ioab, fiul Țeruiei, și servii lui David ieșiră; și ei se întâmpinară la [l] iazul din Ghiben. Aceștia se așezară dincoace de iaz, și aceia dincolo de iaz. 14 Atuncia zise Abner din Ioab: Să se scoale dintre tineri, și să se sbeguească înaintea noastră! 15 Și Ioab zise: Să se scoale! Și se sculară, și trecură după număr doisprezece din Beniamin, *adecă* al lui Ișboșet, fiul lui Saul, și doisprezece din servii lui David. Și apucară unul pre altul de cap; și *înfipseră* unul altuia sabia în coastă; și căzură deodată. Deaceea lo-

[n] Ios. 10. 13. [o] Vers. 27. [p] 1 Sam. 31. 9. Mic. 1. 10. | [q] Esod. 15. 20. Jude. 11. 34. [r] 1 Sam. 31. 4. [s] 1 Sam. 31. 1. | [t] Iov 3. 3, 4. Ier. 20. 14. [u] 1 Sam. 10. 1. [v] 1 Sam. 18. 4. | [x] Jude. 14. 18. [y] 1 Sam. 18.1,3. —

Capul 2.
[a] Jude. 1. 1. [b] 1 Sam. 30.31. [c] 1 Sam. 30. 5. | [d] 1 Sam.27.2,3. 1 Cron. 12. 1. [e] Vers. 11. [f] 1Sam.31.11,13. | [g] Rut. 3. 20. Ps. 115. 15. [h] 2 Tim.1.16.18. [i] 1 Sam. 14.50. | [j] Cap. 5. 5 [k] Ios. 18. 25. [l] Ier. 41. 12.

cul acela se numì: Helcat-Hazzurim, şi *este* lângă Ghibeon.

Abner ucide pe Asahel.

17 Şi tot în aceeaşi zi, fu o luptă grea; şi Abner şi bărbaţii lui Israel fură bătuţi de servii lui David.

18 Şi erau acolo [m] trei fii ai Ţeruiei Ioab, şi Abişai, şi Asahel; şi Asahel *era* [n] iute de picioare, [o] ca căprioara câmpului. 19 Şi Asahel urmărì pre Abner, şi nu se da nici într'o parte, nici spre dreapta nici spre stânga, din urma lui Abner. 20 Şi Abner se întoarse, şi zise: Tu *eşti* Asahel? Şi el răspunse: Eu *sunt*. 21 Şi zise Abner către dânsul: Pleacă-te spre dreapta, sau spre stânga, şi apucă pre unul din tineri, şi-ţi ia armătura sa! Dar Asahel nu voì să se deà în lături dindărătul lui. 22 Şi mai zise Abner către Asahel: Depărtează-te dindărătul meu, *că* de ce să te trântesc la pământ? că cum aşi puteà să-mi ridic faţa înaintea lui Ioab, fratele tău? 23 Dar el nu voì a se depărtà; Deci Abner îi înfipse coada lancei [p] în pântece; şi lancea ieşì pe cea parte. Şi el căzù acolo, şi murì pre loc. Şi toţi câţi veniau la locul acela, unde căzuse şi murise Asahel, se opriau. 24 Iar Ioab şi Abişai urmăriră pre Abner. Şi când apuse soarele, ei ajunseră la dealul Amma, care *este* în dreptul Giahului, pe drumul despre pustiul Ghibeonului.

25 Şi se adunară Beniaminiţii după Abner, şi se făcură o ceată, şi stătură pe vârful unui deal. 26 Atuncia strigă Abner către Ioab, şi zise: Sfăşià-va oare sabia fără încetare? Nu ştii, că la sfârşit va fi amar? Şi până când oare nu vei spune poporului, ca să se întoarcă dela urmărirea fraţilor săi? 27 Şi Ioab zise: Viu *este* Dumnezeu! de nu [q] aţi fi vorbit astă dimineaţă, de atuncia chiar poporul s'ar fi reîntors, fiecare dela urmărirea fratelui său. 28 Şi Ioab sufflă în trâmbiţă, şi tot poporul se oprì, şi ei nu mai urmăriră pre Israel, nici nu se mai luptară.

29 Şi Abner cu bărbaţii săi merseră prin câmpie toată acea noapte, trecură Iordanul, şi merseră prin tot Bitronul, şi ajunseră la Mahanaim. 30 Şi Ioab se întoarse dela urmărirea lui Abner; şi adunând tot poporul, lipsiau din servii lui David *numai* nouăsprezece bărbaţi, şl Asahel. 31 Dar servii lui David bătuseră din Beniamin şi din bărbaţii lui Abner trei sute şasezeci de bărbaţi, *cari* au şi murit. 32 Şi ei luară pre Isahel, şi-l îmmormântară în mormântul părintelui său, care *era* în Bet-Lehem. Şi Ioab merse toată noaptea cu bărbaţii săi, şi li-se revărsă zorii în Hebron.

Puterea sporitoare a lui David, şi familia sa.

3 Şi lupta a fost îndelungată între casa lui Saul şi casa lui David. Şi David din ce în ce se întărì, iar casa lui Saul din ce în ce slăbì. 2 Şi [a] lui David se născură în Hebron fii: Întâiu-născutul său fu Ammon [b] din Ahinoam, Ezreeleana; 3 Şi al doilea, Chileab din Abigail, femeia lui Nabal din Carmel; Şi al treilea, Absalom, fiul Maacheei, fica Talmaei, regele din [c] Gheşur; 4 Şi al patrulea, [d] Adonia, fiul Hagetei; Şi al cincilea, Dafatia, fiul Abitalei, 5 Şi al şaselea, Etream din Egla, femeia lui David. Aceştia se născură lui David în Hebron.

Abner trece la David, dar e ucis de Ioab.

6 Şi pe când urmà resbelul între casa lui Saul şi casa lui David, Abner s'a lipit tare de casa lui Saul. 7 Dar Saul aveà o concubină, al cărei nume *era* [e] Riţpa, fica Abiei. Şi *Işboşet* zise lui Abner: De ce ai [f] întrat la concubina părintelui meu? 8 Şi Abner se mănie foarte de cuvintele lui Işboşet, şi zise: Au doară [g] cap de câne al lui Iuda *sunt* eu, care astăzi arăt milă către casa lui Saul, părintele tău, către fraţii săi, şi către amicii săi, şi pre tine nu te-am lăsat să cazi în mâna lui David; şi tu acum mă ai de rău pentru păcătuirea cu o femeie? 9 [h] Aşà să facă Dumnezeu lui Abner şi încă mai mult, de nu voiu face

---

m 1 Cron. 2. 16. *n* 1 Cron. 12. 8. *o* Ps. 18. 33. *p* Cap. 3. 27. *q* Prov. 17. 14. —

Capul 3.

a 1 Cron. 3. 1—4. *b* 1 Sam. 25. 43. *c* 1 Sam. 27. 8. *d* 1 Reg. 1. 5. *e* Cap. 21. 8, 10. *f* Cap. 16. 21. *g* Deut. 23. 18. *h* Rut. 1. 17.

așà, [i]cum a jurat Domnul lui David: 10 De a înlătură regatul dela casa lui Saul, și de a ridică tronul lui David preste Israel și preste Iuda, [j]dela Dan și până la Beer-Șeba. 11 Și el nu mai putù răspunde lui Abner nici un cuvânt; că se temù de el.

12 Și Abner trimise soli la David, cari să-i zică din parte-i: A cui e țara? *Și* să-*i* zică: Încheie legământ cu mine; și iată, mâna mea *va fi* cu tine, spre a-ți aduce tot Israelul. 13 Și el zise: Bine! voiu încheià cu tine legământ; dar un lucru cer dela tine, adecă [k]să nu vezi fața mea, până ce nu vei aduce pre [l]Mical, fata lui Saul, când vei venì să vezi fața mea. 14 Și David trimise soli la Ișboșet, fiul lui Saul, zicând: Dă-*mi* pre femeia mea, Mical, cu care m'am logodit [m]pentru o sută de tăieri împrejur de ale Filistenilor. 15 Și Ișboșet trimise, și o luă dela bărbatul *ei*, dela [n]Paltiel, fiul lui Laiș. 16 Și bărbatul ei merse cu dânsa, și plângeà, mergând în urma ei până la [o]Bahurim; atuncia zise Abner către dânsul: Du-te, întoarce-te! Și el se întoarse.

17 Și Abner vorbì bătrânilor lui Israel, zicând: Voi ați cerut altă dată pre David de rege preste voi. 18 Deci faceți-*l*! [p]Că Domnul a vorbit către David, zicând: Prin David, servul meu, voiu scăpà poporul meu din mâna Filistenilor și din mâna tuturor neamicilor săi. 19 Și Abner mai vorbì la urechile lui [q]Beniamin. Și apoi se duse Abner, ca să spună lui David în Hebron tot ce erà bun în ochii casei întregi a lui Beniamin. 20 Și ajungând Abner la David în Hebron cu douăzeci de bărbați, David dădù lui Abner și bărbaților, cari *erau* cu dânsul, un ospăț. 21 Atuncia zise Abner lui David: Mă voiu sculà, și mă voiu duce, [r]și voiu adunà tot Israelul la domnul meu regele, ca să încheie cu tine legământ, și tu să [s]domnești în totul cum dorește sufletul tău. Și David dădù drumul lui Abner, și el merse în pace.

22 Și iată, servii lui David și Ioab venirà dela *urmărirea* unei cete, și aduseră multă pradă cu dânșii și Abner nu mai *erà* la David în Hebron; că el îi dăduse drumul, și *Abner* se dusese în pace. 23 Și Ioab și toată oastea ce *erà* cu el, sosind, se spuse lui Ioab, zicând: Abner, fiul lui Ner, a venit la rege, și zise; Ce ai făcut? Iată, Abner a venit la tine: pentru ce i-ai dat drumul, de s'a dus? 25 Tu cunoști pre Abner, fiul lui Ner; ca să te înșele venise el, și ca să afle [t]întrarea ta și ieșirea ta, și ca să știe totul ce faci tu.

26 Și Ioab ieșì dela David, și trimise soli după Abner, și ei îl întoarseră înapoi dela groapa Sira; iar David nu știà. 27 Și întorcându-se Abner la Hebron, Ioab îl [u]trase de o parte sub poartă, spre a vorbì cu dânsul în ascuns; și acolo îl lovì [v]în pântece de murì, pentru sângele lui [x]Așahel, fratele său.

28 Și auzind David *aceasta* mai pe urmă, zise: Nevinovat *sunt* eu și regatul meu înaintea Domnului în veci de sângele lui Abner, fiul lui Ner. 29 [y]Să cadă *vina* preste capul lui Ioab, și preste toată casa părintelui său; și să nu lipsească nici odată în casa lui Ioab om [z]cu scurgere, sau lepros, sau care se razemă în cârji, sau care cade de sabie, sau lipsit de pâne. 30 Așà Ioab și Abisai, fratele său, au ucis pre Abner, pentru că el omorîse pre [a]Asahel, fratele lor, în resbelul de lângă Ghibeon.

31 Și David zise către Ioab și către tot poporul care *erà* cu el: [b]Rupeți vestmintele voastre, și vă [c]încingeți cu saci, și bociți înaintea lui Abner. Și regele David mergeà în urma sicriului. 32 Și îmmormântară pre Abner în Hebron; și regele își ridică vocea sa, și plânse la mormântul lui Abner; și tot poporul plângeà. 33 Și regele cântă *această* plângere pentru Abner, și zise:

Să moară Abner, cum moare [d]un mișel? 34 Mânile tale nu *erau* legate, nici pi-

---

[i] 1 Sam. 15. 28. 1 Cron. 12. 23. Judc. 20. 1. | [k] Fac. 43. 3. [l] 1 Sam. 18. 20. | [m] 1 Sam. 18. 25, 27. [n] 1 Sam. 25. 44. | [o] Cap. 16. 16. [p] Vers. 9. [q] 1 Cron. 12. 29. | [r] Vers. 10. 12. [s] 1 Reg. 11. 37. [t] Isa. 37. 28. | [u] 1 Reg. 2. 5. [v] Cap. 4. 6. [x] Cap. 2. 23. | [y] 1 Reg. 2. 32, 33. [z] Lev. 15. 2. [a] Cap. 2. 23. | [b] Ios. 7. 6. [c] Fac. 37. 34. [d] Cap. 13. 12, 13.

cioarele încătușate: tu ai picat, cum se pică înaintea oamenilor celor vii!

35 Și tot poporul plânse mult după dânsul. Și venì tot poporul, [e] ca să facă pre David să mănânce fiind încă ziuă; dar David jură, zicând: [f] Așà să-mi facă Dumnezeu și încă mai mult, de voiu gustà pâne sau alt cevà [g] înainte de apusul soarelui. 36 Și tot poporul văzù *aceasta,* și-i plăcù aceasta; că toate ce făceà regele, plăceà la tot poporul.

37 Și cunoscù în ziua aceea tot poporul și întreg Israelul, că n'a fost dela rege moartea lui Abner, fiul lui Ner. 38 Și regele zise servilor săi: Nu știți voi, că o căpetenie, și chiar un mare căpitan a căzut astăzi în Israel? 39 Și eu slab *sunt* astăzi, și *abià* uns de rege, și acei bărbați, fiii Teruiei, [h] *sunt* prea puternici pentru mine. [i] Domnul să răsplătească aceluia, care a făcut răul, după răutatea sa.

Ișboșet este ucis: ucigătorii săi pedepsiți de David.

4 Și auzind fiul lui Saul, că Abner murise la Hebron, îi [a] slăbiră mânile, și tot Israelul s'a [b] turburat. 2 Și fiul lui Saul aveà doi capi preste cetele de resbel, numele unuia *erà* Boana, și numele celuialalt Recab, fii ai lui Rimmon, Beeroteanul, din fiii lui Beniamin. (Că [c] Beerosul încă se socotià către Beniamin. 3 Și Beerotenii fugiră la [d] Ghetaim, și petrecură acolo până în ziua de astăzi).

4 Și [e] Ionatan, fiul lui Saul, aveà un fiu, care *erà* olog de picioare; erà în vârstă de cinci ani, când venì știrea [f] din Ezreel despre Saul și Ionatan; și doica sa îl luà și fugì; Și grăbindu-se ea să fugă, el a căzut, și a rămas olog; numele său *erà* Mefiboșet.

5 Și au mers Recab și Boana, fiii lui Rimmon, Beeroteanul, și au ajuns în ferbințeala zilei în casa lui Ișboșet, care făceà somnul său de amiază. 6 Și înaintară până în mijlocul casei, dându-se de negutător de grâu, și-l loviră [g] în pântece; atuncia Recab și Boana, fratele său, scăpară. 7 Căci, când intrară ei în casă, el erà culcat pe patul său în camera sa de dormit; și-l loviră, și-l omorîră, și-i tăiară capul; și luară capul său, și merseră drumul prin câmpie toată noaptea *aceea;* 8 Și aduseră capul lui Ișboșet la David la Hebron, și ziseră către rege: Iată, capul lui Ișboșet, fiul lui Saul, neamicul tău, [h] care a căutat viața ta: Așà a dat Domnul domnului meu regele astăzi răsbunare asupra lui Saul și asupra seminției lui.

9 Și răspunse David lui Recab și lui Boana, fratele său, fiilor lui Rimmon, Beeroteanul, și le zise: Viu *este* Domnul! [i] care a răscumpărat sufletul meu din toată strâmtorarea; 10 Pre acela, care [j] mi-a dat de știre, zicând: Iată, Saul e mort! socotindu-se aducător de știre bună, l-am prins, și l-am ucis la Tiklag, spre a-i răsplătì pentru știre; 11 Cu atât mai mult, când acești răi au ucis pre un bărbat nevinovat în casa sa, pe patul său, să nu [k] cer eu sângele lui dela mâna voastră, și să vă ucid depe pământ? 12 Și David [l] porunci servilor săi, și ei îi uciseră, și le tăiară mânile și picioarele, și-i spânzurară lângă iaz la Hebron. Și capul lui Ișboșet luându-l, *l*-a îmmormântat, în [m] mormântul lui Abner în Hebron.

David se face rege preste tot Israelul.

5 Și [a] veniră toate seminției lui Israel la David în Hebron, și ziseră: Iată-ne, [b] osul tău și carnea ta *suntem.* 2 Și chiar mai nainte, când Saul erà rege preste noi, tot [c] tu erai cel ce conduceai în afară și înlăuntru pre Israel; Și Domnul ți-a zis: [d] Tu vei păstorì poporul meu Israel, și tu vei fi conducătorul lui Israel. 3 [e] Deci veniră toți bătrânii lui Israel la rege în Hebron, [f] și regele David făcù cu dânșii legământ în Hebron [g] înaintea Domnului. Și ei unseră pre David rege preste Israel. 4 De treizeci de ani *erà*

---

e Ier. 16. 7. *f* Rut. 1. 17. *g* Cap. 1. 12. *h* Cap. 19. 7. *i* Ps. 28. 4. 2 Tim. 4. 14. —

Capul 4. *a* Ezra 4. 4. *b* Mat. 2. 3. *c* Ios. 18. 25. *d* Neem. 11. 33. *e* Cap. 9. 8. *f* 1 Sam. 20. 1, 11. *g* Cap. 2. 23. *h* 1 Sam. 19. 2, 10, 11. *i* Fac. 48. 16. Ps. 31. 7. *j* Cap. 1. 2, 4, 15. *k* Fac. 9. 5, 6. *l* Cap. 1. 15. *m* Cap. 3. 32.

Capul 5. *a* 1 Cron. 11. 1. *b* Fac. 29. 14. *c* 1 Sam. 18. 13. *d* Ps. 78. 71. *e* 1 Cron. 11. 3. *f* 2 Reg. 11. 17. *g* Judc. 11. 11.

David, când se făcù rege, [h] şi patruzeci de ani a domnit el. 5 In Hebron domnì el preste Iuda [i] şapte ani şi şase luni; şi în Ierusalim domnì el treizeci şi trei de ani preste tot Israelul şi Iuda.

Cucerirea Ierusalimului.

6 Şi regele se duse cu oamenii săi [j] la Ierusalim, în contra [k] Iebuseilor, cari locuiau în locul acela. Şi ei vorbiră lui Davi, zicând: Tu nu vei întrà aicia, de nu vei luà pre orbi şi pre ologi, voind a zice: David nu va întrà aicia nici de cum. 7 Şi David luă întăritura Sionului, [l] aceasta *e* cetatea lui David. 8 Şi David zise în aceea zi: Cine va bate pre Iebusei, şi va pune mâna pre apaduct, şi pre ologii şi pre orbii, ce *sunt* urîţi sufletului lui David, [m] *cap şi căpetenie va fi*. Deaceea se zice: Orbul şi ologul nu vor întrà în casa *Domnului*.

9 Şi David locuì în întăritură, şi o numì [n] cetatea lui David. Şi David *îi* făcù zid de jur împrejur, dela Millo şi până înlăuntru. 10 Şi mergeà David tot crescând şi mărindu-se, şi Domnul Dumnezeul oştirilor, *erà* cu dânsul.

Casa lui David şi biruinţele sale.

11 Şi [o] Hiram, regele Tirului, trimise soli la David, şi lemn de cedru, şi teslari şi săpători de piatră, şi zidiră casă lui David. 12 Şi cunoscù David, că Domnul l-a întărit rege preste Israel, şi că el a înălţat regatul său pentru poporul său Israel.

13 Şi [p] David îşi mai luă concubine şi femei din Ierusalim, după ce venì dela Hebron; şi lui David se mai născură fii şi fete. 14 Şi [q] acestea *sunt* numele celor ce i-se născură în Ierusalim: Şammua, Şobab, Natan, şi Solomon; 15 Şi Ibhar, Elişuah, Nefeg, Iafia; 16 Şi Elişama, Eliada, şi Elifelet.

17 [r] Şi auzind Filistenii, că David s'a uns rege preste Israel, se suiră toţi Filistenii să caute pre David. Şi auzind David, [s] se pogorî în întăritură. 18 Şi Filistenii veniră şi se răspândiră în [t] valea Refaim. 19 Şi [u] întrebă David pre Domnul, zicând: Suì-mă-voiu asupra Filistenilor? Da-vei pre ei în mâna mea? Şi Domnul zise lui David: Suie-te! căci da-voiu în mâna ta pre Filisteni. 20 Şi David venì la [v] Baal-Peraţim, şi David îi bătù pre ei acolo, şi zise: Rupt-a Domnul pre neamicii mei înaintea mea, cum se rup apele. Deaceea se şi chiamă numele locului aceluia Baal-Peraţim. 21 Şi ei lăsară acolo idolii lor; dar David şi oamenii săi îi [x] luară.

22 [y] Şi Filistenii se suiră din nou, şi se răspândiră în valea Refaim. 23 Şi [z] întrebă David pre Domnul, şi el zise: Să nu te sui, *ci* să-i iei dindărăt, şi să mergi asupră-le în dreptul duzilor. 24 Şi când vei [a] auzì în susul duzilor vuet *ca de* paşi, grăbeşte; că [b] Domnul iese înaintea ta ca să bată tabăra Filistenilor. 25 Şi David făcù aşà, cum îi porunci Domnul, şi bătù pe Filisteni dela [c] Gheba, până la [d] Gazer.

David aduce chivotul la Ierusalim. Batjocura lui Mihal.

6 Şi David adună din nou pre toţi aleşii lui Israel, trezeci de mii; 2 Şi [a] David se sculă şi merse dela Baale a lui Iuda, cu tot poporul ce *erà* cu dânsul, ca să aducă de acolo chivotul lui Dumnezeu, care şi-a chemat numele cu numele Domnului *Dumnezeului* oştirilor, [b] ce şade *între* cherubimi.

3 Şi ei puseră chivotul lui Dumnezeu [c] pe un car nou, şi-l ridicară din casa lui Abinadab, ce *erà* pre deal, şi Uzza şi Ahio, fiii lui Abinadab, conduceau carul cel nou. 4 Şi-l ridicară din [d] casa lui Abinadab, ce *erà* pe deal, cu chivotul lui Dumnezeu, şi Ahio mergeà înaintea chivotului. 5 Şi David şi toată casa lui Israel jucau înaintea Domnului din tot felul de *instrumente de* lemn de brad, din chitare şi din harpe, din timpane, din fluere şi din cimbale.

6 Şi ajungând la aria lui [e] Nachon, Uzza [f] întinse *mâna sa*, şi se apucă de

[h] 1 Cron. 26.31. [i] Cap. 2. 11. [j] Jude. 1. 21. [k] Ios. 15. 63. | [l] 1 Reg. 2. 10. [m] 1Cron.11.6—9. [n] Vers. 7. [o] 1 Reg. 5. 2. | [p] Deut. 17. 17. [q] 1 Cron. 3. 5. [r] 1 Cron. 11.16. [s] Cap. 23. 14. | [t] Ios. 15. 8. [u] 1 Sam. 23.2,4. [v] Isa. 28. 21. [x] Deut. 7. 5, 25. | [y] 1 Cron. 14. 13. [z] Vers. 19. [a] 2 Reg. 7. 6. [b] Jude. 4. 14. | [c] 1 Cron. 14. 16. [d] Ios. 16. 10. — | *Capul 6.* [a] 1 Cron.13.5,6. [b] 1 Sam. 4. 4. Ps. 80. 1. | [c] Num. 7. 9. [d] 1 Sam. 7. 1. [e] 1 Cron. 13. 9. [f] Num. 4. 15.

chivotul lui Dumnezeu, că boii erau să-*l* răstoarne. 7 Și se aprinse mânia Domnului preste Uzza, și [g] Dumnezeu îl lovì acolo pentru păcatul *său*, și murì acolo lângă chivotul lui Dumnezeu. 8 Și s'a mâhnit David, că a izbucnit Domnul asupra lui Uzza, și se chemă numele locului aceluia Pereț Uzza până în ziua de astăzi.

9 Și [h] David se temù în aceea zi de Domnul, și zise: Cum va întrà la mine chivotul Domnului? 10 Și David nu voià să aducă chivotul Domnului la dânsul în cetatea lui David; ci l-a dus de o parte în casa lui Obed-Edom, a [i] Ghitteului. 11 [j] Și chivotul Domnului rămase în casa lui Obed-Edom, a Ghitteului, trei luni. Și Domnul [k] bine-cuvântă pre Obed-Edom și toată casa lui.

12 Și i-se spuse regelui David, zicându-se: Domnul a binecuvântat casa lui Obed-Edom, și totul ce *este* a lui, pentru chivotul lui Dumnezeu. [l] Atuncia merse David, și aduse chivotul lui Dumnezeu din casa lui Obed-Edom în cetatea lui David, cu bucurie. 13 Și la toți șase pași ce făceau [m] purtătorii chivotului Domnului, se jertfià un [n] bou și un vițel gras. 14 Și David [o] jucà din toate puterile înaintea Domnului, și David *erà* încins [p] cu efod de in subțire. 15 [q] Așà aduse David și toată casa lui Israel chivotul Domnului în strigăte de bucurie și în sunetul trimbițelor.

16 Și [r] când întră chivotul Domnului în cetatea lui David, Mical, fica lui Saul, se uità prin fereastră, și văzù pre regele David, saltând și jucând înaintea Domnului, și ea îl desprețuì în inima ei.

17 Și [s] s'a adus chivotul Domnului și-l puseră la [t] locul său în mijlocul cortului, pre care David îl întinse pentru el, și David [u] aduse arderea de tot și jertfe de bucurie înaintea Domnului. 18 Și, sfârșind David aducerea de arderi de tot și a jertfelor de bucurie, [v] binecuvântă poporul în numele Domnului *Dumnezeului* oștirilor; 19 [x] Și împărți la tot poporul, la toată mulțimea lui Israel, la bărbați și la femei, fiecăruia câte o bucată de pâne și câte o bucată *de carne*, și câte o turtă de stafide. Și se duse tot poporul fiecare la casa sa.

20 [y] Și David se întoarse să-și binecuvinteze casa; și ieși Mical, fica lui Saul, înaintea lui David, și zise: Cât de măreț s'a arătat astăzi regele lui Israel, [z] desgolindu-se astăzi înaintea ochilor servelor, servilor săi, cum se desgolesc [a] cei nerușinați. 21 Și zise David către Mical: *Jucat-am* înaintea Domnului, [b] care m'a ales mai mult, decât pre părintele tău, și toată casa sa, ca să mă pună conducător preste poporul Domnului, preste Israel; deci voiu jucà înaintea Domnului; 22 Și eu mă voiu arătà și mai mic încă, decât astădată, și încă și mai înjosit voiu fi în ochii mei: și *totuși* mărit voiu fi de servele, de care ai vorbit. 23 Și Mical, fica lui Saul, n'avù nici un copil până în ziua morții sale.

Dorința lui David de a zidì Domnului un templu; răspunsul lui Dumnezeu către dânsul prin Natan.

7 Și a fost [a] când locuì regele în casa sa, și Domnul îl repausase de toți neamicii lui de jur împrejur, 2 Că zise regele către Natan, profetul: Iată eu locuesc în [b] casa de cedru; [c] iar chivotul lui Dumnezeu locuește în [d] covoare. 3 Și Natan zise regelui: Tot ce *este* [e] în inima ta, mergi și fă! că Domnul *este* cu tine.

4 Și a fost în aceea noapte, că se îndreptă cuvântul Domnului către Natan, zicând: 5 Mergi și zi servului meu, lui David: Așà zise Domnul: [f] Îmi vei zidì tu casă, ca să locuesc în ea? 6 Că n'am locuit casă, [g] din ziua *în care* am scos pre fiii lui Israel din Egipt până în ziua de astăzi; ci umblat-am în [h] cort, drept locuință. 7 Ori unde [i] umblat-am, între toți fiii lui Israel, cuvântat-am un cuvânt vre-unuia din semințiile lui Israel, că-

---

g 1 Sam. 6. 19.
h Ps. 119. 120.
i 1 Cron. 13. 13.
j 1 Cron. 13. 14
k Fac. 30. 27.
l 1 Cron. 15. 25.
m Num. 4. 15.
n 1 Reg. 8. 5.
o Esod. 15. 20.
p 1 Sam. 2. 18.
q 1 Cron. 15.28.
r 1 Cron. 15. 29.
s 1 Cron. 16. 1.
t 1 Cron. 15. 1.
u 1 Reg. 8.5,62, 63.
v 1 Reg. 8. 55.
x 1 Cron. 16. 3.
y Ps. 30, titlu.
z Vers. 14. 16.
a Jude. 9. 4.
b 1 Sam. 13. 14.

Capul 7.
a 1 Cron. 17. 1, etc.
b Cap. 5. 11.
c Fapt. 7. 46.
d Esod. 26. 1.
e 1 Reg. 8.17.18
f 1 Reg. 5 3.
g 1 Reg. 8. 16.
h Esod. 40.18.19. 34.
i Lev. 26.11.12.

ruia îi porunciam, să [j] pască poporul meu Israel, zicând: De ce nu-mi ziditi casă de cedru? 8 Acum deci, așà vei zice servului meu, lui David: Așà zice Domnul *Dumnezeul* oștirilor: [k] Luatu-te-am din staul din urma oilor. ca să fii conducător preste poporul meu, preste Israel; 9 Și [l] fost-am cu tine, ori unde mergeai, [m] și pre toți neamicii tăi stârpit-am de dinaintea ta, și făcutu-ți-am [n] nume mare, ca numele celor mari de pre pământ. 10 Și dat-am loc poporului meu, lui Israel; [o] și plantatu-l-am, ca să-l locuească, și să nu mai fie neliniștit, [p] și cei răi să nu-l mai apese, ca înainte, 11 Și [q] din ziua, în care pus-am judecători preste poporul meu Israel; pre tine *numai* [r] repausatu-te-am de toți neamicii tăi. Și Domnul îți spune *încă*, [s] că el casă-ți va zidì. 12 Și [t] de se vor împlinì zilele tale, și [u] vei dormì lângă părinții tăi, [v] ridicà-voiu ție urmaș după tine, care va ieși din măruntaele tale, și voiu întărì regatul lui. 13 [x] Acesta va zidì casă numelui meu, [y] și eu întărì-voiu scaunul împărăției sale în veci. 14 [z] Eu îi voiu fi părinte, și el îmi va fi fiu; [a] nedreptăți de va face, îl voiu mustrà cu toiagul bărbaților și cu bătăi omenești; 15 Dar mila mea nu se va depărtà dela el, [b] cum s'a depărtat dela Saul, pre care depărtatu-l-am de dinaintea ta. 16 [c] Întemeiată va fi casa ta și împărăția ta în veci înaintea ta; tronul tău întărit va fi în veci.

Rugăciunea lui David.

17 După toate aceste cuvinte și după toată această vedere, așà vorbì Natan lui David.

18 Și regele David intrà, și se ținù înaintea Domnului, și zise: [d] Cine *sunt* eu, Doamne! Și ce *este* casa mea, că m'ai adus la atâta? 19 Și încă aceasta prea puțin s'a părut în ochii tăi, Doamne! [e] Și încă și casei servului tău ai dat făgăduință pentru îndelung. *f* Purtarea omului *este* aceasta, Doamne? 20 Și ce să-ți mai zică David? Tu [g] cunoști pre servul tău, Doamne: 21 Pentru cuvântul tău și după inima ta făcut-ai toate aceste mari lucruri, *ce le*-ai spus servului tău. 22 Deaceea [h] mare ești, Doamne, Dumnezeule! [i] Nimenea nu *este* ca tine. Și nimenea nu *este* Dumnezeu afară de tine, după toate câte am auzit cu urechile noastre. 23 Că [j] cine *este* ca poporul tău, ca Israel? Popor unic pe pământ, pentru care s'a dus Dumnezeu, ca să-l răscumpere sie-și de popor, făcând lui-și nume, și făcând pentru ei aceste mari și înfricoșate lucruri, în pământul tău, înaintea [k] poporului tău, pre care l-ai răscumpărat din Egipt, *dela* popoarele și *dela* zeii lor; 24 Și [l] ai pus poporului tău Israel *să fie* ție popor în veci; [m] și tu, Doamne, te-ai făcut Dumnezeul lor. 25 Și acum, Doamne, Dumnezeule! cuvântul, pre care l-ai făgăduit tu servului tău și casei sale, îndeplinește-*l* în veci, și fă în ce chip ai zis! 26 Și mare să fie numele tău în veci, ca să se zică: Domnul *Dumnezeul* oștirilor *este* Dumnezeu preste Israel, și casa servului tău David să fie întemeiată înaintea ta. 27 Că tu, Doamne Sabaot, Dumnezeul lui Israel, ai descoperit servului tău, și ai zis: Casă voiu să-ți zidesc: deaceea a cutezat servul tău, ca să se roage către tine ruga aceasta. 28 Și acum, Doamne, Tu *ești* Dumnezeu, și [n] cuvintele tale adevăr sunt, și ai făgăduit bunătățile acestea servului tău. 29 Și acum învoește și binecuvintează casa servului tău, ca să fie în veci înaintea ta; că tu, Doamne, ai vorbit, și prin binecuvântarea ta casa servului tău va fi binecuvântată în veci.

Subjugarea Filistenilor, a Moabiților, a Sirienilor și a Edomiților; guvernul și diregătorii lui David.

8 [a] După aceea bătù David pre Filisteni, și-i supuse pre ei; și David luă Meteg-Amma din mâna Filistenilor.

j Mat. 2. 6. Fapt. 20. 28.
k 1 Sam. 16.11, 12 Ps. 78. 70.
l 1 Sam. 18. 14.
m 1 Sam. 31. 6.
n Fac. 12. 2.
o Ps. 44. 2. Ier. 24. 6. Amos 9. 15.
p Ps. 89. 22.
q Judc. 2.14,15, 16.
Ps. 106. 42.
r Vers. 1.
s Esod. 1. 21.
t 1 Reg. 2. 1.
u Deut. 31. 16. Fapt. 13. 36.
v 1 Reg. 8. 20.
x 1 Reg. 5. 5. 1 Cron. 22. 10.
y Ps. 89.4,29,36, 37.
z Ps. 89. 26, 27. Ebr. 1. 5.
a Ps.89.30,31,32. 33.
b 1 Sam. 15.23, 28.
c Ioan 12. 34.
d Fac. 32. 10.
e Vers. 12. 13.
f Isa. 55. 8.
g Fac. 18. 19. Ps. 139. 1.
h 1 Cron. 16. 25. Ps. 48. 1.
i Deut. 3. 24. Ps. 86. 8. Isa.45.5,18,22.
j Deut. 4. 7, 32, 34.
k Deut. 9. 26.
l Deut. 26. 18.
m Ps. 48. 14.
n Ioan 17. 17. *Capul 8.*
a 1 Cron. 18. 1, etc.

2 Şi [b]el bătù pre Moab, şi-i măsură cu frânghie, punându-i pe pământ. Şi măsură el două frânghii pentru cei de omorît, şi o frânghie plină pentru cei de trăit. Şi *aşà* [c]se făcură Moabiţii servi ai lui David, *şi* [d]aduseră daruri.

3 Şi David bătù pre Hadadezer, fiul lui Rehob, regele din [e]Toba, când mergeà el să redobândească [f]hotarele sale, dinspre râul Eufrat. 4 Şi-i luă David o mie şi şapte sute de călăreţi, şi douăzeci mii de oameni pedeştri. Şi David [g]tăià vinele *cailor de* trăsuri, reţinând din ei *pentru* o sută de care. 5 [h]Şi veniră Sirienii dela Damasc, lui Hadadezer, regele din Toba, în ajutor; şi David ucise din Sirieni douăzeci şi două mii de oameni. 6 Şi după aceea puse David garnizoane în Siria Damascului; şi Sirienii [i]se făcură servi lui David, *şi-i* aduseră daruri. [j]Şi ajută Domnul pre David ori unde se duceà. 7 Şi David luă [k]scuturile de aur, care erau la servii lui Hadadezer, şi le aduse în Ierusalim; 8 Şi din Betah şi din Berotai, cetăţi ale lui Hadadezer, luă regele David aramă multă foarte.

9 Şi Toi, regele Hamatului, auzind, că David bătù toată oastea lui Hadadezer, 10 Trimise Toi pre [l]Ioram, fiul său, la regele David, ca să-l întrebe de sănătate, şi să-l binecuvinteze, că s'a luptat cu Hadadezer, şi l-a bătut. Că Toi erà în ceartă cu Hadadezer. Şi în mânile lui erau vase de argint şi vase de aur, şi vase de aramă. 11 Şi pre acestea [m]le-a consacrat David Domnului, cu argintul şi cu aurul consacrat din *prăzile* tuturor popoarelor, ce le-a subjugat: 12 Din Siria, şi din Moab, şi dela fiii lui Ammon, şi dela Filisteni, şi dela Amalekiţi, şi din prada lui Hadadezer, fiul lui Rehob, regele din Toba.

13 Şi David *îşi* făcù nume, când s'a întors de a bătut din Sirieni *ca la* [n]optsprezece mii *de oameni* în [o]Valea-Sărată. 14 Şi a pus el garnizoane în Edom; în tot Edomul a pus el garnizoane; şi [p]toţi Edomiţii se făcură servi lui David. [q]Şi ajută Domnul lui David ori unde mergeà. 15 David domnià preste tot Israelul, şi făceà judecată şi dreptate la tot poporul său. 16 [r]Şi Ioab, fiul Teruiei, *erà* preste armată, şi [s]Iosafat, fiul lui Ahilub, *erà* cancelar; 17 Şi [t]Zadok, fiul lui Ahilub, şi Ahimeleh, fiul lui Abiatar, *erau* preoţi; şi Seraia *erà* scriitor; 18 [u]Şi Benaia, fiul lui Ehoiada, *erà preste* [v]Creti şi Pleti; şi fiii lui David *erau* guvernatori.

Bunătatea lui David către fiul lui Ionatan.

9 Şi zise David: Mai este cinevà care să fie rămas din casa lui Saul? că voiu [a]face milă aceluia pentru Ionatan. 2 Şi din casa lui Saul *erà* un serv, al cărui nume *erà* [b]Ţiba; şi-l chemară pre el la David; şi regele zise către el: Tu *eşti* Ţiba? Şi el răspunse: Eu, servul tău, *sunt acela.* 3 Şi zise regele: Mai *este* cinevà din casa lui Saul? ca să fac [c]mila lui Dumnezeu cu el. Şi zise Ţiba către rege: Mai este un fiu al lui Ionatan, olog de amândouă picioarele. 4 Şi zise regele către el: Unde *este* el? Şi Ţiba răspunse regelui: Iată! el *este* în casa lui Machir, fiul lui Ammiel din Lodebar. 5 Şi trimise regele David, şi l-a luat pre el din casa lui Machir, fiul lui Ammiel, din Lodebar.

6 Şi venind Mefiboşet, fiul lui Ionatan, fiul lui Saul, la David, el căzù cu faţa în jos, şi se plecă *lui.* Şi David zise: Mefiboşet! Şi el răspunse: Iată servul tău! 7 Şi-i zise David: Nu te teme; că voiu face milă cu tine pentru Ionatan, părintele tău, şi-ţi voiu întoarce toate ţarinele lui Saul, părintele tău; şi tu vei mâncà pururea pâne la masa mea. 8 Şi el se plecă, şi zise: Ce *sunt eu,* servul tău, de cauţi la un câne mort asemenea mie?

9 Şi chemând regele pre Ţiba, servul lui Saul, zise către el: Toate câte au fost ale lui Saul şi ale întregei sale case, le dau fiului domnului tău. 10 Şi-i vei lucrà pământul, tu şi fiii tăi şi servii tăi.

---

b Num. 24. 17. *c* Vers. 6. *d* Ps. 72. 10. *e* Cap 10. 6. *f* Fac. 15. 18. *g* Ios 11. 6, 9. *h* 1 Reg. 11. 23, 24 25. *i* Vers. 2. *j* Vers. 14. *k* 1 Reg. 10. 16. *l* 1 Cron. 18.10. *m* 1 Reg. 7. 51. *n* 2 Reg. 14. 7. *o* 1 Cron. 18.12. *p* Fac. 27.29,37, 40. *q* Vers. 6. *r* Cap. 19. 13. 1 Cron. 11. 6. *s* 1 Reg. 4. 3. *t* 1 Cron. 24. 3. *u* 1 Cron. 18. 17. *v* 1 Sam. 30. 14. — *Capul 9.* *a* 1 Sam. 18. 3. *b* Cap. 16. 1. *c* 1 Sam. 20. 14.

și vei aduce fiului domnului tău pânea, ca să o mănânce; iar Mefiboșet, fiul domnului tău, va mâncà pururea pâne la masa mea. Și Țiba aveà cincisprezece fii și douăzeci de servi. 11 Și zise Țiba regelui: După toate câte a poruncit domnul meu, regele, servului său, așà va face servul tău. Și Mefiboșet, *zise David,* să mănânce la masa mea ca unul din fiii regelui. 12 Și Mefiboșet aveà un fiu mic, al cărui nume *erà* Mica: și toți câți ședeau în casa lui Țiba *erau* servi lui Mefiboșet. 13 Și Mefiboșet locuì în Ierusalim, și mâncà pururea la masa regelui. Și erà olog de amândouă picioarele.

Insulta regelui din Ammon; Ammoniții și Sirienii bătuți.

10 Și fost-a după aceea, că murì [a] regele fiilor lui Ammon, și fiul său Hanun domnì în locul său. 2 Și zise David: Voiu face milă cu Hanun, fiul lui Nahaș, cum a făcut milă cu mine părintele său. Și David trimise să-l mângâie prin servii săi, pentru părintele său. Și servii lui David yeniră în pământul fiilor lui Ammon; 3 Și ziseră mai marii fiilor lui Ammon către Hanun, domnul lor: Au socoți tu, că David, pentru ca să onoreze pre părintele tău a trimis mângâietori către tine? Au David n'a trimis pre servii săi la tine, ca să cerceteze cetatea, să o iscodească și să o surpe? 4 Atuncia Hanun luă pre servii lui David, și le rase barba lor pe jumătate, și tăià vestmintele lor pe jumătate [b] până la șezutul lor, și le dădù drumul. 5 Și spunându-se *acestea* lui David, trimise el întru întâmpinarea lor; că bărbații erau rușinați foarte; și regele zise: Rămâneți în Ierichon, până vă vor crește barbele, și *atuncia* vă veți întoarce.

6 Și văzând fiii lui Ammon, [c] că au căzut în urîciune la David, trimiseră fiii lui Ammon, și au tocmit pre [d] Sirienii dela Bet-Rehob, și pre Sirienii dela Toba, douăzeci mii de bărbați pedeștri; și pre regele din Maaca cu o mie bărbați, și pre bărbații din Tob, douăsprezece mii. 7 Și auzind David *acestea*, trimise pre Ioab, și *cu el* toată oastea [e] celor viteji. 8 Și ieșiră fiii lui Ammon, și se rânduiră de bătaie la întrarea porții; și [f] Sirienii din Toba și din Rehob și *bărbații* din Tob și din Maaca, *se rânduiră* deosebi pe câmp. 9 Și văzând Ioab, că întocmit erà resbelul, ca să-l apuce din față și din dos, ales-a el din toți aleșii lui Israel, și se rânduì asupra Sirienilor. 10 Și rămasul poporului îl dădù sub mâna lui Abișai, fratele său, și-*l* rânduì asupra fiilor lui Ammon; 11 Și zise: De vor fi Sirienii mai tari decât mine, vei fi mie spre ajutor; iar de vor fi fiii lui Ammon mai tari decât tine, voiu merge eu în ajutorul tău. 12 [g] Fii tare, și să ne [h] îmbărbătăm pentru poporul nostru și pentru cetățile Dumnezeului nostru, și [i] Domnul să facă ce *va fi* bine în ochii lui!

13 Și Ioab se apropiă cu poporul ce *erà* cu el la luptă asupra Sirienilor; și fugit-au *Sirienii* de dinaintea lui. 14 Și văzând fiii lui Ammon, că Sirienii fugiau, fugiră și ei *de* dinaintea lui Abișai, și întrară în cetate. Și Ioab, înturnându-se dela fiii lui Ammon, întră în Ierusalim.

15 Și Sirienii văzându-se bătuți de Israel, se adunară la un loc. 16 Și Hadadezer trimise, și aduse și pre Sirienii de dincolo de rîu, și veniră ei la Helam; și Șobach, mai marele oastei lui Hadadezer, în fruntea lor. 17 Și spunându-se aceasta lui David, adună el tot Israelul, trecù preste Iordan, și ajunse la Helam. Și Sirienii se rânduiră asupra lui David, și se bătură cu el. 18 Și fugiră Sirienii de dinaintea lui Israel, și frânse David șapte sute de care de ale Sirienilor și patruzeci mii de [j] călăreți; și pre Șobach, mai marele oastei lor, îl lovì și el murì acolo. 19 Și văzându-se toți regii, servii lui Hadadezer, bătuți de Israel, făcură pace cu Israel, și i-se supuseră. Și *așà* se temură Sirienii a mai ajutà pre fiii lui Ammon.

Capul 10. | *a* 1 Cron. 19. 1, etc. | *b* Isa. 20. 4. *c* Fac. 34. 30. | *d* Cap. 8. 3, 5. *e* Cap. 23. 8. | *f* Vers. 6. *g* Deut. 31. 6. | *h* 1 Sam. 4. 9. | *i* 1 Sam. 3. 18. | *j* 1 Cron. 19. 18. —

David comite adulter cu Bat-Şeba, şi face să se ucidă Uria, bărbatul ei.

11 Şi împlinindu-se anul, pe timpul când ies regii *la resbel*, [a] trimis-a David pre Ioab, servii săi şi tot Israelul; şi copleşiră pre fiii lui Ammon, şi împresurară Rabba. Iar David rămase la Ierusalim.

2 Şi a fost către seară, că David sculându-se din somn, [b] şi preumblându-se pe acoperişul casei domneşti, [c] văzù depe acoperiş o femeie scăldându-se; şi femeia *eră* la vedere frumoasă foarte. 3 Şi David trimiţând să cerceteze pe femeie, *i*-se zise: Au nu *este* ea Bat-Şeba, fica lui Eliam, femeia [d] lui Uria, Heteul? 4 Şi David trimise oameni, şi o aduse. Şi ea venì la dânsul, şi [e] el se culcă cu ea; şi ea [f] curăţindu-se de necurăţenia ei, se întoarse la casa ei. 5 Şi femeia concepù, şi trimise, şi spuse *aceasta* lui David, şi zise: *Sunt* grea. 6 Şi trimise David la Ioab, *zicând:* Trimite-mi pre Uria, Heteul! Şi Ioab trimise pre Uria la David.

7 Şi venind Uria la dânsul, *îl* întrebă David, cum stă Ioab, şi cum stă oastea, şi cum stă resbelul. 8 Şi zise David lui Uria: Du-te jos în casa ta, şi [g] spală picioarele tale! Şi ieşì Uria din casa regelui, şi-l urmară daruri, *bucate* dela rege. 9 Şi Uria se culcă la poarta casei regelui cu toţi servii domnului său; dară nu s'a pogorît acasă. Şi se spuse lui David, zicând: Uria nu s'a pogorît acasă. Şi David zise lui Uria: Au nu vii tu dela drum, dece nu te pogori acasă-ţi? 11 Şi zise Uria lui David: Când [h] chivotul şi Israel şi Iuda locuesc în corturi, şi [i] domnul meu Ioab, şi servii domnului meu, sunt tăbăriţi în câmp, duce-mă-voiu oare acasă, să mănânc, să beau, şi să mă culc cu femea mea? Viu *eşti* şi viu *este* sufletul tău! eu acest lucru nu-l voiu face! 12 Şi zise David lui Uria: Mai rămâi şi astăzi aicia, şi mâne îţi voiu da drumul! Deci rămase Uria la Ierusalim în ziua aceea şi cealaltă. 13 Şi David îl chemă să mănânce şi să beà cu el; şi-l [j] ameţì. Şi el ieşì seara afară să se culce pe patul său [k] cu servii domnului său; dară nu se pogorì acasă.

14 Şi a doua zi [l] scrise David scrisoare lui Ioab, şi *o* trimise prin Uria. 15 Şi scrise el aşà în scrisoare: Pune-ţi pre Uria la locul cel mai greu al luptei, şi trageţi-vă de dinapoia lui, ca să [m] fie lovit şi să moară.

16 Şi după ce Ioab văzù de aproape cetatea, puse el pre Uria la locul, unde ştià că *sunt* bărbaţi mai tari. 17 Şi bărbaţii cetăţii ieşiră afară, şi se luptară cu Ioab; şi căzură din popor, din servii lui David; şi murì şi Uria, Heteul.

18 Şi trimise Ioab, şi spuse lui David toată urmarea luptei. 19 Şi porunci trimisului, zicând: După ce vei fi sfârşit de spus regelui toată urmarea luptei, 20 De se va mânià regele, şi-ţi va zice: De ce v'aţi apropiat de cetate să *o* bateţi; au n'aţi ştiut voi, că vă vor săgetà depe zid? 21 Cine a ucis pre [n] Abimeleh, fiul lui Ierubbeşet? Au nu o femeie aruncă o bucată de piatră de moară depe zid, şi el murì la Tebeţ? dece v'aţi apropiat de zid. Atuncia zi: A murit şi servul tău Uria, Heteul.

22 Şi pornì trimisul, şi sosì, şi spuse, lui David toate, pentru care l-a trimis Ioab. 23 Şi trimisul zise lui David: Fost-au ei mai tari decât noi, şi au ieşit în câmp asupra noastră, şi noi mers-am asupra lor, până la poarta cetăţii. 24 Şi arcaşii săgetară depe zid asupra servilor tăi, şi muriră *câţiva* din servii regelui, şi murì şi servul tău Uria, Heteul. 25 Şi zise David către trimis: Aşà să spui lui Ioab: Nu fie rău în ochii tăi aceasta; aşà curmă sabia când pre unul, când pre altul; întăreşte resbelul asupra cetăţii, şi o surpă; şi *aşà* îmbărbătează-l!

26 Şi auzind femeia lui Uria, că Uria bărbatul ei, a murit, jelì după bărbatul ei. 27 Şi după ce trecù jalea, trimise David *la ea*, şi o luă în casa sa; şi ea fu femeia lui, şi-i născù un fiu.

Capul 11.
a 1 Cron. 20. 1. | *b* Deut. 22. 8. *c* Iov 31. 1. | Mat. 5 28. *d* Cap. 23. 39. | *e* Ps. 51, titlu. *f* Lev. 15 19,28. | *g* Fac. 18. 4. *h* Cap. 7. 2, 6. | *i* Cap. 20. 6. *j* Fac. 19.33,35. | *k* Vers. 9. *l* 1Reg. 21. 8, 9. | *m* Cap. 12. 9. *n* Judc. 9. 53.

Dumnezeu mustră pre David prin Natan.

12 Însă ceeace făcù David fu rău în ochii Domnului. Și Domnul trimise pre Natan la David. Si [a] venind el către dânsul, [b] zise: Doi oameni erau într'o cetate, unul bogat și celalalt sărac. 2 Bogatul aveà oi și boi mulți foarte; 3 Iar săracul nu aveà nimic afară numai o micluşca, pre care a cumpărat-o, și a hrănit-o; și ea crescù cu el și cu copiii săi la un loc, mâncà din bucata lui, și beà din paharul lui, și dormià la sânul său, și-i erà ca o fică. 4 Și venì un călător la cel bogat; și el nu se îndură să ia din oile sale și din boii săi, ca să ospăteze pre călătorul ce trăsese la el, și luă oaia celui sărac, și pregătì bărbatului ce trăsese la el.

5 Și se aprinse foarte mânia lui David asupra bărbatului *aceluia;* și el zise lui Natan: Viu *este* Domnul! murì-va cel ce a făcut aceasta; 6 Și oaia să o întoarcă [c] împătrit, pentru că a făcut aceasta, și pentru că n'a avut milă.

7 Și zise Natan lui David: Acel bărbat tu *eşti!* Așà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Eu te-am [d] uns rege preste Israel, și te-am scăpat din mâna lui Saul; 8 Și ți-am dat ție casa domnului tău și și femeile domnului tău în sânul tău, și ți-am dat ție casa lui Israel și a lui Iuda; și de *ar fi fost aceasta* prea puțin, aș fi adaos altele la acestea. 9 [e] Dece dară ai [f] desprețuit cuvântul Domnului, și ai făcut ce *e* rău în ochii săi? [g] Pre Uria, Heteul, de sabie l-ai omorît; pre femeia lui ai luat-o ție de femeie, și pre dânsul l-ai ucis cu sabia fiilor lui Ammon. 10 Și acum [h] sabia nu se va depărtà de casa ta în veci: pentru că pre mine m'ai desprețuit, și femeia lui Uria, Heteul, ai luat-o ție de femeie. 11 Așà zice Domnul: Iată! din casa ta ridicà-voiu asupra ta nenorocire; [i] luà-voiu femeile tale de dinaintea ochilor tăi, și aproapelui tău *le* voiu da; și el se va culcà cu femeile tale în fața soarelui acestuia; 12 Căci tu pe ascuns ai făcut *aceasta;* [j] dar eu voiu face acest lucru în fața a tot Israelul și în fața soarelui.

David își mărturisește păcatele și primește iertarea. Nașterea lui Solomon.

13 [k] Și zise David lui Natan: [l] Păcătuit-am Domnului. Și Natan zise lui David: Domnul [m] iartă-ți păcatul tău; tu nu vei murì. 14 Iar, pentru că prin fapta aceasta a întărâtat [n] spre hulă pre neamicii Domnului, deaceea fiul tău ce ți-s'a născut, va murì. 15 Și s'a dus Natan la casa sa.

Și Domnul lovì pruncul, pre care femeia lui Uria îl născù lui David, de se îmbolnăvì foarte. 16 Și rugă David pre Dumnezeu pentru prunc, și David postì, și întră și [o] șezù la pământ toată noaptea. 17 Și bătrânii casei sale se sculară, *și veniră* la el, ca să-l ridice dela pământ; dar el nu voì; și nici mâncà pâne cu ei. 18 Și în ziua a șaptea murì pruncul. Și se temură servii lui David de a-i spune că pruncul a murit; că ziseră ei: Iată! Că încă trăind pruncul, vorbitu-i-am, și el n'a ascultat vocea noastră; cât nu-l vom mâhnì încă, de-i vom spune acum: Pruncul a murit? 19 Iar văzând David, că servii lui șoptiau, înțeles-a David că pruncul a murit. Deci David zise servilor săi: *Așà e,* că pruncul a murit? Și ei ziseră: A murit! 20 Atuncia se sculă David dela pământ, și *se* spălă, și *se* [p] unse, și-*și* schimbă vestmintele sale, și merse în casa Domnului, și se [q] închinà. Și intrând în casa sa, cerù de mâncare; și-i puseră dinainte, și mâncă. 21 Și ziseră servii lui către dânsul: Ce *este* aceasta ce faci? pentru prunc, pe când trăià, tu ai postit, și ai plâns; și acum, când pruncul a murit, te scoli și mănânci pâne? 22 Și el zise: Când trăì pruncul postit-am și am plâns; [r] că gândiam: Cine știe, poate Domnul se va îndurà de mine, ca să lase pruncul în vieață. 23 Dară acum, când a murit, de ce să postesc? Oare puteà-voiu a-l mai în-

Capul 12.
a Ps. 51, titlu. *b* 1 Reg. 20, 35 41. | Isa. 5. 3. *c* Esod. 22. 1. Luc. 19. 8. *d* 1 Sam. 16. 13. | *e* 1 Sam. 15. 19. *f* Num. 15. 31. *g* Cap. 11 15, 16, 17, 27. | *h* Amos 7. 9. *i* Deut. 28. 30. *j* Cap. 16. 22. *k* 1 Sam. 15. 24. | *l* Iov 7. 20. Ps. 32. 5. Prov. 28. 13. | *m* Cap. 24. 10. Zech. 3. 4. *n* Isa. 52. 5. | Rom. 2. 24. *o* Cap. 13. 31. *p* Rut. 3. 3. | *q* Iov. 1. 20. *r* Isa. 38. 1, 5. Ioua 3. 9.

toarce? Eu duce-mă-voiu la el, dar [s] el nu va venì la mine.

24 Și mângăià David pre Bat-Șeba, femeia sa, și întră la ea, și se culcă cu ea. Și [t] ea născù un fiu, și el chemă numele său Solomon. Și pre acesta Domnul îl iubì. 25 Și el trimise prin Natan, profetul, și *acesta* chemă numele său Iedidia, pentru Domnul.

Împresurarea și luarea Rabbei, și supunerea Ammoniților.

26 Și Ioab bătù Rabba a fiilor lui Ammon, și luă cetatea domnească. 27 Și Ioab trimise oameni la David, să zică: Bătut-am Rabba, și luat-am cetatea apelor. 28 Și acum strânge rămășița poporului, tăbărește asupra cetății, și o ia tu, ca să nu iau eu cetatea, și să se cheme numele ei după numele meu. 29 Și strânse David tot poporul, și merse la Rabba, și o bătù și o luă. 30 Și el luă coroana regelui *Ammoniților* depe capul lui, a cărei greutate *eră* un talant de aur cu pietri prețioase; și *se puse* pre capul lui David; și scoase el din cetate prăzi multe foarte. 31 Și pre poporul din ea îl scoase, și-*l* trecù prin ferestri, și prin suluri de fer, și prin topoare de fer, și-i puse în cuptoarele cărămizilor. Așà făcù el tuturor cetăților fiilor lui Ammon; Atuncia se întoarse David și tot poporul înapoi, la Ierusalim.

Amnon umilește pre soră-sa: Absalom omoară pre Amnon.

13 După aceea [a] Absalom, fiul lui David, având o soră frumoasă, care se chemà [b] Tamar, o iubì pre ea Amnon, fiul lui David. 2 Și *această patimă* atâta chinuì pre Amnon, că bolì după Tamar, soră-sa. Că fecioară *eră*, și lui Amnon preste putință se părea a-i face cevà. 3 Dar Amnon aveà un amic, al cărui nume *eră* Ionadab, [c] fiul lui Șimea, fratele lui David; și Ionadab *eră* bărbat iscusit foarte. 4 Și zise el lui *Amnon:* Fiu al regelui, de ce din zi în zi atâta te usuci? Vei spune mie *durerea ta?* Și zise Amnon către el: Iubesc pre Tamar, sora lui Absalom, fratele meu. 5 Și-i zise Ionadab: Culcă-te în patul tău, și prefă-te bolnav: și când va venì părintele tău să te vadă, să-i zici: Să vină, rogu-te, Tamar, soră-mea, să-mi deà de mâncare, și să gătească mâncarea înaintea ochilor mei, ca eu să *o* văd și să mănânc din mâna ei. 6 Amnon deci se culcă, și se prefăcù bolnav; și venind regele să-l vadă, zise Amnon regelui: Să vină Tamar, soră-mea, și să [d] gătească două turte înaintea ochilor mei, și să mănânc eu din mâna ei.

7 Și trimise David după Tamar în casă, și zise: Să mergi în casă la Amnon, fratele tău, și să-i gătești de mâncare. 8 Și așà Tamar merse în casă la Amnon, fratele ei, care erà culcat. Și ea luă aluatul, *îl* frământă, și gătì turte înaintea ochilor lui, și le-a fert. 9 Și ea luă tigaia, și *o* răsturnă înaintea ochilor lui; dar el nu voì să mănânce; și Amnon zise: [e] Să iasă dela mine tot omul! Deci ieșit-a dela el tot omul. 10 Și Amnon zise Tamarei: Adu-*mi* mâncarea în cameră, și voiu mâncà din mâna ta. Și luă Tamar turtele, ce le făcuse, și *le* aduse lui Amnon, fratele ei, în cameră; 11 Și dându-*i* să mănânce, el se [f] apucă de ea, și-i zise: Vino, culcă-te lângă mine, sora mea!

12 Iar ea îi zise: Nu fratele meu! Nu mă umilì, că [g] nu se face așà în Israel; nu fă această [h] faptă rușinoasă. 13 Că unde voiu duce rușinea mea? și tu vei trece de nebun întru Israel. Și acum, rogu-te, vorbește cu regele, [i] că el nu mă va oprì pentru tine. 14 Insă el nu voì să asculte de vocea ei: ci o biruì, și o [j] umilì culcându-se cu ea.

15 Atuncia o urî Amnon cu o ură mare foarte; încât ura, cu care o urî, *fu* mai mare decât iubirea cu care o iubise. Și Amnon zise către dânsa; Scoală-te, du-te? 16 Și ea îi zise: pentru care treabă! a mă respinge așà mai mare rău *este* decât răul întâiu ce mi-ai făcut. Dar el nu voì să o asculte. 17 Și el chemă pre

---

[s] Iov 7. 8, 9. 10. | [t] Mat. 1. 6. | Capul 13. [a] Cap. 3. 2, 3. | [b] 1 Cron. 3. 9. [c] 1 Sam. 16. 9. | [d] Fac. 18. 6. [e] Fac. 45. 1. | [f] Fac. 39. 12. [g] Lev. 18. 9, 11. | [h] Fac. 34. 7. Judc. 19. 23. | [i] Lev. 18. 9. 11. [j] Deut. 22. 25.

servul său, ce-l servià, și zise: Alungă-o pre ea dela mine, și închide ușa după dânsa! 18 Și ea purtà [k] rochie pestriță; că cu asemenea vestminte erau îmbrăcate ficele regelui, *care erau* fecioare; și servul alungând-o, închise ușa după ea.

19 Și Tamar *luând* [l] cenușe, *o* puse pe capul ei; și rochia cea pestriță, cu care *erà* îmbrăcată, o rupse; și [m] puse mâna pe capul ei, merse și strigă. 20 Atuncia zise către ea Absalom, fratele ei: Au doară Amnon, fratele tău, umblat-a cu tine? Ci acum, soara mea, taci, că el *este* fratele tău, nu luà la inimă aceasta. Și Tamar rămase nemângăiată în casa lui Absalom, fratele ei.

21 Și auzind regele David toate acestea, se mâniă foarte. 22 Dar Absalom nu vorbià cu Amnon fratele său [n] nici de rău nici de bine; Că Absalom [o] urî pre Amnon, că el umilise pre Tamar, sora sa. 23 Și fost-a după doi ani de zile, că Absalom [p] având tunderea oilor la Baal-Hazor, ce *este* lângă Efraim, chemă Absalom pre toți fiii regelui. 24 Și Absalom merse la rege, și zise: Iată, rogu-te servul tău face acum tunderea oilor; de ar binevoì și regele și servii săi să vină la servul său. 25 Și regele zise lui Absalom: Nu, fiul meu, nu vom merge noi toți, ca să nu-ți fim povară; și el mai stătù de dânsul; dar *David* nu voì să meargă, ci-l binecuvântă. 26 Și zise Absalom: Dacă nu, lasă măcar pre Amnon fratele meu, să meargă cu noi. Și regele zise către el: De ce să meargă el cu tine? 27 Și Absalom *iarăși* stătù de dânsul; și el lăsă pre Amnon să meargă cu el, precum și pre toți fiii regelui.

28 Și porunci Absalom servilor săi, zicând: Vedeți, dacă [q] se va veseli inima lui Amnon de vin, și eu vă voiu zice: Loviți pre Amnon! Atuncia loviți-l; nu vă temeți; au doară nu eu vă poruncesc? fiți tari și îmbărbătați-vă! 29 Și servii lui Absalom făcură lui Amnon, precum porunci lor Absalom. Atuncia toți fiii regelui se sculară, și încălecară fiecare pre catârul său, și fugiră.

30 Și fost-a că ei încă fiind pre drum, știre venì către David, zicând: Ucis-a Absalom pre toți fiii regelui, și n'a rămas nici unul din ei. 31 Deci se sculă regele, și-și [r] rupse vestmintele, și se [s] culcă pre pământ, și toți servii săi stătură *împrejurul lui* cu vestmintele lor rupte. 32 Și răspunse [t] Ionadab, fiul lui Șimea, fratele lui David, și zise: Să nu zică domnul meu, *că* pre toți copiii, fiii regelui, i-au omorît! Că Amnon singur e mort. Că cum *mi-a* zis Absalom, hotărît erà aceasta din aceea zi, când el umilì pre Tamar, soră-sa. 33 Și acum [u] să nu pună domnul meu regele la inima sa lucrul acesta, zicând: Toți fiii regelui au murit; că numai Amnon singur a murit.

Fuga lui Absalom.

34 Și Absalom fugì.

Și ridicându-și ochii servul, ce erà de straje, și uitându-se, iată mult popor venind pre drumul de dinapoia lui, din partea muntelui! 35 Și zise Ionadab regelui: Iată, fiii regelui vin! cum a spus servul tău, așa este. 36 Și fost-a, că el abia sfârșind de vorbit, iată fiii regelui veniau, și au ridicat vocea lor, și plângeau. Și regele chiar și toți servii lui plângeau cu bocet mare foarte.

37 Și Absalom fugì, și se duse la Talmai, fiul lui Ammihud, regele Gheșurului. Și David jeleà după fiul său în toate zilele.

38 Iar Absalom fugì, și se duse la Gheșur, și rămase acolo trei ani. 39 Și pre David cuprinsu-l-a dorul să meargă la Absalom; că se mângăiase de moartea lui Amnon.

Ioab dobândește milă pentru Absalom printr'o muiere dela Tekoa.

14 Și cunoscând Ioab, fiul Țeruei, că inima regelui *se întoarse* [a] spre Absalom, 2 Trimise Ioab la [b] Tekoa, și aduse de acolo o femeie înțeleaptă, și zise către ea: Fă-te că plângi, și [c] îm-

---

[k] Fac. 37. 3. Ps. 45. 14. [l] Ios. 7. 6. | [m] Ier. 2. 37. [n] Fac. 24. 50. [o] Lev. 19.17,18. | [p] Fac. 38.12,13. [q] Jude. 19. 6,9, 22. | Rut. 3. 7. Est. 1. 10. [r] Cap. 1. 11. | [s] Cap. 12. 16. [t] Vers. 3. | [u] Cap. 19. 19. — | *Capul 14.* [a] Cap. 13. 39. | [b] 2 Cron. 11. 6. [c] Rut. 3. 3.

bracă vestminte de jale, și nu te unge cu oleiu, ci fii ca o femeie, care de multe zile plânge după mort. 3 Și întră la rege, și vorbește către el după cuvântul acesta. Și [d] a pus Ioab cuvintele în gura ei.

4 Și vorbì femeia din Tekoa către rege, și [e] căzù cu fața la pământ, și se închinà, și zise: [f] Ajută-*mi*, rege! 5 Și regele zise către ea: Ce *este* ție? Și ea răspunse: Cu adevărat, [g] femeie văduvă *sunt*, și bărbatul meu a murit. 6 Și serva ta aveà doi fii, și s'au certat amândoi la câmp; și nu *erà* cine să-i despartă; și a lovit unul pre celalalt, și l-a ucis. 7 Și iată, [h] se scoală tot neamul în contra servei tale, și zice: Dă-*ne* pre cel ce a ucis pre fratele său, ca să-l omorîm pentru viața fratelui său, pre care l-a ucis; și vom pierde și pre moștenitor! Așà ei vor să stângă cărbunele aprins, care mi-a *mai* rămas, ca să nu lase bărbatului meu *nici* nume nici rămășiță pre fața pământului. 8 Și zise regele către femeie: mergi la casa ta, și eu voiu porunci pentru tine.

9 Și zise femeia din Tekoa către rege: [i] Asupra mea, domnul meu rege, *să fie* vina, și asupra casei părintelui meu; [j] dar regele și scaunul său *să fie* nevinovat. 10 Și zise regele: Pre cel ce va vorbì împotriva ta, adu-l mie, și el nu te va mai atinge. 11 Și ea zise: Aducă-și aminte regele de Domnul Dumnezeul tău, *și* să nu suferi ca [k] răsbunătorul de sânge să adauge a mai face pierderi, și să nu stârpească pre fiul meu. Și zise el: [l] Viu *este* Domnul! nici un fir de păr al fiului tău nu va cădeà pre pământ.

12 Atuncia zise femeia: Rogu-te, ca serva ta un cuvânt să vorbească către domnul meu, regele. Și el zise: Vorbește. 13 Și zise femeia: Pentru ce dar un lucru ca acesta ai gândit în contra [m] poporului lui Dumnezeu? Că zicând acestea regele, *nu se judecà oare el însuși* vinovat, deoarece regele nu lasă să se întoarcă [n] gonitul său? 14 Că noi [o] murim, și *suntem* ca apă vărsată pe pământ, ce nu se mai strânge. Dumnezeu nu ia vieața, ci [p] născocește mijloace ca cel gonit să nu rămână gonit dela dânsul. 15 Și acum de am venit să spun acest cuvânt regelui, domnul meu *este* că poporul m'a înspăimântat; și serva ta zise: Voiu vorbì acum către rege; poate va îndeplinì regele după cererea servei sale. 16 Căci *dacă* regele ascultă pre serva sa, ca s'o scape din mâna aceluia, *care caută* să mă piardă pre mine și pre fiul meu împreună din moștenirea lui Dumnezeu, 17 Apoi zis-a în *sine* serva ta: cuvântul regelui, domnul meu, *ne* va aduce repaus; căci [q] ca și un înger al lui Dumnezeu, așà *este* regele, domnul meu, ca să deosebească binele și răul. Deci Domnul Dumnezeul tău, să fie cu tine!

18 Atuncia regele răspunse, și zise femeii: Să nu ascunzi către mine cuvântul, de care te voiu întrebà. Și femeia zise: Rogu-mă, să vorbească domnul meu, regele. 19 Și zise regele: Au mâna lui Ioab *nu este* cu tine în toate acestea? Și femeia răspunse, și zise: Viu *e* sufletul tău, domnul meu, rege! Nimenea nu se poate abate nici în dreapta, nici în stânga în toate câte vorbește domnul meu, regele; că servul tău Ioab, el mi-a poruncit, și [r] el a pus în gura servei tale toate aceste cuvinte. 20 Și pentru ca să schimbe privirea lucrului, pentru aceea servul tău Ioab a făcut aceasta. Și domnul meu *este* înțelept, [s] ca înțelepciunea unui înger al lui Dumnezeu, și cunoaște toate, câte *se fac* în țară.

21 Și zise regele lui Ioab: Iată, tu ai făcut aceasta; deci mergi și adù înapoi pre tinărul Absalom! 22 Și Ioab căzù preste fața sa la pământ, și se închină, și mulțumì regelui; și Ioab zise: Astăzi a cunoscut servul tău, că am aflat har în ochii tăi, domnul meu, rege! că regele a îndeplinit cererea servului tău. 23 Și Ioab se sculă, și [t] merse la Gheșur, și aduse pre Absalom la Ierusalim. 24 Și regele zise: Întoarcă-se la casa sa: și

d Esod. 4. 15. *e* 1 Sam. 20. 41. *f* 2 Reg. 6. 26, 28. *g* Cap. 12. 1. *h* Num. 35. 19. *i* Fac. 27. 13. *j* 1 Reg. 2. 33. *k* Num. 35. 19. *l* 1 Sam. 14. 45. *m* Jude. 20. 2. *n* Cap. 13. 37, 38. *o* Iov 34. 15. Ebr. 9. 27. *p* Num. 35. 15, 25, 28. *q* Cap. 19. 27. *r* Vers. 3. *s* Vers. 17. *t* Cap. 13. 37.

fața [u] mea să nu vază. Și se întoarse Absalom la casa sa; dar fața regelui nu o văzù.

25 Și în tot Israelul nu erà bărbat frumos ca Absalom. *Erà* delăudat foarte. [v] Dela talpa piciorului său și până în creștelul său nu erà greș în el. 26 Și când își tundeà capul, (că se întâmplà din an în an, să-*l* tundă, căci îi erà greu, deaceea îl tundeà) de trăgeà părul capului său două sute de sicli după măsura regelui. 27 Și [x] se născură lui Absalom trei fii și o fică, al cărei nume *erà* Tamar: erà femeie frumoasă la privire.

28 Și locuì Absalom doi ani de zile în Ierusalim, și [y] fața regelui nu o văzù: 29 Și trimise Absalom după Ioab, spre a-l trimite la rege; dar acesta nu voì să vină la dânsul; și trimițând a doua oară, el tot nu voì să vină. 30 Atuncia zise servilor săi: Vedeți ogorul lui Ioab cel de alăturea cu mine, și pe care are orz! mergeți și aprindeți-l cu foc. Și servii lui Absalom dădură foc ogorului. 31 Și se sculă Ioab, și merse la Absalom în casă, și-i zise: De ce au dat foc servii tăi ogorului meu? 32 Și Absalom răspunse lui Ioab: Iată, eu am trimis după tine, și am zis: Vino aicia! ca să te trimit la rege, să-*i* zici: De ce am venit eu din Gheșur? Mai bine îmi *erà să fi fost* tot acolo! Și acum să văd fața regelui, și de este *vre-o* vină asupra-mi, să mă ucidă. 33 Și Ioab merse la rege, și-i spuse. Și el chemă pre Absalom, și el venì la rege, și se plecă cu fața la pământ înaintea regelui. Și regele [z] sărută pre Absalom.

Răscularea lui Absalom.

15 [a] Fost-a după aceea, că Absalom și-a [b] gătit care și cai, și cincizeci bărbați fugiră înaintea lui. 2 Și Absalom se sculă, și se așeză de lăturile drumului la poartă. Și de avea carevà ceartă, și mergeà la judecată la rege, Absalom îl chemà, și ziceà: Din ce cetate *ești* tu? Și el ziceà: Din una din semințiile lui Israel *este* servul tău; 3 Și Absalom ziceà către dânsul: Iată, cauza ta este bună și dreaptă: dar nu *este* nimenea, care să te asculte din partea regelui. 4 Și Absalom mai ziceà: [c] O! de m'ar pune pre mine judecător în țară! La mine ar puteà să vină tot insul, care ar aveà vre-o ceartă și judecată, și eu i-aș da dreptate. 5 Și de se apropià cinevà *de el,* ca să se închine înaintea lui; el întindeà mâna sa, îl apucà, și-l sărutà. 6 Și așà făceà Absalom tuturor Israeliților, care mergeau la judecată la rege: [d] și Absalom câștigà inima bărbaților lui Israel.

7 Și după trecerea de patruzeci de ani, zise Absalom regelui: Voiu să mă duc, și să îndeplinesc votul meu la Hebron, pre care l-am făcut Domnului: 8 [e] Că vot a făcut [f] servul tău, [g] pe când locuiam la Gheșur în Siria, zicând: Dacă Domnul mă va întoarce la Ierusalim, voiu servì Domnului. 9 Și regele zise către dânsul: Mergi în pace! Și așà el se sculă, și merse la Hebron.

10 Și Absalom trimise spioni în toate semințiile lui Israel, zicând: Când veți auzì sunetul trâmbiței, veți zice: Absalom s'a făcut rege la Hebron. 11 Și cu Absalom merseră două sute de bărbați din Ierusalim, cari *au fost* [h] chemați, și merseră [i] în prostia lor, și nu știură nimic. 12 Și Absalom trimise după Ahitofel, Ghilonitul, [j] consilierul lui David, din cetatea sa [k] Ghilo, când aduceà el jertfe. Și se făcù conjurare tare, și poporul [l] tot se îmmulțià lângă Absalom.

Fuga lui David.

13 Și a venit vestitor la David, zicând: [m] Inimile bărbaților lui Israel sunt după Absalom. 14 Și zise David către toți servii săi, cari *erau* cu dânsul în Ierusalim: Sculați-vă, și să [n] fugim! că nu va fi nouă scăpare de fața lui Absalom. Sârguiți de a merge, ca să nu sârguească el, și să ne ajungă, și să aducă nenorocire preste noi, și să treacă cetatea

---

[u] Fac. 43. 3. [v] Isa. 1. 6. [x] Cap. 18. 18. | [y] Vers. 24. [z] Fac. 33. 4. | Luc. 15. 20. — | *Capul 15.* [a] Cap. 12. 11. [b] 1 Reg. 1. 5. | [c] Jude. 9. 29. [d] Rom. 16. 18. [e] 1 Sam. 16. 8. | [f] Fac. 28. 20, 21. [g] Cap. 13. 38. [h] 1 Sam. 9. 13. | [i] Fac. 20. 5. [j] Ps. 41. 9. [k] Ios. 15. 51. | [l] Ps. 3. 1. [m] Judc. 9. 3. [n] Ps. 3, titlu.

prin ascuțișul săbiei. 15 Și servii regelui ziseră către rege: Tot ce domnul nostru regele alege, iată, noi *suntem* servii tăi!

16 Și [o] regele ieși cu toată casa sa în urma lui; și lăsă regele [p] zece concubine, ca să păzească casa. 17 Și așà ieși regele și tot poporul în urma sa, și stătură la o casă depărtată. 18 Și toți servii lui mergeau de a lăturea cu el, și [q] toți Cretii și toți Pletii, și toți Gatiții, șase sute bărbați, cari l-au urmat dela Gat, mergeau înaintea regelui. 19 Atuncia regele zise lui [r] Itai, Gatitul: De ce voești să mergi și tu cu noi? Întoarnă-te la locul tău, și rămâi cu regele; căci străin *ești* tu, și nemernicit dela locul tău. 20 Ieri ai venit, și astăzi să te las să mergi cu noi în rătăcire? Că eu merg [s] unde voiu puteà *merge*. Tu întoarnă-te, și ia pre frații tăi cu tine; mila și adevărul *fie cu tine;* 21 Și Itai răspunse regelui, și zise: [t] Viu *este* Domnul, și viu domnul meu, regele! în acel loc unde domnul meu regele este, fie spre moarte, fie spre viață, acolo va fi și servul tău. 22 Și David zise lui Itai: Du-te, și treci! Și trecù Itai, Gatitul, cu toți oamenii lui și toți copiii, cari *erau* cu dânsul. 23 Și toată țara plânse cu voce tare, și tot poporul trecù; și regele trecù preste părăul Kedron, și tot poporul trecù în drumul către [u] pustiu.

24 Și iată, acolo *erà* Zadok și toți Leviții cu dânsul [v] care purtau chivotul legii lui Dumnezeu; și ei puseră jos chivotul lui Dumnezeu, și Abiatar se suià, până a sfârșit tot poporul trecerea din cetate. 25 Și regele zise către Zadok: Dù înapoi în cetate chivotul lui Dumnezeu! De voiu aflà har înaintea Domnului, [x] el mă va înturnà, și mă va lăsà să văd *chivotul* său, și locașul său. 26 Și de va zice: [y] Nu te voesc, iată, eu *sunt;* [z] facă el cu mine, după cum *este* bine în ochii lui. 27 Și regele zise lui Zadok, preotul: [a] Vezi, întoarnă-te cu pace în cetate, și Alfimaaz, fiul tău, și Ionatan, fiul lui Abiatar: [b] fiii voștri ai amândurora cu voi. 28 Vedeți, [c] eu voiu mânà în șesurile pustiului, până ce va venì cuvânt dela voi, ca să-mi deà de știre. 29 Deci duseră Zadok, și Abiatar chivotul lui Dumnezeu înapoi la Ierusalim; și rămaseră acolo.

30 Și David suià suișul *muntelui* Olivilor, suind și plângând și cu [d] capul acoperit, și el mergeà [e] desculț, și tot poporul ce *erà* cu el își [f] acoperì fiecare capul său, și se suiau, suind și [g] plângând. 31 Și se vestì lui David, zicând: [h] Ahitofel *este* între conjurații cu Absalom. Și zise David: Zădărnicește sfatul lui Ahitofel, Doamne.

32 Și David ajungând în vârf, unde se închină lui Dumnezeu, iată, că îi ieși înainte Hușai, Arenitul, cu vestmântul rupt și cu țărână pe capul său. 33 Și David zise către dânsul: De vei merge cu mine, de povară îmi vei fi. 34 Iar de te vei înturnà în cetate, și vei zice lui Absalom: Voiu fi servul tău, o rege; *cum* înainte *am fost* servul părintelui tău, așà *voiu fi* servul tău acum, atuncia tu-mi vei zădărnicì sfatul lui Ahitofel. 35 Au nu *sunt* cu tine acolo Zadok și Abiatar, preoții? Și totul ce tu vei auzì din casa regelui, spune lui Zadok și lui Abiatar, preoților. 36 Iată! acolo *sunt* cu dânșii fiii lor, ai amândurora: Ahimaaz al lui Zadok, și Ionatan al lui Abiatar. Trimiteți-mi printr'înșii tot cuvântul ce veți auzì. 37 Și așà a întrat Hușai, amicul lui David, în cetate; iar Absalom întră în Ierusalim.

Tiba înnegrește pe Mefiboșet.

16 Și [a] după ce merse David puțin preste vârf, iată îi *venì* înainte [b] Țiba, servul lui Mefiboșet, cu o pereche de asini înșeuați, și pe dânșii *erau* două sute de pâni, o sută de turte de poamă, și o sută de *bucăți* frupte uscate, și un foale cu vin. 2 Și regele zise către Țiba: Ce vrei cu acestea? Și Țiba răspunse:

---

o Ps. 3, titlu. *p* Cap. 16. 21. 22. *q* Cap. 8. 18. | *r* Cap. 18. 2. *s* 1 Sam. 23. 13. *t* Rut. 1. 16, 17. | *u* Cap. 16. 2. *v* Num. 4. 15. *x* Ps. 43. 3. | *y* Isa. 62. 4. *z* 1 Sam. 3. 18. *a* 1 Sam. 9. 9. | *b* Cap. 17. 17. *c* Cap. 17. 16. *d* Cap. 19. 4. | *e* Isa. 20. 2. 4. *f* Ier. 14. 3, 4. *g* Ps. 126. 6. | *h* Ps. 3. 1, 2. — | *Capul 16.* *a* Cap. 15. 30. 32. *b* Cap. 9. 2.

Asinii *sunt* pentru casa regelui, pentru călărie, și pânile și fructele uscate pentru mâncarea servilor, și vinul de beut [c]pentru cei obosiți în pustiu. 3 Și regele zise: Unde *este* fiul domnului tău? [d]Și Țiba zise regelui: Iată, el rămâne în Ierusalim; căci el a spus: Astăzi casa lui Israel îmi va înapoià regatul părintelui meu. 4 [e]Și regele zise lui Țiba: Iată, totul *este* al tău, ce a fost al lui Mefiboșet. Și Țiba zise: Mă închin înaintea ta, că aflai har înaintea domnului meu, regele.

Simei blestemă pe David.

5 Și regele David venì până la Bahurim, și iată, că ieșì de acolo un bărbat din neamul casei lui Saul, al cărui nume *era*[f] Șimei, fiul lui Ghera; și ieșind blestemà, 6 Și aruncă cu pietri după David și după toți servii regelui David; și tot poporul și toți vitejii *mergeau* din dreapta lui și din stânga lui. 7 Și așà zise Șimei, când blestemà: Du-te, du-te, om al sângelui, [g]înrăutățitule! 8 Domnul ți-a [h]răsplătit tot [i]sângele casei lui Saul, în locul căruia tu te-ai făcut rege; și Domnul a dat regatul în mâna lui Absalom, fiul tău. Iată, acum *ești* în nenorocirea ta, căci om al sângelui *ești* tu.

9 Atuncia zise Abișai, fiul Teruiei, regelui: Pentru ce [j]blestemă acest [k]câne mort pre domnul meu, regele; Rogu-mă, să trec și să-i iau capul lui. 10 Și zise regele: [l]Ce aveți voi de a face cu mine, voi fii de ai Teruiei? Lăsați-l să blesteme; că [m]Domnul i-a zis: Blestemă pre David! [n]Și cinevà zice: De ce faci aceasta? 11 Și David zise către Abișai și către toți servii săi: Iată, [o]fiul meu, [p]care a ieșit din coapsele mele, caută după viața mea, cu cât mai mult dar acest Beniaminit? Lăsați-l să blesteme, că Domnul i-a poruncit. 12 Poate, se va uità Domnul la năcazul meu, și-mi va [q]răsplăti cu bine pentru blestemarea lui de astăzi. 13 Și David își căutà de drum cu oamenii lui, și Șimei mergeà pe coasta muntelui, în dreptul lui și blestemà mergând, și aruncă cu pietri după el, și ridică praf. 14 Și regele și tot poporul, ce *erà* cu el, veniră obosiți, și se răsuflară acolo.

Absalom ascultă de rușinosul sfat a lui Ahitofel.

15 Și [r]Absalom și tot poporul, bărbații din Israel, veniră la Ierusalim, și Ahitofel cu dânșii. 16 Și întâmplatu-s'a, când Hușai, Architul, [s]amicul lui David, venì la Absalom, zise Hușai lui Absalom: Să trăească regele! Să trăească regele! 17 Și Absalom zise lui Hușai: Aceasta *este* iubirea ta către amicul tău? [t]De ce nu ai mers cu amicul tău? 18 Și Hușai zise lui Absalom: Nu! ci pre cine l-a ales Domnul și acest popor și toți bărbații lui Israel, acelui voiu să fiu, și lângă acesta voiu să rămân. 19 Și apoi [u]cui voiu servì? Nu înaintea fiului său? Cum am servit înaintea părintelui tău, așà voiu fi și înaintea ta.

20 Și Absalom zise lui Ahitofel: Faceți sfat ce vom face! 21 Atuncia zise Ahitofel lui Absalom: Întră la [v]concubinele părintelui tău, pre care le-a lăsat să păzească casa; și când va auzì tot Israelul, că tu [x]ai picat în miros rău la părintele tău, atuncia mânile tuturor, cari *sunt* lângă tine, se vor întări. 22 Deci se întinse pe acoperișul casei un cort pentru Absalom, și Absalom întră la concubinele părintelui său înaintea întregului Israel. 23 Și sfatul lui Ahitofel, pre care îl dădù în acele zile, *erà* ca și cum ar fi întrebat pre Dumnezeu; așà *erà* tot sfatul lui Ahitofel atât la David cât și la Absalom.

Se zădărnicește sfatul viclean a lui Ahitofel. Sfârșitul său rușinos.

17 Ahitofel mai zise lui Absalom: Voiu alege douăsprezece mii de bărbați, și mă voiu ridicà, și voiu urmărì pre David în noaptea aceasta; 2 Și mă voiu aruncà preste dânsul, când *va fi*[a] obosit

c Cap. 15. 23.
d Cap. 19. 27.
e Prov. 18. 13.
f 1 Reg. 2.8,44.
g Deut. 13. 13.
h Jude. 9,24,56, 57.
i Cap. 1. 16.
j 1 Sam. 24. 14.
k Esod. 22. 82.
l 1 Pet. 2. 23.
m Plân. 3. 38.
n Rom. 9. 20.
o Cap. 12. 11.
p Fac. 15. 4.
q Rom. 8. 28.
r Cap. 15. 37.
s Cap. 15. 37.
t Prov. 17. 17.
u Cap. 15. 34.
v Cap. 15. 16.
x Fac. 34. 30.

Capul 17.
a Deut. 25. 18.

și mânile sale slăbite, și-l voiu înspăimântà; și tot poporul ce este cu el fugind, [b]pre rege singur îl voiu ucide. 3 Și voiu aduce tot poporul la tine; că bărbatul ce tu cauți *face* ca și cum toți s'ar înturnà *către tine;* și tot poporul va fi în pace. 4 Și acest lucru plăcù lui Absalom și la toți bătrânii lui Israel. 5 Și Absalom zise: Cheamă, rogu-mă, și pre Husai, Architul, ca să auzim și sfatul său.

6 Și venind Husai la Absalom, Absalom vorbì către dânsul, zicând: Acest sfat a dat Ahitofel; să facem *după* sfatul său? iar de nu, vorbește tu. 7 Și zise Husai lui Absalom: Nu *este* bun sfatul, pre care l-a dat astă dată Ahitofel. 8 Că, zise Husai, tu cunoști pre părintele tău și pre bărbații lui, că *sunt* viteji și amărîți la suflet, ca [c]o ursă, căreia i-s'au răpit puii pe câmp. Și părintele tău *este* om de resbel, și nu va stà noaptea cu poporul. 9 Iată, el stă ascuns acuma în vre-o groapă, sau în *alt* loc. Și va fi, de vom fi la început bătuți de către ei, că fiecare, care va auzì, va zice: S'a învins poporul ce a urmat pre Absalom. 10 Atuncia și cel mai viteaz, a cărui inimă *este* ca inima unui leu, se va [d]topì; că tot Israelul știe, că părintele tău *este* puternic, și că bărbați viteji *sunt* cei ce *sunt* cu dânsul. 11 Deaceea sfătuesc eu să se adune în jurul tău tot Israelul [e]dela Dan până la Beer-Șeba, [f]ca nisipul, ce *este* pe *țărmurile* mării, în mulțime; și *încă* însu-ți să ieși la luptă.

12 Și când vom venì noi la dânsul în vre-unul din acele locuri, unde se găsește el, vom tăbărî asupra lui, cum cade roua de asupra pământului, așà ca să nu-i rămână nici unul din toți bărbații cari *sunt* cu dânsul. 13 Și dacă se va trage în vre-o cetate, atuncia tot Israelul va duce funii la acea cetate, și o vom trage în părău, până ce nici o petricică din ea nu se va mai găsì.

14 Și ziseră Absalom și toți bărbații din Israel: Mai bun *este* sfatul lui Husai, Architul, decât sfatul lui Ahitofel. [g]Că Domnul hotărîse să se zădărnicească sfatul cel bun al lui Ahitofel, pentru ca Domnul se aducă nenorocire asupra lui Absalom.

15 [h]Atuncia zise Husai lui Zadok și Abiatar, preoții: Așà și așà a sfătuit Ahitofel pre Absalom și pre bătrânii lui Israel; și așà și așà am sfătuit eu. 16 Deci trimiteți în grabă, și spuneți lui David, și ziceți: Nu rămâneà această noapte [i]pe șesurile pustiului, ci du-te mai departe, ca să nu fie înghițit regele și tot poporul ce *este* cu dânsul.

17 [j]Și Ionatan și Ahimaaz stăteau lângă [k]En-Roghel, că ei nu cutezau să se arate, când veniau în cetate. Și o servă se duse, și le spuse *totul;* și ei se duseră, și spuseră regelui David. 18 Dar un băiat îi văzù, și spuse lui Absalom. Și ei amândoi merseră cu grăbire, și intrară în casa unui bărbat [l]la Bahurim, care aveà o fântână în curtea sa, în care se pogorîră. 19 Și [m]femeia luă un țol, și-l întinse preste gura fântânei, și împrăștià crupe de asupra. Așà lucrul nu se descoperì. 20 Că veniră servii lui Absalom la femeie în casă, și ziseră: Unde *sunt* Ahimaaz și Ionatan? [n]Și femeia zise către dânșii: Ei au trecut preste vadul părăului. Și ei *îi* căutară; dar negăsindu-i, se întoarseră înapoi la Ierusalim. 21 Și după ducerea acestora, ieșiră aceia din fântână, și merseră, și spuseră regelui David, și ziseră lui David: [o]Ridicați-vă și treceți în grabă apa; că așà a sfătuit Ahitofel în contra voastră. 22 Și se ridică David și tot poporul ce *eră* cu el, și ei trecură Iordanul. Până la lumina dimineții nu rămase om, care să nu fi trecut Iordanul.

23 Și văzând Ahitofel, că sfatul lui n'a fost urmat, își înșeuă asinul, se ridică, și se duse la casa sa în [p]cetatea sa, și-și regulă casa sa, și se [q]spânzură, și muri, și fu îmmormântat în mormântul părintelui său.

b Zech. 13. 7. c Osea 13. 8. | d Ios. 2. 11. e Judc. 20. 1. | f Fac. 22. 17. g Cap 15.31,34. | h Cap. 15. 35. i Cap. 15. 28. | j Cap. 15.27,36. k Ios 15. 7. | Cap. 16. 5. m Ios. 2. 6. | n Esod. 1. 19. o Vers. 15. 16. | p Cap. 15. 12. q Mat. 27. 5.

24 Atuncia David venì la [r] Mahanaim, și Absalom trecù Iordanul, el și toți bărbații lui Israel cu dânsul. 25 Și Absalom puse pre Amasa în locul lui Ioab preste armată. Și Amasa *erà* fiul unui bărbat, al cărui nume *erà* Itra, din Ezreel, care întră la [s] Abigail, fata lui Nahaș, sora Țeruiei, muma lui Ioab. 26 Și Israel și Absalom tăbărîră în pământul Galàad.

27 Și când David venì la Mahanaim, Șobi, fiul lui Nahaș din Rabba a fiilor lui Ammon, și Machir, fiul lui Ammiel din Lodebar, și Barzillai, a Galaaditilor din Roghelim, 28 Aduseră paturi, și cupe, și oale, și grâu, și orz, și făină, și grăunțe prăjite, și bob, și linte, și uscături, 29 Și miere, și unt, și oi, și brânză de vaci, pentru David și poporul ce *erà* cu dânsul, spre mâncare. Că ziseră ei: Poporul *este* flămând și obosit și însetat în pustiu.

Absalom bătut e ucis de către Ioab.

18 Și David numără poporul care *erà* cu dânsul, și puse preste ei mai mari preste mii și mai mari preste sute. 2 Și puse David poporul, o treime sub Ioab [a] și o treime sub Abișai, fiul Țeruiei și fratele lui Ioab, și o treime sub Itai, Gatitul. Și regele zise către popor: Voiu merge și eu cu voi. 3 [b] Iar poporul răspunse: Tu nu vei merge *cu noi;* că dacă vom fugì noi, ei nu vor luà seama la noi; și de va murì jumătate din noi, ei nu vor luà seama la noi; căci tu *faci* cât zece mii din noi. Așà dar mai bine *este,* ca tu să ne vii din cetate în ajutor. Și zise regele către dânșii: Voiu face ce va fi bun în ochii voștri. 4 Și regele se puse de a lăturea porții, și tot poporul ieșì cu sutele și cu miile.

5 Și regele poruncì lui Ioab și lui Abișai și lui Itai, zicând: Cruțați-mi tânărul, pre Absalom! [c] Și tot poporul auzì, când regele a poruncit tuturor mai marilor pentru Absalom.

6 Și așà ieșì poporul în câmp în contra lui Israel, și fu luptă în [d] pădurea lui Efraim. 7 Și poporul lui Israel fu acolo bătut de servii lui David, și s'a făcut învingere mare în aceea zi, *ca* de douăzeci de mii. 8 Și se întinse de acolo lupta preste toată țara; și pădurea a mâncat în aceea zi mai mult popor, decât a mâncat sabia.

9 Și întâlnì Absalom pre servii lui David; și Absalom călărià pre un catâr; și catârul venià sub desișul unui stejar mare, și capul lui se anină de stejar, și el pluteà între cer și pământ, și catârul de sub dânsul se duse. 10 Și văzând *aceasta* un bărbat spuse lui Ioab, și zise: Iată! eu am văzut pre Absalom spânzurat de un stejar. 11 Și zise Ioab către bărbatul care i-a spus *aceasta:* Iată, dacă *l*-ai văzut, de ce nu l-ai abătut acolo la pământ? Că eu ți-așì fi dat zece *sicli* de argint și un brâu. 12 Și bărbatul zisè către Ioab: Chiar de așì cumpănì în mâna mea o mie *sicli* de argint, *tot* n'așì întinde mâna mea în contra fiului regelui; [e] că la auzul nostru ți-a poruncit regele ție și lui Abișai și lui Itai, zicând: Fereascà-se fiecare *de a se atinge* de tânăr, de Absalom. 13 Altfel așì face o necredință cu prețul vieții mele, că nimic nu rămâne ascuns înaintea regelui, și însuși te-ai da la o parte. 14 Și Ioab zise: Nu voiu întârzià atâta cu tine, și luă trei lănci în mâna sa, și le înfipse în inima lui Absalom, care încă trăià în mijlocul stejarului. 15 Și zece tineri, cari purtau armele lui Ioab, încunjurară pre Absalom îl loviră, și-l omorîră.

16 Și suflă Ioab în trâmbiță, și se întoarse înapoi din urmărirea lui Israel; că Ioab reținù poporul. 17 Și ei luară pre Absalom, și-l aruncară în pădure într'o groapă mare, [f] și puseră preste el o movilă de pietri mari foarte. Și tot Israelul fugì fiecare în cortul său.

18 Iar Absalom încă în vieață fiind, își luă, și-și așeză un stâlp în [g] Valea Regelui; căci zise el: [h] Eu nu am nici fiu, ca să păstreze în amintire numele meu. Și el numì stâlpul după numele său, și

---

[r] Fac. 32. 2. | [s] 1 Cron. 2. 17. — *Capul 18.* [a] Cap. 15. 19. | [b] Cap. 21. 17. [c] Vers. 12. | [d] Ios. 17. 15, 18. [e] Vers. 5. | [f] Ios. 7. 26. | [g] Fac. 14. 17. | [h] Cap. 14. 27.

se chemă stâlpul lui Absalom până în ziua de astăzi.

Solia lui Cuşi.

19 Şi Ahimaaz fiul lui Zadok, zise: Lasă-mă să alerg, şi să aduc regelui aceste ştiri, că Domnul l-a apărat de mâna neamicilor lui. 20 Şi Ioab zise către dânsul: Tu nu vei duce ştire astăzi; iar altădată vei duce ştire: astăzi nu vei duce ştire, că fiul regelui a murit. 21 Şi Ioab zise către Cuşi: Mergi, spune regelui ce ai văzut! Şi se închină Cuşi înaintea lui Ioab, şi alergă. 22 Şi Ahimaaz, fiul lui Zadok, zise iarăşi către Ioab: Fie ce va fi, voiu alergà şi eu după Cuşi. Şi Ioab zise: Dece să alergi, fiul meu? Că nu ai de dus o ştire de folos *pentru tine?* 23 Fie ce va fi, voiu alergà? Şi zise către dânsul: Aleargă! Atuncia alergă Ahimaaz pe calea câmpiei, şi întrecù pre Cuşi.

24 Şi David şedeà între cele două porţi. Şi [i] păzitorul depe acoperişul porţii se suì pe zid, şi-şi ridică ochii săi, şi văzù, şi iată, că aleargă un om singur. 25 Şi strigă păzitorul, şi spuse regelui. Şi regele zise: Dacă *este* singur, bună ştire în gura lui *este*. Şi el tot se apropià. 26 Şi păzitorul văzù şi alt om alergând; şi păzitorul strigă la portar, zicând: Iată, aleargă un om singur! Şi regele zise: Şi acesta aduce ştire. 27 Şi păzitorul zise: Eu văd alergătura celui dintâiu ca alergătura lui Ahimaaz, fiul lui Zadok. Şi regele zise: Om bun *este* acesta, şi cu ştire bună vine el.

28 Şi strigă Ahimaaz, şi zise către rege: Pace! şi se închină înaintea regelui cu faţa la pământ, şi zise: Binecuvântat *fie* Domnul Dumnezeul tău, care a dat *în mânile noastre* pre bărbaţii, cari au ridicat mâna lor în contra domnului meu, regele! 29 Şi regele zise: Bine este tânărului Absalom? Şi Ahimaaz zise: Văzut-am mulţime mare, când Ioab trimise pre servul regelui şi pre servul tău; dar n'am cunoscut ce *erà*. 30 Şi regele zise: Dă-te de lături, *şi* te pune aicia! El se dădù dară în lături, şi stătù. 31 Şi iată venì, Cuşi; şi Cuşi zise: Ştire *să primească* domnul meu, regele; Că Domnul te-a apărat de mâna tuturor, cari sau resculat asupra ta. 32 Şi regele zise lui Cuşi: Bine este tânărului Absalom? Şi Cuşi zise: Să fie ca şi tânărului *acestuia* neamicilor domnului meu, regele, şi la toţi, cari se scoală în contra ta spre rău! 33 Şi se cutremură regele, şi se suì în camera *sa* cea de sus de asupra porţii, şi plânse, şi aşà zise el mergând: [j] Fiul meu, Absalom! Fiul meu, fiul meu, Absalom! fire-aşi mort în locul tău, Absalom, fiul meu, fiul meu!

Jalea regelui.

19 Şi se spuse lui Ioab: Iată regele plânge şi boceşte după Absalom! 2 Şi se prefăcù isbânda din acea zi în plângere pentru tot poporul. Că poporul auzì în acea zi zicându-se, că regele este amărît pentru fiul său. 3 Şi poporul se furişă în acea zi [a] înlăuntrul cetăţii, cum se furişează un popor, care se ruşinează, când fuge din luptă. 4 Iar regele îşi [b] acoperì faţa sa, şi bocì cu voce tare: [c] Fiul meu, Absalom! Absalom, fiul meu, fiul meu!

5 Şi se duse Ioab în casă la rege, şi zise: Tu ruşinezi astăzi faţa tuturor servilor tăi, cari au mântuit astăzi vieaţa ta, şi vieaţa fiilor tăi şi a ficelor tale, şi vieaţa femeilor tale, şi vieaţa concubinelor tale; 6 Pentru că tu iubeşti pre cei ce te urăsc, şi urăşti pre cei ce te iubesc: că tu dovedeşti astăzi, că mai marii şi servii *tăi* nu-ţi sunt nimic. Căci eu cunosc astăzi, că de ar mai trăì Absalom, şi noi toţi am fi murit, *aceasta* plăcut ar fi în ochii tăi. 7 Şi acum scoală-te, ieşi, şi vorbeşte după inima servilor tăi; căci mă jur pre Domnul, de nu vei ieşì, nu va rămâneà nici un *bărbat* cu tine noaptea aceasta; şi aceasta va fi mult mai rău pentru tine, decât tot răul, care a venit asupră-ţi din tinereaţa ta şi până acum. 8 Deci se sculă regele, şi şezù în poartă. Şi i-se spuse întregului popor, zicând: Iată, regele şede în poartă. Şi venì tot

---

i 2 Reg. 9. 17. | *j* Cap. 19. 4. | *Capul 19.* | *a* Vers. 32. | *b* Cap. 15. 30. | *c* Cap. 18. 33.

poporul înaintea regelui; că Israelul fugise fiecare la cortul său.

Reîntoarcerea regelui la Ierusalim.

9 Şi se certă tot poporul din toate seminţiile lui Israel, zicând: Regele ne-a scăpat din mâna neamicilor noştri, şi ne-a mântuit din mâna Filistenilor: şi acum a [d] fugit el din ţară dinaintea lui Absalom. 10 Şi Absalom, pre care l-am uns preste noi, a murit în luptă; acum deci dece nu puneţi cuvânt pentru întoarcerea regelui?

11 Şi regele David trimise la Zadok şi Abiatar, preoţii, zicând: Dece aţi fi voi cei din urmă pentru întoarcerea regelui la casa sa? că cuvântul a tot Israelul a ajuns la rege, în casa sa. 12 Voi *sunteţi* fraţii mei; [e] osul meu şi carnea mea *sunteţi* voi. Dece deci aţi fi cei din urmă pentru întoarcerea regelui? 13 [f] Şi către Amasa ziceţi: Nu *eşti* tu din osul meu şi din carnea mea? [g] Aşà să-mi facă Dumnezeu şi încă mai mult, dacă tu nu vei fi mai mare preste oaste înaintea mea în toate zilele în locul lui Ioab! 14 Şi acesta plecă inima tuturor bărbaţilor din Iuda, [h] ca pre a unui om, încât ei trimiseră la rege, zicând: Întoarce-te tu înapoi, şi toţi servii tăi! 15 Şi aşà se întoarse regele înapoi. Şi venì până la Iordan; şi Iuda venì până la [i] Ghilgal, ca să întimpine pre rege, şi să petreacă pre rege preste Iordan.

Mărinimia şi mulţumita regelui David.

16 Şi se grăbì [j] Şimei, fiul lui Ghera, a Beniaminitului, din Bahurim, şi se pogorî cu bărbaţii din Iuda înaintea regelui David. 17 O mie bărbaţi din Beniamin *erau* cu dânsul, şi [k] Ţiba, servul casei lui Saul, şi cincisprezece fii ai lui, şi douăzeci de servi ai lui cu dânsul, şi merseră înaintea regelui preste Iordan. 18 Şi după ce trecù luntrea, ca să treacă casa regelui, şi să facă ce erà bun în ochii săi, căzù Şimei, fiul lui Ghera, înaintea regelui, când treccà el preste Iordan; 19 Şi zise către rege: Domnul meu! [l] Să nu-mi socotească domnul meu fărădelegea, şi să nu-şi amintească de [m] nedreptăţile ce ţi-a făcut servul tău în acea zi, când domnul meu regele ieşià din Ierusalim, ca să le [n] pună regele la inimă. 20 Că servul tău cunoaşte, că am păcătuit. Deci iată, eu am venit astăzi cel dintâiu din toată [o] casa lui Iosif întru întâmpinarea domnului meu, regele. 21 Şi Abişai, fiul Ţeruiei, răspunse, şi zise: Să nu fie Şimei ucis pentru aceasta, că a [p] blestemat pre unsul Domnului? 22 Şi David zise: [q] Ce aveţi voi cu mine, voi fii ai Ţeruiei, că vă faceţi astăzi mie împotrivitori? [r] Să fie ucis carevà în Israel astăzi? Au nu cunosc eu astăzi, că *sunt* rege prestre Israel? 23 Deci [s] regele zise către Şimei: Nu vei murì; şi regele îi jură.

24 Şi Mefiboşet, fiul lui Saul, se pogorî întru întâmpinarea regelui. Şi el nu-şi gătise nici picioarele sale, nici barba sa, nici îşi spălase vestmintele sale, din ziua, în care s'a dus regele până în ziua, când se întoarse el în pace. 25 Şi venind din Ierusalim, înaintea regelui, zise regele către dânsul: De ce nu ai mers tu cu mine, Mefiboşet? 26 Şi el răspunse: Domnul meu, regele! servul meu m'a înşelat. Căci servul tău zise: Voiu să-mi înşeuez asinul, şi să călăresc pre el, şi să merg cu regele; că servul tău *este* olog. 27 Şi el a vorbit de rău de servul tău la domnul meu, regele; dar domnul meu, regele *este* ca îngerul lui Dumnezeu; fă deci ce *este* bun în ochii tăi.

28 Că *deşì* toţi cei din casa părintelui meu nu *sunt* decât bărbaţi vrednici de moarte faţă cu domnul meu, regele, totuşi tu ai pus pre servul tău între cei ce mănâncă la masa ta. Şi ce drept mai am eu, de a mai cere încă regelui? 29 Şi regele zise către dânsul: Pentru ce mai vorbeşti încă de ale tale? Am zis-*o:* Tu şi Ţiba împărţiţi câmpul. 30 Şi Mefiboşet zise către rege: Să ia el şi totul, deoarece domnul meu, regele, în pace a venit în casa sa.

[d] Cap. 15. 14. [e] Cap. 5. 1. | [f] Cap. 17. 25. [g] Rut. 1. 17. | [h] Judc. 20. 1. [i] Ios. 5. 9. | [j] 1 Reg. 2. 8. [k] Cap. 9. 2, 10. | [l] 1 Sam. 22. 15. [m] Cap. 16. 5, 6, etc. | [n] Cap. 13. 33. [o] Cap. 16. 5. | [p] Esod. 22. 28. [q] Cap. 16. 10. | [r] 1 Sam. 11. 13. [s] 1 Reg. 2. 8, 9, 37, 46.

31 Şi [t]Barzillai, Galaaditul, se pogorî dela Roghelim, şi trecù cu regele preste Iordan, ca să-l petreacă peste Iordan. 32 Iar Barzillai *erà* bătrân foarte, de optzeci de ani; şi el îngrijise de rege, pe când petreceà în Mahanaim; că el *erà* un bărbat avut foarte. 33 Şi regele zise către Barzillai: Vino cu mine; că eu voiu să îngrijesc de tine la mine în Ierusalim! 34 Şi Barzillai zise regelui: Câte sunt *încă* zilele vieţii mele, ca să mă sui cu regele la Ierusalim? 35 [u]Optzeci de ani am astăzi; pot eu oare deosebì între bine şi rău? Poate să guste oare servul tău ceeace mănânc şi ceeace beau? Pot oare să mai aud vocea cântăreţilor şi a cântăreţelor? Dece dară să mai fie servul tău de povara domnului meu, regele? 36 Servul tău va mai merge puţin cu regele preste Iordan. Şi dece să-mi facă regele asemenea răsplată? 37 Lasă să se întoarcă servul tău, ca să mor în cetatea mea, lângă mormântul părintelui meu şi al mumei mele! Iată servul tău, [v]Chimham, va trece cu domnul meu, regele: şi fă lui ce *este* bun în ochii tăi! 38 Şi zise regele: Chimham să treacă cu mine, şi eu îi voiu face ceeace-ţi va plăceà ţie, şi tot ce vei poftì dela mine îţi voiu da. 39 Şi tot poporul trecù Iordanul; şi când *îl* trecù şi regele, regele [x]sărută pre Barzillai, şi-l binecuvântă; şi *acesta* se întoarse înapoi la locul său. 40 Şi regele merse la Ghilgal, şi Chimham merse cu dânsul: şi tot poporul lui Iuda petrecù pre rege, şi chiar şi jumătate din poporul lui Israel.

41 Şi iată, toţi bărbaţii din Israel veniră la rege, şi ziseră către dândul: De ce te-au furat fraţii noştri, bărbaţii din Iuda, şi au trecut pre rege şi casa lui preste Iordan, şi pre toţi bărbaţii lui David cu dânsul? 42 Şi răspunseră toţi bărbaţii din Iuda bărbaţilor din Israel: Pentru că regele ne *este* mai aproape. Dece sunteţi voi aşà de aprinşi pentru lucrul acesta? Mâncat-am noi *cevà* dela rege? Sau datu-ni-s'au daruri? 43 Şi răspunseră bărbaţii din Israel bărbaţilor din Iuda, şi ziseră: Zece părţi avem în rege, şi chiar în David *avem* mai mult decât voi; pentru ce dar voi ne-aţi despreţuit, şi nu cuvântarăm noi cei dintâiu pentru reîntoarcerea regelui nostru? Şi cuvintele bărbaţilor din Iuda erau mai aspre decât cuvintele bărbaţilor din Israel.

Sfârşitul răsvrătitorului Şeba. Uciderea lui Amasa prin Ioab.

20 Şi erà acolo un om de nimic, al cărui nume *erà* Şeba, fiul lui Bichri, un Beniaminit. Acesta suflă în trâmbiţă, şi zise: [a]Noi nu avem nici o parte în David, şi nici o moştenire în fiul lui Işai! [b]fiecare la corturile sale! 2 Şi aşà se duseră toţi bărbaţii din Israel dela David, *şi* urmară după Şeba, fiul lui Bichri. Dar bărbaţii din Iuda se ţinură de regele lor, dela Iordan până la Ierusalim.

3 Şi venind David, la casa lui în Ierusalim, luă regele pre acele zece [c]concubine, pre cari le lăsase să păzească casa, şi le puse într'o casă sub pază, şi se îngrijeà de ele; dar nu întră la dânsele; şi aşà ele rămaseră închise până la ziua morţii lor, *şi* trăiră văduve.

4 Şi regele zise către Amasa: [d]Adună-mi bărbaţii lui Iuda în trei zile, şi apoi arată-te aicia! 5 Şi Amasa merse să adune pre Iuda; dar întârzie preste timpul, ce i-se hotărîse. 6 Şi David zise către Abişai: Acum Şeba, fiul lui Bichri, ne va face mai mult rău decât Absalom; ia *deci* pre [e]servii domnului tău, şi urmăreşte-l, ca să nu ajungă în cetăţile cele întărite, şi să scape de ochiul nostru. 7 Şi merseră pre urma lui bărbaţii lui Ioab, şi [f]Cretii şi Pletii, şi toţi cei tari. Şi ei ieşiră din Ierusalim, ca să urmărească pre Şeba, fiul lui Bichri.

8 Şi *fiind* ei lângă piatra cea mare, care *este* în Ghibeon, le venì Amasa înainte. Şi Ioab *erà* îmbrăcat în mantia sa, şi preste dânsa *aveà* cingătoarea săbiii sale, care spânzurà preste coapsa lui în teaca ei. Şi ieşind el, ia căzù. 9 Şi Ioab

[t] 1 Reg. 2. 7. [u] Ps. 90. 10. | [v] 1 Reg. 2. 7. | [x] Fac. 31. 55. | *Capul 20.* [a] Cap. 19. 43. | [b] 1 Reg. 12. 16. 2 Cron. 10. 16. | [c] Cap. 15. 16. [d] Cap. 19. 13. | [e] 1 Reg. 1. 33. | [f] 1 Reg. 1. 38.

zise către Amasa: *Eşti* bine, fratele meu? [g] Şi apucă Ioab cu mâna dreaptă barba lui Amasa, ca să-l sărute. 10 Şi Amasa nu luă seama sabia, ce *eră* în mâna lui Ioab; şi aşà [h] el îl lovì cu ea [i] în pântece, şi s'au vărsat măruntaiele pe pământ, şi a doua oară nu l-a mai lovit, şi el a murit. Şi Ioab şi Abişai fratele lui, urmăriră pre Şeba, fiul lui Bichri. 11 Şi un bărbat din servii lui Ioab rămase lângă dânsul, şi zise: Cine iubeşte pre Ioab, şi cine *este* cu David, *să urmeze* pre Ioab. 12 Şi Amasa se restogolià în sângele *său* în mijlocul drumului; şi bărbatul văzând că tot poporul stà, el a tras pre Amasa depe drum pe câmp, şi aruncă un vestmânt deasupra lui, după ce văzù, că toţi, cari veniau la el, se opriau. 13 Şi după ce fu scos din drum, merseră toţi bărbaţii după Ioab, ca să urmărească pre Şeba, fiul lui Bichri.

14 Şi aceasta trecù prin toate semintiile lui Israel până la [j] Abel, adecă Bet-Maaca, şi prin tot *pământul* Berimului, şi ei se adunară, şi merseră şi ei după dânsul. 15 Şi ei veniră, şi-l împresurară în Abel-Bet-Maaca. Şi ei [k] ridicară un val împotriva cetăţii, înaintea zidului; şi tot poporul care *eră* cu Ioab săpară zidul, ca să-l rupă. 16 Atunci o femèie înţeleaptă în cetate strigă: Ascultaţi, ascultaţi! Spuneţi, rogu-vă lui Ioab, să se apropie până aicia, şi eu voiu vorbì cu el. 17 Şi el se apropie de dânsa: şi femeia zise: Tu eşti Ioab? Şi el răspunse: Eu *sunt*. Şi ea zise către dânsul: Ascultă cuvintele servei tale. 18 Şi el răspunse: Ascult. Şi ea zise: Se cădeà mai întâiu să gândeşti, şi să zici: Se cade a întrebà Abelul; şi atuncia *lucrul* s'ar fi sfârşit. 19 Eu *sunt* dintre iubitorii de pace *şi* din credincioşii lui Israel; tu cauţi să ucizi o cetate şi mumă în Israel? Pentru ce voieşti să înghiţi [l] moştenirea Domnului? 20 Şi Ioab răspunse şi zise: Departe, departe *este* de mine *aceasta!* Nu voiesc să înghit, şi nu voiesc să stric. 21 Nu *stă* lucrul aşà; ci un bărbat din muntele lui Efraim, anume Şeba, fiul lui Bichri, a ridicat mâna lui în contra regelui, în contra lui David; pre el numai daţi-l în mâna mea, şi mă voiu depărtà de cetate. Atuncia zise femeia către Ioab: Iată, capul său ţi-se va aruncà preste zid. 22 Atuncia femeia se duse la tot poporul [m] cu înţelepciunea ei; şi ei tăiară capul lui Şeba, fiul lui Bichri, şi-*l* aruncară lui Ioab. Şi suflă el în trâmbiţă, şi ei se împrăştiară de lângă cetate, fiecare la cortul său. Şi Ioab se întoarse înapoi la Ierusalim, la rege.

Diregătorii cei mai de frunte ai lui David.

23 Şi Ioab *eră* preste toată armata lui Israel, şi Benaia, fiul lui Iehoiada, preste Cretii şi preste Pletii. 24 Şi Adoram preste dări, şi Iosafat, fiul lui Ahilud, *eră* cancelar; 25 Şi Şeva *eră* scriitor; şi Zadok şi Abiatar *erau* preoţi. 26 Încă şi Ira, Iairitul eră preot pre lângă David.

Foamete în Israel drept răsbunare pentru Ghibeoniţi. Ritpa.

21 Şi fu foamete în zilele lui David trei ani unul după altul. Şi întrebă David pre Domnul. Şi Domnul răspunse: Pentru Saul şi pentru casa *sa* însângerată; că a ucis pre Ghibeoniţi. 2 Şi chemă regele pre Ghibeoniţi, şi zise către dânşii: (Ghibeoniţii nu *erau* din fiii lui Israel, ci [a] din rămăşiţele Amoriţilor; şi fiii lui Israel le juraseră; dar Saul căută să-i ucidă în zelul său pentru fiii lui Israel şi ai lui Iuda). 3 Deaceea zise David către Ghibeoniţi: Ce să vă fac, şi cu ce să *vă* împac, ca să binecuvântaţi [b] moştenirea Domnului? 4 Şi Ghibeoniţii ziseră către dânsul: Nu voim nici argint nici aur dela Saul şi dela casa lui; şi nici să omori pentru noi vre-un bărbat din Israel. Şi zise el: Ceeace veţi zice voi, *aceea* vă voiu face. 5 Şi ei răspunseră regelui: Pe bărbatul, care ne-a sfârşit, şi a uneltit pierderea noastră, *ca* să nu mai fim în tot cuprinsul lui Israel. 6 Dee-ni-se şapte bărbaţi dintre fiii lui, ca să-i spânzurăm Domnului [c] la Ghibea

g Mat. 26. 49. h 1 Reg. 2. 5. | i Cap. 2. 23. j 2 Reg. 15. 29. | k 2 Reg. 19. 32. l 1 Sam. 26. 19. | m Eccl. 9. 14, 15.

Capul 21.

a Ios. 9. 3, 15, 16, 17. | b Cap. 20. 19. | c 1 Sam. 10. 26.

lui Saul, [d] alesul Domnului. Și regele zise: Vă voi da *pre ei*.

7 Iar regele cruță pre Mefiboșet, fiul lui Ionatan, fiul lui Saul, pentru [e] jurământul Domnului, care *era* între dânșii, între David și Ionatan, fiul lui Saul. 8 Dar regele luă pre cei doi fii ai [f] Riṭpei, fica Aiei, pre cari-i născură lui Saul, Armoni și Mefiboșet, și pre cei cinci fii ai Micalei, fica lui Saul, pre cari-i născuse lui Adriel, fiul lui Barzillai, Meholoteanul, 9 Și-i dădù în mâna Ghibeoniṭilor; aceștia îi spânzurară pe munte [g] înaintea Domnului. Și căzură acești șapte împreună, și ei fură uciși în cele dintâiu zile ale culesului, la începutul culesului orzului. 10 Și [h] Riṭpa, fica Aiei luă un sac, și-l întinse pentru sine preste stâncă, [i] dela începutul culesului până ce s'a vărsat apă preste ei din cer, și ea nu lăsă ca ziua să se repauzeze pasările cerului preste ei, nici noaptea fearele câmpului.

11 Și se spuse lui David ce făceà Riṭpa, fica Aiei, concubina lui Saul. 12 Și merse David, și luă oasele lui Saul și oasele lui Ionatan, fiul său, dela locuitorii din [j] Iabeș-Galaad, care le furaseră din piața Bet-Șanului, unde îi spânzuraseră [k] Filistenii în ziua, când Filistenii uciseră pre Saul *pe muntele* Ghilboa. 13 Și el aduse oasele lui Saul și oasele lui Ionatan, fiul său, de acolo. Și adunatu-s'au oasele spânzuraṭilor. 14 Și s'au îngropat oasele lui Saul și ale lui Ionatan, fiul său, în pământul lui Beniamin, la [l] Zeba, în mormântul lui Kiș, părintele său; și *așà* s'a făcut tot ce poruncise regele. Și după aceasta [m] Dumnezeu împăcatu-s'a cu pământul.

Israeliṭii se mai bat cu Filistenii și-i biruesc.

15 Și Filistenii mai avură resbel cu Israel; și David se pogorî și servii lui cu dânsul, și se luptară cu Filistenii. Și David se ostenì. 16 Și Ișbi din Nob, din fiii lui Rafa, a cărui lance erà grea de trei sute de *sicli* de aramă, și care erà încins cu *armătură* nouă, voì să lovească pre David. 17 Dar Abișai, fiul Țeruiei, îl ajută, lovì pre Filistean, și-l ucise. Și jurară bărbații lui David, zicând: [n] Tu să nu mai mergi cu noi la luptă, ca să nu stângi [o] candela lui Israel.

18 [p] Și fost-a după aceea iarăși resbel cu Filistenii în Gob; atuncia lovì [q] Sibcai, Huṣatitul, pre Saf din fiii lui Rafa. 19 Și urmă resbel cu Filistenii la Gob; și lovì Elhanan, fiul lui Iaare-Oreghim, Betlehemitul, pre Goliat, Ghiteul, și mănunchiul lancei lui *erà* ca un lemn de stative. 20 Și mai urmă resbel la Gat; și acolo erà un bărbat înalt foarte, și degetele mânilor lui, și degetele picioarelor lui *erau* șase și șase, douăzeci și patru la număr. Încă și el fu născut din Rafa. 21 Și batjocorià pre Israel; și-l bătù pre el Ionatan, fiul lui Șimea, fratele lui David. 22 Acești patru se născură lui Rafa la Gatu, și căzură prin mâna lui David și prin mâna servilor lui.

Cântarea de laudă a lui David.

22 Și David [a] vorbì către Domnul cuvintele acestei cântări în ziua *când* Domnul îl [b] mântuì din mâna tuturor neamicilor săi și din mâna lui Saul. 2 Și el zise: [c] Domnul *este* stânca mea și cetatea mea, 3 Și mântuitorul meu! Dumnezeu *este* stânca mea, [d] La care voiu căutà adăpost, [e] Scutul meu, și [f] cornul mântuirei mele, [g] Turnul meu înalt, și [h] scăparea mea, Mântuitorul meu! tu de silnicie mă vei scăpà. 4 Pre cel vrednic de laudă, pre Domnul, l-am chemat, Și de neamicii mei m'am mântuit. 5 Pre mine valurile morții mă încunjurau. Și torentele fărădelegii mă spăimântau. 6 [i] Legătura infernului mă cuprindeà, Preste mine căděau lanțurile morții; 7 În strâmtorarea mea [j] chemai pre Domnul, Și strigai către Dumnezeul meu: Și el [k] auzì în templul său vocea mea, Și strigătul meu *venì* la urechile sale. 8 Atuncia [l] s'a sguduit și s'a cutremurat pământul; [m] Temeliile cerului s'au mis-

d 1 Sam. 10. 24. *e* 1 Sam. 18. 3. *f* Cap. 3. 7. *g* Cap. 6. 17. *h* Cap. 3. 7. *i* Deut 21. 23. *j* 1 Sam. 31. 11, 12, 13. *k* 1 Sam. 31. 10. *l* Ios. 18. 28. *m* Ios. 7. 26. *n* Cap. 18. 3. *o* Ps. 132. 17. *p* 1 Cron. 20. 4. *q* 1 Cron. 11. 29.

Capul 22. *a* Esod. 15. 1. *b* Ps. 18, titlu. *c* Deut. 32. 4. *d* Ebr. 2. 13. *e* Fac. 15. 1. *f* Luc 1. 69. *g* Prov. 18. 10. *h* Ps. 9. 9. *i* Ps. 116. 3. *j* Ps. 116. 4. Iona 2. 2. *k* Esod. 3. 7. Ps. 34. 6, 15, 17. *l* Jude. 5. 4. *m* Iov 26. 11.

cat și s'au sguduit, Că el s'a mâniat. 9 Fum se ridică din nările lui, Și [n]focul din gura lui mistuià, Cărbuni se aprindeau dintr'însul. 10 El [o]plecă cerul, și se pogorî, Și [p]întunerec *erà* sub picioarele sale. 11 El călărià pe cherubim, și sburà. Și se arătă [q]pe aripile vântului. 12 Înjuru-i drept corturi pus-a [r]întunecimi, Adunături de apă, nori deși. 13 Din strălucirea cea de dinaintea lui, [s]Aprinsu-sau cărbuni de foc. 14 Domnul [t]tună din cer. Și cel prea înalt făcù să se audă vocea sa. 15 El aruncă [u]săgeţile *sale*, și-i împrăștiă, Pre fulger, și i-a risipit. 16 Și se văzură fundurile mării, Și temeliile lumei se descoperiră, Sub [v]certarea Domnului, Prin suflarea vântului nărilor lui. 17 [x]El întinse *mâna sa* din înălțime, mă apucă, Mă scoase din ape puternice, 18 [y]El mă scăpă de puternicul meu neamic, De cei ce mă urau, Când erau mai tari decât mine. 19 Surprinsu-m'au în ziua necazului meu: Dar Domnul mi-a fost sprijin; 20 [z]Și mă scoase la larg; Mântuitu-m'a; că a [a]binevoit pentru mine; 21 [b]Răsplătitu-mi-a Domnul după dreptatea mea; După [c]curăţenia mânilor mele mi-a întors. 22 Căci căile Domnului am [d]păzit; Și nu am păcătuit Dumnezeului meu. 23 Că toate [e]judecăţile lui înaintea ochilor mei *au fost;* Și dela legile lui nu m'am depărtat. 24 Eu [f]nevinovat am fost înaintea lui, Și de fărădelege m'am păzit. 25 [g]Deaceea răsplătitu-mi-a Domnul, după dreptatea mea, După curăţenia mea înaintea ochilor lui. 26 Către [h]cel bun, bun te-ai arătat, Către bărbatul întreg, întreg te-ai arătat, 27 Către cel curat, curat te-ai arătat. Și cu [i]cel strâmb, strâmb te-ai luptat. 28 Pre [j]popor în năcaz l-ai mântuit tu; Dar ochii tăi preste [k]cei mândri au fost, Să-*i* umilească *pre ei*. 29 Căci tu, Doamne, *ești* candela mea, Și Domnul întunerecul meu a luminat; 30 Că cu tine alerg asupra mulțimei; Cu Dumnezeul meu sar preste zid. 31 Dumnezeule! [l]desăvârșită *este* calea sa; [m]Curat *este* cuvântul Domnului; Scut *este* el pentru toți, care caută într'însul adăpost. 32 Că [n]cine *este* Dumnezeu, afară de Domnul? Și cine *este* stâncă, afară de Dumnezeul nostru? 33 Dumnezeu [o]*este* cetățuia mea cea tare: [p]Cu totul netedă-mi [q]făcù calea mea. 34 El picioarele mele [r]ca ale cerbilor le făcù, Și [s]pe înălțimile mele m'a pus. 35 [t]El a deprins mânile mele la luptă, Ca brațele mele să întindă arcul de aramă. 36 Tu-mi dăduși scutul mântuirii tale, Cu mila ta m'ai ridicat. 37 Tu ai [u]lărgit pașii mei sub mine; Și glesnele mele nu s'au clătit. 38 Urmărit-am pre neamicii mei, și i-am stârpit, Și nu m'am întors, până ce i-am nimicit.

39 Nimicitu-i-am, sfărîmatu-i-am, de nu s'au mai sculat; Căzut-au [v]sub picioarele mele. 40 Că [x]încinsu-m'ai cu putere spre luptă; Repus-ai pre [y]protivnicii mei sub mine. 41 Și întors-ai mie [z]spatele neamicilor mei, Și ale acelor ce mă urau, ca să-i nimicesc. 42 Ei căutară împrejur, dar nu aflară mântuitor; [a]La Domnul, dar el nu-i auzì. 43 Tocatu-i-am [b]ca pulberea pământului, [c]Ca pre tina depe ulițe i-am călcat, Și i-am sdrobit. 44 [d]Mântuitu-m'ai din certele poporului meu, Păstratu-m'ai [e]cap al popoarelor; [f]Poporul *ce* nu am cunoscut mă servește. 45 Fiii străinilor mă lingușesc; *Numai* auzind de mine, se supun. 46 Fiii străinilor se veștejesc; Tremură în [g]întăriturile lor. 47 Viu *este* Domnul, Și binecuvântată *este* stânca mea; Prea înălțat fie Dumnezeu, [h]stânca mântuirii mele! 48 Dumnezeu, care m'a răsbunat, Și popoarele mi *le*-a [i]supus.

---

n Ps. 97. 3.
o Ps. 144. 5. Isa. 64. 1.
p Esod. 20. 21. Ps. 97. 2.
q Ps. 104. 3.
r Ps. 97. 2.
s Vers. 9.
t Judc. 5. 20. 1 Sam. 2. 10. Isa. 30. 30.
u Deut. 32. 23. Hab. 3. 11.
v Ps. 106. 9. Mat 8. 26.
x Ps. 144. 7.
y Vers. 1.
z Ps. 31. 8.
a Cap. 15. 26. Ps. 22. 8.
b Vers. 25. 1 Reg. 8. 32.
c Ps. 24. 4.
d Fac. 18 19. Prov. 8. 32.
e Deut. 7. 12. Ps.119.30,102. Isa. 2. 11, 12, 17. Dan. 4. 37.
f Fac. 6. 9. Iov 1. 1.
g Vers 21.
h Mat. 5. 7.
i Lev. 26.23,24, 27. 28.
j Esod. 3. 7, 8.
k Iov 40. 11, 12.
l Deut. 32. 4.
m Ps. 12. 6.
n 1 Sam. 2. 2. Ps. 27. 1. Isa. 12. 2.
o Esod. 15. 2.
p Ebr. 13. 21.
q Deut 18. 13. Iov 22. 3.
r Hab. 3. 19
s Deut. 32. 13.
t Ps. 144. 1.
u prov. 4. 12.
v Mal. 4. 3.
x Ps. 18. 32, 39.
y Ps. 44. 5. Fac 49. 8. Ios. 10. 24.
z Iov 27. 9. Mic. 3. 4.
a Iov 27. 9.
b 2 Reg. 13. 7. Dan. 2. 35.
c Isa. 10. 6.
d Cap. 3. 1.
e Deut. 28. 13.
f Isa. 55. 5.
g Mic. 7. 17.
h Ps. 89. 26.
i Ps. 144. 2.

49 Şi din neamicii mei m'a smuls; Da, dintre protivnicii mei m'a ridicat, De *j* asupritor m'ai mântuit. 50 Deaceea te laud eu Doamne! între *k* popoare, Şi cânt numele tău. 51 El *este* turnul mântuirii regelui său, Şi arată milă unsului său, Lui David şi seminţiei sale în veci.

Cuvântarea cea depe urmă a lui David.

23 Şi acestea *sunt* cele din urmă cuvinte ale lui David: Zice David, fiul lui Işai, Zice *a* bărbatul cel ce s'a ridicat în înălţime, *b* Unsul Dumnezeului lui Iacob, Şi dulce cântăreţ al lui Israel. 2 *c* Spiritul Domnului vorbeşte prin mine, Şi cuvântul lui *este* în limba mea. 3 Zise Dumnezeul lui Israel, *d* stânca lui Israel vorbì către mine: Cel ce domneşte preste oameni cu dreptate, Cel ce domneşte *e* în frica lui Dumnezeu, 4 *f* *Este* ca lumina dimineţii, *când* răsare soarele, In dimineaţa fără nori, *Ca* lumina *soarelui*, care încolţeşte pământul după ploaie. 5 Nu aşà *este* casa mea înaintea lui Dumnezeu? *g* Că făcut-a el cu mine legământ, Întru toate statornic şi cu credinţă păzit. Toată mântuirea mea, şi toate dorinţele, Au nu vor încolţì? 6 Dar cei fărădelege *sunt* cu toţii ca spinii cei smulşi, Pre care nimenea cu mâna nu-i apucă; 7 Şi cine se atinge de dânşii, Cu fer şi cu lemnul lăncii se înarmează; Şi ei cu foc se ard la locul *lor*.

Numele vitejilor celor mai de frunte ai lui David.

8 Acestea *sunt* numele celor viteji ai lui David: Ioşeb-Başşebeset, Tachmoneul, mai marele căpeteniilor. El se chemă Adino Ezneanul pentru cei optsute, pre cari i-au omorît deodată. 9 Şi după dânsul *h* Eleazar, fiul lui Dodo, fiul lui Ahiho. *Erà* el *unul* dintre cei trei tari, *cari erau* cu David; când batjocoreau pre Filisteni, aceştia s'au adunat acolo la luptă, şi bărbaţii lui Israel ieşirà şi ei. 10 Acela se sculă, şi bătù pre Filisteni; până i-se obosì mâna, şi mâna lui se lipì de sabie. Şi Domnul *le* dădù în acea zi isbânde mari, şi poporul se luă după dânsul, numai pentru a prădà.

11 După dânsul *i* Şamma, fiul lui Aghe, Harareanul. *j* Şi Filistenii se adunară în grămadă, *şi* erà acolo un ogor plin de linte. Şi poporul fugì de dinaintea Filistenilor. 12 Dar el se puse chiar în mijlocul ogorului, şi-l apără şi bătù pre Filisteni. Şi Domnul îi dădù isbândă mare.

13 Şi *k* trei dintre ceitreizeci capi se pogorîrà, şi veniră la timpul culesului la David în *l* peştera Adullam; şi o ceată de Filisteni tăbărîse în *m* valea Refaim. 14 Şi David *erà* atunci *n* în cetăţuie, şi garnizoana Filistenilor *erà* atunci *în* Bet-Lehem. 15 Şi poftind David, a zis: Cine-mi va da de beut apă din fântâna din Bet-Lehem, care *este* la poartă? 16 Şi cei trei viteji au năvălit din tabăra Filistenilor, şi scoaseră apă din fântâna din Bet-Lehem cea dela poartă, şi luară, şi au dus-*o* la David. Dar el nu voì să o beà, ci *o* turnă Domnului; 17 Şi zise: Departe să fie aceasta de mine, Doamne, să fac aceasta; Au *beà-voiu* *o* sângele bărbaţilor, ce s'au dus cu vieaţa în mână? Şi el nu voì să beà. Aceasta făcură cei trei viteji.

18 Şi *p* Abişai, fratele lui Ioab, fiul Teruiei, *erà* mai marele celor trei. Şi el a ridicat lancea asupra trei sute, *şi i*-au ucis. 19 Şi el aveà nume între cei trei. Cel mai lăudat erà el între cei trei, şi mai marele lor a fost; iar până la cei *dintâiu* trei nu a ajuns.

20 Apoi Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui bărbat viteaz, care făcuse multe şi mari fapte, din *q* Kabzeel. *r* Acesta ucise doi bărbaţi din Moab ca leii. Şi el se pogorì, şi ucise un leu într'o groapă în timpul omătului. 21 Şi el ucise pre un Egiptean, bărbat frumos. Şi în mâna Egipteanului *erà* lance; dar el se repezì asupra lui cu un toiag, şi smulse lancea din mâna Egipteanului, şi-l omorì cu

Capul 23.
a Cap. 7. 8, 9. Ps. 78. 70, 71.
b 1 Sam. 16. 12, 13. *c* 2 Pet. 1. 21. *d* Deut. 32. 4, 31.
e Esod. 18. 21. *f* Judc. 5. 31. Osea 6. 5.
g Isa. 55. 3. *h* 1 Cron. 11. 12. *i* 1 Cron. 11. 27.
j 1 Cron. 11. 13, 14. *k* 1 Cron. 11. 15. *l* 1 Sam. 22. 1.
m Cap. 5. 18. *n* 1 Sam 22. 4, 5. *o* Lev. 17. 10.
p Cron. 11. 20. *q* Ios. 15. 21. *r* Esod. 15. 15.
j Ps. 140. 1. *k* Rom. 15. 9.

lancea sa. 22 Aceasta făcù Benaia, fiul lui Iehoiada, și el aveà nume între cei trei tari. 23 El erà mai lăudat decât cei treizeci, iar la *cei* trei nu ajungeà. Și David îl alese [s] de credinciosul său.

24 [t] Asahel, fratele lui Ioab, *erà* între cei treizeci: Elhanan, fiul lui Dodo, din Bet-Lehem; [u] Șamma, Harodeul; 25 Elika, Harodeul; Heleţeu, Palteul; 26 Ira, fiul lui Ikkeș, Tekoeul; 27 Abiezer, Anatoteul; Mebunnai, Huşateul; 28 Ţalmon, Ahoheul; Maharai, Netofateul; 29 Heleb, fiul lui Baana, Netofateul; Itai, fiul lui Ribai, din Ghibea a fiilor lui Beniamin; 30 Benaia, Piratoneul; Hiddai, dela [v] Nahale-Gaaș; 31 Abi-Albon, Arbateul; Atmavet, Barhumeul; 32 Eliahba, Șaalboneul; Bene-Iașem; Ionatan; 33 Șamma, Harareul; Ahiam, fiul lui Șarar, Harareul; 34 Elifelet, fiul lui Ahasbai, a fiului lui Maachati; Eliam, fiul lui Ahitofel, Ghiloneul; 35 Hețrai, Carmeleul; Paarai, Arbeul; 36 Igal, fiul lui Natan, dela Ţoba; Bani, Gadeul; 37 Ţelek, Ammonitul; Naharai, Beeroteul, purtătorul armelor lui Ioab, fiul Ţeruiei; 38 Ira, Ietreul; Gareb, Ietreul; 39 Uria, Heteul; De toţi treizeci și șapte.

Numărarea poporului: pedeapsa lui prin ciumă, și depărtarea acesteia.

24 Și [a] mânia Domnului iarăși se aprinse asupra lui Israel. Și el ădemenì pre David în contra lor, zicând: [b] Mergi, numără pre Israel și Iuda! 2 Căci zise regele către Ioab, mai marele oastei, care *erà* cu dânsul: Treci prin toate semințiile lui Israel [c] dela Dan până la Beer-Șeba; și numărați poporul, ca să [d] știu numărul poporului! 3 Și Ioab zise către rege: Să mai adaoge Domnul Dumnezeul tău la poporul acesta cât este acum încă de o sută ori atâta, și să vadă *aceasta* ochii domnului meu, regele; dar pentru ce dorește lucrul acesta domnul meu, regele? 4 Totuși cuvântul regelui rămase tare în contra lui Ioab și în contra celor mai mari ai oastei.

Și Ioab și cei mai mari ai oastei ieșiră de dinaintea regelui, ca să numere poporul lui Israel. 5 Și ei trecură Iordanul, și tăbărîră la [e] Aroer, spre miazăzi dela cetate, care *se află* în mijlocul văii Gad, și până la [f] Iațer. 6 Atuncia ei veniră la [g] Dan-Iaan și împrejur până la cetatea Tir și în toate cetățile Heveilor și a Cananeilor, și ieșiră spre partea de miazăzi a lui Iuda către Beer-Șeba. 8 Și așà, după ce străbătură toată ţara, veniră după trecerea de nouă luni și douăzeci de zile, la Ierusalim. 9 Și dădù Ioab regelui suma numărului poporului: [i] și erau în Israel optsute de mii de bărbați tari, cari trăgeau sabia, și bărbații lui Iuda cinci sute de mii de bărbați.

10 Și-i [j] bătea lui David inima, după ce numărase poporul. Și David zise către Domnul: Foarte [k] am păcătuit, că am făcut aceasta. Și acum, Domnul iartă fărădelegea servului tău, că foarte [l] nebunește am păcătuit. 11 Că sculându-se David dimineaţa, venì cuvântul Domnului către [m] Gad, profetul, [n] vânzătorul lui David, zicând: 12 Du-te și spune lui David: Așà zice Domnul: Trei pun înainte-ți, alege-ți una din ele, și face-voiu ţie. 13 Și așà venì Gad la David, și-i spuse lui, și zise către dânsul: Să-ți vină ţie [o] șapte ani foamete în pământul tău? Au să fugi trei luni înaintea neamicilor tăi, și să te gonească pre tine? Au să fie ciumă trei zile în pământul tău? Acum gândește-te, și vezi ce răspuns să duc aceluia, ce m'a trimis. 14 Și zise David lui Gad: Eu în strâmtoare mare sunt. Să cădem acum în mâna Domnului [p] că mare *este* îndurarea lui; și [q] să nu cad în mâna omului.

15 [r] Domnul trimise ciumă preste Israel de dimineaţă până la timpul hotărît. Și muriră din popor dela Dan până la Beer-Șeba șaptezeci mii de bărbați. 16 [s] Și întinzându-și îngerul mâna preste Ierusalim ca să-l strice, [t] îi părù rău Domnului de acel rău, și zise către îngerul.

[s] Cap. 8. 18.
[t] Cap. 2. 18.
[u] 1 Cron. 11. 27.
[v] Judc. 2. 9.
—
Capul 24.
[a] Cap. 21. 1.
[b] 1 Cron. 27. 23, 24.
[c] Judc. 20. 1.
[d] Ier. 17. 5.
[e] Deut. 2. 36.
[f] Num. 22. 1, 3.
[g] Ios. 19. 47.
[h] Ios. 19. 28.
Judc. 18. 28.
[i] 1 Cron. 21. 5.
[j] 1 Sam. 24. 5.
[k] Cap. 12. 13.
[l] 1 Sam. 13. 13.
[m] 1 Sam. 22. 5.
[n] 1 Sam. 9. 9.
[o] 1 Cron. 21. 13.
[p] Ps. 103. 8, 13, 14.
[q] Isa. 47. 6.
[r] 1 Cron. 21. 14.
[s] Esod. 12. 23.
[t] Fac. 6. 6.
Ioel 2. 13, 14.

care stricà pre popor: Destul! Opreşte acum mâna ta. Şi îngerul Domnului erà lângă aria lui [u]Aravna, Iebuseul. 17 Şi David văzând îngerul, care bătea pre popor, vorbì către Domnul şi zise: Iată, [v]eu *sunt cel ce* a păcătuit, şi am făcut rău; dar aceste oi, ce au făcut? Mâna ta fie asupra mea şi asupra casei părintelui meu!

18 Şi venì Gad în ziua aceea la David, şi zise către dânsul: [x]Suie-te, şi ridică altar Domnului în aria lui Aravna, Iebuseul. 19 Şi David se suì după cuvântul lui Gad, după cum a poruncit Domnul. 20 Şi uitându-se Aravna, văzù pre rege şi pre servii lui venind spre dânsul: şi ieşì Aravna, şi se închinà înaintea regelui cu faţa la pământ. 21 Şi Aravna zise: Pentru ce vine domnul meu, regele, la servul său? [y]Şi David zise: Ca să cumpăr dela tine aria, ca să zidesc altar Domnului *şi* ca să înceteze [z]plaga în popor. 22 Şi zise Aravna către David: Să o ia domnul meu, regele, şi jertfească ce *este* bun în ochii lui. [a]Iată, aicia *sunt* boi pentru arderi de tot, care şi uneltele boilor în loc de lemne. 23 Pre toate acestea Aravna, o rege! le dă regelui. Şi Aravna zise către rege: Domnul Dumnezeul tău, [b]să te primească! 24 Şi zis-a regele către Aravna: Nu! ci voiu cumpărà dela tine cu preţ, şi nu voiu aduce arderi de tot Domnului Dumnezeului meu, dar dat. Şi aşà [c]cumpărà David aria şi boii cu cincizeci sicli de argint. 25 Şi David zidì acolo altar Domnului, şi aduse arderi de tot şi jertfe de bucurie. Şi Domnul s'a împăcat cu pământul iarăşi, şi plaga a încetat de deasupra lui Israel.

CARTEA ÎNTÂIA A REGILOR.

Bătrâneţea lui David; conjurarea lui Adonia; Solomon ridicat la tron.

1 Şi regele David erà bătrân *şi* înaintat în zile, şi se acoperià cu vestminte, dar nu se încălzià. 2 Deci ziseră servii săi către el. Să se caute pentru domnul nostru, regele, o fecioară tânără, ca să steà înaintea regelui şi să îngrijească de el, şi să se culce la sânul tău, ca să se încălzească domnul meu, regele. 3 Şi aşà căutară în tot cuprinsul lui Israel o tânără frumoasă, şi aflară pre Abişag, [a]Şunamită; şi o aduse la rege. 4 Iar tânăra *erà* frumoasă foarte, şi îngrijì de rege, şi servià lui; dar regele nu o cunoscù.

5 Şi [b]Adonia, fiul Haghitei, se sumeţià, zicând: Eu voiu să fiu rege; şi-şi gătì sie-şi care şi călăreţi, şi cincizeci de bărbaţi, cari alergau înaintea lui. 6 Şi părintele său nici odată nu-l supărase pre el, zicând: Pentru ce faci aşà? *erà* şi el frumos foarte la chip; şi [c]*muma sa* îl născù după Absalom. 7 Şi el vorbì cu Ioab, fiul Ţeruiei, şi cu [d]Abiatar, preotul; şi aceştia urmând lui Adonia, *l*-au ajutat. 8 Iar Zadok, preotul, şi Benaia, fiul lui Iehoiada, şi Natan, profetul, şi Şimei şi Rei şi vitejii lui David nu erau cu Adonia. 9 Şi junghià Adonia oi, boi şi viţei graşi lângă piatra Zoeletului, care *este* aproape de En-Roghel, şi chemă pre toţi fraţii săi, fiii regelui, şi pre toţi bărbaţii lui Iuda, servii regelui. 10 Iar pre Natan, profetul, şi pre Benaia, şi pre vitejii şi pre fratele său Solomon, nu-i chemă.

11 Atuncia spuse Natan către Bat-Şeba, muma lui Solomon, zicând: Au n'ai auzit că se făcù rege Adonia, fiul [e]Haghitei, şi domnul nostru David nu ştie *aceasta?* 12 Şi acum vino, rogu-te

---

u 1 Cron. 21. 15.
v 1 Cron. 21, 17.
x 1. Cron. 21. 18, etc.
y Fac 23, 8–16.
z Num. 16. 48, 50.
a 1 Reg. 19. 21.
b Ezec. 20. 40, 41
c 1 Cron. 21. 24, 25.

REGII.
Capul I.

a Ios. 19. 18.
b 2 Sam. 3. 4.
c 2 Sam. 3. 3, 4.
d 2 Sam. 20. 25.
e 2 Sam. 3. 4.

să-ți dau sfat, ca să scapi vieața ta și vieața fiului tău Solomon. 13 Du-te și întră la regele David, și-i zi: Domnul meu, rege, nu ai jurat tu servei tale, zicând: [f] Solomon, fiul tău, va fi rege după mine, și el va ședeà pre tronul meu? Dece dar domnește Adonia? 14 Iată! pre când încă vei vorbì tu acolo cu regele, voiu întrà și eu în urma ta, și voiu întări cuvintele tale.

15 Și întră Bet-Șeba la rege în cameră; și regele erà bătrân foarte, și Abișag. Șunamita, servià regelui. 16 Și plecându-se Bat-Șeba, se închină înaintea regelui. Și regele zise: Ce este ție? 17 Și ea zise către dânsul: Domnul meu, tu ai jurat servei tale pre Domnul Dumnezeul tău, *zicând:* Solomon, fiul tău, va fi rege după mine, și el va ședeà pre tronul meu. 18 Și acum, iată! Adonia se făcù rege. Și tu, domnul meu, rege, nu știi *aceasta.* 19 Și el junghie boi și viței grași și oi în mulțime, și chemă pre toți fiii regelui, și pre Abiatar, preotul, și pre Ioab, mai marele oastei; iar pre servul tău Solomon nu l-a chemat. 20 Și *la* tine, domnul meu, rege, la tine *sunt* ochii întregului Israel, ca să le spui cine va ședeà pre tronul domnului meu regele după el. 21 Iar de nu, va fi, *că* îndată ce domnul meu regele va adormì cu părinții săi, eu și fiul meu Solomon ne vom socotì vinovați.

22 Și iată! încă vorbind ea cu regele, a întrat și Natan, profetul. 23 Și spuseră regelui zicând: Iată Natan, profetul! Și întrând la rege, se închină înaintea regelui cu fața sa la pământ. 24 Și Natan zise: Domnul meu, rege, au tu ai zis: Adonia va fi rege după mine, și el va ședeà pre tronul meu? 25 Căci se pogorî astăzi, și junghie boi și viței grași și oi în mulțime, și chemă pre toți fiii regelui și pre cei mai mari ai oastei și pre Abiatar, preotul, și iată ei mănâncă și beau înaintea lui, și zic: [g] Trăiască regele Adonia! 26 Iar pre mine, servul tău, și pre Zadok, preotul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada, și pre Solomon, servul tău, n'a chemat. 27 Dela *tine,* domnul meu, rege, se făcù lucrul acesta, și nu ai înștiințat pre servul tău, cine va ședeà pre tronul domnului meu, regele, după dânsul?

28 Atuncia răspunse regele David, și zise: Chemați-mi pre Bat-Șeba. Și ea venì la rege, și stătù înaintea regelui. 29 Și jură regele, și zise: Viu *este* Domnul! cel ce a mântuit sufletul meu din tot năcazul, 30 Că precum jurai ție pre Domnul Dumnezeul lui Israel, zicând: că fiul tău Solomon va fi rege după mine, și el va ședeà în locul meu, așà voiu face în ziua aceasta. 31 Și Bat-Șeba plecându-și fața sa până la pământ, se închină regelui, și zise: [h] Trăiască domnul meu, regele David, în veci.

Ungerea lui Solomon ca rege.

32 Și regele David zise: Chemați-mi pre Zadok, preotul, și pre Natan, profetul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada. Și ei venirà înaintea regelui. 33 Și zise către ei regele; Luați cu voi pre servii domnului vostru, și puneți călare pre Solomon, fiul meu, pre catârul meu, și pogorâți-l pre el la [i] Ghihon; 34 Și să-l ungă pre el acolo Zadok, preotul, și Natan profetul, rege prestre Israel; și [j] suflați voi în trimbiță, și ziceți: Trăiască regele Solomon! 35 Și vă veți suì în urma lui, și el va venì, și va ședeà pre tronul meu; că el va fi rege în locul meu; căci am poruncit, ca el să fie domn preste Israël și preste Iuda. 36 Și răspunse Benaia, fiul lui Iehoiada, regelui, zicând: Amin; așà să zică *și* Domnul Dumnezeul domnului meu, regele! 37 [k] Precum Domnul a fost cu domnul meu, regele, așà să fie el și cu Solomon, și să mărească tronul lui mai mult decât tronul domnului meu, regele David.

38 Atuncia se pogorîrà Zadok, preotul, și Natan, profetul, și Benaia, fiul lui Iehoiada, și Cretii și Pletii, și puseră pre Solomon pre catârul regelui David, și-l duseră la Ghihon. 39 Și luă Zadok,

---

f 1 Cron. 22. 9. | *g* 1 Sam. 10. 24. | *h* Neem. 2. 3. | Dan. 2. 4. | *i* 2 Cron. 32. 30. | *j* 2 Sam. 15. 10. | 2 Reg. 9. 13. | *k* Ios. 1. 5, 17. | 1 Sam. 20. 13.

preotul, cornul de [l]olei din cort, şi-l unseră pre Solomon. Şi suflară în trâmbiţă, [m] şi zise poporul întreg: Trăiască regele Solomon! 40 Şi se suì tot poporul după dânsul; şi cântà poporul în fluere, şi se desfătà, cu bucurie mare, şi a răsunat pământul de strigătele lor.

41 Şi auzì *acaesta* Adonia şi toţi chemaţii, cari *erau* cu dânsul, cum sfârşiră de a mâncà. Şi auzind Ioab sunetul trimbiţii, zise: Pentru ce *este* vuetul, de care cetatea răsună? 42 Încă vorbind el, iată, Ionatan, fiul lui Abiatar, preotul a sosit! Şi-i zise Adonia: Intră că tu eşti bărbat viteaz, şi aduci ştiri bune. 43 Şi răspunzând Ionatan, zise lui Adonia: Ba *nu;* domnul nostru, regele David, făcù rege pre Solomon; 44 Şi trimise cu el regele pre Zadok, preotul, şi pre Natan, profetul, şi pre Benaia, fiul lui Iehoiada, şi pre Cretii şi pre Plethii, şi-l încălecară pre el pre catârul regelui; 45 Şi-l unseră pre el Zadok, preotul, şi Natan, profetul, rege în Ghihon; şi se suiră de acolo veselindu-se, şi a răsunat cetatea. Acesta *este* vuetul, ce ai auzit. 46 Ba încă Solomon [n] şeade pre tronul regatului. 47 Încă şi servii regelui au venit să feliciteze pre domnul nostru, regele David, zicând: Să înbunească Dumnezeu numele lui Solomon mai mult decât numele tău, şi să mărească tronul lui mai mult decât tronul tău; şi regele se închină pre patul *său.* 48 Şi regele mai vorbì aşà: Binecuvântat *să fie* Domnul Dumnezeul lui Israel, care *mi-a* dat astăzi pre cel ce şade pre tronul meu văzând *aceasta* ochii mei.

49 Şi toţi cei chemaţi cari *erau* cu Adonia, s'au spăimântat, şi sculându-se, se duse fiecare în calea sa. 50 Şi Adonia se temù de Solomon; şi sculându-se, se duse, şi se apucă de coarnele altarului. 51 Şi i-se spuse lui Solomon, zicând: Iată, Adonia se teme de regele Solomon, că nu va omorî pre servul său cu sabie. 52 Şi Solomon zise: De va fi fiul virtuţii, [o] *nici unul* din perii lui nu va cădeà pre pământ; iară de se va aflà răutate într'însul, va murì.

53 Şi trimişe regele Solomon, şi-l pogorì pre el dela altar; şi el venì de se închină înaintea regelui Solomon; şi zise către dânsul Solomon: Mergi la casa ta.

Însărcinarea dată de David lui Solomon; moartea lui David.

2 Şi se apropriară [a] zilele lui David, ca să moară; şi poruncì lui Solomon fiul său, zicând: 2 [b] Eu merg *în* calea a tot-pământul; iar [c] tu întăreşte-te şi să fii bărbat; 3 Şi păzeşte cele de păzit ale Domnului Dumnezeul tău, umblând în căile lui, păzind legile lui şi poruncile lui şi judecăţile lui şi mărturiile lui, precum este scris în legea lui Moisi, ca să fii [d] fericit în toate câte vei lucrà, şi ori-unde te vei întoarce, 4 Ca să [e] întărească Domnul cuvântul său, care-l vorbì pentru mine, zicând: [f] Dacă fiii tăi vor luà aminte la căile lor, [g] umblând înaintea mea cu credinţă, cu toată inima şi cu tot sufletul lor, [h] nu va lipsì din tine bărbat depe tronul lui Israel. 5 Şi încă tu ştii câte a [i] făcut mie Ioab, fiul Teruiei, ce a făcut la cei doi mai mari ai oştirilor lui Israel: lui [j] Abner, fiul lui Ner, şi lui [k] Amasa, fiul lui Ieter, pre cari i-a ucis, şi a vărsat în pace sângele de resbel, şi a adus sângele resbelului în cingătoarea *cea dela* coapsa sa, şi în încălţămintele dela picioarele sale. 6 Fă deci [l] după înţelepciunea ta; şi căruntetea lui să nu se pogoare în pace în mormânt. 7 Iar către fiii lui [m] Barzillai din Galaad să arăţi bunătate, şi să fie ei din cei ce vor mâncà la masa ta; căci ei veniră la mine, când eu am fugit dela faţa lui Absalom, fratele tău. 8 Şi iată! la tine *este* Şimei, fiul lui Ghera, Beniaminitul dela Bahurim, carele mă blestemă cu blestem greu, în ziua când mergeam la Mahanaim; dar se pogorî spre întimpinarea mea la Iordan, şi i-am jurat lui pe Domnul, zi-

l Esod. 30. 23, 25, 32. Ps. 89. 20. | *m* 1 Sam. 10. 24. *n* 1 Cron. 29. 23. *o* 1 Sam. 14. 45. | 2 Sam. 14. 11. Fapt. 27. 34. — | *Capul 2.* *a* Fac. 47. 29. *b* Ios. 23. 14. | *c* Deut. 17 19, 20. *d* Ios. 1. 7. *e* 2 Sam. 7. 25. | *f* Ps. 132. 12. *g* 2 Reg. 20. 3. *h* 2 Sam. 7. 12, 13. | *i* 2 Sam. 3. 39. *j* 2 Sam. 3. 27. *k* 2 Sam. 20. 10. | *l* Prov. 20. 26. *m* 2 Sam. 19. 31, 38.

când: Nu te voiu omorî cu sabia. 9 Şi acum nu-l lăsà pre el nepedepsit: că bărbat înţelept *eşti* tu, şi ştii ce să-i faci tu, ca să pogori cu sânge căruntetea lui în mormânt.

10 Şi adormì David cu părinţii săi, şi se îmmormântă în cetatea lui David. 11 Şi zilele câte a [n] domnit David preste Israel, *fură* patruzeci de ani: şapte ani a domnit în Hebron, şi treizeci şi trei de ani a domnit în Ierusalim.

Domnia lui Solomon neîntărită, şi neamicii săi pedepsiţi.

12 Şi şezù Solomon pe tronul lui David, părintele său; şi se întărì foarte regatul său. 13 Şi Adonia, fiul Haghitei, a venit la Bat-Şeba, muma lui Solomon; şi ea zise: Vii cu pace? Şi el zise: Cu pace. 14 Şi el zise: Cuvânt am a-ţi spune: şi ea zise: Vorbeşte. 15 Şi el zise: Tu ştii, că al meu erà regatul, şi către mine tot Israelul a îndreptat faţa, ca să fiu rege; dar se întoarse regatul, şi se făcù al fratelui meu; căci dela Domnul [o] a fost al lui. 16 Acum cer cerere dela tine; să nu mă respingi. 17 Şi-i zise: Vorbeşte. Şi el zise: Vorbeşte, rogute, către regele Solomon, (că el nu te va respinge), să-mi deà mie pre Abişag, Şunamita, de femeie. 18 Şi Bat-Şeba zise: Bine, voiu vorbì pentru tine cu regele. 19 Deci Bat-Şeba venì la regele Solomon, ca să vorbească cu dânsul pentru Adonia. Şi regele se sculă înaintea ei, şi [p] i-se închină, şi se puse pe tronul său, şi s'a pus tron pentru muma regelui, şi [q] ea şezù la dreapta lui. 20 Şi ea zise: O mică cerere cer dela tine; nu mă respinge. Şi-i zise regele: Cere, muma mea, că nu te voiu respinge. 21 Şi ea zise: Să se deà Abişag, Şunamita, lui Adonia, fratele tău, de femeie. 22 Şi regele Solomon răspunse, şi zise mumei lui: Şi pentru ce ceri pre Abişag, Şunamita, pentru Adonia? cere şi domnia pentru dânsul, că el *este* fratele meu mai mare decât mine, şi *cere şi* pentru Abiatar, preotul, şi pentru Ioab fiul lui Teruiei. 23 Şi regele Solomon jură pe Domnul, zicând: Aşà să-mi facă Domnul, şi încă mai mult, dacă nu chiar în contra vieţii sale vorbì Adonia acest cuvânt. 24 Şi acum viu *este* Domnul, care mă întărì, şi mă puse pe tronul lui David, părintele meu, şi care-mi făcù casă, precum a vorbit, astăzi se va omorî Adonia. 25 Şi regele Solomon trimise prin Benaia, fiul lui Iehoiada, şi-l lovì de murì.

26 Şi lui Abiatar, preotul, zise regele: Mergi la [r] Anatot pe câmpul tău, că tu *eşti* om vinovat morţii; iar astăzi nu te voiu omorî, că tu ai purtat chivotul Domnului, înaintea lui David, părintele meu, şi ai suferit ce a suferit părintele meu. 27 Aşà gonì Solomon pre Abiatar, ca să nu mai fie preot Domnului, spre a [s] împlinì cuvântul Domnului, care-l vorbì pentru casa lui Elie în Şilo.

28 Şi venì ştire lui Ioab; că Ioab s'a plecat după Adonia, iar după Absalom nu s'a plecat, Şi Ioab fugì în cortul Domnului, şi se apucă de coarnele altarului. 29 Şi se spuse regelui Solomon, că Ioab a fugit în cortul Domnului, şi iată, el *este* lângă altar. Şi Solomon trimise pre Benaia în cortul Domnului, şi-i zise: Aşà zice regele: Ieşi! Iar el zise: Nu: că aicia voiu murì. Şi Benaia aduse cuvântul regelui, zicând: Aşà vorbì Ioab, şi aşà îmi răspunse. 31 Şi-i zise regele: Fă după cum a zis, şi loveşte-l, şi îmmormântează-l, şi *aşà* depărtează dela mine şi dela casa părintelui meu sângele cel nevinovat, pre care l-a vărsat Ioab: 32 Şi să întoarcă Domnul sângele lui pe capul lui; că a lovit pre doi bărbaţi mai drepţi şi mai buni decât dânsul, şi i-a ucis cu sabia, *şi* părintele meu David n'a ştiut: pre Abner, fiul lui Ner, mai marele oastei lui Israel, şi pre [t] Amasa, fiul lui Ieter, mai marele oastei lui Iuda. 33 Sângele lor să se întoarcă [u] pe capul lui Ioab şi pe capul seminţiei lui în veci: [v] iar lui David şi seminţiei lui, şi casei lui, şi tronului său, să-i fie pace dela Domnul în veci. 34 Şi aşà se suì Benaia,

[n] 2 Sam. 5. 4. | 1 Cron. 29. 26, 27. | [o] Prov. 21. 30. Dan. 2. 21. | [p] Esod. 20. 12. [q] Ps. 45. 9. | [r] Ios. 21. 18 | [s] 1 Sam. 2. 31—35. | [t] 2 Sam. 20. 10. [u] 2 Sam. 3. 29. | [v] Prov. 25. 5.

fiul lui Iehoiada, il lovì și-l omorî; și se îmmormântă în casa sa, în pustiu. 35 Și regele a pus pre Benaia, fiul lui Iehoiada, în locul aceluia preste oastea, și pre [x]Zadok, preotul, l-a pus regele în locul lui [y]Abiatar.

36 Și regele a trimis de a chemat pre [z]Șimei, și i-a zis: Zidește-ți o casă în Ierusalim, și să șezi acolo, și să nu ieși de acolo nici încoace nici încolo. 37 Că va fi, în ziua *când* vei ieși, și vei trece [a]părâul Kedron, să știi, că vei murì, *și* [b]sângele tău să vie pe capul tău. 38 Și zise Șimei către regele: Bun *este* cuvântul; după cum a vorbit domnul meu regele, așà va face servul tău. Și Șimei șezù în Ierusalim multe zile. 39 Și a fost, după trecerea de trei ani, că fugiră doi servi ai lui Șimei către [c]Achiș, fiul lui Maaca, regele din Gat: și se spuse lui Șimei, zicând: Iată! servii tăi *sunt* în Gat.

40 Și se sculă Șimei, și înșeuă asinul său, și se duse la Gat la Achiș, ca să caute pre servii săi; și se duse Șimei, și aduse pre servii săi din Gat. 41 Și se spuse lui Solomon, că Șimei s'a dus din Ierusalim la Gat, și s'a întors. 42 Și regele trimise de a chemat pre Șimei, și i-a zis: Oare nu te-am jurat pe Domnul, și ți-am mărturisit, zicând: În ziua *când* vei ieși, și te vei duce încoace și încolo, să știi, că vei murì; și tu mi-ai spus: Bun *este* cuvântul *ce* am auzit. 43 Pentru ce dar n'ai păzit jurământul Domnului, și porunca, pe care ți-am dat-o? 44 Și mai zise regele către Șimei: Tu cunoști [d]tot răul, *și* știe inima ta ce ai făcut lui David, părintele meu: acum [e]întoarcă Domnul răul tău pe capul tău: 45 Și regele Solomon *fie* binecuvântat și [f]tronul lui David fie întărit înaintea Domnului în veci. 46 Și așà porunci regele lui Benaia, fiul lui Iehoiada, și el ieși, și-l lovì de murì. Așà regatul s'a întărit în mâna lui Solomon.

Căsătoria lui Solomon.

3 Și [a]Solomon se încuscrì cu Faraon, regele Egiptului, și luă pre fica lui Faraon, și o aduse în [b]cetatea lui David, până să sfârșească de zidit [c]casa sa, și [d]casa Domnului, și [e]zidul Ierusalimului jur împrejur. 2 [f]Iar poporul jertfì pe înălțimi; că nu erà zidită casă numelui Domnului până în zilele acelea. 3 Și Solomon [g]iubià pre Domnul, [h]umblând după legile lui David, părintele său; numai că el jertfià și tămâià pe înălțimi.

4 Și [i]dusu-s'a regele la Ghibeon, ca să jertfească acolo; [j]căci aceasta erà înălțimea cea mare: o mie de arderi de tot aduse Solomon pe acest altar.

Rugăciunea lui Solomon.

5 [k]La Ghibeon se arătă Domnul lui Solomon [l]în visul nopții; și Dumnezeu zise: Cere ce să-ți dau ție? 6 [m]Și Solomon zise: Tu ai arătat mare iubire servului tău David, părintele meu; că a [n]umblat înaintea ta cu credință și cu dreptate și cu întregimea inimii către tine, și ai păstrat lui această mare iubire, și i-ai [o]dat fiu, care șade pe tronul său, precum *este* astăzi. 7 Și acum Domnul Dumnezeul meu, tu ai făcut pre servul tău rege în locul lui David părintele meu, [p]și eu *sunt* un copil mic, nu știu nici [q]să ies, nici să întru. 8 Și servul tău *se află* în mijlocul poporului tău, pre care [r]l-ai ales, un popor mare, [s]care nu se poate socotì, nici numărà, de mulțime. 9 [t]Deci dă servului tău inimă, ce înțelege [u]să judece pre poporul tău, [v]să deosebească între bine și rău; că cine ar puteà judecà pre poporul tău cel numeros foarte?

10 Și cuvântul erà bun în ochii Domnului, că cerù Solomon acest lucru. 11 Și Dumnezeu îi zise: Pentru că ai cerut acest lucru, și n'ai cerut ție zile multe, și n'ai cerut pentru tine avuție, și [x]n'ai cerut vieața neamicilor tăi, ci ai cerut pentru tine cunoștință de a înțelege judecata. 12 [y]Iată! fac după cuvântul

[x] Num. 25. 11, 12. 13.
[y] Vers. 27.
[z] 2 Sam. 16. 5.
[a] 2 Sam. 15. 23.
[b] Lev. 20. 9. Ios. 2. 19.
[c] 1 Sam. 27. 2.
[d] 2 Sam. 16. 5.
[e] Ps. 7. 16.
[f] Prov. 25. 5.
Capul 3.
[a] Cap. 7. 8. & 9. 24.
[b] 2 Sam. 5. 7.
[c] Cap. 7. 1.
[d] Cap. 6.
[e] Cap. 9.15,19.
[f] Lev. 17.3,4,5.
[g] Rom. 8 28.
[h] Vers. 6. 14.
[i] 2 Cron. 1. 3.
[j] 1 Cron. 16. 39.
[k] Cap. 9. 2.
[l] Mat. 1. 20.
[m] 2 Cron. 1. 8, etc.
[n] Ps. 15. 2.
[o] Cap 1. 48.
[p] 1 Cron. 29. 1.
[q] Num. 27. 17.
[r] Deut. 7. 6.
[s] Fac. 13. 16.
[t] Iac. 1. 5.
[u] Ps. 72 1. 2.
[v] Ebr. 5. 14.
[x] Iac. 4. 3.
[y] 1 Ioan5.14,15.

tău; [z] Iată! îți dau inimă înțeleaptă și cu cunoștință, încât asemenea ție n'a fost înaintea ta, nici asemenea ție nu se va scula după tine. 13 Și ceeace n'ai cerut [a] îți dau: [b] avuție și onoare, încât nu va fi asemenea ție nimenea între regi, în toată viața ta. 14 Și dacă vei umblà în căile mele, păzind legile și poruncile mele, [c] precum a umblat David, părintele tău, apoi voiu [d] lungì zilele tale. 15 Și Solomon se [e] deșteptă, și iată, *a fost* vis. Și el venì la Ierusalim, și stătù înaintea chivotului legii Domnului, și aduse arderi de tot și jertfe de bucurie, și [f] făcù ospăț pentru toți servii săi.

Esemplu de înțelepciunea lui Solomon la judecată.

16 Atuncia veniră două femei meretrice la regele, și [g] stătură înaintea lui. 17 Și a zis una din femei: Rogu-mă domnul meu, eu și femeia aceasta ședem într'o casă, și eu născui la dânsa în casă. 18 Și s'a întâmplat în a treia zi după nașterea mea, că născù și această femeie, și noi *eram* împreună, nici un străin nu *eră* la noi în casă; numai noi amândouă *eram* în casă. 19 Și muri fiul acestei femei noaptea; că s'a culcat pre dânsul. 20 Și se sculă ea în mijlocul nopții, și luă pre fiul meu de lângă mine, pre când serva ta dormià, și-l culcă la sânul său, și pre fiul ei cel mort îl culcă la sânul meu. 21 Și mă sculai dimineața, ca să alăptez pre fiul meu, și iată eră mort! și cercetându-l pre dânsul dimineața, iată, nu eră fiul meu, pre care l-am născut! 22 Iar femeia cealaltă zise: Ba nu; ci fiul meu *este* cel viu, și fiul tău cel mort; iar aceea zise; Ba nu, ci fiul tău *este* cel mort, și fiul meu cel viu. Așà vorbiră ele înaintea regelui.

23 Atuncia zise regele: Aceasta zice: Acesta, cel viu, *este* fiul meu, și cel mort fiul tău; și aceea zice: Ba nu; ci acel mort *este* fiul tău și cel viu fiul meu. 24 Și regele zise: Aduceți-mi o sabie; și aduseră sabie înaintea regelui. 25 Și regele zise: Tăiați pre copilul cel viu în două; și dați jumătate uneia și jumătate celeilalte. 26 Atuncia zise femeia, al căreia fiul cel viu *eră*, către rege, căci [h] i-se turburà inima de milă pentru fiul ei, și ea zise: Rogu-te, domnul meu, dă-i ei pre copilul cel viu, și nu-l omorî: iar aceea zise: Să nu fie nici al meu, nici al tău, tăiați-*l*. 27 Și răspunse regele, zicând: Dați-i pre copilul cel viu, și nu-l omoriți, că ea este muma lui.

28 Și tot Israelul auzì judecata, ce o judecă regele, și se temură înaintea regelui: căci văzură, că înțelepciunea lui Dumnezeu *eră* într'însul, de a face judecată.

Curtea și diregătorii lui Solomn; întinderea și prosperitatea regatului său.

4 Așà a fost regele Solomon, rege preste tot Israelul. 2 Și aceștia *au fost* cei mai mari ai lui: Azaria, fiul lui Zadok, preotul; 3 Elihoref și Ahia, fii ai lui Șișa, scriitori; [a] Iosafat, fiul lui Ahilud, cancelar; 4 [b] Benaia, fiul lui Iehoiada, preste oaste; și Zadok și [c] Abiatar, preoți: 5 Și Azaria, fiul lui Natan, preste [d] diregători; și Zabud, fiul lui Natan, [e] preot, [f] amic al regelui; 6 Și Ahișar, preste casă: și [g] Adoniram, fiul lui Abda, preste dări.

7 Și Solomon aveà doisprezece diregători preste tot Israelul, care aduceau bucate regelui și casei sale: o lună în an aveà câte unul de adus venituri. 8 Și acestea *sunt* numile lor: Ben-Hur, preste muntele Efraim; 9 Ben-Dechar, preste Makaț și preste Șaalbim și Bet-Șemeș și Elon-Bet-Hanan; 10 Ben-Hesed, preste Arubot; și el *aveà* Șecoul și tot pământul Hefer; 11 Ben-Abinadab, preste tot cuprinsul Dorului; pre Tafat, fica lui Solomon, aveà el de femeie; 12 Baana, fiul lui Ahilud, preste Taanat și Meghido și tot Bet-Șeanul, cel de lângă Țartana, de desubtul Ezreelului, dela Bet-Șean, până la Abel-Mehola, până dincolo de Iokneam; 13 Ben-Gheber, preste Romot-Galaad; el *aveà* [h] satele lui Iair, fiul

[z] Eccl. 1. 16.
[a] Mat. 6. 33.
[b] Prov. 3. 16.
[c] Cap. 15. 5.
[d] Ps. 91. 16.
[e] Fac. 41. 7.
[f] Fac. 40. 20.
[g] Num. 27. 2.
[h] Fac. 43. 30. Ier. 31. 20.

Capul 4.
[a] 2 Sam. 8. 16.
[b] Cap. 2. 35.
[c] Cap. 2. 27.
[d] Vers. 7.
[e] 2 Sam 8. 18.
[f] 2 Sam. 15. 37.
[g] Cap. 5. 14.
[h] Num. 32. 41.

lui Manase, cele din Galaad: el *avea şi* [i] cuprinsul Argob cel din Basan, şaptezeci cetăţi mari cu ziduri şi zăvoare de aramă: 14 Abinadab, fiul lui Ido, era preste Mahanaim; 15 Ahimaaţ *era* preste Neftali, şi el aveà pre fiica lui Solomon de femee; 16 Baana, fiul lui Huşai, preste Asser şi Alot; 17 Ioşafat, fiul lui Parua, preste Isachar; 18 Şimei, fiul lui Ela, preste Beniamin; 19 Gheber, fiul lui Uri, preste pământul Galaad, [j] pământul lui Sihon, regele Amoreilor, şi al lui Og, regele din Basan; că numai el *era* diregător în această ţară.

20 Iuda şi Israel *erau* numeroşi la mulţime, [k] ca nisipul depe lângă mare, [l] mâncând şi bând şi desfătându-se. 21 Şi [m] Solomon domnià preste toate regatele dela [n] fluviul *Eufrat* până la pământul Filistenilor şi până la hotarul Egiptului; [o] Şi-i aduceau daruri, şi-i serviau lui Solomon în toate zilele vieţii sale.

22 Şi hrana lui Solomon pentru o zi erà: treizeci core de floarea făinii, şi şasezeci core de *altă* făină: 23 Zece boi îngrăşaţi, şi douăzeci boi păşunaţi, şi o sută oi; afară de cerbi, şi de căprioare, şi de ciute, şi de păsări îngrăşate. 24 Că domnià preste toate *ţările* de dincoace de fluviu, dela Tifsah până la Gaza, preste [p] toţi regii de dincoace de fluviu. Şi [q] aveà pace pretutindenea împrejurul lui. 25 Şi Iuda şi Israel [r] locuiau în siguranţă, [s] fiecine sub via sa şi sub smochinul său, [t] dela Dan până la Beer-Şeba, în toate zilele lui Solomon.

26 Şi [u] aveà Solomon patruzeci mii staule de [v] cai pentru trăsurile sale, şi douăsprezece mii de călăreţi. 27 Şi [x] diregătorii aceia aduceau bucate regelui Solomon, şi tuturor, cari veniau la masa regelui Solomon, fiecare pe luna sa: şi nu lăsau să fie vre-o lipsă. 28 Aduceau încă şi orz şi paie pentru cai şi catâri, în locul unde se aflau, fiecare după însărcinarea sa.

Marea înţelepciune a lui Solomon: proverbele şi poemele lui.

29 Şi [y] Dumnezeu a dat lui Solomon înţelepciune şi înţelegere mare foarte, şi ştiinţă întinsă ca nisipul depe ţărmul mării. 30 Şi întrecù înţelepciunea lui Solomon înţelepciunea tuturor fiilor [z] răsăritului, şi toată [a] înţelepciunea Egiptului. 31 Căci erà [b] mai înţelept decât toţi oamenii, mai mult [c] decât Etan, Esraheul, [d] şi decât Heman şi Chalcol şi Darda, fiii lui Mahol; şi numele lui se respândì împrejur la toate popoarele. 32 Şi [e] el a spus trei mii de proverbe, şi [f] cânturile lui erau o mie şi cinci. 33 Şi vorbì despre arbori, dela cedrul Libanului până la isopul, ce creşte pre ziduri; vorbì încă despre cele cu patru picioare şi despre păsări şi despre târătoare şi despre peşti. 34 Şi veniau dela toate popoarele, ca să audă înţelepciunea lui Solomon, dela toţi regii pământului cari auziseră înţelepciunea lui.

Pregătirea pentru templu; învoiala lui Solomon cu Hiram.

5 Şi [a] Hiram, regele Tirului, trimise pre servii săi la Solomon; căci auzise, că l-a uns pre el rege în locul părintelui său; [b] că a iubit Hiram pre David în toate zilele. 2 Şi [c] Solomon trimise către Hiram, zicând: 3 Tu ştii, că David, părintele meu, n'a putut să zidéască casa numelui Domnului Dumnezeului său, [d] de resbele ce l-au încunjurat, până ce Domnul a pus pre *neamicii* săi sub picioarele sale. 4 Şi acum Domnul Dumnezeul meu, îmi dădù [e] repaus de jur împrejur; nu *am* nici neamic, nici întîmpinare rea. 5 [f] Şi iată, eu cuget să zidesc casă numelui Domnului Dumnezeului meu, [g] după cum Domnul a făgăduit lui David, părintele meu, zicând: Fiul tău, pre care-l voiu pune în locul tău pre tronul tău, acela va zidì casă numelui meu. 6 Şi acum dă poruncă, să-mi taie mie [h] cedri din Liban; şi servii mei vor fi împreună cu servii tăi, şi-ţi voiu da

i Deut. 3. 4.
j Deut. 3. 8.
k Fac. 22. 17.
l Ps. 72. 3, 7.
m 2 Cron. 9. 26.
n Fac. 15. 18.
o Ps. 68. 29.
p Ps. 72. 11.
q 1 Cron. 22. 9.
r Ier. 23. 6.
s Mic. 4. 4.
t Jude 20. 1.
u Cap. 10. 26.
v Deut. 17. 16.
x Vers. 7.
y Cap. 3. 12.
z Fac. 25. 6.
a Fapt. 7. 22.
b Cap. 3. 12.
c 1 Cron. 15.19.
d 1 Cron. 2. 6.
e Prov. 1. 1.
f Cânt. 1. 1.
—
Capul 5.
a 2 Cron. 2. 3.
b 2 Sam. 5. 11.
c 2 Cron. 2. 3.
d 1 Cron. 22. 8.
e Cap. 4. 24.
f 2 Cron. 2. 4.
g 2 Sam. 7. 13.
h 2 Cron. 2. 8, 10.

plată pentru servii tăi, cum vei zice mie tu: că tu știi, că între noi nu *este* cine să știe a tăià lemne, ca Sidonienii.

7 Și cum auzì Hiram cuvintele lui Solomon, se bucură foarte, și zise: Binecuvântat *fie* Domnul astăzi, care a dat lui Dàvid fiu înțelept preste acest popor mare. 8 Și trimise Hiram către Solomon, zicând: Auzit-am *toate* câte mi-ai poruncit: și voiu face toată voia ta pentru lemnele de cedru și pentru lemnele de pin: 9 Servii mei *le* vor pogorî din Liban la mare, [i] și eu le voiu pune pre mare în plute la locul ce-mi vei hotărî, și le voiu desface acolo și tu *le* vei luà; dar sămi faci și tu voia mea, [j] dând hrană casei mele. 10 Și Hiram dădù lui Solomon lemne de cedru și lemne de pin, câte voì. 11 [k] Și Solomon dădù lui Hiram douăzeci mii core de grâu pentru hrana casei lui, și douăzeci core de oleiu curat; atâta a dat Solomon lui Hiram pre an. 12 Și Domnul dădù lui Solomon înțelepciune, precum i-a făgăduit; și erà pace între Hiram și Solomon: și amândoi încheiară legământ.

13 Și regele Solomon ridică birnici din tot Israelul, și birul a fost de treizeci mii bărbați. 14 Și a trimes pre ei în Liban pre rând, câte zece mii pre lună; o lună ședeau în Liban, *și* două luni în casele *lor;* și preste bir *fost-à* Adoniram. 15 Și Solomon aveà șaptezeci mii purtători de sarcini și optzeci mii de tăietori pre munte; 16 Afară de diregători puși de Solomon preste lucrări, trei mii și trei sute *la număr*, cari porunciau poporului ce lucrà. 17 Și porunci regele, și aduseră pietri mari, pietri alese *și* pietri cioplite, spre a pune temeliile casei. 18 Și cioplirà zidarii lui Solomon și zidarii lui Hiram și Ghiblitii, și pregătirà lemnele și pietrile spre zidirea casei.

Clădirea templului.

6 [a] Fost-a în anul patru sute optzeci dela ieșirea fiilor lui Israel din pământul Egiptului, și anul al patrulea al domniriì lui Solomon asupra lui Israel, în luna Zif, care *este* a doua lună, că [b] începù a se zidì casa Domnului.

2 Și [c] casa ce regele Solomon o zidì Domnului: *aveà* lungimea sa de șasezeci coți, și lățimea sa de douăzeci, și înălțimea sa de treizeci coți. 3 Și porticul, *ce erà* înaintea templului casei, *aveà* lungimea de douăzeci coți, în lățimea casei, *și* lățimea de zece coți înaintea casei. 4 Și făcù la casă [d] ferestre, largi din lăuntru și strâmte din afară. 5 Și zidì lipite de zidul casei [e] rânduri de cămări, *unul preste altul* jur împrejur, *sprijinite de* zidurile casei de jur împrejurul templului [f] și a oracului: așà făcù cămări jur împrejur. 6 Lățimea rândului de jos *erà* de cinci coți, și lățimea celui din mijloc de șase coți, și lățimea celui al treilea de șapte coți: căci pre din afara casei făcù arcade strâmte împrejur, ca *grinzile* să nu fie prinse în zidul casei. 7 Și [g] casa în clădirea sa se făceà din pietri, pregătite mai nainte de a fi acolo aduse; așà că nici ciocan, nici săcure, *nici altă* unealtă de fer, nu se auzià la casă, la clădirea sa. 8 *Și* întrarea rândului de mijloc *erà* la laturea dreaptă a casei, și se suiau la rândul de mijloc pre o scară spirală, și *așà* dela cel din mijloc la cel de al treilea. 9 [h] Așà zidì el casa, și o sfârșì pre ea; și acoperì casa cu scânduri și cu grinzi de cedru. 10 Și clădì rândurile împrejurul întregei case, de cinci coți înălțimea; și prindeau de casă prin lemnele de cedru.

11 Și cuvântul Domnului a fost către Șolomon, zicând: 12 *Pentru* casa aceasta ce tu o zidești, [i] dacă vei umblà după legile mele, și vei face judecățile mele, și vei păzì toate poruncile mele, umblând după ele, voiu întărì cu tine cuvântul [j] ce l-am vorbit către David, părintele tău; 13 Și [k] voiu locuì în mijlocul fiilor lui Israel, și nu voiu [l] părăsì poporul meu Israel. 14 [m] Așà zidì Solomon casa, și o sfârșì pe ea.

---

i 2 Cron. 2. 16. *j* Ezra. 3. 7. Fapt. 12. 20. | *k* 2 Cron. 2. 10. — | *Capul 6.* *a* 2 Cron. 3. 1, 2. *b* Fapt. 7. 47. | *c* Ezec. 41. 1, etc. *d* Ezec. 40. 16. *e* Ezec. 41. 6. | *f* Vers. 16. 19, 20, 21, 31. *g* Deut. 27. 5, 6. | *h* Vers. 14. 38. *i* Cap. 2. 4. *j* 2 Sam. 7. 13. | *k* Esod. 25. 8. Apoc. 21. 3. | *l* Deut. 31. 6. *m* Vers. 38.

15 Și îmbrăcă pereții casei pe din lăuntru cu scânduri de cedru, dela pardoseala casei până la acoperișul ei; cu lemne îi îmbrăcă pre ei pre din lăuntru, și pardoseala casei a îmbrăcat-o cu scânduri de pin. 16 Și mai îmbrăcă cu scânduri de cedru douăzeci coți în fundul casei, dela pardoseală până la *creștetul* zidurilor: și-l îmbrăcă pre din lăuntru, *ca să fie* oracului: [n] Sfânta Sfintelor. 17 Iar casa, adecă templul, de dinainte eră de patruzeci coți. 18 Și *lemnele* de cedru din lăuntrul casei *erau* de colocinți, cu săpături și *cu flori* deschise; toate *erau de* cedru, piatră nu se vedeà. 19 Și gătì oracului în fundul casei, ca să pună acolo chivotul legii Domnului, 20 Și oracului *aveà* în față douăzeci coți lungime, și douăzeci coți lățime, și douăzeci coți înălțime: și-l acoperì cu aur curat: și acoperì altarul cu cedru. 21 Și Șolomon acoperì casa pre din lăuntru cu aur curat; și întinse lanțuri de aur dinaintea oracului, și-l acoperì cu aur. 22 Așà toată casa o acoperì cu aur, până ce sfârșì toată casa; acoperì cu aur și [o] tot altarul, ce *eră* înaintea oracului.

23 Și în lăuntrul oracului [p] făcù doi cherubimi *de* lemn de oliv, *fiecare* de zece coți înălțime. 24 Și *eră* de cinci coți o aripă a cherubimului, și *de* cinci coți cealaltă aripă a cherubimului; dela vârful unei aripi până la vârful celeilalte aripi *erau* zece coți. 25 Și celalalt cherubim de zece coți; de aceeași măsură și în același chip *erau* amândoi cherubimii. 26 Înălțimea unui cherubim *eră* de zece coți, tot așà și a celuilalt cherubim. 27 Și puse pre cherubimi în fundul cel mai din lăuntru al casei; și [q] se întinseră aripele cherubimilor așà, că aripa unuia atingeà de celalalt părete. Și aripile lor se atingeau între sine în mijlocul casei. 28 Și acoperì și pre cherubimi cu aur.

29 Și pre toți pereții casei jur împrejur făcù chipuri, săpate de cherubimi și de fenici și de flori deschise, în partea din fund și din față. 30 Și pardoseala casei o acoperì cu aur în partea din fund și din față.

31 Și la întrarea în oracul, făcù uși de lemn de oliv; *așà* și pragul de sus, *și* ușiorii ușilor în cinci muchi. 32 Făcù deci ușa în două canate de lemn de olivi, și săpă chipuri de cherubimi, și fenici și flori deschise, și *le* acoperì cu aur, punând aur preste cherubimi și fenici. 33 Așà făcù și la întrarea templului ușiori *de* lemn de oliv în patru muchi: 34 Și amândouă ușile *erau de* lemn de pin; și cele [r] două bucăți ale unei uși, erau canaturi, și celelalte două bucăți ale ușei a doua erau canaturi. 35 Și săpă *pre ele* cherubimi și fenici și flori deschise, și *le* polii cu aur, bine întocmit preste săpături. 36 Zidì și curtea cea din lăuntru cu trei rânduri de pietri cioplite și cu un rând de grinzi de cedru.

37 În anul al patrulea, luna Zif, s'au pus temeliile casei Domnului: 38 Și în anul al unsprezecelea, luna Bul, care *este* luna a opta, se sfârșì casa, cu toate părțile ei și rânduielile ei; așà în șapte ani a zidit-o pre ea.

Celelalte zidiri mari ale lui Solomon.

7 Și zidì Șolomon și casa sa în [a] treisprezece ani, și sfârșì toată casa sa. 2 Și zidì casă *numită* Pădurea Libanului: lungimea ei *eră* de o sută coți, și lățimea ei de cincizeci coți, și înălțimea ei de treizeci coți; cu patru șiruri de stâlpi de cedru, cu grinzi de cedru preste stâlpi. 3 Și *făcù* acoperiș cu *lemn* de cedru deasupra camerilor, cari *se razemă* pe patruzeci și cinci stâlpi, câte cinsprezece *la* șir. 4 Și *erau* trei șiruri de ferestre, și răspundeà fereastră la fereastră de trei ori. 5 Și toate ușile și ușiorii *lor* pătrate *erau*, ca și pragurile; și răspundeà fereastră la fereastră de trei ori. 6 Și făcù un portic de stâlpi: lungimea lui de cincizeci coți, și lățimea lui de treizeci coți: și porticul *eră* dinaintea acelora; că stâlpii și grinzile *erau* dinaintea acelora. 7 Și mai făcù un

[n] Esod. 26. 33. | Ezec. 45. 3. | Ebr. 9. 3. | [o] Esod. 30.1,3,6. | [p] 2 Cron. 3. 10, 11, 12. | [q] Esod. 25. 20. | [r] Ezec.41.23,24, 25. | *Capul 7.* [a] Cap. 9. 10

portic pentru tron, unde erà să judece, *numit* porticul judecății; și erà așternut cu cedru, dela o margine a pardoselii până la alta. 8 Și casa sa, unde șezù, *aveà* o altă curte în lăuntru porticului, în acelaș chip zidită.

Șolomon mai făcù o casă, ca și porticul acesta, pentru fata lui Faraon, pre [b] care o luă *de femeie*.

9 Toate acestea *erau de* pietri de preț, după măsură cioplite, ferestruite cu ferestrăul pre din lăuntru și pre din afară, din temelie până la strașină, și pre din afară până la curtea cea mare. 10 Și temelia *erà de* pietri de preț, pietri mari; pietri de zece coți, și pietri de opt coți. 11 Și pe deasupra *erau* pietri de preț, după măsură cioplite, și cedre. 12 Și curtea cea mare *erà făcută* jur împrejur din trei șiruri de pietri cioplite, și dintr'un șir de grinzi de cedru, ca și curtea cea din lăuntru a casei Domnului, [c] și ca și porticul casei.

Cei doi stâlpi și uneltele templului.

13 Și trimise regele Șolomon, și aduse pre [d] Hiram din Tir. 14 [e] Acesta *erà* fiul unei femei văduve, din seminția lui Neftali; și [f] părintele lui *fusese* bărbat Tirean, arămar: și [g] erà plin de măiestrii, de înțelepciune, și de pricepere în a lucrà orice în aramă.

Și el venì la regele Solomon, și lucră toate lucrurile lui. 15 Căci el vărsă [h] doi stâlpi de aramă, de optsprezece coți înălțimea fiecărui *stâlp,* și un fir de doisprezece coți ar fi încunjurat pre fiecare din ei.

16 Și făcù două capitele *de* aramă vărsată, de pus în capul stâlpilor; înălțimea unui capitel de cinci coți, și înălțimea celuilalt capitel tot de cinci coți. 17 Asemenea *făcù* înlănțuituri în chipul rețetelor, împletite ca lanțuri, pentru capitelele depe capul stâlpilor; șapte pentru un capitel și șapte pentru celalalt capitel. 18 Și făcù stâlpii, și două șiruri de rodii împrejurul rețelei, ca să acopere cu ele capitelele depe capul stâlpilor; așà făcù și la al doilea capitel. 19 Și capitelele cele depe capul stâlpilor porticului *erau* lucrate *în chipul* crinului, de patru coți. 20 Și capitelele depe cei doi stâlpi *aveau rodii* pe deasupra preste pântecele de lângă rețele; și rodile *erau* [i] două sute, înșiruite împrejurul fiecărui capitel. 21 [j] Și așeză stâlpii în [k] porticul templului; puse deci un stâlp la dreapta, și-l numì Iachinul, și pre celalalt stâlp îl puse la stânga, și-l numì Boazul. 22 Și pre capitelul stâlpilor *erau* chipuri de crin. Așà se sfârșì lucrul stâlpilor.

23 Și el mai făcù [l] o mare vărsată de zece coți dela o margine până la cealaltă margine, *și* împrejur rotundă; și înălțimea ei de cinci coți, și un fir de treizeci coți ar fi încunjurat-o împrejur. 24 Și sub marginea ei jur împrejur o încingeau sculpturi în chipul colocintei, câte zece la cot [m] încingeau marea jur împrejur; două șiruri de colocinți, turnate odată cu *marea.* 25 Stà pre [n] doisprezece boi; *dintre cari* trei priveau către miazăzi, și trei priveau către apus, trei priviau către miazănoapte, și trei priveau către răsărit; și marea *ședeà* pre ei; și toate dosurile lor *erau întoarse* în lăuntru. 26 Și grosimea ei *erà* de un lat de palmă, și marginea ei lucrată ca marginea potirului, ca floarea crinului; și încăpeà [o] două mii de baturi.

27 Și el mai făcù zece pedestale de aramă; *de* patru coți lungimea unui pedestal, și *de* patru coți lățimea lui, și *de* trei coți înălțimea lui. 28 Și făptura pedestalelor *erà* astfel: aveà pervaze, și pervazele *erau* încheiături. 29 Și pre pervazele dintre încheiături *erau* lei, boi și cherubimi; și deasupra pre încheiături *erà* un basen; și de desubtul leilor și a boilor *erau* ghirlande, făcute să spânzure. 30 Și fiecare pedestal aveà patru roți de aramă și osie de aramă; și cele patru unghiuri ale lui aveau umărare; și umărarile ei *erau* vărsate sub spălătoare, alăturea cu fiecare ghirlandă.

[b] 2 Cron. 8. 11. [c] Ioan 10. 23. | Fapt. 3. 11. [d] 2 Cron. 4. 11. | [e] 2 Cron. 2. 14. [f] 2 Cron. 4. 16. | [g] Esod. 31. 3. [h] 2 Reg. 25. 17. Ier. 52. 21. | [i] 2 Cron. 3. 16. [j] 2 Cron. 3. 17. [k] Cap. 6. 3. | [l] 2 Reg. 25. 13. [m] 2 Cron. 4. 3. | [n] 2 Cron. 4. 4,5. [o] 2 Cron. 4. 5.

31 Și gura de ei din lăuntru capitelului și până deasupra *eră* un cot: și gura ei *eră* rotundă, lucrată ca basenul, de un cot și jumătate; și pre deasupra *acestei* guri *erau* săpături: și pervazele lor *erau* pătrate, nu rotunde. 32 Și sub pervaze *erau* patru roți, și osiile roților *se uniau* cu pedestalul; și înălțimea *fiecărei* roți *eră* un cot și jumătate de cot. 33 Și făptura roților *eră* ca cea a roților de trăsură; osiile lor, și obezile lor, și spițele lor și butucii lor, *erau* tot vărsate. 34 Și *erau* patru umărare la cele patru unghiuri ale fiecărui pedestal; umărarele *erau* trase din pedestal. 35 Și deasupra pedestalului *eră* o înălțime rotundă împrejur, de o jumătate cot; și deasupra pedestalului marginile și pervazele *pedestălului erau* dintr'însul *trase*. 36 Și pe plăcile laturilor ei și pe pervazele ei el săpă cherubimi, lei și fenici, în fiecare loc deșert, și ghirlande împrejur.

37 Așà făcù el cele zece pedestale; toate aveau aceeași vărsătură, aceeași măsură, *și* același chip. 38 Și [p] el mai făcù și zece spălători de aramă; în fiecare spălător încăpeà patruzeci baturi; fiecare spălător *eră de* patru coți; *și* pre fiecare din cele zece pedestale *stà* un spălător. 39 Și așeză pedestalele, cinci la laturea dreaptă a casei, și cinci la laturea stângă a casei; și puse marea la laturea dreaptă a casei spre răsărit din partea de miazăzi. 40 Și Hiram făcù spălători și lopeți și cupe.

Așà sfârși Hiram facerea tuturor lucrurilor, ce făcuse pentru regele Solomon, pentru casa Domnului: 41 Doi stâlpi și sferele capitelelor depe capul celor doi stâlpi; și două [q] rețele, ca să acopere cele două sfere ale capitelelor depe capul stâlpilor; 42 Și patru sute de rodii pentru cele două rețele, două șiruri de rodii pentru fiecare rețea ca să acopere cele două sfere ale capitelelor de stâlpi; 43 Și cele zece pedestale, și cei zece spălători depe pedestale; 44 Și o mare, și cei doisprezece boi de sub mare; 45 [r] Și oalele și lopețile și cupele: Toate aceste vase, ce Hiram le făcù regelui Solomon pentru casa Domnului, *erau* de aramă lustruită. 46 [s] În șesul Iordanului le vărsă regele, în pământ argilos, între [t] Succot și [u] Tartan. 47 Și Solomon lăsă toate aceste vase *necumpănite*, căci erau multe foarte, și greutatea aramei nu se puteà socoti.

48 Și Solomon făcù toate vasele casei Domnului: [v] altarul cel de aur, și masa cea de aur, pre care *se puneau* pânile de punere înainte; 49 Și candelele de aur curat, cinci de-a dreapta, și cinci de-a stânga, înaintea oracululuì, și florile și lămpile și mucările *de aur*; 50 Și tipsiile și cuțitele și cupele și lingurile și cățuele *de* aur curat, și țâțînele *de* aur, dela ușile casei celei din fund, *adică* ale Sfintei Sfintelor, *și* dela ușile casei, *adică* a templului.

51 Și sfârșindu-se tot lucrul, ce-l făcù regele Solomon pentru casa Domnului, aduse Solomon într'însa toate cele consacrate de David părintele său: argintul și aurul și vasele; punându-le în tesaurulul casei Domnului.

Consacrarea templului; rugăciunea și jertfa lui Solomon.

8 Și regele [a] Solomon adună în Ierusalim pre bătrânii lui Israel și pre toți capii semințiilor, pre mai marii *caselor* părintești ai fiilor lui Israel la sine, [b] ca să aducă chivotul legii Domnului [c] din cetatea lui David, adecă Sionul.

2 Și așà se adunară toți bărbații lui Israel la regele Solomon în [d] sărbătoarea din luna Etanim, care *este* luna a șaptea. 3 Și veniră toți bătrânii lui Israel, [e] și preoții ridicară chivotul. 4 Și aduseră chivotul Domnului, și [f] cortul întrunirii, și toate vasele cele sacre, cari *erau* în cort; preoții și Leviții le aduseră pre ele. 5 Și regele Solomon și toată comunitatea lui Israel cea adunată la el, împreună cu el [g] jertfiră înaintea chivotului oi și boi, de nu se puteau nici socoti, nici nu-

p 2 Cron. 4. 6. *q* Vers. 17. 18. | *r* Esod. 27. 3. *s* 2 Cron. 4. 17. | *t* Fac. 33. 17. *u* Ios. 3. 16. | *v* Esod. 37. 25, etc. | *Capul 8.* *a* 2Cron.5.2,etc. | *b* 2 Sam. 6. 17. *c* 2 Sam. 5.7,9. | *d* Lev. 23. 34. *e* Num. 4. 15. | *f* Cap. 3. 4. *g* 2 Sam. 6. 13.

mără, de multimea lor. 6 Și preoții [h] aduseră chivotul legii Domnului [i] la locul său, în oracului casei, în Sfânta Sfintelor, [j] sub aripile cherubimilor. 7 Că cherubimii *aveau* aripile întinse preste locul chivotului, și cherubimii acoperiau chivotul și pârghiile lui pe deasupra. 8 Și [k] pârghiile așà de lungi *erau*, încât capetele pârghiilor se vedeau din sanctuar de dinaintea oracului; dar de afară nu se vedeau; și ele se află acolo până în ziua de astăzi. 9 [l] În chivot nu *era* nimic [m] decât cele două table de piatră, pre cari Moisi le [n] pusese acolo în Horeb, [o] unde Domnul încheià *legamânt* cu fiii lui Israel, când ieșiră din pământul Egiptului.

10 Și a fost, când ieșiră preoții din sanctuar, că nor [p] umplù casa Domnului; 11 Și nu putură preoții să steà, ca să servească, de nor; că mărirea Domnului umpluse casa Domnului.

12 [q] Atuncia zise Solomon: Domnul a zis, că va locuì în [r] întunerec. 13 [s] Zidit-am ție casă de locuință, [t] loc ca să locuiești în veci.

14 Și întorcându-și regele fața sa [u] binecuvântă toată adunarea lui Israel, (și toată adunarea lui Israel stà). 15 Și el zise: [v] Binecuvântat *fie* Domnul Dumnezeul lui Israel, carele îndeplinì prin mâna sa ceeace a [x] făgăduit cu gura sa lui David, părintele meu, zicând: 16 [y] Din ziua, în care am scos pre poporul meu Israel din Egipt, nu am ales dintre toate seminţiile lui Israel nici o cetate, în care să se zidească casă, și [z] în care să fie numele meu; ci pre [a] David am ales, ca el să fie preste poporul meu Israel. 17 Și [b] erà în inima lui David, părintele meu, ca să zidească casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israel. 18 [c] Dar Domnul zise lui David, părintele meu: Fiindcă este în inima ta să zidești casă numelui meu, bine faci, că este aceasta în inima ta. 19 Dar [d] tu să nu zidești casa: ci fiul tău, care va ieși din coapsele tale, acela să zidească casă numelui meu. 20 Și Domnul îndeplinì cuvântul său, pre care l-a făgăduit: și m'am ridicat eu în locul lui David, părintele meu și șed pre tronul lui Israel, [e] după cum a făgăduit Domnul: și am zidit casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israel. 21 Și am însemnat acolo loc pentru chivotul, în care *se află* [f] legământul Domnului, ce-l încheià cu părinții noștri, când i-a scos pre ei din pământul Egiptului.

22 Și stând Solomon înaintea [g] altarului Domnului, înaintea întregei adunări a lui Israel, își [h] întinse mânile sale către cer:

23 Și zise: Domnul Dumnezeul lui Israel! [i] nu *este* Dumnezeu asemenea ție, în cer sus și pre pământ jos, *tu*, [j] carele păzești legământul și îndurarea către servii tăi, ce [k] umblă înaintea ta din toată inima lor; 24 Cel ce ai împlinit servului tău David, părintele meu, *tot* ce ai făgăduit lui: tu ai făgăduit cu gura ta și cu mâna ta ai îndeplinit, cum *este* în ziua aceasta. 25 Și acum Domnul Dumnezeul lui Israel, îndeplinește servului tău David, părintele meu, aceeace ai făgăduit lui, zicând: [l] Nu va lipsì din tine bărbat de dinaintea mea, șezător pe tronul lui Israel: numai de vor luà aminte fiii tăi la căile lor, ca să umble înaintea mea, cum ai umblat tu înaintea mea. 26 [m] Și acum, Dumnezeul lui Israel! rogu-mă să se adevereasă cuvântul tău David, părintele meu.

27 Că oare cu adevărat [n] va locuì Dumnezeu pe pământ? Iată, cerul și [o] ceriurile ceriurilor nu te încap; cu cât mai puțin casa aceasta, pre care am zidit-o eu! 28 Totuși privește la rugăciunea servului tău, și la cererea Domnului Dumnezeului meu să auzi strigarea și rugăciunea, cu care se roagă servul tău înaintea ta astăzi; 29 Fie ochii tăi deschiși spre casa aceasta noaptea și ziua,

---

[h] 2 Sam. 6. 17.
[i] Esod. 26. 33, 34.
[j] Cap. 6. 27.
[k] Esod. 25. 14, 15.
[l] Esod. 25. 21.
[m] Deut. 10. 5. Ebr. 9. 4.
[n] Esod. 40. 20.
[o] Esod. 34. 27, 28.
[p] Esod. 40. 34, 35.
[q] 2 Sam. 6. 1, etc.
[r] Ps. 18. 11.
[s] 2 Sam. 7. 13.
[t] Ps. 132. 14.
[u] 2 Sam. 6. 18.
[v] Luc. 1. 68.
[x] 2 Sam. 7. 5, 25.
[y] 2 Sam. 7. 6.
[z] Vers. 29.
[a] 1 Sam. 16. 1.
[b] 2 Sam. 7. 2.
[c] 2 Cron. 6. 8, 9.
[d] 2 Sam. 7. 5, 12, 13.
[e] 1 Cron. 28. 5, 6.
[f] Vers. 9.
[g] 2 Cron. 6. 12, etc.
[h] Isa. 1. 15.
[i] Esod. 15. 11.
[j] Deut. 7. 9. Dan. 9. 4.
[k] Fac. 17. 1.
[l] 2 Sam. 7. 12, 16
[m] 2 Sam. 7. 25
[n] Ier. 23. 24. Fapt. 7. 49.
[o] 2 Cor. 12. 2.

spre locul, de carele ai zis: Numele meu va fi acolo: ca să auzi rugăciunea, cu care servul tău se roagă [p] în locul acesta. 30 [q] Şi ascultă cererea servului tău şi a poporului tău Israel, cu care se vor rugà în locul acesta; şi ascultă-i tu din locul şederii tale, din cer, şi ascultându-*i*, iartă-*i*.

31 De va păcătuì vre-un om asupra aproapelui său, [r] i-se va împune jurământ, şi-l va face să se jure, şi jurământul va venì înaintea altarului tău în casa aceasta; 32 Atuncia tu ascultă din cer, şi fă, şi judecă pre servii tăi, [s] condamnând pre cel vinovat, aşà ca să se întoarcă preste capul lui fapta lui; şi îndreptând pre cel drept, aşà ca să faci lui după dreptatea lui.

33 [t] Când va fi lovit poporul tău de neamici, pentru că au păcătuit ţie, şi [u] se va reîntoarce către tine, şi va mărturisì numele tău, şi va aduce ţie rugi şi cereri în casa aceasta: 34 Atuncia auzi din cer şi iartă păcatul poporului tău Israel, şi adu-i din nou în pământul, pre care l-ai dat părinţilor lor.

35 [v] Când se va închide cerul, şi nu va fi ploaie, pentru că a păcătuit ţie, de te vor rugà în locul acesta, şi vor mărturisì numele tău, şi se vor reîntoarce dela păcatele lor, după ce i-ai umilit pre ei: 36 Atunci ascultă-*i* din cer, şi iartă păcatele servilor tăi şi ale poporului tău Israel, [x] învăţându-i [y] calea cea bună, pre care se cade să umble: şi dă ploaie pre pământul tău, ce tu l-ai dat poporului tău de moştenire.

37 [z] Foamete de va fi pe pământ, ciumă de va fi, arsură în grâu, pălitură, lăcustă, *sau* omidă de va fi, neamicul lor în cetăţi de i-ar împresurà pre ei în cuprinsul *lor*, în orice plagă, în orice boală *de vor fi;* 38 Toată rugăciunea, toată cererea ce va face vre-un om, sau întreg poporul tău Israel, când va recunoaşte fiecare rana inimei sale, şi va întinde mânile sale către casa aceasta, 39 Atuncia tu auzi din cer, din locul şederii tale, şi iartă, şi fă, şi dă fiecăruia după căile lui, după cum vei cunoaşte inima lor: (căci tu, numai tu, [a] cunoşti inimile tuturor fiilor oamenilor); 40 [b] Ca să se teamă de tine în toate zilele, câte vor trăì pe pământul, pre care l-ai dat părinţilor noştri.

41 Şi pre străinul, carele nu *este* din poporul tău Israel, dar pentru numele tău vine din pământ depărtat: 42 (Căci vor auzì numele tău cel mare, şi [c] mâna ta cea tare, şi braţul tău cel întins, şi vor venì, şi se vor rugà în casa aceasta), 43 Auzi-*l* din cer, *din* locul şederii tale, şi fă *lui* toate, pentru care străinul strigă către tine; [d] ca să cunoască toate popoarele pământului numele tău, şi să se [e] teamă de tine, ca şi poporul tău Israel; şi ca să cunoască, că după numele tău se numeşte casa aceasta, ce eu am zidit.

44 Când poporul tău va ieşì la luptă asupra neamicilor săi, acolo unde îl vei trimite pre el, şi se va rugà Domnul spre cetatea ce tu ai ales, şi *spre* casa ce am zidit numelui tău, 45 Atunci ascultă din cer rugăciunea lui şi cererea lui, şi fă-i dreptate.

46 Când vor păcătuì ţie, (*f* căci nu *este* om, care să nu păcătuiască), şi te vei mânia asupra lor, şi-i vei da *în mânile* neamicului, aşà că *învingătorii lor* îi vor duce prinşi [g] în pământul neamicului, departe sau aproape, 47 [h] Şi *atuncia* vor venì în sine-şi în pământul, unde fură duşi prinşi, şi se vor întoarce, şi se vor rugà ţie în pământul acelora, cari i-au dus prinşi, [i] zicând: Am păcătuit, am nelegiut, am nedreptăţit; 48 Şi *aşà* [j] se vor întoarce către tine din toată inima lor, şi din tot sufletul lor, în pământul neamicilor lor, cari iau dus prinşi, şi [k] se vor rugà ţie, *privind* către pământul lor, ce tu l-ai dat părinţilor lor, *către* cetatea ce ai ales, şi către casa ce am zidit numelui tău, 49 Atuncia ascultă din cer, *din* locul şederii tale, rugăciunea lor şi ce-

p Dan. 6. 10. *q* 2 Cron. 20. 9. *r* Esod. 22. 11. *s* Deut. 25. 1. *t* Lev. 26. 17. *u* Lev. 26.39,40. *v* Lev. 26. 19. *x* Ps. 25. 4. *y* 1 Sam. 12. 23. *z* Lev. 26.16,25, 26. *a* 1 Sam. 16. 7. Ps. 11. 4. *b* Ps. 130. 4. *c* Deut. 3. 24. *d* 1 Sam. 17. 46. *e* Ps. 102. 15. *f* 2 Cron. 6. 36. 1 Ioan 1.8.10. *g* Lev. 26.34.44. *h* Lev. 26. 40. *i* Neem. 1. 6. *j* Ier. 29.12,13. 14. *k* Dan. 6. 10.

rerea lor, și fă lor dreptate: 50 Și iartă pre poporul tău, ce a păcătuit ție, și toate fărădelegile, prin care vinovați s'au făcut înaintea ta, și [l] fă ca ei să afle îndurarea înaintea celor, ce i-au dus pre ei prinși, ca să aibă milă de ei: 51 Că [m] ei poporul tău *sunt*, și moștenirea ta, pre care tu l-ai scos din Egipt, [n] din mijlocul cuptorului de fier. 52 Fie deci ochii tăi deschiși spre cererea servului tău și spre cererea poporului tău Israel, ca să-i auzi pre ei în toate strigările lor către tine. 53 Căci deosebit-ai pre ei de toate popoarele pământului, *ca să fie* moștenirea ta, [o] după cum ai făgăduit prin Moisi, servul tău, când ai scos pre părinții noștri din Egipt, Doamne.

54 Și sfârșind Solomon toată rugăciunea și cererea aceasta către Domnul, se sculă de dinaintea altarului Domnului, unde eră îngenunchiat pre genunchii săi, cu mânile sale întinse către cer.

55 Și stătù, și [p] binecuvântă toată adunarea lui Israel cu voce tare, zicând: 56 Binecuvântat *fie* Domnul, carele a dat repaus poporului său Israel, după toate câte a făgăduit; [q] n'a căzut nici unul din toate cuvintele cele bune, pre care le-a făgăduit lui Moisi, servul său. 57 Fie Domnul Dumnezeul nostru cu noi, cum a fost cu părinții noștri! [r] Să nu ne lase pre noi, nici să ne părăsească. 58 [s] Să plece inimile noastre spre el, ca să umblăm, în toate căile lui, și să păzim toate poruncile lui și legile lui și judecățile lui, ce *le* dădù părinților noștri! 59 Și aceste cuvinte ale mele, cu cari m'am rugat înaintea Domnului, să fie ziua și noaptea aproape dinaintea Domnului Dumnezeului nostru, ca să facă dreptate servului său, și dreptate poporului său Israel, după trebuința fiecăreia zile: 60 [t] Ca să cunoască toate popoarele pământului, că [u] Domnul, el singur *este* Dumnezeu, *și* nimenea altul. 61 Fie deci [v] inima voastră întreagă către Domnul Dumnezeul nostru, ca să umblați în legile lui, și să păziți poruncile lui, ca și în ziua aceasta.

62 Și [x] regele, și tot Israelul cu el, aduseră jertfă înaintea Domnului. 63 Și jertfa de bucurie, ce aduse Solomon Domnului, *a fost:* douăzeci și două de mii de boi, și o sută douăzeci mii de oi. 64 [y] Așà sfințiră regele și toți fiii lui Israel casa Domnului. In aceeași zi sfinți regele mijlocul curții cea din fața casei Domnului, că acolo aduse arderi de tot și daruri de pâne și grăsimea jertfelor de bucurie; fiindcă [z] altarul cel de aramă de dinaintea Domnului *erà* prea mic, spre a cuprinde arderea de tot și darul de pâne și grăsimea jertfelor de bucurie.

65 Și Solomon serbă atuncia [a] serbătoare, și tot Israelul împreună cu dânsul; adunare mare *a fost* ([b] dela întrarea Hamath până la [c] râul Egiptului, înaintea Domnului Dumnezeului nostru, [d] șapte zile și *alte* șapte zile, patrusprezece *în totul*). 66 *Și* a opta zi dădù drumu poporului, și ei binecuvântară pre rege, și se duseră la corturile lor, bucurându-se și voioși pentru toate bunătățile ce Domnul făcù către David, servul său, și către Israel, poporul său.

Răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunea lui Solomon.

9 Și [a] sfârșind Solomon de zidit casa Domnului [b] și casa regelui și [c] toate câte el dorì și voì să facă, 2 Se arătă Domnul lui Solomon a doua oară, [d] precum i-s'a arătat în Ghibeon.

3 Și zise Domnul către el: [e] Am auzit rugăciunea ta și cererea ta, cu care te-ai rugat înaintea mea: am sfințit casa aceasta, ce ai zidit-o [f] ca să pun acolo numele meu în veci; [g] și ochii mei și inima mea vor fi acolo totdeauna. 4 Și tu, de vei [h] umblà înaintea mea, [i] cum a umblat David, părintele tău, în întregimea inimii și în dreptate; de vei face toate câte am poruncit ție: de vei păzì legile mele și judecățile mele: 5 Atuncia voiu întări tronul regatului tău, în veci,

[l] Ezra. 7. 6.	[p] 2 Sam. 6. 18.	[s] Ps. 119. 36.	[x] 2Cron.7.4,etc.	[b] Num. 34. 8.	*Capul 9.*	[c] 2 Cron. 8. 6.	[g] Deut. 11. 12.
[m] Deut. 9. 29.	[q] Deut. 12. 10.	[t] Ios. 4. 24.	[y] 2 Cron. 7. 7.	[c] Fac. 15. 18.	[a] 2 Cron. 7. 11,	[d] Cap. 3. 5.	[h] Fac. 17. 1.
[n] Deut. 4. 20.	Ios. 21. 45.	[u] Deut. 4.35,39.	[z] 2 Cron. 4. 1.	[d] 2 Cron. 7. 8.	etc.	[e] 2 Reg. 20. 5.	[i] Cap. 11. 4, 6,
[o] Esod. 19. 5.	[r] Deut. 31. 6.	[v] Cap. 11. 4.	[a] Lev. 23. 34.	—	[b] Cap. 7. 1.	[f] Cap. 8. 29.	38.

deasupra lui Israel, [j] cum am făgăduit lui David, părintele tău, zicând: Nu va lipsì din tine bărbat depe tronul lui Israel. 6 [k] *Dar* de vă veţi abate dela mine, voi şi fiii voştri, şi nu veţi păzì poruncile mele şi legile mele, ce am pus înaintea voastră, ci veţi merge, şi veţi servì altor zei, şi vă veţi închinà lor. 7 [l] Atuncia voiu stârpì pre Israel depe pământul, ce l-am dat lor; şi casa aceasta, ce am sfinţit [m] numelui meu, voiu arunca-o dela faţa mea; [n] şi Israel va fi de proverb şi de batjocură între toate popoarele. 8 Şi [o] casa aceasta, *cât de* înaltă este, tot cel ce va trece pre lângă ea, va rămâneà încremenit, şi va şuerà, şi va zice: [p] Pentru ce făcù Domnul aşà pământului acestuia şi casei acesteia? 9 Şi se va răspunde: Fiindcă părăsiră pre Domnul Dumnezeul lor, care scoase pre părinţii or din pământul Egiptului, şi se lipiră de alţi zei, şi se închinară lor, şi serviră lor, pentru aceasta Domnul a adus asupra lor tot răul acesta.

Afacerile lui Solomon cu Hiram; dările plătite lui şi flota lui.

10 Şi [q] la sfârşitul celor douăzeci de ani, în care Solomon zidì cele două case: casa Domnului şi casa regelui, 11 [r] (Şi Hiram, regele Tirului, ajută pre Solomon cu lemne de cedru, şi cu lemne de pin, şi cu aur, după toată dorinţa lui), atuncia regele Solomon dădù lui Hiram douăzeci de cetăţi în pământul Galileii. 12 Şi ieşì Hiram din Tir, ca să vadă cetăţile, ce Solomon i-le dădù; şi nu-i plăcură lui. 13 Şi zise: Ce *sunt* cetăţile acestea, ce mi-le-ai dat, fratele meu? [s] Şi el le numì pre ele pământul Cabol până în ziua aceasta. 14 Şi Hiram trimise regelui o sută douăzeci de talente de aur.

15 Şi cuvântul, pentru care regele Solomon [t] a pus dar, *a fost*, ca să zidească casa Domnului şi casa sa şi [u] Millo şi zidul Ierusalimului, şi Hazorul şi Megghiddoul şi Ghezerul. 16 *Căci* Faraon, regele Egiptului se suise, şi cucerise Ghezerul, şi l-a ars cu foc; şi pre Cananeii, ce locuiau în cetate, i-a ucis, şi-l dăduse zestre ficei sale, femeia lui Solomon. 17 Şi zidì Solomon Ghezerul şi Bet-Horonul de jos, 18 Şi [v] Baalatul şi Tadmorul în pustiu, în ţară, 19 Şi toate întăririle *caselor* pentru provisiune ce Solomon aveà, şi întăririle pentru care, şi întăririle pentru călăreţi, şi orice dorì Solomon să zidească în Ierusalim şi în Liban şi în tot pământul stăpânirii sale.

20 *Şi cât pentru* poporul rămas din Amorei *şi* Hetei *şi* Ferizei *şi* Hevei şi Iebusei, care nu *erau* din fiii lui Israel: 21 *Cât pentru* fiii acelora, [x] ce rămăseseră în ţară după ei, *şi* pre [y] care fiii lui Israel n'au putut a-i nimicì: asupra acestora Solomon a pus dare de muncă până în ziua de astăzi. 22 Dar din fiii lui Israel Solomon pre nimenea n'a făcut serv; căci *erau* bărbaţi de resbel şi servi ai săi, şi mai marii şi căpitanii săi, şi capi ai carelor, şi călăreţii săi. 23 Şi supraveghietorii mai mari preste tot lucrul lui Solomon *erau* cinci sute cincizeci, stând preste poporul, ce servià la lucru.

24 Şi fica lui Faraon se suì din cetatea lui David în casa sa, ce se zidise pentru ea, [z] când se zidì Millo.

25 Şi aduceà Solomon de trei ori pe an arderi de tot şi jertfe de bucurie pe altarul, ce zidise Domnului, şi tămâie pe altarul, ce *sta* înaintea Domnului; aşà sfârşì casa.

26 Şi regele Solomon *mai* făcù şi o corabie la Etion-Gheber, cel aproape de Elat, la ţărmul Mării Roşie, în pământul Edomului. 27 Şi Hiram trimise în corabia cu servii lui Solomon pre servii săi marinari, corabieri deprinşi cu marea. 28 Şi veniră la Ofir, şi luară de acolo patru sute douăzeci de talente de aur, şi *le* aduseră la regele Solomon.

Visita reginei din Şeba la Solomon.

10 Şi [a] regina din Şeba, auzind de renumele lui Solomon *şi* de numele

[j] 2 Sam. 7. 12, 16. [k] Ps. 89. 30, etc. Deut. 4. 26. [m] Jer. 7. 14. [n] Ps. 44. 14. [o] 2 Cron. 7. 21. [p] Deut. 29. 24, 25, 26. [q] Cap. 6. 37, 38. [r] 2 Cron. 8. 2. [s] Ios. 19. 27. [t] Cap. 5. 13. [u] 2 Sam. 5. 9. [v] Ios. 19. 44. [x] Jude. 1. 21, 27, 29. [y] Ios. 15. 63. [z] 2 Sam. 5. 9. 2 Cron. 32. 5. [a] *Capul 10.* Mat. 12. 42. Luc. 11. 31.

Domnului, venì, [b] ca să-l încerce prin întrebări grele. 2 Şi venì la Ierusalim cu un alaiu mare foarte, cu cămile încărcate cu aromate şi aur prea mult şi pietri preţioase. Şi venind la Solomon, a vorbit cu el de toate ce erau în inima ei. 3 Şi Solomon deslegă toate întrebările ei, nu erà *nimica* ascuns regelui, care să nu fie deslegat ei. 4 Şi văzând regina din Şeba toată înţelepciunea lui Solomon, şi casa ce o zidise; 5 Şi bucatele mesei lui, şi locuinţa servilor lui, şi rânduiala casnicilor săi, şi vestmintele lor, şi cuparii lui, şi [c] arderile de tot ce le aduceau în casa Domnului, rămase în uimire. 6 Şi zise regelui: Adevărat erà cuvântul, ce în ţara mea am auzit de lucrurile tale şi de înţelepciunea ta. 7 Dar n'am crezut acelor cuvinte, până ce am venit şi au văzut ochii mei, şi iată, nici jumătate nu mi-s'a spus; înţelepciunea ta şi fericirea ta întrec faima ce o auzii. 8 [d] Fericiţi *sunt* oamenii tăi, fericiţi aceşti servi ai tăi, ce pururea stau înaintea ta *şi* ascultă înţelepciunea ta. 9 [e] Binecuvântat fie Domnul Dumnezeul tău, că a binevoit întru tine, punându-te pre tronul lui Israel! Fiindcă Domnul a iubit în totdeauna pre Israel, deaceea te-a aşezat pre tine rege, [f] ca să faci judecată şi dreptate. 10 Şi ea [g] dădù regelui o sută douăzeci talente de aur, şi aromate multe foarte şi pietri preţioase; n'a mai sosit în urmă atâtea aromate, ca cele ce regina din Şeba a dat regelui Solomon.

11 [h] Încă şi corabia lui Hiram, care aduse aur dela Ofir, aduse dela Ofir şi mare câtime de lemne de almughim şi pietri preţioase. 12 [i] Şi regele făcù din lemnele de [j] almughim îngrădiri la casa Domnului şi la casa regelui, şi citare şi harpe pentru cântăreţi; astfel de lemne de almughim n'a mai sosit, nici s'a mai văzut, până în ziua de astăzi. 13 Şi regele Solomon dădù reginii din Şeba toate câte dorì câte *îi* cerù, pre lângă *cele* ce-i dădù dela sine regele Solomon; şi aşà ea se înturnă şi se duse în pământul ei, ea şi servii ei.

Avuţia, mărimea, comerţul şi familia lui Solomon.

14 Şi greutatea aurului, ce pre fiecare an venià la Solomon, erà de şase sute şasezeci şi şase talente de aur: 15 Afară *de cel strâns* dela neguţătorii cei mari [k] şi dela mărfurile neguţătorilor celor mici, şi dela toţi regii Arabiei, şi dela guvernătorii ţării.

16 Şi a făcut regele Solomon două sute scuturi *de* aur ciocănit şase sute *sicli* de aur a pus de tot scutul: 17 Şi [l] trei sute scuturi mici de aur ciocănit; trei mine de aur a pus de tot scutul: şi le aşeză regele în [m] casa *numită:* Pădurea Libanului.

18 [n] Şi *mai* făcù regele un tron mare de fildiş, şi-l acoperì cu aur curat. 19 Tronul aveà şase trepte, şi vârful tronului *era* rotund pre dinapoia sa, şi răzămători *erau* de o parte şi de alta a scaunului, şi doi lei stăteau la răzămători. 20 Şi pe cele şase trepte doisprezece lei de o parte şi de alta stăteau: un astfel nu s'a făcut în nici un regat. 21 [o] Şi toate vasele de băut ale regelui Solomon *erau* de aur; şi toate vasele casei, *numită* Pădurea Libanului, *erau de* aur curat; nimic de argint: *argintul* drept nimic se socotì în zilele lui Solomon. 22 Că regele aveà pre mare o corabie [p] tarsică cu corabia lui Hiram: o dată la trei ani venià corabia tarsică, aducând aur şi argint, fildiş şi momiţi şi păuni.

23 Aşà [q] s'a mărit regele Solomon în avere şi în înţelepciune mai presus de toţi regii pământului. 24 Şi tot pământul căută la faţa lui Solomon, ca să audă înţelepciunea, pre care Dumnezeu o pusese în inima lui. 25 Şi pre tot anul aduceà fiecare din ei darul său: vase de argint, vase de aur, şi vestminte, şi arme, şi aromate, şi cai, şi catâri.

26 Şi [r] Solomon a [s] adunat care şi călăreţi, şi aveà o mie patru sute de care

---

[b] Judc. 14. 12. [c] 1 Cron. 26. 16. [d] Prov. 8. 34. [e] Cap. 5. 7. [f] Ps. 72. 2. Prov. 8. 15. [g] Ps. 72. 10, 15. [h] Cap. 9. 27. [i] 2 Cron. 9. 11. [j] 2 Cron. 9. 10. [k] 2 Cron. 9. 24. [l] Cap. 14. 26. [m] Cap. 7. 2. [n] 2 Cron. 9. 17, etc. [o] 2 Cron. 9. 20, etc. [p] Fac. 10. 4. [q] Cap. 3. 12, 13. [r] Cap. 4. 26. [s] Deut. 17. 16.

și douăsprezece mii de călăreți, pre cari îi așeză în întăririle pentru care, și aprope de rege, în Ierusalim. 27 [t] Și regele făcù argintul *să fie* în Ierusalim ca pietrile, și cedrii *să fie* ca Sicomorii cei din vale, prin mulțimea *lor*. 28 [u] Și aduseră lui Solomon cai și tot felul de marfă din Egipt; neguțătorii regelui cumpărau această marfă cu preț. 29 Și se aduse un car din Egipt pentru șase sute *sicli* de argint, și un cal pentru o sută cincizeci [v] și așà se aduseră și pentru toți regii Șiriei, prin mânile acelor *neguțători*.

Femeile cele străine ale lui Solomon și idolatria lui; mânia lui Dumnezeu.

11 Și [a] regele Solomon pre lângă fata lui Faraon [b] iubì multe femei străine: Moabite, Ammonite, Edomite, Sidonene *și* Hetee. 2 Din popoarele, despre care Domnul zisese fiilor lui Israel: [c] Să nu întrați la ele, nici ele să între la voi, ca nu cumva să plece inimile voastre după zeii lor. De aceste se lipì Solomon cu iubire. 3 Și aveà femei princese șapte sute, și concubine trei sute: și femeile lui au abătut inima lui. 4 Căci s'a întâmplat, când a îmbătrânit Solomon, [d] femeile lui *i*-au abătut inima lui la alți zei: și *așà* [e] inima lui nu erà întreagă cu Domnul Dumnezeul său, [f] ca inima lui David, părintele său. 5 Și a umblat Solomon, după chipul [g] Astarteei, zeița Sidonenilor, și după Milcom, urîciunea Ammoniților. 6 Și Solomon făcù rele înaintea Domnului, și n'a umblat cu desăvârșire după Domnul, ca David părintele său. 7 [h] Atuncia zidì Solomon o înălțime lui [i] Chemoș, urâciunea Moabului, în [j] muntele din fața Ierusalimului, și lui Moloch, urâciunea fiilor lui Ammon. 8 Și așà făcù pentru toate femeile sale cele străine, care tămâiau și jertfiau zeilor lor.

9 Și s'a mâniat Domnul asupra lui Solomon, fiindcă [k] inima lui se abătuse dela Domnul Dumnezeul lui Israel, [l] care se arătase lui de două ori; 10 Și-i [m] dăduse poruncă pentru lucrul acesta: să nu meargă nici cum după alți zei; dar el nu păzì ceeace-i poruncise Domnul. 11 Pentru aceasta zise Domnul lui Solomon: Fiindcă tu ai făcut aceasta, și nu ai ținut legământul meu și poruncile mele, ce ți-am poruncit ție, [n] voiu rupe regatul dela tine, și-l voiu da servului tău. 12 Dar nu voiu face aceasta în zilele tale, pentru David părintele tău: din mânile fiului tău îl voiu rupe. 13 [o] Decât nu voiu rupe tot regatul: o [p] semințe voiu da fiului tău, pentru David, servul meu, și pentru Ierusalim, pre [q] care l-am ales.

Vrăjmașii lui Solomon și moartea sa.

14 Și [r] ridică Domnul împotrivitor lui Solomon, pre Hadad, Edomitul: acesta *erà* din semința regilor Edomului. 15 [s] Căci s'a întâmplat, când David fu în Edom, și Ioab, mai marele oastei, se suise să îmmormânteze pre cei uciși, și [t] ucise pre toată partea bărbătească din Edom: 16 (Căci șase luni șezù acolo Ioab cu tot Israelul, până ce stârpì toată partea bărbătească din Edom); 17 Atuncia Hadad a fugit însuși, și cu dânsul câțiva Edomiți din servii părintelui său, ca să meargă în Egipt; iar Hadad *erà* copil mic. 18 Și purceseră din Madian, și veniră la Paran; și și-a luat cu sine oameni din Paran, și veniră în Egipt la Faraon, regele Egiptului, carele-i dădù casă, și-i rânduì ale hrănii, și-i dădù lui pământ. 19 Și află Hadad mare trecere la Faraon, și-i dădù de femeie pre sora femeii sale pre sora reginii Taphenesa. 20 Și sora Taphenesii născù lui pre Ghenubat, fiul său, pre care Taphenesa îl înțercă în casa lui Faraon; și erà Ghenubat în casa lui Faraon cu fiii lui Faraon. 21 Și [u] auzind Hadad în Egipt, că a adormit David cu părinții săi, și că a murit Ioab, mai marele oastei, zise Hadad către Faraon: Lasă-mă să mă duc în țara mea. 22 Și zise către el Faraon: dar ce-ți lipsește lângă mine, de ceri să

t 2 Cron. 1. 15–17. *u* Deut. 17. 16. *v* Ios. 1. 4.

Capul 11.
a Neem. 13. 26. *b* Deut. 17. 17. *c* Esod. 34. 16.

d Deut. 17. 17. *e* Cap. 8. 61. *f* Cap. 9. 4.

g 2 Reg. 23. *h* Num. 33. 52. *i* Num. 21. 29.

j 2 Reg. 23. 13. *k* Vers. 2, 3. *l* Cap. 3. 5.

m Cap. 6. 12. *n* Vers. 31. *o* 2 Sam. 7. 15.

p Cap. 12. 20. *q* Deut. 12. 11. *r* 1 Cron. 5. 26.

s 2 Sam. 8. 14. *t* Num. 24. 19 *u* Cap. 2. 10. 34.

te duci în ţara ta? Şi răspunse: Nimica: dar lasă-mă, rogu-te.

23 Şi ridică Dumnezeu lui *Solomon* şi *alt* împotrivitor, pre Reson, fiul lui Eliada; carele fugise dela domnul său [v]Hadadezer, regele din Toba. 24 El adunând la sine bărbaţi, se făcù capul unei cete, [x]când David ucise pre cei *din Toba;* şi ei merseră la Damase, şi locuiră acolo, şi domniră la Damase: 25 Şi fu neamic lui Israel în toate zilele lui Solomon, *şi făcù rele multe*, pe lângă răul ce-l *făcù* Hadad: şi urî pre Israel, domnind în Şiria.

26 Şi [y]Ieroboam, fiul lui Nebat, Efraimean din Şereda, servul lui Solomon, a căruia mumă *erà* Teruea, femeia văduvă, [z]ridică şi aceasta mâna asupra regelui. 27 Şi aceasta *fu* cuvântul, pentru care ridică mâna asupra regelui: [a]Solomon zidì Millo, *şi* înfundă spărturile cetăţii lui David, părintele său: 28 Şi Ieroboam *erà* bărbat viteaz; şi Solomon văzând, că tânărul erà muncitor, îl puse preste toată sarcina casei lui Iosif.

29 Şi s'a întâmplat în timpul acela, când Ieroboam ieşià din Ierusalim, că-l află pre cale profetul [b]Ahija, Şilonitul, îmbrăcat în vestmânt nou: şi ei amândoi numai *erau* pre câmp. 30 Şi apucà Ahija vestmântul cel nou, ce purtà, şi-l [c]rupse *în* douăsprezece bucăţi; 31 Şi zise către Ieroboam: ia-ţi zece bucăţi, căci [d]aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Iată, voiu rupe regatul din mâna lui Solomon, şi voiu da ţie zece semiţii; 32 (Dar va rămâneà lui o seminţie, pentru servul meu David, şi pentru Ierusalimul, cetatea ce am ales din toate seminţiile lui Israel); 33 [e]Fiindcă mă părăsiră pre mine, şi se închinară Astarteei, zeiţa Sidonenilor, lui Chemoş, zeul Moabiţilor, *şi* lui Milcom, zeul fiilor lui Ammon. Şi nu umblară în căile mele, ca să facă drepte înaintea mea, *şi să păzească* legile mele şi judecăţile mele, ca David părintele său. 34 Dar nu voiu luà tot regatul din mâna lui, ci-l voiu ţineà pre el domn în toate zilele vieţii lui, pentru David, servul meu, pre care l-am ales, fiindcă el păzià poruncile mele şi legile mele. 35 Dar [f]voiu luà regatul din mâna fiului său, şi voiu da ţie zece seminţii. 36 Iar fiului său voiu da o seminţie, ca [g]David, servul meu, să aibă lumină pururea înaintea mea în Ierusalim, cetatea ce am ales mie, ca să pun numele meu acolo. 37 Şi te voiu luà, şi vei domnì după toate câte va dorì sufletul tău, şi vei fi rege preste Israel. 38 Şi va fi, de vei ascultà de tot ce-ţi voiu poruncì, şi vei umblà în căile mele, şi vei face drepte înaintea mea, păzind legile şi poruncile mele, cum a făcut David, servul meu, atuncia [h]voiu fi cu tine, şi [i]voiu zidì ţie casă statornică, cum am zidit şi lui David: şi pre Israel îl voiu da ţie. 39 Şi voiu umilì sămânţa lui David pentru aceasta, dar nu pentru totdeauna.

40 Deaceea căutà Solomon să omoare pre Ieroboam. Şi sculându-se Ieroboam, fugì în Egipt la Şişak, regele Egiptului, şi fu în Egipt până la moartea lui Solomon.

41 Şi celelalte fapte ale lui Solomon şi toate câte le făcù, şi înţelepciunea lui, oare nu *sunt* scrise în Cartea Faptelor lui Solomon? 42 Şi zilele ce a domnit Solomon în Ierusalim preste tot Israelul *fură* patruzeci ani. 43 Şi adormì Solomon cu părinţii săi, şi se îmmormântă în cetatea lui David, părintele său: şi domnì în locul său [j]Rehoboam, fiul său.

Suirea la tron a lui Rehoboam; răsculareа celor zece seminţii.

12 Şi [a]Rehoboam se duse la Şechem: căci la Şechem venise tot Israelul, ca să-l facă rege.

2 Şi cum auzì *aceasta* [b]Ieroboam, fiul lui Nebat, care erà încă în [c]Egipt, (căci fugise de faţa regelui Solomon. Şi Ieroboam locuì în Egipt), 3 Că trimiseră, şi-l chemară; şi venì Ieroboam şi toată

---

[v] 2 Sam. 8. 3.
[x] 2 Sam. 8. 3.
[y] 2 Cron. 13. 6.
[z] 2 Sam. 20. 21.
[a] Cap. 9. 24.
[b] Cap. 14. 2.
[c] 1 Sam. 15. 27.
[d] Vers. 11. 13.
[e] Vers. 5. 6. 7.
[f] Cap. 12. 16. 17.
[g] Cap. 15. 4.
[h] Ios. 1. 5.
[i] 2 Sam. 7. 11. 27.
[j] Mat. 1. 7.

Capul 12.
[a] 2 Cron. 10. 1. etc.
[b] Cap. 11. 26.
[c] Cap. 11. 40.

adunarea lui Israel, și vorbì către Rehoboam, zicând: 4 Părintele tău a îngreuiat [d] jugul nostru; deci tu ușurează acum serviciul cel aspru al părintelui tău, și jugul lui cel greu, ce el a pus asupra noastră; și vom servì ție. Și el le zise: Duceți-vă pre trei zile, și înturnați-vă la mine; și poporul se duse.

6 Și se sfătuì regele Rehoboam cu bătrânii, cari stătuseră înaintea lui Solomon, părintele său, pre când încă trăià, zicând: Cum sfătuiți voi, să răspund poporului acestuia? 7 Și ei îi răspunseră, zicând: [e] Dacă tu vei fi serv astăzi poporului acestuia, și vei servì, și-i vei răspunde, și vei vorbì cuvinte bune, atuncia va fi *și el* servul tău pururea.

8 Dar el părăsì sfatul ce bătrânii i-au dat, și se sfătuì cu tinerii, cari crescuseră cu el, *și* care stătură înaintea lui. 9 Și a zis lor: Cum sfătuiți voi să răspundem poporului acestuia, carele îmi vorbì, zicând: Ușurează jugul, pre care părintele tău a pus asupra noastră? 10 Și au răspuns lui tinerii, cari crescuseră cu el, zicând: Părintele tău a îngreuiat jugul nostru, dar tu ușurează-ni-*l;* așà vorbește lor: *Degetul* meu cel mic va fi mai gros, decât coapsele părintelui meu. 11 Și acum părintele meu de a pus asupra-vă jug greu, eu jugul vostru mai greu îl voiu face; *și* de va pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă voiu pedepsì.

12 Și a treia zi veniră Ieroboam și tot poporul la Rehoboam, după cum poruncise regele, zicând întoarceți-vă la mine a treia zi. 13 Și regele răspunse aspru poporului, și părăsì sfatul ce bătrânii i-l-au dat: 14 Și le vorbì după sfatul tinerilor, zicând: Părintele meu de a îngreuiat jugul vostru, eu *și* mai greu voiu face jugul vostru; *și* de va pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă voiu pedepsì.

15 Și nu ascultă regele pre popor; căci așà [f] s'a dat dela Domnul, ca să se adevereascà cuvântul său, ce Domnul [g] vorbì prin Ahija, Șilonitul, lui Ieroboam, fiul lui Nebat.

16 Și văzând tot Israelul, că regele nu i-a ascultat, poporul răspunse regelui, zicând: [h] Ce parte avem noi în David? Nici o moștenire *n'avem* în fiul lui Isai: Israele, la corturile tale! acum, Davide, privește la casa ta. Și *așà* se duse Israel la corturile sale. 17 [i] *Cât pentru* fiii lui Israel, ce locuiau în cetățile lui Iuda, preste aceștia domnì Rehoboam.

18 Și [j] trimise regele Rehoboam pre Adoram, care *erà* preste dări, și-l ucise tot Israelul de murì. Și se grăbì regele Rehoboam a se suì în carul său, ca să fugă la Ierusalim. 19 Așà s'a [k] rupt Israel dela casa lui David până în ziua de astăzi.

20 Și cum auzì tot Israelul, că Ieroboam s'a întors, trimiseră și-l chemară la adunare, și-l făcură rege preste tot Israelul; n'a urmat casei lui David decât [l] singură seminția lui Iuda.

21 Și venind [m] Rehoboam la Ierusalim, a adunat toată casa lui Iuda și seminția lui Beniamin: o sută optzeci mii de luptători aleși, ca să se lupte cu casa lui Israel, și spre a reduce regatul *sub stăpânirea* lui Rehoboam, fiul lui Șolomon. 22 Dar [n] cuvântul lui Dumnezeu a fost către Șemaia, omul lui Dumnezeu, zicând: 23 Vorbește către Renoboam, fiul lui Solomon, regele lui Iuda, și către toata casa lui Iuda și a lui Beniamin, și către celalalt popor, zicând: 24 Așà zice Domnul: Nu vă suiți, nici vă luptați cu frații voștri, fiii lui Israel: Întoarceți-vă fiecare la casa sa; [o] căci dela mine se făcù lucrul acesta. Și a ascultat de cuvântul Domnului, și s'a întors, să se ducă, după cuvântul Domnului.

Idolatria lui Ieroboam.

25 Atuncia zidì Ieroboam [p] Șechemul pe muntele Efraim, și locuì în el; apoi ieșì de acolo, și [q] zidì Penuelul. 26 Și zise Ieroboam în inima sa: Acum se va reîntoarce regatul la casa lui David: 27 Dacă poporul acesta [r] se va suì, să a-

[d] 1 Sam. 8. 11—18. [e] 2 Cron. 10. 7. [f] Judc. 14. 4. [g] Cap. 11. 31. [h] 2 Sam. 20. 1. [i] Cap. 11. 13. 36. [j] Cap. 4. 6. [k] 2 Reg. 17. 21. [l] Cap. 11. 13. 32. [m] Cron. 11. 1. [n] Cron. 11. 2. [o] Vers. 15. [p] Judc. 9. 45. [q] Judc. 8. 17. [r] Deut. 12. 5. 6.

ducă jertfă în casa Domnului în Ierusalim, atunci inima poporului acestuia se va reîntoarce la domnul său, la Rehoboam, regele lui Iuda. 28 Deci regele se sfătuì, şi [s]făcù doi viţei *de* aur, şi zise către popor: Prea mult este vouă de a vă suì în Ierusalim; [t]Iată zeii tăi, Israele, cari te-au scos din pământul Egiptului! 29 Şi puse pre unul în [u]Bet-El, şi pre altul îl puse în [v]Dan. 30 Şi se făcù fapta aceasta [x]prilejiu de păcătuire; căci mergeà poporul până la Dan, *să se închine* înaintea unuia. 31 Şi făcù [y]casă de înălţime, şi [z]puse preoţi din mulţimea poporului, cari nu erau din fiii lui Levi. 32 Şi întocmì Ieroboam sărbătoare în luna a opta, în ziua a cincisprezecea din lună, ca [a]sărbătoarea cea din Iuda, şi jertfì pre altar. Aşà făcù în Bet-El, jertfind viţeilor, pre care i-a făcut, [b]şi a aşezat în Bet-El preoţi ai înălţimilor, pre care el le-a făcut. 33 Şi jertfì pre altarul, ce-l făcù în Bet-El, a cincisprezecea zi a lunei a opta, în luna ce el [c]născocì din inima sa: şi făcù sărbătoare fiilor lui Israel; şi a jertfit pre altar, şi tămâie.

Un profet proroceşte împotriva idolatriei dela Bet-El, face un semn lui Ieroboam, dar apoi e ispitit şi ucis de un leu.

13 Şi iată, [a]venì un om al lui Dumnezeu din Iuda la Bet-El prin cuvântul Domnului; [b]şi Ieroboam stà lângă altar, ca să tămâieze. 2 Şi a strigat spre altarul prin cuvântul Domnului şi zise: Altare, altare! aşà zice Domnul. Iată! fiu se va naşte casei lui David, cu numele [c]Iosia, şi va jertfì deasupra ta pre preoţii înălţimilor, care tămâiază preste tine; şi oase de om se vor arde preste tine. 3 Şi în acea zi dădù [d]un semn, zicând: Acesta *este* semnul, că Domnul a vorbit: Iată, altarul se va despicà, şi cenuşa depe el se va vărsà.

4 Şi auzind Ieroboam, regele, cuvântul omului lui Dumnezeu, ce a strigat spre altarul din Bet-El, întinse mâna sa depe altar, zicând: Prindeţi-l. Şi a secat mâna lui, pre care a întins-o către dânsul, de nu putù să o întoarcă la sine. 5 Şi se despică altarul, şi se vărsă cenuşa depe altar, după semnul, ce dăduse omul lui Dumnezeu prin cuvântul Domnului. 6 Şi a răspuns regele, şi zise către omul lui Dumnezeu: [e]Roagă-te Domnului Dumnezeului tău, şi cere-*i* pentru mine, ca să se reîntoarcă mâna mea la mine. Şi s'a rugat omul lui Dumnezeu către Domnul, şi s'a întors mâna regelui la sine, şi a fost ca şi mai înainte. 7 Şi regele zise către omul lui Dumnezeu: Vino cu mine acasă, şi te înfiripează, şi-ţi [f]voiu da dar. 8 Dar omul lui Dumnezeu zise regelui: [g]Jumătate din casa ta de-mi vei da, nu voiu întrà la tine; nici voiu mâncà pâne, nici voiu beà apă în locul acesta. 9 Căci aşà-mi este poruncit prin cuvântul Domnului, zicând: [h]Să nu mănânci pâne, şi să nu bei apă, şi să nu te întorci pe calea pe care ai mers. 10 Şi se pornì pe altă cale, şi nu se întoarse pe calea, ce venise la Bet-El.

11 Iar în Bet-El locuià un bătrân profet; şi au venit fiii săi, şi-i spuseră toate faptele, ce le făcuse omul lui Dumnezeu în ziua aceea în Bet-El; au spus părintelui lor şi cuvintele, ce le-a vorbit către rege. 12 Şi zise către părintele lor: Pe ce cale a plecat? Că fiii lui văzură pe ce cale a plecat omul lui Dumnezeu, carele venise din Iuda. 13 Şi zise fiilor săi: Puneţi-mi şaua pe asin: şi-i puseră şaua pe asin, şi el încăleçă pe el. 14 Şi se duse pe urma omului lui Dumnezeu, şi-l află şezând sub un stejar, şi-i zise: Tu *eşti* omul lui Dumnezeu, carele a venit din Iuda? Şi el zise: Eu *sunt*. 15 Şi a zis lui: Vino cu mine acasă, şi mănâncă pâne. 16 Iar el a zis: [i]Nu pot să mă întorc cu tine, nici să mă duc cu tine; nici voiu mâncà pâne, nici voiu beà apă cu tine în locul acesta. 17 Căci poruncitu-mi-s'a [j]prin cuvântul Domnului: Să nu mănânci pâne,

---

r 2 Reg. 10. 29. *s* Esod. 32. 4. 8. *t* Fac. 28. 19. *u* Jude. 18. 29. *v* Cap. 13. 34. *x* Cap. 13. 32. *y* Num. 3. 10. *z* Lev. 23.33,34. *a* Amos. 7. 13. *a* Num. 15. 30. —

Capul 13.
a 2 Reg. 23. 17. *b* Cap. 12.32,33. *c* 2Reg.23.15,16. *d* Isa. 7. 14. *e* Esod. 8. 8. *f* Fapt. 8. 24. *g* Num. 22. 18. *h* 1 Cor. 5. 11. *i* Vers. 8. 9. *j* Thes. 4. 15.

nici să bei apă acolo, nici să te întorci pe calea, pe care ai mers. 18 *Dar* el îi zise: Şi eu profet *sunt* ca tine: şi un înger îmi grăi mie prin cuvântul Domnului, zicând: Întoarce-l pre el cu tine în casa ta, spre a mâncà pâne şi a beà apă: *dar* el îi minţi. 19 Şi se întoarse cu el, şi a mâncat pâne în casa lui, şi a beut apă.

20 Şi când şedeà la masă, venì cuvântul Domnului către profetul, care-l întorsese; 21 Şi a strigat către omul lui Dumnezeu, ce venise din Iuda, zicând: Aşà zice Domnul: Fiindcă n'ai ascultat de vocea Domnului, şi n'ai păzit porunca, ce-ţi dădù Domnul Dumnezeul tău, 22 Ci te-ai întors, şi ai mâncat pâne, şi ai beut apă, în locul [k] de care ţi-a zis: Să nu mănânci pâne, nici să beai apă; leşul tău nu va venì în mormântul părinţilor tăi. 23 Şi după ce a mâncat pâne şi a beut, pus-au ei şaua pe asin pentru profetul, pre care l-a întors. 24 Şi el a plecat, şi-l întâmpină [l] un leu pe cale, care-l omorî; şi leşul lui rămase aruncat în cale, şi asinul stătù lângă el, şi leul stătù lângă leş. 25 Şi iată, bărbaţi trecură, şi văzură leşul aruncat în cale, şi leul, ce stà lângă leş; şi venind, au spus *aceasta* în cetatea, unde locuià profetul cel bătrân. 26 Şi când auzì profetul, ce l-a întors din cale, zise: Acesta *este* omul lui Dumnezeu, carele nu ascultă de vocea Domnului: pentru aceasta Domnul îl dădù pre el leului, care l-a sfăşiat, şi l-a omorît, după cuvântul Domnului, ce el a zis lui. 27 Şi vorbì către fiii săi, zicând: puneţi-mi şaua pe asin; şi ei *i*-au pus şaua.

28 Şi se duse, şi a aflat leşul aceluia aruncat în cale, şi asinul şi leul stând lângă leş; *dar* leul nu mâncase leşul, nici sfăşiase asinul. 29 Şi a ridicat profetul leşul omului lui Dumnezeu, şi l-a pus pe asin, şi l-a adus înapoi, şi venì în cetate profetul cel bătrân, ca să plângă şi să-l îmmormânteze. 30 Şi a pus leşul aceluia în mormântul său, şi l-a plâns, *zicând:* [m] Vai, fratele meu! 31 Şi după ce-l îmmormântă, a vorbit fiilor săi, zicând: După ce voiu murì, îmmormântaţi-mă şi pre mine în mormântul, unde se îmmormântă omul lui Dumnezeu; şi [n] puneţi oasele mele lângă oasele lui. 32 [o] Căci se va împlinì aceea, ce vorbì prin cuvântul Domnului despre altarul din Bet-El, şi despre toate casele înălţimilor, care *sunt* în cetăţile Samariei.

33 După întâmplarea aceasta nu se întoarse Ieroboam din calea lui cea rea, ci făcù iarăşi din mulţimea poporului preoţi pentru înălţimi: pre cine voì îl sfinţì, şi ei se făcură preoţi ai înălţimilor. 34 Şi se făcù acest prilegiu de păcătuire casei lui Ieroboam, ca să se stârpească şi să se nimicească depe pământ.

Profeţia lui Ahija despre Ieroboam şi familia sa.

14 În acel timp se bolnăvì Ahija, fiul lui Ieroboam. 2 Şi zise Ieroboam către femeia sa: Rogu-te, scoală-te, şi schimbă-ţi vestmintele, ca să nu se cunoască, că tu eşti femeia lui Ieroboam: şi mergi la Şilo; iată! acolo *este* Ahija, profetul, carele spusu-mi-a, că [a] *voiu fi* rege preste poporul acesta. 3 [b] Şi ia în mâna ta zece pâni şi turte şi un vas de miere, şi du-te la el: el îţi va spune, ce are să se întâmple copilului. 4 Şi făcù aşà femeia lui Ieroboam; şi sculându-se, [c] se duse la Şilo, şi venì în casa lui Ahija. Iar Ahija nu puteà să vadă, căci ochii lui se întunecaseră de bătrâneţe. 5 Şi Domnul a zis lui Ahija: Iată, femeia lui Ieroboam vine să te întrebe ceva pentru fiul său, căci *este* bolnav; aşà şi aşà vei vorbì ei; căci, când va întrà, se va prefface *a fi* alta.

6 Şi cum auzì Ahija vuetul picioarelor ei, pre când întrà pre uşe, zis-a el: Întrà, femeie a lui Ieroboam! Pentru ce te prefaci *a fi* alta? *ştiri* aspre am a-ţi da. 7 Mergi *de* zi lui Ieroboam: Aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: [d] Fiindcă eu te-am înălţat din mijlocul poporului, şi te-am aşezat domn preste poporul meu,

k Vers. 9. *l* Cap. 20. 36. | *m* Ier. 22. 18. | *n* 2 Reg. 23. 17, 18. | *o* 2Reg. 23. 16. 19.

Capul 14. *a* Cap. 11. 31. | *b* 1 Sam. 9. 7, 8. | *c* Cap. 11. 29. | *d* 2 Sam. 12. 7 s.

Israel. 8 Şi [e] rupând regatul dela casa lui David, l-am dat ţie, şi tu nu te-ai arătat ca servul meu David, [f] care păzì poruncile mele, şi urmă după mine din toată inima sa, făcând numai drepte în ochii mei: 9 Ci ai întrecut în răutate pre toţi câţi au fost înaintea ta: [g] căci ai mers, şi ţi-ai făcut ţie alţi zei şi chipuri vărsate, spre a mă mânià, şi pre mine [h] m'ai aruncat dinapoia ta: 10 Pentru aceasta, iată, [i] voiu aduce nefericire asupra casei lui Ieroboam, şi [j] voiu stârpì din ai lui Ieroboam pre tot sufletul de partea bărbătească, pre cel închis şi [k] pre cel liber din Israel, şi voiu mătură în urma casei lui Ieroboam, cum mătură cineva gunoiul până la curat. 11 [l] Cine din ai lui Ieroboam va murì în cetate, câniì *îl* vor mâncà; şi cine va murì în câmp, paserile cerului *îl* vor mâncà: că Domnul *aşà* vorbeşte. 12 Tu deci, scoală-te, du-te la casa ta; *şi* [m] când picioarele tale vor întrà în cetate, copilul va murì. 13 Şi-l va plânge tot Israelul, şi-l vor îmmormântà; căci acesta numai din al lui Ieroboam va venì în mormânt: pentru că *numai* în el din casa lui Ieroboam [n] se află ceva bun înaintea Domnului Dumnezeului lui Israel. 14 [o] Şi-şi va ridicà Domnul rege preste Israel, carele va stârpì casa lui Ieroboam în ziua aceea; şi ce *zic?* chiar acum. 15 Căci Domnul va lovì pe Israel *de* se va clătinà, ca trestia de apă, şi va [p] desrădăcinà pe Israel din acest [q] pământ bun, ce-l dădù părinţilor lor, şi-l va împrăştià [r] dincolo de fluviu, [s] fiindcă-şi făcù Astartee, mâniând pre Domnul. 16 Şi va părăsì pre Israel pentru păcatele lui Ieroboam, [t] carele păcătuì, şi trase *şi* pre Israel în păcat.

17 Şi se sculă femeia lui Ieroboam, şi se duse, şi venì la [u] Tirţa: *şi* [v] cum atinse pragul uşei, murì copilul. 18 Şi-l îmmormântară, şi-l plânse tot Israelul [x] după cuvântul Domnului, ce el a vorbit prin servul său Ahija, profetul.

19 Şi celelalte fapte ale lui Ieroboam, cum [y] se luptă, şi cum domnì, iată, acestea scrise *sunt* în Cartea Cronicelor regilor lui Israel. 20 Şi zilele ce domnì Ieroboam *fură* douăzeci şi doi de ani: şi adormì cu părinţii săi, şi în locul său domnì Nadab, fiul său.

Domnia lui Rehoboam, a lui Abijam şi a lui Asa în Iuda.

21 Şi Rehoboam, fiul lui Solomon, domnì preste Iuda. [z] De patruzeci şi unul de ani *eră* Rehoboam, când se făcù rege, şi domnì şaptesprezece ani în Ierusalim, cetatea, [a] pre care Domnul a ales-o *sie-şi,* ca să pună numele său acolo. [b] Şi numele mumei lui *eră* Naama, Ammonită. 22 [c] Dar şi Iuda făcù rele înaintea Domnului, şi [d] întărîtă gelozia lui prin păcatele lor, ce păcătuì mai pre sus decât părinţii lor. 23 Căci şi aceştia îşi zidiră [e] înălţimi şi stâlpi şi [f] Astartee pe tot dealul înalt şi [g] sub tot arborele verde. 24 [h] Erau şi sodomiţi în ţară, *şi* făceau toate urîciunile popoarelor, pre care Domnul le alungase de dinaintea fiilor lui Israel.

25 [i] Şi în anul al cincilea al regelui Rehoboam, Şişak, regele Egiptului, se suì asupra Ierusalimului; 26 [j] Şi luă tesaurele casei Domnului, şi tesaurele casei regelui: toate le luă: luă încă şi toate scuturile de aur ce Solomon le făcuse. 27 Şi în locul acestora regele Rehoboam făcù scuturi de aramă, şi *le* dădù în mânile capilor alergătorilor, care păziau uşa casei regelui. 28 Şi a fost, că oricând întrà regele în casa Domnului, alergătorii le purtau; şi iarăşi le puneau în camera alergătorilor.

29 Şi celelalte fapte ale lui Rehoboam, şi toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 30 Şi fu resbel între Rehoboam şi Ieroboam în toate zilele *lor.* 31 Şi Rehoboam adormì cu părinţii săi, şi fu îmmormântat cu părinţii săi în cetatea lui

---

[e] Cap. 11. 31. [f] Cap. 11. 33. 38. [g] Cap. 12. 28. [h] Neem. 9. 26. Ps. 50. 17. [i] Cap. 15. 29. [j] Cap. 21. 21. [k] Deut. 32. 36. [l] Cap. 16. 4. [m] Vers. 17. [n] 2 Cron. 12. 12. [o] Cap. 15. 27; 28. 23. [p] 2 Reg. 17. 6. [q] Ios. 23. 15. 16. [r] 2 Reg. 15. 29. [s] Esod. 34. 13. [t] Cap. 12. 30. [u] Cânt. 6. 4. [v] Vers. 12. [x] Vers. 13. [y] 2 Cron. 13. 2, etc. [z] 2 Cron. 12 13. [a] Cap. 11. 36. [b] Vers. 31. [c] 2 Cron. 12. 1, [d] 1 Cor. 10. 22. [e] Deut. 12. 2. [f] 2 Reg. 17. 9. 10. [g] Isa. 57. 5. [h] Deut. 23. 17. [i] Cap. 11. 40. [j] 2 Cron. 12. 9. 10, 11.

David. Și numele mumei lui *era* Naama, Ammonită. Și în locul său domnì Abijam, fiul său.

Abijam.

15 Și [a] Abijam domnì preste Iuda pre la al optsprezecelea an al domniei lui Ieroboam, fiul lui Nebat. 2 Trei ani domnì el în Ierusalim; [b] și numele mumei lui *era* [c] Maaca, fica lui Abișalom. 3 Și umblà în toate păcatele, ce înainte făcuse părintele său; și nu erà [d] inima lui întreagă cu Domnul, Dumnezeul lui, ca inima lui David, părintele său. 4 Dar [e] pentru David, Domnul Dumnezeul său, îi dădù candelă în Ierusalim, înălțând pre fiul său după el, și cruțând Ierusalimul: 5 Fiindcă David [f] făcuse cele drepte în ochii Domnului, și nu se abătù în toate zilele vieții sale dela toate, câte îi poruncise lui, [g] afară de fapta cu Uria, Heteul. 6 [h] Și resbel fu între Rehoboam și Ieroboam în toate zilele vieții lui.

7 [i] Și celelalte fapte ale lui Abijam și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Și fu resbel între Abijam și Ieroboam. 8 [j] Și Abijam adormì cu părinții săi, și-l îmmormântară în cetatea lui David; și în locul său domnì Asa, fiul său.

Asa.

9 Și în anul al douăzecilea al lui Ieroboam, regele lui Israel, domnì Asa preste Iuda. 10 Și el domnì în Ierusalim patruzeci și unul de ani; și numele mumei lui *era* Maaca, fica lui Abișalom. 11 [k] Și Asa făcù cele drepte în ochii Domnului, ca și David, părintele său. 12 [l] Și alungă din țară pre sodomiți, și depărtă toți idolii, ce făcuseră părinții săi. 13 Încă și [m] pre muma sa Maaca o depărtă, ca *să* nu *mai fie* regină; fiindcă ea făcuse chip Astarteei; Și Asa sfărâmă chipul ei, și-*l* [n] arse lângă părâul Kedron. 14 [o] Dar înălțimile nu fură depărtate; totuși [p] inima lui Asa erà întreagă cu Domnul, *în* toate zilele sale. 45 Și el aduse în casa Domnului *toate* cele sfințite de părintele său și cele sfințite de sine: argint, aur și vase.

16 Și fu resbel între Asa și Baașa regele lui Israel, *în* toate zilele lor. 17 Și [q] se suì Baașa, regele lui Israel, asupra lui Iuda, și zidì [r] Rama, [s] ca să nu lase pre nimeni să iasă sau să între la Asa, regele lui Iuda.

18 Atuncia luă Asa tot argintul și aurul, ce rămăsese în tesaurele casei Domnului și în tesaurele casei regelui, și-l dădù în mânile servilor săi, și-l trimise regele Asa către [t] Benhadad, fiul lui Tabrimon, fiul lui Hețion, regele Siriei, care locuià în [u] Damasc, zicând: 19 *Să fie* legământ între mine și tine, *cum a fost* între părintele meu și părintele tău; iată, îți trimit dar de argint și aur: mergi, desfă legământul tău cu Baașa, regele lui Israel, ca să se tragă dela mine. 20 Și Benhadad ascultă pre regele Asa, și trimise pre mai marii oștirilor sale asupra cetăților lui Israel, și bătură [v] Ijonul și [x] Danul, și [y] Abel-Beth-Maaca, și tot Chinnerotul, dimpreună cu tot pământul Neftali. 21 Si cum auzì Baașa *de aceasta*, se oprì dela zidirea Ramei, și stătù în Tirța.

22 [z] Atuncia chemă regele Asa pre întregul Iuda, și nimenea nu fu cruțat: și ridicară dela Rama pietrile și lemnele ei, cu care Baașa zidise; și regele Asa zidì cu dânsele [a] Gheba a lui Beniamin și [b] Mițpa.

23 Toate celelalte fapte ale lui Asa, și toată puterea lui, și toate câte a făcut, și cetățile ce a zidit, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Iar [c] în timpul bătrâneților sale se îmbolnăvì de picioare. 24 Și Asa adormì cu părinții săi, și se îmmormântă cu părinții săi în cetatea lui David, părintele său: [d] și în locul său domnì [e] Iosafat, fiul său.

Domnia lui Nadab, a lui Baașa, a lui Ela și a lui Zimri în Israel.

25 Și domnì Nadab, fiul lui Ieroboam, preste Israel în al doilea an al lui Asa.

Capul 15.
a 2 Cron. 13. 1.
b 2 Cron. 11. 20, 21. 22.
c 2 Cron. 13. 2.
d Ps. 119. 80.
e 2 Cron. 21. 7.
f Cap. 14. 8.
g 2 Sam. 11. 4, 15.
h Cap. 14. 30.
i 2 Cron. 13. 2, 3, 22.
j 2 Cron. 14. 1.
k 2 Cron. 14. 2.
l Cap. 14. 24.
m 2 Cron. 15. 16.
n Exod. 32. 20.
o Cap. 22. 43.
p Vers. 3.
q 2 Cron. 16. 1, etc.
r Ios. 18. 25.
s Cap. 12. 27.
t 2 Cron. 16. 2.
u Cap. 11 23, 24.
v 2 Reg. 15. 29.
x Jude. 18. 29.
y 2 Sam. 20. 14.
z Cron. 16. 6.
a Ios. 21. 17.
b Ios. 18. 26.
c 2 Cron. 16. 12.
d 2 Cron. 17. 1.
e Mat. 1. 8.

regele lui Iuda; și el domnì preste Israel doi ani. 26 Și făcù rele în ochii Domnului, și umblă pre calea părintelui său și în [f] păcatul lui, prin care a tras pre Israel în păcat.

27 [g] Și Baașa, fiul lui Ahija, din casa lui Isachar, se conjură în contra lui, și-l bătù Baașa în [h] Ghibetonul Filistenilor; căci Nadab și tot Israelul împresurară Ghibetonul. 28 Și-l ucise Baașa în al treilea an al lui Asa, regele lui Iuda, și domnì în locul său. 29 Și cum se făcù rege, stârpì toată casa lui Ieroboam; nu lăsă din ai lui Ieroboam nimic viu, până ce-l nimicì, după cuvântul ce Domnul a vorbit prin servul său Ahija, Șiloneul; 30 Pentru păcatele lui Ieroboam, ce el a păcătuit, și prin care trase pre Israel în păcat, *și* pentru mânia, cu care mânie pre Domnul Dumnezeul lui Israel. 31 Și celelalte fapte ale lui Nadab, și toate câte făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 32 Și resbel fu între Asa și Baașa, regele lui Israel, *în* toate zilele lor.

33 În al treilea an al lui Asa, regele lui Iuda, domnì Baașa, fiul lui Ahija, preste tot Israelul în Tirța: *și el domnì* douăzeci și patru de ani. 34 Și făcù rele în ochii Domnului, și umblà în calea lui Ieroboam și în păcatele lui, prin care trase pre Israel în păcat.

Moartea lui Baașa.

16 Și a fost cuvântul Domnului către [a] Iehu, fiul lui Hanani, în contra lui Baașa, zicând: 2 [b] Fiindcă te-am ridicat din țărână, și te-am pus domn preste poporul meu Israel, și [c] tu ai umblat în calea lui Ieroboam, și ai tras pre poporul meu Israel în păcat, mâniându-mă prin păcatele lor; 3 Iată, eu de tot voiu [d] stârpì pre Baașa și casa lui, și voiu face casa ta ca și [e] casa lui Ieroboam, fiul lui Nebat; 4 [f] Cine din ai lui Baașa va murì în cetate, cânii *îl* vor mâncà; și cine din ai lui va murì în câmp, păsările ceriului *îl* vor mâncà.

5 Și celelalte fapte ale lui Baașa, și câte făcù, și puterea sa, [g] oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 6 Și Baașa adormì cu părinții săi, și se îmmormântă în [h] Tirța; și în locul său domnì Ela, fiul său.

7 Și a fost *iarăși* cuvântul Domnului prin [i] Iehu, profetul, fiul lui Hanani, în contra lui Baașa și în contra casei lui, pentru toate răutățile ce făcuse în ochii Domnului, mâniându-l prin faptele mânilor sale, fiind ca și casa lui Ieroboam; și *chiar și pentru aceea,* că [j] el a lovit-o pre ea.

Regii Ela și Simri.

8 În anul al douăzeci și șaselea al lui Asa, regele lui Iuda, începù a domnì Ela, fiul lui Baașa, *și domnì* preste Israel în Tirța doi ani. 9 [k] Și Complotă contra lui servul său Zimri, mai marele jumătății carelor *de resbel,* pre când *eră* în Tirța. 10 Și întră Zimri, îl lovì și-l ucise, în anul al douăzeci și șaptelea al lui Asa, regele lui Iuda, și domnì în locul său.

11 Și cum se făcù rege, îndată ce șezù pre tronul său, lovì toată casa lui Baașa: nu lăsă *din ai lui* [l] nici un suflet parte bărbătească, nici *din* rude, nici din amicii lui. 12 Ci Zimri stârpì toată casa lui Baasa, [m] după cuvântul, ce l-a vorbit Domnul în contra lui Baașa [n] prin Iehu, profetul, 13 Pentru toate păcatele lui Baașa și pentru păcatele lui Ela, fiul său, ce păcătuiră, și prin care traseră pre Israel în păcat, mâniând pre Domnul Dumnezeul lui Israel, [o] prin deșertăciunile lor.

14 Și celelalte fapte ale lui Ela, și toate câte făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel?

15 În anul al douăzeci și șaptelea al lui Asa, regele lui Iuda, domnì Zimri șapte zile în Tirța. Și poporul tăbărînd [p] asupra Ghibetonului, ce *eră* al Filistenilor, 16 Și auzind poporul, ce se află în tabără, zicându-se: Zimri a Com-

[f] Cap. 12. 30.
[g] Cap. 14. 14.
[h] Ios. 19. 44.

Capul 16.
[a] 2 Cron. 19. 2.
[b] Cap. 14. 7.

[c] Cap. 15. 34.
[d] Vers. 11.
[e] Cap. 14. 10.

[f] Cap. 14. 11.
[g] 2 Cron. 16. 1.
[h] Cap. 14. 17.

[i] Vers. 1.
[j] Cap. 15. 17. 27, 29.

[k] 2 Reg. 9. 31.
[l] 1 Sam. 25. 22.
[m] Vers. 3.

[n] Vers. 1.
[o] Deut. 32. 21. Iona. 2. 8.

1 Cor. 8. 4.
[p] Cap. 15. 27.

plotat, și chiar a lovit pre rege; atuncia tot Israelul făcù pre Omri, mai marele oastei, rege în ziua aceea în tabără. 17 Și se suì Omri, și tot Israelul cu el, dela Ghibeton, și împresură Tirța. 18 Și cum văzù Zimri, că cetatea erà luată, întră în întăritura casei domnești, și aprinse cu foc deasupra sa casa domnească, și murì. 19 Pentru păcatele sale, ce păcătuì, făcând rele în ochii Domnului; [q] fiindcă umblà în calea lui Ieroboam și în păcatele lui, ce a făptuit, trăgând pre Israel în păcat.

20 Și celelalte fapte ale lui Zimri, și complotarea ce o făcù el, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel?

21 Atuncia se despărțì poporul lui Israel în două părți: jumătatea poporului urmă pre Tibni, fiul lui Ghinat, ca să-l facă rege; și jumătate urmă pre Omri. 22 Dar poporul, ce urmă pre Omri, răpuse pre poporul ce urmă pre Tibni, fiul lui Ghinat; și așà Tibni murì, și Omri domnì.

Domnia lui Omri și a lui Ahab în Israel; importarea cultului lui Baal, și alte crime.

23 În anul al treizeci și unulea al lui Asa, regele lui Iuda, începù a domnì Omri, și domnì preste Israel doisprezece ani; în Tirța domnì el șase ani. 24 Și cumpărà dela Șemer muntele Samariei, cu doi talanți de argint, și a zidit *cetate* pre munte, și chemă numele cetății ce-a zidit, după numele lui Șemer, stăpânul muntelui: [r] Samaria. 25 Și [s] Omri făcù rele în ochii Domnului, făptuind mai rele decât toți înaintașii săi. 26 Căci [t] umblà în toate căile lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și în păcatele lui, prin care trase pre Israel în păcat, și mâniarà pre Domnul Dumnezeul lui Israel, prin [u] deșertăciunile lor.

27 Și celelalte fapte ale lui Omri, ce le făcù, și puterea, ce o arătă, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 28 Și Omri adormì cu părinții săi, și se îmmormântă în Samaria: și în locul său domnì Ahab, fiul său.

29 Și Ahab, fiul lui Omri, începù a domnì preste Israel în anul al treizeci și optulea al lui Asa, regele lui Iuda; și Ahab, fiul lui Omri, domnì preste Israel în Samaria douăzeci și doi de ani. 30 Și Ahab, fiul lui Omri, făcù rele în ochii Domnului, mai mult decât înaintașii săi. 31 Și ca și cum i-ar fi fost puțin lucru a umblà în păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, [v] el luă și de femeie pre Iezabel, fica lui Etbaal, regele [x] Sidonenilor, [y] și merse, și servì pre Baal, și i-se închinà: 32 Și ridică altar lui Baal în lăuntrul [z] casei lui Baal, ce o zidì în Samaria. 33 [a] Și Ahab făcù chip Astarteei; și ca să mânie pre Domnul Dumnezeul lui Israel, [b] făcù Ahab *rele* mai mult decât toți regii lui Israel, cari au fost înaintea lui.

34 În zilele lui rezidì Hiel din Bet-El Ierichonul: pus-a el temeliile acestuia asupra lui Abiram, întâiu-născutul său, și pus-a porțile sale asupra lui Segub, mai micul său *fiu*. [c] după cuvântul, pre care Domnul l-a vorbit prin Iosua, fiul lui Nun.

Ilie predică o uscăciune; se hrănește într'un mod minunat; învie pre fiul unei văduve.

17 Și Ilie, Tișbitul, din locuitorii Galaadului, zise lui Ahab: [a] Viu *este* Domnul Dumnezeul lui Israel, [b] înaintea căruia stau, [c] nu va fi [d] în anii aceștia nici roadă nici ploaie, fără numai după cuvântul meu.

2 Și a fost cuvântul Domnului către el, zicând: 3 Du-te de aicia, și apucă către răsărit, și te ascunde lângă părâul Cherit, ce *este* în fața Iordanului. 4 Și vei beà din părău; zis-am și corbilor să te nutrească acolo. 5 Și se duse el, și făcù după cuvântul Domnului, că merse, și șezù lângă părâul Cherit, din fața Iordanului. 6 Și-i aduceau lui dimineață corbii pâne și carne, și seara pâne și carne; și el beà din părău. 7 Și tre-

---

q Cap. 12. 28. *r* Cap. 13. 32. Ioan. 4. 4. | *s* Mic. 6. 16. *t* Vers. 19. *u* Vers. 13. | *v* Deut. 7. 3. *x* Jude. 18. 7. *y* Cap. 21.25,26 | *z* 2 Reg. 10. 21, 26. 27. | *a* 2 Reg. 13. 6. *b* Cap. 21. 25. | *c* Ios. 6. 26. — | *I Capul 17.* *a* 2 Reg. 3. 14. *b* Deut. 10. 8. | *c* Iac. 5. 17. *d* Luc. 4. 25

când zile, secă părâul, fiindcă nu erà ploaie pre pământul acela.

8 Şi a fost cuvântul Domnului către el, zicând: 9 Scoală-te, du-te la [e] Tarepta Sidonului, şi şezi acolo, că iată, zisam acolo unei femei văduve să te nutrească. 10 Şi sculându-se, se duse la Tarepta; şi cum venì la poarta cetăţii, iată, acolo *erà* o femeie văduvă strângând vreascuri, şi strigă către ea, şi zise: Adu-mi, rogu-te, puţină apă în vas, ca să beau. 11 Şi pe când, mergeà să-*i* aducă, strigă el la dânsa, şi zise: Adu-mi, rogu-te, *şi* o bucată de pâne în mâna ta. 12 Iar ea zise: Viu *este* Domnul Dumnezeul tău, azimă nu am, ci *numai* o mână de făină într'o vadră, şi puţin oleiu într'un ulcior; şi iată, eu strâng două lemnişoare, ca să merg, şi să pregătesc aceasta pentru mine şi fiul meu; şi o vom mâncà, şi vom murì. 13 Iar Ilie îi zise: Nu te teme; mergi *şi* fă, cum ai zis; dar fă mai întâiu o mică azimă pentru mine, adă-mi-*o*, şi apoi fă şi pentru tine şi fiul tău. 14 Căci aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Vadra de făină nu va scădeà şi ulciorul de oleiu nu se va împuţinà, până în ziua *în care* Domnul va da ploaie pre pământ. 15 Şi ea merse, şi făcù după cuvântul lui Ilie; şi mâncă ea şi el şi casa ei zile *multe:* 16 Vadra de făină nu scăzù, şi ulciorul de oleiu nu se împuţinà, după cuvântul Domnului, pre care-l vorbì prin Ilie.

17 Şi după acestea se îmbolnăvì fiul femeii, stăpâna casei, şi boala lui erà grea foarte, că nu mai rămase suflare în el. 18 Şi ea zise lui Ilie: [f] Ce este mie şi ţie, omule al lui Dumnezeu? Venit-ai oare la mine, ca să rechemi în amintirea *mea* nelegiuirile mele, şi să omori pre fiul meu? 19 Şi el zis-a ei: Dă-mi pre fiul tău. Şi-l luă pre dânsul din sânul ei, şi-l suì în camera de sus, unde locuià el, şi-l culcă pre patul său; 20 Şi strigă către Domnul şi zise: Domnul Dumnezeul meu! Oare tu dus-ai râul şi preste văduva, la care locuesc eu, omorînd pre fiul ei? 21 [g] Şi se întinse de trei ori preste copil, şi strigă către Domnul, şi zise: Domnul Dumnezeul meu, să se reîntoarcă, rogu-te, sufletul copilului acestuia într'însul! 22 Şi Domnul auzì vocea lui Ilie; şi se reîntoarse sufletul copilului într'însul, şi trăì. 23 [h] Şi Ilie luă pre copil, şi-l pogorî din camera de sus în casă, şi-l dădù mumei sale. Şi Ilie zise: Iată, fiul tău trăieşte! 24 Şi femeia zise către Ilie: Acum din aceasta [i] cunosc, că tu *eşti* om a lui Dumnezeu, *şi* că cuvântul Domnului în gura ta *este* adevăr.

Ilie întâmpină pre Ahab; ucide pre profeţii lui Baal şi ai Astarteei, şi la rugăciunea sa se redă ploaia.

18 Şi după [a] multe zile fost-a cuvântul Domnului către Ilie, în anul al treilea, zicând: Du-te, arată-te lui Ahab; şi [b] voiu da ploaie pre pământ. 2 Şi se duse Ilie să se arate lui Ahab.

3 Şi erà foamete mare în Samaria. Şi Ahab chemă pre Obadia, care *erà* preste casa *sa;* (iar Obadia se temeà de Domnul foarte; 4 Căci când Iezabel stârpì pre profeţii Domnului, Obadia luă o sută de profeţi, şi-i ascunse pre ei, câte cincizeci într'o peşteră, şi-i nutrì cu pâne şi cu apă); 5 Şi Ahab zise către Obadia: Cutreeră ţara la toate isvoarele apelor şi la toate râurile; poate vom aflà iarbă, spre a păstrà vieaţa cailor şi a catârilor, ca să nu ne lipsim de dobitoace. 6 Deci îşi împărţirà ţara, ca să o cutreere pre ea; Ahab merse pre o cale deosebi, şi Obadia merse pre altă cale deosebi.

7 Şi mergând Obadia pre cale, iată îl întâmpină Ilie; şi acela îl cunoscù, şi căzù pre faţa sa, şi zise: Tu *eşti*, domnul meu Ilie? 8 Şi el a zis lui: Eu *sunt;* du-te, zi domnului tău: Iată, Ilie *este aicia!* 9 Şi zise acela: Ce am păcătuit, ca să dai pre servul tău în mâna lui Ahab, să mă omoare? 10 Viu *este* Domnul Dumnezeul tău! nu este popor, nici regat, unde să nu fie trimis domnul meu, ca să te caute; şi când *i*-s'a spus: Nu *este*,

[e] Obad. 20. Luc. 4. 26. | [f] Luc. 5. 8. | [g] 2 Reg. 4. 34. 35. | [h] Ebr. 11. 35. | [i] Ioan. 3. 2. | *Capul 18.* [a] Luc. 4. 25. | Iac. 5. 17. | [b] Deut. 28. 12.

atuncia făcut-a el să jure regatul şi poporul, că nu te aflară; 11 Şi acum tu zici: Mergi, zi domnului tău: Iată Ilie *este aicia!* 12 Şi va fi, *îndată ce* eu voiu plecà dela tine; [c]Spiritul Domnului te va duce, unde eu nu ştiu; şi când voiu merge, şi voiu spune lui Ahab *de tine,* şi el nu te va aflà, mă va omorî. Dar eu, servul tău, mă tem de Domnul din tinereţea mea. 13 Au nu s'a spus domnului meu ce am făcut eu, când Iezabel ucise pre profeţii Domnului, în ce chip am ascuns o sută de bărbaţi din profeţii Domnului, câte cincizeci într'o peşteră, şi i-am nutrit pre ei cu pâne şi cu apă? 14 Şi acum tu zici: Du-te, de spune domnului tău: Iată, Ilie *este aicia;* şi el mă va omorî. 15 Şi Ilie zise: Viu *este* Domnul *Dumnezeul* oştirilor, căruia stau! astăzi mă voiu arătà lui.

16 Plecă deci Obadia spre întâmpinarea lui Ahab, şi spusu-i-a. Şi Ahab merse spre întâmpinarea lui Ilie. 17 Şi cum văzù Ahab pre Ilie, zise către el Ahab: [d]Tu *eşti* cel ce [e]amărăşti pre Israel? 18 Iar el zise: Eu nu amărăsc pre Israel, ci tu şi casa părintelui tău, [f]pentru că aţi părăsit poruncile Domnului, şi aţi umblat după Baali.

19 Şi acum trimite, *şi* adună la mine pre tot Israelul pe muntele [g]Carmel, şi pre cei patru sute de profeţi ai Astarteelor, cari mănâncă la masa Iezabelei.

20 Şi trimise Ahab către toţi fiii lui Israel, şi [i]adună pre profeţi pre muntele Carmel.

Judecata lui Dumnezeu depe muntele Carmel.

21 Şi se apropie Ilie de tot poporul, şi zise: [j]Până când veţi schiopătà? Dacă Domnul *este* Dumnezeu, urmaţi-l pre dânsul; iar dacă Baal, [k]urmaţi pre acesta. Şi poporul nu răspunse lui nici un cuvânt. 22 Atuncia zise Ilie către popor: [l]Numai eu am rămas profet al Domnului, [m]iar profeţii lui Baal *sunt* patru sute cincizeci de bărbaţi. 23 Deci să ni-se deà doi junci, şi ei să-şi aleagă un junc lor, şi să-l bucăţească, şi să-*l* pună pre lemne, dar foc să nu pună; şi eu voiu pregătì celalalt junc, şi-*l* voiu pune pre lemne, dar foc nu voiu pune. 24 Şi să chemaţi numele zeilor voştri, şi eu voiu chemà numele Domnului; şi *va fi, că* zeul, carele [n]va răspunde cu foc, acela *să fie* Dumnezeu. Şi răspunse tot poporul, şi zise: Bun *este* cuvântul.

25 Şi zise Ilie către profeţii lui Baal: Alegeţi-vă un junc, şi pregătiţi-*l* întâiu voi, căci *sunteţi* mulţi; şi chemaţi numele zeilor voştri, dar foc să nu puneţi. 26 Şi ei luară juncul, ce-l dădù lor, şi-*l* pregătiră, şi chemară numele lui Baal de dimineaţă până la amiazăzi, zicând: Ascultă-ne pre noi, Baale! dar nu *era* [o]nici voce, nici ascultare; şi săriau împrejurul altarului, pre care-l zidiseră. 27 Şi la amiazăzi, Ilie bătându-şi joc de ei, ziceà: Chemaţi cu voce *mai* tare, căci zeu *este* el: sau vorbeşte, sau se află în treabă, sau este în călătorie, *sau,* poate, doarme, şi se va trezì. 28 Şi-l chemau cu voce tare, şi [p]se tăiară după datina lor cu cuţite şi cu lance, până ce sângele se revărsà preste ei. 29 Şi trecând miezul zilei, şi ei profeţind până *la ora* pentru aducerea jertfei *de seară, tot* nu *venì* [q]nici voce, nici ascultare, nici luare aminte.

30 Atuncia zise Ilie către tot poporul: Apropiaţi-vă de mine. [r]Şi tot poporul se apropiă de dânsul: Şi a dres altarul Domnului cel risipit. 31 Şi luă Ilie douăsprezece pietri, după numărul semiţiilor fiilor lui Iacob, către carele a fost cuvântul Domnului, zicând: [s]Israel va fi numele tău; 32 Şi cu pietrile zidì altar în numele Domnului; şi a făcut groapă în jurul altarului, după lărgimea de două măsuri de sămănătură; 33 Şi [t]aşeză lemnele, şi bucăţì juncul, şi-*l* puse pe lemne; 34 Şi zise: Umpleţi cu apă patru vedre, şi *le* [u]vărsaţi preste arderi de tot şi preste lemne. Şi zise: Faceţi

---

c 2 Reg. 2. 16. Ezec. 3.12.14. Mat. 4. 1; Fapt. 8. 39. *d* Cap. 21. 20. *e* Ios. 7. 25. *f* 2 Cron. 15. 2. *g* Ios. 19. 26 *h* Cap. 16. 33. Cap. 22. 6. *j* Mat. 6. 24. *k* Ios. 24. 15. *l* Cap. 19.10,14. *m* Vers. 19. *n* 1 Cron. 21.26. *o* Ps. 115. 5. *p* Lev. 19. 28. *q* Vers. 26. *r* Cap. 19. 10. *s* Fac. 32. 28. *t* Lev. 1.6,7,8. *u* Jude. 6. 20.

așà și de a doua oară; și au făcut a doua oară. Și zise: Faceți *așà și de* a treia oară: și au făcut a treia oară. 35 Și curgeà apă împrejurul altarului, și [v] groapa o umplù cu apă.

36 Și *în ora* când se aduceà jertfa *de seară*, se apropiă Ilie, profetul, și zise: Doamne [x] Dumnezeul lui Abraam, al lui Isaac și al lui Israel, [y] fie știut astăzi, că tu *ești* Dumnezeu în Israel, și eu servul tău, și *că* după cuvântul tău [z] am făcut toate aceste lucruri. 37 Auzimă, Doamne; auzi-mă, ca să cunoască poporul acesta, că tu, Doamne, *ești* Dumnezeul, și tu întoarce inima lor înapoi. 38 Atuncia [a] a căzut foc dela Domnul, și a mistuit arderile de tot și lemnele, și pietrile și țărână, și a supt și apa din groapă.

39 Și văzând tot poporul, căzù pe fața sa, și zise: [b] Domnul, acesta *este* Dumnezeul; Domnul, acesta *este* Dumnezeul. 40 Și zise lor Ilie: [c] Prinde-ți pre profeții lui Baal; nici unul din ei să nu scape; și-i prinseră; și-i pogorî Ilie la părâul Kișon, și-i [d] junghiă acolo.

41 Și Ilie zise către Ahab: Suie-te, mănâncă și beà, căci *se aude* vuet de mare ploaie. 42 Și se suì Ahab să mănânce și să beà, și Ilie se suì în vârful Carmelului, [e] și s'a plecat la pământ, și-și puse fața sa în genunchele sale; 43 Și zise servului său: Suie-te acum, *și* caută spre mare; și se suì și căută, și zise: Nu *e* nimica. Și *Ilie* zise: Mergi iarăși, până la a șaptea oară. 44 Și a șaptea oară zise: Iată, un nor mic, ca o palmă de om, se ridică din mare! Și el zise: Suie-te, zi lui Ahab: Înhamă, și te pogoară, ca să nu te oprească ploaia. 45 Și s'a întâmplat între acestea, cerul se întunecă de ploaie și de vânt, și s'a făcut ploaie mare. Și se suì Ahab în trăsura sa, și se duse la Ezreel. 46 Și mâna Domnului a fost preste Ilie, și [f] încingându-și coapsele sale, alergă înaintea lui Ahab până la întrarea în Ezreel.

Fuga lui Ilie în pustiu.

19 Și a spus Ahab Iezabelei toate câte le făcù Ilie, și cum a [a] omorît cu sabia pre toți profeții. 2 Și trimise Iezabel pre cinevà la Ilie, să-i zică: [b] Așà să-*mi* facă zeii și încă mai mult, dacă mâne pe la ora aceasta nu voiu face viața ta, ca viața unuia dintre aceia. 3 Și văzând el *aceasta*, s'a sculat, și se duse, spre *a-și ferì* viața sa, și venì la Beer-Șeba din Iuda, și lăsă acolo pre servul său. 4 Iar el se duse în pustiu cale de o zi, și a sosit, și a șezut sub un juniper, și [c] dorià în sine să moară; și zise: De ajuns acum, Doamne, ia sufletul meu; căci nu *sunt* mai bun decât părinții mei. 5 Și culcându-se, adormì sub juniper, și iată! un înger îl atinse, și i-a zis: Scoală-te, mănâncă! 6 Și s'a uitat, și iată, aproape de capul său o azimă coaptă pe cărbuni, și un ulcior cu apă. Și a mâncat, și a băut, și iarăși s'a culcat. 7 Și se întoarse îngerul Domnului a doua oară, și l-a atins, și zise: Scoală-te, mănâncă! căci lungă foarte *este* calea ta. 8 Și sculându-se, a mâncat și a băut; și în puterea mâncării aceleia, călători [d] patruzeci de zile și patruzeci de nopți până la [e] Horeb, muntele lui Dumnezeu.

Dumnezeu se arată lui Ilie pe muntele Horeb.

9 Și a întrat acolo într'o peșteră, și mase acolo; și iată! *a fost* cuvântul Domnului către el, și-i zise: Ce faci aicia, Ilie? 10 Și el zise: [f] Am fost [g] zelos foarte pentru Domnul Dumnezeul oștirilor; că fiii lui Israel au părăsit legământul tău: altarele tale le dărâmară, și [h] pre profeții tăi îi uciseră cu sabia, și [i] am rămas eu singur, și ei caută a-mi luà viața. 11 Și zise: Ieși, și stă [j] pre munte înaintea Domnului. Și iată, Domnul trecea, și [k] vânt tare și puternic despică munții, și sfărâmă stâncile înaintea Domnului; *iar* Domnul nu *erà* în vânt: și după vânt cutremur; *iar* Domnul nu *erà* în cutremur; 12 Și după cutremur

---

v Vers. 32. 38.
x Esod. 3. 6.
y Ps. 83. 18.
z Num. 16. 28
a Lev. 9. 24.
b Vers. 24.
c 2 Reg. 10. 25.
d Deut. 13. 5.
e Iac. 5. 17, 18.
f 2 Reg. 4. 20. —

Capul 19.
a Cap. 18. 40.
b Rut. 1. 17.
c Iona 4. 3, 8, 26.
d Mat. 4. 2.
e Esod. 3. 1
f Rom. 11. 3.
g Num. 25. 11, 13.
h Cap. 18. 4.
i Cap. 18. 22.
j Esod. 24. 12.
k Ezec. 1. 4.

foc; *iar* Domnul nu *era* în foc; și după foc o voce blândă *și* subțire. 13 Și cum auzì Ilie, [l]acoperì fața sa cu mantia, și ieșì, și stătù la întrarea peșterei: [m]și iată, voce *a fost* către el, zicând: Ce faci aicia, Ilie? 14 [n]Și el zise: Fost-am zelos foarte pentru Domnul Dumnezeul oștirilor; că fiii lui Israel au părăsit legământul tău, altarele tale le dărâmară, și pre profeții tăi îi uciseră cu sabia, și am rămas eu singur, și ei caută a-mi luà viața. 15 Și zise Domnul către el: Mergi, întoarce-te pe calea ta, către pustiul Damascului; [o]și când vei ajunge, unge pre Hazael rege preste Siria; 16 Și pre [p]Iehu, fiul lui Nimși îl vei unge rege preste Israel; și pre [q]Elisei, fiul lui Șafat, dela Abel-Mehola, îl vei unge de profet în locul tău. 17 [r]Și se va întâmplà, *că* cel ce va scăpà de sabia lui Hazael, îl va ucide Iehu, și cel ce va scăpà de sabia lui Iehu, îl [s]va ucide Elisei. 18 [t]Și opritu-mi-am în Israel șapte mii, toate genunchele, câte nu s'au plecat lui Baal, [u]și toată gura, care nu l-a sărutat.

Elisa se face școlarul lui Ilie.

19 Și ducându-se de acolo, aflat-a pre Elisei, fiul lui Șafat, care arà, *și* douăsprezece perechi *de boi erau* dinaintea lui, și el *erà* la al douăsprezecelea; și trecù Ilie pe lângă el, și aruncă asupra lui mantia sa. 20 Și el lăsă boii, și alergă în urma lui Ilie, și zise: Rogu-te, [v]să sărut pre părintele meu și pre muma mea, și *apoi* te voiu urmà pre tine; și el zis-a lui: Du-te, întoarce-te: căci ce am făcut ție? 21 Și se întoarse de dinapoia lui, și luă o pereche de boi, și-i junghiè, și cu uneltele boilor [x]a fript carnea lor, și o dădù poporului, care a mâncat-o. Atuncia sculându-se, a mers în urma lui Ilie, și-i servì lui.

Ahab bate pre regele Siriei de două ori; îl ia prins, și apoi îl eliberează.

20 Și Benhadad, regele Siriei, adună toată oastea sa; și cu el *erau* treizeci și doi de regi, și cai și care; și s'a suit, și a împresurat Samaria, și se luptă în contră-i. 2 Și trimise soli în cetate către Ahab, regele lui Israel, și zise lui: Așà zice Benhadad: 3 Argintul tău și aurul tău *este* al meu, și femeile tale și copiii tăi cei frumoși *sunt* ai mei. 4 Și răspunse regele lui Israel, și zise: După cuvântul tău, doamne, rege, al tău *sunt* eu și toate câte am.

5 Și se întoarseră solii, și ziseră: Așà răspunde Benhadad, zicând: Fiindcă am trimis către tine, zicând: Argintul tău și aurul tău, femeile tale și copiii tăi, să-i dai mie: 6 Mâne pe la ora aceasta trimite-voiu servii mei la tine, și vor cercetà casa ta și casele servilor tăi; și orice va fi plăcut ochilor tăi, se va da în mânile lor, și ei vor luà. 7 Atuncia chemă regele lui Israel pre toți bătrânii țării, și zise: Luați aminte, rogu-vă, și vedeți, cum acesta caută răutate: căci trimise către mine pentru femeile mele și copiii mei, argintul meu și aurul meu, și nu i-am oprit *nimica*. 8 Și ziseră lui toți cei bătrâni și tot poporul: Să nu asculți, nici să-*i* învoești. 9 Deci zis-a el către solii lui Benhadad: Spuneți domnului meu, regele: Toate pentru câte ai trimis la servul tău la început voiu face: dar acest lucru nu pot să fac. Și solii merseră, și aduseră lui răspunsul.

10 Și trimise *din nou* Benhadad către el, și zise: [a]Așà să-mi facă zeii și încă mai mult, dacă țărâna Samariei va ajunge spre *a umple* mâna a tot poporul, care stă la picioarele mele. 11 Și-i răspunse regele lui Israel, și zise: Spuneți-*i*: Cel ce încinge *armele* să nu se mândrească, ca cel ce le scoate. 12 Și când *Benhadad* auzì cuvântul acesta, se aflà [b]bând, el și regii, în corturi, și zise servilor săi: Înșirați-vă *de bătaie;* și s'au înșirat *de bătaie* împotriva cetății.

13 Și iată, se apropiă de Ahab, regele lui Israel, un profet, zicând: Așà zice Domnul: Vezi toată mulțimea aceasta mare? Iată, [c]eu o voiu da în mâna ta astăzi, și vei cunoaște că eu *sunt* Domnul. 14 Și Ahab zise: Prin cine?

l Isa. 6. 2. *m* Vers. 9. *n* Vers. 10. *o* 2 Reg. 8. 12. 13. *p* 2 Reg. 9. 1—3. *q* Luc. 4. 27. *r* 2 Reg. 8. 12. *s* Osea 6. 5. *t* Rom. 11. 4. *u* Osea 13. 2. *x* 2 Sam. 24. 22. *Capul 20.* *a* Cap. 19. 2. *b* Vers. 16. *c* Vers. 28.

Şi el răspunse: Aşà zice Domnul: Prin tinerii mai marilor preste provincii. Atuncia zise *Ahab:* Cine va începe bătaia? Şi el răspunse: Tu. 15 Atuncia el numără pre tinerii mai marilor preste provincii: şi au fost două sute treizeci şi doi: şi după ei numără pre tot poporul, pre toţi fiii lui Israel, şapte mii. 16 Şi au ieşit pela miazăzi. Iar Benhadad [d] beà şi se îmbătà în corturi, el şi regii, cei treizeci şi doi de regi, cari-l ajutau. 17 Şi ieşiră tinerii mai marilor preste provincii; şi Benhadad trimise, şi se spuse lui, zicând: Bărbaţi au ieşit din Samaria. 18 Şi el zise: De au ieşit spre pace, prindeţi-i vii: şi de au ieşit spre resbel, prindeţi-i vii. 19 Ieşit-au deci din cetate aceşti tineri ai mai marilor preste provincii, şi oastea, care-i urmà pre ei; 20 Şi lovì fiecare pre omul său; şi Sirienii fugiră, şi-i urmărì pre ei Israel; şi Benhadad, regele Siriei, scăpă pre un cal, împreună cu călăreţii. 21 Şi a ieşit regele lui Israel, şi a lovit călăreţii şi carele, şi făcù între Sirieni ucidere mare.

22 Şi se apropiă profetul de regele lui Israel, şi zis-a lui: Du-te, reîntăreşte-te, şi cugetă, şi vezi ce faci; [e] căci după împlinirea anului regele Siriei se va suì asupră-ţi.

23 Iar servii regelui Siriei ziseră acestuia: Zeul lor *este* zeul munţilor, pentru acesta ne-a răpus; iar dacă ne vom luptà cu dânşii în şes, desigur noi îi vom răpune pre ei. 24 Fă deci lucrul acesta: Scoate pre fiecare rege din locul său, şi pune în locul lor căpitenii. 25 Iar tu întocmeşte-ţi armata, cum a fost acea, care ai pierdut-o: cal în loc de cal şi car în loc de car; şi să ne luptăm cu dânşii în şes; *şi* desigur îi vom răpune. Şi el ascultă de vocea lor, şi făcù aşà.

26 Şi după trecerea anului, numără Benhadad pre Sirienii, şi se suì la [f] Afek, să se lupte cu Israel. 27 Şi fiii lui Israel se numărară, şi provăzându-se cu ale hrănii, se duseră spre întâmpinarea lor; şi tăbărîră fiii lui Israel în faţa lor ca două turme mici de capre; iar Sirienii umplură ţara.

28 Şi se apropiă un om al lui Dumnezeu, şi vorbì către regele lui Israel, şi zise: Aşà zice Domnul: Fiindcă Sirienii ziseră: Domnul *este* zeul munţilor, iar nu zeul văilor, deaceea [g] voiu da în mâna ta toată această mare mulţime: şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul.

29 Şi ei stătură în tabără faţă unul către altul şapte zile; şi în ziua a şaptea începură lupta, şi bătură fiii lui Israel din Sirieni o sută de mii de pedestri într'o zi. 30 Iar cei rămaşi fugiră la Afek spre cetate; şi căzù zidul preste douăzeci şi şapte de mii din bărbaţii rămaşi. Şi Benhadad fugì, şi intră în cetate, *şi se ascunse* în camera cea mai din lăuntru. 31 Şi ziseră către el servii lui: Iată auzit-am, că regii casei lui Israel *sunt* regi miloşi: Să ne [h] punem deci saci preste coapsele noastre şi funii pre capetele noastre, şi să ieşim înaintea regelui lui Israel; poate lăsà-va ţie vieaţa. 32 Se încinseră deci cu saci preste coapsele lor şi cu funii pre capetele lor, şi veniră la regele lui Israel, şi ziseră: Servul tău Benhadad, zice: Rogu-te, lasă-mă să trăiesc. Şi el zise: Trăieşte încà? Fratele meu *este.* 33 Şi bărbaţii aceştia socotiră *aceasta* drept semn bun, şi se grăbiră a prinde cuvântul, ce el a scăpat *a zice,* şi ziseră: Fratele tău Benhadad! Şi Ahab a zis: Duceţi-vă, aduceţi-l. Şi când venì la dânsul Benhadad, îl suì în carul *său.* 34 Şi *Benhadad* a zis către el: [i] Cetăţile, ce a luat părintele meu dela părintele tău, le voiu înapoià; şi-ţi vei face uliţi în Damasc, cum a făcut şi părintele meu în Samaria. Şi eu, *zis-a Ahab,* te voiu lăsà să pleci cu acest legământ. Aşà el făcù legământ cu dânsul, şi-l lăsă să plece.

35 Şi un bărbat din [j] fiii profeţilor zis-a către aproapele său, [k] după cuvântul Domnului: Loveşte-mă rogu-te; iar acest om nu voì să-l lovească. 36 Atuncì el a zis lui: Fiindcă n'ai ascultat

[d] Vers. 12. Cap. 16. 9. | [e] 2 Sam. 11. 1. | [f] Ios. 13. 4. | [g] Vers. 13. | [h] Fac. 37. 34. | [i] Cap. 15. 20. | [j] 2 Reg. 2. 3, 5, 7, 15. | [k] Cap. 13. 17, 18.

de vocea Domnului, iată, ducându-te dela mine, un leu te va ucide. Și cum se duse dela el, [l]îl află un leu, și-l ucise. 37 Aflând el pre alt om, zis-a: Lovește-mă rogu-te; și omul îl lovì, și-*l* rănì. 38 Atuncia dusu-s'a profetul, și așteptat-a pre rege în cale, și prefăcutu-s'a, *punând* văl pre ochii săi. 39 Și [m] când regele trecea, el strigat-a către rege, și zis-a: Servul tău ieșit-a la resbel, și iată, un om retrăgându-se, aduse la mine un om, și zise: Păzește pre omul acesta; și dacă cumva va lipsì, atuncia [n] vieața ta va răspunde pentru vieața lui, sau vei plăti un talant de argint. 40 Și pre când servul tău făcù *cevà* încoace și încolo, nu se mai află. Și zis-a către el regele lui Israel: Cutare *este* condamnarea ta, tu însuți ai hotărît-*o*. 41 Atunci el se grăbì, și-și ridică vălul dela ochii săi; și-l cunoscù regele lui Israel, că *erà* dintre profeți. 42 Și zis-a către el: Așà zice Domnul: Fiindcă tu ai dat drumul din mâna *ta* omului, pre carele eu îl hotărîsem pierderii; deaceea vieața ta va răspunde pentru vieața aceluia, și poporul tău pentru poporul său. 43 Și regele lui Israel dusu-s'a la casa sa trist și nemulțumit, și sosì în Samaria.

Omorîrea lui Nabot de către Ahab și Iezabel.

21 Fost-a după acestea, *că* Nabot, Ezreeleanul, aveà vie în Ezreel, aproape de palatul lui Ahab, regele Samariei. 2 Și vorbì Ahab către Nabot, zicând: Dă-mi mie [a] via ta, ca să-mi fie grădină de verdețuri, că *este* aproape de casa mea; și-ți voiu da pentru dânsa o vie mai bună decât aceasta; *sau* de-ți place, îți voiu da prețul ei în argint. 3 Iar Nabot zise lui Ahab: Să mă ferească Domnul [b] a-ți da moștenirea părinților mei.

4 Și întrà Ahab trist și nemulțumit în casa sa de cuvântul, ce-i vorbise Nabot, Esrecleanul, zicând: Nu-ți voiu da moștenirea părinților mei. Și se culcă pre patul său, și-și întoarse fața sa, și nu mâncă pâne. 5 Și venì la el Iezabel, femeia sa, și-i zise lui: Pentru ce inima ta *este* tristă, și nu mănânci pâne? 6 Și el a răspuns ei: Pentru că am vorbit lui Nabot, Ezreeleanul, și am zis lui: Dă-mi via ta pentru argint, sau, de voiești, îți voiu da *altă* vie în locul ei; iar el a zis: Nu-ți voiu da ție via mea.

7 Și-i zise Iezabel, femeia sa: Oare mai domnești tu preste Israel? Scoală-te, mănâncă pâne, și fie voioasă inima ta; eu îți voiu da via lui Nabot, Ezreeleanul. 8 Atuncia scrise ea epistole în numele lui Ahab, și *le* sigilă cu sigilul lui și trimise epistolele către bătrânii și către diregătorii, cari *erau* în cetatea lui Nabot, cari locuiau *acolo* împreună cu el. 9 Și ea scrise în epistole, zicând: Prochemați un post, și puneți pre Nabot în fruntea poporului; 10 Și puneți doi oameni nelegiuiți în față cu el, ca să mărturisească în contra lui, zicând: Tu [c] ai blestemat pre Dumnezeu și pre rege. *Atuncia* scoateți-l, și [d] ucideți-l cu pietri, ca să moară.

11 Și-i făcură bărbații cetății sale, bătrânii și diregătorii, cari locuiau în cetatea lui, după cum le-a poruncit Iezabel, *și* cum *erà* scris în epistolele, pre care ea le trimisese lor: 12 [e] Ei prochemară un post, și puseră pre Nabot în fruntea pôporului: 13 Și întrară doi oameni nelegiuiți, și șezură în fața lui, și mărturisiră oamenii cei nelegiuți în contra lui Nabot înaintea poporului, zicând: Nabot blestemă pre Dumnezeu și pre rege. [f] Atuncia îl scoaseră din cetate, și-l uciseră cu pietri, până ce muri. 14 Și trimiseră către Iezabel, zicând: Nabot s'a ucis cu pietri, și a murit. 15 Și cum auzì Iezabel, că Nabot s'a ucis cu pietri, și *că* a murit, zise Iezabel lui Ahab: Scoală-te, stăpânește via lui Nabot, Ezreeleanul, care se împotrivi a o da ție pentru argint; că Nabot nu *mai* trăiește, ci a murit. 16 Și cum auzì Ahab, că Nabot a murit, el se sculă, și se pogorî în via lui Nabot, Ezreeleanul, ca să o stăpânească.

[l] Cap. 13. 24. [m] 2Sam.12.1.etc. [n] 2 Reg. 10. 24. [a] Vapul 21. 1 Sam. 8. 14. [b] Ezec. 46. 18. [c] Esod. 22. 28. Fapt. 6. 11. [d] Lev. 24. 14. [e] Isa. 58. 4. [f] 2 Reg. 9. 26.

Pedeapsa prezisă prin Ilie.

17 [g] Și a fost cuvântul Domnului către Ilie, Tișbitul, zicând: 18 Scoală-te, și te pogoară spre întâmpinarea lui Ahab, regele lui Israel, [h] care *domnește* în Samaria: iată, în via lui Nabot *este*, unde se pogorî, ca să o stăpânească! 19 Și vei vorbì către dânsul, zicând: Așà zice Domnul: Ucis-ai, stăpânit-ai? Și vei *mai* vorbì către dânsul, zicând: Așà zice Domnul: În [i] locul, unde cânii au lins sângele lui Nabot, vor linge cânii și sângele tău; da, pre al tău.

20 Și zise Ahab către Ilie: [j] Ce, mă aflași, neamice? Și el răspuns-a lui: *Te*-am aflat; căci [k] te-ai vândut pre tine, ca să faci rele în ochii Domnului. 21 Iată, *vorbește Domnul:* [l] Răutate voiu aduce preste tine, și voiu mătură în urma ta, și voiu stârpì din ai lui Ahab [m] pre tot sufletul parte bărbătească, și [n] pre cel închis și pre cel liber din Israel; 22 Și voiu face [o] casa ta ca și casa lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și ca și casa lui [p] Baașa, fiul lui Ahija, pentru mânia, cu care *m*'ai mâniat, trăgând pre Israel în păcat. 23 [q] Și pentru Iezabel încă vorbește Domnul, zicând: Cânii vor mâncà pre Iezabel aproape de zidul dela Ezreel.

24 [r] Cine din ai lui Ahab va murì în cetate, cânii *îl* vor mâncà, și cine va murì în câmp, păsările ceriului *îl* vor mâncà.

25 (Cu adevărat [s] nimenea fusese asemenea ca Ahab, care se vândù pre sine, ca să facă rele în ochii Domnului după cum [t] îl întărâtà pre el Iezabel, femeia lui. 26 Și el făcù fapte urâcioase foarte, umblând după idoli, în totul [u] cum au făcut și Amoreii, pre cari Domnul îi alungă de dinaintea fiilor lui Israel).

27 Și, cum auzì Ahab cuvintele acestea, își sfâșià vestmintele sale, și [v] puse sac pe carnea sa, și postì, și se culcă în sac, și umblă umilit. 28 Și a fost cuvântul Domnului către Ilie, Tișbitul, zicând: 29 Văzuși, cum s'a umilit Ahab înaintea mea? Pentru că s'a umilit înaintea mea, nu voiu aduce rele în zilele sale, *ci* [x] în zilele fiului său voiu aduce rele preste casa sa.

Ahab face legământ cu Iosafat; și resbel împotriva Sirienilor.

22 Șezură trei ani fără resbel între Siria și Israel. 2 Și în al treilea an [a] Iosafat, regele lui Iuda, se pogorî către regele lui Israel. 3 Și zise regele lui Israel către servii săi: Cunoașteți, că [b] Ramot-Galaadul *este* al nostru, și noi tăceà-vom, *și* nu-l vom luà din mâna regelui Siriei? 4 Și zise el către Iosafat: Merge-vei cu mine la luptă pentru Ramot-Galaad? Și a zis Iosafat către regele lui Israel: [c] Eu *sunt* ca și tine, poporul meu ca și poporul tău, și caii mei ca și caii tăi.

5 Și a zis Iosafat către regele lui Israel: Întreabă, rogu-te, cuvântul Domnului astăzi. 6 Și [d] adună regele lui Israel pre profeți, ca la patru sute de bărbați, și a zis către ei: Merge-voiu asupra Ramot-Galaadului la luptă, sau mă voiu lăsà? Și ei au zis: Suie-te, și domnul *îl* va da în mâna regelui.

7 Și [e] a zis Iosafat: Oare nu mai *este* aicia vre-un profet al Domnului, ca să-l întrebăm? 8 Și regele lui Israel zise către Iosafat: Mai *este* un bărbat, Mica, fiul lui Imla, prin carele putem să întrebăm pe Domnul; dar îl urăsc, căci nu profețește despre mine bine, ci rău. Și Iosafat zise: Să nu zică așà regele.

9 Și chemă regele lui Israel un diregător, și zise: Grăbește-te *a aduce* pe Mica, fiul lui Imla. 10 Și regele lui Israel și Iosafat, regele lui Iuda, șezură fiecarele pe tronul său, îmbrăcați în vestminte *regești*, în loc deschis la întrarea porții Samariei; și toți profeții profețiră înaintea lor. 11 Și Zedekia, fiul lui Chenaana, își făcuse coarne de fer, și zise: Așà zice Domnul: Cu acestea vei împunge pre Sirieni, până îi vei nimici. 12 Și toți profeții profețiră așà, zicând:

g Ps. 9. 12. h Cap. 13. 32. i Cap. 22. 38. j Cap. 18. 17.	k 2 Reg. 17. 17. Rom. 7. 14. l Cap. 14. 10.	m 1 Sam. 25. 22. n Cap. 14. 10. o Cap. 15. 29.	p Cap. 16.3,11. q 2 Reg. 9. 36. r Cap. 14. 11.	s Cap.16.30,etc. t Cap. 16. 31. u Fac. 15. 16.	v Fac. 37. 34. x 2 Reg. 9. 25.	*Caput 22.* a 2 Cron. 18. 2, etc. b Deut. 4. 43.	c 2 Reg. 3. 7. d Cap. 18. 19. e 2 Reg. 3. 11.

Suie-te la Ramot-Galaad, și prosperează: că Domnul îl va da în mâna regelui.

13 Și trimisul, care se dusese să cheme pre Mica, vorbì către el, zicând: Iată, cuvintele profeților toate într'una *spun* bine pentru rege; fie și cuvântul tău ca cuvântul unuia dintre ei, și vorbește-*i* de bine. 14 Iar Mica zise: Viu *este* Domnul! [f] ce-mi va zice Domnul, aceasta voiu vorbì.

Profetul Mica proroceşte că va fi bătut.

15 Și el venì către rege.

Și regele îi zise: Mica, merge-vom la Ramoth-Galaad la luptă, sau ne vom lăsà? Și el a răspuns lui: Suie-te, și prosperează: că Domnul *îl* dă pre el în mâna regelui. 16 Și regele a zis lui: De câte ori jură-te-voiu, ca să nu-mi spui decât adevărul în numele Domnului? 17 Și el a zis: Am văzut pre tot Israelul [g] împrăștiat pe munți, ca oile ce nu au păstor. Și Domnul a zis: Aceștia n'au domn: să se întoarcă fiecare la casa sa în pace.

18 Și a zis regele lui Israel către Iosafat: Nu ți-am spus oare, că nu va profeți bine despre mine, ci rău?

19 Și *Mica mai* zise: Ascultă deci cuvântul Domnului: [h] Am văzut pre Domnul șezând pe tronul său, [i] și toată oștirea cerului stând împrejurul lui, de a dreapta lui și de a stânga lui. 20 Și Domnul a zis: Cine va amăgì pre Ahab, ca să se suie și să cază în Ramoth-Galaad? Și unul ziceà așà, și altul așà. 21 Și ieșì un spirit, și stătù înaintea Domnului și zise: Eu îl voiu amăgì. 22 Și Domnul zisu-i-a: Cu ce? Și el a răspuns: Voiu ieșì, și voiu fi spirit mincinos în gura tuturor profeților lui. Și a zis *Domnul:* [j] *îl* vei amăgì, și vei și isbutì, ieșì deci și așà fă: 23 [k] Și acum, iată, Domnul a pus spirit mincinos în în gura tuturor acestor profeți ai tăi, și Domnul a vorbit rele de tine.

24 Atuncia se apropià Zedekia, fiul lui Chenaana, și lovì pe Mica peste față, și zise: [l] Pe ce cale trecù spiritul Domnului dela mine, spre a vorbì cu tine? 25 Și a zis Mica: Iată, vei vedeà în ziua aceea, când vei întrà în camera cea mai din lăuntru, ca să te ascunzi.

26 Și a zis regele lui Israel: Ia pe Mica, și-l du înapoi la Ammon, guvernatorul cetății, și la Ioaș, fiul regelui; 27 Și zi: Așà zice regele: Puneți pe acesta în închisoare, și hrăniți-l cu pânea întristării și cu apa întristării, până ce mă voiu reîntoarce în pace. 28 Și a zis Mica: Dacă cu adevărat tu te vei reîntoarce în pace, *atuncia* cu adevărat [m] Domnul n'a vorbit prin mine: și adause: Ascultați voi, toate popoarele!

Peirea lui Ahab.

29 Și se suiră regele lui Israel și Iosafat, regele lui Iuda, la Ramoth-Galaadul. 30 Și regele lui Israel zise către Iosafat: Eu îmi voiu schimbà vestmintele, și voiu plecà la luptă, iar tu îmbracă vestmântul tău *de rege*. Și-și [n] schimbă vestmintele regele lui Israel, și plecă la luptă. 31 Iar regele Siriei a fost dat poruncă celor treizeci și două căpitenii asupra carelor sale, zicând: Nu vă luptați nici cu cel mic, nici cu cel mare, ci numai cu regele lui Israel. 32 Și cum văzură căpiteniile carelor pre Iosafat, ziseră: De sigur acesta *este* regele lui Israel. Și-l împresurară, ca să se lupte cu dânsul, și Iosafat [o] strigă. 33 Și când căpitanii carelor văzură, că nu *erà* regele lui Israel, se întoarseră dela el. 34 Dară un om trăgând din arcul său din întâmplare, lovì pre regele lui Israel între încheieturile armăturei; și el zise către conducătorul carului său: Întoarnă mâna ta, și scoate-mă din tabără, căci sunt rănit.

35 Și lupta s'a făcut tot mai crâncenă în acea zi, și regele *lui Israel* stătù pe car în fața Sirienilor, și către seară murì; și sângele curgeà din rană în lăuntrul carului. 36 Și pe la apusul soarelui se făcù strigare în tabără, zicând: Fiecarele *să se retragă* la cetatea sa, și fiecarele în pământul său. 37 Și așà

f Num. 22. 38. *g* Mat. 9. 36. *h* Isa. 6. 1. *i* Iov. 1. 6. Mat. 18. 10. Ebr. 1. 7, 14. *j* Judc. 9. 23. 2 Thes. 2. 11. *k* Ezec. 14. 9. *l* 2 Cron. 18.23. *m* Num. 16. 29. *n* 2 Cron. 35.22. *o* 2 Cron. 18.31.

muri regele. și fu dus la Samaria: și îmmormântară pe rege în Samaria. 38 Și spălară carul în auzul Samariei: spălară încă și armele *lui*. Și cânii au lins sângele său, [p] după cuvântul Domnului, care el *l*-a vorbit.

39 Și celelalte fapte ale lui Ahab, și toate câte le făcù, și [q] casa de fildiș, ce o zidì, și toate cetățile, ce le zidì, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 40 Și adormì Ahab cu părinții săi, și în locul său domnì Ahazia, fiul său.

Iosafat domnește preste Iuda.

41 Și [r] Iosafat, fiul lui Asa, începù a domnì preste Iuda în al patrulea an al lui Ahab, regele lui Israel. 42 De treizeci și cinci de ani *erà* Iosafat, când se făcù regè, și el domnì douăzeci și cinci de ani în Ierusalim: și numele mumei lui *erà* Azuba, fica lui Șilhi. 43 Și [s] el umblă în toate căile lui Asa, părintele său; nu se depărtă dela ele, făcând cele drepte în ochii Domnului. Dar [t] înălțimile nu se depărtară, *că* poporul jertfì și tămâiă încă pe înălțimi: 44 Și [u] Iosafat erà în pace cu regele lui Israel.

45 Și celelalte fapte ale lui Iosafat, și puterea ce *o* arătă, și cum se luptă, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 46 [v] Și rămășița celor sodomiți, ce rămăsese din zilele lui Asa, părintele său, o stârpì din țară.

47 [x] Atuncia nu *erà* rege în Edom, *ci* domnià un guvernator. 48 [y] Iosafat [z] făcù și corăbii tarșice, ca să meargă la Ofir pentru aur; [a] dar nu merseră, căci corăbiile se sfărâmară în [b] Ețion-Gheber. 49 Atunci Ahazia, fiul lui Ahab, zise lui Iosafat: Să meargă servii mei dimpreună cu servii tăi pe corăbii: dar Iosafat nu voì.

50 [c] Și Iosafat adormì cu părinții săi, și se îmmormântă cu părinții săi în cetatea lui David, părintele său: și în locul său domnì Iehoram, fiul său.

51 [d] Ahazia, fiul lui Ahab, începù a domnì preste Israel în Samaria în anul al șaptesprezecelea al lui Iosafat, regele lui Iuda: și el domnì doi ani preste Israel.

Ahazia domnește preste Israel.

52 Și făcù rele în ochii Domnului, și [e] umblă în calea părintelui său, și în calea mumei sale, și în calea lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat; 53 Căci [f] servì lui Baal, și se închină lui, și mâniă pe Domnul Dumnezeul lui Israel, întocmai cum făcù și părintele său.

CARTEA A DOUA A REGILOR.

SAU ÎN DE COMUN, A PATRA A REGILOR.

Ilie urmează a lucrà; Știrea ce o dădù lui Ahazia. Boala lui Ahazia.

1 [a] După moartea lui Ahab [b] se resculă Moabul în contra lui Israel. 2 Și Ahazia căzù printre îngrădirile din camera de sus *a casei* ce *o* aveà în Samaria, și se îmbolnăvì: și trimise bărbați, zicându-le: Duceți-vă întrebați pre Baal-Zebub, zeul [c] Ekronului, dacă mă voiu ridicà din boala aceasta. 3 Dar îngerul Domnului zise lui Ilie, Tișbitul: Scoală-te, suie-te spre întâmpinarea trimișilor regelui Samariei, și zi-le: Au nu *este* Dumnezeu în Israel, de mergeți și întrebați pre Baal-Zebub, zeul Ekronului? 4 Pentru aceea, așà zice Domnul: Nu te vei pogorî din patul, în care te-ai suit, ci vei murì. Și Ilie s'a dus.

5 Și se întoarseră trimișii către dânsul, și el le zise: De ce v'ați întors? 6 Și ei îi ziseră: Un om s'a suit spre întâmpinarea noastră, și a zis nouă: Mergeți,

---

[p] Cap. 21. 19. [q] Amos. 3. 15. [r] 2 Cron. 20.31. [s] 2 Cron. 17. 3. [t] Cap. 14. 24. [u] 2 Cron. 19. 2. [v] Cap. 14. 24. [x] Fac. 25. 23. [y] 2 Cron. 20.35, etc. [z] Cap. 10. 22. [a] 2 Cron. 20.37. [b] Cap. 9. 26. [c] 2 Cron. 21. 1. [d] Vers. 40. [e] Cap. 15. 26. [f] Jude. 2. 11. 2 REGII. *Capul 1.* [a] 2 Sam. 8. 2. [b] Cap. 3. 5. [c] 1 Sam. 5. 10.

întoarceți-vă către regele, care vă trimise, și-i ziceți: Așà zice Domnul: Au nu *este* Dumnezeu în Israel, *de* trimiți să întrebe pre Baal-Zebub, zeul Ekronului? Deci nu te vei pogorî din patul, în care te-ai suit, ci vei murì. 7 Și întrebat-a pre ei: De ce fel *erà omul*, care s'a suit spre întîmpinarea voastră, și care a zis către voi cuvintele acestea? 8 Și ei îi ziseră: Un om [d]păros și încins la coapse cu un brâu de piele. Și *regele* zise: Ilie Tișbitul, *este*.

Ilie face să cază foc din cer.

9 Atuncia trimise regele către el pre mai marele preste cincizeci, cu cei cincizeci ai săi. Și se suì către el, și iată, el ședeà pre vârful unui munte. Și zise către el: Omule al lui Dumnezeu, regele a zis: Pogoară-te. 10 Și răspunzând Ilie, zise către mai marele preste cincizeci: De *sunt* om al lui Dumnezeu, [e]să se pogoare foc din cer, și să te mistue pre tine și pre cei cincizeci ai tăi. Și se pogorî foc din cer, și-l mistuì pre el și pre cei cincizeci ai lui. 11 Și iarăși trimise către el pre alt mai mare preste cincizeci cu cei cincizeci ai săi. Și cuvântă și zise către el: Omule al lui Dumnezeu, așà vorbește regele: Grăbește a te pogorî. 12 Și răspunzând Ilie, zise către dânșii: De *sunt* om al lui Dumnezeu, să se pogoare foc din cer, și să te mistue pre tine și pre cei cincizeci ai tăi. Și se pogorî foc dela Dumnezeu din cer, și-l mistuì pre el și pre cei cincizeci ai lui. 13 Și mai trimise pre un mai mare preste o a treia cincizeci cu cei cincizeci ai săi. Și suindu-se al treilea mai mare preste cincizeci, venì și îngenunchie înaintea lui Ilie, îl rugă, și-i zise: Omule al lui Dumnezeu, [f]aibă preț, rogu-mă, înaintea ochilor tăi viața mea, și viața servilor tăi, acestor cincizeci: 14 Iată, se pogorî foc din cer, și mistuì pre cei doi dintâiu mai mari preste cincizeci, și pre cincizecile lor; acum, aibă preț viața mea înaintea ochilor tăi. 15 Și zise îngerul Domnului către Ilie: Pogoară-te cu el, nu te teme de el. Și se sculă, și se pogorî cu el la rege.

Moartea lui Ahazia.

16 Și-i zise: Așà zice Domnul: Fiindcă ai trimis bărbați, să întrebe pre Baal-Zebub, zeul Ekronului ca și cum n'*ar fi* Dumnezeu în Israel, ca să întrebi cuvântul lui, pentru aceasta nu te vei pogorî din patul, în care te-ai suit, ci vei murì.

17 Și el murì după cuvântul Domnului, ce-l vorbise Ilie; și în locul său domnì Iehoram, în al doilea an al lui Iehoram, fiul lui Iosafat, regele lui Iuda; că el nu aveà fiu. 18 Și celelalte fapte ale lui Ahazia, câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel?

Înălțarea lui Ilie la cer.

2 Și când voì Domnul să [a]ridice pre Ilie la cer în vârtej de vânt, atunci Ilie și [b]Elisei purceseră dela Ghilgal. 2 Și zise Ilie către Elisei: Șezi [c]aicia, rogu-te; căci Domnul mă trimite la Bet-El. Iar Elisei zise: Viu *este* Domnul, și [d]viu *este* sufletul tău! nu te voiu lăsà. Și se pogorîră la Bet-El. 3 Și au ieșit [e]fiii profeților din Bet-El la Elisei, și-i ziseră: Știi, că Domnul astăzi răpește pre domnul tău depe capul tău? Și el zise: Și eu cunosc *aceasta*, tăceți. 4 Și a zis Ilie către el: Elisei, șezi aicia, rogu-te: căci Domnul mă trimite la Ierichon. Iar el zise: Viu *este* Domnul, și viu *este* sufletul tău! nu te voiu lăsà. Și sosiră la Ierichon.

5 Și s'au apropiat fiii profeților din Ierichon la Elisei, și-i ziseră: Știi, că Domnul astăzi răpește pre domnul tău depe capul tău? Și el zise: Și eu cunosc *aceasta*, tăceți. 6 Și zise Ilie către el: Șezi aicia, rogu-te; căci Domnul mă trimite la Iordan. Iar el zise: viu *este* Domnul și viu *este* sufletul tău! nu te voiu lăsà. 7 Și merseră amândoi. Și cincizeci de bărbați din fiii profeților merseră, și stătură în față, departe; și ei amândoi stătură lângă Iordan. 8 Și luă Ilie mantia sa, și *o* îndoì, și lovì apele, și

d Mat. 3. 4. *e* Luc. 9. 54. *f* 1 Sam. 26. 21. Ps. 72. 14. — *Capul 2.* *a* Fac. 5. 24. *b* 1 Reg. 19. 21. *c* Rut. 1. 15, 16. *d* 1 Sam. 1. 26. *e* 1 Reg. 20. 35. *f* Esod. 14. 21. Ios. 3. 16.

f se despărțiră într'o parte și într'alta, și trecură amândoi pre uscat.

9 Și după ce trecură, zise Ilie lui Elisei: Cere ce să fac ție, mai nainte de a fi răpit dela tine. Și Elisei zise: Să fie, rogu-te, o îndoită parte a spiritului tău pre mine. 10 Iar el zise: Greu lucru ai cerut; *dar* de mă vei vedeà răpindu-mă dela tine, îți va fi așà; iar de nu, nu va fi *așà*.

11 Și a fost, precând încă umblau vorbind, iată, *g* un car de foc și cai de foc îi despărțiră pre amândoi; și se suì Ilie prin vârtej de vânt la cer.

Lucrarea și minunile lui Elisei.

12 Iar Elisei vedeà și strigà: *h* Părinte, carul lui Israel și călărimea lui! Și nu-l mai văzù pre el; și apucă vestmintele sale, și le sfășiă în două bucăți. 13 Și ridicând mantia lui Ilie, ce căzuse de deasupra lui, se întoarse, și stătù pre țărmul Iordanului. 14 Și luând mantia lui Ilie, ce căzuse de deasupra lui, lovì apele, și zise: Unde *este* Domnul Dumnezeul lui Ilie? Și când lovì și el apele, *i* se despărțiră într'o parte și într'alta: Și Elisei trecù.

15 Și văzându-l fiii profeților *j*, cei din fața Ierichonului, ziseră: Spiritul lui Ilie s'a așezat preste Elisei. Și veniră spre întâmpinarea lui, și i-se închinară până la pământ. 16 Și ziseră către el: Iată, cu servii tăi *sunt* cincizeci de bărbați puternici; rugămu-te, să meargă și să caute pre domnul tău; *k* poate, spiritul lui Dumnezeu l-a ridicat, și l-a aruncat pre vre-un munte, sau în vre-o vale. Și el zise: Nu trimiteți. 17 Dar l-au silit, până ce s'a rușinat; și el zise: Trimite-ți. Trimiseră deci cincizeci de bărbați, și-l căutară trei zile, dar nu-l aflară. 18 Și când se înturnară către el, (căci rămăsese în Ierichon), le zise el: Au nu v'am spus: Să nu mergeți.

Elisei vindecă un isvor la Ierihon și blestemă pre băieții din Bet-El.

19 Și ziseră bărbații cetății către Elisei: Iată, așezarea cetății *este* bună, precum domnul meu vede, dar apele *sunt* rele, și pământul sterp. 20 Și el zise: Aduce-ți-mi un vas nou, și puneți sare în el. Și ei îi aduseră. 21 Și el ieșì la isvorul apelor, și *l* aruncă acolo sarea, și zise: Așà zice Domnul: Am vindecat apele acestea; nu va mai fi din ele nici moarte, nici stârpiciune. 22 Și s'au vindecat apele până în ziua de astăzi, după cuvântul lui Elisei, ce l-a vorbit.

23 Și se suì de acolo la Bet-El; și pre când mergeà pre drum, ieșiră din cetate niște copii mici, și-l rideau, și-i ziceau: Suie-te, pleșuvule! suie-te, pleșuvule! 24 Iar el se întoarse, și văzându-i, îi blestemă în numele Domnului. Și ieșiră din pădure doi ursi, și sfâșiară dintr'înșii patruzeci și doi de copii. 25 Și se duse de acolo la muntele Carmel, și de acolo se întoarse la Samaria.

Lucrarea lui Elisei; ajutorul minunat al armatelor unite ale lui Israel, ale lui Iuda și ale Edomului.

3 *a* Iehoram, fiul lui Ahab, începù a domnì preste Israel în Samaria în anul al optsprezecelea al lui Iosafat, regele lui Iuda; și el domnì doisprezece ani. 2 Și făcù rele în ochii Domnului, dar nu ca părintele său și ca muma sa: căci depărtă stâlpul lui Baal, *b* pe care-l făcuse părintele său. 3 Totuși el se lipì de *c* păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat; dela ele nu se depărtă.

4 Și Meșa, regele Moabului, aveà turme mari, și dădù regelui lui Israel o sută de mii de *d* miei și o sută de mii de berbeci cu lâna *lor*. 5 Dar după ce *e* murì Ahab, se răsculă regele Moabului în contra regelui lui Israel.

6 Și ieșì regele Iehoram din Samaria în timpul acela, și numără tot Israelul. 7 Și se duse, și trimise către Iosafat, regele lui Iuda, zicând: Regele Moabului se răsculă contra mea: vei voì tu să te duci cu mine la resbel în contra Moabului? Și el zise: Mă voiu duce; *f* eu ca tine *sunt*, poporul meu ca și poporul tău,

g Ps. 104. 4. *h* Cap. 13. 14. *i* Vers. 8. *j* Vers. 7. *k* Fapt. 8. 39. *l* Esod. 15. 25. Ioan. 9. 9.

Capul 3. *a* Cap. 1. 17. *b* 1 Reg. 16. 31, 32. *c* 1 Reg. 12. 28, 31, 32. *d* Isa. 16. 1. *e* Cap. 1. 1. *f* 1 Reg. 22. 4.

și caii mei ca și caii tăi. 8 Și el zise: Pe ce cale ne vom sui? Și el răspunse: Pe calea pustiului Edomului. 9 Și porniră regele lui Israel și regele lui Iuda și regele Edomului, și cutrierară cale de șapte zile: și nu eră apă pentru armată și pentru vitele, ce urmau după ei.

10 Și zise regele lui Israel: Vai! Domnul a întrunit pre acești trei regi, ca să-i deà în mâna Moabului. 11 Și [g] Iosafat zise: Oare nu *este* aicia vre-un profet al Domnului, ca să întrebăm printr'însul pre Domnul? Și răspunse unul din servii regelui lui Israel, și zise: *Este* aicia Elisei, fiul lui Șafat, care a turnat apă pe mânile lui Ilie. 12 Și zise Iosafat: Cuvântul Domnului este cu el. Și [h] se pogorîră la el regele lui Israel și Iosafat și regele Edomului. 13 Și zise Elisei către regele lui Israel: [i] Ce este ție cu mine? [j] Du-te la [k] profeții părintelui tău și la profeții mumei tale. Și zise către el regele lui Israel: Nu, căci Domnul întrunì pre acești trei regi, ca să-i deà pre ei în mâna Moabului. 14 Și zise Elisei: [l] Viu *este* Domnul *Dumnezeul* oștirilor, înaintea căruia stau, de n'aș căutà fața lui Iosafat, regele lui Iuda, nu aș voì să te privesc, nici să te văd. 15 Și acum aduceți *la* mine [m] un cântăreț. Și a fost, pe când cântă cântărețul, că [n] a fost preste el mâna Domnului. 16 Și el zise: Așà zice Domnul: [o] Faceți valea aceasta plină de groape; 17 Că așà zice Domnul: Nu veți vedeà vânt, și nu veți vedeà ploaie, și valea aceasta tot se va umpleà de apă, și veți beà voi și turmele voastre și vitele voastre. 18 Și aceasta este mic lucru în ochii Domnului: în mâna voastră va da și pre Moab. 19 Și veți sfărâmà orice cetate întărită și orice cetate aleasă, și veți tăià orice arbore bun, și veți astupà toate isvoarele apelor, și veți stricà cu pietri tot ogorul.

20 Și dimineața, pe când [p] se aduceà darul de pâne, iată, venì apă depe calea Edomului, și se umplù pământul de apă. 21 Și când auziră toți Moabiții, că se suiră toți regii, ca să se lupte cu ei, adunară pre toți cei ce se încingeau cu brâu, și cei în sus, și stătură la hotar. 22 Și se sculară foarte de dimineață, și cum răsărì soarele preste apă, văzură în dreptul lor Moabiții apele roșii ca sângele. 23 Și ziseră: Acesta *este* sânge: de sigur regii s'au nimicit, și s'au tăiat între sine: *aleargă* acum la pradă, Moabe! 24 Și când sosiră la tabăra Israeliților, se ridicară Israeliții, și bătură pre Moabiți, încât ei fugiră de dinaintea lor: și tăindu-i, întrară în pământul Moabiților. 25 Și sfărâmară cetățile, și în tot ogorul cel mai bun aruncă fiecare piatra sa, și le umplură *de pietri*, și toate isvoarele apelor le astupară, și tot arborele bun îl tăiară, până ce nu lăsară pietri decât în [q] Kir-Heraset, pre care încunjurându-l prăștiașii, îl bătură.

26 Și regele Moabului văzând, că eră să fie învins în luptă, luă cu sine șapte sute de bărbați iuți la sabie, ca să se răsbată până la regele Edomului, dar nu putură. 27 Atuncia luă pe întâiu-născutul său fiu, care eră să domnească în locul său, și-l aduse ardere de tot pe zid: și *aceasta* aprinse mare mânie în contra lui Israel; și *cei trei regi* retrăgându-se dela el, se reîntoarseră la țările *lor*.

Îmmulțirea oleiului de către Elisei.

4 Și o femeie din femeile [a] fiiilor profeților strigă către Elisei, zicând: Servul tău, bărbatul meu, a murit, și tu știi, că servul tău se temeà de Domnul: și creditorul a venit, [b] să-i ia pe amândoi copiii, ca să fie servi. 2 Și Elisei îi zise: Ce voiu face pentru tine? Spune-mi, ce ai în casă? Și ea zise: Serva ta n'are nimic în casă, fără numai un vas cu oleiu. 3 Și zise *ei*: Mergi, împrumută-ți vase de afară, dela toți vecinii tăi, vase deserte, [c] nu împrumută puține. 4 Și apoi intră, și închide ușa după tine și după fiul tău, și varsă *din oleiu*, în toate vasele acelea, și cele umplute dă-le la o parte. 5 Și ea se duse dela el, și închise ușa după sine și după fiii săi: *și*

---

g 1 Reg. 22. 7. *h* Cap. 2. 25. | *i* Ezec. 14. 3. *j* Rut. 1. 15. | *k* 1 Reg. 18. 19. *l* 1 Reg. 17. 1. | *m* 1 Sam. 10. 5. *n* Ezec. 1. 3. | *o* Cap. 4. 3. *p* Esod. 29. 39, 40. | *q* Isa. 16. 7, 11. — | *Capul 4.* *a* 1 Reg. 20 35. | *b* Mat. 18. 25. *c* Cap. 3. 16.

ei îi întindeau *vasele*, și ea turnă. 6 Și după ce fură umplute vasele, zise ea către fiul său: Mai întinde-mi un vas; și el îi zise: Alt vas nu *este*. Și se oprì oleiul. Atuncia ea se duse și spuse omului lui Dumnezeu. 7 Și el zise: Mergi, vinde oleiul, și plătește datoria ta, și din ce va rămâneà, trăește tu și fiii tăi.

Elisei făgăduește Șunamitei un fiu și-l învieză.

8 Și în una din zile trecù Elisei pe la [d]Șunem, unde *erà* o femeie avută, și ea îl ținù cu stăruință să mănânce pâne. 9 Și ea zise către bărbatul ei: Iată, cunosc că acest *om este* om sfânt al lui Dumnezeu, care trece totdeauna pe la noi: 10 Să-i facem lui, rogu-te, o cameră mică de sus, și să-i punem lui acolo un pat, o masă, un scaun, și un sfeșnic; și va fi, când va venì pe la noi, că el se va abate acolo. 11 Și în într'una din zile el venì pe acolo, și se abătù în camera de sus, și se culcă acolo. 12 Și zise către Ghehazi, servul său: Cheamă pe Șunamita aceasta. Și după ce o chemă, stătù ea înaintea lui. 13 Și el zise lui *Ghehazi:* Zi către dânsa: Iată, tu ai făcut toate gătirile acestea pentru noi: ce voiu face pentru tine? Ai de a te rugà pentru cevà regelui, sau mai marelui preste oaste? Și ea răspunse: Eu locuesc în mijlocul poporului meu. 14 Și el zise *către Ghehazi:* Ce deci să fac pentru ea? Și Ghehazi răspunse: Cu adevărat ea n'are fiu, și bărbatul ei *este* bătrân. 15 Și el zise: Cheamă-o pre ea; și după ce o chemă, stătù ea la ușe. 16 Și el zise: [e]În anul viitor, pe la acest timp, vei îmbrățișà un fiu. Iar ea zise: Nu, domnul meu, omul lui Dumnezeu! [f]nu minți servei tale. 17 Și femeia zămislì, și născù un fiu în anul viitor, pe la timpul ce a spus ei Elisei.

18 Și după ce copilul se făcù mare, ieșì într'o zi la părintele său, la secerători. 19 Și zise către părintele său: Capul meu, capul meu! Și el zise servului: Du-l la muma sa. 20 Și luându-l, îl duse la muma sa; și el ședzù pe genunchii ei, până la amiazăzi, și murì. 21 Și-*l* suì, și-l culcă pe patul omului lui Dumnezeu, și închise *ușa* după sine, și ieșì. 22 Și chemă pe bărbatul său, zicând: Trimite-mi, rogu-te, pre unul dintre servi și una dintre asine, să alerg la omul lui Dumnezeu, și mă voiu întoarce. 23 Și el zise: Pentru ce te duci astăzi la el? Nu *este* nici lună nouă, nici sabbat. Iar ea zise: *Fii în* pace. 24 Și înșeuă asina, și zise servului său: Mână, și mergi: să nu mă oprești din călărit *în drumul meu*, până ce nu-ți voiu zice. 25 Și se duse, și sosì la omul lui Dumnezeu [g]în muntele Carmel.

Și cum o văzù pre ea omul lui Dumnezeu de departe, zise către Ghehazi, servul său: Iată, Șunamita! 26 Și acum aleargă spre întâmpinarea ei, și-i zi: Bine *ești?* Bine *este* bărbatul tău? Bine copilul tău? Și ea zise: Bine. 27 Și după ce venì la omul lui Dumnezeu în munte, cuprinse picioarele lui; iar Ghehazi se apropie ca să o înlăture. Dar omul lui Dumnezeu *îi* zise: Lasă-o, căci inima ei *este* amărîtă în ea, și Domnul îmi ascunse *aceasta*, și nu mi-a spus. 28 Și ea zise: Cerut-am oare eu fiu dela domnul meu? [h]au n'am zis: Nu mă amăgì? 29 Și zise el către Ghehazi: [i]Încinge coapsele tale, și ia toiagul meu în mâna ta, și mergi; de vei întâmpinà om, [j]să nu-l saluți; și de te va salutà, să nu răspunzi lui; și [k]pune toiagul meu pe fața copilului. 30 Și muma copilului zise: [l]Viu *este* Domnul, și viu *este* sufletul tău! nu te voiu lăsà. Și se sculă, și o urmă pre ea. 31 Și Ghehazi trecù înaintea lor, și puse toiagul pe fața copilului; dar n'*a fost* nici voce, nici auzire. Și el se întoarse spre întâmpinarea lui, și-i spuse, zicând: [m]Nu s'a deșteptat copilul. 32 Și când venì Elisei în casă, iată, copilul erà mort, întins pe patul său. 33 Și [n]el întră, și închise ușa în urma lor amândoi, [o]și se rugă Domnului. 34 Și se suì, și se culcă pe copil, și puse gura sa pe gura lui, și ochii

[d] Ios. 19. 18. [e] Fac. 18.10,14. [f] Vers. 28. [g] Cap. 2 25. [h] Vers. 16. [i] 1 Reg 18. 46. [j] Luc. 10. 4. [k] Esod. 7. 19. [l] Fapt. 19. 12. Cap. 2. 2. [m] Ioan. 11. 11. [n] Mat. 6. 6. [o] 1 Reg. 17. 20.

săi pe ochii lui, și mânile sale pe mânile lui: și [p] se întinse pe copil, și s'a încălzit carnea copilului. 35 Apoi se ridică, și se preumblă în casă, când încoace, când încolo; și se sui *iarăși*, și [q] se întinse preste el, și [r] copilul a strănutat de șapte ori, și a deschis copilul ochii săi. 36 Atuncia a chemat pe Ghehazi, și zise: Cheamă pe Șunamita aceasta. Și el o chemă; și când a întrat ea la el, zise el: Ia-ți pre fiul tău! 37 Și ea venì, și căzù la picioarele lui, și se închină la pământ, și [s] luă pre fiul ei, și ieșì.

Elisei face mâncări stricăcioase, sănătoase și dă din puțin la mulți de mâncare.

38 Și Elisei s'a întors la [t] Ghilgal. Și *era* [u] foamete în țară: și fiii profeților [v] ședeau înaintea lui; și el zise către servul său: Pune oala cea mare, și fierbe fiertură pentru fiii profeților. 39 Și ieșind unul la câmp, să culeagă verdețuri, a aflat un curpăn, și a strâns depe el curcubetele, *până* ce se umplù vestmântul său: și înturnându-se, *le*-a turnat în oala de fiertură: căci nu *le* cunoșteà. 40 Apoi au turnat oamenilor să mănânce, și ei, cum mâncară din fiertură, strigară, și ziseră: Omul lui Dumnezeu, [x] moarte *este* în oală. Și nu puteau să mănânce. 41 Și [y] a aruncat-*o* în oală; apoi zise: Turnați poporului să mănânce. Și nu eră nimic rău în oală.

42 Și venì un om dela [z] Baal-Șalișa, și [a] aduse omului lui Dumnezeu pâne din prinoasele *sale:* douăzeci de pâni de orz, și spice proaspete de grâu, în săcușorul său. Și el zise: Dă poporului să mănânce. 43 Și servul său zise: [b] Ce, să pun aceasta înaintea a o sută de oameni? Și el iarăși a zis: Dă-*le* poporului să mănânce; căci așà zice Domnul: [c] Vor mâncà, și încă va *și* rămâneà. 44 Și el *le* puse înaintea lor, și ei mâncară, [d] și lăsară rămășiță, după cuvântul Domnului.

Naaman vindecat de lepră.

5 Și [a] Naaman, mai marele preste oastea regelui Siriei, eră [b] un bărbat mare înaintea domnului său, și onorat; căci Domnul prin el dăduse mântuire Siriei; dar acest viteaz, eră *acum* lepros. 2 Și oare care cete ieșiseră *din* Siria, și aduseseră *cu ele* sclavă o copilă mică din pământul lui Israel; și *aceasta* servià femeii lui Naaman. 3 Și ea zise către doamna sa: O! de *ar fi* domnul meu înaintea profetului din Samaria, l-ar vindecà de lepra sa. 4 Și ducându-se *cinevà*, a spus domnului său, zicând: Așà și așà vorbește copila cea din pământul lui Israel.

5 Și regele Siriei zise: Du-te, și eu voiu trimite o scrisoare regelui lui Israel. Și el se duse, și [c] luă în mâna sa zece talente de argint, și șase mii *bucăți* de aur, și zece rânduri de vestminte. 6 Și duse epistola către regele lui Israel, *în care* se ziceà: Și acum, îndată ce va venì această epistolă către tine, iată, am și trimis pre servul meu Naaman către tine, ca să-l vindece de lepra lui. 7 Și cum cetì regele lui Israel epistola, își sfășià vestmintele sale, și zise: [d] Oare Dumnezeu *sunt* eu, ca să omor, sau să înviez, de trimite acesta la mine, spre a vindecà un om de lepra sa? Cunoașteți deci, rogu-vă, și vedeți, că acesta caută pricină în contra mea.

8 Și cum auzì Elisei, omul lui Dumnezeu, că regele lui Israel a sfășiat vestmintele sale, trimise către rege, zicând: Pentru ce ai sfășiat vestmintele tale? Să vie acum la mine, și va cunoaște, că este profet în Israel. 9 Deci Naaman venì cu caii săi și cu carul său, și stătù la ușa casei lui Elisei. 10 Și trimise Elisei la el pre un bărbat, zicând: Mergi și [e] spală-te de șapte ori în Iordan, și carnea ta se va face ca mai înainte, și te vei curăți. 11 Iar Naaman se mâniă, și se duse, și zise: Iată, eu gândiam, că-mi va ieșì, și va chemà numele Domnului

---

p Fapt. 20. 10. *q* 1 Reg. 17. 21. *r* Cap. 8. 1, 5. | *s* Ebr. 11. 35. *t* Cap. 2. 1. *u* Cap. 8. 1. | *v* Luc. 10. 30. Fapt. 22. 3. Esod. 10. 17. | *y* Ioan. 9. 6. *z* 1 Sam. 9. 4. *a* 1 Cor. 9. 11. | Gal. 6. 6. *b* Luc. 9. 13. *c* Ioan. 6. 11. | *d* Mat. 14. 20. — | *Capul 5.* *a* Luc 4. 27. *b* Esod. 11. 3. | *c* 1 Sam. 9. 8. Cap. 8. 8. 9. *d* Fac. 30. 2. *e* Ioan. 9. 7.

Dumnezeului său, și va purtà mâna sa pe locul *rănii*, și va vindecà pre cel lepros. 12 Oare Amana și Parpar, fluviile Damascului nu *sunt* mai bune decât toate apele lui Israel? Nu voiu puteà *așà de bine* să mă spăl în ele, și să mă curăț? Și înturnându-se, se duse cu mânie. 13 Dară servii săi se apropiară, și vorbiră lui, și ziseră: Părinte, *dacă* profetul ți-ar fi zis vre-un lucru mare, nu *l*-ai fi făcut? Cu cât mai mult, când îți zice: Spală-te, și te vei curăți? 14 Și el se pogorî, și se afundă de șapte ori în Iordan, după cuvântul omului lui Dumnezeu; și [f] carnea lui se făcù ca carnea unui copil mic, și el [g] se curăți.

15 Și se întoarse la omul lui Dumnezeu, el și toată tovărășia lui, și venì, și stătù înaintea lui, și zise: Iată, acum am cunoscut, că [h] nu *este* Dumnezeu în tot pământul, ci numai în Israel; și acum primește, rogu-te, [i] darul *acesta* dela servul tău. 16 Iar el zise: [j] Viu *este* Domnul, înaintea căruia stau, [k] nu voiu primì. Și el îl sîlì să primească, dar el nu voì. 17 Și Naaman zise: Rogu-te, nu se va puteà da servului tău din pământul *acesta* o sarcină de doi catâri? că servul tău nu va mai aduce de acum arderi de tot nici *altă* jertfă altor zei, fără numai Domnului. 18 Domnul să ierte servului tău aceasta, când domnul meu întră în casa lui Rimmon, ca să se închine acolo, și [l] se sprijinì de mâna mea, și eu mă închin în casa lui Rimmon: dacă mă închin în casa lui Rimmon, Domnul să ierte pe servul tău pentru fapta aceasta. 19 Și el zise lui: Mergi în pace; și el se duse dela dânsul, și merse câtva.

Elisei pedepsește pe Ghehazi cu lepră, din pricina caliciei sale.

20 Iar Ghehazi, servul lui Elisei, omul lui Dumnezeu, zise: Iată, domnul meu a cruțat pe Naaman, Sirieanul, și n'a luat din mâna lui ceeace *i*-a adus; dar, viu *este* Domnul! eu voiu alergà în urma lui, și voiu luà cevà dela el. 21 Și a alergat Ghehazi după Naaman; și când *îl* văzù Naaman alergând în urma lui, a sărit din car spre întâmpinarea lui, și zise: Bine *stă?* 22 Și el zise: Bine; domnul meu m'a trimis, zicând: Iată, au venit la mine tocmai acum din muntele lui Efraim doi tineri din fiii profeților, dă, rogu-te, un talant de argint și două rânduri de vestminte. 23 Și Naaman zise: Ia mai bine două talante. Și l-a silit, și a legat două talante de argint în doi saci, împreună cu două rânduri de vestminte, și *le*-a pus pe doi din servii săi, și *le* duceau înaintea lui. 24 Și când ajunse la un deal, *le*-a luat din mânile lor, și *le*-a strâns într'o casă, și dădù drumul oamenilor, și ei se duseră. 25 Și el întră, și stătù înaintea domnului său. Și Elisei îi zise: De unde *vii* Ghehazi? Și el zise: Servul tău n'a fost nicăirea. 26 Și el îi zise: Au spiritul meu n'a fost *cu tine,* când s'a întors omul din carul său spre întâmpinarea ta? *Este oare* timpul de a luà argint, și de a primì vestminte și olivi, vii, oi, boi, servi și serve? 27 Deaceea lepra lui Naaman [m] se va lipì de tine și de sămânța ta în veci. Și el ieșì de dinaintea lui [n] lepros, *alb* ca omătul.

Elisei face ca să plutească un fer.

6 Și ziseră [a] fiii profeților către Elisei: Iată acum, locul în care locuim noi cu tine, este prea strâmt pentru noi. 2 Să mergem, rogu-te, până la Iordan, și de acolo să luăm fiecare câte o grindă, și să ne facem acolo loc, unde să locuim. 3 Și el răspunse: Duceți-vă. Și unul zise: Primește, rogu-te, să mergi cu servii tăi; și el zise: Voiu merge. 4 Și merse cu dânșii. Și venind la Iordan, au tăiat lemne. 5 Și pe când tăià unul o grindă, a căzut ferul *săcurii* în apă; și el strigă, și zise: O domnul meu, și *era* încă de împrumut. 6 Și omul lui Dumnezeu zise: Unde a căzut? Și a arătat lui locul; atunci [b] a tăiat un lemn, și-*l* aruncă acolo, și ferul a plutit. 7 Și el zise: Ridicați-*l;* și întinzând mâna sa, l-a luat.

[f] Iov. 33. 25. [g] Luc. 4. 27. | [h] Dan. 2. 47. [i] Fac. 33. 11. | [j] Cap. 3. 14. [k] Mat. 10. 8. | Fapt. 8. 18, 20. | [l] Cap. 7. 2, 17. [m] 1 Tim. 6. 10. | [n] Esod. 4. 10. — | *Capul 6.* [a] Cap. 4. 38. | [b] Cap. 2, 21.

Elisei ajută pre Israel contra Siriei, orbindu-i.

8 Și regele Siriei se luptà cu Israel, și se sfătuià cu servii săi, zicând: În cutare și în cutare loc voiu tăbărî. 9 Și trimise omul lui Dumnezeu către regele lui Israel, zicând: Păzește-te, să nu treci prin locul acela, căci Sirienii s'au coborît acolo. 10 Și trimise regele lui Israel la locul, de care-i zisese omul lui Dumnezeu, și *de care*-l înștiințase. Și a stat acolo pe pază de multe ori.

11 Și se turbură inima regelui Siriei de lucrul acesta; și a chemat pre servii săi, și le zise: Nu-mi veți spune cine din voi *este* pentru regele lui Israel? 12 Și zise unul din servii lui: Nu, domnul meu, rege; ci Elisei, profetul cel în Israel, spune regelui lui Israel cuvintele, ce vorbește în camera ta de dormit. 13 Și el zise: Mergeți, și vedeți unde *este*, ca să trimit să-l prind. Și i-se spuse, zicând: Iată, *se află* în [c]Dotam.

14 Deci el trimise acolo cai și care și oaste mare; și venind noaptea au înconjurat cetatea. 15 Și când se sculă de dimineață servul omului lui Dumnezeu, și a ieșit: iată, o oaste înconjurase cetatea cu cai și cu care. Și zise către el servul său: O domnule, ce vom face? 16 Iar el răspunse: Nu te teme, căci [d]mai mulți *sunt* cei cu noi, decât cei cu ei. 17 Și se rugă Elisei, și zise: Doamne, deschide, rogu-te, ochii lui, ca să vadă. Și Domnul deschise ochii servului, și el văzù: și iată, muntele *era* plin de [e]cai și de care de foc împrejurul lui Elisei. 18 Și când s'au pogorît spre el *Sirienii*, se rugă Elisei Domnului, și zise: Lovește, rogu-te, poporul acesta cu nevedere. Și [f]i-a lovit pre ei cu nevedere, după cuvântul lui Elisei. 19 Și zise către ei Elisei: Nu *este* aceasta calea, nici aceasta cetatea; Urmați-mă și vă voiu duce la omul, pre care-l căutați. Și-i duse pre ei la Samaria. 20 Și după ce sosiră în Samaria, zise Elisei: Deschide-le, Doamne, ochii lor, ca să vadă. Și Domnul deschise ochii lor, și ei văzură, și iată, *erau* în mijlocul Samariei.

21 Și cum îi văzù regele lui Israel, zise către Elisei: Să-*i* lovesc, să-*i* lovesc, părinte? 22 Iar el răspunse: Să nu-*i* lovești: făcutu-i-ai prizonieri cu sabia ta și cu arcul tău, ca să-i lovești? [g]pune pâne și apă înaintea lor, să mănânce și să beà, și să meargă la domnul lor. 23 Și le făcù ospăț mare: și după ce mâncară și beură, le dădù drumul, și ei se duseră la domnul lor; și [h]nu mai veniră cetele Sirici în pământul lui Israel.

Împresurarea și nevoia Samariei, și mântuirea minunată a ei.

24 Și după aceasta Benhadad, regele Siriei, a adunat toată oastea sa, și s'a suit, și a împresurat Samaria. 25 Și foamete mare erà în Samaria: și iată, o împresurară, până ce se vândù un cap de asin drept optzeci *de bucăți* de argint, și un pătrar de un cap de găinat de porumb drept cinci *bucăți de* argint. 26 Și pe când treceà regele lui Israel pe zid, o femeie îl strigă, zicând: Ajută, domnul meu, rege! 27 Iar el zise: Dacă Domnul nu te ajută, de unde să te ajut eu? oare dela arie, ori dela teasc? 28 Și zise către ea regele: Ce ai? Și ea zise: Femeia aceasta mi-a zis: Dă pe fiul tău, ca să-l mâncăm astăzi, și mâne vom mâncà pe fiul meu. 29 [i]Și am fiert pre fiul meu, și l-am mâncat; și zis-am ei a doua zi: Dă pre fiul tău, ca să-l mâncăm; dar ea a ascuns pre fiul său. 30 Și cum auzì regele cuvintele femeii, își [j]sfâșie vestmintele sale, pe când treceà pe zid; și poporul privià, și iată, sac *erà* în lăuntru pe pielea lui. 31 Și zise: [k]Așà să-mi facă Dumnezeu și încă mai mult, dacă capul lui Elisei, fiul lui Șafat, va stà deasupra lui astăzi.

32 Și Elisei ședeà în casa sa, și [l]bătrânii ședeau cu dânsul; și trimise *regele* un bărbat de dinaintea sa; însă mai înainte de a venì la el trimisul, zise el către bătrâni: [m]*Nu* vedeți, că acest fiu de [n]ucigaș a trimis să-mi ia capul? Luați seamă,

---

[c] Fac. 37. 17. [d] 2 Cron. 32. 7. | Ps. 55. 18. Rom. 8. 31. | [e] Ps. 34. 7. [f] Fac. 19. 11. | [g] Rom. 12. 20. [h] Cap. 5. 2. | [i] Lev. 26. 29. [j] 1 Reg. 21. 27. | [k] Rut. 1. 17. [l] Ezec. 8. 1. | [m] Luc. 13. 32. | [n] 1 Reg. 18. 4.

cum va venì trimisul, închideţi uşa, şi opriţi-l la uşe: sunetul picioarelor domnului său nu *este* dinapoia sa. 33 Şi vorbind încă cu ei, iată, s'a pogorît la el trimisul, şi *regele* zise: Iată, dela Domnul *este* răul acesta: [o]ce să mai aştept dela Domnul?

Elisei vesteşte înnainte cu o zi, că va fi ieftinătate de grâu în Samaria, care se îndeplineşte după fuga Sirienilor, în chip minunat de către Dumnezeu.

7 Atuncia zise Elisei: Ascultaţi cuvântul Domnului; aşà zice Domnul: [a]Mâne, pe la oara aceasta, în poarta Samariei *se va vinde* o măsură de floarea făinei pentru un siclu, şi două măsuri de orz pentru un siclu. 2 [b]Şi răspunse omului lui Dumnezeu căpetenia, pe mâna căreia se răzimà regele, şi zise: Chiar [c]dacă Domnul va face guri cerului, întâmplà-se-va lucrul acesta? Iar el zise: Iată, vei vedeà cu ochii, dar nu vei mâncà din aceasta.

3 Şi erau patru bărbaţi leproşi [d]la întrarea porţii: şi zise unul către altul: De ce să şedem noi aicia, până vom murì? 4 De vom zice: Să întrăm în cetate, foamete e în cetate, şi vom murì acolo; şi de vom şedeà aicia, vom murì: acum deci haideţi, să ne furişăm în tabăra Sirienilor: de ne vor lăsà vii, vom trăi, şi de ne vor omorî, vom murì. 5 Şi au plecat, când înserà, ca să între în tabăra Sirienilor; şi după ce veniră la capătul taberei Sirienilor, iată nu *erà* nici un om acolo. 6 Căci Domnul făcuse [e]să se audă în tabăra Sirienilor vuiet de care, tropot de cai şi sgomot de oaste mare; şi ziseră unul către altul: Iată, regele lui Israel a tocmit pre [f]regii Heteilor şi pre regii Egiptului, ca să vină în contra noastră; 7 Drept care [g]ridicându-se, au fugit seara, şi părăsiră corturile lor şi caii lor şi asinii lor şi tabăra, cum *erà, ca să scape* viaţa lor.

8 Şi după ce aceşti leproşi veniră până la capătul taberei, au întrat într'un cort, şi au mâncat şi au băut: şi luând de acolo argint şi aur şi vestminte, se duseră, şi *le*-au ascuns: şi întorcându-se, au întrat în alt cort, şi au luat de acolo, au mers, şi *le*-au ascuns. 9 Atuncia ziseră unul către altul: Noi nu facem bine: ziua aceasta *este* o zi de bună ştire, şi dacă noi vom tăceà şi vom aşteptà până la lumina dimineţii, vre-o nenorocire poate să vină preste noi: veniţi deci să mergem, spre a spune *aceasta* în casa regelui. 10 Deci veniră, şi strigară către portarii cetăţii; şi le-au spus, zicând: Am întrat în tabăra Sirienilor, şi iată, nu *erà* acolo nici om, nici voce de om, fără numai cai legaţi, şi asini legaţi, şi corturile, cum *se aflau*. 11 Şi au strigat pre portarii, care au şi spus *aceasta* în lăuntru în casa regelui.

12 Şi sculându-se regele noaptea, zise către servii săi: Acum vă voiu arătà ce ne-au făcut Sirienii: au ştiut, că *suntem* flămânzi: deci au ieşit din tabără, ca să se ascundă în câmpii, zicând: Când vor ieşì din cetate, îi vom prinde de vii, şi vom întrà în cetate. 13 Şi răspunzând unul din servii lui, zise: Să se ia, rogute, cinci din caii rămaşi, ce au mai rămas în cetate, (iată, *şi* aceştia *sunt* ca şi întreaga mulţime a lui Israel, ce a mai rămas în ea: iată, *sunt* ca şi toată mulţimea Israeliţilor, care s'a mistuit); şi să-*i* trimitem, ca să vedem. 14 Deci luară două părechi de cai; şi regele trimise la tabăra Sirienilor, zicând: Mergeţi, şi vedeţi.

15 Şi merseră în urma lor până la Iordan: şi iată, toată calea *erà* plină de vestmintele şi de vasele, pre care Sirienii le aruncaseră în graba lor. Şi înturnându-se trimişii, spuseră *aceasta* regelui.

16 Şi poporul ieşì, şi prădă tabăra Sirienilor; şi *aşà* s'a vândut o măsură de floarea făinei drept un siclu, şi două măsuri de orz drept un siclu, după cuvântul Domnului. 17 Şi făcù regele mai mare preste poartă pre căpetenia, pe

[o] Iov. 2. 9. — *Capul 7.* [a] Vers. 18. 19. [b] Vers. 17. 19, 20. [c] Mal. 3. 10. [d] Lev. 13. 46. [e] Iov. 15. 21. [f] 1 Reg. 10. 29. [g] Ps. 48. 4, 5, 6.

mâna căreia se răzămà: și l-a culcat pre el poporul în poartă, și murì, după cum a zis omul lui Dumnezeu, care *așà* a a vorbit, când regele se pogorî la el. 18 Și s'a întâmplat, precum a vorbit omul lui Dumnezeu către rege, zicând: Două măsuri de orz drept un siclu și o măsură de floarea făinii drept un siclu se vor vinde mâne pe la oara aceasta în poarta Samariei; 19 Și căpetenia aceea răspunse omului lui Dumnezeu, și zise: Chiar dacă Domnul va face guri cerului, întâmplà-se-va lucrul acesta? Și acela zise: Iată, vei vedeà *aceasta* cu ochii tăi, dar nu vei mâncà din ea. 20 Așà s'a și întâmplat lui; căci poporul îl călcă în poartă, și el murì.

Șunamita e ajutată de Elisei înnainte și după scumpete.

8 Și Elisei vorbì către femeia, [a]pe al cărei copil l-a înviat, zicând: Scoală-te, și te du, tu și casa ta, și petrece unde vei petrece: că Domnul a [b]chemat foamete, și *foametea* chiar vine pe pământ pentru șapte ani. 2 Și sculându-se femeia, făcù după cuvântul omului lui Dumnezeu: și se duse, ea și casa ei, și a petrecut în pământul Filistenilor șapte ani. 3 Și la sfârșitul celor șapte ani s'a întors femeia din pământul Filistenilor, și ieșì să strige către rege pentru casa ei și pentru țarinile ei. 4 Și a vorbit regele către [c]Ghehazi, servul omului lui Dumnezeu, zicând: Spune-mi, rogu-te, toate lucrurile cele mari, ce a făcut Elisei.

5 Și pe când el spuneà regelui, cum a [d]înviat pe mort, iată, femeia, pe al cărei copil îl înviase, a strigat către rege pentru casa sa, și pentru țarinile sale. Și Ghehazi zise: Domnul meu, rege, aceasta *este* femeia, și acesta fiul ei, pre care l-a înviat Elisei. 6 Și regele întrebă pre femeie, și ea spuse lui *fapta*. Și datu-i-a regele un diregător, zicând: Întoarce-i toate ale ei, și toate veniturile țarinilor *ei*, din ziua în care părăsì țeara, până acum.

Hazael, regè în Siria.

7 Și Elisei venì la Damasc. Și Benhadad, regele Siriei, erà bolnav, și i-se spuse, zicând: Omul lui Dumnezeu a venit aicia. 8 Și zise regele către [e]Hazael: [f]Ia un dar în mâna ta, și mergi spre întâmpinarea omului lui Dumnezeu, și [g]întreabă prin el pre Domnul, zicând: Ridicà-mă-voiu din boala aceasta? 9 Și așà s'a dus Hazael spre întâmpinarea lui, luând în mâna sa un dar din toate bunurile Damascului, o încărcătură de patruzeci de cămile: și venind, stătù înaintea lui, și zise: Fiul tău Benhadad, regele Siriei, m'a trimis la tine, zicând: Ridicà-mă-voiu din boala aceasta? 10 Și zise către dânsul Elisei: Du-te, spune-i: Cu adevărat tu poți să te ridici; dar Domnul mi-a arătat, că [h]el va murì. 11 Și ațintì *spre Hazael* neclintit fața sa până se rușinà: și a [i]plâns omul lui Dumnezeu. 12 Și Hazael zise: De ce plânge domnul meu? și el răspunse: Pentru că știu câte [j]rele vei face fiilor lui Israel: Tăriile lor le vei da focului, pre tinerii lor îi vei ucide cu sabia, pre [k]pruncii lor îi vei strivì, și pre îngrecatele lor le vei spintecà. 13 Și Hazael zise: Ce? [l]servul tău câne *este*, ca să să facă acest lucru cumplit? Și Elisei răspunse: [m]Domnul mi-a arătat, că tu *vei fi* rege preste Siria. 14 Și a plecat dela Elisei, și a venit la domnul său: *și* acesta-i zise: Ce ți-a spus Elisei? Și el răspunse: Mi-a zis: Cu adevărat te vei ridicà. 15 Și a doua zi a luat *Hazael* învălitoarea, și muindu-*o* în apă, *o* întinse preste fața lui, și a murit: și în locul lui domnì Hazael.

Domnia lui Iehoram.

16 Și în anul al cincilea al lui Ioram, fiul lui Ahab, regele lui Israel, pe când domnià Iosafat preste Iuda, se făcù rege [n]Iehoram, fiul lui Iosafat, regele lui Iuda.

17 [o]De treizeci și doi de ani *erà*, când se făcù rege, și domnì opt ani în Ierusalim.

Capul 8.
a Cap. 4. 35. | *b* Hag. 1. 11. *c* Cap. 5. 27. | *d* Cap. 4. 35. *e* 1 Reg. 19. 15. | *f* 1 Sam. 9. 7. *g* Cap. 1. 2. | *h* Vers. 15. *i* Luc. 19. 41. | *j* Amos. 1. 3. *k* Amos. 1. 13. | *l* 1 Sam. 17. 43. *m* 1 Reg. 19. 15. | *n* 2 Cron. 21. 3. 4. *o* 2 Cron. 21. 5, etc.

18 Şi a umblat în calea regilor lui Israel, după cum făcuse casa lui Ahab; căci [p] fata lui Ahab îi erà femeie; şi făcù rele în ochii Domnului. 19 Iar Domnul nu voì să stârpească pre Iuda, din iubire către David, servul său, [q] căruia i-a făgăduit, că-i va da candelă, lui *şi* fiilor săi în toate zilele.

20 În zilele lui se rupse [r] Edomul de sub puterea lui Iuda, [s] şi puseră rege preste dânşii. 21 Şi trecù Iehoram la Zair, şi toate carele *lui* cu el; şi sculându-se noaptea bătù pre Edumeii cei din jurul său, şi pre capii carelor; şi poporul fugì la corturile sale. 22 Totuşi Edomul s'a rupt de sub puterea lui Iuda, până în ziua de astăzi. [t] Tot atuncia s'a rupt *şi* Libna.

23 Şi celelalte fapte ale lui Iehoram, şi toate câte făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 24 Şi adormì Iehoram cu părinţii săi, şi se îmmormântă cu părinţii săi în cetatea lui David; şi în locul său domnì [u] Ahazia, fiul său.

Ahazia.

25 În anul al doisprezecelea al lui Ioram, fiul lui Ahab, regele lui Israel, începù a domnì Ahazia, fiul lui Iehoram, regele lui Iuda. 26 [v] De douăzeci şi doi de ani *erà* Ahazia, când se făcù rege; şi domnì un an în Ierusalim. Şi numele mumei sale *erà* Athalia, fica lui Omri, regele lui Israel. 27 [x] Şi umblà în calea casei lui Ahab, şi făcù rele în ochii Domnului, ca şi casa lui Ahab; căci *erà* ginere casei lui Ahab. 28 Şi merse [y] cu Ioram, fiul lui Ahab, la resbel contra lui Hazael, regele Siriei, la Ramot-Galaad; şi au rănit Sirienii pre Ioram. 29 Şi [z] s'a întors regele Ioram, ca să se vindece în Ezreel de rănile, ce-i făcuseră Sirienii în Rama, când se luptă cu Hazael, regele Siriei. 30 Şi Ahazia, fiul lui Iehoram, regele lui Iuda, se pogorî în Ezreel, ca să vadă pre Ioram, fiul lui Ahab, căci erà bolnav.

Iehu uns de rege; el ucide pre regele lui Israel şi al lui Iuda, şi pre închinătorii lui Baal, şi domneşte preste Israel.

9 Şi chemă Elisei, profetul, pre unul din [a] fiii profeţilor, şi-i zise: [b] Încinge-ţi coapsele, şi ea în mâna ta acest vas cù oleiu, [c] şi du-te la Ramot-Galaad: 2 Şi când vei sosì, vei vedeà acolo pe Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Nimşi: şi întră, şi ridică-l din mijlocul [d] fraţilor săi, şi du-l în camera cea mai din lăuntru: 3 Şi [e] luând vasul cu oleiu, varsă-*l* pe capul său, şi zi lui: [f] Aşà zice Domnul: Unsu-te-am pe tine rege preste Israel. Atuncia deschizând uşa, fugi, şi nu te întârzià. 4 Deci se duse tânărul, servul profetului, la Ramot-Galaad.

5 Şi când sosì, iată, mai marii preste oaste şedeau; şi el zise: Cuvânt am a-ţi *spune ţie,* mai marele *oastei!* Şi Iehu zise: Cui dintre noi toţi? Şi el zise: Tie, mare al oastei. 6 Şi sculându-se, a întrat în casă: şi el turnă oleiul pe capul aceluia, şi-i zise: Aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Unsu-te-am rege preste poporul Domnului, preste Israel: 7 Şi vei lovì casa lui Ahab, domnul tău, şi eu voiu răsbunà sângele servilor mei, al profeţilor, şi sângele tuturor servilor Domnului [g] asupra Iezabelei. 8 Căci toată casa lui Ahab se va stârpì, şi [h] voiu nimicì din ai lui Ahab [i] tot sufletul parte bărbătească, şi pre [j] cel închis şi pre cel liber din Israal: 9 Şi voiu face casa lui Ahab ca şi casa lui [k] Ieroboam, fiul lui Nebat, şi ca şi casa lui [l] Baaşa, fiul lui Ahija: 10 Şi [m] pre Iezabel cânii o vor mâncà în ţarina din Ezreel, şi nu *va fi* cine să *o* îmmormânteze. Şi deschizând uşa, fugì.

11 Şi Iehu ieşì către servii domnului său; şi zisu-i-a *carevà:* Pace? pentru ce venì la tine [n] nebunul acesta? Şi el le zise: Voi cunoaşteţi pre omul şi vorbele sale. 12 Şi ei ziseră: Neadevăr *este;* spune nouă, rugă-mu-te. Şi el zise: Aşà şi aşà vorbì el către mine, zicând: Aşà

[p] Vers. 26.
[q] 2 Sam. 7. 13. 1 Reg. 11. 36.
[r] Fac. 27. 40.
[s] 1 Reg. 22. 47.
[t] 2 Cron. 21. 10.
[u] 2 Cron. 22. 1.
[v] 2 Cron. 22. 2.
[x] 2 Cron. 22. 3, 4.
[y] 2 Cron. 22. 5.
[z] Cap. 9. 15.

Capul 9.
[a] 1 Reg. 20. 35.
[b] Ier. 1. 17.
[c] Cap. 8. 28, 29.
[d] Vers. 5. 11.
[e] 1 Reg. 19. 16.
[f] 1 Reg. 19. 16.
[g] 1 Reg. 18. 4
[h] 1 Reg. 14. 10.
[i] 1 Sam. 25. 22.
[j] Deut. 32. 36.
[k] 1 Reg. 14. 10
[l] 1 Reg 16. 3, 11.
[m] 1 Reg. 21. 23.
[n] Ioan. 10. 20. 1 Cor. 4. 10.

zice Domnul: Unsu-te-am pre tine rege preste Israel. 13 Atuncia se grăbiră, și [o]luând fiecare vestmântul său, *le* puseră sub dânsul pe treapta goală: și a suflat în trâmbiță, zicând: Iehu se făcù rege. 14 Și așà Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Nimși, complotă în contra lui Ioram; (și Ioram veghià în Ramot-Galaad, el și tot Israelul, în contra lui Hazael, regele Siriei. 15 Dar [p]se întoarse regele Ioram în Ezreel, ca să se vindece de rănile, ce-i făcuseră Sirienii, când se luptă în contra lui Hazael, regele Siriei).

Și Iehu zise: Dacă este voința voastră, să nu lasă nimenea, *nimenea* să nu fugă din cetate, ca să meargă să spună *aceasta* în Ezreel. 16 Și călărind Iehu, se duse la Ezreel; căci Ioram zăceà acolo. [q]Și Ahazia, regele lui Iuda, se pogorîse, că să vadă pe Ioram. 17 Iar pe turnul din Ezreel stà un custode, și văzând ceata lui Iehu venind, zise: Văd o ceată. Și Ioram zise: Ia un călăreț, și trimite-l spre întâmpinarea lui, să zică: Așà vorbește regele: Pace? 16 Și se duse un călăreț spre întâmpinarea lui, și zise: Pace? Și zise Iehu: Ce-ți pasă ție de pace! Întoarce-te înapoia mea. Și custodele spuse, zicând: Trimisul a mers la ei, dar nu se întoarse. 19 Și el trimise pre un al doilea călăreț, care sosind la ei, zise: Așà vorbește regele: Pace? Și Iehu răspunse: Ce-ți pasă ție de pace? Întoarce-te înapoia mea. 20 Și custodele spuse, zicând: El a mers la ei, dar nu se întoarse; și mânarea *este* ca mânarea lui Iehu, fiul lui Nimși; căci mănă furios. 21 Și Ioram zise: Înhămați: și înhămară la carul său, și [r]ieși Ioram, regele lui Israel, și Ahazia, regele lui Iuda, fiecare în carul său, și se duseră spre întâmpinarea lui Iehu, și-l aflară la țarina lui Nabot, Ezreeleanul.

22 Și cum văzù Ioram pre Iehu, zise: Pace, Iehu? Iar el răspunse: Cum pace, când *așù* multe *sunt* desfrânările mumei tale Iezabel, și fermecătoriile ei? 23 Deci se întoarse Ioram ca să fugă, zicând lui Ahazia: Vânzare, Ahazia! 24 Și apucând Iehu arcul *său*, lovì pre Ioram între brațele sale: și săgeata trecù prin inima lui. Și el căzù în carul său. 25 Atuncia zise *Iehu* către Bidkar, căpetenia sa: Ia-*l*, *și*-l aruncă în țarina lui Nabot, Ezreeleanul; căci adu-ți aminte, că atuncia, când eu și tu mergeam împreună călări în urma lui Ahab, părintele său, [s]Domnul îl împovorà pre el cu sarcina aceasta: 26 Da, am văzut ieri sângele lui Nabot și sângele fiilor săi, zice Domnul: și-ți [t]voiu răsplăti în ogorul acesta, zice Domnul. Și acum ridică-*l*, *și* aruncă-l în ogorul acesta, după cuvântul Domnului.

27 Iar Ahazia, regele lui Iuda, cum văzù *aceasta*, fugì pe calea casei din grădină. Și-l urmărì Iehu, și zise: Loviți și pre acesta în carul *său*, la suișul Gur, aproape de Ibleam. Și el fugì la [u]Megghiddo, și murì acolo. 28 Și-l duseră servii săi în car la Ierusalim, și-l îngropară în mormântul său cu părinții săi, în cetatea lui David. 29 Și începù a domni Ahazia preste Iuda în anul al unsprezecelea al lui Ioram, fiul lui Ahab.

30 Și venì Iehu în Ezreel; și auzind Iezabel, [v]își unse sprâncenele sale, și-și împodobì capul său, și se uità prin fereastră. 31 Și pe când Iehu întrà pe poartă, ea zise: [x]*Fost-a* norocit Zimri, cel ce a ucis pre domnul său? 32 Și el ridicându-și fața sa spre fereastră, zise: Cine *este* cu mine? Cine? Și se uitară doi, trei diregători către dânsul. 33 Și el zise: Aruncați-o jos. Și o aruncară jos, și se stropiră de sângele ei zidul și caii; și au călcat-o pre ea *cu picioarele*. 34 Și după ce el a întrat, a mâncat, și a beut, zise: Duceți-vă de vedeți acum pre blestemata aceea, și o îngropați: căci *este* fată de rege. 35 Deci se duseră, ca să o îngroape; dar nu aflară din ea, decât craniul, picioarele și palmele mânilor. 36 Și întorcându-se, îi spuseră *aceasta*. Și el zise: Aceasta *este* cuvântul Domnului,

[o] Mat. 21. 7. [p] Cap. 8. 29. [q] Cap. 8. 29. [r] 2 Cron. 22. 7. [s] 1 Reg. 21. 29. [t] 1 Reg. 21. 19. [u] 2 Cron. 22. 9. [v] Ezec. 23. 40. [x] 1 Reg. 16. 9 20.

ce-l zis prin servul său Ilie, Tișbitul, zicând: În ogorul din Ezreel vor mâncà cânii carnea Iezabelei, 37 Și cadavrul Iezabelei va fi [y] ca gunoiul pe fața câmpului în ogorul din Ezreel, *așà* ca nici se va puteà zice: Aceasta *este* Iezabel.

Iehu stârpește toată casa lui Ahab și se înprietenește cu Ionadab.

10 Și Ahab aveà șaptezeci de fiii în Samaria. Și scrise Iehu epistole, și *le* trimise la Samaria către mai marii din Ezreel, către cei bătrâni și către crescătorii *fiilor* lui Ahab, zicând: 2 Și acum, îndată ce va sosì această epistolă la voi, fiindcă *aveți* pre fiii domnului vostru, care și cai și o cetate întărită, și arme, 3 Vedeți care din fiii domnului vostru *este* mai bun și mai vrednic, și-*l* puneți pe tronul părintelui său, și vă luptați pentru casa domnului vostru, 4 Dar ei se spăimântară foarte, și ziseră: Iată, doi regi nu puturà stà înaintea lui, și cum vom stà noi? 5 Deci mai marele casei și mai marele cetății, și bătrânii, și crescătorii *fiilor* trimiseră către Iehu, zicând: Noi *suntem* servii tăi, și vom face orice ne vei zice; nu vom pune pe nimenea rege; fă *ce este* bine în ochii tăi!

6 Atuncia scrise el către ei o a doua epistolă, zicând: De *sunteți* ai mei, și de ascultați de vocea mea, *apoi* luați capetele oamenilor, ale fiilor domnului vostru, și veniți la mine, la Ezreel, mâne la ora aceasta. (Iar fiii regelui, șaptezeci de oameni, *erau* cu mai marii cetății, care-l creșteau). 7 Și cum sosì epistola la dânșii, ei luând pre fiii regelui, [a] tăiară *pre cei* șaptezeci de oameni, și puseră capetele lor în panere, și *le* trimiseră lui la Ezreel. 8 Și venì un trimis, și-i spuse, zicând: Au adus capetele fiilor regelui. Și el zise: Faceți-le două grămezi la întrarea porții până dimineață. 9 Și dimineața el sosì, și stând zise către tot poporul: Voi *sunteți* drepți: iată, [b] eu am complotat asupra domnului meu, și l-am ucis; dar pre toți aceștia cine i-a lovit? 10 Cunoașteți acum, că nu va [c] cădeà pe pământ nimic din cuvântul ce Domnul a vorbit asupra casei lui Ahab: căci Domnul a făcut câte le vorbì [d] prin servul său Ilie. 11 Și așà Iehu ucise pre toți câți rămăseseră din casa lui Ahab în Ezreel, și pre toți cei mari ai săi, și pre amicii săi și pre preoții săi, de nu lăsă nici o rămășiță.

12 Și sculându-se, plecă, și venì la Samaria. *Și* pe drum, *fiind* în colība unor păstori, 13 [e] întâlnì Iehu pre frații lui Ahazia, regele lui Iuda, și zise: Cine *sunteți* voi? Și ei ziseră: *Suntem* frații lui Ahazia, și ne pogorîm, să salutăm pre fiii regelui și pre fiii reginei. 14 Și el zise: Prindeți-i vii. Și-i prinseră vii, și-i junghiară aproape de puțul colibei păstorilor; patruzeci și doi de oameni; nu lăsară nici unul dintr'înșii.

15 Și purcezând de acolo, el află pre [f] Ionadab, fiul lui [g] Recab, *venind* spre întâmpinarea lui: și-l salută, și-i zise: Este inima ta așà de dreaptă, precum inima mea *este* cu inima ta? Și Ionadab răspunse: Este. De este, [h] dă-*mi* mâna ta. Și-*i* dădù mâna sa; și-l suì în carul *său*. 16 Și el zise: Vino cu mine, și vezi [i] zelul meu pentru Domnul. Și-l suì în carul său.

17 Și venind la Samaria, [j] ucise pre toți cei rămași din Ahab în Samaria, până ce-l stârpì, după cuvântul [k] ce Domnul zise către Ilie.

Iehu nimicește serviciul lui Baal, dar nu pe celalalt serviciu idolatru.

18 Și adună Iehu pre tot poporul, și le zise: [l] Ahab a servit lui Baal puțin, *dar* Iehu îi va servì mult. 19 Și acum chemați-mi pre toți [m] profeții lui Baal, pre toți servii lui și pre toți preoții lui: să nu lipsească nimenea; căci am *a face* o mare jertfă lui Baal; ori cine va lipsì, nu va trăì. Dar Iehu făcù *aceasta* cu înșelăciune, spre a pierde pre servii lui Baal. 20 Și Iehu zise: Vestiți sărbătoare mare pentru Baal. Și vestiră. 21 Și Iehu trimisă în tot Israelul, și veniră toți servii lui Baal, încât nu rămase ni-

y Ps. 83. 10.

Capul 10.
a 1 Reg. 21. 21.
b Cap. 9. 14, 24.
c 1 Sam. 3. 19.
d 1 Reg. 21. 19, 21, 29.
e 2 Cron. 22. 8.
f Ier. 35. 6, etc.
g 1 Cron. 2. 55.
h Ezra. 10. 19.
i 1 Reg. 19. 10.
j 2 Cron. 22. 8.
k 1 Reg. 21. 21.
l 1 Reg. 16. 31, 32.
m 1 Reg. 22. 6.

menea, care să nu vină. Și veniră în casa lui Baal, și se umplù casa lui Baal dela un capăt la celalalt. 22 Și el zise către acela care *era* preste vestmântărie: Scoate vestminte pentru toți servii lui Baal; și le scoase vestminte. 23 Și Iehu și Ionadab, fiul lui Recab, întrară în casa lui Baal: și el zise către servii lui Baal: Cercetați, și vedeți să nu fie aicia cu voi nimenea dintre servii Domnului, ci numai servii lui Baal. 24 Și după ce întrară, ca să aducă jertfe și arderi de tot, Iehu își puse afară optzeci bărbați, și zise: *De* va scăpà vre-unul din oamenii, ce eu am dat în mânile voastre, *atuncia fiecare va răspunde* cu vieața sa pentru vieața aceluia.

25 Și cum sfârși de adus arderea de tot, zise Iehu către alergători și către căpetenii: Întrați, loviți-i: nimenea să nu scape; și-i loviră alergătorii și căpeteniile cu ascuțișul săbiei, și aruncară afară *leșurile lor,* și *de acolo* se duseră la cetatea casei lui Baal: 26 Și scoaseră idolii casei lui Baal, și-i arseră. 27 Și sfărâmară idolul lui Baal, și dărâmară casa lui Baal, [n] și o prefăcură într'o casă de gunoiu până în ziua de astăzi.

28 Așà stârpì Iehu pre Baal din Israel. 29 Totuși Iehu nu se depărtă *de* păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat, *adecă* dela [o] viteii de aur, cei din Bet-El și din Dan.

30 Și Domnul zise către Iehu: Fiindcă ai făcut bine, lucrând cele drepte în ochii mei, *și* ai făcut casei lui Ahab toate câte *erau* în inima mea, fiii tăi până la a patra *generațiune* vor ședeà pe tronul lui Israel. 31 Iar Iehu n'a luat aminte, să umble cu inima întreagă în legea Domnului Dumnezeul lui Israel; nu se depărtă de [p] păcatele lui Ieroboam, care a tras pre Israel în păcat.

32 În zilele acelea Domnul începù a rupe din Israel; și Hazael îi bătù în toate hotarele lui Israel: 33 Dela Iordan spre răsărit tot pământul Galaadului, pre Gadiți, pre Rubeniți, și pre Manasiți, dela Aroer, ce *este* pe râul Arnon, *până la* [q] Galaad și Basan.

34 Și celelalte fapte ale lui Iehu, și toate câte le făcù, și toată puterea lui, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 35 Și adormì Iehu cu părinții săi: și-l îmmormântară în Samaria; și în locul său domnì Ioahaz, fiul său. 36 Și timpul, cât Iehu domnì preste Israel în Samaria, *fu* douăzeci și opt de ani.

Iudea. Usurparea Ataliei în Iuda; scăparea lui Ioaș, și ungerea sa de rege.

11 [a] Atalia, [b] muma lui Ahazia, văzând că a murit fiul ei, se sculă, și stârpì toată sămânța regească. 2 Dar Iehoșeba, fata regelui Iehoram, sora lui Ahazia, luând pre Ioaș, fiul lui Ahazia, îl fură din mijlocul fiilor regelui, care se omorîră, și-*l puse* pre el și pre doica sa în camera paturilor, *și*-l ascunse de Atalia, și *așà* nu fu omorît. 3 Și el fu ascuns cu dânsa în casa Domnului șase ani. Iar preste țară domnì Atalia.

4 Și [c] în anul al șaptelea Iehoiada trimise, și luând pe sutașii Carienilor și ai alergătorilor, îi aduse la sine în casa Domnului, făcù legământ cu dânșii, îi jură în casa Domnului, și le arătă pre fiul regelui; 5 Și le porunci, zicând: Acesta *este* lucrul, ce aveți a face: o treime din voi, *acei* care veți fi [d] de săptămână, veți păzì casa regească. 6 Și o treime *va fi* la poarta Sur, și o treime la poarta de dinapoia alergătorilor; așà veți păzì templul, ca să nu-l atace. 7 Și două cete dintre voi, toți aceia ce și-au făcut săptămâna, vor păzì casa Domnului de lângă rege. 8 Și veți încunjurà pe rege de jur împrejur, fiecare cu armele sale în mâna sa; și cel ce va întrà în șirurile *voastre,* să se omoare; și veți fi cu regele, când va ieșì și când va întrà.

9 [e] Și făcură sutașii toate câte le porunci Iehoiada, preotul. Luă fiecare pre oamenii săi, atât cei ce întrau de săptămână, cât și cei ce ieșiau din săptămână.

---

n Ezra. 6. 11. Dan. 2. 5. | *o* 1 Reg. 12. 28, 29. *p* 1 Reg. 14. 16. | *q* Amos. 1. 3. | *Capul 11.* *a* 2 Cron. 22. 10. | *b* Cap. 8. 26. | *c* 2 Cron. 23. 1, etc. | *d* 1 Cron. 9. 25. | *e* 2 Cron. 23. 8.

și veniră la Iehoiada, preotul. 10 Și dădù preotul sutașilor lăncile și scuturile regelui David, care *erau* în casa Domnului. 11 Și alergătorii, fiecare cu armele sale în mâna sa, stătură împrejurul regelui, dela lăturea dreaptă a templului până la cea stângă, aproape de altar și de templu. 12 Atuncia scoase pre fiul regelui, și-i puse diadema, și-*i* *dădù* mărturia, și-l făcù rege, și-l unse; și bătând din palme, strigară: [f] Trăească regele! 13 [g] Și auzind Atalia vocea alergătorilor *și* a poporului, venì și ea către popor la casa Domnului. 14 Și ea văzù, și iată, regele stà lângă [h] stâlp după datină, și căpeteniile și trâmbițașii lângă rege; și tot poporul țării se bucură și suflă din trâmbiță. Și Atalia își sfâșià vestmintele ei, și strigă: Vânzare, vânzare! 15 Și porunci Iehoiada, preotul, sutașilor, căpeteniilor preste oaste, și le zise: Scoateți-o din șiruri; și cine o va urmà, ucideți-l cu sabia. Căci preotul zise: Să nu ucidă în lăuntrul casei Domnului.

16 Și-i făcură loc, și când sosì la calea, pe care merg caii la casa regelui, fu ucisă acolo.

17 Și Iehoiada făcù *acest* legământ între Domnul și rege și popor, că vor fi poporul Domnului; [i] încă și între rege și popor. 18 Și întră tot poporul țării în casa lui Baal, și o dărâmă; altarele lui și idolii lui le [j] sfărâmă cu totul, și pre Matan, preotul lui Baal l-a omorît înaintea altarelor. Și așezà preotul custozi preste casa Domnului. 19 Și luă pre sutașii Carienilor și ai alergătorilor și tot poporul țării, și pogorîră pre rege din casa Domnului, și veniră la casa regelui pe calea porții alergătorilor; și el șezù pe tronul regilor. 20 Și se bucură tot poporul țării, și se liniști cetatea. Iar pre Atalia au omorît-o cu sabia *în* casa regelui.

Domnia lui Ioaș în Iuda. Reparația templului.

21 De șapte ani *erà* Ioaș, când se făcù rege.

12 În anul al șaptelea al lui Iehu se făcù rege [a] Ioaș; și Ioaș domnì patruzeci de ani în Ierusalim; și numele mumei sale *erà* Tibia din Beer-Șeba. 2 Și făcù Ioaș drepte în ochii Domnului, în toate zilele în care îl învățà Iehoiada, preotul. 3 Totuși [b] înălțimile nu se depărtară; poporul jertfì și tămâià încă pe înălțimi.

4 Și zise Ioaș către preoți: [c] Toți banii sfințiți, ce se aduc în casa Domnului, banii fiecăruia ce trece *prin numărătoare*, [d] banii răscumpărării fiecăruia, pre care [e] din îndemnul inimei fiecare îi va aduce în casa Domnului, 5 Să-*i* ia preoții la sine, fiecare dela cunoscutul său, și să dreagă stricăciunile casei, unde s'ar aflà stricăciune.

6 Dar în anul al douăzeci și treilea al regelui Ioaș, [f] preoții încă nu dreseră stricăciunile casei. 7 [g] Deci regele Ioaș chemat-a pre Iehoiada, preotul, și pre *ceilalți* preoți, și le zise: Pentru ce n'ați dres stricăciunile casei? Și acum să nu *mai* luați banii dela cunoscuții voștri, ci să-i dați pentru stricăciunile casei.

8 Și consimțiră preoții, să nu *mai* ia bani dela popor, și să nu dreagă stricăciunile casei; 9 Și Iehoiada, preotul, luă [h] o ladă, și făcù o bortă la capacul ei, și o puse aproape de altar, la dreapta întrării în casa Domnului; și preoții, ce păziau pragul, puneau în ea toți banii, ce se aduceau în casa Domnului.

10 Și când vedeau, că *erau* mulți bani în ladă, se suià cancelarul regelui, și arhiereul, și-*i* legà în saci, și numărau banii ce se aflau în casa Domnului. 11 Și dădeau banii cei numărați în mânile acelora, care făceau lucrul, care aveau privegherea asupra casei Domnului: și ei îi împărțeau teslarilor și zidarilor, care lucrau la casa Domnului: 12 Și pietrarilor și cioplitorilor de pietri, și spre cumpărare de lemne și pietri cioplite, ca să dreagă stricăciunile casei Domnului, și pentru toate câte trebuiau la dregerea casei. 13 Dar din banii

[f] 1 Sam. 10. 24. [g] 2 Cron. 23. 12. etc. | [h] 2 Cron. 34. 31. [i] 2 Sam. 5. 3. | [j] Deut. 12. 3. 2 Cron. 23. 17. | [a] *Capul 12.* 2 Cron. 24. 1. | [b] 1 Reg. 15. 14. [c] Cap. 22. 4. | [d] Esod. 30. 13. [e] Esod. 35. 5. | [f] 2 Cron. 24. 5. [g] 2 Cron. 24. 6. | [h] 2 Cron. 24. 8, etc.

ce se aduceau în casa Domnului, [i] nu se făcù pentru casa Domnului cupe de argint, foarfeci, tipsie, trâmbiți, nici un vas de aur, sau vas de argint: 14 Ci-i dădură lucrătorilor, și ei dregeau cu ei casa Domnului. 15 Și [j] nu cereau socoteală dela oamenii, în ale cărui mâni se dădeau banii, ca să-i împărtească lucrătorilor; căci ei lucrau cu credință. 16 [k] Banii jertfelor pentru vină, și banii jertfelor pentru păcate nu se aduceau în casa Domnului; [l] *aceștia* erau ai preoților.

Pornirea lui Hazael către Ierusalim; Ioaș e ucis.

17 Atuncia se suì [m] Hazael, regele Siriei, și se luptă asupra Gatului, și-l cucerì: și-și [n] întoarse Hazael fața sa, ca să se suie asupra Ierusalimului. 18 Și [o] luă Ioaș, regele lui Iuda, toate cele sfințite, câte le sfințiră Iosafat, Iehoram, și Ahazia, părinții săi, regii lui Iuda, și însăși darurile sfințite de el, și tot aurul, ce se află în tesaurele casei Domnului și ale casei regelui, și *le* trimise lui Hazael, regele Siriei; și *acesta* se retrase dela Ierusalim.

19 Și celelalte fapte ale lui Ioaș, și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 20 Dar sculându-se [p] servii lui, făcură uneltire *între ei,* și uciseră pe Ioaș în în casa Millo, la pogorîșul către Silla. 21 Căci Iozacar, fiul lui Șimeat, și Iehozabad, fiul lui Șomer, servii săi, îl loviră pre el, încât murì. Și-l îmmormântară cu părinții săi în cetatea lui David; și în locul său domnì Amazia, fiul său.

Domnia lui Ioahaz în Israel.

13 În anul al douăzeci și treilea al lui Ioaș, fiul lui Ahazia, regele lui Iuda, începù a domnì Ioahaz, fiul lui Iehu, preste Israel în Samaria, *și domnì* șaptesprezece ani. 2 Și făcù rele în ochii Domnului, și urmă păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat: nu se depărtă de ele. 3 Și [a] se aprinse mânia Domnului asupra lui Israel, și-l dădù în mâna lui [b] Hazael, regele Siriei, și în mâna lui Benhadad, fiul lui Hazael, *în* toate zilele *lor.* 4 Și [c] se rugă Ioahaz Domnului, și-l ascultă pre el Domnul; căci [d] văzù apăsarea lui Israel: că regele Siriei îi apăsă pre ei. 5 [e] (Și Domnul dădù lui Israel un mântuitor; și ei scăpară de sub mâna Sirienilor, și locuiră fiii lui Israel în corturile lor, ca mai înainte. 6 Totuși ei nu se depărtară de păcatele casei lui Ieroboam, care a tras pre Israel în păcat: în ele umblau ei, și [f] chipul Astarteei stă încă în Samaria). 7 Căci nu lăsase lui Ioahaz din *tot* poporul decât cincizeci călăreți, zece care și zece mii de pedeștri: căci regele Siriei i-a pierdut, [g] și i-a făcut ca praful călcat *în arie.*

8 Și celelalte fapte ale lui Ioahaz, și toate câte le făcù, și puterea lui, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 9 Și adormì Ioahaz cu părinții săi, și-l îmmormântară în Samaria: și în locul său domnì Ioaș, fiul său.

Ioaș.

10 În anul al treizeci și șaptelea al lui Ioaș, regele lui Iuda, începù a domnì Ioaș, fiul lui Ioahaz, preste Israel în Samaria, *și domnì* șasesprezece ani. 11 Și făcù rele în ochii Domnului: nu se depărtă de toate păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pe Israel în păcat: în ele umblă. 12 [h] Și celelalte fapte ale lui Ioaș, și [i] toate câte le făcù, și [j] puterea lui, cum se luptă cu Amazia, regele lui Iuda, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 13 Și Ioaș adormì cu părinții săi: și pe tronul său șezù Ieroboam; și se îmmormântă Ioaș în Samaria cu regii lui Israel.

Prorocirea lui Elisei pe patul de moarte. Leșul său învie pe un mort.

14 Și Elisei se îmbolnăvì de o boală, de care murì; și se pogorî către el Ioaș, regele lui Israel, și plânse pe fața lui, și zise: Părinte, părinte, [k] carul lui Israel și călărimea lui! 15 Și Elisei zise că-

---

i 2 Cron. 24.14. *j* Cap. 22. 7. *k* Lev. 5. 15, 18. | *l* Lev. 7. 7. *m* Cap. 8. 12. *n* 2 Cron. 24 23. | *o* 1 Reg. 15.18. *p* 2 Cron. 24.25. | *Capul 13.* *a* Jude. 2. 14. *b* Cap. 8. 12. | *c* Ps. 78. 34. *d* Esod. 3. 7. *e* Cap. 14.25,27 | *f* 1 Reg. 16. 33. *g* Amos. 1. 3. | *h* Cap. 14. 15. *i* Vers. 14 & 25. | *j* 2 Cron. 25,17. etc. *k* Cap. 2. 12.

tre el: Ia un arc și săgeți: și el luă un arc și săgeți. 16 Și el zise către regele lui Israel: Pune mâna ta pe arc; și puse mâna sa: și Elisei puse mâinile sale pe mâinile regelui: 17 Și zise: Deschide fereastra despre răsărit. Și *o* deschise. Și Elisei zise: Săgetează: și săgetă. Și zise: *Aceasta e* săgeata mântuirii Domnului, și săgeata mântuirii dela Sirieni: că vei bate pre Sirieni la [l]Afek, până *îi* vei nimici. 18 Și *mai* zise: Ia săgeți: și *le*-a luat: și zise către regele lui Israel: Lovește în pământ: și lovì de trei ori, și se oprì. 19 Și se mâniè asupra lui omul lui Dumnezeu, și zise: Trebuià să fi lovit de cinci sau șase ori: atunci ai fi bătut pe Sirieni până la nimicire: dar acum *numai* de trei ori vei bate pre Sirieni.

20 Și murì Elisei, și-l îmmormântară. Și la începutul anului cete de Moabiți năvăliră în țară. 21 Și s'a întâmplat pe când *unii* îmmormântau pre un om, iată, au văzut o ceată: și aruncară pre un om în mormântul lui Elisei: și cum ajunse omul, și se atinse de oasele lui Elisei, a înviat, și a stat pe picioarele sale.

22 Și Hazael, regele Siriei, a apăsat pe Israel *în* toate zilele lui Ioahaz. 23 Și Domnului i-se făcù milă, și se îndură de ei, și căută spre ei, [m]pentru legământul său cu Abraam, Isaac și Iacob, și nu voì să-i stârpească pe ei, și nu-i aruncă dela fața sa, până acum. 24 Și Hazael, regele Siriei, murì, și în locul său domnì Benhadad, fiul său. 25 Și Ioaș, fiul lui Ioahaz, luă iarăși din mâna lui Benhadad, fiul lui Hazael, cetățile, ce *Hazael* le luase cu resbel din mâna lui Ioahaz, părintele său. Ioaș de trei ori îi bătù, și luă înapoi cetățile lui Israel.

Domnia lui Amazia în Iuda; resbelul reînnoit între cele două regate.

14 În anul [a]al doilea al lui Ioaș, fiul Ioahaz, regele lui Israel, se făcù rege [b]Amazia, fiul lui Ioaș, regele lui Iuda. 2 De douăzeci și cinci de ani *erà* el, când se făcù rege, și domnì douăzeci și nouă de ani în Ierusalim. Și numele mumei lui *erà* Ioadan din Ierusalim. 3 Și făcù drepte în ochii Domnului, dar nu ca David, părintele său: a făcut cele ce făcù Ioaș, părintele său. 4 [c]Totuși înălțimile nu se depărtară: poporul jertfì și tămâià pe înălțimi. 5 Și cum se întărì regatul în mâna lui, ucise el pre servii săi, [d]care uciseră pre regele, părintele său. 6 Dar pre fiii ucigașilor nu-i ucise: după cum scris este în cartea legii lui Moisi, prin care Domnul porunci, zicând: [e]Părinții să nu se omoare pentru fii, nici fiii să nu se omoare pentru părinți, ci fiecare să se omoare pentru păcatul său. 7 [f]El bătù din Edom zece mii în [g]Valea-Sării, și luă Sela cu resbel, [h]și chemă numele ei Iokteel până în ziua de astăzi.

8 [i]Atuncia trimise Amazia soli către Ioaș, fiul lui Ioahaz, fiul lui Iehu, regele lui Israel, zicând: Vino, să ne privim în față. 9 Și Ioaș, regele lui Israel, trimise către Amazia, regele lui Iuda, zicând: [j]Spinul din Liban a trimis către [k]cedrul din Liban, zicând: Dă pre fata ta de femeie fiului meu: dar o fiară din Liban trecù, și călcă spinul. 10 Pre Edom în adevăr l-ai bătut, și [l]inima ta s'a înălțat: mulțumește-te de mărirea *ta,* și rămâi în casa sa; pentru ce stârnești un rău, de care vei cădeà tu și Iuda cu tine? 11 Dar Amazia nu ascultă. Deci Ioaș, regele lui Israel, se suì, și se privirà în față, el și Amazia, regele lui Iuda, în [m]Bet-Șemeșul lui Iuda. 12 Și Iuda fu bătut de către Israel; și a fugit fiecare la cortul său. 13 Și Ioaș, regele lui Israel, prinse pre Amazia, regele lui Iuda, fiul lui Ioaș, fiul lui Ahazia, în Bet-Șemeș; și venind la Ierusalim a sfărâmat zidul Ierusalimului, dela [n]poarta lui Efraim până la [o]poarta colțului, patru sute de coți. 14 Și luând tot [p]aurul și argintul și toate vasele, ce se aflau în casa

---

[l] 1 Reg. 20. 26. [m] Esod. 32. 13.

Copul 14.

[a] Cap. 13. 10. [b] 2 Cron. 25. 1. [c] Cap. 12. 3. [d] Cap. 12. 20. [e] Ezec. 18. 4, 20. [f] 2 Cron. 25. 11. [g] 2 Sam. 8. 13 [h] Ios. 15. 38. [i] 2 Cron. 25. 17, 18. etc. [j] Jude. 9. 8. [k] 1 Reg. 4. 33. [l] Hab. 2. 4. [m] Ios. 19. 38. [n] Neem. 8. 16. [o] Ier. 31. 38. [p] 1 Reg. 7. 51.

Domnului și în tesaurele casei regelui, și ostatici, se întoarse în Samaria.

15 [q] Și celelalte fapte ale lui Ioaș, câte le făcù, și puterea lui, și cum se luptă cu Amazia, regele lui Iuda, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 16 Și Ioaș adormì cu părinții săi, și se îmmormântă în Samaria cu regii lui Israel; și în locul său domnì Ieroboam, fiul său.

17 [r] Și Amazia, fiul lui Ioaș, regele lui Iuda, a trăit după moartea lui Ioaș, fiul lui Ioahaz, regele lui Israel, cincisprezece ani. 18 Și celelalte fapte ale lui Amazia au nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 19 Și [s] uneltiră asupră-i *unii cu alții* în Ierusalim, și el fugì la Lachiș; dar trimiseră pe urma lui la [t] Lachiș, și-l omorîră acolo. 20 Și l-au adus pe cai, și se îmmormântă cu părinții săi în Ierusalim, în cetatea lui David.

21 Și tot poporul lui Iuda luă pe [u] Azaria, *cel* de șaptesprezece ani, și-l făcù rege în locul părintelui său Amazia. 22 El zidì [v] Elatul, și-l aduse înapoi lui Iuda, după ce regele a adormit cu părinții săi.

Domnia lui Ieroboam II. în Israel.

23 În anul al cincisprezecelea al lui Amazia, fiul lui Ioaș, regele lui Iuda, începù a domnì în Samaria Ieroboam, fiul lui Ioaș, regele lui Israel, *și domnì* patruzeci și unul de ani. 24 Și a făcut rele în ochii Domnului: nu se depărtă dela toate păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pe Israel în păcat. 25 El a luat îndărăt hotarul lui Israel, dela [x] intrarea Hamat, până la [y] marea din șes, după cuvântul ce Domnul Dumnezeul lui Israel, a vorbit prin servul său [z] Iona, fiul lui Amitai, profetul, dela [a] Gat-Hefer. 26 Că Domnul [b] văzù strâmtorarea lui Israel cea amară foarte, căci [c] nu *erà* nici închis, nici liber, și nici erà cine să mântuie pre Israel. 27 Și Domnul nu zisese, că va șterge de sub cer numele lui Israel: dar îl mântuì prin mâna lui Ieroboam, fiul lui Ioaș.

28 Și celelalte fapte ale lui Ieroboam, și toate câte le făcù, și puterea lui, și cum s'a luptat și cum a recăpătat Damascul, și Hamatul lui Iuda, pentru Israel, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 29 Și Ieroboam adormì cu părinții săi, cu regii lui Israel; și în locul său domnì Zacaria, fiul său.

Domnia lui Azaria în Iuda.

15 În anul al douăzeci și șaptelea al lui Ieroboam, regele lui Israel, [a] începù a domnì [b] Azaria, fiul lui Amazia, regele lui Iuda. 2 De șasesprezece ani *erà* el, când se făcù rege, și el domnì cincizeci și doi de ani în Ierusalim. Și numele mumei sale *erà* Iecolia, din Ierusalim. 3 Și făcù lucruri drepte în ochii Domnului, în tocmai cum făcuse Amazia, părintele său. 4 [c] Totuși înălțimile nu se depărtară: poporul jertfià și tămâià încă pe înălțimi.

5 Și Domnul [d] lovì pre rege, și el fu lepros până în ziua morții sale, și [e] locuià într'o casă deosebită. Și asupra palatului *erà* Iotam, fiul regelui, judecând poporul țării.

6 Și celelalte fapte ale lui Azaria, și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 7 Și Azaria adormì cu părinții săi, [f] și-l îmmormântară cu părinții săi în cetatea lui David; și în locul său a domnit Iotam, fiul său.

Domnia lui Zacaria.

8 În anul al treizeci și optulea al lui Azaria, regele lui Iuda, începù a domnì în Samaria preste Israel Zacaria, fiul lui Ieroboam, *și domnì* șase luni. 9 Și făcù rele în ochii Domnului, precum făcuseră părinții lui; nu se depărtă dela păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat. 10 Și în contra lui unelti Șallum, fiul lui Iabeș, [g] și-l lovì în fața poporului, îl omorî, și domnì în locul său.

---

[q] Cap. 13. 12. [r] 2 Cron. 25.25, etc. | [s] 2 Cron. 25.27. [t] Ios. 10. 31. [u] 2 Cron. 26. 1. | [v] 2 Cron. 26. 2. [x] Num. 13. 21. [y] Deut. 3. 17. | [z] Mat. 12.39,40. [a] Ios. 19. 13. [b] Cap. 13. 4. | [c] Deut. 32. 36. — | *Capul 15.* [a] 2 Cron. 26. 1, 3, 4. | [b] 2 Cron. 26. 1. [c] Cap. 12. 3. [d] 2Cron.26.19 - 21. | [e] Lev. 13. 46. [f] 2 Cron. 26.23. [g] Amos. 7. 9.

11 Şi celelalte fapte ale lui Zacaria, iată, *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel. 12 Acesta *este* [h] cuvântul Domnului, ce-l spuse lui Iehu, zicând: Fiii tăi vor şedeà pe tronul lui Israel până la a patra *generaţiune*. Şi se făcù aşà.

Şallum.

13 Şallum, fiul lui Iabeş, se făcù rege în anul al treizeci şi nouălea al lui [i] Uzia, regele lui Iuda, şi el domnì o lună de zile în Samaria. 14 Căci Menahem, fiul lui Gadi, se suì dela [j] Tirţa, şi venì la Samaria, şi lovì pre Şallum, fiul lui Iabeş, în Samaria, şi-l ucise, şi domnì în locul său.

15 Şi celelalte fapte ale lui Şallum, şi conjurarea ce făcù, iată, *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel. 16 Atuncia Menahem bătù [k] Tifsahul şi pre toţi cei dintr'însul, şi hotarele lui, de către Tirţa; căci nu-*i* deschise *porţile;* pentru aceasta *îl* bătù; *şi* pe toate [l] femeile îngreuate dintr'însul le-a spintecat.

Menahem.

17 În anul al treizeci şi nouălea al lui Azaria, regele lui Iuda, începù a domnì Menahem, fiul lui Gadi, preste Israel, *şi domnì* zece ani în Samaria. 18 Şi făcù rele în ochii Domnului; nu se depărtă *în* toate zilele lui dela păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat. 19 *Atunci* a venit [m] Pul, regele Asiriei, asupra ţării; şi Menahem dădù lui Pul o mie talente de argint, ca să fie cu sine mâna lui, ca să [n] întărească regatul în mâna sa. 20 Şi Menahem scoase argintul din Israel, dela toţi cei puternici în avere, câte cincizeci de sicli de argint dela fiecare, spre a le da regelui Asiriei. Şi regele Asiriei se întoarse, şi n'a stat acolo în ţară.

21 Şi celelalte fapte ale lui Menahem, şi toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 22 Şi Menahem adormì cu părinţii săi; şi în locul său domnì Pekahia, fiul său.

Pekahia.

23 În anul al cincizecilea al lui Azaria, regele lui Iuda, începù a domnì Pekahia, fiul lui Menahem, preste Israel în Samaria, *şi domnì* doi ani. 24 Şi făcù rele în ochii Domnului; nu se depărtă dela păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat. 25 Şi uneltì asupră-i Pekah, fiul lui Remalia, căpetenia sa, şi l-a lovit în Samaria, în palatul casei regeşti, împreună cu Argob şi Arie, *având* cu sine *şi* cincizeci de bărbaţi dintre Galaadiţi; îl ucise, şi domnì în locul său.

26 Şi celelalte fapte ale lui Pekahia, şi toate câte le făcù, iată, *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel.

Pekah. Începutul robiei asiriene.

27 În anul al cincizeci şi doilea al lui Azaria, regele lui Iuda, începù a domnì [o] Pekah, fiul lui Remalia, preste Israel în Samaria, *şi domnì* douăzeci de ani. 28 Şi făcù rele în ochii Domnului; nu se depărtă dela păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat.

29 În zilele lui Pekah, regele lui Israel, [p] venì Tiglat-Pileser, regele Asiriei, şi luă [q] Ionul, şi Abel-Bet-Maaca, şi Ianoahul, şi Kedeşul, şi Hazorul, şi Galaadul, şi Galilea, tot pământul lui Neftali, şi i-a adus pre ei prinşi în Asiria.

30 Şi Hoşea, fiul lui Ela, făcù conjurare asupra lui Pekah, fiul lui Remalia, îl lovì, îl ucise, şi [r] domnì în locul său, în anul al douăzecilea al lui Iotam, fiul lui Uzia.

31 Şi celelalte fapte ale lui Pekah, şi toate câte le făcù, iată, *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel.

Domnia lui Iotam şi a lui Ahaz în Iuda.

32 În anul al doilea al lui Pekah, fiul lui Remalia, regele lui Israel, începù a domnì [s] Iotam, fiul lui Uzia, regele lui Iuda. 33 De douăzeci şi cinci de ani erà el, când se făcù rege, şi el domnì şasesprezece ani în Ierusalim. Şi numele mumei sale *erà* Ieruşa, fata lui Tadok. 34 Şi el făcù (lucruri) drepte în ochii Domnului; făcù toate câte le făcuse Uzia, părintele

[h] Cap. 10. 30. [i] Mat. 1. 8, 9. | [j] 1 Reg. 14. 17. [k] 1 Reg. 4. 24. | [l] 1 Cap. 8. 12. [m] Isa. 9. 1. | [n] Cap. 14. 5. [o] Isa. 7. 1. | [p] 1 Cron. 5. 26. | [q] 1 Reg. 15. 20. | [r] Osea. 10. 3, 7, 15. | [s] 2 Cron. 27. 1.

său. 35 Totuși înălțimile nu se depărtară: poporul jertfiă și tămâiă încă pe înălțimi. [t]Acesta zidì poarta cea mai înaltă a casei Domnului.

36 Și celelalte fapte ale lui Iotam, și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda?

37 În zilele acelea începù Domnul a trimite asupra lui Iuda pre Rezin, regele Siriei, și pre Pekah, fiul lui Remalia. 38 Și Iotam adormì cu părinții săi, și se îmmormântă cu părinții săi în cetatea lui David, părintele său. Și în locul său domnì Ahaz, fiul său.

Ahaz rege.

16 În anul al șaptesprezecelea al lui Pekah, fiul lui Remalia, începù a domnì [a]Ahaz, fiul lui Iotam, regele lui Iuda. 2 De douăzeci de ani *erà* Ahaz, când se făcù rege, și el domnì șasesprezece ani în Ierusalim: dar nu făcù (lucruri) drepte în ochii Domnului Dumnezeul său, ca David, părintele său: 3 Ci umblă în calea regilor lui-Israel, [b]trecù chiar pre fiul său prin foc, după [c]urîciunile popoarelor, pre care Domnul le alungase dela fața fiilor lui Israel. 4 Și jertfiă și tămâiă pe înălțimi și [d]pe colini și sub tot arborele verde.

5 [e]Atuncia se suiră asupra Ierusalimului cu resbel Rezin, regele Siriei, și Pekah, fiul lui Remalia, regele lui Israel: și împresurară pe Ahaz; dar nu putură să-*l* învingă. 6 În timpul acela Rezin, regele Siriei, [f]recăpătă Elatul pentru Siria, și alungă pe Iudeii din Elat: și venind Sirienii la Elat, locuiră acolo până în ziua de astăzi. 7 Și Ahaz trimise soli [g]la Tiglat-Pileser, regele Asiriei, zicând: Eu *sunt* servul tău și fiul tău, suie-te, și mă scapă din mâna regelui lui Israel, care s'au sculat asupră-mi. 8 Și [h]luă Ahaz argintul și aurul, ce se află în casa Domnului și în tesaurele casei regelui, și *le* trimise dar regelui Asiriei. 9 Și-l ascultă pre el regele Asiriei, și se suì regele Asiriei în contra Damascului, [i]și-l luă, și strămută *pe popor* la Kir, și pe Rezin îl ucise.

10 Și se duse regele Ahaz la Damasc spre întâmpinarea lui Tiglat-Pileser, regele Asiriei, si văzù altarul din Damásc. Și trimise regele Ahaz lui Uria, preotul, desemnul altarului, și forma lui după făptura lui întreagă. 11 Și Uria, preotul, zidì altarul în totul, cum trimisese regele Ahaz din Damasc. Așà *îl* făcù Uria, preotul, până ce venì regele Ahaz din Damasc. 12 Și când regele venì din Damasc, regele văzù altarul: și [j]se apropie regele de altar, și aduse pe el *arderi de tot*. 13 Și făcù să fumege arderea de tot a sa și darul său de pâne, și vărsă prinosul său, și stropì altarul cu sângele jertfelor sale de bucurie. 14 Și strămută [k]altarul de aramă, cel de dinaintea Domnului, din fața casei dintre altarul *său* și casa Domnului, și-l puse de lăturea de către miazănoapte a *acestui* altar. 15 Și porunci regele Ahaz lui Uria, preotul, zicând: Să faci să fumege pe altarul cel mare [l]arderea de tot de dimineață, și darul de pâne cel de seară, și arderea de tot a regelui și darul său de pâne, împreună cu arderea de tot a întregului popor al țării, și *cu* darul său de pâne și prinosul său: și să stropești preste el tot sângele arderei de tot și tot sângele *celoralalte* jertfe: iar altarul cel de aramă să fie pentru a întrebà *pre Dumnezeu*. 16 Și făcù Uria, preotul, în totul cum porunci regele Ahaz. 17 [m]Și tăie regele Ahaz [n]pervazele dela pedestale, și depărtă depe ele spălătoarea, și coborî marea depe boii de aramă cei de desubtul ei, și o puse pe un așternut de piatră. 18 Și cărărușa cea acoperită pentru sabbat, care se zidise în templu, și întrarea regelui cea de afară, le depărtă din casa Domnului, pentru *a măgulì* pre regele Asiriei.

19 Și celelalte fapte ale lui Ahaz, câte le făcù: oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 20 Și a-

Capul 16.
t 2 Cron. 27. 3, etc.
a 2 Cron. 28. 1, etc.
b Ps. 106.37,38.
c Deut. 12. 31.
d Deut. 12. 2.
e Isa 7.1,4,etc.
f Cap. 14. 22.
g Cap. 15. 29.
h Cap. 12. 18.
i Amos. 1. 5.
j 2 Cron. 26. 16, 19.
k 2 Cron. 4. 1.
l Esod.29,39,40, 41.
m 2 Cron.28.24.
n 1Reg.7.27,28.

dormì Ahaz cu părinţii săi, şi se îmmormântă cu părinţii săi în cetatea lui David: şi în locul său domnì Hezekia, fiul său.

Domnia lui Hoşea în Israel.

17 În al doisprezecelea an al lui Ahaz, regele lui Iuda, începù a domnì [a]Hoşea, fiul lui Ela, în Samaria preste Israel, *şi domnì* nouă ani. 2 Şi el făcù rele în ochii Domnului, dar nu ca regii lui Israel, care fuseseră înainte de el. 3 Şi [b]Salmaneser, regele Asiriei, se suì contra lui: şi Hoşea i-se supuse, şi-i dădù tribut.

4 Dar regele Asiriei descoperì complotare în Hoşea, că el trimisese soli către So, regele Egiptului, şi nu dădù tributul regelui Asiriei, ca în fiecare an; deci îl băgă într'o închisoare regele Asiriei, şi-l închise. 5 Atuncia se suì [c]regele Asiriei prin toată ţara, şi sosind la Samaria, o împresură trei ani. 6 Iar [d]în anul al nouălea al lui Hoşea, regele Asiriei luă Samaria, şi [e]strămută pre Israel în Asiria, [f]şi-i aşeză la Halah şi la Habor, *lângă* râul Gozan, şi în cetăţile Mezilor.

Robia assiriană, ca pedeapsă, pentru ismenirea lui Israel.

7 Şi acestea se întâmplară, pentru că fiii lui Israel păcătuiră în contra Domnului Dumnezeul lor, care-i scosese din pământul Egiptului, de sub mâna lui Faraon, regele Egiptului, şi ei se închinară altor zei; 8 Şi [g]umblară în aşezămintele popoarelor, pe cari le alungase Domnul de dinaintea fiilor lui Israel, *şi în cele* pre care le făcură regii lui Israel. 9 Şi fiii lui Israel făcură în ascuns fapte, care nu erau drepte, în contra Domnului Dumnezeul lor, şi şi-au zidit înălţimi în toate cetăţile lor, [h]dela turnul custozilor, până la cetatea cea întărită. 10 [i]Şi şi-au ridicat stâlpi şi [j]Astartee [k]pe toată colina şi sub tot arborele verde. 11 Şi acolo tămâiară pe toate înălţimile, ca şi popoarele, pre care Domnul le alungase de dinaintea lor; şi făcù rele, mâniând pe Domnul. 12 Şi serviră idolilor, [l]pentru care Domnul le zise: [m]Să nu faceţi fapta aceasta.

13 Totuşi Domnul deşteptă pe Israel şi pe Iuda prin toţi profeţii şi toţi [n]văzătorii, zicând: [o]Întoarceţi-vă dela căile voastre cele rele, şi păziţi poruncile mele şi legile mele, după tot *cuprinsul* legii ce am poruncit părinţilor voştri, şi pre care am trimis-o vouă prin servii mei, profeţii. 14 Dar ei nu ascultară, ci [p]întăriră cerbicia lor, ca cerbicia părinţilor lor, cari nu crezură în Domnul Dumnezeul lor. 15 Şi despreţuiră legile lui şi [q]legământul său, pe care-l încheiase cu părinţii lor, şi mărturiile lui, pre care le dăduse lor; şi urmară după [r]deşertăciune, şi [s]se făcură deşerţi, şi merseră după popoarele din jurul lor, *despre* care Domnul le poruncise să [t]nu facă ca ele. 16 Şi părăsiră toate poruncile Domnului Dumnezeul lor, [u]şi-şi făcură lor chipuri vărsate, cei doi viţei, [v]şi făcură o Astartee, şi se închinară la toată oştirea cerului, [x]şi serviră lui Baal. 17 [y]Şi-*şi* trecură fiii lor şi ficele lor prin foc, şi [z]se dădură la vrăji şi la descântece, şi [a]se vândură pe sine, ca să facă rele în ochii Domnului, mâniându-l. 18 Deci Domnul se mânie foarte asupra lui Israel, şi-l depărtă dela faţa sa; nu rămase [b]decât numai seminţia lui Iuda. 19 Dar şi [c]Iuda nu păzì poruncile Domnului Dumnezeul său, ci umblă după deprinderile făcute de Israel.

20 Şi Domnul lepădă pre toată seminţia lui Israel, şi-i umilì, şi-i [d]dădù pe mâna celor ce-i prădau, până ce-i aruncă dela faţa sa. 21 Că Israel [e]s'a rupt dela casa lui David, şi [f]făcù rege pre Ieroboam, fiul lui Nebat; şi Ieroboam abătù pre Israel din calea Domnului, şi-l trase în păcat mare. 22 Că fiii lui Israel umblară în toate păcatele, pre care Ieroboam le făcù; nu se depărtă dela ele; 23 Până ce Domnul depărtă pe Israel dela faţa sa, [g]cum a zis prin toţi

Capul 17.
[a] Cap. 15. 30.
[b] Cap. 18. 9.
[c] Cap. 18. 9.
[d] Osea. 13. 16.
[e] Lev. 26.32.33.
[f] 1 Cron. 5. 26
[g] Lev. 18. 3.
[h] Cap. 18. 8.
[i] Isa. 57. 5.
[j] Mic. 5. 14.
[k] Deut. 12. 2.
[l] Esod. 20. 3, 4.
[m] Deut. 4. 19.
[n] 1 Sam. 9. 9.
[o] Ier. 18. 11
[p] Prov. 29. 1.
[q] Deut. 29. 25.
[r] Deut. 32. 21
[s] Rom. 1. 21.
[t] Deut.12 30,31.
[u] Esod. 32. 8.
[v] 1 Reg. 14. 15, 23.
[x] 1 Reg. 16. 31,
[y] Ezec. 23. 37.
[z] Deut. 18. 10.
[a] 1 Reg. 21. 20.
[b] 1Reg.11 13,32.
[c] Ier. 3. 8.
[d] Cap. 13. 3.
[e] 1Reg 11.11,31.
[f] 1Reg.12 20,28.
[g] 1 Reg. 14. 16.

servii săi, profeții. [h] Așà se strămută Israel din pământul său în Asiria, până în ziua de astăzi.

Originea Samarienilor.

24 [i] Și aduse regele Asiriei *oameni* [j] din Babilon, dela Cuta, dela [k] Ava, dela Hamat, și dela Sefarvaim, și-*i* așeză în cetățile Samariei în locul fiilor lui Israel, și ei luară în stăpânire Samaria, și locuiră în cetățile ei. 25 Și s'a întâmplat, la începutul locuirii lor acolo, *că* nu se închinară Domnului: deci trimise Domnul lei între ei, care-i sfâșiau. 26 Și ei spuseră către regele Asiriei, zicând: Popoarele, pre care le-ai strămutat, și *le*-ai așezat în cetățile Samariei, nu cunosc datina Dumnezeului țării: pentru aceea el trimise lei printre ei, și iată, îi sfâșie, fiindcă nu cunosc datina Dumnezeului țării. 27 Și regele Asiriei porunci, zicând: Duceți acolo pre unul din preoții, ce ați strămutat de acolo, ca să meargă și să locuiască acolo și să-i învețe pre ei de datina Dumnezeului țării. 28 Și unul din preoții, pre cari-i strămutaseră din Samaria, veni și locui în Bet-El, și-i învăță cum să se închine Domnului.

29 Și fiecare popor își făcù zei, și-*i* puse în casele înălțimilor, pre care Samaritenii le făcuseră, fiecare popor în cetățile, unde locuià: 30 Bărbații din [l] Babilon *își* făcură pre Sucot-Benot, și bărbații din Cut *își* făcură pre Nergal, și bărbații din Hamot *își* făcură pre Așima. 31 [m] Și Aveii *își* făcură pre Nibhaz și Tartak, și Sefarveii [n] arseră pre fiii lor în foc lui Adramelec și lui Anamelec, zeii Sefarveilor. 32 Așà se închinară Domnului, [o] și-și făcură încă din mulțimea lor preoți ai înălțimilor, care jertfiau pentru ei în casele înălțimilor. 33 [p] Se închinară Domnului, și serviră și zeilor lor, după datina popoarelor, de unde se strămutaseră.

34 Până în ziua de astăzi fac ei după datinele de mai înainte; nu se închină Domnului, și nici nu fac după așezămintele lor, și după judecata lor, și nici după legea și porunca, pe care Domnul a poruncit-o fiilor lui Iacob, [q] pre care-l numì Israel. 35 Cu care Domnul făcuse legământ, și cărora a poruncit, zicând: [r] Să nu vă închinați la alți zei, și să nu [s] vă plecați lor, nici să le serviți lor, nici să jertfiți lor: 36 Ci Domnului, care v'a scos din pământul Egiptului cu putere mare și cu braț întins, de el să vă temeți, și lui să vă închinați, și lui să jertfiți: 37 Și așezămintele, judecățile, legea și porunca, pe care el le-a scris pentru voi, să căutați ale face *în* toate zilele: dar și la alți zei să nu vă închinați. 38 Și legământul, ce am făcut cu voi, să nu-l uitați, și să nu vă închinați la alți zei: 39 Ci Domnului Dumnezeul vostru, să vă închinați: și el vă va scăpà din mâna tuturor neamicilor vostri. 40 Dar n'au ascultat, ci au făcut după datinele lor de mai înainte.

41 Astfel popoarele acestea se închinau Domnului, *dar* serviau și chipurilor lor cioplite, și fiii lor și fiii fiilor lor: precum făcură părinții lor, așà fac ei până în ziua de astăzi.

Domnia cea bună a lui Hezekia.

18 Și în anul al treilea al lui Hoșea, fiul lui Ela, regele lui Israel, începù a domnì [a] Hezekia, fiul lui Ahaz, regele lui Iuda. 2 De douăzeci și cinci de ani erà el, când se făcù rege: și douăzeci și nouă de ani domnì el în Ierusalim. Și numele mumei lui *erà* [b] Abi, fata lui Zacaria. 3 Și el făcù (lucruri) drepte în ochii Domnului, în totul cum făcù David, părintele său. 4 [c] El înălțimile le depărtă, și stâlpii îi dărâmă, și Astarteele le tăie, și sfărâmă [d] șerpele cel de aramă, pre care Moisi l-a fost făcut: căci până în zilele acele fiii lui Israel îi tămâiară: și-l numì Nehuștan. 5 El [e] se încrezù în Domnul Dumnezeul lui Israel: [f] și nu *mai* fu după dânsul asemenea lui între toți regii lui Iuda; și nici între cei mai

h Vers. 6. *i* Ezra. 4. 2, 10. *j* Vers. 30. | *k* Cap. 18. 34. *l* Vers. 24. *m* Ezra. 4. 9. | *n* Lev. 18. 21. *o* 1 Reg. 12. 31. *p* Zef. 1. 5. | *q* Fac. 32. 28. *r* Jude. 6. 10. | *s* Esod. 20. 5. — | *Capul 18.* *a* Mat. 1. 9. *b* 2 Cron. 29. 1. | *c* 2 Cron. 31. 1. *d* Num. 21. 9. | *e* Iov. 13. 15. Ps. 13. 5. *f* Cap. 23. 25.

înainte de el. 6 Căci [g] se lipì de Domnul: nu se depărtă de dinapoia lui, ci păzì poruncile, ce Domnul le porunci lui Moisi. 7 Și Domnul [h] erà cu el: unde ieșià, el [i] prosperà: și [j] se răsculă asupra regelui Asiriei, și nu-i servì. 8 [k] El bătù pre Filisteni până la Gaza și hotarele ei, [l] dela turnul custozilor până la cetatea cea întărită.

9 Și [m] în al patrulea an al regelui Hezekia, care *erà* al șaptelea an al lui Hoșea, fiul lui Ela, regele lui Israel, Salmaneser, regele Asiriei, se suì asupra Samariei, și o împresură. 10 Și după sfârșitul a trei ani o luă: în al șaselea an al lui Hezekia, care *este* [n] al nouălea an al lui Hoșea, regele lui Israel, se luă Samaria. 11 [o] Și regele Asiriei strămută pre Israel în Asiria, și-i așezà la [p] Halah și la Habor *lângă* fluviul Gozan, și în cetățile Mezilor. 12 [q] Căci ei nu ascultară de vocea Domnului Dumnezeul lor, ci călcară legământul său, toate câte le porunci Moisi, servul Domnului, și nu *le* ascultară, nici *le* făcură.

Ierusalimul împresurat de Sanherib.

13 Și [r] în al patrusprezecelea an al lui Hezekia, regele, se suì Senacherib, regele Asiriei, asupra tuturor cetăților întărite ale lui Iuda, și le luă. 14 Și trimise Hezekia, regele lui Iuda, către regele Asiriei în Lachiș, zicând: Păcătuit-am, retrage-te dela mine: ori ce-mi vei pune asupră-mi, voiu purtà. Și puse regele Asiriei asupra lui Hezekia, regele lui Iuda, trei sute talente de argint și treizeci talente de aur. 15 Și-*i* [s] dădù Hezekia tot argintul aflat în casa Domnului și în tesaurele casei regelui. 16 În timpul acela Hezekia tăie depe ușile templului Domnului, și depe usciorii, *aurul* cu care Hezekia, regele lui Iuda, *îi* acoperise, și-l dădù regelui Asiriei.

17 Și trimise regele Asiriei din Lachiș pre Tartan și pre Rabsaris și pre Rabșake, asupra regelui Hezekia cu putere mare la Ierusalim. Și ei se suiră, și venirà la Ierusalim. Și după ce s'au suit, veniră și stătură lângă apaductul iazului de sus, [t] care *este* în calea cea mare a țarinei albitorului. 18 Și strigară către rege: și ieșiră la ei Eliakim, fiul lui Hilkia, care *erà* preste casă, și Șebna, secretarul, și Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul.

19 Și zise către ei Rabșake: Spuneți, rogu-vă, lui Hezekia: Așà zice regele cel mare, regele Asiriei: [u] Care *este* încrederea, pe care te încrezi? 20 Tu zici (dar *acestea* nu sunt decât vorbe): Sfatul și puterea *sunt de trebuință* la resbel: dar în cine te încrezi, de te-ai răsculat asupră-mi? 21 [v] Și acum iată, tu te încrezi în acel toiag de trestie frântă, în Egipt, pe care de se va răzimà, cinevà, își va înțepà mâna sa, și o va străpunge: așà *este* Faraon, regele Egiptului, către toți cei ce se încred în el. 22 Iar de-mi veți zice: În Domnul Dumnezeul nostru, ne încredem; oare nu *este* acela, [x] ale cărui înălțimi și altare le depărtase Hezekia, și zise lui Iuda și Ierusalimului: Înaintea acestui altar vă veți închinà în Ierusalim? 23 Și acum, dă ostatici domnului meu, regele Asiriei, și eu îți voiu da două mii de cai, dacă poți din partea ta să dai *atâția* călăreți, *spre a încălecà* pe ei. 24 Și cum vei întoarce îndărăt fața unui guvernator dintre cei mai mici servi ai domnului meu: și te încrezi în Egipt pentru care și călăreți? 25 Și acum oare fără Domnul m'am suit eu asupra locului acestuia, ca să-l stric? Domnul îmi zise: Suie-te în contra țării acesteia, și o strică pre ea.

26 Atuncia ziseră Eliakim, fiul lui Hilkia, și Șebna și Ioah către Rabșake: Rugămu-te, vorbește către servii tăi în limba sirieană, căci *o* înțelegem; și nu ne vorbì în limba Iudeilor, în urechile poporului depe zid. 27 Dar Rabșake le zise: Oare domnul meu către domnul tău și către tine m'a trimis, ca să vorbesc cuvintele acestea? Oare nu *m'a trimis* către bărbații, care șed pe zid, ca să mă-

---

g Ios. 23. 8. *h* 2 Cron. 15. 2. *i* 1Sam 18 5,14. *j* Cap. 16. 7. *k* 1 Cron 4. 41. *l* Cap. 17. 9. *m* Cap. 17. 3. *n* Cap. 17. 6. *o* Cap. 17. 6. *p* 1 Cron 5. 26. *q* Dan. 9. 6, 10. *r* Isa 36. 1, etc. *s* Cap. 16. 8. *t* Isa. 7. 3. *u* 2 Cron. 32 10, etc. *v* Ezec. 29. 6, 7. *x* Vers. 4. 2 Cron. 31. 1.

nânce balega lor, și să beà chiar udul lor cu voi?

28 Și a stătut Rabșake, și strigă în limba Iudeilor cu voce tare, și vorbì, zicând: Ascultați cuvântul regelui celui mare, al regelui Asiriei: 29 Așà zice regele: [y] Să nu vă înșele Hezekia! căci nu va puteà să vă scape din mâna lui: 30 Și să nu vă mângâie Hezekia cu Domnul, zicând: Domnul ne va scăpà, și cetatea aceasta nu se va da în mâna regelui Asiriei. 31 Să nu ascultați de Hezekia; căci așà zice regele Asiriei: Faceți cu mine împăcăciune, și ieșiți la mine; și mâncați fiecare din vița sa de vie, și fiecare din smochinul său, și beți fiecare din apele cisternei sale; 32 Până ce voiu venì, și vă voiu luà într'un pământ asemenea cu pământul vostru, [z] pământul grâului, și mustului, pământul pânei și viei, pământul maslinilor și al mierei; ca să trăiți și să nu muriți; și nu ascultați de Hezekia, când vă înșelă, zicând: Domnul nu va scăpà. 33 [a] Zeii *cărui* popor scăpat-au țara lor din mâna regelui Asiriei? 34 [b] Unde *sunt* zeii Hamatului și ai Arpadului? Unde *sunt* zeii Sefarvaimului, ai Henei și ai [c] Ivei? Oare scăpat-au ei din mâna mea Samaria? 35 Cine dintre toți zeii țărilor își scapără țara din mâna mea, [d] pentru ca *și* Domnul să scape Ierusalimul din mâna mea?

36 Și poporul tăcù, și nu-i răspunse nici un cuvânt; căci porunca regelui erà: Să nu-i răspundeți.

37 Atuncia Eliakim, fiul lui Hilkia, care *erà* preste casă, și Șebna, secretarul, și Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul, veniră la Hezekia [e] cu vestminte rupte, și-i spuseră cuvintele lui Rabșake.

Rugăciunea lui Hezekia; Isaia făgăduește scăpare.

19 Și [a] regele Hezekia auzind *cuvintele acestea*, își sfâșie vestmintele sale și se acoperì cu sac, și întră în casa Domnului. 2 Și trimise pre Eliakim, care *erà* preste casă, și pe Șebna, secretarul, și pe cei mai bătrâni dintre preoți, acoperiți cu saci, la [b] Isaia, profetul, fiul lui Amoz. 3 Și-i ziseră: Așà zice Hezekia: Zi de strâmtorare, de certare, și de blestem *este* ziua aceasta; căci pruncii au ajuns până la naștere, și nu *este* putere, ca să nască. 4 [c] Poate va auzì Domnul Dumnezeul tău, toate cuvintele lui Rabșake, [d] pe care regele Asiriei, domnul său, l-a trimis, se blesteme pe viul Dumnezeu, și să-l [e] certe prin cuvintele, ce le auzì Domnul Dumnezeul tău; pentru aceasta înalță rugăciune pentru rămășița, ce a mai rămas.

5 Și *așà* veniră servii regelui Hezekia la Isaia. 6 [f] Și le zise Iesaia: Așà veți zice domnului vostru: Așà zice Domnul: Nu te teme de cuvintele, ce le-ai auzit, cu care [g] servii regelui Asiriei mă blestemară. 7 Iată, eu voiu depune [h] spiritul său, ca el auzind știre, se va întoarce în țara sa; și-l voiu face să cadă cu sabia în țara sa.

8 Și Rabșake se întoarse, și află pre regele Asiriei luptându-se asupra Libnei: căci el auzise, că *regele* a purces [i] din Lachiș. 9 Și *regele*, [j] cum auzì zicându-se despre Tirhaka, regele Etiopiei: Iată, el ieșì, ca să se lupte cu tine, a trimis iarăși soli către Hezekia, zicând: 10 Așà veți spune lui Hezekia, regele lui Iuda, zicând: Dumnezeul tău, [k] în care te încrezi, să nu te înșele, zicând: Ierusalimul se va da în mâna regelui Asiriei. 11 Iată, tu ai auzit ce au făcut regii Asiriei tuturor țărilor, pe care le-au stricat; și oare tu vei scăpà? 12 Oare [l] zeii poporelor scăpară pre acelea, pe care părinții mei le stricară: Gozanul și Haranul, și Rezeful, și pre fiii [m] Edenului din Telasar? 13 [n] Unde *e* regele Hamatului, și regele Arpadului, și regele cetății Sefarvaimului, al Henei și al Ivei?

14 [o] Și luând Hezekia epistola din mâna solilor o cetì: și se suì Hezekia în casa Domnului, și o întinse înaintea Domnu-

---

y 2 Cron. 32. 15. *z* Deut. 8. 7, 8. *a* Isa. 10. 10, 11. *b* Cap. 19. 13. *c* Cap. 17. 24. *d* Dan. 3. 15. *e* Isa. 33. 7.

Capul 19.
a Isa. 37. 1, etc. *b* Luc. 3. 4. *c* 2 Sam. 16. 12 *d* Cap. 18. 35. *e* Ps. 50. 21. *f* Isa. 37. 6, etc. *g* Cap. 18. 17. *h* Ier. 51. 1. *i* Cap. 18. 14 *j* 1 Sam 23. 27. *k* Cap. 18. 5. *l* Cap. 18. 33. *m* Ezec. 27. 23. *n* Cap. 18. 34. *o* Isa. 37. 14. etc.

lui. 15 Şi se rugă Hezekia înaintea Domnului, zicând: Domnul Dumnezeul lui Israel, [p] cel ce şezi *între* cheruvimi, [q] tu singur eşti Dumnezeu al tuturor regatelor pământului; tu ai făcut cerul şi pământul: 16 Doamne, [r] pleacă-ţi urechia ta şi ascultă; [s] deschide-ţi, Doamne, ochii tăi, şi vezi, şi ascultă cuvintele lui Senacherib, şi ale [t] celui trimis, ca să blesteme pe Dumnezeul cel viu. 17 Căci adevărat, Doamne, regii Asiriei nimiciră popoarele şi ţările lor: 18 Şi aruncară în foc zeii lor; pentru că nu *erau* zei, ci [u] făptura mânilor oamenilor: lemne şi pietri; pentru aceasta le nimiciră. 19 Şi acum, Domnul Dumnezeul nostru, mântuieşte-ne, rogu-te, din mâna lui; ca să cunoască [v] toate regatele pământului, că tu singur *eşti* Domnul Dumnezeu.

20 Şi trimise Isaia, fiul lui Amoz, către Hezekia, zicând: Aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: [x] Cât te-ai rugat mie contra lui Senacherib, regele Asiriei, [y] *le*-am auzit.

21 Acesta *este* cuvântul, ce Domnul a zis pentru dânsul: Fecioara, [z] fica Sionului, te dispreţuieşte *şi* râde de tine, Fica Ierusalimului [a] clătesţe din cap dinapoia ta. 22 Pe cine ai înjurat şi ai blestemat? Şi asupra cui ai înalţat vocea, Şi ai ridicat sus ochii tăi? Asupra [b] Sfântului lui Israel! 23 Ai înjurat pre Domnul [c] prin solii tăi, şi ai zis: [d] Cu mulţimea carelor mele m'am suit eu Pe înălţimea munţilor, pe coastele Libanului; Şi am tăiat cedrii săi cei înalţi şi pinii săi cei aleşi; Întrat-am până la locuinţele sale cele mai îndepărtate, *în* pădurea Carmelului său: 24 Eu am săpat şi am băut ape străine, Şi cu talpele picioarelor mele am secat toate fluviile Egiptului. 25 N'ai auzit, că eu de demult [e] am făcut aceasta? *Şi că* din vechi am voit-o? — Şi eu am făcut, Ca [f] să fii spre prefacerea cetăţilor întărite *în* grămezi de ruine. 26 Deaceea locuitorii lor au slăbit, S'au înspăimântat, şi s'au ruşinat: S'au prefăcut *ca* iarba câmpului, şi *ca* verdeaţa, *Ca* [g] iarba depe acoperişe, şi *ca grâul*, cel pârlit înainte de înspicare. 27 Dar [h] am cunoscut şederea ta, şi eşirea ta, şi întrarea ta, Şi înfuriarea ta asupra mea. 28 Fiindcă furia ta asupra mea şi mândria ta au ajuns la urechile mele, Deaceea [i] voiu pune veriga mea în nările tale, Şi zăbalele mele în buzele tale, Şi te voiu întoarce [j] pe calea, pe care ai venit. 29 Şi aceasta *va fi* ţie [k] semn: Anul acesta veţi mâncà ori ce creşte singur dela sine; Şi al doilea an ori ce va răsărì din acestea; Şi al treilea an să sămănaţi, să seceraţi, Şi să plantaţi vie, şi să mâncaţi fructul lor.

30 [l] Şi rămăşiţa casei lui Iuda, cât a rămas, Iarăşi va prinde rădăcini de desubt, şi deasupra va da fructe. 31 Căci din Ierusalim va ieşì rămăşiţă, Şi din muntele Sion cei ce vor scăpà: [m] Zeul Domnului *al oştirilor* va face aceasta: 32 Pentru aceasta aşà zice Domnul pentru regele Asiriei: Nu va întrà în cetatea aceasta, nici va săgetà în ea săgeată, Nici va stà înaintea ei cu scutul, nici va ridicà val asupra ei. 33 Pre calea, pre care a venit, pre aceea se va întoarce; Şi în cetatea aceasta nu va întrà, zice Domnul.

34 Căci [n] voiu apărà cetatea aceasta, ca să o mântuesc, Pentru mine şi [o] pentru servul meu David.

Minunata copleşire a Asirienilor. Sanherib piere.

35 Şi [p] în noaptea acea ieşì îngerul Domnului, şi ucise în tabăra Asirienilor o sută optzeci şi cinci de mii; şi când *locuitorii* s'au sculat dimineaţa, iată, toţi *zăceau* corpuri moarte. 36 Şi a plecat Senacherib, regele Asiriei, şi s'a dus, şi s'a întors, şi locuì în [q] Niniva. 37 Şi a fost, precând se închină în casa lui Nisroc, zeul său, [r] Adramelec şi Sarezer, fiii săi, îl loviră cu sabia, şi fugiră în pământul Armeniei; şi în locul său domnì [s] Esarhaddon, fiul său.

[p] Ps. 80. 1.
[q] Isa. 44. 6 Ier. 10. 10, 11, 12.
[r] Ps. 31. 2.
[s] 2 Cron. 6. 40.
[t] Vers. 4.
[u] Ps. 115. 4.
[v] Ps. 83. 18.
[x] Isa. 37. 21, etc.
[y] Ps. 65. 2.
[z] Plân. 2. 13.
[a] Iov. 16. 4.
[b] Ps. 71. 22.
[c] Cap. 18. 17.
[d] Ps. 20. 7.
[e] Isa. 45. 7.
[f] Isa. 10. 5.
[g] Ps. 129. 6.
[h] Ps. 139. 1, etc.
[i] Iov. 41. 2.
[j] Vers. 33. 36, 37.
[k] Luc. 2. 12.
[l] 2 Cron. 32. 22, 23.
[m] Isa. 9. 7.
[n] Cap. 20. 6.
[o] 1 Regi 11. 12, 13.
[p] Isa. 37. 36.
[q] Fac 10. 11.
[r] 2 Cron. 32. 21.
[s] Ezra. 4. 2.

Boala și însănătoșarea lui Hezekia.

20 În [a] zilele acele Hezekia se îmbolnăvì de moarte; și venì la el Isaia, profetul, fiul lui Amoz, și-i zise: Așà zice Domnul: Regulează-ți casa ta, căci vei murì, și nu vei trăì. 2 Atuncia își întoarse fața sa la perete, și se rugă Domnului zicând: 3 O Doamne, [b] amintește-ți, rogu-te, că am [c] umblat înaintea ta cu credință și cu inimă întreagă, și am făcut *ce este* plăcut în ochii tăi. Și a plâns Hezekia plângere mare.

4 Și mai înainte de a ieșì Isaia în curtea din mijloc, fu cuvântul Domnului către el, zicând: 5 Întoarce-te, și zi lui Hezekia, [d] domnul poporului meu: Așà zice Domnul Dumnezeul lui David, părintele tău: [e] Auzit-am rugăciunea ta, văzut-am [f] lacrimile tale; iată, te voiu vindecà: a treia zi te vei suì în casa Domnului. 6 Și voiu adăugà la zilele tale cincisprezece ani; și te voiu scăpà pre tine și cetatea aceasta, din mâna regelui Asiriei, și [g] voiu apărà cetatea aceasta pentru mine și pentru servul meu, David. 7 Și [h] Isaia zise: Luați o turtă de smochine. Și au luat și au pus-o la umflătură; și se însănătoșă.

8 Și Hezekia zise către Isaia: [i] Care *este* semnul, că Domnul mă va vindecà, și că mă voiu suì în casa Domnului a treia zi? 9 Și a zis Isaia: [j] Acesta va fi ție semnul dela Domnul, că Domnul va face lucrul ce a făgăduit: Voești tu să treacă umbra zece trepte înainte, sau să se întoarcă zece trepte înapoi? 10 Și Hezekia răspunse: Ușor lucru este să se pogoare umbra zece trepte; dar nu așà; ci să se întoarcă umbra zece trepte înapoi. 11 Și Isaia, profetul, strigă către Domnul, și [k] el întoarse înapoi umbra cu zece trepte, *pre treptele*, pre cari se pogorîse în cadranul lui Ahazu.

Deșertăciunea și fudulia lui Hiskia față de soli, moartea sa.

12 [l] În acel timp Berodac-Baladan, fiul lui Baladan, regele Babilonului, trimise epistole și dar lui Hezekia; căci auzise că Hezekia a fost bolnav. 13 Și-i [m] ascultă Hezekia, și a arătat lor toată casa lucrurilor sale celor prețioase: argintul, aurul, aromatele, și oleiurile cele prețioase, *și întreaga* casa sa de arme, și tot ce se află în tesaurele sale: n'a fost nimic în casa lui, nici în regatul său, ce Hezekia să nu le fi arătat. 14 Atuncia venì Isaia, profetul, către regele Hezekia, și-i zise: Ce au spus oamenii aceștia? și de unde au venit la tine? Și Hezekia zise: Din pământul depărtat au venit, dela Babilon. 15 Și el zise: Ce văzură în casa ta? Și Hezekia răspunse: [n] Văzură tot ce *este* în casa mea; nimic nu este în tesaurele mele, care să nu le fi arătat lor.

16 Atuncia zise Isaia către Hezekia: Ascultă cuvântul Domnului: 17 Iată, vin zile, în care tot ce *este* în casa ta, și *tot* ce părinții tăi au adunat până în ziua de astăzi, [o] se va duce la Babilon; nu va rămâneà nimic, zice Domnul. 18 Și din fiii tăi, ce vor ieșì din tine, ce-i vei naște, [p] se vor luà, și se vor face eunuci în palatul regelui Babilonului. 19 Și zise Hezekia către Isaia: [q] Bun *este* cuvântul Domnului, pre care l-ai vorbit. Și adause: Nu *este așà*, dacă va fi pace și siguranță în zilele mele? 20 [r] Și celelalte fapte ale lui Hezekia, și toată puterea lui, și în ce chip [s] făcù iazul și apăductul, *prin care* [t] aduse apa în cetate, oare nu sunt scrise în Cartea Cronicelor regilor din Iuda? 21 Și Hezekia, adormì cu părinții săi, și în locul său domnì Manase, fiul său.

Domnia rea a lui Manase.

21 De [a] doisprezece ani *era* Manase, când se făcù rege; și domnì cincizeci și cinci de ani în Ierusalim: și numele mumei lui *era* Heftiba. 2 Și făcù rele în ochii Domnului, [b] după uriciunile popoarelor, pre cari Domnul le alungase de dinaintea fiilor lui Israel. 3 Căci a zidit iarăși înălțimile, [c] pre cari Hezekia, părintele său, le dărâmase: și

Capul 20.
a Isa. 38. 1. etc.
b Neem. 13. 22.
c Fac. 17. 1.
d 1 Sam. 9. 16.
e Ps. 65. 2.
f Ps. 39. 12.
g Cap. 19. 34.
h Isa. 38. 21.
i Isa. 7. 11, 14
j Isa. 38. 7, 8.
k Ios. 10. 12, 14
l Isa. 39. 1. etc.
m 2 Cron. 32. 27, 31.
n Vers. 13.
o Ier 27 21 22.
p 2 Cron. 33 11.
q 1 Sam. 3. 18.
r 2 Cron. 32. 32.
s Neem. 3. 16.
t 2 Cron. 32. 30.
Capul 21.
a 2 Cron. 33. 1, etc.
b Cap. 16. 3.
c Cap. 18. 4.

ridică altare lui Baal, și făcù Astartea, [d] cum făcuse Ahab, regele lui Israel: și [e] se închină la toată oștirea cerului, și le servì. 4 Și [f] a zidit altare în casa Domnului, despre care Domnul zisese: [g] În Ierusalim voiu pune numele meu. 5 Și a zidit altare la toată oștirea cerului, în cele două curți ale casei Domnului. 6 [h] Și trecù pre fiul său prin foc, și preziceà [i] timpurile, și întrebuință descântecele, aveà lângă sine vrăjitori și magi, ca să-l întărîte: și făcù multe rele în ochii Domnului. 7 Și puse chipul cioplit al Astarteii, pre care l-a făcut el în casa, de care Domnul zisese lui David și lui Solomon, fiul său: [j] În casa aceasta și în Ierusalim, pre care l-am ales din toate semințiile lui Israel, voiu pune numele meu în veci: 8 [k] Și nu voiu mai mutà piciorul lui Israel din pământul, pre care l-am dat părinților lor: numai dacă vor căutà să facă toate, câte le-am poruncit lor, și după toată legea ce servul meu Moisi a dat lor. 9 Dar nu ascultară: ci [l] i-a ademenit Manase, ca să facă mai rele, decât popoarele, pre cari Domnul le-a stârpit de dinaintea fiilor lui Israel. 10 Și a vorbit Domnul prin servii săi, profeți, zicând: 11 [m] Fiindcă Manase, regele lui Iuda, făcù urîciunile acestea, [n] mai rele decât toate acelea, pre cari le făcu Amoreii cei înainte de el, și [o] a tras și pre Iuda în păcat prin Idolii săi. 12 Deaceea, așà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Iată, eu voiu aduce rele asupra Ierusalimului și asupra lui Iuda, încât [p] vor huì amândouă urechile ori cui, care va auzì de dânsele. 13 Și voiu întinde preste Ierusalim [q] frânghia Samarii, și cumpăna casei lui Ahab; și voiu șterge Ierusalimul, precum șterge *cineva* urciorul, și ștergându-l răstoarnă cu gura în jos. 14 Și voiu părăsì rămășița moștenirii mele, și o voiu da în mâna neamicilor lor și vor ajunge spre jaf și spre pradă; 15 Că au făcut rele în ochii mei, și m'au întărâtat din ziua, *în care* părinții lor au ieșit din Egipt, până în ziua de astăzi.

16 [r] Manase vărsă și sânge nevinovat foarte mult, până ce a umplut Ierusalimul dela un capăt la celalalt, afară de păcatul său, prin care a tras pre Iuda în păcat, făcând rele în ochii Domnului.

17 [s] Și celelalte fapte ale lui Manase, și toate câte le făcù, și păcatul său, ce a păcătuit, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 18 Și [t] adormì Manase cu părinții săi și se îmmormântă în grădina casei sale, în grădina lui Uza. Și în locul său domnì Amon, fiul său.

Domnia rea a lui Amon.

19 [u] De douăzeci și doi de ani *eră* Amon, când se făcù rege; și domnì doi ani în Ierusalim: și numele mumei lui *eră* Meșulemet, fica lui Haruz din Iotba. 20 Și făcù rele în ochii Domnului, [v] cum făcuse Manase, părintele său: 21 Și umblà în toate căile, în care a umblat părintele său; și se închină idolilor, cărora se închinà părintele său; și se plecă înaintea lor. 22 Și [x] a părăsit pre Domnul Dumnezeul părinților săi, și n'a umblat în calea Domnului.

23 [y] Și complotară între ei servii lui Amon asupra lui; și au ucis pe rege în casa sa. 24 Iar poporul țării omorî pe toți cei ce au fost complotat asupra regelui Amon: și poporul țării făcù rege în locul său pe Iosia, fiul său.

25 Și celelalte fapte ale lui Amon, câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 26 Și l-au îmmormântat în mormântul său în grădina lui Uza. Și în locul său domnì Iosia, fiul său.

Domnia lui Iosia; reformele sale.

22 De [a] opt ani *eră* Iosia, când se făcù rege, și domnì în Ierusalim treizeci și unul de ani; și numele mumei lui *eră* Iedida, fata lui Adaia din [b] Bozcat. 2 Și făcù (lucruri) drepte în ochii Domnului, și umblà în toate căile lui David, părintele

[d] 1Reg. 16. 32,33. [e] Deut. 4. 19. [f] Ier. 32. 34. [g] 2 Sam. 7. 13. [h] Lev. 18. 21. [i] Lev. 19. 26,31. [j] 2 Sam. 7. 13. Ps. 132. 13,14. [k] 2 Sam. 7. 10. [l] Prov. 29. 12. [m] Ier. 15. 4. [n] 1 Reg. 21. 26. [o] Vers. 9. [p] Ier. 19. 3. [q] Isa. 34. 11. Plân. 2. 8. Amos. 7. 7, 8. [r] Cap. 24. 4. [s] 2Cron. 33. 11—19. [t] 2 Cron. 33. 20. [u] 2Cron. 33. 21—23. [v] Vers. 2, etc. [x] 1 Reg. 11. 33. [y] 2 Cron. 33. 24. 25. *Capul 22.* [a] 2 Cron. 34. 1. [b] Ios. 15. 39.

său, și [c] nu se abătù nici în dreapta nici
în stânga. 3 [d] Și în anul al optsprezece-
lea al regelui Iosia, trimise regele pre
Șafan, fiul lui Azalia, fiul lui Meșullam,
secretarul, în casa Domnului, zicând:
4 Suie-te către Hilkia, archiereul, *și zi-i*
să strângă argintul [e] intrat în casa Dom-
nului, pre care [f] ușierii l-au adunat dela
popor; 5 Și să-l deà în mâna lucrăto-
rilor, cari au supraveghierea preste casa
Domnului: și ei să-l [g] deà lucrătorilor la
casa Domnului, ca să dreagă stricăciu-
nile casei: 6 Teslarilor, zidarilor, pe-
trarilor; și ca să cumpere lemne și pietri
cioplite, ca să dreagă casa. 7 Iar [h] dela
ei nu se luà seama de argintul, ce se da
în mânile lor, căci lucrau cu credință.

Cartea legilor e aflată.

8 Și Hilkia, archiereul, zise către Ș a-
fan, secretarul: [i] Am aflat cartea legii în
casa Domnului. Și dădù Hilkia lui Ș a-
fan cartea; și el o cetì. 9 Și a venit la
rege Șafan, secretarul, și spuse regelui
cuvântul, și zise: Servii tăi au vărsat tot
argintul, ce se aflà în casă, și l-au dat
în mâna lucrătorilor, care au priveghie-
rea preste casa Domnului. 10 Și spuse
Șafan, secretarul, regelui, zicând: Hilkia,
preotul, ne-a dat o carte. Și Șafan o cetì
înaintea regelui. 11 Și cum auzì re-
gele cuvântul cărții legii, și-a rupt vest-
mintele sale. 12 Și regele poruncì lui
Hilkia, preotul, și lui Ahikam, fiul lui
Șafan, și lui [j] Acbor, fiul lui Micaia, și
lui Șafan, secretarul, și lui Asaia, servul
regelui, zicând: 13 Duceți-vă întrebați
pe Domnul pentru mine și pentru popor
și pentru întregul Iuda pentru cuvintele
cărții acesteia, ce s'a aflat; căci mare
este [k] mânia Domnului, care s'a aprins a-
supră-ne; pentru că părinții noștri nu
au ascultat de cuvintele cărții acesteia,
ca să facă după toate câte ne sunt scrise.

Profeta Hulda.

14 Și așà Hilkia, profetul, și Ahikam,
Acbor, Șafan și Asaia dusu-s'au la Hulda,
profeteasa, femeia lui Șallum, fiul lui
[l] Tikva, fiul lui Harhas, custodele vest-
mintelor: (iar ea locuià în Ierusalim, în
Mișne); și au vorbit cu ea. 15 Și ea
le-a zis: Așà zice Domnul: Dumnezeul
lui Israel: Spuneți omului, care v'a tri-
mis la mine: 16 Așà zice Domnul:
Iată, [m] eu voiu aduce rele asupra locului
acestuia și asupra locuitorilor lui, *după*
toate cuvintele cărții, ce regele lui Iuda
le-a cetit.

17 [n] Fiindcă m'au părăsit, și au tămâiat
la alți zei *și* m'au întărâtat prin toate
faptele mânilor lor: pentru aceasta s'a
aprins mânia mea preste locul acesta, și
nu se va stinge. 18 Iar [o] către regele
lui Iuda, care v'a trimis să întrebați pre
Domnul așà să-i spuneți: Așà zice Dom-
nul, Dumnezeul lui Israel: Cuvintele, ce
le-ai auzit, *se vor împlinì*. 19 *Dar*
fiindcă [p] inima ta s'a muiat și te-ai [q] umi-
lit înaintea Domnului, când ai auzit *toate*,
câte am zis asupra locului acestuia și a-
supra locuitorilor lui, că va fi [r] pustiire
și [s] blestem, și ți-ai rupt vestmintele tale,
și ai plâns înaintea mea, pentru aceasta
și eu *te*-am ascultat, zice Domnul. 20 Iată
deci, eu te voiu adăugì la părinții tăi, și
[t] vei fi strâns la mormântul tău în pace,
și nu vor vedeà ochii tăi toate relele, ce
eu voiu aduce asupra locului acestuia.
Și dus'au răspunsul către rege.

Iosia reînnoește legământul poporului cu Dumnezeu.

23 Și [a] a trimis regele, și s'au adunat la
el toți bătrânii lui Iuda și ai Ieru-
salimului. 2 Și regele s'a suit în casa
Domnului și toți bărbații lui Iuda, și toți
locuitorii Ierusalimului cu dânsul; și pre-
oții, și profeții, și tot poporul, dela mic
până la mare; și a cetit în urechile lor
toate cuvintele cărții legământului, [b] ce
s'a aflat în casa Domnului. 3 Și [c] stând
regele lângă stâlp, a făcut un legământ
înaintea Domnului, ce va umblà în urma
Domnului, și va păzì poruncile lui, măr-
turiile lui și legile lui, din toată inima
și din tot sufletul, ca să se adeverească

[c] Deut. 5. 32.
[d] 2 Cron. 34. 8. etc.
[e] Cap. 12. 4.
[f] Ps. 84. 10.
[g] Cap. 12. 11, 12, 14.
[h] Cap. 12. 15.
[i] Deut. 31. 24, etc.
[j] 2 Cron. 34. 20.
[k] Deut. 29. 27.
[l] 2 Cron. 34. 22.
[m] Deut. 29. 27.
[n] Deut. 29. 25, 26, 27.
[o] 2 Cron. 34. 36, etc.
[p] Ps. 51. 17.
[q] 1 Reg. 21. 29.
[r] Lev. 26. 31, 32.
[s] Ier. 26. 6.
[t] Ps. 37. 37. Isa. 57. , 12.
Capul 23.
[a] 2 Cron. 34. 29, 30, etc.
[b] Cap. 22. 8.
[c] Cap. 11. 14, 17.

cuvintele legământului acestuia, ce sunt scrise în cartea aceasta: și tot poporul stătù la acest legământ.

Iosia desființează idolatria.

4 Și regele porunci lui Hilkia, archiereul, și preoților de rândul al doilea, și ușierilor, să scoată din templul Domnului toate vasele cele făcute pentru Baal și pentru [d] Astartea și pentru toată oștirea cerului; și le-a ars afară din Ierusalim, în câmpiile Kedronului, și cenușa lor au dus-o la Bet-El. 5 Și a desființat pre preoții idolilor, pre cari regii lui Iuda îi rânduiseră, să tămâie pe înălțimi, în cetățile lui Iuda, și în împrejurimile Ierusalimului; *a desființat* și pre cei ce tămâiau lui Baal, soarelui, lunei, zodiilor și la [e] toată oștirea cerului. 6 Și a scos *chipul* [f] Astarteei din casa Domnului, afară din Ierusalim la pârâul Kedron, și-l arse la pârâul Kedron, și *l*-a prefăcut în pulbere, și pulberea o aruncă pre [g] mormintele fiilor poporului. 7 Și a dărâmat casele [h] sodomiților, cari *erau* lângă casa Domnului [i] unde femeile țeseau podoabe pentru Astartea.

8 Și strânse pre toți preoții din cetățile lui Iuda, și a spurcat înălțimile, unde preoții tămâiaseră, dela [j] Gheba până la Beer-Șeba, și a dărâmat înălțimile porților, ce *erau* la întrarea porții lui Iosua, mai marele cetății, ce *se aflau* în stânga porții cetății. 9 [k] Dar preoții înălțimilor nu se suiau la altarul Domnului în Ierusalim, [l] ei mâncau azime între frații lor. 10 Și a spurcat pre [m] Tofetul din [n] valea fiilor lui Hinnom, [o] ca nimenea să nu poată trece prin foc pre fiul său sau pre fata sa lui Molec. 11 Și desființă caii, ce regii lui Iuda îi consfințiră soarelui, la întrarea în casa Domnului, aproape de locuința lui Natan-Melec, diregătorul, ce *era* în Farvarim, și arse cu foc carele soarelui. 12 Și altarele [p] de pe acoperișul rândului de sus al lui Ahaz, pre care le făcuseră regii lui Iuda, și altarele, pre care le [q] făcuse Manase în ambele curți ale casei Domnului, le-a sfărâmat, și *le*-a dărâmat acolo regele, și aruncă pulberea lor în pârâul Kedron. 13 Și înălțimile ce *erau* din fața Ierusalimului, cele din dreapta Muntelui stricăciunii, pe care le [r] zidise Solomon, regele lui Israel, pentru Astartea, urîciunea Sidonienilor, și pentru Chemoș, urîciunea Moabiților, și pentru Milcom, urîciunea fiilor lui Ammon, *toate le* spurcă regele. 14 Și a [s] sfărâmat statuele, și a tăiat Astarteele, și umplù locurile lor cu oase de oameni.

15 Și altarul din Bet-El, înălțimea, pre [t] care o făcù Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat, pre acel altar și înălțime le dărâmă, și arse înălțimea, *și o* prefăcù în pulbere; ars-a *încă* și Astartea. 16 Și când se întoarse Iosia, și văzù mormintele, ce *erau* acolo pre munte, a trimis, și a luat oasele din morminte, și *le* arse pe altar, și-l spurcă, [u] după cuvântul Domnului, pre care l-a strigat omul lui Dumnezeu, când prochemă cuvintele acestea. 17 Și *regele* zise: Ce mormânt *este* acesta ce văd? Și bărbații cetății îi ziseră: [v] Mormântul omului lui Dumnezeu, ce venià din Iuda, și prochemă cele ce tu ai făcut cu altarul din Bet-El. 18 Și el zise: Lăsați-l: să nu miște nimenea oasele lui. Deci lăsară în pace oasele lui, împreună cu oasele [x] profetului, ce venise din Samaria.

19 Așà și toate casele înălțimilor, ce *erau* [y] în cetățile Samariei, pre cari le făcură regii lui Israel, ca să întărîte *pre Domnul*, le depărtă Iosia, și făcù cu ele tot ce făcuse în Bet-El. 20 Și [z] a [a] junghiat pre altare pre toți preoții înălțimilor, ce *erau* acolo, și [b] a ars deasupra lor oase de oameni, și se întoarse la Ierusalim.

Iosia ține paștile; moartea sa.

21 Și porunci regele la tot poporul, zicând: [c] Faceți paștile Domnului Dumnezeul vostru, [d] după cele scrise în cartea aceasta a legământului. 22 Cu ade-

---

d Cap. 21. 3, 7. *e* Cap. 21. 3. *f* Cap. 21. 7. *g* 2 Cron. 34. 4. *h* 1 Reg. 14. 24. *i* Ezec. 16. 16. *j* 1 Reg. 15. 22. *k* Ezec. 44. 10—14. *l* 1 Sam. 2. 36. *m* Isa. 30. 33. *n* Ios. 15. 8. *o* Lev. 18. 21. *p* Ier. 19. 13. Zef. 1. 5. *q* Cap. 21. 5. *r* 1 Reg. 11. 7. *s* Esod. 23. 24. *t* 1Reg. 12. 28, 33. *u* 1 Reg. 13. 2. *v* 1Reg. 13. 1, 30. *x* 1 Reg. 13. 31. *y* 2 Cron 31. 6, 7. *z* 1 Reg. 13. 2. *a* Esod. 22. 20. *b* 2 Cron. 34. 5. *c* 2 Cron. 35. 1. *d* Esod. 12. 3.

vărat astfel [e] nu se sărbătoriră paștile din zilele judecătorilor, care judecară pre Israel, nici în toate zilele regilor lui Israel și ale regilor lui Iuda: 23 Cum se sărbătoriră paștile acestea Domnului în Ierusalim, în anul al optsprezecelea al regelui Iosia.

24 Iosia stârpì încă și pre [f] necromanți, pre magi, pre terafimi, pre idoli și toate urîciunile, ce se vedeau în pământul lui Iuda și în Ierusalim, ca să se adeverească cuvintele [g] legii, scrise în cartea, ce o află Hilkia, preotul, în casa Domnului. 25 [h] Și asemenea lui n'a fost mai înainte de el vre-un rege, care să se fi întors la Domnul din toată inima sa, din tot sufletul său și din toată puterea sa, după toată legea lui Moisi: nici se sculă după dânsul *vre-unul* asemenea lui.

26 Totuși Domnul nu se întoarse dela aprinderea mâniei sale celei mari, mânie care s'a aprins asupra lui Iuda [i] pentru toate întărâtările, cu care l-a întărâtat Manase. 27 Și Domnul zise: Și pe Iuda îl voiu lepădà dela fața mea, cum [j] am lepădăt pe Israel: și voiu lepădà cetatea aceasta, Ierusalimul, pe care l-am ales, și casa, de care zisesem: [k] Numele meu va fi acolo.

28 Și celelalte fapte ale lui Iosia, și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda?

29 [l] În zilele lui se suì Faraon-Neco, regele Egiptului, în contra Asiriei la fluviul Eufrat. Și regele Iosia merse spre întâmpinarea lui; acela, cum îl [m] văzù, îl omorì în [n] Meghiddo. 30 [o] Și servii lui îl duseră mort în car dela Meghiddo, și-l aduseră la Ierusalim, și-l îmmormântară în mormântul său. Și [p] poporul țării a luat pe Ioahaz, fiul lui Iosia, l-a uns, și l-a făcut rege în locul părintelui său.

Domnia lui Ioahaz.

31 De douăzeci și trei de ani *eră* Ioahaz, când se făcù rege, și domnì trei luni în Ierusalim. Și numele mumei lui *eră* [q] Hamutal, fata lui Ieremia din Libna. 32 Și făcù rele în ochii Domnului, în toate câte făcuseră părinții săi. 33 Și Faraon-Neco l-a pus în temniță în [r] Ribla, în pământul Hamatului, ca să nu domnească în Ierusalim; și puse asupra țării gloabă de o sută de talente de argint și de un talent de aur.

Ioakim.

34 Și [s] Faraon-Neco făcù pre Eliakim, fiul lui Iosia, rege în locul lui Iosia, părintele său, și [t] schimbă numele lui în [u] Ioakim: iar pre Ioahaz l-a luat, [v] și-*l* duse în Egipt, și el murì acolo. 35 Și Ioakim dădù lui Faraon [x] argintul și aurul: dar a pus bir asupra țării, ca să deà bani după porunca lui Faraon: el luă argintul și aurul dela poporul țării, după birul cum l-a pus fiecăruia, ca să-l deà lui Faraon-Neco.

36 Ioakim *eră* de douăzeci și cinci de ani, când se făcù rege, și domnì unsprezece ani în Ierusalim. Și numele mumei lui *eră* Zabuda, fata lui Pedaia din Ruma. 37 Și făcù rele în ochii Domnului, după toate câte au făcut părinții săi.

Ioachim.

24 În [a] zilele lui se suì Nebucodonosor, regele Babilonului, și Ioakim îi stătù supus trei ani; și după aceea s'a s'a întors, și s'a răsculat asupra lui. 2 [b] Și Domnul trimise asupra lui cetele Chaldeilor, cetele Sirienilor, cetele Moabiților, și cetele fiilor lui Ammon; și le trimise asupra lui Iuda, ca să-l nimicească: [c] după cuvântul Domnului, pe care-l vorbì prin servii săi, profeții. 3 Cu adevărat după porunca Domnului se făcù *aceasta* lui Iuda, ca să-*l* depărteze dela fața sa, [d] pentru păcatele lui Manase, în toate câte el a făcut, 4 [e] Și pentru sângele nevinovat ce l-a vărsat, (căci a umplut Ierusalimul de sânge nevinovat): și Domnul nu voì să-*l* ierte.

5 Și celelalte fapte ale lui Ioakim, și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 6 [f] Și

---

[e] 2 Cron. 35. 18, 19.
[f] Cap. 21. 6.
[g] Lev. 19. 31.
[h] Cap. 18. 5.
[i] Cap. 21. 11, 12. Ier. 15. 4.
[j] Cap. 17. 18, 20.
[k] 1 Reg. 8. 29. 2 Cron. 35. 20.
[l] Cap. 14. 8.
[m] Zech. 12. 11.
[n] 2 Cron. 35. 24.
[o] 2 Cron. 36. 1.
[p] Cap. 24. 18.
[q] Ier. 52. 27.
[r] Ier. 52. 9, 10.
[s] 2 Cron. 35. 24.
[t] Dan. 1. 7.
[u] Mat. 1. 11.
[v] Ier. 22. 11, 12.
[x] Vers. 33.

Capul 24.
[a] Dan. 1. 1.
[b] Ier. 25. 9.
[c] Cap. 20. 17.
[d] Cap. 21. 2, 11.
[e] Cap. 21. 16.
[f] Ier. 22. 18, 19.

adormì Ioakim cu părinții săi, și în locul său domnì Ioachim, fiul său.

7 Iar [g] regele Egiptului nu ieșì mai mult din pământul său: căci [h] regele Babilonului cuprinse, dela părâul Egiptului până la fluviul Eufrat, toate câte erau ale regelui din Egipt.

Ioachim. Împresurarea Ierusalimului prin Nebucodonosor. Începutul prizonierii babilonice.

8 [i] De optsprezece ani *eră* Ioachim, când se făcù rege, și domni trei luni în Ierusalim. Și numele mumei lui *eră* Nehușta, fata lui Elnatan din Ierusalim. 9 Și făcù rele în ochii Domnului, după toate câte le făcù părintele său.

10 [j] În acel timp suitu-s'au servii lui Nebucodonosor, regele Babilonului, asupra Ierusalimului, și se împresură cetatea. 11 Și când a venit Nebucodonosor, regele Babilonului, asupra cetății, și servii lui o împresurau, 12 [k] ieșì Ioachim, regele lui Iuda, înaintea regelui Babilonului, el și muma lui, servii lui, mai marii lui și diregătorii lui; și-l [l] prinse [m] regele Babilonului în [n] anul al optulea al domniei sale; 13 [o] și scoase de acolo toate tesaurele casei Domnului, și tesaurele casei regelui, și [p] sfărâmă toate vasele de aur, pre care le făcuse Solomon, regele lui Israel, în templul Domnului, [q] după cum a zis Domnul. 14 Și [r] a strămutat tot Ierusalimul, pre toți mai marii și pre toți bărbații de arme, [s] zece mii de prinși, și pe [t] toți teslarii și ferarii; nu rămase decât partea [u] cea mai săracă a poporului țării.

15 Și [v] a strămutat la Babilon pe Ioachim și pe muma regelui, pe femeile regelui, pe diregătorii lui și pe puternicii țării: *pe toți i*-a dus prinși din Ierusalim în Babilon. 16 Și pe [x] toți luptătorii, șapte mii, și pre teslari și pe ferari, o mie, și pre toți puternicii *și* vitejii de-prinși la luptă, i-a strămutat regele Babilonului la Babilon. 17 Și [y] regele Babilonului făcù rege, în locul lui *Ioachim*, pe Mattania, [z] fratele părintelui său, și [a] schimbă numele lui în Zedekia.

Domnia lui Zedekia.

18 [b] De douăzeci și unul de ani *eră* Zedekia, când se făcù rege: și domni unsprezece ani în Ierusalim. Și numele mumei lui *eră* [c] Hamutal, fata lui Ieremia din Libna. 19 [d] Și făcù rele în ochii Domnului, în totul cum făcù Ioakim. 20 Din mânia Domnului asupra Ierusalimului și asupra lui Iuda, ca să-i arunce dela fața sa, s'a făcut, [e] că Zedekia se răsculă asupra regelui Babilonului.

Dărîmarea Ierusalimului, prizonirea babilonică.

25 Și [a] în anul al nouălea al domniei sale, în luna a zecea, în *ziua* a zecea a lunei, veni Nebucodonosor, regele Babilonului, el și toată oastea lui asupra Ierusalimului, și tăbărî asupră-i; și au ridicat împotriva lui val împrejur. 2 Și cetatea fu împresurată, până în anul al unsprezecelea al regelui Zedekia. 3 Și în a noua *zi* a lunei *a* [b] *patra* foametea crescù în cetate, așà că nu eră pâne pentru poporul țării. 4 Și [c] se sparse cetatea, și toți bărbații de resbel *fugiră* noaptea pe calea porții celei dintre două ziduri, aproape de grădina regelui: (iar Chaldeii *erau* împrejurul cetății); și [d] apucară calea câmpului. 5 Iar oastea Chaldeilor urmări pre rege, și-l ajunse în șesurile Ierichonului; și toată oastea lui se împrăștie dela el. 6 Și au prins pe rege, și l-au dus la regele Babilonului [e] în Ribla; și-l condamnă. 7 Și așà au junghiat pre fiii lui Zedekia înaintea ochilor lui, au [f] orbit ochii lui Zedekia, și legându-l cu lanțuri de aramă, l-au dus în Babilon.

8 Și în luna a cincia, [g] în a șaptea *zi* a lunei, [h] *în* anul al nouăsprezecelea al lui Nebucodonosor, regele Babilonului, [i] veni asupra Ierusalimului Nebuzaradan, capul guardei domnești, servul regelui Babilonului: 9 [j] Și arse casa Domnului, [k] și casa regelui, și toate casele din

---

g Ier. 37. 5, 7. *h* Ier. 46. 2. *f* 2 Cor. 36. 9. *j* Dan. 1. 1. *k* Ier. 24. 1. *l* Cap. 25. 27. *m* Ier. 25. 1. *n* Ier. 52. 28. *o* Isa. 39. 6. *p* Dan. 5. 2, 3. *q* Ier. 20. 5. *r* Ier. 24. 1. *s* Ier. 52. 28 *t* 1Sam.13 19 22. *u* Ier. 40. 7. *v* 2 Cron.36.10. *x* Ier. 52. 28. *y* Ier. 37. 1. *z* 1 Cron. 3. 15. *a* 2 Cron 36. 4. *b* 2 Cron. 36.11. *c* Cap. 23. 31. *d* 2 Cron. 36.12. *e* Ezec. 17. 15. —

Capul 25.

a Ier. 34. 2, 4, 5. Ezec. 24. 1. *b* Ier. 39. 2. *c* Ier. 39. 2. *d* Ier. 39. 4—7. Ezec. 12. 12. *e* Ier. 52. 9. *f* Ier. 39. 7. *g* Ier.52.12—14. *h* Cap. 24. 12. *i* Ier. 39. 9. *j* 2 Cron. 36. 19. *k* Ier. 39. 8.

Ierusalim; și toate casele *oamenilor* mari le aprinse cu foc. 10 Și toată oastea Chaldeilor, cea *de sub* capul guardei domnești, [l]a dărâmat zidurile Ierusalimului jur împrejur.

11 [m]Și rămășița poporului, ce rămăsese în cetate, și pe fugarii, cari fugiau către regele Babilonului, și rămășița mulțimii o strămută Nebuzaradan, capul guardei domnești. 12 Dar din [n]săracii țării capul guardei lăsă, ca *să fie* lucrători de vii și lucrători de pământ.

13 Și [o]stâlpii cei de [p]aramă din casa Domnului, și [q]pedestalele, și [r]marea de aramă din casa Domnului le-au sfărâmat Chaldei, și arama lor au luat-o la Babilon. 14 Au luat și [s]oalele și lopețile și foarfecele și lingurile și toate vasele cele de aramă, cu cari se făceà serviciul. 15 Capul guardei a luat și tămâietorile și cupele, și *tot* ce *erà* de aur și de argint: 16 Cei doi stâlpi, marea și pedestalele, pre care le făcuse Solomon pentru casa Domnului: [t]arama tuturor vaselor acestora nu erà de cumpănit. 17 [u]Înălțimea unui stâlp *erà* de optsprezece coți: și capitelul de deasupra de aramă; și înălțimea capitelului de trei coți; și rețelele și rodiile depe capitel jur împrejur *erau* toate de aramă. Tot aceleași aveà și al doilea stâlp, împreună cu rețeaua.

18 [v]Și capul guardei luă pe [x]Seraia, întâiul preot, și pe [y]Zefania, al doilea preot, și pre cei trei ușieri. 19 Și luă din cetate un diregător, care *aveà* privighierea asupra bărbaților de resbel, și [z]cinci bărbați din cei ce erau *totdeauna* înaintea regelui, care se aflau în cetate, și pre secretarul mai marelui oastei, care scrià la oaste pe poporul țării, și șasezeci bărbați ai poporului țării, care se aflau în cetate. 20 Și luându-i Nebuzaradan, capul guardei, îi duse la regele Babilonului în Ribla. 21 Și regele Babilonului îi lovì, și-i omorî în Ribla, în pământul Hamatului. [a]Așà se strămută Iuda din pământul său.

Ghedalia se așază guvernator de către Nebucodonosor, și este ucis de Ișmael; rămășița Iudeilor fuge în Egipt.

22 [b]Și *preste* poporul ce rămase în pământul lui Iuda, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, îl lăsase, așeză asupră-i pre Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șefan.

23 Și auzind toate [c]căpiteniile ostilor, ei și bărbații lor, că regele Babilonului a așezat pe Ghedalia, au venit la Ghedalia în Mițpa: Ismael, fiul lui Netania, și Iohanan fiul lui Kareah, și Seraia, fiul lui Tonhumet, Netofateul, și Iaazania, fiul unui Maacateu, ei și bărbații lor. 24 Și Ghedalia jură lor și bărbaților lor, și le zise: Nu vă temeți de a fi servii Chaldeilor: locuiți în țară, și serviți regelui Babilonului: și vă va fi bine.

25 Dar [d]în luna a șaptea Ișmael, fiul lui Netania, fiul lui Elișama, din sămânța regească, venì *având* cu sine zece bărbați, și lovì pre Ghedalia, încât muri: încă și pre Iudeii și Chaldeii ce *erau* cu el în Mițpa. 26 Și se ridică tot poporul, dela mic până la mare, și căpiteniile ostilor, [e]și s'au dus în Egipt: că s'au temut de Chaldei.

Prinsoarea lui Ioachim ușurată de Evil-Merodac.

27 [f]Și în anul al treizeci și șaptelea al strămutării lui Ioachim, regele lui Iuda, în a douăsprezecea lună, în douăzeci și șapte a lunei, Evil-Merodac, regele Babilonului, în anul ce începù a domni, [g]înălță din închisoare capul lui Ioakim, regele lui Iuda. 28 Și cu bunăvoință a vorbit cu el, a pus tronul lui deasupra tronului regilor, ce *erau* cu dânsul în Babilon; 29 Și a schimbat vestmintele lui cele de închisoare: și el [h]mâncà pâne înaintea lui totdeauna în toate zilele vieței sale. 30 Și hrana lui, hrană necurmată, i-se dădù din partea regelui pe fiecare zi, în toate zilele vieței sale.

---

l Neem. 1. 3. *m* Ier. 39. 9. *n* Ier. 39. 10. *o* Ier. 27.19,22. *p* 1 Reg. 7. 15. *q* 1 Reg. 7. 27. *r* 1 Reg. 7. 23. *s* Exod. 27. 3. *t* 1 Reg. 7. 47. *u* Ier. 52. 21. *v* Ier. 52 24,etc. *x* 1 Cron. 6. 14. *y* Ier. 21. 1. *z* Ier. 52. 25. *a* Lev. 26. 33. *b* Ier. 40. 5. *c* Ier. 40. 7, 8, 9. *d* Ier. 41. 1, 2. *e* Ier. 43. 4, 7. *f* Ier. 52 31,etc. *g* Fac. 40.13,20. *h* 2 Sam. 9. 7.

CARTEA ÎNTÂIA A CRONICILOR.

Genealogiele dela Adam până la Abraam.

1 Adam, [a] Set, Enos. 2 Kenan, Mahalaleel, Iared, 3 Henoc, Matuselah, Lameh. 4 Noa, Șem, Ham, și Iafet.

5 [b] Fii lui Iafet: Gomer, și Mogog, și Madai și Iavan, și Tubal, și Meșec, și Tiras. 6 Și fiii lui Gomer: Aschenaz, și Rifat, și Togarma. 7 Și fiii lui Iavan: Elișa, și Tarșiș, Chittim, și Dodanim.

8 [c] Fiii lui Ham: Cuș, și Mițraim, Put, și Canaan. 9 Și fiii lui Cuș: Seba, și Havila, și Sabta, și Raama, și Sabteca. Și fiii lui Raama: Șeba și Dedan. 10 Și Cuș [d] născù pre Nimrod: acesta începù a fi puternic pe pământ. 11 Și Mițraim născù pre Ludimi, Și Anamimi, și Lehabimi și Naftuhimi, 12 Și Patrusimi și Casluhimi, (din carii ieșiră Filistenii), și pre [e] Caftorimi. 13 Și [f] Canaan născù pre Sidon, pre întâiu-născutul său, și pre Het, 14 Și pre Iebuseu și Amoreu și Ghergaseu, 15 Și pre Heveu, și Arkeu, și Sineu, 16 Și pre Arvadeu, Și Zemareu, și Hemateu. 17 Fiii lui [g] Șem: Elam, și Assur, și Arpacsad, și Lud, și Aram, și Uz, și Hul, și Gheter, și Meșec. 18 Și Arpacsad născù pre Selah, și Selah născù pre Eber. 19 Și lui Eber i-se născură doi fii: Numele unuia *eră* Peleg; căci în zilele lui s'a împărțit pământul: și numele fratelui său *eră* Ioktan. 20 Și [h] Ioktan născù pre Almodad, Și Selef, și Hațarmavet, și Ierah, 21 Și pre Hadoram, și Uzaal, și Dikla, 22 Și pre Ebal, și Abimael, și Șeba, 23 Și pre Ofir, și Havila, și Iobab. Toți aceștia *sunt* fiii lui Ioktan.

24 [i] Șem, Arpacsad, Selah; 25 [j] Eber, Peleg, Regu, 26 Serug, Nahor, Terah, 27 Abram, adecă Abraam.

Genealogiile lui Abraam, ale lui Isaac, ale lui Esau și ale lui Iacob.

28 Fii lui Abraam: Isaac și Ismael, 29 Acestea *sunt* generațiunile lor: Întâiu-născutul lui Ismael, Nebaiot, apoi Kedar, și Adbeel, și Mibsam, 30 Mișma, și Duma, Massa, Hadad, și Tema, 31 Ietur, Nafiș, și Kedema. Aceștia *sunt* fiii lui Ismael.

32 Și [k] fiii Keturei, concubina lui Abraam: Ea născù pre Zimran, și Iokșan, și Medan, și Madian, și Iișbak, și Șuah: și fiii lui Iokșan: Șeba și Dedan. 33 Și fiii lui Madian: Efa, și Efer, și Henoc, și Abida, și Eldaa. Toți aceștia *sunt* fiii Keturei.

34 Și Abraam născù pre Isaac. Fiii lui Isaac *sunt:* Esau și Israel.

35 Fiii lui Esau *sunt:* Elifaz, Reuel și Ieuș, și Iaalam, și Korah. 36 Fiii lui Elifaz *sunt:* Teman, și Omar, Zefi, și Gatam, Kenar, și Timna, și Amalek. 37 Fiii lui Reuel *sunt:* Nahat, Zerah, Șamma, și Miza. 38 Și fiii lui Seir *sunt:* Lotan, și Șobal și Tibeon, și Ana, și Dișon, și Etar, și Dișan. 39 Și fiii lui Lotan *sunt:* Hori, și Homam; și sora lui Lotan: Timna. 40 Fiii lui Șobal *sunt:* Alian, și Manahat, și Ebal, Șefi și Onam. 41 Și fiii lui Tibeon: Aiah, și Ana. Fiii lui Ana *sunt:* [l] Dișon: și fiii lui Dișon: Amram, și Eșban, și Iitran, și Cheran. 42 Fiii lui Ezer *sunt:* Bilhan, și Zaavan, și Iakan; fiii lui Dișan: Uz și Aran.

43 Și aceștia *sunt:* [m] regii, care domniră în pământul Edomului, înainte de a domni rege preste fiii lui Israel: Bela, fiul lui Beor; și numele cetății sale *eră* Dinhaba. 44 Și murind Bela, în locul său domni Iobab, fiul lui Zerah din Botra. 45 Și murind Iobab, în locul său domni Hușam, din pământul Temaneilor. 46 Și murind Hușam, în locul său domni Hadad, fiul lui Bedad, care bătù pe Madian în câmpia Moabului: și numele cetății sale *eră* Avit. 47 Și murind Hadad, în locul său domni Samla

1 CRONICA. *Capul 1.*
a Fac. 4. 25, 26. *b* Fac. 10.2, etc. *c* Fac. 10.6, etc. *d* Fac. 10.8, etc. *e* Deut. 2. 23. *f* Fac. 10.15, etc. *g* Fac. 10. 22. *h* Fac. 10. 26. *i* Luc. 3.36, etc. *j* Fac. 11. 15. *k* Fac. 25. 1, 2. *l* Fac. 36. 25. *m* Fac. 36.31, etc.

din Masreka. 48 [n] Și murind Samla, în locul său domnì Șaul din Rehobod de lângă râu. 49 Și murind Șaul, în locul său domnì Baal-Hanan, fiul lui Acbor. 50 Și murind Baal-Hanan, în locul său domnì Hadad: și numele cetății sale *erà* Pai: și numele femeiei sale *erà* Mehetabel, fata Matredei, fata lui Mezahab. 51 Și murind Hadad, fură domnitori în Edom: Domnitorul Timna, domnitorul Alia, domnitorul Ietet. 52 Domnitorul Oholibama, domnitorul Ela, domnitorul Pinon. 53 Domnitorul Kenaz, domnitorul Teman, domnitorul Mibțar. 54 Domnitorul Magdiel, domnitorul Iram. Aceștia *sunt* domnitorii din Edom.

Urmașii lui Iuda, și locurile așezărei lor.

2 Aceștia *sunt* fiii lui Israel: [a] Ruben, Simeon, Levi și Iuda, Isachar și Zabulon, 2 Dan, Iosef și Beniamin, Neftali, Gad, și Asser.

3 Fiii lui [b] Iuda: Er și Onan și Șela: acești trei i-se născură dela fata [c] Șuei, Cananită. Și [d] Er, întâiu-născutul lui Iuda, erà rău în ochii Domnului și el îl ucise. 4 Și [e] Tamara, nora lui, îi născù pre Pereț și Zerah. Toți fiii lui Iuda *erau* cinci.

5 Fiii lui [f] Pereț *sunt:* Hețron și Hamul. 6 Și fiii lui Zerah: Zimri [g] și Etan, și Heman, și Calcol, și Dara: de toți cinci. 7 Și fiii lui [h] Carmi: Acar, cel ce a turburat pre Israel, și a păcătuit în *furtișagul* [i] anatemei. 8 Și fiii lui Etan: Azaria. 9 Și fiii lui Hetron, cari-i se născură: Ierahmeel și Ram și Chelubai.

10 Și Ram [j] născù pe Amminadab: și Amminadab născù pe Nahșon, pe [k] capul fiilor lui Iuda; 11 Și Nahșon născù pe Salma; și Salma născù pe Boaz; 12 Și Boaz născù pe Obed; și Obed născù pe Isai; 13 [l] Și Isai născù pe întâiu-născutul său pe Eliab, și pe Abinadab, al doilea, și pe Șamma, al treilea. 14 Pe Netaneel, al patrulea, pe Raddai, al cincelea, 15 Pe Ozem, al șaselea, David, al șaptelea. 16 Și surorile lor *erau:* Teruia și Abigail. 17 [m] Și fiii Ternieie *rau:* Abișai, și Ioab, și Asahel, trei. 18 Și [n] Abigail născù pe Amasa, și părintele lui Amasa *erà* Ieter, Ismaelit.

19 Și Caleb, fiul lui Hețron, născù cu femeia *sa* Azuba și cu Ieriota *fii;* și aceștia *sunt* fiii lor: Ieșez, și Caleb își luă pe [o] Efrata, și ea îi născù pe Hur. 20 Și Hur născù pe Uri: și Uri născù pe [p] Bețaleel. 21 Și Hețron intră după aceasta la fata lui [q] Machir, părintele lui Galaad: și el o luă de femeie, când *erà* de șasezeci de ani, și ea îi născù pre Segub. 22 Și Segub născù pre Iair: și acesta aveà douăzeci și trei cetăți în pământul Galaadului. 23 [r] Și luă Gheșurul și Aramul cu satele lui Iair, și Kenatul cu cetățile lui șasezeci cetăți. Toți aceștia *erau* fiii lui Machìr, părintele lui Galaad. 24 Și după moartea lui Hetron la Caleb-Efrata, născù Abia, femeia lui Hețron, pre [s] Așur, părintele lui Tekoa.

25 Și fiii lui Erahmeel, întâiu-născutul lui Hetron, erau: întâiu-născutul Ram, apoi Buna, și Oren, și Ozem, *și* Ahia. 26 Și Erahmeel mai avù o femeie, și numele ei *erà* Atara: aceasta *este* muma lui Onam. 27 Și fiii lui Ram, întâiu-născutul lui Ierahmeel, *erau:* Maat, și Iamin, și Eker. 28 Și fiii lui Onam erau: Șammai și Iada. Și fiii lui Șammai: Nadab și Abicur. 29 Și numele femeiei lui Abișur *erà* Abihail; și ea îi născù pre Ahban și Molid. 30 Și fiii lui Nadab *erau:* Seled și Appaim; iar Seled muri fără copii. 31 Și fiii lui Appaim *erau:* Iișì; și fiii lui Iișì: Șeșan; și [t] fiii lui Șeșan: Ahlai. 32 Și fiii lui Iada, fratele lui Șammai: Ieter și Ionatan. Și Ieter murì fără copii. 33 Și fiii lui Ionatan *erau:* Pelet și Zaza. Aceștia erau fiii lui Ierahmeel.

34 Și Șeșan nu aveà fii, ci fete. Și aveà Șeșan un serv Egiptean, al cărui nume *erà* Iarha. 35 Și Șeșan dadù pre fata sa lui Iarha, servul său, de femeie: și ea îi născù pre Atai. 36 Și Atai născù

---

[n] Fac. 36. 37.

Capul 2.
[a] Fac. 29. 32. [b] Fac. 38. 3. [c] Fac. 38. 2. [d] Fac. 38. 7. [e] Mat. 1. 3. [f] Rut. 1. 18. [g] 1 Reg. 4. 31. [h] Cap. 4. 1. [i] Ios. 6. 18. [j] Rut. 4. 19, 20. Mat. 1. 4. [k] Num. 1. 7. [l] Sam. 16. 6. [m] 2 Sam. 2. 18. [n] 2 Sam. 17. 25. [o] Vers. 50. [p] Esod. 31. 2. [q] Num. 27. 1. [r] Ios. 13. 30. [s] Cap. 4. 5. [t] Vers. 34. 35.

pre Natan: și Natan născù pre [u]Zabad;
37 Și Zabad născù pre Eflal: și Eflal născù pre Obed; 38 Și Obed născù pre Iehu; și Iehu născù pre Asaria. 39 Și Asaria născù pre Helet, și Helet născù pre Eleasa; 40 Și Eleasa născù pre Sisemai: și Sisemai născù pre Șallum: 41 Și Șallum născù pre Iekamia: și Iekamia născù pe Elișama.

42 Și fiii lui Caleb, fratele lui Ierahmeel, *erau:* Meșa, întâiu-născutul său; acesta *este* părintele lui Zif; și fiii lui Mareșa, părintele lui Hebron. 43 Și fiii lui Hebron *erau:* Corah, și Tappuah, și Rekem, și Șema. 44 Și Șema născù pre Raham, părintele lui Iorkoam, și Rekem născù pre Șammai. 45 Și fiul lui Șammai *eră* Maon; și Maon *eră* părintele Bet-Țurului. 46 Și Efa, concubina lui Caleb, născù pre Haran, și Moza, și Gazez. Și Haran născù pre Gazez. 47 Și fiii lui Iahdai *erau:* Reghem, și Iotam, și Gheșan, și Pelet, și Efa, și Șaaf.

48 Concubina lui Caleb, Maaca, născù pre Șeber și Tirhana. 49 Și născù și pre Șaaf, pre părintele Madmannel, și Șeva, pre părintele Macbenei, și pre părintele Ghibei. Și fiica lui Caleb *eră* [v]Acsa.

50 Aceștia sunt fiii lui Caleb, fiul lui Hur, întâiu-născutul Efratei: Șobal, părintele Kiriat-Iearimului, 51 Salma, părintele Bet-Lehemului, Haref, părintele Bet-Gaderului. 52 Și fiii lui Șabal, părintele Kiriat-Iearimului, *sunt:* Haroe, și jumătatea Manahetiților. 53 Și familiile Kiriat-Iearimului *sunt:* Ietriții, și Puhiții, și Șumatiții, și Mișraiții; dintre aceștia au ieșit Zareatiții, și Estaulitii.

54 Fiii lui Salma: Bet-Lehem, și Netofatiții, Atarot, Bet-Ioab, și jumătatea Manahetiților, a Țoriților; 55 Și familiile Soferimilor, care locuiau în Iabeș, ale Tirateilor, ale Șimeateilor, ale Sucateilor. Aceștia *sunt* [x]Keniții, care s'au născut dela Hamat, părintele casei lui [y]Recab.

Familia lui David.

3 Și aceștia sunt fiii lui David, care i-se născură lui în Hebron: întâiu-născutul, [a]Amnon, dela Ahinoam, [b]Ezeeleana; al doilea, Daniel, dela Abigail, Carmelita: 2 Al treilea, Absalom, fiul Maachei, fiica lui Talmai, regele din Ghesur; al patrulea, Adonia, fiul Haghitei: 3 Al cincelea, Șefatia, dela Abital; al șaselea Itram, dela [c]Egla, femeia lui. 4 *Acești* șase i-se născură în Hebron, [d]unde el domnì șapte ani și șase luni; și treizeci și trei de ani domnì el [e]în Ierusalim.

5 [f]Și acestea i-se născură lui în Ierusalim: Șimea, și Șobab, și Natan, și [g]Solomon, patru, din Batșua, fata lui Ammiel; 6 Și Ibhar, și Elișama, și Elifelet, 7 Și Noga, și Nefeg, și Iafiia. 8 Și Elișama, și Eliada, și Elifelet, [h]nouă. 9 Toți aceștia *sunt* fiii lui David, afară de fiii concubinelor; și [i]Thamara *eră* sora lor.

10 Și fiul lui Solomon *eră* [j]Rehoboam; fiul acestuia *eră* Abia; fiul acestuia, Așa: fiul acestuia, Iosafat; 11 Fiul acestuia, Ioram: fiul acestuia, Ahazia: fiul acestuia, Iehoaș; 12 Fiul acestuia, Amazia; fiul acestuia, Azaria; fiul acestuia, Iotam; 13 Fiul acestuia, Ahaz: fiul acestuia, Hezekia; fiul acestuia, Manase; 14 Fiul acestuia, Amon; fiul acestuia, Iozia.

15 Și fiii lui Iozia *erau:* întâiu-născutul, Iohanan; al doilea, Ioiakim: al treilea, Zedekia; al patrulea, Șallum.

16 Și fiii lui Ieiakim *erau:* Ieconia, fiul lui; Zedekia, fiul lui.

17 Și fiii lui Iaconia *erau:* Asir, fiul acestuia, Sealtiel, 18 Și Malchiram, și Pedaia, și Șenațar, Iekamia, Hoșama, și Nedabia.

19 Și fiii lui Pedaia *erau:* Zerubabel și Șemei; și fiii lui Zerubabel: Meșullam și Hanania; și Șelomita, sora lor; 20 Și Hașuba și Ohel, și Berechia, și Hasadia, Iubaș-Hesed, cinci.

21 Și fiii lui Hanania: Pelatia și Ie-

[u] Cap. 11. 41. [v] Ios. 15. 17. | [x] Judc. 1. 16. [y] Ier. 35. 2. | *Capul 3.* [a] 2 Sam. 3. 2. | [b] Ios. 15. 56. [c] 2 Sam. 3. 5. | [d] 2 Sam. 2. 11. [e] 2 Sam. 5. 5. | [f] 2 Sam. 5. 14. [g] 2 Sam. 12. 24. | [h] 2 Sam. 5. 14, 15, 16. | [i] 2 Sam. 13. 1. [j] 1 Reg. 11. 43.

saia; fiii lui Refaia, fiii lui Arnan, fiii lui Obadia, fiii lui Şecania.

22 Şi fiii lui Şecania: Şemaia. Şi fiii lui Şemaia: [k]Hatuş, şi Igal, şi Bariah, şi Nearia, şi Şafat; şase.

23 Şi fiii lui Nearia: Elioenai, şi Hezekia, şi Azrikam, trei.

24 Şi fiii lui Elioenai: Hodaia, şi Eliaşib, şi Pelaia, şi Akkub, şi Iohanan, şi Dalaia, şi Anani, şapte.

Alţi urmaşi ai lui Iuda, şi locurile aşezării lor.

4 Fiii lui Iuda *sunt:* [a]Pereţ, Hetron, şi Carmi, şi Hur, şi Şobal. 2 Şi Reaia, fiul lui Şobal, născù pre Iahat, şi Iahat născù pre Ahumai şi Lahad. Acestea *sunt* familiile Zoratiţilor. 3 Şi aceştia *sunt* ai părintelui lui Etam: Ezreel, şi Işma, şi Idbaş; şi numele surorei lor *erà* Haţelelponi. 4 Şi Penuel *erà* părintele lui Ghedor, şi Ezer, părintele lui Huşa. Aceştia *sunt* fiii lui [b]Hur, întâiunăscutul Efratei, părintele Bet-Lehemului.

5 Şi [c]Aşur, părintele Tekoei, aveà două femei: Hela şi Naara. 6 Şi Naara îi născù lui pre Ahuzam, şi Hefer, şi Temeni, şi Haahaştari. Aceştia *sunt* fiii Naarei. 7 Şi fiii Helei *sunt:* Tereţ, Iezoar, şi Etnan. 8 Şi Cozu născù pre Anub, şi Haţobeba, şi familiile lui Aharhel, fiul lui Harum.

9 Şi Iabeţ erà [d]mai onorat decât fraţii lui, şi muma lui chiemă numele lui: Iabeţ, *(trist),* zicând: Căci cu dureri l-am născut. 10 Şi Iabeţ chiemă pe Dumnezeul lui Israel, şi zise: O! de m'ai bine cuvânta, şi ai întinde hotarele mele, şi mâna ta ar fi cu mine, şi tu *m'*ai ferì de nenorociri, ca să fiu ferit de dureri! şi Dumnezeu îi dădù ceeace cerù.

11 Şi Chelub, fratele lui Şua, născù pre Mechir; acesta *este* părintele lui Eşton. 12 Şi Eşton născù pre Bet-Rafa, Paseah, şi Tehinna, pre părintele Ir-Nahaşului. Aceştia *sunt* bărbaţii dela Recha. 13 Şi fiii lui Kenaz *sunt:* [e]Otniel şi Seraia. Şi fiii lui Otniel: Hatat. 14 Şi Meonotai născù pre Ofra, şi Seraia născù pre Ioab, pre părintele *locuitorilor* [f]Văiei Teslarilor; căci ei erau teslari. 15 Şi fiii lui Caleb, fiul lui Iefune, *erau:* Iru, Ela, şi Naam; şi fiii lui Ela: Kenaz. 16 Şi fiii lui Iehalleleel *erau:* Zif, şi Zifa, şi Tiria, şi Asareel. 17 Şi fiii lui Ezra *erau:* Ieter, şi Mered, şi Efer, şi Ialon; şi ea născù pre Miriam, şi Şammai, şi Işbah, pre părintele Eştemoaei. 18 Şi femeia lui, Iehudia, născù pre Iered, pre părintele Ghedorului, şi pre Heber, pre părintele Socoului, şi pre Iekutiel, pre părintele Zanoahului. Aceştia *sunt* fiii Bitiei, fiicei lui Faraon, pe care o luase Mered. 19 Şi fiii femeiei *lui,* Hodia, sora lui Naham, părintele Keilei, *erau:* Garmi, şi Eştemoa, Maacatitul. 20 Şi fiii lui Simon *erau:* Amnon, şi Rinna, Benhanan, şi Tilon; şi fiii lui Işi: Zohet şi Ben-Zohet.

21 Şi fiii lui Şela, [g]fiul lui Iuda, *erau:* Iar, părintele Lecei, şi al Laadei, părintele Mareşei, şi al familiilor casei lucrătorilor de pânză din casa Aşbeei, 22 Şi Ioakim, şi bărbaţii din Cozeba, şi Ioaş, şi Saraf, cari domniră preste Moab, şi Iaşubi-Lehem. Însă aceste *sunt* lucruri vechi. 23 Aceştia *erau* olari, şi locuiau în livezi şi în lunci pe lângă rege: pentru trebuinţa lui şedeau acolo.

Urmaşii lui Simeon, şi locurile aşezării lor.

24 Fiii lui Simeon *erau:* Nemuel, şi Iamin, Iarib, Zerah, *şi* Saul; 25 Fiul acestuia *erà* Şallum; fiul acestuia, Mibsam; fiul acestuia, Mişma. 26 Şi fiii lui Mişma *erau:* Hamuel; fiul acestuia, Zaccur; fiul acestuia, Şimei. 27 Şi Şimei aveà şasesprezece fii şi şase fete: dar fraţii lui nu aveau mulţi fii, şi toate familiile lor nu se înmulţiau, ca fiii lui Iuda. 28 Şi ei locuiau la [h]Beer-Şeba, şi la Molada, şi la Haţar-Şual, 29 Şi la Billha, şi la Eţem, şi la Tolad. 30 Şi la Betuel, şi la Horma, şi la Tiklag. 31 Şi la Bet-Marcabot, şi la Haţar-Susim, şi la Bet-Birei, şi la Şaaraim. Acestea *erau* cetăţile lor, până ce David se făcù rege. 32 Şi satele lor *erau:* Etam, şi

Capul 4.
h Ezra. 8. 2. — *a* Fac. 38. 29. | *b* Cap. 2. 50. *c* Cap. 2. 24. | *d* Fac. 34. 19. | *e* Ios. 15. 17. | *f* Neem. 11. 3. | *g* Fac. 38. 1, 5. | *h* Ios. 19. 2.

Aim, Rimmon și Tochen, și Așan, cinci cetăți; 33 Și toate satele lor cele din jurul acestor cetăți, până la Baal. Acestea *sunt* locuințele lor: iar genealogia lor *este*: 34 Meșobab, și Iamlec, și Iosa, fiul lui Amația, 35 Și Ioel, și Iehu, fiul lui Iosibia, fiul lui Seraia, fiul lui Asiel. 36 Și Elioenai, și Iaacoba, și Ieșohaia, și Asaia, și Adiel, și Iesimiel, și Benaia, 37 Și Ziza, fiul lui Șifi, fiul lui Allon, fiul lui Iedaia, fiul lui Șimri, fiul lui Șemaia. 38 Acești, care aici s'au amintit după nume, *erau* capi ai familiilor lor; și casele lor părintești se îmmulțiră foarte.

39 Și pentru aceea merseră, ca să între în Ghedor, până spre răsăritul văiei, căutând pășune pentru turmele lor. 40 Și găsiră și pășune grasă, bună, și pământ întins în toate părțile, și liniștit și pacinic; căci *cei* dela Ham locuiră mai înainte acolo. 41 Și veniră aceștia, cei scriși cu numele în zilele lui Hezekia, regele lui Iuda, [i] și sfărâmară corturile și locuințele lor, care s'au găsit acolo, și le nimiciră, până în ziua de astăzi, si locuiră acolo în locul lor; căci acolo *era* pășune pentru turmele lor. 42 Și se duseră din ei, dintre fiii lui Simeon, cătră munții Seir, cinci sute bărbați, și Pelatia și Nearia și Refaia și Uziel, fiii lui Iși, în fruntea lor. 43 Și bătură rămășița Amalekiților, cari scăpăseră, și locuiră acolo până în ziua de astăzi.

Urmașii lui Ruben.

5 Și fiii lui Ruben, întâiu-născutul lui Israel, (căci [a] el era întâiu-născutul, dar fiindcă [b] pângărise patul părintelui său, se dădù [c] dreptul de întâia-năștere fiilor lui Iosef, fiul luì Israel, dar nu așà ca să fie înscris în genealogii ca întâiu-născutul; 2 Căci [d] Iuda era [e] cel mai puternic între frații săi, și dintrânsul *s'au tras* domnitorii, dar dreptul de întâia-naștere *fu* a lui Iosef.) 3 Fiii lui [f] Ruben, întâiu-născutul lui Israel, *erau*: Hanoc, și Pallu, Hetron, și Carmi. 4 Fii lui Ioel: Semaia: fiul acestuia *era* Gog; fiul acestuia, Simei: 5 Fiul acestuia, Mica: fiul acestuia Reaia: fiul acestuia, Baal: 6 Fiul acestuia, Beera; pre carele Tiglat-Pileser, regele Asiriei, îl duse *prins;* el *era* capul Rubeniților.

7 Și frații lui după familiile lor, [g] cum s'au înscris după genealogiele lor, *erau* capi: Iegiel, și Zecharia, 8 Și Bela, fiul lui Azaz, fiul lui Șema, fiul lui Ioel, care locuià la [h] Aroer, și până la Nebo și Baal-Meon. 9 Și el locuì la răsărit, până la întrarea în pustiul de lângă fluviul Eufrat: căci vitele lor se îmmulțiră. [i] în pământul Galaad. 10 Și în zilele lui Saul purtară ei resbel [j] cu Hagaritenii, și aceștia picară prin mâna lor; și ei locuiră, în corturile lor, în tot răsăritul Galaadului.

Urmașii lui Gad: lupta cu Hagaritenii.

11 În fața lor locuiau fiii lui Gad în pământul [k] Basanului, până la Salca: 12 Ioel, capul, și Șafam al doilea, și Iaanai, și Șafat în Basan. 13 Și frații lor după casa lor părintească *erau:* Micael, și Meșullam, și Șeba, și Iorai, și Iacan, și Zia, și Eber, șapte. 14 Aceștia *erau* fiii lui Abihail, fiul lui Huri, fiul lui Iaroah, fiul lui Galaad, fiul lui Micael, fiul lui Ieșișai, fiul lui Iahdo, fiul lui Buz. 15 Ahi, fiul lui Abdiel, fiul lui Guni, *era* capul caselor lor părintești. 16 Și ei locuiau în Galaad, în Basan, și în cetățile lui, și în toate înconjurimile [l] Șaronului, până la marginile lor. 17 Ei toți au fost înscriși *în cartea nașterilor*, în zilele lui [m] Iotam, regele lui Iuda, și în zilele lui [n] Ieroboam, regele lui Israel.

18 Fiii lui Ruben, și Gadiții, și jumătatea seminției lui Manase, dintre bărbații luptători, cari purtau scut și sabie, și săgetau cu arc, și cunoșteau resbelul, *erau* patruzeci și patru de mii, șapte sute și șasezeci, cari au mers la oștire. 19 Și au purtat resbel cu Hagaritenii, și cu [o] Ietur, și Nefiș, și Nodab. 20 Și [p] ei îi învinseră, și Hagaritenii au fost dați în mânele lor, și toți câți *erau* lângă

[i] 2 Reg. 18. 8.

Capul 5.
[a] Fac. 29. 32 & 49. 3.
[b] Fac. 35. 22.
[c] Fac. 48.15,22.
[d] Fac. 49. 8, 10.
Ps. 60. 7.
[e] Mic. 5. 2. Mat. 2. 6.
[f] Fac. 46. 9.
[g] Vers. 17.
[h] Ios. 13. 15. 16.
[i] Ios. 22. 9
[j] Fac. 25. 12.
[k] Ios. 13. 11, 24.
[l] Cap. 27. 29.
[m] 2Reg.15.5.32.
[n] 2Reg 14.16,28.
[o] Fac. 25. 15.
[p] Vers. 22.

dânşii: căci către Dumnezeu au strigat ei în luptă, şi el se înduplecă de *rugele* lor, fiindcă [q] aveau încredere în el. 21 Şi au luat turmele lor: cămilele lor, cincizeci mii; şi oile două sute şi cincizeci mii; şi asini, două mii; şi oameni, o sută mii. 22 Căci mulţi omoriţi au picat: că dela Dumnezeu *era* lupta. Şi au locuit ei în locul lor până la [r] strămutare.

Jumătate din Manase.

23 Şi fiii jumătăţei semnţiei lui Manase au locuit în ţară, respândindu-se la Basan, până la Baal-Hermon şi Senir şi pe muntele Hermon. 24 Şi aceştia *erau* capii caselor lor părinteşti: Efer, şi Işi, şi Eliel, şi Azriel, şi Ieremia, şi Hodavia, şi Iahdiel, bărbăţi viteji, bărbaţi de nume, capi ai caselor lor părinteşti.

25 Dar ei au păcătuit în contra Dumnezeului părinţilor lor, şi desfrânară cu zeii popoarelor ţărei, pre care Dumnezeu le stârpise de dinaintea lor. 26 Deci deşteptă Dumnezeul lui Israel sufletul lui Pul, regele Asiriei, şi sufletul lui Tiglat-Pileser, regele Asiriei; şi ei îi strămutară: pre Rubeniţi, pre Gadiţi, şi jumătate din seminţia lui Manase, şi-i duseră la Halah, şi Habor, şi Hara, şi la fluviul Gozan, până în ziua de astăzi.

Genealogia seminţiei lui Levi.

6 Fiii lui Levi *erau*: [a] Gherşom, Kehat, şi Merari. 2 Şi fiii lui Kehat: Amram, Ithar, Hebron, şi Uziel. 3 Şi copiii lui Amram: Aaron, şi Moisi, şi Miriam. Şi fiii lui Aaron: [b] Nadab, şi Abihu, Eleazar, şi Itamar. 4 Eleazar născù pre Fineas: Fineas născù pre Abişua: 5 Şi Abişua născù pre Bukki, şi Bukki născù pre Uzzi: 6 Şi Uzzi născù pre Zerahia; şi Zerahia născù pre Meraiot, 7 Şi Meraiot născù pre Amaria, şi Amaria născù pre Ahitub, 8 Şi [c] Ahitub născù pre Zadok, şi [d] Zadok născù pre Ahimaaţ. 9 Şi Ahimaaţ născù pre Azaria, şi Azaria născù pre Iohanan, 10 Şi Iohanan născù pre Azaria, (acesta *este* acela, [e] care era preot în [f] casa, care o zidi Solomon în Ierusalim:) 11 Şi [g] Azaria născù pre Amaria, şi Amaria născù pre Ahitub, 12 Şi Ahitub născù pre Zadok, şi Zadok născù pre Şallum, 13 Şi Şallum născù pre Hilkia, şi Hilkia născù pre Azaria, 14 Şi Azaria născù pre [h] Seraia, şi Seraia născù pre Iehoţadak. 15 Şi [i] când Domnul strămută prin Nebucodonosor pe Iuda şi pe Ierusalim, fu dus *şi* Iehoţadak.

16 Fiii lui Levi *erau*: [j] Gherşom, Kehat, şi Merari. 17 Şi acestea *sunt* numile fiilor lui Gherşom: Libni şi Şimei. 18 Şi fiii lui Kehat: Amram, Ithar, şi Hebron, şi Uziel. 19 Fiul lui Merari: Mahli şi Muşi.

Şi acestea *sunt* familiile lui Levi după părinţii lor: 20 Dela Gherşom: Libni, fiul său; fiul acestuia *era* Iahat: fiul acestuia, [k] Zimma: 21 Fiul acestuia, Ioah: fiul acestuia, Iddo; fiul acestuia, Zerah: fiul acestuia, Ieatrai. 22 Fiii lui Kehat: Amminadab; fiul acestuia, Corah: fiul acestuia, Asir: 23 Fiul acestuia, Elkana: fiul acestuia, Ebiasaf: fiul acestuia, Asir: 24 Fiul acestuia, Tahat: fiul acestuia, Uriel: fiul acestuia, Uzia: şi fiul acestuia, Şaul. 25 Şi fiii lui Elkana: [l] Amasai şi Ahimot. 26 Elkana: fiii lui Elkana *erau*: Tofai, fiul său; fiul acestuia, Nahat; 27 Fiul acestuia, Eliab: fiul acestuia, Ieroham: fiul acestuia, Elkana. 28 Şi fiii lui Samuel: întâiu-născutul, Ieroham: Vaşni, şi Abia. 29 Fiii lui Merari: Mahli; fiul acestuia, Libni: fiul acestuia, Şimei: fiul acestuia, Uza; 30 Fiul acestuia, Şimea: fiul acestuia, Haghia: fiul acestuia, Asaia.

Genealogiele Leviţilor cântăreţi: Heman, Asaf şi Etan.

31 Şi aceştia *sunt aceia*, pre care i-a pus David pentru cântare, în casa Domnului, după ce [m] se dădù repaus chivotului. 32 Şi ei serviau înaintea locaşului cortului întrunirii cu cântări, până la zidirea casei Domnului, de către Solomon în Ierusalim; şi ei serviau după rândul lor.

33 Ei şi fiii lor *erau* aceia, care erau

Capul 6.

[q] Ps. 22. 4, 5. [r] 2 Reg. 15. 29. [a] Fac. 46. 11. [b] Lev. 10. 1. [c] 2 Sam. 8. 17. [d] 2 Sam 15. 27. [e] 2 Cron. 26. 17, 18. [f] 1 Reg. 6. [g] Ezra. 7. 3. [h] Neem. 11. 11. [i] 2 Reg. 25. 18. [j] Esod. 6. 16. [k] Vers. 42. [l] Vers. 35, 36. [m] Cap. 16. 1.

puși *acolo*. Dintre fiii lui Kehat: Heman, cântărețul, fiul lui Ioel, fiul lui Samuel, 34 Fiul lui Elkana, fiul lui Ieroham, fiul lui Eliel, fiul lui Toah. 35 Fiul lui Zuf, fiul lui Elkana, fiul lui Mahat, fiul lui Amasai. 36 Fiul lui Elkana, fiul lui Ioel, fiul lui Azaria, fiul lui Zefania, 37 Fiul lui Tahat, fiul lui Assir, fiul lui [u]Ebiasaf, fiul lui Korah. 38 Fiul lui Ițhar, fiul lui Kehat, fiul lui Levi, fiul lui Israel. 39 Și fratele său Asaf, care stă din dreapta lui: Asaf, fiul lui Berachia, fiul lui Șimea, 40 Fiul lui Micael, fiul lui Baaseia, fiul lui Malchia, 41 Fiul lui Etni, fiul lui Zerah, fiul lui Adaia. 42 Fiul lui Etan, fiul lui Zimma, fiul lui Șimei. 43 Fiul lui Iahat, fiul lui Ghersom, fiul lui Levi.

44 Și fiii lui Merari, frații lor, *cari stăteau* din stânga: Etam, fiul lui Kiși, fiul lui Abdi, fiul lui Malluc. 45 Fiul lui Hașabia, fiul lui Amația, fiul lui Hilkia. 46 Fiul lui Amți, fiul lui Bani, fiul lui Șamer. 47 Fiul lui Mahli, fiul lui Muși, fiul lui Merari, fiul lui Levi. 48 Și frații lor, Leviții, *erau* puși spre tot serviciul în locașul casei lui Dumnezeu.

Familia lui Aaron, și datoriile sale.

49 Și Aaron și fiii lui tămâiau [o]pe altarul arderei de tot, și [p]pe altarul de tămâiere, și *erau puși* spre tot serviciul sanctuarului, și spre a face ispășire pentru Israel, după toate, câte poruncise Moisi, servul lui Dumnezeu. 50 Și aceștia *erau* fiii lui Aaron: Fiul lui *eră* Eleazar: și fiul acestuia, Fineas; fiul acestuia, Abișua; 51 Fiul acestuia Bukki: fiul acestuia, Uzi: fiul acestuia, Zerahia: 52 Fiul acestuia, Meraiot; fiul acestuia, Amaria; fiul acestuia, Ahitub; 53 Fiul acestuia, Zadok; fiul acestuia, Ahimaaț.

54 [q]Și acestea *sunt* locuințele lor, după satele lor, în hotarele lor, ale fiilor lui Aaron, din familia Kehatiților, (căci pe dânșii a picat sorțul). 55 [r]Și li-se dădù Hebronul, în pământul lui Iuda, și împrejurimile sale: 56 [s]Dar câmpul cetății și satele lui se dădură lui Caleb, fiul lui Iefune. 57 Și [t]fiilor lui Aaron s'au dat cetățile lui Iuda: Hebronul, *cetatea* de scăpare, și Libna cu împrejurimile sale, și Iattirul, și Eștemoa cu împrejurimile lor, 58 Și Hilenul cu împrejurimile sale, și Debirul cu împrejurimile sale, 59 Și Așanul cu împrejurimile sale, și Bet-Șemeșul cu împrejurimile sale: 60 Și din semința lui Beniamin: Gheba cu împrejurimile sale, Allemetul cu împrejurimile sale; toate cetățile lor împreună *erau:* treisprezece, după familiile lor. 61 Și fiilor lui Kehat, [u]care mai rămăseseră încă din familia seminției, *acestora li-se dădù* [v]prin sorți din jumătatea seminției, *adecă din* jumătatea seminției lui Manase, zece cetăți. 62 Și fiilor lui Ghersom, după familiile lor, *se dădură* din seminția lui Isachar, și din semința lui Asser, și din seminția lui Neftali, și din seminția lui Manase în Basan, treisprezece cetăți.

63 Fiilor lui Merari, după familiile lor, din seminția lui Ruben, și din seminția lui Gad, și din seminția lui Zebulon, prin sorți, [x]douăsprezece cetăți. 64 Așa au dat fiii lui Israel Leviților *aceste* cetăți cu împrejurimile lor. 65 Și au dat prin sorți din seminția fiilor lui Iuda, și din seminția fiilor lui Simeon, și din seminția fiilor lui Beniamin aceste cetăți, care se numesc cu numele *lor*.

66 Și [y]*ceilalți* din familiile fiilor lui Kehat aveau cetățile hotarului lor din seminția lui Efraim. 67 [z]Și li-se dădù lor *din* cetățile de scăpare: Șechemul cu împrejurimile sale pe muntele lui Efraim; *li-se* mai *dădù* și Ghezerul cu împrejurimile sale, 68 [a]Și Iokmeanul cu împrejurimile sale, și Bet-Horonul cu împrejurimile sale, 69 Și Aialonul cu împrejurimile sale, și Gat-Rimmonul cu împrejurimile sale: 70 Și din jumătatea seminției lui Manase: Anerul cu împrejurimile sale, și Bileamul cu împrejurimile sale, pentru familia celorlalți fiii ai lui Kehat.

[n] Esod. 6. 24. [o] Lev. 1. 9. | [p] Esod. 30. 7. [q] Ios. 21. | [r] Ios. 21. 11, 12. [s] Ios. 14. 13. | [t] Ios. 21. 13. [u] Vers. 66. | [v] Ios. 21. 5. [x] Ios. 21. 7, 34. | [y] Vers. 61. | [z] Ios. 21. 21. | [a] Ios. 21 22—35.

71 Fiilor lui Gherşom *s'au dat* din familia jumătăţei seminţiei lui Manase: Golanul în Basan cu împrejurimile sale, şi Aştarotul cu împrejurimile sale; 72 Şi din seminţia lui Isachar: Kedeşul cu împrejurimile sale; Daberatul cu împrejurimile sale, 73 Ramoţul cu împrejurimile sale, şi Anemul cu împrejurimile sale; 74 Şi din seminţia lui Asser: Maşalul cu împrejurimile sale, Abdonul cu împrejurimile sale, 75 Şi Hukokul cu împrejurimile sale, şi Rehobul cu împrejurimile sale; 76 Şi din seminţia lui Neftali: Kedeşul în Galilea cu împrejurimele sale, Hammonul cu împrejurimile sale, şi Kiriataimul cu împrejurimile sale.

77 Celorlalţi fii ai lui Merari s'au dat din seminţia lui Zabulon: Rimmonul cu împrejurimile sale, *şi* Taborul cu împrejurimile sale; 78 Şi dincolo de Iordan, în faţa Ierichonului, la răsăritul Iordanului, dela seminţia lui Ruben: Bezerul în pustiu cu împrejurimile sale, şi Iahza cu împrejurimile sale, 79 Şi Kedemotul cu împrejurimile sale, şi Mafaatul cu împrejurimile sale; 80 Şi dela seminţia lui Gad: Ramotul în Galaad cu împrejurimile sale, şi Mahanaimul cu împrejurimile sale, 81 Şi Heşbonul cu împrejurimile sale, şi Iazarul cu împrejurimile sale.

Urmaşii lui Isachar, ai lui Beniamin, ai lui Neftali, ai jumătăţei lui Manase, ai lui Efraim şi ai lui Asser; cu câteva locuri ale aşezării lor, şi fragmente din istoria lor.

7 Şi fiii lui Isachar *erau*: [a]Tola, Pua, Iaşub, şi Simron, patru, 2 Şi fiii lui Tola: Uzi, Refaia, Ieriel, Iahmai, Ibsam, şi Samuel, capii caselor lor părinteşti, *anume* ai lui Tola, bărbaţi viteji între generaţiunile lor; [b]numărul lor în zilele lui David *era*: douăzeci şi două mii, şasă sute. 3 Şi fiii lui Uzi: Izrahia. Şi fiii lui Izrahia: Micael, şi Obadia, şi Ioel, Işaia, cinci; toţi capi.

4 Şi la dânşi, după generaţiunile lor, după casele lor părinteşti, *erau* cete de oameni de oaste, treizeci şi şase mii; că ei aveau femei multe şi fii *mulţi*. 5 Şi fraţii lor dintre toate neamurile lui Isachar, *erau* bărbaţi viteji; cu toţii înscrişi în cartea naşterilor; optzeci şi şapte mii.

6 *Fiii* lui [c]Beniamin: Bela, Becher, şi Iediael, trei. 7 Şi fiii lui Bela *erau*: Eţbon, şi Uzi, şi Uziel, şi Ierimot, şi Iri, cinci; capii caselor părinteşti, bărbaţi viteji; cu toţi înscrişi în cartea naşterilor *erau*: douăzeci şi două mii, treizeci şi patru. 8 Şi fiii lui Becher: Zemira, şi Ioaş, şi Eliezer, şi Elioenai, şi Omri, şi Ierimot, şi Abia, şi Anatot, şi Alamet. Toţi aceştia *erau* fiii lui Becher. 9 Şi cei înscrişi în cartea naşterilor lor, capii caselor lor părinteşti *erau*: douăzeci mii, două sute, bărbaţi viteji. 10 Şi fiii lui Iediael: Bilhan. Şi fiii lui Bilhan: Ieus, şi Beniamin, şi Ehud, şi Chenaana, şi Zetan, şi Tarşiş, şi Ahişahar. 11 Toţi aceştia *erau* fiii lui Iediael, după capii *caselor* părinteşti, şaptesprezece mii, două sute, bărbaţi viteji, care ieşiră cu oaste la luptă. 12 [d]Şi Şuppim şi Huppim, fiii lui Ir, şi Huşşim, fiii lui Aher.

13 Fiii lui Neftali *erau*: Iahţiel, şi Guni, şi Ieţer, şi [e]Şallum, fiii Bilhei.

14 Fiii lui Manase *erau*: Asriel, pre care l-a născut ea. Şi concubina sa, Sirieana, născù pre Machir, pre părintele lui Galaad. 15 Şi Machir luă de femeie pre *soa* lui Huppim şi a lui Şuppim, şi numele surorei sale *eră* Maaca; şi numele celui de al doilea eră Telofehad: şi Telofehad aveà *numai* fete. 16 Şi Maaca, femeia lui Machir, născù un fiu, şi numì numele lui Pereş. Şi numele fratelui *eră*: Şereş; şi fiii acestuia *erau*: Ulam şi Rekem. 17 Şi fiii lui Ulam: [f]Bedan. Aceştia *erau* fiii lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase. 18 Şi sora lui Hammolechet, născù pe Işod, şi [g]Abiezer, şi Mahla. 19 Şi fiii lui Şemida *erau*: Ahian, Şechem, Likhi, şi Aniam.

20 Şi [h]fiii lui Efraim *erau*: Şutelah: şi fiul acestuia *eră* Bered; şi fiul acestuia, Tahat; şi fiul acestuia, Elada; şi

Capul 7.
a Fac. 46. 13. | *b* 2 Sam. 24. 1, 2. | *c* Fac. 46. 21. | *d* Num. 26. 39. | *e* Fac. 46. 24. | *f* 1 Sam. 12. 11. | *g* Num. 26. 30. | *h* Num. 26. 35.

acestuia, Tahat: 21 Și fiul acestuia, Zabad; și fiul acestuia, Șutelah, și Ezer, și Elead. Și bărbații din Gat, moștenii pământului i-au ucis: căci se pogoriseră, ca să răpească vitele lor. 22 Și plânse Efraim, părintele lor, multe zile; și frații lui veniră, ca să-l mângâie. 23 Și el intră la femeia sa, și ea zămislì, și născù fiu, și el numì numele lui Beria; căci venise nenorocire preste casa sa. 24 (Și fiica sa *eră* Șeera; și ea zidì Bet-Horonul cel de jos, și cel de sus, și Uzen-Șeera.) 25 Și Refah *eră* fiul lui, și Reșef; și fiul acestuia *eră* Telah; și fiul acestuia, Tahan; 26 Fiul acestuia, Laadan; fiul acestuia, Ammihud; fiul acestuia, Elișama: 27 Fiul acestuia, Non; fiul acestuia, Iosua.

28 Și stăpânirile și locuințele lor *erau*: Bet-El cu cetățile sale; și spre răsărit, [i] Naaronul; și spre apus, Ghezerul cu cetățile sale; și Sechemul cu cetățile sale, până la Gaza și cetățile sale; 29 Și către hotarul fiilor lui [j] Manase: Bet-Șeanul cu cetățile sale; Taanacul cu cetățile sale, [k] Meghiddoul cu cetățile sale, Dorul cu cetățile sale. În aceasta au locuit fiii lui Iosef, fiul lui Israel.

30 [l] Fiii lui Asser *erau*: Imma, și Ișva, și Ișvi, și Beria; și Sarah *eră* sora lor. 31 Și fiii lui Baria *erau*: Heber și Malchiel; acesta *este* părintele Birzavitului. 32 Și Heber născù pre Iaflet, și Șomer, și Hotam, și pre Șua, sora lor. 33 Și fiii lui Iaflet: Pasac, și Bimhal, și Așfat. Aceștia *sunt* fiii lui Iaflet. 34 Și fiii lui Șamer: Ahi, Roga, Iehubba, și Aram. 35 Și fiii lui Helem, fratele său: Tofah, și Imma, și Șeleș, și Amal. 36 Fiii lui Tofah: Suah, și Harnefer, și Șual, și Beri, și Imra, 37 Bețer, și Hod, și Șama, și Șilșa, și Itran, și Beera. 38 Și fiii lui Ieter: Iefune, și Pispa, și Ara. 39 Și fiii lui Ulla: Arah, și Hanniel, și Riția.

40 Toți aceștia *erau* fiii lui Asser, capii caselor *lor* părintești, aleși, bărbați viteji, capii mai marilor. Și cei înscriși ai lor în cartea nașterilor pentru serviciul la luptă, a fost: douăzeci și șase mii de oameni.

Altă listă a urmașilor lui Beniamin; genealogia lui Saul.

8 Beniamin născù pe [a] Bela, întâiu-născutul său; pre Așbel, al doilea; Ahrah al treilea. 2 Noha, al patrulea; Rafa, al cincelea; 3 Și fiii lui Bela *erau*: Addar, Ghera, Abihud, 4 Abișua, Naaman, Ahoah, 5 Ghera, Șefufan, și Huram. 6 Și aceștia *erau* fiii lui Ehud, care erau capii *caselor* părintești ai locuitorilor din Gheba, și ei îi strămutară la [b] Manahat: 7 Adecă Naaman, Ahia și Ghera. Asesta îi strămută: și el născù pre Uza și Ahihud. 8 Și Șaharaim născù *copii*, în pământul Moabului, după ce a lepădat pre *femeia* sa; Husim și Baara *erau* femeile lui. 9 Și născù din Hodeș, femeia sa, pre Iobab, Țibia, Meșa, Malcam, 10 Ieuț, Șachia, și Mirma. Aceștia *erau* fiii lui, capii *caselor* părintești. 11 Și din Hușim născù el pre Abitud și Elpaal. 12 Și fiii lui Elpaal *erau*: Eber, Mișam, și Șamed: acesta zidì Onoul și Lodul, și cetățile lor; 13 Și Beria și Șema, cari *erau* capii *caselor* părintești ai locuitorilor de Aialon; ei au alungat pre locuitorii Gatului. 14 Și Ahio, Șașak, Ieremot, 15 Zebadia, Arad, Ader, 16 Micael, Ispa, și Ioha, fiii lui Beria. 17 Și Zebadia, Mașullam, Hizki, Heber, 18 Ișmerai, Ezlia, și Iobab, fiii lui Elpaal. 19 Și Iakim, Zicri, Zabdi, 20 Elienai, Ziltai, Elliel, 21 Și Adaia, Beraia și Șimrat, fii lui Șimei. 22 Și Ișpan, Eber, Eliel, 23 Abdon, Zicri, Hanan, 24 Hanania, Elam, Antotio, 25 Ifdeia, și Penuel, fiii lui Șașak. 26 Și Șamșerai, și Șeharia, Atalia, 27 Iareșia, Elia, și Zicri, fii lui Ieroham. 28 Aceștia *erau* capi ai *caselor* părintești între generațiunile lor, capi fură, *și* locuiau în Ierusalim.

29 Și în Ghibeon locuia părintele lui Ghibeon, și [c] numele femeiei sale *eră* Maaca. 30 Și întâiu-născutul său *eră*

[i] Ios. 16. 7. | [j] Ios. 17. 7. | [k] Ios. 17. 11. | [l] Fac. 46. 17. | *Capul 8.* | [a] Fac. 46. 21. | [b] Cap. 2. 52. | [c] Cap. 9. 35.

Abdon: și Tur, și Kiș, și Baal, și Nadab. 31 Și Ghedor, și Ahio, și Zacher. 32 Și Miklot născù pre Șimea. Și aceștia locuiau în fața fraților lor, cu frații lor la Ierusalim. 33 Și [d] Ner născù pre Kiș: și Kiș născù pre Saul, și Saul născù pre Ionațan, Malchișua, Abinadab, și Eșbaal. 34 Și fiii lui Ionațan *erà* Merib-Baal: și Merib-Baal născù pre [e] Mica. 35 Și fiii lui Mica *erau*: Piton, Melec, Tarea, și Ahaz. 36 Și Ahaz născù pre Iehoada, și Iehoada născù pre Alemet, Azvamet și Zimri: si Zimri născù pre Moța. 37 Și Moța născù pre Binea; fiul acestuia *erà* Rafa: fiul acestuia, Eleasa: fiul acestuia, Ațel. 38 Și Ațel aveà șasă fiii, și acestea *sunt* numele lor: Azrikam, Bocru, Ișmael, Searia, Obadia, și Hanan. Toți aceștia *erau* fiii lui Ațel. 39 Și fiii lui Eșek, fratele său, *erau*: Ulam, întâiu-născutul său, Ieuș, al doilea, Elifelet, al treilea. 40 Și fiii lui Ulam *erau* bărbați viteji, cari întindeau arcul. Și ei aveau mulți fii și nepoți: o sută cincizeci. Toți aceștia *sunt* din fiii lui Beniamin.

Lista familiilor din felurite seminții, care locuiau în Ierusalim.

9 Așà [a] tot Israelul s'a înscris în cartea nașterii; și iacă, scrișì *sunt* în cartea regilor lui Israel. Și Iuda fù dus la Babilon, pentru păcatele lui.

2 [b] Și cei ce au locuit din Ontei, în stăpânirile lor, în cetățile lor, *erau*: Israeliții, preoții, Leviții, și [c] servii templului. 3 Și la [d] Ierusalim locuiau din fiii lui Iuda, și din fiii lui Beniamin, și din fiii lui Efraim și ai lui Manase:

4 Utal, fiul lui Ammihud, fiul lui Omri, fiul lui Imri, fiul lui Bani, din fiii lui Pereț, fiul lui Iuda. 5 Și din Șiloniți: Asaia, întâiu-născutul, și fiii săi. 6 Și din fiii lui Zerah: Ieuel, și frații lor, șasă sute nouăzeci.

7 Și din fiii lui Beniamin: Sallu, fiul lui Meșullam, fiul lui Hodavia, fiul lui Hasenua; 8 Ibneia, fiul lui Ieroham, și Ela, fiul lui Uzi, fiul lui Micri; și Mesullam, fiul lui Șefatia, fiul lui Reuel, fiul lui Ibnia; 9 Și frații lor, după nașterile lor: nouă sute cincizeci și șapte. Toți aceștia *erau* capi părintești ai caselor lor părintești:

10 [e] Și din preoți: Iedaia, Iehoiarib, Iachin, 11 Și Azaria, fiul lui Hilkia, fiul lui Mesullam, fiul lui Zadok, fiul lui Meraiot, fiul lui Ahitub, mai marele casei lui Dumnezeu; 12 Și Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui Pașhur, fiul lui Malchia; și Maasai, fiul lui Adiel, fiul lui Iahzera, fiul lui Meșullam, fiul lui Meșillemit, fiul lui Immer; 13 Și frații lor, capi ai caselor lor părintești: o mie șapte sute și șasezeci, bărbați deștepți pentru lucrul serviciului, în casa lui Dumnezeu.

14 Și din Leviți: Șemaia, fiul lui Hașșub, fiul lui Azrikam, fiul lui Hasabia, dintre fiii lui Merari; 15 Și Bakbakkar, Hereș, Galal, și Matania, fiul lui Mica, fiul lui Zicri, fiul lui Asaf; 16 Și Obadia, fiul lui Șemaia, fiul lui Galal, fiul lui Iedutun; și Berechia, fiul lui Asa, fiul lui Elkana, care locuia în satele Netofatiților.

Slujbele sanctuarului.

17 Și ușierii: Șallum, Akkub, Talnon, Ahiman, și frații lor; Șallum *erà* capul. 18 Aceștia până atunci *au fost* la poarta regelui către răsărit; *erau* ușierii taberei fiilor lui Levi. 19 Și Șallum, fiul lui Kore, fiul lui Ebiasaf, fiul lui Korah, și frații săi din casa sa părintească, Korahiții, *erau* asupra lucrului serviciului, și custodiau pragurile cortului; și părinții lor *erau* preste tabăra Domnului, și custodiau întrarea. 20 Și [f] Fineas, fiul lui Eleazar, a fost mai înainte domn preste dânșii, *și* Domnul *erà* cu dânsul. 21 Zecaria, fiul lui Meselemia, *erà* ușierul cortului întrunirii. 22 Toți aceștia, aleși ca *să fie* ușieri, *erau* două sute doisprezece. Ei erau înscriși în cartea nașterilor după satele lor; [g] David și Samuel, [h] văzătorul: îi așezaseră în serviciul lor. 23 El și fiii lor *fură* preste porțile

d 1 Sam. 14. 51. | *e* 2 Sam. 9. 12. — | *Capul 9.* *a* Ezra. 2. 59. | *b* Ezra. 2. 70. *c* Ios. 9. 27. | *d* Neem. 11. 1. | *e* Neem. 11. 10, etc. | *f* Num. 31. 6. *g* Cap. 6. 1, 2. | *h* 1 Sam. 9. 9.

casei Domnului, *adecă* ale casei cortului, ca să *le* păzească. 24 După cele patru vânturi stăteau uşierii, spre răsărit, spre apus, spre meză-noapte, şi spre meză-zi. 25 Şi fraţii lor *locuiau* în satele lor, şi veniau [i] pe câte şapte zile, din când în când către dânşi. 26 Deci în serviciu statornic erau patru uşieri mai mari; ei *erau* Leviţi, şi puşi preste cămările şi tesaurele casei lui Dumnezeu. 27 Şi ei mâneau împrejurul casei lui Dumnezeu; căci a lor *erà* paza şi ei *aveau sarcina* a *o* deschide în toată dimineaţa. 28 Şi *unii* din ei erau puşi preste vasele serviciului: căci ei le aduceau în lăuntru după număr, şi le scoteau după număr. 29 Şi *unii* din ei *erau* puşi preste vasele, preste toate vasele sanctuarului şi preste făină, preste vin şi olei, şi tămâie şi aromate. 30 Şi *unii* din fiii preoţilor pregătiau [j] mirul din aromate. 31 Şi Matiti, *unul* din Leviţi, întâiu-născutul lui Şalmul, Korahitul, *erà* în serviciul statornic [k] asupra celor ce se făceau în tigăi. 32 Şi *alţii* dintre fiii Kehatiţilor, fraţii lor, [l] *erau puşi* preste pânile punerei înainte, ca să le pregătească în fiecare sabbat. 33 Şi *dintr'*aceştia *erau* [m] cântăreţii Leviţilor, *şi* ei *şedeau* în cameră, fără alt serviciu; căci erau în serviciul *acela* ziua şi noaptea. 34 Aceştia *sunt* capii *caselor* părinteşti ai Leviţilor, după generaţiunile lor; capi *fură* ei, şi locuiau în Ierusalim.

Locuitorii din Ghibeon şi casa lui Saul.

35 Şi în Ghibeon locuia părintele lui Ghibeon, Iehiel; şi numele femeiei sale *erà* [n] Maaca. 36 Şi întâiu-născutul lui *erà* Abdon; apoi Zur, Kiş, Baal, Ner, Nadab. 37 Ghedor, Ahio, Zecaria, şi Miklot. 38 Şi Miklot născù pre Şimeam. Şi aceştia locuiau în faţa fraţilor lor, cu fraţii lor în Ierusalim. 39 [o] Şi Ner născù pre Kiş, şi Kiş născù pre Saul, şi Saul născù pre Ionatan, Malchişua, Abinadab, şi Eşbaal. 40 Şi fiul lui Ionatan *erà* Merib-Baal; şi Merib-Baal născù pre Mica. 41 Şi fiii lui Mica *erau*: Piton, şi Melec, şi Tahrea, [p] *şi Ahaz*. 42 Şi Ahaz născù pre Iara, şi Iara născù pre Alemet, Aţmavet, şi Zimri: şi Zimri născù pre Moţa, 43 Şi Moţa născù pre Binea: fiul acestuia *erà* Rafaia; fiul acestuia, Eleasa; fiul acestuia, Azel. 44 Şi Aţel aveà şase fii, şi aceştia *sunt* numele lor: Azrikam, Bocru, Işmael, Şearia, Obadia, şi Hanan. Aceştia *sunt* fiii lui Aţel.

Moartea lui Saul şi a lui Ionatan.

10 Şi [a] Filistenii se luptară cu Israel, şi bărbaţii lui Israel fugiră de dinaintea Filistenilor, şi căzură ucişi pe muntele Ghilboa. 2 Şi Filistenii urmăriră pre Saul şi pre fiii lui; şi Filistenii uciseră pre Ionatan, pre Abinadab, şi pre Malchişua, fiii lui Saul. 3 Şi se întări lupta în jurul lui Saul, şi-l ajunseră arcaşii, şi el fù rănit de arcaşi. 4 Şi Saul zise către purtătorul său de arme: Trage sabia ta, şi străpunge-mă cu ea, ca să nu vină aceşti necircumcişi, şi să-şi bată joc de mine: dară purtătorul de arme al său nu voia; căci se temeà foarte. Atuncia luă Saul sabia, şi se aruncă preste dânsa. 5 Şi văzând purtătorul său de arme, cumcă Saul erà mort, se aruncă şi el preste sabie şi murì. 6 Aşà murì Saul, şi cei trei fii ai săi; şi toată casa lui murì împreună *cu el*. 7 Şi văzând toţi bărbaţii lui Israel, cari *locuiau* în vale, cumcă fugiau, şi că Saul şi fiii săi au murit, părăsiră cetăţile lor, şi fugiră; şi veniră Filistenii, şi locuiră acolo.

8 Şi a doua zi veniră Filistenii, ca să desbrace pre ucişi, şi găsiră pre Saul şi pre fiii săi căzuţi pe muntele Ghilboa. 9 Şi-l desbrăcară, şi luară capul său şi armele sale, şi trimiseră în pământul Filisteniler de jur împrejur, ca să dea ştire idolilor lor şi poporului. 10 [b] Şi puseră armele sale, în casa zeilor lor, şi capul lor îl pironiră în templul lui Dagon.

11 Şi auzind toţi *din* Iabeş-Galaad toate, câte Filistenii făcură lui Saul; 12 Se sculară toţi bărbaţii viteji, şi luară

[i] 2 Reg. 11. 5. Esod. 30. 23. | [k] Lev. 2. 5. [l] Lev. 24. 8. | [m] Cap. 6. 31. | [n] Cap. 8. 29. | [o] Cap. 8. 29. | [p] Cap. 8. 35. | *Capul 10.* [a] 1 Sam. 31. 1-2. | [b] 1 Sam. 31. 10.

corpul lui Saul, și corpurile fiilor săi, și le aduseră la Iabeș, și îmmormântară oasele lor supt stejarul din Iabeș, și postiră șapte zile.

13 Așà muri Saul pentru păcatul său, pre care l-a făcut în contra Domnului, [c] contra cuvântului Domnului, pre care nu l-a ținut, și [d] pentru că a întrebat pre necromanți, sfătuindu-se *cu ei:* 14 Și *pentru că* nu întrebă pre Domnul; de aceea l-a omorît, și a mutat regatul asupra lui David, fiul lui Isai.

David se face rege la Hebron, și i-a Ierusalimul dela Iebusei.

11 Și s'a adunat [a] tot Israelul la David în Hebron, și zise: Iacă! noi *suntem* osul tău și carnea ta. 2 Și chiar și mai înainte, pre când Saul erà rege, tu *erai* acela, care scoteai și aduceai pre Israel. Și Domnul Dumnezeul tău zise către tine: Tu [b] să pești pre poporul meu, Israel, și tu să fii domn preste poporul meu, Israel. 3 Deci veniră toți bătrânii lui Israel către regele în Hebron; și încheie David legământ cu dânșii în Hebron, înaintea Domnului; și [c] unseră pre David rege preste Israel, după cuvântul Dumnului, prin [d] Samuel.

4 Și David [e] plecă cu tot Israelul la Ierusalim, adecă Iebus, căci [f] acolo erau Iebusei, cari locuiau în țară. 5 Și ziseră locuitorii din Iebus către David: Tu nu vei întra aicea. Dar David luă cetățuea Sion, adecă cetatea lui David. 6 Că zis-a David: Cel ce va bate mai întâiu pre Iebusei, va fi cap și căpitenie. Și se suì mai întâiu Ioab, fiul Teruiei, și se făcù cap. 7 Și David locuì în cetățue; de aceea s'a numit cetatea lui David. 8 Și zidì cetatea jur împrejur, adecă dela Millo jur împrejur: și Ioab drese rămășița cetății. 9 Și David se mărì din ce în ce mai mult, și Domnul Dumnezeul oștirilor, *erà* cu dânsul.

Viteji lui David.

10 [g] Și aceștia *sunt* capii vitejilor lui David, care se ținură tare lângă dânsul, pentru regatul său, cu tot Israelul, ca să-l facă rege preste Israel după [h] cuvântul Domnului. 11 Acesta *este* numărul vitejilor lui David: Iașobeam, fiul lui Hacmoni, capul căpiteniilor: el își ridică lancea de odată preste trei sute, pre care îi ucise. 12 Și după dânsul Eliazar, fiul lui Dodo, Ahoheul; el *erà* între cei trei viteji. 13 Acesta erà lângă David la Pas-Dammim, când Filistenii se adunară acolo la luptă, și erà *acolo* o țarină acoperită cu orz. Și poporul fugi de dinaintea Filistenilor. 14 Și se opriră în mijlocul țarinei, și o apărară, și bătură pre Filisteni. Și Domnul le dădù isbândă mare.

15 Și trei din cei treizeci capi [i] se pogorîră la stâncă, către David, în peșterea Adullam; și oastea Filistenilor erà tăbărîtă [j] în valea Refaim. 16 Și David *eràa* atuncia în întăritură, și garnisoana Filistenilor *erà* în Bet-Lehem. 17 Și dorì David, și zise: Cine îmi va da apă de beut din fântâna din Bet-Lehem, cea dela poartă? 18 Atuncia năvăliră cei trei în tabăra Filistenilor, și scoaseră apă din fântâna dela Bet-Lehem, cea dela poartă, și luară, și aduseră la David. Dar David nu voì să o beà, ci o vărsă Domnului; 19 Și zise: Dumnezeul meu! departe fie de mine să fac lucrul acesta! Au doară voiu beà sângele acestor oameni, vieața lor? Căci cu vieața lor adusau ei *apa* aceasta. Așà el nu voì să o beà. Aceasta făcură cei trei viteji.

20 [k] Și Abișai, fratele lui Ioab, erà capul celor trei. Și el își ridică lancea preste trei sute, și-*i* ucise; și aveà nume între cei trei. 21 Și pentru că erà mai cu nume între cei trei decât cei doi, de aceea fu mai marele lor; totuși el nu ajunse pre cei *dintâi* trei.

22 Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui bărbat din Kabțeel, care *erà* avut în fapte, acesta ucise doi bărbați ai Moabului asemenea leilor. Și el se *mai* pogorî, și ucise un leu într'o groapă, în timpul omătului. 23 Și el *mai* ucise

c 1 Sam. 13. 13. *d* 1 Sam. 28. 7. | *Capul 11.* *a* 2 Sam. 5. 1. | *b* Ps. 78. 71. *c* 2 Sam. 5. 3. | *d* 1Sam.16.1,12, 13. | *e* 2 Sam. 5. 6. *f* Jude. 1. 21. | *g* 2 Sam. 23. 8. *h* 1Sam.16.1,12. | *i* 2 Sam. 23. 13. *j* Cap. 14. 9. | *k* 2 Sam. 23. 18.

pre un Egiptean, bărbat de statură mare, de cinci coți lungime. Și în mâna Egipteanului *era* o lance, ca lemnul de stative; și el se repezi asupra-i cu un toeag, și smulse lancea din mâna Egipteanului, și-l ucise cu chiar lancea sa. 24 Aceasta făcù Benaia, fiul lui Iehoiada, și avù nume între cei trei viteji. 25 El era mai cu nume între cei treizeci, dar la cei trei nu ajungeà. Și David îl alese de credinciosul său.

26 Și cei mai viteji *erau:* Asahel, fratele lui Ioab; Alhanan, fiul lui Dodo din Ber-Lehem; 27 Șammot, Haroreul; Helet, Peloneul; 28 Ira, fiul lui Ikkeș, Tekoeul, Abiezer, Antoteul; 29 Sibecai, Hușateul; Ilaul, Ahoheul; 30 Maharai, Netofateul; Heled, fiul lui Baana, Netofateul; 31 Itai, fiul lui Ribai, din Ghibea a fiilor lui Beniamin; Benaia, Piratoneul; 32 Hurai, din Nahale-Gaaș; Abiel, Arbateul; Atmavet, Baharumeul; 33 Eliaba, Șaal-Boneul; Bene-Hașșem, Ghizoneul; 34 Ionatan, fiul lui Șaghe, Harareul; 35 Ahiam, fiul lui Sacar, Harareul; Elifal, fiul lui Ur; 36 Hefer, Mecherateul; Ahia, Peloneul; 37 Hetro, Carmeleanul; Naarai, fiul lui Ezbai; 38 Ioel, fratele lui Hatan; Mibcar, fiul lui Hagri; 39 Telek, Ammonitul; Nahrai, Beroteul, purtătorul de arme al lui Ioab, fiul Teruiei; 40 Iara, Itreul; Gareb, Itreul; 41 Uria, Hețeul; Zabad, fiul lui Ahlai; 42 Adina, fiul lui Șiza, Rubenitul, capitan al Rubeniților, și cu dânsul treizeci. 43 Hanan, fiul lui Maaca; Iosafat, Mitneul; 44 Uzia, Așterateul; Șama și Iehiel, fiii lui Hotam, Aroerul; 45 Iediael, fiul lui Șimri, și Ioha, fratele său, Tizeul; 46 Eliel, Mahaveul; Ieribai, și Iosavia, fiii lui Elnaam; și Itma, Moabitul; 47 Eliel, și Obed, și Iasiel din Mezobaia.

Lista celor ce se unirĕ cu David la Țiklag.

12 [a] Aceștia *sunt* aceia, cari au venit la David în [b] Țiklag, pre când se țineà închis de fața lui Saul, fiul lui Kiș, și ei *erau* între viteji, ajutori în luptă! 2 Și *erau* înarmați cu arcuri, *și* cu dreapta și cu [c] stânga aruncau pietre, și săgetau din arc: 3 Din frații lui Saul, din Beniamin: Capul, Ahiezer, apoi Ioaș, *amândoi* fii ai lui Șemaa, Ghibeateul; Iezieul, și Pelet, fiii lui Azmavet; și Beraca, și Iehu, Antoteul; 4 Și Ișmaia, Ghibeonitul, un viteaz din cei treizeci, și *care* era preste treizeci; Ierimia, Iahaziel, Iohanan, și Iotabad, Ghederateul, 5 Eluzai, Ierimot, Bealia, Șemaria, și Șefatia, Harufeul; 6 Elkana, Iesia, Azareel, Ioeter, și Iașobeam, Korhei; 7 Ioelar, Zebadia, fiii lui Ieroham din Ghedor.

8 Și din Gadiți s'au despărțit către David în întăritura din pustiu, vitejii din oaste, bărbați armați de luptă, prevăzuți cu scut și cu lance, și fața lor *era ca* fața leului, și ca [d] căprioarele pe munți așà de iuți: 9 Ezer, capul; Obadia, al doilea; Eliaba, al treilea; 10 Mișmanna, al patrulea; Ierimia, al cincilea; 11 Atai, al șaselea; Eliel, al șaptelea; 12 Iohanan, al optelea; Elzabad, al nouălea; 13 Ierimia, al zecelea; Macbannai, al unsprezecelea. 14 Aceștia *erau* din fiii lui Gad, capi ai oastei; cel mai mic *s'a luptat* cu o sută, cel mai mare cu o mie bărbați.

15 Ei *sunt* aceia, cari trecură preste Iordan în luna întâia, când acesta a ieșit din [e] malurile lui, și au luat pe fugă pre toți *locuitorii* văilor spre răsărit și spre apus.

16 Și veniră și din fiii lui Beniamin și ai lui Iuda, în întăritură, către David. 17 Și David ieși la dânșii și luând cuvântul, le zise: Dacă veniți spre bine la mine, ca să mă ajutați, va fi și inima mea unită cu voi; iar de *veniți*, ca să mă dați neamicilor mei, deși nici o nedreptate nu *este* în mânele mele, să vadă Dumnezeul părinților noștri și să judece. 18 Și spiritul veni preste [f] Amasai, capul căpitenielor, *și el zise*: David! ai tăi *suntem* și cu tine, fiule al lui Isai! Pace, pace ție, și pace ajutătorilor tăi, căci pre

Capul 12. | *a* 1 Sam. 27. 2. | *b* 1 Sam. 27. 6. | *c* Jude. 20. 16. | *d* 2 Sam. 2. 18. | *e* Ios. 3. 15. | *f* 2 Sam. 17. 25.

tine te ajută Dumnezeul tău. Atunci îi primì David, și-i făcù capi ai cetelor.

19 Și *unii* din Manase trecură la David, [g] pre când el ieșià cu Filistenii asupra lui Saul la luptă, dar nu-i ajutară, pentru că domnii Filistenilor cu sfat îl depărtaseră, zicând: Cu capetele noastre [h] va trece la Saul, domnul său. 20 Și mergând el spre Țiklag, trecură la el dela Manase: Adna, Iotabad, Iediael, Micael, Iozabad, Elihu, și Țiltai, capi preste miile din Manase. 21 Și aceștia ajutară pre David asupra [i] cetelor; căci ei toți *erau* viteji de oaste, și ajunseră mai mari ai oastei. 22 Căci din zi în zi veniau la David, ca să-l ajute, până ce *se făcù* o tabără mare, ca tabăra lui Dumnezeu.

Lista acelora ce veniră la David în Hebron, ca să-l facă rege.

23 Și acesta *este* numărul bărbaților înarmați de luptă, care [j] veniră către David în Hebron, ca să [k] mute regatul lui Saul asupra lui, [l] după ordinul Domnului: 24 Fiii lui Iuda, cari purtau scutul și lancea, șase mii opt sute, înarmați pentru luptă: 25 Din fiii lui Simeon, voinici, viteji la luptă, șapte mii o sută; 26 Din fiii lui Levi, patru mii șase sute; 27 Și Iehoiada, mai marele Aaroniților, și cu dânsul trei mii șapte sute; 28 Și Zadok, tânăr voinic și viteaz, și casa sa părintească, douăzeci și doi mai mari. 29 Și din fiii lui Beniamin, frații lui Saul, trei mii: căci până atuncea partea cea mai mare dintrânșii țineà cu casa lui Saul: 30 Și din fiii lui Efraim, douăzeci mii opt sute bărbați voinici, viteji renumiți în casa lor părintească; 31 Și din jumătatea seminției lui Manase, optsprezece mii, cari erau renumiți, veniră să facă pre David rege; 32 Și din fiii lui Isachar, [m] cari se înțelegeau ce trebuia să facă Israel, capi ai lor, două sute; și toți frații lor *erau* supt ordinele lor. 33 Dela Zabulon, cari (unii) porniră către armată, și cari (unii) erau înarmați pentru luptă cu tot felul de arme de resbel, cincizeci mii, *gata* a se pune în șiruri cu inimă neclintită: 34 Și din Neftali *veniră* mai mari, o mie: și cu dânșii *erau* scuturi și lănci, treizeci și șapte mii. 35 Și din Daniți, înarmați de luptă, douăzeci și opt mii și șase sute; 36 Și din Asser, cei ieșiți la oștire și înarmați spre luptă, patruzeci mii: 37 Și din cei de dincolo de Iordan, din Rubeniți și din Gadiți, și din jumătatea seminției lui Manase, cu tot felul de arme de resbel, o sută și douăzeci mii.

38 Toți acești oameni de resbel, în șiruri de bătaie, veniră cu inima neclintită la Hebron, ca să facă pre David rege preste tot Israelul. Și toată rămășița lui Israel o inimă *aveà*, ca să facă rege pre David. 39 Și fost-au ei acolo la David trei zile, și au mâncat, și au beut: căci frații lor pregătiseră pentru dânșii. 40 Și aceia, ce *locuiau* lângă dânșii în apropiere până încolo spre Isacar, Zabulon, și Neftali, aduseră pâne pe asini, pe cămile, pe catâri, și pe boi, aluaturi, smochine, fructe uscate, vin, oleiu, boi, și oi mulțime; căci *eră* bucurie în Israel.

David ia chivotul din Kiriat-Iearim, și-l poartă la casa lui Obed-Edom.

13 Și se sfătuì David cu mai marii preste mii și preste sute, *și* cu toți capii; 2 Și David zise către toată adunarea lui Israel: De *credeți că e* bine, și socotiți că *este plăcut* Domnului Dumnezeului nostru, să trimitem preste tot locul jur împrejur la frații nostri [a] cei rămași în toate țările lui Israel, și cu dânșii *și* la preoți și la Leviți în cetățile *și* împrejurimile lor, ca să se adune la noi: 3 Ca să ducem chivotul Dumnezeului nostru la noi; [b] căci în zilele lui Saul nu l-am întrebat. 4 Și zise întreaga adunare, că așa să se facă; căci lucrul eră drept în ochii poporului întreg.

5 Deci [c] adună David tot Israelul dela [d] Șihor în Egipt până la întrarea Hematului, ca să ducă chivotul lui Dumnezeu [e] dela Kiriat-Iearim. 6 Și plecă

g 1 Sam. 29. 2. *h* 1 Sam. 29. 4. *i* 1 Sam. 30. 1, 9, 10. *j* 2 Sam. 2. 4. *k* Cap. 10. 14. *l* 1 Sam. 16. 1, 3. *m* Est. 1. 13.

Capul 13. *a* Isa. 37. 4. *b* 1 Sam. 7. 1, 2. *c* 1 Sam. 7. 5. *d* Ios. 13. 3. *e* 1 Sam. 6. 21.

David cu tot Israelul spre [f] Baala, *adecă* Kiriat-Iearim, care *este* în Iuda, ca să ridice de acolo chivotul lui Dumnezeu, al Domnului, care [g] şedeà *între* cherubimi, cari se chiamă după numele său. 7 Şi ei duseră chivotul lui Dumnezeu, [h] pe un car nou [i] din casa lui Abinadab. Şi Uza şi Ahio conduceau carul. 8 [j] Şi David şi tot Izraelul jucau înaintea Domnului din toate puterile, cu cântece şi cu citare, cu harpă, cu tobe, cu cimbale, şi cu trâmbiţe. 9 Şi venind ei la aria lui Chidon, întinse Uza mâna sa, ca să apuce de chivot: căci boii erau să-*l* răstoarne. 10 Şi se aprinse mânia Domnului asupra lui Uza, şi-l lovì: [k] pentru că şi-a întins mâna spre chivot: şi el [l] murì acolo înaintea lui Dumnezeu. 11 Şi David se scârbì, că a făcut Domnul o spărtură cu Uza: şi numì acel loc Pereţ-Uza, *(spărtura lui Uza)*, până în ziua de astăzi. 12 Şi David se temù de Dumnezeu în acea zi, şi zise: Cum voiu duce chivotul lui Dumnezeu la mine? 13 Deci David nu trase chivotul la dânsul, în cetatea lui David, ci-l abătu în casa lui Obed-Edom, Gatitul.

14 [m] Şi chivotul lui Dumnezeu rămase cu familia lui Obed-Edom în casa lui, trei luni. Şi Domnul binecuvântă casa lui Obed-Edom şi toate ce *erau* ale lui.

Palatul lui David şi copiii săi.

14 Şi [a] Hiram, regele Tirului, trimise soli către David, şi lemn de cedru, şi pietrari şi teslari, ca să-i zidească casă. 2 Şi cunoscù David, că Domnul îl întărì rege preste Israel, şi că regatul său s'a preà înălţat pentru poporul său, Israel.

3 Şi David îşi mai luă femei în Ierusalim; şi David mai născù fii şi fete. 4 Şi [b] acestea *sunt* numile copiilor săi, cari i-se născură lui la Ierusalim: Şammua, Şobab, Solomon, 5 Ibhar, Elişua, Elpatet, 6 Noga, Nefeg, Iafia, 7 Elisama, Beeliada, şi Elifalet.

Biruinţele lui David asupra Filistenilor.

8 Şi auzind Filistenii, că [c] David s'a uns rege preste tot Israelul, se suiră toţi Filistenii, ca să caute pre David. Şi auzind David *acesta*, el ieşì întru întâmpinarea lor. 9 Şi veniră Filistenii, şi s'au întins [d] în valea Refaim. 10 Şi David întrebă pre Dumnezeu, zicând: Sui-mă-voiu asupra Filistenilor, şi oare tu îi vei da în mâna mea? Şi Domnul zise către dânsul: Sue-te! şi-i voiu da în mâna ta. 11 Deci ei se suiră la Baal-Peraţim: şi David îi bătù acolo. Şi David zise: Rupt-a Dumnezeu pre neamicii mei prin mâna mea, asemenea unei isbucniri de apă. De aceea se numì numele locului aceluia: Baal-Peraţim *(locul isbucnirii)*. 12 Şi ei lăsară acolo pre zeii lor, şi David porunci, ca să se ardă cu foc.

13 [e] Şi Filistenii se întinseră din nou în vale. 14 Şi David întrebă iarăşi pre Dumnezeu: şi Dumnezeu zise către dânsul: Nu te suì după ei: întoarce-te dela dânşii [f] şi mergi asupra lor prin partea de către duzi. 15 Şi când vei auzì un fâşnit de paşi în vârful duzilor, atuncea vei ieşì la luptă: căci Dumnezeu merge înaintea ta, ca să bată tabăra Filistenilor. 16 Deci David făcù, cum îi porunci Dumnezeu: şi bătură tabăra Filistenilor, dela [g] Ghibeon, până la Gazer.

17 [h] Şi numele lui David se răspândì în toate ţările, şi Domnul [i] puse spaima lui preste toate popoarele.

David aduce chivotul la Ierusalim.

15 Şi *David* îşi făcù case în cetatea lui David, şi pregătì loc pentru chivotul lui Dumnezeu, [a] şi-i întinse lui cort. 2 Şi zise David: [b] Chivotul lui Dumnezeu nimenea să nu-l poarte, decât Leviţii: căci pre aceştia i-a ales Domnul, ca să poarte chivotul lui Dumnezeu, şi să-i servească în veci.

3 Şi [c] adună David tot Israelul la Ierusalim, ca să sue chivotul Domnului la locul său, pre care i l-a pregătit. 4 Şi adună David pre fiii lui Aaron şi pre Leviţi: 5 Din fiii lui Kehath: Uriel, pre cel mai mare, şi pre fraţii lui, o sută şi

---

f Ios. 15. 9. 60. *g* 2 Sam. 6. 2. *h* Num. 4. 15. | *i* 1 Sam. 7. 1. *j* 2 Sam. 6. 5. *k* Num. 4. 15. | *l* Lev. 10. 2. *m* 2 Sam. 6. 11. — | *Capul 14.* *a* 2 Sam. 5. 11. etc. | *b* Cap. 3. 5. *c* 2 Sam. 5. 17. *d* Cap. 11. 15. | *e* 2 Sam. 5. 22. *f* 2 Sam. 5. 23. *g* 2 Sam. 5. 25. | *h* Ios. 6. 27. *i* Deut. 2. 25. — | *Capul 15.* *a* Cap. 16. 1. *b* Num. 4. 2, 15. *c* 1 Reg. 8. 1.

douăzeci; 6 Din fiii lui Merari: Asaia, pre cel mai mare, și pre frații lui, două sute și douăzeci; 7 Din fiii lui Gherșom: Ioel, pre cel mai mare, și pre frații lui, o sută și treizeci; 8 Din fiii lui [d] Elezafan: Șemaia, pre cel mai mare, și pre frații lui, două sute; 9 Din fiii lui [e] Hebron: Eliel, pre cel mai mare, și pre frații lui, optzeci; 10 Din fiii lui Uziel: Amminadab, pre cel mai mare, și pre frații lui, o sută și doisprezece.

11 Și chiemă David pre Zadok și Abiatar, preoții, și pre Leviți: Uriel, Asaia, Ioel, Șenaia, Eliel, și Amminadab, 12 Și zise către dânșii: Voi *sunteți* capii *caselor* părintești ale Leviților; sfințiți-vă pre voi și pre frații voștri, și suiți chivotul Domnului, Dumnezeul lui Israel, *în locul, pre care* eu i *l*-am pregătit; 13 [f] Fiindcă voi nu ați *făcut* aceasta întâiași dată, de aceea făcù [g] Domnul, Dumnezeul nostru, rupere între noi; căci nu i-am căutat după cuviință.

14 Și așa se sfințiră preoții și Leviții, ca să sue chivotul Domnului, Dumnezeul lui Israel. 15 Și fiii Leviților purtară chivotul lui Dumnezeu pe umerile lor, cu pârghiele pe dânșii, așà precum [h] porunci Moise după cuvântul Domnului.

16 Și zise David către cei mai mari ai Leviților, ca să așeze pre frații lor, cântăreții, cu instrumente de cântare, cu harpe, cu citare, și cu cimbale, și să sune din ele cântări răsunătoare de bucurie. 17 Deci Leviții așezară pre [i] Heman, fiul lui Ioel, și din frații lui, pre [j] Asaf, fiul lui Berechia; și din fiii lui Merari, frații lor, pre [k] Atan, fiul lui Kușaia: 18 Și cu dânșii *așezară ca cântăreți* de a doua *treaptă,* pre frații lor: Zecaria, Ben, Iaaziel, Șemiramot, Iehiel, Unni, Eliab, Benaia, Maaseia, Matitia, Elifele, Mikneia, Obed-Edom, și Ieiel, pre ușieri. 19 Și cântăreții, Heman, Asaf, și Etam, sunau cimbale de aramă; 20 Și Zecaria, Aziel, Semiramot, Iehiel, Unni, Eliab, Maaseia, și Benaia, cu harpe, [l] după Alamot: 21 Și Matitia, Elifele, Makneia, Obed-Edom, Ieiel, și Azazia, *jucau* din citare cu opt corzi, spre întărirea sunetului.

22 Și Chenania, maestrul de cântări al Leviților, conducea cântarea; că *era* iscusit. 23 Și Berechia și Elkana *erau* ușierii chivotului.

24 Și Șebania, Iosafat, Netaneel, Amasai, Zecaria, Benaia, și Eliezer, preoții, [m] suflau în trimbițe înaintea chivotului lui Dumnezeu. Și Obed-Edom și Iehia *erau* ușierii chivotului.

25 Și așà merseră [n] David, bătrânii lui Israel și cei mai mari preste mii, ca să ducă chivotul legei Domnului din casa lui Obed-Edom, cu bucurie. 26 Și fiindcă Dumnezeu ajută pre Leviții, cari purtară chivotul legei Domnului, ei jertfiră șapte tauri și șapte berbeci. 27 Și David *era* îmbrăcat cu un vestmânt de in subțire, precum și toți Leviții, cari purtau chivotul, și cântăreții și Chenania, maestrul de cântări al cântăreților: și David *avea* pe dânsul efod de in. 28 [o] Așà duse tot Israelul chivotul legei Domnului cu strigăte de bucurie, și în sunetul trâmbițelor, cornurilor și cimbalelor: și răsunară harpele și citarele.

29 Și, [p] când ajunse chivotul legei Domnului în cetatea lui David, căută Mical, fata lui Saul, pe fereastră, și văzù pre regele David săltând și jucând, și ea-l despretui în inima ei.

Rânduirile lui David pentru cultul divin stând în legătură cu chivotul. Psalmii săi de laudă.

16 Așà [a] au adus chivotul lui Dumnezeu, și l-au pus în mijlocul cortului, pre care David îl întinsese pentru el, și aduseră arderi de tot și sacrificii de bucurie înaintea lui Dumnezeu.

2 Și sfârșind David aducerea arderilor de tot și a sacrificielor de bucurie, el binecuvântă poporul în numele Domnului. 3 Și împărți între toți oamenii din Israel, între bărbați și femei, fiecăruia o pâne, o bucată de carne, și o turtă de stafide.

---

d Esod. 6. 22. *e* Esod. 6. 18. *f* 2 Sam. 6. 3. | *g* Cap. 13. 10, 11. *h* Esod. 25. 14. | Num. 4. 15. *i* Cap. 6. 33. | *j* Cap. 6. 39. *k* Cap. 6. 44. | *l* Ps. 46, titlu. *m* Ps. 81. 3. | *n* 2 Sam. 6. 12, 13, etc. | *o* Cap. 13. 8. *p* 2 Sam. 6. 16. | *Capul 16.* *a* 2 Sam. 6. 17–19.

4 Şi înaintea chivotului Domnului el aşează *pre unii* dintre Leviţi, cari să facă serviciul, şi [b] să sărbătorească, să laude, şi să mărească pre Domnul, Dumnezeul lui Israel: 5 Pre Asaf, capul; Zecaria, al doilea după el; Ieiel, Şemiramot, Iehiel, Matitia, Eliab, Benaia, Obed-Edom, şi Ieiel *făceau să răsune* harpe şi citare, şi Asaf făcea să răsune cimbale. 6 Şi Benaia şi Iahaziel, preoţii, *suflau* necontenit în trâmbiţi înaintea chivotului legei lui Dumnezeu.

7 În aceeaşi zi dădù David în mânele lui Asaf şi a fraţilor săi *aceşti psalmi*, pentru [c] începutul sărbătoririi Domnului.

8 [d] Lăudaţi pre Domnul, chiemaţi numele lui, Faceţi cunoscute popoarelor faptele lui, 9 Cântaţi-i, cântaţi-i psalmi, Vorbiţi de toate minunile lui. 10 Făliţi-vă în numele său cel sfânt, Bucurese inima acelora, cari caută pre Domnul. 11 Căutaţi pre Domnul şi puterea lui, Căutaţi totdeauna faţa sa. 12 Amintiţi-vă de minunile sale, pre care le-a făcut, De semnele sale, şi de judecăţile gurei sale, 13 Voi, seminţia lui Israel, servul său, Fii ai lui Iacob, aleşii săi! 14 El, Domnul, *este* Dumnezeul nostru, Preste tot pământul *sunt* judecăţile sale. 15 Amintiţi-vă în veci de legământul său, De cuvântul, ce l-a poruncit pentru o mie de generaţiuni, 16 Pre [e] care l-a încheiat cu Abraam, Şi de jurământul său către Isaac; 17 Pre care l-a întărit lui Iacob drept lege, Lui Israel *drept* legământ vecinic, 18 Zicând: Davoiu ţie pământul Canaan, Sorţ al moştenirei voastre; 19 Când eraţi încă un număr mic, [f] Puţini, şi străini acolo. 20 Şi ei merseră dela popor la popor, Şi dela un regat la alt popor; 21 El nu învoi nimănui, ca să-i apese, Ci [g] pedepsì pre regi pentru dânşii, 22 *Zicând:* [h] Nu vă atingeţi de unsul meu, Şi profeţilor mei nu faceţi nici un rău! 23 [i] Cânte Domnului pământul întreg; Daţi ştire zi cu zi de mântuirea sa! 24 Spuneţi popoarelor mărirea sa, Tuturor naţiunilor minunile sale! 25 Căci mare *este* Domnul şi vrednic foarte de laudă, Şi înfricoşat preste toţi zeii. 26 Căci toţi zeii [j] popoarelor *sunt;* Dar Domnul a făcut cerul. 27 Mărire şi măreţia *sunt* înaintea lui, Puterea şi bucuria în locul său. 28 Daţi Domnului, voi neamurile popoarelor, Daţi Domnului mărire şi putere! 29 Daţi Domnului mărire numelui său, Aduceţi daruri, şi veniţi înaintea lui, 30 Închinaţi-vă Domnului în podoabă sfântă. Tremure înaintea lui tot pământul! Căci lumea s'a întărit, *şi* ea nu se va clătina. 31 Bucure-se cerul, şi veselească-se pământul; Şi să se spună popoarelor: Domnul este regele! 32 Mugească marea, şi tot ce o umple; Voios fie câmpul, şi tot ce *este* asupra-i; 33 Să chiue arborii pădurei Înaintea Domnului; căci el vine, Să judece pământul. 34 [k] Lăudaţi pre Domnul, căci bun *este* el, Căci vecinică *este* îndurarea sa. 35 [l] Şi ziceţi: Mântueşte-ne, Dumnezeul mântuirei noastre, Şi ne adună, să ne scape dintre popoare, Ca să lăudăm numele tău cel sfânt, *Şi* să ne fălim cu lauda ta. 36 [m] Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul lui Israel, din veci şi în veci!

Şi tot [n] poporul zise: Amin; şi lăudă pre Domnul.

37 Şi el lăsă acolo înaintea chivotului legei Domnului pre Asaf, şi pre fraţii lui, ca să servească totdeauna înaintea chivotului, cum cereà lucrul fiecărei zile; 38 Şi pre Obed-Edom, şi fraţii lor, şasezeci şi opt; şi pre Obed-Edom, pre fiul lui Iedutun, şi pre Hosa, *să fie* uşieri; 39 Şi pre Zadok, preotul, şi pre fraţii lui, preoţi, [o] înaintea locaşului Domnului, [p] pe înălţimea din Ghibeon: 40 Ca să aducă pururea Domnului arderi de tot pe altarul arderului de tot, [q] dimineaţa şi sarea, întocmai după cum este scris în legea Domnului, pre care a poruncit-o lui Israel; 41 Şi cu dânşi pre Heman, Iedutun, şi pre ceilalţi aleşi, cari au fost numit cu numele, să laude pre

[b] Ps. 38
[c] 2 Sam. 23. 1.
[d] Ps. 105. 1—15.
[e] Fac. 17. 2.
[f] Fac. 34. 30.
[g] Fac. 12. 17.
[h] Ps. 105. 15.
[i] Ps. 96. 1, etc.
[j] Lev. 19. 4.
[k] Ps. 106. 1.
[l] Ps. 106. 47. 48.
[m] 1 Reg. 8. 15.
[n] Deut. 27. 15.
[o] Cap. 21. 29.
[p] 1 Reg. 3. 4.
[q] Esod. 29. 38.

Domnul, căci [r] vecinică *este* îndurarea sa: 42 Și cu dânșii pre Heman, și Iedutun, ca să sune din trâmbiți, din cimbale, și din instrumentele de cântare ale lui Dumnezeu; și pre fiii lui Iedutun *i-a* așezat ușieri. 43 [s] Apoi se duse tot poporul, fiecare la casa sa, și David se întoarse, ca să binecuvinteze casa sa.

Dorința lui David de a zidì un templu; Dumnezeu îi trimite știre prin Natan: mulțumirea lui David.

17 [a] Fost-a, precând locuia David în casa sa, că a zis David către Natan, profetul: Iacă, eu locuesc în casă de cedri, dară chivotul legei Domnului supt covoare! 2 Atuncea zise Natan către David: Tot ce *este* în inima ta, fă! că Dumnezeu *este* cu tine.

3 În aceași noapte fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Natan, zicând: 4 Mergi, și spune lui David, servul meu: Așà zise Domnul: Tu să nu-mi zidești casă de locuință: 5 Căci nici într'o casă n'am locuit din ziua aceea, în care am scos pre Israel *din Egipt* și până astăzi; ci am mers din cort în cort, și din locaș *în locaș*. 6 Pretutindenea am călătorit cu tot Israelul: și oare vorbit-am cândva cuvânt către vreunul din judecătorii lui Israel, cărora le poruncisem să pască poporul meu, și zis-am: De ce nu-mi ziditi casă de cedri? 7 Și acum așà zi servului meu David: Așà zise Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Eu te-am luat din staulul oilor, de dinapoia oilor, ca să fii domn preste poporul meu, Israel, 8 Și fost-am pretutindenea cu tine, unde mergeai; și am stârpit de dinaintea ta pre toți neamicii tăi; și ți-am făcut nume asemenea numelui celor mari depe pământ. 9 Și dat-am poporului meu Israel un loc, și l-am sădit pre el, ca să locuiască pe locul său, și să nu mai fie neliniștit, și să nu-l mai frângă fiii răutății, ca mai înainte. 10 Și din ziua aceea, în care am așezat judecători preste poporul meu Israel, am umilit pre toți neamicii tăi; și acum îți zic, că Domnul îți va zidì casă. 11 Și când se vor împlinì zilele tale, și tu te vei duce la părinții tăi, voiu ridicà semânța ta după tine, care va fi din fiii tăi, și voiu întărì regatul său. 12 Aceasta să-mi zidească casă, și eu voiu întărì tronul său în veci. 13 [b] Eu îi voiu fi părinte, și el îmi va fi fiu; și nu voiu îndepărta dela el bunătatea mea, precum am îndepărtat-o dela cel ce a fost înainte de tine; 14 [c] Ci-l voiu așezà în casa mea și în regatul meu în veci, și tronul său va fi întemeiat în veci.

Rugăciunea lui David.

15 După toate aceste cuvinte, și după toată aceasta vedere, așa vorbì Natan către David.

16 [d] Atunci întră regele David, și se ținù înaintea Domnului: și zise: Cine *sunt* eu, Domnul, Dumnezeule, și ce *este* casa mea, că m'ai făcut să ajung la atâta! 17 Și, ca și cum aceasta preà puțin a părut în ochii tăi, Dumnezeule, tu ai dat încă și făgăduință casei servului tău pentru îndelung; și tu mi-ai arătat un rând *de urmași* suindu-se în depărtare, Doamne, Dumnezeule! 18 Ce să mai *vorbească* David către tine despre onoarea servului tău! 19 Tu cunoști pre servul tău, Doamne! pentru servul tău, și după inima ta, ai făcut toată această mărire, și ai prezis toate *aceste* măriri. 20 Doamne! nimenea nu *este* asemenea ție, nici nu *este* Dumnezeu afară de tine, după toate cât am auzit cu urechile noastre. 21 Că cine *este* ca poporul tău, ca Israel? Popor unic pe pământ, pentru care s'a dus Dumnezeu, ca să-l răscumpere șieși de popor, făcându-și nume mare și înfricoșat, alungând popoarele de dinaintea poporului tău, pre care l-ai răscumpărat din Egipt. 22 Așà ai pus poporul tău Israel *să fie* ție popor în veci; și tu, Doamne, te-ai făcut Dumnezeul lor. 23 Și acum Doamne! cuvântul, pre care l-ai făgăduit tu servului tău, și casei sale, să steà statornic până în veci, și fă în ce chip ai zis!

---

r Ezra. 3. 11. | Ier. 33. 11. | s 2Sam 6.19,20. | *Capul 17.* | a 2 Sam.7.1,etc. | b 2Sam.7.14,15. | c Luc. 1. 33. | d 2 Sam. 7. 18.

24 Şi statornic să steà, şi mare să fie numele tău în veci, ca să se zică: Domnul. *Dumnezeul* oştirilor şi al lui Israel, *este* Dumnezeu preste Israel; şi casa lui David, servul tău, *fie* întemeiată înaintea ta. 25 Căci tu, Dumnezeul meu, ai făgăduit servului tău, că-i vei zidì casă; de aceea a cutezat servul tău a se rugà înaintea ta. 26 Şi acum, Doamne! tu *eşti* Dumnezeu, şi ai făgăduit bunătăţile acestea servului tău. 27 Şi acum învoieşte şi binecuvântează casa servului tău, ca să fie în veci înaintea ta; căci tu, Doamne, ai binecuvântat-*o*, şi binecuvântată *va fi* în veci.

Biruinţele lui David asupra Filistenilor, Moabiţilor, Edomiţilor şi Sirienilor; diregătorii săi.

18 După aceea [a] bătù David pre Filisteni, şi-i supuse: şi luă Gatul şi cetăţile sale din mâna Filistenilor.

2 Şi el bătù pre Moabiţi, şi Moabiţii se supuseră lui David, *şi* aduseră daruri.

3 Şi David bătù pre Hadarezer, regele din Ţoba la Hamat, când mergeà spre a-şi întemeià domnica sa, la fluviul Eufrat.

4 Şi-i luă David o mie de care, şi [b] şapte mii călăreţi, şi douăzeci mii de oameni pedeştri. Şi David tăie vinele tuturor *cailor* de trăsuri, reţinând din ei *pentru* o sută de care.

5 Şi veniră Sirienii dela Damasc — lui Hadarezer, regele din Ţoba — în ajutor: şi David ucise din Sirieni douăzeci şi două mii de oameni. 6 După aceea puse David *garnizoane* în Siria Damascului, şi Sirienii se făcură servi lui David, *şi* aduseră daruri. Şi Domnul ajutà pre David oriunde se duceà. 7 Şi David luă scuturile de aur, care erau la servii lui Hadarezer, şi le aduse în Ierusalim. 8 Şi din Tibhat şi Chun, cetăţi ale lui Hadarezer, luă David aramă multă foarte. Din aceasta [c] făcù Solomon marea cea de aramă, şi stâlpii, şi vasele de aramă.

9 Şi auzind Tou, regele Hamatului, că David bătù toată oastea lui Hadarezer, regele din Ţoba, 10 Trimise pre Hadoram, fiul său, la regele David, ca să întrebe de sănătatea sa, şi să-l felicitèze, pentru că s'a luptat cu Hadarezer şi l-a bătut (căci Tou erà în ceartă cu Harezer), şi *cu dânsul* tot felul de vase de aur şi argint şi aramă. 11 Pre acestea consacratu-*le*-a şi regele David Domnului, pe lângă argintul şi aurul, pre care-l luase dela toate popoarele *acestea*: Dela Edom, dela Moab, dela fiii lui Ammon, dela Filisteni, şi dela Amalekiţi.

12 Şi Abişai, fiul Teruiei, bătù din Edomiţi, în Valea-Sărei, [d] optsprezece mii de *oameni*. 13 [e] Şi el puse garnizoane în Edom, şi toţi Edomiţii se făcură servi lui David.

Şi ajutà Domnul pre David oriunde se duceà.

14 Şi David domnià preste tot Israelul, şi făceà judecată şi dreptate la tot poporul său. 15 Şi Ioab, fiul Teruiei, *erà* preste armată, şi Iosafat, fiul lui Ahilud, *erà* cancelar; 16 Şi Zadok, fiul lui Ahitub, şi Abimelech, fiul lui Abiatar, *erau* preoţi; şi Şavşa *erà* scriitor; 17 [f] Şi Banaia, fiul lui Iehoiada, *erà* preste Creţi şi Pleti; şi fiii lui David *erau* cei dintâi, pe lângă regele.

Insulta regelui din Ammon; Ammoniţii şi Sirienii bătuţi.

19 [a] Fost-a după aceea, că murì Nahaş, regele fiilor lui Ammon, şi fiul său domnì în locul său. 2 Atuncia zise David: Voiu face milă cu Hanun, fiul lui Nahaş, căci şi părintele său a făcut milă cu mine. Şi David trimise soli spre a-l mângâia, pentru părintele său. Şi venind servii lui David în pământul fiilor lui Ammon, la Hanun, spre a-l mângâia; 3 Atuncia ziseră cei mai mari ai fiilor lui Ammon către Hanun: Socoteşti tu oare, că David, pentru ca să onoreze pre părintele tău a trimis la tine mângâietori? Oare n'au venit servii săi la tine, ca să cerceteze ţara, şi să o surpe, şi să o iscodească? 4 Atuncia luă Hanun pre servii lui David, şi-i tunse, şi tăie

Capul 18.
[a] 2 Sam. 8, 1 etc. [b] 2 Sam. 8, 4. [c] 1 Reg. 7, 15, 23. [d] 2 Sam. 8, 13. [e] 2 Sam. 8, 14, etc. [f] 2 Sam. 8, 18.
Capul 19.
[a] 2 Sam. 10, 1, etc.

vestmintele lor pe jumătate, până la șezutul lor, și le dădù drumul. 5 Și ei se duseră; și spunându-se *aceasta* lui David despre bărbați, el a trimis întru întâmpinarea lor; căci bărbații erau rușinați foarte; și regele zise: Rămâneți în Ierichon, până ce vor crește barbele, și *atuncia* vă veți întoarce!

6 Și văzând fiii lui Ammon, că sunt în miros rău la David, trimiseră Hanun și fiii lui Ammon o mie talanți de argint, spre a-și tocmì care și călăreți din Mesopotamia, din Siria-Macca [b] și din Toba. 7 Și-și tocmiră treizeci și două mii care, și pre regele de Maaca cu poporul său; și ei veniră, și tăbărîră înaintea Madebei. Și fiii lui Ammon se adunară de prin cetățile lor, și veniră la luptă.

8 Și auzind *aceasta* David, trimis-a pre Ioab și pre toată oastea celor viteji. 9 Și ieșiră fiii lui Ammon, și se rânduiră de bătaie la întrarea cetății, și regii, cari veniseră, *erau* deosebi pe câmp. 10 Și văzând Ioab, că lupta erà întocmită asupră-i și din față și din dos, a ales din toți alesii lui Israel, și se rânduì asupra Sirienilor. 11 Și rămășița poporului o dădù supt mâna lui Abișai, fratele său, și-l rânduì asupra fiilor lui Ammon; 12 Și zise: De vor fi Sirienii mai tari decât mine, tu vei fi mie întru ajutor; iar de vor fi fiii lui Ammon mai tari decât tine, te voiu ajuta eu pre tine: 13 Fii tare, și să fim puternici pentru poporul nostru și pentru cetățile Dumnezeului nostru; și Domnul să facă *ce va fi* bine în ochii săi.

14 Și Ioab se apropie cu poporul ce *erà* cu el la luptă asupra Sirienilor; și *aceștia* fugiră de dinaintea lui. 15 Și văzând fiii lui Ammon, că Sirienii fugiau, fugiră și ei de dinaintea lui Abișai, fratele său, și întrară în cetate. Și Ioab venì la Ierusalim.

16 Și Sirienii, văzându-se bătuți de Israel, trimiseră soli, și scoaseră pre Sirienii de dincolo de râu; și Șofah, mai marele oastei lui Hadarezer, *erà* în fruntea lor. 17 Și spunându-se aceste lui David, adună el tot Israelul, trecù Iordanul, și ajungându-i, se rânduì de bătaie în contra lor. Și după ce David se rânduì de bătaie asupra Sirienilor, ei se luptară cu dânsul. 18 Și fugiră Sirienii de dinaintea lui Israel; și frânse David șapte mii care de ale Sirienilor și patruzeci mii pedeștri; și pre Șofah, mai marele oastei, îl ucise. 19 Și văzându-se servii lui Hadarezer bătuți de Israel, făcură pace cu David, și-i se supuseră. Și *așà* Sirienii nu mai voiră să ajute pre fiii lui Ammon.

Cucerirea orașului amonitic Raba.

20 Și [a] împlinindu-se anul, pe timpul când regii ies *la resbel,* Ioab se duse cu puterea oastei, și pustiì pământul fiilor lui Ammon; și înaintă și împresură Rabba. Iar David rămase în Ierusalim; și [b] Ioab bătù Rabba, și o sfărâmă. 2 Și David [c] luă coroana regelui lor de pe capul său, și o găsì în greutatea unui talant de aur, și într'însa *erau* pietre prețioase; și se puse pe capul lui David; și scoase prăzi din cetate multe foarte. 3 Și pre poporul din ea îl scoase, și-l ferestruì cu ferestraele și cu securi de fier, și cu topoare. Așà făcù David tuturor cetăților fiilor lui Ammon. Atuncia se întoarse David și tot poporul înapoi la Ierusalim.

Trei biruințe asupra Filistenilor.

4 Și atuncia [d] se născù o luptă în Ghezer cu Filistenii, și bătù [e] Sibbechai. Husateul, pre Sippai, din fiii lui Rafa: și ei fură umiliți.

5 Și mai fu o luptă cu Filistenii: și bătù Elhanan, fiul lui Iair, pre Lahmi, pre fratele lui Goliat, Gatitul; și coada lancei sale *erà* ca un lemn de stative.

6 Și mai [f] fu o luptă în Gat, și fost-a un bărbat înalt foarte, care *avea* șase degete *la mâni,* și șase *la picioare,* douăzeci și patru; încă și el erà dintre fiii lui Rafa. 7 Acesta batjocorì pre Israel: și-l ucise Ionatan, fiul lui Șimea, fratele lui David. 8 Aceștia se născură lui

b Cap. 18. 5, 9. | *Capul 20.* *a* 2 Sam. 11. 1 | *b* 2 Sam. 12. 26. | *c* 2 Sam. 12. 30, 31. | *d* 2 Sam. 21. 18. | *e* Cap. 11. 29. | *f* 2 Sam. 21. 20.

Rafa în Gat, și căzură prin mâna lui David, și prin mâna servilor săi.

Numărarea poporului; pedeapsa lui prin ciumă.

21 Și se sculă [a]Satana asupra lui Israel, și ademenì pre David să numere pre Israel. 2 Și David zise către Ioab și către cei mai mari ai poporului: Mergeți, numărați pre Israel dela Beer-Seba, până la Dan: [b]și aduceți-mi numărul lor, ca să-*l* cunosc. 3 Și Ioab zise: Domnul să facă pre poporul său încă de o sută ori pre cât *este* acuma! Domnul meu, rege, au nu *sunt* ei toți servii domnului meu? Pentru ce cere lucrul acesta domnul meu? Pentru ce să se facă aceasta întru păcatul lui Israel? 4 Totuși cuvântul regelui rămase tare în contra lui Ioab. Și ieși Ioab, și merse prin tot Israelul; și se întoarse la Ierusalim. 5 Și dădù Ioab lui David numărul poporului numărat, și erau în tot Israelul o mie de mii și o sută mii bărbați, cari trăgeau sabia, și în Iuda *erau* patru sute șaptezeci mii bărbați, cari trăgeau sabia. 6 [c]Iar pre Levi și Beniamin nu-i numărase într'aceștia; căci cuvântul regelui erà urît lui Ioab.

7 Și fu rău acest lucru în ochii lui Dumnezeu, și el bătù pre Israel. 8 Și zise David către Dumnezeu: [d]Păcătuitam foarte, că am făcut aceasta. [e]Și acum iartă păcatul servului tău: căci nebunește foarte am lucrat.

9 Și Domnul vorbì către Gad, [f]văzătorul lui David, zicând: 10 Du-te și spune lui David, zicând: Așa zice Domnul: Trei *pedepse* pun înainte-ți, alege-ți una din ele, și face-voiu ție. 11 Și *așà* venì Gad la David, și zise către dânsul: Așà zice Domnul: 12 Alege ție: [g]sau trei ani foamete, sau în *timpul de* trei luni să fii nimicit, *alungat* de neamicii tăi, așà ca sabia neamicilor tăi să te ajungă, sau trei zile sabia Domnului, ciuma în țară, și pre îngerul Domnului ucigând în toate hotarele lui Israel. Și acum vezi ce răspuns să duc aceluia care m'a trimis! 13 Și zise David către Gad: Eu în strâmtoare mare sunt: să cad eu în mâna Domnului; căci mare foarte *este* îndurarea sa: dar să nu cad în mâna omului!

14 Și trimes-a Domnul ciuma preste Israel, și picară din Israel șaptezeci mii de bărbați.

Jertfa lui David la aria lui Ornan.

15 Și trimis-a Dumnezeu înger la Ierusalim, ca să-l strice. Și stricând el, văzù Domnul, [h]și-i părù rău de acel rău, și zise către îngerul, care stricà: Destul! oprește acum mâna ta. Și îngerul lui stà lângă aria lui Ornan, Iebuseul. 16 Și ridică David ochii săi, și [i]văzù îngerul Domnului stând între pământ și între cer, și sabia sa trasă în mâna sa, întinsă preste Ierusalim. Atuncia căzură, David și bătrânii, cu fața *la pământ*, înveliți cu saci. 17 Și David zise către Dumnezeu: Oare nu *sunt* eu *acela*, *care* am zis să se numere poporul? Eu sunt acela, care a păcătuit și a făcut rău; dar aceste oi, ce au făcut ele? Doamne, Dumnezeul meu, rogu-te, să fie mâna ta preste mine și preste casa părintelui meu, dar nu preste poporul tău, ca să-l pierzi.

18 Și îngerul Domnului zise către Gad, să spună lui David, ca David să se sue, și să ridice altarul Domnului în aria lui Ornan, Iebuseul. 19 Și David se suì după cuvântul lui Gad, pre care l-a vorbit, în numele Domnului. 20 Și întorcându-se Ornan, și văzând îngerul, se ascunse el și cei patru fii ai săi, cari *erau* cu el. Și Ornan treierà grâu. 21 Și David venì la Ornan: și Ornan căută, și văzù pre David, și ieși din arie, și se plecă lui David cu fața la pământ. 22 Și David zise către Ornan: Dă-mi locul ariei, ca să zidesc acolo altar Domnului. Pentru argint deplin dămi-l, și să înceteze plaga dela popor. 23 Și zise Ornan către David: Ia-ți-*l* și facă domnul meu, regele, *ce este* bun în ochii lui. Iacă eu dau boii pentru arderi

Capul 21. [a] 2 Sam. 24. 1, etc. | [b] Cap. 27. 23. | [c] Cap. 27. 24. | [d] 2 Sam. 24. 10 | [e] 2 Sam. 12. 13. [f] 1 Sam. 9. 9. | [g] 2 Sam. 24. 13. | [h] Fac. 6. 6. | [i] 2 Cron. 3. 1.

de tot, și carele de treerat pentru lemne,
și grâul pentru darul de pâne; toate le
dau. 24 Și regele David zise către
Ornan: Ba nu! ci-l voiu cumpărà pen-
tru argint deplin, și nu voiu luà ce *este*
al tău pentru Domnul, nici îi voiu aduce
arderi de tot, *lucru* de dar. 25 Și așà
[j] dete David lui Ornan pentru loc șase
sute sicli de aur cumpăniți. 26 Și David
zidì acolo altar Domnului, și aduse arderi
de tot și sacrificii de bucurie; și el se
rugă Domnului, și el îl auzì prin foc din
cer pe altarul arderilor de tot: 27 Și
Domnul poruncì îngerului, și el vârî sa-
bia sa în teacă.

28 Din timpul acela, când văzù Da-
vid, că Domnul îl auzise în aria lui
Ornan, Iebuseul, sacrificà el acolo.
29 [k] Căci locașul Domnului, pre care-l fă-
cuse Moisi în pustiu, și altarul arderilor
de tot *erau* atuncia pe înălțime în Ghi-
beon; 30 [l] Dar David nu putù să se
ducă înaintea locașului, ca să întrebe pre
Dumnezeu; căci el se temù de sabia în-
gerului Domnului.

Pregătirile lui David pentru templu; Solomon se hotărește de succesor al său.

22 Și zise David: [a] Aceasta *este* casà
lui Dumnezeu, Domnul, și acesta
este altarul olocaustelor lui Israel.

2 Și ordonă David, ca să se adune
[b] străinii, cari *erau* în pământul lui Is-
rael; și el îi așeză cioplitori de pietre,
cari să taie pietre cioplite, ca să zidească
casa lui Dumnezeu. 3 Și fier în mul-
țime, pentru cuie la aripile porților și
pentru scoabe, pregătì David, și aramă
multă, [c] fără măsură; 4 Și lemne de
cedru fără număr; căci [d] Sidonienii și
Tirienii aduseră lui David lemne de ce-
dru mulțime. 5 Și David zise: [e] Solo-
mon, fiul meu *este* tânăr și gingaș; și
casa, care se va zidì Domnului, să fie
mare foarte, spre faimă și mărire în toate
țările: eu voiu pregătì deci *cele de tre-
buință*, spre *zidirea* ei. Așà pregătì Da-
vid în mulțime înaintea morței lui.

6 Și el chiemă pre Solomon, fiul său,
și-i ordonă ca să zidească casa Domnu-
lui, Dumnezeul lui Israel. 7 Și David
zise către Solomon: Fiul meu, [f] fost-a în
inima mea să zidesc casă [g] numelui
Domnului, Dumnezeul meu: 8 Dar
cuvântul Domnului a fost către mine, zi-
când: [h] Tu sânge mult ai vărsat și res-
bele mari ai purtat; tu să nu zidești
casă numelui meu; căci tu mult sân-
ge ai vărsat pe pământ înaintea mea.
9 [i] Iacă, fiu ți-se va naște: acesta va fi
om al repausului: și-i voiu da [j] repaus
înaintea tuturor neamicilor săi de jur
împrejur: căci Solomon *(pace)* va fi nu-
mele lui, și pace și liniște voiu da lui
Israel în zilele lui. 10 [k] Acesta va zidì
casă numelui meu: și [l] el îmi va fi fiu,
și eu îi *voiu fi* părinte; și eu voiu întărì
tronul regatului său preste Israel în
veci. 11 Acum, fiul meu! [m] Domnul fie
cu tine, să prosperi, și casă Domnului,
Dumnezeul tău, să zidești, precum a
vorbit el de tine. 12 Numai [n] să-ți dea
Domnul înțelepciune și minte, și să te
pună preste Israel, pentru ca să păzești le-
gea Domnului, Dumnezeul tău. 13 [o] Că
atuncia *numai* vei prosperà, când vei
căuta să faci legile și judecățile, pre care
Domnul le-a dat lui Moisi pentru Israel.
[p] Întărește-te și îmbărbătează-te! nu te
teme și nu te spăimânta!

14 Iacă, cu toată neliniștea mea am
pregătit pentru casa Domnului o sută
mii talanți de aur, și de o mie ori de o
mie talanți de argint; aramă și fier [q] fără
măsură, mult foarte; și am pregătit lemne
și pietre; și tu le vei mai adăugì. 15 Și
cu tine *sunt* mulți lucrători: cioplitori
de pietre, și pietrari, și teslari, și maistri
pentru tot felul de lucru; 16 Aur, ar-
gint, aramă, și fier, fără număr. Scoală-te
dar, și lucrează, și [r] Domnul fie cu tine.

17 Și David poruncì tuturor mai ma-
rilor lui Israel să ajute pre Solomon, fiul
său, *zicând:* 18 Au nu *este* Domnul,
Dumnezeul vostru, cu voi, [s] și el au nu

[j] 2 Sam. 24. 24. [k] Cap. 16. 39. [l] 1 Reg. 3. 4. 2 Cron. 1. 3. — *Capul 22.* [a] Deut. 12. 5. 2 Cron. 3. 1. [b] 1 Reg. 9. 21. [c] Vers. 14. [d] 1 Reg. 5. 6. [e] Cap. 29. 1. [f] 2 Sam. 7. 2. [g] Deut. 12. 5, 11. [h] 1 Reg. 5. 3. [i] Cap. 28. 5. [j] 1 Reg. 4. 25. [k] 2 Sam. 7. 13. 1 Reg. 5. 5. [l] Ebr. 1. 5. [m] Vers. 16. [n] Ps. 72. 1. [o] Ios. 1. 7. 8. [p] Deut. 31. 7. 8. Ios. 1. 6. 7, 9. [q] Vers. 3. [r] Vers. 11. [s] Deut. 12. 10.

v'a dat repaus de jur împrejur? Că el a dat în mâna mea pre locuitorii ţării, şi ţara s'a supus înaintea Domnului şi înaintea poporului său. 19 Acum [t]puneţi deci inima voastră şi sufletul vostru, să caute pre Domnul, Dumnezeul vostru. Sculaţi-vă deci şi ziditi sanctuarul lui Dumnezeu, Domnul, ca să [u]aduceţi chivotul legii lui Dumnezeu şi uneltele cele sfinte ale lui Dumnezeu, în casa, ce *este* a se zidì [v]numelui Domnului.

Numărul şi împărţirea Leviţilor.

23 Şi îmbătrânid David, şi sătul *fiind* de zile, făcù pre [a]Solomon, fiul său, rege preste Israel.

2 Şi adună pre toţi cei mari ai lui Israel, şi pre preoţi, şi pre Leviţi. 3 Şi s'au numărat Leviţii dela [b]treizeci ani şi mai sus, şi numărul lor erà, după capetele lor, treizeci şi opt mii de bărbaţi. 4 Dintre aceştia douăzeci şi patru mii *erau hotărîţi* să aibe supraveghierea preste lucru la casa Domnului, şi şase mii *să fie* [c]diregători şi judecători. 5 Şi patru mii *să fie* uşieri, şi patru mii să laude pe Domnul din instrumente, pre [d]cari eu le-am făcut, *zise David,* pentru cântare de laudă.

6 Şi [e]David îi împărţì în rânduri după fiii lui Levi: Ghersom, Kehat şi Merari.

7 Dintre [f]Ghersomiţi *erau*: Laadan şi Şimei. 8 Fiii lui Laadan: Capul, Iehiel; apoi Ţetam, şi Ioel, trei. 9 Fiii lui Şimei: Şelomitul, Haziel, şi Haran, trei; aceştia *erau* capii *caselor* părinteşti ai lui Laadan. 10 Şi fiii lui Şimei: Iahat, Zina, Ieuş, şi Beria. 11 Aceşti patru *erau* fiii lui Şimei. Iahat erà cap, şi Zita al doilea; dar Ieuş şi Beria nu avură mulţi fii, — pentru aceea s'au numărat drept o casă părintească.

12 [g]Fiii lui Kehat *erau*: Amram, Iţhar, Hebron, şi Uziel, patru. 13 Fiii lui [h]Amram, Aaron şi Moisi. Şi [i]Aaron fu deosebit, ca să sfinţească lucrurile preà sfinte, el şi fiii lui în veci; [j]să tămâieze înaintea Domnului; [k]să servească şi [l]să binecuvinteze în numele său, în veci. 14 *Cât pentru* Moisi, omul lui Dumnezeu, fiii lui s'au numit după seminţia lui Levi. 15 Fiii lui Moisi *erau*: Ghersom şi Eliezer. 16 Din fiii lui Ghersom Şebuet *erà* capul. 17 Şi fiii lui Eliezer *erau*: Rehabia, capul. Şi Eliezer n'aveà alţi fii. 18 Şi fiii lui Rehabia erau numeroşi foarte. Din fiii lui Iţhar Şelomit *erà* capul. 19 Din fiii lui Hebron Ieria *erà* capul: Amaria al doilea; Iehaziel, al treilea; şi Iekamean, al patrulea. 20 Din fiii lui Uziel Mica *erà* capul, şi Iişia al doilea.

21 Fiii lui Merari *erau*: Mahli şi Muşi. Fiii lui Mahli: Eleazar şi Kiş. 22 Şi murì Eleazar, şi n'aveà fii, ci fice; şi le luară *de femei* fiii lui Kiş, fraţii lor. 23 Fiii lui Muşi *erau*: Mahli, şi Eder, şi Ieromot, trei.

24 Aceştia *sunt* fiii lui [m]Levi, după casele lor părinteşti, capii părinţilor, după cum s'au numărat, după numărul numelor, după capetele lor, *toţi* cari împliniau serviciul, în casa Domnului, dela [n]douăzeci de ani şi mai sus. 25 Căci David zise: Domnul, Dumnezeul lui Israel, a dat repaus poporului său, şi va locuì în Ierusalim în veci; 26 Deci Leviţii *mai mult* nu vor purtà locaşul, şi toate uneltele sale pentru serviciul său. 27 Că, după cuvintele cele din urmă ale lui David, se numărară fiii lui Levi, dela douăzeci de ani şi mai sus; 28 Căci datoria lor *erà*, ca ei să stea alături cu fiii lui Aaron spre serviciu, în casa Domnului, în curţi şi în cămări, şi spre curăţirea tuturor celor sfinte şi pentru împlinire serviciului, în casa lui Dumnezeu; 29 Şi pentru pânile de punere înainte, şi pentru floarea făinei a darului de pâne, şi pentru [o]aluatul nedospit, şi pentru cele din tigăi, şi pentru prăjituri, şi pentru toată măsura şi greutatea; 30 Şi ca să stea în toate dimineţile şi în toate serile, să laude şi să mărească pre Domnul; 31 Şi ca să aducă Domnului toate

[t] 2 Cron. 20. 3. [u] 1 Reg. 8. 6, 21. | [v] 1 Reg. 5. 3. — *Capul 23.* [a] 1 Reg. 1. 33—39. | [a] Num. 4. 3, 47. [b] Deut. 16. 18. [d] 2 Cron. 29. 25, 26. | Amos. 6. 5. [e] Esod. 6. 16. 2 Cron. 8. 14 | [f] Cap. 26. 21. [g] Esod. 6. 18. [h] Esod. 6. 20. | [i] Ebr 5. 4. [j] Esod. 30. 7. [k] Deut. 21. 5. | [l] Num. 6. 23. [m] Num. 10. 17, 21. | [n] Ezra. 3. 8. [o] Lev. 2. 4.

arderile de tot [p] la ziua sabbatului, la lună nouă, și la [q] serbători, după numărul și legea lor, pururе înaintea Domnului; 32 Și să facă paza cortului întrunirii, și paza sanctuarului, și [r] paza fiilor lui Aaron, frații lor, la serviciul *lor*, în casa Domnului.

Împărțirea preoților, și genealogia Leviților.

24 Și rândurile fiilor lui Aaron *erau acestea:* [a] Fiii lui Aaron *erau*: Nadab, Abihu, Eleazar, și Itamar. 2 Și [b] Nadab și Abihu muriră înaintea părintelui lor, și nu aveau fii; deci Eleazar și Itamar se făcură preoți. 3 Și David îi împărți, adecă pre Zadok din fiii lui Eleazar, și pre Ahimelec din fiii lui Itamar, după rânduielile lor, în serviciul lor.

4 Și se găsiră mai mulți capi între fiii lui Eleazar decât între fiii lui Itamar; deci îi împărți *așà*: din fiii lui Eleazar, șasesprezece capi, după casele *lor* părintești, și din fiii lui Itamar opt, după casele lor părintești. 5 Prin sorți îi împărți, atât pre aceștia, cât pre aceia; căci mai marii sanctuarului și mai marii *casei* lui Dumnezeu *erau* ei din fiii lui Eleazar și din fiii lui Itamar.

6 Și Șemaia, fiul lui Netaneel, scriitorul, *unul* din Leviți, îi înscrise înaintea regelui și a mai marilor, și a lui Zadok, preotul, și a lui Ahimelec, fiul lui Abiatar, și a capilor părintești ai preoților și ai Leviților; câte o casă părintească erà luată pentru Eleazar, și *câte una erà* luată pentru Itamar.

7 Și ieși sorțul întâiu pentru Iehoiarib; pentru Iedaia, al doilea; 8 Pentru Harim, al treilea; pentru Seorim, al patrulea; 9 Pentru Malchia, al cincelea; pentru Miiamin, al șaselea; 10 Pentru Hakkoz, al șaptelea; pentru [c] Abia, al optulea; 11 Pentru Ieșua, al nouălea; pentru Șekania, al zecelea; 12 Pentru Eliașib, al unsprezecelea; pentru Iakim, al doisprezecelea; 13 Pentru Huppa, al treisprezecelea; pentru Ieșebab, al patrusprezecelea; 14 Pentru Bilga, al cincisprezecelea; pentru Immer, al șasesprezecelea; 15 Pentru Hezir, al șaptesprezecelea; pentru Appițet, al optsprezecelea; 16 Pentru Petahia, al nouăsprezecelea; pentru Iehezekel, al douăzecilea; 17 Pentru Iachin, al douăzeci și unulea; pentru Gamul, al douăzeci și doilea; 18 Pentru Delaia, al douăzeci și treilea: pentru Maazia, al douăzeci și patrulea.

19 Și aceasta *erà* rânduiala lor în serviciul lor, *după care* [d] să vină în casa Domnului, după îndatoririle *date* lor prin Aaron, părintele lor, așà precum îi poruncise Domnul, Dumnezeul lui Israel.

Capii Leviților.

20 Și ceilalți fii ai lui Levi *erau:* din fiii lui Amram: [e] Șubael; din fiii lui Șubael, Iehdeia. 21 Cât pentru [f] Rehabia: din fiii lui Rehabia: Issia *erà* capul; 22 Din Ițhariți, [g] Șelomot; din fiii lui Șelomot, Iahat. 23 Și fiii *lui* [h] *Hebron*: Ieria, *întâiul;* Amaria, al doilea; Iahaziel, al treilea; Iekameam, al patrulea. 24 Fiii lui Uziel: Mica; din fiii lui Mica, Șamir; 25 Fratele lui Mica, Issia; din fiii lui Issia, Zecaria. 26 [i] Fiii lui Merari: Mahli și MușI: fiii lui Iaazia: Beno. 27 Fiii lui Merari: din Iaazia: Beno, și Șoham, și Zaccur, și Ibri; 28 Din Mahli: Eleazar; și acesta nu aveà fii. 29 Cât pentru Kiș: Fiul lui Kiș: Ierahmeel. 30 Și fiii lui MușI: Mahli, Eder, și Ierimot. Aceștia *sunt* fiii Leviților, după casele lor părintești. 31 Și aceștia au aruncat sorți lângă frații lor, fiii lui Aaron, înaintea lui David, regele, și a lui Zadok și a lui Ahimelec, și înaintea capilor *caselor* părintești ale preoților și ale Leviților, casa cea întâia părintească de o potrivă cu fratele său cel mai mic.

Așezarea și rânduirea cântăreților și a muzicanților.

25 Și deosebiră David și cei mai mari ai oastei spre serviciu din fiii lui [a] Asaf, ai lui Heman și ai lui Iedutun,

---

[p] Num. 10. 10. Ps. 81. 3.
[q] Lev. 23. 4.
[r] Num. 3. 6—9. —

Capul 24.
[a] Lev. 10. 1. 6.
[b] Num. 3. 4.
[c] Luc. 1. 5.
[d] Cap. 9. 25.
[e] Cap. 23. 16.
[f] Cap. 26. 17.
[g] Cap. 26. 18.
[h] Cap. 23. 19. & 26. 31.
[i] Esod. 6. 19.
Cap. 23. 21. —

Capul 25.
[a] Cap. 6. 33, 39, 44.

care să cânte cântări cu citare, cu harpe, și cu cimbale. Și numărul oamenilor de lucru spre serviciul lor erà: 2 Din fiii lui Asaf: Zaccur, Iosef, Netania, și Asarela, fii ai lui Asaf; supt conducerea lui Asaf, care cântà cântări supt conducerea regelui. 3 Din Iedutun: pre fiii lui Iedutun: Ghedalia, Zeri, Ieșaia, Hașabia, și Matitia, șase, supt conducerea părintelui lor, Iedutun, care cântà cântări cu citare, ca să laude și să mărească pre Domnul. 4 Din Heman: pre fiii lui Heman: Bukkia, Mattania, Uziel, Șebuel, Ierimot, Hanania, Hanani, Eliata, Ghiddalti, Romamti-Ezer, Iosbekașa, Malloti, Hotir, *și* Mahaziot. 5 Toți aceștia *erau* fiii lui Heman, văzătorul regelui, în cuvintele lui Dumnezeu: ca să-*i* înalțe cornul: *căci* Dumnezeu dădù lui Heman patrusprezece fii și trei fiice. 6 Toți aceștia *stăteau* supt conducerea părintelui lor la cântare, *în* casa Domnului, cu cimbale, harpe, și citare, pentru serviciu în casa lui Dumuezeu, după porunca regelui, *dat* lui Asaf, lui Iedutun și lui Heman. 7 Și numărul lor cu cel al fraților lor, cari erau învățați în cântările Domnului, toți încercați, erau: două sute optzeci și opt,

8 Și aruncară sorți pentru rânduiala lor, pentru cel mic ca și pentru cel mare, pentru [b] învățător ca și pentru cel învățat; 9 Și pentru Asaf ieșì întâiul sorț lui Iosef; Ghedalia *erà* al doilea, *el*, frații săi și fiii săi, doisprezece; 10 Al treilea, Zaccur, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 11 Al patrulea, Iizri, el, fiii săi și frații săi, doisprezece; 12 Al cincelea, Netania, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 13 Al șaselea, Bukkia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 14 Al șaptelea, Ieșareala, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 15 Al optulea, Ieșaia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 16 Al nouălea, Matania, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 17 Al zecelea, Șimei, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 18 Al unsprezecelea, Azareel, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 19 Al doisprezecelea, Hașabia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 20 Al treisprezecelea, Subael, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 21 Al patrusprezecelea, Matitia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 22 Al cincisprezecelea, Ierimot, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 23 Al șasesprezecelea, Hanania, *el*, fiii săi și frații lor, doisprezece; 24 Al șaptesprezecelea, Iosbekașa, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 25 Al optsprezecelea, Hanani, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 26 Al nouăsprezecelea, Malloti, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 27 Al douăzecelea, Iliata, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 28 Al douăzeci și unulea, Hotir, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 29 Al douăzeci și doilea, Ghiddalti, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 30 Al douăzeci și treilea, Mohaziot, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 31 Al douăzeci și patrulea, Romamti-Ezer, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece.

Osândirea ușierilor.

26 Și rândurile ușierilor: dintre Korahiți, Meșelemia, fiul lui Kore, din fiii lui Asaf. 2 Și fiii lui Meșelemia: Zecaria, întâi-născutul; Iediael, al doilea; Zebadia, al treilea; Iatniel, al patrulea; 3 Elam, al cincelea; Iehohanan, al șaselea; Elioenai, al șaptelea. 4 Fiii lui Obed-Edom: Șemaia, întâi-născutul; Iehozabad, al doilea; Ioah, al treilea; Sacar, al patrulea; Netaneel, al cincelea; 5 Ammiel, al șaselea; Issacar, al șaptelea; Peultai, al optelea; căci Dumnezeu îl binecuvântă. 6 Și lui Șemaia, fiul său, se născură fii, cari domniră în casa părinților lor; că ei *erau* bărbați deștepți. 7 Fiii lui Șemaia: Otni, Refael, și Obed-Elzabad; frații săi, bărbați deștepți, Elihu și Șemakia. 8 Toți aceștia *erau* din fiii lui Obed-Edom; ei, fiii lor și frații lor, bărbați deștepți, puternici pentru serviciu, șasezeci și doi din Obed-Edom. 9 Fiii și frații lui Meșelemia, bărbați deștepți optsprezece. 10 Fiii lui [a] Hoșa,

[b] 2 Cron. 23. 13. — *Capul 26.* [a] Cap. 16. 38.

dintre fiii lui Merari: Șimri, capul, (deși nu erà întâi-născutul, dară părintele său îl puse cap): 11 Hilkia, al doilea: Tebalia, al treilea: Zecaria, al patrulea: toți fiii și frații lui Hoșa, treisprezece.

12 Acestea *erau* rândurile ușierilor după capii lor bărbătești, *și aveau* sarcină împreună cu frații lor, de a servì în casa Domnului. 13 Și aruncară sorți, pentru cel mic ca și pentru cel mare, după casele lor părintești, pentru fiecare poartă. 14 Și sorțul despre răsărit pică pe Șelemia: și aruncară sorți pentru Zecaria fiul său, *bărbat* înțelept în sfat: și sorțul său ieși spre meză-noapte: 15 Pentru Obed-Edom spre meză-zi, și pentru fiii săi casa de rezervă. 16 Pentru Șuppim și Hosa spre apus, lângă poarta Șallechet, unde se urcă calea în sus, așà *încât urmà* custode după custode. 17 Către răsărit *erau* șase Leviți: către miază-noapte, patru pe zi; către miază-zi patru pe zi; și lângă casa de rezervă câte doi: 18 Lângă Parbar, către apus, patru pe cale, *și* doi lângă Parbar. 19 Acestea *sunt* rândurile ușierilor din fiii lui Kore și din fiii lui Merari.

Orînduirea vistierilor.

20 Și din Leviți *erà* Ahia [b] preste tezaurele casei lui Dumnezeu și preste tezaurele celor consacrate. 21 *Cât pentru* fiii lui Laadan, fiii Ghersonitului Laadan, capii *caselor* părintești, *adecă* din Laadan, Ghersonitul, *erau*: Iehieli. 22 Fiii lui Iehieli: Zetam, și Ioel, fratele său, *cari erau* preste tezaurele casei Domnului. 23 Din Amramiți și din Itharițì, din Hebroniți, *și* din Uzieliți, 24 *Erà* [c] Șebuel, fiul lui Ghersom, fiul lui Moisi, mai marele preste tezaure. 25 Și frații săi din Eliezer: Rehabia, fiul său: Iesaia, fiul acestuia: Ioram, fiul acestuia: Zicri, fiul acestuia: și [d] Șelomit, fiul acestuia. 26 Acest Șelomit și frații săi *erau* preste toate tezaurele celor consacrate, pre care regele David și capii *caselor* părintești, cei mai mari preste mii și preste sute, și cei mari ai oștei le consacraseră. 27 Din prada câștigată în resbele consacraseră *acestea*, pentru zidirea casei Domnului. 28 Și tot ce consacrase Samuel, [e] văzătorul, și Saul, fiul lui Kis, și Abner, fiul lui Ner, și Ioab, fiul Teruiei: *toate* cele consacrate *erau* supt mâna lui Șelomit și a fraților săi.

Orânduirea judecătorilor.

29 Din Itharițì: Chenania și fiii săi *erau* pentru trebile de dinafară preste Israel, ca [f] diregători și ca judecători. 30 Din Hebroniți: Hoșabia și frații săi, o mie șapte sute bărbați deștepți *erau* puși preste Israel dincoace de Iordan către apus, la toate trebile Domnului și la serviciul regelui. 31 Din Hebroniți, [g] Ieria *erà* capul, după generațiunile Hebroniților *și după casele lor* părintești. (În al patruzecelea an al domnirei lui David fură ei căutați, și s'au găsit între dânșii [h] la Iazer în Galaad bărbați deștepți.) 32 Și frații săi bărbați deștepți, *erau* două mii șapte sute, capii *caselor* părintești; și David regele îi puse preste Rubeniți și Gadiți, și preste jumătatea seminției lui Manase, la toate trebile lui Dumnezeu și [i] ale regelui.

Cei doisprezece capi ai armatei.

27 Și fiii lui Israel după numărul lor, capii *caselor* părintești, mai mari preste mii și sute, și ai lor diregători, serviau regelui, în toate pe rânduri, cari întrau și ieșiau din lună în lună, în toate lunile anului; fiecare rând *avea* douăzeci și patru mii.

2 Preste rândul întâiu pentru luna întâia *erà* [a] Iașobeam, fiul lui Zabdiel: și la rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 3 El *erà* din fiii lui Pereț, capul tuturor mai marilor oastei pentru luna întâia. 4 Și preste rândul pentru luna a doua *erà* Dodai, Ahoheul, și din rândul său *erà* Miklot, deasemenea conducător: și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 5 Cel mai mare al oastei a treia pentru luna a treia *erà* Benaia, fiul lui Iehoiada,

[b] Cap. 28. 12. Mal. 3. 10. [c] Cap. 23. 16. [d] Cap. 23. 18. [e] 1 Sam. 9. 9. [f] Cap. 23. 4. [g] Cap. 23. 19. [h] Ios. 21. 39. [i] 2 Cron. 19. 11. — Capul 27. [a] 2 Sam. 23. 8.

preotul, capul; și la rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 6 Acest Benaia *erà* un [b]viteaz din cei treizeci, și preste cei treizeci; și la rândul său *erà* Ammizabad, fiul său. 7 Al patrulea, pentru luna a patra, *erà* [c]Asahel, fratele lui Ioab, și Zebadia, fiul său, după dânsul; și în rândul să *erau* douăzeci și patru mii. 8 Al cincelea, pentru luna a cincea, *erà* mai mare Șamhut, Ihraheul; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 9 Al șaselea, pentru luna a șasea, *erà* [d]Ira, fiul lui Ikkes, Tekoeul; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 10 Al șaptelea pentru luna a șaptea, *erà* [e]Heleț, Peloneul, din fiii lui Efraim; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 11 Al optulea, pentru luna a opta, *erà* [f]Sibecai, Husateul, din Zarhiți; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 12 Al nouălea, pentru luna a noua, *erà* [g]Abiezer, Anetoteul, din Beniaminiți; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 13 Al zecelea, pentru luna a zecea, *erà* [h]Maharai, Netofrateul, din Zarhiți; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 14 Al unsprezecelea, pentru luna a unsprezecea, *erà* [i]Benaia, Piratoneul, din fiii lui Efraim; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 15 Al doisprezecelea, pentru luna a douăsprezecea, *erà* [j]Heldai, Netofateul, dela Otniel; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii.

Domnitorii semințiilor.

16 Și preste semințiile lui Israel *erau*: preste Rubeniți mai mare, Eliezer, fiul lui Sicri; preste Simeoniți, Șefatia, fiul Maachei; 17 Preste Leviți, Hașabia, fiul lui Kemuel; preste Aaroniți, Zadok; 18 Preste Iuda, [k]Elihu, din frații lui David; preste Issacar, Omri, fiul lui Micael; 19 Preste Zabulon, Ismaia, fiul lui Obadia; preste Neftali, Ierimot, fiul lui Azriel; 20 Preste fiii lui Efraim, Hoșea, fiul lui Azazia; preste jumătatea seminției lui Manase, Ioel, fiul lui Pedaia; 21 Preste jumătatea *seminției* lui Manase în Galaad, Iddo, fiul lui Zecaria; preste Beniamin, Iaasiel, fiul lui Abner; 22 Preste Dan, Azareel, fiul lui Ieroham. Acestia *sunt* mai marii semințielor lui Israel.

23 Numărul Israeliților de douăzeci ani și mai jos, nu i-a pus David; căci [l]Domnul zisese, *că* va îmmulți pre Israel, ca stelele cerului. 24 Ioab, fiul Teruiei, începù a numărà, dar nu sfârșì: căci [m]venì pentru aceasta mânia Domnului preste Israel; de aceea numărul nu s'a primit în istoria Cronicelor regelui David.

Servitorii și slujbașii curții.

25 Și preste tezaurele regelui *erà* Azmavet, fiul lui Adiel; și preste magazinele din câmp, din cetăți, din sate, și din turnuri, *erà* Ionatan, fiul lui Uzia. 26 Și preste lucrătorii câmpului la lucrarea pământului *erà* Ezri, fiul lui Chelub; 27 Și preste vii *erà* Șimei, Ramateul; și preste magazinele de vin din vii erà Zabdi, Șifmeul. 28 Și preste olivi și sicomorii din vale *erà* Baal-Hanan, Ghedereul; și preste magazinele de oleiu, Ioaș. 29 Și preste boii, care păsteau în Șaron, *erà* Șitrai, Șaroneul; și preste boii din văi *erà* Șafat, fiul lui Adlai. 30 Și preste cămile *erà* Obil, Ismaelitul; și preste asini, Iehdeia, Meronoteul. 31 Și preste oi *erà* Iaziz, Hagareul. Toți acestia *erau* supraveghietori preste avutul regelui David.

32 Și Ionatan, unchiul lui David, erà consilier, bărbat cu minte și învățat; și Ichiel, fiul lui Hacmoni, *erà* lângă fiii regelui; 33 Și [n]Ahitofel *erà* consilier al regelui; și [o]Husai, Aracheul, *erà* amic al regelui; 34 Și după Ahitofel erau Iehoiada, fiul lui Benaia, și [p]Abiatar; și mai marele oastei regelui *erà* Ioab.

David înfățișează poporului pe Solomon, ca pe urmașul său.

28 Și adună David pre toți mai marii lui Israel, pre [a]mai marii semin-

[b] 2 Sam. 23. 20, 22, 23. [c] 2 Sam. 23. 24. | [d] Cap. 11. 28. [e] Cap. 11. 27. | [f] 2 Sam. 21. 18. [g] Cap. 11. 28. [h] 2 Sam. 23. 28. | [i] Cap. 11. 31. [j] Cap. 26. 30. | [k] 1 Sam. 16. 6. [l] Fac. 15. 5. | [m] 2 Sam. 24. 15. [n] 2 Sam. 15. 12. | [o] 2 Sam. 15. 37 [p] 1 Reg. 1. 7. | *Capul 28.* [a] Cap. 27. 16.

ţiilor, şi pre [b] mai marii rândurilor, care serviau regelui, şi pre [c] mai mari preste mii, şi pre mai mari preste sute, şi pre mai marii preste tot avutul, preste turmele regelui şi preste fiii săi împreună cu diregătorii şi cu cei [d] viteji, şi pre toţi bărbaţii tari, la Ierusalim.

2 Şi David regele stătù în picioare, şi zise: Ascultaţi-mă, fraţii mei, şi poporul meu! [e] Fost-a în inima mea să zidesc casă de repaus pentru chivotul legei Domnului, şi pentru [f] aşternutul picioarelor Dumnezeului nostru: şi pregătiri făcut-am pentru zidire. 3 Dar Dumnezeu zise către mine: [g] Tu să nu zideşti casă numelui meu; căci *eşti* om de resbel şi ai vărsat sânge. 4 Domnul, Dumnezeul lui Israel, [h] m'a ales pre mine din toată casa părintelui meu, ca să fiu rege preste Israel în veci, căci pre [i] Iuda alesu-l-a conducător; şi din casa lui Iuda, [j] casa părintelui meu; şi [k] dintre fiii părintelui meu a binevoit întru mine, şi *mă* făcù rege preste tot Israelul. 5 [l] Şi dintre toţi fiii mei, (căci mulţi fii mi-a dat Domnul) [m] ales-a el pre Solomon, fiul meu, ca să şeadă pe tronul regatului Domnului, preste Israel. 6 Şi el zise către mine: [n] Solomon, fiul tău, va zidì casa mea şi curţile mele; căci eu mi-l-am ales de fiu, şi eu îi voiu fi părinte; 7 Şi voiu întărì regatul său în veci, [o] de va fi statornic în împlinirea poruncilor mele şi judecăţilor mele, caşì astăzi. 8 Şi acum înaintea întregului Israel, adunarea Domnului, şi înaintea urechilor Dumnezeului nostru, păziţi toate poruncile Domnului, Dumnezeul vostru, pentru ca să rămâneţi în stăpânirea acestui pământ bun, şi să-*l* lăsaţi moştenire fiilor voştri după voi în veci.

9 Şi tu, Solomon, fiul meu! [p] recunoaşte pre Dumnezeul părintelui tău, şi-i serveşte [q] cu toată inima şi cu bunăvoinţă; căci [r] Domnul cercetează toate inimile, şi înţelege toate închipuirile cugetelor. [s] De-l vei căutà, el se va lăsà să fie găsit de tine: dar de-l vei părăsì pre dânsul, şi el te va lepădà pre tine în veci. 10 Caută acuma: [t] căci Domnul alesu-te-a, ca să zideşti casă pentru sanctuar. Fìi statornic, şi fă-*o*!

David îi dă lui Solomon tipul şi proviziunile strânse pentru templu.

11 Şi dădù David lui Solomon, fiul său, [u] forma porticului, şi a caselor sale, şi a tezaurelor sale, şi a camerelor sale de sus, şi a caselor sale din lăuntru, şi a casei propiţiătorului: 12 Şi forma tuturor, cari erau în inima lui, a curţilor casei Domnului, şi a tuturor camerelor de jur împrejur, [v] a tezaurelor casei lui Dumnezeu, şi a tezaurelor celor consacrate; 13 Şi pentru rândurile preoţilor şi ale Leviţilor, şi pentru toate lucrurile serviciului casei Domnului, şi pentru toate uneltele serviciului în casa Domnului; 14 Şi trasul în aur al tuturor uneltelor pentru fiecare serviciu, şi trasul tuturor uneltelor de argint pentru toate uneltele fiecărui serviciu: 15 Şi trasul policandrelor de aur, şi a candelelor lor de aur, trasul fiecărui policandru, şi al candelelor sale; şi trasul policandrelor de argint, şi al policandrului şi al candelelor sale, după serviciul fiecărui policandru; 16 Şi trasul în aur pentru mesele pânei punerii înainte, pentru fiecare masă şi *trasul* în argint pentru mesele de argint; 17 Şi în furci, şi cupe, şi plăci, în aur curat, şi pentru cupele de aur, trasul fiecărei cupe, *şi în argint* pentru cupele de argint, trasul fiecărei cupe; 18 Şi trasul în aur curat pentru altarul tămâierei; şi forma carului [x] cherubimilor de aur, care să se întindă şi să acopere chivotul legei Domnului. 19 Toate *acestia*, tot lucrul formelor, [y] le-a însemnat şi prin înscris, prin înţelepciune ce i-a dat Domnul.

20 Şi David zise lui Solomon, fiul său: [z] Întăreşte-te, şi îmbărbătează-te, şi fă-*o*; nu te teme, şi nu te spăimânta! căci Dumnezeu, Domnul, Dumnezeul meu. *este*

b Cap. 27. 1. 2.
c Cap. 27. 25.
d Cap. 11. 10.
e Ps. 132.3,4,5.
f Ps. 99. 5.
g 2 Sam. 7.5,13.
h 1 Sam. 16.7—13.
i Ps. 60. 7.
j 1 Sam. 16. 1.
k 1 Sam. 16, 12, 13.
l Cap. 3. 1, etc.
m Cap. 22. 9.
n 2Sam.7.13,14.
o Cap. 22. 13.
p Ier. 9. 24. Ioan. 17 3.
q Ps. 101. 2.
r 1 Sam. 16. 7. Ps. 7. 9. Prov. 17. 3. Ier. 11. 20. Apoc. 2. 23.
s 2 Cron. 15. 2.
t Vers. 6.
u Esod. 25. 40
v Cap. 26. 20.
x 1Reg. 6.23 etc.
y Esod. 25. 44.
z Deut. 31. 7. 8 Ios. 1. 6, 7, 9

cu tine! [a]El nu te va lăsà, nici nu te va părăsi, până nu vei sfârși tot lucrul pentru serviciul casei Domnului. 21 Și iacă! aicea *sunt* [b]rândurile preoților și ale Leviților pentru tot serviciul casei lui Dumnezeu; și cu tine *sunt* pentru tot lucrul, [c]tot felul de oameni de bunăvoință, iscusiți pentru tot felul de lucru, și mai marii și tot poporul la toate poruncile tale.

Dările bogate pentru clădirea templului.

29 Și regele David zise către întreaga adunare: Solomon, fiul meu, singurul, pre care l-a ales Dumnezeu, *este* [a]tânăr și gingaș, și lucru *este* mare; căci nu pentru oameni *e* palatul, ci pentru Domnul Dumnezeu. 2 Și *acum*, după toate puterile mele, făcut-am pregătiri pentru casa Dumnezeului meu: aur pentru *cele* de aur, argint pentru *cele* de argint, aramă pentru *cele* de aramă, fier pentru *cele* de fier, și lemn pentru *cele* de lemn, pietre de [b]onice, și *pietre* de împfibulat, pietre de împodobire și de diferite colori, și tot felul de pietre prețioase, și pietre de marmoră, în mulțime. 3 Și încă, fiindcă am binevoit pentru casa Dumnezeului meu, și având tezaure de aur și de argint, da-le-voiu casei Dumnezeului meu, pe lângă toate, pre care le-am pregătit pentru sfânta casă: 4 Trei mii talente de aur din aurul de [c]Ofir, și șapte mii talente de argint curățit, pentru îmbrăcarea pereților caselor. 5 Și aur pentru *cele* de aur, și argint pentru *cele* de argint, și pentru toate lucrurile maistrilor. Și cine este gata a consacra astăzi serviciul său Domnului?

6 Și aduseră de bunăvoie [d]capii *caselor* părintești, și capii semințiilor lui Israel, și cei mai mari preste mii și preste sute, și [e]cei mai mari preste avutul regelui; 7 Și dădură pentru lucrarea casei lui Dumnezeu, cinci mii talanți de aur, și zece mii drahme, și zece mii talanți de argint, și optsprezece mii talanți de aramă, și o sută mii talanți de fier. 8 Și la cine s'au găsit pietre *prețioase*, acela *le*-a dat la tezaurul casei Domnului, în mâna lui [f]Iehiel, Ghersonitul.

Rugăciunea de mulțumită a lui David.

9 Și poporul se bucură, căci *le* [g]aducea de bunăvoie; că din toată inima dăruiau Domnului; încă și David regele se bucură cu bucurie mare.

10 Și David binecuvântă pre Domnul înaintea întregei adunări, și zise: Binecuvântat *să fii* tu, Doamne, Dumnezeul lui Israel, părintele nostru, din veci și în veci. 11 [h]A ta, Doamne, *este* mărirea, și puterea, mărirea și biruința, și măreția; căci totul în cer și pe pământ *este al tău;* a ta, Doamne, *este* împărăția, și tu ești înălțat cap preste toate. 12 [i]Și averea și onoarea dela tine *vin;* și tu *ești* domn preste toate, și în mâna ta *este* tărie și putere, în mâna ta *stă* de a face totul mare și tare. 13 Și acum, Dumnezeul nostru, îți mulțumim, și lăudăm numele tău cel strălucit. 14 Căci cine *sunt* eu, și ce *este* poporul meu, ca să putem dărui atâtea? Căci dela tine *vine* totul, și din al tău ți-am dat noi; 15 Căci [j]străini *suntem* înaintea ta, și nemernici ca toți părinții noștri; ca o umbră *sunt* [k]zilele noastre pe pământ, și nu *este* nici o rămânere. 16 Domnul, Dumnezeul nostru! această întreagă adunătură, ce am pregătit spre a-ți zidì casă pentru numele tău cel sfânt, din mâna ta *este* ea, și al tău *este* totul. 17 Știu, Dumnezeul meu, că [l]cerci inima, și că [m]iubești dreptul. Și eu cu inima dreaptă am dăruit toate acestea, și pre poporul tău, care se află aicea, l-am văzut cu bucurie dăruindu-ți. 18 Doamne, Dumnezeul lui Abraam, al lui Isaac și al lui Israel! părinții noștri păstrează în veci aceasta în închipuirea cugetelor inimei poporului tău, și îndreaptă inimele lor către tine. 19 Și [n]lui Solomon, fiul meu, dă-i inimă desevârșită, ca să păzească poruncile tale,

[a] Ios. 1. 5. [b] Cap. 24. [c] Exod. 35. 25, 26.

Capul 29.

[a] 1 Reg. 3. 7. Prov. 4. 3.

[b] Isa. 54. 11, 12. Apoc. 21. 18, etc. [c] 1 Reg. 9. 28.

[d] Cap. 27. 1. [e] Cap. 27. 25, etc.

[f] Cap. 26. 21. [g] 2 Cor. 9. 7. [h] Mat 6. 13. 1 Tim. 1. 17.

Apoc. 5. 13. [i] Rom. 11. 36. [j] 1 Pet. 2, 11.

[k] Iov. 14. 2. Ps. 90. 9. [l] 1 Sam. 16. 7.

[m] Prov. 11. 20. [n] Ps. 72. 1.

mărturiile tale și legile tale, și să facă toate *acestea* și să zidească palatul, *pentru* care [o]am făcut pregătirile.

Ungerea lui Solomon.

20 Și David zise către toată adunarea: Binecuvântați pre Domnul, Dumnezeul vostru. Și toată adunarea binecuvântă pre Domnul, Dumnezeul părinților lor, și se plecară, și se plecară Domnului și regelui: 21 Și junghiară sacrificii Domnului, și aduseră a doua zi Domnului arderi de tot: o mie tauri, o mie berbeci, o mie miei, cu libațiunile lor, și alte sacrificii în mulțime, pentru tot Israelul. 22 Și mâncară și beură înaintea Domnului în aceeași zi cu bucurie mare.

Și făcură pentru a doua dată pre Solomon, fiul lui David, rege, și-*l* [p]unseră Domnului *să fie* domn, și pre Zadok *să fie* preot.

23 Și Solomon șezù pe tronul Domnului ca rege în locul lui David, părintele său; și el prosperă, și tot Israelul îl ascultă pre el. 24 Și toți mai marii și vitejii și toți fiii regelui David [q]se supuseră lui Solomon, regele. 25 Și Domnul făcù pre Solomon mare foarte înaintea a tot Israelul, și-i [r]văzù atâta strălucire regească, că asemenea acesteia n'avù nici un rege preste Israel mai nainte de el.

Moartea lui David.

26 Așà David, fiul lui Isai, domnì preste tot Israelul. 27 [s]Și zilele câte a domnit el preste Israel *fură* patruzeci ani. [t]La Hebron a domnit șapte ani, și la Ierusalim a domnit treizeci și trei *ani*. 28. Și [u]murì in bătrânețe fericite, [v]sătul de zile, de avere și de onoare; și Solomon, fiul său, se făcù rege în locul său. 29 Și faptele lui David, regele, cele dintâi și cele de pe urmă, iacă *sunt* scrise în cartea lui Samuel, văzătorul, și în cartea lui Natan, profetul, și în carteia lui Gad, văzătorul, 30 Împreună cu toată domnia lui și cu toate faptele lui cele mari, [x]și cu timpurile, cari trecură preste dânsul și preste Israel și preste toate regatele țărilor.

CARTEA A DOUA A CRONICILOR.

Sacrificiul lui Solomon la Ghibeon.

1 Și [a]Solomon, fiul lui David, se întări în regatul său; și [b]Domnul, Dumnezeul său, *era* cu dânsul, și-l [c]făcù mare foarte. 2 Și Solomon vorbì către tot Israelul, către [d]mai marii preste mii și preste sute, și către judecători, și către toți conducători ai tot Israelul, capi *ai caselor* părintești: 3 Și Solomon, și toată adunarea cu dânsul, se duseră la înălțimea [e]Ghibeon: căci acolo era cortul întrunirii lui Dumnezeu, pre carele Moisi, servul Domnului, îl făcuse în pustiu. 4 [f]Iar chivotul lui Dumnezeu îl adusese David dela Kiriat-Iearim în *locul, pre care îl* pregătise David; căci îi întinsese cort la Ierusalim. 5 Dar [g]altarul de aramă, pre care îl făcuse [h]Bețalcel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, *era* acolo înaintea locașului Domnului; deci Solomon și *toată* adunarea pre acesta îl căutară. 6 Și Solomon se suì acolo înnaintea Domnului pe altarul de aramă, care *era* înaintea cortului întrunirii, și [i]aduse o mie de arderi de tot pe el.

Rugămintea, înțelepciunea și avuția lui Solomon.

7 [j]În aceeași noapte se arătă Dumnezeu lui Solomon, și zise către dânsul: Cere ce să-ți dau ție? 8 Și Solomon zise către Dumnezeu: Tu ai arătat mare iubire lui David, părintelui meu, și

---

o Vers. 2.
p 1 Reg. 1.35,39.
q Eccl. 8. 2.
r 1 Reg. 3. 13.
s 2 Sam. 5. 4.
t 2 Sam. 5. 5.
u Fac. 25. 8.
v Cap. 23. 1.
x Dan. 2. 21.

2 CRONICA.

Capul 1.

a 1 Reg. 2. 46.
b Fac. 39. 2.
c 1 Cron. 29.25.
d 1 Cron. 27. 1.
e 1 Reg. 3. 4.
f 2 Sam. 6. 2, 17.
g Esod. 27. 1, 2.
h Esod. 31. 2.
i 1 Reg. 3. 4.
j 1 Reg. 3.5.6

[k] m'ai făcut rege în locul său: 9 Acum Doamne, Dumnezeule, fă să se adeverească cuvântul tău, *dat* lui David, părintele meu: [l] căci tu m'ai făcut rege preste un popor numeros foarte, ca pulberea pământului. 10 [m] Drept care dă-mi înțelepciune și minte, ca să pot [n] ieși și intră înaintea acestui popor: căci cine poate judeca acest popor mare al tău?

11 [o] Și a zis Dumnezeu către Solomon: Pentru că aceasta este în inima ta, și tu n'ai cerut avuție, tezaure și onoare, nici viața neamicilor tăi, și n'ai cerut zile multe: ci ai cerut ție înțelepciune și minte, ca să poți judecă poporul meu, preste care te-am făcut rege: 12 Deci date-ți *sunt* înțelepciunea și mintea: și încă și avere și tezaure și onoare îți voiu dà, asemenea cărora [p] nu avură regii, cari *au fost* înainte de tine, și nici unul după tine nu le va aveà.

13 Și plecă Solomon dela înălțimea din Ghibeon la Ierusalim, înaintea cortului întrunirii, și domnì preste Israel.

14 [q] Și Solomon a adunat care și călăreți, și aveà o mie patru sute de care, și douăsprezece mii de călăreți, pre cari îi așeză în întăririle pentru care și aproape de rege, în Ierusalim.

15 [r] Și regele făcù ca argintul și aurul *să fie* în Ierusalim ca pietrele, și cedrii *să fie* ca sicomorii cei din vale, prin mulțimea *lor*. 16 [s] Și aduseră lui Solomon cai și tot felul de marfă din Egipt; negustătorii regelui cumpărau această marfă cu preț. 17 Și ei aduseră din Egipt un car, pentru șase sute *sicli* de argint, și un cal pentru o sută cincizeci. Și așà se aduseră și pentru toți regii Heteilor și pentru regii Siriei prin mâinile acelor *negustători*.

Întocmirile lui Solomon cu Hiram, și alte pregătiri pentru zidirea templului.

2 Și Solomon [a] hotărî să zidească casă numelui Domnului, și o casă domnească. 2 [b] Solomon numără șaptezeci mii de salahori, și optzeci mii tăietori pe munte, și trei mii șase sute supraveghietori preste aceștia.

3 Și Solomon trimise la Hiram, regelui Tirului, zicând: [c] Precum ai făcut lui David, părintele meu, adecă i-ai trimis cedri, ca să-și zidească casă, ca să locuească într'însa, *fă și mie*. 4 Iacă, [d] zidesc o casă numelui Domnului, Dumnezeul meu, ca să *o* sfințesc lui, *și* [e] să tămâiez înaintea lui tămâie aromatică, și *să pun în ea* [f] în perpetuu pânile punerii înainte, și *să aduc* [g] arderi de tot dimineața și seara, și la sabbate, și la lunele noauă, și la serbătorile Domnului, Dumnezeul nostru: că așà *este* îndatorit în veci Israel. 5 Și casa, care o zidesc, *va fi* mare: căci [h] mai mare *este* Dumnezeul nostru decât toți zeii. 6 [i] Dar cine oare poate a-i zidì casă? Căci cerurile și cerurile cerurilor nu-l cuprind; și cine *sunt* eu, ca să-i zidesc casă, decât numai spre a tămâià înaintea lui? 7 Deci trimete-mi un bărbat, maistru în lucrarea aurului și a argintului și a arămei și a fierului și purpurului și a carmesinului și a vânătului, și care să știe să facă săpături, și *care să ajute* pre maistrii, ce am la mine în Iuda și în Ierusalim, pre [j] cari David, părintele meu, i-a pregătit: 8 [k] Și-mi trimite depe Liban lemn de cedru, de pin, și de algummim; că știu, că servii tăi se înțeleg în tăiatul lemnelor de pe Liban, și iacă, servii mei *vor fi* cu servii tăi. 9 Și să-mi pregătească lemn mult; căci casa care o zidesc *va fi* mare *și* măreață. 10 [l] Și iacă, tăietorilor, servilor tăi, cari vor tăià lemnul, le voiu dà grâu treerat, douăzeci mii core, și orz douăzeci mii core, și vin douăzeci mii baturi, și oleiu douăzeci mii baturi.

11 Și Hiram, regele Tirului răspunse prin scrisoarea, pre care o trimise lui Solomon: [m] Fiindcă Domnul își iubește poporul său, de aceea te făcù rege preste dânsul. 12 Hiram mai zise: [n] Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul lui Is-

[k] 1 Cron. 28. 5.
[l] 1 Reg. 3. 7, 8.
[m] 1 Reg. 3. 9.
[n] Num. 27. 17.
[o] 1 Reg. 3. 11, 12, 13.
[p] Eccl. 2. 9.
[q] 1 Reg. 4. 26.
[r] 1 Reg. 10. 27. Iov. 22. 24
[s] 1 Reg. 10. 28, 29
Caput 2
[a] 1 Reg. 5. 5.
[b] 1 Reg. 5. 15.
[c] 1 Cron. 14. 1.
[d] Vers. 1.
[e] Esod. 30. 7.
[f] Esod. 25. 30.
[g] Num. 28. 3, 9, 11.
[h] Ps. 135. 5.
[i] 1 Reg. 8. 27. Isa. 66. 1.
[j] 1 Cron. 22. 15.
[k] 1 Reg. 5. 6.
[l] 1 Reg. 5. 11.
[m] 1 Reg. 10. 9.
[n] 1 Reg. 5. 7.

rael, [o] care a făcut cerul și pământul, că dădù regelui David un fiu înțelept, priceput și cu minte, care va zidì casă Domnului și casă domnească pentru sine. 13 Și acum, *iacă*, trimit la tine un bărbat înțelept și cu minte, pre Hiram-Abi, 14 [p] Fiul unei femei din fiicele lui Dan, al cărui părinte *eră* un Tirian; că se înțelege în lucrarea aurului, a argintului, a arămei, a fierului, a pietrelor, a lemnului, a purpurului, a vânătului, a inului subțire și a carmezinului, și la facerea a tot felul de sepătură, *care* și născocește tot felul de planuri, ce i-se vor dà, cu cei înțelepți ai tăi, și cu cei înțelepți ai domnului meu David, părintele tău. 15 Și acum grâul și orzul și oleiul și vinul, de care a [q] vorbit domnul meu, să le trimeată servilor săi; 16 [r] Și vom tăià lemn de pe Liban, după toată trebuința ta, și ți-l vom aduce în plute pe mare la Ioppa, și tu-l vei suì la Ierusalim.

17 [s] Deci Solomon numără pre toți străinii, cari *erau* în pământul lui Israel, după numărarea, cu care [t] David, părintele său, îi numărase; și s'au găsit: o sută cincizeci și trei de mii șase sute. 18 Din aceștia făcù el șaptezeci de mii salahori, și optzeci de mii tăietori pe munte, și trei mii șase sute supraveghietori, cari să îndemne pre popor la lucru.

Zidirea și pregătirea templului.

3 Și [a] Solomon începù a zidì casa Domnului în [b] Ierusalim, pe muntele Moria, unde *Domnul* s'a arătat părintelui său David, pe acel loc, pre carele l-a pregătit David: în aria lui [c] Ornan, Iebuseul. 2 Și începù a zidì, în *ziua* a doua a lunei a doua, în al patrulea an al domniei sale.

3 Și acesta *a fost* [d] planul lui Solomon pentru zidirea casei lui Dumnezeu; șasezeci coți lungimea și douăzeci coți lărgimea, după măsura veche *a coților*. 4 Și [e] porticul, care cu lungul său *venià* în totul casei, aveà douăzeci coți, și o sută douăzeci coți în înălțime. Și pe dinlăuntru o acoperì cu aur curat. 5 Și [f] casa cea mare o îmbrăcă cu lemn de pin, și îmbrăcă pre acesta cu aur curat, și făcù asupra acestora palmieri și înlănțuituri; 6 Și acoperì casa cu pietre de preț spre frumusețe, și aurul *eră* aur din Parvaim. 7 Și îmbrăcă casa, grinzile, pragurile, pereții ei, și ușile ei, cu aur; și săpă cherubimi pe pereți.

8 Și făcù casa sfintei sfintelor: lungimea ei după lărgimea casei, douăzeci de coți, și lărgimea ei douăzeci de coți: și o îmbrăcă cu aur bun, șase sute talente. 9 Și greutatea aurului pentru cuie *eră* de cincizeci sicli. Și camerele de sus le îmbrăcă cu aur.

10 [g] Și în casa sfintei sfintelor făcù doi cherubimi, lucru de săpător, și-i îmbrăcă cu aur. 11 Și lungimea aripelor cherubimilor *eră* de douăzeci de coți: aripa unuia, de cinci coți, atingeà peretele casei, și cealaltă aripă, *tot* de cinci coți, atingeà aripa celuilalt cherubim: 12 Și o aripă a celuilalt cherubim, de cinci coți, atingeà *celalalt* perete al casei, și aripa cealaltă a sa, *tot* de cinci coți, se lipià de aripa celui dintâiu cherubim. 13 Așà că aripele acestor cherubimi se întindeau *în lungime de* douăzeci de coți. Și ei stăteau pe picioarele lor, și fețele lor *erau îndreptate* spre casă. 14 Și mai făcù o [h] perdea de vânăt, și de purpur, și de carmesin, și de in suptțire, și lucră cherubimi pe dânsa.

15 Și mai făcù înaintea casei [i] doi stâlpi, înalți de treizeci și cinci *de* coți: și capitelurile, cari *erau* pe crestetul fiecăruia dintr'înșii, *înalte* de cinci coți. 16 Și făcù rețele, *ca* și în oracul, și *le* puse pre capetele stâlpilor; și făcù *jo* sută de rodii, și *le* puse pe rețele. 17 Și [k] așeză stâlpii înaintea templului, unul de a dreapta și unul de a stânga: și numì cel din dreapta Iachin *(va întări)*, și numì cel din stânga Boaz *(într'însul este putere)*.

---

o Fac. 1. Ps. 33. 6. Fapt. 4. 24. Apoc. 10. 6.
p 1 Reg. 7. 13, 14
q Vers. 10.
r 1 Reg. 5. 8, 9.
s 1 Reg. 5. 13, 15, 16.
t 1 Cron. 22. 2.

Capul 3.
a 1 Reg. 6. 1, etc.

c 1 Cron. 21. 18.
b Fac. 22. 2, 14.
d 1 Reg. 6. 2.
e 1 Reg. 6. 3.
f 1 Reg. 6. 17.
g 1 Reg. 6. 23. -ete.
h Mat. 27. 51. Ebr. 9. 3.
i Ier. 52. 21.
j 1 Reg. 7. 20.
k 1 Reg. 7. 21.

Descrierea părților și a lucrurilor din templu.

4 Și făcù un [a] altar de aramă, douăzeci de coți lungimea sa, douăzeci coți lățimea sa, și zece coți înălțimea sa.
2 [b] După aceasta făcù el marea vărsată, zece coți dela o margine până la cealaltă margine, rotundă împrejur; și cinci coți înălțimea ei; și un fir de treizeci coți ar fi înconjurat-o. 3 [c] Și *erau* supt ea chipuri de boi de jur împrejur înconjurându-o; câte zece la cot înconjurau marea de jur împrejur; două rânduri de boi *erau,* turnați dintr'o vărsătură cu *marea.* 4 Ea sta pe doisprezece boi: trei priviau către mează-noapte, trei priviau către apus, trei priviau către mează-zi, și trei priviau către răsărit; și marea *ședeà* pe dânșii și toate dosurile lor *erau întoarse* înlăuntru. 5 Grosimea ei *erà* de un lat de palmă, și marginea ei făcută ca marginea unei cupe, în chipul floarei de crin; [d] trei mii baturi încăpeà în ea.
6 Și mai făcù și [e] zece spălătoare, și puse cinci de a dreapta, și cinci de a stânga, pentru spălarea în ele; pre cele junghiate pentru arderi de tot le spălau într'însele; și marea *servià* preoților, ca să se spele în ea.
7 [f] Și mai făcù zece policandre de aur, [g] după forma ce trebuiau să aibă, și *le* puse în templu, cinci de a dreapta, și cinci de a stânga.
8 [h] Și făcù zece mese, și *le* puse în templu, cinci de a dreapta, și cinci de a stânga; și făcù o sută cupe de aur.
9 Și [i] făcù curtea preoților, și curtea cea mare, și uși spre curte, și îmbrăcă ușile lor cu aramă. 10 Și marea [j] o așeză pe partea dreaptă, către răsărit-miază-zi.
11 Și [k] Huram făcù oalele și lopețile și cupele. Și *așà* Huram sfârșì de făcut lucrul, pre care-l aveà de făcut regele Solomon pentru casa lui Dumnezeu; 12 Doi stâlpi, și [l] sferele și capitelele de pe capul celor doi stâlpi, și cele două rețele, ca să acopere cele două sfere ale capitelurilor, depe capul stâlpilor; 13 Și [m] patru sute de rodii pentru cele două rețele, două rânduri de rodii pentru fiecare rețea, ca să acopere cele două sfere ale capitelurilor depe stâlpi. 14 Și făcù și [n] pedestalele, și spălătorile depe pedestale. 15 Marea și cei doisprezece boi de supt ea; 16 Oalele, lopețile, furculițele, și toate uneltele lor le făcù [o] Huram-Abi regelui Solomon pentru casa Domnului din aramă lustruită. 17 [p] În șesul Iordanului le vărsă regele, în pământul argilos dintre Succot și Zeredata.
18 [q] Și făcù Solomon toate aceste unelte [r] multe foarte, așà că nu se cerceta greutatea aramei. 19 Și [s] făcù Solomon toate uneltele casei lui Dumnezeu; altarul cel de aur, și mesele, de asupra cărora *se puseră* pânile punerii înainte; 20 Și policandrele și candelele lor, ca să ardă, după datină, înaintea oracului, de aur curat; 21 Și florile, și candelele, și mucările, *de* aur; acestea *erau toate* de aur ales: 22 Și cuțitele, și cupele, lingurile, și tămâiătorile, *de* aur curat, și poarta casei, ușile sale din lăuntru spre sfânta sfintelor, și ușile casei templului, de aur.

Târnosirea templului.

5 Și sfârșindu-se [a] tot lucrul, pre care-l făcù Solomon pentru casa Domnului, Solomon aduse într'*însa toate* cele consacrate de David, părintele său; argintul și aurul și toate uneltele le puse în tezaurele casei lui Dumnezeu.
2 [b] Atuncia adună Solomon pre bătrânii lui Israel, și pre toți capii semințiilor, pre mai marii *caselor* părintești ale fiilor lui Israel, în Ierusalim, ca să aducă chivotul legei Domnului [c] din cetatea lui David, adecă Sionul.
3 [d] Deci se adunară la rege toți bărbații lui Israel [e] la sărbătoarea din luna a șaptea. 4 Și veniră toți bătrânii lui Israel: și Leviții ridicară chivotul. 5 Și aduseră chivotul și cortul întrunirii și

Capul 4.
a Ezec. 43. 13, 16.
b 1 Reg. 7. 23.
c 1 Reg. 7. 24, 25, 26.
d 1 Reg. 7. 26.
e 1 Reg. 7. 38
f 1 Reg. 7. 49.
g Esod. 25. 31, 40.
h 1 Reg. 7. 48.
i 1 Reg. 6. 36.
j 1 Reg. 7. 39.
k 1 Reg. 7. 40.
l 1 Reg. 7. 41.
m 1 Reg. 7. 20.
n 1 Reg. 7. 27, 43.
o 1 Reg. 7. 14, 45.
p 1 Reg. 7. 46.
q 1 Reg. 7. 47.
r 1 Reg. 7. 48, 49, 50.
s Esod. 25. 30.
Capul 5.
a 1 Reg. 7. 51.
b 1 Reg. 8. 1, etc.
c 2 Sam. 6. 12.
d 1 Reg. 8. 2.
e Cap. 7. 8. 9, 10.

toate uneltele sacre, care *erau* în cort: preoții *și* Leviții le duseră. 6 Și regele Solomon și toată comunitatea lui Israel, care se adunase la dânsul înaintea chivotului, sacrificară oi și boi, care nu se puteau nici numără, nici socoti pentru mulțimea *lor*. 7 Și așà preoții aduseră chivotul legei Domnului la locul său în oracului casei, în sfânta sfintelor, sub aripile cherubimilor: 8 Și cherubimii întindeau aripile preste locul chivotului, și cherubimii acoperiau chivotul și pârghiele lui pe deasupra. 9 Și așà de lungi erau pârghiele, că capetele pârghielor se vedeau, *ieșite* din chivot, înnaintea oracului: dar nu se vedeau din afară: și se află acolo până în ziua de astăzi. 10 Nimic nu *era* în chivot, decât cele două table, pre care Moisi [f] le puse *înlăuntru* pre Horeb, unde Domnul încheiă *legământ* cu fiii lui Israel, când au ieșit din Egipt.

11 Și a fost, când ieșiau preoții din sanctuar, căci toți preoții cari *erau* de față, se sfințiră, că nu se mai păziră rândurile; 12 [g] Încă și Leviții, toți cântăreții, *precum*: Asaf, Heman, Iedutun, și fiii lor, și frații lor, învestmântați în in subțire, stătură cu cimbale și harpe și citare în partea de către răsărit a altarului, [h] și lângă dânșii o sută douăzeci preoți, care suflau din trâmbiță; 13 Pre când acei, cari suflau din trâmbiți, și acei, cari cântau, făceau să răsune, ca cu o singură *voce*, laudă și mărire Domnului, și când ridicau vocea din trâmbițe și cimbale și alte instrumente de muzică, și când lăudau pre Domnul *cântând*: [i] Bun *este* el, că în veci *ține* îndurarea sa: atuncia un nor umplù casa, *anume* casa Domnului; 14 Așà că preoții nu putură stà, ca să servească, de nor: [j] căci mărirea Domnului umpluse casa lui Dumnezeu.

Rugăciunea lui Solomon la târnosirea templului.

6 Atuncia [a] zise Solomon: Domnul a zis, că în [b] întunerec va locuì. 2 Dar zidit-am ție casă de locuință, și loc, ca să locuești în veci. 3 Și întorcându-și regele fața, binecuvântă toată adunarea lui Israel: și toată adunarea lui Israel stà.

4 Și el zise: Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul lui Israel, care îndeplini prin mâna sa aceea, ce a făgăduit cu gura sa lui David, părintele meu, zicând: 5 Din ziua, în care am scos pre poporul meu, din pământul Egiptului, n'am ales dintre toate semințiile lui Israel nici o cetate, în care să se zidească casă, în care să fie numele meu, și n'am ales nici un bărbat, care să fie domn preste poporul meu Israel; 6 [c] Ci Ierusalimul l-am ales, ca numele meu să fie acolo, și pre [d] David l-am ales, ca să fie preste poporul meu Israel. 7 Și [e] erà în inima lui David, părintele meu, să zidească casă numelui Domnului, Dumnezeul lui Israel; 8 Dar Domnul a zis lui David, părintele meu: Fiindcă este în inima ta să zidești casă numelui meu, bine faci, că este *aceasta* în inima ta; 9 Dar tu să nu zidești casa: ci fiul tău, care va ieșì din coapsele tale, acela să zidească casă numelui meu. 10 Și Domnul îndeplini cuvântul său, pre care l-a făgăduit: că m'am ridicat eu în locul lui David, părintele meu, și șed pe tronul lui Israel, după cum a făgăduit Domnul, și am zidit casă numelui Domnului, Dumnezeul lui Israel: 11 Și am pus acolo chivotul, [f] în care *se află* legământul Domnului, pre care-l încheiă cu fiii lui Israel.

12 Și [g] stând înaintea altarului Domnului, înaintea întregei adunări a lui Israel, își întinse mânile sale: 13 Căci Solomon făcuse o treaptă de aramă, și o așezase în mijlocul curței *celei mari*, cinci coți erà lungimea acesteia, și cinci coți lărgimea sa, și trei coți înălțimea sa; pe aceasta el stătù, și îngenunchie pe genunchile sale, înaintea întregei adunări a lui Israel, și-și întinse mânile sale către cer, 14 Și zise:

Domnul Dumnezeul lui Israel! [h] nu *este* Dumnezeu asemenea ție în cer și

f Deut. 10. 2, 5. *g* 1 Cron. 25. 1. *h* Ps. 136. *i* 1 Cron. 16. 34, 41. *j* Esod. 40. 35. — *Capul 6.* *a* 1 Reg. 8. 12, etc. *b* Lev. 16. 2. *c* Cap. 12. 13. *d* 1 Cron. 28. 4. *e* 2 Sam. 7. 2. *f* Cap. 5. 10. *g* 1 Reg. 8. 22. *h* Esod. 15. 11. Deut. 4. 39.

pe pământ; tu carele păstrezi legământul și îndurarea către servii tăi, cari umblă înaintea ta din toată inima lor; 15 [i]Care ai împlinit servului tău David, părintele meu, *tot* ce ai făgăduit lui; cu gura ta ai făgăduit, și cu mâna ta ai împlinit, cum *vede-se* în ziua de astăzi. 16 Și acuma, Domnul, Dumnezeul lui Israel, împlinește servului tău David, părintele meu, acea ce ai făgăduit lui, zicând: [j]Nici odată nu va lipsì din tine bărbat de dinaintea mea, șezător pe tronul lui Israel: [k]numai de vor luà aminte la calea lor, ca să umble în legea mea, cum ai umblat tu înaintea mea. 17 Și acum, Doamne, Dumnezeul lui Israel, să se adeverească cuvântul tău, pre care l-ai făgăduit servului tău David! 18 Că oare cu adevărat va locuì Dumnezeu cu oameni pre pământ? [l]Iacă! cerul și cerurile cerurilor nu te încap, cu cât mai puțin casa aceasta, pre care am zidit-o eu. 19 Totuși privește la rugăciunea servului tău și la cererea lui, Doamne, Dumnezeul meu! Auzi strigarea și rugăciunea, cu care se roagă servul tău înaintea ta. 20 Fie ochii tăi deschiși ziua și noaptea preste casa aceasta, preste locul, în carele mi-ai zis să pui numele tău acolo! Auzi rugăciunea, cu care se roagă servul tău în locul acesta. 21 Și ascultă cererile servului tău și ale poporului tău Israel, cu care se vor rugà în locul acesta; ascultă-i din locul șederei tale, din cer; și ascultându-*i*, iartă-*i*.

22 De va păcătuì vre-unul asupra aproapelui său, și i-se va pune jurământ, *și*-l va face să jure, și jurământul va venì înaintea altarului tău în casa aceasta; 23 Atuncia tu ascultă din cer, și fă, și judecă pe servii tăi condamnând pe cel vinovat, așà ca să se întoarcă preste capul lui fapta lui; și îndreptând pe cel drept, să-i faci lui după dreptatea lui.

24 Și când poporul tău Israel va fi lovit de neamic, pentru că a păcătuit ție, și se va întoarce către tine, și va mărturisì numele tău, și va aduce rugi și cereri ție, în casa aceasta; 25 Atuncia auzi-*l* din cer, și iartă păcatul poporului tău Israel, și adu-i iarăși în pământul, pe care l-ai dat lor și părinților lor.

26 Când [m]cerul se va închide, și nu va venì ploaie, pentru că au păcătuit ție, și se vor rugà în locul acesta, și vor mărturisì numele tău, și se vor întoarce dela păcatul lor, după ce i-ai umilit pe ei; 27 Atuncia ascultă-i din cer, și iartă păcatul servilor tăi și al poporului tău Israel, învățându-i calea cea bună, pe care să umble; și dă ploaie pre pământul tău, pre care l-ai dat poporului tău de moștenire.

28 [n]Foamete de va fi pe pământ, ciumă de va fi, arsură în grâu, pălitură, lăcustă, au omizi de vor fi, sau dacă neamicul lor îi va împresurà pre ei în țara lor, în cetățile lor, dacă vre-o plagă *va fi*, sau vre-o boală; 29 *Atuncia* toată rugăciunea și toată cererea, ce va face vre-un om, sau întregul tău popor Israel, când va cunoaște fiecare rana și durerea sa, și va întinde mâinile sale către casa aceasta; 30 Atuncia auzi-i din cer, *din* locul șederei tale, și iartă-*i*! și dă fiecăruia după căile lui, tu care cunoști inima lui; căci numai tu [o]cunoști inima fiilor oamenilor; 31 Ca să se teamă de tine, să umble în căile tale în toate zilele, câte vor trăì pe pământul, pre care l-ai dat părinților noștri.

32 Și pre străinul, [p]care nu este din poporul tău Israel, dar va venì din pământ depărtat, pentru numele tău cel mare și mâna ta cea tare și brațul tău cel întins, de va venì, și se va închinà în casa aceasta; 33 Atuncia auzi-*l* din cer, *din* locul șederei tale, și fă toate pentru câte străinul va strigà către tine: ca să cunoască toate popoarele pământului numele tău, și să se teamă de tine, ca și poporul tău Israel; și să cunoască, că după numele tău se numește casa aceasta, pre care eu am zidit-o.

34 Când poporul tău va ieșì la luptă cu neamicul său pe calea, pe unde îl vei

---

[i] 1 Cron. 22. 9. | [j] 2Sam.7.12,16. 1 Reg. 2. 4. | [k] Ps. 132. 12. | [l] Isa. 66. 1. Fapt. 7. 49. | [m] 1 Reg. 17. 1 | [n] Cap. 20. 9. | [o] 1 Cron. 28. 9. | [p] Ioan. 12. 20 Fapt. 8. 27.

trimite, și se vor rugà ție, *privind* la cetatea aceasta, pre care ai ales-o, și spre casa, ce am zidit numelui tău: 35 Atuncia ascultă din cer rugăciunea lor și cererea lor, și fă-le dreptate.

36 Când vor păcătuì ție, (căci [q] nu *este* om, care să nu păcătuiască), și te vei mânià asupra lor, și-i vei dà *în mâinile* neamicului, și așà că cei ce-i vor prinde îi vor duce prinși, în pământ departe sau aproape: 37 Și vor venì în sineși în pământul, unde fură duși prinși, și se vor întoarce și se vor rugà ție, în pământul acelora cari i-au dus prinși, zicând: Am păcătuit, am nelegiuit, și am nedreptățit: 38 Și se vor întoarce către tine din toată inima lor și din tot sufletul lor, în pământul neamicilor lor, cari i-au dus prinși, și se vor rugà, *privind* către pământul lor, ce l-ai dat părinților lor, și *către* cetatea, pre care ai ales-o, și către casa, ce am zidit-o numelui tău; 39 Atuncia ascultă din cer, *din* locul șederei tale, rugăciunea lor și cererea lor, și fă-le dreptate; și iartă poporului tău cele ce a păcătuit ție.

40 Și acuma, Dumnezeul meu, deschiși fie ochii tăi, și urechile tale *fie* ascultătoare la rugăciunea din locul acesta! 41 Și [r] acum, ridică-te, Doamne, Dumnezeule, [s] la locul tău de repaus, tu și chivotul puterei tale! Fă ca preoții tăi, Doamne, Dumnezeule, să fie îmbrăcați cu mântuire, și sfinții tăi [t] să se bucure întru bunătăți. 42 Doamne, Dumnezeule! nu întorna unsului tău fața *ta;* adu-ți aminte de milele tale către David, servul tău.

Sfârșitul târnosirii.

7 Și [a] după ce a sfârșit Solomon a se rugà, [b] se pogorî foc din cer, și mistuì arderea de tot și jertfirile, și [c] mărirea Domnului umplù casa. 2 [d] Și preoții nu putură întrà în casa Domnului, pentru că mărirea Domnului umplù casa Domnului. 3 Și când toți fiii lui Israel văzură pogorindu-se pe casă focul și mărirea Domnului, căzură cu fața la pământ, până la pardoseala petrei, se închinară, și lăudară pre Domnul, [e] *zicând*: Bun *este* el, [f] și în veci *ține* îndurarea sa!

4 [g] Atuncia regele și tot poporul aduseră jertfe înaintea Domnului. 5 Și regele Solomon jertfì douăzeci și două mii de boi, și o sută douăzeci mii de oi. Astfel sfințiră regele și tot poporul casa lui Dumnezeu. 6 [h] Și preoții stătură la posturile lor, și Leviții cu instrumentele de cântare Domnului, pre cari le făcuse David, regele, ca să laude pre Domnul, *zicând:* Că vecinic *ține* îndurarea sa! cu cântarea de laudă a lui David în mâna lor; și [i] preoții suflau în trâmbiți înaintea lor, și tot Israelul stătù. 7 Și *mai* [j] sfinți Solomon mijlocul curții, care *eră* înaintea casei Domnului; căci acolo aduse arderile de tot și grăsimea jertfelor de bucurie; căci altarul de aramă, pre care-l făcuse Solomon, nu putù cuprinde arderile de tot și darul de pâine și grăsimile.

8 [k] În timpul acela serbă Solomon serbătoarea de șapte zile, și tot Israelul cu dânsul, adunare mare foarte, dela intrarea Hamat, până la [l] pârâul Egiptului. 9 Și în ziua a opta făcură ieșirea: căci sfințirea altarului o făcură șapte zile, și sărbătoarea șapte zile. 10 Și în ziua a [m] douăzeci și treia a lunei a șaptea dădù el drumul poporului la corturile sale, bucurându-se și voioși pentru bunătățile, pre cari le făcuse Domnul lui David, lui Solomon, și lui Israel, poporul său.

A doua arătare a lui Dumnezeu.

11 Așà [n] sfârșì Solomon casa Domnului și casa regelui; și tot ce a fost în cugetul lui Solomon să facă în casa Domnului și în casa sa, îi ieșì cu norocire.

12 Atuncia se arătă Domnul lui Solomon noaptea, și-i zise: Auzit-am rugăciuneà ta, și [o] am ales mie locul acesta drept casă de jertfă. 13 [p] De voiu închide cerul, și nu va fi ploaie, și de voiu

---

q Prov. 20. 9. Eccl. 7. 20. Iac. 3. 2. 1 Ioan. 1. 8.
r Ps. 132. 8, 9, 10, 16.
s 1 Cron. 28. 2.
t Neem. 9. 25. *Capul* 7.
a 1 Reg. 8. 54.
b 1 Reg. 18. 38.
c Ezec. 10. 3, 4.
d Cap. 5. 14.
e Ps. 136. 1.
f 1 Cron. 16. 41.
g 1 Reg. 8. 62, 63.
h 1 Cron. 15. 16.
i Cap. 5. 12.
j 1 Reg. 8. 64.
k 1 Reg. 8. 65.
l Ios. 13. 3.
m 1 Reg. 8. 66.
n 1 Reg. 9. 1. etc.
o Deut. 12. 5.
p Cap. 6. 26, 28.

zice lăcustelor să mânânce pământul, și
de voiu trimite ciumă preste poporul
meu; 14 De se va [q] umilì poporul meu,
care este numit după numele meu, și de
se vor rugà, și vor căutà fața mea, și se
vor întoarce dela căile lor cele rele; [r] a-
tuncia și eu voiu ascultà din cer, și voiu
iertà păcatele lor, și voiu vindecà pă-
mântul lor. 15 Și [s] ochii mei vor fi des-
chiși, și urechile mele ascultătoare la
rugăciunea, *ce vor face*, din locul acesta.
16 Și acum [t] am ales, și am sfințit casa
aceasta, ca numele meu în veci să fie
acolo; și ochii mei și inima mea vor fi
acolo, în toate zilele.

17 [u] Cât pentru tine, de vei umblà în-
naintea mea, cum a umblat David, pă-
rintele tău, și vei face tot ce am poruncit
ție, și vei ține legile mele și judecățile
mele; 18 Atuncia și eu voiu întărì
tronul regatului tău, după *legământul*
ce l-am încheiat cu David, părintele tău,
zicând: [v] Nu va lipsì din tine bărbat
domnitor în Israel.

19 [x] Dar de vă veți întoarce, și veți
părăsì legile mele și poruncile mele, pre
care le-am pus înaintea voastră, și veți
merge, și veți servì altor zei, și vă veți
închinà lor; 20 Atuncia și eu îi voiu
stârpì din pământul meu ce l-am dat
lor; și această casă, ce am sfințit-o nu-
melui meu, o voiu aruncà dela fața mea,
și o voiu face de proverb și de râs,
între toate popoarele. 21 Și casa acea-
sta, cât de înaltă este, tot cel ce va trece
pre lângă ea, va rămâneà încremenit, și
va zice: [y] Pentru ce făcù Domnul așà
pământului acestuia și casei acesteia?
22 Și se va răspunde: Fiindcă părăsit-au
pre Domnul, Dumnezeul părinților lor,
care i-a scos pre ei din pământul Egip-
tului, și se lipiră de alți zei, și se închi-
nară lor, și serviră lor; de aceea aduse
el tot răul acesta asupra lor.

Alte zidiri ale lui Solomon.

8 Și [a] la sfârșitul celor douăzeci de ani,
în care Solomon a zidit casa Dom-
nului și casa sa, 2 Zidì Solomon și ce-
tățile, pre care i-le dădù Huram *înapoi*,
și puse să locuească într'însele pre fiii
lui Israel.

3 Atuncia plecă Solomon la Hamat-
Toba, și a cuprins-o. 4 Și zidì Tad-
morul în pustiu și toate întăririle pentru
merinde, pre care le zidì în Hamat.
5 Și [b] zidì Bet-Horonul de sus și Bet-
Horonul de jos, cetăți întărite cu ziduri,
cu porți și cu zăvoare; 6 Și Baalatul,
și toate întăririle pentru merinde, pre
care le aveà Solomon, și toate întăririle
pentru care, și întăririle pentru călăreți,
și orice dorì Solomon să zidească în Ie-
rusalim și în Liban și în tot pământul
stăpânirei sale.

7 [c] *Cât pentru* tot poporul, *ce* rămă-
sese din Heteii și Amoreii, și Feriseii,
și Heveii, și Iebuseii, care nu *erau* din
Israel: 8 *Cât pentru* fiii acelora, ce
rămăseseră în țară după ei, și pre care
fiii lui Israel n'au putut a-i nimicì, asu-
pra acestora Solomon a pus dare de
muncă, până în ziua de astăzi. 9 Dar
din fiii lui Israel, Solomon n'a pus pre
nimenea să servească la lucrul său; căci
ei *erau* bărbați de resbel, și mai marii
căpeteniilor săi, mai marii preste carele
sale, și călăreții săi.

10 Și supraveghietori mai mari, pre
cari îi aveà regele Solomon, *au fost*
[d] două sute și cincizeci, care au stat pre-
ste popor.

11 Și [e] aduse Solomon pre fica lui
Faraon, din cetatea lui David, în casa ce
o zidì pentru ea; căci zise: Femeie nu-mi
va locuì în casa lui David, regele lui Is-
rael; căci *locuri* sfinte *sunt* acestea, în
care chivotul Domnului a întrat.

Rânduiala la slujba bisericească.

12 Atuncia Solomon adus-a Domnu-
lui ardere de tot, pe altarul Domnului,
pre care-l zidise înaintea porticului:
13 Adecă după măsură hotărîtă, jertfì
el [f], zi cu zi, după legea lui Moisi, la sabba-
tele, la lunele nouă, și la sărbătorile [g] cele
trei de preste an: la sărbătoarea azime-
lor, la sărbătoarea săptămânelor, și la

q Iac. 4. 10. | s Cap. 6. 40. | u 1 Reg. 9. 4, etc. | x Lev. 26. 14. 33. | Capul 8. | b 1 Reg. 9. 17, etc. | d 1 Reg. 9. 23. | f Esod. 29. 38.
r Cap. 6. 27, 30. | t 1 Reg. 9. 3. | v Cap. 6. 16. | y Ier. 22. 8. 9. | a 1 Reg. 9. 10, etc. | c 1 Reg. 9. 20, etc. | e 1 Reg. 3. 1. | g Esod. 23. 14.

sărbătoarea corturilor. 14 Și așeză după porunca lui David, părintele său, [h] rândurile preoților la serviciul lor, și pre [i] Leviți la posturile lor, ca să laude, și să servească înaintea preoților, după trebuința fiecărei zile; și pre [j] ușieri, după rândurile lor, la fiecare poartă: căci așà *era* porunca lui David, omul lui Dumnezeu. 15 Ei nu se abătură dela porunca regelui pentru preoți și Leviți, în cele ce priviau orice serviciu, sau tezaurele. 16 Așà s'a îngrijit tot lucrul lui Solomon, din ziua întemeierei casei Domnului, până ce sfârși casa Domnului cu totul.

Navigațiune.

17 Atuncia s'a dus Solomon la [k] Etion-Gheber, și la Elot, pe țărmul mărei în pământul Edomului. 18 [l] Și Huram a trimes lui, prin servii săi, corăbii și servi, încercați pe mare; aceștia se duseră cu servii lui Solomon la Ofir, și luară de acolo patru sute și cincizeci talanți de aur, și *îi* aduseră la regele Solomon.

Vizita reginei din Șeba.

9 Și [a] regina din Șeba auzind de renumele lui Solomon, venì la Ierusalim, ca să încerce pre Solomon prin întrebări grele, cu un alaiu mare foarte, și cu cămile, încărcate cu mirositoare și aur preà mult și petre prețioase. Și venind la Solomon, a vorbit cu el de toate ce erau în inima ei. 2 Și Solomon deslegă toate întrebările ei: nu erà nimic ascuns lui Solomon, care să nu-i fi deslegat.

3 Și văzând regina din Șeba înțelepciunea lui Solomon, și casa ce o zidise, 4 Și bucatele mesei lui, și locuința servilor lui, și rânduiala slugilor sale, și vestimintele lor, și cupării lui, și vestmintele lor, și treapta pe care se suià el, în casa Domnului, rămase în uimire. 5 Și zise regelui: Adevărat *erà* cuvântul, ce în țara mea am auzit de lucrurile tale și de înțelepciunea ta; 6 Dar n'am crezut acelor cuvinte, până ce am venit și au văzut ochii mei, și iacă, nici jumătate nu mi-s'a spus de mărimea înțelepciunei tale: tu întreci faima, ce auzii. 7 Fericiți *sunt* oamenii tăi, fericiți acești servi ai tăi, ce pururea stau înaintea ta, și ascultă înțelepciunea ta! 8 Binecuvântat fie Domnul, Dumnezeul tău, care a binevoit întru tine, punându-te pe tronul său rege, pentru Domnul, Dumnezeul tău! fiindcă Dumnezeul tău iubește pre Israel, și voește a-l statornici în veci, de aceea te făcù pre tine rege preste dânșii, ca să faci judecată și dreptate. 9 Și ea dădù regelui o sută și douăzeci talante de aur, și mirositoare multe foarte, și petre prețioase; nici odată n'a mai fost asemene a *celor* ce regina din Șeba dădù regelui Solomon.

10 Și servii lui Huram și servii lui Solomon, [b] care aduseră aur dela Ofir, aduseră încă și lemn de [c] algummin, și petre prețioase. 11 Și regele făcù *din* lemnul de algummin îngrădiri la casa Domnului și la casa regelui; și citare și harpe pentru cântăreți; astfel de *lemn* nu s'a văzut până atunci în pământul lui Iuda. 12 Și regele Solomon dădù reginei din Șeba toate, câte ea le dorì, și câte ea le cerù, afară de *darul pentru* cele ce ea adusese regelui. Și așà ea se înturnă, și se duse în pământul ei, ea și servii ei.

Avuția, înțelepciunea, mărimea lui.

13 Și greutatea aurului, ce venià la Solomon pe fiecare an, *e à* șase sute șasezeci și șase talante de aur, 14 Afară de cel strâns dela negustătorii cei mari și dela negustătorii cei mici, și dela toți regii Arabiei, și dela guvernatorii țărei, care au adus aur și argint lui Solomon.

15 Și a făcut regele Solomon două sute scuturi *de* aur ciocănit; șase sute *sicli* de aur ciocănit a pus de tot scutul: 16 Și trei sute scuturi mici de aur ciocănit; trei sute *sicli* de aur a pus de tot scutul. Și le așeză regele în casa *numită:* Pădurea Libanului.

17 Și mai făcù regele un tron mare de fildeș, și-l acoperì cu aur curat. 18 Șase trepte *aveà* tronul, și un așternut pentru

h 1 Cron. 24. 1. *i* 1 Cron. 25. 1. *j* 1 Cron. 9. 17. *k* 1 Reg. 9. 26. *l* 1 Reg. 9. 27. — *Capul 9.* *a* 1Reg 10.1,etc. Mat. 12. 42. Luc. 11. 31. *b* Cap. 8. 18. *c* 1 Reg. 10. 11.

picioare, de aur, *care erà* ţintuit de tron, şi răzămători de o parte şi de alta a scaunului de şedere, şi doi lei stăteau lângă răzămători: 19 Şi doisprezece lei de o parte şi de alta stăteau pe acele şase trepte. Un astfel nu s'a mai făcut în nici un regat. 20 Şi toate vasele de băut ale regelui Solomon *erau* de aur, şi toate vasele casei, *numită*: Pădurea Libanului, *erau de* aur curat, nimic de argint; *argintul* drept nimic se socotiă, în zilele lui Solomon. 21 Că corăbiile regelui călătoriau la Tarşiş cu servii lui Huram; odată în trei ani veniau corăbiile dela Tarşiş, şi aduceau aur, argint, fildeş, momiţe, şi păuni.

22 Aşà s'a mărit regele Solomon în avere şi în înţelepciune, mai pre sus decât toţi regii pământului. 23 Şi toţi regii pământului căutau faţa lui Solomon, ca să auză înţelepciunea lui, pre care Dumnezeu o pusese în inima lui. 24 Şi pe tot anul aduce, fiecare darul său: vase de argint, vase de aur, vestminte, armătură şi mirositoare, cai şi catâri.

25 Şi [d] aveà Solomon patru mii de grajduri pentru cai şi care, şi douăsprezece mii de călăreţi; şi-i aşeză în întăririle pentru care, şi aproape de rege, în Ierusalim.

26 [e] Şi domnì *Solomon* preste toţi regii [f] dela fluviu, până în pământul Filistenilor, şi până la hotarul Egiptului. 27 Şi [g] regele făcù argintul *să fie* în Ierusalim ca petrele, şi cedri *să fie* ca sicomorii văiei, prin mulţimea *lo*. 28 [h] Şi aduseră cai pentru Solomon din Egipt şi din toate ţările.

Moartea lui Solomon.

29 [i] Şi celelalte fapte ale lui Solomon, cele dintâi şi cele depe urmă, oare nu *sunt* scrise în istoria lui Natan, profetul, în profeţia lui [j] Achia, Şilonitul, şi în visiunile lui [k] Iddo, văzătorul, despre Ieroboam, fiul lui Nebat? 30 [l] Şi domnì Solomon în Ierusalim, preste tot Israelul, patruzeci de ani. 31 Şi adormì Solomon cu părinţii săi, şi-l îmmormântară în cetatea lui David, părintele său. Şi Rehoboam, fiul său, domnì în locul său.

Rehoboam urmează lui Solomon pe tron: cele zece seminţii se rescoală asupra-i.

10 Şi [a] s'a dus Rehoboam la Şechem: că la Şechem venise tot Israelul, ca să-l facă rege.

2 Şi cum auzì *aceasta* Ieroboam, fiul lui Nebat, (carele *erà încă* în Egipt, [b] unde fugise de regele Solomon,) se înturnă Ieroboam din Egipt. 3 Şi ei trimeseră şi-l chiemară, şi venì Ieroboam şi tot Israelul, şi vorbiră către Rehoboam, zicând: 4 Părintele tău a îngreuiat jugul nostru; deci tu uşurează acum serviciul cel aspru al părintelui tău, şi jugul său cel greu, ce el a pus asupra noastră: şi-ţi vom servì. 5 Iar el le zise: După trei zile veniţi la mine! şi poporul plecă.

6 Şi se sfătuì regele Rehobam cu bătrânii, cari stătuseră înaintea lui Solomon, părintele său, pre când încă trăià, zicând: Cum sfătuiţi voi să răspund poporului acestuia? 7 Şi ei îi răspunseră, zicând: Dacă te vei arătà bun poporului acestuia, şi vei plăceà lor, şi le vei vorbì cuvinte bune, atuncia *şi* ei vor fi servii tăi, în toate zilele.

8 Dar el părăsì sfatul ce bătrânii i-au dat, şi se sfătuì cu tânării, care creseuseră cu el, *şi* care stătură înaintea lui: 9 Şi a zis lor: Cum sfătuiţi voi să răspundem poporului acestuia, care îmi vorbì, zicând: Uşurează jugul, pre care părintele tău l-a pus asupra noastră? 10 Şi i-au răspuns tânării, care creseuseră cu el, zicând: Aşa vei vorbì poporului acestuia, care ţi-a vorbit, zicând: Părintele tău a îngreuiat jugul nostru, dar tu uşurează-ni-*l*; aşà vorbeşte-le: *Degetul* meu cel mic va fi mai gros, decât coapsele părintelui meu: 11 Şi acum părintele meu de a pus asupră-va jug greu, eu jugul vostru mai greu îl voiu face; *şi* de v'a pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă *voiu pedepsì*.

12 Şi a treia zi venì Ieroboam şi tot

[d] 1 Reg. 4. 26. [e] 1 Reg. 4. 21. [f] Ps. 72. 8. [g] 1 Reg. 10. 27. [h] 1 Reg. 10. 28. [i] 1 Reg. 11. 41. [j] 1 Reg. 11. 29. [k] Cap. 12. 15. [l] 1 Reg. 11. 42, 43. *Capul 10.* [a] 1 Reg. 12. 1. etc. [b] 1 Reg. 11. 40

poporul la Rehoboam, cum poruncise regele, zicând: Întoarceţi-vă la mine a treia zi. 13 Şi regele le răspunse aspru; şi părăsì regele Rehoboam sfatul bătrânilor: 14 Şi le vorbì, după sfatul tânărilor, zicând: Părintele meu de a îngreuiat jugul vostru, eu *şi* mai greu îl voiu face; şi de va pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă *voiu pedepsì*.

15 Şi nu ascultă regele pre popor; [c] căci aşà s'a dat dela Dumnezeu, ca să adevereascà Domnul cuvântul său, ce l-a vorbit prin [d] Ahia, Şilonitul, lui Ieroboam, fiul lui Nebat. 16 Şi văzând tot Israelul, că regele nu i-a ascultat, poporul răspunse regelui, zicând: Ce parte avem noi în David? Nici o moştenire n'*avem* în fiul lui Işai; fiecare la cortul său, Israele! Acum, Davide, priveşte la casa ta; şi *aşà* tot Israelul se duse la corturile sale. 17 *Cât pentru* fiii lui Israel, ce locuiau în cetăţile lui Iuda, preste aceştia domnì Rehoboam. 18 Şi trimese regele Rehoboam pre Hadoram, care *erà* preste dări; şi fiii lui Israel îl uciserà cu petre, de murì. Şi se grăbì regele Rohoboam a se suì în carul *său*, ca să fugă la Ierusalim. 19 [e] Aşà s'a rupt Israel dela casa lui David până în ziua de astăzi.

Dumnezeu opreşte pe Rehoboam să facă resbel în potriva lui Israel.

11 Şi [a] venind Rehoboam la Ierusalim, a adunat casa lui Iuda şi a lui Beniamin, o sută şi optzeci mii de bărbaţi, luptători aleşi, ca să se lupte cu Israel, spre a aduce regatul iarăşi *supt stăpânirea lui* Rehoboam. 2 Dar cuvântul Domnului a fost [b] către Şemaia, omul lui Dumnezeu, zicând: 3 Vorbeşte către Rehoboam, fiul lui Solomon, regele lui Iuda, şi către tot Israelul lui Iuda şi Beniamin, zicând: 4 Aşà zice Domnul: Nu vă suiţi, nici vă luptaţi cu fraţii voştri; întoarceţi-vă fiecare la casa sa; căci dela mine se făcù lucrul acesta. Şi a ascultat de cuvintele Domnului, şi s'a întors dela oştire cu Ieroboam.

Măsurile lui Rehoboam, pentru întărirea regatului său, şi reuşirea sa.

5 Şi Rehoboam şezù în Ierusalim, şi zidì cetăţi, spre întărirea în Iuda. 6 El zidì Bet-Lehemul, Etamul, Tekoa, 7 Bet-Zurul, Socoul, Adullamul, 8 Gatul, Mareşa, Ziful, 9 Adoraimul, Lachişul, Azeka, 10 Zora, Aialonul, şi Hebronul, cari *sunt* cetăţi întărite în Iuda şi Beniamin. 11 Şi întărì *aceste* cetăţi, şi puse în ele căpitani şi provisiuni de bucate, de oleiu şi de vin; 12 Şi în fiecare cetate *a pus* scuturi şi lănci, şi le întărì tare foarte, şi ai lui erau Iuda şi Beniaminul.

Partidul preoţilor ţine cu Rehoboam.

13 Şi preoţii şi Leviţii, care *erau* în tot Israelul, se unirà cu el, *venind* din toate hotarele lor. 14 Căci Leviţii părăsirà [c] împrejurimile lor şi stăpânirile lor, şi se duserà la Iuda şi la Ierusalim: pentru că [d] Ieroboam şi fiii săi îi răspinserà dela diregătoria preoţilor lui Iuda. 15 [e] Şi-şi aşezase preoţi pentru înălţimi, şi pentru [f] ţapii şi [g] viţeii, pre cari-i făcuse. 16 [h] Şi după ei *urmară* din toate semiţiile lui Israel aceia cari-şi îndreptau inima să caute pre Domnul, Dumnezeul lui Israel; *şi* veniră la Ierusalim, ca să jertfească Domnului, Dumnezeul părinţilor lor. 17 Aşà ei [i] întărirà regatul lui Iuda, şi făcurà tare pre Rehoboam, fiul lui Solomon, timp de trei ani: căci trei ani a urmat el calea lui David şi a lui Solomon.

Muerile şi copiii lui Rehoboam.

18 Şi-şi luă Rehoboam de femeie pe Mahalat, fica lui Ierimot, fiul lui David, *şi* pre Abihail, fica lui Eliab, fiul lui Işai. 19 Care a născut lui fii: pre Ieuş, Şemaria, şi Zaham. 20 Şi după aceasta luă pre [j] Maaca, fica lui Absalom; şi ea îi născù pre Abia, Attai, Ziza, şi Şelomit. 21 Şi Rehoboam iubì pre Maaca, fica lui Absalom, mai mult decât pre toate femeile sale şi concubinele sale; căci luă optsprezece femei şi şasezeci de concubine, şi făcù douăzeci şi opt de fii şi şasezeci de fete. 22 Şi [k] puse Reho-

[c] 1 Sam. 2. 25. [d] 1 Reg. 11. 29. | [e] 1 Reg. 12. 19. | Capul 11. [a] 1 Reg. 12. 21, etc. | [b] Cap. 12. 15. [c] Num. 35. 2. | [d] Cap. 13. 9. [e] Osea 13. 2. | [f] 1 Cor. 10. 20. [g] 1 Reg. 12. 28. | [h] Cap. 15. 9. [i] Cap. 12. 1. | [j] 1 Reg. 15. 2. [k] Deut. 21. 15, 16, 17.

boam pre Abija, fiul Maachei, cap, *adecă* domn, preste fraţii săi; căci *cugetà* să-l facă rege. 23 Şi lucră cu minte, şi împărţi pre toţi ceilalţi fii ai săi în tot pământul lui Iuda şi al lui Beniamin, prin toate cetăţile cele întărite. şi le dădù hrană multă foarte. Şi *le* căutà femei multe.

Rehoboam şi poporul său, părăsind legea lui Dumnezeu, se pedepsesc prin năvălirea lui Şişak.

12 Şi [a] îndată ce regatul lui Rehoboam s'a întărit şi el se făcù tare, [b] el părăsì legea Domnului, şi tot Israelul cu dânsul.

2 [c] De aceea, în anul al cincelea al regelui Rehoboam, se suì Şişak, regele Egiptului, asupra Ierusalimului; căci păcătuiseră împotriva Domnului; 3 *Şi cu dânsul* o mie două sute de care, şi şasezeci mii de călăreţi; şi un popor fără număr, care venià cu dânsul din Egipt: [d] Libieni, Sukkiţi, şi Etiopieni. 4 Şi el luă cetăţile cele întărite ale lui Iuda, şi ajunse până la Ierusalim.

5 Şi venì [e] Şemaia, profetul, la Rehoboam şi *la* mai marii lui Iuda, care se adunaseră la Ierusalim de teama lui Şişak, şi zise către dânşi: Aşà zice Domnul: [f] Voi m'aţi părăsit, de aceea vă las şi eu pre voi, în mâna lui Şişak. 6 Deci [g] se umiliră mai marii lui Israel şi regele, şi ziseră: [h] Drept *este* Domnul.

7 Şi Domnul văzând, că se umilesc, [i] a fost cuvântul Domnului către Şemaia, zicând: S'au umilit: nu-i voiu stricà, ci preste puţin îi voiu mântui; şi mânia mea nu se va revărsà preste Ierusalim prin mâna lui Şişak. 8 Dar [j] servi lui *Şişak* vor fi, ca să cunoască *ce deosebire este* [k] a servì mie, şi a servì regatelor pământeşti.

9 [l] Şi se suì Şişak, regele Egiptului, în Ierusalim, şi luă tezaurele casei Domnului şi tezaurele casei regelui: luă toate; şi luă scuturile de aur, pre care le [m] făcuse Solomon. 10 Şi în locul lor făcù regele Rehoboam scuturi de aramă, şi *le* dădù [n] în mâinile capilor alergătorilor, care păziau lângă întrarea casei regelui. 11 Şi oricând întrà regele în casa Domnului, veniau alergătorii, şi le purtau, şi iarăşi le puneau în camera alergătorilor. 12 Şi pentru că se umilì, de aceea se întoarse mânia Domnului dela dânsul, şi nu-l stricà cu totul: căci erà în Iuda cevà bun.

13 Şi aşà se întărì regele Rehoboam în Ierusalim, şi domnì; [o] de patruzeci şi unul de ani *erà* Rehoboam, când se făcù rege, şi şaptesprezece ani domnì în Ierusalim, în [p] cetatea, pre care Domnul a ales-o, din toate seminţiile lui Israel, ca să-şi pună numele său acolo. Şi numele mumei lui *erà* Naama, o Ammonită. 14 Şi el făcù rele; căci nu-şi îndreptă inima sa să caute pre Domnul.

15 Şi faptele lui Rohoboam, cele dintâiu şi cele de pe urmă, oare nu *sunt* scrise în Cartea lui Şemaia, profetul, [q] şi a lui Iddo, văzătorul, în cartea genealogielor? [r] Şi *fu* resbel în toate zilele între Rehoboam şi Ieroboam. 16 Şi adormì Rehoboam cu părinţii săi, şi se îmmormântă în cetatea lui David. Şi [s] Abija, fiul său, domnì în locul său.

Domnia lui Abija; biruinţa sa asupra lui Ieroboam.

13 [a] În anul al optsprezecelea al regelui lui Ieroboam se făcù Abija rege preste Iuda. 2 Trei ani domnì el în Ierusalim: şi numele mumei lui *erà* [b] Micaia, fica lui Uriel, din Ghibea.

Şi a fost resbel între Abija şi între Ieroboam. 3 Şi Abija începù lupta cu oaste de viteji în oştire, patru sute mii de bărbaţi aleşi; şi Ieroboam înşiruì de resbel asupra lui: opt sute mii de oameni aleşi, bărbaţi viteji.

4 Şi se puse Abija pe muntele [c] Temaraim, care *se află* pe muntele lui Efraim, şi zise: Ieroboame, şi întreg Israelule, ascultaţi-mă! 5 Oare nu ştiţi, că Domnul, Dumnezeul lui Israel, [d] a dat

Capul 12.
a Cap. 11. 17.
b 1 Reg. 14. 22, 23, 24.
c 1 Reg. 14. 24, 25.
d Cap. 16. 8.
e Cap. 11. 2.
f Cap. 15. 2.
g Iac. 4. 10.
h Esod. 9. 27.
i 1 Reg. 21. 28, 29.
j Isa. 26. 13.
k Deut. 28. 47, 48.
l 1 Reg. 14. 25, 26.
m 1 Reg. 10. 16, 17.
n 2. Sam. 8. 18.
o 1 Reg. 14. 21.
p Cap. 6. 6.
q Cap. 9. 29.
r 1 Reg. 14. 30.
s 1 Reg. 14. 31.
Capul 13.
a 1 Reg. 15. 1, etc.
b Cap. 11. 20.
c Ios. 18. 22.
d 2 Sam. 7. 12.

regatul preste Israel lui David în veci, lui şi fiilor lui, [e] prin legământul de sare? 6 Dar Ieroboam, fiul lui Nebat, un serv al lui Solomon, fiul lui David, se sculă, şi [f] se ridică asupra domnului său. 7 Şi s'au adunat la dânsul [g] oameni netrebnici, înrăutăţiţi, şi se opuseră lui Rehoboam, fiul lui Solomon: când Rehoboam era tânăr şi slab la inimă, şi nu putù a li-se împotrivì. 8 Şi acum gândiţi, că vă veţi împotrivì regatului Domnului, în mâna fiilor lui David, pentru că *sunteţi* în mulţime mare, şi *aveţi* cu voi viţei de aur, pre care Ieroboam vi i-a [h] făcut zei. 9 [i] Au nu aţi răspins voi pre preoţii Domnului, pre fiii lui Aaron, şi pre Leviţi, şi v'aţi făcut preoţi, ca popoarele *altor* ţări? [j] Tot cel ce venià cu un bou tânăr şi cu şapte berbeci, ca să se sfinţiască, *acela* se făceà preot *celor ce* nu *sunt* Dumnezei. 10 Cât pentru noi, Domnul *este* Dumnezeul nostru, şi nu l-am părăsit, şi preoţii, care *sunt* fiii lui Aaron, servesc Domnului, şi Leviţii *sunt* în diregătorie; 11 [k] Şi ei fac să fumege Domnului ardere de tot, în toată dimineţa, şi în toată seara, şi tămâieri mirositoare; şi *pun* [l] pânile punerei înainte pe masa cea curată, şi policandrul de aur cu candelele sale, [m] ca să ardă în toată seara; căci noi păzim cele de păzit către Domnul, Dumnezeul nostru; dar voi l-aţi părăsit. 12 Şi iacă, cu noi în frunte *este* Dumnezeu [n] şi preoţii săi, şi trâmbiţele răsunătoare, cari să răsune în contra voastră. Fii ai lui Israel! [o] nu vă luptaţi cu Domnul, Dumnezeul părinţilor voştri, căci nu veţi prosperà.

13 Dar Ieroboam pusese pândaşi, cari să vină pe din dosul lor, aşà că *oştirea* erà în faţa lui Iuda, şi pândaşii în dosul lor. 14 Şi căutând Iuda, iacă, lupta *erà* din faţă şi din dos! Atuncia strigară către Domnul, şi preoţii suflară din trâmbiţi. 15 Şi bărbaţii din Iuda sunară; şi a fost când bărbaţii lui Iuda au sunat, că [p] lovì Dumnezeu pre Ieroboam şi pre Israelul înaintea lui Abija şi a lui Iuda. 16 Şi fiii lui Israel fugirà de dinaintea lui Iuda, şi Dumnezeu îi dădù în mâna lor. 17 Şi Abija şi poporul său făcură ucidere mare între ei, şi căzură morţi din Israel: cinci sute mii de bărbaţi aleşi.

18 Aşà fură umiliţi atuncia fiii lui Israel; şi fiii lui Iuda se făcură tari; [q] căci s'au încrezut în Domnul, Dumnezeul părinţilor lor. 19 Şi urmărì Abija pre Ieroboam, şi-i luă cetăţile: Bet-Elul cu cetăţile sale, Ieşana cu cetăţile sale, şi [r] Efraimul cu cetăţile sale. 20 Şi Ieroboam nu mai avù putere în zilele lui Abija; şi Domnul [s] îl lovì, şi el murì.

21 Şi Abija se întărì, şi-şi luă patrusprezece femei, şi făcù douăzeci şi doi de fii şi şasesprezece fete.

22 Şi celelalte fapte ale lui Abija, şi căile sale, şi vorbele sale, *sunt* scrise în scrierile profetului Iddo. Şi Abija adormi cu părinţii săi, şi-l îmmormântară în cetatea lui David.

Domnia lui Asa; el desfiinţează idolatria şi se întăreşte.

14 Şi [a] Asa, fiul său, domnì în locul său. În zilele lui ţara avù zece ani de pace.

2 Şi făceà Asa *ce erà* bun şi drept în ochii Domnului, Dumnezeul său: 3 Şi depărtă altarele *zeilor* străini şi [b] înălţimile, şi [c] sfărâmă stâlpii, [d] şi tăiè Astarteele; 4 Şi zise lui Iuda să caute pre Domnul, Dumnezeul părinţilor lor, şi să îndeplinească legea şi poruncile. 5 Şi depărtă din toate cetăţile lui Iuda înălţimile şi chipurile soarelui. Şi regatul avù pace supt dânsul.

6 Şi zidì cetăţi întărite în Iuda; căci ţara aveà pace, şi n'a tost nici un resbel asupra lui în aceşti ani: căci Domnul îi dădù repaus. 7 Şi el zise către Iuda: Să zidim aceste cetăţi, şi să *le* înconjurăm cu ziduri, cu turnuri, porţi şi zăvoare. Ţara mai *este* încă a noastră, pentru că am căutat pre Domnul, Dumnezeul nostru; noi *l*-am căutat, şi el ne-a

---

e Num. 18. 19. *f* 1 Reg. 11. 26. *g* Judc. 9. 4. | *h* Osea 8. 6. *i* Cap. 11. 14,15. *j* Esod. 20. 35. | *k* Cap. 2. 4. *l* Lev. 24. 6. *m* Esod. 27. 20,21. | *n* Num. 10. 8. *o* Fapt. 5. 39. *p* Cap. 14. 12. | *q* 1 Cron. 5. 20. Ps. 22. 5. *r* Ios. 15. 9. | *s* 1 Sam. 25. 38. — *Capul 14.* | *a* 1 Reg. 15. 8, etc. *b* 1 Reg. 15. 14. | Cap. 15. 17. *c* Esod. 34. 13. *d* 1 Reg. 11. 7.

dat repaus de jur împrejur. Deci zidiră și prosperară.

Asa biruește pe Etiopeni.

8 Și avù Asa o oaste din Iuda, trei sute mii, purtători de scuturi și de lănci, și din Beniamin două sute optzeci mii, purtători de scuturi, și întinzători de arc: toți aceștia *erau* bărbați viteji.

9 [e]Și ieși în contra lor Zerah, Etiopieanul, cu o oaste de o mie de mii, și trei sute care; și veni până la [f]Mareșa. 10 Și ieși Asa înaintea lui, și se înșiruiră de bătaie în valea Tefata, lângă Mareșa. 11 Și [g]strigă Asa către Domnul, Dumnezeul său, și zise: Doamne, [h]nimic nu-ți *este* a ajută pre cel puternic, sau pre cel fără putere. Ajută-ne Doamne, Dumnezeul nostru! căci pe tine ne răzămăm, și [i]în numele tău am venit asupra acestei multimi. Tu, Doamne, *ești* Dumnezeul nostru: în contra ta omul nu poate nimica. 12 Și [j]lovì Domnul pre Etiopieni înaintea lui Asa și a lui Iuda, și Etiopienii fugiră. 13 Și Asa și poporul, care *era* cu dânsul, îi urmăriră până la [k]Gherar, și căzură *mulți* dintre Etiopieni, că n'aveau mijloace de traiu; și fură sfărâmați înaintea Domnului și înaintea oștirei sale. Și *Iuda* duse *cu sine* o mulțime de pradă. 14 Și bătură toate cetățile dimprejurul Gherarului: căci [l]spaima Domnului erà preste dânșii; și ei prădară toate cetățile; că pradă multă erà în ele. 15 Și loviră corturile vitelor, și duseră *cu sine* oi multe și cămile; și se întoarseră în Ierusalim.

Cuvântul lui Dumnezeu către Asan prin Azaria; reformele lui Asa; pacea și prosperitatea poporului.

15 Și a fost [a]spiritul lui Dumnezeu preste Azaria, fiul lui Obed. 2 Și el ieși înaintea lui Asa, și zise către dânsul: Ascultați-mă, tu Asa și tot Iuda și Beniaminul! [b]Domnul *este* cu voi, când voi sunteți cu dânsul; [c]și de-l veți căutà, și el se va lăsà să fie găsit de voi; iar [d]de-l veți părăsì pre el, *și* el vă va părăsì pre voi. 3 [e]Multe zile Israel *a fost* fără de adevăratul Dumnezeu, și fără de [f]preot învățător, și fără de lege. 4 Dar [g]se întoarseră, în strâmtoarea lor către Domnul, Dumnezeul lui Israel, și-l căutară, și el se lăsă să fie găsit de ei. 5 [h]În acele timpuri nu *erà* pace pentru cel ce ieșià, și pentru cel ce întrà; că mari turburări *veniră* preste toți locuitorii țărilor. 6 [i]Un popor fù încălcat de *alt* popor, și o cetate de *altă* cetate: că Dumnezeu îi turbură cu tot felul de strâmtorări. 7 Dar voi întăriți-vă și să nu slăbească mâinile voastre! Căci este răsplătire pentru lucrul vostru.

8 Și auzind Asa aceste cuvinte și profeția lui Oded, profetul, se întări, și depărtă urîciunile din tot pământul lui Iuda și al lui Beniamin, și din cetățile, pre [j]care le luase în muntele lui Efraim; și înnoì altarul Domnului, care *stà* înnaintea porticului Domnului. 9 Și adună pre tot Iuda și Beniaminul, și cu dânșii pre [k]străinii din Efraim și din Manase și din Simeon; căci mulți din Israel trecură la dânsul, văzând că Domnul, Dumnezeul său, *erà* cu dânsul. 10 Și se adunară la Ierusalim în luna a treia a anului al cincisprezecelea al domniei lui Asa: 11 [l]Și jertfiră Domnului în aceași zi, din [m]prada, *pre care* o aduseră, șapte sute de boi, și șapte mii de oi; 12 Și [n]intrară în legământ, de a căutà pre Domnul, Dumnezeul părinților lor, cu toată inima lor și cu tot sufletul lor; 13 [o]Ca fiecare, ce nu ar căutà pre Domnul, Dumnezeul lui Israel, *acela* [p]să se omoare, dela mic până la mare, dela bărbat până la femeie. 14 Și ei jurară Domnului, cu voce tare și cu strigăte de bucurie și cu trâmbițì și bucium. 15 Și întregul Iuda se bucură de *acest* jurământ; căci cu toată inima lor juraseră, și cu toată voința lor l-au căutat; și el se lăsă să fie găsit de ei. Și Domnul le dete repaus jur împrejur.

16 Și pre Maaca, muma lui Asa, re-

---

c Cap. 16. 8. *f* Ios. 15. 44. *g* Ps. 22. 5. *h* 1 Sam. 14. 6. *i* Prov. 18. 10 *j* Cap. 13. 15 *k* Fac. 10. 19. *l* Fac 35. 5. *Capul 15.* *a* Num. 24. 2. Jude 3. 10. *b* Ier. 4. 8. *c* Ier. 29. 13. Mat. 7. 7. *d* Cap. 24. 20. *e* Osea 3. 4. *f* Lev. 10. 11. *g* Deut. 4. 29. *h* Jude. 5. 6. *i* Mat. 24. 7. *j* Cap. 13. 19. *k* Cap. 11. 16. *l* Cap. 14. 15. *m* Cap. 14. 13. *n* 2 Reg. 23. 3. *o* Esod. 22. 20. *p* Deut. 13. 5, 9, 15.

gele, el o depărtă, ca *să* nu *fie* regină; fiindcă făcuse un chip al Astarteei. Și Asa tăiè chipul ei, *îl* sfărâmă, și-*l* arse lângă părâul Kedron. 17 Dar înălțimile nu s'au depărtat din Israel: totuși inima lui Asa erà întreagă în toate zilele sale. 18 Și a adus în casa lui Dumnezeu pre cele sfințite de părintele său, și pre cele sfințite de sine însuși: argint și aur și unelte. 19 Și n'a mai fost nici un resbel, până la al treizeci și cincelea an al domniei lui Asa.

Năvălirea lui Baașa în Iuda; Asa, căutând ajutorul Sirienilor, e mustrat de un profet.

16 În anul al treizeci și șaselea al domniei lui Asa, se suì [a] Baașa, regele lui Israel, asupra lui Iuda, și zidì Rama, [b] ca să nu lase pre nimenea să iasă sau să între la Asa, regele lui Iuda. 2 Atuncia luă Asa argint și aur din tezaurele casei Domnului și ale casei regelui, și trimese la Benhahad, regele Siriei, care locuià la Damasc, zicând: 3 *Să fie* legătură între mine și între tine, *cum a fost* între părintele meu și părintele tău; iacă, îți trimet argint și aur: mergi, desfă legământul tău cu Baașa, regele lui Israel, ca să se tragă dela mine.

4 Și ascultă Benhadad pre regele Asa, și trimese pre mai marii oștirilor sale asupra cetăților lui Israel, și bătură Ijonul, și Danul și Abel-Maimul și toate întăririle de proviziuni ale lui Neftali.

5 Și cum auzì Baașa de *acestea,* se oprì dela zidirea Ramei, și puse capăt lucrului său. 6 Dar Asa, regele, luă pre întregul Iuda, și ridicară dela Rama petrele și lemnele ei, cu cari zidise Baașa; și el cu dânsele zidì Gheba și Mispa.

7 În acel timp venì [c] Hanani, văzătorul, la Asa, regele lui Iuda, și zise către dânsul: [d] Fiindcă te-ai răzămat pre regele Siriei, și nu te-ai răzămat pre Domnul, Dumnezeul tău, pentru aceea a scăpat oastea regelui Siriei din mâna ta. 8 Au nu erau [e] Etiopienii și [f] Libienii o oaste mare, cu multe care și călăreți? Dar fiindcă te-ai răzămat pre Domnul, *de aceea*i-a dat în mâna ta. 9 [g] Căci ochii Domnului văd preste tot pământul, ca să se arăte tare către aceia, cari *sunt* cu inima întreagă către dânsul. [h] Tu nebunește ai lucrat în aceasta; deci de acum înainte [i] vei aveà resbele.

10 Și Asa se mânià asupra văzătorului, [j] și-l puse în închisoare; căci *erà* înfuriat asupra lui pentru aceasta. Și tot în acel timp apăsă Asa *pre unii* din popor.

Moartea lui Asa.

11 [k] Și iacă, faptele lui Asa cele dântâiu și cele de pe urmă, iacă, acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Iuda și ai lui Israel.

12 În al treizeci și nouălea an al domniei sale se îmbolnăvì Asa de picioare, și [l] boala sa se întărì; dar nici în boala sa nu căutà pre Domnul, ci pre doftori. 13 [m] Și adormì Asa cu părinții săi, și murì, în anul al patruzeci și unulea al domniei sale. 14 Și-l îmmormântară în mormântul său, pre care și-l săpase în cetatea lui David; și-l culcară pe un așternut, pre care îl umpluse [n] cu mirositoare și cu tot felul *de unsori,* pregătite după meșteșugul făcătorilor de mir, și-i făcură o ardere mare foarte.

Domnia cea bună și fericită a lui Iosafat.

17 Și [a] Iosafat, fiul său, domnì în locul său, și se întări împotriva lui Israel. 2 Așeză *oameni de* oaste în toate cetățile întărite ale lui Iuda, și puse garnizoane în pământul lui Iuda și în cetățile lui Efraim, pre [b] cari Asa, părintele său, le luase. 3 Și Domnul erà cu Iosafat; căci umblà în căile cele dântâi ale lui David, părintele său, și nu căutà pre Baali; 4 Ci pre Dumnezeul părintelui său căutà el, și umblà după poruncile sale, și nu după [c] faptele lui Israel. 5 Și Domnul întări regatul în mâna lui, și întregul Iuda [d] aduse daruri lui Iosafat, [e] și el avù avere și onoare multă. 6 Și inima lui se întări din ce în ce în

Capul 16.
a 1 Reg. 15. 17. etc.
b Cap. 15. 9.
c 1 Reg. 16. 1.
d Isa. 31. 1. Ier. 17. 5.
e Cap. 14. 9.
f Cap. 12. 3.
g Iov. 34. 21. Prov. 5. 21. Zech. 4. 10.
h 1 Sam. 13. 13.
i 1 Reg. 15. 32.
j Ier. 20. 2. Mat. 14. 3.
k 1 Reg. 15. 23.
l Ier 17. 5.
m 1 Reg. 15. 24.
n Marc. 16. 1. Ioan. 19. 39, 40.
Capul 17.
a 1 Reg. 15. 24.
b Cap. 15. 8.
c 1 Reg. 12. 28.
d 1 Sam. 10. 27.
e 1 Reg. 10. 25.

căile Domnului; și [f] depărtă chiar și înălțimile și Astarteele din Iuda.

7 Și în al treilea an al domniei sale trimise pre cei mai mari ai săi: pre Ben-Hail, pre Obadia, pre Zecaria, pre Netaneel și pre Micaia, [g] să învețe în cetățile lui Iuda. 8 Și cu dânșii pre Leviții: pre Șemaia, pre Netania, pre Zebadia, pre Asahel, pre Șemiramot, pre Ionatan, pre Adonia, pre Toba și pre Tob-Adonia, Leviți; și cu dânșii pre Elișama, și pre Ioram, preoți. 9 [h] Și ei învățau în Iuda, și *aveau* la sine cartea legei Domnului, și merseră prin toate cetățile lui Iuda, și învățau pre popor. 10 Și a fost [i] teama Domnului preste toate regatele țărilor, cele dimprejurul lui Iuda, și nu se luptau cu Iosafat. 11 Și dintre Filisteni [j] aduseră *unii* daruri, și argint drept dare, lui Iosafat. Și Arabii îi aduseră oi: șapte mii șapte sute de berbeci și șapte mii șapte sute de țapi. 12 Iosafat se făcù din ce în ce mai mare: și zidì palate în Iuda, și întăriri pentru merinde. 13 Și aveà multă avere în cetățile lui Iuda, și oameni de resbel, ostași viteji, în Ierusalim.

14 Și aceasta *este* numărarea lor după casele lor părintești: Din Iuda *erau* mai mari preste mii: Adna, capul; *el aveà* trei sute mii de bărbați viteji cu sine. 15 Și după dânsul *eră* Iohanan, mai marele; și *aveà* două sute și optzeci de mii cu sine. 16 Și după acesta *eră* Amasia, fiul lui Zicri, [k] carele se dădù pe deplin Domnului, și *aveà* cu sine două sute mii de bărbați viteji. 17 Și din Beniamin: Eliada, bărbat viteaz; și *aveà* cu sine două sute mii de bărbați, care *erau* înarmați cu arcuri și scuturi. 18 Și după dânsul Iozabad; și *el aveà* cu sine o sută optzeci de mii ostași înarmați. 19 Aceștia aveau serviciul pe lângă rege afară de *aceia*, pre cari i-a pus regele prin cetățile întărite în tot *pământul lui* Iuda.

Legământul lui Iosafat cu Ahab; espediționea unită a lor contra Sirienilor.

18 Și [a] aveà Iosafat avere și onoare multă, și [b] se încuscrì cu Ahab. 2 [c] Și după trecerea *câtorvà* ani venì la Ahab în Samaria. Și Ahab îi junghiè lui și poporului, ce *eră* cu dânsul, oi și boi mulți. Și el îl ademenì să se suie *cu el* asupra Ramot-Galaadului. 3 Că Ahab, regele lui Israel, zise către Iosafat, regele lui Iuda: Merge-vei cu mine asupra Ramot-Galaadului? Și el zise către dânsul: Eu *sunt* ca și tine, poporul meu ca și poporul tău; *vom plecà* cu tine la luptă.

4 Și Iosafat zise către regele lui Israel: [d] Întreabă, rogu-te, astăzi cuvântul Domnului. 5 Deci adună regele lui Israel pre profeți, patru sute de bărbați, și zise către dânșii: Merge-vom la luptă asupra Ramot-Galaadului, sau ne vom lăsà? Și ei ziseră: Sui-te; căci Dumnezeu îl va da în mâna regelui.

6 Și a zis Iosafat: Oare nu mai *este* aicia vre-un profet al Domnului, ca să-l întrebăm? 7 Și regele lui Israel zise către Iosafat: Mai *este* un bărbat, prin carele putem să întrebăm pre Domnul; dar îl urăsc, căci nici odată nu-mi profețește bine, ci totdeauna rău. Acesta *este* Micaia, fiul lui Jimla. Și Iosafat zise: Să nu zică așà regele.

8 Și chiemă regele lui Israel pre un diregător, și zise: Grăbește-te *a aduce* pre Micaia, fiul lui Jimla. 9 Și regele lui Israel, și Iosafat regele lui Iuda, șezură fiecare pe tronul său, îmbrăcați cu vestminte *regești*, în loc deschis, la întrarea porței Samariei; și toți profeții profețiră înaintea lor. 10 Și Zedekia, fiul lui Chenaana, își făcuse coarne de fier, și zise: Așà zice Domnul: Cu acestea vei împunge pre Sirieni, până îi vei nimici. 11 Și toți profeții profețiră așà, zicând: Sue-te la Ramot-Galaad, și prospereză: că Domnul *îl* va da în mâna regelui.

12 Și trimesul, care se dusese să chieme pre Micaia, vorbì către el, zicând: 13 Iacă! cuvintele profeților toate într'una *spun* bine pentru rege: rogu-te dar, fie cuvântul tău ca al unuia dintre ei, și vorbește-*i* de bine! Iar Micaia zise:

[f] 1 Reg. 22. 43. [g] Cap. 15. 3. [h] Neem. 8. 7. [i] Fac. 35. 5. [j] 2 Sam. 8. 2. [k] Jude. 5. 2. 9.

Capul 18.

[a] Cap. 17. 5. [b] 2 Reg. 8. 18. [c] 1 Reg. 22. 2. etc. [d] 1 Sam. 23. 2, 4. 9.

Viu *este* Domnul! [e]ce-mi va zice Dumnezeul meu, aceea voiu vorbì.

Micaia proroceşte doborîre.

14 Şi venind la rege, zise regele către dânsul: Micaia, merge-vom la luptă asupra Ramot-Galaadului, sau ne vom lăsà? Şi el răspunse: Suiţi-vă şi prosperaţi! Căci se vor da în mâna voastră. 15 Şi regele a zis lui: De câte ori jurate-voiu, ca să nu-mi spui de cât adevărul, în numele Domnului! 16 Şi el a zis: Am văzut pre tot Israelul împrăştiat pe munţi, ca oile ce nu au păstor. Şi Domnul a zis: Aceştia n'au domn: să se întoarcă fiecare la casa sa în pace. 17 Şi a zis regele lui Israel către Iosafat: Nu ţi-am spus oare, *că* nu va profeţi bine despre mine, ci rău. 18 Şi *Micaia* mai zise: Ascultaţi deci cuvântul Domnului: Am văzut pre Domnul, şezând pre tronul său, şi toată oştirea cerului stând de a dreapta lui şi de a stânga lui. 19 Şi Domnul a zis: Cine va amăgì pre Ahab, pre regele lui Israel, să se sue şi să cadă în Ramot-Galaad? Şi unul zicea aşà, şi altul zicea aşà. 20 Şi ieşì un spirit, şi stătù înaintea Domnului, şi zise: Eu îl voiu amăgì. 21 Şi Domnul zisu-i-a: Cu ce? Şi el a răspuns: Voiu ieşì, şi voiu fi [f]spirit mincinos în gura tuturor profeţilor lui. Şi a zis *Domnul:* Tu *îl* vei amăgì, şi vei şi isbutì: ieşi deci, şi fă aşà. 22 Şi acum iacă, [g]Domnul a pus spirit mincinos în gura acestor profeţi ai tăi, şi Domnul a vorbit rele de tine.

23 Atuncia se apropie Zedekia, fiul lui Chenaana, şi [h]lovì pre Micaia preste faţă, şi zise: Pe ce cale trecù spiritul Domnului dela mine, spre a vorbì cu tine? 24 Şi Micaia zise: Iacă, vei vedeà în ziua aceea, când vei întrà în camera cea mai din lăuntru, ca să te ascunzi.

25 Şi a zis regele lui Israel: Luaţi pre Micaia, şi duceţi-l înapoi la Ammon, guvernătorul cetăţii, şi la Ioaş, fiul regelui; 26 Şi ziceţi: Aşà zice regele: [i]Puneţi pre acesta în închisoare, şi hrăniţi-l cu pânea întristării şi cu apa întristării, până ce mă voiu întoarce în pace. 27 Şi a zis Micaia: Dacă cu adevărat tu te vei reîntoarce în pace, *atuncia* Domnul n'a vorbit prin mine. Şi adause: Ascultaţi voi, toate popoarele!

Prăpădirea lui Ahab.

28 Deci se suiră, regele lui Israel şi Iosafat, regele lui Iuda, la Ramot-Galaad. 29 Şi regele lui Israel zise către Iosafat: Eu îmi voiu schimbà vestmintele, şi voiu plecà la luptă: iar tu îmbracă vestmântul tău *de rege!* Şi regele lui Israel îşi schimbă vestmintele, şi plecă la luptă. 30 Iar regele Siriei a fost dat poruncă căpeteniilor carelor sale, zicând: Nu vă luptaţi nici cu cel mic, nici cu cel mare, ci numai cu regele lui Israel. 31 Şi cum văzură căpeteniile carelor pre Iosafat, ziseră: Acesta *este* regele lui Israel; şi-l împresurară, ca să se lupte *cu dânsul;* Şi Iosafat strigă, şi Domnul îl ajută, şi Dumnezeu îi întoarse pre ei dela dânsul. 32 Căci, când căpeteniile carelor văzură, că nu *eà* regele lui Israel, se întoarseră dela el. 33 Dar un om trăgând cu arcul din întâmplare, lovì pre regele lui Israel între închieturile armăturei; şi el zise către conducătorul carului său: Întoarnă mâna ta, şi scoate-mă din tabără, căci sunt rănit. 34 Şi lupta s'a făcut tot mai crâncenă în acea zi; şi regele lui Israel stătù pe car în faţa Sirienilor până seara, şi la apusul soarelui murì.

Guvernarea înţeleaptă a lui Iosafat, şi măsurile sale pentru administrarea dreptăţei.

19 Şi se întoarse Iosafat, regele lui Iuda, în pace la casa sa, la Ierusalim. 2 Şi ieşì Iehu, fiul lui Hanani, [a]văzătorul, înaintea lui, şi zise către regele Iosafat: Cum de ai ajutat pre cel rău, şi [b]ai iubit pre cei ce urăsc pre Domnul! De aceea *va venì* preste tine [c]mânia Domnului. 3 Dar tot se mai găseşte [d]ceva bun în tine, fiindcă ai stârpit Astarteele din ţară, şi [e]ai îndreptat inima ta a căutà pre Dumnezeu.

e Num. 22, 18, 20, 35. | f Iov. 1, 6. g Isa. 19, 14. | h Ezec. 14, 9. Ier. 20, 2. | Marc. 14, 65. Fapt. 23, 2. | i Cap. 16, 10. — | *Capul 19.* a 1 Sam. 9, 9. | b Ps. 139, 21. c Cap. 34, 25. | d Cap. 17, 4, 6. Cap. 12, 12. e Ezra 7, 10.

4 Și Iosafat locuì în Ierusalim, și ieșì iarăși *spre cercetarea* poporului, dela Beer-Șeba, până la muntele lui Efraim, și-l întoarse iarăși la Domnul, Dumnezeul părinților lor.

5 Și așeză judecători în țară, în toate cetățile întărite din Iuda, în fiecare cetate; 6 Și zise către judecători: Vedeți ce faceți! căci [f] nu judecați pentru oameni, ci pentru Domnul, [g] carele *este* cu voi la judecată. 7 Drept aceea fie în voi temerea de Domnul, luați aminte, și faceți-*o*! Căci [h] la Domnul, Dumnezeul nostru, nu *este* nici o nedreptate, nici [i] căutare la față, nici primire de daruri.

8 Și în Ierusalim [j] așeză Iosafat Leviți și preoți, și capi *ai caselor* părintești din Israel, pentru judecățile Domnului, și pentru certe. Și când se întoarseră înapoi la Ierusalim, 9 Le porunci, zicând: Lucrați [k] în frica Domnului, cu credință și inimă întreagă: 10 [l] La fiecare judecată, ce va veni înaintea voastră, dela frații voștri, cari locuesc în cetățile lor, între sânge și sânge, între lege și poruncă, între statute și judecăți, să-i învățați să nu se facă vinovați înaintea Domnului, ca [m] mânia lui să nu vină preste [n] voi și preste frații voștri. Așà lucrați, și nu veți fi vinovați. 11 Și iacă, Amaria, archiereul, *este* preste voi [o] în toate trebile Domnului, și Zebadia, fiul lui Ismael, guvernătorul preste casa lui Iuda, în toate trebile regelui; și Leviții *sunt* diregători înaintea voastră. Întăriți-vă și *astfel* lucrați, și Domnul va fi cu cel bun.

Năvălirea Moabiților și a altora; rugăciunea lui Iosafat; profeția de mântuirea lui Iehaziel, și îndeplinirea sa.

20 După acestea veniră fiii lui Moab, și fiii lui Ammon, și cu dânșii din Edomiți, asupra lui Iosafat cu resbel. 2 Și veniră *unii* și spuseră lui Iosafat, zicând: Vine asupra-ți mare mulțime de dincolo de mare, din Siria; și iacă, ei sunt [a] la Hațațon-Tamar, adică [b] Enghedi. 3 Și se temù Iosafat, și-și îndreptă fața sa, spre a [c] căutà pre Domnul. Și [d] prochiemă post pentru întregul Iuda. 4 Și se adună Iuda să caute pre Domnul: și chiar din cetățile lui Iuda veniră să caute pre Domnul.

5 Și stătù Iosafat în adunarea lui Iuda și a Ierusalimului, în casa Domnului, înaintea porticului celui nou, 6 Și zise: Doamne, Dumnezeul părinților noștri! au nu *ești* tu [e] Dumnezeu în cer? *nu ești* tu [f] domnitorul preste toate regatele popoarelor? și *nu este* [g] în mâna ta tăria și puterea, așà că nimenea nu ți-se poate opune? 7 Nu [h] ai alungat tu, [i] Dumnezeul nostru, pre locuitorii acestei țări de dinaintea poporului tău Israel, și ai dat-o seminției lui Abraam, care te [j] iubì în veci? 8 Și ei au locuit într'însa, și ți-au zidit templu pentru numele tău, zicând: 9 [k] Dacă va veni nenorocirea preste noi, sabia judecății, sau ciuma, sau foametea, și vom sta înaintea acestei case, și înnaintea feței tale (căci [l] numele tău *este* în această casă), și vom strigà la tine, în strâmtorarea noastră, tu să ne asculți și să ne mântui. 10 Și acum iacă, fiii lui Ammon, și Moabul, și cei depe muntele Seir, prin ale căror *țări* [m] nu îngăduișì lui Israel să treacă, când veniră din pământul Egiptului, ci [n] se abătură dela dânșii, și nu-i nimicì: 11 Iacă, *cum* ne răsplătesc *acum*, [o] venind, să ne gonească din stăpânirea ta, pre care ne-ai dat-o nouă de moștenire. 12 Dumnezeul nostru, au nu-i vei [p] judecà pre ei! Căci noi nu avem nici o putere, înaintea acestei mari mulțimi, care vine asupra noastră, și nu știm ce să facem, ci [q] către tine *îndreptăm* ochii noștri. 13 Și întregul Iuda stă înaintea Domnului, chiar și pruncii lor, femeile lor și fiii lor.

14 Și [r] a fost spiritul Domnului în mijlocul adunărei preste Iaheziel, fiul lui

[f] Deut. 1. 17. [g] Ps. 82. 1. Eccl. 5. 8. [h] Deut. 32. 4. Rom. 9. 14. [i] Fapt. 10. 34. Gal. 2. 6. Efes. 6. 9. Col. 3. 25. 1 Pet. 1. 17. [j] Deut. 16. 18. [k] 2 Sam. 23. 3. [l] Deut 17.8 etc. [m] Num. 16. 46. [n] Ezec. 3. 18. [o] 1 Cron. 26. 30.

Capul 20.

[a] Fac. 14. 7. [b] Ios. 15. 62. [c] Cap. 19. 3. [d] Ezra 8. 21. Ioan 3. 5. [e] Ios. 2, 11. [f] Dan. 4. 17, 25, 32. [g] Ps. 62. 11. Mat. 6. 13. [h] Ps. 44. 2. [i] Esod. 6. 7. [j] Iac. 2. 23. [k] 1 Reg. 8. 33, 37. [l] Cap. 6. 20. [m] Deut. 2. 4, 9, 19. [n] Num. 20. 21. [o] Ps. 83. 12. [p] 1 Sam. 3. 13. [q] Ps. 25. 15. [r] Num 11.25 26

Zecharia, fiul lui Benaia, fiul lui Ieiel, fiul lui Mattania, Levit din fiii lui Asaf; 15 Şi zise: Ascultaţi, tot Iuda, şi voi, locuitori ai Ierusalimului, şi tu, rege Iosafat! aşà zice Domnul către voi: [s]Nu vă temeţi, şi nu vă înspăimântaţi înaintea acestei mari mulţimi: căci lupta nu *este* a voastră, ci a lui Dumnezeu. 16 Mâne pogorîţi-vă asupră-le. Iacă, ei se suiau pe nălţimea Ziz, şi voi îi veţi întâlnì la capătul râului, în dreptul pustiiului Ieruel. 17 [t]Nu veţi *aveà a* vă luptà în *lupta* aceea; aşezaţi-vă, staţi şi priviţi mântuirea ce Domnul vă va *da*, Iuda şi Ierusalime! Nu vă temeţi, şi nu vă înspăimântaţi; mâne ieşiţi înaintea lor, şi [u]Domnul *va fi* cu voi. 18 Şi Iosafat îşi [v]plecă faţa la pământ, şi tot Iuda şi locuitorii Ierusalimului căzură înaintea Domnului, ca să se închine Domnului. 19 Şi Leviţii, dintre fiii Kehatiţilor şi din fiii Korahiţilor, se sculară, ca să laude cu voce tare pre Domnul, Dumnezeul lui Israel.

20 Deci ei se sculară de dimineaţa, şi ieşiră spre pustiul Tekoa; şi când ieşiau, stătù Iosafat, şi zise: Ascultaţi-mă, Iuda şi voi, locuitori ai Ierusalimului! [x]Încredeţi-vă în Domnul, Dumnezeul vostru, şi veţi fi siguri; încrediţi-vă în profeţii lui, şi veţi prosperà! 21 Şi se sfătuì cu poporul, şi aşezà cântăreţi Domnului, [y]cari cântau în podoabe sacre, în timp ce ieşiau înaintea celor înarmaţi, şi zise; [z]Lăudaţi pre Domnul, [a]căci în veci *ţine* îndurarea sa.

22 Şi în timpul acela, când începură cu cântece şi cu laudă, atuncia [b]puse pândă asupra fiilor lui Ammon şi ai lui Moab, şi asupra *celor de pe* muntele Seir, cari veniseră contra lui Iuda; şi fură bătuţi. 23 Căci fiii lui Ammon şi Moabul se puseră împotriva locuitorilor muntelui Seir, să-i stârpească pre ei, şi să-*i* nimicească; şi după ce sfârşiră cu locuitorii dela Seir, ajută unul să nimicească pre celalalt.

24 Şi venind Iuda până la streaja din pustiu, şi căutând la mulţime, iacă toţi *erau* cadavre, căzute pre pământ, şi nici unul nu scăpase. 25 Şi venind Iosafat şi poporul său, ca să facă pradă dela dânşi, şi găsiră la dânşii mulţime de avere şi cadavre, şi vase preţioase; şi au prădat, până ce nu mai putură duce: trei zile au prădat, *căci* multă pradă eră. 26 Şi a patra zi se adunară în valea Berachia *(binecuvântării)*; căci acolo binecuvântară pre Domnul; pentru aceea au numit numele acestui loc: Valea Berachia, până în ziua de astăzi.

27 Şi plecară toţi bărbaţii din Iuda şi din Ierusalim, şi Iosafat în fruntea lor, şi se întoarseră cu bucurie în Ierusalim; căci Domnul [c]le dădù bucurie asupra neamicilor lor. 28 Şi întrară în Ierusalim, în casa Domnului cu harpe, citare şi trâmbiţi. 29 Şi venì [d]teama de Dumnezeu, preste toate regatele *acestor* ţări: când auziră, că Domnul s'a luptat cu neamicii lui Israel. 30 Şi regatul lui Iosafat aveà pace: căci [e]Dumnezeul său îi dădù pace de jur împrejur.

Caracterul general al domniei lui Iosafat: legătura sa cu Ahazia, ce rămâne fără reuşire.

31 [f]Şi Iosafat domnì preste Iuda: de treizeci şi cinci de ani *eràa* el, când se făcù rege, şi douăzeci şi cinci de ani domnì în Ierusalim; şi numele mumei lui *eràa* Azuba, fica lui Şilhi. 32 Şi el umblă pe calea lui Asa, părintele său: nu se abătù din ea, ci făceà cele drepte în ochii Domnului. 33 Dar [g]înălţimile nu le depărtă; căci poporul tot încă nu-şi [h]îndreptà inima sa către Dumnezeul părinţilor lor.

34 Şi celelalte fapte ale lui Iosafat, cele dintâi şi cele de pe urmă, iacă, *sunt* scrise în istoria lui Iehu, fiul lui Hanani, [i]care *este* cuprins în Cartea Regilor lui Israel.

35 Şi după aceasta [j]se unì Iosafat, regele lui Iuda, cu Ahazia, regele lui Israel, care eràa păcătos în faptele sale. 36 El se unì cu dânsul, şi ei făcură corăbii, ca să meargă la Tarşiş; şi făcură

---

[s] Esod 14.13,14. [t] Esod.14.13,14. | [u] Num. 14. 9. [v] Esod. 4. 31. | [x] Isa. 7, 9. [y] 1 Cron. 16.29. | [z] Ps. 136. 1. [a] 1 Cron. 16.41 | [b] Judc. 7. 22. [c] Neem. 12. 43. | [d] Cap. 17. 10. [e] Iov 34. 29. | [f] 1Reg.22.41etc. [g] Cap. 17. 6. | [h] Cap. 12. 14. [i] 1 Reg. 16.1,7. [j] 1Reg.22.48,49.

corăbii la Etion-Geber. 37 Atuncia profeți Eliezer, fiul lui Dodova, dela Mareșa, asupra lui Iosafat, zicând: Fiindcă te-ai unit cu Ahazia, *de aceea* Domnul a rupt lucrările tale. [k]Și corăbiile fură sfărâmate, și nu putură merge la Tarșiș.

Domnia cea rea a lui Iehoram.

21 Și [a]Iosafat adormì cu părinții săi, și fu îmmormântat lângă părinții săi, în cetatea lui David.

Și Iehoram, fiul său, domnì în locul său. 2 Și avea frați, fii ai lui Iosafat: Azaria, Iehiel, Zecaria, Azaria, Micael, și Șefatia: toți aceștia *erau* fiii lui Iosafat, regele lui Israel. 3 Și părintele lor le-a fost dat daruri multe în argint, în aur, și în lucruri prețioase, și cetăți întărite în Iuda; dar regatul îl dădù lui Iehoram; că el *era* întâiu născutul. 4 Și Iehoram ajungând la regatul părintelui său, și întărindu-se, ucise pre toți frații săi cu sabia, și încă *câți-và* din mai marii lui Israel.

5 [b]De treizeci și doi de ani *era* Iehoram, când se făcù rege, și opt ani domnì la Ierusalim. 6 Și umblă pe căile regilor lui Israel, după cum făcuse casa lui Ahab; că o fată a lui [c]Ahab îi era femeie; și el făcù rele în ochii Domnului. 7 Dar Domnul nu voì să peardă casa lui David, pentru legământul, pre care-l închiase cu David, și fiindcă zisese, că îi va da candelă, lui și [d]fiilor lui pentru totdeauna.

Răscularea Edomiților.

8 [e]În zilele lui se rupse Edomul de supt stăpânirea lui Iuda, și puse rege preste sine. 9 Și ieșì Iehoram cu mai marii oștirilor sale, și toate carele lui cu dânsul, și pornì noaptea, și bătù pre Edomiți, cari îl înconjuraseră, și pre căpeteniile carelor lor. 10 Totuși Edomul se rupse de supt stăpânirea lui Iuda, până în ziua de astăzi. Tot în acel timp se rupse Libna de supt stăpânirea lui *Iehoram;* căci el părăsise pre Domnul, Dumnezeul părinților săi.

11 Și făcù înălțimi pe munții lui Iuda, și trase pre locuitorii Ierusalimului în [f]desfrânare, și amăgì pre Iuda.

Scrisoarea lui Ilie.

12 Și venì o scrisoare dela Ilie, profetul, către dânsul, zicând: Așa zice Domnul, Dumnezeul lui David, părintele tău: Fiindcă n'ai umblat pe căile lui Iosafat, părintele tău, și pe căile lui Asa, regele din Iuda; 13 Ci ai umblat pe căile regilor lui Israel, și [g]ai tras pre Iuda și pre locuitorii Ierusalimului în [h]desfrânare, precum casa lui Ahab [i]a tras în desfrânare *pre Israel*, și pre [j]frații tăi, casa părintelui tău, cari *erau* mai buni decât tine, i-ai ucis; 14 Iacă, cu mare lovitură va lovì Domnul pre poporul tău, pre fiii tăi, și pre femeile tale, și toată averea ta; 15 Și tu *vei căděà* în boală grea, în [k]boală de măruntaie, până ce de boală vor căděà din tine măruntaiele zi de zi.

Moartea lui Ioram.

16 Și [l]deșteptă Domnul asupra lui Iehoram spiritul Filistenilor și al Arabilor, cari *locuiau* lângă Etiopieni. 17 Și se suiră asupra lui Iuda, și năvăliră asupra-i, și duseră *cu ei* toată averea ce se află în casa regelui, precum și pre fiii lui și femeile lui, așà că nu-i rămase nici un fiu, afară de Ioahaz, cel mai tânăr din fiii săi. 18 Și în urma tuturor acestor, îl lovì pre el Domnul în măruntaiele sale cu o boală, fără de leac. 19 Și a fost, că *strecurându-se* zi cu zi, sfârșindu-se timpul de doi ani de zile, căzură măruntaiele sale de boala sa; și murì de boală grea; dar poporul său nu-i făcù arderi, după cum făcuse părinților săi. 20 De treizeci și doi de ani *era* el, când se făcù rege, și opt ani domnì la Ierusalim. Și murì fără să fie dorit: și l-au îmmormântat, în cetatea lui David, dar nu în mormântul regilor.

Domnia cea rea a lui Ahazia.

22 Și făcură locuitorii din Ierusalim pre [a]Ahazia, fiul său cel mai tâ-

---

[k] 1 Reg. 22. 48. — *Capul 21.*
[a] 1 Reg. 22. 50. [b] 2 Reg. 8. 17, etc.
[c] Cap. 22. 2. [d] 2 Sam. 7. 12, 13.
Ps. 132. 11, etc. [e] 2 Reg. 8. 20, etc.
[f] Lev. 17. 7. [g] Vers. 11. [h] Esod. 34. 15.
[i] 1 Reg. 16. 31—33. [j] Vers. 4.
[k] Vers. 18. 19 [l] 1 Reg. 11. 14, 23.
Capul 22. [a] 2 Reg. 8. 24, etc.

năr, rege, în locul său, căci pre toți cei [b]mai mari în vârstă îi ucise ceata, care venise cu Arabii, în tabără. Așà se făcù Ahazia, fiul lui Iehoram, rege lui Iuda. 2 [c]De patruzeci și doi de ani *era* Ahazia, când se făcù rege, și un an domnì el în Ierusalim. Și numele mumei lui *era* [d]Atalia, fica lui Omri. 3 Încă și el umblă pe căile casei lui Ahab, căci muma lui îi era sfătuitoare, la facere de rele. 4 Și făcù rele în ochii Domnului, ca și casa lui Ahab; căci aceștia erau sfătuitorii lui, după moartea părintelui său, spre stricăciunea lui. 5 După sfatul lor umblă el; și [e]merse cu Ioram, fiul lui Ahab, regele lui Israel, la luptă asupra lui Hazael, regele Siriei, la Ramot-Galaad; și Sirienii bătură pre Ieroham. 6 [f]Și se întoarse înapoi, să se vindece la Ezreel de rănile, pre care le căpătase la Rama, când se luptà cu Hazael, regele Siriei.

Și Ahazia, fiul lui Iehoram, regele lui Iuda, se pogorî la Ezreel, ca să vază pre Ioram, fiul lui Ahab, căci era bolnav. 7 Și [g]era dela Dumnezeu spre stricăciunea lui Ahazia, *că* venì la Ioram; căci cum venì, [h]ieși el cu Ioram asupra lui Iehu, fiul lui Nimși, pre [i]care Domnul l-a uns, ca să stârpească casa lui Ahab. 8 Și a fost, când Iehu [j]făcù judecată asupra casei lui Ahab, că [k]găsì pre mai marii lui Iuda și pre fiii fraților lui Ahazia, cari serviau la Ahazia, și-i ucise și pre ei. 9 După aceea [l]căutà el pre Ahazia, și-l prinseră, deși se ascunsese în Samaria; și-l aduseră la Iehu: și-l uciseră, și-l îmmormântară pre el; căci ziseră: El *este* fiul lui Iosafat, [m]care a căutat pre Domnul cu toată inima sa.

Atalia ucide toată seminția regală.

Astfel casa lui Ahazia nu avù putere, spre a se ține în regat. 10 [n]Și văzând Atalia, muma lui Ahazia, că fiul ei era mort, se sculă, și stârpi toată seminția regească a casei lui Iuda. 11 Dar [o]Iesobeat, fata regelui, luă pre Ioas, fiul lui Ahazia, și-l fură din mijlocul fiilor regelui, cari fuseseră uciși, și-l puseră pre el și pre doica lui în camera paturilor; și-l ascunse Iosabeat, fata regelui Iehoram, femeia lui Iehoiada, preotul (căci era sora lui Ahazia), de dinaintea Ataliei, ca să nu-l omoare; 12 Și a fost ascuns la dânșii, în casa Domnului, șase ani; și Atalia domnì preste țară.

Ioaș se încoronează și se așează pre tron.

23 [a]În al șaptelea an se întări Iehoiada, și luă cu sine *și făcù* legământ cu sutașii, anume: pre Azaria, fiul lui Ieroham, pre Azaria, fiul lui Obed, pre Maaseia, fiul lui Adaia, și pre Elișafat, fiul lui Zicri; 2 Și merseră preste tot locul în Iuda, și adunară pre Leviții din toate cetățile lui Iuda, și pre capii *caselor* părintești din Israel, și veniră la Ierusalim. 3 Și toată adunarea încheie cu regele legământ în casa lui Dumnezeu. Și el zise către dânșii: Iacă, fiul regelui va domnì, după cum a [b]făgăduit Domnul fiilor lui David. 4 Acesta *este* lucrul, ce aveți a face: o treime din voi, aceia [c]care veți fi de săptămână, atât preoți cât și Leviți, *să fie* ușieri; 5 Și o treime *să fie* în casa regelui, și o treime la poarta Iesod, și tot poporul în curțile casei Domnului. 6 Dar nimenea să nu vină în casa Domnului, de cât preoții și Leviții, cari sunt de serviciu; aceștia să vină, [d]căci *sunt* sfinți; și tot celalalt popor să păzească cele de păzit ale Domnului. 7 Și Leviții să înconjoare pre rege de jur împrejur, fiecarele cu armele lui în mână; și cine va pătrunde în casă, acela să se omoare; și voi să fiți pe lângă rege, când intră și când iese.

8 Și făcură Leviții, și tot Iuda, întocmai după cum porunci Iehoiada, preotul, și luă fiecare oamenii săi *cu sine*, pre cei cari erau de săptămână, și pre cei ce și-au făcut săptămâna; căci Iehoiada, preotul nu dădù drumul [e]rândurilor. 9 Și Iehoiada, preotul, dădù sutașilor lăncile și pavăzele și scuturile

[b] Cap. 21. 17.
[c] 2 Reg. 8. 26.
[d] Cap. 21. 6.
[e] 2 Reg. 8. 28, etc.
[f] 2 Reg. 9. 15.
[g] Jude. 14. 4.
[h] 2 Reg. 9. 21.
[i] 2 Reg. 9. 6, 7.
[j] 2 Reg. 10, 10, 11.
[k] 2 Reg. 10. 13, 14.
[l] 2 Reg. 9. 27.
[m] Cap. 17. 4.
[n] 2 Reg. 11. 1, etc.
[o] 2 Reg. 11. 2.
—
Capul 23.
[a] 2 Reg. 11. 4, etc.
[b] 2 Sam. 7. 12.
[c] 1 Cron. 9. 25.
[d] 1 Cron. 23. 28, 29.
[e] 1 Cron. 24.

regelui David, cari *erau* în casa lui Dumnezeu; 10 Şi aşeză tot poporul, pre fiecare cu arma sa în mână, dela partea dreaptă a casei până la stânga casei, dealungul altarului şi al casei, jur împrejurul regelui. 11 Atuncia scoaseră pre fiul regelui, şi-i puseră coroana, şi-*i* [f] *dădură* mărturia, şi-l făcură rege. Şi Iehoiada, şi fiii săi îl unseră, şi ziseră: Să trăiască regele.

Atalia e ucisă.

12 Şi auzind Atalia strigătul poporului, care alergă şi lăudă pre rege, venì ea la popor, în casa Domnului: 13 Şi se uită, şi iacă! regele stătea la intrare şi cântăreţii cu trâmbiţele lângă rege, şi tot poporul ţării erà voios, şi sună din trâmbiţi, şi cântăreţii *cântau* din instrumente de muzică, şi [g] întonau cântări de laudă. Atunci Atalia îşi rupse vestmintele sale, şi zise: Vânzare! vânzare! 14 Dar Iehoiada, preotul, scoase pre sutaşi, pre mai marii oastei, şi zise către dânşii: Scoateţi-o din şiruri, şi cine o va urmà, să se ucidă cu sabia. Căci preotul zisese: Nu o ucideţi în casa Domnului. 15 Şi-i făcură loc, şi când ajunse prin întrarea [h] porţei cailor la casa regelui, acolo o uciseră.

Se desfiinţează idolatria.

16 Şi încheie Iehoiada legământ între sine şi tot poporul şi rege, ca să fie poporul Domnului. 17 Şi tot poporul merse la casa lui Baal, şi o dărâmară; şi altarele sale, şi chipurile sale le sfărâmară, şi pre [i] Matan, preotul lui Baal, îl uciseră înaintea altarelor. 18 Şi Iehoiada încredinţă diregătoriile în casa Domnului preoţilor şi Leviţilor, pre cari le [j] împărţise David preste casa Domnului, ca să se aducă Domnului arderi de tot, după cum *erà* scris în [k] legea lui Moisi, cu bucurie şi cu cântări, după rânduiala lui David. 19 [l] Şi aşeză uşieri, pe la porţile casei Domnului, pentru ca nici un necurat prin verice lucru să nu intre. 20 [m] Şi luă pre sutaşi, şi pre cei mai însemnaţi, şi pre guvernatorii poporului, şi pre tot poporul ţării, şi pogori pre regele din casa Domnului, şi întrară prin poarta de sus în casa regelui, şi puseră pre rege pre tronul regatului. 21 Şi se bucură tot poporul ţării, şi cetatea erà liniştită, dar pre Atalia a ucis-o cu sabia.

Ioaş începe a domnì bine şi drege templul.

24 De [a] şapte ani *erà* Ioaş, când se făcù rege, şi patruzeci de ani domnì el în Ierusalim: şi numele mumei lui *erà* Ţibia dela Beer-Şeba. 2 Ioaş [b] făcù drepte în ochii Domnului, în toate zilele lui Iehoiada, preotul. 3 Şi luă Iehoiada pentru dânsul două femei, şi el născù fii şi fete.

4 Şi după acestea fost-a în inima lui Ioaş, să înoiască casa Domnului; 5 Şi adună pre preoţi şi Leviţi, şi zise către dânşii: Ieşiţi în cetăţile lui Iuda, şi [c] strângeţi bani dela tot Israelul, pentru dregerea casei Dumnezeului vostru, din an în an: şi grăbiţi-vă cu lucrul. Dar Leviţii nu se grăbiră.

6 [d] Atuncia chiemă regele pre Iehoiada, capul, şi zise către dânsul: Pentru ce n'ai luat seama de Leviţi, ca să aducă din Iuda şi din Ierusalim darea lui [e] Moisi, servul Domnului, şi a adunării lui Israel, pentru [f] cortul mărturiei? 7 Căci [g] fiii Ataliei, ai păcătoasei, sfărâmaseră casa lui Dumnezeu, şi *toate* [h] lucrurile sfinţite ale casei Domnului le întrebuinţaseră pentru Baali.

8 Şi porunci regele [i] să se facă o ladă, şi să se pună afară lângă poarta casei Domnului. 9 Şi se prochiemă în Iuda şi în Ierusalim, să se aducă Domnului [j] darea, *pe care* Moisi, servul lui Dumnezeu, *o puse* preste Israel în pustiu. 10 Şi se bucurară toţi mai marii şi tot poporul, şi aduseră, şi aruncară în ladă, până ce s'a umplut. 11 Şi când Leviţii aduceau lada din porunca regelui, *ceeace făceau*, [k] când vedeau că *erà* argint mult în ea, atuncia venià scriitorul regelui şi

[f] Deut. 17. 18. [g] 1 Cron. 25. 8. [h] Neem. 3. 28. | [i] Deut. 13. 9. [j] 1 Cron. 23. 6, 30, 31. | [k] Num. 28. 2. [l] 1 Cron 26. 1, etc. [m] 2 Reg. 11. 19. | *Capul 24.* [a] 2 Reg. 11. 21. [b] Cap. 26. 5. | [c] 2 Reg. 12. 4. [d] 2 Reg. 12. 7. | [e] Esod. 30. 12, 13, 14, 16. | [f] Fapt. 7. 44. [g] Cap. 21. 17. [h] 2 Reg. 12. 4. | [i] 2 Reg. 12. 9. [j] Vers. 6. [k] 2 Reg. 12. 10

diregătorul arhiereului, și deșertau lada, o ridicau, și o duceau înapoi la locul ei. Așà făceau în toate zilele, și strânseră argint mult. 12 Și regele și Iehoiada îl dădeau lucrătorilor zidirei casei Domnului și aceștia tocmiau cioplitori de pietre și teslari, spre a înoi casa Domnului, și lucrători de fer și de aramă, pentru dregerea casei Domnului. 13 Și lucrătorii lucrau, și dregerea se sfârșì prin mâna lor, și restatornicirà casa lui Dumnezeu în starea ei, și o întărirà. 14 Și după ce *o* sfârșirà, aduserà argintul rămas înaintea regelui și a lui Iehoiada. Și [l] el făcù din acesta unelte pentru casa Domnului, unelte pentru serviciu și pentru jertfire, și lingure, și alte unelte de aur și de argint. Și ei aduserà în casa Domnului arderile de tot, în toate zilele lui Iehoiada.

15 Și Iehoiada se făcù bătrân și sătul de zile, și murì: de *o* sută treizeci de ani *erà* el, când murì. 16 Și fu îmmormântat în cetatea lui David lângă regi; căci lucrase bine în Israel și către Dumnezeu și către casa sa.

Idolatria lui Ioaș

17 Și după moartea lui Iehoiada veniră mai marii lui Iuda, și se închinară regelui; atuncia regele îi ascultă. 18 Și părăsiră casa Domnului, Dumnezeul părinților lor, și serviau [m] Astarteelor și idolilor; și venì [n] mânia *Domnului* preste Iuda și Ierusalim pentru această vină a lor. 19 [o] Și trimese pre profeți la dânșii, ca să-i întoarcă la Domnul: și le mărturisì, dar ei nu ascultară.

20 Și [p] spiritul lui Dumnezeu îmbrăcă pre Zacaria, fiul lui Iehoiada, preotul, care stătù deasupra poporului, și zise către dânșii: Așà zice Dumnezeu: [q] Pentru ce călcați porunciile Domnului, căci nu veți prosperà. [r] Fiindcă voi ați părăsit pre Domnul, de aceea și el v'a părăsit pre voi. 21 Și ei se jurară asupra lui, și-l [s] uciserà cu pietri, după porunca regelui, în curtea casei Domnului. 22 Așà regele Ioaș nu-și amintì de bunătatea, pre care i-o făcuse Iehoiada, părintele lui, ci ucise pre fiul acestuia. Și când murì acesta, zise: Vadă Domnul, și ceară.

Pedeapsa și moartea lui Ioaș.

23 Și după trecerea anului se suì asupră-i o [t] oaste de Sirieni, și veniră la Iuda și la Ierusalim, și stârpiră pre toți mai marii poporului dintre popor, și toată prada lor o trimeseră la regele din Damasc. 24 Căci [u] cu puțin număr de oameni venì oastea Sirienilor, [v] dar Domnul dădù în mâna lor o oaste mare foarte, pentru că au părăsit pre Domnul, Dumnezeul părinților lor. Astfel [x] făcură ei judecată asupra lui Ioaș.

25 Și după ce se duseră dela dânsul, (căci l-au lăsat pre el în boală grea), se jurară asupră-i [y] servii săi, pentru sângele [z] fiilor lui Iehoiada preotul, și-l uciserà pre patul său, și murì: și-l îmmormântarà în cetatea lui David, dar nu l-au îmmormântat în mormântul regilor. 26 Și aceia, cari s'au jurat asupră-i *erau:* Zabad, fiul Șimeatei, Ammonită; și Iozabad, fiul Șimritei, Moabită. 27 Cât pentru fiii lui, și mulțimea [a] profeților în contra lui, și reîntemeierea casei lui Dumnezeu, iacă acestea *sunt* scrise în istoria Cărței Regilor. [b] Și Amazia, fiul său, domnì în locul său.

Domnia lui Amazia; el bate pre Edomiți, dar închinându-se zeilor lor este învins de regele lui Israel.

25 De [a] douăzeci și cinci de ani *erà* Amazia, când se făcù rege, și douăzeci și nouă de ani domnì în Ierusalim: și numele mumei lui *erà* Ioadan din Ierusalim. 2 Și el făcù drepte în ochii Domnului, [b] dar nu cu inima întreagă. 3 [c] Și cum se întări regatul său, ucise pre servii lui, cari au ucis pre regele, părintele său. 4 Dar pre fiii lor nu i-a ucis: ci făcù, precum *este* scris în lege, în cartea lui Moisi, unde porunci Domnul, zicând: [d] Părinții să nu moară pentru fii, și nici fiii să nu moară pentru

l 2 Reg. 12. 13.
m 1 Reg. 14. 23
n Jude. 5. 8.
o Cap. 36. 15.
Ier. 7. 25, 26.
p Cap. 15. 1.
q Num. 14. 41.
r Cap. 15. 2.
s Mat. 23. 35. Fapt. 7. 58.59.
t 2 Reg. 12. 17.
u Lev. 26. 8.
v Lev. 26. 25. Deut. 28. 25.
x Isa 10 4.
y 2 Reg. 12. 20.
z Vers. 21.
a 2 Reg. 13. 16.
b 2 Reg. 12. 21.
Capul 25.
a 2 Reg. 14. 1, etc.
b 2 Reg. 14. 4.
c 2 Reg. 14. 5. etc.
d Deut. 24. 16. Ezec. 18. 20.

părinți, ci fiecare să moară pentru păcatul său.

5 Și adună Amazia pre Iuda, și-i puse pre ei după casele *lor* părintești mai mari preste mii și mai mari preste sute, preste tot Iuda și Beniaminul: și-i numără [e]dela douăzeci de ani și mai sus, și-i găsi: trei sute de mii aleși, cari puteau ieși la oaste și a purtă lancea și scutul. 6 Și tocmi din Israel o sută de mii bărbați viteji, pentru o sută talanți de argint.

7 Și veni către el un om al lui Dumnezeu, și zise: Rege! să nu meargă cu tine oastea lui Israel; căci Domnul nu *este* cu Israel, cu toți fiii lui Efraim; 8 Iar de vrei să mergi, fă *ce voești*, întărește-*te* de luptă; *dar să știi, că* Dumnezeu te va face să cazi înaintea neamicului: căci Dumnezeu are [f]puterea de a ajută, și de a face să cazi. 9 Și Amazia zise către omul lui Dumnezeu: Ce e de făcut cu cele o sută de talante, pre care le-am dat cetei lui Israel? Și omul lui Dumnezeu zise: [g]*În puterea* Domnului este a-ți dă ție și mai mult decât aceasta. 10 Atuncia deosebì Amazia ceata, care venise la dânsul dela Efraim, ca să meargă la locul ei. Și se aprinse foarte mânia lor preste Iuda, și se întoarseră înapoi, în mare mânie, la locul lor.

11 Și se întări Amazia, și conduse poporul său, și merse în [h]Valea-Sărei, și bătù din fiii lui Seir zece mii. 12 Și *alte* zece mii prinseră vii fiii lui Iuda, și-i duseră pe vârful unei stânci, și-i aruncară depe vârful stâncei, așà că toți se sdrobiră.

13 Dar ceata, pre care o trimese Amazia înapoi, ca să nu meargă cu dânsul la luptă, se răsleți preste cetățile lui Iuda, dela Samaria, până la Bet-Horon, și bătù dintr'înșii trei mii inși, și făcù mare pradă.

14 Și cum se întoarse Amazia dela învingerea Edomiților, [i]aduse pre zeii fiilor lui Seir, [j]și-și așeză zeii șiesi, și se închină lor, și le tămâiè. 15 Și se aprinse mânia Domnului asupra lui Amazia, și trimese profet către dânsul, care îi zise: Pentru ce cauți pre [k]zeii poporului, care [l]n'au putut mântuì pre poporul lor din mâna sa? 16 Și cum vorbì el către dânsul, regele îi zise: Făcutu-te-au pre tine sfătuitor al regelui? Lasă! Pentru ce să te lovească pre tine? Atuncia lăsă profetul, dar zise: Cunosc, că Dumnezeu [m]s'a sfătuit să te piardă, pentru că ai făcut aceasta, și n'ai ascultat de sfatul meu.

17 Și [n]se sfătuì Amazia, regele lui Iuda, și trimese către Ioaș, fiul lui Ioahaz, fiul lui Iehu, regele lui Israel, zicând: Vin să ne uităm în față! 18 Și Ioaș, regele lui Israel, trimese către Amazia, regele lui Iuda, zicând: Spinul din Liban a trimes către cedrul din Liban, zicând: Dă fata ta de femeie fiului meu. Dar o fiară din Liban trecù, și călcă spinul. 19 Iacă, tu zici, că ai bătut Edomul, și inima ta te înalță, și tu te mândrești. Rămâi mai bine acasă! De ce stârnești un rău, prin care vei cădeà tu și Iuda cu tine? 20 Dar Amazia nu ascultă, căci [o]*era* dela Dumnezeu, ca să-i deà în mâna *neamicilor lor*, fiindcă [p]au căutat pre zeii Edomului. 21 Atuncia se suì Ioaș, regele lui Israel, și se uitară în față, el și Amazia, regele lui Iuda, la Bet-Semesul lui Iuda. 22 Și Iuda fu bătut înaintea lui Israel, și fugiră, fiecare la cortul său. 23 Și pre Amazia, regele lui Iuda, pre fiul lui Ioaș, fiul lui [q]Ioahaz, îl prinse Ioaș, regele lui Israel, în Bet-Semeș, și-l duse la Ierusalim: și dărâmă din zidul Ierusalimului, dela poarta lui Efraim, până la poarta colțului, patru sute de coți; 24 Și *luă* tot aurul și argintul, și toate uneltele, care s'au aflat în casa lui Dumnezeu, la Obed-Edom, și tezaurele casei regelui, și ostatici, și se întoarse în Samaria.

25 [r]Și Amazia, fiul lui Ioaș, regele lui Iuda, trăì după moartea lui Ioaș, fiul lui Ioahaz, regele lui Israel, cincisprezece ani. 26 Și celelalte fapte ale lui Amazia, cele dintâiu și cele depe urmă, au nu *sunt* scrise în Cartea Regilor lui

[e] Num. 1. 3. [f] Cap. 20. 6. | [g] Prov. 10. 22. [h] 2 Reg. 14. 7. | [i] Cap. 28. 23. [j] Esod. 20. 3, 5. | [k] Ps. 96. 5. [l] Vers. 11. | [m] 1 Sam. 2. 25. | [n] 2 Reg. 14. 8, 9. etc. | [o] 1 Reg. 12. 15. [p] Vers. 14. | [q] Cap. 21. 17. [r] 2 Reg. 14. 17.

Iuda și a lui Israel? 27 Din timpul acela, când Amazia s'a abătut dela Domnul, se făcù o complotare asupra lui în Ierusalim, și el fugì la Lachiș; dar trimeseră după dânsul la Lachiș, și-l uciseră acolo.

28 Și l-au adus pre el pe cai, și l-au îmmormântat lângă părinții săi, în cetatea lui Iuda.

Domnia fericită a lui Uzia.

26 Atuncia tot poporul lui Iuda luă pre [a] Uzia, care *era* de șasesprezece ani, și-l făcù rege în locul părintelui său Amazia. 2 El zidì Elotul, și-l aduse înapoi la Iuda, după ce adormì regele, cu părinții săi.

3 De șasesprezece ani *era* Uzia, când se făcù rege, și cincizeci și doi de ani domnì el în Ierusalim: și numele mumei lui *era* Iecolia din Ierusalim. 4 El făcù drepte în ochii Domnului, întocmai cum făcuse Amazia, părintele său. 5 [b] El căută pre Dumnezeu, în zilele lui Zecaria, om [c] cu pricepere în viziunile lui Dumnezeu; și cât a căutat pre Domnul, Dumnezeu i-a dat fericire.

6 El ieșì, și [d] se luptă cu Filistenii, și sfărâmă zidul Gatului și zidul Iabnei și zidul Așdodului, și zidì cetăți în Așdod și între Filisteni. 7 Și Dumnezeu îl ajută asupra [e] Filistenilor și asupra Arabilor, cari locuiau în Gur-Baal, și asupra Meunilor. 8 Și Ammoniții [f] dădură lui Uzia daruri; și renumele lui se răspândì, până la întrarea Egiptului; căci se întărise foarte.

9 Și Uzia zidì turnuri în Ierusalim, deasupra [g] porței colțului, și deasupra porței văiei, și deasupra colțului *zidului*, și le întări.

10 Și zidì turnuri în pustiu, și săpă fântâni multe; căci aveà turme mari, atât în vale, cât și pe șes, plugari și vieri pe munți și pe câmpuri mănoase; căci iubià *lucrarea* pământului.

11 Și aveà Uzia oaste de ostași, cari ieșeau la resbel în cete, după numărul numărărei lor prin Ieiel, scriitorul, și prin Maaseia, căpitenia, supt conducerea lui Hanania, *unul* din mai marii regelui.

12 Tot numărul capilor *caselor* părintești ale bărbaților viteji *era*: două mii șase sute. 13 Și supt conducerea lor *era* o putere înarmată de trei sute șapte mii și cinci sute de ostași, puternici în oștire; ca să ajute pre rege asupra neamicului. 14 Și Uzia pregătì pentru toată oastea scuturi și lănci și coifuri și platoșe și arcuri și pietri de praștie. 15 Și făcù în Ierusalim mașini iscodite de maistru meșteșugit, cari să fie așezate pe turnurile și colțurile *zidurilor*, ca să arunce săgeți și pietri mari. Și renumele lui se răspândì departe; căci minunat a fost ajutat, până ce s'a întărit.

Semeția regelui, tămâind pre jertfelnic, e pedepsită cu lepră.

16 Dar [h] după ce s'a întărit, [i] se înălță inima lui până la stricăciunea *sa;* căci el păcătuì contra Domnului, Dumnezeul său, și [j] merse în templul Domnului, ca să ardă tămâie pe altarul tămâierei. 17 Și [k] Azaria preotul, mergeà pe urma lui, și cu dânsul optzeci de preoți ai Domnului, bărbați viteji; 18 Și se opuseră lui Uzia regele, și ziseră către dânsul: Nu-ți [l] *e dat*, Uzia, să tămâiezi înaintea Domnului, ci [m] preoților, fiilor lui Aaron, cari sunt sfințiți să tămâieze. Ieși din templu, căci păcătuești, și nu ți-*se va socoti* spre onoare de către Domnul Dumnezeu.

19 Atuncia se mâniè Uzia, și în mână-i *era* tămâietoarea, spre a tămâià: și cum se mâniè pre preoți, răsări pe fruntea lui [n] lepra, înaintea ochilor preoților, în casa Domnului, înaintea altarului tămâierei. 20 Și-l privirà Azaria, arhiereul, și toți preoții, și iacă, *era* lepros pre fruntea lui, și-l scoaseră cu grăbire de acolo, și chiar el [o] se sili să iasă, fiindcă Domnul îl lovise. 21 [p] Și Uzia, regele, a fost lepros, până în ziua morței

Capul 26.
a 2 Reg. 14. 21. 22.
b Cap. 24. 2.
c Dan. 1. 17.
d Isa. 14. 29.
e Cap. 21. 16.
f 2 Sam. 8. 2.
g 2 Reg. 14. 13.
h Deut. 32. 15.
i Deut. 8. 14.
j 2 Reg. 16. 12, 13.
k 1 Cron. 6. 10.
l Num. 16. 40.
m Esod. 30. 7, 8.
n Num. 12. 10.
o Pecum Est. 9 12.
p 2 Reg. 15. 5.

sale. și locuià într'o [q] casă deosebită, *fiindcă erà* lepros, căci a fost depărtat de casa Domnului; și Iotam fiul său, *erà* preste casa regelui, și judecà poporul țărei.

22 Și celelalte fapte ale lui Uzia, cele dintâiu și cele depe urmă, le-a scris [r] Isaia, fiul lui Amoz profetul. 23 [s] Și adormì Uzia cu părinții săi, și-l îmmormântară, lângă părinții săi, pe câmpul mormintelor regilor: căci zisu-s'a: *A fost* lepros. Și Iotam fiul său domnì în locul său.

Domnia fericită a lui Iotam; biruința sa asupra Ammoniților.

27 De [a] douăzeci și cinci de ani *erà* Iotam, când se făcù rege, și șasesprezece ani domnì el în Ierusalim; și numele mumei lui *erà* Ierușa, fiica lui Zadok. 2 Și făcù drepte în ochii Domnului, tocmai cum făcù Uzia părintele său; numai că nu merse în templul Domnului; dar [b] poporul tot mai mult se strică. 3 El zidì poarta de sus a casei Domnului; și la zidul Ofel *(turn)* zidì el multe.

4 Și zidì cetăți în muntele lui Iuda; și în păduri zidì palate și turnuri. 5 Și se luptă cu regele fiilor lui Ammon, și-i învinse; și fiii lui Ammon îi dădură în același an o sută talanți de argint, și zece mii core de grâu, și zece mii *core* de orz. Aceasta îi dădură lui fiii lui Ammon și în al doilea și în al treilea an. 6 Așà se făcù Iotam tare, fiindcă-și îndreptă căile lui înaintea Domnului, Dumnezeul său.

7 Și celelalte fapte ale lui Iotam, și toate resbelele sale, și căile sale, iacă! acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Israel și a lui Iuda. 8 De douăzeci și cinci de ani *erà* el, când se făcù rege, și șasesprezece ani domnì el în Ierusalim. 9 [c] Și adormì Iotam cu părinții săi, și-l îmmormântară în cetatea lui David. Și Ahaz fiul său domnì în locul său.

Domnia lui Ahaz; răutatea sa.

28 De [a] douăzeci de ani *erà* Ahaz, când se făcù rege, și șasesprezece ani domnì el în Ierusalim; și nu făcù drepte în ochii Domnului, ca David, părintele său; 2 Ci umblă pre căile regilor lui Israel, și făcù [b] chipuri vărsate [c] Baalilor: 3 Și tămâiè, în [d] valea fiului lui Hinnom, și trecù pre [e] fiii săi prin foc, după urîciunile popoarelor, pre care le alungase Domnul de dinaintea fiilor lui Israel. 4 Și jertfì și tămâiè pe înălțimi și pe coline și supt tot arborele verde.

5 Și [f] Domnul Dumnezeul său îl dădù în mâna regelui Siriei; și ei îl [g] loviră, și luară dela dânsul mulți prinși, și-i duseră la Damasc. Ba și în mâna regelui lui Israel fu dat; și acesta îl lovì, cu lovire mare. 6 Și [h] Pekah, fiul lui Remalia, ucise în Iuda o sută și douăzeci de mii într'o zi, toți bărbați viteji; fiindcă părăsiseră pre Domnul, Dumnezeul părinților lor. 7 Și Zicri, un viteaz din Efraim, omorî pre Maaseia, fiul regelui, pre Azrikam, mai marele casei, și pre Elkana, al doilea după rege. 8 Și fiii lui Israel luară prinși dela [i] frații lor două sute de mii femei, fii și fete; și luară mare pradă dela dânșii și aduseră pradă la Samaria.

Profetul Obed.

9 Dar erà acolo un profet al Domnului, al cărui nume *erà* Obed: el ieșì înnaintea oastei, care venià la Samaria, și zise către dânsa: Iacă! [j] fiindcă Domnul, Dumnezeul părinților voștri, s'a mâniat pre Iuda, de aceea datu-i-a în mânile voastre, și voi ați ucis între dânșii cu o furie, ce [k] până la cer a ajuns. 10 Și acum oare socotiți voi a vă supune pre fiii lui Iuda și ai Ierusalimului [l] servi și serve? Au nu sunt și între voi păcate asupra Domnului, Dumnezeul vostru? 11 Și acum ascultați-mă și trimeteți înapoi pre prinșii, pre cari i-ați prins dela frații voștri; [m] căci mânia

[q] Num. 5. 2. [r] Isa. 1. 1. [s] Isa. 6. 1.

Capul 27.
[a] 2 Reg. 15. 32, etc.

[b] 2 Reg. 15. 35. [c] 2 Reg. 15. 38.

Capul 28.
[a] 2 Reg. 16. 2. [b] Esod. 34. 17. [c] Jude. 2. 11.

[d] 2 Reg. 23. 10. [e] 2 Reg. 16. 3. [f] Isa. 7. 1. [g] 2 Reg. 16. 5,6.

[h] 2 Reg. 15. 27. [i] Cap. 11. 4. [j] Ps. 69. 26. Isa. 10. 5.

Obad 10, etc. Zech. 1. 15. [k] Ezra. 9. 6. Apoc. 18. 5.

[l] Lev. 25. 39, 42, 43, 46. [m] Iac. 2. 13.

Domnului *s'a aprins* asupră-vă. 12 Atuncia se sculară *câțiva* bărbați dintre capii fiilor lui Efraim: Azaria, fiul lui Iohanan; Berechia, fiul lui Meșillemot; Hezekia, fiul lui Șallum, și Amasa, fiul lui Hadlai, asupra celor ce se înturnau din luptă. 13 Și ziseră către dânșii: Voi să nu aduceți aicea pre prinși: *De-stul* de vinovați suntem Domnului, și voi mai căutați a adăugi încă la păcatele noastre și la vina noastră! căci mare este vina noastră, și mânia mare *este* asupra lui Israel. 14 Deci lăsară ostașii pre cei prinși și prada, înaintea celor mai mari și a toată adunarea. 15 Și se sculară bărbații, [n] cari fură numiți cu nume, și luară pre cei prinși, și pre toți, cari dintr'înșii erau goi, îi îmbrăcară de pradă, și le dădură de îmbrăcat, de încălțat, [o] de mâncat și de băut: și-i unseră, și duseră pre toți, cari erau slabi, pre asini, și-i aduseră la Ierichon, [p] cetatea palmierilor, la frații lor; și apoi se întoarseră în Samaria.

Pedepsele lui Dumnezeu asupra lui Ahaz.

16 [q] În acelaș timp trimese regele Ahaz la regii Asiriei, ca să-i ajute. 17 Că iarăși veniseră Edomiții, și bătură pre Iuda, și duseră *cu sine* prinși. 18 [r] Și Filistenii se răslețiră preste cetățile din șes și dela mează-zi ale lui Iuda, și cuprinseră Bet-Semeșul, Aialonul, Ghederotul, și Șocoul cu cetățile sale, și Timina cu cetățile sale, și Ghimzoul cu cetățile sale; și locuiră acolo. 19 Căci Domnul umilì pre Iuda, pentru Ahaz, regele lui [s] Israel; căci el a [t] tras pre Iuda în desfrânare, și a păcătuit foarte asupra Domnului. 20 Și veni [u] Tiglat-Pilneser, regele Asiriei, la dânsul, și-l strâmtoră, în loc de a-l ajută. 21 Căci Ahaz luă o parte *a tezaurelor* casei Domnului și ale casei regelui și ale mai marilor, și o dădù regelui Asiriei; dar el nu-l ajută.

22 Și în timpul acela, când îl strimtoră, păcătui el și mai mult asupra Domnului, acest rege Ahaz! 23 Căci [v] jertfì zeilor din Damasc, cari-l bătuseră, și zise: Într'adevăr! zeii regilor Siriei îi ajută pre ei; le voiu jertfi, și [x] ei mă vor ajută. Dar fost-a aceasta spre căderea lui și a tot Israelul. 24 Și luă Ahaz uneltele casei lui Dumnezeu la un loc, și sfărâmă uneltele casei lui Dumnezeu, [y] și închise ușile casei Domnului, și-și făcù altare în fiecare colț în Ierusalim. 25 Și în toate cetățile lui Iuda făcù înălțimi, ca să tămâieze altor zei; și întărâtă mânia Domnului, Dumnezeu părinților săi.

26 [z] Și celelalte fapte ale lui, și toate căile sale, cele dintâiu și cele depe urmă, iacă, acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Iuda și a lui Israel. 27 Și adormì Ahaz cu părinții săi, și-l îmmormântară în cetate, *adecă* în Ierusalim: dar nu l-au adus în mormintele regilor lui Israel. Și Hezekia, fiul său, domni în locul său.

Hezekia urmează părintelui său: restatornicește cultul lui Dumnezeu, și aduce jertfe mari de ispășire.

29 Hezekia [a] se făcù rege, când *eră* de douăzeci și cinci de ani, și douăzeci și nouă de ani domnì în Ierusalim; și numele mumei lui *eră* Abia, fiica lui [b] Zecaria. 2 Și făcù drepte în ochii Domnului, întocmai cum a făcut David, părintele său.

3 În anul întâiu al domniei sale, în luna întâia, [c] deschise ușile casei Domnului, și le drese. 4 Și porunci să vină preoții și Leviții, și-i adună pre locul deschis spre răsărit; 5 Și zise către dânșii: Ascultați-mă, voi Leviților: [d] Sfințiți-vă acum, și sfințiți casa Domnului, Dumnezeul părinților voștri, și scoateți din templu necurățenia. 6 Căci părinții noștri au păcătuit, și au făcut rele în ochii Domnului, Dumnezeul nostru, și l-au părăsit, și [e] fața lor o-au întors dela locașul Domnului, și *i*-au întors spatele. 7 [f] Ba, ei au închis ușile porticului, și au stâns candelele, și n'au tămâiat tă-

n Vers. 12.
o Luc. 6. 27. Rom. 12. 20.
p Jude. 1. 16.
q 2 Reg. 16. 7
r Ezec. 16. 27, 57.
s Cap. 21. 2.
t Esod. 32. 25
u 2 Reg. 15. 29.
v Cap. 25. 14.
x Ier. 44. 17, 18.
y Cap. 29. 3, 7.
z 2 Reg. 16. 19, 20 —

Capul 29.
a 2 Reg. 18. 1.
b Cap. 26. 5.
c Cap. 28. 24.
d 1 Cron. 15. 12
e Ier. 2. 27
f Cap. 28. 24

mâie, nici n'au adus ardere de tot Dumnezeului lui Israel în templu. 8 Pentru aceea [g] venì mânia Domnului preste Iuda și Ierusalim, și el i-a făcut de groază și de spaimă și de [h] bătaie de joc, precum vedeți cu ochii voștri. 9 Iacă, pentru aceea au căzut [i] părinții noștri de sabie, și fiii noștri și fetele noastre și femeile noastre *sunt* în captivitate. 10 Acum *este* în inima mea să încheiu [j] legământ cu Domnul, Dumnezeul lui Israel, ca să se întoarcă dela noi aprinderea mâniei sale. 11 Nu întârziați deci, fiii mei! căci pre voi [k] v'a ales Domnul să stați înaintea lui, să-i serviți, să fiți servii săi, și să-*i* tămâiați.

12 Atuncia se sculară Leviții: Mahat, fiul lui Amasai, și Ioel, fiul lui Azaria, dintre fiii Kehatiților; și dintre fiii Merariților: Kiș, fiul lui Abdi, și Azaria, fiul lui Iehalelel; și dintre Ghersoniți: Ioah, fiul lui Zimma, și Eden, fiul lui Ioah; 13 Și dintre fiii lui Elizafan: Șimri și Ieiel; și dintre fiii lui Asaf: Zecaria și Mattania: 14 Și dintre fiii lui Heman: Iehiel și Șimei; și dintre fiii lui Iedutun: Șemaia și Uziel: 15 Și adunară pre frații lor, și [l] se sfințiră și merseră, după porunca regelui, în lucrul Domnului, [m] ca să curețe casa Domnului. 16 Și întrară preoții, în lăuntrul casei Domnului, să *o* curețe, și scoaseră toate necurățeniile, pre cari le-au găsit în templul Domnului, în curtea casei Domnului; și Leviții *le* adunară, spre a *le* scoate afară la părâul Kedron. 17 Și ei începură a sfinți în *ziua* întâia a lunei întâiu, și în a opta zi a lunei veniră la porticul Domnului, și sfințiră casa Domnului în opt zile; și în ziua a șasesprezecea a lunei întâia erau gata.

18 Și merseră în lăuntrul, la regele Hezekia, și ziseră: Am curățit toată casa Domnului, și altarul de ardere de tot și toate uneltele sale, și masa pânilor de punere înainte, și toate uneltele sale. 19 Și toate acele unelte, pre cari le [n] depărtase regele Ahaz, în timpul domniei sale, în nelegiuirile sale, le-am gătit și sfințit: și iacă, *sunt* înaintea altarului Domnului.

20 Și Hezekia, regele, se sculă dimineața, și adună pre mai marii cetății, și se suì în casa Domnului. 21 Și aduseră șapte boi, șapte berbeci, șapte miei și șapte țapi pentru [o] jertfirea de păcat, pentru regat și pentru templu și pentru Iuda. Și el porunci fiilor lui Aaron, preoților, ca să-i sfințească *pre ei* pe altarul Domnului. 22 Și ei junghiară boii, și preoții luară sângele, și-*l* [p] stropiră preste altar; și junghiară berbecii, și stropiră sângele preste altar: și junghiară mieii, și stropiră sângele preste altar. 23 Și duseră țapii sfințirei pentru păcat înaintea regelui și a adunărei, și aceștia puseră [q] mânile lor pre dânșii: 24 Și-i junghiară preoții, și curățiră altarul cu sângele lor, [r] ca să facă ispășire pentru tot Israelul; căci pentru tot Israelul poruncise regele această ardere de tot și jertfirea pentru păcat. 25 [s] Și puse pre Leviți în casa Domnului cu cimbale, harpe și citare, [t] după rânduiala lui David și a lui [u] Gad, văzătorul regelui, și a lui Natan, profetul; [v] căci *astfel era* poruncit dela Domnul prin profeții săi. 26 Și Leviții stătură cu instrumentele lui [x] David, și preoții cu [y] trâmbițele. 27 Și Hezekia porunci să se aducă arderile de tot pe altar; și în același timp, când se începù arderea de tot, [z] începù și cântarea Domnului cu trâmbițele și instrumentele lui David, regele lui Israel.

28 Și toată adunarea se închină, și cântăreții cântară, și trâmbițașii sunară; aceste toate *ținură*, până ce se sfârși arderea de tot.

29 Și sfârșindu-se arderea de tot, se plecară la pământ [a] regele și toți, câți se aflau cu el, și se închinară.

30 Și regele Hezekia și mai marii ziseră Leviților, să laude pre Domnul cu

---

g Cap. 24. 18. h Ier. 18. 16. | i Cap. 28. 5, 6, 8, 17. j Cap. 15. 12. | k Num. 3. 6. l Vers. 5.* m Cron. 1. 23 28. | n Cap. 28. 24. o Lev. 4. 3. 14. p Ebr. 9. 21. | q Lev. 4. 15, 24. r Lev. 14. 20. s 1 Cron. 16. 4. | t 1 Cron. 23. 5. u 2 Sam. 24. 11. v Cap. 30. 12. | x Amos. 6. 5. y 1 Cron. 15. 24. | z Cap. 23. 18. a Cap. 20. 18.

cuvintele lui David și ale lui Asaf, văzătorul; și-l lăudară cu bucurie, se plecară, și se închinară.

31 Și Hezekia cuvântă și zise: Acuma v'ați sfințit Domnului; apropiați-vă și aduceți jertfile și laude în casa Domnului! Și adunarea aduse jertfile și [b] laude; și ficcare, pre care l-a îndemnat inima, *aduse* ardere de tot. 32 Și numărul arderilor de tot, pre cari le aduse adunarea, eră: saptezeci de boi, o sută berbeci, două sute miei; ardere de tot Domnului *erau* toate acestea. 33 Și lucrurile sfințite *erau:* șase sute de boi și trei mii de oi. 34 Dar preoți erau puțini foarte, și nu puteră despuia toate arderile de tot; deci îi ajutară frații lor, Leviții, până ce s'a sfârșit lucrul, și până ce s'au sfințit preoții: căci Leviții, mai din toată inima decât preoți, se sfințiră. 35 *Erau* multe foarte și ardere de tot, cu grăsimile jertfilor de bucurie, și cu libațiunile arderilor de tot. Astfel se întocmì serviciul casei Domnului. 36 Și se bucurară Hezekia și tot poporul, că Dumnezeu pregătì pre popor: căci pe neașteptate se făcù lucrul *acesta*.

Hezekia face să se serbeze paști mari pentru tot Israelul.

30 Și trimese Hezekia către tot Israelul și Iuda, și scrise epistole și către Efraim și Manase, ca să vină la casa Domnului în Ierusalim, să facă pasca Domnului, Dumnezeul lui Israel. 2 Și se sfătuì regele cu mai marii săi și cu toată adunarea în Ierusalim, să facă pasca în a doua [a] lună. 3 Că nu o puteau face [b] în acel timp: [c] că nu se sfințiseră îndestul preoți, și poporul nu se adunase încă la Ierusalim. 4 Și lucrul eră drept în ochii regelui și în ochii a toată adunarea. 5 Așà se hotărâră să facă prochiemare în tot Israelul, dela Beer-Șeba până la Dan, ca să vină, să facă Domnului, Dumnezeul lui Israel, pasca la Ierusalim; căci nu *o* făcuseră de mult după cum eră poruncit.

6 Și merseră alergătorii cu scrisorile regelui și ale mai marilor săi în tot Israelul și Iuda, și ziceau după porunca regelui: Voi, fiii lui Israel, [d] întoarceți-vă către Domnul, Dumnezeul lui Abraam, al lui Isaac, și al lui Israel, ca și el să se întoarcă la rămășița, ce a mai rămas din voi de mâna [e] regilor Asiriei. 7 Și nu fiți [f] ca părinții voștri, și ca frații voștri, cari au păcătuit asupra Domnului, Dumnezeul părinților lor, *care* de aceea [g] i-a dat pustiiriii, precum vedeți. 8 Dar nu fiți [h] tari la cerbice, ca părinții voștrii; dedați-vă Domnului, și veniți la templul său, pre care l-a sfințit în veci, și serviți Domnului, Dumnezeul vostru, [i] ca să se întoarcă dela voi aprinderea mâniei sale. 9 Căci, când vă veți întoarce la Domnul, atuncia și frații voștri și fiii voștri *vor află* [j] compătimire înaintea acelora, cari îi țin prinși, și se vor întoarce în țara aceasta: căci [k] milos și îndurător *este* Domnul, Dumnezeul vostru, și nu-și va înturnà fața *sa* dela voi, dacă [l] vă veți întoarce la el.

10 Și trecură alergătorii, din cetate în cetate, prin pământul lui Efraim și al lui Manase, și până la Zabulon; dar ei [m] râseră de dânșii, și-și bătură joc de dânșii. 11 Iar [n] unii din bărbații din Asser și din Manase și din Zabulon se umiliră, și veniră la Ierusalim. 12 Și preste Iuda a fost [o] mâna lui Dumnezeu, și le dădù o inimă, ca să împlinească porunca regelui și a mai marilor [p] în lucrul Domnului.

13 Așà se adună popor mult la Ierusalim, ca să serbeze sărbătoarea azimelor, în a doua lună, o adunare mare foarte. 14 Și se sculară, și depărtară altarele, [q] care *erau* în Ierusalim, și toate altarele de tămâiere le depărtară, și *le* aruncară în părâul Kedron: 15 Și junghiară pasca, în patrusprezecea a lunei a doua; și preoții și Leviții [r] se rușinară, și se sfințiră și aduseră ardere de tot în casa Domnului. 16 Și se așezară în

Capul 30.
[a] Num. 9. 10. 11.
[b] Lev. 7. 12.
[b] Esod. 12. 6, 18.
[c] Cap. 29. 34.
[d] Ier. 4. 1.
[e] 2 Reg. 15. 19, 29.
Ioel. 2. 13.
[f] Ezec. 20. 18.
[g] Cap. 29. 8.
[h] Deut. 10. 16.
[i] Cap. 29. 10.
[j] Ps. 106. 46
[k] Esod. 34. 6.
[l] Isa. 55. 7.
[m] Cap 36. 16.
[n] Cap. 11. 16.
[o] Filp. 2. 13.
[p] Cap. 29. 25.
[q] Cap. 28. 24.
[r] Cap. 29. 34.

locul lor, după datina lor, după legea lui Moisi, omul lui Dumnezeu. Preoţii stropiră sângele, *ce-l primiră* din mâna Leviţilor.

17 Căci mulţi *erau* în adunare, cari nu se sfinţiseră; [s]pentru aceea Leviţii luară asupră-şi junghierea pascei pentru toţi, cari nu *erau* curaţi, spre a-*i* sfinţi Domnului. 18 Căci mulţi din popor, [t]mulţi din Efraim, din Manase, din Isacar şi din Zabulon, nu se curăţiseră; [u]căci mâncară pasca altfel decât precum *era* scris; dar Hezekia se rugă pentru dânşii, zicând: Domnul cel bun să ierte fiecăruia, 19 *Care* [v]şi-a îndreptat inima, spre a căuta pre Dumnezeu, Domnul, Dumnezeul părinţilor săi, deşi nu *se curăţi* după curăţirea templului. 20 Şi Domnul ascultă pre Hezekia, şi vindecă pre popor.

21 Şi aşa serbară fiii lui Israel, cari se aflau în Ierusalim, [x]sărbătoarea azimelor şapte zile, cu bucurie mare, şi Leviţii şi preoţii lăudau pre Domnul din zi în zi, *cântând* Domnului cu instrumente puternice. 22 Şi Hezekia vorbì la inima tuturor Leviţilor, [y]cari aveau pricepere bună în lucrurile Domnului; şi ei mâncară în timpul serbărei acelor şapte zile, aducând jertfe de bucurie, şi [z]mărturisiră Domnului, Dumnezeul părinţilor lor.

23 Şi toată adunarea se sfătuì *a mai* serbà alte şapte zile: şi sărbară *încă* şapte zile cu bucurie. 24 Căci Hezekia, regele lui Iuda, dădù adunării o mie de boi şi şapte mii de oi; şi mai marii dădură adunării o mie de boi şi zece mii de oi; şi se sfinţiră preoţi mulţi foarte. 25 Şi se bucură toată adunarea lui Iuda, şi preoţii, şi Leviţii, şi toată adunarea *acelora,* cari veniseră din Israel, şi străinii, cari veniseră din pământul lui Israel, şi *aceia* cari locuiră în Iuda. 26 Şi eră bucurie mare în Ierusalim, asemenea căreia nu *fusese* în Ierusalim din zilele lui Solomon, fiul lui David, regele lui Israel. 27 Atuncia se sculară preoţii şi Leviţii, şi binecuvântară pre popor; şi vocea lor fu auzită, şi rugăciunea lor venì până la locuinţa sa cea sfântă, la cer.

Hezekia desfinţează idolatria şi restatorniceşte serviciul în templu.

31 Şi sfârşindu-se toate acestea, ieşì tot Israelul, câţi se aflaseră în cetăţile lui Iuda, şi [a]sfărâmară stâlpii, şi tăiară Astarteele, şi surpară înălţimile şi altarele din tot Iuda şi Beniaminul, din Efraim şi Manase, până ce le nimiciră cu toţii. Atuncia se întoarseră toţi fiii lui Israel, fiecarele la stăpânirea sa, în cetăţile lor.

2 Şi aşeză Hezekia [b]rândurile preoţilor şi ale Leviţilor, după rândurile lor, pre fiecarele după serviciul său, *după cel* al preoţilor, [c]pentru ardere de tot şi jertfirile de bucurie, spre servire şi spre mărire şi spre laudă, pe la porţile taberelor Domnului. 3 Şi *hotărî* partea regelui din averea sa, pentru arderile de tot, *adecă* pentru arderile de tot de dimineaţa şi de seara, şi pentru ardere de tot ale sabbatelor şi ale lunelor nouă şi ale sărbătorilor, după cum *este* scris în [d]legea Domnului.

4 Şi porunci poporului, carele locuia în Ierusalim, să dea preoţilor şi Leviţilor [e]partea *lor,* pentru ca să se întărească în [f]legea Domnului. 5 Şi ieşind porunca, aduseră fiii lui Israel în mulţime [g]prinoasele grâului, ale mustului, şi ale oleului şi ale mierei, şi ale tuturor veniturilor câmpului; şi aduseră zecimea dela toate în mulţime. 6 Şi fiii lui Israel şi ai lui Iuda, cari locuiau în cetăţile lui Iuda, aduseră şi ei zecimea din boi şi oi, şi [h]zecimea din lucrurile sfinte, cari erau sfinţite Domnului, Dumnezeul lor, şi puseră grămezi lângă grămezi. 7 În luna a treia începură a pune grămezile, şi în a şaptea lună *le* sfârşiră. 8 Şi venind Hezekia şi mai marii, şi văzând grămezile, ei binecuvântară pre Domnul şi pre poporul său Israel. 9 Atuncia Hezekia întrebă pre

[s] Cap. 29. 34. Vers. 11. | [u] Esod. 12. 43, etc. | [v] Cap. 19. 3. | [x] Esod. 12. 15. | [y] Deut. 33. 10. | [z] Ezra. 10. 11.

Capul 31.

[a] 2 Reg. 18. 4. | [b] 1 Cron. 23. 6. | [c] 1 Cron. 23. 30, 31. | [d] Num. 28. & 29. | [e] Neem. 13. 10. | [f] Mal. 2. 7. | [g] Esod. 22. 29. | [h] Lev. 27. 30.

preoţi şi pre Leviţii în privirea grămezilor. 10 Şi-i răspunse Azaria, arhiereul, din casa lui Zadok, şi zise: [i]De când s'au început a se aduce darul ridicat în casa Domnului, noi am mâncat, ne-am îndestulat, şi a rămas şi multime; căci Domnul a binecuvântat pre poporul său: şi ce a mai rămas, *este* grămada aceasta.

11 Şi porunci Hezekia, ca să gătească cămări în casa Domnului; şi *le* gătiră. 12 Şi aduseră darul ridicat, şi zecimea, şi *lucrurile* sfinţite, cu credinţă; şi [j]mai mare asupra acestora *eră* Cononia, Levitul, şi Şimei, fratele său, *eră* al doilea. 13 Şi Iehiel, Azazia, Nohat, Asael, Ierimot, Iozabad, Eliel, Ismachia, Mahat, şi Benaia, *erau* veghietori supt Cononia şi Şimei, fratele său, după porunca lui Hezekia, regele, şi al lui Azaria, mai marele casei lui Dumnezeu. 14 Şi Kore, fiul lui Imma, Levitul, uşierul de către răsărit, *eră* preste darurile de bunăvoie ale lui Dumnezeu, a împărţi darul ridicat al Domnului şi lucrurile cele preà sfinte. 15 Şi supt dânsul *erau* Eden, Miniamin, Ieşua, Şemaia, Amaria, şi Şecania, în [k]cetăţile preoţilor, cu îndatorire statornică, să *le* împartă fraţilor lor după rânduri, celui mare precum şi celui mic; 16 Afară de partea bărbătească, cari erau înscrişi de trei ani şi mai sus, a tuturor acelora, cari întrau în casa Domnului, după trebuinţa zilnică, după serviciul lor în slujba lor şi în rânduiala lor. 17 Şi a preoţilor cei înscrişi după casele lor părinteşti, şi a Leviţilor, [l]dela douăzeci de ani şi mai sus, în cele de păzit ale lor, după rândurile lor; 18 Şi a tuturor pruncilor lor, a femeilor lor şi a fiilor lor, şi fetelor lor, cei înscrişi din toată adunarea; căci cu îndatorire statornică fură sfinţiţi pentru *lucrurile* cele sfinte. 19 Şi pentru fiii lui Aaron, preoţii, în [m]câmpiele împrejurimilor cetăţilor lor *erau* în fiecare cetate bărbaţii, cari anume erau numiţi, spre a împărţi partea tuturor celor de partea bărbătească dintre preoţi, şi la toţi înscrişii dintre Leviţi.

20 Şi aşà făcù Hezekia în tot Iuda; şi făcù *ce eră* bun, drept şi adevărat înaintea Domnului, Dumnezeul său. 21 Şi în tot lucrul, pre care l-a început în serviciul casei lui Dumnezeu, al legei, şi al poruncei, spre a căuta pre Dumnezeul său, lucră cu toată inima sa, şi prosperă.

Năvălirea lui Senacherib şi împresurarea Ierusalimului; nimicirea armatei sale în chip minunat.

32 După [a]aceste lucruri şi *această* statornicie, venì Senacherib, regele Asiriei, întră în Iuda, şi tăbărì asupra cetăţilor întărite, şi se hotărì a-şi le luà.

2 Şi văzând Hezekia, că venì Senacherib, şi că ţintià să se lupte asupra Ierusalimului, 3 Se sfătuì cu mai marii săi şi cu vitejii săi, ca să astupe apele isvoarelor, cele din afară de cetate: şi ei îl ajutară. 4 Şi s'a strâns popor mult, şi astupă toate isvoarele şi părâul, care curge prin mijlocul ţărei, zicând: Pentru ce să vină regii Asiriei, şi să găsească apă multă? 5 Şi [b]el se întări, [c]şi zidì tot zidul, care eră stricat, şi înălţă turnurile, şi *zidì* pre din afară un alt zid, şi întări [d]Millo, *în* cetatea lui David, şi făcù arme şi scuturi multime; 6 Şi puse mai mari de resbel preste popor, şi-i adună la sine în locul deschis la poarta cetăţei, şi le vorbì la inimă, zicând: 7 [e]Fiţi tari, şi îmbărbătaţi-vă; [f]nu vă temeţi, şi nu vă înspăimântaţi, înaintea regelui Asiriei, nici de toată multimea ce *este* cu dânsul; căci [g]cu noi *sunt* mai mulţi decât cu dânsul. 8 Cu dânsul *este* un [h]braţ de carne, dar [i]cu noi *este* Domnul, Dumnezeul nostru, ca să ne ajute, şi să poarte resbelele noastre. Şi poporul se rezămă pre cuvintele lui Hezekia, regele lui Iuda.

9 [j]După aceasta trimise Senacherib, regele Asiriei, pre servii săi la Ierusalim (el însuşi împresură Lachişul, şi toată puterea lui cu dânsul), către He-

---

i Mal. 3. 10. *j* Neem. 13. 13. *k* Ios. 21. 9. *l* 1 Cron. 23. 24, 27. *m* Lev. 25. 34

Capul 32.

a Isa. 36. 1, etc. *b* Isa. 22. 9, 10 *c* Cap. 25. 23. *d* 2 Sam. 5. 9. *e* Deut. 31. 6. *f* Cap. 20. 15. *g* 2 Reg. 6. 16. *h* 1 Ioan. 4. 4 *i* Rom. 8. 31. 2 Reg. 18. 17

zekia, regele lui Iuda, către tot Iuda, care *era* în Ierusalim, zicând: 10 Așà zice Senacherib, regele Asiriei: În ce vă încredeți voi, de stați împresurați în Ierusalim? 11 Au nu vă amăgește Hezekia, ca să vă deà morței prin foamete și sete, când zice: Domnul, Dumnezeul nostru ne va mântuì din mâna regelui Asiriei? 12 Au nu același Hezekia depărtă înălțimile sale și altarele sale, și a poruncit lui Iuda și Ierusalimului, zicând: Numai înaintea unui altar să vă închinați, și *numai* pe dânsul să tămâiați? 13 Nu știți ce am făcut eu și părinții mei tuturor popoarelor țărilor? Putut-au mântuì zeii popoarelor țărilor *acelora* pământul lor din mâna mea? 14 Care dintre toți zeii acelor popoare, pre cari părinții mei le pierdură, a putut mântuì pre poporul său din mâna mea, așà ca și Dumnezeul vostru să vă poată mântuì din mâna mea? 15 Și acum să nu vă înșele Hezekia, și să nu vă amăgească în chipul acesta! să nu vă încredeți în el! Căci nici un zeu al vreunui popor sau regat n'a putut mântuì pre poporul său din mâna mea și din mâna părinților mei; și cu atât mai puțin Dumnezeul vostru vă va puteà mântuì din mâna mea! 16 Și *altele* mai vorbiră servii săi, asupra Domnului Dumnezeu, și asupra lui Hezekia, servul său.

17 Și el scrise o epistolă, blestemând pre Domnul, Dumnezeul lui Israel, și vorbind în contra lui, zicând: Precum nici zeii popoarelor *celorlalte* țări nu mântuiră pre poporul lor din mâna mea, așà nici Dumnezeul lui Hezekia nu va mântuì pre poporul său din mâna mea. 18 Și strigară cu voce tare în limba Iudaică poporului din Ierusalim, care *era* pre zid, spre a-i spăimânta, și a-i turbură, ca să poată lua cetatea; 19 Și vorbiră asupra Dumnezeului Ierusalimului, ca asupra zeilor popoarelor pământului, *cari sunt* făptura mânelor omenești.

20 Și asupra acestora se rugară Hezekia, regele, și Isaia, fiul lui Amoz, profetul, și strigară către cer. 21 Și trimese Domnul pre un înger, care nimicì pre toți bărbații viteji și pre căpitenii și pre mai marii în tabăra regelui Asiriei; și așà el își întoarse cu rușine fața înapoi în țara sa, și merse în casa zeului său, și-l uciseră cu sabia cei ce ieșiseră din copsele sale. 22 Așà mântuì Domnul pre Hezekia și pre locuitorii Ierusalimului din mâna lui Senacherib, regele Asiriei, și din mâna tuturor *celorlalți*, și-i apără din toate părțile. 23 Și mulți aduseră daruri Domnului la Ierusalim, și lui Hezekia, regele lui Iuda, lucruri scumpe; și el se înălță după aceasta, în ochii tuturor popoarelor.

Boala lui Hezekia, ambiția, averea, fericirea și moartea sa.

24 [k] În zilele acelea Hezekia se îmbolnăvì de moarte, și se rugă către Domnul; și el vorbì către dânsul, și-i dădù semn. 25 Dar Hezekia [l] nu răsplătì după bunătatea *ce i*-se *arată*, ci inima lui se înalță; [m] de aceea venì mânie preste dânsul și preste Iuda și Ierusalim. 26 [n] Dar Hezekia se umilì pentru înălțarea inimei sale, el și locuitorii Ierusalimului, și mânia Domnului nu venì preste dânșii, [o] în zilele lui Hezekia.

27 Hezekia avù avere mare foarte și onoare, și-și făcù tezaure pentru argint și aur, pentru pietre prețioase, mirositoare și scuturi, și pentru tot felul de unelte prețioase, 28 Și case de rezervă pentru venitul grâului, al mustului și al oleiului, și staule pentru tot felul de vite, și îngrădituri pentru turme. 29 Și-și zidì cetăți, și *aveà* turme de oi și boi mulțime; căci Dumnezeu îi dăduse avere multă foarte.

30 [p] Tot acest Hezekia a astupat și gura de sus a apei Ghidon, și a dus-o în jos, pe la partea despre apus a cetății lui David. Și Hezekia prosperà în toate lucrările sale. 31 Numai în privința solilor mai marilor din Babilon, cari [q] trimeseră la dânsul, ca să întrebe

[k] 2 Reg. 20. 1. | Isa. 38. 1. | [l] Ps. 116. 12. | [m] Cap. 24. 18. | [n] Ier. 26. 18, 19. | [o] 2 Reg. 20. 19. | [p] Isa. 22. 9, 11. | [q] Isa. 39. 1.

despre minunea, ce s'a întâmplat în ţară, îl părăsi Dumnezeu, ca să-l încerce, şi să cunoască tot *ce erà* în inima lui.

32 Şi celelalte fapte ale lui Hezekia, şi lucrările sale cele bune, iacă, acestea *sunt* scrise în [r] viziunea lui Isaia, profetul, fiul lui Amoz, în Cartea Regilor lui Iuda şi a lui Israel. 33 [s] Şi adormì Hezekia cu părinţii săi, şi-l îmmormântară, în cel mai bun dintre mormintele fiilor lui David: şi la moartea lui îl [t] onorară tot Iuda şi locuitorii Ierusalimului. Şi Manase, fiul său, domnì în locul său.

Idolatria lui Manase.

33 De [a] doisprezece ani *erà* Manase, când se făcù rege, şi cincizeci şi cinci de ani domnì el în Ierusalim. 2 Şi făcù rele în ochii Domnului, după [b] urîciunile popoarelor, pre cari Domnul le alungase de dinaintea fiilor lui Israel. 3 Şi zidì iarăşi înălţimile, pre cari le [c] sfărâmase Hezekia, părintele său, şi ridică altare pentru Baal, şi [d] făcù Astartei, şi se închinà înaintea a [e] toată oştirea cerului, şi-i servì. 4 Şi zidì altare în casa Domnului, despre care zisese Domnul: [f] În Ierusalim fi-va numele meu în veci. 5 Şi zidì altare la toată oştirea cerului [g] în amândouă porticele casei Domnului. 6 [h] Şi trecù pre fiii săi prin foc în valea fiului lui Hinnom, [i] şi întrebuinţă descântece şi fermecătorii, şi [j] aveà cu sine necromanţi şi magi: el făcù multe rele în ochii Domnului, întărîtându-l. 7 Şi [k] puse un chip cioplit, idolul, pre care el l-a făcut, în casa lui Dumnezeu, despre care zisese Dumnezeu lui David şi lui Solomon, fiul său: În [l] această casă şi în Ierusalim, pre care l-am ales din toate seminţiile lui Israel, voiu pune numele meu în veci: 8 [m] Şi picior din Israel nu voiu mai strămutà din pământul, pre care l-am dat părinţilor voştri; numai dacă vor luà seama să facă tot ce le-am poruncit prin Moisi, după toată legea şi aşezămintele şi judecăţile.

9 Şi Manase ademenì pre Iuda şi pre locuitorii Ierusalimului, aşà că făceau mai rău decât popoarele, pre cari le nimicise Domnul de dinaintea fiilor lui Israel. 10 Şi Domnul deşteptă pre Manase şi pre poporul său; dar nu voiau să asculte.

Captivitatea, pocăinţa şi rugăciunea lui Manase.

11 [n] Deci Domnul aduse preste dânşii pre mai marii oştilor regelui Asiriei, şi aceştia prinseră pre Manase cu laţuri, [o] îl legară cu lanţuri, şi-l duseră la Babilon. 12 Şi când erà în strâmtorare, se rugă Domnului, Dumnezeul său, şi [p] se umilì foarte înaintea Dumnezeului părinţilor săi. 13 Şi rugându-se el la dânsul, el l-a [q] auzit, şi ascultă rugăciunea lui, şi-l duse înapoi la Ierusalim în regatul său: şi Manase [r] cunoscù, că Domnul *este* Dumnezeu.

14 Şi după aceasta zidì un zid pe dinafară, *împrejurul* cetăţii lui David, pe partea despre apus *al apei* [s] Ghihon, în vale, până la poarta peştilor; şi-*l* duse [t] împrejurul lui Ofel *(turnul)*, şi-l făcù înalt foarte; şi aşeză mai mari de resbel în toate cetăţile întărite ale lui Iuda. 15 Şi depărtă pre [u] zeii străini şi idolul din casa Domnului şi toate altarele, pre cari le zidise pre muntele casei Domnului şi în Ierusalim, şi *le* aruncă afară din cetate. 16 Şi drese altarul Domnului, şi jertfì pre el jertfe de bucurie şi [v] de laudă, şi poruncì lui Iuda să servească Domnului, Dumnezeul lui Israel. 17 [x] Dar poporul tot jertfià pe înălţimi, dar numai Domnului, Dumnezeul lor.

18 Şi celelalte fapte ale lui Manase şi ruga sa către Dumnezeul său, şi cuvintele [y] văzătorilor, cari îi vorbeau în numele Domnului, Dumnezeul lui Israel, iacă, acestea *sunt scrise* în istoria regilor lui Israel. 19 Şi ruga sa, şi *cum Dumnezeu* îl ascultă, şi toate păcatele sale şi nelegiuirile sale şi locurile, pre unde a zidit înălţimi şi a aşezat Astartei şi chipuri cioplite, înainte de a fi umilit, iacă,

r Isa. 36.
s 2 Reg. 20. 21.
t Prov. 10. 7.

Caput 33.
a 2 Reg. 21. 1. etc.
b Deut. 18. 9.
c 2 Reg. 18. 4.
d Deut. 16. 21.
e Deut. 17. 3.
f 1 Reg. 8. 29.
g Cap. 4. 9.
h Lev. 18. 21. Ezec. 23. 37, 39.
i Deut. 18. 10, 11.
j 2 Reg. 21. 6.
k 2 Reg. 21. 7.
l Ps. 132. 14.
m 2 Sam. 7. 10.
n Deut. 28. 36.
o Iov. 36. 8.
p 1 Pet. 5. 6.
q Ezra. 8. 23.
r Dan. 4. 25.
s 1 Reg. 1. 33.
t Cap. 27. 3.
u Vers. 3, 5, 7.
v Lev. 7. 12.
x Cap. 32. 12.
y 1 Sam. 9. 9.

acestea *sunt* scrise în zicerile văzătorilor. 20 [z] Și adormì Manase cu părinții săi, și-l îmmormântară în casa lui. Și Amon, fiul său, domnì în locul său.

Domnia cea rea a lui Amon.

21 De douăzeci și doi de ani *era* Amon, când se făcù rege, și doi ani domnì el în Ierusalim. 22 Și făcù rele în ochii Domnului, precum făcuse Manase, părintele său; că Amon jertfește tuturor chipurilor cioplite, pre cari le făcuse Manase, părintele său; și servì lor. 23 Și nu se umilì înaintea Domnului, precum se umilise Manase, părintele său; ci Amon mai adause la vină. 24 Și se jurară asupră-i servii săi, și-l uciseră în casa sa.

25 Dar poporul țării ucise pre toți, cari se juraseră asupra regelui Amon; și poporul țării făcù pre Iosia, fiul său, rege în locul său.

Iosia distruge idolatria.

34 De [a] opt ani *era* Iosia, când se făcù rege, și treizeci și unul de ani domnì în Ierusalim. 2 Și făcù drepte în ochii Domnului, și umblă pe căile lui David, părintele său, și nu se abătù *nici* la dreapta, nici la stânga. 3 Căci în anul al optulea al domniei sale, tânăr încă fiind, începù [b] a căutà pre Dumnezeul lui David, părintele său, și în al doisprezecelea an începù [c] a curăți Iuda și Ierusalimul [d] de înălțimi, de Astarte și de chipuri cioplite și vărsate. 4 [e] Și ei sfărâmară înaintea feței lui altarele Baalilor, și tăiară stâlpii soarelui, cari *se aflau* deasupra lor, și Astarteele; și stricară și prefăcură în pulbere chipurile cioplite și vărsate, *f* și *le* împrăștiară pe mormintele acelora cari le jertfiseră; 5 Și [g] arse oasele preoților deasupra altarelor lor, și curăți Iuda și Ierusalimul. 6 *Aceasta făcură* și în cetățile lui Manase, ale lui Efraim și ale lui Simeon, până la Neftali, cu topoarele lor jur împrejur. 7 El sfărâmă altarele și Astarteele, și chipurile cioplite le stricà, *și le* [h] prefăcù în pulbere, și tăiè stâlpii soarelui în tot pământul lui Israel. *Și* se întoarse la Ierusalim.

Iosia drege templul.

8 Și [i] în al optsprezecelea an al domniei sale, după ce curățì țara și casa, trimese pre Șafan, fiul lui Azalia, pre Maaseia, guvernatorul cetății, și pre Ioah, fiul lui Ioahaz, cancelarul, ca să dreagă casa Domnului, Dumnezeul său. 9 Și ei merseră la Hilkia, arhiereul, și dădură [j] argintul, care s'a adus în casa lui Dumnezeu, și pre care-l strânseseră Leviții, ușierii, dela Manase și Efraim, și dela toată rămășița lui Israel și dela tot Iuda și Beniaminul; și se întoarseră la Ierusalim; 10 Și ei îl dădură în mâna meseriașilor, cari aveau supraveghierea preste casa Domnului; și aceștia îl dădură lucrătorilor, cari făceau *lucrările* în casa Domnului, spre întocmirea și dregerea casei. 11 Ei *îl* dădură teslarilor și pietrarilor, ca să cumpere pietri cioplite și lemn pentru grinzi, spre a pune grinzi preste casele, pre cari le stricară regii lui Iuda. 12 Și oamenii făcură lucrul cu credință; și preste ei *erau* rânduiți Iahat și Obadia, Leviți, dintre fiii lui Merari; și Zecaria și Meșullam, dintre fiii Kehatiților, ca să grăbească *lucrul;* și toți Leviții, cari cunoșteau instrumentele de cântare. 13 Și ei *erau* preste purtătorii de poveri, și *erau* îndemnători la lucru preste toți meseriașii a tot lucrul; [k] dintre Leviți *erau* și scriitorii, diregătorii și ușierii.

Cetirea regăsitei cărți de lege.

14 Și scoțând ei argintul, care fusese adus în casa Domnului, [l] găsì Hilkia, preotul, cartea legei Domnului *dată* prin Moisi. 15 Și Hilkia luând cuvântul, zise către Șafan, scriitorul: Cartea legei am găsit în casa Domnului! Și Hilkia dădù lui Șafan cartea. 16 Și Șafan aduse cartea la rege, și spuse regelui, zicând: Tot, ce a fost poruncit servilor tăi, s'a făcut. 17 Au vărsat argintul, care se găsì în casa Domnului, și l-au dat în mâna supraveghietorilor și în mâna lu-

[z] 2 Reg. 21. 18.

Capul 34.

[a] 2 Reg. 22. 1, etc. [b] Cap. 15. 2. [c] 1 Reg. 13. 2. [d] Cap. 33. 17, 22. [e] Lev. 26. 30. [f] 2 Reg. 23. 6. [g] 1 Reg. 13. 2. [h] Deut. 9. 21. [i] 2 Reg. 22. 3. [j] 2 Reg. 12. 4. etc. [k] 1 Cron. 23. 4, 5. [l] 2 Reg. 22. 8, etc.

crătorilor. 18 Apoi spuse Șafan, scriitorul regelui, zicând: O carte mi-a dat Hilkia, preotul. Și Șafan ceti într'însa înaintea regelui. 19 Și cum auzì regele cuvintele legei, își rupse vestmintele sale. 20 Și porunci regele lui Hilkia și lui Ahikam, fiul lui Șafan, lui Abdon, fiul lui Mica, lui Șafan, scriitorul, și lui Asaia, servul regelui, zicând: 21 Mergeți, întrebați pre Domnul pentru mine și pentru rămășița din Israel și din Iuda asupra cuvintelor cărții, care s'a găsit; căci mare *este* mânia Domnului, care s'a vărsat preste noi, fiindcă părinții noștri n'au ținut cuvântul Domnului, ca să facă în totul, ce *este* scris în această carte.

Profeta Hulda.

22 Deci se duseră Hilkia și trimeșii regelui la Hulda, profeteasa, femeia lui Șallum, fiul lui [m] Tikehat, fiul lui Hasra, păzitorul vestmintelor; (și ea locuià la Ierusalim, în despărțirea Mișne); și vorbiră în *chipul* acela către ea. 23 Și ea zise către dânșii: Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Spuneți bărbatului, care v'a trimis la mine: 24 Așà zice Domnul! Iacă, voiu aduce nenorocire preste acest loc și preste locuitorii săi: toate blestemele cari *sunt* scrise în cartea, care s'a cetit înaintea regelui lui Iuda; 25 Fiindcă m'au părăsit, și au tămâiat altor zei, întărîtându-mă cu toate lucrările mânilor lor; și mânia mea s'a vărsat preste acest loc, și nu se va stânge. 26 Dar către regele lui Iuda, care v'a trimes să întrebați pre Domnul, așà să-i ziceți: Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Cuvintele, ce le-ai auzit, *se vor împlinì*. 27 *Dar*, fiindcă inima ta s'a înduioșit, și tu te-ai umilit înaintea lui Dumnezeu, când ai auzit cuvintele sale, asupra locului acestuia și asupra locuitorilor săi, și te-ai umilit înaintea mea, rupând vestmintele tale și plângând înnaintea mea: de aceea și eu *te*-am auzit, zice Domnul. 28 Iacă, te voiu adăugì la părinții tăi, și tu vei fi strâns în mormântul tău în pace, și ochii tăi nu vor vedeà toată nenorocirea, pre care o voiu aduce preste acest loc și preste locuitorii săi. Și ei aduseră regelui răspunsul.

Reînoirea legământului.

29 [n] Atuncia trimese regele, și adună pre toți bătrânii din Iuda și din Ierusalim. 30 Și regele se suì în casa Domnului, și *cu dânsul* toți bărbații din Iuda și locuitorii Ierusalimului, preoții și Leviții și tot poporul, dela mare până la mic; și el cetì înaintea urechilor lor toate cuvintele cărței legământului, care s'a găsit în casa Domnului. 31 Și stătù regele la [o] locul său, și încheiè legământ înaintea Domnului, să umble după Domnul și să țină poruncile sale, mărturiile sale și legile sale, cu toată inima lor și cu tot sufletul lor, și să împlinească cuvintele legământului, cari sunt scrise în această carte. 32 Și făcù ca toți, cari se găsiau în Ierusalim și în Beniamin, să steà *în legământ:* și locuitorii Ierusalimului făcură după legământul lui Dumnezeu, Dumnezeul părinților lor.

33 Și Iosia depărtă toate [p] uriciunile din toate țările fiilor lui Israel, și făcù ca toți, cari se aflau în Israel, să servească Domnului, Dumnezeul lor: [q] toate zilele lui nu se abătură dela Domnul, Dumnezeul părinților lor.

Iosia serbează paști mari.

35 Și [a] făcù Iosia în Ierusalim paști Domnului, și ei înjunghiară pasca în a [b] patrusprezecea *zi* a lunei întâi. 2 Și așeză el pre preoți în [c] rânduelele lor, și-i [d] încurajă la serviciul casei Domnului. 3 Și către Leviți, [e] cari învățau pre toți Israeliții, și cari erau sfințiți Domnului, zise: Așezați chivotul cel sfânt [f] în casa, pre care a zidit-o Solomon, fiul lui David, regele lui Israel. [g] *Ea* nu *va mai fi* sarcină pe umerii *voștri;* acum serviți Domnului, Dumnezeul vostru, și poporul său lui Israel; 4 Și pregătiți-*vă* după [h] casele voastre părintești *și* după rândurile voastre, după

---

m 2 Reg. 22. 14 *n* 2 Reg. 23. 1, etc. | *o* 2 Reg. 11. 14. *p* 1 Reg. 11. 5. | *q* Ier. 3. 10. — | *Capul 35.* *a* 2 Reg. 23. 21, 22. | *b* Ezra. 6. 19. *c* Ezra. 6. 18. | *d* Cap. 29. 5, 11. *e* Deut. 33. 10. | Mal. 2. 7. *f* Cap. 5. 7. | *g* 1 Cron. 23. 26. *h* 1 Cron. 9. 19.

scrierea lui David, regele lui Israel, și după *j* scrierea lui Solomon, fiul său;
5 Și *k* stați în templu pentru rândurile caselor părintești ale fraților voștri, ale fiilor poporului, și pentru rândurile caselor părintești ale Leviților; 6 Și junghiați pasca, și *l* sfințiți-vă, și *o* pregătiți *pentru* frații voștri, ca să facă după cuvântul Domnului *dat* prin Moisi.

7 Și Iosia *m* dădù fiilor poporului miei și iezi, toate pentru pasca tuturor, cari se aflau, după număr treizeci de mii, și boi trei mii: aceștia *erau* din averea regelui. 8 Și mai marii săi dădură de bunăvoie poporului, preoților și Leviților; și Hilkia, Zecaria și Iehiel, capii casei lui Dumnezeu, dădură preoților pentru pască două mii șase sute de *miei* și trei sute de boi. 9 Și Conania, Semaia și Netaneel, frații săi, și Hașabia, Ieiel, și Iozabad, mai marii Leviților, dădură Leviților pentru pască cinci mii de *miei* și cinci sute de boi.

10 Așà se pregătì serviciul, și preoții *n* se așezară la locul lor, și Leviții după rândurile lor, după porunca regelui. 11 Și junghiară pasca; și preoții *o* stropiră *sângele* din mânele lor; și Leviții *p* despoiară pelea. 12 Și depărtară arderea de tot, ca să-*o* deà rândurilor caselor părintești ale fiilor poporului, ca să-*o* aducă Domnului, precum *este* scris *q* în cartea lui Moisi; și tot așà *făcură și* cu boii.

13 Și *r* au fiert pasca cu foc, după prescriere; și cele sfinte *s* le-au fiert în oale, căldări și tigăi; si *le* întinseră tuturor fiilor poporului.

14 După aceasta pregătiră pentru sine și pentru preoți; căci preoții, fiii lui Aaron, *erau cuprinși* până în noapte cu aducerea arderilor de tot și a grăsimilor; de aceea Leviții au pregătit pentru sine și pentru preoții, fiii lui Aaron. 15 Și cântăreții, fiii lui Asaf, *stăteau* la locul lor, după *t* rânduiala lui David, a lui Așaf, a lui Heman, și a lui Iedutun, văzătorul regelui; și ușierii *u* la fiecare poartă: nu trebuiau să se depărteze de serviciul lor, căci frații lor, Leviții, pregătiau pentru dânșii. 16 Așà s'a pregătit în acea zi tot serviciul Domnului, ca să sărbeze paști, și să aducă arderile de tot pe altarul Domnului, după porunca regelui Iosia. 17 Și fiii lui Israel, cari se aflau *acolo,* serbară în același timp paști și sărbătoarea *v* azimelor, șapte zile.

18 Și *x* n'au fost paști, ca acestea, serbate în Israel din zilele lui Samuel, profetul; și nici un rege al lui Israel nu serbase așa paști, cum le serbară Iosia, preoții, Leviții și tot Iuda și Israel, ce erà de față și locuitorii Ierusalimului. 19 În al optsprezecelea an al domniei lui Iosia fură serbate pașile acestea.

Iosia e ucis în resbelul cu Faraonul Neco.

20 *y* După toate acestea, după ce Iosia întocmì casa, se suì Neco, regele Egiptului, să se lupte asupra Carchemișului, la Eufrat; și Iosia ieșì întru întâmpinarea lui. 21 Și acela trimese soli la dânsul, zicând: Ce este mie și tie, rege al lui Iuda? Nu *vin* acum asupra ta, ci asupra casei, care are resbel cu mine; și Dumnezeu mi-a poruncit să mă grăbesc. Lasă-te de *a te împotrivì* lui Dumnezeu, care *este* cu mine, ca să nu te strice. 22 Dar Iosia nu-și întoarse fața sa dela dânsul, ci *z* se grăbì să se lupte cu el: nu ascultă cuvintele lui Neco din gura lui Dumnezeu, ci se duse, ca să se lupte în valea Meghiddo. 23 Și traseră săgetătorii asupra regelui Iosia; și regele zise către servii săi: Duceți-mă *de aicea,* căci sunt rănit foarte. 24 Atuncia *a* îl duseră servii săi din acel car, și-l așezară pe al doilea car al său, și-l duseră la Ierusalim. Și el murì, și fu îmmormântat în mormintele părinților săi; și *b* tot Iuda și Ierusalimul jelirà pre Iosia.
25 Și Ieremia *c* cântă plângeri pentru Iosia; și toți cântăreții și *toate* cântărețele vorbirà în plângerile lor de Iosia.

j 1 Cron. 23. 25.
k Cap. 8. 14. Ps 134. 1.
l Ezra. 6. 20.
m Cap. 30. 24.
n Ezra. 6. 18
o Cap. 29. 22.
p Cap. 29. 34.
q Lev. 3. 3.
r Esod. 12. 8, 9.
s 1 Sam. 2. 13, 14, 15
t 1 Cron. 25. 1, etc.
u 1Cron.9.17.18.
v Esod. 12. 15.
x 2 Reg. 23. 22, 23.
y Ier. 46. 2.
z 1 Reg. 22. 30.
a 2 Reg. 23. 30.
b Zec. 12. 11.
c Plân. 4. 20.

până în ziua de astăzi, și [d]ele făcutu-s'au drept datină în Israel; și iacă, ele *sunt* scrise în plângeri.

26 Și celelalte fapte ale lui Iosia și lucrările sale cele bune, după cele scrise în legea Domnului, 27 Și istoria sa, cea întâia și cea depe urmă, iacă, acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Israel și a lui Iuda.

Domnia lui Ioahaz.

36 Și [a]poporul țării luă pre Ioahaz, fiul lui Iosia, și-l făcù rege în Ierusalim, în locul părintelui său. 2 De douăzeci și trei de ani erà Ioahaz, când se făcù rege, și trei luni domnì el în Ierusalim. 3 Dar regele Egiptului îl detronă în Ierusalim, și a pus preste țară un tribut de o sută de talanți de argint și un talant de aur.

Ioiakim.

4 Și regele Egiptului făcù pre Eliakim, fratele aceluia, rege preste Iuda și Ierusalim, și schimbă numele lui în Ioiakim; și pre Ioahaz, fratele său, îl luă Neco, și-l duse în Egipt.

5 De [b]douăzeci și cinci de ani *erà* Ioiakim, când se făcù rege, și unsprezece ani domnì el în Ierusalim; și făcù rele în ochii Domnului, Dumnezeul său. 6 [c]În contra lui se suì Nebucodonosor, regele Babilonului, și-l legă cu lanțuri, ca [d]să-l ducă la Babilon. 7 [e]Și din uneltele casei Domnului aduse Nebucodonosor la Babilon, și le așeză în templul său în Babilon.

8 Și celelalte fapte ale lui Ioiakim, și urîciunile sale, cari le-a făcut, și ce s'au găsit asupra-i, iacă! acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Israel și a lui Iuda. Și Ioiachin, fiul său, se făcù rege în locul său.

Ioiachin.

9 [f]De opt ani *erà* Ioiachin, când se făcù rege, și trei luni și zece zile domnì el în Ierusalim; și făcù rele în ochii Domnului. 10 Și după trecerea anului [g]trimese regele Nabucodonosor, și-l aduse la Babilon, [h]împreună cu uneltele prețioase ale casei Domnului; și făcù pre [i]Zedekia, fratele său, rege preste Iuda și Ierusalim.

Zedekia. Captivitatea babilonică.

11 [j]De douăzeci și unul de ani *erà* Zedekia, când se făcù rege, și unsprezece ani domnì în Ierusalim. 12 Și făcù rele în ochii Domnului, Dumnezeul său, *și* nu se umilì înaintea lui Ieremia, profetul, *care vorbià* după cuvântul Domnului; 13 Ci [k]se sculă în contra regelui Nebucodonosor, care îl pusese să jure pre Dumnezeu, și [l]întărì cerbicea lui, și-și învârtoșì inima, așa că nu s'a întors la Domnul, Dumnezeul lui Israel.

14 Și cei mai mari ai preoților și poporul nelegiuiră foarte, după toate urîciunile popoarelor, și spurcară casa Domnului, pre care el o sfințise în Ierusalim. 15 [m]Și Domnul, Dumnézeul părinților lor, trimese prin solii săi către dânșii, sculându-se de dimineață și trimețându-*i*; căci i-se făcù milă de poporul său și de locașul său. 16 Dar [n]ei batjocoriră pre trimeșii lui Dumnezeu, [o]și desprețuiră cuvintele lui, și [p]ținură de amăgitori pre profeții lui, până ce isbucnì [q]mânia Domnului preste poporul său, de nu mai *fu* vindecare.

17 [r]Căci lăsă să se suie în contra lor regele Chaldeilor, care [s]ucise pre feciorii lor cu sabia, în casa templului lor, și nu cruță nici pe fecior, nici pre fecioară, nici pre bătrân, nici pre cel care se pleca de bătrânețe: totul dădù în mâna lui. 18 [t]Și toate uneltele casei lui Dumnezeu, cele mari și cele mici, tezaurele casei Domnului, și tezaurele regelui și ale mai marilor săi, totul duse la Babilon. 19 [u]Și arseră ei casa lui Dumnezeu, și stricară zidul Ierusalimului, și arseră toate palaturile sale cu foc, și nimiciră toate uneltele sale cele prețioase. 20 Și [v]pre cei ce mai rămaseră de sabie îi strămută la Babilon, [x]și ei îi fură servii lui și fiilor lui, până la domnia

d Ier. 22. 20. *Capul 36.* *a* 2 Reg. 23. 30, etc.
b 2 Reg. 23. 36, 37. *c* 2 Reg. 24. 1. *d* Ier. 22. 18, 19. *e* Dan. 1. 1, 2.
f 2 Reg. 24. 8. *g* 2 Reg. 24. 10—17. *h* Dan. 1. 1, 2
i Ier. 37. 1. *j* 2 Reg. 24. 18. *k* Ier. 52. 3. Ezec. 17. 15, 18.
l 2 Reg. 17. 14. *m* Ier. 25. 3, 4. *n* Ier. 5. 12, 13. *o* Prov. 1. 25, 30.
p Ier. 32. 3. Mat. 23. 34. *q* Ps. 74. 1. *r* Deut. 28. 49.
Ezra. 9. 7. *s* Ps. 74. 20. *t* 2 Reg. 25. 13, etc.
u 2 Reg. 25. 9. Ps. 74. 6, 7. *v* 2 Reg. 25. 11. *x* Ier. 27. 7.

Perșilor: 21 Ca să se împlinească cuvântul Domnului prin gura lui [y] Ieremia, până când pământul [z] se bucură de sabatele sale; *căci* pe cât timp el a stat pustiit, [a] a ținut sabat, până la împlinirea a șaptezeci de ani.

Prochiemarea lui Cir ce dă voie Iudeilor a se întoarce la țara lor.

22 [b] Dar în întâiul an al lui [c] Cir regele Perșilor, deșteptă Domnul spiritul lui Cir, regele Perșilor, ca să se împlinească cuvântul Domnului prin gura lui [d] Ieremia: și el făcù prochiemare în toată împărăția sa, încă și cu scrisoare, zicând:

23 [e] Așà zice Cir, regele Perșilor: Toate regatele pământului mi-le-a dat Domnul, Dumnezeul cerului, și mi-a poruncit să-i zidesc casă, în Ierusalimul din Iuda. Cine între voi *este* din poporul său? Domnul Dumnezeul său *fie* cu dânsul, și să se suie.

CARTEA LUI EZRA.

Prochiemarea lui Cir, ce dă voie Iudeilor a se întoarce și a rezidì templul.

1 În întâiul an al lui Cir, regele Perșilor, deșteaptă Domnul spiritul lui Cir, regele Perșilor, ca să se împlinească cuvântul Domnului [a] prin gura lui Ieremia; și [b] el făcù prochiemare în toată împărăția sa, încă și cu scrisoare, zicând:

2 Așà zice Cir, regele Perșilor: Toate regatele pământului mi-le-a dat Domnul, Dumnezeul cerului, și [c] mi-a poruncit să-i zidesc casă, în Ierusalimul din Iuda: 3 Cine între voi *este* din poporul său? Dumnezeul său fie cu dânsul, și să se suie la Ierusalimul din Iuda, să zidească casa Domnului, Dumnezeul lui Israel! [d] (El *este* Dumnezeu, cel ce *este* în Ierusalim.) 4 Și toți câți vor rămâneà, ori unde el ar petrece, să-l ajute oamenii locului său cu argint, cu aur, cu avere și cu vite, pre lângă darurile de bunăvoie pentru casa lui Dumnezeu, care *este* în Ierusalim.

5 Atuncia se sculară capii *caselor* părintești ale lui Iuda și ale lui Beniamin, și preoții și Leviții, cu toți aceia, al cărora spirit [e] l-a deșteptat Dumnezeu, ca să se suie, *și* să zidească [1] casa Domnului, care *este* în Ierusalim. 6 Și toți, cari *erau* împrejurul lor, întăriră mânele lor cu vase de argint, cu aur, cu avere, cu vite și cu lucruri prețioase, pe lângă acelea *ce* aduceà *fiecare* de bunăvoie.

7 [f] Și scoase regele Cir vasele casei Domnului, pre [g] care le scosese Nebucodonosor din Ierusalim, și le pusese în casa zeilor săi. 8 Pre acestea le scoase Cir, regele Perșilor, prin Mitridat, tesaurarul, și le numără lui Șeșbațar, mai marele lui Iuda. 9 Și acesta *este* numărul lor: treizeci blide de aur, o mie blide de argint, douăzeci și nouă de cuțite, 10 Treizeci cupe de aur, patru sute zece cupe de argint de al doilea *rând, și* alte vase o mie. 11 Toate vasele de aur și de argint *erau* cinci mii și patru sute. Pre toate *acestea* le suì Șeșbațar cu *cei din* captivitate, cari s'au suit din Babilon la Ierusalim.

Lista întâiei cete a Iudeilor, cari se întoarseră cu Zerubabel.

2 [a] Aceștia *sunt* fiii provinciei, cari s'au suit din captivitate, dintre aceia, ce au fost strămutați, pre [b] cari Nebucodonosor, regele Babilonului, îi strămută la Babilon, și cari se întoarseră la Ierusalim și în Iuda, fiecare în cetatea sa: 2 Cari au venit cu Zerubabel: Ieșua, Neemia, Seraia, Reelaia, Mordocheu, Bilșan, Mitpar, Bigvai, Rehum, *și* Baana.

---

y Ier. 25. 9, 11, 12.
z Dan. 9. 2.
a Lev. 25. 4, 5.
b Ezra. 1. 1.
c Ier. 25. 12, 13
d Isa. 44. 28.
e Ezra. 41. 1, 2, 3.

EZRA.

Capul 1.
a 2 Cron. 36. 22, 23.
lor. 25. 12.
b Cap. 5. 13, 14.
c Isa. 44. 28.
d Dan. 6. 26.
e Filip. 2. 13.
f Cap. 5. 14.
g 2 Reg. 24. 13.

Capul 2.
a Neem. 7. 6, etc.
b 2 Reg. 24. 14.

Numărul bărbaţilor poporului lui Israel *a fost acesta:* 3 Fiii lui Paroş: două mii o sută şaptezeci şi doi; 4 Fiii lui Şefatia, trei sute şaptezeci şi doi; 5 Fiii lui Arah, [c] şapte sute şaptezeci şi cinci; 6 Fiii lui [d] Pahat-Moab, din fiii lui Ieşua *şi* ai lui Ioabu: două mii opt sute doisprezece. 7 Fiii lui Elam: o mie două sute cincizeci şi patru; 8 Fiii lui Zattu, nouă sute patruzeci şi cinci. 9 Fiii lui Zaccai: şapte sute şasezeci; 10 Fiii lui Bani: şase sute patruzeci şi doi; 11 Fiii lui Bebai: şase sute douăzeci şi trei; 12 Fiii lui Azgad: o mie două sute douăzeci si doi; 13 Fiii lui Adonikam: şase sute şasezeci şi şase; 14 Fiii lui Bigvai: două mii cincizeci şi şase; 15 Fiii lui Adin: patru sute cincizeci şi patru; 16 Fiii lui Ater, din ai lui Hezekia: nouăzeci şi opt; 17 Fiii lui Beţai: trei sute douăzeci şi trei; 18 Fiii lui Iorah: o sută doisprezece. 19 Fiii lui Haşum: două sute douăzeci şi trei; 20 Fiii lui Ghibbar: nouăzeci şi cinci; 21 Fiii Bet-Lehemului: o sută douăzeci şi trei; 22 Bărbaţii din Netofa: cincizeci şi şase: 23 Bărbaţii din Anotot: o sută douăzeci şi opt; 24 Fiii lui Azmavet: patruzeci şi doi; 25 Fiii Kiriat-Arimului, ai Chefirei şi ai Beerotului: şapte sute patruzeci şi trei; 26 Fiii Ramei şi ai Gabei: şase sute douăzeci şi unul; 27 Bărbaţii din Micmas: o sută douăzeci şi doi. 28 Bărbaţii din Bet-El şi din Ai: două sute douăzeci şi trei; 29 Fiii lui Nebo: cincizeci şi doi; 30 Fiii lui Magbiş: o sută cincizeci şi şase; 31 Fiii celuilalt [e] Elam: o mie două sute cincizeci şi patru; 32 Fiii lui Harim: trei sute şi douăzeci; 33 Fiii lui Lod, ai lui Hadid şi ai lui Ano: şapte sute douăzeci şi cinci; 34 Fiii Ierichonului: trei sute patruzeci şi cinci; 35 Fiii lui Senaa: trei mii şase sute şi treizeci.

36 Preoţii: fiii lui [f] Iedaia, din casa lui Ieşua: nouă sute şaptezeci şi trei; 37 Fiii lui [g] Immer: o mie cincizeci şi doi; 38 Fiii lui [h] Paşhur: o mie două sute patruzeci şi şapte; 39 Fiii lui [i] Harim: o mie şi şaptesprezece.

40 Leviţii: fiii lui Ieşua şi ai lui Kadmiel, din fiii lui Hodavia: şaptezeci şi patru. 41 Cântăreţii: fiii lui Asaf: o sută douăzeci şi opt: 42 Fiii uşierilor: fiii lui Şallum, fiii lui Ater, fiii lui Talmon, fiii lui Akkub, fiii lui Hatita, fiii lui Şobai, toţi: o sută treizeci şi nouă.

43 [j] Servii templului: fiii lui Ţiha, fiii lui Hasufa, fiii lui Tabaot, 44 Fiii lui Keros, fiii lui Siaha, fiii lui Padon, 45 Fiii lui Lebana, fiii lui Hagaba, fiii lui Akkub, 46 Fiii lui Hagab, fiii lui Şamlai, fiii lui Hanan, 47 Fiii lui Ghiddel, fiii lui Gahar, fiii lui Reaia, 48 Fiii lui Reţin, fiii lui Nekoda, fiii lui Gazam, 49 Fii lui Uzza, fiii lui Paseah, fiii lui Besai, 50 Fiii lui Asna, fiii lui Meunim, fiii lui Nefusim, 51 Fiii lui Bakbuk, fiii lui Hacufa, fiii lui Harhur, 52 Fiii lui Baţlut, fiii lui Mehida, fiii lui Harşa, 53 Fiii lui Barkos, fiii lui Sisera, fiii lui Tamah, 54 Fiii lui Neţiah, fiii lui Hatifa; 55 Fiii [k] servilor lui Solomon: fiii lui Sotai, fiii lui Soferet, fiii lui Peruda, 56 Fiii lui Iaala, fiii lui Darcon, fiii lui Ghiddel, 57 Fiii lui Şefatia, fiii lui Hattil, fiii lui Pocheret-Haţebaim, fiii lui Ami: 58 Toţi [l] servii templului şi fiii [m] servilor lui Solomon *erau:* trei sute nouăzeci şi doi.

59 Şi aceştia *sunt* aceia, cari se suiră dela Tel-Melah: Tel-Harşa, Cherub, Addon *şi* Immer; dar nu putură arătà casa lor părintească şi seminţia lor, că *ar fi* din Israel: 60 Fiii lui Delaia, fiii lui Iobia, fiii lui Necoda: şase sute cincizeci şi doi. 61 Şi dintre fiii preoţilor: fiii lui Habaia, fiii lui Koţ, fiii lui Barzillai, care a luat de femeie pre o fată a lui [n] Barzillai, Galaaditul; şi se numiau după numele ei. 62 Aceştia îşi căutară însemnarea lor, în cărţile naşterilor, dar nu *o* găsiră; [o] de aceea au fost alungaţi din preoţi; 63 Şi zis-a lor guvernatorul, că [p] nu pot mâncà din cele sfinte,

[c] Neem. 7. 10. [d] Neem. 7. 11. [e] Vers. 7. [f] 1 Cron. 24. 7. [g] 1 Cron. 24. 14. [h] 1 Cron. 9. 12. [i] 1 Cron. 24. 8. [j] 1 Cron. 9. 2. [k] 1 Reg. 9. 21. [l] Ios. 9. 21, 27. [m] 1 Reg. 9. 21. [n] 2 Sam. 17. 27. [o] Num. 3. 10. [p] Lev. 22. 2, 10. 15. 16.

până nu se va ridică un preot cu [q] Urim și Tummin.

64 [r] Toată adunarea *eră:* patruzeci și două mii trei sute șasezeci, 65 Fără de servii lor și servele lor, cari *erau:* șapte mii trei sute treizeci și șapte. Aveau și cântăreți și cântărețe două sute. 66 Caii lor *erau:* șapte sute treizeci și șase: cătârii lor: două sute patruzeci și cinci: 67 Cămilele lor: patru sute treizeci și cinci: *și* asinii *lor:* șase mii șapte sute douăzeci.

68 Și *unii* din mai marii *caselor* părintești, când au ajuns la casa Domnului, care *este* în Ierusalim, dădură daruri de bunăvoie pentru casa lui Dumnezeu, spre a o întocmi la locul ei. 69 După putința lor dădură la tesaurul lucrului șasezeci și una mii drachme de aur, cinci mii mine de argint, și o sută de vestminte preotești.

70 Și așà preoții și Leviții, și cei din popor, și cântăreții și ușierii și servii templului locuiră în cetățile lor, și tot Israelul în cetățile sale.

Altarul se așază, și sacrificiile și sărbătorile se păzesc; rezidirea templului se începe.

3 Și sosind luna a șaptea, și fiii lui Israel *fiind* prin cetățile *lor,* se adună poporul ca un singur om la Ierusalim. 2 Atuncia se sculară Ieșua, fiul lui Iotadak, și frații săi, preoții, și Zerubabel, fiul lui [a] Șealtiel, și frații săi, și zidiră altarul Dumnezeului lui Israel, ca să aducă pe dânsul ardere de tot, după cum [b] scris *este* în legea lui Moisi, omul lui Dumnezeu.

3 Și așezară altarul pe pedestalele sale; căci spaimă le *eră* de popoarele țărei, și aduseră pe dânsul [c] ardere de tot Domnului, ardere de tot de dimineață și de sară. 4 [d] Și serbară sărbătoarea corturilor, [e] după cum scris *este:* și [f] *aduseră* ardere de tot, zi cu zi, după număr *și* după datină, după trebuința fiecărei zile; 5 Și după aceea [g] arderea de tot perpetuu și cele de lunele nouă, și cele de toate sărbătorile cele sfinte Domnului, și *acelea ce* fiecare de bunăvoie aduceà Domnului. 6 Din ziua întâia a lunei a șaptea începură a aduce arderi de tot Domnului, deși *încă* nu se pusese temelia templului Domnului.

7 Și dădură argint cioplitorilor de pietri și teslarilor, și [h] bucate, băutură și oleiu Sidonenilor și Tirienilor, ca să aducă depe Liban lemne de cedru pe mare la [i] Ioppa, [j] după învoirea, *dată* lor de Cir, regele Perșilor.

8 Și în anul al doilea, dela sosirea în casa lui Dumnezeu la Ierusalim, în a doua lună, începură Zerubabel, fiul lui Șealtiel, Ieșua, fiul lui Iotadak, și ceilalți frați ai lor, preoții și Leviții, și toți cari din captivitatea veniseră la Ierusalim, [k] și așezară pre Leviții de douăzeci de ani și mai sus, ca să aibă supraveghierea preste lucrul casei Domnului. 9 Și stătură [l] Ieșua, fiii săi, frații săi, și Kadmiel și fiii săi, fiii lui Iuda, cu toți supraveghietorii preste lucrătorii în casa lui Dumnezeu; fiii lui Henadad, fiii lor, și frații lor, Leviții.

10 Și pre când zidarii puneau temelia templului Domnului, [m] așezat-au pre preoți în vestmintele lor cu trâmbiți, și pre Leviți, fiii lui Asaf, cu cimbale, ca să laude pre Domnul, după [n] rânduiala lui David, regele lui Israel. 11 [o] Și ei cântară, lăudând și mărind pre Domnul: [p] Căci bun *este el,* [q] că vecinic *ține* îndurarea sa preste Israel. Și tot poporul strigă cu strigare mare, lăudând pre Domnul. 12 [r] Dar mulți dintre preoți și Leviți și *dintre* capii *caselor* părintești, bătrânii, cari văzuseră casa cea dintâia, plânseră foarte, când se puse temelia acestei case înaintea ochilor lor; și mulți înălțau vocea lor cu strigare de bucurie, 13 Așà încât poporul nu puteà deosebi vocea celor ce strigau de bucurie de vocea de plângere a poporului; că poporul înalță strigare de bucurie, și strigarea se auzià de departe.

[q] Esod. 28. 30. [r] Neem. 7. 66, etc.

Capul 3.

[a] Mat. 1. 12. [b] Deut. 12. 5. [c] Num. 28. 3, 4. [d] Neem. 8. 14, 17. Zech. 14. 16, 17. [e] Esod. 23. 16. [f] Num. 29. 12, etc. [g] Esod. 29. 38. [h] Fapt. 12. 20. [i] Fapt. 9. 36. [j] Cap. 6. 3. [k] 1 Cron. 23. 24, 27. [l] Cap. 2. 40. [m] 1 Cron. 16. 5, 6, 42. [n] 1 Cron. 6. 31. [o] Esod. 15. 21. Neem. 12. 24. [p] Ps. 136. 1. [q] Ier. 33. 11. [r] Hag. 2. 3.

Opunerea Samaritenilor, și amânarea zidirii templului, fiind pedici.

4 Și auzind [a] inamicii lui Iuda și ai lui Beniamin, cumcă fiii captivității zidesc templu Domnului, Dumnezeul lui Israel, 2 Se apropiară de Zerubabel și de capii *caselor* părintești, și ziseră către dânșii: Lăsați-ne și pre noi să zidim cu voi; căci noi căutăm, ca și voi, pre Dumnezeul vostru; și noi îi jertfim [b] din zilele lui Asarhaddan, regele Asiriei, care ne-a adus pre noi aicia. 3 Dar Zerubabel și Ieșua și ceilalți capi ai *caselor* părintești ale lui Israel le răspunseră: [c] Ce este vouă și nouă, ca să ziditi casă Dumnezeului nostru: ci noi singuri vom zidi-*o* Dumnezeului lui Israel, precum [d] ne-a poruncit regele Cir, regele Perșilor.

4 Atuncia [e] poporul țării slăbi mânele poporului lui Iuda, și-i turbură la zidire; 5 Și mituiră pre consilieri în contra lor, ca să zădărnicească sfatul lor în toate zilele lui Cir, regele Perșilor, până la împărăția lui Dariu, regele Perșilor.

6 Și supt împărăția lui Ahasver, la începutul domniei sale, scriseră pâră asupra locuitorilor lu Iuda și ai Ierusalimului. 7 Și în zilele lui Artaxerxe scriseră Bișlam, Mitridat, Tabeel și ceilalți soți ai lor către Artaxerxe, regele Perșilor; și scrierea epistolei *era* cu litere siriene și în limba siriană. 8 Rehum, cancelarul, și Șimșai, scriitorul, scriseră epistolă asupra Ierusalimului către Artaxerxe, regele, în chipul următor: 9 Rehum, cancelarul, și Șimșai, scriitorul, și ceilalți soți ai lor, [f] Dinai, Afarsatcheii, Tarpeleii, Afarseii, Archeveii, Babilonienii, Susancheii, Dehaveii, Elameii; 10 Și celelalte popoare, pre cari le-a strămutat marele și măritul Asnappar, și le-a pus în cetățile Samariei, și celelalte de dincoace de fluviu, și așà mai departe.

11 Aceasta *este* cuprinsul epistolei, pre care a trimes-o către dânsul, către Artaxerxe, regele: Servii tăi, bărbații de dincoace de fluviu, și așà mai departe: 12 Știut să fie regelui, că Iudeii, cari s'au suit dela tine la noi, au venit la Ierusalim, zidind *aceasta* cetate răsvrătitoare și rea, și zidurile le întăresc, și temeliele *le* încheie. 13 Deci știut să fie regelui, că dacă cetatea aceasta se va zidi și zidurile se vor întări, ei nu vor mai da [g] bir, dări și drumuri, și aceasta va fi spre pagubă tesaurului regilor. 14 Și fiindcă mâncăm sarea palatului, și nu ne ședea bine să privim paguba regelui, pentru aceea am trimes și am adus *aceasta* la cunoștința regelui; 15 Ca să se caute în Cartea Cronicelor părinților tăi, și tu vei găsi în Cartea Cronicelor, și vei ști, că cetatea aceasta *este* răsvrătitoare și vătămătoare regilor și țărilor, și cumcă în timpuri trecute, ei făcând răsvrătiri în ea, pentru aceea această cetate a fost nimicită. 16 *Deci* facem știut regelui, că, dacă această cetate se va zidi și zidurile sale se vor întări, tu pentru aceasta nu vei mai aveà partea de dincoace de fluviu.

17 Atuncia trimese regele răspuns către Rehum, cancelarul, *către* Șimșai, scriitorul, și către ceilalți soți ai lor, cari locuiau în Samaria, și *către* ceilalți de dincolo de fluviu: Pace, și așà mai departe: 18 Epistola, pre care ați trimes către noi, mi-s'a cetit lămurit. 19 Și datu-s'a poruncă de către mine, și s'a căutat, și s'a găsit, că această cetate din vechime s'a ridicat asupra regilor, și s'a făcut în ea răscoală și răsvrătire: 20 Și că au fost regi puternici în Ierusalim, cari au [h] domnit preste tot *cuprinsul* de [i] dincolo de fluviu, și li-s'a dat bir, dări și drumuri. 21 Deci dați poruncă, să oprească pre acești oameni, și cetatea aceea să nu mai fie zidită, până ce se va da poruncă de mine. 22 Luați aminte, să nu vă abateți dela aceasta: ca să nu crească răul, spre paguba regilor.

23 Deci cetindu-se cuprinsul epistolei lui Artaxerxe, regele, înaintea lui Rehum și a lui Șimșai, scriitorul, și a soților lor, merseră ei în grabă la Ierusalim

Capul 4.
a Vers. 7, 8, 9. *b* 2 Reg. 17. 24, 32, 33. *c* Neem. 2. 20. *d* Cap. 1. 1, 2, 3. *e* Cap. 3. 3. *f* 2Reg 17 30,31. *g* Cap. 7. 24. *h* Ps. 72. 8. *i* Fac. 15. 18. Ios. 1. 4.

la Iudei, și-i opriră cu silă și cu putere. 24 După aceasta se oprì lucrul casei lui Dumnezeu, care *este* în Ierusalim; și se oprì până în anul al doilea al domniei lui Dariu, regele Perșilor.

Zidirea templului începe iarăși; vizita și cercetarea guvernatorului.

5 Atuncia profeții, [a]Haggai, profetul, și [b]Zecaria, fiul lui Iddo, profețiră Iudeilor, cari *erau* în Iuda, și *în* Ierusalim, în numele Dumnezeului lui Israel. 2 Și atuncia se sculară [c]Zerubabel, fiul lui Șealtiel, și Ieșua, fiul lui Iotadak, și începură a zidì casa lui Dumnezeu, care *este* în Ierusalim, și cu dânșii profeții lui Dumnezeu, cari îi ajutau.

3 În același timp veniră la dânșii [d]Tatnai, guvernatorul de dincoace de fluviu, Șetar-Boznai și soții lor, și ziseră așà către dânșii: [e]Cine v'a dat poruncă să ziditi aceasta casă, și să întăriți zidul acesta? 4 [f]Și mai ziseră: Cari sunt numele bărbaților, cari zidesc aceste zidiri? 5 Dar [g]ochiul Dumnezeului lor erà asupra bătrânilor Iudeilor, și nu i-au oprit, până ce știrea *despre aceasta* nu venì la Dariu, și *nu* [h]s'a trimes poruncà sa pentru aceasta.

Raport către regele Dariu.

6 Cuprinsul epistolei, pre care a trimis-o Tatnai, guvernatorul de dincoace de fluviu, Șetar-Boznai [i]și soții săi, Afarsatcheii, cari *erau* dincoace de fluviu, către Dariu, regele. 7 Ei trimeseră epistola către dânsul, și în ea erà scris așà:

8 Lui Dariu, regele, pace întru toate! Știut să fie regelui, că am mers în provincia lui Iuda, la casa Dumnezeului celui mare, care se zidește cu pietri mari, și lemn se pune în pereți; și lucrul sporește cu zel, și prosperă supt mânele lor. 9 Atuncia noi am întrebat pre cei bătrâni, și am vorbit astfel către dânșii: [j]Cine v'a dat poruncă să ziditi casa aceasta, și să întăriți zidul acesta? 10 Și de numele lor i-am întrebat, ca să ți-*le* spunem, ca să scriem numele bărbaților, cari *sunt* în fruntea lor. 11 Și ei ne dădură acest răspuns, zicând: Noi suntem servii Dumnezeului cerului și al pământului, și rezidim casa, care s'a zidit cu mulți ani mai nainte, și pre care a zidit-o și [k]a sfârșit-o un mare rege al lui Israel. 12 Dar, [l]după ce părinții noștri au mâniat pre Dumnezeul cerului, el îi dădù în mâna lui [m]Nebucodonosor, regele Babilonului, Chaldeul, care nimicì casa aceasta, și strămută poporul la Babilon. 13 Dar în anul întâiu al lui [n]Cir, regele Babilonului, dădù poruncă *acest* rege Cir de a zidì această casă a lui Dumnezeu; 14 Și chiar și [o]vasele de aur și *de* argint ale casei lui Dumnezeu, pre cari le scosese Nebucodonosor din templul din Ierusalim, și le adusese în templul din Babilon, le scoase regele Cir din templul din Babilon, și *le* dădù *unuia*, [p]a cărui nume *erà* Șeșbațar, pre care l-a așezat guvernator; 15 Și zise către dânsul: Iă aceste vase: mergi, du-te în templul din Ierusalim; și casa lui Dumnezeu să fie zidită pe locul ei. 16 Atuncia venì acel Șeșbațar, și [q]puse temelia casei lui Dumnezeu din Ierusalim; și din timpul acela până acum se zidește, și *încă* nu s'a sfârșit. 17 Și acum de va bine-place regelui, să se caute în casa tesaurului regelui, care *este* acolo în Babilon, dacă în adevăr s'a dat poruncă de către regele Cir, să se zidească aceasta casă a lui Dumnezeu în Ierusalim; și voința regelui asupra acestui lucru binevoiască a ne-o trimete.

După răspunsul priincios al lui Dariu, templul se isprăvește și se târnosește și apoi se prăznuesc paștile.

6 Atuncia dădù poruncă regele Dariu, și [a]s'a căutat în casa archivei, unde se păstrau tesaurele în Babilon; 2 Și s'a găsit în Acmeta, în palatul, care *se află* în provincia Media, un tui, în care *este* scris această aducere aminte:

3 În anul întâiu al regelui Cir dădù poruncà *acel* rege Cir *pentru* casa lui

Capul 5.
a Hag. 1. 1.
b Zech. 1. 1.
c Cap. 3. 2.
d Cap. 6. 6.
e Vers. 9.
f Vers. 10.
g Ps. 33. 18.
h Cap. 6. 6.
i Cap. 4. 9.
j Vers. 3, 4.
k 1 Reg. 6. 1.
l 2 Cron. 36. 16, 17.
m 2 Reg. 24. 2
n Cap. 1. 1.
o Cap. 1. 7, 8.
p Hag. 1. 14.
q Cap. 3. 8. 10.
Capul 6.
a Cap. 5. 17.

Dumnezeu din Ierusalim: Să se zidească
casă, pe locul unde se aduc jertfe, și te-
meliele ei să se întărească foarte, înălți-
mea ei *să fie* de șasezeci coți, *și* lățimea
ei de șasezeci coți; 4 [b] Cu trei rânduri
de pietri mari, și un rând de lemn nou:
și cheltuelele să se deà din casa rege-
lui.
5 Și [c] vasele cele de aur și argint ale
casei lui Dumnezeu, pre cari le scoase
Nebucodonosor din templul, care *este* în
Ierusalim, și *le* aduse la Babilon, să se
deà înapoi, și ele să vină la locul lor, în
templul, care *este* în Ierusalim, și să se
așeze în casa lui Dumnezeu. 6 [d] Deci
depărtați-vă deacolo, tu Tatnai, guver-
natorul de dincolo de fluviu, Șetar-Boz-
nai, cari *sunteți* dincolo de fluviu. 7 Lă-
sați *în pace* lucrul acelei case a lui Dum-
nezeu; guvernatorul Iudeilor și cei bă-
trâni ai Iudeilor să zidească aceea casă
a lui Dumnezeu pe locul ei. 8 Încă și
poruncă dau pentru cele ce aveți a face
bătrânilor Iudeilor *spre serviciu* la zidi-
rea acelei case a lui Dumnezeu; ca din
tesaurele regelui, din dările de dincolo
de fluviu, să se deà bărbaților acelora
îndată cheltuelele, pentru ca să nu fie
împedecați. 9 Și ce este de trebuință,
adecă: junci, berbeci și miei pentru ar-
derile de tot pentru Dumnezeul cerului,
grâu, sare, vin și oleiu, după cererea
preoților, cari *sunt* în Ierusalim, să li-se
deà zi cu zi, *așà încât să* nu *fie* nici o
lipsă.
10 [e] Pentru ca să aducă mirosuri plă-
cute Dumnezeului cerului, și [f] să se
roage pentru vieața regelui și a fiilor săi.
11 Încă și poruncă dau, ca oricine ar
călcà aceasta poruncă, să se scoată din
casa lui o grindă, și el să fie ridicat și
spânzurat pe ea, [g] și casa lui pentru a-
ceasta să se prefacă în grămadă de gu-
noiu. 12 Și Dumnezeu, care a pus [h] nu-
mele său să locuiască acolo, să răstoarne
pre tot regele și poporul, care va întinde
mâna sa să calce *porunca*, *și* să nimi-
cească acea casă a lui Dumnezeu, care
este în Ierusalim. Eu, Dariu, am dat po-
runca: cu grăbire se fie făcută.
13 Atunci îndepliniră Tatnai, guver-
natorul de dincoace de fluviu, Șetar-
Boznai, și soții lor, cu grabă acelea, ce
poruncise Dariu, regele.
14 [i] Și bătrânii Iudeilor zidiră, și pros-
perară prin îndemnarea lui Haggai, pro-
fetul, și a lui Zecaria, fiul lui Iddo; și
ei *o* zidiră, și *o* sfârșiră, după porunca
Dumnezeului lui Israel, și după porunca
lui [j] Cir, a lui [k] Dariu, și a lui [l] Arta-
xerxe, regele Perșilor. 15 Și se sfârși
casa aceasta în ziua a treia a lunei Adar,
care erà anul al șaselea al domniei rege-
lui Dariu.
16 Și serbară cu bucurie fiii lui Is-
rael, preoții, și Leviții, și ceilalți fii ai
captivității [m] sfințirea casei acesteia a lui
Dumnezeu; 17 Și [n] aduseră pentru sfin-
țirea acestei case a lui Dumnezeu o sută
de boi, două sute de berbeci, patru sute
de miei; și pentru jertfire de păcat pen-
tru întregul Israel: doisprezece țapi, după
număral semințiilor lui Israel. 18 Și
așezară pre preoți după [o] rândurile lor,
și pre Leviți după [p] rândurile lor, la ser-
viciul lui Dumnezeu, care *este* în Ieru-
salim, [q] după cele scrise în cartea lui
Moisi.
19 Și serbară fiii captivității paști [r] în a
patrusprezecea *zi* a lunei întâia. 20 Căci
preoții și Leviții [s] se curățiseră cu toții;
toți *erau* curați; și [t] tăiară pasca pentru
toți fiii captivității și pentru frații lor,
preoții și pentru sineși. 21 Și mâncară
fiii lui Israel, cari se întoarseră din cap-
tivitate, și toți, cari s'au deosebit către
dânși din [u] necurățenia popoarelor țării,
spre a căuta pre Domnul, Dumnezeul lui
Israel. 22 Și serbară cu bucurie [v] săr-
barea azimelor șapte zile; căci Domnul
îi bucurase, și [x] întorsese inima [y] rege-
lui Asiriei către dânși, întărind mânele
lor la lucrul casei lui Dumnezeu, Dum-
nezeul lui Israel.

b 1 Reg. 6. 36. c Cap. 1. 7, 8. d Cap. 5. 3. e Ier. 29. 7. f 1 Tim. 2. 1, 2. g Dan. 2. 5. h 1 Reg. 9. 3. i Cap. 5. 1, 2. j Cap. 1. 1. k Cap. 4. 24. l Cap. 7. 1. m 1 Reg. 8. 63. n Cap. 8. 35. o 1 Cron. 24. 1. p 1 Cron. 23. 6. q Num. 3. 6. r Esod. 12. 6. s 2 Cron. 30. 15. t 2 Cron. 35. 11. u Cap. 9. 11. v Esod. 12. 15. x Prov. 21. 1. y 2 Reg. 23. 29.

Ezra pleacă la Ierusalim cu însărcinare dela rege, și duce cu dânsul o mare ceată de Iudei.

7 După acestea, supt domnia lui [a]Artaxerxe, regele Perșilor, *se sui* Ezra, [b]fiul lui Seraia, fiul lui Azaria, fiul lui Hilkia, 2 Fiul lui Șallum, fiul lui Zadok, fiul lui Ahitub, 3 Fiul lui Amaria, fiul lui Azaria, fiul lui Meraiot, 4 Fiul lui Zeraia, fiul lui Uzi, fiul lui Bukki, 5 Fiul lui Abișua, fiul lui Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, arhiereul: 6 Acest Ezra se sui din Babilon: și el *eră* cărturar [c]iscusit în legea lui Moisi, pre care a dat-o Domnul, Dumnezeul lui Israel; și regele îi împlinì toată cererea lui, [d]fiindcă mâna Domnului, Dumnezeul său, *eră* preste dânsul. 7 [e]Și se suiră *cu dânsul* la Ierusalim dintre fiii lui Israel, dintre preoți, *dintre* [f]Leviți, *dintre* cântăreți, *dintre* ușieri, și *dintre* [g]servii templului, în anul al șaptelea al lui Artaxerxe, regele. 8 Și el venì la Ierusalim, în luna a cincea, din anul al șaptelea al regelui. 9 Că în *ziua* întâia a lunei întâia începù a se suì din Babilon, și în *ziua* întâia a lunei a cincea venì la Ierusalim; [h]fiindcă mâna cea bună a Dumnezeului său *eră* preste dânsul. 10 Că Ezra își pregătì inima, spre a [i]căuta legea Domnului, și a *o* face, și a [j]învățà în Israel legile și judecățile.

11 Acesta *este* cuprinsul epistolei, pre care a dat-o Artaxerxe lui Ezra, preotul, cărturarul, *adecă* cărturar în cuvintele poruncilor Domnului și ale legilor lui pentru Israel:

12 Artaxerxe, [k]regele regilor, către Ezra, preotul, cărturarul în legea Dumnezeului cerului, deplină *pace,* și așà mai departe: 13 Poruncă dau, ca fiecare din regatul meu, ce voește se meargă la Ierusalim de bunăvoie dintre poporul lui Israel, dintre preoții săi și Leviții săi, poate să meargă cu tine; 14 Tu ești trimes de rege și de cei [l]șapte consilieri ai lui, să cercetezi în Iuda și în Ierusalim, după legea Dumnezeului tău, carea *este* în mâna ta: 15 Și să duci *acolo* argintul și aurul, pre care l-au dat regele și consilierii lui cu bunăvoie Dumnezeului lui Israel,[m] al cărui locaș *este* în Ierusalim; 16 [n]Și tot argintul și aurul, pre care-l vei găsì în toată provincia Babilonului, pe lângă darurile de bunăvoie, pre care [o]le va da poporul și preoții pentru casa Domnului lor, ce *este* în Ierusalim. 17 Ca să cumperi pe dată din argintul acesta viței, berbeci, miei, cu [p]darurile lor de pâne și cu libațiunile lor, și [q]să le aduci pe altarul casei Dumnezeului vostru, ce *este* în Ierusalim, 18 Și ce se va părea bine ție și fraților tăi, ca să faceți cu rămășița argintului și a aurului, faceți după voia Dumnezeului vostru. 19 Și vasele, cari ți-s'au dat pentru serviciul casei Dumnezeului tău, pune-*le* înaintea lui Dumnezeu în Ierusalim. 20 Și ce va mai fi de trebuință pentru casa Dumnezeului tău, cea ce va trebuì să mai cheltuești încă, *aceea* vei luà din casa tesaurelor regelui. 21 Și poruncă dau, eu Artaxerxe, regele, către toți păzitorii tesaurului, cari *sunt* dincolo de fluviu, ca tot ce va cere dela voi Ezra, preotul, cărturarul în legea Dumnezeului cerului, cu grăbire să se îndeplinească, 22 Până la o sută talante de argint, și o sută core de grâu, și o sută baturi de vin, și o sută baturi de oleiu, și sare fără măsură. 23 Tot, ce este voia Dumnezeului cerului, să se îndeplinească întocmai, pentru casa Dumnezeului cerului; căci pentru ce să vină mânia *sa* preste regatul regelui și al fiilor săi. 24 Și vă facem știut, că asupra tuturor preoților, Leviților, cântăreților, ușierilor, servilor templului și servilor acestei case a lui Dumnezeu, nu aveți nici o putere a pune bir, dare și drumuri. 25 Și tu, Ezra, [r]pune după înțelepciunea Dumnezeului tău, care *este* în tine, judecători și diregători, cari să judece tot poporul, ce *este* dincolo de fluviu, pre toți, cari cunosc legile Dumnezeului tău, și cari

Capul 7.
a Neem. 2. 1.
b 1 Cron. 6. 14.
c Vers. 11,12,21.
d Vers 9.
e Cap. 8. 1.
f Cap. 8.15, etc.
g Cap. 2. 43.
h Neem. 2. 8,18.
i Ps. 119. 45.
j Neem. 8.1—8. Mal. 2. 7.
k Ezec. 26. 7. Dan. 2. 37.
l Est. 1. 14.
m 2 Cron. 6. 2. Ps. 135. 21.
n Cap. 8. 25.
o 1 Cron. 29.6.9.
p Num. 15.4. etc.
q Deut. 12. 5.11.
r Esod. 18.21.22.

nu le cunosc, pre aceia [s] învățați-i. 26 Și fiecare, ce nu va împlini legea Dumnezeului tău, și legea regelui, să fie pe dată condamnat sau la moarte, sau la egziliu, sau la gloabă, sau la închisoare.

27 [t] Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul părinților noștri, care a pus una ca aceasta în inima regelui, pentru ca să mărească casa Domnului, ce *este* în Ierusalim; 28 Și a întors spre mine îndurarea regelui, a sfetnicilor săi și a tuturor mai marilor, puternicilor regelui. Și m'am întărit; căci mâna Domnului, Dumnezeul meu, *era* preste mine; și am adunat capii lui Israel, ca să se sue cu mine.

Tovarășii de călătorie ai lui Ezra.

8 Aceștia *sunt* capii *caselor* părintești și cartea nașterii acelora, cari s'au suit cu mine din Babilon, supt domnia lui Artaxerxe, regele: 2 Din fiii lui Fineas, Gerșom; din fiii lui Itamar, Daniel; din fiii lui David, [a] Hattuș: 3 Din fiii lui Șecania, din fiii lui [b] Paros, Zecaria, și cu dânsul, scrișii în cartea nașterilor o sută cincizeci de bărbați. 4 Din fiii lui Pahat-Moab: Elioenai, fiul lui Zerahia, și cu dânsul două sute de bărbați. 5 Din fiii lui Șecania, fiul lui Iahaziel, și cu dânsul trei sute de bărbați. 6 Și din fiii lui Adin, Ebed, fiul lui Ionatan, și cu dânsul cincizeci de bărbați. 7 Și din fiii lui Elam, Ieșaia, fiul Ataliei, și cu dânsul șaptezeci de bărbați. 8 Și din fiii lui Șefatia, Zebadia, fiul lui Micael, și cu dânsul optzeci de bărbați. 9 Din fiii lui Ioab: Obadia, fiul lui Iehiel, și cu dânsul două sute optsprezece bărbați. 10 Și din fiii lui Șelomit, fiul lui Iosafia, și cu dânsul o sută șasezeci de bărbați. 11 Și din fiii lui Bebai, Zecaria, fiul lui Bebai, și cu dânsul douăzeci și opt de bărbați. 12 Și din fiii lui Atgad: Iohanan, fiul lui Hakkatan, și cu dânsul o sută zece bărbați. 13 Și din fiii cei de pe urmă ai lui Adonikam, ale cărora nume *erau acestea:* Elifelet, Ieiel, și Șemaia, și cu dânșii șasezăci de bărbați. 14 Și din fiii lui Bigvai: Utai și Zabbud, și cu dânșii șaptezeci de bărbați.

15 Și-i adunai la pârâul, ce curge la Ahava; și noi rămaserăm acolo trei zile; și eu căutai între popor și între preoți, și nu găsii nici pre unul din [c] fiii lui Levi. 16 Atuncia trimesei la Eliezer, de Aziel, la Șemaia, la Elnatan, la Iarib, la Elnatan, la Natan, la Zecaria, și la Meșullum, capii: și la Ioiarib, și la Elnatan, bărbați înțelepți; 17 Și i-am trimes către Iddo, capul din locul Casifia; și am pus în gura lor cuvintele, ce trebuie să se vorbească către Iddo *și* către frații săi, servii templului, la locul Casifia, ca se ne aducă servi pentru casa Dumnezeului nostru. 18 Și ei ne [d] aduseră, fiindcă mâna cea bună a Dumnezeului nostru *era* preste noi, pre un bărbat cu minte din fiii lui Mahli, fiul lui Levi, fiul lui Israel; și pre Șerebia, pre fiii săi și pre frații săi, optsprezece; 19 Și pre Hasabia, și cu dânsul pre Ieșaia, din fiii lui Merari, pre frații săi și pre fiii lor, douăzeci; 20 [e] Și dintre servii templului, pre cari i-a dat David și cei mai mari pentru servirea Leviților, două sute și douăzeci de servi ai templului; ei toți au fost anume numiți.

Postul și darurile de sfințire.

21 Și [f] prochiemaiu acolo, la pârâul Ahava, post, ca să [g] ne umilim înaintea Dumnezeului nostru, ca să ne dea [h] cale bună pentru noi, pentru copiii noștri, și pentru tot avutul nostru. 22 Căci [i] îmi era rușine, să cer dela rege oaste și călăreți, ca să ne ajute pe cale în contra neamicului, fiindcă ziseserăm către rege: [j] Mâna Dumnezeului nostru *este* preste toți, cari-l caută, spre [k] bine, dar puterea și mânia lui [l] preste toți cei ce-l [m] părăsesc. 23 Deci pentru aceasta am postit și am rugat pre Dumnezeul nostru, și el ne-a [n] ascultat.

24 Atunci am despărțit dintre mai marii preoților doisprezece: pre Șerebia,

---

s Mal. 2. 7. Mat. 23. 2, 3. 1 Cron. 29. 10.

Capul 8.
a 1 Cron. 3. 22.
b Cap. 2. 3.
c Cap. 7. 7.
d Neem. 8. 7.
e Cap. 2. 43.
f 2 Cron. 20. 3.
g Isa. 58. 3, 5.
h Ps. 5. 8.
i 1 Cor. 9. 15.
j Cap. 7. 6, 9, 28.
k Ps. 33. 18, 19.
l Ps. 34. 16. Rom. 8. 28.
m 2 Cron. 15. 2.
n Isa. 19. 22.

pre Hașabia, și cu dânșii zece dintre frații lor; 25 Și le-am cumpănit [o] argintul, aurul și vasele, darul, pentru casa Dumnezeului nostru, pre care l-au dăruit regele și consilierii săi, mai marii săi și toți Israeliții, *cari erau* de față. 26 Și le-am cumpănit pe mâna lor șase sute și cincizeci de talante de argint, și vase de argint de o sută talante, și *vase* de aur de o sută talante; 27 Și douăzeci de cupe de aur, câte o mie de drachme, și două vase de aramă bună, strălucitoare, scumpă ca și aurul. 28 Și zisu-le-am: Voi *sunteți* [p] sfințiți Domnului, și vasele *sunt* [q] sfințite: și argintul și aurul *este* darul de bunăvoie pentru Domnul, Dumnezeul părinților voștri. 29 Fiți deștepți, și luați seama *asupra lor*, până ce *le* veți cumpăni înaintea mai marilor preoților și ai Leviților, și *înaintea* capilor *caselor* părintești ale lui Israel în Ierusalim, în camerele casei Domnului. 30 Așà luară preoții și Leviții greutatea argintului, a aurului și a vaselor, ca să le ducă la Ierusalim, în casa Dumnezeului nostru.

Sosirea la Ierusalim.

31 Și noi plecarăm dela râul Ahava, în a douăzecia *zi* a lunei întâia, ca să mergem la Ierusalim; și [r] mâna Dumnezeului nostru *era* preste noi, și ne scăpă din mâna neamicului și a pânditorilor pe cale. 32 Și [s] venirăm la Ierusalim, și rămaserăm acolo trei zile. 33 Și în ziua a patra s'au cumpănit argintul, aurul și vasele, în casa Dumnezeului nostru, în mâna lui Meremot, fiul lui Uzia, preotul; și cu dânsul *era* Eleazer, fiul lui Fineas; și cu ei Iotabad, fiul lui Ieșua, și Noadia, fiul lui Binnui, Leviți. 34 După numărul și greutatea fiecăruia; și toată greutatea se însemnă atuncia.

35 *Și* fiii celor strămutați, cei ce se întoarseră din captivitate, aduseră arderi de tot Dumnezeului lui Israel, doisprezece viței pentru tot Israelul, nouăzeci și șapte de berbeci, șaptezeci și șapte de miei, doisprezece țapi, drept jertfe pentru păcat: toate acestea *erau* ardere de tot Domnului. 36 Și dădură poruncile regelui satrapilor regelui și guvernatorilor de dincoace de fluviu: și aceștia ajutară pre popor și casa lui Dumnezeu.

Încuscrirea Iudeilor cu Păgânii; durerea și rugăciunea lui Ezra; căința și îndreptarea Iudeilor.

9 După ce se sfârși aceasta, se apropiară mai marii de mine, și ziseră: Poporul lui Israel, preoții și Leviții nu s'au [a] deosebit de poporul pământului, ([b] făcând toate urîciunile lor), de Cananei, Hetei, Ferizei, Iebusei, Ammoniți, Moabiți, Egipteni și Amorei. 2 Căci au [c] luat dintre fetele lor *de femei* pentru sine și pentru fiii lor, și au [d] amestecat [e] semința sacră cu popoarele *acestor* țări, și mâna mai marilor și a căpeteniilor mai întâiu a fost în fără-de-legea aceasta. 3 Și auzind acestea, [f] am rupt vestmântul meu și mantia mea, și am smuls din părul capului meu și din barba mea, și am căzut [g] uimit. 4 Atuncia se adunară la mine toți, cari se [h] temeau de cuvintele Dumnezeului lui Israel, pentru fără-de-legea celor din captivitate, și eu am șezut uimit până la [i] jertfirea de sară.

5 Și mă sculai la jertfirea de sară din umilirea mea, și cu vestmântul și mantia mea rupte plecat-am genunchile, și am [j] întins mânele mele către Domnul, Dumnezeul meu;

6 Și zis-am: Dumnezeul meu! [k] îmi este rușine, și mă rosesc, a ridică ochii mei către tine, Dumnezeule; că [l] fărădelegile noastre s'au îmmulțit preste capetele *noastre*, și vina noastră s'a [m] mărit până la cer. 7 Din zilele părinților noștri [n] *suntem* în mare vină, până în ziua de astăzi, și pentu păcatele noastre [o] am fost dați noi, regii noștri *și* preoții noștri în mâna regilor țărilor, săbiei, în captivitate, în pradă, și în [p] rușinea fetei, pre-

[o] Cap. 7. 15, 16. [p] Lev. 21. 6, 7, 8. [q] Num. 4. 4. 15, 19, 20. [r] Cap. 7. 6, 9, 28. [s] Neem. 2. 11. — *Capul 9.* [a] Cap. 6. 21. Neem. 9. 2. [b] Deut. 12. 30, 31. [c] Neem. 13. 23. [d] Esod. 19. 6. [e] 2 Cor. 6. 14. [f] Iov. 1. 20. [g] Ps. 143. 4. [h] Isa. 66. 2. [i] Esod. 29. 39. [j] Esod. 9. 29, 33. [k] Dan. 9. 7, 8. [l] Ps. 38. 4. [m] Apoc. 18. 5. [n] Ps. 106. 6. [o] Neem. 9. 30. [p] Dan. 9. 7, 8.

cum se vede astăzi. 8 Şi acum puţintel s'a îndurat spre noi Domnul, Dumnezeul nostru, ca să ni-se lase mântuire, şi să ni-se deà întemeiere, în locul său cel sfânt; ca Dumnezeul nostru să ne [q]lumineze ochii, şi să ne deà puţină răsuflare în sclavia noastră. 9 [r]Căci servi *eram* noi; [s]dar Dumnezeul nostru nu ne-a părăsit în sclavia noastră, ci [t]ne-a făcut să găsim har înaintea regelui Perşilor, dându-ne răsuflare, ca să ridicăm casa Dumnezeului nostru, şi să dregem ruinele ei, şi dându-ne [u]zid în Iuda şi în Ierusalim. 10 Ce deci să mai zicem noi, Dumnezeul nostru, după *toate* acestea? că noi am părăsit poruncile tale, 11 Pre care le-ai dat prin mâna servilor tăi, a profeţilor, zicând: Pământul, în care întraţi, ca să-l stăpâniţi, *este* pământ necurat, [v]mânjit de popoarele ţărilor, prin urîciunile lor, cu cari l-au umplut, dela un capăt până la celalalt, cu necurăţeniile lor.

12 Voi deci [x]să nu daţi fetele voastre fiilor lor, şi să nu luaţi fetele lor pentru fiii voştri, şi în veci [y]să nu căutaţi pacea şi binele lor; ca să fiţi tari, şi să mâncaţi binele pământului, şi să-*l* [z]păstraţi de moştenire pentru fiii voştri în veci. 13 Şi după toate câte au venit asupra noastră prin faptele noastre cele rele, şi pentru păcatul nostru cel mare, *şi* pentru că tu, Dumnezeul nostru, [a]ne-ai pedepsit mai puţin, decât după fărădelegea noastră, şi ni-ai dat mântuirea aceasta, 14 *Se cuvine oare* să călcăm [b]iarăşi poruncile tale, şi să [c]ne încuscrim cu popoarele acestor urîciuni? Nu [d]te vei mânia oare asupra noastră până la nimicire, aşà că nu *va rămâneà* nici o rămăşiţă şi nici o mântuire? 15 Doamne, Dumnezeul lui Israel! [e]tu *eşti* drept; căci noi am rămas mântuiţi, precum *se vede* astăzi; iacă, *suntem* [f]înaintea ta [g]cu vina noastră; că nu putem [h]stà pentru aceastà înaintea ta.

Femeile străine se băşcăluesc de Israeliţi.

10 Şi [a]după ce Ezra, plângând şi *stând* prosternat [b]înaintea casei lui Dumnezeu, se rugă, şi mărturisì *păcatele*, se adună la el o mulţime mare foarte de bărbaţi, de femei şi de copii din Israel; şi poporul plângeà foarte. 2 Şi luă cuvântul Şecania, fiul lui Iehiel, *unul* din fiii lui Elam, şi zise către Ezra: Noi am [c]păcătuit contra Dumnezeului nostru, că am luat femei străine din popoarele ţării; dar totuşi este *încă* cevà speranţă pentru Israel întru aceasta. 3 Drept aceea, să încheiăm [d]legământ cu Dumnezeul nostru, că vom scoate toate femeile, şi *tot* ce s'a născut din ele, după sfatul domnului meu şi al acelora, cari [e]se tem de [f]porunca Dumnezeului nostru; şi facă-se după lege. 4 Scoală-te! căci a ta *este* treaba *aceasta;* şi noi *vom fi* cu tine. [g]Fii tare, şi lucrează.

5 Atuncia se sculă Ezra, şi puse să [h]jure pre cei mai mari ai preoţilor, ai Leviţilor, şi a tot Israelul, să facă după cuvântul acesta; şi ei jurară. 6 Atuncia se sculă Ezra de dinaintea casei lui Dumnezeu, şi merse în camera lui Iohanam, fiul lui Eliaşib; şi întrând acolo, [i]nu mâncà pâne, şi nici nu beà apă: căci el bocià pentru păcatele celor din captivitate. 7 Şi ei prochiemară în Iuda şi în Ierusalim către toţi fiii captivităţii, ca să se adune la Ierusalim; 8 Şi că averea fiecăruia, care nu va venì până în trei zile, după sfatul mai marilor şi al bătrânilor, să fie anatema; şi să se deosebească din adunarea celor din captivitate.

9 Atuncia se adunară toţi bărbaţii din Iuda şi din Beniamin la Ierusalim în trei zile; aceasta *a fost* în luna a noua, în a douăzecea *zi* a lunei; şi [j]tot poporul şedeà pe locul deschis, înaintea casei lui Dumnezeu, tremurând pentru aceasta şi de ploaie. 10 Şi Ezra, preotul, se sculă, şi zise către dânşii: Voi aţi păcătuit, că aţi luat femei străine, ca să adaugiţi

q Ps. 13. 3
r Neem. 9. 36.
s Ps. 136. 23.
t Cap. 7. 28.
u Isa. 5. 2.
v Cap. 6. 21.
x Esod. 23. 32. Deut. 7. 3.
y Deut. 23. 6.
z Prov. 13. 22.
a Ps. 103. 10.
b Ioan. 5. 14.
2 Pet. 2. 20, 21.
c Vers. 2.
d Deut. 9. 8.
e Dan. 9. 14.
f Rom. 3. 19.
g 1 Cor. 15. 17
h Ps. 130. 3.

Capul 10.

a Dan. 9. 20.
b 2 Cron. 20. 9.
c Neem. 13. 27.
d 2 Cron. 34. 31.
e Cap. 9. 4.
f Deut. 7. 2, 3.
g 1 Cron. 28. 10.
h Neem. 5. 12.
i Deut. 9. 18. 1 Sam. 12. 18.

preste păcatul lui Israel. 11 Deci [k] daţi mărturisire Domnului, Dumnezeul părinţilor voştri, şi faceţi voia lui, şi [l] deosebiţi-vă de popoarele pământului şi de femeile străine.

12 Şi răspunse toată adunarea, şi zise, cu voce tare: Precum ai zis, aşà trebue să facem. 13 Dar poporul *este* mult, şi *este* timp ploios tare, şi nu putem stà afară: şi *aceasta* nici nu *este* lucrù de una sau de două zile; căci noi suntem mulţi, cari am păcătuit în aceasta. 14 Deci să se aşeze mai marii din toată adunarea, şi toţi, câţi au luat femei străine în cetăţile noastre, să vină la timpuri hotărîte, şi cu dânşi cei bătrâni ai fiecărei cetăţi şi judecătorii ei, până ce se va întoarce dela noi [m] aprinderea mâniei Dumnezeului nostru pentru aceasta. 15 Şi Ionatan, fiul lui Asael, şi Iahazia, fiul lui Tikva, fură puşi preste *lucrul* acesta; şi Meşullam şi Şabtai, Levitul, îi ajutară. 16 Asemenea făcură şi fiii captivităţii.

Şi se aleseră Ezra, preotul, *şi* bărbaţii, capii părinteşti, după casele lor părinteşti, şi toţi aceştia, după numile lor, fură puşi în ziua întâia a lunei a zecea, ca să cerceteze lucrul. 17 Şi în ziua întâia, din luna întâia, sfârşiră cu toţi bărbaţii, care luaseră femei străine. 18 Şi se găsiră dintre fiii preoţilor, cari au luat femei străine: dintre fiii lui Ieşua, fiul lui Iotadak, şi dintre fraţii săi: Maaseia, Eliezer, Iarib, şi Ghedalia. 19 Şi ei [n] dădură mâna lor, că vor scoate pre femeile lor; şi cei vinovaţi aduseră un berbece din turmă, pentru vina lor. 20 Şi dintre fiii lui Immer: Hanani şi Zebadia. 21 Şi dintre fiii lui Harim: Maaseia, Elia, Şemaia, Iehiel şi Uzia. 22 Şi dintre fiii lui Paşhur: Elioenai, Maaseia, Ismael, Netaneel, Iozabad şi Elasa. 23 Şi dintre Leviţi: Iozabad, şi Şimei, şi Kelaia (acesta *este* Kelita), Petahia, Iuda şi Eliezer. 24 Şi dintre cântăreţi: Eliaşib; şi dintre uşieri: Şallum, Telem şi Uri. 25 Şi din Israel: dintre fiii lui Paroş: Ramia, Iezia, Malchia, Meamin, Eleazar, Malchia şi Benaia. 26 Şi dintre fiii lui Elam: Mattania, Zecaria, Iehiel, Abdi, Ieremot şi Elia. 27 Şi dintre fiii lui Zattu: Elioenai, Eliaşib, Mattania, Ieremot, Zabad şi Aziza. 28 Şi dintre fiii lui Bebai: Iohanan, Hanania, Zabbai *şi* Atlai. 29 Şi dintre fiii lui Bani: Meşullam, Malluc, Adaia, Iaşub, Şeal şi Ramot. 30 Şi dintre fiii lui Pahat-Moab: Adna şi Chelal, Benaia, Maaseia, Mattania, Beţaleel, Binnui şi Manase. 31 Şi *dintre* fiii lui Harim: Eliezer, Işia, Malchia, Şemaia, Simeon, 32 Beniamin, Malluc *şi* Şemaria. 33 Dintre fiii lui Haşum: Matenai, Matata, Zabad, Elifelet, Ieremai, Manase şi Şimei. 34 Dintre fiii lui Bani: Maadai, Amram, Uel, 35 Benaia, Bedeia, Chellu, 36 Vania, Meremot, Eliaşib, 37 Mattania, Matnai, Ioaşau, 38 Bani, Binnui, Şimei, 39 Şelemia, Natan, Adaia, 40 Macnadbai, Şaşai, Şarai, 41 Azarel, Şelemia, Şemaria, 42 Şallum, Amaria *şi* Iosef. 43 Dintre fiii lui Nebo: Ieiel, Matitia, Zabad, Zebina, Iaddai, Ioel *şi* Benai. 44 Toţi aceştia luaseră femei străine, şi unii dintr'înşi aveau copii dela femeile acestea.

CARTEA LUI NEEMIA.

Neemia primeşte ştiri despre compatrioţii săi; durerea şi rugăciunea sa.

1 Cuvintele lui [a] Neemia, fiul lui Acalia. În luna Chisleu, în anul al douăzecilea *al domniei lui Artaxerxe*, când eram în Şuşan, *cetatea* palatului, 2 Veni Hanani, unul dintre fraţii mei, el şi *nişte* bărbaţi din Iuda, şi i-am întrebat despre Iudeii cei scăpaţi, cari rămăseseră din captivitate, şi despre Ierusalim. 3 Şi ei îmi ziseră: Rămăşiţa ce a mai rămas din captivitate acolo în provincie, *este* în su-

[k] Ios. 7. 19. | Prov. 28. 13. | I Vers. 3. | [m] 2 Cron. 30. 8. | [n] 2 Reg. 10. 15. | NEEMIA. | Capul 1. | [a] Cap. 10. 1.

părare mare și în ocară; și [b] zidul Ierusalimului *este* [c] ruinat și porțile lui s'au ars cu foc.

4 Și cum am auzit cuvintele acestea, am șezut și am plâns, și m'am bocit *câtevà* zile, am postit, și m'am rugat înaintea Dumnezeului cerului; 5 Și am zis: Rogu-te, [d] Doamne, Dumnezeul cerului! Dumnezeul cel mare și înfricoșat, [e] care păzește legământul și mila către cei ce-l iubesc și păzesc poruncile lui. 6 Rogu-te, fie urechia ta ascultătoare și [f] ochii tăi deschiși, ca să audă rugăciunea servului tău, ce eu mă rog înaintea ta ziua și noaptea pentru fiii lui Israel, servii tăi, și [g] mărturisesc păcatele fiilor lui Israel, ce noi ți-am păcătuit: eu și casa părintelui meu am păcătuit; 7 [h] Foarte ți-am nelegiuit, și [i] n'am păzit poruncile, legile și judecățile, ce ai poruncit servului tău Moisi. 8 Amintește-ți, rogu-te, de cuvântul, ce l-ai poruncit servului tău Moisi, zicând: [j] *De* veți nelegiuì, eu vă voiu împrăștià printre popoare. 9 [k] Dar *de* vă veți reîntoarce la mine și veți păzì poruncile mele, și le veți face, [l] chiar de ar fi aruncați *unii* dintre voi până la marginea cerului, încă și de acolo îi voiu adunà, și-i voiu aduce în locul, ce l-am ales, ca să fac să locuească numele meu acolo. 10 [m] Și aceștia *sunt* servii tăi și poporul tău, pre care l-ai răscumpărat cu puterea ta cea mare și cu mâna ta cea tare. 11 Rogu-te, Doamne, [n] fie urechea ta ascultătoare, la rugăciunea servului tău și la rugăciunea servilor tăi, cărora [o] le place a se teme de numele tău; și fă, rogu-te, să prospere servul tău în ziua aceasta, și fă să afle har înaintea bărbatului acestuia. Căci eram [p] paharnicul regelui.

Neemia, primind însărcinarea dela rege, merge la Ierusalim, și încurajează pre popor a rezidì templul.

2 Și în luna Nisan, în anul al douăzecilea al regelui [a] Artaxerxe *erà* vin înaintea lui; și [b] luând vin, am dat regelui. Și *nici odată* nu fusesem trist înaintea lui. 2 De aceea regele imi zise: Pentru ce fața ta *este* tristă, deși nu *ești* bolnav? Aceasta nu *poate fi* fără de cât [c] tristețea inimei. Atuncia m'am temut foarte. 3 Și zis-am regelui: [d] În veci să trăiască regele; de ce fața mea să nu fie tristă, deoarece [e] cetatea, locul mormintelor părinților mei, *este* pustiită și porțile ei *sunt* mistuite de foc?

4 Atuncia regele îmi zise: Ce voești să-*mi* ceri? Deci m'am rugat la Dumnezeul cerului. 5 Și am zis regelui: De va plăceà regelui, și dacă servul tău a aflat har înaintea ta, trimete-mă la Iuda, la cetatea mormintelor părinților mei, ca să o rezidesc.

6 Și zisu-mi-a regele (șezând lângă dânsul și regina): Cât de lungă va fi călătoria ta? Și când te vei reîntoarce? Și *așà* binevoì regele a mă trimete; și i-am hotărît [f] timpul. 7 Și am zis regelui: De va plăceà regelui, dea-mi-se epistole către guvernatorii de dincolo de fluviu, ca să mă petreacă, până voiu sosì în Iuda; 8 Și o epistolă către Asaf, păzitorul pădurei regelui, ca să-mi deà lemne, ca să fac grinzi, pentru porțile palatului, care *se ține* [g] de casă, și pentru zidul cetății, și pentru casa în care voiu întrà. Și-mi încuviință regele *toate*; [h] căci mâna cea bună a Dumnezeului meu *erà* cu mine.

9 Deci am sosit la guvernatorii de dincolo de fluviu, și datu-le-am epistolele regelui. Și regele trimisese cu mine mai marii preste oaste și călăreți. 10 Iar Sanballat, Horoneul, și Tobia, servul Ammonitul, auzind *aceasta*, se supărară foarte, că a venit un om să caute binele fiilor lui Israel.

11 Și [i] am venit la Ierusalim, și am rămas acolo trei zile. 12 Și m'am sculat noaptea, eu și câțiva bărbați cu mine; și n'am spus nimănui ce pusese Dumnezeul meu în inima mea, ca să fac în Ierusalim; și alt animal nu *erà* cu mine,

b Cap. 2. 17. *c* 2 Reg. 25. 10. *d* Dan. 9. 4. *e* Exod. 20. 6. | *f* Dan. 9. 17, 18. *g* Dan. 9. 20. *h* Ps. 106. 6. *i* Deut. 28. 15. | *j* Deut. 4. 25, 26, 27. *k* Lev. 26. 39, etc. | *l* Deut. 30. 4. *m* Dan. 9. 15. *n* Vers. 6. | *o* Isa. 26. 8. Ebr. 13. 18. *p* Cap. 2. 1. — *Capul 2.* *a* Ezra. 7. 1. *b* Cap. 1. 11. *c* Prov. 15. 13. | *d* Dan. 2. 4. *e* Cap. 1. 3. *f* Cap. 5. 14. | *g* Cap. 3. 7. *h* Ezra. 5. 5. *i* Ezra. 8. 32.

fără numai animalul, pe care călăriam. 13 Şi am ieşit noaptea [j] pe poarta văiei, şi *am venit* în faţa fântânei smeului, şi pe poarta gunoiului, şi am privit ziduriele Ierusalimului, care erau [k] ruinate, şi porţile lui mistuite de foc. 14 Apoi am trecut la [l] poarta fântânei şi la iazul regelui, dar nu *era* loc, pe unde să treacă animalul de supt mine. 15 Apoi m'am suit noaptea la [m] pârâu, şi după ce am privit zidul, m'am întors, şi am întrat iarăşi pe poarta văiei; şi *aşa* m'am întors.

16 Şi diregătorii nu ştiură, unde am mers, nici ce am făcut; căci nu spusesem încă *aceasta* nici Iudeilor, nici preoţilor, nici mai marilor, nici diregătorilor, nici celorlalţi, cari făceau lucrurile. 17 Şi zisu-le-am: Vedeţi starea rea, în care *ne aflăm*, cum Ierusalimul *este* pustiit şi porţile lui arse de foc; aideţi, să zidim zidul Ierusalimului, ca să nu mai fie [n] de ocară. 18 Şi le-am spus de [o] mâna cea bună a Dumnezeului meu către mine, şi încă şi cuvintele regelui, ce le vorbise către mine. Şi ei ziseră: Să ne sculăm, şi să zidim. Aşà [p] s'au întărit mânile lor, pentru *acest lucru* bun.

19 Dar cum auziră Sanballat, Horoneul şi Tobia, servul, Ammonitul, şi Ghesem, Arabul, [q] au râs de noi, şi ne despreţuiră, şi ziseră: Ce *este* fapta aceasta, ce o faceţi? [r] Voiţi să vă răsculaţi asupra regelui? 20 Atuncia răspunsu-le-am şi le-am zis: Dumnezeul cerului, acela ne va face să prosperăm; de aceea noi, servii săi, ne vom sculà, şi vom zidì; [s] iar voi nu aveţi nici parte, nici drept, nici amintire în Ierusalim.

Rezidirea zidurilor şi a porţilor cetăţei.

3 Atuncia se sculă [a] Eliaşib, arhiereul, şi fraţii săi, preoţii, şi [b] zidiră poarta oilor; o sfinţiră, şi puseră uşile sale; şi sfinţiră [c] până la turnul Mea, până la turnul lui [d] Hananeel. 2 Şi lângă el zidiră [e] bărbaţii din Ierichon; şi lângă ei zidì Zaccur, fiul lui Imri.

3 [f] Şi poarta peştilor o zidiră fiii lui Asenaa, cari o îmbrăcară cu scânduri, şi [g] puseră uşile sale, încuietoarele sale, şi zăvoarele sale. 4 Şi lângă ei drese Meremot, fiul lui Uriu, fiul lui Hakoz; şi lângă ei drese Meşullam, fiul lui Berechia, fiul lui Meşezabel; şi lângă ei drese Zadok, fiul lui Baana; 5 Şi lângă ei dreseră Tekoiţii; dar fruntaşii lor nu-şi plecară cerbicea la [h] lucrul Domnului lor.

6 Şi [i] poarta cea veche o dreseră Iehoiada, fiul lui Paseah, şi Meşullam, fiul lui Besodia; aceştia o îmbrăcară cu scânduri, şi puseră uşile sale, încuietoarele sale, şi zăvoarele sale. 7 Şi lângă ei dreseră Melatia, Ghibeonitul, şi Iadan, Meroniteul, bărbaţii din Ghibeon şi din Mitpa, până la [j] tronul guvernatorului celor de dincoace de fluviu. 8 Lângă ei drese Uziel, fiul lui Harhaia, dintre argintari; şi lângă el drese Anania, fiul *unuia dintre* făcătorii de mir; şi ei întăriră Ierusalimul, până la zidul [k] cel lat. 9 Şi lângă ei drese Refaia, fiul lui Ur, mai marele preste jumătate din ţinutul Ierusalimului: 10 Şi lângă el drese Iedaia, fiul lui Harumaf, pe dinaintea casei sale; şi lângă el drese Hattuş, fiul lui Haşabnia. 11 Malchia, fiul lui Harem, şi Aşub, fiul lui Pahat-Moab, dreseră cealaltă bucată [l] şi turnul cuptoarelor. 12 Şi lângă el drese Şallum, fiul lui Haloheş, mai marele preste jumătate din ţinutul Ierusalimului, el şi ficele sale.

13 [m] Poarta văiei o dreseră Hanun şi locuitorii din Zanoa; aceştia o zidiră, şi puseră uşile sale, şi *făcură* o mie de coţi din zid, până la [n] poarta gunoiului. 14 Şi poarta gunoiului o drese Malchia, fiul lui Recab, mai marele preste ţinutul Bet-Haccheremului; acesta o zidì, şi puse uşile sale, încuietoarele sale şi zăvoarele sale. 15 Şi [o] poarta fântânei o drese Şallum, fiul lui Col-Oze, mai marele preste ţinutul Mitpa; acesta o zidì, şi o acoperì, şi puse uşile sale, încuetoarele sale şi zăvoarele sale *încă* şi

[j] 2 Cron. 26. 9. [k] Cap. 1. 3. [l] Cap. 3. 15. [m] Ier. 31. 40. [n] Ier. 24. 9. Ezec. 5. 14, 15. [o] Vers. 8. [p] 2 Sam. 2. 7. [q] Ps. 44. 13. [r] Cap. 6. 6. [s] Ezra. 4. 3. — *Capul 3.* [a] Cap. 12. 10. [b] Ioan. 5. 2. [c] Cap. 12. 39. [d] Ier. 31. 38. [e] Ezra. 2. 34. [f] Zef. 1. 10. [g] Cap. 6. 1. [h] Jude. 5. 23. [i] Cap. 12. 39. [j] Cap. 2. 8. [k] Cap. 12. 38. [l] Cap. 12. 38. [m] Cap. 2. 13. [n] Cap. 2. 13. [o] Cap. 2. 14.

zidul iazului [p] Siloa, de lângă grădina regelui și până la treptele de pogorîre, din cetatea lui David.

16 După el drese Neemia, fiul lui Azbuc, mai marele preste jumătate din ținutul Bet-Zur, până în fața mormintelor lui David, și până la [q] iazul cel făcut, și până la casa celor tari. 17 După el dreseră Leviții: Reum, fiul lui Bani; și lângă el drese Asabia, mai marele preste ținutul Cheila, din ținutul său. 18 După el dreseră frații lor: Bavai, fiul lui Enadad, mai marele preste *cealaltă* jumătate din ținutul Cheila. 19 Și lângă el drese Ezer, fiul lui Ieșua, mai marele preste Mițpa, o bucată din dreptul suișului, la arsenalul [r] din unghiu. 20 După el Baruc, fiul lui Zabai, drese cu ardoare cealaltă bucată, din unghiu, până la întrarea casei lui Eliașib, arhiereul. 21 După el drese Meremot, fiul lui Uria, fiul lui Hacoz, o altă bucată, dela poarta casei lui Eliașib, până la sfârșitul casei lui Eliașib. 22 Și după el dreseră preoții, bărbații împrejurimilor. 23 După ei dreseră Beniamin și Hașub în fața caselor lor. După ei dreseră Azaria, fiul lui Maaseia, fiul lui Anania, lângă casa sa. 24 După el drese Binui, fiul lui Enadad, altă bucată, dela casa lui Azaria, până la [s] cotitură, și chiar până la unghiu. 25 Palal, fiul lui Uzai, *drese* înaintea cotiturei și a turnului, care iese din casa cea înaltă a regelui, ce *este* lângă [t] curtea închisoarei; după el Nedaia, fiul lui Paroc.

26 Și [u] servii templului locuiau în [v] Ofel, *și dreseră,* până dinaintea [x] porței apelor, spre răsărit, și până la turnul ce iese afară.

27 După ei dreseră Tekoiții o altă bucată, din dreptul turnului celui mare, ce iese în afară, și până la zidul lui Ofel.

28 De deasupra [y] porței cailor, dreseră preoții, fiecare pe dinaintea casei sale. 29 După ei drese Zadok, fiul lui Immer, pe dinaintea casei sale; și după el drese Șemaia, fiul lui Șecania, păzitorul porței despre răsărit. 30 După el drese Hanania, fiul lui Șelemia, și Hanun, al șaselea fiu al lui Zalaf, o altă bucată; după el drese Meșullam, fiul lui Berechia, pe dinaintea camerei sale. 31 După el drese Malchia, fiul argintarului, până la casa servilor templului și a neguțătorilor, pe dinaintea porței Mifkad, și până la suișul unghiului. 32 Și între suișul unghiului și poarta oilor dreseră argintarii și neguțătorii.

Opunerea neamicilor și măsurile prevăzătoare, luate în contra lor.

4 Și [a] cum auzì Sanballat, că noi zidim zidul, se mânie și se aprinse foarte, și râse de Iudei: 2 Și vorbì înaintea fraților săi și a oastei Samariei, și zise: Ce fac *acești* Iudei neputincioși? Oare lăsă-se-vor să urmeze? Oare jertfi-vor? Oare sfârșì-vor într'o singură zi? Din grămezi de moloz, și încă arse, vor face dresăturile? 3 Și lângă el *era* [b] Tobia, Ammonitul, și zise: Chiar de l-ar zidi, o vulpe suindu-se, va dărâmà zidul lor de pietri.

4 [c] Ascultă, Dumnezeul nostru! căci suntem batjocoriți; și [d] întoarce ocara lor asupra capului lor, și dă-i spre pradă, în pământul captivității; 5 Și [e] să nu acoperi nelegiuirea lor, și păcatul lor să nu se șteargă de dinaintea ta: căci necăjiră pre cei ce zidesc.

6 Așà am zidit zidul; și se încheie zidul până la jumătatea sa; căci poporul aveà inimă la lucru.

7 Dar [f] când auziră Sanballat și Tobia și Arabii și Ammoniții și Așdodenii, că zidurile Ierusalimului se dreg, și că spărturile încep a se astupà, se mâniară foarte; 8 Și [g] se jurară toți împreună, ca să vină, să se lupte asupra Ierusalimului, și să-i facă stricăciuni. 9 Iar [h] noi ne-am rugat Dumnezeului nostru, și am pus strajă pentru ei ziua și noaptea, de teama lor. 10 Și Iuda zise: Puterea purtătorilor de poveri slăbește, și molozul *este* mult, *și* nu putem să zi-

---

p Ioan. 9. 7.
q Isa. 22. 11.
r 2 Cron. 26. 9.
s Vers. 19.
t Ier. 32. 2.
u Ezra. 2. 43.
v 2 Cron. 27. 3.
x Cap. 8. 1, 3.
y Ier. 31. 40.

Capul 4.
a Cap. 2. 10, 19.
b Cap. 2. 10, 19.
c Ps. 123. 3, 4.
d Ps. 79. 12. Prov. 3. 34.
e Ier. 18. 23.
f Vers. 1.
g Ps. 83. 3, 4, 5
h Ps. 50. 15.
i Num. 14. 9.

dim zidul. 11 Şi neamicii noştri ziseră: Nu vor şti, nici nu vor vedeà *ceva,* până când vom venì în mijlocul lor, şi-i vom ucide, şi vom face să înceteze lucrul.

12 Şi când veniră Iudeii, cari locuiau aproape de ei, ne spuseră de zece ori: *păziţi* toate lucrurile, prin care comunicaţi cu noi. 13 De aceea am şi pus, în locurile cele mai de jos de dinapoia zidului, în locuri tari, pre popor, după neamurile sale, cu săbiile lor, cu lăncile lor şi cu arcurile lor. 14 Şi am văzut, şi m'am sculat, şi am zis către mai marii şi către diregătorii şi către celalalt popor: [i] Nu vă temeţi de dânşii: aminţiţi-vă de Domnul [j] cel mare şi înfricoşat, şi [k] luptaţi-vă pentru fraţii voştri, fiii voştri, fetele voastre, femeile voastre şi casele voastre.

15 Şi când neamicii noştri auziră, că sfatul lor se făcù cunoscut nouă, [l] şi că-*l* zădărnici-se Dumnezeu, ne-am întors cu toţii la zid, fiecarele la lucrul său. 16 Şi din ziua aceea, jumătate din oamenii mei lucrau la lucru, şi cealaltă jumătate din ei ţineau lancea, scuturile, arcurile şi platoşele; şi dinapoia *lor erau* căpeteniile a toată casa lui Iuda. 17 Şi cei ce zidiau zidul, şi cei ce încărcau pre purtătorii de poveri, cu o mână lucrau, şi cu cealaltă ţineau arma. 18 Căci pietrarii, fiecare *aveà* sabia sa încinsă preste coapsele sale, şi *aşà* zidià; şi suflătorul din trâmbiţă *erà* lângă mine. 19 Şi am zis mai marilor, diregătorilor şi celuilalt popor: *Locul unde* lucrăm *este* mare şi lat, şi noi *suntem* împrăştiaţi pe zid, departe unul de altul; 20 *Deci* în ce loc veţi auzì sunetul trâmbiţei, acolo să vă adunaţi la noi; *şi* [m] Dumnezeul vostru se va luptà pentru noi.

21 Aşà făceam lucrul, şi jumătate din ei ţineau lăncile din zorii zilei, până la ieşirea stelelor. 22 Şi în acelaşi timp am zis poporului: Fiecare cu servul său să mâie noaptea, în mijlocul Ierusalimului, ca noaptea de pază să ne fie, şi ziua de lucru. 23 Şi nici eu, nici fraţii mei, nici servii mei, nici custozii ce mă urmau, nimenea dintre noi nu se desbracă de vestmintele sale; şi fiecare cu arma sa *îşi aducea* apă.

Neemia întocmeşte plângerile săracilor.

5 Şi fu [a] strigare mare în popor şi între femeile lor asupra Iudeilor, [b] fraţii lor. 2 Căci erau *unii,* cari ziceau: Noi, fiii noştri şi fetele noastre *suntem* mulţi; drept care să luăm grâu, ca să mâncăm şi să trăim. 3 Şi erau *unii,* ce ziceau: Noi am pus amanet ţarinele noastre, viele noastre şi casele noastre, ca să luăm grâu în foamete. 4 Şi *mai* erau *unii,* cari ziceau: Noi *pe* ţarinele noastre şi viele noastre ne-am împrumutat cu argint, pentru birul regelui. 5 Şi acum [c] carnea noastră *este* ca şi carnea fraţilor noştri, *şi* copiii noştri ca copiii lor: şi iacă, noi [d] supunem sclaviei pre fiii noştri şi pre fetele noastre, ca să fie servi; şi *unele* din fetele noastre chiar sunt şi supuse, şi nu *este* în puterea noastră *a le răscumpărà;* că ale altora sunt ţarinele şi viile noastre.

6 Şi m'am mâniat foarte, auzind strigarea lor şi cuvintele acestea. 7 Şi m'am sfătuit în inima mea, şi am mustrat pre mai marii şi pre diregătorii, şi le-am zis: [e] Voi luaţi fiecare camătă unul dela altul. Şi am chiemat asupra-lor o adunare mare. 8 Şi le-am zis: Noi după puterea noastră am [f] răscumpărat pre fraţii noştrii, Iudeii, cari erau vânduţi popoarelor, şi voi înşi-vă veţi vinde pre fraţii voştrii? Oare *cadese, ca* ei să ne fie vânduţi? Iar ei treceau, şi n'au găsit *răspuns.*

9 Şi am *mai* zis: Nu *este* bună *fapta,* ce voi faceţi. Oare nu trebue să umblaţi [g] în temerea Dumnezeului nostru, [h] ca *să* nu *fim* spre ocară popoarelor, neamicii noştri? 10 Eu, fraţii mei şi servii mei încă i-am împrumutat cu argint şi cu grâu, *dar* să *le* lăsăm, rogu-vă, datoria aceasta. 11 Întoarceţi-le *dar,* rogu-vă, astăzi ţărinele lor, viile lor, măslinii lor şi casele lor, şi o sutime

j Deut. 10. 17. *k* 2 Sam. 10. 12 | *l* Iov. 5. 12. *m* Esod. 14 14,25. | *Caput 5.* *a* Isa. 5. 7. | *b* Deut. 15. 7. *c* Isa. 58. 7. | *d* Esod. 21. 7. *e* Esod. 22. 25. | Ezec. 22. 12. | *f* Lev. 25. 48. *g* Lev. 25. 36. | *h* Rom. 2 24. 1 Pet. 2. 12.

din argintul și grâul, din vinul și oleiul, ce cereți dela dânșii.

12 Atuncia ziseră ei: Vom întoarce, și nu vom cere nimica dela ei; cum zici, așà vom face. Atunci am chiemat pre preoți, [i] și-i făcură să jure, că vor face aceasta. 13 [j] Am scuturat și poalele mele și am zis: Așà să scuture Dumnezeu pre tot omul din casa sa și dela munca sa, care nu va întări cuvântul acesta, și așà să fie scuturat și deșertat. Și toată adunarea zise: Amin! și lăudă pre Domnul. [k] Și poporul făcù, după cuvântul acesta.

Desinteresul lui Neemia ca guvernator.

14 Și în ziua, în care am fost pus guvernator al lor, în pământul lui Iuda, dela anul al douăzecilea, [l] până la anul al treizeci și doilea al regelui Artaxerxe, *adecă* doisprezece ani, eu și frații mei n'am [m] mâncat pâne de guvernator. 15 Iar guvernatorii de mai nainte, cari *fură* înainte de mine, însărcinau poporul, și luau dela el pâne și vin, afară de cei patruzeci sicli de argint; încă și servii lor domniau preste popor; dar [n] eu n'am făcut astfel, [o] temându-mă de Dumnezeu. 16 Și m'am dedat la lucrul zidului acestuia, și țarină n'am cumpărat; și toți servii mei erau adunați acolo la lucru. 17 Ba încă [p] la masa mea *erau* o sută cincizeci de bărbați din Iudei și din diregători, afară de cei ce veniau la noi, dela popoarele din jurul nostru. 18 Și *ceea* [q] ce se pregătià fiecare zi *pentru mine erà:* un bou *și* șase oi alese; și păseri se pregătiau pentru mine; și odată în zece zile *erà* mulțime de tot felul de vin; și cu toate acestea n'am cerut pânea de guvernator; căci lucrul apasă greu asupra poporului acestuia.

19 Dumnezeul meu, adu-ți aminte de mine spre bine, *după* toate câte am făcut, pentru poporul acesta.

Unelțiri făcute asupra lui Neemia; credința și statornicia sa.

6 Și [a] cum auziră Sanballat, Tobia și Ghešem, Arabul, și ceilalți neamici ai noștri, că eu zidisem zidul, și *că* nu mai rămăsese spărtură la dânsul ([b] deși până la acel timp ușile încă nu le pusesem la poartă), 2 Sanballat și Ghešem [c] trimeseră la mine, zicând: Veniți, să ne întâlnim împreună în *unul din* satele din Valea [d] Ono: căci [e] cugetau a-mi face rău. 3 Și le-am trimes soli, zicând: Am un lucru mare de făcut, și nu pot să mă pogor; de ce să înceteze lucrul, lăsându-l, și pogorîndu-mă la voi.

4 Și ei trimeseră la mine de patru-ori *tot* în chipul acesta: și eu le-am răspuns *tot* în chipul acesta.

5 Atuncia trimise Sanballat la mine pre servul său, *tot* în chipul acesta, a cincea oară, cu o epistolă deschisă în mâna sa; 6 În care *erà* scris: S'a auzit între popoare, și Gașmu *o* zice, [f] că tu și Iudeii cugetați să vă răsculați; după aceste vorbe, de aceea zidești zidul, ca să ajungi regele lor. 7 Și ai pus încă și profeți, ca să te prochieme în Ierusalim, zicând: *Este* rege în Iuda: și acum se va da în știre regelui după lucrurile acestea; și acum vino, și să ne sfătuim împreună.

8 Atunci am trimes la el, zicând: Ceeace zici nu este; ci dela tine o născocești. 9 Căci toți aceștia voiau a ne înspăimântà, zicând: Mânele lor vor slăbi dela lucru, și nu se va sfârși. Și acum, *Dumnezeule*, întărește-mi mânele!

10 Și am întrat în casa lui Șemaia, fiul lui Delaia, fiul lui Mehetabeel, care se închisese pre sine; și el zise: Să ne întâlnim împreună, în casa lui Dumnezeu, în lăuntrul templului, și să închidem ușile templului; căci ei vin să te ucidă; chiar noaptea vin să te ucidă. 11 Dar eu am răspuns: Un om ca mine fugi-va oare? Și cine, ca mine, ar întrà în templu, ca să-și cruțe viața sa? Nu voiu întrà! 12 Și iacă, am cunoscut, că Dumnezeu nu-l trimesese, [g] ca să cuvinteze profeția aceasta în contra mea: ci Tobia și Sanballat îl tocmiseră. 13 De

---

i Ezra. 10. 5. Ier. 34. 8, 9. *j* Mat. 10. 14. | Fapt. 13. 51. *k* 2 Reg. 23. 3. *l* Cap. 13. 6. | *m* 1 Cor. 9.4,15. *n* 2 Cor. 11. 9. *o* Vers. 9. | *p* 2 Sam. 9. 7. *q* 1 Reg. 4. 22.

Capul 6.

a Cap. 2. 10. 19. | *b* Cap. 3. 1. 3. *c* Prov.26.24,25. | *d* 1 Cron. 8. 12. *e* Ps. 37. 12, 32. | *f* Cap. 2. 19. *g* Ezec. 13. 22.

acéea *eră* tocmit *de ei*, ca să mă înspăimânte, să fac așà, și să păcătuesc, și să-mi fac la ei nume rău, *și* să mă ocărească.

14 [h]Dumnezel meu! amintește-ți de Tobia și Sanballat după faptele lor, și de [i]profeteasa Noadia, și de ceilalți profeți, cari voiau să mă înspăimânte.

15 Așà se sfârșì zidul în a douăzeci și cincea *zi* a *lunei* Elul, în cinczeci și două de zile. 16 Și [j]când auziră toți neamicii noștri, atuncia se temură toate popoarele din jurul nostru, și căzură foarte în ochii lor; căci [k]cunoscură, că dela Dumnezeul nostru se făcù lucrul acesta.

17 Și în zilele acelea *mulți din* mai marii lui Iuda trimeteau epistole, *ce se duceau* lui Tobia, și *epistole* dela Tobia sosiau la ei. 18 Căci *erau* în Iuda mulți legați cu dânsul prin jurământ, că *eră* ginere al lui Șecania, fiul lui Arah: și Iohanan, fiul său, luase de femeie fata lui Meșullam, fiul lui Berechia. 19 Și încă istorisiau înaintea mea și binefacerile lui, și-i spuneau cuvintele mele. *Și* Tobia trimetea epistole, ca să mă înspăimânte.

Măsurile luate pentru siguranța cetății.

7 Și după ce se zidì zidul, și [a]așezai ușile, și fură puși ușierii și cântăreții și Leviții, 2 Am așezat pre Hanani, fratele meu, și pre Hanania, mai marele preste palat, asupra Ierusalimului; (căci el *eră* om credincios, și se [b]temeà de Dumnezeu mai mult decât mulți); 3 Și le-am zis: Să nu se deschidă porțile Ierusalimului, până se va încălzì soarele; și pe când ei erau încă acolo, porțile se închiseră bine; și custozi se rânduiră din locuitorii Ierusalimului, fiecare la straja sa, și fiecare dinaintea casei sale.

4 Și cetatea *eră* largă și mare, dar poporul puțin *foarte* în ea, și case nu *erau* zidite.

Numărarea poporului.

5 Și puse Dumnezeul meu în inima mea să adun pre mai mari, pre diregători, și pre popor, ca să-*i* înscriu în cartea nașterilor. Și am aflat cartea nașterilor acelora, cari să suiseră mai întâiu, și am aflat scris în ea:

6 [c]Aceștia *sunt* fiii provinciei, ce se suiră din captivitate, din cei ce fură strămutați, pre cari i-a strămutat Nebucodonosor, regele Babilonului, și *cari* s'au întors la Ierusalim și în Iuda, fiecare la cetatea sa; 7 Cari au venit cu Zerubabel: Ieșua, Neemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Mordacheu, Bilșan, Mizperet, Bigvai, Nehum, Baana. Numărul bărbaților poporului lui Israel *eră aceasta:* 8 Fiii lui Paraș, două mii o sută șaptezeci și doi; 9 Fiii lui Șefatia, trei sute șaptezeci și doi; 10 Fiii lui Arah, șase sute cincizeci și doi; 11 Fiii lui Pahat-Moab din fiii lui Ieșua și ai lui Ioab, două mii opt sute optsprezece; 12 Fiii lui Elam, o mie două sute cincizeci și patru; 13 Fiii lui Zattu, opt sute patruzeci și cinci; 14 Fiii lui Zaccai, șapte sute șasezeci; 15 Fiii lui Binnui, șase sute patruzeci și opt; 16 Fiii lui Bebai, șase sute douăzeci și opt; 17 Fiii lui Azgad, două mii trei sute douăzeci și doi. 18 Fiii lui Adonikam, șase sute șasezeci și șapte; 19 Fiii lui Bigvai, două mii șasezeci și șapte; 20 Fiii lui Adin, șase sute cincizeci și cinci; 21 Fiii lui Ater dela Hezekia, nouăzeci și opt; 22 Fiii lui Hașum, trei sute douăzeci și opt; 23 Fiii lui Bezai, trei sute optzeci și patru; 24 Fiii lui Harif, o sută doisprezece; 25 Fiii lui Ghibeon, nouăzeci și cinci; 26 Bărbații din Bet-Lehem și Netofa, o sută optzeci și opt. 27 Bărbații dela Anatot, o sută douăzeci și opt; 28 Bărbații din Bet-Azmavet, patruzeci și doi. 29 Bărbații din Kiriat-Iarim, din Kefira și din Berot, șapte sute patruzeci și trei. 30 Bărbații din Rama și Gaba, șase sute douăzeci și unul; 31 Bărbații din Micmas, o sută douăzeci și doi; 32 Bărbații din Bet-El și Aiu, o sută douăzeci și trei; 33 Bărbații celuilalt Nebo, cincizeci și doi; 34 Fiii celuilalt

[h] Cap. 13. 29. | [i] Ezec. 13. 17. | [j] Cap. 2. 10. | [k] Ps. 126. 2. | *Capul 7.* | [a] Cap. 6. 1. | [b] Esod. 18. 21. | [c] Ezra. 2. 1, etc

[d] Elam, o mie două sute cincizeci și patru. 35 Fiii lui Harim, trei sute și douăzeci; 36 Fiii Ierichonului, trei sute patruzeci și cinci. 37 Fiii lui Lod, lui Hadid și lui Ono, șapte sute douăzeci și unul; 38 Fiii lui Senaa, trei mii nouă sute și treizeci.

39 Preoții: Fiii lui [e] Iedaia, din casa lui Ieșua, nouă sute șaptezeci și trei; 40 Fiii lui [f] Immer, o mie cincizeci și două; 41 Fiii lui [g] Pașhur, o mie două sute patruzeci și șapte; 42 Fiii lui [h] Harim, o mie și șaptesprezece.

43 Leviții: Fiii lui Ieșua, din Kadmiel, din fiii lui Hodava, șaptezeci și patru.

44 Cântăreții: Fiii lui Asaf, o sută patruzeci și opt.

45 Ușierii: Fiii lui Șallum, fiii lui Ater, fiii lui Talmon, fiii lui Akkub, fiii lui Hatita, fiii lui Șobai, o sută treizeci și opt.

46 Servii templului: Fiii lui Ziha, fiii lui Hașufa, fiii lui Tabaot, 47 Fiii lui Keros, fiii lui Sia, fiii lui Padon, 48 Fiii lui Lebana, fiii lui Hagaba, fiii lui Șalmai, 49 Fiii lui Hanan, fiii lui Ghidel, fiii lui Gaar, 50 Fiii lui Reaia, fiii lui Rezin, fiii lui Nekoda, 51 Fiii lui Ghazam, fiii lui Uzza, fiii lui Paseah, 52 Fiii lui Besai, fiii lui Meunim, fiii lui Nefișesim, 53 Fiii lui Bakbuk, fiii lui Akufa, fiii lui Harhur, 54 Fiii lui Bazlit, fiii lui Mehida, fiii lui Harsa, 55 Fiii lui Barkos, fiii lui Sisera, fiii lui Tamah, 56 Fiii lui Neția, fiii lui Hatifa. 57 Fiii servilor lui Solomon: Fiii lui Sotai, fiii lui Soferet, fiii lui Perida; 58 Fiii lui Iaala, fiii lui Darhon, fiii lui Ghidel, 59 Fiii lui Șefatia, fiii lui Hattil, fiii lui Pocheret dela Iebaim, fiii lui Amon: 60 Toți servii templului și fiii servilor lui Solomon *erau:* trei sute nouăzeci și doi.

61 [i] Și aceștia *sunt* aceia ce se suiră dela Tel-Melah, și Tel-Haresa, Cherub, Addon, și Immer; dar nu putură arătà casa lor părintească, nici seminția lor, de *sunt* din Israel: 62 Fiii lui Delaia, fiii lui Tobia, fiii lui Nekoda, șase sute patruzeci și doi.

63 Și dintre preoți: Fiii lui Habaia, fiii lui Hakoz, fiii lui Barzillai, care și-a luat femeie din fetele lui Barzillai, Galaaditul, și s'a numit după numele lor. 64 Aceștia își căutară cartea nașterilor lor, dar n'o găsiră; pentru care s'au răspins din preoție; 65 Și Tirșata zis-a lor, să nu mânânce din cele preà sfinte, până ce nu se va ridica un preot cu Urimi și Tummimi..

66 Toată adunarea împreună *erà* patruzeci și două mii trei sute șasezeci; 67 Afară de servii lor și de servele lor, cari *erau* șapte mii trei sute treizeci și șapte; și pe lângă aceștia două sute patruzeci și cinci de cântăreți și cântărețe; 68 Caii lor, șapte sute treizeci și șase; cătârii lor, două sute patruzeci și cinci; 69 Cămilele *lor*, patru sute treizeci și cinci, *și* asinii *lor*, șase mii șapte sute douăzeci.

Dari date de bună voie.

70 Și unii din capii *caselor* părintești dăruiră la lucrul *templului;* [j] Tirșata dărui la tesaur o mie drachme de aur, cincizeci de cupe, cinci sute treizeci de vèstminte preoțești. 71 Și *unii* din capii *caselor* părintești dăruiră la tesaurul lucrului [k] douăzeci mii drachme de aur, și două mii două sute mine de argint. 72 Și ce dărui celalalt popor *fu:* douăzeci mii drachme de aur, două mii mine de argint, și șasezeci și șapte de vestminte preoțești.

73 Așà preoții, Leviții, ușierii, cântăreții, *unii* din popor, servii templului și tot Israelul locuiră în cetățile lor: [l] și când venì a șaptea lună, fiii lui Israel *erau* în cetățile lor.

Întipărire mare ce o produce cetirea legii.

8 Și tot [a] poporul s'a adunat, ca un singur om, în piața de [b] dinaintea porței apelor, și zise lui Ezra, [c] cărturarul, să aducă cartea legei lui Moisi, pre care a poruncit-o Domnul lui Israel. 2 Și [d] în ziua întâia a lunei a șaptea aduse

d Vers. 12. e 1 Cron. 24. 7. f 1 Cron. 24. 14. g 1 Cron. 9. 12. h 1 Cron. 24. 8. i Ezra. 2. 59. j Cap. 8. 9. k Ezra 2. 69. l Ezra 3. 1. — *Capul 8.* a Ezra. 3. 1. b Cap. 3. 26. c Ezra 7. 6. d Deut. 31. 11. 12.

Ezra, preotul, [e] legea înaintea bărbaților, a femeilor și a tuturor, cari puteă auzì cu înțelegere. 3 Și cetì în ea piața cea de dinaintea porței apelor, de dimineața până la miază-zi, înaintea bărbaților, a femeilor și a celora cari puteă înțelege; și urechile întregului popor *erau cu luare aminte* spre cartea legei. 4 Și Ezra, cărturarul, sta pe o înălțătură de lemn, ce o făcuseră înadins; și aproape de el stăteau la dreapta lui: Matitia, Șema, Anaia, Uria, Hilkia și Maaseia; și la stânga lui: Pedaia, Mișael, Malchia, Hașum, Hasbadana, Zecaria *și* Meșullam. 5 Și Ezra deschise cartea înaintea a tot poporul, (căci eră mai sus de tot poporul), și când o deschise, tot poporul se [f] sculă. 6 Și Ezra binecuvântă pre Domnul, Dumnezeul cel mare, și tot poporul [g] răspunse: Amin, amin: și [h] ridicând mânele lor și [i] plecându-se, s'au plecat Domnului cu fața la pământ. 7 Și Iașua, Bani, Șerebia, Iamin, Akkub, Șabbetai, Hodija, Maaseia, Kelita, Azaria, Iotabad, Hanan, Pelaia și Leviții [j] esplicau poporului legea; și poporul *sta* la locul său. 8 Și așà cetiră lămurit în cartea legei lui Dumnezeu, și arătau însemnarea *legei*, și esplicau cele cetite.

9 [k] Și Neemia (acesta *este* Tirșata), și Ezra, preotul, cărturarul, [l] și Leviții, cari esplicau poporului, ziseră către tot poporul: [m] Ziua aceasta *este* zi sfântă Domnului, Dumnezeul vostru, nu [n] bociți, nici plângeți. Căci tot poporul plânse, cum auzì cuvintele legei. 10 Și a zis către ei: Mergeți, mâncați *bucate* grase, și beți din *băuturi* dulci și [o] trimeteți părți la cei ce nu au *nimic* pregătit; căci ziua *aceasta* este *zi* sfântă Domnului nostru; și nu vă întristați; căci bucuria Domnului este puterea voastră. 11 Așà făcură Leviții ca să tacă tot poporul, zicând: Liniștiți-vă, căci *aceasta este* zi sfântă, și nu vă întristați. 12 Și așà se duse tot poporul, ca să mânânce și să beà, și să [p] trimeată părți, și să facă desfătare mare; căci [q] înțeleseră cuvintele, ce li-se cetiră.

Serbarea corturilor.

13 Și a doua zi se adunară capii *caselor* părintești din tot poporul, preoții și Leviții, la Ezra, cărturarul, ca să învețe din cuvintele legei. 14 Și aflară scris în legea, pre care Domnul a dat-o prin Moisi, ca să locuiască fiii lui Israel în [r] corturi la sărbătoarea lunei a șaptea. 15 Și *aceasta* se [s] proclamă, și se dădù în toate cetățile lor și în [t] Ierusalim, zicând: Ieșiți la munte, [u] și aduceți ramuri de oliv, și ramuri de pin, și ramuri de mirt, și ramuri de palmieri, și ramuri de arbori tufoși, ca să faceți colibi, după cele scrise. 16 Deci ieșind poporul, *le*-au adus, și și-au făcut colibi, fiecare pe [v] acoperișul casei sale, în curțile sale, și în curțile casei lui Dumnezeu, și în piața [x] porței apelor, și [y] în piața porței lui Efraim. 17 Și toată adunarea celor ce se întoarseseră din captivitate își făcù colibi, și locuì în colibi; căci din zilele lui Iosua, fiul lui Nun, până în acea zi, fiii lui Israel nu făcuseră astfel. Și se făcù [z] bucurie mare foarte.

18 [a] Și în toată ziua, dela cea întâia zi până la cea depe urmă zi cetì în cartea legei lui Dumnezeu. Și au făcut sărbătoare șapte zile, iar a opta zi *fu* ieșirea din sărbătoare, [b] după cele poruncite.

Un post național; mărturisirea păcatelor și rugăciuni; căința și legământul sărbătoresc al poporului.

9 Și în a douăzeci și patra zi a [a] acestei luni se adunară fiii lui Israel cu post, cu saci [b] și *cu* cenușă pe *capul* lor. 2 Și [c] s'a despărțit seminția lui Israel de toți străinii; și stând și-au mărturisit păcatele lor și nelegiuirile părinților lor. 3 Și stând la locul lor, [d] cetiră în cartea legei Domnului, Dumnezeul lor, a patra parte de zi; și *altă* a patra parte mărturisiră, și se închinară Domnului, Dumnezeul lor. 4 Atuncia se suiră pe înălțătură, *ce se făcuse,* dintre Leviți: Ieșua

[e] Lev. 23. 24. [f] Jude. 3. 20. [g] 1 Cor. 14. 16. [h] 1 Tim. 2. 8. [i] Esod. 4. 31. [j] Mal. 2. 7. [k] Ezra 2. 63. [l] 2 Cron. 35. 3. [m] Lev. 23. 24. [n] Eccl. 3. 4. [o] Apoc. 11. 10. [p] Vers. 10. [q] Vers. 7. 8. [r] Lev. 23. 34. 42. [s] Lev. 23. 4. [t] Deut. 16. 16. [u] Lev. 23. 40. [v] Deut. 22. 8. [x] Cap. 12. 37. [y] 2 Reg. 14. 13. [z] 2 Cron. 30. 21. [a] Deut. 31. 10, etc. [b] Num. 29. 35. — *Capul 9.* [a] Cap. 8. 2. [b] Ios. 7. 6. Iov. 2. 12. [c] Ezra. 10. 11. [d] Cap. 8. 7. 8.

și Bani, Kadmiel, Șebania, Bunni, Șerebia, Bani *și* Chenani, și strigară cu voce tare către Domnul, Dumnezeul lor.

5 Și Leviții: Ieșua, Kadmiel, Bani, Hașabnia, Șerebia, Hodia, Șebania *și* Petahia, ziseră:

Sculați-vă, binecuvântați pre Domnul, Dumnezeul vostru, din veci în veci; și binecuvântat fie [e]măritul său nume, cel înălțat preste toată binecuvântarea și lauda; 6 [f]Tu singur *ești* Domnul, tu [g]ai făcut cerul, [h]cerurile cerurilor, și [i]toată oștirea lor, pământul și toate cele de deasupra lui, mările și toate cele dintr'insele, și tu [j]păstrezi pre toate; și ție se închină oștile ceriurilor.

7 Tu *ești* Domnul, Dumnezeul, care ai ales pre [k]Abram, și l-ai scos din Urul Chaldeilor, și [l]Abraam ai pus numele lui; 8 Și ai aflat inima sa [m]credincioasă înaintea ta, și ai încheiat cu el [n]legământ, că-i vei da pământul Chananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Ferizeilor, al Iebuseilor și al Ghergheseilor, că-*l* vei da, *zic*, seminției sale; și [o]ai împlinit cuvintele tale, căci tu *ești* drept: 9 [p]Și ai văzut strâmtorarea părinților noștri în Egipt, și [q]ai auzit strigarea lor la Marea-Roșie; 10 Și [r]ai arătat semne și minuni asupra lui Faraon și asupra tuturor servilor săi, și asupra a tot poporul pământului său; căci ai cunoscut, că [s]s'au sumețit asupra lor. Și *așà* ți-ai [t]făcut nume, cum *se vede* astăzi. 11 [u]Și ai despicat marea înaintea lor, de au trecut pe uscat prin mijlocul mării; iar pre cei ce-i urmăreau, i-ai aruncat în adâncuri, [v]ca piatra în ape puternice. 12 Și i-ai [x]condus ziua în stâlp de nor și noaptea în stâlp de foc, ca să le luminezi calea, pe care erau să meargă.

13 [y]Și te-ai pogorît pe muntele Sinai, și ai vorbit cu dânșii din cer, și le-ai dat [z]judecăți drepte și legi adevărate, așezăminte bune și porunci; 14 Și le-ai făcut cunoscut [a]sabbatul tău cel sfânt, și le-ai dat porunci, așezăminte și legi prin mâna lui Moisi, servul tău: 15 Și [b]pâne din cer le-ai dat în foamea lor, și [c]apa din stâncă le-ai scos la setea lor; și ai poruncit lor să [d]intre, ca să stăpânească pământul, ce cu jurământ l-ai făgăduit că-*l* vei da lor.

16 [e]Dar ei și părinții noștri s'au sumețit, și [f]și-au întărit cerbicea, și n'au ascultat de poruncile tale: 17 Și n'au voit să asculte, și [g]nu și-au amintit de minunile tale, ce ai făcut pentru ei; ci și-au întărit cerbicea, și în răsvrătirea lor și-au pus [h]cap, ca să se întoarcă în robia lor; dar tu *ești* Dumnezeu iertător, [i]milos și îndurător, târziu la mânie și plin de bunătate, și nu i-ai părăsit. 18 Mai cu seamă [j]când și-au făcut vițel vărsat, și au zis: Acesta *este* Dumnezeul tău, care te-a scos din Egipt, și au făcut mari hule. 19 Dar tu cu [k]îndurarea ta cea mare nu i-ai părăsit în pustiiu; [l]stâlpul de nor nu s'a depărtat dela ei ziua, ca să-i conducă în cale, nici stâlpul de foc noaptea, ca să le lumineze calea, pe care erau să meargă.

20 Și le-ai dat [m]spiritul tău cel bun, spre a-i înțelepți; și n'ai tras [n]manna ta din gura lor, și [o]apă le-ai dat la setea lor. 21 Și [p]patruzeci de ani i-ai nutrit în pustiiu, nimic nu le-a lipsit; [q]vestmintele lor nu s'au învechit, și picioarele lor nu s'au umflat. 22 Și le-ai dat regate și popoare, și i-ai împărțit în ținuturi: și au luat în stăpânire pământul lui [r]Sihon, adecă pământul regelui Hești-bonului, și pământul lui Og, regele Basanului. 23 [s]Și ai înmulțit pre fiii lor ca stelele cerului; și i-ai adus în pământul, în care ai zis părinților lor să intre, ca să-*l* ia în stăpânire. 24 Și au [t]intrat fiii *lor*, și [u]ai supus lor pre locuitorii pământului, pre Chananei; și i-ai

---

e 1 Cron. 29. 13. *f* Isa. 37. 16, 20. *g* Fac. 1. 1. Apoc. 14. 7. *h* Deut. 10. 14. *i* Fac. 2. 1. Ps. 36. 6. *j* Fac. 11. 31. *l* Fac. 17. 5. *m* Fac. 15. 6. *n* Fac. 12. 7. *o* Ier. 28. 14. *p* Esod. 2. 25. *q* Esod. 14. 10. *r* Esod. 7, 8, 9, 10, 12, 14, capuri. *s* Esod. 18. 11. *t* Isa. 63. 12, 14. Ier. 32. 20. Dan. 9. 15. *u* Ps. 78. 13. *v* Esod. 15. 5, 10. *x* Esod. 13. 21. *y* Esod. 19. 20. *z* Ps. 19. 8, 9. Rom. 7. 12. *a* Fac. 2. 3. *b* Esod. 16. 14, 15. Ioan. 6. 31. *c* Esod. 17. 6. *d* Deut. 1. 8. *e* Ps. 106. 6. *f* Deut. 31. 27. Ier. 19. 15. *g* Ps. 78. 11, 42, 43. *h* Num. 14. 4. *i* Ps. 86. 5, 15. Ioel. 2. 13. *j* Esod. 32. 4. *k* Vers. 27. *l* Esod. 13. 21, 22. 1 Cor. 10. 1. *m* Isa. 63. 11. *n* Esod. 16. 15. *o* Esod. 17. 6. *p* Deut. 2. 7. *q* Deut. 8. 4. & 29. 5. *r* Num. 21. 21. etc. *s* Fac. 22. 17. 1. 2. etc. *t* Ios. 1. 2. etc. *u* Ps. 44. 3, 3 *v* Ezec. 20. 6.

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

dat în mânele lor pre dânșii, pre regii lor și pre popoarele pământului, ca să facă cu ei după voia lor. 25 Și au cuprins cetăți tari și [v]pământ gras, și au luat în stăpânire [x]case pline cu toate bunătățile, puțuri săpate, vie, olivi și pomi roditori cu prisosință; și au mâncat, s'au săturat, [y]s'au îngrășat, și s'au desfătat din marea ta [z]bunătate.

26 Totuși [a]s'au răsvrătit, și s'au răsculat asupra-ți, și au [b]aruncat legea ta înapoia dosurilor lor, și au ucis pre [c]profeții tăi, cari au mărturisit în contra lor, ca să-i întoarcă la tine; și au făcut hule mari. 27 [d]De aceea datu-i-ai în mâna neamicilor lor, cari îi strâmtorară; și în timpul strâmtorării lor strigat-au către tine, și tu *i*-ai [e]auzit din cer; și în îndurarea ta cea mare [f]datu-le-ai mântuitori, cari i-au mântuit din mâna neamicilor lor. 28 Dar, îndată ce aflară repaus, [g]iarăși făcură rele înaintea ta; de aceea i-ai lăsat în mâna neamicilor lor, cari i-au stăpânit; și iarăși au strigat către tine, și tu *i*-ai auzit din cer, și de [h]multe ori i-ai mântuit după îndurarea ta. 29 Și ai mărturisit în contra lor, ca să-i rentorci la legea ta, dar [i]s'au sumețit, și n'au ascultat poruncile tale, ci au păcătuit în contra judecăților tale, (pre [j]care de le va face omul, viu va fi într'însele), și cerbicea lor și-au învârtoșat, și n'au ascultat. 30 Și totuși mulți ani i-ai îngăduit, și [k]i-ai mărturisit prin spiritul tău, [l]prin profeții tăi, dar n'au ascultat; [m]pentru aceasta i-ai dat în mâna popoarelor țărilor. 31 Dar în îndurarea ta cea mare nu [n]i-ai nimicit, nici i-ai părăsit; căci *ești* Dumnezeu [o]milos și îndurător.

32 Și acum Dumnezeul nostru, cel mare, cel [p]puternic, cel înfricoșat, cel ce păzești legământul și îndurarea! Să nu se pară mică înaintea ta toată strâmtorarea ce a venit asupra noastră, asupra regilor noștri, a mai marilor noștri, a preoților noștri, a profeților noștri, a părinților noștri, și a tot poporul tău, [q]din zilele regilor Asiriei, până în ziua de astăzi. 33 Dar [r]tu *ești* drept în toate câte au venit asupra noastră; căci tu ai făcut adevărul, dar [s]noi am păcătuit. 34 Și regii noștri, mai marii noștri, preoții noștri și părinții noștri n'au păzit legea ta, și n'au dat ascultare la poruncile tale și mărturiile tale, cu cari ai mărturisit în contra lor. 35 Căci ei, în timpul regilor lor, și în [t]marea ta bunătate ce le-ai arătat, și în [u]pământul cel lat și gras ce le-ai dat lor, nu [v]ți-au servit, nici s'au întors dela faptele lor cele rele. 36 Iacă, [x]servi *suntem* în ziua aceasta, și *în* pământul ce ai dat părinților noștri, spre a mânca fruptul lui și bunătățile lui, iacă, servi *suntem* într'însul. 37 Și [y]el dă venit mare regilor, pre cari i-ai pus asupra noastră pentru păcatele noastre; și ei [z]domnesc preste corpurile noastre și preste vitele noastre după placul lor; iar noi *suntem* în strâmtoare mare.

38 De aceea, pentru toate acestea, noi am [a]încheiat *legământ* statornic, și *l*-am scris, și mai marii noștri, Leviții noștri, *și* preoții noștri *l*-au sigilat.

Poporul se obligă cu jurământ să ție lege.

10 Și aceștia *fură* cei ce *l*-au sigilat: [a]Neemia, Tirșata, [b]fiul lui Hacalia, și Zedekia, 2 [c]Seraia, Azaria, Ieremia, 3 Pașhur, Amaria, Malchiia, 4 Hattuș, Șebania, Malluc, 5 Harim, Meremot, Obadia. 6 Daniel, Ghineton, Baruc, 7 Meșullam, Abiia, Miamin, 8 Maazia, Bilgai, Șemaia: aceștia *fură* dintre preoți.

9 Iar *dintre* Leviți: Ieșua, fiul lui Azania, Binnui din fiii lui Henadad, Kadmiel, 10 Și frații lor: Șebania, Hodia, Kelita, Pelaia, Hanan, 11 Mica, Rehob, Hașabia, 12 Zaccur, Șerebia, Șebania, 13 Hodia, Bani și Beninu.

14 Capii poporului: [d]Paroș, Pahat-Moab, Elam, Zattu, Bani, 15 Bunni,

---

x Deut. 6. 11.
y Deut. 32. 15.
z Ezec. 3. 5.
a Ezec. 20. 21.
b Ps. 50. 17.
c Mat. 23. 37.
Fapt. 7. 52.
d Judec. 2. 14. Ps. 106. 41. 42.
e Ps. 106. 44.
f Judec. 2. 18.
g Judec. 3. 11, 12. 30.
h Ps. 106. 43.
i Vers. 16.
j Ezec. 20. 11. Rom. 10. 5. Gal. 3. 12.
k 2 Reg. 17. 13. Ier. 7. 25.
l Fapt. 7. 51. 1 Pet. 1. 11.
m Isa. 5. 5.
n Ier. 4. 27.
o Vers. 17.
p Exod. 34. 6, 7.
q 2 Reg. 17. 3.
r Ps. 119. 137.
s Dan. 9. 5, 6, 8.
t Deut. 28. 47.
u Vers. 25.
v Vers. 25.
x Deut. 28. 48.
y Deut 28. 33. 51.
z Deut. 28. 48.
a Ezra. 10. 3.

Capul 10.
a Cap. 8. 9.
b Cap. 1. 1.
c Cap. 12. 1–21.
d Ezra. 2. 3, etc.

Azgad, Bebai, 16 Adonia, Bigvai, Adin, 17 Ater, Hizkia, Azur, 18 Hodia, Haşum, Bezai, 19 Harif, Anotot, Nebai, 20 Magpiaş, Meşullam, Hezir, 21 Meşezabeel, Zadok, Iadua, 22 Pelatia, Hanan, Anaia, 23 Hoşea, Hanania, Haşub, 24 Haloheş, Peleha, Sobek, 25 Rehum, Haşabna, Maaseia, 26 Ahiia, Hanan, Anan, 27 Malluc, Harim *şi* Baana.

28 [e] Şi celalalt popor, preoţii, Leviţii, uşierii, cântăreţii, servii templului, [f] şi toţi cari se deosebiră de popoarele ţărilor, *ca se facă* legea lui Dumnezeu, femeile lor, fiii lor, şi fetele lor, tot cel ce aveà cunoştinţă şi înţelegere, 29 S'au lipit de fraţii lor, mai marii, şi [g] au întrat sub blestemul şi jurământul, că [h] vor umblà în legea lui Dumnezeu, cea dată prin Moisi, servul lui Dumnezeu, şi că vor păzì şi vor face toate poruncile Domnului, Dumnezeul nostru, judecăţile lui şi legile lui: 30 Şi că nu vom da [i] fetele noastre la poporul ţării, şi fetele lor nu le vom luà pentru fiii noştri: 31 [j] Şi *dacă* poporul ţării va aduce mărfuri şi tot felul de grâne, ca să *le* vândă în ziua sabbatului, nu vom cumpăra *aceasta* dela ei în sabbat şi în zilele sfânte; şi *că* vom lăsa *în* anul al [k] şaptelea [l] cererea a toată datoria.

32 Şi ne-am împus lege, a ne însărcina în tot anul cu o treime de siclu pentru serviciul casei Dumnezeului nostru, 33 Pentru [m] pânile punerii înaintea, şi pentru [n] darul de pâne cel perpetuu, şi pentru arderea de tot cea perpetuă a sabbatelor, a lunelor nouă, a sărbătorilor, şi pentru cele sfinte, şi pentru jertfirile pentru păcat, spre a face ispăşire pentru Israel, şi *pentru* orice lucru în casa Dumnezeului nostru.

34 Şi am aruncat sorţi între preoţi, Leviţi şi popor pentru [o] darul lemnelor, de adus în casa Dumnezeului nostru, după casele noastre părinteşti, în timpuri hotărîte din an în an, ca să ardă pe altarul Domnului, Dumnezeul nostru, după [p] cele scrise în lege, 35 Şi să [q] aducem din an în an în casa Domnului prinoasele pământului nostru şi prinoasele tuturor fructelor din tot pomul; 36 Şi întâiu-născuţii fiilor noştri şi ai vitelor noastre, după cele scrise [r] în lege, şi întâiu-născuţii boilor noştri şi ai turmelor noastre, să-*i* aducem în casa Dumnezeului nostru preoţilor, cari servesc în casa Dumnezeului nostru; 37 [s] Şi să aducem prinosul aluatului nostru şi darurile noastre ridicate, şi fructul din tot pomul, din must şi din oleiu preoţilor, la cămările casei Dumnezeului nostru; şi [t] zecimile pământului nostru Leviţilor, ca şi Leviţii să ià zecimile din toate cetăţile arăturii noastre. 38 Şi preotul, fiul lui Aaron va fi cu Leviţii, [u] când Leviţii vor luà zecimile; şi Leviţii vor aduce zecimea zecimilor în casa Dumnezeului nostru, în [v] cămările casei tesaurului. 39 Căci fiii lui Israel şi fiii lui Levi [x] vor aduce darurile ridicate din grâu, din must şi din oleiu în cămările, unde *sunt* uneltele templului, şi preoţii, cari servesc, şi uşierii şi cântăreţii; şi nu vom părăsì casa Dumnezeului nostru.

Împărţirea poporului în Ierusalim şi în alte cetăţi.

11 Şi capii poporului locuiră în Ierusalim; şi celalalt popor aruncă sorţi, ca să aducă pre unul din zece să locuiască în Ierusalim, [a] cetatea sfântă, şi cele*lalte* nouă părţi, în *alte* cetăţi. 2 Şi a binecuvântat poporul pre toţi oamenii, cari [b] de bunăvoie se înfăţişară să locuiască în Ierusalim.

3 [c] Aceştia *sunt* capii provinciei, ce locuiră în Ierusalim; iar în cetăţile lui Iuda a locuit fiecare la moşia sa, în cetăţile lor: *adecă* Israel, preoţii şi Leviţii şi [d] servii templului şi [e] fiii servilor lui Solomon. 4 [f] Şi în Ierusalim au locuit *unii* din fiii lui Iuda şi din fiii lui Beniamin:

Din fiii lui Iuda: Ataia, fiul lui Uzia, fiul lui Zecaria, fiul lui Amaria, fiul lui

---

e Ezra 2.36—43. *f* Ezra. 9. 1. *g* Ps. 119. 106. *h* 1 Reg. 23. 3. *i* Esod. 34. 16. Ezra 9. 12, 14. *j* Esod. 20. 10. *k* Esod. 23, 10, 11. *l* Deut. 15. 1, 2. *m* Lev. 24. 5, etc. *n* Num. 28. *o* Isa. 40. 16. *p* Lev. 6. 12. *q* Esod. 23. 19. Num. 18. 12. *r* Esod. 13. 2, 12, 13. *s* Lev. 23. 17. Num. 15. 19. *t* Lev. 27. 30. *u* Num. 18. 26. *v* 1 Cron. 9. 26. *x* Deut. 12. 6, 11. *Capul 11.* *a* Mat. 4. 5. *b* Jude. 5. 9. *c* 1 Cron. 9. 2, 3 *d* Ezra 2. 43. *e* Ezra 2. 55. *f* 1 Cron. 9. 3, etc.

Şefatia, fiul lui Mahalaleel, din fiii lui [g]Peret; 5 Şi Maaseia, fiul lui Baruc, fiul lui Col-Hoze, fiul lui Hazaia, fiul lui Adaia, fiul lui Ioiarib, fiul lui Zecaria, fiul lui Şiloni; 6 Toţi fiii lui Peret, cari locuiră în Ierusalim, *erau* patru sute şasezeci şi opt bărbaţi viteji.

7 Şi fiii lui Beniamin *sunt* aceştia: Sallu, fiul lui Meşullam, fiul lui Ioedu, fiul lui Pedaia, fiul lui Kolaia, fiul lui Maaseia, fiul lui Itiel, fiul lui Ieşaia; 8 Şi cu dânsul: Gabai, Salai, nouă sute douăzeci şi opt; 9 Şi Ioel, fiul lui Zicri, *era* supraveghietorul lor; şi Iuda, fiul lui Senua, *era* al doilea asupra cetăţii.

10 [h]Dintre preoţi: Iedaia, fiul lui Ioiarib, Iachin. 11 Seraia, fiul lui Hilkia, fiul lui Meşullam, fiul lui Zadok, fiul lui Meraiot, fiul lui Ahitub, *era* capul casei lui Dumnezeu. 12 Şi fraţii lor, cari făceau serviciul casei, *erau* opt sute douăzeci şi doi; şi Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui Pelalia, fiul lui Amzi, fiul lui Zecaria, fiul lui Paşhur, fiul lui Malchia. 13 Şi fraţii lui, capii ai *caselor* părinteşti: două sute patruzeci şi doi: şi Amaşai, fiul lui Azareel, fiul lui Ahazai, fiul lui Meşilemot, fiul lui Immer. 14 Şi fraţii lor, bărbaţi viteji, o sută douăzeci şi opt; şi supraveghietorul lor *era* Zabdiel, fiul lui Ghedolim.

15 Şi din Leviţi: Şemaia, fiul lui Haşub, fiul lui Azrikam, fiul lui Haşabia, fiul lui Bunni. 16 Şi Şabetai şi Iozabad, dintre capii Leviţilor, *erau* asupra [i]lucrărilor de din afară ale casei lui Dumnezeu.

17 Şi Mattania, fiul lui Mica, fiul lui Zabdi, fiul lui Asaf, *era* conducătorul cântăreţilor de rugăciune; şi Bakbukia, al doilea între fraţii săi, şi Abda, fiul lui Şammua, fiul lui Galal, fiul lui Iedutun. 18 Toţi Leviţii în [j] sfânta cetate *erau* două sute optzeci şi patru.

19 Şi uşerii, Akkub, Talmon, şi fraţii lor, cari păziau la porţi, *erau* o sută şaptezeci şi doi.

20 Şi rămăşiţa lui Israel, a preoţilor şi a Leviţilor *erau* în toate cetăţile lui Iuda, fiecare la moştenirea sa.

21 [k]Iar servii templului locuiau în Ofel; şi Ziha şi Ghispa *erau* preste servii templului.

22 Şi supraveghietorul Leviţilor în Ierusalim *era* Uzi, fiul lui Bani, fiul lui Aşabia, fiul lui Mattania, fiul lui Mica. Din fiii lui Asaf cântăreţii *erau* asupra serviciului casei lui Dumnezeu. 23 Căci [l]*era* o poruncă a regelui pentru ei, şi o porţiune hotărîtă pe toată ziua cântăreţilor.

24 Şi Petatia, fiul lui Meşezabeel, dintre fiii lui [m]Zera, fiul lui Iuda, *era* [n]comisar al regelui, pentru toate afacerile cu poporul.

25 Cât pentru satele cu câmpiile lor, *unii* din fiii lui Iuda locuiră în [o]Kiriat-Arba şi *în* satele sale, în Dibon şi *în* satele sale, în Iekabzeel şi *în* satele sale; 26 În Ieşua, în Molada, în Bet-Felet, 27 În Hazar-Şual, în Beer-Şeba şi *în* satele sale, 28 În Ţiklag, şi în Mekona şi *în* satele sale, 29 În En-Rimmon, în Zarea, în Iarmut, 30 Şi în Zanoah, în Adullam şi *în* satele lor, în Lachiş şi în câmpiile sale, în Azeka şi *în* satele sale. Şi au locuit dela Beer-Şeba, până la valea lui Hinnom.

31 Şi fiii lui Beniamin *locuiră* dela Gheba *în* Micmaş, *în* Ai, şi *în* Bet-El şi în satele lor, 32 *În* Anatot, *în* Nob, *în* Anania, 33 *În* Hazor, *în* Rama, *în* Ghittaim, 34 *În* Hadid, *în* Zeboim, *în* Nebalat, 35 *În* Lod, şi *în* Ono, *în* [p]valea teslarilor.

36 Şi *unii* din Leviţi *locuiră* în părţile lui Iuda *şi* ale lui Beniamin.

Lista preoţilor şi a Leviţilor, cari s'au întors dela Babilon.

12 Şi aceştia *sunt* [a]preoţii şi Leviţii, cari s'au suit cu Zerubabel, fiul lui Şealtiel, şi *cu* Ieşua: [b]Seraia, Ieremia, Ezra, 2 Amaria, Maluc, Hattuş, 3 Şecania, Rehum, Meremot, 4 Iddo, Ghineto, [c]Abiia, 5 Miamin, Maadia, Bilga, 6 Şemaia, şi Ioiarib, Iedaia. 7 Sallu,

---

g Fac. 38. 29. | h 1 Cron. 9. 10, etc. | i 1 Cron. 26.29. j Vers. 1. | k Cap. 3. 26. l Ezra 6. 8, 9 | m Fac. 38. 30. n 1 Cron. 18.17. | o Ios. 14. 15. p 1 Cron. 4. 14. | *Capul 12.* a Ezra 2. 1, 2. | b Cap. 10. 2—8. c Luc. 1. 5.

Amok, Hilkia, Iedaia; aceştia *erau* capii preoţilor şi ai fraţilor lor în zilele lui [d]Ieşua. 8 Şi din Leviţi: Ieşua, Binnui, Kadmiel, Şerebia, Iuda, *şi* Mattania, [e]cel asupra cântărilor, ei şi fraţii lui. 9 Şi Bakbukia şi Uni, fraţii lor, *erau* faţă cu dânşii preste custozi.

10 Şi Ieşua născù pre Ioiakim, şi Ioiakim născù pre Eliaşib, şi Eliaşib născù pre Ioiada. 11 Şi Ioiada născù pre Ionatan, şi Ionatan născù pre Iadua.

12 Şi în zilele lui Ioiakim erau preoţi, capii *caselor* părinteşti: cel al *casei* lui Seraia, Meraia; cel al lui Ieremia, Ananiia; 13 A lui Ezra, Meşullam; a lui Amaria, Iohanan; 14 A lui Melicu, Ionatan; a lui Şebania, Iosef; 15 A lui Harim, Adna; a lui Meraiot, Helka; 16 A lui Iddo, Zecaria; a lui Ghinetan, Meşullam; 17 A lui Abiia, Zicri; a lui Meniamin *şi* a lui Moadia, Piltai; 18 A lui Bilga, Şamua; a lui Şemaia, Ionatan; a lui Ioiarib, 19 Mattenai; a lui Iedaia, Uzi; 20 A lui Salai, Kalai; a lui Amoc, Eber; 21 A lui Hilkia, Haşabia; a lui Iedaia, Netaneel.

22 Leviţii în zilele lui Eliaşib, Ioiada, Iohanan şi Iadua, *fură* înscrişi capi ai *caselor* părinteşti; şi preoţii *fură înscrişi* supt domnia lui Dariu, Persul. 23 Fiii lui Levi, capii *caselor* părinteşti, *fură* înscrişi în Cartea [f]Cronicelor, până în zilele lui Iohanan, fiul lui Eliaşib. 24 Şi capii Leviţilor: Haşabia, Şerebia, şi Ieşua fiul lui Kadmiel, şi fraţii lor, *erau* faţă cu dânşii, ca să laude şi să aducă mulţumiri *lui Dumnezeu,* [g]după porunca lui David, omul lui Dumnezeu, [h]rând pe rând. 25 Mattania, Bakbukia, Obadia, Meşullam, Talmon şi Akkub, *fură* uşieri, făcând pază la pragurile porţilor. 26 Ei *fură* în zilele lui Ioiakim, fiul lui Ieşua, fiul lui Iotadok, şi în zilele lui Neemia, [i]guvernatorul, şi ale preotului Ezra, [j]cărturarul.

Sfinţirea zidurilor cetăţii.

27 Şi la [k]sfinţirea zidurilor Ierusalimului au căutat pre Leviţi din toate locurile lor, ca să-i aducă la Ierusalim, ca să facă sfinţirea cu bucurie, [l]mulţumind şi cântând *în* cimbale, psaltiri şi citare. 28 Şi s'au adunat fiii cântăreţilor, şi din ţinutul din jurul Ierusalimului şi din satele Netofatului, 29 Încă şi din casa Ghilgalului, şi din câmpiile Geba şi Azmavet: căci cântăreţii îşi zidiră sate în jurul Ierusalimului. 30 Şi se curăţiră preoţii şi Leviţii, şi au curăţit pre popor, porţile şi zidul.

31 Atunci am suit pre capii lui Iuda pe zid, şi am rânduit două mari coruri de cântăreţi; [m]*unul* mergeà la dreapta, pe zidul [n]dinspre poarta gunoiului; 32 Şi în urma lor mergeà Oşaia şi jumătate din capii lui Iuda, 33 Încă şi Azaria, Ezra, Meşullam, Iuda, 34 Beniamin, Şemaia şi Ieremia; 35 Şi *unii* din fiii preoţilor *erau* [o]cu trâmbiţi: Zecaria, fiul lui Ionatan, fiul lui Şemaia, fiul lui Mattania, fiul lui Micaia, fiul lui Zaccur, fiul lui Asaf; 36 Şi fraţii săi: Şemaia, şi Azrael, Milalai, Ghilalai, Maai, Netaneel, Iuda şi Hanani, cu [p]instrumentele de cântări ale lui David, omul lui Dumnezeu, şi Ezra, cărturarul, înaintea lor. 37 [q]Şi la poarta fântânei celei din faţă cu ei s'au suit pe [r]treptele cetăţei lui David, pe ridicătura zidului, deasupra casei lui David şi până la [s]poarta apelor despre răsărit.

38 [t]Şi celalalt *cor* al cântăreţilor mergeà de cealaltă parte, şi eu în urma lor, şi jumătate de popor pe zidul de deasupra [u]turnului cuptoarelor şi până la [v]zidul cel lat, 39 Şi [x]pe deasupra porţei lui Efraim, şi pe deasupra [y]porţei celei vechi, şi pe deasupra [z]porţei peştilor, a [a]turnului Hananeel şi a turnului Mea, şi până la [b]poarta turmelor; şi au stat la [c]poarta închisoarei.

40 Şi aşà au stat amândouă *corurile* cântăreţilor în casa lui Dumnezeu, şi eu, şi jumătate din diregători cu mine: 41 Şi preoţii, Eliakim, Maaseia, Minia-

[d] Hag. 1. 1. Zech. 3. 1.
[e] Cap. 11. 17.
[f] 1 Cron. 9. 14, etc.
[g] 1 Cron. 23.
[h] Ezra 3. 11.
[i] Cap. 8. 9.
[j] Ezra 7. 6, 11.
[k] Deut. 20. 5.
[l] 1 Cron. 25. 6.
[m] Vers. 38.
[n] Cap. 2. 13.
[o] Num. 10. 2, 8.
[p] 1 Cron. 23. 5.
[q] Cap. 2. 14.
[r] Cap. 3. 15.
[s] Cap. 3. 26.
[t] Vers. 31.
[u] Cap. 3. 11.
[x] Cap. 3. 8.
[x] 2 Reg. 14. 13.
[y] Cap. 3. 6.
[z] Cap. 3. 3.
[a] Cap. 3. 1.
[b] Cap. 3. 32.
[c] Ier. 32. 2.

min. Micaia. Elioenai. Zecaria *și* Hanania cu trâmbiți; 42 Și Maaseia. Șemaia. Eleazar. Uzzi. Iehohanan. Malchia. Elam și Ezer: și cântăreții înălțară vocea lor, cu Iezraia, conducătorul *lor*. 43 Și au adus în acea zi jertfe mari, și s'au bucurat; căci Dumnezeu îi bucurase cu bucurie mare. Și chiar femeile și copii s'au bucurat, încât bucuria Ierusalimului se auzì până departe.

Așezarea diregătorilor templului.

44 [d] În ziua aceea s'au rânduit oameni asupra camerelor tesaurelor, pentru darurile ridicate, pentru prinoase, și pentru zecimi, ca să adune în ele din țarinele cetăților părțile *hotărîte* de lege pentru preoți și Leviți: căci Iuda avù bucurie de preoții și de Leviții cei ce erau de față. Căci ei păziră cele de păzit ale Dumnezeului lor, și cele de păzit pentru curățire. 45 Și s'au mai *pus* cântăreți și ușieri, [e] după rânduiala lui David *și* a lui Solomon, fiul său. 46 Căci de mai înnainte, din zilele lui David [f] și ale lui Asaf, *s'au pus* capi preste cântăreți, și preste cântările de laudă și imnurile pentru Dumnezeu. 47 Și tot Izraelul în zilele lui Zerubabel și în zilele lui Neemia dădù părțile hotărîte cântăreților și ușierilor pe toată ziua: [g] și sfințiră Leviților, și Leviții sfințiră fiilor lui Aaron.

Neemia desfințează cu râvnă mare diferite abusuri.

13 În ziua aceea [a] se ceti în cartea lui Moisi în auzul poporului, și s'a aflat scris într'însa, [b] că Ammoniții și Moabiții nu se cădeau a întrà în adunarea lui Dumnezeu nici odată; 2 Pentru că n'au întâmpinat pre fiii lui Israel cu pâne și cu apă, ci [c] tocmiră pre Balaam contra lor, spre a-i blestemà; [d] dar Dumnezeul nostru a prefăcut blestemul în binecuvântare. 3 Și cum auziră legea, [e] au deosebit din Israel toată amestecătura.

4 Iar mai nainte de acestea Eliașib, preotul, care erà preste camerile casei Dumnezeului nostru, *erà* rudă cu Tobia; 5 Și făcuse pentru el o cămară mare, [f] unde mai nainte se puneau darurile de pâne, tămâia, uneltele și zecimile de grâu, de must și de oleiu, *părțile* [g] hotărîte pentru Leviți, cântăreți și ușieri, și darurile ridicate ale preoților. 6 Și la toate acestea eu nu eram în Ierusalim; [h] căci în anul al treizeci și doilea al lui Artaxerxe, regele Babilonului, am venit la rege, și după câteva zile m'am cerut dela rege. 7 Și am venit la Ierusalim, și am văzut răul, ce făcuse Eliașib pentru Tobia, [i] făcându-i o cameră în curțile casei lui Dumnezeu. 8 Și mi-a părut rău foarte; și am aruncat afară din locaș toate unelte de casă ale lui Tobia. 9 Și am poruncit, și [j] s'a curățit camerele și am readus acolo uneltele casei lui Dumnezeu și darurile de pâne și tămâie.

10 Și am aflat, că părțile Leviților [k] nu *li*-se dădură; și că Leviții și [l] cântăreții, cari făceau serviciul, fugiseră fiecare la țarina sa. 11 Și [m] m'am certat cu diregătorii, și le-am zis: [n] Pentru ce s'a părăsit casa lui Dumnezeu? Și i-am adunat, și i-am reașezat la locul lor. 12 [o] Atuncia tot Iuda începù a aduce în tesaure zecimea de grâu și de must și de oleiu. 13 [p] Și am așezat tesaurari preste tesaure: pre Șelemia, preotul, și pre Zadok, cărturarul, și dintre Leviți pre Pedaia; și pre lângă dânșii pre Hanan, fiul lui Zaccur, fiul lui Mattania; căci erau socotiți [q] credincioși, și însărcinarea lor *erà* să împărtască fraților lor.

14 [r] Amintește-ți de mine, Dumnezeul meu, despre aceasta, și să nu ștergi milele mele, ce le-am făcut către casa Dumnezeului meu și la serviciul ei.

15 În zilele acelea am văzut în Iuda *pre unii*, cari călcau la teasc [s] în sabbat, și aduceau snopi, și încărcau asinul cu vin, cu struguri și cu smochine, și *cu* orice fel de sarcini, pre [t] care le aduceau la Ierusalim în ziua de sabbat; și am mărturisit *în contra lor* în ziua, când vindeau bucate. 16 Și Tirienii, cari lo-

[d] 2 Cron. 31. 11, 12.
[e] 1 Cron. 25
[f] 1 Cron. 25. 1, etc.
[g] Num. 18. 21, 24.

Capul 13.
[a] Isa. 34. 16.
[b] Deut. 23. 3, 4.
[c] Ios. 24. 9, 10.
[d] Num. 23. 11.
[e] Cap. 9. 2.
[f] Cap. 12. 44.
[g] Num. 18. 21, 24.
[h] Cap. 5. 14.
[i] Vers. 1. 5.
[j] 2 Cron. 29. 5, 15, 16, 18.
[k] Mal. 3. 8.
[l] Num. 35. 2.
[m] Prov. 28. 4.
[n] Cap. 10. 39.
[o] Cap. 10. 38, 39
[p] 2 Cron. 31. 12.
[q] 1 Cor. 4. 2.
[r] Vers. 22. 31.
[s] Esod. 20. 10.
[t] Ier. 17. 21, 22.

cuiau acolo, aduceau pești și tot felul de mărfuri, și *le* vindeau în sabbat la fiii lui Iuda și în Ierusalim. 17 [u]Și m'am certat cu mai marii lui Iuda, și le-am zis: Ce *este* această faptă rea, ce voi faceți, profanând ziua sabbatului? 18 [v]N'au făcut tot astfel părinții voștri, și n'a adus oare Dumnezeul nostru toate relele acestea asupra noastră și asupra cetății acesteia? Și voi mai adăugiți mânia asupra lui Israel, profanând sabbatul.

19 Și când soarele [x]începù să întunece în părțile Ierusalimului înainte de sabbat, am poruncit, și s'au închis porțile, și am zis, să nu se deschidă până după Sabbat; [y]și la porți am așezat *pre unii* din servii mei, *ca* să nu se aducă nici o greutate în ziua sabbatului. 20 Și *așà* negutătorii și vânzătorii de orice marfă au mers noaptea afară din Ierusalim odată și de două ori. 21 Atunci am mărturisit asupra-le, și le-am zis: Pentru ce mânați noaptea dinaintea zidului? De veți mai face *aceasta,* voiu pune mâna pe voi. De atuncia n'au *mai* venit în sabbat.

22 Și poruncii Leviților [z]să se curățească, și să vină să păzească porțile, pentru a sfinți ziua sabbatului.

[a]Amintește-ți de mine, Dumnezeul meu, și *despre* aceasta, și cruță-mă după mărimea îndurărei tale!

23 Pe lângă acestea în zilele acelea am văzut Iudei, *cari* [b]luaseră femei Așdodiene, Ammonite *și* Moabite; 24 Și copiii lor vorbiau jumătate limbă Așdodului, și nu știau să vorbească limba Iudeilor, ci limba acestui sau a acelui popor. 25 Și [c]i-am certat, și i-am blestemat, și am și bătut pe unii din ei, și am smuls părul lor, și [d]i-am jurat pe Dumnezeu, *zicând:* Să nu dați fetele voastre fiilor lor, și să nu luați din fetele lor pentru fiii voștri, sau pentru voi înșivă. 26 [e]Au n'a păcătuit în acestea Solomon, regele lui Israel? Deși [f]printre multe popoare nu era rege asemenea lui, [g]care să fi fost iubit de Dumnezeul său, și să-l fi pus Dumnezeu rege preste tot Israelul; [h]dar și pre el femeiele străine l-au tras în păcat. 27 Deci vom îngădui oare, să faceți tot acest rău mare, să [i]nelegiuiți în contra lui Dumnezeu, luând femei străine?

28 Și *unul* din fiii lui [j]Iehoiada, fiul lui Eliașib, arhiereul, *era* ginere lui Sanballat, Horoneul; pentru care l-am alungat de dinaintea mea. 29 [k]Amintește-ți de dânșii, Dumnezeul meu, căci au profanat preoția și [l]legământul preoției și al Leviților.

30 Astfel i-am curățit de toți străinii, și am reașezat rândurile preoților și ale Leviților, pre fiecare în serviciul său: 31 Și pentru darurile de lemne, în timpuri hotărîte, și pentru prinoasele lor.

Dumnezeul meu, amintește-ți de mine spre bine.

CARTEA ESTEREI.

Ospățul cel mare dat de Ahasver. Vaști depusă din demnitatea de regină.

1 În zilele lui [a]Ahasver (acest Ahasver domnì [b]dela India, până la Etiopia, [c]*preste* o sută douăzeci și șapte de provincii); 2 În zilele acelea, când regele Ahasver a [d]șezut pe tronul regatului său în [e]Șușan, *cetatea* palatului, 3 În anul al treilea al domniei sale, [f]făcut-a el un ospăț tuturor mai marilor săi și servilor săi; *așà că toată* puterea Persiei și a Mediei, guvernatorii și mai marii provinciilor *au stat* înaintea lor. 4 Și atuncia arătatu-le-a el avuția măririi regatului

[u] Vers. 11.
[v] Ier. 17. 21, 22, 23.
[x] Lev. 23. 32.
[y] Ier. 17, 21.22.
[z] Cap. 12. 30.
[a] Vers. 11, 31.
[b] Ezra 9. 2.
[c] Prov. 28. 4.
[d] Ezra 10. 5.
[e] 1 Reg. 11. 1, etc
[f] 1 Reg. 3. 13.
[g] 2 Sam. 12. 24.
[h] 1 Reg. 11. 4, etc.
[i] Ezra 10. 2.
[j] Cap. 12.10, 22.
[k] Cap. 6. 14.
[l] Mal.2.4,11,12.

ESTERA. *Capul 1.*
[a] Dan. 9. 1.
[b] Cap. 8. 9.
[c] Dan. 6. 1.
[d] 1 Reg. 1. 46.
[e] Neem. 1. 1.
[f] Marc. 6. 21.

său. și pompa măririi strălucirei sale în multe zile: o sută optzeci de zile.

5 Și sfârșindu-se zilele acelea, făcut-a regele ospăț poporului întreg, ce se află în Șușan, *cetatea* palatului, dela mare până la mic, șapte zile, în curtea grădinei palatului domnesc. 6 *Ce erà împodobit cu covoare* albe, verzi și vânăte, întinse pe funii de in subțire și de purpur, pe verigi de argint, și pe stâlpi de marmură; [g] paturi de aur și de argint *erau* pe podeală de marmură roșie, vânătă, albă și neagră. 7 Și turnau în pahare de aur (și paharele erau de deosebite forme), și vinul regelui cu prisosință, după bogăția regelui. 8 Și chipul de a beà *fost-a* așà; cum se poruncise, nimenea nu erà silit; căci așà rânduise regele tuturor iconomilor palatului său, ca să facă după voia fiecăruia. 9 Și Vaști, regina, a făcut femeielor un ospăț *în* casa domnească a regelui Ahasver.

10 Și în ziua a șaptea, vesel [h] de vin fiind regele, a poruncit lui Mehuman, lui Bițta, lui [i] Harbona, lui Bigta, lui Abagta, lui Zetar și lui Carcas, celor șapte eunuchi, cari serviau înaintea regelui Ahasver, 11 Ca să aducă pre regina Vaști înaintea regelui cu diadema domnească, ca să arate frumusețea ei poporului și mai marilor; căci *erà* frumoasă de văzut. 12 Dar regina Vaști nu voì să vină, după porunca regelui, *ce* i-*s'a trimes* prin *unul* dintre eunuchi; de aceea regele se mâniè foarte, și urgia lui se aprinse în el.

13 Și zise regele către [j] înțelepți, [k] cari cunoșteau datina *țărei,* (căci așà *erà* chipul regelui cu toți cei ce știau legea și dreptul: 14 Și aproape de el *erau:* Carșena, Șetar, Admata, Tarșiș, Meres, Marsena, și Memucan, cei [l] șapte mai mari ai Persiei și ai Mediei, [m] cari vedeau fața regelui, *și* ședeau cei d'întâiu în regat); 15 Ce se va face reginei Vaști după lege, pentru că nu a făcut porunca regelui Ahasver *ce l-a trimes* prin eunuchii?

16 Și răspunse Memucan înaintea regelui și a mai marilor: Regina Vaști n'a nedreptățit numai pre rege, ci și pre toți mai marii și pre toate popoarele, din toate provinciile regelui Ahasver. 17 Căci fapta reginei se va răspândì între toate femeile, și ele își vor [n] desprețuì bărbații în față, când se va spune, că regele Ahasver a poruncit, ca să se aducă înaintea sa regina Vaști, și *că* ea n'a venit. 18 Și aztăzi doamnele Persiei și ale Mediei, câte vor auzì fapta reginei, vor vorbì *tot așà* către toți mai marii regelui; și *va venì* dispreț și mânie mare. 19 Deci de *este* plăcut regelui, să iasă un edict domnesc dela el, și să se scrie între legile Perșilor și ale Mezilor, că să nu se schimbe: Ca să nu mai vină Vaști înaintea regelui Ahasver; și regele să deà titlul ei de regină la alta mai bună decât dânsa. 20 Și când edictul, ce regele îl va face, se va proclama în tot regatul său (că el este mare), toate femeile vor [o] da onoare bărbaților lor, dela mare până la mic.

21 Și cuvântul plăcù regelui și mai marilor; și regele făcù după sfatul lui Mumecan; 22 Că trimese scrisori la toate provinciile regelui, în [p] fiecare provincie, după chipul scrierei sale, și la fiecare popor, după limba sa, pentru ca fiecare bărbat [q] să fie domn în casa sa; și s'a proclamat în limba fiecărui popor *al său.*

Estera se alege regină.

2 După întâmplările acestea, liniștindu-se mânia regelui Ahasver, își aduse aminte de Vaști, și de ceea ce făcuse ea, și [a] ce s'a hotărît asupră-i. 2 Atuncia servii regelui, cari îi serviau, ziseră: Să se caute pentru rege fecioare tinere, frumoase la chip; 3 Și să așeze regele diregători în toate provinciile regatului său, și să adune în Șușan, *cetatea* palatului, la casa femeilor, pre toate fecioarele tinere, frumoase la chip, supt paza lui Heghe, eunuchiul regelui, păzitorul femeilor, și să *li*-se deà dresuri. 4 Și tânăra, care va plăceà regelui, să fie re-

g Ezec. 23. 41. Amos. 6. 4. *h* 2 Sam. 13. 28. | *i* Cap. 7. 9. *j* Ier. 10. 7. | Mat. 2. 1. *k* 1 Cron. 12. 32. | *l* Ezra 7. 14. *m* 2 Reg. 25. 19. | *n* Efes. 5. 33. *o* Efes. 5. 33. | 1 Pet. 3. 1. *p* Mat. 8. 9. | *q* Efes. 5. 22. 23. 24. 1 Tim. 2. 12. | *Capul 2.* *a* Cap. 1. 19, 20.

ginã în locul Vaștei. Și cuvântul a plăcut regelui, și el așà a făcut.

5 În Șușan, *cetatea* palatului, erà un om. Iudeu numit Mordacheu, fiul lui Iair, fiul lui Șimei, fiul lui Kiș, Beniaminitul, 6 [b] Care a fost dus prins din Ierusalim cu cei prinși și duși cu Iconia, regele lui Iuda, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, i-a dus prinși. 7 Și acesta crescù pre Hadassa, (adecă Estera) [c] fica unchiului sãu: căci ea nu aveà nici părinte, nici mumă; și tânăra *erà* frumoasă la chip și plăcută la vedere, și Mordacheu, după ce părintele și muma ei muriră, și-o înfiiè.

8 Și cum se auzì edictul regelui și porunca lui, și după ce [d] se adunase în Șușan, *cetatea* palatului, multe fecioare supt paza lui Heghe, a fost dusă Estera în casa regelui supt paza lui Heghe, păzitorul femeilor. 9 Și fecioara îi plăcù, și află har înaintea lui, și el se grăbì a-i da [e] dresurile ei și părțile ei, și a-i da și șapte tinere, alese din casa regelui; și o strămută pre ea și pre tinerele ei în *camera* cea mai bună în casa femeilor. 10 Și [f] Estera nu-și arătă nici poporul sãu nici rudele sale; căci Mordacheu îi poruncise, să nu *le* arate. 11 Și în fiecare zi se preumblà Mordacheu pe dinaintea curței casei femeilor, ca să cerceteze cum se află Estera, și ce se face cu ea.

12 Și atuncia venià rândul de întrare la regele Ahasver a fiecărei fecioare, după ce stăteau douăsprezece luni, *spre a face* cele ce erau rânduite femeilor, (căci așà se îndepliniau zilele dresului lor: șase luni *se ungeau* cu uleiu de mir, și șase luni cu mirositoare și cu *alte* dresuri femeiești); 13 Așà întrà fecioara la rege; și tot ce cerea, ca să ià cu sine din casa femeilor în casa regelui, i-se da. 14 Seara întrà și dimineața se înturnà în a doua casă a femeilor, *care erà* supt paza lui Șaașgaz, eunuchiul regelui, care păzià concubinele și nu mai întrà la rege, fără numai dacă regele nu aveà plăcere de ea, și nu o chiemà anume.

15 Și venind rândul să între la rege și la Estera, [g] fata lui Abihael, unchiul lui Mordacheu, care și-o înfiiase, ea nu cerù nimic, decât cele ce-i rânduise Heghe, eunuchiul regelui, păzitorul femeilor, și Estera află har în ochii tuturor, cari o căutau. 16 Și așà Estera fu dusă la regele Ahasver, la casa sa domnească, în luna a zecea, adecă luna Tebet, în al șaptelea an al domniei sale. 17 Și regele iubì pre Estera mai mult decât pre toate femeile, și ea află har și iubire înaintea lui mai mult decât toate fecioarele; deci puse diadema domnească pe capul ei, și o făcù regină în locul Vaștei. 18 Atuncia [h] făcù regele un ospăț mare la toți mai marii săi și la servii săi, ospățul Esterei, și ușură *sarcinele* provinciilor, și dădù daruri după bogăția regelui.

19 Și pre când strângeau un al doilea rând de fecioare, Mordacheu ședeà la poarta regelui. 20 Și Estera nu-și arătase rudele sale, nici poporul sãu, cum îi poruncise Mordacheu: căci ea făceà și acum ceea ce-i poruncià Mordacheu, ca și atuncia când creșteà lângă dânsul.

Mordacheu descopere o uneltire în contra regelui.

22 În una din zile, pre când Mordacheu ședeà în poarta regelui, doi din eunuchii regelui, Bigtan și Teres, din custozii pragului, se aprinseră, și căutau să pună mâna pe regele Ahasver. 22 Și Mordacheu înțelegând lucrul, *îl* spuse Esterei, regina, și Estera *îl* spuse regelui în numele lui Mordacheu. 23 Și luându-se în cercetare lucrul, se află *așà;* deci amândoi fură spânzurați pe lemn, și se scrise în Cartea Cronicelor înaintea regelui.

Haman, mâniându-se, dobândește un decret pentru stârpirea Iudeilor.

3 După întâmplările acestea regele Ahasver mărì pre Haman, fiul lui Hammedata, [a] Agagheul, și-l înălță, și puse pe scaunul sãu mai sus decât *al* tuturor mai marilor depe lângă el. 2 Și toți servii regelui, cari *erau* [b] la poarta rege-

b Ier. 24. 1. *c* Vers. 15. | *d* Vers. 3. | *e* Vers. 3. 12. | *f* Vers. 20. | *g* Vers. 7. | *h* Cap. 1. 3. | *Capul 3.* *a* Num. 24. 7. | 1 Sam. 15. 8. *b* Cap. 2. 19.

lui. se plecau și se închinau lui Haman; că așà poruncise regele pentru el. Dar Mordacheu [c] nu se plecă, nici nu se închină lui. 3 Atuncia ziseră servii regelui. cari *erau* la poarta regelui, către Mordacheu: Pentru ce calci [d] porunca regelui?

4 Și ei în toate zilele îi ziceau *aceasta*. dar el nu ascultă de ei; și ei spuseră lui Haman. ca să vază. dacă Mordacheu va fi statornic în hotărîrea *sa*, căci el le-a fost spus. că *este* Iudeu. 5 Și Haman văzând. că Mordacheu [e] nu se pleacă și nu se închină lui, Haman [f] se umplù de mânie. 6 Și crezù preà puțin pentru el de a pune mâna numai pe Mordacheu; căci i-se supusese poporul lui Mordacheu; de aceea [g] caută Haman să nimicească pre toți Iudeii, cari *erau* în tot regatul lui Ahasver. anume pre poporul lui Mordacheu.

7 În luna întâia. care *erà* luna Nisan, în anul al doisprezecelea al regelui Ahasver. [h] se aruncă Pur. adecă sort. înaintea lui Haman. din zi în zi. și din lună în lună. *și a căzut sorțul* pe luna a douasprezece. adecă luna Adar. 8 Și Haman zise către regele Ahasver: Este un popor împrăștiat și risipit printre popoarele din toate provinciile regatului tău; și [i] legile lui se deosebesc de *legile* tuturor popoarelor, și nu ține legile regelui; deci nu *este* în folosul regelui. ca să-i sufere. 9 De place regelui. *atuncia* să se scrie. ca ei să fie nimiciți; și eu voiu cumpăni zece mii de talanți de argint în mânele celor însărcinați cu lucrul. ca să *le* aducă în tesaurele regelui. 10 Și [j] scoțând regele [k] inelul său din mâna sa, îl dădù lui Haman, fiul lui Hammedata, Agagheul, neamicul Iudeilor. 11 Și regele zise către Haman: Argintul ține-ti-l, și cu poporul fă cum îți va plăcea.

12 [l] Deci se chiemară scriitorii regelui în a treisprezecea zi a lunei întâia, și se scrise în totul, cum zise Haman către satrapii regelui și către guvernatorii fiecărei provincii, și către mai marii fiecărui popor din fiecare provincie, [m] după chipul scrierei lor, și *către* fiecare popor în limba sa; [n] în numele regelui Ahasver se scrise, și se sigilă cu inelul regelui. 13 Și [o] se trimeseră scrisori cu alergători în toate provinciile regelui. ca să nimicească, să omoare și să peardă pre toți Iudeii, tineri și bătrâni, copii și femei, *pre toți* [p] într'o zi, în a treisprezecea *zi* a lunei a douăsprezecea, adecă luna Adar, [q] și să pradè averile lor. 14 [r] Câte o copie depe scrisoare s'a trimes în toată provincia. ca să proclame ca edict către toate popoarele. ca ele să fie gata în acea zi. 15 Alergătorii, grăbiți de porunca regelui, ieșiră, și edictul se proclamă și în Șușan. *cetatea* palatului. Și regele și Haman se puseră la băut; iar [s] cetatea Șușan *erà* în neliniște.

Mordacheu se îndreptează către Estera, care se încearcă a împăcà pre rege.

4 Și Mordacheu înțelegând toate ce se făcuse. Mordacheu își [a] rupse vestmintele sale, și se îmbrăcă în sac și [b] cenușă, și ieșì in mijlocul cetății, și [c] strigă strigăt tare și amar; 2 Și venì dinaintea porței regelui: că nimenea nu *puteà* întrà în poarta regelui îmbrăcat în sac. 3 Și în orice provincie. unde sosià porunca regelui și edictul său, *erà* între Iudei bocet mare, post. plângere și strigăt; și mulți se culcară în sac și cenușă.

4 Și întrară tinerele Esterei și eunuchii ei, și-i spuseră *aeasta*. Și regina se sperie foarte. și trimese vestminte, ca să îmbrace pe Mordacheu, și să ia depe el sacul; dar el nu *le* primì. 5 Atuncia Estera chiemă pre Hatac, *unul* din eunuchii regelui. ce erà rânduit spre serviciul ei, și-l trimese la Mordacheu, ca să afle ce *este*, și pentru ce *se poartă* astfel. 6 Deci ieșì Hatac către Mordacheu în piața cetății, ce *erà* în fața porței regelui. 7 Și Mordacheu îi spuse toate. ce i-se întâmplase, și [d] suma banilor, ce Haman a promis că va cumpăni în te-

---

c Ps. 15. 4.
d Vers. 2.
e Vers. 2.
f Dan. 3. 19.
g Ps. 83. 4.
h Cap. 9. 24.
i Rapt. 16. 20.
j Fac. 41. 42.
k Cap. 8. 2, 8.
l Cap. 8. 9.
m Cap. 1. 22.
n 1 Reg. 21. 8.
o Cap. 8. 10.
p Cap. 8. 12. etc.
q Cap. 8. 11.
r Cap. 8. 13, 14.
s Prov. 29. 2.
—
Capul 4.
a 2 Sam. 1. 11.
b Ios. 7. 6.
c Fac. 27. 34.
d Cap. 3. 9.

saurele regelui, ca să pearză pre Iudei. 8 Și-i dădù o [e]copie depe scrisoarea edictului, ce se proclamase în Șușan, pentru nimicirea lor, ca să *o* arate Esterei, să-i spună, și să o îndemne, ca să intre la rege, să-l roage, și să stăruiască la el pentru poporul ei.

Mordacheu cere ajutorul Esterei.

9 Și venì Hatac, și spuse Esterei cuvintele lui Mordacheu. 10 Și Estera zise către Hatac, trimițându-l iarăși la Mordacheu: 11 Toți servii regelui știu, că orice bărbat ori femeie, care ar întrà la rege în [f]curtea cea mai din lăuntru, fără a fi chiemat, [g]o lege *este* a-i omorî, afară de acela, [h]căruia va întinde regele sceptrul *său* cel de aur, ca să trăiască: și eu de treizeci de zile n'am fost chemată, ca să întru la rege. 12 Și se spuse lui Mordacheu cuvintele Esterei.

13 Atuncia Mordacheu zise, răspunzând Esterei: Nu-ți închipuì, că tu *singură* vei scăpà dintre toți Iudeii, *pentru că ești* în casa regelui. 14 Căci dacă tu vei tăceà cu totul în timpul acesta, va venì de aiurea ușurare și mântuire Iudeilor; iar tu și casa părintelui tău se va pierde; și cine știe, dacă tu n'ai venit la regat pentru un timp ca acesta?

15 Atuncia zise Estera să răspundă lui Mordacheu: 16 Mergi, adună pre toți Iudeii aflători în Șușan, și postiți pentru mine, și nici să mâncați nici să beți [i]trei zile, noaptea și ziua; și eu și tinerele mele vom posti de asemenea; după aceea voiu întrà astfel la rege, deși aceasta nu *este* după lege; dar [j]de este să pier, voiu pierì. 17 Și ducându-se Mordacheu, făcù în toate după cum i-a poruncit Estera.

Estera merge la rege.

5 Și a [a]treia zi, îmbrăcându-se Estera cu *vestmântul ei* de regină, stătù în porticul [b]cel din lăuntrul palatului regelui; și regele ședeà pre tronul său de rege în palatul său domnesc, în fața întrării palatului. 2 Și cum văzù regele pre regina Estera stând în curte, [c]ea află har înaintea sa; și [d]regele întinse Esterei sceptrul de aur, ce *erà* în mâna sa: deci se apropie Estera, și atinse vârful sceptrului. 3 Și regele zise către ea: ce-ți este, regină Estera, și care *este* cererea ta? *cere!* [e]și până la jumătatea regatului meu ți-se va da. 4 Și Estera răspunse: Dacă îi place regelui, să vină regele și Haman astăzi la ospățul, ce l-am pregătit pentru el. 5 Și regele zise: Cu grabă chiemați pre Haman, ca să facă după cuvântnl Esterei: și *așà* veniră regele și Haman la ospățul, ce-l pregătise Estera.

6 [f]Și la băutură de vin zise regele către Estera: [g]Care *este* rugăciunea ta? și ți-se va da; și care *este* cererea ta? *cere* și până la jumătatea regatului, și ți-se va face. 7 Și răspunzând Estera, zise: Rugăciunea și cererea mea *este:* 8 De-am aflat har înaintea regelui, și dacă va plăceà regelui să facă rugăciunea mea, și să îndeplinească cererea mea, să vină regele și Haman la ospățul ce-l voiu pregăti pentru ei; și mâne voiu face după cuvântul regelui.

Planul lui Haman pentru perderea lui Mordacheu.

9 Și ieșì Haman în acea zi voios și vesel; dar, văzând Haman pre Mordacheu în poarta regelui, [h]că nu s'a sculat, nici s'a mișcat pentru el, s'a umplut de mânie asupra lui Mordacheu. 10 Totuși [i]se stăpânì Haman; și întrând în casa sa, a trimes, și a chiemat pre amicii sei și pre Zereș, femeia sa. 11 Și spus-a lor Haman mărirea averilor sale și mulțimea copiilor săi, și cum regele l-a mărit, și cum l-a înălțat mai pe sus de toți mai marii și servii regelui. 12 Și zis-a Haman: Chiar regina Estera n'a chiemat împreună cu regele la ospățul ce-l pregătì, decât pre mine; și încă și mâne sunt chiemat la dànsa împreună cu regele; 13 Dar toate acestea nu-mi vor folosì nimic, pe cât timp voiu vedeà pre Mordacheu, Iudeul, șezând în poarta regelui. 14 Și zisu-i-a Zereș, femeia sa, și toți amicii săi: Să se facă o spân-

e Cap. 3. 14. 15. f Cap. 5. 1. | g Dan. 2. 9. h Cap. 5. 2. | i Cap. 5. 1. j Fac. 43. 14. | *Capul 5.* a Cap. 4. 16. | b Cap. 4. 11. c Prov. 21. 1. | d Cap. 4. 11. e Marc. 6. 23. | f Cap. 7. 2. g Cap. 9. 12. | h Cap. 3. 5. i 2 Sam. 13. 22.

zurătoare, înaltă de cincizeci coți, și mâne cere dela rege, ca Mordacheu să fie spânzurat pe ea; și du-te apoi voios cu regele la ospăț. Și a plăcut aceasta lui Haman, și a făcut spânzurătoarea.

Haman e silit să onoreze în public pe Mordacheu.

6 În aceea noapte somnul fugi dela rege: și el porunci să se aducă [a] cartea de amintire, cronicele; și se ceti înaintea regelui. 2 Și s'a aflat scris, că Mordacheu dăduse știre, că Bitgan și Tereș, doi din eunuchii regelui, dintre păzitorii pragului, căutaseră să pună mâna pe regele Ahasver.

3 Și zis-a regele: Ce onoare și mărire s'a făcut lui Mordacheu pentru aceasta? Atuncia tinerii, cari serviau regelui, ziseră: Nimic nu i-s'a făcut. 4 Și regele zise: Cine *este* în curte? Iar Haman venise în curtea [b] din afară a casei regelui, [c] ca să ceară dela rege punerea lui Mordacheu la spânzurătoare, ce o pregătise pentru dânsul. 5 Și tinerii regelui îi ziseră: Iacă, Haman este în curte! Și regele a zis: Să între.

6 Și cum între Haman, zis-a lui regele: Ce se cade să se facă omului, pre care regele voește a-l onorà? Iar Haman cugetă în inima sa: Pre cine *altul* voește regele a-l onorà, decât pre mine? 7 Și Haman răspunse regelui: Omului, pre care regele voește a-l onorà, 8 Să i-se aducă vestmântul regelui, cu care se îmbracă regele, și [d] să se pună diadema pe capul său; 9 Și vestmântul *acesta* și calul să se deà în mâna unuia dintre mai marii mai de frunte ai regelui, ca să îmbrace pe *acel* om, pre care regele voește a-l onorà; și ducându-l călare pe ulițele cetății, [e] să se strige înainte lui; așà se face omului, pre care regele voește a-l onorà.

10 Și zis-a regele către Haman: Grăbește-te, ià vestmântul și calul, cum ai zis, și fă așà lui Mordacheu, Iudeul, care șade în poarta regelui; să nu lipsească nimic din toate câte ai zis.

11 Deci luă Haman vestmântul și calul, și îmbrăcă pre Mordacheu, și-l duse călare pe ulițele cetății, strigând înaintea lui: Așà se face omului, pre care regele voește a-l onorà.

12 Și s'a întors Mordacheu la poarta regelui; iar Haman s'a dus [f] cu grabă la casa sa, trist foarte [g] și cu capul acoperit. 13 Și Haman spuse Zereșei, femeia sa, și tuturor amicilor săi toate ce i-se întâmplaseră. Și zis-au către el înțelepții săi și Zereș, femeia sa: Dacă Mordacheu, înaintea căruia ai început a cădeà, *este* din semința Iudeilor, nu-l vei puteà învinge, ci vei cădeà înaintea lui.

14 Și pre când vorbiau cu el, veniră eunuchii regelui, și se grăbiră să aducă pre Haman la [h] ospățul, ce-l pregătise Estera.

Haman e spânzurat de spânzurătoarea pe care el o pregătise pentru Mordacheu.

7 Și *așà* veniră regele și Haman, să ospăteze cu regina Estera. 2 Și zis-a regele către Estera și a doua zi [a] la băutura de vin: Care *este* rugăciunea ta, regină Esteră? *cere!* și ți-se va da; și care este cererea ta? *cere* și până la jumătatea regatului, și se va face. 3 Atuncia răspunse regina Estera, și zise: De-am aflat har înaintea ta, o rege, și de va plăceà regelui, să mi-se deà vieața mea la rugăciunea mea, și poporul meu la cererea mea; 4 Căci suntem [b] vânduți, eu și poporul meu, spre nimicire, ucidere și pierdere. Dar de-am fi fost vânduți *numai* ca sclavi sau sclave, aș fi tăcut, cu toate că neamicul n'ar puteà răsplăti regelui perderea *ce ar venì din aceasta.*

5 Atuncia răspuns-a regele Ahasver, și zis-a către Estera, regina: Cine este el, și unde este acela, care s'a sumețit să facă aceasta? 6 Și Estera zise: Apăsătorul și neamicul *este* acest înreutățit Haman.

Atuncia se înspăimântă Haman înaintea regelui și a reginei. 7 Și sculându-se regele dela băutura de vin în ur-

Capul 6.
a Cap. 2. 23. | b Cap. 5. 1. c Cap. 5. 14. | d 1 Reg. 1. 33. | e Fac. 41. 43. | f 2 Cron 26. 20. g Ier. 14. 3. 4. | h Cap. 5. 8. | *Capul 7.* a Cap. 5. 6. | b Cap. 3. 9.

gia sa, *se duse* în grădina palatului; iar Haman stătù, ca să ceară vieaţa sa dela regina Estera; căci a văzut, că regele era hotărât a-l pierde.

8 Şi întorcându-se regele din grădina palatului în camera ospăţului, iacă, Haman era aruncat pe [c]patul, pe care şedea Estera. Şi zis-a regele: *Cum, caută* chiar a sili şi pe regina în faţa mea, în casa *mea?* Şi cum ieşì vorba din gura regelui, îi şi [d]acoperiră faţa. 9 Şi zise [e]Harbona, unul dintre eunuchi, înaintea regelui: Iacă, şi o [f]spânzurătoare înaltă de cincizeci de coţi, pre care Haman a făcut-o pentru Mordacheu, care a vorbit spre binele regelui, este în casa lui Haman! Şi regele zise: Spânzuraţi-l pe ea. 10 Deci [g]spânzurară pre Haman la spânzurătoarea, ce o pregătise pentru Mordacheu. Şi *aşà* se liniştì mânia regelui.

Înnălţarea lui Mordacheu.

8 În ziua aceea regele Ahasver dădù reginei Estera casa lui Haman, neamicul Iudeilor. Şi venì Mordacheu înaintea regelui; căci Estera îi spusese [a]ce-i *erà* el. 2 Şi scoţând regele [b]inelul său, pre care l-a luat dela Haman, îl dădù lui Mordacheu. Şi Estera puse pre Mordacheu asupra casei lui Haman.

3 Şi iarăşi vorbì Estera către rege, şi căzù la picioarele lui, şi-l rugă cu lacrimi să se întâmpine răutatea lui Haman, Agagheul, şi uneltirea, ce el uneltise Iudeilor. 4 Şi [c]întins-a regele sceptrul de aur către Estera. Şi Estera se sculă, *şi* stătù înaintea regelui; 5 Şi zise: De va plăceà regelui, şi de-am aflat har înaintea lui, şi lucrul *se va părea* drept regelui, şi eu *sunt* plăcută în ochii lui, să se scrie, ca să desfiinţeze scrisorile cele uneltite de Haman, fiul lui Hammedata, Agagheul, pre care le scrise, ca să nimicească pre Iudei din toate provinciile regelui; 6 Căci cum aş puteà vedeà [d]răul, ce ar căderà preste poporul meu? Sau cum aş puteà să văd pierderea rudelor mele?

7 Atuncia zis-a regele Ahasver către regina Estera, şi către Mordacheu, Iudeul: Iacă [e]am dat Esterei casa lui Haman, şi pre el l-au spânzurat la spânzurătoare; pentru că a întins mâna sa asuprà Iudeilor. 8 Deci scrieţi pentru Iudei, cum vi-se va părea mai bine, în numele regelui, şi sigilaţi cu inelul regelui; căci scrisoarea scrisă în numele regelui şi sigilată cu inelul regelui, [f]nu se desfiinţează.

Un decret nou regal în folosul ovreilor.

9 [g]Şi chiemară atuncia pre scriitorii regelui în luna a treia, adecă luna Sivan, în a douăzeci şi treia zi a ei, şi se scrise în totul, după cum porunci Mordacheu către Iudei şi către satrapi şi guvernatori, şi mai marii provinciilor, [h]dela Iudea până la Etiopia, o sută douăzeci şi şapte de provincii, la fiecare provincie [i]după chipul scrierei sale, şi la tot poporul în limba sa, şi către Iudei, după scrierea lor şi în limba lor.

10 [j]Şi scrise scrisori în numele regelui Ahasver, şi *le* sigilă cu inelul regelui, şi *le* trimese prin alergători călări, cari călăriau pe cai iuţi şi pe cătări din iepe: 11 *Scrisori*, în cari regele învoià Iudeilor din orice cetate să se adune, şi să-şi apere vieaţa lor, să piardă, să omoare, şi se nimicească orice putere a poporului şi a provinciei, ce i-ar apăsa, *stârpind* copiii şi femeile, şi [k]prădând averile lor. 12 [l]Într'o zi, în toate provinciile regelui Ahasver, *adecă* în a treisprezecea, a lunei a douăsprezecea, luna Adar, *se scrise*.

13 [m]Câte o copie depe *această* scrisoare s'a dat ca edict, şi s'a proclamat în fiecare provincie către toate popoarele, *poruncind* Iudeilor a fi gata în ziua aceea, ca să-şi răzbune de neamicii lor. 14 Şi *aşà* ieşiră alergătorii, călărind pe cai iuţi *şi* pe cătări, grăbiţi *şi* siliţi fiind din porunca regelui. Şi edictul se proclamă şi în Şuşan, *cetatea* palatului.

15 Iar Mordacheu ieşì de dinaintea

---

c Cap. 1. 6.
d Iov. 9. 34
e Cap. 1. 10.
f Ps. 7. 16. Prov. 11. 5, 6.
g Ps. 37. 35, 36.
Dan. 6. 24. *Capul 8.*
a Cap. 2. 7.
b Cap. 3. 10.
c Cap. 4. 11.
d Neem. 2. 3.
e Prov. 13. 22.
f Dan 6.8,12,15.
g Cap. 3. 12.
h Cap. 1. 1.
i Cap. 1. 22
j 1 Reg. 21. 8.
k Cap. 9. 10. 15, 16.
l Cap. 3.13. etc.
m Cap. 3. 14, 15.

regelui în vestmânt de rege vânăt și alb, și cu coroană mare de aur și mantie de in subțire și de purpur: și [n] cetatea Șușan se bucură, și se veseli. 16 Și pentru Iudei fu [o] lumină, veselie, bucurie și onoare. 17 Și în orice provincie și cetate, unde sosi porunca regelui și edictul său, bucurie și veselie, ospățare și [p] zi bună eră Iudeilor. Și mulți din poporul țării [q] se făcură Iudei; căci [r] frica de Iudei căzuse preste ei.

Iudeii se opun neamicilor lor, și-i învinge.

9 Și [a] în luna a douăsprezecea, luna Adar, în a treisprezecea zi a ei, [b] când porunca regelui și edictul său erau aproape să fie îndeplinite, în ziua în care neamicii Iudeilor sperau să domnească asupra lor (deși s'a întors lucrul, căci Iudeii [c] domniau asupra celor, ce-i urau), 2 [d] Se adunară Iudeii în cetățile lor, în toate provinciile regelui Ahasver, ca să pună mâna pe cei ce [e] căutau nenorocirea lor: și nimenea nu putù a-le sta înainte, căci [f] frica de dânșii căzuse preste toate popoarele. 3 Și toți mai marii provinciilor și satrapii și guvernatorii și econòmii regelui ajutară pre Iudei; căci frica de Mordacheu căzuse preste ei. 4 Căci Mordacheu *eră* mare în casa regelui, și faima lui străbătuse în toate provinciile; că omul acesta, Mordacheu, [g] mergeà mărindu-se.

5 Și loviră Iudeii pre toți neamicii lor cu lovitură de sabie, și cu ucidere și cu nimicire: și făcură cu neamicii lor după voia lor. 6 Chiar și în Șușan, *cetatea* palatului, Iudeii uciseră și stârpiră cinci sute de bărbați. 7 Și pre Parșandata, Dalfon, Aspata, 8 Pre Porata, Adalia, Aridata, 9 Pre Parmașta, Arisai, Arihai și Caezata: 10 [h] Pre cei zece fii ai lui Haman, fiul lui Hammedata, neamicul Iudeilor, *pre toți îi* uciseră; [i] dar nu au întins mâna lor spre pradă.

11 Și se spuse regelui în aceia zi numărul celor uciși în Șușan, *cetatea* palatului. 12 Și regele zise către Estera, regina: În Șușan, *cetatea* palatului, Iudeii au ucis și stârpit cinci sute de bărbați, și pre cei zece fii ai lui Haman: ce vor fi făcut în celelalte provincii ale regelui? Și acum [j] care *este* rugăciunea ta? *cere*, și ți-se va da: și care *este* cererea ta? și ți-se va face.

13 Și Estera zise: De-va plăceà regelui, să învoiască Iudeilor din Șușan să facă și mâne [k] după edictul de astăzi: și pre cei zece fii ai lui Haman [l] să-i spânzure în spânzurători. 14 Deci porunci regele, ca să se facă așà: și proclamă edict în Șușan: și spânzurară pre cei zece fii ai lui Haman. 15 Și [m] se adunară Iudeii în Șușan și în ziua a patrusprezecea a lunei Adar, și uciseră trei sute de bărbați în Șușan: [n] dar nu au întins mâna lor spre pradă.

16 Și Iudeii din celelalte provincii ale regelui [o] se adunară, și-și apărară vieața lor, și căpătară liniște din partea neamicilor lor, și uciseră din neamicii lor șaptezeci și cinci de mii: [p] (dar nu au întins mâna lor spre pradă). 17 *Fost-a aceasta* în ziua a treisprezecea a lunei Adar: iar în ziua a patrusprezecea se liniștiră, și o făcură zi de ospăț și de veselie. 18 Dar Iudeii cei din Șușan se adunară [q] în a treisprezecea *zi* a acestei *luni*, și în a patrusprezecea: și în a cincisprezecea zi a ei se liniștiră, și o făcură zi de ospățare și de desfățare. 19 Pentru aceasta Iudeii din sate, cari locuiau în cetăți nentărite, făcură a patrusprezecea zi a lunei Adar [r] *zi de* desfățare și de ospățare [s] și zi bună, și de [t] trimetere de daruri unul altuia.

Instituirea sărbărei Purim: mărirea lui Mordacheu.

20 Și a scris Mordacheu lucrurile acestea, și a trimes scrisori către toți Iudeii din toate provinciile regelui Ahasver, către cei din apropiere și către cei din depărtare. 21 Poruncitu-le-a, ca să păzească ziua a patrusprezecea a lunei Adar și a cincisprezecea zi a acesteia, pe

---

n Prov. 29. 2. *o* Ps. 97. 11. *p* 1 Sam. 25. 8. *q* Ps. 18. 43. *r* Fac. 35. 5. — *Capul 9.* *a* Cap. 8. 12 *b* Cap. 3. 13. *c* 2 Sam. 22.41. *d* Cap. 8. 11. *e* Ps. 71. 13, 24. *f* Cap. 8. 17. *g* Prov. 4. 18. *h* Iov. 18. 19. Ps. 21. 10. *i* Cap. 8. 11 *j* Cap. 5. 6. *k* Cap. 8. 11. *l* 2 Sam. 21.6,9. *m* Cap. 8. 11. *n* Vers. 10. *o* Cap. 8. 11. *p* Cap. 8. 11. *q* Vers. 11. 15. *r* Deut.16.11,14. *s* Cap. 8. 17. *t* Neem.8.10,12.

fiecare an, 22 Zile, în care Iudeii s'au liniştit de neamicii lor: şi luna, în care amărîciunea lor s'a [u] prefăcut în bucurie, şi bocetul în zi bună; ca să le facă zile de ospătare şi de veselie, şi de [v] trimetere de daruri unul altuia, şi de daruri săracilor. 23 Şi Iudeii primiră să facă ceeace au început, şi ceeace le-a scris Mordacheu. 23 Căci Haman, fiul lui Hammedata, Agagheul, neamicul tuturor Iudeilor [x] uneltise asupra Iudeilor, ca să-i peardă, şi aruncase Pur, adecă sorţi, ca să-i peardă şi ca să-i nimicească. 25 Dar [y] cum a venit *Estera* înaintea regelui, a poruncit prin epistole, să se [z] întoarcă asupra capului lui uneltirea lui cea reă, ce a uneltit asupra Iudeilor, şi spânzurat-au pre el şi pre fiii lui în spânzurători. 26 Pentru aceasta au numit zilele acestea Purim, dela numele Pur. De acea după toate întâmplările [a] scrisorei acesteia, şi *ale celor* ce ei au văzut în lucrul acesta, şi *după* cele ce s'au întâmplat lor, 27 Au aşezat Iudeii şi au luat asupra lor şi asupra seminţiei lor, şi asupra tuturor celor ce s'au [b] unit cu ei, să nu lipsească vre odată de a păzi aceste două zile, după cele scrise şi în timpul lor, în fiecare an; 28 Şi zilele acestea să se amintească şi să se păzească în toată generaţiunea, în toată familia, în toată provincia, şi în toată cetatea; şi zilele acestea Purim să nu lipsească din mijlocul Iudeilor, şi să nu înceteze amintirea lor din seminţia lor.

29 Atuncia Estera, regina, fata lui Abihail, şi Mordacheu, Iudeul, au scris a doua oară în toată puterea, ca să întărească cele scrise pentru Purim. 30 Şi au trimes scrisori către toţi Iudei în cele o sută douăzeci şi şapte provincii ale regatului lui Ahasver; cuvinte de pace şi de adevăr: 31 Ca să întărească zilele acestea Purim, în timpurile lor, cum le-a hotărît lor şi Mordacheu, Iudeul, şi Estera, regina, şi cum le-a hotărît lor şi seminţiei lor, *adăugând* post şi rugăciune. 32 Şi edictul Esterei a întărit hotărîrea aceasta a Purimului, şi s'a scris în carte.

Puternicul Mordacheu ajută la starea bună a poporului său.

10 Şi a pus regele Ahasver dare asupra pământului şi *asupra* [a] insulelor mărei. 2 Şi toate faptele puterei lui şi ale ţărei lui, şi descrierea mărirei lui Mordacheu, [b] la care l-a ridicat regele, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor Mediei şi ai Persiei? 3 Căci Mordacheu, Iudeul, *eră* [c] al doilea după regele Ahasver, şi mare între Iudei, şi plăcut mulţimei fraţilor săi, [d] căutând binele poporului său, şi vorbind de pace pentru toată seminţia sa.

CARTEA LUI IOV.

Prosperitatea lui Iov, durerea sa, şi răbdarea sa.

1 Fost-a [a] în pământul Uz un bărbat, al cărui nume *eră* [b] Iov; şi bărbatul acesta eră [c] fără prihană şi drept, şi [d] temător de Dumnezeu, şi se ferià de *tot* lucrul rău. 2 Şi i-se născură şapte fii şi trei fete. 3 Şi erau vitele lui: şapte mii de oi şi trei mii de cămile, cinci sute perechi de boi şi cinci sute de asine, cu mulţime mare de servi. Şi *aşà* bărbatul acesta eră cel mai mare între toţi fiii răsăritului.

4 Şi mergeau fiii lui unul la altul, şi dădeau ospeţe, fiecare în casa *sa*, în ziua sa; şi trimeteau şi chiemau pre *toate* trei surorile lor, să mânânce şi să beà cu dânşii. 5 Şi când rândul ospeţelor *lor* treceà, trimeteà Iov, ca să-i sfinţească; şi se sculà de dimineaţă foarte, şi [e] aduceà ardere de tot, *după* numărul tuturor.

[u] Ps. 30. 11. [v] Neem. 8. 10. [x] Cap. 3. 6, 7. [y] Cap. 7. 5. etc. [z] Ps. 7. 16. [a] Vers. 20. [b] Isa. 56. 3, 6 — Zech. 2. 11.

Capul 10. [a] Fac. 10. 5. Ps. 72. 10. Isa. 24. 15. [b] Cap. 8. 15. [c] Fac. 41. 40. [d] Ps. 122. 8, 9. —

IOV. [e] —

Capul 1. [a] Fac. 22. 20, 21. [b] Ezec. 14. 14. Iac. 5. 11. [c] Fac. 6. 9. [d] Prov. 3. 13. [e] Fac. 8. 20.

Căci ziceà Iov: Poate, au păcătuit fiii mei, și *f*-s'au despărțit de Dumnezeu în inima lor. Așà făceà Iov totdeauna.

Liniștea lui Iov în încercări grele.

6 Și *g* fost-a într'o zi, *h* că venind fiii lui Dumnezeu spre a se înfățișà înaintea Domnului, venì și Satan în mijlocul lor. 7 Și zise Domnul către Satana: De unde vii? Și Satana răspunse Domnului, și zise: *i* Din cutreerarea și umblarea pe pământ. 8 Și Domnul zise către Satana: *j* Căutat-ai spre servul meu, Iov? Nimenea nu *este* ca dânsul pe pământ, bărbat *k* fără prihană și drept, temător de Dumnezeu, și *care* se ferește de *tot* lucrul rău. 9 Răspuns-a Satana Domnului, și zise: Oare în zadar se teme Iov de Dumnezeu? 10 *l* Au nu l-ai îngrădit pre el și casa lui și toate ce sunt ale lui, de jur împrejur? *m* Lucrul mânelor lui ai binecuvântat, și vitele lui *le*-ai înmulțit pe pământ. 11 *n* Dar întinde acum mâna ta, și lovește toate ce sunt ale lui, și *să vedem, de nu* te va *o* blestema în față? 12 Și Domnul zise către Satana: Iacă, toate ale lui *fie* în mâna ta; numai asupră-i nu întinde mâna ta. Și ieșì Satana din fața Domnului.

13 Și fost-a într'o zi, *p* că fiii lui și fetele lui mâncau și beau vin în casa fratelui lor cel întâiu-născut. 14 Și venì un trimes către Iov, și zise: Boii arau, și asinele păsteau lângă dânșii, 15 Și se aruncară Sebeii, și-i luară *cu sine*, și uciseră pre servii *tăi* cu ascuțitul săbiei; și numai eu, eu singur am scăpat spre a-ți da de știre. 16 Și încă vorbind acesta, venì și altul, și zise: Focul lui Dumnezeu pică din cer, și arse oile și servii *tăi*, și-i mistuì: și numai eu, eu singur am scăpat spre a-ți da de știre. 17 *Și* încă vorbind acesta, venì și altul, și zise: Chaldeii, făcându-se trei cete, se aruncară asupra camilelor, și le luară *cu sine*, și uciseră pre servii *tăi* cu ascuțitul săbiei: și numai eu, eu singur am scăpat, spre a-ți da de știre. 18 *Și* încă vorbind acesta, venì un al treilea, și zise: *q* Fiii tăi și fetele tale mâncau și beau vin în casa fratelui lor cel întâiu-născut; 19 Și iacă, venì vânt puternic dinspre pustiiu, și lovì cele patru colțuri ale casei; și ea căzù preste tineri, și ei periră; și numai eu, eu singur am scăpat spre a-ți da de știre.

20 Atuncia se ridică Iov, *r* rupse mantia sa, și-și tunse capul său; *s* căzù pe pământ, și se plecà: 21 Și zise: *t* Gol am ieșit din mitra mumei mele, și gol mă voiu întoarce acolo: Domnul *u* a dat, și Domnul *v* a luat; *x* binecuvântat fie numele Domnului! 22 În toate acestea Iov nu păcătuì; și n'a însușit nici o prostie lui Dumnezeu.

Satana mai învinuește pe Iov înaintea Domnului, i-se dă boală, e necăjit de către soția sa și e cercetat de trei prieteni.

2 Și *a* fost-a într'o zi, când veniră fiii lui Dumnezeu spre a se înfățișà înaintea Domnului, că venì Satana în mijlocul lor spre a se înfățișà și el înaintea Domnului. 2 Și zise Domnul către Satana: De unde vii? Și *b* răspunse Satana Domnului, și zise: Din cutreerare pe pământ și din preumblarea pe el. 3 Și Domnul zise către Satana: Căutat-ai spre servul meu, Iov? Nimenea nu *este* ca dânsul pe pământ, bărbat *c* fără prihană și drept, temător de Dumnezeu, și *care* se ferește de *tot* lucrul rău; iacă, el este *d* statornic în neprihănirea sa, deși m'ai îmboldit asupră-i, *e* spre al pierde în zădar.

4 Și răspunse Satana Domnului, și zise: Pele pentru pele! toate, ce are omul, le va da pentru vieața sa. 5 *f* Însă întinde mâna ta acum, și lovește *g* oasele lui în carnea lui, și *să vedem, de nu* te va blestemà în față. 6 *h* Și zise Domnul către Satana: Iacă, el *fie* în mâna ta; numai de vieața lui păzește-te.

7 Și așà se duse Satana din fața Domnului, și lovì pre Iov cu ulcere mari, *i* dela talpa piciorului său, până la creștetul său.

f 1 Reg. 21. 10, 13.
g Cap. 2. 1.
h 1 Reg. 22. 19.
i Mat. 12. 43.
j 1 Pet. 5. 8.
k Cap. 2. 3.
l Vers 1.
m Ps. 34. 7.
n Isa. 5. 2.
o Ps. 12[2]. 1, 2.
p Cap. 2. 5.
q Isa. 8. 21.
r Eccl. 9. 12.
s Vers 4 13.
t Fac. 37. 29.
u 1 Pet. 5. 6.
v Ps. 49. 17.
x 1 Tim. 6. 7.
a Ecel. 5. 10.
b Mat. 20. 15.
c Rios. 5. 20.
1 Thes. 5. 18.
Capul 2.
a Cap. 1. 6.
b Cap. 1. 7.
c Cap. 1. 1, 8.
d Cap. 27. 5, 6.
e Cap. 9. 17.
f Cap. 1. 11.
g Cap. 19. 20.
h Cap. 1. 19.
i Isa. 1. 6.

8 Şi-şi luă un hârb, şi se scărpină cu el, [j] şi şezù în cenuşă.

9 Atuncia zise femeia sa către dânsul: [k] Mai eşti încă [l] statornic în neprihănirea ta? 10 Blestemă pre Dumnezeu, şi mori! Dar el zise către ea: Cum vorbesc cele proaste, aşà vorbeşti şi tu; ce! [m] să primim noi dela Dumnezeu bunul, şi răul să nu-l primim? [n] În toate acestea Iov [o] nu păcătuì cu buzele sale.

11 Şi trei [p] amici ai lui Iov: Elifaz, [q] Temaneul, şi Bildad, [r] Şuheul, şi Zofar, Naamateul, auzind toate nenorocirile ce veniseră preste el, plecară fiecare dela locul unde erà, şi se vorbiră între ei, să vină spre [s] a-l compătimì şi a-l mângâià. 12 Şi ridicând de departe ochii lor, nu l-au cunoscut; şi înălţând vocea lor, plânseră, şi rupseră fiecare mantia sa, şi au [t] aruncat pământ preste capetele lor spre cer: 13 Şi şezură lângă dânsul pe pământ şapte zile şi şapte nopţi, şi nici unul nu vorbì un cuvânt către dânsul; căci vedeau, că durerea *sa* erà mare foarte.

Plângerea lui Iov.

3 După acestea deschise Iov gura sa, şi blestemă ziua sa. 2 Şi Iov începù, şi zise: 3 [a] Piară ziua, în care m'am născut; Şi noaptea, care a zis: S'a zămislit un om! 4 Aceea zi să *nu* fie *decât* întunerec; Dumnezeu să nu o caute de sus: Şi lumina să nu o lumineze: 5 Întunerecul şi [b] umbra morţei să şi-o ceară; Nori groşi să zacă preste ea; Eclipsul să o înspăimânte! 6 Aceea noapte întunerecul să o răpească, Să nu se numere între zilele anului, Să nu vină în numărul lunelor! 7 Iacă, acea noapte să fie stearpă; Nici o bucurie să nu aibă loc într'însa! 8 Să o blesteme cei ce afurisesc zilele, Cei [c] ce cu iscusinţă deşteaptă Leviatanul. 9 Să se întunece stelele amurgului ei, Să aştepte lumina, şi *ea să* nu *vină*, Da, să nu vadă genele zorilor! 10 Căci nu mi-a închis porţile mitrei mumei; Şi n'a ascuns năcazul înaintea ochilor mei! 11 [d] De ce n'am murit în mitra *mumei?* Ieşind din pântece de ce *n'am* murit? 12 [e] Pentru ce m'au primit genunchiile? Şi pentru ce *m'au primit* ţâţele, să *le* sug? 13 Căci acum aş zăceà şi aş aveà pace; Aş dormì şi aş aveà linişte 14 Cu regii şi cu guvernatorii pământului, Cari şi [f] zidiră piramizi: 15 Sau cu cei mari, cari aveau aur, Şi umpleau casele lor cu argint. 16 Sau *de ce nu* sunt *ca* [g] o lepădătură îngropată: Ca pruncii, *cari* n'au văzut lumina! 17 Acolo răii încetează de a turbură, Şi cei osteniţi se liniştează. 18 Acolo cei în lanţuri cu toţi află linişte; *Şi* [h] nu aud vocea celui ce-*i* îmboldeşte. 19 Acolo sunt şi cei mici şi cei mari, Şi servul *e* liber de domnul său. 20 [i] Pentru ce dă el lumina celui misel, Şi vieaţă celor [j] amăriţi *la* suflet? 21 Cari [k] aşteaptă moartea, şi ea nu *vine*, Deşi o caută mai mult, decât pre [l] tesaurele cele ascunse; 22 Care se bucură foarte, Se veselesc, când găsesc mormântul; 23 *Pentru ce se dă lumină* omului, căruià îi este ascunsă calea sa, [m] Şi pre care Dumnezeu l-a îngrădit? 24 Da, înaintea mâncărei îmi vine suspinul; Şi oftatul meu se revărsă ca apa. 25 Iacă, de ce m'am temut, *aceea* m'a lovit; De ce m'am înspăimântat, *aceea* m'a ajuns; 26 N'am nici linişte, nici pace, nici repaus, Şi vijelia a venit *preste mine*.

Vorba întâia a lui Elifaz. Dumnezeu nu pedepseşte pe nevinovatul.

4 Şi începù Elifaz, Temaneul, şi zise: 2 *De* am căutà să-ţi vorbim, oare mânià-te-vei? Şi cine poate oprì cuvântul? 3 Iată, pre mulţi i-ai învăţat tu, [a] Şi mâni slabe ai întărit; 4 Pre cel ce şovăià cuvintele tale l-au ridicat, Şi [b] genunchile cele ce se plecau le-ai întărit: 5 Şi acum, când ţi-se întâmplă aceasta, te mânii? Când te-a ajuns *răul*, tu te spăimânţi? 6 Au nu [c] cuviosia ta *a fost* [d] speranţa ta? Şi *nu* neprihănirea căilor

---

j 2 Sam. 13. 19. Ezec. 27. 30. Mat. 11. 21.
k Cap. 21. 15.
l Vers. 3.
m Iac. 5. 10, 11.
n Cap. 1. 22.
o Ps. 39. 1.
p Prov. 17. 17.
q Fac. 36. 11.
r Fac. 25. 2.
s Cap. 42. 11.
t Neem. 9. 1. Ezec. 27. 30.

Capul 3.
a Ier. 15. 10.
b Ier. 13. 16. Amos. 5. 8.
c Ier. 9. 17, 18.
d Cap. 10. 18.
e Fac. 30. 3.
f Cap. 15. 28.
g Ps. 58. 8.
h Cap. 39. 7.
i Ier. 20. 18.
j 1 Sam. 1. 10.
k Apoc. 9. 6.
l Prov. 2. 4.
m Plân. 3. 7.

Capul 4.
a Isa. 35. 3.
b Isa. 35. 3.
c Cap. 1. 1.
d Prov. 3. 26.

tale *a fost* încrederea ta? 7 Amintește-ți, rogu-te, [e]cine nevinovat fiind a pierit; Și drept fiind s'a stârpit? 8 Am văzut totdeauna, *că* [f]cei ce au arat nedreptatea, Și au sămănat fără de legea, au și secerat-o: 9 Pierind de suflarea lui Dumnezeu, Și mistuindu-se de strămutatul nărilor lui. 10 *El* [g]*înăbușește* mugetul leului și strigătul leoaicei, Și zdrobește [g]dinții leilor tineri. 11 [h]Leul bătrân piere din lipsă de pradă, Și puii leoaicei se împrăștie. 12 Un cuvânt mi-se furișă: Și urechia mea auzì șoapta lui, 13 [i]În gândurile visurilor de noapte, Când somnul adânc cade preste oameni, 14 Teamă și [j]cutremur m'a întâmpinat, Și făcù să se cutremure toate oasele mele: 15 Și un spirit trecù pe dinaintea mea, *Și* părul mi-se sburlì pe corp. 16 El stătù, dar nu cunoscui fața sa. Un chip *era* înaintea ochilor mei: Și am auzit o voce slabă: 17 „Oare [k]fi-va omul mai drept decât Dumnezeu? Fi-va omul mai drept decât cel ce l-a făcut? 18 Iată, el [l]nu se încrede servilor sei, Și găsește greșeli în îngerii săi. 19 Cu [m]cât mai mult *el nu se va încrede* celor ce locuesc în [n]case de lut, Cu temelia în țărână. *Ce* se strivesc la întâlnirea molielor? 20 Ei [o]de dimineață până în seară sunt nimiciți, Pe nesimțite pier pentru totdeauna. 21 *Iacă*, [p]se răpește *toată* prea puterea lor: Mor fără înțelepciune."

Urmare: Nelegiuitul piere; cine se pleacă sub Dumnezeu, acela scapă.

5 Strigă acum, fi-va oare cine să-ți răspundă? Și oare la care din sfinți te vei îndreptà? 2 Căci mânià ucide pre nebun, Și râvnà omoară pre cel prost. 3 [a]Văzut-am un nebun, care prindeà rădăcini. Dar pe dată am numit blestemat locașul său. 4 [b]Fiii săi, departe de *a fi* în siguranță, Sunt striviți în judecată, [c]Fără ca nimenea să-*i* apere. 5 Hămisitul mănâncă secerișul său: Pre care-l scoate chiar și din spini: Și [d]hoțul înghite averile sale. 6 Căci năcazul din pulbere nu răsare, Și truda [e]nu încolțește din pământ. 7 Ci omul se naște pentru trudă, Precum fiii fulgerului se ridică spre a zburà. 8 De aceea în *locu-ți* aș căutà spre cel Atotputernic, Aș îndreptà cuvintele mele către Dumnezeu: 9 [f]Care face lucruri mari, necuprinse, Lucruri minunate și fără număr; 10 [g]Care dă ploaia pe pământ, Și trimete apă preste câmpuri: 11 [h]Care înalță pre cei umiliți, Și ridică la mântuire pre cei ce plâng; 12 [i]Care zădărnicește sfaturile celor vicleni, Pentru ca mânele lor să nu îndeplinească cugetele *lor*; 13 [j]Care prinde pre cei iscusiți în vicleșia lor, Și sfatul celor stricați se răstoarnă; 14 [k]Ziua îi întâmpină întunerecul, Și în a meează-zi pipăesc ca noaptea: 15 Și *așà* [l]el scapă pre sărman de sabia *lor*, Din gura lor, și de mâna celui puternic: 16 Și [m]astfel rămâne speranță săracului, Și nedreptatea amuțește. 17 [n]Iată, fericit *este* omul, pre care Dumnezeu îl ceartă: Deci nu respinge mustrarea celui Atotputernic; 18 [o]Căci el rănește și el leagă: El lovește, și *tot* mânele lui vindecă. 19 [p]*Căci* din nevoi de șase ori te va scoate, Și în a șaptea [q]nenorocirea tot nu te va ajunge; 20 [r]În foamete de moarte te va scăpà, Și în resbel de sabie: 21 [s]De biciul limbei te va ascunde, Și de pustiiri viitoare nu te vei teme. 22 În pustiiri și în foamete tu vei râde, Și [t]de fearele pământului nu te vei teme: 23 Până și [u]cu pietrele câmpului vei fi în înțelegere, Și vei fi în pace cu fearele: 24 Și pace vei aflà în cortul tău; Și cercetând staulele tale, nimic nu-*ți* va lipsì. 25 Tu vei vedeà [v]semința ta adăugindu-se, Și odraslele tale *crescând* ca [x]iarba pământului: 26 [y]Copt vei întrà în mormânt, Ca snopul strâns la timpul său. 27 Iată, acestea *sunt* cele ce am [z]cercetat, Auzile, și cunoaște, *că sunt* spre folosul tău.

[e] Ps. 37. 25.
[f] Ps. 7. 17. Gal. 6. 7, 8.
[g] Ps. 58. 6.
[h] Ps. 34. 10.
[i] Cap. 33. 15. Hab. 3. 16.
[k] Cap. 9. 2.
[l] 2 Pet. 2. 4.
[m] Cap. 15. 16.
[n] 2 Cor 4. 7.
[o] Ps. 90. 5, 6.
[p] Ps. 39. 11.

Capul 5.

[a] Ps. 37. 35, 36.
[b] Ps. 119. 155.
[c] Ps. 109. 12.
[d] Cap 18. 9.
[e] 1 Cor. 10. 13.
[f] Rom. 11. 33.
[g] Ier. 5. 24. Fapt. 14. 17.
[h] Ps. 113. 7.
[i] Ps. 33. 10. Isa. 8. 10.
[j] Ps. 9. 15. 1 Cor. 3. 19.
[k] Deut. 28. 29.
[l] Ps. 35. 10.
[m] Ps. 107. 42.
[n] Ps. 94. 12.
Ebr. 12. 5. Apoc. 3. 19.
[o] Deut. 32. 39. Isa. 30. 26. Osea 6. 1.
[p] Ps. 34. 19.
1 Cor. 10. 13.
[q] Ps. 91. 10.
[r] Ps. 33. 19.
[s] Ps. 31. 20.
[t] Isa. 11. 9. Ezec. 34. 25
[u] Ps. 91. 12. Osea 2. 18.
[v] Ps. 112. 2.
[x] Ps. 72. 16.
[y] Prov. 9. 11
[z] Ps. 111. 2.

Răspunsul lui Iov. Iov desvinovăţeşte ticăloşia sa şi se tânguieşte despre asprimea prietenilor.

Şi Iov răspunse, şi zise: 2 O, de s'ar fi cumpănit supărarea mea! Şi *de* s'ar fi pus în aceaşi cumpănă *cu* suferinţele mele! 3 *Să se vadă* că mai grele sunt [a] decât nisipul mărilor: De aceea cuvintele mele sunt aspre. 4 [b] Căci săgetele Atotputernicului *sunt* în mine, Şi veninul lor beă spiritul meu; [c] Spaimele lui Dumnezeu se înarmează asupră-mi! 5 Oare sbiară asinul sălbatic, când are verdeaţă? Sau rage boul, când are nutreţ? 6 Se poate mâncă ce este fără gust *sau* nesărat? Oare zărul este gustos? 7 Lucrul, *de care* sufletul meu nu se atingeă, *S'a făcut* pânea desgustului meu. 8 De s'ar încuviinţa cererea mea! De ar împlini Dumnezeu speranţa mea! 9 [d] De ar plăceă lui Dumnezeu să mă sfărâme! Să întindă mâna sa, şi să mă stârpească! 10 Aş aveă încaltea *această* mângăiere, *De care* m'aş veseli în durerea cea mai crudă: Că [e] nu m'am lăpădat de cuvintele [f] celui Prea Sfânt. 11 *Dar* care *este* tăria mea, pentru ca să mai pot sperà, Şi care *este* sfârşitul meu, pentru ca să pot suferì în răbdare? 12 Tăria mea *este* oare *ca* tăria pietrelor? Sau carnea mea *este* ea oare de aramă? 13 Oare nu sunt fără ajutor? Au *n*'a fugit mântuirea dela mine? 14 [g] Nenorocitului *se cuvine* compătimire dela amicul său, Chiar *de* părăseşte teamă de Atotputernicul. 15 [h] Fraţii mei sunt necredincioşi ca un pârâu, *Şi* [i] ca cursul pâraelor ce trec, 16 Pre cari o brumă le usucă, *Şi* pre cari se îngrămădeşte omătul. 17 Când vine căldura, ele lipsesc, *Căci*, cum simt căldura, dispar. 18 *Şi se scurg* din locul lor, Şerpuind pe drumurile scurgerei lor, *Până* se nimicesc şi pier. 19 Caravanele din [j] Tema *le* caută, *Şi* cetele din [k] Şeba le aşteaptă; 20 *Dar* ele [l] se rusinează de speranţa lor, Ajungând la dânsele, rosesc. 21 Aşa [m] sunteţi şi voi pentru mine; Aţi văzut nenorocirea *mea*, şi [n] v'aţi îngrozit. 22 Zisu-v'am oare: „Daţi-mi *ceva?*“ Sau: „Dăruiţi-mi din avutul vostru?“ 23 Sau: „Mântuiţi-mă din mâna neamicului?“ Sau: „Răscumpăraţi-mă din mâna hoţilor?“ 24 Învăţaţi-mă, şi voiu tăceà. Şi arătaţi-mi în ce am greşit! 25 Cât de tari sunt cuvintele drepte! Dar la ce sunt bune mustrările voastre? 26 Oare n'aveţi cuvinte, *decât* spre a *mă* mustrà? Şi ce *sunt pentru voi* cuvintele unui om disperat, decât vânt? 27 Voi v'aţi aruncà chiar şi asupra orfanului, Deoarece săpaţi *groapă* amicului vostru. 28 Şi acum căutaţi, rogu-vă, spre mine, Şi *vede-ţi*, de mint înaintea voastră! 29 Întoarceţi-vă *în voi înşivă*, rogu-vă, ca să nu fie nedreptate; Întoarceţi-vă, *căci* dreptul *este* în partea mea. 30 Oare să fie nedreptate în limba mea? Oare gustul meu nu poate deosebì între răutăţi?

Iov se roagă la Dumnezeu său să-i ia viaţa, sau să-l cruţe.

7 Au nu *este* omul pe pământ [a] tot în luptă? Au nu *sunt* zilele lui ca zilele năimitului? 2 Ca un sclav doreşte după umbră, Ca un năimit aşteaptă simbria sa. 3 Aşà mi-s'au dat [b] luni de durere, Şi mi-s'au numărat nopţi *pline* de trudă: 4 De mă culc, zic: [c] „Când mă voiu sculà, şi *când* oare noaptea îşi va încheià măsura sa?“ Şi sunt sătul de neodihnă până la răsăritul zorilor. 5 Carnea mea este [d] acoperită de vermi şi de mărşavia pulberei, Pelea mea crapă şi puruieză. 6 [e] Zilele mele trec mai repede decât mosorul ţesătorului, 7 Aminteşte-ţi, că [f] vieaţa mea *nu este decât* o suflare, *Şi că* ochiul meu nu va mai vedeà fericirea: 8 [g] Ochiul celor ce mă privesc nu mă va *mai* vedeà, Ochii tăi *vor căutà* spre mine, şi eu nu *voiu mai fi*. 9 *Ca* norul, *ce* se împrăştie şi trece, Aşà şi [h] cel ce se pogoară în mormânt nu se va *mai* sculà: 10 Nu se va mai întoarce la casa sa; Şi [i] locul său nu-l va mai recunoaşte. 11 De

Capul 6.
a Prov. 27. 3.
b Ps. 38. 2.
c Ps. 88. 15, 16.
d 1 Reg. 19. 4.
e Fapt. 20. 20.
f Lev. 19. 2.
g Prov. 17. 17.
h Ps. 38. 11.
i Ier. 15. 18.
j Fac. 25. 15.
k 1 Reg. 10. 1. Ps. 72. 10.
l Ier. 14. 3.
m Cap. 13. 4.
n Ps. 38. 11.
Capul 7.
a Ps. 39. 4.
b Cap. 29. 2.
c Deut. 28. 67.
d Isa. 14, 11.
e Isa. 38. 12. Iac. 4. 14.
f Ps. 78. 39.
g Cap. 20. 9.
h 2 Sam. 12. 23.
i Cap. 8. 18. Ps. 103. 16.

aceea [j] nu voiu mai stăpâni gura mea. Voiu vorbì în strâmtorarea spiritului meu; Mă voiu [k] tânguì în amărîciunea sufletului meu. 12 Oare sunt o mare, sau un bălaur, De m'ai îngrădit *astfel?* 13 [l] Dacă zic: Patul mă va mângâià, Culcușul îmi va alinà durerea mea: 14 Atuncia tu mă spăimânți prin visuri, Și mă tulburi cu vederi; 15 De aceea sufletul meu dorește zugrumarea, Mai bine moartea, decât oase ca ale mele! 16 [m] Mă trec, nu voiu trăì în veci! [n] Lasă-mă, căci [o] zilele mele *sunt* o suflare! 17 Oare [p] ce *este* omul, de-l mărești *atâta*, Și iei seamă de dânsul? 18 De-l cercetezi în toată dimineața, *Și*-l cerci pe fiecare clipeală? 19 Până când nu te vei depărtà dela mine, Și nu mă vei lăsà măcar ca să înghit scuipatul meu? 20 *De* am păcătuit, ce ți-am făcut, [q] păzitorule de oameni? De ce [r] m'ai făcut să-ți fiu țintă, Și să fiu mie însumi de povară? 21 Și pentru ce nu ridici păcatul meu, Și *nu* faci să treacă nedreptatea mea? Căci preste puțin voiu adormì în pulbere, Și mă vei căutà, dară eu nu *voiu mai fi.*

Vorba întâia a lui Bildad: numai pocăința e calea spre fericire; nelegiuiții pier.

8 Și Bildad, Șuheul, răspunse, și zise: 2 Până când vei *mai* vorbì astfel, Și cuvintele gurei tale *vor fi ca* un vânt puternic? 3 Oare [a] va răsturnà Dumnezeu dreptul? Sau va răsturnà Atotputernicul dreptatea? 4 De [b] au păcătuit fiii tăi împotriva lui, *Și* el i-a dat în mâna fără de legei: 5 [c] De vei căutà pre Dumnezeu, Și te vei rugà la Atotputernicul; 6 De ești curat și onest: *Atuncia* de sigur el va veghià preste tine, Și va fericì coliba dreptății tale: 7 De a fost mic începutul tău: Sfârșitul tău va fi mare foarte. 8 [d] Da, întreabă, rogu-te, generațiunile trecute, Și îndreaptă-te pe urmă părinților lor: 9 (Căci [e] noi *suntem* de ieri, și nu suntem nimic, Pentru că zilele noastre pe pământ *sunt* o umbră;) 10 *Și* ei te vor învățà, îți vor spune, Și din înțelepciunea lor vor scoate cuvintele: 11 „Oare odrăslește papura fără de baltă? Oare crește trestia fără de apă? 12 [f] Verde *fiind, fără să* se taie, Se usucă înaintea tuturor ierburilor.“ 13 „Așà *este* cursul tuturor celor, ce uità pre Dumnezeu, Așà se pierde [g] speranța nelegiuitului! 14 Speranța lui se va curmà, Și încrederea lui *va fi* ca o țesătură de păianjini: 15 El [h] se va răzâmà de casa sa, dar ea nu va stà, El se va țineà de dânsa, dar ea nu va țineà. 16 El la lucirea soarelui, încărcat de sucuri, Ca un *arbore* își întinde ramurile sale preste grădina sa. 17 Împletește rădăcinile sale în dreptul izvoarelor, Și îmbrățișează temeliile clădirilor: 18 *Dar* [i] de-l va scoate careva din locul său, *Acesta* nu-l va mai cunoaște, *ci va zice:* Eu nu te-am văzut nici odată. 19 Astfel *este* mersul său cel voios! Și [j] din *aceeași* pulbere va odrăslì un altul.“ 20 Așà Dumnezeu nu leapădă pre cel drept, Și nici ajută pre cel răi. 21 Și *de ai fi tu drept*, ar umpleà cu râs gura ta, Și buzele tale cu strigăte de bucurie: 22 Cei ce te urăsc s'ar [k] acoperì cu rușine; Dar cortul celor răi se va nimicì.

Răspunsul lui Iov. Nimeni nu se poate măsura cu Atotputernicul.

9 Atuncia Iov răspunse, și zise: 2 Cu adevărat știu, că așà *este;* Căci cum [a] s'ar îndreptà omul înaintea lui Dumnezeu? 3 De ar voì să se judece cu dânsul, Din o mie la nici una n'ar puteà să-i răspundă: 4 *Lui,* [b] *celui* înțelept la inimă și tare la putere, Cine i-s'a împotrivit, și a rămas în pace? 5 El fără veste strămută munții, Îi răstoarnă în mânià sa; 6 El [c] zgudue pământul din locul său, De se cutremură [d] stâlpii săi; 7 El zice soarelui să nu răsară, Și ține stelele supt sigilul *său.* 8 El, [e] el numai pleacă cerul, Și pășește pe înălțimile mărei; 9 [f] El făcù Ursul, Orionul și

[j] Ps. 39. 1, 9.
[k] 1 Sam. 1. 10.
[l] Cap. 9. 27.
[m] Cap. 10. 1.
[n] Ps. 39. 13.
[o] Ps. 62. 9.
[p] Ps. 8. 4. Ebr. 2. 6.
[q] Ps. 36. 6.
[r] Ps. 21. 12. Plân. 3. 12.

Capul 8.
[a] Fac. 18. 25. Deut. 32. 4. Dan. 9. 14. Rom. 3. 5.
[b] Cap. 1. 5, 18.
[c] Cap. 5. 8.
[d] Deut. 4. 32.
[e] Fac. 47. 9. 1 Cron. 29. 15. Ps. 89. 5.
[f] Ps. 129. 6.
[g] Cap. 11. 20. Ps. 112. 10. Prov. 10. 28.
[h] Cap. 27. 18.
[i] Cap. 7. 10.
[j] Ps. 113. 7.
[k] Ps. 35. 26.

Capul 9.
[a] Ps. 143. 2. Rom. 3. 20.
[b] Cap. 36. 5.
[c] Isa. 2. 19, 21. Hag. 2. 6, 21.
[d] Cap. 26. 11.
[e] Fac. 1. 6.
[f] Fac. 1. 16. Amos. 5. 8.

Pleiadele, Și camerele de către mează-zi.
10 [g] El face lucruri mari, nepătrunzătoare, Și minunate, fără număr. 11 [h] Iacă, *de* vine asupră-mi, eu nu-*l* văd; *De* trece înainte-mi, eu nu-l zăresc. 12 [i] Iacă, *de* apucă, cine-l oprește? Cine-i zice: Ce faci?
13 *De* nu rechiamă Dumnezeu mânia sa Se pleacă supt dânsul chiar [j] ajutătorii îndărătnici; 14 Cu cât mai puțin să-i răspund eu, Și să aleg eu cuvinte, *ca să-i răspund!* 15 [k] Chiar de aș fi în drept, nu i-aș răspunde, *Ci ar trebui* să mă rog judecătorului meu! 16 De aș striga, și el mi-ar răspunde, *Tot* n'aș crede, că el a luat seamă la voceà mea!
17 El, care în furtună mă sdrumică, Și îmmulțește ranele mele [l] fără cuvânt:
18 Care nu mă lasă se respir, Ci mă satură de amărîciuni. 19 De *este vorba* de putere, iacă, el puternic *este!* De *este* de judecată, cine mă va apăra? 20 Drept de aș fi, chiar gura mea m'ar condamnà; Nevinovat *de aș fi*, el m'ar învinovăți.
21 Sunt drept: ce-mi pasă că trăiesc! Sunt desgustat de vieața mea! 22 Totul *vine la* aceeași; de aceea am zis: [m] Ori nevinovat ori nelegiuit *este cineva*, El *tot* îl nimicește! 23 Dacă biciul ucide d'într'una, El își râde de suferințele celor nevinovați; 24 Pământul este dat în mânile nelegiuiților. [n] El astupă vederile judecătorilor săi; De nu *el*, *apoi* cine altul? 25 [o] Zilele mele trec mai repede decât un alergător. Ele trec, fără de a vedeà fericirea; 26 Trec înainte, ca corăbiile cele iuți, [p] Precum vulturul se repedè asupra prăzei, 27 [q] Când zic: Voiu uità plângerea mea, Îmi voiu lăsà întristarea, și voiu fi voios: 28 *Atuncia* chiar [r] mă spăimântă durerile mele, Știu, că [s] nevinovat nu mă vei ținea; 29 *Dejà* sunt condamnat; Deci pentru ce să mă ostenesc în zădar? 30 *Chiar* [t] de m'aș scăldà în apă de omăt, Chiar cu leșie de mi-aș curăți mânele, 31 Totuși m'ai afundà în noroiu, Ca să mă urască chiar vestmintele mele. 32 În adevăr, [u] el nu *este* un om ca mine, ca să-i răspund, Și să ne ducem împreună înaintea judecății; 33 Între noi nu este arbitru, *Care* să pună mâna preste amândoi. 34 Depărteze el varga lui de deasupra mea, Și spaima lui să nu mă turbure; 35 *Atunci* îi voiu vorbì, fără să mă tem de dânsul: Dar în starea mea de acum, eu nu *sunt* firea mea.

Urmare: Iov se tângueste, că Dumnezeu încearcă prea greu pe făptura sa.

10 Mi-e [a] desgust de vieață; Curs liber voiu da plângerei mele; [b] Voiu vorbì în amărîciunea sufletului meu.
2 Voiu spune lui Dumnezeu: Nu mă condamnà; Fă-mă să știu pentru ce te certi cu mine! 3 Oare îți place să apeși, Să disprețuești făptura mânelor tale, Și să strălucești în sfaturile celor răi! 4 Ai tu ochi de carne? Sau [c] vezi tu cum vede omul? 5 *Sunt* zilele tale ca zilele omului? *Și* anii tăi ca zilele omului? 6 Ca să cercetezi greșelele mele, Și să spionezi păcatul meu; 7 Deși [d] știi, că n'am păcătuit, Și că nimenea nu poate să scape din mâna ta? 8 [e] Mânele tale m'au făcut, Ele au rânduit toate părțile corpului meu; și tu să mă pierzi! 9 Amintește-ți, rogu-te, că [f] tu m'ai făcut din lut; Și oare să mă prefaci în pulbere? 10 [g] Au nu ca laptele m'ai muls? Și ca pre un caș m'ai închiegat? 11 M'ai îmbrăcat cu piele și *cu* carne, Cu oase și cu mușchi m'ai împletit? 12 Vieață și iubire mi-ai arătat, Și îngrijirea ta a păzit spiritul meu; 13 Și *iacă* ce ascundeai în inima ta! *Acum* știu care-ți *eră* gândul. 14 De am păcătuit, [h] tu m'ai păndit, Și nu mi-ai iertat păcatul; 15 De am greșit, [i] vai mie, [j] Drept *de* aș fi, *tot* nu mi-aș ridicà capul, Sătul *fiind* de ocară, și [k] văzând mișelia mea. 16 Ea tot crește: [l] Tu mă urmărești ca un leu, Și te arăți tot mai înfuriat asupră-mi. 17 Tu-mi dai lovituri noauă, Și îmmulțești turiile tale

---

g Ps. 71. 15.
h Cap. 23. 8, 9.
i Isa. 45. 9. Ier. 18. 6. Rom. 9. 20.
j Cap. 26. 12.
k Cap. 10. 15.
l Cap. 2. 3.
m Eccl. 9. 2, 3.
n 2 Sam. 15. 30.
Ier. 14. 4.
o Cap. 7. 6 7.
p Hab. 1. 8.
q Cap. 7. 13.
r Ps. 119. 120.
s Esod. 20. 7.
t Ier. 2. 22.
u Eccl. 6. 10. Isa. 45. 9. Ier. 49. 19.
Rom. 9. 20.
—
Capul 10.
a 1 Reg. 19. 4. Iona 4. 3, 8.
b Cap. 7. 11.
c 1 Sam. 16. 7.
d Ps. 139. 1, 2.
e Ps. 119. 73.
f Fac. 2. 7.
Isa. 64. 8.
g Ps. 139. 14. 15, 16.
h Ps. 139. 1.
i Isa. 3. 11.
j Cap. 9. 12, 15, 20, 21.
k Ps. 25. 18.
l Isa. 38. 13. Plân. 3. 10.

asupră-mi; Oaste după oaste *le trimeți* asupră-mi. 18 [m]Pentru ce oare m'ai scos din mitră! O, de aș fi murit, și ochiul *nu* m'ar fi văzut! 19 *De* aș fi, ca și cum n'aș fi fost, Din mitra *mumei* dus în mormânt! 20 [n]Au zilele mele nu *sunt* puține? [o]Lasă-*mă* și [p]îndepărtează-te de mine, ca să răsuflu puțin, 21 Înainte de a mă duce *acolo, de unde* nu mă voiu întoarce: În [q]pământul întunerecului [r]și al umbrei morței, 22 *În* pământul întunecimei, cel asemenea umbrelor negre ale morței, unde nu *este* nici o rânduială, Și unde lumina cea mai strălucită *este* întunerecul.

Vorba întâia a lui Zafor. Iov trebuie să se umilească în fața a totștiutorului Dumnezeu.

11 Atuncia răspunse Zofar, Naamateul, și zise: 2 Să rămână fără răspuns atâtea cuvinte! Și *să crează* limbutul, că are dreptate! 3 Au doară vorbele tale deșerte să amuțească pre oameni! Au doară îți vei râde *de alții,* fără ca nimenea să te rușineze! 4 Căci [a]ai zis: Dreaptă *este* învățătura mea, Și drept sunt în ochii tăi. 5 O, de ar vorbì Dumnezeu, De ar deschide buzele sale către tine. 6 Și ți-ar descoperì tainele înțelepciunei *sale,* Care *este* de două ori mai mare decât cea descoperită: Atunci ai cunoaște, că [b]Dumnezeu îți iartă *parte* din nedreptatea ta. 7 [c]Au poți să pătrunzi taina Dumnezeirei? Să descoperi fundul înțelepciunei celui Atotputernic? 8 Înaltă ca cerurile *este!* Ce poți face? Mai adâncă decât infernul! Ce poți cunoaște? 9 Măsura sa *este* mai lungă decât pământul, Și mai lată decât marea! 10 [d]Dacă el apucă, închide, și chiamă *la judecată,* cine-l poate oprì? 11 Căci [e]el cunoaște pre făcătorii de rele, Și vede și *până și* fără de legea *cea nepresupusă,* Dar ei nu vin la cunoștință. 12 [f]Vină dară omul cel desert la minte, Și mânzul asinului sălbatic prefacă-se în om! 13 *Iar* [g]de-ți vei [h]pregăti inima, Și vei [i]întinde mânele tale către dânsul, 14 Fărădelegea o vei depărtà din mâna ta, Și [j]nici o nedreptate nu va locuì în cortul tău: 15 [k]Atuncia îți vei ridicà fruntea fără pată: Vei fi tare, și nu te vei temè *de nimic;* 16 Atuncia vei [l]uità ostenelele *tale,* Amintindu-ți *de ele* ca de apa *cea* nestrecurată; 17 [m]Mai senină decât meazăzi *ți*-se va ridicà vieața: Și întunerecul *de acum* se va preface în dimineață: 18 Plin de încredere și de speranță vei fi, Și căutând *în jurul tău,* [n]vei odihni fără temere: 19 Te vei culcà, și nimenea nu *te* va spăimântà, Și mulți vor căutà fața ta. 20 Dar [o]ochii celor răi se vor pierde; Scăparea va perì pentru ei, Și [p]speranța lor *va fi* — darea sufletului.

Răspunsul lui Iov: el dojenește înțelepciunea înfumurată a prietenilor și îi întrece în descrierea puterei nemărginite a lui Dumnezeu.

12 Și Iov răspunse, și zise: 2 Cu adevărat, *sunteți* un popor *întreg!* Și înțelepciunea va murì cu voi! 3 [a]Am și eu minte, ca voi; Și decât voi nu *sunt* mai pe jos; Și cine nu știe aceasta? 4 [b]Sunt *ca* cel batjocorit de către amicul său, Care [c]chiamă pre Dumnezeu, și el îl aude; Cel drept și neprihănit *este* de batjocură. 5 Dispreț nenorocitului, ce *este* aproape A alunecà cu piciorul! *așà* cugetă norocitul. 6 [d]Liniștite sunt corturile hoților: În siguranță *sunt* cei ce întărîtă pre Dumnezeu, Cei ce poartă pre Dumnezeul lor în mâna lor! 7 Dar întreabă, rogu-te, de animale, și ele te vor învățà, Și de păserile cerului, ele îți vor spune: 8 Sau vorbește pământului, și el te va învățà; *Chiar* și peștii mărei *ți-le* vor istorisì. 9 Cine nu cunoaște toate acestea, Și că mâna Domnului le-a făcut, 10 [e]În a cărui mână *este* sufletul a toată vietatea, Și suflarea tuturor muritorilor? 11 [f]Au doară urechia să nu cerceteze cuvintele, Cum gura gustă bu-

---

[m] Cap. 3. 11.
[n] Ps. 39. 5.
[o] Ps. 39. 13.
[p] Cap. 7. 16, 19.
[q] Ps. 88. 12.
[r] Ps. 23. 4.

Capul 11

[a] Cap. 6. 10.
[b] Ezra 9, 13.
[c] Eccl. 3. 11.
[d] Apoc. 3. 7.
[e] Ps. 10. 11, 14.
[f] Ps. 78. 22.
[g] Eccl. 8. 16.

Rom. 1. 22.

[g] Cap. 5. 8.
[h] 1 Sam. 7. 3.
[i] Ps. 88. 9.
[j] Ps. 101. 3.
[k] Fac. 4. 5, 6.
1 Ioan. 3. 21.
[l] Isa 65. 16.
[m] Ps. 37. 6.
Isa. 58. 8, 10.
[n] Lev. 26. 5, 6.
[o] Lev. 26. 16.
[p] Prov. 11, 7.

Capul 12.

[a] Cap. 13. 2.
[b] Cap. 16. 10.
[c] Ps. 91. 15.
[d] Ier. 12. 1.
[e] Mal. 3. 15.
Dan. 5. 23.
Fapt. 17. 28.
[f] Cap. 34. 3.

catele! 12 [g] Înțelepciunea *este* la bătrâni. Și înțelegerea în lungimea vieței; 13 [h] La *Dumnezeu este* înțelepciunea și tăria: La dânsul sfatul și înțelegerea. 14 Iacă, *ceeace* [i] el surpă, *nimenea* nu *o* va puteà rezidì, Pre cine-l [j] leagă el, nimenea nu-*l* va puteà scăpà. 15 Iacă, el [k] oprește apele, și ele seacă; El le [l] dă drumul, și ele pustiesc pământul. [m] La dânsul *este* puterea și înțelepciunea. 16 Supt dânsul *sunt* și rătăcitul și rătăcitorul; 17 El duce *cu sine* pre consilieri ca pradă, Și [n] ia mintea judecătorilor: 18 El desprinde pre cei legați de regi; Și pune cingătoare în jurul coapselor lor. 19 El duce *cu sine* pre preoți ca pradă, Și răstoarnă pre cei puternici; 20 [o] El ia vorba celor elocuenți, Și ia mintea bătrânilor: 21 [p] El revarsă disprețul preste cei mai mari, Și slăbește brâul celor puternici; 22 [q] El descopere adâncimile întunerecului, Și aduce la lumină umbra morței; 23 [r] El îmmulțește națiunile, și le stârpește; El răslățește popoarele, și *iarăși* le mărginește. 24 El ia mintea capilor popoarelor pământului, Și-i [s] lasă să rătăcească prin deșerturi fără căi, 25 *Unde* [t] ei pipăie prin întunerec fără lumină: Și-i lasă să se poticnească ca cei beți.

Urmare: Iov îndeamnă pe prieteni și le vorbește despre dreptatea lui Dumnezeu.

13 Iacă, pre toate le văzù ochiul meu, Urechia mea *le* auzì și le înțelese. 2 [a] Ceeace voi știți, știu și eu; Decât voi nu *sunt* mai pe jos. 3 Dar [b] cu Atotputernicul aș voi să vorbesc. Și cu Dumnezeu aș dorì să mă judec; 4 Căci voi *nu sunteți decât* născocitori de minciuni, [c] *Nu sunteți* cu toți *decât niște* medici nefolositori. 5 O, de ați fi tăcut! Câtă [d] înțelepciune ați fi arătat! 6 Ascultați întâmpinarea mea, Și luați seamă la apărarea buzelor mele! 7 *Se cuvine* oare să vorbiți nedrepte pentru Dumnezeu? Și să spuneți minciuni pentru el? 8 *Se cuvine* oare să fiți părtinitori pentru dânsul, Și să vă certați pentru Dumnezeu? 9 Oare bine *vă* va fi, dacă vă va cerceta? Oare puteți voi să-l amăgiți, cum se amăgește omul? 10 De sigur el vă va mustra, Dacă în ascuns îi veți fi părtinitori. 11 Mărirea sa au nu vă înspăimântă? Și temerea de dânsul au nu cade preste voi? 12 Proverbele voastre *sunt* vorbe de cenușă, Și dovezile voastre *sunt* tărie de lut. 13 Tăceți înainte-mi, Și eu voiu vorbì, orice *va puteà* să *mi*-se întâmple: 14 *Căci* mi-am [e] luat carnea în dinți, Și mi-am [f] pus vieața în mână. 15 Iacă, [g] să mă omoare, să *nu mai* am nimic de sperat, Și [h] tot voiu apărà urmările mele înaintea lui. 16 Numai aceasta mă poate mântuì: Căci fățarnicul nu poate stà în fața sa. 17 Ascultați cuvântul meu, Și vorbirea mea *să între* în urechile voastre! 18 Iacă, mi-am rânduit judecata *mea*, Știu, că voiu fi îndreptat. 19 [i] *De este* cine să mă pârască, *arate-se;* De voiu tăceà, am să mor. 20 [j] Numai două *lucruri de* nu-mi vei face, *Atuncia* nu mă voiu ascunde de dinaintea feței tale: 21 [k] Ține departe mâna ta dela mine, Și spaima ta să nu mă înspăimânte. 22 Atuncia chiamă-mă, și eu voiu răspunde: Sau lasă-mă să vorbesc, și tu să-mi răspunzi. 23 *Spune-mi*, câte *sunt* greșelile și păcatele mele? Fă-mă să cunosc nelegiuirile și păcatele mele! 24 [l] Pentru ce îți ascunzi *astfel* fața, Și mă [m] ții de neamicul tău? 25 Oare *ești deprins* a [n] înspăimânta frunza purtată *de vânturi*, Și a urmărì miriștea seacă? 26 De poruncești *astfel de* asprimi împotriva mea, Și [o] mă faci să moștenesc păcatele tinerețelor mele; 27 [p] Pui picioarele mele în butuc, Pândești toate urmările mele, Faci groapă în jurul talpelor picioarelor mele; 28 Și *faci ca acest corp* să treacă ca mucigaiul, Ca un vestmânt, pre care-l mănâncă molia.

---

[g] Cap. 32. 7. [h] Cap. 9. 4. [i] Cap. 11. 10. [j] Apoc. 3. 7. [k] 1 Reg. 8. 35. [l] Fac. 7. 11, etc. [m] Vers. 13. [n] 2 Sam. 15. 31. 1 Cor. 1. 19. [o] Isa. 3. 1, 2, 3. [p] Ps. 107. 40. [q] Dan. 2. 22. 1 Cor. 4. 5. [r] Ps. 107. 38. Isa. 9. 3. [s] Ps. 107. 4, 40. [t] Deut. 28. 29.

Capul 13.

[a] Cap. 12. 3. [b] Cap. 23. 3. [c] Cap. 6. 21. [d] Prov. 17. 28. [e] Cap. 18. 4. [f] 1 Sam. 28. 21. [g] Ps. 23. 4. [h] Cap. 27. 5. [i] Cap. 33. 6. [j] Cap. 9. 34. [k] Ps. 39. 10. [l] Deut. 32. 20. Ps. 13. 1. Isa. 8. 17. [m] Deut. 32. 42. Rut. 1. 21. [n] Isa. 42. 3. [o] Ps. 25. 7. [p] Cap. 33. 11.

Încheiere. Iov se jeleşte despre nimicnicia omului şi caută în zadar o nădejde mângăietoare.

14 Omul, născut din femeie, *Are* puţine zile, dar [a]multe necazuri:
2 [b]Răsare ca o floare, şi se taie; Fuge
ca umbra, şi nu rămâne. 3 Şi tu îţi
[c]îndrepţi ochii tăi asupra unuia ca acesta! Şi mă [d]tragi la judecată cu tine?
4 Cine [e]poate scoate un lucru curat din
cel necurat! Nimenea! 5 [f]Dacă zilele
lui *sunt* hotărîte, Numărul lunelor lui
este în mâna ta, Şi i-ai pus margine preste care să nu treacă: 6 *Atunci* [g]întoarce *privirea ta* dela dânsul, ca să se
răsufle puţin, Până ce va sfârşi ziua sa
[h]ca un năimit. 7 Căci arborele are speranţă: De va fi tăiat, [i]să odrăslească iarăşi, Şi mlădiţele lui să nu înceteze *a creşte*. 8 De îmbătrâneşte în pământ rădăcina sa, Sau de piere în ţărână trunchiul său, 9 De mirosul apei înfloreşte,
Şi dă ramuri, ca o plantă nouă. 10 Dar
omul, *când* moare, rămâne întins: Când omul dă sufletul, unde *mai este?* 11 *Cum*
se pierd apele din lacuri, Şi râul seacă şi usucă, 12 Aşă şi omul se culcă, şi
nu se *mai* scoală; [j]Cât *va fi* cerul, nu se vor deşteptă, Şi nu se vor scula din somnul lor. 13 O, de m'ai ascunde în mormânt, De m'ai acoperi, până ce-ţi va trece mânia; De mi-ai pune un termin, după care să-ţi aminteşti *iarăşi* de mine! 14 *Dar* de moare omul, reînviava oare? În toate zilele luptei mele [k]aş aşteptă, [l]Până mi-ar veni schimbarea.
15 Atuncia [m]m-ai chiemă, şi eu ţi-aş
răspunde; *Căci* ai dori de făptura mânelor tale. 16 [n]Dar acum numeri paşii mei; Şi pândeşti păcatul meu; 17 [o]Greşelile mele în sac le sigilezi, Şi *încă* născocesti păcate *asupră*-mi. 18 *Cum* se prăbuşeşte şi se desface un munte, Şi o
stâncă se mută din locul ei; 19 *Cum*
apa sapă pietrile: *Cum* valurile duc cu sine pulberea pământului, Aşă nimiceşti speranţa omului: 20 Tu-l urmăreşti
nencetat, până ce piere: Şi-l trimeţi după ce ai schimbat faţa lui. 21 *De* ajung fiii săi la onoare, [p]el nu *o* ştie: *De* sunt înjosiţi, el nimic nu află de aceasta;
22 Carnea sa simte *numai* durerile *sale*,
Sufletul său se chinueşte *numai* pentru sine.

Vorba a doua a lui Elifaz; el mustră pe Iov pentru cuvântarea semeaţă a lui Iov şi descrie pacostea nelegiuiţilor.

15 Şi Elifaz, Temaneul, răspunse, şi
zise: 2 *Cade-se* oare *ca* înţeleptul să răspundă *cu* înţelepciune deşeartă;
Şi *să*-şi umple peptul cu vânt de răsărit? 3 Să se apere cu cuvinte, cari nu
ajută nimic, Sau cu vorbe, cari nu folosesc nici de cum? 4 Tu nimiceşti temereà *de Dumnezeu*, Şi desfiinţezi rugăciunea către Dumnezeu: 5 Căci gura
ta arată vina ta, Deşi alegi limba vicleniloř, 6 [a]Gura ta te condamnă, şi nu
eu; Da, buzele tale mărturisesc împotriva ta. 7 Au tu *eşti* omul cel întâiunăscut? Şi [b]au eşti făcut mai nainte de munţi? 8 Au doară [c]auzit-ai sfatul lui
Dumnezeu? Şi *din el* ţi-ai însuşit înţelepciunea? 9 [d]Ce ştii, ce noi nu ştim?
Ce înţelegi, ce noi nu înţelegem?
10 [e]Între noi *sunt* bătrâni şi cărunţi,
Mai avuţi de zile decât părintele tău.
11 Mângăierile lui Dumnezeu oare *erau*
preà puţine pentru tine? Şi cuvântul *său* cel atât de blând către tine? În cotro te trage inima ta? 12 Şi în cotro se aţintă
ochii tăi? De-ţi întorci în contra lui Dumnezeu suflarea ta? 13 Şi de scoţi
din gura ta cuvinte *ca acestea?* Ce *este*
omul, ca să fie curat; 14 [f]Ca să fie drept cel născut din femeie? [g]Iacă, în sfinţii săi el nu se încrede, 15 Şi cerurile nu sunt curate în ochii săi, [h]Cu
cât *este* mai urîcios şi mai necurat omul,
16 [i]Care beà nedreptatea ca apa. Voiu
să te învăţ, ascultă-mă; 17 Şi ce am văzut, voiu să-*ţi* spun: Ceeace înţelepţii *cunoscând* [j]dela părinţii lor, au spus,

Capul 14
a Eccl. 2. 23.
b Ps. 90. 5, 6. Isa. 40. 6. Iac. 1. 10, 11. 1 Pet. 1. 24.
c Ps. 144. 3.
d Ps. 143. 2.
e Ioan. 3. 6. Rom. 5. 12. Efes. 2. 3.
f Cap. 7. 1.
g Ps. 39. 13.
h Cap. 7. 1.
i Vers. 14.
j Ps. 102. 26. Rom. 8. 20.
2 Pet. 3. 7, 10, 11. Apoc. 20. 11.
k Cap. 13. 15.
l Vers. 7.
m Cap. 13. 22.
n Prov. 5. 21. Ier. 32. 19.
o Deut. 32. 34. Osea 13. 12.
p Eccl. 9. 5. Isa. 63. 16.

Capul 15.
a Luc. 19. 22.
b Ps. 90. 2.
c Rom. 11. 34.
1 Cor. 2. 11.
d Cap. 13. 2.
e Cap. 32. 6, 7.
f 1 Reg. 8. 46. Prov. 20. 9. Eccl. 7. 20.
1 Ioan 1. 8, 10.
g Cap. 4. 18.
h Ps. 14. 3.
i Prov. 19. 28.
j Cap. 8. 8.

18 Şi n'au ascuns: *neam curat.* Cărora
singuri li-s'a dat pământul, 19 Şi în al
căror mijloc [k] nici un străin n'a străbătut;
Omul cel rău în toate zilele *sale este ca*
în dureri de facere, 20 Şi *numai* [l] un
mic număr de ani este păstrat pentru cel
aprig; Ţipete de spaimă *răsună* în ure-
chile sale, 21 [m] În mijlocul păcei *crede,*
că se aruncă asupra pustiitorului: El nu
speră, că va scăpà de întunerec. 22 Şi se
crede păstrat pentru sabie. [n] Aleargă *pre-*
tutindenea după pâne, *zicând:* 23 Un-
de-*i?* Ştie, că [o] zilele întunerecului îi sunt
pregătite. Mişelia şi strâmtorarea îl spăi-
mântă; 24 Ele îl cuprind ca un rege
înarmat la luptă. 25 Căci el a întins
mâna sa asupra lui Dumnezeu; Şi s'a
împotrivit celui Atotputernic. 26 El
aleargă asupra-i cu gâtul *întins,* Cu
partea cea mai tare a scuturilor sale;
27 Căci grăsimea i-a acoperit faţa, Şi a
depus grăsime pe copsele *sale.* 28 Pen-
tru aceea locueşte în cetăţi pustiite, În
case nelocuite, Cari sunt hotărîte spre
dărâmare. 29 El nu se va mai înavuţi,
şi avutul său nu va ţineà: Averea sa nu
se va lăţì pe pământ. 30 El nu va ieşi
din întunerec, Mlădiţele sale le va arde
flacăra, Şi el va dispare [p] la suflarea gu-
rei sale. 31 El, înşelatul, să nu se [q] în-
credă în deşertăciune; Căci deşertăciu-
nea îi va fi răsplata. 32 [r] Înainte de timp
se va împlinì ziua sa; Şi ramurile sale nu
vor înverzì. 33 Ca şi butucul de vie va
aruncà strugurul său necopt, Şi ca masli-
nul va lepădà floarea sa. 34 Căci ne-
roditor *este* neamul nelegiuitului, Şi fo-
cul mistueşte cortul mituirei; 35 [s] Con-
cepe amărîciunea, şi naşte nenorocire;
Şi sânul său pregăteşte înşelăciune.

Răspunsul lui Iov: neînţeles de prietenii, se tânguieşte lui Dumnezeu.

16 Atuncia Iov răspunse, şi zise: 2 De
acestea multe am auzit; Toţi *sunteţi*
nişte [a] mângâiători supărăcioşi. 3 Sfâr-
şit-ai oare cu vorbele seci? Şi ce te îm-
boldeşte să răspunzi? 4 Oare eu aş
vorbì ca voi, De aţi fi voi în locul meu?
Oare m'aş legà de voi cu cuvinte, Şi aş
[b] clătinà din cap la voi? 5 *Nu! ci* v'aş
încurajà cu gura mea, Şi compătimirea
buzelor mele ar alinà *durerea voastră.*
6 De vorbesc, durerea mea nu se alină; Şi
de încetez, oare se depărtează măcar ceva
de mine? 7 Dar acum puterile mi-au
slăbit; Tu ai pustiit toate ale mele; 8 Tu
m'ai apucat *ca pre un vinovat;* Dovadă
este slăbiciunea mea, Care se ridică, *şi*
mă mărturiseşte în faţă. 9 [c] Mânia lui
mă sfâşie *şi* mă urmăreşte: El din dinţii
săi scrâşneşte la mine; [d] Neamicul meu
îşi ascute căutăturile sale în contra mea.
10 [e] Cască gura lor asupră-mi, Cu ocară
[f] lovesc obrajii *mei;* Cu toţii [g] se adună
asupră-mi. 11 Dumnezeu [h] m'a trădat
nedreptilor, Şi m'a aruncat în mânele
reilor. 12 Liniştit eram, şi el mă ni-
micì; *Mă* apucă de cerbice, şi mă sfă-
râmă. Şi mă [i] luă drept ţintă. 13 Ar-
caşii săi mă înconjurară; El despică ră-
nunchii mei fără cruţare; El vărsă pe
pământ ferea mea. 14 Mă frânsă bu-
căţi, bucăţi, *Şi* se aruncă asupră-mi ca
un viteaz. 15 Am cusut un sac de plân-
gere preste pielea mea, Şi am [j] vârît cor-
nul meu în colb; 16 Faţa mea este
roşită de plâns, Şi pe genele mele *este*
culcată umbra morţei; 17 De şi nu
este nici o nedreptate în mânele mele,
Şi rugăciunea mea *este* curată. 18 Pă-
mântule, nu acoperì sângele meu, Şi [k] ti-
petul meu să nu afle margine! 19 Şi
acum iacă, chiar [l] martorul meu în cer,
Şi în sus răspunzătorul meu! 20 Ri-
de-şi de mine amicii mei, Către Dumne-
zeu *în sus* lacrimă ochiul meu. 21 [m] Ah,
de aş puteà să mă judec cu Dumnezeu,
Ca fiul omului cu aproapele său! 22 Căci
puţinii *mei* ani trec, Şi eu [n] plec pe calea,
pe care nu mă voiu *mai* întoarce.

Urmare: Iov vede în jurul său numai ticăloşie şi în faţa sa numai groapa.

17 Spiritul mi-se frânge, Zilele mele
se sting; [a] Mormântul mă aşteaptă.

k Iocl. 3. 17. *l* Ps. 90. 12. *m* 1 Thes. 5. 3. *n* Ps. 59. 15. *o* Cap. 18. 12. *p* Cap. 4. 9. *q* Isa. 59. 4. *r* Ps. 55. 23. *s* Ps. 22. 7. Isa. 59. 4. Osea 10. 13.

Capul 16. *a* Cap. 13. 4 *b* Ps. 22. 7. *c* Cap. 10 16,17. *d* Cap. 13. 24. *e* Ps. 22. 13. *f* Plân. 3. 30. *g* Ps. 35. 15. *h* Cap. 1. 15, 17. *i* Cap. 7. 20. *j* Ps. 7. 5. *k* Cap. 27. 9. *l* Ps. 66. 18, 19. Rom. 1. 9. *m* Eccl. 6. 10. Rom. 9. 10. *n* Eccl. 12. 5.

Capul 17. *a* Ps. 88. 3. 4.

2 În juru-mi *nu văd decât* derăzători,
Și ochiul meu *nu* vede *decât* [b]certele lor. 3 Depune, rogu-te, dă cauțiune
pentru mine. *Căci* cine *altul* îmi [c]va dă mână? 4 Căci ai ascuns înțelepciunea
din inima lor; Pentru aceea nu-*i* vei lăsà să învingă. 5 Cine dă spre pradă
pre amicii *săi*, Ochii fiului aceluia se vor topì. 6 El m'a făcut de [d]proverb popoarelor; Da, sunt ca un scuipat în față. 7 [e]Ochiul meu se întunecă de întristare,
Și membrele mele toate *sunt* ca o umbră. 8 Cei drepți se vor uimì de aceasta,
Și nevinovatul se va aprinde asupra nelegiuitului. 9 Dar dreptul va urmà calea sa, Și cel cu [f]mânele curate va crește în putere. 10 [g]Înturnați-vă și veniți cu toții, Și vă *voiu arătà*, că între voi nici unul nu e înțelept. 11 [h]Zilele mele se trec, S'au nimicit planurile mele, *Pre cari* cu iubire *le* nutria inima mea. 12 Ei prefac noaptea în zi; Și lumina *voastră* seamănă întunerecului. 13 Să sper? Mormântul *e* casa mea; În întunerec îmi aștern culcușul meu; 14 Strig mormântului: Tu *ești* părintele meu, Vermelui: Tu *ești* muma mea, sora mea! 15 Unde *este* dar speranța mea? Speranța mea cine o vede? 16 S'a pogorît [i]supt zăvoarele infernului, De *este* [j]liniște măcar în pulbere.

Vorba a doua a lui Bildad: el descrie, după ce mustră pe Iov, peirea neapărată a nelegiuiților.

18 Și Bildad, Șuheul, răspunse, și zise:
2 Când oare vei pune capăt vorbelor *tale?* Vino-ți în minte, și apoi vom vorbì? 3 Pentru ce ne socoți *atât* de [a]dobitoci? Și suntem în ochii tăi *atât* de desprețuiți? 4 Oare pentru tine, [b]care singur te sfâșii în mânia ta, Să se părăsească pământul, Și să se strămute stânca din locul ei? 5 Da, [c]lumina răului se va stinge, Și nu va lucì flacăra focului său;
6 Lumina se va întunecà în cortul său;
Și [d]candela sa se va stinge de deasupra lui: 7 Se vor strâmtà pașii săi cei puternici, Și chiar [e]sfatul său se va răsturnà.
8 Căci [f]el va fi tras în cursă de chiar picioarele sale, Și va păși pe rețeà. 9 Lațul *îi* va apucà călcâiul, Și [g]mreaja îl va prinde: 10 Căpcana, *în care se va prinde,* stă ascunsă în pământ, Și prinzătoarea în calea *sa,* 11 De jur împrejur îl [h]impresoară spaimele, Și-l urmărește din pas în pas. 12 Puterea-*i* se pierde de foame, Și [i]nenorocirea priveghiează la coastele sale; 13 Ea va mistuì membrele sale, Întâiu-născutul morței va roade oasele sale: 14 *Așà va* [j]fi smuls din cortul, *în care repauzà* încrederea sa: Și-l va mânà spre regele spaimelor. 15 Străinii vor locuì în cortul său, Și vor preserà pucioasă în locuința sa: 16 [k]Jos se vor uscà rădăcinile lui, Și sus se vor vesteji ramurile lui. 17 [l]Amintirea lui va perì depe pământ, Și în piețe nu se va *mai* vorbì de numele lui.
18 Va fi împins din lumină la întunerec, Și se va gonì din lume. 19 [m]Nu-i va rămâneà în poporul său nici fiu nici nepot, Nici vr'o rămășiță în locuința sa.
20 Urmașii *lui* se vor uimì de [n]soartea lui, Și pre străbuni îi va cuprinde groaza.
21 Da, așà *vor fi* locuințele păcătosului, Și locul *aceluia, care* [o]n'a cunoscut pre Dumnezeu.

Răspunsul lui Iov: se plânge de asprimea prietenilor, descrie marea sa mizerie, dar apoi ajunge la siguranță fericită că mântuitorul său trăiește.

19 Atuncia Iov răspunse, și zise:
2 Până când veți întristà sufletul meu, Și mă veți sdrumicà cu cuvintele *voastre?* 3 Până acum de [a]zece ori m'ați înfruntat, Și fără de rușine m'ați condamnat. 4 Căci dacă cu adevărat am greșit, Greșeala mea pre mine mă apasă. 5 Iar de *vă* [b]ridicați asupra-mi, Ca să-mi imputați suferințele mele:
6 Atuncia să știți, că Dumnezeu m'a nedreptățit, Și m'a învelit în cursele sale,

b 1 Sam. 1. 6, 7. *c* Prov. 6. 1. *d* Cap. 30. 9. *e* Ps. 6. 7. *f* Ps. 24. 4. *g* Cap. 6. 29. *h* Cap. 7. 6. *i* Cap. 18. 18. *j* Cap. 3. 17, 18. 19. — *Capul 18.* *a* Ps. 73. 22. *b* Cap. 13. 14. *c* Prov. 13. 9. *d* Ps. 18. 28. *e* Cap. 5. 13. *f* Ps. 9. 15. *g* Cap. 5. 5. *h* Cap. 15. 21. Ier. 6. 25. *i* Cap. 15. 23. *j* Cap. 8. 14. Ps. 112. 10. *k* Amos. 2. 9. Mal. 4. 1. *l* Ps. 34. 16. Prov. 2. 22. *m* Isa. 14. 22. *n* Ps. 37. 13. *o* 1 Thes. 4. 5. 2 Thes. 1. 8. Tit. 1. 16. — *Capul 19.* *a* Fac. 31. 7. *b* Ps. 38. 16.

7 Iacă, eu țip asupra silniciei, și nu sunt auzit: Strig, și totuși nu *mi-se face* dreptate. 8 [c]Calea mi-a îngrădit, ca să nu pot trece, Și întunerecul l-a pus în cărările mele. 9 [d]Onoarea mi-a luat-o, Și coroana *depe* capul meu a răpit-o. 10 El în toate m'a sfărâmat, și eu pier: Ca pre un arbore a smuls speranța mea: 11 Aprinsu-s'a asupră-mi mânia lui, Și [e]ca pre un neamic mă privește. 12 Cetele sale într'una înaintează, Și-și [f]fac calea către mine, Și au tăbărît în jurul cortului meu. 13 [g]Pre frații mei i-a depărtat de mine, Și pre cunoscuții mei i-a înstrăinat de mine: 14 Rudele mele *m'*au părăsit, Și cunoscuții mei m'au uitat: 15 Casnicii mei, chiar servele mele Ca pre un străin mă privesc: Sunt nemernic în ochii lor. 16 *De* chiem pre servul meu, el nu-*mi* răspunde: *De și*-l rog cu chiar gura mea. 17 Suflarea mea a ajuns *a fi* nesuferită femeiei mele, Și chiar fiilor corpului meu trebue să mă rog. 18 Încă și [h]copiii mă disprețuesc; *Când* mă scol, ei mă vorbesc de rău. 19 [i]Toți neamicii mei mă urăsc; Chiar și cei, pre cari i-am iubit, s'au întors asupră-mi. 20 [j]De piele și carne mi-se țin oasele, Și buzele abiă acoper dinții mei. 21 Îndurați-vă de mine, îndurați-vă, amicii mei! [k]Căci mâna lui Dumnezeu m'a lovit. 22 Pentru ce mă [l]urmăriți, ca *și* Dumnezeu, Și nu vă săturați de carnea mea? 23 O, de ar fi scrise cuvintele mele; În carte de ar fi săpate! 24 Cu condeiu de fier de ar fi tăiate, În plumb, în stâncă, în veci! 25 Dar știu, *că* răzbunătorul meu trăiește, Și *de va fi* cel depe urmă, *tot* se va arătà pe pământ: 26 Și *de și aceastà* piele este spârcuită, Tot [m]voiu privì în carne pre Dumnezeu, 27 Pre dânsul îl voiu privì spre binele meu; Ochii mei îl vor vedeà și nu ai altuia; *De acest dor* se consumă rănunchii mei în sânul meu. 28 Atunci veți zice: Pentru ce l-am urmărit, Și se va vădì rădăcina cuvintelor mele. 29 Temeți-vă de sabie: Căci mânia *lui Dumnezeu* vă va pedepsì prin sabie, Ca să știți că *este* o judecată.

Vorba a doua a lui Zofar: el repetă zicerea: Bucuria nelegiuiților nu ține mult.

20 Și Zofar, Naamateul, răspunse, și zise: 2 Tocmai d'aceea gândurile mele mă silesc să răspund, Și de aceea mă grăbesc: 3 Am auzit *îndreptându*-mi-*se* mustrare rușinoasă, Dar din adâncul conștiinței mele spiritul îmi răspunde. 4 Nu știi aceasta? *Ceeace a fost* din veci, De când omul este pe pământ: 5 [a]Că scurt *este* triumful răului, Și *că* bucuria fățarnicilor *nu* ține *decât* o clipeală? 6 [b]Dacă înălțarea sa s'ar ridicà până la cer, Și capul său ar atinge norii, 7 El *tot* va perì [c]ca lepădătura sa în veci, Și cei, cari l-au văzut, vor zice: Unde *este* el? 8 [d]Ca un vis va perì, și nu se va *mai* găsì; Va fugi ca o arătare a nopței, 9 [e]Ochiul, care l-a văzut, nu-*l va* mai *vedeà;* Pre dânsul nu-l va mai zărì locul său: 10 Fiii săi vor împăcà pre sărmani, Și mânele lor [f]vor înapoià iarăși averea *răpită* a lor, 11 Oasele sale, pline *de* [g]*păcatele* tinereței sale, [h]Vor odihni cu dânsul în pulbere. 12 De și răutatea e dulce în gura sa, O ascunde supt limba sa, 13 Se desmeardă cu dânsa, și nu o lasă, Ci o reține în gura sa: 14 *Totuși* hrana sa se va preface în măruntaiele sale: Venin de șearpe *va fi* lăuntrul său. 15 Tesaurele, pre cari le-a înghițit, iarăși le va vărsa, Din pântecele lui le va scoate Dumnezeu. 16 Venin de viperă va suge; Și-l va ucide limba năpârcei, 17 Nici odată nu va vedeà [i]pâraie, fluvii, Râuri de miere și lapte! 18 Cele câștigate le [j]va da înapoi, Fără să fi gustat *din ele cevà;* După averea *sa va fi* și ceeace el va înapoià, și *de ea* nu se va bucurà. 19 Fiindcă apăsă, *și* părăsì pre sărmani; Pradă case, pre cari nu le-a zidit; 20 [k]Fiindcă nici odată n'a crezut

c Cap. 3. 23. *d* Ps. 89. 44. *e* Cap. 13. 24. Cap. 30. 12. | *g* Ps. 31. 11. *h* 2 Reg. 2. 23. *i* Ps. 41. 9. *j* Ps. 102. 5. | Plân. 4. 8. *k* Cap. 1. 11. *l* Ps. 69. 26. | *m* 1 Cor. 13. 12. 1 Ioan 3. 2. | *Capul 20.* *a* Ps. 37. 35, 36. *b* Isa. 14 13, 14. Obad. 3, 4. | *c* Ps. 83. 10. *d* Ps. 73. 20. *e* Ps 37. 36. *f* Vers. 18. | *g* Ps. 25. 7. *h* Cap. 21. 26. *i* Ps. 36. 9. | Ier. 17. 6. *j* Vers. 10. 15. *k* Eccl. 5. 13, 14.

îndestulat pântecele său: Poftei lui nimic nu scăpă: 21 Nimic nu scăpă de lăcomia sa: Pentru aceea fericirea sa nu va ţineà. 22 Lipsit va fi în plină îndestulare. Şi vor căderà preste el toate lovirile nevoiei. 23 Voind să umplè pântecele său, *Dumnezeu* va trimete asupră-i aprinderea mâniei sale. Şi o va plouà deasupră-i [l] drept mâncare. 24 [m] Va fugì de dinaintea armei de fier. Şi-l va străpunge arcul de aramă: 25 *Săgeata abia* va ieşì din corpul *său*. Şi [n] oţelul scânteitor va străpunge ferea sa; [o] Groazele *morţei vor căderà* preste dânsul. 26 Întunerecul se va ascunde în lăuntrul său. [p] Un foc de sine aţâţat îl va mistuì: Nenorocit va fi cel rămas în cortul său. 27 Cerul va descoperì fără de legea sa. Şi pământul se va ridicà asupră-i; 28 Averea casei sale se va pierde; *Totul* va perì în ziua mâniei sale. 29 Aceasta *este* dela Dumnezeu soartea omului rău. Şi moştenirea hotărîtă pentru el dela Atotputernicul.

Răspunsul lui Iov: cu toate acestea nelegiviţilor le merge adeseori bine până la judecată.

21 Şi Iov răspunse, şi zise: 2 Luaţi aminte la cuvântul meu! Aceasta să fie mângăierea voastră! 3 Îngăduiţi-mă să vorbesc, Şi după vorbirea mea veţi puteà să mă [a] râdeţi! 4 *Este* oare tânguirea mea asupra vre-unui om? Şi chiar dacă *aşà ar fi*, pentru ce să nu fiu nerăbdător? 5 Căutaţi la mine, şi vă uimiţi, [b] Şi puneţi mâna la gură! 6 Da, când îmi amintesc, mă cutremur, Şi carnea mea se cuprinde de groază! 7 [c] Pentru ce răii trăiesc, Îmbătrânesc, sporesc în putere? 8 Seminţia lor creşte cu ei împreună, Şi odrasla lor înaintea ochilor lor; 9 Casele lor *sunt* în pace, fără teamă, Şi [d] varga lui Dumnezeu nu *vine* preste dânşi; 10 Taurul lor se prăseşte, şi nu-şi pierde *sămânţa*, Vaca lor fată, şi [e] nu leapădă; 11 Ei răspândesc pruncii lor ca pre o turmă, Şi copiii lor saltă *în jurul lor*. 12 Ei se desfată cu timpane şi citare, Şi se bucură la răsunetul buciumului; 13 Ei îşi [f] petrec zilele în fericire, Şi într'o clipeală se pogor în mormânt: 14 [g] De şi ai zis lui Dumnezeu: „Depărtează-te dela noi; Căci cunoştinţa căilor tale nu o dorim! 15 [h] Ce *este* Atotputernicul, ca să-i servim? [i] Ce ne foloseşte, de ne vom rugà lui?“ 16 Au nu *stă* în mâna lor fericirea lor? ([j] Sfatul răilor departe fie de mine!) 17 [k] Oare adesea se stinge candela răilor, *Adesea* vine asupră-le stricăciunea, Şi sorţurile *lor* le [l] împarte oare Dumnezeu în mânia sa? 18 Oare *adesea* sunt [m] ca paiele în faţa vântului, Şi ca pleava spulberată de furtună? 19 *Zice-veţi:* „Dumnezeu păstrează [n] pentru fiii săi pedeapsa sa.“ Răsplătească-şi-*o* lui însuşi, ca el să *o* simtă. 20 Cu chiar ochii săi să vadă stricăciunea sa, [o] Beà singur din mânià Atotputernicului! 21 Căci ce-i pasă de casa sa în urma sa, Când numărul lunelor sale *i*-s'a împlinit? 22 [p] *Cine* va învăţà minte pre Dumnezeu? *Pre dânsul*, care judecă pre cei mari? 23 Unul moare în mijlocul prosperităţei sale, Cu totul fericit şi liniştit; 24 Vânele sale sunt pline de suc, Şi adăpată este măduva oaselor sale; 25 Altul moare cu sufletul întristat, Fără să fi gustat de bine vre odată. 26 Dimpreună sunt [q] culcaţi în pulbere, Şi vermii acoper pre amândoi. 27 Iacă, eu cunosc gândurile voastre, Şi hotărîrile, *cu cari* mă nedreptăţiţi: 28 Căci ziceţi: [r] Unde *este* casa apăsătorului? „Şi unde cortul, *în care* locuesc cei răi?“ 29 *De ce* n'aţi întrebat de călători? Nu nesocotiţi mărturiile lor: 30 [s] „Cel rău, *ziceţi*, este păstrat pentru ziua pierderei, El se va aduce în ziua mâniei.“ 31 *Dar* cine va *cuteza a-i* spune [t] în faţă urmările sale? Şi cine-i va răsplătì *cele ce* a făcut? 32 Îl duc afară la morminte, Şi-şi priveghiează mausoleul; 33 Lin zac a-

---

l Num. 11. 33. *m* Isa. 24. 18. Amos. 5. 19. *n* Cap. 16. 18. *o* Cap. 18. 11.

p Ps. 21. 9.

Capul 21.

a Cap. 16. 10. *b* Jude. 18. 19.

c Ier. 12. 1. Hab. 1. 16. *d* Ps. 73. 5. *e* Esod. 23. 26. *f* Cap. 36. 11.

g Cap. 22. 17. *h* Esod. 5. 2. *i* Mal. 3. 14. *j* Ps. 1. 1.

Prov. 1. 10. *k* Cap. 18. 6. *l* Luc. 12. 46. *m* Ps. 1. 4.

Isa. 17. 13. Osea. 13. 3. *n* Esod. 20. 5. *o* Ps. 75. 8.

Ier. 25. 15. Apoc. 14. 10. *p* Rom. 11. 34. 1 Cor. 2. 16.

q Eccl. 9. 2. *r* Cap. 20. 7. *s* Prov. 16. 4. 2 Pet. 3. 9. *t* Gal. 2. 11.

supră-i brazdele văiei. Şi el trage după sine o [u] lume întreagă. Aşà cum l-a precedat o mulţime nenumărată. 34 Deci, *nu*-mi daţi *decât* mângâieri deşerte. Căci întâmpinările voastre *nu* sunt *decât* o minciună.

Cuvântarea cea depe urmă a lui Elifaz; el învinueşte d'a dreptul pe Iov de păcate mari, îi spune să nu fie semeţ şi-l îndeamnă să se pocăiască.

22 Şi Elifaz. Temaneul, răspunse, şi zise: 2 [a] Poate omul să folosească pre Dumnezeu? Chiar dacă şieşi foloseşte înţeleptul. 3 *Este* oare spre binele celui Atotputernic, de eşti drept? Sau *spre* câştigul *său*, de urmezi fără vină căile tale? 4 De frică de tine certa-se-va cu tine? *Sau* merge-va cu tine la judecată? 5 Au doară răutatea ta nu *este* mare? Şi fără capăt fără de legile tale? 6 Căci ai [b] luat amanet fără temeiu dela fraţii tăi, Şi ai despuiat pre cei goi de vestmintele lor; 7 N'ai dat apă de băut celui ostenit, Şi ai [c] oprit pânea *ta* celui flămând. 8 Dar *tu* puternic *fiind*, ai stăpânit pământul *întreg*, Şi însemnat *fiind*, ai locuit *singur* într'însul. 9 Pre văduve le-ai dat afară cu *mânele* deşerte, Şi braţul [d] orfanilor *l*-ai frânt. 10 Pentru aceasta *eşti* [e] înconjurat de curse, Şi spaima te uimeşte de odată. 11 Au nu vezi întunerecul, Şi mulţimea [f] apei, *care* te acopere? 12 Au nu *este* Dumnezeu în înălţimea cerului? Priveşte înălţimea stelelor, cât sunt de înalte! 13 Şi tu zici: [g] „Ce poate să ştie Dumnezeu? *Cum* poate să judece din dosul întunerecului de nori? 14 [h] Norii deşi îl ascund, şi-l opresc a vedeà; Cutreeră cercul cerului.“ 15 Oare voeşti să urmezi calea cea veche, Pe care au umblat oamenii stricăciunei, 16 Cari [i] au fost răpiţi înainte de timp, Şi preste a căror temelie s'a vărsat potopul; 17 [j] Cari ziseră către Dumnezeu: „Depărtează-te de noi! Căci [k] ce ne poate face Atotputernicul?“ 18 Deşi umpluse casele lor cu bunătăţi: Dar departe fie de mine [l] sfatul celor răi! 19 [m] *Aceasta o* văd dreptii, şi se bucură: Şi cel nevinovat îşi râde de dânşii: 20 „Iacă, *va zice* acesta, neamicul nostru este stârpit, Şi averea lui mistuită de foc!“ 21 Fă-te cunoscut cu dânsul, şi-ţi [n] va fi bine, Şi fericirea prin aceasta *iarăşi* îţi va veni; 22 Primeşte învăţătura din gura lui, Şi [o] ia în inimă cuvintele lui. 23 [p] De te vei întoarce către Atotputernicul, iarăşi te vei restatornicì; Depărtează *deci* nedreptatea din corturile tale: 24 [q] Aruncă aurul în pulbere, În prundul pârâielor *aruncă* aurul din Ofir: 25 Atunci Atotputernicul va fi aurul tău, Şi argintul tău cel strălucitor; 26 Atuncia cu adevărat te vei [r] bucură de Atotputernicul, Şi [s] vei ridicà faţa ta către Dumnezeu: 27 [t] Te vei rugà către dânsul, şi el te va ascultà, Şi-ţi vei îndeplinì votul; 28 *În* tot ce vei întreprinde, vei isbuti, Şi pe căile tale va lucì lumină. 29 Apăsaţilor vei spune: Înălţaţi-vă, Căci [u] pre cel cu ochii plecaţi *Dumnezeu* îl va scăpà. 30 Mântui-va chiar pre cel vinovat; Da, *şi* acesta se va mântuì prin curăţenià mânelor tale.

Răspunsul lui Iov al şeaptelea: el cere, deşi fără speranţă, să fie înfăţişat înaintea tribunalului său.

23 Atuncia Iov răspunse, şi zise: 2 Astăzi amară *este* plângerea mea: Şi *totuşi* suspinurile mele nu sunt de potrivă cu suferinţele mele. 3 O, [a] de aş şti, unde l-aş puteà găsì! Şi să pot veni la tronul său! 4 Aş rânduì judecata *mea* înaintea lui, Şi gura mea aş umple-o cu dovezi. 5 *Atunci* aş şti cuvintele, *ce* mi-ar răspunde, Şi aş auzì ce ar vorbì către mine. 6 Oare [b] certa-s-ar cu atotputinţa *sa* împotriva mea? Nu, ci ar luà aminte la mine. 7 Atuncia drept *fiind*, m'aş judecà cu el. Şi aş scăpà pentru totdeauna de judecăto-

---

[u] Ebr. 9. 27.

Capul 22.
[a] Luc. 17. 10.
[b] Esod. 22. 26, 27. Ezec. 18. 12.
[c] Ezec. 18. 7, 16. Mat. 25. 42.
[d] Isa. 10. 2. Ezec. 22. 7.
[e] Cap. 18. 8, 9, 10.
[f] Ps. 69. 1, 2. Plân. 3. 54.
[g] Ps. 10. 11.
[h] Ps. 139. 11, 12.
[i] Ps. 55. 23. Eccl. 7. 17.
[j] Cap. 21. 14.
[k] Ps. 4. 6.
[l] Cap. 21. 16.
[m] Ps. 58. 10.
[n] Isa. 27. 5.
[o] Ps. 119. 11.
[p] Cap. 8. 5, 6.
[q] 2 Cron. 1. 15.
[r] Isa. 58. 14.
[s] Cap. 11. 15.
[t] Ps 50. 14, 15. Isa. 58. 9.
[u] Prov. 29. 23. Iac. 4. 6.
1 Pet. 5. 5.

Capul 23.
[a] Cap. 14. 3.
[b] Isa. 27. 4, 5.

rul meu. 8 [c]Iacă, îl caut înainte, dar el nu *este acolo*. Și îndărăt nu-l zăresc; 9 *Îl caut* la stânga, unde lucrează, Dar nu-*l* văd: La dreapta *de asemenea* se ascunde. Și nu-*l* descoper. 10 Dar el [d]cunoaște calea mea. [e]Cerce-mă el, ca aurul voiu ieși. 11 [f]De urma lui se ținù piciorul meu. Pe calea lui am urmat, și *dela ea* nu m'am abătut. 12 Poruncile buzelor lui nu le-am călcat, [g]Mai mult decât hotărîrile mele am păzit cuvintele buzelor sale. 13 Dar el *ține* de una, [h]cine-l poate oprì? Ce [i]voește, aceea face. 14 Deci va împlinì cele [j]hotărîte cu mine, Și multe ca aceste *are* la îndemână. 15 De aceea tremur înaintea lui. Când cuget *la aceasta*, mă înspăimânt de el. 16 Da, Dumnezeu a [k]muiat inima mea: Și Atotputernicul m'a înspăimântat. 17 O, de ce n'am fost răpit de dinaintea *acestui* întunerec! *Și nu* mi-a fost ascunsă *această* întunecime!

Urmare: Îngăduința lui Dumnezeu, față de cei nelegiuiți e o cimilitură.

24 Pentru [a]ce timpurile de judecată nu sunt păzite de Atotputernicul? Pentru ce cei, ce-l cunosc, nu văd zilele lui *de pedeapsă?* 2 *Unii* strămută [b]hotarele, Răpesc turme, și *le* pasc; 3 Asinul orfanilor îl gonesc. Și [c]boul văduvei îl iau amanet: 4 Pre cei sărmani i-abat din calea *lor*, Și [d]săracii din țară sunt siliți a se ascunde. 5 Iacă, aceștia *ca și* asinii sălbatici ies în pustiu. Căutând cu muncă hrana; Deșertul *trebue să* le *dea* mâncare pentru copiii *lor!* 6 Depe câmp își adună nutrețul. Și pândesc bobiteritul viei celui rău. 7 Îi cuprinde [e]noaptea goi, fără vestminte, Fără învelitoare în contra frigului. 8 Sunt muiați de ploile munților, Și neavând *alt* adăpost, [f]îmbrățișează stânca. 9 *Aceia* smulg dela peptul *mumei* pre orfan, Și iau amanet *tot ce are* săracul asupră-și. 10 Aceștia umblă goi, fără vestminte, Și flămânzi adună znopii. 11 Storc oleiul din îngrăditurile *acelora*, Calcă teascul, și sufăr de sete: 12 Din cetăți se aude gemetul murinzilor, Și strigătul celor răniți de moarte; Și Dumnezeu nu ascultă rugăciunea *lor*. 13 Alții sunt neamicii luminei. Nu cunosc căile sale, Și nu stau în căile ei: 14 [g]În zorul dimineței pleacă ucigașul, Omoară pre cel sărac și lipsit. Și noaptea iese ca și hoțul. 15 [h]Ochiul celui adulter pândește amurgul, [i]Zicând: „Nici un ochiu nu mă va vedeà.“ Și-*și* învălește fața. 16 *Când* e întunerec, sparg casele; Ziua se închid în lăuntru: [j]Lumina nu o cunosc măcar. 17 Căci *lumina* dimineței *este* umbra morței pentru ei, Și când *o* văd, *simt* spaimele umbrei morței. 18 *Dacă* moștenirea lor e blestemată pe pământ, Și nu mai pot apucà calea viilor, *Se arată* iscusiți pe fața apelor. 19 *În* secetă și în căldură pradă, *În* apele omătului adâncului păcătuesc. 20 Mitra *mumei* îl va uità: Va fi de ospăt vermilor; [k]Nu se va mai aminti. Ci ca un arbore va smulge cel nedrept.

21 El apăsà pre *femeia* stearpă, *care* nu născù, Și văduvei *nici odată* nu i-a făcut bine: 22 Ba chiar pre cei puternici îi trage cu puterea sa; *Când* se scoală, *nimenea* nu este sigur de vieața *sa;* 23 Și unuia ca acestuia dă *Dumnezeu* siguranță, îl sprijinește, Și [l]ochii săi *sunt ațintiți* asupra urmărilor sale. 24 Sunt mari; o clipeală, și nu mai sunt; Cad, mor, ca toți *ceilalți;* Ca spicele coapte sunt secerați. 25 Au nu *este așà?* Cine mă dă de minciună, Și va nimici cuvântul meu?

Ultima vorbă a lui Bildad. Ce e omul față de Dumnezeu.

25 Atuncia Bildad, Șuheul, răspunse, și zise: 2 La dânsul *sunt* domnia și temerea, El păzește pacea în înălțimile sale.

3 Oare se pot numărà oștile lui? Și preste cine nu răsare [a]lumina sa? 4 [b]Cum deci va puteà omul să se îndrep-

[c] Cap. 9., 11. [d] Ps. 139. 1 2,3 [e] Ps. 17. 3. Iac. 1. 12. [f] Ps. 44. 18. [g] Ioan. 4. 32,34. [h] Cap. 9. 12, 13. Rom. 9. 19. [i] Ps. 115. 3. [j] 1 Thes. 3. 3. [k] Ps. 22. 14. —

Capul 24.
[a] Fapt. 1. 7. [b] Prov. 22. 28. Ósea. 5. 10. [c] Deut. 24.6,10, 12, 17. [d] Prov. 28. 28. [e] Esod. 22.26,27. [f] Plân. 4. 5. [g] Ps. 10. 8. [h] Prov. 7. 9. [i] Ps. 10. 11. [j] Ioan. 3. 20. [k] Prov. 10. 7 [l] Ps. 11. 4. —

Capul 25.
[a] Iac 1. 17. [b] Cap. 4. 17, etc. Ps. 130. 3.

teze înaintea lui Dumnezeu? Și cum va fi curat cel născut din femeie? 5 Iacă, în ochii săi chiar luna nu luminează. Și nici stelele nu sunt curate: 6 Cu cât mai puțin omul, [c]molia. Și fiul omului, vermele!

Răspunsul lui Iov al optulea: arată cumcă și dânsul recunoaște nepătrunsa mărire a lui Dumnezeu.

26 Și Iov răspunse, și zise: 2 Cum ai ajutat pre cel neputernic. Și ai sprijinit brațul celui fără tărie? 3 Cum *deci* ai dat sfat celui neștiitor, *Și* ai arătat înțelepciunea cu îmbelșugare? 4 Cu al cui *ajutor* ai vorbit? Și a cui suflare ieși din tine? 5 Titanii se cutremură supt apă, Și locuitorii ei: 6 [a]Gol *este* infernul înaintea lui. Și fără acoperiș adâncul. 7 [b]El a întins mează-noapte asupra chaosului, *Și* a spânzurat pământul deasupra nimicului; 8 [c]El a legat apa în norii săi, Fără ca norii să se spargă supt *greutatea* ei: 9 El a acoperit fața tronului său, *Și* a întins preste dânsul norii săi cei deși; 10 [d]El a descris bolta de deasupra apei, Până la hotarele luminei și ale întunerecului: 11 Stâlpii cerului se cutremură. Și se spăimântă la amenințarea lui. 12 Prin tăriă sa, el [e]turbură marea, Și prin înțelepciunea sa frânge furia *ei*. 13 [f]Prin adierea sa însenineză cerul; Mâna sa a creat [g]dragonul zburător. 14 Iacă acestea *sunt* începuturile căilor sale, abia de am auzit murmurul lin *al lucrărilor* sale. Dar tunetul tăriei sale, cine-l *poate* cuprinde?

Urmarea vorbei celei depe urmă a lui Iov: Arată nevinovăția sa și cât de trecător e norocul nelegiuitor.

27 Și Iov urmă cuvântul său de pildă, și zise: 2 *Jur* pe Dumnezeu cel viu, [a]*care* înlătură dreptul meu, Și pe Atotputernicul, *care*-mi amărește vieața, 3 *Că* până *va fi* suflet în mine, Și suflarea lui Dumnezeu în nările mele: 4 Buzele mele nu vor vorbì nedreptăți, Nici limba mea *nu* va spune înșelăciune! 5 Să mă păzească Dumnezeu a vă da dreptate! Până voiu murì, [b]nu mi-se va lăsà nevinovăția mea. 6 [c]Țin tare la dreptatea mea, și nu o las; [d]Conștiința mea nu condamnă nici una din zilele mele. 7 Întâmple-se neamicului meu, cum *se întâmplă* celui rău. Și împotrivitorului meu, cum *se întâmplă* celui nelegiuit! 8 [e]Căci care *va fi* așteptarea fățarnicului, Când Dumnezeu va tăià, va trage la dânsul *firul* vieței sale? 9 Oare [f]va ascultà Dumnezeu rugăciunea lui, Când strâmtorarea va veni preste el? 10 [g]Va puteà el să se bucure de Atotputernicul? Să chieme pre Dumnezeu în tot timpul? 11 Vă voiu învățà *ce este* în mâna lui Dumnezeu: *Cele* ce *sunt* la Atotputernicul nu *le* voiu ascunde. 12 Iacă, voi toți *le*-ați văzut. De ce deci adăugați deșertăciune preste deșertăciune? 13 *Ziceți:* [h]„Aceasta *este* soartea omului celui rău dela Dumnezeu, Și partea de moștenire a apăsătorilor, *Pre care o* primesc dela Atotputernicul: 14 [i]De se îmmulțesc fiii săi, pentru sabie *se îmmulțesc;* Și urmașii lui nu vor aveà pâne cu îndestulare: 15 Rămășița lui va aflà prin ciumă mormântul său. Și [j]văduvele sale nu vor plânge: 16 De va adunà argint ca pulberea, Și va pregătì vestminte ca lutul: 17 El *le* va pregătì, dar [k]dreptul *le* va îmbrăcà. Și cel nevinovat va împărțì argintul *său;* 18 Casa *ce*-și va zidì, *va fi* ca a moliei, [l]Ca coliba, *ce* și-*o* face păzitorul țarinei.

19 Se va culcà bogat, dar pentru cea din urmă dată; *Căci* își va deschide ochii săi, și nu *va* mai *fi*. 20 Ca valurile îl vor ajunge spaimele. Fortuna îl va răpì *în timpul* nopței: 21 Îl va ridicà vântul de răsărit, îl va duce, Și-l va spulberà din locul său: 22 *Dumnezeu* va aruncà fără cruțare *săgeți* asupră-i, Și *urmărit* de mâna lui, nu va încetà de a fugì. 23 *Toți* vor bate în palme la el, Și din locul său îl vor suerà.

---

c Ps. 22. 6. — *Capul 26.* *a* Ps. 139. 8, 11. *b* Ps. 24. 2. *c* Prov. 30. 4. *d* Prov. 8. 29. Ier. 5. 22. *e* Isa. 51. 15. Ier. 31. 35. *f* Ps. 33. 6. *g* Isa. 27. 1. — *Capul 27.* *a* Cap. 34. 5. *b* Cap. 2. 9. *c* Cap. 2. 3. *d* Fapt. 24. 16. *e* Mat. 16. 26. *f* Ioan. 9. 31. Iac. 4. 3. *g* Cap. 22. 26, 27. *h* Cap. 20. 29. *i* Deut. 28. 41. Osea. 9. 13. *j* Ps. 78. 64. *k* Prov. 28. 8. *l* Isa. 1. 8. —

Cele tăinuite ale naturei omul poate să le pătrundă cu mintea; înțelepciunea lui Dumnezeu e nepătrunzătoare; calea spre dânsa e temerea de Dumnezeu.

28 Argintul are vâna *sa*, Aurul un
loc, *pe unde* se strecoară; 2 Fierul din pământ se scoate, Și topindu-se
piatra, *iese* arama. 3 *Omul* pune capăt întunerecului, Și cercetează *până în* adâncurile cele mai de jos, *Până la* piatra întunerecului și a umbrei morței.
4 El sapă, departe de drumurile bătute, șanțuri, *Pre care* piciorul nu *le*-a cunoscut, se agață și se clatină, departe de *locuința* oamenilor. 5 Pământul, din care răsare pânea, Pe de desupt se surpă ca de foc: 6 Petrișul său *este* locul safirului, Acolo *se găsește* și pulberea de aur: 7 Vulturul nu cunoaște calea aceasta, Și ochiul nu o zărește. 8 Fiarele sălbatice nu o calcă, Și leul nici odată n'a trecut pe ea. 9 *Omul* pune mâna sa pe stânca de cremene, *Și* răstoarnă munții din rădăcina lor. 10 El sapă canaluri în stânci, Și ochiul său vede toate tesaurele *lor;* 11 El stavilește râurile, ca să nu curgă, Și scoate la lumină cele ascunse. 12 [a]Dar înțelepciunea unde se va află? Și unde *este* locul priceperei? 13 Omul nu cunoaște [b]prețul ei: Ea nu se află în pământul celor vii: 14 [c]Adâncul zice: „Nu *este* în mine", Și marea zice: „Nu *se află* la mine". 15 Ea [d]nu se dă pentru aurul cel mai bun, Și nici argintul nu se cumpănește drept preț pentru ea: 16 Ea nu se schimbă nici cu aurul din Ofir, Nici cu onichiul cel prețios, nici cu safirul: 17 Nimic n'o egalează, nici aurul, nici diamantul: Ea nu se schimbă *pentru* vase de aur. 18 Nu mai amintesc de mărgean și de cristal: Prețul înțelepciunei întrece cu mult pre al mărgăritarului: 19 Ei nu se aseamănă cu topasul Etiopiei: Cu aurul cel mai curat nu se schimbă. 20 De unde vine deci înțelepciunea? Și unde *este* locul priceperei? 21 De se ascunde de ochii tuturor celor vii, Și se tăinuește de păserile cerului; 22 Abisul și moartea zic: „Cu urechile noastre auzirăm faima ei." 23 Dumnezeu *singur* știe calea către dânsa, Și cunoaște locul ei. 24 Căci el vede până la marginele pământului, Și pătrunde *tot ce este* supt cer. 25 Când dădù greutate vântului, Și cumpănì apele cu măsură; 26 Când dădù legi ploaiei, Și îndrumă fulgerul tunetelor: 27 Atunci o văzù, și o descoperì, O pregătì, și o pătrunse; 28 Și zise către om: Iacă, Temerea Domnului *este* înțelepciune, Și ferirea de rele *este* priceperea!

Iov descrie fericirea lui de mai înainte.

29 Și Iov urmă cuvântul său pildit,
și zise: 2 O, de aș fi [a]ca *în* lunile trecute, Ca *în* zilele, *când* mă păzià Dumnezeu: 3 [b]Pre când *încă* candela lui lucià asupra capului meu, Și eu cu lumina lui umblam *în* întunerec! 4 *De* aș fi ca în zilele prosperității mele, Când [c]amiciția lui Dumnezeu *era* în cortul meu: 5 Când Atotputernicul *era* încă cu mine, Și în jurul meu copiii mei; 6 Când [d]pașii mei se scăldau în lapte, Și [e]stânca îmi revărsà pâraie de oleiu. 7 Atuncia de ieșiam la poarta *cea* de d'inainte a cetății, Și *de*-mi așezam scaunul meu în piață, 8 Tinerii văzându-mă, se trăgeau înapoi, Și bătrânii se sculau, *și* rămâneau în picioare: 9 Cei mai mari își opriau vorba, Și [f]puneau mâna pe gura lor; 10 Vocea fruntașilor amuțià, Și [g]limba lor se lipià de cerul gurei lor: 11 Urechia celui ce *mă* auzià, mă fericià; Și ochiul *acelui ce* mă vedeà, mărturisià pentru mine. 12 Căci [h]mântuiam pre săracii, cari strigau, Pre orfan și pre cel fără ajutor: 13 Binecuvântarea celui ce erà să piară venià preste mine: Și inima văduvei o înveseliam; 14 [i]Cu dreptatea eram îmbrăcat, și ea îmi servià de vestmânt; Mantie și diademă îmi *erà* neprihănirea; 15 [j]Orbului eram ochiu, Și ologului picior;

Capud 28.
a Eccl. 7. 24.
b Prov. 3. 15.
c Rom. 11. 33, 34.
d Prov. 8. 13, 14, 15. —
Capud 29.
a Cap. 7. 3.
b Cap. 18. 6.
c Ps. 25. 14.
d Fac. 49. 11.
e Ps. 81. 16.
f Cap. 21. 5.
g Ps. 137. 6.
h Ps. 72. 12. Prov. 21. 13.
i Efes. 6. 14. etc. 1 Thes. 5. 8.
j Num. 10. 31.

16 Celor săraci părinte. Și [k]judecata celui necunoscut o apăram: 17 Sfărâmam [l]dinții celui nedrept, Și din gura lui scoteam prada: 18 Și-*mi* ziceam: [m]În cuibul meu voiu murì, și ca nisipul *mărei îmi* voiu îmmulți zilele. 19 [n]Rădăcina mea se va întinde [o]în apă, Și roada va stà toată noaptea pe ramurile mele; 20 Mărirea mea se va reînnoì, Și [p]arcul meu se va întărì în mâna mea. 21 Ei mă ascultau și așteptau, Și tăceau, *ca să audă* sfatul meu; 22 După cuvântarea mea *nimenea* nu mai vorbià, Și asupra lor *ca roauă* picau cuvintele mele; 23 Mă așteptau, ca pre ploaie, Și *la vorbele mele* căscau gura lor, *ca* la [q]ploaie târzie; 24 *De* le surâdeam, nu le venià a crede; Cu lăcomie căutau lumina feței mele.

25 *De* mergeam cu ei, ședeam în fruntea *lor,* Și tronam, ca un rege în mijlocul armatei, Ca mângâietor al celor triști.

Iov își descrie nenorocirea sa de față.

30 Iar acum râd de mine cei mai tineri decât mine, Pre ai căror părinți nu-i socotiam vrednici a fi puși alături cu cânii turmei mele. 2 Și ce-mi *folosià* puterea mânelor lor, Din care a pierit *toată* puterea? 3 Sfrijiți de lipsă și foame, Rodeau în pământuri stoarse, de demult sleite și pustiite; 4 Tăiau loboda tufărișului, Și rădăcina de jneapăn *era* pânea lor; 5 Din mijlocul *oamenilor* erau alungați, *Și* se strigà la ei, ca *la* un fur. 6 Locuiau în văi spăimântătoare, *În* peșterile pământului și ale stâncilor; 7 Sbierau în tufărișuri, Și se adăpostiau în spinișuri; 8 Fiii celor fără minte și ai celor neonești, Cu lovituri *de bice* au fost alungați din pământul *locuit.* 9 [a]Și acum am ajuns *a fi* batjocura lor, Și vorba lor; 10 Cu urîciune se depărtează de mine, Și nu se sfiesc [b]a mă scuipà în față; 11 Deslegându-mi chinga, mă chinuesc, Și frâul îl lasă asupră-mi; 12 O ploditură se ridică la dreapta mea, Și cearcă să depărteze picioarele mele, Și [c]deschid asupră-mi căile stricăciunei lor: 13 Cărarea mea o închid, Peirea mea o gătesc, Ei, cei fără nici o putere! 14 Ca *printr'*o spărtură mare, străbat, Cu vuet se rostogolesc *acì;* 15 Spaimele mă înconjoară, Ca *de* furtună s'a spulberat prosperitatea mea, Și ca norul a trecut fericirea mea. 16 [d]Și acum se topește în mine sufletul meu, Zile de întristare m'au cuprins: 17 Noaptea mi-se străpunge oasele, Și *relele* ce mă rod n'au astâmpăr: 18 *Ele,* prin puterea *lor,* s'au făcut vestmântul meu, 19 Și mă strâng, ca gulerul vestmântului meu. El m'a aruncat în tină, Și am ajuns pulbere și cenușă. 20 Eu strig către tine, și tu nu mă auzi: Stau *înainte-ți,* și *nu* mă vezi: 21 Crud te-ai făcut pentru mine, Cu *toată* tăria mânei tale mă urmărești; 22 M'ai ridicat, m'ai dat vântului, *Cu* suflarea furtunei mă topești: 23 O știu, *la* moarte mă duci, Locul, [e]unde se vor întrunì toți cei vii. 24 Dar oare cel strâmtorat nu va întinde mâna *sa?* Cel în peire nu va strigà: Scăpare? 25 Oare [f]n'am plâns pre cel amărît? Pentru sărac au nu mi-am întristat sufletul? 26 *Și iacă,* [g]când așteptam fericirea, *îmi* venì nefericirea: Așteptat-am lumina, și întunerecul căzù *asupră-mi.* 27 Măruntaiele mele fierb *în mine* fără încetare: Zilele suferinței m'au cuprins; 28 [h]Umblu înegrit, *dar* nu de soare, *De* mă scol în adunare, strig *de dureri;* 29 [i]M'am făcut frate șacalilor, Și soț struților; 30 [j]Pielea mi-s'a înegrit, Și [k]oasele mi-s'au uscat de arsură; 31 De aceea în jale *întorsu-s'a* citara mea, Și harpa mea în cântare de plângere.

Încheierea cuvântării lui Iov; el asigură că calea sa e nepătată în fața lui Dumnezeu și față de oameni.

31 Făcut-am legământ cu [a]ochii mei: Deci cum *aș fi cutezat* să caut la vre-o fecioară? 2 *Dar* ce [b]sorți dela

k Prov. 29. 7. *l* Ps. 58. 6. *m* Ps. 30. 6. *n* Cap. 18. 16. *o* Ps. 1. 3. *p* Fac. 49. 24. *q* Zech. 10. 1. — *Capul 30.* *a* Cap. 17. 6. Ps. 35. 15. *b* Num. 12. 14. *c* Cap. 19. 12. *d* Ps. 42. 4. *e* Ps. 42. 4. Ebr. 9. 27. *f* Ps. 35. 13, 14. Rom. 12. 15. *g* Ier. 8. 15. *h* Ps. 38. 6. *i* Ps. 102. 6. Mic. 1. 8. *j* Ps. 119. 83. Plân. 4. 8. *k* Ps. 102. 3. — *Capul 31.* *a* Mat. 5. 28. *b* Cap. 20. 29.

Dumnezeu din sus! *Ce* moștenire dela Atotputernicul din înălțime! 3 Au nu celui fără de Dumnezeu *se cuvine* stricăciune, Și peire făcătorilor de rele? 4 Au [c]n'a văzut el căile mele, Și au n'a numărat el toți pașii mei? 5 De am umblat cândva cu minciună, Și a alergat piciorul meu spre înșelătură, 6 (Cumpănească-mă cu cumpăna dreaptă, Și Dumnezeu va recunoaște nevinovăția mea!) 7 De a părăsit piciorul meu calea, Pre ochii mei [d]de i-a urmat inima mea, Și de s'a lipit vr'o pată de mânile mele: 8 *Atuncia* [e]*ceeace* am semănat eu, mănânce altul; Ce am sădit, desrădăcineze-se! 9 De s'a amăgit inima mea de vr'o femeie, Sau *de* am pândit la ușa aproapelui meu, 10 *Atuncia* pentru un [f]altul să macine femeia mea, Și alții să se plece preste ea! 11 Căci faptă de rușine *ar fi* aceasta, O [g]fărădelege, *pedepsită de* judecători: 12 Ea *este* foc *ce* ar mistui până la stricăciune, Și ar pierde tot venitul meu. 13 De aș fi nesocotit dreptul servului meu, Sau al servei mele, când se certau cu mine, 14 Ce aș puteà face, dacă [h]s'ar ridicà Dumnezeu? Și de *mi*-ar cere seamă, ce i-aș răspunde? 15 Au [i]nu l-a făcut *și* pre dânsul acela, care m'a făcut pre mine, în mitra *mumei?* Și nu ne-a pregătit *tot* unul în mitră? 16 De am respins dorința sărmanilor; Sau ochii văduvelor de am lăsat să lâncezească; 17 De am mâncat singur bucata mea, Și din aceasta n'a mâncat și orfanul; 18 (Da din tinerețea mea a crescut el cu mine, ca *la* un părinte; Și din mitra mumei mele l-am condus;) 19 De am văzut pre cinevà pierind din lipsa de vestminte, Și fără învelis pre cel sărman; 20 De nu m'au [j]binecuvântat coapsele lui, Și *de nu* s'a încălzit el de lâna mieilor mei; 21 De am ridicat mâna mea [k]asupra orfanului, Știindu-mă sigur la judecată: 22 *Atuncia* să-mi pice umerii din spete, Și brațul să mi-se rupă din încheietura *sa*. 23 Dar [l]temutum'am de pedeapsa lui Dumnezeu, Și n'am putut-*o face* de măreția sa. 24[m] De am pus încrederea mea în aur, Sau de am zis aurului celui mai curăt: *Tu ești* încrederea mea! 25[n] De m'am îngâmfat, pentru că mare-mi *erà* averea, Pentru că mult a câștigat mâna mea; 26 [o]De m'am uitat la soare, pentru că luminează, Și la lună, pentru că măreț trece: 27 De s'a înșelat în ascuns inima mea, Și, *privindu-le,* gura mea mâna mea a sărutat; 28 (Și aceasta încă *este* o [p]fărădelege, *pedepsită de* judecători, Căci m'aș fi lepădat de Dumnezeul din înălțimi). 29 [q]De m'am bucurat de nenorocirea neamicului meu, Și *de* m'am veselit, când relele l-au lovit: 30 (Dar [r]n'am dat voie gurei mele să păcătuiască, Cerând cu blestem sufletul său.) 31 De n'au întrebat oamenii cortului meu: „Mai este vre-unul, *care* nu s'a săturat de „pânea lui!“ 32 (Nici odată [s]străinul n'a înoptat pe drum, *Fără ca* să deschid călătorului ușile mele;) 33 De am ascuns [t]după obiceiul oamenilor greșelile mele, *Și de* am îndosit în sân vina mea; 34 Dacă neîndrăsnind *de a mă arătà* înaintea unei [u]mari mulțimi, Sau temându-mă de disprețul neamicilor, M'am ținut închis, fără *să cutez* a trece pragul *porței mele:* 35 Dar [v]cine-mi va fi auzitor? Iacă apărarea mea! [x]Atotputernicul răspundă-mi, Și pârâșul meu să-mi scrie acuzarea; 36 Aș purta-o pe umerii mei, *Și* mi-aș lega-o *ca* o diademă.

37 Seamă i-aș dà de toate urmările mele, *Mândru* ca un domn, m'aș apropià de el: — 38 De a strigat asupră-mi ogorul meu, Și de s'au plâns brazdele sale; 39 De [y]am mâncat fructele sale fără plată, Și [z]de am chinuit sufletul stăpânului său: 40 *Atuncia* să-*mi* răsară spini în loc de grâu, Și neghină în loc de orz! Sfârșite sunt cuvintele lui Iov.

[c] 2 Cron. 16. 9. Num. 15. 39. Ezec. 6. 9. Mat. 5. 29.
[d] Num. 15. 39. Ezec. 6. 9. Mat. 5. 29.
[e] Lev. 26. 16.
[f] 2 Sam. 12. 11.
[g] Fac. 38. 24. Deut. 22. 22.
[h] Ps. 44. 21.
[i] Prov. 14. 31. Mal. 2. 10.
[j] Deut. 24. 13.
[k] Cap. 22. 9. Is. 13. 6. Ioel. 1. 15.
[l] Is. 13. 6. Ioel. 1. 15.
[m] Marc. 10. 24. 1 Tim. 6. 17.
[n] Ps. 62. 10. Deut. 4. 19. Ezec. 8. 16.
[o] Deut. 4. 19. Ezec. 8. 16.
[p] Vers. 11
[q] Prov. 17. 5.
[r] Mat 5. 44.
[s] Ebr. 13. 2.
[t] 1 Pet. 4. 9. Fac. 3. 8, 12. Osea. 6. 7.
[u] Esod. 23. 2.
[v] Cap. 33 6.
[x] Cap. 13. 22.
[y] Iac. 5 4.
[z] 1 Reg. 21. 19.

Cuvântarea întâia a lui Elihu: el esplică deşi e tiner, totuşi trebue să ia cuvântul.

32 Şi cei trei bărbaţi încetară de a *mai* răspunde lui Iov, căci în ochii lui el *tot* [a] drept se socotiă. 2 Atuncia se aprinse mânia lui Elihu, fiul lui Barachel, [b] Buzeanul, din neamul lui Ram; asupra lui Iov se aprinse mânia lui, fiindcă s'a judecat pre sine mai drept decât pre Dumnezeu: 3 Şi încă şi asupra celor trei amici ai săi se aprinse mânia lui, pentru că nu găsiră ce să răspundă, şi totuş condamnară pre Iov. 4 Şi Elihu încă nu răspunse lui Iov: căci aceia *erau* mai bătrâni de zile decât el. 5 Dar văzând Elihu, că răspuns nu *eră* în gura celor trei bărbaţi, deci se aprinse mânia lui. 6 Şi Elihu, fiul lui Barachel, Buzeul, răspunse şi zise: Tiner *sunt* de zile, [c] şi voi bătrâni, De aceea m'am temut, Şi m'am ferit a vă spune părerea mea. 7 Zisu-*mi*-am: Zilele să vorbească, Şi mulţimea anilor să facă cunoscută înţelepciunea. 8 Dar *înţelepciunea este* un spirit *pus* în oameni, Şi [d] suflarea Atotputernicului, *care*-i face înţelegători. 9 [e] Cei neînaintaţi *în zile* pot fi înţelepţi; Şi cei cari nu sunt bătrâni, pot şti ce este drept. 10 Drept aceea zic: Ascultaţi-mă, Şi eu *vă* voiu spune părerea mea. 11 Iacă, aşteptat-am cuvintele voastre; Ascultat-am dovezile voastre, Până ce *v*'au lipsit cuvintele. 12 Luatu-v'am seamă; Dar iacă, nimenea din voi n'*a fost*, care să fi convins pre Iov; Nici *unul din voi*, care să fi răspuns cuvintelor lui. 13 [f] Să nu ziceţi: Găsit-am *în el* înţelepciunea *însăşi*, „Dumnezeu *numai* îl poate biruì, *iar* omul nu!“ 14 Nu asupra mea şi-a îndreptat el cuvântarea, Şi nici eu nu-i voiu răspunde cu cuvintele voastre. 15 Ei s'au uimit; nu mai răspund; Cuvântul depărtatu-s'a de ei. 16 Aşteptat-am, până ce nu mai vorbiră, Până ce încetară de a mai răspunde. 17 *Atuncia zi u-mi-am*: Voiu răspunde din parte-mi, Şi *vă* voiu spune părerea mea. 18 Căci sunt plin de cuvinte, *Şi* spiritul în lăuntrul meu mă apasă. 19 Iată, lăuntrul meu *ete* ca vinul fără răsuflare; Gata a erupe, ca un foale nou. 20 Voiu vorbì deci, şi mă voiu uşurà; Voiu deschide buzele mele, şi voiu răspunde; 21 [g] Faţa nici unuia nu voiu căutà, Şi pre nici unul nu voiu linguşì; 22 Căci nu ştiu linguşì: *Altfel* într'o clipeală m'ar răpì Făcătorul meu!

Urmare: Elihu dojeneşte pe Iov pentru îndreptăţirea sa proprie. Pedeapsa lui Dumnezeu serveşte la mântuirea sufletului.

33 Deci Iov, rogu-te, ascultă vorbele mele, Ia în urechi toate cuvintele mele. 2 Iată, deşchis-am gura mea; Limba început-a a vorbì în gura mea; 3 Cuvintele mele *vor arătà* dreptatea inimii mele; Şi buzele mele vor mărturisì învăţătură adevărată. 4 [a] Spiritul lui Dumnezeu m'a făcut, Şi suflarea Atotputernicului mi-a dat vieaţă; 5 De poţi, răspunde-mi: Rândueşte-*te* asupră-mi, fii gata! 6 [b] Iată, ca şi tine *sunt* eu înaintea lui Dumnezeu, Din lut sunt făcut şi eu. 7 [c] Iată, frica de mine nu te va spăimântà, Nici mâna mea nu va apăsà preste tine. 8 Da, zis-ai în auzul meu, Şi auzit-am vocea cuvintelor *tale*: 9 [d] „Sunt curat, fără păcat, *Sunt* fără prihană, şi nici o vină nu *este* în mine. 10 Iată, el caută cuvinte asupră-mi, Şi [e] mă socoate înamic al său; 11 [f] În butuc pus-a picioarele mele, *Şi* păndeşte toţi paşii mei“. 12 Iată, iţi răspund; *într*'aceasta n'ai dreptate: Căci Dumnezeu mai mare este decât omul. 13 De ce te [g] certi cu dânsul? Căci el nu dă seamă *nimănui* de faptele sale. 14 [h] Dumnezeu vorbeşte odată, şi de două ori, De n'a luat seamă *omul la* întâiaoară; 15 [i] În vis, în vedere de noapte, Când somnul adânc vine preste oameni, *şi sunt* adormiţi în paturile *lor*, 16 [j] Atuncia el deşchide urechea oamenilor, Şi le întipăreşte învăţătura:

Capul 32.
a Cap. 33. 9.
b Fac. 22. 21.
c Cap. 15. 10.
d Deut. 1. 17. Mat. 11. 25.
Iac. 1. 5.
e 1 Cor. 1. 26.
f Ier. 9. 23.
1 Cor 1. 29.
g Prov. 24. 23. Mat. 22. 16.
Capul 33.
a Fac. 2. 7.
b Cap. 9. 34, 35.
c Cap. 9. 34.
d Cap. 9. 17.
e Cap. 13. 24.
f Cap. 13. 27.
g Isa. 45. 9.
h Ps. 62. 11.
i Num. 12. 6.
j Cap. 36. 10, 15.

17 Ca să întoarcă pre om *dela* făptuirea *sa*, Ca să scape pre om de trufie; 18 Ca să oprească sufletul său dela pierdere. Şi ca vieaţa lui să nu piară de sabie. 19 El se chinueşte cu durere pe patul său. Şi toate oasele lui cu *suferinţi* mari: 20 [k] Sufletul său urăşte pânea. Şi pofta lui mâncarea cea mai aleasă; 21 Carnea lui piere, văzând *cu ochii*. Şi oasele lui, *care abia* se zăriau, se arată: 22 Sufletul său se apropie de mormânt, Şi vieaţa lui de *îngerul* pierzător. 23 *Dar* de se află la dânsul un trimes, un tâlcuitor, Unul din miile *oastei cereşti, care* să spună omului datoria sa. 24 Şi el se îndură de dânsul, şi zice: „Apără-l, să nu se pogoare în mormânt, Am găsit cu cale a-*l* iertà“: 25 *Atuncia* carnea lui reînfloreşte mai mult decât în copilărie, *Şi* el reîntoarce în zilele tinereţei sale: 26 Se roagă lui Dumnezeu, şi el îi este cu milă, Îi lasă să-i priviască cu veselie faţa. Şi reîntoarce omului nevinovăţia sa. 27 *Atuncia acest om* cântă între oameni, şi [l] zice: Păcătuit-am, şi dreptul strâmbătăţit-am, Dar nu mi-s'a [m] răsplătit *după făptuirea mea*. 28 El [n] apărat-a sufletul meu, să nu se pogoare în mormânt, Şi vieaţa mea vede lumina. 29 Iată toate acestea Le face Dumnezeu de două, de trei ori omului. 30 Ca să-l oprească dela peire, *Şi* să-*l* lumineze cu lumina vieţii. 31 Ia aminte, Iov, ascultă-mă! Taci! şi voiu vorbì. 32 *Dar* de ai cevà de spus, răspunde-mi, Vorbeşte! căci doresc să te îndreptez; 33 Iar de nu, ascultă-mă; Taci! şi înţelepciune te voiu învăţà.

Cuvântarea a doua a lui Elihu: el mustră pre Iov pentru vorbele sale semeţe. Atotputernicul nu strică dreptatea sa.

34 Şi Elihu urmă, şi zise: 2 Ascultaţi, *voi* înţelepţilor, cuvintele mele, Şi, voi scriitorilor, auziţi-mă! 3 [a] Căci urechia cercetează cuvintele, Precum gura gustă bucatele. 4 Să alegem ce *este* drept, Şi să vedem între noi ce *este* bun! 5 Căci Iov a zis: [b] „Sunt nevinovat, Şi [c] Dumnezeu îmi ia dreptul meu. 6 [d] *Pentru că apăr* dreptul meu, să trec oare de mincinos! Rana îmi *este* fără vindecare, *deşi sunt* fără vină.“ 7 Ce om *este* acest Iov, [e] *Care* beà blestemul ca apa: 8 Care se însoţeşte cu făcători de rele, Şi umblă cu oamenii cei răi! 9 Căci [f] a zis: „Nimic nu foloseşte omului De a plăceà lui Dumnezeu.“ 10 Deci ascultaţi-mă, voi bărbaţi ai priceperii: [g] Departe de Dumnezeu *este* răul, Şi *de* Atotputernicul, nedreptatea. 11 [h] Căci *după* fapta omului el îi dă, Şi după purtarea fiecăruia îi răsplăteşte: 12 Nu, nu! Dumnezeu nu condamnă *pre nimenea pentru nimic*, Şi Atotputernicul nu [i] strâmbătăţeşte pre cel drept. 13 Cine i-a dat stăpânirea asupra pământului, Şi cine i-a încredinţat universul? 14 De ar luà seamă numai la sine, Şi ar [j] strânge la sine suflarea şi răspirarea, *dată făpturelor*, 15 *Atuncia* [k] tot *ce e* carne ar pierì, Şi omul în pulbere s'ar reîntoarce. 16 De *ai* pricepere, ascultă aceasta, Ia seamă la vocea cuvintelor mele! 17 [l] Poate să domniască cel ce urăşte dreptul? Condamna-vei pre cel Prea drept? Pre cel Atotputernic? 18 [m] Care zice către regi: Netrebnicilor! Către domni: Înrăutăţiţilor! 19 Care nu [n] caută la faţa mai marilor, Şi nu preţueşte pre bogat mai mult, decât pre sărac; Căci [o] făpturi ale mânelor sale *sunt şi* unul şi altul. 20 *Cei tari* într'o clipeală, [p] în mijlocul nopţii mor, Poporul se scoală şi trece: Fără silnicie dispare cel tare. 21 [q] Căci ochii lui *Dumnezeu sunt îndreptaţi* pe căile omului, Şi el vede toţi paşii săi. 22 [r] Nu *este* nici întunerec, nici umbră a morţei, În care să se ascundă făcătorul de rele. 23 El n'*are trebuinţă* să privească de două ori pre om, Spre a-*l* trage înaintea sa la judecată. 24 [s] El zdrobeşte pre cei pu-

[k] Ps. 107. 18. [l] Luc. 15. 21. 1 Ioan. 1. 9. [m] Rom. 6. 21. [n] Isa. 38. 17.

Capul 34.

[a] Cap. 6. 30. [b] Cap. 33. 9. [c] Cap. 27. 2. [d] Cap. 9. 17. [e] Cap. 15. 16. [f] Mal. 3. 14. [g] Ps. 92. 15. Rom. 9. 14. [h] Prov. 24. 12. Ezec. 33 20. [i] Cap. 8. 3 [j] Ps. 104. 29. [k] Fac. 3. 19. Rom. 2. 6. 1 Pet. 1. 17. [l] Fac. 18. 25. [m] Esod. 22. 28. [n] Deut 10. 17. Fapt. 10. 34. Ecel. 12. 7. Gal. 2. 6. Col. 3. 25. [o] Cap. 31 15. [p] Esod 12.29,30. [q] 2 Cron. 16. 9. Prov. 5. 21. Ier. 16. 17. [r] Ps. 139. 12. Amos. 9. 2. 3. [s] Dan. 2. 21.

ternici, fără cercetare, Și așează pre alții în locul lor: 25 Căci el cunoaște faptele lor, *Îi* răstoarnă noaptea, și-*i* zdrobește: 26 Îi lovește ca pre făcători de rele, În fața tutulor: 27 Fiindcă s'au [t]abătut dela el, Și [u]n'au băgat în seamă căile sale, 28 Așà că au [v]lăsat să vină înaintea lui strigarea săracilor: Și [x]aude strigarea celor apăsați. 29 De dă el liniște, cine poate a *o* turbură? De și-ascunde fața *sa*, cine o poate vedeà? *De o ascunde,* fie de un popor, fie de un singur om; 30 Ca *să împedece* domnia celui rău, Și [y]amăgirea poporului. 31 Oare zis-a *Iov* către Dumnezeu: [z]„Suferit-am, *dară* nu voiu *mai* păcătuì! 32 *Ce* nu înțeleg, învață-mă; De am făcut nedreptate, nu voiu mai face.“ 33 *Bine! Răsplătească-ți el,* după părerea ta; Dacă o vei respinge sau o vei primì, *el o va răsplătì,* și nu eu: Deci spune ce cugeți! 34 Bărbații cu înțelegere îmi vor zice, Și *tot* omul înțelept va convenì: 35 Iov n'a vorbit cu înțelepciune, Și cuvintele sale *sunt* fără înțeles; 36 Ei bine: Iov fie încercat cu desăvârșire, Căci a răspuns ca un făcător de rele; 37 El a adus păcat către păcat; Își râde *de noi* în fața noastră, Și înmulțește cuvintele sale asupra lui Dumnezeu.

Cuvântarea a treia a lui Elihu: Prin tânguirea sa omul își strică lui însuși. Dumnezeu face judecată dreaptă.

35 Și Elihu urmă, și zise: 2 Socotiți drept aceasta, *când* zici: „*Sunt* mai drept decât Dumnezeu?“ 3 Când [a]zici: „Ce-ți folosește *dreptatea?* Ce câștig eu mai mult *făcând-o,* decât când aș păcătuì?“ 4 Voiu răspunde *și la aceasta* ție, Și [b]amicilor tăi cu tine. 5 [c]Caută spre cer și vezi! Uită-te la nouri, *și vezi, cât* mai înalți sunt ei, decât tine! 6 De păcătuești, ce-i faci [d]lui? Sau *de* vor fi fărădelegile tale încă pe atât de multe, ce-i faci? 7 [e]De ești drept, ce-i dai? Sau ce primește el din mâna ta? 8 *Numai* pre om, semenul *tău, poate e strice* răutatea ta, *Numai* fiului omului *poate folosì* dreptatea ta. 9 [f]*Cei împilați* strigă pentru mulțimea apăsărilor, Se tânguesc de asuprirea celor puternici; 10 Dar nici unul nu zice: [g]„Unde *e te* Dumnezeu, făcătorul meu? [h]Care dărue*ș*te *pre ai săi cu* cântece noaptea; 11 Care [i]ne-a dat pricepere mai multă, decât vitelor pământului; Și ne-a dat înțelepciune mai multă, decât păsărilor cerului“ 12 [j]Ei strigă pentru îngâmfarea celor răi, Dar nimenea nu *le* răspunde. 13 [k]Da, Dumnezeu nu ascultă deșertăciunea, Și Atotputernicul nu caută la ea. 14 [l]Cu atât mai puțin când zici, că nu-ți pasă de el; Judecata *ta este* înaintea lui, [m]Așteaptă-l! 15 Dară, fiindcă mânia sa nu [n]pedepsește pe dată; Și el nu ia seamă la fărădelegea *lui,* 16 De aceea Iov deschide gura cu deșertăciune; Și vorbește atâtea cuvinte fără înțeles.

Sfârșitul vorbei lui Elihu: El mai arată încă o dată dreptatea și mărirea lui Dumnezeu.

36 Și Elihu urmă, și zise: 2 Așteaptă puțin, și [a]eu îți voiu arătà: Căci *multe am* încă de vorbit pentru Dumnezeu. 3 De departe îmi voiu aduce dovezile mele, Și voiu îndreptăți pre Făcătorul meu. 4 *Și fii* sigur, fără înșelăciune *vor fi* cuvintele mele: *Căci* cu știință deplină *este* cel ce-ți *vorbește.* 5 Iată, Dumnezeu *este* mare și nu disprețuește *pre nimenea,* [a]*Este* mare *prin* tăria înțelepciunii sale. 6 El pre cel rău nu-*l* lasă să trăiască, Și celor apăsați le face dreptate; 7 [b]El nu-și trage ochii săi dela cel drept, Ci-i *pune* pe tron [c]cu regii; Da, el îi pune pentru totdeauna, și-*i* înalță; 8 Și [d]când *sunt* ferecați cu lanțuri, Prinși în funiile mișeliei. 9 Le pune înainte faptele lor, Și fărădelegile lor, cu cari s'au sumetit; 10 [e]Le deschide urechia spre îndreptare; Și *le*

t 1 Sam. 15. 11.
u Ps. 28. 5.
v Cap. 35. 9.
x Exod. 22. 23.
y 1 Reg. 12. 28, 30.
z Dan. 9. 7—14.

Capul 35.
a Cap. 21. 15.
b Cap. 34. 8.
c Cap. 22. 12.
d Prov. 8. 36.
Ier. 7. 19.
e Ps. 16. 2. Rom. 11. 35.
f Exod. 2. 23.
g Isa. 51. 13.
h Ps. 42. 8. Fapt. 16. 25.
i Ps. 94. 12.
j Prov. 1. 28.
k Isa. 1. 15. Ier. 11. 11.
l Cap. 9. 11.
m Ps. 37. 5, 6.
n Ps. 89. 32

Capul 36.
a Ps. 99. 4.
b Ps. 33. 18.
c Ps. 113. 8.
d Ps. 107. 10.
e Cap. 33. 16, 23.

zice, să se întoarcă dela rele. 11 De
ascultă și se supun, Își [f] sfârșesc zilele
lor cu fericire. Și anii lor cu bucurie:
12 Iar de nu ascultă; cad de sabie. Și
mor prin nepricepere: 13 Da, cei ne-
legiuiți [g] îngrămădesc *asupra-lor* mânia
sa. Nu se roagă, când el îi ferecă;
14 [h] Mor de tineri. Și *petrec* viața între
cei desfrânați. 15 Pre cel suferind îl
scapă prin suferința sa: Prin apăsare
deschide urechia sa. 16 Pre tine chiar
te-ar fi scos din gura apăsării, [i] *La* loc
larg, unde nu *este* nevoie. Și [j] masa ta
ar fi încărcată cu [k] grăsime. 17 Dar
tu ai făcut pe deplin lucrul răului;
Deci judecata și dreptatea *te*-au apucat.
18 *Și nu te măgulì*, că vei amăgì mânia
sa. Și speranța [l] unei mari răscumpărări să nu te rătăciască! 19 *Căci* [m] luă-
va oare el în seamă avuția ta! *Nu!*
nici aurul, nici toate tezaurele avuției!
20 Nu-ți dorì noaptea, *Noaptea* popoa-
relor din infern! 21 Păzește-te de a
te mai [n] întoarce la aceste cugete păcă-
toase. Care te-au făcut să [o] alegi mai
bine moartea decât suferința. 22 Iată
Dumnezeu este măreț în puterea sa:
[p] Cine dă învățătură ca el? 23 [q] Cine-i
prescrie calea sa? Și [r] cine-i poate zice:
„Tu faci nedreptate?“ 24 Mai bine
gândește-te a [s] înălță faptele lui, Pre
care oamenii le zăresc. 25 Toți oame-
nii le văd, Fiecare *le* privește de departe.
26 Iată, Dumnezeu *este* mare, și nu-*l*
putem [t] pricepe, [u] Numărul anilor săi este
preste toată pătrunderea. 27 El [v] trage
în sus picăturele apelor, *Care* răspân-
desc ploaia aburului său; 28 [x] Nourii o
strecor. *Și* o picură asupra oamenilor
cu îmbelșugare. 29 *Cine* poate pricepe
ruperea nourilor, Și bubuitul cortului
său? 30 Iată, acum [y] răspândește în
juru-i lumina sa. Acum ascunde fundul
mărilor. 31 Da, [z] printr'înșii judecă
pre popoare; *Și prin*tr'înșii [a] dă de mân-
care cu îmbelșug. 32 El ascunde în
mânele sale fulgerul, Și-l aruncă asupra
celui, ce-i stă împotrivă. 33 [b] Tunetul
său îl dă de știre, *Până și* turmele *pre-
simt* apropierea *furtunii*.

Încheierea cuvântării lui Elihu: Mărirea lui Dumnezeu în furtună.

37 Da, la auzirea acesteia se cutre-
mură inima mea, Și sare din locul
ei. 2 Ascultați trăsnetul tunetului său,
Și răsunetul, ce iese din gura lui! 3 Prin
toate cerurile duce fulgerul *său*, Și-l
duce până la marginile pământului.
4 În urmă-i se aude [a] un bubuit; El tună
din măreața sa voce; Și *fulgerile* nu
le oprește, îndată ce răsună vocea sa.
5 Dumnezeu tună din minunata sa voce.
El face [b] lucruri mari, nepătrunse de
noi: 6 [c] El zice omătului: „Fii *pe* pă-
mânt!“ Așà și burei și ploilor mari ale
puterii sale: 7 Legând *astfel* mâna
omului, [d] Ca toți să recunoască lucrul
său. 8 Chiar fiarele [e] se trag în peșteo-
rea *lor* Și se ascund în culcușul lor.
9 Dintr'o cameră dela meză-zi vine
furtuna, Și dela meză-noapte frigul.
10 [f] Prin suflarea lui Dumnezeu se face
ghiața, Și apele cele mai late se strâng.
11 El stoarce nourii prin scurgerea *lor:*
Și împrăștie negura *prin* lumina sa.
12 Ei se duc dintr'o parte în alta, supt
conducerea sa, Ca să [g] împliniască toate,
câte le-a poruncit, Preste toată fața pă-
mântului: 13 [h] Când spre bici asupra
[i] făpturelor sale, Când [j] spre îndurare le
întrebuințază. 14 Iov, ascultă aceasta!
Stă, și [k] ia aminte la minunile lui Dum-
nezeu! 15 Oare știi cum Dumnezeu
rânduește nourii, Și face să strălucească
din ei fulgerul său? 16 [l] Oare cunoști
cumpănirea nourilor, Minunile [m] celui
Desăvârșit în înțelepciune? *Sau* cum se
înferbântă vestmintele tale, 17 Când
se înăduș pământul de *vântul de* meaze-
zi? 18 Poți tu [n] întinde ca dânsul cerul,
Cel tare ca o oglindă turnată? 19 În-
vață-ne ce i-am puteà spune? *Căci* nu

[f] Isa. 1. 19, 20.
[g] Rom. 2. 5
[h] Cap. 15. 32.
[i] Ps. 18. 19.
[j] Ps. 23. 5.
[k] Ps. 36. 8.
[l] Ps. 49. 7.
[m] Prov. 11. 4.
[n] Ps. 66. 18.
[o] Ebr. 11. 25.
[p] Isa. 40. 13, 14. 1 Cor. 2. 16.
[q] Cap. 34. 13.
[r] Cap. 34. 10.
[s] Ps. 92. 5.
[t] 1 Cor. 13. 12.
[u] Ps. 90. 2.
Ebr. 1. 12.
[v] Ps. 147. 8.
[x] Prov. 3. 20.
[y] Cap. 37. 3.
[z] Cap. 37. 19.
[a] Ps. 136. 25. Fapt. 14. 17.
[b] 1 Reg. 18. 41, 45.
—
Capul 37.
[a] Ps. 29. 3.
[b] Apoc. 15. 3.
[c] Ps. 147. 16, 17.
[d] Ps. 109. 27.
[e] Ps. 104. 22.
[f] Ps. 147. 17, 18.
[g] Ps. 148. 8.
[h] Esod. 9. 18, 23. Ezra. 10. 9.
[i] Cap. 38. 26, 27.
[j] 2 Sam. 21. 10. 1 Reg. 18. 45.
[k] Ps. 111. 2.
[l] Cap. 36. 29.
[m] Cap. 36. 4.
[n] Fac. 1. 6.

putem rosti *nimic* din neștiința noastră. 20 Cine-i va spune cele ce vorbesc? Care *e* omul, ce dorește pierderea sa? 21 Și acum oamenii nu văd lumina cea curată, cea ascunsă în cer. Dar iată, un vânt trece, și-l curăță. 22 Dela meazănoapte ne vine aurora: O măreție înspăimântătoare a lui Dumnezeu! 23 Pre Atotputernicul [o] noi nu-l cuprindem, [p] Măreț în putere și judecată, Și plin de dreptate, el nu răspunde nimănui. 24 De aceea oamenilor, [q] temeți-vă de dânsul, [r] Înțelepții, toți împreună, nu-*l* pot vedeà.

Întâia cuvântare a Domnului către Iov. El descrie minunile creațiunii și cârmuirea lumei și combate curiozitatea lui Iov.

38 Atuncia Domnul răspunse lui Iov [a] din furtună, și zise: 2 [b] Cine *este* cel ce întunecă sfatul [c] Prin cuvinte fără știință? 3 *Scoală-te,* [d] încinge coapsele tale ca un bărbat: Eu să te întreb, și tu să mă înveți! 4 [e] Unde erai, când am întemeiat pământul? Spune, de ai pricepere! 5 Cine a hotărât măsurele lui, de știi? Sau cine a tras măsura lui? 6 Pe ce sunt așezate temeliile sale? Sau cine a pus piatra lui unghiulară, 7 *Atuncia* când stelele dimineții cântau în cor, Și toți [f] fiii lui Dumnezeu aruncau strigăte de bucurie? 8 [g] *Cine* a închis marea cu porți, *Atuncia* când, spărgând mitra *mumei* se arătă? 9 Când îi dădui nourii de vestmânt, Și întunerecul drept fașă; 10 Când îi [h] hotărîi hotarele, Și *i*-am pus porți și zăvoare, 11 Și am zis: Până aicia să vii, și mai departe nu, Și aicia [i] frângă-se sumețirea valurilor tale. 12 [j] Poruncit-ai tu cândvà dimineței? Sau însemnat-ai tu aurorei locul ei? 13 Ca să apuce de aripile pământului, *Și* să scuture [k] răii depe el; 14 Prefăcând *pământul,* ca sigilul *pe* lut. Și *cele depe el* făcându-*i*-se vestmânt; 15 Ca să opriască celor răi [l] lumina lor. Și să se frângă *tot* [m] brațul ridicat *spre rău.* 16 [n] Ajuns-ai până la izvoarele mării, Sau umblat-ai pe fundul adâncului? 17 Deschisu-ți-s'au [o] porțile morței? Și văzut-ai porțile umbrei morței? 18 Cuprins-ai întinsul pământului? Spune-mi, căci toate le știi! 19 Unde *este* calea către locașul luminii? Și unde-*și are* locul întunerecul? 20 Ca să le mâni la hotarele lor; Desigur, cărările *către* casa lor le cunoști: 21 Tu le cunoști, căci atunci erai *dejà* născut, Și mare *este* numărul zilelor tale? 22 Venit-ai până la [p] cămările omătului? Și văzut-ai cămările grindinei? 23 [q] Pre care le-am păstrat pentru timpul strâmtorării, Pentru ziua de luptă și de resbel. 24 Pre care cale se împarte lumina? Se împrăștie vântul de răsărit preste pământ? 25 Cine [r] deschide scurgerile torentului *de ploaie,* Și calea fulgerului? 26 Ca să plouă preste pământul nelocuit, Preste deșertul, lipsit de oameni; 27 [s] Ca să satureze sălbăticiunea cea uscată, Și să facă să răsară coltul ierbei. 28 [t] Cine *este* părintele ploaiei? Sau cine a născut picăturile rouei? 29 Din al cui sân a ieșit ghiața? Sau [u] bruma cerului cine a născut-o? 30 *După care* se ascunde apa, *prefăcându-se* în piatră, Și fața adâncului se [v] leagă. 31 Prins-ai tu legăturile [x] Pleiadelor? Sau desprins-ai tu lanțurile Orionului? 32 Au tu faci să iasă zodiacul la timpul său, Și Ursa Mica cu fiii săi tu o conduci? 33 Cunoști tu [y] așezămintele cerului? Hotărît-ai tu domnia sa preste pământ? 34 Ridica-vei tu vocea ta către nour, Ca să te acopere mulțimea apei? 35 Au tu trimeți fulgerii, ca ei plecând, Să-ți zică: Iată-ne! 36 [z] Cine pune înțelepciune în rărunchi? Sau cine dă pricepere inimei? 37 Cine numără nourii prin înțelepciunea *sa?* Și foalele cerului, cine le revarsă? 38 De se adună pulbere și se îngroașă, Și brazdele se prind. 39 [a] Tu oare vânezi le-

---

o 1 Tim. 6. 16. *p* Cap. 36. 5. *q* Mat. 10. 28. *r* 1 Cor. 1. 26.

Capul 38.
a Nah. 1. 3. *b* Cap. 34. 35. *c* 1 Tim. 1. 7. *d* Cap. 40. 7. *e* Ps. 104. 5. Prov. 8. 29. *f* Cap. 1. 6. *g* Fac. 1. 9. Ps. 33. 7. *h* Cap. 26. 10. *i* Ps. 89. 9. *j* Ps. 74. 16. *k* Ps. 104. 35. *l* Cap. 18. 5. *m* Ps. 10. 15. *n* Ps. 77. 19. *o* Ps. 9. 13. *p* Ps. 135. 7. *q* Apoc. 16. 21. *r* Cap. 28. 26. *s* Ps. 107. 35. *t* Ps. 147. 8. *u* Ps. 147. 16. *v* Cap. 37. 10. *x* Amos. 5. 8. *y* Ier. 31. 35. *z* Ps. 51. 6. Eccl. 2. 26. *a* Ps. 104. 21.

oaicii prada *sa?* Sau au doară tu alini foamea leilor tineri? 40 Când stau culcați în vizuinele lor, *Și* așteaptă, pândind în tufari. 41 [b] Cine dă corbului hrana sa, Când puii săi strigă către Dumnezeu, Rătăcind fără mâncare?

Urmare: Minunile lumei animale, mărturisesc despre înțelepciunea lui Dumnezeu.

39 Știi tu timpul nașterei caprelor sălbatice? Păzit-ai tu [a] fătatul cerboaicelor; 2 Numărat-ai tu lunile îngrecării lor, Sau știi tu timpul fătatului lor? 3 Ele îngenunchiază, fată puii lor, *Și* se ușurează de durerile lor. 4 Puii lor se îngrașă, cresc supt cer, Se duc, și nu se mai întorc la dânsele. 5 Cine a lăsat liber onagrul? Și cine a deslegat frânele asinului sălbatic? 6 [b] Căruia i-am dat deșertul drept casă, Și sărătura drept locuință? 7 El își râde de vuetul cetăților, Și nu aude strigarea mânătorului; 8 Ce-și găsește în munți *este* hrana sa, Și-și caută pășunea ori-unde. 9 Oare-ți va lucrà [c] rinocerul de bunăvoie? Pune-se-va el la ieslele tale? 10 Putea-vei legà la brazdă rinocerul cu funie? Grăpa-va el văile în urma ta? 11 Încrede-te-vei lui, fiindcă mare *este* puterea lui? Și lăsa-vei lui lucrul *câmpului* tău? 12 Lăsa-te-vei pe el pentru căratul semănăturii tale, Și *o* va aduce el *în* aria ta? 13 Aripa struțului bate fără încetare, *Dar totuș* are ea oare aripa sau pana cocostârcului? 14 El încredințează pământului ouăle sale, Și lasă să se încălzească în nisip; 15 Și uită că piciorul le poate strivì, Și că fiarele câmpului le pot călcà. 16 Este [d] crud cu puii săi, *ca și cum* nici n'*ar fi* ai săi; Deșeartă-i *este* osteneala, nu *poartă* nici o grijă *de ei;* 17 Căci Dumnezeu l-a lipsit de înțelepciune, Și nu i-a [e] dat pricepere. 18 *Iată-l!* cum se ridică, Râde de cal și de călărețul său. 19 Tu dat-ai putere calului, Tu îmbrăcat-ai gâtul său cu *coamă* mândră? 20 Tu-l faci să sară ca locusta? Cât de măreț și înspăimântător *e* nechezatul său! 21 Bătând pământul, și vesel de puterea *sa,* [f] Se repede asuprà celor înarmați; 22 Își râde de temere, și nu tremură, Nu dă îndărăt înaintea sabiei; 23 *Când* săgețile șuieră deasupra lui, *Și* sulița și lancea lucesc. 24 Nechează puternic, sapă pământul cu furie, Și nu are astâmpăr, de îndată ce răsună trâmbița; 25 La sunetul trâmbiței *pare* a zice: Haide! Din depărtare miroase lupta, Freamătul căpeteniilor și strigătul *armatei.* 26 Au prin înțelepciunea ta sboară uliul, *Și*-și întinde aripa sa către mează-zi? 27 Oare din porunca ta se ridică vulturul, Și-și [g] face cuibul său pe înălțimi? 28 El locuește și mâne pe stânci, În dințătura stâncilor și *pe* locuri tari; 29 D'acì descopere el prada, *Pre care* ochii săi *o* văd de departe; 30 Puii săi *îi* sorb sângele, Și [h] unde *sunt* uciși, acolo *este* și el.

Supunerea lui Iov la mustrarea lui Dumnezeu.

40 Și urmă Domnul, și zise lui Iov: 2 Mai voiești să te [a] judeci cu Atotputernicul, *tu* pârîtorul *său?* Mustrătorule de Dumnezeu, *mai ai* ce răspunde? 3 Atuncia răspunse Iov Domnului, și zise: 4 [b] Iată, sunt preà mic; ce să-ți răspund? *Mai bine* [c] voiu pune mâna mea la gura mea! 5 Vorbit-am odată, dar nu voiu *mai* răspunde, Ba de două ori, dar nu voiu mai adăugì.

Cuvântarea a doua a Domnului, unde își descrie puterea în balaur și Leviatan.

6 [d] Și Domnul răspunse lui Iov din furtună, și zise: 7 *Scoală-te,* [e] încinge coapsele tale ca un bărbat, [f] Eu să te întreb, și tu să mă înveți! 8 [g] Au doar voești să frângi dreptatea mea; Condamna-mă-vei, spre a te îndreptà? 9 Ai tu braț ca al lui Dumnezeu; Sau detuni tu cu [h] vocea ca dânsul? 10 *De este astfel,* [i] împodobește-te *cu* mărire și măreție, Și îmbracă-te cu strălucire și pompă! 11 Revarsă valurile mâniei tale; Privește pre toți [j] mândrii, și-i do-

[b] Ps. 147. 9. Mat. 6. 26.

Capul 39.
[a] Ps. 29. 9. [b] Osea 8. 9.
[c] Num. 23. 22. [d] Plân. 4. 3. [e] Cap. 35. 11.
[f] Ier. 8. 6. [g] Obad. 4. [h] Mat. 24. 28.

Capul 40.
[a] Cap. 33. 13. [b] Ezra. 9. 6.
[c] Cap. 29. 9. [d] Cap. 38. 1. [e] Cap. 38. 3.
[f] Cap. 42. 4. [g] Rom. 3. 4. [h] Cap. 37. 4.
[i] Ps. 93. 1. [j] Isa. 2. 12. Dan. 4. 37.

boară: 12 Privește pre toți mândrii, și-i umilește. Și sfărâmă pe loc pe cei răi! 13 Ascunde-i pre toți în pulbere; Fața lor învesel̦ește-o cu întunerecul! 14 Atuncia voiu mărturisi și eu în lauda ta. Că dreapta ta poate să te mântuiască. 15 Iată Behemotul, pre care ca și pre tine eu l-am făcut. Ce mânâncă iarbă ca și boul. 16 Ia vezi, *ce* putere în coapsele sale, Și *ce* tărie e în mușchii pântecelui său! 17 El mișcă coada sa ca un cedru, Și nervii coapselor sale sunt întreț̦esuți: 18 Oasele sale sunt țevi de aramă, Și oscioarele sale drugi de fier: 19 El este capo-d'opera lui Dumnezeu: Făcătorul său i-a dăruit sabia sa: 20 Munții îi [k] aduc hrana *sa*, Și toate fiarele câmpului joacă în juru-*i*; 21 Supt desișul lotului se odihnesc, Ascuns în trestie și mocirlă. 22 Desișul lotului îl acopere cu umbra sa, Sălciile pârâului îl ascund.

23 Iată, de se umple râul, el nu se spăimântă. Ar stà liniștit, chiar dacă Iordanul până la gura sa s'ar ridicà. 24 Cine se va încumetà să-l atace în față! Cu latul să-*i* străpungă nasul!

Urmarea descrierii leviatanului.

41 Trage-vei [a] Leviatanul cu undiță? Sau prinde-vei limba lui cu funie? 2 Petrece-vei papura prin nările lui, Sau străpunge-vei cu cârligul fălcile sale? 3 Îț̦i va face oare multe rugămințI? Îț̦i va vorbì oare *cu* blândeț̦e? 4 Încheia-va legământ cu tine, Ca să-l iei serv pentru totdeauna? 5 Juca-te-vei cu el ca *cu* o pasăre? Sau lega-vei pre el *cu un fir, spre petrecerea* copilelor tale? 6 Sotii face-vor din el prânzurile *lor?* Negu-țătorii pot oare a-l împărț̦i între dânșii? 7 Umple-vei pelea lui cu țepușe, Sau capul său cu ostia pescarilor? 8 Pune mâna ta pe dânsul: Vei ț̦ine *o* minte, *și* nu te *vei mai încercà* să înnoești lupta! 9 Iată, așteptarea *de-al prinde* este amăgită! Cazi *numai* la privirea lui! 10 Cine *este atât de* sumeț, ca să-l întărâte. Deci cine va puteà stà înaintea mea: 11 [b] Cine m'a îndatorit, ca să-i răsplătesc? [c] *Tot ce este* supt întregul cer, *este* al meu! 12 Nu voiu tăceà de membrele sale, nici de puterea sa, Și nici de frumusețea armăturii sale. 13 Cine poate desvelì poala vestmântului său, Cine se poate apropià de îndoita sa dințătură? 14 Cine poate descleștà canaturile gurii sale? Șirurile dinț̦ilor săi, *Cât sunt* de înspăimântătoare! 15 Minunatele părț̦i ale zalelor *sale*, Strâns legate, ca *supt* sigil, 16 Se țin una de alta, Așà că aerul nu le străbate: 17 Una de alta lipite, Sunt prinse între dânsele, și nu se desprind. 18 Strănutatul lui face să luciască fulgerul, Și ochii lui *sunt ca* geana zorilor; 19 Din gura lui isbucnesc flacări, *Și* ies scântei de foc. 20 Din nările lui iese fum, Ca *dintr'*un vas, ca *dintr'*o căldare ferbinte. 21 Suflarea lui aprinde cărbunii, Și flacări ies din gura lui; 22 În cerbicea lui locuește tăria, Și fiorul păș̦este înaintea sa. 23 Mușchii săi cărnoși, bine încordați, Stau ca turnați pe dânsul, neclintiți. 24 Inima lui este tare ca piatra, Da, tare ca piatra stătătoare de moară. 25 Când el se ridică, vitejii tremură, De spaimă ies din simț̦iri. 26 Caută *cinevà* a-l lovì cu sabie? Ea nu-l prinde, *nici* lancea, *nici* săgeata, nici pavăza. 27 Pentru dânsul fierul paiu este, Și arama lemn putred. 28 Săgeata nu-l face să fugă; În pleavă se prefac înainte-i pietrele prăștiilor. 29 Pleavă pentru dânsul este ghioaga; Și de sgomotul lăncilor își râde. 30 *Poartă* țesturi ascuț̦ite supt dânsul, Ce lasă urme ca grapa în glod. 31 Ca o oală face să se clocotiască adâncul, Și preface marea într'un amestec de mir. 32 El face să strălucească urma lui după dânsul, *Și* adâncul *să pară* cărunt de bătrânețe. 33 Nimic nu i-se aseamănă pe pământ; Este făcut, *să* nu *cunoască* frica: 34 Privește cu dispreț pre toate fiarele cele puternice, Este regele tutulor răpitorilor.

k Ps. 104. 14. | *Capul 41.* | *a* Ps. 104. 26. | *b* Isa. 37. 29. | *c* Rom. 11. 35.

Iov se mărturiseşte de păcătos.

42 Atuncia Iov răspunse Domnului, şi zise: 2 Ştiu, că [a]toate le poţi, Şi că hotărîrii tale nimenea nu se poate împotrivi. 3 [b]„Cine este cel ce întunecă sfatul cu nepricepere?“ Da, vorbiam de cele ce nu înţelegeam, [c]Lucruri mai înalte decât mine, pre care nu le puteam pătrunde. 4 Ascultă, rogu-te, şi să vorbesc: [d]„Te voiu întrebà, şi tu învaţă-mă! 5 Cu auzul urechilor mele auzisem de tine. Dar acum *şi* ochiul meu te vede: 6 De aceea îmi [e]întorc cuvântul, Şi mă căesc în pulbere şi cenuşă.“

Dumnezeu desvinueşte pe Iov împotriva prietenilor săi.

7 Şi după ce vorbì Domnul aceste cuvinte către Iov, zise Domnul către Elifaz. Temaneul: Aprinsu-s'a mânia mea asupra ta şi asupra celor doi amici ai tăi: căci voi n'aţi vorbit aşà de drept de mine, ca servul meu Iov. 8 Şi acum luaţi-vă [f]şapte tauri şi şapte berbeci, şi [g]mergeţi la servul meu Iov, şi aduceţi-*i* ardere de tot pentru voi; şi servul meu, Iov, se va [h]rugà pentru voi, căci eu îl voiu primì, ca să nu vă fac *după* neînţelepciunea *voastră;* căci voi n'aţi vorbit drept de mine, ca servul meu Iov.

9 Deci se duseră Elifaz, Temaneul, şi Bildad, Şuheul, *şi* Zofar, Naamateul, şi făcură precum le zisese Domnul; şi Domnul bine-primì pre Iov.

Dumnezeu binecuvânteazà pe Iov, mai mult ca înainte.

10 [i]Şi Domnul scoase pre Iov din miselia sa, după ce se rugă pentru amicii săi; şi Domnul redădù [j]îndoit lui Iov toate câte avusese. 11 Atuncia veniră la dânsul [k]toţi fraţii săi, toate surorile lui şi toţi cunoscuţii săi de mai înainte, şi mâncară cu dânsul pânea în casa lui, şi compătimiră pentru dânsul, şi-l mângâiară de toate relele, pre care Domnul le adusese preste el; şi-i dădură fiecare câte o kesită *(o monedă de argint)*, şi fiecare câte un inel de aur.

12 Aşà Domnul binecuvântă mai mult [l]starea depe urmă a lui Iov, decât cea dintâiu, şi el avù patrusprezece mii de oi, şase mii de cămile, şi o mie de părechi de boi, şi o mie de asine. 13 Şi avù şapte fii şi trei fete: 14 Şi chiemă numele uneia Iemima, şi numele celei a doua Kezia, şi numele celei a treia Keren-Happuc. 15 Şi nu se aflà în tot pământul acela nici o femeie aşà de frumoasă ca fetele lui Iov; şi părintele lor le dădù moşteniri între fraţii lor.

16 *Şi* Iov trăì după aceasta o sută patruzeci de ani, şi văzù pre fiii săi şi pre fiii fiilor săi, patru generaţiuni. 17 Şi muri Iov bătrân şi sătul de zile.

CARTEA PSALMILOR.

Cartea întâia. Fericirea evlavioşilor. Nefericirea nelegiuiţilor.

1 Fericit [a]bărbatul, care nu umblă în sfatul nelegiuiţilor, Şi în calea păcătoşilor nu stă, Şi [b]în scaunul derâzătorilor nu şeade: 2 Ci în legea Domnului este [c]plăcerea lui, [d]Şi în legea lui cugetă ziua şi noaptea. 3 Acela este ca pomul [e]sădit lângă curgerea apelor, Care fructul său îl dă la timpul său, Şi a căruia frunză nu vestejeşte, Şi tot ce el face [f]prosperează. 4 Nu aşà sunt nelegiuiţii, Ci [g]ca pleava, pre care o spulberă vântul. 5 De aceea nelegiuiţii nu se vor puteà ţinè la judecată, Nici păcătoşii în adunarea dreptilor; 6 Căci [h]Domnul cunoaşte calea dreptilor, Dar calea nelegiuiţilor va perì.

Capul 42.
[a] Marc. 10. 27. Luc. 18. 27.
[b] Cap. 38. 2.
[c] Ps. 40. 5.
[d] Cap. 38. 3.
[e] Ezra. 9. 6.
[f] Num. 23. 1.
[g] Mat. 5. 24
[h] Iac. 5. 11. 16. 1 Ioan. 5. 16.
[i] Ps. 14. 7.
[j] Isa. 40. 2.
[k] Cap. 19. 13.
[l] Iac. 5. 11.

PSALMII.

Ps. 1.
[a] Prov. 4. 14. 15.
[b] Ps. 26. 4
[c] Ps. 119. 35, 47, 92.
[d] Ios. 1. 8.
[e] Ier. 17. 8. Ezec. 47. 12.
[f] Fac. 39. 3. 23. Isa. 3. 10.
[g] Iov. 21. 18. Osea. 13. 3.
[h] Ps. 37. 18. Nah. 1. 7. Ioan. 10. 14. 2 Tim. 2. 19.

Prorocire despre împărăția fiului lui Dumnezeu și biruința asupra dușmanilor săi.

2 De ce [a]s'au infuriat popoarele, Și
națiunile cugetă deșerte? 2 Regii
pământului s'au răsculat, Și mai marii
împreună se sfătuesc, Asupra Domnului
și asupra [b]Unsului său *zicând:* 3 [c]Să
rupem legăturile lor, Și să lepădăm de
la noi funiile lor! 4 [d]Cel ce locuește în
cer [e]râde, Domnul își bate joc de dânșii;
5 Atuncia va vorbì către dânșii în mânia
sa, Și în aprinderea sa îi va spăimântà:
6 „Uns-am, zice-và el, pre regele meu
În Sion, [f]muntele meu cel sfânt."
7 Voiu proclamà așezământul său: Domnul a zis către mine: 8 [g]„Tu ești fiul
meu, Astăzi te-am născut. 9 [h]Cere de
la mine; Și-ți voiu da popoarele drept
moștenire, Și marginile pământului drept
stăpânire: [i]Tu cu sceptru de fier îi vei
sdrobì, Ca vasele olarului îi vei sfărâmà".
10 Și acum, regilor, înțeleptiți-vă, Învățați-vă judecători ai pământului!
11 [j]Serviți Domnului cu frică, Și bucurați-vă [k]cu cutremur! 12 [l]Sărutați pre
fiu, ca să nu se mânie, Și să *nu* pieriți
în cale; Căci [m]mânià lui curând se aprinde; [n]Ferice de toți, cari se încred
într'însul!

Încrederea în Dumnezeu în potriva tutulor dușmanilor săi.

3 Un psalm al lui David, când a fugit
de fiul său Absalom. 2 Doamne,
[a]cât de mulți sunt inamicii mei! Mulți
se răscoală asupră-mi. 3 Mulți zic de
sufletul meu: [b]„Pentru dânsul nu *e* nici
un ajutor la Dumnezeu. Sela." 4 Dar tu,
Doamne, ești [c]scut în jurul meu, Mărirea
mea, și [d]înălțătorul capului meu. 5 Cu
vocea mea am strigat către Domnul, Și [e]el
mi-a răspuns din [f]muntele său cel sfânt.
Sela. 6 [g]Eu m'am culcat, și am adormit: Deșteptatu-m'am, căci Domnul mă
sprijinește. 7 [h]Nu mă tem de miriadele
poporului, Care *s'au* rânduit asupră-mi
de jur împrejur. 8 Scoală-te, Doamne,
ajută-mă, Dumnezeul meu, [i]Căci tu ai
bătut *preste* fălci pre toți înamicii mei;
Dinții nelegiuiților i-ai sdrobit 9 [j]La
Domnul *este* mântuire, Preste poporul
tău este binecuvântarea ta. Sela.

Rugăciunea de seară al lui David, plină de credință împotriva dușmanilor. Dumnezeu dă de rușine pe prietenii descurajați.

4 Un psalm al lui David de cântat pe
coarde. 2 Răspunde-mi, când strig,
Dumnezeul dreptății mele! Din strâmtorare la loc larg m'ai scos; Îndură-te
de mine, și ascultă rugà mea! 3 O voi,
fiii oamenilor! Până când mărirea mea
va fi spre batjocură? *Până când* veți iubì
deșertăciunea, și veți căutà minciuna?
Sela. 4 Aflați deci, că [a]Domnul și-a
ales pre cel cuvios; Domnul aude, când
strig către dânsul. 5 [b]Cutremurați-vă,
și nu păcătuiți, [c]Cugetați în inimile
voastre Pe patul vostru, și tăceți. Sela.
6 Jertfiți [d]jertfele de dreptate, Și [e]încredeți-vă în Domnul. 7 Mulți zic: „Cine
ne va arătà fericirea? [f]Înalță preste
noi lumina fetei tale, Doamne! 8 Tu
ai dat [g]veselie în inima mea, Mai mare
decât în timpul *când* grâul și mustul
lor erau cu îmbelșugare. 9 [h]În pace
mă voiu culcà, și voiu dormì; [i]Căci numai
tu, Doamne, mă faci să locuesc în siguranță."

Rugăciunea de dimineață a lui David plină de încredere în ajutorul lui Dumnezeu drept, în potriva dușmanilor săi nelegiuiți.

5 Un psalm al lui David, de cântat pentru moștenire. 2 Ascultă,
Doamne, cuvintele mele, și ia aminte la
gândirea mea. 3 Ascultă [a]vocea strigării mele, regele meu și Dumnezeul
meu! Căci [b]rogu-mă ție; Doamne, de
dimineață vei auzì [c]vocea mea; 4 *De*
dimineață *mă* voiu îndreptà către tine,
și te voiu pândì. 5 Căci tu nu ești un
Dumnezeu, căruia să-i placă nedreptatea,

Ps. 2.
a Ps. 46. 6.
b Ps. 45. 7. Ioan. 1. 41.
c Ier. 5. 5.
d Ps. 11. 4.
e Ps. 37. 13.
f 2 Sam. 5. 7.
g Fapt. 13. 33.
h Ps. 22. 27. Dan. 7. 13, 14
i Ps. 89. 23. Apoc. 2. 27.
j Ebr. 12. 28.
k Filip. 2. 12.
l Fac. 41. 40.
Ioan. 5. 23.
m Apoc. 6. 16, 17.
n Ps. 34. 8. Rom. 9. 33. 1 Pet. 2. 6.

Ps. 3.
a 2 Sam. 15.
b 2 Sam. 16. 8. Ps. 71. 11.
c Fac. 15. 1. Ps. 28. 8.
d Ps. 27. 6.
e Ps. 34. 4.
f Ps. 2. 6.
g Lev. 26. 6.
Prov. 3. 24.
h Ps. 27. 3.
i Iov. 16. 10. Ps. 58. 6.
j Prov. 21. 31. Isa. 43. 11. Iona. 2. 9.
Apoc. 7. 10.

Ps. 4.
a 2 Tim. 2. 19.
b Ețes. 4. 26.
c Ps. 77. 6. 2 Cor. 13. 5.
d Deut. 33. 19. Ps. 50. 14. 2 Sam. 15. 12.
e Ps. 37. 3.
f Num. 6. 26.
g Isa. 9. 3.
h Iov. 11. 18, 19.
i Lev. 25. 18, 19. Deut. 12. 10

Ps. 5.
a Ps. 3. 4.
b Ps. 65. 2.
c Ps. 30. 5.

Cel rău cu tine nu va locui: 6 [d] Smintiții nu vor putea sta înaintea ochilor tăi: Tu pre toți făcătorii de rele îi urăști: 7 [e] Tu pre cei ce vorbesc minciuni îi pierzi, [f] Bărbatul sângiurilor și cel înșelător uricios este Domnului. 8 Iar eu întru mulțimea îndurării tale voiu intrà în casa ta, Și mă voiu închinà [g] în sfântul tău templu întru frica ta. 9 Doamne, [h] condu-mă prin dreptatea ta: pentru cei ce mă pândesc. [i] Îndreaptă înaintea mea calea ta: 10 Căci în gura lor nu este adevăr, Lăuntrul lor *este* însăși răutatea, [j] Gâtlejul lor un mormânt deschis, [k] Limbele lor lingușesc. 11 O Dumnezeule, judecă-i, Ca [l] să cadă prin planuirile lor: Pentru mulțimea fărădelegilor lor alungă-i, Căci s'au răsculat asupră-ți. 12 Dar să se [m] bucure toți cei ce se încred în tine. În veci să se veselească, și tu să-i aperi. Și să se laude întru tine cei ce iubesc numele tău. 13 Căci tu, Doamne, [n] binecuvintezi pre cel drept. Ca *cu* un scut îl acoperi cu bunăvoința *ta*.

Rugăciune de pocăință în dureri trupești și sufletești. Nădejde în ajutorul Domnului.

6 Un psalm al lui David de cântat pe opt coarde. 2 [a] Doamne, nu mă mustrà în mânia ta, Și nici nu mă pedepsì în urgia ta. 3 [b] Îndură-te de mine, Doamne, căci slab *sunt;* [c] Vindecă-mă, Doamne, căci cutremuratu-s'au oasele mele. 4 Chiar și sufletul meu s'a cutremurat foarte; Și tu, Doamne, [d] până când? 5 Reîntoarce-te, Doamne, mântue sufletul meu; Ajută-mă pentru îndurarea ta. 6 [e] Căci în moarte nu este aducere-aminte de tine. În infern cine te va lăudà? 7 Obosit-am de suspinare, În toată noaptea scald patul meu, În lacrimile mele moiu așternutul meu: 8 [f] Ochii mei se topesc de mâhnire, Îmbătrânesc din cauza tuturor înamicilor mei. 9 [g] Depărtați-vă dela mine, toți făcătorii de rele! Căci Domnul a auzit vocea plângerii mele. 10 Domnul a auzit cererea mea, Domnul primește rugà mea. 11 Să se rușineze și să se spăimânte foarte toți înamicii mei. Într'o clipă să se întoarcă rușinați.

Dumnezeul cel drept scapă nevinovăția lui David împotriva dușmanului nedrept.

7 Nevinovăția lui David despre care a cântat Domnului pentru cuvintele lui Cuș, Beniaminitul. 2 Doamne, Dumnezeul meu, încredu-mă în tine, [a] Mântue-mă de toți cei ce mă urmăresc, și scapă-mă: 3 [b] Ca să nu răpiască ca un leu sufletul meu, [c] Sfâșiându-*l*, fără *să fie* cine să mă scape. 4 Doamne, Dumnezeul meu, [d] de am făcut aceasta, De este [e] nedreptate în mânele mele, 5 De am răsplătit cu rău celui ce trăià în pace cu mine, De [f] am prădat pre înamicul meu fără cuvânt: 6 Înamicul *meu* să urmăriască sufletul meu, și să-*l* ajungă, Să calce la pământ viața mea, Și sufletul meu în pulbere să-l tragă. Sela. 7 Ridică-te, Doamne, în mânia ta, [g] Înalță-te împotriva furiei înamicilor mei, Și [h] scoală-te pentru mine, poruncește judecată. 8 Și adunarea popoarelor să te înconjoare, Și pune-te deasupră-i în înălțime. 9 Doamne, judecă popoarele: Judecă-mă, Doamne, [i] după dreptatea mea, Și după neprihănirea mea. 10 Pună-se capăt relelor celor nelegiuiți, Și întărește pre cel drept: [j] Căci cercător al inimelor și al rărunchilor *este* Dumnezeul cel drept. 11 Scutul meu *este* la Dumnezeu, Ajutătorul celor [k] drepți la inimă. 12 Dumnezeu *este* judecător drept, Și Dumnezeu, ce se mânie pe toată ziua asupra celor nelegiuiți. 13 De nu se căește, el [l] ascute sabia sa, Arcul său îl întinde, și-l îndreaptă; 14 Și asupra lui îndreaptă armele morții, [m] Săgețile sale, *pre care* le-a făcut arzătoare. 15 [n] Iată, *nelegiuitul* zămislește nedreptate, și umblă îngrecat cu răutate, Și naște deșertăciunea; 16 A săpat groapă, și a adâncit-o;

[d] Hab. 1. 13. [e] Apoc. 21. 8. [f] Ps. 55. 23. [g] 1 Reg. 8. 29, 30. 35. 38. [h] Ps. 26. 5. [i] Ps. 25. 4. [j] Luc. 11. 44. Rom. 3. 13. [k] Ps. 62. 4. [l] 2 Sam. 15. 31. [m] Isa. 65. 13. [n] Ps. 115. 13. — *Ps. 6.* [a] Ps. 38. 1. [b] Ps. 41. 4. [c] Osea. 6. 1. [d] Ps. 90. 13. [e] Isa. 38. 18. [f] Iov. 17. 7. Plan. 5. 17. [g] Ps. 119. 115. Mat. 7. 23. — *Ps. 7.* [a] Ps. 31. 15. [b] Isa. 38. 13. [c] Ps. 50. 22. [d] 2 Sam. 16. 7. 8. [e] 1 Sam. 24. 11. [f] 1 Sam. 24. 7. [g] Ps. 94. 2. [h] Ps. 44. 23. [i] Ps. 18. 20. [j] 1 Sam. 16. 7. Apoc. 2. 23. [k] Ps. 125. 4. [l] Deut. 32. 41. [m] Deut. 32. 23. 42. [n] Iov. 15. 35. Iac. 1. 15.

[o]Dar va cădeà în groapa *ce* a făcut.
17 [p]Întoarce-se-va răutatea lui pe capul său însuși. Și pe chiar creștetul lui pogorî-se-va silniciile sale. 18 Lăudavoiu pre Domnul după dreptatea lui. Și voiu cântà numelui Domnului, celui Preà Înalt.

Mărirea lui Dumnezeu în creațiune. Josimea și înălțimea fiului omului.

8 Un psalm al lui David de cântat pe Ghittith. 2 Doamne, Domnul nostru! Cât de [a]măreț este numele tău în tot pământul; *Tu,* cel ce [b]ai pus măreția ta preste cer! 3 [c]Din gura pruncilor și a sugătorilor *Ți*-ai întemeiat puterea. Pentru înamicii tăi. Ca să amuțești pre [d]inamic și răzbunător. 4 Când [e]privesc cerurile tale, lucrul degetelor tale, Luna și stelele, pre care tu le-ai așezat:
5 [f]Ce *este* omul, de-ți amintești de dânsul, Și fiul omului, de iei seamă la el?
6 Cu puțin mai mic decât îngerii l-ai făcut, Cu onoare și cu mărire l-ai încoronat; 7 [g]L-ai făcut domn preste lucrurile mânilor tale, [h]Toate le-ai pus supt picioarele lui: 8 Toate oile și *toți* boii, Ba și fiarele câmpului: 9 Paserile cerului și peștii mării, *Tot ce* străbate cărările mării. 10 Doamne, Domnul nostru! Cât de măreț *este* numele tău în tot pământul?

Cântare de mulțumită pentru scăparea de dușmani și rugă pentru ajutor.

9 Un psalm al lui David, despre frumoasa tinerețe. 2 Lăuda-voiu pre Domnul din toată inima mea. Spune-voiu toate minunile tale; 3 Mă voiu bucurà și mă voiu [a]lăudà întru tine, Voiu cântà numelui tău, [b]Preaînalte! 4 Pentru că înamicii mei se întoarseră îndărăt. Căzură și pieriră înaintea feței tale. 5 Căci tu ai apărat dreptul meu și judecata mea, Șezând pre scaun ca un judecător al dreptății. 6 Mustrat-ai popoarele, Pierdut-ai pre cei nelegiuiți, Numele lor *c*]-ai stins în veci și nesfârșit. 7 *În* ruină de veci sfârșitu-s'a înamicul. Și cetățile sale le-ai dărâmat; Pierit-a amintirea lor. 8 [d]Dar Domnul va tronà în veci, Pus-a scaunul său spre judecată; 9 Și [e]el lumea cu dreptate va judecà, Cu îndreptare va judecà popoarele. 10 Da, [f]Domnul este scăpare celui apăsat, Scăpare în timp de strâmtorare: 11 În tine se încred cei ce [g]cunosc numele tău, Căci tu nu părăsești pre cei ce te caută, O Doamne! 12 Cântați Domnului ce locuește în Sion, [h]Dați în știre între popoare de faptele sale! 13 [i]Căci el, răzbunătorul sângelui, își aduce aminte de ei, Nu uită strigarea sărmanilor. 14 Îndură-te de mine, Doamne! Privește miselia mea din *partea* celor ce mă urăsc, Tu, care mă ridici din porțile morții:
15 Pentru ca să spun toate laudele tale, în porțile ficei Sionului, Ca să mă [j]bucur de ajutorul tău. 16 [k]Popoare s'au cufundat în groapa, ce ele au făcut-o; În cursa, pre care au ascuns-o, s'a prins piciorul lor. 17 Făcutu-s'a [l]cunoscut Domnul, făcând judecată; Împletind pre cel rău în chiar lucrul mânilor sale. [m]Higgaion. Sela. 18 În mormânt se vor reîntoarce nelegiuiții, Toate popoarele [n]ce uită pre Dumnezeu. 19 [o]Căci nu pentru totdeauna va fi uitat săracul, *Nici* în veci se va pierde [p]speranța sărmanilor. 20 Scoală-te, Doamne, ca să nu se îndărătniciască muritorul; Ca popoarele să fie judecate înaintea feței tale.
21 Însuflă, Doamne, în ei temerea: Ca să cunoască popoarele, *că nu sunt decât* oameni! Sela.

Tânguire pentru zăbovirea ajutorului dumnezeesc, când dușmanii se înseamnă și rugăciune pentru scăparea asupriților.

10 De ce, Doamne, stai departe. Te ascunzi în timpurile de strâmtorare?. 2 Nelegiuitul în mândria sa urmărește pre cel sărman; O! [a]de s'ar prinde ei înșiși în planurile, pre care le-au născocit! 3 Căci nelegiuitul se

---

o Est. 7. 10. Prov. 5. 22. Eccl. 10. 8.
p 1 Reg. 2. 32. Est. 9. 25.

Ps. 8.
a Ps. 148. 13.
b Ps. 113. 4.
c Mat. 11. 25. 1 Cor. 1. 27.
d Ps. 44. 16.
e Ps. 111. 2.
f Ebr. 2. 6.
g Fac. 1. 26, 28.
h 1 Cor. 15. 27.

Ps. 9.
a Ps. 5. 11.
b Ps. 56. 2.
c Prov. 10. 7.
d Ps. 102. 12, 26.
Ebr. 1. 11.
e Ps. 96. 13.
f Ps. 32. 7.
g Ps. 91. 14.
h Ps. 107. 22.
i Fac. 9. 5.
j Ps. 13. 5.
k Ps. 7. 15, 16. Prov. 5. 22.
l Esod. 7. 5.
m Ps. 19. 14.
n Iov. 8. 13.
o Ps. 12. 5.
p Prov. 23. 18. Is. 49.
a Ps. 7. 16.

[b] fălește în dorințele sufletului său. Și [c] sgârcitul blestemă și defaimă pre Domnul. 4 Nelegiuitul în mândria sa *zice:* [d] „El nu pedepsește; Nu *este* Dumnezeu“, acestea sunt toate [e] cugetările lui. 5 Căile sale prosperează în tot timpul. Departe *sunt* [f] judecățile tale de dânsul; Pre toți inamicii săi [g] îi suflă. 6 [h] El zice în inima sa: „Nu mă voiu clăti, [i] Voiu rămânea din generațiune în generațiune. Și nici odată nu voiu fi în nevoie“.

7 [j] Gura sa *este* plină de blestem, de vicleșug și de amărîciune, [k] Supt limba sa este răutate și [l] nedreptate. 8 El șade la pândă prin curți, [m] În locuri ascunse ucide pre cel nevinovat, [n] Ochii săi pândesc pre cel nefericit. 9 [o] El pândește în loc ascuns, ca un leu în tufar; Pândește, ca să prindă pre cel sărman; El prinde pre cel sărman, trăgându-l în cursa sa. 10 El se tupilează, se pleacă, Și nefericiții cad supt laba lui. 11 El zice în inima sa: „Dumnezeu uită; [p] El ascunde fața sa, nu vede nici odată“. 12 Scoală-te, Doamne! Dumnezeule, [q] ridică mâna ta! Nu uită pre cei sărmani! 13 Pentru ce defaimă nelegiuitul pre Dumnezeu, *Și* zice în inima sa: „Tu nu pedepsești?“ 14 Tu vezi *aceasta;* Căci tu privești amărîciunea și întristarea, spre a *le* păstrà în mânile tale: Tie-ți-se [r] încredințează nefericitul: [s] Orfanului tu îi ești ajutor; 15 [t] Sfărâmă brațul nelegiuitului și al răului, Pedepsește răutatea sa, ca să piară de dinaintea ta.

16 [u] Domnul *este* rege din veci și în veci, Perì-vor popoarele din pământul său. 17 Dorința celor sărmani ai ascultat-o, Doamne! Tu [v] întărești inima lor, *și* faci să asculte urechia ta, 18 Ca să [x] faci dreptate celui orfan și celui apăsat, Ca omul depe pământ să nu se mai teamă.

Strâmtorat de dușmanii săi, David se bizuește în Dumnezeu.

11 Un psalm al lui David, de cântare. 2 [a] În Domnul mă încred: [b] Cum de ziceți sufletului meu: „Sboară în munții voștri *ca* pasărea?“ 3 Căci iată, [c] nelegiuiții întind arcul, [d] Așează săgețile lor pe coardă, Ca să săgeteze în întunerec pre cei drepți cu inimă. 4 *Căci* [e] temeliile de se surpă, Dreptul ce poate să facă? 5 [f] Domnul în sfântul său templu, Domnul, al cărui [g] tron *este* în cer, [h] Ochii săi privesc, pleoapele sale cercă pre fiii oamenilor. 6 Domnul [i] cercă pre cel drept, Iar pre cel nelegiuit și pre cel ce iubește silnicia, urăște sufletul său: 7 [j] El va face să ploue preste cei nelegiuiți Fulgere, foc și pucioasă; Vânt arzător [k] *va fi* partea păharului lor. 8 Căci drept *este* Domnul, [l] dreptate iubește el, Drepții văd [m] fața lui.

Tânguire despre scăderea evlavioșilor și sporirea nelegiuiților. Încrederea în ajutorul dumnezeesc.

12 Un psalm al lui David de cântat pe opt coarde. 2 Ajută, Doamne, căci [a] cuvioșii se împuținează. Cei credincioși se sfârșesc dintre fiii oamenilor. 3 [b] Deșerte vorbesc unul altuia, [c] *Cu* buze lingușitoare, cu inimă fățarnică vorbesc. 4 Stârpește, Doamne, toate buzele lingușitoare, Limba celor ce vorbește [d] cu sumeție; 5 Cari zic: „Prin limbile noastre suntem puternici, Buzele noastre *sunt* cu noi: cine ne *este* domn?“ 6 Pentru apăsarea săracilor, pentru suspinul lipsiților, [e] Mă voiu scula acum, zice Domnul, *Îl* voiu mântuì pe cel ce [f] râvnește. 7 Cuvintele Domului *sunt* [g] cuvinte curate, Argintul curățit în cuptor de pământ, curățit de șapte ori. 8 Tu, Doamne, îi vei păzì, Îi vei apărà de generațiunea aceasta în veci. 9 *Căci* nelegiuiții umblă pretutindenea, Când miselia se înalță între fiii oamenilor.

---

b Ps. 94. 4.
c Rom. 1. 32.
d Ps. 14. 2.
e Ps. 14. 1.
f Prov. 24. 7. Isa. 26. 11.
g Ps. 12. 5.
h Ps. 30. 6. Eccl. 8. 11.
i Apoc. 18. 7.
j Rom. 3. 14.
k Iov. 20. 12.
l Ps. 12. 2.
m Hab. 3. 14.
n Ps. 17. 11.
o Mic. 7. 2.
p Ezec. 8. 12.
q Mic. 5. 9.
r 2 Tim. 1. 12. 1 Pet. 4. 19.
s Osea. 14. 3.
t Ps. 37. 17.
u Ps. 29. 10. Dan. 4. 34.
v 1 Cron. 29. 18.
x Isa. 11. 4.

Ps. 11.
a Ps. 56. 11.
b 1 Sam. 26. 19 20.
c Ps. 64. 3, 4.
d Ps. 21. 12.
e Ps. 82. 5.
f Hab. 2. 20.
g Fapt. 7. 49. Apoc. 4. 2.
h Ps. 33. 13.
i Iac. 1. 12.
j Ezec. 38. 22.
k Fac. 43. 34.
l Ps. 45. 7.
m Iov. 36. 7. 1 Pet. 3. 12.

Ps. 12.
a Mic. 7. 2.
b Ps. 10. 7.
c Ier. 9. 8. Rom. 16. 18.
d Dan. 7. 8, 25.
e Isa. 33. 10.
f Ps. 10. 5.
g Prov. 30. 5.

Dor după ajutorul ce a zăbovit mult timp sub asuprirea dușmanilor. Nădejde sigură în bunătatea lui Dumnezeu.

13 Un psalm al lui David de cântat.
2 Până când, Doamne, de tot mă
vei uita? [a]Până când vei ascunde fața ta
dela mine? 3 Până când voiu pune
sfaturi în sufletul meu, Dureri în inimă,
ziua *și noaptea?* Până când se va înălța
înamicul meu asupră-mi? 4 O, privește-*mă*, răspunde-mi, Doamne, Dumnezeul meu! [b]Luminează ochii mei, [c]ca
să nu dorm *somnul* morții; 5 [d]Ca să
nu zică înamicul meu: „L-am învins;“
Nici să se bucure apăsătorii mei, că mă
clătesc. 7 Iar eu [e]în îndurarea ta m'am
încrezut: Veseli-se-va *deci* inima mea de
ajutorul tău: Cânta-voiu Domnului, Căci
[f]mi-a făcut bine!

Oftare după mântuirea din corupțiunea generală a oamenilor.

14 Un psalm al lui David de cântat.
2 [a]Nebunul zice în inima sa: „Nu
este Dumnezeu!“ [b]Stricați, urîți sunt în
lucrările *lor*, Nici unul nu face bine.
3 [c]Domnul din cer se uită preste fiii
oamenilor, Să vadă, de este vre-un înțelept, Care caută pre Dumnezeu: 4 [d]Toți
s'au abătut, S'au stricat de tot, Nimenea
nu face bine, nici unul chiar. 5 Au
n'au pricepere toți făcătorii de rele, *Toți*
câți [e]mănâncă pre poporul meu, *Precum*
ar mânca pâne? [f]Domnului nu s'au rugat: 6 Deci cutremur i-a cuprins; Căci
Dumnezeu este cu generațiunea celui
drept. 7 Ați rușinat sfatul celui sărac;
Dar Domnul *este* [g]scăparea sa. 8 [h]O,
de *ar veni* din Sion mântuirea lui Israel!
[i]Când Domnul va întoarce prizonierii
poporului său, Bucura-se-va Iacob, veseli-se-va Israel.

Cine stă în fața lui Dumnezeu.

15 Un psalm al lui David. 2 Doamne,
[a]cine va locui în cortul tău? Cine
va petrece în [b]muntele tău cel sfânt?
3 [c]Cel ce umblă cu neprihănire și face
dreptate, Și [d]vorbește adevăr în inima
sa: 4 [e]Nu clevetește cu limba sa, Nu
face rău aproapelui său, Și [f]nu aduce
rușinare asupra amicului său; 5 [g]În
ochii căruia cel vrednic de despret este
urît, Și pre cei ce se tem de Domnul îi
onorează, *Acela*, de s'a [h]jurat, *chiar* și
în paguba *sa*, nu-și schimbă *cuvântul!*
6 [i]Banii săi nu-i dă cu camătă, Și mită
în contra celui nevinovat nu ia: Cel ce
face aceste în veci [j]nu se va clăti.

Frumoasa moștenire a sfântului și mântuirea sa de moarte.

16 O cântare de aur a lui David.
2 Păzește-mă, Dumnezeule; [a]Căci
ție mă încred. 3 Zis-am Domnului: „Tu
ești Dumnezeul meu! [b]Afară de tine nu
aflu fericire“: 4 Și sfinților, ce sunt pe
pământ: „Voi *sunteți* cei aleși, *în cari aflu*
toată plăcerea mea.“ 5 Durerea își
înmulțesc cei *ce* aleargă *după un* alt
zeu: Eu nu voiu aduce libațiunile lor de
sânge, [c]Și nici nu voiu luà numele lor
pe buzele mele. 6 [d]Domnul *este* partea
moștenirii mele și [e]paharul meu, Tu
susții sorțul meu. 7 Moștenirea mi-a
căzut în *locuri* plăcute, Da, plăcută mi-i
moștenirea. 8 Binecuvintez pre Domnul, care mi-a dat sfat, Încă și noaptea
mă îndeamnă [f]rărunchii mei. 9 [g]Pururea pun pre Domnul înaintea mea. [h]El
îmi *stă* de a dreapta, [i]nu mă voiu clăti.
10 De aceea bucure-se inima mea, și
[j]veselească-se sufletul meu, Și în siguranță locuește corpul meu. 11 [k]Căci tu
nu vei lăsà internului [l]sufletul meu, Nici
nu vei lăsà pre cuviosul tău să vază
mormântul; 12 Tu-mi faci cunoscută
[m]calea vieței: Plinătatea bucuriilor [n]de
dinaintea fetei tale; *Căci* la dreapta ta
sunt desfătări fără capăt.

Rugăciunea nevinovăției spre a scăpà de violența vrăjmașilor puternici și bogați.

17 O rugăciune al lui David. 2 Ascultă, Doamne, nevinovăția, Ia a-

---

Ps. 13.
a Isa. 59. 2.
b Ezra. 9. 8.
c Ier. 51. 39.
d Ps. 25. 2.
e Ps. 33. 21.
f Ps. 116. 7.
—
Ps. 14.
a Ps. 10. 4.
b Rom. 3. 10, etc.
c Ps. 33. 13.
d Rom. 3. 10, 11, 12.
e Ier. 10. 25. Amos. 8. 4.
f Isa. 64. 7.
g Ps. 9. 9.
h Ps. 53. 6.
i Iov. 42. 10.
—
Ps. 15.
a Ps. 24. 3, etc.
b Ps. 2. 6.
c Isa. 33. 15.
d Efes. 4. 25.
e Ps. 34. 13.
f Esod. 23. 1
g Est. 3. 2,
h Jude 11. 35
i Esod. 22. 25.
j 2 Pet. 1. 10.
—
Ps. 16.
a Ps. 25. 20.
b Iov. 22. 2. 3. Rom. 11 35.
c Osea. 2. 16, 17.
d Ier. 10. 16 Plân. 3. 24.
e Ps. 11. 6.
f Ps. 17. 3.
g Fapt. 2. 25, etc.
h Ps. 73. 23.
i Ps. 15. 5.
j Ps. 30. 12.
k Fapt. 2. 27, 31.
l Lev. 19. 28.
m Mat. 7. 14.
n 1 Cor. 13. 12
1 Ioan. 3. 2.
—

minte strigarea mea. Ia în urechi ruga mea din buze fără vicleníe. 3 Iese dreptul meu din fața ta: Ochii tăi vadă dreptatea. 4 Tu ai cercat inima mea, [a] Cercatu-*o*-ai noaptea; [b] Cercatu-m'ai, *și* n'ai aflat *nimic:* Cugetarea *rea* n'a trecut *prin* gura mea. 5 În faptele oamenilor, după cuvântul buzelor tale, Feritu-*m*'am *de* cărările celui fărădelege. 6 [c] Întărind pașii mei în căile tale; Picioarele mele nu *s*'au clătit. 7 [d] Te chiem, Dumnezeule; căci tu te-ai deprins a mă auzi; Pleacă urechia ta către mine, ascultă cuvântul meu; 8 [e] Minunate fă îndurările tale, Tu, cel ce mântuești cu dreapta ta, Pre cei ce se încred *în tine* de cei ce stau *împotriva ta!* 9 [f] Păzește-mă ca lumina ochiului, [g] Supt umbra aripelor tale ascunde-mă, 10 De nelegiuiții, cari m'au surprins, *De* înamicii mei de moarte, *cari* mă înconjoară. 11 [h] Închis-au inima lor, Cu gura lor [i] vorbesc sumeții. 12 Acum, la *tot* pasul ce facem ne [j] înconjoară, *Și* [k] caută să *ne* dea la pământ. 13 Asemenea leului, lacom de pradă, Și puiului de leu, ce șeade ascuns. 14 Scoală-te! Doamne, întâmpină-l! doboară-l! Scapă sufletul meu de cel nelegiuit *prin* [l] sabia ta, 15 De oamenii *aceștia prin* mâna ta, Doamne. De oamenii lumii *acestea:* [m] în vieața *de toate zilele au* ei partea lor; Și cu avuțiile tale ai umplut pântecele lor; Ei sunt avuți de fii, și prisosul lor îl lasă copiilor lor. 16 *Dar* eu *numai* prin dreptate [n] văd fața ta; Când mă deștept, mă satur de chipul tău.

Mulțumită pentru scăpare minunată și încredere în tarele ajutor al lui Dumnezeu.

18 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David, servul Domnului, care a vorbit către Domnul cuvintele cântării acesteia, în ziua când l-a mântuit Domnul din mâna tutulor inamicilor săi și din mâna lui Saul. Și a zis: 2 [a] Iubesc-u-te, Doamne, tăria mea! 3 Domnul *este* stânca mea, cetatea mea și mântuitorul meu, Dumnezeul meu, stânca mea, [b] la care voiu căutà adăpost, Scutul meu și cornul mântuirii mele, turnul meu înalt. 4 [c] Pre cel vrednic de laudă, pre Domnul, l-am chiemat, Și de înamicii mei m'am mântuit. 5 Pre mine înconjuratu-m'au [d] legăturile morții, Și torentele fărădelegii mă înspăimântau. 6 Legăturile infernului mă înveliau, Preste mine căzură lațurile morții: 7 În strâmtorarea mea chiemai pre Domnul, și strigai către Dumnezeul meu: *Și* el auzì din templul său vocea mea, Și strigătul meu venì la urechile sale. 8 [e] Atuncia s'a sguduit și s'a cutremurat pământul. Și temeliile munților s'au mișcat, și se clătiră, Că el s'a mâniat: 9 Fum se ridică din nările lui, Și foc *ce* mistuì din gura lui, Cărbuni se aprinseră dintr'însul. 10 El plecă cerurile, și se pogorî, Și întunerecul *eră* supt picioarele sale. 11 El călărià pe un cherubim, și sburà, Și plutià pe aripile vântului. 12 Drept acoperemânt pus-a întunecimi, Drept cort în juru-i, Adunătură de apă, nouri deși. 13 Deci strălucirea cea dinaintea lui trecură *prin* nourii săi, Grindină și cărbuni de foc. 14 Și Domnul tună din cer, Și cel Preaînalt făcù să audă vocea sa: Grindină și cărbuni de foc. 15 Aruncă săgețile sale, și-i împrăștiè, Fulgere multe, și i-a risipit. 16 Și fundurile apelor se văzură, Și temeliile pământului se descoperiră, De certarea ta, Doamne! De suflarea vântului nărilor tale! 17 El întinse *mâna sa* din înălțime, mă apucă, Mă scoase din ape puternice: 18 El mă scăpă de puternicul meu inamic, Și de cei ce mă urau, Când erau mai tari decât mine. 19 Surprinsu-m'au în ziua necazului meu, Dar Domnul mi-a fost sprijin. 20 Și m'a scos la larg; Mântuitu-m'a, pentru că a binevoit pentru mine. 21 [f] Răsplătitu-mi-a Domnul, după dreptatea mea. După curățenia mânelor mele m'a întors. 22 Căci căile Domnului am pă-

Ps. 17.
[a] Ps. 16. 7.
[b] Iov. 23. 10. 1 Pet. 1. 7.
[c] Ps. 119. 133.
[d] Ps. 116. 2.
[e] Ps. 31. 21.
[f] Deut. 32. 10.
Zec. 2. 8.
[g] Rut. 2. 12. Mat. 23. 37.
[h] Iov. 15. 27.
Ps. 73. 7.
[i] 1 Sam. 2. 3. Ps. 31. 18.
[j] 1 Sam. 23. 26.
[k] Ps. 10. 8, 9, 10.
[l] Isa. 10. 5.
[m] Luc. 16. 25.
Iac. 5. 5.
[n] 1 Ioan. 3. 2.
—
Ps. 18.
[a] Ps. 144. 1.
[b] Ebr. 2. 13.
[c] Ps. 76. 4.
[d] Ps. 116. 3.
[e] Fapt. 4. 31.
[f] 1 Sam. 24. 19.

zit, Şi nu am păcătuit Dumnezeului meu. 23 Căci toate judecăţile lui înaintea mea *au fost*, Şi aşezămintele lui nu le-am depărtat dela mine; 24 Fost-am nevinovat înaintea lui, Şi de fărădelege păzitu-m'am. 25 De aceea Domnul răsplătitu-mi-a, după dreptatea mea, După curăţenia mânelor mele înaintea ochilor săi. 26 [g] Către cel bun, bun te-ai arătat; Către bărbatul integru, integru te-ai arătat: 27 Către cel curat, curat te-ai arătat. Şi cu cel strâmb, strâmb te-ai luptat: 28 Şi pre popor în necazul *său* l-ai mântuit, [h] Şi ochii cei mândri i-ai umilit. 29 Căci tu faci să lumineze candela mea, Doamne, Dumnezeul meu, luminează întunerecul meu. 30 Că cu tine alerg asupra mulţimii, Cu Dumnezeul meu sar preste zid. 31 [i] Desăvârşită *este* calea lui Dumnezeu; Curat este cuvântul Domnului, Scut *este* el pentru toţi, cari se încred într'însul. 32 Căci cine *este* Dumnezeu, afară de Domnul? Şi cine este stâncă, afară de Dumnezeul nostru? 33 Dumnezeu, cel ce mă [j] încinge cu putere, Desăvârşită face calea mea; 34 [k] El picioarele mele ca ale cerbilor le făcù, Şi pe înălţimile mele m'a pus: 35 El a deprins mânele mele la luptă, Ca braţele mele să întindă arcul de aramă. 36 Tu-mi dădu-şi scutul mântuirii tale, Dreapta ta m'a sprijinit, Şi mila ta m'a ridicat. 37 Tu ai lărgit paşii mei supt mine, Şi glesnele mele nu s'au clătit. 38 Urmărit-am pre inamicii mei, i-am ajuns, Şi nu m'am întors, până ce n'au fost nimiciţi; 39 Sfărâmatu-i-am, de nu s'au mai ridicat; Căzut-au supt picioarele mele. 40 Încinsu-m'ai cu putere spre luptă; Răpus-ai pre inamicii mei supt mine; 41 Şi întors-ai spre mine spetele inamicilor mei, Şi *ale celor* ce mă urau, ca să-i nimicesc. 42 Ei strigară, dar nu *aflară* nici un mântuitor, [l] Către Domnul, dar nu-i auzì: 43 Atuncia ca pulberea, *spulberată* de vânt, tocatu-i-am, Ca tina depe uliţi, i-am călcat. 44 [m] Mântuitu-m'ai din certele poporului; Pusu-m'ai cap popoarelor; [n] Popoare, *ce* nu am cunoscut, îmi servesc; 45 *Numai* auzind de mine, mi s'au supus; [o] Fiii celor străini mă linguşesc; 46 Fiii străinilor vestejesc, Şi tremură în întăririle lor. 47 Viu este Domnul, binecuvântată *este* stânca mea, Preaînalt este Dumnezeul mântuirii mele; 48 Dumnezeul, care m'a răsbunat, [p] Şi popoarele mi-a supus; 49 Din *mijlocul* inamicilor mei m'a smuls, Da, din *mijlocul* împotrivitorilor mei m'a ridicat, De apăsători m'ai mântuit. 50 [q] De aceea te laud, Doamne, între popoare, Şi cânt numelui tău; 51 [r] Care măreşte mântuirea regelui său, Şi arată milă unsului său, Lui David şi seminţiei sale în veci!

Măndreţea lui Dumnezeu în natură şi în cuvântul său. Rugăciune pentru iertarea păcatelor şi pentru ferirea de cele rele.

19 Un psalm al lui David de cântat. 2 [a] Cerurile proclamă mărirea lui Dumnezeu, Şi lucrul mânelor sale îl arată întinsul. 3 Zilele una alteia revarsă poruncă, Şi nopţile una alteia dau ştire. 4 Fără vorbe şi fără cuvinte; Neauzită este vocea lor. 5 [b] În tot pământul este sunetul lor, Şi până la marginile lumei zisele lor. Între ele aşezat-a cort soarelui; 6 Şi acesta ca un mire *ce* iese din camera sa de nuntă, [c] Se bucură ca un viteaz, făcându-şi cursul *său*. 7 Dela o margine a cerului pleacă, Şi drumul său *se încheie* la *cealaltă* margine a lui, Şi nimic nu se ascunde de căldura sa. 8 [d] Desevârşită *este* legea Domnului; ea reînsufleţeşte sufletul: Credincioasă *este* mărturia Domnului: ea înţelepţeşte pre cei simpli; 9 Drepte *sunt* aşezămintele Domnului; ele înveselesc inima; [e] Luminate *sunt* poruncile Domnului; ele [f] luminează ochii; 10 Curată *este* frica de Domnul; ea rămâne în vechi; Adevărate *sunt* judecăţile Domnului, în totul drepte; 11 Mai

g 1 Reg. 8. 32 | Dan. 4. 37. Apoc. 15. 3. | Hab. 3. 19. | Ier. 11. 11. | 2 Sam. 2.9.10, | Ps. 66. 3. | Ps. 19. | Eccl. 1. 5.
h Ps. 101. 5. Prov. 6. 17. | *j* Ps. 91. 2. *k* 2 Sam. 2. 18. | *l* Iov. 27. 9. Prov. 1. 28. Isa. 1. 15. | Ezec. 8. 18 Mic. 3. 4. Zech. 7. 13. | *n* Isa. 52. 15. & 55. 5. *o* Deut. 33. 29. | *q* Rom. 15. 9. *r* Ps. 144. 10. | *a* Isa. 40. 22. Rom. 1.19.20. *b* Rom. 10. 18. | *d* Ps. 111. 7. *e* Ps. 12. 6 13. 3. *f* Ps.
i Deut. 32. 4.

de dorit decât aurul, [g] da, decât mult aur curat, Şi [h] mai dulci decât mierea şi fagurul: 12 Şi de ele se luminează servul tău; [i] În păzirea lor mare răsplată *este.* 13 [j] Greşelile cele din neştiinţă cine le cunoaşte? [k] De cele ascunse [l] curăţeşte-mă. 14 [m] Fereşte încă pre servul tău de cei mândrii, [n] Ca ei să nu mă stăpânească: Atuncia voiu fi nevinovat, Şi curat de mari păcate. 15 [o] Fie bineplăcute cuvintele gurii mele, Şi cugetarea inimii mele înaintea ta, O, Doamne, stânca mea şi [p] mântuitorul meu!

Rugăciunea poporului pentru regele său, în timpul nevoilor de războiu.

20 Un psalm al lui David de cântat. 2 Auză-te Domnul în ziua strâmtorării, Scutească-te [a] numele Dumnezeului lui Iacob: 3 Trimeată-ţi ajutorul tău din [b] templu, Şi din Sion sprijinească-te; 4 Aminteasc㠖şi de toate darurile tale de pâne. Şi arderea de tot a ta fie bineprimită. Sela. 5 [c] Dea-ţi după inima ta, Şi tot sfatul tău să-l împlinească. 6 *Fie ca* să ne [d] bucurăm de mântuirea ta, Şi [e] în numele Dumnezeului nostru să ridicăm steagul: Împlinească Domnul toate cererile tale. 7 Acum cunosc, că Domnul ajută pre [f] unsul său; El îi va răspunde din cerul său cel sfânt, Prin Atotputernicul ajutor al dreptei sale. 8 [g] Aceştia *se reazămă* în care, şi aceia în caii lor: Dar noi ne amintim de numele Domnului, Dumnezeul nostru; 9 Ei s'au plecat, şi au căzut: Dar noi stăturăm şi ne ţinurăm. 10 Domnul ajută pre rege; Răspunde-ne în ziua în care te vom chiemă.

Cântare de mulţumită pentru binefacerile şi isbânzile date de Dumnezeu regelui.

21 Un psalm al lui David de cântare. 2 Doamne, bucure-se regele de puterea ta, Şi mult veseleasc㠖se de [a] ajutorul tău: 3 [b] Tu dorinţa inimii sale ai făcut-o: Şi cererea buzelor lui nu ai respins-o. Sela. 4 Căci întîmpinatu-l-ai cu binecuvântările fericirii, [c] Pus-ai pe capul lui cunună de aur. 5 [d] Vieaţă a cerut dela tine, *şi* i-ai dat [e] Lungime de zile în veci şi perpetuu. 6 Mare *este* mărirea lui prin ajutorul tău, Strălucire şi măreţie pus-ai preste dânsul. 7 Căci tu pusu-l-ai *drept* binecuvântare în veci, [f] Veselitu-l-ai cu bucurie înaintea ta. 8 Căci regele se încrede în Domnul, Şi prin îndurarea celui Preaînalt [g] nu se va clăti. 9 [h] Ajunge-vă mâna ta pre toţi înamicii tăi, Ajunge-vă dreapta ta pre cei ce te urăsc. 10 [i] În cuptor de foc preface-i-vei în timpul mâniei tale: Domnul în urgia sa [j] nimici-vă pre ei, [k] Şi foc îi va mistui. 11 [l] Pierde-vei fructul lor depe pământ, Şi seminţia lor dintre fiii oamenilor. 12 Căci au uneltit rele asupră-ţi, Cugetat-au vicleşug, *dar* nu vor isbuti. 13 Căci tu îi vei face să întoarcă dosul, Cu săgeţile tale îi vei ţintui în faţă. 14 Înalţă-te, Doamne, în puterea ta; Cântă-vom şi vom psalmodia puterea ta.

Suferinţa şi mărirea dreptului. (Psalmul de suferinţă a lui Hristos.)

22 Un psalm al lui David de cântat. 2 [a] Dumnezeul meu! Dumnezeul meu! de ce m'ai părăsit? Departe de ajutorul meu *sunt* [b] cuvintele strigării mele. 3 Dumnezeul meu! strig ziua, şi tu nu mă auzi, *Strig* şi noaptea, şi nu aflu linişte! 4 Totuşi tu sfânt *eşti*, Tronând preste [c] laudele lui Israel. 5 În tine s'au încrezut părinţii noştri: S'au încrezut, şi tu i-ai mântuit; 6 Către tine au strigat, şi au fost scăpaţi: [d] În tine s'au încrezut, şi n'au fost ruşinaţi. 7 Dar eu [e] verme *sunt*, şi nu om, De [f] ruşine oamenilor şi de dispreţ poporului; 8 [g] Toţi câţi mă văd îşi bat joc de mine, Deschid buzele, [h] clatină din cap, *zicând:* 9 [i] „Încrează-se în Domnul, scape-l el, [j] Mântuiască-l, de are plăcere asupră-i." 10 [k] Dar tu *eşti* cel ce m'ai scos din mitră, Care ai îngrijit

[g] Prov. 8. 10, 11, 19.
[h] Ps. 119. 103.
[i] Prov. 29. 18.
[j] Ps. 40. 12.
[k] Ps. 90. 8.
[l] Lev. 4. 2, etc.
[m] Fac. 20. 6.
[n] Rom. 6. 12, 14.
[o] Ps. 51. 15.
[p] 1 Thes. 1. 10.

Ps. 20.
[a] Prov. 18. 10.
[b] 1 Reg. 6. 16.
[c] Ps. 21. 2.
[d] Ps. 9. 14.
[e] Esod. 17. 15.
[f] Ps. 2. 2.
[g] Prov. 21. 31. Isa. 31. 1.

Ps. 21.
[a] Ps. 20. 5. 6.
[b] Ps. 20. 4. 5.
[c] 2 Sam. 12. 30.
[d] Ps. 61. 5. 6.
[e] 2 Sam. 7. 10.
[f] Fapt. 2. 28.
[g] Ps. 16. 8.
[h] 1 Sam. 31. 3.
[i] Mal. 4. 1.
[j] Ps. 56. 1. 2.
[k] Isa. 26. 11.
[l] 1 Reg. 13. 34.

Ps. 22.
[a] Mat. 27. 46.
[b] Ebr. 5. 7.
[c] Deut. 10. 21.
[d] Isa. 49. 23. Rom. 9. 33.
[e] Iov 25. 6.
[f] Isa. 53. 3.
[g] Mat. 27. 39.
[h] Iov 16. 4.
[i] Mat. 27. 43.
[j] Ps. 91. 14.
[k] Ps. 71. 6.

de mine la ţâţele mumii mele; 11 La tine m'am aruncat din sânul *mumii;* [l]Din mitra mumii mele tu *eşti* Dumnezeul meu. 12 Nu te depărtà dela mine, căci strâmtorarea este aproape, Şi nu *este* nici un ajutor. 13 Înconjuratu-m'au [m]tauri mulţi, *Tauri* puternici din Basan m'au ocolit; 14 [n]Deschis-au la mine gura lor, Ca un leu ce sfâşie şi mugeşte. 15 Ca apa m'am vărsat, [o]Şi s'au risipit toate oasele mele; [p]Inima mea făcutu-s'a ca ceară, Topitu-s'a în măruntaiele mele; 16 [q]Secat-a ca un hârb puterea mea, Şi [r]limbă mea lipitu-s'a de cerul gurii mele, Şi în ţărâna morţii m'ai pus. 17 Că m'au înconjurat [s]câni *mulţi*, Adunarea celor răi m'a cuprins, [t]Străpuns-au mânele şi picioarele mele. 18 Pot numărà toate oasele mele; [u]Ei caută la mine *şi* mă privesc. 19 [v]Împărţit-au vestmintele mele între ei, Şi pentru mantia mea au aruncat sorţi. 20 Dar tu, Doamne, [x]nu te depărtà! Tăria mea, grăbeşte-te întru ajutorul meu! 21 Mântuè de sabie sufletul meu, Din mâna [y]cânelui pre [z]unicul meu; 22 [a]Scapă-mă din gura leului, [b]Auzi-mă, şi *mă scoate* din coarnele rinocerului! 23 [c]Spune-voiu numele tău [d]fraţilor mei, În mijlocul adunării te voiu lăudà. 24 [e]Cei ce vă temeţi de Domnul, lăudaţi-l, Toată seminţia lui Iacob, măriţi-l, Şi temeţi-vă de el, toată seminţia lui Iacob, măriţi-l, Şi temeţi-vă de el, toată seminţia lui Israel! 25 Căci el n'a despreţuit, şi nici n'a urît apăsarea celui întristat, Nici n'a ascuns faţa sa dela el, Ci [f]când a strigat către dânsul, *l*-a ascultat. 26 [g]Dela tine *va fi* lauda mea, în adunare mare; [h]Votul meu îl voiu îndeplinì înaintea celor ce se tem de el. 27 [i]Mâncà-vor săracii şi se vor săturà; Lăudà-vor pre Domnul cei ce-l caută; Vieţuì-va inima voastră în veci. 28 [j]Aduce-şi-vor aminte, şi se vor întoarce către Domnul [k]toate marginile pământului, Şi se vor închinà înaintea ta [l]toate neamurile poporelor. 29 [m]Căci a Domnului *este* împărăţia, Şi el domneşte preste popoare. 30 Mâncà-vor şi se vor închinà [n]toţi cei graşi ai pământului; Înaintea lui vor plecà genunchiul [o]toţi cei ce se cobor în ţărână, Şi cel ce nu-şi poate întreţinè vieaţa. 31 Seminţia *ce*-i va servì, Socotì-se-va drept neam Domnului; 32 Venì-va ea, şi va proclamà dreptatea sa Poporului ce se va naşte, că el a făcut *aceasta*.

Păstorul cel bun.

23 Un psalm al lui David. Domnul *este* [a]păstorul meu; [b]Nimic nu-mi va lipsì: 2 [c]Pe păşuni ierboase mă face să odihnesc; [d]La apele odihnei mă conduce; 3 Sufletul meu îl întăreşte; [e]El mă conduce pe cărări drepte, pentru numele său. 4 Deşi umblă în valea [f]umbrelor morţii, [g]De nici un rău nu mă tem; [h]căci tu cu mine *eşti;* Toiagul tău şi sprijinul tău, ele mă mângâie. 5 Tu gătesti masa înaintea mea, în faţa înamicilor mei; Cu oleiu uns-ai capul meu, *Şi* paharul meu plin *este* preste măsură. 6 Numai fericirea şi îndurarea urmări-mă-vor toate zilele vieţii mele, Şi locui-voiu în casa Domnului, zile îndelungate.

Întrarea regelui măririi.

24 Un psalm al lui David. Al Domnului este [a]pământul şi plinătatea lui, Lumea şi cei ce locuesc într'însa; 2 [b]Căci el l-a întemeiat pe mări, Şi pe fluvii l-a întărit. 3 [c]Cine se va suì în muntele Domnului? Şi cine va stà în locul său cel sfânt? 4 [d]Cel [e]nevinovat cu mânele, şi cel [f]curat la inimă, Cel ce nu-şi aplică sufletul la deşertăciune, şi nu se [g]jură cu viclenie: 5 El va luà binecuvântare dela Domnul, Şi răsplată dela Dumnezeul mântuirii lui. 6 Acesta este neamul celor ce-l cercetează, Cari

---

l Isa. 46. 3.
m Deut 32. 14.
n Iov 16. 10.
o Dan. 5. 6.
p Ios. 7. 5.
q Prov. 17. 22.
r Iov 29. 10.
s Apoc. 22. 15.
t Ioan 19. 28,37.
u Luc. 23 27,35.
v Luc. 23. 34.
x Ps. 10. 1.
y Vers. 16.
z Ps. 35. 17.
a 2 Tim. 4. 17.
b Rap. 4 27.
c Eb. 2. 12.
d Rom 28. 9.
e Ps. 135. 19,20.
f Ebr. 5. 7.
g Ps. 95. 18.
h Eccl. 5. 4.
i Isa. 65. 13.
j Ioan 6. 51.
k Ps. 2. 8.
l Ps. 96. 7.
m Obad. 21.
n Ps. 45. 12.
o Filp. 2. 10.

Ps. 23.

a Isa. 40. 11. Ioan 10. 11. 1 Pet. 2. 25.
b Filp. 4. 19.
c Ezec. 34. 14.
d Apoc. 7 17.
e Prov. 8. 20.
f Iov 3. 5. Ps. 44 19.
g Ps. 3. 6.
h Isa. 43. 2.

Ps. 24.

a Esod. 9. 29. Iov 41. 11. 1 Cor. 10. 26, 28.
b Fac. 1. 9.
c 2 Pet. 3. 5
c Ps. 15. 1
d Isa. 33. 15, 16.
e 1 Tim. 2. 8
f Mat. 5. 8.
g Ps. 15. 4.

[h] caută fața ta: *Dumnezeul* lui Iacob. Sela.

7 [i] Ridicați, porților, capetele voastre; Ridicați-vă, porților vecinice! [j] Ca să intre regele măririi. 8 Cine *este* acest rege al măririi? Domnul cel tare și puternic, Domnul cel puternic în resbel. 9 Ridicați, porților, capetele voastre. Ridicați-vă porților vecinice! Ca să intre regele măririi.

10 Cine este acest rege al măririi? Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, el *este* regele măririi. Sela.

Rugăciune pentru ocrotirea lui Dumnezeu, ca să ne povățuiască cu harul său și ca să ne ierte păcatele.

25 Un psalm al lui David. Către [a] tine, Doamne, înalț sufletul meu. 2 Dumnezeul meu, în tine mă [b] încred! Nu lăsa să fiu rușinat; [c] Să nu se laude înamicii mei asupră-mi. 3 Da, toți cei ce speră în tine, nu se vor rușina. Rușineze-se cei ce viclenesc fără cuvânt. 4 [d] Căile tale, Doamne, arată-mi, Cărările tale învață-mă; 5 Condu-mă în adevărul tău, și învață-mă; Căci tu *ești* Dumnezeul mântuirii mele, În tine sper în toate zilele. 6 Adu-ți aminte de [e] îndurările tale, Doamne, și de milele tale; Căci din veci *sunt* ele. 7 [f] Păcatele tinereților mele și abaterile mele nu le amintì, [g] După îndurarea ta adu-ți aminte de mine, Pentru bunătatea ta, Doamne! 8 Bun și drept *este* Domnul, De aceea el arată păcătoșilor calea. 9 El conduce pe cei umiliți în dreptate, Și învață pre cei umiliți calea lui. 10 Toate cărările Domnului *sunt* îndurare și adevăr, Pentru cei ce păzesc legământul său și mărturiile sale. 11 [h] Pentru numele tău, Doamne, iartă-mi fărădelegea mea, [i] Căci mare *este*. 12 Cine *este* omul, care se temè de Domnul, [j] Lui îi arată calea, *ce trebue* să aleagă; 13 [k] Sufletul său întru bunătăți va locui, Și [l] semința sa va moșteni pământul. 14 [m] Lăuntrul său *deschide* Domnul celor ce se tem de dânsul, Și el îi învață legământul său.

15 [n] Ochii mei *sunt* pururea către Domnul; Căci el va scoate din cursă picioarele mele. 16 [o] Întoarce-te spre mine, și îndură-te de mine; Căci singur și întristat *sunt*. 17 Nevoilie inimii mele se lățesc; Din strâmtorarea mea scoate-mă; 18 [p] Privește sărăcia mea și munca mea, Și iartă-mi toate păcatele mele; 19 Privește pre inamicii mei, căci mulți sunt, Și cu ură turbată mă urăsc. 20 Păzește sufletul meu și mântue-mă, Nu lăsa să fiu rușinat, căci în tine mă încred. 21 Neprihănirea și dreptatea *mea* să mă păzească, Căci în tine am sperat. 22 Scapă, Dumnezeule, pre Israel din toate nevoile sale.

Rugăciune pentru scăparea nevinovăției.

26 Un psalm al lui David. Judecă-[a] mă, Doamne! Căci în neprihănirea mea am [b] umblat, Și în Domnul [c] m'am încrezut: nu mă voiu clăti! 2 [d] Cearcă-mă, Doamne, și cercetează-mă, Cearcă rărunchii mei și inima mea. 3 Căci îndurarea ta este înaintea ochilor mei, Și [e] am umblat în adevărul tău. 4 [f] Cu oameni deșerți n'am șezut, Și cu cei vicleni n'am umblat; 5 [g] Urăsc adunarea făcătorilor de rele, [h] Și cu cei nelegiuiți nu șed. 6 [i] În nevinovăție spălà-voiu mânele mele, Și așà voiu înconjurà altarul tău, Doamne! 7 Ca să fac să se audă vocea mulțumirii, Și să arăt toate minunile tale. 8 Doamne, [j] iubesc locașul casei tale, Și locul, în care locuește mărirea ta, 9 [k] Nu răpì sufletul meu cu păcătoșii. Nici vieața mea cu vărsătorii de sânge, 10 În ale căror mâni *este* răutate, Și dreapta cărora este plină de [l] mituire. 11 Iar eu în neprihănirea mea voiu umblà; Mântuì-mă, și îndură-te de mine. 12 [m] Piciorul meu stă pe [n] calea cea dreaptă; [o] În adunări voiu binecuvântà pre Domnul.

[h] Ps. 27. 8. [i] Isa. 26. 2. [j] Hag. 2. 7. 1 Cor. 2. 8.

Ps. 25.

[a] Plân. 3. 41. [b] Rom. 10. 11. [c] Ps. 13. 4. [d] Esod. 33. 13. [e] Isa. 63. 15. Ier. 33. 11. [f] Iov 13. 26. Ier. 3. 25. [g] Ps. 51. 1. [h] Ps. 31. 3. [i] Rom. 5. 20. [j] Ps. 37. 23. [k] Prov. 19. 23. [l] Ps. 37. 11, 22, 29. [m] Prov. 3. 32. Ioan 7. 17. [n] Ps. 141. 8. [o] Ps. 69. 16. [p] 2 Sam. 16. 12.

Ps. 26.

[a] Ps. 7. 8. [b] 2 Reg. 20. 3. Prov. 20. 7. [c] Ps. 28. 7. [d] Ps. 7. 9. [e] 2 Reg. 20. 3. [f] Ier. 15. 17. [g] Ps. 31. 6. [h] Ps. 1. 1. [i] Esod. 30. 19, 20. 1 Tim. 2. 8. [j] Ps. 27. 4. [k] 1 Sam. 25. 29. [l] Esod. 23. 8. [m] Ps. 40. 2. [n] Ps. 27. 11. [o] Ps. 22. 22.

Şi în timp de resbel, David e apărat de Dumnezeu.

27 Un psalm al lui David. Domnul *este* [a]lumina mea şi [b]mântuirea mea: De cine să mă tem? [c]Domnul *este* scutul vieţei mele: De cine să mă înfricoşez? 2 De se apropiară de mine făcători de rele, [d]Spre a mâncà carnea mea, Apăsătorii mei şi înamicii mei: Ei se poticniră şi căzură. 3 [e]De tăbără asupră-mi o oaste chiar, Inima mea nu se temù; De se ridică asupră-mi resbelul, Totuşi singur *am fost*. 4 [f]Una cer Domnului, Aceasta o caut: Să [g]locuesc în casa Domnului toate zilele vieţii mele, Ca să văd [h]frumuseţea Domnului, Şi să cercetez templul său. 5 Căci el mă va ascunde în coliba sa [i]în ziua nefericirii, El mă va acoperì cu acoperemântul cortului său; [j]Pe stâncă mă va înălţà. 6 Şi acum se va înălţà [k]capul meu asupra înamicilor mei din jurul meu, Şi voiu aduce în cortul său jertfe de bucurie; Voiu cântà şi psalmodià Domnului. 7 Ascultă, Doamne, vocea mea, Eu strig: îndură-te de mine, şi răspunde-mi. 8 *Tu ziseşi:* [l]„Căutaţi faţa mea!“ Inima mea ţi-a răspuns: „Faţa ta, Doame, voiu căutà.“

9 [m]Nu ascunde faţa ta dela mine, Nu lepădà în mâniè pre servul tău: Tu, *care* ai fost ajutorul meu, nu mă lăsà, Nici nu mă părăsì, Dumnezeul mântuirii mele! 10 [n]Căci părintele meu şi muma mea m'au părăsit; Dar Domnul mă primeşte. 11 [o]Arată-mi, Doamne, calea ta, şi condu-mă în calea cea dreaptă, De teama înamicilor mei; [p]Nu mă lăsà în voia apăsătorilor mei; 12 Căci asupră-mi ridică-se [q]marturi mincinoşi, Şi cel ce nu [r]respiră decât silnicie. 13 *Aş fi pierdut*, de n'aş crede, că voiu vedeà bunătăţile Domnului [s]În pământul celor vii; [t]sperà în Domnul, 14 Întăreşte-te, şi îmbărbătează inima ta; Da, sperà în Domnul!

Rugă pentru a scăpa de nelegiuiţii. Mulţumită pentru ascultare.

28 Un psalm al lui David. Către tine, Doamne, strig! stânca mea, să [a]nu-mi taci! [b]Ca nu, tăcându-mi, să mă aseamăn cu cei ce se pogoară în groapă. 2 Ascultă vocea cererei mele, când strig către tine, [c]Când ridic mânele mele [d]către sfântul tău oracul. 3 [e]Nu mă răpi cu nelegiuiţii şi cu făcătorii de rele, [f]Cari cuvintează pacea aproapelui lor, Şi răutatea este în inima lor. 4 [g]Dă-le după faptele lor, După răutatea lucrărilor lor; După lucrul mânelor lor dă-le; Dă-le plată lor. 5 Căci [h]ei nu iau aminte la faptele Domnului, Nici la lucrul mânelor sale: Surpă-i, şi nu-i rezidi. 6 Binecuvântat *fie* Domnul, Pentru că a ascultat vocea cererii mele. 7 Domnul este [i]puterea mea şi scutul meu: În el [j]s'a încrezut înima mea, şi am fost ajutat: Veseli-se-vă deci foarte inima mea, Şi prin cântarea mea îi voiu mulţumì. 8 Domnul *este* puterea *poporului*, Şi [k]tărià mântuirii unsului său este el. 9 Ajută pe poporul tău, şi binecuvintează [l]moştenirea ta. Păstoreşte-i, [m]şi înalţă-i până în veci.

Mărirea lui Dumnezeu în furtună.

29 Un psalm al lui David. [a]Daţi Domnului, fiii celor puternici! Daţi Domnului mărire şi putere! 2 Daţi Domnului mărirea cuvenită numelui său. Închinaţi-vă înaintea Domnului în [b]podoabă sfântă! 3 Vocea Domnului *este* preste ape: [c]Dumnezeul mărirei tună, Domnul *ce şeade* pe ape multe; 4 Vocea Domnului este puternică, Vocea Domnului *este* măreaţă. 5 Vocea Domnului sfărâmă cedrii, Da, Domnul sfărâmă [d]cedrii Libanului, 6 Şi-i face să salte ca un viţel, Pre Liban şi pre Sirion ca pre un rinocer tiner. 7 Vocea Domnului varsă flacări de foc; 8 Vocea Domnului cutremură deşertul, Domnul cutremură deşertul Kadeş. 9 Vocea Dom-

Ps. 27.
a Ps. 84. 11. Isa. 60. 19, 20.
b Esod. 15. 2.
c Ps. 62. 2, 6.
d Ps. 14. 4.
e Ps 3. 6.
f Ps. 26. 8.
g Luc. 2. 37.
h Ps. 90. 17.
i Ps. 31. 20.
j Ps. 40. 2.
k Ps. 3. 3.
l Ps. 24. 6.
m Ps. 69. 17.
n Isa. 49. 15.
o Ps. 25. 4.
p Ps. 35. 25.
q 1 Sam 22. 9.
r Fapt. 9. 1.
s Ps. 56. 13.
t Isa. 25. 9. Hab. 2. 3.
—
Ps. 28.
a Ps 83. 1.
b Ps. 88. 4.
c 1 Reg. 6. 22, 23.
d Ps. 138. 2.
e Ps. 26. 9.
f Ps. 12. 2.
g 2 Tim. 4. 14
h Iov 34. 27.
i Ps. 18. 2.
j Ps. 13. 5.
k Ps. 20. 6.
l Deut. 9. 29.
m Ezra 1. 4.
—
Ps. 29.
a 1 Cron. 16. 28, 29.
b 2 Cron. 20 21.
c Iov 37. 4, 5.
d Isa. 2. 13.

nului face [e] cerboaicele să nască, Și desgoleşte pădurile, Și în templul său totul zice: Mărire! 10 Domnul a [f] preşezut preste deluviu, Și *ca* un rege va preşede în veci. 11 Domnul va da putere poporului său, Domnul va binecuvântà pre poporul său cu pace.

Cântarea de mulţumită a lui David pentru scăparea vieţei sale.

30 Un psalm, o cântare compusă la sfinţirea casei lui David. 2 Te voiu înălţà, Doamne; căci [a] m'ai mântuit, Și n'ai lăsat pre înamicii mei să se [b] bucure de mine. 3 Domnul, Dumnezeul meu, strigat-am către tine, Și m'ai [c] vindecat. 4 Doamne, [d] scos-ai din infern sufletul meu, Păstratu-mi-ai viaţa, ca să nu mă [e] cobor în groapă. 5 [f] Cântaţi Domnului, cei cuvioşi ai săi! Și lăudaţi amintirea sa cea sfântă; 6 Căci o [g] clipă *ţine* mânia sa. [h] O viaţă bunăvoinţa sa; Este seara plângerea, [i] Dimineaţa bucuria. 7 Dar eu zis-am [j] în fericirea mea: „Nu mă voiu clăti în veci.“ 8 Doamne, prin bunăvoinţa ta dat-ai tărie muntelui meu: [k] Ascuns-ai faţa ta, *şi* am fost înspăimântat. 9 Către tine, Doamne, am strigat, Și pre tine, Doamne, te am rugat: 10 „Ce folos *este* de sângele meu, De mă voiu pogorî în groapă? Au [l] pulberea te poate lăudà, poate da în ştire de adevărul tău?“ 11 Ascultă, Doamne, și îndură-te de mine; Doamne, fii ajutătorul meu! 12 [m] Schimbat-ai plângerea mea în veselie, Deslegat-ai sacul meu, și m'ai încins cu bucurie, 13 Ca să-ţi cânte sufletul *meu,* și să nu tacă: Doamne, Dumnezeul meu, în veci te voiu lăudà.

Nădejdea nu ne lasă să pierim.

31 Un psalm al lui David de cântare. 2 În [a] tine, Doamne, mă încred, Nu lăsà să fiu ruşinat nici odată; [b] Întru dreptatea ta scapă-mă. 3 [c] Pleacă spre mine urechia ta; Grabnic scapă-mă, fii mie stâncă tare, Cetate, ca să mă mântui. 4 [d] Căci stânca mea și cetatea mea *eşti;* Deci [e] pentru numele tău îndreaptă-mă, și condu-mă; 5 Scoate-mă din cursa, ce în ascuns ei mi-au întins: Căci tu *eşti* întărirea mea. 6 [f] Mânei tale încredinţez spiritul meu: Tu m'ai mântuit, Doamne, Dumnezeul adevărului! 7 Urăsc pre cei [g] ce se dedau deşertăciunilor amăgitoare; Și în Domnul mă încred. 8 Fă să mă veselesc și să mă bucur de îndurarea ta; Căci ai văzut miselia mea; Tu în strâmtoare [h] căutat-ai spre sufletul meu; 9 Și nu m'ai [i] dat în mâna înamicului; [j] Piciorul meu pusu-l-ai în larg. 10 Îndură-te de mine, Doamne, că sunt în strâmtoare; [k] Topit de întristare este ochiul meu, Sufletul meu și corpul meu. 11 Căci viaţa mea se trece în necaz, Și anii mei în suspinuri: Slăbită de suferinţă este puterea mea, din vină de fărădelegea mea, Și [l] oasele mele se topesc. 12 Din cauza tutulor apăsătorilor mei [m] ajuns-am de ocară [n] Vecinilor mei foarte, Și spaima cunoscuţilor mei; [o] Cei ce mă văzură afară Fugiră de dinaintea mea. 13 [p] Din amintirea *tutulor,* ca un mort, sunt uitat, Ajuns-am ca vasul cel stricat. 14 [q] Căci auzit-am pre mulţi defăimându-mă, *Cuprinsu-m'a* [r] spaima din toate părţile; Căci se [s] sfătuesc la un loc asupră-mi; Cugetând să-mi răpească viaţa. 15 Iar eu în tine încrezându-mă, Doamne, Zisam: „Tu eşti Dumnezeul meu.“ 16 În mâna ta *sunt* timpurile mele, Mântuemă din mâna înamicilor mei, Și de cei ce mă urmăresc. 17 [t] Fă să lumineze faţa ta asupra servului tău, Ajută-mă întru îndurarea ta. 18 Doamne! [u] nu lăsà să fiu ruşinat, căci pre tine te chiem; Ruşineze-se nelegiuiţii, [v] tacă în infern. 19 [x] Amuţească buzele minciunii, Cari [y] vorbesc asupra dreptului nerusinat, Cu mândrie și dispreţ! 20 [z] Cât de mare *este* bunătatea ta, Pre care ai păstrat-o

[e] Iov 36. 1, 2, 3. [f] Psa. 6. 17. Iov 38. 8, 25.

Ps. 30.

[a] Ps. 28. 9. [b] Ps. 25. 2. [c] Ps. 6. 2. [d] Ps. 86. 13. [e] Ps. 28. 1. [f] 1 Cron. 16. 4. [g] 2 Cron. 4. 17. [h] Ps. 63. 3. [i] Ps. 126. 5. [j] Iov 29. 18. [k] Ps. 104. 29. [l] Isa. 38. 18. [m] 2 Sam. 6. 14.

Ps. 31.

[a] Isa. 49. 23. [b] Ps. 143. 1. [c] Ps. 71. 2. [d] Ps. 18. 2. [e] Ps. 23. 3. [f] Fapt. 7. 59. [g] Ioan 2. 8. [h] Ioan 10. 27. [i] Deut. 32. 30. [j] Ps. 4. 1. [k] Ps. 6. 7. [l] Ps. 32. 3. [m] Ps. 41. 8. [n] Iov 19. 13. [o] Ps. 64. 8. [p] Ps. 88. 4. 5. [q] Ier. 20. 10. [r] Ier. 6. 25. Plân. 2. 22. [s] Mat. 27. 1. [t] Num. 6. 25, 26. [u] Ps. 25. 2. [v] 1 Sam. 2. 9. [x] Ps. 12. 3. [y] 1 Sam. 2. 3. [z] 1 Cor. 2. 9.

celor ce se tem de tine, *Pre care* ai făcut-o celor ce se încred în tine înaintea fiilor omului! 21 [a]Tu-i acoperi cu acoperământul feței tale de uneltirea oamenilor, [b]Tu-i ascunzi în cortul tău de cearta limbilor. 22 Binecuvântat *fie* Domnul; Că [c]în chip minunat prefăcutu-mi-a îndurarea sa [d]Într'o cetate tare. 23 Și [e]în cutezarea mea zis-am: [f]„Răpit sunt de dinaintea ochilor tăi"; Dar auzit-ai vocea rugăminții mele, Când am strigat către tine. 24 Iubiți pre Domnul, toți cuvioșii săi! Pre cei credincioși îi păzește Domnul, Și răsplătește cu prisos celor ce lucrează mândria. 25 Întăriți-vă, și îmbărbăteze-se inima voastră: Toți cei ce așteptați pre Domnul!

Fericirea celor ce li-se iartă păcatele.

32 O povățuire a lui David. Fericit *bărbatul, căruia* [a]s'au iertat abaterile, *Al cărui* păcat *este* acoperit. 2 Fericit omul, căruia Domnul nu-i [b]socotește păcatul, [c]În al cărui spirit nu este viclenie. 3 Tăcând, topitu-s'au oasele mele. Prin strigarea mea de toată ziua. 4 Căci ziua și noaptea [d]mâna ta s'a îngreuiat asupra-mi, Vlaga mea prefăcutu-s'a în uscăciuni de vară. Sela. 5 Păcatele mele ți le-am mărturisit, Și fărădelegea mea nu am acoperit-o; [e]zis-am: Mărturisi-voiu abaterile mele Domnului, Și tu vina păcatelor mele ai iertat. Sela. 6 [f]Pentru aceasta [g]roage-se către tine Tot cuviosul în timpul cuvenit: Cu adevărat, de se vor revărsà ape multe, Pre el nu-l vor ajunge. 7 [h]Tu-mi *ești* scăpare, De apăsare tu m'ai păzit, Cu [i]cântări de mântuire m'ai înconjurat. Sela. 8 Învăța-te-voiu, și-ți voiu arătà calea, în care să umbli, Cu ochiul meu te voiu învățà; 9 [j]Nu fiți ca calul, Ca cătârul, [k]fără înțelegere; Cu frău și cu zăbală, podoaba lor, Se înblânzesc; *Altfel* ei nu se apropiè de tine. 10 [l]Multe dureri *cuprind* pre cel nelegiuit; Iar pre cel [m]ce speră în Domnul cu îndurare îl înconjuri. 11 [n]Bucurați-vă în Domnul, și veseliți-vă, dreptilor! Și cântați cu bucurie, toți cei drepți cu inimă?

Laudă atotputernicei bunătăți dumnezeești.

33 Bucurați-vă, dreptilor, [a]în Domnul; [b]Celor drepți se cuvine laudă. 2 Mulțumiți Domnului din citară, Din harpă [c]cu zece strune cântați-i. 3 [d]Cântați-i cântare nouă, Cântați-i cu măestrie, cu strigăte! 4 Căci drept *este* cuvântul Domnului, Și toate faptele sale *sunt* cu credință; 5 [e]El iubește dreptatea și judecata; [f]De îndurarea Domnului pământul este plin. 6 [g]Prin cuvântul Domnului cerul s'a făcut, Și [h]prin suflarea gurei sale [i]toată oștirea lui. 7 [j]El adună în grămezi apele mării, Și pune adâncurile în cămări. 8 Teamă-se de Domnul tot pământul, Cutremure-se de el toți locuitorii lumii! 9 Căci [k]el a zis, și s'a făcut, El a poruncit, și s'a zidit. 10 [l]Domnul nimicește sfaturile popoarelor, Cugetările națiunilor le zădărnicește. 11 [m]Sfatul Domnului rămâne în veci, Cugetările inimii sale din generațiune în generațiune. 12 [n]Fericit poporul, al cărui Dumnezeu *este* Domnul, *Și* națiunea, pre *care* și-a [o]ales-*o* de moștenire! 13 [p]Din cer caută Domnul, Vede pre toți fiii oamenilor. 14 Din locul șederii sale se uită Preste toți locuitorii pământului, 15 Cel ce a făcut inima lor, Cel ce [q]cunoaște toate faptele lor. 16 [r]Regele nu prin mulțimea oștirii învinge, Viteazul nu prin mărimea puterii scapă. 17 [s]Zădarnic *este* calul pentru biruință, Și prin marea sa putere *călărețul* nu va scăpà. 18 [t]Iată, ochiul Domnului *este* [u]preste cei ce se tem de dânsul, Preste cei ce așteaptă îndurarea sa; 19 Ca să scape de moarte sufletele lor, [v]Întreținându-i în foamete. 20 [x]Sufletul nostru a sperat în Domnul, [y]El *este* ajutorul

---

a Ps. 27. 5. *b* Iov 5. 21. *c* Ps. 17. 7. *d* 1 Sam. 24. 7. *e* 1 Sam. 23. 26. *f* Isa. 38. 11, 12. Plân. 3. 54. | Iona 2. 4. — *Ps. 32* *a* Rom. 4. 6, 7, 8. *b* 2 Cor. 5. 19. *c* Ioan 1. 47. *d* 1 Sam. 5. 6, 11. | *e* Prov. 28. 13. *f* 1 Tim. 1. 16. *g* Isa. 55. 6. *h* Ps. 9. 9. *i* Esod. 15. 1. *j* Prov. 26. 3. *k* Iov. 35. 21. | *l* Rom. 2. 9. *m* Prov. 16. 20. *n* Ps. 64. 10, & 68, 8. — *Ps. 33.* *a* Ps. 32. 11. | *b* Ps. 147. 1. *c* Ps. 92. 3. *d* Isa. 42. 10. Apoc. 5. 9. *e* Ps. 11. 7. *f* Ps. 119. 64. *g* Ebr. 11. 3. | 2 Pet. 3. 5. *h* Iov 26. 13. *i* Fac. 2. 1. *j* Fac. 1. 9. Iov 26. 10. *k* Fac. 1. 3. Ps. 148. 5. | *l* Isa. 8. 10. *m* Iov 23. 13. *n* Ps. 65. 4. *o* Esod. 19. 5. *p* 2 Cron. 16. 9. Iov 28. 24. *q* Iov 34. 21. | *r* Ps. 44. 6. *s* Ps. 20. 7. *t* 1 Pet. 3. 12. *u* Ps. 147. 11. *v* Iov 5. 20. *x* Ps. 62. 1, 5. *y* Ps. 115. 9, 10, 11.

nostru şi scutul nostru. 21 Într'însul se va bucurà [z] inima noastră, Căci în sfântul său nume ne-am încrezut. 22 Fie îndurarea ta, Doamne, preste noi, După cum ne-am încrezut în tine.

Învioşare spre a preamări ajutorul lui Dumnezeu şi a se teme de dânsul.

34 Un psalm al lui David, compus, când îşi prefăcù mintea înaintea lui Abimelec, care-l alungă, şi el se duse. 2 [a] Binecuvântà-voiu pre Domnul în tot timpul; Pururea *fie* lauda lui în gura mea. 3 În Domnul [b] laude-se sufletul meu; Auzì-vor [c] cei săraci, şi se vor bucurà. 4 [d] Măriţi pre Domnul cu mine, Şi să înălţăm împreună numele său! 5 [e] Căutat-am pre Domnul, şi el mi-a răspuns, Şi de toate temerile mele m'a scăpat. 6 Ei căutară spre el, şi erau plini de bucurie, Şi faţa lor nu se roşì. 7 [f] Săracul acesta a strigat, şi Domnul *l*-a auzit, Şi [g] din toate nevoile lui l-a mântuit. 8 [h] Îngerul Domnului [i] tăbărăşte în jurul celor ce se tem de dânsul, Şi-i mântuè. 9 [j] Gustaţi şi vedeţi cât de bun *este* Domnul, [k] Fericit bărbatul, *ce* se încrede în el. 10 [l] Temeţi-vă de Domnul, voi sfinţii săi, Căci nimic nu lipseşte celor ce se tem de dânsul. 11 [m] Leii tineri sufăr lipsă şi flămânzesc, [n] Iar cei ce caută pre Domnul nu duc lipsă de bine. 12 Veniţi, fiilor, ascultaţi-mă, Temerea de domnul vă [o] voiu învăţà. 13 [p] Cine *este* omul, *ce* doreşte viaţă, *Şi* iubeşte zile *multe*, să vază binele? 14 Fereşte limba ta de rău, Şi buzele tale [q] de a vorbì viclenie; 15 [r] Depărtează-te de răutate, şi fă bine, [s] Caută pace, şi urmeaz-o, 16 [t] Ochii Domnului *sunt* spre cei drepţi, Şi urechile lui spre [u] strigarea lor; 17 [v] Faţa Domnului *este* împotriva făcătorilor de rele, [x] Ca să piardă depe pământ amintirea lor. 18 *Drepţii* strigă, şi [y] Domnul aude, Şi din toate nevoile lor îi scapă. 19 [z] Aproape *este* Domnul [a] celor cu inima sdrobită, Şi pre cei cu spirit umilit îi ajută. 20 [b] Multe *sunt* durerile dreptilor, Dar din toate îi scapă Domnul, 21 Cel ce păzeşte toate oasele lui, Ba [c] nici unul din ele să nu se frângă. 22 Pre cel rău îl ucide nefericirea, Şi cei ce urăsc pre cel drept se vor pedepsì. 23 Domnul [d] mântue vieaţa servilor săi, Şi toţi cei ce se încred în el nu se vor pedepsì.

Rugăciune spre a scăpà de vrăjmaşi îndărjiţi.

35 Un psalm al lui David. [a] Ceartă, Doamne, pre cei ce se ceartă cu mine; [b] Luptă-te cu cei ce se luptă cu mine. 2 [c] Ia pavăza şi scutul, Şi scoală-te în ajutorul meu. 3 Întinde lancea, Şi închide *calea* celor ce mă urmăresc; Zi sufletului meu: „Ajutorul tău eu *sunt*“. 4 [d] Ruşinaţi şi înfruntaţi să fie Cei ce caută sufletul meu; Fie [e] fugăriţi şi ruşinaţi Cei ce cugetă nefericirea mea: 5 [f] Fie ca pleava înaintea vântului, Şi îngerul Domnului să-*i* urmărească; 6 Fie calea lor [g] întunecată şi lunecoasă; Şi îngerul Domnului să-i gonească. 7 Căci fără cuvânt îmi [h] puseră *în* groapă laţul lor, Fără cuvânt săpară *groapă* vieţii mele. 8 [i] Vie preste dânsul pe neaşteptate ruina, Şi [j] laţul său pre care în ascuns l-a întins, să-l prindă; Cadă el în ruina sa. 9 Iar sufletul meu să se veselească în Domnul, [k] Să se bucure de mântuirea lui. 10 [l] Toate oasele mele să zică: „Doamne, [m] cine *este* ca tine? Care scapi pre cel sărman de cel ce este mai tare decât dânsul, Da, pre cel apăsat şi pre cel sărac de prădătorul său“. 11 [n] Martori nedrepţi se scoală; De cele ce nu ştiam m'au întrebat; 12 [o] Răsplătitu-mi-au rău pentru bine, Văduvind sufletul meu. 13 Iar eu, [p] când ei erau bolnavi, Îmbrăcatu-m'am cu sac, Amărît-am sufletul meu cu ajunare, Şi [q] rugatu-m'am cu *ca-*

---

[z] Ps. 13. 5. Ioan 16. 22.

Ps. 34.

[a] Efes. 5. 20. 1 Thes. 5 18. 2 Thes. 1. 3.

[b] 1 Cor. 1. 31. [c] Ps. 119. 74. [d] Ps. 69. 30. [e] Mat. 7. 7. [f] Ps. 3. 4. [g] 2 Sam. 22. 1. [h] Dan. 6. 22.

[i] Fac. 32. 1. 2. [j] 1 Pet. 2. 3. [k] Ps. 2. 12. [l] Ps. 31. 23. [m] Iov 4. 10. 11. [n] Ps. 84. 11. [o] Ps. 32. 8.

[p] 1 Pet. 3. 10, 11. [q] 1 Pet. 2. 22. [r] Ps. 37. 27. [s] Ebr. 12. 14. [t] 1 Pet. 3. 12. [u] Vers. 6. 17. [v] Lev. 17. 10.

[x] Prov. 10. 7. [y] Ps. 145. 19. 20. [z] Ps. 145. 18. [a] Ps. 51. 17. [b] 2 Tim. 3. 11, 12. [c] Ioan 19. 36. [d] Ps. 11. 23.

Plân. 3. 58. *Ps. 35.*

[a] Ps. 43. 1. Plân. 3. 58. [b] Esod. 14. 25. [c] Isa. 42. 13. [d] Ps. 40. 14, 15.

[e] Ps. 129. 5. [f] Iov 21. 18. Osea 13. 3. [g] Ps. 73. 18. [h] Ps. 9. 15. [i] 1 Thes. 5. 3. [j] Prov. 5. 22.

[k] Ps. 13. 5. [l] Ps. 51. 8. [m] Esod. 15. 11. [n] Ps. 27. 12. [o] Ioan 10. 32. [p] Iov 30. 25. [q] Mat. 10. 13.

pul plecat la sân. 14 Ca *cu* un amic, *ca* cu un frate m'am purtat, ca cel ce plânge pre mumă-sa, Plin de durere, cu *capul* plecat. 15 Iar ei se bucurară de căderea mea, și se adunară: Se adunară asupră-mi *cu* [r] oameni de nimic și necunoscuți. Mă [s] defăimară, și nu încetează: 16 Cu caraghioșii ospețelor [t] Crâșnesc dinții lor asupră-mi. 17 Doamne, până când vei [u] privi *aceasta?* Scapă sufletul meu din stricăciunea lor, De puii leului pre [v] unicul meu! 18 [x] Lăuda-te-voiu în adunare mare, În popor numeros te voiu mări. 19 O, [y] să nu se bucure de mine înamicii cei fără cuvânt ai mei, [z] Cei ce mă urăsc fără temeiu [a] să nu-și facă cu ochiul. 20 De pace ei nu vorbesc, Și împotriva celor liniștiți ai pământului cugetă cuvinte amăgitoare. 21 Și-au [b] largit gura asupră-mi, zicând: [c] Ha, ha! A văzut ochiul nostru *împlinirea dorinții noastre.* 22 [d] Văzut-ai aceasta, Doamne; [e] nu tăceà. Doamne! Nu te [f] depărtà de la mine! 23 [g] Scoală-te, și deșteaptă-te pentru dreptatea mea! Dumnezeul meu și Domnul meu, pentru cearta mea! 24 [h] Judecă-mă [i] după dreptatea ta, Doamne, Dumnezeul meu, Ca ei [j] să nu se bucure de mine; 25 [k] Să nu zică în inima lor: „Ha, dorința noastră *s'a împlinit!*“ Să nu zică: [l] „Înghițitu-l-am!“ 26 [m] Rușineze-se și roșească-se dela olaltă, Cei ce se bucură de nefericirea mea; [n] Îmbrace-se cu rușine și ocară Cei ce se [o] îngâmfă asupră-mi. 27 [p] Să se bucure, și să se veselească Cei ce doresc dreptatea mea: Și să zică pururea: „Mare este Domnul, Care voește pacea servului său.“ 28 Și limba mea va spune dreptatea ta, Toată ziua lauda ta.

Tânguire despre cei nelegiuiți. Bunătatea lui Dumnezeu față de cei cuvioși.

36 Un psalm al lui David, robul Domnului. 2 Fărădelegile nelegiuitului zic în inima mea: [a] Nu *este* temere de Dumnezeu înaintea ochilor săi. 3 Căci *fărădelegea* îi [b] măgulește vederea Cu nedescoperirea *și* nepedepsirea nelegiuirii sale. 4 Cuvintele gurii sale *sunt* răutate și [c] vicleșug, [d] Lăsatu-s'a de a fi înțelept, de a face bine. 5 [e] Răutate cugetă pe patul său, Pusu-s'a [f] pe o cale, *ce* nu este *bună;* Răul nu-l urăște. 6 Doamne, [g] până la cer *se întinde* îndurarea ta, Credinciosia ta până la nouri. 7 Dreptatea ta *este* ca munții cei înalți, [h] Judecățile tale *ca* adâncul cel mare; Pre [i] oameni și vite ajuți, Doamne! 8 [j] Cât de prețioase *sunt* îndurările tale, Dumnezeule! Și fiii oamenilor [k] se trag supt umbrà aripelor tale, 9 [l] Ei se satură din grăsimea casei tale. Și cu [m] torentul [n] desfătărilor tale îi adăpi. 10 [o] Căci la tine *este* isvorul vieții; [p] În lumina ta vedem lumina. 11 Urmează cu îndurarea ta [q] către cei ce te cunosc, Și cu dreptatea ta către cei drepți cu inimă. 12 Să nu mă calce piciorul mândriei, Și mâna nelegiuiților să nu mă alunge! 13 Acolo căzură făcătorii de rele. Ei fură răsturnați, și nu putură să se scoale.

Fericirea nelegiuiților să nu mâhnească sufletul cuvioșilor.

37 Un psalm al lui David. [a] Nu te aprinde cu făcătorii de rele, Nu râvniți pre cei ce fac nelegiuire. 2 Căci curând se vor cosi [b] ca fânul, Și ca iarba verde vor veșteji. 3 Încrede-te în Domnul, și fă bine, Locuește pământul, și paște adevărul; 4 [c] Desfătează-te în Domnul: Și el îți va dà dorințele inimii tale. 5 [d] Încredințează Domnului calea ta, Și încrede-te în el, și el va face *aceasta:* 6 [e] Va scoate, ca lumina, dreptatea ta, Și judecata ta, ca miază-ziua. 7 [f] Fii liniștit înaintea Domnului, [g] și așteaptă-l: [h] Nu te aprinde asupra celuia ce sporește în calea sa, Asupra omului, ce aduce

---

r Iov. 30. 1, 8, 12.
s Iov 16. 9.
t Plân. 2. 16.
u Hab. 1. 13.
v Ps. 22. 20.
x Ps. 22. 25, 31.
y Ps. 13. 4.
z Plân. 3. 52. Ioan 15. 25.
a Iov 15. 12.
b Ps. 22. 13.
c Ps. 40. 15.
d Fapt. 7. 34.
e Ps. 28. 1.
f Ps. 10. 1.
g Ps. 44. 23.
h Ps. 26. 1.
i 2 Thes. 1. 6.
j Vers. 19.
k Ps. 27. 12.
l Plân. 2. 16.
m Ps. 40. 14.
n Ps. 109. 29.
o Ps. 38. 16.
p Rom. 12. 15. 1 Cor. 12. 26.
Ps. 36.
a Rom. 3. 18.
b Deut. 29. 19.
c Ps. 12. 2.
d Ier. 4. 22.
e Mica. 2. 1.
f Isa. 65. 2.
g Ps. 57. 10.
h Iov 11. 8.
i 1 Tim. 4. 10.
j Ps. 31. 19.
k Rut. 2 12.
l Ps. 65. 4.
m Iov 20. 17.
n Ps. 16. 11.
o Ier. 2. 13.
p 1 Pet. 2. 9.
q Ier. 22. 16.
Ps. 37.
a Ps. 73. 3. Prov. 23. 17.
b Ps. 90. 5, 6.
c Isa. 58. 14.
d Ps. 55. 22. Luc. 12. 22.
e Iov 11. 17.
f Ps. 62. 1.
g Isa. 30. 18.
h Ier. 12. 1.

întru îndeplinire planurile *sale*. 8 Lasă-te de mânie, și părăsește furia: [i]Nu te aprinde spre facere de rău. 9 [j]Căci făcătorii de rele se vor stârpi: Dar cei ce speră în Domnul, aceia vor [k]moșteni pământul. 10 [l]Încă puțin, și nelegiuitul nu *va mai fi*. Și de [m]vei căutà spre locul său, el nu *va mai fi*. 11 [n]Dar cei blânzi vor moșteni pământul, Și se vor desfătà între belșugul păcei. 12 Nelegiuitul urzește asupra celui drept, [o]Și crâșnește la dânsul din dinții săi: 13 [p]Domnul râde de el, Căci vede, că vine [q]ziua lui. 14 Nelegiuiții scot sabia, și-și întind arcul, Ca să doboare pre cel sărman și sărac, Ca să junghie pre cei ce umblă pe calea cea dreaptă: 15 *Dar* [r]sabia lor va întrà în inima lor, Și arcurile lor se vor sfărâmà. 16 [s]Mai bun *este* puținul celui drept Decât prisosul multor nelegiuiți. 17 Căci [t]brațele nelegiuiților se vor sfărâmà; Dar pre cei drepți îi sprijine Domnul. 18 Domnul [u]știe zilele celor fără prihană, Și moștenirea lor va fi [v]în veci; 19 Ei nu vor fi rușinați în timpul nefericirii, Și [x]în zilele foametei se vor săturà. 20 Iar nelegiuiții vor pierì, Și înamicii Domnului, ca grăsimea mieilor, Și se vor stinge, [y]în fum se vor stinge. 21 Nelegiuitul împrumută, și nu plătește; Iar [z]dreptul *este* îndurător și dă: 22 [a]Căci cei binecuvântați de el vor moșteni pământul, Și cei blestămați de el [b]se vor stârpì. 23 [c]De Domnul se îndreaptă pașii omului *celui drept*, Căci calea sa e bine plăcută lui. 24 Chiar [d]de va cădeà, nu se va sdruncinà, Căci Domnul sprijinește mâna lui. 25 Tiner am fost și am îmbătrânit, Și n'am văzut pre cel drept părăsit, Sau semința lui [e]cerând pâne. 26 [f]În tot timpul *este* îndurător, și împrumută, Și semința lui *este* binecuvântată. 27 [g]Depărtează-te de rău, și fă bine, Și vei rămâneà în veci; 28 Căci Domnul [h]iubește dreptatea, Și nu va părăsì pre cuvioșii săi; În veci vor fi păziți: [i]Dar semința nelegiuitului se va stârpì. 29 [j]Cei drepți vor moșteni pământul, Și vor locuì într'însul în veci. 30 [k]Gura dreptului grăește înțelepciune, Și limba lui vorbește dreptate. 31 [l]Legea Dumnezeului său *este* în inima sa, Și pașii săi nu se vor clătì. 32 Nelegiuitul [m]pândește pre cel drept, Și caută a-l omorî. 33 Domnul [n]nu-l va lăsà în mâna lui, Și nu-l va [o]lăsà să fie condamnat, când *îl* vor judecà. 34 [p]Sperà în Domnul, și păzește calea lui, Și el te va înălță, ca să moștenești pământul; [q]Stârpirea nelegiuiților o vei vedeà. 35 [r]Văzut-am un nelegiuit cutezător, Întinzându-se ca un arbore verde pământean! 36 Totuși [s]pierì, și iată, n'a mai fost, Căutatu-l-am, și nu se putù aflà. 37 Ia seamă la cel nevinovat, și caută la cel drept: Căci [t]omul păcei are viitor. 38 [u]Iar făcătorii de rele dela olaltă se stârpesc, Viitorul nelegiuiților se nimicește. 39 Dar [v]ajutorul celor drepți *vine* dela Domnul, El *este* tăria lor [x]în timp de nevoie. 40 Căci [y]pre ei îi ajută Domnul, și-i scapă: Îi scapă de cei nelegiuiți, și-i mântuie, [z]Fiindcă se încred în el.

Tânguirea lui David fiind năpustit de suferinți și dușmănie. Rugă pentru ajutor.

38 Un psalm al lui David spre aducere aminte. 2 [a]Doamne nu mă mustrà în mânia ta, Și nici nu mă pedepsì în urgia ta. 3 Căci [b]săgețile tale s'au înfipt în mine, Și [c]mâna ta mă apasă. 4 Nimic nu *este* sănătos în carnea mea, De mânia ta; [d]nici o liniște în oasele mele, De păcatul meu. 5 Căci [e]nedreptățile mele au covârșit capul meu; Ca o sarcină grea [f]s'au îngreuiat preste mine. 6 Împuțite, puruiate sunt rănile mele, din nebunia mea. 7 Încovăiat, [g]gârbovit sunt foarte; Toată ziua [h]umblu plin

---

i Eles. 4. 26.
j Iov 27. 13. 14.
k Isa. 57. 13.
l Ebr. 10. 36. 37.
m Iov 7. 10.
n Mat. 5. 5.
o Ps. 35. 16.
p Ps. 2. 4.
q 1 Sam. 26. 10.
r Mica. 5. 6.
s 1 Tim. 6. 6.
t Ezec. 30. 21, etc.
u Ps. 1. 6.
v Isa. 60. 21.
x Iov 5. 20.
y Ps. 102. 3
z Ps. 112. 5, 9.
a Prov. 3, 33.
b Vers. 9.
c 1 Sam. 2. 9.
d 2 Cor. 4. 9.
e Iov 15. 23.
f Deut. 15. 8.
g Ps. 34. 14.
h Ps. 11. 7.
i Ps. 21. 10. Isa. 14. 20.
j Prov. 2. 21.
k Mat. 12 35.
l Deut. 6. 6.
m Ps. 10. 8.
n 2 Pet. 2. 9.
o Ps. 109. 31.
p Ps 27 14.
Prov. 20. 22.
q Ps. 52. 5, 6.
r Iov 5. 3.
s Iov 20. 5, etc.
t Isa. 32. 17.
u Ps. 1. 4.
v Ps. 3. 8.
x Ps. 9. 9.
y Isa. 31. 5.
z 1 Cron. 5. 20. Dan. 3. 17, 28.

Ps. 38.

a Ps. 6. 1.
b Iov 6. 4
c Ps. 32. 4.
d Ps. 6. 2.
e Ezra 9. 6.
f Mat. 11. 28.
g Ps. 35. 14.
h Iov 30. 28.

de durere. 8 Căci coapsele mele *sunt* pline de [i]arsură, Şi [j]nimic nu *este* sănătos în carnea mea. 9 Înţepenit, sfărâmat sunt foarte, [k]Mugesc de neliniştea inimei mele. 10 O Doamne, înaintea ta *este* tot dorul meu, Şi suspinul meu de tine nu este ascuns; 11 Inima mea bate tare, părăsitu-m'a puterea mea, Şi [l]lumina ochilor mei, nici ea nu este cu mine. 12 [m]Iubiţii mei şi amicii mei [n]stau departe de rana mea, Şi rudele mele [o]s'au aşezat departe. 13 Căci o [p]cursă *îmi* întinseră cei ce caută sufletul meu, Şi cei ce caută nefericirea mea au [q]hotărît ruina *mea*, Şi [r]cugetă vicleşug toată ziua. 14 Dar [s]eu, ca un surd, nu aud; [t]*Sunt* ca un mut, *ce* nu-şi deschide gura sa: 15 Sunt ca un om, ce nu aude, Şi în a cărui gură nu *este* răspuns. 16 Căci pre tine, Doamne, [u]te aştept; Tu vei răspunde, Doamne, Dumnezeul meu! 17 Căci zis-am: *Ascultă-mă*, Căci [v]altfel ei se vor bucurà de mine! Când [x]piciorul meu se clăteşte, ei se [y]înalţă asupră-mi. 18 Căci aproape de cădere sunt, Şi durerea mea este pururea înaintea mea. 19 Căci eu [z]mărturisesc fărădelegea mea, Mă [a]întristez de păcatul meu. 20 Dar inamicii mei *sunt* vii, sunt tari, Şi mulţi sunt cei ce [b]fără cuvânt mă urăsc, 21 Şi [c]răsplătind cu rău pentru bine, Mă urăsc, [d]pentru că urmez binele. 22 Nu mă părăsì, Doamne, Dumnezeul meu! [e]Nu te depărtà dela mine. 23 Grăbeşte-te spre ajutorul meu, Doamne, [f]mântuirea mea.

Văzând slăbiciunea omului ia hotărîrea de a tace cu răbdare. Rugăciune pentru mângăiere dumnezeească.

39 Maestrului de cântare, lui Iedutun. Un psalm al lui David. 2 Zis-am: [a]Păzì-voiu căile mele, Ca să nu păcătuesc cu limba mea; Pune-voiu frâu [b]gurii mele, [c]Cât va stà nelegiuitul înaintea mea. 3 [d]Amuţit-am în tăcere, Tăcut-am chiar şi binele; Dar durerea mea *tot* s'a ataţat. 4 Inima mea înfierbântatu-s'a în lăuntrul meu, Şi cugetând eu, [e]foc a cuprins-*o; Atuncia* vorbit-am cu limba mea: 5 [f]Fă-mi cunoscut, Doamne, sfârşitul meu, Şi măsura zilelor mele, cât *este*, *Ca* să ştiu, cât de trecător sunt. 6 Iată, pe degete urzit-ai zilele mele, Şi [g]viaţa mea nimic *este* înaintea ta: [h]Da, o suflare *este* tot omul, ori cât de tare *ar stà*. Sela. 7 Da, ca [i]o năluca umblă omul, Înzadar se neliniştesţe: [j]Adună *avuţii*, şi nu ştie cine le va strânge. 8 Şi acum ce să aştept, Doamne? [k]Speranţa mea *este* în tine! 9 De toate fărădelegile mele scapă-mă. Nu mă face de [l]ruşine nebunului. 10 [m]Tăcut-am, gura mea n'am deschis, Căci [n]tu ai făcut *aceasta*. 11 [o]Depărtează dela mine rana ta. *Căci* pier de lovirea mânei tale. 12 Când mustrì pre om, şi-l pedepseşti pentru păcatul *său*. Tu faci [p]să se mistue, ca molia, cele mai dorite ale lui; Da, [q]numai o suflare *este* tot omul. Sela. 13 Ascultă ruga mea, Doamne! Şi ia în urechi strigarea mea: La lacrimele mele nu tăceà: [r]Căci străin *sunt* la tine, Nemernic, [s]ca toţi părinţii mei. 14 [t]Întoarce-te dela mine, ca să mai fiu voios, Mai înainte de a mă duce şi [u]a nu mai fi.

Cuviosul mântuit, jertfeşte lui Dumnezeu mulţumită, ascultare şi rugă.

40 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 [a]Sperat-am în Domnul, Şi el se plecă către mine, şi auzì strigarea mea. 3 Şi mă scoase din groapa stricăciunii, Din [b]tina noroioasă, Şi [c]puse pe o stâncă picioarele mele, [d]Întărind paşii mei; 4 [e]Şi puse în gura mea o cântare nouă, Lauda Dumnezeului nostru, [f]Mulţi *o* vor vedeà, şi se vor încrede în Dumnezeu. 5 [g]Fericit bărbatul, ce pune speranţa sa în Domnul, Şi [h]nu caută spre cei îngâmfaţi şi [i]amici

---

i Iov 7. 5.
j Vers. 3.
k Iov 3. 24.
l Ps. 6. 7.
m Ps. 31. 11.
n Luc. 10. 31, 32.
o Luc. 23. 49.
p 2 Sam. 17. 1, 2, 3.
q 2 Sam. 16. 7, 8.
r Ps. 35. 20.
s 2 Sam. 16. 10.
t Ps. 39 2, 9.
u 2 Sam. 16. 12.
v Ps. 13. 4.
x Deut. 32. 35.
y Ps. 35. 26
z Prov. 28. 13.
a 2 Cor. 7. 9, 10.
b Ps. 85. 19.
c Ps 35. 12.
d 1 Ioan 3. 12.
—
Ps 39.
a 1 Reg. 2. 4.
b Iac. 3. 2.
c Col. 4. 5.
d Ps. 38. 13
e Ier. 20. 9.
f Ps. 90. 12.
g Ps. 90. 4.
h Ps. 62 9.
i 1 Cor. 7. 31.
j Iov. 27. 17.
k Ps. 38. 15.
l Ps. 44. 13.
m Iov 40. 4, 5.
n 2 Sam. 16. 10.
o Iov 9. 34.
p Osea. 5. 12.
q Vers. 5.
r 2 Cor. 5. 6.
s Fac. 47. 9.
t Iov 10. 20, 21.
u Iov 14. 10, 11, 12.
Ps. 40.
a Ps. 27. 14.
b Ps. 69. 2. 14.
c Ps. 27. 5.
d Ps. 37. 23.
e Ps. 33. 3.
f Ps. 52. 6.
g Ier. 17. 7.
h Ps. 101. 3.
i Ps. 125. 5

ai minciunii! 6 Doamne, Dumnezeul meu, [j] mari *sunt* minunile tale, pre care le-ai făcut; Și [k] cugetările tale, *pre care le arăți* nouă; ție nu *este* cine să se asemene: Voiu spune, și voiu vorbì *de dânsele*. *De și* nu se pot numărà. 7 [l] Jertfe și daruri nu voești, Urechile mi-ai găurit. Arderile de tot și jertfele pentru păcat n'ai cerut. 8 Atuncia zis-am: Iată, vin; În tuiul cărței [m] scris *este* pentru mine; 9 [n] Îmi place să fac voia ta, Dumnezeul meu. Și legea ta *este* [o] în lăuntrul meu: 10 [p] Predicat-am dreptatea *ta în* adunare mare; Iată, [q] buzele mele nu le-am oprit, Doamne, [r] tu *o* știi. 11 Dreptatea ta [s] n'am ascuns-o în inima mea, Credința ta și mântuirea ta am proclamat. N'am ascuns îndurarea ta și adevărul tău în adunare mare. 12 Tu, Doamne, nu vei oprì îndurarea ta dela mine, [t] Mila ta și adevărul tău pururea mă vor păzì. 13 Căci înconjuratu-m'au nefericiri nenumărate, [u] Ajunsu-m'au fărădelegile mele, De nu pot vedeà. Mai numeroase sunt decât părul capului meu, Și [v] bărbăția îmi lipsește. 14 O, [x] binevoește, Doamne, a mă mântuì, Doamne, spre ajutorul meu grăbește-te! 15 [y] Rușineze-se și roșească toți Cei ce caută sufletul meu, ca să-l piardă; Dea înapoi și rușineze-se Cei ce doresc nefericirea mea. 16 Să se piardă, și să aibă rușinea de răsplată Cei ce-mi zic: Ha! Ha! 17 *Dar* bucure-se și veselească-se în tine Toți cei ce te caută; Să zică pururea: „Mare este Domnul!“ Cei ce iubesc ajutorul tău. 18 Deși *sunt* sărman și sărac, Dar [z] Domnul va îngrijì de mine; Ajutorul meu și mântuitorul meu tu *ești*; Dumnezeul meu, nu întârzià!

Tânguire în timpul boalei, în privința dușmanilor ce-i poftesc peirea lui și în privința prietenilor necredincioși.

41 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 Fericit [a] cel ce ia aminte celui sărac! În ziua nefericirii îl va scăpà Domnul. 3 Domnul îl va păzì, și-l va ținea în viață. Și va fi binecuvântat pe pământ; [b] Tu nu-l vei dà în voià inamicilor săi. 4 Domnul îl va sprijinì pe patul durerilor; Tu vei face tot așternutul său în boala sa. 5 Eu am zis: „Doamne, îndură-te de mine, [c] Vindecă sufletul meu; căci am păcătuit ție.“ 6 Inamicii mei vorbesc rău de mine, „Când va murì și va pierì numele lui?“ 7 Și când *vre-unul* vine, să *mă* vadă, [d] Vorbește fățarnic, inima sa adună gânduri rele, Ele ies afară, *și* o spune. 8 Împreună șoptesc asupra-mi cei ce mă urăsc; Cugetă sticăciunea mea; 9 „Boală rea se ține de dânsul, Și cel ce zace nu se va mai ridicà!“ 10 [e] Chiar și omul, cu care eram în pace, în care mă încredeam, [f] Care mâncà pânea mea, ridicat-a călcâiul asupră-mi. 11 Dar tu, Doamne, îndură-te de mine, Și ridică-mă, ca să le răsplătesc! 12 În aceasta voiu cunoaște că ai plăcere de mine: Că inamicul meu nu se va veseli de mine. 13 *Căci* pre mine în neprihănirea mea tu m'ai sprijinit, Și [g] m'ai pus înaintea fetei tale în veci. 14 Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul lui Israel, Din veci și în veci! Amin și Amin.

CARTEA A DOUA.

Dor după templu și țară străină.

42 Maestrului de cântare. O învățătură dela fiii lui Korah. 2 Cum cerbul dorește după izvorul de apă, Așà dorește sufletul meu după tine, Dumnezeule! 3 [a] Sufletul meu însetează după Dumnezeu, după Dumnezeul [b] cel viu: „Când voiu venì și mă voiu arătà înaintea lui Dumnezeu?“ 4 [c] Lacrămile mele făcutu-s'au pânea mea ziua și noaptea, Când [d] în toate zilele mi-se zicea: „Unde *este* Dumnezeul tău?“ 5 De acestea amintiam, [e] revărsând în mine sufletul meu: Când mergeam cu gloata, *când* [f] mă duceam la casa lui Dumnezeu, Cu strigăte de bucurie și de laudă, Cu mul-

---

j Exod. 15. 11. Ps. 71. 15.
k Isa. 55. 8.
l 1 Sam 15. 22. Ps. 50. 8.
Osea. 6. 6. Mat. 9. 13
m Luc. 24. 44.
n Ioan 4. 34. Rom. 7. 22.
o 2 Cor. 3. 3.
p Ps. 22. 22, 25.
q Ps. 119. 13.
r Ps. 139. 2.
s Fapt. 20. 20, 27.
t Ps. 43. 3.
u Ps. 38. 4.
v Ps. 73. 26.
x Ps. 70. 1, etc.
y Ps. 35. 4, 26.
z 1 Pet. 5. 7.

Ps. 41.
a Prov. 14. 21.
b Ps. 27. 12.
c 2 Cron. 30. 20.
d Ps. 12. 2.
e 2 Sam. 15. 19
f Obad. 7.
g Iov 36. 7.
Ps. 42.
a Ioan 7. 37.
b 1 Thes. 1. 9.
c Ps. 80. 5.
d Ps. 79. 10.
e Iov 30. 16.
f Isa. 30. 29.

time ce serbătorià. 6 *g* Ce ești întristat, suflete al meu? Și *ce* suspini în mine? *h* Așteaptă pre Dumnezeu, căci încă îl voiu lăudà. *Pentru* ajutorul feței sale. 7 Dumnezeul meu, sufletul meu este întristat în mine: De aceea îmi amintesc de tine din pământul Iordanului și al Hermonului, Din muntele Mizar. 8 *i* Adâncul pre adânc chiamă, la vuetul jghiaburilor tale, *j* Toate undele tale și valurile tale au trecut preste mine, 9 Domnul ziua *k* poruncește îndurarea sa, Și *l* noaptea cântarea lui *este* cu mine, *Și* ruga mea către Dumnezeul vieții mele. 10 Voiu zice către Dumnezeu, stânca mea: „Pentru ce m'ai uitat? *m* De ce trebue să umblu plin de durere supt apăsarea inamicului?“ 11 Când zdrobite erau oasele mele, batjocuritu-m'au apăsătorii mei, *n* Pe toată ziua, zicându-mi: „Unde *este* Dumnezeul tău?“ 12 Ce ești întristat, suflete al meu, Și ce suspini în mine? Așteaptă pre Dumnezeu, căci încă îl voiu lăudà, Ajutorul feței mele, și Dumnezeul meu!

Urmare.

43 *a* Judecă-mă, Dumnezeule, și *b* apără cauza mea, Împotriva unui popor necuvios; De omul vicleniei și al nedreptății scapă-mă. 2 Căci tu *ești* Dumnezeul meu *c* scutitor! Pentru ce m'ai lepădat? *d* De ce trebue să umblu plin de durere supt apăsarea inamicului? 3 *e* Trimete lumina ta și adevărul tău, Ca să mă conducă, Ca să mă ducă la *f* muntele tău cel sfânt și la locuințele tale; 4 Ca să vin la altarul lui Dumnezeu, La Dumnezeu, bucuria mea cea mare, Și să te laud din citară, Dumnezeule, Dumnezeul meu! 5 *g* Ce ești întristat, suflete al meu, Și ce suspini în mine? Așteaptă pre Dumnezeu, căci încă îl voiu lăudà, Ajutorul feței mele și Dumnezeul meu!

Tânguire că Dumnezeu a răspins pe poporul său.

44 Maestrului de cântare. O învățătură dela fiii lui Korah. 2 Dumnezeule, cu urechile noastre am auzit: *a* Părinții noștri ne-au spus Faptele, ce *le*-ai făcut în zilele lor, În zilele trecute. 3 *b* Tu prin mâna ta alungat-ai națiuni, Iar pre dânșii i-ai plantat: Perdut-ai popoare, Iar pre ei i-ai lățit. 4 Că *c* nu prin sabia lor luat-au pământul *acesta* în stăpânire, Și nu brațul lor ajutatu-i-a pre ei: Ci dreapta ta și brațul tău și lumina fetei tale; *d* Căci i-ai iubit. 5 *e* Tu ești regele meu, Dumnezeule! Fă mântuire lui Iacob. 6 Prin tine *f* vom impunge pre apăsătorii noștri, În numele tău călcà-vom în picioare pre împotrivitorii noștri. 7 Căci *g* nu în arcul meu mă voiu încrede, Și sabia mea nu mă va ajutà: 8 Ci tu ajutatu-ne-ai împotriva apăsătorilor noștri, Și *h* pre cei ce ne urăsc ai rușinat. 9 Pre *i* Dumnezeu lăudăm toată ziua, Și numele tău îl mărturisim în veci. Sela. 10 Dar *acum j* lepădatu-ne-ai, și *ne*-ai rușinat, Și nu ieși cu oștirile noastre: 11 Tu ne-ai făcut să ne *k* întoarcem îndărăt de dinaintea inamicilor *noștri*, Și cei ce ne urăsc și-au făcut prada lor, 12 *l* Făcutu-ne-ai ca oile *hotărîte* spre mâncare, Și *m* între popoare ne-ai împrăștiat. 13 *n* Vândut-ai pentru puțin poporul tău, Și n'ai suit prețul vânzării lor. 14 *o* Făcutu-ne-ai de rușine vecinilor noștri, De râs și de batjocură celor din împrejurul nostru. 15 *p* Făcutu-ne-ai de proverb între popoare, *q* De clătire cu capul între națiuni. 16 În toată ziua rușinarea mea *stă* înainte-mi, Și fața mea de rușine s'a acoperit, 17 La auzul vocei înjurătorului și a batjocuritorului, *r* La *vederea* inamicului și a celui lacom de răsbunare. 18 *s* Venit-au toate acestea preste noi. Dar noi nu te-am uitat, Nici n'am fost necredincioși legământului tău; 19 Inima noastră nu s'a întors îndărăt, Și *t* pasul nostru nu s'a abătut din calea ta: 20 De și *u* ca pre dragoni ne-ai sdrobit, Și ne-ai acoperit *v* cu umbrele morții. 21 De am

g Ps. 43. 5.
h Plân. 3. 24.
i Ier. 4. 20.
j Iona 2. 3.
k Lev. 25. 21.
l Iov 35. 10.
m Ps. 38. 6.
n Ioel 2. 17. Mic. 7. 10.

Ps. 43.
a Ps. 26. 1.
b Ps. 35. 1.
c Ps. 28. 7.
d Ps. 42. 9
e Ps. 40. 11.
f Ps. 3. 4.
g Ps. 42. 5, 11.

Ps. 44.
a Esod. 12. 26, 27.
b Esod. 15. 17.
c Deut. 8. 18.
d Deut. 4. 37.
e Ps. 74. 12.
f Dan. 8. 4.
g Osea. 1. 7.
h Ps. 40. 14.
i Rom. 2. 17.
j Ps. 60. 1, 10.
k Ios. 7. 8, 12.
l Rom. 8. 36.
m Deut. 4. 27.
n Isa. 52. 3, 4.
o Deut. 1 28, 37.
p Ier. 24 9.
q 2 Reg. 19. 21.
r Is. 8. 2.
s Dan. 9. 13.
t Iov 23. 11.
u Isa. 34. 13.
v Ps. 23. 4.

fi uitat numele Dumnezeului nostru, Şi de am fi [x] întins mânele noastre către un zeu străin: 22 [y] Au nu ar cercetà Dumnezeu aceasta? Căci el cunoaşte ascunsurile inimei. 23 [z] Da, în toate zilele suntem ucişi pentru tine, Socotiţi ca oile hotărîte la junghiere. 24 [a] Scoală-te! pentru ce dormi, Doamne? Deşteaptă-te! [b] nu ne lepădà pentru totdeauna. 25 [c] De ce ascunzi faţa ta? De ce uiţi mişelia şi apăsarea noastră? 26 Căci [d] plecat spre pulbere este sufletul nostru, Corpul nostru lipit de pământ. 27 Scoală-te întru ajutorul nostru, Şi mântue-ne pentru îndurarea ta.

Cântare de laudă pentru unsul lui Dumnezeu şi pentru mireasa sa.

45 Maestrului de cântare, pe Şoşanim. O învăţătură sau o cântare dela fiii lui Korah, despre iubire. 2 Inima mea fierbe de o cântare frumoasă, Eu închin regelui lucrarea mea, Limba mea *este* condeiul unui scriitor iscusit! 3 Tu eşti mai frumos decât fiii oamenilor, [a] Harul este vărsat pe buzele tale: De aceea Dumnezeu binecuvântatu-te-a în veci. 4 [b] Viteazule! Încinge la coapsă [c] sabia ta, Mărirea ta şi strălucirea ta; 5 [d] Prosperă în strălucirea ta, Înaintează pentru *apărarea* adevărului dreptăţii *strâmbătăţite*, şi a blândeţei, Şi dreapta ta te va învăţà lucruri înfricoşate! 6 Ascuţeaşcă-se săgeţile tale, *străpungă* inimile înamicilor regelui; Supt paşii tăi cadă popoarele. 7 [e] Tronul tău, Dumnezeule, *stă* în veci şi perpetuu, Sceptrul dreptăţii *este* sceptrul împărăţiei tale. 8 [f] Tu iubeşti dreptatea, şi urăşti nelegiuirea; De aceea [g] unsu-te-a [h] Dumnezeu, Dumnezeul tău Cu oleiul [i] bucuriei mai mult decât pre soţii tăi. 9 [j] Smirnă şi aloe şi casie *sunt* toate vestmintele tale; În palaturi de fildeş cu cântări de organe te-au veselit. 10 [k] Fete de regi *sunt* între scumpele tale, [l] Regina stă la dreapta ta în aur de Ofir. 11 Ascultă, fică, şi vezi, şi pleacă urechia ta: [m] Uită pre poporul tău şi casa părintelui tău. 12 Atuncia va poftì regele frumuseţea ta; [n] Căci el *este* domnul tău, şi închină-te lui, 13 Şi cu daruri, fică a Tirului, Vor saluta [o] avuţii poporului faţa ta. 14 [p] Însăşi măreţie *este* fata regelui în camera sa. Ţesătură de aur *este* vestmântul ei. 15 [q] În vestminte pestriţe ca se aduce la rege, În urmă fecioarele, amicele ei, Se aduc la tine: 16 Se aduc cu bucurie şi veselie, Intră în palatul regelui. 17 În locul părinţilor tăi vor fi fiii tăi, Pre [r] cari-i vei pune domni preste toată ţara. 18 [s] Voiu face să se amintească numele tău din generaţiune în generaţiune, Şi popoarele te vor lăudà în veci şi perpetuu.

Cetate tare este Dumnezeul nostru.

46 Maestrului de cântare. O învăţătură dela fiii lui Korah, pe Alamot. 2 Dumnezeu ne este [a] scăpare şi putere, [b] Ajutor cercat foarte în nevoi. 3 De aceea nu ne temem, *Chiar* când pământul s'ar răsturnà, Când munţii s'ar mutà în inimile mării; 4 [c] *Când* apele sale ar vuì şi ar spuma, Şi munţii s'ar clătì de urgia ei. Sela. 5 El *este* [d] fluviul, Ale cărui pâraie desfătează [e] cetatea lui Dumnezeu, Templul locuinţelor celui Preaînalt. 6 Dumnezeu *este* [f] în mijlocul ei, Nu se va clătì; Dumnezeu o va ajutà la răvărsatul zorilor. 7 [g] Popoare au vuit, regate s'au clătit; El sună cu vocea sa, [h] pământul se topeşte; 8 [i] Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, *este* cu noi, Scăparea noastră *este* Dumnezeul lui Iacob. Sela. 9 [j] Veniţi, priviţi lucrurile Domnului, Cel ce pustiiri a făcut pe pământ! 10 [k] El până la marginile pământului pune capăt resbelelor; Rupe arcul şi sfărâmă lancea, Cu foc arde carele. 11 Fiţi liniştiţi, şi recunoaşteţi, că eu *sunt* Dumnezeu, Înalt între popoare, Înalt pe pământ! 12 Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, *este* cu noi,

[x] Iov 11. 13.
[y] Iov 31. 14.
[z] Rom. 8. 36.
[a] Ps. 7. 6.
[b] Vers. 9.
[c] Iov 13. 24.
[d] Ps. 119. 25.

Ps. 45.

[a] Luc. 4. 22.
[b] Isa. 9. 6.
[c] Apoc. 1. 16.
[d] Apoc. 6. 2.
[e] Ps. 93. 2
[f] Ps. 33. 5.
[g] 1 Reg. 1. 39, 40.
[h] Isa. 61. 1.
[i] Cânt. 1. 3.
[j] Cânt. 6. 8.
[k] 1 Reg. 2. 19.
[l] Deut. 21. 13.
[m] Isa. 54. 5.
[n] Ps. 22. 29.
[o] Apoc. 7. 8.
[p] Cânt. 1. 4.
[q] 1 Pet. 2. 9.
[r] Mal. 1. 11.
[s]

Ps. 46.

[a] Ps. 62. 7. 8.
[b] Deut. 4. 7.
[c] Ps. 93. 3, 4. Mat. 7. 25.
[d] Isa. 8. 7.
[e] Ps. 48. 1. 8.
[f] Deut. 23. 14. Osea. 11. 9. Ioel 2. 27.
[g] Ps. 2. 1.
[h] Ios. 2. 9, 24.
[i] 2 Cron. 13. 12.
[j] Ps. 66. 5.
[k] Isa. 2. 4.

Scăparea noastră *este* Dumnezeul lui Iacob. Sela.

Dumnezeu e rege.

47 Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Popoarelor toate, [a]bateți în palme; Strigați lui Dumnezeu cu voce de bucurie! 3 Căci Domnul, cel Preaînalt, [b]înfricoșat *este*, [c]Rege mare preste tot pământul. 4 [d]El supuse-ne-a popoarele, Și națiunile supt picioarele noastre; 5 Alesu-ne-a [e]moștenirea noastră. Fala lui Iacob, pre care l-a iubit. Sela. 6 [f]Suitu-s'a Dumnezeu cu strigări de bucurie, Domnul cu voce de trâmbiță. 7 Cântați lui Dumnezeu, cântați-*i*. Cântați regelui nostru, cântați-i! 8 [g]Căci rege preste tot pământul *este* Dumnezeu, [h]Cântați-*i* cântare: 9 [i]Dumnezeu domnește preste popoare. Dumnezeu șede pe sfântul său tron. 10 Domnii popoarelor s'au adunat, [j]Poporul Dumnezeului lui Abraam: Căci ale lui Dumnezeu *sunt* scuturile pământului, El este înalțat foarte.

Bucuria Sionului pentru ajutorul lui Dumnezeu în strâmtorile de nevoi.

48 Maestrului de cântare. O cântare sau un psalm dela fiii lui Korah. 2 Mare *este* Domnul și vrednic de laudă, [a]În cetatea Dumnezeului nostru, pe [b]muntele său cel sfânt. 3 [c]Frumoasă înălțime, [d]bucuria a tot pământul *este* muntele Sion; [e]În laturile de către miazănoapte *este* [f]cetatea regelui celui mare. 4 Dumnezeu, în palaturile ei, este cunoscut ca o întărire înaltă. 5 Căci iată, [g]regii s'au adunat. Trecut-au dela olaltă. 6 O văzură; și se uimiră, Se spăimântară, *și* fugiră repede. 7 Tremur i-a [h]cuprins acolo, [i]Dureri, ca pre femeie în facere. 8 [j]Prin vântul de răsărit [k]ai sfărâmat Corăbiile Tarșișului. 9 După cum am auzit, așă am și văzut În [l]cetatea Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, în cetatea Dumnezeului nostru; Dumnezeu o va [m]întări în veci. Sela. 10 Cugetat-am, Dumnezeule, la [n]indurarea ta, În templul tău. 11 Cum *este* [o]numele tău, Dumnezeule! Așă *este* și lauda ta, până la marginile pământului; De dreptate este plină dreapta ta. 12 Muntele Sion se veselește, Și ficele lui Iuda se bucură pentru judecățile tale. 13 Înconjurați Sionul, și-l ocoliți. Numărați turnurile sale; 14 Luați seamă la zidul său, priviți palaturile lui, Ca să spuneți *de ele* generațiunii viitoare. 15 Căci acest Dumnezeu *este* Dumnezeul nostru în veci și perpetuu. Și el până la moarte ne va fi conducător.

Norocul nelegiuiților isprăvește cu moartea.

49 Maestrului de cântare. Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Ascultați acestea, toate popoarele. Luați în ureche, toți locuitorii lumii! 3 Cel [a]mic, ca și cel mare, Avutul și săracul împreună. 4 Înțelepciune *vă* va vorbì gura mea, Și cugetarea inimei mele *va fi* cu pricepere. 5 [b]Plecà-voiu urechea mea în parabolă, Cu citară descoperì-voiu adânca mea știință. 6 De ce să mă tem în zilele de nefericire, *Când* mă înconjoară [c]răutatea celor ce mă pândesc. 7 Celor ce se [d]încred în avuția lor, Și se fălesc în mulțimea averii lor? 8 Fratele pre frate nu poate răscumpăra de moarte, Nu poate [e]da lui Dumnezeu prețul răscumpărării sale; 9 (Prea scumpă este [f]răscumpărarea vieței lor, Și în veci nu se poate face;) 10 *Adecă*, să trăiască în veci, [g]Să nu vadă el mormântul. 11 Da, el îl va vedea; *chiar* [h]înțelepții mor. Și cu dânșii pere și nebunul și prostul, [i]Și lasă altora averea lor. 12 Lăuntrul lor *se măgulește, că* casele lor *vor sta* în veci, *Și* locuințele lor din generațiune în generațiune; *Și* [j]numesc *încă* cu numele *lor* pământurile lor. 13 Totuși [k]*în* strălucire omul nu se poate ține. *Ci* asemenea animalelor se sting. 14 Aceasta *este* calea lor, [l]nebunia lor: Și pre dânșii îi urmează cei cărora le plac cuvintele lor. Sela. 15 Ca oile în infern

Ps. 47.
a Isa. 55. 12.
b Zech. 1. 5.
c Mal. 1. 14.
d Ps. 18. 47.
e 1 Pet. 1. 4.
f Ps. 68. 24, 25
g Zech. 14. 9.
h 1 Cor. 14. 15, 16.
i Apoc 19. 6.
j Rom. 4. 11, 12.

Ps. 48
a Ps. 46. 4.
b Isa. 2. 2, 3.
c Plân. 2. 15.
Dan. 8. 9
d Ezec. 20. 6.
e Isa. 14. 13.
f Mat 5. 35.
g 2 Sam. 10. 6. 14, 16, 18, 19
h Esod. 15. 15.
i Osea. 13 13
j Ier. 18. 17.
k Ezec. 27. 26.
l Vers. 1 2.
m Mic. 4. 1.
n Ps. 26. 3.
o Deut 28. 58.
Ps. 113. 3.

Ps. 49.
a Ps. 62. 9.
b Mat. 13. 35.
c Ps. 38. 4.
d Marc. 10. 24. 1 Tim. 6. 17.
e Mat. 16. 26.
f Iov. 36. 18.19.
g Ps. 89. 48.
h Eccl. 2. 16.
i Prov. 11. 4.
j Fac. 4. 17.
k Ps. 39. 5.
l Luc. 12. 20.

vor fi puși, Moartea îi va paște: Și [m] în dimineața *aceea* vor domnì preste dânșii cei drepți. Și [n] mutra lor o va mânca infernul, lăcaș nu vor mai aveà. 16 Dar Dumnezeu [o] va răscumpăra sufletul meu din puterea infernului, Și mă va primì. Sela. 17 Nu te teme, când se înavuțește carevà, Când se îmmulțește mărirea casei sale: 18 [p] Căci nimic va lua *cu sine* la moartea sa, Mărirea lui nu se va pogorî după dânsul. 19 Cu toate că a [q] îndestulat sufletul său în vieața sa, (Și ești lăudat, când îți lucrezi bunuri), 20 El [r] se va duce la generațiunea părinților săi, *Cari* în veci nu văd [s] lumina. 21 Omul în mărire și fără de minte Asemenea vitelor va perì.

Adevărata jertfă de mulțumire.

50 Un psalm al lui Asaf. [a] Atotputernicul Dumnezeu, Domnul, vorbește, Și chiamă pământul, Dela răsăritul soarelui, până la apusul lui. 2 Din Sion, [b] desăvârșirea frumuseței, [c] Dumnezeu strălucește. 3 Dumnezeul nostru vine, și nu tace; [d] Focul mistue înaintea lui, Și în jurul său vifor cumplit. 4 [e] El chiamă cerul de sus și pământul, Ca să judece pre poporul său: 5 „Adunați-mi pre [f] cuvioșii mei, [g] Cari au încheiat legământ cu mine prin jertfire.“ 6 Și [h] cerurile proclamă dreptatea lui, Căci [i] Dumnezeu *este* cel ce judecă. Sela. 7 [j] „Ascultă, poporul meu, și-ți voiu vorbì, *Ascultă,* Israele, că voiu mărturisì asupră-ți; [k] Dumnezeu, Dumnezeul tău, *eu* sunt. 8 [l] Nu pentru jertfirile tale [m] te voiu mustrà, Nici pentru arderile de tot ale tale, *ce* pururea *sunt* înaintea mea. 9 [n] Nu voiu lua din casa ta tauri, *Nici* din staulele tale țapi; 10 Căci ale mele *sunt* toate fiarele pădurei, Și vitele *ce pasc* în mii de munți; 11 Cunosc toate paserile munților, Și tot ce se mișcă pe câmp *îmi* este cunoscut. 12 De aș fi flămând, nu ți-aș spune; [o] Căci a mea *este* lumea și plinătatea ei. 13 Au mânânc eu carnea taurilor, Și beau sângele țapilor? 14 [p] Jertfește lui Dumnezeu mulțumire, Și [q] plătește celui Preaînalt voturile tale; 15 Și [r] chiamă-mă în ziua nevoiei: „Eu te voiu mântuì, și tu [s] mă vei marì.“ 16 Dar celui nelegiuit îi zice Dumnezeu: Ce ai tu să proclami așezămintele mele? Și în gura ta să iei legământul meu? 17 [t] Căci urăști învățătura, Și [u] lapezi cuvintele mele înapoia ta. 18 De vezi un fur, *ești* [v] amic cu el, Și [x] cu adulterul este partea ta. 19 Gura ta împins-ai spre rele, Și [y] limba ta urzește vicleșug. 20 Șezi și vorbești asupra fratelui tău, Pre fiul mumei tale îl înnegrești. 21 Acestea ai făcut, [z] și eu am tăcut, [a] Socotit-ai *poate,* că eu ca tine *sunt: Dar* [b] te voiu mustrà, și voiu pune *toate* înaintea ochilor tăi. 22 Luați deci seamă de aceasta, cei ce [c] uitați pre Dumnezeu! Ca să nu sfâșiu, fără *să fie* cine să *vă* scape. 23 [d] Cine jertfește laudă, mă onorează; Și [e] celui ce ia aminte la calea sa, Îi voiu arăta mântuirea lui Dumnezeu.“

Rugăciunea de pocăință a lui David.

51 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 Compus când veni la dânsul profetul Natan, după ce a întrat la Bat-Șeba. 3 Miluește-mă, Dumnezeule, După mila ta; După mulțimea îndurărilor tale, [a] Șterge fărădelegea mea. 4 [b] Spală-mă de tot de fărădelegea mea, Și de păcatul meu curățește-mă. 5 Căci [c] fărădelegea mea o cunosc, Și păcatul meu *este* pururea înaintea mea. 6 [d] Numai ție unuia am greșit, Și *acest* rău [e] înaintea ta am făcut, [f] Ca să te îndreptezi întru cuvintele tale, *Și* să fii curat în judecățile tale. 7 *Că* [g] iată, întru fărădelegi m'am născut, [h] Și în păcate m'a zămislit muma mea. 8 Că iată, adevărul iubești [i] în lăuntrul *omului,* Și înțelepciunea ta m'ai învățat în ascun-

[m] Dan. 7. 22. Luc. 22. 30. 1 Cor. 6. 2.
[n] Iov. 4. 21.
[o] Osea. 13. 14.
[p] Iov. 27. 19.
[q] Deut. 29. 19.
[r] Fac. 15. 15.
[s] Iov. 39. 30.

Ps. 50.

[a] Neem. 9. 32.
[b] Ps. 48. 2.
[c] Deut. 33. 2.
[d] Dan. 7. 10.
[e] Deut. 4. 26.
[f] Isa. 13. 3.
[g] Esod. 24. 7.
[h] Ps. 97. 6.
[i] Ps. 75. 7.
[j] Ps. 81. 8.
[k] Esod. 20. 2.
[l] Osea. 6. 6.
[m] Isa. 1. 11.
[n] Fapt. 17. 25.
[o] 1 Cor. 10. 26, 28.
[p] Ebr. 13. 15.
[q] Eccl. 5. 4, 5.
[r] Iov. 22. 27.
[s] Ps. 22 23.
[t] Rom. 2. 21,22.
[u] Neem. 9. 26.
[v] Rom. 1. 32.
[x] 1 Tim. 5. 22.
[y] Ps. 52. 2.
[z] Eccl. 8. 11,12.
[a] Rom. 2. 4.
[b] Ps. 90. 8.
[c] Iov. 8. 13.
[d] Rom. 12. 1.
[e] Gal. 6. 18.

Ps. 51.

[a] Col. 2. 14.
[b] Ebr. 9. 14.
[c] Ps. 32. 5.
[d] Fac. 20. 6.
[e] Luc. 15. 21.
[f] Rom. 3. 4.
[g] Ioan. 3. 6. Efes. 2. 3.
[h] Iov. 14. 4.
[i] Iov. 38. 36.

sul inimei mele. 9 *j* Stropi-mă vei cu isop, și mă voiu curăți, Spălă-mă-vei, și mai tare decât omătul *k* mă voiu albi. 10 Auzului meu dă bucurie și veselie, *Ca să* *l* se bucure oasele, *ce le*-ai sfărâmat. 11 *m* Întoarce fața ta dela păcatele mele, *n* Șterge toate fărădelegile mele. 12 *o* Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, Și spirit drept înnoește în lăuntrul meu. 13 Nu mă lepădà *p* dela fața ta, Și *q* spiritul tău cel sfânt nu-l lua dela mine. 14 Dă-mi iarăși bucuria mântuirei tale, Și cu *r* spirit bine-voitor sprijinește-mă. 15 *Atuncia* învăța-voiu pre cei fărădelege căile tale, Și cei păcătoși la tine se vor întoarce. 16 Scapă-mă de *s* sângiuri, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele, Și *t* bucurà-se-va limba mea de dreptatea ta. 17 Doamne, deschide buzele mele, Și gura mea va cuvântà lauda ta. 18 Căci *u* jertfire de ai fi binevoit, aș fi dat; Ardere de tot nu ceri. 19 *v* Jertfirile lui Dumnezeu *sunt* un spirit sdrobit, O inimă înfrântă și sdrobită nu vei urgisi, Dumnezeule. 20 Fă bine întru bunăvoința ta Sionului, Zidește zidurile Ierusalimului. 21 Atuncia vei bineprimi *x* jertfirile dreptății, Prinoasele și arderile de tot; Și atuncia vor aduce pe altarul tău viței.

Mângâierea curiosului în ciuda clevetitorului.

52 Maestrului de cântare. O învățătură a lui David. 2 Compusă când Doeg, Edomitul, venì, și înștiință pre Saul, și-i zise: David a venit în casa lui Ahimelec. 3 De ce te fălești întru răutate, *a* puternice? Îndurarea lui Dumnezeu pe toată ziua *se arată*. 4 *b* Limba ta nedreptate vorbește, *c* Ca un briciu ascuțit, uneltind vicleníe. 5 Tu iubești răul mai mult decât binele, *d* A vorbì minciuna mai mult decât adevărul. Sela. 6 Iubești toate cuvintele ruinătoare, Limbă vicleană! 7 De aceea Dumnezeu te va sfărâmà pentru totdeauna, Te va răpì, și te va smulge din cort, Și te va *e* desrădăcinà din pământul celor vii. Sela. 8 *f* Cei drepți vor vedeà *aceasta*, și se vor teme, *g* Și vor râde de el, *zicând:* 9 Iacă omul, *care* n'a luat pre Dumnezeu de scut al său, „Ci *h* s'a încrezut în mulțimea avuției sale, *Și* s'a răzămat pe răutatea sa!“ 10 Iar eu *i* ca un măslin verde *sunt* în casa lui Dumnezeu! Mă încred în îndurarea lui Dumnezeu în veci și perpetuu. 11 Te voiu lăudà în veci, pentru că ai făcut *aceasta*, Și voiu sperà în numele tău, Căci el *este* bun cuviosilor tăi.

Oftare după mântuirea din corupțiunea generală omenească.

53 Maestrului de cântare, pe Mahalat. O învățătură a lui David. 2 *a* Nebunul zice în inima sa: „Nu *este* Dumnezeu“. Stricați și urîți sunt în fărădelegile lor, *b* Nici unul nu face bine. 3 Dumnezeu din cer *c* privește la fiii oamenilor, Să vadă, de este vre-un înțelept. Care *d* caută pre Dumnezeu: 4 Toți s'au abătut, S'au stricat de tot; Nimenea nu face bine, chiar nici unul. 5 Au *e* n'au știință făcătorii de rele, Cari mănâncă pre poporul meu, *Cum* ar mâncà pânea? Lui Dumnezeu nu s'au rugat. 6 *f* Deci cutremur i-a cuprins, *unde* frica nu încăpeà; Căci Dumnezeu a *g* împrăștiat oasele apăsătorilor tăi: Făcutu-*i*-ai de rușine, pentru că Dumnezeu i-a lepădat. 7 O! de *ar venì* din Sion mântuirea lui Israel! Când Dumnezeu va întoarce pre captivii poporului său, Bucurà-se-va Iacob, veselì-se-va Israel.

Rugăciune pentru mântuire.

54 Maestrului de cântare pe coarde. O învățătură a lui David; 2 Compusă, când Zifeii venirà, și ziserà lui Saul: Iacă, David este ascuns la noi. 3 Dumnezeule, mântuie-mă prin numele tău, Și prin puterea ta apără dreptul meu! 4 Dumnezeule, ascultă ruga mea. Ià în urechie cuvintele gurei mele. 5 Căci *a* străinii s'au sculat asupră-mi.

j Ebr. 9. 19. *k* Isa. 1. 18. *l* Mat. 5. 4. *m* Ier. 16. 17. *n* Vers. 1. *o* Fapt. 15. 9. *p* Fac. 4. 14. *q* Rom. 8. 9. *r* 2 Cor. 3. 17. *s* 2 Sam. 11. 17. *t* Ps. 35. 28. *u* Num. 15. 27, 30. *v* Ps. 34. 18. *x* Mal. 3. 3.

Ps. 52. *a* 1 Sam. 21. 7. *b* Ps. 50. 19. *c* Ps. 57. 4. *d* Ier. 9. 4, 5 *e* Prov. 2. 22. *f* Iov. 22. 19. Mal. 1. 5. *g* Ps. 58. 10. *h* Ps. 49. 6. *i* Osea. 14. 6.

Ps. 53. *a* Ps. 10. 4. *b* Rom. 3. 10. *c* Ps. 33. 13. *d* 2 Cron. 15. 2. *e* Ier. 4. 22. *f* Prov. 28. 1. *g* Ezec. 6. 5.

Ps. 54. *a* Ps. 86. 14.

Şi oamenii cumpliţi caută vieaţa mea. Cari nu pun pre Dumnezeu înaintea lor. Sela. 6 Iacă. Dumnezeu îmi *este* ajutor. [b]Domnul *este* între cei ce sprijinesc vieaţa mea. 7 Răutatea *lor* o va întoarce asupra împotrivitorilor mei; [c]Întru adevărul tău nimiceşte-i. 8 Îţi voiu jertfi cu spirit binevoitor. Voiu lăudà numele tău, Doamne, [d]căci *este* bun. 9 Căci din toată nevoia el m'a scăpat. Şi asupra neamicilor mei ochiul meu a văzut *împlinirea dorinţei sale.*

Rugăciune împotriva fraţilor falşi. Mângăiere în Dumnezeu.

55 Maestrului de cântare pe coarde. O învăţătură a lui David. 2 Ià în urechi, Dumnezeule, ruga mea. Şi nu te ascunde de cererea mea! 3 Ascultă-mă, şi răspunde-mi; [a]Umblu rătăcind în întristarea mea, şi suspin 4 De vocea neamicului, De apăsarea nelegiuitului; [b]Căci ei aruncă preste mine nefericire, Şi cu mâniè mă urăsc. 5 [c]Inima mea tremură în mine. Şi spaime de moarte au căzut preste mine. 6 Temere şi cutremur au venit preste mine, Şi groaza m'a acoperit. 7 Zis-am atuncia: „Cine-mi va dà aripi ca de porumb? Să sbor, şi să găsesc linişte. 8 Iacă, departe aş sburà, În pustiu m'aş oprì; Sela; 9 M'aş grăbì să scap dinnaintea vântului aprig, de dinaintea furtunei". 10 Nimiceşte-*i*, Doamne, împarte limbele lor, Căci văd [d]silnicie şi ceartă în cetate: 11 Ziua şi noaptea ocolesc zidurile ei, Şi năcazul şi neliniştea *sunt* în mijlocul ei; 12 Răutatea *este* în lăuntrul ei; Apăsarea şi vicleşugul nu se depărtează din ulitele ei. 13 [e]Că nu un neamic m'a batjocorit; Aş fi suferit aceasta; Nu cel ce mă urà s'a [f]sculat asupra-mi; M'aş fi ascuns de el; 14 Ci tu, omule, *care erai* de o potrivă mie, [g]Amicul meu şi cunoscutul meu; 15 Avut-am dulci întrevorbiri, [h]Împreună mers-am în casa lui Dumnezeu cu mulţimea. 16 Surprindă-i moartea! [i]Coboară-se de vii în infern! Căci răutate *este* în locuinţa lor, în lăuntrul lor. 17 Strigà-voiu către Dumnezeu, Şi Domnul mă va mântuì. 18 [j]Seara şi dimineaţa şi la amiază mă voiu tânguì, Şi voiu suspinà; Şi el va ascultà vocea mea. 19 Scutì-va cu pace vieaţa mea, în lupta ce mi-*se face;* Căci [k]mulţi vin asupră-mi. 20 Dumnezeu va ascultà, şi-i va umilì, El, [l]care troneazà din vechime: Sela: *Pre ei*, pentru cari nu *este speranţă* de schimbare. *Pre cei ce* nu se tem de Dumnezeu. 21 [m]Pus-au mânile lor pe cei ce [n]erau în pace cu ei, *Şi* au frânt legământul *făcut* cu ei. 22 [o]Cuvintele gurii ori-*căruia* din ei sunt mai alunecoase decât untul, Dar resbelul *este* în inima sa; Cuvintele sale sunt mai moi decât oleul, Dar ele *sunt* tot atâtea săbii. 23 [p]Aruncă Domnului sarcina ta, Şi el te va uşurà; [q]Nu va lăsà în veci ca cel drept să se clatine. 24 Ci pre ei Dumnezeu îi va coborî în adâncul mormântului, [r]Bărbaţii sângiurilor şi ai vicleşugului [s]nu vor ajunge nici la jumătatea zilelor lor; Dar eu, eu mă încred în tine.

Rugăciune de mângăiere în timpul prigonirei.

56 Maestrului de cântare, după Ionat-elem-rehakim. O cântare de aur a lui David, compusă când Filistenii îl prinseră în Gat. 2 [a]Îndură-te de mine, Dumnezeule! Căci un muritor forăeşte la mine, Toată ziua luptându-se, mă asupreşte; 3 Toată ziua [b]forăesc neamicii mei; Că mulţi *sunt* cei ce se luptă cu mine *din* înălţime. 4 În ziua când mă voiu teme, Încrede-mă-voiu în tine. 5 [c]În *tine*, Dumnezeule, al cărui cuvânt laud, În Dumnezeu încrede-mă-voiu: [d]nu mă voiu teme; Ce-mi poate face carnea? În tot timpul ei strâmbătăţesc cuvintele mele, Asupră-mi *sunt îndreptate* spre rău toate gândurile lor. 7 [e]Se adună, se ascund, Pândesc călcâiul meu;

---

[b] Ps. 118. 7. [c] Ps. 189. 49. [d] Ps. 52. 9.

Ps. 55.

[a] Isa. 38. 14. [b] 2 Sam. 16. 7, 8. [c] Ps. 116. 3. [d] Ier. 6. 7. [e] Ps. 41. 9. [f] Ps. 35. 26. [g] Ier 9. 4. [h] Ps. 42. 4. [i] Num. 16. 30. [j] Dan. 6. 10. Luc. 18. 1. 1 Thes. 5. 17. [k] 2 Cron. 32. 7, 8. [l] Deut. 33. 27. [m] Fapt. 12. 1. [n] Ps. 7. 4. [o] Ps. 28. 3. [p] 1 Pet. 5. 7. [q] Ps. 37. 24. [r] Ps. 5. 6. [s] Iov. 15. 32.

Eccl. 7. 17.

Ps. 56.

[a] Ps. 57. 1. [b] Ps. 57. 3. [c] Vers. 10, 11. [d] Ebr. 13. 6. [e] Ps. 59. 3.

[f] Căci caută sufletul meu. 8 Au doară întru răutatea lor vor scăpà? Dumnezeule, cu mânia *ta* sfărâmă popoarele *acestea*. 9 Tu ai numărat păsurile mele; În foi ai pus lacrimele mele; [g] Oare nu *sunt* ele în cartea ta? 10 Ori în ce zi te voiu chiemà, întoarce-se-vor înapoi neamicii mei; Aceasta o știu, căci [h] cu mine *este* Dumnezeu. 11 În Dumnezeu, al cărui cuvânt laud, În Domnul, al cărui cuvânt laud, 12 În Dumnezeu mă încred: nu mă tem; Ce-mi poate face omul? 13 Spre mine, Dumnezeule, *sunt* voturile tale. Jertfe de bucurie îți voiu plăti. 14 Căci de moarte ai mântuit sufletul meu, De alunecare picioarele mele; Ca să umblu înaintea lui Dumnezeu în lumina vieții.

Rugăciunea lui David pentru ajutor. Prea mărirea bunătății lui Dumnezeu.

57 Maestrului de cântare, după Altașet, O cântare de aur a lui David, compusă când fugì de d'înaintea lui Saul în peșteră. 2 [a] Îndură-te de mine, Dumnezeule, îndură-te de mine. Căci în tine se încrede sufletul meu, Și [b] supt umbra aripelor tale caut adăpost, [c] Până va trece fortuna. 3 Strigà-voiu către Dumnezeul cel Preaînalt, Către Dumnezeu, [d] care toate mi-a împlinit. 4 [e] El va trimete din cer, și mă va ajutà; Va batjocurì pre cel ce [f] forăește la mine. Sela. Dumnezeu [g] va trimete îndurarea sa și adevărul său. 5 *Să scape* sufletul meu *din mijlocul* leilor, Ce zac aprinși *în juru-mi*, De fiii oamenilor, [h] ai căror dinți *sunt* lănci și săgeți, Și [i] limba lor sabie ascuțită. 6 [j] Înalță-te mai sus de ceruri, Dumnezeule! Preste tot pământul *fie* mărirea ta! 7 [k] Ei pregătesc cursă pașilor mei, Sufletul meu se încovoaie; Groapă sapă înaintea mea; Să cadă ei *înșiși* în ea. Sela. 8 [l] Gata *este* inima mea, Dumnezeule, gata *este* inima mea, Voiu cântà și voiu psalmodia, 9 Deșteaptă-te, [m] suflete al meu, deșteaptă-te, harpă și citară! Să deștept zorile. 10 [n] Lăudà-te-voiu între popoare, Dumnezeule, Cântà-te-voiu între națiuni, 11 [o] Căci mare până la cer *este* îndurarea ta, Și până la nouri adevărul tău. 12 Înalță-te mai sus de ceruri, Dumnezeule, Preste tot pământul fie mărirea ta!

Dumnezeu mai e încă judecător pe pământ.

58 Maestrului de cântare, după Altașet. O cântare de aur a lui David. 2 Adecă adevăr, dreptate vorbiți judecătorilor? Judecați oare cu drept, voi fii ai oamenilor? 3 Dar în inimă uneltiți răutate, *Și* cu mânele voastre [a] cumpăniți silnicie pe pământ. 4 [b] Din mitra *mumei lor* se abat *dela lege* cei nelegiuiți, Din sânul ei rătăcesc cei ce vorbesc minciuni. 5 [c] Venin este într'înși, ca și veninul de șearpe. *Sunt* ca [d] vipera cea surdă, *ce-și* astupă urechile sale; 6 Ce nu ascultă de vocea încântătorilor, De a fermecătorului celui mai iscusit. 7 Dumnezeule, [e] sfărâmă dinții lor în gura lor, Dinții măselari ai leilor celor tineri sdrobește-i, Doamne! 8 [f] Topească-se ca apa, ce se scurge; Întindă-și săgețile lui până se vor tâmpi. 9 Pearà ca melcul, *care* târîndu-se, se topește, [g] *Ca* abortul femeiei, să nu vadă soarele. 10 Mai nainte de ce oalele voastre să vadă *focul de* spin, Pre cel verde, ca și pre cel uscat [h] îl va spulberà. 11 [i] Cel drept se va bucurà, că va vedeà răsbunarea *sa;* [j] Picioarele sale le va spălà în sângele nelegiuitului; 12 [k] Și omul va zice: „Da, *este* răsplătire pentru cel drept, Da, este un Dumnezeu, care [l] judecă pământul.“

Rugăciunea pentru ajutorul lui Dumnezeu împotriva uneltirilor rele.

59 Maestrului de cântare, după Altașet. O cântare de aur a lui David, compusă când Saul trimese, și-i păndiră casa, ca să-l omoare. 2 Mântue[a] mă de neamicii mei, Dumnezeul meu!

[f] Ps. 71. 10.
[g] Mal. 3. 16.
[h] Rom. 8. 31.

Ps. 57.
[a] Ps. 56. 1.
[b] Ps. 17. 8.
[c] Isa. 26. 20.
[d] Ps. 138. 8.
[e] Ps. 144. 5, 7.
[f] Ps. 56. 1.
[g] Ps. 40. 11.
[h] Prov. 30. 14.
[i] Ps. 55. 21.
[j] Ps. 108. 5.
[k] Ps. 7. 15, 16.
[l] Ps. 108. 1. etc.
[m] Ps. 16. 9.
[n] Ps. 108. 3.
[o] Ps. 36. 5.

Ps. 58.
[a] Ps. 94. 20.
[b] Ps. 51. 5.
[c] Eccl. 10. 11.
[d] Ier. 8. 17.
[e] Iov. 4. 10.
[f] Ios. 7. 5.
[g] Iov. 3. 16.
[h] Prov. 10. 25.
[i] Ps. 52. 6.
[j] Ps. 68. 23.
[k] Ps. 93. 13.
[l] Ps. 67. 4.

Ps. 59.
[a] Ps. 18. 48.

Apără-mă de cei ce se scoală asupră-mi.
3 Mântue-mă de făcătorii de rele. Și ajută-mă în contra bărbaților sângiurilor.
4 Căci iacă, pândesc sufletul meu. Asupră-mi se adună [b] cei puternici. [c] Fără vinovat să fiu, și fără să fiu greșit, Doamne!
5 Fără *să am* vină, aleargă, și se pregătesc; [d] Deșteaptă-te să mă ajuți, și privește. 6 Tu, Doamne, Dumnezeul oștirilor, Dumnezeul lui Israel, Deșteaptă-te, să pedepsești toate popoarele; Nu te îndură de toți *acești* nelegiuiți vicleni. Sela. 6 [e] Ei se întorc seara, urlă ca cânele, Și înconjoară cetatea. 8 Iacă, ei varsă *cuvinte* cu gura lor: [f] Săbii *sunt* în buzele lor: Căci zic: [g] „Cine aude aceasta?“ 9 Dar [h] tu, Doamne, îți râzi de dânșii, Îți bați joc de toate popoarele.
10 Puterea mea, pre tine te aștept; [i] Căci Dumnezeu *este* scăparea mea. 11 Dumnezeul îndurărei mele mă va [j] preîntâmpina. Dumnezeu [k] mă va face să văd *împlinirea dorinței mele* asupra neamicilor mei; 12 [l] Nu-i ucide, ca poporul meu să nu uite *aceasta;* Sgudue-i prin puterea ta, și surpă-i, Scutul nostru, o Doamne!
13 [m] *Tot* cuvântul gurei lor și al buzelor lor *este* păcat; Prindă-se deci în mândria lor, Pentru blestemul și minciuna ce vorbesc. 14 [n] Nimicește-i în mânia *ta,* nimicește-*i,* ca *să* nu *mai fie,* [o] Ca să știe, că Dumnezeu domnește în Iacob, Până la marginile pământului. Sela. 15 Ei [p] se întorc seara, urlă ca cânele, Și înconjoară cetatea; 16 Ei [q] merg din loc în loc după mâncare; Și mărăesc de nesaț. 17 Dar eu voiu cântà puterea ta. Dimineața voiu lăudà îndurarea ta; Căci tu mi-ai fost tărie și scăpare în ziua strâmtorărei mele. 18 Puterea mea, ție-ți voiu psalmodia; Căci Dumnezeu *este* tăria mea, Dumnezeul îndurărei mele.

Rugăciune în timpuri de resbel.

60 Maestrului de cântare, după Șușan-Edut. O cântare de aur a lui David, spre învățătură: 2 compusă când ceri Aram-Naharaimul și Aram-Zoba, și Ioab se întoarse și bătù din Edom în Valea-Sărei douăsprezece mii de inși.
3 Dumnezeule, [a] tu ne-ai lepădat și ne-ai risipit, Te-ai mâniat; întoarce-te iarăși spre noi. 4 Cutremurat-ai pământul, l-ai despicat: [b] Vindecă stricăciunile lui, căci se clatină. 5 [c] Făcut-ai pre poporul tău să vadă asprimea. [d] Adăpatu-ne-ai cu vin îmbătător, 6 *Dar pe urmă* [e] dat-ai celor ce se tem de tine steag, Ca să-l înalțe pentru *biruința* adevărului. Sela.
7 Ca să se [f] mântuiască iubiții tăi, Ajută *cu* dreapta ta, și răspunde-mi. 8 Dumnezeu a [g] făgăduit în sfințenia sa: Bucură-mă-voiu, [h] împărțindu-vă [i] Sichemul, Și [j] valea Sichemului măsurând-o; 9 Al meu *este* Galaadul și al meu Manasse, [k] Efraimul *este* tăria capului meu, [l] Iuda legislatorul meu: 10 [m] Moabul *este* ligheanul meu, [n] Asupra Edomului arunc încălțămintea mea; [o] Filistio! bucură-te de mine. 11 Cine mă va duce *la* cetatea cea întărită? Cine mă va duce la Edom? 12 Au nu tu, Dumnezeule, *cel* ce [p] ne-ai lepădat? Și au nu tu, Dumnezeule, *cel ce* [q] n'ai ieșit cu oștirile noastre? 13 Dă-ne ajutor, ca *să scăpăm* din strâmtorare, Căci [r] amăgitor *este* ajutorul omului. 14 Cu Dumnezeu [s] facevom lucruri mărețe, Și el va [t] călcà în picioare pre neamicii noștri.

Rugăciunea regelui năpăstuit.

61 Maestrului de cântare, pe coarde. Un psalm al lui David. 2 Ascultă, Dumnezeule, strigarea mea, Ia seamă la ruga mea! 3 Dela marginea pământului strig către tine, În lâncezirea inimei mele; Du-mă pe stâncă, *că* este preaînaltă pentru mine; 4 Căci tu ai fost adăpostul meu, [a] Turnul *meu* cel tare înaintea neamicului. 5 [b] Fă-mă să locuesc în cortul tău pururea, [c] Să aflù adăpost supt scutul aripelor tale. Sela.
6 Căci tu, Dumnezeule, ai ascultat vo-

[b] Ps. 56. 6.
[c] 1 Sam. 24. 11.
[d] Ps. 35. 23.
[e] Vers. 14.
[f] Prov. 12. 18.
[g] Ps. 10. 11, 13.
[h] 1 Sam. 19. 16.
[i] Vers. 17.
[j] Ps. 21. 3.
[k] Ps. 54. 7.
[l] Fac. 4. 12, 15
[m] Prov. 12. 13.
[n] Ps. 7. 9.
[o] Ps. 83. 18.
[p] Vers. 6.
[q] Iov. 15. 23.

Ps. 60.

[a] Ps. 44. 9.
[b] 2 Cron. 7. 14.
[c] Ps. 71. 20.
[d] Isa. 51. 17. 22.
[e] Ps. 20. 5.
[f] Ps. 108. 6, etc.
[g] Ps. 89. 35.
[h] Ios. 1. 6.
[i] Fac. 12. 6.
[j] Ios. 13. 27.
[k] Deut. 33. 17.
[l] Fac. 49. 10.
[m] 2 Sam. 8. 2.
[n] 2 Sam. 8. 14.
[o] 2 Sam. 8. 1.
[p] Ps. 44. 9.
[q] Ios. 7. 12.
[r] Ps. 118. 8.
[s] Num. 24. 18.
[t] Isa. 63. 3.

Ps. 61.

[a] Prov. 18. 10.
[b] Ps. 27. 4.
[c] Ps. 17. 8.

turile mele, *Mi-ai* dat moștenirea celor ce se tem de numele tău, 7 [d] Adaugă zile la zilele regelui, Anii săi *fie* ca șirul neamurilor: 8 Să troneze în veci înaintea lui Dumnezeu. Fă ca să-l păzească mila [e] și adevărul *tău*. 9 Așà voiu cântà numelui tău pururea: Ca să plătesc voturile mele în fiecare zi.

Speranță tăcută în Dumnezeu. Nimicnicia oamenilor.

62 Maestrului de cântare, lui Iedutun. Un psalm al lui David. 2 Numai [a] în Dumnezeu este liniștit sufletul meu; Dela dânsul *vine* ajutorul meu. 3 [b] Numai el *este* stânca mea și ajutorul meu, Scăparea mea: [c] cu totul nu mă voiu clătì. 4 Până când vă veți repezì asupra unui singur om? Veți năvălì toți *asupră-i*, [d] Ca la un perete, gata a cădeà, Ca pe un zid, gata a se surpà? 5 Da, se sfătuesc să-*l* răstoarne din înălțimea sa, iubesc minciuna; [e] Cu gura lor binecuvintează, și în inima lor blestemă. Sela. 6 [f] Numai în Dumnezeu este liniștit sufletul meu; Căci dela dânsul *vine* speranța mea. 7 Numai el *este* stânca mea și ajutorul meu, Adăpostul meu: nu mă voiu clătì. 8 [g] În Dumnezeu *este* ajutorul meu și onoarea mea; Stânca puterei mele, adăpostul meu *este* în Dumnezeu. 9 Încrede-te în el în tot timpul, poporule, [h] Vărsați înaintea lui inima voastră; Dumnezeu *este* [i] adăpostul nostru. Sela. 10 [j] O suflare numai *sunt* cei mici, minciună cei mari, Puși în cumpănă, cu toții *sunt* mai ușori decât suflarea. 11 Nu sperați în apăsare sau în răpire; nu fiți deșerți; [k] De sporește avuția *voastră*, nu vă alipiți inima *de ea*. 12 [l] Odată vorbì Dumnezeu, de două-ori am auzit aceasta: Că [m] puterea *este* a lui Dumnezeu. 13 Și a ta, Doamne, *este* [n] îndurarea; Căci [o] tu răsplătești omului după fapta lui.

Dor de Dumnezeu în templul său.

63 Un psalm al lui David, compus când era în deșertul lui Iuda. 2 Dumnezeule, Dumnezeul meu tu *ești*: pre tine te caut; [a] Sufletul meu însetează după tine, carnea mea lâncezește după tine Într'un pământ sec, uscat și fără apă; 3 Ca să văd [b] puterea ta și mărirea ta, Așà precum te-am văzut în templu. 4 [c] Căci mai bună *este* îndurarea ta decât vieața; Buzele mele te vor lăuda; 5 Așà te voiu binecuvânta [d] în vieața mea; În numele tău voiu ridicà mânele mele. 6 Sufletul meu [e] se satură *de* măduvă și *de* grăsime, Și gura mea *te* laudă cu buze de bucurie: 7 Când îmi [f] aduc aminte de tine în așternutul meu, În veghierile *nopței* cuget la tine. 8 Căci tu ai fost ajutorul meu, Și [g] supt umbra aripelor tale voiu căutà adăpost. 9 Sufletul meu este lipit de tine, Dreapta ta mă sprijinește. 10 Dar cei ce caută să piardă vieața mea, Vor întrà în adâncurile pământului. 11 [h] Vor cădeà de sabie, Vor fi partea șacalilor. 12 Veseli-se-va regele în Dumnezeu; Laude-se [i] tot cel *ce* se jură în *numele* său: Căci astupà-se-va gura celor ce vorbesc minciună.

Rugăciunea lui David pentru ocrotirea dumnezească împotriva clevetitorilor.

64 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 Ascultă, Dumnezeule, vocea mea în plângerea mea: De spaima neamicului păzește vieața mea. 3 Ascunde-mă de adunarea celor nelegiuiți, De ceata făcătorilor de rele: 4 [a] Cari ascut, ca o sabie, limba lor, [b] Aruncă, *ca* pre săgeți, cuvintele lor amare: 5 Ca să săgeteze întru ascuns pre cel fără prihană; De odată îl săgetează, și nu se tem. 6 [c] Se întăresc *în* planul cel rău. Pun la cale, ca să întindă curse: [d] Zic: „Cine va vedea?“ 7 Uneltesc rele: Sunt gata la planul uneltit! Lăuntrul fiecăruia și inima *lui sunt* adânci. 8 [e] Dar Dumnezeu îi va lovì de odată *cu* săgeata. *Și* rănile lor se vor ivì. 9 [f] Și însăși limbile lor îi vor răsturnà; [g] Clătì-va cu capul tot cel ce-i va privì. 10 [h] Și se

---

d Ps. 21. 4. *e* Prov. 20. 28.

Ps. 62.

a Ps. 65. 20. *b* Vers. 6. *c* Ps. 37. 24. *d* Isa. 30. 13. *e* Ps. 28. 3. *f* Vers. 1, 2. *g* Ier. 3. 23. *h* Plân. 2. 19. *i* Ps. 18. 2. *j* Rom. 3. 4. *k* Luc. 12. 15. 1 Tim. 6. 17. *l* Iov 33. 14. *m* Apoc. 19. 1. *n* Dan. 9. 9. *o* Rom. 2. 6. 1 Cor. 3. 8.

1 Pet. 1. 17.

Ps. 63.

a Ps. 42. 2. *b* 1 Sam. 4. 21. *c* Ps. 30. 5. *d* Ps. 104. 33. *e* Ps. 36. 8. *f* Ps. 42. 8. *g* Ps. 61. 4. *h* Ezec. 35. 5. *i* Zef. 1. 5.

Ps. 64.

a Ps. 11. 2. *b* Ier. 9. 3. *c* Prov. 1. 11. *d* Ps. 10. 11. *e* Ps. 7. 15, 16. *f* Prov. 12. 13. *g* Ps. 31. 11. *h* Ps. 40. 3.

vor teme toți oamenii. și [i] vor da în știre fapta lui Dumnezeu. Și vor înțelege lucrarea sa. 11 [j] Cel drept bucură-se-va în Domnul. și se va încrede în el. Și se vor lăudà toți cei drepți cu inimă.

O cântare de mulțumită a poporului lui Dumnezeu pentru binecuvântarea duhovnicească și trupească.

65 Maestrului de cântare. Un psalm sau o cântare a lui David. 2 Tie, Dumnezeule, cuvine-se laudă în Sion. Și ți-se va plăti votul. 3 Tu, cel ce asculți rugăciunea. [a] Către tine aleargă toată ființa. 4 [b] Învinsu-m'au fărădelegile: Tu [c] ierți abaterile noastre. 5 [d] Fericit *bărbatul, pre care* tu-l [e] alegi. Și-l lași să se apropie, ca să locuiască în curțile tale. [f] Săturà-ne-vom de bunurile casei tale. Templul tău cel sfânt! 6 Tu ne răspunzi, *făcând* lucruri înfricoșate cu dreptate, Dumnezeul mântuirii noastre. Speranța [g] tutulor *celor ce locuesc*, până la marginile pământului, Și ale mării celei mai îndepărtate. 7 Tu, cel ce întărești munții prin puterea ta. *Tu*, [h] *cel ce ești* încins cu tărie; 8 [i] Care alină mugetul mărilor. Mugetul valurilor și [j] freamătul popoarelor, 9 Și cei ce locuesc chiar la marginile *pământului*, se tem de semnele tale. Ieșirile dimineței și ale serei tu le faci să cânte de bucurie: 10 [k] Cercetezi pământul, și-l [l] adăpi: Și-l umplì de avuții. (Plin de apă este [m] părâul lui Dumnezeu;) Tu pregătești grâul lor; Așà-l pregătești: 11 Brazdele sale adăpi, Bulgării săi îi netezești, Cu ploaie îi înmoi, *Și* binecuvintezi fructele sale; 12 Încununi anul cu bunurile tale. Și dâra carului tău stropește grăsime. 13 Stropește chiar și pășunile pustiului; Și colinele se împodobesc; 14 Cu turme se îmbracă câmpiile. Și [n] văile în grâu se învelesc: Se înmândresc, și cântă.

Mulțumită lui Dumnezeu, pentru minunata sa povățuire a poporului său.

66 Maestrului de cântare. O cântare sau un psalm. Tărilor toate, [a] strigați de bucurie lui Dumnezeu. 2 Cântați mărirei numele său. Dați-i mărire *și* laudă: 3 Ziceți lui Dumnezeu: „Cât de [b] înfricoșate *sunt* faptele tale! [c] De mărimea puterei tale neamicii tăi te lingușesc. 4 [d] Tot pământul ți-se pleacă. și-ți [e] cântă. Cântă numelui tău." Sela. 5 [f] Veniți și vedeți lucrurile lui Dumnezeu; Minunat *este* el în faptele *sale* asupra fiilor oamenilor: 6 [g] Prefăcut-a marea în uscat. [h] Prin fluviu trecură pe jos; Acolo ne-am bucurat de dânsul. 7 El domnește prin puterea sa în veci, [i] Ochii săi privesc popoarele. Ca să nu se înalțe răsculătorii. Sela. 8 Binecuvântați, popoarelor, pre Dumnezeul nostru. Și faceți să se audă vocea laudei sale. 9 Acelui ce a păstrat în viață sufletul nostru. Și [j] n'a lăsat să se clătească piciorul nostru. 10 Că [k] tu, Dumnezeule, ne-ai cercat pre noi, [l] Ne-ai curățit, cum se curață argintul. 11 [m] Dusu-ne-ai în cursă: Pus-ai sarcină greà pe coapsele noastre: 12 [n] Lăsat-ai pre oameni să încalece pe capul nostru. [o] Trecut-am prin foc și prin apă: Și scosu-ne-ai la *loc* îmbelșugat. 13 [p] Venì-voiu în casa ta cu ardere de tot *Și*-ți [q] voiu plăti voturile mele, 14 Pre care le-au cuvântat buzele mele. Și le-a vorbit gura mea, în strâmtorarea mea. 15 Ardere de tot de *vite* grase îți voiu aduce. cu grăsimea berbecelui! Jertfì-voiu ție boi și țapi. Sela. 16 [r] Veniți și ascultați, toți cei ce vă temeți de Dumnezeu! Căci voiu spune ceeace a făcut sufletului meu. 17 Către dânsul am strigat cu gura mea. Și cântare de laudă a fost supt limba mea.

18 [s] De aș fi cugetat rele întru inima mea, Domnul nu *m*'ar fi ascultat: 19 *Dar* cu adevărat! Dumnezeu a ascultat, A luat aminte de vocea rugăciunei mele.

20 Binecuvântat *fie* Dumnezeu. Care n'a *respins* rugăciunea mea, și n'a îndreptat dela mine îndurarea sa.

---

[i] Ier. 50. 28. [j] Ps. 32. 11.

Ps. 65.

[a] Isa. 62. 23.

[b] Ps. 38. 4. [c] Ebr. 9. 14. 1 Ioan 1. 7, 9. [d] Ps. 33. 12. [e] Ps. 4. 3.

[f] Ps. 36. 8. [g] Ps. 22. 27. [h] Ps. 93. 1. [i] Mat. 8. 26. [j] Isa. 17. 12, 13.

[k] Deut. 11. 12. [l] Ier. 5. 24. [m] Ps. 46. 4. [n] Isa. 55. 12.

Ps. 66.

[a] Ps. 100. 1. [b] Ps. 65. 5. [c] Ps. 18. 44. [d] Ps. 22. 27. [e] Ps. 96. 1, 2. [f] Ps. 46. 8. [g] Esod. 14. 21. [h] Ios. 3. 14, 16. [i] Ps. 11. 4.

[j] Ps. 121. 3. [k] Isa. 48. 10. [l] Zech. 13. 9. [m] Plân. 1. 13. [n] Isa. 51. 23.

[o] Isa. 43. 2. [p] Ps. 100. 4. [q] Eccl. 5. 4. [r] Ps. 34. 11. [s] Iov 27. 9. Iac. 4. 3.

Preamărirea binecuvântării dumnezeești asupra tutulor popoarelor.

67 Maestrului de cântare, pe coarde. Un psalm sau o cântare. 2 Milueşte-ne, Dumnezeule, şi ne binecuvântează; [a]Fă să lucească faţa sa preste noi. Sela. 3 Ca să se cunoască pe pământ [b]calea ta, Între toate popoarele [c]mântuirea ta. 4 [d]Să te laude pre tine, Dumnezeule! Să te laude pre tine toate popoarele! 5 Popoarele să se bucure şi să-ţi *cânte* de bucurie; Căci [e]popoarele cu dreptate le judeci, Şi conduci naţiunile pe pământ. Sela. 6 Pre tine să te laude popoarele, Dumnezeule! Pre tine să te laude toate popoarele! 7 [f]Pământul să dea fructele sale; Binecuvinteze-ne Doamne, Dumnezeul nostru; 8 Binecuvinteze-ne Dumnezeule, Şi [g]să se teamă de el toate marginile pământului.

Cântare de biruinţă.

68 Maestrului de cântare. Un psalm sau o cântare a lui David. 2 [a]Scoale-se Dumnezeu, risipească-se neamicii săi, Şi să fugă de dinaintea lui cei ce-l urăsc! 3 [b]Cum se spulberă fumul, aşà să-i spulberi, [c]Cum se topeşte ceara înaintea focului, *Aşà* peară nelegiuiţii de dinaintea lui Dumnezeu! 4 Iar [d]cei drepţi să se bucure, *Şi* să se laude înaintea lui Dumnezeu, Să se veselească în desfătare! 5 [e]Cântaţi lui Dumnezeu, psalmodiaţi numelui lui, [f]Faceţi calea celui ce călătoreşte prin deşerturi; [g]Iah *este* numele lui, şi bucuraţi-vă înaintea lui. 6 [h]Părinte al orfanilor şi judecător al văduvelor *Este* Dumnezeu în sfântul său locaş. 7 [i]Dumnezeu aşează pre cei singuratici în familii, [j]Scoate pre cei încătuşaţi la fericire; Iar [k]cei ce se abat locuesc pământ sterp. 8 Dumnezeule, [l]când ai ieşit înaintea poporului tău, Când ai păşit în pustiu, Sela: 9 [m]Cutremuratu-s'a pământul, Cerurile înseşi vărsatu-s'au în ape înaintea lui Dumnezeu, Chiar şi Sinaiul *tremurat-a* înaintea lui Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel. 10 [n]Cu ploaie îmbelşugată stropit-ai, Dumnezeule, moştenirea ta; Şi slabă fiind, ai întărit-o. 11 Turma ta locuì într'însa; *Dar* [o]*turmei* apăsate tu pregătit-ai bunurile tale, Dumnezeule! 12 Domnul dă cuvânt, Mare *este* oştirea vestitoarelor lui. 13 *La auzul lui* [p]regii oştirilor fug, Şi doàmna acasă împarte prada *lor*, 14 [q]Când v'aţi odihnit în staulele *voastre*, [r]*Strălucind* aţi fost ca aripele argintii ale porumbului, Şi *ca* penişul său, *ce bate* în verde şi auriu. 15 Atuncia [s]când Atotputernicul împrăştiind pre regii din mijlocul ei, Alb ca omătul *de oasele lor* a fost muntele Zalmon. 16 Munte înalt *este* muntele Basanului, Munte cu piscuri multe *este* muntele Basanului. 17 [t]De ce priviţi cu pismă, munţilor cu piscuri multe, [u]*La* muntele, *pre care* alesu-*l*-a Dumnezeu şieşi spre locuinţa *sa?* Da, Domnul va locuì *pe el* în veci. 18 [v]Carele lui Dumnezeu *se numără* cu mii de *mii*. În mijlocul lor este Domnul; Sinai a ajuns Sionul în sfinţenie. 19 [x]Suitu-te-ai pe înălţime, [y]luat-ai prizoneri, [z]Primit-ai daruri dela oameni, Chiar şi *dela* cei [a]ce s'au abătut, [b]ca să troneze *acolo* Domnul, Dumnezeu. 20 Binecuvântat *fie* Domnul în toate zilele; Sarcine *de* se pun asupră-ne, Dumnezeu *este* ajutorul nostru. Sela. 21 Dumnezeul nostru *este* Dumnezeu al mântuirii, Şi [c]ale lui Dumnezeu, Domnul, sunt ieşirile din moarte. 22 Dar [d]Dumnezeu va sfărâmà capul neamicilor săi, [e]Creştetul păros al aceluia, ce pururea umblă în păcatele sale. 23 Domnul a zis: „Din Basan *îi* voiu [f]întoarce, Îi voiu întoarce [g]din adâncurile mării; 24 [h]Ca piciorul tău, sfărâmându-i, *să calce* în sângele *lor*; [i]Şi limba cânilor tăi să aibă parte de neamici.“ 25 *Iacă*, ei văd ducerea ta, Dumnezeule, Ducerea Domnului meu, Regelui meu, în templu. 26 Înainte

Ps. 67.
a Num. 6. 25. Ps. 4. 6.
b Fapt. 18. 25.
c Tit. 2. 11.
d Ps. 66. 4.
e Ps. 96. 10, 13.
f Lev. 26. 4.
g Ps. 22. 27.

Ps 68.
a Num. 10. 35.
b Isa. 9. 18.
c Ps. 97. 5.
d Ps. 32. 11.
e Ps. 66. 4.
f Deut. 33. 26.
g Esod. 6. 3.
h Ps. 10. 14, 18.
i 1 Sam. 2. 5.
j Fapt 12. 6, etc.
k Ps 107. 34, 40.
l Hab. 3. 13
m Esod 19. 16, 18.
n Deut 11. 11, 12.
o Deut. 26. 5, 9.
p Ios. 10. 16.
q Ps. 81. 6.
r Ps. 105. 37.
s Num. 21. 3.
t Ps. 114. 4, 6.
u Deut 12. 5, 11.
v Dan. 7. 10. Ebr. 12. 22. Apoc. 9. 16.
x Efes. 4. 8.
y Jude. 5. 12.
z Fapt. 2. 4, 33.
a 1. Tim. 1. 13.
b Ps. 78. 60.
c Deut. 32. 29.
d Hab. 3. 13.
e Ps. 55. 23.
f Num. 21. 33.
g Esod. 14. 22.
h Ps. 58. 10
i 1 Reg. 21. 19.

merg [j] cântăreții, în urmă cei ce joc din citară. În mijloc fecioarele ce cântă din timpane. 27 Binecuvântați în adunări pre Dumnezeu. Pre Domnul, *voi* cei din [k] izvoarele lui Israel! 28 Acolo *este* Beniaminul, [l] cel mai tiner, domnul lor. Mai marii lui Iuda, ceata lor. Mai marii lui Zabulon, mai marii lui Neftali. 29 Dumnezeul tău a [m] rânduit puterea ta: Întărește, Dumnezeule, ceea ce ai făcut pentru noi. 30 Pentru templul tău cel din Ierusalim, [n] Aducă-ți regii daruri. 31 Mustră feara trestiei, [o] mulțimea taurilor cu viteii popoarelor. Ca să se [p] supună cu plăci de argint. El a risipit popoarele, *ce* iubesc resbelul. 32 [q] Mai marii Egiptului vin, [r] Etiopia întinde iute mâncle sale către Dumnezeu. 33 Regate ale pământului, cântați lui Dumnezeu, Psalmodiați Domnului, Sela: 34 Lui, celui ce călărește pe cerurile cerurilor din vechime! Iacă, el face să răsune vocea sa, vocea puternică. 35 Dați putere lui Dumnezeu; Preste Israel *este* mărirea lui, Și puterea lui în nouri. 36 Înfricoșat *ești*, Dumnezeule, din templele tale; Dumnezeul lui Israel dă putere și tărie poporului, Binecuvântat *fie* Dumnezeu.

Robul lui Dumnezeu în suferința cea mai adâncă.

69 Maestrului de cântare, după Șoșanim. Un psalm al lui David. 2 Ajută-mă, Dumnezeule! Căci [a] apele au străbătut până la sufletul *meu*. 3 [b] Afundat sunt în nomol adânc, unde nu *este* loc de stătut; Am dat de adâncimile apelor și valurile m'au inundat. 4 [c] Obosit sunt de strigarea mea, uscat este gâtlejul meu, [d] Slăbesc ochii mei, așteptând pre Dumnezeul meu. 5 Mai mulți decât părul capului meu, Sunt cei ce mă [e] urăsc fără cuvânt; Tari *sunt* cei ce caută a mă pierde, pe nedreptul, neamici ai mei; *Ceea*ce n'am răpit, apucat *sunt* să plătesc. 6 Dumnezeule, tu știi nebunia mea, Și greșelile mele nu sunt ascunse de tine. 7 Să nu se rușineze prin mine Cei ce speră în tine, Doamne, Domnul oștirilor! Să nu se rușineze prin mine Cei ce caută pre Dumnezeul lui Israel! 8 Căci pentru tine sufăr ocară, Rușinea acopere fața mea, 9 [f] *Ajuns-am* străin fraților mei, Da, străin fiilor mumei mele; 10 [g] Căci râvna pentru casa ta m'a pierdut; [h] Și defaimele celor ce te defaimă, căzut-au preste mine. 11 [i] Și de am plâns, cu ajun *umilind* sufletul meu: *Chiar* și aceasta îmi fù de defaimă. 12 Și mi-am luat sac drept vestmânt, [j] Și fost-am lor de proverb. 13 De mine vorbesc cei ce șed în poartă, [k] Și de cântec *sunt* beților. 14 Dar eu *îndreptat-am* la tine ruga mea, Doamne [l] *în* timpul binevoinței *tale;* După mulțimea îndurării tale, Dumnezeule, răspunde-mi cu adevărul ajutorului tău. 15 Scoate-mă din nomol, ca să nu mă afund, [m] Ca să scap de cei ce mă urăsc și din [n] adâncimile apelor; 16 Ca să nu mă inunde valurile apelor, Și să nu mă înghită adâncul, Și puțul să nu-și [o] închidă asupră-mi gura sa. 17 Răspunde-mi, Doamne, [p] căci bună *este* îndurarea ta, După mulțimea milei tale [q] întoarce-te spre mine. 18 Și nu [r] ascunde fața ta dela servul tău, Căci strâmtorat sunt; iute răspunde-mi! 19 Apropie-te de sufletul meu, scapă-l, Față cu neamicii mei mântue-mă. 20 Tu cunoști [s] ocara mea, rușinea mea și defaima mea, Înaintea ta *sunt* toți apăsătorii mei. 21 Ocara mi-a frânt inima, și bolnav de moarte am fost; Și [t] compătimire am așteptat: Dar n'*am găsit:* Și [u] mângâietori: și n'am aflat. 22 De mâncare datu-mi-au fiere, Și [v] în setea mea cu oțet m'au adăpat. 23 În [x] cursă prefacă-se masa lor înaintea lor, Și în laț celor fără de grijă; 24 [y] Întunece-se ochii lor, ca să nu vadă, Și fă ca coapsele lor pururea să se clatine!

---

[j] 1 Cron. 13. 8. [k] Deut. 33. 28. [l] 1 Sam. 9. 21. [m] Ps. 42. 8.

[n] 1 Reg. 10. 10, 24. 25. [o] Ps. 22. 12. [p] 2 Sam. 8. 2, 6. [q] Isa. 19. 19, 21.

[r] Fapt. 8. 27. — *Ps. 69.* [a] Iona 2. 5. [b] Ps. 40. 2.

[c] Ps. 6. 6. [d] Isa. 38. 14. [e] Ioan 15. 25. [f] Ioan 1. 11. [g] Ps. 119. 139.

[h] Ps. 89. 50, 51. Rom. 15. 3. [i] Ps. 35. 13, 14. [j] 1 Reg. 9. 7. [k] Iov 30. 9.

[l] 2 Cor. 6. 2. [m] Ps. 144. 7. [n] Vers. 1, 2, 15. [o] Num. 16. 33. [p] Ps. 63. 6.

[q] Ps. 25. 16. [r] Ps. 27. 9. [s] Isa. 53. 3. Ebr. 12. 2. [t] Ps. 142. 4.

[u] Iov 16. 2. [v] Ioan 19. 29. [x] Rom 11. 9, 10. [y] Rom. 11. 10.

25 [z] Varsă preste dânșii mânia ta. Și aprinderea mâniei tale apuce-i! 26 [a] Pustiească-se curțile lor, În corturile lor să nu fie locuitori! 27 Căci [b] *pre cel* ce tu l-ai lovit, [c] ei îl *mai* urmăresc. Și-și fac basme din durerea celor răniți de tine. 28 [d] Adauge-le vină preste vină, [e] Și să nu între în dreptatea ta! 29 [f] Șteargă-se din cartea celor vii, [g] Și cu cei drepți să nu se înscrie! 30 Dar pre mine, *care sunt* sărac și în suferinți, Ajutorul tău, Dumnezeule, mă va înălța. 31 [h] Lăudà-voiu numele lui Dumnezeu în cântare, Îl voiu mări în laude: 32 [i] Mai plăcut va fi Domnului aceasta, decât tauri tineri Cu coarne *și* copite. 33 Vedeà-vor *aceasta* [j] cei săraci, și se vor bucurà: Cei ce căutați pre Dumnezeu, [k] reînsuflețească-se inima voastră. 34 Căci Domnul ascultă pre cei lipsiți, și nu disprețuește pre cei [l] încătușați ai săi. 35 [m] Lăudà-vor pre el cerul și pământul, Mările [n] și tot ce se mișcă într'însele. 36 Căci Dumnezeu va mântuì Sionul, și va rezidì cetățile lui Iuda, Și într'însele vor locuì, și le vor stăpânì; 37 Și seminția servilor săi le va moștenì, Și cei ce iubesc numele lui vor locuì într'însele.

Rugăciunea lui David pentru ajutor împotriva dușmanilor săi.

70 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David, spre amintire. 2 [a] Dumnezeule, spre mântuirea mea, Doamne, spre ajutorarea mea, grăbește-te. 3 [b] Rușineze-se și roșească cei ce caută sufletul meu; [c] Întoarcă-se îndărăt plini de ocară 4 Cei ce doresc nefericirea mea, Cei ce zic: „Ha! Ha!“ 5 *Dar* bucure-se, și veselească-se în tine Toți cei ce caută; zică pururea: „Mare *este* Dumnezeu!“ cei ce iubesc ajutorul tău, 6 [d] Iar eu *sunt* sărac și lipsit; Dumnezeule, [e] grăbește-te către mine; Ajutorul meu și mântuitorul meu tu *ești;* Doamne, nu întârzià.

Rugăciune pentru harul lui Dumnezeu, când s'aproprie bătrânețea.

71 La [a] tine, Doamne, caut adăpost; Nu mă lăsà să fiu rușinat niciodată. 2 În dreptatea ta [b] mântue-mă și mă scapă; [c] Pleacă urechea ta către mine și ajută-mă. 3 [d] Fii-mi stâncă de adăpostire, la care totdeauna să alerg; [e] Decretează mântuirea mea, căci stânca mea și întărirea mea tu *ești*, 4 Dumnezeul meu, [f] scapă-mă din mâna nelegiuitului, Din palma celui rău și asupritor. 5 Căci tu ești [g] speranța mea, Doamne, Dumnezeule; În tine mă încred din tinerețele mele. 6 [h] *Pe tine* mă sprijin din sânul *mumei*, Din mitra mumei mele tu *ești* îngrijitorul meu: În tine pururea *este* lauda mea. 7 [i] Ca o arătare sunt pentru mulți: Dar tu *ești* scăparea mea cea tare. 8 *De* lauda ta *este* plină [j] gura mea, *De* mărirea ta toată ziua. 9 [k] Nu mă lepădà în timpul bătrâneților. Nu mă lăsà când slăbesc puterile mele: 10 Căci neamicii mei vorbesc de mine, Și cei ce pândesc sufletul meu [l] se sfătuesc între ei, 11 Zicând: „Dumnezeu l-a părăsit, urmăriți-l, și-l apucați: Căci nu *este* nici un mântuitor *pentru el.*“ 12 [m] Dumnezeule, nu fii departe de mine, Dumnezeul meu, [n] grăbește-te întru ajutorul meu. 13 [o] Rușineze-se, piardă-se Cei ce urăsc sufletul meu; Înveselească-se *cu* ocară și rușine Cei ce caută nefericirea mea. 14 Dar eu pururea voiu așteptà, Și tot mai mult te voiu lăudà. 15 [p] Gura mea va spune dreptatea ta, Toată ziua ajutorul tău; Căci nu [q] *le* pot numărà. 16 Voiu venì cu faptele cele mari ale lui Dumnezeu, Domnul, Voiu aminti dreptatea ta, *da*, numai a ta. 17 Dumnezeule, tu ai fost învățătorul meu din tinerețele mele, Și până acum proclam minunile tale; 18 Și *le voiu proclamà* încă [r] până la bătrânețe și cărunțete: Dumnezeule, nu mă părăsì, Până voiu dà în știre puterea ta generațiunei *ace-*

---

z 1 Thes. 2. 16. *a* Mat. 23. 38, *b* Isa. 53. 4. *c* 2 Cron. 28. 9. *d* Rom. 1. 28. *e* Rom. 9. 31. *f* Filp. 4. 3. *g* Ezec. 13. 9. *h* Ps. 28. 7. *i* Ps. 50. 13, 14, *j* Ps. 34. 2. *k* Ps. 22. 26. *l* Efes. 3. 1. *m* Isa. 44. 23. *n* Isa. 55. 12.

Ps. 70. *a* Ps. 40. 13, etc. *b* Ps. 35. 4, 26. *c* Ps. 40. 15. *d* Ps. 40. 17. *e* Ps. 141. 1.

Ps. 71. *a* Ps. 25. 2, 3. *b* Ps. 31. 1. *c* Ps. 17. 6. *d* Ps. 31. 2, 3. *e* Ps. 44. 4. *f* Ps. 140. 1. 4. *g* Ier. 17. 7, 17. *h* Isa. 46. 3. *i* Isa. 8. 18. 1 Cor. 4. 9. *j* Ps. 35. 28. *k* Vers. 18. *l* 2 Sam. 17. 1. *m* Ps. 22. 11, 19. *n* Ps. 70. 1. *o* Ps. 35. 4, 26. *p* Ps. 35. 28. *q* Ps. 40. 5. *r* Vers. 9.

steia. Tăria ta tuturor *celor ce* vor veni. 19 Până în înălțime *este* [s] dreptatea ta, Dumnezeule. Care ai făcut lucruri mari; [t] Dumnezeule, cine *este* ca tine? 20 [u] *Tu*, care ne-ai făcut să vedem multe și grele nevoi, Iarăși ne vei [v] reînsufleți. Și din adâncimile pământului iarăși ne vei scoate. 21 Vei înmulți mărirea mea, Și te vei întoarce, ca să mă mângâi. 22 Deci iarăși te voiu lăudă [x] în harpă, Pentru credincioșia ta, Dumnezeul meu! Îți voiu psalmodiă în citară, Tie, [y] sfântul lui Israel! 23 Buzele mele să se bucure, Când îți cânt, Și [z] sufletul meu, pre care l-ai mântuit. 24 Și limba mea va vorbî toată ziua de dreptatea ta. Căci rușinați, căci roșiți sunt cei ce caută nefericirea mea.

Cântare de laudă pentru Domnitorul păcii și împărăția sa.

72 Un psalm al lui Solomon. Dumnezeule, dă judecățiile tale regelui, Și dreptatea ta fiului regelui; 2 Ca [a] să judece pre poporul tău cu dreptate, Și pe săracii tăi după drept. 3 [b] Munții să aducă pace poporului, Și colinele îmbelșugare. 4 [c] Să judece pre săracii poporului, Să ajute pe fiii săracului, Și să sfărâme pre cel apăsător. 5 Să se teamă de tine, [d] cât *va lucî* soarele și luna se va arătă, În toate neamurile. 6 [e] Să se coboare ca ploaia pe iarba cosită, Ca picăturile ploaiei *ce* adapă pământul; 7 Înflorească în zilele lui cel drept, [f] Și belșugul păcii, până nu va mai fi lună: 8 [g] Domnească dela mare până la mare, Și dela râu până la marginile pământului: 9 Plece-i-se înainte [h] locuitorii deșerturilor, [i] Și neamicii săi să guste pulbere; 10 [j] Regii Tarșișului și al țărmurilor să-i aducă tribut, Regii din Șeba și Șeba să-i aducă daruri; 11 Și [k] închină-i-se toți regii, Toate popoarele servească-i. 12 Căci el [l] va scăpă pre cel sărac, care strigă *după ajutor*, Și pre cel apăsat, care n'are nici un ajutător. 13 Va cruță pre cel nebăgat în seamă și pre cel sărac. Și sufletele lipsiților le va mântuî: 14 De apăsare și asuprire va scăpă sufletele lor, Și [m] scump va fi sângele lor în ochii săi. 15 Și ei vor trăi, și el le va dă din aurul Șebei. Și ei se vor rugă pentru dânsul pururea. Toată ziua îl vor binecuvântă. 16 Belșug de grâu va fi pe pământ, pe vârfurile munților. Foșnì-vor ca Libanul fructele sale, Și [n] *oamenii* din cetate ca iarba pământului vor înflorì. 17 [o] Numele lui va fi în veci: cât va lucì soarele, numele lui se va lățî; Și [p] se vor binecuvânta într'însul [q] Toate popoarele, *și*-l vor fericì. 18 [r] Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel, [s] Care singur face minuni! 19 [t] Și binecuvântat *fie* mărețul său nume în veci, [u] Și umple-se tot pământul *de* mărirea lui, Amin și Amin! 20 Sfârșitu-s'au rugăciunile lui David, fiul lui Isai.

CARTEA A TREIA.

Ispita și mângâierea cuviosului pe când nelegiuiții se află norociți.

73 Un psalm al lui Asaf. Da bun *este* Dumnezeu către Israel, Către cei cu inimă curată. 2 Dar mie picioarele mai mi-s'au clătit, Pașii mei puțin a lipsit să alunece. 3 [a] Căci pismuiam pre cei mândri, Văzând fericirea nelegiuiților. 4 Căci moartea le *este* fără chin, Și gras *este* corpul lor. 5 [b] În necazurile oamenilor nu *sunt*, Și nu sunt loviți ca *alți* oameni. 6 De aceea podoaba gâtului lor *este* mândria. Asuprirea îi învelește [c] *ca* un vestmânt. 7 [d] Ochii lor se bulbucă de grăsime. Ei covârșesc poftele inimei lor; 8 [e] Batjocoresc și [f] vorbesc cu răutate de asuprire; [g] Vorbesc cu mândrie; 9 Înalță gura [h] lor până la cer, Și limba lor cutreeră pământul. 10 Pentru aceea întoarce-se spre ei poporul lor, [i] Și s'adapă cu belșug apele lor, 11 Zicând: [j] „Oare știe Dumnezeu, Și cel Preainalt are oare știință *de acea-*

s Ps. 57. 10.	*z* Ps. 103. 4.	*c* Isa. 11. 4.	*h* Ps. 74. 14.	*m* Ps. 116. 15.	*r* 1. Cron. 29. 10.	*Ps. 73.*	*e* Ps. 53. 1.
t Ps. 35. 10.	—	*d* Ps. 89. 36, 37.	*i* Isa. 49. 23.	*n* 1 Reg. 4. 20.	*s* Esod. 15. 11.	*a* Iov 21. 7.	*f* Osea. 7. 16.
u Ps. 60. 3.	*Ps. 72.*	*e* 2 Sam. 23. 4.	*j* 2 Cron. 9. 21.	*o* Ps. 89. 36.	*t* Neem 9. 5.	*b* Iov 21. 9.	*g* 2 Pet. 2. 18.
v Ozea 6. 1, 2.	*a* Isa. 11. 2, 3.	*f* Dan 2. 44	*k* Isa. 49. 22, 23.	*p* Fac 12 3.	*u* Zech. 14. 9.	*c* Ps. 109. 18.	*h* Apoc. 13. 6.
x Ps. 92. 1, 2, 3.	*b* Isa. 32. 17.	*g* Esod. 23. 31.	*l* Iov 29. 12.	*q* Luc. 1. 48	—	*d* Iov 15. 27.	*i* Ps. 75. 8.
y Isa. 60. 9.							*j* Iov 22. 13.

sta?" 12 Iacă, aceştia *sunt* cei nelegiuiţi, Şi pururea [k] *fiind* fără grijă, adună avuţii. 13 [l] Da, *în* zădar am lămurit inima mea, Şi [m] am spălat în nevinovăţie mânele mele: 14 În toate zilele am fost chinuit, Şi pedepsit în toata dimineaţa. 15 De aş fi zis: „Voiu vorbì aşà", Iacă, aş fi fost necredincios *către* neamurile fiilor tăi. 16 [n] Totuşi gândit-am a înţelege aceasta; Dar mi *s'a părut* cu anevoie foarte, 17 Până ce [o] am intrat în templul lui Dumnezeu, *Şi* am înţeles [p] sfârşitul lor: 18 [q] Pusu-i-ai *numai* în locuri lunecoase, Lăsatu-i-ai să cadă în prăpastie. 19 Cum se pustiiră într'o clipă! Se perdură, periră de spaimă! 20 [r] Ca un vis după deşteptare, Doamne, [s] la trezirea *ta*, ai despreţuit chipul *lor*. 21 Când inima mea *astfel* [t] se frământă, Şi *până în* rărunchii mei mă junghia, 22 [u] Nebun eram şi fără înţelegere; *Ca* un dobitoc eram înaintea ta. 23 Totuşi *sunt* pururea cu tine, Tu ai apucat dreapta mea. 24 [v] Prin sfatul tău condu-mă, Şi *în* mărire primeşte-mă, 25 [x] Pre cine am în cer *afară de tine?* Şi lângă tine nu cer nimic pe pământ. 26 [y] Carnea mea şi inima mea se topesc; *Dar* Dumnezeu *este* stânca inimei mele şi [z] partea mea în veci. 27 Căci, iacă, [a] cei ce sunt depărtaţi de la tine per, Tu perzi pre tot cel ce [b] desfrânează dela tine. 28 Iar eu, fericirea mea *este* a mă [c] apropià de Dumnezeu; Pun în Domnul, Dumnezeu, adăpostul meu, Ca să [d] spun toate faptele tale.

Rugăciune pentru ajutor în timpul pustiirei templului.

74 O învăţătură a lui Asaf. Pentru ce, Dumnezeule, ne-ai [a] lepădat pentru totdeauna, [b] Fumegă mânia ta preste [c] turma păşunei tale? 2 Adu-ţi aminte de comunitatea ta, [d] *pre care* din vechime ţi-ai câştigat-*o*, De [e] seminţia moştenirei tale, *pre care* tu ai răscumpărat-*o*, De muntele Sion, pre care ai locuit. 3 Ridică paşii tăi spre ruinele din veci; Neamicul toate strică în templu. 4 [f] Mugit-au neamicii tăi în locaşul tău, [g] Ridicat-au semnele lor *drept* semne. 5 Erau la privire, ca cei ce ridică în sus Securile în desişul pădurei: 6 Aşà sfărâmă ei acum toate [h] săpăturile lui Cu topoare şi ciocane. 7 [i] Foc aruncară în templul tău, Pângărit-au locaşul numelui tău [j] tot, până la pământ. 8 [k] Zisu-şi-au în inima lor: „Îi vom nimicì cu totul"; Ars-au toate locaşurile lui Dumnezeu în ţară. 9 Semnele noastre nu le mai vedem; [l] Nu mai *este* nici un protet, Şi cu noi nu *este* nimenea care să ştie, până când *va ţinea aceasta*. 10 Până când, Dumnezeule, neamicul să-şi bată joc, Să blesteme neamicul numele tău pururea? 11 [m] Pentru ce-ţi retragi mâna ta şi dreapta ta? *Scoate-o* din sânul tău, nimiceşte-i! 12 Căci din vechime *este* [n] Dumnezeu regele meu, Care a făcut mântuire pe pământ: 13 [o] Despicat-ai marea prin puterea ta, [p] Sfărâmat-ai pe ape capetele crocodililor; 14 Sdrobit-ai capul Leviatanului, Datu-l-ai [q] *de* mâncare [r] unui popor, locuitori ai deşerturilor; 15 [s] Rupt-ai isvoare şi pâraie, [t] Secat-i râuri pururea-curgătoare. 16 A ta *este* ziua şi a ta noaptea, [u] Tu ai pregătit lumina şi soarele; 17 Tu ai [v] aşezat toate marginile pământului, [x] Vara şi iarna tu le-ai făcut, 18 [y] Adu-ţi aminte de aceasta, *că* neamicul şi-a bătut joc de Domnul, Şi *că* [z] un popor nebun a blestemat numele tău. 19 Nu da fearelor lacome [a] turturica ta, Vieaţa săracilor nu o [b] uità pentru totdeauna; 20 Caută legământul, căci s'a umplut de locuinţele asuprirei, *Chiar şi* locurile cele mai îndosite ale ţărei. 21 Cel împilat să nu se întoarcă ruşinat, Cel sărac şi lipsit să laude numele tău. 22 Scoală-te, Dumnezeule, apără dreptul meu, Adu-ţi aminte de ocara asupră-ţi a celui nebun totdeauna. 23 Nu uità strigătul neami-

[k] Vers. 3.	[q] Ps. 35.	[x] Filip. 3. 8.	[d] Ps. 107. 22.	[e] Deut. 32. 9.	[j] Ps. 89. 39.	[p] Isa. 51. 9. 10.	[v] Papt. 17. 24.
[l] Iov 21. 15.	[r] Iov 20. 8.	[y] Ps. 84. 2.	*Ps. 74.*	[f] Plân. 2. 7.	[k] Ps. 83. 4.	[q] Num. 14. 9.	[x] Fac. 8. 22.
[m] Ps. 26. 6.	[s] Ps. 78. 65.	[z] Ps. 16. 5.	[a] Ps. 44. 9, 23.	[g] Dan. 6. 27.	[l] Amos 8. 11.	[r] Ps. 72. 9.	[y] Apoc. 16. 13.
[n] Eccl. 8. 17.	[t] Vers. 3.	[a] Ps. 119. 155.	[b] Deut. 29. 20.	[h] 1 Reg. 6. 18, 20, 32, 35.	[m] Plân. 2. 3.	[s] Isa. 48. 21.	[z] Ps. 39. 8.
[o] Ps. 77. 13.	[u] Ps. 92. 6.	[b] Esod. 34. 15.	[c] Ps. 95. 7.	[i] 2 Reg. 25. 9.	[n] Ps. 44. 4.	[t] Ios. 3. 13. etc.	[a] Cânt. 2. 14.
[p] Ps. 37. 38.	[v] Ps. 32. 8.	[c] Ebr. 10. 22.	[d] Esod. 15. 16.		[o] Esod. 14. 21.	[u] Fac. 1. 14. etc.	[b] Ps. 68. 10.

cilor tăi, sgomotul împotrivitorilor tăi, Cari pururea se ridică asupră-ți.

Mulțumită pentru judecata lui Dumnezeu asupra trufașilor sau îngâmfaților.

75 Maestrului de cântare, după Altașet. Un psalm sau o cântare a lui Asaf. 2 Tie-ți mulțumim, Dumnezeule! *Tie-ți* mulțumim, și aproape este numele tău: Minunile tale istorisesc aceasta. 3 Când voiu luà timp cuvenit, *Atuncia* cu dreptate voiu judecà: 4 Țara se topia, și toți locuitorii ei: Dar eu întărit-am stâlpii săi. Sela. 5 Zis-am către cei îngâmfați: „Nu fiți îngâmfați“; Și către cei nelegiuiți: [a] „Nu înălțați cornul: 6 Nu înălțați în sus cornul vostru, *Nu* vorbiți *cu* gâtul dârj!“ 7 Căci nu dela răsărit, nici dela apus, Și nici din deșert nu *vine* înălțare! 8 Căci [b] Dumnezeu *este* judecător: [c] El umilește pre unul, și pre altul înalță. 9 Căci [d] o cupă *este* în mâna Domnului. Și vinul spumegă *în ea*, [e] de amestecătură este plină; Și el toarnă dintr'însa: Cu adevărat, toți nelegiuiții pământului vor suge din ea [f] drojdiele, *și le* vor beà. 10 Dar eu pururea voiu istorisì. Voiu psalmodià Dumnezeului lui Iacob. 11 Și toate coarnele nelegiuiților se vor sdrobì; *Dar* coarnele celui drept se vor înălță.

Preamărirea judecătorului ceresc.

76 Maestrului de cântare, pe coarde. Un psalm sau o cântare a lui Asaf. 2 Cunoscut *este* Dumnezeu în [a] Iuda, În Israel mare *este* numele lui; 3 Fost-a în Salem cortul său, Și în Sion locuința sa. 4 [b] Acolo sfărâmat-a el fulgerile arcului, Scuturi, săbii și *toate ale* resbelului. Sela. 5 Strălucit, măreț te-*ai arătat*, [c] Pe *acești* munți ai prăzei, 6 Despuiatu-s'au [d] cei tari la inimă, [e] Dorm somnul lor, Și toți vitejii nu mai au putere în mânele lor. 7 [f] De mustrarea ta, Dumnezeul lui Iacob! Cufundatu-s'au în somn adânc car și cal. 8 Tu, tu numai *ești* înfricoșat! Și [g] cine poate sta înaintea ta, când te mânii? 9 Din cer [h] ai făcut să se audă judecata: [i] Îngrozitu-s'a pământul, și tăcù, 10 Când Dumnezeu [j] se sculă la judecată, Ca se scape pre toți cei apăsați ai țărei. Sela. 11 Căci [k] furia omului te laudă. Și cu rămășița furiei te încingi. 12 [l] Faceți și plătiți voturi Domnului, Dumnezeul vostru: [m] Toți cei de prin prejurul lui, aduceți daruri celui Înfricoșat. 13 El taie suflarea domnilor, Înfricoșat *este el* regilor pământului.

Oftare în nevoie grea; mângâiere din îndurarea lui Dumnezeu de mai înainte arătată poporului său.

77 Maestrului de cântare, lui Iedutun. Un psalm al lui Asaf. 2 [a] Îndreptat-am către Dumnezeu vocea mea, și am strigat: *Îndreptat-am* către Dumnezeu vocea mea, și el m'a ascultat. 3 [b] În ziua strâmtorării mele [c] căutat-am pre Domnul, Mâna mea *la el* eră întinsă noaptea fără încetare. Sufletul meu nu voià să fie mângâiat. 4 De Dumnezeu îmi amintiam, și suspinam, Cugetam, și [d] spiritul meu lâncezià. Sela. 5 Deschise țineai pleoapele ochilor mei, Eram neliniștit, și nu puteam vorbì. 6 [e] Gândiam la zilele din vechime, La anii seculilor *trecuți;* 7 Îmi aduceam aminte de [f] cântarea nopții, [g] Cugetam în inima mea, Și spiritul meu se-ntrebà: 8 [h] „Oare lepădatu-*m'a* Domnul pentru totdeauna? Oare [i] mai mult nu *mă* va miluì? 9 Sfârșit-a pentru totdeauna îndurarea sa? Încetat-a [j] făgăduința sa din neamuri în neamuri?“ 10 [k] Uitat-a Dumnezeu de a fi îndurat? Oare închis-a în mânie îndurarea sa?“ Sela. 11 Și-*mi* ziceam: „Aceasta-*i* [l] slăbiciunea mea, A crede schimbăcioasă dreapta celui Preaînalt“. 12 *Dar* [m] amintitu-mi-am de faptele Domnului, Da, amintitu-mi-am de minunile tale din vechime; 13 Gândit-am asupra tuturor faptelor tale, Și cugetat-am asupra lucrărilor tale.

Ps. 75.
[a] Zech. 1. 21.
[b] Ps. 50. 6.
[c] 1 Sam. 2. 7.
[d] Iov 21. 20.
[e] Prov. 23. 30.
[f] Ps. 73. 10.

Ps. 76.
[a] Ps. 48. 1. etc.
[b] Ps. 46. 9.
[c] Ezec. 38. 12, 13.
[d] Isa. 46. 12.
[e] Ps. 13. 3.
[f] Esod. 15. 1, 21.
Zech. 12. 4.
[g] Nah. 1. 6.
[h] Ezec. 38. 20.
[i] 2 Cron. 20. 29, 30.
[j] Ps. 9. 7. 8. 9.
[k] Esod. 9. 16.
[l] Eccl. 5. 4, 5. 6.
[m] 2 Cron. 32. 22, 23.

Ps. 77.
[a] Ps. 3. 4.
[b] Ps. 50. 15.
[c] Isa. 26. 9, 16.
[d] Ps. 142. 3.
[e] Deut. 32. 7.
[f] Ps. 42. 9.
[g] Ps. 4. 4.
[h] Ps. 74. 1.
[i] Ps. 85. 1.
[j] Rom. 9. 6.
[k] Isa. 49. 15.
[l] Ps. 81. 22.
[m] Ps. 143. 5.

14 Dumnezeule, în sfinţenie *este* [n]calea ta: [o]Ce zeu *este atât de* mare ca Dumnezeu? 15 Tu *eşti* Dumnezeul, care faci minuni: Tu ai arătat popoarelor puterea ta; 16 [p]Răscumpărat-ai cu braţ *tare* pre poporul tău, Pre fiii lui Iacob şi a lui Iosef. Sela. 17 [q]Văzutu-te-au apele, Dumnezeule, Văzutu-te-au apele, şi se cutremurară, Şi adâncurile tremurară. 18 Nourii vărsară apă. Cerul făcù să răsune vocea *sa*, [r]Şi săgeţile tale sburară încoace şi încolo. 19 În vârtejuri *eră* vocea tunetului tău, [s]Fulgerile *tale* luminară lumea: [t]Se cutremură şi se clătì pământul. 20 [u]Prin *mijlocul* mării *fu* calea ta, Şi cărarea ta prin *mijlocul* apelor puternice, [v]Şi urmele tale nu se cunoscură. 21 [x]Condus-ai, ca pe o turmă, pre poporul tău, Prin Moisi şi Aaron.

Credincioşia lui Dumnezeu în povăţuirea poporului său neascultător.

78 O învăţătură a lui Asaf. [a]Ascultă, poporul meu, învăţătura mea; Plecaţi urechea voastră la cuvintele gurei mele. 2 [b]Deschide-voiu în parabole gura mea. Descoperì-voiu cele tăinuite din timpii trecuţi; 3 [c]Cele ce noi am auzit şi am aflat, Şi părinţii noştri ne-au istorisit. 4 [d]Nu voim a *le* ascunde dela fiii lor, *Pentru ca şi ei* [e]să spună lauda Domnului neamurilor viitoare, Puterea lui şi minunile lui, ce le-a făcut. 5 Căci [f]el a aşezat mărturie în Iacob, Şi a pus lege în Israel, Poruncind părinţilor noştri, [g]Ca să *le* facă cunoscute fiilor lor; 6 [h]Ca să le cunoască neamurile viitoare, Fiii, *ce* se vor naşte; *Ca* aceştia să se scoale şi să *le* spună fiilor lor: 7 Să pună în Dumnezeu speranţa lor, Şi să nu uite faptele lui Dumnezeu, Şi poruncile lui să le păzească; 8 Şi [i]să nu ajungă ca părinţii lor: [j]O generaţiune neascultătoare şi răsculătoare, O generaţiune, [k]*ce* nu şi-a pregătit inima, Şi al cărei spirit nu eră credincios către Dumnezeu. 9 Fiii lui Efraim, arcaşi înarmaţi, Se întoarseră îndărăt în ziua luptei. 10 [l]Nu ţinură legământul lui Dumnezeu, Şi nu voiră să umble în legea lui; 11 Şi [m]uitară faptele sale, Şi minunile sale, pre cari le-a arătat lor. 12 Înaintea părinţilor lor a făcut [n]minuni, În pământul Egiptului, [o]*în* câmpia Zoanului: 13 [p]Despică marea, şi-i trecù, Şi [q]făcù să stea apele ca o grămadă. 14 [r]Îi conduse ziua între nour, Şi toată noaptea întru lumină de foc. 15 [s]Despică stânci în pustiu, Şi-*i* adăpă, ca *din* adâncurile cele mari; 16 Scoase [t]din stâncă râuri, Făcù să curgă apă ca fluviu. 17 Dar ei tot urmară a păcătui asupră-i, [u]Răsculându-se asupra celui Preaînalt în deşert. 18 Şi [v]ispitiră pre Dumnezeu în inima lor, Cerând mâncare, după pofta lor. 19 [x]Şi vorbiră asupra lui Dumnezeu, zicând: „Dumnezeu puteà-va oare să pregătească masă în pustiu?“ 20 [y]Iacă, el lovì stânca şi apele curseră, Şi părâie se revărsară. Puteà-va încă şi pâne să dea? „Pregătì-va oare carne pentru poporul său?“ 21 Drept aceea auzind Domnul *aceasta*, [z]se mâniè: Şi se aprinse foc în Iacob, Şi urgie se ridică în Israel. 22 Căci nu [a]crezură în Dumnezeu, Şi nu se încrezură în ajutorul lui. 23 Totuşi el a poruncit nourilor celor de sus, [b]Şi deschise porţile cerului; 24 [c]Şi plouă preste dânşii manna spre mâncare, Şi datu-le-a grânele cerului. 25 Pânea celor puternici mâncă fiecare, Hrană trimesu-le-a spre îndestulare. 26 [d]El porni în cer vântul de răsărit, Şi conduse prin puterea sa pre cel de miază-zi. 27 Şi plouă carne preste dânşii ca pulberea, Şi păsări aripate ca nisipul mării; 28 Şi *le* făcù să cadă în mijlocul taberei lor, În jurul locuinţelor lor. 29 [e]*Şi* ei mâncară şi prea se săturară; Că dorinţa lor le-o împlini. 30 Ei *încă* nu-şi pierdusără pofta. [f]Mâncarea lor eră încă în gura lor: 31 *Când*

n Ps. 73. 17.
o Esod. 15. 11.
p Esod. 6. 6. Deut. 9. 29.
q Esod 14. 21.
r Hab. 3. 11.
s Ps. 97. 4.
t 2 Sam. 22. 8.
u Hab 3. 15
v Esod. 14. 28.
x Esod. 13. 21.

Ps. 78.
a Isa. 51. 4.
b Ps. 49. 4.
c Ps. 44. 1.
d Ioel 1. 3.
e Esod.12.26,27.
f Ps. 147. 19.
g Deut 4. 9.
h Ps. 102. 18.
i 2 Reg 17. 14.
j Esod. 32. 9.
k 2 Cron. 20. 33.
l 2 Reg. 17. 15.
m Ps. 106. 13.
n Esod. 7.
o Fac. 29. 3.
p Esod. 14. 21.
q Esod. 15. 8.
r Esod. 13. 21.
s Esod. 17. 6. 1 Cor. 10. 4.
t Deut. 9. 21.
u Deut. 9. 22.
v Esod. 16. 2.
x Num. 11. 4.
y Esod. 17. 6.
z Num. 11. 1,10.
a Ebr. 3. 18.
b Fac. 7. 11.
c Esod.16. 4, 15. 1 Cor. 10. 3.
d Num. 11. 31.
e Num. 11. 20.
f Num. 11. 33.

mânia lui Dumnezeu se ridică asupră-le,
Şi ucise între graşii lor, Şi doborî pre
tinerii lui Israel. 32 Cu toate acestea
[g]ei mai păcătuiră, [h]Şi nu crezură în
minunile lui. 33 [i]Deci el lăsă să piară
ca suflarea zilele lor, Şi anii lor cu spaimă.
34 [j]Când îi ucideà, atunci întrebau de
el, Şi se întorceau şi căutau pre Dum-
nezeu; 35 Şi-şi aduceau aminte, că
[k]Dumnezeu *este* stânca lor, Şi Dum-
nezeu cel Prea Inalt, [l]mântuitorul lor.
36 Dar îl [m]îmblânziau cu gura lor, Şi cu
limba lor îi mințiau; 37 Căci [n]inima
lor nu erà statornică cu dânsul, Şi
nu erau credincioşi legământului său.
38 [o]Totuşi el îndurător *fiind*, Iertà fără-
delegile lor, şi nu-i perdeà: Ci adeseori
îşi [p]întorcea mânia sa, [q]Şi nu se deşteptà
toată urgia sa. 39 Căci [r]îşi amintià, [s]că
nu sunt decât carne, [t]Un vânt, ce trece
şi nu se mai întoarce. 40 De câteori
sculatu-s'au asupră-i în pustiu, [u]Amă-
rîtu-l-au în deşert! 41 Şi [v]ispitit-au
din nou pre Dumnezeu, Şi [x]desonorat-au
pre Sfântul lui Israel! 42 Neamintin-
du-şi de mâna lui, *De* ziua, când i-a
mântuit de neamic. 43 Când [y]a făcut
în Egipt semnele sale, Şi minunile sale
în câmpia Zoanului; 44 [z]Când a pre-
făcut în sânge fluviile lor, Şi ei *din*
izvoarele lor nu putură beà, 45 *Când*
[a]a trimes asupra-lor tot felul de insecte,
cari-i mâncau, Şi [b]broaşte, ce le aduceau
stricăciune; 46 [c]Şi venitul lor l-a
dat omizelor, Şi lucrul lor locustelor;
47 *Când* [d]a bătut cu grindină viile lor,
Şi sicomorele lor cu ploaie de piatră;
48 [e]Dând grindinei vitele lor, Şi fulge-
relor turmele lor; 49 Trimiţând asupra-
lor aprinderea mâniei sale, urgia, Furia
şi strâmtorarea; O solie de îngeri ai
nefericirii. 50 Gătit-a cale mâniei sale,
Necruţând de moarte sufletele lor, Ci
vieaţa lor dând-o ciumei. 51 [f]Şi a bătut
pre tot întâiu-născutul în Egipt, Începutul
puterei în [g]corturile lui Ham. 52 Şi [h]a
pornit pre poporul său ca pre oi, Şi i-a
[i]dus în pustiu ca pre o turmă. 53 Şi
i-a dus în siguranţă, aşà că nu s'a temut
de nimic; Iar [j]pre neamicii lor marea i-a
acoperit. 54 I-a adus în [k]sfântul său
ţinut, în acest munte, [l]*Pre care l-a* do-
bândit dreapta sa. 55 Şi [m]alungă de
dinaintea lor popoarele, Şi [n]le însemnă
sorţurile moştenirei lor, Şi făcù să locu-
iască în corturile lor semințiile lui Israel.
56 [o]Dar ei ispitiră pre Prea Inaltul Dum-
nezeu, şi se răsculară *asupră-i*, Şi măr-
turiile sale nu le păziră; 57 [p]Se abă-
tură şi se făcură necredincioşi, ca şi pă-
rinţii lor, Se întoarseră [q]ca un arc amă-
gitor. 58 [r]Îl mâniară cu [s]înălţimile lor,
Şi cu idolii lor l-au întăritat. 59 Auzì
Dumnezeu *aceasta*, şi se mânie, Şi luă
în ură foarte pre Israel; 60 [t]Şi părăsì
locaşul din Şilo, Cortul, ce şi-l pusese
între oameni. 61 [u]Şi dădù în captivi-
tate puterea sa, Şi mărirea sa în mâna
neamicului; 62 [v]Şi dădù sabiei pre
poporul său, Şi asupra moştenirii sale
se mânie; 63 Pre tinerii săi îi mistuì
focul, Şi [x]fecioarele sale nu fură lăudate
cu *cântări de nuntă;* 64 [y]Preoţii săi
căzură de sabie, Şi [z]văduvele lor nu
plânseră. 65 Atuncia [a]se deşteptă
Domnul ca din somn. [b]Ca un viteaz vesel
de vin, 66 [c]Şi lovì pre neamicii săi la
spate, Şi puse ruşine nesfârşită preste
dânşi. 67 Şi lepădă cortul lui Iosef,
Şi nu alese semința lui Efraim. 68 Ci
alese semința lui Iuda, pre muntele Sion,
[d]Pre care-l iubì. 69 [e]Şi zidì templul
său înalt ca cerul, *Aşezatu-l-a* ca pă-
mântul, pre care l-a întemeiat pentru
veci.

70 [f]Şi alese pre David, servul său,
Şi-l luă dela turmele oilor; 71 Din
urma [g]oilor neîntercate luatu-*l*-a, Ca [h]să
pască pre Iacob, poporul lui, Şi pre Israel,
moştenirea sa. 72 Şi el îi păstorì întru

---

[g] Num. 14, &16.
[h] Vers. 22.
[i] Num 14.29,35.
[j] Osea. 5. 15.
[k] Deut. 32. 4, 15, 31.
[l] Esod. 15. 13.
[m] Ezec. 33. 31.
[n] Vers. 8.
[o] Num 14.18,20.
[p] Isa. 48. 9.
[q] 1 Reg. 21. 29.
[r] Ps. 103. 14,16.
[s] Fac. 6. 3.
[t] Iac. 4. 14.
[u] Efes. 4. 20. Ebr. 3. 16, 17.
[v] Num. 14. 22.
[x] Vers. 20.
[y] Vers. 12.
[z] Esod. 7. 20.
[a] Esod. 8. 24.
[b] Esod. 8. 6.
[c] Esod. 10.13,15.
[d] Esod. 9.23,25.
[e] Esod. 9. 23, 24, 25.
[f] Esod. 12. 29.
[g] Ps. 106. 22.
[h] Ps. 77. 20.
[i] Esod.14 19.20.
[j] Esod.14.27,28
[k] Esod. 15. 17.
[l] Ps. 44. 3.
[m] Ps. 44 2.
[n] Ios. 13. 7.
[o] Jude. 2. 11,12.
[p] Ezec.20.27,28.
[q] Osea 7 16.
[r] Ezec. 20. 28.
[s] Deut. 12. 2,4
[t] 1 Sam. 4. 11.
[u] Jude. 18. 30.
[v] 1 Sam. 4. 10.
[x] Ier. 7. 34.
[y] 1 Sam. 4. 11.
[z] Iov. 27. 15.
[a] Ps. 44. 23.
[b] Isa. 42. 13.
[c] 1 Sam. 5.6,12.
[d] Ps. 87. 2.
[e] 1 Reg. 6.
[f] 1 Sam. 16. 11. 12.
2 Sam. 7. 8.
[g] Isa. 40. 11.
[h] 2 Sam. 5. 2.

neprihănirea inimei sale, Şi cu iscusinţa mânelor sale i-a condus.

Tânguire împotriva distrugătorilor Ierusalimului.

79 Un psalm al lui Asaf. Dumnezeule, popoare venit-au în [a] moştenirea ta, Întinat-au [b] sfântul tău templu, [c] În ruini prefăcut-au Ierusalimul. 2 Dat-au [d] stârvurile servilor tăi Mâncare pasărilor cerului, Carnea cuvioşilor tăi Fiarelor pământului. 3 Vărsat-au sângele lor ca apa, în jurul Ierusalimului, [e] Şi nimenea nu-i îmmormântă. 4 [f] De ocară ajuns-am vecinilor noştri, De râs şi de batjocură celor din jurul nostru. 5 [g] Până când, Doamne, te vei mânia? Oare pururea ca focul [h] va arde râvna ta? 6 [i] Varsă mânia ta preste popoarele, ce [j] nu te cunosc, Şi preste regatele, ce nu [k] chiamă numele tău; 7 Căci înghiţiră pre Iacob, Şi pustiiră locuinţele sale. 8 [l] Nu-ţi aminti asupră-ne fărădelegile strămoşilor *noştri;* Iute să ne întâmpine îndurarea ta; Căci [m] înjosiţi foarte suntem. 9 [n] Ajută-ne, Dumnezeul mântuirii noastre. Pentru mărirea numelui tău; Scapă-ne, şi curăţeşte păcatele noastre, [o] Pentru numele tău. 10 [p] De ce să zică popoarele: „Unde este Dumnezeul lor?“ Facă-se cunoscută între popoare înaintea ochilor noştri Răsbunarea sângelui vărsat al servilor tăi. 11 [q] Vină înaintea ta suspinul celui încătuşat; Păzeşte prin puterea ta cea mare pre cei ce sunt hotărîţi morţei; 12 Şi întoarce vecinilor noştri [r] De şapteori în sânul lor [s] Defaima, cu care te-au defăimat, Doamne! 13 Dar noi, poporul tău şi oile păşunei tale, Îţi vom mulţumi în veci; Din neam în neam vom proclama lauda ta.

Rugăciune pentru menţinerea lui Israel ca viţa lui Dumnezeu.

80 Maestrului de cântare, după Şoşanim-Edut. Un psalm al lui Asaf. 2 Păstorule al lui Israel! ia în urechi; tu cel ce conduci pre Iosef [a] ca pre o turmă, [b] Tu cel ce şezi *între* cherubimi, [c] fă să lucească strălucirea ta. 3 Deşteaptă puterea ta [d] înaintea lui Efraim, a lui Beniamin şi a lui Manase, Şi vino într'ajutorul nostru. 4 Dumnezeule! [e] reîntoarce-ne iarăşi, [f] Şi fă să lucească faţa ta, ca să fim mântuiţi. 5 Doamne, Dumnezeul oştirilor! Până când te vei mânia la ruga poporului tău? 6 [g] Datule-ai de mâncare pâne de lacrimi, Şi adăpatu-i-ai de lacrimi cu plină măsură; 7 [h] Pusu-ne-ai de ceartă vecinilor noştri, Şi neamicii noştri îşi râd *de noi.* 8 Dumnezeul oştirilor! [i] reîntoarce-ne iarăşi, Şi fă să lucească faţa ta, ca să fim mântuiţi. 9 [j] Un butuc de vie strămutat-ai din Egipt, [k] Gonit-ai popoarele, şi l-ai sădit; 10 *Loc* [l] făcut-ai înaintea lui, De a prins rădăcină, şi a umplut ţara; 11 Munţii acoperitu-s'au *de* umbra lui, Şi ramurile lui *erau ca* cedrii cei înalţi; 12 Întinse viţele sale până la mare, Şi [m] până la fluviu odraslele sale. 13 De ce *dar* [n] ai surpat gardurile lui, De-l smulg toţi trecătorii pe drum? 14 Mistreţul sălbatic îl rămă, Şi fiarele câmpului îl pasc. 15 Dumnezeul oştirilor! rugămu-te, întoarce-te, [o] Caută din cer, uită-te, şi cercetează via aceasta. 16 Şi sprijină sadul ce a sădit dreapta ta, Şi viţa *ce* ţi-ai întărit. 17 Arsă de foc, tăiată *este,* De mustrarea feţei tale piere. 18 Fie mâna ta pe bărbatul dreptei tale, Pe fiiul omului, *pre care* ţi-*l*-ai întărit. 19 Şi aşà nu ne vom abate dela tine; Reînviază-ne, şi numele tău îl vom chiemà. 20 Doamne, Dumnezeul oştirilor! reîntoarce-ne iarăşi, Fă să lucească faţa ta, ca să fim mântuiţi.

Adevărata prăznuire.

81 Maestrului de cântare, după Ghittit. Un psalm al lui Asaf. 2 Cântaţi lui Dumnezeu, puterea noastră, Strigaţi cu bucurie Dumnezeului lui Iacob. 3 Sunaţi cântare, bateţi timpana, Citara cea plăcută cu harpa împreună. 4 Su-

Ps. 79.
a Esod. 15. 17.
b Ps. 74. 7.
c 2 Reg. 24. 9, 10. Mic. 3. 12.
d Ier. 7. 33.
e Ps. 141. 7. Ier. 14. 16. Apoc. 11. 9.
f Ps. 44. 13.
g Ps. 74. 1, 9, 10.
h Zef. 1. 18.
i Ier. 10. 25.
j 2 Thes. 1. 8.
k Ps 53. 4.
l Isa. 64. 9.
m Deut. 28. 48.
n 2 Cron. 14. 11.
o Ier. 14. 7, 21.
p Ps. 42 10
q Ps. 102. 20.
r Fac. 4. 15. Luc. 6. 38.
s Ps. 74. 18, 22.

Ps. 80.
a Ps. 77. 80.
b Esod. 25. 20, 22.
c Deut. 33. 2.
Ps 50. 2.
d Num. 2. 18—23.
e Plân. 5. 21.
f Num. 6. 25. Ps. 4. 6.
g Ps. 42. 3. Isa. 30. 20.
h Ps. 44. 13.
i Vers. 3. 19.
j Isa. 5. 1, 7.
k Ps. 44. 2.
l Esod. 23. 28.
m Ps. 72. 8.
n Ps. 89. 40, 41.
o Isa. 63. 15

naţi din trâmbiţă la lună nouă, La lună plină, în ziua sărbărei noastre. 5 Căci pentru Israel [a]aşezământ *este* aceasta, Lege a Dumnezeului lui Iacob, 6 Pre care a pus-o drept mărturie în Iosef, Când ieşì asupra pământului Egiptului. [b]Vocea unui *popor* necunoscut am auzit. 7 [c]Depărtat-am de supt sarcină umerii săi, Mânele sale scutitu-s'au de [d]coşniţă. 8 În strâmtorare [e]strigat-ai, şi te-am mântuit, [f]Răspunsu-le-am în locul ascuns al tunetului, [g]Cercetatu-te-am la apa Meriba (ceartă). Sela. 9 [h]Ascultă, poporul meu, şi voiu mărturisì asupră-ţi: De m'ai fi ascultat, Israele, 10 [i]Să nu fie în tine nici un [j]zeu străin; Şi să nu te închini vre-unui zeu străin; 11 [k]Eu Domnul, Dumnezeul tău, Care te-am scos din pământul Egiptului, *ţi-aş fi zis:* [l]Lărgeşte gura ta, şi o voiu umpleà. 12 Dar poporul meu nu ascultă de vocea mea, Şi Israel nu [m]mă voì: 13 [n]De aceea lăsatu-i-am în învârtoşarea inimei lor, *Şi* ei umblară în sfaturile lor. 14 [o]O! de m'ar ascultà poporul meu! *De* ar umblà Israel în căile mele! 15 Îndată aş umilì pre neamicii lor, Şi asupra apăsătorilor lor aş întoarce mâna mea; 16 [p]Cei ce urăsc pre Domnul l-ar linguşì, Iar zilele lor ar fi în veci. 17 [q]El i-ar da de mâncare din grăsimea grâului, Şi cu miere [r]din stâncă te-aş săturà.

Cuvântare amenințătoare către dirigătorii nedrepte.

82 Un psalm al lui Asaf. Dumnezeu [a]stă în adunarea sa, În mijlocul [b]zeilor judecă. 2 Până când veţi judecà strâmb? Şi veţi fi [c]părtinitor ai celor nelegiuiţi? Sela. 3 Judecaţi pre cel sărac şi pre cel orfan; [d]Celui apăsat şi celui sărman faceţi dreptate; 4 [e]Scăpaţi pre cel sărac şi pre cel lipsit, Mântuiţi-i din mâna celor nelegiuiţi. 5 Ei [f]nu cunosc, nici nu înţeleg, Umblă în întunerec; [g]Toate temeliile pământului se clătesc. 6 [h]Zis-am: Sunteţi zei, Din fiii ai celui Preà Inalt *sunteţi* voi toţi. 7 Da, ca *tot* omul [i]veţi murì, Şi ca unul din mai mari veţi cădeà. 8 Scoală-te, Dumezeule, judecă pământul, Căci tu eşti stăpânul tutulor popoarelor.

Rugăciune pentru ajutor, împotriva dușmanilor lui Israel.

83 O cântare sau un psalm al lui Asaf. 2 Dumnezeule, [a]nu tăceà; Nu tăceà, nici nu te odihnì, Dumnezeule! 3 Căci iacă, [b]neamicii tăi fac sgomot, Şi cei ce te [c]urăsc ridică capul. Asupra poporului tău uneltesc planuri viclene, 4 Şi se sfătuesc [d]asupra ocrotiţilor tăi, 5 Zicând: „Haideţi! [e]să-i stârpim din *numărul* popoarelor, Ca să nu se mai amintească numele lui Israél“, 6 Căci sfătuitu-s'au toţi într'una, Asupra ta făcut-au legături: 7 [f]Corturile Edomului şi Ismaeliţii, Moabul şi Agoriţii, 8 Ghebalul, Ammonul şi Amalekul, Filistia cu locuitorii Tirului; 9 Chiar şi Asiria s'a unit cu dânşii, Ajutând pre fiii lui Lot. Sela. 10 Fă-le ca [g]Madianului, ca lui [h]Sisera, ca lui Iabin la părâul Kişon; 11 *Cari* fură nimiciţi în Endor, [i]Se făcură gunoiul pământului. 12 Fă pre ei, pre domnii lor, ca pre [j]Oreb şi pre Zeeb; Ca pre [k]Zebah şi pre Zalmuna, pre toţi ünşii lor, 13 Căci îşi ziseră: „Să luăm în stăpânire pentru noi Locaşurile lui Dumnezeu.“ 14 [l]Dumnezeul meu! fă-i ca vârtejul, [m]Ca mirişteà înaintea vântului, 15 Ca focul, ce mistue pădurea, şi ca flacăra, ce [n]aprinde munţii; 16 Aşà urmăreşte-i cu furtuna ta, Şi spăimântă-i cu vijelia ta; 17 Umple faţa lor cu ruşine, Ca să caute numele tău, Doamne! 18 Ruşineze-se şi spăimânte-se pentru totdeauna, Roşească şi piară. 19 Şi să cunoască, că tu, al cărui nume *este* Dumnezeu, tu numai *Eşti* cel Preà Inalt preste tot pământul.

Ps. 81.
[a] Lev. 23. 24.
[b] Ps. 114. 1.
[c] Isa. 9. 4.
[d] Esod. 1. 14.
[e] Ps. 50. 15.
[f] Esod. 19. 19.
[g] Esod. 17. 6, 7.
[h] Ps. 50. 7.
[i] Esod. 20. 3, 5.
[j] Deut. 32. 12.
[k] Esod 20. 2.
[l] Efes. 3. 20.
[m] Esod. 32. 1.
[n] Fapt. 7. 42. Rom. 1. 24, 26.
[o] Deut. 5. 29. Isa. 48. 18.
[p] Ps. 18. 45.
[q] Deut. 32. 13, 14.
[r] Iov. 29. 6.

Ps. 82.
[a] 2 Cron. 19. 6.
[b] Esod. 21. 6.
[c] Deut. 1. 17. Prov. 18. 5
[d] Ier. 22. 3.
[e] Iov. 29. 12.
[f] Mic. 3. 1.
[g] Ps. 11. 3.
[h] Esod. 22. 9, 28. Ioan 10. 34.
[i] Iov. 21. 32. Ezec. 31 14.

Ps. 83.
[a] Ps. 28. 1
[b] Fapt. 4. 25.
[c] Ps. 81. 15.
[d] Ps. 27. 5.
[e] Ier. 11. 19.
[f] 2 Cron. 20. 1, 10, 11.
[g] Num. 31. 7.
[h] Jude. 4. 15, 24.
[i] Zef. 1 17.
[j] Jude. 7. 25.
[k] Jude. 8. 12, 21.
[l] Isa. 17. 13, 14.
[m] Ps. 35. 5.
[n] Deut. 32. 22.

Dor după templu.

84 Maestrului de cântare, după Ghittit. Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Cât de [a]iubite *sunt* locașurile tale, Doamne, *Dumnezeul* oștirilor! 3 [b]Sufletul meu dorește, lâncezește, După curțile Domnului; Inima mea și carnea mea strigă Către viul Dumnezeu. 4 Da, pasrea a aflat casă, rândunica cuib, Unde au depus puii lor; *Și eu* altarele tale, Doamne, *Dumnezeul* oștirilor, Regele meu și Dumnezeul meu! 5 [c]Fericiți sunt cei ce locuesc în casa ta, *Ce* pururea te laudă! Sela. 6 Ferice bărbatul, a cărui putere *este* în tine, Care iubește călătoriile *sfinte;* 7 Trecând prin valea [d]plângerii, în izvor o prefac; Și *cu* binecuvântări o acoperă ploaia. 8 Ei merg [e]din putere în putere, [f]Se arată înaintea lui Dumnezeu în Sion. 9 Domnul, Dumnezeul oștirilor! ascultă ruga mea! Ia în urechi, Dumnezeul lui Iacob. Sela. 10 Privește, [g]Dumnezeule, scutul nostru, Și caută pre fața unsului tău. 11 Căci mai bună *este* o zi în curțile tale, decât o mie *aiurea;* Mai bucuros voiu păzi pragul în casa Dumnezeului meu, Decât să locuesc în corturile celor nelegiuiți. 12 Căci [h]soare și [i]scut *este* Domnul, Dumnezeu; Har și mărire dă Domnul: Nu va oprì nici un bun Dela cei ce umblă în nepřihănire. 13 Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, fericit *este* bărbatul, Ce se încrede în tine.

Rugă pentru binecuvântare nouă a poporului ce mai înnainte a avut harul.

85 Maestrului de cântare. Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Binevoit-ai, Doamne, pământului tău, [a]Adus-ai îndărăt prizonerii lui Iacob; 3 [b]Iertat-ai fărădelegea poporului tău, Acoperit-ai toate păcatele lor. Sela. 4 Îndărăt tras-ai toată mânia ta, Potolitu-*te*-ai dela aprinderea mâniei tale. 5 [c]Reîntoarce-ne iarăși, Dumnezeul mântuirei noastre! Fă să înceteze mânia ta asupra noastră. 6 [d]Au doar în veci te vei mânià asupră-ne? Prelungì-vei mânia ta din neamuri în neamuri? 7 Au nu ne vei [e]reînsufleți iarăși, Ca poporul tău să se bucure în tine? 8 Arată-ne, Doamne, îndurarea ta, Și dă-ne mântuirea ta. 9 [f]Voiu ascultà cele ce va cuvântà Dumnezeu, Domnul; Căci, [g]el cuvintează pace poporului său și cuvioșilor săi; Numai cât [h]să nu se mai întoarcă la nebunia *lor.* 10 Da, [i]aproape de cei ce se tem de dânsul *este* ajutorul său, [j]Ca iarăși să locuiască mărirea în pământul nostru. 11 Îndurarea și adevărul se vor întâmpinà, [k]Dreptatea și pacea *se* vor sărutà; 12 [l]Adevărul din pământ va răsări, Dreptatea va căutà din cer; 13 [m]Da, Domnul va da bunuri, Și pământul nostru va da fructul său; 14 Dreptatea va umblà înaintea lui, Și va urmà pe calea pașilor săi.

Rugăciunea în strâmtorare mare.

86 O rugăciune a lui David. Pleacă, Doamne, urechia ta, răspunde-mi, Căci sărac și lipsit sunt. 2 Păzește sufletul meu, căci cuvios sunt, Ajută, Dumnezeul meu, pre servul tău, [a]carele în tine se încrede. 3 [b]Îndură-te de mine, Doamne! Căci către tine strig toată ziua. 4 Veselește sufletul servului tău. [c]Căci către tine, Doamne, ridic sufletul meu. 5 [d]Căci tu, Doamne, *ești* bun și iertător, Plin de îndurare, către toți cei ce te chiamă. 6 Ia în urechi, Doamne, ruga mea, Și ascultă vocea cererilor mele. 7 [e]În ziua strâmtorării mele te chiem, Căci tu mă vei auzì. 8 Nimenea nu *este* ca tine [f]între zei, Doamne, Și [g]nimic ca faptele tale. 9 [h]Toate popoarele, pre care le-ai făcut, Vor venì, și se vor închinà înaintea ta, Doamne! Și vor mărì numele tău. 10 Căci mare *ești* tu și [i]făcător de minuni, [j]Numai tu *ești* Dumnezeu. 11 [k]Învață-mă, Doamne, calea ta, Să umblù în adevărul tău; Unește inima mea, ca să se teamă de numele

Ps. 84.
a Ps. 27. 4.
b Ps. 42. 1, 2.
c Ps. 65. 4.
d 2 Sam. 5. 22, 23.
e 2 Cor. 3. 18.
f Zech. 14. 16.
g Fac. 15. 1.
h Isa. 60. 19.
i Fac. 15. 1.

Ps. 115. 9, 10, 11.

Ps. 85.
a Ezra 1. 11. Ier. 30. 18.
b Ps. 32. 1.
c Ps. 80. 7.
d Ps. 74. 1.
e Hab. 3. 2.
f Hab. 2. 1.
g Zech. 9. 10.
h 2 Pet. 2. 20, 21.
i Isa. 46. 13.
j Zech. 2. 5.
k Luc. 2. 14.
l Isa. 45. 8.
m Iac. 1. 17.

Ps. 86.
a Isa. 26. 3.
b Ps. 56. 1.
c Ps. 25. 1.
d Ioel. 2. 13.
e Ps. 50. 15.
f Esod. 15. 11.
g Deut. 3. 24.
h Ps. 22. 31.
i Esod. 15. 11.
Ps. 72. 18.
j Isa. 37. 16. 1 Cor. 8. 4. Efes. 4. 6.
k Ps. 25. 4.

tău. 12 Pre tine te voiu lăudà, Doamne, Dumnezeul meu, din toată inima mea, Și voiu mări numele tău în veci. 13 Căci îndurarea ta asupră-mi *este* mare, Și tu ai [l]mântuit sufletul meu din infernul cel mai de jos. 14 Dumnezeule, cei [m]îngâmfați răsculatu-s'au asupră-mi, Și ceata asupritorilor căutat-au sufletul meu, Și nu te-au pus pre tine înaintea lor. 15 [n]Dar tu, Doamne, Dumnezeu îndurător și milos *ești*, Tărziu la mânie și plin de îndurare și adevăr. 16 Întoarce-te *deci* către mine, și îndură-te de mine: Dă tăria ta servului tău, Și ajută pre fiul servei tale. 17 Arată-mi un semn spre bine, Ca să-l vadă cei ce mă urăsc, și să se rușineze; Căci tu, Doamne, m'ai ajutat, și m'ai mângăiat.

Mărirea Sionului prin întoarcerea păgânilor către Dumnezeu.

87 Un psalm sau o cântare dela fiii lui Korah. Întemeiat [a]pe munți sfinți *este* Sionul; 2 [b]Domnul iubește porțile lui mai mult decât toate locuințele lui Iacob. 3 [c]Mărețe se spun de tine, Tu cetate a lui Dumnezeu. Sela. 4 Amintescu-mi [d]Rahabul și Babilonul, ca pre cunoscuții mei; Iacă *încă și* Filistia, Tirul și Etiopia, Și zic: „Acesta acolo s'a născut.“ 5 Iar *despre tot insul* din Sion zice-se-va: „El s'a născut într'însul.“ Căci însuși cel Prea Inalt l-a întărit. 6 [e]Domnul [f]înscriind popoarele, va numărà: Acesta acolo s'a născut. Sela. 7 Chiar cântăreții și dănțuitorii zice-vor: Toate cugetările mele spre tine sunt.

Rugăciune în ispită mare și în apropierea morții.

88 O cântare sau un psalm dela fiii lui Korah. Maestrului de cântare, pe Mahalatu-Leanot. O învățătură a lui Heman, Ezraheul. 2 Domnul, [a]Dumnezeul mântuirei mele! [b]Ziua *și* noaptea strigat-am înaintea ta. 3 Vie *deci* înnaintea ta ruga mea, Pleacă urechea ta spre strigarea mea. 4 Căci sătul de rele *este* sufletul meu, [c]Și viața mea se apropie de infern. 5 [d]Asemănat sunt celor ce se coboară în mormânt; [e]Sunt ca omul fără putere. 6 Între morți *este* culcușul meu cu cei uciși, Ce zac în mormânt, De cari nu-ți mai aduci aminte, Și cari s'au rupt [f]de supt mâna ta. 7 Pusu-m'ai în groapa cea mai de jos, În întunerec, în adâncime. 8 Asupra mea zace mânia ta, Și [g]cu toate valurile tale *mă* apeși. Sela. 9 [h]Depărtat-ai pre cunoscuții mei dela mine, Făcutu-m'ai urîciune lor; [i]Închis *sunt*, și nu pot ieși. 10 [j]Ochiul meu lâncezește de mișelie; [k]Chiemu-te pre tine; Doamne, pe toată ziua [l]Întind către tine mânile mele. 11 [m]Oare morților le vei face minuni? Sculà-se-vor umbrele, *ca* să te laude? Sela. 12 Oare spune-vor în mormânt de îndurarea ta? De credincioșia ta în peire? 13 [n]Cunoaște-se-vor în întunerec minunile tale, [o]Și dreptatea ta în pământul uitării? 14 Și eu către tine, Doamne, strigat-am, [p]Și dimineața ruga mea te-a preaîntâmpinat. 15 [q]De ce, Doamne, lepezi sufletul meu? [r]Ascunzi fața ta dela mine? 16 Din tinerețe în suferinți sunt și aproape de moarte, [s]Rabd spaimele tale, nu știu unde sunt: 17 Asupră-mi trec mâniile tale, Înfricoșările tale mă pierd; 18 Ca o apă pe toată ziua [t]mă înconjoară, Toate m'au cuprins. 19 [u]Depărtat-ai dela mine amic și soție, Cunoscuții mei sunt în întunerec.

Mângâiere pentru casa lui David din făgăduința lui Dumnezeu.

89 O învățătură a lui Etan, Ezraheul. 2 În veci [a]cântà-voiu îndurările Domnului, Din neamuri în neamuri voiu proclamà cu gura mea [b]credincioșia ta. 3 Căci zis-am: În veci îndurarea sa se va întemeià, Întări-vei credincioșia ta chiar și în cer. 4 [c]Încheiat-am legământ cu alesul meu; [d]Jurat-am lui David, servul meu: 5 În veci voiu întări [e]seminția ta, Voiu întemeià [f]din nea-

l Ps. 56. 13. *m* Ps. 54. 3. *n* Exod. 34. 6. Ps. 103. 8. Ioel. 2. 13.

Ps. 87.

a Ps. 48. 1. *b* Ps. 78. 67, 68. *c* Isa. 60. *d* Isa. 51. 9. *e* Ps. 22. 30. *f* Ezec. 13. 9.

Ps. 88.

a Ps. 27. 9 *b* Luc. 18. 7. *c* Ps. 107. 18. *d* Ps. 28. 1. *e* Ps. 31. 12. *f* Isa. 53. 8. *g* Ps. 42. 7. *h* Iov. 19. 13,19. *i* Plân. 3. 7. *j* Ps. 38. 10. *k* Ps. 86. 3. *l* Iov. 11. 13. *m* Ps. 6. 5. *n* Iov. 10. 21. *o* Ps. 31. 12. *p* Ps. 5. 3. *q* Ps. 43. 2. *r* Iov. 13. 24. *s* Iov. 6. 4. *t* Ps. 22. 16. *u* Iov. 19. 13.

Ps. 89.

a Ps. 101. 1. *b* Ps. 109. 89. *c* 1. Reg. 8. 16. *d* 2. Sam. 7. 11, etc. Osea 3. 5. *e* Vers 29. 36. *f* Luc. 1. 32, 33

muri în neamuri tronul tău. Sela. 6 Şi [g] cerurile laudă minunile tale, Doamne! Şi credinciosia ta în adunarea [h] sfinţilor. 7 Căci [i] cine în cer seamănă cu Domnul? *Cine* este asemenea Domnului între fiii zeilor? 8 [j] Dumnezeu este preamăreţ în sfatul sfinţilor, Înfricoşat *este* preste toţi cei din jurul lui! 9 Domnul, Dumnezeul oştirilor! cine *este* [k] puternic ca tine, Doamne? Şi credinciosia ta *este* în jurul tău. 10 [l] Tu stăpâneşti îngâmfarea mării; Când valurile ei se ridică, tu le alini. 11 [m] Tu ai sfărâmat, ca pre cei ucişi, Rahabul, Cu braţul tău cel tare ai risipit pre neamicii tăi. 12 [n] Al tău *este* cerul, al tău pământul, Lumea şi plinitatea ei tu *le*-ai întemeiat. 13 [o] Miază-noaptea şi miază-ziua tu le-ai făcut, [p] Taborul şi [q] Hermonul se bucură în numele tău. 14 Braţ puternic ai, Tare este mâna ta, înaltă dreapta ta. 15 [r] Dreptatea şi judecata *sunt* temeliile tronului tău, [s] Îndurarea şi adevărul merg înaintea ta. 16 Fericit poporul, ce cunoaşte [t] sunetul trâmbiţei, Ce umblă în [u] lumina feţei tale, Doamne! 17 El se bucură în numele tău toată ziua, Şi se înalţă prin mântuirea ta; 18 Căci tu *eşti* podoaba puterii lor, [v] În bunăvoinţa ta înalţi cornul nostru; 19 Căci Domnul *este* scutul nostru, Şi sfântul lui Israel regele nostru. 20 În viziune cuvântat-ai odată către cuviosul tău, Şi ai zis: Dat-am ajutor celui viteaz, Înălţat-am un [x] tiner din popor: 21 [y] Aflat-am pre David, servul meu, Cu oleiul meu cel sfânt unsu-l-am: 22 [z] Cu el pururea va fi mâna mea, Şi braţul meu îl va întări. 23 [a] Neamicul nu-l va strîmtorà, Şi fiul răutăţei nu-l va apăsà; 24 [b] Voiu sfărâmà înaintea lui pre neamicii săi, Şi voiu bate pre cei ce-l urăsc. 25 [c] Credinciosia mea şi îndurarea mea *vor fi* cu dânsul, [d] Şi în numele meu se va înălţà cornul său. 26 [e] Mâna lui o voiu pune asupra mării, Şi asupra fluviilor dreapta sa. 27 El va strigà către mine: [f] Tu eşti Părintele meu, Dumnezeul meu, şi [g] stânca mântuirii mele! 28 Da, eu îl voiu face [h] întâin-născutul *meu*, [i] Înalt preste regii pământului. 29 În veci îi voiu păstrà [j] îndurarea mea, Şi [k] legământul meu cu dânsul va fi statornic. 30 [l] Seminţia sa o voiu face *să ţie* în veci, [m] Tronul său [n] ca zilele cerurilor, 31 [o] Fiii săi de vor [p] părăsì legea mea, şi în judecăţile mele nu vor umblà; 32 De vor pângărì aşezămintele mele, Şi poruncile mele nu le vor păzì: 33 [q] Pedepsi-voiu cu toiag abaterile lor, Cu bătăi fărădelegile lor. 34 [r] Dar nu voiu retrage îndurarea mea dela dânsul, Nici nu voiu mînţì credinciosiei mele. 35 Legământul meu nu-l voiu stricà, Nici ceeace a ieşit din buzele mele nu voiu schimbà. 36 [s] Una am jurat pe sfinţenia mea, şi nu voiu mînţì lui David: 37 [t] Seminţia sa va fi în veci, Tronul său [u] ca soarele înaintea mea; 38 Ca luna va fi în veci, Şi ca martorul cel credincios în nouri. Sela. 39 [v] Totuşi lepădatu-*l*-ai şi l-ai [x] despreţuit, Mâniatu-te-ai asupra unsului tău. 40 Lepădat-ai legământul servului tău, [y] Spurcat-ai coroana lui, la pământ *a-runcând*-o; 41 [z] Surpat-ai toate îngrădirile lui, În ruini prefăcut-ai întăririle lui. 42 Predatu-l-au toţi trecătorii pe drum; De [a] ocară ajuns-a vecinilor săi: 43 Înălţat-ai dreapta celor ce-l strîmtorau, Veselit-ai pre toţi neamicii săi: 44 Tocit-ai ascuţitul sabiei sale, Şi făcutu-l-ai la luptă să nu poată stà. 45 Pus-ai capăt strălucirei sale, [b] Tronul său datu-l-ai la pământ: 46 Scurtat-ai zilele tinereţelor sale, Acoperitu-l-ai cu ruşine. Sela. 47 [c] Până când, Doamne, te vei ascunde? [d] Oare pururea ca focul va arde mânia ta? 48 [e] Adu-ţi aminte, că trecător sunt; Au doară în deşert să fi făcut tu pre toţi fiii oamenilor?

---

g Ps. 19. 1. Apok. 7. 10, 11, 12.
h Vers. 7.
i Ps. 40. 5.
j Ps. 76. 7, 11.
k Rsod 15. 11. Ps. 35. 10.
l Ps. 65. 7.
m Rsod. 14. 26, 27, 28. Isa. 30. 7.
n Fac. 1. 1. Ps. 24. 1, 2.
o Iov 26. 7.
p Ios. 19. 22.
q Ios. 42. 1.
r Ps. 97. 2.
s Ps. 85. 13.
t Num 10. 10.
u Ps. 4. 6.
v Ps. 75. 10.
x 1 Reg. 11. 34.
y 1 Sam. 16. 1, 12.
z Ps. 80. 17.
a 2 Sam. 7. 13.
b 2 Sam. 7. 9.
c Ps. 61. 7.
d Vers. 17.
e Ps. 72. 8.
f 2 Sam. 7. 14.
g 2 Sam 22. 47.
h Col. 1. 15, 18.
i Num. 24. 7.
j Isa 55. 3.
k Vers. 34
l Vers. 4. 6.
m Isa. 9. 7.
n Deut. 11. 21.
o 2 Sam. 7. 14.
p Ps. 119. 53.
q 2 Sam. 7. 14.
r 2 Sam. 7. 13.
s Amos 4. 2.
Ier. 33. 17.
t 2 Sam. 7. 16. Ioan 12. 34.
u Ps. 72. 5, 17. Ier. 33. 20.
v 1 Cron. 28. 9.
x Deut. 32. 19.
y Plân. 5. 16.
a Ps. 80. 12.
b Ps. 44. 13.
c Vers. 39.
d Ps. 79. 5.
e Ps. 78. 63.
f Iov 7. 7. Ps. 39. 5.

49 *f* Care *este* omul ce va trăi, şi moartea *g* nu va vedeà? Care va scăpà sufletul său de infern? Sela. 50 Unde *sunt* îndurările tale cele de mai înainte, Doamne! *Pre care le*-ai *h* jurat lui David pe credincioşia ta? 51 Adu-ţi aminte, Doamne, de ocara servilor tăi, *Pre care* o port în sânul meu dela toate *aceste* multe popoare; 52 Prin care neamicii tăi *mă* defaimă, Doamne, Prin care defaimă urmele unsului tău. 53 Binecuvântat *fie* Domnul în veci. Amin şi Amin.

CARTEA A PATRA.

Vecinicia lui Dumnezeu, vremelnicia oamenilor păcătoşi. Rugă pentru har.

90 Rugăciunea lui Moisi, omul lui Dumnezeu. Doamne, *a* fostu-ne-ai adăpost din neam în neam; 2 *b* Mai înainte de ce munţii să se fi născut, Sau să se fi făcut pământul şi lumea, Din veci şi în veci tu *eşti*, Dumnezeule! 3 În ţărână prefaci pre om, Şi zici: Fii ai oamenilor, *în pământ* *c* reînturnaţi-vă, 4 *d* Căci o mie de ani în ochii tăi *Sunt* ca ziua de ieri, care a trecut, C*a* o strajă de noapte. 5 Ca un şivoiu îi risipeşti; *e* un vis sunt; Dimineaţa *f* *sunt* ca iarba, *ce* creşte. 6 Ce *g* dimineaţa înfloreşte şi creşte, *Dar* seara vestejeşte şi seacă! 7 Că pierduţi suntem prin mânia ta, Îngroziţi de urgia ta; 8 *h* Pus-ai fărădelegile noastre înaintea ta, *i* Cele ascunse ale noastre înaintea luminei feţei tale. 9 Că toate zilele noastre pier înaintea mâniei tale; Cu gândul petrecem anii noştri. 10 Zilele anilor noştri *sunt* şaptezeci de ani, Şi de *sunt* puternice foarte, optzeci de ani; Şi cea mai mândră din ele *nu-i decât* muncă şi trudă; Căci iute trec şi noi disparem. 11 Cine cunoaşte puterea mâniei tale? Căci după temerea de tine *este şi* mânia ta. 12 *j* Învaţă-*ne* a numărà zilele noastre, Să căpătăm o inimă înţeleaptă. 13 Întoarnă-te, Doamne! până când *te vei mânià?* *k* Fie-ţi milă de servii tăi. 14 Satură-ne dimineaţa de îndurarea ta, *l* Ca să ne bucurăm şi să ne veselim în toate zilele noastre. 15 Bucură-ne atâtea zile, *pe câte* ne-ai apăsat, *Atâţia* ani, *în câţi* văzurăm nefericirea. 16 Arete-se servilor tăi *m* faptele tale, Şi mărirea ta fiilor lor. 17 *n* Bunăvoinţa Domnului, Dumnezeul nostru, fie asupră-ne, Şi *o* întăreşte preste noi fapta mânilor noastre; Da, fapta mânilor noastre întăreşte-o!

Ocrotirea Atotputernicului Dumnezeu în toate primejdiile.

91 Cel *a* ce locueşte supt adăpostul celui Prea Înalt. *b* Supt umbra Atotputernicului va şi mânea. 2 *c* Zicevoiu către Domnul: Tu eşti adăpostul meu şi cetăţuia mea, Dumnezeul meu, în care mă încred. 3 Că *d* el te va mântuì de laţul păsărarului, De ciuma pierzătoare. 4 *e* Cu aripile sale te va acoperì, Şi supt penişul său te vei adăpostì; Scut şi pavăză *îţi va fi* adevărul său. 5 *f* Nu te vei teme de ceeace înspăimântă noaptea, De săgeata, *ce* ziua sboară, 6 De ciuma, *ce* umblă prin întunerec, De boala molipsitoare, *ce* pustieşte la amiază: 7 Cădeà-va o mie de alăturea ta, şi zece mii de a dreapta ta; *Dar* nu se va apropià de tine. 8 Numai *g* vei privì cu ochii tăi, Şi vei vedeà răsplătirea celor nelegiuiţi; 9 Căci pre Domnul, *h* adăpostul meu, Pre cel Prea Înalt făcutu-l-ai *i* locaşul tău; 10 De *aceea* *j* nici un rău nu ţi-se va întâmplà, Nici o plagă nu se va apropià de cortul tău. 11 *k* Căci poruncă va dà pentru tine îngerilor săi, Ca în toate căile tale să te păziască; 12 Pe mâni te vor purtà, *l* Ca de piatră să nu loveşti piciorul tău. 13 Pe leu şi viperă vei păşì, Lei tineri şi balauri cu picioarele vei călcà. 14 Fiindcă în mine pus-a iubirea sa, *zice* Domnul, De aceea îl voiu scăpà, şi-l voiu înălţà; Căci *m* cunosc numele meu. 15 El mă va chiemà, şi eu îi voiu răspunde, În strâmtorare

f Ps. 49. 9.
g Ebr. 11. 5.
h 2 Sam. 7. 15.

Ps. 90.
a Deut. 33. 27.
b Prov. 8. 25, 26.
c Psa. 8. 19.
d 2 Pet. 3. 8.
e Ps. 73. 20.
f Ps. 103. 15.
g Iov 14. 2.
h Ps. 50. 21.
i Ps. 19. 12.
j Ps. 39. 4.
k Deut. 32. 36.
l Ps. 85. 6.
m Hab. 3. 2.
n Ps. 27. 4.
o Isa. 26. 12.

Ps. 91.
a Ps. 27. 5.
b Ps. 17. 8.
c Ps. 142. 5.
d Ps. 124. 7.
e Ps. 17. 8.
f Iov 5. 19, etc. Isa. 43. 2.
g Ps. 37. 34.
h Vers. 2.
i Ps. 71. 3.
j Prov. 12. 21.
k Luc. 4. 10, 11.
Ebr. 1. 14.
l Iov 5. 23.
m Ps. 9. 10.

cu dânsul voiu fi; Îl voiu mântuì, şi-l voiu mări. 16 Cu zile îndelungate îl voiu sătură, Şi-i voiu arătà mântuirea mea.

Laudă lui Dumnezeu, care pedepseşte pe nelegiuiţi şi binecuvintează pe cei evlavioşi.

92 Un psalm sau o cântare pentru ziua sabbatului. 2 [a] Bine *este* a mulţumì Domnului, Şi a cântà numelui tău, Prea Înalte; 3 Dimineaţa a [b] spune îndurarea ta, Şi noptile credincioşia ta, 4 [c] Pe instrumente cu zece strune şi pe harpă, Pe higgaion *şi* pe citară. 5 Că tu, Doamne, desfătatu-m'ai întru lucrurile mânilor tale, Bucurà-mă-voiu întru lucrurile mânilor tale. 6 [d] Cât de mari sunt lucrurile tale, Doamne! [e] Adânci foarte sunt cugetările tale. 7 [f] Omul tâmpit nu cunoaşte, Nebunul nu înţelege aceasta: 8 Că [g] cei nelegiuiţi ca iarba răsar, Şi toţi făcătorii de rele înfloresc, Ca să se stârpească pentru totdeauna; 9 [h] Dar tu, Doamne, în veci *tronezi* în înălţime! Căci iacă, neamicii tăi, Doamne, 10 Căci iacă, neamicii tăi vor pierì; [i] Risipì-se-vor toţi făcătorii de rele. 11 Dar tu înălţat-ai [j] cornul meu ca pre al rinocerului; [k] Cu oleiu proaspăt sunt uns. 12 Şi [l] ochiul meu va vedeà *împlinirea dorinţei sale* Asupra celor ce mă pândesc, Şi urechea mea va auzì *ceeace doreşte* Asupra celor ce se scoală asupră-mi. 13 Ca palmierul vor înflorì cei drepţi, Creşte-vor, ca cedrul pe Liban. 14 [m] Săditi în casa Domnului, [n] În curţile Dumnezeului nostru vor înflorì; 15 Chiar în bătrâneţe vor rodì, Plini de vlagă şi verdeaţă vor fi: 16 Ca să arete, că drept *este* Domnul, [o] stânca mea, Şi că [p] nu este într'însul nici o nedreptate.

Mărirea împărăţiei lui Dumnezeu.

93 [a] Domnul domneşte, [b] cu măreţie este îmbrăcat, Îmbrăcatu-s'a Domnul, cu tărie [c] încinsu-s'a: Întemeiatu-s'a lumea, şi nu se va clătì; 2 D'atunci întăritu-*s'a* şi tronul tău; Din veci eşti. 3 Doamne, înălţat-au fluviile, Înălţat-au fluviile vocea lor. Înălţat-au fluviile valurile lor. 4 Din vocile apelor celor multe, Din valurile puternice ale mării *se aude:* „Domnul este puternic în înălţime.“ 5 Mărturiile tale sunt sigure foarte, Casei tale, Doamne, cuvine-se sfinţire întru lungime de zile.

Rugăciune împotriva asupritorilor poporului lui Dumnezeu.

94 Doamne, Dumnezeul [a] răzbunării, Dumnezeul răzbunării, arată-te? 2 [b] Înalţă-te, [c] judecător al pământului, Dă răsplătire celor mândri! 3 [d] Până când cei nelegiuiţi, Doamne, Până când cei nelegiuiţi să trăsalte! 4 Ei [e] rostesc, vorbesc cu îngâmfare, Toţi făcătorii de rele se laudă, 5 Pre poporul tău, Doamne, îl calcă *în picioare*, Şi moştenirea ta o apasă. 6 Pre văduve şi pre străini sugrumă, Şi pre orfani îi ucid, 7 [f] Şi zic: Domnul nu vede *aceasta*, Nici nu ia aminte *aceasta* Dumnezeul lui Iacob. 8 [g] Înţelepţiţi-vă odată voi cei tonţi din popor, Şi *voi* nebunilor, când vă veţi face cuminţi? 9 [h] Cel ce a săditurechea, au nu aude? Cel ce a făcut ochiul, au nu vede? 10 Cel ce înţelepţeşte popoarele, Cel ce [i] învaţă pre oameni ştiinţă, să nu mustre! 11 [j] Domnul cunoaşte cugetele oamenilor, Că deşertăciune *sunt*. 12 [k] Fericit este bărbatul, pre care tu-l înţelepţeşti, Domne, Şi din legea ta îl înveţi! 13 Ca să-l liniştesti de zilele de nefericire, Până se va săpa groapa celui nelegiuit. 14 [l] Căci Domnul nu va lăpăda pre poporul său, Şi moştenirea sa nu o va părăsì; 15 Căci la dreptate se va reîntoarce judecata, Şi pre dânsa o vor urmà toţi cei drepţi cu inimă. 16 Cine se va sculà cu mine asupra celor răi? Cine se va înfăţişà cu mine asupra făcătorilor de rele? 17 [m] De n'*ar fi fost* mie întru ajutor Domnul, Puţin şi sufletul meu ar fi zăcut în locul tăcerei. 18 De am zis: [n] Se clatină piciorul meu, Pe dată îndurarea ta, Doamne, m'a spri-

Ps. 92.
a Ps. 147. 1.
b Ps. 89. 1.
c 1 Cron 23. 5.
d Ps. 40. 5.
e Rom. 11. 33. 34.
f Ps. 73. 22.
g Iov 12. 6. Ps. 37. 1, 2, 35, 38.
h Ps. 56. 2.
i Ps. 68. 1.
j Ps. 89. 17, 24.
k Ps. 28. 5.
l Ps. 54. 7.
m Ps. 52. 8 Osea 14. 5, 6.
n Ps. 100 4.
o Deut 32 4.
p Rom. 9. 14.

Ps. 93.
a Ps. 96. 10. Apoc. 19. 6.
b Ps. 104. 1.
c Ps. 65. 6.

Ps. 94.
a Deut. 32. 35.
b Ps. 7 6.
c Fak. 18. 25.
d Iov. 20. 25.
e Ps. 31. 18.
f Ps. 10. 11, 13.
g Ps. 73. 22.
h Esod. 4. 11.
i Iov 35. 11.
j 1 Cor. 3. 20.
k Iov. 5 17.
l 1 Sam. 12. 22.
m Ps. 124. 1, 2.
n Ps. 38. 16.

jinit. 19 În mulțimea grijelor mele în lăuntrul meu Mângâierile tale desfătat-au sufletul meu. 20 Oare are cu tine împărtășire [o] tronul răutății, [p] Care hotărește nedreptate prin lege? 21 [q] Ei se adună ceată asupra sufletului celui drept, Și [r] condamnă sânge nevinovat. 22 Dar Domnul îmi este [s] turn înalt, Și Dumnezeul meu îmi *este* stâncă de adăpostire. 23 [t] El va întoarce asupră-le chiar unelti rea lor, Și prin răutatea lor îi va stârpi; Îi va stârpi Domnul, Dumnezeul nostru.

Învitare spre a lăuda pe Domnul. Să ne ferim de neascultare.

95 Veniți, să cântăm Domnului, [a] Să strigăm cu bucurie [b] stâncei mântuirei noastre! 2 Cu laude să venim înaintea lui, Cu cântări de bucurie să-i strigăm! 3 [c] Căci Domnul *este* Dumnezeu mare, Și rege mare preste toți zeii. 4 În mâna lui *sunt* locurile cele mai de jos ale pământului, Ale lui *sunt* înălțimile munților. 5 A lui *este* [d] marea, și el a făcut-o, Și *tot* mânele sale au făcut și uscatul. 6 Veniți, să ne închinăm și să ne plecăm, Să [e] îngenunchiem înaintea Domnului, Făcătorul nostru; 7 Căci el *este* Dumnezeul nostru, Și [f] noi poporul pășunei sale, și turma mânei sale. Chiar și [g] astăzi, de veți asculta vocea lui: 8 Nu învârtoșați inima voastră, ca la [h] Meribá, Ca *în* ziua ispitei în pustiu; 9 Unde [i] părinții voștri mă ispitiră, Mă cercară, deși [j] văzuseră lucrurile mele. 10 [k] Patruzeci de ani urît-am neamul *acela*, și zis-am: Popor cu inimă rătăcită *sunt* ei, Și n'au cunoscut căile mele; 11 De aceea jurat-am în mânia mea, Că nu vor întrà în odihna mea.

Vestirea împărăției lui Dumnezeu prin națiuni.

96 [a] Cântați Domnului cântare nouă, Să cânte Domnului tot pământul! 2 Cântați Domnului, binecuvântați numele lui, Zi cu zi proclamați ajutorul său! 3 Spuneți între popoare mărirea lui, Între toate națiunile minunile sale! 4 Căci [b] mare *este* Domnul, și [c] foarte de lăudat. [d] Înfricoșat *este* el preste toți zeii. 5 Căci [e] toți zeii popoarelor idoli *sunt;* [f] Dar Domnul făcut-a cerul. 6 Măreția și stralucirea înaintea lui *sunt*, [g] Tăria și podoaba în sanctuarul său. 7 [h] Dați Domnului voi neamurile popoarelor, Dați Domnului mărire și putere! 8 Dați Domnului mărirea cuvenită numelui său, Aduceți daruri, și veniți în curțile sale! 9 Închinați-vă Domnului [i] din podoabă sfântă; Tremure înaintea lui tot pământul! 10 Cuvântați între popoare: [j] Domnul domnește! Întemeiatu-s'a lumea, și nu se va clătì. El [k] popoarele cu dreptate le judecă. 11 [l] Bucure-se cerul, și veselească-se pământul, Mugească marea și toate ce o umplu! 12 Trăsalte câmpia și tot ce este pe ea. Veselească-se toți arborii pădurei 13 Înaintea Domnului; căci vine; Vine să judece pământul; Va judecà lumea cu dreptate, Și popoarele cu adevărul său.

Bucuria Sionului, că Dumnezeu este cel mai mare în toate țările.

97 [a] Domnul domnește! veselească-se pământul! [b] Bucure-se insulele cele multe! 2 [c] Nor și negură *sunt* în jurul lui, [d] Dreptatea și judecata *sunt* temelia tronului său. 3 [e] Foc merge înaintea lui, Și cu flacări mistuește din toate părțile pre neamicii săi, 4 [f] Fulgerile sale luminează lumea, Pământul vede și se cutremură: 5 [g] Munții ca ceara se topesc înaintea Domnului, Înaintea Domnului a tot pământul. 6 [h] Cerurile proclamă dreptatea lui, Și toate popoarele văd mărirea sa. 7 [i] Rușineze-se toți cei ce servesc la chipuri cioplite, Cei ce se fălesc în idoli. [j] Închinați-vă lui, toți zeii! 8 Sionul a ascultat *aceasta*, și se bucură, Și ficele lui Iuda se veseliră, Pentru judecățile tale, Doamne! 9 Căci tu, Doamne, ești [k] prea înalt preste tot pământul, [l] Prea înălțat preste toți zeii,

[o] Amos 6. 3. [p] Ps. 58. 2. [q] Mat. 27. 1. [r] Esod. 23. 7. [s] Ps. 59. 9. [t] Ps. 7. 16.

Ps. 95.
[a] Ps. 100 1. [b] Deut. 32. 15. [c] Ps. 96. 4. [d] Fac. 1. 9, 10. [e] 1 Cor. 6. 20 [f] Ps. 79. 13. [g] Ebr. 3. 7, 15. [h] Esod. 17. 2, 7. [i] Ps. 78. 18, 40, 56. [j] Num. 14. 22, [k] Ebr. 3. 10, 17.

Ps. 96.
[a] 1 Cron. 16. 23—33 [b] Ps. 145. 3. [c] Ps. 18. 3. [d] Ps. 95. 3. [e] Ier. 10. 11, 12. [f] Ps. 115. 15. [g] Ps. 29. 2. [h] Ps. 29. 1, 2. [i] Ps. 29. 2. [j] Ps. 93. 1.

Apoc. 11. 15. [k] Ps. 67. 4. [l] Ps. 69. 34.

Ps. 97.
[a] Ps. 96. 10. [b] Isa. 60. 2. [c] 1 Reg. 8. 12. [d] Ps. 89. 14. [e] Ps. 18. 8. Dan. 7. 10. [f] Esod 19. 18. Ps. 77. 18. [g] Jude. 5. 5. Nah. 1. 5. [h] Ps. 19. 1. [i] Esod. 20. 4. [j] Ebr. 1. 6. [k] Ps. 83. 18. [l] Esod. 18. 11.

10 [m] Cei ce iubiţi pre Domnul, urîţi răul! [n] El păzeşte sufletele cuvioşilor săi; [o] Din mâna celor nelegiuiţi îi scapă. 11 [p] Pentru cel drept semănatu-s-a lumina, Şi pentru cei neprihăniţi în inimă, bucurie. 12 Dreptilor, bucuraţi-vă în Domnul, Şi serbaţi amintirea sfinţeniei sale.

Cântare de veselie pentru biruinţele Domnului în toată lumea.

98 Un psalm. [a] Cântaţi Domnului cântare nouă; Căci [b] minuni a făcut; Ajutatu-l-a pre el [c] Dreapta sa şi sfântul său braţ. 2 [d] Domnul arătat-a mântuirea sa; Inaintea ochilor popoarelor [e] Descoperit-a fericirea sa. 3 [f] Adusu-şi-a aminte de îndurarea sa şi de credincioşia sa Către casa lui Israel; [g] Toate marginile pământului văzut-au mântuirea Dumnezeului nostru. 4 [h] Strige de bucurie Dumnului, tot pământul! Chiuiţi, strigaţi şi cântaţi. 5 Cântaţi Domnului cu citară, Cu citară şi cu cântec din gură; 6 [i] Cu trâmbiţă şi sunet de corn Cântaţi de bucurie înaintea Domnului, regele. 7 [j] Mugească marea şi tot ce o umple, Lumea şi cei ce locuesc într'însa; 8 [k] Bată în palme fluviile, Munţii cânte de bucurie cu toţi împreună 9 Inaintea Domnului; [l] căci vine să judece pământul; Va judecă lumea cu dreptate, Şi popoarele cu echitate.

Sfinţenia domneşte în împărăţia Domnului.

99 [a] Domnul domneşte; cutremure-se popoarele! [b] El tronează *între* cherubimi, clătească-se pământul: 2 Domnul mare *este* în Sion, Şi [c] înălţat preste toate popoarele. 3 Laude-se numele tău, [d] cel mare şi înfricoşat; Căci sfânt *este* el: 4 *Lăudaţi* [e] puterea regelui, *că* dreptatea iubeşte, Intemeiat-ai îndreptările; Judecată şi dreptate făcut-ai în Iacob. 5 [f] Inalţaţi pre Domnul, Dumnezeul nostru; Inchinaţi-vă înaintea [g] aşternutului picioarelor sale; *Căci* [h] sfânt *este* el. 6 [i] Moisi şi Aaron *fost-au* dintre preoţii săi, Şi Samuel dintre cei ce chiamă numele său; Ei [j] chiemară pre Domnul, şi el le-a răspuns. 7 [k] In stâlp de nour le vorbì; Ei păziră mărturiile sale, Şi aşezămintele *ce le*-a fost dat. 8 Domnul, Dumnezeul nostru! răspunsu-le-ai; Dumnezeu iertător fostu-le-ai, Şi răzbunător faptelor lor. 9 Inălţaţi pre Domnul, Dumnezeul nostru; Inchinaţi-vă în muntele cel sfânt al său! Căci sfânt *este* Domnul, Dumnezeul nostru.

Cântare de laudă pentru poporul lui Dumnezeu.

100 Un psalm de mulţumire. Strige [a] de bucurie Domnului tot pământul! 2 Serviţi Domnului cu veselie! Cu cântare veniţi înaintea lui! 3 Aflaţi, că Domnul *este* Dumnezeu; [b] El ne-a făcut, şi nu noi înşine; [c] Poporul său *suntem*, şi turma păşunei sale. 4 [d] Intraţi în porţile lui cu *cântări de* mulţumire, În curţile sale cu *cântări de* laudă: Mulţumiţi-i, *şi* binecuvântaţi numele său, 5 Căci bun *este* Domnul, în veci îndurarea sa, Din neamuri în neamuri *ţine* credincioşia sa.

Norma de guvernare a lui David.

101 Un psalm al lui David. Milă şi judecată [a] voiu cântà, Ţie, Doamne, îţi voiu cântà. 2 [b] Voiu lua aminte la calea neprihănirei; Când vei venì la mine? Voiu [c] umblà în nevinovăţia inimei mele În lăuntrul casei mele. 3 Nu voiu pune înaintea ochilor mei nici un rău. [d] Urăsc lucrarea celor ce [e] se abat; Nu se va lipì de mine; 4 Inima îndărătnicită de mine departe fie, [f] Răutatea nu voiu cunoaşte. 5 Pre [g] cel ce vorbeşte de rău într'ascuns de aproapele său, Îl voiu stârpì; Pre cel ce are ochi mândri şi inimă îngâmfată, Nu-l voiu suferì. 6 Ochii mei *vor fi* spre cei credincioşi ai ţării, ca ei să locuească cu mine; Cel ce umblă pe calea neprihănirei, acela *numai* îmi va servì. 7 Cel ce viclesug lucrează, nu va locui

m Ps. 34. 14. Amos. 5. 15.
n Ps. 31. 23.
o Dan. 3. 28.
p Iov 22. 28.

Ps. 98.

a Ps. 33. 3.
b Esod. 15. 11.
c Esod. 15. 6.
d Isa. 52. 10.
e Isa. 62. 2.
f Luc. 1. 54, 55, 72.
g Isa. 40. 6. Luc. 2. 30, 31. Fapt. 13. 47.
h Ps. 95. 1.
i Num. 10. 10.
j Ps. 99. 6, etc.
k Isa. 55. 12.
l Ps. 96. 10, 13.

Ps. 99.

a Ps. 93. 1.
b Esod. 25. 22. Ps. 18. 10.
c Ps. 97. 9.
d Deut. 28, 58.
e Iov 36. 5, 6, 7.
f Vers. 9.
g 1 Cron. 28. 2.
h Lev 19. 2.
i Ier. 15. 1.
j Esod. 14. 15.
k Esod. 33. 9.

Ps. 100.

a Ps. 95. 1.
b Ps. 119. 73.
c Ps. 95. 7.
d Ps. 66. 3.

Ps. 101.

a Ps. 89. 1.
b 1 Sam. 18. 14.
c 1 Reg. 9. 4.
d Ps. 97. 10.
e Ios. 23. 6. Ps. 40. 4. 23.
f Mat. 7. 23.
g Ps. 18.

în lăuntrul casei mele, Cel ce minciuni spune, înaintea ochilor mei nu va stà. 8 [h]In toate dimineţele voiu stârpì pre toţi nelegiuiţii ţării, Nimicind [i]din cetatea Domnului pre toţi făcătorii de rele.

Rugăciune de pocăinţă, ca să se restabilească Sionul.

102 Rugăciunea unui apăsat, când este în neliniște și revarsă înaintea Domnului plângerea sa. 2 Doamne, ascultă ruga mea, Și strigarea [a]mea vie până la tine. 3 [b]Nu ascunde fața ta de mine în ziua nevoiei mele, [c]Pleacă urechia ta către mine în ziua *când* strig, Grăbește-te a-mi răspunde. 4 [d]Căci zilele mele pier ca fumul, Și [e]oasele mele ca tăciune ard; 5 Lovită este inima mea, și s'a [f]uscat ca iarba; Căci uitat-am a mânca pânea mea. 6 De vocea suspinului meu [g]Oasele mele se lipesc de carnea mea; 7 [h]Ajuns-am ca și [i]pelicanul pustiului, Sunt ca cucuveaua între ruini. 8 [j]Veghiez, și sunt ca paserea [k]singuratică pe acoperiș. 9 Toată ziua mă batjocoresc neamicii mei; Cei ce se [l]înfurie asupră-mi [m]pe mine se jură. 10 Căci drept pâne mâncat-am cenușă, Și [n]băutura mea cu lacrimi am amestecat, 11 De mânia ta și urgia ta; Căci tu [o]m'ai ridicat, și m'ai asvârlit. 12 [p]Ca o umbră întinsă *sunt* zilele mele, Și eu ca iarba mă usuc. 13 [q]Dar tu, Doamne, în veci tronezi, Și [r]amintirea ta ține din neamuri în neamuri. 14 Sculà-te-vei, [s]îndură-te-vei de Sion, Căci timp *este* să te înduri de el; Căci sosit-a [t]timpul hotărît. 15 Căci servilor tăi le place de [u]pietrele sale, Și iubesc pulberea lui. 16 Și [v]teme-se-vor popoarele de numele Domnului, Și toți regii pământului de mărirea ta. 17 Căci Domnul a rezidit Sionul, [x]În mărirea sa arătatu-s'a. 18 [y]La rugăciunea celui nemângăiat plecatu-s'a, [z]Și cererea lor n'a nesocotit. 19 [a]Scrie-se-va aceasta pentru neamurile viitoare, Ca [b]poporul renăscut să laude pre Domnul. 20 Căci el [c]privit-a din sfânta sa înălțime, Domnul din cer s'a uitat pe pământ: 21 [d]Ca să audă suspinul celui încătușat, Ca să scape pre cei hotărîți la moarte; 22 Ca ei să [e]proclame în Sion numele Domnului, Și lauda lui în Ierusalim, 23 Când se vor adunà împreună popoarele Și regatele, ca să servească Domnului. 24 Pe cale el a slăbit puterea mea, A [f]scurtat zilele mele. 25 [g]Zisu-*mi*-am: Dumnezeul meu! nu mă răpì la jumătatea zilelor mele; Din neam în neam *sunt* [h]anii tăi; 26 [i]Din vechime întemeiat-ai pământul, Și cerul lucrul mânelor tale *este*. 27 [j]Ele vor pierì, dar [k]tu vei rămâneà, Da, ca un vestmânt le vei schimbà, și se vor schimbà. 28 Dar [l]tu tot același *vei fi*, Și anii tăi nu se vor svârși. 29 Fiii servilor tăi locuivor, Și seminția lor întărì-se-va înaintea ta.

Preamărirea îndurării Domnului față de oamenii păcătoși și neputincioși.

103 Un psalm al lui David. Binecuvintează, suflete al meu, [a]pre Domnul! Și toate cele din lăuntrul meu numele cel sfânt al său! 2 Binecuvintează, suflete al meu, pre Domnul! Și nu uità toate binefacerile lui: 3 [b]Cel ce iartă toate fărădelegile tale, Cel ce [c]vindecă toate boalele tale! 4 Cel ce [d]scapă de mormânt vieața ta, Cel ce te [e]încununează cu milă și îndurare! 5 Cel ce umple de bunătăți sufletul tău, *Așà că* [f]se înnoiesc, ca ale vulturului, tinerețele tale. 6 [g]Dreptate și judecată face Domnul Tutulor celor apăsați. 7 [h]Făcut-a cunoscute lui Moisi căile sale, Fiilor lui Israel faptele sale. 8 [i]Îndurat și milostivit *este* Domnul, Târziu la mânie și plin de îndurare; 9 [j]Nu va mustrà în veci, Nici pururea va ținè *mânia sa;* 10 [k]După păcatele noastre nu ne-a

[h] Ps. 75. 10.
[i] Ps. 48. 2, 8.

Ps. 102.
[a] Esod. 2. 23.
[b] Ps. 27. 9.
[c] Ps. 71. 2.
[d] Ps. 119. 83.
[e] Iov 30. 30. Plân. 1. 13.
[f] Ps. 37. 2.
[g] Iov 19. 20. Plân. 4. 8.
[h] Iov 30. 29.
[i] Isa 34. 11.
[j] Ps. 77. 4.
[k] Ps. 38. 11.
[l] Fapt. 26. 11.
[m] Fapt. 23. 12.
[n] Ps. 42. 3.
[o] Ps. 30. 7.
[p] Iov 14. 2. Eccl. 6. 12.
[q] Iac 1. 10.
[r] Plân. 5. 19.
[s] Ps. 135. 13.
[t] Isa. 60. 10.
[u] Isa. 40. 2.
[v] Ps. 79. 1.
[x] 1 Reg. 8. 43.
[y] Isa. 60. 1, 2.
[z] Neem. 1.6,11.
[a] Rom. 15. 4.
[b] Ps. 22. 31.
[c] Dout. 26. 15.
[d] Ps. 79. 11.
[e] Ps. 22. 22.
[f] Iov 21. 21.
[g] Isa. 38. 10.
[h] Ps. 90. 2.
[i] Ebr. 1. 10.
[j] Isa 34. 4. 2 Pet. 3. 7, 10, 11, 12.
[k] Vers. 12.
[l] Mal 3. 6.

Ps. 103.
[a] Ps. 104. 1.
[b] Ps 130. 8. Luc. 7. 47.
[c] Esod. 15. 26.
[d] Ps. 34. 22.
[e] Ps. 5. 12.
[f] Isa 40. 31.
[g] Ps 146. 7.
[h] Ps. 147. 19.
[i] Esod. 34. 6, 7.
[j] Ps. 30. 5.
[k] Ezra 9. 13.

făcut, Nici după fărădelegile noastre nu ne-a răsplătit. 11 [l]Căci, pe cât este înalt cerul preste pământ, Înălţatu-s'a mila sa spre cei ce se tem de dânsul; 12 Pe cât de departe este răsăritul dela apus, [m]Depărtat-a dela noi fărădelegile noastre. 13 [n]În ce chip miluește părintele pre fii, Miluește Domnul pre cei ce se tem de dânsul. 14 Căci cunoaște zidirea noastră, [o]Aduce-și aminte, că [p]ţărână suntem. 15 Omul, ca iarba *sunt* [q]zilele lui, [r]Ca floarea câmpului, așà va înflori; 16 Un vânt trece deasupră-i, și nu mai este, Și [s]locul său nu se mai cunoaște. 17 Dar mila Domnului *ţine* din veci și în veci spre cei ce se tem de dânsul, Și mântuirea sa [t]spre fiii fiilor, 18 [u]Ce păzesc legământul său, Și-și aduc aminte de poruncile lui, ca să le facă. 19 Domnul gătit-a în cer [v]tronul său, Și [x]împărăţia sa preste toate domnește. 20 [y]Binecuvântaţi pre Domnul, voi îngerii săi, Cei tari cu puterea, și cari [z]faceţi porunca lui, Ascultând de vocea cuvântului său! 21 [a]Binecuvântaţi pre Domnul, toate oștirile lui, [b]Servii lui, cari faceţi voia lui! 22 Binecuvântaţi pre Domnul, toate lucrurile lui, În toate locurile stăpânirei lui! Binecuvântează, suflete al meu, pre Domnul!

Preamărirea lui Dumnezeu din făpturile creaţiunii.

104 Binecuvintează, suflete al meu, [a]pre Domnul! Doamne, Dumnezeul meu, măritu-te-ai foarte. In măreţie și strălucire [b]te-ai îmbrăcat. 2 [c]Cel ce cu lumina, ca cu o mantie, te-ai învălit, [d]Cel ce ai întins cerul ca un covor! 3 [e]Cel ce cu ape zidit-a cămările lui cele mai de sus; [f]Cel ce *din* nouri face carul său; [g]Cel ce umblă pe aripele vântului; 4 [h]Cel ce face vânturile trimeșii săi, [i]Flacările de foc servii săi. 5 [j]Intemeiat-ai pământul pe temeliile sale, Ca în veci și nesfârșit să nu se clătească. 6 [k]Cu adâncul, ca cu un vestmânt, l-ai acoperit; Apele preste munţi stătut-au. 7 [l]Fugit-au de mustrarea ta, La vocea tunetului tău luat-au iute fugă. 8 [m](Munţii ridicându-se, văile plecându-se,) Spre [n]locul, care tu l-ai întemeiat. 9 [o]Margini pusu-*le*-ai, preste care să nu treacă, [p]Să nu se întoarcă, ca să acopere pământul. 10 Trimes-a izvoare în văi, Printre munţi strecurat-u-s'au *apele*. 11 Din ele adapă-se toate fiarele câmpiei, Asinii sălbatici își potolesc setea lor. 12 Aproape de ele locuesc paserile cerului, Care fac să răsune vocea lor dintre ramuri. 13 [q]El adapă munţii din cămările sale, Din [r]fructul lucrurilor tale [s]saturi pământul. 14 [t]El face să răsară iarbă pentru vită, Și verdeaţă pentru trebuinţa omului; El scoate [u]pâne din pământ, 15 Și [v]vinul, ce veselește inima omului, Și face să strălucească fața lui mai mult decât oleiul; Și pânea ce întărește inima omului. 16 Arborii Domnului se satură, Cedrii Libanului, pre [x]cari el i-a sădit; 17 In care paserea își face cuibul său: Cocostârcului brazii sunt locuinţă; 18 Căprioarelor munţii cei înalţi, [y]Șoarecelui de munte stâncele îi *sunt* adăpost. 19 [z]Făcut-ai luna pentru timpuri, Soarele [a]cunoaște *timpul* apusului său. 20 [b]Făcut-ai întunerecul, ca să fie noapte, In care să se miște toate fiarele pădurei; 21 [c]Puii de leu, ce mugesc după pradă, Căutând dela Dumnezeu mâncarea lor. 22 Soarele răsare: ei se retrag, Și în vizuniele lor se culcă. 23 Omul iese la [d]lucrul său Și la munca sa, până în seară. 24 [e]Cât de multe *sunt* lucrările tale, Doamne! Toate cu înţelepciune le-ai făcut. Plin este pământul de bunurile tale. 25 *Așà* și marea aceasta, întinsă și largă; In ea *sunt* târîtoare fără număr, Animale mici și mari. 26 Pe ea plutesc corăbii, Și [f]Leviatanul,

l Ps. 57. 10. *m* Isa. 43. 25. *n* Mal. 3. 17. *o* Ps. 78. 39. *p* Fac. 3. 19. *q* Ps. 90. 5, 6. *r* Iak. 1. 10, 11. *s* Iov 7. 10. *t* Exod. 20. 6. *u* Deut. 4. 9. *v* Ps. 11. 4. *x* Dan 4. 25, 34. *y* Ps. 148. 2. *z* Mat. 6. 10. *a* Fac. 32. 2. *b* Dan. 7. 9, 10. Ebr. 1. 14. — *Ps. 104.* *a* Ps. 103. 1. *b* Ps. 93. 1. *a* Dan. 7. 9. *d* Isa 40. 22. *e* Amos. 9. 6. *f* Isa. 19. 1. *g* Ps. 18. 10. *h* Ebr. 1. 7. *i* 2 Reg. 2. 11. *j* Iov 26. 7. Eccl. 1. 4. *k* Fac. 7. 10. *l* Fac. 8. 1. *m* Fac. 8. 5. *n* Iov 38. 10, 11. *o* Iov 26. 10. *p* Fac. 9. 11. 15. *q* Ps. 147. 8. *r* Ps. 65. 9, 10. *s* Ier. 10. 13. *t* Fac. 1. 29, 30. Ps. 147. 8. *u* Iov 28. 5. Ps. 136. 25. *v* Jude. 9. 13. *x* Num. 24. 6. *y* Prov. 30. 26. *z* Fac. 1. 14. *a* Iov 38. 12. *b* Isa. 45. 7. *c* Iov 38. 39. *d* Fac. 3. 19. *e* Prov. 3. 19. *f* Iov 41. 1.

pre care l-ai făcut, Ca să se joace într'însa. 27 [g] Toate pre tine te aşteaptă, Ca să le dai mâncarea la timpul lor. 28 Le dai, ele adună; Deschizi mâna ta, ele se satură de bunuri. 29 Ascunzi faţa ta, ele se neliniştesc, [h] Iei suflarea lor, ele pier, şi în pulbere se reîntorc, 30 [i] Trimeţi spiritul tău, ele din nou se fac, Şi *aşà* tu înnoieşti faţa pământului. 31 Fie mărirea Domnului în veci: Domnul să [j] se bucure de lucrurile sale! 32 Priveşte spre pământ, şi acesta [k] se cutremură, Atinge munţii, şi ei fumegă. 33 Voiu cântà Domnului toată viaţa mea, Voi psalmodià Dumnezeului meu cât voiu fi, 34 Fie-i plăcută gândirea mea! *Căci* mă bucur în Domnul. 35 Peară păcătoşii depe pământ, Şi cei nelegiuiţi să nu mai fie! 36 *Dar*, suflete al meu, binecuvântează pre Domnul! *Toţi*, lăudaţi pre Domnul!

Preamărirea lui Dumnezeu pentru binefacerile sale către Israel.

105 [a] Lăudaţi pre Domnul, chiemaţi numele lui! Intre popoare [b] faceţi cunoscute faptele lui! 2 Cântaţi-i, psalmodiaţi-i, [c] Vorbiţi de toate minunile lui! 3 Lăudaţi-vă în sfântul său nume! Bucure-se inima celor ce caută pre Domnul! 4 Căutaţi pre Domnul şi puterea lui. [d] Căutaţi pururea faţa lui. 5 [e] Amintiţi-vă de minunile lui, pre cari le-a făcut, De semnele lui şi de judecăţile gurei sale, 6 Voi, seminţia lui Abraam, servul său, Fiii lui Iacob, aleşii săi! 7 *El.* Domnul, *este* Dumnezeul nostru, Preste tot pământul *sunt* [f] judecăţile sale. 8 El pururea îşi [g] aduce aminte de legământul său, De cuvântul ce l-a poruncit la mii de neamuri: 9 [h] Pre care l-a încheiat cu Abraam, Şi de jurământul său către Isaac, 10 Şi pre care l-a întărit aşezământ lui Iacob, Legământ de veci lui Israel, 11 *Zicând:* [i] Tie îţi voiu dà pământul Canaan, De sorţ al moştenirei voastre. 12 [j] Când erau *încă* puţini la număr, Puţini foarte, [k] şi străini acolo; 13 Când merseră din popor în popor, Din regat în alt popor; 14 [l] Nelăsând pre nimenea să-i apese, Şi pre regi [m] pedepsindu-i pentru dânşii, *zicând:* 15 De unşii mei nu vă atingeţi, Şi profeţilor mei nici un rău nu le faceţi! 16 [n] Chiemă şi foametea asupra pământului, Sfărâmând [o] sprijinul vieţii, pânea. 17 [p] Trimese înainte-le un bărbat, Pre Iosef [q] cel vândut ca sclav. 18 [r] In cătuşe strâns-au picioarele lui, Fierul străpuns-a sufletul său; 19 Până la timpul, când se împlinì cuvântul său, [s] Cuvântul Domnului, care l-a cercat. 20 [t] Trimes-a regele, de l-au deslegat, Domnul popoarelor, de l-a pus în libertate. 21 [u] Făcutu-l-a domn preste casa sa, Şi stăpân preste toată averea sa: 22 Ca să lege pre mai marii săi după voia sa, Pre bătrânii săi să-i înţelepţească. 23 [v] Şi venì Israelul în Egipt, Şi Iacob se oprì [x] în pământul lui Ham. 24 Şi [y] el îmmulţì foarte pre poporul său, Il-făcù mai tare decât apăsătorii săi. 25 [z] Intoarse inima lor, ca să urască pre poporul său, Să facă vicleşug servilor săi. 26 [a] Trimese pre Moisi, servul său, Pre Aaron, [b] pre care l-a ales; 27 [c] Ei făcură între dânşii semnele lui, [d] Şi minuni în pământul lui Ham. 28 [e] El trimese întunecime, şi se făcù întunerec, Şi nimic [f] nu se împotrivì cuvintelor lui. 29 [g] Prefăcù apele lor în sânge, Şi omorî peştii lor. 30 [h] Pământul lor foi-i de broaşte, Până în cămările regilor lor. 31 [i] Zise, şi musca-cânelui venì, Muştele în tot cuprinsul lor. 32 [j] In loc de ploaie le dădù grindină, Flacări de foc în pământul lor; 33 [k] Bătù viile lor şi smochinii lor, Şi sfărâmă arborii cuprinsului lor. 34 [l] *Iarăşi zise,* şi locusta venì, Şi omizi fără număr; 35 Cari mâncară toată verdeaţa pământului lor, Şi înghiţiră fructul ţarinei lor. 36 [m] El bătù pre tot întâiu-născutul în pămân-

Ps. 105.

g Ps. 136. 25.
h Iov. 34. 14,15.
i Isa. 32. 15.
j Fac. 1. 31.
k Hab. 3. 10.

a Isa. 12. 4.
b Ps. 145. 4, 5, 11.
c Ps. 77. 12.
d Ps. 27. 8.

e Ps. 77. 11.
f Isa. 26. 9.
g Luc. 1. 72.
h Luc. 1. 73. Ebr. 6. 17.
i Fac. 13. 15.

j Fac. 31. 30.
k Ebr. 11. 9.
l Fac. 35. 5.
m Fac. 12. 17.
n Fac. 41. 54.
o Ezec. 4. 16.

p Fac. 45. 5.
q Fac. 37.28,36.
r Fac. 39. 20.
s Fac. 41. 25.
t Fac. 41. 14.
u Fac. 41. 40.

v Fac. 46. 6.
x Ps. 78. 51.
y Esod 1. 7.
z Esod. 1.8, etc.
a Esod. 3. 10.
b Num. 16. 5.

c Ps. 78. 43 etc.
d Ps. 106. 22.
e Esod. 10. 22.
f Ps 99. 7.
g Esod 7. 20.
h Esod. 8. 6.

i Esod. 8.17,24.
j Esod. 9.23,25.
k Ps. 78. 47.
l Esod. 10.4.13, 14.
m Esod. 12. 29

tul lor, [n] Prinosul a toată puterea lor. 37 [o] Scosu-i-a cu argint şi cu aur, Şi în seminţiile sale nu *erà* nici unul, care să şovăiască; 38 [p] Egiptul bucuratu-s'a de plecarea lor, Căci frica de dânşii căzuse preste ei. 39 [q] El întinse nour drept acoperemânt, Şi foc spre a le lumina noaptea. 40 [r] Ei cerură, şi el aduse prepeliţe, Şi [s] cu pânea cerului îi sătură. 41 [t] Deschise stânca, şi se vărsă apă, Ce, ca un părău, a curs prin locuri secetoase. 42 Căci amintitu-şi-a de cuvântul său cel sfânt, De Abraam, servul său; 43 Şi scoase pre poporul său în bucurie, In cântări de veselie pre aleşii săi. 44 Şi le dădù ţările naţiunilor, Şi stăpâniră *fructul* lucrului popoarelor; 45 Ca să păziască aşezămintele lui, Şi legile lui să le ţină. Lăudaţi pre Domnul.

Cântare de laudă pentru harul lui Dumnezeu în ciuda tuturor călcărilor de lege a lui Israel.

106 Lăudaţi pre Domnul! [a] Mulţumiţi [b] Domnului, căci bun *este*, Şi în veci *ţine* îndurarea sa. 2 [c] Cine poate spune faptele cele măreţe ale Domnului? *Cine va* face să răsune toată lauda sa? 3 Fericiţi cei ce se ţin de judecată, Şi [d] dreptate fac în [e] tot timpul! 4 [f] Adu-ţi aminte de mine, Doamne, întru bunăvoinţa, *ce porţi* poporului tău, Cerceteză-mă cu ajutorul tău: 5 Ca să văd fericirea aleşilor tăi; Să mă bucur de bucuria poporului tău, Şi să mă laud cu moştenirea ta. 6 [g] Păcătuit-am şi noi şi părinţii noştri, Strâmbătate lucrat-am, nelegiuit-am: 7 În Egipt părinţii noştri nu ţinură seamă de minunile tale, Nu-şi amintiră de mulţimea îndurărilor tale; [h] Ci răsculatu-s'au la marea, la Marea Roşie. 8 Totuşi el îi mântuì [i] pentru numele său, [j] Ca să facă cunoscută puterea sa. 9 [k] Certat-a Marea Roşie, şi ea a secat, Şi [l] trecutu-i-a prin adâncuri, ca prin pustiu. 10 [m] Mântuitu-i-a din mâna celui *ce-i* ura, Şi *i-a* scăpat din mâna neamicului. 11 [n] Şi apele acoperiră pe apăsătorii lor, Nici unul dintr'înşii nu rămase. 12 [o] Atuncia crezură în cuvintele sale, Cântară lauda lui. 13 Dar [p] iute uitară faptele sale, Nu aşteptară sfatul său; 14 [q] Şi se cuprinseră de poftă în pustiu, Ispitiră pre Dumnezeu în *mijlocul* deşertului. 15 [r] Şi el le dădù cererea lor, Dar [s] trimise uscăciune în corpurile lor. 16 [t] Şi pizmuiră şi pre Moisi în tabără, Pre Aaron, sfântul Domnului. 17 De *aceea* [u] deschisu-s'a pământul, şi înghiţì pre Datan, Şi acoperì ceata lui Abiram; 18 [v] Şi focul aprinsu-s'a în ceata lor, Şi flacările mistuiră pre cei nelegiuiţi. 19 [x] Un viţel îşi făcură în Horeb, Şi se închinară la un chip vărsat; 20 [y] Schimbând mărirea lor Cu chipul unui taur ce mănâncă iarbă. 21 [z] Uitară pre Dumnezeu, mântuitorul lor, Care făcuse măreţe în Egipt, 22 Minunate în [a] pământul lui Ham, Înfricoşate la Marea Roşie. 23 [b] *Drept aceea* zis-a: Ii voiu stârpì; Dar Moisi, alesul său, [c] *stătut-a* la spărtură înaintea lui, Ca să înlăture mânia lui de *a-i* nimici. 24 Şi defăimară [d] pământul cel dorit. [e] Nu crezură în cuvântul său; 25 [f] Ci murmurară în corturile lor, Nu ascultară de vocea Domnului. 26 [g] Atuncia [h] ridicat-a el asupră-le mâna sa, *Jurând, că-i* va surpà în pustiu. 27 [i] Şi că va aruncà seminţia lor între popoare, Şi *că-i* va risipì prin ţări, 28 [j] Şi ei se alipiră de Baal-Peor, Şi mâncară jertfele idolilor fără vieaţă. 29 Şi întărîtară *pre Dumnezu* prin faptele lor, Şi plagă isbucnì între dânşii. 30 [k] Atuncia se sculà Fineas, şi făcù judecată, Şi plaga conteni. 31 Aceasta [l] spre dreptate i-se socotì, Din neam în neam până în veci. 32 [m] *Şi ei* îl mânîară la apa Meriba (ceartă), [n] Şi ajunse răul *încă* şi pre Moisi pentru ei; 33 [o] Căci amărîră spiritul

[a] Fac. 49. 3.
[b] Esod. 12. 35.
[c] Esod. 12. 33.
[d] Esod. 13. 21.
[e] Esod. 16. 12, etc.
[f] Ps. 78. 24, 25.
[g] Esod. 17. 6.

Ps. 106.

[a] 1 Cron. 16. 34
[b] Ps. 107. 1.
[c] Ps 40. 5.
[d] Ps. 15. 2.
[e] Fapt. 24. 16.
[f] Ps. 119. 132.
[g] Lev. 26. 40.
[h] Esod 14. 11, 12.
[i] Ezec 20. 14.
[j] Esod. 9. 16.
[k] Esod. 14. 21.
[l] Isa. 63. 11, 12, 13, 14.
[m] Esod. 14. 30.
[n] Esod 14. 27, 28.
[o] Esod. 14. 31.
[p] Esod. 15. 24.
[q] 1 Cor. 10. 6.
[r] Num. 11. 31.
[s] Isa. 10. 16.
[t] Num. 16 1, etc.
[u] Num. 16 31, 32.
[v] Num. 16. 35, 46.
[x] Esod. 32. 4.
[y] Ier. 2. 11.
[z] Ps. 78. 11.
[a] Ps. 78. 51.
[b] Esod. 32. 10. 11, 32.
[c] Ezec. 13. 5.
[d] Ezec. 20. 6.
[e] Ebr. 3. 18.
[f] Num. 14. 2, 27.
[g] Num. 14. 28, etc.
[h] Esod. 6. 8.
[i] Lev. 26. 33.
[j] Num. 25. 2, 3. Osea 9. 10.
[k] Num. 25. 7, 8.
[l] Num. 25. 11, 12, 13.
[m] Num. 20. 3, 13.
[n] Num. 20. 12.
[o] Num. 20. 10.

său, Până cuvântă nesocotite cu buzele sale. 34 Și [p] nu stârpiră popoarele, [q] Pre cari le-a zis Domnul; 35 [r] Ci se amestecară cu popoarele. Și învățară faptele lor; 36 Și [s] serviră idolilor lor; [t] Cari le fură spre cursă; 37 Și [u] jertfiră pre fiii lor, Și pre fetele lor [v] demonilor: 38 Vărsară sânge nevinovat: Sângele fiilor lor și al fetelor lor, *Pre cari-i* jertfiră idolilor Canaanului; Și [x] pământul cu sânge s'a pângărit. 39 Și așà se [y] mânjiră prin faptele lor, Și [z] desfrânară prin apucăturile lor. 40 Atunci [a] aprinsu-s'a mânia Domnului asupra poporului său, Și avù în ură [b] moștenirea sa; 41 Și [c] datu-*i-a* în mânile popoarelor. De au domnit preste ei cei ce-i urau; 42 Și neamicii lor apăsatu-*i-au*, Și umiliții fură supt mânile lor. 43 [d] De multeori el *i-a* scăpat, Dar ei *tot* îl amărîră cu sfatul lor. Și împilatu-s'au prin fărădelegea lor. 44 Totuși el căutat-a la nevoia lor, Când [e] auzì strigătul lor. 45 [f] Și-și aduse aminte de legământul său pentru ei, Și [g] se îndură [h] după multimea îndurării sale. 46 [i] Și-*i* făcù să afle milă Inaintea tutulor celor ce *i-au* luat prinși. 47 [j] Mântuie-ne, Doamne, Dumnezeul nostru, Și adună-ne dintre popoare, Ca să mulțumim sfântului tău nume, Ca să ne fălim în lauda ta. 48 Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul lui Israel, Din veci și în veci; Și tot poporul să zică: Amin! Lăudați pre Domnul!

CARTEA A CINCIA.

Cântare de mulțumită a mântuiților, cari au strigat la Dumnezeu în nevoia lor.

107 [a] Mulțumiți Domnului, că [b] bun *este*, Și în veci *ține* îndurarea sa. 2 *Așà* zică cei mântuiți de Domnul, [c] *Pre cari i-a* mântuit din mâna apăsătorului; 3 Și [d] din țări i-a adunat: Dela răsărit și dela apus, Dela miază-noapte și dela miază-zi. 4 In [e] pustiu [f] se rătăciau, în cale neumblată, Cetate de locuit nu aflau; 5 Flămânzi și setoși, Sufletul lor în ei lâncezià. 6 [g] Atuncia strigară către Domnul în nevoia lor, *Și* el din strâmtorările lor îi scăpă; 7 Și-*i* conduse pe [h] cale dreaptă. Ca să ajungă la cetate de locuit. 8 [i] Mulțumească Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru* minunile lui către fiii oamenilor; 9 Căci [j] săturat-a sufletul lâncezit, Și umplut-a de bunătăți sufletul flămând. 10 Cei ce [k] ședeau în întunerec și în umbra morții, [l] Încătușați în apăsare și fier; 11 *Pentru că* [m] se împotriviseră cuvintelor lui Dumnezeu, Și [n] sfatul celui Prea Înalt îl nesocotiseră; 12 De aceea umilit-a sufletul lor prin muncă; Căzut-au, și nu *era* [o] cine să le ajute. 13 [p] Atuncia strigară către Domnul în nevoia lor, Și el din strâmtorările lor i-a ajutat; 14 [q] Scosu-*i-a* din întunerec și din umbra morții, Și rupt-a lanțurile lor. 15 [r] Mulțumească Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru* minunile lui către fiii oamenilor; 16 Că el a [s] sfărâmat porțile de aramă, Și zăvoarele de fier le-a tăiat. 17 Nebunii apăsatu-s'au [t] pentru calea lor păcătoasă, Pentru fărădelegea lor, 18 *Până în atâta* că [u] sufletul lor urî *orice* mâncare, Și [v] până la porțile morții ajunseră. 19 [x] Atuncia strigară către Domnul în nevoia lor, Și el din strâmtorările lor *i-a* ajutat, 20 [y] Trimese cuvântul său, ca [z] să-*i* vindece, Și [a] să-*i* scape din groapele lor. 21 [b] Mulțumească Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru* minunile lui către fiii oamenilor; 22 [c] Să jertfească jertfe de laudă, Și [d] să proclame faptele lui cu cântări de bucurie. 23 Cei ce în corăbii se pogoară pe mare, Cari fac negoț pe ape puternice: 24 Aceștia văd faptele Domnului, Și minunile lui în adâncuri. 25 Căci el zice, și [e] se ridică furtuna, Care înalță valurile mării; 26 La cer se ridică, In adâncuri se pogoară, [f] Sufletul lor se topește în năcaz;

---

[p] Judc. 1.21,27, 28, 29, etc.
[q] Deut. 7. 2, 16.
[r] 1 Cor. 5. 6.
[s] Judc. 2. 12, 13, 17, 19.
[t] Esod. 23. 33.
[u] 2 Reg. 16. 3.
[v] 1 Cor. 10. 20.
[x] Num. 35. 33.
[y] Ezec. 20. 18, 30. 31.
[z] Lev. 17. 7.
[a] Judc. 2.14,etc.
[b] Deut. 9. 29.
[c] Judc. 2. 14.
[d] Judc. 2. 16.
[e] Judc. 3. 9.
[f] Lev. 26.41,42.
[g] Judc. 2. 18
[h] Plân. 3. 32.
[i] Ezra 9. 9.
[j] 1 Cron. 16.35, 36.

Is 107.

[a] Ps. 106. 1.
[b] Mat. 19. 17.
[c] Ps. 106. 10.
[d] Ps. 106. 47.
[e] Vers. 40.
[f] Deut. 32. 10.
[g] Osea 5. 15.
[h] Ezra 8. 21.
[i] Vers 15.21,31.
[j] Ps. 34. 10.
[k] Luc. 1. 79.
[l] Iov 36. 8.
[m] Plân. 3. 42.
[n] Ps. 73. 24.
[o] Ps. 22. 11.
[p] Vers. 6,19,28.
[q] Ps. 68. 6.
[r] Vers. 8.21.31.
[s] Isa. 45. 2.
[t] Plân. 3. 39.
[u] Iov 33. 20.
[v] Iov 33. 22.
[x] Vers. 6,13,28.
[y] 2 Reg. 20.4,5.
[z] Ps. 30. 2.
[a] Iov 33, 28, 30.
[b] Vers. 8,15.31.
[c] Ebr. 13. 15.
[d] Ps. 9. 11.
[e] Iona 1. 4. Ps. 22. 14.

27 Se clatină şi şovăesc ca cel beat, Şi
toată înţelepciunea lor se pierde. 28 [g] Atunci ei strigă către Domnul în nevoia
lor, Şi el din strâmtorările lor îi scoate.
29 [h] Opreşte furtuna, în adiere o *preface*,
Şi valurile se alină. 30 Atunci ei se bucură, că s'au liniştit, Şi el îi conduce la
limanul dorit de ei. 31 [i] Mulţumească
Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru*
minunile lui către fiii oamenilor; 32 Să-l
înalţe [j] în adunarea poporului, Şi să-l
laude pe scaunul celor bătrâni. 33 El
[k] preface râurile în deşert, Şi izvoarele
de apă în uscăciune; 34 [l] Pământul roditor în pământ sărături, Pentru răutatea locuitorilor lui; 35 [m] Preface deşertul în iezer de apă, Şi pământul uscat
în izvoare de apă; 36 Lăsând să locuească acolo cei flămânzi, Să întemeieze
cetatea de locuit; 37 Şi să semene *câmpia*, şi să sădească vii, Cari să producă
fruct pe tot anul. 38 Şi [n] el îi binecuvintează, şi ei [o] se îmmulţesc foarte, Şi nu
lasă să se împuţineze vitele lor. 39 De
sunt [p] împuţinaţi şi umiliţi De apăsarea
nefericirii şi întristării, 40 [q] El varsă
disprețul asupra mai marilor, În deşerturi fără căi îi face *să se rătăcească*.
41 [r] Dar el ridică pre cel lipsit din apăsare. Şi ca pre turme [s] îmmulţeşte neamurile lor; 42 [t] Cei drepţi văd *aceasta*, şi se bucură, Şi toată [u] răutatea îşi
închide gura ei. 43 [v] Tot înţeleptul vadă aceasta, Şi priceapă îndurările Domnului.

Preamărirea bunătăţii şi credincioşiei dumnezeeşti. Rugă pentru izbândă împotriva duşmanilor.

108 O cântare sau un psalm al lui
David. 2 [a] Gata este inima mea,
Dumnezeule! Voiu cântă, şi voiu psalmodià; Aşà şi sufletul meu. 3 [b] Deşteaptă-te, harpă şi citară, Ca să deştept aurora. 4 Te voiu lăudà între popoare,
o! Doamne, Îţi voiu psalmodià între naţiuni. 5 Căci mare preste ceruri *este*
îndurarea ta, Şi până la nouri adevărul
tău. 6 [c] Înalţă-te preste ceruri, Dumnezeule. Preste tot pământul mărirea
ta; 7 [d] Ca să fie mântuiţi iubiţii tăi, Ajută cu dreapta ta, şi răspunde-mi; Dumnezeu a făgăduit în sfinţenia sa: 8 Bucură-mă-voiu, împărţindu-vă Sichemul,
Şi valea Succotului măsurând-o; 9 Al
meu este Galaadul, şi al meu Manasse,
Efraimul *este* tăria capului meu, [e] Iuda
legislatorul meu; 10 Moabul *este* ligheanul meu, Asupra Edomului voiu aruncà încălţămintea mea, Asupra Filistiei voiu biruì. 11 [f] Cine mă va duce
la cetatea cea întărită? Cine mă va duce
la Edom? 12 Au nu *tu* oare, Dumnezeule, cel ce ne-ai lăpădat? Şi au nu tu,
Dumnezeule, cel ce n'ai ieşit cu oştirile
noastre? 13 Dă-ne ajutor *ca să scăpăm din* strâmtorare, Căci amăgitor *este*
ajutorul omului. 14 [g] Cu Dumnezeu
vom lucrà fapte măreţe, Şi el va călcà
în picioare pre neamicii noştrii.

Rugăciunea prigonitului spre a se pedepsi duşmanii săi şi ca Dumnezeu să reverse asupra sa harul său în mizeria sa.

109 Maestrului de cântare. Un psalm
al lui David. Dumnezeul laudei
mele, [a] nu tăceà, 2 Căci gura nelegiuitului şi gura vicleniei s'au deschis asupră-mi; Vorbit-au cu mine cu limba minciunei, 3 Cu cuvinte de ură m'au înconjurat, Şi [b] fără cuvânt se luptară cu
mine. 4 Pentru iubirea mea ei mă
pârăsc; Dar eu, eu m'am rugat pentru ei.
5 Şi [c] ei pentru bine cu rău mi-au răsplătit, Cu ură pentru iubirea mea. 6 Pune
preste dânsul pre cel nelegiuit, Şi [d] pârâtorul să steà de a dreapta lui; 7 Când
va fi judecat, fă să iasă vinovat, Şi [e] ruga
lui ca păcat să se socotească! 8 Puţine
fie zilele sale, Diregătoria sa [f] altul să o
ia! 9 [g] Orfani *fie* fiii săi, Şi femeia sa
văduvă! 10 Rătăcească-se fiii săi şi să
cerşetorească, Să caute pâne în afara
ruinelor lor! 11 [h] Împrumutătorul ră-

---

g Vers. 9,18,16. *h* Mat. 8. 26. *i* Vers. 8,15,21. *j* Ps. 22. 22, 25. *k* 1 Reg. 17.1,7. *l* Fac. 13. 10. *m* Ps. 114. 8. Isa. 41. 18. *n* Fac. 12. 2. *o* Esod. 1. 7. *p* 2 Reg. 10. 32. *q* Iov 12. 21, 24 *r* 1 Sam. 2. 8. *s* Ps. 78. 52. *t* Iov 22. 19. *u* Iov 5. 16. *v* Ps. 64. 9. Osea 14. 9. —

Ps. 108. *a* Ps. 57. 7. *b* Ps. 57. 8—11. *c* Ps. 57. 5, 11. *d* Ps. 60. 5, etc. *e* Fac. 49. 10. *f* Ps. 60. 9. *g* Ps. 60. 12. —

Ps. 109. *a* Ps. 83. 1. *b* Ps. 35. 7. *c* Ps. 35. 7, 12. *d* Zech. 3. 1. *e* Prov. 28. 9. *f* Fapt. 1. 20. *g* Esod. 22. 24. *h* Iov 5. 5.

pească toate ce sunt ale lui, Şi străinii să prade munca sa! 12 Să nu aibă pre nimenea, care să întindă îndurare asupră-i, Nimenea să nu fie, care să aibă milă de orfanii săi! 13 [i]Stârpească-se urmaşii săi, În neamurile viitoare fie şters [j]numele lor! 14 [k]Vina părinţilor lui amintească-se înaintea Domnului, Păcatul mumei sale să nu [l]se şteargă! 15 Pururea fie înaintea Domnului, Ca el să [m]stârpească depe pământ amintirea lor.

16 Fiindcă nu-şi aduce aminte a face milă, Ci urmăreşte pre cel sărac şi lipsit, Pre cel cu inimă [n]sdrobită până la moarte. 17 [o]Iubit-a blestemul, deci cadă asupră-i; Binecuvântarea n'a iubit, deci fie departe de dânsul. 18 Cu blestemul, ca cu un vestmânt, s'a îmbrăcat, Deci să [p]intre ca apa în lăuntrul său, Ca oleiul în oasele lui! 19 Fie-i blestemul ca vestmântul, cu care se învelește, Ca cingătoarea, cu care se încinge totdeauna! 20 Aceasta fie plata părîtorilor mei dela Domnul, A acelora ce vorbesc de rău asupră-mi! 21 Dar tu lucrează pentru mine, Doamne, Dumnezeule, Pentru numele tău: Căci bună este îndurarea ta, scapă-mă. 22 Căci sărac şi lipsit sunt, Şi inima mea rănită în lăuntrul meu.

23 [q]Ca o umbră, ce se întinde, pier, Alungat sunt ca locustele. 24 [r]Genunchii mei se clatină de ajunare, Şi carnea mea s'a scurs de grăsime; 25 Aşà că am ajuns a le fi de [s]ocară; Când mă văd, [t]clatină din cap. 26 Ajută-mă, Doamne, Dumnezeul meu! Mântue-mă după îndurarea ta; 27 [u]Ca ei să cunoască, că aceasta este mâna ta, Că tu, Domnul, ai făcut-o. 28 [v]Blesteme ei, dar tu binecuvintează, De se vor scula, ruşineze-se; Dar [x]servul tău să se bucure. 29 [y]Părîtorii mei cu ruşine să se îmbrace, În ruşinea lor să se învelească, ca cu o mantie. 30 Mulţumivoiu foarte Domnului cu gura mea, În mijlocul multora [z]îl voiu lăudà. 31 Căci [a]el stă de a dreapta celui lipsit, Ca să-l scape de cei ce condamnă sufletul său.

Hristus vecinicul rege şi mare preot.

110 Un psalm al lui David. Zis-a [a]Domnul Domnului meu: „Şezi de a dreapta mea, Până voiu pune pre neamicii tăi aşternut picioarelor tale“. 2 Toiagul puterii tale-l va trimete Domnului din Sion; Să domneşti în mijlocul neamicilor tăi. 3 [b]Poporul tău va aduce daruri de bunăvoie în ziua puterei tale, [c]În podoabă sfântă; ca din sânul aurorei, Îţi va fi atuncia roaua tinereţelor tale. 4 Domnul a jurat, şi [d]nu se va căi; [e]„Tu eşti preot în veci după chipul lui Melchisedek.“ 5 Domnul [f]de a dreapta ta va sfărâmà Pre regi, [g]în ziua mâniei sale. 6 El va judecà între naţiuni; De stârvuri le va umpleà, [h]Va sfărâmà pre capii multor ţări. 7 Pe drumuri [i]din părâu va beà, [j]De aceea îşi va ridicà capul.

Cântare de mulţumită pentru binecuvântarea trupească şi sufletească a Domnului.

111 Lăudaţi pre Domnul! [a]Lăuda-voiu pre Domnul din toată inima, În societatea celor drepţ şi în adunarea lor. 2 [b]Mari sunt faptele Domnului, [c]Căutate de toţi cei ce se plac într'însul. 3 [d]Măreţie şi strălucire este fapta sa, Şi dreptatea sa ţine în veci. 4 Vrednice de amintire făcut-a minunile sale; [e]Milos şi îndurat este Domnul; 5 [f]Hrană dă celor ce se tem de dânsul, Îşi aminteşte în veci de legământul său. 6 Puterea faptelor sale descoperit-a poporului său, Dându-le moştenirea popoarelor. 7 Faptelor mânelor sale sunt [g]adevăr şi dreptate, [h]Sigure sunt toate poruncile sale, 8 [i]Întărite în veci şi în nesfârşit, [j]Făcute cu adevăr şi dreptate. 9 [k]Răscumpărare a trimes poporului său, Datu-i-a în veci legământul său; [l]Sfânt şi înfricoşat este numele lui. 10 [m]Începutul înţelepciunei este temerea de Domnul,

[i] Iov 18 19.
[j] Prov. 10. 7.
[k] Exod. 20. 5.
[l] Neem. 4. 5.
[m] Iov 18. 17.
[n] Ps. 34. 18.
[o] Prov. 14. 14.
[p] Num. 5. 22.
[q] Ps. 102. 11.
[r] Ebr. 12. 12.
[s] Ps. 22. 6, 7.
[t] Mat. 27. 29.
[u] Iov 37. 7.
[v] 2 Sam. 16. 11, 12.
[x] Isa. 65. 14.
[y] Ps. 35. 26.
[z] Ps. 85. 18.
[a] Ps. 16. 8.

Ps. 110.

[a] Mat. 22. 44.
[b] Jude. 5. 2.
[c] Ps. 96. 9.
[d] Num. 23. 19.
[e] Ebr. 5 6. Zech. 6. 13.
[f] Ps. 16. 8.
[g] Rom. 2. 5.
[h] Ps. 68. 21.
[i] Jude. 7. 5, 6.
[j] Isa. 53. 12.

Ps. 111.

[a] Ps. 35. 18.
[b] Iov. 38.
Apoc. 15. 3.
[c] Ps. 143. 5.
[d] Ps. 145. 4, 5, 10.
[e] Ps. 86. 5.
[f] Mat. 6. 26, 38.
[g] Apoc. 15. 3.
[h] Ps. 19. 7.
[i] Mat. 5. 18.
[j] Ps. 19. 9.
[k] Luc. 1. 68.
[l] Luc. 1. 49.
[m] Iov 28. 28.

Buni de minte sunt toți cei ce fac poruncile lui; Lauda lui fie în veci.

Fericirea evlavioșilor și a miloșilor.

112 Lăudați pre Domnul! [a]Fericit este bărbatul, ce se teme de Domnul, Ce [b]se place foarte în poruncile lui! 2 [c]Puternică pe pământ va fi seminția sa; Neamul celor drepți va fi binecuvântat. 3 [d]Bunuri și avuții *sunt* în casa sa, Și dreptatea sa în veci ține. 4 [e]Lumină a răsărit în întunerec pentru cei onești: *Ei sunt* miloși, înduratți și drepți. 5 [f]Fericit *este* bărbatul, *ce* dăruește și împrumută; El îngrijește afacerile sale [g]cu cuviință. 6 Căci [h]în veci nu se va clăti, [i]Spre amintire vecinică va fi cel drept.

7 [j]De o știre rea nu se va teme, Tare este [k]inima sa, [l]încrezându-se în Domnul; 8 Întărită inima sa, [m]nu se va teme, Până ce [n]va vedeà *împlinirea dorinței sale* asupra neamicilor săi. 9 [o]A împărțit, a dat săracilor, Dreptatea sa în veci ține, Cornul său se va înălța în mărire. 10 Nelegiuitul vede *aceasta*, și se mâhnește. Dinții își crâșnește și se topește: Pofta nelegiuiților va perì.

Smeritului Dumnezeu îi dă harul său.

113 Lăudați pre Domnul! [a]Lăudați, voi servii Domnului, Lăudați numele Domnului. 2 [b]Fie numele Domnului binecuvântat, De acum și până în veci. 3 [c]Dela răsăritul soarelui până la apusul lui, Fie numele Domnului lăudat. 4 [d]Înalt preste toate popoarele *este* Domnul, [e]Preste ceruri mărirea sa. 5 [f]Cine *este* ca Domnul, Dumnezeul nostru? Care tronează în înălțime, 6 [g]Care *se* înjosește, spre a privì La ceruri și pe pământ; 7 [h]Care ridică pre cel sărac din pulbere, Care din tină înalță pre cel lipsit: 8 Ca [i]să-*l* pună alături cu cei mai mari; Alăturea cu mai marii poporului său; 9 [j]Care face ca stearpa casei să ajungă Mumă voioasă de copii. Lăudați pre Domnul!

Minunile lui Dumnezeu scoțând pre poporul său din Egipt.

114 Când [a]ieși din Egipt Israel, Casa lui Iacob [b]din mijlocul unui popor străin, 2 [c]Iuda făcutu-s'a templul său, Israel stăpânirea sa, 3 [d]Marea văzù și fugì, [e]Iordanul se întoarse îndărăt; 4 Munții săltară ca berbecii, Colinele ca mieii. 5 Ce-ți *este* ție, mare, de fugi? *Tie*, Iordanule, *de* te întorci îndărăt? 6 Vouă, munților, *de* săltați ca berbecii, Vouă, colinelor, ca mieii? 7 Înaintea Dumnezeului cutremură-te, pământule! Înaintea Dumnezeului lui Iacob; 8 Care preface stânca *în* iaz de apă, Și cremenea în isvor de apă.

Numai lui Dumnezeu să-i dăm onoare.

115 Nu [a]nouă, Doamne, nu nouă, Ci numelui tău dă-i mărire, Pentru îndurarea ta, pentru adevărul tău! 2 Pentru ce să zică popoarele: [b]„Unde *este* Dumnezeul lor?“ 3 [c]Dar Dumnezeul nostru *este* în ceruri, Toate câte i-au plăcut, le-a făcut. 4 [d]Idolii lor *sunt* argint și aur, Lucru de mâni omenești. 5 Gură au, și nu vorbesc; Ochi au, și nu văd; 6 Urechi au, și nu aud; Nas au, și nu miros; 7 Mâni au, și nu pipăesc, Picioare au, și nu umblă. Nu dau nici sunet prin gâtlejul lor. 8 [e]Cei ce-i fac sunt ca dânșii, Tot cel ce se încrede în ei. 9 [f]Israele, încrede-te în Domnul! Ajutorul lor și scutul lor el *este*. 10 Casă a lui Aaron, încredeți-vă în Domnul, [g]Ajutorul lor și scutul lor el *este*.

11 Cei ce vă temeți de Domnul, încredeți-vă în Domnul, Ajutorul lor și scutul lor el *este*. 12 [h]Domnul cel ce și-a adus aminte de noi, va binecuvântà: Va binecuvântà casa lui Israel, Va binecuvântà casa lui Aaron; 13 Va binecuvântà pre cei ce se tem de Domnul, Pre cei mici și pre cei mari, 14 Domnul să vă adauge, Vouă și fiilor voștri. 15 [i]Binecuvântați *fiți* de Domnul, [j]Cel

Ps. 112.
a Ps. 128. 1.
b Ps. 119. 16. 35, 47, 70 143.
c Ps. 25. 13.
d Mat. 6. 33.
e Iov 11. 17.
f Ps 37. 26.
g Efes. 5. 15.
h Ps. 15. 5.
i Prov. 10. 7. Prov. 1. 33.
k Ps. 57. 7.
l Ps. 64. 10.
m Prov. 1. 33.
n Ps. 59. 10.
o 2 Cor. 9. 9.

Ps. 113.
a Ps. 135. 1.
b Dan. 2. 20.
c Isa. 59. 19.
d Ps. 79. 9.
e Ps. 8. 1.
f Ps. 89. 6.
g Ps. 11. 4.
h 1 Sam. 2. 8.
i Iov 36. 7.
j Gal. 4. 27.

Ps. 114.
a Esod. 13. 8.
b Ps. 81. 5
c Esod. 6. 7.
d Esod. 14. 21.
e Ios. 3. 13, 16.

Ps. 115.
a Isa. 48 1. Ezec. 36. 32.
b Ioel 2. 17.
c Dan 4. 35.
d Deut. 4. 28.
e Iona 2. 8. Hab. 2. 18, 19.
f Ps. 118. 2, 3, 4.
g Ps. 33. 20.
h Ps. 128. 1, 4
i Fac. 14. 19.
j Fac. 1. 1.

ce făcù cerul şi pământul. 16 Cerurile *sunt* cerurile Domnului, Şi pământul l-a dat fiilor oamenilor. 17 [k]Nu morţii laudă pre Domnul, Nici toţi cei pogorîţi în locul tăcerei; 18 [l]Ci noi vom binecuvântà pre Domnul, De acum şi până în veci. Lăudaţi pre Domnul!

Mulţumită şi făgăduinţă pentru scăparea de primejdie mare mortală.

116 [a]Iubesc pre Domnul; căci a auzit Vocea mea, plângerea mea. 2 Căci a plecat urechia sa către mine, În *toate* zilele mele *îl* voiu chiemà. 3 [b]Funiile morţii mă încunjuraseră, Strâmtorările sfârşitului m'aflaseră, Nevoie şi întristare întâmpinasem; 4 Atuncia chiemat-am numele Domnului, „Ah, Doamne, scapă sufletul meu!“ 5 [c]Milos şi [d]drept *este* Domnul, Îndurat Dumnezeul nostru. 6 Domnul păzeşte pre cei simplii; Eram slab şi m'a ajutat. 7 Întoarce-te, suflete al meu, la [e]liniştea ta, Căci [f]Domnul ţi-a făcut bine. 8 [g]Căci tu ai scăpat sufletul meu de moarte, Ochiul meu de lacrimi, *şi* piciorul meu de căderе. 9 Voiu umblà înaintea Domnului, [h]În pământul celor vii. 10 [i]Crezut-am; de aceea am vorbit; Apăsat foarte am fost. 11 [j]Zis-am în uimirea mea, [k]„Toţi oamenii mint“, 12 Cum se răsplătesc Domnului Toate binefacerile lui către mine? 13 Păharul mântuirei voiu luà Şi voiu chiemà numele Domnului. 14 [l]Voturile mele le voiu plăti Domnului, Înaintea întregului său popor. 15 [m]Scumpă este în ochii Domnului, Moartea cuvioşilor săi. 16 Ah, Doamne, în adevăr [n]servul tău sunt, Servul tău, [o]fiul servei tale; Tu ai deslegat legăturile mele. 17 Ţie-ţi voiu jertfì jertfe de mulţumire, Şi voiu chiemà numele Domnului. 18 Voturile mele le voiu plăti Domnului, Înaintea întregului său popor, 19 În curţile casei Domnului, În mijlocul tău, Ierusalime! Lăudaţi pre Domnul!

Învitare spre a lăudà pre Dumnezeu.

117 Lăudaţi pre Domnul, toate popoarele! Serbaţi-l, toate naţiunile! 2 Căci mare este îndurarea lui spre noi, Şi adevărul Domnului în veci. Lăudaţi pre Domnul!

Cântare de biruinţă a dreptilor.

118 [a]Mulţumiţi Domnului că bun *este*, Şi în veci *ţine* îndurarea sa. 2 [b]Şi Israel zică: Că în veci *ţine* îndurarea sa. 3 Şi casa lui Aaron zică: Că în veci *ţine* îndurarea sa. 4 Cei ce se tem de Domnul, zică: „Că în veci *ţine* îndurarea sa.“ 5 [c]Din strâmtorare chiemat-am pre Domnul; Domnul mi-a răspuns, *şi* [d]la loc larg *m'a scos.* 6 [e]Domnul *este* pentru mine; nu mă tem; Ce-mi poate face omul? 7 [f]Domnul *este* pentru mine, între ajutătorii mei, Şi [g]voiu vedeà *împlinirea dorinţei mele* asupra celor ce mă urăsc. 8 [h]Mai bine *este* a se încrede în Domnul, Decât a-şi pune încrederea în oameni. 9 [i]Mai bine *este* a se încrede în Domnul, Decât a-şi pune încrederea în cei mari. 10 Toate popoarele m'au încunjurat; În numele Domnului le-am stârpit; 11 [j]Încunjuratu-m'au, da, m'au încunjurat, În numele Domnului le-am stârpit. 12 M'au încunjurat [k]ca albinele, Se stinseră [l]ca focul din spini: În numele Domnului le-am stârpit. 13 Îmbrâncitu-m'au foarte, ca să cad, Dar Domnul m'a ajutat. 14 [m]Tăria mea şi cântarea mea *este* Domnul, Şi fostu-mi-a de ajutor. 15 Vocea cântărei de bucurie şi de mântuire *este* în corturile celor drepţi: „Dreapta Domnului face fapte mari“. 16 [n]Dreapta Domnului înalţă, Dreapta Domnului face fapte mari. 17 [o]Nu voiu murì, ci voiu trăì, Şi [p]voiu spune faptele Domnului. 18 Domnul m'a [q]mustrat; Dar nu m'a dat morţii. 19 [r]Deschideţi-mi porţile dreptăţii; Voiu întrà printr'însele, voiu lăudà pre Domnul, 20 [s]Aceasta *este* poarta Domnului, Cei drepţi întră [t]printr'însa. 21 Lăuda-te-

[k] Ps. 6. 5.
[l] Dan. 2. 20.

Ps. 116.
[a] Ps. 18. 1.
[b] Ps. 18. 4, 5, 6.
[c] Ps. 103. 8.
[d] Ezra 9. 15.
[e] Ier. 6. 16.
[f] Ps 13 6.
[g] Ps. 56. 13.
[h] Ps. 27. 13.
[i] 2 Cor. 4. 13.
[j] Ps 31. 22.
[k] Rom. 3. 4.
[l] Iona 2. 9.
[m] Ps. 72. 14.
[n] Ps. 119. 125.
[o] Ps. 86 16.

Ps. 118.
[a] 1 Cron. 16. 8, 34.
[b] Ps 115. 9, etc.
[c] Ps. 120. 1.
[d] Ps. 18. 19.
[e] Ebr. 13. 6.
[f] Ps 54. 4.
[g] Ps. 59. 10.
[h] Ps. 40. 4.
[i] Ps. 146. 3.
[j] Ps. 88. 17.
[k] Deut. 1. 44.
[l] Eccl. 7. 6
[m] Esod. 15. 2.
[n] Esod. 15. 6.
[o] Hab. 1. 12.
[p] Ps. 73. 28.
[q] 2 Cor 6. 9.
[r] Isa 26. 2.
[s] Ps. 24. 7.
[t] Isa. 35. 8.

voiu, că [u]mi-ai răspuns; Şi [v]mi-ai fost spre mântuire. 22 [x]Piatra, *pre care* zidarii au lepădat-*o*, Piatra unghiului s'a făcut, 23 Dela Domnul s'a făcut aceasta; Minunat *este* aceasta în ochii noştri. 24 Aceasta *este* ziua, pre care Domnul a făcut-*o*, Să ne bucurăm şi să ne veselim într'însa. 25 Ah, Doamne, ajută, rogu-te; Ah, Doamne, trimete, rogu-te, prosperitate. 26 [y]Binecuvântat *fie* cel ce vine în numele Domnului; Binecuvântămu-vă pre voi cei din casa lui Israel. 27 Domnul *este* Dumnezeu, şi ne [z]luminează; Legaţi jertfele cu funii până la coarnele altarului. 28 Dumnezeul meu tu *eşti*, şi eu te voiu lăudà; Dumnezeul meu, te voiu înălţà. 29 Mulţumiţi Domnului, că bun *este*, Că în veci *ţine* îndurarea sa.

Măreţia şi mândreţea cuvântului lui Dumnezeu. (Numit şi alfabetul de aur, de vreme ce în textul original fiecare opt versete au la început aceiaşi iniţială, după ordinea alfabetică.)

ALEF.

119 Fericiţi *sunt* cei fără prihană în cale, [a]Cari umblă în legea Domnului. 2 Fericiţi cei ce păzesc mărturiile sale, *Şi*-l caută din toată inima; 3 [b]Cei ce nu fac nici o fărădelege, *Ci* umblă în căile sale. 4 Tu *ne*-ai poruncit, poruncile tale Să le păzim cu îngrijire. 5 Ah, de s'ar întări căile mele, În păzirea aşezămintelor tale. 6 [c]Atuncia nu m'aş ruşinà, când aş privì la toate poruncile tale. 7 [d]Lăudà-te-voiu în curăţenia inimei, Învăţându-mă judecăţile dreptăţii tale. 8 Aşezămintele tale voiu ţinea, Nu mă părăsì de tot!

BET.

9 În ce chip tinerul calea sa curată va ţinea? Când *o* va ţinea după cuvântul tău. 10 Cu toată inima mea [e]te-am căutat; Nu mă lăsà să [f]rătăcesc dela poruncile tale. 11 [g]În inima mea ascuns-am cuvântul tău, Ca să nu-ţi păcătuesc. 12 Binecuvântat *fie* Domnul! [h]Învaţă-mă aşezămintele tale. 13 Cu buzele mele [i]spus-am Toate judecăţile gurei tale. 14 De calea mărturiilor tale mă bucur, Ca de toate avuţiile. 15 [j]Cugetà-voiu la poruncile tale, *Şi* căutà-voiu căile tale. 16 [k]Desfătà-mă-voiu în aşezămintele tale; Cuvântul tău nu voiu uità.

GHIMEL.

17 [l]Fă bine servului tău, *ca* să trăiesc; Şi voiu păzì cuvântul tău. 18 Deschide ochii mei, Ca să văd minunile legei tale. 19 [m]Străin *sunt* pe pământ, Nu ascunde dela mine poruncile tale. 20 [n]Sdrobit este sufletul meu, De dorul judecăţilor tale în tot timpul. 21 Mustrat-ai pre cei mândri, cei blăstemaţi, Cari [o]s'au rătăcit dela poruncile tale. 22 [p]Ridică de deasupra mea ocara şi dispreţul: Căci mărturiile tale le-am păzit. 23 Chiar şi cei mai mari au şezut, şi au vorbit asupră-mi; *Dar* servul tău la aşezămintele tale [q]cugetă. 24 Şi [r]mărturiile tale *sunt* desfătările mele, Sfătuitorii mei.

DALET.

25 [s]Lipitu-s'a de ţărână sufletul meu: [t]Reînsufleţeşte-mă după cuvântul tău. 26 Spus-am căile mele, şi tu mi-ai răspuns; [u]Învaţă-mă aşezămintele tale. 27 Calea poruncilor tale fă-mă să înţeleg, Şi [v]voiu cugetà la minunile tale. 28 [x]Sufletul meu lăcrimează de întristare; Ridică-mă după cuvântul tău. 29 Calea minciunei depărtează dela mine, Cu legea ta miluieşte-mă. 30 Calea credincioşiei ales-am, Judecăţile tale pus-am *înaintea mea*. 31 Lipit sunt de mărturiile tale; Doamne! nu lăsà să fiu ruşinat. 32 Pe calea poruncilor tale voiu alergà; Căci [y]la larg vei scoate inima mea.

HE.

33 [z]Învaţă-mă, Doamne, calea aşezămintelor tale, Şi o voiu păzì [a]*până* în sfârşit. 34 [b]Dă-mi înţelepciune, ca să păzesc legea ta, Şi să o ţin cu toată

---

u Ps. 116. 1.
v Vers. 14.
x Efes. 2. 20. 1 Pet. 2. 4, 7.
y Mat. 21. 9.
z Est. 8. 16. 1 Pet. 2. 9.
Ps. 119.
a Ps. 128. 1.
b 1 Ioan 3. 9.
c 1 Ioan 2. 28.
d Vers. 171.
e 2 Cron 15. 15.
f Vers. 21, 118.
g Luc. 2. 19, 51.
h Vers. 26, 33, 64, 68, 108, 124, 135.
i Ps. 34. 11.
j Ps. 1. 2.
k Ps. 1. 2.
l Ps. 116. 7.
m Eber. 11. 13.
n Ps. 42. 1, 2.
o Vers. 10, 110, 118.
p Ps. 39. 8.
q Vers. 15.
r Vers. 77, 92.
s Ps. 44. 25.
t Vers. 40.
u Ps. 25. 4.
v Ps. 145. 5, 6.
x Ps. 107. 26.
y 1 Reg. 4. 29.
z Vers. 12.
a Mat. 10. 22.
b Isc. 1. 5.

inima. 35 Fă-mă să umblu în calea poruncilor tale, Căci în ea [c] aflu plăcere. 36 Pleacă inima mea la mărturiile tale, Şi nu la [d] sgârcenie. 37 [e] Întoarce ochii mei dela [f] căutarea de deşertăciune: [g] Reînsufleţeşte-mă în calea ta. 38 [h] Împlineşte servului tău cuvântul tău, Ce *l-ai făgăduit celor ce* se tem de tine. 39 Depărtează ocara mea, de care mă tem; Căci judecăţile tale bune *sunt*. 40 Iacă, [i] duc dorul poruncilor tale; Întru dreptatea ta [j] reînsufleţeşte-mă.

VAF.

41 Şi [k] vină preste mine îndurările tale, Doamne, Mântuirea ta, după cuvântul tău; 42 Şi voiu răspunde celui ce mă defaimă; Că în cuvântul tău mă încred. 43 Şi nu luà de tot din gura mea cuvântul adevărului, Căci judecăţile tale am aşteptat. 44 Şi voiu păzì legea ta pururea, În veci şi perpetuu. 45 Şi în larg voiu umblà; Căci poruncile tale le caut. 46 [l] Voiu vorbì de mărturiile tale înaintea regilor, Şi nu mă va ruşinà. 47 Şi mă voiu [m] desfătà în poruncile tale, Pre care le iubesc. 48 Voiu ridicà mânele mele spre poruncile tale, pre care le iubesc, Şi voiu [n] cugetà la aşezămintele tale.

ZAIN.

49 Adu-ţi aminte de cuvântul *tău* către servul tău, Pre care m'ai făcut să-l [o] aştept. 50 Aceasta *este* [p] mângăierea mea în apăsarea mea; Căci cuvântul tău m'a reînsufleţit. 51 Cei mândri foarte şi-au [q] râs de mine; De legea ta nu m'am [r] depărtat. 52 Adusu-mi-am aminte de judecăţile tale din veci, Doamne, Şi m'am mângăiat, 53 [s] Fiori cuprinsu-m'au pentru cei nelegiuiţi, Cari părăsesc legea ta. 54 Cântări fostu-mi-au aşezămintele tale, În casa nemerniciei mele. 55 Noaptea [t] adusu-mi-am aminte de numele tău, Doamne, Şi am păzit legea ta. 56 Aceasta mi-s'a făcut: Căci poruncile tale le-am păzit.

HET.

57 [u] „Partea mea *tu eşti*, Doamne!“ Zis-am, ca să păzesc cuvintele tale. 58 Din toată inima rugatu-m'am ţie, Îndură-te de mine [v] după cuvântul tău: 59 *De dinainte* [x] cugetat-am la căile mele, Şi am întors picioarele mele către mărturiile tale. 60 Grăbitu-m'am, şi n'am întârziat, A păzì poruncile tale. 61 Cetele celor nelegiuiţi încunjuratu-m'au; Legea ta nu am uitat. 62 [y] La miezul nopţii scolu-mă spre a-ţi mulţumì, Pentru judecăţile dreptăţii tale. 63 Soţ *sunt* tuturor *celor* ce se tem de tine, Şi celora ce ţin poruncile tale. 64 [z] De îndurarea ta, Doamne, este plin pământul; [a] Învaţă-mă aşezămintele tale.

TET.

65 Făcut-ai bine servului tău, Doamne, După cuvântul tău. 66 Înţelegere bună şi cunoştinţă învaţă-mă, Căci cred poruncilor tale. 67 [b] Mai înainte să fi fost umilit, greşit-am; Dar acum cuvântul tău îl păzesc. 68 [c] Bun *eşti* şi binefăcător; [d] Învaţă-mă aşezămintele tale. 69 Minciună au [e] uneltit asupră-mi cei mândri; *Iar* eu cu toată inima păzesc poruncile tale. 70 [f] Grasă ca seul este inima lor; Iar eu [g] în legea ta mă desfătez. 71 [h] Spre bine *fostu*-mi-*a*, că am fost umilit: Ca să învăţ aşezămintele tale. 72 [i] Mai bună-mi *este* legea gurei tale, Decât mii *de bucăţi* de aur şi de argint.

IOD.

73 [j] Mânele tale m'au făcut, şi m'au zidit; [k] Înţelepţeşte-mă, ca să învăţ poruncile tale. 74 [l] Cei ce se tem de tine mă vor vedeà şi se vor bucurà; Căci [m] cuvântul tău am aşteptat. 75 Ştiu, Doamne, că drepte *sunt* judecăţile tale, Şi [n] că cu credincioşie m'ai umilit. 76 Fie, rogu-te, îndurarea ta spre mângăierea mea, După cuvântul tău către servul tău. 77 [o] Vie asupră-mi mila ta, ca să trăesc; Căci [p] legea ta *este* desfătarea mea.

c Vers. 16.
d Ezec. 33. 31.
e Isa. 33. 15.
f Prov. 23. 5.
g Vers. 40.
h 2 Sam. 7. 25.
i Vers. 20.
j Vers. 25, 37.
k Ps. 106. 4.
l Mat. 10. 18, 19. Fapt. 26. 1, 2.
m Vers. 16.
n Vers. 15.
o Vers. 74, 81, 147.
p Rom. 15. 4.
q Ier. 20. 7.
r Iov 23. 11.
s Ezra 9. 3.
t Ps. 63. 6.
u Plân. 3. 24.
v Vers. 41.
x Luc. 15. 17, 18.
y Fapt. 16. 25.
z Ps. 33. 5.
a Vers. 12, 26.
b Ebr. 12. 11.
c Ps. 106. 1.
d Vers. 12, 26.
e Iov 13. 4.
f Fapt. 28. 27.
g Vers. 35.
h Vers. 67.
i Vers. 127.
j Iov 10. 8.
k Vers. 34, 144.
l Ps. 34. 2.
m Vers. 49, 147.
n Ebr. 12. 10.
o Vers. 41.
p Vers. 24, 47, 174.

78 [q] Rușineze-se cei mândri; [r] căci fără cuvânt au nelegiuit asupră-mi; Că eu la poruncile tale [s] cuget, 79 Întoarcă-se spre mine cei ce se tem de tine, Și cei ce cunosc mărturiile tale. 80 Fie inima mea fără prihană în așezămintele tale, Ca să nu mă rușinez.

CAF.

81 [t] Lâncezește sufletul meu după ajutorul tău; [u] Cuvântul tău am așteptat. 82 [v] Lâncezesc ochii mei după cuvântul tău, Zicând: „Când mă vei mângâia?“ 83 Căci [x] ajuns am ca un foale în fum; Așezămintele tale nu le-am uitat. 84 [y] Câte *sunt* zilele servului tău? [z] Când vei face judecată celor ce mă urmăresc? 85 Gropi săpatu-mi-au [a] cei mândri, Cei ce nu *sunt* după legea ta. 86 Toate poruncile tale cu credincioșie *sunt*; [b] Fără cuvânt ei mă [c] urmăresc; ajută-mă! 87 Puțin lipsit-a să mă șteargă depe pământ; Dar eu poruncile tale n'am părăsit. 88 Dar îndurarea ta [d] reînsufletește-mă, Și voiu ține mărturia gurei tale.

LAMED.

89 [e] În veci, Doamne, Stă cuvântul tău în ceruri, 90 Din neamuri în neamuri credincioșia ta; Întemeiat-ai pământul, și el stă. 91 *Totul* după [f] rânduiala ta stă *până* astăzi; Căci toate serve ale tale *sunt*. 92 De nu *era* [g] legea ta desfătarea mea, Aș fi perit întru năcazul meu. 93 Nici odată nu voiu uită poruncile tale; Căci printr'însele m'ai reînsuflețit. 94 Al tău *sunt;* mântuie-mă; Căci poruncile tale am căutat. 95 Nelegiuții mă așteaptă, ca să mă peardă; Dar eu iau aminte la mărturiile tale. 96 [h] La toată desăvârșirea văzut-am margine; Dar porunca ta nemărginită *este*.

MEM.

97 Cât iubesc legea ta! Toată ziua [i] cugetarea mea ea *este*. 98 Mai mult decât pe neamicii mei mă [j] înțelepțești prin poruncile tale; Căci în veci *sunt* cu mine. 99 Decât învățătorii mei mai înțelept am ajuns; [k] Căci mărturiile tale *sunt* cugetarea mea. 100 Decât bătrânii [l] mai cu minte sunt; Căci poruncile tale am păzit. 101 [m] Oprit-am piciorul meu dela orice cale rea, Ca să păzesc cuvântul tău. 102 De judecățile tale nu m'am depărtat, Căci tu m'ai învățat. 103 [n] Cât de dulci *sunt* cerului gurei mele cuvintele tale! Da, *mai dulci sunt* gurei mele decât mierea. 104 Din poruncile tale mă cumințesc; Deaceea [o] urăsc toată calea minciunei.

NUN.

105 [p] Candelă piciorului meu *este* cuvântul tău, Și lumina cărărei mele. 106 [q] Juratu-m'am, și am ținut Paza judecăților dreptății tale. 107 Mâhnit foarte sunt, Doamne! [r] Reînsuflețește-mă după cuvântul tău. 108 [s] Darurile de bunăvoie ale gurei mele primește-le, Doamne Și judecățile tale [t] învață-mă. 109 [u] Sufletul meu pururea *este* în mâna mea, Și legea ta nu am uitat. 110 [v] Întinsu-mi-au cursă nelegiuții; Dar dela poruncile tale [x] nu m'am rătăcit. 111 [y] Moștenire în veci luat-am mărturiile tale; Căci [z] ele *sunt* bucuria inimei mele. 112 Plecat-am inima mea la împlinirea așezămintelor tale În veci, [a] *până* în sfârșit.

SAMECH.

113 Urăsc pre cei nestatornici, Dar iubesc legea ta. 114 [b] Scăparea mea și scutul meu tu *ești;* [c] Cuvântul tău îl aștept. 115 [d] Depărtați-vă dela mine, făcători de rele, Ca să păzesc poruncile Dumnezeului meu. 116 Sprijinește-mă după cuvântul tău ca să trăesc, Și nu lăsa să [e] fiu rușinat în speranța mea. 117 Sprijinește-mă ca să fiu mântuit, Ca să caut pururea spre așezămintele tale. 118 Tu calci pre toți cei ce se [f] abat dela așezămintele tale; Căci minciuna *este unealta* vicleniei lor. 119 [g] Ca sgură înlăturat-ai pre toți nelegiuiții pământului; Deaceea

---

q Ps. 25. 3.
r Vers. 86.
s Vers. 23.
t Ps. 73. 26.
u Vers. 74, 114.
v Ps. 69. 3.
x Iov 30. 30.
y Ps. 39. 4.
z Apoc. 6. 10.
a Ps. 35. 7.
b Ps. 35. 19.
c Vers. 78.
d Vers. 40.
e Ps 89. 2.
f Ier. 33. 25.
g Vers. 24.
h Mat. 5. 18.
i Ps. 1. 2.
j Deut 4. 6 8.
k 2 Tim. 3. 15.
l Iov 32. 7, 8, 9.
m Prov. 1. 15
n Ps. 19. 10.
o Vers 128.
p Prov. 6. 23.
q Neem. 10. 29.
r Vers. 88.
s Osua. 14. 2.
t Vers. 12, 26.
u Iov 13. 14.
v Ps. 140. 5.
x Vers. 10. 21.
y Deut. 33. 4.
z Vers. 77. 92.
a Vers 33.
b Ps. 33. 7.
c Vers. 81.
d Ps. 6. 8.
e Ps. 25. 2.
f Vers. 21.
g Ezec. 22. 18.

iubesc mărturiile tale. 120 [h] Carnea mea se spăimântă de temerea ta, Şi de judecăţile tale mă tem.

AIN.

121 Făcut-am judecată şi dreptate; Nu mă lăsà în puterea apăsătorilor mei. 122 [i] Asigurează binele servului tău, Nu lăsà pre cei mândri să mă apese. 123 [j] Ochii mei lâncezesc după ajutorul tău, Şi după cuvântul dreptăţii tale, 124 Fă cu servul tău după îndurarea ta; Şi aşezămintele tale [k] învaţă-mă. 125 [l] Servul tău *sunt*, înţelepţeşte-mă, Ca să cunosc mărturiile tale. 126 *Este* timp, ca tu să lucrezi, Doamne, Ei stricat-au legea ta. 127 [m] Deaceea iubesc poruncile tale, mai mult decât aurul, Da, decât aurul curat. 128 Deaceea socotit-am drepte toate poruncile *tale;* Toată calea minciunei am [n] urît.

PE.

129 Minunate *sunt* mărturiile tale, Deaceea le-a păzit sufletul meu. 130 Descoperirea cuvintelor tale luminează; Pre cei simpli [o] înţelepţeşte. 131 Gura mea am deschis, şi am sorbit; Căci după preceptele tale [p] am dorit. 132 [q] Întoarce-te către mine, şi îndură-te de mine, [r] Cum obicinueşti către cei ce iubesc numele tău. 133 Paşii mei [s] întăreşte-i prin cuvântul tău. Şi [t] nu lăsà să domnească preste mine fărădelegea. 134 [u] De apăsarea oamenilor scapă-mă, Ca să păzesc poruncile tale 135 [v] Faţa ta fă să lucească preste servul tău, Şi [x] învaţă-mă aşezămintele tale. 136 [y] Râuri de apă curg din ochii mei; Căci nu se păzeşte legea ta.

ŢADI.

137 [z] Drept *eşti*, Doamne, Şi drepte *sunt* judecăţile tale. 138 Drepte *sunt* [a] mărturiile *ce* tu ai dat, Şi sigure foarte. 139 [b] Zelul meu m'a surpat, Căci apăsătorii mei au uitat cuvintele tale. 140 [c] Lămurit foarte *este* cuvântul tău, Şi servul tău îl iubeşte. 141 Mic *sunt* şi despreţuit; Dar poruncile tale n'am uitat. 142 Dreptatea ta *este* dreptate în veci Şi legea ta [d] adevăr. 143 Nevoie şi strâmtorare au dat preste mine; *Totuşi* poruncile tale *sunt* [e] desfătarea mea. 144 Dreptatea mărturiilor tale *este* în veci [f] Înţelepţeşte-mă ca să trăesc.

KOF.

145 Din toată inima strig; răspundemi, Doamne! Aşezămintele tale voiu păzì. 146 Te chiem; ajută-mă, Şi voiu păzì mărturiile tale, 147 [g] Întrecut-am zorile, şi am strigat, [h] Aşteptând cuvintele tale. 148 [i] Întrecut-au ochii mei străjile *nopţei*, Ca să cuget la cuvântul tău. 149 Ascultă vocea mea după îndurarea ta; Doamne, după judecăţile tale [j] reînsufleţeşte-mă. 150 Apropiatu-s'au cei ce urmăresc planuri viclene, Depărtatu-s'a de legea ta. 151 [k] Aproape *eşti*, Doamne, [l] Şi toate poruncile tale *sunt* adevăr. 152 De mult cunoscut-am din mărturiile tale, [m] Că în veci le-ai întemeiat.

REŞ.

153 [n] Priveşte apăsarea mea, şi scapă-mă, Căci legea ta nu am uitat. 154 [o] Apără dreptul meu, şi mântuie-mă, [p] Reînsufleţeşte-mă după cuvântul tău. 155 [q] Departe *este* mântuirea *ta* de cei nelegiuiţi; Căci aşezămintele tale nu le caută. 156 Mare *este* îndurarea ta, Doamne! După judecăţile tale [r] reînsufleţeşte-mă. 157 Mulţi *sunt* următorii mei şi apăsătorii mei; *Dar* dela mărturiile tale [s] nu m'am plecat. 158 Văzut-am călcători de lege, şi [t] m'am îngreţoşat; Căci cuvântul tău n'au păzit. 159 Vezi, cât iubesc poruncile tale! Doamne, după îndurarea ta [u] reînsufleţeşte-mă. 160 Temelia cuvântului tău *este* adevărul, Şi în veci toată judecata dreptăţii tale.

ŞIN.

161 [v] Cei mai mari fără cuvânt urmăritu-m'au, Dar inima mea tremurat-a *numai* înaintea cuvântului tău. 162 Ve-

---

[h] Hab. 3. 16.
[i] Ebr. 7. 22.
[j] Vers. 81, 82.
[k] Vers. 12.
[l] Ps. 116. 16.
[m] Prov. 8. 11.
[n] Vers. 104.
[o] Ps. 19. 7.
[p] Vers. 20.
[q] Ps. 106. 4.
[r] 2 Thes. 1. 6, 7.
[s] Ps. 17. 5.
[t] Ps. 19. 13.
[u] Luc. 1. 74.
[v] Ps. 4. 6.
[x] Vers. 12, 16.
[y] Ier. 9. 1. Ezec. 9. 4.
[z] Dan. 9. 7.
[a] Ps. 19. 7, 8, 9.
[b] Ps. 69. 9.
[c] Ps. 12. 6.
[d] Ioan 17. 17.
[e] Vers. 77.
[f] Vers. 94. 73, 169.
[g] Ps. 5. 3.
[h] Vers. 74.
[i] Ps 63. 1, 6.
[j] Vers. 40, 154.
[k] Ps 145. 18.
[l] Vers. 142.
[m] Luc. 21. 33.
[n] Plân. 5. 1.
[o] 1 Sam. 24. 15.
[p] Vers. 40.
[q] Iov 5. 4.
[r] Vers. 149.
[s] Ps. 44. 18.
[t] Ezec. 9. 4.
[u] Vers. 88.
[v] 1 Sam. 24. 11, 14.

selescu-mă de cuvântul tău. Ca cel ce găsește pradă mare. 163 Minciuna urăsc, și în ură o am, Legea ta iubesc. 164 De șapteori pe zi te laud, Pentru judecățile dreptății tale. 165 [x] Multă pace au cei ce iubesc legea ta, Și preste nici o piedecă nu *dau*. 166 [y] Sperat-am în ajutorul tău, Doamne, Și poruncile tale făcut-am. 167 Sufletul meu păzește mărturiile tale, Și le iubește foarte. 168 Păzit-am poruncile și mărturiile tale, [z] Căci toate căile mele *sunt* înaintea ta.

TAV.

169 Apropie-se tânguirea mea înaintea ta, Doamne, După cuvântul tău înțelepțește-mă. 170 Vie cererea mea înaintea ta; După cuvântul tău scapă-mă; 171 *Ca* buzele mele să izvorească laudă, Căci tu mă înveți așezămintele tale. 172 Vorbească limba mea de cuvântul tău; Căci toate poruncile tale *sunt* dreptate. 173 Fie mâna ta în ajutorul meu: Căci poruncile tale am ales. 174 Doresc după ajutorul tău, Doamne, Și legea ta *este* desfătarea mea. 175 Trăiască sufletul meu, și laude-te, Și judecățile tale, ajute-mă. 176 Rătăcit sunt, ca oaia pierdută; caută spre servul tău; Căci poruncile tale nu le-am uitat.

Împotriva clevetitorilor.

120 O cântare de suire. Strigat-am către Domnul în [a] strâmtorarea mea, Și el mi-a răspuns. 2 Doamne, scapă sufletul meu de buzele mincinoase, De limba vicleană. 3 Ce-ți dă ție, Ce-ți adauge limba vicleană? 4 *Ele sunt ca* săgețile ascuțite ale celui viteaz, Ca cărbunii de juniper. 5 Vai mie, că nimernicesc în [b] Meșec, [c] Că locuesc în corturile Kedarului! 6 Mult foarte locuit-a sufletul meu Cu cel ce urăște pacea. 7 Pace *iubesc;* dar când *de ea* vorbesc, Ei *se gătesc* de resbel.

Dumnezeu credinciosul păzitor al oamenilor.

121 O cântare de suire. Ridic ochii mei spre munți, De unde vine ajutorul meu. 2 [a] Ajutorul meu *vine* dela Domnul, Care a făcut cerul și pământul. 3 [b] Nu va lăsà să se clatine piciorul tău, [c] Nu doarme păzitorul tău. 4 Iacă, nu doarme, Nici nu dormitează păzitorul lui Israel. 5 Domnul *este* păzitorul tău, Domnul [d] umbra ta [e] la dreapta ta. 6 Ziua [f] soarele nu te va lovì, Nici luna noaptea, 7 Domnul te va păzì de tot răul, Va [g] păzì sufletul tău. 8 Domnul va [h] păzì ieșirea ta și intrarea ta, De acum și până în veci.

Măreția și mândrețea Ierusalimului.

122 O cântare de suire a lui David. Bucuratu-m'am, când mi-au zis: [a] „Să mergem la casa Domnului!“ 2 Picioarele noastre stau În porțile tale, Ierusalime! 3 Ierusalimul este zidit, Ca o cetate [b] bineîncheiată. 4 [c] Unde se suie seminții, Seminții Domnului, *după* [d] rânduiala *dată* lui Israel, Ca să mulțămească numelui Domnului. 5 [e] Că acolo sunt așezate scaunele de judecată, Scaunele casei lui David. 6 Rugați-vă pentru pacea Ierusalimului, Să prospereze cei ce te iubesc. 7 Pace fie în lăuntrul zidurilor tale, Prosperitate în palaturile tale. 8 Pentru frații și amicii mei voiu zice: „Pace ție.“ 9 Pentru casa Domnului, Dumnezeul nostru, Voiu căutà fericirea ta.

Dorință după ajutor, fiind ocărît și batjocorit.

123 O cântare de suire. Către tine am ridicat ochii mei, Cel ce locuești în ceruri. 2 Iacă, precum ochii servilor *sunt îndreptați* către mâna stăpânului lor, Precum ochii servei către mâna stăpânei sale, Așà ochii noștri *sunt îndreptați* către Domnul, Dumnezeul nostru, Până se va îndurà de noi. 3 Îndură-te de noi, Doamne, îndură-te de noi; Căci sătui foarte suntem de dispreț: 4 De ajuns este săturat sufletul nostru, De batjocura celor fără de grîji, De disprețul celor mândri.

Dumnezeu e cu noi în timp de nevoi.

124 O cântare de suire a lui David. De n'ar fi fost pentru noi Dom-

---

x Prov. 3. 2.
y Fac. 49. 18.
z Prov. 5. 21.

Ps. 120.
a Ps. 118. 5.
b Fac. 10. 2.

c Fac. 25. 15.
Ps. 121.
a Ps. 124. 8.

b 1 Sam. 2. 9.
c Ps. 127. 1.
d Isa. 25. 4.

e Ps. 16. 8.
f Isa. 49. 10.
g Ps. 41. 2.

h Deut. 28. 6.
Ps. 122.
a Isa. 2. 3.

b 2 Sam. 5. 9.
c Esod. 23. 17.
d Esod. 16. 34.

e Deut. 17. 8.
—

nul, [a]Zică acum Israel; 2 De n'ar fi fost pentru noi Domnul, Când oamenii s'au sculat asupră-ne, 3 Atuncia de vii [b]ne-ar fi înghiţit, În aprinderea mâniei lor asupră-ne; 4 Atuncia apele preste noi s'ar fi răvărsat, Părâu ar fi trecut preste sufletul nostru; 5 Atuncia apele umflate ar fi trecut preste sufletul nostru. 6 Binecuvântat *fie* Domnul, Că nu ne-a dat pradă dinţilor lor. 7 Sufletul nostru a scăpat [c]ca o pasăre din laţul păsărarilor; Laţul s'a rupt, şi noi scăpaţi suntem. 8 [d]Ajutorul nostru *este* în numele Domnului, Cel ce a făcut cerul şi pământul.

Speranţa nu te lasă ca să te prăpădeşti.

125 O cântare de suire. Cei ce se încred în Domnul *sunt* ca muntele Sion, Ce nu se clătеşte, *ci* stă în veci. 2 *Cum sunt* munţii în jurul Ierusalimului, Aşà *este* Domnul în jurul poporului său, De acum şi până în veci. 3 Căci [a]sceptrul răutăţii nu va linişti pe sorţul celor drepţi, Ca să nu întindă cei drepţi mânele lor la fărădelege. 4 Fă bine, Doamne, celor buni, Şi celor drepţi în inima lor. 5 Iar pre cei ce se abat în [b]căi sucite, Domnul îi face să meargă cu făcătorii de rele. [c]Pace preste Israel!

Mântuirea prinşilor Sionului.

126 O cântare de suire. Când a întors Domnul prinsoarea Sionului, [a]Ca cei în visuri eram. 2 Atuncia [b]gura noastră de râs erà plină, Şi limba noastră de cântare; Atuncia se ziceà între popoare: „Lucruri mari făcut-a Domnul cu aceştia!“ 3 *Da,* lucruri mari făcut-a Domnul cu noi: eram veseli. 4 Întoarce, Doamne, prinsoarea noastră. Ca pre pâraie într'un pământ sec. 5 Cei ce au sămănat în lacrimi, Secerà-vor în bucurie. 6 Ei merg şi plâng, aruncând sămânţa; *Dar* venì-vor cu bucurie, purtând snopii lor.

Toate depind de binecuvântarea lui Dumnezeu.

127 O cântare de suire, a lui Solomon. De [a]n'ar zidì Domnul casa, În zădar s'ar ostenì cei ce o zidesc; De n'ar păzì Domnul cetatea, În zădar ar veghià păzitorul. 2 În zădar vă sculaţi dimineaţa, *şi* priveghiaţi *până* târziu, [b]Mâncând pânea durerilor: El în somn dă *aceasta* iubitului său. 3 Iacă, [c]fiii *sunt* moştenire dela Domnul, Fructul mitrei o răsplătire *este.* 4 Ca săgeţile în mâna viteazului, Aşà *sunt* fiii tinereţelor. 5 Fericit bărbatul, care umplut-a cu ele tolba! *Unii ca aceştia* nu se vor ruşinà, Ci pre neamici îi vor nimicì în poartă.

Binecuvântarea evlavioşilor în gospodăria lor.

128 O cântare de suire. Fericit [a]*este* tot cel ce se teme de Domnul, Cel ce umblă în căile lui. 2 [b]Căci tu vei mâncà munca mânelor tale, Fericit *eşti,* şi bine îţi *va fi:* 3 Femeia ta *va fi* [c]ca butucul de vie roditor înlăuntrul casei tale, Fiii tăi [d]ca ramurile de olivi în jurul mesei tale. 4 Iacă! aşà va fi binecuvântat bărbatul, Ce se teme de Domnul. 5 [e]Binecuvinteze-te Domnul din Sion, Să vezi fericirea Ierusalimului, în toate zilele vieţei tale; 6 Să [f]vezi pre fiii fiilor tăi; [g]Pace preste Israel.

Copleşitorii lui Israel trebue s'o păţească.

129 O cântare de suire. Mult m'au strâmtorat ei din [a]tinereţele mele, [b]Zică acum Israel; 2 Mult m'au strâmtorat din tinereţele mele; Dar nu m'au biruit, 3 Pe spinarea mea plugari au arat, Făcut-au brazde lungi. 4 Domnul *este* drept, Tăiat-a funia ńelegiuiţilor, 5 Ruşineze-se şi întoarcă-se îndărăt, Toţi cei ce urăsc Sionul; 6 Fie ca [c]iarba *depe* acoperiş, Ce se usucă, înainte de a se smulge: 7 Cu care nu-şi umple secerătorul mâna sa, Nici legătorul de snopi braţul său. 8 Şi trecătorii nu *le zic:* [d]„Binecuvântarea Domnului preste voi! Vă binecuvântăm în numele Domnului!“

Rugăciune pentru iertarea păcatelor.

130 O cântare de suire. Din [a]adâncuri te chiem, Doamne! 2 Doamne, ascultă vocea mea, Ascultătoare *fie*

Ps. 124. [a] Ps. 129. 1. [b] Ps. 56. 1, 2. [c] Prov. 6. 5 | [d] Ps. 121. 2. *Ps. 125.* [a] Prov. 22. 8. [b] Prov. 2. 15. | [c] Gal. 6. 16. *Ps. 126.* [a] Fapt. 12. 9. [b] Iov 8. 21. | *Ps. 127.* [a] Ps. 121 3, 4, 5. [b] Fac. 3. 17, 19. [c] Fac. 33. 5. | *Ps. 128.* [a] Ps. 112. 1. [b] Isa. 3. 10. [c] Ezec. 19. 10. | [d] Ps. 52. 8. [e] Ps. 134. 3. [f] Fac. 50. 23. [g] Iov. 42. 16. | *Ps. 129.* [a] Ezec. 23. 3. [b] Ps. 124. 1. [c] Ps. 37. 2. | [d] Rut. 2. 4. *Ps. 130.* [a] Plân. 3. 55.

urechile tale la vocea cererei mele! 3 Doamne, [b] de vei luà aminte la fărădelegile *noastre*, Doamne, cine va *mai* stà? 4 Dar cu tine *este* [c] iertarea, Ca [d] temut să fii. 5 [e] Aştept pre Domnul, sufletul meu *îl* aşteaptă, Şi [f] în cuvântul său sper. 6 [g] Sufletul meu *aşteaptă* pre Domnul, Mai mult decât străjerii dimineaţa, *Da, mai mult decât* străjerii dimineaţa. 7 [h] Aşteaptă, Israele, pre Domnul; Căci [i] în Domnul *este* îndurare, Şi cu dânsul *este* multă mântuire; 8 Şi [j] el va mântuì pre Israel Din toate fărădelegile lui.

Smerenie credincioasă a inimei.

131 O cântare de suire, a lui David. Doamne, inima mea nu s'a îngâmfat, Nici ochii mei nu s'au înălţat, Nici n'am umblat întru cele prea mari, Nici întru cele prea înalte pentru mine; 2 Ci domolit-am, şi tăcerei supus-am sufletul meu; Ca cel înţercat lângă muma sa, Ca un înţercat este în mine sufletul meu. 3 Aşteaptă, Israele, pre Domnul, De acum şi până în veci.

Rugăciune pentru casa lui David în privinţa făgăduinţei lui Dumnezeu.

132 O cântare de suire. Adu-ţi aminte, Doamne, de David *Şi* de toate suferinţele lui; 2 Care jură Domnului, [a] Făcù vot [b] Puternicului lui Iacob: 3 „Nu voiu întrà în cortul casei mele, Nici nu mă voiu suì pe patul, în care mă culc; 4 [c] Nu voiu dà somn ochilor mei, *Nici* pleoapelor mele dormitare: 5 Până voiu [d] aflà un loc pentru Domnul, Locaş Puternicului lui Iacob.“ 6 Iacă, noi auzirăm de aceasta [e] în Efrata, [f] În câmpiile pădurei o [g] aflarăm. 7 Să întrăm în locaşul său, [h] Să ne închinăm înaintea aşternutului picioarelor lui. 8 [i] Scoală-te, Doamne, *şi vino* la repausul tău, Tu şi [j] chivotul puterei tale. 9 Preoţii tăi [k] îmbrace-se cu dreptate, Şi cuvioşii tăi bucure-se. 10 Pentru David, servul tău, Nu întoarce faţa *ta dela* unsul tău. 11 [l] Domnul a jurat lui David adevăr, Nu se va întoarce dela aceasta: [m] „Din fructul coapselor tale pune-voiu pe tronul tău. 12 De vor păzì fiii tăi legământul meu, Şi mărturiile mele, pre care le învăţ, *Atuncia şi* fiii lor vor şedeà pururea pe tronul tău.“ 13 [n] Căci Domnul a ales Sionul, Poftitu-*l*-a de scaun al său. 14 [o] „Acesta *este* locul meu de linişte în veci, Acì voiu locuì; căci de acesta am poftit. 15 Hrana sa [p] o voiu binecuvântà, Pre lipsiţii săi *de* pâne îi voiu săturà. 16 Pre preoţii săi [q] cu mântuire îi voiu îmbrăcà, [r] Şi cuvioşii săi cântà-vor de bucurie. 17 [s] Acolo face-voiu să crească cornul lui David, Candelă pregătit-am unsului meu. 18 Îmbrăcà-voiu pre neamicii săi cu ruşine, Dar coroana lui pe el va înflorì.“

Binecuvântarea unirii frăţeşti.

133 O cântare de suire a lui David. Iacă, cât de frumos şi cât de plăcut *este*, Când [a] fraţii locuesc în unire! 2 *Acesta-i* ca [b] mirul cel bun *turnat* pe cap, Ce curge pe barbă, pe barba lui Aaron, Şi se scurge pe marginile vestmintelor sale. 3 Ca roaua [c] Hermonului, Ce cade pe munţii Sionului; Căci [d] acolo a aşezat Domnul binecuvântarea, Vieaţă până în veci.

Cântare de laudă noaptea în templu.

134 O cântare de suire. Iacă, binecuvântaţi pre Domnul, Toţi servii Domnului, Cari staţi noaptea în casa Domnului! 2 Ridicaţi mânele voastre *în* templu, Şi binecuvântaţi pre Domnul! 3 Din Sion să te binecuvinteze Domnul, Care a făcut cerul şi pământul.

Atotputinţa lui Dumnezeu, neputinţa idolilor.

135 Lăudaţi pre Domnul! Lăudaţi numele Domnului! [a] Lăudati-*l*, voi servii Domnului: 2 [b] Cei ce staţi în casa Domnului, În [c] curţile casei Dumnezeului nostru! 3 Lăudaţi pre Domnul: căci [d] bun *este* Domnul, Psalmodiaţi numele lui; [e] căci *este* plăcut. 4 Căci pre [f] la-

---

b Ps. 143. 2. *c* Esod. 34. 7. *d* 1 Reg. 8. 40. *e* Ps. 27. 14. *f* Ps. 119. 81. *g* Ps. 63. 6.

h Ps. 131. 3. *i* Isa. 55. 7. *j* Mat 1. 21.

Ps. 132.

a Ps. 65. 1. *b* Fac. 49. 24. *c* Prov. 6. 4. *d* Fapt. 7. 46. *e* 1 Sam. 17. 12. *f* 1 Cron. 18. 5. *g* 1 Sam. 7. 1. *h* Ps. 5. 7. *i* Num. 10. 35. *j* Ps. 78. 61. *k* Iov. 29. 14. *l* Ps. 89. 3, 4. *m* Luc. 1. 69. Fapt. 2. 30 *n* Ps. 48. 1, 2. *o* Ps 68. 16. *p* Ps. 147. 14. *q* 2 Cron. 6. 41. *r* Osea. 11. 12. *s* Ezec. 29. 21.

Ps. 133.

a Fac. 13. 8. *b* Esod.30.25,30. *c* Deut. 4. 48. *d* Lev. 25. 21.

Ps. 135.

a Ps. 113. 1. *b* Luc. 2. 37. *c* Ps. 92. 13. *d* Ps. 119. 68. *e* Ps. 147. 1. *f* Esod. 19. 5.

cob Domnul şi-a ales, Pre Israel de moştenire a sa. 5 Căci ştiu, că [g] mare *este* Domnul, Şi Domnul nostru mai pe sus de toţi zeii. 6 [h] Toate câte i-a plăcut *le*-a făcut Domnul în ceruri şi pe pământ, În mări şi în toate adâncurile; 7 [i] El ridică nourii depe marginea pământului, [j] El face fulgerile pentru ploaie, Şi scoate vântul din [k] cămările sale. 8 [l] Cel ce bătù pre întâi-născuţii Egiptului, Dela om până la animal; 9 [m] Trimise semne şi minuni în mijlocul tău, Egiptule! [n] Asupra lui Faraon şi asupra tutulor servilor săi. 10 [o] Cel ce bătù popoare multe, Şi ucise regi puternici; 11 Pre Sihon, regele Amoreilor, Pre Og, regele Basanului, Şi [p] toate regatele Canaanului; 12 [q] Şi dădù pământul lor *spre* moştenire, *Spre* moştenire lui Israel, poporul său. 13 Doamne, [r] numele tău *este* în veci; Doamne, amintirea ta din neamuri în neamuri. 14 [s] Căci Domnul apără dreptul poporului său, Şi de servii săi se îndură. 15 Idolii popoarelor *sunt* argint şi aur, Lucru de mâni omeneşti. 16 Gură au, şi nu vorbesc; Ochi au, şi nu văd; 17 Urechi au, şi nu aud; Şi nici o suflare nu *este* în gura lor. 18 Cei ce-i fac sunt ca dânşi, Tot cel ce se încrede în ei. 19 Casă a lui Israel, binecuvântaţi pre Domnul! Casă a lui Aaron, binecuvântaţi pre Domnul! 20 Casă a lui Levi, binecuvântaţi pre Domnul! Cei ce vă temeţi de Domnul, binecuvântaţi pre Domnul! 21 Binecuvântat *fie* Domnul din Sion, Cel ce locueşte în Ierusalim. Lăudaţi pre Domnul!

Preamărirea vecinicei bunătăţi a lui Dumnezeu şi a minunilor sale.

136 [a] Mulţumiţi Domnului, că bun *este*, [b] Şi în veci *ţine* îndurarea lui. 2 Mulţumiţi [c] Dumnezeului zeilor, Căci în veci *ţine* îndurarea lui. 3 Mulţumiţi Domnului domnilor, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 4 Celui [d] ce singur a făcut minuni mari, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 5 [e] Celui ce a făcut cerurile cu înţelepciune, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 6 [f] Celui ce a întins pământul preste ape, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 7 [g] Celui ce a făcut pre luminătorii cei mari: Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 8 [h] Soarele, ca să guverneze ziua, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 9 Luna şi stelele, ca să guverneze noaptea, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 10 [i] Celui ce bătù pre Egipt în întâiu-născuţii săi, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 11 [j] Şi scoase pre Israel din mijlocul lor, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 12 [k] Cu mână tare şi cu braţ întins, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 13 [l] Celui ce împărţi Marea-Roşie în două, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 14 Şi trecù pre Israel prin mijlocul ei, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 15 [m] Şi aruncă pre Faraon şi oştirea lui în Marea-Roşie, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 16 [n] Celui ce conduse pre poporul său prin pustiu, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 17 [o] Celui ce bătù regi mari, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 18 [p] Şi ucise regi puternici: Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 19 Pre [q] Sihon, regele Amoreilor, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 20 Pre [r] Og, regele Basanului, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 21 [s] Şi dădù pământul lor spre moştenire, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 22 Spre moştenire lui Israel, sérvul său, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 23 Celui ce în înjosirea noastră [t] adusu-şi-a aminte de noi, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 24 Şi ne-a mântuit de apăsătorii noştri, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 25 [u] Celui ce dă hrană la toată carnea, Căci în veci *ţine* îndurarea lui; 26 Mulţumiţi Domnului cerurilor, Căci în veci *ţine* îndurarea lui.

Jeluirea prinşilor din Babilon.

137 Lângă fluviile Babilonului, acolo şezut-am, şi plânserăm, Când a-

[g] Ps. 95. 3. [h] Ps. 115. 3. [i] Ier. 10. 13. [j] Iov 28. 25. 26. [k] Iov 38. 22. [l] Esod. 12. 12, 29. [m] Esod. 7. [n] Ps 136. 15. [o] Num. 21. 24. [p] Ios. 12. 7. [q] Ps. 78. 55. [r] Esod. 3. 15. [s] Deut. 32. 36. — *Ps. 136.* [a] Ps. 106. 1. [b] 1 Cron. 16. 34, 41. [c] Deut. 10. 17. [d] Ps. 72. 18. [e] Fac. 1. 1. [f] Fac. 1. 9. [g] Fac. 1. 14. [h] Fac. 1. 16. [i] Esod. 12. 29. [j] Esod. 12. 51. [k] Esod. 6. 6. [l] Esod. 14. 21, 22. [m] Esod. 14. 27. [n] Esod. 13. 18. [o] Ps. 135. 10, 11. [p] Deut. 29. 7. [q] Num. 21. 21. [r] Num. 21. 33. [s] Ios. 12. 1, etc. [t] Fac. 8. 1. [u] Ps. 104. 27. —

dusu-ne-am aminte de Sion. 2 Pe sălcile, ce *erau* acolo, spânzurat-am harpele noastre; 3 Căci acolo cântări cerutu-ne-au cei ce ne-au dus prinși, Și bucurie, cei ce ne-au [a] despoiat: „Cântați-ne din cântecele Sionului.“ 4 Cum să cântăm cântarea Domnului, Pe pământ străin? 5 De te voiu uita, Ierusalime! Uite dreapta mea *iscusința ei;* 6 Lipească-se [b] limba mea de cerul gurei mele, De nu-mi voiu aduce aminte de tine, De nu voiu pune Ierusalimul în culmea bucuriei mele. 7 Adù aminte, Doamne, [c] fiilor Edomului, În ziua Ierusalimului, Cari zis-au: Surpați-*l*, „Surpați-*l* până la temeliile lui.“ 8 Fată a Babilonului, [d] ceea pustiită, Fericit *este* cel ce ți-a răsplătit Plata ta, cu care ne-ai plătit. 9 Fericit *este* acela Ce a apucat pre pruncii tăi, și de piatră i-a sdrobit.

Cântare de mulțumită pentru ajutorul dumnezeesc în strâmtorare.

138 Lăudà-te-voiu din toată inima mea, [a] Înaintea zeilor îți voiu psalmodià; 2 [b] Înaintea sfântului tău templu [c] mă voiu închinà, Și voiu lăudà numele tău pentru îndurarea ta și adevărul tău, Căci [d] mărit-ai făgăduința ta preste tot numele tău. 3 În ziua, când am strigat, răspunsu-mi-ai, încurajatu-m'ai; În sufletul meu *este o nouă* putere.

4 Laude-te, Doamne, [e] toți regii pământului; Căci auzit-au cuvintele gurei tale. 5 Și să cânte căile Domnului, Căci mare *este* mărirea Domnului. 6 [f] De și înalt *este* Domnul, totuși [g] caută spre cel umilit, Și de departe cunoaște pre cel mândru. 7 [h] De umblu în strâmtorare, tu mă reînsuflețești, Asupra mâniei neamicilor mei întinzi mâna ta, Și dreapta ta mă ajută. 8 [i] Domnul sfârși-va pentru mine *ceeace a început;* Doamne, îndurarea ta *este* în veci; Lucrările mânelor tale [j] nu le părăsi.

Atotștința și atotprezența lui Dumnezeu.

139 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. Doamne, [a] cercatu-m'ai, și *mă* cunoști; 2 [b] Cunoști șederea mea și scularea mea; Tu de departe [c] pricepi cugetele mele: 3 Umblarea mea și scularea mea [d] cercetat-ai, Și toate căile mele le cunoști. 4 Cuvântul nu *este încă* pe limba mea, Și iacă, Doamne, [e] tu în totul îl știi. 5 Împresuratu-m'ai din dărăt și din față, Și pus-ai mâna ta pe mine. 6 [f] O știință *ca aceasta e* prea minunată pentru mine, *Și așà* de înaltă, în cât nu o pot *ajunge.* 7 [g] Unde să mă duc de dinaintea spiritului tău? Și unde să fug de dinaintea feței tale? 8 [h] De mă voiu suì în cer: tu acolo *ești;* Și [i] de mă voiu culcà în infern; iacă, tu *și* acolo *ești;* 9 Aripele aurorei de voiu luà, *Și* la marginele mărei de mă voiu așezà: 10 Și acolo mâna ta mă va conduce, Și dreapta ta mă va apucà. 11 De voiu zice: Ca întunerecul să mă acopere, Și noaptea să fie lumina din jurul meu: 12 [j] Întunerecul nu va întunecà înaintea ta, Ci noaptea ca ziua va luminà; Deopotrivă-*ți sunt* întunerecul și lumina. 13 Căci tu ai făcut rărunchii mei, M'ai acoperit în mitra mumei mele. 14 Mulțumescu-ți, că sunt făcut într'un chip *atât* de înfricoșat și minunat; Minunate *sunt* faptele tale, Și sufletul meu foarte bine știe *aceasta.* 15 [k] Oasele mele nu ți-au fost ascunse, Când în ascuns am fost făcut, *Și* cu măestrie împletit în cele mai de jos ale pământului. 16 Ochii tăi văzut-au ființa mea, când erà plod, Și scrisu-s'au toate în cartea ta, Zilele, *câte-mi* fură hotărîte, când *încă* nu *erà* nici una din ele. 17 O, [l] cât de prețioase îmi sunt cugetările tale, Dumnezeule! Cât de mare este totul lor! 18 De aș voi să le număr: Mai numeroase sunt decât nisipul; Când mă deștept, cu tine sunt încă. 19 Dumnezeule, o de ai [m] ucide

---

Ps. 137.
a Ps. 79. 1.
b Ezec. 3. 26.
c Ier. 49. 7, etc.
d Isa. 13. 1, 6, etc.

Ps. 138.
a Ps. 119. 46.
b 1 Reg. 8. 29, 30.
c Ps. 28. 2.
d Isa. 42. 21.
e Ps. 102. 15, 22.
f Ps. 113. 5, 6.
g Prov. 3. 34.
h Ps. 23. 3, 4.
i Ps. 57. 2.
j Iov 10. 3, 8.

Ps. 139.
a Ps. 17. 3.
b 2 Reg. 19. 27.
c Mat. 9. 4.
d Iov 31. 4.
e Ebr. 4. 13.
f Iov 42. 3.
g Ier. 23. 24.
h Amos. 9. 2, 3, 4.
i Iov 26. 6.
j Iov 26. 6.
k Ebr. 4. 13. Iov 10. 8, 9.
l Ps. 40. 5.
m Isa. 11. 4.

pre cel nelegiuit! Deci [n]depărtaţi-vă dela mine, bărbaţii sângiurilor! 20 Căci [o]vorbesc cu răutate asupră-ţi, Neamicii tăi iau în deşert *numele tău*. 21 [p]Au nu voiu urî, Doamne, pre cei ce te urăsc? Şi să *nu* am desgust de cei ce se scoală asupră-ţi. 22 Cu ură desăvârşită îi urăsc, Neamici ai mei făcutu-mi-s'au. 23 [q]Cearcă-mă, Dumnezeule, şi cunoaşte inima mea, Cercetează-mă, şi cunoaşte cugetele mele. 24 Vezi, de *este* cale rea în mine, Şi du-mă în calea cea veşnică.

Rugăciune pentru ajutor când te prigonesc duşmanii vicleni.

140 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 Mântuie-mă Doamne, de omul rău, De omul aprig [a]păzeşte-mă; 3 Care cugetă răutate în inima *lor*, Şi [b]toată ziua aţâţă resbelul. 4 Ca şarpele ascut limba lor; Venin de [c]viperă *este* supt buzele lor. Sela. 5 [d]Fereşte-mă, Doamne, de mânele celui nelegiuit, De omul aprig [e]păzeşte-mă, Care cugetă, să răstoarne picioarele mele. 6 [f]Cei mândri cursă şi laţuri ascunsu-mi-au, Cursă întins-au în calea *mea*, Pusu-mi-au capcane. Sela. 7 Zis-am către Domnul: „Tu *eşti* Dumnezeul meu; „Ia în urechi vocea rugăciunei mele. 8 Doamne, Dumnezeule, puterea mântuirei mele! Acopere capul meu în ziua bătaiei. 9 Nu face, Doamne, dorinţele nelegiuitului, Nu lăsa să se împlinească cugetarea lui; [g]*Căci* s'ar sumeţi." Sela. 10 [h]Acoperi-va răutatea buzelor *lor*, Capetele celor ce mă împresoară. 11 [i]Cărbuni cădeà-vor asupră-le, În foc îi va arunca, În gropi adânci, ca să nu se mai scoale. 12 Vorbitorul de rău nu se va întări pe pământ; Pre cel aprig nenorocirea îl va goni până la peire. 13 Ştiu, că Domnul va [j]apăra cauza celui apăsat, Dreptul celor lipsiţi. 14 Da, cei drepţi vor mulţămi numelui tău, Cei fără prihană vor şedeà înaintea ta.

Rugăciune ca Dumnezeu să ne ferească de cel rău.

141 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. Doamne, strigat-am către tine; [a]grăbeşte *a venì* la mine. Ia aminte vocea mea, când strig către tine. 2 Îndrepte-se [b]rugăciunea mea [c]*ca* tămâia înaintea ta, [d]Ridicarea mânelor mele [e]*ca* jertfa de seară. 3 Pune, Doamne, strajă gurei mele, Păzeşte uşa buzelor mele. 4 Nu abate inima mea la lucruri rele, Ca să nu fac fapte rele din răutate, cu oamenii făcători de rele; [f]Şi să nu mănânc din cele mai gustoase mâncări ale lor. 5 [g]Cel drept loveaşcă-mă: milă-*mi va fi aceasta;* Mustre-mă; Oleiu *pentru* capul *meu va fi aceasta.* Capul meu nu o va respinge; Ci chiar rugă-mă-voiu în nenorocirile lor. 6 Când depe stânci aruncă-se-vor judecătorii lor, *Atuncia* vor ascultà de cuvintele mele, şi *le* vor fi plăcute. 7 Cum se brăzdueşte şi se spinteacă pământul, *Aşà* risipească-se oasele noastre [h]la gura mormântului. 8 De aceea către tine, Doamne, Dumnezeule, [i]*îndrept* ochii mei, La tine caut adăpost: nu vărsà vieaţa mea. 9 Păzeşte-mă de [j]cursa, *ce* ei mi-au întins, Şi de prinsorile făcătorilor de rele. 10 [k]Cadă în mrejele lor *toţi* cei nelegiuiţi, Până ce voiu trece.

Oftare după ajutorul lui Dumnezeu în nevoie mare.

142 O învăţătură a lui David. O rugăciune, tăcută când erà în peşteră. 2 Cu vocea mea strig către Domnul, Cu vocea mea rogu-mă Domnului, 3 [a]Vărs înaintea lui plângerea mea, Spun înaintea lui strâmtorarea mea. 4 [b]Când spiritul meu lâncezeşte în mine, Tu cunoşti calea mea; [c]În calea, în care umblu, Ei mi-au ascuns cursă. 5 [d]Caută la dreapta, şi vezi: [e]Nimenea nu mă cunoaşte, Scăparea pierit-a dela mine, Nimenea nu se îngrijeşte de sufletul meu.

---

[n] Ps. 119. 115. [o] Iuda 15. [p] 2 Cron. 19. 2. [q] Iov 31. 6.

Ps. 140.
[a] Vers. 4. [b] Ps. 56. 6. [c] Ps. 58. 4. [d] Ps. 71. 4. [e] Vers. 1. [f] Ps. 35. 7. [g] Deut. 32. 27. [h] Ps. 7. 16. [i] Ps. 11. 6. [j] 1 Reg. 8. 45.

Ps. 141.
[a] Ps. 70. 5. [b] Apoc. 5. 8. [c] Apoc. 8. 3. [d] 1 Tim. 2. 8. [e] Esod. 20. 30. [f] Prov. 23. 6. [g] Prov. 9. 8 [h] 2 Cor. 1. 9. [i] 2 Cron. 20. 12. [j] Ps. 119. 110. [k] Ps. 35. 8

Ps. 142.
[a] Ps. 102. titlu. [b] Ps. 143. 4. [c] Ps. 140. 5. [d] Ps. 69. 20. [e] Ps. 31. 11.

6 Strig către tine, Doamne, Şi zic: [f] „Tu
eşti adăpostul meu, [g] Partea mea în pă-
mântul celor vii. 7 Ia aminte la stri-
garea mea; căci sunt apăsat foarte;
Scapă-mă de cei ce mă urmăresc, Căci
mai tari decât mine sunt ei. 8 Scoate
sufletul meu din închisoare, Ca să laude
numele tău; Încunjurà-mă-vor drepţii,
Că mi-au făcut bine."

Rugăciune pentru scăpare şi povăţuire dumnezeească.

143 Un psalm al lui David. Doamne,
ascultă rugăciunea mea, Ia în
urechi cererea mea; Răspunde-mi [a] în
credincioşia ta, în dreptatea ta. 2 Şi
[b] nu întrà în judecată cu servul tău,
Căci nici un om viu nu poate fi drept
[c] faţă cu tine. 3 Căci inamicul urmă-
reşte sufletul meu, Calcă pe pământ vi-
eaţa mea, Pusu-m'a la întunerec. Ca pre
cei de mult morţi; 4 [d] Şi spiritul meu
lâncezeşte în mine, Şi inima mea este
nemângăiată în lăuntrul meu. 5 [e] Aduc-
u-mi aminte de zilele de demult; Gân-
descu-mă la toate taptele tale; La lucrul
mânelor tale cuget; 6 [f] Întind mânele
mele către tine, [g] Sufletul meu după tine
însetează, ca un pământ însetat. Sela.
7 Iute răspunde-mi, Doamne, *căci* se
pierde sufletul meu; Nu ascunde faţa
ta dela mine, Încât să nu seamăn cu cei
ce se coboară în mormânt. 8 Fă-mă să
aud dimineaţa îndurarea ta, Căci în tine
mă încred; Fă-mi cunoscută calea, în
care să umblu, Căci către tine înalţ su-
fletul meu.

9 Scapă-mă de inamicii mei, Doamne;
În tine mă încred. 10 Învaţă-mă să
fac voia ta, Căci tu *eşti* Dumnezeul
meu; Spiritul tău cel bun învaţe-mă
calea cea dreaptă. 11 Pentru numele
tău, Doamne, reînsufleţeşte-mă, Întru
dreptatea ta scoate din strâmtorare
sufletul meu. 12 Şi întru îndurarea ta
nimiceşte pre inamicii mei, Şi pierde
pre toţi apăsătorii sufletului meu: Căci
eu *sunt* servul tău.

Rugăciune pentru ocrotirea şi binecuvântarea lui Dumnezeu pentru poporul său.

144 Un psalm al lui David. Bine *este*
cuvântat Domnul, stânca mea,
[a] Cel ce deprinde mânele mele la oştire,
Degetele mele la resbel. 2 [b] Îndurarea
mea şi cetăţuia mea, Turnul meu cel
înalt şi mântuitorul meu, Scutul meu,
în care mă încred, Cel ce supune popo-
rul meu supt mine. 3 [c] Doamne, ce *este*
omul, că tu-l cunoşti? *Sau* fiul omului,
că iei seamă la el? 4 [d] Omul, suflărei se
aseamănă, [e] Zilele lui ca umbra trec,
5 Doamne, [f] pleacă cerurile tale, şi te
coboară, [g] Atinge-te de munţi, şi vor fu-
megà. 6 [h] Fulgeră fulgere, şi-i risipeşte,
Trimite săgeţile tale, şi-i învălmăşeşte.
7 [i] Întinde mâna ta din înălţime, [j] Mân-
tuie-mă şi scapă-mă de apele puternice;
Din mâna [k] fiilor celor străini, 8 A că-
ror gură [l] deşertăciune vorbeşte, Şi a
căror dreaptă *este* dreapta amăgirii.
9 Dumnezeule, [m] cântare nouă îţi voiu
cântà, În harpă cu zece strune îţi voiu
psalmodià: 10 Celui ce a dat regi-
lor biruinţă, Celui ce a mântuit pre
David, servul tău, de sabia nenorocirei.
11 Mântuie-mă şi scapă-mă din mâna
fiilor celor străini, A căror gură vorbeşte
deşertăciune, şi a căror dreaptă *este*
dreapta amăgirei. 12 Ca fiii noştri *să*
fie ca plantele, Ce cresc în tinereţele lor,
Fetele noastre ca pietrile de colţ, Tăiate
pentru podoaba unui palat; 13 Grâ-
nele noastre pline, Dând tot felul de
bucate; Oile noastre înmulţească-se cu
miile, Cu zecile de mii în câmpiile noa-
stre: 14 Boii noştri *fie* încărcaţi *de*
grăsime; Nici o daună, nici o pierdere,
Nici o strigare să nu *fie* în târgurile
noastre. 15 O, fericit *este* poporul, că-
ruia îi va merge astfel; Fericit *este* po-
porul, al cărui Dumnezeu *este* Domnul.

Harul şi dreptatea lui Dumnezeu în împărăţia sa.

145 O [a] cântare de laudă a lui David.
Înălţà-te-voiu, Dumnezeul meu,

Ps. 143.
[a] Ps. 31. 1. [b] Iov 14. 3. [c] Rom. 3. 20.

Ps. 144.
[a] 2 Sam 22. 35.

[m] Ps. 33. 2, 3.

Ps. 145.
[a] Ps. 100. titlu.

o rege, Şi voiu binecuvântà numele tău în veci şi perpetuu, 2 În toată ziua te voiu binecuvântà, Şi voiu lăudà numele tău în veci şi perpetuu. 3 [b] Mare *este* Domnul, şi lăudat foarte, Şi [c] mărirea sa nepătrunsă. 4 Lăudà-va un [d] neam către altul lucrurile tale, Şi va spune faptele tale cele mari. 5 De strălucirea mărirei măreţiei tale, Şi de minunile tale voiu vorbì. 6 Şi se va istorisì puterea înfricoşatelor tale fapte, Şi de mărirea ta voiu cuvântà. 7 Răspândì-va amintirea marei tale bunătăţi, Şi bucurà-se-vor de dreptatea ta. 8 [e] Îndurat şi milos *este* Domnul, Târziu la mânie şi mare în îndurare. 9 [f] Bun *este* Domnul către toţi, Şi îndurarea sa preste toate lucrurile sale. 10 Laude-te, Doamne, [g] toate lucrurile tale, Şi cuvioşii tăi binecuvinteze-te. 11 Vorbì-vor de mărirea împărăţiei tale, Şi istorisì-vor de puterea ta; 12 Ca să facă cunoscute, faptele sale cele mari fiilor oamenilor, Şi mărirea măreaţă a împărăţiei sale. 13 [h] Împărăţia ta *este* împărăţia de veci, Şi domnia ta în toate neamurile. 14 Doamne, sprijină pre toţi cei căzuţi, Şi [i] îndreaptă pre toţi cei încovoiaţi. 15 [j] Ochii tutulor pre tine te aşteaptă, Şi [k] tu le dai hrană la timpul cuvenit, 16 Deschizând mâna ta, [l] Şi săturând dorinţa a tot ce este viu. 17 Drept *este* Domnul în toate căile sale, Şi îndurat în toate lucrurile sale. 18 [m] Aproape *este* Domnul tutulor celor ce-l chiamă, Tutulor celor ce-l chiamă [n] într'adevăr. 19 Dorinţa celor ce se tem de dânsul o împlineşte, Strigarea lor o aude, şi-i ajută. 20 Domnul păzeşte pre toţi cei ce-l iubesc, Dar pre toţi nelegiuiţii îi nimiceşte. 21 Lauda Domnului să spuie gura mea, Şi numele lui cel sfânt să-l binecuvinteze toată carnea în veci şi perpetuu.

Vecinica credincioşie a lui Dumnezeu.

146 Lăudaţi pre Domnul! [a] Laudă, suflete al meu, pre Domnul. 2 Voiu lăudà pre Domnul [b] cât voiu trăì, Voiu psalmodià Dumnezeului meu cât voiu fi. 3 [c] Nu vă încredeţi în cei mari, în fiii oamenilor, La care nu *este* ajutor. [d] Ieşì-va spiritul său, şi în ţărână se va întoarce, Şi în ziua aceea vor pierì [e] planurile lui. 4 [f] Fericit *este acela,* al cărui ajutor *este* Dumnezeul lui Iacob, A cărui speranţă *este* în Domnul Dumnezeul său; 5 [g] Cel ce a făcut cerul şi pământul, Marea şi toate cele dintr'însa; 6 [h] Cel ce păstrează adevărul în veci; Cel ce face dreptate celor apăsaţi, 7 [i] Cel ce dă pâne celor flămânzi; [j] Domnul desleagă pre cei încătuşaţi. 8 [k] Domnul orbilor dă vedere, [l] Domnul îndreaptă pre cei încovăiaţi, Domnul iubeşte pre cei drepţi! 9 [m] Domnul păzeşte pre cei străini, Pre orfan şi pre văduvă ţine; [n] Dar calea nelegiuiţilor o strâmbătăţeşte. 10 [o] Domnì-va în veci Domnul, Dumnezeul tău, Sioane, din neam în neam. Lăudaţi pre Domnul!

Preamărire pentru binecuvântările trupeşti şi duhovniceşti ale lui Dumnezeu.

147 Lăudaţi pre Domnul! Căci [a] bine *este* a psalmodià Dumnezeului nostru, [b] Căci frumoasă şi plăcută *este* [c] cântarea de laudă. 2 Domnul [d] zideşte Ierusalimul, Pre cei risipiţi ai lui Israel îi [e] adună; 3 [f] Vindecă inimele sdrobite, Şi leagă rănile lor; 4 [g] Numărul stelelor numără, Pre toate pe nume le numeşte. 5 [h] Mare *este* Domnul nostru şi [i] mult puternic, [j] Înţelepciunea lui *este* nemărginită; 6 [k] Domnul ţine pre cei apăsaţi, *Dar* la pământ aruncă pre cei nelegiuiţi. 7 Întonaţi Domnului cântare de mulţumire, Psalmodiaţi în citară Dumnezeului nostru! 8 [l] Celui ce îmbracă cerul cu nouri, Celui ce găteşte pământului ploaie, Celui ce răsare în munţi iarbă, 9 [m] Celui ce dă vitei hrana ei, [n] Puilor de corb, când strigă. 10 [o] Nu de puterea calului se bucură, Nici bine voeşte omului uşor la picior. 11 Binevoì-va Domnul celor ce se tem de dânsul, Celor ce aşteaptă

b Ps. 96. 4.
c Rom. 11. 33.
d Isa. 38. 19.
e Esod. 34. 6, 7.
f Ps. 100. 5.
g Ps. 19. 1.
h Ps. 146. 10.
i Ps. 146. 8.
j Ps. 104. 27.
k Ps. 136. 25.
l Ps. 104. 21.
m Deut. 4. 7.
n Ioan 4. 24.

Ps. 146.

a Ps. 103. 1.
b Ps. 104. 33.
c Ps. 118. 8, 9.
d Isa. 2. 22.
e 1 Cor. 2. 6.
f Ier. 17. 7.
g Fac. 1. 1.
h Ps. 103. 6.
i Ps. 107. 9.
j Ps. 68. 6.
k Mat. 9. 30.
l Ps. 145. 14.
m Deut 10. 18.
n Ps. 147. 6.
o Esod. 15. 18.

Ps. 147.

a Ps 92. 1.
b Ps. 135. 3.
c Ps. 33. 1.
d Ps. 102. 16.
e Deut. 30. 3.
f Ps. 51. 17.
g Fac. 15. 1.
h 1 Cron. 16. 25.
i Nah. 1 3.
j Isa. 40. 28.
k Ps. 146. 8, 9.
l Iov 38. 26, 27.
m Iov 38. 41.
n Mat. 6. 26.
o Ps. 33. 16, 17, 18.

îndurarea sa. 12 Laudă, Ierusalime, pre Domnul! Laudă pre Dumnezeul tău, Sioane! 13 Căci el a întărit zăvoarele porţilor tale, Şi a binecuvântat pre fiii tăi în mijlocul tău. 14 *p* El dă pace hotarelor tale, Cu *q* grăsimea grâului te satură; 15 *r* El trimite cuvântul său *pe* pământ, Iute foarte aleargă cuvântul său; 16 El aruncă omătul ca fulgii de lână, Şi presară bruma ca pre cenuşă; 17 El asvârle în jos ghiaţa sa în bucăţi, Înaintea gerului său cine poate stà? 18 El trimite cuvântul său, şi le topeşte, Face să adie vântul său, *şi* apele curg. 19 El face cunoscut lui Iacob cuvântul său, Aşezămintele şi judecăţile sale lui Israel, 20 Nu aşà a făcut popoarelor; Şi ele nu au cunoscut judecăţile lui. Lăudaţi pre Domnul.

Toată lumea laudă pre Domnul.

148 Lăudaţi pre Domnul! Lăudaţi pre Domnul în ceruri! Lăudaţi-l în înălţime! 2 *a* Lăudaţi-l, toţi îngerii săi! Lăudaţi-l, toate oştirile lui! 3 Lăudaţi-l, soare şi lună! Lăudaţi-l, toate stelele luminei! 4 Lăudaţi-l, *b* cerurile cerurilor! Şi *c* apele, ce *sunt* preste ceruri! 5 Să laude numele Domnului, Căci *d* el a zis, şi s'a făcut; 6 Şi *e* le-a aşezat în veci şi perpetuu, Lege impusu-*le*-a, ce nu se calcă. 7 Să laude pre Domnul depe pământ, *f* Bălaurii şi toate adâncurile! 8 Focul şi grindina, omătul şi negura, Furtuna *g* ce împlineşte cuvântul lui! 9 *h* Munţii şi toate colinele! Pomii roditori şi toţi cedrii! 10 Fiarele şi toate vitele, Târîtoarele şi pasările aripate! 11 Regii pământului şi toate popoarele, Mai marii şi toţi judecătorii pământului! 12 Tinerii şi fecioarele, Bătrânii şi pruncii, 13 Să laude numele Domnului; Căci numai *i* numele lui este înalt, *j* Măreţia sa *este* preste pământ şi cer; 14 *k* Şi el înalţă cornul poporului său, *l* Lauda tutulor cuvioşilor săi, fiii lui Israel, *m* Poporul, ce *este* aproape de el; Lăudaţi pre Domnul.

Sionul laude pre Domnul.

149 Lăudaţi pre Domnul *a* Cântaţi Domnului cântare nouă, Lauda lui în adunarea cuvioşilor. 2 Bucure-se Israel de *b* Făcătorul său, Fiii Sionului veselească-se întru *c* regele lor. 3 *d* Laude numele lui în cor, În timpane şi în citare să-i psalmodieze. 4 Căci *e* Domnul bine voeşte pentru poporul său. *f* Împodobeşte pre cei săraci cu ajutorul *său*. 5 Tresalte cuvioşii cu mărire, *g* Cânte de bucurie pe paturile lor! 6 Înălţările lui Dumnezeu *fie* în gura lor, Şi *h* sabia cu două tăişuri în mâna lor; 7 Ca să facă răsbunări între popoare, Mustrări între naţiuni; 8 Ca în cătuşe să lege pre regii lor, Şi pre cei măriţi ai lor cu lanţuri de fer; 9 *i* Ca să facă între ele judecata cea scrisă: Această mărire au toţi cuvioşii săi. Lăudaţi pre Domnul.

Tot ce are suflet să laude pre Domnul.

150 Lăudaţi pre Domnul! Lăudaţi pre Dumnezeu în templul său. Lăudaţi-l în tăria puterii lui! 2 *a* Lăudaţi-l pentru faptele sale cele mari! Lăudaţi-l după mărimea *b* mărirei sale! 3 Lăudaţi-l în sunet de trâmbiţă; *c* Lăudaţi-l în harpe şi citare; 4 Lăudaţi-l *d* în timpane şi în cor! Lăudaţi-l *e* în strune şi flaute! 5 Lăudaţi-l *f* în cimbale binerăsunătoare, Lăudaţi-l în cimbale de alarmă! 6 Toată suflarea laude pre Domnul! Lăudaţi pre Domnul!

---

p Isa. 60. 17, 18.
q Ps. 132. 15.
r Iov 37. 12.

Ps. 148.
a Ps. 103. 20, 21
b 1 Reg. 8. 27.
c Fac. 1. 7.
d Fac. 1. 1, 6, 7.
e Ps. 89. 37.
f Isa. 43. 20.
g Ps. 147. 15—18.
h Isa. 44. 23.
i Ps. 8. 1.
j Ps. 113. 4.
k Ps. 75. 10.
l Ps. 149. 9
m Efes. 2. 17.

Ps. 149.
a Ps 33. 3.
b Iov 35. 10.
c Zech. 9. 6.
d Ps. 81. 2.
e Ps. 35. 27.
f Ps. 132. 16.
g Iov. 35. 10
h Ebr. 4. 12.
i Deut. 7. 1, 2.

Ps. 150.
a Ps. 144. 5, 6.
b Deut. 3. 24.
c Ps. 81. 2.
d Esod. 15. 20.
e Ps. 33. 2.
f 1 Cron. 15. 16, 19, 28.

PROVERBELE LUI SOLOMON.

Prietenoasa strigare a înțelepciunii.

1 [a]Proverbele lui Solomon, fiul lui David, regele lui Israel; 2 Pentru ca să se cunoască înțelepciunea și învățătura, Pentru ca să se priceapă cuvintele minții, 3 Pentru ca să [b]capete învățătura prevederii, Dreptății, judecății *sănătoase* și echității; 4 Pentru a da agerime de minte [c]celor proști, Cunoștință și prevedere celor tânări; 5 Ca [d]auzindu-*le* înțeleptul, mai învățat să se facă, Și cel cu pricepere cârmuire *de sine* să câștige; 6 Și să priceapă proverbul și vorbirea adâncă, Cuvintele înțelepților și [e]cimiliturile lor.

Îndemnări și deșteptări.

7 [f]Începutul științei *este* temerea de Domnul. Dar nebunii înțelepciunea și învățătura le nesocotesc. 8 Ascultă, [g]fiule, învățătura părintelui tău, Și nu părăsi ceeace te-a învățat muma ta. 9 Căci [h]cunună plăcută ele *vor fi* pentru capul tău, Și lanț prețios în jurul gâtului tău.

A se ferì de ispite.

10 Fiule, de *vor căutà* păcătoșii să te ademenească, [i]tu nu te învoì; 11 De vor zice: „Vino cu noi; să [j]pândim sânge; Să întindem curse fără cuvânt celui nevinovat; 12 Să-i înghițim de vii, ca infernul, Și pre cei întregi, [k]ca pre cei ce se pogoară în mormânt; 13 Să găsim averi scumpe de tot felul, *Și* să umplem casele noastre de prăzi: 14 Pune sorțul tău cu noi, *Și* o pungă va fi pentru noi toți.“ 15 Fiule, [l]pe un drum cu ei să nu umblì, Ci [m]oprește piciorul tău dela cărarea lor! 16 [n]Că picioarele lor la răutate aleargă, Și grabnice sunt a vărsà sânge. 17 *Nu* în zădar se întinde latul În fața a tot ce are aripi; 18 Așà pândesc aceștia sângele acelora, *Și* intind cursă *chiar* asupra vieței lor; 19 [o]Așà *sunt* căile tutulor celor ce caută un câștig nedrept; Posesorul lui îi ia vieața.

Pedeapsa neascultătorilor.

20 Iar [p]înțelepciunea în locuri deschise țipă, În uliți face să se audă vocea ei; 21 Ea strigă în răspântii, În întrarea porților, în cetate, zice cuvintele acestea: 22 „Până când, proștilor, veți iubì prostia? Și batjocuritorii se vor plăcea în batjocură, Și nebunii vor urî cuminția? 23 Întoarceți-vă la îndemnul meu, Iacă, [q]vă voiu revărsà spiritul meu, Vă voiu face să cunoașteți cuvintele mele. 24 [r]Deoarece strigat-am, și n'ați voit a auzì, *Și* am întins mâna mea, și nimenea nu a ascultat; 25 Ci [s]ați lepădat orice sfat al meu, Și n'ați voit de îndemnul meu: 26 *Deaceea* [t]și eu voiu râde de nenorocirea voastră. *Și*-mi voiu bate joc, când va ajunge frica voastră. 27 Când [u]ca un vârtej *vă* va năvălì frica voastră, Și ca o furtună va sosì nenorocirea voastră, Când vor venì preste voi lipsă și strâmtorare; 28 [v]Atuncia mă vor chiemà, dar eu nu voiu răspunde, Mă vor căutà, dar nu mă vor aflà: 29 Fiindcă [x]au urât știința, Și frica Domnului nu [y]au ales-o; 30 Sfatul meu [z]nu l-au voit, *Și* au disprețuit orice îndemn al meu; 31 [a]Mânânce deci fructul urmărei lor, Și sature-se din sfaturile lor. 32 Căci pre cei proști însăși fărădelegea îi omoară, Și pre nebuni însăși nepăsarea lor îi pierde. 33 Dar cel [b]ce pre mine mă ascultă, va locuì în siguranță, Și liniștit, fără frică de orice rău.

Îndemnare ca să căutăm serios înțelepciunea spre a ne ferì prin aceasta de amăgitori.

2 Fiule, de vei primì cuvintele mele, Și vei [a]păstrà la tine zisele mele; 2 De va ascultà urechea ta de înțelep-

PROVERB.

Capul 1.
a 1 Reg. 4. 32.
b Cap. 2. 1, 9.
c Cap. 9. 4.
d Cap. 9. 9.
e Ps. 78. 2
f Iov 28. 28.
g Cap. 4. 1.
h Cap. 3. 22.
i Fac. 39. 7.
j Ier. 5. 26.
k Ps. 28. 1.
l Ps. 1. 1.
m Ps. 119. 101.
n Isa. 59. 7.
o 1 Tim. 6. 10.
p Ioan 7. 37.
q Ioel 2. 28.
r Isa. 65. 12.
s Ps. 107. 11.
t Ps. 2. 4.
u Cap. 10. 24.
v Iov 27. 9.
Isa. 1. 15.
Zech. 7. 13.
Iac. 4. 3.
x Iov 21. 14.
y Ps. 119. 173.
z Ps. 81. 11.
a Iov 4. 8.
b Ps. 25. 12, 13.

Capul 2.
a Cap. 4. 21.

ciune. *Şi* inima ta o vei plecà înţelegerei; 3 Da, de vei chiemà *la tine* priceperea, Şi vei îndreptà vocea ta înţelegerei: 4 [b] De o vei căutà ca argintul, Şi ca pre un tezaur o vei cercetà: 5 Atuncia vei pricepe frica de Domnul, Şi vei găsì cunoştinţa lui Dumnezeu. 6 [c] Căci Domnul dă înţelepciunea, Din gura lui *ies* ştiinţa şi înţelegerea; 7 El păstrează ajutor celor oneşti, [d] *Este* scut celor ce umblă în neprihănire; 8 El păzeşte cărările dreptăţii, Şi [e] veghiază asupra căii cuvioşilor săi. 9 Atuncia vei cunoaşte dreptul şi dreptatea Şi echitatea, toată calea cea bună. 10 De va întrà înţelepciunea în inima ta, Şi ştiinţa va fi plăcută sufletului tău; 11 *Atuncia* prevederea va veghià preste tine, [f] Cuminţia te va păzì. 12 Ca să te scape de calea celui rău, De omul ce vorbeşte răutăţi, 13 De cei ce au părăsit căile neprihănirei, Ca să [g] umble în căile întunerecului, 14 De cei ce [h] se bucură a face rele, *Şi* [i] se veşelesc în răutăţile celor răi; 15 [j] Ale căror cărări *sunt* sucite, Şi *cari sunt* înrăutăţiţi în căile lor. 16 Ea te va scăpà de [k] femeia altuia, De străina, *care* ademeneşte *cu* vorbele ei, 17 Care părăseşte pre conducătorul junetei sale, Şi uită legământul Dumnezeului său. 18 Căci spre moarte se afundă casa ei, Şi spre umbre căile ei. 19 Toţi cei ce merg la dânsa nu se mai întorc, Şi nu mai ajung pe cărările vieţei. 20 Umblă deci pe calea celor buni, Şi păstrează cărările celor drepţi! 21 Căci cei oneşti vor locuì pământul, Şi cei fără prihană vor rămâneà pe el. 22 Iar nelegiuiţii se vor stârpì depe pământ, Şi cei fărădelege desrădăcina-se-vor dintr'însul.

Folosul temerei de Dumnezeu şi al înţelepciunii.

3 Fiule, nu uità învăţătura mea, [a] Şi inima ta păzească sfaturile mele, 2 Căci vieaţă lungă, ani fericiţi şi [b] pace iţi vor adăugì. 3 Mila şi adevărul să nu te părăsească: [c] Leagă-le în jurul gâtului tău; [d] Scrie-le pe tabla inimei tale! 4 Şi [e] vei aflà har şi bună reuşită În ochii lui Dumnezeu şi ai omului. 5 Din toată inima ta [f] încrede-te în Domnul, [g] Şi nu te sprijinì pe priceperea ta! 6 [h] În toate căile tale recunoaşte-l, Şi el va [i] face drepte cărările tale. 7 [j] Nu fii înţelept în ochii tăi; [k] Teme-te de Domnul, Şi depărtează-te de rău, 8 Aceasta va fi vindecarea corpului tău, Şi [l] măduva oaselor tale. 9 [m] Cinsteşte pre Domnul din avutul tău, Şi din prinoasele a tot venitul tău; 10 [n] Şi se vor umplea grânarele tale cu belşug, Şi teascurile tale vor revărsà mustul. 11 Învăţătura Domnului, [o] fiule, nu o disprețuì, Şi nici să-ţi fie greu de mustrarea lui; 12 Căci Domnul mustră pre cine iubeşte, *Şi*-i binevoeşte, [p] ca un părinte fiului său.

Fericirea ce urmează înţelepciunei adevărate.

13 [q] Fericit *este* omul, *care* a aflat înţelepciunea, Şi omul, *care* a câştigat înţelegere. 14 [r] Căci câştigurile ei mai bune *sunt* decât câştigurile argintului, Şi venitul ei decât al aurului; 15 Mai preţioasă *este* decât mărgăritarele, Şi [s] toate cele de dorit nu se aseamănă ei: 16 În dreapta ei *este* [t] lungimea zilelor, În stânga ei avuţiile şi onoarea; 17 [u] Căile ei *sunt* căi plăcute, Şi toate cărările ei *sunt* pace: 18 [v] Pom al vieţei *este* pentru cei ce o îmbrăţişează, Şi cei ce o cuprind *sunt* fericiţi. 19 [x] Domnul prin înţelepciune a întemeiat pământul, Cu înţelegere a întărit cerul. 20 [y] Prin ştiinţa lui despicatu-s'au adâncurile, Şi [z] norii picară roauă. 21 Fiule, să nu se depărteze acestea de dinaintea ochilor tăi, Păzeşte dreapta cunoştinţă şi prevederea: 22 Şi ele vor fi vieaţă pentru sufletul tău, Şi [a] podoabă pentru gâtul tău. 23 [b] Atuncia vei merge cu siguranţă în calea ta, Şi piciorul tău nu se va lovì. 24 [c] De te vei culcà, nu

b Mat. 13. 44.
c Iac 1. 5.
d Ps. 84. 11.
e 1 Sam. 2. 9.
f Cap. 6. 22.
g Ioan 3. 19. 20.
h Cap. 10. 23.
i Rom. 1. 32.
j Ps. 125. 5.
k Cap. 5 20.

Capul 3.
a Deut. 8. 1.
b Ps. 119 165.
c Esod. 13. 9.
d Ier. 17. 1. 2 Cor. 3 3.
e Ps. 111. 1. Fapt. 2. 47. Rom. 14. 18.
f Ps. 37. 3, 5.
g Ier. 9. 23.
h 1 Cron. 28. 9.
i Ier. 10. 23.
j Rom. 12. 16.
k Iov 1. 1.
l Iov 21. 24.
m Esod. 22. 29.
n Deut. 28. 8.
o Iov 5. 17.
p Deut. 8. 5.
q Cap. 8. 34, 35.
r Iov 28. 13, etc.
s Mat. 13. 44.
t 1 Tim. 4. 8.
u Mat. 11. 29. 30.
v Fac. 2. 9.
x Ps. 104. 24.
y Fac. 1. 9.
z Deut. 33. 28.
a Cap. 1. 9.
b Ps. 37. 24.
c Lev. 26. 6.

te vei teme. Şi culcat de vei fi, dulce va fi somnul tău. 25 [d] De spaima năpraznică nu te vei teme, Nici de ruina celor nelegiuiţi, când *îi* va năvăli. 26 Căci Domnul va fi speranţa ta, Şi va ferì piciorul tău d'a fi prins.

Deşteptări asupra nedreptăţii şi a lipsei de bunătate.

27 [e] Nu oprì binefacerea celuia ce se cuvine. De stă în puterea mânei tale a *o* face. 28 [f] Nu zice către aproapele tău: „Du-te, şi mai vino! Mâne-*ţi* voiu dà“, când ai cu tine. 29 Nu născocì vre-un rău asupra aproapelui tău, Deoarece fără temere locueşte cu tine. 30 [g] Nu aveà judecată cu nimenea fără cuvânt, Dacă nu ţi-a făcut nici un rău. 31 Pre bărbatul aprig [h] nu-l pizmuì, Şi nici alege vre-una din căile sale. 32 Căci urîciune *este* Domnului cel înrăutăţit, [i] Dar el celor drepţi *este* amic. 33 [j] Blestemul Domnului *este* în casa celui nelegiuit, Dar [k] el binecuvintează colibă drepţilor. 34 Deşi [l] îşi bate joc de batjocuritori, Dă însă har celor umiliţi. 35 Cei înţelepţi vor moştenì mărire, Dar ruşinea va răpì pre cei nebuni.

Îndemnare părintească, de a urmà şi a ascultà de învăţăturile înţelepciunii.

4 Ascultaţi, [a] fiilor, învăţătura părintelui, Şi luaţi seamă să învăţaţi-minte. 2 Căci vă dau bună învăţătură; *Deci* nu părăsiţi cele ce vă învăţ. 3 Căci şi eu am fost fiu al *unui* părinte, [b] Gingaş şi unic la muma mea. 4 [c] Care mă învăţà, şi-mi ziceà: „Inima ta cuprindă cuvintele mele, [d] Păzeşte sfaturile mele, şi vei trăì.“ 5 [e] Dobândeşte înţelepciune, dobândeşte pricepere. Nu uità, şi nu te abate dela cuvintele gurei mele. 6 Nu le părăsì, şi ele te vor păzì; [f] Iubeşte-le, şi te vor păzì. 7 [g] *Acesta*-i începutul înţelepciunei: dobândeşte înţelepciune, Şi întru toate câte *îţi* vei dobândì, dobândeşte pricepere. 8 [h] Înaltă-o, şi ea te va ridicà, La mărire te va duce, de o vei îmbrăţişà. 9 Ea pune-va pe capul tău [i] cunună plăcută, Coroană strălucită îţi va dà. 10 Ascultă, fiule, şi primeşte cuvintele mele. [j] Ca mulţi să-ţi fie anii vieţei. 11 Te învăţ calea înţelepciunei, Te conduc pe cărări drepte. 12 De vei umblà *pe ele*, [k] nu se vor strâmtà paşii tăi, [l] Şi de vei alergà, nu te vei clătì. 13 Ţine-te de învăţătură, *şi* nu *o* părăsì! Păzeşte-*o*, căci ea *este* viaţa ta! 14 [m] Nu întrà în cărarea celor nelegiuiţi, Şi nu păşì în calea celor răi. 15 Părăseşte-o, nici nu trece pe lângă ea, Abate-te dela dânsa, şi treci înainte! 16 [n] Căci ei n'ar dormì, de n'ar fi făcut *vre-un* rău; Şi somnul li-s'ar fi luat, de n'ar fi făcut *pe careva* să cadă. 17 Căci pâñea răutăţii mânâncă, Şi beau vinul fărădelegei.

18 [o] Dar cărarea celor drepţi [p] *este* ca zorile strălucitoare, Care tot mai mult luminează până *se face* ziuă deplină. 19 [q] Calea celor nelegiuiţi *este ca* întunerecul: Ei nu ştiu de ce se împedică. 20 Fiule, ia aminte la cuvintele mele, Pleacă urechia ta ziselor mele! 21 Să nu se depărteze din ochii tăi, Păzeşte-le înlăuntrul inimei tale! 22 Că viaţă *sunt* pentru cei ce le află, Şi vindecare a tot corpul lor. 23 Cu toată sârguinţa păzeşte inima ta! Căci din ea *sunt* ieşirile vieţei. 24 Depărtează dela tine strâmbătatea gurei, Şi lapădă dela tine răutatea buzelor. 25 Ochii tăi drept înainte să caute, Şi pleoapele tale să se îndrepte înaintea ta. 26 Cumpăneşte calea, *pe care calcă* piciorul tău, Şi toate căile tale vor fi temeinice. 27 Nu te abate *nici* la dreapta, nici la stânga, Depărtează piciorul tău de rele!

Fereşte-te de desfrânare.

5 Fiule, ia seamă la înţelepciunea mea, *Şi* pleacă urechea ta la mintea mea. 2 Ca să fii cu prevedere, Şi buzele tale să [a] păstreze ştiinţă. 3 [b] Căci *ca* din faguri strecoară-se mierea din buzele femeii străine, Şi [c] mai neted decât oleiul *este* cerul gurei sale; 4 Dar [d] amar ca

[d] Ps. 91. 5. [e] Rom. 13. 7. [f] Lev. 13. 19. [g] Rom. 12. 18. [h] Ps. 37. 1. [i] Ps. 25. 14. [j] Zech. 5. 4. [k] Ps. 1. 3. [l] Iac. 4. 6. *Capul 4.* [a] Ps. 34. 11. [b] 1 Cron. 29. 1. [c] Efes. 6. 4. [d] Cap. 7. 2. [e] Cap. 2. 2, 3. [f] 2 Thes. 2. 10. [g] Mat. 13. 44. [h] 1 Sam. 2. 30. [i] Cap. 1. 9. [j] Cap. 3. 2. [k] Ps. 18. 36. [l] Ps. 91. 11, 12. [m] Ps. 1. 1. [n] Isa. 57. 20. [o] Mat. 5. 14, 45. [p] 2 Sam. 23. 4. [q] Ier. 23. 12. Ioan 12. 35. *Capul 5.* [a] Mal. 2. 7. [b] Cap. 2. 16. [c] Ps. 55. 21. [d] Eccl. 7. 26.

pelinul sunt urmările *cu ea*. [e]Străpungătoare, ca sabia cu două tăișuri. 5 [f]Picioarele ei duc la moarte, Pașii săi ies la mormânt. 6 Ca să nu cumpănești calea vieței, Schimbăcioase sunt cărările ei, *ca* să nu *le* poți cunoaște. 7 Deci, fiilor, ascultați-mă, Și nu vă abateți dela cuvintele gurei mele. 8 Depărtează calea ta dela dânsa, Și nu te apropia de ușa casei ei! 9 Ca nu cumva să dai floarea *vieței* tale altora, Și anii tăi celui crud; 10 Ca să nu se satureze străinul de puterea ta, Sau *să între* ostenelele tale în casa altuia; 11 Și tu pe urmă să *nu* gemi, Când carnea ta și corpul tău vor fi pierite: 12 Și să *nu* zici: „O, cât am [g]urît învățătura, Și inima mea a [h]despreţuit îndemnul; 13 N'am ascultat de vocea învățătorilor mei, Și n'am plecat urechea mea la cei ce mă învățau; 14 Puțin a lipsit, să nu cad în tot soiul de rele, Chiar în mijlocul adunării și al comunității.“ 15 Beă apă *numai* din fântâna ta, Și din isvoarele puțului tău; 16 *Ca* să se răspândească departe fântânele tale, *Ca* pâreiele de apă în uliți. 17 Numai ale tale să fie, Nu și ale străinilor cu tine! 18 Isvorul tău fie binecuvântat, Și bucură-te de [i]femeia tânăreței tale; 19 [j]Cerboaică iubită, căprioară plăcută, Țâțele ei îndestuleze-te totdeauna, Și *numai* în iubirea ei să te tot îmbeți. 20 Și de ce ai voi, fiule, să te îmbeți dela [k]o străină? Și să îmbrățișezi sânul unei alteia? 21 [l]Căci căile fiecăruia *sunt* înaintea ochilor Domnului, Și el cumpănește cărările lor. 22 Pre cel nelegiuit [m]însăși fărădelegile sale îl vânează, Și în însăși funiile păcatelor se prinde; 23 [n]El din lipsă de învățătură va muri, Și se va rătăci în multa sa nebunie.

Asupra chezășiei.

6 Fiule, [a]de ai dat chezășie pentru amicul tău, *Sau de* ai bătut palma ta pentru un străin, 2 Tu te-ai înlănțuit prin cuvintele gurei tale, Te-ai prins prin cuvintele gurei tale. 3 Fiule, fă deci aceasta, și mântuie-te, Căci căzut-ai în puterea amicului tău: Mergi, grăbește-te, și silește pre amicul tău! 4 [b]Nu dă somn ochilor tăi, Nici adormire pleoapelor tale. 5 Mântuie-te, ca o ciută din mâna *vânătorului*, Și ca o pasăre din mâna păsărarului.

Fereşte-te de lenevie.

6 [c]Mergi la furnică, lenește, Vezi căile ei, și fii înțelept: 7 Care, neavând nici căpetenie, nici cine să o privegheze, nici domn, 8 *Își* gătește de cu vară hrana sa, *Și odată* cu secerișul adună bucate 9 [d]Până când, lenește, vei zăceà? Când te vei sculà din somnul tău? 10 O leacă de somn, o leacă de adormitare, O leacă de ședere cu mânele tologite, 11 [e]Și sărăcia ta, ca un hoț, te va ajunge, Și lipsa ta, ca un haiduc.

Fereşte-te de răutate.

12 Om de nimica, înrăutățit, *Este cel ce* umblă cu gură clevetitoare, 13 [f]Cel ce clipește din ochii săi, Cel ce vorbește cu picioarele sale, Cel ce arată cu degetele sale; 14 Răutate în inima lui totdeauna [g]unelteşte, *Și* [h]samănă desbinări. 15 De aceea peirea lui într'o clipă îl va ajunge, Fără de știre [i]va fi lovit, *și* [j]vindecare nu va aveà. 16 Aceste șease urăște Domnul. Ba, șapte *sunt lucrurile ce*-i sunt în urîciune: 17 [k]Ochi mândri, [l]limbă mincinoasă, Și [m]mâni ce varsă sânge nevinovat; 18 [n]Inima ce unelteşte gânduri rele, [o]Picioarele cele grabnice a face rău; 19 [p]Marturul mincinos, *care* răsuflă minciuni, Și cel [q]ce seamănă desbinări între frați.

Fereşte-te de adulter.

20 Păzește, [r]fiule, sfatul părintelui tău, Și nu părăsi învățătura mumei tale! 21 [s]Leagă-*le* de a pururea de inima ta, *Și* le prinde în jurul gâtului tău! 22 *Și* [t]când vei merge, te vor conduce; Când vei fi culcat, [u]vor veghià asupră-ți; Când te vei deșteptà, vor vorbì cu tine. 23 [v]Căci candelă *este* sfatul *meu*, și lumină învățatura *ei*, Și mustrările *spre*

---

e Ebr. 4. 12. *f* Cap. 7. 27. *g* Cap. 1. 20. *h* Cap. 1. 25. *i* Mal. 2. 14. *j* Cânt. 2. 9. *k* Cap. 2. 16. *l* Osea. 7. 2. Ebr. 4. 13. *m* Ps. 9. 15. *n* Iov 4. 21.

Capul 6.

a Cap. 11. 15. *b* Ps. 132. 4. *c* Iov 12. 7. *d* Cap. 24. 33, 34. *e* Cap. 10. 4. *f* Iov 15. 12. *g* Mic. 2. 1. *h* Vers. 19. *i* Ier. 19. 11. *j* 2 Cron. 36. 16. *k* Ps. 18. 27. *l* Ps. 120. 2, 3. *m* Isa. 1. 15. *n* Fac. 6. 5. *o* Isa. 59. 7. *p* Ps. 27. 12. *q* Vers. 14. *r* Efes. 6. 1. *s* Cap. 3. 3. *t* Cap. 4. 12. *u* Cap. 3. 11. *v* Ps 19. 8.

învățătură *sunt* drumul vieței: 24 [x]Ca să te păzească de femeia rea, De limba linguşitoare a străinei. 25 [y]Nu dorì în inima ta frumusețea ei; Şi nu lăsà să te prindă prin pleoapele ei. 26 Căci pentru femeie meretrice *ajunge omul* până la pânea cea depe urmă; Căci femeia altuia vânează însăşi viața, cea *atât de* scumpă *omului*. 27 Au poate careva luà foc în sânul său, Fără să-şi ardă vestmintele sale? 28 Au poate careva să umble pe cărbuni aprinşi, Fără să i-se frigă picioarele? 29 Aşà *întâmple-se* celui ce întră la femeia aproapelui său; Tot însul, care o va atinge, nepedepsit nu va rămâneà. 30 Furului nu se trece cu vedere, Chiar de fură, ca să se sature, foame fiindu-i; 31 Căci, *de* se va prinde, înşeptit va înapoì, *Până şi* toată averea casei sale o va da. 32 *Dar* cel ce desfrânează cu femeia *altuia este* fără minte, *Şi* peirea sufletului său va câştigà. 33 Loviri şi ruşine va suferì, Şi ocara lui nu se va şterge. 34 Căci gelozia bărbatului *este* o furie, Şi lui nu-i va fi milă *de el* în ziua răsbunării. 35 El nu se va uità la nici o răscumpărare, Şi nu va primì oricât vei îmmulți darurile.

Descrierea ispitirei spre desfrânare şi urmările sale nenorocite.

7 Fiule, păzeşte cuvintele mele, Şi [a]păstrează cu tine sfaturile mele! 2 Sfaturile mele [b]păzeşte-le, şi vei trăì, [c]Şi învățătura mea ca lumina ochiului tău. 3 [d]Înfăşură-le în jurul degetelor tale, Scrie-le pe tabla inimei tale! 4 Zi înțelepciunei: „*Fii* sora mea!“ Şi chieamă „amică“ mintea. 5 [e]Ca să te ferească de femeia altuia, De străina, *care* linguşeşte cu cuvintele ei. 6 Căci prin fereastra casei mele, Prin gratiele mele privit-am: 7 Şi căutat-am între cei proşti, Văzut-am între tânări pre un tânăr [f]fără de minte. 8 Trecеà pe uliță, pe la colțul *casei* unei *asemenea*, Şi atineà drumul ce duce la casa ei: 9 [g]În amurg, în seara zilei, În noaptea neagră şi întunecoasă: 10 Şi iacă, o femeie îi *ieşì* înainte, *Ca* o meretrice îmbrăcată şi cu inima şireată. 11 [h]Bună de gură, şi fără astâmpăr, *Şi* [i]picioarele în casă nu-i stăteau; 12 Când în uliță, când în drum, Şi la toate colțurile pândind. 13 Ea îl cuprinse, şi-l sărută, Şi cu frunte nerușinată îi zise: 14 „Daruri de bucurie *am* asupră-mi, Astăzi plătit-am voturile mele. 15 Deaceea ieşitu-ți-am înainte, Să te caut, şi te-am găsit! 16 Cu găteli împodobit-am patul meu, Cu aşternut de [j]pânzuri de Egipt. 17 Stropit-am patul meu Cu smirnă, aloe şi scorțişoară! 18 Vino, să ne îmbătăm cu iubire până dimineața, Cu iubire să ne desfătăm: 19 Căci bărbatul *meu* nu-*i* acasă, S'a dus în cale îndelungată; 20 Punga cu argint luând în mâna sa, D'abia înainte de lună plină se va înturnà acasă.“ 21 *Şi* l-a atras cu [k]vorbele ei măgulitoare, L-a ademenit [l]cu buzele ei linguşitoare. 22 El degrabă a mers după ea, Cum merge boul la junghiere, Şi ca nebunul, *legat* în lanțuri, la pedeapsă. 23 Până săgeata îi va străpunge ficatul, Cum pasărea ce se grăbeşte la laț, Neştiind, că *este întins* asupra vieții sale. 24 Şi acum, fiilor, ascultați-mă, Şi fiți luători aminte la cuvintele gurei mele: 25 Nici odată inima ta să nu se abată în calea ei; Să nu te rătăcești în cărările ei; 26 Căci ea a tăcut pre mulți să cadă răniți de moarte, Şi mulți a ucis ea. 27 Calea spre infern *este* casa ei, Ducătoare la cămările morții.

Strigarea şi făgăduința înțelepciunii care a fost din veci la Dumnezeu.

8 Au [a]înțelepciunea nu strigă? Şi mintea *nu* face să se audă vocea ei? 2 Pe vârful înălțimilor, pe drum, În respântii stă. 3 Ea strigă la porți, la întrarea cetății, La întrarea în porți: 4 „Către voi, bărbaților, strig, 5 Şi vocea mea *se îndreaptă* la fiii oamenilor: Învățați, proştilor, minte, Nebunilor, faceți-vă înțelegători cu inimă! 6 As-

---

x Cap. 2. 16.
y Mat. 5. 28.

Capul 7.
a Cap. 2. 1.
b Isa. 55. 3.
c Deut. 32. 10.
d Deut. 6. 8.
e Cap. 2. 16.
f Cap. 6. 32.
g Iov 24. 15.
h Cap. 9. 13.
i 1 Tim. 5. 13. Tit. 2. 5.
j Isa. 55. 3.
k Cap. 5. 3.
l Ps. 12. 2.

Capul 8.
a Cap. 1. 20.

cultați-mă, căci [b]lucruri măreţe voiu vorbì, Şi din buzele mele dreptate voiu scoate. 7 Căci gura mea adevăr va vorbì, Şi fărădelegea în urîciune *va fi* buzelor mele. 8 Cu dreptate *vor fi* toate cuvintele gurei mele, *Şi* nimic răsucit sau strâmb în ele nu *va fi;* 9 Toate *vor fi* netede celui cu pricepere, Şi drepte celor ce au câştigat ştiinţă; 10 Primiţi învăţătura mea, şi nu argint, Şi ştiinţa mai bine decât aurul ales! 11 [c]Căci înţelepciunea mai bună *este* decât mărgăritarele, Şi toate cele de dorit cu ea nu pot să se asemene. 12 Eu, înţelepciunea, cu mintea locuesc, Şi planurile cele mai iscusite descoper. 13 [d]Temerea de Domnul *este* a urî răul; [e]Mândria şi sumeţia, Reaua purtare şi [f]gura rea le urăsc. 14 Al meu *este* sfatul şi iscusinţa; Eu *sunt* mintea, [g]la mine *este* puterea. 15 [h]Prin mine domnesc regii; Şi domnii proclamă dreptatea; 16 Prin mine domnesc domnitorii, Şi cei mari: toţi judecătorii pământului; 17 [i]Eu iubesc pre cei ce mă iubesc, Şi [j]cei ce mă caută de timpuriu, mă găsesc; 18 La mine *sunt* [k]averea şi onoarea, Bunurile statornice şi fericirea. 19 Mai bun *este* [l]fructul meu decât aurul cel mai curat, Şi câştigul meu *mai bun este* decât argintul cel mai ales. 20 Pe cărarea dreptăţii umblu, În calea judecăţii; 21 Ca să dau în moştenire bunuri statornice celor ce mă iubesc, Şi să le umplu tezaurele lor. 22 [m]Domnul m'a zidit la începutul căilor sale, Înaintea lucrurilor sale, de demult. 23 [n]Din veci doamnă am fost, Din început, înainte de a fi pe pământ. 24 Născută am fost, când adâncurile încă nu erau, *Nici* izvoarele încărcate cu apă. 25 [o]Mai înainte de ce s'au înfipt munţii, Înainte de colini am fost născută; 26 Când încă nu făcuse pământul şi câmpiile, Nici începutul pulberei lumei. 27 Când gătia cerurile, acolo *eram,* Când el trăgeà cercul în jurul adâncurilor; 28 Când întărià nourii de sus, Şi întăriturile făceà adâncului: 29 [p]Când puneà mării aşezământ, Ca apele *ei* să nu treacă preste ţărmurile ei, [q]Şi tari făceà temeliile pământului; 30 [r]Atuncia lângă el eram, *ca* un înfiat *al său,* [s]Bucuria *sa* de toate zilele, veselindu-mă pururea înaintea feţei sale. 31 Şi mă plăceam în lumea pământului său, Şi [t]plăcerile mele *erau* cu fiii oamenilor. 32 Şi acum, fiilor, ascultaţi-mă, Căci fericiţi *vor fi cei ce* vor păzì căile mele! 33 Ascultaţi învăţătura, şi fiţi înţelepţi, Şi n'o lăpădaţi. 34 Fericit *este* omul, care ascultă de mine, Veghiând la uşile mele în toate zilele, Păzind pragurile uşilor mele, 35 Căci cel ce mă găseşte, viaţă găseşte, Şi bunăvoinţa Domnului câştigă; 36 Dar cel ce păcătueşte asupră-mi, neajuns sufletul său face: Toţi cei ce mă urăsc, iubesc moartea."

Strigarea prietenoasă a înţelepciunii.

9 [a]Zidit-a înţelepciunea casa sa. Tăiat-a cei şapte stâlpi ai ei; 2 [b]Junghiat-a vitele sale, [c]Dres-a vinul ei, şi întins-a masa sa; 3 Sclavele ei [d]trimis-a; [e]Ea strigă de [f]pe culmile locurilor înalte ale cetăţii, *zicând:* 4 [g]„Cel neînţelept abată-se *aicia!*" Celui fără de minte zice: 5 [h]„Veniţi, mâncaţi din pânea mea, Şi beţi din vinul dres de mine; 6 Lăsaţi neînţelepciunea şi veţi trăì, Şi umblaţi pe calea minţii." 7 Cel ce învaţă pre luătorul în râs, ruşine îşi câştigă, Şi cel ce mustră pre cel nelegiuit, pată. 8 [i]Nu mustrà pre luătorul în râs, ca să nu te urască, [j]Mustră pre cel înţelept şi el te va iubì. 9 Dă *sfat* celui înţelept şi mai înţelept se va face: Arată celui drept [k]şi va adăugì a învăţà. 10 [l]Începutul înţelepciunei *este* temere de Domnul, Şi ştiinţa celui Sfânt *este* priceperea; 11 [m]Căci prin mine zilele tale se vor înmulţì, Şi ţi-se vor adăugì anii de viaţă. 12 [n]De eşti înţelept, pen-

b Cap. 22. 20.
c Iov 28. 15, etc.
d Cap. 16. 6.
e Cap. 6. 17.
f Cap. 4. 24.
g Eccl. 7. 19.
h Dan. 2. 21.
i Ioan 14. 21.
j Iac. 1. 5.
k Mat. 6. 33.
l Cap. 3. 14
m Ioan 1. 1.
n Ps. 2. 6.
o Iov 15. 7, 8.
p Fac. 1. 9, 10.
q Iov 38. 4.
r Ioan 1. 1, 2, 18.
s Col. 1. 13.
t Ps. 16. 3.

Capul 9.

a 1 Pet. 2. 5.
b Mat. 22. 3, etc.
c Vers. 5
d Rom. 10. 15.
e Cap. 8. 1, 2.
f Vers. 14.
g Mat. 11. 25.
h Ioan 6. 27
i Mat. 7. 6.
j Ps. 141. 5.
k Mat. 13. 12.
l Iov 28. 28.
m Cap. 3. 2, 16.
n Iov 35. 6, 7.

tru tine însuți înțelept ești, Și *de* ești derâzător, singur vei suferi. 13 Femeia nebună, cea bună de gură, *E* fără înțelegere și nu știe nimic. 14 Ea s'așează în ușa casei sale, Pe scaun, în locurile înalte ale cetății, 15 Ca să chieme pre trecătorii depe drum, Cari merg drept în drumul lor, *zicându-le:* 16 „Cel prost abată-se aicia;“ Și celui fără de minte îi zice: 17 „Dulce este apa furată, Și pânea *luată* pe ascuns plăcută.“ 18 Și el nici știe, că acolo *sunt* umbrele morții, Și că cei chiemați de ea *sunt* în adâncul mormântului.

Binecuvântarea dreptății, blestemul păcatului.

10 Proverbele lui Solomon: [a] Fiul înțelept face bucurie părintelui *său*, Iar fiul nărod *este* întristare mumei sale. 2 [b] Nimic nu folosesc tezaurele nedrepte, [c] Dar dreptatea mântuiește de moarte. 3 [d] Domnul nu lasă să flămânzească sufletul celui drept, Dar respinge pofta celor răi. 4 [e] Mâna leneșă sărăcește, Iar [f] mâna celor harnici se înavuțește. 5 Fiul înțelept adună de cu vară, *Iar* cel ce doarme pe *timpul* culesului *este* [g] fiu aducător de rușine. 6 Binecuvântări *sunt* pe capul celui drept, Iar [h] gura celor nelegiuiți ascunde nedreptate. 7 [i] Amintirea dreptului *rămâne* în binecuvântare, Iar numele celor nelegiuiți va putrezi. 8 Cel cu inima înțeleaptă primește sfaturile, [j] Iar cel cu buze nesocotite *în nenorocire* se aruncă. 9 [k] Cel ce merge în neprihănire, în siguranță umblă, Iar cel ce strâmbătățește căile sale va fi cunoscut. 10 [l] Cel ce face din ochiu aduce scârbă, [m] Și cel cu buze nesocotite *în nenorocire* se aruncă. 11 [n] Gura dreptului *este* izvorul vieții, Iar [o] gura celor nelegiuiți ascunde nedreptate. 12 Ura scornește sfadă, Iar [p] iubirea tăinuește toate păcatele. 13 Înțelepciunea se găsește în buzele celui cuminte, Dar [q] varga *este* pentru spinarea celui lipsit de minte. 14 Înțelepții ascund știința *lor,* Iar [r] gura celui nesocotit *este* o ruină apropiată. 15 [s] Averea avutului *este* cetatea cea tare a sa, Ruina săracilor *este* sărăcia lor. 16 Lucrarea dreptului *duce* la viață, Iar câștigul celui rău la păcat. 17 Pe calea vieții *umblă* cel ce păzește învățătura, Iar cel ce nesocotește mustrarea, se rătăcește. 18 Cel ce tăinuește ura, *are* buze mincinoase, Și [t] cel ce răspândește vorbirea de rău *este* nebun. 19 [u] In vorba multă greșelile nu lipsesc, Iar [v] cel ce-și stăpânește buzele sale *este* înțelept. 20 Limba celui drept *este ca* argintul cel mai ales, *Iar* inima celor nelegiuiți puțin *lucru este.* 21 Buzele dreptului pre mulți îi pasc, *Iar* cei nesocotiți mor din lipsă de minte. 22 [x] Binecuvântarea Domnului, ea înavuțește, Și grija nimic nu adauge la ea. 23 *Precum* [y] nesocotitului îi *este* bucurie a face rele, *Așà* este înțelepciunea celui cuminte. 24 [z] De ce se teme răul, i-se va întâmplă, Dar [a] dreptilor *Dumnezeu* dorința lor o împlinește. 25 Precum trece furtuna, [b] așà cel nelegiuit nu *va* mai *fi,* Dar [c] cel drept *este pe* temelia de veci. 26 Precum dinților, oțătul și ochilor fumul, Așà *este* leneșul pentru cei ce-l trimit. 27 [d] Temerea de Domnul înmulțește zilele, Iar [e] anii celor nelegiuiți se scurtează. 28 [f] Așteptarea dreptilor *este* bucurie, Iar speranța nelegiuiților va pierì. 29 Calea Domnului *este* scăpare celui fără de prihană, [g] Dar ruină făcătorilor de rele. 30 [h] Dreptul nici odată nu se va clătì, Iar nelegiuiții nu vor locuì pământul. 31 Gura dreptului scoate înțelepciune, Iar limba răsvrătitoare se va stârpì. 32 Buzele celui drept cunosc bunăvoința, Iar gura nelegiuiților *nu-i decât* răsvrătitoare.

Fericirea cuvioșilor, nenorocirea răilor.

11 [a] Cumpăna amăgitoare *este* urîciune Domnului, Iar greutățile depline îi *sunt* plăcute. 2 [b] *De* vine îmmândrirea, vine și rușinea, Iar cu cei modești *este*

Capul 10.
[a] Cap. 15. 20.
[b] Ps. 49. 6, etc.
[c] Dan. 4. 27.
[d] Ps. 10. 14.
[e] Cap. 12. 24.
[f] Cap. 13. 4.
[g] Cap. 12. 4.
[h] Est. 8. 8.
[i] Ps. 9. 5. 6.
[j] Vers. 10.
[k] Ps. 23. 4
[l] Cap. 6. 13.
[m] Vers. 8.
[n] Ps. 37. 30.
[o] Ps. 107. 42
[p] 1 Cor. 13. 4. 1 Pet. 4. 8.
[q] Cap. 26. 3.
[r] Cap. 18. 7.
[s] 1 Tim. 6. 17.
[t] Ps. 15. 3.
[u] Eccl. 5. 3.
[v] Iac. 3. 2.
[x] Fac. 24. 35.
[y] Cap. 14. 9.
[z] Iov 15. 21.
[a] 1 Ioan 5.14,15.
[b] Ps. 37 9, 10.
[c] Ps. 15. 5.
[d] Cap. 9. 11.
[e] Iov 15. 32, 33.
[f] Iov 8. 13.
[g] Ps. 1. 6.
[h] Ps. 37. 22, 29.

Capul 11.
[a] Lev 19. 35,36.
[b] Dan. 4. 30, 31.

înțelepciunea. 3 [c] Neprihănirea celor oneşti, ea îi conduce. Iar viclenia celor vânzători îi strică. 4 [d] Nimic nu foloseşte avuţia în ziua mâniei, Iar [e] dreptatea mântuie de moarte. 5 Dreptatea celui fără prihană dreaptă face calea lui, Iar [f] nelegiuitul în chiar nelegiuirea sa va cădeà. 6 Dreptatea celor oneşti îl mântuie, Iar cei vânzători *chiar* în lăcomia *lor* se prind. 7 [g] Cu moartea omul rău pierde *şi* aşteptarea *sa,* Şi speranţa făcătorilor de rele va pierì. 8 [h] Dreptul se mântuie din nevoi, Şi nelegiuitul vine în locul său. 9 [i] Fățarnicul pierde pre aproapele său cu gura sa, Dar scăpà-vor *de ea* prin înţelepciunea *lor cei* drepţi. 10 [j] De fericirea drepţilor se bucură cetatea, Şi la peirea nelegiuiţilor *se fac* cântări de bucurie. Cetatea se înalţă prin binecuvântarea celor oneşti, 11 [k] Dar se surpă prin gura celor nelegiuţi. 12 Cel ce defaimă pre aproapele său *este* fără de minte, Iar cumintele tace. 13 [l] Vorbitorul de rău descopere secretele, Iar cel cu minte credincioasă ascunde lucrul. 14 [m] Unde nu *este* conducere, poporul cade, Iar mântuirea *vine* dela mulţimea celor cu *bun* sfat. 15 [n] Rău foarte ajunge cel ce se pune chezaş pentru un străin, Iar cel ce urăşte darea de mână, *este* în siguranţă. 16 [o] Femeia plăcută capătă onoare, Şi cei puternici capătă averi. 17 [p] Omul milos şieşi face bine, Iar cel crud carnea sa însăşi o chinueşte. 18 Nelegiuitul îşi dobândeşte câştig amăgitor, Iar [q] cel ce seamănă dreptate, plată sigură. 19 Precum dreptatea *duce* la vieaţă, Aşà cel ce urmăreşte răul *merge* la moarte. 20 Urîciuni *sunt* Domnului cei cu inimă înrăutăţită, Dar bineplăcuţi îi *sunt* cei ce umblă în neprihănire. 21 [r] *Din* neam în neam cel rău nu va rămâneà nepedepsit, Iar [s] semânţa celor drepţi se va mântuì. 22 Inel de aur în râtul porcului, *Este* femeia frumoasă fără de minte. 23 Dorinţa drepţilor nu *este* decât bună, Aşteptarea reilor, [t] mânia. 24 Unul [u] împarte, şi mai avut încă se face, Altul opreşte mai mult decât se cuvine, dar *numai* spre lipsa sa. 25 [v] Sufletul binefăcător se îngraşă, [x] Şi cel ce adapă, însuşi se va adăpà. 26 [y] Cel ce opreşte grânele, pre acela îl blestemă poporul, Dar [z] binecuvântare *este* pe capul celui ce *le* vinde. 27 Cel ce caută cele bune, bunăvoinţă capătă, [a] Iar cel ce caută rele, *rău* i-se va întâmplà. 28 [b] Cel ce se încrede în avuţia sa, cădeà-va, Dar [c] ca frunza vor înverzì cei drepţi. 29 Cel ce chinueşte casa sa [d] vânt va stăpânì, Şi cel nesocotit *va ajunge* sclavul celui înţelept cu inima. 30 Fructul dreptului *este* pom al vieţei, Şi [e] cel ce câştigă inimele, înţelept *este.* 31 [f] Iacă, dreptului i-se va răsplătì pe pământ. Cu cât mai mult încă nelegiuitului şi păcătosului.

Purtarea înţeleptului şi a prostului.

12 Cel ce iubeşte povaţa, iubeşte ştiinţa. Iar cel ce urăşte mustrarea, prost *rămâne.* 2 [a] Cel bun află bunăvoinţă dela Domnul, Iar pre omul uneltitor de rele îl condamnă. 3 Nimenea nu se va întărì prin nelegiuire, Dar [b] rădăcina drepţilor nu se va clătì. 4 [c] Femeia virtuoasă *este* coroana bărbatului său. Iar cea aducătoare de ruşine *este* [d] ca putregaiul în oasele lui. 5 Gândurile drepţilor *ţintesc la* dreptate, *Iar* sfaturile nelegiuiţilor *la* înşelăciune. 6 [e] Vorbele nelegiuiţilor *sunt* la pânda sângelui, [f] Iar gura celor oneşti îi va scăpà. 7 [g] Nelegiuiţii se răstoarnă, şi nu mai *sunt.* Iar casa drepţilor va stà. 8 După a sa minte se laudă bărbatul, [h] Iar cel ce *are* inimă înrăutăţită, spre dispreţ va fi. 9 [i] Mai bun *este acela ce* nu se făleşte, şi are sclav, [j] Decât cel ce face pre mândru, şi n'are pâne. 10 Dreptul ştie până şi trebuinţele animalelor sale, Iar inima nelegiuţilor *este* crudă. 11 [k] Cel ce lucrează ogorul său, se va săturà de pâne;

---

[c] Cap. 13. 6.
[d] Zef. 1. 18.
[e] Fac. 7. 1.
[f] Cap. 5. 22.
[g] Cap. 10. 28.
[h] Cap. 21. 18.
[i] Iov 8. 13.
[j] Est. 8. 15.
[k] Cap. 29. 8.
[l] Lev. 19. 16.
[m] 1 Reg. 12. 1, etc.
[n] Cap. 6. 1.
[o] Cap. 31. 30.
[p] Mat. 5. 7.
[q] Osea. 10. 12. Iac. 3. 18.
[r] Cap. 16. 5.
[s] Ps. 112. 2.
[t] Rom. 2. 8, 9
[u] Ps. 112. 9.
[v] 2 Cor. 9. 6, 7, 8. 9, 10.
[x] Mat. 5. 7.
[y] Amos. 8. 5, 6.
[z] Iov 29. 13.
[a] Est. 7. 10.
[b] Iov 31. 24.
[c] Ps. 1. 3. Ier. 17. 8.
[d] Eccl. 5. 16.
[e] Dan. 12. 3.
[f] 1 Pet. 4. 17, 18.

Capul 12.

[a] Cap. 8. 35.
[b] Cap. 10. 25.
[c] 1 Cor. 11. 7.
[d] Cap. 14. 30.
[e] Cap. 1. 11, 18.
[f] Cap. 14. 3.
[g] Ps. 37. 36. 37.
[h] 1 Sam. 25. 17.
[i] Cap. 13. 7.
[j] Deut. 25. 4.
[k] Fac. 3. 19.

Iar cel ce umblă după deșertăciuni, [l] *este* lipsit de minte. 12 Nelegiuitul dorește întărirea răilor, Iar rădăcinele drepților dau *acestora* tăria *lor*. 13 [m] *Este* o cursă rea în păcatul buzelor, [n] Iar dreptul va ieși din strâmtorare. 14 [o] Sătură-se-va omul de bunuri cu însuși fructul gurei *sale*, [p] Și dă-se-va omului plata mânelor sale. 15 [q] În ochii nebunului dreaptă *este* calea sa, Dar cel ce ascultă sfatul, *este* înțelept. 16 [r] Nesocotitul pe dată își vădește mânia sa, Iar cel cu minte ascultă ocara. 17 [s] *Cel ce* mărturisește adevărul, dă *mărturii* drepte, Iar marturul mincinos înșelăciune. 18 [t] Vorbele unora sunt ca loviturile de sabie, Iar limba înțelepților *este* vindecare; 19 Buza adevărului în veci se va întări, [u] Iar limba minciunei numai o clipă. 20 Înșelăciune *au* în inimă cei ce urzesc rele. Iar cei ce sfătuesc la pace, *simt* bucurie. 21 Celui drept nici un rău nu i-se va întâmplă, Iar cei nelegiuiți se vor covârși de nenorociri. 22 [v] Urîciune *sunt* Domnului buzele mincinoase, Iar aceia ce lucrează cu credincioșie, *sunt* plăcerea lui. 23 Omul cu minte ascunde știința, Iar inima nebunilor proclamă nebunia *lor*. 24 Mâna celor harnici domnește, Iar cea lenesă plătește dare. 25 Întristare în inimă pleacă pre om, Și cuvântul bun îl veselește. 26 Cel drept conduce și pre aproapele lui, Iar calea nelegiuiților îi rătăcește. 27 Lenesul nici nu frige ceea ce a vânat; Bun scump omului *este* hărnicia. 28 Pe cărarea dreptății *este* vieața, Și calea cărării *sale* nu *duce* la moarte.

Urmare mai departe a descrierii purtării înțelepte și smintite.

13 Fiul cel înțelept *ascultă* învățătura părintelui, [a] Iar cel derâzător nici mustrări nu ascultă. 2 [b] Cel bun mănâncă din fructele gurei sale, Iar sufletul celor fără credincioșie, silnicie. 3 [c] Cel ce-și păzește gura sa vieața și-o păzește, Iar cel ce cască prea tare buzele sale, dărăpânare își pregătește. 4 [d] Sufletul leneșului dorește dar nimic nu *capătă*, Iar sufletul celor harnici se satură. 5 Cuvântul minciunei îl urește cel drept, Iar cel nelegiuit cășunează rușine și ocară. 6 [e] Dreptatea păzește pre cel fără prihană în calea *sa*, Iar răutatea pierde pre cel păcătos. 7 [f] Cutare se dă de avut, nimica *având*, *Și* cutare se dă de sărac, averi mari *având*. 8 Unora averea lor nu le *servește* decât spre răscumpărarea vieței, În timp ce săracul nici n'aude amenințări. 9 Lumina drepților arde bine, [g] Iar candela celor nelegiuți se va stinge. 10 Mândria n'aduce decât certe, Iar cu cei ce primesc sfaturi *este* înțelepciunea. 11 [h] Averea cu înșelăciune *câștigată* scade, Iar cel ce o adună cu mâna *sa o* va îmmulți. 12 Așteptarea îndelungată îmbolnăvește inima, Iar [i] dorința împlinită *este* pom al vieței. 13 Cel ce [j] nu bagă în seamă cuvântul, ruinase-va, Iar cel ce se teme de poruncă, răsplăti-se-va. 14 [k] Învățătura înțeleptului *este* un izvor al vieței, Ce-*l* depărtează dela [l] lațurile morții, 15 Înțelegerea bună face *pre om* plăcut, Dar calea celor fără credincioșie *este* aspră. 16 [m] *Toate le* face cumintele cu știință, Iar nebunul dă de gol nebunia *sa*. 17 Trimisul tărădelege cădeà-va în nenorocire, Iar [n] solul credincios *aduce* vindecare. 18 Sărăcia și ocara *vor lovì* pre cel ce lapădă învățătura, Iar [o] cel ce se folosește de mustrări se va mări. 19 *Toată* [p] pofta împlinită este dulce sufletului, Deci urât *este* nebunilor de a se lăsà de rele. 20 Cel ce umblă cu înțelepții, înțelept va fi, Iar cel ce se însoțește cu nebunii, nebun va fi. 21 [q] Pre păcătoși îi urmărește răul, Iar pre drepți îi răsplătește binele. 22 Cel bun lăsà-va moștenirea fiilor fiilor săi, Iar [r] averea păcătosului păstrà-se-va pentru cel drept. 23 Bucate multe *sunt* în țarina săracilor, Dar răpește-se avuția prin nedreptate, 24 Cel ce cruță varga sa, urește pre fiul său, Iar cel ce iubește, îl ceartă de timpuriu. 25 Cel

[l] Cap. 6. 32. [m] Cap. 18. 7. [n] 2 Pet. 2. 9. [o] Cap. 13. 2.	[p] Isa. 3. 10, 11. [q] Luc. 18. 11. [r] Cap 29. 11. [s] Cap. 14. 15.	[t] Ps. 57. 4. [u] Ps. 52. 5. [v] Apoc. 22. 15. —	*Capul 13.* [a] 1 Sam. 2. 25. [b] Cap. 12. 14. [c] Iac. 3. 2.	[d] Cap. 10. 4. [e] Cap. 11. 3,5,6. [f] Cap. 13. 9. [g] Iov 18. 5, 6.	[h] Cap. 10. 2. [i] Vers. 19. [j] 2 Cron. 36. 16. [k] Cap. 10. 11.	[l] 2 Sam. 22. 6. [m] Cap. 12. 23. [n] Cap. 25. 13. [o] Cap. 15. 5, 31.	[p] Vers. 12. [q] Ps. 32. 10. [r] Iov 27. 16, 17. —

drept mănâncă până la săturarea sufletului său. Dar lipsă va suferi pântecele celor nelegiuiți.

Laudă înțelepciunii adevărate în viața omenească.

14 Toată [a] femeia înțeleaptă [b] zidește casa sa, Iar cea nebună o surpă cu însăși mânile sale. 2 Cel ce cu dreptate se poartă, teme-se de Domnul, [c] *Iar* cel, ale cărui căi strâmbe *sunt,* îl nesocotește. 3 Chiar gura nesocotitului *este* vargă *pentru* mândria *sa,* [d] Iar buzele înțelepților îi păzesc. 4 Unde nu *sunt* boi, ieslele curate *sunt,* Dar mult câștig *se scoate* din puterea boului 5 [e] Martorul credincios nu minte, Dar martorul mincinos minciuni spune. 6 Derâzătorul caută înțelepciunea, dar nu *o găsește,* Iar [f] celui cu știință la îndemână îi *este.* 7 Depărtează-te de nebun, Căci nu vei află *la dânsul* buzele științei. 8 Înțelepciunea celui cuminte *este* d'a înțelege calea sa, Iar nebunia nebunilor *îi* amăgește. 9 [g] Cei nesocotiți glumesc cu păcatele, Dar între cei onești *este* bunăvoință. 10 Inima singură știe întristarea sa, Și în bucuria ei nu se amestecă un străin. 11 [h] Casa celor nelegiuiți dărâmă-se-va, Dar cortul celor drepți va înflori. 12 [i] Sunt căi ce drepte se par omului *că sunt,* Iar [j] la urmă *arată-se* căi *conducătoare* la moarte. 13 Chiar în mijlocul râsului se mâhnește inima, Și [k] sfârșitul acelei bucurii *fi-va* întristarea. 14 Cel cu inimă abătută *dela Domnul* [l] săturà-se-va de căile lui, Și omul cel bun din *ceeace este în* el. 15 Prostul crede toate vorbele, Iar cel cuminte ia seamă la pașii săi. 16 [m] Înțeleptul se teme și se depărtează de rău, Dar nebunul se îngâmfează și este fără temere. 17 Cel iute la mânie face prostii, Și bărbatul viclean este urât. 18 Cei proști moștenesc prostii, Dar cei cuminți se cunună cu știința. 19 Răii se pleacă celor buni, Și cei nelegiuiți înaintea porților celui drept. 20 [n] Săracul urât este chiar și aproapelui său, Dar numărоși *sunt* amicii celui avut. 21 Cel ce disprețuește pre aproapele său păcătuește, [o] Iar acela ce se îndură de cei săraci *este* fericit. 22 Au nu se rătăcesc cei ce urzesc rele? Dar iubire și credincioșie *este partea* celor ce se gândesc de bine. 23 In tot lucrul este câștig, Dar bolboroseala buzelor *aduce* numai lipsă. 24 Cununa înțelepților *este* avuția lor, Dar nebunia nebunilor nebunie *rămâne.* 25 [p] Martorul adevărat mântuie suflete, Dar cel mincinos minciuni spune. 26 In temere de Domnul *este* siguranță tare, Și fiilor săi fi-va el adăpost. 27 [q] Temerea de Domnul *este* izvorul vieții, Ce depărtează pre om de laturile morții. 28 Măreția regelui *stă* în mulțimea poporului, Și peirea domnilor în lipsă de popor. 29 [r] Cel târziu la mânie cu multă minte *este,* Iar cel iute la mânie înalță nebunia. 30 Inima sănătoasă *este* viața corpului, Dar [s] pisma [t] putrezirea oaselor. 31 [u] Cel ce apasă pre sărac, batjocorește pre [v] Făcătorul său, Dar cel ce se îndură de cel lipsit, îl mărește. 32 In însăși răutatea sa va fi aruncat cel nelegiuit, Dar [x] dreptul aveà-va speranță *chiar și* la moartea sa. 33 In inima celui priceput zace înțelepciunea, Dar [y] *ce este* în pieptul nebunului se va ști. 34 Dreptatea ridică pre popor, Dar păcatul *este* rușinea națiunilor. 35 [z] Bunăvoința regelui, partea sclavului cuminte *este,* Dar *asupra* celui ce face rușine, mânia sa.

Înțelepciunea aduce cu sine fericire. Nebunia și păcatul aduce nenorocire.

15 [a] Răspunsul blând înlătură mânia, Iar [b] cuvântul aspru întărâtă mânia. 2 Limba înțelepților plăcută face știința, [c] Dar *din* gura nebunilor nebunia izvorește. 3 [d] In tot locul *sunt* ochii Domnului, Văzând pre cei răi și pre cei buni. 4 Limba *iubitoare de* pace *este* un pom al vieții, Iar răutatea în ea *face* spărtură sufletului. 5 [e] Nesocotitul nesocoteste

Capul 14.
a Cap. 24. 3.
b Rut. 4. 11.
c Iov 12. 4.
d Cap. 12. 6.
e Exod. 20. 16.
f Cap. 8. 9.
g Cap. 10. 23.
h Iov 8. 15.
i Cap. 16. 25.
j Rom. 6. 21.
k Cap. 5. 4.
l Cap. 1. 31.
m Cap. 22. 3.
n Cap. 19. 7.
o Ps. 41. 1.
p Vers. 5.
q Cap. 13. 14.
r Cap. 16. 32.
s Ps. 112. 10.
t Cap. 12. 4.
u Cap. 17. 5.
v Iov 31. 15, 16.
x 2 Tim. 4. 18.
y Cap. 12. 16.
z Mat. 24. 45,47.
Capul 15.
a Jude. 8. 1. 2, 3.
b 1 Sam. 25. 10. etc.
c Vers. 28.
d Iov 34. 21.
e Cap. 10. 1.

învățătura părintelui, [f]Iar cel ce ia aminte la mustrări cuminte se face. 6 In casa dreptului *este* un mare tezaur, Dar în venitul celui nelegiuit este neodihnă. 7 Buzele înțelepților răspândesc știință, Dar inima nebunilor nedreptate. 8 [g]Jertfa celor nelegiuiți *este* urîciune Domnului, Dar ruga celor drepți plăcerea sa. 9 Urîciune *este* Domnului calea nelegiuitului, Dar pre cel ce [h]urmează dreptatea îl iubește. 10 [i]Grea *se pare* pedeapsa pentru cel ce părăsește calea *cea dreaptă*, Și [j]cel ce urăște mustrarea, va murî. 11 [k]Infernul și adâncul *sunt* înaintea Domnului, Cu cât mai mult [l]inimile fiilor oamenilor! 12 [m]Derâzătorul nu iubește să fie mustrat, Cu cei înțelepți el nu merge. 13 [n]Inima voioasă înveselește fața, Dar [o]prin tristețea inimei se frânge sufletul. 14 Inima înțelegătoare caută știință, Dar gura nebunilor paște nebunia. 15 Toate zilele apăsatului *sunt* rele, [p]Dar o inimă voioasă *este* un ospăț neîntrerupt. 16 [q]Mai bine *este* puținul cu temerea Domnului, Decât multe tezaure și neodihnă cu dânsele. 17 [r]Mai bun *este* un prânz de legume cu iubire, Decât un bou îngrășat și ură cu dânsul. 18 [s]Omul mânios întărâtă sfezile, Dar cel târziu la mânie potolește cearta. 19 [t]Drumul leneșului *este* ca un gard de spini, Iar cărarea celor drepți *ca* calea bătută. 20 [u]Fiul înțelept înveselește pre părintele *său*, Iar omul nebun nesocotește pre muma sa. 21 [v]Nebunia *este* bucuria *celui* fără de minte, [x]Dar bărbatul cuminte merge drept pe drumul *său*. 22 [y]Unde nu *este* sfat, planurile se nimicesc, Dar prin multa sfătuire se întăresc. 23 Omul are bucurie de răspunsul gurei sale, Și [z]un cuvânt la timpul său, cât de bun *este!* 24 [a]Calea vieții *merge tot* în sus pentru cel înțelept, Ca să se depărteze de infernul de jos. 25 [b]Casa mândrilor o surpă Domnul, Dar [c]hotarul văduvei îl întărește. 26 Cugetele celui rău *sunt* urîciune Domnului, Dar *jertfele* cele mai curate *sunt* cuvinte plăcute. 27 Cel ce capătă câștig nedrept, turbură casa sa, Iar cel ce urăște mituirea va trăi. 28 Inima dreptului gândește *ce are* să răspundă, Dar *din* gura nelegiuiților izvoresc cele rele. 29 Departe *este* Domnul de cei nelegiuiți, Dar ruga celor drepți o ascultă. 30 Lumina ochilor înveselește inima; Și știrea bună îngrașă oasele. 31 Urechea ce ascultă mustrarea *dătătoare de* viață, Între înțelepți va petrece. 32 Cel ce lapădă învățătura urește sufletul său, Iar cel ce ascultă mustrări capătă minte. 33 Temerea de Domnul *este* o învățătură a înțelepciunii, Și înainte de mărire *este* umilința.

Dumnezeu vede faptele oamenilor.

16 [a]Cugetele inimei ale omului *sunt*, [b]Dar dela Domnul *vine* răspunsul limbei. 2 [c]În ochii omului toate căile sale *sunt* curate, Dar [d]Domnul cumpănește spiritele. 3 [e]Trebile tale încrede-le Domnului, Și *astfel* planurile tale tari vor fi. 4 [f]Domnul toate le-a făcut *așa*, ca să răspundă una alteia, [g]Și chiar pre cel nelegiuit pentru ziua de nenorocire. 5 [h]Urîciune *este* Domnului tot *cel ce are* inimă îngâmfată, [i]Din neam în neam nu vor rămânea nepedepsiți. 6 [j]Prin iubire și adevăr se ispășește vinovăția, Și [k]temerea de Domnul este ferirea de rău. 7 Domnul de are plăcere de căile unui om, El și pre înamicii săi îi împacă cu dânsul. 8 [l]Mai bun *este* puținul cu dreptate, Decât multul câștig cu nedrept. 9 [m]Inima omului cugetă la căile sale, [n]Dar Domnul îndreaptă pașii săi. 10 Hotărîre dumnezească *fie* pe buzele regelui, *Și* la judecată gura sa să nu păcătuească. 11 [o]Cântarul și cumpăna dreaptă ale Domnului *sunt*, Toate greutățile lucrul său *sunt*. 12 Urîciune *fie* regilor a face nelegiuire, Căci [p]prin dreptate se întărește tronul.

[f] Cap. 13. 18.
[g] Ier. 6. 20. Amos. 5. 12.
[h] 1 Tim. 6. 12
[i] 1 Reg. 22. 8.
[j] Cap. 5. 12.
[k] Iov 26. 6.
[l] Fapt. 1. 24.
[m] 2 Tim. 4. 3.
[n] Cap. 17. 22.
[o] Cap. 12. 25.
[p] Cap. 17. 22.
[q] Ps. 37. 16.
[r] Cap. 17. 1.
[s] Cap. 26. 21.
[t] Cap. 22. 5.
[u] Cap. 10. 1.
[v] Cap. 10. 23.
[x] Efes. 5. 15.
[y] Cap. 11. 14.
[z] Cap. 25. 11.
[a] Filp. 3. 20.
[b] Cap. 12. 7.
[c] Ps. 68. 5, 6.

Capul 16.

[a] Ier. 10. 23.
[b] Mat. 10. 19,20.
[c] Cap. 21. 2.
[d] 1 Sam. 16. 7.
[e] Filp. 4. 6. 1 Pet. 5. 7.
[f] Rom. 11. 36.
[g] Iov 21. 30.
[h] Cap. 6 12.
[i] Cap. 11. 21.
[j] Dan. 4. 27.
[k] Cap. 14. 16.
[l] Ps. 37. 16.
[m] Vers. 1.
[n] Ps. 37. 23.
[o] Lev. 19. 36.
[p] Cap. 25. 5.

13 [q]Buzele drepte *fie* plăcerea regilor,
Şi pre cel ce vorbeşte drept să-l iubească.
14 [r]Mânia regelui *este* trimisul morţii,
Dar omul înţelept o va împăcà. 15 În
lumina feţei regelui *este* vieaţă, Şi [s]bună-
voinţa lui [t]ca un nour de ploaie târzie.
16 [u]Câştigarea înţelepciunei cu cât *este*
mai bună decât a aurului, Şi câştigarea
înţelegerei mai bună decât a argintului.
17 Calea bătută a celor drepţi *este*, a se
întoarce dela rău; Acela îşi păzeşte su-
fletul său, *care* ia aminte la calea sa.
18 [v]Mândria *merge* înaintea dărăpănărei,
Şi măreţia înaintea căderei. 19 Mai bine
este a fi umilit cu cei săraci, Decât a îm-
părţì prada cu cei mândri. 20 Cel ce-şi
ia seamă la vorbă, află bine, Şi cel ce
se [x]încrede în Domnul, fericit *va fi*.
21 Cel înţelept cu inima cuminte se nu-
meşte, Şi vorbele plăcute îmmulţesc în-
văţătura. 22 [y]Mintea *este* un izvor al
vieţii pentru stăpânul ei, Dar nebunia
pedeapsă *este* pentru nebuni. 23 [z]Inima
înţeleptului face cuminte gura sa, Şi
îmmulţeşte învăţătura pe buzele lui.
24 Fagur de miere *sunt* vorbele plăcute,
Dulci pentru suflet şi tămăduire oase-
lor.

25 *Sunt* căi ce se par omului drepte
că sunt, Iar la urmă arată-se căi *conduc-
ătoare la* moarte. 26 Cel ce lucrează,
pentru el lucrează, Căci gura lui îl sile-
şte *la lucru*. 27 Omul de nimic ne-
norocirea *îşi* sapă, Şi pe buzele lui *este*
ca un foc arzător. 28 Omul răsvrătitor
seamănă sfadă; Şi limbutul desbină pre
amici. 29 Omul silnic amăgeşte pre a-
micul său, Şi-l duce pe o cale ce nu *este*
bună. 30 El închide ochii săi, ca să
cugete răsturnări, Mişcându-şi buzele,
săvârşeşte nenorociri. 31 Părul cărunt
este cunună de onoare; Ea găsì-se-va pe
calea dreptăţii. 32 Cel târziu la mânie
este mai mare decât un viteaz, Şi cel ce
ştie a stăpânì sufletul său decât cel ce
ia o cetate. 33 În sân se aruncă sorţul,
Dar dela Domnul *vine* toată hotărîrea lui.

Înţelepciune şi nebunie, mai ales la vorbire.

17 Mai bună *este* o [a]bucată de pâne
seacă în pace, Decât o casă plină
de cărnuri *pregătite,* cu ceartă. 2 Scla-
vul cuminte va domnì preste [b]fiul adu-
cător de ruşine, Şi cu fraţii *acestuia* va
împărţì moştenirea. 3 [c]Tigaia *este* pen-
tru *lămurirea* argintului, şi cuptorul pen-
tru a aurului, Dar Domnul cercetează
inimele. 4 Făcătorul de rele pleacă u-
rechea la buze nedrepte, *Şi* mincinosul
ascultă limba dărăpănărei. 5 [d]Cel ce
râde de cel sărac îşi bate joc de Făcă-
torul său, [e]Cel ce se bucură de nenoro-
cirea *altuia,* nu va rămânea nepedepsit.
6 [f]Cununa bătrânilor *sunt* fiii fiilor *lor,*
Şi fala fiilor părinţii lor. 7 Cuvintele
alese nu se potrivesc *în gura* nebunului.
Cu cât mai puţin vorbele mincinoase *în
gura* celor mai mari *ai poporului.* 8 [g]*Ca*
o piatră scumpă *este* darul în ochii celui
ce-l primeşte, Ori unde se îndreaptă,
isbuteşte. 9 [h]Cel ce tăinueşte greşelile
altora, caută iubire, [i]Iar cel ce istoris-
eşte lucrul, desbină pre amici. 10 Mu-
strarea pătrunde mai adânc pre cel cu-
minte, Decât o sută de lovituri pre cel
nebun. 11 Cel rău caută numai răscoală,
Dar trimite-se-va asupră-i un sol crud.
12 [j]Mai bine să întâmpine pre om o ur-
soaică, lipsită de puii ei, Decât un nebun
în nebunia lui. 13 Cel ce [k]răsplăteşte
binele cu rău, Dela casa aceluia răul nu
se va depărtà. 14 Începutul sfezei *este
caşi* când s'ar dà drumul apelor, Deaceea
[l]părăseşte cearta, înainte de a se aprinde.
15 [m]Cel ce îndreptăţeşte pre cel nelegiuit,
şi cel ce condamnă pre cel drept, Amân-
doi urîciune *sunt* Domnului. 16 La ce
serveşte preţul în mâna nebunului, Să-şi
cumpere înţelepciune? [n]Dar îi lipseşte
mintea! 17 [o]Amicul iubeşte în tot tim-
pul, Şi la nevoie frate se face. 18 [p]Lip-
sit de minte *este* cel ce dă mâna, Cel
ce chezăşueşte pentru aproapele său.
19 Cel ce iubeşte cearta, păcatul iubeşte.
[q]Cel ce zideşte poarta sa prea înaltă.

---

q Cap. 14. 35.
r Cap. 19. 12.
s Cap. 19. 12.
t Iov 29. 23.
u Cap. 8. 11. 19.
v Cap. 11. 2.
x Ps. 2. 12.
y Cap. 13. 14.
z Mat. 12. 34.

Capul 17.
a Cap. 15. 17.
b Cap. 10. 5.
c Ier. 17. 10.
Mal. 3. 3.
d Cap. 14. 31.
e Iov 31. 29.
f Ps. 127. 3.
g Cap. 18. 16.
h Cap. 10. 12.
i Cap. 16. 28.
j Osea. 13. 8.
k 1 Thes. 5. 15.
1 Pet. 3. 9.
l 1 Thes. 4. 11.
m Isa. 5. 23.
n Cap. 21. 25. 26.
o Rut. 1. 16.
p Cap. 6. 1.
q Cap. 16. 18.

ruină caută. 20 Cel ce *este* rău de inimă, bine nu află, Şi cel ce are [r] limbă sucită, în nenorocire cade. 21 [s] Cel ce naşte pre nebun, supărare cu el va aveà. Şi nici o bucurie nu va aveà părintele nebunului. 22 [t] Inimă veselă dă sănătate corpului, [u] Iar sufletul frânt seacă oasele. 23 Mituirea din sân o ia cel nelegiuit, Ca să [v] sucească căile judecăţii. 24 [x] Înţelepciunea *se ceteşte* în faţa celui cuminte. Iar ochii nebunului *caută* la marginile pământului. 25 [y] Supărare părintelui său *este* fiul nebun, Şi amărâciune celei ce l-a născut. 26 Nu *e* bine a [z] pedepsì pre cel drept, *Nici* a bate pre cei mari pentru dreptate. 27 [a] Cel cu ştiinţă înfrânează cuvintele sale, Şi cel cu sânge rece *este* un om cuminte. 28 [b] Chiar când nebunul tace, se socoteşte înţelept, *Şi* priceput, când închise ţine buzele sale.

Prietenia şi îngăduinţa.

18 Omul hursuz caută plăcerea lui, Sfădindu-se în toate trebile. 2 Celui nebun nu-i place cuminţia, Ci *numai* descoperirea inimei sale. 3 Când vine cel nelegiuit, vine şi disprețul, Şi cu fapta de ruşine *vine* ocara. 4 [a] Ape adânci *sunt* cuvintele gurei unui om; [b] Pârău curgător *este* izvorul înţelepciunei. 5 [c] Nu *este* bine a căutà în faţa unui nelegiuit, Ca să înfrângi pre cel drept la judecată. 6 Buzele nebunului vin în ceartă, Şi gura lui chieamă loviturile. 7 [d] Gura nebunului *este* ruina lui, Şi buzele sale *sunt* laţul vieţei sale. 8 [e] Cuvintele clevetitorului *sunt* ca mâncările cele alese, Ele se coboară înlăuntrul pântecelui. 9 Cel leneş la lucrul său Este [f] frate cu risipitorul. 10 [g] Turnul cel mai tare *este* numele Domnului: Într'însul va alergà cel drept şi va fi ocrotit. 11 [h] Avuţia avutului îi *este* cetatea sa cea tare, Şi ca un zid înalt în închipuirea sa. 12 [i] Înainte de cădere se înalţă inima omului, Şi înainte de mărire *este* umilinţă. 13 Cel ce răspunde, [j] înainte de a ascultà, Aceasta nebunie şi ruşine îi este. 14 Spiritul omului *îl* susţine *în* neputinţa sa, Dar pre un suflet sdrobit cine-l poate susţineà? 15 Inima celui înţelegător câştigă ştiinţă, Şi urechea înţelepţilor caută ştiinţă. 16 [k] Darul omului îi face loc, Şi-l aduce înaintea celor mari. 17 Drept *pare-se* la judecată cel ce *vine* mai întâi, Dar vine celalalt şi-l descoase. 18 Sorţul face să contenească certele, El chiar şi între cei puternici hotăreşte. 19 Un frate înjurat *este mai greu de redobândit* decât o cetate tare, Şi certele *lor sunt* ca zăvoarele unei întărituri. 20 [l] Din fructul gurei sale se satură corpul fiecăruia, Din venitul buzelor lui se satură. 21 [m] Moartea şi vieaţa *sunt* în puterea limbei, Deaceea cei ce o iubesc, vor mâncà din fructele sale. 22 [n] Cel *ce* a găsit o femeie *vrednică*, găsit-a bunuri, Şi bunăvoinţă dela Domnul a câştigat. 23 Cu cereri vorbeşte săracul, Dar [o] cu asprime răspunde avutul. 24 Cel ce iubeşte mulţi soţi, se va ruinà, Dar amicul adevărat mai tare decât fratele se lipeşte *de tine*.

Sărăcie cuvioasă. Paguba smintelii, leneviei şi a batjocurei.

19 Mai bun [a] este săracul, care umblă în neprihănirea sa, Decât cel cu buze înrăutăţite şi nebun. 2 Ca sufletul să fie fără prevedere nu *este* bine, Şi cel ce se grăbeşte cu picioarele, face greş. 3 Nebunia omului strâmbătăţeşte calea sa, Şi [b] inima lui se aprinde asupra Domnului. 4 [c] Avuţia îmmulţeşte numărul amicilor, Dar săracul se desparte *chiar şi* de amicul său. 5 [d] Martorul mincinos nu rămâne nepedepsit, Şi *cel ce* spune minciuni nu va scăpà. 6 [e] Mulţi linguşesc faţa celui darnic, Şi [f] fiecine *este* amicul celuia ce dă daruri. 7 [g] Toţi fraţii săracului îl urăsc, Cu cât mai mult [h] se depărtează de dânsul amicii săi! El urmăreşte făgăduinţele *lor*, dar ele nu

---

r Iac. 3. 8.
s Cap. 10. 1.
t Cap. 12. 25.
u Ps. 22. 15.
v Esod. 23. 8.
x Cap. 14. 6.
y Cap. 10. 1.
z Vers. 15.
a Iac. 1. 19.
b Iov 13. 5.

Capul 18.

a Cap. 10. 11.
b Ps. 78. 2.
c Lev. 19. 15.
d Cap. 10. 14.
e Cap. 12. 18.
f Cap. 28. 24.
g 2 Sam 22.3,51.
h Cap. 10. 15.
i Cap. 11. 2.
j Ioan 7. 51.
k Fac. 32. 20
l Cap. 12. 15.
m Mat. 12. 37.
n Cap. 19. 14.
o Iac. 2. 3.

Capul 19.

a Cap. 28. 6.
b Ps. 37. 7.
c Cap. 14. 20.
d Cap. 6. 19.
e Cap. 29. 26.
f Cap. 17. 8.
g Cap. 14. 20.
h Ps. 38. 11.

înseamnă nimic. 8 Cel ce-şi dobândeşte minte, iubeşte sufletul său, Cel ce păzeşte cumînţia,[i] află bunuri. 9[j] Martorul mincinos nu rămâne nepedepsit, Şi *cel ce* spune minciuni va pierì. 10 Nebunului nu-i şade răsfăţarea. Cu cât mai puţin [k] sclavului a domnì preste mai mari. 11 [l] Mintea omului îl face tărziu la mânie, [m] Şi fala lui *este* a trece cu vederea greşelile. 12 [n] Ca mugetul leului *este* mânia regelui, Dar [o] ca roauă pe iarbă bunăvoinţa sa. 13 [p] Fiul nebun nenorocire *este* părintelui său, [q] Şi certele femeii o picurătură neîntreruptă. 14 [r] Casă şi avere *sunt* moşteniri dela părinţi, Dar [s] o femeie cu minte *este* dela Domnul. 15 [t] Lenea *te* face a cădeà în adormire, Şi sufletul leneş [u] va flămânzì. 16 [v] Cel ce păzeşte porunca, vieaţa şi-o păzeşte, *Dar* cel ce nu ia seamă la căile sale, va murì. 17 [x] Cel ce pre săraci miluieşte, împrumută pre Domnul, Şi el îi va răsplătì fapta sa. 18 [y] Pedepseşte pre fiul tău, când încă este speranţă, Şi sufletul tău să nu poftească moartea sa. 19 Cel ce se lasă să cadă în mânie mare, îşi va purtà pedeapsa, Şi de vei căutà să-l scoţi *din ea*, încă şi mai mult vei mărì *mânia lui*. 20 Ascultă sfatul şi primeşte învăţătura, Ca [z] la sfârşitul tău înţelept să ajungi. 21 [a] Multe *sunt* gândurile în inima omului, Dar *numai* hotărîrea Domnului se îndeplineşte. 22 *După* plăcerea omului *este* şi mila sa, Şi mai bun *este* săracul decât omul mincinos. 23 [b] Temerea de Domnul *duce* la vieaţă, Şi *cel ce o are*, sătul va petrece; de rele nu va fi bătut. 24 [c] Leneşul pune mâna sa în strachină, Dar nici nu o aduce la gura sa. 25 [d] Bate pre batjocoritor, şi *încă şi* cel prost [e] se face cuminte, Şi [f] mustră pre cel cuminte, *şi* el va venì la înţelegere. 26 [g] Fiul aducător de ruşine şi ocară, Pradă pre părinte, alungă pre mumă. 27 Păzeşte-te, fiule, a ascultà învăţături, Cari abat dela cuvintele înţelepciunei. 28 Martorul de nimic îşi râde de dreptate, Şi [h] gura celor nelegiuiţi înghite nedreptatea. 29 Pregătite *sunt* judecăţile pentru *pedepsirea* batjocoritorilor, Şi loviturile pentru spinarea nebunilor.

Fereşte-te de îmbuibare cu băutură şi mâncare.

20 Batjocoritor [a] *este* vinul şi sgomotoasă băutura îmbătătoare, Şi cel ce se întrece în ele, nu este înţelept. 2 [b] Ca mugetul leului *este* spaima de rege, *Cel ce* se aprinde asupră-i, [c] păcătueşte asupra sa chiar. 3 [d] Mărire *este* bărbatului a se lăsà de certe, Dar tot nebunul se vârâ *într'ânsele*. 4 [e] De teama frigului leneşul nearând, [f] Cerşetoreşte pela seceriş, dar înzadar. 5 [g] *Ca o* apă adâncă *este* sfatul în inima omului, Dar omul cu minte îl scoate *din el*. 6 [h] Cei mai mulţi oameni se laudă cu bunătatea lor, Dar cine va aflà pre [i] bărbatul credincios? 7 În neprihănireâ sa umblă cel drept, [k] Fericiţi *fi-vor* după dânsul fiii săi. 8 [l] Regele şezând pe tronul judecăţii, Cu *simplă* privirea sa risipeşte tot răul. 9 [m] Cine poate zice: „Curăţitu-mi-am inima; Curăţit sunt de păcatul meu?“ 10 [n] Greutatea mare şi mică, măsură mare şi mică, Amândouă uriciuni sunt Domnului. 11 [o] Cunoaşte-se copilul chiar din jocurile sale, *De are a fi* cu purtare curată şi dreaptă. 12 [p] Auzul urechei şi văzul ochiului, Domnul pre amândouă le-a făcut. 13 [q] Nu iubì somnul, ca să nu sărăceşti, Deschide-ţi ochii tăi, *şi* vei aveà pâne de ajuns. 14 Rău, rău! zice cel ce cumpără, Dar cum se duce, se laudă *cu cumpărătura sa*. 15 *Este* aur şi mărgăritare multe *sunt*, Dar [r] scula cea mai scumpă *sunt* buzele înţelepte. 16 [s] Ia-i vestmântul, căci a chezăşuit *pentru* un străin, Şi pentru *femeia* străină împlineşte-l. 17 [t] Dulce *este* bărbatului pânea înşelăciunei, Dar

[i] Cap. 16. 20.
[j] Vers 5.
[k] Cap. 30. 22.
[l] Iac 1. 19.
[m] Cap. 16. 32
[n] Cap.16. 14.15.
[o] Osea. 14. 5.
[p] Cap. 10. 1.
[q] Cap. 21. 9, 19.
[r] 2 Cor. 12 14.
[s] Cap. 18. 22.
[t] Cap. 6. 9.
[u] Cap. 10. 4.
[v] Luc. 10. 28.
[x] Ebr. 6. 10.
[y] Cap. 13. 24.
[z] Ps. 37. 37.
[a] Fapt. 5. 39. Ebr. 6. 17.
[b] 1 Tim. 4. 8.
[c] Cap. 15. 19.
[d] Cap. 21. 11.
[e] Deut. 13. 11.
[f] Cap. 9. 8.
[g] Cap. 17. 2.
[h] Iov 15. 16.

Capul 20.
[a] Osea 4. 11.
[b] Cap. 16. 14.
[c] Cap. 8. 36
[d] Cap. 17. 14.
[e] Cap. 10. 4.
[f] Cap. 19. 15.
[g] Cap. 18. 4.
[h] Luc. 18. 11.
[i] Ps. 12. 1.
[j] 2 Cor. 1. 12.
[k] Ps. 37. 26.
[l] Vers. 26
[m] 1 Cor. 4. 4. 1 Ioan 1. 8.
[n] Deut. 25. 13, etc
[o] Mat. 7. 16.
[p] Esod. 4. 11.
[q] Cap. 6. 9. Rom. 12 11
[r] Iov 28. 12. 16. 17. 18. 19. 22. 26. 27.
[s] Cap 22. 26.
[t] Cap. 9. 17.

la urmă cu prunziș umple-se gura lui.
18 [u] Prin consfătuiri se întăresc planurile,
[v] Deaceea începe resbelul cu chibzuință.
19 [x] Vorbitorul de rău descopere secretele; Cu cel [y] limbut deci nu umblă.
20 [z] Cel ce blestemă pre părintele său, sau pre muma sa, [a] Lumina aceluia stinge-se-va în întunerecul cel mai negru.
21 [b] Moștenirea, pentru care cineva s'a prea grăbit la început, [c] La urmă nu se va binecuvântà.
22 [d] Nu zice: „Cu rău voiu răsplătì!“ [e] Așteaptă pre Domnul și el te va ajutà!
23 [f] Urîciune *este* Domnului greutatea mare și mică, Și cumpăna înșelătoare nu *este* bună
24 [g] De Domnul *sunt îndreptați* pașii omului. Căci omul, ce înțelege el din calea sa?
25 Laț *este* pentru om a zice cu iuțeală: „Sfinte *sunt*!“ Și [h] apoi a cercetà voturile.
26 [i] Regele înțelept risipește pre cei nelegiuți, Și poartă roată preste ei.
27 [j] Lumină a Domnului *este* sufletul omului, Ea cearcă toate cămările *cele din lăuntrul* inimei.
28 [k] Iubirea și adevărul ocrotesc pre rege, Și prin iubire își sprijină tronul său.
29 Fala tânărilor *este* puterea lor, Și podoaba bătrânilor părul cărunt.
30 Mijloacele de vindecare pentru cel rău *sunt* bătăile, și vânătăiele *până la* rană.

Pronia cerească mână inimile și căile oamenilor.

21 Ca păraiele de apă *este* inima regelui în mâna Domnului, O îndreaptă ori unde voește.
2 [a] În ochii omului toate căile sale drepte sunt, [b] Dar Domnul cumpănește inimile.
3 [c] A face dreptate și judecată Mai plăcut *este* Domnului decât jertfele.
4 [d] Privire sumeață și inimă îngâmfată; *Și* candela celor nelegiuiți păcate *sunt*.
5 [e] Gândurile celor harnici numai îndestulare *aduc*, Dar acelui prea grabnic lipsă numai.
6 [f] Câștigare de tezaure cu limba înșelăciunei, *Nu-i decât* o deșertăciune, pre care o vânează cei ce caută moartea.
7 Pre cei nelegiuiți însăși prădăciunea lor îi răpește, Căci nu voesc a face dreptate.
8 Sucit *este* drumul celui îngreuiat de păcate, Dar dreapta *este* munca celui curat.
9 [g] Mai bine *este* a locuì în colțul unui acoperiș, Decât într'o casă mare cu o femeie sfădicioasă.
10 [h] Sufletul nelegiuitului rele poftește: *Chiar și* amicul său nu află har în ochii lui.
11 [i] De se va pedepsì cel batjocoritor, *atuncia și* prostul se va face înțelept; De se va înălță cel drept, *atuncia și* știința va crește.
12 [j] Cel Preadrept ia samă la casa nelegiuitului, *Și* aruncă pre nelegiuiți în nenorocire.
13 Cel ce-și astupă urechea la strigătul săracului, Va chiemà și el, și nu va fi ascultat.
14 [k] Darul în ascuns îmblânzește mânia, Și mituirea în sân furia cea mai mare.
15 Bucurie *este* dreptului de a face drept, [l] Dar pierdere făcătorilor de rele.
16 Omul ce se rătăcește din calea înțelepciunei, Liniști-se-va în adunarea umbrelor.
17 Cel ce iubește petrecerile, om al lipsei *va fi*, Cel ce iubește vinul și oleiul, nu se va înavuți.
18 [m] Răscumpărare *va fi* cel nelegiuit pentru cel drept, Și vânzătorul pentru cei onești.
19 [n] Mai bine *este* a locuì în pământ pustiu, Decât cu o femeie sfădicioasă și supărătoare.
20 [o] Tezaure prețioase și oleiu *mult sunt* în casa înțeleptului, Dar omul nebun le risipește.
21 [p] Cel ce urmează dreptatea și iubirea, Află viață, fericire și onoare.
22 [q] În cetatea celor tari întră înțeleptul, Și surpă tăria încrederei lor.
23 [r] Cel ce-și păzește gura sa și limba sa, Păzește și sufletul său de strâmtorări.
24 Derâzător *și* mândru și îngâmfat *este* numele aceluia, Ce lucrează cu aprindere de mânie.
25 [s] Pre leneș îl omor poftele sale, Căci mânele lui nu voesc a lucrà.
26 *Cel lacom* toată ziua numai în pofte o duce, Dar [t] cel drept dă și nu cruță.
27 [u] Jertfa celor nelegiuiți urîciune *este*, Cu cât mai vârtos

---

[u] Cap. 15. 22.
[v] Luc. 14. 31.
[x] Cap. 11. 13.
[y] Rom. 16. 18.
[z] Mat. 15. 4.
[a] Iov 18. 5, 6.
[b] Cap. 28. 20.
[c] Hab. 2. 6.
[d] 1 Thes. 5. 15. 1 Pet. 3. 9.
[e] 2 Sam. 16. 12.
[f] Vers. 10.
[g] Ps. 37. 23.
[h] Eccl. 5. 4, 5.
[i] Ps 101 5, etc.
[j] 1 Cor. 2. 11.
[k] Ps. 101. 1.

Capul 21.

[a] Cap. 16. 2.
[b] Cap. 24. 12.
[c] 1 Sam. 15. 22.
[d] Cap. 6. 17.
[e] Cap. 10. 4.
[f] 2 Pet. 2. 3.
[g] Vers. 19.
[h] Iac. 4. 5.
[i] Cap. 19. 25.
[j] Mat. 7. 2.
[k] Cap. 17. 8, 23.
[l] Cap. 10. 29.
[m] Cap. 11. 8.
[n] Vers. 9.
[o] Ps. 112. 8.
[p] Cap. 15. 9.
[q] Eccl 9.14, etc.
[r] Iac. 3. 2.
[s] Cap. 13. 4.
[t] Ps. 37. 26.
[u] Ps. 50. 9.

de-l aduc cu gând rău? 28 [v] Martorul mincinos va pieri, Dar cel ce *vorbește numai ceeace* aude, vorbește cu isbândă. 29 Omul nelegiuit are căutătură obraznică, Dar cel onest ia aminte la cărările sale. 30 [x] Nici o înțelepciune, nici o minte, Nici un sfat nu *isbutește* asupra Domnului. 31 [y] Calul *poate fi* cât de bine pregătit pentru ziua de luptă, Dar [z] biruința *vine* dela Domnul.

Despre nume bun, cum se dobândește și cum se pierde.

22 Mai de ales *este* un [a] nume *bun* decât avuție mare, *Și* bunăvoința decât argintul și aurul. 2 [b] Avutul și săracul se întâlnesc unul cu altul, [c] Domnul i-a făcut pre toți. 3 [d] Cel cu minte vede răul și se ascunde, Dar cei proști trec *înainte* și sufer. 4 [e] Răsplata umilinței *și* a temerei de Domnul *este*: Avuția și onoarea și viața. 5 [f] Spini și lațuri *sunt* în calea celui strâmb, Dar [g] cel ce voește a-și păstrà viața, să se depărteze de dânsele. 6 [h] Învață pre copil calea, pe care *trebue* să umble, Și când va îmbătrâni, nu se va abate dela ea. 7 [i] Avutul domnește preste săraci, Și cel ce se împrumută, *se face* sclavul creditorului *său*. 8 [j] Cel ce seamănă nedreptate, nenorocire va culege, Și *însuși* pregătește varga pedepsei sale. 9 [k] Ochiul binevoitor binecuvântat va fi, Căci din pânea sa dă săracilor. 10 [l] Gonește pre batjocoritor și *cu dânsul si* sfada va ieși, Și cearta și ocara vor înceta. 11 [m] Cel ce iubește curățenia inimei *Și* buze plăcute, amicul aceluia rege *va fi*. 12 Ochii Domnului apără știința, Dar surpă cuvintele vânzătorului. 13 [n] Leneșul zice: „Leul *este* afară, „Voiu fi zugrumat în uliță.“ 14 [o] Gura femeilor străine *este* o groapă adâncă, [p] Acela cade în ea, pre care-l mânie Domnul. 15 Nebunia *este* legată de inima copilului, *Dar* [q] varga pedepsitoare o va scoate din el. 16 Cel ce apasă pre cel sărac, ca să se înavuțească, *Și* dă celui avut, numai lipsă va suferi. 17 Pleacă urechea ta, și ascultă cuvintele înțelepților, Și îndreaptă-ți inima ta către înțelepciunea mea. 18 Căci *sunt* plăcute, de le vei păstrà înlăuntrul tău, *De* se vor întări pe buzele tale. 19 Pentru ca încrederea ta să fie în Domnul, *De aceea* astăzi învățatu-te-am pre tine. 20 Au nu ți-am prescris de demult [r] Sfatul și știința? 21 [s] Ca să te învăț adevărul, cuvintele credincioase, [t] Ca să răspunzi cu cuvintele adevărului celor ce te trimit. 22 [u] Nu despoià pre cel sărac, pentru că neputincios *este*, [v] Nici nu apăsà pre cel sărac la poartă. 23 [x] Căci Domnul apără dreptul lor, Și pradă viața celora ce-i pradă. 24 Nu te însoți cu bărbatul iute la mânie, Și nu petrece cu omul furios; 25 Ca să nu înveți deprinderile lui, Și să nu iei lațurile în sufletul tău. 26 [y] Să nu fii *unul* dintre cei ce dau mâna, Dintre cei ce dau chezășie pentru datorii. 27 Când n'ai nimic, cu ce plăti, De ce [z] să-ți ia patul tău de supt tine? 28 [a] Nu mută piatra de hotar cea veche, pre care au pus-o părinții tăi. 29 Vezi tu un bărbat iscusit în trebile sale? *Să știi,* că va stà înaintea regilor, *Și* nu va stà înaintea oamenilor de jos.

Povețe filosofice și de cuviință.

23 Când ședi la masa unui domn, Caută *numai* la cele ce *ți-se pun* înainte, 2 Ți-aĭ pune cuțitul la gât, De *te vei arătà* om lăcom. 3 Nu poftì după mâncările lui cele alese, Căci pâne amăgitoare *sunt* ele. 4 [a] Nu te ostenì să te înavuțești, *Ci* [b] lasă-te de *aceasta* hotărîre a ta. 5 Au îți vei pune ochii tăi pe ceeace în *curând* nu va mai fi, Căci ea aripi își va face, Și asemenea vulturului va sburà la cer. 6 [c] Nu mâncà din pânea [d] celui pismătăreț, Și nu poftì mâncările lui cele alese: 7 Căci precum nepotrivire *este* în sufletul său, așà *este*

---

v Cap. 19. 5, 9.
x Fapt. 5. 39.
y Ps. 20. 7.
z Ps. 3. 8.

Capul 22.
a Eccl. 7. 1.
b 1 Cor. 12. 21.
c Iov 31. 15.
d Cap. 14. 16.
e Ps. 112. 3.
f Cap. 15. 19.
g 1 Ioan 5. 18.
h Efes. 6. 4.
i Iac. 2. 6.
j Iov 4. 8.
k 2 Cor. 9. 6.
l Fac. 21, 9, 10.
m Ps. 101. 6.
n Cap. 26. 13.
o Cap. 2. 16.
p Eccl 7. 26.
q Cap. 13. 24.
r Cap. 8. 6.
s Luc. 1. 3, 4.
t 1 Pet. 3. 15.
u Esod. 23. 6.
v Zech. 7. 10.
x 1 Sam. 24. 12.
y Cap. 6. 1.
z Cap. 20. 16.
a Deut 19. 14.

Capul 23.
a 1 Tim 6. 9, 10.
b Rom. 12. 16.
c Ps. 141. 4.
d Deut. 15. 9.

și el, „Mănâncă și bea“ [e] îți zice, Dar inima sa nu *este* cu tine, 8 Bucata, *ce* ai mâncat-*o*, *o* vei vărsà, Și *astfel* pierdute îți vor fi vorbele frumoase ale tale. 9 [f] În urechile nebunului nu vorbì, Căci el vorbele tale, ori cât de înțelepte, le nesocotește. 10 [g] Nu mută piatra de hotar cea veche, Și nu întrà în câmpul orfanilor; 11 [h] Căci răzbunătorul lor *este* puternic, El va apărà dreptul lor în contra ta. 12 Pleacă inima ta la învățătură, Și urechile tale la cuvintele științei. 13 [i] Nu cruță copilului mustrare. Căci, *de*-l vei bate cu varga, nu va murì. 14 Bate-l cu varga, [j] Ca să scapi sufletul său de peire. 15 Fiule, [k] de va fi înțeleaptă inima ta, Bucurà-se-va inima mea, da, eu însumi; 16 Și rărunchii mei se vor veselì, când buzele tale vor vorbì *ce este* drept. 17 [l] Inima ta să nu pizmuească pre cei păcătoși, Ci [m] toată ziua *fii* cu temere de Domnul. 18 [n] Căci cu adevărat bun viitor vei aveà, Și speranța ta nu se va stinge. 19 Ascultă, fiule, și fii înțelept, Și [o] îndreaptă inima ta pe calea *cea bună*. 20 [p] Nu petrece cu beutorii de vin, *Nici* cu nesățioșii de cărnuri. 21 Căci bețivul și nesățiosul de cărnuri sărăcește, Și [q] *beția* în zdrențe îmbracă pre cel somnoros. 22 [r] Ascultă pre părintele tău, care te-a născut, Și nu despretuì pre muma ta, când ea va îmbătrânì. 23 [s] Cumpără adevărul, și nu-*l* vinde, Înțelepciune, învățătură și minte. 24 [t] Părintele celui drept se va bucurà, Și cel ce a născut pre cel înțelept, va aveà bucurie de el. 25 Părintele tău și muma ta se vor bucurà, Și aceea, care te-a născut, se va veselì. 26 Dă-mi, fiule, inima ta, Și ochii tăi să ia seamă la căile mele. 27 [u] Căci o groapă adâncă *este* meretricea, Și un puț strâmt *femeia* străină. 28 [v] Ea pândește ca un hoț, Și face pre mulți bărbați necredincioși. 29 [x] Ale cui *sunt* vaietele? Ale cui *sunt* oftările? Ale cui *sunt* sfezile? Ale cui *sunt* plângerile? Ale cui *sunt* zdrobirile înzădar? Ai cui [y] ochi *sunt* slăbiți? 30 *Au nu* [z] ai acelora, ce se întârzie la vin? Ai acelor ce merg să caute [a] vinurile drese? 31 Nu te uità la vin, când e roșu, *Și* sclipește în pahar, când alunecă ușor. 32 *Căci* la urmă mușcă ca un șarpe, Și împunge ca o viperă. 33 *Și* ochii îi vor căutà la femei străine, Și inima ta va vorbì prostii. 34 Și vei fi ca cel ce doarme în mijlocul mării, Și ca cel ce doarme pe capătul cârmei; 35 *Și vei zice:* [b] „Bătutu-m'au, *și* durere nu am simțit, Lovitu-m'au, *și* [c] nici n'am știut *măcar;* Când oare mă voiu deșteptà, iarăși să-l caut.“

Îndemnări spre a fi mai răbdător și îngăduitor.

24 [a] Nu pizmuì pre oamenii răi, [b] Nici nu poftì a fi cu ei: 2 [c] Căci stricăciune cugetă inima lor, Și buzele lor nenorocire vorbesc. 3 Cu înțelepciune se zidește o casă, Și cu cuminție se întărește. 4 Și cu știință se umplù cămările Cu toate tezaurele cele scumpe și plăcute. 5 [d] Bărbatul înțelept *este* puternic, Și bărbatul științei întărește puterea. 6 [e] Căci cu sfaturi bune poți să-ți faci resbelul, Și biruința *atârnă* dela multa sfătuire. 7 [f] Preaînaltă *este* nebunului înțelepciunea, La judecată nu-și deschide gura sa. 8 Cel ce [g] se gândește a face rele, Chiemà-se-va uneltitor de răutăți. 9 Cugetarea nebună *este* păcat, Și derâzătorul urîciune *este* omului. 10 *De* pierzi curagiul în ziua nevoii, Puterea ți-se va micșorà. 11 [h] Scapă pre cei ce se duc la moarte, Și pre cei ce *sunt* aproape de a fi uciși, O, oprește *moartea lor;* 12 *Că,* de vei zice: „Iacă, n'am știut de una ca aceasta“, Au doară [i] cel ce cumpănește inimile n'a luat seamă? Și *nu* știe cel ce păstrează sufletul tău? Și *nu* va răsplăti fiecăruia [j] după fapta sa? 13 [k] Mănâncă, fiule, miere, că plăcută *este,* Și fagurul cel dulce cerului gurei tale. 14 *Dar*

---

[e] Ps. 12. 2. [f] Mat. 7. 6. [g] Deut. 19. 14. [h] Iov 31. 21. [i] Cap. 13. 24. [j] 1 Cor. 5. 5. [k] Vers. 24. 25. [l] Ps. 37. 1. [m] Cap. 28. 14. [n] Ps. 37. 37. [o] Cap. 4. 23. [p] Rom. 13. 13. Efes. 5. 18. [q] Cap. 19. 15. [r] Cap. 1. 8. [s] Cap. 4. 5, 7. [t] Cap. 10. 1. [u] Cap. 22. 14. [v] Cap. 7. 12. [x] Isa. 5. 11, 22. [y] Fac. 49. 12. [z] Cap. 20. 1. [a] Ps 78. 8. [b] Cap. 27. 22. [c] Efes. 4. 19.

Capul 24.

[a] Ps. 37. 1, etc. [b] Cap. 1. 15. [c] Ps. 10. 7. [d] Cap. 21. 22. [e] Cap. 11. 14. [f] Ps. 10. 5 [g] Rom. 1. 30. [h] 1 Ioan 3. 16. [i] Cap. 21. 2. [j] Rom. 2. 6. [k] Cânt. 5. 1.

[l]tot așà învață înțelepciunea pre sufletul tău; Că de vei aflà-*o*,[m] bun viitor vei aveà, Și speranța ta nu se va stinge. 15 Tu, nelegiuitule,[n] nu pândì locuința celui drept, *Și* nu despoià coliba sa cea liniștită; 16 [o]Căci de șapte ori va cădeà cel drept, și iarăși se va sculà; [p]Dar nelegiuiții se aruncă în nenorocire. 17 [q]De cade inamicul tău, nu te bucurà, Și de se clătește, să nu se veselească inima ta: 18 Ca să nu vadă Domnul, și să fie *fapta ta* neplăcută în ochii săi, Și să-și întoarcă mânia sa dela dânsul! 19 [r]Nu te aprinde asupra făcătorilor de rele. Nici nu pizmuì pre cei nelegiuiți; 20 [s]Căci pentru cel rău nu va fi viitor *bun;* [t]Candela nelegiuiților se va stinge. 21 [u]Teme-te de Domnul, fiule, și de rege; *Și* cu răsturnătorii nu te însoți: 22 Căci într'o clipă răsare ruina lor, Și nenorocirea dela amândoi cine o poate prevede. 23 Încă și acestea le *avem* dela cei înțelepți: [v]Nu *este* bine a căutà în față la judecată. 24 [x]Cel ce zice nelegiuitului: „Drept ești“, Pre acela îl vor blestemà popoarele *și* națiunile în ură îl vor aveà. 25 Dar cei ce-*l* mustră, bine *le* va fi, Și preste ei va venì binecuvântarea celor buni. 26 Cel ce răspunde cu dreptate *cuiva, Îi* dă o sărutare cu buzele. 27 [y]Mântuie afară lucrul tău, Și îngrijește-ți câmpul tău, Și apoi *apucă-te de*-ți zidește casa. 28 [z]Fără cuvânt nu fii martur asupra aproapelui tău; Căci poți să amăgești *dreptatea* cu buzele tale. 29 [a]Nu zice: „Precum mi-a făcut, *așà* îi voiu face și eu, Voiu răsplătì *acestui* om după fapta sa.“ 30 Trecut-am pe lângă țarina unui *om* leneș, Și pe lângă via unui om fără de minte:

31 Și iacă, [b]*erau* în totul numai scai înalți, Spinii le acoperiseră întinsul lor, Și îngrădirea lor de piatră eră surpată. 32 Văzut-am *acestea, și le*-am luat în inima mea, Am căutat, *și* am tras *această* învățătură: 33 O leacă de somn, o leacă de dormitare, o leacă de ședere cu mânile culcate, 34 Și sărăcia, *ca* un hoț, te va ajunge, Și lipsa, ca un haiduc.

Adevărata onoare e plata înțelepciunii.

25 Încă și [a]acestea *sunt* proverbe de ale lui Solomon, Pre cari le-au adunat bărbații lui Hezekia, regele lui Iuda: 2 [b]Mărirea lui Dumnezeu *stă* în a ascunde un lucru, Dar mărirea regilor în [c]a cercetà un lucru. 3 Cerul pentru înălțimea *sa*, și pământul pentru adâncimea *sa*, Și inima regilor nepătrunzătoare *sunt*. 4 [d]Scoate zgura din argint, Și va ieșì argintarului un vas *ales*. 5 [e]Depărtează pre cel nelegiuit de dinnaintea regelui, Și [f]tronul său prin dreptate se va întări. 6 Nu te sumeți înaintea regelui, Și nu stà în locul celor mari: 7 [g]Căci mai bine *este* să-ți zică: „Suiete aicia!“ Decât să te pogori de fața celui mai mare, După ce l-au văzut ochii tăi. 8 [h]Nu *fii* grabnic a ieșì la judecată. De teamă ca nu la urmă să faci ceva rău, Dacă potrivnicul tău te va răpune. 9 [i]*Așà* poartă-*te* în neînțelegerea cu aproapele tău, Încât să nu descoperi taina altuia: 10 Ca să nu te defaime cel ce-*o* va auzì, *Și să nu*-ți *atragi* un nume rău, *care* nu se va duce *dela tine*. 11 [j]Mere de aur în pănere de argint *Este* cuvântul zis la timp. 12 Cercel de aur și podoabă de aur ales *Este* înțeleptul ce mustră pentru o ureche ascultătoare. 13 [k]Ca omătul răcoritor în timpul culesului, *Este* solul credincios pentru cei ce-l trimet; Căci el reînsuflețește sufletul domnului său. 14 Ca [l]nourii și vântul fără ploaie, *Este* bărbatul [m]ce se fălește cu un dar mincinos. 15 [n]Prin îndelungă răbdare se înduplecă cel puternic, Și limba moale frânge oasele. 16 [o]*De* găsești miere, mănâncă *numai* cât îți este destul, Ca-să nu te prea saturi de ea, și să o verși. 17 Pune rar

l Ps. 19. 10. *m* Cap. 23. 18. *n* Ps. 10. 9, 10. *o* Iov 5. 19. *p* Est. 7. 10. *q* Iov 31. 29. *r* Ps. 37. 1. *s* Ps 11. 6. *t* Iov 18. 5. 6. *u* Rom. 13. 7. *v* Lev. 19. 15. Ioan 7. 24. *x* Cap. 17. 15. *y* 1 Reg. 5.17,18 *z* Efes. 4. 25. *a* Mat. 5. 39, 44. *b* Fac. 3. 18.

Capul 25.

a 1 Reg. 4. 32. *b* Rom. 11. 33. *c* Iov 29 16. *d* 2 Tim. 2. 21. *e* Cap. 20. 8. *f* Cap. 16. 12 *g* Luc. 14. 8, 9, 10. *h* Mat. 5. 25. *i* Mat. 5. 25. *j* Isa. 50. 4. *k* Cap. 13. 17. *l* Iuda 12. *m* Cap. 20 6. *n* Fac. 32. 4. etc. 1 Sam. 25. 24. etc. *o* Vers. 27.

piciorul tău în casa amicului tău, Ca să nu se desguste de tine, și să te urască. 18 [p] Cel ce vorbește mărturie mincinoasă asupra aproapelui său *Este ca* un ciocan, *ca* o sabie și o săgeată ascuțită. 19 Încrederea *ce se pune* în timp de nevoie într'un necredincios, *Este ca* dintele rupt și piciorul olog. 20 Cel ce cântă cântări unei inimi triste *Este ca* și cel ce se desbracă de vestminte într'o zi rece, *Și ca* oțetul pe tibișir. 21 [q] De *este* flămând inamicul tău, satură-l cu pâne, Și de este însetat, adapă-l cu apă: 22 [r] Căci *astfel făcând*, cărbuni de foc aduni pe capul lui, [s] Și Domnul îți va răsplăti. 23 [t] Vântul de mează-noapte naște ploaie, Și limba cea clevetitoare o față scârbită. 24 Mai bine *este* a locui în colțul unui acoperiș, Decât într'o casă mare cu o femeie sfădicioasă. 25 O știre bună din țară depărtată, *Este ca* apa răcoritoare pentru sufletul însetat. 26 Dreptul ce se clatină înaintea celui nelegiuit *Este ca* o fântână turbure, și ca un isvor stricat. 27 Nu *este* bine a mâncà prea multă miere, Și *nu este de* laudă a alergà după mărire. 28 *Ca* o cetate surpată, fără ziduri, *este* cel Ce nu-și stăpânește sufletul său.

Oameni smintiți, leneși și falși nu sunt vrednici de nici o cinste.

26 Precum omătul vara, [a] și ploaia la cules, Așà nu se cade mărire celui nebun. 2 Precum paserea, când sare ici și colea, precum rândunica, când zboară; Așà [b] blestemul cel nemeritat, Nu cade *pe capul nimănui*. 3 [c] Biciul *este* pentru cal, frâul pentru asin, Și varga pentru spinarea nebunilor. 4 Nu răspunde nebunului după nebunia sa, Ca să nu te faci asemenea lui. 5 [d] Răspunde nebunului după nebunia lui, Ca să nu fie înțelept în ochii săi. 6 Cel ce trimete știre printr'un nebun *Este ca* cel ce-și taie picioarele, ca cel ce bea dureri. 7 Picioarele ologului sunt slabe, Așà *este* proverbul în gura nebunilor. 8 Ca cel ce leagă piatra în praștie, Așà *este și* cel ce dă mărire celui nebun. 9 Ca un toiag de spini, încăput în mâna celui beat, Așà *este* proverbul în gura nebunilor.

10 *Ca* arcașul ce țintește în toate, *Așà este* cel ce-și năimește nebuni, *cel ce-și* năimește trecători. 11 [e] Cum se întoarce cânele la vărsătura sa, [f] *Așà* nebunul se întoarce la nebunia sa. 12 [g] Văzut-ai pre careva, că înțelept se crede? Mai multă speranță pentru un nebun *este* decât pentru dânsul. 13 [h] Leneșul zice: Leul *stă* la drum! Leul *stă* pe uliți! 14 *Cum* ușa se învârtește în țâțânele ei, Așà și leneșul în patul său. 15 [i] Leneșul pune mâna în strachină. *Dar* cu anevoie o duce la gură. 16 Leneșul mai înțelept *este* în ochii săi, Decât șapte *oameni* gata la tot răspunsul. 17 Cel ce în treacăt se amestecă cu prindere într'o ceartă, ce nu-l *privește*, Acela apucă de urechi un câne. 18 Ca nebunul ce aruncă foc, săgeți și moarte, 19 Așà *este* cel *ce* înșeală pre amicul său, Și *apoi* zice: [j] Au n'am glumit? 20 Unde lemne nu mai *sunt*, focul se stinge, Și unde clevetitor nu *mai este*, cearta încetează. 21 *Cum* cărbunii *adaugă* la jăratic și lemnele la foc, Așà sfădiciosul la ațâțarea certei. 22 Cuvintele clevetitorului *sunt* ca mâncările cele alese, Și se coboară înlăuntrul pântecelui. 23 Argint plin de sgure, turnat preste vas de lut, *Sunt* buzele arzătoare și o inimă rea. 24 Inamicul cu buzele se preface, Și păstrează înșelăciunea în lăuntrul său; 25 De-ți vorbește plăcut, nu-l crede, Căci șapte uri *sunt* în inima sa: 26 Ura *sa* se ascunde supt amăgire, *Totuși* răutatea sa se va dà pe față în adunare. 27 Cel ce sapă groapă, însuși cădeà-va în ea, Și piatra cădeà-va asupra celui ce o rostogolește. 28 Limba mincinoasă urăște *pre cei ce* i-au doborît, Și gura lingușitoare aduce stricăciune.

---

[p] Ps. 57. 4. [q] Dan. 6. 18. [r] Mat. 5. 44. | Rom. 12. 20 [s] 2 Sam. 16. 12. | [t] Iov 37. 22. — | *Capul 26.* [a] 1 Sam. 12. 17. [b] Num. 23. 8. | [c] Ps. 32. 9. [d] Mat. 16. 1—4. [e] 2 Pet. 2. 22. | [f] Esod. 8. 15. [g] Luc. 18. 11. Rom. 12. 16. | [h] Cap. 22. 13. [i] Cap. 19. 24. | [j] Efes. 5. 4. —

Fereşte-te de preamărire proprie şi de semeţie.

27 [a]Nu te lăudà cu ziua de mâne;
Căci nu ştii ce poate aduce o zi.
2 [b]Altul să te laude, iar nu gura ta, Străinul, iar nu buzele tale. 3 Grea *este* piatra, *şi* greu este nisipul, Dar mânia celui nebun mai greà *este* decât amândouà. 4 Crudă *este* mânia, şi *ca* o înundare *este* furia, Dar [c]cine poate stà înaintea geloziei? 5 Mai bună *este* [d]mustrarea pe faţă decât iubirea în ascuns. 6 [e]Rănile *făcute* de amic cu bună credinţă *sunt*, Dar amăgitoare *sunt* sărutările inamicului. 7 Cel sătul calcă în picioare fagurul, Dar [f]celui flămând toate amărîciunile dulci i-se par. 8 Ca pasărea alungată din cuibul ei, Aşà *este* bărbatul gonit din locul său. 9 Oleul şi tămâia veselesc inima, Aşà şi dulceaţa amicului, *venită* dintr'un sfat din inimă. 10 Pre amicul tău şi pre amicul părintelui tău nu-i părăsì, Şi în casa fratelui tău să nu întri în ziua năcazului; [g]Mai bun *este* un vecin de apropiere, decât un frate în depărtare. 11 Fii înţelept, [h]fiule, înveseleşte inima mea; [i]Ca să pot dà răspuns celui ce mă defaimă. 12 [j]Cel cu minte vede răul, *şi* se ascunde. *Dar* cei proşti trec înainte, *şi* sufăr. 13 [k]Ia-i vestmântul! căci a chezăşluit pentru un străin, Şi pentru femeia străină împlineşte-l. 14 Cel ce binecuvintează pre amicul său cu vocea tare de dimineaţă, Drept blestem i-se va socotì. 15 [l]O picurătură neîntreruptă în zi de ploaie, Şi o femeie sfădicioasă una sunt; 16 Cel ce *caută* să o oprească *este ca şi cum ar căutà* să oprească vântul, Şi să *ţină* oleiul în dreapta sa. 17 Ferul cu fer se ascute, Aşà şi vederea amicului ascute pre amic, 18 [m]Cel ce păzeşte smochinul, va mâncà *din* fructele sale, Şi cel ce păzeşte pre domnul său, va fi onorat. 19 Precum în apă faţă *răspunde* la faţă, Aşà şi inima unui om la *inima* altuia. 20 *Precum* [n]iadul şi adâncul nu se satură, Aşà nu se satură nici ochii [o]omului. 21 *Precum* tigaia *este* pentru lămurirea argintului, şi cuptorul pentru a aurului, Aşà *se cearcă* omul prin *gura celor ce-l* laudă. 22 Pre nebun chiar în piuă de-l vei sdrobi la un loc cu grăunţele supt pilug, Dintr'însul *tot* nu se va duce nebunia. 23 Îngrijeşte-te bine de oile tale, *Şi* ia seamă la turmele tale; 24 Căci avuţia în veci nu ţine, Nici coroana din neamuri în neamuri. 25 Fânul se strânge şi otava se arată, Şi ierburile din munţi se adună; 26 Mieii îţi *sunt* pentru a te îmbrăcà, Şi berbecii *sunt* preţul ogorului *tău*. 27 Şi laptele îmbelşugat al caprei *este* pentru hrana ta, Pentru hrana casei tale, Şi mijloc de traiu pentru sclavele tale.

Fericirea evlaviei şi a cinstei, nefericirea nelegiuirii.

28 Cel [a]nelegiuit fuge, fără ca nimenea să-*l* gonească, Dar curagioşi ca leul sunt cei drepţi. 2 Pentru păcatele unei ţări *sunt* mulţi domni în ea, Dar printr'un om înţelept *şi* cuminte ea capătă stabilitate. 3 [b]Omul sărac, care apasă pre cei lipsiţi, *Este ca* şivoiul de ploaie, *ce aduce* lipsă de pâne. 4 [c]Cei ce părăsesc legea, laudă pre nelegiuiţi, [d]Dar cei ce păzesc legea se ceartă cu dânşi. 5 [e]Oamenii răi nu ştiu ce *este* drept, Dar [f]cei ce caută pre Domnul toate le înţeleg. 6 [g]Mai bun *este* săracul, ce umblă în neprihănirea sa, Decât cel făţarnic *în* căile *sale*, şi *este* avut. 7 [h]Cel ce păzeşte legea *este* un fiu cuminte, Dar cel ce umblă cu cei lacomi, ruşine face părintelui său. 8 [i]Cel ce îmmulţeşte averea sa prin camătă şi prin dobânzi, O adună pentru cel ce miluieşte pre cei săraci. 9 [j]Cel ce-şi întoarnă urechea sa, ca să nu audă legea, [k]Chiar şi rugăciunea lui urîciune *este*. 10 [l]Cel ce pe căi rele rătăceşte pre cei onesti, Cădeà-va în însăşi groapa sa, [m]Dar cei fără prihană cele bune moştenì-vor. 11 Omul avut *trece de* înţelept în ochii săi, Dar săracul cel cumin-

Capul 27.
a Luc. 12. 19, 20.
b Cap. 25. 27.
c 1 Ioan 3. 12.
d Gal. 2. 14.
e Ps. 141. 5.
f Iov 6. 7.
g Cap. 17. 17.
h Cap. 10. 1.
i Ps. 127. 5.
j Cap. 22. 3.
k Exod. 22. 26.
l Cap. 19. 13.
m 1 Cor. 9. 7, 13.
n Hab. 2. 5.
o Eccl. 1. 8.

Capul 28.
a Ps. 53. 5.
b Mat. 18. 28.
c Ps. 10. 3.
d 1 Reg. 18. 18, 21.
e Ps. 92. 6.
f Ioan 7. 17.
g Cap. 19. 1.
h Cap. 29. 3
i Iov 27. 16, 17.
j Zech. 7. 11.
k Ps 66. 18.
l Cap. 26. 27.
m Mat. 6. 33.

îl înțelege. 12 [n] Când biruesc cei drepți, multă mărire *se* face, Dar când se scoală cei nelegiuiți, toți se ascund. 13 [o] Cel ce ascunde fărădelegile sale nu va prospera, Dar cel ce *le* mărturisește și *le* părăsește va aflà îndurare. 14 Fericit *este* cel [p] ce totdeauna se teme, [q] Dar cel ce-și învârtoșează inima în năcaz va cădeà. 15 [r] Leu mugitor și urs flămând [s] *Este* domnul rău preste un popor sărac. 16 Domnul lipsit de minte mare *este* în apăsările *sale*, *Dar* cel ce urăște sgârcenia prelungește zilele *sale*. 17 [t] Omul împovorat cu sânge de om, Fugar va fi până la mormânt, nimenea apucându-l. 18 Cel ce umblă în neprihănire va fi mântuit, Dar cel fățarnic *în* căile *sale* pe dată va cădeà. 19 Cel ce lucrează țarina sa, săturà-se-va de pâne, Dar cel ce se ia după *oameni* deșerți, de sărăcie se va săturà. 20 Bărbatul cu credincioșie bogat va fi în binecuvântări, Dar cel ce prea se grăbește să se înavuțească, nu va fi nevinovat. 21 Nu *este* bine a căutà la fața *cuiva*, Căci pentru o bucată de pâne el, *poate*, va păcătuì. 22 Cel pismaș aleargă după avere, Și nu știe, că lipsa îl va lovì. 23 Cel ce mustră pre oameni, Aflà-va în urmă mai mult har, Decât cel ce lingușește cu limba *sa*. 24 Cel ce pradă pre părintele său sau pre muma sa, Și zice: „Nu-*i* păcat aceasta,“ Soț *este* cu hoțul. 25 Trufașul ațință sfada; Dar cel ce se încrede în Domnul se va îngrășà. 26 Cel ce se încrede în inima sa, nebun este, Dar cel ce umblă cu înțelepciune va scăpà. 27 Cel ce dă săracului, lipsă nu va suferì; Dar cel ce închide ochii săi, bogat va fi în blesteme. 28 Când cei nelegiuiți se scoală, oamenii se ascund, Dar când pier, drepții se înmulțesc.

Înțelepciunea aduce fericire, nebunia și păcatul au ca urmare peirea.

29 [a] Cel ce cu *toate* mustrările rămâne tare la cerbice, Sfărâmà-se-va într'o clipă, fără vindecare. 2 [b] Când drepții se înmulțesc, se bucură poporul, Dar când cel nelegiuit domnește, [c] poporul geme. 3 [d] Cel ce iubește înțelepciunea înveselește pre părintele său, [e] Iar celui ce este soțul meretricilor risipește averea. 4 Regele țara prin dreptate o stăpânește, Dar cel ce ridică dări, o surpă. 5 Omul ce lingușește pre aproapele său, Întinde cursă pașilor lui. 6 În fărădelegea celui rău *este* latul *său*, Dar cel drept va cântà, și se va bucurà, 7 [f] Cel drept caută judecata săracilor, *Dar* cel nelegiuit nici nu voește să știe *de ea*.

8 [g] Cei batjocoritori scoală cetatea, Dar înțelepții [h] împacă furia *ei*. 9 Cel înțelept, *când* cu nebunul se ceartă, [i] Sau de se mânie sau de râde, pace *tot n'are*. 10 [j] Bărbații sângiurilor urăsc pre cel fără prihană, Și caută viața celor onești. 11 [k] Nebunul își arată toată mânia sa, Dar înțeleptul o stăpânește. 12 Când domnul dă ascultare cuvintelor mincinoase, Toți sclavii săi *sunt* nelegiuiți. 13 Săracul și apăsătorul [l] se întâlnesc; [m] Domnul ochii amândurora îi luminează.

14 [n] Regele ce [o] cu credincioșie judecă pre săraci, Tronul aceluia în veci se va întărì. 15 [p] Varga și mustrarea înțelepciune dau, Dar [q] copilul, lăsat *în voia sa*, rușine va aduce mumei sale. 16 Când nelegiuiții se înmulțesc, înmulțescu-se *și* păcatele, [r] Dar cei drepți vor vedeà peirea lor. 17 [s] Îndreaptă pre fiul tău, și el liniște îți va dà, Da, bucurie va aduce sufletului tău. 18 [t] Unde viziunea *dumnezească* lipsește, poporul este desfrânat, [u] Dar cel ce păzește legea *este* fericit. 19 Cu cuvinte *numai* nu se îndreaptă servul, Când pricepe că nimenea nu-*l* va pedepsì. 20 Vezi pre careva, *că* se prea grăbește în cuvintele sale? [v] Mai multă speranță pentru un nebun decât pentru dânsul este. 21 Cel ce desmeardă pe servul său din tânărețea sa, Până la urmă de fiu îl va avea,

[n] Eccl. 10. 6. [o] 1 Ioan 1. 8, 9, 10. [p] Ps. 16. 8. [q] Rom 2. 5. [r] 1 Pet. 5. 8. [s] Mat. 2. 16. [t] Fac. 9. 6.

Capul 29.

[a] 1 Sam. 2. 25. [b] Est. 8. 15. [c] Est. 8. 15. [d] Cap. 10. 1. [e] Luc 15. 13,30. [f] Iov 29. 16. [g] Cap. 11. 11. [h] Ezec. 22. 30. [i] Mat 11. 17. [j] Fac. 4. 5, 8. 1 Ioan 3. 12. [k] Jude. 16. 17. [l] Cap. 22. 2. [m] Mat. 5. 45. [n] Cap. 20. 28. [o] Ps. 72. 2, 4, 13, 14. [p] Vers. 17. [q] Cap. 10. 1. [r] Ps. 37. 36. [s] Cap. 13. 24. [t] 1 Sam. 3. 1. [u] Ioan 13. 17. [v] Cap. 26. 12.

22 [x] Cel mânios atâtă sfada; Şi cel ce iute se aprinde multe păcate face. 23 [y] Trufia înjoseşte pe om, Dar cel cu spiritul umilit capătă onoare. 24 Cel ce împărtăşeşte cu furul, urăşte sufletul său, El aude blestemul şi nu-l spune. 25 *Cel cu* teamă de oameni curse *îşi* întinde: Dar cel ce se încrede în Domnul va fi scăpat. 26 Mulţi caută faţa domnitorului, Dar dela Domnul *vine* judecata fiecăruia. 27 Nelegiuitul în urîciune *este* celor drepţi, Şi urîciune *este* celui nelegiuit cel onest în calea *sa*.

Mărturisirea lui Agur.

30 Cuvintele lui Agur, fiul lui Iake, [a] Învăţătura, *pre care* a cuvântat-*o acest* bărbat către Itiel, Către Itiel, şi Ucal: 2 [b] Cu adevărat mai tâmpit *sunt* decât oricine, Şi mintea oamenilor nu o am. 3 Înţelepciune n'am învăţat, Nici ştiinţa celor sfinţi n'am. 4 [c] Cine s'a suit în ceruri şi *înapoi* s'a pogorît? [d] Cine a adunat vântul în pumnii săi? Cine a întărit toate marginile pământului? Care *este* numele său? care numele fiului său? *spune*, de ştii? 5 [e] Lămurite *sunt* toate cuvintele lui Dumnezeu? [f] Scut *este* acelora ce se încred într'însul. 6 [g] Nu adăugi *nimic* la cuvintele lui, Ca să nu te certe, şi să *nu* te găsească mincinos.

Ruga lui Agur.

7 Pentru două lucruri te rog: Nu mi-*le* opri, înainte de ce voiu muri; 8 Deşertăciunea şi cuvântul mincinos depărtează-le dela mine; Nu-mi dă nici sărăcie nici avuţie; [h] Hrăneşte-mă din pânea ce mi-se cuvine: 9 [i] Ca nu prea săturându-mă să *te* lapăd, Şi să zic: „Cine *este* Domnul?“ Sau prea sărac ajungând, să fur, Şi să iau *în deşert* numele Dumnezeului meu!

Proverbele înţelepte ale lui Agur.

10 Nu cleveti pre sclav la domnul său, Ca să nu te blesteme, şi să *nu* fii vinovat. 11 *Este* un neam *de oameni*, cari blastemă pre părintele lor, Şi nu binecuvântează pre muma lor. 12 *Este* un neam *de oameni*, [j] *cari sunt* curaţi în ochii lor, Şi *totuşi* nu sunt spălaţi de mârşăvia lor. 13 *Este* un neam *de oameni, cari* sunt [k] sumeţi foarte în ochii lor, Şi înalţi în pleoapele lor. 14 [l] *Este* un neam, ai căror dinţi *sunt* săbii, Şi măselele lor cuţite: [m] Ca să mânânce pre cei săraci din ţară, Şi pre cei lipsiţi *dintre* oameni. 15 Lipitoarea două fete are, *ce zic:* „Adu, adu.“ Trei *lucruri* sunt *ce* nu se mai satură, *Da* patru, *ce* nu zic: Destul: 16 [n] Infernul, mitra stearpă, Pământul neadăpat de apă, Şi focul, ce nici odată nu zice: Destul. 17 [o] Ochiul, *ce-şi* bate joc de părintele *său*, Şi despreţueşte a ascultă pre muma *sa*, Să-l scobească pre el corbii, Şi să-l mânânce puii de vultur! 18 Trei *lucruri* sunt prea grele pentru mine, ba *încă* patru, pre cari nu le cunosc: 19 Calea vulturului în aer, Calea şarpelui pe stâncă, Calea corăbiei în inima mării, Şi calea bărbatului cu fecioară. 20 Aşă *este* calea femeii adultere, Ea mânâncă, îşi şterge gura, Şi zice: „N'am făcut nici un rău.“ 21 De trei *lucruri* se clatină pământul, Ba *încă* de patru, *pre cari* nu *le* poate suferi: 22 De sclav, când ajunge rege, Şi de nebun, când se satură de hrană; 23 De o *femeie* urîtă, când se mărită: Şi de o sclavă, când moşteneşte pe stăpâna sa. 24 Patru *lucruri* sunt mici pe pământ, Dar cu multă înţelepciune: 25 Furnicele, popor neputernic, Ce-şi pregătesc de cu vara hrana lor; 26 Şoarecii de munte, popor neputincios, Ce-şi fac prin stânci casele lor; 27 Locustele, popor fără de rege, Ce merg în cete; 28 Păiangenul, care cu mânile *se* apucă, Şi *totuşi şade* în palaturile regelui. 29 Trei *lucruri* sunt, ce sunt măreţe în paşii lor, Ba *încă* patru *sunt cele* ce merg frumos: 30 Leul, cel mai puternic între animale, Care nu se întoarce dinaintea nici unuia; 31 Calul încins la coapse, şi berbecele, Şi regele cu poporul

---

[x] Cap. 15. 18. [y] Iov 22. 29. Mat. 23. 12. — Fapt. 12. 23. — *Capul 30.* [a] Cap. 31. 1. [b] Ps. 73. 22. [c] Ioan 3. 13. [d] Iov 38. 4, etc. [e] Ps. 12. 6. [f] Ps. 18. 30. [g] Deut. 4. 2. [h] Mat. 6. 11. [i] Deut. 8. 12, 14. [j] Luc. 18. 11. [k] Ps. 131. 1. [l] Iov 29. 17. [m] Ps. 14. 4. [n] Cap. 27. 20. [o] Fac. 9. 22.

său lângă dânsul. 32 De ai lucrat cu nebunie, sumetindu-te, Şi de ai gândit rău, *Pune-ţi* mâna pe gură. 33 Căci din bătutul laptelui se scoate untul, Din scărpinatul nasului se scoate sânge, Şi din lovirea în furie se scoate ceartă.

Sfaturi date lui Lemuel de muma sa.

31 Cuvintele regelui Lemuel, [a] Învăţătura, pre care l-a învăţat muma sa: 2 O fiule, [b] fructul mitrei mele, O tu, fiul voturilor mele: 3 [c] Nu dă tăria ta femeilor, Nici căile tale [d] celor ce strică pe regi. 4 [e] Nu *se cade* regilor, o Lemuele, Nu *se cade* regilor a beà vin, Nici domnitorilor *aplecarea spre* beuturi îmbătătoare. 5 [f] Ca nu bând să-şi uite legea, Şi să frângă dreptul tuturor săracilor. 6 [g] Daţi beuturi îmbătătoare celui aproape de peire, Şi vin celui cu suflet amărit. 7 Acesta să beà, ca să uite sărăcia sa, Şi să nu-şi mai amintească năcazul său. 8 [h] Deschide-ţi gura pentru cel mut, [i] Pentru judecata tuturor orfanilor. 9 Deschide-ţi gura, [j] judecă în dreptate, Şi [k] apără pre cel apăsat şi lipsit.

Femeia bună descrisă şi lăudată.

10 [l] Femeie virtuoasă cine poate găsì? Căci preţul ei covârşeşte cu mult pre al mărgăritarilor. 11 În ea se încrede inima bărbatului ei, Şi câştigul nu-i lipseşte. 12 Ea-i arată binele şi nici odată răul, În toate zilele vieţii sale. 13 Ea caută de lână şi in, Şi lucrează cu mânile sale sârguitoare. 14 Ea este ca şi corabia neguţătorului, Ce de departe-şi aduce hrana sa. 15 [m] Se scoală, când încă-i noapte, Şi [n] dă de mâncare casnicilor ei, Şi *împarte* lucrul de preste zi sclavilor ei. 16 Ea-şi pune în gând un câmp, şi-l cumpără; Din munca mânilor ei sădeşte vie. 17 Cu putere îşi încinge coapsele ei, Şi-şi întăreşte braţele sale *la lucru*. 18 Ea simte, că bun *este* câştigul ei, Lumânarea sa nu se stinge nici *în puterea* nopţii. 19 Ea pune mânile pe furcă, Şi degetele sale apucă fusul. 20 [o] Ea întinde mâna sa săracului, Da ea întinde mânile sale celui lipsit. 21 Ea nu are teamă de omăt pentru casnicii săi, Căci toţi casnicii săi au vestminte de *lână* roşie. 22 Singură îşi face învelitoarele de pat; În in subţire şi în purpură *este* îmbrăcată. 23 Bărbatul ei este cunoscut în poartă, Căci şade alăturea cu bătrânii ţării. 24 Face cămăşi şi *le* vinde, Şi cingători dă neguţătorului. 25 *Întru* putere şi măreţie se îmbracă, Şi-şi râde de ziua ce vine. 26 Cu socoteală îşi deschide gura, Şi legea bunătăţii *este* pe limba ei. 27 Ea veghiază purtarea casnicilor săi, Şi nu mânâncă *din* pânea lenevirii. 28 Fiii ei se scoală, fericită o numesc, Bărbatul ei o laudă, *zicând:* 29 „Multe fete au lucrat cu virtute, Dar tu pe toate le-ai întrecut.“ 30 Nourii *sunt* amăgitori, şi frumuseţea o deşertăciune, *Dar* femeia *ce* se teme de Domnul, aceea se va lăudà. 31 Daţi din ıructele mânilor ei, Şi să o mărească în porţi însuşi faptele ei.

ECCLEZIASTUL.

Deşertăciunea tuturor lucrurilor pământeşti.

1 Cuvintele [a] eccleziastului, fiul lui David, regele în Ierusalim. 2 [b] Deşertăciunea deşertăciunilor! zice eccleziastul; deşertăciunea deşertăciunilor! [c] toate *sunt* deşertăciune! 3 [d] Ce folos are omul din toată truda sa cu care se trudeşte supt soare. 4 Un neam trece, şi *alt* neam vine; [e] dar pământul rămâne în veci. 5 [f] Soarele răsare, şi soarele apune; şi grăbindu-se la locul său, răsare acolo. 6 [g] Vântul bate spre meză-

Capul 31.
a Cap. 30. 1.
b Isa. 49. 15.
c Cap. 5. 9.
d Deut. 17. 17.
e Eccl. 10. 17.
f Osea. 4. 11.
g Ps. 104. 15
h Iov 29. 15, 16.
i 1 Sam. 19. 4.
j Lev. 19. 15.
k Iov 29. 12.
l Cap. 12. 4.
m Rom. 12. 11.
n Luc. 12. 42.
o Efes. 4. 28.

ECCLESIAST.
Capul 1.
a Cap. 7. 27.
b Ps. 39. 5, 6.
c Rom. 8. 20
d Cap. 2. 22.
e Ps. 104. 5.
f Ps. 19. 5, 6.
g Ioan 3. 8.

zi, și se întoarnă la mează-noapte; vântul tot se întoarnă și se întoarnă în cercurile sale. 7 [h] Toate râurile curg în mare, și marea nu se mai umple; la locul, de unde au venit râurile, acolo *iarăși* se întorc. 8 Toate lucrurile *sunt* în trudă, mai mult decât poate spune omul: [i] ochiul nu se satură de privire, și urechia nu se *mai* umple de auzire. 9 *Toate* [j] cele ce au fost, *acele iarăși* vor fi; și cele ce s'au făcut, acele *iarăși* se vor face; da, *nimic* nu *este* nou supt soare. 10 Au este cevà, de care s'ar puteà zice: „Iată, aceasta *este* nou!“ aceasta a fost și în timpul de demult, ce a fost înainte de noi. 11 *Cum* nu *este* nici o aducere aminte de lucrurile trecute, *așà* nu va fi nici o aducere aminte de *lucrurile*, ce vor fi, la cei ce vor venì în urma *lor*. 12 [k] Eu eccleziastul fostam rege preste Israel în Ierusalim. 13 Și îndreptatu-mi-am inima în a cercetà și a adâncì cu înțelepciune toate ce se fac supt cer; [l] această trudă grea dat-o-a Dumnezeu fiilor oamenilor, ca să se muncească cu ea.

14 Privit-am toate ce se făceau supt soare; și iată, toate *erau* deșertăciune și vânare de vânt! 15 [m] Ce este strâmb nimenea nu poate îndreptà; și lipsurile nici unul a le numărà.

16 Vorbit-am cu inima mea, zicând: Iată, eu am [n] mai mare și mai multă înțelepciune decât toți *cei* ce au fost înnainte de mine în Ierusalim: da, inima mea a văzut multă înțelepciune și știință. 17 [o] Și îndreptatu-mi-am inima mea, ca să cunosc înțelepciunea, și să cunosc nebunia și nesocotința; și aflat-am, că și aceasta este vânare de vânt. 18 Căci unde *este* multă înțelepciune, *acolo este și* mult amar; și cel ce îmmulțește știința, îmmulțește durerea.

Plăcerile pământești, chiar vesela plăcere a muncei e deșeartă.

2 [a] Zis-am în inima mea: Haide! să te încerc cu bucurie; deci gustă bine; și iată [b] și aceasta *tot* deșertăciune *este*. 2 [c] Zis-am râsului: *Ești* nebun! și bucuriei: Ce folosești?

3 [d] Cugetat-am în inima mea cu vin să deprind corpul meu, și totuși inima mea să se dedeà la înțelepciune, și să înțeleg nebunia, până voiu vedeà ce *este* mai bun pentru fiii oamenilor dintre toate câte fac supt cer în toate zilele vieții lor.

4 Făcutu-mi-am lucruri mari; zidit-u-mi-am palaturi; săditu-mi-am vii; 5 Făcutu-mi-am grădini și raiuri; și săditu-mi-am într'însele tot *felul* de pomi roditori; 6 Făcutu-mi-am iazuri de apă, să adap din ele pădurea de pomi; 7 Cumpăratu-*mi*-am servi și serve; și avut-am o turmă de vite mari și mici, mai numeroasă decât toți cei ce au fost înainte de mine în Ierusalim; 8 [e] Adunatu-mi-am și argint și aur și tezaurele cele scumpe ale regilor și ale provincielor; ținutu-mi-am cântăreți și cântărețe, și desfătările fiilor oamenilor: femei multe. 9 Astfel [f] fost-am mai mare și mai avut decât toți cei ce au fost înainte de mine în Ierusalim; și înțelepciunea mea cu mine a rămas. 10 Și toate cele ce ochii mei au cerut, nu le-am îndepărtat dela ei; n'am oprit inima mea dela nici o mulțumire; căci inima mea s'a bucurat din toată truda mea, [g] Și aceasta a fost *toată* partea mea din toată truda mea. 11 Și *apoi* privit-am la toate lucrurile, pre cari le-au lucrat mânile mele, și la truda *mea*, cu care m'am trudit, ca să *le* fac: și iată toate *erau* [h] deșertăciune și vânare de vânt; și *în ele* n'*am găsit* nici un folos supt soare.

12 Întorsu-m'am deci să privesc înțelepciunea și [i] nebunia și prostia: căci ce *poate face* acela, care va urmà pre rege? cele ce s'au mai făcut. 13 Și văzut-am, că înțelepciunea cu atâta mai de folos este decât nebunia, pecât lumina este mai de folos decât întunere-

h Iov 38. 10. *i* Prov. 27. 20. *j* Cap. 3. 15. | *k* Vers. 1. *l* Fac 3. 19. | *m* Cap 7. 13 *n* 1 Reg. 3. 12 13. | *o* 1 Thes. 5. 21. | *Capul 2.* *a* Luc. 12. 19. *b* Isa. 50. 11. | *c* Prov. 14. 13. *d* Cap. 1. 17. *e* 1 Reg. 9. 28. | *f* Cap. 1. 16. *g* Cap. 3. 22. | *h* Cap. 1. 3, 14. *i* Cap. 1. 17.

cul. 14 [i]Înțeleptul în capul său *are* ochii săi, dar nebunul umblă în întunerec; dar iarăși am cunoscut, că [k]aceeași întâmplare se întâmplă la toți.

15 Și zis-am în inima mea: *Ci*, întâmplă-*mi*-se-va tocmai ca și celui nebun? Deci pentru ca să fiu mai înțelept? Atuncia zis-am în inima mea: Și aceasta *este* deșertăciune. 16 Căci nu *este* aducere-aminte de cel înțelept, cum *nu* este *nici* de cel nebun în veci; căci *toate* cele din trecut se vor uità în zilele ce vor veni. Și înțeleptul moare întocmai ca și cel nebun!

17 Deaceea urît-am vieața; căci mi-*s'a făcut* desgust de tot ce se face supt soare; căci toate *sunt* deșertăciune și vânare de vânt. 18 Și urît-am toate trudele mele, *cu* cari m'am trudit supt soare; fiindcă [l]trebue să le las celui ce va fi după mine. 19 Și cine poate ști, de va fi înțelept sau nebun? Totuși el va stăpâni tot lucrul meu, cu care m'am trudit și cu care m'am înțeleptit supt soare; *deci* și aceasta *este* o deșertăciune. 20 Și ajuns-am în atâta, că inima mea a pierdut *tot* curagiul pentru tot lucrul meu, cu care m'am trudit supt soare.

21 Căci sunt oameni, cari au lucrat cu înțelepciune, cu știință și cu iscusință, *și cari totuși* au lăsat *totul* celor ce n'au lucrat, *ca să fie* partea lor; *deci* și aceasta *este* o deșertăciune și un rău mare. 22 [m]Căci ce are omul din toată truda sa și din poftele inimei sale, cu care s'a trudit supt soare? 23 Căci toate zilele lui *nu sunt decât* [n]durere, și ostenelele lui *decât* scârbă; nici noaptea inima lui nu are liniște; *deci* și aceasta este o deșertăciune.

24 Nu *stă* în puterea omului să mănânce și să beà, și să-și bucure inima de lucrul său. Și văzut-am, că și aceasta *vine* dela mâna lui Dumnezeu. 25 Căci cine a mâncat și s'a desfătat mai mult decât mine? 26 Căci el dă celui bun înaintea sa înțelepciune, știință și bucurie; dar celui păcătos îi lasă osteneala d'a strânge și a adunà, ca să dea celui bun înaintea lui Dumnezeu; *deci* și aceasta *este* o deșertăciune și vânare de vânt.

Toată treaba omului își are timpul său. Ce face Dumnezeu rămâne.

3 Toate *au* timpul *lor*, și [a]pentru tot lucrul supt cer *este* timp: 2 Timp *este* de a se naște, și [b]timp de a murì. Timp de a sădì, și timp de a smulge cele sădite; 3 Timp de a ucide, și timp de a vindecà, Timp de a surpà, și timp de a zidì; 4 Timp de a plânge, și [c]timp de a râde; Timp de a jelì, și timp de a jucà; 5 Timp de a aruncà pietri, și timp de a culege pietri; Timp de a îmbrățișà, și timp de a se depărtà de îmbrățișare; 6 Timp de a câștigà, și timp de a pierde; [d]Timp de a ținea, și timp de a lapădà; 7 Timp de a rupe, și timp de a coase; Timp de a tăceà, și timp de a vorbì; 8 Timp de a iubì, și timp de a [e]urî; Timp de resbel, și timp de pace. 9 [f]Ce folos *are* cel ce lucrează de *lucrul* cu care se ostenește?

10 [g]Văzut-am munca, pre care a dat-o Dumnezeu fiilor oamenilor, ca să se chinuească cu ea. 11 Pe toate făcutu-le-a frumoase la timpul lor; și pus-a înțelegerea în inima lor, [h]fără ca omul să poată înțelege, din început până în sfârșit, lucrul, pre care l-a făcut Dumnezeu. 12 [i]Cunoscut-am, că într'aceste nimic nu *este* bun, decât a se bucurà și de a se veselì în vieața lor. 13 Și chiar [j]a mâncà și a beà și a gustà tot omul din bunurile ostenelelor sale, *încă și* aceasta *este* un dar dela Dumnezeu. 14 Știu bine, că tot ce face Dumnezeu, se face pentru totdeauna; [k]nimic nu se poate adăugì la aceasta, și nimic nu i-se poate luà; și Dumnezeu face *aceasta*, ca *omul* să se teamă de el. 15 [l]Ceeace este, a fost încă; și ceeace va fi, a fost de demult; și Dumnezeu rechiamă trecutul.

---

j Prov. 17. 24. *k* Ps. 49. 10. *l* Ps. 49. 10. | *m* Cap. 1. 3. *n* Iov 5. 7. | *Capul 3.* *a* Vers. 17. *b* Ebr. 9. 27. | *c* Ioel 2. 16. *d* Amos. 5. 13. | *e* Luc 14. 26. *f* Cap. 1. 3. | *g* Cap. 1. 13. *h* Cap. 8. 17. | *i* Vers. 22. *j* Cap. 2. 24. | *k* Iac. 1. 17. *l* Cap. 1. 9.

Teme-te de Dumnezeu și mulțumește-te cu partea ta.

16 Și mai [m]văzut-am supt soare, *că* *în* locul de judecată, *tocmai* acolo *era* nedreptate; în locul, *unde trebuia să se facă* dreptate, *tocmai* acolo *era* nedreptate. 17 *Și* zis-am în inima mea: [n]Dumnezeu va judecà pre cel drept și pre cel nelegiuit; căci *este* [o]timp pentru tot lucrul, și el ia seamă la toată fapta. 18 Asupra vorbei fiilor oamenilor, că Dumnezeu *mai* deosebit *decât toate* i-a făcut, gândit-am în inima mea, și văzut-am, că ei între ei *ca* vitele sunt. 19 [p]Căci soarta fiilor oamenilor *este* ca și soarta vitelor: a amândurora tot aceeași soartă *este:* cum unul moare, așà moare și celalalt: un suflet au toți; și nimic mai mult n'are omul decât vita; căci și unul și altul deșertăciune *sunt.* 20 Toți la acelaș loc se duc: [q]toți sunt din pulbere, și toți se întorc la pulbere. 21 Cine știe, dacă sufletul fiilor oamenilor se sue în sus, și *dacă* sufletul vitelor se pogoară în jos la pământ? 22 Deaceea văzut-am, că nimic nu *este* mai bun, decât ca omul să se bucure de lucrurile sale; căci cine-l poate aduce *la aceea*, ca să se bucure de cele, ce vor fi în urma lui?

Săracul e fără mângăiere, sârguitorul fără liniște, și chiar regele fără siguranță.

4 Și văzut-am iarăș toate [a]apăsările, ce se fac supt soare; și iacă, lacrimile celor apăsați, celor ce n'au nici un mângăietor! și puterea *este* pe partea apăsătorilor lor; dar *aceia* n'au nici un mângăietor. 2 [b]Atuncia am fericit pre cei morți, *pre cei* ce au și murit, mai mult decât pre cei vii, ce trăesc încă. 3 [c]Iar mai norocit decât amândoi *este* cel ce încă n'a fost, care *încă* n'a văzut răutățile ce se fac supt soare.

4 Văzut-am de asemenea toată osteneala și iscusința maeștrilor, că ea *nu-i decât* pizma unuia asupra altuia. *Deci* și aceasta *este* o deșertăciune și vânare de vânt.

5 [d]Nebunul încrucișează mânele sale, și mănâncă însăși carnea sa. 6 Mai bine *este* o mână plină *în* pace decât amândoi pumnii *cu* osteneală și vânare de vânt.

7 Și văzut-am încă și *această* deșertăciune supt soare; *anume:* este unul ce nu *are* pe nimenea, chiar fiu sau frate nu are, și *totuși* munca lui n'*are* sfârșit, și ochiul său nu se satură de avuții; 8 Și *nu zice nici cum în inima* sa: „Pentru cine mă ostenesc, și lipsesc de bunătăți sufletul meu?“ Și aceasta este o deșertăciune și lucru rău.

9 Mai bine doi decât unul! căci *mai* bună plată au pentru munca lor. 10 Căci de cad, unul pe altul se ridică; dar vai de acela, ce *este* singur, când cade, și nu *este* cine să-l ridice! 11 Chiar de dorm împreună doi, le *este* cald; dar unul *singur* cum se va încălzì? 12 Apoi și dacă pre dânsul *singur* l'ar puteà birui carevà, *dar* doi ar putea să-i steà împotrivă; și un fir, pus în trei, nu se rupe curând.

13 Mai bun *este* un tânăr sărac și înțelept, decât un rege bătrân și nebun, care nu sufere să mai fie învățat. 14 Căci, *precum acela* poate ieși din închisoare, ca să domnească, așà și cel ce s'a născut rege poate sărăci. 15 Văzut-am pre toți viețuitorii, ce umblă supt soare, în jurul acelui tânăr, care îi urmă, *și* care îi luă locul. 16 Poporul, înaintea căruia a stat, erà fără număr, totuși cei ce vor veni mai pe urmă nu se vor bucurà de dânsul; cu adevărat, că și aceasta *este* deșertăciune și vânare de vânt.

Nu vorbì nechibzuit și fără rost.

5 Păzește [a]piciorul tău, când mergi în casa lui Dumnezeu: și apropie-te *mai bine* spre a ascultà, [b]decât să aduci jertfele nebunilor; căci *cei ce ast-fel se vor purtà*, nu vor puteà făptuì rele. 2 Nu te grăbì cu gura ta, și nici inima ta să nu se prea grăbească a cuvântà înaintea lui Dumnezeu; căci Dumnezeu *este* în ceruri și tu pe pământ; pentru aceasta [c]puține fie cuvintele tale! 3 Căci cu

m Cap. 5. 8. n Rom. 2. 6,7,8. o Vers. 1. p Ps. 49. 12, 20. q Fac. 3. 19. — Capul 4. a Cap. 3. 16. b Iov 3. 17, etc. c Iov 3 11,16,21. d Prov. 6. 10. — Capul 5. a Isa. 1. 12, etc. b 1 Sam. 15. 22 c Prov. 10. 19.

mulțimeă grijelor visul vine, și [d] vocea nebunului *cunoaște-se* din mulțimea cuvintelor.

4 [e] De ai făcut vot lui Dumnezeu, să nu întârzii a-l împlinì; căci el nu se place cu nebunii; [f] ceea ce ai votat, plătește. 5 [g] Mai bine *este* să nu faci vot, decât să faci și plătești. 6 Nu învoì gurei tale să te tragă în păcat; și [h] nu zice înaintea trimisului *lui Dumnezeu:* „Că greșeală a fost;“ pentru ce să se mânie Dumnezeu de vorba ta, și să peardă lucrul mânelor tale. 7 Căci *cum* în mulțimea visurilor *sunt* multe deșertăciuni, *așà* și în vorbele mele; deci [i] teme-te de Dumnezeu.

Deșertăciunea bogăției.

8 Când [j] vei vedeà apăsarea celui sărac și siluirea dreptului și a dreptății într'o provincie, să nu te înspăimânți de aceasta; căci [k] unul mai înalt veghiază preste cel înalt și alții mai înalți preste aceștia. 9 Și în toate este un folos pentru țară: Regele dedat *lucrurilor* țării.

10 Cel ce iubește argintul, de argint nu se satură; nici cel ce iubește avuția, de venituri; aceasta iarăși *este* o deșertăciune. 11 Când se immulțesc bunurile, immulțescu-se *și* cei ce le mănâncă; și ce folos *are* stăpânul lor, decât că *le* privește cu ochii săi? 12 Dulce *este* somnul lucrătorului, de mănâncă mult sau puțin; dar pre avut nu-l lasă să doarmă îmbelșugarea sa.

13 [l] *Mai* este un mare rău, *pre care* văzutu-*l*-am supt soare: avuție păstrată chiar spre răul celui ce *o* stăpânește. 14 Căci pierde-se această avuție prin o întâmplare rea; și *de* a născut el un fiu, nimic *din ea* nu rămâne în mâna lui; 15 [m] Precum a ieșit din mitra mumei, gol se va *și* întoarce, cum a venit; și nimic din tot câștigul său nu va luà să ducă cu dânsul. 16 Da, și acesta *e* un mare rău: așà, cum a venit, așà se și va duce: și [n] ce folos are, [o] că s'a ostenit în vânt? 17 Da, toate zilele lui [p] a mâncat în întunerec, *și a avut* multă durere, grijă și supărare.

Mulțumirea cu puțin.

18 Iată, văzut-am aceasta, *că* [q] *este* bun și plăcut *pentru om* a mâncà și a beà și a gustà bunurile din osteneala, cu care se ostenește supt soare, *în* zilele vieții sale cele puține, câte i-a dat Dumnezeu; căci aceasta *este* partea sa. 19 Căci dacă unui om i-a dat Dumnezeu avuție și bunuri, și i-a dat putere să mânânce din ele și să-și ia partea sa, ca să se bucure de osteneala sa; aceasta un dar *este* dela Dumnezeu. 20 Căci el nu-și ia mult seamă la zilele vieții sale; căci Dumnezeu *îl* îndestulează prin bucuria *cea de față a* inimei sale.

Averea și onoarea sunt de asemenea deșertăciuni.

6 [a] Mai văzut-am *și alt* rău supt soare și care des *se întâlnește* între oameni: 2 *Sunt* oameni, cărora le-a dat Dumnezeu avuții, bunuri, și onoare, [b] și nimic nu le lipsește din toate câte doresc; [c] dar Dumnezeu ne le-a dat puterea să guste dintr'însele, ci altul mânâncă din ele; *și* aceasta *este* o deșertăciune și un mare rău. 3 De ar naște unul *din aceștia* o sută *de copii*, și ar trăì ani mulți, ori cât s'ar prelungì zilele vieții sale, dar sufletul său nu s'ar sătură de bunătăți; și [d] chiar nici îmmormântare n'ar aveà, zic: [e] Mai norocit decât dânsul *este* cel născut înainte de timp. 4 Căci *acesta* în deșert a venit, și în întunerec s'a dus și în întunerec s'a acoperit numele său. 5 Chiar soarele nu *l*-a văzut, și nu *l-a* cunoscut; acesta mai mult liniște are decât acela. 6 Și chiar de ar mai trăì de două ori o mie de ani, și totuși bunătăți nu va vedeà; au nu toți se duc la acelaș loc?

7 [f] Toată osteneala omului *este* pentru gura sa, și totuși dorința *sa* nu se satură. 8 Cu cât deci *este* mai mult celui înțelept decât celui nebun? Cu cât mai bine *este* celui sărac, care știe a umblà înaintea

---

[d] Prov. 10. 19. [e] Num. 30. 2. [f] Ps. 66. 13, 14. | [g] Papt. 5. 4. [h] 1 Cor. 11. 10. [i] Cap. 12. 13. | [j] Cap. 3. 16. [k] Ps. 12. 5. [l] Cap 6. 1. | [m] 1 Tim. 6. 7. [n] Cap. 1. 3. [o] Prov. 11. 20. | [p] Ps. 127. 2. [q] 1 Tim. 6. 17. — | *Capul 6.* [a] Cap 5. 13. [b] Iov 21. 10, etc. | [c] Luc. 12. 20. [d] 2 Reg. 9. 35. | [e] Iov 3. 16. [f] Prov. 16. 26.

celor vii? 9 Mai bună *este* lumina ochilor decât rătăcirea dorinţelor; şi aceasta *deci este* deşertăciune şi vânare de vânt.

10 Ceeace este, de mult s'a chiemat cu numele său; şi ce este omul, se cunoaşte; şi [g] nici nu se poate să se judece cu cel ce este mai puternic decât dânsul. 11 Căci de sunt multe lucruri, cari îmmulţesc deşertăciunea, ce folos are omul? 12 Căci cine ştie ce *este* mai bun pentru om în vieaţă în zilele cele puţine ale vieţii sale, pre care o petrece ca [h] o umbră? Căci cine va spune omului ce va fi după dânsul supt soare?

Recomandarea înţelepciunii, mulţumirii şi a simplicităţii.

7 Mai bun *este* un [a] nume bun decât oleiul preţios, Şi ziua morţii decât ziua naşterei. 2 Mai bine *este* a merge în case de jale decât a merge în case de ospeţe; Căci aceea *este* sfârşitul fiecărui om, Şi *tot* muritorul se gândeşte la el. 3 Mai bună *este* mâhnirea decât râsul, [b] Căci prin mâhnirea feţei inima mai bună se face. 4 Inima înţeleptului *este* în casă de jale, Iar inima celui nebun în casă de veselie. 5 [c] Mai bine *este* a asculta mustrarea înţeleptului, Decât a asculta cântarea celor nebuni. 6 [d] Căci ca fâşiitul spinilor supt căldare, Aşà *este* şi râsul nebunului: şi aceasta *este* o deşertăciune. 7 Apăsarea chiar şi pre înţelept îl scoate din minte [e] Şi mituirea strică inima. 8 Mai bun *este* sfârşitul unui lucru, decât începutul său. Mai bun *este* [f] cel cu suflet răbdător, decât cel cu suflet îngâmfat. 9 [g] Nu te grăbi să te mânii în sufletul tău, Căci mânia *numai* în sânul nebunilor se odihneşte. 10 Nu zice: „Oare cum se face *aceasta*, că zilele trecute mai bune erau decât cele de acum?“ Căci nu cu înţelepciune întrebi de una ca aceasta. 11 Bună *este* înţelepciunea la un loc cu moştenirea, Şi [h] cei ce văd soarele se folosesc *de ele*. 12 Căci de adăpost *este* înţelepciunea, de adăpost *sunt* banii; Totuşi folosul ştiinţei *este: că* înţelepciunea păstrează vieaţa celor ce o au. 13 Priveşte lucrul lui Dumnezeu! [i] Cine poate îndreptà ceea ce a strâmbat el? 14 Fii vesel [j] în ziua fericirei, Şi păzeşte-te în ziua nenorocirei; Căci Dumnezeu a pus-o faţă cu cealaltă, Ca omul să nu afle nimic *de zis* în urma ei.

15 Toate le-am văzut în zilele deşertăciunei mele: [k] găsescu-se oameni drepţi, ce pier cu *toată* dreptatea lor; şi sunt nelegiuiţi, ce trăesc mai mult în răutatea lor. 16 [l] Nu fii prea drept, [m] şi nu te face prea înţelept! pentru ce să te pierzi însuţi? 17 Nu fii prea rău, şi nu fii nebun! [n] pentru ce să mori înainte de timpul tău? 18 Bine *este* să te ţii de aceasta, şi să nu îngrijeşti de aceea; căci cel ce se teme de Dumnezeu din toate scapă.

19 [o] Înţelepciunea dă înţeleptului mai multă tărie decât zece domni puternici. 20 [p] Nici un om nu *este* pe pământ *atât de* drept, încât să facă *numai* binele şi să nu greşească.

21 Nu luà seamă la toată vorba ce se vorbeşte. ca să nu auzi, că servul tău te blestemă; 22 Căci inima ta ştie, că şi tu ai blestemat de multe ori pre alţii.

23 Toate acestea cercatu-le-am cu înţelepciune, şi [q] am zis: Mă voiu înţelepţì! Dar aceasta departe erà de mine: 24 [r] Departe a rămas ceeace *departe erà*, şi [s] adânc ceeace adânc *erà*, cine le poate găsì? 25 [t] Îndreptatu-m'am pre mine *şi* inima mea întru a cunoaşte şi a cercetà, şi a căutà înţelepciunea şi mintea, şi a cunoaşte răutatea nebuniei şi prostia necuminţiei. 26 [u] Şi aflat-am mai amară decât moartea pre femeie; laţ *este* ea, şi o reţea inima ei, *şi* cătuşe mânile ei: cel ce este bun înaintea lui Dumnezeu, acela va scăpà de dânsa; iar păcătosul va fi prins de ea. 27 Iată, aflat-am aceasta, zice eccleziastul, *cercetând toate* una după alta, ca să aflu socoteala *lor*: 28 Ceeace caută inima mea, dar n'a aflat, este aceasta: un bărbat dintr'o mie

Capul 7.

g Iov 9. 32. *h* Ps. 102. 11.
a Prov. 15. 30. *b* 2 Cor. 7. 10.
c Ps. 14. 15. *d* Ps. 118. 12. *e* Exod. 23. 8.
f Prov. 14. 29 *g* Prov. 14. 17. *h* Cap. 11. 7.
i Isa. 14. 27. *j* Cap. 3. 4. *k* Cap. 8. 14.
l Prov. 25. 16. *m* Rom. 12. 3. *n* Iov 15. 32.
o Prov. 21. 22. *p* 1 Ioan 1. 8. *q* Rom. 1. 22.
r Iov 28. 12. 20. *s* Rom. 11. 33. *t* Cap. 1. 17. *u* Prov. 5. 3, 4.

am aflat: dar o femeie din toate aceste n'am aflat. 29 Iată, numai aceasta am aflat: că Dumnezeu a făcut pre om fără prihană, dar ei caută tot felul de uneltiri.

Ascultare de diregătorie. Le merge bine acelora cari se tem de Dumnezeu.

8 Cine *este* ca cel înțelept? și cine pricepe înțelesul unui lucru? [a] Înțelepciunea omului face să strălucească fața sa: și [b] asprimea feței sale se schimbă *înainte-i.*

2 Păzește, *zicu-ți*, [c] cuvântul regelui, și cuvântul jurământului lui Dumnezeu. 3 [d] Nu te grăbi de a te depărtà dela fața lui; nu întrà în punere de rele la cale; căci toate câte le voiește, le face: 4 Că puternic *este* cuvântul regelui, și [e] cine-i va zice: Ce faci? 5 Cel ce păzește porunca, nici un rău nu va suferì; și inima celui înțelept știe timpul și chipul *său.* 6 Căci [f] tot lucrul își are timpul *său* și chipul *său;* căci nefericirea omului *este* mare preste el. 7 [g] Căci nu știe ceeace se va întâmplà, și cum se va întâmplà, cine-i va spune?

8 *Precum* [h] un om nu *este* stăpân [i] pe vânt, *și* nu poate oprì vântul; și *precum* nimenea nu este stăpân pe ziua morții, și *precum* nici o scăpare nu *este* în resbel; *așà* nici răutatea nu va scăpà pre cei ce o fac.

9 Toate acestea văzutu-le-am, și îndreptatu-mi-am inima mea la tot lucrul, ce se face supt soare; *este* un timp, când un om stăpânește pre altul spre nenorocirea sa însăși. 10 Și mai văzut-am pre cei nelegiuiți îmmormântați și veniți *la mărire*, iar pre cei ce lucrară drept *văzutu-i-am* depărtați dela locul sfânt și uitați în cetate; și aceasta *este* o deșertăciune.

11 [j] Fiindcă hotărîrea pentru fapta rea nu se îndeplinește pe dată, de aceea inima fiilor oamenilor *este* plină de facere de rele. 12 [k] Facă păcătosul chiar de o sută de ori rău, și rabde-*l* ori cât de îndelung *va voì Dumnezeu;* dar totuși știu, că [l] acelora va fi bine, cărora li-e teamă de Dumnezeu și au frică de dânsul; 13 Dar bine nu va fi celui nelegiuit, și zilele nu *i*-se vor prelungì; *ci va pierì* ca o umbră, pentru că nu s'a temut de Dumnezeu.

14 *Mai* este o deșertăciune ce se întâmplă pe pământ: că sunt drepți, cărora li-se întâmplă după faptele celor nelegiuiți; și sunt nelegiuiți, cărora li-se întâmplă după faptele celor drepți; deci zis-am, că și aceasta *este* o deșertăciune. 15 Atuncia lăudat-am bucuria; că nimic mai bun are omul supt soare decât a mâncà, și a beà și a se bucurà; da, acestea îl însoțesc în ostenelele lui în zilele vieții sale, câte i-le-a dat Dumnezeu supt soare.

16 Când mi-am îndreptat inima mea, ca să cunosc înțelepciunea, și să văd lucrurile ce se fac pe pământ: (căci *sunt unii ce* nu văd somn în ochii lor nici ziua nici noaptea); 17 Atuncia văzut-am tot lucrul lui Dumnezeu, că omul nu poate aflà lucrurile ce se fac supt soare; căci deși s'ar ostenì omul să *le* caute, dar totuși nu *le* va aflà; și chiar de va zice cel înțelept, că *le* știe, totuși nu *le* poate aflà.

Să nu te amăgească egalitatea exterioară a cuvioșilor și a reilor.

9 Da, pusu-mi-am în inimă toate acestea, ca să cercetez toate acestea: [a] cum drepții și înțelepții și faptele lor *sunt* în mâna lui Dumnezeu: nici iubirea, nici ura omul nu le știe; toate *au fost hotărîte* înainte de ei. 2 [b] Și unul și altul tot o soartă *au;* o soartă are cel drept ca și cel nelegiuit; cel bun și cel curat, ca și cel necurat; cel ce jertfește, ca și cel ce nu jertfește *nici odată;* cel bun, ca și cel păcătos; cel ce jură, ca și cel ce se teme de jurământ. 3 Da, *este* și aceasta un rău pe lângă toate *celelalte* ce se fac supt soare, că toți tot o soartă *au;* pentru aceea și inima fiilor oamenilor este plină de rele, și nebunia *este* în inima lor în viața lor, și apoi *se duc* la cei morți. 4 Au face-se *vr'o*

Capul 8.
a Prov. 4. 8, 9. | b Deut. 28. 50. c 1 Cron. 29. 24. | d Cap. 10. 4. e Iov 34. 18. | f Cap. 3. 1. g Prov. 24. 22. | h Ps. 49. 6. 7. i Iov 14. 5. | j Ps. 10. 6. k Isa. 65. 20. | l Ps. 37. 11, 18, 19.

Capul 9.
a Cap. 8. 14. b Iov 21. 7, etc.

scutire *dela aceasta* cuiva? Pentru toți cei ce trăiesc este o speranță: și un câne viu este mai bun decât un leu mort. 5 Cei ce trăiesc, *cel puțin* știu, că vor muri; dar [c] cei morți nu știu nimic, și nu au nici o răsplătire; căci chiar și [d] amintirea lor se uită. 6 Și iubirea lor, și ura lor, și zelul lor, acum a pierit; și ei nu mai au parte, pentru totdeauna, din toate câte se fac supt soare.

Folosește-te în veselie de darurile lui Dumnezeu și fă ce ți-e poruncit.

7 Du-te *deci*, [e] mânâncă în bucurie pânea ta, și beă cu inimă veselă vinul tău, căci Dumnezeu are plăcere de lucrările tale de demult. 8 Totdeauna vestmintele tale să fie albe, și pe capul tău să nu lipsească oleiul. 9 Gustă viața cu femeia ce o iubești, în toate zilele vieții tale celei deșerte, pre care ți-le-a dat supt soare în zilele deșertăciunei tale; [f] căci aceasta *este* partea ta în viață și în ostenelele tale, cu care te osteneșți supt soare. 10 Toate câte-ți sunt la îndemână, fă-*le* cu toată puterea ta; căci nu *este* nici lucru, nici minte, nici știință, nici înțelepciune în mormânt, unde te duci.

11 [g] Văzut-am încă supt soare, că nu a celor iuți *este* alergarea, nu a puternicilor resbelul, nu a înțelepților pânea, și nu a celor cuminte avuția, și nu a celor înțelegători harul; ci pre toți îi află timpul și întâmplarea. 12 Căci [h] nici omul nu-și cunoaște timpul său; cum se prind peștii în mreajă, cum se prind pasările în laț, așà [i] se prind fiii omului în ora cea rea, când vine fără de știre asupră-le.

13 Văzut-am și această înțelepciune supt soare, și mare mi-*a părut:* 14 *i Era* o cetate mică, și în ea puțini oameni; și veni asupră-i un rege mare, și a încunjurat-o, și a ridicat asupră-i valuri mari. 15 Dar s'a găsit în ea un om sărac, *însă* înțelept; și acesta scăpă cetatea cu înțelepciunea sa, deși nimenea nu gândise la acest om sărac. 16 [k] Zisam atuncia: Mai bună *este* înțelepciunea decât tăria; chiar de *ar fi* desprețuită înțelepciunea celui sărman, și *ar rămâneà* neascultate cuvintele lui. 17 Mai bune *sunt* cuvintele înțelepților *ce* se ascultă în tăcere, Decât strigătul celui mai mare între nebuni. 18 Mai bună *este* înțelepciunea, decât armele resbelului; Dar un singur păcătos multe bunuri strică.

Înțelepciunea și nebunia la mare și mic.

10 Precum muștele moarte fac să se împuțească *și* să dospească oleiul amestecătorului de mir; *Așà face* și o leacă de nebunie *cu* cel însemnat prin înțelepciune *și* onoare. 2 Inima înțeleptului *stă* de a dreapta sa, Dar inima nebunului de a stânga sa. 3 Chiar dacă cel nebun merge pe cale, *Îi* lipsește mintea sa, [a] Și spune tuturor, că *este* nebun. 4 De se va ridică asupră-ți mânia domnitorului, [b] Nu părăsi locul tău; Căci [c] liniștea alină multe greșeli. 5 *Este* și acest *lucru* rău *ce* l-am văzut supt soare; Greșeala ieșind dela domnitor; 6 [d] Nebunia pusă în locuri înalte. Și cei avuți șezând în locuri de jos: 7 Văzut-am sclavii [e] pe cai, Și pre mai mari mergând pe jos ca sclavii. 8 [f] Cel ce *altuia* sapă groapă, însuși va cădeà în ea, Și cel ce găurește zidul, șarpele îl va muscà. 9 Cel ce rostogolește pietri, singur își va face dureri cu ele; Cel ce taie lemne, însuși se primejdueste cu ele. 10 Ferul, de este tocit și nu se ascute tăișul său, Mai multă putere trebue să se pună. Deci înțelepciunea de folos *este* pentru o bună reușită. 11 Când muscă șarpele, fiindcă [g] nu s'a descântat. Atuncia descântătorul nu-i de nici un folos. 12 [h] Cuvintele din gura înțeleptului mieroase și nurlii sunt, Iar [i] buzele nebunului pre el însuși îl pierd: 13 *Chiar* începutul cuvintelor gurei sale *este* prostie, Iar sfârșitul cuvântării sale *este* o nebunie pierzătoare. 14 *j* Nebu-

---

c Iov 14. 21.
d Iov 7. 8, 9, 10.
e Cap. 8. 15.
f Cap. 2. 10, 24.
g Amos. 2. 14, 15.
h Cap. 8. 7.
i 1 Thes. 5. 3.
j 2 Sam. 20. 16—22.
k Prov. 21. 22.

Capul 10.
a Prov. 13. 16.
b Cap. 8. 3.
c 1 Sam. 25. 24, etc.
d Est. 3. 1.
e Prov. 19. 10.
f Ps. 7. 15.
g Ps. 58. 4, 5.
h Prov. 10. 32.
i Prov. 10. 14.
j Prov. 15. 2.

nul spune multe: *Dar* omul nu știe ce se va face: Căci cine-i poate [k] spune ce se va face după aceea? 15 Pre nebuni ostenelele lor nu fac *decât* a-i osteni: Căci *între ei unul măcar* nu știe *drumul* de mers în cetate. 16 [l] Vai de tine, țară! când regele tău *este* copil. Și *când* mai marii tăi se îndoapă dimineața. 17 Ferice de tine, țară! când regele tău *este* fiu de neam ales. Și *când* [m] mai marii tăi mănâncă la timpul cuvenit, Ca să se întărească, iar nu ca să se îmbete. 18 Prin *multă* lene se afundă clădirea, Și din lenevirea mânilor ploauă în casă. 19 Pentru petrecere se pregătesc mâncările, și [n] vinul *pre toți* înveselește; Iar argintul este pentru toate. 20 Nici chiar în gândul tău [o] nu vorbi de rău pre rege, Nici chiar în cămările tale de dormire nu vorbi de rău pre cel avut; Căci o pasăre a cerului va duce vocea *ta*, Și o înaripată va spune aceasta.

Semănă-ți sămânță din vreme.

11 Aruncă pânea ta [a] pe suprafața apei. [b] Și după multe zile o vei află iarăși. 2 [c] Împarte-o [d] în șapte, *ba* și în opt părți, [e] Căci nu știi ce nenorocire va cădeà preste pământ. 3 Când nourii s'au umplut, ei revarsă *ploaia* pe pământ. Și când cade arborele spre mează-zi sau spre mează-noapte, Încotro cade arborele, acolo rămâne. 4 Cel ce se uită la vânt, nu va semănà, Și cel ce caută la nouri, nu va secerà. 5 Cum [f] nu știi care *este* calea vântului, [g] *Nici* cum *se fac* oasele în mitra celei îngreunate, Așà nu știi lucrările lui Dumnezeu, care pre toate le-a făcut. 6 Dimineața seamănă-ți semânța, Nici sara nu lăsà să se odihnească mânile tale; Căci nu știi, care va reuși, aceasta sau aceea, Sau dacă amândouă *vor fi* deopotrivă bune. 7 Dulce *este* lumina, Și plăcut *este* ochilor a vedeà soarele. 8 De ar trăi omul oricât de mulți ani, *tot* să se bucure de toate; Și să-și amintească zilele întunerecului, Cari multe vor fi; Totul ce are să vină, deșertăciune *va fi*. 9 Bucură-te, tânăre, în copilăria ta. Și inima ta să se veselească în zilele tânăreței tale, Și umblă în căile inimei tale, Și în căutările ochilor tăi: Dar să știi că pentru toate acestea Dumnezeu te va duce la judecată. 10 Depărtează deci scârba din inima ta, Și înlătureză durerea din corpul tău; Căci și copilăria și tânărețele deșertăciuni *sunt*.

Amintește-ți de Dumnezeu în tânărețea ta și atunci vei avea la bătrânețe mângăiere.

12 Dar [a] adu-ți aminte de Făcătorul tău în zilele tânăreței tale; 2 Înainte de ce să vină zilele cele rele, Și să sosească anii, [b] *De* cari ai să zici: Nu am plăcere de ei; Înainte de ce să se întunece soarele și lumina, Și luna și stelele, Și de ce să se întoarne nourii *îndată* după ploaie. 3 Înainte de ce păzitorii casei *(mânele)* să tremure, Și să se încovoaie cele tari *(picioarele)*, Și *înainte de ce* cei ce macină *(dinții)* să înceteze, fiindcă s'au împuținat, Și *înainte de ce* cei caută prin ferestre *(ochii)* să se întunece. 4 Și *înainte de ce* ușile *(buzele)* de din afară să se închidă, Când vocea măcinătorilor slăbește, Și se ridică la vocea unei păseri; Și se pleacă toate [c] ficele cântărei *(sunetele)*; 5 Și *înainte de ce* să-ți fie teamă de *orice* înălțime, Și să te spăimânți pe cale. *Înainte de a*-ți înflorì migdalul *cu peri albi*, Și să ți-se facă supărătoare locusta; Și *înainte de ce* să-ți treacă poftele; Căci omul pășește spre [d] casa sa vecinică, Și [e] bocitorii îl înconjoară afară. 6 Înainte de ce să se rupă funia de argint, Și să se sfărâme vasul de aur; Și ulciorul să se strice la fântână, Și roata puțului să se sfărâme; 7 Și [f] să se întoarcă această pulbere în pământ, precum a fost, [g] Și sufletul să se întoarne înapoi la Dumnezeu, [h] care l-a dat. 8 [i] Deșertăciunea deșertăciunilor, zice eccleziastul, toate *sunt* deșertăciuni! 9 Și afară de aceasta, eccleziastul fiind înțelept, mai învățà pre popor știință,

[k] Cap. 3. 22. [l] Isa. 3. 4, 5, 12. [m] Prov. 31. 4. [n] Ps. 104. 15. [o] Fapt 23. 5. —

Capul 11.
[a] Isa 32. 20. [b] Mat. 10. 42. 2 Cor. 9. 8. [c] 1 Tim. 6. 18, 19. [d] Mic. 5. 5. [e] Efes. 5. 16. [f] Ioan 3. 8. [g] Ps. 139. 14, 15. —

Capul 12.
[a] Prov. 22. 6. [b] 2 Sam. 19. 35. [c] 2 Sam. 19. 35. [d] Iov 17. 13. [e] Ier. 9. 17. [f] Fac. 3. 19. [g] Cap. 3. 21. [h] Zech 12. 1. [i] Ps. 62. 9.

cercetă și căută, *și* [j] făcù proverbe multe. 10 Eccleziastul caută să găsească cuvinte plăcute, și *ceeace s'a* scris *erà* adevărat: cuvintele adevărului. 11 Cuvintele înțelepților *sunt* niște ghimpi, și ca niște piroane înfipte. *Ele* au fost date de un învățător *pentru* oamenii adunărei. 12 Și afară de aceasta, fiule, păzește-te; facerea multor cărți nu are sfârșit, și [k] prea multă cetire *este* obosire corpului. 13 Să ascultăm sfârșitul a tot lucrul: Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile lui! căci aceasta *este* toată *datoria* omului. 14 Căci [m] toată fapta o va aduce Dumnezeu înaintea judecății, cu toate cele ascunse, fie bune sau rele.

CÂNTAREA CÂNTĂRILOR.

Dragostea focoasă a mirelui și a miresei.

1 [a] Cântarea cântărilor lui Solomon. 2 Să mă sărute cu sărutările gurei sale! [b] Căci mai plăcute *sunt* desmerdările tale decât vinul. 3 Plăcute *sunt* mirosului aromele tale; Aromă revărsată *este* numele tău; Deaceea fecioarele te iubesc. 4 [c] Trage-mă după tine! [d] să alergăm! [e] Dusu-m'a regele în cămările sale; *Dar* ne vom veseli și ne vom bucurà *numai* în tine; Amintì-ne-vom desmerdările tale *cele mai dulci* decât vinul; *Toate* cu dreptate te iubesc. 5 Neagră *sunt*, dar plăcută, ficelor Ierusalimului! *Neagră* ca corturile Kedarului, *frumoasă* ca covoarele lui Solomon. 6 Nu vă uitați, că *sunt* neagră; Căci soarele m'a privit; Mâniatu-s'au pre mine fiii mumei mele; Pusu-m'au păzitoare preste vii; *Dar* via *frumuseței mele* n'am păzit. 7 Spune-mi, *tu*, pre care iubește sufletul meu, unde pășunezi, Unde poposești la amiază? Căci de ce să rătăcesc pela turmele soților tăi? 8 De nu știi tu, [f] cea mai frumoasă dintre femei, Ieși pe urmele oilor, Și paște-ți iezii aproape de colibele păstorilor! 9 Te asemăn, [g] scumpa mea, [h] Cu caii carului lui Faraon! 10 *Cât de* frumoși sunt [i] obrajii tăi cu lănțujele, *Și* gâtul tău cu șiruri de mărgăritare! 11 Îți vom face deci lănțișoare de aur, Cu stropituri de argint. 12 Când regele *stă* la masă, Nardul meu își răspândește mirosul său. 13 Iubitul meu *plăcut* îmi *este*, ca săculețul de mir, Ce se odihnește pe sânul meu. 14 Iubitul meu *plăcut* îmi *este*, ca strugurele de cipru, Din viile En-Ghedei. 15 Iată, frumoasă ești, scumpa mea, Iată, frumoasă ești *cu* ochii tăi de porumbiță. 16 Iată, frumos și plăcut ești, iubitul meu! Verdeața *este* așternutul nostru. 17 Cedrii *sunt* bârnele casei noastre, *Și* brazii bolțile noastre.

Dorul miresei după mirele ei.

2 Rosa Șaronului, Crinul văilor *sunt* eu. 2 Ca crinul între spini *Este* scumpa mea între fecioare. 3 Ca mărul între arborii pădurei *Este* iubitul meu între cei tânări; Îmi place umbra lui. supt ea petrec; *Și* dulce *este* [a] fructul său cerului gurei mele. 4 Dusu-m'a în casă de ospăț, Și iubirea sa *a fost* o flamură preste mine. 5 Întăriți-mă cu must de struguri; Recoriți-mă *cu must* de mere! Căci *sunt* bolnavă de iubirea *lui*. 6 [b] Stânga lui *fie* supt capul meu! *Și* dreapta sa să mă îmbrățișeze! 7 Fete ale Ierusalimului, [c] vă jur Pe gazelele și pe căprioarele câmpului, Nu treziți și nu deșteptați iubirea; căci de sine va veni. 8 *Aud* vocea iubitului meu! Iată, el vine sărind preste munți, Săltând pe colini! 9 Ca gazela, *ca* puiul de cerb *este* iubitul meu; Iată-*l*! stă în dosul zidului nostru, 10 Prin fereastră se uită, printre

---

j 1 Reg. 4. 32
k Cap. 1. 18.
l Deut. 6. 2.
m Fapt. 17. 30, 31. 1 Cor. 4. 5.

CÂNTAREA. *Capul 1.*
a 1 Reg. 4. 32.
b Cap. 4. 10.
c Ioan 6. 44.
d Filip. 3. 12.
e Efes 2. 6.
f Cap. 5 9.
g Ioan 15.14,15.
h 2 Cron. 1. 16, 17.
i Ezek. 16. 11, 12, 13.

Capul 2.
a Apoc. 22 1, 2.
b Cap. 8. 3.
c Cap. 3. 5.

gratii caută: Iubitul meu luat-a cuvântul, şi mi-a zis: „Scoală-te, amica mea, frumoasa mea, şi vino! 11 Căci *iată,* iarna a trecut, Trecut-au, trecut-au cu totul ploile; 12 Pe câmp s'au arătat florile, Timpul cântării *pasărilor* a sosit, Şi vocea turturicei se aude în ţarina noastră; 13 Smochinul umple cu mirositoare smochinele sale încă verzi, Viţa înfloreşte, *şi* răspândeşte mirosul *său;* Scoală-te, amica mea, frumoasa mea, şi vino! 14 Porumbiţa mea, *ce stai* în crăpăturile stâncelor, În adânciturile prăpastiilor, Lasă-mă să văd faţa ta, lasă-mă să aud vocea ta;" Căci dulce *este* vocea ta şi plăcută *este* faţa ta. 15 Prindeţi-ne vulpile, vulpile cele mici, ce strică viile, Căci viile noastre înfloresc. 16 Al meu *este* iubitul meu, şi eu a lui *sunt.* El paşte printre crini. Până la răcoarea zilei, când umbrele fug, Întoarce-te, iubitul meu, aleargă ca gazela, *ca* puiul de cerb, Preste munţii despărţirii.

Credincioşia miresei.

3 În patul meu [a] noaptea căutat-am pre cel ce iubeşte sufletul meu, Căutatu-l'am, dar nu l-am găsit. 2 Deci sculatu-m'am, Şi am cutreerat cetatea, Stradele şi uliţele, *Şi* am căutat pre cel ce iubeşte sufletul meu; Căutatu-l-am, dar nu l-am aflat. 3 Aflatu-m'au păzitorii, ce umblă prin cetate *şi i-am întrebat:* N'aţi văzut pre cel ce iubeşte sufletul meu? 4 *Şi* abia am trecut pre lângă ei, Şi am aflat pre cel ce iubeşte sufletul meu, Apucatu-l-am, şi nu l-am lăsat, Până ce *nu* l-am dus în casa mumei mele, În camera celei ce m'a născut. 5 Fete ale Ierusalimului, vă jur pe gazelele şi pe căprioarele câmpului, Nu treziţi, şi nu deşteptaţi iubirea, căci de sine va venì.

Sosirea mirelui cu mare strălucire.

6 Ce *este* aceasta ce se ridică în desert? Aceşti stâlpi de fum, Parfumaţi cu mir şi tămâie, *Şi* cu toate dresurile neguţătorilor de mirositoare? 7 Iată, pătasca lui Solomon! Şasezeci de viteji îl înconjoară din cei mai tari ai lui Israel; 8 Toţi încinşi cu săbii, deprinşi la resbel. Fiecare *cu* sabia la coapsă, de teama nopţii. 9 Făcutu-şi-a regele Solomon *aceasta* pătaşcă din lemnul Libanului; 10 Stâlpii ei făcutu-i-a *de* argint, Răzămătoarea ei *de* aur, şi şezătoarea ei *de* purpură, Lăuntrul ei frumos împodobit de fetele Ierusalimului. 11 Ieşiţi, fetele Sionului, şi priviţi la regele Solomon, Cu cununa, cu care l-a încununat mumă-sa, În ziua cununiei sale, Şi în ziua înveselirei inimei lui.

Însuşirile alese ale miresei.

4 Iată, frumoasă *eşti,* amica mea, iată frumoasă *eşti!* Ochii *tăi* supt vălul tău *sunt ca ochii* de porumbiţă, Părul tău *este* ca o turmă de capre, Ce poposesc pe muntele Galaad; 2 Dinţii tăi ca o turmă *de oi* tunse, Ce ies din scăldătoare, Cari toate nasc gemeni. Şi între cari nici o stearpă *nu se găseşte.* 3 Ca firul de purpură *sunt* buzele tale, Şi gura ta plină de dulceaţă; Ca bucăţele de rodii *arată-se* obrajii tăi supt vălul tău; 4 Gâtul tău ca turnul *de marmură* al lui David, zidit pentru paza armelor sale. De care atârnă o mie de scuturi, Toate scuturi de viteji. 5 Cele două ţâţe ale tale *sunt* ca doi pui de gemeni ai unei gazele, Ce pasc între crini. 6 Către răcoarea zilei, când umbrele fug, Venì-voiu *la tine,* munte de mir, şi colină de tămâie! 7 [a] De tot frumoasă *eşti,* amica mea, şi nici un defect nu *este* în tine. 8 Depe Liban vinò cu mine, mireasa *mea,* Cu mine depe Liban! Caută depe vârful *muntelui* Amana. Depe vârful *muntelui* Şenir [b] şi Hermon, Din vizuniele leilor *şi* din munţii panterilor! 9 Răpitu-mi-ai inima, sora mea, mireasa *mea!* Răpitu-mi-ai inima *numai* cu o *căutătură* a ochilor tăi, *Numai* cu un lănţişor al gâtului tău! 10 Cât de dulci *sunt* desmerdările tale, sora *mea,* mireasa mea! Cu cât mai plăcute decât vinul *sunt* desmerdările tale! Şi mirosul parfumurilor tale decât toate mirositoarele! 11 Mireasa *mea,* fagurii picură *din* buzele tale, [c] Miere şi lapte *este* supt limba ta, Şi mi-

Capul 3. | a Isa. 26. 9. | Capul 4. | a Efes. 5. 27. | b Deut. 3. 9. | c Prov. 24. 13, 14.

rosul vestmintelor tale [d] ca mirosul Libanului. 12 Grădină închisă *eşti,* sora mea, mireasa *mea! Eşti* un izvor închis, o fântână sigilată. 13 Vlăstările tale *sunt* o grădină de rodii cu fructe plăcute: 14 Chiparoşi şi narde, narde şi şofran, Trestie mirositoare şi scorţişoară, cu tot soiul de tufari şi tămâie, Mir şi aloe, cu toată mirositoarele cele alese: 15 Fântână a grădinei, izvor de [e] apă vie, Ce curg din Liban. 16 Deşteaptă-te, crivăţule! şi ridică-te, vântule de miază-zi! Aburește grădina mea, *Ca* să curgă mirositoarele sale! Vie iubitul meu în grădina sa, Să mănânce fructele sale cele plăcute.

Mireasa aude glasul mirelui, jeleşte despărţirea lui şi laudă frumseţea sa.

5 [a] Venit-am în grădina mea, sora mea, mireasa *mea,* Smuls-am smirna mea cu plantele mele mirositoare. [b] Mâncat-am fagurii mei şi mierea mea. Băut-am vinul meu cu laptele meu; Mâncaţi [c] amicilor şi beţi; şi îmbătaţi-vă, iubiţilor! 2 Dormit-am, dar inima mea veghià; Vocea iubitului! [d] el bate, *şi zice:* „Deschide-mi, sora mea, amica mea, porumbiţa mea, neprihănita mea! Căci capul îmi *este* plin de roadă, Buclele mele pline de picăturile nopţii." 3 *Dar* m'am despoiat de vestminte, *zice ea,* Cum să mă îmbrac iarăşi? Spălat-am picioarele mele; Cum să le feştelesc iarăşi? 4 Întins-a iubitul meu prin crăpătura uşei mâna sa, Şi *tot* lăuntrul meu s'a mişcat pentru dânsul. 5 Sculatu-m'am, să deschid iubitului meu, Şipicurat-au smirnă mânile mele, Şi degetele mele smirna cea plăcută pe mânerul zăvorului. 6 Deschis-am iubitului meu; Dar iubitul meu se dusese, fugise. Sufletul meu se topià, când el vorbià. Căutatu-l-am, dar nu l-am aflat, Chiematu-l-am, dar nu mi-a răspuns. Aflatu-m'au păzitorii, ce cutrierau cetatea, 7 Bătutu-m'au, şi m'au rănit, Păzitorii zidurilor vălul mi-au rupt. 8 Fete ale Ierusalimului, vă jur, De veţi aflà pre iubitul meu, spuneţi-i, Că *sunt* bolnavă de iubire. 9 Ce, oare iubitul tău *este* mai mult decât un altul? O tu cea mai frumoasă dintre femei! Ce, oare iubitul tău *este* mai mult decât un altul, De ne juri astfel? 10 Alb şi rumen *este* iubitul meu, Ales între zeci de mii! 11 Capul său *este ca* aurul cel mai curat, Buclele sale *ca* ramurile de palmieri, negre ca corbul; 12 Ochii săi *sunt* ca porumbii la curgerile apelor, Scăldaţi în lapte, puşi în ferecături; 13 Obrajii lui *sunt* ca straturile *de flori* mirositoare, *ca* tufarii înalţi, *plini* de aromă; Buzele sale *ca* crinii, ce picură smirna ce se revarsă; 14 Mânele sale *ca* un sul de aur, ferecat cu crisolit. Corpul lui *ca* un chip de fildeş acoperit cu safir; 15 Şelele lui *ca* stâlpii de marmură, puşi pe pedestal de aur curat; Privirea sa ca Libanul, un tânăr asemenea cedrului; 16 Dulce de tot *este* gura sa, cu totul plăcut *este* el; Aşà *este* iubitul meu, Aşà *este* amicul meu, Fete ale Ierusalimului!

Bucuria reînpreunării.

6 Unde s'a dus iubitul tău, O tu, cea mai frumoasă dintre femei? În cotro s'a înturnat iubitul tău? Ca să-l căutăm cu tine. 2 Pogorîtu-s'a în grădina sa iubitul meu, La straturile *de flori* mirositoare, Să păscă în gradini, şi să culeagă crini. 3 A iubitului meu *sunt* eu şi iubitul meu al meu *este,* El paşte între crini. 4 Frumoasă eşti, iubita mea, ca Tirza, Plăcută ca Ierusalimul, şi cumplită ca cei ce se adun în jurul steagurilor! 5 Întoarce ochii tăi dela mine, Căci ei mă turbură: Părul tău *este* ca o turmă de capre, Ce poposeşte pe Galaad: 6 Dinţii tăi ca o turmă de mioare, Ce ies din scăldătoare; Ce toate nasc gemeni, Şi între care nici o stearpă nu *este.* 7 Ca bucăţele de rodii *arată-se* obrajii tăi supt vălul tău. 8 Şasezeci de regine şi optzeci de concubine am, Şi fecioare nenumărate; 9 *Dar* numai *aceasta este* porumbiţa mea, neprihănita mea: Unde *este* la mumă-sa, Cea mai aleasă a celei ce a născut-o. 10 Fecioarele au văzut-o, şi au fericit-o: Reginele şi concu-

d Fac. 27. 27. | *e* Ioan 4. 10. | *Capul* 5. | *a* Cap. 4. 16. | *b* Cap. 4. 11. | *c* Luc. 15. 7. 10. | Ioan 3. 29. | *d* Apoc. 3. 20.

binele *au văzut-o*, și au lăudat-o, *zicând:* Cine-*i* aceasta, *ce* se arată ca o auroră, Frumoasă ca luna, curată ca soarele, *Și* cumplită ca cei ce se adun în jurul steagurilor? 11 Mă pogorîsem în grădina cu nuci, Ca să văd florile din vale; Să văd, de înverzește viia, *Și* de înfloresc rodiile; 12 Și fără să știu, iubirea mea m'a prefăcut ca pre carele lui Aminadab. Întoarce-te, întoarce-te, Șulamito! 13 Întoarce-te, întoarce-te, să te vedem! Au doară veți privi la mine, Șulamita, ca *la fecioarele* ce dănțuesc în chor?

Întrevorbire între mirele și mireasa.

7 Cât de frumoși sunt pașii tăi cu încălțămintele *tale*, [a] fecioară aleasă! Rotundul coapselor tale *este* ca colanul, Lucru de mână de meșter; 2 Buricul tău *este* ca o cupă rotundă, *Căruia* nu-i lipsește nici odată vinul; Pântecele tău *ca* un snop de grâu, Încins cu crini; 3 [b] Cele două țâțe ale tale, Ca doi pui gemeni de gazelă; 4 [c] Gâtul tău *este* ca un turn de fildeș, Ochii tăi *ca* iazurile din Heșbon, lângă poarta Batu-Rabbimului; Nasul tău ca turnul Libanului, ce caută spre Damasc; 5 Căpul tău pe tine ca Carmelul. Părul capului tău *ca* purpura; Un rege *este* încătușat în buclele *tale!* 6 Cât de frumoasă și cât de plăcută ești tu, iubito, în nuri! 7 Statura ta seamănă cu palmierul. Țâțele tale cu strugurii. 8 Gândit-am: O, de m'aș puteà sui în palmier! Să apuc ramurile sale, Și fire-ar țâțele tale ca strugurii viței! Mirosul respirărei tale *este* ca de măr, 9 Cerul gurei tale ca vinul plăcut, Ce lunecă ușor *în gâtul* iubitului meu, Și face să vorbească buzele celor adormiți. 10 [d] Eu *sunt* a iubitului meu; [e] Și el de mine dorește. 11 Haide, iubitul meu, să ieșim la câmp, Să petrecem în sat! 12 Dimineața ne vom duce la vie, [f] Să vedem, de a înflorit vița, *De* s'au deschis florile, *și de* au înflorit rodiile. Acolo îți voiu dà desmerdările mele. 13 [g] Mandragorele răspândesc mirosul *lor*, Și la ușa noastră [h] *sunt* tot felul de *fructe* alese, noauă și vechi, *Ce* eu iubitul meu, ți-am păstrat.

Fidelitatea sau credincioșia celor pentru în veci înpreunați.

8 O de *ai fi* fratele meu, Care a supt țâța mumei mele! În uliță *de* te-aș găsì, te-aș sărutà, Și nimenea nu m'ar ținеà de rău; 2 Te-aș duce *și* te-aș aduce în casa mumei mele; *Care* m'ar învățà să te adap cu [a] vin aromat, *Și* cu mustul din rodiile mele. 3 O, *de ar fi* [b] stânga lui supt capul meu, Și dreapta lui m'ar îmbrățisà! 4 O fete ale Ierusalimulu, [c] vă jur! Nu treziți și nu deșteptați iubirea, căci de sine va venì. 5 [d] Cine-*i* aceasta, ce se urcă din deșert? Răzămată pe iubitul ei? *zicând:* Deșteptatu-te-am de supt mărul, Unde te născù mumă-ta, Unde te-a făcut ceea *ce* te-a născut. 6 [e] Pune-mă ca un sigil pe inima ta, Ca un sigil pe brațul tău; Căci tare ca moartea *este* iubirea; Puternică ca infernul gelozia *ei*; Jăratecul ei un foc, o flacără a lui Dumnezeu. 7 Ape puternice nu pot stinge iubirea, Nici torentele a o înnecà; [f] De ar dà cineva și tot avutul casei sale pentru iubire, *Nimenea* nu i-ar ținеà socoteală. 8 [g] Mică este sora noastră, *ziseră fraților ei*, Țâțele încă-i lipsesc; Ce vom face cu sora noastră, În ziua, când vor peți-o? De *ar fi* zid, am zidì un palat de argint pe ea; 9 De *ar fi* ușă, am închide-o cu scânduri de cedru. 10 *Sunt* zid, și țâțele mele ca turnurile; Deaceea fost-am în ochii săi ca una ce află har. 11 Solomon aveà o vie la Baal-Hamon; [h] Dat-a păzitorilor via, Ca fiecare să-*i* aducă pentru roadele ei o mie de arginți. 12 Via mea *este* a mea pentru mine: Ale tale, Solomoane, *fie* cele una mie *de arginți*, Și două sute celora ce păzesc roadele ei! 13 O, tu, cea ce locuești în grădini! Soții așteaptă vocea ta; [i] Lasă-mă s'*o* aud! 14 [j] Pornește repede, iubitul meu, Iute ca gazela, ca puiul de cerb pe munții de aromate!

Capul 7.
[a] Ps. 44. 13. [b] Cap. 4. 5. [c] Cap. 4. 4. [d] Cap. 2. 16. [e] Ps. 45. 11. [f] Cap. 6. 11. [g] Fac. 30. 14. [h] Mat. 13. 52.

Capul 8.
[a] Prov. 9. 2. [b] Cap. 2. 6. [c] Cap. 2. 7. [d] Cap. 3. 6. [e] Isa. 49. 16. [f] Prov. 6. 35. [g] Ezec. 28. 33. [h] Mat. 21. 33. [i] Cap. 2. 14. [j] Apoc. 22. 17, 20.

PROFETUL ISAIA.

Apostasia și pedeapsa lui Israel.

1 [a] Viziunea lui Isaia, fiul lui Amoz, pre care o văzù despre Iuda și Ierusalim în zilele lui Uzia, ale lui Iotam, ale lui Ahaz *și* ale lui Hezekia, regi ai lui Iuda. 2 [b] Auziți, cerurilor; și ascultă, pământule! Căci Domnul vorbește, *zicând:* [c] Fii am hrănit și am crescut, Dar ei necredincioși mi-au fost. 3 [d] Boul cunoaște pre stăpânul său, Și asinul ieslele domnului său, Iar Israel [e] nu *m'a* cunoscut, Poporul meu [f] nu ia aminte *la mine,* 4 Vai, națiune păcătoasă, popor încărcat de nedreptăți, [g] Sământă de făcători de rele, fii stricați! Au părăsit pre Domnul, Au disprețuit pre Sfântul lui Israel, S'au întors îndărăt. 5 [h] Pe ce *parte* vă va mai bate? Voi și mai mult vă veți răsculà; Tot capul *este* bolnav, toată inima mohorîtă; 6 Dela talpa piciorului până la cap nu *este* într'însul nimic întreg, *Numai* răni, vânătăi, și plăgi proaspete. *Ce încă* [i] nici nu s'au stors, nici nu s'au legat, Nici nu s'au muiat cu oleiu. 7 [j] Pământul vostru *este* pustiit, Cetățile voastre arse de foc; Pământul vostru vi-l mănâncă străinii în față, *Este* pustiit, stricat de străini. 8 Și fata Sionului a rămas [k] ca o colibă în vie, Ca un pătul într'un câmp de castraveți, [l] Ca o cetate împresurată. 9 [m] De nu ne-ar fi lăsat Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, o mică rămășiță, Am fi ca [n] Sodoma, Ne-am asemănà cu Gomorra.

Poftirea de a se convertì, în locul unei slujbe dumnezeești esterioare sau în locul formalismului.

10 Ascultați cuvântul Domnului, domni [o] ai Sodomei! Luați în urechi legea Dumnezeului nostru, popor al Gomorrei! 11 Ce-mi *trebue* mulțimea [p] jertfelor voastre? zice Domnul: Sătul sunt de arderile de tot de berbeci și *de* grăsimea îngrășatelor; Și nu *mai* voiesc sângele taurilor, al mieilor și al țapilor. 12 Când veniți [q] să vă arătați înainte-mi, Cine cere aceasta dela voi, Ca să călcați curțile mele? 13 Să nu-*mi* mai aduceți [r] daruri deșerte; Urîciune-mi *este* tămâia, Luna nouă și sabbatul, [s] convocarea adunărilor; Nu pot suferì fărădelegea și sărbătorirea. 14 [t] Lunile voastre cele noi și [u] sărbătorile voastre le urește sufletul meu: Făcutu-mi-s'au sarcină; [v] Nu le *mai* pot purtà. 15 Deaceea, [x] când veți întinde mânele voastre, Ascunde-voiu ochii mei dela voi; [y] Chiar de veți face multe rugăciuni, nu *le* voiu ascultà: *Căci* mânele voastre sunt pline de [z] sânge. 16 [a] Spălați-vă *deci, și* curățiți-vă, Depărtați răutatea faptelor voastre de dinaintea ochilor mei; [b] Încetați de a face rău; 17 Învățați-vă a face bine; [c] Căutați dreptatea, ajutați pre cel apăsat, Faceți dreptate orfanului, *și* apărați dreptul văduvei.

Făgăduință și amenințare.

18 Veniți acum, [d] să ne judecăm, zice Domnul; De vor fi păcatele voastre *roșii* ca cărmâzul, [e] face-se-vor albe ca omătul; *Și* de vor fi roșii ca stacojul, vor ajunge *albe* ca lâna. 19 De veți voi, și *mă* veți ascultà, Veți mâncà bunătățile pământului *vostru.* 20 Iar de nu veți voì, ci vă veți împotrivì, De sabie veți fi înghițiți; [f] Căci gura Domnului a vorbit *aceasta.* 21 [g] Cetatea ceea credincioasă, cum s'a făcut curvă! Erà plină de drept, Dreptatea locuià într'însa; iar acum ucigașii. 22 [h] Argintul tău în sgură prefăcutu-s'a, Vinul tău amestecatu-s'a cu apă. 23 [i] Mai marii tăi *sunt* răsculători [j] părtași furilor: [k] Fiecare iubește mita, și umblă după plată, [l] Orfanului drep-

ISAIA.
Capul 1.
a Num. 12. 6. *b* Ezec. 36. 4. Mic. 1. 2.
c Cap. 5. 1, 2. *d* Ier. 8. 7. *e* Ier. 9. 3, 6. *f* Cap. 5. 12. *g* Mat. 3. 7.
h Cap. 9. 13. *i* Ier. 8. 22. *j* Deut 28.51,52. *k* Iov 27. 18. *l* Ier. 4. 17.
m Rom. 9. 29. *n* Fac. 19. 24. *o* Deut. 32. 32. *p* 1 Sam 15.22. *q* Esod. 23. 17.
r Mat. 15. 9. *s* Ioel. 1. 14. *t* Num. 28 11. *u* Lev 23. 2, etc. *v* Cap. 43 24.
x Iov. 27. 9. *y* 1 Tim. 2. 8. *z* Cap. 59. 3. *a* Ier. 4. 14. *b* Ps. 34. 14.
c Ier. 22. 3, 16. *d* Mic. 6. 2. *e* Ps. 51. 7. *f* Tit. 1. 2. *g* Ier. 2. 20, 21.
h Ier. 6. 28, 30. *i* Osea. 9. 15. *j* Prov. 29. 24. *k* Ier. 22. 17. *l* Ier. 5. 28.

tate nu fac, Şi judecata văduvei nici nu ajunge până la ei. 24 Deaceea zi Doamne, Domnul oştirilor, Atotputernicul lui Israel: Vai! [m]pedepsi-voiu pe împotrivitorii mei, Şi răsbună-mă-voiu asupra inamicilor mei; 25 Şi voiu întoarce mâna mea asupra ta, [n]Şi voiu curăţi, ca *cu* leşie, sgura ta, Şi voiu depărtà *din tine* toată arama ta: 26 Voiu restatornicì judecătorii tăi, [o]ca mai naînte, Şi consilierii tăi, ca şi la început; *Şi* apoi [p]te vei numì, Cetatea Dreptăţii, Cetăţuie Credincioasă. 27 Sionul se va răscumpărà prin judecată, Şi cei renturnaţi ai lui prin dreptate. 28 Dar dărâmarea celor fărădelege şi a păcătoşilor tot atuncia *se va face*, Şi cei ce au părăsit pre Domnul, se vor nimicì. 29 Căci vă veţi ruşinà de *dumbrăvile de* stejari, pre care *acum* le iubiţi, Şi vă veţi roşì de grădinele, pre care *acum* vi-le alegeţi. 30 Că veţi fi ca stejarul, care-şi lapădă frunzele, Şi ca grădina, în care nu este apă. 31 Şi cel *mai* tare va ajunge ca câltul, Şi lucrul său ca scânteia; Şi amândoi vor arde împreună, Şi nu *va fi cine* să-*i* stângă.

Mărirea Sionului în zilele depe urmă; judecăţile ce vor precedà zilele acelea.

2 Cuvântul, pre care-l văzù Isaia, fiul lui Amoz, despre Iuda şi Ierusalim: 2 [a]În zilele [b]depe urmă, [c]Muntele casei Domnului Se va întemeià pe vârful munţilor, Şi se va înălţà preste colini; [d]Şi vor curge la dânsul toate naţiunile. 3 Multe popoare se vor duce şi vor zice: [e]„Veniţi, să ne suim pe muntele Domnului, La casa Dumnezeului lui Iacob; Şi ne va învăţà căile lui, şi vom umblà în cărările lui.“ [f]Căci din Sion va ieşì legea, Şi cuvântul Domnului din Ierusalim. 4 Şi el va judecà între naţiuni, Şi va hotărî între popoare multe; Şi-şi [g]vor făurì săbiile lor în fiare de plug, Şi lăncile lor în cosoare; Popor asupra *altui* popor nu-şi va *mai* ridicà sabia *sa*, [h]Nici se vor mai dedà resbelului. 5 Casă a lui Iacob, veniţi! Şi [i]umblăm în lumina Domnului! 6 Căci ai părăsit pre poporul tău, pe casa lui Iacob, Pentru că s'au umplut [j]de *idololatria* răsăritului, Şi [k]*sunt* vrăjitori, ca Filistenii, [l]Şi s'au unit cu fiii străinilor. 7 [m]Umplut este pământul lor de argint şi *de* aur, Şi tezaurele lor n'*au* sfârşit; Şi umplut este pământul lor de cai, Şi n'*au* sfârşit carele lor; 8 Şi [n]umplut este pământul lor de idoli, S'au închinat la lucrul mânelor lor, *La* ceeace făcură degetele lor. 9 Deci omul se pleacă, Şi bărbatul se umileşte, Şi tu nu-i ierţi pe ei. 10 [o]Întră în stâncă, şi ascunde-te în pulbere, De arătarea înfricoşată a Domnului şi de mărirea măreţiei sale; 11 *Căci* [p]ochii cei mândri ai omului se vor umilì, Şi trufia bărbaţilor se va plecà; Şi Domnul singur se va înălţà [q]în ziua aceea. 12 Căci ziua Domnului, *Dumnezeul* oştirilor, *va fi aceasta*, Preste tot cel mândru şi înalt, Preste tot cel falnic, şi el se va umilì; 13 Şi preste toţi [r]cedrii Libanului, cei înalţi şi falnici, Şi preste toţi stejarii din Basan; 14 [s]Preste toţi munţii cei înalţi, Şi preste toate colinele cele falnice; 15 Preste tot turnul înalt, Şi preste tot zidul întărit; 16 [t]Preste toate corăbiile Tarşişului, Şi preste toate lucrurile de plăcere. 17 [u]Mândria omului se va plecà, Trufia bărbaţilor se va umilì, Şi Domnul singur se va înălţà [v]în ziua aceea. 18 Şi idolii îi va pierde *Domnul* de tot. 19 Şi vor întrà în [x]peşterile stâncelor, Şi în crăpăturile pământului, [y]De arătarea înfricoşată a Domnului şi de mărirea măreţiei sale, Când se va sculà, [z]ca să înspăimânte pământul. 20 În ziua aceea omul va aruncà idolii săi de argint şi idolii săi de aur, Pre care i-a făcut, ca să *li*-se închine, La cârtiţe şi la lilieci: 21 Ca să între în găurile stâncelor, Şi în crăpăturile pietrilor, De arătarea înfricoşată a Domnului şi de mărirea măreţiei lui, Când se va sculà, ca să înspăi-

[m] Deut. 28. 63.
[n] Ier. 6. 29.
[o] Ier. 33. 7.
[p] Zech. 8. 3.

Capul 2.

[a] Mic. 4. 1. etc.
[b] Fac. 49. 1.
[c] Ps. 68. 15, 16.
[d] Ps. 72. 8.
[e] Ier. 31. 6.
[f] Luc. 24. 47.
[g] Ps. 46. 9.
[h] Ps. 72. 3, 7.
[i] Efes 5. 8.
[j] Num. 23. 7.
[k] Deut 18. 14.
[l] Ps. 106. 35.
[m] Deut 17.16,17.
[n] Ier. 2. 28.
[o] Vers. 19. 21.
[p] Cap. 5. 15.16.
[q] Zef. 3. 11. 16. Zech. 9. 16.
[r] Cap. 14. 8.
[s] Cap. 30. 25.
[t] 1 Reg. 10. 22.
[u] Vers. 11.
[v] Vers. 11.
[x] Luc. 23. 30.
[y] 2 Thes. 1. 9.
[z] Ebr. 12. 26.

mânte pământul. 22 Lăsați *deci* pre om, în ale cărui nări *este* suflare; Căci în ce se poate ține socoteală de el?

Pedeapsa în privința păcatelor popoarelor, mai ales în privința luxului femeiesc.

3 Căci, iată, Doamne, Domnul oștirilor, [a] Va depărtà Ierusalimul și Iuda Din toată [b] susținerea și sprijinul, Susținerea de pâne, și susținerea de apă: 2 [c] Pe cei viteji și pe bărbați de resbel, Pe judecător, pe profet, pe divinător și pe bătrân, 3 Pe mai marele preste cincizeci și pe *tot* omul cu însemnătate, Pe consilier, pe cel cunoscător în vrăjbi, și pe descântătorul iscusit; 4 Și le voiu dà, *zice Domnul,* [d] tânări drept guvernatori, Și copiii vor domnì preste dânșii. 5 Și poporul va fi apăsat, Om de către om, și fiecare de aproapele său; Cel tânăr se va sumeți asupra bătrânului, Și cel desprețuit asupra celui onorat. 6 Că se va apucà omul de fratele său, din casa părintelui său, *zicând:* „Tu ai vestmânt, *deci* fii domn preste noi, Și ruina aceasta *fie* supt mâna ta!“ 7 *Dar* el se va jurà în ziua aceea, zicând: „Nu voiu să fiu vindecător; Că în casa mea nu *este* nici pâne, nici vestmânt; Nu mă face *dèci* domn preste popor!“ 8 Căci [e] Ierusalimul este ruinat, și Iuda este căzut, Pentru că limba lor, și faptele lor *sunt* împotriva Domnului, Întărâtând ochii mărirei lui. 9 Însăși privirea feței lor mărturisește asupră-le: *Și* se fălesc cu păcatul lor ca [f] Sodoma; nu-*l* ascund. Vai de sufletul lor! căci ei lor înșiși își fac rău. 10 Spuneți celui drept, [g] că bine *îi va fi;* [h] Căci vor mâncà fructele faptelor lor. 11 Vai de cel nelegiuit! [i] rău *îi va fi;* Căci răsplătirea mânilor lui i-se va face. 12 *Cât pentru* poporul meu, [j] copiii *sunt* apăsătorii săi, Și femeile domnesc preste el. Poporul meu! [k] conducătorii tăi *te* rătăcesc, Și strică urmele căilor tale. 13 Domnul s'a pus [l] să pârască, Și stă să judece popoarele. 14 Domnul va intrà în judecată Cu bătrânii poporului său și cu mai marii săi: Căci voi ați mâncat [m] via, *Și* ceeace ați răpit dela cel sărac *este* în casele voastre. 15 Ce socotiți, *de* [n] zdrobiți pre poporul meu, Și sfărâmați fața săracilor? Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor. 16 Domnul mai zice încă: Fiindcă fetele Sionului s'au mândrit, Și umblă cu gâtul întins, Și fac *semne* cu ochii, Umblă mărunțel, Și cu glesnele lor fac să sune verigele *lor;* 17 Deaceea Domnul va [o] pleșuvì Creștetul fetelor Sionului, Și Domnul va [p] golì rușinea lor. 18 În ziua aceea Domnul *le* va ridicà podoabele verigelor glesnelor *lor,* 19 Sorișorii și [q] lunișoarele, cerceii și brățarile și vălurile; 20 Legăturile de cap, lănțișoarele și brâiele, Cutiile de parfum și amuletele, 21 Inelele și cerceii de nas; 22 Vestmintele de serbători și eșarpele, Mantiele și pungile; 23 Oglinzile și cămășile, Tiarele și vălurile lungi. 24 Atuncia va fi, *că* în loc de miros plăcut va fi putere; În loc de cingătoare, funie; În loc de păr încrețit, [r] pleșuvie; În loc de vestmânt larg, sac; *Și* înferarea în loc de frumusețe. 25 Bărbații tăi vor cădeà de sabie, Și puterea ta în resbel. 26 Și [s] porțile *fiicei Sionului* vor plânge, și vor jelì, Și singuratică *fiind,* [t] va ședeà pe pământ.

Despre mântuirea lui Mesia.

4 Și [a] în ziua aceea șapte femei se vor apucà de un singur bărbat, zicând: „Vom [b] mâncà pânea noastră, Și ne vom îmbrăcà *cu* vestmintele noastre, Numai să fim numiți după numele tău; Depărtează [c] ocara noastră.“ 2 În ziua aceea [d] odrasla Domnului va fi întru frumusețe și mărire, Și fructul pământului întru măreție și strălucire, Pentru cei scăpați ai lui Israel. 3 Și va fi, *că* cel lăsat în Sion, Și cel rămas în Ierusalim, [e] Se va numì sfânt, Fiecare [f] scris spre viață în Ierusalim: 4 Când [g] Domnul va spălà scârna fetelor Sionului, Și va stoarce sângele Ierusalimului din mijlo-

Capul 3.
a Ier. 37. 21.
b Lev. 26. 26.
c 2 Reg. 24. 4.
d Eccl. 10. 16.
e Mic. 3. 12.
f Fac. 13. 13.
g Eccl. 8. 12.
h Ps. 128. 2.
i Ps. 11. 6.
j Vers. 4.
k Cap. 9. 16.
l Mic. 6. 2.
m Mat. 21. 33.
n Mic. 3. 2. 3.
o Deut. 28. 27.
p Nah. 3. 5.
q Jude. 8. 21.
r Cap. 22. 12.
s Ier. 14. 2.
t Plân. 2. 10.
—
Capul 4.
a Cap. 2. 11. 17.
b 2 Thes. 3. 12.
c Luc. 1. 25.
d Ier. 23 5.
e Cap. 60. 21.
f Filip. 4. 3.
g Mal. 3. 2. 3.

cul lui, Prin spiritul judecății și prin spiritul stricăciunei. 5 Atuncia Domnul va creà preste toată întinderea muntelui Sion, Și preste adunările lui [h]Nour și fum ziua, Și [i]lucire de foc înflăcărat noaptea; Căci preste toată mărirea *va fi* adăpostire. 6 Și ziua *va fi* o colibă de adumbrire în contra căldurei, De adăpost și scăpare de vijelie și ploaie.

Parabola cu via neroditoare și însemnarea ei.

5 Cântà-voiu acum iubitului meu Cântarea iubitului meu de [a]via sa. Vie aveà iubitul meu Pe o câmpie mănoasă foarte; 2 El a săpat-o, de pietri a curățit-o, Și a sădit-o cu vițele cele mai alese; Zidit-a și turn în mijlocul ei, Și teasc săpat-a într'însa; [b]Atunci a așteptat să facă struguri: Dar ea făcut-a struguri sălbatici. 3 Și acum, locuitorilor Ierusalimului și bărbaților lui Iuda! [c]Judecați, rogu-vă, *zice Domnul*, între mine și via mea: 4 Ce puteam să mai fac pentru via mea, Și *ce* nu i-am făcut? De ce *dar,* când mă așteptam să facă struguri, A făcut struguri sălbatici? 5 Și acum să vă spun Ce voiu face viei mele: [d]Luà-voiu gardul ei, și se va păsună; Surpà-voiu zidul ei, și va fi călcată; 6 Și o voiu pustii, Și va fi netăiată și nesăpată, Ca să răsară în ea scai și spini; Și voiu porunci norilor Să nu reverse ploaie preste ea. 7 Căci via Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, *este* casa lui Israel, Și bărbații lui Israel planta cea plăcută a sa; Și el așteptà judecată, dar iată apăsarea! *Așteptà* dreptatea, dar iată jale!

Amenințarea cu judecățile dumnezeești, mai ales cu o năvălire vrăjmașă.

8 Vai de cei ce înșiră [e]casă lângă casă, Și lipesc câmp către câmp, Până ce nu mai *rămâne* loc, Și ajungeți *de a fi* singuri *locuitori* ai țării. 9 [f]În auzul meu *zis-a* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Cu adevărat multe case vor rămâneà pustii, *Case* mari și frumoase, fără locuitori; 10 Da, zece pogoane de vie vor dà *numai* un [g]bat, Și un homer de sămânță va dà *numai* o efă. 11 [h]Vai de cei cari, sculându-se de dimineață, aleargă după băuturi îmbătătoare, *De* cei ce șed până târziu noaptea, *până ce*-i înfierbântă vinul; 12 [i]Și citara și harpa, timpana și flautul, și vinul sunt la ospețele lor; Iar [j]lucrarea Domnului nu privesc, Și la lucrul mânilor lui nu iau seamă. 13 [k]Deaceea poporul meu este dus în prinsoare, [l]pentru lipsa de cunoștință: Fruntașii lui sufer de foame, Și mulțimea lui se topește de sete. 14 Deaceea se lărgește infernul, Și deschide gura sa cea fără de margini; Și mărirea lor, mulțimea lor, și vuetul lor, Și cei ce s'au desfătat se cobor într'însul. 15 Așà [m]se va plecà omul, Bărbatul se va umilì, și ochii celor mândri se vor umilì; 16 Dar Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, se va înălță prin judecată, Și sfântul Dumnezeu se va sfințì prin dreptate. 17 Și *iată*, mieii vor paște ca *din* păsunea lor, Și străinii se vor hrănì *din* locurile pustiite al [n]avuților. 18 Vai de cei ce trag nedreptatea cu funiele minciunei, Și păcatul, ca cu frânghiile de car! 19 [o]Ce zic: Să se grăbească el, să facă iute lucrul său, „Ca să-*l* vedem; Și hotărîrea Sfântului lui Israel apropie-se, și să vie, Ca să *o* aflăm.“ 20 Vai de cei ce răului zic bun, și binelui rău, Ce fac întunerecul lumină, și lumina întunerec, Ce fac amarul dulceață și dulceața amar! 21 Vai de *cei ce sunt* [p]înțelepți în ochii lor, Și cuminți *numai* în părerea lor! 22 [q]Vai de cei tari la băutul de vin, Și *de* bărbații viteji la amestecarea băuturilor îmbătătoare! 23 Cari [r]dreptățesc pre cel nelegiuit pentru daruri, Și dreptatea celui drept o răpesc dela el. 24 Deaceea, [s]precum focul mistuie mirișteа, Și flacăra mistuie paiele, *Așà* [t]rădăcina lor ca putreziciunea va fi, Și floarea lor se va ridicà ca pulberea; Fiindcă au lăpădat legea Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, Și au despretuit cuvântul Sfântului lui Israel. 25 [u]Deaceea mânia Domnului

---

[h] Esod. 13. 21. [i] Zech. 2. 5.

Capul 5.

[a] Mat. 21. 33. [b] Deut. 32. 6. [c] Rom. 3. 4. [d] Ps. 80. 12. [e] Mic. 2. 2. [f] Cap. 22. 14. [g] Ezec. 45. 11. [h] Prov. 23. 29, 30. [i] Amos. 6. 5, 6. [j] Iov. 34. 27. [k] Osea. 4. 6. [l] Cap. 1. 3. [m] Cap. 2. 9, 11 17. [n] Cap. 10. 16. [o] 2 Pet. 3. 3, 4. [p] Prov. 3. 7. [q] Vers. 11. [r] Prov. 17. 15. [s] Esod. 15. 7. [t] Iov. 18. 16. [u] 2 Reg. 22. 13. 17.

s'a aprins asupra poporului său, Şi a întins mâna sa asupra lui; Şi l-a lovit, de [v] s'au cutremurat munţii, Şi stârvurile lui s'au prefăcut ca tină în uliţă. [x] Şi totuşi mânia sa nu se întoarce, Şi mâna lui tot întinsă *stă*. 26 Şi va ridică steag popoarelor îndepărtate, Şi le va fluerà dela marginea pământului, Şi iată, vor venì iute, în pripă; 27 Nici unul dintr'înşi nu va fi obosit, nici unul şovăind: Nimenea nu va dormì, şi nici va dormità, Nici nu-şi va deslegà cingătoarea coapselor sale, Nici nu-şi va rupe cureaua încălţămintelor sale. 28 Săgeţile lor *sunt* ascuţite, Şi toate arcurile lor întinse; Copitele cailor lor asemenea cu peatra, Şi roatele *carelor* lor ca furtuna. 29 Mugetul lor *este* ca al leului, Da, mugesc ca puii de leu; Mugesc, şi prind prada, O ieau *cu dânşi*, şi nimenea nu scapă. 30 În ziua aceea vor mugì asupră-le ca mugetul mărei; Vor căutà la pământ, şi iată întunerec, şi strâmtorare, Şi lumina se va întunecà în nouri triştì.

Viziunea lui Isaia, mărirea Domnului şi misiunea sa ca profet.

6 În anul morţii [a] regelui Uzia [b] văzutam pre Domnul şezând pe un tron înalt şi ridicat, şi poalele lui umplură templul. 2 Serafimii stăteau deasupra lui; câte şase aripi aveà fiecare; cu două-şi [c] acoperià faţa sa, cu două îşi acoperià picioarele sale, şi cu două sburà. 3 Şi strigà unul către altul, şi zicea: [d] „Sfânt, sfânt, sfânt *este* Domnul, *Dumnezeul* oştirilor; [e] Tot pământul *este* plin de mărirea lui.“

4 Şi se cutremurau uşiorii uşei de vocea celui ce strigà, şi [f] casa se umplù de fum.

5 [g] Atuncia zis-am: Vai mie, căci sunt pierdut; căci *sunt* om necurat la buze, şi locuesc în mijlocul unui popor necurat la buze; căci ochii mei au văzut pre Domnul, regele oştirilor. 6 Atuncia sburà spre mine unul din Serafimi, având în mâna sa un cărbune aprins *ce-l* luase cu cleştele depe [h] altar. 7 Şi-l [i] atinse de gura mea, şi zise: Iată, atingându-se acesta de buzele tale, nedreptatea ta s'a depărtat, şi împăcatu-s'a păcatul tău.

8 Şi auzit-am vocea Domnului, ce zicea: Pre cine să trimet? şi cine va merge pentru [j] noi? Şi zis-am: Iată-mă, trimete-mă. Şi el zise: 9 Du-te şi spune poporului acestuia; [k] Auziţi, dar nu înţelegeţi; Şi vedeţi, dar nu cunoaşteţi. 10 Îngraşă [l] inima poporului acestuia, Îngreuiează urechile lor, şi orbeşte ochii lor, [m] Ca să nu vadă cu ochii lor, nici să audă cu urechile lor, Nici să înţeleagă cu inima lor; Ca să *nu* se întoarcă, şi să *nu* se însănătoşeze. 11 Atuncia zis-am: Doamne, până când? Şi el a răspuns: [n] Până se vor pustiì cetăţile *rămânând* fără locuitori, Şi casele fără oameni, Şi pământul se va pustiì cu totul; 12 [o] Şi Domnul va depărtà pre om *depe dânsul*, Şi pustiire mare *va fi* în ţară. 13 Şi de *va rămâneà* într'însa chiar *numai* a zecea *parte*, Iarăşi se va pustii; *Dar* precum terebintei şi stejarului la tăiere le rămâne tulpina, *Aşà şi* tulpina ei [p] sământă sfântă *va fi*.

Strâmtorarea Ierusalimului prin Sirieni şi Israeliţi.

7 Şi în zilele lui [a] Ahaz, fiul lui Iotam, fiul lui Uzia, regele lui Iuda, se sui Rezin, regele Siriei, şi Pekah, fiul lui Remalia, regele lui Israel, asupra Ierusalimului, ca să-l bată; dar nu putură să-l învingă. 2 Şi s'a spus casei lui David, zicând: Siria s'a unit cu Efraim. Atuncia se cutremură inima lui *Ahaz* şi inima poporului său, cum se clatină arborii pădurei înaintea vântului.

3 Şi zise Domnul către Isaia: Ieşi spre întâmpinarea lui Ahaz, tu şi [b] Şear-Iasub, fiul tău, la marginea [c] apăductului iazului de sus, pe calea ţarinei albitorului; 4 Şi zi-i: Ia seamă, şi fii liniştit; nu te teme, şi inima ta să nu se îmmoaie de cele două cozi ale acestor tăciuni fumegători. de aprinderea mâniei lui Rezin şi a Si-

---

[x] Ier. 4. 24. [x] Lev. 26. 14.

Capul 6.
[a] 2 Reg. 15. 7. [b] 1 Reg. 22. 19. [c] Ezec. 1. 11. [d] Apoc. 4. 8. [e] Ps. 72. 19. [f] Esod. 40. 34. [g] Esod. 4. 10. [h] Apoc. 8. 3. [i] Dan. 10. 16. [j] Fac. 1. 26. [k] Ioan. 12. 40. [l] Ps. 119. 70. [m] Ier. 5. 21. [n] Mic. 3. 12. [o] 2 Reg. 25. 21. [p] Rom. 11. 5.

Capul 7.
[a] 2 Reg. 16. 5. [b] Cap. 10. 21. [c] 2 Reg. 18. 17. Cap. 36. 2.

riei și a fiului lui Remalia. 5 Fiindcă Siria, Efraim și fiul lui Remalia au sfătuit rele asupra lui Iuda, zicând: 6 Să ne suim asupra lui Iuda și să-l strâmtorăm, să-l spargem, *și să* ni-*l luăm*, și să punem rege în el pre fiul lui Tabeal; 7 *De aceea* așà zice Domnul: [d] Aceasta nu va stà, nici va fi; 8 [e] Căci capul Siriei *este* Damascul, Și capul Damascului Rezin; Și în șasezeci și cinci de ani *de acum* Efraim se va sfărâma *așà, că nu va mai fi* un popor; 9 Și capul lui Efraim *este* Samaria, Și capul Samariei *este* fiul lui Remalia; [f] De nu credeți *aceasta*, cu adevărat voi nu vă veți întări.

Făgăduință plină de mângăiere despre Emanuel.

10 Și Domnul adause a vorbì către Ahaz, zicând: 11 [g] Cere-ți un semn dela Domnul, Dumnezeul tău; Cere-l în adâncime, ori sus în înălțime. 12 Iar Ahaz zise: Nu voiu cere, nici voiu ispitì pre Domnul. 13 Și el zise: Ascultă dar, casă a lui David: Au prea puțin vă *este* a obosì pre oameni, De obosiți și pre Dumnezeul meu? 14 Deaceea Domnul însuși vă dă un semn: [h] Iată, fecioara este grea, și va naște [i] un fiu, Și va chiemà numele lui [j] Emmanuel *(Dumnezeu este cu noi);* 15 Unt și miere va mâncà, Până când va ști să lapede răul și să aleagă binele. 16 [k] Căci înainte de ce va ști copilul, Să lapede răul și să aleagă binele, Va fi părăsit pământul, De ai cărui [l] doi regi te îngrozești.

Pedeapsa prezisă prin Assirieni.

17 [m] Domnul va aduce asupra ta, Și asupra poporului tău, și asupra casei părintelui tău Zile, *asemenea* cărora n'au fost, Din ziua *aceea*, când [n] s'a rupt Efraim de Iuda: Regele Asiriei. 18 Și în ziua aceea Domnul va șuerà Muscei, ce *este* la marginea fluvielor Egiptului, Și albinei, ce *este* în pământul Asiriei; 19 Și vor venì, și ele toate se vor așezà, În văi deșerte și în crăpăturile stâncelor, Pe toate mărăcinile și pe toate pășunile. 20 În ziua aceea Domnul va rade cu briciul, Tocmit de dincolo de fluviu, Cu regele Asiriei, Capul și părul piciorului; Și barba o va luà. 21 Și în ziua aceea Va nutrì un om o juncă și două oi; 22 Și din belșugul laptelui *ce* vor dà, el va mâncà unt; Că unt și miere va mâncà tot cel ce va fi rămas în țară. 23 Și în ziua aceea, orice loc, În care se dă *acum* o mie de vițe pentru mie *de sicli* de argint, Se va preface în spini și scai. 24 Cu săgeți și arcuri vor venì, într'acolo; Căci în spini și scai se va preface toată țara. 25 Și *în* toți munții, ce cu securea se curățesc, Nu te vei *mai* duce, de teama de spini și *de* scai; Că se vor preface în pășune pentru boi, Și în bătătură de oi.

Mângăierea credincioșilor în timp de nevoi.

8 Și Domnul zise către mine: „Ia-ți o tablă mare, și [a] scrie pe dânsa cu condeiu de om: Maher-Șalal, Haș-Baz. *(Grăbește-te, pradă; Iute, răpire.)* 2 Și mi-am luat martori credincioși, pre preotul [b] Uria, și pre Zecaria, fiul lui Ieberechia. 3 Și m'am apropiat de profeteasa, care concepù și născù un fiu; și Domnul zise către mine: Chiamă numele lui: Maher-Șalalu, Haș-Baz. 4 [c] Căci înainte de a ști copilul să strige: Tatăl meu! și mumă-mea! se vor purtà [d] avuțiile Damascului și prăzile Samariei înaintea regelui Asiriei.

5 Și Domnul mai vorbì către mine, zicând: 6 Fiindcă poporul acesta desprețuește apele cele lin-curgătoare ale [e] Șiloahului, Și se bucură [f] de Rezin și de fiul lui Remalia; 7 Deaceea, iată, Domnul va face să vie preste dânșii Apele cele puternice și multe ale fluviului, Pre [g] regele Asiriei cu toată oștirea lui; Acesta se va suì preste toate albiele *râurilor*, Și va ieșì din toate malurile sale; 8 Și va străbate până la Iuda; Va înundà, și se va revărsà, [h] Va ajunge până la gât; Și aripile sale cele întinse Vor umpleà lărgimea pământului tău, [i] Emmanuele!

---

[d] Prov. 21. 30. [e] 2 Sam. 8. 6. [f] 2 Cron. 20.20. | [g] Mat. 12. 38. [h] Mat. 1. 23. [i] Cap. 9. 6. | [j] Cap. 8. 8. [k] Cap. 8. 4. [l] 2 Reg. 15. 30. | [m] 2 Cron. 28.19. [n] 1 Reg. 12. 16.

Capul 8.

[a] Hab. 2. 2. [b] 2 Reg. 16. 10. | [c] Cap. 7. 16. [d] 2 Reg. 15. 29. [e] Ioan. 9. 7. | [f] Cap. 7. 1, 2, 6. [g] Cap. 10. 12. | [h] Cap. 30. 28. [i] Cap. 7. 14.

9 [j] Înfuriaţi-vă *cât veţi voi*, popoarelor! voi tot vă veţi descurajià; Ascultaţi *voi* toţi, *până la* marginile pământului! Încingeţi-vă! voi tot vă veţi descurajià; Încingeţi-vă! voi tot vă veţi descuragià. 10 [k] Sfătuiţi-vă! *sfatul* tot se va zădărnicì! Vorbiţi vorbe! [l] ele nu vor stà; [m] Căci cu noi *este* Dumnezeu.

Îndemnare să credem în viul Dumnezeu.

11 Căci aşà zis-a Domnul către mine în puterea inspiraţiunii, Învăţându-mă să nu umblù în calea poporului acestuia, 12 Zicând: Nu numiţi complotare Toate cele ce [n] poporul acesta le numeşte complotare; [o] Şi deaceea, de care el se teme, voi să nu vă temeţi, nici nu vă înfricoşaţi. 13 [p] Pre Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, pre dânsul să-l sfinţiţi; [q] El *fie* temerea voastră, el înfricoşarea voastră. 14 Şi *aşà* [r] el *vă* va fi templu; *Va fi* şi [s] piatră de poticnire şi stâncă de sdruncinare, Pentru amândouă casele lui Israel, Cursă şi laţ pentru tot locuitorul Ierusalimului; 15 Şi mulţi dintr'înşi [t] se vor sdruncinà, şi vor cădeà, Se vor sfărâmà, vor dà în cursă, Şi se vor prinde. 16 Leagă *această* mărturie, Sigilează *această* învăţătură între discipolii mei; 17 Şi eu aştept pre Domnul, Care [u] ascunde faţa sa dela casa lui Iacob, Şi [v] sper în el. 18 [x] Iată, eu şi copiii *mei,* pre cari mi i-a dat Domnul. [y] *Sunt* semne şi minuni în Israel dela Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, ce locueşte pe muntele Sion. 19 Şi când vă vor zice: [z] „Întrebaţi pre necromanţi şi pre magi, [a] Ce şoptesc şi murmură: Să nu întrebe un popor pre Dumnezeul său? *Cade-se să întrebe* [b] pre cei morţi pentru cei vii?“ 20 [c] La lege şi mărturie! *Căci pentru cei ce* nu vorbesc după cuvântul acesta, [d] Nu le *va răsărì* nici o lumină; 21 Ci vor cutreerà în acest *pământ* greu apăsaţi şi flămânzi; Şi când vor flămânzì, se vor înfurià, Şi vor blestemà pre regele lor şi pre zeul lor; Şi de vor căutà în sus, 22 Sau de vor privì pre pământ, Iată, nevoie şi întunerec; — *Dar* întunerecul apăsărei şi al nopţii *se va* risipì.

Naşterea, numele şi împărăţia lui Messia.

9 Că nu *va mai fi* [a] întunerec pentru cel apăsat, În timpul [b] de demult el a desonorat Pământul lui Zabulon şi pământul lui Neftali; Dar [c] în cele din urmă a onorat partea cea de lângă mare, dincolo de Iordan, Galilea naţiunilor. 2 [d] Poporul ce umblă în întunerec, vede *acum* o lumină mare, Asupra celor ce şedeau în pământul umbrelor morţii, străluceşte lumina. 3 Tu îmmulţeşti poporul, *Şi* măreşti bucuria sa; Se bucură înaintea ta ca cu bucuria secerişului, Cum se bucură, [e] când împărţesc prada. 4 Căci jugul cel împovorat al său, Şi [f] toiagul depe spinarea lui, *Şi* biciul apăsătorului său, Le-ai sfărâmat, ca în ziua [g] Madianului, 5 Căci toată armătura resbeluitorului în învălmăşag, Şi orice vestmânt tăvălit în sânge, [h] Se va arde, *şi va fi* mâncare focului. 6 [i] Căci un copil ni-s'a născut, Un [j] fiu ni-s'a dat. Şi [k] domnie *este pusă* pe umerii săi; Şi se va chiemà numele lui; [l] Minune, Sfătuitor, [m] Dumnezeu Puternic, Părinte Vecinic, [n] Domn al Păcei; 7 Creşterea domnirei *lui* şi a păcei *sale* [o] nu *va aveà* capăt Pe tronul lui David şi în împărăţia sa; Ca să o întărească şi să o sprijinească Cu drept şi cu dreptate, De acum şi până în veci. [p] Zelul Domnului, *Dumnezeul* oştirilor, va face aceasta.

Pedepse prezise pentru Israel.

8 Cuvânt trimis-a Domnul asupra lui Iacob, Şi a căzut asupra lui Israel. 9 Şi să cunoască aceasta tot poporul, Efraim şi locuitorii Samariei, Cari vorbesc cu mândria şi trufia inimei *lor:* 10 „Cărămizi au căzut, dar noi vom zidì cu pietri cioplite; Şi comori s'au tăiat, dar noi *îi* vom schimbà *în* cedri.“ 11 *Iată* pentru ce Domnul va ridicà pre mai marii lui

---

j Ioel. 3. 9, 11. *k* Iov. 5. 12. *l* Cap. 7. 7. *m* Fapt. 5.38.39. *n* Cap. 7. 2. *o* 1 Pet.3.14,15. *p* Num. 20. 12. *q* Ps. 76. 7. *r* Ezec. 11. 16. *s* 1 Pet. 2. 8. *t* Mat. 21. 44. *u* Cap. 54. 8. *v* Hab. 2. 3. *x* Ebr. 2. 13. *y* Ps. 71. 7. *z* 1 Sam. 28. 8. *a* Cap. 29. 4. *b* Ps. 106. 28. *c* Luc. 16. 29. *d* Mic. 3. 6.

Capul 9.

a Cap. 8. 22. *b* 2 Reg. 15. 29. *c* Lev. 26. 24. *d* Mat. 4. 16. *e* Jude. 5. 30. *f* Cap. 10. 5. *g* Jude. 7. 22. *h* Cap. 66.15,16. *i* Luc. 2. 11. *j* Ioan. 3. 16. *k* Mat. 28. 18. *l* Jude. 13. 18. *m* Tit. 2. 13. *n* Efes. 2. 14. *o* Dan. 2. 44. *p* 2 Reg. 19. 31.

Rezin asupra lui: Şi pre inamicii săi îi va întărâtă: 12 Pre Sirieni din faţă, şi pre Filisteni din dos, Cari vor înghiţi pre Israel cu toată gura; [q] *Şi* totuşi mânia sa nu se întoarce, *Şi* mâna sa tot întinsă *stă*. 13 Dar [r] poporul nu se întoarce spre cel ce-l loveşte, Şi nu caută pre Domnul, *Dumnezeul* oştirilor. 14 De aceea Domnul va stârpì din Israel şi cap şi coadă, Finicul şi rogozul, [s] într'o zi. 15 Bătrânul şi fruntaşul acesta *e* capul. Şi profetul ce învaţă minciuni, acesta *e* coada. 16 Căci [t] conducătorii poporului acestuia *îl* rătăcesc. Şi cei conduşi de dânşii se pierd. 17 Deaceea [u] de tânării lui nu se bucură Domnul, Şi de orfanii săi şi de văduvele sale nu se îndură; Pentrucă [v] toţi *sunt* făţarnici şi făcători de rele, Şi toată gura vorbeşte nebunii. [x] *Şi* totuşi mânia sa nu se întoarce, Şi mâna lui tot întinsă *stă*. 18 Căci nelegiuirea [y] arde ca focul, Mistuie scai şi spini, Şi aprinde desişul pădurei, De se înalţă stâlpi de fum. 19 De mânia Domnului, *Dumnezeul* oştirilor, [z] se aprinde pământul *acesta*, Şi poporul se face mâncare focului; [a] Nimenea nu se îndură de altul: 20 Răpeşte în dreapta, şi *tot* flămânzeşte, Înghite în stânga, [b] şi *tot* nu se satură; [c] Fiecare mânâncă carnea braţului său: 21 Manase *se ridică* asupra lui Efraim, şi Efraim asupra lui Manase, Şi amândoi împreună asupra lui Iuda; Deaceea mânia sa nu se întoarce, Şi mâna sa tot întinsă *stă*.

Pedeapsa judecătorilor nedrepţi.

10 Vai de cei ce [a] hotăresc hotărîrile nedreptăţii, Şi de scriitorii, *ce* scriu nefericirea; 2 Ca să depărteze pre sărac dela dreptate, Şi să răpească dreptul lipsiţilor poporului meu, Ca să facă văduvele prada lor, Şi să despoaie pre orfani. 3 Şi [b] ce veţi face în [c] ziua pedepsii, şi a peirii *ce* vine de departe? La cine veţi fugì pentru ajutor? Şi unde veţi lăsà mărirea voastră? 4 Părăsiţi de mine, vor îngenunchià între prinşi, Vor cădeà între ucişi. [d] Deaceea mânia sa nu se va întoarce, Şi mâna lui tot întinsă *stă*.

Obrăznicia şi smerirea lui Asur.

5 Vai de Asirian, [e] toiagul mâniei mele! Biciul din mâna lui este urgia mea, 6 Asupra unei [f] naţiuni nelegiuite l-am trimis, Şi asupra poporului mâniei mele [g] i-am dat porunci, Ca să prade prăzi, şi să răpească răpiri, Şi să-l calce, ca pre tina de pe uliţă. 7 [h] Dar el nu cugetă aşà, Şi inima sa nu se gândeşte astfel; Ci în inima lui *este* să piarză. Şi să stârpească nu puţine naţiuni. 8 [i] Căci zice: „Oare toţi mai marii mei nu *sunt* regi? 9 Au nu *este* [j] Calnoul [k] ca şi Carchemişul? Au nu *este* Hamatul ca şi Arpadul? Au nu *este* Samaria [l] ca şi Damascul! 10 Precum mâna mea a lovit împărăţiile idolilor, Ale căror chipuri cioplite erau mai multe decât ale Ierusalimului şi ale Samariei; 11 Precum am făcut Samariei şi idolilor săi, Au nu tot astfel voiu face şi Ierusalimului şi chipurilor sale?“ 12 Deaceea după ce Domnul va sfârşì tot lucrul său [m] În muntele Sion şi în Ierusalim, [n] Voiu pedepsì gândurile îngâmfatei inimi a regelui Asiriei, Şi trufia sumeţilor săi ochi. 13 [o] Fiindcă a zis: „Prin puterea mânei mele am făcut *aceasta*, Şi prin înţelepciunea mea; căci sunt cuminte; Am strămutat hotarele popoarelor, Şi tezaurele lor le-am prădat; Am surpat, ca un viteaz, locuitorii *lor*, 14 Şi [p] mâna mea a găsit, ca pre un cuib, avuţia popoarelor: Şi precum se strâng ouăle părăsite, Aşà am strâns eu tot pământul, Şi nimenea n'a fost, care să bată din aripi, Să deschidă gura, sau să cârâiască.“ 15 Au [q] făleşte-se săcurea asupra celui ce taie cu dânsa? Au mândreşte-se ferestreul asupra celui ce-l mişcă? Ca şi când toiagul ar mişcà pre cei ce-l ridică! Ca şi când bâtul ar ridicà pre om! 16 Deaceea Domnul, Dumnezeul oştirilor, va trimete Uscăciune [r] celor graşi

[q] Ier. 4. 8.
[r] Ier. 5. 3.
[s] Cap. 10. 17.
[t] Cap. 3. 12.
[u] Ps. 147. 10,11.
[v] Mic. 7. 2.
[x] Vers. 12. 21.
[y] Mal. 4. 1.
[z] Cap. 8. 22.
[a] Mic. 7. 2, 6.
[b] Lev. 26. 26.
[c] Ier. 19. 9.

Capul 10.

[a] Ps. 58. 2.
[b] Iov. 31. 14.
[c] Osea. 9. 7.
[d] Cap. 5. 25.
[e] Ier. 51. 20.
[f] Cap. 9. 17.
[g] Ier. 34. 22.
[h] Fac. 50. 20.
[i] 2 Reg. 18. 24, 33, etc.
[j] Amos. 6. 2.
[k] 2 Cron. 35.20.
[l] 2 Reg. 16. 9.
[m] 2 Reg. 19. 31.
[n] Ier. 50. 18.
[o] Isa. 37. 24.
[p] Iov. 31. 25.
[q] Ier. 51. 20.
[r] Cap. 5 17

ai săi, Şi supt mărirea lui va arde arşiţă, Ca arşiţa focului. 17 Şi lumina lui Israel în foc se va preface, Şi Sfântul său în flacără, [s]Ce va aprinde şi va înghiţi spinii săi, Şi scaii săi *tot* într'o zi. 18 Şi va nimici mărirea pădurei sale şi a [t]mănoasei sale câmpii, *Dela* suflet *până la* carne. De va fi ca şi peirea bolnavului. 19 Şi rămăsiţa arborilor pădurei sale va fi puţină, Aşà ca un copil va puteà-o scrie.

Convertirea (întoarcerea) celor rămaşi în Israel.

20 Şi în ziua aceea [u]Nu se va mai răzâmà rămăşiţa lui Israel, Şi cei scăpaţi ai casei lui Iacob, Pe cel ce i-a lovit; Ci se vor răzimà pe Domnul, Sfântul lui Israel, cu încredere. 21 [v]Rămăşiţa se va întoarce, Rămăşiţa lui Iacob, către puternicul Dumnezeu. 22 [x]Căci chiar de ar fi poporul tău Israel ca nisipul mării, [y]*Numai* o rămăşiţă din ei se va întoarce; 23 *Căci* [z]nimicirea *este* hotărîtă, revărsătoare de dreptate. [a]Căci nimicire, da, *nimicire* hotărîtă, va face Domnul, Dumnezeul oştirilor, În mijlocul ţării întregi. 24 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor: [b]Nu te teme, poporul meu, cela ce locueşti Sionul, de Asirianul, Care te loveşte cu toiag, Şi *care* ridică biciul său asupra ta, după chipul [c]Egiptului. 25 [d]Căci, încă foarte puţin, [e]şi urgia *mea* va încetà, Şi mânia mea *se va îndreptà* spre nimicirea lor. 26 Şi va ridicà Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, [f]biciul asupra lui, Ca în bătaia [g]Madianului la stânca Horeb; Şi [h]toiagul său îl va înălţà preste mare, Precum cândva în Egipt. 27 Şi în ziua aceea [i]Se va depărtà sarcina sa depe umărul tău, Şi jugul său depe grumazul tău, Şi se va sfărâmà jugul de multă [j]grăsime. 28 El a venit la Aiat; a trecut prin Migron, a lăsat în Micmaş uneltele sale; 29 A trecut trecătoarea, A rămas în Gheba; Rama se cutremură, Ghibea a lui Saul fuge. 30 Înalţă vocea ta, fiică a Gallimului! Ascultă, Laişo! Sermane Anathot! 31 Madmena fuge. Locuitorii Gebimului fug grămadă. 32 Astăzi se mai opreşte în Nob; El ridică *deja* mâna sa *asupra* muntelui fiicei Sionului, *Asupra* colinei Ierusalimului. 33 Iată, Domnul Dumnezeul oştirilor, Va rupe ramurile cu putere cumplită, Şi cei înalţi la statură se vor tăià, Şi se vor umilì cei sumeţi. 34 Cu fer va tăià desimea pădurei, Şi Libanul va cădeà de mână puternică.

Domnia cea plină de pace şi de prosperitate a lui Mesia.

11 Atuncia [a]va ieşì o odraslă din tulpina lui [b]Işai, Şi [c]o ramură va creşte din rădăcinile lui; 2 Şi se va odihni pe el [d]spiritul Domnului, Spiritul înţelepciunii şi al priceperii, Spiritul sfatului şi al puterii, Spiritul ştiinţei şi al temerii de Domnul. 3 Şi plăcerea lui va fi în temerea de Domnul, Şi nu va judecà după părerea ochilor săi, Nici nu va hotărî după auzirea urechilor sale; 4 Ci [e]va judecà pre cei săraci cu dreptate, Şi va hotărî drept pentru cei sărmani ai ţării; Va [f]lovì pământul cu varga gurei sale, Şi cu suflarea buzelor sale va ucide pre cei nelegiuiţi. 5 [g]Dreptatea va fi cingătoarea coapselor sale, şi credincioşia cingătoarea şelelor sale. 6 Atuncia [h]va locuì lupul la un loc cu mielul, Şi leopardul se va odihnì împreună cu iedul; Viţelul şi puiul leului şi vitele îngrăşate *vor fi* la un loc, Şi un copil mic le va mânà. 7 Vaca şi ursoaica vor paşte, Împreună se vor odihnì puii lor; Leul va mâncà puiu, ca şi boul; 8 Şi pruncul sugător se va jucà la gura *bortei* viperei, Şi în vizunia basiliscului va băgà mâna sa copilul *d'abia* înţercat. 9 [i]Nu vor face nici un rău nici o dărăpânare pe tot muntele meu cel sfânt: Căci [j]plin va fi pământul de ştiinţa Domnului, Precum apele acoper *fundul* mării.

Mântuirea poporului risipit.

10 [k]Şi în ziua aceea [l]rădăcina lui Işai, Ce va stà drept steag al popoare-

---

s Cap. 9. 18.
t 2 Reg. 19. 23.
u 2 Reg. 16. 7.
v Cap. 7. 3.
x Rom. 9. 27.
y Cap. 6. 13.
z Cap. 28. 22.
a Rom. 9. 28.
b Cap. 37. 6.
c Exod. 14.
d Cap. 54. 7.
e Dan. 11. 36.
f 2 Reg. 19. 35.
g Jude. 7. 25.
h Exod. 14. 26, 27.
i Cap. 14. 25.
j 1 Ioan. 2. 20.

Capul 11.

a Apoc. 5. 5.
b Fapt. 13. 23.
c Cap. 4. 2.
d Ioan. 1. 32, 33.
e Ps. 72. 2, 4.
f Iov. 4. 9.
g Efes. 6. 14.
h Osea. 2. 18.
i Iov. 5. 23.
j Hab. 2. 14.
k Cap. 2. 11.
l Rom. 15. 12.

lor, O vor căutà [m] națiunile; Și [n] locul ei de liniște va fi mărirea. 11 Și [o] în ziua aceea se va întâmplà, Că Domnul iarăș va întinde mâna sa, de a doua oară, Ca să redobândească rămășița poporului său, Ce va fi rămas [p] dela Asiria și dela Egipt, Dela Patros, dela Etiopia, și dela Elam, Dela Șinar, dela Hamat, și dela insulele mării. 12 Și va înălță steag națiunilor, Și va adunà pre cei împrăștiați ai lui Israel, Și va strânge pre [q] cei răspândiți ai lui Iuda Din cele patru colțuri ale pământului. 13 Atuncia [r] pisma lui Efraim se va depărtà, Și neamicia lui Iuda va încetà; Efraim nu va *mai* pismuì pre Iuda, Și Iuda nu va mai dușmănì pre Efraim: 14 Ci vor sburà pe spinarea Filistenilor către apus; Vor predà împreună pre fiii răsăritului: [s] Asupra Edomului și Moabului vor întinde mâna lor, Și fiii lui Ammon vor ascultà de ei. 15 Și Domnul va despicà limba mării Egiptului, Și va mișcà mâna sa asupra Eufratelui în aprinderea mâniei sale, Și-l va lovì *în* șapte râuri, Și vor pășì preste *dânsul* cu încălțăminte. 16 Și va fi o cale pentru rămășița poporului său, Ce va fi rămas dela Asiria; Precum a fost pentru Israel în ziua, Când a ieșit din pământul Egiptului.

Cântare de mulțumită a mântuiților.

12 Și vei zice [a] în ziua aceea: „Ție-ți mulțumesc, Doamne; Că mâniându-te pre mine, mânia ta s'a întors *dela mine,* Și m'ai mângăiat. 2 Iată, Dumnezeu îmi *este* mântuirea mea, *În el* mă încred, și nu mă tem: Căci [b] tăria mea și lauda *mea este* Iah, [c] Domnul; Și el s'a făcut mie spre mântuire, 3 Și cu veselie veți scoate [d] apă din izvoarele mântuirii. 4 Și în ziua aceea veți zice: [e] „Mulțumiți Domnului, Chemați numele lui, [f] Faceți cunoscute faptele lui între popoare; Lăudați-*l*, căci [g] înălțat este numele lui. 5 [h] Cântați Domnului, căci fapte mari a făcut, Cunoscute *fie* acestea pe tot pământul! [i] Saltă, și bucură-te, locuitoare a Sionului, Căci mare *este* în mijlocul tău [j] Sfântul lui Israel.“

Profeția despre dărâmarea Babilonului prin Mezi.

13 [a] Profeția împovărătoare asupra Babilonului, pre care o văzù Isaia, fiul lui Amoz: 2 [b] Ridicați steag [c] pe muntele pleș! Înălțați spre ei vocea, [d] faceți cu mâna! Ca să între în porțile puternicilor *Babilonului!* 3 Dat-am poruncă celor însărcinați de mine; Chiemat-am pentru îndeplinirea mâniei mele pre [e] vitejii mei, Pre [f] cei voioși *și* falnici ai mei. 4 *Iată!* voce de mulțime pe munți, ca *și ceea* a unui popor numeros; Vocea vuetului popoarelor, adunate *din multe* țări: Domnul, *Dumnezeul* oștirilor cercetează oastea *gata* de resbel. 5 Ei vin din pământ de departe, Dela marginea cerurilor, Domnul și uneltele mâniei sale; Ca să strice toată țara. 6 Urlați, că aproape *este* [g] ziua Domnului; [h] Ea vine ca o dărăpânare dela Atotputernicul. 7 Deaceea toate mânele slăbesc, Și inima a tot omul se topește; 8 Ei se înspăimântă, [i] Durere și chinuri îi cuprind; Sunt în durere, ca o femeie în facere; Cu încremenire se uită unul la altul; *Fețe de* flacără *sunt* fețele lor. 9 Iată! [j] ziua Domnului vine, Plină de groază, de urgie și de aprinderea mâniei; Ca să prefacă pământul acela în pustiu, Și să stârpească depe el [k] păcătoșii lui. 10 Căci stelele cerurilor și constelațiunile lor Nu-și vor dà lumina lor; Soarele se va [l] întunecà la răsăritul său, Și luna nu va răspândì lumina sa. 11 Și voiu pedepsì lumea pentru răutatea *ei*, Și pre cei nelegiuiți pentru nedreptatea lor; [m] Voiu face să înceteze trufia celor sumeți, Și voiu umilì îngâmfarea celor puternici. 12 Mai rar voiu face pre bărbat decât aurul curat, Și pre om decât aurul de Ofir. 13 [n] Deaceea voiu cutremurà cerurile, Și se va clătì pământul din locul său, La urgia

---

m Rom. 15. 10
n Ebr. 4. 1, etc.
o Cap. 2. 11.
p Zech. 10. 10.
q Ioan. 7. 35.
r Ier. 3. 18.
s Dan. 11. 41.

Capul 12.
a Cap. 2. 11.
b Esod. 15. 2.
c Ps. 83. 18.
d Ioan. 4. 10,14.
e 1 Cron. 14. 16.
f Ps. 145. 4,5,6.
g Ps. 34. 3.
h Esod. 15.1,21.
i Zef. 3. 14.
j Ps. 71. 22.

Capul 13.
a Ier. 50. & 51.
b Cap. 5. 26.
c Ier. 51. 25.
d Cap. 10. 32.
e Ioel. 3. 11.
f Ps. 149. 2,5,6.
g Zef. 1. 7.
h Iov. 31. 23.
i Ps. 48. 6.
j Mal. 4. 1
k Ps. 104. 35.
l Marc. 13. 24.
m Cap. 2. 17.
n Hag. 2. 6

Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, Și în [o]ziua aprinderei mâniei lui. 14 Și ca o căprioară vânătă, Ca oile, pre care nu le adună nimenea, [p]Se va întoarce fiecare către poporul său, Și va fugì fiecare către pământul său. 15 Cine *din ei* se va găsì, va fi străpuns, Și vor cădeà toți cei uniți cu ei de sabie; 16 Copiii lor vor fi [q]sdrobiți înaintea ochilor lor, Casele lor prădate, și femeile lor siluite. 17 [r]Iată! voiu deșteptà asupra lor pre Mezii, Ce nu prețuesc argintul, Și nu au plăcere de aur. 18 Arcurile *lor* vor sdrobì pre tânări, Și de fructul mitrei nu se vor îndurà; Ochiul lor nu va cruțà *nici chiar* pre copii. 19 [s]Așà Babilonul, podoaba împărățiilor; Mândria falnică a Chaldeilor, va ajunge Ca [t]Sodoma și Gomorra, *pre care* Dumnezeu *le*-a nimicit. 20 [u]În veci nu va tronà, Nu va fi locuit din neam în neam; Nu-și va întinde acolo Arabul cortul *său,* Nici păstorii vor poposì acolo *turmele lor,* 21 Ci fiarele sălbatice ale deșerturilor se vor odihnì acolo, Și bufnițe vor umpleà casele lor; Acolo vor locuì struții, Și *caprele* păroase acolo vor jucà. 22 Și șacalii vor urlà în palaturile lor, Și balaurii în casele *lor* de plăcere; Că aproape *este* să vină timpul lui, Și zilele lui nu se vor îndelungì.

Mântuirea lui Israel. Cântarea triumfală pentru răsturnarea regelui din Babilon.

14 Că [a]se va îndurà Domnul de Iacob, Și [b]iarăș va alege pre Israel, Și-i va așezà în pământul lor; Și [c]străinii se vor însoți cu dânșii, Și se vor lipì de casa lui Iacob. 2 Popoarele îi vor luà, [d]și-i vor aduce la locul lor; Dar casa lui Israel în moștenire îi va luà în pământul Domnului, Ca servi și serve; Și vor ținea robi pre cei ce i-au robit, [e]Și vor stăpânì pre apăsătorii lor. 3 Și în ziua, când Domnul îți va dà liniște de năcazul tău, de turburarea ta, și de servitutea *ta* cea grea, la care ai fost supus. 4 [f]Ridicà-vei acest cuvânt batjocuritor asupra regelui Babilonului; și vei zice: Iată, cum odihnește cel ce apăsà! *Iată,* cum odihnește cel [g]lacom de aur! 5 „Domnul a sfărâmat [h]toiagul nelegiuiților, Sceptrul domnitorilor! 6 Ceeace a bătut popoare cu urgie, Cu bătăi fără de încetare; Ceeace a domnit cu mânie preste națiuni, Da, însăși este *acum* prigonită fără contenire. 7 Tot pământul se odihnește, este liniștit, Și isbucnește în strigări de bucurie. 8 [i]Își rîd de tine pinii, *Și* cedrii Libanului, *zicând:* De când tu dormi, Tăiător nu s'a sculat preste noi.“ 9 [j]Infernul de desupt s'a cutremurat pentru tine, Ca să *te* întimpine la venirea ta; Pentru tine el a deșteptat umbrele tuturor mai marilor pământului; El a sculat depe tronurile lor Pre toți regii popoarelor. 10 Toți aceștia iau cuvântul, și zic către tine: *Cum!* făcutu-te-ai și tu neputincios ca noi! Făcutu-te-ai și tu asemenea nouă!“ 11 În infern pogorîtu-s'a fala ta, Sunetul harpelor tale; Vermele *îți* este așternut supt tine, și vermii te acopăr. 12 [k]Cum ai căzut din cer, Lucifere, fiu al aurorei! *Iată*-te aruncat la pământ, Călcătorule al popoarelor! 13 Căci tu ziceai în inima ta: [l]„Suì-mă-voiu în cer, [m]Înălță-voiu tronul meu mai pe sus decât stelele lui Dumnezeu; *Și* voiu ședeà pe muntele întrunirii *zeilor,* [n]Pe nordul cel mai depărtat; 14 Suì-mă-voiu pe înălțimile norilor, [o]Voiu fi asemenea celui Prea Înalt.“ 15 Dar [p]în infern *iată-te* aruncat, În groapa cea mai adâncă! 16 Cei ce te văd, căutând la tine, ațintindu-te *vor zice:* „*Iată* omul! care făcù să se cutremure pământul! Care făcù să se clatine împărații! 17 *Care* prefăcù lumea într'un pustiiu, Și nimicì cetățile ei! Care nu dădeà drumul prinșilor săi.“ 18 Toți regii popoarelor, da, toți Se liniștesc în mărire, fiecare în locașul său. 19 Iar tu zaci asvârlit fără mormânt, Ca o ramură putrezită, *Având de* vestmânt pre cei uciși, pre cei străpunși de sabie,

o Ps. 110. 5. *p* Ier. 50. 16. *q* Ps. 137. 9. *r* Dan. 5. 28,31. *s* Cap. 14. 4, 22. *t* Fac. 19. 24,25. *u* Ier. 50. 3, 39. — *Capul 14.* *a* Ps. 102. 13. *b* Zech. 1. 17. *c* Cap. 60. 4, 5, 10. *d* Cap. 49. 22. *e* Cap. 60. 14. *f* Cap. 13. 19. *g* Apoc. 18. 16. *h* Ps. 125. 3. *i* Cap. 55. 12. *j* Ezec. 32. 21. *k* Cap. 34. 4. *l* Mat. 11. 23. *m* Dan. 8. 10. *n* Ps. 48. 2. *o* 2 Thes. 2. 4. *p* Mat. 11. 23.

Ce se pogoară la pietrile mormântului; *Eşti* ca stârvul ce se calcă în picioare. 20 Nu te vei unì cu dânşii întru îmmormântare; Căci ai pustiit *chiar* pământul tău, şi ai ucis *chiar pre* poporul tău; [q] Semânţa celor făcători de rele renume *nu poate* dobândì. 21 Pregătiţi înjungherea copiilor lui, [r] Pentru nedreptatea părinţilor lor; Ca să nu se scoale, nici să moştenească pământul: Nici să *mai* umple faţa lumii de turburători. 22 Căci *şi* eu mă voiu sculà asupra lor, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Şi voiu stârpì din Babilon [s] numele şi [t] rămăşiţa, [u] Fiul şi nepotul, zice Domnul, 23 Îl voiu preface în moştenire ariciului, şi în bălţi de apă, Şi-l voiu măturà cu mătura nimicirii, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor.

Prăpădirea Assirienilor şi a Filistenilor.

24 Jurat-a Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, zicând: Da, cum am gândit, aşà se va face, Şi precum am hotărît, *aşà* va rămâneà. 25 Că voiu sfărâmà pre Asirian în pământul meu; Şi-l voiu călcà în picioare pe munţii mei; Atuncia jugul său se va depărtà depe ei, Şi sarcina lui se va luà depe umerii lor. 26 Aceasta *este* hotărîrea hotărîtă asupra a tot pământul, Şi aceasta *este* mâna cea întinsă asupra popoarelor. 27 Căci Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, a hotărît, şi cine va zădărnicì? Mâna lui s'a întins şi cine o va întoarce? 28 În anul, în care a murit regele Ahaz, fost-a această profeţie împovărătoare. 29 Nu te bucurà, tu, tot *pământul* Filistenilor, Că s'a sfărâmat toiagul celui ce te-a lovit; Căci din coada şarpelui va ieşì basiliscul, Şi fructul său *va fi* şarpe sburător. 30 Dar întâiu-născuţii săracilor vor paşte, Şi lipsiţii vor odihnì în siguranţă; Dar voiu omorî rădăcina ta cu foame, Şi se va ucide rămăşiţa ta. 31 Urlă, poartă! ţipă, cetate! Tu, întregule *pământ* al Filistenilor, te vei topì; Căci fum vine dela meazănoapte, Şi nici un om nu *rămâne* singur de cetele sale. 32 *Şi* ce se va răspunde solilor acestui popor? Că Domnul a întemeiat Sionul, Şi în el vor aflà adăpost săracii poporului său.

Căderea Moabului prezisă.

15 [a] Profeţia împovărătoare Moabului. Da, noaptea s'a predat [b] Arul Moabului, *şi* a pierit; Da, noaptea s'a predat Chirul Moabului, *şi* a pierit. 2 *Poporul* [c] s'a suit în casa *idolilor*, şi Dibonul pe înălţimi, ca să plângă; Urlà-va Moabul pentru *pierderea* Neboului şi a Medibei; [d] Toate capetele *sunt* pleşuve, Toată barba *este* tăiată. 3 În uliţe se încing cu saci; Cu toţii urlă [e] pe acoperişurile lor şi în uliţele lor, Topindu-se de plâns. 4 Se vaită Heşbonul [f] şi Elealul; Vaetul lor se aude până la Iaaz; Pentru acestea se bocesc cei înarmaţi ai Moabului, *Şi* este amărît sufletul lor. 5 [g] Inima mea jeleşte pentru Moab, Ai cărui fugari *aleargă* până la Zoar, *până la* al treilea Eglat; Căci la suişul Luhitului plângând se suie, Şi în calea Horonaimului înalţă strigare de nimicire. 6 Apele Nimrimei s'au pustiit, Şi iarba s'a uscat, verdeaţa s'a dus, Nu mai este nimic verde. 7 De aceea bunurile pre care le-au câştigat, şi *averea* ce au păstrat, Ei *le* duc dincolo de părâul sălcielor. 8 Strigarea *lor* a înconjurat cuprinsul Moabului. Urletul său până la Eglaim, Şi urletul său până la Beer-Elim; 9 Căci apele Dimoniei se umplù de sânge; Căci asupra Dimoniei aduc cete noauă: Lei asupra celui scăpat din Moab, Şi asupra rămăşiţei ţării.

Urmarea prorocirei împotriva Moabului.

16 [a] Trimeteţi mielul domnitorului ţării [b] Dela Şeba prin deşert Către muntele fiicei Sionului! 2 Căci, ca pasărea ce se rătăceşte, Gonită *fiind* din cuibul ei, *Aşà* sunt fiicele Moabului, *Care stând* la trecătorile [c] Arnonului, *zic:* 3 „Sfătueşte-te, lucrează drept; Ca noaptea *cea mai adâncă* fă-ţi umbra ta în ameaza zilei; Ascunde pre cei goniţi, Nu da faţă pre cei fugari; 4 Cei goniţi

---

[q] Iov. 18. 19. [r] Exod. 20. 5. [s] Prov. 10. 7. [t] 1 Reg. 14. 10. [u] Iov. 18. 19.

Capul 15.

[a] Ier. 48. 1. etc. [b] Num. 21. 28. [c] Cap. 16. 12. [d] Lev. 21. 5. [e] Ezec. 7. 18. [f] Ier. 48. 34. [g] Ier. 48. 31.

Capul 16.

[a] 2 Reg. 3. 4. [b] 2 Reg. 14. 7. [c] Num. 21. 13.

ai mei *din* Moab rămână la tine, Să fii lor *loc* de scăpare de fața prădătorului, Până va înceta apăsarea, Va trece dărăpânarea, Și va pieri cel încălcător din țară: 5 Căci prin iubire [d] s'a întemeiat tronul *tău*, Și șeade pe el cu credincioșie în cortul lui David [e] Un judecător, *ce* caută judecata, și se silește la dreptate. 6 Auzit-am [f] mândria Moabului, (*că* mândru foarte este,) De fala lui, îngâmfarea lui și mânia lui; [g] *Dar de* nici un razăm nu *mai sunt* minciunile lui. 7 Pentru aceasta Moabul [h] urlă pentru sine; Urlă cu toții; Suspină pentru strugurii [i] Kiru-Haresetului, Întristați cu totul. 8 Căci [j] câmpiile Heșbonului lâncezesc, [k] Via Sibmei *se usucă;* Domnii popoarelor *i*-au nimicit vițele cele mai alese, *Care* ajungeau până la Gazer, Rătăciau *prin* pustiu, Și ale cărei ramuri se întinseră, trecuseră marea. 9 Deaceea cu plânsul Iazerei [l] *te* plâng *și eu,* via Sibmei; *Și* te adap cu lacrimile mele, Heșbonule și Elealule; Căci asupra culesului fructelor tale și asupra secerișului tău A repezit strigăt de resbel. 10 S'a luat bucuria și veselia din mânoasele *tale* câmpii, Și în viile tale nu se *mai* cântă cântări de bucurie, nici se *mai* chiuiește; Călcătorul nu va călcà vin în linuri; Strigătul *culesului tău* făcutu-l-am să înceteze. 11 Deaceea măruntaiele mele tac vuet, ca citara, pentru Moab, Și lăuntrul meu pentru Kir-Hareș. 12 Și *iată,* Moabul, după ce s'a arătat, Și s'a obosit pe înălțimi, Vine în templul său, ca să se roage; Dar nu isbutește. 13 Acesta *este* cuvântul, pre care l-a vorbit Domnul despre Moab de demult; 14 Dar acum Domnul vorbește, zicând: „În trei ani, cum *sunt* anii unui năimit, Mărirea Moabului se va înjosì, Cu toată marea mulțime *a lui;* Și rămășița *lui va fi* puțină, de tot nebăgată în seamă".

Profeție asupra Damascului.

17 [a] Profeția împovărătoare Damascului. Iată, Damascul se ia dintre cetăți, Și va fi grămadă de ruini. 2 Cetățile Aroerului se vor părăsì; Vor fi *de pășune* turmelor, De se vor odihnì *pe locul* lor, și [b] nu *va fi* cine să *le* sperie. 3 Lipsì-va și lui Efraim [c] întăriturile sale, Și Damascului regatul său; și rămășița Siriei Va fi ca și mărirea fiilor lui Israel, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 4 Și în ziua aceea mărirea lui Iacob se va micșorà, Și [d] grăsimea corpului său se va uscà: [e] Le va fi ca și secerătorului *ce* culege grâul, Și seceră spicele cu brațul său; 5 Și *li*-se va întâmplà ca-și celui ce adună spice în valea Refaimului; 6 [f] Dar le va rămâneà bobițătură, cum *rămâne* la scuturatul olivului, Doi *sau* trei sâmburi pe vârful ramurelor pomului, Patru *sau* cinci pe crengile sale cele mai rodite, Zice Domnul, Dumnezeul lui Israel. 7 În ziua aceea omul [g] privì-va către Făcătorul său, Și ochii lui se vor uità spre Sfântul lui Israel; 8 Nu va *mai* privì către altarele lucrul mânelor sale, Nici nu se va uità la *acele* ce au făcut degetele lui, Nici la Astarteele, nici la chipurile soarelui. 9 În ziua aceea vor fi cetățile cele întărite ale sale ca o pădure părăginită, Și ca vârful muntelui, Pre care *Amoreii și Eveii* l-au părăsit de fața fiilor lui Israel; Și va fi pustiire. 10 Pentru-că ai uitat pre [h] Dumnezeul mântuirei tale, Și nu ți-ai adus-aminte de stânca puterei tale, Deaceea tu poți plantà plante plăcute, Și poți sădì vlăstare străine: 11 Te poți trudì ziua să crească planta ta, Și te poți silì dimineața să înflorească semința ta; *Dar* secerișul se va pierde în ziua durerei, Și a mâhnirei descurăjătoare.

Prorocire împotriva lui Israel.

12 Ah! vuetul multor popoare! *Ce* vuesc, ca vuetul mării: Și mugetul națiunilor! *Ce* mugesc, ca mugetul apelor puternice. 13 Mugesc popoarele, ca mugetul multor ape; Dar *Dumnezeu* le va mustrà, și vor fugì departe; Vor fi gonite, ca pleava munților înaintea vântului, Și ca pulberea vârtejului înaintea

---

Dan. 7. 14, 27. *c* Ps. 72. 2. *f* Ier. 48. 29. | *g* Cap. 28. 15. *h* Ier. 48. 20. | *i* 2 Reg. 3. 25. *j* Cap. 24. 7. *k* Vers. 9. | *l* Ier. 48. 32. — | *Caput 17.* *a* Ier. 49. 23. | *b* Ier. 7. 33. *c* Cap. 7. 16. *d* Cap. 10. 16. | *e* Ier. 51. 33. *f* Cap. 24. 13. *g* Mic. 7. 7. | *h* Ps. 68. 19.

furtunei. 14 În-de-seară *totul* va fi turburat, *Şi* mai nainte de auroră nu *vor mai fi; Aceasta e* partea celor ce ne-au predat, Şi sorţul celor ce ne-au răpit.

Etiopia dă onoarea lui Dumnezeu.

18 O *tu,* [a] pământ cu umbră îndoită, Cel de preste râurile Etiopiei! 2 Cel ce trimeţi soli pe mare, Şi în vase de papură pe ape! Mergeţi, trimeşi iuţi, la [b] poporul *acela,* cel înalt la statură şi strălucitor, La *acel* popor groaznic din începutul *său* şi până acum, Popor ce măsoară cu frânghia, şi încalcă *tot,* Pre al cărui pământ îl înundă fluviile. 3 Toţi locuitorii lumei, şi câţi locuiţi *acest* pământ, Luaţi seamă, [c] când se va înălţà steagul pe munţi! Ascultaţi, când se va suflà din trâmbiţă! 4 Căci aşà a zis Domnul către mine: Cu linişte privit-am Din locaşul meu, Ca arşiţă strălucitoare pe iarbă verde, ca norul de roauă în arşiţa secerişului; 5 Dar mai nainte de seceriş, după ce s'a trecut floarea, Şi floarea s'a făcut aguridă, Atuncia tăiatu-s'au ramurile cu cosorul, Şi s'au îndepărtat vitele, tăindu-se; 6 S'au lăsat toate pentru pasările răpitoare ale munţilor, Şi pentru fiarele pământului; Ca să văreze în ele pasările răpitoare, Şi să ierneze într'însele toate fiarele pământului. 7 În timpul acela [d] aduce-se-va dar Domnului, *Dumnezeul* oştirilor, *Dela* poporul cel înalt la statură şi strălucitor, Dela poporul groaznic din începutul său şi până acum, Popor ce măsoară cu frânghia şi încalcă *toate,* Pre al cărui pământ îl înundă fluviile, În locul numelui Domnului, *Dumnezeul* oştirilor, *în* muntele Sion.

Preziceri de pedepse asupra Egiptului.

19 [a] Profeţie apăsătoare Egiptului. Iată, Domnul [b] călăreşte pe un nour uşor, Şi va întrà în Egipt: Şi [c] idolii Egiptului se vor clătì dinaintea lui, Şi inima Egiptului se va topì în el. 2 Că voiu [d] întărâtà pe Egipteni asupra Egiptenilor; Se vor bate unul cu altul, Şi fiecare cu aproapele său, Cetate cu cetate, Regat cu regat. 3 Şi va pierì spiritul Egiptului din mijlocul său, Şi voiu răsturnà sfatul său. Puteà-vor atuncia să [e] se sfătuiască cu idolii şi cu fermecătorii *lor,* Cu necromanţii *lor* şi cu magii *lor!* 4 Dar voiu dà pre Egipteni [f] în mâna unui domn crud, Şi un rege aspru îi va domnì, Zice Domnul, Dumnezeul oştirilor. 5 [g] Apele vor secà din mări, Şi râul va pierì, şi se va uscà: 6 Fluviile vor secà: Râurile [h] Mazorului se vor deşertà, şi se vor uscà, Trestia şi papura se vor veştejì. 7 Livezile din *lungul* fluviului, dela gura fluviului, Şi toată semănătura din *lungul* fluviului Se vor uscà, se vor spulberà, şi nu vor *mai* fi. 8 Şi pescarii se vor bocì, Toţi cei ce aruncă cu undiţa în fluviu vor plânge, Şi cei ce întind mreje asupra apelor vor lâncezì. 9 Cel ce lucrează [i] inul pestriţ, Şi cei ce împletesc lese vor fi de batjocură. 10 Stâlpii ţării se vor sdrobì, *Şi* toţi cei ce lucrează pentru simbrie *vor fi cu* inima întristată. 11 Cu adevărat înnebunit-au mai marii [j] Zoanului, Sfatul înţelepţilor consilieri ai lui Faraon s'a prostit: Cum *mai* ziceţi *deci* lui Faraon: „Noi suntem fiii înţelepţilor, Fiii vechilor regi?“ 12 Dar [k] unde *sunt* înţelepţii tăi, *Faraoane?* Spune-ţi de ştiu şi ei singuri, Ce a hotărît Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, asupra Egiptului! 13 Mai marii Zoanului au inebunit, [l] Mai marii Nofului s'au amăgit; Au rătăcit Egiptul capii semintielor sale. 14 Domnul a turnat într'însul [m] un spirit de turburare, Şi au rătăcit Egiptul în toate faptele lui, Cum se clătină cel beat în vărsătura sa: 15 Şi nimic nu va ajutà pre Egipt Din *toate* câte le va puteà face [n] capul sau coada, ramura sau papura.

Împreunarea Egiptului cu Asur şi Israel spre închinarea adevăratului Dumnezeu.

16 În ziua aceea Egiptenii vor [o] fi ca femeile, Se vor spăimântà şi se vor teme De mişcarea mâniei Domnului, *Dumne-*

Capul 18.
a Zef. 2. 12.
b Vers. 7.
c Cap. 3. 26.
d Zef. 3. 10.

Capul 19.
a Ier. 46. 13.
b Ps. 18. 10.
c Ier. 43. 12.
d Jude. 7. 22.
e Cap. 8. 19.
f Ezec. 29. 19.
g Ier. 51. 36.
h 2 Reg. 19. 24.
i 1 Reg. 10. 28.
j Num. 13. 22.
k 1 Cor. 1. 20.
l Ier. 2. 16.
m 1 Reg. 22. 22.
n Cap. 9. 14.
o Ier. 51. 30.

zeul oștirilor. Pre [p] care o va mișcà asupra lor. 17 Și pământul lui Iuda va fi spaima Egiptenilor; Fiecare, aducându-și aminte de el, se va înfricoșà, Pentru sfatul Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, Pre care l-a hotărît asupra lor. 18 În ziua aceea cinci cetăți vor fi în pământul Egiptului, [q] Vorbind limba Canaanului, Și jurând pe Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Una se va numì: Heliopolia. 19 În ziua aceea [r] va fi altar Domnului În pământul Egiptului; Și un stâlp la hotarele lui pentru Domnul. 20 Și [s] va fi drept semn și mărturie Pentru Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, în pământul Egiptului: Căci strigând ei către Domnul de răul apăsătorilor, El le va trimite un mântuitor mare, Și-i va mântuì. 21 Și se va cunoaște Domnul la Egipteni: Și Egiptenii vor cunoaște pre Domnul în ziua aceea, Și-*l* [t] vor servì *cu* jertfe și *cu* dar de pâne, Vor face voturi Domnului, Și *le* vor împlinì. 22 Lovì va Domnul Egiptul; *îl* va lovì și-*l* va mântuì; Și se vor întoarce la Domnul, Care se va plecà la rugile lor, și-i va vindecà. 23 În ziua aceea [u] va fi cale mare dela Egipt la Asiria: Asirienii vor venì în Egipt, Și Egiptenii în Asiria: Și Egiptenii vor servì cu Asirienii *Domnului*. 24 În ziua aceea Israel va fi al treilea Cu Egiptul și cu Asiria, O binecuvântare pe pământ: 25 Pre care Domnul, *Dumnezeul* oștirilor i-a binecuvântat, zicând: *Fie* binecuvântat Egiptul, poporul meu, Și Asiria, [v] lucrul mânelor mele, Și Israel, moștenirea mea.

Profeție despre învingerea și prinsoarea Egiptenilor și a Etiopienilor.

20 În anul, când a venit [a] Tartan în Așdod, (când l-a trimis Sargon, regele Asiriei), și s'a luptat asupra Așdodului, și l-a luat; 2 Tot în acel timp a vorbit Domnul prin Isaia, fiul lui Amoz, zicând: Du-te și desleagă [b] sacul dela coapsa ta, și scoate-ți încălțămintele tale din picioarele tale. Și a făcut așà, [c] umblând gol și desculț. 3 Și a zis Domnul: Precum servul meu Isaia umblă gol și desculț, [d] *drept* semn și simbol *pentru cele ce se vor face în* trei ani asupra Egiptului și asupra Etiopiei; 4 Așà regele Asiriei va duce pre Egiptenii prinsonieri și pre Etiopienii prinși, pre tânări și bătrâni, goi și desculți, [e] chiar și cu șezutul gol spre rușinea Egiptului. 5 Și se vor înspăimântà, și se vor rușinà *locuitorii din Așdod* de Etiopia, încrederea lor, și de Egipt, fala lor. 6 Și locuitorii acestui țărm vor zice în ziua aceea: Iată ce *este* încrederea noastră! la care am fugit întru ajutor, ca să ne mântuim de regele Asiriei; și cum ne vom mântuì!

Preziceri asupra Babilonului.

21 Profeție apăsătoare deșertului de lângă mare. Cum [a] vârtejele de amiază-zi, *ce* cutreeră deșertul, *Așà* vine el din groaznicul *său* pământ! 2 Groaznică viziune mi-s'a arătat; [b] Prădătorul pradă, și răpitorul răpește; [c] Urcă-te, Elame! împresoară Media! „*Iată,* fac să înceteze toate suspinurile lor.“ 3 Deaceea [d] coapsele mele s'au umplut de dureri; *Și* [e] chinuri m'au cuprins, ca chinurile femeii în facere; Sunt apăsat, de nu pot auzì; Mă turbur, de nu pot vedeà. 4 Inima mi-se rătăcește, Groaza mă înspăimântă, [f] Noaptea desfătării mele mi-s'a schimbat în frică. 5 [g] Ei pregătesc masa, straja veghează, mânâncă și beau; Sculați-vă, mai marilor! ungeți scuturile! 6 Căci Domnul așà a zis către mine: „Du-te, pune strajă, Ca să spună ce va vedeà.“ 7 [h] Și a văzut călăreți, călărind doi câte doi, Călăreți pe asini, călăreți pe cămile. 8 Și a ascultat cu luare aminte, cu multă luare aminte, Și a strigat *ca* un leu: „Doamne, [i] de strajă stau mereu ziua, Și la strajă am stat toate noptile; 9 Și iată, încoace vin bărbați călăreți, doi câte doi!“ Și *profetul* a răspuns și a zis: [j] „A căzut, a căzut Babilonul! Și [k] toate

p Cap. 11. 15. *q* Zef. 3. 9. *r* Fac. 28. 18. *s* Ios. 4. 20. *t* Mal. 1. 11. *u* Cap. 11. 15. *v* Efes. 2. 10.

Capul 20. *a* 2 Reg. 18. 17. *b* Zech. 13. 4. *c* 1 Sam. 19. 24. *d* Cap. 8. 18. *e* Ier. 13. 22, 26. Mic. 1. 11.

Capul 21. *a* Zeek. 9. 14. *b* Cap. 33. 1. *c* Ier. 49. 34. *d* Cap. 15. 5. *e* Cap. 13. 8. *f* Deut. 28. 67. *g* Dan. 5. 5. *h* Vers. 9. *i* Hab. 2. 1. *j* Ier. 51. 8. *k* Ier. 50. 2.

chipurile cioplite ale zeilor săi *au căzut* sfărâmate la pământ. 10 [l]O, *poporul* meu strivit și călcat în picioare! Ceeace am auzit dela Domnul, *Dumnezeul* oștirilor și al lui Israel, Făcutu-ți-am cunoscut.

[m]Profeția asupra Dumei.

11 Către mine *se* strigă din Seir: Păzitorule, cât *mai este* din noapte? Păzitorule, cât *mai este* din noapte? 12 Și păzitorul zise: „Iată, sosește dimineața, dar *întunecoasă* ca noaptea, De voiți să întrebați, întrebați; Și iarăși veniți.“

[n]Profeția asupra Arabiei.

13 În pădurea Arabiei înoptați, Caravane ale [o]Dedaneilor! 14 Aduceți apă în întimpinarea celui setos, Locuitori ai pământului Teman! *Și* reîntimpinați cu pâni pre cel fugar; 15 Căci fug de sabie, De sabie scoasă, De arcul cel întins, Și de greutatea resbelului. 16 Căci așà a zis Domnul către mine: Încă un an, [p]precum sunt anii unui năimit, Și va pieri toată mărirea [q]Kedarei; 17 Și rămășița numărului arcurilor celor puternici ai fiilor Kedarei se va împuținà; Căci Domnul, Dumnezeul lui Israel *o* zice.

Descriere profetică a împresurării Ierusalimului.

22 Profeție asupra văiei viziunei. Ce-ți este, De se suie tot *poporul* pe învelitori? 2 Tu cea plină de vuet, Cetate sgomotoasă, [a]cetate voioasă! Ucișii tăi n'*au fost* uciși de sabie, Nici n'au murit în resbel. 3 Toți mai marii tăi au fugit împreună, De arcurile *inamicilor* sunt închiși. Toți cei ce se află în tine cu totii sunt închiși, *Cari* din depărtare fugiseră *la tine*. 4 Deaceea am zis: Întoarceți-*vă privirea* dela mine; [b]voiu plânge cu amar; Nu vă *mai* osteniți a mă mângâià pentru dărăpânarea fiicei poporului meu. 5 [c]Că *este* ziua de turbare, de strivire și de pustiire A văiei viziunei, [d]dela Domnul, Dumnezeul oștirilor; *Ziua* surpărei zidurilor Și a strigărei, *ce răsbate* până la munți. 6 [e]Și Elamul poartă tolba Cu cete de bărbați *și* de călăreți, Și [f]Kirul desvălește scutul. 7 Văile tale cele alese s'au umplut de care, Și călăreții s'au așezat la portile *tale*. 8 Atuncia s'a ridicat vălul *de pe ochii* lui Iuda: Și te-ai uitat în ziua aceea la armele [g]din casa pădurii; 9 Și [h]ați văzut, că spărturile cetății lui David sunt multe; Și ați adunat apele iazului de jos; 10 Ați numărat casele Ierusalimului, Și ați stricat casele, ca să întăriți zidul; 11 Și [i]ați făcut între cele două ziduri șanț, *Ca să cuprindă* apele iazului celui vechiu; Dar nu v'ați uitat la [j]făcătorul acestora, Nici nu v'ați uitat la cel ce din vechime a pregătit acestea. 12 În ziua aceea Dumnezeu, Domnul oștirilor *v'a* [k]chiemat La plâns *și* la bocet, 13 [l]La pleșuvie și la încingere cu sac; Dar iată! bucuria și veselia, Înjunghierea boilor și tăierea oilor, Mâncarea cărnei și beutul vinului! [m]„Să mâncăm, și să bem, Căci mâne vom muri.“ 14 [n]Și s'a descoperit urechilor mele prin Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Cu adevărat, nedreptatea aceasta [o]nu vi-se va iertà până la moartea voastră, Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor.

Șebna este alungat.

15 Așà zice Dumnezeul, Domnul oștirilor, Du-te, întră la acest tezaurar, La [p]Șebna, [q]mai marele preste palat, *și zi:* 16 Ce ai acì? și pre cine ai acì? Că acì ți-ai săpat mormântul *tău;* [r]Mormânt înalt își sapă, În piatră scobește locașul său. 17 Iată, Domnul te va aruncà dintr'o aruncătură, omule, [s]Apucându-te cu putere; 18 Ca pre un ghem te va învârti, Și ca pre o minge *te va asvârli* într'un pământ întins; Acolo vei murì, Și acolo *vor fi* carele tale cele frumoase, O *tu*, rușinea casei domnului tău. 19 Te voiu alungà din starea ta, Și el te va smulge din postul tău.

Eliachim e înnălțat.

20 Și în ziua aceea Voiu chemà pre

l Ier. 51. 33. *m* 1 Cron. 1. 30 *n* Ier. 49. 28. *o* 1 Cron. 1. 9, 32. | *p* Cap. 16. 14. *q* Ps. 120. 5. — | *Capul 22.* *a* Cap. 32. 13. *b* Ier. 4. 19. *c* Cap. 37. 3 | *d* Plân. 1. 5. *e* Ier. 49. 35. *f* Cap. 15. 1. | *g* 1 Reg. 7. 3. *h* 2 Reg. 20. 20. *i* Neem. 3. 16. | *j* Cap. 37. 26. *k* Ioel. 1. 13. *l* Ezra. 9. 3. | *m* Cap. 56. 12. *n* Cap. 5. 9. *o* 1 Sam. 3. 14. | *p* 2 Reg. 18. 37. *q* 1 Reg. 4. 6. *r* Mat. 27. 60. *s* Est. 7. 8.

servul meu [t]Eliachim, pre fiul lui Hilchia: 21 Îl voiu îmbrăcà cu vestmântul tău, Şi-l voiu încinge cu cingătoarea ta; Domnia ta o voiu dà-o în mâna lui, Şi va fi părinte locuitorilor Ierusalimului, Şi casei lui Iuda. 22 Şi voiu pune pe umărul său cheia casei lui David; Şi va [u]deschide, şi nimenea nu va închide, Şi va închide, şi nimenea nu va deschide. 23 Îl voiu întări, *ca* pre [v]un drug pe loc tare. Şi va fi ca un scaun de mărire la casa părintelui său; 24 Şi pe dânsul va atârnà toată mărirea casei părintelui său, Pre copiii şi nepoţii *săi*, Toate vasele cele mici, dela vasul cupelor până la vasul ulcioarelor. 25 În ziua aceea, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Drugul, înţepenit pe locul tare, se va depărtà, Se va tăià şi va cădeà, Şi sarcina deasupra lui va pierì; Căci Domnul o zice.

Căderea Tirului şi restatornicirea sa în onoarea lui Dumnezeu.

23 [a]Profeţia asupra Tirului. Urlaţi, corăbii ale Tarşişului, Căci *Tirul* s'a pustiit, De nu va mai fi într'însul nici casă nici întrare; [b]Din pământul Chitteilor vi-se va descoperì *aceasta*. 2 Amuţiţi, locuitori ai ţărmului, Pre care-l umplură neguţătorii Sidonului, Ce trec pe faţa mărei; 3 Ale cărui venituri *erau* semânţa Sihorului, secerişul Nilului, *adus* pe ape multe, De [c]se făcù târgul popoarelor. 4 Ruşinează-te, Sidoane! căci marea a vorbit, Cetatea mărei, zicând: „Nu *mai* sunt în dureri de facere, nici nu *mai* nasc copii, Nici nu *mai* nutresc tânări, *nici nu mai* cresc fecioare.“ 5 [d]Când *va venì* ştire Egiptului, Ştire despre Tir, se vor cutremurà. 6 Treceţi la Tarşiş! Urlaţi, locuitori ai ţărmului! 7 Au nu *este* el [e]*cetatea* voastră cea sgomotoasă, Al cărui început *este* din zilele vechi? *Iată acum* picioarele ei o duc să locuiască departe! 8 Cine a hotărît aceasta asupra Tirului, [f]Care împărţià cununi, Ai cărui târgoveţi *erau* cei mai mari, Şi ai cărui neguţători *erau* cei mai de seamă ai pământului? 9 Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, a hotărît aceasta: Ca să ruşineze mândria a toată mărirea, Ca să înjosească pre toţi cei mai de seamă ai pământului. 10 Fată a Tarşişului, străbate pământul tău, ca un fluviu, Cingătoarea nu mai *este*. 11 Întins-a mâna sa asupra mărei, Clătit-a regatele, Domnul dat-a poruncă împotriva *acestor* Cananei, Ca să se strice cetăţile lor. 12 Şi a zis: [g]„Nu te vei mai bucurà, Fecioară siluită, fată a Sidonului; Scoală-te, [h]treci la Chittei; Nici acolo nu vei aveà odihnă. 13 Iată pământul Chaldeilor! Poporul acesta nu erà nimic; Asirieanul l-a întemeiat pentru [i]cei ce locuesc deşertul; *Şi* ei ridicară valuri asupra *Tirului*, Surpară palaturile lui, Şi-l prefăcură în ruini. 14 [j]Urlaţi, corăbii ale Tarşişului: Că pustiitu-s'a cetatea voastră. 15 Şi în ziua aceea Tirul va rămâneà în uitare şaptezeci de ani, Cât *ţin* zilele unui rege; Şi la sfârşitul celor şaptezeci de ani se va cântà *de Tir ca de* o meretrice: 16 „Ià-ţi citară, umblă prin cetate, Meretrice uitată, Joacă bine, cântă cântări multe, Pentru ca să-şi aducă aminte de tine.“ 17 Dar la sfârşitul celor şaptezeci de ani Domnul îşi va aminti de Tir, Şi el se va întoarce iarăşi la câştigul său, Şi [k]va stà în legătură cu toate regatele lumei depe pământ. 18 Dar câştigul lui şi plata lui [l]se vor sfinţì Domnului: Nu se vor păstrà şi nu se vor strânge; Ci câştigul lui va fi pentru cei ce locuesc înaintea Domnului, Ca să mânânce, să se sature şi să aibă vestminte trainice.

Judecata dumnezească asupra pământului.

24 Iată, Domnul deşeartă ţara, şi o pustieşte, O răstoarnă şi risipeşte pre locuitorii săi! 2 Şi va fi poporului ca şi [a]preotului, Servului ca şi domnului său, Servei ca şi doamnei sale: [b]Cumpărătorului ca şi vânzătorului: Îm-

---

t 2 Reg. 18. 18. *u* Iov. 12. 14. *v* Ezra. 9. 8.

Capul 23. *a* Ier. 25. 22. *b* Vers. 12. *c* Ezec. 27. 3. *d* Cap. 19. 16. *e* Cap. 22. 2. *f* Ezec. 28. 2,12. *g* Apoc. 18. 22. *h* Vers. 1. *i* Ps. 72. 9. *j* Ezec.27.25,30. *k* Apoc. 17. 2. *l* Zech.14.20,21.

Capul 24. *a* Osea. 4. 9. *b* Ezec 7. 12, 13.

prumutătorului ca și celui împrumutat; Creditorului ca și datornicului. 3 Se deșeartă țara și se pradă: Căci Domnul a zis cuvântul acesta. 4 Țara jelește, *și* se vestejește; Lumea lâncezește *și* se vestejește; Mai marii poporului țării lâncezesc. 5 Că [c] țara s'a pângărit prin locuitorii săi: Căci au călcat legile, au schimbat așezământul, Au frânt vecinicul legământ. 6 Pentru aceasta [d] blestemul a înghițit țara, Și locuitorii din ea s'au pedepsit; Pentru aceasta datus'a foc locuitorilor țării, Și *numai foarte* puțini oameni au rămas. 7 [e] Mustul bocește, via lâncezește, Toți cei cu inima voioasă suspin. 8 Desfătarea [f] timpanelor a încetat; Vuetul celor ce se veselesc a contenit; A încetat desfătarea citarei. 9 Nu *mai* beau vin cu cântece: Beutura cea îmbătătoare amară este celor ce o beau. 10 Cetatea cea deșeartă s'a sfărâmat; Toate casele s'au închis *așà*, că nimene nu *mai* intră într'*însele*. 11 O strigare *este* în *toate* părțile pentru vin; Trecut-a orice veselie, bucuria țării a fugit. 12 Pustiirea a rămas în cetate, Și poarta cu ruini s'a lovit. 13 Căci face-se-va țării *și* semințielor *sale*, [g] Ca la scuturatul maslinilor, Ca la bobițătură după sfârșitul culesului, 14 *Puținii aceștia ce vor rămâneà*, Vor înălța vocea lor, vor cântà de bucurie, Și cei de către mare vor lăudà măreția Domnului. 15 Deaceea măriți [h] pre Domnul, Dumnezeul lui Israel, *cei* din insulele mării! 16 Din marginea pământului auzit-am noi cântările: „Mărire Dreptului.“ Dar eu zis-am: Mă sting, mă sting, vai mie! [i] Prădătorii prădă, Da, prădătorii pradă foarte. 17 [j] Groază și groapă și cursă *Sunt* asupra ta, locuitorule al țării. 18 Și va fi *ca* cel ce va fugì de vuetul groazei, va cădeà în groapă; Și cel ce se va ridicà din groapă, Se va prinde în cursă: căci [k] stavilele cerului s'au deschis, Și [l] temeliile pământului se clătesc. 19 [m] Pământul s'a sfărâmat, Pământul s'a îmbucătit, Pământul s'a smâncit *din locul său;* 20 Pământul se clatină încoace și încolo ca cel beat, Și se mișcă *în toate părțile* ca un leagăn spânzurat; Că nelegiuirea lui este grea preste el: Cade, și nu se va mai ridicà.

Desvelirea viitoare a măririi Domnului pe muntele Sion.

21 Și în ziua aceea Domnul va pedepsì oștirea celor înalți întru înălțime, Și pre regii pământului depe pământ; 22 Și se vor adunà, *Cum* se adună încătușații la groapă, Și vor fi închiși la închisoare; Și după zile multe vor fi pedepsiți. 23 Atuncia luna va roșì și soarele se va rușinà, Căci Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, va domnì pe muntele Sion, Și în Ierusalim și înaintea bătrânilor săi în mărire.

Preamărirea Domnului.

25 Doamne, tu *ești* Dumnezeul meu; Pre tine [a] te înalț, *și* laud numele tău; [b] Că tu ai făcut *lucruri* minunate, *Și* [c] sfaturile *tale* cele de demult *arătatus'au* credincioase *și* adevărate. 2 Căci făcut-ai [d] din cetăți movile *de pietre, Și* ruini din cetățile întărite, Palaturile inamicilor, *așà* că ele cetăți nu *mai* sunt, *Și* nici odată nu se vor rezidì. 3 Deaceea te vor [e] mărì popoarele puternice, Și cetățile națiunilor celor dătătoare de groază se vor teme de tine; 4 Căci tu tărie ai fost săracilor. Tăria celor neavuți în strâmtorarea lor, [f] Loc de scăpare în contra furtunei, umbră în contra arșiței: Căci sufflarea *mâniei* groaznicilor *inamici este* ca furtuna *pentru* ziduri. 5 Cum *se domolește* arșița în uscăciune, Ai umilit fala groaznicilor *inamici;* Ca pre arșiță prin umbra nourului, *Așà* ai umilit fala groaznicilor *inamici.*

Ospățul de veselie al popoarelor pe muntele Sion.

6 Și [g] Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, va face pe [h] acest munte [i] tutulor popoarelor Ospețe de vite grase, ospețe de vinuri pe drojdiile *lor*, De vite grase, pline

[c] Fac. 8. 17. [d] Mal. 4. 6. [e] Ioel. 1. 10, 12. | [f] Ier. 7. 34. [g] Cap. 17. 5, 6. [h] Mal. 1. 11. | [i] Ier. 5. 11. [j] 1 Reg. 19. 17. [k] Fac. 7. 21. | [l] Ps. 18. 7. [m] Ier. 4. 23. —

Capul 25.
[a] Esod. 15. 2. [b] Ps. 98. 1. | [c] Num. 23. 19. [d] Cap. 21. 9. [e] Apoc. 11. 13. | [f] Cap. 4. 6. [g] Prov. 9. 2. | [h] Cap. 2. 2, 3. [i] Dan. 7. 14.

de măduvă, de vinuri bine limpezite pe drojdiile *lor*. 7 Și în muntele acesta el va depărtà Acoperământul ce acopere toate popoarele, Și [j]vălul ce învălește toate națiunile, 8 Va [k]înghiți moartea pentru veci; Și Domnul, Dumnezeul, va [l]șterge lacrimele depe toate fețele, Și va depărtà ocara poporului său depe tot pământul; Căci Domnul a vorbit. 9 Și în ziua aceea vor zice: „Iată, acesta *este* Dumnezeul nostru, Îl așteptăm, ca să ne mântuie; Acesta *este* Domnul; [m]Îl așteptăm; [n]Ne vom bucurà și ne vom desfătà în mântuirea lui.“ 10 Căci în muntele acesta mâna Domnului va odihnì; Și Moabul va fi călcat supt dânsul, Cum se calcă paiele din bălegar. 11 Și va întinde mânele sale asupra lui, Cum întinde *mânele sale* înnotătorul, ca să înnoate; Și va umilì mândria lui Prin încovăerea mânelor sale. 12 Și înaltele tării ale zidurilor tale le va plecà, *Le* va înjosì, *le* va aruncà la pământ, în țărână.

Cântare de laudă a poporului lui Dumnezeu și speranța sa.

26 În [a]ziua aceea în pământul lui Iuda se va cântà cântarea aceasta: Cetate tare avem, *Și Dumnezeu* pus-a *în ea* [b]mântuirea *sa* drept zid și val. 2 [c]Deschideți porțile, Și va întrà în *ele* poporul drept, ce păzește credincioșia *sa*. 3 Pre cel cu cugetare statornică Îl vei păzì în pace desăvârșită; Căci în tine se încrede. 4 Încredeți-vă în Domnul pururea, [d]Căci stâncă vecinică *este* în Iah, Domnul. 5 Căci el înjosește pre cei ce locuesc întru înălțime: El pleacă [e]cetatea cea înaltă; Până la pământ o pleacă, Aruncând-o în pulbere. 6 Piciorul o calcă, Picioarele săracului, pașii celor neavuți. 7 Netedă *este* calea dreptului; [f]Calea dreptului tu o netezești. 8 Și [g]în calea judecăților tale, Doamne, te-am așteptat: Dorința sufletului *nostru a fost* în numele tău și în amintirea ta. 9 [h]Din suflet noaptea te-am dorit; Da, cu spiritul meu în lăuntrul meu te-am căutat; Căci, când judecățile tale *sunt* pe pământ, Locuitorii lumii învață dreptatea. 10 [i]Cu cel nelegiuit *chiar* milă *de* se va face, El *tot* nu va învățà dreptatea; Ci în [j]pământul dreptății va nedreptăți, Și nu va căutà la măreția Domnului. 11 Mâna ta, Doamne, înalță-se, *dar* [k]ei nu o văd; Dar vor vedeà zelul *tău pentru* poporul *tău*, Focul mâniei, ce mistue pre inamicii tăi; Și se vor rușinà.

12 Doamne, tu ne vei dà pacea; Căci toate lucrurile *mari*, ce ni-s'au făcut, tu le-ai lucrat. 13 Doamne, Dumnezeul nostru, [l]*alți* domni afară de tine au domnit preste noi; Dar *acum* numai pre tine singur *Și* numele tău vom lăudà. 14 Ei *sunt* morți; nu vor reînvià; *Sunt* umbră; nu se vor sculà; Căci tu i-ai pedepsit, i-ai stârpit, Și ai nimicit toată amintirea lor. 15 Îmmulțit-ai poporul *tău*, Doamne, Îmmulțit-ai poporul *tău*, te-ai mărit; Ai lărgit toate marginile țării *lui*. 16 [m]În strâmtorarea *lor* pre tine te căutară, Doamne, Spre tine revărsară ruga *lor, când* pedeapsa ta *era* asupra lor. 17 Ca o îngrecată, aproape de facere, Ce *este* în dureri de facere, *și* în durerile sale strigă, Așà eram noi înaintea Domnului: 18 Eram [n]îngrecați, eram în dureri de facere; Dar ce am născut, vânt eră; Nici o mântuire n'am făcut pentru țară, Nici nu căzură [o]locuitorii lumii. 19 [p]Morții tăi vor trăì, Moartele mele corpuri se vor sculà. [q]Sculați-vă și cântați, voi locuitori ai pulberei! Căci roaua ta *este* roaua ierburilor, Și pământul va aruncà afară pre cei morți. 20 Vino, poporul meu, întrà în cămările tale, Și închide ușile tale după tine; Ascunde-te pentru puțin timp, până să treacă mânia *mea*. 21 Căci, iată, Domnul iese din locul său, Ca să pedepsească pre locuitorii pământului pentru nedreptatea lor; Și pământul va descoperì sângiuirile lui, Și nu va mai acoperì pre uciși săi.

---

j 2 Cor. 3. 15. *k* Osea 13. 14. *l* Apoc. 7. 17. *m* Tit 2. 13. *n* Ps. 20. 5.

Capul 26.
a Cap. 2. 11. *b* Cap. 60. 18. *c* Ps. 118. 19,20. *d* Cap. 45. 17. *e* Cap. 25. 12. *f* Ps. 37. 23. *g* Cap. 64. 5. *h* Ps. 63. 6. *i* Rom. 2. 4. *j* Ps. 143. 10. *k* Iov. 34. 27. *l* 2 Cron. 12. 8. *m* Osea. 5. 15. *n* Cap. 13. 8. *o* Ps. 17. 14. *p* Ezec. 37. 1 etc. *q* Dan. 12. 2.

Umilirea puterilor lumeşti, strângerea lui Israel.

27 În ziua aceea va pedepsì Domnul
cu sabia sa cea grea şi mare şi tare,
Pre Leviatan, pre şarpele cel repede,
Da, pre [a]Leviatan, pre şarpele cel inelat;
Şi va ucide pre [b]crocodilul din mare.
2 În ziua aceea să [c]cântaţi via [d]cea plăcută:
3 [e]„Eu, Domnul, o păzesc; În toată clipa o ud;
Ca *nimenea* să nu o vatăme, Noaptea-ziua o păzesc.
4 Urgia nu *mai este* în mine; O de s'ar luptà
[f]spinii *şi* scaii ei cu mine! M'aş repezì asupră-le, pre toţi i-aş arde.
5 Dar *mai bine* apuce-se [g]de mine, tăria *lor*.
[h]Facă pace cu mine; Pace facă cu mine."
6 În *zilele* viitoare Iacob [i]va prinde rădăcină,
Israel va înbobocì, va înflorì, Şi va umpleà faţa lumii de fructe.
7 Au doar lovitu-l-a pre el, cum a lovit pre cei ce-l loviră pre dânsul?
Sau fost-a el ucis cu uciderea celor ucişi pentru dânsul?
8 *Nu, ci* [j]cu stâmpărare te lupţi cu el,
Îl [k]alungi *ca* cu vânt puternic, În ziua vântului de răsărit.
9 Deci cu aceasta *pedepsire* se va împăcà nedreptatea lui Iacob;
Şi aceasta *va fi* fructul *ei:* îndepărtarea a tot păcatul său:
Că va sfărâmà toate pietrile altarului *idolilor*, ca pietrile de var,
Şi Astarteele şi chipurile soarelui nu se vor *mai* ridicà.
10 Dar cetatea cea întărită *va fi* singuratică,
Ca o locuinţă lăsată şi părăsită în pustiu;
[l]Pe locul ei vor paşte viţeii, se vor odihnì într'însa,
Şi vor mâncà ramurile *arborilor crescuţi* în ea.
11 Când ramurile ei se usucă, se vor rupe;
Femeile venind, le vor aprinde; Că [m]fără de minte *este* poporul *acesta:*
Deaceea Făcătorul său nu se îndură de dânsul,
Şi Creatorul său nu-l miluieşte.
12 Şi în ziua aceea Domnul va scuturà *fructele*
Dela canalul Eufratului, până la râul Egiptului,
Şi voi vă veţi adunà unul câte unul, voi fiii lui Israel.
13 Şi *tot* în aceea zi se va suflà din trâmbiţa cea mare,
Şi vor venì cei gata de peire în pământul Asiriei,
Şi cei risipiţi în pământul Egiptului;
Şi se vor închinà înaintea Domnului, pe muntele cel sfânt, în Ierusalim.

Pedeapsa semeţiilor Efraim şi Iuda.

28 Vai de [a]cununa cea mândră a beţivilor lui Efraim,
A căror [b]măreaţă frumuseţe *este ca* o floare veştejită,
Depe colinele mânoasei văi a celor învinşi de vin.
2 Iată, Domnul are la *îndemână* un *om* tare şi puternic, [c]*Care*,
ca ploaia, ca grindina, ca furtuna cea stricăcioasă,
Ca curgerile cele puternice ale apelor ce înundă, *O* va surpà la pământ cu mâna *sa*.
3 [d]Cununa cea mândră a beţivilor lui Efraim Va fi călcată în picioare.
4 Şi floarea cea veştejită a [e]măreţei lor frumuseţi,
Depe colinele mânoasei *lor văi*, Va fi ca un fruct timpuriu, copt înaintea verei;
Pre care cinevà n'apucă *bine* a-l vedeà, *Şi*-l ia în mână, *şi*-l înghite.
5 În ziua aceea Domnul, D*umnezeul* oştirilor, va fi cunună frumoasă, Şi diademă măreaţă pentru rămăşiţa poporului său,
6 Şi spirit de judecată pentru cel ce şeade la judecată,
Şi tărie la cei ce împing resbelul până la porţi.
7 Dar şi aceştia [f]se rătăcesc de vin, Şi se clatină de beutura îmbătătoare;
[g]Preotul şi profetul se rătăcesc de beutura îmbătătoare; Sunt stăpâniţi de vin,
Se clatină de beutura îmbătătoare; Se rătăcesc, când profeţesc, Se poticnesc, *când* judecă.
8 Căci toate mesele sunt pline de vărsătură scârboasă; Nici un loc nu *este curat*.
9 *Ei zic:* [h]„Pre cine *voieşte* el să înveţe ştiinţa?
Şi pre cine *caută* să facă să înţeleagă înţelepciune? Oare pre cei înţercaţi dela ţâţă?
10 *De ne dă* poruncă preste poruncă, poruncă preste poruncă, Învăţătură preste învăţătură, învăţătură preste învăţătură, Puţin aci, puţin acolo."
11 Deaceea cu [i]buze gângave, şi cu limbă străină Va vorbì către acest popor
12 Cel ce a zis: Iată odihna! daţi odihnă celor osteniţi; Şi iată răcorirea!

Capul 27.
a Ps. 74. 13, 14. *b* Cap. 51. 9. *c* Cap. 5. 1. *d* Ps. 80. 8. Ier 2. 21. *e* Ps. 121. 4, 5. *f* 2 Sam. 33. 6. *g* Cap. 25. 4. *h* Iov. 22. 21. *i* Osea. 14. 5, 6. *j* Iov. 23. 6. *k* Ps. 78. 38. *l* Cap. 17. 2. *m* Ier. 8. 7.

Capul 28.
a Vers. 3. *b* Vers. 4. *c* Ezec. 13. 11. *d* Vers. 1. *e* Vers. 1. *f* Prov. 20. 1. *g* Cap. 56. 10, 12. *h* Ier. 6. 10. *i* 1 Cor. 14. 21.

Dar ei nu voiră să asculte. 13 Deaceea cuvântul Domnului va fi către ei: Poruncă preste poruncă, poruncă preste poruncă, Învăţătură preste învăţătură, învăţătură preste învăţătură, Puţin aci, puţin acolo, *Cum* să umble, şi *cum* să cadă pe spate, *Cum* să se sfărâme, *cum* să se încurce, şi *cum* să se prindă. 14 Pentru aceasta ascultaţi cuvântul Domnului, oameni batjocuritori, Cari cărmuiţi poporul acesta din Ierusalim! 15 Pentru că aţi zis: „Noi am încheiat legământ cu moartea, Şi cu infernul am făcut învoială; Când biciul înundării va trece, el nu va ajunge la noi; [j] Căci neam făcut minciună locul nostru de scăpare, Şi supt minţire ne vom ascunde“:

Piatra unghiulară preţioasă:

16 Pentru aceasta, aşà zice Domnul: Iată, pun în Sion [k] piatră, Piatră cercată, preţioasă, *piatră* unghiulară, temelie puternică: Cel ce crede să nu se teamă! 17 Şi voiu pune judecata în linie; Şi dreptatea în cumpănă; Şi grindina va mătură [l] locul de scăpare al minciunei, Şi apele vor înunda locul de ascundere; 18 Şi legământul vostru cu moartea se va rupe, Şi învoiala voastră cu infernul nu va stà; Şi când biciul înundărei va trece, Veţi fi striviţi de dânsul. 19 De câte ori va trece, vă va răpì: Căci pe fiecare dimineaţă va trece, Ziua şi noaptea; Şi numai ştirea *despre venirea lui* va fi o spaimă grozavă. 20 Căci *împlinì-se-va proverbul:* În patul scurt nu *te* poţi întinde; Şi cu plapoma îngustă nu te poţi înfăşurà. 21 Căci Domnul se va sculà, ca *în* muntele [m] Perazim, Se va repezì, ca *în* valea [n] Ghibeonului; Ca să facă lucrarea sa, lucrarea cea străină; Şi să îndeplinească fapta sa, fapta cea străină *firei* lui. 22 Şi acum nu batjocuriţi, Ca să nu se facă mai tari lanţurile voastre; Căci auzit-am dela Domnul, Dumnezeul oştirilor, *Că s'a* hotărît nimicire preste toată ţara.

Minunatul sfat al Domnului.

23 Luaţi în ureche şi auziţi vocea mea; Ascultaţi şi auziţi cuvântul meu! 24 Au doar plugarul ară în toate zilele, ca să semene? Au doar el *necontenit* brăzdează şi grăpează ţarina sa? 25 Au doar, după ce a netezit faţa ei, Nu va aruncà măzăriche şi nu va preserà chimenul: Şi *nu* va pune grâul în rânduri, Şi *nu va semănà* orzul la locul său, Şi alacul împrejurul acestuia? 26 Dumnezeul său îi arată ce trebue să facă, *Şi-l* învaţă *aşà*. 27 Măzărichea nu se treeră în leasă, Nici roata carului nu se învârteşte asupra chimionului; Ci cu bâtul se bate măzerichea şi chimionul cu umbleciugul. 28 *Grâul* pentru pâne se măruntéşte; Căci *treerătorul* nu vreà să-l treere necontenit; *Nici cu* roata carului se sfărâmă, Nici *cu* caii nu se mărunţeşte, 29 Şi aceasta a ieşit dela Domnul, Dumnezeul oştirilor, Cel minunat în sfat *Şi* mare în fapte.

Ierusalimul va fi îngrozit şi mântuit.

29 Vai de [a] Ariel, de Ariel. De cetatea [b] *în care* a tăbărît David; Adăugaţi an preste an; Întoarne-se sărbătorile în cerc: 2 Tot voiu strâmtorì Arielul, Şi va fi un bocet şi vaet: Şi-mi va fi un Ariel *adevărat*. 3 Şi voiu tăbărì în jurul tău, Te voiu strâmtorì cu val, Şi voiu ridicà întărituri asupra ta; 4 Aşà vei fi înjosit, vei vorbì *ca* [c] din pământ, Şi vorba ta va fi slabă, *ca şi cum ar ieşì* din pulbere, Şi vocea ta va fi ca a necromantului, *ieşind* din pământ, Şi cuvântarea ta va fi *ca* o şoaptă din ţărână. 5 Dar ca pulberea cea măruntă va fi mulţimea [d] inamicilor tăi, Şi mulţimea celor groaznici [e] ca pleava spulberată: Şi aceasta se va [f] face într'o clipă, de odată. 6 [g] Ea va fi pedepsită de către Domnul, Dumnezeul oştirilor, Cu tunet, cu cutremur şi cu vuet mare, Cu vifor şi furtună, Şi cu vulvătae de foc mistuitor. 7 Da, [h] mulţimea tutulor popoarelor, ce se vor luptà asupra Arielului, Toate câte se vor luptà asupra lui şi asupra întăririlor lui, şi-l vor strâmtorì. Vor fi [i] ca visul ce se vede noaptea: 8 [j] Va

---

j Amos. 2. 4. *k* Efes. 2. 20. | 1 Pet. 2. 6, 7, 8. *l* Vers. 15. | *m* 2 Sam. 5. 20. *n* Ios. 10. 10, 12. | *Capul 29.* *a* Ezec. 43. 15, 16. | *b* 2 Sam. 5. 9. *c* Cap. 8. 19. | *d* Cap. 25. 5. *e* Iov. 21. 18. | *f* Cap. 30. 13. *g* Cap. 28. 2. | *h* Cap. 37. 36. *i* Iov. 20. 8. *j* Ps. 73. 20.

fi Cum e visul celui flămând, căruia *îi pare* că mănâncă: Dar iată, se deșteaptă, și foamea lui este neînduplecată; Sau, cum e visul celui însetat, *căruia îi pare* că beà, Dar iată, se deșteaptă, și *este* slab, și setea lui *este* neastâmpărată; Așà va fi mulțimea tutulor popoarelor, Ce se vor luptà asupra muntelui Sion.

Poporul va fi orbit.

9 Înmărmuriți-vă și înlemniți, Orbiți-vă și fiți orbi, *Voi ce* [k] sunteți beți, [l] dar nu de vin, *Voi ce* vă clătinați, dar nu de beutură îmbătătoare; 10 Căci [m] Domnul a vărsat asupra voastră spirit de somn adânc, Și a [n] închis ochii voștri; Preste profeții și preste capii voștri, preste [o] văzători a pus văl; 11 Așà că toată viziunea este pentru voi, Ca cuvintele unei cărți [p] sigilate, Ce se dă cuivà, ce știe carte, Zicându-*i-se:* Cetește aceasta, rogu-te; [q] Și el răspunde: Nu pot, că *este* sigilată; 12 Apoi se dă cartea celui ce nu știe carte, Zicându-*i-se:* Cetește aceasta, rogu-te; Și el răspunde: Nu știu carte. 13 Deaceea zice Domnul: [r] Fiindcă poporul acesta se apropie de *mine* cu gura sa, Și mă onorează cu buzele sale; Dar inima lui este departe de mine, Și temerea lui de mine este *ca* o poruncă [s] învățată dela oameni: 14 [t] Deaceea, iată, *lucruri* din ce în ce mai minunate voiu săvârși asupra poporului acestuia, Minunate și strașnice: [u] Că înțelepciunea înțelepților lui va pierì, Și cuminția cuminților săi se va ascunde. 15 [v] Vai de cei ce-și ascund adânc planurile lor de Domnul, Și faptele cărora sunt de întunerec; Și zic: Cine oare ne va vedeà? Și cine oare ne va luà seamă? 16 O, ce zăpăciți sunteți, Au doar să se socoată olarul ca lutul? Au doar va zice zidirea de cel ce a zidit-o: Nu el m'a zidit? Sau va zice făptura de cel ce a făcut-o, Că nu se pricepe?

Preschimbare minunată.

17 Au nu încă preà puțin timp, Și Libanul se va schimbà în câmpie roditoare, Și câmpia roditoare se va socotì ca o pădure. 18 Și în ziua aceea surzii vor auzì cuvintele cărții, Și ochii orbilor vor vedeà din ceață și din întunerec; 19 Și cei blânzi vor înmulți bucuria *lor* în Domnul, Și cei lipsiți între oameni se vor desfătà în sfântul lui Israel. 20 Căci cel groaznic se va sfârși, și cel batjocuritor va pierì, Și toți cei ce veghiau nedreptatea se vor stârpì: 21 Cei ce condamnă pre om la judecată, Și pun cursă celui ce mustră la poartă, Și prin înșelăciune strică pre cel drept. 22 Deaceea Domnul, care a mântuit pre Abraam, așà zice despre casa lui Iacob: Iacob nu se va mai rușinà, Și fața lui nu se va mai îngălbenì. 23 Căci, când vor vedeà pre copiii lor, lucrul mânelor mele, În mijlocul lor vor sfințì numele meu, Vor sfințì pre Sfântul lui Iacob, Și se vor teme de Dumnezeul lui Israel. 24 Și cei rătăciți cu spiritul vor învățà priceperea. Și cei îndărătniciți vor primì învățătură.

Vai de aceia ce se adăpostesc la Egipteni.

30 Vai de fiii neascultători, zice Domnul, [a] Cari iau sfatul, dar nu dela mine; Și cari fac legăminte, dar nu prin spiritul meu, [b] Ca să adauge păcat preste păcat; 2 [c] Cari se pogoară în Egipt, [d] Fără să întrebe gura mea; Ca să se întărească cu puterea lui Faraon, Și să se încreadă în umbra Egiptului! 3 [e] De aceea puterea lui Faraon va fi rușinea voastră, Și încrederea în umbra Egiptului ocara voastră. 4 Căci mai marii lor fură *trimiși* în [f] Zoan, Și solii lor au ajuns până în Hanes. 5 [g] Toți se vor rușinà de un popor, ce nu putù să le folosească, *Ce* nu poate ajutà nici folosì, *Dar le va fi* de rușine și de ocară. 6 Iată [h] vitele încărcate *și gata de mers* spre mează-zi, În pământul întristării și al strâmtorării, Unde *se află* leul cel tare și leul batrân, [i] Vipera și șarpele sburător cel văpăios; Acolo aduc avuțiile lor pe spinarea asinilor, Și tezaurele lor pe ghebul cămilelor, La un popor, *ce* nu *le*

---

k Cap. 28. 7, 8.
l Cap. 51. 21.
m Rom. 11. 8.
n Ps. 69. 23.
o 1 Sam. 9. 9.
p Cap. 8. 16.
q Dan. 12. 4, 9.
r Marc. 7. 6, 7.
s Col. 2. 22.
t Hab. 1. 5.
u 1 Cor. 1. 19.
v Cap. 30. 1. *Capul 30.*
a Cap. 29. 15.
b Deut. 29. 19.
c Cap. 31. 1.
d Num. 27. 21.
e Cap. 20. 5.
f Cap. 19. 11.
g Ier. 2. 36.
h Cap. 57. 9.
i Deut. 8. 15.

va folosì. 7 [j]Căci Egiptenii în deşert şi fără folos vor ajutà; Deaceea numesc pre acesta: [k]Rahav Hem Şavet. 8 Acum du-te, [l]scrie aceasta înaintea lor pe tablă, Însemnează-o în carte, Ca să fie pentru zilele viitoare în veci şi nesfârşit: 9 Că[m] acesta *este* popor resculător, fii mincinoşi. Fii, *cari* nu vor să audă legea Domnului; 10 [n]Cari zic către văzători: „Nu vedeţi;“ Şi către profeţi: „Nu profeţiţi pentru noi cele drepte; [o]Cuvântaţi-ne *lucruri* plăcute, Profeţiţi *profeţii* măgulitoare: 11 Depărtaţi-vă din cale, Daţi-vă în lături din cărare, Luaţi de dinaintea noastră pre Sfântul lui Israel.“ 12 Deaceea aşà zise Sfântul lui Israel: Fiindcă nesocotiţi cuvântul acesta, Şi vă încredeţi în apăsare şi viclenii, Şi vă răzâmaţi pe ele: 13 Deaceea fi-va pentru voi acest păcat [p]ca spărtura unui zid înalt, Care spărgându-se, ameninţă să cadă, *Şi* a cărui prăbuşire [q]se face deodată, într'o clipă. 14 Şi-l [r]va sfărâmà, Cum se sfărâmă vasul olarului, Ce se sfărâmă fără milă, De nu se mai găseşte nici un hârb în sfărâmăturile lui, Cu ce să se ia foc din vatră, Sau să se scoată apă din puţ. 15 Căci aşà zice Dumnezeu, Domnul, Sfântul lui Israel: [s]Prin întoarcere şi odihnă aţi fi fost mântuiţi; În linişte şi în încredere ar fi fost puterea voastră; [t]dar n'aţi voit; 16 Ci aţi zis: Nu, căci vom fugì pe cai; Deaceea veţi fugì; Şi *iarăşi aţi zis:* Vom încălecà pe *cai* iuţi: Deaceea gonaşii voştri vor fi iuţi; 17 [u]O mie *va fugì* înaintea ameninţării unuia, Şi *voi toţi* de ameninţările a cinci veţi fugì, Până când veţi rămâneà ca un stâlp pe vârful unui munte, Şi ca un steag *ridicat* pe o colină.

Fericiţi cari se încred în puterea Domnului.

18 Totuşi va aşteptà Domnul, ca să vă miluiască, Şi totuşi se va înălţà, ca să se îndure de voi: Pentru că Domnul *este* Dumnezeu al judecăţii; [v]Fericiţi toţi aceia, cari-l aşteaptă. 19 Căci, poporule din Sion, tu cel [x]ce locueşti în Ierusalim, Să nu mai plângi: *Că* el te va miluì la vocea strigărei tale; Când te va auzì, îţi va răspunde. 20 Şi Domnul îţi va dà [y]Pâne *în* strâmtorare şi apă *în* întristare. Şi [z]învăţătorii tăi nu se vor mai ascunde: Ci ochii tăi vor vedeà pre învăţătorii tăi; 21 Şi urechile tale vor auzì cuvânt înapoia ta, zicând: „Aceasta *este* calea, umblaţi în ea, fără a vă abate din [a]drum, nici la dreapta, nici la stânga. 22 [b]Şi veţi socotì de pângărire Vălul chipurilor voastre *ferecate cu* argint. Şi chipurile *idolilor* voştri îmbrăcate de aur; Şi le vei lepădà, ca pre o sdreanţă necurată, [c]Zicându-le: „Afară.“ 23 [d]Atuncia el va dà ploaie pentru semânţa ta, Cu care vei fi semânat ţarina ta; Şi pânea venitului pământului *tău* Va fi grasă şi hrănitoare; În ziua aceea vitele tale vor paşte în păşuni întinse. 24 Şi boii şi asinele *tale*, care lucrează pământul, Vor mâncà paie curate, Cernute prin ciur şi prin vânturătoare. 25 Şi se vor ivì [e]pe tot muntele înalt, Şi pe toată colina ridicată, Fluvii *şi* râuri de apă: *Fivor* acestea în ziua învingerii celei mari *a Asirienilor*, Când turnurile vor cădeà. 26 Atuncia [f]lumina lunei va fi ca lumina soarelui, Şi lumina soarelui va fi de şapte ori pe atâta, ca lumina a şapte zile, În ziua în care Domnul va drege spărtura poporului său.

Pedeapsa asupra lui Assur.

27 Iată, numele Domnului vine de departe! Aprinsă *este* mânia lui şi flacăra grea; Buzele lui sunt pline de furie, Şi limba lui ca focul mistuitor. 28 Şi [g]suflarea lui ca râul inundător, Ce [h]ajunge până la grumaz: Ca să cearnă naţiunile în sita peirei, Şi *să pună* pe fălcile popoarelor [i]un frâu al rătăcirei. 29 Dar pentru voi va fi cântare, ca şi în noaptea [j]serbătorirei unei serbări, Şi bucuria inimei, ca şi a aceluia care merge cu fluere, Ca să vină la muntele Domnului, către stânca lui Israel. 30 Şi

j Ier. 37. 7.	*n* Ier. 11. 21.	*q* Cap. 29. 5.	*t* Mat. 23. 37.	*x* Cap. 65. 9.	*b* 2 Cron. 31. 1.	*e* Cap 2. 14, 15.	*h* Cap. 8. 8.
k Vers. 15.	*o* 1 Reg. 22. 13.	*r* Ps. 2. 9.	*u* Ios. 23. 10.	*y* 1 Reg. 22. 27.	*c* Osea. 14. 8.	*f* Cap. 60 19,20.	*i* Cap. 37. 29.
l Hab. 2. 2.	*p* Ps. 62. 3.	*s* Cap. 7. 4.	*v* Ps. 2. 12.	*z* Ps. 74. 9.	*d* Mat. 6. 33.	*g* 2 Thes. 2. 8.	*j* Ps. 42. 4.
m Deut. 32. 20.				*a* Ios. 1. 7.			

va face Domnul să se audă vocea sa cea măreaţă, Şi va arătà coborîrea braţului său. Cu aprinderea urgiei *lui,* şi cu flacăra de foc mistuitor, *Cu* furtună şi *cu* ploaie şi *cu* pietri de grindină. 31 Căci prin vocea Domnului se va dărâmà Asiria. Pre care o va bate cu toiagul *său.* 32 Şi toată trecerea toiagului *său* celui hotărît, Pre care Domnul îl va lăsà să steà asupra ei, *Cu* timpane şi citare *se* va însemnà: Căci cu vuetul resbelelor se va luptà cu dânsa. 33 Căci Tofetul *ei este* demult pregătit, Da, pentru regele *ei este* pregătit, *Dumnezeul* l-a făcut adânc şi lat; Rug *gătit* focului cu lemn îndestul, Pre care suflarea Domnului ca un râu de pucioasă îl va aprinde.

Ajutorul zădarnic al Egiptenilor. Biruinţă divină împotriva Asirienilor.

31 Vai de cei [a] ce se coboară în Egipt pentru ajutor, Şi se [b] razămă pe cai, Şi se încred în care, pentru că *sunt* multe, Şi în călăreţi, pentru că sunt puternici foarte: Şi nu se uită la Sfântul lui Israel, [c] nici pre Domnul nu-l caută. 2 Şi totuşi el *este cel ce este* înţelept, *El este cel ce* a adus relele, şi *care* [d] nu întoarce cuvintele sale; Ci se scoală asupra casei făcătorilor de rele, şi asupra ajutorului celor ce fac nedreptatea. 3 Dar Egiptenii *sunt* [e] oameni şi nu Dumnezeu, Şi caii lor cărnuri şi nu spirit; Când Domnul întinde mâna sa, Atuncia cel ce ajută se poticneşte, şi cel ajutat cade, Şi amândoi pier împreună. 4 Căci aşà a zis Domnul către mine: [f] După cum leul sau puiul de leu mugeşte asupra prăzei, Şi *chiar* de s'a adunat asupră-i mulţime de păstori, Nu se teme de vocea lor, Nici nu se umileşte la strigarea lor: [g] Aşà Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, se va coborî, ca să se lupte Pe muntele Sion şi pe colinele lui. 5 [h] Ca pasările sburătoare *pe puii lor,* Aşà Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, va apărà Ierusalimul, [i] Apărându-*l îl* va mântuì, Curăţându-*l îl* va scăpà. 6 Înturnaţi-vă la acela, *De la* care *voi,* fii ai lui Israel, [j] atâta v'aţi abătut. 7 Căci în ziua aceea, *când* fiecare va lepădà Idolii săi de argint şi idolii săi de aur, Pre care mânele voastre cele păcătoase vi-le-au făcut; 8 Atuncia Asiria va cădeà de sabie, nu de om, Şi o sabie nu de om o va sfâşià: Şi va fugì de sabie, Şi tânării ei se vor robì; 9 Şi de teamă va trece pe dinaintea cetăţii ei, Şi mai marii săi, spăimântându-se, *vor părăsì* steagul, Zice Domnul, al cărui foc *este* în Sion, Şi cuptorul său în Ierusalim.

Starea fericită a poporului lui Dumnezeu supt un rege drept, după ce vor fi fost mai înainte pedepse mari.

32 Iată, [a] regele va domnì cu dreptate, Şi mai marii vor guvernà după drept; 2 Şi fiecare va fi ca un adăpost împotriva vântului, Şi *ca* [b] un loc de scăpare împotriva furtunei, Ca pâraie de apă în locuri secetoase, Ca umbra unei stânci mari pe un pământ însetat. 3 [c] Ochii celor ce văd nu vor fi întunecaţi, Şi urechile celor ce aud vor fi ascultătoare. 4 Şi inima nesocotiţilor va cunoaşte înţelepciunea, Şi limba gângavilor se va grăbì să vorbească curat. 5 Prostul nu se va mai numì nobil, *Nici* sgârcitul nu se va mai numì darnic; 6 Căci prostul spune prostii, şi inima lui lucrează nedreptatea, Făptuind răutate, şi proclamând rătăcire împotriva Domnului; Aşà că face să lâncezească sufletul celui flămând, Şi să lipsească adăparea la cel însetat. 7 Şi uneltele sgârcitului *sunt* rele: El cugetă viclenii, Ca să piardă pre cei săraci cu cuvinte mincinoase, *Chiar şi atuncia* când cei săraci cer dreptul *lor.* 8 Iar nobilul cugetă *fapte* nobile, Şi prin *fapte* nobile trăeşte. 9 Sculaţi, femei [d] fără grijă! Auziţi vocea mea, fete fără teamă! Luaţi în urechie cuvintele mele! 10 Multe zile şi *mulţi* ani veţi fi neliniştite, voi cele fără teamă; Căci culesul *viilor* a pierit, şi secerea nu va mai venì. 11 Tremuraţi, cele fără de grijă! Turburaţi-vă, cele fără de teamă! Desbrăcaţi-vă şi desgoliţi-vă,

Capul 31.
[a] Ezec. 17. 15.
[b] Ps. 20. 7.
[c] Dan. 9. 13.
[d] Num. 23. 19.
[e] Ps. 146. 3, 5.
[f] Osea. 11. 10.
[g] Cap. 42. 13.
[h] Deut. 32. 11.
[i] Ps. 37. 40.
[j] Osea. 9. 9.
Capul 32.
[a] Ps. 45. 1, etc.
[b] Cap. 4. 6.
Zech. 9. 9.
[c] Cap. 29. 18.
[d] Amos. 6. 1.

Şi încingeţi *cu sac* coapsele 12 Şi ţâţele *voastre;* plângând câmpiile cele plăcute, Viile cele roditoare; 13 Căci [e] pe pământul poporului meu spini şi scai vor răsări, Da, pe toate casele bucuriei *din* [f] cetatea cea sgomotoasă. 14 [g] Căci părăsì-se-vor palaturile, Sgomotul cetăţii va încetà; Întăriturile şi turnurile vor fi tot atâtea spelunci în veci, Locuri de desfătare pentru asinii sălbatici, [h] de păşune turmelor: 15 Până când spiritul din înălţime se va revărsà asupra noastră, Şi [i] deşertul se va preface în câmpie roditoare, Şi câmpia roditoare pădure se va socotì. 16 Atuncia judecata se va aşezà în pustiu, Şi dreptatea va locuì în câmpia cea roditoare: 17 [j] Şi lucrarea dreptăţii va fi pacea, şi fructul dreptăţii liniştea şi asigurarea în veci. 18 Şi poporul meu va locuì în colibă pacinică, În locuinţe liniştite şi *în* locuri fără grijă; 19 [k] Dar va cădeà grindină asupra [l] pădurii doborînd-o. Şi oraşul va fi adânc înjosit. 20 Fericiţi voi cei ce veţi semănà toate *acele locuri adăpate de* apă, Şi veţi dà drumul boului şi asinului.

Răsbunarea lui Dumnezeu asupra Asirienilor şi celor păcătoşi din Sion; fericirea şi înălţarea cuvioşilor din Sion.

33 Vai ţie, [a] pustiitorule, care *singur* n'ai fost pustiit! Şi *ţie*, prădătorule, care *singur* n'ai fost prădat! [b] Când vei încetà de a pustii, vei fi pustiit; Când vei sfârşì de a prădà, vei fi prădat. 2 Doamne, miluieşte-ne; pre tine [c] te aşteptăm, Fii ajutorul *poporului tău* în toate dimineţele, Şi mântuirea noastră în timp de strâmtorare. 3 De vocea *ta* cea groaznică fugit-au popoarele; Când tu te-ai sculat, împrăştiatu-s'au naţiunile. 4 Şi prada voastră, *Asirienilor!* se culege, *cum* se culege muşiţa, Şi sare preste ea, cum sare locusta ici şi colo. 5 [d] Domnul s'a înălţat, Troncază în înălţime, Umplut-a Sionul de judecată şi dreptate. 6 Şi înţelepciunea şi ştiinţa sunt întărirea timpurilor tale, *Israele!* Puterea mântuirei: Temerea de Domnul *este* tezaurul lui. 7 Iată, vitejii săi strigă afară, [e] Solii păcii plâng cu amar; 8 [f] Căile sunt deşerte; Călătorii încetează; [g] El a rupt legământul *de pace*, a despreţuit cetăţile, Nesocoteşte pre om. 9 [h] Pământul jeleşte, lâncezeşte, Libanul se ruşinează, vestejeşte: Caronul seamănă a pustiiu; Şi Basanul şi Carmelul s'au desbrăcat cu totul *de frunze*. 10 [i] Acum scolu-mă, zice Domnul; Acum mă înalţ, acum mă ridic! 11 [j] Sunteţi îngrecaţi cu fân, *Asirienilor!* naşteţi mirişte: Suflarea voastră *este* un foc *ce* vă mistuie; 12 Aşà că poporul *vostru* arde ca varul: [k] *Ca* spinii tăiaţi se ard cu foc. 13 [l] Cei de departe, auziţi ce am făcut! Şi voi cei de aproape, recunoaşteţi puterea mea! 14 Păcătoşii în Sion se înfricoşează; Groază cuprinde pre cei nelegiuiţi *şi ei zic:* „Cine dintre noi poate locuì cu focul mistuitor? Cine dintre noi poate locuì în flacări vecinice?“ 15 Cel ce [m] a umblat în dreptate şi *cel ce* a vorbit dreptate, Cel ce a despreţuit câştigul prin asupriri, *Cel ce* şi-a scuturat mânele *sale* ca să nu ia mită, *Cel* ce şi-a astupat urechea, ca să nu audă de *vărsarea de* sânge, Şi cel [n] ce şi-a închis ochii, ca să nu vadă răul: 16 Acela locueşte pe înălţimi; Tăriile stâncelor *sunt* scăparea sa; Pânea sa i-se dă, Apa lui *este* sigură. 17 Ochii tăi văd pre rege în frumuseţea lui, Văd o ţară întinzându-se în depărtare. 18 Şi acum inima ta cugetă la groaza trecută şi zice: [o] „Unde este cel ce împuneà tribut? Unde este cel ce-l cumpănià? Unde este cel ce numărà turnurile?“ 19 [p] Poporul cel sălbatic nu-l *mai* vezi, Poporul cu limbă încălcită, *de* n'o puteai înţelege, Cu limba gângavă, *de* n'o *puteai* pricepe. 20 *Iar acum* vezi Sionul, cetatea serbătorilor noastre; Ochii tăi văd Ierusalimul, locaş liniştit, Cort *care* nu se va desface; Drugii căruia nu se vor

e Cap. 34. 13.
f Cap. 22. 2.
g Cap. 27. 10.
h Ps. 104. 30.
i Cap. 29. 17.
j Iac. 3. 18.
k Cap. 30. 30.
l Zech. 11. 2.

Capul 33.

a Hab. 2. 8.
b Apoc. 13. 10.
c Cap. 25. 9.
d Ps. 97. 9.
e 2 Reg. 18. 18, 37.
f Jude. 5. 6.
g 2 Reg. 18. 14, 15, 16, 17.
h Cap. 24. 4.
i Ps. 12. 5.
j Ps. 7. 14.
k Cap. 9. 18.
l Cap. 49. 1.
m Ps. 15. 2.
n Ps. 119. 37.
o 1 Cor. 1. 20.
p 2 Reg. 19. 32.

strămută nici odată, Şi nici una din funiile lui nu se va rupe; 21 Ci Domnul Atotputernicul *este* acolo pentru noi; *El ţine* locul fluviilor şi râurilor late. În care *totuşi* nu întră corăbii cu vâsle, Nici nu trece o corabie puternică. 22 Căci Domnul *este* judecătorul nostru; Domnul *este* legiuitorul nostru; Domnul *este* regele nostru; el ne-a mântuit. 23 Funiile tale s'au lăsat, Nu *mai* apucă *puternic* de catargul lor, Nu *mai* întind pânzele: Deaceea prada se împarte în aşà mulţime, *Că* şi ologii se împărtăşesc din pradă. 24 Şi *nici unul* din locuitorii *Sionului* nu *mai* zice: Sunt bolnav; Poporului ce locueşte într'însul, i-se iartă păcatul *său*.

Pedepsele lui Dumnezeu asupra tutulor duşmanilor poporului său, mai ales asupra lui Edom.

34 [a] Apropiaţi-vă, popoarelor, ca să auziţi; Şi naţiunilor, ca să ascultaţi. [b] Audă pământul şi plinitatea lui, Lumea şi toată făpturile dintr'însa! 2 Căci mânia Domnului *este* preste toate naţiunile, Şi urgia *lui* preste toate oştirile lor; Cu desăvârşire le-a nimicit, Le-a dat jungherei. 3 Şi ucişii lor şi cadavrele lor se aruncă, [c] Putoarea lor se ridică, Şi munţii se topesc de sângele lor. 4 [d] Toată oştirea cerului piere, Cerurile [e] se înfăşură ca o carte; [f] Şi toată oştirea lor cade, Cum cade frunza de viţă, Şi ca [g] *frunza* vestejită din smochin. 5 Căci [h] sabia mea s'a adăpat în ceruri; Iată, asupra Edomului [i] se coboară, Şi asupra poporului blestemul meu, la judecată. 6 Sabia Domnului este plină de sânge, S'a îngrăşat cu grăsime, Cu sângele meilor şi al ţapilor, Cu grăsimea rărunchilor berbecilor; Fiindcă [j] Domnul are jertfiri în Bozra, Şi junghere mare în pământul Edomului. 7 Şi la un loc cu rinocerii se coboară Viţei şi tauri; Şi pământul lor se adapă de sânge, Şi ţărâna lor se îngraşă de grăsime. 8 Căci *este* ziua [k] răsbunărei Domnului, Anul răsplătirilor luptei Sionului. 9 [l] Şi râurile lui se prefac în smoală, Şi ţărâna lui în pucioasă; Şi ţara lui se face smoală ce arde; 10 *Şi* nu se va stinge nici noaptea, nici ziua; [m] Fumul ei se va suì în veci, [n] Din neam în neam va rămâneà deşeartă; Nimeneà nu va trece prin ea în veci şi nesfârşit. 11 [o] Ci pelicanul şi ariciul o vor moşteni, Şi bufniţa şi corbul vor locuì în ea; Şi *Domnul* va întinde preste ea funia de peire, Şi cumpăna deşertăciunei. 12 Chemà-vor la regat pre fruntaşii săi, Dar nu *se va găsì* nici unul; Că toţi mai marii ei în nimic s'au prefăcut. 13 Şi spinii vor răsărì în palaturile ei, Urzici şi scai în tăriile ei, Şi ea va fi locaşul şacalilor, Curtea struţilor. 14 Şi fiarele deşerturilor se vor întâlnì *într'însa* cu şacalii; Şi satirul va strigà către soţul său. 15 În ea se va adăpostì şi năluca nopţii, Găsindu-şi loc de odihnă. În ea va cuibărì corbul de noapte, ce va ouà, Va clocì şi-şi va adunà *puii* supt umbra sa: Acolo se vor însoţì vulturii Unul cu altul. 16 Căutaţi în cartea Domnului şi cetiţi: Nici una din acestea nu va lipsì, Nici una din ele nu va dà greş; Căci aceasta a poruncit gura mea şi suflarea sa le-a adunat. 17 Şi el le-a aruncat sorţul Şi mâna lui le-a împărţit cu măsurătoarea acest *pământ;* Şi-l vor moştenì în veci, Din neam în neam vor locuì într'însul.

Starea strălucită a poporului lui Dumnezeu, după suferinţele biruite.

35 [a] Pustiiul şi uscatul se vor bucurà, Deşertul se va veselì şi va înflorì ca roza; 2 [b] Va înflorì şi se va veselì, Da, se va veselì şi va cântà de bucurie; Dà-se-va la mărirea Libanului, Măreţia Carmelului şi a Şaronului; Aceste vedeà-vor mărirea Domnului, Mărirea Dumnezeului nostru. 3 [c] Împuterniciţi mânele slabe, Şi întăriţi genunchile cele şovăitoare! 4 Spuneţi către cei slabi de inimă: „Fiţi tari, nu vă temeţi; Iată, Dumnezeul vostru vine cu răsbunare, Dum-

Capul 34.
a Ps. 49. 1.
b Deut. 32. 1.
c Ioel. 2. 20.
d Mat. 24. 29. 2 Pet. 3. 10.
e Apoc. 6. 14.
f Cap. 14. 12.
g Apoc. 6. 13.
h Ier. 46. 10.
i Ier. 49. 7, etc.
j Zef. 1. 7.
k Cap. 63. 4.
l Deut. 29. 23.
m Apoc. 14. 11.
n Mal. 1. 4.
o Apoc. 18. 2.

Capul 35.
a Cap. 55. 12.
b Cap. 32. 15.
c Iov 4. 3, 4.

nezeu *vine cu* răsplătire. El vine, şi vă mântuie!“ 5 Atunci [d] ochii orbilor se vor deschide, Şi [e] urechile surzilor se vor destupà. 6 Atunci [f] ologul va sări ca cerbul, Şi limba mutului va cântà; Căci în pustiuri vor isbucnì ape, Şi râuri în deşert. 7 Marea de nisip în lac se va preface, Şi pământul însetat în fântâni de apă; Locul unde locuesc şacalii, *Va fi* locul trestiei şi al papurei. 8 Şi fi-và acolo o cale şi un drum, Ce se va numì: Drumul Sfânt; Cel necurat printr'însul nu va trece, ci *fi-và* el *numai* pentru cei *mântuiţi;* Călcătorii, chiar şi cei ce nu cunosc calea, nu se vor rătăci. 9 Leu acolo nu va fi, Nici fiara sălbatică nu se va suì pe dânsul; Nu se va aflà pe el; Ci cei mântuiţi vor umblà *pe dânsul.* 10 Şi cei mântuiţi ai Domnului se vor înturnà; Vor venì cu cântare de bucurie în Sion, Cu bucurie vecinică pe capul lor; Veselie şi bucurie vor dobândì, Iar păsul şi suspinul vor fugì.

Năvălirea lui Senacherib în Iuda.

36 [a] În al patrusprezecelea an al lui Hezekia, regele, Senacherib, regele Asiriei se suì asupra tuturor cetăţilor întărite ale lui Iuda şi le luă.

2 Şi trimese regele Asiriei pre Rabşake din Lachiş la Ierusalim, către regele Hezekia cu putere mare. Şi stătù lângă apaductul iazului de sus în calea cea mare a ţarinei albitorului. 3 Şi ieşiră la el Eliakim, fiul lui Hilkia, care *erà* preste casă, Şebna secretarul şi Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul.

4 [b] Şi zise către ei Rabşakia: Spuneţi, rogu-vă lui Hezekia: Aşà zice regele cel mare, regele Asiriei: Care *este* încrederea aceasta, pe care te încrezi? 5 Eu zic, *zici tu* (dar *acestea* nu *sunt* decât vorbe): Sfatul şi puterea *sunt de trebuinţă* la resbel; acum în cine te încrezi, de te-ai răsculat asupră-mi. 6 Iată, te încrezi în [c] acel toiag de trestie frântă, în Egipt; pe care de se va răzămà cinevà, işi va întepà-mâna sa şi o va străpunge; aşà *este* Faraon, regele Egiptului, către toţi cei ce se încred în el. 7 Iar dè-mi vei zice: În Domnul, Dumnezeul nostru, ne încredem; oare nu *este* el acela, ale cărui înălţimi şi altare le depărtă Hezekia şi zise lui Iuda şi Ierusalimului: Înaintea acestui altar vă veţi închinà? 8 Şi acum dă ostateci domnului meu, regelui Asiriei, şi eu îţi voiu dà două mii de cai, dacă poţi din partea ta să dai *atâţia* călăreţi *spre a-i încăleca.* 9 Şi cum vei întoarce îndărăt faţa unui guvernător dintre cei mai mici servi ai domnului meu, şi te vei încrede în Egipt pentru care şi călăreţi? 10 Şi acum, oare fără Domnul m'am suit eu asupra pământului acestuia, ca să-l stric. Domnul îmi zise: „Sue-te asupra pământului acestuia şi-l strică.“

11 Atuncia ziseră Eliakim şi Şebna şi Ioah către Rabşake: „Rugămu-te, vorbeşte către servii tăi în limba Siriană, căci o înţelegem; şi nu ne vorbì în limba Iudeilor, în urechile poporului de pe zid.“ 12 Dar Rabşake zise: „Oare domnul meu m'a trimis către domnul tău şi către tine, ca să vorbesc cuvintele acestea? Oare nu *m'a trimis* către bărbaţii, cari şed pe zid, ca să mănânce balega lor, şi să bea chiar udul lor cu voi.“

13 Şi a stat Rabşake, şi strigà în limba Iudeilor cu voce tare, şi zise: „Ascultaţi cuvintele regelui celui mare, ale regelui Asiriei: 14 Aşà zice regele: Să nu vă înşele Hezekia; căci nu va puteà să vă scape. 15 Şi să nu vă mângâie Hezekia cu Domnul, zicând: Domnul ne va scăpà: *şi* cetatea aceasta nu se va dà în mâna regelui Asiriei.“ 16 Să nu ascultaţi de Hezekia; căci aşà zice regele Asiriei: „Faceţi cu mine împăcăciune, ieşiţi la mine, [d] şi mâncaţi fiecare din vita sa de vie, şi fiecare din smochinul său, şi beţi fiecare *din* apele cisternei sale; 17 Până ce voiu venì, şi vă voiu luà într'un pământ asemenea cu pământul vostru, pământul grâului şi al mustului, pământul pânei şi al viei. 18 Să nu vă amăgească Hezekia, zicând: „Domnul ne va scăpà.“ Zeii cărui popor scăpatu-şi-au pământul

d Ioan. 9. 6, 7. e Mat. 11. 5. f Fapt. 3. 2, etc.

Capul 36.

a 2Reg 18.13,17. b 2 Reg. 18. 19, etc. c Ezec. 29. 6, 7. d Zech. 3. 10.

lor din mâna regelui Asiriei? 19 Unde *sunt* zeii Hamatului și ai Arpadului? Unde *sunt* zeii Safarvaimului? Oare scăpat-au Samaria din mâna mea? 20 Cine dintre toți zeii țărilor acelora a scăpat țara sa din mâna mea, ca Domnul să scape Ierusalimul din mâna mea?"

21 Dar ei tăcură și nu-i răspunseră nici un cuvânt; căci porunca regelui erà, zicând: „Să nu-i răspundeți."

22 Atunci Eliakim, fiul lui Hilkia, care *erà* preste casă, Șebna, secretarul, și Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul, veniră la Hezekia cu vestminte rupte și-i spuseră cuvintele lui Rabșake.

Rugându-se Hiskia, puterea Asirienilor e bătută într'o noapte.

37 Și [a] regele Hezekia auzind, își rupse vestmintele sale, se acoperì cu sac, și întrà în casa Domnului. 2 Și trimise pre Eliakim, care *erà* preste casă, pe Șebna, Secretarul, și pe cei mai bătrâni dintre preoți, acoperiți cu saci, la Isaia, profetul, fiul lui Amoz; 3 Și-i ziseră: Așà zice Hezekia: „Zi de strâmtorare, de cercetare și de blestem *este* ziua aceasta; căci pruncii au ajuns până la naștere, și nu *este* putere, ca să nască. 4 Poate, va auzì Domnul, Dumnezeul tău, cuvintele lui Rabșake, pe care regele Asiriei, domnul său, l-a trimis să blesteme pe viul Dumnezeu, și să-*l* ocărască cu cuvintele, ce le. auzì Domnul, Dumnezeul tău; de aceea înalță rugăciunea *ta* pentru rămășița ce a *mai* rămas."

5 Și *așà* veniră servii regelui Hezekia la Isaia. 6 Și le zise Isaia: „Așà veți zice domnului vostru: Așà zice Domnul: Nu te teme de cuvintele, ce le-ai auzit, cu care servii regelui Asiriei mă blestemară. 7 Iată eu voiu dispune spiritul *său*, ca el auzind știre, să se întoarcă în țara sa; și-l voiu face să cadă de sabie în țara sa."

8 Și Rabșake se întoarse, și află pre regele Asiriei luptându-se asupra Libnei; căci el auzise, că *regele* a purces din Lachiș. 9 Și *regele*, cum auzì zicându-se despre Tirhaka, regele Etiopiei: *Iată*, el ieșì, ca să se lupte cu tine, 10 Auzind *aceasta*, trimise *iarăși* soli către Hezekia, zicând: „Așà veți spune lui Hezekia, regele lui Iuda, zicând: Dumnezeul tău, în care te încrezi, să nu te înșele, zicând: Ierusalimul nu se va dà în mâna regelui Asiriei. 11 Iată tu ai auzit, ce au făcut regii Asiriei tuturor țarilor pre cari le-au stricat; și oare tu vei scăpà? 12 Oare zeii popoarelor scăpară pe aceia, pe care părinții mei le stricară: Gozanul, Haranul, Rezeful și pe fiii Edenului din Thelassar? 13 Unde *este* regele [b] Hamatului, regele Arpadului, și regele cetăților Sefarvaim, Hena și Iva?"

14 Și luând Hezekia epistola din mâna solilor, o cetì; și se suì Hezekia în casa Domnului, și o întinse înaintea Domnului. 15 Și se rugă Hezekia Domnului, zicând: 16 „Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, cel ce ședi *între* cherubimi, tu singur *ești* Dumnezeu al tuturor regatelor pământului; tu ai făcut cerul și pământul. 17 Doamne, [c] pleacă-ți urechea, și ascultă; deschide-ți, Doamne, ochii, și vezi; și ascultă toate cuvintele lui Senacherib, care a trimis, ca să blesteme pe Dumnezeu cel viu. 18 În adevăr, Doamne, regii Asiriei nimiciră toate popoarele și țările lor; 19 Și aruncară în foc pe zeii lor; pentru că nu *erau* zei, ci făptura mânelor oamenilor, lemne și pietri; pentru aceasta le nimiciră. 20 Și acum Domnul, Dumnezeul nostru! mântuie-ne din mâna lui, ca să cunoască toate regatele pământului, că tu *ești* Domnul, numai tu singur."

21 Atuncea trimise Isaia, fiul lui Amoz, către Hezekia, zicând: Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Câte te-ai rugat mie asupra lui Senacherib, regele Asiriei, *le-am auzit*. 22 Acesta *este* cuvântul, ce Domnul a zis pentru dânsul: Fecioara, fiica Sionului, te disprețuește, *Și* râde de tine: Fiica Ierusalimului clătește din cap dinapoia ta. 23 Pe cine ai înjurat și ai blestemat?

Capul 37. | *a* 2 Reg. 19. 1, | etc. | *b* Ier. 49. 23. | *c* Dan. 9. 18.

Asupra cui ai înălțat vocea? Și ai ridicat sus ochii tăi? Asupra Sfântului lui Israel. 24 Ai înjurat pe Domnul prin servii tăi, și ai zis: „Cu mulțimea carelor mele m'am suit Pe înălțimea munților, pe coastele Libanului, Și am tăiat cedrii săi cei înalți și pinii săi cei aleși; Întrat-am până la înălțimile sale cele mai îndepărtate în pădurea Carmelului său. 25 Eu am săpat și am beut ape *străine*, Și cu tălpile picioaelor mele am secat toate fluviile Egiptului." 26 N'ai auzit, *că* eu de demult am făcut aceasta, *Și* că din vechiu am voit-o? Acum am făcut-o, Ca să fii spre prefacerea cetăților întărite În grămezi de ruini. 27 Deaceea au slăbit locuitorii lor, S'au înspăimântat și s'au rușinat; S'au făcut *ca* iarba câmpului, *ca* verdeața, *Ca* iarba depe acoperișe, Și *ca grâul* cel pârlit înainte de înspicare. 28 Dar am cunoscut șederea ta, ieșirea ta, întrarea ta, Și înfuriarea ta asupră-mi. 29 Fiindcă furia ta asupra mea și mândria ta au ajuns la urechile mele, De aceea [d] voiu pune veriga mea în nările tale, Și zăbelele mele în buzele tale, Și te voiu întoarce pe calea, pe care ai venit. 30 Și aceasta *va fi* ție semn: Anul *acesta* veți mâncà orice crește singur dela sine; Și în al doilea an orice va răsări din aceasta: Și în al treilea an să semănați și să secerați, Să sădiți vii și să mâncați fructul lor. 31 Și rămășita casei lui Iuda, cât a *mai* rămas, Iarăși va prinde rădăcini de desupt, Și deasupra va dà fruct. 32 Căci din Ierusalim va ieși o rămășiță, Și din muntele Sion *toți* cei ce vor scăpà: [e] Râvna Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, va face aceasta. 33 Pentru aceasta așà zice Domnul de regele Asiriei: Nu va intrà în cetatea aceasta, Nici va săgetà în ea săgeata, Nici va stà înaintea ei cu scutul, Nici va ridicà val asupra ei. 34 Pe calea pe care a venit, pe aceea se va întoarce; Și în cetatea aceasta nu va întrà, zice Domnul. 35 Căci eu voiu [f] apărà cetatea aceasta, ca să o mântuesc, Pentru mine, și pentru servul meu David. 36 Atunci a ieșit [g] îngerul Domnului și ucise în tabăra Asirienilor o sută optzeci și cinci de mii; și când *locuitorii* s'au sculat dimineața, iată, toți *zăceau* corpuri moarte. 37 Și a plecat Senacherib, regele Asiriei, se duse, și se întoarse; și locuì în Ninive. 38 Și a fost, pe când se închinà în casa lui Nisroc, zeul său, Adramelec și Șarezer, fiii săi, îl loviră cu sabia; și fugiră în pământul Armeniei; *și* în locul său domnì Esahaddon, fiul său.

Boala și însănătoșirea minunată a lui Hezekia; și psalmul său de mulțumire.

38 În [a] zilele acelea Hezekia se îmbolnăvì de moarte; și venì la el Isaia, profetul, fiul lui Amoz, și-i zise: Așà zice Domnul: [b] „Regulează-ți casa: căci vei murì, și nu vei trăì." 2 Atuncia își întoarse Hezekia fața la perete, și se rugă Domnului și zise: 3 „O Doamne, [c] amintește-ți acum, rogu-te, că am umblat înaintea ta cu credință și cu inima întreagă, și am făcut *ce este* plăcut în ochii tăi." Și a plâns Hezekia plângere mare.

4 Atuncia venì cuvântul Domnului către Isaia, zicând: 5 Mergi și zi lui Hezekia: Așà zice Domnul, Dumnezeul lui David, părintele tău; Auzit-am rugăciunea ta, văzut-am lacrimele tale; iată, voiu adăugì la zilele tale cincisprezece ani; 6 Și te voiu scăpà pre tine și cetatea aceasta din mâna regelui Asiriei, și [d] voiu apărà cetatea aceasta. 7 Și aceasta *va fi* ție [e] semnul dela Domnul, că va face Domnul lucrul, ce a făgăduit: 8 Iată, voiu întoarce înapoi cu zece trepte umbra treptelor, care se pogorîse în cadranul lui Ahaz, și s'a întors soarele zece trepte, pe treptele pe care se pogorise.

9 Scrisoarea lui Hezekia, regele lui Iuda, când s'a îmbolnăvit, și s'a vindecat din boala sa: 10 Zis-am pe la meazăziua zilelor mele: Mă voiu duce la porțile infernului, Lipsì-mă voiu de rămășița anilor mei. 11 Zis-am: Nu voiu *mai* vedeà pe Domnul, Pe Domnul [f] în

d Ezec. 38. 4. *e* 2 Reg. 19. 31. | *f* 2 Reg. 20. 6. | *g* 2 Reg. 19. 35. | *Capul 38.* *a* 2 Reg. 20. 1, etc. 2 Cron. 32. 24. | *b* 2 Sam. 17. 23. *c* Neem. 13. 14. | *d* Cap. 37. 35. *e* 2 Reg. 20. 8. | *f* Ps. 27. 13.

pământul celor vii; Nu voiu mai vedeà pe oameni, locuitorii lumei. 12 [g] Locașul mi-se rupe și se mută dela mine, ca un cort de păstori: Tăià-se-va vieața mea, ca *țesătura* țesătorului; Tăià-mă-va din ițe; De dimineață până în seară îmi va pune capăt. 13 *Deci* așteptat-am până dimineață, *spre a vedeà*. De-mi va sfărâmà, ca un leu, toate oasele mele; De dimineață până în seară *de*-mi va pune capăt. 14 Ca rândunica, *ca* cocorul, așà ciripiam; [h] Mă văitam ca turturica; Ochii mei lânceziau, *ațintindu-se* în sus: Doamne sunt în strâmtorare, scapă-mă. 15 Ce să zic? El mi-a făgăduit, și a făcut; Duce-mă-voiu în toți anii mei *în locașul său*, [i] Când sufletul meu va fi amărît. 16 Doamne, în acestea trăesc oamenii, Și în toate acestea *se află* vieața, sufletului meu; Căci tu m'ai întărit, și m'ai vindecat. 17 Iată, amărîciunea mea cea mare *s'a prefăcut* în pace. Și tu în iubire *ai scăpat* sufletul meu din groapa stricăciunei; Căci ai aruncat la dosu-ți toate păcatele mele. 18 Căci [j] nu infernul te va lăudà, Nici moartea te va mărì; Nici cei ce se cobor în groapă vor așteptà credinciosia ta. 19 „Ci cel ce trăește, cel ce trăește te va lăudà, precum *fac* eu în ziua aceasta; [k] Părintele va dà în știrea fiilor *săi* credinciosia ta. 20 Domnul *a venit* să mă mântuească; De aceea vom cântà cântarea mea în instrumente pe strune. În toate zilele vieții noastre, în casa Domnului."

21 Căci [l] zisu-*le*-a Isaia, ca ei să ia o turtă de smochine, și să o pună ca cataplasmă pe umflătură, și se va vindecà. 22 Și [m] zis-a Hezekia: Care este semnul, că eu mă voiu suì în casa Domnului?

Solia din Babilon.

39 În [a] acel timp Merodac-Baladan, regele Babilonului, trimese epistole și dar lui Hezekia; căci auzise, că a fost bolnav și s'a vindecat. 2 [b] Și s'a bucurat de acestea Hezekia, și le-a arătat casa lucrurilor celor prețioase ale sale: argintul, aurul, mirositoarele și mirurile cele prețioase, și întreaga casă de arme, și tot ce se află în tezaurele sale; n'a fost nimic în casa lui, nici în regatul său, pre care Hezekia să nu le fi arătat.

3 Atuncia venì Isaia, profetul, către regele Hezekia, și-i zise: Ce au spus oamenii aceștia? Și de unde au venit la tine? Și Hezekia zise: Din pământ depărtat au venit ei la mine, dela Babilon. 4 Și el zise: Ce văzură în casa ta? Și Hezekia răspunse: Văzură tot ce este în casa mea; nimic nu este în tezaurele mele, care eu să nu le fi arătat.

5 Atuncia zise Isaia către Hezekia: Ascultă cuvântul Domnului, *Dumnezeul* oștirilor: 6 Iată, vin zile, [c] în care tot ce *este* în casa ta, și *tot* ce părinții tăi au adunat până în ziua de astăzi, se va duce la Babilon; nu va rămânecà nimic, zice Domnul. 7 Și din fiii tăi ce vor ieșì din tine, ce-i vei naște, se vor luà, și se vor face eunuchi în palatul regelui Babilonului.

8 Atuncia zise Hezekia către Isaia: [d] Bun este cuvântul Domnului, pre care l-ai vorbit. Și mai zise: Au nu este așà, dacă va fi pace și siguranță în zilele mele.

Israel mângâiat prin făgăduință de o arătare nouă a Domnului ca Mântuitor.

40 Mângâiați, mângâiați pre poporul meu, Zice Dumnezeul vostru. 2 Vorbiți la inima Ierusalimului, și strigați către dânsul, Că timpul oștirei lui s'a împlinit, Că iertatu-s'a păcatul său: [a] Căci a luat din mâna Domnului Îndoită pedeapsă pentru toate păcatele lui. 3 [b] O voce strigă în pustiu: [c] Gătiți calea Domnului, [d] Dreaptă faceți calea în deșert Dumnezeului nostru. 4 Înalțe-se toată valea, Umilească-se tot muntele și *toată* colina, [e] Dreaptă facă-se orice cotitură. Și netezească-se locurile cele gloduroase: 5 Ca să se arete mărirea Domnului, Și toată carnea la un loc să *o* vadă: Căci gura Domnului a vorbit. 6 Zis-a vocea:

g Iov. 7. 5. *h* Cap. 59. 11. *i* Iov. 7. 11.	*j* Ps. 6. 5. *k* Deut. 4. 9. *l* 2 Reg. 20. 7.	*m* 2 Reg. 20. 8. —	*Capul 39.* *a* 2 Reg. 20. 12, etc.	*b* 2 Cron. 32. 31. *c* Iov. 20. 5.	*d* 1 Sam. 3. 18. —	*Capul 40.* *a* Iov. 42. 10. *b* Mat. 3. 3.	*c* Mal. 3. 1. *d* Ps. 68. 4. *e* Cap. 45. 2.

Strigă: și el a zis: Ce să strig? [f] „Toată carnea *este* iarbă, Și tot nurul său ca floarea câmpului. 7 Iarba se usucă, floarea vestejește, Pentru că [g] vântul Domnului a suflat preste ea; Cu adevărat iarba *este* poporul; 8 Iarba se usucă, floarea vestejește, Dar [h] cuvântul Dumnezeului nostru rămâne în veci. 9 Tu, cel ce aduci *în* Sion știri bune, Urcă-te pe muntele cel înalt; Tu, cel ce aduci știri bune *la* Ierusalim, Înalță puternic vocea ta: Înalță-*o*, nu te teme; Zi cetăților lui Iuda: Iată, Dumnezeul vostru!“ 10 Iată, Domnul, Dumnezeul, va venì cu putere, Și [i] brațul său va stăpânì pentru el: Iată, [j] plata lui *este* cu dânsul, Și răsplătirea lui înaintea lui. 11 Va [k] paște turma sa ca un păstor, Va strânge miei în brațul său, Și-*i* va purtà în sânul său; *Și* va conduce blând pre cei ce sug.

Dumnezeirea unică a Domnului dovedită prin lucrurile sale ca Creator, Păzitor și Domn al tuturor, și ca protectorul lui Israel.

12 [l] Cine a măsurat apele În deșertul mânei sale, Și a măsurat cerurile cu palma *sa*, Și a cuprins într'o *singură* măsură țărâna pământului, A cântărit munții cu cântarul, Și colinele cu balanța? 13 [m] Cine a îndreptat spiritul Domnului? Sau fiind sfetnicul său l-a învățat? 14 Cu cine s'a sfătuit, și i-a dat înțelegerea, Și l-a învățat calea dreptului; Și l-a învățat cunoașterea, Și i-a arătat calea înțelepciunii? 15 Iată popoarele sunt socotite ca picăturile din vadră, Ca praful din balanță; Iată, el ridică insulele, ca praful. 16 Libanul nu *este* în deajuns pentru *pregătirea* focului. Nici animalele lui nu *sunt* destule pentru arderile de tot ale *sale*. 17 Toate popoarele o [n] nimică sunt înaintea sa, [o] Mai puțin decât nimicul, și *decât* deșertăciunea socotescu-se de dânsul. 18 Cu cine dar veți [p] asemănà pre Dumnezeu? Sau cu ce asemănare îl veți asemănà? 19 [q] Cel meșter varsă un chip, Și aurarul îl îmbracă cu aur, Și-*i* toarnă lanțuri de argint. 20 Cel prea sărac pentru aceste alege un lemn ce nu putrezește, *Și*-și caută un meșter iscusit, [r] ca să-*i* facă un chip, *care* să nu se clatine. 21 [s] Nu cunoașteți? n'ați auzit? Nu vi-s'a dat în știre dela început? N'ați înțeles dela întemeierea pământului? 22 *Acesta este* cel ce șeade deasupra cercului pământului, Și locuitorii lui *sunt* ca locustele; Cel ce [t] întinde cerurile ca un văl, Și le lățește ca un cort spre locuință; 23 Cel ce preface în nimică pre [u] domni, *Și* face în nimic pre judecătorii pământului. Deabia s'au sădit; Deabia s'au semânat; 24 Deabia s'a înrădăcinat în pământ tulpina lor; El suflă preste ei, și se usucă, Și vârtejul îi smulge ca pre o pleavă. 25 [v] Cu cine dar mă veți asemănà, Ca să fim de o potrivă, Zice cel Sfânt. 26 Ridicați în sus ochii voștri și vedeți! Cine a făcut acestea? Scoțând oștirea lor după număr; [x] Chiemând toate cu numele *lor*; Înaintea mărirei puterei sale, și a marei sale puteri, Nimic nu lipsește. 27 De ce zici, Iacoabe, și vorbești Israele: Calea mea este ascunsă Domnului, Și judecata mea se nesocotește de Dumnezeul meu? 28 Nu *o* cunoști tu? n'ai auzit? Dumnezeul cel vecinic, Domnul, Făcătorul marginilor pământului, El nu ostenește, nici nu se obosește [y] Înțelepciunea lui nu se poate cuprinde. 29 El dă tărie celor osteniți, Și crește puterea celor neputincioși: 30 Căci copiii ostenesc și se obosesc, Și chiar tânării se poticnesc; 31 Dar cei ce așteaptă pre Domnul înnoesc puterea *lor*, Înalță aripele *lor* ca vulturii, Aleargă, și nu se obosesc; Umblă, și nu ostenesc.

Dumnezeu cheamă pe robul său spre mângăerea ticăților și spre rușinea păgânilor

41 [a] Tăceți înaintea mea, țări depărtate, Și popoarele înnoească-*și* puterea: Apropie-se, și vorbească; Să venim împreună la judecată! 2 Cine a sculat pre învingătorul [b] dela răsărit? Cine l-a chiemat, ca să-l urmeze pas cu pas? Cine a [c] supus popoarele înaintea lui, Și l-a

f Iov. 14. 2. *g* Ps. 103. 16. *h* Ioan. 12. 34. | *i* Cap 59. 16. *j* Cap. 62. 11. *k* Ebr. 13. 20. | *l* Prov. 20. 4. *m* 1 Cor. 2. 16. *n* Dan. 4 35. | *o* Ps. 62. 9. *p* Fapt. 17. 29. *q* Ier. 10. 3, etc | *r* Ier. 10. 4. *s* Ps. 19. 1. *t* Iov. 9. 8. | *u* Iov. 12. 21. *v* Vers. 18. *x* Ps. 147. 4. | *y* Rom. 11. 33. — | *Capul 41.* *a* Zech. 2. 13. *b* Cap. 46. 11. *c* Fac. 14. 14, etc.

făcut domn preste regi? Prefăcând în praf sabia lor, *Şi* arcurile lor ca paiele purtate de vânt. 3 El i-a urmărit *şi* a trecut în siguranţă, Pe o cale, *pre care* nu călcaseră picioarele sale. 4 [d] Cine a lucrat şi a făcut *aceasta*, Chiemând generaţiunile dela început? Eu Domnul, [e] cel întâiu, Şi cu cei din urmă; eu sunt. 5 Tărmurile îndepărtate văzură, şi se temură, Marginile pământului se cutremurară. Se apropiară, şi veniră. 6 [f] A ajutat fiecare pre aproapele său, Şi a zis unul către altul: Fii tare! 7 [g] Lemnarul îmbărbătă pe argintar, *Şi* cel ce băteà *cu* ciocanul pre cel ce băteà *cu ilăul* pe nicovală, Zicând de îmbinare: Bună *este*; Şi *apoi* şi cu cuie întărit-au *idolul*, [h] *ca* să nu se clatine. 8 Dar tu, Israele, servul meu, Iacobe, pre care te-am [i] ales Sămânţa lui Abraam, [j] amicul meu; 9 Tu, pre care te-am luat din marginile pământului, Şi te-am chiemat dela hotarele lui, Şi ţi-am zis: Tu *eşti* servul meu; Eu pre tine te-am ales, şi nu te voiu lepădà.

10 [k] Nu te teme; [l] căci eu cu tine *sunt;* Nu te înspăimântà, căci eu *sunt* Dumnezeul tău. Eu te voiu întări, şi te voiu ajutà, Te voiu scutì cu dreapta mea cea învingătoare. 11 Iată, toţi cei ce s'au mâniat asupra ta, Se vor [m] ruşinà şi vor roşì; Vor fi nimiciţi; Şi cei ce ţi se vor împotrivì vor pierì. 12 Tu-i vei căutà, dar nu-i vei găsì, Pre cei ce s'au certat cu tine; Cei ce s'au luptat asupra ta Vor fi nimiciţi, pierduţi. 13 Căci eu, Domnul, Dumnezeul tău, *sunt cel ce* ţine dreapta ta, Zicând către tine: [n] Nu te teme, eu te voiu ajutà. 14 Nu te teme, vierme al lui Iacob, grămăzioară a lui Israel! Eu te voiu ajutà, Zice Domnul, Răscumpărătorul tău, Sfântul lui Israel. 15 Iată, [o] eu te voiu face treerătoare ascuţită, nouă, cu multe tăişuri; Vei treerà munţii, şi-*i* vei mărunţì, Şi vei face colinele ca pleava. 16 Le vei [p] vânturà, şi vântul le va duce, Şi vârtejul le va risipì; Iar tu te vei bucurà în Domnul, [q] Te vei fălì în Sfântul lui Israel. 17 *Când* săracii şi neavuţii tăi vor căutà apă, şi negăsind-o, Limba lor se va uscà de sete, Eu Domnul îi voiu ascultà, Eu Dumnezeul lui Israel nu-i voiu părăsì. 18 Voiu deschide [r] fluvii pe înălţimi, Şi fântâni în văi; Voiu face [s] deşertul baltă de apă, Şi pământul uscat isvoare de apă: 19 Sădì-voiu în pustiu cedrul, sălcii, Mirul şi olivul; Voiu pune în deşert ciparosul La un loc cu pinul şi cu bradul; 20 [t] Ca să vadă, şi să cunoască, Să priceapă, şi să înţeleagă cu toţii, Că mâna Domnului a făcut aceasta, Şi *că* Sfântul lui Israel a creat aceasta. 21 Aduceţi judecata voastră, zice Domnul; Apropiaţi-vă cu dovezile voastre, zice regele lui Iacob. 22 [u] Apropie-se, şi spună-ne ce se va întâmplà; Spună cele ce *au fost* mai nainte, Ca să ne gândim *la* ele, şi ca să pricepem ieşirea lor; Sau facă-ne să auzim cele viitoare. 23 [v] Spuneţi cele ce se vor întâmplà la urmă, Ca să cunoaştem că *sunteţi* zei; Da, [x] faceţi bine sau faceţi rău, Ca să ne mirăm şi să vedem cu toţii. 24 Iată, [y] *sunteţi* nimic Şi lucrul vostru *mai puţin* decât nimicul; Urâciune *este cel ce* v'a ales. 25 Sculatu-*l*-am de meazănoapte, şi el a venit, Dela răsăritul soarelui [z] a chiemat numele meu, Şi a călcat preste domni, ca *pe* lut, Cum calcă olarul lutul. 26 Cine *ne*-a spus *acestea* dela început, ca să *le* cunoaştem, Şi mai nainte *de a se întâmplà*, ca să zicem: „Drept?" Nimenea n'*a fost*, care să le fi dat în ştire, Nimenea n'*a fost*, care să fi auzit cuvintele voastre. 27 *Eu sunt* cel d'întâi *care spun* Sionului: Iată, iată acestea! Şi dau Ierusalimului un spunător de ştire bună. 28 Căci m'am uitat, şi nu *erà* nimenea, Da, între dânşii nu *erà* nici unul, care să-*i* sfătuească, Care să fi răspuns un cuvânt, când i-am întrebat. 29 Iată, toţi *sunt* deşertăciune, Lucrurile lor nimic; Chipurile cele cioplite ale lor sunt vânt şi deşertăciune.

---

[d] Cap. 44. 7. [e] Cap. 43. 10. [f] Cap. 40. 19. | [g] Cap. 40. 19 [h] Cap. 40. 20. [i] Deut. 7. 6. | [j] 2 Cron 20. 7. [k] Vers. 13. 14. [l] Deut. 31. 6, 8. | [m] Esod. 23. 22. [n] Vers. 10. [o] 2 Cor. 10. 4,5. | [p] Ier. 51. 2. [q] Cap. 45. 25. [r] Cap. 35. 6, 7. | [s] Ps. 107. 35. [t] Iov. 12. 9. [u] Cap. 45. 21. | [v] Ioan. 13. 19. [x] Ier. 10. 5. [y] 1 Cor 8. 4. | [z] Ezra. 1. 2. —

Servul lui Dumnezeu Messia, în blândețea sa, o lumină pentru păgâni și un povățuitor al poporului orbit.

42 Iată [a]servul meu, pre care-l sprijin; Alesul meu, *întru care* [b]binevoiește sufletul meu; [c]Pus-am spiritul meu preste dânsul: Va răspândî dreptul între națiuni. 2 Nu va strigà nici nu va ridicà vocea sa, Nici nu va face să *o* audă pe uliță. 3 Trestia sdrobită nu o va sfărâmà, Nici nu va stinge mucul ce se trece; Va răspândì dreptul adevăr; 4 Nu va obosì, nici va slăbì, Până ce va întemeià dreptul pe pământ, *Până* și [d]țările depărtate vor asteptà învățătura lui. 5 Așà zice Domnul, Dumnezeu, [e]Cel ce a creat cerurile, și le-a întins; [f]Cel ce a lățit pământul cu făpturile lui, [g]Cel ce dă suflare poporului depe dânsul, Și spirit la cei ce umblă pe el: 6 [h]Eu Domnul chiematu-te-am spre mântuire, Și voiu sprijinì mâna ta; Te voiu păstrà, [i]și te voiu face legământ poporului, [j]Lumina națiunilor; 7 [k]Ca sa deschizi ochii celor orbi, [l]Ca se scoți din închisoare pre cei legați, Pre cei ce șed în [m]întunerecul din prinsoare. 8 Eu *sunt* Domnul, acesta *este* numele meu: Și nu voiu dà [n]mărirea mea altuia, Nici lauda mea chipurilor cioplite. 6 Iată, s'au împlinit cele d'întâi, Și *altele* nouă *vă* dau în știre; Înainte de ce ele să se arete, vi-le dau în știre. 10 [o]Cântați Domnului cântare nouă, Lauda lui, *voi cei* dela marginea pământului, [p]Voi, ce vă coborîți pe mare, și cele d'într'ânsa; Țări îndepărtate, și locuitorii lor; 11 Pustiul și cetățile lor ridice-și *vocea,* Cătunele, *pre care* locuește Kedarul; Să cânte locuitorii stâncei, Răcnească din vârful munților; 12 Deà mărire Domnului, Și spuie lauda sa în țări îndepărtate. 13 Domnul ese ca un viteaz, Deșteaptă râvna *lor,* ca un luptător; Strigă și mugește, Birueste pre neamicii săi. 14 Mult timp tăcut-am, Stătut-am în tăcere, *Și* m-am stăpânit! *Acum* voiu strigà, ca femeia în facere: Voiu sfărâmà, și voiu înghiți laolaltă; 15 Voiu pustii munții și colinele, Și voiu uscà ierburile lor; Voiu preface fluviile în pământ uscat, Și bălțile le voiu uscà. 16 Și voiu conduce pre orbi pe calea, *ce* nu *o* știau, Îi voiu îndreptà în cărările, pe care nu le cunosteau; Întunerecul lumină îl voiu face înaintea lor, Și cele strâmbe drepte: Acestea le voiu face pentru ei, și nu-i voiu părăsì. 17 Înturnà-se-vor înapoi, rușinà-se-vor, Cei ce se încred în chipuri cioplite, Cei ce zic chipurilor turnate: „Voi *sunteți* zeii noștri." 18 Ascultați, surzilor! Și Căutați, orbilor! ca să vedeți. 19 Cine *este* orb, afară de servul meu? Sau surd, ca solul meu *pre care l*-am trimes? Cine *este* orb, ca cel ascultător? Și *cine este* orb, ca servul Domnului? 20 Vezi multe, dar nu iai seamă *la ele.* Deschizi urechile, dar nu auzi. 21 Plăcutu-i-a Domnului, din mila sa, Ca legea să se mărească, și măreață să fie. 22 Dar acesta *este* popor jefuit și răpit; Ei toți *sunt* prinși în spelunci, Și ascunși în închisori; Ei sunt de pradă fără mântuitor, De jaf, și nimenea nu zice: Dă înapoi. 23 Care din voi va luà aceasta, în urechi, Va ascultà și va auzì pentru viitor? 24 Cine a dat pre Iacob jafului, Și pre Israel prădătorilor? Au nu Domnul, asupra căruia noi am păcătuit? Căci în căile lui n'au voit să umble, Și de învățătura lui n'au ascultat. 25 Deaceea a răvărsat el asupra lor, Aprinderea mâniei sale și puterea resbelului; L-a aprins de jur împrejur; Dar el n'a înțeles; L-a ars, dar el n'a luat la inimă.

Dumnezeu își mântuiește poporul, după cum a făgăduit și din harul său îi iartă vina sa.

43 Și acum așà zice Domnul, [a]Creatorul tău, Iacoabe, [b]Și Făcătorul tău, Israele: Nu te teme: [c]căci eu te-am mântuit, [d]*Te*-am chemat pe numele tău; al meu *ești.* 2 [e]Când vei trece prin ape, [f]cu tine *voiu fi*; Și prin fluvii, nu te vor acoperì; Când vei [g]umblà prin

Capul 42.
a Filip. 2. 7.
b Mat. 3. 17.
c Ioan. 3. 34.
d Rac. 49. 10.
e Zech. 12. 1.
f Ps. 136. 6
g Fapt. 17. 25.
h Cap. 43. 1.
i Cap. 49. 8.
j Fapt. 13. 47.
k Cap. 35. 5.
l Ebr. 2. 14, 15.
m Cap. 9. 2.
n Cap. 48. 11.
o Ps 33. 3.
p Ps. 107 23.
Capul 43.
a Vers. 7.
b Cap. 44. 2, 21, 24
c Cap. 44. 6.
d Cap. 42. 6.
e Ps. 66. 12.
f Deut. 31. 6, 8.
g Dan. 3. 25, 27.

foc, nu te vei frige. Nici nu te va arde flacăra; 3 Căci eu, Domnul, Dumnezeul tău, Sfântul lui Israel, *sunt* Mântuitorul tău. [h] *Pentru* răscumpărarea ta dat-am Egiptul, Pentru tine *dat-am* Etiopia și Șeba.

4 Fiindcă ești scump în ochii mei, *Fiindcă* ești onorat, și te-am iubit; Deaceea dat-am oameni *mulți* pentru tine, Și popoare pentru viața ta. 5 [i] Nu te teme; căci eu *sunt* cu tine; Dela răsărit voiu aduce semința ta, Și dela apusuri te voiu adună; 6 Zice-voiu către mează-noapte: Dă, Și către meazăzi: Nu-*l* oprì; Ado pre fiii mei din depărtare, Și pre fetele mele dela marginile pământului; 7 Pre tot cel ce se [j] chiamă cu numele meu, Pre cel ce [k] l-am creat pentru mărirea mea, pre care [l] l-am format, Și l-am făcut. 8 [m] Scoate pre poporul cel orb, ce are ochi, Și pre cel surd, ce are urechi; 9 Adune-se toate națiunile, Și stringă-se *toate* popoarele! [n] Care dintre ele poate să *ne* spună aceasta? Să ne deà în știre cele de mai înainte? Aducă pre marturii lor, ca să se îndrepteze, Ca să se audă, și să se zică: Cu adevărat! 10 [o] Voi *sunteți* marturii mei, zice Domnul, [p] Și servul meu, pre care l-am ales: Ca să cunoașteți, și să credeți în mine, Și să înțelegeți că eu *sunt*; [q] Înainte de mine nici un Dumnezeu n'a fost, Nici va fi după mine. 11 Eu, eu [r] sunt Domnul; Și afară de mine mântuitor nu *este*. 12 Eu am prezis, și am mântuit, *Și* datu-*v*'am în știre, precând [s] zeu străin încă nu erà între voi; [t] Deaceea voi sunteți marturii mei, zice Domnul, Că eu sunt Dumnezeu. 13 [u] Dela începerea zilelor sunt, Și nu este cine să mântuiască din mâna mea: Lucrez, și cine *mă* va [v] împedecà? 14 Așà zice Domnul, Răscumpărătorul vostru, Sfântul lui Israel. Pentru voi am trimis la Babilon, Și am dat jos toate zăvoarele lui; Și cântarea de bucurie a Chaldeilor în suspinuri *am prefăcut-o*. 15 Eu *sunt* Domnul, Sfântul vostru, Făcătorul lui Israel, Regele vostru. 16 Așà zice Domnul. Care [x] a făcut drum prin mare, Și [y] cărare în apele cele puternice; 17 Cel ce [z] a scos care și cai, armată și putere; *Toți* la un loc stau întinși jos, nu se vor *mai* scula. Trecutu-s'au, stinsu-s'au, ca mucul. 18 [a] Să nu vă aduceți aminte de cele de mai nainte? Și să nu vă gândiți la cele din vechime? 19 Iată! fac [b] un lucru nou; Curând se va ivì: nu-l cunoașteți? Da, [c] fac drum în pustiu, Fluvii în locuri secetoase. 20 Fiarele câmpului, Șacalii și struții onorà-mă-vor; Pentru că [d] dau ape în pustiu, Fluvii în locuri secetoase: Ca să adăp poporul cel ales al meu, 21 [e] Pre poporul, pre care mi-l-am format; El să proclame lauda mea. 22 Dar tu, Iacoabe, nu m'ai invocat, [f] Obositu-te-ai de mine, Israele; 23 [g] Tu nu mi-ai adus mieii arderilor de tot ale tale, Nici nu m'ai onorat cu jertfirile tale; Nici nu te-am îngreuiat cu darurile de pâne; Nici nu te-am obosit, *aducându-mi* tămâiere; 24 Tu pentru mine cu argint trestie mirositoare n'ai cumpărat, Nici m'ai îndestulat din grăsimea jertfirilor tale; Ci îngreuiatu-m'ai cu păcatele tale, [h] Obositu-m'ai cu fărădelegile tale. 25 Eu, eu *sunt* cel ce [i] șterge fărădelegile tale, [j] pentru mine, Și păcatele tale nu mi-le voiu amintì. 26 Adu-mi aminte, să ne judecăm împreună, Vorbește, ca să te îndreptezi: 27 Arhiereul tău a păcătuit, Și profeții tăi au nelegiuit împotriva mea: 28 Pentru aceea pângărit-am pre mai marii templului, Și am dat pre Iacob blestemului, Și pre Israel ocărei.

Vărsarea duhului și harului.

44 Iar acum, ascultă, servul meu, [a] Iacoabe, Și Israele, pre care *te*-am ales: 2 Așà zice Domnul, care te-a făcut, [b] Și te-a format din mitră, *care* te va ajutà; Nu te teme, servul meu, Ia-

[h] Prov. 11. 8.
[i] Ier. 30. 10, 11.
[j] Iac. 2. 7.
[k] 2 Cor. 5. 17.
[l] Vers. 1.
[m] Ezec. 12. 2.
[n] Cap. 41. 21, 22, 26.
[o] Cap. 44. 8.
[p] Cap. 42. 1.
[q] Cap. 41. 4.
[r] Osea. 13. 4.
[s] Deut. 32. 16.
[t] Cap. 44. 8.
[u] Ps. 90. 2.
[v] Iov. 9. 12.
[x] Esod. 14. 16, 22.
[y] Ios. 3. 13, 16.
[z] Esod. 14. 4-9, 25.
[a] Ier. 16. 14.
[b] 2 Cor. 5. 17.
[c] Esod. 17. 6.
[d] Cap. 48. 21.
[e] Etes 1. 5, 6.
[f] Mal. 1. 13.
[g] Amos. 5. 25.
[h] Mal. 2. 17.
[i] Fapt. 3. 19.
[j] Ezec. 36. 22, etc.

Capul 44.
[a] Ier. 30. 10.
[b] Cap. 43. 1. 7.

coabe. Şi tu [c]Ieşurune, pre care te-am ales; 3 Căci [d]răspândi-voiu apă pe *locurile* seci, Şi fluvii pe uscat: Răspândi-voiu spiritul meu preste semińtia ta, Şi binecuvântarea mea preste urmaşii tăi: 4 Vor răsări ca *firele* din iarbă, Ca sălcia lângă păraiele de apă. 5 Unul zice-va: Eu *sunt* al Domnului: Şi altul numi-se-va cu numele lui Iacob: Şi un altul scrie-va *cu* mâna sa: Al Domnului *sunt*, Şi *se* va numi cu numele lui Israel.

Nebunia idolatriei.

6 Aşà zice Domnul, regele lui Israel, [e]Şi răscumpărătorul lui, Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [f] Eu sunt cel d'întâiu şi cel din urmă, Şi afară de mine nu *este* Dumnezeu. 7 [g]Şi cine poate zice, *că este* asemenea cu mine? *Proclamă-se*, şi spuie, şi să înşire toate câte *s'au întâmplat!* Apoi să spună cele viitoare, Cele ce au să fie. 8 Nu te teme, nici nu te înspăimântà! [h]Au nu *ţi*-am dat în ştire din început, şi au nu ţi-am spus *acestea;* [i]Voi *sunteţi* marturii mei: *Că* nu *este* alt Dumnezeu afară de mine, [j]Nici *altă* stâncă: *Unul ca acesta nu-l* cunosc. 9 [k]Făcătorii de idoli toţi *sunt* deşertăciune, Şi lucrurile lor cele mai frumoase nu folosesc: Şi *apoi* ei înşişi mărturisesc asupră-le, spre ruşinea lor; Căci [l]nu văd, nici nu înţeleg. 10 Cine a format un zeu, Sau a turnat un chip cioplit, [m]*ce* de nici un folos nu este? 11 Iată, toţi soţii lui [n]roşesc *de dânsul!* Căci înşişi maestrii săi *sunt* oameni; Se adună toţi împreună, să steà, Se tem *şi* se ruşinează la un loc. 12 [o]*Unul* taie *o bucată* de fier *cu* maiul, Lucrează cu cărbuni şi cu ciocanele îi dă formă; O lucrează cu braţul său cel tare. Şi flămânzind, slăbeşte: Nebând apă, oboseşte. 13 *Altul* lucrează lemne, întinde dreptarul, îl însemnează cu condeiul; Îl netezeşte cu oblul; Îl însemnează cu compasul, Şi-l face după chipul unui om, După frumseţea omenească; Ca să rămână în casă. 14 Îşi taie cedri: Îşi ià ciparosul şi ştejarul, Pre care şi-i alege din arborii pădurei: El sădeşte pinul, şi ploaia *îl ajută* să crească. 15 Şi pe urmă serveşte omului de ars: El ià dintr'însul, şi se încălzeşte; Arde *dintr'însul*, şi coace pâne: Şi apoi *îşi mai* face şi un zeu, şi se închină *lui*. Îl face chip cioplit, şi îngenunchiază înaintea lui! 16 O parte dintr'însul a ars-o cu foc; Cu *ceealaltă* parte mânâncă carnea: Frige friptură, şi se satură: Şi *se* încălzeşte, zicând: „M'am încălzit, văzut-am focul;“ 17 Şi rămăşiţa din el o face zeu, chip cioplit, Îngenunchiază înaintea lui, şi i-se închină, i-se roagă, şi zice: „Scapă-mă, căci tu *eşti* zeul meu!“ 18 [p]Ei nu cunosc şi nu înţeleg: Căci [q]*şi*-au tâncuit ochii lor, ca să nu vadă, *Şi* inimile lor, ca să nu înţeleagă. 19 Şi nu [r]s'au socotit cu sine, Nici nu *este* cunoştinţă şi înţelegere într'înşii, ca să zică: „Ars-am o parte dintr'însul în foc, Copt-am pâne pe cărbunii lui, Fript-am carne, şi am mâncat-*o*, Şi rămăşiţa din el să o fac urîciune, Îngenunchià-voiu la butucul de lemn.“ 20 Paşte cenuşă; [s]inima *lui* amăgită l-a rătăcit, Ca să nu-şi poată mântui sufletul, nici să zică: „La dreapta mea oare nu *este* minciună?“

Iertarea şi mântuirea lui Israel.

21 Ţine minte acestea, Iacoabe şi Israele. Căci [t]serv al meu eşti: Eu te-am format; serv al meu *eşti*; Israele, nu vei fi uitat de mine. 22 [u]Făcut-am să piară, ca arborii, fărădelegile tale, Şi ca pre un nour, păcatele tale; Întoarce-te la mine, că [v]eu te-am răscumpărat. 23 [x]Cântaţi, cerurilor! căci Domnul a făcut *aceasta:* Strigaţi, cele de supt pământ! Scoateţi cântare de bucurie, voi munţilor! Pădurilor, şi toţi arborii din ele! Căci Domnul a răscumpărat pre Iacob. Şi s'a mărit întru Israel. 24 Aşà zice Domnul, [y]Răscumpărătorul tău, Şi [z]care te-a format din mitra *mumei:* Eu *sunt* Domnul, care a făcut toate; [a]Care singur a întins cerurile; Care dela sine a lătit pământul; 25 Care zădărniceşte semnele vor-

c Deut. 32. 15. *d* Ioel. 2. 28. *e* Cap. 43. 1, 14. *f* Apoc. 1. 8, 17. *g* Cap. 41. 4, 22. *h* Cap. 41. 22. *i* Cap. 43.10,12. *j* Deut. 4. 35,39. *k* Cap. 41.24,29. *l* Ps. 115. 4,etc. *m* Ier. 10. 5. *n* Ps. 97. 7. *o* Cap. 40. 19. *p* Cap. 45. 20. *q* 2 Thes. 2. 11. *r* Cap. 46. 8. *s* Osea 4. 12. *t* Vers 1. 2. *u* Cap. 43. 25. *v* 1 Pet. 1.18,19. *x* Ps. 69. 34. *y* Cap. 43. 14. *z* Cap. 43. 1. *a* Iov. 9. 8.

bitorilor de minciuni. Și dă de sminteală pre ghicitori; Care întoarce îndărăt pre cei înțelepți, Și prostește știința lor; 26 Care întărește cuvântul servului său, Și împlinește sfatul solilor săi; Care zice către Ierusalim: „Vei fi locuit;“ Și către cetățile lui Iuda: „Vă veți rezidi, Și voiu ridică ruinele lui.“ 27 Care zice către adâncime: „Usucă-te, Secă-voiu fluviile tale;“ 28 Care zice către Cir: „*Acesta este* păstorul meu, *Care* va împlini toată voia mea;“ Și care zice către Ierusalim: „Te vei rezidi:“ Și către templu: „Se vor așezà temeliile tale.“

Cores (Cir) unealtă Atotputernicului spre umilirea idolilor și spre mântuirea lui Israel.

45 Așà zice Domnul către unsul său, Către Cir, pre care l-am ținut la [a] dreapta; [b] Ca să supun popoarele înaintea lui, Ca să desleg coapsele regilor, Ca să deschid ușile înaintea lui; Și porțile să nu se închidă: 2 Eu merge-voiu înaintea ta, [c] Și netezì-voiu înălțimile cele mărețe: [d] Sfărâmà-voiu ușile de aramă, Și tăià-voiu zăvoarele de fier; 3 Și-ți voiu dà tezaurele întunerecului, Și avuțiile ascunse: [e] Ca să cunoști, că eu, Domnul, Care [f] pe nume *te* chiem, *Sunt* Dumnezeul lui Israel. 4 Pentru [g] Iacob, servul meu, Și *pentru* Israel, alesul meu, Te-am chemat pe numele tău; Te-am numit, deși [h] nu m'ai cunoscut. 5 Eu [i] *sunt* Domnul, [j] și alt *Dumnezeu* nu *este*, Afară de mine nu *este alt* Dumnezeu; [k] Eu te-am încins, de și nu m'ai cunoscut; 6 [l] Ca să cunoască dela răsăritul soarelui, Și dela apus, că afară de mine nu *este* nimenea; Eu *sunt* Domnul, și nu *este* altul; 7 Cel ce face lumina, și creează întunerecul, Cel ce face pacea, și [m] creează răul, Eu Domnul fac toate acestea. 8 [n] Picurați de sus, cerurilor! Și nourilor, faceți să curgă fericirea! Deschidă-se pământul și nască mântuirea, Și dreptatea răsară împreună! Eu Domnul am făcut aceasta. 9 Vai celui, care se ceartă cu [o] Făcătorul său, Un hârb dintre hârburile țărânei: [p] Lutul să zică oare către formatorul său: „Ce faci?“ Sau făptura ta: „El n'are mâni?“ 10 Vai celui ce zice părintelui său: „Ce nești?“ Sau către femeie: „La ce ai dureri de facere?“ 11 Așà zice Domnul, Sfântul lui Israel și Făcătorul său: Au doară întrebà-mă-veți de cele viitoare de [q] fiii mei? Și dà-mi-veți poruncă pentru [r] lucrul mânelor mele? 12 [s] Eu am făcut pământul, Și [t] am creat omul depe dânsul; Eu cu mânele mele am întins cerurile, Și am dat poruncă la [u] toată oștirea lor. 13 [v] Eu am sculat pre acela spre mântuire, Și voiu face drepte toate căile lui; El va [x] zidì cetatea mea, și va dà drumul prisonierilor mei, [y] Nu pentru preț, nici pentru daruri, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 14 Așà zice Domnul: [z] Câștigul Egiptului și comerciul Etiopiei, Și al Sabeilor, bărbați mari de corp, Vor trece la tine, *Ierusalimule*, și ale tale vor fi; Din dărăt te vor urmà; [a] cu lanțuri vor trece, Ti-se-vor plecà, și se vor închinà înaintea ta, *Zicând:* [b] Numai în tine *este* Dumnezeu, [c] Nu *este* alt Dumnezeu afară de *dânsul!* 15 Cu adevărat tu *ești* Dumnezeu, tu cel [d] ce te ascunzi, Dumnezeu al lui Israel, Mântuitorul! 16 Se vor rușinà și vor roșì cu toții, Vor ajunge de rușine la un loc *Toți* [e] făcătorii de idoli. 17 [f] *Dar* Israel se va mântuì prin Domnul cu mântuire vecinică; Nu vă veți rușinà, nici veți roșì în veci și nesfârșit. 18 Căci așà zice Domnul, cel [g] ce a creat cerurile, Acest Dumnezeu care a format pământul, l-a făcut, Și l-a întemeiat; Nu înzădar el l-a creat, *ci* l-a format ca să se locuească; [h] Eu sunt Domnul, și un altul nu *este*. 19 N'am vorbit [i] în ascuns, în vreun loc întunecos al pământului; N'am zis către semința lui Iacob: Căutați-mă înzădar; [j] Eu, Domnul, vorbesc dreptatea, spun cele drepte. 20 Adunați-vă, și veniți!

Capul 45.
a Cap. 41. 13.
b Dan. 5. 30.
c Cap. 40. 4.
d Ps. 107. 16.
e Cap. 41. 23.
f Esod. 33 12, 17.
g Cap. 44. 1.
h 1 Thes. 4. 5.
i Deut. 4. 35, 39.
j Vers. 14. 18, 21, 22.
k Ps. 18. 32, 39.
l Ps. 102. 15.
m Amos. 3. 6.
n Ps. 72. 3.
o Cap. 64. 8
p Rom. 9. 20.
q Ier. 31. 9.
r Isa. 29. 23.
s Ier. 27. 5.
t Fac. 1. 26, 27.
u Fac. 2. 1.
v Cap. 41. 2.
x 2 Cron. 36. 22, 23.
y Rom. 3. 24.
z Ps. 68. 31.
a Ps. 149. 8.
b 1 Cor. 14. 25.
c Vers. 5.
d Ps. 44. 24.
e Cap. 44. 11.
f Rom. 11. 26.
g Cap. 42. 5.
h Vers. 5.
i Deut. 30. 11.
j Ps. 19. 8.

Apropiaţi-vă împreună, voi cei scăpaţi ai popoarelor! [k]Sunt fără pricepere *toţi câţi* poartă lemn de chip cioplit, Şi se roagă către un zeu *ce* nu-*i* poate mântui. 21 Spuneţi-*le*, şi aduceţi-*i* încoace; Şi sfătuiască-se: Au doară [l]cine a dat în ştire aceasta din vechime? *Sau cine* a spus-o de atuncia? Au nu eu, Domnul? [m]Nu *este* alt Dumnezeu afară de mine: Dumnezeu drept şi mântuitor; afară de mine un altul nu *este*. 22 [n]Căutaţi la mine, şi mântuiţi-vă toate marginile pământului! Căci eu *sunt* Dumnezeu, şi altul nu *este*. 23 [o]Pe mine însu-mi m'am jurat; Mântuirea a ieşit din gura mea, Un cuvânt, *ce* nu se va înturnà: Că [p]tot genunchiul se va plecà înaintea mea, Toată limba *îmi* va jurà; 24 Şi-*mi* vor zice: „Numai în *tine*, Doamne" *este* mântuirea şi puterea; La el vor venì, Şi se vor ruşinà toţi cei ce se mânie asupra lui: 25 În Domnul se va îndreptà, şi se va fălì, Toată seminţia lui Israel.

Dumnezeirea Domnului arătată în răsturnarea idolilor şi idolatrilor din Babilon.

46 Bel [a]căzut-a pe genunchi, încovăiatu-s'a Nebo, *Idolii* săi pusus'au pe animale şi pe vite; Idolii, pre care eraţi deprinşi a-i purtà, *le-au* împovărat; [b]Ei *sunt* o sarcină pentru animalul ostenit. 2 Ei se încovoaie, cad pe genunchi, Nu pot scăpà sarcina; [c]Şi ei înşişi sunt dusi în prinsoare. 3 Ascultaţi-mă, casă a lui Iacob, Şi toată rămăşiţa casei lui Israel, *Voi*, [d]cu care m'am însărcinat din mitra *mumei*, *Voi toţi*, pre cari i-am purtat din sânul ei! 4 Până la bătrâneţele *voastre* [e]eu acelaşi *voiu fi;* Până la peri cărunţi [f]eu vă voiu purtà; Eu *v*'am făcut, şi eu vă voiu duce, Da, vă voiu duce, şi vă voiu scăpà. 5 [g]Cu cine mă veţi asemănà şi mă veţi potrivì? Cu cine asemănându-mă, deopotrivă vom fi? 6 [h]Ei varsă aurul din sac, Şi cumpănesc argint cu balanţă; Năimesc pre argintar, ca să-l prefacă în zeu; Şi *apoi* îngenunchiază, şi se închină *lui:* 7 [i]Îl ridică pe umeri, îl aduc, Şi-*l* aşează la locul său, ca să steà; Din locul său nu se mai mişcă; Şi [j]*de* strigă *care-va* către el, el nu poate răspunde; Din nevoia sa nu poate să-l mântuiască. 8 Ţineţi minte aceasta, şi arătaţi-vă bărbaţi, [k]Luaţi-*o* la inimă, voi cei fărădelege: 9 [l]Ţineţi minte cele de mai nainte, din vechime: Căci eu *sunt* Dumnezeu, şi altul nu *este;* Eu sunt Dumnezeu şi nimenea asemenea mie; 10 Care din început spun sfârşitul, Şi de mai nainte cele neîntâmplate, Zicând: „Statul meu va stà, Şi voiu împlinì toată voinţa mea:" 11 Chemând pasărea răpitoare dela răsărituri, Pre bărbatul sfatului meu din ţară îndepărtată; Da, am zis-*o*, şi o voiu face să vină, Am cugetat-o, şi o voiu şi face. 12 Ascultaţi-mă, voi cei tari de inimă, Cei depărtaţi dela mântuire! 13 Am apropiat fericirea mea; nu mai *este* departe, Şi mântuirea mea nu va întârzià; Voiu dà Sionului mântuirea, Pentru Israel, mărirea mea.

Peirea îndârjitului şi superstiţiosului Babilon.

47 [a]Coboară-te, şi [b]şezi în ţărână, fecioară, fată a Babilonului. Şezi pe pământ, Fără tron, fată a Chaldeilor! Căci nu te vei mai numì moale şi gingaşă. 2 [c]Ià râşniţa, şi macină făină! Ridică vălul, suflecă-ţi poalele! Desgoleşte-ţi şoldurile, treci râurile! 3 [d]Goliciunea ta se va desgolì, Da, ruşinea ta se va vedeà. [e]Răsbunare voiu luà. Şi nu voiu cruţà pre nimenea. 4 *Cât pentru* [f]răsbunătorul nostru, Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, *este* numele lui, Sfântul lui Israel. 5 Şezi [g]tăcând, şi întră în întunerec, fată a Chaldeilor! [h]Căci nu te vei mai numì regina regatelor. 6 [i]Mâniatu-m'am asupra poporului meu, [j]Pângărit-am moştenirea mea. Şi i-am dat în mâna ta; *Dar* tu nu le-ai arătat îndurare: [k]Ai îngreuiat foarte jugul tău *chiar* şi asupra bătrânului. 7 Şi ai zis:

---

k Rom. 1. 22,23. *l* Cap. 41. 22. *m* Cap. 44. 8. *n* Ps. 22. 27. *o* Ebr. 6. 13. *p* Rom. 14. 11.

Capul 46.

a Cap. 21. 9. *b* Ier. 10. 5. *c* Ier. 48. 7. *d* Exod. 17. 4. *e* Ps. 102. 27. *f* Ps. 48. 14. *g* Cap. 40.18,25. *h* Cap. 40. 19. *i* Ier. 10. 5. *j* Cap. 45. 20. *k* Cap. 44. 19. *l* Deut. 32. 7.

Capul 47.

a Ier. 48. 18. *b* Cap. 3. 26. *c* Mat. 24. 41. *d* Nah. 3. 5. *e* Rom. 12. 19. *f* Ier. 50. 34. *g* 1 Sam. 2. 9. *h* Dan. 2. 37. *i* 2 Sam. 24. 1. *j* Cap. 43. 28. *k* Deut. 28. 50.

„În veci voiu fi [l]regină“: *Şi* n'ai [m]gândit aceasta în inima ta, [n]Nici ţi-ai adus aminte de cele depe urmă. 8 Acum dar ascultă aceasta, tu cea dedată plăcerilor, Ceeace locueşti fără grijă, Ceeace zici în inima ta: [o]„Eu *sunt*, şi afară de mine alta nu *este;* [p]Nu voiu şedeà văduvă, Şi nu voiu cunoaşte pierderea de copii.“ 9 Dar amândouă acestea vor venì asupră-ţi deodată, într'o zi: Pierderea de copii şi văduvia. Vor venì preste tine în *toată* plinitatea lor, Pentru mulţimea farmecelor tale, *Şi* pentru multa îmbelşugare a descântecelor tale. 10 Şi ai fost sigură în răutatea ta; Ai zis: „Nu mă vede nimenea“. Înţelepciunea ta şi ştiinţa ta te-au amăgit; Şi ai zis în inima ta: „Eu *sunt*, şi afară de mine altu nu *este*.“ 11 Pentru aceea va venì nefericirea preste tine, Fără să o poţi abate prin încântările *tale;* Şi nevoia va căderà preste tine, Fără să poţi a o împăcà; Şi peirea va venì preste tine deodată, pe neaşteptate. 12 Opreşte-te acum cu descântecele tale, Şi cu mulţimea farmecelor tale, Cu care te-ai muncit din tânăreţele tale; Poate, vei trage *din ele* vre-un folos. Poate, vei reuşì! 13 Oare obositute-ai în mulţimea sfaturilor tale? Scoale-se acum şi să te ajute cei ce împart cerul, privitorii stelelor, Cei ce prezic pe toată luna De cele ce se vor întâmplà! 14 Iată, ei vor fi ca miriştea, Pre care focul o arde: Ei nu vor puteà să se mântuiască de puterea flacărei. *Care cu adevărat* nu *va fi* ca cărbunele, *cu care* să se poată încălzì careva, *Nici* ca jăraticul, ca să steà careva înaintea lui. 15 Aşà îţi vor fi aceia, cu care te-ai ostenit, Cu care ai avut a face din tânăreţele tale; Fiecare se va trage la o parte. Nimenea nu te va mântuì.

Învitarea lui Dumnezeu către poporul său încăpăţânat, să creadă miloasa sa mântuire şi să-l asculte.

48 Ascultă aceasta, casă a lui Iacob, *Voi* cei ce vă chemaţi cu numele lui Israel, Şi *voi* [a]cei ieşiţi din izvoarele lui Iuda; [b]*Cei* ce juraţi în numele Domnului; Şi mărturisiţi pre Dumnezeul lui Israel, [c]*Dar* nu cu adevăr, nici în dreptate. 2 Căci ei îşi iau numele [d]dela cetatea cea sfântă, Şi [e]se razămă pe Dumnezeul lui Israel, Pe Domnul, al cărui nume *este* *Dumnezeul* oştirilor. 3 [f]Spus-am de demult cele de dinainte; Ieşit-au din gura mea, şi le-am dat în ştire; Pe neaşteptate făcutu-*le*-am, [g]şi s'au întâmplat. 4 Pentru că ştiam, că *eşti* îndărătnic, [h]Grumazul tău vână de fier, Şi fruntea ta *de* aramă: 5 [i]Deaceea spusu-ţi-am de demult *acestea;* Până a nu se face, datu-ţi-*le*-am în ştire, Ca să nu zici: Idolul meu le-a făcut, Şi chipul meu cel cioplit şi chipul meu cel vărsat le-au poruncit. 6 *Le*-ai auzit; *deci* vezi-le toate; Au nu *le* veţi mărturisi? Şi acum, *iată!* îţi dau în ştire lucruri nouă Şi ascunse, pre care nu le ştiai. 7 Acum se făcură, nu de demult, Înaintea zilei *acesteia* n'auzişi de dânsele; Ca să nu zici: Iată, le ştiam! 8 Nici auzişi, nici ştiuseşi, Nici de demult nu se deschise urechea ta; Căci ştiam, că cu necredincioşie te porţi, Şi că [j]din mitra *mumei* neascultător te chemi. 9 [k]Pentru numele meu [l]amân mânia mea, Şi pentru lauda mea mă stăpânesc, Să nu te stârpesc. 10 Iată, [m]topitu-te-am, dar *n'am aflat* argint, Alesu-te-am în cuptorul strâmtorării. 11 [n]Pentru mine, pentru mine făcut-am *aceasta;* Căci *altfel* [o]cât de mult *nu s'ar fi* pângărit *numele meu!* Dar [p]nu dau altuia mărirea mea. 12 Ascultă-mă, Iacoabe, Şi tu, Israele, pre care te-am chemat, [q]Eu *sunt:* eu *sunt* [r]cel dintâiu şi cel din urmă; 13 [s]Mâna mea întemeiat-a chiar şi pământul, Dreapta mea întins-a şi cerurile: Când [t]le chem, toate se înfăţişează. 14 [u]Adunaţi-vă voi toţi, şi ascultaţi: Care din ei prezisu-[v]'a acestea? [v]Domnul l-a iubit; *deci* [x]va face voia lui asupra Babilonului, Şi braţul său *va fi preste* Chaldei. 15 Eu, eu am vor-

[l] Apoc. 18. 7.
[m] Cap. 46. 8.
[n] Deut. 32. 29.
[o] Zef. 2. 15.
[p] Apoc. 18. 7.
—
Capul 48
[a] Ps. 68. 26.
[b] Deut. 6. 13.
[c] Ier. 4. 2.
[d] Cap. 52. 1.
[e] Mic. 3. 11.
[f] Cap. 41. 22.
[g] Ios. 21. 45.
[h] Esod. 32. 9.
[i] Vers. 3.
[j] Ps. 58. 3.
[k] Ps. 79. 9.
[l] Ps. 78. 38.
[m] Ps. 66. 10.
[n] Vers. 9.
[o] Deut. 32 26,27.
[p] Cap. 42. 8.
[q] Deut. 32. 39.
[r] Cap. 41. 4.
[s] Ps. 102. 25.
[t] Cap. 40. 26
[u] Cap. 41. 22.
[v] Cap. 45. 1.
[x] Cap. 44. 28.

bit; da, [y] eu l-am chemat. L-am adus, şi calea sa a prosperat. 16 Apropiaţi-vă de mine, ascultaţi aceasta: Dela început [z] n'am vorbit pe ascuns; Când vre-un *lucru* s'a hotărît, acolo *eram*. Şi acum [a] Domnul m'a trimis pre mine, şi pre Spiritul său. 17 Aşà zice [b] Domnul, Răscumpărătorul tău, Sfântul lui Israel; Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul tău, cel ce te învaţă pentru folosul *tău*, [c] Cel ce te conduce pe calea, *pe care* să mergi; 18 [d] Ah, de ai fi ascultat de poruncile mele! [e] Atuncia pacea ta ar fi fost ca un fluviu, Şi fericirea ta ca valurile mării; 19 [f] Seminţia ta ar fi fost ca nisipul, Şi urmaşii măruntaielor tale ca prundişul ei, Numele lui nu s'ar fi stârpit nici s'ar fi şters de dinaintea mea! 20 [g] Ieşiţi din Babilon! Fugiţi de Chaldei! Cu voce de cântare spuneţi, daţi în ştire aceasta; Răspândiţi aceasta până la marginile pământului; Spuneţi: „Domnul a [h] răscumpărat pre servul său Iacob!“ 21 Şi ei [i] nu însetară, *când* îi conduceà prin deşerturi; [j] Făcut-a să curgă pentru dânşii ape din stâncă, Despicat-a stânca, şi apele au curs. 22 Pace nu *este* pentru cei nelegiuiţi, zice Domnul.

Servul lui Dumnezeu lumina păgânilor şi mântuirea lui Israel.

49 Auziţi-mă, [a] ţărilor! Şi ascultaţi, popoare îndepărtate; [b] Domnul m'a chemat din mitră, Din sânul mumei mele a amintit numele meu. 2 Şi a făcut [c] gura mea ca sabie ascuţită; [d] Supt umbra mânei sale m'a ascuns, Şi m'a făcut ca [e] o săgeată poleită; În tolba sa m'a închis; 3 Şi a zis către mine: [f] „Tu *eşti* servul meu, Israele, [g] în care mă voiu mări.“ 4 [h] Iar eu zis-am: „Înzădar m'am ostenit, În deşert şi fără folos mi-am risipit puterea; Dar dreptul meu *este* cu Domnul, Şi răsplătirea mea cu Dumnezeul meu.“ 5 Şi acum, zice Domnul, [i] Care m'a făcut din mitră, *să-i fiu* serv, Ca să întorc la el pre Iacob: „Deşi Israel [j] nu se *mai* strânge: Totuş voiu fi măreţ în ochii Domnului, Şi Dumnezeul meu va fi puterea mea.“ 6 Şi a zis: „Este *lucru* puţin să fii servul meu; Ca să ridici semin̦iile lui Iacob, Şi să întorci pre cei scăpaţi ai lui Israel: Te voiu face şi [k] lumină popoarelor, Ca să fii mântuirea mea, până la marginea pământului.“ 7 Aşà zice Domnul: Răscumpărătorul lui Israel, Sfântul său, [l] Către acela, pre care fie-cine îl despreţueşte, Către acela, pe care-l defaimă poporul, Către servul domnilor: [m] „Regii te vor privì, şi se vor sculà, Şi domnii; şi se vor închinà *ţie*. Pentru Domnul, care este credincios, *Pentru* Sfântul lui Israel, care te-a ales.“ 8 Aşà zice Domnul: [n] „În timpul îndurării te-am ascultat, Şi în ziua mântuirii te-am ajutat, Şi te voiu păzì, [o] şi te voiu dà de legământ poporului: Ca să reîntocmeşti ţara, şi să faci să moştenească moştenirile pustiite; 9 Ca să zici [p] celor închişi: „Ieşiţi!“ Celor din întunerec: „Arătaţi-vă!“ Vor paşte pe lângă căi, Şi păşunele lor *vor fi* pe toate înălţimile; 10 Nu vor [q] flămânzì, nici nu vor însetà, [r] Nu-i va lovì nici arşiţa, nici soarele; Căci cel ce-i miluieşte [s] îi va conduce, Şi pe lângă izvoarele de apă îi va purtà. 11 [t] Şi voiu face toţi munţii mei căi, Şi căile mele se vor înălţà. 12 Iată! [u] aceştia vin de departe, Şi iată! aceştia dela miază-noapte şi dela apus, Şi aceştia din pământul Sinimului! 13 [v] Cântaţi, cerurilor! şi bucură-te, pământule! Scoateţi cântări, munţilor! Căci Domnul a mângâiat pre poporul său, Şi pre cei strâmtoraţi ai săi i-a miluit.

Sion se mângâie cu Mântuitorul său.

14 [x] Zis-a Sionul: Domnul m'a părăsit, Şi domnul meu m'a uitat. 15 Au doar [y] puteà-va femeia să uite *până la atâta* pre sugătorul ei, *Încât* să n'aibă nici milă de fiul mitrei ei? Şi chiar de va uità ea, [z] Dar eu pre tine nu te voiu uità.

y Cap. 45. 1, 2, etc.
z Cap. 45. 19.
a Zech. 2. 8, 9, 11.
b Cap. 43. 14.
c Ps. 32. 8.
d Deut. 32. 29.
e Ps. 119. 165.
f Fac. 22. 17.
g Zech. 2. 6, 7.
h Esod. 19. 4, 5, 6.
i Cap. 41. 17, 18.
j Esod. 17. 6.

Capul 49.

a Cap. 41. 1.
b Ioan. 10. 36. Gal. 1. 15.
c Ebr. 4. 12. Apoc. 1. 16.
d Cap. 51. 16.
e Ps. 45. 5.
f Zech. 3. 8.
g Efes. 1. 6.
h Ezec. 3. 19.
i Vers. 1.
j Mat. 23. 37.
k Fapt. 13. 47.
l Mat. 26. 67.
m Ps. 72. 10, 11.
n 2 Cor. 6. 2.
o Cap. 42. 6.
p Zech. 9. 12.
q Apoc. 7. 16.
r Ps. 121. 6.
s Ps. 23. 2.
t Cap. 40. 4.
u Cap. 43. 5, 6.
v Cap. 44. 23.
x Cap. 40. 27.
y Mat. 7. 11.
z Rom. 11. 29.

16 Iată [a]pe palmele mele te-am săpat, Zidurile tale totdeauna *sunt* înaintea mea! 17 Fiii tăi aleargă; Dar [b]cei ce te-au surpat și te-au pustiit, se duc dela tine. 18 [c]Înalță în jur ochii tăi, și vezi! Toți aceștia se adună, vin către tine! Viu *sunt*, zice Domnul, Cu toți aceștia, [d]ca cu o podoabă te vei îmbrăcà, Și cu ei te vei încinge, ca o mireasă *sculele ei*. 19 Căci deșerturile tale, și locurile cele pustiite ale tale, și pământul tău cel stricat, [e]Vor fi acum prea strâmte pentru locuitorii lui; Iar cei ce te mâncau, se vor îndepărtà de tine. 20 [f]Fiii, pre cari îi vei căpătà, [g]după pierderea ta de ceialalți, Vor zice încă la urechile tale: „Strâmt *este* locul pentru mine; Fă-mi loc să locuesc.“ Atuncia vei zice în inima ta; 21 Cine-mi născù pre aceștia? Eram fără de copii și stearpă, „Roabă și înstrăinată: cine deci a crescut pre aceștia? Iată, rămăsesem singură; unde *erau* ei?“ [h]Așà zice Domnul: 22 Iată, înălță-voiu mâna mea către națiuni, Și ridicà-voiu steagul meu către popoare: Și vor aduce pre fiii tăi în brațe, Și pre fetele tale le vor duce pe umeri; [i]Și regii vor fi hrănitorii *copiilor tăi*, 23 Și reginele lor doicele tale, Închinà-se-vor ție cu fața la pământ, Și vor [j]linge țărâna picioarelor tale! Și vei cunoaște, că eu *sunt* Domnul, *Și* că [k]cei ce mă așteaptă nu se vor rușinà. [l]Poate-se luà prada dela cel tare, 24 Sau cel prins să scape dela învingător? Iar Domnul așà zice: 25 Chiar și cel prins luà-se-va dela cel tare, Și prada scăpà-se-va *dela* cel puternic; Căci eu mă voiu certà cu cei ce se ceartă cu tine, Și voiu mântuì pre fiii tăi. 26 Dar pre cei ce te-au apăsat [m]voiu face să-și mânânce însăși carnea lor, Și se vor îmbătà, ca de must, cu însuși [n]sângele lor: Și [o]va cunoaște toată carnea, Că eu, Domnul, *sunt* Mântuitorul tău și Răscumpărătorul tău, Puternicul lui Iacob.

Israel e lepădat prin propria lui vină; robul lui Dumnezeu aduce mântuire.

50 Așà zice Domnul: Unde este [a]cartea de despărțenie a mumei voastre, Pre care am lepădat-o? Sau cine *este* dintre [b]împrumutătorii mei, la care v'am vândut? Iată! pentru nedreptățile voastre [c]v'ați vândut, Și pentru fărădelegile voastre este lepădată muma voastră! 2 Pentru ce, când am venit, nu *era* nimenea? [d]Când am chemat, nu *era* nimenea, ca să răspundă? [e]Mâna mea este ea atât de scurtă, încât să nu poată răscumpărà? Sau n'am putere de a mântuì? Iată, eu [f]cu mustrarea mea [g]usuc marea, *Și* [h]fluviile în deșerturi le prefac. [i]Peștii lor se împuțesc de lipsa de apă, Și de sete mor; 3 [j]Eu cerurile cu întunerec le îmbrac, [k]Și sac le pun drept învelis. 4 [l]Domnul, Dumnezeu, mi-a dat o limbă iscusită, Ca să știu, cum să vorbesc cuvântul la timp către [m]cel obosit: Îmi deșteaptă în toată dimineața, îmi deșteaptă urechea, Ca să ascult, ca un ucenic *învățătura lui*. 5 Domnul, Dumnezeul, [n]mi-a deschis urechea, Și eu n'am fost [o]neascultător, Nici nu m'am dat înapoi. 6 [p]Dosul meu datu-l-am celor ce mă băteau, Și [q]fălcile mele celor ce mă smulgeau; Batjocurei și scuipatului n'am ascuns fața mea. 7 Dar Domnul, Dumnezeul, m'a ascultat; Deaceea nu m'am rușinat; Deaceea [r]tăcutu-mi-am fața, ca pre o cremene, Și știu, că nu mă voiu rușinà. 8 [s]Aproape *este cel ce* mă va îndreptățì; Cine se va judecà cu mine? să stăm împreună! Care *este* potrivnicul meu? apropie-se de mine! 9 Iată, Domnul, Dumnezeu, mă ajută! Cine mă va condamnà? [t]Iată, toți aceștia se vor învechì ca un vestmânt; [u]Molia îi va mâncà. 10 Cine între voi se teme de Domnul, Și ascultă de vocea servului lui? Acela, chiar și [v]în întunerec de va umblà, și lumină *de* nu va aveà, *Totuș să* [x]se încreadă în nu-

[a] Esod. 13. 9.
[b] Vers. 19.
[c] Cap. 60. 4.
[d] Prov. 17. 6
[e] Cap. 54. 1, 2.
[f] Cap. 60. 4.
[g] Mat. 3. 9.
[h] Cap. 60. 4.
[i] Ps. 72. 11.
[j] Ps. 72. 9.
[k] Ps. 34. 22.
[l] Mat. 12. 29.
[m] Cap. 9. 20.
[n] Apoc. 14. 20.
[o] Ps. 9. 16.

Capul 50.
[a] Deut. 24. 1.
[b] Mat. 18. 25.
[c] Cap. 52. 3.
[d] Prov. 1. 24.
[e] Num. 11. 23.
[f] Ps. 106. 9.
[g] Esod. 14. 21.
[h] Ios. 3. 16.
[i] Esod. 7 18,21.
[j] Esod. 10. 21.
[k] Apoc. 6. 12.
[l] Esod. 4. 11.
[m] Mat. 11. 28.
[n] Ps. 40. 6, 7, 8.
[o] Mat. 26. 39.
[p] Mat. 26. 67.
[q] Plân. 3. 30.
[r] Ezec. 3. 8. 9.
[s] Rom. 8. 32, 33, 34.
[t] Iov. 13. 28.
[u] Cap. 51. 8.
[v] Ps. 23. 4.
[x] 2 Cron. 20. 20.

mele Domnului. Şi să se razăme în Dumnezeul său. 11 Iată, voi toţi, cei ce aţâţaţi focul, Şi puneţi tăciuni, Umblaţi în lumina focului vostru, Şi în tăciunii, *pre cari* i-aţi aprins. [y] Din mâna mea vi-se trage aceasta, *ca* să zăceţi [z] în dureri.

Cei drepţi se întorc din amărîciune mare şi în Sion e bucurie.

51 [a] Ascultaţi-mă [b] voi cei ce urmăriţi dreptatea. Cei ce căutaţi pre Domnul: [c] Căutaţi la stânca, *din care* sunteţi ciopliţi. Şi la gaura groapei, *din care* v'aţi tras. 2 Căutaţi la Abraam, părintele vostru, Şi la Sara, *care* v'a născut: [d] Căci eu l-am chiemat, *pre când* singur erà; [e] L-am binecuvântat şi l-am îmmulţit. 3 Căci Domnul [f] va mângâià Sionul; Va mângâià toate ruinele lui: Va face pustiul lui asemenea Edenului, Şi deşertul lui [g] asemenea grădinei Domnului; Aflà-se-vor într'însul bucurie şi veselie, Mulţumire şi voce de cântare. 4 Ascultă-mă, poporul meu, Şi ià în urechi, naţiunea mea! [h] Căci lege va ieşì dela mine, Şi voiu pune judecata mea [i] pentru lumina popoarelor. 5 [j] Mântuirea mea aproape *este;* fericirea mea a ieşit, [k] Şi braţele mele vor face dreptate popoarelor: [l] Ţările depărtate mă aşteaptă, Şi speră [m] în braţul meu. 6 [n] Înălţaţi ochii voştri la ceruri, Şi căutaţi la pământ jos; Căci [o] cerurile, ca fumul, vor dispăreà, [p] Şi pământul se va învechì, ca un vestmânt, Şi cei ce locuesc într'însul vor murì ca muştele; Dar mântuirea mea va fi în veci, Şi fericirea mea nu se va frânge. 7 [q] Ascultaţi-mă, voi ce cunoaşteţi dreptatea; *Tu* poporule, [r] în inima căruia *este* legea mea, [s] Nu vă temeţi de ocara oamenilor, Nici vă înspăimântaţi de batjocurile lor; 8 Căci [t] îi va mâncà molia, ca pre un vestmânt, Îi va mâncà viermele, ca pre lână; Dar mântuirea mea va fi în veci, Şi fericirea mea din neam în neam. 9 [u] Scoală-te, scoală-te, [v] îmbracă-te cu putere, *tu* braţul Domnului! Scoală-te, [x] ca în zilele din vechime, *ca* în neamurile trecute! [y] Au nu *eşti* tu cel ce ai tăiat [z] Raabul, *Care* ai rănit [a] crocodilul? 10 Au nu *eşti* tu cel ce ai [b] uscat marea, Apele adâncului celui mare? Cel ce ai făcut adâncurile mărei cale de trecut celor răscumpăraţi? 11 Astfel [c] cei răscumpăraţi ai Domnului se vor înturnà. Vor venì în cântare de bucurie în Sion, Şi bucurie vecinică *va* fi pe capul lor: Veselie şi bucurie vor dobândì, Şi întristarea şi suspinul vor fugì. 12 Eu, eu *sunt* [d] mângâiătorul vostru, Tu, cine *eşti*, că te temi [e] de un om muritor, Şi de fiul omului, *care* a-iunge *ca* [f] iarba? 13 Şi uiţi pre Domnul, Făcătorul tău, [g] Pre cel ce a întins cerurile, şi a întemeiat pământul; Şi te temi în toate zilele totdeauna De urgia apăsătorului, Ca şi cum ar fi gata să *te* piardă. [h] Şi au unde *este* urgia apăsătorului? 14 Cel apăsat curând va fi deslegat, [i] Şi nu va murì în groapă, Nici nu-*i* va lipsì pânea sa: 15 Căci eu *sunt* Domnul, Dumnezeul tău. [j] Cel ce stârnesc marea, Şi fac să vuească valurile ei: Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, *este* numele lui. 16 [k] Am pus şi cuvintele mele în gura ta, Şi [l] te-am acoperit cu umbra mânei mele, [m] Ca să plantez cerul, şi să întemeiez pământul, Şi să zic către *poporul* Sionului: „Tu *eşti* poporul meu!" 17 [n] Scoală-te, scoală-te, deşteaptă-te, Ierusalime, *Tu,* care [o] ai beut din mâna Domnului cupa mâniei sale. [p] Beut-ai, deşertat-ai cupa ceea mare a ameţelei. 18 Nu *este* cine să-l conducă Din toţi fiii, *pre cari i*-a născut: Din toţi fiii, *pre cari i*-a crescut, nici unul nu este. Care să-l ia de mână. 19 [q] Venit-au aceste două asupra ta; Cine te va miluì? Dărăpânarea cu sfărâmarea, şi foametea şi sabia, [r] Prin cine să te mângâi? 20 [s] Fiii tăi s'au lâncezit, Zac la răspântiile tuturor căilor, ca un taur sălbatic *prins* în laţuri: Sunt plini de mânia Domnului, De

y Ioan. 9. 39. *z* Ps. 16. 4. *Capul 51.* *a* Vers. 7. *b* Rom. 9. 30, 31, 32. *c* Rom. 4. 1, 16. *d* Fac. 12. 1, 2. *e* Fac. 24. 1, 35. *f* Ps. 102. 13. *g* Ioel. 2. 3. *h* Cap. 2. 3. *i* Cap. 42. 6. *j* Rom. 1. 16, 17. *k* Ps. 67. 4. *l* Cap. 60. 9. *m* Rom. 1. 16. *n* Cap. 40. 26. *o* Ps. 102. 26. *p* Cap. 50. 9. *q* Vers. 1. *r* Ps. 37. 31. *s* Mat. 10. 28. *t* Cap. 50. 9. *u* Ps. 44. 23. *v* Ps. 93. 1. *x* Ps. 44. 1. *y* Iov. 26. 12. *z* Ps. 87. 4. *a* Ps. 74. 13, 14. *b* Esod. 14. 21. *c* Cap. 35. 10. *d* 2 Cor. 1. 3. *e* Ps. 118. 6. *f* 1 Pet. 1. 24. *g* Iov. 9. 8. *h* Iov. 20. 7. *i* Zech. 9. 11. *j* Iov. 26. 12. *k* Deut. 18. 18. *l* Cap. 49. 2. *m* Cap. 65. 17. *n* Cap. 52. 1. *o* Iov. 21. 20. *p* Deut. 28. 28, 34. *q* Cap. 47. 9. *r* Amos. 7. 2. *s* Plân. 2. 11, 12.

mustrarea Dumnezeului tău. 21 Deci, ascultă aceasta, tu *ce ești* întristat, Și îmbătat, [t]dar nu de vin: 22 Așà zice Domnul tău, Domnul, Și Dumnezeul tău, [u]*care* apără dreptul poporului său: Iată! luat-am din mânele tale cupa ametelei, Cupa cea mare a urgiei mele: Mai mult nu vei beà din ea: 23 Ci o voiu pune în mâna apăsătorilor tăi, Cari zis-au sufletului tău: „Pleacă-te; căci vom trece“; Și tu ai făcut corpul tău una cu pământul, Ca o uliță pentru trecători.

Mântuirea Sionului vestită prin soli ai păcii.

52 Scoală-te, [a]scoală-te, îmbracă-te cu puterea ta, Sioane: Îmbracă vestmintele tale cele mărețe, Ierusalime, [b]cetate sfântă: Căci [c]mai mult nu va întrà la tine Cel necircumcis, [d]nici cel necurat. 2 [e]Scutură-ți țărâna! Șezi drept, Ierusalime! [f]Desleagă legăturile dela grumazul tău, Fiică prisonieră a Sionului! 3 Căci așà zice Domnul: *Precum* [g]pe nimica ați fost vinduți, *Așà* și răscumpărați veți fi fără argint. 4 Căci așà zice Domnul: Poporul meu coborîtu-s'a odată în [h]Egipt, Ca să petreacă acolo: *Așà* și Asirienii fără cuvânt i-au apăsat. 5 Și acum ce-mi *este* aicea, zice Domnul, Că poporul meu pe nimic a fost luat? Cei ce-l stăpânesc, urlă *la el*, zice Domnul, Și numele meu [i]se blestemă totdeauna, în toate zilele. 6 Deaceea poporul meu va cunoaște numele meu, *Cunoaște-va* în ziua aceea, Că eu *sunt* cel ce cuvântez; iată, eu. 7 [j]Cât de frumoase sunt pe munți Picioarele celui ce dă în știre binele, celui ce face să se audă pacea, Celui ce dă în știre binele, celui ce face să se audă mântuirea, Celui ce zice către Sion: [k]Dumnezeul tău domnește! 8 Vocea custozilor tăi! ei înalță vocea, Ei cântă cu toții; Căci văd, ochiu către ochiu, Că Domnul s'a întors în Sion. 9 Tresăltați, cântați cu toatele, Voi, ruine ale Ierusalimului: [l]Căci Domnul a mângăiat poporul său, [m]a răscumpărat Ierusalimul. 10 [n]Domnul a desgolit sfântul său braț Înaintea ochilor tutulor popoarelor: Și [o]toate marginile pământului Văd mântuirea Dumnezeului nostru. 11 [p]Depărtați-vă! depărtați-vă! ieșiți d'acolo! *Și* de necurat să nu vă atingeți! Ieșiți din mijlocul lui! [q]Curățiți-vă voi *toți*, cari purtați uneltele Domnului! 12 Căci [r]nu veți ieșì cu iuțeală, Nici cu fugă veți merge; [s]Căci Domnul merge înaintea voastră, [t]Și Dumnezeul lui Israel *este* coada-armiei voastre.

Profeția despre servul cel drept al Domnului; arătarea, suferințele și răsplătirea sa.

53 Iată, servul meu va prosperà. Se va ridicà, și se va înălțà, și va fi înalt foarte! 2 Precum mulți îngroziturs'au de tine, (Atâta erà fața lui stricată mai mult decât la ori care, Și chipul său mai mult decât al fiilor oamenilor;) 3 Așà trage-va *la sine* popoare multe; Regii vor astupà gurile lor asupră-i; Că vor vedeà *ceeace încă* nu li-se spusese, Și vor înțelege ceeace încă nu auziseră. 4 Cine [a]crezut-a în știrea noastră? Și [b]brațul Domnului cui s'a descoperit? 5 Căci [c]crescut-a înaintea lui ca o odraslă fragedă, Ca o rădăcină din pământ uscat; [d]N'aveà nici chip, nici frumusețe; Și noi văzându-l, Arătos nu *erà*, ca să-l dorim. 6 [e]Fù disprețuit și cel mai din urmă între oameni, Omul durerilor și [f]cunoscut cu păsuri; Fù ca și cel ce-și ascunde fața *lui* de noi: Disprețuitu-l-am și [g]nu l-am socotit. 7 Dar [h]el a purtat păsurile noastre, Și cu durerile noastre s'a încărcat: Dar noi socotirăm, *că* dela Dumnezeu *este* bătut, lovit și chinuit. 8 Dar el [i]rănitu-s'*a* pentru fărădelegile noastre, Sdrobitu-s'*a* pentru nelegiuirile noastre; Pedeapsă, *aducătoare* nouă de pace, erà asupra lui, Și prin [j]rănile lui noi ne-am vindecat. 9 [k]Noi toți rătăcitu-ne-am, ca oile, Înturnatu-ne-am fiecare în calea sa; Iar

---

t Vers. 17.
u Ier. 50. 34. *Capul 52.*
a Cap. 51. 9. 17.
b Neem. 11. 1.
c Cap. 35. 8.
d Apoc. 21. 27.
e Cap. 3. 26.
f Zech. 2. 7.
g Ps. 44. 12.
h Fac. 46. 6.
i Ezec. 36. 20. 23.
j Nah. 1. 15.
k Ps. 93. 1.
l Cap. 51. 3.
m Cap. 48. 20.
n Ps. 98. 2. 3.
o Luc. 3. 6.
p 2 Cor. 6. 17.
q Lev. 22. 2. etc.
r Esod. 12. 33. 39.
s Mic. 2. 13.
t Num. 10. 25. Esod. 14. 19.
u Cap. 42. 1.
v Filip. 2. 9.
x Ps. 22. 6. 7.
y Fapt. 2. 33. *Capul 53.*
a Ioan. 12. 38.
b Rom. 1. 16.
c Cap. 11. 1.
d Marc. 9. 13.
e Ps. 22. 6.
f Ebr. 4. 15.
g Ioan 1. 10, 11.
h Mat. 8. 17.
i Rom. 4. 25.
j 1 Pet. 2. 24.
k Ps. 119. 176.

Domnul lăsat-a să-l nimerească fărădelegea noastră a tutulor. 10 El apăsat şi chinuit eră, Şi totuş [l]n'a deschis gura sa; [m]Adusu-s'a ca un miel spre junghiere; Şi ca oaia mută înaintea tunzătorului ei, N'a deschis gura sa. 11 Răpit a fost de apăsare şi judecată; Dar neamul lui cine-l va spune? Căci [n]stârpitu-s'a din pământul celor vii; Lovit a fost pentru fărădelegea poporului meu. 12 [o]Şi s'a făcut mormântul său cu nelegiuiţii, Şi cu cel avut *a fost* îmmormântarea lui; Deşi nedreptate n'a făcut, Nici *s'a aflat* [p]vicleşug în gura lui. 13 Dar plăcutu-i-a Domnului să-l lovească, Să-l întristeze; *Dar* după ce sufletul său se va aduce [q]jertfă pentru vină, Vedeà-va urmaşi, [r]îndelungì-se-vor zilele lui, Şi [s]voinţa Domnului va prosperà în mâna lui. 14 Vedeà-va *fructele* durerii sufletului său şi se va sătură: [t]Prin cunoaşterea lui [u]servul [v]meu cel drept pre mulţi va [x]îndreptà; [y]Căci purtat-a fărădelegile lor. 15 [z]Deaceea parte îi voiu dà între cei mari, [a]Şi cu cei puternici îşi va împărţi prada; Căci dat-a la moarte sufletul său, Şi [b]numeratu-s'a cu cei fărădelege, A purtat păcatele multora, Şi s'a rugat pentru cei fărădelege.

Dumnezeu făgăduieşte poporului său împrăştiere în toată lumea şi îi asigură vecinicul său har.

54 Bucură-te, [a]cea stearpă, tu *care* nu năşteai! Scoate cântare de bucurie *şi* strigă, tu care n'aveai dureri de facere! Căci [b]mai mulţi *vor fi* copiii celei părăsite, Decât copiii celei căsătorite, zice Domnul. 2 [c]Lărgeşte locul cortului tău, Şi întindă-se covoarele locaşurilor tale; Nu *te* oprì; lungeşte funiile tale, Şi întăreşte ţăruşii tăi. 3 Căci te vei întinde la dreapta şi la stânga, [d]Şi seminţia ta va moşteni popoarele, Şi va face să se locuească cetăţile cele pustiite. 4 Nu-ţi fie teamă; căci nu te vei ruşinà, Nici nu vei roşì; căci ruşine nu-ţi se va face; Că vei uità ruşinea tânăreţelor tale, Şi nu-ţi vei mai aminti de ocara văduviei tale. 5 [e]Căci Făcătorul tău *este* bărbatul tău, [f]Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, *este* numele lui, Şi Răscumpărătorul tău *este* Sfântul lui Israel: El se va numì [g]Dumnezeul a tot pământul. 6 Căci Domnul [h]te-a chemat, ca pre o femeie părăsită şi întristată la suflet, Da, *pre tine,* femeia tânăreţei, deşi fuseşi lepădată, zice Dumnezeul tău. 7 [i]Pentru puţin timp te-am părăsit, Dar cu îndurare mare te voiu readună. 8 În pornirea mâniei ascuns-am faţa mea dela tine pentru o clipeală; [j]Dar cu milă vecinică te voiu miluì, Zice Domnul, Răscumpărătorul tău. 9 Căci aceasta-mi *este* ca apele lui [k]Noe; Că *precum* am jurat, Că apele lui Noe nu vor mai trece asupra pământului; Aşà am jurat, Că nu mă voiu mânià *mai mult* asupra ta, nici te voiu mustrà. 10 Căci [l]mută-se-vor munţii, Şi clătină-se-vor colinele; [m]Dar mila mea nu se va strămutà dela tine, Nici legământul păcii mele nu se va clătinà, Zice Domnul, cel ce se îndură de tine. 11 O tu cea strâmtorată, *tu* cea aruncată de furtună, cea nemângâiată! Iată, aşterne-voiu în [n]rubinuri pietrile *tale,* Şi pune-voiu safirul drept temeliile tale; 12 Voiu face crestele tale de agat, Porţile tale de carbuncul, Şi toate hotarele tale de pietri scumpe. 13 Şi toţi fiii tăi *vor fi* [o]ucenicii Domnului, Şi mare *va fi* pacea fiilor tăi. 14 Prin dreptate te vei întărì; Fi-vei departe de spăimântare, căci nu vei aveà a te teme *de ea;* Şi de frică, căci nu se va apropià de tine. 15 Iată! pot să se mânie *inamicii tăi;* dar nu dela mine *va venì* aceasta! Câţi se vor mânià asupra ta, *mai pe urmă* vor trece la tine. 16 Iată! eu am făcut pre făurar, Pre cel ce suflă cărbunii în foc, Şi scoate unealta pentru lucrul său; Şi eu am făcut pre pustiitor, ca să nimicească. 17 Nici o armă gătită asupra ta nu va prosperà, Şi toată limba, *ce* se va ridicà asupra ta, tu

l 1 Pet. 2. 23. *m* Fapt. 8. 32. *n* Dan. 9. 26. *o* Mat. 27. 57, 58, 60. *p* 1 Pet. 2. 22. *q* 2 Cor. 5. 21. *r* Rom. 6. 9. *s* Efes. 1. 5, 9 *t* Ioan. 17. 3. *u* Cap. 42. 1. *v* 1 Ioan. 2. 1. *x* Rom. 5. 18, 19. *y* Vers. 4. 5. *z* Ps. 2. 8. *a* Col. 2. 15. *b* Marc. 15. 28.

Capul 54.

a Gal. 4. 27. *b* 1 Sam. 2. 5. *c* Cap. 49. 19, 20 *d* Cap. 55. 5. *e* Ier. 3. 14. *f* Luc. 1. 32. *g* Zech. 14. 9. *h* Cap. 62. 4. *i* Ps. 30. 5. *j* Cap. 55. 3. *k* Fac. 8. 21. *l* Ps. 46. 2. *m* Ps. 89. 33, 34. *n* 1 Cron. 29. 2. *o* 1 Thes. 4. 9.

o vei condamnà la judecată. Aceasta *este* moştenirea servilor Domnului, Şi îndreptarea lor de mine, zice Domnul.

Binecuvântările împărăţiei lui Mesia; toată lumea chemată a căutà mântuire în el.

55 [a]O voi toţi cei însetaţi, Veniţi la ape; Şi cei ce n'au argint, [b]veniţi, cumpăraţi şi mâncaţi; Da, veniţi, cumpăraţi vin şi lapte, Fără argint şi fără preţ. 2 De ce cumpăniţi argintul pentru *ceeace* nu *este* pâne? Şi câştigul vostru pentru *ceeace* nu saturà? Ascultaţi-mă şi veţi mâncà bunătăţi, Şi sufletul vostru se va desfătà în grăsime. 3 Plecaţi urechea voastră şi [c]veniţi la mine; Ascultaţi, şi sufletul vostru va trăi, [d]Şi voiu încheià cu voi legământ vecinic, [e]Îndurările cele adevărate ale lui David. 4 Iată! l-am dat *de* [f]martur popoarelor, [g]Conducător şi căpetenie popoarelor; 5 [h]Iată! vei chemà un popor, *pre care* n'ai cunoscut; [i]Şi popoare, *cari* nu te cunoşteau, vor alergà la tine, Pentru Domnul, Dumnezeul tău, Şi pentru Sfântul lui Israel; [j]căci te-a mărit. 6 [k]Căutaţi pre Domnul, cât încă se poate aflà, Chemaţi-l, cât încă este aproape; 7 [l]Părăsească nelegiuitul calea sa, Şi nedreptul [m]cugetările sale, Şi întoarne-se la Domnul, [n]şi-l va miluì. Şi la Dumnezeul nostru, că multe îi va iertà. 8 [o]Căci cugetările mele nu *sunt* cugetările voastre, Nici căile voastre căile mele, zice Domnul. 9 Ci [p]*cât* este înalt cerul dela pământ, Aşà sunt de înalte căile mele de căile voastre, Şi cugetările mele de cugetările voastre. 10 Că [q]precum se pogoară ploaia şi omătul din cer, Şi nu se rentoarce; Ci adapă pământul, Şi-l face să rodească şi să odrăslească, Ca să dea seminţă celui ce seamănă şi pâne celui ce mănâncă; 11 Aşà va fi cuvântul meu, care iese din gura mea; Nu se va întoarce la mine desert, Ci va împlinì *toate* câte am voit, Şi va prosperà în toate câte l-am trimis. 12 Căci cu bucurie veţi ieşì, Şi veţi fi conduşi în pace; Munţii şi colinele vor răsunà cu cântări înaintea voastră, Şi toţi arborii câmpului vor bate în mâni. 13 În locul spinilor va răsărì ciparosul, Şi în locul urzicei va răsărì mirtul, Şi aceasta va fi la Domnul spre nume, Spre semn în veci, care nu va lipsì.

Îndemnare spre evlavie. Convertirea păgânilor.

56 Aşà zice Domnul: Păziţi judecată, şi faceţi dreptate; [a]Că aproape *este* să vină mântuirea mea, Şi fericirea mea să se descopere. 2 Fericit bărbatul, *ce* face aceasta, Şi fiul omului, *ce* ţine tare de aceasta: [b]Cel ce păzeşte sabbatul, ca să nu-l pângărească, Şi-şi stăpâneşte mâna, ca să nu facă nici un rău. 3 Şi [c]fiul străinului, cel ce s'a lipit către Domnul, să nu spună, Zicând: Domnul m'a despărţit de poporul său, Nici eunuchul să nu zică: Iată, eu *sunt* arbore uscat. 4 Căci aşà zice Domnul către eunuchi, Câţi păzesc sabbatele mele, Îşi aleg cele plăcute mie, Şi ţin tare de legământul meu: 5 Dà-le-voiu în [d]casa mea, Şi în lăuntrul zidurilor mele, loc şi [e]nume, Mai bun decât al feciorilor şi al fecioarelor; Dà-le-voiu nume vecinic, Care nu se va stinge. 6 Şi pentru fiii străinului, care se lipesc către Domnul, ca să-i servească, şi să iubească numele Domnului, Ca să fie servii lui; Câţi păzesc sabbatul nepângărindu-l, Şi ţin tare de legământul meu; 7 Îi voiu [f]aduce la sfântul meu munte, Şi-i voiu desfătà în casa mea de rugăciune; [g]Arderile de tot şi jertfirile lor *vor fi* bineprimite pe altarul meu; Căci [h]casa mea se va numì: Casă de rugăciune [i]pentru toate popoarele. 8 Aşà zice Domnul, Dumnezeul, [j]cel ce adună pre cei răspândiţi ai lui Israel: [k]Voiu adunà încă *şi pre alţii* la dânşii, Afară de cei ce sunt *acum* adunaţi.

Pedepsirea păstorilor răi ai poporului.

9 Veniţi, mâncaţi, [l]toate vitele câmpului! Toate fiarele pădurii! 10 [m]Orbi *sunt* păzitorii săi; toţi *sunt* fără înţele-

Capul 55.
a Ioan 4. 14.
b Mat. 13. 44, 46.
c Mat. 11. 28.
d Ier. 32. 40.
e 2 Sam. 7. 8, etc.
f Ioan 18. 37.
g Ier. 30. 9.
h Efes. 2. 11, 12.
i Cap. 60. 5. Fapt. 3. 13.
k Ioan 7. 34.
l Cap. 1. 16.
m Zech. 8. 17.
n Ps. 130. 7.
o 2 Sam. 7. 19.
p Ps. 103. 11.
q Deut. 32. 2.

Capul 56.
a Rom. 13. 11, 12.
b Cap. 58. 13.
c 1 Pet. 1. 1.
d 1 Tim. 3. 15.
e Ioan 1. 12.
f 1 Pet. 1. 1, 2.
g Rom. 12. 1.
h Mat. 21. 13.
i Mal. 1. 11.
j Ps. 147. 2.
k Ioan 10. 16.
l Ier. 12. 9.

legere: [n]Toți câni muți, neputând să latre; Aiurează, stau tolăniți, le place să doarmă. 11 Da, *sunt* [o]câni lacomi, ce [p]nu cunosc satul; Și *sunt* păstori, *ce* nu înțeleg *nimic;* Toți s'au întors în calea lor, Fiecare în partea sa pentru câștigul său. 12 Veniți, *zice fiecine*, aduce-voiu vin, Și să ne îmbătăm cu beutură îmbătătoare; [q]Și ziua de mâne să fie ca și aceasta, Și încă și mai mare.

Drepții și în moarte au pace, nelegiuiții neliniște.

57 Piere dreptul, și nimen ea nuse sinchisește. Răpescu-se [a]bărbații cuvioși, [b]și nimenea nu ia aminte. Că cel drept se răpește de dinaintea nefericirii, 2 Intră în pace: se odihnește în [c]paturile lor, Cei ce au umblat *fiecare* în dreptatea lui. 3 Dar voi apropiați-vă acì, [d]fiii fermecătoresei, Seminție a adulterului și a meretricei! 4 De cine vă bateți joc, asupra lui lărgiți gura, Și scoateți limba? Au nu *sunteți* fii ai fărădelegii, seminția minciunei? 5 Cei ce vă aprindeți după idoli, [e]Supt tot arborele verde: [f]Cei ce înjunghiați pre fiii *voștri* în văi, În crepăturile stâncilor? 6 Partea ta *este* între pietrile netede ale văii, Acestea, *acestea* sunt moștenirea ta; Și acestora ai vărsat libațiune, Ai adus dar de pâne; Au să *nu* mă răsbun pentru acestea! 7 Pusu-ți-ai [g]patul [h]pe muntele înalt și ridicat: Acolo te-ai urcat, ca să aduci jertfire. 8 Și în dosul ușelor și al ușiorilor pus-ai amintirea ta; Că desgolitu-*te*-ai *altuia* decât mine; Suitu-te-ai, și ți-ai lărgit patul tău, Și te-ai unit cu aceia; [i]Iubit-ai patul lor, căutatu-*ți*-ai loc *îndemânatic*. 9 [j]Dusu-te-ai chiar la rege cu uleiuri *scumpe*, Și ai îmmulțit mirurile tale; Ai trimis soli de departe, Și te-ai umilit până la infern. 10 Ostenitu-te-ai în drumul tău cel îndelungat; [k]*Dar* n'ai zis: „În deșert," Aflat-ai *încă* putere în mâna ta; Deaceea nu te întristezi. 11 Și [l]de cine te-ai sfiit, sau te-ai temut, Ca să ajungi necredincioasă, Și să nu-ți aduci aminte de mine, nici să-ți iei *aceasta* la inimă? *Au doar pentru că* [m]eu îndelung am tăcut, Deaceea nu te-ai temut de mine? 12 Eu datu-*ți*-am în știre fericirea, dar faptele tale nu te folosesc. 13 Când vei strigà, să te scape mulțimile tale *de idoli!* Dar vântul îi va răpì pre toți, O suflare *îi* va luà; Dar cel ce se încrede în mine, Va moșteni țara, Și va stăpânì sfântul meu munte: 14 Și va zice: [n]Înălțați, înălțați, pregătiți calea, Scoateți afară piedicele din calea poporului meu. 15 Căci așà zice cel Prea Înalt și Înălțat, Cel ce tronează în veci, [o]Numele căruia *este* Sfântul: [p]Eu locuesc întru înălțime, și în *loc* sfânt, Dar și cu [q]cel sdrobit și umilit la suflet: [r]Spre a reînsufleți sufletul celor umiliți, Spre a reînsufleți inima celor sdrobiți. 16 [s]Căci nu voiu certà în veci, Nici voiu fi totdeauna mânios; Fiindcă ar lipsì dinaintea mea spiritul, Și sufletele [t]ce le-am făcut. 17 Pentru nedreptatea [u]sgârceniei sale m'am mâniat, și l-am lovit; M'am ascuns, și m'am mâniat; Atunci el a urmat cu neascultare drumul inimei sale. Am văzut căile lui, și-l voiu vindecà, 18 Îl voiu conduce, și-i voiu dà iarăș mângâieri, Lui și plângătorilor lui. 19 *Eu sunt cel ce* fac fructul buzelor; Pace, pace *celui* depărtat și celui de aproape, Zice Domnul: și-l voiu vindecà. 20 Dar nelegiuiții *sunt* ca marea turburată, Când nu se poate liniști, Și valurile ei aruncă afară tină și lut. 21 Pacea nu *este* cu nelegiuiții, zice Dumnezeul meu.

Pedeapsa fățărniciei.

58 Strigă cu gură mare, nu te opri, Ca o trâmbiță înalță vocea ta, Și spune poporului meu fărădelegile lui, Și casei lui Iacob păcatele sale. 2 În toate zilele mă caută, Le place să afle căile mele, Ca un popor, ce lucrează dreptatea, Și n'a părăsit porunca Dumnezeului său; Cer dela mine hotărîri drepte.

m Mat. 15. 14. *n* Filip. 3. 2. *o* Mic. 3. 11. *p* Ezec. 34. 2, 3. *q* Ps. 10. 6.

Capul 57.

a Ps. 12. 1. *b* 1 Reg. 14 13. 2 Reg. 22 20. *c* 2 Cron. 16.14. *d* Mat. 16. 4. *e* 2 Reg. 16. 4. *f* Lev. 18. 21. *g* Ezec. 23. 41. *h* Ezec 16.16,25. *i* Ezec 16.26,28. *j* Osea 7. 11. *k* Ier. 2. 25. *l* Cap. 51.12,13. *m* Ps. 50. 21. *n* Cap. 40. 3. *o* Iov 6. 10. *p* Ps. 68. 4. *q* Ps. 34. 18. *r* Ps. 147. 3. *s* Ps. 85. 5. *t* Num. 16. 22. *u* Ier. 6. 13.

Le place să se apropie de Dumnezeu.
3 [a] Cum postim, *zic ei*, și tu nu vezi?
[b] Chinuim sufletul nostru, și tu nu iei
seamă? Iată, *pentrucă* în zilele postu-
rilor voastre vă găsiți plăcerile voastre,
Și necăjiți pre toți servii voștri! 4 [c] Iată,
postiți spre ceartă și sfadă, Și bateți cu
pumnul nelegiuirii: Nu postiți cum *se*
cade în acea zi. Ca să se audă sus vocea
voastră. 5 Oare [d] acesta este postul, pre
care l-am ales? Să-și chinuească omul
sufletul [e] o zi! Să-și plece capul ca pa-
pura, Și *supt dânsul* [f] să-și aștearnă sac
și cenușă! Post vei numì acesta și zi
bine primită Domnului? 6 Au nu *este*
acesta postul, pre care l-am ales? Să
deslegi lanțurile nelegiuirii, [g] Să desfaci
legăturile jugului, [h] Să lași liber pre cei
apăsați, Și să sfărâmi orice jug? 7 Au
nu *este*, ca [i] să împarți pânea ta celui
flămând, Și să duci în casa ta pre săracii
cei fără adăpost? [j] Când vezi pre cel gol,
să-l îmbraci, Și să nu te ascunzi [k] de
însăși carnea ta? *De vei face aceasta,*
8 [l] Atuncia lumina ta va răsărì ca zorile,
Și sănătatea ta iute va crește; Fericirea
ta va merge înaintea ta, *Și* [m] mărirea Dom-
nului va fi coada armiei tale. 9 Atuncia
vei chemà, și Domnul va răspunde, Vei
strigà, și el va zice: Iată-mă! De vei de-
părtà din mijlocul tău jugul, Arătarea cu
degetul și [n] vorbirea nelegiuirii. 10 *De*
vei întinde sufletul tău către cel flămând,
Și vei săturà sufletul întristat; Atuncia
lumina ta va răsărì în întunerec, Și în-
tunerecul tău *va fi* ca meazănoapte-ziua; 11 Și
Domnul te va conduce pururea, Va să-
turà sufletul tău în secetă, Și va întărì
oasele tale; Și vei fi ca o grădină adă-
pată, și ca un izvor de apă, Apele căruia
nu lipsesc. 12 Și *cei* dela tine vor re-
zidì ruinele cele vechi; Vei ridicà teme-
liile multor națiuni; *Și* te vei numì: În-
tocmitorul stricăciunilor, Restatornicito-
rul căilor de locuire. 13 De vei trage
piciorul tău din sabbat, Nefăcând plăce-
rea ta în sfânta mea zi; Și *de* vei numì
desfătăciune sabbatul, *Zi* sfântă, cinstită
a Domnului; Și *de* o vei cinstì, neur-
mând căile tale, Nefăcând plăcerea ta,
Nici bolborisind vorbe *deșerte:* 14 A-
tuncia te vei desfătà întru Domnul; Și
eu te voiu face să te sui pe înălțimile
pământului, Și te voiu face să guști mo-
ștenirea părintelui tău, Iacob: Căci gura
Domnului a cuvântat.

Răutatea poporului nelegiuit.

59 Iată, mâna Domnului nu [a] s'a scur-
tat, ca să nu *vă* poată mântuì; Nici
urechea lui s'a îngreuiat, ca să nu poată
auzì; 2 Ci fărădelegile voastre au pus
despărțiri Între voi și între Dumnezeul
vostru; Și păcatele voastre au ascuns fața
lui dela voi, ca să nu audă. 3 Căci [b] mâ-
nile voastre sunt pângărite cu sânge, Și
degetele voastre cu nedreptate; Buzele
voastre vorbesc minciuni; Limba voastră
spune nedreptate. 4 Nimenea nu strigă
după dreptate, nimenea nu se judecă
într'adevăr; Se încred în deșertăciune,
și vorbesc minciuni, [c] Zămislesc răutate
și nasc nefericire. 5 Clocesc ouă de
basilisc, Și țes pânză de păianjen; Cine
mănâncă din ouăle lor, moare, Și *de* se
calcă *vreunul*, iese *din el* vipere. 6 [d] Te-
săturile lor nu sunt *bune* de vestminte,
Nici nu se vor acoperì din lucrurile lor;
Lucrurile lor *sunt* lucrurile răutății, Și
fapta silniciei *este* în mânile lor. 7 [e] Pi-
cioarele lor aleargă spre rău, Și se gră-
besc să verse sânge nevinovat; Cugetă-
rile lor *sunt* cugetările răutății, Dărăpă-
narea și nimicirea *sunt* în căile lor. 8 Ca-
lea păcii ei n'o cunosc, Și nu *este* drep-
tate în pașii lor, *Și* [f] sucesc cărările lor;
Cel ce umblă într'ânsele, nu va cunoaște
pace. 9 Deaceea mântuirea este de-
parte de noi, Și fericirea nu se ajunge;
[g] Sperăm lumina, dar iată întunerec, Luci-
rea, *dar* umblăm în întunecime. 10 [h] Pi-
păim zidul, ca orbii, Da pipăim, ca *cei*
ce n'*au* ochi; În amează ne împiedicăm,
ca în amurg, Ca morții în întunecime.
11 Toți mormăim, ca ursii, Și [i] ne văi-

Capul 58.
[a] Mal. 3. 14.
[b] Lev. 16. 29, 31.
[c] 1 Reg. 21. 9, 12, 13.
[d] Zech. 7. 5
[e] Lev. 16. 29.
[f] Dan. 9. 3.
[g] Neem. 5. 10, 11, 12.
[h] Ier. 34. 9.
[i] Ezec. 18. 7, 17.
[j] Iov 31. 19.
[k] Fac. 29. 14.
[l] Iov 11. 17.
[m] Esod. 14. 19.
[n] Ps. 12. 2.

Capul 59.
[a] Num. 11. 23.
[b] Cap. 1. 15.
[c] Iov 15. 35.
[d] Iov 8. 14, 15.
[e] Prov. 1. 16.
[f] Ps. 125. 5.
[g] Ier. 8. 15.
[h] Deut. 28. 29.
[i] Cap. 38. 14.

tăm, ca turturelele; Fericirea aşteptăm, dar nu *este;* Mântuirea, *dar* este departe de noi. 12 Căci fărădelegile noastre s'au îmmultit înaintea ta, Şi păcatele noastre mărturisesc asupra noastră; Căci *sunt* cu noi fărădelegile noastre, Şi noi cunoaştem nedreptăţile noastre. 13 Păcătuirăm şi mintirăm Domnului, Şi ne depărtarăm dela Dumnezeul nostru, Cuvântarăm apăsare şi neascultare; Zămislind şi cugetând [j] din inimă cuvinte de minciună. 14 Deci mântuirea s'a întors îndărăt, Şi fericirea stă departe; Căci adevărul a poticnit în cale, Şi dreptatea nu poate să între. 15 Da, lipseşte adevărul, Şi cel *ce* se lapădă de rău, se ţine de nebun. Şi a văzut Domnul, Şi nu i-a plăcut, că nu *era* mântuire;

Făgăduinţa unui Mântuitor.

16 [k] Şi a văzut, că nu *este* om, [l] Şi s'a mirat, că nu *este* cine să se pună la mijloc; [m] Deaceea ajutatu-l-a braţul său, Şi mântuirea lui, ea l-a sprijinit. 17 [n] Şi s'a îmbrăcat cu mântuirea, ca cu o pavăză, Şi *a pus* pe cap coiful fericirii; S'a îmbrăcat ca cu un straiu, cu vestmintele răsbunării, Şi, ca într'o mantie, s'a înfăşurat cu zelul. 18 [o] După faptele *lor*, aşà va răsplăti; Urgie împotrivitorilor săi, răsplată inamicilor săi: Facevà răsplată ţărilor depărtate. 19 [p] Atuncia teme-se-vor de numele Domnului *cei* dela apus, Şi de mărirea lui *cei* dela răsăritul soarelui; Când inamicul va năvăli [q] ca un fluviu, Spiritul Domnului îl va pune în fugă: 20 [r] Şi Răscumpărătorul va veni în Sion, Şi către cei din Iacob, ce se vor întoarce dela fărădelegile *lor*, zice Domnul. 21 [s] Cât pentru mine, acesta *este* legământul meu cu dânşii, zice Domnul: Spiritul meu cel de deasupra ta, Şi cuvintele mele, pre care le-am pus în gura ta, Nu se vor depărtà din gura ta, Nici din gura seminţiei tale, Nici din gura seminţiei seminţiei tale, zice Domnul, De acum şi până în veci.

Mărirea Sionului. Convertirea păgânilor.

60 Scoală-te, [a] luminează! căci lumina ta a venit, Şi [b] mărirea Domnului a răsărit asupra ta. 2 Căci, iată! întunerecul acopere pământul, Şi un nor des pre popoare; Dar asupra ta va răsări Domnul, Şi mărirea lui se va arătà asupra ta. 3 Şi [c] popoarele vor veni la lumina ta, Şi regii la strălucirea ta cea răsărindă. 4 [d] Ridică împrejur ochii tăi, şi vezi! Toţi aceştia se adună, [e] vin la tine; Fiii tăi vin de departe, Şi fiicele tale se poartă pe braţe. 5 Atuncia, *făcându-se aceasta,* vei vedeà şi te vei bucurà, Şi inima ta va bate, şi se va lărgì; Pentru că [f] plinitatea mării se va înturnà spre tine, Averile popoarelor vor veni la tine. 6 Mulţime de cămile te vor acoperì, Dromadirele Madianului şi ale [g] Efei, Toţi cei dela [h] Şeba vor veni; [i] Aur şi tămâie vor aduce, Şi vor proclamà laudele Domnului. 7 Toate oile [j] Kedarului se vor adunà la tine; Berbecii Nebaotului vor fi pentru trebuinţa ta; Aducându-se pe altarul meu, vor fi binepriminţi, Şi [k] eu voiu mărì casa măririi mele. 8 Cine *sunt* aceştia *ce* sboară ca norii, Şi ca porumbii în porumbarele lor? 9 [l] Da, ţări îndepărtate mă vor aşteptà, Şi mai întâiu corăbiile tarsice, [m] Ca să aducă de departe pre fiii tăi, [n] Argintul lor şi aurul lor cu dânşii, [o] Pentru numele Domnului, Dumnezeul tău, Şi pre Sfântul lui Israel; [p] căci te măreşte. 10 Şi [q] fiii celor străini vor rezidì zidurile tale, Şi [r] regii lor îţi vor servì; Căci [s] în mânie te-am lovit; [t] Dar în mila mea mă voiù îndurà de tine. 11 Şi porţile tale [u] vor fi totdeauna deschise, Nu se vor închide ziua şi noaptea, Ca să se ducă la tine averile popoarelor, Şi *ca* pre prinşi pre regii lor. 12 [v] Căci poporul şi regatul, Ce nu vor voì să-ţi servească, vor pierì; Da, popoarele *acele* de tot se vor stârpì. 13 [x] Mărirea Libanului va veni la tine, Ciparosul, pinul şi bradul împreună, Ca

---

j Mat. 12. 34.
k Ezec. 22. 30.
l Marc. 6. 6.
m Ps. 98. 1.
n Efes. 6. 14. 17.
o Cap. 63. 6.
p Ps. 113. 3.
q Apoc. 12. 15.
r Rom. 11. 26.
s Ebr. 8. 10.

Capul 60.

a Efes. 5. 14.
b Mal. 4. 2.
c Cap. 49. 6, 23.
d Cap. 49. 18.
e Cap. 49. 20, 21, 22.
f Rom. 11. 25.
g Fac. 25. 4.
h Ps. 72. 10
i Mat. 2. 11.
j Fac. 25. 13.
k Hag. 2. 7, 9.
l Ps. 72. 10.
m Gal. 4. 26.
n Ps. 68. 30.
o Ier. 3. 17.
p Cap. 55. 5.
q Zech. 6. 15.
r Cap. 49. 23.
s Cap. 57. 17.
t Cap. 54. 7, 8.
u Apoc. 21. 25.
v Zech 14. 17, 19.
x Cap. 35. 2.

să împodobească [y] locul templului meu; Şi voiu mări locul picioarelor mele. 14 Şi fiii celor ce te-au strâmtorat vor veni, închinându-se ţie; Şi toţi cei ce te-au despreţuit [z] se vor aruncà la tălpile picioarelor tale; Şi te vor numì: Cetatea Domnului, [a] Sionul Sfântului lui Israel. 15 Şi de unde ai fost părăsită şi urâtă, Încât nimenea nu trecea prin *tine*, Te voiu face mărire vecinică, Bucuria multor neamuri. 16 Şi [b] vei suge laptele popoarelor, Da, vei suge ţâţele regilor; Şi vei cunoaşte, că [c] eu, Domnul, *sunt* Mântuitorul tău, Şi răscumpărătorul cel puternic al lui Iacob. 17 În loc de aramă voiu aduce aur, În loc de fier voiu aduce argint, Şi în loc de lemn, aramă, Şi în loc de pietri, fier; Şi voiu face pacea pre diregătorii tăi, Şi dreptatea pre judecătorii tăi. 18 Nu se va mai auzì silnicia în pământul tău, Dărăpânarea şi nimicirea în hotarele tale; Ci vei numì [d] zidurile tale: Mântuire, Şi porţile tale: Laudă.

Domnul, lumina vecinică a poporului său.

19 Nu [e] va mai fi în tine soarele luminà zilei, Nici luna prin lucirea *ei* nu te va luminà; Ci Domnul va fi ţie lumină vecinică, Şi [f] Dumnezeul tău măreţia ta. 20 [g] Soarele tău nu va mai apune, Nici nu se va trage luna ta *dela tine;* Căci Domnul va fi vecinica ta lumină, Şi zilele plângerii tale vor fi sfârşite. 21 Şi [h] poporul tău *vor fi* toţi drepţi, [i] Vor moşteni pământul în veci, [j] Odrasla sădirei mele, [k] Lucrul mânelor mele, ca să mă măresc. 22 Cel mic mie se va face, Şi puţinul popor, tare; Eu, Domnul, voiu grăbì aceasta în timpul său.

Evangelia despre venirea plină de har a lui Mesia.

61 [a] Spiritul Domnului, Dumnezeului, *este* asupra mea, Fiindcă Domnul [b] m'a uns, Ca să binevestesc celor sărmani: M'a trimis ca să [c] vindec pre cei sdrobiţi la inimă; 2 Ca să proclam [d] libertatea celor prinşi, Şi deschiderea închisorii celor încătuşaţi; [e] Ca să proclam anul îndurării Domnului, Şi [f] ziua răsbunării Dumnezeului nostru; 3 [g] Ca să mângâi pre toţi, cari plâng în Sion: *Căci* [h] li-se va dà podoaba în locul cenuşei, Oleiul bucuriei în locul plângerii, Şi vestmântul laudei în locul sufletului întristat: Ca să se numească: Arbori ai dreptăţii, [i] Sădire a Domnului; [j] ca să se mărească. 4 Şi vor [k] rezidì ruinele cele vechi; Vor ridicà pustiirile de mai naînte; Şi vor reînnoì cetăţile pustiite, Cele ruinate de multe neamuri. 5 Şi [l] străinii vor stà, şi vor păşunà turmele voastre. Şi fiii străinilor *vor fi* plugarii voştri şi vierii voştri; 6 [m] Iar voi vă veţi numì: Preoţi ai Domnului; Servii Dumnezeului vostru vă vor zice: [n] Veţi mâncà bunurile popoarelor, Şi în mărirea lor vă veţi făli. 7 [o] În locul ruşinei voastre *veţi aveà* îndoită *onoare;* Şi în *locul* ocării se vor veselì în moştenirea lor: Deci în pământul lor vor moştenì îndoit; Vecinică bucurie vor aveà. 8 Căci [p] eu, Domnul, iubesc dreptatea, Urăsc răpirea şi nedreptatea; Deci le voiu dà plata lor în credinţă, Şi voiu încheià cu dânşii un legământ vecinic. 9 Şi seminţia lor va fi cu nume între popoare, Şi urmaşii lor între naţiuni; Toţi, văzându-i, vor cunoaşte, Că *sunt* seminţia, *pre care* Domnul a binecuvântat-o. 10 Mă bucur în Domnul, Sufletul meu este vesel în Dumnezeul meu; Căci m'a îmbrăcat cu vestmântul mântuirii, M'a învălit cu mantia fericirii, Ca pre un mire, *ce-şi* pune podoaba, şi ca pre o mireasă, *ce se* împodobeşte cu sculele ei. 11 Căci precum pământul face să răsară vlăstarul său, Şi precum grădina face să crească sămănăturile sale, Aşà Domnul, Dumnezeul, va face fericirea şi lauda Să răsară înaintea tutulor popoarelor.

Strălucirea viitoare a Sionului.

62 Pentru Sion nu voiu tăceà, Şi pentru Ierusalim nu voiu încetà: Până când fericirea lui va ieşì ca lucirea, Şi mântuirea lui ca făclia ce arde. 2 [a] Şi

[y] 1 Cron. 28. 2. [z] Apoc. 3. 9. [a] Ebr. 12. 22. [b] Cap. 49. 23. [c] Cap. 43. 3. [d] Cap. 26. 1. [e] Apoc. 21. 23. [f] Zech. 2. 5. [g] Amos. 8. 9. [h] Apoc. 21. 27. [i] Ps. 37. 11. 22. [j] Ioan 15. 2. [k] Efes. 2. 10.

Capul 61.

[a] Luc. 4. 18. [b] Ps. 45. 7. [c] Ps. 147. 3. [d] Cap. 42. 7. [e] Lev. 25. 9. [f] 2 Thes. 1. 7, 8, 9. [g] Cap. 57. 18. [h] Ps. 30. 11. [i] Cap. 60. 21. Ioan 15. 8. [k] Cap. 49. 8. [l] Efes. 2. 12. [m] 1 Pet. 2. 5, 9. [n] Cap. 60. 5, 11, 16. [o] Cap. 40. 2. [p] Ps. 11. 7.

Capul 62.

[a] Cap. 60. 3.

vor vedeà popoarele fericirea ta; Și toți regii mărirea ta; [b]Și te vei numì cu nume nou, Pre care-l va numì gura Domnului. 3 Și vei fi [c]cunună măreață în mâna Domnului, Și diademă regească în palma Dumnezeului tău. 4 [d]Nu te vei mai numì: [e]părăsită; Nici țara ta nu se va mai numì: [f]Deșeartă; Ci te vei numì: Hefziba *(plăcerea mea este într'ânsa);* Și țara ta: Beula *(măritată);* Căci Domnul are plăcere în tine, și țara ta va fi măritată. 5 Căci *precum* tânărul se însoară cu o fecioară, *Așà* fiii tăi se vor însurà cu tine; Și *precum* mirele se bucură de mireasă, [g]*Așà* Dumnezeul tău se va bucurà de tine. 6 Pe zidurile tale, Ierusalime, [h]am așezat păzitori, *Cari* niciodată nu vor tăceà nici ziua, nici noaptea; 7 Căți chemați pre Domnul nu vă odihniți, Și nu-i dați liniște, Până când va întemeià Ierusalimul, și-l va face [i]de laudă pe pământ. 8 Domnul a jurat pe dreapta sa, și pe brațul său cel puternic; Nu voiu mai [j]dà grâul tău, Hrană inamicilor tăi; Nici fiii străinului nu vor *mai* beà vinul tău, Pentru care tu te-ai ostenit. 9 Ci cei ce l-au adunat, îl vor mâncà, Și vor lăudà pre Domnul; Și culegători de vii îl vor beà. [k]În curțile mele cele sfinte. 10 Treceți, treceți prin porți! Pregătiți drumul poporului! Înălțați, înălțați calea! Scoateți afară pietrile! Înălțați steag popoarelor! 11 Iată! Domnul a proclamat până la marginile pământului: Spuneți fiicei Sionului: Iată, mântuirea ta vine; Iată, plata lui *este* cu dânsul, și răsplătirea lui înaintea lui! 12 Și-i vor numì: Popor sfânt, Răscumpărații Domnului; Și tu te vei numì: Căutată, Cetate nepărăsită.

Domnul calcă dușmanii.

63 Cine *esie* acesta, ce vine din Edom? În vestminte roșii, din Bozra? Acest *om* măreț în vestmântul său, Umblând în plinitatea puterii sale? „Eu cel ce vorbesc de fericire, *Cel ce* am putere, ca să mântuesc?“ 2 De ce [a]*sunt aceste* pete roșii în vestmântul tău? De ce *sunt* hainele tale ale călcătorului în lin? 3 [b]„Călcat-am singur în lin, Și nimenea din popor nu *erà* cu mine; I-am strivit în mânia mea, Și i-am călcat în furia mea; Sângele lor a stropit vestmintele mele, Și am mânjit toată îmbrăcămintea mea. 4 Căci [c]ziua răsbunării *erà* în inima mea, Și sosise anul celor răscumpărați ai mei. 5 [d]Și uitându-mă împrejur, [e]nu *erà* nici un ajutător: Și m'am mirat, că nu *erà* cine să *mă* sprijine; Deci *numai* [f]brațul meu a lucrat mântuire pentru mine, Și *numai* urgia mea m'a sprijinit. 6 Am călcat poporul în mânia mea, [g]L-am îmbătat cu urgia mea, Și am vărsat la pământ sângele lor.“

Laudă pentru mântuirile de mai nainte.

7 Voiu amintì îndurările Domnului, Laudele Domnului, După toate bunătățile câte ne-a făcut Domnul, Și bunătatea *sa* cea mare către casa lui Israel, Pre care a făcut-o pentru ei după îndurarea sa, Și după multa sa milă. 8 Căci a zis: Da, poporul meu *sunt* aceștia, *Sunt* fii, nu-*mi* vor fi necredincioși: Și el a fost mântuitorul lor. 9 [h]În toată strâmtorarea lor fost-a *și* el în strâmtorare, [i]Și îngerul feței lui i-a mântuit, [j]Întru iubirea sa și mila sa i-a răscumpărat, [k]I-a ridicat și i-a purtat în toate zilele din vechime. 10 Dar ei [l]fură neascultători, [m]și supărară sfântul său Spirit; [n]Deci schimbatu-s'a în inamic pentru ei, *Și* a luptat *singur* asupra lor. 11 Atuncia și-a adus aminte de poporul său *și* de zilele din vechime, ale lui Moisi: Cum i-a [o]scos din mare, Cu păstorul turmei sale; [p]Cum a pus pre sfântul său Spirit în mijlocul lor; 12 Conducându-*i* la dreapta lui Moisi [q]cu mărețul său braț; [r]Despicând apele înaintea lor, Pentru ca să-și facă nume vecinic: 13 [s]Conducându-i prin adâncuri, Ca un cal pe drum neted; *așà* nu se potieniră. 14 Ca pre o vită, *ce* se coboară în vale,

b Cap. 65. 15. *c* Zech. 9. 16 *d* Osea 1. 10. *e* Cap. 49. 14. *f* Cap. 54. 1. *g* Cap. 65. 19. *h* Ezec. 3. 17. *i* Cap. 61. 11. *j* Deut. 28. 31, etc. *k* Deut. 12. 12.

Capul 63.

a Apoc. 19. 13. *b* Plân. 1. 15. *c* Cap. 34. 8. *d* Cap. 41. 28. *e* Ioan 16. 32. *f* Ps. 98. 1. *g* Apoc. 16. 6. *h* Jude. 10. 16. *i* Esod. 14. 19. Fapt. 12. 11. *j* Deut. 7. 7, 8. *k* Esod. 19. 4. *l* Ps. 78. 56. *m* Fapt. 7. 51. *n* Esod. 23. 21. *o* Ier. 2. 6. *p* Dan. 4. 8. *q* Esod. 15. 6. *r* Ios. 3. 16. *s* Ps. 106. 9.

Așà spiritul Domnului l-a odihnit; Așà ai condus tu pre poporul tău, [t]Ca să-ți faci nume mărit.

Rugăciune pentru mântuire.

15 [u]Caută din cer, Și vezi [v]din locacul tău cel sfânt și mărit! Unde *este* zelul tău și puterea ta, [x]Mila ta și îndurarea ta? Opritu-s'au pentru mine? 16 [y]Da, tu *ești* părintele nostru: Chiar de [z]nu ne știe Abraam, Și Israel nu ne cunoaște; Tu, Doamne, *ești* părintele nostru, răscumpărătorul nostru, Din vecinitate *este* numele tău. 17 De ce, Doamne, [a]lăsatu-ne-ai să rătăcim dela căile tale, Și să *se* [b]învârtoșeze inima noastră, încât să nu ne temem de tine? Întoarnăte pentru servii tăi, Semințiile moștenirii tale. 18 Poporul tău cel sfânt puțin a fost în moștenirea *sa*, Inamicii noștri au călcat în picioare templul tău; 19 Ajuns-am *ca aceia*, asupra cărora niciodată n'ai domnit, Nici nu s'a chemat după numele tău.

Urmarea rugăciunii pentru mântuire.

64 Ah! de [a]ai despică cerurile, *și* te ai pogorî, [b]Munții s'ar topì înaintea ta, 2 Ca de un foc, ce mistue vreascurile, *Ca de* un foc, *ce* face să clocotească apa: Ca să faci numele tău cunoscut la împotrivitorii tăi, Ca să se spăimânte popoarele înaintea ta! 3 Când [c]făceai lucrurile înfricoșate, *ce* nu *le* așteptam, Te-ai coborît, *și* munții s'au topit înaintea ta. 4 Căci din veci [d]nu s'a pomenit, Nici cu urechea nu s'a auzit, Nici ochiul n'a văzut *alt* Dumnezeu afară de tine, *Care* să fi făcut *unele ca acestea* la cei ce sper într'însul. 5 Întâmpinat-ai pre cei ce erau în bucurie, [e]lucrând cele drepte, [f]*Care-și* aduceau aminte de tine în căile tale; Iată, mâniatu-te-ai, pentrucă [g]îndelung păcătuirăm în contra lor; Și totuși vom fi mântuiți. 6 Făcutu-ne-am cu toții necurați: Și toate [h]dreptățile noastre ca cârpa celei ce are la fire: Deaceea [i]veștejitu-ne-am cu toții ca frunza, Și fărădelegile noastre, ca vântul, ne-au răpit: 7 Și [j]nimenea nu cheamă numele tău, Nici se scoală, ca să ție de tine, Căci ți-ai ascuns fața ta dela noi, Și ne-ai făcut să pierim prin fărădelegile noastre. 8 [k]Și acum, Doamne, tu *ești* părintele nostru, Noi *suntem* lutul, [l]și tu olarul nostru; Toți suntem [m]lucrul mâinelor tale. 9 Nu te [n]mânià tare, Doamne, Nici nu ține minte în veci fărădelegea *noastră*. Iată! uită-te, noi poporul tău *suntem* toți. 10 Sfintele tale cetăți în pustiu prefăcutu-s'au, Sionul este un pustiu, Ierusalimul o pustietate. 11 Sfânta și frumoasa noastră casă, În care părinții noștri te lăudau, S'a ars cu foc, Și toate cele plăcute ale noastre s'au pustiit: 12 După *toate* acestea, oprì-te-vei, Doamne? Tăceà-vei *încă*, și ne vei strâmtorà atâta?

Răspunsul Domnului la acea rugăciune. Primirea națiunilor și o rămășiță din Israel.

65 Ajuns-am [a]căutat de *cei ce* nu întrebau *de mine;* Aflatu-m'au *cei ce* [b]nu mă căutau; Zis-am: Iată-mă, iată-mă, Unui popor, *ce* nu se numià după numele meu. 2 [c]Întins-am mânele mele toată ziua Unui popor neascultător, Care umblă în o cale, *ce* nu *e* bună, După cugetările lor: 3 Un popor [d]ce mă întărîtă totdeauna chiar în fața mea; [e]Care jertfește în dumbravi, Și tămâiază pe acoperișe; 4 [f]Care șeade în morminte, Și nopteză în peșteri, [g]Mâncând carne de porc, Și *în* vasele sale *are* zeamă de *animale* urîcioase; 5 [h]Care zic: Retrage-te, nu mă atinge; Că sunt mai sfânt decât tine. Fum *sunt* aceștia în nările mele, Foc ce arde toată ziua. 6 Iată! [i]scris *este* înaintea mea, [j]Nu voiu tăceà, [k]ci voiu răsplăti, Da, le voiu răsplăti în sânul lor. 7 Fărădelegile voastre, zice Domnul, și [l]fărădelegile părinților voștri ale tuturor; [m]Câți au tămâiat pe munți, Și [n]m'au desonorat pe coline:

---

f 2 Sam. 7. 23.
u Deut. 26. 15.
v Ps. 33. 14.
x Ier. 31. 20.
y Deut. 32. 6.
z Iov 14. 21.
a Ps. 119. 10.
b Rom. 9. 18.

Capul 64.

a Ps. 144. 5.
b Judc. 5. 5.
c Hab. 3. 3, 6.
d Ps. 31. 19.
e Fapt. 10. 35.
f Cap. 26. 8.
g Mal. 3. 6.
h Filip. 3. 9.
i Ps. 90. 5, 6.
j Osea 7. 7.
k Cap. 63. 16.
l Rom. 9. 20,21.
m Ries 2. 10.
n Ps. 74. 1, 2.

Capul 65.

a Efes. 2. 12, 13.
b Cap. 63. 19.
c Rom. 10. 21.
d Deut. 32. 21.
e Cap. 1. 29.
f Deut. 18. 11.
g Cap. 66. 17.
h Mat. 9. 11.
i Deut. 32. 34.
j Ps. 50. 3.
k Ezec. 11. 21.
l Esod. 20. 5.
m Ezec. 18. 6.
n Ezec. 20. 27, 28.

Pentru aceea voiu răsplăti în sânurile lor fapta lor cea dintâiu. 8 Așà zice Domnul: Precum *când* se află must în strugure, Zice-se: Nu-l stricà, căci *este* [o] binecuvântare în el: Așà voiu face pentru servii mei, ca să nu-i pierd pre toți. 9 Voiu scoate o seminție din Iacob, Și un moștenitor al munților mei din Iuda; Și [p] aleșii mei vor moșteni pre ei, Și servii mei vor locuì acolo. 10 Și [q] Saronul va fi stâna turmelor, Și [r] valea Achorului loc de odihnă pentru oi, Pentru poporul meu, care mă caută.

Pedeapsa poporului decăzut.

11 Dar pre voi, cei ce părăsiți pre Domnul, Cari uitați [s] sfântul meu munte, Cari pregătiți [t] masă lui Gad *(Norocul)*, Și cari faceți libațiune lui Meni *(Destinul)*, 12 Vă voiu hotărî sabiei, Și toți vă veți plecà spre junghere; [u] Pentru că chemam și nu răspundeați; Cuvântam și nu auziați; Ci făceați rău în ochii mei, Și alegeați *lucruri*, de care nu am plăcere. 13 Deci, așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată! servii mei vor mâncà; Dar voi veți fi flămânzi; Iată! servii mei vor beà; Dar voi veți însetà; Iată! servii mei se vor bucurà; Dar voi vă veți rușinà: 14 Iată! servii mei vor cântà în veselia inimii; Dar voi veți strigà în durerea inimii, Și [v] veți urlà de sdrobirea sufletului. 15 Și veți lăsà numele vostru la [x] aleșii mei [y] drept blestem; Căci Domnul, Dumnezeul, te va omorî. 16 Și [z] cu alt nume va numì pre servii săi; [a] Că cine se binecuvintează pre sine pe pământ, să se binecuvinteze în Dumnezeul credinciosiei; Și [b] cine se jură pre pământ, să se jure pe Dumnezeul credinciosiei: Că strâmtorările cele de mai nainte s'au uitat, Și s'au ascuns dela ochii mei.

Cer nou, pământ nou.

17 Căci iată! creéz [c] ceruri noauă și un pământ nou, Așà că nu se vor amintì cele de mai nainte, Nici nu vor venì în minte. 18 Ci vă veți bucurà și vă veți veselì în veci *De cele* ce creez: Căci iată! eu fac Ierusalimul *spre* bucurie, Și pre poporul lui *spre* desfătare. 19 Și [d] mă voiu bucurà de Ierusalim; Și mă voiu veseli de poporul meu, Și [e] nu se va mai auzì în el voce de plângere, Nici voce de jale. 20 Nu va mai fi acolo prunc cu zile puține, Nici bătrân care să nu împlinească zilele lui; Căci, *ca* un copil, va murì *cel de* o sută de ani, [f] Și *cel ce moare* de o sută de ani va fi blestemat *ca* un păcătos. 21 [g] Vor zidì case, și vor locuì *în ele;* Vor sădì vii, și vor mâncà fructul lor. 22 Nu vor sădì ei, și altul să mânânce; Căci [h] zilele poporului meu *vor fi* ca zilele arborelui, Și aleșii mei vor gustà mult timp lucrul mânelor lor. 23 Nu vor muncì în deșert, Nici nu vor naște spre moarte grabnică; Căci *sunt* semințiа celor binecuvântați ai Domnului, Și urmașii lor cu ei. 24 Și până a nu *mă* chema ei, eu voiu răspunde, Și încă ei vorbind, *îi* voiu auzì. 25 Lupul și mielul vor paște împreună; Și leul va mâncà paie, ca boul; Și pânea șarpelui *va fi* țărâna: În tot Sfântul meu munte nu vor dăunà, nici stricà, Zice Domnul.

Pedeapsa fățarnicilor.

66 Așà zice Domnul: [a] Cerul *este* tronul meu, Și pământul așternutul picioarelor mele; Ce casă veți zidì pentru mine? Și ce loc *veți găsì* pentru odihna mea? 2 Căci mâna mea a făcut toate acestea, Ca toate acestea să fie, zice Domnul; [b] Și la acesta mă uit: [c] La cel sărman și *la cel* sdrobit cu sufletul, Care [d] tremură de cuvântul meu. 3 [e] Cel ce înjunghie un bou, *este ca* cel ce ucide un om; Cel ce jertfește un miel, *ca* cel ce [f] taie gâtul cânelui; Cel ce aduce dar de pâne, *ca și cel ce aduce* sânge de porc; Cel ce arde tămâie, *ca* cel ce binecuvintează pre un idol. *Precum* și-au ales ei căile lor, Și sufletul lor se bucură de urîciunile lor, 4 *Așà* și eu voiu alege nefericirea lor, Și voiu a-

---

o Ioel 2. 14.
p Mat. 24. 22.
q Cap. 33. 9.
r Ios. 7. 24, 26.
s Cap. 56. 7.
t Ezec. 23. 41.
u 2 Cron. 36. 15, 16.
v Mat. 8. 12.
x Vers. 9. 22.
y Ier. 29. 22.
z Fapt. 11. 26.
a Ps. 72. 17.
b Deut. 6. 13.
c 2 Pet. 3. 13.
d Cap 62. 5.
e Apoc 7. 17.
f Eccl. 8. 12.
g Amos 9. 14.
h Ps. 92. 12.

Capul 66.

a Fapt. 7. 48, 49.
b Cap. 57. 15.
c Ps. 34. 18.
d Ezra 9. 4.
e Cap. 1. 11.
f Deut. 23. 18.

duce asupra lor *toate* acele, de care se tem: [g]Pentru că chemam și nimenea nu răspundea, Cuvântam și nu auziau; Ci alegeau *lucruri,* de care n'aveam plăcere. 5 Ascultați cuvântul Domnului, [h]Voi cei ce tremurați de cuvântul său: Frații voștri, cari vă uresc, *Și* vă lapădă pentru numele meu, au zis: [i]Mărească-se Domnul; Dar [j]el se va arătà spre bucuria voastră, și aceia se vor rușinà. 6 Voce de vuet din cetate! Voce din templu! Vocea Domnului, care răsplătește inamicilor săi! 7 Mai nainte de a suferì dureri de facere, a făcut, Până a nu-i venì durerile, s'a ușurat de copil! 8 Cine a auzit asemenea lucruri? Cine a văzut asemenea lucruri? Poate o țară aveà dureri de facere într'o zi? *Sau* o națiune a se naște deodată? Căci *fiica* Sionului, îndată ce avù durerea de facere, a și născut pre fiii săi. 9 Au doară deschide-voiu mitra, și nu voiu face să se nască? zice Domnul, Au doară face-voiu să se nască, și *în naștere* voiu închide *mitra?* zice Dumnezeul tău. 10 Bucurați-vă cu Ierusalimul, Și veseliți-vă cu dânsul, toți cei ce-l iubiți. Bucurați-vă cu bucurie cu dânsul, Toți cei ce au plâns pentru dânsul: 11 Ca să sugeți și să vă săturați din țâțele mângăierilor lui, Ca să sugeți și să vă desfătați din plinitatea măririi lui. 12 Căci așà zice Domnul: Iată! [k]face-voiu să curgă în el pacea, ca pe un râu, Și avuția popoarelor, ca un pârâu ce se revarsă; Atuncia veți [l]suge, Veți fi [m]purtați pe brațe, Și veți fi desmerdați pe genunchi. 13 Ca un *copil,* pre care-l mângâie mumă-sa, Așà eu vă voiu mângâià; Da, vă veți mângâià în Ierusalim. 14 Și veți vedeà *aceasta,* și inima voastră se va bucurà, Și [n]oasele voastre vor înflorì, ca iarba; Și mâna Domnului se va cunoaște la servii săi, Dar mânia *lui* la inamicii lui. 15 [o]Căci iată! Domnul vine cu foc, Și cu carele lui, ca un vârtej, Ca să verse urgia sa cu văpaie. Și mustrarea sa cu flacără de foc: 16 Căci cu focul și cu [p]sabia lui Va judecà Domnul toată carnea; Și mulți vor fi cei uciși de Domnul. 17 [q]Cei ce se sfințesc și se curățà în dumbrăvi, *Umblând* unul după altul, Cari mănâncă carne de porc și urîciuni și șoareci, Vor pierì împreună, zice Domnul; 18 Căci eu *voiu pedepsì* faptele lor și cugetele lor. *Dar* va venì *timpul,* când voiu adunà toate popoarele și limbile; Și vor venì și vor vedeà mărirea mea; 19 [r]Și voiu pune semn între dânșii; Și pre cei scăpați dintr'înșii voiu trimite la popoare: *La* Tarșiș, Pul și Lud, cari întind arcul, *La* Tubal, Iavan și *la* insulele depărtate, cari nu auziră faima mea, Nici nu văzură mărirea mea; [s]Și vor dà în știre mărirea mea între popoare. 20 Și vor aduce pre frații voștri din toate popoarele, [t]*Ca* un dar, la Domnul, Pe cai, în care și pe târgi, Pe catâri și pre dromadiri, La sfântul meu munte, Ierusalimul, zice Domnul, Precum fiii lui Israel aduc daruri În vase curate în casa Domnului. 21 Și dintr'aceștia voiu luà, *Ca să fie* [u]preoți *și* Leviți, zice Domnul. 22 Căci, precum [v]cerurile cele nouă și pământul cel nou, Pre care le voiu face, Se vor statorniciì înaintea mea, zice Domnul, Așà va stà statornic seminția voastră și numele vostru. 23 Și [x]se va întâmplà, dela o lună nouă până la cealaltă, Și dela un sabbat până la celalalt, Că [y]va venì toată carnea, ca să se închine înaintea mea, Zice Domnul. Și vor ieșì, și vor vedeà cadavrele oamenilor, Cari au nelegiuit asupra mea; Căci vermele lor nu va murì, Nici focul lor nu se va stinge: Și vor fi ură la toată carnea.

---

g Prov. 1. 24.
h Vers. 3.
i Cap. 5. 19.
j 2 Thes. 1. 10.
k Cap. 48. 18.
l Cap. 60. 16.
m Cap. 49. 22.
n Ezec. 37. 1 etc
o 2 Thes. 1. 8.
p Cap. 27. 1.
q Cap. 65. 3, 4.
r Luc. 2. 34.
s Mal. 1. 11.
t Rom. 15. 16.
u 1 Pet. 2. 9.
v Apoc. 21. 1.
x Zech. 14. 16.
y Ps. 65. 2.

CARTEA LUI IEREMIA.

Chemarea lui Ieremia şi misiunea sa de profet; şi două viziuni simbolice.

1 Cuvintele lui Ieremia, fiul lui Hilkia, *unul* dintru preoţii, cari *erau* [a] în Anatot în pământul lui Beniamin: 2 Către care a fost cuvântul Domnului în zilele lui Iozia, fiu lui Amon, regele lui Iuda, [b] în anul al treisprezecelea al domnici acestuia. 3 Asemenea a fost şi în zilele lui Iehoiakim, fiul lui Iozia, regele lui Iuda, [c] până la sfârşitul anului al unsprezecelea al lui Zedekia, fiul lui Iozia, regele lui Iuda; *adecă,* [d] până la strămutarea Ierusalimului [e] în luna a cincia.

4 Atuncia cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 5 Mai nainte de a te [f] formă în mitra *mumei,* [g] eu te-am cunoscut; Mai nainte de a ieşi tu din matrice, eu [h] te-am sfinţit, *Şi* te-am hotărît profet popoarelor. 6 Atuncia am răspuns: [i] O Doamne, Dumnezeule! Iată, eu nu ştiu să vorbesc, că tânăr sunt. 7 Şi Domnul a zis către mine: Nu zice: tânăr sunt; Că tu vei merge către toţi *acei la* cari te voiu trimite, Şi *le* vei vorbì [j] toate câte îţi voiu poruncì. 8 [k] Nu te teme de dânşii, că [l] eu cu tine *sunt,* Ca să te scap, zice Domnul. 9 Atuncia [m] întins-a Domnul mâna sa, şi atinse gura mea; şi Domnul a zis către mine: Iată, [n] pus-am cuvintele mele în gura ta. 10 [o] Vezi, eu astăzi pusu-te-am preste popoare şi preste regate, ca să [p] smulgi şi să strici, ca să nimiceşti şi să surpi, ca să zideşti şi să sădeşti. 11 Cuvântul Domnului fost-a iarăşi către mine, zicând: Ce vezi, Ieremia? Şi am răspuns: „Văd un toiag de migdal *(veghetor).*“ 12 Şi a zis Domnul către mine: Bine ai văzut, căci eu veghez, ca să împlinesc cuvântul meu. 13 Şi fost-a cuvântul Domnului către mine a doaua oară, zicând: Ce vezi? Şi am răspuns: „Văd un [q] cazan fierbând, şi faţa lui *întoarsă* către mează-noapte.“ 14 Şi Domnul a zis către mine: Dela [r] mează-noapte se va vărsà răul Preste toţi locuitorii ţării. 15 Căci iată, eu voiu [s] chemà toate neamurile regatelor dela mează-noapte, Zice Domnul: şi vor venì, Şi va [t] pune fiecare tronul său La întrarea porţilor Ierusalimului, Şi împrejurul tutulor zidurilor, Şi al tutulor cetăţilor lui Iuda. 16 Şi voiu proclamà judecăţile mele asupra *locuitorilor* lor pentru toată răutatea lor; [u] Fiindcă mă lăsară şi tămâiară zeilor străini, Şi se închinară înaintea faptelor mânelor lor. 17 Tu deci [v] încinge coapsele tale şi scoală-te, Şi spune-le toate câte îţi poruncesc: [x] Nu te teme de dânşii, Ca să nu te stărâm înaintea lor. 18 Căci iată, eu te-am făcut astăzi [y] cetate întărită şi stâlp der fier, Şi zid de aramă preste ţara întreagă, Preste regii lui Iuda şi preste mai marii lui, Preste preoţii lui şi preste poporul ţării. 19 Şi se vor luptà asupra ta: Dar nu te vor învinge; Căci eu *sunt* cu tine, zice Domnul, Ca să te scap.

Nerecunoştinţa şi pedepsirea lui Israel.

2 Şi cuvântul Domnului fost-a către mine, zicând: 2 Du-te şi strigă în urechile Ierusalimului, zicând: Aşà zice Domnul: Adusu-mi-am aminte de tine. *De* credincioşia *ta* [a] în tânăreţea ta, *De* iubirea *din timpul* logodirii tale, [b] Când ai venit după mine în pustiu, Într'un pământ nesămânat. [c] Israel *eră atuncia* sfânt Domnului, [d] Pârga veniturilor sale; 3 [e] Toţi câţi voiau să-l înghită, au fost pedepsiţi; Răul a venit preste dânşii, Zice Domnul! 4 Ascultă cuvântul Domnului, casă a lui Iacob! Şi *voi,* toate neamurile casei lui Israel! 5 Aşà zice Domnul: [f] Ce nedreptate aflară în mine părinţii voştri, De se depărtară dela mine, [g] Şi umblară după deşertăciune, şi se fă-

---

IEREMIA.

Capul 1.

a Ios. 21. 18.
b Cap. 25. 3.
c Cap. 39. 2.
d Cap. 52. 12, 15.
e 2 Reg. 25. 8
f Isa. 49. 1, 5.
g Esod. 33. 12, 17.
h Luc. 1. 15, 41.
i Esod. 4. 10.
j Mat. 28. 20.
k Ezec. 2. 6.
l Fapt. 26. 17.
m Isa. 6. 7.
n Isa. 51. 16.
o 1 Reg. 19. 17.
p 2 Cor 10. 4, 5.
q Ezec. 11. 3, 7.
r Cap. 4. 6.
s Cap. 5. 15.
t Cap. 39. 3.
u Deut. 28. 20.
v 1 Pet. 1. 13.
x Esod. 3. 12.
y Isa. 50. 7.

Capul 2.

a Osea 2. 15.
b Deut. 2. 7.
c Esod. 19. 5, 6.
d Isc. 1. 18.
e Cap. 12. 14.
f Isa. 5. 1.
g 2 Reg. 17. 15.

cură deșerți? 6 Și nu ziseră: Unde *este* Domnul? Care ne-a [h]scos din pământul Egiptului, Care ne-a condus prin [i]pustiiu, Prin pământul deșerturilor și al prăpăstiilor, Prin pământul secetei și al umbrei morții, Prin pământul prin care nu trecuse nici un om, Și unde nimenea nu locuise. 7 Și v'am adus într'un [j]pământ roditor, Ca să mâncați fructele lui și bunurile lui; Dar după ce ați întrat, ați [k]necurățit pământul meu, Și ați prefăcut moștenirea mea *în* urîciune; 8 Preoții nu *mai* ziseră: Unde *este* Domnul? Și cei ce se țin de [l]lege nu mă cunoscură; Păstorii se răsculară asupra mea, [m]Și profeții profețiră pentru Baal, Și umblară după *lucruri* [n]fără de folos. 9 Pentru aceasta [o]mă voiu certà cu voi, zice Domnul, Și [p]cu fiii fiilor voștri mă voiu certà. 10 Căci treceți *în* insulele Chittim și vedeți; Și trimiteți la Kedar, și luați seamă bine; Și vedeți, dacă se întâmplă ceva asemenea? 11 [q]Schimbat-a vreun popor pre zeii *săi*, de și aceștia [r]nu *sunt* zei? [s]Dar poporul meu a schimbat mărirea sa cu [t]*un lucru* fără de folos. 12 [u]Spăimântați-vă, cerurilor, de aceasta, Și înfricoșați-vă! Cutremurați-vă foarte, zice Domnul. 13 Căci poporul meu făcù două rele: Mă lăsă pre mine, [v]izvorul apelor vii, *Și*-și săpă șieși puțuri, puțuri crepate, Care nu pot ținea apă. 14 Oare *este* Israel [x]sclav, *sau* fiu de sclav? Dece a ajuns pradă? 15 [y]Puii de leu mugit-au asupra-i, ridicatu-*și*-au vocea, Și făcut-au pământul său un deșert; Cetățile sale arsu-s'au, *și au rămas* fără locuitori. 16 Chiar și fiii Nofului și ai [z]Tahapanesului îți vor paște creștetul capului. 17 [a]Au nu ți-ai făcut singur aceasta, Părăsind pre Domnul, Dumnezeul tău, Pre când [b]el te conducea pe cale? 18 Și acum ce ai a face [c]în calea Egiptului, Ca să bei *din* apa [d]Nilului? Sau ce ai *a face* în calea Asiriei, Ca să bei *din* apa Eufratelui? 19 [e]Răutatea ta are să te pedepsească, Și abaterile tale au să te mustre; Cunoaște dar și vezi, Cât de rău și amar *este*, Că ai lăsat pre Domnul, Dumnezeul tău, Și că nu *este* frică de mine în tine, Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor. 20 Căci de demult ai sfărâmat jugul tău, Ai rupt legăturile tale; Și [f]ai zis: Nu voiu *mai* ascultà. Căci [g]pe toată colina înaltă, Și supt tot arborele verde, Te-ai culcat, [h]ca o curvă. 21 Dar eu te [i]sădisem viță aleasă, *Din* sad cu totul curat; Deci cum te-ai prefăcut înaintea mea într'o [j]coardă de viță sălbatică? 22 Căci și [k]cu nitru de te vei spălà, Și săpun mult îți vei luà, [l]Păcatul tău *tot* va rămâneà scris înaintea mea, Zice Domnul, Dumnezeu. 23 [m]Cum poți zice: Nu m'am necurățit, N'am urmat Baalilor? Vezi calea ta [n]în valea *fiului lui Hinnom*, Cunoaște ce ai făcut: 24 [o]Dromadir ușor *ești*, ce bate toate drumurile, Asină sălbatică deprinsă în pustiu, Ce în aprinderea sa înghite vântul: Pofta sa cine o poate îndestulà? Toți câți o caută nu trebue să se ostenească; În luna ei o vor aflà. 25 Ferește piciorul tău, să nu umble desculț, Și gâtul tău dela sete; Dar [p]tu ai zis: „Înzădar, nu! Căci iubit-am [q]*zeii* străini, Și în urma lor voiu merge.“ 26 Precum furul se rușinează, când se prinde, Așà se va rușinà casa lui Israel, Ei, regii lor, mai marii lor, Preoții lor și profeții lor; 27 Cari zic lemnului: „Tu *ești* părintele meu“; Și pietrii: „Tu m'ai născut“; Căci au întors spre mine dosul și nu fața; Dar în timpul [r]nenorocirii lor zic: Scoală-te și mântuie-ne! 28 Dar [s]unde *sunt* zeii tăi, pre cari ți-i-ai făcut? Ei să se scoale, de [t]pot să te mântuească în timpul nenorocirii tale: Căci [u]câte *sunt* cetățile tale, *atâția* sunt zeii tăi, o Iuda. 29 [v]Pentru ce vă certați cu mine? Voi toți v'ați răsculat asupră-mi, zice Domnul. 30 Înzădar am

[h] Isa. 63. 9, 11, 12.
[i] Deut. 8. 15.
[j] Num. 13. 27.
[k] Lev. 18. 25, 27, 28.
[l] Mal. 2. 6, 7.
[m] Cap. 23. 13.
[n] Hab. 2. 18.
[o] Ezec. 20. 35, 36.
[p] Exod. 20. 5.
[q] Mic. 4. 5.
[r] Ps. 115. 4.
[s] Ps. 106. 20.
[t] Vers. 8.
[u] Isa. 1. 2.
[v] Ps. 36. 9.
[x] Exod. 4. 22.
[y] Isa. 1. 7.
[z] Cap. 43. 7, 8, 9.
[a] Cap. 4. 18.
[b] Deut. 32. 10.
[c] Isa. 30. 1, 2.
[d] Ios. 13. 3.
[e] Isa. 3. 9.
[f] Exod. 19. 8.
[g] Deut. 12. 2.
[h] Exod. 34. 15, 16.
[i] Luc. 20. 9.
[j] Deut. 32. 32.
[k] Iov 9. 30.
[l] Deut. 32. 34.
[m] Prov. 32. 12.
[n] Cap. 7. 31.
[o] Iov 39. 5—8.
[p] Cap. 18. 12.
[q] Deut. 32. 16. Cap. 8. 18.
[r] Jude. 10. 10.
[s] Deut. 32. 37.
[t] Isa. 45. 20.
[u] Cap. 11. 13.
[v] Vers. 23. 35.

[x]lovit pre fiii voştri; N'au primit îndreptare; Sabia voastră a [y]sfăşiat pre profeţii voştri. Ca un leu pierzător. 31 O *voi* neamuri *de astăzi!* Socotiţi cuvântul Domnului, *care zice:* „Oare [z]fost-am un pustiu lui Israel? Un pământ al întunerecului? De ce zice poporul meu: [a]Suntem domni *preste noi*, [b]Nu vom mai veni la tine?“ 32 Au poate fecioara să uite podoabele sale, *sau* mireasa găteala sa? Totuşi poporul meu [c]m'a uitat de zile nenumărate. 33 Cât îţi îmbunătăţeşti calea ta, căutând iubire! Cu adevărat chiar pre cele mai rele le-ai învăţat căile tale.

34 Şi în poalele tale aflatu-s'a [d]sângele sufletelor sărmanilor nevinovaţi, Pre cari nu i-ai prins spărgând zidul; 35 [e]Şi totuşi tu zici: „Sunt nevinovată, Cu drept cuvânt mânia lui se va întoarce dela mine.“ Iată, [f]eu mă voiu judecà cu tine, [g]Fiindcă zici: N'am păcătuit. 36 [h]De ce alergi atât de mult, schimbându-ţi drumurile? Ruşinà-te-vei de Egipt, Cum te-ai ruşinat de Asiria; 37 Da, tu vei ieşì de aicea Cu mânele tale pe capul tău; Fiindcă Domnul a lăpădat pre cei în care te încrezi, Şi nu vei prosperà cu dânşii.

Invitare spre pocăinţă.

3 Zice-se: Dacă cinevà lasă pre femeia sa, Şi *ea* se duce dela dânsul, şi se face *femeia* altui bărbat, [a]Mai poate acela să se întoarcă la dânsa? Au [b]pământul acela nu ar fi cu totul necurat? Iată, [c]desfrânat-ai cu mulţi iubiţi: [d]Şi tu *mai gândeşti* a te reînturnà la mine, zice Domnul, 2 Ridică ochii tăi [e]spre locurile înalte. Şi caută, unde nu te-ai necinstit; [f]Aţinitu-le-ai calea, Ca Arabul *în* pustiiu; [g]Şi ai pângărit ţara Cu desfrânările tale şi cu relele tale. 3 Deaceea [h]opritu-s'au ploile, Şi *nici măcar* ploaie târzie nu s'a dat; [i]Frunte de curvă ai avut, Nici ruşine n'ai voit să ai. 4 Au nu *este aşà: şi* acum să mai strigi către mine: „Părintele meu, tu *eşti* [j]conducătorul [k]tânăreţei mele! 5 [l]„Au ţineà-va *mânia sa* pentru totdeauna? Până în veci *o* va păzì?“ Iată, *aşà* ai vorbit, şi *tot* ai făcut rele, cât ai putut. 6 Domnul iarăşi a zis către mine în zilele regelui Iozia: Văzut-ai ce a făcut *fiica lui* Israel [m]cea neascultătoare? [n]Dusu-s'a pe toată colina înaltă, şi supt tot arborele verde, şi a desfrânat acolo. 7 [o]Şi după ce a făcut toate acestea, zisu-*i*-am: Întoarce-te către mine; dar nu s'a întors. Şi văzut-a *aceasta* [p]soră-*sa* cea necredincioasă, *fiica* lui Iuda. 8 Şi am văzut, că, [q]deşi am [r]lăsat pre *fiica lui* Israel cea neascultătoare, pentru adulterul său, şi i-am dat cartea de despărţenie, Iuda, [s]soră-sa cea necredincioasă, nu s'a temut; ci s'a dus şi s'a desfrânat. 9 Şi prin desfrânarea nesocotită a ei a [t]pângărit ţara, şi a făcut adulter cu [u]pietrile şi cu lemnele. 10 Şi pe lângă toate acestea, Iuda, soră-sa cea necredincioasă, nu s'a întors către mine [v]din toată inima sa, ci cu minciuni, zice Domnul.

Făgăduinţa harului dumnezeesc.

11 Şi Domnul a zis către mine: *Fiica lui* Israel [x]cea neascultătoare s'a îndreptat înaintea mea mai mult decât Iuda cea necredincioasă. 12 Mergi şi proclamă cuvintele acestea spre [y]meazănoapte şi zi: Întoarce-te, Israele neascultător, zice Domnul, *Şi* nu voiu face ca să cadă mânia mea preste voi; Căci sunt [z]milos, zice Domnul; *Şi* nu voiu mai ţineà *mânia* pentru totdeauna. 13 [a]Numai cunoaşte-ţi păcatul tău, Că ai păcătuit împotriva Domnului, Dumnezeului tău, Şi ai [b]alergat încoace şi [c]încolo la străini. [d]Supt tot arborele verde; Şi n'aţi ascultat de vocea mea, zice Domnul. 14 Întoarceţi-vă, fii neascultători, zice Domnul; [e]Căci eu am dreptul soţului asupra voastră; Şi vă voiu luà [f]câte unul din cetate şi câte doi din neam, Şi

---

x Isa. 1. 5.
y 1 Thes. 2. 15.
z Vers. 5.
a Ps. 12. 4.
b Deut. 32. 15.
c Ps. 106. 21.
d Ps. 106. 38.
e Vers. 23, 29.
f Vers. 9.
g Prov. 28. 13.
h Osea 5. 13.

Capul 3.
a Deut. 24. 4.
b Cap. 2. 7.
c Cap. 2. 20.
d Zech. 1. 3.
e Deut. 12. 2.
f Fac. 38. 14.
g Cap. 2. 7.
h Lev. 26. 19.
i Cap. 5. 3.
j Prov. 2. 17.
k Osea 2. 15.
l Ps. 77. 7, etc.
m Vers. 11. 14.
n Cap. 2. 20.
o 2 Reg. 17. 13.
p Ezec. 16. 46.
q Ezec. 23. 9.
r 2 Reg. 17. 6, 18.
s Ezec. 23. 11, etc.
t Cap. 2. 7.
u Cap. 2. 27.
v 2 Cron. 34. 33.
x Ezec. 16. 51.
y 2 Reg. 17. 6.
z Ps. 86. 15.
a Lev. 26. 40, etc.
b Ezec. 16. 15, 24, 25.
c Cap. 2. 25.
d Deut. 12. 2.
e Cap. 31. 32.
f Rom. 11. 5.

vă voiu duce la Sion; 15 Şi vă voiu dà [g] păstori după inima mea, Cari vă vor [h] paşte cu ştiinţă şi cu minte. 16 *Şi* când vă veţi înmulţi, şi veţi creşte în ţară, În zilele acelea, zice Domnul, Nu vor mai zice: Chivotul legii Domnului; [i] Nici *le* va venì în gând, Nici îşi vor aduce aminte de el; nici *îl* vor cercetà; Nici nu se va mai face. 17 În timpurile acelea vor numì Ierusalimul: Tronul Domnului, Şi toate popoarele se vor adunà către dânsul, [j] La numele Domnului, la Ierusalim; Şi nu vor mai [k] urmà învârtoşirii inimii lor celei rele. 18 În zilele acele [l] casa lui Iuda va umblà cu casa lui Israel, Şi vor venì împreună din pământul dela [m] mează-noapte În [n] pământul, pre care eu l-am dat de moştenire părinţilor voştri. 19 Dar eu zisesem: Cum să te pun între fiii *mei*, Şi să-ţi dau [o] pământul plăcut, Moştenirea, podoaba între podoabele popoarelor! Dar gândit-am: Tu mă vei numì [p] părinte, Şi nu te vei *mai* întoarce dela mine. 20 Cu adevărat, *precum* o femeie este necredincioasă iubitului său, Aşà [q] v'aţi făcut necredincioşi *şi* voi mie, Casă a lui Israel, zice Domnul. 21 O voce s'a auzit din [r] locurile înalte, Plângerea *şi* rugăciunea fiilor lui Israel; Pentru că suciseră calea lor, Uitaseră pre Domnul, Dumnezeul lor. 22 [s] Întoarceţi-vă, fii abătuţi, *Şi* [t] voiu vindecà abaterile voastre. „Iată, noi venim la tine, Pentru că tu *eşti* Domnul, Dumnezeul nostru. 23 [u] Cu adevărat, în deşert[e] *aşteaptă mântuire* dela înălţimi, *Şi dela* mulţimea munţilor; Numai la Domnul, Dumnezeul nostru *este* mântuirea lui Israel. 24 Da, *idolii,* ruşinea *noastră,* au mâncat din tânăreţea noastră câştigul părinţilor noştri. Oile lor şi boii lor, Pre fiii lor şi pre fetele lor. 25 În ruşinea noastră zăcem, Şi necinstea noastră ne acopere; Căci am păcătuit împotriva Domnului, Dumnezeului nostru, Noi şi părinţii noştri din tânăreţea noastră, până în ziua de astăzi, Şi n'am ascultat de vocea Domnului, Dumnezeului nostru."

Predică de pocăinţă repetită.

4 Israele, de te vei [a] întoarce, Zice Domnul, *de* te vei întoarce către mine; Şi de vei depărtà de dinaintea mea uriciunile tale, Şi nu vei mai rătăcì: 2 [b] Şi *de* te vei jurà: Viu *este* Domnul! [c] În adevăr, în drept şi în dreptate; Atuncia [d] popoarele se vor binecuvântà într'însul, Şi [e] se vor lăudà într'însul. 3 Căci aşà zice Domnul Către bărbaţii lui Iuda şi ai Ierusalimului: [f] Araţi pământul vostru cel înţelenit, Şi [g] nu sămânaţi în spini! 4 Voi bărbaţi ai lui Iuda şi locuitori ai Ierusalimului, [h] Circumcideţi-vă Domnului, Şi depărtaţi preputul inimei voastre; Ca nu cumvà să izbucnească mânia mea, ca un foc, Şi să ardă, şi nimenea să nu poată să *o* stingă, De răutatea faptelor voastre.

Profeţie despre pustiirea ţării evreeşti.

5 Spuneţi *aceasta* în Iuda, Şi *o* proclamaţi în Ierusalim, şi cuvântaţi, Suflaţi în trâmbiţă în *toată* ţara: Strigaţi cu voce tare şi ziceţi: [i] „Strângeţi-vă şi să intrăm în cetăţile cele întărite!" 6 Înălţaţi steagul spre Sion; Fugiţi, nu staţi: Că aduc răul dela [j] mează-noapte, Şi nenorocire mare. 7 [k] Leul s'a ridicat din tufarul său, Şi [l] pierzătorul popoarelor a plecat; A ieşit din locul său ca să [m] prefacă pământul tău în pustiiu; Şi cetăţile tale se vor nimicì din lipsa de locuitori. 8 Deaceea [n] încingeţi-vă cu saci, plângeţi şi urlaţi; Pentru că mânia cea înfocată a Domnului nu s'a întors dela noi. 9 Şi în ziua aceea, zice Domnul, Inima regelui şi inima mai marilor se va pierde, Şi preoţii se vor spăimântà şi profeţii se vor îngrozì. 10 Atuncia am zis: O Doamne, Dumnezeule! Da, [o] ai amăgit pre poporul acesta şi Ierusalimul, [p] Zicând: Veţi aveà pace; Deoarece sabia a ajuns până la suflet. 11 În timpul acela se va zice poporului acestuia şi Ierusalimului: [q] „Un vânt arzător *suflă depe* locu-

[g] Efes. 4. 11. [h] Papt. 20. 28. [i] Isa. 65. 17. [j] Isa. 60. 9. [k] Cap. 11. 8. [l] Isa. 11. 13. [m] Cap. 31. 8. [n] Amos 9. 15. [o] Dan. 8. 9. [p] Isa. 63. 16. [q] Isa. 48. 8. [r] Isa. 15. 2. [s] Osea 14. 1. [t] Osea 6. 1. [u] Ps. 121. 1, 2. Cântul 4. [a] Ioel 2. 12. [b] Deut. 10. 20. [c] Isa. 48. 1. [d] Gal. 3. 8. [e] Isa. 45. 25. [f] Osea 10. 12. [g] Mat. 13, 7. 22. [h] Col. 2. 11. [i] Cap. 8. 14. [j] Cap. 1. 13, 14. 15. [k] Dan. 7. 4. [l] Cap. 25. 9. [m] Isa. 1. 7. [n] Isa. 22. 12 [o] 2 Thes. 2. 11. [q] Cap. 5. 12.

rile înalte din deșert: Către fața poporului meu, nu ca să vânture, nici ca să curețe": 12 *Da,* un vânt puternic vine din *locurile* acestea dela mine; Și acum [r]voiu proclamà hotărîrea *mea* asupra lor. 13 Iată, el se înalță, ca norii, Și [s]carele lui ca un vârtej; [t]Caii lui sunt mai iuți decât vulturii: Vai de noi, căci suntem prădați! 14 Ierusalime, [u]spală inima ta de răutate, Ca să te mântui; Până când vor locuì în mijlocul tău cugetările tale cele rele? 15 Căci o voce spune [v]dela Dan, Și dă în știre nenorocirea dela muntele lui Efraim. 16 Amintiți *aceasta* popoarelor, Iată! vestiți Ierusalimului, *Că* împresurătorii sosesc [x]din o țară îndepărtată, Și strigă asupra cetăților lui Iuda. 17 Așezatu-s'au în jurul lui [y]ca păzitorii de țărâne; Pentru că s'au răsculat asupra mea, zice Domnul, 18 [z]Purtarea ta și faptele tale ți-au adus aceasta, Nenorocirea ta cea atât de amară, Care a ajuns până la inima ta.

Jalea profetului.

19 [a]Măruntaiele mele! măruntaiele mele! Mi-se cutremură până în zidurile inimii mele; Inima mea se turbură în mine: nu pot să tac: Pentru că ai auzit, suflete al meu, Sunetul trâmbiței, alarma resbelului. 20 [b]Sfărâmare preste sfărâmare! un țipăt! Căci toată țara este pustiită: Pustiitu-s'au [c]corturile mele deodată, Covoarele mele într'o clipă. 21 Până când voiu vedeà steagul, *Și* voiu auzì sunetul trâmbiței? 22 „Pentru că poporul meu *este* fără de minte; Nu m'a cunoscut; *Sunt* fii nebuni, Și n'au minte; [d]*Sunt* înțelepți în a face răul, Dar a face bine nu știu." 23 [e]Mă uit preste țară, și iată, ea *este f* fără formă și deșeartă; Și la ceruri, *și iată,* nu *au* lumina *lor!* 24 [g]Mă uit la munți, și iată ei tremură, Și toate colinele se cutremură! 25 Mă uit, și iată, nu *este* nici un om, Și [h]toate paserile cerului au fugit! 26 Mă uit, și iată, Carmelul *este* deșert, Și toate cetățile lui sunt ruinate, De fața Domnului, Din aprinderea mâniei lui! 27 Căci așà zice Domnul: Toată țara va ajunge un pustiu; [i]Totuși nu *o* voiu nimicì cu totul. 28 Deaceea [j]pământul este în jale, Și cerul de deasupra se întunecă, Pentru că eu am zis, am hotărît, Și nu-mi va părea rău, nici mă voiu întoarce dela aceasta. 29 Toată cetatea fuge, De vuetul călăreților și al arcașilor: Întră în tufari, Și se acață pe stânci: Toată cetatea *este* părăsită, Și nici un om nu locuește într'însa. 30 Și tu, cea pustiită, ce vei face? De te vei îmbrăcà cu purpură, De te vei împodobì cu podoabe de aur, De-ți vei boì ochii cu dresuri, Înzădar te vei împodobì; *Căci* iubiții *tăi* te disprețuesc, Ei caută vieața ta. 31 Căci aud o voce, ca a unei femei în facere, Un suspin, ca acelei ce naște pre întâiu-născutul său: Vocea fiicei Sionului; Suspină, întinzând mânele sale, *și zicând:* „Vai de mine! Căci sufletul meu se stinge de ucigași."

Se pomenesc felurite păcate ale evreilor și pedepsele lor.

5 Cutreerați ulițile Ierusalimului, Și uitați-vă, și cunoașteți, și cercetați în piețele lui, [a]De puteți aflà *în el* un om, [b]De este *vre-unul,* care să facă dreptatea, Care să caute adevărul; [c]și-l voiu iertà. 2 [d]Deși zic ei: [e]Viu *este* Domnul! Totuși [f]jură mincinos. 3 Doamne, [g]ochii tăi au nu *caută* spre adevăr? Tu i-ai [h]lovit, dar ei n'au simțit; I-ai nimicit, *dar* ei n'au voit să se îndrepte: Împietritu-s'au fețele lor mai mult decât stânca, N'au voit să se întoarne. 4 Atuncia am zis: Aceștia *sunt* niște săraci, sunt proști, Ce [i]nu cunosc calea Domnului, Judecata Dumnezeului lor. 5 Mă voiu duce către cei mari, Și voiu vorbì către ei: Căci [k]aceștia cunosc calea Domnului, Judecata Dumnezeului lor; Dar aceștia au [l]sfărâmat cu totul jugul, Și au rupt legăturile. 6 Deaceea

q Osea 13. 15. *r* Cap. 1. 16. *s* Isa. 5. 28. *t* Deut. 27. 49. *u* Isa. 1. 16. *v* Cap. 8. 16. *x* Cap. 5. 15. *y* 2 Reg. 25. 1, 4 *z* Ps. 107. 17. *a* Isa. 15. 5. *b* Ps. 42. 7. *c* Cap. 10. 20. *d* Rom. 16. 19. *e* Isa. 24. 19. *f* Fac. 1. 2. *g* Isa. 5. 25. *h* Zef. 1. 3. *i* Cap. 5, 10, 18. *j* Osea 4. 3.

Capul 5.

a Ezec. 22. 30. *b* Fac. 18. 23, etc. *c* Fac. 18. 26. *d* Tit 1. 16. *e* Cap. 4. 2. *f* Cap. 7. 9. *g* 2 Cron. 16. 9. *h* Isa. 1. 5 *i* Zef. 3. 2. *j* Cap. 8. 7 *k* Mic. 3. 1. *l* Ps. 2. 3.

[m]leul din pădure îi va lovì, [n]Lupul deșertului îi va pustii, [o]Leopardul va pândì cetățile lor; Tot cel ce va ieși din ele va fi sfâșiat; Pentru că s'au înmulțit păcatele lor, *Și* s'au mărit abaterile lor. 7 Cum? să te iert pentru aceasta? Fiii tăi m'au lăsat, Și [p]jură pe *cei* [q]*ce* nu *sunt* zei: [r]După ce i-am îndestulat, apoi au săvârșit adulter, Și se adunară în casa curvei. 8 [s]Sunt *ca* niște cai sătui *și* cotoioși, [t]Nechează fiecare după femeia aproapelui său. 9 [u]Să nu pedepsesc pentru aceasta? zice Domnul; [v]Și sufletul meu să nu se răsbune asupra unui așà popor? 10 [x]Suiți-vă pe zidurile lui, și *le* sfărâmați; [y]Dar să nu *le* nimiciți cu totul, Smulgeți curpenii lui; Că nu *sunt* ai Domnului. 11 Căci [z]casa lui Israel și casa lui Iuda, S'au purtat către mine cu necredință, zice Domnul. 12 [a]Se lăpădară de Domnul, Și au zis: [b]„El nu *este,* Și nici nu va venì asupră-ne *vreun* rău, [c]Nici vom vedeà nici sabie, nici foamete; 13 Și profeții se vor preface în vânt, Și cuvântul *Domnului* nu *este* într'înșii.“ Așà li-se va întâmplà lor înșiși. 14 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor: Fiindcă voi cuvântați aceste cuvinte; [d]Iată, eu voiu face vorbele mele *să fie ca* focul în gura ta, Și pre poporul acesta *să fie ca* lemnele, și-i va mistuì. 15 O, casă a lui Israel, zice Domnul: [d]Iată, aduc asupravă un [e]popor [f]de departe; Popor puternic, un popor vechiu, Un popor, a cărui limbă nu o cunoști, Nici înțelegi ce vorbește; 16 Tolba lui *este* ca un mormânt deschis, Toți *sunt* viteji. 17 Vor mâncà [g]secerișul tău și pânea ta, *Pre cari* fiii tăi și fetele tale trebuiau să *le* mânânce; Vor mâncà oile tale și turmele tale; Vor mâncà viile tale și smochinii tăi; *Și* vor nimicì prin sabie cetățile tale cele întărite, În care te încrezi. 18 Dar cu toate acestea, zice Domnul, în zilele acelea, [h]Nu vă voiu nimicì cu totul. 19 Și va fi, când veți zice: [i]Pentru ce ne-ai făcut Doamne, Dumnezeul nostru, toate acestea? Atuncia le vei răspunde: Precum [j]m'ați lăsat, Și ați servit pre zeii străini în pământul vostru: Așà [k]veți servì pre străini într'un pământ, *care* nu *este* al vostru. 20 Spuneți acestea casei lui Iacob, Și dați în știre acestea în Iuda, zicând: 21 [l]O, popor nebun și fără de minte, ascultă acum acestea: *Voi,* cari aveți ochi, și nu vedeți; Cari aveți urechi, și nu auziți; 22 [m]Au nu vă temeți de mine? zice Domnul, Și nu tremurați înaintea mea? Cel ce am pus nisipul [n]hotar mării, După o poruncă nesfârșită, preste care nu poate trece; Se muncesc valurile ei, dar nu-l pot biruì; Ele mugesc, dar nu-l pot trece. 23 Dar acest popor are o inimă dârjă și îndărătnică; S'au răsculat și s'au dus; 24 Și nu zic în inima lor: Să ne temem de Domnul, Dumnezeul nostru, [o]Care dă ploaie [p]timpurie și *ploaie* târzie, la timpul său; *Și* [q]păzește pentru noi săptămânile hotărîte ale culesului. 25 [r]Nedreptățile voastre le-au îndepărtat, Și păcatele voastre au oprit *aceste* bunătăți dela voi. 26 Căci află-se în poporul meu nelegiuți, *Ce* [s]se pun la pândă, cum se pleacă păsărarii; Așează rețeaua, prind pre oameni. 27 Precum cușca este plină de paseri, Așà și casele lor *sunt* pline de înșelăciune; Prin ea s'au mărit și s'au înavuțit; 28 S'au [t]îngrășat, s'au făcut tari. Și trec cu vederea faptele celor răi; Nu fac [u]judecată, Judecata orfanului, [v]ca să prospereze; Nici dreptatea săracilor nu o fac. 29 [x]Să nu pedepsesc pentru acestea? zice Domnul; Și sufletul meu să nu se răsbune asupra unui așà popor? 30 *Lucruri* înspăimântătoare și cumplite se întâmplă în țară: 31 Profeții profetesc minciuni, Și preoții domnesc cu ajutorul lor: Și poporului meu îi place aceasta: Și ce veți *mai* face *până* în sfârșit?

---

[m] Cap. 4. 7.
[n] Ps. 104. 20.
[o] Osea 13. 7.
[p] Ios. 23. 7.
[q] Gal. 4. 8.
[r] Deut. 32. 15.
[s] Ezec. 22. 11.
[t] Cap. 13. 17.
[u] Vers. 29.
[v] Cap. 44. 22.
[x] Cap. 39. 8.
[y] Cap. 4. 27.
[z] Cap. 3. 20
[a] 2 Cron. 36. 16.
[b] Isa. 28. 15.
[c] Cap. 14. 13.
[d] Cap. 1. 9.
[e] Deut. 28. 49.
[f] Isa. 39. 3.
[g] Lev. 26. 16.
[h] Cap. 4. 27.
[i] Deut. 29. 24.
[j] Cap. 2. 13.
[k] Deut. 28. 48.
[l] Rom. 11. 8.
[m] Apoc. 15. 4.
[n] Iov 26. 10.
[o] Fapt. 14. 17.
[p] Deut. 11. 14.
[q] Eccl. 8. 22.
[r] Cap. 3. 3.
[s] Prov. 1. 11, 17, 18.
[t] Deut. 32. 15.
[u] Isa. 1. 23.
[v] Iov 12. 6.
[x] Mal. 3. 5.
—

Asupra poporului ce pare a fi sigur şi asupra amăgitorilor săi vin duşmani înverşunaţi.

6 Fii ai lui Beniamin, fugiţi Din mijlocul Ierusalimului, Şi trâmbiţaţi în Tekoa, Şi ridicaţi un semn de foc în [a] Bet-Haccherem: [b] Căci răul se apropie dela meazănoapte, Şi o ruină mare. 2 Pre cea frumoasă şi gingasă, Pre fata Sionului o voiu dărâmà. 3 Păstorii şi turmele lor vin la dânsa; [c] Aşează corturi în jurul ei; Fiecare paşte pe partea lui. 4 [d] Pregătiţi resbelul asupra ei; Sculaţi-vă şi să ne suim [e] către meazăzi: Păcat pentru noi, că ziua se pleacă, Că se întind umbrele de seară. 5 *Dar* sculaţi-vă, şi ne vom suì noaptea, Şi vom ruinà palaturile sale. 6 Căci aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Tăiaţi arbori, Şi faceţi un val asupra Ierusalimului; Aceasta *este* cetatea de pedeapsă, Intr'însa nu *este* decât apăsare. 7 [f] Precum fântâna izvoreşte apa sa, Aşà izvoreşte ea răutatea ei; [g] Silnicia şi răpirea se aud într'însa? Înaintea mea neîncetat *se înfăţişează* suferinţi şi plângeri. 8 Înţelepteşte-te, Ierusalime! Ca nu cumva [h] să se tragă sufletul meu dela tine; Ca nu cumva să te prefac într'un deşert, într'un pământ nelocuit. 9 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor! Vor culege, ca pre o vie, rămăşiţele lui Israel; Mai întindeţi mâna, caşi culegătorul cu panerul *său!* 10 Către cine voiu vorbì? Sau *pre cine* voiu deşteptà, să *mă* asculte? Iată, [i] urechea lor nu *este* circumcisă, Şi nu pot să audă; Iată, [j] cuvântul Domnului le este de batjocură, Nu au plăcere de dânsul. 11 Deaceea eu sunt plin de mânia Domnului; [k] Sunt sătul de a o *mai* purtà: O voiu vărsà [l] asupra pruncilor pe cale, Şi asupra adunării tânărilor; Căci prinde-se-vor şi bărbatul şi femeia, Şi bătrânul şi cel sătul de zile. 12 Şi[m] casele lor vor trece *în stăpânirea* altora, Cu ţarinele şi femeile *lor* împreună; Căci voiu întinde mâna mea Asupra locuitorilor pământului acestuia, zice Domnul. 13 Căci dela cel mai mic al lor până la cel mai mare al lor, Fiecare s'a dedat [n] interesului său personal; Şi dela profet până la preot, Fiecare lucrează înşelăciune. 14 Şi [o] vindecă cu uşurinţă rănile poporului meu, [p] Zicând: Pace, pace! Şi pace nu *este*. 15 Oare [q] ruşinatu-s'au când au făcut uriciune! Nu, nici decum nu s'au ruşinat, Nici nu cunosc *ce este* ruşinea: Deaceea vor cădeà unul preste altul; Când îi voiu pedepsì, vor cădeà, zice Domnul. 16 Aşà zice Domnul: Staţi în drumuri, şi căutaţi, Şi întrebaţi de [r] cărările cele vechi, Care *este* calea cea bună; şi umblaţi pe dânsa; Şi *aşà* veţi aflà [s] odihnă pentru sufletele voastre. Dar ei au zis: „Nu voim să umblăm *pe ea.*“ 17 Pus'am încă şi [t] custozi preste voi, *Cari să zică:* „Ascultaţi sunetul trâmbiţei:“ Dar ei au zis: „Nu voim să auzim.“ 18 Deaceea ascultaţi, popoarelor! şi tu, comunitate, cunoaşte, *Ce se petrece* între aceştia. 19 [u] Ascultă, pământule! Iată, eu voiu aduce asupra poporului acestuia nenorocire, [v] Fructul cugetărilor lor; Pentru că n'au ascultat de cuvintele mele, Nici de legea mea; ci au lăpădat-o. 20 [x] La ce-mi *foloseşte* tămâia adusă [y] din Şeba? Şi trestia mirositoare din pământ depărtat? [z] Arderile de tot ale voastre nu-mi *sunt* bineprimite, Şi jertfile voastre nu-mi plac. 21 Deaceea aşà zice Domnul: Iată, eu voiu pune pietrii de poticnire poporului acestuia, De cari şi părinţii şi fiii lui se vor poticnì; Vecinul şi amicul lui vor pieri. 22 Aşà zice Domnul: Iată, vine un popor din pământul de către [a] meazănoapte, Şi o naţiune mare se ridică dela marginea pământului. 23 Arc şi lance are în mâni; *Sunt* cruzi şi fără de milă; Vocea lor [b] mugeşte ca marea, Şi vine călare pe cai, Înşiraţi, ca bărbaţii de resbel Asupră-ţi, fiică a Sionului. 24 Noi auzit-am faima lor; Slăbit-au mânele noastre; Agonia ne-a cuprins, *Şi* chinuri, ca ale unei femei în facere.

Capul 6
a Neem. 3. 14.
b Cap. 1. 14.
c 2 Reg. 25. 1, 4.
d Ioel 3. 9.
e Cap. 15. 8.
f Isa. 57. 20.
g Ps. 55. 9, 10, 11.
h Ezec. 23. 18.
i Fapt. 7. 51.
j Cap. 20. 8.
k Cap. 20. 9.
l Cap. 9. 21.
m Dout. 28. 30.
n Isa. 56. 11.
o Cap. 8. 11.
p Cap. 4. 10.
q Cap. 3. 3.
r Luc. 16. 29.
s Mat. 11. 29.
t Isa. 21. 11.
u Isa. 1. 2.
v Prov. 1. 31.
x Mic. 6. 6, etc.
y Isa. 60. 6.
z Cap. 7. 21.
a Cap. 1. 15.
b Isa 5. 30.

25 Nu ieșiți la câmp, nici nu umblați pe cale; Căci sabia inamicului *și* groaza *de el este* pretutindenea. 26 Fată a poporului meu, încinge-*te* cu sac, Și culcă-te în cenușă, Fă-ți jale, *ca pentru fiul* unul-născut, *Și* plângeri amare: Că pustiitorul a venit fără de știre asupra noastră. 27 *Ca* un topitor de aur te-am pus în mijlocul poporului meu, Ca să cunoști și să cercetezi umările lor. 28 Toți *sunt* neascultători, vorbitori de rău, Aramă și fier; cu toții *sunt* stricați. 29 Foile s'au ars; Plumbul s'a mistuit de foc; Topitorul topește înzădar, Căci răii nu s'au despărțit. 30 Argint lăpădat se vor numi, Pentru că Domnul i-a lăpădat.

Slujba dumnezească esterioară, fără pocăință, e în fața lui Dumnezeu urîciune.

7 Cuvântul, care a fost dela Domnul către Ieremia, [a]zicând: 2 Stai în poarta casei Domnului, și proclamă acolo cuvântul acesta, și zi: Auziți cuvântul Domnului, toți *oamenii* lui Iuda, Câți intrați prin portile acestea, ca să vă închinați Domnului. 3 Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: [b]Îndreptați căile voastre și faptele voastre, Și vă voiu lăsà să locuiți în locul acesta. 4 [c]Nu vă încredeți în cuvinte mincinoase, zicând: „Templul Domnului, Templul Domnului, Templul Domnului e acesta!“ 5 Căci de veți îndreptà căile voastre și faptele voastre; De veți [d]face judecată între om și aproapele său; 6 De nu veți asupri pre străin, pre orfan și pre văduvă, Și nu veți vărsà sânge nevinovat în locul acesta. [e]Nici nu veți urmà pre zeii străini spre dauna voastră; 7 [f]Atuncia vă voiu lăsà să locuiți în locul acesta, În [g]pământul pre care l-am dat părinților voștri, în veci și nesfârșit. 8 Iată, [h]voi vă încredeți în [i]cuvinte mincinoase, ce nu folosesc nimic. 9 *Cum!* [j]furați, ucideți și tămâiați lui Baal, Și [k]urmați altor zei, pre cari nu-i cunoașteți, 10 [l]Și apoi veniți și stați înaintea mea în casa aceasta, [m]Care se numește după numele meu, Și ziceți: „Suntem scăpați!“ *și iarăși* faceți toate aceste urîciuni! 11 [n]Casa aceasta, care se numește după numele meu, Au doară făcutu-s'a în ochii voștri [o]peșteră de tâlhari? Iată, eu însumi am văzut *acestea,* zice Domnul. 12 Dar duceți-vă acum la [p]locul meu, care *era* în Șilo, [q]Unde am pus numele meu la început, Și vedeți [r]ce i-am făcut, Pentru răutatea poporului meu Israel! 13 Și acum, fiindcă ați făcut toate acestea fapte, zice Domnul, Și v'am vorbit, [s]Sculându-mă de dimineața, și vorbind, Dar n'ați auzit, Și [t]v'am strigat, dar n'ați răspuns: 14 Pentru aceasta voiu face casei, care se numește după numele meu, În care vă încredeți, Și locului, pre care l-am dat vouă și părinților voștri, Precum am făcut [u]Șiloului: 15 Vă voiu aruncà dela fața mea, [v]Precum am aruncat pre toți frații voștri, [x]Pre toată semința lui Efraim. 16 Deaceea [y]nu te rugà pentru poporul acesta, Nici nu ridică cerere sau rugăciune pentru dânsul, Nici nu mijlocì către mine; [z]Că nu te voiu ascultà. 17 Nu vezi ce fac ei în cetățile lui Iuda, Și în ulițele Ierusalimului? 18 [a]Fiii culeg lemne, și părinții aprind focul, Și femeile frământă aluatul, Ca să facă turte reginei cerului, Și să [b]verse libațiuni zeilor străini, Ca să mă întărîte. 19 [c]Oare nu pre ei înșiși spre rușinea fețelor lor? 20 Deaceea, așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, mânia mea și furia mea se va vărsà asupra locului acestuia, Asupra omului și asupra animalului; Asupra arborilor câmpului, Și asupra fructelor pământului; Și va arde și nu se va stinge. 21 Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: [d]Adăugați arderile-de tot ale voastre *la* jertfele voastre, Și mâncați *din* carnea *lor.* 22 [e]Căci n'am vorbit cu părinții voștri, nici nu le-am dat porunci, În ziua, în care i-am scos din pământul Egiptului, Pentru arderi de tot și jertfe; 23 Ci cuvântul acesta le-am poruncit, zicând: *f* Ascultați de

Capul 7.
a Cap. 25. 2.
b Cap. 18. 11. Mic. 3. 11.
c Cap. 22. 3.
d Deut. 6. 14, 15.
e Deut. 4. 40.
f Cap. 3. 18.
g Vers. 4.
h Cap. 5. 31.
i 1 Reg. 18. 21.
j Esod. 20. 3.
k Ezec. 23. 39.
l Cap. 32. 34.
m Isa. 56. 7.
n Mat. 21. 13.
o Ios. 18. 1.
p Deut. 12. 11.
q 1Sam. 4. 10, 11.
r 2 Cron. 36. 15.
s Prov. 1. 24.
t 1Sam. 4. 10, 11.
u 2 Reg. 17. 23.
x Ps. 78. 67, 68.
y Esod. 32. 10.
z Cap. 15. 1.
a Cap. 44. 17, 19.
b Cap. 19. 13.
c Deut. 32. 16, 21.
d Isa. 1. 11.
e 1 Sam. 15. 22.
f Esod. 15. 26.

vocea mea. Şi [g] eu vă voiu fi Dumnezeu, Şi voi îmi veţi fi popor: Şi umblaţi pe toate căile, câte vi-le pun înainte, Ca să vă fie bine. 24 [h] Dar n'au ascultat, nici nu şi-au plecat urechea; Ci [i] au umblat după sfaturile *şi* învârtoşirea inimii lor celei rele; [j] S'au dat înapoi, şi n'*au mers* înainte. 25 Din ziua în care au ieşit părinţii voştri din pământul Egiptului, Până în ziua de astăzi. Am [k] trimis la voi pre toţi servii mei, pe profeţi, [l] Sculându-mă în fiecare dimineaţă, şi trimiţându-*i:* 26 [m] Totuşi nu m'au ascultat, nici nu şi-au plecat urechea: Şi [n] s'au încăpăţânat. [o] Au făcut mai rău decât părinţii lor. 27 Şi chiar [p] de le vei vorbì toate aceste cuvinte, Nu te vor ascultà; Şi de vei strigà la dânşii, Nu-ţi vor răspunde. 28 Deaceea zi-le lor: Acesta *este* un popor, care nu ascultă de vocea Domnului, Dumnezeul său, [q] Nici nu primeşte învăţături; [r] Adevărul a pierit şi s'a stins din gura lor. 29 [s] Tunde-ţi părul tău, *Ierusalime!* şi-*l* lapădă. Şi scoate bocet pe locurile înalte! Că Domnul a lăpădat şi a părăsit neamul *acesta* al mâniei sale. 30 Căci fiii lui Iuda au făcut rele înainte-mi, zice Domnul; [t] Au pus urîciunile lor în casa, Care se numeşte după numele meu, Ca să o necurăţească; 31 Şi au zidit [u] înălţimile Tofetului, Care *este* în valea fiului lui Hinnom, Ca să [v] ardă pre fiii lor şi pre fetele lor în foc; [x] Ceeace n'am poruncit, şi în cuget nu mi-a întrat. 32 Deaceea, iată, [y] vin zilele, zice Domnul, În care nu se va numì Tofet, Nici Valea Fiului lui Hinnom, Ci Valea Tăierii; [z] Căci vor îmmormântà în Tofet, ne mai fiind *aiurea* loc. 33 Şi [a] cadavrele acestui popor se vor face hrană Paserilor cerului şi fiarelor pământului; Şi nu *va fi* cine să le sperie. 34 Şi voiu face să [b] înceteze din cetăţile lui Iuda, Şi din uliţele Ierusalimului, Vocea bucuriei şi vocea veseliei, Vocea mirelui şi vocea miresei; Căci pământul *acesta* în pustiu se va preface.

Ocara cea mai mare, pustiirea cea mai mare şi surghiunul cel mai mare cad asupra poporului din pricina apostasiei.

8 În timpul acela, zice Domnul, voiu scoate oasele regilor lui Iuda, şi oasele mai marilor lui, Oasele preoţilor, şi oasele profeţilor, Şi oasele locuitorilor Ierusalimului, din mormintele lor: 2 Şi le vor întinde în faţa soarelui şi a lunei, Şi în faţa tutulor oştirilor cereşti, pre care le-au iubit, Pre care le-au servit, şi pre care le-au urmat, Pre care le-au căutat, şi [a] cărora s'au închinat. Nu se vor *mai* adunà, [b] nici nu se vor îmmormântà; *Ci* se vor face [c] gunoiu pe faţa pământului. 3 Şi [d] moartea va fi mai dorită decât viaţa De toată rămăşiţa celor ce vor fi rămaşi din acel neam rău, Ce va fi rămasă în toate locurile, unde-i voiu fi alungat, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor. 4 Şi iarăşi zi către ei: Aşà zice Domnul: *De* cade *cinevà,* au nu se scoală? *De* rătăceşte *cinevà,* au nu se întoarce? 5 De ce *deci* poporul acesta al Ierusalimului a [e] rătăcit, Cu rătăcire nesfârşită? [f] Ei ţin tare la înşelăciune, *Şi* [g] nu voiesc să se întoarcă. 6 [h] *I*-am ascultat, şi *i*-am auzit; Nu vorbesc drept: Nu *este* nimenea, *căruia* să-i pară rău de răutatea sa, *Sau* să zică: Ce am făcut? Fiecare se întoarce la alergătura sa, Cu calul *ce* se aruncă în luptă. 7 Chiar şi [i] cocostârcul de supt cer cunoaşte timpul său; [j] Turturica, rândunica şi cocorul păzesc timpul venirei lor: Dar [k] poporul meu nu cunoaşte dreptul Domnului. 8 Cum ziceţi: Suntem înţelepţi, [l] Şi legea Domnului *este* cu noi? Cu adevărat, în zădar ea s'a făcut: Pana scriitorilor *o-au prefăcut* în minciună. 9 [m] Înţelepţii sunt ruşinaţi, Se spăimântă şi sunt prinşi; Iată, ei lăpădară cuvântul Domnului; Ce înţelepciune deci *este* într'înşii? 10 Deaceea [n] voiu da femeile

---

g Esod. 19. 5. *h* Ps. 81. 11. *i* Deut. 29. 19. *j* Cap. 2. 27. *k* 2 Cron. 36. 15. *l* Vers. 13. *m* Cap. 11. 8. *n* Neem. 9. 17. *o* Cap. 16. 12. *p* Ezec. 2. 7. *q* Cap. 5. 3. *r* Cap. 9. 3. *s* Iov 1. 20. *t* Dan. 9. 27. *u* 2 Reg. 23. 10. *v* Ps. 106. 38. *x* Deut. 17. 3. *y* Cap. 19. 6. *z* 3 Reg. 23. 10. *a* Deut. 28. 26. *b* Isa. 24. 7, 8. — *Caput 8.* *a* 2 Reg. 23. 5. *b* Cap. 22. 10. *c* 2 Reg. 9. 36. *d* Iov 3. 21, 22. *e* Cap. 7. 24. *f* Cap. 9. 6. *g* Cap. 5. 3. *h* 2 Pet. 3. 9. *i* Isa. 1. 3. *j* Cânt. 2. 12. *k* Cap. 5. 4, 5. *l* Rom. 2. 17. *m* Cap. 6. 15. *n* Deut. 28. 30.

lor altora, *Şi* ţarinele lor *altor* stăpâni; Pentru că fiecare, dela cel mai mic până la cel mai mare, [o]Văd numai de interesul lor propriu: Dela profet până la preot, Fiecare lucrează înşelăciune. 11 Şi [p]vindecă cu uşurinţă rănile fiicei poporului meu, Zicând: [q]Pace! pace! Şi pacea nu *este*. 12 Oare [r]ruşinatu-s'au, când au făcut urîciuni? Nu, nici decum nu s'au ruşinat. Nici nu cunosc ce *este* ruşinea; Deaceea vor cădeà unul preste altul; Când îi voiu pedepsì, vor cădeà, Zice Domnul. 13 Cu totul îi voiu mistuì, zice Domnul; Nu *se vor aflà* struguri [s]în vie, Nici smochine pe [t]smochini; Şi frunza va veştejì; Şi *bunurile, pre care* le-am dat, se vor duce dela dânşii. 14 De ce şedem? [u]Adunaţi-vă să întrăm în cetăţile întărite, Şi să tăcem acolo; Căci Domnul, Dumnezeul nostru ne-a adus la tăcere, Şi ne-a adăpat [v]cu fiere; Că Domnului am păcătuit. 15 [x]Aşteptatam pace, dar nici un bine nu *ne-a venit:* Timp de vindecare, şi iată! spaimă. 16 Forăitul cailor lui s'a auzit dela [y]Dan; Tot pământul s'a mişcat De sunetul nechezăturei *cailor* lui [z]celor puternici; Căci veniră şi mistuiră ţara şi tot ce erà într'însa, Cetatea şi locuitorii ei. 17 Şi, iată, *mai* trimit asupră-vă şerpi, basilisci, Pentru care [a]nu *este* nici un descântec, Şi ei vă vor muşcà, zice Domnul. 18 *Unde* să aflu vre-o mângăiere în întristarea mea! Inima mea *este* bolnavă în mine. Iată, vocea de strigare a fiicei poporului meu din [b]pământ îndepărtat! 19 „Au nu *este* Domnul în Sion? Regele lui au nu *este* într'însul? De ce m'a [c]întărâtat prin chipurile lor cioplite? Prin deşertăciuni străine? 20 Trecutu-s'a secerişul, sfârşitu-s'a vara. Şi noi *încă* nu suntem mântuiţi.“ 21 [d]Eu sunt rănit pentru rana fiicei poporului meu, [e]Sunt în jale, spaima m'a cuprins! 22 Oare nu *este* [f]balsam în Galaad? Oare nu *este* acolo vreun medic? De ce oare fiica poporului meu nu se vindecă?

Plângere pentru depravarea şi demoralizarea poporului carele cu inima înpetrită despreţueşte unica cale a mântuirii.

9 Ah, [a]de s'ar preface capul meu în apă, Şi ochii mei într'un izvor de lacrimi, Ca să plâng ziua şi noaptea Pre ucişii fiicei poporului meu! 2 O, de aş aveà o colibă de călător în pustiu! Mi-aş lăsà poporul meu, şi m'aş duce dela el; Căci [b]toţi *sunt* adulteri, O, adunătură de făcători de rele! 3 [c]Întind limba lor, arcul lor de minciună, Şi în pământul *lor* nu biruesc prin adevăr; Ci trec din răutate în răutate, Şi [d]de mine nu ştiu, zice Domnul. 4 [e]Păziţi-vă tot insul de aproapele său, Şi nu vă încredeţi în nici un frate; Căci până şi fratele *pre frate* înşeală, Şi tot amicul se poartă *ca* [f]un vorbitor de rău. 5 Da, tot insul înşeală pe aproapele său, Şi nu vorbesc adevărul; Au deprins limba lor ca să vorbească minciună, Şi se ostenesc într'a face rele. 6 Locaşul tău *este* în mijlocul înşelăciunii, *Şi* prin înşelăciune nu voiesc să mă cunoască, zice Domnul. 7 Deaceea, aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Iată, [g]îi voiu topì, şi-i voiu cercà; [h]Căci ce *alta* să fac pentru fiica poporului meu? 8 Limba lor *este ca* o săgeată ucigătoare; Ea vorbeşte [i]amăgire; *Fiecare* vorbeşte [j]de pace cu gura lui către aproapele său, Dar în inimă îi pune pândă. 9 [k]Să nu-i pedepsesc pentru acestea? zice Domnul: *Şi* sufletul meu să nu-şi răsbune asupra unui aşà popor? 10 (Pentru munţi voiu scoate plângeri şi ţipete, Şi [l]pentru păşunile deşertului, bocire; Căci pustiitu-s'au, încât nici un om nu poate să treacă *preste ei*, Nici nu se aude vocea de turme *în ei*; Fugit-au [m]paserile cerului şi animalele, Depărtatu-s'au:) 11 Şi voiu preface Ierusalimul în [n]grămezi, în [o]locuinţă de şacali, Şi cetăţile lui Iuda le voiu face un deşert, fără locuitori. 12 [p]Cine este omul cel înţelept, care poate să înţeleagă aceasta? Şi către cine

[o] Isa. 56. 11. [p] Cap. 6. 14. [q] Ezec. 13. 10. [r] Cap. 3. 3. [s] Isa. 5. 1, etc. [t] Mat. 21. 19, [u] Cap. 4. 5. [v] Cap. 9 15. [x] Cap. 14. 19. [y] Cap. 4. 15. [z] Judc. 5. 22. [a] Ps. 58. 4, 5. [b] Isa. 39. 3. [c] Deut. 32. 21. [d] Cap. 4. 19. [e] Ioel 2. 6. [f] Fac. 37. 25.

Capul 9.
[a] Isa. 22. 4. [b] Cap. 5. 7, 8. [c] Ps. 64. 3. [d] 1 Sam 2. 12. [e] Cap. 13. 5. [f] Cap. 6. 28. [g] Isa. 1. 25. [h] Osea 11. 8. [i] Ps. 12. 2. [j] Ps. 28. 3. [k] Cap. 5. 9, 29. [l] Cap. 12. 4. [m] Cap. 4. 25. [n] Isa. 25. 2. [o] Isa. 13. 22. [p] Ps. 107. 43.

a cuvântat gura Domnului, ca să spună, Pentru ce ţara s'a pierdut, Şi s'a pustiit ca un pustiu, încât nimenea nu poate să treacă *prin ea*? 13 Domnul a mai zis: Pentru că lăsară legea mea, Pre care le-am pus-o înainte, Şi nu ascultară de vocea mea, Nici nu umblară după dânsa; 14 Ci au [q] umblat după învârtoşarea inimii lor, Şi după Baali, [r] pe care i-au învăţat părinţii lor, 15 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Iată, eu îi voiu [s] hrăni, pre acest popor *al meu*, [t] cu pelin, Şi-i voiu adăpà cu apă de fiere; 16 Şi-i voiu [u] împrăştià printre popoarele, Pe care nici ei nici părinţii lor nu le cunoscură; [v] Şi voiu trimite sabia în urma lor, Până când îi voiu nimicì. 17 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Căutaţi şi chemaţi [x] plângătoarele, ca să vină; Şi trimiteţi după cele deprinse *a jelì*, ca să vină; 18 Să se grăbească, şi să ridice plângere pentru noi; Ca [y] ochii noştri să lase lacrimi, Şi pleoapele noastre să izvorească apă. 19 Căci [z] voce de jale se aude din Sion: „Cât suntem de nimiciţi! suntem ruşinaţi foarte! Căci trebue să părăsim ţara; Căci au surpat locuinţele noastre.“ 20 Ascultaţi deci, femei! cuvântul Domnului, Şi să primească urechea voastră cuvântul gurei sale, Şi învăţaţi pre fiicele voastre plângere, Şi *toată* femeia pre vecina sa cântarea de jale. 21 Căci moartea se suie prin ferestrele noastre, Intră în palaturile noastre, Ca să stârpească pre [a] prunci în uliţă, *Şi* pre tânări în pieţe. 22 Zi, aşà zice Domnul: Cadavrele oamenilor vor cădeà [b] ca gunoiul pe faţa pământului. Şi ca snopul în urma secerătorului, Şi *pre care* nime nu-*l* culege. 23 Aşà zice Domnul: [c] Să nu se laude înţeleptul cu înţelepciunea sa, Să nu se laude puternicul cu puterea sa, Să nu se laude avutul cu avuţia sa; 24 Ci [d] cel ce se laudă să se laude cu aceasta, Că *mă* înţelege şi mă cunoaşte, Că eu *sunt* Domnul cel ce face milă, Dreptul şi dreptatea pe pământ, [e] Căci în acestea mă plac, zice Domnul 25 Iată, vin zilele, zice Domnul: Când [f] voiu pedepsì pe toţi, şi pe circumcişi şi pe necircumcişi: 26 Pe Egipt, pe Iuda, şi pe Edom, Pe fiii lui Ammon şi pe Moab, Şi pe toţi câţi [g] taie marginile *părului capului* lor, Cari locuesc în pustiu: Căci toate *acestea* popoare *sunt* [h] necircumcise, Şi toată casa lui Israel *este* necircumcisă la inimă.

Pe idoli şi pe idolatrii viul Dumnezeu îi va nimicì, dar pe poporul său îl va pedepsì aspru.

10 Ascultaţi cuvântul, pre care vi-l zice Domnul, casă a lui Israel! 2 Aşà zice Domnul: [a] Nu vă deprindeţi în urmăririle păgânilor, Şi nu vă spăimântaţi de semnele cerului, Deşi păgânii se sperie de ele. 3 Căci datinele păgânilor *sunt* deşertăciuni; Căci [b] ei taie un lemn din pădure, Mânile de meşter îl lucrează cu securea: 4 Îl împodobesc cu argint şi cu aur; Îl [c] întăresc cu cuie şi cu ciocane, Ca să nu se clatine. 5 *Stau* ca *un stâlp* de palmier, lucrat în strug, [d] Dar nu vorbesc; [e] Sunt duşi de *alţi*; Căci nu pot să umble. Nu vă temeţi de dânşii; că [f] rău nu pot să facă, Nici a face bine nu pot. 6 Nimenea nu *este* [g] asemenea ţie, Doamne! Eşti mare, şi numele tău *este* mare în putere. 7 [h] Cine să nu se teamă de tine, Rege al popoarelor! Căci *aceasta* ţi-se cuvine: Căci [i] între toţi înţelepţii popoarelor, Şi între toate regatele lor nu *este* nimenea asemenea ţie. 8 Ci cu toţii sunt [j] proşti şi nebuni, *Chiar* lemnul *însuşi este* mustrarea deşertăciunii *lor*. 9 Argint ciocănit se aduce din Tarşiş, Şi [k] aur din Ufaz, Lucru de maiestru, Şi de mână de argintar: Vestmântul lor *este* vânăt şi purpur; Toate *acestea sunt* [l] lucruri de *oameni* iscusiţi; 10 Dar Domnul *este* Dumnezeul cel adevărat, *Este*[m] Dumnezeul cel viu, şi [n] Regele vecinic. De mânia lui pământul se cutremură, Şi popoarele

q Cap. 3. 17. *r* Gal. 1. 14. *s* Ps. 80. 5. *t* Plân 3. 15,19. *u* Lev. 26. 33. *v* Lev. 26. 33. *x* 2 Cron. 35. 25. *y* Cap. 14. 17. *z* Lev. 18. 28. *a* Cap. 6. 11. *b* Cap. 8. 2. *c* Eccl. 9. 11. *d* 1 Cor. 1. 31. *e* Mic. 6. 8. *f* Rom. 2. 8, 9. *g* Cap. 25. 23. *h* Lev. 26. 41. *Capul 10.* *a* Lev. 18. 3. *b* Isa. 40. 19, 20. *c* Isa. 41. 7. *d* 1 Cor. 12. 2. *e* Ps. 115. 7. *f* Isa. 41. 23. *g* Esod. 15. 11. *h* Apoc. 15. 4. *i* Ps. 89. 6. *j* Ps. 115. 8. *k* Dan. 10. 5 *l* Ps 115. 4. *m* 1 Tim. 6. 17. *n* Ps. 10. 16.

nu pot să poarte urgia lui. 11 (Așà veți vorbì către ei: „ [o]Zeii, cari n'au făcut cerul și pământul [p]vor pierì depe fața pământului și de supt cerul acesta.“) 12 El [q]făcù pământul cu puterea sa, [r]Întemeie lumea cu înțelepciunea sa, Și [s]întinse cerurile cu mintea sa. 13 [t]La vuetul *ce se face*, când el pune mulțimea apelor în ceruri, Și [u]ridică nourii dela marginile pământului, Întoarnă fulgerile în ploaie, Și scoate vântul din tezaurele sale: 14 *Atuncia* [v]omul se arată *cât este de* [x]prost cu știința *sa*; Și tot [u]argintarul rămâne rușinat de chipurile sale cele cioplite; [u]Căci chipul său turnat *este* o minciună, Și nici o suflare nu *este* într'însul. 15 *Sunt* deșertăciuni, lucru de amăgire, La timpul pedepsei lor [a]vor pierì. 16 [b]Moștenirea lui Iacob nu *este* ca aceștia, Căci el *este* Făcătorul a toate; Și [c]Israel *este* sămânța moștenirii lui; [d]Numele lui *este* Domnul *Dumnezeul* oștirilor. 17 [e]Adună depe pământ lucrările tale, Tu, cel ce locuești în împresurare! 18 Căci așà zice Domnul, Iată, eu de astădată voiu [f]asvârlì *departe* pre locuitorii țării; Căci i-am năpustit, [g]ca să-i găsească. 19 [h]Vai mie de durerea mea! Rana mea este mare; și am zis: „ [i]Oricum, aceasta-i o boală, [j]*ce trebue să o sufer*, și o voiu suferì; 20 [k]Cortul meu s'a pustiit, și toate funiile mele s'au rupt; Fiii mei sau dus dela mine, și nu mai sunt, Nu *este* cine să mai întindă cortul meu, s'au să ridice covoarele mele.“ 21 Căci păstorii s'au împrostit, Și n'au căutat pe Domnul. Pentru aceasta nu prosperează, Și toate turmele lor s'au risipit. 22 Vocea vestei, iată vine! Și mișcare mare din [l]pământul dela mează-noapte; Pentru ca să prefacă cetățile lui Iuda într'un deșert, În locuință pentru șacali. 23 Doamne, cunosc, că nu a omului *este* [n]calea sa, *Că* nu *este* în *puterea* omului ce umblă de a-și îndreptà pașii săi. 24 Doamne, [o]pedepsește-mă dar cu astâmpăr: Nu cu mânia ta, ca să nu mă nimicești. 25 [p]Varsă mânia ta asupra popoarelor, [q]cari nu te cunosc, Și asupra neamurilor, cari nu chiamă numele tău; Căci au mâncat pre Iacob, L-au mâncat, l-au nimicit, Și au pustiit locuința lui.

Legământul lui Dumnezeu.

11 Cuvântul, care a fost către Ieremia dela Domnul, zicând: 2 Ascultați cuvintele legământului acestuia, și spune bărbaților lui Iuda și locuitorilor Ierusalimului; și zi către ei: 3 Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: [a]Blestemat *fie* omul, care nu ascultă de cuvintele legământului acestuia; 4 Pre care l-am dat părinților voștri, În ziua *în care* i-am scos din pământul Egiptului, [b]Din cuptorul de fier, zicând: [c]Ascultați de vocea mea, și faceți Toate câte vă poruncesc; Așà *ca* să-mi fiți popor, Și eu să vă fiu Dumnezeu; 5 Ca să împlinesc [d]jurământul, ce l-am jurat părinților voștri, De a le dà un pământ, în care curge lapte și miere, Precum *se vede* în ziua de astăzi. Atuncia eu am răspuns, și am zis: Așà să fie, Doamne. 6 Domnul a mai zis către mine: Proclamă toate cuvintele acestea în cetățile lui Iuda, Și pe ulițele Ierusalimului, zicând: Ascultați cuvintele legământului acestuia, [e]Și faceți-le 7 Căci am mărturisit pre părinții voștri, În ziua *în care* i-am scos din pământul Egiptului până în ziua de astăzi, [f]Sculându-mă de dimineață, deșteptându-*i*, *și* zicând: Ascultați vocea mea. 8 [g]Dar n'au auzit, și nu și-au plecat urechea; Ci au [h]umblat fiecare după învârtoșarea inimii lor celei rele; Pentru aceasta voiu aduce asupra lor *cuprinsul* tuturor cuvintelor legământului acestuia, Pre care *le*-am poruncit de a *le* face, dar nu *le*-au făcut.

Necredincioșia poporului.

9 Și Domnul zise către mine: Între bărbații lui Iuda, Și între locuitorii Ie-

---

[o] Ps. 96. 5.
[p] Zech. 13. 2.
[q] Fac. 1. 1, 6, 9
[r] Ps. 93. 1.
[s] Iov 9. 8.
[t] Iov 38. 34.
[u] Ps. 135. 7.
[v] Cap. 51. 17, 18.
[x] Prov. 30. 2.
[y] Isa. 42. 17.
[z] Hab. 2. 18.
[a] Vers. 11.
[b] Ps. 16. 5.
[c] Deut. 32. 9.
[d] Isa. 47. 4.
[e] Ezek. 13. 3, etc.
[f] 1 Sam. 25. 29.
[g] Ezec. 6. 10.
[h] Cap. 4. 19.
[i] Ps. 77. 10.
[j] Mic 7. 9.
[k] Cap. 4. 20.
[l] Cap. 1. 15.
[m] Cap. 9. 11.
[n] Prov. 16. 1.
[o] Ps. 6. 1.
[p] Ps. 79. 6.
[q] 1 Thes. 4. 5.

Capul 11.
[a] Gal. 3. 10.
[b] Deut 4. 20.
[c] Lev. 26. 3, 12.
[d] Deut. 7. 12, 13.
[e] Rom. 2. 13.
[f] Cap. 7. 13, 25.
[g] Cap. 7. 26.
[h] Cap. 3. 17.

rusalimului este [i]un complot; 10 S'au rentors la [j]fărădelegile strămoşilor lor, Cari nu voiră să audă de cuvintele mele, Şi au urmat după alţi zei, ca să le servească: Casa lui Israel şi casa lui Iuda au rupt legământul meu, Pre care l-am făcut cu părinţii lor. 11 Deaceea aşà zice Domnul: Iată voiu aduce preste ei nenorocirea, De care nu vor puteà scăpà; Şi [i]vor strigà către mine, Dar nu voiu ascultà: 12 Ci meargă cetăţile lui Iuda şi locuitorii Ierusalimului, Şi [k]strige către zeii, cărora le tămâiară: Dar ei nu vor puteà să-i scape. În timpul nenorocirii lor. 13 Căci câte *sunt* [m]cetăţile tale, atâţia sunt *şi* zeii tăi, o Iuda! Şi după numărul uliţelor Ierusalimului Aţi ridicat altare de ruşine, Altare de tămâiere lui Baal. 14 Şi acum [n]nu te rugà pentru poporul acesta, Nici nu ridicà cerere, nici rugăciune pentru dânşii; Căci nu-*i* voiu ascultà, când vor strigà către mine, Din nenorocirea lor.

15 [o]Ce va face iubita mea în casa mea, *Deoarece* atâţia [p]săvârşesc desfrânarea lor *acolo*, Şi s'a luat dela tine [q]carnea cea sfântă? *Căci* când faci răul, atuncia [r]te bucuri. 16 Domnul te-a numit: [s]Oliv pururea verde, frumos, cu fructe măreţe; *Dar* cu voce de alarmă mare s'a aprins focul preste dânsul, Şi ramurile lui s'au rupt. 17 Căci Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, [t]*care* te-a sădit, Ţi-a cuvântat nenorocire, Pentru răutatea casei lui Israel şi a casei lui Iuda, Pre care ei au tăcut-o, Întărâtându-mă, *şi* tămâiând lui Baal.

Viaţa lui Ieremia în primejdie.

18 Şi Domnul mi-a dat în ştire, ca să *o* cunosc; De demult arătatu-mi-a faptele lor. 19 Dar eu *eram* ca un miel desmerdat, *pre care-l* duc spre junghere; Şi n'am înţeles, că ei au [u]făcut uneltiri asupră-mi, *zicând:* „Să nimicim pomul şi fructul lui, [v]Şi să-l stârpim din [x]pământul celor vii, Ca nici numele lui să nu se mai amintească.“ 20 Dar, o Doamne, *Dumnezeul* oştirilor, cel ce judeci drept, Cel ce cerci [y]rărunchii şi inima, Fă ca să văd răsbunarea ta asupra acestora, Pentru că ţie ţi-am încredinţat pricina mea. 21 De aceea aşà zice Domnul De bărbaţii din Anatot, [z]cari caută după viaţa ta, zicând: [a]Să nu profeţeşti în numele Domnului, Ca să nu mori de mâinile noastre: 22 Deaceea aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Iată, eu îi voiu pedepsì; Tânării vor murì de sabie; Fiii lor şi fetele lor vor murì de foame; 23 Şi nu va fi nici o rămăşiţă din ei; Căci voiu aduce rele preste bărbaţii din Anatot, *Adecă,* [b]anul pedepsii lor.

Starea tristă a ţării din pricina păcatelor locuitorilor săi.

12 Drept [a]eşti Doamne când mă judec cu tine; Totuşi te întreb de judecăţile *tale*: Dece calea răilor prosperează? *Dece* sunt fericiţi toţi cei ce se poartă cu necredincioşie? 2 Săditu-i-ai, şi au prins rădăcină; Cresc, şi încă şi fructul dau; [c]Tu *eşti* aproape de gura lor, Dar departe de rărunchii lor. 3 Dar tu, Doamne, [d]mă cunoşti; M'ai văzut, şi ai [e]cercat inima mea către tine; Trage-i ca pre oi la junghere, Şi pregăteşte-i pentru [f]ziua înjunghierii! 4 Până când [g]ţara va jelì, Şi iarba se va uscà depe toată câmpia [h]De răutatea locuitorilor ei? [i]Vitele şi paserile s'au stârpit; Căci zis-au ei: *Domnul* nu vede viitorul nostru. 5 Dacă fugind cu cei pedeştri te făcură să ostenești, Atuncia cum te vei întrece cu caii? Şi *de n'ai* siguranţă într'un pământ de pace, *Atuncia* ce vei face la [j]umflarea Iordanului? 6 Căci şi [k]fraţii tăi şi casa părintelui tău, Şi aceştia s'au purtat cu necredincioşie către tine: Da, aceştia au strigat în urma ta *cu voce* tare. [l]Nu te încrede în ei, Chiar de

---

i Ezec. 22. 25. *j* Ezec. 20. 18. *k* Ps. 18. 41. *l* Deut. 32. 37, 38. *m* Cap. 2. 28. *n* 1 Ioan 5. 16. *o* Ps. 50. 16. *p* Ezec. 16. 25, etc. *q* Hag. 2. 12, 13, 14. *r* Prov. 2. 14. *s* Ps. 52. 8. *t* Isa. 5. 2. *u* Cap. 18. 18. *v* Ps. 83. 4. *x* Ps. 27. 13. *y* 1 Sam. 16. 7. *z* Cap. 12. 5. 6. *a* Isa. 30. 10. *b* Luc. 19. 44.

Capul 12.

a Ps 51. 4. *b* Iov 12. 6. *c* Isa. 29. 13. *d* Ps. 17. 3. *e* Cap. 11 20. *f* Iac. 5. 5. *g* Cap. 23. 10. *h* Ps. 107. 34. *i* Cap. 4. 25. *j* Ios. 3. 15. *k* Cap. 9. 4. *l* Prov 26. 25.

vor vorbì cu tine cuvinte plăcute.
7 Părăsit-am casa mea, Lăsat-am moștenirea mea, Dat-am pre iubita sufletului meu în mânile inamicilor ei.
8 Moștenirea mea făcutu-s'a pentru mine ca un leu în pădure; Dat-a asupră-mi vocea sa: Deaceea eu am urît-o.
9 Moștenirea mea *făcutu-s'a* pentru mine o pasere răpitoare pestriță: Paseri răpitoare *deci fi-vor* în jurul ei; [m] Veniți, adunați-vă toate fiarele câmpului, Veniți să *o* mâncați. 10 Mulți [n] păstori stricat-au [o] via mea, Au [p] călcat în picioare partea mea, Prefăcut-au partea mea cea *atât de* plăcută într'un pustiu deșert. 11 Prefăcutu-o-au într'o pustietate; *Și* pustiită *fiind,* ca [q] jelește în juru-mi. Toată țara s'a pustiit, Pentru că nu *este* [r] nimenea, *care* să *o* ia la inimă. 12 Pe toate înălțimile în pustiu venirà prădători; Căci sabia Domnului mistue Dela o margine a țării până la cealaltă; Nici un muritor n'are pace.
13 [s] Sămânat-au grâu, dar vor secerà spini; Ostenitu-s'au, *dar* nici un folos nu vor aveà. Vă veți rușinà de venitul vostru, Pentru aprinderea mâniei Domnului.

Prorocirea asupra popoarelor învecinate.

14 Așà zice Domnul: Asupra tuturor vecinilor mei celor răi, Cari [t] se ating de moștenirea, ce am dat-o în stăpânire poporului meu Israel: Iată, îi voiu [u] smulge depe pământul lor, Și voiu smulge casa lui Israel din mijlocul lor,
15 [v] Și va fi, după ce îi voiu smulge, *Că* iarăși îi voiu miluì, [x] și voiu întoarce Pre fiecare la moștenirea sa, și pre fiecare la pământul său. 16 Și va fi, de vor învățà căile poporului meu, *Și* [y] vor jurà pre numele meu: Viu *este* Domnul! Cum învățat-au poporul meu să jure pe Baal; Atuncia ei vor fi [z] întăriți în mijlocul poporului meu;
17 Dar de nu vor [a] ascultà, Voiu smulge pre aceste popoare, smulgându-le și nimicindu-le, Zice Domnul.

Pedeapsa evreilor arătată prin două simbole.

13 Așà a zis Domnul către mine: Du-te, și cumpără-ți o cingătoare de in, pune-o în jurul coapselor tale, dar să nu o dăi la apă. 2 Deci cumpărat-am cingătoare, după cuvântul Domnului, și am pus-o în jurul coapselor mele. 3 Și a fost către mine cuvântul Domnului de a doua oară, zicând:
4 Ia cingătoarea ce ți-ai cumpărat, *și* care *este* în jurul coapselor tale, și sculându-te, mergi la Eufrat, și o ascunde în crepătura *vreunei* stânci. 5 Deci dusu-m'am, și am ascuns-o lângă Eufrat, precum Domnul mi-a poruncit.
6 Și după trecerea a mai multor zile a zis Domnul către mine: Scoală-te, mergi la Eufrat, și ia de acolo cingătoarea, de care ți-am poruncit, ca să o ascunzi acolo. 7 Atuncia dusu-m'am la Eufrat, săpat-am, și am luat cingătoarea din locul, în care o ascunsesem; și iată, cingătoarea erà stricată, și nu erà bună de nimic. 8 Atuncia cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 9 Așà zice Domnul: Astfel [a] voiu stricà mândria lui Iuda, Și mândria cea mare a Ierusalimului. 10 Acest popor rău, care nu voiește să asculte de cuvintele mele, Ci [b] umblă după învârtoșarea inimei lor, Și merg după alți zei, Ca să le servească și să li-se închine: Preface-se-vor ca cingătoarea aceasta, ce nu este bună de nimic. 11 Căci, precum cingătoarea este lipită de coapsele omului, Așà și eu am lipit de mine toată casa lui Israel, Și toată casa lui Iuda, zice Domnul, Ca să-mi [c] fie mie popor, Și [d] renume, laudă și mărire; Dar n'au voit să asculte. 12 Deaceea le vei zice cuvântul acesta: Așà zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Tot burduful se umple cu vin; Și *de*-ți vor zice: Da, nu știm că tot burduful se umple cu vin? 13 Atuncia le vei zice: Așà zice Domnul, Iată, voiu umplea [e] de beție pre toți locuitorii pământului acestuia, Pre regii, cari șed pe

[m] Isa. 56. 9.
[n] Cap. 6. 3.
[o] Isa. 5. 1, 5.
[p] Isa. 63. 18.
[q] Vers. 4.
[r] Isa. 42. 25.
[s] Lev. 26. 16.
[t] Zech. 2. 8.
[u] Deut. 30. 3.
[v] Ezec. 28. 25.
[x] Amos 9. 14.
[y] Cap. 4. 2.
[z] Efes. 2. 20, 21.
[a] Isa. 60. 12.

Capul 13.
[a] Lev. 26. 19.
[b] Cap. 9. 14.
[c] Esod. 19. 5.
[d] Cap. 33. 9.
[e] Isa. 51. 17, 21.

tronul lui David. Pre preoții, pre profeții, Și pre toți locuitorii Ierusalimului. 14 Și-i [f] voiu ciocni pre ei unii de alții, Pre părinți și pre fii la un loc, zice Domnul: Nu mă voiu îndură, nici nu-*i* voiu cruță, nici nu-*i* voiu miluì, Ci-i voiu nimicì.

Transportarea poporului.

15 Auziți și ascultați, *și* nu vă îngâmfați, căci Domnul a vorbit: 16 [g] Dați mărire Domnului, Dumnezeului vostru, Mai nainte de a aduce el [h] întunerecul, Și mai nainte de ce să se împedece picioarele voastre pre munți întunecoși, Și voi [i] așteptând lumina, El o va schimbà în [j] umbră de moarte, *Și* o va preface în întunerec des. 17 Iar de nu veți ascultà aceasta, Sufletul meu va plânge în ascuns pentru sumetirea *voastră*; Și [k] ochii mei vor plânge amar, și vor scoate lacrimi; Că turma Domnului se va duce în prinsoare. 18 Spuneți [l] regelui și reginei: Umiliți-vă, înjosiți-vă: Căci *depe* capetele voastre este căzută Coroana voastră cea măreață. 19 Cetățile dela mează-zi sunt închise, Și nu *este* cine să *le* deschidă; Tot Iuda se duce în prinsoare, Se face prizonier cu totul. 20 Ridicați ochii voștri, și uitați-vă la cei [m] ce vin dela mează-noapte: Unde *este* turma dată ție, frumoasa ta turmă? 21 *Și* ce vei zice, când *acești străini* te vor pedepsì? Căci tu i-ai deprins să *fie* mai mari *și* capi preste tine. Au doară nu te vor cuprinde [n] dureri, ca pre o femeie în facere? 22 Și de vei zice în inima ta: [o] Dece mi-s'a întâmplat aceasta? *Răspund:* Pentru mulțimea fărădelegilor tale s'au descoperit [p] poalele tale, S'au desgolit cu sălnicie călcâile tale. 23 Poate Etiopeanul să schimbe pielea lui, sau pantera petele sale? *Atuncia* veți puteà și voi să faceți bine, voi cei ce sunteți deprinși a face răul. 24 Deaceea îi voiu împrăștià, [q] ca pre paiele, Ce se duc de vântul deșertului. 25 [r] Aceasta *este* soartea ta, partea ta cea hotărită de mine, zice Domnul: Căci m'ai uitat, și te-ai încrezut în [s] minciună. 26 De aceea [t] voiu desgolì poalele tale, *și le voiu dà* preste cap, Și se va arătà rușinea ta. 27 Văzut-am adulteriile tale și [u] nechezările tale, Desfrânarea ta cea rea, *Și* uriciunile tale, [v] Pe dealuri și pe câmpuri; Vai de tine, Ierusalime! *Tot* nu te curățești, ah, până când!

Vestirea secetei și foametei.

14 Cuvântul Domnului, care a fost către Ieremia despre secetă: 2 Iuda jelește, și [a] porțile *Ierusalimului* sunt lâncezite; [b] Zac în jale pe pământ; Și [c] se suie *la ceruri* strigătul Ierusalimului. 3 Și cei puternici ai lor trimit pre supușii lor după apă; *Ei* vin la fântână, *și* apă nu găsesc, Se întorc cu vasele lor deșerte; [d] Se rușinează, și roșesc, [e] Și-și învălesc capetele. 4 Căci pământul a crăpat, Pentru că n'a plouat pe pământ; Plugarii s'au rușinat, Învelitu-și-au capetele. 5 Chiar cerboaica pe câmp, Născând *pre puii săi, îi* părăsește, căci nu este iarbă; 6 [f] Și asinii sălbatici stau pre locurile înalte, Își trag suflarea, ca șacalii; Ochii lor se întunecă, căci nu *este* iarbă; 7 Doamne, deși fărădelegile noastre mărturisesc asupra noastră, Fă totuși [g] pentru numele tău; Da, abaterile noastre, sunt multe; Păcătuitu-ți-am. 8 [h] Speranță a lui Israel, mântuitorul său la timp de strâmtorare! De ce ești ca un străin în țară, Și ca un călător *ce* se abate, ca să mâie? 9 De ce ești ca un om surprins, Ca un viteaz, [i] *ce* nu poate să ajute? Dar tu, Doamne, [j] *ești* în mijlocul nostru, Și noi ne numim după numele tău: Nu ne lăsà. 10 Așà zice Domnul către poporul acesta: [k] Fiindcă le-a plăcut a rătăcì, *Și* n'au oprit picioarele lor: Deaceea Domnul n'are plăcere de dânșii; [l] Acum își aduce aminte de fărădelegea lor, Și pedepsește păcatele lor. 11 Și Domnul a zis către mine: [m] Nu te rugà

f Ps. 2. 9. *g* Ios. 7. 19. *h* Amos 8. 9. *i* Isa. 59. 9. *j* Ps. 44. 19. *k* Plân 1. 2, 16. *l* 2 Reg. 24. 12. *m* Cap. 6. 22. *n* Cap. 6. 24. *o* Cap. 5. 19. *p* Isa. 3. 17. *q* Ps. 1. 4. *r* Iov 20. 29 *s* Cap. 10. 14. *t* Osea 2. 10. *u* Cap. 5. 8. *v* Isa. 65. 7. *Capul 14.* *a* Isa. 3. 26. *b* Cap. 8. 21. *c* 1 Sam 5. 12. *d* Ps. 40. 14. *e* 2 Sam. 15. 30. *f* Cap. 2. 24. *g* Ps. 25. 11. *h* Cap 17. 13. *i* Isa. 59. 1 *j* Esod. 29. 45. 46. *k* Lev. 26. 11. 12. Cap. 2. 23. 25 *l* Osea 8. 13. *m* Esod. 32. 10.

pentru poporul acesta spre binele *lui*. 12 [n] De vor posti, nu voiu ascultà strigarea lor. Și [o] de vor aduce ardere de tot și daruri de pâne nu le voiu primì; Ci îi [p] voiu nimicì prin sabie, Prin foamete și prin ciumă. 13 [q] Atuncia zis-am: O Doamne, Doamne! Iată profeții le zic: „Nu veți vedeà sabie, nici veți aveà foamete: Ci vă voiu dà pace adevărată, *zice Domnul*, în locul acesta. 14 Și Domnul a zis către mine: [r] Profeții profetesc minciuni în numele meu; [s] Eu nu i-am trimis, nici nu le-am poruncit, Nici n'am vorbit cu dânșii: Ei vă profetesc viziuni mincinoase, mofturi, Deșertăciunea și înșelăciunea inimii lor. 15 De aceea așà zice Domnul: Cât pentru profeții ce profetesc în numele meu, pre cari eu nu i-am trimis, [t] Și cari zic: „Sabie și foamete nu vor fi în pământul acesta;“ Prin sabie și foamete se vor nimicì profeții aceștia: 16 Și poporul, căruia ei profetesc, Vor fi aruncați pre ulițile Ierusalimului, Dinaintea foametei și a săbiei; [u] Și nu *va fi* cine să-i îmmormânteze, Pre ei, pre femeile lor, pre fiii lor și pre fiicele lor; Așà voiu vărsà preste dânșii *pedeapsa* răutății lor. 17 Deaceea spune-le cuvintele acestea: [v] Ochii mei varsă lacremi noaptea și ziua, Și nu încetează: [x] Căci fecioara, fiica poporului meu, cu sdrobire mare S'a sdrobit, și cu rană duioasă foarte. 18 De ies în [y] câmp, Iată, cei uciși de sabie! Și de întru în cetate, Iată, cei ce mor de boalele foametei! Chiar și profetul și preotul, Cutreeră pământul, și nu știu *ce să facă*. 19 [z] Lepădat-ai pre Iuda? Sufletul tău îngrețoșatu-s'a de Sion? Dece ne-ai lovit întru atâta, de nu *este* nici vindecare pentru noi? Așteptat-am pace, dar nici un bine nu *ne-a venit;* Timpul vindecării, și iată neliniște! 20 Cunoaștem, Doamne, răutatea noastră, *Și* fărădelegea părinților noștri; Căci ți-am păcătuit. 21 Pentru numele tău nu *ne* lepădà; Nu lăsà de batjocură scaunul măririi tale: Adu-ți aminte de legământul tău cu noi, *și* nu-*l* rupe. 22 Au este între idolii popoarelor *vreunul* care să poată dà ploaie? Sau oare cerurile *de sine* dau ploaie? Oare nu *ești* tu acela, o Doamne, Dumnezeul nostru? Deaceea sperăm în tine: Căci tu faci toate acestea.

Prăpădirea poporului e neîncunjurabilă; dar rămășița va aflà har.

15 Și *iarăși* a zis Domnul către mine: [a] Chiar [b] Moisi [c] și Samuel de ar stà înaintea mea, Sufletul meu *n'ar fi* pentru poporul acesta: Alungă-*i* dela fața mea, ca să se ducă. 2 Și va fi, de-ți vor zice: Unde să ne ducem? Atuncia le vei răspunde: Așà zice Domnul: [d] Câți *sunt hotărîți* spre moarte, la moarte: Și câți spre sabie, la sabie, Și câți spre foamete, la foamete: Și câți spre prinsoare, la prinsoare. 3 Căci [e] hotărît-am asupra lor patru neamuri *de pedepse*, zice Domnul, Sabie, ca să ucidă; și câni, ca să sfâșie; [f] Paserile cerului și fiarele pământului, Ca să mănânce și să strice. 4 Și-i voiu dà [g] apăsărei tutulor regatelor pământului, Pentru [h] Manase, fiul lui Hezekia, regele lui Iuda, Pentru câte a făcut în Ierusalim. 5 Căci [i] cui îi va fi milă de tine, Ierusalime? Sau cine va jelì pentru tine? Și cine se va întoarce, ca să te întrebe de sănătate! 6 [j] Tu m'ai părăsit, zice Domnul, Ai [k] mers îndărăt: Deaceea voiu întinde mâna mea asupra ta, și te voiu stricà: *Căci* [l] sunt sătul de a miluì. 7 Și-i voiu vânturà cu vânturătoare în porțile țării, *Îi* voiu lipsì de copii, *și* voiu nimicì pre poporul meu; *Că* [m] nu se întorc dela căile lor. 8 Văduvele lor se vor îmmulți mai mult decât nisipul mării; Adus-am asupra lor, asupra mumei tânărilor *lor*, Un prădător în amează-zi. Făcut-am să cadă asupră-le deodată cutremur și spaimă. 9 [n] Ceeace născuse șeapte, *acum* lâncezește, Își dă sufletul,

[n] Prov. 1. 28.
[o] Cap. 6. 20.
[p] Cap. 9. 16.
[q] Cap. 4. 10.
[r] Cap. 27. 10.
[s] Cap. 23. 21.
[t] Cap. 5. 12, 13.
[u] Ps. 79. 3.
[v] Cap. 9. 1.
[x] Cap. 8. 21.
[y] Ezec. 7. 15.
[z] Plân. 5. 22.

Capul 15.

[a] Ezec. 14. 14, etc.
[b] Esod. 32 11,12.
[c] 1 Sam. 7. 9.
[d] Zech. 11. 9.
[e] Lev. 26. 16, etc.
[f] Deut 28. 26.
[g] Deut 28. 25.
[h] 2 Reg. 21. 11, etc.
[i] Isa. 51. 19.
[j] Cap. 2. 13.
[k] Cap. 7. 24.
[l] Osea 13. 14.
[m] Isa. 9. 13.
[n] 1 Sam. 2. 5.

[o] Îi apune soarele încă ziuă *fiind*. Rușinatu-s'a, și a roșit: Și rămășița lor o voiu da săbii, Înaintea inamicilor lor, zice Domnul. 10 [p] Vai de mine muma mea. Că m'ai născut, *ca să fiu* bărbat de ceartă, și bărbat de sfadă țării întregi! Nici nu am împrumutat *pre cinevà*, nici nu m'am împrumutat dela el, *Și totuși* toți mă blastemă. 11 Zis'a Domnul: Cu adevărat te voiu mântuì spre binele *tău*. Face-voiu ca [q] inamicul să te cruțe În timpul nenorocirii și al strâmtorării. 12 Oare frânge-va fierul pre fierul dela mează-noapte și arama? 13 Avutul tău, și tezaurele tale le voiu dà [r] pradă fără preț; Și *acestea* pentru toate păcatele tale, și în toate hotarele tale. 14 Și *te* voiu duce cu inamicii tăi [s] Într'un pământ, *pre care* tu nu-*l* cunoști; Pentru că focul mâniei mele a isbucnit, *și* s'a aprins asupra voastră.

Cuvinte de mângăiere deosebite pentru Ieremia.

15 Tu, Doamne, [u] o știi: adu-ți aminte de mine, Și caută la mine, și [v] mă răsbună de cei-ce mă urmăresc; Cu îndelunga ta răbdare nu mă răpì: Cunoaște, că [x] pentru tine ocară am suferit. 16 *Cum* au ajuns cuvintele tale, [y] sorbitu-le-am: Și [z] cuvântul tău fost-a mie bucurie și veselie inimii mele! Căci eu mă numesc după numele tău, Doamne, Dumnezeul oștirilor! 17 În adunarea celor veseli n'am șezut, nici nu m'am veselit *cu ei;* Șezut-am singur pentru inspirațiunea ta; Căci tu m'ai umplut de mânia *ta*. 18 De ce durerea mea este nesfârșită, Și rana mea atât de grea, *că* nu poate a se vindecà? Au fi-vei pentru mine ca *izvorul* cel amăgitor? Ca apele *ce* nu țin? 19 Deaceea așà zice Domnul: Dacă te vei întoarce, eu te voiu reașezà, *Și* vei stà înaintea mea; Și de vei deosebì ce *este* de preț *și ce este* fără preț, Vei fi ca gura mea; Ei să se întoarcă la tine, Dar tu să nu te întorci la ei. 20 Și te voiu face *să fii* către acest popor zid tare de aramă; Se vor luptà cu tine, dar nu te vor biruì; Căci eu *sunt* cu tine, ca să te mântuì, Și să te scap, zice Domnul. 21 Da, te voiu scăpà din mâna celor răi, Și te voiu mântuì din mâna celor ce *te* îngrozesc.

Pustiirea și surghiunul Iudei din pricina idolatriei sale.

16 Și cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 2 Femeie să nu-ți iei, Nici să nu ai fii, nici fete în locul acesta. 3 Căci așà zice Domnul De fiii și fetele născuți în acest loc, Și de mumele lor, care i-au născut, Și de părinții lor, care i-au făcut în pământul acesta: 4 Ei vor murì de [a] boală grea: Nu vor fi [b] plânși, nici îmmormântați: Vor ajunge [c] ca gunoiul pre fața pământului; Și se vor nimicì de sabie și de foame; Și [d] cadavrele lor vor ajunge de hrană Paserilor cerului și fiarelor pământului. 5 Căci așà zice Domnul: [e] Să nu întrì în casă de jale, Nici să te duci să jelești, sau să plângi pentrù dânșii: Căci tras-am dela poporul acesta pacea mea, Bunătatea și îndurarea *mea*, zice Domnul. 6 Murì-vor și cei mari și cei mici în pământul acesta; Nu vor fi îmmormântați, [f] nici plânși; Nici nu [g] face tăieri în *corpurile lor*, Nici nu [h] se vor pleșuvì pentru dânșii; 7 Nici le va împărți *carevà pâni* în timpul jelirei, Ca să-i mângâie pentru cel mort: Nici nu-i va [i] adăpà cu păharul mângâierii, Pentru părintele lor sau pentru muma lor. 8 Să nu întrì în casă de ospăț, Ca să șezi cu dânșii mâncând și bând. 9 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Iată, [j] voiu face ca să înceteze din locul acesta, Înaintea ochilor voștri și în zilele voastre, Vocea bucuriei și vocea veseliei, Vocea de mire și vocea de mireasă. 10 Și va fi, când vei spune poporului acestuia toate cuvintele acestea, și-ți vor zice: [k] De ce Domnul a cuvântat toată nenorocirea aceasta mare asu-

---

o Amos 8. 9. *p* Iov 3. 1, etc. *q* Cap. 39. 11, 12. *r* Ps. 44. 12. *s* Cap. 16. 13. *t* Deut. 32. 22. *u* Cap. 12. 3. *v* Cap. 11. 20. *x* Ps. 69. 7. *y* Ezec. 3. 1, 3. *z* Iov 23. 12.

Capul 16.

a Cap. 15. 2. *b* Cap. 22. 18, 19. *c* Ps. 83. 10. *d* Ps. 79. 2. *e* Ezec. 24. 17, 22, 23. *f* Cap. 22. 18. *g* Lev. 19. 28. *h* Isa. 22. 12. *i* Prov. 31. 6, 7. *j* Isa. 24. 7, 8. *k* Deut. 29. 24.

pră-ne? și care *este* fărădelegea noastră? și care *este* păcatul nostru, cu care am păcătuit asupra Domnului, Dumnezeul nostru? 11 Atuncia să le răspunzi: [l]Pentru că m'au părăsit părinții voștri, zice Domnul. Și au urmat după alți zei, Le-au servit, și li-s'au închinat. Dar pre mine părăsitu-m'au, și n'au păzit legea mea; 12 Și voi ați făcut[m] mai rău decât părinții voștri: Și iată, [n]fiecare *din voi* umblă după învârtoșarea inimii sale celei rele. Nevoind să mai ascultați de mine; 13 [o]Deaceea vă voiu arunca din pământul acesta, [p]Într'un pământ, pre care nu l-ați cunoscut, *nici* voi, nici părinții voștri: Și acolo veți servì altor zei ziua și noaptea: Căci nu voiesc a vă face îndurare.

Readucerea lui Israel din Babilon.

14 Deaceea iată [q]venì-vor zilele, zice Domnul, Când nu se va mai zice: Viu *este* Domnul! Care a scos pre fiii lui Israel din pământul Egiptului; 15 Ci: Viu *este* Domnul! Care a scos pre fiii lui Israel din pământul dela mează-noapte, Și din toate țările, unde i-a alungat: Căci [r]ii voiu întoarce iarăși în pământul lor, Pre care l-am dat părinților lor. 16 Iată, trimite-voi [s]pescari mulți, zice Domnul, Care-i vor pescuì; Și după aceea trimite-voiu vânători mulți. Care-i vor vână depe toți munții. Depe toate colinele și din toate crăpăturile stâncilor. 17 Căci [t]ochii mei *sunt îndreptați* în spre toate căile lor: Ele nu sunt ascunse dela fața mea. Nici fărădelegea lor nu este ascunsă de dinaintea ochilor mei. 18 Dar mai întâiu răsplăti-voiu [u]îndoit fărădelegea lor și păcatul lor, Pentru că [v]au pângărit pământul meu; Cu urîciunile și spurcăciunile lor cele fără de viață, Au umplut moștenirea mea. 19 Doamne, [x]puterea mea, cetatea mea, Și [y]scăparea mea în zi de strâmtorare! La tine venì-vor popoarele dela marginile pământului, Și vor zice: Cu adevărat, părinții noștri au moștenit minciună, Deșertăciune, și lucruri [z]fără de folos. 20 Au omul *cade-se* să-și facă zei, Pre cei-ce nu *sunt* zei? 21 Deaceea iată, îi voiu face de astădată să cunoască, Îi voiu face să cunoască mâna mea și puterea mea; Și vor cunoaște, că numele meu *este* Domnul.

Pedepsirea idolatriei, a bizuirii în oameni, a amăgirii.

17 Păcatul lui Iuda scris *este* cu [a]condeiu de fier, Cu muchie de diamant; *Este* [b]săpat pe tabla inimii lor, Și pe coarnele altarelor voastre. 2 Ca amintirea fiilor lor, *așà* le *sunt și* altarele și [c]Astarteele lor, De lângă arborii verzi, pe colinele înalte. 3 *Ierusalime,* munte cu câmp *cu tot!* [d]Dà-voiu prăzii avutul tău *și* toate tezaurele tale, *Și* înălțimile tale, pentru păcatul *ce l-ai făcut* în toate cuprinsurile tale.

4 Și tu pentru păcatul tău vei lăsà în liniște Moștenirea ta, pre care eu ți-am dat-o. Și te voiu face să servești pre inamicii tăi Într'un [e]pământ, pre care nu l-ai cunoscut; Căci [f]foc ați aprins în mânia mea, *Care* va arde în veci. 5 Așà zice Domnul: [g]Blestemat *fie* omul ce se încrede în om, Și-și face [h]din carne sprijinul său, Și inima căruia se depărtează de Domnul. 6 Fi-va el [i]ca un *arbore* sec într'un deșert, Și [j]nu va vedeà venirea binelui; Ci locuì-va în locuri uscate în deșert, [k]*Într'*un pământ sărat și nelocuit. 7 [l]Binecuvântat *este* omul ce se încrede în Domnul, Și a cărui speranță *este* Domnul: 8 Fi-va el [m]ca un arbore sădit lângă ape, *Ce* întinde rădăcinele sale până la râu, Și nu simte venirea arșiței; Deaceea verde îi este frunza, Și nu se teme de anul de secetă, Nici nu încetează de a face fructe. 9 Inima mai înșelătoare decât totul *este*, Și stricată foarte; cine poate să o cunoască? 10 Eu, Domnul, [n]cercetez inima, Cerc rărunchii, [o]Ca să dau fie-

l Deut. 29. 25
m Cap. 7. 26
n Cap. 13. 10.
o Deut. 4. 26.
p Cap. 15. 14.
q Isa. 43. 18.
r Cap. 24. 6.
s Amos 4. 2.
t Iov 34. 21.
u Isa. 40. 2.
v Ezec. 43. 7, 9.
x Ps. 18. 2.
y Cap. 17. 17.
z Isa. 44. 10.

Capul 17.
a Iov 19. 24.
b Prov. 3. 3.
c Isa. 1. 29.
d Cap. 15. 13.
e Cap. 16. 13.
f Cap. 15. 14.
g Isa. 30. 1. 2.
h Isa. 31. 3.
i Cap. 48. 6.
j Iov 20. 17.
k Deut. 29. 23.
l Ps. 2. 12.
m Iov 8. 16.
n 1 Sam. 16. 7.
o Ps. 62. 13.

căruia după urmările sale. *Şi* după fructul faptelor sale. 11 *Precum* potârnichea creşte *puii*, pre cari nu i-a născut, *Aşà şi* cel ce adună cu nedreptul avuţii, [p] Le va lăsà în mijlocul zilelor sale, Şi la sfârşitul său va fi [q] un nebun. 12 Locul templului nostru *este* Un scaun de mărire, *înălţat* dela început. 13 Doamne, [r] speranţa lui Israel! [s] Toţi cei ce te părăsesc se vor ruşinà. *Şi* cei ce se abat *dela tine*, vor fi [t] scrişi în ţărână; Pentru că au părăsit pre Domnul, [u] isvor de apă vie. 14 Doamne, vindecă-mă, şi voiu fi vindecat: Mântuie-mă, şi voiu fi mântuit; Căci [v] tu *eşti* lauda mea. 15 Iată, aceştia zic cătră mine: [x] Unde *este* cuvântul Domnului? Să vină acum! 16 Dar eu [y] nu m'am dat îndărăt de a te urmà, ca un păstor, Nici n'am dorit ziua nenorociri: Tu bine *o* ştii: Cele ieşite din buzele mele sunt *drepte* înaintea ta. 17 Nu-mi fi de spaimă, [z] Tu, speranţa mea în zi de nenorocire! 18 [a] Ruşineze-se cei ce mă urmăresc, Dar [b] nu eu să mă ruşinez; Spăimânte-se ei, Dar nu eu să mă spăimânt: Adă asupra lor ziua nenorocirii, Şi [c] sdrobeşte-i cu sdrobire îndoită.

Porunca de a sfinţì sabatul.

19 Aşà zice Domnul către mine: Mergi şi stai în poarta fiilor poporului, prin care întră şi prin care ies regii lui Iuda, şi în toate părţile Ierusalimului; 20 Şi zi către dânşii: [d] Ascultaţi cuvântul Domnului, regi ai lui Iuda, şi tot Iuda, precum şi toţi locuitorii Ierusalimului, cari întraţi prin porţile acestea? 21 Aşà zice Domnul: [e] Luaţi seamă asupră-vă, şi să nu purtaţi sarcină în ziua sabatului, nici să *o* aduceţi prin porţile Ierusalimului; 22 Nici să scoateţi sarcina din casele voastre în ziua sabatului, şi nici o muncă să nu faceţi; ci sfinţiţi ziua sabatului, precum am [f] poruncit părinţilor voştri. 23 [g] Dar ei n'au ascultat, nici n'au plecat urechea lor, ci şi-au întărit cerbicia lor, ca să nu audă, şi să nu primească învăţătură. 24 Şi va fi, de mă veţi ascultà, zice Domnul, neaducând sarcină prin porţile cetăţii acesteia în ziua sabatului; şi de veţi sfinţì ziua sabatului, nefăcând nici un lucru într'însa: 25 [h] Atuncia vor întrà prin porţile cetăţii acesteia regi şi mai mari, şezând pe tronul lui David, traşi în trăsuri şi călări, ei şi mai marii lor, oamenii lui Iuda şi locuitorii Ierusalimului; şi cetatea aceasta va fi locuită în veci. 26 Şi vor venì din cetăţile lui Iuda, şi din [i] împrejurimile Ierusalimului, şi din pământul lui Beniamin, dela [j] şes, dela munţi şi dela [k] meazăzi aducând ardere de tot şi jertfe, daruri de pâne şi tămâieri, şi aducând [l] jertfe de mulţumire în casa Domnului. 27 Dar de nu mă veţi ascultà, ca să sfinţiţi ziua sabatului, şi să nu purtaţi sarcină, şi să *nu* întraţi prin porţile Ierusalimului în ziua sabatului; atuncia [m] voiu aprinde foc în porţile lui, care va arde palaturile Ierusalimului şi nu se va stinge.

Pocăinţa te păstrează, nepocăinţa te prăpădeşte.

18 Cuvântul ce a fost către Ieremia dela Domnul, zicând: 2 Scoală-te, şi pogoară-te în casa olarului, şi acolo voiu face să auzi cuvintele mele. 3 Deci pogorîtu-m'am în casa olarului; şi iată, lucrà cu roata. 4 Şi s'a stricat în mânile olarului vasul din lut, pre care-l făcuse: şi făcù un alt vas, aşà cum îi plăcù olarului să-*l* facă. [a] 5 Atuncia a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 6 Casă a lui Israel! [a] Au nu pot eu să vă fac, Precum acest olar? zice Domnul. Iată, [b] precum lutul în mânile olarului, Aşà *sunteţi* şi voi, casă a lui Israel, în mâna mea. 7 În clipa, *în care* voiu zice de un popor sau de un regat, Că-*l* voiu [c] smulge şi-*l* voiu surpà, şi-*l* voiu nimicì; 8 [d] Dacă acel popor, de care am vorbit, Se va întoarce dela răutatea lui: *Atuncia şi* [e] eu mă voiu căì de răul, ce am voit să-i fac. 9 Şi în clipa, *în care* voiu zice de un popor

p Ps. 55. 23. *q* Luc. 12. 20. *r* Cap. 14. 8. *s* Ps. 73. 27. *t* Luc. 10. 20. *u* Cap. 2. 13. *v* Deut. 10. 21. *x* Isa. 5. 19. *y* Cap. 1. 4, etc. *z* Cap. 16. 19. *a* Ps. 35. 4. *b* Ps. 25. 2. *c* Cap. 11. 20. *d* Cap. 19. 3. *e* Num. 15. 32, etc. *f* Esod. 20. 8. *g* Cap. 7. 24. 26. *h* Cap. 22. 4. *i* Cap. 32. 44. *j* Zech. 7. 7. *k* Zech. 7. 7. *l* Ps. 107. 22. *m* Amos 1. 4. 7, 10. 12. — *Capul 18.* *a* Isa. 45. 9. *b* Isa. 64. 8. *c* Cap. 1. 10. *d* Ezec. 18. 21. *e* Cap. 26. 3.

sau de un regat. Că-*l* voiu zidì şi-*l* voiu sădì: 10 Dacă va face rău înaintea mea, şi nu va ascultà de vocea mea: Atuncia şi eu mă voiu căì de binele, ce am zis că-i voiu face. 11 Şi acum spune bărbaţilor lui Iuda, Şi locuitorilor Ierusalimului, zicând: Aşà zice Domnul: Iatà, eu pregătesc rele asupră-vă: Şi uneltesc plan în contra voastră: [f] Întoarceţi-vă deci fiecare dela calea sa cea rea, Şi îndreptaţi urmările voastre şi faptele voastre. 12 Dar ei au zis: [g] Înzădar: Căci vom urmà cugetelor noastre, Şi fiecare va face *după* învârtoşarea inimii sale celei rele. 13 Deaceea aşà zice Domnul: [h] Întrebaţi acum popoarele, Cine a auzit unele ca acestea? Fecioara lui Israel a făcut [i] un lucru grozav foarte. 14 Lăsà-va oare *carevà* pentru locuri stâncoase un câmp *udat de* omătul Libanului? Au lăsà-va *carevà*, *pentru* ape depărtate, să se usuce apele cele reci ce curg *din fântâna sa*? 15 Totuşi poporul meu [j] m'a uitat, a tămâiat [k] deşertăciunei, Şi s'a abătut din calea lor, *din* [l] căile cele vechi; Au umblat pe cărări, *pe* căi nebătute; 16 Punând pământul lor în [m] pustiire, într'o [n] batjocorire nesfârşită; Tot insul ce trece printr'însul rămâne uimit, şi clatină din capul său. 17 [o] Împrăştià-voi pre ei de dinaintea inamicului, [p] ca cu vântul de răsărit: [q] Arătà-le-voiu dosul şi nu faţa în ziua nenorocirii lor.

Tânguirea şi rugăciunea lui Ieremia.

18 Atuncia zis-au: [r] Veniţi, şi să facem uneltiri asupra lui Ieremia; [s] Căci legea nu va pierì dela preot, Nici sfatul dela înţelept, Nici cuvântul dela profet: Haideţi, şi să-l lovim cu limba, şi să nu luăm seamă la cuvintele lui! 19 Ia seamă la mine, Doamne, Şi auzi vocea celor ce se ceartă cu mine. 20 [t] Au cu rău se răsplăteşte binele? Căci au săpat groapă pentru vieaţa mea. Adu-ţi aminte cum am stat înaintea ta, ca să vorbesc de bine pentru dânşii, Ca să întorc mânia ta dela dânşii. 21 Deaceea dă pre fiii lor foametei, Şi pre ei dă-i săbiei: Femeile lor să fie lipsite de copii şi *să ajungă* văduve: Bărbaţii lor să fie loviţi de moarte, *Şi* tânării lor *să fie* bătuţi de sabie în luptă. 22 Auză-se strigăt din casele lor, când cetele aduse de tine *vor* *căděà* de o dată asupră-le; Căci au săpat groapă, ca să mă prindă, Şi au ascuns curse pentru picioarele mele. 23 Tu, Doamne, *cel ce* cunoşti toate sfaturile lor împotriva mea, pentru uciderea *mea*, Nu le iertà fărădelegea, Şi păcatul lor să nu-l ştergi de dinaintea ta; Fie răsturnaţi înaintea ta; Lucrează împotriva lor în timpul mâniei tale.

Pustiirea Ierusalimului închipuită prin spargerea unui borcan.

19 Aşà zice Domnul: Du-te şi cumpără-*ţi* un vas de lut de olar, şi ia *cu tine câţivà* din bătrânii poporului şi din cei mai bătrâni ai preoţilor: 2 Şi ieşi în [a] Valea Fiului lui Hinnom, care *este* la intrarea porţii olarilor, şi proclamă acolo cuvintele ce-ţi voiu spune, 3 Şi [b] zi: Ascultaţi cuvântul Domnului, regi ai lui Iuda, şi locuitori ai Ierusalimului! Aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Iatà eu voiu aduce asupra locului acestuia nenorociri, de cari tot cel ce le va auzì, îi vor [c] ţipà urechile. 4 Pentru că [d] m'au părăsit, au pângărit locul acesta, şi au tămâiat aici altor zei, pre care nu-i cunoscuseră, nici ei, nici părinţii lor, nici regii lui Iuda; şi au umplut locul acesta de [e] sângele nevinovaţilor; 5 Şi [f] au zidit înălţimi lui Baal, ca să ardă pre fiii lor în foc, *drept* arderi de tot lui Baal; [g] aceea ce n'am poruncit, nici n'am vorbit, şi nici în gând nu mi-a venit; 6 De aceea iatà, venì-vor zilele, zice Domnul, când locul acesta nu se va mai numì Tofet, nici [h] Valea Fiului lui Hinnom, ci Valea Tăierei. 7 Şi voiu nimicì în locul acesta sfatul lui Iuda şi al Ierusalimului; [i] şi-i voiu face să cadă de sa-

[f] 2 Reg. 17. 13. [g] Cap. 2. 25. [h] 1 Cor. 5. 1. [i] Cap. 5. 30. | [j] Car. 2. 13, 32. [k] Cap 10. 15. [l] Cap. 6. 16. | [m] Cap. 19. 8. [n] Mic. 6. 16. [o] Cap. 13. 24. | [p] Ps. 48. 7. [q] Cap. 2. 27. [r] Cap. 11. 19. | [s] Lev. 10. 11. [t] Ps. 109. 4, 5. — | *Capul 19.* [a] Ios. 15. 8. [b] Cap. 17. 20. [c] 1 Sam. 3. 11. | [d] Deut. 28. 20. [e] 2 Reg. 21. 16. [f] Cap. 7. 31, 32. | [g] Lev. 18. 21. [h] Ios. 15. 8. [i] Lev. 26. 17.

bie înaintea inamicului lor, și de mâna celor ce caută vieața lor; și [j] cadavrele lor le voiu dà spre mâncare paserilor cerului și fiarelor pământului: 8 Și voiu preface această cetate într'un [k] deșert și în batjocură: tot cel ce va trece pe lângă ea va rămâneà îngrozit, și *batjocurindu-o* va fluerà pentru toate rănile ei. 9 Și voiu face, ca să mănânce [l] carnea fiilor lor și carnea fetelor lor: și va mâncà fiecare carnea amicului său în *timpul* împresurării și al strâmtorării, cu care inamicii lor și cei ce caută vieața lor îi vor strâmtorà. 10 [m] Atuncia să strici vasul înaintea ochilor oamenilor, ce vor ieși cu tine: 11 Și să zici cătră ei: Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [n] Așà voiu sfărâmà pre acest popor și această cetate, precum sfărâmă *carevà* vasul olarului, ce nu se mai poate drege; și vor [o] immormântà în Tofet, ne *mai fiind* loc de îmmormântare *aiurea*. 12 Așà voiu face locului acestuia, zice Domnul, și locuitorilor lui, și voiu face cetatea aceasta asemenea Tofetului. 13 Și casele Ierusalimului și casele regilor lui Iuda vor fi necurate, [p] ca locul Tofetului, cu toate casele, pe acoperișul cărora tămâiară tutulor oștirilor cerești, și vărsară libațiuni altor zei. 14 Atuncia s'a întors Ieremia din Tofet, unde Domnul l-a trimis să profețiască; și stând în curtea casei Domnului, zis-a către tot poporul: 15 Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Iată, voiu aduce asupra cetății și asupra tutulor orașelor ei toate nenorocirile, câte am hotărât asupră-i; pentru că și-au întărit cerbicea lor, neascultând cuvintele mele.

Ieremia înpilat de către Pașur, vestește prinsoarea babilonică.

20 Dar Pașur, fiul lui [a] Immer, preotul, care *crà* și supraveghetor în casa Domnului, auzind pre Ieremia profețind lucrurile acestea; 2 Atuncia Pașur lovì pre Ieremia, profetul, și l-a pus în butucul din poarta de sus a lui Beniamin, în casa Domnului. 3 Și a doua zi a scos Pașur pre Ieremia din butuc: și Ieremia a zis către el: Domnul nu te-a chemat Pașur, *(Noroc din toate părțile)*, ci Magor-Misabib *(spaimă în toate părțile)*. 4 Căci așà zice Domnul: Iată, eu te voiu face de spaimă ție și tutulor amicilor tăi; și vor cădeà de sabia inamicilor lor, și ochii tăi vor vedeà *aceasta;* și voiu dà pre tot Iuda în mâna regelui Babilonului, care îi va duce prinși la Babilon, și-i va ucide cu sabie. 5 [b] Și voiu dà toată averea cetății acesteia, și tot câștigul ei, și toate cele de preț ale ei, și toate tezaurele regilor lui Iuda, în mâna inamicilor lor, care-i vor prădà, îi vor luà, și-i vor duce la Babilon. 6 Și tu, Pașur, și toți cei ce locuesc în casa ta, veți merge în prinsoare; și tu vei venì la Babilon, acolo vei murì, și acolo te vor îmmormântà pre tine și pre toți amicii tăi, cărora le-ai [c] profețit minciuni.

Ieremia se vaită, că s'a făcut profet.

7 Doamne, amăgitu-m'ai, și m'am amăgit: [d] Tu ai fost mai tare decât mine, și ai biruit, [e] Ajuns-am de râs în toate zilele: Fiecare mă batjocurește. 8 Căci de câte ori vorbesc, [f] Tip *pentru* sîlnicie, și strig *pentru* dărăpănarea *ce mi-se face*. Căci cuvântul Domnului mi s'a făcut, Spre rușine și batjocură în toate zilele. 9 Deci zisu-*mi*-am: Nu voiu aminti de Domnul, Nici nu voiu mai vorbì în numele lui; Dar *cuvântul său* erà în inima mea ca un [g] foc aprins, închis în oasele mele; Ostenitu-m'am purtându-le, și [h] nu mai pot. 10 [i] Căci am auzit ocări dela mulți: frică din toate părțile; Ei *zic*: Părâți-*l;* îl vom pârî: [j] Toți câți erau în pace cu mine pândit-au greșelile mele, *zicându-și*: Poate se va amăgì, și-l vom birui, și ne vom răsbunà de dânsul. 11 Dar Domnul *este* cu mine, ca un viteaz pu-

---

j Ps. 79. 2.
k Cap. 18. 16.
l Plân. 4. 10.
m Cap. 51. 63, 64.
n Ps. 2. 9.
o Cap. 7. 32.
p 2 Reg. 23. 10.

Capul 20.
a 1 Cron. 24. 14.
b 2 Reg. 20. 17.
c Cap. 14. 13, 14.
d Cap. 1. 6, 7.
e Plân. 3. 14.
f Cap. 6. 7.
g Iov 32. 18, 19.
h Iov 32. 18.
i Ps. 31. 13.
j Iov 19. 19.

ternic; Deaceea cei ce mă urmăresc vor cădea, şi nu vor birui: Se vor rusina foarte, că nu vor isbuti, *Cu* rusine vecinică, *ce* nu se va mai uità. 12 Da, Doamne, *Dumnezeul* ostirilor, cel ce încerci pre cel drept, Cel ce vezi rărunchii şi inima, Lasă-mă să văd răsbunarea ta asupra lor; Căci tie ţi-am încredinţat judecata mea. 13 Cântaţi Domnului, lăudaţi pre Domnul, Căci a mântuit vieaţa săracului din mâna celor răi. 14 Blestemată *fie* ziua, în care m'am născut: *Aceea* zi în care muma mea m'a născut, să nu fie binecuvântată. 15 Blestemat *fie* omul, care a dat de ştire părintelui meu, Zicând: Ti-s'a născut un fiu, Bucurându-l foarte. 16 Omul acela fie ca cetăţile, Pre care Domnul le-a stricat, şi fără îndurare; Să se audă dimineaţa strigătul *său*, Şi la amează-zi urletele *sale*. 17 De ce n'am fost ucis din mitra *mumei* mele, De ce muma mea n'a fost mormântul meu, Sau *de ce* mitra ei *n'a rămas* pururea îngrecată *de mine*? 18 De ce am ieşit din mitră, Ca să văd osteneala şi întristarea, Să se sfârşească zilele mele cu rusine?

La întrebarea lui Zedekia, Ieremia vesteşte dărâmarea Ierusalimului şi care e unica cale a scăpării.

21 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Ieremia, când a trimis la dânsul regele Zedekia pre [a]Paşur, fiul lui Melchia, şi pre [b]Zefania, fiul lui Maaseia, preotul zicând: 2 [c]Întreabă, rogu-te, pre Domnul pentru noi; căci Nebucodonosor, regele Babilonului, se luptă cu noi; poate că Domnul va lucrà pentru noi după toate minunile sale, ca *acela* să se ducă dela noi. 3 Şi Ieremia le-a răspuns: Aşà să spuneţi lui Zedekia: 4 Aşà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Iată, armele de resbel, ce *sunt* în mânile voastre, cu care vă luptaţi asupra regelui Babilonului şi al Chaldeilor, ce vă împresoară, le voiu întoarce de din afară zidurilor *voastre*, şi le [d]voiu strânge în mijlocul cetăţii aceştia; 5 Şi mă voiu luptà asupra voastră cu [e]mână întinsă şi cu braţ puternic, cu mânie şi furie şi cu aprindere mare. 6 Şi voiu lovì pre locuitorii cetăţii acesteia, şi om şi vite; şi vor murì de ciumă mare. 7 Şi după acestea, zice Domnul, [f]voiu dà pre Zedekia, regele lui Iuda, pre servii săi, pre popor, şi pre cei ce vor fi rămaşi în cetatea aceasta, după ciumă, sabie şi foamete, în mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului, şi în mâna inamicilor lor, în mânile celor ce caută vieaţa lor; şi el îi va lovì cu ascuţitul săbiei: [g]nu-i va cruţà, nici nu va compătimì *cu dânşii*, şi nici nu se va îndurà *de dânşii*. 8 Şi poporului acestuia să zici: Aşà zice Domnul: Iată [h]eu vă pun înainte calea vieţii şi calea morţii: 9 Cine [i]va rămânea în cetatea aceasta va murì de sabie, de foamete sau de ciumă; iar cine va ieşì, şi va trece la Chaldeii ce vă împresoară, va trăì, [j]şi vieaţa lui îi va fi drept pradă. 10 Căci [k]pus-am faţa mea preste cetatea aceasta spre rău, dar nu spre bine, zice Domnul; şi [l]se va dà în mânile regelui Babilonului, care[m] cu foc o va arde. 11 Şi către casa regelui lui Iuda *vei zice:* Ascultaţi cuvântul Domnului, 12 *Voi din* casa lui David! Aşà zice Domnul: [n]Judecaţi drept [o]dimineaţa, şi mântuiţi pre cel prădat din mânile apăsătorului; ca nu cumvà mânia mea să isbucnească, ca un foc, şi să ardă, fără ca să fie cine să *o* stingă, pentru răutatea faptelor voastre. 13 Iată [p]*sunt şi* împotrivă-ţi, tu cel ce zaci în vale, tu stânca câmpului, zice Domnul: *sunt împotrivă-ţi, tu* cel ce zici: [q]Cine se va pogorî asupră-mi? şi cine va întrà în locuinţele noastre? 14 Dar eu vă voiu pedepsì după [r]fructul faptelor voastre, zice Domnul; Căci voiu aprinde foc în pădurile lui, care va mistuì toate împrejurimile lui.

Capul 21.
a Cap. 38. 1.
b 2 Reg. 25. 18.
c Cap. 37. 3, 7.
d Isa. 13. 4.
e Esod. 6. 6.
f Cap. 37. 17.
g Deut. 28. 50.
h Deut. 30. 19.
i Cap. 38. 2, 17, 18.
j Cap. 39. 18.
k Lev. 17. 10.
l Cap. 38. 3.
m Cap. 34. 2, 22.
n Cap. 22. 3.
o Ps. 101. 8.
p Ezec. 13. 8.
q Cap. 49. 4.
r Isa. 3. 10, 11.

Prorocire împotriva regilor Sallum (Ioahas) Ioiachim și Ieconia.

22 Așà zice Domnul: Pogoară-te în casa regelui lui Iuda, și vorbește acolo cuvântul acesta, 2 Și zi: [a]Ascultă cuvântul Domnului, rege al lui Iuda! *tu* cel ce șezi pe tronul lui David, tu, servii tăi și poporul tău, cari întrați prin porțile acestea. 3 Așà zice Domnul: [b]Faceți drept și dreptate, Și scăpați pre cel prădat din mânile apăsătorului; Și [c]nu nedreptățiți, nici nu siluiți Pre străin, pre orfan și pre văduvă; Și nu vărsați în locul acesta sânge nevinovat. 4 Căci de veți face aceasta, [d]Atuncia vor întrà prin porțile casei acesteia Regi ce șed pe tronul lui David, Trași de trăsuri și călări, Ei, servii lor și poporul lor. 5 Dar de nu veți ascultà cuvintele acestea, [e]Mă jur pe mine însu-mi, zice Domnul, Că casa aceasta se va preface în ruini. 6 Căci așà zice Domnul de casa regelui lu Iuda: Tu-mi *ești* mie *ca* Galaadul, *și ca* un vârf al Libanului: *Dar* te voiu preface în pustiu, În cetăți nelocuite. 7 Și voiu pregătì asupră-ți pierzători, Pre fiecare cu armele sale, Și vor tăià [f]cedrii tăi cei aleși, [g]Și-*i* vor aruncà în foc. 8 Și popoare multe trecând pe dinaintea acestei cetăți, Vor zice unul către altul: [h]Dece Domnul a făcut astfel acestei cetăți mari? 9 Și vor răspunde; [i]Pentrucă părăsiră legământul Domnului, Dumnezeului lor, Și se închinară la alți zei, și le serviră 10 Nu plângeți pre [j]cel mort, Și nu vă purtați în negru pentru dânsul; Plângeți mai bine [k]pre cel dus; Căci nu se va mai întoarce, Și nu va mai vedeà pământul nașterii sale. 11 Căci așà zice Domnul De [l]Șallum, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, Care domnià în locul lui Iosia părintele său, *Și* [m]care a ieșit din locul acesta: Aicea nu se va mai întoarce; 12 Ci va muri în locul, În care l-au dus prins; Și nu va mai vedeà pământul acesta. 13 [n]Vai de cel ce zidește casa sa pe nedreptate, Și cămările sale pe nedrept: [o]*Cel ce* se servește de aproapele său pe nimica, Și nu-i dă *plată*; 14 Cel ce zice: Îmi voiu zidì casă mare Și cămări întinse; Și-i face ferestre, Și *o* acopere cu cedru, și *o* văpsește cu roșu. 15 Oare rege ești ca să te întreci cu cedrii? [p]Au părintele tău nu mâncà și beà *și el*? Și *când* făceà drept și dreptate. Atuncia îi mergeà bine. 16 *Când* apărà dreptul săracului și lipsitului. Atuncia îi [q]mergeà bine: Au aceasta nu *este* a mă cunoaște? zice Domnul. 17 [r]Dar ochii tăi și inima ta nu *sunt îndreptate* decât către sgârcenia ta, Și la vărsarea de sânge nevinovat, Și către facerea apăsării și a silniciei. 18 Deaceea așà zice Domnul De Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda: [s]Nu-l vor plânge, *zicând*: [t]Vai de fratele meu, și vai de soră mea! Nu-l vor plânge, *zicând*: Vai doamne! și vai măreția sa! 19 *Ci* [u]se va înmormântà cu înmormântare de asin. Târât și aruncat dincolo de porțile Ierusalimului. 20 Suie-te *Ierusalime*, în Liban, Și strigă, Ridică vocea ta din Basan, Și strigă din Abarim! Pentru că au pierit toți iubiții tăi. 21 Vorbit-am cu tine în *timpul* prosperității tale; *Dar* ai zis: Nu voiesc să ascult. [v]Aceasta *a fost* purtarea ta din tânărețele tale, Că n'ai ascultat de vocea mea. 22 Vântul va paște pre toți [x]păstorii tăi, Și [y]iubiții tăi vor merge în prinsoare; Atuncia te vei rușinà, și vei roși, Pentru toată răutatea ta. 23 Tu care locuești în *lemn din* Liban. Care faci cuibul tău în cedri, Cât ai să fii vrednic de plâns, când vor venì durerile asupră-ți, [z]Chinul, ca al unei femei în facere! 24 Viu *sunt*! zice Domnul, Și [a]dacă *tu*, Conia, fiul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, [b]Ai fi un sigil pe mâna mea cea dreaptă, Chiar și de acolo te-aș smulge. 25 Da, date-voiu în mâna celor ce caută vieața ta. Și în mânile *acelora* de ale căror fețe

Capul 22.
a Cap. 17. 20.
b Cap. 21. 12.
c Vers. 17.
d Cap. 17. 25.
e Ebr. 6. 13, 17.
f Isa. 37. 24.
g Cap. 21. 14.
h Deut. 29. 24, 25.
i 2 Reg. 22. 17.
j 2 Reg. 22. 20.
k Vers. 11.
l 1 Cron. 3. 15.
m 2 Reg. 23. 34.
n 2 Reg. 23. 35.
o Iac. 5. 4.
p 2 Reg. 23. 25.
q Ps. 128. 2.
r Ezec. 19. 6.
s Cap. 16. 4, 6.
t 1 Reg. 13. 30.
u 2 Cron. 36. 6
v Cap. 3. 25.
x Cap. 23. 1.
y Vers. 20.
z Cap. 6. 24.
a 2 Reg. 24. 8, 8.
b Cânt. 8. 6.

te temi. În mânile lui Nebucodonosor, regele Babilonului, Și în mâna Chaldeilor. 26 Și te voiu aruncà, pre tine, Și pre muma ta, care te-a născut, Într'un pământ străin, în care nu v'ați născut: Și acolo veți murì; 27 Dar în pământul, unde doresc să se întoarcă, Acolo nu se vor întoarce. 28 Acest om Conia, *este el* oare un vas despreţuit *și* sfărâmat? O unealtă de nici o treabă? De ce s'au asvârlit el și semânția lui, Și s'au aruncat într'un pământ, pre care nu-l cunosc? 29 O pământe! pământe! pământe! ascultă cuvântul Domnului. 30 Așà zice Domnul: Scrieți pe omul acesta fără copii, Un om *ce* nu va prosperà în zilele lui: Căci nu va prosperà din semânția lui nici un om, Care să șeadă pe tronul lui David, Și să domnească încă în Iuda.

Împotriva păstorilor răi. Făgăduința bunului păstor și rege din neamul lui David.

23 Vai [a]de păstorii, ce stric și risipesc oile păşunii mele, Zice Domnul. 2 Deaceea, așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, De păstorii ce păstoresc pre poporul meu: Voi ați împrăștiat oile mele, și le-ați alungat, Și n'ați luat seamă de dânsele; [b]Iată, eu vă voiu pedepsì Pentru răutatea faptelor voastre, zice Domnul; 3 Și [c]voiu adunà rămășița oilor mele Din toate țările, unde le-am alungat, Și le voiu aduce iarăși la staulele lor, Și vor crește, și se vor înmulți. 4 Și voiu ridicà [d]păstori preste dânsele, cari le vor păstorì: Și nu se vor mai teme, nici se vor înspăimântà, Și *nici unul* dintr'înșii nu va lipsì, zice Domnul. 5 Iată, [e]vin zile zice Domnul, Că voiu ridicà lui David odraslă dreaptă, Și rege va domnì, și va prosperà, [f]Și va face drept și dreptate pe pământ. 6 [g]În zilele sale Iuda se va mântuì, Și Israel [h]va locuì în siguranță; Și [i]acesta *este* numele lui, cu care se va numì: Domnul, Mântuirea Noastră. 7 Deaceea iată, [j]vin zile, zice Domnul, Că nu vor mai zice: Viu *este* Domnul, Care a scos pre fiii lui Israel din pământul Egiptului; 8 Ci: Viu *este* Domnul, Care a scos și care a adus sămânța casei lui Israel Din pământul dela mează-noapte [k]și din toate țările, unde-l alungasem; Și vor locuì în pământul lor.

Mustrări și amenințări îndreptate către profeții cei mincinoși.

9 Către proteți. Inima mea se sfărâmă în mine, Tremură [l]toate oasele mele; Sunt ca omul cel beat, și ca omul repus de vin, De teama Domnului, Și de teama cuvintelor celor sfinte ale lui. 10 Căci [m]pământul *acesta* este plin de adulteri: [n]Pentru blesteme jelește țara, *Și* [o]păşunile pustiiului s'au uscat; Purtarea lor *este* răutatea, și puterea lor cu nedreptate. 11 Căci [p]și profetul și preotul au nelegiuit: Chiar și [q]în casa mea eu am aflat răutățile lor, zice Domnul. 12 [r]De aceea calea lor va ajunge pentru ei, Ca *locurile* alunecoase în întunerec; Vor fi împinși, și vor cădeà într'insa; Căci [s]voiu aduce asupra lor rele: Anul pedepsei lor, zice Domnul. 13 Văzut-am prostia și în profeții Samariei: [t]Au profețit în *numele lui* Baal, și [u]au amăgit pre poporul meu Israel; 14 Și chiar între profeții Ierusalimului am văzut un lucru înfricoșat; [v]Fac adulter, [x]umblă cu minciuni, Și [y]împuternicesc mânile răilor, *Așà* că nici unul nu se întoarce dela răutatea sa; Toți aceștia ajuns-au înaintea mea ca [z]Sodoma, Și locuitorii lui ca ai Gomorei. 15 Deaceea așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, de proteți: Iată, eu îi voiu nutrì cu [a]pelin, Și-i voiu adăpà cu apă de fiere: Căci dela profeții Ierusalimului Ieși nelegiuirea preste tot pământul *acesta*. 16 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Nu ascultați cuvintele profeților cari vă profețesc; Aceștia vă ademenesc la deșertăciune, [b]Vorbind viziuni din inima lor, Și nu din gura

Capul 23.
a Cap. 10. 21. *b* Exod. 32. 34. *c* Cap 32. 37. *d* Ezec. 34. 23, etc. *e* Isa. 4. 2. *f* Ps. 72. 2. *g* Deut. 33 28. *h* Cap. 32. 37. *i* 1 Cor. 1. 30. Cap. 16. 14,15. *k* Isa. 43. 5, 6. *l* Hab. 3. 16. *m* Cap. 5. 7, 8. *n* Oseă 4. 2. 3. *o* Cap. 9. 10. *p* Cap. 6. 13. *q* Cap. 7. 30. *r* Ps. 35. 6. *s* Cap. 11. 23. *t* Cap. 2. 8. *u* Isa. 9. 16. *v* Cap. 29 23. *x* Vers. 26. *y* Ezec. 13. 22. *z* Deut. 32. 32. *a* Cap. 8. 14. *b* Cap. 14. 14.

Domnului. 17 Ei zic celor ce mă disprețuesc; *Așà* zice Domnul: [c]„Pace veți aveà.“ Și *mai* zic către tot cel ce umblă după învârtoșarea inimii sale: [d]„Nu va venì răul asupra voastră.“ 18 Dar [e]cine a fost de față la sfătuirea Domnului, Încât să fi priceput și să fi auzit cuvântul său? Cine a ascultat cuvântul său, încât să-*l* fi auzit? 19 Iată, [f]furtuna Domnului, furia *sa*, iese, Și un vârtej puternic, Care va învăluì capul celor nelegiuiți. 20 [g]Mânia Domnului nu se va întoarce, Până ce nu se va face, și până ce nu va întărì cugetările inimii sale; [h]În zilele de apoi veți înțelege aceasta pe deplin. 21 [i]N'am trimis eu pre acești profeți, totuși ei au alergat; Nu le-am vorbit, totuși ei profețesc. 22 Căci de ar fi [j]fost la sfătuirea mea, Atuncia ar fi făcut pre poporul meu să audă cuvintele mele, Și [k]i-ar fi întors dela calea lor cea rea, Și dela răutatea faptelor lor. 23 Oare *numai* de aproape *sunt* Dumnezeu, zice Domnul, Și nu *sunt* și de departe Dumnezeu? 24 *De* [l]se ascunde cinevà în locuri ascunse, Au doară nu pot eu să-l văd? zice Domnul; [m]Au nu umplu cerul și pământul? zice Domnul. 25 Auzit-am ce zic profeții, Cei ce profețesc în numele meu minciună, Zicând: Am visat! am visat! 26 Până când va fi *aceasta* în inimile profeților, ce profețesc minciuna? *Ale celor* ce profețesc *numai* înșelăciunile inimii lor; 27 Ei cugetă să facă pre poporul meu Să uite numele meu prin visurile lor, Pre care le spune unul altuia, [n]Precum uitară părinții lor numele meu pentru Baal. 28 Profetul care visează, să spună visul *său;* Și acela ce are cuvântul meu, să proclame cuvântul meu într'adevăr, Ce *are a face* paiele cu grâul? zice Domnul. 29 Au nu *este* ca un foc cuvântul meu? zice Domnul, Și ca un ciocan, *ce* sfărâmă stânca? 30 Deaceea iată, [o]eu *sunt* împotriva profeților, zice Domnul, Cari fură cuvintele mele, unul dela altul. 31 Iată, eu *sunt* împotriva profeților, zice Domnul, Cari deprind limba lor, ca să zică: *Domnul* zice. 32 Iată, eu *sunt* împotriva celora, ce profețesc visuri mincinoase, zice Domnul, Și le spun și amăgesc pre poporul meu Cu minciunile lor și cu [p]sumeția lor; Și tot nu i-am trimis, nici nu le-am poruncit; Și nici nu folosesc poporului acestuia, Zice Domnul. 33 Și dacă poporul acesta, sau profetul, sau preotul Te vor întrebà, zicând: „Care *este* sarcina Domnului?“ Atuncia le vei răspunde: „Care *este* [q]sarcina? *Aceasta*: „Voiesc să vă părăsesc, zice Domnul.“ 34 *Cât pentru* profetul sau preotul sau poporul, Care ar zice: „Sarcina Domnului!“ Eu voiu pedepsì pre unul ca acesta și casa lui. 35 Așà să vorbiți unul către altul, Și fiecare către fratele său: „Ce a răspuns Domnul?“ Sau: „Ce a zis Domnul?“ 36 Dar să nu mai vorbiți de „sarcina Domnului“; Căci cuvântul unuia ca acestuia va fi sarcina sa. Fiindcă suciți cuvintele Dumnezeului celui viu, Ale Domnului, Dumnezeul oștirilor și al nostru. 37 Așà să ziceți profetului: Ce ți-a răspuns Domnul? Sau: Ce a zis Domnul? 38 Dar fiindcă ziceți: „Sarcina Domnului“, 39 Deaceea așà zice Domnul: Fiindcă spuneți cuvântul acesta: „Sarcina Domnului“, Și eu am trimis către voi, zicând: Să nu ziceți: „Sarcina Domnului;“ Deaceea iată, eu vă voiu alungà, Și vă voiu lepădà dela fața mea, Și cetatea ce v'am dat vouă și părinților voștri; 40 Și voiu aduce asupra voastră ocară nesfârșită, Și rușine vecinică, care nu se va uità.

Partea bună și rea a poporului arătată prin emblema a două panere de smochine bune și rele.

24 [a]Domnul mă făcù să văd, și iată, două panere de smochine *erau* puse înaintea templului Domnului, după ce strămutase Nebucodonosor, [b]regele Babilonului, din Ierusalim pre [c]Ieconia,

c Cap. 6. 14.
d Mic. 3. 11
e Iov 15. 8.
f Cap. 25. 32.
g Cap. 30. 24.
h Fac. 49. 1.
i Cap. 14. 14.
j Vers. 18.
k Cap. 25. 5.
l Ps 139. 7, etc.
m 1 Reg. 8. 27.
n Jude. 3. 7.
o Deut. 18. 20.
p Zof. 3. 4.
q Mal. 1. 1.
—
Capul 24.
a Amos 7. 1, 4.
b 2 Reg. 24 12, etc.
c Cap. 22. 24, etc.

fiul lu Iehoiakim, regele lui Iuda, pre mai mari lui Iuda, pre teslari și pre ferari, și i-a dus la Babilon. 2 Un paner *avea* smochine bune foarte, ca smochinele cele întâi, dar celalalt paner *avea* smochine rele de tot, care de rele ce erau, nu puteau fi mâncate. 3 Atuncia m'a întrebat Domnul, *zicând:* Ce vezi, Ieremia? și am răspuns: Smochine, smochine bune, bune foarte; și rele, rele foarte, de nu pot fi mâncate, de rele ce sunt. 4 Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 5 Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Precum aceste smochine sunt bune, Așà voiu recunoaște pre cei strămutați din Iuda, Pre cari i-am trimis din locul acesta, În pământul Chaldeilor, spre binele *lor:* 6 Căci voiu îndreptà asupra lor ochii mei spre bine, Și-i [d]voiu întoarce în pământul acesta, Și-i [e]voiu zidì, și nu-i voiu surpà, Și-i voiu sădì, și nu-*i* voiu desrădăcinà. 7 Și le voiu dà [f]inimă, ca să mă cunoască, Că eu *sunt* Domnul; Și ei [g]îmi vor fi popor, Și eu le voiu fi Dumnezeu; Căci se vor întoarce către [h]mine din toată inima lor. 8 Și precum *acele* [i]smochine rele nu pot fi mâncate, de rele ce sunt, Așà zice Domnul: Astfel voiu dà pre Zedekia, regele lui Iuda, Pre mai marii lui, Pre rămășița Ierusalimului, care rămâne în pământul acesta, Și [j]pre cei ce locuesc în pământul Egiptului, 9 Îi voiu dà tutulor regatelor pământului, *Ca să fie* [k]de apăsare, de nenorocire, de rușine, Și de proverb, de râs și de blestem, În toate locurile, unde îi voiu alungà. 10 Și voiu trimite asupră-le sabie, foamete și ciumă, Pânăce se vor nimicì de pe pământul, pre care l-am dat lor și părinților lor.

Preziceri dêspre prinsoarea de șeapte-zeci ani.

25 Cuvântul care a fost către Ieremia despre tot poporul lui Iuda, în [a]anul al patrulea *al domniei* lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, care *a fost* anul întâiu al lui Nebucodonosor, regele Babilonului: 2 Pre care Ieremia profetul l-a vorbit către tot poporul lui Iuda, și către toți locuitorii Ierusalimului, zicând: 3 [b]Dela anul al treisprezecelea al lui Iosia, fiul lui Amon, regele lui Iuda, până în ziua aceasta, care *este* anul al douăzeci și treilea, cuvântul Domnului a fost către mine, *și* eu v'am vorbit, sculându-mă de dimineață și vorbind: [c]dar n'ați ascultat. 4 Și a trimis Domnul către voi pre toți servii săi, pre profeți, [d]sculându-se de dimineață și trimițându-i; dar n'ați ascultat, nici ați plecat urechea voastră, ca să auziți. 5 El a zis: [e]Întoarceți-vă fiecare dela calea sa cea rea și dela răutatea faptelor sale, și locuiți pe pământul, ce Domnul v'a dat vouă și părinților voștri în veci și nesfârșit. 6 Și nu urmați după alți zei, ca să le serviți și să vă închinați lor; și nu mă întărâtați prin lucrurile mânilor voastre; și *atuncia* nu vă voiu face nici un rău. 7 Dar n'ați ascultat de mine, zice Domnul: *așà* că m'ați [f]întărâtat prin lucrurile mânilor voastre, spre dauna voastră. 8 Deaceea așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Fiindcă n'ați ascultat de cuvintele mele; 9 Iată, eu voiu trimite, și voiu adunà [g]toate neamurile dela meazănoapte, zice Domnul, și pre Nebucodonosor, regele Babilonului, [h]servul meu, și le voiu aduce asupra pământului acestuia, asupra locuitorilor lui, și asupra tutulor popoarelor acestora de jur împrejur, și le voiu nimicì; le [i]voiu face de groază, de dispreț și de ruină vecinică. 10 Și voiu face să înceteze dintre dânșii [j]vocea bucuriei și vocea veseliei, vocea de mire și vocea de mireasă, [k]vuetul pietrei de moară și lumina de candelă. 11 Și tot pământul acesta va fi *prefăcut în* ruină și pustietate; și popoarele acestea vor servì pre regele Babilonului șeaptezeci de ani.

[d] Cap. 12. 15. [e] Cap. 32. 41. [f] Deut. 30. 6. | [g] Cap. 30. 22. [h] Cap. 29. 18. | [i] Cap. 29. 17. [j] Cap. 49. [k] Deuf 28.26,87. | [l] Ps. 44. 13, 14. — | *Capul 25.* [a] Cap. 36. 1. [b] Cap. 1. 2. | [c] Cap. 7. 13. [d] Cap. 7. 13, 25. [e] 2 Reg. 17. 13. | [f] Deut 32. 21. [g] Cap. 1. 15. [h] Cap. 27. 1. | [i] Cap. 18. 16. [j] Isa. 24. 7. [k] Eccl. 12. 4.

Prăpădirea Babilonului.

12 Dar [l]la împlinirea celor șaptezeci de ani voiu pedepsì, zice Domnul, pre regele Babilonului și pre poporul acela pentru nelegiuirea lor, și pre pământul Chaldeilor, pre[m] care-l voiu preface într'o pustietate vecinică. 13 Și voiu face să vină asupra pământului aceluia toate cuvintele mele, pre care le-am vorbit asupra lui, *adecă* tot ce este scris în cartea aceasta, ce Ieremia a profețit asupra tutulor popoarelor. 14 [n]Căci multe popoare și [o]regi mari le vor [p]supune și pre dânsele; [q]și le voiu răsplătì după faptele lor, și după făpturile mânilor lor.

Cupa de mânie pentru toate popoarele.

15 Căci așà zice către mine Domnul, Dumnezeul lui Israel; Ia această [r]cupă de vin a mâniei *mele* din mâna mea, și adapă din ea pre toate popoarele, către care te voiu trimite. 16 [s]Vor beà, vor șovăì, și se vor înfurià de sabia, pe care o voiu trimite între ele. 17 Atuncia am luat cupa din mâna Domnului, și am adăpat toate popoarele, la care Domnul m'a trimis: 18 *Adecă:* Ierusalimul și cetățile lui Iuda, pre regii lui și pre mai marii lui, ca să-i aducă [t]în pustiire, în groază, în batjocură și [u]în blestem, precum *sunt* astăzi: 19 Pre [v]Faraon, regele Egiptului, pre servii lui, pre mai marii lui, și pre tot poporul său; 20 Și pre tot[x] poporul cel amestecat, și pre toți regii [y]pământului Uz, și pre [z]toți regii pământului Filistenilor, și Așkalonul, și pre Gaza, și Ekronul, și [a]rămășița Așdodului; 21 [b]Edomul, și [c]Moabul, și pre fiii lui [d]Ammon; 22 Pre toți regii [e]Tirului, și pre toți regii Sidonului, și pre regii insulelor, care *se află* dincolo de [f]mare; 23 [g]Dedanul și Tema, și Buzul, și pre toți cei ce taie marginile *părului capului;* 24 Și pre [h]toți regii Arabiei, și pre toți regii [i]popoarelor amestecate, care locuesc în pustiu; 25 Pre toți regii Zimrei, pre toți regii [j]Elamului, și pre toți regii Mezilor; 26 Pre [k]toți regii dela meză-noapte, *pre cei* de departe și *pre cei* de aproape, unul cu altul, și pre toate regatele țărilor, ce *se află* pe suprafața pământului: [l]și regele Șeșacului *(Babilonului)* va beà după dânșii. 27 Și le va zice: Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: [m]Beți până[n] ce vă veți îmbătà, veți vărsà și veți căděà, așà ca să nu vă mai sculați, de sabia pe care o voiu trimite între voi. 28 Și de nu vor voi să ia cupa din mâna ta, ca să beà, atuncia să le zici: Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Tot veți beà; 29 Căci iată, [o]eu încep a aduce răul asupra cetății[p] ce se numește după numele meu, și voi veți rămâneà oare nepedepsiți? nu veți rămâneà nepedepsiți: că [q]eu voiu chemà sabia asupra tutulor locuitorilor pământului, zice Domnul *Dumnezeul* oștirilor. 30 Deaceea tu profețește asupră-le toate cuvintele acestea, și zi-le lor: Domnul [r]tună din înălțime. Și face să răsune vocea lui din [s]locașul său cel sfânt: Tună puternic asupra [t]colibei sale; Scoate [u]strigăte, ca ale călcătorilor *de vin,* Asupra tutulor locuitorilor pământului. 31 Vuetul pătrunde până la marginele pământului: Căci Domnul [v]se va judecà cu popoarele: [x]El a proclamat hotărîrea *sa* asupra tutulor muritorilor, *Și* va dà săbiei pre toți nelegiuiții, Zice Domnul. 32 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Iată, răul iese dela popor la popor, Și un [y]vârtej mare se ridică Dela marginele pământului. 33 Și în ziua aceea [z]uciși de Domnul vor zăceà Dela o margine a pământului până la *cealaltă* margine a lui: Nu vor fi plânși, nici strânși, nici *chiar* îmmormântați; Vor fi *ca* gunoiul pe fața pământului. 34 Urlați, păstorilor și strigați! Tăvăliți-vă *în pulbere,*

l Dan. 9. 2. *m* Isa. 13. 19. *n* Cap. 50. 9. *o* Cap. 50. 41. *p* Cap. 27. 7. *q* Cap. 50. 29. *r* Iov 21. 20. *s* Nah. 3. 11. *t* Vers. 9, 11. *u* Cap. 24. 9. *v* Cap. 46. 2, 25. *x* Vers. 24. *y* Iov 1. 1. *z* Cap. 47. 1, 5, 7. *a* Isa. 20. 1. *b* Cap. 49. 7, etc. *c* Cap. 48. 1. *d* Cap. 49. 1. *e* Cap. 47. 4. *f* Cap. 49. 23.* *g* Cap. 49. 8. *h* 2 Cron. 9. 14. *i* Ezec. 30. 5. *j* Cap. 49. 34. *k* Cap. 50. 9. *l* Cap. 51. 41. *m* Hab. 2. 16. *n* Isa. 51. 21 *o* 1 Pet. 4. 17. *p* Dan. 9. 18, 19. *q* Ezec. 38. 21. *r* Isa. 42. 13. *s* Ps. 11. 4. *t* 1 Reg. 9. 3. *u* Isa. 16. 9. *v* Osea 4. 1. *x* Isa. 66. 16. *y* Cap. 23. 19. *z* Isa. 66. 16.

conducători ai turmei! Căci au venit zilele sfăşierii voastre şi ale împrăştierii voastre: Şi veţi căde*à* *pe pământ*, ca un vas de preţ. 35 Şi păstorii nu vor aveà nici o scăpare: Şi conducătorii turmei nu *vor aveà* nici un adăpost. 36 Răsună strigarea păstorilor. Şi urletul conducătorilor turmei; Căci Domnul a pustiit păşunea lor. 37 Şi colibele cele pacinice amuţesc De aprinderea mâniei Domnului. 38 El a părăsit tufarul său, ca un leu: Căci pământul lor s'a prefăcut înt'ro pustietate Înaintea furiei *săbiei* pierzătoare, Şi înaintea aprinderii mâniei sale.

Ieremia prezice nimicirea templului; şi cu anevoie scapă de moarte.

26 La începutul domniei lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, a fost cuvântul acesta dela Domnul *către Ieremia*, zicând: 2 Aşà zice Domnul: Păşeşte în [a] porticul casei Domnului, şi vorbeşte tutulor cetăţilor lui Iuda, care vin să se închine în casa Domnului, [b] toate cuvintele, ce-ţi voiu porunci să le vorbeşti; [c] nu lăsà nici un cuvânt. 3 [d] Poate că vor auzì, şi se vor întoarce fiecare dela calea sa cea rea, şi mie îmi va [e] părea rău de răul, ce am în gând să le fac pentru răutatea faptelor lor. 4 Şi spune-le: Aşà zice Domnul: [f] De nu mă veţi ascultà, ca să umblaţi după legea mea, ce v'am pus-o înainte, 5 *Şi* ca să ascultaţi de cuvintele servilor mei, profeţilor, pre [g] care-i trimit către voi, sculându-mă de dimineaţă şi trimiţându-*i*; *de* nu mă veţi ascultà: 6 Atuncia voiu face casa aceasta ca [h] Şiloul, şi pre cetatea aceasta o voiu face [i] de blestem tutulor popoarelor pământului. 7 Şi au auzit preoţii şi profeţii şi tot poporul pre Ieremia vorbind cuvintele acestea în casa Domnului. 8 Şi după ce Ieremia a încetat de a vorbì toate câte i-a poruncit Domnul să vorbească către tot poporul, preoţii şi profeţii şi tot poporul l-au prins, zicând: Trebue să mori. 9 Pentru ce ai profeţit în numele Domnului, zicând: Casa aceasta va ajunge ca Şiloul, şi cetatea aceasta se va pustiì *aşà că* nu *va fi* cine să locuiască *într'însa?* Şi tot poporul s'a adunat asupra lui Ieremia în casa Domnului. 10 Şi auzind mai marii lui Iuda aceste lucruri, s'au suit din casa regelui în casa Domnului, şi au şezut la întrarea porţii celei nouă *a casei* Domnului. 11 Atuncia preoţii şi profeţii au vorbit către mai marii şi către tot poporul, zicând: Pedeapsă de moarte *se cuvine* omului acestuia, [j] pentru că a profeţit *rele* asupra cetăţii acesteia, cum cu urechile voastre aţi auzit. 12 Atuncia Ieremia vorbì către toţi mai marii şi către tot poporul, zicând: Domnul m'a trimis, ca să profeţesc asupra casei acesteia şi asupra cetăţii acesteia toate cuvintele, pe care le-aţi auzit. 13 Şi acum îndreptaţi [k] urmările voastre, şi faptele voastre, şi ascultaţi de vocea Domnului, Dumnezeului vostru; şi Domnului [l] îi va părea rău de răul ce a proclamat asupră-vă. 14 Dar [m] eu *sunt* în mânile voastre; faceţi cu mine cum *este* bine şi drept în ochii voştri. 15 Dar să ştiţi că dacă mă veţi omorî, veţi aduce sânge nevinovat asupra voastră, asupra cetăţii acesteia, şi asupra locuitorilor ei; căci Domnul cu adevărat m'a trimis, către voi, ca să vorbesc în urechile voastre toate cuvintele acestea.

16 Atuncia ziseră mai marii şi tot poporul către preoţi şi către profeţi: Pedeapsă de moarte nu *se cuvine* omului acestuia; că a vorbit către noi în numele Domnului, Dumnezeului nostru. 17 [n] Atuncia s'au ridicat oare-cari din bătrânii ţării, şi au vorbit către toată adunarea poporului, zicând: 18 [o] Micha, Moraşteneul, profeţì în zilele lui Hezekia, regele lui Iuda, şi vorbì către tot poporul lui Iuda, zicând: Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Sionul se va arà *ca* un ogor, şi Ierusalimul va ajunge o grămadă de pietre, şi muntele

Capul 26.
a Cap. 19. 14. | b Vzec. 3. 10. | c Fapt. 20. 27. | d Cap. 36. 3. | e Iona 3. 8, 9. | f Lev. 26. 14. etc. | g Cap. 7. 13, 25. | h 1 Sam. 4. 10, 11. | i Isa. 65. 15. | j Cap. 38. 4. | k Cap 7. 3. | l Vers. 3, 19. | m Cap. 38. 5. | n Fapt. 5, 34, etc. | o Mic. 1. 1.

templului *se va face* ca locurile înalte ale unei păduri. 19 Oare Hezekia, regele lui Iuda, și tot Iuda l-a omorît? Au nu s'a temut de Domnul, și au nu a rugat pre Domnul, și Domnului i-a părut rău de răul ce a cuvântat asupră-le? Noi am face deci un rău mare sufletelor noastre. 20 S'a sculat încă și un om, care profeți în numele Domnului, *adecă*, Urija, fiul lui Șemaia, din Kiriatu-Iearim, și profeți asupra cetății acesteia și asupra pământului acestuia, după toate cuvintele lui Ieremia; 21 Și când a auzit regele Iehoiakim, și toți puternicii lui, și toți mai marii *lui*, cuvintele lui, regele a căutat să-l omoare; dar când auzì Urija, se temù, și fugì, și se duse în Egipt; 22 Și regele Iehoiakim trimise oameni în Egipt: pre Elnatan, fiul lui Acbor, și câți-va cu dânsul în Egipt: 23 Și scoaseră pre Urija din Egipt, îl aduseră către regele Iehoiakim, care-l ucise cu sabie, și aruncă corpul său mort în mormintele fiilor poporului de rând. 24 Dar mâna lui Ahikam, fiul lui Șafan, erà cu Ieremia, ca să nu-l deà în mânile poporului, ca să-l omoare.

Profetul sfătuește pre Iudei și pre popoarele din vecinătate de a se supune lui Nebucodonosor.

27 La începutul domniei lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, [a] regele lui Iuda, a fost acest cuvânt dela Domnul către Ieremia, zicând: 2 Așà zice Domnul cătră mine: Făți legături și juguri, [b] și le pune pe grumazul tău; 3 Și le trimite regelui Edomului, regelui Moabului, regelui fiilor lui Ammon, regelui Tirului, și regelui Sidonului, prin mânile solilor, cari au să vină la Ierusalim către Zedekia, regele lui Iuda; 4 Și poruncește-le să zică domnilor lor: Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: așà veți zice domnilor voștri: 5 [c] Eu am făcut pământul, *zice Domnul*, pre om, și animalele depe fața pământului, cu puterea mea cea mare și cu brațul meu cel întins; și [d] l-am dat cui mi-a plăcut. 6 [e] Și acum eu am dat toate aceste țări în mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului, [f] servul meu; și chiar și pre [g] fiarele câmpului datu-i-le-am, ca să-i servească. 7 [h] Și toate popoarele îl vor servì, pe el și pe fiul său, și pe fiul fiului său, [i] până când va venì și timpul pământului său; [j] și atuncia popoare multe și regi mari îl vor supune și pre dânsul. 8 Și pe poporul și pe regatul, care nu va servì pe Nebucodonosor, regele Babilonului, și care nu va voì să pună grumazul său supt jugul regelui Babilonului, pre poporul acela îl voiu pedepsì, zice Domnul, cu sabie, cu foamete și cu ciumă, până când îl voiu nimicì prin mâna aceluia. 9 Dar voi să nu ascultați de profeții voștri, nici de gâcitorii voștri, nici de visătorii voștri, nici de vrăjitorii voștri de timp, nici de fermecătorii voștri, cari vorbesc către voi, zicând: Nu veți servì pre regele Babilonului; 10 [k] Căci ei vă profețesc minciună, ca să vă depărteze din pământul vostru, să vă alungă, și ca voi să pieriți. 11 Dar pe poporul, care va pune grumazul său supt jugul regelui Babilonului, și-l va servì, pre acela îl voiu lăsà să rămână încă în pământul său, zice Domnul; îl va lucrà, și va locuì în el. 12 Vorbit-am și lui [l] Zedekia, regele lui Iuda, după toate cuvintele acestea, zicând: Puneți grumajii voștri supt jugul regelui Babilonului, și-l serviți, pre el și pre poporul său; și veți trăì. 13 [m] Dece să muriți, tu și poporul tău, de sabie, de foamete și de ciumă, precum Domnul a zis de poporul, ce nu va servì pre regele Babilonului? 14 Deaceea să nu ascultați de cuvintele profeților, cari vă vorbesc, zicând: Nu veți servì pre regele Babilonului; căci ei vă profețesc [n] minciună. 15 Căci eu nu i-am trimis, zice Domnul; dar ei profețesc minciună în numele meu, ca să vă alung, și ca să pieriți voi și profeții, cari profețesc către voi. 16 Vorbit-am și profeților și la

Capul 27.
a Cap. 28. 1. *b* Cap 28. 10,12. *c* Ps. 115. 15. *d* Dan. 4. 17. 25, 32. *e* Cap. 28. 14. *f* Ezec. 29. 18,20. *g* Cap. 28. 14. *h* 2 Cron. 36. 20. *i* Dan. 5. 26. *j* Cap. 25. 14. *k* Vers. 14. *l* Cap. 28. 1. *m* Ezec. 18. 31. *n* Cap. 14. 14.

tot poporul acesta, zicând: Așà zice Domnul: Să nu ascultați de cuvintele profeților voștri, cari vă profețesc zicând: Iată, [o]vasele casei Domnului se vor aduce îndărăt în curând din Babilon; căci ei vă profețesc minciună. 17 Nu-i ascultați: serviți pre regele Babilonului, și veți trăi: dece această cetate să se prefacă în ruine? 18 De *sunt* profeți, și cuvântul Domnului de este cu dânșii, să se roage acum Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, ca să nu fie duse la Babilon vasele, cari au rămas în casa Domnului și *în* casa regelui lui Iuda și în Ierusalim. 19 Căci așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, [p]pentru stâlpii, pentru marea, pentru piedestalele și pentru celelalte vase, ce au *mai* rămas în cetatea aceasta: 20 Pre cari Nebucodonosor, regele Babilonului, nu le-a luat, când a strămutat din Ierusalim în Babilon pre Ieconia, fiul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, și pre fruntașii lui Iuda și ai Ierusalimului: 21 Da, așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, pentru vasele ce au *mai* rămas *în* casa Domnului și *în* casa regelui lui Iuda și *în* Ierusalim: 22 Ele vor fi duse în Babilon, și vor rămâneà acolo până în ziua, în care îmi voiu aduce aminte de ele, zice Domnul: atuncia le voiu sùi iarăși, și le voiu aduce îndărăt în locul acesta.

Un profet mincinos; Hanania se împotrivește lui Ieremia; acesta îi prezice moartea, care și urmează în același an.

28 Și [a]în același an, la începutul domniei lui Zedekia, regele lui Iuda, *adecă* pe la anul al patrulea, în luna a cincea, Hanania, fiul lui Azur, profetul care *erà* din Ghibeon, a vorbit către mine în casa Domnului, înaintea preoților și a tot poporul, zicând: 2 „Așà spune Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, zicând: Sfărâmat-am [b]jugul regelui Babilonului. 3 [c]Până în doi ani de zile voiu aduce îndărăt în locul acesta toate vasele casei Domnului, pre cari Nebucodonosor, regele Babilonului, le-a luat din locul acesta, și le-a dus în Babilon. 4 Și voiu aduce îndărăt în locul acesta, zice Domnul, pre Ieconia, fiul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, și pre toți prinșii lui Iuda, cari s'au dus în Babilon; căci voiu sfărâmà jugul regelui Babilonului.“ 5 Atuncia a zis Ieremia, profetul, către profetul Hanania înaintea preoților, și înaintea a tot poporul, cari stăteau în casa Domnului: 6 A zis profetul Ieremia: [d]Amin: Domnul să facă așà; Domnul împlinească cuvintele tale, pre cari tu le-ai profețit, să aducă îndărăt din Babilon în locul acesta vasele casei Domnului și pre toți prinșii. 7 Dar, rogu-mă, ascultă cuvântul acesta, pre care-l spun eu la auzul tău, și la auzul a tot poporul: 8 Profeții, cari erau înainte de mine și înainte de tine din vechime, au profețit multor țări și regatelor mari, de resbel, rele și ciumă. 9 [e]Profetul care profețește pace, când cuvântul profetului se va întâmplà, *atuncia* se va cunoaște profetul, că în adevăr Domnul l-a trimis. 10 Atuncia Hanania, profetul, a luat jugul depe grumazul profetului Ieremia, și l-a sfărâmat. 11 Și a vorbit Hanania înaintea a tot poporul zicând: Așà zice Domnul: Astfel voiu sfărâmà jugul lui Nebucodonosor, regele Babilonului, depe grumazul tutulor popoarelor până în doi ani de zile. Și profetul Ieremia s'a dus în calea sa. 12 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia, după ce Hanania, profetul, a sfărâmat jugul depe grumazul profetului Ieremia, zicând: 13 Du-te și spune lui Hanania, zicând: Așà zice Domnul: Tu ai sfărâmat jugurile de lemn: dar în locul acestora vei face juguri de fier. 14 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Jug de fier pus-am pe grumazul tutulor acestor popoare, ca să servească pre Nebucodonosor, regele Babilonului: și-l vor servì; și chiar și pre fiarele câmpului datu-i-le-am. 15 Atuncia a

[o] Dan. 1. 2. | [p] 2 Reg. 25. 13, etc. | *Capul 28.* [a] Cap. 27. 1. | [b] Cap. 27. 12. | [c] Cap. 27. 16. | [d] 1 Reg. 1. 36. | [e] Deut. 18. 22.

zis Ieremia, profetul, către Hanania, profetul: „Ascultă, rogu-mă, Hanania: Domnul nu te-a trimis; ci tu faci pre poporul acesta să se încreadă în minciună. 16 Deaceea așà zice Domnul: Iată, aruncà-te voiu depe fața pământului: *în* anul acesta vei murì, că ai cuvântat răsculare asupra Domnului". 17 Și a murit Hanania în anul acela, în luna a șeaptea.

Scrisoarea către Iudeii cei prinși din Babilon, cu amenințări asupra profeților mincinoși.

29 Acestea *sunt* cuvintele scrisoarei, ce Ieremia, protetul, a trimis din Ierusalim către rămășița bătrânilor din prinsoare, către preoții, către profeții, și către tot poporul, pre care Nebucodonosor l-a luat prins din Ierusalim în Babilon: 2 (După ce [a]Ieconia, regele și regina, și eunuchii, mai marii lui Iuda și ai Ierusalimului, teslarii și fierarii, au ieșit din Ierusalim;) 3 Prin Elasa, fiul lui Șefan, și *prin* Ghemaria, fiul lui Hilkia, (pre care Zedekia, regele lui Iuda, îl trimisese în Babilon către Nebucodonosor, regele Babilonului), zicând: 4 Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, către toți cei prinși, pre care i-am strămutat din Ierusalim în Babilon: 5 [b]Ziditi case, și *le* locuiți; sădiți grădini, și mâncați fructul lor; 6 Luați femei, și nașteți fii și fete; luați femei pentru fiii voștri, și dați pre fetele voastre după bărbați, să nască fii și fete; și vă înmulțiți acolo, și nu vă împuținați. 7 Și căutați pacea cetății, în care v'am strămutat; [c]și vă rugați Domnului pentru dânsa: căci în pacea ei veți aveà și voi pace. 8 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Să nu vă [d]înșele profeții voștri, care se *află* în mijlocul vostru, și ghicitorii voștri; și nu luați seamă la visurile voastre, pe care le faceți să se viseze: 9 [e]Căci vă profețesc minciună în numele meu: eu nu i-am trimis. 10 Căci așà zice Domnul: După ce se vor împlini [f]șeaptezeci de ani pentru Babilon, îmi voiu aduce aminte de voi, și voiu întări pentru voi cuvântul meu cel bun, că vă voiu reîntoarce în locul acesta. 11 Căci eu cunosc, zice Domnul, cugetele ce cu cuget pentru voi, cugete de pace, și nu de rău, ca să vă dau sfârșitul, *pre care-l* doriți. 12 Atuncia mă veți [g]chemà, veți venì, și vă veți închinà mie, și eu vă voiu ascultà. 13 [h]Mă veți căutà, și *mă* veți aflà; căci mă veți căutà [i]din toată inima voastră. 14 Și [j]*mă* voiu lăsà să fiu găsit de voi, zice Domnul; voiu reîntoarce pre prinșii voștri, și [k]vă voiu adunà dintre toate popoarele și din toate locurile, unde v'am alungat, zice Domnul; și vă voiu reîntoarce în locul de unde v'am strămutat. 15 Fiindcă ați zis: Domnul a sculat pentru noi profeți în Babilon; 16 *Deaceea cunoașteți*, că așà zice Domnul de regele, ce șeade pe tronul lui David, și de tot poporul, ce locuește în cetatea aceasta, de frații voștri, care n'au mers cu voi în prinsoare; 17 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Iată eu voiu trimite asupra lor [l]sabie, foamete și ciumă, și-i voiu face ca [m]smochinele stricate, care, de rele ce sunt, nu pot fi mâncate: 18 Și-i [n]voiu urmărì cu sabie, cu foamete, și cu ciumă; și-i voiu dà tutulor regatelor pământului, ca să fie de apăsare, [o]de blestem, de groază, de dispret și de ocară tutulor popoarelor, unde îi voiu alungà; 19 Pentru că n'au ascultat de cuvintele mele, zice Domnul, când [p]am trimis la dânșii pre servii mei, profeții, sculându-mă de dimineață și trimițându-*i*; și n'ați ascultat, zice Domnul. 20 Ascultați deci cuvântul Domnului, voi toți cei strămutați, pre care i-am trimis din Ierusalim în Babilon: 21 Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, de Ahab, fiul lui Kolaia, și de Zedekia, fiul lui

Capul 29.
a 2 Reg. 24. 12, etc. | *b* Vers. 28. *c* 1 Tim. 2. 2. *d* Cap. 14. 14. | *e* Vers. 31. *f* 2 Cron. 36. 21, 22. | *g* Dan. 9. 3, etc. *h* Lev. 26. 39, 40, etc. | *i* Cap. 24. 7. *j* Deut 4. 7. | *k* Cap. 23. 3, 8. *l* Cap. 24. 10. | *m* Cap. 24. 8. *n* Deut. 28. 25. | *o* Cap. 26. 6. *p* Cap. 25. 4.

Maaseia, care vă profețesc minciuni în numele meu: Iată eu îi voiu dà în mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului, care îi va ucide înaintea ochilor voștri. 22 [q]Și din *ei* se va luà blestem între toți prinșii lui Iuda, care *se află* în Babilon, zicând: Domnul să te facă ca pre Zedekia și ca pre Ahab, pre [r]care regele Babilonului i-a fript în foc: 23 Pentru că făcură lucruri de rușine în Israel, săvârșind adulter cu femeile aproapelor lor, și vorbind cuvinte mincinoase în numele meu; ceeace eu nu le-am poruncit; da, eu știu și *sunt* martor zice Domnul.

24 Vei vorbì și lui Șemaia, Nehelameul, zicând: 25 Așà vorbește Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, zicând: Fiindcă tu ai trimis scrisori în numele tău, către tot poporul din Ierusalim, și către Zefania, fiul lui Maaseia, preot, și către toți preoții, zicând: 26 „Domnul te-a pus preot în locul lui Iehoiada, preotul, ca să fii supraveghetor în casa Domnului preste tot omul, ce *este* nebun și care profețește, *și* să-l pună în butuc și în lanțuri: 27 Și acum de ce n'ai mustrat pre Ieremia din Anatot, care profețià către voi? 28 Căci deaceea el a trimis către noi *în* Babilon, zicând: „*Prinsoarea* aceasta *va fi* lungă; ziditi case, și locuiți *în ele;* și sădiți grădini, și mâncați fructul lor.“ 29 Și Zefania, preotul, ceti scrisoarea aceasta în auzul profetului Ieremia. 30 Atuncia a fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 31 Trimite către toți cei din prinsoare, zicând: Așà zice Domnul de Șemaia, Nehelameul: Fiindcă Șemaia a profetit către voi, fără ca eu să-l fi trimis, și v'a făcut să vă încredeți în minciună; 32 Deaceea așà zice Domnul: Iată, eu voiu pedepsì pre Șemaia, Nehelameul, și semința sa; el nu va avea nici un om, care să locuească în mijlocul poporului acestuia, nici va vedeà binele, ce eu voiu face poporului meu, zice Domnul: pentru că el a cuvântat răsculare asupra Domnului.

Făgăduințe de mântuire și restatornicirea lui Israel și Iuda, și de venirea unsului.

30 Cuvântul ce a fost către Ieremia dela Domnul, zicând: 2 Așà vorbește Domnul, Dumnezeul lui Israel, zicând: Scrie-ți în carte toate cuvintele, ce le-am vorbit către tine; 3 Căci iată, vin zilele, zice Domnul, când [a]voiu întoarce pre cei prinși ai poporului meu, pre Israel și Iuda, zice Domnul: [b]și-i voiu rentoarce în pământul, pre care l-am dat părinților lor, și-l vor luà iarăși în stăpânire. 4 Și acestea *sunt* cuvintele, ce a vorbit Domnul de Israel și de Iuda. 5 Așà zice Domnul: Auzit-am noi voce de spaimă *Și* de frică, și nu *este* pace. 6 Întrebați și vedeți: Au are bărbatul dureri de facere? De ce *dar* văd pre tot bărbatul cu mânile pe coapsele sale, [c]Ca pre o femeie în facere, Și toate fețele *lor* îngălbenite? 7 [d]Vai! căci mare *este* ziua aceea; [e]Asemenea ei n'a *fost*; *Este* timpul strâmtorării lui Iacob; Totuși el va scăpà din ea. 8 Și în ziua aceea, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Voiu sfărâmà jugul său depe grumazul tău, Și voiu rupe legăturile tale *așà*, Că străinii nu-l vor mai supune; 9 Ci vor servì pre Domnul, Dumnezeul lor, Și pre [f]David, regele lor, pre care-l voiu [g]sculà lor. 10 Deci tu, servul meu, Iacobe, [h]nu te teme, zice Domnul: Nici nu te înspăimântà, Israele; Căci iată, eu te voiu mântuì din *țări* depărtate, Și semința ta [i]din pământul prinsorii lor; Și Iacob se va rentoarce, Și va fi în pace și liniștit; Și nimenea nu-*l* va înspăimântà. 11 Căci eu *sunt* cu tine, zice Domnul, ca să te mântuì; *Și* [j]deși voiu nimici pre toate popoarele, între care te-am împrăștiat, [k]Pre tine însă nu te voiu nimici, Ci te voiu mustrà [l]după dreptate, Și nu te voiu lăsà cu totul nepedepsit. 12 Căci așà zice Domnul: [m]Lovitura ta *este* fără de vindecare, *Și* rana ta *este*

[q] Pac. 48. 20. [r] Dan. 3. 6. | *Capul 30.* [a] Amos. 9 14,15. | [b] Cap. 16. 15. [c] Cap. 4. 31. | [d] Ioel 2. 11, 31. [e] Dan. 12. 1. | [f] Isa. 55. 3. 4. [g] Luc. 1. 69. | [h] Isa. 41. 13. [i] Cap. 3. 18. | [j] Amos 9. 8. [k] Cap. 4. 27. | [l] Ps. 6. 1. [m] 2 Cron. 36. 16.

dureroasă. 13 Nu *este* cine să apere dreptul *tău,* ca să te vindeci; [n]Pentru tine nu *se găsesc* leacuri de tămăduire. 14 [o]Toţi iubiţii tăi te-au uitat; Nu te caută; Căci eu te-am lovit cu lovitură [p]de inamic. Cu o pedeapsă [q]crudă, Pentru mulţimea fărădelegilor tale, [r]Păcatele tale cele multe. 15 Dece *dar* [s]strigi pentru rana ta? Durerea ta *este* fără vindecare pentru mulţimea fărădelegilor tale; *Şi pentru* păcatele tale cele multe ţi-am făcut acestea. 16 Totuşi toţi cei ce te mănâncă [t]vor fi mâncaţi; Şi toţi inamicii tăi cu toţii vor fi duşi prinşi; Şi cei ce te despoaie vor fi despoiaţi. Şi toţi cei ce te prădă îi voiu trădà prăzii. 17 [u]Căci voiu pune cataplasme pe tine, Şi te voiu vindecà de rănile tale, zice Domnul; Deşi te-au numit „Cel alungat", *zicând*: „Acesta *este* Sionul, de care nimenea nu întreabă." 18 Aşà zice Domnul: Iată, [v]eu voiu rentoarce pre prinşii corturilor lui Iacob, Şi [x]mă voiu miluì de locuinţele lui; Şi cetatea se va rezidì pe ruinele sale, Şi palatul va fi locuit ca şi mai nainte.

19 Şi [y]din *gura* lor va ieşì laudă, Şi vocea celor ce se bucură: [z]Şi-i voiu îmmulţì, Şi nu se vor împuţinà: Şi-i voiu mărì, Şi nu se vor înjosì. 20 Şi copiii lor vor fi ca mai înainte, Şi adunarea lor se va întărì înaintea mea, Şi voiu pedepsì pre toţi apăsătorii lor. 21 Şi mai marele lor va fi dintre dânşii, Şi guvernatorul lor va ieşì din mijlocul lor; Şi-l voiu plecà, ca să se apropie de mine. Căci cine oare îşi pleacă inima, ca să se apropie de mine? Zice Domnul. 22 Şi veţi fi mie popor, Şi eu vă voiu fi Dumnezeu. 23 Iată, furtuna Domnului, furia *sa,* iese, *Şi* un vârtej cumplit; el se va învălui preste capul celor nelegiuiţi. 24 Aprinderea mâniei Domnului nu se va întoarce, până ce nu va face, Şi nu va împlinì cugetele inimei sale. În zilele de apoi veţi înţelege aceasta.

Tot despre fericirea viitoare a Israelului şi a Iudei.

31 În [a]timpul acela, zice Domnul, [b]Fi-voiu Dumnezeul tutulor neamurilor lui Israel, Şi ei îmi vor fi popor. 2 Aşà zice Domnul: Poporul cel scăpat de sabie aflat-a har în pustiu, Israel, când [c]se duceà *în pământul* de odihnă. 3 De departe arătatu-mi-s'a Domnul, *zicând:* [d]Iubitu-te-am cu [e]iubire veşnică: Deaceea [f]prelungit-am mila *mea* către tine. 4 [g]Eu te voiu rezidì. Şi vei fi rezidită, fecioară a lui Israel! Te vei împodobì iarăşi cu [h]timpanele tale, Şi vei ieşì iarăşi *în mijlocul* corului celor ce joacă. 5 [i]Vei sădì iarăşi vii pe munţii Samariei: Săditorii vor sădì şi vor mâncà *fructul lor.* 6 Căci va fi o zi, *În care* custozii vor strigà pe muntele lui Efraim: [j]„Sculaţi-vă, să ne suim în Sion, La Domnul, Dumnezeul nostru!" 7 Căci aşà zice Domnul: [k]Cântaţi cântări de bucurie pentru Iacob, Şi chiuiţi în fruntea naţiunilor; Daţi în ştire, lăudaţi, şi ziceţi: Mântuie, Doamne, pre poporul tău, pre rămăşiţa lui Israel. 8 Iată, eu îi voiu aduce [l]din pământul de meazà-noapte, Îi voiu [m]adunà dela marginile pământului, *Şi* cu dânşii şi pre orbul şi pre şchiopul, Pre femeia cea grea, şi pre ceeace naşte. Adunare mare se va întoarce acì. 9 [n]Vor veni cu plâns, Şi-i voiu aduce în rugi; Îi voiu conduce [o]pe lângă isvoarele apelor, Pe cale netedă, în care nu se vor poticnì: Căci eu sunt părintele lui Israel, Şi Efraim *este* [p]întâiu născutul meu. 10 Ascultaţi, popoare, cuvântul Domnului! Şi spuneţi ţărilor îndepărtate, şi ziceţi: Celce a împrăştiat pre Israel, [q]iarăşi îl va adunà, Şi-l va păzì, ca păstorul pre turma sa. 11 Căci [r]Domnul a mântuit pre Iacob, Şi *l*-a răscumpărat [s]din mâna *celui* mai tare decât dânsul. 12 Vor

---

n Cap. 8. 22.
o Plân. 1. 2.
p Iov 13. 24.
q Iov 30. 24.
r Cap. 5. 6.
s Cap. 15. 18.
t Esod. 23. 22.
u Cap. 33. 6.
v Vers. 3.
x Ps. 102 13.
y Isa. 35. 10.
z Zech. 10. 8.

Capul 31.
a Cap. 30. 24.
b Cap. 30. 22.
c Num. 10. 33.
d Mal. 1. 2.
e Rom. 11. 28, 29.
f Osea 11. 4.
g Cap. 33. 7.
h Esod. 15. 20.
i Isa. 65. 21.
j Isa. 2. 3.
k Isa. 12. 5, 6.
l Cap. 3. 12, 18.
m Ezec. 20. 34, 41.
n Ps. 126 5, 6.
o Isa. 35. 8.
p Esod. 4. 22.
q Isa. 40. 11.
r Isa. 44. 23.
s Isa. 49. 24, 25.
t Ezec. 17. 22.
u Osea 3. 5.

veni, și vor cântà pe [t]înălțimea Sionului. Și vor alergà la [u]binecuvântarea Domnului În grâu, în must și în oleiu, În oi și în boi: Și sufletul lor va fi ca o [v]grădină udată; [x]Și nu se vor mai întristà. 13 Atuncia fecioara se va bucurà în jocuri, Și cu dânsa tânării și bătrânii: Căci voiu schimbà jalea lor în bucurie; Îi voiu mângâià, și-i voiu înveselì, *scăpându-i* din întristare. 14 Și voiu săturà sufletul preoților de grăsimi; Și poporul meu se va săturà de bunul meu. Zice Domnul. 15 Așà zice Domnul: [y]O voce s'a auzit în [z]Rama, Bocet și plângere amară: Rahela plângând pre fiii săi, Nu voiește a fi mângâiată pentru fiii ei, căci [a]nu *mai sunt*. 16 Așà zice Domnul: Oprește-ți vocea dela plâns, Și ochii tăi dela lacremi: Căci fapta ta va fi răsplătită, zice Domnul: Și [b]se vor rentoarce din pământul inamicului. 17 Și este speranță pentru viitorul tău, zice Domnul: Și fiii tăi se vor rentoarce în cuprinsul lor. 18 Auzit-am pre Efraim plângându-se: „Tu m'ai învățat, și m'am învățat, Ca un junc nedeprins *la jug:* [c]Întoarce-mă, și mă voiu întoarce; Căci tu *ești* Domnul, Dumnezeul meu! 19 Și cu adevărat, [d]după ce m'am întors, m'am căit: Și după ce m'am învățat, coapsa *mi*-am lovit: Rușinatu-m'am și roșit-am; Căci purtat-am ocara tânăreților mele.“ 20 Efraim *nu*-mi *este* oare un fiu scump? Un copil plăcut? Căci de câteori vorbesc de dânsul, *Cu gingășie* îmi aduc aminte de el; [e]De-aceea măruntaile mele se mișcă pentru el, [f]Și mă miluesc asupra lui, Zice Domnul. 21 Pune-ți semne pe cale, Fă-ți stâlpi de pietre; [g]Atințește inima ta spre calea cea bătută, *Spre* calea, *pe care* te-ai dus: Întoarce-te, fecioară a lui Israel! Întoarce-te în aceste cetăți ale tale. 22 Până când [h]vei rătăci, [i]fiică neascultătoare, Căci Domnul a făcut un cer nou pe pământ; Femeia va peți pre bărbat. 23 Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Vor zice încă și cuvântul acesta În pământul lui Iuda, și în cetățile lui, Când voiu rentoarce pre prinșii lor: [j]„Domnul să te binecuvinteze, locaș al dreptății, [k]Munte sfânt!“ 24 Și va locuì într'însul Iuda, Și [l]în toate cetățile lui cu dânsul Plugarii și cei *ce* pornesc cu turmele. 25 Căci voiu adunà pre *tot* sufletul obosit, Și voiu îndestulà pre tot sufletul întristat. 26 La acestea m'am deșteptat, și m'am uitat; Și dulce mi-a fost somnul. 27 Iată vin zilele, zice Domnul, Când [m]voiu sămănà casa lui Israel, și casa lui Iuda Cu sămânță de om și cu sămânță de vite: 28 Și precum am [n]veghiat asupra lor, [o]Ca să-*i* desrădăcinez, să-*i* sfărâm, să-*i* surp, Să-*i* pierd, și să le fac rău; Așà voiu veghià asupra lor, [p]Ca să-*i* zidesc, și să-*i* sădesc, Zice Domnul. 29 [q]În zilele acelea nu vor mai zice: Părinții au mâncat aguridă, Și dinții fiilor s'au strepezit: 30 [r]Ci fiecare va muri pentru fărădelegea sa, *Și* tot omul, care va mâncà aguridă, Ai săi dinți se vor strepezì. 31 Iată, [s]vin zilele, zice Domnul, Când voiu încheià legământ nou Cu casa lui Israel, și cu casa lui Iuda; 32 Nu ca legământul, ce l-am încheiat cu părinții lor, În ziua, *în care* [t]i-am luat de mână, Ca să-i scot din pământul Egiptului; Legământ, pre care l-au frânt, Deși aveam dreptul soțului asupra lor, Zice Domnul. 33 [u]Ci acesta *este* legământul, Pre care-l voiu încheià cu casa lui Israel: După zilele acelea, zice Domnul, [v]Voiu pune legea mea înlăuntrul lor, Și o voiu scrie în inimile lor; [x]Și le voiu fi Dumnezeu; Și ei îmi vor fi popor. 34 Și nu vor mai învățà fiecare pre aproapele său, și fiecare pre fratele său, Zicând: Cunoașteți pre Domnul: Căci toți [y]mă vor cunoaște Dela cel mai mic al lor până la cel mai mare al lor, zice Domnul; Căci [z]voiu iertà fărădelegile lor, Și nu-mi voiu mai amintì de păcatul lor.

[t] Isa. 58. 11.
[u] Isa. 35. 10.
[v] Mat. 2. 17, 18.
[x] Ios. 18. 25.
[a] Fac. 42. 13.
[b] Osea 1. 11.
[c] Plân. 5. 21
[d] Deut. 30. 2.
[e] Deut. 32. 36.
[f] Isa. 57. 18.
[g] Cap. 50. 5.
[h] Cap. 2. 19, 23, 26.
[i] Cap. 3. 6, 8, 11, 12, 14, 22.
[j] Ps. 122. 5, 6, 7, 8.
[k] Zech. 8. 3.
[l] Cap. 33. 12, 13.
[m] Ezec. 36. 9, 10, 11.
[n] Cap. 44. 27.
[o] Cap. 1. 10.
[p] Cap. 24. 6.
[q] Ezec. 18. 2, 3.
[r] Gal. 6. 5. 7.
[s] Cap. 32. 40.
[t] Deut. 1. 31.
[u] Cap. 32. 40.
[v] 2 Cor. 3. 3.
[x] Cap. 24. 7.
[y] 1 Ioan 2. 20
[z] Fapt. 10. 43.

35 Așà zice Domnul, [a] Cel ce dă soarele spre lumina zilei, *Și* așezămintele lunei și ale stelelor spre lumina nopții, Cel ce mișcă [b] marea, ca valurile ei să mugească: Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, *este* numele lui: 36 Aceste așezăminte de vor pieri de dinaintea mea, zice Domnul, *Atuncia* sămânța lui Israel va încetà de a fi popor înaintea mea pentru totdeauna. 37 Așà zice Domnul: Dacă sus cerul se poate măsurà, Și jos temeliile pământului a se cercetà, *Atuncia* și eu voiu lepădà toată sămânța lui Israel, Pentru toate câte a făcut, zice Domnul. 38 Iată vin zilele, zice Domnul, Când cetatea se va rezidì Domnului, Dela turnul lui Hananeel până la poarta dela unghi: 39 Și frânghia de măsură va trece încă prin dreptul ei, Preste colina Gareb, Și se va întoarce spre Gaat. 40 Și toată valea cadavrelor și a cenușei, Și toate ogoarele până la râul Kedron, *Și* până la unghiul porții cailor spre răsărit, *Vor fi* sfinte Domnului; Nu se vor mai smulge, Nici nu se vor mai surpà în veci.

Ieremia cumpără o țarină ca semn al rentoarcerii din Babilon.

32 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Ieremia [a] în anul al zecelea al lui Zedekia, regele lui Iuda, care *este* anul al opt-spre-zecelea a lui Nebucodonosor. 2 Atuncia oastea regelui Babilonului împresură Ierusalimul; și profetul Ieremia erà închis [b] în curtea închisorii, ce *se aflà* în casa regelui lui Iuda. 3 Căci Zedekia, regele lui Iuda, îl închisese, zicând: Pentru ce profețești și zici: „Așà zice Domnul: [c] Iată, eu voiu dà cetatea aceasta în mânile regelui Babilonului, care o va cuprinde; 4 Și Zedekia, regele lui Iuda, [d] nu va scăpà de mâna Chaldeilor, ci va fi dat în mâna regelui Babilonului, și va vorbì cu dânsul gură către gură, și ochii săi vor vedeà ochii lui: 5 Și va duce pre Zedekia în Babilon; și acolo va rămânea [e] până când îmi voiu amintì de dânsul, zice Domnul: [f] și de vă veți luptà cu Chaldeii, nu veți biruì.“ 6 Și a zis Ieremia: Cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 7 Iată Hanameel, fiul lui Șallum, unchiul tău, va veni la tine, *și-ți* va zice: Cumpără-ți ogorul meu din Anatot: căci al tău *este* [g] dreptul de răscumpărare; ca să-*l* cumperi. 8 Și a venit la mine Hanameel, fiul unchiului meu, în curtea închisorii, după cuvântul Domnului, și a zis către mine: Cumpără, rogu-te, ogorul meu din Anatot, din pământul lui Beniamin; căci al tău *este* dreptul de moștenire, și a ta *este* răscumpărarea; cumpără-*l* pentru tine. Atuncia am cunoscut, că cuvântul Domnului *a fost* acesta. 9 Deci am cumpărat dela Hanameel, fiul unchiului meu, ogorul din Anatot, și am [h] cumpănit pentru el bani, *adecă* șeapte-spre-zece sicli de argint. 10 Și am scris contractul, *l*-am sigilat, am luat marturi, și am cumpănit banii în cumpănă. 11 Și am luat contractul de vânzare, sigilat *după* lege și învoială, cum și pre cel deschis. 12 Și am dat contractul de vânzare lui [i] Baruc, fiul lui Neria, fiul lui Maaseia, de față cu Hanameel, *fiul* unchiului meu, și de față cu [j] marturii, care au subscris contractul de vânzare, *și* de față cu toți Iudeii, care se aflau în curtea închisorii. 13 Și am poruncit lui Baruc de față cu ei, zicând: 14 Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Ia contractele acestea, contractul acesta de vânzare, și cel sigilat și cel deschis: și le pune într'un vas de lut, ca să rămână *acolo* zile multe. 15 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Case, ogoare și vii [k] iarăși se vor cumpărà în pământul acesta.

Ieremia se închină și primește iarăși făgăduința dumnezeească a mântuirii lui Israel.

16 După ce am dat contractul de vânzare lui Baruc, fiul lui Neria, m'am rugat Domnului, zicând: 17 O, Doamne,

a Fac. 1. 16 *b* Isa. 51. 15.	*Capul 32.* *a* 2 Reg. 25. 1, 2.	*b* Neem. 3. 25. *c* Cap. 34. 2.	*d* Cap. 34. 3. *e* Cap. 27. 22.	*f* Cap. 21. 4.	*g* Lev. 25. 24, 25, 32.	*h* Fac. 23. 16. *i* Cap. 36. 4.	*j* Isa. 8. 2. *k* Vers. 37, 43.

Dumnezeule! Iată, [l] tu ai făcut cerul și pământul cu puterea ta cea mare și cu brațul *tău* cel întins; [m] pentru tine nimic nu este cu neputință: 18 Tu *cel ce* faci [n] milă la mii, și răsplătești fărădelegea părinților în sânul fiilor lor după dânșii: Dumnezeu mare, [o] puternic, [p] Domnul *Dumnezeul* oștirilor, *este* numele lui. 19 [q] Mare în sfaturi, puternic în fapte: ai cărui [r] ochi *sunt* deschiși asupra tutulor urmărilor fiilor oamenilor, [s] ca să plătești fiecăruia după urmările sale și după fructul lucrurilor sale; 20 Cel ce a făcut semne și minuni în pământul Egiptului, *cunoscute* până în ziua aceasta, și în Israel și *altor* oameni; Și ți-ai făcut [t] nume, ca în ziua de astăzi; 21 Și [u] ai scos pre poporul tău Israel din pământul Egiptului cu semne și minuni, cu mână tare, și cu braț întins, și cu groază mare; 22 Și le-ai dat pământul acesta, pre care cu jurământ l-ai făgăduit părinților lor, că-*l* vei dă lor, [v] pământ în care curge miere și lapte; 23 Și ei au intrat *aicea*, și l-au luat în stăpânire; dar [x] n'au ascultat de vocea ta, nici n'au umblat după legea ta; n'au făcut *nimic* din cele ce le-ai poruncit să facă: deaceea ai adus asupra lor tot răul acesta. 24 Iată, valurile au ajuns și până la cetate, ca s'o cucerească; și cetatea [y] este gata a se dă în mânile Chaldeilor, care o bat, *și va cădeà* prin [z] sabie, foamete și ciumă: și *tot* ce ai vorbit s'a împlinit; și iată, tu *o* vezi. 25 Și tu, Doamne, Dumnezeule, ai zis către mine: Cumpără-ți un ogor cu bani, și ia martori; cu toate că cetatea [a] este gata a se dă în mânile Chaldeilor. 26 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 27 Iată, eu *sunt* Domnul, [b] Dumnezeul a toată carnea; [c] oare este pentru mine cevà cu neputință? 28 De aceea așà zice Domnul: Iată, [d] eu voiu dà cetatea aceasta în mânile Chaldeilor și în mânile lui Nebucodonosor, regele Babilonului, care o va luà: 29 Și Chaldeii, care bat cetatea aceasta, vor veni și vor [e] pune foc cetății acesteia, și o vor arde, pre ea și casele, [f] pe acoperișurile cărora au tămâiat lui Baal, și au vărsat libațiuni altor zei, ca să mă întărâte. 30 Căci fiii lui Israel și fiii lui Iuda [g] numai rele au lucrat înaintea mea din tânărețea lor; da, fiii lui Israel alta n'au făcut, decât să mă întărâte prin făpturile mânilor lor, zice Domnul. 31 Căci cetatea aceasta de mânie și de urgie mi-a fost, din ziua în care s'a zidit și până în ziua aceasta; [h] ca să o lapăd dela fața mea. 32 Pentru toată răutatea fiilor lui Israel și a fiilor lui Iuda, ce au făcut ca să mă întărâte, [i] ei, regii lor, mai marii lor, preoții lor, profeții lor, bărbații lui Iuda și locuitorii Ierusalimului: 33 Și au întors [j] spatele spre mine, și nu fața; deși i-am învățat, [k] sculându-mă de dimineață și învățându-*i*: dar n'au ascultat, ca să primească învățătură. 34 Ci au [l] pus uriciunile lor în casa, ce se numește după numele meu, ca să o necurățească: 35 Și au zidit înălțimi lui Baal, din Valea Fiului lui Hinnom, ca să [m] treacă *prin foc* pre fiii lor și pre fetele lor lui [n] Moloc; [o] ceeace eu nu le-am poruncit, nici în gând nu mi-a venit, ca ei să facă uriciunea aceasta, *și* să tragă pre Iuda în păcat. 36 Și totuși așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, despre cetatea aceasta, de care voi ziceți, *că* [p] se va dă în mânile regelui Babilonului prin sabie, foamete și ciumă; 37 Iată, eu îi voiu [q] adună din toate țările, unde i-am alungat în mânia mea și în furia mea, și în aprinderea *mea* cea mare: îi voiu întoarce în locul acesta, și-i voiu face [r] să locuească în siguranță; 38 Și ei [s] îmi vor fi popor, și eu le voiu fi Dumnezeu; 39 Și le voiu [t] dà o inimă și o urmare, ca să se teamă de mine în

i 2 Reg. 19. 15.
m Fac. 18. 14.
n Esod. 20. 6.
o Isa. 9. 6.
p Cap. 10. 16.
q Isa. 28. 29.
r Iov 34. 21.
s Cap. 17. 10.
t Esod. 9. 16.
u Ps. 136. 11, 12.
v Esod. 3. 8, 17.
x Neem. 9. 26.
y Vers. 25, 36.
z Cap. 14. 12.
a Vers. 24.
b Num. 16. 22.
c Vers. 17.
d Vers. 3.
e Cap. 21. 10.
f Cap. 19. 13.
g Cap. 2. 7.
h 2 Reg. 23, 27.
i Isa. 1. 4, 6.
j Cap. 2. 27.
k Cap. 7. 13.
l Cap. 7. 30, 31.
m Cap. 7. 31.
n Lev. 18. 21.
o Cap. 7. 31.
p Vers. 24.
q Ezec. 37. 21.
r Cap. 23. 6.
s Cap. 24. 7.
t Ezec. 11. 19, 20

toate zilele, pentru binele lor și al fiilor lor după dânșii. 40 Și [u]voiu încheià cu ei legământ de veci, că eu nu mă voiu întoarce îndărăt dela dânșii, *încetând* de a le face bine; și voiu pune frica mea în inima lor, ca să nu se abată dela mine. 41 Mă voiu bucurà de dânșii, ca să le fac bine; și-i voiu sădì în pământul acesta într'adevăr, din toată inima mea și din tot sufletul meu. 42 Căci așà zice Domnul: Precum am adus asupra poporului acestuia toate aceste rele mari, așà voiu aduce asupra lor toate bunurile, ce eu le-am făgăduit. 43 Și se vor cumpărà ogoare în pământul acesta, de care ziceți: „Este deșert, fără de om și fără de vită, este dat în mânile Chaldeilor.“ 44 Vor cumpărà ogoare pentru argint, vor subscrie contracte, și *le* vor sigilà, și vor luà marturi în pământul lui Beniamin, în împrejurimile Ierusalimului, în cetățile lui Iuda, în cetățile muntelui și în cetățile șesului, și în cetățile despre meazăzi; căci voiu rentoarce pre prinșii lor, zice Domnul.

Prorocire despre scăparea din Babilon.

33 Și a fost cuvântul Domnului de a doua oară către Ieremia, precând eră [a]închis în curtea închisorii, zicând: 2 Așà zice Domnul, [b]cel ce va face aceasta, Domnul, cel ce o va desăvârși, întemeiând-o; [c]Domnul *este* numele lui. 3 [d]Strigă către mine, și-ți voiu răspunde, Și-ți voiu dà în știre lucruri mari și nepătrunse. Pre care tu nu le cunoști. 4 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, Pentru casele cetății acesteia, Și pentru casele regilor lui Iuda, Cari se sfărâmară prin [e]valuri și prin sabie: *Fiindcă locuitorii ei* [f]se luptă cu Chaldeii, Ea se umple cu cadavrele oamenilor, 5 Pre care-i lovesc în mânia mea și aprinderea mea, Și pentru răutatea cărora eu am ascuns fața mea dela cetatea aceasta: 6 Iată, [g]îi voiu dà sănătate și însănătoșare, și-i voiu vindecà. Și-i voiu face să vadă îndestulare de pace și de adevăr. 7 [h]Voiu rentoarce pre cei prinși ai lui Iuda, Și pre cei prinși ai lui Israel. Și-i voiu rezidì, [i]ca mai nainte. 8 Îi voiu [j]curăți de toate fărădelegile lor, Cu cari au păcătuit asupră-mi, Și voiu [k]iertà toate fărădelegile lor, Cu cari au păcătuit, Și prin cari s'au rupt dela mine. 9 [l]Și *cetatea aceasta* îmi va fi mie un nume de bucurie, *De* laudă și mărire înaintea tutulor popoarelor pământului, Cari vor auzì tot binele, ce-i voiu face; Și se vor [m]spăimântà și se vor cutremurà de tot binele, Și de toată prosperitatea, ce-i voiu aduce. 10 Așà zice Domnul: Iarăși se va auzì în locul acesta, [n]*De* care voi ziceți: „*Este* deșert, fără de om și fără de vită“, În cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului, Cari sunt deșerte fără de oameni, Și fără de locuitori, și fără de vite: 11 [o]Vocea de bucurie și vocea de veselie, Vocea de mire și vocea de mireasă, Vocea celor ce zic: [p]„Lăudați pre Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Căci bun *este* Domnul, Căci în veci *ține* îndurarea lui,“ *Și vocea* celor ce aduc [q]jertfe de mulțumire în casa Domnului: Căci [r]voiu întoarce pre cei prinși ai pământului *acestuia*, *Ca să fie* ca mai nainte, zice Domnul. 12 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [s]În locul acesta, care *este* deșert, Fără de om și fără de vită, Și în toate cetățile lui, Iarăși vor fi colibi de păstori, Cari vor face să poposească turmele *lor*. 13 [t]În cetățile muntelui și în cetățile șesului, În cetățile dela mează-zi, și în pământul Beniamin, În împrejurimile Ierusalimului și în cetățile lui Iuda, Vor [u]trece iarăși turme Prin mânile celui ce *le* numără, zice Domnul.

Prorocire despre Mesia.

14 [v]Iată, vin zilele, zice Domnul, Când [x]voiu întărì cuvântul cel bun, pre care l-am făgăduit Casei lui Israel și casei lui Iuda. 15 În zilele acelea, și

---

[u] Isa. 55. 3.
Capul 33.
[a] Cap. 32. 2, 3.
[b] Isa. 37. 26.
[c] Esod. 15. 3.
[d] Ps 91. 15.
[e] Cap. 32. 24.
[f] Cap. 32. 5.
[g] Cap. 30. 17.
[h] Cap. 30. 3.
[i] Isa. 1. 26.
[j] Ezec. 36. 25.
[k] Cap. 31. 34.
[l] Isa. 62. 7.
[m] Isa. 60. 5
[n] Cap. 32. 43.
[o] Cap. 7. 34.
[p] 1Cron.16 8 34.
[q] Lev. 7. 12.
[r] Vers. 7.
[s] Isa. 65. 10.
[t] Cap. 17. 26.
[u] Lev. 27. 32.
[v] Cap. 23. 5.
[x] Cap. 29. 10.

în timpul acela Voiu face să răsară lui David o [y]odraslă dreaptă, Şi va face drept şi dreptate pe pământ. 16 [z]În zilele acelea Iuda va fi mântuit, Şi Ierusalimul va locui în siguranţă: Şi acesta *este numele,* cu care *cetatea* se va numì: Domnul, Mântuirea Noastră. 17 Căci aşà zice Domnul: [a]Nu va lipsì lui David bărbat, Care să şeadă pe tronul casei lui Israel: 18 Nici dintre preoţi, Leviţi, nu va lipsì lui David bărbat înaintea mea, Care [b]să aducă arderi de tot, să facă să fumege darurile de pâne, Şi să facă jertfe în toată ziua.

Prorocire despre vecinicul legământ dumnezeesc.

19 Şi a *mai* fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 20 Aşà zice Domnul: [c]De puteţi să rupeţi legământul meu de zi, Şi legământul meu de noapte, Aşà ca nici ziua, nici noaptea să nu *mai* fie la timpul său: 21 *Atuncia* se va rupe şi legământul meu cu David, servul meu, Încât să nu aibă fiu, care să domnească pe tronul său, Sau cu Leviţii, preoţii, cari mă servesc. 22 Precum oştirea cerului nu se poate numărà, Nici nisipul mării a se măsurà, Aşà voiu îmmulţì sămânţa lui David, servul meu, Şi pe Leviţii, cari mă servesc. 23 Şi a *mai* fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 24 Au doară n'ai luat seamă ce a vorbit poporul acesta, zicând: „Cele două neamuri, pre care Domnul le-a ales, El le-a lăpădat?“ Întru atâta au despreţuit pre poporul meu, Încât nu le mai este popor. 25 Aşà zice Domnul: De n'*am făcut* legământul zilei şi al nopţii, *Şi de* n'am întemeiat aşezămintele cerului şi ale pământului: 26 Atuncia voiu lepădà sămânţa lui Iacob şi a lui David, servul meu, Încât să nu iau dintre urmaşii săi domni Preste sămânţa lui Abraam, a lui Isaac şi a lui Iacob; Căci rentoarce-voiu pre prinşii lor, şi mă voiu îndurà de dânşii.

Se vesteşte regelui Zedekia şi poporului său, pedeapsa dumnezeească pentru că au călcat legea anului de slobozenie.

34 Cuvântul ce a fost către Ieremia dela Domnul, [a]când Nebucodonosor, regele Babilonului, şi [b]toată oastea lui, şi toate regatele pământului de supt stăpânirea mânei sale, şi toate popoarele se luptară asupra Ierusalimului şi asupra tutulor cetăţilor sale, zicând: 2 Aşà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Mergi, şi vorbeşte lui Zedekia, regele lui Iuda, şi-i zi: Aşà zice Domnul: Iată [c]eu voiu dà cetatea aceasta în mânile regelui Babilonului, [d]care o va arde cu foc; 3 Şi [e]tu nu vei scăpà din mâna lui, ci vei fi prins, şi vei fi dat în mâna lui.; ochii tăi vor vedeà ochii regelui Babilonului, şi gura ta va vorbì cu gura lui, şi vei mèrge la Babilon. 4 Totuşi tu, Zedekia, rege al lui Iuda, ascultă cuvântul Domnului: Aşà zice Domnul de tine: Nu vei murì de sabie; 5 Vei murì în pace; şi cu *toate* [f]arderile *de mirositoare făcute* părinţilor tăi, regilor de mai nainte, cari au domnit mai nainte de tine, [g]tot cu aceste îţi vor face arderi, şi [h]te vor plânge, *zicând:* Vai, doamne! căci eu am cuvântat *acest* cuvânt, zice Domnul. 6 Şi a vorbit profetul Ieremia către Zedekia, regele lui Iuda, toate cuvintele acestea în Ierusalim. 7 Şi oastea regelui Babilonului se luptă asupra Ierusalimului, şi asupra tutulor cetăţilor lui Iuda, cari rămăseseră *neluate:* Lachişul şi Azeka; [i]căci aceste cetăţi întărite mai rămăseseră *neluate* între cetăţile lui Iuda. 8 *Acesta este* cuvântul, ce a fost către Ieremia dela Domnul, după ce regele Zedekia a încheiat legământ cu tot poporul ce *se află* în Ierusalim, ca să proclame [j]libertate între dânşii; 9 *Anume,* [k]ca fiecare să lase liber pre servul său, şi fiecare pre serva sa, Ebreu sau Ebreă; [l]ca nimenea să nu se servească de vreun Iudeu, fratele său, ca sclav; 10 Şi

---

y Isa. 4. 2. z Cap. 23. 6. a 2 Sam. 7. 16. | b Rom. 12. 1. c Ps. 89. 37. — | *Capul 34.* a 2 Reg. 25. 1, etc. | b Cap. 1. 15. c Cap. 21. 10. d Cap. 32. 29. | e Cap. 32. 4. f 2 Cron. 16. 14. g Dan. 2. 46. | h Cap. 22. 18. i 2 Reg. 18. 13. | j Esod. 21. 2. k Neem. 5. 11. | l Lev. 25. 39—46.

când auziră toți mai marii și tot poporul, care întrà în legământ, ca fiecare să lase liber pre servul său, și fiecare pre serva sa, ca să nu se servească de ei *ca sclavi*, atuncia au ascultat, și *i*-au lăsat. 11 Dară [m] după aceea își schimbară gândul, și aduseră îndărăt pre servii și servele, pre cari-i lăsaseră liberi, și-i siliră *să fie* servi și serve. 12 Atuncia a fost cuvântul Domnului către Ieremia dela Domnul, zicând: 13 Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Încheiat-am legământ cu părinții voștri, în ziua în care i-am scos din pământul Egiptului, din casa șerbiei, zicând: 14 La sfârșitul a [n] șeapte ani fie-care să lase pre fratele său, Ebreu, care s'a vândut ție, și ți-a servit șease ani, *atuncia* să-l lași liber dela tine; dar părinții voștri nu m'au ascultat, nici nu au plecat urechea lor. 15 Și acum v'ați întors, și ați făcut cele drepte înaintea mea, proclamând fiecare libertatea aproapelui său: și ați [o] încheiat legământ înaintea mea [p] în casa, ce se numește după numele meu: 16 Dar *îndată* v'ați schimbat gândul, [q] ați pângărit numele meu, și ați adus îndărăt fiecare pre servul său, și fiecare pre serva sa, pre cari i-ați fost lăsat liberi la voia lor, și i-ați silit ca să vă fie *iarăși* servi și serve.

17 Deaceea așà zice Domnul: Voi nu m'ați ascultat, ca să proclamați fiecare libertate fratelui său, și fiecare aproapelui său, *și* iată, zice Domnul, [r] eu proclam asupra voastră libertatea [s] săbiei, ciumei și foametei; și vă voiu dà spre [t] apăsare tutulor regatelor pământului. 18 Și voiu dă pre oamenii, cari au călcat legământul meu, *și* cari n'au împlinit cuvintele legământului, ce au încheiat înaintea mea, când au tăiat vițelul în două și au trecut prin bucățile lui: 19 Pre mai marii lui Iuda și pre mai marii Ierusalimului, pre eunuchi și pre preoți, și pre tot poporul țării, care a trecut printre bucățile vițelului, 20 Îi voiu dà în mânile inamicilor lor, și în mânile celor ce caută sufletul lor: și cadavrele lor vor fi spre mâncare paserilor cerului și fiarelor pământului. 21 Și pre Zedekia, regele lui Iuda, și pre mai marii lui îi voiu dà în mânile inamicilor lor: în mânile celor ce caută vieața lor, și în mânile oastei regelui Babilonului, care s'a dus dela voi. 22 Iată, voiu porunci, zice Domnul, și-i voiu aduce iarăși la cetatea aceasta; și ei o vor bate, o vor cuprinde, și o vor arde cu foc; și voiu preface cetățile lui Iuda într'un deșert, fără locuitori.

Ieremia arată Iudeilor pre Rechabiți drept exemplu de ascultare și de răsplătirea ei.

35 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Ieremia în zilele lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, zicând: 2 Du-te la casa [a] Rechabiților, și vorbește cu ei, și adu-i în casa Domnului, în una din [b] chilii; și dă-le vin să beà.

3 Atuncia am luat pre Jazania, fiul lui Ieremia, fiul lui Habazinia, pre frații săi, pre toți fiii săi, și pre toată casa Rechabiților; 4 Și i-am adus în casa Domnului, în chilia fiilor lui Hanan, fiul lui Igdalia, omul lui Dumnezeu, ce *este* aproape de chilia mai marilor, de asupra cămărei lui Maaseia, fiul lui Șallum, [c] ușierul. 5 Și am pus înaintea fiilor casei Rechabiților vase pline de vin și cupe; și le-am zis: „Beți vin!“

6 Dar ei au răspuns: „Noi nu vom beà vin: căci [d] Ionadab, fiul lui Rechab, părintele nostru, ne-a poruncit, zicând: Să nu beți vin, *nici* voi, nici fiii voștri în veci; 7 Nici să ziditi casă, nici să sămânați sămânță, nici să sădiți vii, nici să *le* aveți; ci în corturi să locuiți în toate zilele voastre, [e] ca să trăiți mult timp pe pământul în care petreceți. 8 Și noi ascultăm de vocea lui Ionadab, fiul lui Rechab, părintele nostru, în toată aceeace ne-a poruncit, ca să nu bem vin în toate zilele noastre, noi, femeile noastre, fiii noștri și fetele noastre: 9 Nici să zidim case, ca să le locuim; și nici să avem

m Cap. 37. 5. *n* Esod. 21. 2. | *o* 2 Reg. 23. 3. *p* Cap. 7. 10. | *q* Esod. 20. 7. *r* Mat. 7. 2. | *s* Cap. 32. 24,36. | *t* Deut. 28.25,64. — | *Capul 35.* *a* 2 Reg. 10. 15. | *b* 1 Reg. 6. 5. *c* 2 Reg. 12. 9. | *d* 2 Reg. 10. 15. *e* Esod. 20. 12.

vii, sau țarină, sau sămânță: 10 Ci locuim în corturi, și am ascultat, și am făcut după toate ce ne-a poruncit Ionadab, părintele nostru. 11 Dar când Nebucodonosor, regele Babilonului, s'a suit în *acest* pământ, am zis: Veniți, să mergem în Ierusalim de dinaintea oastei Chaldeilor și a oastei Sirienilor: așà locuim în Ierusalim.

12 Atuncia a fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: 13 Mergi și vorbește oamenilor lui Iuda și locuitorilor Ierusalimului: Oare nu veți [f] primì învățătură, ca să ascultați de cuvintele mele? zice Domnul. 14 Cuvintele lui Ionadab, fiul lui Rechab, care a poruncit fiilor săi să nu beà vin, se îndeplinesc; căci până în ziua de astăzi nu beau, ci ascultă de porunca părintelui lor. [g] Dar eu v'am cuvântat, sculându-mă de dimineața și vorbind; și totuși nu m'ați ascultat. 15 Și am trimis la voi pre toți servii mei, pre profeți, sculându-mă de dimineața, și trimițându-*i* ca să *vă* vorbească: Întoarceți-vă fiecare dela casa sa cea rea, și îndreptați-vă faptele, și nu urmați după alți zei, ca să le serviți; și *atuncia* veți locuì în pământul, pre care l-am dat vouă și părinților voștri? dar n'ați plecat urechea voastră, și nu m'ați ascultat. 16 Pentru că fiii lui Ionadab, fiul lui Rechab, îndeplinesc porunca, ce părintele lor a poruncit lor, dar poporul acesta nu m'a ascultat; 17 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Iată, eu voiu aduce asupra lui Iuda și asupra tutulor locuitorilor Ierusalimului toate relele ce le-am cuvântat asupra lor; pentru că le-am cuvântat, dar ei nu *m*'au ascultat; și am strigat către dânșii, dar ei nu *mi*-au răspuns.

18 Și a cuvântat Ieremia către casa Rechabiților: Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Fiindcă ați ascultat de porunca lui Ionadab, părintele vostru, și ați păzit toate poruncile lui, și ați făcut după toate cele ce v'a poruncit el: 19 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Nu va lipsì lui Ionadab, fiul lui Rechab, bărbat care să steà înaintea mea în veci.

Profețiile lui Ieremia cetite în emplu și înaintea regelui, care arde tuiul, în care ele erau scrise, dar după porunca Domnului se scriu încă odată.

36 Și în anul al patrulea al lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, a fost către Ieremia cuvântul acesta dela Domnul, zicând: 2 Iați un [a] tuiu de carte, și [b] scrie într'însul toate cuvintele, ce ți-am cuvântat asupra lui Israel și asupra lui Iuda, și asupra [c] tutulor popoarelor, din ziua *în care* am vorbit către tine, din zilele lui [d] Iosia, până în ziua aceasta: 3 [e] Poate, că va auzì casa lui Iuda toate relele, ce eu am de gând să-i fac, pentru ca să [f] se întoarcă fiecare dela calea sa cea rea, și eu să iert fărădelegea lor și păcatul lor.

4 Atuncia a [g] chemat Ieremia pre [h] Baruc, fiul lui Neria; și Baruc a scris în tuiul de carte, în gura lui Ieremia, toate cuvintele Domnului, ce le-a vorbit către dânsul.

5 Și a poruncit Ieremia lui Baruc, zicând: Eu *sunt* închis, nu pot să întru în casa Domnului; 6 Deci întră tu, și cetește depe tuiu în auzul poporului cuvintele Domnului ce le-ai scris din gura mea, în casa Domnului, în [i] zi de post; și cetește aceasta și în auzul întregului Iuda, *la toți* câți vor venì din cetățile lor. 7 [j] Poate, că rugăciunea lor va ajunge înaintea Domnului, și *că* se va întoarce fiecare dela calea sa cea rea; căci mare *este* mânia și furia, ce Domnul a cuvântat asupra acestui popor.

8 Și a făcut Baruc, fiul lui Neria, după toate cele ce i-a poruncit Ieremia, profetul, cetind depe carte cuvintele Domnului în casa Domnului.

9 Și în anul al cincelea al lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, în luna

[f] Cap. 32. 33. [g] 2 Cron. 36. 15. | *Capul 36.* [a] Isa. 8. 1. | [b] Cap. 30. 2. | [c] Cap. 25. 15. etc. | [d] Cap. 25. 3. [e] Vers. 7. | [f] Iona 3. 8. [g] Cap. 32. 12. | [h] Cap. 45. 1. [i] Fapt. 27. 9. | [j] Vers. 3.

a noua, s'a proclamat post înaintea Domnului, pentru tot poporul din Ierusalim, și pentru tot poporul ce venià de prin cetățile lui Iuda în Ierusalim. 10 Și a cetit Baruc depe carte, în auzul a tot poporul, cuvintele lui Ieremia în casa Domnului, în chilia lui Ghemaria, fiul lui Șafan, secretarul, în curtea de sus, la [k] întrarea porții celei nouă a casei Domnului.

11 Și a auzit Micaia, fiul lui Ghemaria, fiul lui Șafan, toate cuvintele Domnului din cartea aceasta. 12 Și s'a pogorît spre casa regelui în camera secretarului; și iată, toți mai marii ședeau acolo; *adecă:* Elișama, secretarul: Delaia, fiul lui Șemaia; Elnatan, fiul lui Acbor; Ghemaria, fiul lui Șafan, și Zedekia, fiul lui Hanannia; toți mai marii. 13 Și le-a spus Micaia toate cuvintele, care le-a auzit, când Baruc cetià din carte în auzul poporului. 14 Și au trimis toți mai marii către Baruc pre Iehudi, fiul lui Netania, fiul lui Șelemia, fiul lui Cuși, zicând: Tuiul, ce au cetit în auzul poporului, ia-l în mânile tale și vino. Deci a luat Baruc, fiul lui Neria, tuiul în mânile sale, și a venit la dânșii. 15 Și ei i-au zis: Acum șezi și cetește-l în auzul nostru; și a cetit Baruc în auzul lor.

16 Și cum auziră toate cuvintele, s'au uitat înspăimântați unul la altul, și au zis către Baruc: Vom spune regelui toate cuvintele acestea. 17 Și au întrebat pre Baruc, zicând: Spune-ne acum cum ai scris toate cuvintele acestea din gura lui? 18 Și le-a răspuns Baruc: Din gură mi-a spus toate cuvintele acestea, și eu *le*-am scris cu negreală în carte. 19 Și au zis lui Baruc mai marii: Du-te, și te ascunde, tu și Ieremia; și să nu știe nimenea unde vă aflați.

20 Și au întrat la regele în curte; dar au lăsat tuiul în camera lui Elișama, secretarul; și au spus în auzul regelui toate cuvintele. 21 Deci a trimis regele pre Iehudi să ià tuiul; și l-a luat din camera lui Elișama, secretarul. Și l-a cetit Iehudi în auzul regelui și în auzul tutulor mai marilor, cari stăteau împrejurul regelui. 22 Dar regele ședeà în [l] casă de iarnă, în luna a noua și *erà* înaintea lui un foc de cărbuni aprinși. 23 Și îndată ce Iehudi cetià trei sau patru fețe, *regele* le tăià cu cuțitaș de condee, și *le* aruncà în focul din mangal, până când s'a mistuit tot tuiul în focul din mangal. 24 Dar nu s'au spăimântat, nici și-au [m] rupt vestmintele lor, *nici* regele, nici servii lui, cari au ascultat cuvintele acestea. 25 Dar Elnatan și Delaia și Ghemaria se rugaseră de rege, ca să nu ardă tuiul: dar el nu i-a ascultat. 26 Și a poruncit regele lui Ierameel, fiul lui Hamelee, lui Seraia, fiul lui Azriel, și lui Șelemia, fiul lui Abdeel, să prindă pre Baruc, cărturarul, și pre Ieremia, profetul. Dar Domnul i-a ascuns.

27 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia, după ce regele a ars tuiul, și cuvintele pre care le-a scris Baruc din gura lui Ieremia, zicând: 28 Ia-ți un alt tuiu, și scrie într'însul toate cuvintele de mai înainte, care au fost *scrise* în tuiul întâiu, ce l-a ars Iehoiakim, regele lui Iuda: 29 Și lui Iehoiakim, regele lui Iuda să-i spui: Așà zice Domnul: Tu ai ars tuiul acesta, zicând: De ai scris într'însul, zicând: Regele Babilonului va veni, și va stricà pământul acesta, și va stârpì depe el oameni și vite? 30 Deaceea așà zice Domnul de Iehoiakim, regele lui Iuda: Nu va aveà pre nimenea, care să șeadă pe tronul lui David; și cadavrul lui se va lepădà la căldura zilei și la frigul nopții; 31 Și-l voiu pedepsì, pre el, pre urmașii săi, și pre servii săi pentru fărădelegea lor, și voiu aduce asupra lor, și asupra locuitorilor Ierusalimului, și asupra oamenilor lui Iuda, toate relele, ce le-am vorbit pentru ei, și *pre care* nu le-a ascultat.

32 Și a luat Ieremia un alt tui, și l-a dat lui Baruc, fiul lui Neria, cărturarul.

---

k Cap. 26. 10. | *l* Amos 3. 15. | *m* 2 Reg. 22 11.

care a scris în el din gura lui Ieremia toate cuvintele cărții, pre care a ars-o Iehoiakim, regele lui Iuda, în foc; și s'au adaus încă și alte asemenea cuvinte.

Ieremia e bătut și închis.

37 Și în locul lui Conia, fiul lui Iehoiakim, se făcù rege [a]Zedekia, fiul lui Iosia, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, îl făcù rege în pământul lui Iuda. 2 [b]Dar nici el, nici servii lui, nici poporul țării, nu ascultară cuvintele, pre care Domnul le-a vorbit prin Ieremia, profetul.

3 Și a trimis regele Zedekia pre Iehucal, fiul lui Șelemia, și pre [c]Zefania, fiul lui Maaseia, preotul, cătră profetul Ieremia, zicând: Roagă-te pentru noi Domnul, Dumnezeul nostru. 4 Și Ieremia intrà și ieșià prin popor; căci nu-l puseseră *încă* în închisoare. 5 Și a ieșit [d]oastea lui Faraon din Egipt; [e]și când Chaldeii cari împresurau Ierusalimul, au auzit de știrea lor, s'au depărtat de Ierusalim.

6 Și a fost cuvântul Domnului cătră Ieremia, profetul, zicând: 7 Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Așà să spuneți regelui lui Iuda, [f]care v'a trimis la mine, ca să mă întrebați: Iată, oastea lui Faraon, care a ieșit spre ajutorul vostru, se va întoarce în pământul său, în Egipt. 8 [g]Și Chaldeii iarăși vor venì, și vor bate cetatea aceasta, o vor cuprinde, și o vor arde cu foc. 9 Așà zice Domnul: Nu vă înșelați, zicând: Chaldeii se vor depărtà dela noi; căci nu se vor depărtà. 10 [h]Căci chiar de ați fi bătut toată oastea Chaldeilor, cari se bat cu voi, și ar fi rămas din ei *numai* bărbați răniți, *tot* s'ar sculà aceștia fiecare în cortul său, și ar arde cetatea aceasta cu foc.

11 Și când oastea Chaldeilor s'a depărtat de Ierusalim de frica oastei lui Faraon, 12 Atuncia a ieșit Ieremia din Ierusalim, ca să se ducă în pământul lui Beniamin, ca să ia *moștenirea sa* în mijlocul poporului; 13 Și sosind el în poarta lui Beniamin, *aflatu-s'a* acolo căpetenia străjei, și numele ei *erà* Iriia, fiul lui Șelemia, fiul lui Anania; și el a prins pre profetul Ieremia, zicând: Tu treci la Chaldei. 14 Și a răspuns Ieremia: Minciuni; nu trec la Chaldei: dar nu l-a ascultat; deci Iriia apucă pre Ieremia, și l-a dus la mai mari. 15 Și mai marii se mâniară asupra lui Ieremia, și bătându-l, îl puseră în închisoare, în casa lui Ionatan, secretarul, căci din ea au fost făcut prinsoare. 16 Ieremia intrând în închisoare și în groapă, și șezând Ieremia acolo zile multe, 17 Trimis-a Zedekia, regele și l-a scos; și l-a întrebat regele în ascuns în casa sa, și a zis: Este *vreun* cuvânt dela Domnul? Și Ieremia a răspuns: Este; și a adaus: Vei fi dat în mânile regelui Babilonului. 18 Și a zis Ieremia regelui Zedekia: Ce am greșit înaintea ta, sau înaintea servilor tăi, sau înaintea poporului acestuia, de m'ați pus în închisoare? 19 Și unde *sunt* profeții voștri, cei ce v'au profețit, zicând: Regele Babilonului nu va venì asupra voastră și asupra pământului acestuia? 20 Deaceea ascultă acum, roguțe, domnul meu rege, și fie primită înaintea ta, rogu-te, rugăciunea mea: să nu mă trimiți iarăși în casa lui Ionatan, secretarul, ca să nu mor acolo. 21 Atuncia a poruncit regele Zedekia, de au închis pre Ieremia în curtea închisorii, și-i dădeà acolo pe toată ziua o pâne din ulița pitarilor, până când s'a sfârșit toată pânea din cetate. Așà a rămas Ieremia în curtea închisorii.

Ieremia e aruncat într'o groapă; în urma poruncii regelui e scos, și îi cere acestuia să i-se predeà dușmanului.

38 Și [a]au auzit Șefatia, fiul lui Mattan, Ghedalia, fiul lui Pașur, [b]Iucal, fiul lui Șelemia, și [c]Pașur, fiul lui Malchia, cuvântul ce Ieremia a cuvântat la tot poporul zicând: 2 „Așà zice Domnul: [d]Cine va rămâneà în cetatea aceasta va murì de sabie, de foamete și

Capul 37.
a 2 Reg. 24. 17. | b 2 Cron. 36. 12, c Cap. 21. 1, 2. | d 2 Reg. 23. 7. e Vers. 11. | f Cap. 21. 2. g Cap. 34. 22. | h Cap. 21. 4, 5.
Capul 38.
a Cap. 21. 1. | b Cap. 21. 8. c Cap. 37. 3. | d Cap. 21. 9.

de ciumă; dar cine va ieși la Chaldei va trăi, și viața lui îi va fi de pradă, și va trăi“; 3 Și: „Așà ziceà Domnul: [e]Cetatea aceasta se va dà în mânile oastei regelui Babilonului, care o va cuprinde.“

4 Deci au zis mai marii către rege: [f]Să se omoare omul acesta; căci prin acesta se moleșcază mânile bărbaților de resbel, cari au rămas în cetatea aceasta, și mânile a tot poporul, cuvântându-le el astfel de cuvinte; căci omul acesta nu caută binele poporului acestuĭa, ci răul. 5 Și a răspuns Zedekia, regele: Iată el *este* în mânile voastre; căci regele nu poate nimic împotriva voastră. 6 [g]Atuncia au luat pre Ieremia, și l-au aruncat în groapa lui Malchia, fiul lui Hamelec, care *se aflà* în curtea închisorii; și au pogorît pre Ieremia *acolo* cu frânghii; și în groapă nu *erà* apă, ci *numai* tină; și Ieremia s'a afundat în tină.

7 [h]Și când Etiopeanul Ebed-Melec, unul dintre eunuchii ce se aflau în casa regelui, a auzit, că au pus pre Ieremia în groapă, pre-când regele ședeà în poarta lui Beniamin, 8 A ieșit Ebed-Melec din casa regelui, și a vorbit regelui, zicând: 9 Domnul meu rege, oamenii aceștia au făcut rău în toate câte au făcut profetului Ieremia, pre care l-au aruncat în groapă; și el *tot* ar fi murit de foame în locul unde erà; căci nu mai este pâne în cetate. 10 Și a poruncit regele lui Ebed-Melec, Etiopeanul, zicând: Ia de aicea treizeci de oameni cu tine, și scoate pre profetul Ieremia din groapă, mai înainte de a murì.

11 Deci a luat Ebed-Melec oameni cu sine, și a întrat în casa regelui dedesubtul tezaurului, și a luat de acolo petice de sdrențe vechi, și le-a pogorît cu funii în groapă la Ieremia. 12 Și a zis Ebed-Melec, Etiopeanul, lui Ieremia: Pune acum sdrențele și peticele cele rupte supt suoarele tale *și* preste funie: și a făcut Ieremia așà. 13 [i]Și au tras pre Ieremia cu funiile, și l-au scos din groapă; și a rămas Ieremia [j]în curtea închisorii.

14 Și a trimis Zedekia, regele, și au adus pre Ieremia profetul la dânsul în întrarea a treia, care *se aflà* în casa Domnului, și a zis regele lui Ieremia: Am să te întreb cevà; să nu ascunzi nimic de mine. 15 Și a răspuns Ieremia lui Zedekia: De-ți voiu spune, au nu mă vei omorì? și de te voiu sfătui, *tot* nu mă vei ascultà. 16 Și a jurat în ascuns Zedekia, regele lui Ieremia, zicând: Viu *este* Domnul, [k]care ne-a dat acest suflet, *că* nu te voiu omorì, nici nu te voiu dà în mânile oamenilor acestora, cari caută viața ta.

17 Atuncia Ieremia zise lui Zedekia: Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: De vei [l]ieși [m]cătră mai marii regelui Babilonului, sufletul tău va trăi, și cetatea aceasta nu se va arde cu foc; vei trăi și tu și casa ta; 18 Dar de nu vei ieși cătră mai marii regelui Babilonului, atuncia cetatea aceasta se va dà în mânile Chaldeilor, cari o vor arde cu foc, și [n]tu nu vei scăpà din mânile lor.

19 Și a zis Zedekia regele cătră Ieremia: Mă tem de Iudeii, cari au trecut la Chaldei, ca nu cumvà să mă deà în mânile lor, și [o]să-și bată joc de mine.

20 Atuncia Ieremia a răspuns: Nu *te* vor dà. Ascultă vocea Domnului în cele ce-ți vorbesc; și-ți va fi bine, și sufletul tău va trăi. 21 Dar de nu vei voi să ieși, acesta *este* cuvântul ce Domnul mi-a arătat: 22 Iată toate femeile, ce au rămas în casa regelui lui Iuda, se vor scoate cătră mai marii regelui Babilonului, și ele vor zice: Amicii tăi te înșelară, și te răpuseră; Picioarele tale se afundară, *și* au dat îndărăt.

23 Și toate femeile tale și toți copiii tăi se vor luà de Chaldei, și tu nu vei scăpà din mânile lor, ci vei fi prins de regele Babilonului; și vei face ca cetatea aceasta să fie arsă cu foc.

---

[e] Cap. 21. 10. [f] Cap. 26. 11. [g] Cap. 37. 21. [h] Cap. 39. 16. [i] Vers. 6. [j] Cap. 37. 21. [k] Isa 57. 16. [l] 2 Reg. 24. 12. [m] Cap. 39 3. [n] Cap. 32. 4. [o] 1 Sam. 31. 4.

24 Şi a zis Zedekia către Ieremia: Să nu ştie nimenea cuvintele acestea, şi atuncia nu vei murì. 25 Dar de vor auzì mai marii, că am vorbit cu tine, şi vor venì la tine, şi-ţi vor zice: „Spune-ne ce ai vorbit cu regele; nu ascunde aceasta de noi; şi nu te vom omorî; şi ce ţi-a răspuns regele“: 26 Atuncia răspunde-le; Eu am înfăţişat cererea mea înaintea regelui, să nu mă rentoarcă în casa lui Ionatan, spre a murì acolo. 27 Venit-au deci toţi mai marii la Ieremia, şi l-au întrebat; şi le-a spus după toate aceste cuvinte, ce i-a poruncit regele; şi ei au încetat de a-l mai întrebà; căci lucrul nu li se făcù cunoscut. 28 Şi a rămas Ieremia în curtea închisorii până în ziua în care s'a cuprins Ierusalimul; şi a fost *acolo*, când Ierusalimul s'a cuprins.

Ierusalimul cuprins de Nebucodonosor; Zedekia e dus cu ochii scoşi la Babilon.

39 În anul [a] al nouălea al lui Zedekia, regele lui Iuda, în luna a zecea, a venit Nebucodonosor, regele Babilonului, şi toată oastea lui, asupra Ierusalimului, şi l-a împresurat.

2 *Şi* în anul al unsprezecelea al lui Zedekia, în luna a patra, la nouă a lunii, s'a spart cetatea. 3 [b] Şi toţi mai marii regelui Babilonului au întrat şi au şezut în poarta de mijloc: *adecă*, Nergal-Şarezer, Şamgar-Nebo, Sarsechim, mai marele eunuchilor, *şi* Nergal-Şarez, mai marele magilor, şi ceilalţi mai mari ai regelui Babilonului.

4 [c] Şi cum i-a văzut Zedekia, regele lui Iuda, şi toţi bărbaţii de resbel, au fugit, şi au ieşit noaptea din cetate, pe calea grădinii regelui, prin poarta dintre două ziduri, şi *regele* apucă drumul pe şes. 5 Dar oastea Chaldeilor i-a urmărit; şi [d] a ajuns pre Zedekia în şesurile din Iericho, l-a prins, şi l-a dus la Nebucodonosor, regele Babilonului, în [e] Ribla din pământul Hamatului, care l-a şi condamnat. 6 Şi a tăiat regele Babilonului pre fiii lui Zedekia în Ribla înaintea ochilor lui; şi a tăiat regele Babilonului pre toţi mai marii lui Iuda. 7 Şi [f] a scos ochii lui Zedekia, şi l-a legat cu două lanţuri de aramă, ca să-l ducă în Babilon. 8 [g] Şi Chaldeii au ars cu foc casa regelui şi casele poporului, şi au stricat zidurile Ierusalimului.

9 [h] Dar rămăşiţa poporului, care a rămas în cetate, şi pre cei ce au trecut la dânsul, pre *toată* rămăşiţa poporului ce a *mai* rămas, a dus-o prinsă în Babilon Nebuzar-Adan, capul gardei *domneşti*. 10 Dar din popor, pre cei săraci, cari n'aveau nimic, i-a lăsat Nebuzar-Adan, capul gardei *domneşti*, în pământul lui Iuda, şi le-a dat vii şi ţarine în ziua aceea.

Ieremia, ocrotit de Nebucodonosor, îi vesteşte şi lui Ebed-Melech, că a scăpat.

11 Şi a dat poruncă Nebucodonosor, regele Babilonului, lui Nebuzar-Adan, capul gardei *domneşti*, pentru Ieremia, zicând: 12 Ia pre acesta, să aibi ochii asupra lui, şi să nu-i faci vre-un rău; ci cum îţi va zice, aşà să-i faci. 13 Şi au trimis Nebuzar-Adan, capul gardei *domneşti* şi Nebuşaşban, mai marele eunuchilor, şi Nergal-Şarezer, mai marele magilor, şi toţi mai marii regelui Babilonului; 14 Au trimis, [i] şi au luat pre Ieremia din curtea închisorii, şi l-au dat [j] lui Ghedalia, fiul lui [k] Ahikam, fiul lui Şafan, ca să-l ducă în casa *lui*; şi a locuit în mijlocul poporului.

15 Şi a fost cuvântul Domnului către Ieremia, precând erà închis în curtea închisorii, zicând: 16 Du-te, şi vorbeşte, lui [l] Ebed-Melec, Etiopeanul, zicând:

Aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Iată [m] eu voiu împlinì cuvintele mele asupra cetăţii acesteia, Spre rău, şi nu spre bine; Şi se vor întâmplà înaintea ta în ziua aceea. 17 Dar pre tine te voiu scăpà în ziua aceea, zice Domnul; Şi nu vei fi dat în mânile oamenilor, De care te temi;

Capul 39.
a 2 Reg. 25. 1—4. | *b* Cap. 38. 17. *c* 2 Reg. 25. 4, etc. | *d* Cap. 32. 4. *e* 2 Reg. 23. 33. | *f* Ezec. 12. 13. *g* 2 Reg. 25. 9. | *h* 2 Reg. 25. 11, etc. | *i* Cap. 38. 28. *j* Cap. 40. 5. | *k* Cap. 26. 24. *l* Cap. 38. 7, 12 | *m* Dan. 9. 12.

18 Căci te voiu scăpà, Şi nu vei cădeà de sabie: Ci vieaţa ta îţi va fi drept pradă; Pentru că te-ai încrezut în mine, zice Domnul.

Ieremia rămâne în ţară la guvernatorul Ghedalia.

40 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Ieremia, [a] după ce Nebuzar-Adan, capul gardei *domneşti*, l-a lăsat liber din Rama, după ce l-a fost luat, pre când erà legat în lanţuri împreună cu toţi cei strămutaţi din Ierusalim şi din *pământul lui* Iuda, care au fost duşi prinşi la Babilon.

2 Şi a luat capul gardei *domneşti* pre Ieremia, şi [b] i-a zis: Domnul, Dumnezeul tău a cuvântat *toate* relele acestea asupra locului acestuia. 3 Domnul deci a adus *acestea*, şi a făcut precum a zis; [c] pentru că aţi păcătuit înaintea Domnului, şi n'aţi ascultat de vocea lui, pentru aceasta vi s'au întâmplat acestea: 4 Şi acum iată, eu te desleg de lanţurile, care *se află* pe mânile tale: *şi* de-ţi [d] place să mergi cu mine în Babilon, vino; şi eu voiu aveà ochii asupră-ţi; dar dacă nu-ţi place a merge cu mine în Babilon, lasă-te; iată, [e] toată ţara *este* înaintea ta! unde vei socotì că *este* bine şi drept să mergi, acolo du-te. 5 Şi pre când se învârteà *cu gândul zisu*-i-*a*; Întoarce-te deci la Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Şafan, [f] pre care regele Babilonului l-a pus preste cetăţile lui Iuda, şi locueşte cu dânsul în mijlocul poporului; sau du-te unde îţi place să mergi. Şi i-a dat capul gardei *domneşti* merinde şi daruri, şi-i dădù drumul. 6 [g] Deci s'a dus Ieremia la Ghedalia, fiul lui Ahikam, în [h] Mizpa, şi a locuit cu dânsul în mijlocul poporului ce rămăsese în ţară.

Ghedalia nu vreà să creadă că se uneltesce un complot împotriva sa.

7 [i] Dar auzind toate căpeteniile oştirilor ce *se aflau* în câmp, ei şi bărbaţii lor, că regele Babilonului a pus pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, preste ţară, şi că i-a încredinţat pre bărbaţii, femeile şi copiii, şi dintre săracii ţării pre acei ce nu se strămutaseră în Babilon: 8 A venit la Ghedalia în Mizpa, Ismael, fiul lui Netania, Iohanan şi Ionatan, fiii lui Kareah, şi Şeraia, fiul lui Tanhumet, şi fiii lui Efai, Netofateul, şi Iezania, fiu al unui Maacatean, ei şi bărbaţii lor.

9 Şi a jurat lor şi bărbaţilor lor Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Şafan, zicând: Nu vă temeţi a fi servi Chaldeilor; locuiţi în ţară, şi serviţi regelui Babilonului, şi vă va fi bine. 10 Dar iată, eu voi locuì în Mizpa, ca să primesc pre Chaldeii, ce vor venì la noi; şi voi adunaţi vinul, fructele şi oleiul, şi *le* puneţi în vasele voastre; şi locuiţi în cetăţile voastre, pre care le stăpâniţi.

11 Aşà şi toţi Iudeii ce *se aflau* în Moab, şi între fiii lui Ammon, şi în Edom, şi în celelalte ţări, când au auzit că regele Babilonului a lăsat o rămăşiţă în Iuda, şi că preste dânşii a pus pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Şafan; 12 Atuncia s'au întors toţi Iudeii din toate locurile, unde erau împrăştiaţi, şi au venit în pământul lui Iuda către Ghedalia în Mizpa, şi au cules vinul şi fructe multe foarte.

13 Dar Iohanan, fiul lui Kareah, şi toate căpeteniele oştirilor, ce *se aflau* în câmp, au venit la Ghedalia în Mizpa, 14 Şi i-au zis: Ştii, că Baalis, regele fiilor lui Ammon, a trimis pre Ismael, fiul lui Netania, ca să te omoare? Dar Ghedalia, fiul lui Ahikam, nu i-a crezut. 15 Atuncia Iohanan, fiul lui Kareah, a vorbit în ascuns lui Ghedalia în Mizpa, zicând: Să mă duc, rogu-te, şi să ucid pre Ismael, fiul lui Netania, fără ca nimenea să ştie; dece să te ucidă, şi aşà toţi Iudeii, care sunt adunaţi în jurul tău să se împrăştie, şi rămăşiţa lui Iuda să peară? 16 Dar Ghedalia, fiul lui Ahikam, a răspuns lui Iohanan, fiul lui Kareah: Să nu faci lucrul acesta; căci vorbeşti minciuni de Ismael.

Capul 40.
a Cap. 39. 14. | b Cap. 50. 7. | c Dan. 9. 11. | d Cap. 39. 12. e Fac. 20. 15. | f 2 Reg. 25. 22, etc. | g Cap. 39. 14. | h Jude. 20. 1. | i 2 Reg. 25. 23. etc

Ișmael ucide pe Ghedalia, pe mai mulți evrei și Chaldei.

41 Și în luna a șeaptea [a] veniră Ișmael, fiul lui Netania, fiul lui Elișama, din neamul regelui, *având* cu sine mai marii regelui, zece bărbați, la Ghedalia, fiul lui Ahikam, în Mizpa, și ei au mâncat pâne împreună în Mizpa. 2 Atuncia s'au sculat Ișmael, fiul lui Netania, și cei zece bărbați ce erau cu dânsul, și [b] au lovit pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan, cu sabia; au omorît pre acela, pre care regele Babilonului îl pusese preste țară. 3 Și a *mai* omorît Ișmael pre toți Iudeii, ce erau cu dânsul, cu Ghedalia, în Mizpa, și pre Chaldeii ce se aflau acolo, bărbați de resbel.

4 Și a doua zi după ce au omorît pre Ghedalia, fără ca nimenea să știe, 5 Veniră bărbați din Șechem, din Șilo, și din Samaria, optzeci de bărbați, [c] având barbele rase și vestmintele sfâșiate și cu tăieturi, *ținând* în mânile lor daruri de pâne, și tămâie, ca să le aducă în [d] casa domnului. 6 Și a ieșit Ișmael, fiul lui Netania, spre întâmpinarea lor din Mizpa, și mergând plângeà; și când i-a întâlnit, le-a zis: Intrați la Ghedalia, fiul lui Ahikam.

7 Și când au venit în mijlocul cetății, îi tăie Ișmael, fiul lui Netania, el și bărbații ce *erau* cu dânsul; și *i-a aruncat* în groapă. 8 Dar aflatu-s'au între aceștia zece bărbați, care ziseră lui Ișmael: Nu ne omorî; căci noi avem în câmp tezaure de grâu, orz, oleiu, și de miere. Deci i-a lăsat, și nu i-a ucis cu frații lor.

9 Și groapa, în care Ișmael-a aruncat toate cadavrele oamenilor, pre care i-a ucis pe lângă Ghedalia, *era* aceea, [e] ce o făcuse regele Așà pentru Baașà, regele lui Israel; pre aceasta Ișmael, fiul lui Netania, a umplut-o cu cei uciși.

10 Și Ișmael a dus prinsă toată rămășița poporului, *rămasă* în Mizpa, pre fetele regelui și pre tot poporul, ce rămăsese în Mizpa, pre cari Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești,* îi încredințase lui Ghedalia, fiul lui Ahikam; și i-a dus prinși Ișmael, fiul lui Netania, și s'a dus, ca să treacă la fiii lui Ammon.

Iohanan prigonește pre Ișmael. Evreii vor să plece în Egipet.

11 Dar când a auzit Iohanan, fiul lui Kareah, și toate căpeteniile oștilor, ce *erau* cu dânsul, toate relele ce a făcut Ișmael, fiul lui Netania, 12 Au luat pre toți oamenii *lor,* și s'au dus să se lupte cu Ișmael, fiul lui Netania, și l-au aflat aproape de apele cele mari, ce *se află* în Ghibeon. 13 Și cum a văzut tot poporul, ce *era* cu Ișmael pre Iohanan, fiul lui Kareah, și pre toate căpeteniile oștilor ce *erau* cu dânsul, s'au bucurat. 14 Și tot poporul, pre care-l dusese prins Ișmael din Mizpa, s'a întors, s'a înturnat și s'a dus la Iohanan, fiul lui Kareah. 15 Dar Ișmael, fiul lui Netania, a fugit de Iohanan cu opt oameni, și s'a dus la fiii lui Ammon.

16 Și a luat Iohanan, fiul lui Kareah, și toate căpeteniile oștirilor, cari *erau* cu dânsul, pre toată rămășița poporului, pre care a adus-o înapoi dela Ișmael, fiul lui Netania, din Mizpa, după ce *acesta* ucise pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, *adecă* pre bărbații de resbel, pre femei, pre copii și pre eunuchi, pre cari i-a adus înapoi din Ghibeon. 17 Și s'au dus, și au locuit în Gherut-Chimham, ce vine aproape de Bet-Lehem, ca să se ducă în Egipt, 18 De frica Chaldeilor; căci se temeau de dânșii, pentru că Ișmael, fiul lui Netania, a ucis pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, pre care regele Babilonului îl pusese asupra țării.

După porunca Domnului, Ieremia oprește pe Iohanan și pe ceilalți evrei să plece în Egipet.

42 Atuncia se apropiară toate căpeteniile oștilor, [a] și Iohanan, fiul lui Kareah, și Iezania, fiul lui Hoșaia, și tot poporul, dela mic până la mare, 2 Și au zis profetului Ieremia: Să fie, rugămu-ne, primită ruga noastră de tine, și

Capul 41. | *a* 2 Reg. 25. 25. | *b* 2 Reg. 25. 25. | *c* Isa. 15. 2. | *d* 1 Sam. 1. 7. | *e* 1 Reg. 16. 22. | *Capul 42.* | *a* Cap. 40. 8, 13.

[b] roagă-te pentru noi Domnului, Dumnezeului tău, pentru toată rămăşiţa aceasta; căci [c] din mulţi am rămas puţini, precum ne văd ochii tăi; 3 Ca să ne arate Domnul, Dumnezeul tău [d], calea, pe care trebue să umblăm, şi lucrul ce trebue să facem.

4 Atuncia le-a răspuns profetul Ieremia: Auzit-am; iată mă voiu rugà Domnului, Dumnezeul vostru, după cuvintele voastre; şi [e] orice cuvânt vă va răspunde Domnul, eu vi-*l* voiu spune; nu voiu [f] ascunde nimic de voi.

5 Şi ei au zis lui Ieremia: [g] Domnul să fie între noi martur adevărat şi credincios, că noi vom face după cuvintele, pentru cari Domnul, Dumnezeul tău, te trimite la noi; 6 Sau bine sau rău, vom ascultà de vocea Domnului, Dumnezeului nostru, către care noi te trimitem, [h] ca să ne fie bine, de vom ascultà de vocea Domnului, Dumnezeului nostru.

7 Şi după zece zile cuvântul Domnului a fost către Ieremia. 8 Şi a chemat pre Iohanan, fiul lui Kareah, şi pre toate căpeteniile oştilor ce *erau* cu dânsul, şi pre tot poporul, dela mic până la mare; 9 Şi le-a zis: Aşà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, către care voi m'aţi trimis, ca să-i înfăţişez cererea voastră: 10 De veţi urmà să locuiţi în pământul acesta, atuncia vă voiu zidì, şi nu *vă* voiu surpà, [i] vă voiu sădì, şi nu *vă* voiu smulge; căci [j] rău îmi pare de nenorocirea ce v'am făcut. 11 Nu vă temeţi de regele Babilonului, de care *acum* vă temeţi; nu vă temeţi de dânsul, zice Domnul; [k] căci eu *sunt* cu voi, ca să vă mântui, şi să vă scap din mânile lui. 12 Şi [l] vă voiu arătà milă, ca el să se miluiască de voi, şi să vă rentoarcă în pământul vostru. 13 Dar de [m] veţi zice: Nu voim să locuim în pământul acesta, neascultând de vocea Domnului, Dumnezeului vostru, 14 Zicând: Nu! ci vom merge în pământul Egiptului, unde nu vom vedeà resbel, nici nu vom auzì voce de trâmbiţă, nici nu vom aveà lipsă de pâne; şi vom locuì acolo. 15 Ascultaţi deci cuvântul Domnului, voi rămăşiţă din Iuda: Aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: De [n] vă veţi îndreptà [o] feţele voastre, ca să mergeţi în Egipt, şi să vă duceţi, ca să petreceţi acolo, 16 Atuncia sabia, [p] de care vă temeţi, vă va ajunge acolo în pământul Egiptului; şi foametea, de care vă spăimântaţi, se va lipì de voi acolo în Egipt, şi veţi murì acolo; 17 Şi toţi oamenii, câţi îşi vor îndreptà feţele, ca să se ducă în Egipt, să petreacă acolo, vor murì [q] de sabie, de foamete şi de ciumă; şi [r] nimenea din ei nu va rămâneà, nici va scăpà de relele ce voiu aduce asupra lor. 18 Căci aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Precum mânia mea şi aprinderea mea [s] s'au vărsat asupra locuitorilor Ierusalimului, aşà se va vărsà mânia mea asupra voastră, de veţi întrà în Egipt; şi [t] veţi fi spre blestem şi spre groază, spre afurisenie şi spre ocară; şi nu veţi mai vedeà locul acesta.

19 Domnul a zis despre voi, rămăşiţă din Iuda: [u] Nu vă duceţi în Egipt; *deci* să ştiţi, că astăzi am mărturisit asuprăvă. 20 Căci înşivă v'aţi înşelat, când m'aţi trimis la Domnul, Dumnezeul vostru, zicând: [v] „Roagă-te Domnului, Dumnezeului nostru, pentru noi, şi spune-ne tot ce va zice Domnul, Dumnezeul nostru; şi noi vom face.“ 21 Şi *acum* astăzi spusu-v'am; dar voi nu aţi ascultat de vocea Domnului, Dumnezeul vostru, nici de cele pentru cari el m'a trimis la voi. 22 Şi acum să ştiţi, că [x] veţi murì de sabie, de foamete şi de ciumă, în locul unde vă place a merge ca să petreceţi.

În ciuda îndemnării lui Dumnezeu, Evreii pornesc spre Egipet şi iau cu dânşii pe însuşi profetul, care proroceşte acolo despre năvălirea lui Nebucodonosor.

43 Şi încetând Ieremia de a spune către tot poporul toate cuvintele

---

b 1 Sam. 7. 8. *c* Lev. 26. 22. *d* Ezra. 8. 21. *e* 1 Reg. 22. 14. *f* 1 Sam. 3. 18. *g* Fac. 31. 50. *h* Deut. 6. 3. *i* Cap. 24. 6. *j* Deut. 32. 36. *k* Isa. 43. 5. *l* Ps. 106, 45, 46. *m* Cap. 44. 16. *n* Deut. 17. 16. *o* Luc. 9. 51. *p* Ezec. 11. 8. *q* Cap. 24. 10. *r* Cap. 44 14, 28. *s* Cap. 7. 20. *t* Cap. 18. 16. *u* Deut. 17. 16. *v* Vers. 2. *x* Ezec. 6. 11.

Domnului, Dumnezeului lor, pentru care Domnul, Dumnezeul lor îl trimisese la dânșii, *adecă* toate cuvintele acestea, 2 [a] Atuncia a vorbit Azaria, fiul lui Hoșaia, și Iohanan, fiul lui Kareah, și toți bărbații cei sumeți, zicând lui Ieremia: Minciuni spui! Domnul, Dumnezeul nostru nu te-a trimis să spui: „Nu vă duceți în Egipt, ca să petreceți acolo“; 3 Ci Baruc, fiul lui Neria te aţâţă asupră-ne, ca să ne dai în mânile Chaldeilor, să ne omoară și să ne ducă prinși în Babilon. 4 Deci n'au ascultat Iohanan, fiul lui Kareah, și toate căpeteniile oștirilor, și tot poporul de vocea Domnului, să locuiască în pământul lui Iuda.

5 Ci Iohanan, fiul lui Kareah, și toate căpeteniile oștilor au luat [b] pre toată rămășița lui Iuda, care se întorsese de prin toate popoarele, unde se împrăștiase, ca să petreacă în pământul lui Iuda, 6 Pe bărbați, pe femei, pe copii, [c] pe fetele regelui și [d] pe tot însul, ce Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești,* lăsase cu Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan, și pre Baruc, fiul lui Neria; 7 Și au intrat în pământul Egiptului; căci n'au ascultat de vocea Domnului; și au venit până la [e] Tahpanes.

8 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia în Tahpanes, zicând: 9 Ia în mânile tale pietri mari, și ascunde-le înaintea ochilor bărbaților lui Iuda în lutul cuptorului de cărămizi, ce *se află* la întrarea casei lui Faraon din Tahpanes. 10 Și zi către ei: Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Iată, voiu trimite, și voiu luà pre Nebucodonosor, regele Babilonului, [f] servul meu, și voiu pune tronul său deasupra acestor pietri, pre care le-am ascuns; și va întinde cortul său deasupra lor. 11 Și va venì și va lovì pământul Egiptului, *și va dà* pre cei *hotărîți* morții la moarte; pre cei *hotărîți* pentru prinsoare prizonierii; și pre cei pentru sabie săbiei. 12 Și voiu aprinde foc în casele zeilor Egiptului; și casele le va arde, și *pre zei* îi va duce prinși; și se va îmbrăcà cu pământul Egiptului, cum se îmbracă păstorul cu vestmântul său; și va ieșì deacolo cu pace. 13 Și va sfărâmà coloanele din Bet-Șemeș *(casa soarelui),* ce *se află* în pământul Egiptului; și casele zeilor Egipteni le va arde cu foc.

Evreii din Egipet sunt amenințați de Dumnezeu cu pedepse grele din pricina idolatriei lor.

44 Cuvântul ce a fost către Ieremia asupra tutulor Iudeilor, cari locuiau în pământul Egiptului, locuind în [a] Migdol, în [b] Tahpanes, în [c] Nof și în pământul Patros, zicând:

2 Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Voi ați văzut toate relele, ce am adus asupra Ierusalimului și asupra tutulor cetăților lui Iuda; și iată, ele astăzi *sunt* o [d] ruină, și nu *este* cine să locuească într'însele: 3 Pentru răutățile, ce au făcut, întărâtându-mă, ducându-se [e] să tămâieze, *și* [f] să servească altor zei, pre cari nu i-au cunoscut, nici ei, nici voi, nici părinții voștri. 4 Și [g] am trimis la voi pre toți servii mei, pre profeți, sculându-mă de dimineață și trimițându-*i, ca să vă* zică: Nu faceți această urîciune, pre care o urăsc. 5 Dar n'au ascultat, nici nu au plecat urechea lor, ca să se întoarcă dela răutatea lor, încât să nu tămâieze altor zei. 6 Deaceea [h] s'a vărsat aprinderea mea și mânia mea, și s'a aprins în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului, de s'au pretăcut ele în ruină *și* pustiire, cum *se vede* în ziua aceasta.

7 Și acum așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: Dece faceți *acest* rău mare [i] sufletului vostru, ca să se stârpească dintre voi, din mijlocul lui Iuda, bărbat și femeie, copil și prunc, *și* ca să nu vi se lase nici o rămășiță? 8 [j] Întărâtându-mă prin făpturile mânilor voastre, *și* tămâiând altor zei, în pământul Egiptului, unde ați venit să petreceți, încât să vă stâr-

Caput 43.
[a] Cap. 42. 1.
[b] Cap. 40.11,12.
[c] Cap. 41. 10.
[d] Cap. 39. 10.
[e] Cap. 2. 16.
[f] Ezec 29.18,20.

Caput 44.
[a] Exod. 14. 2.
[b] Cap. 43. 7.
[c] Isa. 19. 13.
[d] Cap. 9. 11.
[e] Cap. 19. 4.
[f] Deut. 13. 6.
[g] 2 Cron. 36. 15.
[h] Cap. 42. 18.
[i] Num. 16. 38.
[j] Cap. 25. 6, 7.

pească, și să ajungeți [k] de blestem și de ocară la toate popoarele pământului. 9 Au doară uitat-ați relele părinților voștri, relele regilor lui Iuda, relele femeilor lor, relele voastre, și relele femeilor voastre, pe care le-au făcut în pământul lui Iuda, și în ulițele Ierusalimului? 10 Nu s'au umilit până în ziua de astăzi, nici [l] s'au temut, nici n'au umblat în legea mea și în așezămintele mele, pe care eu vi le-am dat vouă și părinților voștri.

11 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Iată eu [m] îndrept fața mea către voi spre rău, ca să stârpesc pre tot Iuda. 12 Și voiu luà rămășița lui Iuda, care și-a îndreptat fețele, ca să meargă în pământul Egiptului, spre a petrece acolo, și [n] se vor nimicì toți în pământul Egiptului, vor cădeà de sabie, *și* se vor nimicì de foamete; vor murì dela mic până la mare, de sabie și de foamete; și [o] vor ajunge de blestem, de groază, de afurisenie și de ocară. 13 Și [p] voiu pedepsì pre cei ce locuiesc în pământul Egiptului, cum am pedepsit Ierusalimul, prin sabie, foamete și ciumă; 14 Și nimenea din rămășița lui Iuda, care s'a dus în pământul Egiptului, ca să petreacă acolo, nu va scăpà, nici nu va rămâneà ca să se întoarcă în pământul lui Iuda, unde dorește sufletul lor, ca să se întoarcă *și* să locuească acolo; căci [q] nu se vor întoarce, decât *puținii* ce vor scăpà.

15 Atuncia toți bărbații, care cunoscură că femeile lor au tămâiat altor zei, și toate femeile ce erau de față, adunare mare, anume, tot poporul ce locuià în pământul Egiptului, în Patros, a răspuns lui Ieremia, zicând:

16 [r] Nu-ți vom ascultà cuvântul, ce ne-ai vorbit în numele Domnului; 17 Ci vom face [s] tot ce a ieșit din gura noastră, tămâiând [t] reginei cerului, și vărsându-i libațiuni, cum făceam noi, părinții noștri, regii noștri și mai marii noștri, în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului; căci *atuncia* eram sătui de pâne, ne aflam bine, și nu văzurăm nici un rău. 18 Dar de când am încetat să tămâiăm reginei cerului, și să-i vărsăm libațiuni, ne-am lipsit de toate, și am fost nimiciți de sabie și de foamete. 19 [u] Și când noi tămâiam reginei cerului, și-i vărsam libațiuni, au doară fără de bărbații noștri îi făceam turte, *în care* o închipuim, și-i vărsam libațiuni?

20 Și a răspuns Ieremia către tot poporul, către bărbați și femei, către tot poporul, care îi dăduse acest răspuns, zicând: 21 Au nu de tămâierile ce ați făcut în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului, voi și părinții voștri, regii voștri, mai marii voștri, și poporul țării, și-a adus aminte Domnul, și au nu aceasta i-s'a suit la inimă? 22 De nu mai putù Domnul a vă îngăduì, pentru răutatea faptelor voastre *și* pentru urîciunile ce ați făcut; pentru care pământul vostru a ajuns [v] pustiu de groază și de blestem, fără locuitori, [x] cum *se vede* astăzi. 23 Pentru că ați tămâiat, și pentru că ați păcătuit împotriva Domnului, și n'ați ascultat de vocea Domnului, și n'ați umblat în legea lui, în așezămintele lui, și în mărturiile lui, [y] deaceea vi s'a întâmplat nenorocirea aceasta, ce *se vede* astăzi.

24 Și a zis Ieremia către tot poporul și către toate femeile: Ascultați cuvântul Domnului, toți Iudeii, [z] ce *se află* în pământul Egiptului! 25 Așà vorbește Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, zicând: [a] Voi și femeile voastre ați vorbit cu gura voastră, și ați împlinit cu mânile voastre *cele ce* ați zis: „Vom ținea voturile noastre, pe care le-am făcut, tămâiând reginei cerului, și vărsându-i libațiuni“; împliniți deci votul vostru, și faceți cele votate. 26 Deci ascultați cuvântul Domnului, toți Iudeii, câți locuiți în pământul

---

k Cap. 42. 18.
l Prov. 28. 14.
m Lev. 17. 10
n Cap. 42. 15, 16, 17, 22.
o Cap. 42. 18.
p Cap. 43. 11.
q Vers. 28.
r Cap. 6. 16.
s Num. 30. 12.
t Cap. 7. 18.
u Cap. 7. 18.
v Cap. 25. 11, 18, 38.
x Vers. 6.
y Dan. 9. 11, 12.
z Cap. 43. 7.
a Vers. 15, etc.

Egiptului: Iată [b] eu m'am jurat pe numele meu cel mare, zice Domnul, că [c] numele meu nu se va mai chemà de gura a nici unui om din Iuda în tot pământul Egiptului, zicând: Viu *este* Domnul! 27 [d] Iată eu voiu veghià asupra lor spre rău, și nu spre bine; și toți bărbații lui Iuda, ce *sunt* în pământul Egiptului, [e] se vor nimicì de sabie și de foamete, până ce cu totul vor pierì. 28 [f] Iar' cei ce vor scăpà de sabie, puțini la număr, se vor întoarce din pământul Egiptului în pământul lui Iuda; și toată rămășița lui Iuda ce s'a dus în pământul Egiptului, ca să petreacă acolo, vor cunoaște al cui cuvânt se va întărì, al meu sau al lor.

29 Și aceasta vă *va fi* semn, zice Domnul, că eu vă voiu pedepsì în locul acesta, ca să cunoașteți, că cuvintele mele se vor întărì asupra voastră spre rău; 30 Așà zice Domnul: Iată voiu dà pre Faraon-Hofra, regele Egiptului, în mânile inamicilor săi, și în mânile celor ce caută vieața sa, cum am dat pre Zedekia, regele lui Iuda, în mânile lui Nebucodonosor, regele Babilonului, inamicul său, celui ce caută vieața sa.

Mângâiere îndreptată lui Baruc.

45 [a] Cuvântul, pre care profetul Ieremia l-a vorbit lui Baruc, fiul lui Neria, când *acesta* a scris cuvintele acestea în carte din gura lui Ieremia, în anul al patrulea al lui Iehoiakim, fiul lui Iozia, regele lui Iuda, zicând: 2 Așà zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, despre tine, Baruce: 3 Zis-ai: Vai mie! Că Domnul a adaus întristare preste durerea mea; Ostenit-am în suspinurile mele, Și nu aflu odihnă. 4 Deci zi către el: Așà zice Domnul: Iată, [b] *ceea* ce am sădit voiu ruinà: Și ceea ce am sădit voiu smulge; Adecă, tot pământul acesta. 5 Și tu ceri oare pentru tine lucruri mari! Nu cere! Căci iată, eu voiu aduce rele asupra a toată carnea, zice Domnul; Dar ție îți voiu dà vieața ta spre pradă, Ori unde vei merge.

Profeții împotriva Egiptului.

46 Cuvântul Domnului, care a fost către Ieremia profetul asupra [a] popoarelor: 2 Asupra Egiptului, [b] asupra oastei lui Faraon-Neco, regele Egiptului, care erà aproape de fluviul Eufrat în Charchemiș, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, a bătut-o în anul al patrulea al lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda. 3 [c] Pregătiți scutul și pavăza, Și apropiați-vă de luptă! 4 Înhămați caii, și încălecați, călăreților! Înșirați-vă cu coifuri! Ascuțiți lăncile, îmbrăcați zalele! 5 De ce îi văd înspăimântați, *și* dând dosul? Da, vitejii lor sunt sfășiați, Și fug, fără să caute îndărăt; [d] Frica *se răspândește* în toate părțile, zice Domnul. 6 Cel iute nu va puteà fugì, și cei viteji nu vor scăpà; [e] Vor poticnì și vor cădeà, Spre meazănoapte lângă fluviul Eufrat. 7 Cine *este* acesta, *care* se suie [f] ca un fluviu. Ale căruia ape se rostogolesc, ca *apele* fluviilor; 8 Egiptul se suie ca un fluviu, Și apele *lui* se rostogolesc ca *apele* fluviilor; Și zice: „Mă voiu suì, voiu acoperì țara, Voiu nimicì cetățile, și pre locuitorii lor!“ 9 Suiți-vă, cailor! alergați cu furie, carelor! Și iasă vitejii, Cei din Etiopia și din Lidia, care mânuesc scutul, Și Nubienii [g] care mânuesc *și* întind arcul! 10 Căci această [h] zi *este* pentru Domnul, Dumnezeul oștirilor, Zi de răsbunare, ca să-și răsbune asupra inamicilor săi: Cu [i] sabie să-i mănânce, Ca să se sature, și să se îmbete de sângele lor; Căci Domnul, Dumnezeul oștirilor [j] ține o jertfă În pământul despre meazănoapte, lângă fluviul Eufrat. 11 [k] Suie-te în Galaad, și ia balsam, [l] Fecioară, fiică a Egiptului! Înzadar întrebuințezi leacuri multe; *Căci* [m] vindecare nu *este* pentru tine. 12 Popoarele aud rușinea ta, Și strigătul tău umple *toată* țara, Căci vitejii se

---

b Fac. 22. 16. *c* Ezec. 20. 39. *d* Cap. 1. 10. | *e* Vers. 12. *f* Isa. 27. 13. — | *Capul 45.* *a* Cap. 36. 1, 4, 32. *b* Isa. 5. 5. | *Capul 46.* *a* Cap 25. 15, etc. | *b* 2 Reg. 23. 29. *c* Nah. 2. 1. *d* Cap. 6. 25. | *e* Dan. 11. 19. *f* Isa. 8. 7, 8. *g* Isa. 66. 19. | *h* Isa. 13. 6. *i* Deut 32. 42. *j* Isa. 34. 6. | *k* Cap. 8. 22. *l* Isa. 47. 1. *m* Ezec. 30. 21.

poticnesc unul de altul, Amândoi cad împreună.

13 Cuvântul ce a vorbit Domnul profetului Ieremia, când erà să vie Nebucodonosor regele Babilonului, ca să [n] lovească pământul Egiptului. 14 Spuneți în Egipt, și dați în știre în Migdol, Și dați în știre în Noț și Tahpanes; Ziceți: [o] Înșiră-te, și te pregătește! Căci [p] sabia va mâncà *pre cei* din prejurul tău: 15 Dece *ți* s'au răpit vitejii tăi? Nu s'au împotrivit, pentru că Domnul i-a gonit; 16 A făcut pe mulți să se poticnească, Da, [q] să cadă unul preste altul; Acum zic ei: Sculați-vă! și să ne înturnăm la poporul nostru, Și în pământul nașterii noastre, De dinaintea săbiei pierzătoare. 17 Ei strig acolo: Faraon, regele Egiptului, este pierdut, „A lăsat să treacă timpul potrivit!“ 18 Viu *sunt*, zice Regele, [r] Al cărui nume *este* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Cum *este* Taborul între munti, Și Carmelul lângă mare, *așà inamicul* vine. 19 [s] Locuitoare, fată a Egiptului! Pregătește-ți [t] uneltele prinsorii; Că Noful se va pustii, Și va ajunge un deșert, fără locuitori. 20 [u] Juncă prea frumoasă, Egiptule! Junghetorii *tăi* vin, vin [v] dela meazănoapte! 21 Năimiții lui în mijlocul lui *sunt* ca viteii cei îngrășați; Căci și aceștia întorc *dosul*, Fug cu toții, nu se opresc. Căci [x] ziua pierzării lor a venit preste ei, Timpul pedepsirii lor. 22 [y] Vocea lui fâșie, ca *vocea* unui șearpe; Căci ei se apropie cu putere de oaste, Și vin cu topoare asupra lui, Ca tăiătorii de lemne. 23 Vor [z] tăià, zice Domnul, pădurea lui; De și este fără capăt; Sunt mai număroși decât [a] locustele, Da, *sunt* fără număr. 24 Rușinà-se-va fiica Egiptului; Dà-se-va în mânile [b] poporului de meazănoapte, 25 Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, zice: Iată, voiu pedepsì pre Amon, *zeul* din [c] No, Pre Faraon și Egiptul, [d] Pre zeii lor și pre regii lor, Da, pre Faraon și pre cei ce se încred în el; 26 [e] Și-i voiu dà în mânile celor ce caută viața lor, În mânile lui Nebucodonosor, regele Babilonului, Și în mânile servilor lui; Și [f] apoi va fi locuit, Ca și mai nainte, zice Domnul.

Mângăiere pentru Israel.

27 [g] Dar tu, servul meu, Iacobe! nu te teme, Nici nu te înspăimântà, Israele! Căci iată, te voiu mântuì din *țări* depărtate, Și pre semânța ta din pământul pedepsii sale, Și Iacob se va rentoarce, va aveà liniște Și odihnă, și nu *va fi* cine să-*l* înspăimânte. 28 Nu te teme, servul meu, Iacobe! Căci eu *sunt* cu tine, zice Domnul; Căci *și de* voiu nimicì de tot pre toate popoarele, Între care te-am împrăștiat, Dar pre tine nu te voiu nimicì de tot; Ci te voiu mustrà după dreptate, Și nu te voiu lăsà cu totul nepedepsit.

Supunerea Filistenilor prezisă.

47 Cuvântul Domnului, care a fost către profetul Ieremia [a] asupra Filistenilor, [b] mai nainte de ce Faraon a lovit Gaza: 2 Așà zice Domnul: Iată [c] ape se ridică [d] dela meazănoapte, Și se fac fluviu ce varsă, Și înundă țara și totul depe ea, Cetatea și locuitorii săi; Și oameni vor strigà, 3 Și toți locuitorii țării vor urlà, [e] De tropoitul copitelor puternicilor săi *cai*, De uruitul carelor sale, *Și de* scârțiitul roților sale: Părinții nu se vor întoarce spre copiii *lor*, În atâta *li* se vor moleși mânile, 4 Din ziua ce vine, Să jăfuească pre toți Filistenii, Să stârpească din [f] Tir și din Sidon Tot ajutorul, ce *le*-a *mai* rămas; Căci Domnul va nimicì pre Filisteni, [g] Rămășița insulei [h] Caftor. 5 Pre Gaza a *și* ajuns-o [i] pleșuvia, [j] Așkelonul cu rămășița văii sale a amuțit în tăcere! Până când [k] îți vei face tăieri? 6 O [l] sabie a Domnului! Până când nu vei încetà? Întră în teaca ta, Liniștește-te,

---

n Isa. 19. 1.
o Vers. 3. 4
p Vers. 10.
q Lev. 26. 37.
r Isa. 47. 4.
s Cap. 48. 18.
t Isa. 20. 4.
u Osea. 10. 11.
v Cap. 1. 14.
x Ps. 37. 13.
y Isa. 29 4.
z Isa. 10. 34.
a Jude. 6. 5.
b Cap. 1. 15.
c Ezec. 30. 14, 15, 16
d Cap. 48.12.13.
e Cap. 47. 30.
f Ezec. 29. 11, 13, 14.
g Isa. 41. 13, 14.

Capul 47.
a Zef. 2. 4, 5.
b Amos. 1 6,7,8.
c Isa. 8. 7.
d Cap. 1. 14.
e Cap. 8 16.
f Cap. 25. 22.
g Ezec. 25. 16.
h Fac. 10. 14.
i Amos. 1 7
j Cap. 25. 20.
k Cap. 16. 6.
l Deut. 32. 41

și amuțește! 7 *Dar* cum să înceteze? Când Domnul [m]i-a dat poruncă Asupra Așkelonului și țărmului mării? Într'acolo [n]a îndreptat-o.

Pustiirea Moabului prezisă.

48 Asupra [a]Moabului, Așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Vai de [b]Nebo! căci este pustiit, Rușinatu-s'a [c]Kiriataimul, cuprinsu-s'a; Misgabul rușinatu-s'a, și s'a sfărâmat! 2 [d]Sfârșitu-s'a mărirea Moabului; În [e]Heșbon *(gândire)* gânditu-s'au relele asupra lui: „Haideți! să-l stârpim, ca *să* nu *mai fie* un popor!“ Și tu, Madmenule *(ruină)* vei fi ruinat, Urmărîte-va sabia. 3 [f]Un strigăt se aude din Horonaim, „Dărăpânare și nimicire mare.“ 4 Moabul s'a sfărâmat! Micii săi scot strigăte; 5 [g]Căci la suișul Luhitului Înalță-se vaet preste vaet; Căci la coborîșul Horonaimului, *Chiar* inamicii aud strigătul *lor* de nimicire. 6 [h]Fugiți, scăpați-vă viața! Și faceți-vă ca [i]despoiații nevoiași singuratici ai pustiului! 7 Pentru că te-ai încrezut în întăriturile tale și în tezaurele tale, Vei fi cuprins; Și [j]Chemoș va fi dus în prinsoare, [k]Preoții săi, și mai marii săi cu toții. 8 Și va veni [l]prădătorul în toată cetatea; Nici o cetate nu va scăpà: Și valea va pierì, Și șesul se va nimicì, Cum a zis Domnul. 9 [m]Dați aripi Moabului, Ca să sboare, și să fugă! Căci cetățile sale se vor preface într'un deșert, Și nu *va fi* cine să locuească într'însele. 10 [n]Blestemat *fie* cel ce va face cu lenevire *acest* lucru al Domnului, Și blestemat *fie* cel ce va împiedecà sabia sa dela *vărsarea* sângelui 11 Din tânărețea sa Moabul rămas-a liniștit, Și [o]stat-a nemișcat pe drojdiile sale, N'a fost turnat dintr'un vas în altul, Nici n'a fost dus în prinsoare; Deaceea gustul său a rămas într'însul, Și mirosul său nu s'a schimbat. 12 Deaceea, iată vin zilele zice Domnul, Când voiu trimite la dânsul ridicători, și-l vor ridicà; Și vor vărsà vasele lui, și vor stricà borcanele lui: 13 Și Moabul se va rușinà pentru [p]Chemoș, Cum [q]s'a rușinat casa lui Israel pentru [r]Bet-El, încrederea lor. 14 Cum ziceți: [s]„Suntem viteji, Și bărbați voinici în resbel?“ 15 [t]Moabul s'a predat, cetățile lui s'au ars, Și tânării lui cei aleși [u]s'au plecat junghierii, zice [v]Regele, Al cărui nume *este* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 16 Pierderea Moabului *este* aproape să vină, Și nenorocirea lui se grăbește foarte. 17 Toți cei ce-l încunjurați, jeliți-l! Și toți cei ce cunoașteți numele lui, ziceți: [x]„Cum s'a sfărâmat sceptrul *său* cel puternic, Toiagul *său* cel măreț!“ 18 Pogoară-te din mărirea *ta*, și șezi în secete. [y]Tu locuitoare, fiică a [z]Dibonului, Căci [a]nimicitorul Moabului se suie deasupra ta, Sfărâmând întăririle tale. 19 [b]Stai lângă cale, și uită-te, Locuitoare a [c]Arverului! Întreabă pre fugari și pre cea scăpată, Zi: „Ce s'a făcut?“ 20 Rușinatu-s'a Moabul, pustiitu-s'a; [d]Văitați-vă și strigați, Spuneți-o în [e]Arnon, că Moabul s'a pustiit. 21 Și judecata a sosit în pământul [f]șesului Asupra Holonului, asupra Iaazei și asupra Mefaatului, 22 Asupra Dibonului, asupra Neboului, și asupra Bet-Diblataimului, 23 Și asupra Kiriataimului, asupra Betgamului și asupra Bet-Meonului, 24 Asupra [g]Kiriotului și asupra Bozrei, și asupra tutulor cetăților pământului Moabului, cele de departe, și cele de aproape. 25 Frântu-s'a [h]cornul Moabului, Și sfărâmatu-s'a [i]brațul său, zice Domnul. 26 [j]Îmbătați-l! Căci *s'a* sumețit asupra Domnului, Ca să se tăvălească Moabul în vărsătura sa, Și să ajungă și el de râs. 27 [k]Au Israel nu ți-a fost de batjocură? [l]Au fost-a el prins cu furii? De clatini din cap, de câte ori vorbești de dânsul. 28 Locuitori ai Moabului! Lăsați cetățile, și [m]locuiți în

[m] Ezec. 14. 17.
[n] Mic. 6. 9.

Capul 48.

[a] Amos. 2. 1, 2.
[b] Num. 32. 38.
[c] Num. 32. 37.
[d] Isa. 16. 14.
[e] Isa. 15 4.
[f] Vers. 5.
[g] Isa. 15 5.
[h] Cap. 51. 6.
[i] Cap. 17. 6.
[j] Num. 21. 29.
[k] Cap. 49. 3.
[l] Cap. 6. 26.
[m] Ps 55. 6.
[n] Judc. 5. 23.
[o] Zef. 1. 12.
[p] Judc. 11 24.
[q] Osea 10. 6
[r] 1 Reg. 12. 29.
[s] Isa. 16. 6.
[t] Vers. 8. 9, 18.
[u] Cap. 50. 27.
[v] Cap. 46. 18.
[x] Isa. 9. 4.
[y] Isa. 47. 1.
[z] Num. 21. 30.
[a] Vers. 8.
[b] Deut. 2. 36.
[c] 1 Sam. 4. 13, 16.
[d] Isa. 16. 7.
[e] Num. 21. 13.
[f] Vers. 8
[g] Vers. 41. Amos. 2 2.
[h] Ps. 75. 10.
[i] Ezec. 30. 21.
[j] Cap. 27 15,27.
[k] Zef. 2. 8.
[l] Cap. 2. 26.
[m] Ps. 55. 6, 7.

stânci, și faceți-vă ca [n] porumbul, *Ce-și* face cuibul său pe la laturile gurii crăpăturei *stâncelor*. 29 Auzit-am de [o] fudulia Moabului, (este foarte năzuros) *De* înfumurarea lui, și *de* trufia lui, *De* sumețirea și îngâmfarea inimii lui. 30 Cunosc furia ta, zice Domnul: Mincinoase *sunt* cuvintele lui, [p] Mincinoase faptele lui. 31 Deaceea [q] eu mă vait pentru Moab, Da, strig pentru tot Moabul, Suspină-se pentru oamenii din Kir-Heres. 32 O [r] vie din Sibma! Plâng pentru tine mai mult decât am plâns pentru Iazer: Curpenii tăi au trecut preste mări, Ajuns-au până la marea Iazerului; Jăfuitorul căzut-a asupra fructelor tale de vară și asupra culesului tău. 33 [s] Bucuria și mulțumirea au pierit Din câmpul cel mănos și din pământul Moabului, Și am făcut să lipsească vinul din teasc. Și nimenea nu-*l* va călcà în strigăte de cules; Strigăt de resbel, nu de cules! 34 [t] Dela Heșbon *răsună* strigătul până la Eleade; Până la Iahaz se ridică vocea lor, [u] Dela Zoar până la Horonaim, până la al treilea Eglat; Căci și apele Nimrimului în deșerturi s'au prefăcut. 35 Și voiu face să pieară din Moab, zice Domnul, [v] Cel ce se sue pe înălțimi, Și pre cel ce tămâiază zeilor săi. 36 Deaceea [x] inima mea bocește pentru Moab, ca fluerele, Da, ca fluerele bocește inima mea pentru bărbații din Kir-Heres: Pentru că *toate* [y] bunurile câștigate de dânsul au pierit. 37 [z] Pe tot capul *fi-và* pleșuvie, Și rasă va fi toată barba; Pe toate mânile *fi-vor* tăieri, Și [a] saci pe coapse. 38 Pe toate acoperișurile Moabului și pe ulițele lui, Numai un bocet; Căci sfărâmat-am Moabul, Ca pre [b] un vas neplăcut, zice Domnul. 39 Cât e de sfărâmat! urlați! Cât de tare a întors Moabul dosul, *și* s'a rușinat! Da, Moabul s'a făcut de râs, Și de înfricoșare pentru toți cei ce-l înconjoară. 40 Căci așà zice Domnul: Iată, *inamicul* [c] sboară ca un vultur, Și [d] întinde aripile sale asupra Moabului; 41 [e] Cetățuile *sale* s'au aprins, și întăririle sale s'au luat: Și [f] inimile vitejilor Moabului fi-vor în ziua aceea, Ca inima femeii în facere. 42 Și Moabul se va dărâmà, [g] ca să nu *mai fie* popor, Pentru că *s'a* sumețit împotriva Domnului. 43 [h] Frică, groapă și cursă *vin* asupra ta, Locuitorule al Moabului, zice Domnul, 44 Cel ce va fugì de frică va cădeà în groapă. Și cel ce va ieși din groapă va fi prins în cursă; Căci eu aduc asupră-i, asupra Moabului, Anul pedepsii lui, zice Domnul. 45 La umbra Heșbonului se vor oprì Fără putere fugarii; Dar foc va izbucnì din Heșbon, Și flacără din mijlocul Sihonului, Și va mistuì unghiurile Moabului, Și craniul celor ce se fălesc. 46 Vai de tine, Moabe, Poporul din Chemoș va fi pierdut; Căci fiii tăi vor fi prinși, Și fiicele tale prinse. 47 Dar eu voiu reînturnà pe prinșii Moabului În zilele cele depe urmă, zice Domnul. Până aicea merge judecata Moabului.

Pedeapsa Ammoniților pentru purtarea lor către Israel; cu o făgăduință de rentoarcere.

49 De [a] fiii lui Ammon. Așà zice Domnul: Au Israel nu are fii? Nu are moștenitori? De ce *deci* Milcam a moștenit pre [b] Gad, Și poporul său locuește în cetățile acestuia? 2 Deaceea, iată vin zilele, zice Domnul, Când voiu face să se audă strigare de resbel În [c] Rabba a fiilor lui Ammon; În grămezi de ruine se va preface, Și cetățile ei se vor arde cu foc; Atuncia Israel va moșteni pre cei ce au moștenit pre dânsul, zice Domnul. 3 Țipă, Heșboane! căci Aiul se va pustiì, Strigați, fiice ale Rabbei! [d] Încingeți-vă cu saci; Jeliți și umblați în jurul zidurilor! Căci Milcam se va duce prins, Cu [e] preoții și cu mai marii săi. 4 Dece te îngâmfezi cu văile *tale*? Valea ta se va scurge, [f] fiică neascultătoare! Ce se încrede în tezaurele sale, [g] *zicând:* Cine va venì asu-

n Cânt. 2. 14.	*r* Isa. 16. 8, 9.	*v* Isa. 15. 2.	*z* Isa. 15. 2. 3.	*o* Deut. 28. 49.	*g* Ps. 83. 4.	*Capu 49.*	*d* Isa. 32. 11.
o Isa. 16. 6, etc.	*s* Isa. 16. 10.	*x* Isa. 15. 5.	*a* Fac. 37. 34.	*d* Isa. 8. 8.	*h* Isa. 24. 17, 18.	*a* Ezec. 21. 28.	*e* Cap. 48 7.
p Isa 16 6.	*t* Isa. 15. 4, 5, 6.	*y* Isa. 15. 7.	*b* Cap. 22. 28.	*e* Vers. 24.	—	*b* Amos. 1. 13.	*f* Cap. 3. 14.
q Isa. 15. 5.	*u* Isa. 15. 5, 6.			*f* Isa. 13. 8.		*c* Ezec 25. 5.	*g* Cap. 21. 13.

pră-mi? 5 Iată, eu voiu aduce asupra ta frică, Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor, Dela toți vecinii tăi; Și vă veți împrăștia fiecare drept înaintea sa. Și nu *va fi* cine să adune pe fugari. 6 Dar [h] după aceea voiu rentoarce pre cei prinși ai fiilor lui Ammon, Zice Domnul.

Pustiirea Edomului prezisă.

7 [i] De Edom. Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [j] Au nu mai *este* înțelepciune în Teman? [k] Pierit-a sfatul dela cei cuminte? Răpitu-li-s'a înțelepciunea? 8 [l] Fugiți, locuitori ai [m] Dedanului! întoarceți *dosurile*, faceți gropi de locuire! Căci voiu aduce asupra Edomului nenorocire, Timpul, *în care*-l voiu pedepsì. 9 De ți-ar venì [n] culegători, Au nu ți-ar lăsà bobițături? De *ți-ar venì* noaptea furii, stricà-vor *mai mult* decât până s'ar îndestulà? 10 [o] Dar voiu desgolì pe Esau, Voiu descoperì locurile sale ascunse, Ca să nu se *mai* poată ascunde; Semânția lui va fi nimicită, cu frații săi și vecinii săi, Și [p] nu va *mai* fi *cine să zică:* 11 „Lasă pe orfanii tăi, eu *îi* voiu ținea. Și văduvele tale să se încreadă în mine.“ 12 Căci așà zice Domnul: Iată [q] aceia, cărora nu li *se cădea* să beà din cupă, au băut-*o*; Și tu, tu să rămâi nepedepsit! Nu vei rămâneà nepedepsit, ci o vei beà. 13 Căci [r] juratu-m'am pe mine însumi, zice Domnul, Că [s] Bozra va fi dată pustiirii, Și toate cetățile ei se vor preface într'o ruină continuă. 14 Auzit-am [t] știre dela Domnul, Și solie trimisu-s'a la popoare, *să zică:* „Adunați-vă, și mergeți asupră-i, Și sculați-vă la luptă!“ 15 Căci iată te voiu face mică între popoare, *Și* desprețuită între oameni. 16 Frica de tine, îmmândrirea inimei tale, Te-au amăgit, tu ceeace locuești în crepăturile stâncilor, Cel ce stăpânești înălțimea munților *Și* [u] chiar de-ți vei înălță [v] cuibul tău, ca vulturul, *Încă și* [x] de acolo te voiu coborî, zice Domnul; 17 Și Edomul va ajunge pustiu, [y] Tot cel ce va trece pe lângă el, se va îngrozì, Și va batjocurì pentru toate plăgile lui. 18 [z] Precum Sodoma și Gomora și vecinătățile lor S'au surpat, zice Domnul, *Așà* nu va locuì nici un om acolo, Nici fiu de om nu va petrece acolo, 19 [a] Iată *inamicul* se ridică, Ca un leu la [b] vărsarea Iordanului, Către locurile tari *ale tale*; Dar în curând te voiu face să fugi și de acolo; Și asupră-i voiu pune pre alesul *meu*; Căci [c] cine *este* deopotrivă cu mine? Și cine mă va chemà la judecată? Și [d] cine *este* păstorul, care să poată stà înaintea mea? 20 [e] Deaceea ascultați hotărîrea Domnului, Ce el a luat-o asupra Edomului, Și gândurile lui, pre care le-a gândit asupra locuitorului Temanului: Cu adevărat *îi* vor răpì, *ca* pre cei mici ai turmei; Cu adevărat staulele lor surpà-se-vor cu ei împreună. 21 De sunetul căderii lor [f] se va clătì pământul, Vocea bocetului ei se va auzì până la Marea Roșie. 22 Iată, [g] se va înălță, și va sburà ca un vultur, Și va întinde aripile sale asupra Bozrei; Și în ziua aceea inima vitejilor Edomului Va fi ca inima femeii în facere.

Preziceri despre nimicirea Damascului.

23 [h] De Damasc. Rușinatu-sa Hamatul și Arpadul, Auzit-au știre rea, și s'au topit; [i] Lângă mare *este* turburare, Nu poate să se liniștească. 24 Damascul a slăbit, S'a întors pe fugă, Și tremur l-a cuprins; [j] Chinuri și dureri l-au apucat, Ca pre o femeie în facere. 25 Cum de n'a fost cruțată [k] cetatea cea frumoasă, Cetatea bucuriei mele! 26 Da, [l] tânării săi vor cădeà pe ulițele ei, Și toți bărbații de resbel vor fi nimiciți în ziua aceea, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 27 Și voiu aprinde [m] foc în zidurile Damascului, Care va arde palaturile lui Ben-Hadad.

Judecăți asupra Kedarului și a Hazorului prezise.

28 De [n] Kedar și de regatele Hazoru-

[h] Vers. 39. [i] Ezec. 25. 12. [j] Obad. 8. [k] Isa. 19. 11. [l] Vers. 30. [m] Cap. 25. 23. [n] Obad. 5 [o] Mal. 1. 3. [p] Isa. 17. 14. [q] Obad. 16. [r] Fac. 22. 16. [s] Isa 34. 6. [t] Obad. 1. 2, 3. [u] Obad. 4. [v] Iov 39. 27. [x] Amos. 9. 2. [y] Cap. 18. 16. [z] Fac. 19. 25. [a] Cap. 50. 44, etc. [b] Cap. 12. 5. [c] Esod. 15. 11. [d] Iov. 41. 10. [e] Cap. 50. 45. [f] Cap. 50. 46. [g] Cap. 4. 13. [h] Isa. 17. 1. [i] Isa. 57. 20 [j] Isa. 13. 8. [k] Cap. 33. 9. [l] Cap. 50. 30. [m] Amos. 1. 4. [n] Isa. 21. 13.

lui, pre care le-a bătut Nebucodonosor, regele Babilonului, Așà zice: Domnul: Sculați-vă și vă suiți asupra Kedarului, Și jefuiți pre [o]fiii răsăritului! 29 [p]Corturile lor și turmele lor se vor luà, Vor luà pentru dânșii chioșcurile lor, Toate vasele lor și cămilele lor; Și vor strigà către dânșii: [q]„Frică din toate părțile.“ 30 [r]Fugiți, duceți-vă departe, Faceți gropi adânci de locuire, locuitori ai Hazorului, zice Domnul; Căci Nebucodonosor, regele Babilonului, sfătuește planuri asupra-vă, Și a luat hotărîre asupra voastră. 31 Sculați-vă, și vă suiți la [s]poporul cel liniștit, Ce locuește în siguranță, zice Domnul; Care n'au nici porți, nici zăvoare, *Cari* [t]locuesc singuri. 32 Și cămilele lor vor fi spre pradă, Și mulțimea vitelor lor de despoiere, Și-i voiu împrăștià în toate vânturile, pre cei ce au părul *capului* tăiat; Și le voiu aduce nenorocirea Din toate părțile lor, zice Domnul. 33 Și Hazorul va ajunge locaș șacalilor, Un deșert vecinic; Omul acolo nu va locuì, nici va petrece într'însul fiu de om.

Prezicere despre surparea și împrăștierea Elamului, cu o făgăduință de rentoarcere viitoare.

34 Cuvântul Domnului care a fost către Ieremia, profetul, asupra Elamului, la începutul domniei lui Zedekia, regele lui Iuda, zicând: 35 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Iată, eu voiu frânge arcul Elamului, Puterea lor cea mai mare. 36 Și voiu aduce asupra Elamului cele patru vânturi, Dela cele patru margini ale cerului, Și-i voiu împrăștià la toate aceste vânturi; Și nu va fi nici un popor, La care alungații Elamului să nu meargă. 37 Și voiu face să tremure Elamul înaintea inamicilor săi, Și înaintea celor ce caută viața lui; Și voiu aduce rele asupră-i, Aprinderea mâniei mele, zice Domnul; Și voiu trimite sabia pe urma lor, Până când îi voiu nimicì. 38 Și voiu așezà tronul meu în Elam, Și voiu stârpì deacolo Pre rege și pre mai mari, zice Domnul. 39 Dar în zilele depe urmă Voiu rentoarce pre prinșii Elamului, zice Domnul.

Profețiì despre nimicirea Babilonului, și despre scăparea și rentoarcerea lui Israel.

50 Cuvântul ce Domnul a cuvântat [a]asupra Babilonului, asupra pământului Chaldeilor prin Ieremia, profetul: 2 Spuneți între popoare, Dați în știre, și ridicați steagul! Dați în știre, nu ascundeți! Ziceți: „Babilonul s'a cuprins! [b]Bel este rușinat, Merodacul este sfărâmat! [c]Rușinatu-s'au idolii săi, Și chipurile sale sfărâmatu-s'au!“ 3 [d]Căci dela meză-noapte se suie un [e]popor asupră-i, Care va preface pământul său într'un deșert, Și nu *va fi* cine să locuească în el: Dela om până la vită. Strămutà-se-vor, fugì-vor. 4 În zilele acelea și în timpul acela, zice Domnul, Venì-vor fiii lui Israel, [f]Ei și fiii lui Iuda împreună, [g]Mergând și plângând; Umblà-vor, [h]și vor căutà pre Domnul, Dumnezeul lor. 5 Întrebà-vor de calea Sionului, *Și întorcând* fețele lor într'acolo, *zice-vor:* „Veniți, și să ne lipim de Domnul Cu [i]legământ vecinic, *care* nu se va uità.“ 6 Ajuns-a poporul meu *ca* [j]oile pierdute; Păstorii lor i-au rătăcit, *Și* i-au făcut să cutreere [k]munții; Trecut-au depe munte pe colină, Uitat-au bătătura lor. 7 Toți câți i-au găsit, [l]sfășiatu-i-au, Și [m]inamicii lor au zis: [n]„Nu suntem vinovați; Căci păcătuit-au asupra Domnului *în* [o]locașul mântuirii, Da asupra Domnului, [p]speranța părinților lor.“ 8 [q]Fugiți din Babilon! Și ieșiți din pământul Chaldeilor! Și fiți ca țapii înaintea turmelor! 9 [r]Că iată, voiu sculà, Și voiu aduce asupra Babilonului, O adunătură de popoare mari din pământul dela meză-noapte, Și [s]se vor înșirà asupră-i; Și apoi va fi cuprins. Săgețile lor *fi-vor* ca ale viteazului biruitor; [t]Nu se vor întoarce deșerte. 10 Și Chaldea va ajunge o pradă, Și [u]toți prădătorii ei se vor îndestulà, zice

o Judc. 6. 3. *p* Ps. 120. 5. *q* Cap. 6. 25. *r* Vers. 8. | *s* Ezec. 38. 11. *t* Num. 23. 9. —

Capul 50.

a Isa. 13. 1. *b* Isa. 46. 1. *c* Cap. 43 12,13. *d* Cap. 51. 48. *e* Isa. 13. 17, 18, 20. *f* Osea. 1. 11. *g* Ezra. 3. 12.13. *h* Osea. 3. 5. *i* Cap. 31. 31, *j* Isa 53. 6. *k* Cap. 2. 20. *l* Ps. 79. 7. *m* Cap. 40. 2, 3. *n* Dan. 9. 16. *o* Ps. 90. 1. *p* Ps. 22. 4. *q* Isa. 48. 20. *r* Cap. 25. 14. *s* Vers. 14. 29. *t* 2 Sam. 1. 22. *u* Apoc. 17. 16.

Domnul. 11 [v]Pentru că v'aţi bucurat şi v'aţi veselit, Prădători ai moştenirii mele, Pentru că aţi sburdat, [x]ca junca în *mijlocul* verdeţei, Şi aţi nechezat, ca nişte cai; 12 *Deaceea* muma voastră ruşinatu-s'a foarte, *Şi* născătoarea voastră a roşit; Iată, *ea va fi* între popoare cea mai depe urmă, Pustie, pământ sterp şi deşert. 13 Din mânia Domnului fi-va nelocuită, [y]Preface-se-va cu totul într'un deşert; [z]Tot cel ce va trece pe lângă Babilon va rămâneà îngrozit, Si-l va batjocurì pentru toate plăgile lui. 14 [a]Înşiraţi-vă asupra Babilonului de jur-împrejur, Toţi cei [b]ce întindeţi arcurile! Săgetaţi asupră-i, nu cruţaţi săgeţile! Căci a păcătuit asupra Domnului. 15 Strigaţi asupră-i din toate părţile! El [c]întinde mânile, Temeliile lui cad, [d]Zidurile sale se surpă; Căci [e]aceasta-i răsbunarea Domnului; Răsbunaţi-vă asupră-i; [f]Cum el a făcut, faceţi-i. 16 Stârpiţi din Babilon pre sămănător, Şi pre cel ce ţine secere în timpul secerisului! De dinaintea săbiei pierzătoare, [g]Întoarce-se-va fiecare la poporul său, Şi va fugì fiecare la pământul său. 17 Israel *este ca* [h]oaia cea rătăcită; [i]Leii au gonit-*o;* Mai întâiu a sdrobit-o [j]regele Asiriei, Şi după aceea acest [k]Nebucodonosor, regele Babilonului, i-a sfărâmat oasele. 18 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel: Iată, eu voiu pedepsì pre regele Babilonului şi pământul său, Cum am pedepsit pre regele Asiriei; 19 [l]Şi voiu rentoarce pre Israel la locaşul său, Şi va paşte pe Carmel şi pe Basan, Şi sufletul lui se va îndestulà Pe muntele lui Efraim şi pe Galaad. 20 În zilele acelea şi în timpul acela, zice Domnul, [m]Fărădelegea lui Israel se va căutà, şi nu *va fi,* Şi păcatele lui Iuda, şi nu se vor aflà; Căci iertà-voiu pre cei [n]ce voiu fi lăsat rămăşiţă. 21 Asupra pământului îndoitei răscularì. Suie-te asupră-i şi asupra locuitorilor pământului [o]pedepsei; Pustieşte şi nimiceşte în urmă-le, zice Domnul, Şi fă întocmai [p]cum ţi-am poruncit. 22 [q]Voce de resbel în ţară, Şi nimicire mare! 23 Cum s'a rupt şi s'a sfărâmat [r]ciocanul a tot pământul, cum a ajuns Babilonul de groază *tutulor* popoarelor! 24 Întinsu-ţi-am cursă, şi te-ai prins *în ea,* Babilonule! [s]fără să prinzi de ştire, Aflatu-te-ai, şi te-ai prins; Căci te-ai sculat asupra Domnului. 25 Domnul deschis-a tezaurul său, Şi a scos [t]armele mâniei sale: Căci Domnul, Dumnezeul oştirilor, are de lucru Asupra pământului Chaldeilor, 26 Veniţi asupră-i dela marginile *pământului;* Deschideţi grânarele sale; Puneţi-l în grămezi şi-l sfărâmaţi, Şi să nu-i rămână nici o rămăşiţă! 27 Junghiaţi toţi [u]taurii săi; Pogoare-se la junghiere! Vai de ei! că venitu-le-a ziua, Timpul [v]pedepsii lor. 28 Vocea fugarilor şi a celor scăpaţi din pământul Babilonului, [x]Ca să proclame în Sion răsbunarea Domnului, Dumnezeului nostru, Răsbunarea templului său! 29 Adunaţi-vă asupra Babilonului, arcaşilor! [y]Toţi cei ce încordaţi arcul, Tăbărâţi asupră-i jur-împrejur! Să nu scape nimenea din *locuitorii* săi; [z]Răsplătiţi-i după faptele sale, După câte el a făcut, faceţi-i; [a]Căci s'a sumeţit asupra Domnului, Asupra Sfântului lui Israel. 30 [b]Deaceea tânării săi cădeà-vor pe uliţele *sale,* Şi toţi bărbaţii săi de resbel fi-vor nimiciţi în ziua aceea, zice Domnul. 31 Iată, eu *sunt* asupră-ţi, sumeţule! Zice Domnul, Dumnezeul oştirilor; Căci venit-a [c]ziua ta, timpul *în care* te voiu pedepsì. 32 Cel sumeţ poticnì-se-va, şi va cădeà, Şi nu *va fi* cine să-l ridice; Şi [d]voiu aprinde foc în cetăţile lui, Care va arde toate împrejurimile lui. 33 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Fiii lui Israel şi fiii lui Iuda *fost-au* împreună apăsaţi, Şi toţi cei ce i-au luat

---

v Isa. 47. 6.
x Osea. 10. 11.
y Cap. 25. 12.
z Cap. 49. 17.
a Vers. 9.
b Cap. 49. 35.
c 1 Cron. 29.24.
d Cap. 51. 58.
e Cap. 51. 6, 11.
f Ps. 137. 8.
g Isa. 13. 14.
h Vers. 6.
i Cap. 2. 15.
j 2 Reg. 17. 6.
k 2 Reg. 24. 10, 14.
l Isa. 65. 10.
m Cap. 31. 34.
n Isa. 1. 9.
o Ezec. 23. 23.
p 2 Sam. 16. 11.
q Cap. 51. 54.
r Isa. 14. 6.
s Cap. 51. 8, 31, 39, 57.
t Isa. 13. 5.
u Ps. 22. 12.
v Cap. 48. 44.
x Cap. 51.10,11.
y Vers. 14.
z Apoc. 18. 6.
a Isa. 47. 10.
b Cap. 49. 26.
c Vers. 27.
d Cap. 21. 14.

prinși, ținutu-i-au strâns, *Și* n'au voit a
le dà drumul. 34 *Dar* [e]Mântuitorul
lor *este* puternic; [f]Numele lui *este* Dom-
nul, *Dumnezeul* oștirilor; El va apărà
dreptul lor; *Și* ca să liniștească pămân-
tul, El va turburà pre locuitorii Babilo-
nului. 35 Sabie asupra Chaldeilor! zice
Domnul, [g]Asupra locuitorilor Babilonu-
lui! Asupra mai marilor săi și asupra
[h]înțelepților săi! 36 Sabie [i]asupra
amăgitorilor *săi*, ca să înnebunească! Sa-
bie asupra vitejilor săi, ca să se spăi-
mânte! 37 Sabie asupra cailor săi și
asupra carelor sale, Și asupra [j]ames-
tecăturei *lui*, ce *se află* în mijlocul lui, Ca
[k]să ajungă ca femeile! Sabie asupra te-
zaurelor lui, ca să se răpească! 38 [l]Us-
căciune asupra apelor lui, ca să se usuce!
Căci *este* pământul [m]chipurilor cioplite,
Și *locuitorii lui* au nebunit cu idolii lor.
39 [n]Deaceea fiarele sălbatice ale deșer-
tului, Și șacalii vor locuì *acolo*, Și struții
vor locuì într'însul; [o]În veci nu va fi lo-
cuit, Nimenea nu va locuì într'însul din
neam în neam. 40 [p]Cum a surpat Dum-
nezeu Sodoma și Gomora și vecinitățile
lor, zice Domnul, *Așà* nici un om nu va
locuì acolo, Nici un fiu de om nu va pe-
trece într'însul. 41 [q]Iată, un popor
vine dela meazănoapte, și o națiune
mare; Și regi mulți se scoală dela mar-
ginile pământului! 42 [r]Apucă arcul și
sulița; [s]*Sunt* cruzi și fără de milă; [t]Vo-
cea lor răsună ca marea, Ei încalecă pe
cai, *Și sunt* înșirați ca bărbați de resbel,
Asupră-ți, fiică a Babilonului! 43 Re-
gele Babilonului auzit-a știrea de dânșii,
Și mânile sale s'au moleșit; O agonie l-a
cuprins, Dureri, ca ale femeii în facere.
44 Iată, *inamicul* se ridică, Ca un leu
la răvărsarea Iordanului, Către locurile
tari *ale tale;* Dar în curând te voiu face
să fugi și deacolo. Și asupră-i voiu pune
pre alesul *meu*. Căci cine *este* deopo-
trivă cu mine? și cine mă va chemà la
judecată? Și cine *este* păstorul, care să
poată stà înaintea mea? 45 Deaceea
ascultați hotărîrea Domnului, Ce a luat
el asupra Babilonului, Și gândurile lui,
pre care le-a gândit asupra pământului
Chaldeilor: Cu adevărat îi vor răpì *ca*
pre cei mici ai turmei, Cu adevărat stau-
lele *lor* surpà-se-vor cu ei împreună.
46 De strigătul: „Babilonul s'a cuprins"
se va clătì pământul, Și bocetul lor auzi-
se-va între popoare.

Urmare: Babilonul e distrus prin Mezi; Evreii se pot întoarce acasă.

51 Așà zice Domnul: Iată, voiu sculà
asupra Babilonului, Și asupra ce-
lor ce locuesc în mijlocul împotrivitori-
lor mei, [a]Un vânt stricător; 2 Și voiu
trimite asupra Babilonului [b]vânturători.
Cari-l vor vânturà și vor deșertà pămân-
tul său; [c]Căci în ziua nenorocirii de
jur-împrejur vor stà asupră-i! 3 *Vino,*
arcașule! asupra [d]*celui ce* întinde arcul.
Și asupra *celui ce* se îngâmfează în ziua
sa! Nu cruțați pre tânării săi; [e]Nimi-
ciți toată oastea sa; 4 Ca să cadă rà-
niți de moarte în pământul Chaldeilor,
[f]Și străpunși pe ulițele lor. 5 Căci
Israel nu *este* lăsat, Nici Iuda, de Dum-
nezeul său, de Domnul, *Dumnezeul*
oștirilor, De Sfântul lui Israel; căci pă-
mântul acelora umplutu-s'a de păcate.
6 [g]Fugiți din Babilon! Și mântuiți-vă
fiecare vieața; Ca să nu pieriți pentru
fărădelegea lui; Căci [h]acesta *este* timpul
răsbunării Domnului; [i]El îi răsplătește
pentru cele ce el a făcut. 7 [j]Babilonul
fost-a o cupă de aur în mânile Domnu-
lui, Care îmbătă tot pământul; [k]Din vi-
nul lui băut-au popoarele; Deaceea po-
poarele [l]au nebunit. 8 De odată [m]că-
zut-a Babilonul, și s'a sfărâmat! [n]Văi-
tați-l! [o]Luați balsam pentru durerea lui.
Poate că se va vindecà. 9 Căutat-am
să vindecăm Babilonul, Dar nu s'a vin-
decat; Părăsiți-l, *și* [p]să ne ducem fie-
care la pământul său! [q]Căci judecata
lui ajunge până la cer, Se înalță până

---

e Apoc. 18. 8.
f Isa. 47. 4.
g Dan. 5. 30.
h Isa. 47. 13
i Isa. 44. 25.
j Cap. 25.20,24.
k Cap. 51. 30.
l Isa. 44. 27.
m Cap. 51. 44, 47, 52.
n Isa. 13. 21,22.
o Isa. 13. 20.
p Fac. 19. 25.
q Apoc. 17. 16.
r Cap. 6. 23.
s Isa. 13. 18.
t Isa. 5. 30.

Capul 51.

a 2 Reg. 19. 7.
b Cap. 15. 7.
c Cap. 50. 14.
d Cap. 50. 14.
e Cap. 50. 21.
f Cap. 49. 26.
g Apoc. 18. 4.
h Cap. 50.15,28.
i Cap. 25. 14.
j Apoc. 17. 4.
k Apoc. 14. 8.
l Cap. 25. 16.
m Isa. 21. 9.
n Apoc. 18 9, 11, 19.
o Cap. 46. 11.
p Isa. 25. 14.
q Apoc. 18. 5.

la nori. 10 Domnul a [r] scos mântuirea noastră: Haideți! Și să [s] spunem în Sion fapta Domnului, Dumnezeului nostru. 11 [t] Ascuțiți săgețile, apucați pavezele! [u] Domnul a deșteptat spiritul regilor Mezilor; [v] Căci gândul său *este* asupra Babilonului, ca să-l strice; Căci *este* [x] răsbunarea Domnului, Răsbunarea templului său. 12 [y] Ridicați steag pe zidurile Babilonului, Întăriți pază, puneți custozi, Pregătiți pândași! Căci Domnul a gândit și a făcut Ceeace a cuvântat asupra locuitorilor Babilonului. 13 [z] O tu, cel ce locuești pe ape multe, *cel ce ești* avut în tezaure, Venit-a sfârșitul tău, măsura lăcomiei tale. 14 [a] Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, juratu-s'a pe sine, zicând: Cu adevărat, umpleà-te-voiu de oameni, [b] ca de locuste; Și voiu [c] ridicà asupră-ți strigăt de resbel. 15 [d] El a făcut pământul cu puterea sa, Întemeie lumea cu înțelepciunea sa, Și [e] a întins cerurile cu mintea sa. 16 [f] La vuetul *ce se face*, când el pune mulțimea apelor în ceruri, Și [g] ridică nori dela marginile pământului, Și întoarnă fulgerile cu ploaie, Și scoate vântul din tezaurele sale, 17 *Atuncia* [h] tot omul se arată *cât este de* prost cu știința *sa*, Și tot argintarul rămâne rușinat de chipurile *sale* cioplite; [i] Căci chipul său turnat *nu-i decât* minciună. Și nici o suflare nu *este* într'însul. 18 [j] *Sunt* deșertăciuni, lucru de amăgire; La timpul pedepsii lor vor pieri, 19 [k] Moștenirea lui Iacob nu *este* ca aceștia: Căci el este făcătorul a toate, Și *Israel este* sământa moștenirii lui; Numele lui *este* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 20 [l] Tu *ai fost* ciocanul meu, armele *mele* de resbel; Prin tine am sfărâmat popoare, Și prin tine am stricat regate; 21 Prin tine am sfărâmat pe cal și călărețul său; Prin tine am sfărâmat carul și conducătorul lui; 22 Prin tine am sfărâmat pe bărbat și pe femeie; Prin tine am sfărâmat pe [m] bătrân și pe tânăr; Prin tine am sfărâmat pe fecior și pe fecioară; 23 Prin tine am sfărâmat pe păstor și turma sa; Prin tine am sfărâmat pe plugar și părechia lui de boi, Și prin tine am sfărâmat pre guvernatori și căpetenii. 24 [n] Și voiu răsplăti Babilonului, Și tutulor locuitorilor Chaldeei, Toată răutatea lor ce au făcut în Sion, Înaintea ochilor voștri, zice Domnul. 25 Iată, eu *sunt* asupră-ți, [o] munte stricător, zice Domnul, Care ai stricat tot pământul; Voiu întinde mâna mea asupră-ți, Te voiu rostogolì depe stânci, [p] Și te voiu preface în munte mâncat de foc. 26 Din tine piatră de unghiu nu se va luà, Nici piatră de temelie; [q] Ci fi-vei prefăcut într'un deșert vecinic, zice Domnul. 27 [r] Ridicați steag în țară; Sunați din trâmbiță între popoare! [s] Pregătiți popoarele asupră-i! Chemați asupră-i [t] regatele Araratului, ale Minniului și ale Așchenazului! Puneți asupră-i căpetenii, Încălecați pe cai, ca locustele sburlite! 28 Pregătiți asupră-i pre popoare, pre [u] regii Mediei, Pre guvernatorii săi, pre căpeteniile sale, Și pre tot pământul stăpânirii sale; 29 Pământul să se clătească, și să tremure! Căci tot gândul Domnului se va săvârși asupra Babilonului, [v] De a preface pământul Babilonului într'un deșert, Fără de locuitori. 30 Vitejii Babilonului încetează de a se *mai* bate; Ei stau în întăriturile *lor*; A pierit puterea lor, [x] Ajuns-au ca femeile; Ard locuințele lui, [y] S'au rupt zăvoarele *porților* lui. 31 [z] Un curier întâmpină pre altul, Și un vestitor întâmpină pre altul, Ca să spună regelui Babilonului, Că cetatea lui s'a cuprins din *toate* părțile; 32 Și că [a] vadurile sunt luate, Și că s'a ars cu foc trestișul, Și *că* bărbații de resbel s'au îngrozit. 33 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Fiica Babilonului *este* [b] ca o arie,

[r] Ps. 37. 6.
[s] Cap. 50. 28.
[t] Cap. 46. 4.
[u] Isa. 13. 17.
[v] Cap. 50. 45.
[x] Cap. 60. 28.
[y] Nah. 2. 1.
[z] Apoc. 17.1,15.
[a] Cap. 49. 13.
[b] Nah. 3. 15.
[c] Cap. 50. 15.
[d] Fac. 1. 1, 6.
[e] Iov 9. 8
[f] Cap. 10. 13.
[g] Ps. 135. 7.
[h] Cap. 10. 14.
[i] Cap. 50. 2.
[j] Cap. 10. 15.
[k] Cap. 30. 15.
[l] Isa. 10. 5. 15.
[m] 2 Cron. 36.17.
[n] Cap. 50.15,29.
[o] Isa. 13. 2.
[p] Apoc. 8. 8.
[q] Cap. 50. 40.
[r] Isa. 13. 2.
[s] Cap. 25. 14.
[t] Cap. 50. 41.
[u] Vers. 71.
[v] Cap. 50. 13, 39, 40.
[x] Isa. 19. 16.
[y] Plân. 2. 9.
[z] Cap. 50. 24.
[a] Cap. 50. 38.
[b] Isa 21. 10.

*În timpul treerării ei; Încă puțin, [d] și va venì timpul secerișului ei. 34 Nebucodonosor, regele Babilonului, [e] m'a mâncat, M'a sdrobit, M'a făcut un vas deșert, Înghițitu-m'a ca un șacal, Și a umplut pântecele său din dulcețurile mele, M'a alungat, 35 Silnicia făcută asupra mea și asupra corpului meu, *să vină* asupra Babilonului! Vor zice locuitorii Sionului: Și sângele meu *să fie* asupra locuitorilor din Chaldea! Va zice Ierusalimul. 36 Deaceea așà zice Domnul: Iată, [f] voiu apărà dreptul tău, și voiu răsbunà răsbunarea ta; Dar [g] voiu preface marea lui în uscat, și voiu uscà izvoarele lui. 37 [h] Și Babilonul se va face în grămezi, *În* locaș al șacalilor, *În lucru de* [i] groază și de batjocură, fără de locuitori. 38 Mugì-vor toți, ca leii, Strigà-vor, ca puii de leu. 39 Când vor fi înfierbântați *cu vin* pregătì-le-voiu ospețe, Și-i [j] voiu îmbătà, ca să se înveselească, Și să doarmă un somn vecinic, și să nu se mai deștepte, Zice Domnul.

40 Îi voiu pogorî, ca pe mieii la junghiere, Ca pe berbeci și țapi. 41 Cum s'a luat [k] Șeșacul! Și cum s'a prins *cel ce era* [l] fala a tot pământul! Cum a ajuns Babilonul de groază popoarelor! 42 [m] Înălțatu-s'a marea preste Babilon Acoperitu-s'a de mulțimea valurilor ei. 43 [n] Cetățile sale ajuns-au un pustiu, pământ sec și deșert, Pământ, în care nu locuește nici un om, Nici fiu de om nu trece prin el. 44 [o] Și voiu pedepsì pre Bel în Babilon, Și voiu scoate din gura lui câte a înghițit; Și popoarele nu se vor mai adunà la dânsul; Și [p] zidul Babilonului va cădeà. 45 [q] Poporul meu, ieșiți dintr'însul! Și mântuiți-vă fiecare viața De aprinderea mâniei Domnului! 46 Ca nu inima voastră să se moaie, Și să vă temeți [r] de știrea ce se va auzì în *toată* țara; *Că* venì-va știrea aceasta în anul *acesta*, Și după aceea *altă* știre în anul *următor*, Și *fi-va* silnicie în țară, domn asupra domnului. 47 Deaceea iată, vin zilele, Când [s] voiu face judecată chipurilor cioplite ale Babilonului, Și tot pământul său va fi rușinat, Și toți rănițiì săi vor cădeà în mijlocul lui. 48 Atuncia [t] cerul și pământul și cele dintr'însele vor cântà de bucurie asupra Babilonului, Căci [u] pustiitorii vor venì asupră-i dela meazănoapte, zice Domnul. 49 Și Babilonul va cădeà ucișilor ai lui Israel! Și cu Babilonul cădeà-vor rănițiì a tot pământul. 50 [v] Cei ce ați scăpat de sabie, fugiți! Nu stați! Aduceți-vă aminte de departe de Domnul. Și Ierusalimul să se suie în gândul vostru. 51 [x] Rușinatu-ne-am, căci ocară am auzit; Rușinea acoperit-a fața noastră; Căci au întrat străinii în sanctuarele casei Domnului. 52 Deaceea, iată, vin zilele, zice Domnul, [y] Când îmi voiu face judecată chipurilor sale cioplite, Și preste tot pământul său vor geme rănițiì. 53 *Că* [z] Babilonul și până la cer de s'ar înălță, Și chiar de ar întărì înălțimile întăririlor sale; *Și acolo* vor venì asupră-i dela mine stricători, zice Domnul. 54 [a] Voce de strigare din Babilon. Și o sfărâmare mare din pământul Chaldeilor! 55 Căci Domnul a pustiit Babilonul, Și nimicește din mijlocul său sgomotul cel mare. Căci valurile lui mugesc, ca ape puternice; Aude-se vuetul vocei lui. 56 Căci stricătorii au venit asupră-i, Asupra Babilonului: Vitejii lui sunt prinși, Toate arcurile lor s'au frânt; [b] Căci Domnul, Dumnezeul răsplățiì, *îi* răsplătește. 57 [c] Voiu îmbătà pe mai marii săi și pe înțeleptii săi, Pe guvernatorii săi, pe căpeteniile sale și pe vitejii săi; Și vor dormì un somn de veci, și nu se vor *mai* deșteptà, Zice [d] Regele, al cărui nume *este* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 58 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. [e] Zidurile cele late ale Babilonului se vor strică cu totul, Și porțile lui cele înalte se vor

c Isa. 41. 15. *d* Isa. 17. 5, etc. *e* Cap. 50. 17. *f* Cap. 50. 34. *g* Cap. 50. 38. *h* Isa. 13. 22. *i* Cap. 25. 9, 18. *j* Vers. 57. *k* Cap. 25. 26. *l* Isa. 13. 19. *m* Isa. 8. 7, 8. *n* Cap. 50. 39, 40. *o* Isa. 46. 1. *p* Vers. 58. *q* Vers. 6. *r* 2 Reg. 19. 7, *s* Cap. 50. 2. *t* Isa. 44. 23. *u* Cap. 50. 3, 41. *v* Cap. 44. 28. *x* Ps. 44 15, 16. *y* Vers 47. *z* Obad. 4. *a* Cap. 50. 22. *b* Ps. 94. 1. *c* Vers. 39. *d* Cap. 46. 18. *e* Vers. 44.

arde cu foc. Așà [f] că înzădar s'a ostenit, Și națiunile pentru foc s'au obosit.

59 Porunca, ce profetul Ieremia a dat lui Seraia, fiul lui Neria, fiul lui Maaseia, când el a mers la Babilon cu Zedekia, regele lui Iuda, în anul al patrulea al domniei sale. Iar Seraia *era* cămărașul cel mai mare. 60 Și a scris Ieremia într'o carte toate relele, ce erau să vină asupra Babilonului: toate aceste cuvinte, care sunt scrise asupra Babilonului. 61 Și a zis Ieremia lui Seraia: Când vei venì la Babilon, să te uiți, și să cetești toate cuvintele acestea. 62 Atuncia să zici: Doamne, tu ai vorbit asupra locului acestuia, că-l vei stricà așà, încât *să* nu *fie* cine să locuească într'însul, dela om până la vită; ci să fie un deșert vecinic. 63 Și după ce vei sfârși de cetit cartea aceasta, să o legi de o piatră, și să o arunci în mijlocul Eufratelui; 64 Și să zici: Așà să se cufunde Babilonul, și să nu se scoale din relele, ce eu voiu aduce asupra lui; și *Babilonenii* vor ajunge neputincioși.

Până aicia *sunt* cuvintele lui Ieremia.

Împresurarea a doua a Ierusalimului de către Nebucodonosor; cuprinderea și surparea sa; jăfuirea templului. și strămutarea multora din popor.

52 De [a] douăzeci și unul de ani *era* Zedekia, când se făcù rege; și domnì unsprezece ani în Ierusalim; și numele mumei sale *era* Hamutal, fata lui Ieremia din Libna. 2 Și făcù rele în ochii Domnului, în totul cum făcù Iehoiakim. 3 Căci din mânia Domnului asupra Ierusalimului și a lui Iuda, ca să-i alunge dela fața sa, s'a făcut, că Zedakia se răsculă asupra regelui Babilonului.

4 Și [b] în anul al nouălea al domniei sale, în luna a zecea, în *ziua* a zecea a lunei, venì Nebucodonosor, regele Babilonului, el și toată oastea lui, asupra Ierusalimului, și tăbărîră asupră-i, și a ridicat val asupră-i de jur-împrejur. 5 Și cetatea fù împresurată până în anul al unsprezecelea al regelui Zedekia.

6 În a noua *zi* a lunei a patra foametea crescù în cetate, așà că nu erà pâne pentru poporul țării. 7 Și se sparse cetatea, și toți bărbații de resbel fugiră, și au ieșit din cetate noaptea pe calea porții, celei dintre două ziduri, aproape de grădina regelui; și apucară calea câmpului; (iar Chaldeii *erau* împrejurul cetății) 8 Dar oastea Chaldeilor urmări pre rege, și ajunse pre Zedekia în șesurile Ierichonului; și toată oastea lui se împrăștie dela el. 9 [c] Și a prins pre rege, și l-a dus la regele Babilonului în Ribla, *ce se află* în pământul Hamatului; și l-a condamnat. 10 [d] Și a junghiat regele Babilonului pre fiii lui Zedekia înaintea ochilor săi; a junghiat încă în Ribla și pre toți mai marii lui Iuda. 11 Și regele Babilonului a orbit ochii lui Zedekia, și legându-l cu lanțuri de aramă, l-a dus în Babilon, și l-a ținut în casa închisorii până la ziua morții sale.

12 [e] Și în luna a cincea, la zece a lunei, [f] în anul al nouăsprezecelea al lui Nebucodonosor, regele Babilonului, [g] venì asupra Ierusalimului Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești, care* servià pre regele Babilonului. 13 Și arse casa Domnului și casa regelui; și toate casele din Ierusalim și toate casele *bărbaților* mari le aprinse cu foc. 14 Și toată oastea Chaldeilor, cea *de desupt* capul gardei *domnești,* a dărâmat toate zidurile Ierusalimului de jur-împrejur.

15 [h] Și Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, strămutat-a *în Babilon* dintre cei săraci ai poporului, și pre rămășița poporului ce rămăsese în cetate, și pre fugarii, cari treceau la regele Babilonului, și pre rămășița poporului. 16 Dar din *alți* săraci ai țării Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, lăsà ca *să fie* lucrători de vie și lucrători de pământ. 17 [i] Și [j] stâlpii de aramă din casa Domnului, și piedestalele și marea de aramă din casa Domnului, le-au sfărâmat Chaldeii; și toată arama lor au dus-o în Ba-

[f] Hab. 2. 13.

Capul 52.
[a] 2 Reg. 24. 18.
[b] 2 Reg. 25. 1—27.
[c] Cap. 32. 4. [d] Ezec. 12. 13.
[e] Zech. 7. 5. [f] Vers. 29.
[g] Cap. 39. 9. [h] Cap. 39. 9.
[i] Cap. 27. 19.
[j] 1 Reg. 7. 15, 23, 27, 50.

bilon. 18 Luat-au şi [k] oalele şi lopeţile, şi foarfecele, si cupele, şi lingurile şi toate vasele cele de aramă, cu care se făceà serviciul. 19 Luat-a încă capul gardei *domneşti* şi strachinele, şi tămâiătoarele, şi cupele, şi oalele, şi policandrele, şi lingurile, şi buţile, şi tot *ce erà* de aur şi de argint: 20 Cei doi stâlpi, o mare, şi cei doisprezece viţei de aramă, care *erau* supt piedestalele *lor,* pre care-i făcuse regele Solomon pentru casa Domnului: [l] arama tutulor vaselor acestora nu *erà* de cumpănit. 21 Şi *cât pentru* [m] stâlpi, înălţimea unui stâlp *erà* de optsprezece coţi, şi un fir de doisprezece coţi îl cuprindeà; şi grosimea lui *erà* de patru degete; *şi erà* deşert. 22 Şi căpătâiul depe stâlp *erà* de aramă; înălţimea unui căpătâiu *erà* de cinci coţi; şi reţeaua şi rodiile de prin prejurul căpătâiului *erau* toate de aramă; toate acelea aveau şi stâlpul al doilea şi rodiile. 23 Şi erau nouăzeci şi şase de rodii pe *toate* părţile; *şi* [n] toate rodiile din jurul unei reţele *erau* o sută.

24 Şi [o] capul gardei luă pre Seraia întâiul preot, [p] şi pre Zefania al doilea preot, şi pre cei trei uşieri. 25 Şi luă din cetate un diregător, care aveà privegherea asupra bărbaţilor de resbel şi şapte bărbaţi din acei ce erau *totdeauna* înaintea regelui, cari se aflau în cetate; şi pre secretarul mai marelui oastei, care scrià la oaste pre poporul ţării, şi şasăzeci din bărbaţi din poporul ţării, cari se aflau în cetate. 26 Şi luându-i Nebuzar-Adan, capul gardei *domneşti,* îi duse la regele Babilonului, în Ribla. 27 Şi-i lovì regele Babilonului, şi-i omorî în Ribla în pământul Hamatului. Aşà se strămută Iuda din pământul său.

28 [q] Acesta *este* poporul, pre care l-a strămutat Nebucodonosor; în [r] anul al şaptelea *el a strămutat* [s] trei mii şi douăzeci şi trei de Iudei; 29 *Iar* [t] în anul al optsprezecelea al lui Nebucodonosor a strămutat din Ierusalim opt sute treizeci şi două de suflete; 30 În anul al douăzeci şi treilea al lui Nebucodonosor, Nebuzar-Adan, capul gardei, a strămutat dintre Iudei şapte sute patruzeci şi cinci de suflete; toate sufletele *au fost preste tot* patru mii şi şase sute.

Prinsoarea lui Iehoiakim se uşurează de Evil-Merodac.

31 [u] Iar în anul al treizeci şi şaptelea al strămutării lui Iehoiakin, regele lui Iuda, în a douăsprezecea lună, la douăzeci şi cinci a lunei, Evil-Merodac, regele Babilonului, în anul ce *începù* a domni, [v] înalţă capul lui Iehoiakin, regele lui Iuda, şi l-a scos din casa închisoarei. 32 Şi cu bunăvoinţă i-a vorbit, şi a pus scaunul său d'asupra scaunului regilor ce *erau* cu dânsul în Babilon. 33 Şi a schimbat vestmintele cele de închisoare; [x] şi el mâncà pâne înaintea lui totdeauna în toate zilele vieţei sale. 34 Şi hrana lui, hrană necurmată, i-se dădù din partea regelui Babilonului pe fiecare zi până la ziua morţii lui, în toate zilele vieţii sale.

PLÂNGERILE LUI IEREMIA.

Elegia I[a]. Înjosirea Ierusalimului, şi păcatele şi suferinţele poporului.

1 Cum şeade singuratică cetatea cea avută de popoare! [a] Ajuns-a ca o văduvă, cea mare între popoare! [b] Doamna ţărilor făcutu-s'a birnică! 2 Chiar şi [c] noaptea [d] plânge, şi lacrimile ei *cad* pe obrajii ei, *Şi* [e] nu este cine să *o* mângâie [f] din câţi o iubiau; Toţi amicii ei cu necredincioşie purtatu-s'au cu ea;

k Esod. 27. 3. *l* 1 Reg. 7. 47. *m* 1 Reg. 7. 15. *n* 1 Reg. 7. 20. *o* 2 Reg. 25. 18. *p* Cap. 21. 1. *q* 2 Reg. 24. 8. *r* 2 Reg. 24. 12. *s* 2 Reg. 24. 14. *t* Cap. 39. 9. *u* 2 Reg. 25. 27, 28, 29, 30. *v* Fac. 40. 13, 20. *x* 2 Sam. 9. 13. — PLÂNGERILE. *Capul 1.* *a* Isa. 47. 7, 8. *b* Ezra. 4. 20. *c* Ier. 13. 17. *d* Iov 7. 3. *e* Ier. 4. 30. *f* Vers. 9, 16, 17, 21.

făcătu-i-s'au inamici. 3 *Din loc în loc* [g] strămută-se Iuda, pentru suferință și servire grea; [h] El locuește printre popoare, nu află odihnă; Toți câți îl urmăriau, ajunsu-l-au în strâmtorile *lui*. 4 Căile Sionului bocesc, căci nu *este* nimenea *care* să vină la sărbători; Toate porțile lui sunt pustiite; preoții săi suspin, Fecioarele lui sunt întristate, și el însuși *este* plin de amărăciune. 5 Protivnicii lui [i] ajuns-au capii *lui*, inamicii *lui* prosperează; Căci Domnul l-a întristat [j] pentru mulțimea fărădelegilor lui; [k] Pruncii săi dusu-s'au prinși înaintea inamicului. 6 Și luatu-s'a dela fiica Sionului toată mărirea ei: Mai marii săi ajuns-au asemenea cerbilor, *cari* nu află pășune, Și fug fără de putere înaintea gonașului. 7 Ierusalimul în zilele lui de suferință și de ticăloșie aduce-și aminte De toate cele plăcute, ce erau în zilele cele de mai nainte. Când a căzut poporul său în mâna inamicului, și nu *era* cine să-i ajute, Văzutu-l-au și râs-au de peirea lui. 8 [l] Păcătuit-a greu Ierusalimul; deaceea ajuns-a de ură; Desprețuitu-l-au toți câți l-au cinstit, căci [m] au văzut goliciunea lui; El însuși suspină, și se întoarce îndărăt. 9 Necurățenia lui *lăsat-o-au* în poalele lui; [n] Nu și-a adus aminte de sfârșitul său; ✝ Deaceea s'a înjosit până în atâta, și [o] nu *este* cine să-l mângâie. ✝ Vezi, o Doamne, suferința mea; căci inamicul *se* îngâmfează. 10 Întins-a inamicul mâna sa preste [p] toate cele mai plăcute ale lui: Da, văzut-a pre [q] popoare întrând în templul său, De care tu ai zis, [r] să nu între în adunarea ta. 11 Suspină tot poporul său [s] căutându-și pânea, Datu-și-au toate cele prețioase ale lor pentru hrană, ca să prindă la suflet. Caută, Doamne, și vezi cât de desprețuit am ajuns. 12 Au nu vă *pasă* nimica, vouă tutulora câți treceți *pe cale*? Căutați și vedeți, [t] de este durere asemenea cu durerea mea, care mi s'a făcut, Cu care *m'a* întristat Domnul în ziua aprinderii mâniei sale. 13 Aruncat-a din înălțime foc în oasele mele, care le-a cuprins; [u] Intins-a mreje picioarelor mele, întorsu-m'a îndărăt; Făcutu-m'a nemângâiat, bolnav toată ziua. 14 [v] Jugul fărădelegilor mele strânsu-s'a cu mâna sa; împletitu-s'au; *Și* pusu-s'au pe grumazul meu; scăzut-a puterea mea, Datu-m'a Domnul în mâni, *din care* nu pot să scap: 15 Răsturnat-a Domnul pre toți puternicii mei în mijlocul meu; Chemat-a asupră-mi o adunare, care să sfărâme pre tânării mei; [x] Călcat-a, *ca* în teasc, Domnul pre fecioara, fiica lui Iuda. 16 Deaceea plâng; [y] ochii mei, ochii mei isvoresc lacrimi; Căci departe de mine este [z] mângâietorul, care să răcorească sufletul meu; Fiii mei sunt nemângâiați, căci inamicul a învins. 17 [a] Sionul întinde mânile sale, și [b] nu *este* cine să-l mângâie; Domnul chemat-a asupra lui Iacob pe inamicii săi de jur împrejur; De ură ajuns-a Ierusalimul între ei. 18 [c] Drept este Domnul, căci [d] răsculatu-m'am împotriva cuvântului său. Ascultați, popoarelor toate, și vedeți durerea mea! Fecioarele mele, și tânării mei dusu-s'au prinși. 19 Strigat-am pe iubiții mei, *dar* [e] ei m'au amăgit; Murit-au în cetate preoții mei și bătrânii mei, [f] Deși li s'a căutat hrană, ca să prindă la suflet. 20 Caută, Doamne! căci sunt în strâmtorare; [g] ard mărunțaele mele: Inima mea se bate în mine, căci am fost răsculător. Afară *mă* ucide sabia, în casă ciuma. 21 Aude-se, cum suspin, *dar* nu *este* cine să mă mângâie; Toți inamicii mei auzit-au nenorocirea mea, *și* s'au bucurat, că tu ai făcut *aceasta*. Fă să vie ziua, în *care* tu ai proclamat ca ei să fie asemenea mie. 22 Să vie înaintea ta toată răutatea lor; Și fă-l cum ai făcut și mie pentru toate fărădelegile mele; Căci multe *sunt* suspinurile mele, și bolnavă *este* inima mea.

---

g Ier. 52. 27.
h Deut. 28.64,65.
i Deut. 28.43,44. Ier. 30. 14 15.
k Ier. 52. 28.
l 1 Reg. 8. 46.
m Ier. 13. 22, 26.
n Deut. 32 29.
o Vers. 2. 17, 21.
p Vers. 7.
q Ier. 51. 51.
r Deut. 23. 3.
s Ier. 38. 9.
t Dan. 9. 12.
u Ezec. 12. 13.
v Deut. 28. 48.
x Isa. 63. 3.
y Ier. 13. 17.
z Vers. 2. 9.
a Ier. 4. 31.
b Vers. 2. 9.
c Neem. 9. 33.
d 1 Sam: 12. 14.
e Ier. 30. 14.
f Vers. 11.
g Iov 30. 27.

Elegia II-a. Împresurarea și foametea, cuprinderea și surparea Ierusalimului.

2 Cum Domnul în mânia sa a acoperit cu nour pe fiica Sionului! [a]*Cum* a aruncat din cer pe pământ [b]mărirea lui Israel, Și nu și-a adus aminte în ziua mâniei sale [c]de așternutul picioarelor sale! 2 Domnul a pierdut toate locașurile lui Iacob, și [d]nu *le*-a cruțat; Surpat-a în mânia sa *toate* întăririle fiicei lui Iuda; Aruncatu-*le*-a la pământ, [e]pângărit-a regatul și pe mai marii lui. 3 Frânt-a în aprinderea mâniei *sale* toată puterea lui Israel: [f]Întors-a îndărăt dreapta sa de dinaintea inamicului; [g]Și s'a aprins asupra lui Iacob, ca para focului, *care* mistue de jur împrejur. 4 [h]Întins-a arcul său ca un inamic, încordatu-s'a dreapta sa ca un protivnic, Și a ucis [i]tot *ce era* plăcut ochilor în cortul fiicei Sionului; Vărsat-a mânia sa ca un foc. 5 [j]Făcutu-s'a Domnul ca un inamic, pierdut-a pe Israel, [k]Pierdut-a toate palaturile sale; stricat-a întăririle sale, Și a îmmulțit fiicei lui Iuda suspinul și gemetul. 6 A [l]răsturnat și îngrădirea sa, [m]ca pre a unei grădini, stricat-a locul întrunirilor sale; [n]Făcut-a Domnul să se uite în Sion sărbătoarea și sabatul; În urgia mâniei sale lepădat-a și pe rege și pe preot. 7 Lepădat-a *dela sine* Domnul altarul său, urît-a templul său; Dat-a în mânile inamicilor zidurile palaturilor sale; [o]Scos-au strigăte în casa Domnului, ca în ziua sărbătorii: 8 Domnul hotărîtu-s'a să strice zidul fiicei Sionului, [p]Întins-a funie, mâna nu și-a tras dela pierderea *ei*; A făcut să bocească zidul de dinafară și zidul *din* lăuntru; amândouă s'au nimicit. 9 Cufundatu-s'au porțile lui în pământ; nimicit-a și a [q]sfărâmat zăvoarele lui; [r]Regele lui și mai marii săi *sunt* între popoare, [s]Legea nu *mai este*, [t]nici profeții lui nu *mai* văd viziuni dela Domnul. 10 Bătrânii fiicei Sionului [u]șed la pământ în tăcere; [v]Presărat-au cenușă pe capul lor, [x]încinsu-s'au cu saci; Fecioarele Ierusalimului plecat-au capetele lor spre pământ. 11 [y]Ochii mei pier de lacrimi, [z]măruntaiele mele ard, *și* [a]ficatul meu vărsatu-s'a la pământ De sfărâmarea fiicei poporului meu; Căci [b]copiii și sugătorii leșinat-au în ulițele cetății. 12 Zis-au către mumele lor: „Unde *este* grâul și vinul? Când au leșinat în ulițele cetății, ca răniții, Când vărsau sufletul lor în sânul mumelor lor. 13 Cum să-ți mărturisesc de bine? [c]Cu ce să te aseamăn, fiică a Ierusalimului? Cu cine să te alăturez, ca să te mângâi, fecioară, fiica Sionului? Căci sfărâmarea ta *este* mare, ca marea; cine poate să te vindece? 14 [d]Profeții tăi văzut-au pentru tine *viziuni* deșerte și amăgitoare, Și n'au [e]descoperit fărădelegea ta, ca să oprească strămutarea ta; Ci văzut-au pentru tine viziuni deșerte și amăgitoare. 15 [f]Toți trecătorii pe cale [g]bătutu-și-au în palme, Șuerat-au, și [h]dat-au din capete fiicei Sionului, *zicând*: „Aceasta-*i* cetatea, care se numi: [i]Desăvârșirea frumuseței, bucuria a tot pământul!“ 16 [j]Deschisu-și-au asupră-ți gura lor toți inamicii tăi, Șuerat-au, și scrâșnit-au din dinți, zicând: [k]„Am înghițit-*o*: Cu adevărat aceasta-*i* ziua, pre care am așteptat-o, am aflat-*o*, [l]am văzut-*o*.“ 17 Domnul a făcut ce el a [m]hotărît; a împlinit cuvântul său, pe care din vechime l-a poruncit. [n]Nimicit-a și n'a cruțat, și făcut-a pre inamic [o]să se bucure de tine; Ridicat-a puterea apăsătorilor tăi. 18 Inima lor strigat-a către Domnul: [p]O zid al fiicei Sionului! [q]Să verși lacrimi ziua și noaptea, ca un pârău; Odihnă să nu afli, lumina ochilor tăi să nu înceteze *de a plânge*! 19 Scoală-te, [r]strigă noaptea, când străjile încep; [s]Varsă inima ta, ca o apă, înaintea fetii Domnului; Ridică

Capul 2.
a Mat. 11. 23.
b 2 Sam. 1. 19.
c 1 Cron 28. 2.
d Vers. 17. 21.
e Ps. 89. 39.
f Ps. 74. 11.
g Ps 89. 46.
h Isa. 63. 10.
i Ezec. 24. 25.
j Vers. 4.
k 2 Reg. 25. 9.
l Ps. 80. 12.
m Isa 1. 8.
n Zef. 3. 18.
o Ps. 74. 4.
p 2 Reg. 21. 13.
q Ier. 51. 30.
r Deut 28. 36.
s 2 Cron. 15. 3.
t Ps. 74. 9.
u Iov 2. 13.
v Iov 2. 12.
x Isa. 15. 3.
y Ps. 6. 7.
z Cap. 1. 20.
a Iov 16. 13.
b Vers. 19.
c Dan. 9. 12.
d Ier. 2 8.
e Isa. 58. 1.
f 1 Reg. 9. 8
g Ezec. 25. 6.
h 2 Reg. 19. 21.
i Ps 48. 2.
j Iov 16. 9, 10.
k Ps. 56. 2.
l Ps. 35. 21.
m Lev. 26 16,etc.
n Vers. 2.
o Ps. 38. 16.
p Vers 8.
q Ier. 14. 17.
r Ps. 119. 147.
s Ps. 62. 8.

spre dânsul mâinile tale pentru viaţa pruncilor tăi. [t] Cari lâncezesc de foame [u] prin unghiurile tutulor ulitelor. 20 Caută Doamne! şi vezi cui ai făcut astfel: [v] Să mănânce femeile fructul *mitrei* lor, pe prunci din faşa *lor*? [x] Să fie ucişi în templul lui Dumnezeu preot şi profet? 21 [y] Copilul şi bătrânul zac la pământ pe uliţă; Fecioarele mele şi tânării mei au căzut de sabie; [z] Ucisu-*i*-ai în ziua mâniei tale, junghiatu-*i*-ai fără cruţare. 22 Chemat-ai pre [a] apăsătorii mei din toate părţile, ca într'o zi de sărbătoare. Şi nimenea n'a fost mântuit, nici n'a scăpat în ziua mâniei Domnului; [b] Pre acei ce i-am înfăşat şi i-am crescut nimicitu-i-a inamicul meu.

Elegia III^a. Durerile lui Ieremia pentru suferinţele sale şi ale poporului său şi mângâierea sa.

3 Sunt omul, *care* a văzut suferinţa supt varga mâniei sale: 2 Condusu-m'a, şi *m'*a făcut să umblù *în* întunerec, şi nu *în* lumină; 3 Cu adevărat, el întorsu-s'a asupră-mi: întins-a *asupră-mi* mâna sa pe toată ziua. 4 [a] Învechit-a carnea mea şi pielea mea; [b] sfărâmat-a oasele mele. 5 Zidit-a *val* în juru-mi, încunjuratu-m'a cu amărăciune şi suferinţă: 6 [c] Pusu-m'a în întunerec, ca pre cei morţi de demult. 7 [d] Îngrăditu-m'a, ca să nu mai ies; îngreuiat-a lanţul meu. 8 Chiar [e] când strig şi mă rog, opreşte ruga mea. 9 Astupat-a cu pietrii cioplite căile mele, strâmbat-a cărările mele. 10 [f] *Făcutu-s'a* mie, ca ursul la pândă, *şi ca* leul în ascunzătorile *sale*. 11 Abătut-a căile mele, şi [g] m'a sfâşiat, făcutu-m'a nemângâiat. 12 Întins-a arcul său, şi [h] pusum'a de ţintă săgeţei. 13 Înfipt-a în rărunchii mei [i] săgeţile tolbei sale. 14 Ajuns-am [j] de râs la tot poporul meu, *şi* de [k] cântecul lor toată ziua. 15 [l] Săturatu-m'a de amărăciune, îmbătatu-m'a cu pelin. 16 Şi sdrobitu-mi-a dinţii [m] cu pietrii; acoperitu-m'a cu cenuşă. 17 Şi sufletul meu este departe de pace, uitat-am fericirea. 18 [n] Şi zisu-*mi*-am: Pierdutu-s'a încrederea mea şi speranţa mea în Domnul. 19 Aducerea aminte de strâmtorarea mea şi de mişelia mea *este ca* [o] pelinul şi fierea! 20 Aduce-şi aminte sufletul meu *de ele,* şi el este sdrobit în lăuntrul meu. 21 Atâta mai am la inimă, deaceea şi sper. 22 [p] Îndurarea Domnului *este,* că m'am fost stins de tot, că mila sa încă nu s'a scurs. 23 Ea se înnoeşte [q] pe toată dimineaţa: mare *este* credinciosia ta. 24 Domnul *este* [r] moştenirea mea, zisu-şi-a sufletul meu; deaceea voiu sperà într'însul. 25 Bun *este* Domnul pentru cei [s] ce-l aşteaptă, pentru sufletul *ce*-l caută. 26 Bine *este* a sperà [t] şi a aşteptà în linişte mântuirea Domnului. 27 [u] Bine *este* pentru om, să poarte jugul în tânăreţea sa; 28 [v] Să şează şi să tacă, căci i-l-a pus *Dumnezeu;* 29 [x] Să pună gura sa în ţărână, de este vr'o speranţă: 30 [y] Să-şi deà obrazul la cel ce-l loveşte; să se îndestuleze de ocară. 31 [z] Căci Domnul nu lapădă pentru totdeauna; 32 Ci de întristează, apoi şi miluieşte după mulţimea îndurării sale. 33 Căci [a] nici strâmtorează, nici întristează bucuros pre fiii oamenilor. 34 Când se calc în picioare toţi cei încătuşaţi ai pământului; 35 Când se strâmbătăţeşte dreptul omului înaintea feţei celui Prea Înalt; 36 Când se nedreptăţeşte un om în judecată; [b] Domnul au nu vede *aceasta?* 37 Cine [c] zice: „Să se facă", fără ca Domnul să nu poruncească? 38 Au [d] răul şi binele nu ies din gura celui Prea Înalt? 39 [e] De ce deci ar murmurà omul ce trăieşte, [f] omul pentru pedeapsa păcatelor sale? 40 Să căutăm căile noastre, să le cercetăm, şi să ne întoarcem la Domnul. 41 [g] Să înălţăm inimile cu mâinile *noastre* spre Dumnezeu în cer, *zicând:* 42 [h] Păcătuit-am,

t Vers. 11.
u Isa. 51. 20.
v Lev. 26. 29. Cap. 2. 13, 16.
x 2 Cron. 36. 17.

e Cap. 3. 43.
a Ps. 31. 13.
b Osea. 9. 12, 13.

—

Capul 3.
a Iov 16. 8.
b Ps. 51. 8.
c Ps. 88. 2, 6.
d Iov 3. 23.

e Iov 30. 20.
f Iov 10. 16.
g Osea. 6. 1.
h Iov 7. 20.
i Iov 6. 4
j Ier. 20. 7.

k Iov 30. 9.
l Ier. 9. 15.
m Prov. 20. 17.
n Ps. 31. 22.
o Ier. 9. 15.
p Mal. 3. 6.

q Isa. 33. 2.
r Ps. 16. 5.
s Ps. 130. 6.
t Ps. 37. 7.
u Ps. 94. 12.
v Ier. 15. 17.

x Iov 42. 6.
y Isa. 50. 6.
z Ps. 94. 14.
a Ezec. 33. 11.
b Hab. 1. 13.
c Ps. 33. 9.

d Iov 2. 10.
e Prov. 19. 3.
f Mic. 7. 9.
g Ps. 86. 4.
h Dan. 9. 5.

răsculatu-ne-am; și nu ne-ai iertat. 43 Învălitu-te-ai cu mânia și ne-ai urmărit; [i] omorîtu-*ne*-ai fără cruțare. 44 Învălitu-te-ai cu nouri, [j] ca să nu străbată la tine rugăciunea *noastră*. 45 Făcutu-ne-ai *ca* [k] gunoiu și lepădătură între popoare. 46 [l] Toți inamicii noștri deschisau gura lor asupră-ne. 47 [m] Frica și cursa, [n] pustiirea și nimicirea venit-au asupră-ne. 48 [o] Râuri de apă varsă ochiul meu pentru nimicirea fiicei poporului meu. 49 [p] Ochiul meu lăcrimează, și nu se oprește, și nu află odihnă, 50 Până când Domnul din cer [q] se va uită și va privi. 51 Ochiu-mi mă întristează pentru toate fiicele cetății mele. 52 Urmărescu-mă inamicii mei [r] fără cuvânt, ca pre o pasăre. 53 Nimicit-au viața mea [s] în groapă, [t] aruncând cu pietri asupră-mi. 54 [u] Revărsatu-s'au apele preste capul meu; [v] zis-am: „Sunt pierdut!“ 55 [x] Eu chem numele tău, Doamne, din groapa cea mai adâncă. 56 [y] Auzi vocea mea, nu ascunde urechea ta dela chemarea mea, dela strigarea mea. 57 În ziua, *în care* te chem, [z] apropie-te; zi: „Nu te teme.“ 58 [a] Apără, Doamne, dreptatea mea; [b] mântuie viața mea. 59 Vezi, Doamne, nedreptatea, *ce* mi-*se face;* [c] judecă judecata mea. 60 Vezi toate răsbunările lor, toate uneltirile lor asupră-mi. 61 Auzi, Doamne, ocările lor, toate [d] uneltirile lor asupră-mi; 62 Cuvintele celor ce s'au sculat asupră-mi, planurile lor asupră-mi în toată ziua. 63 Caută, când ei [e] șed și când se scoală, [f] eu *sunt* de cântecul lor. 64 [g] Răsplătește-le, Doamne, după lucrul mânilor lor. 65 Dă-le învârtoșare din inimă, blestemul tău asupră-le! 66 Urmărește-i cu mânie, și stârpește-i de supt cerurile Domnului.

Elegia IV[a]. Mizeria feluritelor clase ale poporului.

4 Cum s'a întunecat aurul! *cum* s'a schimbat aurul cel fin! *Cum* pietrile templului s'au împrăștiat [a] prin colțurile ulițelor! 2 Cum fiii cei scumpi ai Sionului, cari ca aurul cel mai curat erau prețuiți, S'au socotit [b] ca vasele de lut, lucru al mânilor olarului! 3 Chiar și bălaurii apleacă țâțele, și alăptează puii lor; *Dar* fiica poporului meu *făcutu-s'a* crudă [c] ca struții deșertului. 4 [d] Limba sugătorului de sete lipitu-s'a de cerul gurei sale! [e] Cerut-au pâne pruncii, dar nu *era* nici cine să le o rupă. 5 Cei ce mâncau bucate alese, pierit-au pe ulițe; Cei crescuți în purpură [f] îmbrățișat-au grămăzile de gunoiu. 6 Și pedeapsa fărădelegii fiicei poporului meu mai mare este decât pedeapsa păcatului Sodomei. Care [g] surpatu-s'a într'o clipă, fără ca mână *de om* să se fi ostenit pentru aceasta. 7 Mai marii *săi* mai curați erau decât omătul, mai albi decât laptele, Mai strălucitor cu chipul decât mărgeanul, și fața lor decât safirul; 8 *Dar acum* [h] întunecatu-s'a fața lor mai mult decât negreala; pe uliță nu se mai cunosc: [i] Lipitu-s'a pielea lor de oasele lor; uscatu-s'a, ajuns-a ca lemnul. 9 Cei uciși de sabie mai norociți sunt decât cei uciși de foame; Căci aceștia pierit-au încetul cu încetul, străpunși *de lipsa* roadelor câmpului. 10 [j] Mânile femeilor [k] celor duioase fiert-au pre copiii lor: Fostu-le-au [l] spre mâncare în *timpul* sfărâmării fiicei poporului meu! 11 Domnul îndestulatu-și-a mânia, [m] vărsat-a aprinderea mâniei sale, Și în Sion [n] aprins-a foc, ce a mistuit temeliile lui. 12 Nu au crezut regii pământului și toți locuitorii lumei, Că va întră apăsătorul și inamicul în porțile Ierusalimului. 13 *Întâmplatu-s'a aceasta* [o] pentru păcatele profeților săi, *și* pentru fărădelegile preoților săi, [p] Cari vărsau sângele celor drepți în mijlocul lui. 14 Rătăcitu-s'au ca orbii în uliță, [q] mânjitu-s'au cu sânge, [r] Încât nimenea nu *mai* putù să se atingă de vestmintele lor. 15 „Dați-

i Cap. 2. 2,17,21.
j Vers. 8.
k 1 Cor. 4. 13.
l Cap. 2. 16.
m Isa. 24. 17.
n Isa. 51. 19
o Ier. 4. 19.
p Ps. 77. 2.
q Isa. 63. 15.
r Ps. 35. 7, 19.
s Ier. 37. 16.
t Dan. 6. 17.
u Ps. 69. 2.
v Ps. 31. 22.
x Ps. 130. 1.
y Ps. 3. 4.
z Isa. 4. 8.
a Ps. 35. 1.
b Ps. 71. 23.
c Ps. 9. 4.
d Ier. 11. 19.
e Ps. 139. 2.
f Vers. 14.
g 2 Tim. 4. 14.
Capul 4.
a Cap. 2. 19.
b Isa. 30. 14.
c Iov 39. 14, 16.
d Ps. 22. 15.
e Cap. 2. 11,12.
f Iov 24. 8.
g Fac. 19. 25.
h Nah. 2. 10.
i Ps. 102. 5.
j Cap. 2. 20.
k Isa. 49. 15.
l Deut. 28. 57.
m Ier. 7. 20.
n Deut. 32. 22.
o Ier. 5. 31.
p Mat. 23.31.-7.
q Ier. 2. 34.
r Num. 19. 16
s Lev. 13. 45.

vă îndărăt, [s] necuraților!" strigau către dânșii: dați-vă îndărăt, dați-vă îndărăt! nu vă atingeți *de noi!* *Și* când fugiau și rătăciau, zisu-s'a între popoare: „Să nu mai locuiască *cu noi.*" 16 Mânia Domnului i-a împrăștiat, *și* el nu mai caută spre dânșii; [t] Nu caută la fața preoților, nu miluesc pre cei bătrâni. 17 Și pre când încă eram, [u] ochii noștri lânceziț-au după zădarnicul nostru ajutător; Pre când *încă* speranță aveam, speram într'un popor, *ce* nu puteà să *ne* mântuie. 18 [v] Ei pândesc pașii noștri, ca să nu umblăm pe ulițele noastre; Apropiatus-'a sfârșitul nostru, zilele noastre s'au implinit, da, [x] venit-a sfârșitul nostru. 19 Următorii noștri sunt mai ușori decât vulturii cerului; Urmăritu-ne-au prin munți, pânditu-ne-au în pustiiu. 20 Suflarea nărilor noastre, unsul Domnului, prinsu-s'a în groapele lor, *Acela* de care ziceam: „Supt umbra lui vom trăi între popoare." 21 Bucură-te și desfătează-te, fiica Edomului, ceeace locuești în pământul Uz! Trece-va și la tine cupa; îmbăta-te-vei, și te vei desgoli. 22 Fiică a Sionului! pedeapsa fărădelegii tale implinitu-s'a, el nu te va mai strămutà; *Dar* va pedepsì fărădelegea ta, fiica a Edomului, descoperì-va păcatele tale.

Elegia V-a. Poporul plânge păcatele și suferințele sale, și se roagă pentru îndurare.

5 [a] Adu-ți aminte, Doamne, de cele ce s'au făcut cu noi; Caută, și vezi [b] ocara noastră. 2 [c] Moștenirea noastră intorsu-s'a la alții, Casele noastre la străini. 3 Ajuns-am orfani, fără de părinți, Mumele noastre, văduve. 4 Pe bani băut-am apa noastră; Cumpăratu-ne-am lemnele noastre, 5 [d] Până la grumaz ne urmăresc: Ne ostenim, *si* nu avem odihnă. 6 [e] Întins-am mâna *noastră* [f] *la* Egipteni, *La* Asirieni, ca să ne îndestulăm de pâne. 7 [g] Păcătuit-au părinții noștri, și [h] nu *mai sunt*, Și noi purtăm fărădelegile lor. 8 [i] Servii stăpânesc asupră-ne; Nu *este* cine să *ne* răpească din mâna lor. 9 Ne aducem pânea *cu prețul* vieții noastre, De teama săbiei pustiului. 10 Ca un cuptor arde [j] pielea pe noi, De aprinderea foamei. 11 [k] Silit-au femeile *noastre* în Sion, *Și* fecioarele în cetățile lui Iuda. 12 Mai marii *noștri* spânzuratu-s'au de ei, [l] Fețele bătrânilor n'au cinstit, 13 Tânării fost-au puși [m] să râșnească, Și copii au căzut supt *povara* lemnelor. 14 Bătrânii încetat-au *de a ședeà* în judecată, *Și* tânării de a *mai* cântà. 15 Încetat-a bucuria inimelor noastre; Danțurile noastre prefăcutu-s'au în bocet. 16 Căzut-a [n] cununa *depe* capul nostru; Vai de noi! căci am păcătuit. 17 Deaceea [o] bolnavă este inima noastră, [p] Deaceea ochii noștri s'au întunecat, 18 Pentru muntele Sionului, ce este pustiu; Preumble-se vulpile în el. 19 Doamne, tu tronezi în veci: Tronul tău *este* din neam în neam. 20 Dece să ne uiți pentru totdeauna? Să ne părăsești atâta timp? 21 Întoarce-ne, Doamne, la tine, Și ne vom întoarce; înnoiește zilele noastre, ca mai nainte. 22 Lepădatu-ne-ai cu totul: Mâniatu-te-ai asupră-ne foarte.

CARTEA LUI EZEKIEL.

Arătarea măririi lui Dumnezeu asupra Cheruvimilor.

1 În anul al treizecelea, în *luna* a patra, la cinci a lunei, pe când eram cu cei prinși [a] lângă râul Chebar, [b] deschisu-s'a cerul, și am văzut [c] viziuni dumnezeești. 2 În *ziua* a cincea a lunii, care *erà* anul al cincelea al [d] prinsorii regelui Iehoia-

[s] Cap. 5. 12. [t] 2 Reg. 24. 7. [u] 2 Reg. 25. 4, 5. [v] Ezec. 7. 2, 3, 6. [x] Ezec. 7. 2, 3, 6.

Capul 5.

[a] Ps. 89. 50, 51. [b] Ps. 79. 4. [c] Ps. 79. 1. [d] Deut. 28. 48. [e] Fac. 24. 2. [f] Osea. 12. 1. [g] Ier. 31. 29. [h] Fac. 42. 13. [i] Neh. 5. 15. [j] Iov. 30. 30. [k] Isa. 13. 16. [l] Isa. 47. 6. [m] Jude. 16. 21. [n] Iov 19. 9. [o] Cap. 1. 22. [p] Ps. 6. 7.

EZECHIEL.

Capul 1.

[a] Vers. 3. [b] Mat. 3. 16. [c] Cap. 8. 3. [d] 2 Reg. 24. 12, 15.

chin, 3 A fost cuvântul Domnului către Ezekiel, profetul, fiul lui Buzi, în pământul Chaldeilor, lângă râul Chebar, și acolo [e] mâna Domnului a fost asupră-i.

4 Am văzut, și iată, un vârtej venià [g] dela meazănoapte, un nour mare, și focul înlănțuindu-se; și în jurul nourului *erà* strălucire, și în mijlocul focului ca coloarea arămii de aur.

5 [h] Și în mijlocul lui *se vedeà* chipul al patru animale. Și [i] aceasta *erà* privirea lor: aveau [j] chip de om. 6 Și fiecare aveà patru fețe, și fiecare din ele aveà patru aripi. 7 Și picioarele lor *erau* picioare drepte; și talpa picioarelor lor *semănà* cu talpa copitei vițelului; și scânteiau [k] ca coloarea arămii strălucitoare. 8 [l] Și *aveau* mâni de om supt aripele lor la *toate* patru părțile lor; și *toate* patru aveau fețe și aripi. 9 [m] Aripele lor se prindeau una de alta; *și* [n] mergând nu se înturnau, *ci* fiecare mergeà drept înainte. 10 Cât pentru [o] chipul fețelor lor, toate patru [p] aveau *câte* o față de om; [q] și *aveau câte* o față de leu la dreapta; [r] și *toate* patru la stânga *câte* o față de bou; [s] și *toate* patru aveau *câte* o față de vultur. 11 Așà *erau* fețele lor; și aripele lor *erau* întinse în sus; *câte* două la fiecare se prindeau una de alta, și [t] *câte* două acoperiau corpurile lor. 12 Și [u] mergeau fiecare drept înainte; [v] în cotro *le* erà dat să meargă, [x] mergeau; *și* mergând nu se întorceau. 13 Cât pentru chipul animalelor, privirea lor *erà* asemenea cărbunilor de foc aprinși, [y] ca privirea făcliilor; focul se purtà printre animale; și strălucià și fulgeri ieșeau din foc. 14 Și animalele, [z] alergând și întorcându-se, [a] *erau* la privire ca fulgerul.

15 Am mai văzut animalele, și iată, *erà* și [b] o roată pe pământ aproape de animale la *toate* patru fețele lor. 16 [c] Privirea roatelor și lucrul lor *erà* [d] ca coloarea de crizolit; *toate* patru un chip aveau; și privirea lor și lucrul lor *erau* ca și cum ar fi roată în roată. 17 Când voiră să meargă, puteau să meargă în *toate* patru laturile lor; [e] *și* mergând nu se învârteau. 18 Iar obezele lor erau așà de înalte, că făceau spaimă; și obezele a *toate* patru roatele *erau* de jur împrejur [f] pline de ochi.

19 Și [g] când animalele mergeau, mergeau și roatele lângă dânsele: și când animalele se înălțau dela pământ, se înălțau și roatele. 20 [h] Unde le erà dat să meargă, ele *acolo* mergeau: *că* într'acolo le erà dat să meargă; și roatele se înălțau împreună cu ele; [i] căci duhul animalelor *erà* în roți. 21 [j] Când mergeau acele, mergeau *și acestea*; și când acelea stăteau, stăteau *și acestea*; și când acelea se înălțau dela pământ, *și* roatele se înălțau împreună cu ele; căci duhul animalelor *erà* în roți.

22 [k] Și chip de boltă *erà* deasupra capetelor animalelor, ca coloarea cristalului strălucitor, întinsă pe deasupra capetelor lor. 23 Și de desuptul bolții aripele *erau*, îndreptate una către cealaltă; fiecare aveà câte două *aripi*, care le acopereau corpurile. 24 [l] Și când umblau, auziam bătaia aripelor lor, [m] ca sunetul de ape puternice, ca [n] tunetul celui Atotputernic; *și* vocea vorbei *lor erà* ca sgomotul oastei; *și* când stăteau, lăsau în jos aripile lor. 25 Și o voce răsunà de deasupra bolții, ce *erà* preste capul lor; când ele stăteau, lăsau în jos aripele lor,

26 Și d'asupra bolții, *ce erà* preste capul lor, se *vedeà* chip de tron, asemenea pietrei de safir, și pe chipul de tron *se vedeà alt* chip, asemenea unui om *ce ședeà* pe tron. 27 Și am văzut ca coloarea de aramă de aur, asemenea unui foc, înlăuntru și împrejur; dela chipul coapselor omului în sus, și dela chipul coapselor lui în jos, văzut-am chipul de foc, ce strălucià de jur îm-

---

c 1 Reg. 18. 46.
f Ier. 23. 19.
g Ier. 1. 14.
h Apoc. 4 6, etc.
i Cap. 10 8, etc.
j Vers. 10.
k Dan. 10. 6.
l Cap. 10. 8, 21.
m Vers. 11.
n Vers. 12.
o Apoc. 4. 7.
p Num. 2. 10.
q Num. 2. 3.
r Num. 2 18.
s Num. 2. 25.
t Isa. 6. 2.
u Vers. 9.
v Vers. 20.
x Vers. 9. 17.
y Apoc. 4. 5.
z Zech. 4. 10.
a Mat. 24. 27.
b Cap. 10. 9.
c Cap. 10. 9, 10.
d Dan. 10. 6.
e Vers. 12.
f Cap. 10. 12.
g Cap. 10. 16,17.
h Vers. 13.
i Cap. 10. 17.
j Vers. 19. 20. Cap. 10 17.
k Cap. 10. 1,
l Cap. 10. 5.
m Apoc. 1. 15.
n Iov 37. 4. 5.

prejur. 28 Şi *era* privirea acestei străluciri de jur împrejur asemenea curcubeului, care se face în nour într'o zi de ploaie.

Privirea chipului măririi Domnului *era* aceasta. Şi văzându-o, căzut-am pe faţa mea. Şi am auzit vocea vorbind:

Chemarea lui Ezekiel ca profet.

2 Şi zis-a către mine: Fiul omului, [a]stai în picioarele tale, şi voiu vorbì cu tine, 2 Şi vorbind cu mine, [b]întrat-a în mine duhul, şi pusu-m'a pe picioarele mele; şi am auzit pre cel ce vorbià cu mine.

3 Şi zis-a către mine: Fiul omului, eu te trimit la fiii lui Israel, către poporul răsculător, care s'a răsculat asupră-mi; [c]ei şi părinţii lor lepădatu-s'au de mine până în ziua de astăzi; 4 [d]*Sunt* fii obraznici şi cu inimă îndărătnică. Eu te trimit la dânşii, şi vei zice către ei: Aşà zice Domnul; 5 [e]Şi ei, sau *te* vor ascultà, sau se vor lăsà, (căci *sunt* o casă răsculătoare), [f]să ştii că un profet a fost între ei.

6 Şi tu, fiul omului, [g]nu te teme de dânşii, şi nu te spăimântà de cuvintele lor; deşi *sunt* către tine [h]pălămizi şi spini, şi *ca* scorpiile; [i]nu te teme de cuvintele lor, nici de faţa lor să nu te înspăimânţi, [j]deşi *sunt* o casă neascultătoare. 7 [k]Şi spune-le cuvintele mele, [l]asculte, sau nu; căci *sunt* neascultători.

8 Iar tu, fiul omului, ascultă aceea ce eu îţi zic: Nu fi neascultător ca această casă neascultătoare; deschide gura ta, [m]şi mănâncă aceea ce-ţi dau. 9 Şi am văzut, şi iată, o mână întinsă spre mine, care ţineà un tuiu de carte, 10 Şi l-a desfăşurat înaintea mea, şi *era* scris şi în lăuntru şi în afară; şi în el *erau* scrise bociri, plângeri şi văitări.

Dumnezeu dă profetului să mănânce o scrisoare.

3 Şi zis-a către mine: Fiul omului, mănâncă aceeace afli; [a]mănâncă acest tuiu; şi mergi şi vorbeşte casei lui Israel. 2 Deci am deschis gura mea, şi-mi dădù să mănânc acel tuiu. 3 Şi zis-a către mine: Fiul omului, fă să mănânce pântecele tău, şi umple mărunţaiele tale cu acest tuiu, ce-ţi dau. Şi *l*-am [b]mâncat, şi era în gura mea dulce [c]ca mierea.

4 Şi zis-a către mine: Fiul omului, mergi de te dù la casa lui Israel, şi vorbeşte cuvintele mele către dânşii. 5 Căci nu eşti trimis către un popor adânc la cuvânt şi greu la limbă, *ci* către casa lui Israel: 6 Nu către popoare multe, adânci la cuvânt şi grele la limbă, a cărora cuvinte nu le înţelegi. Cu adevărat, [d]de te-aş trimite către acestea, ele te-ar ascultà. 7 Dar casa lui Israel nu va voì să te asculte, [e]căci pre mine nu voiesc să mă asculte; [f]căci toată casa lui Israel *este* sfruntată şi cu inimă îndărătnică. 8 Iată, am obrăznicia ta asupra obrăznicei lor, şi sfruntarea ta asupra sfruntării lor; 9 Şi făcut-am fruntea ta [g]ca un diamant, mai tare *decât* cremenea; [h]nu te teme de dânşii, şi nu te spăimântà de faţa lor, deşi sunt o casă încăpăţânată.

10 Şi zis-a către mine! Fiul omului, ia în inima ta şi ascultă cu urechile tale toate cuvintele mele, pre care ţi-le voiu zice. 11 Mergi şi te du la cei din prinsoare, la fiii poporului tău, şi le vorbeşte, şi spune-le: [i]Aşà zice Domnul, Dumnezeul, sau *te* ascultă, sau nu.

Ezekiel e răpit în văzduh.

12 Şi [j]m'a ridicat spiritul, şi am auzit d'inapoia mea vuet de cutremur mare, *care ziceà:* „Binecuvântată *fie* mărirea Domnului din locul său.“ 13 Şi *am auzit* bătaia aripelor, animalelor care se loviau una de alta şi duruitul roatelor în acelaşi timp, şi vuet de cutremur mare. 14 Şi [k]m'a ridicat spiritul, şi m'a luat; şi am mers cu amărăciune, şi aprinderea spiritului meu; şi [l]mâna Domnului eră tare preste mine.

Capul 2.
a Dan. 10. 11.
b Cap. 3. 24.
c Ier. 3. 25.
d Cap. 3. 7.
e Cap. 3. 11, 26, 27.
f Cap. 33. 33.
g Ier. 1. 8, 17.
h Isa. 9. 18.
i 1 Pet 3. 14.
j Cap.3.9,26,27.
k Ier. 1. 7, 17.
l Vers. 5.
m Apoc. 10. 9.

Capul 3.
a Cap. 2. 8, 9.
b Apoc. 10. 9.
c Ps. 19. 10.
d Mat. 11.21,23.
e Ioan 15. 20.
f Cap. 2 4.
g Isa. 50. 7.
h Ier. 1. 8, 17.
i Cap. 2. 5, 7.
j Vers. 14.
k Cap. 8. 3.
l 2 Reg. 3. 15.

Ezekiel e orânduit păzitorul casei lui Israel.

15 Atuncia am venit la cei din prinsoare la Tel-Abib, cari locuiau lângă râul Chebar, [m] și am șezut și eu acolo, unde ședeau ei, și am rămas acolo între dânșii îngrozit șapte zile.

16 Și la sfârșitul celor șapte zile, cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 17 [n] Fiul omului, pusu-te-am [o] păzitor preste casa lui Israel, ascultă deci cuvânt din gura mea și povățuește-i din partea mea. 18 Când zic celui nelegiuit: „Vei murì“, și tu nu-l vestești și nu vorbești, ca cel nelegiuit *să se întoarcă* dela calea sa nelegiută, ca să-și mântuiască viața, acel nelegiuit [p] murì-va în fărădelegea sa; dar din mâna ta voiu cere sângele său. 19 Iar de vei înștiință pre cel nelegiuit, și el nu se va întoarce dela nelegiuirea sa și dela calea sa nelegiuită, el murì-va în fărădelegea sa; [q] dar tu îți vei scăpà sufletul.

20 Așà și dacà [r] cel drept se va abate dela dreptatea sa și va face fărădelege, pune-voiu *piatră de* poticnire înaintea lui, *și* el va murì; dacă nu-l povățuești, el va murì în păcatul său; nu se vor amintì dreptățile, pre care le-a făcut; dar din mâna ta voiu cere sângele său. 21 Dar dacă tu vei înștiință pre cel drept, ca cel drept să nu păcătuească, și el nu va păcătuì; el va trăì, pentru că a fost înștiințat; și tu îți vei scăpà sufletul.

Profetul vede iarăși mărirea lui Dumnezeu.

22 Și a fost acolo mâna Domnului asupră-mi, și zis-a către mine: Scoală-te, ieși la vale, și acolo voiu vorbì cu tine. 23 Deci m'am sculat și am ieșit la vale; și iată mărirea Domnului stă acolo, ca mărirea, pre care am văzut-o lângă râul Chebar; și am căzut pe fața mea. 24 Și a întrat Duhul în mine, m'a pus pe picioarele mele, și a vorbit către mine, și a zis către mine: Mergi de te închide înlăuntrul casei tale. 25 Și tu, fiul omului, iată pune-te-vor în funii, și te vor legà cu dânsele, ca să nu ieși între ei. 26 Și voiu lipì limba ta de cerul gurei tale, vei fi mut, și nu vei fi pentru dânșii *om* mustrător; căci sunt o casă neascultătoare. 27 Dar când voiu vorbì către tine, deschide-voiu gura ta, și le vei zice: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Cel ce aude să audă: și cel ce neglijează să neglijeaze; căci sunt o casă neascultătoare.

Împresurarea Ierusalimului descrisă în profeție.

4 Și tu, fiul omului, ia-ți o cărămidă, și pune-o înaintea ta, și sapă pe dânsa o cetate, Ierusalimul. 2 Și pune împresurare în juru-i, zidește întăriturì împotriva ei, și ridică val în jurul ei; atuncia pune tabără împotriva ei, și ridică berbeci asupră-i de jur-împrejur. 3 Și ia-ți o placă de fier și o pune *ca* zid de fier între tine și cetatea, și îndreaptă fața ta spre ea, ca *ea* să fie împresurată, și *așà* o vei împresurà. [a] Semn va fi aceasta pentru casa lui Israel.

4 Și tu culcă-te pe coasta stângă, și pune fărădelegea casei lui Israel preste ea; *după* numărul zilelor, ce vei stà culcat pe ea, vei purtà fărădelegea lor. 5 Căci pune-voiu preste tine anii fărădelegii lor, după numărul zilelor, trei sute nouăzeci de zile; și [b] *așà* vei purtà fărădelegea casei lui Israel. 6 Și după ce vei fi împlinit aceste *zile,* culcă-te apoi pe coasta dreaptă; și vei purtà fărădelegea lui Iuda patruzeci de zile; eu pusu-ți-am pentru un an ziua. 7 Și-ți vei întoarce fața spre împresurarea Ierusalimului, și brațul tău *va fi* gol, și vei profețì asupră-i. 8 [c] Și iată, punetevoiu în funii, și nu te vei întoarce depe o coastă pe alta, până nu vei sfârși zilele împresurării. 9 Si ia-ți grâu, orz, bob, linte, meiu și alac, și le pune într'un vas, și fă-ți din acestea pâni; *după* numărul zilelor, ce vei stà culcat pe coastă-ți, trei sute nouăzeci de zile vei mâncà din ele. 10 Și mâncarea, ce vei mâncà, *va fi* cu măsură douăzeci de sicli pe zi; din când în când vei mâncà din ele. 11 Și apă

m Iov. 2. 13. n Cap. 33. 7,8,9. | o Isa. 52. 8. | p Cap. 33. 6, | q Isa. 49. 4. 5. | r Cap. 18. 24. | Capul 4. a Cap. 12. 6, 11. | b Num. 14. 34. | c Cap. 3. 25.

vei beà cu măsură, o șesime de hin; *și* vei beà din când în când. 12 Și o vei mâncà, *ca* turte de orz, pre care le vei coace în balega lăpădăturei omului înaintea ochilor lor.

13 Și a zis Domnul: Așà [d] vor mâncà fiii lui Israel pânea lor, spurcată, între popoarele printre care îi voiu împrăștià.

14 Și am zis: [e] Ah! Doamne, Dumnezeule, iată sufletul meu nu s'a spurcat *încă;* căci din tânărețea mea până acum n'am mâncat nici [f] mortăciune și sfâșiată; și nici a întrat în gura mea [g] carne de urîciune.

15 Și zis-a către mine: Iată, îți dau balegă de bou în loc de lăpădătura omului, și cu aceasta vei coace pânea ta.

16 Și zis-a către mine: Fiul omului, iată, eu voiu sfărâmà în Ierusalim toiagul pânei; și vor mâncà pâne cu cumpănă și cu grijă; și vor beà apa cu măsură și cu spaimă. 17 Căci vor ducе lipsă de pâne și de apă; și vor căutà unul la altul cu înfiorare, și vor pierì prin fărădelegea lor.

Pedepsele lui Dumnezeu asupra orașului Ierusalim.

5 Și tu, fiul omului, ia-ți un cuțit ascuțit, briciu de bărbier să-ți iei, [a] și trece-ți-*l* pe cap și pe barbă; și ia-ți o cumpănă cu talgere, și împarte părul; 2 [b] O treime să o arzi în foc în mijlocul [c] cetății, când se vor împlinì [d] zilele împresurării, și o treime să o iei, *și* să o tai cu cuțitul împrejur; și o treime să o împrăștii în vânt: și eu voiu scoate după ea sabie. 3 [e] Și să iei puțini *peri,* și-i leagă la poalele tale. 4 Atuncia din aceștia să mai iei, să-i [f] arunci în mijlocul focului, și să-i arzi cu foc; va ieși din ei foc în toată casa lui Israel.

5 Așa zice Domnul, Dumnezeul: Acesta *este* Ierusalimul; *Iată* l-am pus în mijlocul popoarelor, Și țărilor din jurul lui. 6 Dar el răsculatu-s'a *împotriva* judecăților mele, cu mai rea înrăutățire decât a popoarelor, Și *împotriva* așezămintelor mele mai mult decât țările din jurul său, Căci au lăpădat judecățile mele, și așezămintele mele; N'au umblat într'însele. 7 Deaceea așà zice Domnul, Dumnèzeul: Pentru că v'ați înfuriat mai mult decât popoarele din jurul vostru, Neumblând în așezămintele mele, Și n'ați făcut judecățile mele; Și [g] nici *măcar* după datinele popoarelor din jurul vostru n'ați făcut: 8 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, și eu *sunt* împotriva ta, Și voiu face judecăți în mijlocul tău, înaintea popoarelor. 9 [h] Îți voiu face aceeace n'am mai făcut, Și asemenea căruia nu voiu *mai* face, Pentru toate urîciunile tale. 10 Căci în tine părinții [i] lor mâncă pre fiii *lor;* Și fiii vor mâncà pre părinții lor; Așà îți voiu face judecăți; Și pre rămășița ta o voiu [j] împrăștià în toate vânturile. 11 Deaceea, viu *sunt,* zice Domnul; Cu adevărat, fiindcă tu ai [k] pângărit templul meu cu toți idolii tăi, Și cu toate [l] urîciunile tale; Deci și eu *te* voiu împuținà, [m] Și ochiul meu nu *te* va cruțà, Nici nu mă voiu *mai* îndurà *de tine:* 12 [n] O treime din tine va murì de ciumă, Și va pierì de foame în mijlocul tău; O treime va cădeà de sabie în jurul tău; Și o treime [o] o voiu împrăștià în toate vânturile, Și [p] voiu scoate sabia după ea. 13 Așà [q] se va împlinì mânia mea, Și voiu [r] odihnì furia mea pe ei, Și [s] mă voiu răsbunà: [t] Și vor cunoaște, că eu, Domnul, am zis *aceasta* în râvna mea. 14 Când voiu împlinì mânia mea asupra lor, [u] Te voiu preface într'un deșert, Și de ocară între popoarele din jurul tău, In ochii a tot trecătorul. 15 Și *pământul tău* va ajunge [v] de ocară și de batjocură, De învățătură și de groază Popoarelor din jurul tău, Când îți voiu face judecăți În mânie și aprindere și în [x] mustrarea furiei; Eu, Domnul, am zis: 16 Când [y] voiu trimite asupră-le săgețile cele rele ale foametei, Cele stricătoare, Pre care le voiu trimite, ca să

[d] Osea 9. 3.
[e] Exod. 10. 14. [f] Exod. 22. 31. [g] Deut. 14. 3.

Capul 5.

[a] Lev. 21. 5. [b] Vers. 12.
[c] Cap. 4. 1. [d] Cap. 4. 8, 9. [e] Ier 40. 6. [f] Ier. 41. 1, 2.
[g] Ier. 2. 10, 11. [h] Plân. 4. 6. [i] Lev. 26. 29. Lev. 26. 33.
[k] 2 Cron. 36.14. [l] Cap. 11. 21. [m] Cap. 7. 4, 9. [n] Ier. 15. 2.
[o] Ier. 9. 16. [p] Lev. 26. 33. [q] Plân. 4. 11.
[r] Cap. 21 17. [s] Deut. 32. 36. [t] Cap. 36. 6. [u] Lev. 26.31,32
[v] Deut. 28 37. [x] Cap. 25. 17. [y] Deut 32.23,24.

vă nimicească. Atuncia voiu grămădi foametea asupră-vă, Şi vă voiu sfărâmà toiagul pânii. 17 Voiu trimite asupră-vă foamete şi fiare rele, Care te vor lipsì de copii; Şi ciumă şi omorul vor trece prin tine; Şi voiu aduce sabie asupră-ţi; Eu, Domnul, am zis.

Pustiirea ţării plină de idolatrie.

6 Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 2 Fiul omului, [a] îndreaptă faţa ta spre [b] munţii lui Israel, şi profeţeşte asupră-le, 3 Şi zi: Munţi ai lui Israel, ascultaţi cuvântul Domnului, Dumnezeului; Aşà zice Domnul, Dumnezeul, către munţi şi către dealuri, Către părăe şi către văi: Iată voiu aduce asupră-vă sabia, Şi voiu [c] nimicì înălţimile voastre. 4 Şi altarele voastre se vor pustii, Şi chipurile soarelui vostru se vor sfărâmà; Şi [d] voiu face să cadă ucişii voştri înaintea idolilor voştri; 5 Şi voiu aşterne cadavrele fiilor lui Israel înaintea idolilor lor; Şi voiu împrăştià oasele voastre În jurul altarelor voastre. 6 În toate locuinţele voastre, cetăţile vor ajunge deşerturi, Şi înălţimile se vor pustii, *Aşà* că altarele voastre se vor pustii şi se vor nimicì, Şi idolii voştri se vor sfărâmà şi vor încetà, Şi chipurile soarelui vostru se vor tăià, Şi făpturile *mânilor* voastre vor pierì. 7 Şi vor cădeà în mijlocul vostru ucişii; Şi [e] veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. 8 [f] Dar voiu lăsà o rămăşiţă, Ca să scape *unii* dintre voi de sabie între popoare, Când vă veţi împrăştià prin ţări. 9 Şi aceşti scăpaţi ai voştri îşi vor aduce aminte de mine Între popoarele, unde vor fi duşi prinşi. Căci [g] frânge-voiu inima lor cea desfrânată, Care se abăteà dela mine, Şi pre [h] ochii lor, care desfrânau după idolii lor; Şi [i] sé vor desgustà de relele, câte au făcut În toate uriciunile lor. 10 Şi vor cunoaşte că eu *sunt* Domnul, Şi *că* nu înzădar am zis, că voiu aduce asupră-le aceste rele. 11 Aşà zice Domnul: Bate cu mânile *în coapse*, Şi loveşte cu piciorul tău, şi zi: Vai! pentru toate uriciunile cele cumplite ale casei lui Israel! Căci va cădeà de sabie, de foamete şi de ciumă. 12 Cel ce va fi departe va murì de ciumă, Şi cel ce va fi aproape va cădeà de sabie; Şi cel ce va fi cruţat şi va fi împresurat va murì de foamete: Aşà voiu împlinì asupră-le furia mea. 13 Şi veţi cunoaşte, că eu sunt Domnul, Când cei ucişi dintre dânşii vor zăceà printre idolii lor în jurul altarelor acestora, Pe tot dealul înnalt şi pe toate vârfurile munţilor, Supt tot arborele verde şi supt tot stejarul stufos, Locuri, unde aduceau mirosuri plăcute tutulor idolilor lor. 14 Şi voiu *mai* întinde mâna mea asupră-le, Şi voiu preface pământul *lor* într'un deşert, Mai deşert decât deşertul Diblatei, În toate locuinţele lor; Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul.

Pedepse îngrozitoare ale lui Dumnezeu asupra Israelului.

7 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând; 2 Şi tu, fiul omului, *ascultă*; aşà zice Domnul, Dumnezeu, de pământul lui Israel: [a] Sfârşit! venit-a sfârşitul Preste cele patru colţuri ale ţării. 3 Acuma *và venì* sfârşitul asupră-ţi: Voiu trimite asupră-ţi mânia mea, Şi [b] te voiu judecà după urmările tale, Şi-ţi voiu răsplătì pentru toate uriciunile tale. 4 [c] Ochiul meu nu te va cruţà, Şi nu mă voiu îndurà: Ci-ţi voiu răsplătì pentru urmările tale, Şi uriciunile tale se vor vădì în mijlocul tău: [d] Şi veţi cunoaşte că eu *sunt* Domnul. 5 Aşà zice Domnul: Iată răul! vine răul! 6 Vine sfârşitul, vine sfârşitul! Sculatu-s'a asupră-ţi! iată, vine! 7 [e] Nenorocirea vine asupră-ţi, locuitor al ţării! [f] Vine timpul, s'apropie ziua învălmăşagului, Iar nu a strigării de bucurie pe munţi! 8 Acum pe dată voiu [g] vărsà furia mea asupră-ţi, Voiu împlinì mânia mea asupra ta; [h] Şi te voiu judecà

Capul 6.
a Cap. 20. 46.
b Cap. 36. 1.
c Lev. 26. 30.
d Lev. 26. 30.
e Vers. 13.
f Ier. 44. 28.
g Ps 78. 40.
h Num. 15. 39.
i Iov 42. 6. —

Capul 7.
a Mat. 24. 6 13, 14.
b Vers. 8, 9.
c Cap. 5. 11.
d Cap. 6. 7.
e Vers. 10.
f Zef. 1. 14. 15.
g Cap. 20. 8. 21.
h Vers. 3.

după urmările tale. Și-ți voiu răsplăti pentru toate urîciunile tale. 9 [i]Ochiul meu nu te va cruță, Și nici nu mă voiu îndurà: După urmările tale îți voiu răsplăti, Și urîciunile tale se vor vădì în mijlocul tău; [j]Și veți cunoaște că eu *sunt* Domnul, care *vă* lovesc. 10 Iată, ziua, iată vine! [k]Nenorocirea ivește-se! Toiagul înflorește, sumeția odrăslește! 11 [l]Silnicia a crescut în toiag al fărădelegii! *Nu va rămânea nimic*, nici din ei, nici din mulțimea lor, nici din sgomotul lor, [m]Și nici nu *se va face* plângere pentru ei. 12 [n]Vine timpul, apropie-se ziua! Să nu se bucure cel ce cumpără *țarina*, și să nu plângă cel ce *o* vinde! Căci mânia *vine* preste toată mulțimea lor. 13 Căci cel ce vinde nu se va mai întoarce la *țarina* vândută, Chiar de va fi între cei vii; Căci viziunea *este* pentru toată mulțimea lor: *Nimenea* nu se va *mai* întoarce, Și nimenea, care trăește în fărădelegea sa, Nu se va întărì. 14 Ei sună din trâmbiță, și toate se gătesc; Dar nimenea nu se va duce la luptă: Căci mânia mea *vine* preste toată mulțimea lor. 15 [o]Afară *va fi* sabie, și în lăuntru ciumă și foamete; Cel ce *va fi* la câmp va murì de sabie: Iar pe cel din cetate îl vor mâncà foametea și ciuma. 16 Și [p]fugarii lor *deși* vor scăpà, Dar vor fi pe munți, ca porumbii văilor, Toți văitându-se, fiecare pentru fărădelegea sa, 17 Toate [q]mâinile vor slăbì, Și toate genunchile *ca* apa vor ajunge. 18 Cu saci [r]se vor încinge, Și [s]groază îi va acoperì; Rușine *va fi* pe toată fața, Și pe toate capetele lor pleșuvie. 19 Lepădà-voiu pe uliți argintul lor, Și aurul lor, ajunge-va ca necurățenie; [t]Argintul și aurul lor nu va puteà să-i scape În ziua mâniei Domnului; Nu *vor puteà* să sature sufletele lor, și nu vor puteà să umple corpul lor; Căci ele au fost [u]cauza fărădelegii lor. 20 Și această podoabă frumoasă a lor prefăcut-o-au în sumeție, Și [v]făcut-au din ea chipurile urîciunilor lor *și* ale idolilor lor; Deaceea și eu o voiu face să ajungă în necurățenie pentru ei. 21 Și o voiu dà în mâna străinilor spre răpire, Și spre pradă nelegiuiților pământului; Și o voiu pângărì. 22 Și voiu întoarce fața mea dela dânșii; Și prădătorii vor pângărì templul meu; Vor întrà într'însul, și-l vor pângărì. 23 Fă lanț; [x]Căci pământul este plin de vină de sânge, Și cetatea este plină de silnicie. 24 Deaceea voiu aduce popoarele cele mai rele, Și vor stăpânì casele lor; Și voiu face să înceteze sumeția celor puternici, Și sfintele lor locuri vor fi pângărite. 25 Nimicirea vine! Vor căutà pace, dar nu *va fi*. 26 [y]Nenorocire preste nenorocire va venì, și știre preste știre va fi: [z]Atuncia vor cere viziune dela profet: Dar pierită va fi legea dela preot, Și sfatul dela cei bătrâni. 27 Regele va jelì, Și mai marele se va îmbrăcà cu plângerea, Și mânile poporului țării se vor înțepenì. După urmările lor le voiu face, Și după judecățile lor îi voiu judecà; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

O viziune arătând păcatele cele cumplite făcute în Ierusalim, și judecățile dumnezeești hotărîte poporului.

8 Și în anul al șeaselea, în a cincea *zi* a lunei a șeasea, precând ședeam în casa mea, și [a]bătrânii lui Iuda ședeau înaintea mea, [b]mâna Domnului, Dumnezeului, căzut-a acolo preste mine. 2 [c]Și am văzut, și iată un chip, ca asemânarea focului! Dela asemânarea coapselor lui în jos *era* foc; și dela coapsele lui în sus *era* ca privirea luminei, [d]ca coloarea arămii aurului. 3 Și a [e]întins chipul unei mâni, și m'a apucat de zulufii capului meu, și [f]ridicându-mă Duhul între pământ și cer, [g]adusu-m'a în viziunile lui Dumnezeu la Ierusalim, la ușa porții de dinlăuntru ce caută spre meazănoapte, [h]unde *era* scaunul ido-

i Vers. 4. *j* Vers. 4. *k* Vers. 7. *l* Ier. 6. 7. *m* Ier. 16. 5, 6. *n* Vers. 7. *o* Deut. 32. 25. *p* Cap 6. 8. *q* Isa. 13. 7. *r* Isa. 3 24. *s* Ps. 55. 5. *t* Prov. 11. 4. *u* Cap. 14. 3, 4. *v* Ier. 7. 30. *x* 2 Reg. 21. 16. *y* Deut. 32. 23. *z* Ps. 74. 9. — *Capul 8.* *a* Cap. 14. 1. *b* Cap. 1. 3. *c* Cap. 1. 26, 27. *d* Cap. 1. 4 *e* Dan. 5. 5. *f* Cap. 3. 14. *g* Cap. 11. 1, 24. *h* Ier. 7. 30.

lului geloziei, [i] care întărâtă la gelozie. 4 Şi iată, mărirea Dumnezeului lui Israel *erà* acolo, ca în viziunea ce [j] am văzut-o în vale.

5 Şi zis-a către mine: Fiul omului, ridică ochii tăi *spre* calea despre mează-noapte. Şi am ridicat ochii mei *spre* calea despre mează-noapte, şi în poarta altarului *erà* idolul acesta al geloziei la întrarea *altarului*.

6 Atuncia zis-a către mine: Fiul omului, vezi tu ce fac aceştia? urîciunile cele mari, ce casa lui Israel face acolo, ca să mă depărteze de templul meu? Dar urîciuni şi mai mari vei vedeà.

7 Şi m'a adus în poarta curţii, şi am văzut, şi iată, o gaură în părete! 8 Şi zis-a către mine: Fiul omului, sapă în părete: şi am săpat în perete, şi iată, o uşă. 9 Şi zis-a către mine: Întră şi vezi urîciunile cele cumplite ce aceştia fac aicea. 10 Şi am întrat şi am văzut: şi iată, toate chipurile de târîitoare şi de animale urîcioase, şi toţi idolii casei lui Israel *erau* săpaţi pe pereţi de jur împrejur. 11 Şi stăteau înaintea lor şeaptezeci bărbaţi din bătrânii casei lui Israel, iar în mijlocul lor stà Jaazania, fiul lui Şafan; şi *ţineà* fiecare în mâna sa tămâiătoarea sa; şi se suì în sus un nour des de tămâie.

12 Şi zis-a către mine: Fiul omului, văzut-ai ce fac la întunerec bătrânii casei lui Israel, fiecare în camerile chipurilor sale? Căci zic: [k] „Domnul nu ne vede; Domnul a părăsit ţara“. 13 Şi zis-a către mine: Dar urîciuni şi mai mari vei vedà că fac.

14 Şi m'a dus la întrarea porţii casei Domnului, ce *caută* spre mează-noapte, şi iată, acolo şedeau femei, ce plângeau pentru Tamuz.

15 Şi zis-a către mine: Văzut-ai, fiul omului? dar urîciuni şi mai mari decât acestea vei vedeà.

16 Şi m'a dus în curtea cea din lăuntru a casei Domnului: şi iată, în uşa templului Domnului, [l] între portic şi altar, [m] ca la douăzeci şi cinci de bărbaţi, [n] cu dosurile lor spre templul Domnului, şi cu feţele lor spre răsărit; se închinau [o] soarelui spre răsărit.

17 Şi zis-a către mine: Văzut-ai, fiul omului? Au mic este *aceasta* pentru casa lui Iuda, ca să facă urîciunile, ce aceştia fac aicea? umplând de silnicie toată ţara, şi tot mai mult mâniându-mă, şi iată, ei pun în nările lor ramură *sfântă*! 18 De-aceea şi eu voiu lucrà cu furie; ochiul meu nu-i va cruţà, nici nu mă voiu îndurà; şi când vor strigà în auzul meu cu voce tare, nu-i voiu ascultà.

Măcelărire mare în Ierusalim, dar se cruţă evlavioşii.

9 Şi a strigat în auzul meu cu voce tare, zicând: Să se apropie supraveghetorii cetăţii, fiecare *cu* arma sa de stricăciune în mâna sa. 2 Şi iată, şease bărbaţi veniau depe calea porţii celei de sus, ce caută spre mează-noapte, *având* fiecare în mâna sa arma sa de nimicire; şi [a] unul din ei, om îmbrăcat în in, *aveà* la coapsele sale o călămară de scriitor; şi întrând, a stătut aproape de altarul de aramă. 3 Atuncia [b] mărirea Dumnezeului lui Israel se înalţă deasupra cheruvimului, deasupra căruia ea erà, către pragul casei.

Şi a strigat către bărbatul îmbrăcat în in, care *aveà* la coapsele sale călămara de scriitor; 4 Şi a zis Domnul către dânsul: Treci prin cetate, prin Ierusalim, şi fă [c] semn pe frunţile bărbaţilor, cari [d] gem şi suspină pentru toate urîciunile, ce se fac în mijlocul lui. 5 Iar către ceilalţi a zis în auzul meu: Treceţi în urma acestuia prin cetate, şi loviţi; [e] să nu cruţe ochiul vostru, şi nici să nu vă îndurați; 6 [f] Ucideţi, până veţi nimicì pre bătrâni, tânări, fecioare, prunci şi femei; dar [g] nu vă apropiaţi de tot omul, pe care *este* semnul; [h] şi începeţi dela templul meu.

[i] Deci ei au început dela bărbaţii cei bătrâni, cari *se aflau* înaintea casei. 7 Şi le-a zis: Necurăţiţi casa, şi um-

[i] Deut. 32. 16, 21. [j] Cap. 1. 28. [k] Cap. 9. 9. [l] Ioel 2. 17. [m] Cap. 11. 1. [n] Ier. 2. 27. [o] Deut. 4. 19. *Capul 9.* [a] Lev. 16. 4. [b] Cap. 8. 23. [c] Esod 12. 7. [d] 2 Cor. 12. 7. [e] Vers. 10. [f] 2 Cron. 36. 17. [g] Apoc. 9. 4. [h] Ier. 25. 29. [i] Cap. 8 11, 13, 16.

pleți curțile de *oameni* uciși: ieșiți! Și au ieșit, și au ucis prin cetate.

8 Și când aceștia îi ucideau, rămânând eu singur acolo, [j] căzut-am pe fața mea, strigat-am, și am zis: [k] Ah! Doamne, Doamne! Vei stârpi oare pre toată rămășița lui Israel, vărsând mânia ta asupra Ierusalimului?

9 Și zis-a către mine: Fărădelegea casei lui Israel și a lui Iuda *este* mare foarte, și [l] țara este plină de sânge, și cetatea plină de nedreptate; căci ei zic: [m] „Domnul a părăsit țara, și [n] Domnul nu vede *nimic*.“ 10 Deaceea ochiul meu nu-i va cruța, și nici nu mă voiu îndurà? *și* voiu răsplăti preste capul lor urmările lor.

11 Și iată, bărbatul îmbrăcat în in, care *purtà* călimara la coapsele sale, adus-a răspuns, zicând: Făcut-am precum mi-ai poruncit.

Mărirea lui Dumnezeu asupra Cheruvimilor.

10 Atuncia am văzut, și iată, pe [a] bolta cea depe capul cheruvimilor se vedeà deasupra lor ca peatră de safir, *și* la privire asemenea unui tron. 2 [b] Și a vorbit bărbatul îmbrăcat în in, și *i*-a zis: Întră între roatele de supt Cheruvimi, și umple-ți mâna cu [c] cărbuni de foc din mijlocul cheruvimilor, și-*i* [d] împrăștie preste cetate. Și a întrat înaintea ochilor mei.

3 Și cheruvimii stăteau la dreapta casei, când omul întră; și nourul a umplut curtea cea din lăuntru. 4 [e] Și mărirea Domnului s'a înălțat deasupra cheruvimului spre pragul casei; și [f] s'a umplut casa de nour, și curtea s'a umplut de strălucirea măririi Domnului. 5 [g] Și bătaia aripelor cheruvimilor se auzeà până în curtea de dinafară, ca [h] vocea lui Dumnezeu celui Atotputernic, când vorbește.

6 Și când a poruncit bărbatului îmbrăcat în in, zicând: „Ia foc dintre roatele, dintre cheruvimi“, atuncia el întră, și stătù lângă roți. 7 Și un cheruvim a atins mâna sa dintre cheruvimi către focul, ce *erà* între cheruvimi, și luând *din el*, *l*-a pus în mânile *bărbatului* îmbrăcat în in: și el luându-*l* a ieșit. 8 Și se văzù asemănare de mână de om la cheruvimi supt aripele lor.

9 Și am văzut, și iată, patru roți lângă cheruvimi: câte o roată lângă fiecare cheruvimi: și asemănarea roatelor *erà* ca coloarea pietrii de crizolit. 10 Și *cât pentru* privirea lor, *toate* patru aveau acelaș chip, ca și când erà o roată în roată. 11 Și când mergeau, mergeau pe *toate* patru laturile lor; *și* când mergeau, nu se învârteau; ci încotro mergeà capul, într'acolo îl urmau; nu se învârteau, când mergeau. 12 Și tot corpul *cheruvimilor*, spetele lor, mânile lor, și aripele lor, și roatele, toate patru roatele lor, erau pline de ochi de jur împrejur. 13 Și s'a strigat roatelor în auzul meu: „Galgal“ (*roată ușoară*). 14 Și tot *animalul* aveà patru fețe; fața unuia *erà* față de cheruv, și acelui al doilea față de om: a celui al treilea față de leu, și a celui al patrulea față de vultur. 15 Atuncia cheruvimii s'au înălțat; acesta *este* animalul ce l-am văzut lângă râul Chebar.

16 Și când umblau cheruvimii, umblau și roatele lângă ei; și când cheruvimii ridicau aripile lor, ca să se înalțe dela pământ, roatele nu se depărtau de ei. 17 *Și* când ei stăteau, stăteau și *ele;* și când se înălțau ei, se înălțau *și roatele* cu dânșii; căci duhul animalelor *erà* în roți.

18 Atuncia mărirea Domnului a ieșit de deasupra pragului casei, și a stat deasupra cheruvimilor. 19 Și cheruvimii au ridicat aripile lor, și s'au înălțat dela pământ înaintea mea; când ieșiau ei, *ieșiau* și roatele lângă ei; și *fiecare din ei* a stat în ușa porții despre răsăritul casei Domnului; și mărirea Dumnezeului lui Israel *erà* deasupra lor. 20 Acesta *este* animalul, ce l-am văzut supt Dumnezeul lui Israel lângă râul Chebar: și am cunoscut, că erau cheruvimi.

j Num. 14. 5. | *k* Cap. 11. 13. | *l* 2 Reg. 21. 16. | *m* Cap. 8. 12. | *n* Ps. 10. 11. | —

Capul 10.

a Cap. 1. 22, 26. | *b* Cap. 9. 2. 3 | *c* Cap. 1. 13. | *d* Apoc. 8. 5. | *e* Vers. 18. | *f* 1 Reg. 8. 10, 11. | *g* Cap. 1. 24. | *h* Ps. 29. 3, etc. | —

21 Fiecare avea câte patru fețe, și fiecare câte patru aripi; și *erau* asemănări de mâni de om supt aripile lor. 22 Și *cât pentru* chipul fețelor lor, *erau* fețele ce le-am văzut lângă râul Chebar, chipul lor și ele însăși *tot aceleași erau;* și fiecare mergea drept înainte.

Domnitorii din Iudeia sunt pedepsiți, surghiuniți, mângâiați.

11 Și iarăși [a]m'a ridicat duhul, și m'a adus în poarta [b]despre răsăritul casei Domnului, ce caută spre răsărit; și iată, [c]în ușa porții douăzeci și cinci de bărbați, și între aceștia am văzut pre Iaazania, fiul lui Azur, și pre Pelatia, fiul lui Benaia, mai marii ai poporului. 2 Și zis-a către mine: Fiul omului, aceștia *sunt* oamenii, ce uneltesc nedreptatea, și *cei* ce dau sfaturile cele rele în cetatea aceasta: 3 Cei ce zic: „*Timpul* [d]*încă* nu s'a apropiat ca să zidim case *noi;* [e]cetatea aceasta *este* ca oala, și noi carnea." 4 Deaceea profețește asupră-le, profețește, fiul omului! 5 [f]Și Duhul Domnului a căzut asupră-mi, și mi-a zis: Vorbește: Așà zice Domnul: Așà ați zis, casă a lui Israel! Căci eu știu ce vă vine în minte. 6 [g]Ați omorît pre mulți în cetatea aceasta, Și ați umplut ulițele ei de uciși. 7 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: [h]Ucișii voștri, pre cari i-ați pus în mijlocul cetății, Aceștia *sunt* carnea, și ea oala: [i]Dar pre voi vă voiu scoate din mijlocul ei. 8 Vă temeți de sabie, Și sabie voiu aduce asupră-vă, zice Domnul, Dumnezeul: 9 Și vă voiu dà în mânile străinilor; Și [j]voiu împlini asupră-vă judecățile *mele:* 10 [k]Cădeà-veți de sabie; Și vă voiu judecà la [l]hotarele lui Israel; [m]Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 11 [n]*Cetatea* aceasta nu va *mai* fi pentru voi oală; Nici voi nu veți fi carnea din ea; La hotarele lui Israel vă voiu judecà; 12 Și [o]veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul; Pentru că n'ați umblat în așezămintele mele, Nici n'ați făcut judecățile mele; Ci [p]ați făcut după datinele popoarelor, ce *sunt* in jurul vostru.

13 Și precând profețiam, murit-a [q]Pelatia, fiul lui Benaia. Atuncia [r]căzut-am pe fața mea, și strigat-am cu voce tare, și am zis: Vai, Doamne, Dumnezeule, au nimicì-vei cu totul rămășița lui Israel? 14 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 15 Fiul omului, frații tăi, bărbații rudeniei tale, și toată casa lui Israel, ei *sunt* acei către cari zis-au locuitorii Ierusalimului: „Depărtați-vă dela Domnul, datu-ni-s'a pământul acesta de moștenire. 16 Deaceea zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Deși depărtatu-i-am între popoare, Deși împrăștiatu-i-am prin țări, [s]Dar fi-voiu pentru ei un templu mic În țările, unde au venit. 17 Deaceea zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: [t]Vă voiu adunà dintre popoare, Și vă voiu strânge din țările, în cari sunteți împrăștiați, Și vă voiu dà pământul lui Israel. 18 Și venind acolo, [u]Vor depărtà din el toți idolii lui și toate urîciunile lui. 19 Și [v]le voiu dà inimă neîmpărțită; Și voiu pune în voi [x]un duh nou; Și voiu luà din corpul lor [y]inima cea de piatră, Și le voiu dà inimă [z]de carne: 20 [z]Ca să umble în așezămintele mele, Ca să păzească judecățile mele, și să le facă; [a]Și-mi vor fi popor, și eu le voiu fi Dumnezeu. 21 Iar *pentru aceia,* a căror inimă umblă După inima idolilor lor și *după* urîciunile lor, [b]Eu voiu răsplăti asupra capului lor urmările lor, zice Domnul, Dumnezeul.

22 Atuncia cheruvimii își [c]ridicară aripile, și roatele împreună cu ei; și mărirea Dumnezeului lui Israel *era* sus deasupra lor. 23 Și [d]mărirea Domnului s'a suit din mijlocul cetății, și a stat [e]pe muntele cel de către răsăritul cetății.

24 Și iarăși m'a ridicat Duhul și m'a dus în viziune prin Duhul lui Dumnezeu în Chaldea, la cei din prinsoare. Atuncia viziunea ce am văzut-o, s'a suit dela mine. 25 Și am spus celor

Capul 11.
a Cap. 3. 12, 14.
b Cap. 10. 19.
c Cap. 8. 16.
d 2 Pet. 3. 4.
e Ier. 1. 13.
f Cap. 2. 2.
g Cap. 7. 23.
h Mic. 3. 3.
i Vers. 9.
j Cap. 5. 8.
k 2 Reg. 25. 19, 20, 21.
l 1 Reg. 8. 65.
m Ps. 9. 16.
n Vers. 3.
o Vers. 10.
p Lev. 18. 3, 24, etc.
q Fapt. 5. 5.
r Cap. 9. 8.
s Ps. 90. 1.
t Ier. 24. 5.
u Cap. 37. 23
v Ier. 32. 39.
x Ps. 51. 10.
y Zech. 7. 12.
z Ps. 105. 45.
a Ier. 24. 7.
b Cap. 9. 10.
c Cap. 1. 19.
d Cap 8. 4.
e Zech. 14. 4.

din prinsoare toate lucrurile, câte mi-a arătat Domnul.

Prinsoarea regelui și a poporului representată prin simbole și cum se vestește împlinirea repede a acestei prorociri.

12 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, tu locuești în mijlocul [a]unei case neascultătoare, care are [b]ochi să vadă, și nu vede; are urechi să audă, și nu aude; [c]căci *este* casă neascultătoare. 3 Deaceea tu, fiul omului, pregătește-ți uneltele de fugă, și fugi ziua înaintea ochilor lor; fugi înaintea ochilor lor dintr'un loc într'alt loc; poate, că vor cunoaște, că sunt casă neascultătoare. 4 Și scoate uneltele tale ziua înaintea ochilor lor, ca unelte de fugă; și ieși seara înaintea ochilor lor, ca cei ce ies când fug. 5 Înnaintea ochilor lor sapă-i *gaură* în zid, și scoate-*le* prin ea. 6 Înaintea ochilor lor du-*le* pe umeri, *și* scoate-*le* în întunerec: acopere fața ta, ca să nu vezi pământul; [d]căci pusu-te-am *drept* semn casei lui Israel.

7 Și am făcut așà, cum mi-s'a poruncit; scos-am afară uneltele mele ziua, ca pre uneltele de fugă, și seara săpatam în zid *gaură* cu mâna; și *le*-am scos în întunerec, ducându-*le* înaintea ochilor lor pe umeri.

8 Și dimineața fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 9 Fiul omului, casa lui Israel, [e]casa cea neascultătoare, *de* te va întrebà: [f]Ce faci? 10 Răspunde-le: Așà zice Domnul, Dumnezeul: [g]Sarcina aceasta *privește* și pre domn în Ierusalim, și pre toată casa lui Israel, în care *sunt* el *și mai marii lui.*

11 Zi: [h]Eu *sunt* semnul vostru; Cum am făcut eu, așà și cu ei se va face; [i]Merge-vor prinși în captivitate. 12 Și [j]Domnul, ce *este* în mijlocul lor, va duce *uneltele sale* pe umeri În întunerec, și se va duce; Săpà-vor zidul, ca să scoată prin el *uneltele sale;* Acoperi-va fața sa, ca să nu vază pre pământ cu ochii *săi.* 13 Dar voiu întinde [k]mreaja mea preste dânsul, și se va prinde în firele mele; Și-l [l]voiu duce în Babilon, *în* pământul Chaldeilor, Dar nu-l va vedeà, deși va muri acolo. 14 Și [m]voiu împrăștià în toate vânturile Pre toți cei ce-l înconjoară, ca să-l ajute, și toate oștile lui: Și [n]voiu scoate sabia în urma lor. 15 [o]Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când îi voiu împrăștià printre popoare, Și-i voiu preserà prin țări. 16 [p]Dar lăsà-voiu puțini din ei, *Cari să scape* de sabie, de foamete și de ciumă, Ca să arate toate uriciunile lor Popoarelor, unde se duc, Și să cunoască, că eu *sunt* Domnul. 17 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 18 Fiul omului, [q]mănâncă pânea ta cu cutremur, Și beà apa ta cu frică și cu întristare: 19 Și vorbește poporului țării: Așà zice Domnul, Dumnezeul, de locuitorii Ierusalimului *și* de pământul lui Israel: Mâncà-vor pânea lor cu întristare, Și beà-vor apa lor cu groază, Căci pământul lor se [r]va pustii, *lipsindu-se* de plinitatea sa, [s]Pentru silnicia tutulor celor ce locuesc în el. 20 Cetățile cele locuite se vor pustii, Și pământul în deșert se va preface; Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

21 Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 22 Fiul omului, ce *este* proverbul, *ce* aveți în pământul lui Israel, zicând: [t]Zilele se îndelungesc, și viziunea *tot* nu se împlinește. 23 Deaceea zi către ei: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Face-voiu să înceteze proverbul acesta, Și nu-l vor mai întrebuința în Israel; Ci zi-le: [u]Aproprie-se zilele Și împlinirea tutulor viziunilor. 24 Ci nu va mai fi nici o viziune mincinoasă, Nici ghicitură lingușitoare în casa lui Israel. 25 Căci eu, Domnul *o* zic, Și cuvântul, ce eu zic, se va face, Și nu va mai întârzià; Ci în zilele voastre, O casă neascultătoare, voiu spune cuvântul, Și-l voiu împlinì, zice Domnul, Dumnezeul.

Capul 12.
a Cap. 2,3,6,7,8.
b Isa. 6. 9.
c Cap. 2. 5.
d Isa. 8. 18.
e Cap. 2. 5.
f Cap. 17. 12.
g Mal. 1. 1.
h Vers. 6.
i 2 Reg. 25. 4, 5, 7.
j Ier. 39. 4.
k Iov 19. 6.
l 2 Reg. 25. 7.
m 2 Reg. 25. 4,5.
n Cap. 5. 2, 12.
o Ps. 9. 16.
p Cap. 6. 8,9,10.
q Cap. 4. 16.
r Zech. 7. 14.
s Ps. 107. 34.
t Vers. 27.
u Ioel. 2. 1.

26 Şi a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 27 Fiul omului, iată casa lui Israel zice: Viziunea, ce acesta vede, *este* pentru zile multe. Şi el profeţeşte pentru timpuri depărtate. 28 Deaceea zi către ei: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Nici un cuvânt al meu nu se va îndelungì, Ci cuvântul ce am zis, împlinì-se-va, Zice Domnul, Dumnezeul.

Soartea holărîtă profeţilor mincinoşi.

13 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, profeţeşte asupra profeţilor lui Israel, cari profeţesc, şi zi [a]celor ce profeţesc *numai* din [b]inima lor: Ascultaţi cuvântul Domnului! 3 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Vai de profeţii nebuni, Cari umblă după duhul lor, şi n'au văzut nimic! 4 Israele, profeţii tăi sunt [c]ca vulpile în deşert. 5 Nu [d]v'aţi suit pe spărturile *zidurilor,* Nici n'aţi ridicat ziduri în jurul casei lui Israel, Ca să poată stà la luptă în ziua Domnului. 6 [e]Văzut-au *viziuni* deşerte şi ghicituri mincinoase; şi zic: „Domnul zice"; şi Domnul nu i-a trimis; Şi *singuri* au ajuns să creadă, Că cuvântul *lor* se va împlinì. 7 Au doară nu viziuni deşerte aţi văzut, Şi nu ghicituri mincinoase aţi vorbit? Totuşi ziceţi: „Domnul a zis", Iar eu nici decum n'am vorbit. 8 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că vorbiţi deşertăciuni, şi vedeţi minciuni. Deaceea iată, sunt împotriva voastră, Zice Domnul, Dumnezeul. 9 Şi mâna mea va fi asupra profeţilor, Cari văd deşertăciuni, şi ghicesc minciuni: Ei în adunarea poporului meu nu vor *mai* fi, [f]Şi în cartea casei lui Israel nu se vor *mai* înscrie, [g]Şi nici nu vor întrà în pământul lui Israel; [h]Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul. 10 Pentru că, da, pentru că au amăgit pre poporul meu, Zicând: [i]Pace; şi pacea nu *erà;* Şi unul a zidit un zid; Şi iată, alţii l-au [j]tâncuit cu albeală. 11 Spune celor ce l-au tâncuit cu albeală, că va căderà, [k]Fi-va o ploaie revărsătoare, Şi voi, pietrilor de grindină, veţi căderà, Şi un vânt cu vifor va năvălì. 12 Iată, după ce zidul va fi căzut, au nu vi-se va zice: Unde *este* albeala, cu care *l*-aţi tâncuit? 13 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Repezì-voiu în mânia mea un vânt cu vifor; Şi în furia *mea* va fi o ploaie revărsătoare, Şi în aprinderea mea *căderà-vor* pietri de grindină, ca să-*l* nimicească. 14 Şi voiu surpà zidul, Pre care cu albeală l-aţi tâncuit; Îl voiu aruncà la pământ, Şi se vor descoperì temeliile lui: Va căderà, şi voi veţi fi nimiciţi supt dânsul; [l]Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul.

15 Aşà voiu împlinì mânia mea asupra zidului, Şi asupra celor ce cu albeală l-au tâncuit: Şi vă voiu zice: Zidul nu *mai este,* nici cei ce l-au tâncuit! 16 *Adecă,* profeţii lui Israel, cari profeţesc pentru Ierusalim, Şi cei [m]ce văd viziuni de pace pentru dânsul, Şi pacea nu *este,* zice Domnul, Dumnezeul. 17 Şi tu, fiul omului, [n]Îndreaptă-ţi faţa spre fiicele poporului tău, [o]Cari profeţesc din inima lor; 18 Profeţeşte împotriva lor, şi zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Vai de aceia ce cos perine pentru coatele mânilor, Şi fac legături pentru capetele de toată mărimea, ca să vâneze suflete! Au doar sufletele poporului meu [p]veţi vânà, Şi sufletele voastre veţi păstrà în viaţă? 19 Căci mă pângăriţi la poporul meu, [q]Pentru mâni pline de orz şi bucate de pâne, *Zicând,* că vor murì aceia, cari nu vor murì, Şi că vor trăì suflete, cari nu vor trăì, Spunând minciuni poporului meu, ce ascultă minciunile *voastre.* 20 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* asupra perinelor voastre, Cu cari vânaţi sufletele, *ca* pe paseri; Şi le voiu rupe din braţele voastre, Şi voiu lăsà sufletele să fugă, Sufletele pre care voi le vânaţi, ca pre paseri. 21 Voiu rupe legăturile voastre, Şi voiu scăpà poporul meu din mânile voastre, Şi nu vor mai fi în mânile

Capul 13.
a Vers. 17.
b Ier. 14. 14.
c Cânt. 2. 15.
d Ps. 106. 23,30.
e Vers. 23.
f Ezra. 2. 59,62.
g Cap. 20. 38.
h Cap. 11. 10,12.
i Ier. 6. 14.
j Cap. 22. 28.
k Cap. 38. 22.
l Vers. 9, 21,23.
m Ier. 6. 14.
n Cap. 20. 46.
o Vers. 2.
p 2 Pet. 2. 14.
q Prov. 28. 21.

voastre spre vânzare; [r] Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 22 Pentru că cu minciuni ați întristat sufletul celui drept, Pre care eu nici *odată* nu l-am întristat; Și [s] ați întărit mânile celui nelegiuit, Așà că nu s'a mai întors dela calea sa cea rea, Făgăduindu-i vieață: 23 Deaceea [t] nu veți mai vedeà deșertăciune, și nu veți mai ghicì ghicituri; Căci voiu scăpà pre poporul meu din mânile voastre; [u] Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Întrebătorii idolatriei nu primesc răspuns dela Dumnezeu.

14 Atuncia [a] venit-au la mine unii din bătrânii lui Israel, și au șezut înnaintea mea. 2 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 3 Fiul omului, bărbații aceștia ridicatu-și-au idolii în inimile lor, și pusu-și-au înaintea lor [b] piatra de poticnire a nedreptății lor; și [c] lăsà-mă-voiu să fiu întrebat de dânșii? 4 Deaceea vorbește către ei, și zile: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Tot omul din casa lui Israel, care își va ridicà idoli în inima sa și-și va pune piatră de poticnire a nedreptății sale înnaintea fetei sale, și va venì la profetul, eu Domnul răspunde-voiu aceluia după *fărădelegea* sa și după mulțimea idolilor săi; 5 Ca să prind casa lui Israel prin însăși inima lor; căci toți s'au înstrăinat dela mine prin idolii lor.

6 Deaceea zi casei lui Israel: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Căiți-vă, și întoarceți-*vă* dela idolii voștri, și întoarceți-*vă* fețele voastre dela toate urîciunile voastre. 7 Căci la tot omul din casa lui Israel, și dintre străinii ce locuesc în Israel, care se va depărtà dela mine, și-și va ridicà idoli în inima sa, și-și va pune piatra de poticnire a nedreptății sale înnaintea fetei sale, și va venì la profet, ca să-l întrebe de mine; eu, Domnul, singur îi voiu răspunde pentru mine. 8 Și [d] voiu îndreptà fața mea împotriva omului aceluia, și-l voiu face *spre* [e] semn și *spre* proverb, și-l voiu stârpì din poporul meu; [f] și veți cunoaște că eu *sunt* Domnul.

9 Și de se va amăgì profetul, vorbind vr'un cuvânt, eu, Domnul, [g] amăgit-am pre profetul acela: și voiu întinde mâna mea asupră-i, și-l voiu nimicì din poporul meu Israel. 10 Și vor primì pedeapsa fărădelegii lor; pedeapsa profetului va fi ca și pedeapsa celui ce-[l] întreabă; 11 Pentru ca casa lui Israel să nu se mai [h] abată dela mine, și să nu se mai pângărească în toate fărădelegile lor; [i] ci să-mi fie popor, și eu să le fiu Dumnezeu, zice Domnul, Dumnezeul.

Pedepsele ce vin asupra Ierusalimului nu se pot oprì nici prin rugăciunea celor mai evlavioși.

12 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 13 Fiul omului, când o țară îmi va păcătuì, făptuind fărădelege; și-mi voiu întinde mâna asupră-i, și voiu sfărâmà [j] toiagul pânii ei, trimițând asupră-i foametea, și stârpind și om și animal din ea: 14 *Atuncia* [k] de ar fi acești trei bărbați, Noe, Daniel și Iov în ea, aceștia și-ar mântuì *numai* sufletele lor [l] prin dreptatea lor, zice Domnul, Dumnezeul.

15 De voiu face să treacă prin țară [m] fiare rele, ca să o despoaie *de popor*, și să ajungă pustiu, încât nimenea să nu poată trece prin ea de fiare, 16 [n] *De ar fi* acești trei bărbați în ea, viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul, ei nici pre fii nici pre fete n'ar mântuì; ci numai pre dânșii s'ar mântuì, dar țara se va pustiì.

17 Sau de [o] voiu aduce sabia asupra țării aceleia, și voiu zice să treacă sabia prin țară, și voiu [p] stârpì din ea om și vită; 18 [q] De ar fi acești trei bărbați în ea, viu sunt zice Domnul, Dumnezeul, ei nici pe fii nici pe fete n'ar mântuì: ci numai pre dânșii s'ar mântuì.

19 Sau *de* voiu trimite [r] ciumă asupra țării aceleia, și voiu vărsà asupră-i mà-

[r] Vers. 9.
[s] Ier. 23. 14.
[t] Mic. 3. 6.
[u] Vers 9. *Capul 14.*
[a] Cap. 8. 1.
[b] Cap. 7. 19.
[c] 2 Reg. 3. 13.
[d] Lev. 17. 10.
[e] Num. 26. 10.
[f] Cap. 6. 7.
[g] 2 Thes. 2. 11.
[h] 2 Pet. 2. 15.
[i] Cap. 11. 20.
[j] Lev. 26. 26.
[k] Ier 15. 1.
[l] Prov. 11. 4.
[m] Lev. 26. 22.
[n] Vers 14,18,20.
[o] Lev. 26. 25.
[p] Zef. 1. 3.
[q] Vers. 14.
[r] 2 Sam. 24. 15.

nia mea cu sânge, ca să stârpesc din ea om şi vite; 20 De *ar fi* în ea Noe, Daniel şi Iov, viu sunt zice Domnul, Dumnezeul, ei nici pre fii nici pre fete n'ar mântuì: ci *numai* pre dânşii singuri s'ar mântuì prin dreptatea lor.

21 Căci aşà zice Domnul, Dumnezeul: Cu atâta mai mult, când voiu trimite asupra Ierusalimului cele patru judecăţi cumplite ale mele: sabia, foametea, fiare rele, şi ciuma, ca să stârpesc din el om şi vită! 22 Dar iată, va rămâneà în el o rămăşiţă, care se va scoate: fii şi fete; Iată, aceştia vor ieşì la voi, şi veţi vedeà urmările lor şi faptele lor; şi vă veţi mângăià pentru *toate* relele, ce le-am adus asupra Ierusalimului, pentru toate câte am adus asupră-i. 23 Şi aceştia vă vor mângăià, când veţi vedeà urmările lor şi faptele lor; şi veţi cunoaşte, că eu n'am făcut fără cuvânt toate câte i-am făcut, zice Domnul, Dumnezeul.

Lemnul de viţă netrebuincios.

15 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, ce *preţ* are lemnul de vie mai mult decât alt lemn? Vitele de vie *mai mult decât* acelea ce sunt între lemnele pădurii? 3 Au luà-se-va din el lemn, bun de lucru? Au luà-se-va din el un cârlig, ca să fie de aninat în el vr'o unealtă? 4 Iată, [a] el se dă focului, *să-i fie* de mâncare: Focul mănâncă amândouă capetele lui, Şi mijlocul lui se pârleşte; Au este acesta de *vre-un* folos? 5 Iată, când erà întreg, nu erà bun de lucru, Cu cât mai puţin va mai fi bun de lucru, Când focul l-a mâncat, şi s'a pârlit! 6 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Cum *este* lemnul viei între lemnele pădurii, Pre care l-am dat de mâncare focului, Aşà face-voiu locuitorilor Ierusalimului: 7 [b] Voiu îndreptà faţa mea asupră-le; *De* [c] vor scăpà dintr'*un* foc, Un *alt* foc îi va mâncà; Şi, când voiu îndreptà faţa mea asupră-le, Veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. 8 Şi voiu preface ţara într'un deşert: Căci au făptuit fărădelege, zice Domnul, Dumnezeul.

Nemulţumirea şi necredinciosia lui Israel către Dumnezeu, pedeapsa şi ruşinea sa în urmarea acestor păcate cu făgăduinţi de restatornicire.

16 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, [a] fă pre Ierusalim să cunoască urîciunile sale, şi zi: 3 Aşà zice Domnul, Dumnezeul, către Ierusalim: Obârşia ta şi [b] naşterea ta *trage-se* din pământul Chanaanului; [c] Părintele tău *fost-a* Amoreu, şi mumă-ta Heteiă. 4 Şi *la* naşterea ta, [d] În ziua, în care te-ai născut, buricul tău nu s'a tăiat, Şi în apă nu te-ai scăldat spre curăţire; Cu sare nu te-ai sărat; şi în scutece nu te-ai înfăşat. 5 Nici un ochiu nu s'a îndurat de tine, să-ţi facă ceva din acestea, Din milă către tine; Ci aruncată a-i fost pe câmp, de scârbă către tine, În ziua în care te-ai născut. 6 Atuncia trecut-am pe lângă tine, şi văzutu-te-am tăvălită în sângele tău, Şi zisu-ţi-am, *fiind tu încă* în sângele tău: Trăeşte! Da, zisu-ţi-am, *fiind tu încă* în sângele tău: Trăeşte! 7 [e] Făcutu-te-am spre mii de mii, ca pre iarba câmpului; Şi ai crescut, te-ai mărit, Şi ai ajuns la culmea frumuseţei: Ridicatu-*ţi*-s'au ţâţele, şi perii ţi-au crescut; Dar erai goală şi fără vestminte, 8 Atuncia trecut-am pe lângă tine, şi te-am văzut, Iată, vârsta ta *erà* vârsta iubirii; [f] Şi întinzându-mi poalele asupră-ţi, acoperit-am goliciunea ta, Şi juratu-m'am ţie, şi am întrat în legământ cu tine, Zice Domnul, Dumnezeul; şi [g] ajuns-ai a mea. 9 Şi te-am scăldat în apă, Am spălat sângele tău depe tine, Şi te-am uns cu oleiu; 10 Şi te-am îmbrăcat cu vestminte împestriţite, Te-am încălţat cu şandali de piele de viţel de mare, Te-am încins cu in subţire, Te-am îmbrăcat cu mătasă: 11 Şi te-am împodobit cu scule, [h] Pu-

Capul 15. a Ioan 15. 6. | b Lev. 17. 10. | c Isa. 24. 18. —
Capul 16. a Cap. 20. 4. | b Cap. 21. 30. c Vers. 45. | d Osea. 2. 3. e Esod. 1. 7. | f Rut. 3. 9. g Esod. 19. 5. | h Fac. 24. 22, 47.

s'am brațele pe mânile tale. Și [i]salbă pe grumazul tău, 12 Pus-am inel în nara ta, Și cercei în urechile tale, Și cunună frumoasă pe capul tău. 13 Așà ai fost împodobită cu aur și argint; Și vestmintele tale *erau de* in subțire, de mătasă, și vestminte împestrițite. [j]Mâncat-ai floarea făinei, miere și oleiu; Și făcutu-te-ai [k]frumoasă foarte, foarte, Și [l]ai ajuns a fi doamnă. 14 Și numele tău străbătut-a între popoare pentru frumusețea ta; Căci *erai* desăvârșită în podoabele, Ce le-am pus pe tine, zice Domnul, Dumnezeul. 15 [m]Dar tu încrezutu-te-ai în frumusețea ta, [n]Și desfrânat-ai din cauza renumelui tău, Și răvărsat-ai desfrânările tale la tot trecătorul, făcându-te a lui. 16 [o]Și ai luat din vestmintele tale, Și ți-ai făcut înălțimi împestrițite, Și ai desfrânat pe dânsele, *Așà cum niciodată* nu s'a văzut, nici se va vedeà 17 Și ai luat sculele tale cele mărețe, Făcute din aurul și argintul meu, ce eu ți-am dat, Și ai făcut chipuri de bărbat, Și ai desfrânat cu dânsele; 18 Și ai luat vestmintele tale cele pestrițe, și acoperitule-ai *cu ele*; Și pusu-le-ai înainte oleiul meu, tămâia mea. 19 [p]Și pânea mea, ce eu ți-am dat-o, Floarea făinei, oleiul și mierea, *cu care* te-am hrănit. Pe acestea pusu-le-ai înaintea lor spre miros plăcut: *Așà* s'a întâmplat, zice Domnul, Dumnezeul. 20 [q]Și luat-ai pre fiii tăi și pre fiicele tale, Pre care mi i-ai născut, Și i-ai sacrificat lor spre mâncare. Au doară prea puțin lucru *erà* desfrânarea ta, 21 De ai junghiat și pre fiii mei, și i-ai dat, Ca să-i treci *prin foc* pentru dânsele? 22 Și în toate urâciunile tale și desfrânările tale Nu ți-ai adus aminte de zilele [r]tânăreteloг tale, [s]Când erai goală și fără vestminte, tăvălindu-te în sângele tău. 23 Și după toată răutatea ta, (Vai, vai de tine! zice Domnul, Dumnezeul,) 24 [t]Ziditu-ți-ai movili, Și [u]făcutu-ți-ai înălțimi în toate ulițele; 25 [v]În capătul a tot drumul ziditu-ți-ai înălțimi, Și făcut-ai scârboasă frumusețea ta, Și crăcitu-ți-ai picioarele la tot trecătorul, Îmmulțind desfrânările tale. 26 Și ai desfrânat cu [x]Egiptenii, vecinii tăi, Cei mari la corp; Mult desfrânat-ai, ca să mă mânii. 27 Deaceea, iată, întins-am mâna mea spre tine, Și împuținatu-ți-am *hrana* cea hotărîtă, Și te-am lăsat în voia celor ce te urau, [y]Fiicelor Filistenilor, care se rușinau de calea ta cea desfrânată. 28 [z]Ai desfrânat și cu Asirienii: Căci ești nesățioasă; Da, desfrânat-ai cu ei, Și tot nu te-ai săturat. 29 Și ai îmmulțit destrânarea ta În pământul Canaanului [a]până la Chaldea; Și nici cu aceasta nu te-ai săturat. 30 Cât este de desfrânată inima ta, zice Domnul, Dumnezeul, De faci toate acestea! Lucruri, ca ale celei mai nerușinate curve! 31 Căci [b]ziditu-ți-ai movili la capătul a tot drumul, Și făcutu-ți-ai înălțimi în toată ulița; Dar nici ca o curvă n'ai fost: căci ai desprețuit plata; 32 Ci *ai fost ca* o femeie adulteră, *Ce* primește pre străini în locul bărbatului ei. 33 Tutulor meretricelor se dă plată, Dar [c]tu dat-ai plată tutulor iubiților tăi, Și dăruitu-i-ai, ca să între la tine din toate părțile, Să desfrâneze cu tine. 34 Așà desfrânarea ta a fost altfel *decât* la *alte* femei: Căci după tine nimenea nu s'a luat să desfrâneze; Ci tu datu-le-ai plată, și ei plată nu ți-a dat: Deci fost-a cu tine cu totul altfel. 35 Deaceea ascultă, curvă, cuvântul Domnului: 36 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Fiindcă cazanul tău s'a revărsat, Și goliciunea ta s'a descoperit în desfrânările tale cu iubiții tăi, Și cu toți idolii tăi cei scârboși, Și în [d]sângele fiilor tăi, ce datu-i-ai lor; 37 Deaceea, iată, [e]voiu adunà pre toți iubiții tăi. Cu cari te-ai desmerdat. Și pre toți, câți i-ai iubit, Împreună cu toți *aceia*, pe cari i-ai urît; Îi voiu a-

---

i Prov. 1. 9.
j Deut. 32. 13, 14.
k Ps. 48. 2.
l Plân. 2. 15.
m Mic. 3. 11.
n Isa. 1. 21.
o 2 Reg. 23. 7.
p Osea. 2. 8.
q 2 Reg. 16. 3.
r Ier. 2. 2.
s Vers. 4, 5, 6.
t Vers. 31.
u Isa. 57. 5, 7.
v Prov. 9. 14.
x Cap. 8. 10, 14.
y 2 Cron. 28. 18, 19.
z 2 Reg. 16. 7, 10.
a Cap. 23. 14, etc.
b Vers. 24, 39.
c Isa. 30. 6.
d Vers. 20.
e Ier. 13. 22. etc.

dună împotrivă-ți din toate părțile, Voiu descoperì goliciunea ta înaintea lor, Și vor vedeà toată goliciunea ta. 38 Și te voiu judecà *După* judecățile [f] adulterelor și *ale acelora* ce [g] varsă sânge; Și voiu aduce asupră-ți sângele mâniei și al geloziei! 39 Și te voiu dà în mânile lor: Vor dărâmà [h] movilele tale, Și vor nimicì înălțimile tale; [i] De vestmintele tale te vor desbrăcà, și-ți vor luà sculele tale cele mărețe, Și te vor lăsà goală și fără vestminte. 40 [j] Și vor aduce asupră-ți mulțimea, [k] Care cu pietrii te va ucide, Și te vor străpunge cu săbiile lor. 41 Cu foc vor [l] arde casele tale, Și vor [m] îndeplinì asupră-ți *aceste* judecăți înaintea multor femei; Așà te voiu face să [n] încetezi de a fi curvă, Și plată nu vei mai dà. 42 Și așà [o] voiu pune capăt mâniei mele asupră-ți, Și gelozia mea se va depărtà dela tine; Și mă voiu liniștì, și nu mă voiu mai mânià. 43 Pentru că [p] nu ți-ai adus aminte de zilele tânărețelor tale, Ci te-ai înfuriat asupră-mi în toate aceste *lucruri*, Deaceea, iată, [q] și eu voiu răsplătì urmările tale asupra capului *tău*. Zice Domnul, Dumnezeul; Și nu vei *mai* face *după* desfrânarea aceasta în toate urîciunile tale. 44 Iată, tot *omul*, care se servește de proverbe, face-va *acest* proverb asupră-ți, Zicând: „Cum *este* muma, *așà* și fata ei.“ 45 Tu ești fata mumei tale, Care s'a desgustat de bărbatul ei și de copiii săi; Și ești sora surorilor tale, Care s'au desgustat de bărbații lor și de copiii lor; [r] Muma ta *a fost* Heteiă, și părintele tău Amoreu. 46 Soră-ta cea mare *este* Samaria, Ea și fetele ei ce locuesc la stânga ta; Și [s] soră-ta cea mai tânără, ce locuește la dreapta ta, *Este* Sodoma și fetele ei. 47 Dar tu n'ai umblat *numai* în căile lor, Și n'ai făcut după urîciunile lor: Ci, ca *și* cum *ar fi fost acestea lucruri* prea mici, [t] Făcutu-te-ai mai stricată decât dânsele în toate căile tale. 48 Viu *sunt*, zice Domnul, Dumnezeul: Soră-ta, [u] Sodoma, n'a făcut, nici ea și nici fetele ei, Cum ai făcut tu și fetele tale. 49 Iată, aceasta a fost fărădelegea surorii tale, Sodoma: Îngâmfarea, [v] îndestularea de pâne și lipsă de grijă Aveau ea și fetele ei: Dar pe cel sărac și pe cel neavut nu-l ajutau: 50 Ci se îngâmfau, și [x] făceau urîciuni înaintea mea; Și *acestea* văzându-*le* eu, [y] le-am depărtat. 51 Așà și Samaria n'a păcătuit nici cu jumătate din păcatele tale; Ci tu făcut-ai mai multe urîciuni decât aceea; Și *așà* [z] ai îndreptățit pe surorile tale prin toate urîciunile câte le-ai făcut. 52 Deci poartă rușinea, pre care ai împutat-o surorilor tale, Pentru păcatele tale, cu care te-ai făcut mai urîtă decât dânsele: Decât tine ele mai drepte sunt. Deci rușinează-te și tu, și poartă rușinea ta; Căci ai îndreptățit pe surorile tale. 53 [a] Și voiu întoarce pe prinșii lor, Pe [b] prinșii Sodomei și ai fetelor sale, Și pe prinșii Samariei și ai fetelor ei; Și cu ei *întoarce-voiu și* pe prinșii închisorii tale, Ca să porți rușinea ta. 54 Ca să te rușinezi pentru toate câte ai făcut, Și să le fii [c] de mângăiere. 55 Când soră-ta Sodoma și fetele ei se vor întoarce în starea lor de mai nainte, Și Samaria și fetele ei se vor întoarce în starea lor de mai nainte; Atuncia tu și fetele tale vă veți întoarce în starea voastră de mai nainte. 56 Deși în gura ta nu s'a auzit de soră-ta Sodoma În zilele îngâmfării tale, 57 Mai nainte de ce s'a văzut răutatea ta: Cum *se vădise*, când [d] te-au ocărît fetele Siriei, Și toate cele ce o înconjoară, [e] fetele Filistenilor, Care te uresc din toate părțile. 58 *Așà* [f] ai purtat *pedeapsa* desfrânării tale Și a urîciunilor tale, zice Domnul. 59 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: După ce îți voiu fi făcut, cum ai făcut tu, Care ai [g] disprețuit [h] jurământul, călcând legământul, 60 Îmi [i] voiu aduce aminte

f Lev. 20. 10. *g* Fac. 9. 6. *h* Vers. 24, 31. *i* Cap. 23. 26. *j* Cap. 23. 46,47. *k* Ioan. 8. 5, 7. *l* Deut. 13, 16. *m* Cap. 5. 8. *n* Cap. 23. 27. *o* Cap. 5. 13. *p* Ps. 78. 42. *q* Cap. 9. 10. *r* Vers. 3. *s* Deut. 32. 32. *t* 2 Reg. 21. 9. *u* Mat. 10. 15. *v* Fac. 13. 10. *x* Fac. 13. 13. *y* Fac. 19. 24. *z* Ier. 3. 11. *a* Isa. 1. 9. *b* Ier. 20. 16. *c* Cap. 14 22,23. *d* 2 Reg. 16. 5. *e* Vers. 27. *f* Cap. 23. 49. *g* Cap. 17.13,16. *h* Deut.29.12,14. *i* Ps. 106. 45.

de legământul meu cu tine. *Ce l-am* încheiat în zilele tânăreţelor tale; Şi voiu întări cu tine un [j] legământ de veci. 61 Şi atuncia îţi [k] vei aduce aminte de urmările tale, şi te vei rușina, Când vei primì *la tine* pe surorile tale, pe cele mai mari şi pe cele mai mici; Şi ţi le voiu dà de [l] fiice, Dar nu după legământul, ce făcuşi *odată cu ele*. 62 Şi voiu întări legământul meu cu tine, Şi vei cunoaşte, că eu *sunt* Domnul; 63 Ca să-ţi aduci aminte, şi să te rușinezi, Şi să nu-ţi mai deschizi gura de rușine, Când îţi voiu iertà toate câte ai făcut, Zice Domnul, Dumnezeul.

Cimilitură despre prezenţa şi viitorul casei lui David.

17 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, pune o cimilitură, şi spune parabola *aceasta* casei lui Israel, 3 Şi zi: Aşà zice Domnul: [a] Un vultur mare cu aripi mari, *Cu* aripi lungi, plin de pene pestriţe, Venit-a în Liban, şi [b] a răpit din cedru ramura cea mai de sus: Rupt-a vârfurile vlăstarelor lui, 4 Şi dusu-le-a într'o ţară de negoţ: Pusu-le-a într'o ţară de neguţători. Atunci a luat din sămânţa ţării 5 Şi a pus-o [c] în ţarină de sămănătură: A dus-*o* lângă ape multe, a sădit-o [d] *ca* pre o salcie. Şi ea a crescut, şi s'a făcut butuc de vie, puternic, [e] *dar* mic; 6 Vițele sale se îndreptau spre dânsul, şi rădăcinile sale supt dânsul; Aşà a ajuns butuc de vie, A făcut viţe, şi a dat butaşi. 7 Şi mai erà un vultur mare, cu aripi mari şi cu pene multe; Şi iată, [f] butucul de vie şi-a plecat rădăcinile sale spre dânsul, Şi şi-a întins vițele sale spre el. Pentru ca să o adape în straturile sădirii sale; 8 *Deşi* erà sădită în pământ bun, lângă ape multe, Ca să facă viţe, Şi să deà fruct, Şi aşà să ajungă o vie aleasă. 9 Zi: Aşa zice Domnul, Dumnezeul; izbuti-va? *Vulturul cel dintâiu* [g] au nu va rupe rădăcinile ei, Şi nu va tăià fructul ei, ca ele să se usuce, *Şi* să secе toate frunzele odraslelor sale, Fără *să fie nevoie* de o putere mare sau de un popor mult, ca să o scoată din rădăcinile ei? 10 Iată, *este* sădită! dar oare izbuti-va? [h] Au nu se va uscà, *caşi* cum un vânt de răsărit s'ar atinge de ea? Uscà-se-va în straturile, unde creşte. 11 Şi a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 12 Zi acum [i] casei celei neascultătoare: Au nu ştiţi ce *înseamnă* acestea? Zi-*le*: Iată, [j] regele Babilonului a venit în Ierusalim, A luat pe regele lui şi pe mai marii lui, Şi i-a adus la sine în Babilon: 13 [k] Şi a luat *pe unul* din neamul regelui, a încheiat legământ cu el, [l] Şi l-a pus să jure, Luând cu sine şi pe cei fruntaşi ai ţării: 14 Ca regatul [m] să se umilească, Şi să nu se *mai* ridice; *Ci numai* păzind legământul său să poată stà. 15 Dar [n] el răsculatu-s'a, trimiţând solii săi în Egipt, [o] Ca să-i deà cai şi popor mult. [p] Izbuti-va oare? Scăpà-va cel ce face acestea? Oare călcând legământul mântuì-se-va? 16 Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul: [q] Unde *locueşte* regele, care l-a pus pe dânsul rege, Al cărui jurământ l-a despreţuit, şi al cărui legământ l-a călcat, *Acolo* cu dânsul va murì, în Babilon. 17 [r] Şi Faraon, cu *toată* oastea *lui* cea puternică şi cu mulţimea lui cea mare, nu va face pentru dânsul *nimic* în resbel, Când *inamicul* [s] va înălţà valuri şi va zidì întăriri, ca să stârpească suflete multe. 18 Căci a despreţuit jurământul, călcând legământul; Şi iată, *după ce* [t] a dat mâna sa, A făcut toate acestea: el nu va scăpà. 19 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Viu sunt, pe jurământul meu, ce l-a despreţuit, Şi pe legământul meu, pe care l-a călcat, Le voiu răsplătì pe capul lui. 20 Voiu [u] întinde mreaja mea asupră-i, Şi se va prinde în firele mele; Îl voiu aduce în Babilon, Şi acolo [v] mă voiu judecà cu dânsul pentru abaterea lui, *Cu* care

[j] Ier. 32. 40. [k] Cap. 20. 43. [l] Isa. 54. 1. — Gal. 4. 26, etc. — *Capul 17.* [a] Vers. 12, etc. [b] 2 Reg. 24. 12. [c] Deut. 8. 7, 8, 9. [d] Isa. 44. 4. [e] Vers. 14. [f] Vers. 15. [g] 2 Reg. 25. 7. [h] Osea. 13. 15. [i] Cap. 2. 5. [j] 2 Reg. 24. 11—16. [k] 2 Reg. 24. 17. [l] 2 Cron. 36. 13. [m] Cap. 29. 14. [n] 2 Reg. 24. 20. [o] Deut. 17. 16. [p] Vers. 9. [q] Ier. 32. 5. [r] Ier. 37. 7. [s] Ier. 52. 4. [t] 1 Cron. 29. 24 [u] Cap. 12. 13. [v] Cap. 20. 33.

s'a abătut dela mine. 21 Și [x] toți fugarii lui și toate cetele lui vor cădeà de sabie, Și cei rămași vor fi împrăștiați în toate vânturile: Și veți cunoaște că eu Domnul am vorbit. 22 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Voiu luà din [y] ramura cea mai de sus a cedrului celui înalt, și o voiu sădì: Voiu tăià din mlădițele lui cele tânăre [z] o *mlădiță* fragedă, Și [a] o voiu sădì pe munte înalt și ridicat; 23 [b] Pe muntele cel înalt al lui Israel o voiu sădì; Și va face mlădițe, va dà fruct, și se va face un cedru mare; [c] Supt dânsul va locuì tot felul de sburătoare *și* toată paserea; La umbra ramurelor sale vor locuì. 24 Și toți arborii câmpului vor cunoaște, Că eu Domnul [d] am umilit pre arborele cel înalt, *și* am înălțat pre arborele cel mic, Uscat-am pre arborele cel verde, și făcut-am să înverzească arborele cel uscat; Eu, Domnul, am vorbit și am făcut.

Fiecare moare numai pentru păcatele sale.

18 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Ce *este* vouă că ziceți în pământul lui Israel proverbul acesta: [a] Părinții au mâncat aguride, și dinții fiilor s'au sterpezit? 3 Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul: Nu vă va mai fi *loc* a vă servì de proverbul acesta în Israel. 4 Iată, toate sufletele sunt ale mele; Precum sufletul părintelui, așà și sufletul fiului al meu este; [b] Omul ce păcătuește, acela va murì. 5 Dar de este un om drept, Care face drept și dreptate: 6 [c] Nu mănâncă pe munți, Nu-și ridică ochii către idolii casei lui Israel, Nu [d] pângărește pe femeia aproapelui său, Și nu se apropie de femeia, [e] ce *este* în necurățenia ei; 7 Nu [f] înșeală pre nimenea, *Ci* întoarce datornicului [g] amanetul său; Nu face nici o răpire, *Ci* [h] dă pâne celui flămând, Și îmbracă cu vestminte pe cel gol; 8 Nu dă cu [i] dobânzi, Și nu ià mai mult decât a dat; Își întoarce mâna dela nedreptate, *Și* [j] face judecată dreaptă între om și om: 9 Umblă în așezămintele mele, Și păzește judecățile mele, în adevăr făcându-*le*: Acela *este* drept; va [k] trăì, zice Domnul, Dumnezeul. 10 *Dar* de naște un fiu nelegiuit, [l] vărsător de sânge, Și *care* face vre unul din aceste *păcate*, 11 *Și* nu face nici una din acele *datorii*; Ci și pe munți mănâncă, Și pe femeia aproapelui său pângărește, 12 Pe cel sărac și lipsit îl înșeală, *Și* face răpiri, Amanetul nu-l întoarce, Și își ridică ochii către idoli, [m] Făcând uriciuni; 13 Dă cu dobânzi, Și ià mai mult decât a dat: Trăì-va *unul ca* acesta? Nu va trăì; Făcut-a toate uriciunile acestea; va murì; [n] Sângele său va fi asupra lui. 14 Iată, *de* naște *acesta* un fiu, Care, văzând toate păcatele, ce a făcut părintele său, Ia seamă, și nu face unele ca acestea; 15 [o] Pe munți nu mănâncă, Și nu-și ridică ochii către idolii casei lui Israel, Nu pângărește pe femeia aproapelui său. 16 Nu înșeală pe nimenea, Amanetul nu-l oprește, Și nu face răpire; *Ci* dă pâne celui flămând, Cu vestmânt acopere pe cel gol. 17 Și întoarce mâna *dela nedreptățirea* celui sărac, *Și* dobânzi sau mai mult decât a dat nu ià, *Ci* face judecățile mele, *și* umblă în așezămintele mele: Acesta nu va murì pentru fărădelegea părintelui său: *ci* va trăì. 18 Părintele său, fiindcă apăsà foarte, Făceà răpiri dela frate-său, Și făceà în mijlocul poporului său *ceea* ce nu *era* bine: Iată, [p] acesta va murì în fărădelegea sa. 19 Dar voi ziceți: Ce? [q] Au doară fiul nu poartă fărădelegea părintelui său? Când fiul face drept și dreptate, *Și* păzește toate așezămintele mele, și le face, el va trăì. 20 [r] Omul ce păcătuește, acela va murì. [s] Fiul nu va purtà fărădelegea părintelui, Nici părintele nu va purtà fărădelegea fiului; [t] Dreptatea celui drept va fi asupra lui, [u] Și fărădelegea celui nelegiuit va fi asupra lui.

[x] Cap. 12. 14.
[y] Isa. 11. 1.
[z] Isa. 53. 2.
[a] Ps. 2. 6.
[b] Isa. 2. 2. 3.
[c] Dan. 4. 12.
[d] Luc. 1. 52.
—
Capul 18.
[a] Ier. 31. 29.
[b] Rom. 6. 23.
[c] Cap. 22. 9.
[d] Lev. 18. 20.
[e] Lev. 18. 19.
[f] Esod. 22. 21.
[g] Esod. 22. 26.
[h] Deut. 15. 7. 8.
[i] Esod. 22. 25.
[j] Deut 1. 16.
[k] Cap. 20. 11.
[l] Fac. 9. 6.
[m] Cap. 8. 6, 17.
[n] Fapt. 18. 6.
[o] Vers. 6, etc.
[p] Cap. 3. 18.
[q] Esod. 20. 5.
[r] Vers. 4.
[s] Deut. 24. 16.
[t] Isa. 3. 10, 11.
[u] Rom. 2. 9.

Dumnezeu se bucură când nelegiuitul se întoarce.

21 Dar [v] de se va întoarce cel nelegiuit dela toate păcatele ce a făcut, Şi va păzi toate aşezămintele mele, şi va face drept şi dreptate, *Atuncia* va trăi, nu va murì. 22 [x] Toate fărădelegile, câte a făcut, nu i-se vor amintì: El va trăi în dreptatea ce a făcut. 23 [y] Au doară placu-mă în moartea celui nelegiuit? Zice Domnul, Dumnezeul, *Şi* nu în întoarcerea lui dela căile sale, ca să trăească. 24 Dar [z] când cel drept se va întoarce dela dreptatea lui, Şi va săvîrşì nedreptatea, Şi va face după toate urîciunile câte le face cel nelegiuit, El trăi-va? [a] Toată nedreptatea ce a făcut-o, nu *i*-se va amintì: În fărădelegea, în care a nelegiuit, Şi în păcatul, în care a păcătuit, în ele va murì. 25 Dar voi ziceţi: Urmarea Domnului nu este dreaptă. Şi acum ascultă, casă a lui Israel! Urmarea mea au nu este dreaptă? Au nu urmările voastre sunt nedrepte? 26 Când cel drept se abate dela dreptatea lui, Şi face nedreptate, şi moare într'însa, El moare pentru nedreptatea, pre care a făcut; 27 Şi când cel fărădelege se întoarce Dela fărădelegea ce a făcut, Şi face drept şi dreptate, El se ţine în vieaţă; 28 Fiindcă a luat seamă, Şi s'a întors dela fărădelegile, câte a făcut, Va trăi, nu va murì. 29 Dar casa lui Israel zice: Urmarea Domnului nu este dreaptă! Casă a lui Israel, urmarea mea au nu este dreaptă? Au nu urmările voastre *sunt* nedrepte? 30 Deaceea casă a lui Israel, vă voiu judecà, Pe fiecare după urmările sale, zice Domnul, Dumnezeul: Căiţi-vă şi întoarceţi-vă dela toate fărădelegile voastre; Şi *atuncia* nedreptatea voastră nu va fi *spre* ruina voastră. 31 Lepădaţi dela voi toate fărădelegile, câte le aţi făcut, Şi faceţi-vă o inimă nouă şi un duh nou: Dece să muriţi, casă a lui Israel? 32 Căci eu nu mă plac în moartea celui ce moare, Zice Domnul, Dumnezeul: deaceea întoarceţi-vă şi trăiţi.

Israel o leoaică jelitoare şi un butuc de viţă stricată.

19 Iar tu [a] ridică plângere pentru mai marii lui Israel, 2 Şi zi: Ce *a fost* mumă-ta! o leoaică: Ea şedeà cu leii, *Şi* a crescut pre puii săi între puii de leu. 3 Şi a ridicat pre unul din puii săi, *Până* [b] s'a făcut leuţ, Şi s'a deprins a răpì prăzi, *şi* a mâncà oameni. 4 Şi auzind popoarele de dânsul, *L*-au prins în groapa lor, Şi l-au adus în lanţuri în pământul [c] Egiptului. 5 Şi *leoaica* aşteptându-*l*, Văzând, *că* deşeartă erà aşteptarea ei, Luatu-şi-a [d] alt puiu, *Şi* l-a făcut leuţ: 6 [e] Care umblând cu leii, [f] Făcutu-s'a leuţ, Şi s'a deprins a răpì prăzi, *şi* a mâncà oameni; 7 A năvălit în palaturile lor, Şi a pustiit cetăţile lor; Aşà că s'a spăimântat *acel* pământ şi toate din el De mugetul răcnetului lui. 8 [g] Atuncia popoarele din ţările din jurul *lui* pusu-s'au asupră-i, Întinsu-i-au mrejele lor, *Şi* [h] prinsu-l-au în groapa lor. 9 Şi l-au pus în puşcă cu lanţuri, [i] Şi l-au dus înaintea regelui Babilonului; Punându-l în întăriri, Ca să nu se mai audă vocea lui Pe [j] munţii lui Israel. 10 Mumă-ta *erà*, — [k] *zi* în parabola ta, — ca o vie sădită lângă ape; Ajungeà [l] roditoare şi plină de mlădiţe, de mulţimea apelor; 11 Şi se făceau din ea toege tari, *ce serviau* de sceptre domnilor; Şi [m] tulpina ei se înălţà în mijlocul mlădiţelor tufoase; Aşà că se însemnà prin înălţimea ei *şi* prin mulţimea ramurelor ei. 12 Dar fost-a cu furie smulsă, Şi aruncată la pământ: Un [n] vânt de răsărit a uscat fructele ei. *Şi* toegele cele tari ruptu-s'au, s'au uscat, Şi focul le-a mistuit. 13 Şi acum ea *este* sădită în pustiu, Într'un pământ sec şi uscat. 14 [o] Şi izbucnind focul din o mlădiţă a ramurelor sale, Mistuit-a fructul ei, Şi în ea nu mai *este* nici un toiag tare, *ce ar servì* de sceptru dom-

---

v Cap. 33.12,19.
x Cap. 33. 16.
y 2 Pet. 3. 9.
z Cap. 3. 20.
a 2 Pet. 2. 20.

Capul 19.

a Cap. 26. 17.
b 2 Reg. 23. 31, 32.
c 2 Reg. 23. 33.
d 2 Reg. 23. 34.
e Ier.22.13—17.
f Vers. 3.
g 2 Reg. 24. 2.
h Vers. 4.
i 2 Cron. 36. 6.
j Cap. 6. 2.
k Cap. 17. 6.
l Deut 8. 7.8,9.
m Dan. 4. 11.
n Osea. 13. 15.
o Jude. 9. 15.

nilor. [p] Aceasta-*i* plângere, şi plângere va fi.

Neascultarea lui Israel în trecut şi în prezent.

20 În anul al şeaptelea, în *luna* a cincea, la zece a lunei venit-au [a] bătrânii lui Israel, ca să întrebe pe Domnul, şi au şezut înaintea mea. 2 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 3 Fiul omului, vorbeşte bătrânilor lui Israel, şi zi-le: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Au doară veniţi să mă întrebaţi? Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul, [b] nu voiu fi întrebat de voi. 4 Să *nu* te [c] judeci *cu ei*? fiul omului, să nu te judeci? [d] Fă-i să ştie urîciunile părinţilor lor; 5 Şi zi-le: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: În ziua, în care [e] am ales pe Israel, Şi am ridicat mâna mea spre seminţia casei lui Iacob, Şi m'am făcut lor [f] cunoscut în pământul Egiptului, Când am ridicat mâna mea spre dânşii, zicând: [g] Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru; 6 În ziua *aceea* înălţat-am mâna mea spre dânşii, [h] Că-i voiu scoate din pământul Egiptului La un pământ, pe care l-am descoperit pentru ei, *Un pământ*, în care curge miere şi lapte, [i] Cel mai frumos din toate pământurile: 7 Atuncia zis-am către ei: [j] Să lepădaţi fiecare [k] urîciunile ochilor voştri, Şi să nu vă spurcaţi cu [l] idolii Egiptului; Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru. 8 Dar ei s'au răsculat asupră-mi, Şi n'au voit să mă asculte; Nici unul n'a lepădat urîciunile ochilor săi, Şi n'a părăsit idolii Egiptului. Atuncia zisu-*mi*-am: [m] Vărsà-voiu furia mea asupra lor, Să împlinesc mânia mea asupra lor, În pământul Egiptului. 9 [n] Decât pentru numele meu, Ca să nu se pângărească înaintea popoarelor, Între care ei *se aflau*, Şi înaintea cărora m'am făcut lor cunoscut, Lucrat-am, scoţându-i din pământul Egiptului. 10 I-am [o] scos din pământul Egiptului, Şi i-am adus în pustii, 11 [p] Datu-le-am aşezămintele mele, Şi făcutu-le-am cunoscute judecăţile mele, [q] Pre care *de* le va face omul, va trăi prin ele; 12 Şi datu-le-am încă şi [r] sărbătorile mele, Ca să fie spre semn între mine şi dânşii; *Şi* să cunoască că eu *sunt* Domnul, cel ce-i sfinţeşte. 13 Dar casa lui Israel [s] sculatu-s'a în pustiu asupră-mi: În aşezămintele mele n'a umblat, Ci a [t] despreţuit judecăţile mele, Pre care *de* le va face omul, va trăi prin ele; Şi sărbătorile mele le-au [u] pângărit foarte; Atuncia zisu-*mi*-am: Vărsà-voiu mânia mea asupră-le în [v] pustiu, ca să-i nimicesc. 14 [x] Decât, lucrat-am pentru numele meu, Ca să nu se pângărească înaintea popoarelor, Înaintea cărora i-am scos. 15 Şi iată, [y] ridicat-am mâna mea asupra lor în pustiu, *Jurându-mă* că nu-i voiu aduce în pământul, pre care *le*-am fost dat, În care curge miere şi lapte, [z] Cel mai frumos din toate pământurile; 16 [a] Pentru că au despreţuit judecăţile mele, Şi n'au umblat în aşezămintele mele, şi au pângărit sărbătorile mele; Căci [b] inimile lor umblau după idolii lor. 17 [c] Totuşi ochiul meu cruţatu-i-a, ca să nu-i stric, Şi nu i-am nimicit în pustiu. 18 Ci zis-am fiilor lor în pustiu: [d] Nu umblaţi în aşezămintele părinţilor voştri, Şi nu păziţi judecăţile lor, Şi nu vă spurcaţi cu idolii lor: 19 Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru: În aşezămintele mele să umblaţi, şi judecăţile mele să păziţi, Şi să le faceţi: 20 [e] Şi sfinţiţi sărbătorile mele, Şi ele să fie între mine şi voi spre semn, *Şi* să cunoaşteţi, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru. 21 Dar *şi* fiii s'au sculat asupră-mi; N'au umblat în aşezămintele mele, Şi n'au căutat să facă judecăţile mele, [g] Pre care *de* le va face omul, va trăi prin ele; Ci au pângărit sărbătorile mele; Atuncia zisu-*mi*-am: [h] Vărsà-voiu furia mea asupra lor, Să

---

[p] Plân. 4. 20.

Caput 20.
[a] Cap. 8. 1.
[b] Vers. 31.
[c] Cap. 22. 2.
[d] Cap. 16. 2.
[e] Esod. 6. 7.
[f] Esod. 3. 8.
[g] Esod. 20. 2.
[h] Esod. 3. 8, 17.
[i] Ps. 48. 2.
[j] Cap. 18. 31.
[k] 2 Cron. 15. 8.
[l] Lev. 17. 7.
[m] Cap. 7. 8.
[n] Esod. 32. 12.
[o] Esod. 13. 18.
[p] Deut. 4. 8.
[q] Gal. 3. 12.
[r] Esod. 20. 8.
[s] Num. 14. 22.
[t] Prov. 1. 25.
[u] Esod. 16. 27.
[v] Num. 14. 29.
[x] Vers. 9, 22.
[y] Num. 14. 28.
[z] Vers. 6.
[a] Vers. 13, 24.
[b] Num. 15. 39.
[c] Ps. 78. 38.
[d] Deut. 5. 32.
[e] Ior. 17. 22.
[f] Num. 25 1, 2.
[g] Vers. 11, 13.
[h] Vers. 8, 13

împlinesc mânia mea asupra lor în pustiu. 22 [i] Totuşi oprit-am mâna mea, Şi [j] lucrat-am pentru numele meu, Ca să nu se pângărească înaintea popoarelor, Înaintea cărora i-am scos. 23 Ridicat-am asupra lor iarăşi mâna mea în pustiu. Ca [k] să-i împrăştii printre popoare, Şi să-i risipesc prin ţări; 24 [l] Pentru că judecăţile mele n'au făcut, Ci au despreţuit aşezămintele mele, Au pângărit sărbătorile mele, Şi [m] ochii lor au fost după idolii părinţilor lor. 25 Deaceea [n] datu-le-am şi eu aşezăminte, *ce* nu *erau* bune, Şi judecăţi prin care nu puteau trăi. 26 Şi i-am lăsat să se spurce cu însăşi darurile lor, Trecând ei *prin foc* pre toţi întâiu născuţii *lor*; Ca eu să-i pustiesc, Ca [p] să cunoască, că eu *sunt* Domnul. 27 Deaceea fiul omului, vorbeşte casei lui Israel, şi zi-le: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Şi părinţii voştri în aceasta [q] m'au batjocurit: Făcând şi *aceasta* fărădelege împotriva mea. 28 *Că*, după ce dusu-i-am în pământul, *Pentru* care ridicat-am mâna, *jurând* că-l voiu dà lor; [r] Ei au căutat la toată înălţimea şi la tot arborele tufos; Acolo au jertfit jertfele lor, Acolo au pus darurile lor aducătoare de mânie, Acolo au pus [s] mirosurile lor cele plăcute, Acolo au vărsat libaţiunile lor. 29 Deci zis-am către ei; Ce *înseamnă* înălţimea la care mergeţi? Şi numele ei a rămas Bama (*înălţime*) până astăzi.

Pedepse şi făgăduinţă.

30 Deaceea zi casei lui Israel: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: *Cum*! vă spurcaţi în căile părinţilor voştri, Şi desfrânaţi după urîciunile lor, 31 Şi vă spurcaţi cu toţi idolii voştri până astăzi, Aducând [t] darurile voastre, Şi trecând pe fiii voştri prin foc: Şi [u] eu să *mai* fiu întrebat de voi, casă a lui Israel! Viu sunt, zise Domnul, Dumnezeul, nu voiu mai fi întrebat de voi. 32 Şi [v] ce vă vine în gând, Că ziceţi: Voim a fi ca popoarele, Ca neamurile ţărilor, servind lemnelor şi pietrilor; Nu se va face. 33 Viu sunt, zice Domnul Dumnezeul, Cu mână puternică, şi [x] cu braţ întins, Şi cu mânie revărsată, voiu domni preste voi; 34 Vă voiu scoate dintre popoare, Şi vă voiu adunà din ţările, unde sunteţi împrăştiaţi, Cu mână puternică, cu braţ întins, Şi cu mânie revărsată, 35 Şi vă voiu duce în pustiul popoarelor, Şi acolo [y] judecàmă-voiu cu voi faţă în faţă. 36 [z] Cum m'am judecat cu părinţii voştri în pustiul pământului Egiptului, *Aşà* mă voiu judecà cu voi, zice Domnul, Dumnezeul: 37 Şi vă voiu [a] trece *pe* supt toeag, Şi vă voiu aduce în *legăturile* legământului. 38 [b] Voiu *deosebì* dintre voi pe cei răsculători, Şi pe cei ce se abat dela mine; Pe aceştia îi voiu scoate din pământul, în care locuesc, Şi [c] nu vor reîntrà în pământul lui Israel: [d] Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. 39 Şi voi, casă a lui Israel, aşà zice Domnul, Dumnezeul: [e] Mergeţi de serviţi fiecare pre idolii săi; Şi de acum înainte, de nu voiţi să mă ascultaţi! [f] Dar nu mai pângăriţi numele meu cel sfânt Cu darurile voastre şi cu idolii voştri. 40 Căci [g] pe muntele meu cel sfânt, Pe muntele înălţimei lui Israel, zice Domnul, Dumnezeul, Acolo mă va servì toată casa lui Israel în ţară, Acolo [h] mă voiu plăceà întru ei, Şi acolo voiu cere darurile voastre, Şi prinoasele darurilor voastre cu toate lucrurile cele sfinte ale voastre. 41 Plăceà-mă-voiu între voi, *ca* întru [i] miroasele cele plăcute ale voastre, Când vă voiu scoate dintre popoarele, Şi vă voiu adunà din ţările, în care sunteţi împrăştiaţi; Şi mă voiu sfinţì în voi înaintea popoarelor, 42 [j] Şi veţi cunoaşte că eu *sunt* Domnul, [k] Când vă voiu aduce în pământul lui Israel, În pământul, *pentru* care am ridicat mâna mea, *Jurându-mă*, că-l voiu dà părinţilor voştri. 43 Şi [l] acolo vă veţi aduce aminte de urmările voastre, Şi

[i] Ps. 78. 38.
[j] Vers. 9, 14.
[k] Lev. 26. 33.
[l] Vers. 13, 16.
[m] Cap. 6. 9.
[n] 2 Thes. 2. 11.
[o] 2 Reg. 17. 17.
[p] Cap. 6. 7.
[q] Rom. 2. 24.
[r] Isa. 57. 5, etc.
[s] Cap. 16. 19.
[t] Vers. 26.
[u] Vers. 3.
[v] Cap. 11. 5.
[x] Ier. 21. 5.
[y] Ier. 2. 9, 35.
[z] Num. 14. 21, 22, 23, 28, 29.
[a] Lev. 27. 32.
[b] Mat. 25. 32, 33.
[c] Ier. 44. 4.
[d] Cap. 6. 7.
[e] Jude. 10. 14.
[f] Isa. 1. 13.
[g] Isa. 2. 2, 3.
[h] Isa. 56. 7.
[i] Efes. 5. 2.
[j] Vers. 38, 44.
[k] Cap. 11. 17.
[l] Cap. 16. 61.

de toate faptele cu care v'aţi spurcat; Şi[m] vă veţi desgustà de voi înşi-vă Pentru toate relele, câte le-aţi făcut. 44 [n] Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, Când vă voiu face *aceasta* [o] pentru numele meu, Nu după urmările voastre cele rele, nici după faptele voastre cele stricate, Casă a lui Israel, zice Domnul, Dumnezeul.

Nimicirea cea deaproape a Ierusalimului.

45 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 46 [p] Fiul omului, îndreaptă-ţi faţa spre meazăzi, Şi picură-*ţi cuvântul* spre meazăzi, Şi profeţeşte asupra pădurii din câmpul de meazăzi: 47 Şi zi pădurii de către meazăzi: Ascultă cuvântul Domnului! Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, [q] voiu aprinde foc în tine, Care va mistui în tine [r] tot arborele verde, Şi tot arborele uscat; Flacăra arzătoare nu se va stinge; Ci toată faţa *pământului* dela meazăzi şi până la meazănoapte se va arde de ea. 48 Şi toată carnea va vedeà, că eu, Domnul, am aprins-o; Nu se va stinge. 49 Atuncia zis-am: Vai, Doamne, Doamne! Ei îmi zic: *Omul* acesta au nu vorbeşte în parabole?

Sabia Chaldeilor împotriva Iudeilor şi Amoniţilor.

21 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 [a] Fiul omului, îndreaptă-ţi faţa spre Ierusalim, Şi [b] picură-*ţi cuvântul* spre locurile cele sfinte, Şi profeţeşte asupra pământului lui Israel. 3 Zi pământului lui Israel: Aşà zice Domnul, Dumnezeul; Iată, eu *sunt* împotrivă-ţi, Şi voiu scoate sabia mea din teaca ei, Şi voiu stârpì din tine *şi* [c] pe cel drept şi pe cel nelegiuit. 4 Fiindcă voiesc să stârpesc din tine *şi* pe cel drept şi pe cel nelegiuit, Deaceea sabia mea va fi scoasă din teaca ei Împotrivă a toată carnea [d] dela meazăzi şi până la meazănoapte. 5 Şi va cunoaşte toată carnea, Că eu, Domnul, am scos sabia mea din teaca ei: Ea [e] nu se va mai întoarce *într'însa*. 6 Deaceea tu, fiul omului, [f] Suspină până se vor sparge rărunchii *în tine*; Suspină cu amar înaintea lor. 7 Şi când îţi vor zice: „De ce suspini tu?“ Vei răspunde: „Pentru ştirea; căci vine. Şi toată inima se va topì, [g] toate mânile se vor muià. Toate spiritele se vor întunecà, şi toate genunchile vor ajunge *ca* apă: Iată, vine, şi se face! zice Domnul, Dumnezeul.“ 8 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 9 Fiul omului, profeţeşte şi zi: Aşà zice Domnul; Zi: [h] Sabia, sabia se ascute şi se oţeleşte: 10 Se ascute spre junghiere. Se oţeleşte, ca să lucească; Un gemet ce scânteiază, Un biciu cu văitare, ce despreţuieşte tot lemnul! 11 Şi *Domnul* a dat-o să se oţelească, ca să se ia în mână; Ascuţitu-s'a şi oţelitu-s'a sabia aceasta, Pentru a o pune în mâna [i] celui ce va ucide. 12 Strigă, şi vaită-te, fiul omului! Căci asupra poporului meu este ea, Asupra tutulor mai marilor lui Israel; Groazele săbiei *acesteia* cuprinde-vor pe poporul meu, Deaceea [j] bate-te preste şolduri. 13 Căci spre [k] cercare *se trimite*; Şi ce, dacă sceptrul, cel *atot*-despreţuitor, [l] Va pierì, zice Domnul. Dumnezeul? 14 Deaceea tu, fiul omului, profeţeşte, Şi [m] loveşte cu o mână în cealaltă, Şi îndoeşte sabia, şi întreieşte sabia celor ucişi; Aceasta-*i* sabia ucisului celui mare, Care va străbate până în [n] măruntaele lor. 15 Pus-am sfâşiere de sabie în toate porţile lor, Ca să se topească *toată* inima, şi să se prăpădească mulţi; Vai, [o] făcutu-*s'a* să fulgere, Ascuţitu-*s'a* pentru ucidere. 16 [p] Întăreşte-te *sabie*! Loveşte în dreapta, în stânga, Oriunde se va îndreptà ascuţişul tău. 17 Şi eu voiu [q] lovì cu o mână în cealaltă, Şi-mi [r] voiu săvârşì mânia mea; Eu, Domnul am vorbit. 18 Şi a tost către mine cuvântul Domnului, zicând: 19 Şi tu.

m Lev. 26. 39. *n* Vers. 38. *o* Cap. 36. 22. *p* Cap. 6. 2. | *q* Ier. 21. 14. *r* Luc. 23. 31. | — | *Capul 21.* *a* Cap. 20. 46. *b* Deut. 32. 2. | *c* Iov. 9. 22. *d* Cap. 20. 47. *e* Isa. 45. 23. *f* Isa. 22. 4. | *g* Cap. 7. 17. *h* Deut. 32. 41. *i* Vers. 19. | *j* Ier. 31. 19. *k* Iov. 9. 23. *l* Vers. 27. | *m* Num. 24. 10. *n* 1 Reg. 20. 30. *o* Vers. 10, 28. | *p* Cap. 14. 17. *q* Vers. 14. *r* Cap. 5. 13.

fiul omului. fă-ți două căi. Prin care să străbată sabia regelui Babilonului: Amândouă *căile* să plece din o țară. Și fă-*ți* un semn: Fă-*l* la intrarea căiei către cetate. 20 Fă-*ți* o cale, prin care să vină sabia la [s]Rabba a fiilor lui Ammon, Și *alta* în Iuda asupra Ierusalimului celui întărit. 21 Căci regele Babilonului stă la răspântia căilor, La capătul amânduror căilor ca să-i deà cu bobii; El scutură săgețile. Întreabă pe terafimi. *Și* caută ficatul. 22 La dreaptă-i stă sorțul pentru Ierusalim, ca să îndrepteze *asupră-i* berbecii, Să îmbărbăteze la ucidere. Să [t]ridice strigătul de alarmă. Să [u]îndrepteze berbecii asupra porților, Să ridice valuri, *și* să zidească întăriri. 23 Dar aceasta fi-va o vrăjitorie deșeartă în ochii Acelora, care au [v]jurat jurăminte *mincinoase*; Dar el *le* va aduce aminte de necredincioșia *lor*. Ca să fie prinși. 24 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că v'a amintit necredincioșia voastră, Descoperind fărădelegile voastre, De s'au vădit păcatele voastre în toate faptele voastre: Pentru că v'a adus aminte, *zic*, Fi-veți prinși cu mâna. 25 Și tu, [x]domn fărădelege și nelegiuit al lui Israel, [y]a cărui zi a sosit, Fiind că fărădelegea *ta ajuns-a la* culmea *ei*, 26 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Să *i*-se scoată diadema, și să *i*-se ia coroana! Aceasta nu *va mai fi*, cum a fost; [z]Înalță pre cel umilit, și umilește pre cel înălțat: 27 *O* voiu răsturnà, *o* voiu răsturnà, o voiu răsturnà, Și [a]nu va *mai* stà, până ce nu va venì *acela* a cărui este dreptul; Și *acestuia* o voiu dà. 28 Și tu, fiul omului, profețește, și zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul, [b]de fiii lui Ammon, Și de batjocura lor; da. zi: [c]Sabia. sabia *este* scoasă, Oțelită pentru sfășiere, Ca să nimicească, fulgerând. 29 Pe când ei [d]văd pentru tine *vrăjitorii* deșerte, Pe când ei dau în știre pentru tine *ghicitorii* mincinoase, *Ieși*, *sabie*, de te pune pe grumazul celor uciși, Acelor fărădelege, [e]cărora le-a venit ziua; Căci fărădelegea lor *a ajuns la* culme. 30 [f]*Oare* voiu întoarce-*o* în teaca ei? [g]Te voiu judecà în locul, unde ai fost făcut. În pământul obârșiei tale; 31 Și voiu vărsà asupră-ți mânia mea; Voiu suflà asupră-ți focul aprinderii mele. Și te voiu dà în mâni de oameni înfuriați, maestrii în stricăciune. 32 Vei ajunge de hrană focului; Sângele tău se va *vărsà* pe pământ, Și nu-și vor *mai* aduce aminte de tine; Căci eu, Domnul am vorbit.

Păcatele și pedeapsa Ierusalimului și a lui Iuda.

22 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Și tu, fiul omului, [a]au doară vei pedepsì? Au vei pedepsì [b]cetatea sângiuirilor? Deci fă-o să știe toate urîciunile ei; 3 Și zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Cetate, *ce* verși sânge în mijloc, grăbindu-ți timpul. Și care faci idoli, spurcându-te; 4 Făcutu-te-ai vinovată prin sângele, ce ai [c]vărsat; Spurcatu-te-ai cu idolii tăi, ce ai făcut; Și apropiat-ai sfârșitul zilelor tale. Și ai ajuns până la *capătul* anilor tăi; [d]Deaceea făcutu-te-am de ocară popoarelor. Și de batjocură tuturor țărilor. 5 *Și cele* aproape și cele departe de tine își vor bate joc de tine, Cea spurcată cu numele *și* plină de turburare. 6 Iată, [e]mai marii lui Israel Fost-au în tine, ca să verse sânge, fiecare după puterea sa; 7 În tine, [f]desprețuescu-se și părintele și muma; În mijlocul tău [g]se fac asupriri străinului: În tine înșeală-se și orfanul și văduva. 8 Tu [h]desprețuești lucrurile mele cele sfinte. Și [i]pângărești sărbătorile mele; 9 În tine sunt [j]bărbați vorbitori de rău, spre vărsare de sânge; [k]În tine se mănâncă în munți; În mijlocul tău se fac desfrânări; 10 În tine [l]se desvălește goliciunea părintelui; În tine umilesc

[s] Ier. 49. 2. [t] Ier. 51. 14. [u] Cap. 4. 2. [v] Cap. 17. 13, 15, 16, 18. [x] 2 Cron 36. 14. [y] Vers. 29. [z] Cap. 17. 24. [a] Ioan. 1. 49. [b] Ier. 49. 1. [c] Vers. 9, 10. [d] Cap. 12. 24. [e] Iov. 18. 20. [f] Ier. 47. 6, 7. [g] Fac. 15. 14. — *Capul 22.* [a] Cap. 20. 4. [b] Cap. 24. 6, 9. [c] 2 Reg. 21. 16. [d] Dan. 9. 16. [e] Isa. 1. 23. [f] Deut. 27. 16. [g] Esod 22.21,22. [h] Vers. 26. [i] Lev. 19. 30. [j] Esod. 23. 1. [k] Cap. 18. 6, 11 [l] 1 Cor. 5. 1.

pre cea[m] necurată prin firea *ei*; 11 Unul face uriciuni[n] cu femeia aproapelui său, Şi celalalt [o]spurcă cu desfrânare pe noră-sa; Uu altul umileşte în tine pe [p]soră-sa, pe fiica părintelui său; 12 n tine [q]se ia daruri pentru vărsare de sânge; [r]Se ia dobândă şi mai mult decât s'a dat, Şi tu cauţi câştig dela aproapele tău, apăsându-*l*, Şi [s]mă uiţi pe mine, zice Domnul, Dumnezeul. 13 Iată, deaceea [t]bătut-am din mâni Pentru câştigul tău cel nedrept, ce ţi-ai făcut, Şi pentru sângiuirile ce sunt în mijlocul tău. 14 [u]Inima ta puteà-va să se ţină? fi-vor tari mânile tale, În zilele, în care voiu lucrà împotrivă-ţi? [v]Eu, Domnul, am vorbit, şi voiu face. 15 [x]Te voiu împrăştià printre popoare, Şi te voiu risipì prin ţări, Şi [y]voiu mistuì din tine necurăţenia ta. 16 Şi te vei pângărì pe tine însuţi înaintea popoarelor; Şi [z]vei cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. 17 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 18 Fiul omului, [a]ajuns-a pentru mine casa lui Israel ca sgură; Toţi *sunt* aramă şi cositor, fier şi plumb în topitoare; Sunt sgură de argint. 19 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că voi toţi aţi ajuns sgură; Iată, deaceea vă voiu adunà în mijlocul Ierusalimului. 20 *Precum* se adună în topitoare argintul, arama, fierul, plumbul şi cositorul, Ca să sufle focul asupră-i, să *le* topească; Aşà în mânia mea şi în aprinderea mea *vă* voiu adunà, *Vă* voiu pune *acolo*, şi vă voiu topì: 21 Da, vă voiu adunà, şi voiu [b]suflà asupra voastră cu focul mâniei mele, Şi vă veţi topì într'ânsul. 22 Precum argintul se topeşte în topitoare, Aşà vă veţi topì într'ânsul; Şi veţi cunoaşte, că eu Domnul am [c]vărsat mânia mea asupra voastră. 23 Şi a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 24 Fiul omului, zi-i: Tu *eşti* un pământ, ce nu s'a curăţit, Şi preste care n'a ploat în ziua mâniei. 25 În [d]el *este* un complot de profeţi; *Ei sunt* ca un leu, ce mugeşte *şi* sfâşie prada; Ei [e]au înghiţit suflete, [f]Au luat avuţii şi lucruri preţioase, *Şi* au îmmulţit văduvele lui în mijlocul lui. 26 [g]Preoţii lui au silnicit legea mea, Şi au [h]pângărit lucrurile mele cele sfinte; N'au făcut [i]deosebire între sfânt şi pângar, Şi între curat şi necurat ei deosebire n'au făcut, Şi şi-au ascuns ochii lor dela sărbătorile mele: *Aşà* m'au pângărit în mijlocul lor. 27 [j]Mai marii lui *sunt* în mijlocul lui ca nişte lupi, ce sfâşie prada, Ca să verse sânge, şi să piardă suflete, Ca să câştige câştiguri nedrepte. 28 Şi [k]profeţii ei tâncuitu-i-au cu albeală, [l]Văzând *viziuni* deşerte, şi predicându-le minciuni, zicând: Aşà zice Domnul. Dumnezeul; şi Domnul n'a vorbit. 29 [m]Poporul ţării face apăsări şi săvârşeşte răpiri, Înşeală pe cel sărac şi pe cel lipsit, Şi pe cel străin [n]îl asupreşte fără drept. 30 [o]Şi am căutat între ei pe un bărbat, Care să dreagă zidurile, Şi să steà în spărturile *lor* înaintea mea Pentru ţară, ca să nu o stric; Dar n'am aflat. 31 Deaceea am vărsat mânia mea asupra lor; Ei i-am mistuit în focul mâniei mele; *Şi* am răsplătit urmările lor asupra capetelor lor, Zice Domnul, Dumnezeul.

Idolatria Samariei şi a Ierusalimului se compară cu purtarea a două curve.

23 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, erau [a]două femei, Fete ale aceleiaşi mume: 3 Şi [b]s'au desfrânat în Egipt: Au desfrânat în [c]tânăreţea lor: Acolo au fost strânse ţâţele lor, Şi acolo a fost atins sânul lor fecioresc. 4 Numele lor *erau*: a celei mai mari: Ahola, şi a surorei ei, Aholiba; [d]Fost-au ale mele. şi au născut fii şi fiice. Şi numele lor: Ahola *este* Samaria, şi Aholiba Ierusalimul. 5 Şi Ahola a desfrânat, fiind a mea, Erà nebună după iubiţii ei, după [e]Asirieni, vecinii *săi*, 6 Cari *erau* îm-

m Lev. 18. 19. *n* Lev. 18. 20. *o* Lev. 18. 15. *p* Lev. 18. 9. *q* Esod. 23. 8. *r* Esod. 22. 25. *s* Deut. 32. 18. *t* Cap. 21. 17. *u* Cap. 21. 7. *v* Cap. 17. 24. *x* Deut. 4. 27. *y* Cap. 23. 27,48. *z* Ps. 9. 16. *a* Isa. 1. 22. *b* Cap. 21. 31. *c* Cap. 20. 8, 33. *d* Osea. 6. 9. *e* Mat. 23. 14. *f* Mic. 3. 11. *g* Mal. 2. 8. *h* Lev. 23.2, etc. *i* Lev. 10. 10. *j* Isa. 1. 23. *k* Cap. 13. 10. *l* Cap. 13. 6, 7. *m* Ier.5.26,27.28. *n* Esod. 22. 21. *o* Ier. 5. 1. *Capul 23.* *a* Ier. 3. 7, 8, 10. *b* Lev. 17. 7. *c* Cap. 16. 22. *d* Cap. 16. 8, 20. *e* 2 Reg. 15. 19.

brăcaţi în vânăt, *si erau* guvernatori şi
diregători, Toţi tânări şi plăcuţi, călă-
reţi, călărind pe cai. 7 Şi a făcut des-
frânările sale cu dânşii, Cari *erau* toţi
cei mai aleşi ai Asirienilor: Şi cu toţi
aceia, după care înebunià, Se spurcà
cu toţi idolii lor. 8 Nici n'a părăsit
desfrânările sale[f] din Egipt; Căci cu ea
s'au culcat ei din tânăreţea ei, Şi-i atin-
seră sânul său cel fecioresc, Şi vărsau
desfrânarea lor preste dânsa. 9 De-
aceea am dat-o în mânile iubiţilor săi,
În mânile[g] Asirienilor, după care nebu-
nià. 10 Aceştia[h] desvălit-au goliciunea
ei, Luat-au pe fiii săi şi pe fetele sale,
şi pe dânsa o-au ucis cu sabie; Aşà
rămas-a cu nume între femei; Căci fă-
cut-au judecăţi asupră-i. 11 Şi[i] când
soră-sa Aholiba a văzut *aceasta*, [j] Stri-
catu-s'a în nebunia ei şi mai mult decât
ea, Şi în desfrânările ei mai mult decât
soră-sa în desfrânările *ei*: 12 Nebu-
nit-a după[k] Asirieni vecinii *săi*, [l] Guver-
natori şi diregători, frumos îmbrăcaţi,
Călăreţi, călărind pe cai, Toţi tânări
plăcuţi. 13 Şi văzut-o-am spurcân-
du-se, Amândouă un drum *având*.
14 Dar ea îmmulţià *din ce în ce* des-
frânările ei; Căci cum vedeà bărbaţi
zugrăviţi pe pereţi, Chipuri de ale Chal-
deilor, zugrăviţi cu roş, 15 Încinşi cu
brâie preste coapsele lor, *Purtând* pe
capetele lor cununi de felurite colori,
Şi că toţi semănau *a fi* fruntaşi, după
chipul Babilonenilor din Chaldea, pă-
mântul naşterii lor, 16[m] Îndată ce-i
zărià cu ochii săi, ea se înnebunià după
dânşii, Şi îndrumà după ei trimişi în
Chaldea. 17 Şi Babilonenii au venit
la dânsa în patul de iubire, Şi au spur-
cat-o cu desfrânările lor, Şi ea se spurcà
cu ei; şi *după aceea*[n] sufletul ei se în-
străină de dânşii. 18 Când a dat pe
faţă desfrânările ei, şi a desvelit goli-
ciunea ei, Atuncia[o] sufletul meu s'a în-
străinat de ea, Cum se înstrăinase su-
fletul meu de soră-sa. 19 Totuşi ea a
îmmulţit desfrânările ei, Amintindu-şi
de zilele tânăreţii ei, [p] Când făceà des-
frânare în pământul Egiptului. 20 Căci
ea *tot* înnebunià după iubiţii ei, [q] *După*
cei cu vână, ca vâna de măgar, Şi cu
curgerea, ca curgerea de armăsar.
21 Aşà adusu-ţi-ai aminte *fără înce-
tare* de desfrânările tânăreţii tale, Când
se atingeau Egiptenii de sânul tău,
Pentru ţâţele tale fecioreşti.

Când a dat desfrânările ei pe faţă şi a desvelit goliciunea ei.

22 Deaceea, Aholibo, aşà zice Dom-
nul, Dumnezeul: Iată, [r] voiu sculà asu-
pră-ţi pe iubiţii tăi, De care s'a înstrăi-
nat sufletul tău, Şi-i voiu aduce asupră-ţi
din toate părţile: 23 Pe Babiloneni,
şi pe toţi Chaldeii, [s] Pekodul, Şoa şi
Koa, *şi* pe toţi Asirienii cu dânşii, [t] Toţi
tânări plăcuţi, Guvernatori şi diregători,
fruntaşi şi mai mari, Toţi călăreţi pe
cai. 24 Şi vor venì asupră-ţi cu cară,
căruţe şi roţi, Şi cu mulţime de popor;
Cari vor rânduì asupră-ţi scuturi, pa-
veze şi coifuri; Şi dà-le-voiu judecata,
Şi te vor judecà, după legile lor. 25 Şi
voiu întoarce gelozia mea împotrivă-ţi,
Şi se vor purtà cu tine în furie; Îţi vor
tăià nasul şi urechile; Şi ce va rămâneà
din tine va cădeà de sabie; Ei vor luà
pe fiii tăi şi pe fiicele tale; Şi ce va ră-
mâneà din tine se va mistuì în foc.
26[u] Te vor desbrăcà şi de vestmintele
tale, Şi-ţi vor luà sculele tale cele de
preţ. 27 Aşà [v] voiu face să înceteze
din tine desfrânarea ta, Şi[x] desfrâul tău
adus din pământul Egiptului; Şi nu-ţi
vei mai aduce aminte de Egipt. 28 Căci
aşà zice Domnul, Dumnezeul; Iată, te
voiu dà în mânile *acelora*, [y] pe care tu
îi urăşti, În mâna *acelora*, [z] de care s'a
înstrăinat sufletul tău; 29 Şi se vor
purtà cu tine cu ură: Vor luà tot câş-
tigul tău, [a] Te vor lăsà goală şi fără
vestminte, Şi se va desvelì goliciunea
ruşinei tale. Desfrânarea ta şi desfrâul
tău. 30 Acestea-ţi voiu face, Pentru

[f] Vers. 3.
[g] 2 Reg. 17. 3, 4, 5. 6, 23.
[h] Cap. 16.37,41.
[i] Ier. 3. 8.
[j] Ier. 3. 11.
[k] 2 Reg. 16.7,10.
[l] Vers. 6, 23.
[m] 2 Reg. 24. 1.
[n] Vers. 22, 28.
[o] Ier. 6. 8.
[p] Vers. 3.
[q] Cap. 16. 26.
[r] Cap. 16. 37.
[s] Ier. 50. 21.
[t] Vers. 12.
[u] Cap. 16. 39.
[v] Cap. 16. 41.
[x] Vers. 3. 19.
[y] Cap. 16. 37.
[z] Vers. 17.
[a] Cap. 16. 39.

că ai [b] desfrânat după popoare, *Cu* care te-ai spurcat cu idolii lor. 31 *Fiindcă* ai umblat în urmele surorei tale, Deaceea voiu pune în mâna ta [c] cupa ei. 32 Așà zice Domnul, Dumnezeul! Cupa surorei tale vei beà, *cupa* adâncă și largă, *Ca* să cuprindă multe; *Și* [d] vei fi de râs și de batjocură: 33 Umpleà-te-vei de îmbătare și de întristare. *Bând* din *această* cupă de groază și uimire. Din cupa surorei tale, Samaria. 34 Da, vei [e] beà din ea, *o* vei suge. Vei roade hârburile ei, Și-ți vei rupe țâțele; Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeul, 35 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că [f] m-ai uitat, și [g] m-ai aruncat la dosu-ți, Deaceea poartă și tu *pedeapsa* desfrânării tale și a desfrâurilor tale. 36 Și zisu-mi-a Domnul: Fiul omului, au *nu* [h] te vei judecà cu Ahola și Aholiba? Deci [i] fă-le să știe urîciunile lor: 37 Căci au făcut adulter, și *este* [j] sânge pe mânile lor, Au făcut adulter cu idolii lor, Și pe fiii lor, [k] pe care ele mi i-au născut, Trecutu-i-au lor *prin foc*, spre mâncare. 38 Făcutu-mi-au încă și aceasta: În aceeași zi spurcat-au și templul meu, Și [l] au pângărit sărbătorile mele. 39 Căci, când au junghiat pe fiii lor, idolilor lor, Atuncia în aceeași zi întrară în templul meu, ca să-l pângărească; Iată, [m] așà făceau în casa mea. 40 Da, trimis-au chiar bărbați, care veniră de departe, Către cei [n] *după* care îndrumară trimiși, și iată au venit; Pentru aceștia [o] scăldatu-te-ai. Văpsitu-ți-ai ochii, și împrumsețatu-te-ai cu podoabe. 41 Și șezut-ai pe un pat măreț, și înaintea lui *stà* masa gata. Pe care ai pus tămâia mea și oleiul meu. 42 Și vocea de mulțime veselă *erà* în juru-i, Și cu oamenii de rând întrau Sabeenii din deșert; Și pusu-și-au *amândouă* brațele pe mânile lor, Și cununi frumoase pe capetele lor. 43 Atuncia zis-am de cea îmbătrânită în adulterii: Au vor mai face desfrânări cu ea, fiind ea *astfel*! 44 Totuși ei întrau la dânsa; Precum întră *cineva* la o femeie curvă, Așà întrau la Ahola și la Aholiba, femeile cele desfrânate. 45 Deaceea bărbații drepți o vor judecà după legile adulterelor, Și după legea femeilor, ce varsă sângele; Căci *sunt* adultere, și sânge *este* pe mânile lor. 46 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: Voiu aduce asupră-le o mulțime *de oameni*, Și le voiu dà apăsării și răpirii. 47 Și mulțimea le va ucide cu pietri, Și le va tăià cu săbiile; Va ucide pe fiii și pe fiicele lor, Și casele lor le va arde cu foc. 48 Așà voiu face să înceteze desfrânarea din țară: Ca să se învețe toate femeile, să nu facă după desfrânările voastre. 49 Vi se vor răsplătì desfrânările voastre, Și veți purtà păcatele idolilor voștri: Și veți cunoaște, că eu sunt Domnul, Dumnezeul.

Dărâmarea Ierusalimului închipuită prin oala cu apă feartă în clocote și prin moartea soției lui Hezekiel.

24 În anul al nouălea, în luna a zecea, la zece a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, scrie-ți numele zilei, al zilei acesteia; *căci* [a] în această zi regele Babilonului s'a îndreptat asupra Ierusalimului. 3 [b] Și pune înaintea casei neascultătoare o parabolă, și zi-le: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Pune oala, [c] Pune-*o*, și toarnă apă în ea; 4 Strânge în ea bucățile ei, Toate bucățile cele bune, șoldul și umărul; *Și* umple-*o* cu ciolanele cele mai alese. 5 Iă și din cele mai alese ale turmei, și supt oală *fă* o grămadă din ciolanele *cele proaste*. Fierbe bine, ca să fearbă în ea și ciolanele din ea. 6 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: Vai de [d] cetatea sângiurilor, De oala, a cărei rugină *este* în ea, și a cărei rugină n'a ieșit din ea! Scoate bucățile ei una după alta, să nu se arunce [e] sort preste dânsele. 7 Căci sân-

b Cap. 6. 9. *c* Ier. 25. 15, etc. *d* Cap. 22. 4, 5. *e* Ps. 75. 8. *f* Ier. 2. 32. *g* 1 Reg. 14. 9. *h* Cap. 20. 4. *i* Isa. 58. 1. *j* Cap. 16. 38. *k* Cap. 16. 20, 21, 36, 45. *l* Cap. 22. 8. *m* 2 Reg. 21. 4. *n* Isa. 57. 9. *o* Rut. 3. 3.

Capul 24. *a* 2 Reg. 25. 1. *b* Cap. 17. 12. *c* Ier. 1. 13. *d* Cap. 22. 3. *e* Nah. 3. 10.

gele ei este în mijlocul ei, Pusu-l-a pe peatră uscată; [f] Nu l-a vărsat pe pământ, ca să-l acopere cu ţărână. [g] Pus-am şi eu sângele ei pe peatră uscată, Ca să rămână descoperit, 8 Pentru ca să aţâţe mânia spre lucru de răsbunare. 9 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: [h] Vai de cetatea sângiurilor! mărì-voiu rugul ei. 10 Îngrămădeşte lemne, aprinde focul, Mistuie carnea, şi amestecă bine, ca să ardă şi ciolanele. 11 Şi apoi pune-o deşeartă pe cărbuni, să se înfierbânte arama ei, şi să ardă, Ca [i] să se topească în ea necurăţenia ei, *Şi* să se ducă rugina ei. 12 Zădarnică este osteneala; Căci rugina ei cea mare n'a ieşit dintr'însa; Rugina *nici* cu focul *nu s'a scos*. 13 *Este* cumplită necurăţenia ta; Căci am voit să te curăţ de necurăţenia ta, tot nu te-ai curăţit, Nici nu te vei mai curăţì, [j] Până ce voiu face să repauzeze mânia mea asupră-ţi. 14 [k] Eu, Domnul, am zis: *Pedeapsa* vine, şi eu o fac; Nu mă voiu întoarce, [l] nu *vă* voiu cruţà, nici nu mă voiu căi; Te voiu judecà, după urmările tale şi după faptele tale, Zice Domnul, Dumnezeul. 15 Şi a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 16 Fiul omului, iată, eu voiu luà dela tine plăcerea ochilor tăi dintr'o lovire; Totuşi să nu jeleşti, să nu plângi Şi să nu curgă lacrimile tale. 17 Opreşte-te dela suspin, *şi* [m] nu plânge *ca* la morţi, [n] Încinge cu turban capul tău, şi [o] pune în picioarele tale încălţămintele tale, Şi nu [p] acoperì buzele *tale*, şi pânea oamenilor *în jale* n'o mâncà. 18 Deci am vorbit poporului dimineaţa, şi seara a murit femeia mea; şi *a doua zi* dimineaţa am făcut, cum mi-s'a poruncit. 19 Şi zisu-mi-a poporul: [q] Au nu ne vei spune ce *înseamnă* pentru noi ceea ce faci? 20 Şi le-am răspuns: Cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 21 Spune casei lui Israel: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, [r] eu voiu pângărì templul meu, fala puterii voastre, [s] Atât de plăcut ochilor voştri, Atât de dorit de sufletele voastre! [t] Şi fiii voştri şi fiicele voastre, ce i-aţi lăsat, vor cădeà de sabie. 22 Şi veţi face voi, cum am făcut eu: [u] Nu veţi acoperì buzele *voastre*, şi nu veţi mâncà pânea oamenilor *în jale*. 23 Şi turbanele voastre *vor fi* pe capetele voastre, Şi încălţămintele voastre în picioarele voastre; [v] Nu veţi jelì, nici nu veţi plânge; Ci [x] veţi lâncezì pentru fărădelegile voastre, Şi veţi suspinà unul către altul: 24 Şi [y] Ezekiel vă este semn: Toate câte a făcut el, veţi face şi voi: Şi când aceasta se va întâmplà, veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul. 25 Cât pentru tine, fiul omului, În ziua *aceea*, când voiu luà dela dânşii puterea lor, Bucuria măririi lor, plăcerea ochilor lor, Şi dorinţa sufletelor lor: Pe fiii lor şi pe fiicele lor: 26 În ziua aceea va venì la tine un scăpat, Ca să facă să audă urechile tale. 27 În ziua aceea gura ta se va deschide către cel scăpat, Şi vei vorbì, şi nu vei mai fi mut: Şi vei fi pentru dânşii semn: Şi vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul.

Judecăţi prezise asupra Ammoniţilor.

25 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, [a] îndreaptă-ţi faţa [b] către fiii lui Ammon, şi profeţeşte asupră-le: 3 Şi spune fiilor lui Amon; Ascultaţi cuvântul Domnului, Dumnezeului; Aşà zice Domnul, Dumnezeul: [c] Pentru că ai zis: Ha! ha! templul meu, s'a pângărit, Şi pământul lui Israel, s'a pustiit, Şi casa lui Iuda, s'a dus în prinsoare; 4 Deaceea iată, eu te voiu dà de moştenire popoarelor răsăritului, Şi ei vor aşezà staulele lor în tine, Şi vor face locuinţele lor în tine; Vor mâncà fructele tale, şi vor beà laptele tău; 5 Şi voiu face din [d] Rabba [e] staul de cămile, Şi [f] din *pământul* fiilor lui Ammon stână de oi, Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul.

f Lev. 17. 13. *g* Mat. 7. 2. *h* Vers. 6. *i* Cap. 22. 15. *j* Cap. 5. 13. *k* 1 Sam. 15. 29. *l* Cap. 5. 11. *m* Ier. 16. 5, 6, 7. *n* Lev. 10. 6. *o* 2 Sam. 15. 30. *p* Mic. 3. 7. *q* Cap. 12. 9. *r* Ier. 7. 14. *s* Ps. 27. 4. *t* Cap. 23. 47. *u* Ier. 16. 6, 7. *v* Iov 27. 15. *x* Lev. 26. 39. *y* Isa. 20. 3.

Capul 25.

a Cap. 6. 2. *b* Ier. 49. 1, etc. *c* Prov. 17. 5. *d* Cap. 21. 20. *e* Isa 17. 2. *f* Cap. 24. 24

6 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că [g] ai bătut în mâni, și ai lovit cu piciorul, Și [h] te-ai bucurat cu tot dispreţul sufletului tău de pământul lui Israel: 7 Deaceea iată, voiu [i] întinde mâna mea asupră-ţi, Și te voiu dà de răpire popoarelor, Și te voiu stârpì dintre popoare, Și te voiu pierde dintre ţări; Te voiu nimicì; și vei cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Prezicere împotriva Moabiţilor.

8 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că [j] Moabul și [k] Seirul zic: Iată, casa lui Iuda *este* ca *și* toate popoarele; 9 Deaceea iată, eu voiu deschide latura Moabului dinspre cetăţile, Dinspre cetăţile lui depe hotarele lui, fala ţării, *Dinspre* Bet-Ieșimot, Baal-Meon, și Kiriat-Aim: 10 [l] Popoarelor răsăritului, *ce vin* asupra fiilor lui Ammon; Și le voiu dà lor de moștenire, Ca [m] să nu se mai amintească fiii lui Ammon între popoare. 11 Și voiu face judecăţi asupra Moabului; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Prezicere împotriva Edomiţilor.

12 Așà zice Domnul, Dumnezeul: [n] Pentru că Edomul s'a purtat cu răsbunare către casa lui Iuda, Și s'a făcut vinovat, și s'a răsbunat asupră-i; 13 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Voiu întinde mâna mea asupra Edomului, Și voiu stârpì depe el om și vită, Și-l voiu preface într'un deșert, dela Teman până la Dedan; Vor căděà de sabie. 14 Și [o] voiu împlinì răsbunarea mea asupra Edomului prin mâna poporului meu Israel, Și vor face Edomului după mânia mea și după furia mea, Și vor cunoaște răsbunarea mea, Zice Domnul, Dumnezeul:

Prezicere împotriva Filistenilor.

15 Așà zice Domnul, Dumnezeul: [p] Pentru că Filistenii s'au purtat cu răsbunare, Și s'au răsbunat cu dispreţ în suflet, Ca să-l nimicească din neamicia *lor* cea veche; 16 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu voiu întinde mâna mea asupra Filistenilor, Și voiu stârpì pe Creţi, Și voiu pierde rămășiţa malurilor mării; 17 Și voiu împlinì asupră-le prin mustrări furioase o răsbunare mare; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu împlinì asupră-le răsbunarea mea.

Profeţii despre dărâmarea oraşului Tir.

26 În anul al unsprezecelea, în *ziua* întâia a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicându-*mi*: 2 Fiul omului, [a] pentru că Tirul a zis asupra Ierusalimului: [b] „Ha, ha! *cea care era* poarta popoarelor s'a sfărâmat, Aceasta a trecut la mine; Eu mă voiu umplea, *căci* ea a ajuns un deșert“; 3 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* asupră-ţi, Tirule! Și voiu ridicà asupră-ţi popoare multe, Precum marea ridică valurile sale. 4 Acestea vor stricà zidurile Tirului, Și vor surpà turnurile lui; Eu voiu rade pulberea lui depe dânsul, Și-l voiu preface în stâncă seacă; 5 *Și* va fi locul de unde să se întindă mrejele în [d] mijlocul mării; Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeul: Și va ajunge de pradă popoarelor. 6 Și cetăţile lui cele din câmp se vor nimicì de sabie; [e] Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 7 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu voiu aduce asupra Tirului Pe Nebucodonosor, regele Babilonului, [f] Regele regilor, dela meazănoapte, Cu cai și cu cară, Cu călăreţi și cu adunătură de multe popoare: 8 El va nimicì cu sabia cetăţile tale cele din câmp; Va [g] clădì întăriri asupră-ţi, Va ridicà valuri asupră-ţi, Și va înălţà paveze împotrivă-ţi. 9 Va dà bătăi de berbeci zidurilor tale, Și cu sacurile sale va dărâmà turnurile tale. 10 Pulberea dela mulţimea cailor săi te va acoperì; Zidurile tale vor tremurà de vuetul călăreţilor, Al roatelor și al carelor, Când va întrà în porţile tale, Cum intră oamenii într'o cetate stricată. 11 Cu copitele cailor lui va călcà toate ulitele tale; Pe poporul tău îl va omorî cu să-

g Iov 27. 23. *h* Cap. 36. 5. *i* Cap 35. 3. | *j* Isa. 15, & 16. *k* Cap.35.2,5,12. | *l* Vers. 4. *m* Cap. 21. 32. | *n* 2 Cron. 28. 17. *o* Isa. 11. 14. *p* Ier. 25. 20. | *Capul 26.* *a* Isa. 23. | *b* Cap. 25. 3. *c* Vers. 14. | *d* Cap. 27. 32. *e* Cap. 25. 5. | *f* Ezra 7. 12. *g* Cap. 21. 22.

bie, Şi stâlpii tăi cei tari vor fi trânțiți la pământ. 12 Apoi vor prădà avuțiile tale, Vor răpì mărfurile tale; Vor dărâmà zidurile tale, Vor ruinà casele tale cele frumoase; Şi vor aruncà pietrile tale, lemnele tale şi pulberea ta, În mijlocul apei. 13 [h] Voiu face să înceteze vuetul [i] cântărilor tale, Şi nu se va mai auzì sunetul citarelor tale; 14 [j] Te voiu face stâncă seacă; Vei ajunge un loc de unde să se întindă mrejele; *Şi* nu te vei mai rezidì; Căci eu Domnul am vorbit, zice Domnul, Dumnezeul. 15 Aşà zice Domnul, Dumnezeul, către Tir: Au nu vor [k] tremurà țărmurile la vuetul căderii tale, Când răniții *tăi* vor geme, Când uciderea va fi în mijlocul tău? 16 Atuncia toți [l] mai marii mării [m] se vor pogorî depe tronurile lor, Şe vor desbrăcà de mantiele lor, şi se vor desbrăcà de vestmintele lor cele brodate, Şi se vor îmbrăcà cu spaimă; [n] Vor şedeà la pământ, Vor [o] tremurà în *toată* clipa; Şi [p] se vor îngrozì de tine; 17 Şi vor ridicà [q] plângere asupră-ți, şi-ți vor zice: „Cum ai pierit tu, *cel ce erai* locuit de *cei ce se duc* pe mări, Cetate renumită, care erai [r] tare pe mare, Tu şi locuitorii tăi, Care însuflau spaimă la toți, câți locuiau lângă dânsul: 18 Acum țărmurile tremură în ziua căderii tale, Da, țărmurile din mare sunt încremenite de peirea ta“. 19 Căci aşà zice Domnul, Dumnezeul: Când te voiu preface în cetate deşeartă, Ca pe cetățile nelocuite: Când voiu aduce asupră-ți adâncul, Şi ape multe te vor acoperì; 20 Când te voiu pogorî Cu cei ce se pogoară în groapă, la poporul străvechiu, Şi te voiu pune în cele dedesupt ale pământului, în locurile deşerte din vechime, Cu cei ce se pogoară în groapă, ca să nu mai fii locuit; Şi *când* voiu pune mărirea *mea* în pământul celor vii: 21 *Într'o* clipă te voiu pierde, ca *să* nu *mai fii*; Vei fi căutat, şi nu vei mai fi aflat în veci, zice Domnul, Dumnezeul.

Cântare de jale asupra Tirului.

27 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Şi tu, fiul omului, [a] ridică plângere asupra Tirului; 3 Şi zi Tirului: [b] Tu cel ce şezi la intrările mării, Cel [c] ce faci negoț cu popoarele multor țărmuri, Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Tirule, tu ai zis: [d] „Eu *sunt* desăvârşit în frumsețe“. 4 Hotarele tale *sunt* în mijlocul mărilor, Ziditorii tăi au desăvârşit frumusețea ta: 5 Au zidit toate laturile *corăbiilor* tale *de* ciparos din [e] Senir; Au luat cedri din Liban, ca să facă catargurile tale; 6 *Din* stejarii Basanului au făcut vâslele tale; *Şi* lăițele tale *le*-au făcut *din* fildeş, *Încadrate în* tisă, *adusă* din [f] insulele Chittimilor. 7 Pânzele tale *erau din* in subțire cu horbotă de Egipt, *şi*-ți erau spre steag; Vânăt şi stacojiu, din insulele Elişei, Erà cortul tău. 8 Locuitorii Sidonului şi ai Arvadului erau vâslaşii tăi, Cei *mai* iscusiți din tine, Tirule, aceştia erau cârmacii tăi. 9 Bătrânii [g] Ghebalului şi cei *mai* iscusiți ai lui erau cei ce dregeau spărturile tale; Toate corăbiile mării şi marinarii lor erau în tine, spre a face negoțul tău. 10 Perşii şi Lizii, şi [h] Putii erau în oastea ta, bărbații tăi de resbel; Ei spânzurau în tine pavezele şi coifurile; Aceştia făceau măreția ta! 11 Bărbații Arvadului *erau* cu oastea ta pe zidurile tale de jur împrejur, Şi bărbații viteji în turnurile tale; *Ei* spânzurau pe zidurile tale de jur împrejur pavezele lor; Aceştia desăvârşiau [i] frumusețea ta. 12 [j] Tarşişul făceà negoț cu tine, cu tot felul de avuții; Veniau la târgul tău cu argint, cu fier, cu cositor şi cu plumb. 13 [k] Iavanul, Tubanul şi Meşecul erau neguțătorii tăi; Făceau cu tine negoț cu [l] oameni şi vase de aramă. 14 Cei din casa [m] Togarmei aduceau La târgul tău cai, călăreți şi catâri. 15 Bărbații din [n] Dedan erau neguțătorii tăi; Țărmuri multe luau mărfurile tale; Adu-

[h] Isa. 14. 11.
[i] Isa. 23. 16.
[j] Vers. 4, 5.
[k] Ier. 49. 21.
[l] Isa. 23. 8.
[m] Iona 3. 6.
[n] Iov 2. 13.
[o] Cap. 32. 10.
[p] Cap. 27. 35.
[q] Cap. 27. 32.
[r] Isa. 23. 4.

Capul 27.
[a] Cap. 19. 1.
[b] Cap. 28. 2.
[c] Isa. 23. 8.
[d] Cap. 28. 12.
[e] Deut. 3. 9.
[f] Ier. 2. 10.
[g] 1 Reg. 5. 18.
[h] Ier. 46. 9.
[i] Vers. 3.
[j] Fac. 10. 4.
[k] Fac. 10. 2.
[l] Apoc. 18. 13.
[m] Fac. 10. 5.
[n] Fac. 10. 7.

ceau la tine bucăţi de fildeş şi abanos în schimb. 16 Siria făceà negoţ cu tine, cu mulţimea lucrurilor făcute de tine: Cu smaragd, purpur şi horbotă; Cu in subţire, mărgean şi agat veniau la târgul tău. 17 Iuda şi pământul lui Israel erau neguţătorii tăi, Cu [o] grâu de [p] Minit şi cu turte, Cu miere, cu oleiu şi cu [q] balsam, veniau la târgul tău. 18 Damascul *erà* neguţătorul tău cu mulţimea lucrurilor făcute de tine, Cu tot felul de avuţii, Pentru vinul de Elbon şi lâna albă. 19 Danul, Iavanul şi Moselul veniau la târgul tău Cu fier lucrat, casie şi trestie; *Cu acestea* făceau negoţ cu tine. 20 [r] Dedanul negustorià cu tine cu pânzăturile de preţ pentru care. 21 Arabia şi toţi mai marii [s] Kedarului erau neguţătorii tăi, Cari negoţiau cu tine Cu miei, berbeci şi ţapi. 22 Neguţătorii din [t] Şeba şi din Raama negoţiau cu tine, Cu miruri alese; Cu tot *felul de* pietrii scumpe şi cu aur veniau la târgul tău. 23 [u] Haranul, Cannehul şi Edenul, Neguţătorii [v] Şebei, ai Assurului *şi* ai Chilmadului negoţiau cu tine. 24 Negoţiau cu tine în tot felul *de lucruri*: Cu vestminte în vânăt şi brodate, Şi cu lăzi de adamasc, legate cu funii, şi făcute din cedru, La târgul tău. 25 [x] Corăbiile Tarşişului erau caravanele negoţului tău; Aşà erai umplut, Şi ajunseseşi măreţ foarte, [y] în mijlocul mărilor. 26 Vâslaşii tăi te duceau pe ape mari; *Dar* [z] vântul de răsărit te-a sfărâmat în mijlocul mărilor. 27 [a] Avuţiile tale şi târgurile tale, Negoţul tău, marinarii tăi şi cârmacii tăi, Cei ce dregeau spărturile tale, şi cei ce făceau negoţul tău, Şi toţi bărbaţii tăi de resbel, ce *erau* în tine, Şi toată mulţimea din tine, Căzut-au în mijlocul mării, în ziua căderii tale. 28 Ţinuturile *tale* [b] s'au cutremurat, La vuetul strigătului cârmacilor tăi; 29 Şi [c] toţi vâslaşii, Marinarii *şi* toţi cârmacii mării, Pogorîndu-se din corăbiile lor, Se pun pe pământ; 30 Strigă cu vocea lor asupră-ţi, Şi se plâng cu amar, [d] Presară pulbere pe capetele lor, *Şi* [e] se tăvălesc în cenuşă; 31 [f] Se rad *până la* pleşuvie pentru tine, Se îmbracă în saci, Şi te plâng cu amărăciunea sufletului, cu plângere amară. 32 În vaetul lor [g] ridică plângere pentru tine, Şi te plâng, *zicând*: [h] „Cine *mai este* ca Tirul, Cel amuţit în mare“? 33 Când mărfurile tale treceau mările, Tu săturai popoare multe; Cu mulţimea averilor tale şi a negoţului tău, Ai înavuţit pe regii pământului. 34 Şi acum *când* eşti sfărâmat de mări, în adâncurile apelor, Negoţul tău şi toată mulţimea ta a căzut cu tine! 35 Toţi locuitorii ţărmurilor se îngrozesc de tine, Şi regii lor se înfioară, Feţele *lor* se turburâ. 36 Neguţătorii popoarelor fluerâ asupră-ţi; *Într'o* clipă te-ai pierdut, şi în veci nu *vei* mai *fi*.

Împotriva regelui dela Tir.

28 A mai fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, vorbeşte către Domnul Tirului: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că inima ta *s'a* înălţat, şi [a] ai zis: „Eu *sunt* Dumnezeu, *Şi* şed *pe* scaunul lui Dumnezeu [b], în mijlocul mărilor“; [c] Deşi eşti om şi nu Dumnezeu; Şi-ţi înalţi inima, ca şi *cum ar fi* inima de Dumnezeu; 3 Iată-te [d] mai înţelept decât Daniel! Nici o taină nu te doboară; 4 Cu înţelepciunea ta şi cu mintea ta făcutu-ţi-ai avere, Şi ai adunat în tezaurele tale aur şi argint: 5 [e] Cu desăvârşirea înţelepciunii tale îmmulţitu-ţi-ai avuţiile tale cu negoţul tău; Deci de avuţie înălţatu-ţi-ai inima. 6 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că ţi-ai înălţat inima, ca şi *cum ar fi* inimă de Dumnezeu, 7 Iată, deaceea voiu aduce asupră-ţi pe străini, Pe [f] cele mai grozave dintre popoare, Şi vor scoate săbiile lor asupra frumuseţei înţelepciunii tale, Şi vor pângări strălucirea ta. 8 În

o 1 Reg. 5. 9,11. *p* Jude. 11. 33. *q* Ier. 8. 22. *r* Fac. 25. 3. *s* Fac. 25. 13. *t* Fac. 10. 7. *u* Fac. 11. 31. *v* Fac. 25. 3. *x* Ps. 48. 7. *y* Vers. 4. *z* Ps. 48. 7. *a* Prov. 11. 4. *b* Cap. 26. 15,18. *c* Apoc. 18. 17, etc. *d* Iov. 2. 12. *e* Est. 4. 1, 3. *f* Ier. 16. 6. *g* Cap. 26. 17. *h* Apoc. 18. 18. — *Capul 28.* *a* Vers. 9. *b* Cap. 27. 3, 4. *c* Isa. 31. 3. *d* Zech. 9. 2. *e* Ps. 62. 10. *f* Cap. 30. 11.

groapă te vei pogorî. Și vei murî cu moartea celor uciși, în mijlocul mărilor. 9 Au mai [g] zice-vei: „Sunt Dumnezeul“, celui ce te va ucide! Căci om și nu Dumnezeu *vei fi*, În mânile celui ce te va rănì de moarte. 10 Murì-vei de mâna străinilor, cu moartea celor [h] necircumcișì; Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeul. 11 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 12 Fiul omului, [i] înalță plângere asupra regelui Tirului, Și-i zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: *Ajuns-ai* până la desăvârșirea cea mai înaltă, *Ești* [j] plin de înțelepciune, și desăvârșit în frumusețe. 13 Fost-ai în [k] Eden, grădina lui Dumnezeu; Tot *felul de* pietrii prețioase te-au acoperit: Sardonicul, topazul și adamantul, Crisolitul, onicul și berilul, Safirul, smaragdul, carbunculul și aurul. Acordul [l] tamburelor tale și al flautelor tale erà pregătit pentru tine, Pentru ziua nașterii tale. 14 Erai un [m] cherubim cu *aripi* întinse și acoperitoare, Și pusu-te-am pe [n] muntele cel sfânt al lui Dumnezeu; Umblat-ai în mijlocul pietrilor înfocate. 15 Fost-ai desăvârșit în căile tale, din ziua nașterii tale, Până când s'a aflat nedreptate în tine. 16 De mărirea negoțului tău, Umplutu-s'a lăuntrul tău de sîlnicie, și ai păcătuit; Deaceea te voiu aruncà depe muntele lui Dumnezeu, ca pe un *lucru* spurcat; Și te voiu nimicì, [o] cheruvimule acoperit, din mijlocul pietrilor înfocate. 17 De frumusețea-ți [p] înălțatu-ți-s'a inima; Stricatu-ți-ai înțelepciunea, prin strălucirea ta; *Dar* te voiu aruncà la pământ; Și te voiu dà înaintea regilor, ca să fii de priveliște. 18 Prin mulțimea fărădelegilor tale, prin nedreptatea negoțului tău, Pângărit-ai templurile tale; Deaceea voiu scoate foc din tine, Care te va mistuì, și în cenușă te voiu preface pe pământ, Înaintea tutulor celor ce te privesc. 19 Toți câți te cunosc între popoare se vor îngrozì de tine; [q] *Într'o* clipă vei fi pierdut, și în veci nu *vei* mai *fi*.

Căderea Sidonului.

20 Și a mai fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 21 Fiul omului, îndreaptă-ți fața [s] către Sidon, și profețește asupră-i, 22 Și zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: [t] Iată, eu *sunt* împotrivă-ți, Sidonule. Și mă voiu mărì în mijlocul tău; *Și* [u] vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu face judecățile *mele* într'însul, *Și* mă voiu [v] sfinți în el. 23 [x] Căci voiu trimite asupră-i ciumă, și sânge pe ulițele lui, Și cei de moarte răniți, vor cădeà în mijlocul său, De sabia, *ce va venì* asupră-i din toate părțile; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 24 Și nu va mai fi pentru casa lui Israel Nici un [y] spin împungător, și nici un scaiu aducător de dureri, Din partea celor ce-l înconjoară, *și*-l disprețuesc; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul.

Liniștea sigură a Israelului.

25 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Când voiu [z] adunà casa lui Israel dintre popoarele, Între care sunt împrăștiați, Și mă voiu [a] sfinți între ei înaintea popoarelor; Atuncia vor locuì în pământul lor, pe care l-am dat servului meu Iacob. 26 Vor [b] locuì într'însul în siguranță, Vor [c] zidì case, și vor [d] sădì vii: Da, vor locuì în siguranță, Când voiu săvârșì judecățile mele, asupra tutulor celor de prin prejur, care-i disprețuesc; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul lor.

Profețiì asupra Egiptului.

29 În anul al zecelea, în *luna* a zecea, la douăsprezece ale lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, [a] îndreaptă-ți fața împotriva lui Faraon, regele Egiptului, și profețește asupră-i și [b] asupra a tot Egiptul; 3 Vorbește și zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: [c] Iată, eu *sunt* împotrivă-ți, Faraoane, rege al Egiptu-

							Capul 29.
g Vers. 2.	*k* Cap. 31. 8, 9.	*n* Cap. 20. 40.	*q* Cap. 26. 21.	*u* Ps. 9. 16.	*z* Isa. 11. 12.	*c* Isa. 65. 21.	*a* Cap. 28. 21.
h Cap. 31. 18.	*l* Cap. 26. 13.	*o* Vers. 14.	*r* Cap. 6. 2.	*v* Cap. 20. 41.	*a* Vers. 22.	*d* Ier. 31. 5.	*b* Isa. 19. 1.
i Cap. 27. 2.	*m* Esod. 25	*p* Vers. 2, 5.	*s* Isa. 23. 4, 12.	*x* Cap. 38. 22.	*b* Ier 23. 6.	—	*c* Ier. 44. 30.
j Cap. 27. 3.			*t* Esod 14. 4, 17.	*y* Num. 33 55.			

lui! [d] Crocodilul cel mare, ce șade culcat, în mijlocul fluviilor sale; [e] Care a zis: „Fluviul acesta *este* al meu, și eu pentru mine *l*-am făcut“. 4 Dar [f] voiu pune cârligul în fălcile tale, Și voiu lipì de solzii tăi pe peștii fluviului tău, Și te voiu scoate din mijlocul fluviilor tale Cu toți peștii fluviilor tale, *ce* sunt lipiți, de solzii tăi. 5 Și te voiu aruncà în pustiu, Pe tine și pe toți peștii fluviilor tale; Vei cădeà pe fața câmpului; [g] Nu te vei adunà, nici vei fi strâns; [h] Te voiu dà spre mâncare Fiarelor pământului și paserilor cerului; 6 Și toți locuitorii Egiptului Vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Pentru că ai fost *ca* [i] un toeag de trestie pentru casa lui Israel, 7 [j] Când ei s'au agățat cu mâna de tine, Tu te-ai rupt, și le-ai străpuns tot umărul lor; Și când ei s'au răzâmat de tine, Te-ai rupt, și ai scrântit șoldurile lor. 8 Deaceea, așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu voiu aduce asupră-ți sabie. Și voiu stârpì din tine om și vită; 9 Și pământul Egiptului va ajunge pustiu și deșert; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul; Pentru că el a zis: „Fluviul *este* al meu, și eu *l*-am făcut“. 10 Deaceea iată, eu *sunt* împotriva ta și împotriva fluviilor tale; Și voiu face pământul Egiptului cu totul deșert *și* pustiu, Dela Migdol, până la Siene și până la hotarul Etiopiei. 11 Picior de om nu va trece printr'însul, Nici picior de vită nu va trece printr'însul, Și nici va fi locuit patruzeci de ani. 12 Căci voiu preface pământul Egiptului într'un pustiu În mijlocul țărilor deșerte, Și cetățile lui vor fi prefăcute într'un deșert, în mijlocul cetăților pustiite, patruzeci de ani: Și voiu împrăștià pe Egipteni între popoare, Și-i voiu risipì prin țări. 13 Totuși așà zice Domnul, Dumnezeul: La sfârșitul celor patruzeci de ani voiu adunà pe Egipteni, Dintre popoarele, între care au fost împrăștiați; 14 Voiu întoarce pe prinșii Egiptului, Și-i voiu aduce iarăși *în* pământul Patros, În pământul obârșiei lor: Și acolo vor ajunge un regat umilit. 15 Va fi mai umilit decât *toate* regatele, Și nu se va mai înălță preste popoare; Căci eu îi voiu micșorà, ca să nu mai domnească preste popoare. 16 Și el nu va mai fi casei lui Israel spre încredere, Amintindu-*i* fărădelegea *ei, ce a făcut-o*, Pecând căutau la el; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul. 17 Și în anul al douăzeci și șeaptelea, în *luna* întâia, în *ziua* întâia a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 18 Fiul omului, Nebucodonosor, regele Babilonului, a făcut pe oastea sa Să servească serviciu mare asupra Tirului; Tot capul *a* pleșuvit, și tot umărul s'a jupuit, Dar n'a luat dela Tir, nici el, nici oastea lui, plată, Pentru serviciul ce a făcut asupră-i. 19 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată eu dau pământul Egiptului lui Nebucodonosor, regele Babilonului, Care va luà mulțimea lui, Va răpì prada lui, și-l va jăfuì; Și aceasta va fi plata oastei lui. 20 *Ca* o plată a sa, pentru care a servit, datu-i-am pământul Egiptului, Pentru că a lucrat pentru mine, zice Domnul, Dumnezeul. 21 În ziua aceea voiu face să înflorească cornul casei lui Israel, Și-ți voiu dà deschiderea gurii în mijlocul lor; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Nebucodonosor dărâmă puterea Egiptului, a aliaților și a regelui său.

30 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, profețește, și zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: [a] Văitați-vă, „Vai de ziuă!“ 3 Căci [b] aproape *este* ziua, Da, ziua Domnului *este* aproape; Zi *plină* de nouri va fi timpul *sfârșitului* popoarelor. 4 Căci va venì asupra Egiptului sabia, Și va fi cutremur mare în Etiopia, Când, cei de moarte răniți, vor cădeà în Egipt, Și [c] se va luà mulțimea lui, Și se vor surpà [d] temeliile lui: 5 Etiopia *și* Libia și Lidia, Și [e] tot poporul cel amestecat, și Chubul, Și fiii țării aliate, Vor cădeà cu dânșii

d Ps. 74. 13, 14. *e* Cap. 28. 2. | *f* Isa. 37. 29. *g* Ier. 8. 2. | *h* Ier. 7. 33. | *i* 2 Reg. 18. 21. Isa. 36. 6. | *j* Ier. 37. 5.7,11. — | *Capul 30.* *a* Isa. 13. 6. | *b* Zef. 1. 7. *c* Cap. 29. 19. | *d* Ier. 50. 15. *e* Ier. 52. 30, 34

de sabie. 6 Așà zice Domnul. Vor cădeà și cei ce sprijinesc pe Egipt; Și îngâmfarea în puterea sa se va înjosì; [f]Dela Migdol, până la Siene vor cădeà într'însul de sabie, Zice Domnul, Dumnezeul. 7 [g]Și se vor pustiì în mijlocul țărilor pustiite, Și cetățile lui vor fi în mijlocul cetăților pustiite. 8 Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu pune foc în Egipt, Și *când* se vor sfărâmà toți cei ce-l ajutau. 9 În ziua aceea [h]vor ieși dela mine soli în corăbii, Ca să spăimânte pe Etiopenii cei fără temere; Și va venì asupră-le cutremur mare, ca în ziua Egiptului; Căci iată, vine! 10 Așà zice Domnul, Dumnezeul: [i]Voiu face să înceteze mulțimea Egiptului, Prin mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului. 11 El și poporul său cu dânsul, [j]cei mai groaznici dintre popoare Vor fi adușì să strice țara, Și vor scoate săbiile lor asupra Egiptului, Și vor umpleà țara de ucișì: 12 Și [k]eu voiu secà râurile: Și voiu [l]dà țara în mânile răilor; Și voiu pustiì țara și tot ce este într'însa, Prin mânile străinilor; Eu Domnul am vorbit. 13 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Voiu [m]nimicì și idolii, Și voiu face să înceteze chipurile din Nof; [n]Și nu va mai fi Domn din pământul Egiptului; [o]Și voiu răspândì temere în pământul Egiptului. 14 Și voiu pustiì [p]Patrosul. Și voiu pune foc [q]în Zoan, [r]și voiu săvârșì judecăți în No; 15 Și voiu vărsà mânia mea asupra Sinului, *(Pelus)* cetățuea Egiptului, Și voiu stârpì mulțimea din No. 16 Și voiu pune foc în Egipt; Chinurile vor cuprinde Sinul, Noul se va despicà, Și Noful de inamici, ziua *mare*: 17 Tânării Avenului și ai Pibesetului vor cădeà de sabie, Și se vor duce prinși. 18 În Tafnes se va întunecà ziua, Când voiu sfărâmà acolo zăvoarele Egiptului; Și îngâmfarea în puterea sa va încetà într'însul; Nour îl va acoperì, Și fiicele sale se vor duce prinse. 19 Așà voiu săvârșì judecățile *mele* asupra Egiptului; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 20 Și în anul al unsprezecelea, în *luna* întâia, la șeapte ale lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 21 Fiul omului, eu am sfărâmat brațul lui Faraon, regele Egiptului; Și iată, nu i-se vor face legături, ca să se tămăduească, Ca *nu* înfășurându-se cu legături să capete putere, spre a ținea *sabia*. 22 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* împotriva lui Faraon, regele Egiptului, Și-i voiu frânge *amândouă* brațele sale, pe cel tare și pe cel frânt; Și voiu face, ca să cadă sabia din mâna lui. 23 Și voiu împrăștià pe Egipteni între popoare, Și-i voiu risipì prin țări. 24 Și voiu întărì brațele regelui Babilonului, Și voiu pune în mâna sa sabia mea; Dar brațele lui Faraon le voiu sfărâmà, Și va suspinà înaintea lui cu suspinele celui rănit de moarte. 25 Dar brațele regelui Babilonului le voiu întărì; Și brațele lui Faraon vor cădeà, Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu pune sabia mea, în mâna regelui Babilonului, Și o va întinde asupra pământului Egiptului, 26 Și când voiu împrăștià pe Egipteni între popoare, Și-i voiu risipì prin țări; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Atât regele Egiptului cât și regele Asiriei vor fi răsturnați.

31 Și în anul al unsprezecelea, în *luna* a treia, la *ziua* întâia a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, zi lui Faraon, regele Egiptului, și mulțimei sale: [a]Cu cine te asemeni în mărirea ta? 3 [b]Iată, Asirianul *eră ca* cedrul Libanului cel cu crengi frumoase, Cu pâlcuri adumbritoare și înalte; Până la vârful său eră tufos. 4 [c]Apele îl hrăniau, adâncul îl creșteà Cu râurile sale curgând în jurul rădăcinelor lui, Și trimițând părăele sale la toți *ceilalți* arbori ai câmpului, 5 Deaceea [d]înălțimea lui s'a ridicat mai pre sus de toți arborii câmpului, Crengile

[f] Cap. 29. 10. [g] Cap. 29. 12. [h] Isa. 18. 1, 2. | [i] Cap. 29. 19. [j] Cap. 28. 7. | [k] Isa. 19. 5, 6. [l] Isa. 19. 4. | [m] Isa. 19. 1. [n] Zech. 10. 11. | [o] Isa. 19. 16. [p] Cap. 29. 14. | [q] Ps. 78. 12, 43. [r] Nah. 3 8, 9, 10. | *Capul 31.* [a] Vers. 18. [b] Dan. 4. 10. | [c] Ier. 51. 36. [d] Dan. 4. 11

lui s'au îmmulțit, și ramurile lui s'au lungit. Întinzându-se de mulțimea apelor. 6 Toate [e] paserile cerului în ramurile lui își făceau cuiburile lor: Toate fiarele câmpului fătau supt crăcile sale, Și la umbra lui ședeau toate popoarele cele mari. 7 Erà deci frumos prin mărimea sa, Prin lungimea crăcilor sale; Căci rădăcinile lui erau lângă ape mari. 8 Nici un cedru din [f] grădina lui Dumnezeu nu-l întreceà: Ciparoșii nu se asemănau nici cu crăcile sale, Și castanii nu erau nici ca ramurile lui; Nici un arbore în grădina lui Dumnezeu nu-i sămănà în frumusețe. 9 Făcutu-l-am frumos prin mulțimea ramurilor sale, Încât toți arborii Edenului, ce *se aflau* în grădina lui Dumnezeu îl pizmuiau. 10 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că te-ai înălțat cu statura, *Și ai făcut casi acela* al căruia și vârful erà între tufiș, Și [g] și-a înălțat inima sa pe înălțarea sa: 11 Deaceea l-am dat în mânile celui mai tare dintre popoare, Care s'a purtat cu dânsul după răutatea sa: L-am alungat. 12 Și străinii, popoarele [h] cele mai cumplite, l-au tăiat. Și l-au părăsit; Căzut-au crăcile sale [i] pe munți și în toate văile. Și ramurile lui ruptu-s'au de toate păraele pământului; Și toate popoarele pământului s'au tras dela umbra lui, Și l-au părăsit. 13 [j] Pe dânsul, *acuma* căzut, șed toate paserile cerului, Și toate fiarăle câmpului sunt pe ramurile lui. 14 Ca nici un arbore *adăpat* de apă să nu se înalțe pentru statura sa, Și să nu-și facă vârfuri între tufiș; Și pentru ca nici *unul din toți* arborii adăpați de apă, Să nu se încumeteze întru înălțimea sa: Căci [k] toți sunt dați morții, [l] celor mai de desupt ale pământului, Între fiii oamenilor, Cu cei ce se pogoară în groapă. 15 Așà zice Domnul, Dumnezeul: În ziua, în care s'a pogorît în infern, făcut-am să plângă *pentru dânsul*; Am acoperit adâncul pentru el; Am oprit fluviile lui, și opritu-s'au apele cele mari *ale lui*; Și am făcut ca Libanul să poarte jale pentru dânsul. Și toți arborii câmpului lâncezitu-s'au pentru el. 16 Făcut-am să se [m] înspăimânte popoarele de vuetul căderii sale, Când [n] l-am pogorît în infern cu cei ce se pogoară în groapă; Și toți arborii Edenului, cei aleși și frumoși ai Libanului, toți câți sunt adăpați de apă, S'au mângăiat în cele de desupt ale pământului! 17 Și aceștia s'au pogorît cu dânsul în infern, La cei uciși de sabie; Și ajutătorii lui, *cari* locuiau supt umbra lui, În mijlocul popoarelor. 18 Cu cine te asemeni deci tu în mărire, Și în mărime între arborii Edenului? Totuși te vei pogorî cu arborii Edenului, În cele mai de desupt ale pământului; Culcà-te-vei între cei necircumcișI, Cu cei uciși de sabie; *Da*, el, Faraon, și toată mulțimea lui, zice Domnul, Dumnezeul.

Egiptenii trebuie să între și ei în mormânt ca și celelalte popoare.

32 Și în anul al doisprezecelea, în luna a douăsprezecea, în *ziua* întâia a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, [a] ridică plângere pentru Faraon, regele Egiptului, și-i zi: [b] Tu semeni între popoare cu leul tânăr, [c] Și ești ca crocodilul în mări; Ai plecat către fluviile tale, Ai turburat apele cu picioarele tale, și ai [d] călcat fluviile lor. 3 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Deaceea eu, cu adunătură de multe popoare, voiu [e] întinde mrejele mele preste tine, Și te vor trage în latul meu; 4 [f] Te voiu aruncà pe pământ, Te voiu asvârlì pe fața câmpului; [g] Voiu face să steà pe tine toate paserile cerului; Voiu sătură din tine fiarele a tot pământul; 5 Voiu pune carnea ta [h] pe munți, Și voiu umpleà văile cu stârvul tău; 6 Voiu adăpà cu sângele tău pământul, unde tu plutești, Până la munți; Și păraele se vor umplea de tine. 7 Și când te vei stinge,

---

e Dan. 4. 12. f Fac. 2. 8. g Dan. 5. 20. | h Cap. 28. 7. i Cap. 32. | j Isa. 18. 6. k Ps. 82 | l Cap. 32. 18. m Cap. 26. 15. | n Isa. 14. 15. — | *Capul 32.* a Cap. 27. 2. b Cap. 19. 3, 6. | c Cap. 29. 3. d Cap. 34. 18. e Osea. 7. 12 | f Cap. 29. 5. g Cap. 31. 13 h Cap. 31. 12.

[i]Voiu acoperì cerul, şi voiu întunecà stelele lui; Voiu învelì cu nouri soarele, şi luna nu va lucì cu lumina sa. 8 Pentru tine voiu face să se întunece toţi luminătorii cei strălucіţi ai cerului, Şi voiu pune întunerec preste pământul tău, zice Domnul, Dumnezeul. 9 Şi voiu face ca să se înspăimânte inima multor popoare, Când voiu aduce *ştirea* sfărâmării tale între popoarele Din ţările, ce tu nu le-ai cunoscut. 10 Şi voiu face ca multe popoare [j]să se îngrozească de tine, Şi regilor lor li se va sbârlì părul asuprà-ţi, Când îmi voiu mişcà sabia pe dinaintea lor: Şi pe *toată* clipa [k]vor tremurà, Fiecare pentru sine, în ziua căderii tale. 11 [l]Căci aşà zice Domnul, Dumnezeul: Sabia regelui Babilonului va venì asuprà-ţi; 12 Voiu face să cadă mulţimea ta, prin săbiile celor viteji, Cari toţi sunt[m] cei mai cumpliţi ai popoarelor; [n]Vor răsturnà mândria Egiptului, Şi toată mulţimea lui se va nimicì. 13 Şi voiu face să peară toate vitele lui, de lângă apele cele mari, Şi [o]picior de om nu va mai turburà aceste *ape*, Şi nici copite de vită nu le vor mai turburà. 14 Atuncia voiu face să se liniştească apele lor, Zice Domnul, Dumnezeul. 15 Când voiu face pământul Egiptului pustiu, Şi ţara o voiu deşertà de *tot* ce *este* într'însa: Când voiu lovì pe toţi cei ce locuesc în ea, [p]Atuncia vor cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. 16 *Şi* aceasta *este* [q]plângerea, ce vor cântà; Fiicele popoarelor o vor cântà; O vor cântà pentru Egipt Şi pentru toată mulţimea lui, zice Domnul, Dumnezeul. 17 Şi în anul al doisprezecelea, în a cincisprezecea *zi* a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 18 Fiul omului, suspină pentru mulţimea Egiptului, şi spune cum [r]se va pogorî *Şi* el şi fetele popoarelor celor măreţe, În cele mai de desupt ale pământului, cu cei pogorîţi în groapă. 19 [s]Decât cine eşti tu mai frumos? [t]Pogoară-te, şi culcă-te între cei necircumcişi! 20 Cădeà-vor în mijlocul celor ucişi de sabie; Sabia s'a şi dat *inamicului!* Trageţi-l *în mormânt pe el* şi pe toată mulţimea lui. 21 [u]Cei mai puternici dintre viteji de dânsul vor vorbì, Din mijlocul infernului, *şi* de cei ce l-au ajutat; [v]Pogorîtu-s'au şi culcatu-s'au necircumcişii ucişi de sabie. 22 Acolo *este*[x] Asirianul şi toată ceata lui; mormintele ei *stau* în juru-i; Toţi *sunt* ucişi, căzuţi de sabie. 23 [y]Mormintele lor pusu-s'au în locul cel mai adânc al groapei, Şi mormintele cetei lui stau în juru-i; Toţi *sunt* ucişi, căzuţi de sabie, Cei ce [z]răspândeau teamă în pământul celor vii. 24 Acolo *este* [a]Elamul şi toată mulţimea lui, în jurul mormântului său, Toţi *sunt* ucişi, căzuţi de sabie, [b]Pogorîţi necircumcişi, în cele de desupt ale pământului, [c]Cei ce răspândeau teama de ei, în pământul celor vii; Şi duc ruşinea lor cu cei pogorîţi în groapă. 25 Pusu-i-s'a patul, lui şi mulţimei sale, În mijlocul celor morţi; *şi* mormintele lor *stau* în juru-i, Aceşti toţi necircumcişi, ucişi de sabie; Deşi frica de ei erà răspândità în pământul celor vii, Totuşi duc ruşinea lor la cei pogorîţi în groapă, *Şi se* pun la un loc cu cei ucişi. 26 Acolo *este*[d] Meşecheanul, Tubaleanul, Şi toată mulţimea lui: *şi* mormintele lor *stau* în jurul lor; Aceştia toţi *sunt* necircumcişi, ucişi de sabie, Deşi frica de ei erà răspândità în pământul celor vii. 27 Să nu se culce cu cei mai viteji dintre necircumcişii cari *au* căzut? Cari s'au pogorît în infern cu armele lor de resbel, Şi *cari* au pus săbiile lor supt capetele lor, Şi *uneltele* fărădelegilor lor pe oasele lor; Deşi *erau* frica celor puternici în pământul celor vii. 28 Da, sfărâmà-te-vei şi tu şi cei necircumcişi, Şi te vei culcà cu cei ucişi de sabie. 29 Acolo *este* Edomul, regii săi şi toţi mai marii săi, Cari cu *toată* puterea lor şed *acuma* între

[i] Isa. 13. 10. [j] Cap. 27. 35. [k] Cap. 26. 16. [l] Ier. 46. 26. [m] Cap. 28. 7 [n] Cap. 29. 19. [o] Cap. 29 11. [p] Esod. 7. 5. [q] 2 Sam. 1 17. [r] Cap. 26 20. [s] Cap. 31. 2, 18. [t] Vers. 21, 24. etc. [u] Isa. 1. 31. [v] Vers. 19, 25, etc. [x] Vers. 24, 26, 29, 30. [y] Isa. 14. 15 [z] Cap. 26. 17. [a] Ier. 49 34, etc. [b] Vers. 21. [c] Vers. 23. [d] Fac. 10. 2.

cei uciși de sabie: Culcatu-s'au cu cei necircumcișì Și cu cei pogorîți în groapă. 30 Acolo *sunt* domnii dela meazănoapte; toți aceștia Și toți Sidonienii s'au pogorît cu cei uciși, Cu *toată* teama, ce răspândeau prin puterea lor, sunt rușinați, Și s'au culcat necircumcișì cu cei uciși de sabie, Și duc rușinea lor cu cei pogorîți în groapă. 31 Pe aceștia îi va vedeà Faraon, Și se va mângăià pentru toată mulțimea lui, Faraon și toată oastea lui, cei uciși de sabie, zice Domnul, Dumnezeul. 32 Deși am și răspândit teama de dânsul în pământul celor vii; Totuși el se va culcà cu cei necircumcișì, Cu cei uciși de sabie, Faraon și toată mulțimea lui, zice Domnul Dumnezeul.

Despre datoria păzitorilor duhovnicești.

33 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, vorbește [a] fiilor poporului tău, și zi-le: [b] Când voiu aduce sabia asupra *vre*-unei țări, Și poporul acestei țări va luà un om oarecare din mijlocul său, Și și-l va pune [c] păzitor; 3 Și acesta văzând sabia venind asupra țării, Va suflà din trâmbiță, și va deșteptà pe popor; 4 Atuncia cel ce a auzit vocea trâmbiței, și nu se va ferì, Și sabia venind, îl va răpì, [d] Sângele aceluia fi-va pe capul său. 5 A auzit vocea trâmbiței, și nu s'a ferit; Sângele lui va fi asupra lui; Dar cine se va ferì, își va mântuì viața. 6 Iar dacă păzitorul, văzând că sabia vine, Nu va suflà din trâmbiță, și poporul nu se va ferì, Și sabia venind, va răpì pe *vre*-unul din ei; [e] Pentru fărădelegea sa răpì-se-va acesta, Dar sângele său îl voiu cere din mâna păzitorului. 7 [f] Și tu, fiul omului! Eu te-am pus păzitor preste casa lui Israel; Ascultă deci cuvântul din gura mea, și-i deșteaptă din partea mea. 8 Când zic celui nelegiuit: Nelegiuitule, vei murì; Și tu nu vei vorbì, ca să deștepți pe cel nelegiuit dela calea sa, Acest nelegiuit murì-va pentru fărădelegea sa, Dar din mâna ta voiu cere sângele său. 9 Iar dacă tu vei deșteptà pe cel nelegiuit, ca să se întoarcă dela calea sa, Și el nu se va întoarce dela calea sa, El va murì pentru fărădelegea sa, Dar tu îți vei mântuì viața.

Bunătatea și dreptatea lui Dumnezeu.

10 Deaceea tu, fiul omului, zi casei lui Israel: Voi așà vorbiți *și* ziceți: „Dacă fărădelegile noastre și păcatele noastre *sunt* asupra noastră, și noi pentru [g] dânselepierim, Atuncia [h] cum de mai trăim?“ 11 Zi-le: Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul, [i] Nu mă plac în moartea celui nelegiuit, Ci să se întoarcă cel nelegiuit dela calea sa, și să trăească; Întoarceți-vă, întoarceți-vă dela căile voastre cele rele! Căci [j] de ce să muriți, casă a lui Israel? 12 Deaceea tu, fiul omului, zi fiilor poporului tău: [k] Dreptatea celui drept nu-l va mântuì În ziua nelegiuirii lui; Nici cel nelegiuit [l] nu va murì pentru nelegiuirea sa În ziua, în care se va întoarce dela ea; Nici cel drept nu va trăì pentru *dreptatea* sa În ziua, în care va păcătuì. 13 Când voiu zice celui drept, Că va trăì, Și el, [m] încrezându-se în dreptatea sa, va face nedreptate; Toată dreptatea lui nu se va *mai* amintì, Ci va murì în nedreptatea, ce a făcut-o. 14 Și [n] când voiu zice celui nelegiuit: Vei murì: Dar el, întorcându-se dela păcatul său, va face drept și dreptate: 15 *Dacă* cel nelegiuit va [o] înapoià amanetul; Va [p] întoarce lucrul răpit; Va umblà în [q] așezămintele vieții, nefăcând nedreptatea: El va trăì, nu va murì; 16 [r] Toate păcatele ce a făcut, nu i-se vor *mai* amintì; A făcut drept și dreptate; va trăì. 17 [s] Dar fiii poporului tău zic: „Calea Domnului nu este dreaptă;“ Dar calea lor nu este dreaptă. 18 [t] Când cel drept se va întoarce dela dreptatea lui, Și va face nedreptate, În ea va murì. 19 Și când cel nelegiuit se va întoarce dela nelegiuirea sa, Și va

Capul 33.
a Cap. 3. 11.
b Cap. 14. 17.
c Osea. 9. 8.
d Cap. 18. 13.
e Vers. 8.
f Cap. 3. 17, etc.
g Cap. 24. 23.
h Isa. 49. 14.
i 2 Pet. 3. 9.
j Cap. 18. 31.
k Cap. 3. 20.
l 2 Cron. 7. 14.
m Cap. 3. 20
n Cap. 3. 18, 19.
o Cap. 18. 7.
p Luc. 19. 8.
q Lev. 18. 5.
r Cap. 18. 22.
s Vers. 20.
t Cap. 18. 26, 27.

face drept și dreptate. În ele va trăi. 20 Dar voi ziceți: [u] „Calea Domnului nu este dreaptă;“ Casă a lui Israel, judecà-vă-voiu pe fiecare după căile sale.

Știre despre dărâmarea Ierusalimului.

21 Și în anul al doisprezecelea [v] al strămutării noastre, în *luna* a zecea, la cinci ale lunei, a venit la mine [x] un scăpat din Ierusalim, zicând: [y] Cetatea este bătută.

22 Și [z] mâna Domnului a fost asupra mea seara, mai nainte de a venì scăpatul acela, și mi-a deschis gura, înainte de a venì *acela* la mine dimineața; și [a] am deschis gura mea, și n'am mai tăcut. 23 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 24 Fiul omului, [b] cei ce locuesc [c] ruinele acele, în pământul lui Israel, vorbesc și zic: [d] Abraam *numai* unul a fost, și a moștenit *acel* pământ, [e] dar noi *suntem* mulți, *cu atât mai mult* datu-ni-s'a pământul spre moștenire: 25 Deaceea zi-le: Așà zice Domnul, Dumnezeul: [f] Voi mâncați *carne* cu sânge, Și [g] ridicați ochii voștri spre idolii voștri, și [h] vărsați sânge: Și să moșteniți pământul *acela*! 26 Vă încredeți în sabia voastră, Faceți urîciuni, și [i] pângăriți fiecare pe femeia aproapelui său, Și să moșteniți pământul acela! 27 Vorbește astfel către ei: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Viu sunt! [j] cei ce *șed* în ruini de sabie vor cădeà, Și pe cel ce *șeade* în câmp, îl [k] voiu dà fiarelor spre mâncare; Și cei ce *șed* în întărituri și [l] în peșteri, vor murì de ciumă. 28 [m] Căci voiu *face* pământul *vostru* pustiu *și* deșert, Și [n] mândria puterii lui va încetà; Și [o] munții lui Israel vor rămâneà deșerți, fără să fie cine să treacă prin *ei*. 29 Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu face pământul *vostru* pustiu și deșert, Pentru toate urîciunile câte au făcut.

Predică nouă de mustrare.

30 Și tu, fiul omului! *Iată*, fiii poporului tău vorbesc de tine, Pe la ziduri și din pragurile caselor, Și [p] vorbesc unul către altul, Și fiecare către fratele său, zicând: Veniți, și auziți cuvântul, Ce a ieșit dela Domnul; 31 Și [q] vin către tine, cum vine poporul, Și poporul meu [r] *stă* înaintea ta, Și ascultă cuvintele tale, dar nu le fac; [s] Căci ei fac *dintr'însele* o cântare plăcută gurei lor, *Dar* [t] inima lor umblă după câștig nedrept. 32 Și iată, tu *ești* pentru dânșii ca o cântare plăcută A unui *om* cu voce frumoasă, Sau care cântă frumos din instrumente; Căci ei ascultă cuvintele tale, dar nu le fac. 33 Dar când va venì *știrea* (și *iată*, se apropie), Atuncia vor cunoaste, că a fost un profet în mijlocul lor.

Prorocire împotriva păstorilor necredincioși.

34 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, profețește împrotriva [a] păstorilor lui Israel, profețește, și zi-le: Așà zice Domnul, Dumnezeul păstorilor: [b] Vai de păstorii lui Israel, ce se păstoresc pe sine înșiși! Au păstorii nu trebue să păstorească turmele? 3 [c] Voi mâncați grăsimea, și vă îmbrăcați cu lâna, [d] Junghiați *oile* cele îngrășate, *dar* pe turmă n'o păstoriți: 4 [e] Pe cele slabe nu le întăriți, Și pe cele bolnave nu le vindecați, Pe cele *cu picioarele* frânte nu le legați, Pe cele fugărite nu le întoarceți, Și nici nu [f] căutați pe cele rătăcite; Ci le stăpâniți cu [g] silă și cu asprime. 5 [h] Și ele se [i] împrăștie, căci *n'au* păstor; [j] Și ajung de mâncare tuturor fiarelor câmpului, și se împrăștie. 6 Oile mele rătăcesc pe toți munții și pe tot dealul înalt; Da, pe toată fața pământului s'au împrăștiat oile mele, Și nu *este* cine să întrebe *de dânsele* și să *le* caute. 7 Deaceea ascultați, păstorilor, cuvântul Domnului; 8 Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul: Cu adevărat, fiindcă oile mele au ajuns de pradă, Și turma mea [k] a ajuns de mâncare tutulor fiarelor câm-

---

[u] Vers. 17.
[v] Cap. 1. 2.
[x] Cap. 24. 26.
[y] 2 Reg. 25. 4.
[z] Cap. 1. 3.
[a] Cap. 24. 27.
[b] Cap. 34 2.
[c] Vers. 27.
[d] Isa. 51. 2.
[e] Mic. 3. 11.
[f] Fac. 9. 4.
[g] Cap. 18. 6.
[h] Cap. 22. 6, 9.
[i] Cap. 18. 6. Vers. 24.
[j] Cap. 39. 4
[l] Jude. 6. 2.
[m] Ier. 44. 2,6,22.
[n] Cap. 7. 24.
[o] Cap. 6. 2, 3, 6.
[p] Isa. 29. 13.
[q] Cap. 14. 1.
[r] Cap. 8. 1.
[s] Ps. 78. 36, 37.
[t] Mat. 13. 22.

Capul 34.

[a] Cap. 33 24.
[b] Ier. 23. 1.
[c] Isa. 56. 11.
[d] Cap. 33.25,26.
[e] Vers. 16.
[f] Luc. 15. 4.
[g] 1 Pet. 5. 3.
[h] Cap. 33.21.28.
[i] 1 Reg. 22. 17.
[j] Isa. 56. 9.
[k] Vers. 5. 6.

pului. Fiindcă n'au păstor, și păstorii mei nu caută oile mele; [l]Ci păstorii *numai* pe sine se păstoresc, dar oile mele nu le păstoresc: 9 Deaceea ascultați, păstorilor, cuvântul Domnului: 10 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* împotriva păstorilor! Și[m] voiu, cere oile mele din mânile lor, Și-i voiu face să înceteze de a *mai* păstorì oile *mele;* Și nu se vor mai [n]păstorì păstorii pe sine înșiși; Căci eu voiu mântuì din gura lor oile mele, Și nu le vor *mai* fi de mâncare.

Domnul însuși vreà să pască oile sale și să le povățuească.

11 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul; Iată, eu voiu cercetà de oile mele, și le voiu căutà: 12 Ca păstorul, care, fiind în mijlocul turmei sale, Caută oile sale cele împrăștiate; Așà voiu căutà oile mele, Și le voiu mântuì din toate locurile, În care s'au împrăștiat, în ziua [o]*plină* de nouri și întunecoasă. 13 [p]Le voiu scoate dintre popoare. Le voiu adunà dintre țări, Și le voiu aduce in pământul lor; Și le voiu păstorì pe munții lui Israel, În văi și în toate locurile locuite ale pământului *lor*. 14 [q]Le voiu păstorì în pășune bună, Și stâna lor va fi pe munții înălțimei lui Israel; [r]Acolo se vor odihnì în staul bun, Și vor fi păstorite *în* pășuni grase, în munții lui Israel. 15 Eu voiu păstorì oile mele, și le voiu face să se odihnească, Zice Domnul, Dumnezeul. 16 [s]Voiu căutà cele rătăcite, Voiu întoarce pe cele fugărite, Voiu legà pre cele *cu picioarele* frânte, Și voiu întărì pre cele slabe; Voiu nimicì pe [t]cele grase *și* tari; *Dar* pre *celelalte* le voiu [u]păstorì cu dreptate. 17 Și voi, turma mea, așà zice Domnul, Dumnezeul: [v]Iată, eu voiu judecà între oaie și oaie, între berbeci și țapi. 18 *Au* pentru voi puțin lucru *este*, că pășunați pășunea cea bună, Iar rămășița pășunei voastre o călcați în picioare? Și că beți apă curată, Iar pe cealaltă o turburați cu picioarele voastre, 19 Așà că oile mele pășunează cele călcate de picioarele voastre, Și beau cele turburate de picioarele voastre! 20 Deaceea așà zice Domnul, Dumnezeul, de dânsele; [x]Iată, eu voiu judecà între oaia cea grasă și oaia cea slabă. 21 Pentrucă împingeți din coaste și din umeri, Și împingeți cu coarnele voastre pe toate *oile* cele slabe, Până ce le goniți afară; 22 Deaceea eu voiu mântuì oile mele, și nu vor mai fi de pradă; Și [y]voiu judecà între oaie și oaie.

Făgăduința unicului adevăratului păstor din casa lui David.

23 Și le voiu ridicà [z]păstor, care le va paște, [a]Pe servul meu David: El le va paște, și le va fi păstor. 24 [b]Eu, Domnul, le voiu fi Dumnezeu, Și servul meu David va fi [c]domn în mijlocul lor: Eu, Domnul, am vorbit. 25 [d]Voiu încheià cu dânsele legământ de pace; Și [e]voiu face să înceteze depe pământ fiarele cele rele; [f]În siguranță vor locuì *chiar* și în pustiu, și vor dormì în păduri. 26 Voiu face pe acestea și împrejurimile [g]colinei mele [h]binecuvântare, Și voiu [i]face să cadă ploaia la timp; [j]Ploaia binecuvântării va fi. 27 [k]Arborele câmpului își va dà fructul său, Și pământul își va dà venitul său, Și vor fi siguri în pământul lor; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu [l]sfărâmà legăturile jugului lor, Și-i voiu scăpà din mânile celor ce[m] s'au servit de dânșii. 28 Nu vor mai fi de pradă popoarelor, Și fiarele pământului nu-i vor *mai* mâncà; Ci vor locuì în siguranță, și nu *va fi* cine să-*i* spăimânte. 29 Și le voiu ridicà o odraslă cu renume, Și nu vor mai fi răpiți de foame în țară, Și nu vor mai purtà rușinea popoarelor: 30 Și vor cunoaște, că eu Domnul, Dumnezeul lor, *sunt* cu dânșii, Și *că* ei, casa lui Israel, *sunt* poporul meu, Zice Domnul, Dumnezeul. 31 Și voi, oile mele, oile pășunei mele, voi oameni *sunteți*, Și eu

l Vers. 2, 10. *m* Cap. 3. 18. *n* Vers. 2 8. *o* Cap 30. 3. *p* Isa. 65. 9, 10. *q* Ps. 23. 2. *r* Ier. 33. 12. *s* Luc. 5. 32. *t* Isa. 10. 16. *u* Ier. 10. 24. *v* Mat. 25. 32,33. *x* Vers. 17. *y* Vers. 17. *z* 1 Pet. 2. 25. *a* Ier. 30. 9. *b* Esod. 29. 45. *c* Cap. 37. 22. *d* Cap. 37. 26. *e* Osea. 2. 18. *f* Ier. 23. 6 *g* Isa. 56. 7. *h* Fac. 12. 2. *i* Lev. 26. 4. *j* Ps. 68. 9. *k* Lev 26. 4. *l* Lev. 26. 13. *m* Ier. 25. 14.

sunt Dumnezeul vostru, zice Domnul, Dumnezeul.

Nimicirea Edomului, inamicul lui Israel.

35 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, [a] îndreaptă-ţi faţa către [b] muntele Seir, şi [c] profeţeşte împotrivă-i. 3 Şi-i zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, munte al Seirului, eu *sunt* împotrivă-ţi, Şi [d] voiu întinde mâna mea asupră-ţi, Şi te voiu face pustiu şi deşert. 4 [e] Cetăţile tale în ruine le voiu preface, şi vei fi pustiu. Şi vei cunoaşte, că eu *sunt* Domnul! 5 [f] Pentrucă din vechiu ai purtat ură, Şi ai dat sabiei pe fiii lui Israel în timpul nenorocirii lui, [g] Când fărădelegea *lui a ajuns la* culme: 6 Deaceea viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul, Te voiu preface într'*un lac de* sânge, şi sângele te va urmări; [h] Fiindcă n'ai urît *vărsarea de* sânge, deaceea sângele te va goni. 7 Şi voiu preface muntele Seir în pustiu *şi* deşert; Voiu stârpì dintr'însul *şi* [i] pe cel ce duce şi pe cel ce se întoarce. 8 [j] Şi voiu umpleà munţii lui de ucişii lui; Şi vor cădeà cei ucişi de sabie În munţii tăi, în văile tale şi în toate râurile tale. 9 [k] Te voiu preface într'un deşert vecinic, şi cetăţile tale nu se vor mai locuì; [l] Şi veţi cunoaşte, că eu *sunt* Domnul. 10 Pentru că ai zis: Ale mele vor fi cele două popoare şi cele două ţări, Şi noi le vom [m] moştenì, Deşi [n] Domnul erà acolo: 11 Deaceea viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul, Mă voiu purtà *cu tine* [o] după mânia ta şi după gelozia ta. Cu care te-ai purtat din ură către ei; Şi mă voiu face lor cunoscut, când te voiu judecà; 12 [p] Şi vei cunoaşte, că eu, Domnul, am auzit toate blestemele, Ce le-ai spus asupra munţilor lui Israel, zicând: „Ajuns-au pustii, datu-ni-s'au spre mâncare.“ 13 Şi [q] cu gurile voastre v'aţi fălit asupră-mi, Şi aţi îmmulţit cuvintele voastre asupra mea; eu *le*-am auzit. 14 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: [r] Când tot pământul se va bucurà, *atuncia* pe tine te voiu preface în pustiu. 15 [s] Cum te-ai bucurat de moştenirea casei lui Israel, Fiindcă ea se pustiise; Aşà-ţi voiu face ţie: Vei ajunge pustiu, munte al Seirului şi tot Edomul, da, tot; Şi vor cunoaşte, ca eu *sunt* Domnul.

Mântuirea Israelului.

36 Şi tu, fiul omului, profeţeşte [a] munţilor lui Israel: Munţi ai lui Israel, ascultaţi cuvântul Domnului! 2 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Pentrucă [b] inamicul a zis de voi: Ha, ha! [c] până şi înălţimile cele vecinice au ajuns [d] moştenire nouă; 3 Deaceea profeţeşte, şi zi: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Fiindcă, *da*, fiindcă v'au prefăcut în deşert, şi v'au înghiţit cei din jurul vostru, Ca să ajungeţi moştenirea celorlalte popoare, [e] Şi v'aţi făcut de batjocură limbei, Şi de ocară popoarelor; 4 Deaceea munţi ai lui Israel, ascultaţi cuvântul Domnului, Dumnezeului; Aşà zice Domnul, Dumnezeul, munţilor şi dealurilor, Râurilor şi văilor, Ruinelor pustiite şi cetăţilor părăsite, Cari [f] au ajuns de pradă şi [g] de batjocură Celorlalte popoare de prin prejur; 5 *Da*, deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul; [h] Cu adevărat, în focul geloziei mele am vorbit De celelalte popoare şi de tot Edomul, [i] Care şi-au însuşit pământul meu, Cu toată bucuria inimei *lor*, *Şi* cu dispreţul sufletului, ca să-l deà prăzii: 6 Deaceea profeţeşte de pământul lui Israel, Şi spune munţilor şi dealurilor, Râurilor şi văilor: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, în gelozia mea şi în mânia mea am vorbit: Pentrucă aţi [j] purtat ocara popoarelor, 7 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: Eu am [k] ridicat mâna mea, *Jurându-mă*, că popoarele din jurul vostru vor purtà ruşinea lor. 8 Dar voi, munţi ai lui Israel, veţi dà crengi, Şi veţi purtà frupte pentru poporul meu Israel; Căci vor venì curând. 9 Căci iată, eu sunt pentru voi, şi mă voiu întoarce spre voi. Şi veţi fi lucraţi şi semănaţi. 10 Şi voiu îmmulţì

Capul 35.
a Cap. 6. 2.
b Deut. 2. 5.
c Ier. 49. 7, 8.
d Cap. 6. 14.
e Vers. 9.
f Obad. 10.
g Ps. 137. 7.
h Ps. 109. 17.
i Jude. 5. 6
j Cap. 31. 12.
k Ier. 49. 17, 18.
l Cap. 6. 7.
m Ps. 83. 4, 12.
n Ps. 48. 1, 3.
o Mat. 7. 2.
p Ps. 9. 16.
q 1 Sam. 2. 3.
r Isa. 65. 13, 14.
s Obad. 12. 15.

Capul 36.
a Cap. 6. 2, 3.
b Cap. 25. 4.
c Deut. 32. 13.
d Cap. 35. 10
e Deut. 28. 37.
f Cap. 34. 28.
g Ps. 79. 4.
h Deut. 4. 24.
i Cap. 35. 10, 12.
j Ps. 123. 3, 4.
k Cap. 20. 5.

oamenii în voi. Pe toată casa lui Israel, *da*, pe toată; Şi cetăţile se vor locuì, şi [l]ruinele se vor rezidì. 11 [m]Voiu înmulţì în voi oamenii şi vitele, Şi se vor înmulţì, *şi* vor aduce fruct; Vă voiu face să fiţi locuiţi ca mai nainte, Şi *vă* voiu face bine mai mult decât la începutul vostru; [n]Şi veţi cunoaşte, ca eu sunt Domnul. 12 Da, voiu face ca să umble în voi oameni, *anume* poporul meu Israel; [o]Şi vă vor stăpânì, şi le veţi fi de moştenire, Şi de acum nu-i veţi mai [p]lipsì *de popor*. 13 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Pentrucă v'au zis: [q]Tu *eşti un pământ, care* mănânci pe oameni, şi stârpeşti popoarele tale; 14 Deaceea nu vei mai mâncà oameni, Nici vei mai stârpì popoarele, zice Domnul, Dumnezeul: Şi nu voiu mai face să audă în tine defaima popoarelor, 15 Şi [r]nu vei mai purtà ocara popoarelor, Şi nu vei mai face sterpe pe popoarele tale, zice Domnul, Dumnezeul.

Făgăduinţa unei inimi noui.

16 Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 17 Fiul omului, când casa lui Israel a locuit în pământul lor, [s]ei au pângărit-o prin urmările lor şi prin faptele lor; Urmarea lor erà înaintea mea ca [t]necurăţenia lunară a unei femei necurate; 18 Deaceea am vărsat asupră-le mânia mea, Pentru sângele, ce au vărsat pe pământ, [u]Pentru idolii lor, *cu cari* l-au pângărit; 19 I-am [v]risipit între popoare, Şi au fost împrăştiaţi prin ţări: I-am judecat [x]după urmările lor şi după faptele lor. 20 Şi ajungând la popoarele, în mijlocul cărora au venit, Au [y]pângărit numele meu cel sfânt; Căci se ziceà de dânşii, „Acestia *sunt* poporul Domnului, care au ieşit din pământul său.“ 21 Dar m'am îndurat [z]de numele meu cel sfânt, pe care l-a pângărit casa lui Israel Între popoarele, în mijlocul cărora au venit. 22 Deaceea zi casei lui Israel: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Nu pentru voi, casă a lui Israel, fac *aceasta*, [a]Ci pentru numele meu cel sfânt, pe care l-aţi pângărit Între popoarele, în mijlocul cărora aţi venit. 23 Căci voiu sfinţì numele meu cel mare, care s'a pângărit între popoare, Pe care l-aţi pângărit în mijlocul lor: Şi vor cunoaşte popoarele, că eu *sunt* Domnul, Zice Domnul, Dumnezeul, Când mă voiu [b]sfinţì între voi înaintea ochilor lor. 24 Căci [c]vă voiu luà dintre popoare, Şi voiu adunà din toate ţările, Şi vă voiu aduce în pământul vostru, 25 [d]Şi voiu stropì preste voi apa curată, şi veţi fi curaţi; [e]Vă voiu curăţì de toate necurăţeniile voastre Şi de toţi idolii voştri: 26 [f]Vă voiu dà o inimă nouă, Şi voiu pune în voi un spirit nou; Voiu depărtà din corpul vostru inima cea de peatră, Şi vă voiu dà inimă de carne: 27 Voiu pune în voi [g]spiritul meu, Şi voiu face să umblaţi în aşezămintele mele, Să păziţi judecăţile mele, şi să *le* faceţi. 28 [h]Şi veţi locuì în pământul, pe care l-am dat părinţilor voştri, [i]Şi-mi veţi fi popor, şi eu vă voiu fi Dumnezeu. 29 Şi [j]vă voiu mântuì de toate necurăţeniile voastre; [k]Voiu chemà grâul, şi-l voiu înmulţì, Şi [l]nu voiu mai aduce asupră-vă foamete. 30 [m]Şi voiu înmulţì fructul arborilor şi venitul câmpului, Ca să nu mai purtaţi între popoare ocara foametei. 31 Atuncia [n]vă voiu aduce aminte de urmările voastre cele rele, Şi de faptele voastre cele rele, Şi [o]veţi fi desgustaţi de voi înşivă Pentru fărădelegile voastre şi pentru urîciunile voastre. 32 [p]Nu pentru voi voiu face *aceasta*, zice Domnul, Dumnezeul, Ştiut să vă fie; Ruşinaţi-vă şi roşiţi pentru urmările voastre, casă a lui Israel!

Făgăduinţa unei ţări binecuvântate.

33 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: În ziua, în care vă voiu curăţì de toate fărădelegile voastre, *Atuncia* voiu face şi cetăţile să fie locuite, [q]Şi ruinele să se rezidească. 34 Şi pământul cel deşert se va lucrà, De unde erà pustiu în ochii

l Isa. 58. 12
m Ier. 31. 27.
n Cap. 35. 9.
o Obad. 17. etc.
p Ier. 15. 7.
q Num. 13. 32.
r Cap. 34. 29.
s Lev. 18. 25, 27, 28.
t Lev. 15. 19, etc.
u Cap 16. 36, 38.
v Cap. 22. 15.
x Cap. 7. 3.
y Isa. 52. 5.
z Cap. 20. 9. 14.
a Ps. 106. 8.
b Cap. 20. 41.
c Cap. 34. 13.
d Isa. 52. 15.
e Ier. 33. 8.
f Ier. 32. 39.
g Cap. 11. 19.
h Cap. 28. 25.
i Ier. 30. 22.
j Mat. 1. 21.
k Ps. 105. 16.
l Cap. 34. 29.
m Cap. 34. 27.
n Cap. 16. 61. 63.
o Lev. 26. 39.
p Deut. 9. 5.
q Vers. 10.

a tot trecătorul. 35 Și vor zice: Pământul acesta, care a fost pustiu, [r] ajuns-a ca grădina Edenului, Și cetățile cele ruinate, pustiite și surpate *S'au* întărit, *și* s'au locuit. 36 Și popoarele, care vor rămânea în juru-vă, vor cunoaște, Că eu Domnul am zidit cele surpate *și* am sădit cele pustiite: Eu Domnul am vorbit, și voiu face. 37 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Și încă *va trebuì* să fiu căutat de casa lui Israel, spre a le face *aceasta*: Îi voiu înmulți în oameni, ca pe turma: 38 Ca turma cea sfântă, ca turma Ierusalimului în sărbătorile lui, Așà cetățile cele pustiite vor ajunge pline de turme de oameni: Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Învierea lui Israel.

37 Fost-a asupră-mi [a] mâna Domnului, și m'a scos Domnul [b] în duh și m'a pus în mijlocul unei văi, plină de oase. 2 Și m'a făcut să trec pe lângă dânsele de jur împrejur; și iată, ele multe foarte *erau* pe fața văii, și iată, *erau* uscate foarte.

3 Și zisu-mi-a: Fiul omului, au puteà-vor învià oasele acestea? și am răspuns: Doamne, Doamne, [c] tu știi.

4 Și zisu-mi-a: Profețește oaselor acestora, și le zi: Oase uscate, ascultați cuvântul Domnului! 5 Așà zice Domnul, Dumnezeul, oaselor acestora: Iată, eu voiu [d] face să între în voi suflare, și veți învià; 6 Și înșirà-voiu vinele pe voi, și voiu face să crească carne pe voi, și vă voiu acoperì cu piele, și voiu pune în voi suflare, și veți învià: [e] și veți cunoaște că eu *sunt* Domnul.

7 Și am profețit, cum mi s'a poruncit: și când am profețit, s'a făcut un vuet, și iată un foșnet, și oasele s'au împreunat la loc, os la os. 8 Și am văzut, și iată, vine și carne au crescut pe dânsele, și pielea le-a acoperit deasupra; dar suflarea nu *erà* într'însele.

9 Și zisu-mi-a: Profețește sufflării, profețește, fiul omului, și zi sufflării: Așà zice Domnul, Dumnezeul: [f] Suflare, vino din cele patru vânturi, și sufflă asupra acestor morți, ca să învie.

10 Deci am profețit cum mi-s'a poruncit, [g] și sufflarea a intrat într'înșii: și au înviat, și au stătut pe picioarele lor, o oaste mare foarte, foarte.

11 Și zisu-mi-a: Fiul omului, aceste oase sunt toată casa lui Israel; iată, ei zic: [h] Oasele noastre s'au uscat, și speranța noastră s'a nimicit; noi suntem pierduți. 12 Deaceea profețește, și le zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, [i] poporule al meu, eu voiu deschide mormintele voastre, Și vă voiu scoate din mormintele voastre, Și vă voiu [j] aduce în pământul lui Israel. 13 Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când, poporule al meu, voiu deschide mormintele voastre; Și vă voiu scoate din mormintele voastre; 14 Când [k] voiu pune sufflarea mea în voi, ca să înviați, Și vă voiu așezà în pământul vostru: Atuncia veți cunoaște, că eu Domnul am vorbit și am făcut, Zice Domnul.

Restabilirea și readunarea Israelului.

15 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 16 Și tu, fiul omului, [l] ia-ți un toeag, și scrie pe dânsul: „Pentru Iuda și pentru [m] fiii lui Israel, soții săi,“ apoi ia-ți un alt toeag și scrie pe dânsul: „Pentru Iosif (toeagul lui Efraim) și *pentru* toată casa lui Israel, soții săi.“ 17 Și [n] împreunează-le unul cu altul într'un toeag, ca să fie *numai* unul în mâna ta.

18 Și când fiii poporului tău te vor întrebà, zicând: [o] Au nu ne vei spune ce *înseamnă* acestea? 19 [p] Răspunde-le: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu voiu luà [q] toeagul lui Iosif, ce *se află* în mâna lui Efraim, și a semințiilor lui Israel, soții săi, și-l voiu pune preste dânsul, *adecă*, preste toeagul lui Iuda, și voiu face dintr'înșii un toeag, și vor fi unul în mâna mea. 20 Și toegele, pe care tu ai scris, vor fi [r] înaintea ochilor

[r] Ioel. 2. 3.

Capul 37.
[a] Cap. 1. 3.
[b] Cap. 8. 14.
[c] 2 Cor. 1. 9.
[d] Ps. 104. 30.
[e] Cap. 6. 7.
[f] Ps. 104. 30. Apoc. 11. 11.
[g] Ps. 141. 7.
[h] Isa. 26. 19.
[i] Cap. 36. 24.
[j] Cap. 36. 27.
[k] Num. 17. 2.
[l] 2 Cron. 11. 12, 13, 16.
[m] Vers. 22, 24.
[n] Cap. 12. 9.
[o] Zech. 10. 6.
[p] Vers. 16. 17.
[q] Cap. 12. 3.

lor în mâna ta. 21 Și le zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, [s]eu voiu luà pe fiii lui Israel Dintre popoarele, unde s'au dus; Îi voiu adunà din toate părțile, Și-i voiu aduce în pământul lor; 22 Și [t]voiu face din ei un singur popor în țară, în munții lui Israel: Și [u]un singur rege va domnì preste dânșii toți: Nu vor mai fi două popoare, Nici nu vor mai fi despărțiți în două regate: 23 [v]Și nu se vor mai spurcà cu idolii lor, Nici cu urîciunile lor, Nici cu toate fărădelegile lor: Ci-i [x]voiu scoate din toate locuințele lor, în care au păcătuit, Și-i voiu curățì: Ei îmi vor fi popor, și eu le voiu fi Dumnezeu: 24 Și [y]David, servul meu, *va fi* rege preste dânșii; Și [z]va fi pentru dânșii toți un păstor; [a]Vor umblà în judecățile mele, Vor păzì așezămintele mele, și le vor face; 25 [b]Și vor locuì în pământul, pe care l-am dat servului meu Iacob, Unde au locuit părinții voștri; Vor locuì într'însul, Ei, fiii lor și fiii fiilor lor, [c]în veci: Și David, [d]servul meu, le *va fi* domn în veci. 26 Și voiu încheià cu dânșii [e]legământ de pace, Legământ vecinic va fi cu ei: Și-i voiu așezà, și-i voiu [f]îmulțì: Și voiu pune [g]templul meu în mijlocul lor în veci. 27 Și [h]locașul meu va fi în mijlocul lor: Și eu le voiu fi Dumnezeu, și ei îmi vor fi popor. 28 Și vor cunoaște popoarele, că eu Domnul *sunt* cel ce sfințesc pe Israel, Când templul meu va fi în mijlocul lor în veci.

Prorocire despre năvălirea lui Gog în țara lui Israel și despre sfărâmarea sa.

38 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 [a]Fiul omului, [b]îndreaptă-ți fața către [c]Gog, *din* pământul lui Magog, *și* domn preste Roș, [d]Meșec și Tubal; profețește împotrivă-i; 3 Și zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* împotriva ta, o Goge, Domnul Roșului, al Meșecului și ai Tubalului! 4 [e]Te voiu ademeni, Și voiu pune cârlige în fălcile tale, și te voiu scoate pe tine Și pe toată oastea ta, cai și călăreți, [f]Toți frumos îmbrăcați, Adunătură mare, *înarmată cu* scuturi și *cu* paveze, Care toți mânuesc sabia; 5 Cu dânșii pe Persia, Etiopia și Libia, Toți *înarmați* cu scuturi și *cu* coifuri: 6 [g]Gomerul și toate cetele lui, Pe casa [h]Togarmei din fundul meazănopții, și toate cetele sale, *Și* pe *alte* popoare cu tine: 7 [i]Fii gata și pregătește-te, Tu și toată mulțimea adunată la tine, Și le fii conducător! 8 [j]După multe zile [k]vei fi așezat conducător: În anii cei de pe urmă vei năvăli în pământul celor scăpați de sabie, [l]Și adunați dintre multe popoare, În [m]munții lui Israel, care au fost deșerți îndelung; Dar care *acum* sunt scoși dintre popoare, Și [n]locuesc toți în siguranță.

9 Te vei suì și vei năvăli, [o]ca o furtună: Vei sămănà [p]cu un nour ce acopere pământul, Tu, toate cetele tale, și *alte* popoare multe cu tine. 10 Așà zice Domnul, Dumnezeul: În ziua aceea *multe* lucruri îți vor venì în minte, Și planuri rele vei unelti: 11 Și vei zice: Suì-mă-voiu în pământul cetăților deschise; [q]Năvălì-voiu asupra celor liniștiți, *asupra* [r]celor ce locuesc în siguranță, *Asupra* tuturor celor ce locuesc *în cetăți* deschise, și care n'au nici zăvoare, nici porți; 12 Ca să iei jafuri și să faci prădăciuni, Ca să pui mâna ta pe [s]deșerturile *astăzi* locuite, [t]Și pe poporul *acum* adunat dintre popoare, Câștigându-și vite și bunuri, locuind pe locurile înalte din țară. 13 [u]Șeba, [v]Dedanul și negutătorii [x]Tarșișului, Și toți [y]leii lor cei tânări îți vor zice: Au doară venit-ai să faci jafuri? Adunat-ai mulțimea ta ca să jăfuești? Ca să răpești argint și aur, Ca să iei vite și bunuri, ca să faci pradă mare? 14 Deaceea, fiul omului, profețește, și zi lui Gog: Așà zice Domnul, Dumnezeul: [z]În ziua

---

s Cap. 36. 24. *t* Isa. 11. 13. *u* Ioan. 10. 16. *v* Cap. 36. 25. *x* Cap. 36. 25. *y* Osea. 3. 5. *z* Ioan. 10. 16. *a* Cap. 36. 27. *b* Cap. 36. 28. *c* Isa. 60. 21. *d* Ioan 12. 34. *e* Ps. 89. 3. *f* Cap. 6. 10, 37. *g* 2 Cor. 6. 16. *h* Ioan 1. 14.

Capul 38.

a Cap. 39. 1. *b* Cap. 35. 2, 3. *c* Apoc. 20. 8. *d* Cap. 32. 26. *e* 2 Reg. 19. 28. *f* Cap. 23. 12. *g* Fac. 10. 2. *h* Cap. 27. 14. *i* Isa. 8. 9, 10. *j* Fac. 49. 1. *k* Isa. 29. 6. *l* Vers. 12. *m* Cap. 36. 1, 4, 8. *n* Ier. 23. 6. *o* Isa. 28. 2. *p* Ier. 4. 13. *q* Ier. 49. 31. *r* Vers. 8 *s* Cap. 36. 34, 35. *t* Vers. 8 *u* Cap 27 22 23. *v* Cap. 27 15, 20. *x* Cap 27 12. *y* Cap. 19. 3. *z* Isa. 4. 1.

aceea, când poporul meu Israel [a] va locui în siguranță, Tu vei află aceasta.
15 [b] Și vei veni din locul tău din fundul meazănoptii, Tu [c] și popoare multe cu tine, toți călărind pe cai, Adunătură mare și oaste puternică; 16 [d] Te vei sui asupra poporului meu Israel, ca un nor, Acoperind pământul: [e] În zilele cele din urmă se va întâmplă *aceasta;* Că te voiu aduce asupra pământului meu, [f] Ca să mă cunoască popoarele, când mă voiu sfinți prin tine, O Goge, înaintea lor.
17 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Au nu *ești* tu acela, de care am vorbit în zilele de mai nainte, Prin servii mei, profeții lui Israel, Cari au profetit în zilele acelea ani *mulți*, Că te voiu aduce asupră-le?
18 Și în ziua aceea, în ziua, *În care* Gog va năvăli asupra pământului lui Israel, zice Domnul, Dumnezeul, Mânia mea se va sui în nările mele. 19 Căci [g] în gelozia mea, [h] în mânia mea cea înfocată, am vorbit: [i] Cu adevărat în ziua aceea va fi un cutremur mare în pământul lui Israel. 20 [j] Peștii mării și păserile cerului, Și fiarele câmpului, și toate târătoarile, ce se târăsc pe pământ, Și toți oamenii depe fața pământului, Se vor cutremurà înaintea mea; Și [k] munții se vor prăbuși, Stâncele se vor surpà, Și tot zidul va cădea la pământ. 21 Și voiu [l] chemà asupră-i [m] sabie În toți munții mei, zice Domnul, Dumnezeul; [n] Sabia a tot omul va fi *îndreptată* asupra fratelui său. 22 Și [o] mă voiu judecà cu dânsul prin ciumă și sânge; Și voiu plouà asupră-i, asupra cetelor sale, Și asupra popoarelor celor multe ce *sunt* cu dânsul, O ploaie înundătoare cu grindină de peatră, cu foc și cu pucioasă. 23 Așà mă voiu mări, și mă voiu sfinți, Și mă voiu face cunoscut de popoare multe: Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Urmare despre prorocirea sfărâmării lui Gog.

39 Și [a] tu, fiul omului, profețește împotriva lui Gog, și zi: Așà zice Domnul, Dumnezeul: Iată, eu *sunt* împotrivă-ți, Goge, Domn al Roșului, al Meșecului și al Tubalului! 2 Te voiu ademeni, și te voiu trage, [b] Te voiu suì din fundul meazănoptii, Și te voiu aduce în munții lui Israel: 3 Voiu lovì arcul tău din stânga ta, Și voiu face să cadă săgețile tale din dreapta ta. 4 Vei cădeà în munții lui Israel, [c] Tu, toate cetele tale, și popoarele care *vor fi* cu tine; [d] Te voiu dà paserilor răpitoare de tot felul, Și fiarelor câmpului, spre mâncare; 5 Cădeà-vei în câmp; Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeul.
6 [e] Și voiu trimite foc asupra Magogului, Și asupra celor ce locuesc în siguranță lângă [f] țărmuri; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 7 [g] Și voiu face cunoscut numele meu cel sfânt în mijlocul poporului meu Israel; Și nu-*i* voiu mai *lăsà* să [h] pângărească numele meu cel sfânt; [i] Și vor cunoaște popoarele, că eu *sunt* Domnul, Sfântul lui Israel. 8 [j] Iată, *aceasta* va fi, și se va face, zice Domnul, Dumnezeul; *Fi-va* aceasta în ziua, [k] de care am vorbit. 9 Și cei ce locuesc cetățile lui Israel vor ieșì, Vor pune în foc și vor arde armele, Pavezele și scuturile, Arcurile și săgețile, dardele și lăncile; Șeapte ani vor hrănì focul cu dânsele. 10 Nu vor luà lemne din câmp, Și nici *le* vor tăià din păduri; Căci vor hrănì focul cu armele *acestea*, [l] Și vor prădà pe cei ce i-au prădat, Și vor despoià pe cei ce i-au despoiat, Zice Domnul, Dumnezeul.
11 Și în ziua aceea voiu dà lui Gog loc de îmmormântare acolo în Israel, *în* valea *prin care* se trece spre răsăritul mării, și va împiedecà pe trecători; și acolo vor îmmormântà pe Gog și pe toată mulțimea lui, și *o* vor numì: Valea lui Amon-Gog *(mulțimea lui Gog)*. 12 Și casa lui Israel șeapte luni îi va îmmormântà, [m] ca să curețe pământul. 13 Da, toți locuitorii țării *îi* vor îmmormântà; și va fi pentru dânșii renume în ziua, în care [n] mă voiu mări, zice Domnul, Dumnezeul. 14 Și vor rândaì oameni, cari

[a] Vers. 8.
[b] Cap. 39. 2.
[c] Vers. 6.
[d] Vers. 9.
[e] Vers. 8.
[f] Rscd. 14. 4.
[g] Cap. 36. 5. 6.
[h] Ps. 89. 46.
[i] Hag. 2. 6, 7
[j] Osea. 4. 3.
[k] Ier. 4. 24.
[l] Ps. 105. 16.
[m] Cap. 14. 17.
[n] Judc. 7. 22.
[o] Isa. 66. 16.

Capul 39.
[a] Cap. 38. 2, 3.
[b] Cap. 38. 15.
[c] Cap. 38. 21.
[d] Cap. 33. 27.
[e] Cap. 38. 22.
[f] Ps. 72. 10.
[g] Vers. 22.
[h] Lev. 18. 21.
[i] Cap. 38. 16, 23.
[j] Apoc. 16. 17.
[k] Cap. 38. 17.
[l] Isa. 14. 2.
[m] Deut. 21. 23.
[n] Cap. 28. 22.

să nu facă alt ceva decât să cutriere ţara, şi cari, împreună cu trecătorii, să îmmormânteze pe cei rămaşi în ţară, [o]ca să-o cureţe: după sfârşitul celor şeapte luni vor începe aceştia să caute. 15 Şi trecătorii *ce* trec prin ţară, văzând un os de om, vor pune un semn lângă dânsul, până ce cioclii îl vor îmmormânta în Valea Amon-Gogului. 16 Şi chiar numele cetăţii *celei de aproape va fi* Amona *(mulţimea)*. Aşa vor [p]curăţi ţara.

17 Şi tu, fiul omului, aşă zice Domnul, Dumnezeul: [q]Zi paserilor de tot felul şi tutulor fiarelor câmpului: [r]Adunaţi-vă şi veniţi. Strângeţi-vă din toate părţile la ospăţul meu, pe care l-am pregătit pentru voi, La ospăţul mare [s]din munţii lui Israel, Ca să mâncaţi carne, şi să beţi sânge! 18 [t]Mâncaţi carnea celor viteji, Şi beţi sângele domnilor pământului, *Carnea şi sângele* berbecilor, a mieilor, a ţapilor şi a taurilor, Care toate *sunt* vite [u]îngrăşate de ale Basanului; 19 Şi mâncaţi grăsime, până ce vă veţi sătură, Şi beţi sânge, până ce vă veţi îmbătă, Din ospăţul meu, pe care l-am pregătit pentru voi. 20 [v]Şi săturaţi-vă la masa mea de cai şi călăreţi, [x]De viteji şi de oameni de resbel, Zice Domnul, Dumnezeul. 21 [y]Şi voiu pune mărirea mea între popoare, Şi toate popoarele vor vedeà judecata, pe care voiu face-o, Şi [z]mâna mea, pe care o voiu pune preste ele. 22 [a]Şi va cunoaşte casa lui Israel, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul lor, Din ziua aceea şi de atuncia înainte. 23 [b]Şi popoarele vor cunoaste, că casa lui Israel fost-a dusă prinsă pentru fărădelegea sa: Pentrucă au nelegiuit, deaceea am [c]ascuns faţa mea dela dânşii, Şi i-am [d]dat în mâna inamicilor lor; Şi au căzut cu toţii de sabie. 24 *Că* eu le-am făcut [e]după necurăţeniile lor şi după fărădelegile lor, Ascunzând dela dânşii faţa mea. 25 Deaceea aşă zice Domnul, Dumnezeul: [f]Acum voiu întoarce pe cei prinşi ai lui Iacob, Şi mă voiu îndurà de [g]toată casa lui Israel, Şi voiu râvnì pentru numele meu cel sfânt, 26 [h]Şi vor purtà ruşinea lor, Şi toate fărădelegile, cu care au nelegiuit asupră-mi, Când [i]locuiau în siguranţă în pământul lor, şi nu *era* cine să-i înspăimânte. 27 [j]Când îi voiu întoarce dintre popoare, Şi-i voiu adunà din ţările inamicilor lor, Şi [k]mă voiu sfinţì printr'înşii înaintea ochilor multor popoare: 28 [l]Atuncia vor cunoaşte că eu *sunt* Domnul, Dumnezeul lor; După ce îi voiu fi dus prinşi între popoare, Şi-i voiu fi adunat în pământul lor, Şi nu voiu mai lăsà acolo pe nici unul dintr'înşii, 29 [m]Şi nu voiu mai ascunde faţa mea de dinnaintea lor: Căci am [n]revărsat duhul meu asupra casei lui Israel, Zice Domnul, Dumnezeul.

Viziune despre templul nou. Tindele sale, porţile sale şi sălile sale.

40 În anul al douăzeci şi cincilea al strămutării noastre, la începutul anului, la zece a lunei, în anul al patrusprezecelea după [a]luarea cetăţii, tocmai în acea zi [b]mâna Domnului a fost asupră-mi, şi dusu-m'a acolo, 2 Adusu-m'a [c]în viziunea lui Dumnezeu în pământul lui Israel, [d]şi m'a pus pe munte înalt foarte, în care *era*, în partea despre meazăzi, ca o clădire de cetate.

3 Dusu-m'a acolo, şi iată un om, care la privire [e]semănà cu aramă, şi *aveà* în mâna lui o [f]sfoară de in [g]şi o măsură de trestie; şi el stà în poartă. 4 Şi zisu-mi-a omul *acela*: [h]Fiul omului, priveşte cu ochii, Şi ascultă cu urechile, Şi îndreaptă-ţi inima spre toate, câte îţi voiu arătà, Căci ca să-ţi arăt *acestea*, *fost-ai* adus aicea: *Deci* [i]spune casei lui Israel Tot ce vei vedeà.

5 Şi iată, [j]un zid *era* pe din afara casei de jur împrejur, şi în mâna omului *era* o măsură de trestie de şease coţi,

o Vers. 12.
p Vers 12.
q Apoc. 19. 17.
r Isa. 18. 6.
s Vers. 4.
t Apoc. 19. 18.
u Deut. 32. 14
v Ps. 76. 6.
x Apoc. 19. 18.
y Cap. 38. 16.23.
z Exod. 7. 4.
a Vers. 7, 28.
b Cap. 36. 18,19. 20, 28.
c Isa. 59. 2.
d Lev. 26. 25.
e Cap. 36. 19.
f Ier. 30. 3, 18.
g Cap. 20. 40.
h Dan. 9. 16.
i Lev. 26. 5, 6.
j Cap. 28. 25,26.
k Cap. 36. 23.
l Cap. 34. 30.
m Isa. 54. 8.
n Ioel 2. 28. Fapt. 2. 17.
—
Capul 40.
a Cap. 33. 21.
b Cap. 1. 3.
c Cap. 8. 3.
d Apoc. 21. 10.
e Dan. 10. 6.
f Cap. 47. 3.
g Apoc. 11. 1.
h Cap. 44. 5.
i Cap. 43. 10.
j Cap. 42. 20.

dar cotul de o palmă mai lung *decât cel comun;* și măsurând lărgimea clădirii, *eră de* o trestie, și înălțimea ei *eră iarăși de* o trestie.

6 Apoi a venit la poarta ce caută spre răsărit, s'a suit pe treptele ei, și a măsurat pragul porții: și lățimea *lui eră* de o trestie, și pragul celalalt lățime *tot* o trestie *aveà*. 7 Și *fiecare* cămară *eră* lungă *de* o trestie, și lată *de* o trestie, și *sala* între cămări *eră* de cinci coți: și pragul porții de lângă porticul porții din lăuntru *eră de* o trestie. 8 Apoi a măsurat porticul porții din lăuntru, *și eră* de o trestie. 9 Și a măsurat porticul porții, *și eră de* opt coți, și stâlpii ei *erau de câte* doi coți, și porticul porții *eră* pe din lăuntru. 10 Și camerile porții despre răsărit *erau* trei dincoace și trei dincolo: și toate trei *erau* de aceeași măsură; și stâlpii aveau aceeași măsură și de o parte și de alta. 11 Și a măsurat lărgimea deschizăturii porții, *și eră de* doi coți, *și* lungimea porții *eră de* treisprezece coți. 12 Și *eră* înaintea camerelor *de o parte* o deschizătură *de* un cot, și de cealaltă parte o deschizătură *de* un cot; și camerile *erau fiecare de* șease coți de o parte, și de șease coți de cealaltă parte. 13 Apoi a măsurat poarta dela acoperișul *unei* cameri până la acoperișul celeilalte: și lățimea *ei eră de* douăzeci și cinci de coți, *și eră* o ușă în fața *altei* uși. 14 Și a făcut stâlpii de șeasezeci de coți, și în jurul stâlpilor *eră* curte cu porți de jur împrejur. 15 Și dela fața porții de din lăntru *erau* cincizeci de coți. 16 Și *erau* [k] ferestre îngrădite la camere și la stâlpii lor pe din lăuntrul porții de jur împrejur; așà *eră* și la brâiele stâlpilor: ferestre *erau* și pe din lăuntru de jur împrejur; și pe *fiecare* stâlp *erau* palmieri.

17 Atuncia m'a dus în [l] curtea de din afară, și iată, [m] cameri și caldărâm așternut în curte de jur împrejur; *și erau* [n] treizeci de camere la caldărâm. 18 Și caldărâmul depe laturile porților de a lungul porților, *eră* caldărâm de jos. 19 Și a măsurat lățimea de dinaintea porții de jos până în fața curții de din lăuntru, și *aveà* pe din afară o sută de coți spre răsărit și spre mează-noapte.

20 Și a măsurat poarta curții de din afară, ce caută spre mează-noapte, lungimea ei și lățimea ei. 21 Și camerile ei *erau* trei dincoace și trei dincolo: și stâlpii ei *cum* și brâiele lor erau după măsura porții întâia; *adecă* lungimea ei *eră* de cincizeci de coți, și lățimea *ei* de douăzeci și cinci de coți. 22 Și ferestrile lor și brâiele lor și palmierii lor *erau* după măsura porții ce caută spre răsărit: și se suiau la dânsa pe șeapte trepte: și brâiele lor *erau* înaintea lor. 23 Și poarta curții de din lăuntru *eră* în fața porții despre mează-noapte și despre răsărit: și a măsurat dela o poartă până la *altă* poartă, *și erau* o sută de coți.

24 Și m'a dus spre mează-zi, și iată, o poartă *ce caută* spre mează-zi, și a măsurat stâlpii ei și brâiele ei, *și erau* după aceleași măsuri. 25 Și *erau* ferestre la dânsa și la brâiele ei de jur împrejur, cum *erau* și ferestrile celelalte; și *poarta eră* lungă de cincizeci de coți, și lată de douăzeci și cinci de coți. 26 Și *erau* șeapte trepte spre suire pe dânsele, și brâiele ei *erau* înaintea lor; și erau palmieri pe stâlpii ei, unul de o parte și altul de *altă* parte. 27 Și *eră* poartă în curtea de dinlăuntru spre mează-zi, și a măsurat dela o poartă la alta spre mează-zi o sută de coți.

28 Atuncia m'a dus în curtea de din lăuntru prin poarta despre mează-zi; și a măsurat poarta despre mează-zi după aceleași măsuri, 29 Și camerile ei și stâlpii ei și brâiele ei *erau* după aceleași măsuri; și *erau* ferestre la dânsa și la brâiele ei de jur împrejur, *care erau* lungi de cincizeci de coți, și late de douăzeci și cinci de coți. 30 Și brâiele de jur împrejur *erau* lungi de [o] doua-

[k] 1 Reg. 6. 4. | [l] Apoc. 11. 2. | [m] 1 Reg. 6. 5. | [n] Cap. 45. 5. | [o] Vers. 21.

zeci și cinci de coți, și late de cinci coți.
31 Și brâiele ei *erau* spre curtea de din afară: și palmieri *erau* pe stâlpii ei: și ca să *te* sui *erau* opt trepte.

32 Și m'a dus la poarta de din lăuntru, cea despre răsărit, și a măsurat-o după aceleași măsuri; 33 Și camerile ei, stâlpii ei și brâiele ei *erau* după aceleași măsuri: și *erau* la dânsa ferestre și la brâiele ei de jur împrejur, care *erau* lungi de cincizeci de coți, și late de douăzeci și cinci de coți. 34 Și brâiele ei *erau* spre curtea de din afară, și palmieri pe stâlpii ei, de o parte și de ceealaltă; și ca să *te* sui erau opt trepte.

35 Și m'a dus la poarta despre meazănoapte, și a măsurat-*o* după aceleași măsuri; 36 Camerile ei, stâlpii ei, brâiele ei, și ferestrile ei de jur împrejur: *și erà* lungă de cincizeci de coți, și latâ de douăzeci și cinci de coți. 37 Și stâlpii ei *erau* spre curtea de din afară: și pe stâlpii ei *erau* palmieri de o parte și de ceealaltă; și ca să *te* sui *erau* opt trepte.

38 Și *erau acolo* cameri, ale căror întrări *erau* între stâlpii porților, unde spălau arderile de tot. 39 Și în porticul porții *erau* două mese de o parte, și două mese de altă parte, pentru jungherea pe dânsele a arderilor de tot, [p] a jertfei pentru păcat și a [q] jertfei pentru vină. 40 Și la laturea din afară cum te sui la întrarea porții despre meazănoapte, *erau* două mese; și la laturea cealaltă, care *erà* spre porticul porții, *erau alte* două mese. 41 Patru mese *erau* de o parte, și patru mese de ceealaltă parte la laturile porții: opt mese *erau*, deasupra cărora se junghie 42 Și patru mese pentru arderi tot de piatră cioplită, lungi de un cot și jumătate, și late de un cot și jumătate, și înalte de un cot: Și pe acestea puneau uneltele, cu care junghiau arderile de tot și *celelalte* jertfe. 43 Și pe din lăuntru *erau* pervazuri, late de o palmă, puse de jur împrejur; și pe mese *se puneà* carnea jertfei.

44 Și în partea de din afară a porții de din lăuntru *erau* camerele [r] cântăreților, în curtea de din lăuntru, ce *erà* pe laturile porții despre meazănoapte; și fața lor *erà* spre meazăzi, *și* una *erà* la laturea porții despre răsărit, *care* caută spre meazănoapte. 45 Și zisumi-a: Camera aceasta ce caută spre meazăzi, este pentru preoții [s] ce păzesc cele de păzit ale casei; 46 Și camera, ce caută spre meazănoapte, *este* pentru preoții, [t] ce păzesc cele de păzit ale altarului; aceștia *sunt* fiii lui [u] Zadok între fiii lui Levi, care se apropie de Domnul, ca să-l servească.

47 Atuncia a măsurat curtea, *și erà* lungă de o sută de coți, și latâ de o sută de coți; *erà* pătrată; *a măsurat* și altarul cel de dinaintea casei.

48 Atuncia m'a dus în porticul casei, și a măsurat *fiecare* stâlp al porticului, cinci coți de o parte, și cinci coți de ceealaltă parte; și lățimea porții *erà de* trei coți pe o parte și *de* trei coți pe ceealaltă parte. 49 Lungimea porticului *erà de* doisprezece coți, și lățimea *lui de* unsprezece coți; și se suiau pe dânsul pe trepte: și *erau* pe lângă stâlpii *aceștia alți* stâlpi, unul de o parte și altul de cealaltă parte.

Descrierea templului lăuntric.

41 Atuncia m'a dus în templu, și a măsurat stâlpii, *și erà* lățimea *lor* de șease coți pe o parte, și de șease coți pe cealaltă parte, *ca și* lățimea cortului. 2 Și lățimea întrării *erà de* zece coți, și canaturile întrării *erau de* cinci coți de o parte, și *de* cinci coți de cealaltă parte; și a măsurat lungimea *templului*, patruzeci de coți, și lățimea lui de douăzeci de coți.

3 Atuncia a întrat *mai* în fund, și a măsurat ușiorii ușei, doi coți, și ușa, șease coți, și lățimea ușei, șeapte coți: 4 Și *stând* înaintea templului, [a] a măsurat lungimea lui *de* douăzeci de coți, și

p Lev. 4. 2, 3. | *q* Lev. 5. 6. | *r* 1 Cron. 6. 31. | *s* Lev. 8. 35. | *t* Num. 18. 5. | *u* 1 Reg. 2. 35. | *Capul 41.* | *a* 1 Reg. 6. 20.

lățimea lui *tot de* douăzeci de coți: și zisu-mi-a: Aceasta-*i* Sfânta Sfintelor.
5 Și a măsurat zidul casei, șease coți: și lărgimea *fiecărei* cameri despre laturi din jurul casei din toate părțile patru coți. 6 Și [b] camerile depe laturi *erau* *câte* trei, cameră preste cameră, de treizeci de ori; și ele erau așezate în zidul ce *aveà* casa de jur împrejur pentru camerele depe laturi, pentru ca ele să se razăme *pe dânsul,* fără însă ca camerele să se razăme pe zidul casei. 7 Și [c] *de ce te suiai* în sus, camerele depe laturi tot mai largi *erau;* căci lărgimea casei în sus din ce în ce creșteà de jur împrejurul casei; deaceea casa tot mai largă *erà* în sus dela rândul de jos la cel deasupra prin mijloc; 8 Și am văzut înălțimea casei de jur împrejur; *și* temeliile camerelor depe laturi *erau de* [d] o trestie întreagă, de șease coți mari.
9 Lărgimea zidului camerelor depe laturile de din afară *erà de* cinci coți; și *locul* rămas deșert *erà* locul camerelor depe laturile de din lăuntru. 10 Și *locul* dintre cameri *erà* de douăzeci de coți de jur împrejurul casei. 11 Și ușile camerelor depe laturi *priviau* către locul deșert, o ușă spre mează-noapte, și o ușă spre mează-zi; și lărgimea locului rămas deșert *erà de* cinci coți de jur împrejur.
12 Iar clădirea din fața locului despărțit spre apus *erà* largă *de* șeaptezeci de coți; și zidul clădirii erà larg de cinci coți de jur împrejur, și lung *de* nouăzeci coți. 13 Și a măsurat casa, o sută de coți lungime; și locul despărțit și clădirea cu zidurile sale *erau* lungi *de* o sută de coți; 14 Și lățimea feței casei și a locului despărțit spre răsărit *erà* o sută de coți.
15 Și a măsurat lărgimea clădirii din fața locului despărțit de dinapoia *casei* și a coridoarelor lui depe o parte și depe alta, o sută de coți; și *într'însul erà* templul din lăuntru și porticele curții. 16 Și *a măsurat* stâlpii-porții, și [e] ferestrile cele îngrădite și coridoarele de prin prejur din *toate* trei rândurile lor din fața unei uși, *care* toate erau de lemn de jur împrejur, și dela pământ până la ferestri; și ferestrile *erau* acoperite; 17 Până deasupra ușei și până la casa de mai din lăuntru și din afară, și tot zidul de jur împrejur, pe din lăuntru și pe din afară *după aceleași* măsuri.
18 Și *erà* lucrat [f] în cheruvimi și în palmieri, așà că un palmier *erà făcut* între doi cheruvimi; și *fiecare* cheruvim aveà două fețe: 19 [g] O față de om spre palmierul dintr'o parte, și o față de leu spre palmierul din cealaltă parte: *și așà erà* făcută toată casa de jur împrejur. 20 Dela pământ până deasupra ușei *erau* săpați cheruvimi și palmieri în zidul templului. 21 Ușiorii templului *erau* pătrați *ca și* fața sanctuarului: și privirea *lor erà ca și* privirea *celor de mai nainte.*
22 [h] Altarul *erà* de lemn, *de* trei coți înalt, și lung *de* doi coți; și coarnele lui și masa lui cum și laturile lui erau de lemn; și zisu-mi-a: Aceasta-*i* [i] masa *de punere* înainte [j] a Domnului.
23 [k] Și templul cum și sanctuarul aveau câte două uși. 24 Și canaturile aveau *câte* două pături, care se întorceau una preste cealaltă; două *pături* la un canat și două pături la celalalt. 25 Și *erau* săpăți pe dânsele, pe ușile templului, cheruvimi și palmieri, cum *erau* săpați și pe ziduri; și în fața porticului de din afară *erau* grinzi mari. 26 Și *erau* ferestri îngrădite, și palmieri de o parte și de cealaltă, pe de laturile porticului, și la camerile pe de laturile casei, și la grinzile cele mari.

Descrierea tindei preoțești și a părții dela răsărit.

42 Atuncia m'a dus în curtea de din afară, *pe* drumul de către mează-noapte; și m'a dus în [a] camerile din fața locului despărțit și din fața clădirii despre mează-noapte. 2 Cu fața de o lungime de o sută de coți, *și* la întrarea

b 1 Reg. 6. 5, 6. c 1 Reg. 6. 8. | d Cap. 40. 5. e Cap 40. 16. | f 1 Reg. 6. 29. g Cap. 1. 10. | h Esod. 30. 1. | i Cap. 44. 16. | j Esod. 30. 8. | k 1 Reg. 6. 31 35. | Capul 42. a Cap. 41. 12, 13.

despre meazănoapte; dar lătimea *era* de cincizeci de coți. 3 În dreptul celor douăzeci *de coți* ai curții de din lăuntru, în dreptul caldarâmului curții de din afară *era* [b] coridoare lângă coridoare în trei *rânduri*. 4 Și în fața camerilor *era* o trecătoare lungă de zece coți în lăuntru, *cu* un drum de un cot; și ușile lor *erau* spre meazănoapte. 5 Și camerile din rândul de sus *erau* mai strâmte decât camerile de jos și cele din mijloc ale clădirii, fiindcă coridoarele ocupau loc. 6 Căci *camerile erau* în trei *rânduri*, și n'aveau stâlpi, ca stâlpii curților; deaceea erau mai înguste ca rândul de jos și ca cel din mijloc.

7 Și zidul depe din afară din fața camerilor, *ce duceà* la curtea de din afară în fața camerilor, *era* lung *de* cincizeci coți, 8 Căci lungimea camerilor curții de din afară *era de* cincizeci coți; și iată, în fața templului *erau* o sută de coți.

9 Și de desupt întrarea la camerile acestea *era* despre răsărit, cum mergi spre dânsele dela curtea de din afară. 10 *Și* camerile *erau* de grosimea zidului curții dinspre răsărit, din fața locului despărțit, și din fața clădirei. 11 Și *duceà* [c] un drum înaintea lor ca și înaintea camerilor despre meazănoapte, deaceeași lărgime *și* deaceeași lățime; și toate ieșirile lor și *toate* întocmirile lor și ușile lor tot astfel *erau*. 12 Și *tot* așà *erau* ușile camerilor despre meazăzi, o ușă la începutul drumului, a drumului pe unde se întră la dreapta în fața zidurilor despre răsărit.

13 Și zisu-mi-a: Camerile despre meazănoapte, *și* camerile despre meazăzi, *ce sunt* în fața locului despărțit, *sunt* camere sfinte, unde preoții, ce se apropie de Domnul, [d] vor mâncà cele prea sfinte: acolo vor pune cele prea sfinte și darurile de pâne, jertfele pentru păcat și jertfele pentru vină; căci sfânt *este* locul *acesta*. 14 Când preoții vor întrà acolo, nu vor ieși din *locul* sfânt în curtea de din afară; ci vor pune acolo vestmintele lor, în care servesc; căci sfinte sunt; și se vor îmbrăcà cu alte vestminte, și vor întrà în *curtea* pentru popor.

15 Și sfârșind măsurile casei pe din lăuntru, scosu-m'a spre poarta *ce* caută spre răsărit, și a măsurat-o de jur împrejur. 16 A măsurat latura despre răsărit cu măsură de trestie, de jur împrejur, cinci sute de trestii. 17 Și a măsurat cu măsură de trestie de jur împrejur latura despre meazănoapte cinci sute de trestii. 18 Măsurat-a și latura despre meazăzi cu măsură de trestie, cinci sute de trestii. 19 Atuncia s'a întors și spre latura despre apus, *și* a măsurat cu măsură de trestie cinci sute de trestii. 20 Și a măsurat în *toate* patru laturile zidurile acestea de jur împrejur, lungimea de cinci sute *de trestii*, și lărgimea, cinci sute, ca să facă despărțire între locul cel sfânt și cel nesfânt.

Întrarea solemnă a Domnului în templu.

43 Atuncia m'a dus la poarta, la poarta [a] *ce* caută spre răsărit: 2 [b] Și iată, mărirea Dumnezeului lui Israel venià pe drumul despre răsărit, și [c] vocea sa *erà* ca vuetul de ape multe; și [d] strălucià pământul de mărirea lui. 3 Și viziunea ce am văzut-o [e] semănà cu viziunea ce am văzut-o când am venit [f] să sfarăm cetatea; și aceasta viziune semănà cu viziunea ce am văzut-o la [g] râul Chebar; și am căzut preste fața mea.

4 [h] Și mărirea Domnului a întrat în casă pe drumul porții ce caută spre răsărit. 5 [i] Și m'a sculat duhul, și m'a dus în curtea din lăuntru; și iată, [j] casa erà plină de mărirea Domnului.

6 Și *l*-am auzit vorbindu-mi din casă, și [k] un om stà lângă mine, 7 Și *Domnul* zis-a către mine: Fiul omului, *Acesta este* [l] locul tronului meu. Și [m] locul talpelor picioarelor mele, [n] Unde voiu locui în mijlocul fiilor lui Israel în veci; Și pe numele meu cel sfânt [o] nu vor mai pângărì casa lui Israel, *Nici* ei, nici regii

b Cap. 41. 16.
c Vers. 4.
d Lev. 6. 16, 26.
Capul 43.
a Cap. 40. 19.
b Cap. 11. 23.
c Apoc. 1. 15.
d Apoc. 18. 1.
e Cap. 1. 4, 28.
f Ier. 1. 10.
g Cap. 1. 3.
h Cap. 10. 19.
i Cap. 3. 12, 14.
j 1 Reg. 8. 10, 11.
k Cap. 40. 3.
l Ps. 99. 1.
m 1 Cron. 28. 2.
n 2 Cor. 6. 16.
o Cap. 39. 7.

lor cu desfrânările lor. Nici prin [v] *idolii* cei morți ai regilor depe înălțimile lor, 8 [w] Punând pragurile acestora lângă pragurile mele, Și ușiorii lor lângă ușiorii mei, Așă că *nu era decât* un zid între mine și ei; Fiindcă au pângărit numele meu cel sfânt Cu urîciunile, pe care le-au făcut; Deaceea și eu i-am nimicit în mânia mea. 9 *Dar* acum ei vor depărtă dela mine desfrânările lor, Și pe [v] *idolii* cei morți ai regilor lor, [w] Și eu voiu locui în mijlocul lor în veci. 10 Tu, fiul omului, [x] arată templul *acesta* casei lui Israel, Ca să se rușineze de fărădelegile lor, Și să măsoare planul *clădirii acesteia*. 11 Și de se vor rușinà de toate câte le-au făcut, Arată-le forma casei și întocmirea ei, Ieșirile ei și intrările ei, Toate formele ei și toate așezămintele ei, Toată forma ei și toate legile ei; Și scrie-o înaintea lor, Ca să păzească toată forma ei Și toate așezămintele ei, și să le facă.

12 Aceasta *este* legea casei: Tot cuprinsul *templului* acestuia, *care va fi* pe [a] vârful muntelui, *va fi* cel preasfânt. Iată, aceasta *este* legea casei.

13 Și acestea *sunt* măsurile altarului în coți; [y] cotul de un cot și o palmă; iar gavanul *altarului va fi înalt* de un cot, și larg de un cot; și gardina depe marginele lui de jur împrejur de o palmă; aceasta-*i* umărul altarului. 14 Și dela gavanul dinspre pământ până la pervazul cel mai de jos *vor fi* doi coți, și lățimea, de un cot; și dela pervazul cel mai mic până la pervazul cel mai mare, patru coți, și lățimea, de un cot. 15 Și altarul *va fi* patru coți *de înalt*; iar dela altar în sus *vor fi* patru coarne. 16 Și altarul *va fi* de doisprezece coți de lung, *și* doisprezece coți de lat; pătrat *va fi* în toate patru laturile lui. 17 Și pervasul *va fi* de patrusprezece *coți* în lung, și de patrusprezece în lat din *toate* patru laturile lui; și cingătoarea *lui* de jur împrejur de o jumătate de cot; și gavanul lui de jur împrejur, de un cot; și [z] treptele lor *vor* căutà spre *răsărit*.

18 Și zisu-mi-a: Fiul omului, așa zice Domnul, Dumnezeul: Acestea *sunt* așezămintele pentru altar în ziua în care-l vor face, ca să aducă pe dânsul arderi de tot, și să-l [a] stropească cu sânge. 19 Și vei dà [b] preoților, Leviților, ce sunt din semința lui Zadok, cei ce se apropie de mine ca să mă servească, zice Domnul, Dumnezeul, un [a] vițel, drept jertfă pentru păcat. 20 Și vei luà din sângele lui, și-l vei pune pe cele patru coarne ale lui, și pe cele patru unghiuri ale pervazului, și pe margine de jur împrejur: așa vei curăți *altarul* și vei face ispășire pentru dânsul. 21 Și vei luà vițelul jertfei pentru păcat, și-l [b] vor arde într'un loc hotărît al casei, [c] afară de templu. 22 Și în ziua a doua vei aduce drept jertfire pentru păcat un țap din capre fără defect, și vor curăți altarul, cum *l*-a curățit cu vițelul. 23 Și sfârșind curățirea, vei aduce un vițel fără defect, și un berbece din turmă fără defect. 24 Le vei aduce înaintea Domnului; [d] și preoții vor aruncă sare pe dânsele, și le vor aduce *drept* arderi de tot Domnului. 25 [e] Șapte zile vei pregăti pe toată ziua câte un țap, *drept* jertfă pentru păcat; și vor pregăti câte un vițel și un berbece din turmă fără defect. 26 Șapte zile vor face ispășire pentru altar, îl vor curăți, și-l vor sfinți. 27 [f] Și după ce vor trece zilele acestea, dela ziua a opta și mai departe, preoții vor aduce pe altar arderile de tot ale voastre și jertfele voastre de bucurie, și eu vă voiu [g] primi, zice Domnul, Dumnezeul.

Despre preoții noului templu.

44 Atuncia m'a dus în drumul către poarta de din afară a templului, [a] ce caută spre răsărit, și ea *era* închisă. 2 Și zisu-mi-a Domnul: Poarta aceasta va stà închisă, și nu se va deschide, și nimenea nu va întrà printr'însa; [b] căci

---

[v] Lev. 26. 30. [w] 2 Reg. 16. 14. [x] Vers. 7. | [a] Vers. 7. [y] Cap. 40. 5. [z] Cap. 40. 2. | [a] Cap. 40. 6. [b] Exod. 20. 26. | [y] Lev. 1. 5. [z] Cap. 44. 15. [a] Exod. 29. 10, 12. | [b] Exod. 29. 14. [c] Evr. 13. 11. | [d] Lev. 2. 13. [e] Exod. 29. 35, 36. | [f] Lev. 9. 1. [g] 1 Pet. 2. 5 | *Capul 44* [a] Cap. 43. 1. [b] Cap. 43. 4.

Domnul, Dumnezeul lui Israel a intrat printr'însa: deaceea va stà închisă. 3 *Ea va fi* pentru domnitor: domnitorul va şedeà într'însa, [c] ca să mănânce pâne înaintea Domnului: [d] el va intrà pe drumul porticului porţii *acesteia*, şi tot pe acest drum va ieşì.

4 Atuncia m'a dus în drumul porţii de către meazănoapte în faţa casei: şi am văzut, şi [e] iată, mărirea Domnului umpleà casa Domnului: [f] şi am căzut preste faţa mea. 5 Şi zisu-mi-a Domnul: [g] Fiul omului, ià seamă, şi uită-te cu ochii, şi ascultă cu urechile toate câte îţi voiu vorbì de toate aşezămintele casei Domnului şi de toate legile ei; şi ià seamă la intrarea casei şi la toate ieşirile templului. 6 Şi vei zice celor [h] neascultători, casei lui Israel: Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Casă a lui Israel, [i] ajungă-vă *atâtea* urîciuni: 7 [j] Că aţi adus [k] străini, [l] necircumcişi la inimă şi necircumcişi la corp, ca să steà în templul meu, şi să-l pângărească pe el, casa mea, când îmi aduceţi [m] pânea mea, [n] grăsimea şi sângele; aşà aţi călcat legământul meu prin toate urîciunile voastre. 8 Şi n'aţi păzit cele de [o] păzit ale sfintelor mele; ci i-aţi pus pe aceia în locul vostru, ca să păzească cele de păzit în templul meu.

9 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: [p] Nici un străin, necircumcis la inimă şi necircumcis la corp, nu va intrà în templul meu, din toţi străinii câţi *se vor aflà* între fiii lui Israel; 10 [q] Ci Leviţii, care s'au depărtat dela mine, când Israel rătăcià, rătăcind dela mine în urma idolilor lor, vor purtà pedeapsa fărădelegii lor: 11 Şi vor fi servi în templul meu, [r] custozi la porţile casei, şi se vor servì în casă; [s] ei vor junghià pentru popor arderile de tot şi *alte* jertfe, şi [t] vor stà înaintea *poporului*, ca să-i servească. 12 Căci ei îi serviau înaintea idolilor lui, şi [u] erau pricina de cădere în păcat pentru casa lui Israel; deaceea [v] ridicatu-mi-am mâna împotriva lor, zice Domnul, Dumnezeul, *jurându-mă*, că vor purtà *pedeapsa* fărădelegii lor. 13 [x] Nu se vor apropià de mine, ca să-mi preoţească, şi nu se vor apropià de nimic din cele sfinte ale mele, din cele prea sfinte; ci vor [y] purtà ruşinea lor şi *pedeapsa* pentru urîciunile, ce le-au făcut. 14 Şi-i voiu pune [z] să păzească cele de păzit ale casei pentru tot serviciul ei, şi pentru tot ce se va face în el.

15 [a] Dar preoţii, Leviţi, [b] fiii lui Zadok, cei ce păziau cele de păzit ale templului meu, [c] când fiii lui Israel se rătăciau dela mine, aceştia se vor apropià de mine, ca să mă servească, şi [d] vor stà înaintea mea, ca să-mi aducă [e] grăsimea şi sângele, zice Domnul, Dumnezeul: 16 Aceştia vor intrà în templul meu, şi se vor apropià [f] de masa mea, ca să mă servească; şi vor păzì cele de păzit ale mele. 17 Şi când vor intrà în porţile curţii de din lăuntru, [g] se vor îmbrăcà cu vestminte de in; şi lână pe ei nu va fi, când vor servì în porţile curţii de din lăuntru şi în templu. 18 Şi [h] vor aveà pe capetele lor tiare de in, şi pe coapsele lor pulpane de in; *şi* nu *se* vor încinge cu lucruri aducătoare de sudoare. 19 Şi când vor ieşì în curtea de din afară la popor, [i] se vor desbrăcà de vestmintele lor, cu care au servit, le vor pune în camerile sfinte, şi se vor îmbrăcà cu alte vestminte: ca să [j] nu sfinţească poporul cu vestmintele lor. 20 [k] Şi nu-şi vor rade capetele, şi nici nu vor lăsà părul să crească lung; *ci* numai *cât* îşi vor tunde capetele. 21 [l] Şi nici un preot nu va beà vin, când va intrà în curtea de din lăuntru. 22 Şi nici nu-şi vor luà de femeie [m] văduvă, sau *femeie* despărţită; ci vor luà *de femeie* fecioară din semînţia casei lui Israel, sau văduvă, rămasă văduvă unui preot. 23 [n] Şi vor

---

c 1 Cor. 10. 18.
d Cap. 46. 2, 8.
e Cap. 3. 23.
f Cap. 1. 28
g Cap. 40. 4.
h Cap. 2. 5.
i 1 Pet. 4. 3.
j Cap. 43. 8.
k Lev. 22. 25.
l Fapt. 7. 51.
m Lev. 21. 6, 8, 17, 21.
n Lev. 3. 16.
o Lev. 22.2, etc.
p Vers. 7.
q 2 Reg. 23. 8, etc.
r 1 Cron. 26. 1.
s 2 Cron. 29. 34
t Num. 16. 9.
u Isa. 9. 16.
v Ps. 106. 26.
x Num. 18. 3.
y Cap. 32. 30.
z Num. 18. 4.
a Cap. 40. 46.
b 1 Sam. 2. 35.
c Vers. 10.
d Deut. 10. 8.
e Vers. 7.
f Cap. 41. 22.
g Esod. 28. 39. 40, 43.
h Esod.28.40,42.
i Cap. 42. 14.
j Mat. 23.17,19.
k Lev. 21. 5.
l Lev. 10. 9.
m Lev. 21. 7, 13, 14.
n Mal. 2, 7.

învăță pe poporul meu *să deosebească* între curat și necurat. 24 [o]Și la ceartă ei vor ședea să judece: *și*-i vor judecà după judecățile mele; și vor păzi legile mele și așezămintele mele în toate sărbătorile mele: și [p]vor sfinți sărbătorile mele. 25 Și nu vor intrà la [q]om mort, ca să se spurce: afară numai pentru părinte sau mumă, pentru fiu sau fiică, pentru frate sau soră nemăritată: *numai pentru aceștia* se vor spurcà. 26 Și [r]după-ce *cel spurcat* se va curăți, i-se vor numărà șeapte zile.

27 Și în ziua ce va intrà în templu, [s]în curtea cea mai de din lăuntru, ca să servească în templu, [t]va aduce jertfa sa pentru păcat, zice Domnul Dumnezeul. 28 Și *iată, ce* le va servì de moștenire: eu [u]*sunt* moștenirea lor: deci nici o stăpânire nu le veți dà în Israel: eu *sunt* stăpânirea lor. 29 Vor mâncà darul de pâne și jertfa pentru păcat și jertfa pentru vină; și toate cele sfințite prin anatemă din Israel ale lor vor fi. 30 Și toate prinoasele tuturor fructelor întâiu din toate darurile ridicate, ale voastre, vor fi ale preoților: și prinosul aluatului vostru îl veți dà preotului, ca să aducă binecuvântare în casele voastre. 31 Preoții nu vor mâncà din mortăciuni sau din sfâșiate, nici paseri, nici vite.

Pământ deosebit pentru templu, preoți, Leviți și domnitori.

45 Și când veți [a]împărți din sorți pământul spre moștenire, veți [b]despărți o parte pentru Domnul, partea sfântă a pământului; lungimea *ei va fi* lungime de douăzeci și cinci de mii *de trestii*, și lățimea *ei* de zece mii; această *parte va fi* sfântă în tot cuprinsul său de jur împrejur. 2 Din aceasta vor fi pentru templu [c]cinci sute *de trestii în lung* și ci cinci sute *în lat*, un pătrat: și cincizeci de coți împrejur pentru împrejurimile lui. 3 Deci după această măsură să măsori o lungime de douăzeci și cinci de mii, și o lățime de zece mii: [d]și în acest *loc* va fi templul, *locul* cel prea sfânt. 4 [e]*Această parte* sfântă din pământ va fi pentru preoți, care servesc în templu, și se apropie, ca să servească pe Domnul: va fi loc pentru case, și loc sfânt pentru templu.

5 [f]Și douăzeci și cinci de mii *de trestii* în lung și zece mii în lat vor fi pentru Leviți, servii casei, ca stăpânire a lor: [g]douăzeci de camere.

6 [h]Și veți dà *drept* stăpânire cetății cinci mii *de trestii* în lat, și douăzeci și cinci de mii în lung, lângă partea cea sfântă: aceasta va fi pentru toată casa lui Israel.

7 [i]Și *veți dà* părți și domnului lângă cele două părți, lângă partea sfântă și lângă stăpânirea cetății, în fața părții sfinte și în fața stăpânirii cetății, dela apus spre apus și dela răsărit spre răsărit: și lungul *lor va fi* în fața fiecărei din părți dela marginea despre apus până la marginea despre răsărit. 8 *Acesta*-i va fi stăpânirea din pământul în Israel: și [j]domnii mei să nu mai asupărească pe poporul meu: dar *rămășița* pământului o vor dà casei lui Israel după semințiile lor.

Măsura și greutatea pentru jertfele de ridicat ale domnitorului.

9 Așà zice Domnul Dumnezeul: [k]Ajungă-vă, domni ai lui Israel, [l]depărtați silnicia și răpirea, și faceți drept și dreptate: ridicați răpirile voastre deasupra poporului meu, zice Domnul Dumnezeul. 10 Să aveți [m]cumpănă dreaptă, și efă dreaptă, și bat drept. 11 Efa și batul să fie de o măsură, încât batul să cuprindă o zecime dintr'un omer, și efa o zecime dintr'un omer: măsura *amândurora* să fie după omer. 12 Și [n]siclul de douăzeci de ghere; și manechul să-l aveți *în bucăți* de douăzeci de sicli, de douăzeci și cinci de sicli, *și* de cincisprezece sicli.

13 Darul ridicat, ce-l veți aduce, *să*

---

[o] Deut. 17. 8, etc. [p] Cap. 22. 26. [q] Lev. 21. 1, etc. [r] Num. 6. 10. [s] Vers. 17. [t] Lev. 4. 3. [u] Ios. 13. 14, 33.

Capul 45.

[a] Cap. 47. 22. [b] Cap. 48. 8. [c] Cap. 42. 20. [d] Cap. 48. 10. [e] Vers. 1. [f] Cap. 48. 13. [g] Cap. 40. 17. [h] Cap. 48. 15. [i] Cap. 48. 21. [j] Ier. 22. 17. [k] Cap. 44. 6. [l] Ier. 22. 3. [m] Prov. 11. 1. [n] Exod. 30. 13.

fie acesta: o șesime de efă dintr'un omer de grâu; și să dați o șesime de efă dintr'un omer de orz. 14 Iar cât pentru cele hotărîte din oleiu, *după măsura* batului de oleiu, o zecime de bat pentru cor, zece baturi într'un omer; căci zece baturi *fac* un omer: 15 Și din turmă o oaie din două sute, din cele mai adăpate pășuni ale lui Israel, drept dar de pâne, drept arderi de tot și drept jertfă de bucurie, [o]spre a face ispășire cu dânsele, zice Domnul, Dumnezeul. 16 Tot poporul țării va dà acest dar ridicat celui *ce va fi* domn în Israel.

17 Sarcina domnului va fi *să aducă* arderile de tot, darurile de pâne, și libațiunile la sărbători, la luni noui, la sabate *și* în toate *celelalte* sărbători ale casei lui Israel; el să pregătească jertfa pentru păcat, darurile de pâne, arderile de tot, și jertfele de bucurie, ca să facă ispășire pentru casa lui Israel.

Legile jertfirei.

18 Așà zice Domnul, Dumnezeul: În *luna* întâia, la întâia a lunei, vei luà tu, *Domnule* un viței fără defect, și vei [p]curăți templul: 19 [q]Și preotul va luà din sângele jertfei pentru păcat, și-*l* va pune pe ușiorii casei, și pe cele patru unghiuri ale pervazului altarului, și pe ușiorii porții curții de din lăuntru. 20 Așà vei face în *ziua* a șeaptea a lunei [r]pentru tot cel ce a păcătuit din nestiință, și pentru *tot omul* fără pricepere: așà veți face ispășire pentru casă.

21 [s]În *luna* întâia, la a patruspre-zecea zi a lunei, va fi pasca voastră, sărbătoare de șeapte zile; azimă să se mănânce. 22 Și în ziua aceea domnul să pregătească pentru sine și pentru tot poporul țării [t]un viței *drept* jertfă pentru păcat. 23 Și în [u]cele șeapte zile ale sărbătorii să pregătească arderi de tot Domnului: șeapte tauri și șeapte berbeci fără defect, *câte unul* în fiecare zi din cele șeapte zile, [v]și în fiecare zi câte un țap *drept* jertfă pentru păcat. 24 [x]Și să pregătească *drept* dar de pâne o efă pentru taur, o efă pentru berbece, și un hin de oleiu de efă. 25 În *luna* a șeaptea, în ziua a cincisprezecea a lunei la [y]sărbătoare să pregătească șeapte zile aceleași *lucruri*, aceleași jerte pentru păcat, aceleași arderi de tot, aceleași dar de pâne și același oleiu.

Jertfa domnitorului.

46 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Poarta curții de din lăuntru, ce caută spre răsărit, închisă să steà în cele șease zile de lucru; iar în ziua sabatului deschisă să steà, și în ziua de lună nouă deschisă să steà. 2 [a]Și Domnul să intre prin drumul porticului porții de din afară, și să steà lângă ușiorul porții, și preoții să pregătească arderile de tot ale sale și jertfele sale de bucurie, și el să se închine pe pragul porții: și apoi să iasă: dar poarta să nu se închidă până în seară. 3 Să se închine și poporul țării[1] în întrarea porții acesteia înaintea Domnului la sabate și la luni noue.

4 Iar arderi de tot, pe care [b]Domnul le va aduce Domnului în ziua sabatului, *să fie:* șease miei fără defect și un berbece fără defect. 5 [c]Și darul de pâne *să fie* o efă pentru berbece; și darul de pâne pentru miei *să fie* cât îi va dà mâna; și un hin de oleiu pentru o efă. 6 Și în zi de lună nouă *să fie:* un viței fără defect, șease miei și un berbece; *toate* să fie fără defect. 7 Și să pregătească daruri de pâne, o efă pentru taur, și o efă pentru berbece; și pentru miei cât îi va ajunge mâna; și un hin de oleiu pentru o efă.

8 [d]Și domnul intrând, să intre prin drumul porticului porții, și să iasă pe același drum. 9 Și când poporul țării [e]va intra înaintea Domnului la sărbători, cel ce va intrà pe drumul porții de către meză-noapte, ca să se închine, să iasă pe drumul porții de către meză-zi; și cel ce va intrà pe drumul porții de

---

o Lev. 1. 4. *p* Lev. 16. 16. *q* Cap. 43. 20. | *r* Lev. 4, 27. *s* Exod. 12. 18. | *t* Lev. 4. 14. *u* Lev. 23. 8 | *v* Num. 28. 15, 22, 30. | *x* Cap. 46. 5, 7. *y* Lev. 23. 37. | *Capul 46.* *a* Cap. 44. 3. | *b* Cap. 45. 1. *c* Cap. 45. 24. | *d* Vers. 2. *e* Exod. 23. 14—17.

către meazăzi. să iasă pe drumul portii de către meazănoapte; să nu se întoarcă *tot* pe drumul prin care a intrat, ci să iasă drept înainte. 10 Și Domnul, când va intră poporul, să intre în mijlocul lor: și când vor ieși ei, să iasă și el.

11 Și la sărbări și la sărbători [f] darul de pâne să fie o efă pentru taur, și o efă pentru berbece; iar pentru miei cât îi va dà mâna: și un hin de oleiu pentru o efă. 12 Dar când Domnul va aduce jertfă de bunăvoie, sau de bucurie de bunăvoie Domnului, atuncia [g] să i-se deschidă poarta ce caută spre răsărit, și să aducă arderile de tot și jertfele sale de bucurie, cum face în ziua sabatului: și apoi să iasă; și după ieșirea lui să se închidă poarta.

13 *Dar* [h] să pregătești pe toată ziua *drept* arderi de tot Domnului un miel de un an fără defect: în toate zilele dimineața să-l aduci. 14 Și să aduci pentru dânsul *drept* dar de pâne în toate zilele dimineața o șesime dintr'o efă, și oleiu o treime dintr'un hin, ca să moi făina: dar de pâne Domnului *este acesta*, așezământ nesfârșit în veci. 15 Așà să aducă mielul, și darul de pâne, și oleiul, pe toate zilele dimineața, *drept* arderi de tot nesfârșit.

16 Așà zice Domnul, Dumnezeul: Dacă Domnul va dărui unuia din fiii săi *din* moștenirea sa, *acest dar* va rămâneà la fiii săi; *căci* ei *au* drept de stăpânire prin moștenire. 17 Dar de va dărui dar din moștenirea sa cuiva dintre servii săi, *darul* va rămâneà acestuia până în [i] anul liberării; după aceea iarăși se va întoarce la domn: dar stăpânirea sa, *dăruită* fiilor săi, lor le va rămânea. 18 Dar [j] Domnul să nu ia din stăpânirea poporului, lipsindu-i prin apăsare de stăpânirea lor; *ci* să deà moștenire fiilor săi din stăpânirea sa, ca să nu se alunge poporul meu din stăpânirea sa.

19 După aceea m'a dus prin intrarea, ce *eră* alăturea cu poarta, în camerile sfinte ale preoților ce caută spre meazănoapte: și iată acolo un loc în partea spre apus. 20 Și zisu-mi-a: Acesta *este* locul, unde preoții vor [k] fierbe jertfa pentru vină și jertfa pentru păcat, unde vor [l] prăji darul de pâne, ca nu scoțându-*le* în curtea de din afară, să sfințească pe popor.

21 Atuncia m'a scos în curtea de din afară, și m'a făcut să înconjur cele patru unghiuri ale curții; și iată, eră o curte în fiecare unghiu al curții. 22 În cele patru unghiuri ale curții *erau* curți unite, lungi de patruzeci *de coți*, și largi de treizeci: cele patru unghiuri aceeași măsură *aveau*. 23 Și *eră* câte un rând *de clădiri* în jurul lor, în jurul celor patru *unghiuri*: și *erau* clădite bucătării de desuptul rândurilor de jur împrejur. 24 Și zisu-mi-a: Acestea *sunt* camerile bucătăriilor, unde servii casei vor fierbe jertfele poporului.

Apă plină de binecuvântare, ce curge în șiroae din templu.

47 Atuncia m'a dus iarăși la ușa casei: și iată, [a] apă ieșià de supt pragul casei despre răsărit: căci fața casei *eră* spre răsărit: și apa curgeà pe de desupt, dela laturea dreaptă a casei spre *partea de către* meazăzi a altarului. 2 Și m'a scos pe drumul portii despre meazănoapte, și m'a dus împrejur pe drumul de din afară până la poarta de din afară pe drumul ce caută spre răsărit: și iată apa curgeà de la laturea dreaptă.

3 Și [b] omul, ce aveà măsura în mână, ieșind spre răsărit, a măsurat o mie de coți, și m'a trecut preste apă: apele *îmi veniau* până la glesne. 4 Și a măsurat încă o mie, și m'a trecut preste apă: apele *îmi veniau* până la genunchi. Iarăși a măsurat o mie, și m'a trecut: apele *îmi veniau* până la coapse. 5 Apoi a măsurat *încă* o mie: și *eră* un părău, pre care nu puteam să-l trec: căci apa eră adâncă, apă de înnotat, părău ce nu se puteà trece.

[f] Vers. 5. [g] Cap. 44. 3. [h] Exod. 29. 38. [i] Lev. 25. 10. [j] Cap. 45. 8. [k] 2 Cron. 35. 13. [l] Lev. 2. 4, 5, 7. *Capul 47.* [a] Ioel 3. 18. [b] Cap. 40. 3.

6 Şi zisu-mi-a: Văzut-ai, fiul omului? Atuncia m'a adus, şi m'a întors la malul părăului. 7 Şi când m'am întors, iată, la malul părăului *erau* [e] arbori mulţi foarte pe amândouă părţile. 8 Şi zisu-mi-a: Apele acestea merg spre ţinutul de către răsărit, se pogoară în şes, şi se varsă în marea *moartă*: şi vărsându-se în mare, apele *ei* se vor vindecà. 9 Şi toată vieţuitoarea ce foieşte, ori pe unde va curge *acest* părău, va trăi: şi va fi o mulţime mare de peşti, curgând pe acolo apele acestea: *apele mării* se vor vindecà; şi vor trăi toate *vieţuitoarele* pe unde va curge părăul. 10 Şi pescarii vor stà pe dânsa: dela En-ghedi până la En-Englaim vor fi locuri de întins mrejele, şi o mulţime mare foarte de peşti de tot felul vor fi acolo, ca peştii [d] mării celei mari. 11 Dar locurile mlăştinoase şi bortoase ale ei nu se vor vindecà; vor fi pentru sare. 12 Şi [e] lângă părău, pe malul său de amândouă părţile, vor creşte arbori de tot felul pentru hrană: [f] frunzele lor nu vor vesteji, şi fructul lor nu va lipsì; în toată luna va coace fructe din nou: căci apele *ce-l hrănesc* ies de supt templu; fructul lor va servì pentru hrană, şi frunza lor pentru [g] vindecare.

Hotarele ţării.

13 Aşà zice Domnul, Dumnezeul: Acestea *vor fi* hotarele, între cari veţi împărţì pământul celor douăsprezece seminţii ale lui Israel: [h] Iosif *va avea* două părţi. 14 Dar veţi stăpânì, unul ca şi altul, *pământul acesta, pentru* care [i] ridicatu-mi-am mâna, *jurându-mă* că-l voiu dà părinţilor voştri: pământul acesta vă va [j] cădeà în moştenire prin sorţi. 15 Şi acesta *va fi* hotarul pământului în laturea despre meazà-noapte dela marea cea mare, [k] drumul *hotarului* la Heton, cum mergi la [l] Zedad; 16 [m] Hamatul, [n] Berota, Sibraimul, ce *este* între hotarul Damascului şi hotarul Hamatului; Hazar-Hatticonul, ce *este* lângă hotarele Hauranului. 17 Deci hotarul va fi: dela mare *până la* [o] Hazar-Enan, hotarul despre meazà-noapte al Damascului şi al Zefanului, şi hotarul Hamatului: *acesta este* hotarul despre meazà-noapte. 18 Şi laturea despre răsărit o veţi măsura dela Hauran şi dela Damasc şi dela Galaad, şi dela pământul lui Israel *din* dincolo de Iordan, dela hotarul de către marea dela răsărit: *acesta va fi* hotarul spre răsărit. 19 Iar laturea despre meazà-zi, despre meazà-zi dela Tamar până la [p] apele certei Kadeşului, *până la* răul, *ce se varsă* în marea cea mare. *Acesta va fi* hotarul despre meazà-zi. 20 Şi laturea de către apus *va fi* marea cea mare, dela hotarul *laturei de către meazà-zi* până în dreptul Hamatului. Acesta *va fi* hotarul de către apus.

21 Aşà veţi împărţì pământul acesta între voi, între seminţiile lui Israel. 22 Şi va fi *când* îl veţi împărţì spre moştenire vouă şi [q] străinilor ce locuesc între voi, acei *străini* cari vor naşte fii, [r] vă vor fi ca şi pământeni între fiii lui Israel: ei să aibă moştenire cu voi între seminţiile lui Israel. 23 În seminţia, în care străinul va locuì, în ea să-i daţi moştenirea, zice Domnul, Dumnezeul.

Împărţirea pământului.

48 Aceste *sunt* numile seminţiilor: [a] dela hotarul de către meazà-noapte în lungul drumului către Hetlon, cum mergi către Hamat *până la* Hazar-Enan, hotarul Damascului spre meazà-noapte, lângă Hamat: căci acestea sunt hotarele dela răsărit *până la* apus: *partea* lui Dan. 2 Şi alăturea cu hotarele lui Dan, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Asser. 3 Şi alăturea cu hotarele lui Asser, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Neftali. 4 Şi alăturea cu hotarele lui Neftali, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus *partea* lui Manase. 5 Şi alăturea cu hotarele lui Manase, dela latu-

e Apoc. 22. 2.
d Num. 34. 6.
e Vers. 7.
f Iov 8. 16.
g Apoc. 22. 2.
h Fac. 48. 5.
i Fac. 12. 7.
j Cap. 48. 29.
k Cap 48. 1.
l Num 34. 8.
m Num. 34. 8.
n 2 Sam. 8. 8.
o Num. 34. 9.
p Num. 20. 13.
q Efes 3. 6
r Gal. 3. 28.

(Capul 48
a Cap. 47. 15. etc.

rea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Efraim. 6 Și alăturea cu hotarele lui Efraim, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Ruben. 7 Și alăturea cu hotarele lui Ruben dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Iuda.

8 Și alăturea cu hotarele lui Iuda, dela laturea de către apus până la laturea de către răsărit, va fi [b] partea cea sfântă, ce veți despărți, lată de douăzeci și cinci de mii *de trestii*, și lungă ca oricare din părțile *semințiilor*, *adecă* dela laturea de către răsărit până laturea de către apus; și templul va fi în mijlocul său. 9 Partea ce o veți despărți Domnului *va fi* de douăzeci și cinci de mii *de trestii* în lung, și de zece mii în lat. 10 Și *această* parte sfântă va fi pentru aceștia; pentru preoți, spre mează-noapte douăzeci și cinci de mii *de trestii în lung*, spre apus zece mii în lat, spre răsărit zece mii în lat, și spre mează-zi douăzeci și cinci de mii în lung: și templul Domnului va fi în mijlocul său. 11 [c] *Aceasta va fi* pentru preoții cei sfințiți din fiii lui Zadok, cei ce păzesc cele de păzit ale mele, cei ce nu s'au rătăcit în rătăcirea fiilor lui Israel, [d] precum s'au rătăcit Leviții. 12 Și *această* parte din partea cea sfântă a pământului va fi a lor, prea sfântă, lângă hotarele Leviților.

13 Și alăturea cu hotarele preoților *vor avea* Leviții douăzeci și cinci de mii *de trestii* în lung, și zece mii în lat: toată lungimea *va fi* de douăzeci și cinci de mii, și lățimea de zece mii. 14 [e] Nu vor vinde dintr'însa, nici o vor schimbà, nici vor înstrăinà prinoasele pământului; căci *este* sfântă Domnului.

15 [f] Și cinci mii *de trestii*, ce rămân în lat înaintea celor douăzeci și cinci de mii *de trestii*, vor fi [g] un loc nesfânt pentru cetate, pentru locuință și pentru împrejurimi; și cetatea va fi în mijlocul acestuia. 16 Și acestea *vor fi* măsurile lor: laturea de către mează-noapte, patru mii și cinci sute; laturea de către mează-zi, patru mii și cinci sute; laturea de către răsărit, patru mii și cinci sute; și laturea de către apus, patru mii și cinci sute. 17 Și împrejurimele cetății vor fi către mează-noapte, două sute cincizeci; către mează-zi, două sute cincizeci; către răsărit, două sute cincizeci; și către apus două sute cincizeci.

18 Și rămășița din lungimea *părții* de lângă partea cea sfântă: zece mii *de trestii* către răsărit, și zece mii către apus, ce vine lângă partea cea sfântă; venitul lui va servì spre pâne lucrătorilor cetății. 19 [h] Și cei ce vor aveà vre un post în cetate din toate semințiile lui Israel îl vor lucrà.

20 Toată partea sfântă *va fi* de douăzeci și cinci de mii *în lat;* partea sfântă, *ce o* veți sfinți cu stăpânirea cetății *împreună*, va fi un pătrat. 21 [i] Și rămășița *va fi* pentru domn, de amândouă laturile ale părții sfinte și ale stăpânirii cetății în fața celor douăzeci și cinci de mii *de trestii* ale părții celei sfinte lângă hotarele de către răsărit, și la apus în fața celor douăzeci și cinci de mii *de trestii* lângă hotarele de către apus în dreptul părților *semințiilor*, a domnului *va fi aceasta*. Așà va fi partea cea sfântă, [j] și templul casei *va fi* în mijlocul ei. 22 Și stăpânirea Leviților, cum și stăpânirea cetății, *vor fi* în mijlocul părților stăpânirii domnului; între hotarele lui Iuda și hotarele lui Beniamin vor fi *părțile aceste* ale Domnului.

23 Și pentru celelalte seminții, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus; *va fi partea* lui Beniamin. 24 Și alăturea cu hotarele lui Beniamin, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Simeon. 25 Și alăturea cu hotarele lui Simeon, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Isachar. 26 Și alăturea cu hotarele lui Isacher, dela laturea de către răsărit până la la-

[b] Cap. 45. 1—6. [c] Cap. 44. 15. [d] Cap. 44. 10. [e] Esod. 22. 29. [f] Cap. 45. 6. [g] Cap. 42. 20. [h] Cap. 45. 6. [i] Cap. 45. 7. [j] Vers. 8, 10.

turea de către apus, *partea* lui Zabulon. 27 Şi alăturea cu hotarele lui Zabulon, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Gad. 28 Şi alăturea cu hotarele lui Gad până la laturea de către amează-zi hotarele vor fi dela Tamar până la [k] apele certei Kadeşului, până la râul *ce se varsă* în marea cea mare.

29 [l] Acesta *este* pământul, pe care-l veţi împărţi seminţiilor lui Israel spre moştenire, şi acestea *sunt* părţile lor, Domnul, Dumnezeul.

30 Şi aceasta *este* întinderea cetăţii despre mează-noapte, patru mii şi cinci sute măsuri *de trestii*. 31 [m] Şi porţile cetăţii *vor fi* după numile seminţiilor lui Israel: trei porţi spre mează-noapte: o poartă a lui Ruben, o poartă a lui Iuda, *şi* o poartă a lui Levi; 32 Şi la laturea de către răsărit; patru mii şi cinci sute *de trestii*, şi trei porţi: o poartă a lui Iosif, o poartă a lui Beniamin, şi o poartă a lui Dan. 33 Şi la laturea de către mează-zi, patru mii cinci sute de măsuri, şi trei porţi: o poartă a lui Simeon, o poartă a lui Isachar, şi o poartă a lui Zabulon. 34 Şi la laturea de către apus, patru mii şi cinci sute *de măsuri;* şi porţile lor trei: o poartă a lui Gad, o poartă a lui Asser, şi o poartă a lui Neftali. 35 *Şi* jur împrejurul *cetăţii va fi* de optsprezece mii *de măsuri*.

[n] Şi numele cetăţii din ziua *aceea va fi:* [o] DOMNUL ESTE ACOLO.

CARTEA LUI DANIEL.

Creşterea lui Daniel şi a trei din soţii săi în prinsoare la curtea Babilonului; conştiinţiositatea şi înţelepciunea lor.

1 În al treilea an al domniei lui Iehoiakim, regele lui Iuda, [a] a venit Nebucodonosor, regele Babilonului, la Ierusalim, şi l-a împresurat. 2 Şi a dat Domnul în mână sa pe Iehoiakim, regele lui Iuda şi [b] parte din vasele casei lui Dumnezeu, pe care el le-a dus [c] în pământul Sinar, în casa zeului său; [d] şi a dus vasele în casa tezaurului zeului său.

3 Şi a zis regele către Aşpenaz, capul eunuchilor săi, să aducă din fiii lui Israel şi din seminţia regelui şi dintre fruntaşi, 4 Tânări [e] în cari *să* nu *fie* defect, frumoşi la faţă, şi învăţaţi în toată înţelepciunea, şi cunoscători de ştiinţi, şi plini de pricepere, şi cari *să fie* în stare de a sta în palatul regelui, şi [f] să-i înveţe pe ei cartea şi limba Chaldeilor. 5 Şi le-a rânduit regele o parte zilnică din mâncările regelui, şi din vinul ce însuşi beà; *ca* astfel hrănindu-i trei ani, să poată [g] stà la sfârşitul lor înaintea regelui.

6 Şi între aceştia erau din fiii lui Iuda: Daniel, Anania, Mişael şi Azaria; 7 [h] Cărora capul eunuchilor le-a pus numi; [i] pe Daniel l-a numit, Beltşazzar: pe Anania, Şadrac; pe Mişael, Meşac: pe Azaria, Abed-Nego.

8 Dar Daniel şi-a pus în inimă să nu se spurce [j] prin bucatele regelui, şi prin vinul ce beà el; deaceea a rugat pe capul eunuchilor să nu-l silească să se spurce. 9 Şi [k] a făcut Dumnezeu, ca Daniel se afle har şi milă înaintea capului eunuchilor. 10 Şi a zis capul eunuchilor către Daniel: Eu mă tem de domnul meu regele, care a rânduit mâncarea voastră şi băutura voastră, ca nu cumva să vadă feţele voastre mai triste decât ale tânărilor de vârsta voastră, şi să faceţi vinovat capul meu înaintea regelui.

11 Şi a zis Daniel către îngrijitorul, pe care capul eunuchilor îl rânduise

---

k Cap. 47. 19.
l Cap. 47. 14, 21, 22.
m Apoc. 21. 12, etc.
n Ier. 33. 16.
o Zech. 2. 10.

DANIEL.

Capul 1.
a 2 Reg. 24. 1.
b Ier. 27. 19, 20.
c Fac. 10. 10.
d 2 Cron. 36. 7.
e Lev. 24. 19, 20.
f Fapt. 7. 22.
g Fac. 41. 46.
h Fac. 41. 45.
i Cap. 4. 8.
j Deut. 32. 38.
k Fac. 39. 21

preste Daniel, Anania, Mișael și Azaria: 12 Cearcă, rogu-te, pe servii tăi zece zile: și să ni se deà legume să mâncăm și apă să bem; 13 Și apoi să fie văzute fețele noastre de către tine, și fața tânărilor, care mănâncă din bucatele regelui; și cum ți-se va părea fă cu servii tăi. 14 Și le-a învoit lucrul acesta, și i-a cercat zece zile. 15 Și după sfârșitul celor zece zile, fețele lor s'au văzut mai frumoase și mai grase la carne decât ale tutulor tânărilor, care mâncau bucatele regelui. 16 Deci luatu-*le*-a îngrijitorul mâncarea lor, și vinul ce trebuià să-l beà, și le-a dat legume.

17 Și [l] dat-a Dumnezeu acestor patru tânări[m] pricepere și înțelegere în toată cartea și înțelepciunea; și a avut Daniel [n] pricepere în toate vederile și visurile.

18 *Și* la sfârșitul zilelor, pe care le hotărîse pentru aducerea lor, capul eunuchilor i-a dus înaintea lui Nebucodonosor. 19 Și a vorbit cu ei regele; și printre toți nu se află nici unul asemenea lui Daniel, lui Anania, lui Mișael și lui Azaria: deaceea [o] au stat ei înaintea regelui. 20 [p] Și în tot lucrul de înțelepciune *și* de pricepere, de care îi întrebà regele, îi află înzecit mai buni decât pe toți magii *și* descântătorii, ce *erau* în tot regatul său.

21 Și a petrecut Daniel *acolo* până la anul întâiu al regelui Cir.

Daniel tâlcuește visul lui Nebucodonosor despre cele patru împărății universale și despre veșnica împărăție a lui Dumnezeu și pentru aceasta e foarte mărit.

2 În anul al doilea al domniei lui Nebucodonosor a visat Nebucodonosor visuri, și [a] i-s'a turburat spiritul, și [b] somnul fugì dela dânsul. 2 [c] Atuncia a poruncit regele să *i*-se cheme magii, descântătorii, fermecătorii și Chaldeii, ca să deslege regelui visurile sale. Deci ei au venit, și au stat înaintea regelui. Și le-a zis regele: 3 Visat-am vis, și spiritul meu este în neodihnă de a cunoaște visul.

4 Și au vorbit Chaldeii către regele sirienește, *zicând:* [d] Rege, în veci să trăești! spune servilor tăi visul, și noi vom arătà deslegarea *lui*.

5 Răspuns-a regele, și a zis Chaldeilor: Scăpatu-mi-a *din minte* lucrul; *dar* de nu-mi veți face cunoscut visul și deslegarea lui, veți fi [e] făcuți bucăți, și casele voastre vor ajunge bălegar: 6 Iar [f] de mi veți arătà visul și deslegarea lui, veți luà dela mine daruri, răsplătiri și onoare mare, deci arătați-mi visul și deslegarea lui.

7 *Iar* ei răspuns-au de a doua oară, și au zis: Să spună regele visul către servii săi, și noi *îi* vom arătà deslegarea lui.

8 Răspuns-a regele, și a zis: Cu adevărat văd, că voi căutați *numai* a câștigà timp, fiindcă vedeți, că lucrul mi-a scăpat. 9 Dar de nu-mi veți face cunoscut visul, [g] o singură hotărîre *este* asupră-vă, căci v'ați înțeles să spuneți înaintea mea cuvinte mincinoase și înșelătoare, până ce se va schimbà timpul: spuneți-mi deci visul, și *atuncia* voiu cunoaște, că puteți a-mi arătà și deslegarea lui.

10 Răspuns-au Chaldeii regelui, și au zis: Nu este nici un om pe pământ, care să poată arătà lucrul *acesta* regelui: precum nu *este* nici un rege, domn sau guvernător, *care* să ceară așa lucruri dela vre un mag, sau descântător, sau Chaldeu. 11 Și lucrul ce-l cere regele *este* greu, și nu este nimenea în stare a-l arătà regelui, [h] decât zeii, a căror locuință nu este între locuitori.

12 Deci mâniatu-s'a regele, și s'a înfuriat foarte, și a poruncit să se peardă toți înțelepții Babilonului. 13 Deci a ieșit o hotărîre, ca să se omoare înțelepții; și au căutat și pe Daniel și pe soții săi, ca să-*i* omoare.

14 Atuncia a răspuns Daniel cu minte și cu înțelepciune către Arioc, capul gardei domnești, care ieșise ca să omoare pe înțelepții Babilonului; 15 Răspuns-a și a zis către Arioc, capul *gar-*

l 1 Reg. 3. 12. *m* Psal. 7. 22. | *n* Num. 12. 6. *o* Fac. 41. 46. | *p* 1 Reg. 10. 1. | *Capul 2.* *a* Fac. 41. 8. | *b* Est. 6. 1. *c* Fac. 41. 8. | *d* 1 Reg. 1. 31. *e* 2 Reg. 10. 27. | *f* Cap. 5. 16. *g* Est. 4. 11. | *h* Vers. 28.

dei domnești: Pentru ce această hotărîre grăbită din partea regelui? Atuncia Arioc a arătat lui Daniel lucrul. 16 Deci a întrat Daniel, și a rugat pe rege, ca să-i lase timp, și el va dà regelui deslegarea *visului*.

17 Apoi s'a dus Daniel în casa sa, și a înștiințat de acest lucru pe Anania, Mișael și Azaria, soții săi: 18 [i]Ca să ceară îndurarea dela Dumnezeul cerului pentru taina aceasta, ca să nu fie pierduți Daniel și soții săi dimpreună cu ceilalți înțelepți ai Babilonului.

19 Atuncia descoperitu-s'a lui Daniel taina [j]prin o vedere de noapte. Și a binecuvântat Daniel pe Dumnezeul cerului. Daniel *deci* luând cuvântul a zis: 20 [k]Fie binecuvântat numele lui Dumnezeu din veci în veci; [l]Căci a lui este înțelepciunea și puterea: 21 Și el schimbă [m]timpurile și anotimpurile; [n]El dă jos pe regi, și ridică pe regi. [o]Dă înțelepților înțelepciune, Și celor cu pricepere știință: 22 [p]El descopere cele adânci și ascunse; [q]Cunoaște cele din întunerec, [r]Și lumina cu dânsul locuește. 23 Tie, Dumnezeule al părinților mei, îți mulțumesc și te laud *Pre tine*, care mi-ai dat înțelepciune și putere, Și mi-ai făcut cunoscut ce noi am [s]cerut dela tine; Căci tu ne-ai făcut cunoscut lucrul regelui.

24 Deci Daniel a întrat către Arioc, pe care regele îl rânduise să peardă pe înțelepții Babilonului: întrat-a, și zisu-i-a: Să nu pierzi pe înțelepții Babilonului: du-mă înaintea regelui, și eu voiu arătà regelui deslegarea. 25 Atuncia a dus Arioc cu grabă pe Daniel înaintea regelui, și a vorbit către dânsul așà: Am aflat un bărbat din prinșii lui Iuda, care va arătà regelui deslegarea *visului*.

26 Și regele a răspuns, și a zis către Daniel, al cărui nume *erà* Beltșazzar: Au ești în stare să-mi arăți visul, ce am văzut, și deslegarea lui?

27 *Și* Daniel răspunzând regelui a zis: Taina de care întreabă regele, înțelepții, descântătorii, magii, și ghicitorii nu pot să o arete regelui; 28 [t]Dar este un Dumnezeu în cer, care descopere tainele, și face cunoscut regelui Nebucodonosor, [u]ce are să fie în zilele cele din urmă. Visul tău și vederile capului tău pe patul tău acestea sunt: 29 Rege, suitu-s'a *în mintea ta* pe patul tău gândirea *despre* ceea ce are să fie după acestea: [v]și descoperitorul tainelor îți face cunoscut ce are să se întâmple. 30 [x]Dar mie taina aceasta nu mi-s'a descoperit prin *vre-o* înțelepciune ce eu ași aveà mai mult decât toți vieţuitorii, ci ca să se arăte regelui deslegarea, și [y]ca să cunoști cugetările inimii tale.

31 Tu, rege, priviai, și iată, un chip mare; mare foarte *erà* acel chip, și strălucirea lui măreață; el stà înaintea ta, și forma lui *erà* înspăimântătoare. 32 [z]De aur curat *erà* capul acelui chip, pieptul și brațele lui de argint, *iar* pântecele și coapsele sale de aramă: 33 Fluerele lui de fer, picioarele lui parte de fer și parte de lut. 34 Tu-*l* priveai, până ce ruptu-s'a *de sine*, *iar* [a]nu de mână *de om*, o peatră, care a lovit chipul preste picioarele sale cele de fer și de lut, și le-a sfărâmat. 35 Atuncia ferul, lutul, arama, argintul și aurul s'au sdrumicat la un loc, și s'au făcut [b]ca pleava din arie în timpul verii: și vântul le-a spulberat, așà că nu s'a aflat [c]urma lor; iar peatra, ce a lovit chipul, [d]se făcù munte mare, [e]și umplù tot pământul. 36 Acesta *este* visul; și spune-vom regelui deslegarea.

37 [f]Tu, rege, *ești* regele regilor: [g]căci Dumnezeul cerului datu-ți-a regat, putere, tărie și mărire. 38 [h]Și *din* tot locul, unde locuesc fiii oamenilor, fiarele câmpului și paserile cerului, datu-le-a în mâna ta, și te-a așezat domn preste toate acestea. [i]Tu *ești* capul cel de aur. 39 Și după tine se va ridică

f Mat. 18. 19. *j* Num. 12. 6. *k* Ps. 113. 2. Ier. 32. 19. *m* 1 Cron. 29. 30. *n* Iov 12. 18. *o* Inc. 1. 5. *p* Iov 12. 22. *q* Ps. 139. 11 12. *r* Cap. 5. 11, 14. *s* Vers. 18. *t* Vers. 40. 8. *u* Fac 49. 1. *v* Vers. 22, & 28. *x* Fac. 41. 16. *y* Vers. 47 *z* Vers. 38, etc. *a* 2 Cor. 5. 1. *b* Ps. 1. 4. *c* Ps. 37. 10, 36. *d* Isa. 2. 2, 3. *e* Ps. 80. 9. *f* Osea 8. 10. *g* Ezra. 1. 2. *h* Cap. 4. 21, 22. *i* Vers. 32.

j un alt regat [k] mai pe jos decât al tău, şi un alt, al treilea regat, de aramă, care va domni preste tot pământul. 40 Şi [l] al patrulea regat va fi tare ca ferul: ca ferul care sfărâmă şi mărunţeşte toate: adecă ca ferul ce sdrumică toate, *aşà* va sfărâmà el pe toate acestea, şi *le* va sdrumicà. 41 Iar că ai văzut [m] picioarele şi degetele parte de lut de olar şi parte de fer, *aceasta înseamnă*, că regatul va fi împărţit: dar va rămâneà *ceva* într'însul din puterea ferului; cum ai văzut ferul amestecat cu lut de olar. 42 Şi *cum* degetele picioarelor *erau* parte de fer şi parte de lut, *aşà şi* regatul va fi în parte tare şi în parte fraged. 43 Şi cum ai văzut ferul amestecat cu lut de olar, *aşà* se vor amestecà cu semiņţia oamenilor: dar nu se vor lipì unul de altul, cum ferul nu se amestecă cu lutul. 44 Şi în zilele regilor acestora va ridicà [n] Dumnezeul cerului un regat, [o] care în veci nu se va nimicì; şi domnia *dela acesta* nu va trece la alt popor; [p] el va sfărâmà şi va nimicì toate acele regate, dar el va rămâneà în veci. 45 [q] Iar că ai văzut, că din munte s'a rupt o peatră *de sine*, fără mână *de om*, şi a sfărâmat ferul, arama, lutul, argintul şi aurul;

Prin aceasta Dumnezeul cel mare face cunoscut regelui ceea ce are să fie după acestea; şi adevăr *este* visul şi sigură deslegarea lui.

46 [r] Atuncia regele Nebucodonosor a căzut pe faţa şi s'a închinat lui Daniel, şi a poruncit să i-se aducă jertfe şi tămâiări binemirositoare. 47 Şi regele luând cuvântul, zis-a cătră Daniel: Cu adevărat, Dumnezeul vostru *este* Dumnezeu al zeilor, şi Domnul regilor, care descopere tainele; fiindcă ai putut să descoperi taina aceasta.

48 Atuncia regele a mărit pe Daniel, i-a dat mari *şi* multe daruri, şi l-a pus guvernător preste toată provincia Babilonului, şi capul preşedinţilor celor preste toţi înţelepţii Babilonului. 49 Şi a cerut Daniel dela rege, şi a pus pe Şadrac, Meşac şi Abed-Nego preste trebele provinciei Babilonului; iar Daniel *şedeà* în poarta regelui.

Şadrac, Meşac şi Abed-Nego nevoind a se închinà chipului de aur, sunt aruncaţi în cuptorul de foc, unde sunt păstraţi în viaţă într'un chip minunat.

3 Regele Nebucodonosor făcut-a un chip de aur; înălţimea lui *erà* de şeasezeci de coţi, *şi* lăţimea lui de şease coţi; l-a înălţat în câmpia Dura, în provincia Babilonului.

2 Şi a trimis regele Nebucodonosor să adune pe satrapi, diregători, guvernatori, judecători, tezaurari, consilieri, legiutori, şi pe toţi mai marii provinciilor, să vie la sfinţirea chipului, pe care-l înălţase regele Nebucodonosor. 3 Deci satrapii, diregătorii, guvernătorii, judecătorii, tezaurarii, consilierii, legiuitorii şi toţi mai marii provincielor s'au adunat la sfinţirea chipului, pe care-l înălţase regele Nebucodonosor; şi au stat înaintea chipului, pe care-l înălţase Nebucodonosor.

4 Şi crăinicul strigă cu tărie: [a] Popoarelor, naţiunilor, şi limbelor! vi se porunceste: 5 Când veţi auzì sunetul trâmbiţii, al naiului, al citarei, al alăutei şi al psalterii, al simfoniei şi al orice fel de muzică, să căderi şi să vă închinaţi chipului de aur, pe care l-a înălţat regele Nebucodonosor; 6 Şi cel nu va căderà şi nu *i* se va închinà, va fi în aceeaşi oară [b] aruncat în cuptorul ce arde cu foc. 7 Deaceea, cum auziră toate popoarele sunetul trâmbiţii, al naiului, al citarei, al alautei, al psalterei şi al tot felul de muzică, căzând toate popoarele, naţiunile şi limbile, se închinară chipului de aur, pe care-l înălţase regele Nebucodonosor.

8 Între acestea [c] apropiatu-s'au oarecari Chaldei, şi au părît pe Iudei: 9 Spunând şi zicând regelui Nebucodonosor: [d] Rege, în veci să trăesti! 10 Tu rege, dat-ai poruncă, ca tot omul ce va auzì su-

j Cap. 5. 28, 31. *k* Vers. 32. *l* Cap. 7. 7, 23. *m* Vers. 33. *n* Vers. 28. *o* Luc. 1. 32, 33. *p* Ps. 2. 9. *q* Isa. 28. 16. *r* Fapt. 10. 25. *Capul 3.* *a* Cap. 4. 1. *b* Ier. 29. 22. *c* Cap. 6. 12. *d* Cap. 2. 4.

netul trâmbiței, al naiului, al citarei, al alăutei, al psaltirei și al simfoniei, și al tot felul de muzică, să cadă și să se închine chipului de aur; 11 Și *că* pe cel ce nu va cădeà și *nu i* se va închinà, să se arunce în cuptorul ce arde cu foc. 12 [e]Sunt câțiva bărbați Iudei, pe cari tu i-ai pus preste trebele provinciei Babilonului: Șadrac, Meșac și Abed-Nego; acești oameni, rege, n'au ținut seamă de tine: pe zeii tăi nu servesc, și chipului de aur, pe care l-ai înălțat, nu se închină.

13 Atuncia Nebucodonosor cu mânie și urgie a poruncit să aducă pre Șadrac, Meșac și Abed-Nego. Și au adus pe oamenii aceștia înaintea regelui. 14 *Și* Nebucodonosor luând cuvântul a zis către dânșii: Au doară cu adevărat, Șadrace, Meșace și Abed-Nego, pe zeii mei nu serviți, și chipului de aur, pe care l-am înălțat, nu vă închinați? 15 Acum *deci* de sunteți gata, când veți auzì sunetul trâmbiței, al naiului, al citarei, al alautii, al psalterii, al simfoniei și al tot felul de muzică, a cădeà și a vă închinà chipului, pe care l-am făcut, [f]*bine;* iar de nu vă veți închinà, veți fi aruncați în aceeași oară în cuptorul ce arde cu foc: [g]și cine *este* zeul, care vă va scăpà din mânile mele?

16 Șadrac, Meșac și Abed-Nego răspunzând, zis-au regelui: Nebucodonosoare, [h]noi nu *avem* nevoie să-ți răspundem asupra acestui lucru. 17 De ese *așà*, Dumnezeul nostru, pe care noi îl servim, poate să ne scape din cuptorul ce arde cu foc; și din mâna ta rege, *ne* va scăpà. 18 Și chiar de nu, știut să-ți fie, rege, că pe zeii tăi nu-i vom servì, și chipului de aur, pe care l-ai ridicat, nu ne vom închinà.

19 Atuncia Nebucodonosor s'a umplut de mânie, și privirea feței lui s'a schimbat asupra lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego, *și* vorbind a poruncit să înferbinte cuptorul înșeptit mai mult decât se obicinuià a se înferbântà. 20 Și a poruncit celor mai puternici ai oastei sale, să lege pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego, *și* să-*i* arunce în cuptorul ce ardeà cu foc. 21 Atuncia bărbații aceia fură legați cu mantiele lor, pulpanele lor, legăturile lor de cap și cu *celelalte* vestminte ale lor, și fură aruncați în cuptorul ce ardeà cu foc. 22 Și fiindcă porunca regelui fusese aspră, și cuptorul se înferbântase foarte, para focului a omorît bărbații aceia, cari ridicaseră pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego. 23 Iar acești trei bărbați Șadrac, Meșac și Abed-Nego, au căzut legați în mijlocul cuptorului ce ardeà cu foc.

24 Atuncia regele Nebucodonosor s'a minunat: și sculându-se cu grabă, a vorbit, și a zis către sfetnicii săi: Au n'am aruncat în foc *numai* trei bărbați legați? *iar* ei au răspuns, și au zis regelui: Adevărat rege! 25 *Și* el răspunzând, a zis: Iată, eu văd patru bărbați deslegați, [i]preumblându-se în mijlocul focului, și nu au nici o vătămare; și privirea celui de al patrulea este ca a [j]unui fiu de Dumnezeu.

26 Atuncia apropiându-se Nebucodonosor de gura cuptorului ce ardeà cu foc, a vorbit, și a zis: Șadrace, Meșace și Abed-Nego, servii Dumnezeului celui Preanalt, ieșiți și veniți.

Atuncia Șadrac, Meșac și Abed-Nego au ieșit din mijlocul focului. 27 Și adunându-se satrapii, diregătorii, guvernătorii, și sfetnicii regelui, au văzut pe bărbații aceștia, [k]preste corpurile cărora focul n'avusese nici o putere, și nici un păr din capul lor nu se pârlise, și mantiele lor nu se schimbaseră, nici miros de foc nu se prinsese de ei.

28 *Atuncia* a vorbit Nebucodonosor, și a zis: Binecuvântat *fie* Dumnezeul lui Șadrac, al lui Meșac și al lui Abed-Nego, care a trimis pe îngerul său, și a scăpat pe servii săi, care [l]sperau în el și n-au ascultat de cuvântul regelui, și și-au dat corpurile lor, spre a nu se servì nici a se închinà altui zeu, fără numai Dumnezeului lor. 29 Deaceea

e Cap. 2. 49. | *f* Luc. 13. 9. | *g* Esod. 5. 2. | *h* Mat. 10. 19. | *i* Isa 43. 2. | *j* Iov 1. 6. | *k* Ebr. 11. 34. | *l* Ps. 34. 7. 8.

dau poruncă, ca orice popor, națiune și limbă, care va vorbi de rău de Dumnezeul lui Șadrac, al lui Meșac și al lui Abed-Nego, să se facă bucăți, și casele lor să ajungă bălegar; căci alt zeu nu este, care să poată scăpa astfel. 30 Atuncia regele a înălțat pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego în provincia Babilonului.

Visul lui Nebucodonosor despre arborele cel mare, cu tâlcuirea și îndeplinirea sa.

4 Nebucodonosor, regele [a] tuturor popoarelor, națiunilor și limbilor, câte locuesc în tot pământul: pacea să se immulțească vouă. 2 Plăcutu-mi-a a [b] dà în știre semnele și minunile ce mi le-a făcut Dumnezeul cel Preainalt. 3 [c] Cât *sunt* de mari semnele lui! și cât de puternice minunile lui! regatul lui *este* [d] un regat veçinic, și domnia lui din neam în neam.

4 Eu, Nebucodonosor, fiind liniștit în casa mea, și înflorind în palatul meu, 5 Văzut-am un vis, care m'a înfricoșat, și gândurile, *ce mi-au venit* în patul meu, [e] și viziunile capului meu, [f] m'au turburat. 6 Deaceea dat-am poruncă, să se aducă înaintea mea toți înțelepții Babilonului, ca să-mi arate deslegarea visului. 7 [g] Atuncia au intrat magii, descântătorii, Chaldeii și fermecătorii; și le-am spus visul, dar nu mi-au arătat deslegarea lui. 8 Dar în urmă a intrat înaintea mea Daniel, [h] al cărui nume *este* Beltșazzar, după numele zeului meu, și [i] în care *se află* spiritul zeilor celor sfinți: și pus-am înaintea lui visul, *zicând:*

9 Beltșazzar, [j] marele magilor, fiindcă cunosc, că spiritul zeilor sfinți *este* în tine, și nici o taină îți este prea grea, spune-mi viziunile visului meu, ce am văzut, și deslegarea lui. 10 *Deci* viziunile capului meu pe patul meu așà *erau:* priviam, și iată, [k] un arbore în mijlocul pământului, și înălțimea lui *era* mare. 11 Arborele a crescut, și s'a întărit, și înălțimea lui ajungeà până la cer, și se vedeà până la marginile a tot pământul. 12 Frunzele sale *erau* frumoase, și fructele sale mari, și într'însul *era de unde* să mănânce toți: [l] fiarele câmpului se puneau la umbră supt dânsul, și în ramurile sale locuiau paserile cerului, și din ele se hrănià toată carnea. 13 Văzut-am în viziunile capului meu pe patul meu, și iată, [m] un veghetor și [n] un sfânt se pogorî din cer; 14 Și a strigat cu tărie, și astfel vorbì: [o] Tăiați arborele, și smulgeți ramurile sale: scuturați frunzele lui, și risipiți fructele lui: [p] să fugă fiarele de supt dânsul și paserile depe ramurile lui; 15 Dar tulpina cu rădăcinele ei să o lăsați în pământ, *și să se lege* cu lanțuri de fer și de aramă în iarba cea verde a câmpului; și să se adape din roua cerului, și partea lui *să fie* cu fiarele în iarba pământului; 16 *Ca* inima sa să se schimbe din *inimă* de om, și să i se deà inimă de fiară: și șeapte [q] timpuri să treacă preste dânsul. 17 Aceasta s'a rânduit din porunca *zeilor* veghetori, și hotărîrea *este* prin cuvântul sfinților; [r] ca să cunoască vieţuitorii, [s] că cel Preainalt domnește asupra regatelor oamenilor, și *că* el le dă aceluia, căruia îi place, și pune preste dânsele pe cel mai jos din oameni. 18 Acest vis l-am văzut eu, Nebucodonosor, regele; și tu, Beltșazzare, spune deslegarea lui; [t] căci toți înțelepții regatului meu nu sunt în stare să-mi arăte deslegarea: dar tu *ești* în stare; [u] căci spiritul zeilor sfinți *este* în tine.

19 Atuncia Daniel, [v] al cărui nume *erà* Beltșazzar, s'a îngrozit cam o oară, și gândurile sale l-au turburat. Regele luând cuvântul, *îi* zise: Beltșazzare să nu te turbure visul și deslegerea lui. Beltșazzar a răspuns și a zis: Domnul meu, [x] visul *să fie* asupra celor ce te urăsc, și deslegarea lui asupra inamicilor tăi. 20 [y] Arborele ce l-ai văzut crescând și întărindu-se, a cărui înălțime ajungeà

Capul 4.
[a] Cap. 3. 4.
[b] Cap. 3. 26.
[c] Cap. 6. 27.
[d] Vers. 34.
[e] Cap. 2. 28, 29.
[f] Cap. 2. 1.
[g] Cap. 2. 2.
[h] Cap. 1. 7.
[i] Isa. 63. 11.
[j] Cap. 2. 48.
[k] Ezec. 31. 3.
[l] Ezec. 17. 23.
[m] Ps. 103. 20.
[n] Deut. 33. 2
[o] Mat. 3. 10.
[p] Ezec. 31. 12.
[q] Cap. 11. 13.
[r] Ps. 9. 16.
[s] Cap. 2. 21.
[t] Fac. 41. 8. 15.
[u] Vers. 8.
[v] Vers. 8.
[x] 2 Sam. 18. 32.
[y] Vers 10,11 12

până la cer, și se vedeà peste tot pământul: 21 Ale cărui frunze *erau* frumoase, ale cărui fructe *erau* mari, și în care *erà de unde* să mănânce toți, supt care locuiau fiarele câmpului, și pe ramurile căruia locuiau paserile cerului: 22 [z] Tu, rege, *ești arborele* acesta, care ai crescut și te-ai întărit; căci înălțimea ta s'a înălțat, și a ajuns până la cer, [a] și domnia ta până la marginile pământului. 23 [b] Iar că regele văzù un veghetor și un sfânt pogorîndu-se din cer, și zicând: Tăiați arborele, și-l dărâmați, și *numai* tulpina cu rădăcinele sale să o lăsați în pământ, dar *să se lege* cu lanțuri de fer și de aramă în iarba cea verde a câmpului; să se adape din roua cerului, [c] și cu fiarele câmpului *să fie* partea sa, până ce vor trece preste dânsul șeapte timpuri: 24 Aceasta *este* deslegarea, o rege, și aceasta *este* hotărîrea celui Preaînalt, de ceea ce se va întâmplà domnului meu rege: 25 Te vor [d] alungà dintre oameni și cu fiarele câmpului va fi locuința ta, și te vor [e] hrăni cu iarbă ca boii, și cu roua cerului te vor adăpà; și șeapte timpuri vor trece preste tine, [f] până ce vei cunoaște, că cel Preaînalt domnește preste regatele oamenilor, și *că* el le [g] dă aceluia căruia îi place. 26 Și că s'a poruncit să se lase tulpina cu rădăcinele arborelui: regatul tău iarăși ți se va dà, după ce vei cunoaște, *că* [h] cerurile domnesc. 27 Deaceea, rege, placă-ți sfatul meu, și [i] înlătureză păcatele tale prin dreptate și fărădelegile tale prin indurare către cei săraci; [j] poate că aceasta îți va [k] prelungì prosperitatea.

Nebunia și smerenia regelui.

28 Toate acestea au venit asupra lui Nebucodonosor, regele. 29 La sfârșitul a douăsprezece luni, *când* se preumblà prin palatul domnesc al Babilonului, 30 [l] Regele vorbià și ziceà: Au nu este acesta Babilonul cel mare, pe care eu l-am zidit, ca *să fie* scaunul regatului, prin puterea mea cea mare, și spre onoarea măririi mele? 31 [m] Cuvântul *erà* încă în gura regelui, și căzù [n] o voce din cer, *zicând:* Ti se dă în știre, rege Nebucodonosor, *că* regatul s'a depărtat dela tine: 32 [o] Te vor alungà dintre oameni, și cu fiarele câmpului *va fi* locuința ta; cu iarbă ca boii te vor hrăni, și șeapte timpuri vor trece preste tine; până ce vei cunoaște că cel Preainalt domnește preste regatele oamenilor, și *că* el le dă aceluia, căruia îi place.

33 Și chiar în aceeași oară s'a împlinit cuvântul asupra lui Nebucodonosor: fù alungat dintre oameni, mâncă iarbă ca boii, și din roua cerului se adăpă corpul său, până ce perii i-au crescut, ca *penele* de vultur, și unghiile lui, ca *ghiarele* paserilor.

34 Și [p] la sfârșitul zilelor eu Nebucodonosor am ridicat ochii mei către cer, și mintea mea s'a întors în mine; am binecuvântat pe cel Preaînalt, am lăudat și am mărit pe cel [q] ce în veci trăește, a cărui domnie *este* [r] o domnie vecinică, și al cărui regat *este* din neam în neam; 35 Și [s] toți locuitorii pământului întru nimica se socotesc; și [t] după voința sa face *toate, atât* în oștirile cerului, *cât* și locuitorii pământului: și [u] nu *este* cine să oprească mâna sa, sau să-i zică: Ce faci? 36 În acel timp mintea mea s'a rentors în mine; și spre mărirea regatului meu mi s'a dat iarăși strălucirea mea și măreția mea; sfetnicii mei și cei mai mari ai mei *din nou* m'au căutat, m'au pus în regatul meu, și mi s'a adaus o mărire și mai mare.

37 Și acum eu, Nebucodonosor, laud și preaînalț și măresc pe Regele cerului; ale cărui fapte toate *sunt* adevăr, și ale cărui căi *sunt* cele adevărate; și care pe cei ce umblă în mândrie îi umilește.

Ospățul lui Beltșazzar: scrierea minunată pe părete, și tâlcuirea sa prin Daniel.

5 Regele Belșazzar [a] a făcut un ospăț mare mai marilor săi, o mie, și beà vin cu *acești* o mie. 2 Și în cheful vi-

---

z Cap. 2. 38
a Ier. 27. 6, 7, 8.
b Vers. 13.
c Cap. 5. 21.
d Vers. 32
e Ps. 106. 20.
f Ps. 83. 18.
g Ier. 27. 5.
h Mat. 21. 25.
i 1 Pet. 4. 8.
j Ps. 41. 1, etc.
k 1 Reg. 21. 29.
l Prov. 16. 18.
m Cap. 5. 5.
n Vers. 24.
o Vers. 25.
p Vers. 26.
q Cap. 12. 7.
r Luc. 1. 33.
s Isa. 40. 15, 17.
t Ps. 115. 3.
u Iov 34. 29. *Capul 5.*
a Est. 1. 3.

nului a poruncit Beltșazzar să se aducă vasele cele de aur și de argint, pe [b] care Nebucodonosor, părintele său, le adusese din templul din Ierusalim, ca să bea cu dânsele regele și mai marii săi, femeile sale și concubinele sale. 3 Deci s'au adus vasele de aur, care se aduseseră din templul casei Dumnezelui din Ierusalim: și băură cu dânsele regele și mai marii săi, femeile sale și concubinele sale. 4 Băură vin și [c] lăudară pe zeii *lor* de aur și de argint, de aramă, de fer, de lemn și de peatră.

5 [d] În aceeași oră au ieșit degete de mână de om, și au scris în fața policandrului pe tăncueala zidului palatului regelui: și regele vedea partea *aceea* a mânei care scria. 6 Atuncia fața regelui s'a schimbat și gândurile *într'atâta* i s'au turburat, încât încheiturile coapselor sale se desfăceau și [e] genunchile sale se loviau unul de altul. 7 *Și* [f] a strigat regele cu tărie ca să aducă pe [g] magi, pe Chaldei și pe descântători. *Și* regele luând cuvântul, a zis către înțeleptii Babilonului: Cine va ceti scrisoarea aceasta, și-mi va arătà deslegarea ei, *acela* va fi îmbrăcat cu purpură, și lanț de aur *se va pune* pe grumazul său, [h] și ca al treilea va domni în regat. 8 Atuncia au intrat toți înțelepții regelui: [i] dar nu putură să cetească scrisoarea, nici să arate regelui deslegarea ei. 9 Și regele Beltșazzar s'a [j] turburat, și mai marii săi au încremenit.

10 Și la răcnetele regelui și ale mai marilor săi a intrat regina în casa ospătului: și luând cuvântul regina, a zis: [k] Rege, să trăești în veci! să nu se turbure gândurile tale, și fața ta să nu se schimbe. 11 [l] Este un om în regatul tău, în care *este* spiritul zeilor sfinți: și în zilele părintelui tău găsitu-s'a în el lumină, pricepere și înțelepciune, ca înțelepciunea zeilor: *acela* pe care regele Nebucodonosor, părintele tău, l-a pus [m] mai mare preste magi, descântători, Chaldei și fermecători. 12 [n] Căci un spirit ales, cunoștință și pricepere în talcuirea visurilor, în spunerea celor ascunse și în deslegarea nodurilor, este în acel Daniel, pe [o] care regele l-a numit Beltșazzar: acum *deci* să se cheme Daniel, și-ți va arăta deslegarea.

13 Atuncia Daniel fu dus înaintea regelui. *Și* regele luând cuvântul, a zis către Daniel: Au tu *ești* acel Daniel, dintre fiii celor aduși prinși din Iuda, pe cari i-a adus din Iudea regele, părintele meu? 14 Auzit-am de tine, că [p] spiritul zeilor *este* în tine, și că s'a găsit în tine lumină, pricepere și înțelepciune aleasă. 15 Și acum fost-au duși înaintea mea înțelepții și descântătorii, ca să cetească scrisoarea aceasta, și să-mi arate deslegarea ei: dar n'au putut să arate deslegarea lucrului. 16 Și eu am auzit de tine, că poți să tâlcuești și să deslegi nodurile: [r] și acum, de poți să cetești scrisoarea, și să-mi arăți deslegarea ei, cu purpură vei fi îmbrăcat, și lanț de aur *se va pune* pe grumazul tău, și ca al treilea vei domni în regat.

17 Atuncia a răspuns Daniel, și a zis înaintea regelui: Darurile tale rămână-ți, și dă altuia răsplătirile tale: dar eu voiu ceti regelui scrisoarea, și-i voiu arăta deslegarea. 18 Tu, rege! [s] Dumnezeul cel Preaînalt a dat lui Nebucodonosor, părintele tău, regat, mărime, și onoare: 19 Și de mărimea, ce i-a dat, [t] toate popoarele, națiunile și limbile tremurau și se înfricoșau înaintea lui; pe cine voià, omorà: și pe cine voià, lăsà să trăească: și pe cine voià, umilià. 20 [u] Dar când inima lui s'a înălțat, și duhul său s'a împetrit în mândrie, fù aruncat din tronul său de rege și mărirea sa se depărtà dela dânsul. 21 Și fù [v] alungat dintre fiii oamenilor, și inima lui se făcù ca a fiarelor, și locuința lui *erà* cu asinii sălbatici: cu iarbă se hrănià ca boii, și corpul său se adăpà din roua cerului, [x] până ce a cunoscut, că Dumnezeul cel

---

[b] Ier. 52. 19. [c] Apoc. 9. 20. [d] Cap. 4. 31. [e] Nah. 2. 10. [f] Cap. 2. 2. [g] Isa. 47. 13. [h] Cap. 6. 2. [i] Cap. 2. 27. [j] Cap. 2. 1. [k] Cap. 2. 4. [l] Cap. 2. 48. [m] Cap. 4. 9. [n] Cap. 6. 3. [o] Cap. 1. 7. [p] Vers. 11, 12. [q] Vers. 7, 8. [r] Vers. 7. [s] Cap. 2. 37, 38. [t] Ier. 27. 7. [u] Cap. 4. 30 sq. [v] Cap. 4. 32 etc. [x] Cap. 4. 17, 25.

Preanalt domnește preste regatele oamenilor și pune preste dânsele pe cine voiește.

22 Iar tu, fiul său Belșazzar, [y] nu ți-ai umilit inima ta, deși cunoșteai toate acestea: 23 [z] Dar te-ai ridicat asupra Domnului cerului; și vasele casei sale s'au adus înaintea ta, și ați băut vin cu dânsele, tu și mai marii tăi, femeile tale și concubinele tale, și ai lăudat pe zeii cei de argint și de aur, de aramă, de fer, de lemn și de peatră, [a] care nici nu văd, nici nu aud, nici nu înțeleg, iar pe Dumnezeu, în mâna căruia *este* suflarea ta, [b] și *în puterea* lui toate căile tale, nu l-ai mărit. 24 Deaceea s'a trimis de dânsul *această* parte de mână, și s'a scris scrisoarea aceasta.

25 Și aceasta *este* scrisoarea, care s'a scris: Mene, *(numărat)* Tekel *(cumpănit)*, Ufarsini *(părți)*. 26 Aceasta *este* deslegarea lucrului: Mene: a numărat Dumnezeu regatul tău, și i-a pus sfârșit; 27 Tekel: [c] ești cumpănit în cumpănă, și aflat prea ușor; 28 Peres: s'a despărțit regatul tău, și s'a dat [d] Mezilor și Perșilor.

29 Atuncia a poruncit Belșazzar, și au îmbrăcat pe Daniel cu purpură, și *au pus* lanț de aur pe grumazul său, și proclamatu-s'a, că el va domni al treilea în regat.

30 În aceeași noapte fù ucis Belșazzar regele Chaldeilor.

31 Și Dariu, Medul, a luat regatul, *fiind* ca de șasezeci și doi de ani.

Conjurarea președinților și a mai marilor asupra lui Daniel, care este aruncat într'o peștere de lei, și păstrat în viață într'un chip minunat.

6 Plăcut-a lui Dariu să pună [a] preste regat o sută douăzeci de satrapi, ca să fie preste tot regatul. 2 Și preste ei trei guvernători (dintre care unul *era* Daniel), ca să se deà seamă acestor satrapi, ca să nu se facă nici o pagubă regelui, 3 Atuncia Daniel întrecù pe guvernători și pe satrapi; [b] căci într'însul *era* un duh ales: și regele cugetă să-l pună preste tot regatul.

4 [c] Atuncia guvernătorii și satrapii căutară să afle ceva asupra lui Daniel privitor la *lucrurile* regatului: dar nu putură află nimic, nici un greș: căci era credincios, și nu se află în el nici vină, nici greș. 5 Atuncia au zis oamenii aceștia: Nu vom află nimic asupra acestui Daniel, afară doară de nu vom află *ceva* asupră-i față cu legea Dumnezeului său.

6 Atuncia guvernătorii și satrapii aceștia se adunară la rege, și vorbiră așà către el: [d] Rege Dariu, în veci să trăești! 7 Toți guvernătorii regatului, diregătorii și satrapii, sfetnicii și mai marii s'au sfătuit să așeze o lege domnească, și să deà o aspră oprire, că oricine va face rugăciune vre unui zeu sau unui om până în treizeci de zile, fără decât numai ție, rege, aceia să se arunce în groapa leilor. 8 Și acum, rege, pune oprire, și iscălește scrisoarea *aceasta*, ca să nu se schimbe, după [e] legea Mezilor și a Perșilor, care nu se poate desființà. 9 Deci regele Dariu a iscălit scrisoarea și oprirea.

10 Și Daniel, cum a cunoscut că s'a iscălit scrisoarea, a întrat în casa sa: și ferestrile cămării sale din partea [f] către Ierusalim deschise fiind, îngenunchie pe genunchile sale [g] de trei ori pe zi, rugându-se și mulțumind Dumnezeului său, cum făceà mai nainte.

11 Atuncia oamenii aceia se adunară, aflară pe Daniel făcând rugăciune și cereri Dumnezeului său. 12 [h] Atuncia se apropiară, și vorbiră înaintea regelui, *zicând:* Au n'ai iscălit o oprire, ca tot omul, care ar face *rugăciune* vre unui zeu sau unui om până în treizeci de zile, fără decât numai ție, rege, să se arunce în groapa leilor! Regele răspunzând zise: Adevărat *este* cuvântul, [i] după legea Mezilor și a Perșilor, care nu se poate desființà.

13 Atuncia au răspuns, și au zis rege-

y 2 Cron. 33. 23. z Vers. 3, 4. | a Ps. 115. 5, 6. b Ier. 10. 23. | c Iov 31. 6. d Isa. 21. 2. | *Capul 6.* a Est. 1, 1. | b Cap. 5. 12. c Eccl. 4. 4. | d Neem. 2. 3. e Est. 1. 19. | f 1 Reg. 8. 44. 48. g Ps. 55. 17. | h Cap. 3. 8. i Vers. 8.

lui: Daniel, *j* cel din fiii celor aduși prinși din Iuda, *k* n'a ținut nici o seamă de tine, rege, nici de oprirea ce tu ai iscălit, ci-și face rugăciunea sa de trei ori pe zi.

14 Atuncia regele, cum auzi *aceste* cuvinte, *l* s'a supărat foarte pe sine însuși, și-și îndreptă gândul la Daniel, ca să-l scape; și până la apusul soarelui stărui să-l scape. 15 Atuncia oamenii aceștia se adunară la rege, și vorbiră regelui: Știi, rege, că *m* legea Mezilor și a Perșilor *este*, că nici o oprire sau lege ce o face regele, nu se poate desființă? 16 Atuncia regele a poruncit, și au dus pe Daniel, și *l*-au aruncat în groapa leilor. *Iar* regele a vorbit, și a zis lui Daniel: Dumnezeul tău, pe care tu necurmat îl servești, acela te va scăpà. 17 *n* Și s'a adus o piatră și s'a pus pe gura gropii; *o* și regele a sigilat-o cu însuși sigilul său și cu sigilul fruntașilor săi, ca să nu se schimbe nimic în privința lui Daniel. 18 Atuncia regele s'a dus la palatul său, și a petrecut noaptea în ajun, și nu i-s'a adus nici o concubină; *p* și somnul său a fugit dela dânsul.

19 Iar regele s'a sculat în zorii dimineții, și s'a dus în grabă la groapa leilor. 20 Și când a sosit la groapă, a strigat cu voce plângătoare pe Daniel; *și* regele luând cuvântul a zis lui Daniel: Daniele, servul Dumnezeului celui viu! *q* Dumnezeul tău, pe care tu necurmat îl servești, putut-a oare să te scape de lei? 21 Atuncia a vorbit Daniel către rege: *r* Rege, în veci să trăești! 22 *s* Dumnezeul meu a trimis pe îngerul său, și a *t* astupat gura leilor încât nu m'au vătămat; căci în mine s'a aflat înaintea lui nevinovăție; și chiar înaintea ta, o rege, n'am făcut nici un greș. 23 Atuncia regele s'a bucurat foarte de el, și a poruncit să scoată pe Daniel din groapă. Deci Daniel fu scos din groapă, și nici o vătămare nu s'a aflat în el, *u* pentru că avea credință în Dumnezeul său.

24 Atuncia regele a poruncit, și au adus pe oamenii aceia, care pârâseră pe Daniel, și *i*-au aruncat în groapa leilor, pe dânșii, pe copiii lor și pe femeile lor; și mai nainte de a ajunge ei la fundul gropii, leii i-au apucat, și le-au mărunțit toate oasele lor.

25 Atuncia a scris regele Dariu către toate popoarele, națiunile și limbile, ce locuiau preste tot pământul: Pacea să se înmulțiască vouă. 26 Se dă poruncă dela mine, ca în toată întinderea regatului meu să tremure oamenii și să se teamă de Dumnezeul lui Daniel; căci el este Dumnezeul cel viu, și *numai* el trăește în veci; regatul său nu se va sfărâmà, și domnia lui *va fi până* la sfârșit. 27 El scapă și mântuie, și face semne și minuni în cer și pe pământ, el care a scăpat pe Daniel din puterea leilor.

28 Așà a prosperat Daniel în domnia lui Dariu și în domnia lui Cir, Persul.

Viziune simbolică de cele patru fiare și de judecata lor, și de împărăția veșnică a fiului omului.

7 În anul întâiu al lui Belșazzar, regele Babilonului, *a* avut-a Daniel un vis și *b* viziuni ale capului său pe patul său; și a scris visul, *și* a istorisit lucrurile cele mai însemnate.

2 Daniel a vorbit, și a zis: Priviam în viziunea mea de noapte, și iată cele patru vânturi ale cerului au năvălit asupra mării celei mari: 3 Și patru fiare mari, deosebite una de alta, *c* s'au suit din mare. 4 Cea dintâia *era* *d* ca un leu, și avea aripi de vultur: *o* priviam, până ce i-s'au smuls aripile: și sculându-se dela pământ, a stat pe picioare ca un om, și i-s'a dat inimă de om. 5 *e* Și iată *apoi* a doua fiară, asemenea unui urs, care s'a sculat pe o coastă, și *avea* trei coaste în gura sa, între dinții săi: și așà i-se zicea: Scoală-te, mănâncă cărnuri multe. 6 După aceasta priviam, și iată alta, ca un pardos, având pe spatele sale patru aripi

---

j Cap. 1. 6. *k* Cap. 3. 12. Marc. 6. 26. *l* Vers. 8. *m* Vers. 8. *n* Plân. 3. 53. *o* Mat. 27. 66. *p* Cap. 2. 1. *q* Cap. 3. 15. *r* Cap. 2. 4. *s* Cap. 3. 28. *t* Ebr. 11. 33. *u* Ebr. 11. 33. *Capul 7.* *a* Num. 12. 6. Amos 3. 7. *b* Cap. 2. 28. *c* Apoc. 13. 1. *d* Deut. 28. 49. *e* Cap. 2. 39.

de pasere: și fiara aveà și [f] patru capete: și i-se dădù domnia. 7 După aceea priviam în viziunile de noapte, și iată [g] o a patra fiară înspăimântătoare, groaznică și tare foarte: și aveà dinți mari de fer: mâncà și sdrumicà, și rămășița o călcà în picioarele sale: și aceasta *erà* deosebită de toate fiarele cele de dinaintea ei: [h] și aveà zece coarne. 8 Priviam coarnele, și iată [i] un alt corn mic a ieșit dintr'însele, de dinaintea căruia trei din coarnele cele dintâie se smulseră: și iată, în cornul acesta *erau* ochi ca ochii [j] de om, [k] și gură, care vorbià lucruri sumețe.

9 [l] Priviam până ce s'au așezat tronurile, și a șezut [m] cel vechiu de zile, [n] al căruia vestmânt *erà* alb ca omătul, și perii capului său ca lâna cea curată: tronul său *erà ca* para focului [o] *și* roatele sale *ca* focul cel arzător. 10 [p] Fluvii de foc treceau și se revărsau pe dinaintea lui: [q] mii de mii îl serveau, și miriade de miriade stăteau înaintea lui: [r] judecata s'a ținut, și cărțile s'au deschis. 11 Priviam atuncia pentru vuetul cuvintelor sumețe, ce vorbià cornul: [s] priviam până ce s'a ucis fiara, și corpul ei s'a pierdut, și s'a dat focului spre ardere. 12 Cât pentru celelalte fiare, li-s'a ridicat domnia: dar viața li-s'a îndelungit până la un timp și anume timp hotărît.

13 Văzut-am în viziunile de noapte, și iată [t] *unul*, ca fiul de om, venià pe nourii cerului, și a ajuns la [u] cel vechiu de zile, și l-a dus înaintea lui. 14 [v] Și i-s'a dat domnia, mărirea și regatul, ca să-l servească toate [x] popoarele, națiunile și limbile; domnia lui *va fi* [y] domnie vecinică, care nu va trece, și regatul lui nu se va sfărâmà.

15 Eu Daniel [z] întristatu-m'am în sufletul meu, în lăuntrul corpului meu, și viziunile capului meu m'au turburat. 16 Apropiatu-m'am de unul din aceia, care erau de față, și căutam dela el deslegarea tutulor acestora. Și mi-a spus-*o*, și mi-a făcut știută deslegarea lucrurilor: 17 [a] Aceste fiare mari, care sunt patru, *sunt* patru regi, *care* se vor ridicà din pământ. 18 [b] Dar sfinții celui Preaînalt vor luà regatul, și vor stăpâni regatul în veci, da, în veci și continuu.

19 Atuncia voit-am să cunosc însemnarea [c] fiarei a patra, care erà deosebită de toate celelalte *și* preste măsură groaznică, ai cărei dinți *erau de* fer, și unghiele ei *de* aramă; mâncà, sdrumicà, și rămășițele le călcà în picioarele sale; 20 Și despre cele zece coarne ce *erau* în capul ei, și *despre* celalalt, ce a ieșit, și dinaintea căruia au căzut trei; *de* cornul acela, *zic*, ce aveà ochi, și gură care vorbià lucruri sumețe, a cărui privire *erà* mai groaznică decât a soților săi. 21 Priviam, [d] și cornul acela făceà resbel cu sfinții, și-i învingeà; 22 [e] Până ce a venit cel vechiu de zile, și [f] s'a dat judecata la sfinții celui Preaînalt: și timpul a sosit, că sfinții au luat în stăpânire regatul.

23 Și a zis: Fiara a patra va fi [g] al patrulea regat pe pământ, care va fi deosebit de toate regatele, și va sfâșià tot pământul, îl va călcà, și-l va sdrumicà. 24 [h] Și cele zece coarne *sunt* zece regi, cari se vor ridicà din regatul acesta, și în urma lor altul se va ridicà; și acesta se va deosebì din cele dintâiu, și va supune trei regi. 25 [i] Și va vorbì cuvinte asupra celui Preaînalt, va [j] urmări pe sfinții celui Preaînalt, și va [k] cugetà să schimbe timpurile și legile: și [l] *sfinții* se vor dà în mâna lui [m] până la un timp, la timpuri și jumătate de timp. 26 [n] Dar judecata se va ținea și se va depărtà domnia lui, spre a se sfărâmà și nimicì, până la sfârșit. 27 Și [o] domnia și puterea, și măreția regatelor de supt tot cerul, se vor dà poporului sfinților celui

[f] Cap. 8. 8, 22.
[g] Cap. 2. 40.
[h] Cap. 2. 41.
[i] Vers. 20, 21, 24
[j] Apoc. 9. 7.
[k] Ps. 12. 3.
[l] Apoc. 20. 4.
[m] Ps. 90. 2.
[n] Ps. 104. 2.
[o] Ezec. 1. 15,16.
[p] Ps. 50. 3.
[q] 1 Reg. 22. 19.
[r] Apoc. 20. 4, 12.
[s] Apoc. 19. 20.
[t] Ezec. 1. 26.
[u] Vers. 9.
[v] Efes. 1. 22.
[x] Cap. 3. 4.
[y] Ps. 145. 13.
[z] Vers. 28.
[a] Vers. 3.
[b] Isa. 60. 12, 13, 14
[c] Vers. 7.
[d] Cap. 8. 12, 24.
[e] Vers. 7.
[f] 1 Cor. 6. 2.
[g] Cap. 2. 40.
[h] Vers. 7, 8, 20.
[i] Isa. 37. 23
[j] Apoc. 17. 6.
[k] Cap. 2. 21.
[l] Apoc. 13. 7.
[m] Cap. 12. 7
[n] Vers. 10, 22.
[o] Vers. 14, 18, 22.

Preainalt, [p] a cărui domnie *va fi* domnie veşnică, [q] şi toate puterile *îl* vor servi, şi-il vor asculta.

28 Până aici *este* sfârşitul lucrului. Încât despre mine, Daniel, [r] gândurile mele mult m'au turburat, şi faţa mi s'a schimbat; dar [s] păzit-am lucrul în inima mea.

Viziune despre împărăţia Mezilor şi a Perşilor, a Grecilor şi despre regele crud împotriva poporului lui Dumnezeu.

8 În al treilea an al domniei regelui Belşazzar o viziune mi s'a arătat, mie lui Daniel, după aceea care mi s'a arătat [a] mai nainte.

2 Am văzut în viziune, şi când am văzut, eram în [b] Şuşan, *cetatea* palatului, din provincia Elam; văzut-am în viziune, şi eram lângă râul Ulai. 3 Şi ridicând ochii mei, am văzut, şi iată, stă înaintea râului un berbece cu *două* coarne: şi coarnele *erau* înalte, dar unul mai înalt decât celalalt: şi cel mai înalt crescuse mai pe urmă. 4 Văzut-am berbecele împungând *cu coarnele* către apus şi mează-noapte şi mează-zi; şi nici o fiară nu puteà să-i steà înainte, şi nu *erà cine* să scape din mâna sa; [c] ci făceà după voinţa sa, şi s'a mărit.

5 Iar cum luam seamă, iată, un ţap venià dela apus preste faţa a tot pământul: şi ţapul *aveà* [d] un corn însemnat între ochii săi. 6 Şi a venit până la berbecele cel cu *două* coarne, pe care-l văzusem stând lângă râu, şi s'a repezit asupra lui în furia puterii sale. 7 Şi l-am văzut, *că* s'a apropiat de berbece, s'a încruntat asupră-i, a lovit pe berbece, şi i-a frânt amândouă coarnele; şi nu erà putere în berbece, ca să steà înaintea lui; ci acesta îl aruncă la pământ, şi-l călcă *în picioare;* şi nu erà cine să scape pe berbece din mâna lui. 8 Şi ţapul s'a mărit foarte, şi cum s'a împuternicit, i-s'a frânt cornul cel mare; şi în locul lui au crescut *alte* [e] patru însemnate către cele patru vânturi ale cerului. 9 [f] Şi dintr'unul din ele a ieşit un corn mic, ce s'a mărit foarte [g] către mează-zi, către răsărit, şi către [h] *pământul* cel măreţ. 10 [i] Şi s'a mărit până la [j] oştirea cerului; şi [k] a aruncat la pământ *o parte* din oştire şi din stele, şi le-a călcat. 11 [l] S'a mărit chiar până la [m] mai marele oştirii; şi [n] s'a desfiinţat *jertfele* cele continue [o] ale sale, şi locul templului său s'a aruncat *la pământ.* 12 Şi [p] o oaste împreună cu *jertfa* cea continuă s'a dat celui nelegiuit, care a aruncat la [q] pământ adevărul; [r] a încercat *multe,* şi a isbutit.

13 Atuncia am auzit [s] un sfânt vorbind, şi un alt sfânt, *care* vorbià către cel nenumit, ce vorbià: Până când *va ţineà* viziunea *despre jertfa* continuă, şi *despre* nelegiuirea pustiitoare, şi darea spre călcare a templului şi a oştirei? 14 Şi a zis către mine: Până la două mii şi trei sute zile-noptimi; atuncia templul va birui.

15 Şi când eu Daniel vedeam viziunea, şi [t] cercetam înţelesul, atuncia iată a stat înaintea mea [u] un chip de om; 16 Şi am auzit voce de om [v] în mijlocul *râului* Ulai, care strigà şi ziceà: [x] Gabriele, fă pe *omul* acesta să înţeleagă viziunea. 17 Şi a venit aproape *de locul* unde stam; şi când a venit, m'am înfricoşat, [y] şi am căzut pe faţa mea; iar el zis-a către mine: Ià aminte, fiul omului; căci viziunea *este* pentru timpul sfârşitului. 18 [z] Şi precând vorbià către mine, căzut-am ametit cu faţa mea la pământ; [a] dar atinsu-m'a, şi m'a făcut să stau *drept.* 19 Şi a zis: Iată, eu te voiu face să cunoşti ceea ce se va întâmplà în mânia cea mai din urmă; [b] căci *ţinteşte la* timpul hotărît al sfârşitului.

20 [c] Berbecele ce l-ai văzut, care aveà două coarne, *sunt* regii Mediei şi ai Persiei. 21 [d] Şi ţapul cel păros *este* regele Greciei: şi cornul cel mare dintre ochii

---

[p] Luc. 1. 33.
[q] Isa. 60. 12.
[r] Vers. 15.
[s] Luc. 2. 19, 51.

Caput 8.

[a] Cap. 7. 1.
[b] Est. 1. 2.
[c] Cap. 5. 19.
[d] Vers. 21.
[e] Cap. 7. 6.
[f] Cap. 7. 8.
[g] Cap. 11. 25.
[h] Ps. 48. 2.
[i] Cap. 11. 28.
[j] Isa. 14. 13.
[k] Apoc. 12. 4.
[l] Ier. 48. 26, 42.
[m] Cap. 11. 31.
[n] Ios. 5. 14.
[o] Esod. 29. 38.
[p] Cap. 11. 31.
[q] Ps. 119. 43, 142.
[r] Vers. 4.
[s] 1 Pet. 1. 12.
[t] 1 Pet. 1. 10, 11.
[u] Ezec. 1. 26.
[v] Cap. 12. 6, 7.
[x] Luc. 1. 19, 26.
[y] Ezec. 1. 28.
[z] Cap. 10. 9, 10.
[a] Ezec. 2. 2.
[b] Hab. 2. 3.
[c] Vers. 3.
[d] Vers. 5.

săi [e] *este* cel întâiu rege. 22 [f] Iar despre aceea, că s'a frânt, și au crescut patru în locul său, *arată că* patru regate se vor ridică din *această* națiune, dar nu după puterea lui. 23 Și în timpurile cele din urmă ale domniei lor, când nelegiuirile vor fi pline, [g] se va scula un rege [h] cumplit la față și priceput în uneltiri. 24 Și puterea lui va fi tare, [i] dar nu prin chiar puterea sa; și în chip minunat va strică, va încercà *multe*, va isbutì, și va nimicì pe cei puternici și pe poporul sfinților. 25 Și prin măestriile sale va face să isbutească înșelăciunea în mâna sa; *se* va sumeți în inima sa, și în pace va nimicì pe mulți; și se va ridicà chiar asupra Maimarelui marilor; dar se va frânge fără mână. 26 Și viziunea despre zile-noptimi, ce ți s'a zis *este* adevărată: tu deci sigilează viziunea; că *se va împlinì* după multe zile.

27 Și eu Daniel am leșinat, și am fost bolnav *câtevà* zile; după aceea m'am sculat, și făceam lucrurile regelui: dar eram uimit de viziune, și-nu *erà* cine să o priceapă.

Rugămintea lui Daniel pentru rentoarcerea poporului său, și descoperiri dumnezeești, date lui drept răspuns.

9 În anul întâiu [a] al lui Dariu, fiul lui Ahasver, din semința Mezilor, care și domnì preste regatul Chaldeilor: 2 În anul dântâiu al domniei sale, eu Daniel am înțeles din cărți numărul anilor, pentru care cuvântul Domnului a fost către [b] Ieremia, profetul, că el ar împlinì șeaptezeci de ani de pustiire a Ierusalimului. 3 [c] Și am îndreptat fața mea către Domnul, Dumnezeul, ca să caut prin rugăciune și cereri, prin ajunare, *prin îmbrăcare* în sac, și în cenușă: 4 M'am rugat Domnului, Dumnezeului meu, m'am mărturisit, și am zis:

O [d] Doamne, Dumnezeul cel mare și înfricoșat, cel ce păstrează legământul și îndurarea către cei ce-l iubesc și păzesc poruncile sale: 5 [e] Noi am păcătuit și am făcut fărădelegi, am nelegiuit, ne-am depărtat dela poruncile tale și dela judecățile tale; 6 [f] Și n'am ascultat de servii tăi, profeții, cari au vorbit în numele tău către regii noștri, mai marii noștri și părinții noștri, și către tot poporul țării. 7 A ta, Doamne, [g] *este* dreptatea, iar nouă rușinea feței, ca în ziua aceasta bărbaților lui Iuda și locuitorilor Ierusalimului și a tot Israelul, *celor* de aproape și *celor* de departe, în toate țările unde i-ai alungat pentru abaterile lor, *cu* care s'au abătut dela tine. 8 Doamne, nouă ne *este* [h] rușinea feței, regilor noștri, mai marilor noștri și părinților noștri, fiindcă ție ți-am păcătuit. 9 [i] La Domnul, Dumnezeul nostru, *sunt* îndurările și iertăciunile: căci ne-am răsculat asupră-i: 10 [j] Și n'am ascultat de vocea Domnului, Dumnezeului nostru, ca să umblăm în legile lui, pe care ni le-a pus înainte prin servii săi, profeții. 11 Ci [k] tot Israelul a călcat legea ta, și s'a abătut, neascultând de vocea ta: deaceea s'a vărsat asupra noastră blestemul și jurământul cel scris în [l] legea lui Moisi, servul lui Dumnezeu: căci am păcătuit asupră-i. 12 Și a [m] împlinit cuvintele sale, pe care le-a vorbit asupra noastră și asupra judecătorilor noștri, care ne-au judecat, aducând asupra noastră nenorocire mare, [n] încât nu s'a întâmplat supt tot cerul ce s'a întâmplat în Ierusalim. 13 [o] Cum *este* scris în legea lui Moisi, toată nenorocirea aceasta a venit asupra noastră; [p] cu toate acestea nu ne-am rugat Domnului, Dumnezeului nostru, *nici nu* ne-am întors dela fărădelegile noastre, și *nici nu* am luat aminte la adevărul tău. 14 Deci Domnul a [q] veghiat asupra nenorocirii, și a adus-o preste noi; căci [r] Domnul, Dumnezeul nostru, *este* drept în toate faptele sale, câte le face; [s] căci noi n'am ascultat de vocea sa. 15 Și acum Doamne, Dumnezeul nostru, [t] cel ce ai scos

[e] Cap. 11. 8.
[f] Vers. 8.
[g] Vers. 6.
[h] Deut. 28. 50.
[i] Apoc. 17. 13, 17. *Capul 9.*
[a] Cap. 1. 21.
[b] 2 Cron. 36. 21.
[c] Neem. 1. 4.
[d] Esod. 20. 6.
[e] 1 Reg. 8. 47, 48.
[f] 2 Cron. 36. 15, 16.
[g] Neem. 9. 33.
[h] Vers. 7.
[i] Neem. 9. 17.
[j] Vers. 6.
[k] Isa. 1. 4, 5, 7.
[l] Lev. 26. 14, etc.
[m] Zech. 1. 6.
[n] Plân. 1. 12.
[o] Lev. 26. 14, etc.
[p] Isa. 9. 13.
[q] Ier. 31. 28.
[r] Neem. 9. 33.
[s] Vers. 10.
[t] Esod. 6. 1, 6.

poporul tău din pământul Egiptului cu mână tare, și ți-ai făcut [u] nume, ca în ziua aceasta [v] păcătuit-am *și* am nelegiuit. 16 Doamne, [x] după toate dreptățile tale să se întoarcă, rogu-te, mânia ta și furia ta dela cetatea ta, Ierusalimul, [y] muntele tău cel sfânt: căci pentru păcatele noastre [z] și pentru fărădelegile părinților noștri [a] Ierusalimul și poporul tău [b] *au ajuns de* ocară tuturor celor dimprejurul nostru. 17 Și acum, ascultă, Dumnezeul nostru, rugăciunea servului tău, și cererile sale, și [c] pentru *tine*, Doamne, [d] fă să lucească fața ta asupra templului tău [e] cel pustiit. 18 [f] Pleacă, Dumnezeul meu, urechea ta, și ascultă; deschide ochii tăi, [g] și vezi pustiirile noastre, și cetatea [h] care s'a numit după numele tău; căci noi nu aducem rugăciunile noastre înaintea ta pentru dreptățile noastre, ci pentru multele tale îndurări. 19 Doamne, ascultă; Doamne, iartă; Doamne auzi, și fă: nu întârzia, [i] pentru tine, Dumnezeul meu: căci după numele tău se numește cetatea ta și poporul tău.

Descoperirea dumnezeească despre șeaptezeci de săptămâni.

20 [j] Și pe când încă vorbiam, și mă rugam, și mărturisiam păcatul meu și păcatul poporului meu Israel, și aduceam cererea mea înaintea Domnului, Dumnezeului meu, pentru muntele cel sfânt al Dumnezeului meu; 21 Da, pe când încă vorbiam în rugăciune, bărbatul [k] Gabriel, pe care-l văzusem în viziune mai nainte, lucind în strălucire, [l] s'a atins de mine [m] cam pe la ora jertfei de seară. 22 Și *m'*a învățat, a vorbit cu mine, și a zis: Daniele, ieșit-am, ca să-ți dau pricepere. 23 La începutul rugăciunilor tale a ieșit cuvântul, și [n] eu am venit să *ți-l* arăt: [o] (căci tu ești iubit foarte); deaceea [p] înțelege cuvântul, și pricepe viziunea. 24 Șeaptezeci de săptămâni s'au hotărît asupra poporului tău, și asupra cetății tale celei sfinte: pentru oprirea fărădelegii, pentru nimicirea păcatelor, [q] pentru ispășirea nedreptății [r] și introducerea dreptății celei veșnice: pentru sigilarea viziunii și a profețirii [s] și ungerea Sfintei Sfintelor. 25 [t] Cunoaște deci și înțelege, *că* [u] dela ieșirea cuvântului pentru rezidirea Ierusalimului până la [v] cel Uns, [x] domn, șeapte săptămâni *vor fi*; și șeasezeci și două de săptămâni *vor fi*: rezidi-se-vor și zidurile, și [y] chiar în timpuri de strâmtorare. 26 Și după șeasezeci și două de săptămâni [z] cel Uns va fi stârpit, [a] și nici un urmaș nu *va avea* [b] și poporul domnului care va veni, [c] va nimici cetatea [d] și templul: [e] și sfârșitul ei *va fi ca f* cu potopul; și pustiirile sunt hotărîte până la sfârșitul resbelului. 27 Și va face [g] legământ tare cu [h] mulți într'o săptămână; și la mijlocul săptămânei va face să înceteze jertfa și darul de pâne: și pe aripa *templului vă fi* [i] uriciunea pustiitoare; [j] și până ce nimicirea hotărîtă se va revărsà asupra celui pustiitor.

Descoperire nouă prin o arătare cerească.

10 În anul al treilea al lui Cir, regele Persiei, un cuvânt fù descoperit lui Daniel, [a] al cărui nume erà Beltșazzar; [b] cuvântul *fù* adevărat, [c] și lupta *fù* mare; și a priceput cuvântul, [d] și a înțeles viziunea. 2 În zilele acelea eu Daniel am fost în jale trei săptămâni de zile! 3 Pâne plăcută n'am mâncat, și carne și vin n'au întrat în gura mea, [e] nici m'am uns de loc, până la împlinirea celor trei săptămâni de zile.

4 Și în a douăzeci și patra zi a lunei întâia, când mă aflam la malul fluviului celui mare, anume [f] Tigrul, 5 [g] Ridicat-am ochii mei, și am văzut, și [h] iată, un om îmbrăcat *într'un vestmânt* de in, și coapsele lui [i] încinse cu [j] aur curat de Ufaz; 6 Corpul său [k] ca crisolitul, fața

[u] Exod. 14. 18.
[v] Vers. 5.
[x] 1 Sam. 12. 7.
[y] Vers. 20.
[z] Exod. 20. 5.
[a] Plân. 2 15, 16.
[b] Ps. 44. 13, 14.
[c] Plân. 5. 18.
[d] Vers. 19.
[e] Ioan 16. 24.
[f] Isa. 37. 17.
[g] Exod. 3. 7.
[h] Ier. 25. 29.
[i] Ps. 79. 9, 10.
[j] Ps. 32. 5.
[k] Cap. 8. 16.
[l] Cap. 8. 18.
[m] 1 Reg. 18. 36.
[n] Cap. 10. 12.
[o] Cap. 10. 11, 19.
[p] Mat. 24. 15.
[q] Isa. 53. 10.
[r] Isa. 53. 11.
[s] Ps. 45. 7.
[t] Vers. 23.
[u] Ezra 4. 24.
[v] Ioan 1. 41.
[x] Isa. 55. 4.
[y] Neem. 4. 8, 16. 17. 18.
[z] Luc. 24. 26, 46.
[a] 1 Pet. 2. 21.
[b] Mat. 22. 7.
[c] Luc. 19. 44.
[d] Mat. 24. 2.
[e] Mat 24. 6, 14.
[f] Isa. 8. 7, 8.
[g] Isa 42. 6.
[h] Isa. 53. 11.
[i] Mat. 24. 15.
[j] Isa. 10. 22, 23.

Capul 10.

[a] Cap. 1. 7.
[b] Cap. 8. 26.
[c] Vers. 14.
[d] Cap. 1. 17.
[e] Mat. 6. 17.
[f] Fac. 2. 14.
[g] Ios. 5. 13.
[h] Cap. 12. 6, 7.
[i] Apoc. 1. 13, 14. 15.
[j] Ier. 10. 9.
[k] Ezec. 1. 16.

sa [l]ca privirea fulgerului, [m]ochii săi ca făclii de foc, brațele sale [n]și picioarele sale ca privirea arămii lustruite, [o]și sunetul cuvintelor sale ca vuetul unei mulțimi.

7 Și [p]numai eu singur Daniel am văzut viziunea; căci bărbații ce erau cu mine n'au văzut viziunea, ci frică mare a căzut preste dânșii, și au fugit, ca să se ascundă. 8 Deci rămas-am singur, și am văzut această mare viziune; [q]și n'a rămas putere în mine; și [r]frumusețea puterii mele se schimbă în sluțenie, și nu mi-a mai rămas puteri. 9 Căci auzisem vocea cuvintelor sale; [s]și când auzii vocea cuvintelor sale, căzui amețit pe fața mea, atingându-se fața mea de pământ. 10 [t]Și iată, o mână s'a atins de mine, care m'a pus pe genunchile mele și *pe* palmele mânilor mele; 11 Și a zis către mine: Daniele, [u]bărbat iubit foarte, ià aminte la cuvintele, ce-ți voiu vorbì, și stai drept; căci sunt trimis acum către tine. Și când a vorbit cu mine cuvântul acesta, am stat tremurând, 12 Și mi-a zis: [v]Nu te teme, Daniele, căci din ziua întâia, de când ți-ai îndreptat inima ta spre înțelegerea *acestor lucruri*, și a te umilì înaintea Dumnezeului tău, [x]auzitu-s'au cuvintele tale, și eu am venit pentru cuvintele tale. 13 [y]Dar patronul regatului Persiei mi-s'a împotrivit douăzeci și una de zile; dar iată, [z]Mihael, unul din cei mai mari *îngeri,* a venit să mă ajute; și eu am rămas acolo lângă regii Persiei; 14 Și am venit să te fac să înțelegi-ceea ce se va întâmplà poporului tău [a]în zilele de apoi: [b]căci viziunea *este* încă pentru *multe* zile.

15 Și pe când vorbià aceste cuvinte către mine, pus-am fața mea la pământ, și am amuțit. 16 Și iată, *unul* în chipul fiilor omului s'a atins de buzele mele: atuncia deschis-am gura mea, și am vorbit; și am zis către cel ce stà înaintea mea: Domnul meu, din cauza viziunii dureri venit-au asupră-mi, și nu mi-au mai rămas puteri. 17 Și cum poate servul domnului meu să vorbească cu un astfel de domn? Și cât pentru mine, de acum n'a mai rămas în mine nici o putere; ba nici suflare n'a mai rămas în mine.

18 Și iarăși s'a atins de mine *cel* asemenea omului, și m'a împuternicit; 19 Și a zis: Nu te teme, bărbat iubit foarte; pace ție; îmbărbătează-te, da, îmbărbătează-te! Și pe când vorbià către mine, m'am întărit, și am zis: Să vorbească domnul meu, căci m'ai întărit.

20 Și a zis: Știi oare de ce am venit la tine? și acum mă voiu întoarce să mă bat cu patronul Persiei; și când voiu ieșì, iată, patronul Greciei va venì. 21 Dar îți voiu dà în știre ce este scris în Scriptura adevărului, și nu *este* nimenea cine să mă ajute întru acestea, fără numai Mihael, patronul vostru.

Prorocire despre regii Persici, Alexandru Macedoneanul despre regii egipteni și sirieni, și mai cu seamă despre Antioch Epiphanul, prototipul lui Antecrist.

11 [a]Și în anul întâiu al lui [b]Dariu, Medul, stăteam, ca să-l întăresc, și să-l împuternicesc.

2 Și acum îți voiu spune adevărul: iată, încă trei regi se vor ridicà în Persia; și al patrulea va fi mult mai avut decât toți; și după ce se va întări prin averea sa, va ridicà pe toți asupra regatului Greciei.

3 Și se va ridicà [c]un rege viteaz, și va domnì cu putere mare, și [d]va face după voia sa. 4 Și cum se va întări, [e]regatul său se va îmbucăți, și se va împărți în cele patru vânturi ale cerului; dar nu pentru urmașii săi, [f]nici după domnia ce el a domnit; căci regatul său se va stârpì, și *se va dà* altora afară de aceștia.

5 Și regele dela meazăzi se va întări, și *încă unul* din mai marii săi; și acesta va învinge pe acela, și va domnì: *și*

---

l Ezec. 1. 14. *m* Apoc. 1. 14. *n* Ezec. 1. 7. | *o* Ezec. 1. 24. *p* 2 Reg. 6. 17. *q* Cap. 8. 27. | *r* Cap. 7. 28. *s* Cap. 8. 18. *t* Ier. 1. 9. | *u* Cap. 9. 23. *v* Apoc. 1. 17. *x* Psal. 10. 4. | *y* Vers. 20. *z* Apoc. 12. 7. *a* Fac. 49. 1. | *b* Hab. 2. 3. | *Capul 11.* *a* Cap. 9. 1. *b* Cap. 5. 31. | *c* Cap. 7. 6. *d* Cap. 8. 4. *e* Cap. 8. 8. *f* Cap. 8. 22.

domnia sa *va fi* o domnie mare. 6 Şi după câţiva ani vor face legământ *între ei;* căci fiica regelui dela meazănoapte. ca să facă învoire; dar ea nu va păstrà puterea braţului, şi nici el, nici puterea sa nu va stà; ci va fi dată ea şi cei ce au adus-o, şi cel născut din ea, şi cel ce o sprijinià, în *acele* timpuri. 7 Dar se va ridicà în locul aceluia un vlăstar din rădăcinile ei, care venind cu putere, va năvăli în întăririle regelui dela meazănoapte, le va bate, şi va biruì; 8 Şi va duce în Egipt prinşi chiar şi pe zeii lor cu chipurile cele vărsate ale lor, cu vasele lor cele preţioase de argint şi de aur; atuncia el va lăsà *în pace câţiva* ani pe regele dela meazănoapte. 9 Iar acesta va întra în regatul regelui dela meazăzi; dar se va înturnà în ţara sa.

10 Iar fiii aceluia se vor sculà *la resbel* şi vor adunà mulţime de oşti mari; şi *unul din ei* va venì, [g] va potopì, şi se va revărsà: dar iarăşi va venì şi se va sculà *la resbel* [h] până la întăririle lui. 11 Atuncia regele dela meazăzi se va înfurià, va ieşì şi se va bate cu el, cu regele dela meazănoapte; acesta va ridicà *la bătaie* o mulţime mare; dar mulţimea va fi dată în mâna acestuia *dela meazăzi.* 12 *Şi* după ce va luà mulţimea, inima sa se va sumeţì: şi va stârpì zeci de mii: dar nu se va împuternicì *prin aceasta;* 13 Căci regele dela meazănoapte iarăşi se va întoarce, şi va ridicà o mulţime mai mare decât cea dintâiu, şi va venì cu furie după câţiva ani cu oaste mare şi cu avuţie mare. 14 Şi în acele timpuri se vor sculà mulţi asupra regelui dela meazăzi; şi din poporul tău se vor ridicà cei aprigi, ca să împlinească viziunea: dar vor cădeà. 15 Aşà regele dela meazănoapte va venì, va ridicà valuri, şi va cuprinde cetăţi întărite; şi puterile celui de meazăzi nu se vor mai împotrivì, nici mulţimea aleşilor săi, şi nu *va fi* putere de împotrivire. 16 Dar cel ce va venì asupră-i [i] va face după voia sa, şi [j] nu *va fi* cine să steà înaintea lui: şi va stà în pământul cel măreţ, care *va fi* cu totul în mânile sale. 17 Şi va [k] îndreptà faţa sa, ca să între cu puterea întregului său regat, şi va face cu dânsul învoire: şi-i va dà fata *uneia* din femeile *sale* ca să strice ţara: dar ea nu va stà *în partea lui,* [l] nici va fi pentru el. 18 Apoi va întoarce faţa sa către insule, şi va cuprinde multe: dar o căpetenie va face să înceteze ocara făcută lui; şi afară *de aceasta* îi va răsplătì ocara lui. 19 Atuncia va întoarce faţa sa către întăririle ţării sale; dar se va poticnì, va cădeà [m] şi nu se va mai aflà.

20 Şi în locul său se va ridicà unul, care va face să treacă un strângător de dar *prin* podoaba regatului; dar în puţine zile se va nimicì, *dar* nu în urgie, nici în resbel. 21 Şi în locul său [n] se va ridicà un om de dispreţ, căruia nu s'a hotărît onoarea de rege; dar va venì *când totul va fi* în pace, şi va cuprinde regatul prin măguliri. 22 [o] Şi oştile cotropitoare se vor cotropì de dinaintea sa, şi se vor frânge; [p] chiar şi domnul în legământ *cu dânsul.* 23 Şi după legământul *făcut* cu dânsul [q] el va întrebuinţà viclenie; căci se va suì, şi cu puţin popor va învinge. 24 Va năvălì chiar asupra locurilor celor pacinice şi grase ale provinciei; şi va face *ceea* ce n'au făcut părinţii săi, nici părinţii părinţilor săi: va împărţì între dânşii prăzile şi răpirile şi averile; *şi* va unelti uneltirile sale asupra întăririlor; şi *aceasta* pentru un timp. 25 Şi va sculà oastea sa şi curagiul său asupra regelui dela meazăzi cu putere mare; şi regele dela meazăzi se va ridicà la resbel cu oaste mare şi tare foarte; dar nu va puteà să steà, căci vor unelti uneltiri asupră-i. 26 Şi cei ce mâncau mâncările lui îl vor stricà: Şi oastea sa va fi [r] cotropită; şi mulţi vor cădeà ucişi. 27 Iar inimile acestor doi regi *nu vor căutà decât* a-şi face rău *unul altuia,*

[g] Isa. 8. 8. [h] Vers. 7. [i] Cap. 8. 4. 7. [j] Ios. 1. 5. [k] 2 Cron. 20. 3. [l] Cap. 9. 26. [m] Iov. 20. 8. [n] Cap. 7. 8. [o] Vers. 10. [p] Cap. 8. 10, 11. [q] Cap. 8. 25. [r] Vers. 10, 22.

și la aceeași masă *stând* vor vorbì minciuni; dar aceasta nu va isbutì; căci [s]sfârșitul *va fi* pentru un timp hotărît. 28 Atuncia se va întoarce [t]în pământul său cu mare avuție; și inima sa *va fi îndreptată* împotriva sfântului legământ; și-*și* va împlinì *voia*, și se va întoarce iarăși în pământul său. 29 La un timp hotărît iarăși va năvălì spre mează-zi; [u]dar aceasta din urmă *dată* nu va fi [v]ca cea dintâia. 30 [x]Căci corăbiile Chitteilor vor venì asupră-i; și se va înspăimântà, și întorcându-se, se va înfurià [y]în contra sfântului legământ; și-și va împlinì *voia*; și întorcându-se, se va înțelege cu cei ce au părăsit legământul cel sfânt.

31 Și oști *trimise* de el vor stà, [z]și vor pângărì templul, întărirea, și vor desființà jertfa cea continuă, și vor ridicà urîciunea pustiirii. 32 Și pe cei ce nelegiuesc asupra legământului îi va stricà cu măguliri; dar poporul, care cunoaște pe Dumnezeul său, va fi tare, și va face *lucruri mari*. 33 [a]Și înțelepții poporului vor învățà pe mulți; [b]dar vor cădeà de sabie și de flacără, de prinsoare și de răpire, *pentru* un timp. 34 Și când vor cădeà vor fi ajutați cu puțin ajutor; și mulți se vor unì cu dânșii cu fățărnicie. 35 Și dintre înțelepți *câțiva* vor cădeà [c]pentru ca să fie încercați și curățiți și înălbiți [d]până la timpul sfârșitului; [e]căci aceasta *va fi numai* pentru un timp hotărît.

36 Și regele [f]va face după voia sa, și [g]se va înălță și sumeți preste orice zeu, și va vorbì lucruri de necrezut [h]împotriva Dumnezeului zeilor, și va izbutì, [i]până se va împlinì urgia; căci cele hotărîte se vor face. 37 Și nu va țineà seamă nici de zeii părinților săi, [j]nici de dorința femeilor, [k]nici nu va țineà seamă de vre un zeu oarecare: ci se va sumeți preste toți. 38 Dar va onorà în pământul său pe zeul Mauzim (*întăriri-lor*), zeu, pe care părinții săi nu l-au cunoscut; îl va onorà cu aur și argint, cu pietre prețioase și cu lucruri de preț. 39 Și va face *voia sa* întăririlor celor tari dimpreună cu zeul cel străin; cine *îl* va recunoaște, *aceluia îi* va dà multă onoare, îl va face să domnească preste mulți, și țara *le* va împărți-o drept răsplată.

40 [l]Astfel în timpul din urmă regele dela mează-zi se va împunge cu dânsul; și regele dela mează-noapte va năvăli asupră-i [m]ca un vârtej, cu care [n]și cu călăreți, și cu corăbii multe; va năvăli și asupra *altor* țări, *le* [o]va potopì, și se va revărsà; 41 Va năvăli și în pământul cel măreț, și multe *țări* vor cădeà, dar acestea vor scăpà din mâna sa: [p]Edomul, Moabul, și fruntașii fiilor lui Ammon. 42 Așà își va întinde mâna preste țări; și pământul Egiptului nu va scăpà. 43 Va domnì preste tezaurele de aur și de argint și de toate cele plăcute ale Egiptului: și Libienii și Etiopenii vor urmà [q]pașii săi. 44 Dar știri dela răsărit și dela mează-noapte turburându-l, va ieșì cu mânie mare, ca să nimicească și să piardă pe mulți. 45 Și întinzând corturile pavilonului său între mări către [r]muntele cel măreț *și* sfânt, [s]va ajunge la sfârșitul său, și nu *va fi* cine să-l ajute.

Profeția se pecetluește.

12 Căci în timpul acela se va sculà [a]Mihael, patronul cel mare, care stă pentru fiii poporului tău; [b]și *deși* va fi timp de strâmtorare, cum niciodată n'a fost, de când a stat popor până în timpul acela, totuși în timpul acela [c]va scăpà poporul tău, tot ce se va aflà [d]scris în carte. 2 Da, mulți din cei ce dormiau, *ca* în țărâna pământului, se vor sculà: [e]unii spre nemurire, iar alții spre ocară *f* *și* rușine vecinică. 3 [g]Și înțelepții vor [h]strălucì ca strălucirea bolții cerești, [i]și cei ce au întors pe mulți la dreptate *j* ca stelele în veci și continuu.

---

s Vers. 29,35,40. *t* Vers. 22. *u* Vers. 25. *v* Vers. 28. *x* Num. 24 24. *y* Vers. 28. *z* Cap. 8. 11. *a* Mal. 2. 7. *b* Ebr. 11 35,etc. *c* 1 Pet. 1. 7. *d* Cap. 8. 17,19. *e* Vers. 29. *f* Vers. 16. *g* 2 Thes. 2. 4. *h* Cap. 8. 11, 24. 25. *i* Cap. 9. 27. *j* 1 Tim. 14. 3. *k* Isa. 14. 18. *l* Vers. 35 *m* Isa. 21. 1. *n* Ezec. 38. 4,15. *o* Vers. 10, 22. *p* Isa. 11. 14. *q* Esod. 11. 8. *r* Ps. 48. 2. *s* 2 Thes. 2. 8.

Capul 12.

a Cap 10. 13.21. *b* Isa. 26. 20,21. *c* Rom. 11. 26. *d* Esod 32. 32. *e* Mat. 25. 46. *f* Isa. 66. 24. *g* Cap. 11.33,35. *h* Prov. 4. 18. *i* Iac. 5 20. *j* 1 Cor. 15. 41. 42.

4 [k]Şi tu, Daniele, [l]tăinueşte cuvintele, şi sigilează cartea, până în [m]timpul sfârşitului: *atuncia* mulţi vor cutrecură, şi cunoştinţa se va înmulţi.

5 Şi eu Daniel am privit, şi iată, stà doi alţii, unul dincoace pe malul râului, şi unul dincolo pe malul [n]râului. 6 Şi a zis *unul* către [o]bărbatul cel îmbrăcat cu *vestmânt* de in, care *erà* deasupra apelor râului: [p]Când *va fi acest* sfârşit al minunilor acestora? 7 Şi am auzit pe bărbatul cel îmbrăcat în in, care *erà* deasupra apelor râului, când [q]şi-a înălţat dreapta şi stânga spre cer, şi a jurat pe [r]cel viu în veci, [s]că *aceasta va fi* la un timp, în timpuri şi jumătate *de timp*; [t]şi când se va împlini sfărâmarea puterii [u]poporului sfânt, toate acestea se vor împlini.

8 Şi eu am auzit, dar n'am înţeles: atuncia am zis: Domnul meu, care *este* sfârşitul acestora? 9 Şi zisu-*mi*-a: Du-te, Daniele, căci cuvintele *sunt* ascunse şi sigilate [v]până la timpul sfârşitului. 10 [x]Mulţi se vor curăţi, se vor albi şi se vor lămuri: [y]dar nelegiuiţii vor nelegiui, şi nimenea din nelegiuiţi nu va înţelege: ci [z]înţelepţii vor înţelege. 11 Şi din timpul *în care jertfa* cea continuă se va desfiinţà, şi urîciunea pustiirii se va ridicà, *va fi* o mie două sute şi nouăzeci de zile. 12 Fericit cel ce va aşteptà şi va ajunge la o mie trei sute treizeci şi cinci de zile. 13 Dar tu, du-te până la sfârşitul *tău*: şi te vei repauzà, şi vei rămâneà în soartea ta până la sfârşitul zilelor. 4.5.

OZEA.

Idolatria şi pedeapsa Israelului.

1 Cuvântul Domnului ce a fost către Ozea, fiul lui Beeri, în zilele lui Uzia, ale lui Iotam, ale lui Ahaz, *şi* ale lui Hezekia, regi ai lui Iuda, şi în zilele lui Ieroboam, fiul lui Ioaş, regele lui Israel.

2 Începutul vorbirii Domnului prin Ozea. Domnul zise lui Ozea: [a]Mergi, ia-ţi o femeie desfrânată, şi *fă* în desfrânare *cu ea* fii: căci [b]ţara a desfrânat, *abătându-se* din urma Domnului.

3 Deci a mers, şi a luat pe Gomera, fiica lui Diblaim; şi ea zămislì, şi-i născù un fiu. 4 Şi Domnul a zis către dânsul: Chiamă numele lui: Ezreel; căci încă puţin, [c]şi voiu răsbunà sângele Ezreelului asupra casei lui Iehu, [d]şi voiu face să înceteze regatul casei lui Israel. 5 [e]Şi în ziua aceea voiu frânge arcul lui Israel în valea Ezreelului.

6 Şi ea mai zămislì, şi născù o fiică. Şi *Domnul* a zis către dânsul: Chiamă numele ei: Lo-Ruhama (*cea fără îndurare*): [f]căci nu voiu mai aveà îndurare de casa lui Israel, ci cu totul îl voiu răpì. 7 [g]Iar de casa lui Iuda mă voiu îndurà, şi-i voiu mântuì prin *mine însumi*, *care sunt* Domnul, Dumnezeul lor; [h]nu-i voiu mântuì prin arc, nici prin sabie, nici prin resbel, nici prin cai, nici prin călăreţi.

8 Şi după ce a înţărcat pe Lo-Ruhama, ea zămislì şi născù *alt* fiu. 9 Şi a zis *Domnul*: Chiamă numele lui: Lo-Ammi, (*nu-i poporul meu*): căci voi nu-mi *sunteţi* popor, şi eu nu vă voiu fi *Dumnezeu*. 10 Totuşi [i]numărul fiilor lui Israel va fi ca nisipul mării, care nu se poate măsurà, nici numărà; [j]şi în locul, unde li s'a zis: [k]Nu sunteţi poporul meu, *acolo* li se va zice: Voi *sunteţi* [l]fiii Dumnezeului celui viu. 11 [m]Atuncia se vor adunà la un loc fiii lui Iuda şi fiii lui Israel, îşi vor pune un cap, şi se vor suì din ţară; căci mare *va fi* ziua Ezreelului.

---

[k] Cap. 8. 26.
[l] Apoc. 10. 4.
[m] Cap. 10. 1.
[n] Cap. 10. 4.
[o] Cap. 10. 5.
[p] Cap. 8. 13.
[q] Deut. 32. 40
[r] Cap. 4. 34.
[s] Cap. 7. 25.
[t] Luc. 21. 24.
[u] Cap. 8. 24.
[v] Vers. 4.
[x] Cap. 11. 35.
[y] Osea 1. 9.
[z] Ioan 7. 17.

OZEA.

Capul 1.

[a] Cap. 3. 1.
[b] Deut. 31. 16.
[c] 2 Reg. 10. 11.
[d] 2 Reg. 15. 10, 12
[e] 2 Reg. 15. 29.
[f] 2 Reg. 17. 6, 23.
[g] 2 Reg. 19. 35.
[h] Zech. 4. 6.
[i] Fac. 32. 12.
[j] Rom. 9. 25. 26.
[k] Cap. 2. 23.
[l] Ioan. 1. 12.
[m] Isa. 11. 12 13.

Legământul lui Dumnezeu cu poporul său rupt și renoit.

2 Ziceți fraților voștri: Ammi *(poporul meu)*, și surorilor voastre: Ruhama *(cea îndurată)*. 2 Certați-vă cu muma voastră, certați-vă! Căci [a] ea nu *este* femeia mea. Și eu nu *sunt* bărbatul ei: Ca să depărteze [b] desfrânările ei de dinaintea ei, Și adulterile sale din țâțele sale; 3 Ca să nu o [c] desbrac *până la* goliciune, Și să *nu* o pun ca în [d] ziua nașterii sale, Și să *nu* o fac [e] ca un deșert, Și să nu o pun ca un pământ sec, Și să *n'o* fac să moară de [f] sete. 4 Nu voiu avea îndurare nici de fiii ei, Fiindcă *sunt* [g] fiii desfrânării. 5 [h] Căci muma lor a desfrânat, Născătoarea lor a făcut rușine: Căci a zis: Voiu merge după iubiții mei. [i] Care-*mi* dau pânea mea și apa mea, Lâna mea și inul meu, oleiul meu și băuturile mele. 6 De-aceea, iată, [j] eu voiu îngrădi calea ei cu spini, Și voiu zidi un zid, Ca să nu-și afle căile sale. 7 Și *de* va alergà după iubiții săi, nu-i va ajunge; Și de-i va căutà, nu-*i* va aflà: Atuncia va zice: [k] Voiu merge și mă voiu întoarce către [l] bărbatul meu cel dintâiu; Căci mai bine mi-*era* atuncia decât acum. 8 Și ea nu [m] cunoscù, că [n] eu îi dădeam grâul, mustul și oleiul, Și *că*-i îmmulțiam argintul și aurul, *Pe care-l* întrebuințà pentru Baal. 9 Deaceea și voiu [o] luà înapoi grâul meu în timpul său, Și mustul meu în timpul său; Și voiu trage *dela dânsa* lâna mea și inul meu, *Pe care i-le dădusem*, ca să-și acopere goliciunea ei. 10 Și acum [p] voiu descoperi rușinea ei înaintea iubiților ei, Și nimenea nu o va scăpà din mâna mea; 11 [q] Și voiu face să înceteze toată desfătarea ei, [r] Sărbătorile ei, lunile cele nouă ale ei, și sabatele ei, Și toate sărbările ei. 12 Voiu nimici viile ei și smochinii ei, [s] De care a zis: Aceasta-*i* plata mea de meretrice, Pe care mi-au dat-o iubiții mei: [t] Le voiu preface într'o pădure, Și fiarele câmpului le vor mâncà. 13 Și voiu pedepsì asupra ei zilele Baalilor, În care le tămâià, Și se [u] impodobià cu cerceii săi și cu salbele sale, Și mergeà după iubiții săi; Iar pe mine m'a uitat, zice Domnul. 14 De-aceea iată, eu o voiu ademeni, Și [v] o voiu duce într'un deșert, Și-i voiu vorbi la inimă. 15 Și dintr'însul îi voiu face vie, Și [x] valea strâmtorării pentru poarta speranții: Și va cântà acolo ca în [y] zilele tânăreții sale, Și [z] ca în ziua suirii sale din pământul Egiptului. 16 Și în ziua aceea, zice Domnul, Mă vei chemà: Își, *(bărbatul meu)*: Și nu mă vei mai chemà: Baali, *(domnul meu)*. 17 Căci [a] voiu depărtà numele Baalilor din gura ei, Și nu-și va mai amintì numele lor. 18 Și în ziua aceea voiu încheià [b] legământ pentru dânșii Cu fiarele câmpului, Cu paserile cerului, Și *cu* târâtoarele pământului; Și [c] arcul, și sabia, și resbelul le voiu stârpì din țară, Și voiu face ca ei să [d] locuiască în siguranță. 19 Și mi te voiu logodì în veci; Da, mi te voiu logodì în drept și dreptate, În iubire și îndurări: 20 Da, mi te voiu logodì în credință; Și [e] vei cunoaște pe Domnul. 21 Și în ziua aceea voiu răspunde, zice Domnul, Voiu răspunde *cererii* cerurilor, Și acestea vor răspunde *cererii* pământului. 22 Și pământul va răspunde *cererii* grâului, a mustului și a oleiului; Și acestea vor răspunde *cererii* Ezreelului. 23 Și o voiu sămănà pentru mine în țară, Și mă voiu îndurà de cea fără îndurare; Și voiu zice către nepoporul meu: Poporul meu ești, Și el va zice: Dumnezeul meu *ești*.

Păcatul lui Israel, și îndreptarea și iertarea lui de către Dumnezeu.

3 Zis-a Domnul către mine: [a] Mergi iarăși, *și* iubește o femeie, iubită de [b] bărbatul *său*, dar adulteră; *iubește-o*, cum iubește Domnul pe fiii lui Israel.

Capul 2.
a Isa. 50. 1.
b Ezec. 16. 25.
c Ier. 13. 22, 26.
d Ezec. 16. 4.
e Ezec. 19. 13.
f Amos 8. 11, 13.
g Ioan 8. 41.
h Isa. 1. 21.
i Ier. 44. 17.
j Iov 3. 23.
k Cap. 5. 15.
l Ezec. 16. 8.
m Isa. 1. 3.
n Ezec. 16. 17, 18, 19.
o Vers. 8.
p Ezec. 16. 37.
q Amos. 8. 10.
r 1 Reg. 12. 32.
s Vers. 5.
t Ps. 80. 12, 13.
u Ezec 23. 40 42.
v Ezec. 20. 35.
x Ios. 7. 26.
y Ier. 2. 2.
z Exod. 15. 1.
a Exod. 23. 13.
b Iov 5. 23.
c Ps. 46. 9.
d Lev. 26. 5.
e Ier 31. 33, 34.
—
Capul 3.
a Cap. 1. 2.
b Ier. 3. 20.

dar care caută la zei străini, și le plac colacii de stafide *ai idolilor*. 2 Deci mi-am năimit-o cu cincisprezece *sicli* de argint, cu un omer de orz, și cu jumătate omer de orz. 3 Și i-am zis: Să [c]locuești cu mine zile multe; să nu desfrânezi, și să nu ai cu altul: și eu tot așà *voiu fi* cu tine.

4 Căci fiii lui Israel vor rămânea multe zile [d]fără rege, și fără domn, și fără jertfă, și fără idoli, și fără [e]efod și *fără* [f]terafimi. 5 După aceea fiii lui Israel se vor întoarce, și vor [g]căutà pe Domnul, Dumnezeul lor, și pe [h]David, regele lor, și vor alergà la Domnul și la bunătatea lui [i]în zilele de apoi.

Neștiința și nelegiuirea cumplită a poporului.

4 Ascultați cuvântul Domnului, fii ai lui Israel! Căci Domnul are [a]ceartă cu locuitorii *acestui* pământ, Căci nu *este* adevăr, nici iubire, nici [b]cunoștință de Dumnezeu în *acest* pământ. 2 Jurarea strâmbă, minciuna și uciderea, Furtul și adulterul s'au răspândit, Și omorurile după omoruri într'una se fac. 3 Deaceea [c]este în plângere țara, Și [d]tot locuitorul din ea lâncezește, Și cu *dânșii* fiarele câmpului și paserile cerului; Da, chiar peștii mării pier. 4 Dar nimenea să nu certe, nici să mustre pe altul; Căci tot ce *este* de mustrat *în* poporul tău, [e]*este și în* preotul tău. 5 Deaceea, *tu preotule,* aluneci [f]ziua, Și cu tine alunecă profetul noaptea; Deci pe muma ta, *națiunea întreagă*, o voiu nimici. 6 [g]Poporul meu se nimicește din lipsa de știință; Pentru că tu ai lepădat știința, Și eu te voiu lepădà pe tine de a-mi mai preoți; Pentru că ai uitat legea Dumnezeului tău, Voiu uità și eu pe fiii tăi. 7 [h]Pe cât s'au îmmulțit, pe atâta au păcătuit asupră-mi; [i]*Deci* onoarea lor o voiu schimbà în rușine. 8 Ei se hrănesc din păcatele poporului meu, Și doresc fărădelegile lor. 9 Deaceea fi-va [j]de preot ca și de popor: Îi voiu pedepsì pentru urmările lor, Și le voiu răsplătì *după* faptele lor. 10 Căci [k]vor mâncà, dar nu se vor sătură; Vor desfrânà, dar nu se vor immulți; Pentru că s'au lăsat de a ține seamă de Domnul. 11 Desfrânarea și vinul și mustul *le-au* [l]răpit inima. 12 Poporul meu întreabă [m]lemnele sale, Și toiagul lui, *ca* să-i prezică: Căci [n]duhul desfrânării *i*-a rătăcit, Și el desfrâncază, *abătându-se* dela Dumnezeul său. 13 [o]Jertfește pe vârfurile munților, Și tămâiază pe coline, Supt stejari, *supt* plopi și *supt* terebinți. Pentru că umbra lor *este* frumoasă: [p]Deaceea *și* fiicele voastre desfrâncază, Și miresele voastre săvârșesc adulter. 14 Eu nu pedepsesc pe fiicele voastre, când desfrâncază, Nici pe miresele voastre, când săvârșesc adulter: Căci ei înșiși se trag la o parte cu curvele; Și jertfesc cu sodomiții: Deaceea va cădeà *acest* popor [q]cel fără de minte.

Iuda este îndemnată să nu cază și ea în păcate.

15 Dacă tu, Israele, desfrânezi, Iuda să nu nelegiuiască! [r]Deci nu mergeți la Ghilgal, Nici nu vă suiți la [s]Bet-Aven, [t]Nici vă jurați: „Viu *este* Domnul.“ 16 Căci Israel [u]s'a îndărătnicit, ca o juncă îndărătnică; Și apoi Domnul să-i mai pască acum, ca pe un miel în loc larg! 17 Efraim s'a lipit de idoli; [v]Lăsați-l. 18 Băutura lor este desfrânată, Cu totul s'au dedat desfrânării. [x]Mai marii lor iubesc ocara. 19 [y]Vântul îi va strânge în aripile sale, [z]Și se vor rușinà de jertfele lor.

Amândouă regatele sunt amenințate.

5 Ascultați, preoților, aceasta, Și luați aminte, casă a lui Israel! Și ia în ureche, casă a regelui! Căci asupra voastră *vine* judecata: Pentru că [a]*erați* un laț la Mizpa, Și o cursă întinsă la Tabor. 2 Și ca să ucidă, [b]ascunsu-s'au cei abătuți în înfundături; Dar eu pe toți îi voiu pedepsì. 3 [c]Cunosc pe E-

---

[c] Deut. 21. 13.
[d] Cap. 10. 3.
[e] Exod. 28. 6.
[f] Jud. 17. 5.
[g] Ier. 50. 4, 5.
[h] Ier. 30. 9.
[i] Isa. 2. 2.

Capul 4.

[a] Isa. 1. 18.
[b] Ier. 4. 22.
[c] Ier. 4. 28.
[d] Zef. 1. 3.
[e] Deut. 17. 12.
[f] Ier. 6. 4, 5.
[g] Isa. 5. 13.
[h] Cap. 13. 6.
[i] Filip. 3. 19.
[j] Isa. 24. 2.
[k] Lev. 26. 26.
[l] Isa. 28. 7.
[m] Ier. 2. 27.
[n] Isa. 44. 20.
[o] Isa. 1. 29.
[p] Amos. 7. 17.
[q] Vers. 1. 6.
[r] Cap. 5. 15.
[s] 1 Reg. 12. 29.
[t] Amos. 8. 14.
[u] Ier. 3. 6.
[v] Mat. 15. 14.
[x] Mic. 3. 11.
[y] Ier. 4. 11, 12.
[z] Isa. 1. 29.

Capul 5.

[a] Cap. 6. 9.
[b] Isa. 29. 15.
[c] Amos 8. 2.

fraim, Şi Israel nu este ascuns de mine; Şi acum, Efraime, [d] tu desfrânezi, Israel s'a pângărit. 4 Faptele lor nu-i lasă să se întoarcă la Dumnezeul lor. Căci între ei *este* [e] duhul desfrânării; Şi n'au cunoscut pe Domnul. 5 Şi [f] mândria lui Israel se pleacă înaintea feţii lui. Deci Israel şi Efraim vor cădea în nelegiuirea lor; Ba chiar şi Iuda va cădea cu dânşii. 6 [g] Cu turmele lor şi cu cirezile lor vor merge să caute pe Domnul; Dar nu-l vor afla; S'a tras dela dânşii. 7 [h] Necredincios purtatu-s'au către Domnul. Căci au născut copii străini! *Dar* acum [i] o lună *va fi de ajuns*, ca să-i înghiţă pe ei şi moştenirile lor. 8 [j] Suflaţi din trâmbiţă în Ghibea, din trâmbiţă în Rama! [k] Sunaţi tare *în* [l] Bet-Aven; „*Iată-i* [m] îndărătul tău, Beniamine!“ 9 Efraim va fi în pustiire în ziua mustrării; Între seminţiile lui Israel făcut-am cunoscute cele sigure. 10 Mai marii lui Iuda sunt tot atâţia [n] strămutători de hotare; Vărsa-voiu, ca apa, asupra lor urgia mea. 11 Efraim *este* [o] asuprit *şi* sfărâmat prin judecată; Căci de voie a mers în [p] calea urîciunii. 12 Deaceea *fost-am* lui Efraim ca molie, Şi casei lui Iuda [q] ca putreziciune. 13 A văzut Efraim boala sa, Şi Iuda [r] rana sa. Atuncia a mers Efraim în Asiria, Şi a trimis către regele cel războinic; Dar acesta n'a putut să vă însănătoşeze, Nici să vă vindece de rana voastră. 14 Căci eu *sunt* ca un leu lui Efraim, Şi ca un puiu de leu casei lui Iuda: Eu, eu, voiu sfâşia şi mă voiu depărta, Voiu răpi, şi nu *va fi* cine să scape. 15 Merge-voiu, *şi* mă voiu întoarce la locul meu, Până ce vor cunoaşte că sunt vinovaţi, şi vor căutà faţa mea; În strâmtoarea lor mă vor căutà.

Pedeapsa lui Dumnezeu duce la pocăinţă.

6 Veniţi să ne întoarcem către Domnul, Căci [a] el a sfâşiat, şi *tot* [b] el ne va vindecà; El a lovit, şi el ne va legà *rana*; 2 [c] El într'o *zi*, două, ne va vindecà; A treia zi ne va sculà, Şi vom vieţui înaintea lui. 3 [d] Atuncia vom cunoaşte, *şi* vom urmà a cunoaşte pe Domnul; Luminos [e] ca aurora va răsări el, Şi [f] va veni la noi [g] ca o ploaie, Ca o ploaie târzie, *care* adapă pământul. 4 [h] Ce să-ţi fac, Efraime! Ce să-ţi fac, Iuda; Căci bunătatea ta *este* [i] ca norul de dimineaţă, Şi ca roua de dimineaţă, *care* trece. 5 Deaceea îi biciuesc [j] prin profeţi, Şi îi ucid prin [k] cuvintele gurii mele; Şi judecăţile *cărsate* asupră-ţi ieşiră, *ca* lumina. 6 Căci [l] îndurare voiesc, şi [m] nu jertfă; Şi [n] cunoştinţa de Dumnezeu mai mult decât arderile de tot. 7 Dar ei [o] călcat-au legământul, ca oricare *alt* om: În el [p] purtatu-s'au necredincios către mine. 8 *În* [q] Galaad, cetatea făcătorilor de rele, Plină de urme de sânge. 9 Şi ca o ceată de hoţi *ce* pândeşte pe cineva, *Aşà* [r] tagma preoţilor ucide pe drumul la Şechem; Făptuesc rele. 10 Văzut-am [s] lucruri de groază în casa lui Israel: Acolo *este* desfrânarea lui Efraim; Israel s'a pângărit. 11 Şi pentru tine, Iuda, hotărâtu-s'a un seceriş, Când voiam să întorc prinşii poporului meu.

Moravurile cele stricate ale curţii şi ale poporului mustrate şi ameninţate.

7 Când voiam să vindec pe Israel, Atuncia se descoperì fărădelegea lui Efraim, Şi răutăţile Samariei; Căci [a] ei fac înşelăciuni: *In lăuntru* furul intră, *Şi* hoţii se lăţesc pe afară, 2 Şi ei nu cugetă în inima lor, Că eu [b] ţin minte toată nelegiuirea lor. Acum [c] faptele lor îi împresoară: Ele sunt [d] înaintea feţii mele. 3 Desfată pe rege cu răutatea lor, Şi pe cei mari [e] cu minciunile lor: 4 [f] Toţi *sunt* adulteri, *Sunt* ca cuptorul cel aprins al'pitarului; *Cel ce* atâţă *focul* se odihneşte *numai* dela frământarea aluatului Până la dospirea *lui*. 5 Ziua regelui nostru *a venit!* Mai marii au slăbit de

d Ezec. 23. 5. etc. *e* Cap. 4. 19. *f* Cap. 7. 10. *g* Prov. 1. 28. *h* Isa. 48. 8. *i* Zech. 11. 8. *j* Cap. 8. 1. *k* Isa. 10. 30. *l* Ios. 7. 2. *m* Jude. 5. 14. *n* Deut. 19. 14. *o* Deut. 28. 33. *p* 1 Reg. 12. 28. *q* Prov. 12. 4. *r* Ier. 30. 12.

Capul 6

a Deut. 32. 39. *b* Ier. 30. 17. *c* 1 Cor. 15. 4. *d* Isa. 54. 13. *e* 2 Sam. 23. 4. *f* Ps. 72. 6. *g* Iov 29. 23. *h* Cap. 11. 8. *i* Cap. 13. 3. *j* Ier. 1. 10. *k* Ier. 23. 29. *l* 1 Sam. 15. 22. *m* Ps. 40. 8, 9. *n* Ier. 22. 16. *o* Cap. 8. 1. *p* Cap. 5. 7. *q* Cap. 12. 11. *r* Ier. 11. 9. *s* Ier. 5. 30.

Capul 7.

a Cap. 5. 1. *b* Ier. 17. 1. *c* Ps. 9. 16. *d* Ps. 10. 5. *e* Rom. 1. 32. *f* Ier. 9. 2.

aprinderea vinului, *Şi* el însuşi a întins mâna sa batjocuritorilor. 6 Gătesc inima lor, ca pe un cuptor. Stând la pândă: Pitarul lor doarme toată noaptea; *Iar* dimineaţa el arde ca un foc înflăcărat. 7 Toţi aceştia sunt aprinşi ca un cuptor, Şi sfâşie pe judecătorii lor: [g]Toţi regii lor [h]au căzut: [i]Nu *se află* între dânşii cine să strige către mine.

Vestirea pedepselor meritate.

/ 8 Efraim [j]s'a amestecat cu popoarele. Efraim este *ca* o turtă neintoarsă. 9 [k]Străinii au mâncat puterea lui, şi el *nici* n'a prins de ştire; Da, peri albi s'au ivit ici-colea pe el, şi el n'a prins de ştire. 10 Şi [l]mândria lui Israel se pleacă înaintea feţii sale: Dar cu toate acestea [m]nu se întorc către Domnul, Dumnezeul lor, Nici nu-l caută. 11 [n]Efraim este ca o porumbiţă proastă, fără de minte, [o]Ei cheamă Egiptul, merg în Asiria; 12 Când vor merge, [p]voiu întinde asupra lor laţul meu, Îi voiu dobori, ca pe paserile cerului; Îi voiu pedepsi, [q]după cum datu-s'a în ştire adunării lor. ✝ 13 Vai de dânşii! căci au fugit dela mine: Pierzarea lor! căci au nelegiuit asupră-mi: [r]Eu voiam să-i răscumpăr; Dar ei vorbiră minciuni asupra mea. 14 [s]Şi nu au strigat către mine în inima lor, Ci urlau pe paturile lor: Turbau după grâu şi must, *Şi* se depărtau dela mine. 15 I-am deprins, *şi* am întărit braţele lor, Dar ei mi-au socotit-o de rău. 16 Se întorc, *dar* nu către cel Preainalt: Ajuns-au ca un arc amăgitor; Mai marii lor cad de sabie pentru turbarea limbei lor: Aceasta *fi-va* lor spre batjocură în pământul Egiptului.

Duşmanul năvăleşte asupra poporului idolatru.

8 La gură-ţi [a]trâmbiţa! *Inamicul vine,* [b]ca un vultur asupra casei Domnului, Pentru că [c]au călcat legământul meu, Şi au nelegiuit asupra legii mele. 2 [d]Israel strigă-va către mine: „Dumnezeul meu, [e]te cunoaştem.“ 3 Israel lepădatu-s'a de bine; *Deci* să-l urmărească inamicul. 4 [f]Ei şi-au pus regi, dar nu prin mine; Au aşezat mai mari, dar fără ştirea mea: [g]Din argintul lor şi din aurul lor făcutu-şi-au idoli, Ca să fie stârpiţi. 5 Samario, viţelul tău *te*-a alungat, Aprinsu-s'a asupra lor mânia mea; [h]Până când *nu* vor puteà să se cureţe! 6 Căci *unul* din Israel, Un maiestru l-a făcut; Deaceea nici nu *este* Dumnezeu; Deci viţelul Samariei fărâmi se va face. 7 Căci [i]au sămânat vânt, Şi vor secerà vârtej: Holde nu vor fi; *Şi* grânele nu vor dà făină; Şi de va dà, [j]străinii o vor înghiţi. 8 [k]Israel înghiţi-se-va: Ajuns-au acum între naţiuni [l]Ca un vas netrebnic. 9 Căci [m]s'au suit la Asiria, Ei cari *trebuiau să trăească ca* [n]asinul sălbatic, singur: Efraim [o]împărţit-a daruri de iubire: 10 Şi deşi a împărţit între popoare, pe acestea tot [p]le voiu adunà; Şi în curând vor tremurà pentru tributul *ce au să deà* [q]regelui domnilor. 11 Căci Efraim a [r]immulţit altarele spre a păcătui. Avut-a altare de păcătuire. 12 Scrisu-i-am [s]măreţiile legii mele, *Dar* socotitu-s'au ca lucru străin. 13 [t]Junghiat-au arderile de tot ale mele, ca să mănânce carnea *lor,* [u]*Deaceea* Domnul nu le-a primit: [v]Acum îşi va aminti de fărădelegile lor, şi va pedepsi păcatele lor: Ei se vor întoarce în Egipt. 14 Căci Israel a uitat pe Creatorul său, şi zideşte palaturi; Şi Iuda a îmmulţit cetăţile întărite; Dar voiu trimite foc în cetăţile lui, Care va mistuì palaturile lui.

Păcatele cele grele ale lui Israel, şi urmările lor cele pierzătoare.

9 Nu te bucurà, Israele, cu veselie, ca *celelalte* popoare; Căci [a]ai desfrânat, *abătându-te* dela Dumnezeul tău; Iubit-ai [b]plata de curvă în toate ariele de grâu. 2 [c]Aria şi linul nu-i va nutrì; Şi mustul le va lipsì: 3 Nu vor rà-

---

g Cap. 8. 4. *h* 2 Reg. 15. 10, 14, 25, 30. *i* Isa. 64. 7. *j* Ps. 106. 35. *k* Cap. 8. 7. *l* Cap. 5. 5. *m* Isa. 9. 13. *n* Cap. 11. 11. *o* 2 Reg. 15. 19. *p* Ezec. 12. 13. *q* Lev. 26. 14, etc. *r* Mic. 6. 4. *s* Iov 35. 9, 10. —

Capul 8.

a Cap. 5. 8. *b* Deut. 28. 49. *c* Cap. 6. 7. *d* Ps. 78. 34. *e* Tit. 1. 16. *f* 2 Reg. 15. 13, 17. 25. *g* Cap. 2. 8. *h* Ier. 13. 27. *i* Prov. 22. 8. *j* Cap. 7. 9. *k* 2 Reg. 17. 6. *l* Ier. 22. 28. *m* 2 Reg. 15. 19. *n* Ier. 2. 24. *o* Isa. 30. 6. *p* Ezec. 16. 37. *q* Isa. 10. 8 *r* Cap. 12. 11. *s* Deut. 4. 6. 8. *t* Ier. 7. 21. *u* Ier. 14. 10, 12. *v* Amos. 8. 7. —

Capul 9.

a Cap. 4. 12. *b* Ier. 44. 17. *c* Cap. 2. 9, 12.

mâncà în [d]pământul Domnului; [e]Ci Efraim se va întoarce în Egipt: Şi [f]vor mâncà necurate[g] în Asiria. 4 [h]Nu vor aduce *libaţiuni* de vin Domnului, [i]Nici îi vor fi plăcute jertfele lor; [j]Le *vor fi* ca pânea celor ce jelesc: Toţi cei ce vor mâncà se vor pângări; Căci *sunt* bucate [k]pentru foamea lor: Nu vor întrà în casa Domnului. 5 Ce veţi face în [l]ziua de sărbătorire? Şi în ziua sărbării Domnului? 6 Căci iată, fugit-au de *multă* desfrânare;[m] Egiptul îi va adunà, şi Memfisul îi va înmormântà; Tezaurele lor de argint[n] le va moştenì urzica; Spinii *vor creşte* în corturile lor. 7 Venit-au zilele pedepsirii, Venit-au zilele răsplătirii: Israel *o* va cunoaşte; Proreţii *sunt* nebuni, [o]Cei inspiraţi sunt smintiţi, Pentrù mulţimea fărădelegii tale şi a urei celei mari. 8 [p]Straja lui Efraim e cu Dumnezeul meu, Dar profetul *e* laţ de păsărar pe toate căile sale. *Şi* duşman în casa Dumnezeului său. 9 [q]Stricatu-s'au foarte, ca în zilele [r]Ghibeei; [s]*Deaceea* îşi va amintì fărădelegea lor. Va pedepsì păcatele lor. 10 Aflatam pe Israel *plăcut* ca un strugure în pustiu; Văzut-am pe părinţii voştrii, ca [t]întâiele fructe ale smochinului[u] în primăvară: *Dar* el a mers către [v]Baal-Peor. [x] S'a sfinţit [y]ruşinei, [z]Şi a ajuns de uriciune, ca şi *lucrul* iubirii lor. 11 Efraim — ca o pasere va sburà mărirea lui — Nici naştere, nici îngrecare, nici zămislire mai mult nu *va aveà*. 12 *Căci* [a]chiar şi de copiii, *ce* li se vor ridicà, [b]Îi voiu lipsì, *ca* nici unul *să* nu *ajungă* bărbat: Şi [c]vai de ei, când mă voiu trage dela dânşii! 13 Văzut-am pe Efraim ca Tirul, sădit în loc plăcut; Dar *acest* Efraim scoate-vă pe copiii săi înnaintea ucigaşului. 14 Dă-le, Doamne! *Dar* ce le vei dà? Dă-le mitră stearpă şi ţâţe seci. 15 Toată răutatea lor *este* în Ghilgal: Căci acolo învăţatu-m'am a-i urì: Pentru răutatea faptelor lor îi voiu goni din casa mea; Nu-i voiu mai iubì; Toţi mai marii lor *sunt* neascultători. 16 Efraim este bătut, Rădăcina lor s'a uscat: Fruct nu se va mai face: Şi chiar de ar naşte, Voiu omorì *fructele* cele dorite ale mitrei lor. 17 Dumnezeul meu îi va lepădà, Căci nu l-au ascultat: Şi se vor rătăcì între popoare.

Fără dreptate nu e mântuire.

10 Israel *este ca* [a]o vie bucacă, Dat-a fructe; *Dar* cu cât fructele sale erau mai multe, *cu atâta* [b]a înmulţit altarele sale: Cu cât *era* mai bun pământul său, *cu atâta* [c]a făcut stâlpi mai frumoşi. 2 Inima lor este [d]linguşitoare, Deci se vor pedepsì: El va răsturnà altarele lor, Va sfărâmà stâlpii lor. 3 [e]Căci acum zic: Noi nu vom aveà rege, fiindcă nu ne temem de Domnul, Şi la ce poate folosì un rege? 4 Vorbiau vorbe, Jurau mincinos, când încheiau legământul; Deaceea şi judecata va răsărì [f]ca cucuta în brazdele ţarinei. 5 Locuitorii Samariei vor tremurà pentru [g]viţelul din [h]Bet-Aven; Da, poporul va jelì pentru el; Şi preoţii lui vor tremurà. Ca nu [i]mărirea lui să se strămute din el. 6 El va fi dus în Asiria, *Ca* un dar [j]regelui răsboinic; Ruşinea va cuprinde pe Efraim, Şi Israel se va ruşinà [k]de sfatul său. 7 [l]Pierì-va regele Samariei, Ca spuma depe faţa apei. 8 [m]Şi înălţimile din Aven, [n]păcatul lui Israel, se vor sfărâmà, [o]Spini şi ciulini vor răsărì pe altarele lor: [p]Şi vor zice munţilor: „Acoperiţi-ne;“ Şi colinelor: „Cădeţi preste noi.“ 9 [q]Israele, păcătuit-ai mai mult decât în zilele din Ghibea: Acolo ridicatu-s'au asupra celor nelegiuiţi: *Dar* un [r]resbel *ca* cel din Ghibea n'ar puteà ajunge pe aceştia. 10 [s]După voia mea îi voiu mustrà; [t]Şi popoarele se vor adunà asupra lor, Când îi voiu legà pentru cele două uriciuni ale lor. 11 Efraim *este* [u]juncă învăţată. *Ce* iubeşte a trierà: Deci voiu pune jug pe

d Lev. 25. 23. *e* Cap. 8. 13. *f* Ezec. 4. 13. *g* 2 Reg. 17. 6. *h* Cap. 8. 4. *i* Ier. 6. 20. *j* Deut. 26. 14. *k* Lev. 17. 11. *l* Cap. 2. 11. *m* Cap. 7. 16. *n* Isa. 5. 6. *o* Ezec. 13. 3, etc. *p* Ier. 6. 17. *q* Isa. 31. 6. *r* Judc. 19. 22. *s* Cap. 8. 13. *t* Isa. 28. 4. *u* Cap. 2. 15. *v* Num. 25. 3. *x* Cap. 4. 14. *y* Ier. 11. 13 *z* Ps. 81. 12 *a* Iov 27. 14. *b* Deut 28. 41, 62.

Capul 10.

a Nah. 2. 2. *b* Cap. 8. 11. *c* Cap. 8. 1. *c* Deut. 31. 17. *d* 1 Reg. 18. 21. *e* Mic. 4. 9. *f* Fapt 8. 23. *g* 1 Reg 12 28 29. *h* Cap. 4. 15 *i* 1 Sam. 4. 21. *j* Cap 5. 13. *k* Cap. 11. 6. *l* Vers. 3, 15. *m* Cap. 4. 15. *n* Deut. 9. 21. *o* Cap. 9. 6. *p* Isa. 2. 19. *q* Cap. 9. 9. *r* Judc. 20. *s* Deut. 28. 63. *t* Ier. 16. 16. *u* Ier. 50. 11.

grumazul ei cel frumos: Voiu înjugà pe Efraim: Iuda va arà: Iacob va grăpà brazdele sale. 12 [v]Sămănaţi *pentru* sine-vă. pentru mântuire, Seceraţi în îndurare: [x]Araţi pământul vostru cel înţelenit: Căci *este* timpul de a căutà pe Domnul, Până ce va venì şi va plouà mântuire preste voi. 13 *Dar* [y]voi aţi arat nelegiuire, aţi secerat răutate: Aţi mâncat fructul minciunei: Căci te-ai încrezut în calea ta, În mulţimea vitejilor tăi. 14 Deaceea pierzare se va ridicà între seminţiile tale, Şi toate întăririle tale se vor dărâmà. Cum Şalman a dărâmat Bet-Arbelul în ziua luptei, *In care* muma fù sdrobită deasupra copiilor *ei*. 15 Aşà vă va face vouă Bet-Elul Pentru nelegiuirea voastră cea fără de margini; Într'o dimineaţă pierì-va cu desăvârşire regele lui Israel.

Nerecunoştinţa lui Israel pentru îndurarea cea fără încetare a lui Dumnezeu; ameninţări şi făgăduinţe.

11 Pe când [a]Israel *erà* prunc, eu l-am iubit, Şi din Egipt am [b]chemat pe [c]fiul meu. 2 *Dar cu cât profeţii* îi chemau, cu atâta se depărtau dela dânşii; [d]Jertfeau Baalilor, Şi tămâiau chipurilor cioplite. 3 [e]Eu am dat lui Efraim un conducător, *care* îi luà în braţele sale; Dar n'au cunoscut, că eu [f]voiam să-i îndrept. 4 Trasu-i-am cu funii de omenie, *Şi* cu legături de iubire; Şi [g]fostu-le-am ca cei ce ridică jugul depe grumaz; Şi [h]pus-am nutreţul înaintea lor. 5 [i]În pământul Egiptului nu se va mai întoarce; Căci Asirianul este regele lui: [j]Căci n'a voit să se întoarcă *către mine*. 6 Sabia cădeà-va preste cetăţile lui, Şi va stricà zăvoarele lui, şi *le* va mistuì, [k]Pentru sfaturile lor. 7 Poporul meu este pe povârnişul [l]răscularii împotriva mea; *Şi* [m]deşi au fost chemaţi către cel Preaînalt, Nimenea nu l-a înălţat. 8 [n]Cum să te dau, Efraime? Cum să te părăsesc, Israele? Cum să te fac ca [o]Adma? *Cum* să te pun ca Zeboimul? [p]Inima mea s'a întors în mine, Compătimirea mea s'a aprins. 9 Nu voiu îndeplinì aprinderea mâniei mele, Nu voiu mai stricà Efraimul; [q]Căci eu *Dumnezeu sunt*, şi nu om, Cel sfânt în mijlocul tău: Şi nu voiu venì în mânie. 10 Vor urmà Domnului. *Când* [r]va mugì ca leul; Da, el va mugì: Atuncia vor alergà fiii [s]dela apus: 11 Vor alergà din Egipt, ca paserea, [t]Şi ca porumbiţa din pământul Asiriei; [u]Şi-i voiu reaşezà în casele lor, Zice Domnul.

Răstrăbunul Iacob un tip pentru poporul său

12 Efraim înconjuratu-m'a cu minciuni, Şi casa lui Israel cu înşelăciuni, Şi Iuda se rătăceşte încă dela Dumnezeu, Dela cel Sfânt şi Credincios. 2 Efraim [a]paşte vânt, Şi urmează după vântul dela răsărit: Pe toată ziua îmmulţeşte minciunile şi pierzarea. [b]Da, încheie legături cu Asirienii, Şi se trimite [c]oleiu în Egipt. 3 [d]Domnul are ceartă şi cu Iuda, Şi va pedepsì şi pe Iacob după căile lui, După faptele lui îi va răsplătì. 4 *Incă* în mitra *mumei fiind*, a apucat [e]călcâiul fratelui său, Şi în vârsta sa bărbătească [f]s'a luptat cu Dumnezeu; 5 Da, s'a luptat cu îngerul, şi l-a învins, *Ingerul* plânsu-s'a şi s'a rugat de el; *In* [g]Bet-El l-a aflat, şi acolo a vorbit cu noi. 6 Da, Domnul *este* Dumnezeul oştirilor; Domnul *este* [h]numele lui. 7 [i]Deaceea întoarce-te către Dumnezeul tău; Păzeşte îndurarea şi judecata, Şi [j]speră în Dumnezeul tău pururea. 8 *Ca* un neguţător, În ale cărui mâni *sunt*[k] cântare de înşelăciune, *Şi care* iubeşte a înşelà, 9 Efraim zice: [l]Cu adevărat înavuţitu-m'am, Câştigatu-mi-am avuţii: *Dar în* toate câştigurile mele nu se va găsì în mine nici o nedreptate, nici un păcat. 10 Dar,[m] eu Domnul, Dumnezeul tău din pământul Egiptului, [n]Te voiu face iarăşi să locuieşti în corturi, Ca în zilele de sărbători.

[x] Prov. 11. 18.
[y] Ier. 4. 3.
[z] Iov 4. 8.

Capul 11.
[a] Cap. 2. 15.
[b] Mat. 2. 15.
[c] Esod. 4 22,23.
[d] 2 Reg 17. 16.
[e] Deut. 1. 31.
[f] Esod. 15. 26.
[g] Lev. 26. 13.
[h] Ps. 78. 25.
[i] Cap. 8 13.
[j] 2 Reg. 17. 13, 14.
[k] Cap. 10. 6.
[l] Ier. 3. 6, etc.
[m] Cap. 7. 16.
[n] Ier. 9. 7.
[o] Fac. 14. 8.
[p] Deut. 32. 36.
[q] Mal. 3. 6.
[r] Isa. 31. 4.
[s] Zech 8 7.
[t] Isa. 60. 8.
[u] Ezec 28.25,26.

Capul 12.
[a] Cap. 8. 7.
[b] 2 Reg. 17. 1.
[c] Isa. 30. 6.
[d] Cap. 4. 1.
[e] Fac. 25. 26.
[f] Fac. 32. 24, etc.
[g] Fac. 28 12.19.
[h] Esod. 3. 15.
[i] Mic. 6. 8.
[j] Ps. 37. 7.
[k] Prov. 11. 1.
[l] Zech. 11. 5
[m] Cap. 13. 4.
[n] Lev. 23.42,43.

11 [a]Cuvântat-am și prin profeți. Și am înmulțit viziunile. Și parabole [e]am vorbit prin profeți. — 12 *Dar* [p]în Galaad se aflau deșertăciuni și idoli mincinoși. În [q]Ghilgal jertfiau tauri. Și altarele lor *erau* ca bulgării pe brazdele țarinei. — 13 Și Iacob a fugit în pământul Siriei. Și Israel a servit pentru o femeie. Și pentru o femeie a păzit *vite*. 14 Și prin profet a suit Domnul pe Israel din Egipt. Și prin profet a fost păstrat *poporul* acesta. 15 *Dar* Efraim întărâtat-a *pe Dumnezeu* amar foarte: Deaceea va vărsă sângele lui asupra lui. Și ocara lui o va întoarce Domnul său asupra lui.

Păcatul și pedeapsa lui Israel: chemări la căință, și făgăduințe.

13 Când Efraim vorbiă, *era* spaimă: *era* înalt foarte în Israel: Dar [a]de cum a păcătuit prin Baal, a murit. 2 Și acum păcătuesc din ce în ce mai mult. Și [b]și-au făcut loruși din argintul lor chipuri vărsate. Idoli după măestria lor: Toate acestea *sunt* lucruri de maiestru: Zic ei de dânsele, „Oamenii ce voiesc să jertfească, [c]să sărute viteii.“ 3 Deaceea vor fi [d]ca un nour de dimineață. Și ca roua de dimineață, ce trece. [e]Ca pleava, *ce* se spulberă depe arie. Și ca fumul în cămin. 4 Dar [f]eu Domnul *sunt* Dumnezeul tău din pământul Egiptului: Și [g]alt zeu afară de mine să nu cunoști: Căci nu *este* alt mântuitor afară de mine. 5 [h]Eu te-am cunoscut în pustiu, [i]Într'un pământ sec. 6 *Dar* [j]păscând s'au săturat. S'au săturat, și s'a înălțat inima lor. Deaceea [k]m'au uitat. 7 Drept care [l]le voiu fi ca un leu. *Și* ca [m]un leopard voiu pândi la drum: 8 Îi voiu întâmpină [n]ca o ursoaică lipsită *de pui*. Și voiu sfâșiă îmbrăcămintea inimii lor, Și acolo îi voiu înghiți ca un leu: Fiarele câmpului îi vor sfâșiă. 9 [o]Pierdutu-te-ai Israele, [p]Dar în mine *este* ajutorul tău. 10 Unde este deci regele tău? [q]Să te mântuie acum în toate cetățile tale! Și *unde sunt* judecătorii tăi, de care [r]ai zis: Dă-mi rege și mai mari? 11 [s]Datu-ți-am rege întru mânia mea. *Dar îl* voiu și luă în urgia mea. 12 [t]Fărădelegea lui Efraim *este* strânsă. Păcatul său s'a păstrat: 13 [u]Dureri de femeie în facere vor veni asupră-i. *Este* [v]fiu neînțelept: Căci nu se [x]aține la timp la spargerea nașterii. 14 [y]Din mâna infernului i-așĭ răscumpără: De moarte i-așĭ mântuĭ: *Dar* [z]haide, moarte, cu ciuma ta! Haide, infernule cu mortăciunea ta! [a]Compătimirea fie ascunsă de ochii mei! 15 *Căci* deși [b]este roditor în câmp, [c]Vântul de răsărit va venĭ: Vântul Domnului se va ridică din deșert, Și isvorul lui va uscă, Și fântâna lui se va secă: Acesta va răpi tezaurul tutulor vaselor *sale* cele prețioase. 16 Samaria se va nimici: [d]Căci s'a răsculat asupra Dumnezeului său: [e]Vor căde de sabie: Pruncii lor cei sugători sdrobi-se-vor, Și îngrecatele lor se vor spinteca.

Convertirea Israelului și înflorirea viitoare.

14 Israele, [a]întoarce-te către Domnul. Dumnezeul tău: [b]Căci ai căzut prin fărădelegea ta. 2 Luați cu voi cuvinte și întoarceți-vă către Domnul. Ziceți-i: Ridică-ți toată fărădelegea *noastră*, și primește-*ne* bine; Așà vom plăti [c]viței buzelor noastre. 3 [d]Asiria nu ne va mântuĭ; [e]Nu vom călărĭ pe cai: [f]Și nu vom mai zice către lucrul mânilor noastre: Sunteți zeii noștrii; [g]Căci întru tine va află îndurare cel orfan. 4 Voiu vindecă [h]neascultarea lor. Îi voiu iubĭ [i]cu bunăvoie! Căci mânia mea s'a întors dela dânsul. 5 Voiu fi lui Israel ca [j]roua: Ca crinul el va înflorĭ, Și va prinde rădăcinile sale, ca *arborele* Libanului: 6 Ramurile lui se vor întinde, [k]Mărirea lui va fi ca a maslinului, Și [l]mirosul lui ca al Libanului. 7 Se vor întoarce [m]cei ce ședeau supt umbra lui, Vor înspicà *ca* grâul, și vor înflorĭ ca via. Mirosul

a 2 Reg. 17. 13. p Cap. 5. 1. q Amos 4. 4. *Capul 13* a 2Reg.17.16,18. b Cap. 2. 8. c 1 Reg. 19. 18. d Cap. 6. 4. e Dan. 2. 35. f Isa. 43. 11. g Isa. 43. 11. h Deut. 2. 7. i Deut. 8. 15. j Deut. 8, 12,14. k Cap. 8. 14 l Plân. 3. 10 m Ier. 5. 6. n 2 Sam. 17. 8. o Prov. 6. 32. p Vers 4. q Deut. 32. 38. r 1 Sam. 8.5,19 s 1 Sam. 8. 7. t Deut. 32. 34. u Isa. 13. 8. v Prov. 22. 3. x 2 Reg. 19. 3. y Isa. 25. 8. z 1Cor.15.54.55. a Ier. 15. 6. b 2 Fac. 11. 52. c Ier. 4. 11. d 2 Reg. 18. 12. e Nah. 3. 10. *Capul 14.* a Ioel 2. 13. b Cap. 13. 9. c Ebr. 13. 15. d Ier. 31.18 etc. e Deut. 17. 16. f Cap. 2. 17. g Ps. 10. 14. h Ier. 5. 6. i Efes. 1. 6. j Iov. 29. 19. k Ps. 52. 8. l Fac. 27. 27. m Ps. 91. 1.

lui *va fi* ca al vinului din Liban. 8 Efraim *va zice:* [n]Ce mai am a face cu idolii? [o]Auzitu-*l*-am, și voiu privi spre dânsul: Fi-i-voiu ca un brad verde: [p]Fructul tău va purcede dela mine. 9 [q]Cine *este* înțelept, Ca să pricapă acestea? Cu minte, Ca să cunoască acestea? Căci [r]drepte *sunt* căile Domnului, Și cei drepți pe ele umblă; Iar cei fărădelege cad pe ele.

IOIL.

Preziceri despre judecăți, ce au să vină, și îndemnări la căință și rugăciune.

1 Cuvântul Domnului ce a fost către Ioil, fiul lui Petuel. 2 Ascultați aceasta, bătrânilor! Și luați în urechi, voi toți locuitorii țării! [a]Una ca aceasta întâmplatu-s'a oare în zilele voastre, Ori în zilele părinților voștri? 3 [b]Spuneți de aceasta fiilor voștri, Și fiii voștri fiilor lor, Și fiii acestora *să spună* urmașilor lor. 4 [c]Mâncat-a lăcusta Cele ce au rămas dela omidă; Și forfăcarul mâncat-a Cele rămase dela lăcustă; Iar pe cele rămase dela forfăcar Mâncatule-a mușița. 5 Deșteptați-vă beților, și plângeți, Și căinați-vă, toți băutorii de vin, Pentru must: [d]Căci s'a răpit dela gura voastră. 6 Căci [e]un popor s'a suit asupra pământului meu, Puternic și fără număr: *Dinții lui sunt ca* dinții de leu, Și măselele le are, *ca* leul bătrân. 7 [g]Prefăcut-a via mea într'un deșert, Și a rodit smochinul meu: L-a desgolit cu totul, și l-a lepădat: Rămas-au albe ramurile lui. 8 [h]Căinează-te, ca o logodnică, încinsă în sac Pentru [i]bărbatul tânărețiisale! 9 [j]Răpitu-s'a darul de pâne și libațiunea Din casa Domnului: Bocescu-se preoții, servii Domnului. 10 Câmpul s'a pustiit, [k]Țarina bocește: Căci grâul s'a pustiit. [l]Mustul s'a stors, Oleiul lipsește. 11 [m]Rușinați-vă, plugarilor, Căinați-vă, vierilor! Pentru grâu și pentru orz: Că secerișul câmpului a pierit: 12 [n]Via s'a prăpădit, și smochinul a pierit, Rodiul, palmierul și mărul, Toți arborii câmpului s'au uscat: Deaceea [o]a încetat veselia între fiii oamenilor.

Tânguire și rugă.

13 [p]Încingeți-vă și plângeți, preoților, Urlați-vă servi ai altarului! Veniți, petreceți noaptea în saci, Servi ai Dumnezeului meu! Căci [q]darul de pâne și libațiunea au contenit Din casa Dumnezeului vostru. 14 [r]Rânduiți ajunare, proclamați [s]zi sfântă, Adunați pe bătrâni *și* pe [t]toți locuitorii țării *În* casa Domnului, Dumnezeului vostru; Și strigați către Domnul. 15 [u]Vai de ziua *aceea*! Căci [v]ziua Domnului *este* aproape, Și va veni ca o pierzare dela Atotputernicul. 16 Au nu s'au răpit mâncările de dinaintea ochilor noștri, [x]Desfătarea și bucuria din casa Dumnezeului nostru? 17 Semințele putrezesc supt brazdele lor, Grânele s'au deșertat, hambarele s'au stricat: Căci grâul lipsește. 18 Cum sbier animalele! Rătăcescu-se cirezile de boi: Căci nu au pășune, Da, turmele de oi au pierit. 19 Doamne! către tine voiu strigă: Căci focul a mistuit pășunile pustiului, Și flacăra a ars toți arborii câmpului. 20 Chiar animalele câmpului doresc de tine: Căci au secat curgerile apelor, Și focul a mistuit pășunile pustiului.

Se descrie mai departe chinul lăcustelor.

2 [a]Sufiați din trâmbiță în Sion, [b]Și dați larmă în muntele cel sfânt al meu; Să se cutremure toți locuitorii țării; Că vine [c]ziua Domnului, căci se

[n] Vers. 3.
[o] Ier. 31. 18.
[p] Isa. 1. 17.
[q] Ioan. 8. 47.
[r] 2 Cor. 2. 16.

IOIL.

Capul 1.

[a] Cap. 2. 2.
[b] Ps. 78. 4.
[c] Deut. 28. 38
[d] Isa. 32. 10.
[e] Prov. 30. 25, 26, 27
[f] Apoc. 9. 8.
[g] Isa. 5. 6.
[h] Isa. 22. 12.
[i] Prov. 2. 17.
[j] Vers. 13.
[k] Ier. 12. 11.
[l] Isa. 24. 7.
[m] Ier. 14. 3, 4.
[n] Vers. 10.
[o] Isa. 24. 11.
[p] Ier. 4. 8.
[q] Vers. 9.
[r] 2 Cron. 20. 3, 4.
[s] Lev. 23. 36.
[t] 2 Cron. 20. 13.
[u] Ier. 30 7.
[v] Isa. 13. 6, 9.
[x] Deut. 12. 6, 7.

Capul 2.

[a] Ier. 4. 5.
[b] Num. 10. 5, 9.
[c] Zef. 1. 14, 15

apropie: 2 [d]Zi de întunerec și de întunecime, Zi de nouri și de negură deasă, Ca zorile lățite pe munți; [e]Un popor numeros și puternic, [f]Asemenea căruia n'a fost dela început, Și nici nu va mai fi după el, Până în anii multor neamuri, 3 [g]Focul mistuie înaintea lui, Și flacăra arde înapoia lui; Pământul înaintea lui *este* ca [h]grădina Edenului, [i]Și înapoia lui *este ca* un pustiu deșert: Nimic nu scapă de el. 4 [j]Chipul lor *este* ca chipul cailor; Și ca călărețiі așà aleargă. 5 [k]Ca vuetul de care, sar pe vârfurile munților. Ca sunetul flacării de foc, care mistuie mirișteа, [l]Ca un popor puternic înșirat de bătae. 6 La vederea lui popoarele tremură, [m]Toate fețele pălesc. 7 Aleargă ca viteji: Ca bărbații de resbel se suie pe zid, Și merg fiecare în calea sa: Nu strică șirurile lor, 8 Și unul pe altul nu se împing; Fiecare merge în calea sa: Prin săbii se aruncă *și* nu rănesc; 9 Grăbesc în cetate: Aleargă pe ziduri, se suie pe case: [n]Intră prin ferestre, [o]ca furul. 10 [p]Pământul se cutremură înaintea lor; Cerurile tremură; [q]Soarele și luna se întunecă, Și stelele își trag lumina lor. 11 [r]Și Domnul trimite vocea sa înaintea [s]oastei sale: Căci *această* tabără a sa *este* mare foarte: [t]Puternic *este* împlinitorul cuvântului său: Căci [u]ziua Domnului *este* mare și înfricoșată foarte; Și [v]cine o va putea suferi?

Îndemnare să se pocăiască în vileag.

12 Și acum zice Domnul: [x]Întoarceți-vă către mine din toată inima voastră În ajunare, în plângere și în jale: 13 [y]Rupeți-vă inima, și nu [z]vestmintele. Și întoarceți-vă către Domnul, Dumnezeul vostru: Că [a]milos și îndurător *este* el, Târziu la mânie, plin de îndurare, Și se căește de relele, *pe care le trimite,* 14 [b]Cine știe, *de nu* se va întoarce, și *nu* se va căi, Și *nu* va lăsà [c]binecuvântare pe urmă-i, [d]Dar de pâne și libațiune Domnului, Dumnezeului vostru? 15 [e]Suflați din trâmbiță în Sion, [f]Porunciți ajunare, Proclamați zi sfântă; 16 Adunați poporul, [g]orânduiți adunarea, [h]Strângeți pe bătrâni; [i]Adunați pe copii și pe cei ce sug țâțe; [j]Să iasă mirele din camera sa, Și mireasa din asternutul ei! 17 Plângă preoții, servii Domnului, [k]Între portic și altar, Și zică: [l]Cruță, Doamne, poporul tău, Și nu dà ocării moștenirea ta, Ca să-i stăpânească popoarele: [m]De ce să se zică între popoare: Unde *este* Dumnezeul lor?

Se făgăduiește binecuvântare nouă.

18 *Făcându-se aceasta,* Domnul [n]a fost gelos de pământul său, [o]Și se îndură de poporul său. 19 Și Domnul răspunse și zise poporului său: Iată, eu vă voiu trimite [p]grâu, must și oleiu, Și vă veți sătură de ele, Și nu vă voiu mai face de ocară între popoare. 20 [q]Voiu depărtà dela voi *oștirea* [r]dela meazănoapte, Și o voiu împinge în pământul cel sec și deșert, Cu fața sa [s]spre marea de către răsărit, Iar cu dosul său [t]spre marea dela apus; Și putoarea sa se va suì, Și se va ridicà mirosul său cel rău; Căci a făcut lucruri mari! 21 Nu te teme, țară! bucură-te și te desfătează! Căci Domnul a făcut lucruri mari. 22 Nu vă temeți, [u]vite ale câmpului; Căci [v]pășunile deșertului vor încolți, Căci arborele va purtà fructul său, Smochinul și via vor dà puterea lor. 23 Și voi, fiii Sionului, bucurați-vă, Și vă [x]desfătați întru Domnul, Dumnezeul vostru; Căci vă [y]va dà [z]ploaie timpurie cu îmbelșugare, Și va face să cadă ploaia, Cea timpurie și cea târzie, *ca* mai nainte. 24 Și ariele se vor umplea de grâu, Și teascurile vor revărsà de must și de oleiu. 25 Și vă voiu răsplăti anii, pe [a]care i-au mâncat lăcusta, Forfăcarul, mușița și omida, [b]Oastea mea cea mare, care am trimis-o asupră-vă. 26 Și veți [c]mâncà îndestul, și vă veți

d Amos 5. 18,20.
e Cap. 4. 6.
f Esod. 10. 14.
g Cap. 1. 19, 20.
h Fac. 2. 8.
i Zech. 7. 14.
j Apoc. 9. 7.
k Apoc. 9. 9.
l Vers. 2.
m Ier. 8. 21.
n Ier. 9. 21.
o Ioan 10. 1.
p Ps. 18. 7.
q Isa. 13. 10.
r Ier. 25. 30.
s Vers. 25.
t Ier. 50. 34.
u Ier. 30. 7.
v Num. 24. 23.
x Ier. 4. 1.
y Ps. 34. 18.
z Fac. 37. 31.
a Esod. 34. 6.
b Ios. 14. 12.
c Isa. 65. 8.
d Cap. 1. 9, 13.
e Num. 10. 3.
f Cap. 1. 14.
g Esod. 19. 10,22.
h Cap. 1. 14.
i 2 Cron. 20. 13.
j 1 Cor. 7. 5.
k Ezec. 8. 16.
l Esod. 32. 11,12.
m Ps. 42. 10.
n Zech. 1. 14.
o Deut. 32. 36.
p Mal. 3. 10, 11, 12.
q Esod. 10. 19.
r Ier. 1. 14.
s Ezec. 47. 18.
t Deut. 11. 24.
u Cap. 1. 18, 20.
v Zech. 8. 12.
x Isa. 41. 16.
y Lev. 26. 4.
z Iac. 5. 7.
a Cap. 1. 4.
b Vers. 11.
c Lev. 26. 5.

sătură. Şi veţi lăudà numele Domnului, Dumnezeul vostru, Care a făcut minuni cu voi: Şi poporul meu nu se va ruşinà în veci. 27 [d] Şi veţi cunoaşte că eu *sunt* [e] în mijlocul lui Israel, Şi *că* [f] eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru, şi nu un altul: Şi poporul meu nu se va ruşinà în veci.

Vărsarea sfântului duh.

3 Şi după aceea Voiu revărsà duhul meu preste toată carnea; Şi vor profeţi fiii voştri şi fiicele voastre; Bătrânii voştri vor visà visuri, Tânării voştri vor vedeà viziuni: 2 Şi chiar şi preste servi şi serve În zilele acelea voiu revărsà duhul meu; 3 Şi voiu arătà semne în ceruri şi pe pământ, Sânge şi foc şi stâlpi de fum: 4 Soarele se va schimbà în întunerec, Şi luna în sânge, Mai naînte de a venì ziua Domnului cea mare şi înfricoşată. 5 Şi va fi, *Că* oricine va chemà numele Domnului va fi scăpat; Căci în muntele Sionului şi în Ierusalim va fi mântuire, După cum a zis Domnul Şi la rămăşiţa, pe care o va chemà Domnul.

Pedepsele lui Dumnezeu asupra duşmanilor.

4 [6] Căci [a] iată, în zilele acelea şi în timpul acela Când voiu întoarce pe prinşii lui Iuda şi ai Ierusalimului, 2 [7] [b] Voiu adunà pe toate popoarele, Şi le voiu pogorî în [c] valea lui Iosafat: Şi [d] mă voiu judecà cu dânsele acolo Pentru poporul meu şi moştenirea mea, Israel, Pe care l-au împrăştiat între popoare, Şi *pentru că* şi-au împărţit *între ele* pământul meu: 3 [8] Şi au [e] aruncat sorţi pentru poporul meu, Şi au dat un băeat pentru o curvă, Şi au vândût fetele pentru vin, Ca să beà. 4 [9] Şi voi, ce aveţi voi cu mine, tu [f] Tirule, şi tu Sidonule? Şi *voi*, toate hotarele Filistenilor? Au doară [g] voiţi să vă răsbunaţi asuprà-mi? Şi de voiţi să vă răsbunaţi asuprà-mi, *Atuncia* fără întârziere, curând voiu întoarce asupra capului vostru fapta voastră. 5 [10] Căci aţi luat argintul meu şi aurul meu, Şi sculele mele cele mai frumoase le-aţi dus în templele voastre. 6 [11] Iar pe fiii lui Iuda şi pe fiii Ierusalimului, I-aţi vândut la fiii Greciei, Trimiţându-i departe de hotarele lor. 7 [12] Iată, [h] eu îi voiu ridicà din locul, Unde i-aţi vândut, Şi voiu întoarce asupra capului vostru fapta voastră: 8 [13] Voiu vinde pe fiii voştri şi pe fiicele voastre În mânile fiilor lui Iuda: Şi-i vor vinde la [i] Sabeeni, la un popor [j] depărtat: Căci Domnul a zis-o.

Mântuirea şi starea fericită a poporului lui Dumnezeu.

9 [14] [k] Proclamaţi aceasta între popoare! Pregătiţi resbel, deşteptaţi pe viteji! Să se apropie şi să se ridice toţi bărbaţii de resbel: 10 [15] [l] Fearele voastre de plug bateţi-le în săbii, Şi coasele voastre în lănci; [m] Cel neputincios să zică: Sunt viteaz! 11 [16] [n] Grăbiţi, şi veniţi voi, toate popoarele de jur împrejur, Şi vă adunaţi! Acolo va răpune Domnul [o] puternicii tăi. 12 [17] Să se scoale popoarele, Şi [p] să se suie în valea lui Iosafat; Căci acolo voiu şedeà ca să [q] judec toate popoarele. 13 [18] [r] Puneţi la secere, căci [s] secerişul este copt: Veniţi, pogorîţi-vă, căci [t] linul este plin, *şi* căzile se varsă; Căci răutatea lor *este* mare. 14 [19] Mulţimi, mulţimi [u] În valea hotărîrii! Căci aproape *este* [v] ziua Domnului în valea hotărîrii. 15 [20] [x] Soarele şi luna se vor întunecà, Şi stelele îşi vor trage lumina lor. 16 [21] Iar Domnul va [y] mugì din Sion, Şi va răsunà vocea sa din Ierusalim; Şi [z] cerurile şi pământul se vor cutremurà; [a] Dar Domnul *va fi* scăparea poporului său, Şi adăpostul fiilor lui Israel. 17 [22] Aşà [b] veţi cunoaşte, că eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru, Cel ce locuesc în Sion, [c] muntele cel sfânt al meu. Atuncia Ierusalimul va fi sfânt; Şi [d] străini nu vor mai trece prin el.

---

[d] Cap. 3. 17. [e] Lev. 26. 11, 12. [f] Isa. 45. 5, 21, 22.

Capul 4.

[a] Ier. 30. 3. [b] Zech. 14. 2, 3, 4. [c] 2 Cron. 20. 26. [d] Isa. 66. 16. [e] Obad. 11. [f] Amos 1. 6, 9. [g] Ezec. 25. 15, 16, 17. [h] Isa. 43. 5, 6. [i] Ezec. 28. 42. [j] Ier. 6. 20. [k] Isa. 8. 9, 10. [l] Isa 2. 4. [m] Zech. 12. 8. [n] Vers. 2. [o] Ps. 103. 20. [p] Vers. 2. [q] Ps. 96. 13. [r] Mat. 13. 39. [s] Ier. 51. 33. [t] Isa. 63. 3. [u] Vers. 2. [v] Cap. 2. 1. [x] Cap. 2. 10, 31. [y] Ier. 25. 30. [z] Hag. 2. 6. [a] Isa. 51. 5, 6. [b] Cap. 2. 27. [c] Dan. 11. 45. [d] Isa. 35. 8.

18 [23] Şi în aceea zi Munţii vor [e] picură must, Şi colinele vor curge lapte: [f] Şi apele vor curge din toate păraele Iudeei. Şi [g] un izvor va ieşì din casa Domnului, Şi va adăpà [h] valea Şittimului. 19 [24] [i] Egiptul va fi un deşert, Şi [j] Edomul va ajunge un pustiu deşert, Pentru silnicia *făcută* fiilor lui Iuda; Căci au vărsat sânge nevinovat în pământul lor. 20 [25] Iar *pământul lui* Iuda va fi locuit în veci, Şi Ierusalimul din neam în neam. 21 [26] Şi voiu curăţì sângele lor, *Care* nu *l*-am curăţit *încă*: Căci Domnul şeade în Sion.

AMOS.

Judecăţile lui Dumnezeu asupra popoarelor păgâne de jur împrejur.

1 Cuvintele lui Amos, [a] care erà dintre păstorii din [b] Tekoa, pe care le-a văzut despre Israel [c] în zilele lui Uzia, regele lui Iuda şi în zilele lui [d] Ieroboam, fiul lui Ioaş, regele lui Israel, doi ani mai nainte de [e] cutremur. 2 Şi a zis: Domnul va [f] mugì din Sion, Şi va răsunà vocea sa din Ierusalim: Şi locaşurile păstorilor vor bocì, Şi vârful [g] Carmelului se va uscà. 3 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [h] Damascului, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa* lui: [i] Fiind că a treerat Galaadul cu treerătoare de fier; 4 [j] Deaceea trimite-voiu foc în casa luiH azael, Care va mistuì palaturile lui Ben-Adad. 5 Şi voiu frânge [k] zăvoarele Damascului, Şi voiu stârpì locuitorul din valea idolului, Şi pe cel ce ţine sceptrul din casa Edenului; Şi [l] poporul Şiriei va fi dus prins la [m] Kir, Zice Domnul. 6 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [n] Gazei, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela ea *pedeapsa* ei: Fiind că a adus prins pe *poporul meu în* o prinsoare deplină, [o] Dându-*l* Edomului: 7 [p] Deaceea trimite-voiu foc preste zidul Gazei, Care va mistuì palaturile ei. 8 Şi voiu stârpì pe locuitorul [q] din Aşdod, Şi pe cel ce ţine sceptrul din Aşkelon, Şi voiu [r] întoarce mâna mea asupra Ekronului, Şi [s] rămăşiţa Filistenilor va pierì, zice Domnul, Dumnezeul. 9 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [t] Tirului, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa* lui; [u] Fiind că a trădat Edomului *pe poporul meu în* o deplină prinsoare: Şi nu şi-a amintit de legământul frăţesc; 10 [v] Deaceea trimite-voiu foc preste zidul Tirului, Care va mistuì palaturile lui. 11 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [x] Edomului, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa* lui; Fiind că a urmărit pe [y] fratele său [z] cu sabie, Şi a lepădat toată compătimirea, [a] Şi mânia lui *îl* sfâşie necontenit, Şi urgia sa se ţineà pururea; 12 Deaceea [b] trimite-voiu foc în Teman, Care va mistuì palaturile Bozrei. 13 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [c] fiilor lui Ammon, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela ei *pedeapsa* lor; Fiind că [d] au spintecat îngrecatele din Galaad, [e] Ca să-şi lăţească hotarul lor; 14 Deaceea aprinde-voiu foc în zidul Rabbei, Care va mistuì palaturile ei, Cu alarmà în zi de bătaie, Cu vârtej în zi de furtună. 15 Şi regele lor va merge în prinsoare, El şi mai marii lui împreună, Zice Domnul.

Mustrarea lui Moab, lui Iuda şi a Israelului.

2 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale [a] Moabului, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa*

[e] Amos 9. 13.
[f] Isa. 30. 25.
[g] Ps. 46. 4.
[h] Num. 25. 1.
[i] Isa. 19. 1, etc.
[j] Ier. 49. 17.

AMOS

Capul 1.

[a] Cap. 7. 14.
[b] 2 Sam. 14. 2.
[c] Osea 1. 1.
[d] Cap. 7. 10.
[e] Zech. 14. 5.
[f] Ier 25. 30.
[g] 1 Sam. 25. 2.
[h] Isa. 8. 4.
[i] 1 Reg. 10. 33.
[j] Ier. 17. 27.
[k] Ier 51. 30
[l] 2 Reg. 16. 9.
[m] Cap 9. 7.
[n] 2 Cron. 28. 18.
[o] Vers. 9.
[p] Ier. 47. 1.
[q] Zef 2. 4.
[r] Ps. 81. 14.
[s] Ier., 47 4.
[t] Isa. 23. 1.
[u] Vers. 6.
[v] Vers 4,7, etc
[x] Isa. 21. 11.
[y] Fac. 27. 41.
[z] 2 Cron 28. 17.
[a] Ezec. 35. 5.
[b] Obad 9, 10.
[c] Ier. 49. 1, 2
[d] Osea 13. 16
[e] Ier. 49. 1.

Capul 2.

[a] Isa. 10, & 16.

lui: Fiind că a [b] ars oasele regelui Edomului până la var: 2 Deaceea trimite-voiu foc în Moab, Care va mistui palaturile [c] Kiriotului; Şi Moabul va murì cu vuet, [d] Cu alarmă în sunetul trâmbiţei. 3 Şi voiu stârpì [e] judecător dintr'însul, Şi voiu ucide pe toţi mai marii lui cu dânsul împreună, Zice Domnul. 4 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale lui Iuda, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa* lui; [f] Fiind că a disprețuit legea Domnului, Şi n'a păzit aşezămintele lui: Şi [g] *idolii* lor mincinoşi i-au înşelat, [h] După care au umblat părinţii lor: 5 [i] Deaceea trimite-voiu foc în Iuda, Care va mistuì palaturile Ierusalimului. 6 Aşà zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale lui Israel, ba încă pentru patru, Nu voiu întoarce dela el *pedeapsa* lui: Fiind că [j] a vândut pe cel drept pentru argint, Şi pe cel lipsit pentru o pereche de încălţăminte; 7 Şi poftește până şi ţărâna pământului depe capul săracilor, Şi [k] strâmbătăţeşte calea celor sărmani; Şi [l] fiul şi părintele lui întrà la *aceiaşi* fată, [m] Pângărind numele cel sfânt al meu: 8 Şi se culcă pe vestminte [n] luate amanet, [o] Lângă orice altar; Şi beau vinul celor condamnaţi *în* casa zeilor lor. 9 Dar eu am stârpit pe [p] Amoreu de dinaintea lor, [q] A cărui înălţime *erà* ca înălţimea cedrilor, Şi *care erà* tare ca stejarii; Totuşi am [r] nimicit fructul lui de deasupra, Şi rădăcinile lui de desupt. 10 Şi [s] v'am scos din pământul Egiptului, Şi [t] v'am condus patruzeci de ani în pustiu, Ca să luaţi în stăpânire pământul Amoreilor. 11 Şi am ridicat din fiii voştri profeţi, Şi dintre tânării voştri [u] nazarei; Au nu *este* aşà, fiilor lui Israel? Zice Domnul. 12 Iar voi aţi adăpat pe nazarei cu vin; Şi aţi poruncit profeţilor, [v] Zicând: Nu profeţiţi. 13 [x] Iată, *şi* eu *vă* voiu apăsà în locul vostru, Cum apasă o căruţă plină de snopi *pe pământ;* 14 [y] Va lipsì celui iute scăparea, Şi cel tare nu se va folosì de puterea sa, Şi cel viteaz nu-şi va puteà mântuì viaţa. 15 Pe cel ce mânueşte arcul nu-l va ţineà *locul*, Şi cel iute la picior nu va puteà scăpà, Şi călăreţul nu-şi va mântuì viaţa: 16 Şi cel mai inimos între viteji Va fugì gol în acea zi, Zice Domnul.

Pedeapsa vine asupra lui Israel dela Dumnezeu, ca şi cuvântul profetului.

3 Ascultaţi cuvântul acesta, pe care l-a zis Domnul asupra voastră, fiilor lui Israel: 2 Asupra a tot neamul, pe care l-am scos din pământul Egiptului, zicând: [a] Numai pe voi v'am cunoscut din toate neamurile pământului; [b] Deaceea vă voiu pedepsì pentru toate fărădelegile voastre. 3 Pot oare să umble doi împreună, De nu se înţeleg? 4 Au doară ar mugì leul în pădure, De nu ar aveà pradă? *Sau* ar răsunà vocea puiului de leu în peştera sa, De nu ar fi prins nimic? 5 *Sau* oare ar cădeà paserea în laţ pe pământ, De nu i *s'ar fi întins* cursă? Oare ridică-se laţul depe pământ, Fără să se fi prins ceva? 6 Au doară *poate-se*, ca trâmbiţa să sune în cetate, Fără ca poporul să se înspăimânte? *Sau* [c] să se întâmple vre-o nenorocire în cetate, Şi să nu *o* fi făcut Domnul? 7 Da, Domnul, Dumnezeul, nimica nu face, Fără [d] să descopere taina sa servilor săi, profeţilor. 8 [e] Leul mugeşte, cine nu se va teme? Domnul, Dumnezeul a zis: [f] cine nu va profeţì? 9 Proclamaţi-*l* depe palaturile din Asdod, Şi depe palaturile din pământul Egiptului: Şi ziceţi: Adunaţi-vă pe munţii Samariei, Şi priviţi turburările cele mari din mijlocul ei, Şi asupririle din lăuntrul ei. 10 Că [g] nu se pricep să lucreze drept, Zice Domnul, Cei ce adună silnicia şi răpirea în palaturile lor. 11 Deaceea aşà zice Domnul, Dumnezeul: *Iată*, [h] inamicul împrejurul

---

b 2 Reg. 3. 27. *c* Ier. 48. 41. *d* Cap. 1. 14. *e* Num. 21. 17. Lev. 26. 14, 15. *g* Isa. 28. 15. *h* Ezec. 20. 13, 16, 18, 24, 30. *i* Ier. 17. 27. *j* Isa. 29. 21. *k* Isa. 10. 2. *l* Ezec. 22. 11. *m* Lev. 20. 3. *n* Esod. 22. 26. *o* Ezec. 23. 41. *p* Num. 21. 24. *q* Num. 13. 28, 32, 33. *r* Isa. 5. 24. *s* Esod. 12. 51. *t* Deut. 2. 7. *u* Num. 6. 2. *v* Isa. 30. 10. *x* Isa. 1. 14. *y* Ier. 9. 23.

Capul 3.
a Deut. 7. 6. *b* Dan. 9. 12. *c* Isa. 45. 7. *d* Fac. 6. 18. *e* Cap. 1. 2. *f* Fapt. 4. 20. *g* Ier. 4. 22. *h* 2 Reg. 17. 3, 6.

pământului *tău*! El va plecà puterea ta, Și palaturile tale se vor prădà. 12 Așà zice Domnul. Cum păstorul scapă din gura leului *Numai* vr'o două *bucăți de* picior sau un vârf de ureche. Așà vor scăpà fiii lui Israel, Cei ce șed în Samaria în colțul patului, Și pe așternut de mătasă. 13 Ascultați, și mărturisiți asupra casei lui Iacob. Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor, 14 Că în ce zi voiu pedepsì fărădelegile lui Israel asupra lui, Voiu pedepsì și altarele din Bet-El: Și coarnele altarului se vor tăià, Și vor cădeà la pământ; 15 Voiu lovì casa de iarnă cu casa de vară, Și casele cele de fildiș vor pierì, Da, casele cele mari se vor nimicì, Zice Domnul.

Mustrarea mai marilor și a poporului pentru asuprire, idolatrie și necăință.

4 Ascultați cuvântul acesta, voi [a] vaci din Basan, Cele din muntele Samariei, Care apăsați pe cei sărmani, și sfărâmați pe cei lipsiți, Și care ziceți către domnii lor: „Dați-ne să bem,“ 2 [b] Domnul, Dumnezeul, a jurat pe sfințenia sa, Că iată, vor venì zile asupra voastră, În [c] care cu cârlige vă vor prinde, Și pe urmașii voștri cu undiți de pescari. 3 [d] Și veți ieșì prin spărturile *zidurilor*, Fiecare drept înaintea sa: Și *vă* veți aruncà dela întărire, zice Domnul. 4 [e] Duceți-vă la Bet-El, și faceți fărădelegi; Înmulțiți nelegiuirile *voastre* [f] în Ghilgal, [g] Aduceți jertfele voastre în toată dimineața, [h] *Și* zecimile voastre la fiecare trei *ani de* zile: 5 [i] Și aduceți jertfă de mulțumire din *pâne* dospită, Și proclamați [j] darurile *voastre* de bunăvoie; Proclamați-*le*. [k] Că așà vă place, fiilor lui Israel, Zice Domnul, Dumnezeul. 6 Deaceea v'am dat curățenia dinților în toate cetățile voastre, Și lipsă de pâne în toate locurile voastre; [l] Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul: 7 Și am oprit și ploaia dela voi Cu trei luni înainte de seceriș; Și am plouat preste o cetate, Și preste alta n'am plouat: Într'un ogor a plouat, Și ogorul, în care n'a plouat, s'a uscat; 8 Încât două, trei cetăți se duceau la altă cetate, ca să beà apă, Și nu se săturau; [m] Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 9 [n] Bătutu-v'am cu arsură în grâu și *cu* gălbinare; Mulțimea grădinilor voastre, a viilor voastre, A smochinilor voștri și a măslinilor voștri, [o] Mâncatu-*le*-a omida: Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 10 Trimis-am asupra voastră ciumă, [p] după felul din Egipt; Pe tânării voștri ucisu-i-am de sabie, Și luatu-v'am caii voștri; Și am ridicat putoarea taberelor voastre până la nările voastre: [q] Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 11 Răsturnatu-v'am Cum a răsturnat Dumnezeu [r] Sodoma și Gomora, [s] Și ați ajuns ca un tăciune scos din foc: [t] Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 12 Deaceea, așa îți voiu face, Israele, *Și* fiind că îți voiu face așà, [u] Gătește-te să întâmpini pe Dumnezeul tău, Israele. 13 Căci iată, cel ce a făcut munții Și a creat vântul, [v] Cel ce spune omului până și gândurile lui, [x] Cel ce face zorile *și* întunerecul, [y] Și umblă pe înălțimile pământului, [z] Domnul, Dumnezeul oștirilor, *este* numele lui.

Plângeri asupra lui Israel; deșteptări și îndemnări la pocăință.

5 Ascultați cuvântul acesta, ce eu [a] înalț asupra voastră, *Această* plângere, casă a lui Israel! 2 Căzut-a, *și* nu se va mai sculà, Fecioara lui Israel: Zace aruncată la pământ, Și nu *este* cine să o scoale. 3 Căci așà zice Domnul, Dumnezeul: Cetatea, *din* care ieșiau o mie, Va rămânea cu o sută, Va rămânea cu zece, În casa lui Israel. 4 Căci așà zice Domnul către casa lui Israel: [b] Căutați-mă [c] și veți trăì. 5 Și nu căutați [d] Bet-Elul, Și nu intrați în Ghilgal, Și nu treceți la [e] Beer-Șeba: Căci Ghilga-

Capul 4.
a Ps. 22. 12.
b Ps. 89. 35.
c Ier. 16. 16.
d Ezec. 12 5,12.
e Ezec. 20. 39.
f Osea 4. 15.
g Num. 28. 3, 4.
h Deut. 14. 28
i Lev. 7. 13.
j Lev. 22. 18 21.
k Ps. 81. 12.
l Isa. 26. 11.
m Vers. 6, 10,11.
n Deut. 28. 22.
o Ioel. 1. 4.
p Esod. 9. 3, 6.
q Vers. 6.
r Fac. 19.24,25.
s Zech. 3. 2.
t Vers. 6.
u Ezec. 13. 5.
v Ps. 139. 2.
x Cap. 5. 8.
y Mic. 1. 3.
z Isa. 47. 4.
Capul 5.
a Ier. 7. 29.
b 2 Cron. 15. 2.
c Isa. 55. 3.
d Cap. 4. 4.
e Cap. 8. 14.

lul va fi dus în prinsoare, Şi *f* Bet-Elul se va nimici. 6 *a* Căutaţi pe Domnul, şi veţi trăi; Ca să nu izbucnească ca focul în casa lui Iosif, Şi să o mistuie, şi să nu *fie* nimenea în Bet-El, care să-*l* stingă. 7 Voi care *b* prefaceţi judecata în pelin, Şi aruncaţi la pământ dreptatea, 8 *Căutaţi pe cel* ce a făcut *g* Pleiadele şi Orionul, Pe cel ce preface umbra morţii în dimineaţă, *h* Şi întunecă ziua ca noaptea; Pe cel ce *k* chiamă apele mării, Şi le varsă preste pământ; *i* Domnul *este* numele lui! 9 Pe cel ce ridică sfărâmarea asupra celui puternic, Ca să între sfărâmarea în întăriturî. 10 *m* Ei urăsc pe cei ce mustră în poartă, Şi *n* se îngreţoşează de cel ce vorbeşte fără prihană; 11 Deaceea, fiind că călcaţi pe sărac, Şi luaţi dela el daruri de grâu; *De* *o* aţi zidit case de piatră cioplită, Totuşi nu veţi locui în ele; *De* aţi sădit vii plăcute, Totuşi nu veţi beà vinul lor. 12 Căci cunosc fărădelegile voastre cele multe, Şi păcatele voastre cele mari, *Ale voastre celor* ce apăsaţi pe cel drept, Şi luaţi mită, Şi *p* strâmbaţi *dreptul celor* săraci în poartă. 13 Deaceea *r* cel cu minte tace în timpul acesta; Căci *este* timp rău. 14 Căutaţi binele şi nu răul, pentru ca să trăiţi; Şi aşà Domnul, Dumnezeul oştirilor, va fi cu voi, *s* Cum ziceţi. 15 *t* Urîţi răul, şi iubiţi binele, Şi aşezaţi dreptatea în poartă; *u* Poate, Domnul, Dumnezeul oştirilor, se va îndurà De rămăşiţa lui Iosif. 16 Deaceea Domnul, Dumnezeul oştirilor, Domnul, aşà zice: Plângere *va fi* în toate părţile; Şi în toate ulitele vor zice: „Vai, vai!“ Şi vor strigà pe plugar la plângere, Şi *v* pe cei cu meşteşugul boceirii là boceire. 17 Şi în toate viile o boceire *va fi*: Căci *x* voiu trece prin mijlocul tău, Zice Domnul. 18 *y* Vai celor ce doresc ziua Domnului! De ce folos vă *va fi* ziua Domnului? *z* *Va fi* zi de întunerec, şi nu de lumină. 19 *Este* *a* ca cum ar fugi omul de dinaintea leului, Şi l-ar întâmpinà un urs; Sau ar intrà în casă, şi sprijinind mâna sa de părete, Un şarpe l-ar muşcà. 20 Au nu *va fi* de întunerec ziua Domnului, şi nu de lumină? Ba chiar întunecime şi fără lucire?

Slujba dumnezeiască esterioară numai, nu foloseşte nimic.

21 *b* Urăsc *şi* mă lapăd de sărbătorile voastre, Şi *c* nu-mi vor fi plăcute serbările voastre; 22 *d* De-mi veţi aduce arderile de tot şi darurile voastre de pâne, Nu *le* voiu primì, Şi nu voiu privì jertfa voastră de bucurie din cele îngrăşate. 23 Depărtează dela mine vuetul cântărilor tale, Şi cântarea harpelor tale nu o voiu ascultà. 24 *e* Ci judecata să curgă ca apa, Şi dreptatea ca un părâu puternic. 25 Au doară mi-aţi adus jertfe şi daruri de pâne, Casă a lui Israel, patruzeci de ani în pustiu? 26 Dar aţi purtat pe Sicut, Moloeul vostru; Şi pe Chiun, idolii voştri, Şi pe Cocab, zeul vostru, Pe care voi vi l-aţi făcut. 27 Deaceea vă voiu duce prinşi dincolo de Damasc, Zice Domnul, al cărui nume *este* Dumnezeul oştirilor.

Ameninţare împotriva lucsului şi semeţiei fruntaşilor din Iuda şi Israel.

6 Vai *a* vouă, celor fără grijă în Siou, Şi celor ce se încred în muntele Samariei, *Locuri* *b* renumite între cele mai de căpetenie ale popoarelor, Către care se îndreaptă casa lui Israel! 2 *c* Treceţi la *d* Calne şi vedeţi; Şi deacolo duceţi-vă la *e* Hamatul cel mare; Şi pogoriţi-vă la *f* Gatul Filistenilor; *g* Au mai bune *sunt acestea* decât regatele *voastre*? Ori cuprinsul lor *este* mai mare decât cuprinsul vostru? 3 Voi care *h* credeţi departe *i* ziua nenorocirii, Şi *j* faceţi să se apropie *k* întronarea silniciei; 4 *Voi*, cei ce vă culcaţi pe paturi de

f Iosua 7. 16.
g Amos 4. 13.
h Cap. 8. 9.
i Ier. 9. 6.
k Ier. 10. 13.
l Iov 9. 8.
m Isa. 29. 21.
n 1 Reg. 22. 8.
o Deut. 28. 30.
p Cap. 2. 6.
q Isa. 29. 21.
Cap. 9. 7.
r Cap. 6. 10.
s Mic. 3. 11.
t Ps. 34. 14.
u Exod. 32. 14.
v Ier. 9. 17.
x Exod. 12. 12.
y Isa. 5. 19.
z Ier. 30. 7.
a Ier. 48. 44.
b Osea 8. 13.
c Lev. 26. 31.
d Isa. 66. 3.
e Mic. 6. 8.

Capul 6.

a Luc. 6. 24.
b Exod. 19. 4.
c Ier. 2. 10.
d Isa. 10. 9.
e 2 Reg. 18. 34.
f 2 Cron. 26. 6.
g Nah. 3. 8.
h Ezec. 12. 27.
i Cap. 5. 18.
j Cap. 5. 12.
k Ps. 94. 20.

fildiș. Și vă răsfățați în așternutele voastre. Și mâncați mieii grași ai turmii. Și viteii din grajdul de îngrășare: 5 [l]Care uniți vocea *voastră* cu a harpei. *Și* vă născociți instrumente de muzică, [m]ca David; 6 *Voi* ce beți vinul în cupe. Și vă ungeți cu mirurile cele mai alese; [n]Dar de ranele lui Iosif nu vă întristați. 7 Deaceea, acum fi-veți duși prinși în fruntea celor ce vor fi duși prinși, Și încetă-vor ospețele celor răsfățați. 8 [o]Domnul, Dumnezeul, juratu-s'a pe sine; Domnul, Dumnezeul oștirilor, zice: Luat-am în ură mândria lui Iacob, și urăsc palaturile lui; Deci da-voiu *în mâna inamicului* cetatea și tot ce este într'însa. 9 Și va fi, chiar de vor rămâneà zece oameni în vre-o casă, Ei vor murì. 10 Și *dacă* pe unul din ei îl va ridicà unchiul său, sau cel ce arde *morții,* Ca să-*i* scoată oasele din casă, Și va zice celui ce *se va află* în lăuntrul casei: „Mai *este cineva* cu tine?" Și acesta va răspunde: Nu. Atuncia va zice: „Taci: „Căci nu *mai este timp* de a amintì numele Domnului." 11 Căci iată, Domnul poruncește, Și va lovì casele cele mari cu ruinare, Și casele cele mici cu surpare. 12 Aleargă cai pe stâncă? Ară *cineva acolo* cu boi? Voi însă prefaceți judecata în fiere, Și fructul dreptății în pelin; 13 Voi, *care* vă desfătați în lucruri de nimic, Care ziceți: Au nu ne-am câștigat coarne *numai* prin puterea noastră. 14 Dar iată, eu voiu sculà un popor asupra ta, casă a lui Israel! Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor; Și vă vor apăsà Dela întrarea Hamatului, Până la părâul deșertului.

Viziuni simbolice, arătând apropierea judecăților dumnezeești pentru păcătele poporului.

7 Așà mi-a arătat Domnul, Dumnezeul: și iată, a format lăcuste la începutul ieșirii otăvii; și iată, *era* otava după cosirea regelui. 2 Și după ce ele au sfârșit de mâncat iarba pământului, atuncia am zis: Doamne, Doamne, iartă, rogu-te; [a]Cum se va puteà țineà Iacob? Căci *este* mic. 3 [b]Domnul s'a căit de aceasta: Nu va fi, zise Domnul. 4 Așà mi-a arătat Domnul, Dumnezeul: și iată, Domnul, Dumnezeul, cheamă la judecată prin foc, și *focul* a mistuit adâncul cel mare, și a mistuit o parte *a pământului.* 5 Atuncia am zis: Doamne, Doamne, contenește, rogu-te: [c]Cum se va puteà țineà Iacob? Căci *este* mic. 6 Domnul s'a căit de aceasta: Nici aceasta nu va fi, zise Domnul Dumnezeul. 7 Așà mi-a arătat: și iată, Domnul stà pe un zid *făcut* la cumpănă, *și aveà* în mâna sa o cumpănă: 8 Și zisu-mi-a Domnul: Ce vezi tu Amoase? și am zis: Cumpănă. Atuncia a zis Domnul: Iată, [d]eu voiu pune cumpănă în mijlocul poporului meu Israel; Și [e]nu-i voiu mai iertà. 9 [f]Înălțimile lui Isaac se vor ruinà, Și templele lui Israel se vor dărâmà, Și [g]mă voiu ridicà cu sabia asupra casei lui Ieroboam.

Amos fiind învinovățit de către Amazia, îi vestește acestuia pedeapsa sa.

10 Atuncia Amazia, [h]preotul din Bet-El, a trimis către [i]Ieroboam, regele lui Israel, zicând: Amos a conjurat asupra ta în mijlocul casei lui Israel; țara nu poate suferì toate cuvintele lui; 11 Căci așà a zis Amos: Ieroboam de sabie va murì, și Israel va fi dus prins din pământul său.

12 Atuncia a zis Amazia către Amos: Tu, văzătorule, mergi, fugi în pământul lui Iuda; acolo să mănânci pânea, și acolo să profețești; 13 Iar [j]în Bet-El să nu mai profețești; [k]căci *este* templul regelui, și *este* casa regelui.

14 Și a răspuns Amos, și a zis către Amazia: Eu nu *eram* profet, nici [l]fiu de profet, ci eram păstor, și strângeam sicomore; 15 Și Domnul m'a luat din urma turmei, și a zis Domnul către mine: Du-te, profețește poporului meu Israel. 16 Și acum ascultă cuvântul Domnului; tu zici: Nu profeți asupra lui Israel, și nu picură *cuvântul* asupra casei lui Isaac. 17 Deci așà zice Dom-

l Isa. 5. 12. *m* 1 Cron. 23. 5. *n* Fac. 37. 25. *o* Ier. 51. 14. *Caput 7.* *a* Isa. 51. 19. *b* Deut. 32. 36. *c* Vers. 2, 3. *d* 2 Reg. 21. 13. *e* Cap. 8. 2. *f* Fac. 26. 24. *g* 2 Reg. 15. 10. *h* 1 Reg. 12. 32. *i* 2 Reg. 14. 23. *j* Cap. 2. 12. *k* 1 Reg. 12. 32. *l* 1 Reg. 20. 35.

nul: Femeia ta va fi curvă în cetate. Şi fiii tăi şi fiicele tale de sabie vor cădeà. Şi pământul tău cu funia va fi împărţit. Şi tu vei muri în pământ necurat: Şi Israel va fi dus din pământul său.

Pedeapsa va deşteptà în Israelul cămătăresc o pasre zadarnică după cuvântul lui Dumnezeu.

8 Aşà mi-a arătat Domnul, Dumnezeul: şi iată, un paner cu fructe de vară. 2 Şi a zis: Ce vezi tu, Amoase? şi am răspuns: Un paner cu fructe de vară. Atunci a zis Domnul către mine: [a]Venit-a sfârşitul asupra poporului meu Israel. [b]Nu-i voiu mai iertà. 3 Şi [c]cântările palatului se vor preface în bocete în ziua aceea, zice Domnul, Dumnezeul: *Vor fi* multe cadavre, [d]*Ce* se vor aruncà în tăcere în tot locul. 4 Ascultaţi aceasta, voi, cei ce [e]înghiţiţi pe cei lipsiţi, Şi stârpiţi pe cei săraci ai ţării, 5 Zicând: „De ar trece *mai curând aceastà* lună nouă, Ca să vindem grâul! Şi [f]sabatul, Ca să deschidem *să vindem* bucatele!“ [g]Micşorând efa, şi mărind siclul, Şi strâmbătăţind balanţele cu înşelăciune: 6 Ca să cumpărăm cu [h]argint pe cei lipsiţi, Şi pe cei săraci pentru o pereche de încălţăminte, Şi să vindem codina de grâu. 7 Domnul juratu-s'a pe [i]mândria lui Iacob, *Zicând:* [j]În veci nu voiu uità nici una din faptele lor. 8 [k]Au doară pământul să nu se cutremure de aceasta? Şi să nu plângă cel ce locueşte pe el? Să nu se verse totul ca un fluviu? Şi să nu fie purtat şi înecat, [l]Ca *de* fluviul Egiptului? 9 În ziua aceea, zice Domnul, Dumnezeul, [m]Voiu face ca soarele să apună la amiazi, Şi voiu întunecà pământul în ziua mare. 10 Voiu preface sărbătorile voastre în plângere, Şi toate cântările voastre în bocire: [n]Voiu pune sac pe toată coapsa, Şi pleşuvie pe tot capul; [o]Voiu face ca *ţara* să plângă, cum se plânge după un *fiu* unic, Şi sfârşitul său *ca fi* ca o zi de amărăciune. 11 Iată, vin zilele zice Domnul, Dumnezeul, Când voiu trimite foamete asupra *acestei* ţări: Nu foamete de pâne, nici sete de apă, Ci [p]de auzirea cuvintelor Domnului. 12 Şi vor merge dela mare până la mare, Şi se vor duce dela meazănoapte până la răsărit, Căutând cuvântul Domnului, Dar nu-*l* vor aflà. 13 În ziua aceea frumoasele cele frumoase şi tânării se vor topì de sete. 14 Cei ce [q]jură pe [r]păcatul Samariei, Şi *care* zic: Dane, viu *este* Dumnezeu, Şi viu *este* drumul *tău*, [s]Beer-Şeba: Vor cădeà şi nu se vor mai sculà.

Pedepse îngrozitoare asupra Israelului.

9 Văzut-am pe Domnul stând pe altar: şi a zis: Loveşte pragul de sus al porţii, ca să se cutremure uşiorii: Şi [a]dărâmă-i preste capul tuturor acestora: Iar rămăşiţa lor cu sabia o voiu ucide: [b]Nimenea din ei scăpând, nu se va mântuì. 2 [c]De vor săpà până în infern, *Şi* de acolo mâna mea îi va luà: [d]Şi până în cer de se vor suì, *Şi* de acolo îi voiu pogorì: 3 Şi până în vârful Carmelului de se vor ascunde, *Chiar* şi acolo *îi* voiu căutà, şi-i voiu luà: Şi în fundul mării de se vor ascunde de ochii mei, [e]Acolo voiu porunci şearpelui, şi-i va muşcà. 4 Şi de se vor duce prinşi de inamicii lor, Acolo [f]voiu porunci sabiei, şi-i va omorì: Şi voiu pune ochii mei preste ei în rău: Nu spre bine. 5 Căci Domnul, Dumnezeul oştirilor, *este* acela, Ce atinge pământul, şi *acesta* [g]se topeşte: Şi [h]plâng toţi cei ce-l locuesc, Şi se revarsă totul ca un fluviu, Şi se înecă, ca *de* fluviul Egiptului. 6 *El este* cel ce zideşte [i]cămările sale cele de sus, în cer, Şi întemeiază bolta sa pe pământ: Cel ce [j]cheamă apele mării, Şi le varsă pe faţa pământului: [k]Domnul *este* numele lui. 7 Au nu-mi sunteţi ca fiii Etiopienilor, Voi fiii lui Israel, zice Domnul? Au n'am scos pe Israel din pământul Egiptului, Şi pe [l]Filisteni dela [m]Caftor, şi pe Si-

Capul 8
a Ezec. 7. 2.
b Cap. 7. 8.
c Cap. 5. 23.
d Cap. 6. 9, 10.
e Ps. 14. 4.
f Neem 13.15.16.
g Mic 6. 10, 11.
h Cap. 2. 6.
i Cap. 6. 8.
j Osea 8. 13.
k Osea 4. 3.
l Cap. 9. 5.
m Iov 5. 14.
n Isa. 15. 2, 3.
o Ier. 6. 26.
p 1 Sam. 3. 1.
q Osea 4. 15.
r Deut. 9. 21.
s Cap. 5. 5.
Capul 9.
a Ps. 68. 21.
b Cap. 2. 14.
c Ps. 139. 8, etc.
d Iov 20. 6.
e Lev. 26. 33.
f Lev. 17. 10.
g Mic 1. 4.
h Cap. 8. 8.
i Ps. 104. 3, 13.
j Cap. 5. 8.
k Cap. 4. 13.
l Ier. 47. 4.
m Deut. 2. 23.

rieni dela [n]Kir? 8 Iată, [o]ochii Domnului, Dumnezeului *sunt* asupra regatului păcătos, Şi-l [p]voiu nimici depe faţa pământului; Dar pe casa lui Iacob nu voiu nimici-o de tot, Zice Domnul. 9 Căci iată, eu voiu porunci, Şi voiu vântură casa lui Israel între toate popoarele, Cum se vântură *grâul* în ciur, Şi nu va cădeà grăunte pe pământ. 10 De sabie vor muri toţi păcătoşii poporului meu, [q]Care zic: Nu *ne* va atinge, nici ne va ajunge răutatea.

Făgăduinţe de restatornicire şi de fericire.

11 [r]În ziua aceea voiu ridicà cortul cel căzut al lui David, Şi voiu drege spărturile lui; Voiu ridicà ruinele lui, Şi-l voiu rezidì, ca în zilele din vechime; 12 [s]Ca să moştenească aceea rămăşiţa [t]Edomului Şi a tuturor popoarelor, care se vor numì după numele meu, Zice Domnul, cel ce face acestea. 13 Iată, [u]vin zilele, zice Domnul, Când plugarul va ajunge pe secerător; Şi călcătorul de poame pe sămănătorul de grâne; Când [v]munţii vor picurà must, Şi toate colinele se vor revărsà *de must*. 14 Şi [x]voiu întoarce pe prinşii poporului meu Israel, Şi [y]vor rezidì cetăţile cele ruinate, şi vor locuì *în ele;* Vor sădì vii, şi vor beà vinul lor; Şi vor face grădini, şi vor mâncà fructul lor. 15 Şi-i voiu sădì pe pământul lor, Şi nu vor mai fi smulşi depe pământul, pe care l-am dat lor, Zice Domnul, Dumnezeul tău.

OBADIA.

Păcatele şi pedepsirea Edomului; şi restatornicirea şi fericirea viitoare a lui Israel.

1 Viziunea lui Obadia. Aşà zice Domnul, Dumnezeul, [a]despre Edom: [b]Auzit-am ştire dela Domnul, Şi sol trimisu-s'a între popoare: Haideţi, şi să ne sculăm cu resbel asupra lui! 2 Iată, te-am făcut mic între popoare: Eşti dispreţuit foarte; 3 Sumeţia inimii tale te-a amăgit, Tu cel ce locueşti în spărturile [c]stâncilor; Fiind că locuinţa ta *este* sus, [d]*Tu* zici în inima ta: Cine mă va plecà la pământ? 4 [e]De *te* vei înălţà, ca şi vulturul, Şi de vei [f]pune cuibul tău între stele, Şi de acolo te voiu plecà, zice Domnul. 5 De [g]ar fi întrat la tine furi Sau hoţi de noapte, (Cât eşti de pustiit!) Oare n'ar fi furat *numai* cele de ajuns pentru ei? *Sau* de ar fi întrat la tine culegător de vie, Oare [h]ei n'ar fi lăsat *ceva* struguri? 6 Cât de cu amănuntul s'a cercetat Esau! *Şi* s'a descoperit comorile lui! 7 Până la hotare te-au petrecut toţi cei în legături cu tine; [i]Cei ce erau în pace cu tine, te-au amăgit, *Şi* te-au întrecut: *Cei ce mâncau* pânea ta întins-au cursă supt tine; [j]Nu *este* într'însul înţelegere. 8 În ziua aceea, zice Domnul, [k]Au nu voiu pierde din Edom chiar şi pe înţelepţii, Şi priceperea depe muntele lui Esau? 9 Şi [l]vitejii tăi, [m]Temane! se vor spăimântà, Ca aşà să se stârpească prin junghere *tot* omul din muntele lui Esau. 10 Pentru [n]silnicia *ta* către fratele tău Iacob Te va acoperì ruşinea, şi [o]vei fi stârpit pentru totdeauna: 11 În ziua în care ai stătut faţă, În ziua în care străinii au dus prinsă oastea sa, Şi cei de alt neam au întrat în porţile lui: Când au [p]apucat sorţ asupra Ierusalimului, Fost-ai şi tu ca unul din ei. 12 Dar tu nu trebuiai să te [q]veseleşti în [r]ziua năcazului fratelui tău, În ziua pierderii lui; Nici trebuiai să te [s]bucuri asupra fiilor lui Iuda În ziua peirii lor; Nici trebuiai să vorbeşti mândru în ziua strâmtorării *lor*. 13 Nu trebuiai

---

n Cap. 1. *b*.
o Vers. 4.
p Ier. 30. 11.
q Cap. 6. 3.
r Fapt. 15. 16, 17.
s Obad. 19.
t Num. 24. 18
u Lev. 26. 5.
v Ioel 3. 18.
x Ier. 30. 3.
y Isa. 61. 4.

OBADIA.

Capul 1.

a Isa. 21. 11.
b Ier. 49. 14. etc.
c 2 Reg. 14. 7.
d Isa. 14. 13, 14, 15.
e Iov 20. 6.
f Hab. 2. 9.
g Ier. 49. 9.
h Deut. 24. 21.
i Ier. 38. 22.
j Isa. 19. 11, 12.
k Iov 5. 12, 13.
l Ps. 76. 5.
m Ier. 49. 7.
n Fac. 27. 41.
o Ezek. 35. 9.
p Ioel 3. 3.
q Ps. 22. 17
r Ps. 37. 13
s Iov 31. 29.

să intri în poarta poporului meu În ziua dărăpănării lor; Nici nu trebuiai să te bucuri de nenorocirea lor În ziua dărăpănării lor: Nici nu trebuiai să pui *mâna* și tu pe averea lor În ziua dărăpănării lor: 14 Nici nu trebuiai să te ații la răspântii, Ca să stârpești pe cei din ei, care scăpau. Nici să trădezi pe rămașii lor În ziua strâmtorării *lor.* 15 [t]Căci aproape *este* ziua Domnului asupra tutulor popoarelor: [u]Cum ai făcut, *așà* ți se va face: Faptele tale întoarce-se-vor asupra capului tău. 16 [v]Căci precum ați băut *cupa mâniei, Voi, cei* depe muntele cel sfânt al meu, *Așà* vor beà pururea toate popoarele; Da, vor beà și vor sorbì *tot*, Și vor fi, ca cum nici n'ar fi fost. 17 [x]Dar pe muntele Sionului [y]va fi scăpare, Și el va fi sfânt: Și casa lui Iacob va stăpânì mostenirea lor. 18 Și casa lui Iacob [z]va fi focul; Și casa lui Iosif flacăra. Iar casa lui Esau miriștea; Și se vor aprinde între ei, și-i vor mistuì. Și nu va rămânea *nici* o rămășiță casei lui Esau: Căci Domnul a vorbit. 19 Și *cei dela* amează-zi [a]vor stăpânì muntele lui Esau, Și [b]*cei din* șes *pământul* Filistenilor: Vor stăpânì câmpia lui Efraim și câmpia Samariei: Și Beniamin *va stăpânì* Galaadul: 20 Și cei prinși din oastea fiilor lui Israel Vor *stăpânì pământul* Cananeilor [c]până la Zerepta; Și cei prinși ai Ierusalimului ce *sunt* în Sefarad [d]Vor stăpânì cetățile dela amează-zi. 21 Și se vor suì [e]mântuitori în muntele Sionului Ca să judece muntele lui Esau: Și împărăția va fi a Domnului.

IONA.

Iona, poruncit de a se duce la Niniva, se încearcă a fugì la Tarșiș; este aruncat în mare, dar păstrat în viață într'un chip minunat.

1 Fost-a cuvântul Domnului către [a]Iona, fiul lui Amittai, zicând: 2 Scoală-te, mergi la Niniva, [b]cetatea cea mare, și strigă asupra ei; căci [c]răutatea locuitorilor s'a suit înaintea mea. 3 Dar [d]s'a sculat Iona, ca să fugă în Tarșiș de dinaintea Domnului, și s'a pogorît în [e]Iafo; și aflând o corabie mergând la Tarșiș, și-a plătit chiria sa, și a întrat în ea, ca să meargă cu dânșii în Tarșiș [f]de dinaintea Domnului.

4 Dar [g]Domnul a ridicat un vânt puternic pe mare, și se făcù furtună tare în mare și corabia amenință sfărâmare. 5 Și s'au înspăimântat corăbierii, și au strigat fiecare către zeul său, și au [h]aruncat meltele de corabie în mare, ca s'*o* ușureze de ele, iar Iona se pogorise [i]în lăuntrul corăbiei, și se culcase; și dormià greu. 6 Deci s'a apropiat de el cârmaciul, și i-a zis: Ce dormi? scoală-te, [j]roagă pe Dumnezeul tău: [k]poate Dumnezeu își va aduce aminte de noi, și nu vom pierì.

7 Și a zis unul către altul: Veniți, și să [l]aruncăm sorți, ca să cunoaștem din vina cui *a venit* asupră-ne această nenorocire. Deci au aruncat sorți, și a căzut soarta pe Iona. 8 Atuncia au zis către el: [m]Spune-ne, din vina cui *a venit* asupră-ne nenorocirea aceasta? Care *este* meseria ta? și de unde vii? Care *este* pământul tău? și din ce popor ești? 9 Și el le-a răspuns: Eu *sunt* Evreu; și mă tem de Domnul, Dumnezeul cerului, [n]care a făcut marea și uscatul.

10 Atuncia s'au înfricoșat oamenii cu frică mare, și i-au zis: Ce ai făcut? Căci cunoșteau oamenii, că fugià de dinaintea Domnului, fiind că le-*o* spusese. 11 Deci i-au zis: Ce să-ți facem, ca marea să ni se liniștească? Căci marea tot mai mult se înfurià. 12 Și a zis către

[t] Ezec. 30. 3. [u] Ezec. 35. 15. [v] Ier. 25. 28, 29. [x] Ioel 2. 32. [y] Amos 9. 8. [z] Isa. 10. 17. [a] Amos. 9. 12. [b] Zef. 2. 7 [c] 1 Reg. 17 9, 10. [d] Ier. 32. 44. [e] 1 Tim. 4. 16.

IONA.

Capul 1.

[a] 2 Reg. 14. 25. [b] Fac. 10. 11, 12. [c] Fac. 18. 20, 21. [d] Cap. 4. 2. [e] Ios. 19. 46. [f] Fac. 4. 16. [g] Ps. 107. 25. [h] Fapt. 27. 18, 19, 38. [i] 1 Sam. 24. 3. [j] Ps. 107. 28. [k] Ioel 2. 14. [l] Ios. 7. 14, 16. [m] Ios. 7. 19. [n] Ps. 146. 6.

dânșii: [o]Ridicați-mă și mă aruncați în mare, și marea se va liniști; căci cunosc că din vina mea *venì* asupră-vă această mare furtună.

13 Dar oamenii vâsliau puternic, ca să întoarcă *corabia* la uscat: [p]dar nu puteau, căci marea tot mai mult se înfurià asupra lor. 14 Drept care au strigat către Domnul, și au zis: Rugămu-te, Doamne, rugămu-te, să nu pierim pentru viața omului acestuia, și [q]să nu pui asupra noastră sânge nevinovat; căci tu, Doamne, ai făcut cum ai voit. 15 Atuncia au ridicat pe Iona, și l-au aruncat în mare; și marea s'a alinat din furia sa. 16 Atuncia oamenii s'au temut de Domnul cu temere mare, și au adus jertfe Domnului, și au făcut voturi.

17 Și gătise Domnul un pește mare, care să înghită pe Iona; și a fost Iona în pântecele peștelui trei zile și trei nopți.

Rugăciunea, mulțumirea și scăparea lui Iona.

2 Și s'a rugat Iona Domnului, Dumnezeului său, din pântecele peștelui 2 și a zis: [a]Strigat-am în strâmtorarea mea către Domnul, [b]Și el m'a auzit: Din pântecele infernului am strigat, *Și* tu ai auzit vocea mea. 3 [c]Căci m'ai aruncat în adâncuri. În inima mării, Și șivoaiele m'au înconjurat: [d]Toate undele tale și valurile tale au trecut deasupra mea. 4 [e]Și eu am zis: Lepădat sunt de dinaintea ochilor tăi: Totuși iarăși voiu privì [f]la templul cel sfânt al tău. 5 [g]Apele m'au împresurat până la suflet; Adâncul m'a împrejurat; Papura s'a împletit împrejurul capului meu; 6 Pogorîtu-m'am până la temeliile munților; Zăvoarele pământului *se trăseseră* după mine pentru totdeauna. Dar tu ai ridicat viața mea [h]din stricăciune. Domnul, Dumnezeul meu! 7 Pe când lâncezià sufletul meu în mine, Adusu-mi-am aminte de Domnul; [i]Și rugăciunea mea a intrat către tine, La templul cel sfânt al tău. 8 Cei ce se dau la deșertăciunile mincinoase, Își părăsesc mila lor. 9 Dar eu îți voiu jertfì cu voce de laudă: Voiu împlini câte am făgăduit; *Căci* mântuirea *este* dela Domnul. 10 Și a poruncit Domnul peștelui, și a vărsat pe Iona pe uscat.

Trimiterea a doua a lui Iona în Niniva; și căința poporului.

3 Fost-a cuvântul Domnului către Iona a doua oară, zicând: 2 Scoală-te, mergi în Niniva, cetatea cea mare, și strigă asupră-i strigarea, ce-ți voiu spune. 3 Deci s'a sculat Iona, și a mers la Niniva după cuvântul Domnului.

Iar Niniva erà cetate mare foarte, cale de trei zile. 4 Și a început Iona să între în cetate cale de o zi, [a]a strigat, și a zis: Încă patruzeci de zile, și Niniva se va răsturnà.

5 Și bărbații din Niniva au [b]crezut lui Dumnezeu, au proclamat ajunare, și s'au îmbrăcat în saci, dela cel mai mare al lor până la cel mai mic al lor. 6 Căci cuvântul a fost ajuns către regele Ninivei, și s'a sculat depe tronul său, s'a desbrăcat de mantia sa, s'a acoperit cu sac, și a [c]șezut pe cenușă. 7 [d]Și s'a proclamat și s'a făcut știut în Niniva prin decretul regelui și al mai marilor săi, zicând: Oamenii și animalele, boii și oile, să nu guste nimic, nici să pască, nici apă să beà; 8 Ci și omul și animalul să se acopere cu saci, și să strige tare către Dumnezeu: și [e]să se întoarcă fiecare din calea sa cea rea, și dela silnicia ce *este* în mânile lor. 9 Cine știe *de nu* se va întoarce, și *nu* se va căì Dumnezeu, și *nu* se va întoarce dela aprinderea mâniei sale, ca să nu pierim?

10 Și a văzut Dumnezeu faptele lor, că s'au întors dela calea lor cea rea: și s'a căit Dumnezeu de răul, ce zisese că le va face; și nu *l*-a făcut.

Nemulțumirea lui Iona și mustrările lui Dumnezeu.

4 Și s'a întristat Iona cu întristare mare, și s'a aprins de mânie; 2 Și

---

o Ioan 11. 50. *p* Prov. 21. 30. *q* Deut. 21. 8.

Capul 2.

a Ps. 120. 1. *b* Ps 65. 2. *c* Ps. 88. 6. *d* Ps. 42. 7. *e* Ps. 31. 22 *f* 1 Reg. 8. 38. *g* Ps. 69. 1. *h* Ps. 16. 10. *i* Ps. 18. 6.

Capul 3.

a Deut. 18. 22. *b* Mat. 12. 41. *c* Iov. 2. 8. *d* 2 Cron. 20. 3. *e* Isa. 58. 6

s'a rugat Domnului, și a zis: O Doamne, au nu aceasta *era* zicerea mea, când încă eram în pământul meu? deaceea am căutat [a] să fug în Tarșis; căci știam, că tu *ești* Dumnezeul [b] milos și îndurător, tărziu la mânie, plin de îndurare, și te căești de rău. 3 [c] Și acum, Doamne, ia rogu-te, viața mea dela mine; căci [d] îmi *este* mai bine să mor decât să trăesc. 4 Și a zis Domnul: Oare se cade să te mânii?

5 Și a ieșit Iona din cetate, a șezut spre răsăritul cetății, și acolo și-a făcut o colibă, și ședea supt dânsa la umbră, până să vadă ce are să se întâmple în cetate. 6 Și gătì Domnul, Dumnezeul un kikaion, și *l*-a făcut să crească preste Iona, ca să fie de umbrar capului său, ca să-l scape de întristarea sa. Și s'a bucurat Iona cu bucurie mare de kikaion.

7 Și a gătit Dumnezeu un vierme, cum s'a ivit zorile dimineții următoare, care a lovit kikaionul, și s'a uscat. 8 Și îndată ce a răsărit soarele, a rânduit Dumnezeu un vânt de răsărit arzător: și lovià soarele capul lui Iona; și lâncezì, și poftià în sine să moară: și a zis: [e] Mai bine îmi *este* să mor decât să trăesc.

9 Și a zis Dumnezeu către Iona: Oare te superi foarte pentru kikaion? Și a zis: Foarte mă supăr, până la moarte.

10 Și a zis Domnul: Te-ai îndurat de kikaion, pentru care nu te-ai ostenit, nici nu l-ai făcut să crească, ce într'o noapte a pierit: 11 Și eu oare nu trebuià să mă îndur de Niniva, [f] cetatea cea mare, în care sunt mai mulți decât o sută douăzeci de mii de oameni, [g] care nu *știau* a deosebì dreapta lor de stânga lor, afară de [h] vite multe?

MICA.

Pustiirea amânduror regatelor Iuda și Israel din pricina idolatriei.

1 Cuvântul Domnului care a fost către [a] Mica, Morastitul, în zilele lui Iotam, ale lui Ahaz și ale lui Hezekia, regi ai lui Iuda, pe [b] care l-a văzut despre Samaria și Ierusalim. 2 Ascultați, popoarelor toate! [c] Auzi pământule, și toate depe dânsul! Și [d] să fie Domnul, Dumnezeul martur asupra voastră, Domnul din [e] templul cel sfânt al său. 3 Căci iată, [f] Domnul va ieși din [g] locul său, Se va pogorî, și va călcà preste [h] înălțimile pământului: 4 Și [i] munții se vor topì supt dânsul, Și văile vor crăpà; *Fi-vor* ca ceara înaintea focului, Ca apele ce curg prin râpi. 5 Pentru fărădelegea lui Iacob *se vor face* toate acestea, Și pentru păcatele casei lui Israel. Ce *este* fărădelegea lui Iacob? Au nu Samaria? Și ce *sunt* înălțimile lui Iuda? Au nu Ierusalimul? 6 Deaceea preface-voiu Samaria [j] în grămezi *de pietre* pe câmp, În sădire de vie: Voiu rostogolì pietrile ei în vale, Și voiu [k] descoperì temeliile ei. 7 Toate chipurile ei cele cioplite se vor sfărâmà, Și toate [l] plățile ei de curvă cu foc se vor arde, Și toți idolii ei îi voiu stârpì; Căci din plățile de curvă *i*-a adunat, Și în plăți de curvă se vor întoarce. 8 Pentru aceasta [m] voiu plânge, și voiu urlà; [n] Voiu umblà desbrăcat, și gol; [o] Voiu face plângere ca *de* bălaur, Și bocire ca *de* struț. 9 Căci rana sa *este* fără vindecare: Căci [p] s'a întins până la Iuda: *Inamicul* a ajuns până la poarta poporului meu, până la Ierusalim. 10 [q] Nu spuneți *aceasta* în Gat, Nu plângeți; La Bet-Afra [r] rostogolește-te în țărână. 11 Treci, locuitoare din Safir, [s] cu rușinea ta descoperită: Locuitoarea din Zanaan nu iese:

Capul 4.
[a] Cap. 1. 3.
[b] Esod. 34. 6.
[c] 1 Reg. 19. 4.
[d] Vers. 8.
[e] Vers. 3.
[f] Cap. 1. 2.
[g] Deut. 1. 39.
[h] Ps. 36. 6.

MICA.

Capul 1.
[a] Ier. 26. 18.
[b] Amos. 1. 1.
[c] Deut. 32. 2.
[d] Ps. 50. 7.
[e] Ps. 11. 4.
[f] Isa. 26. 21.
[g] Ps. 115. 3.
[h] Deut. 32. 13.
[i] Jude. 5. 5.
[j] 2 Reg. 19. 25.
[k] Ezec. 13. 14.
[l] Osea. 2. 5, 12.
[m] Isa. 21. 3.
[n] Isa. 20. 2, 3, 4.
[o] Iov 30. 29.
[p] 2 Reg. 18. 13.
[q] 2 Sam. 1. 20.
[r] Ier. 6. 26.
[s] Isa. 20. 4.

Bocirea Bet-Ezelului îl opreşte de a stà lângă tine. 12 Căci locuitoarea din Marot este în chinuri pentru bunurile *sale;* Fiind că [t]se pogorî nenorocirea dela Domnul în poarta Ierusalimului. 13 Locuitoare din [u]Lachis, înhamă-ţi caii cei iuţi la car, Tu, începutul păcatului fiicei Sionului: Căci fărădelegile lui Israel în tine s'au aflat. 14 Deaceea vei dà hârtie de despărţenie Moreşet-Gatului. Casele din Aczib (*înşelăciune*) înşelăciune *vor fi* pentru regii lui Israel. 15 Îţi voiu aduce şi stăpân, locuitoare din Moreşa: Până la Adullam va ajunge mărirea lui Israel. 16 Fă-te pleşuv, şi tunde-te pentru fiii tăi cei gingaşi; Lăţeşte-ţi pleşuvirea ta, ca vulturul; Căci ei se duc prinşi dela tine.

Păcatele care au căşunat pustiirea Ierusalimului.

2 Vai celor ce [a]cugetă fărădelege, Şi [b]fac rele în paturile lor! Zorile abia lucesc, şi o făptuesc, De le [c]este la îndemână. 2 De poftesc [d]ţarine, şi *le şi* răpesc; Şi *de poftesc* case, *le* şi iau; Aşà asupresc pe om şi casa sa, Pe stăpân şi stăpânirea lui. 3 Deaceea aşà zice Domnul: Iată, gândesc asupra [e]neamului acestuia un rău, Din care nu veţi scoate grumazii voştri, Şi nu veţi mai merge cu capul sus; [f]Căci timpul acela *va fi* rău. 4 În ziua aceea [g]ridică-se-va asupra voastră proverb, Şi [h]se va plânge cu plângere bocitoare, Zicându-se: „Suntem jăfuiţi; [i]Dat-a în schimb moştenirea poporului meu: Cum mi-s'a luat! Împărţesc ţarinele noastre între păgâni.“ 5 Deaceea pentru tine nu va fi cine [j]să arunce funia pentru sorţul *tău* În adunarea Domnului. 6 [k]„Nu profeţiţi,“ *Zic celor ce* profeţesc; Vor profeţi; *Că de* nu vor profeţi aşà, Nu se va depărtà ruşinea. 7 *O tu cel ce* te chemi casă a lui Iacob! Oare scurtatu-s'a duhul Domnului? Oare acestea *sunt* faptele sale? Oare cuvintele mele nu priesc celui ce umblă drept? 8 Dar de mult răsculatu-s'a poporul meu ca un inamic *asupra mea;* Aţi răpit şi vestmânt şi mantie, Pe cei ce se duc în siguranţă *îi faceţi* fugari din resbel. 9 Alungataţi femeile poporului meu din casele cele plăcute ale lor; Aţi smuls dela copii lor mărirea mea pentru totdeauna. 10 Sculaţi-vă şi plecaţi: Căci nu *este* [l]loc de odihnă *pentru voi* aicia; Fiind că [m]s'a pângărit, se va stârpi, Şi încă cu stârpire crudă. 11 De va [n]alergà cineva după vânt, şi va vorbì minciuni, *Zicând:* „Îţi voiu profeţi de vin şi de beutură îmbătătoare.“ Cu adevărat acesta va fi profetul poporului acestuia.

Făgăduinţa unui timp mai bun.

12 Adună-te-voiu cu totul, Iacobe, Strânge-voiu rămăşiţa lui Israel: *Şi-i* voiu pune la un loc ca pe oile din Bozra, Ca turmă în staulul lor: Vor foì de oameni. 13 Cel ce sfărâmă *pedecile* se va suì înaintea lor: Vor sfărâmà toate, şi vor trece prin poartă, Şi vor ieşì printr'însa; Şi regele lor va trece înaintea lor, Domnul în fruntea lor.

Cruzimea şi sgârcenia mai marilor şi diregătorilor şi stricăciunea profeţilor celor mincinoşi.

3 Am mai zis: Ascultaţi acum, capi ai lui Iacob, Şi mai mari ai casei lui Israel! [a]Au nu vi *se cade* să cunoaşteţi judecata? 2 Cei ce urîţi binele, şi iubiţi răul, Cei ce smulgeţi pielea depe *oameni,* Şi carnea lor depe oasele lor: 3 Şi [b]mâncaţi chiar carnea poporului meu, Şi jupuiţi pielea lor depe ei, Şi sfărâmaţi oasele lor, Şi le bucăţiţi ca pentru oală, Şi [c]ca carnea în căldare. 4 [d]Vor strigà odată către Domnul, Dar nu-i va ascultà; Ba chiar va ascunde faţa sa dela dânşii în timpul acela, După cum au făcut rău în *toate* faptele lor. 5 Aşà zice Domnul: [e]De profeţii ce rătăcesc poporul meu, Care *de au* de [f]muşcat *cu* dinţii lor, strigă: Pace: Iar, [g]de nu aruncă *cineva ceva* în gura lor, Gătesc resbel asupră-i. 6 [h]Deaceea noaptea vă *va ţineà* loc de viziune,

f Amos 3. 6.
a 2 Reg. 18. 14, 17.

Capul 2.
a Osea. 7. 6.
b Ps. 36. 4.
a Fac. 31. 29
d Isa. 5. 8.
e Ier. 8. 3.
f Amos 5. 13
g Hab. 2. 6.
h 2 Sam. 1. 17.
i Cap. 1. 15.
j Deut. 32. 8, 9.
k Isa. 30. 10.
l Deut. 12. 9.
m Lev. 18 25,28.
n Ezec. 13. 3.

Capul 3.
a Ier. 5. 4, 5.
b Ps. 14. 4.
c Ezec. 11. 3, 7.
d Ps. 18. 41.
e Isa. 56. 10, 11.
f Mat. 7. 15.
g Ezec. 13. 18, 19.
h Isa. 8. 20, 22.

Și întunerecul loc de profeție. [i]Soarele va apune asupra profeților *acestora*, Și ziua se va întunecà preste dânșii. 7 Atuncia se vor rușinà văzătorii, Și vor roși prezicătorii: Și toți aceștia își vor acoperì buzele lor; [j]Căci nu *va fi* răspuns dela Dumnezeu. 8 Dar eu prin duhul Domnului sunt plin de putere, De judecată și de tărie, [k]Ca să spun lui Iacob fărădelegea sa, Și lui Israel păcatul său.

Se vestește dărâmarea Ierusalimului.

9 Deci ascultați aceasta, capi ai casei lui Iacob, Și mai mari ai casei lui Israel! Care uriți judecata și răsuciți toată dreptatea: 10 [l]Care ziditi Sionul în [m]sânge, Și Ierusalimul în fărădelege: 11 [n]Capii săi judecă pentru daruri, [o]Preoții săi învață pentru plată, Și profeții săi prezic pentru argint; [p]Și *tot* se razămă în Domnul, zicând: „Au nu *este* Domnul în mijlocul nostru? *Deci* nenorocirea nu va venì asupra noastră.“ 12 Deaceea Sionul pentru vina voastră se va arà, *ca* un câmp, Ierusalimul va ajunge grămezi *de pietre*, Și muntele casei, ca înălțimile pădurii.

Despre împărăția lui Mesia.

4 Dar fi-va [a]în zilele din urmă, *Că* muntele casei Domnului Se va întemeià pe vârful munților, Și se va înălță preste colini: Și popoarele vor curge la dânsul. 2 Și multe națiuni se vor duce, și vor zice: Veniți, să ne suim pe muntele Domnului, La casa Dumnezeului lui Iacob; Și ne va învățà căile lui, Și vom umblà în cărările lui: Căci din Sion va ieșì legea, Și cuvântul Domnului din Ierusalim. 3 Și el va judecà între multe popoare, Și va hotărì între națiuni puternice, *până și între cele mai* depărtate; Și-și vor făurì săbiile lor [b]în feară de plug, Și lăncile lor în cosoare; Popor asupra altui popor nu-și va *mai* ridicà sabia, [c]Nici nu se vor mai dedà resbelului.

4 [d]Ci va ședeà fiecare supt via sa și supt smochinul său; Și nu *va* fi cine să-i spăimânte: Căci gura Domnului, *Dumnezeului* oștirilor a vorbit. 5 Căci [e]toate popoarele umblă fiecare în numele zeului său; Iar [f]noi vom umblà în numele Domnului, Dumnezeului nostru, în veci și pururea.

Reîntoarcerea și mântuirea Israelului după strâmtorări mari.

6 În ziua aceea, zice Domnul, [g]Voiu strânge pe aceia ce șchiopătează, [h]Și voiu adunà pe cea alungată, Pe acea pe care am întristat-o: 7 Și voiu face pe cea șchioapă *să ajungă* o [i]rămășiță, Și pe cea alungată o națiune tare: Și Domnul [j]va domnì preste dânșii în muntele Sion De acum și până în veci. 8 Și tu, turnule al turmei, Întărirea fiicei Sionului, Va venì până la tine și domnia cea de mai nainte, Da, regatul va venì la fiica Ierusalimului. 9 De ce strigi *atât* de tare acuma? [k]Nu *este* rege în tine? Pierit-a oare sfătuitorul tău, De [l]te cuprind dureri, Ca de o femeie în facere? 10 Fii în durere, și te sbuciumă, fiică a Sionului, Ca o femeie în facere! Căci acum vei ieșì din cetate, Vei locuì în câmp, Și vei merge până la Babilon: Acolo vei fi mântuită; Acolo te va răscumpărà Domnul din mâna inamicilor tăi. 11 [m]Dar acum adunatu-s'au asupra ta popoare multe, Care zic: S'a pângărit, Și ochiul nostru [n]vede *împlinită dorința sa* asupra Sionului. 12 Dar ei nu cunosc [o]cugetele Domnului, Nici nu înțeleg sfatul său; Că îi va adunà, [p]ca pe snopi în arie. 13 [q]Scoală-te, și treeră, fiică a Sionului! Căci voiu face cornul tău *de* fier, Și copitele tale le voiu face *de* aramă; Și vei [r]sfărâmà popoare multe; [s]Și voiu sfinți prăzile lor Domnului, Și averea lor [t]Domnului a tot pământul. 14 Acum strânge-te în cete, *Sioane*, fiică a cetelor! Pus-a *inamicul* asupră-ne împresurarea: Lovesc pe judecătorii lui Israel cu vergi preste falcă.

[i] Amos. 8, 9. [j] Ps. 74, 9. [k] Isa. 58, 1. [l] Ier. 22, 13. [m] Ezec. 22, 27. [n] Isa. 1, 23. [o] Ier. 6, 13. [p] Isa. 18, 2.

Capul 4.

[a] Ezec. 17, 22, 23. [b] Ioel 3, 10. [c] Ps. 72, 7. [d] 1 Reg. 4, 25. [e] Ier. 2, 11. [f] Zech. 10, 12. [g] Ezec. 34, 16. [h] Ps. 147, 2. [i] Cap. 2, 12. [j] Dan. 7, 14, 27. [k] Ier. 8, 19. [l] Isa. 13, 8. [m] Plân. 2, 16. [n] Obad. 12. [o] Isa. 55, 8. [p] Isa. 21, 10. [q] Isa. 41, 15, 16. [r] Dan. 2, 44. [s] Isa. 18, 7. [t] Zech. 4, 14.

Despre oraşul de naştere al lui Hristos şi despre împărăţia harului.

5 [a]Dar tu, [b]Betlehem-Efrata, *Deşi* mic eşti [c]între [d]miile lui Iuda, *Totuşi* din tine va ieşì cel *ce va fi* [e]domn în Israel, [f]Ieşirile căruia *sunt* din vechime, din zile vechi. 2 Pentru aceasta îi va lăsà, Până în timpul *în care* [g]naşcătoarea va naşte: Atuncia [h]rămăşiţa fraţilor săi se va întoarce cu fiii lui Israel. 3 Şi va stà, şi [i]va paşte cu puterea Domnului, Cu măreţia numelui Domnului, Dumnezeului său; Şi vor rămâneà *singuri*; Căci acum [j]se va mărì până la marginile pământului. 4 Şi [k]aceasta va fi pacea. După ce va venì Asirianul în pământul nostru, Şi va călcà în palaturile noastre, Atuncia vom ridicà asupră-i şeapte păstori Şi opt bărbaţi unşi. 5 Aceştia vor pustii pământul Asiriei cu sabie, Şi pământul lui [l]Nimrod la întrările lui, Şi [m]*ne* va mântuì de Asirian, Dacă va venì în pământul nostru, Şi dacă va călcà hotarele noastre.

Mărirea şi convertirea Israelului.

6 Şi [n]rămăşiţa lui Iacob va fi în mijlocul multor popoare, [o]Ca roua dela Domnul, Ca ploaia măruntă pe iarbă, Ce nu aşteaptă pe om, Nici întârzie pentru fiii oamenilor. 7 Şi rămăşiţa lui Iacob va fi între popoare, În mijlocul multor popoare, Ca leul în mijlocul fiarelor sălbatice, *Şi* ca puiul de leu în mijlocul turmelor de oi, Care, când trece, calcă şi sfâşie, Şi nu *este* cine să mântuie. 8 Mâna ta se va înălţà asupra apăsătorilor tăi, Şi toţi inamicii tăi se vor stârpì. 9 [p]Şi în ziua aceea, zice Domnul, Voiu stârpì caii tăi din mijlocul tău, Şi voiu pierde carăle tale. 10 Şi voiu stârpì cetăţile *întărite ale* pământului tău, Şi voiu surpà toate întăririle tale. 11 Voiu stârpì fermecătoriile din mâna ta, Şi nu vei aveà prezicători de timp. 12 Voiu stârpì chipurile tale cele cioplite, Şi stâlpii tăi din mijlocul tău; Şi nu te vei mai închinà făpturii mânilor tale; 13 Voiu smulge Astarteele tale din mijlocul tău; Şi voiu surpà cetăţile tale: 14 Şi voiu face răsbunare cu mânie şi cu urgie asupra popoarelor, Care nu *m'*au ascultat.

Nerecunoştinţa poporului.

6 Ascultaţi acum ce zice Domnul! Scoală-te, *şi* te judecă înaintea munţilor. Şi să audă colinele vocea ta. 2 [a]Ascultaţi, munţilor, [b]pricina Domnului. Şi voi, temeliile cele tari ale pământului! Căci [c]Domnul are pricină cu poporul său. Şi voeşte să se judece cu Israel. 3 Poporul meu, [d]ce ţi-am făcut? Şi cu ce te-am ostenit? Răspunde-mi! 4 [e]Căci te-am scos din pământul Egiptului, Şi te-am răscumpărat din casa robiei, Şi am trimis înaintea ta pe Moisi, pe Aaron şi pe Miriam. 5 Poporul meu, aminteşte-ţi ce a plănuit [f]Balak, regele Moabului, Şi ce i-a răspuns Balaam, fiul lui Beor, Dela [g]Şittim până la Ghilgal, Ca să cunoşti [h]îndurarea Domnului. 6 Cu ce voiu întâmpinà pe Domnul, *Şi cu ce* mă voiu plecà înaintea Preaînaltului Dumnezeu? Oare îl voiu întâmpinà cu arderi de tot, Cu viţei de un an? 7 *Dar* [i]aveà-va plăcere Domnul în miile de berbeci, *Sau* în zecile de mii de [j]râuri de oleiu? *Sau* îi [k]voiu dà pe întâiu născutul meu *pentru* fărădelegea mea, Fructul corpului meu *pentru* păcatul sufletului meu?

Jertfele ce-i plac lui Dumnezeu.

8 El [l]ţi-a arătat, omule, ce *este* bine: Şi ce cere Domnul dela tine, Decât numai [m]de a face dreptatea, a iubì îndurarea, Şi a umblà umilit cu Dumnezeul tău. 9 Vocea Domnului strigă către cetate, Şi cel înţelept priveşte numele tău: Ascultaţi varga, şi pe cel ce a rânduit-o.

Secerişul unei sămănături rele.

10 Au doară mai află-se tezaurele nelegiuirii în casa nelegiuitului, Şi efă slabă, [n]urîtă? 11 Au doară socotì-voiu

Capul 5.
a Plân. 3. 30.
b Mat. 2. 6.
c 1 Sam. 23. 23.
d Esod. 18. 25.
e Fac. 49. 10.
f Ps. 90. 2.
g Cap. 4. 10.
h Cap. 4. 7.
i Isa. 40. 11.
j Ps. 72. 8.
k Ps. 72. 7.
l Fac. 10. 8, 10, 11.
m Luc. 1. 71.
n Vers. 3.
o Deut. 32. 2.
p Zech. 9. 10.

Capul 6.
a Deut. 32. 1.
b Osea 12. 2.
c Isa. 1. 18.
d Ier. 2. 5, 31.
e Esod. 12. 51.
f Num. 22. 5.
g Ios. 4. 19.
h Jude. 5. 11.
i Ps. 50. 9.
j Iov 29. 6.
k 2 Reg. 16. 3.
l Deut. 10. 12.
m Fac. 18. 19.
n Deut. 25. 13-16.

curat pe *cel* cu [o] cumpene nedrepte. Şi cu sacul cu pietre înşelătoare? 12 Căci avuţii ţării sunt plini de nedreptate. Şi locuitorii ei au vorbit minciuni. Şi [p] limba lor *este* înşelătoare în gura lor. 13 De aceea [q] lovitu-te-am până la rană, Pustiitu-te-am pentru păcatele tale. 14 [r] Tu vei mâncà, dar nu te vei sătură: Şi foamea *va fi* în mijlocul tău. Vei scoate *de dinaintea inamicului*: Dar nu vei scăpà *nimic*: Şi ce vei scăpà, voiu dà săbii. 15 Vei [s] sămănà, dar nu vei secerà; Vei călcà masline, dar nu te vei unge cu oleiu, Şi struguri, dar nu vei beà vin. 16 Căci [t] s'au păzit aşezămintele lui [u] Omri, Şi toate lucrurile casei lui [v] Ahab, Şi aţi mers în sfaturile lor; Ca eu să te dau [x] pustiirii, Şi pe locuitorii *tăi* batjocurii. Şi să purtaţi [y] ocara poporului meu.

Se află puţini evlavioşi.

7 Vai mie! căci sunt ca după adunatul fructelor de vară, Ca [a] bobiţătură după cules; Nu-s struguri de mâncare, *Nici* [b] smochine trufanda *după care* doreşte sufletul meu. 2 [c] Cuvioşii au pierit din ţară, Şi neprihăniţi nu *sunt* între oameni: Toţi pândesc sânge; [d] Unul altuia îşi întind cursă. 3 Amândouă mâinile sunt îndreptate spre a săvârşì răul. [e] Principele cere *dar*, [f] şi judecătorul *judecă* pentru plată; Şi cel mare *nu* vorbeşte *decât* de pofta cea rea a sufletului său: Aşà împletesc asta împreună. 4 Cel mai bun dintre dânşii [g] *este ca* spinul, Cel fără prihană *mai ghimpos* decât gardul de spini; Ziua văzătorilor tăi, pedeapsa ta, a sosit, Acum va fi tulburarea lor. 5 [h] Nu vă încredeţi în amic, În soţ credinţă să nu aveţi; Păzeşte uşile gurii tale de ceea ce doarme la sânul tău. 6 Căci [i] fiul ţine de nebun pe părintele *său*, Fiica se scoală asupra mumei sale, Nora asupra soacrei sale; Inamicii omului *sunt chiar* oamenii casei sale.

Făgăduinţa harului dumnezeesc cu îmbelşugare, după pedepsirea aspră.

7 Iar [j] eu voiu căutà în sus către Domnul; Voiu aşteptà pe Domnul mântuirei mele; Dumnezeul meu mă va auzì. 8 [k] Nu te bucurà de mine, inamica mea: [l] Deşi am căzut, mă voiu sculà, Deşi am şezut la întunerec, [m] Domnul *va fi* lumina mea. 9 [n] Voiu suferì mânia Domnului, Căci am păcătuit asupră-i, Până ce-mi va apărà dreptatea, şi va face judecata pentru mine, *Şi* [o] mă va scoate la lumină; Voiu vedeà îndurarea lui. 10 Va vedeà *aceasta* inamica mea, Şi [p] ruşinea o va acoperì pe ea, care mi-a zis: [q] „Unde este Domnul, Dumnezeul tău?“ [r] Ochii mei vor vedeà *împlinirea dorinţei lor; Căci*, ea va fi călcată [s] ca tina din uliţi. 11 *In* ce zi [t] zidurile tale se vor rezidì, *In* aceea zi — (*deşi* departe sunt cele hotărîte), — 12 *In* aceea zi [u] vor venì până la tine dela Asiria, Şi *dela* cetăţile Egiptului, Dela Egipt până la Eufrat, Dela mare până la mare, şi *dela* munte până la munte; 13 După ce ţara va ajunge în pustiire, Din vina locuitorilor ei, [v] Pentru fructul faptelor lor. 14 Paşte cu toeagul tău poporul tău, Turma moştenirii tale, Care locueşte singuratică *în* [x] pădure pe Carmel; Ca să pască *în* Basan şi Galaad ca în zilele din vechime. 15 [y] Ca în zilele ieşirii tale din pământul Egiptului, Îi voiu arătà *lucruri* minunate.

16 Popoarele [z] vor vedeà *aceasta*, şi se vor ruşinà cu toată puterea lor: [a] Pune-vor mâna pe gură, Şi urechile lor vor asurzì. 17 Linge-vor [b] ţărâna, ca şerpii, Ca târâtoarele pământului [c] se vor înspăimântà din închisorile lor; [d] Alergà-vor la Domnul, Dumnezeul nostru, Şi se vor teme de tine. 18 [e] Cine *este* Dumnezeu asemenea ţie, Care [f] să ierte fărădelegea, Şi să treacă cu vederea fărădelegea [g] rămăşiţii mos-

[o] Osea 12. 7.
[p] Ier. 9. 3. 5, 6, 8.
[q] Lev. 26. 16.
[r] Lev. 26. 26
[s] Hag. 1. 6
[t] 1 Reg. 16. 25, 26.
[u] Osea 5. 11.
[v] 1 Reg. 16. 30, etc.
[x] 1 Reg. 9. 8.
[y] Isa. 25. 8.

Capul 7.

[a] Isa. 17. 6.
[b] Isa. 28. 4.
[c] Ps. 12. 1.
[d] Hab. 1. 15.
[e] Osea 4. 18.
[f] Isa. 1. 23.
[g] 2 Sam. 23. 6, 7.
[h] Ier. 9. 4.
[i] 2 Tim. 3. 2, 3.
[j] Isa. 8. 17.
[k] Prov. 24. 17.
[l] Ps. 37. 24.
[m] Ps. 27. 1.
[n] Plân. 3. 39.
[o] Ps. 37. 6.
[p] Ps. 35. 26.
[q] Ps. 42. 3, 10.
[r] Cap. 4. 11.
[s] 2 Sam. 22. 43.
[t] Amos 9. 11. etc.
[u] Isa. 11. 16.
[v] Ier. 21. 14.
[x] Isa. 37. 24.
[y] Ps. 68. 22.
[z] Isa. 26. 11.
[a] Iov 21. 5.
[b] Ps. 72. 9.
[c] Ps. 18. 45.
[d] Ier. 33. 9.
[e] Esod. 15. 11.
[f] Esod. 34. 6. 7.
[g] Cap. 4. 7.

tenirii sale? [h] Nu ține mânia sa deapururea, căci îi place îndurare. 19 El iarăși se va îndurà de noi, Va învinge fărădelegile noastre: Și vei aruncà toate păcatele lor în adâncurile mării: 20 [i] Vei împlinì lui Iacob adevărul, Lui Abraam îndurarea, [j] Precum ai jurat părinților noștri din zilele din vechime.

NAUM.

Dreptatea și îndurarea lui Dumnezeu arătată în nimicirea inamicilor săi și în mântuirea poporului său.

1 Profeție [a] asupra Ninivei. Cartea viziunii lui Naum, Elkoșitul. 2 [b] Gelos *este* Dumnezeu, și [c] răsbunător Domnul, Răsbunător *este* Dumnezeu, și stăpân al furiei, Domnul își răsbună asupra împotrivitorilor săi, Și ține *mânie* pentru inamicii săi. 3 Domnul *este* [d] târziu la mânie, dar [e] mare în putere, Și *pe nelegiuit* nu-*l* lasă nepedepsit. [f] Calea Domnului *este* în furtună și vârtejuri, Și nourii *sunt* pulberea picioarelor sale. 4 [g] El amenință marea, și o usucă, Și face să sece toate fluviile; [h] Basanul și Carmelul se veștejesc, Și floarea Libanului se veștejește. 5 [i] Munții se cutremură înainte-i, și [j] colinele se topesc, [k] Pământul se urcă înaintea lui, Lumea și toți locuitorii săi. 6 Cine poate stà înaintea mâniei sale, Și [l] cine să se țină înaintea aprinderii mâniei sale? [m] Furia sa se revarsă ca focul, Și stâncile crapă înaintea lui. 7 [n] Bun *este* Domnul, tărie în zi de nevoie, [o] El cunoaște pe cei ce se încred în el. 8 [p] Dar ca un potop ce trece el va nimicì locul *Ninivei,* Și întunerecul va urmărì pe inamicii săi. 9 [q] Ce mai plănuiți asupra Domnului? [r] El *o* va nimicì cu totul; Nenorocirea nu va venì de două ori. 10 Pe când vor fi împleteciți [s] *ca* spinii, [t] Și beți de beție, *Atuncia* [u] se vor mistuì, ca o miriște cu totul uscată. 11 Din tine, *Sioane,* s'a depărtat *deja acela,* [v] Care a plănuit rele asupra Domnului, *Și* care a sfătuit nelegiuirea. 12 Așà zice Domnul: Ori cât de puternici și numeroși *vor fi,* Totuși [x] vor pierì, și vor [y] trece. *Sioane,* de te-am făcut să suferi, Nu vei mai suferì. 13 Și acum voiu [z] sfărâmà jugul său de pe tine, Și voiu rupe legăturile tale; 14 Dar despre tine, *Asirianule,* hotărît-a Domnul, *Că* nu va mai fi moștenitor al numelui tău: Din casa zeilor tăi, Stârpì-voiu *tot* chipul cioplit și *tot* chipul vărsat: [a] Îți voiu gătì mormântul; căci *îmi* ești urît. 15 Iată [b] pe munți Picioarele celui ce aduce știre bună, proclamător al păcii! Serbează, Iuda, sărbătorile tale, împlinește voturile tale; Căci prin tine stricătorul nu va mai trece; El cu totul este stârpit.

Prorocire despre dărâmarea orașului Ninive.

2 Suitu-s'a asupră-ți, *Ninivo,* [a] cel ce sfărâmă: [b] Păzește-ți întăririle, ià seamă la drum, Încinge-ți coapsele, adună-*ți* toate puterile; 2 [c] Căci Domnul va reașezà mărirea lui Iacob, Cași mărirea lui Israel; Căci [d] pustiitu-i-a pustiitorul, Și a stricat vițele lor. 3 Scutul vitejilor săi este [e] roșu, În purpură *sunt îmbrăcați* bărbații de resbel, De focul oțelului *fulgeră* carăle În ziua gătirii sale, Și lăncile se mișcă, 4 Carăle duruiesc în uliți, Și se lovesc în pieți: Privirea lor este ca a făcliilor: Aleargă ca fulgerile. 5 El cheamă pe vitejii săi, Dar ei se poticnesc în calea lor, Ei se grăbesc spre zid; Și acoperișul de apărare se gătește. 6 Porțile fluviilor sunt deschise, Și palatul se risipește. 7 Pe Uzzab o duc prinsă. O scot; Și servele ei oftează cu voce de [f] porumbi,

h Ps. 103. 9. *i* Luc. 1. 72, 73. *j* Ps. 105. 9, 10.

NAUM.

Capul 1

a Zef. 2. 13. *b* Esod 20. 5. *c* Deut 32. 35. *d* Esod. 34. 6. *e* Iov 9. 4. *f* Ps. 18. 7, etc. *g* Ps. 106. 9. *h* Isa. 33. 9. *i* Ps. 68. 8. *j* Judc. 5. 5. *k* 2 Pet. 3. 10. *l* Mal. 3. 2. *m* Apoc. 16. 1. *n* 1 Cron 16.34. *o* Ps. 1. 6. *p* Dan. 9. 26. *q* Ps. 2. 1. *r* 1 Sam. 3. 12. *s* 2 Sam. 23. 6,7. *t* Cap. 3. 11. *u* Mal. 4. 1. *v* 2 Reg. 19. 22, 23. *x* 2 Reg. 19. 35, 37. *y* Isa. 8. 8. *z* Ier. 2. 20. *a* 2 Reg. 19. 37. *b* Isa. 52. 7.

Capul 2.

a Ier. 50. 23. *b* Ier. 51. 11, 12. *c* Isa. 10 12. *d* Ps. 80. 13. *e* Isa. 63. 2, 3. *f* Isa. 38. 14.

Și se bat în piepturile lor. 8 Din timpurile vechi Niniva *era* ca un lac de apă; Dar *acum locuitorii ei* fug: „Stați, stați:" dar nimenea nu se întoarce. 9 Prădați argint, prădați aur. Tezaurele sunt fără fund, O mulțime de tot felul de lucruri prețioase. 10 Ea *este* deșeartă și pustiită, stoarsă cu totul: Și [g]inima se topește, [h]genunchile tremură: [i]Durerea *este* în coapsele tutulor, [j]Și toate fețele lor pălesc. 11 Unde *este* culcușul [k]leilor, Și pășunea puilor de lei? Încotro mergeà leul, leoaica, Puiul de leu, *și* nu *era* cine să-i înspăimânte! 12 Leul răpià în de ajuns pentru puii săi, Și sugrumà pentru leoaicele sale, Și umpleà cu pradă vizuinile sale, Și cu pradă culcușurile sale. 13 Iată, eu *vin* asupră-ți, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; Voiu aprinde carăle tale, și se *vor preface* în fum; Și pe puii tăi de leu sabia îi va mistuì; Prada ta o voiu stârpì depe pământ, Și nu se va mai auzì vocea solilor tăi.

Fărădelegile Ninivei, și pedeapsa cea sigură a ei.

3 Vai de [a]cetatea sângiuirilor! Cea plină de minciuni *și* silnicie; Răpirea nu încetează *în ea*. 2 Pocnitul bicelor, [b]vuetul roatelor tunătoare, Al cailor tropăitori și al carălor hurduitoare; 3 Călăreți făcând să trepede *caii lor*, Săbii lucitoare, și lăncile fulgerătoare, O mulțime de uciși, Grămezi de cadavre, Morți fără număr, *Cei vii*, împedecându-se de morții lor. 4 Din vina mulțimii desfrânărilor *acestei* curve, Ale acestei pline de nuri și [c]iscusite, Care a vândut popoarele prin desfrânările ei, Și neamurile prin farmecile ei. 5 [d]Iată, eu *vin* asupră-ți, zice Domnul, Dumnezeul oștirilor! [e]Voiu descoperì poalele tale preste fața ta, [f]Și voiu arătà popoarelor goliciunea ta, Și regatelor rușinea ta. 6 Voiu aruncà cu tină asupra ta, [g]Te voiu pângărì, Și te voiu face de [h]priveliște. 7 Oricine te va vedeà [i]va fugì de tine, Și va zice: „Nimicitu-s'a Niniva!" [j]Cine o va bocì? „Unde să-ți caut mângăietori." 8 [k]Au ești mai bună decât [l]No-Amonul, Care erà pus între fluvii, Înconjurat de apă, Al cărui val *erà* un fluviu, *Și* zidurile căruia *se ridicau* din fluviu? 9 Etiopia cea tare și Egiptul cel fără număr, Putul și Libii te ajutau. 10 Totuși și ei *au fost* duși În mișelie *și* în prinsoare; [m]Și fiii săi fură sdrumicați [n]În toate răspântiile ulițelor; [o]Sorți s'au aruncat peste fruntașii săi, Și toți cei mari ai săi fură puși în lanțuri. 11 Tu [p]te vei îmbătà; Vei dispăreà. Și scăpare vei căutà de dinaintea inamicului. 12 Toate întăririle tale *fi-vor ca* [q]smochinii cu fructele cele întâiu: Când îi scutură, *smochinele* cad în gura aceluia, ce caută să le mănânce. 13 Iată, [r]popoarele tale în mijlocul tău *sunt* ca femeile; Porțile pământului tău deschide-se-vor înaintea inamicilor tăi: Și focul va mistuì [s]zăvoarele tale. 14 Scoate-ți apă pentru împresurare. [t]Întărește întăririle tale, Calcă pământ și frământă lut, Gătește cuptorul de cărămidă! 15 Acolo focul te va mistuì, Sabia te va stârpì; Te va mistuì ca forfăcarul; Îmmulțește-te, ca [u]forfăcarul, Îmmulțește-te, ca lăcustele. 16 Negutătorii tăi *fost-au* mai mulți decât stelele cerului; Forfăcarul își întinde *aripele* și fuge. 17 [v]Coronații tăi *erau* ca lăcustele, Și mai marii tăi ca o ceată de omidă, Care în răcoarea zilei se tăbăresc; *De* răsare soarele, fug, Și locul unde *a fost* nu se mai cunoaște. 18 [x]Păstorii tăi dorm, [y]rege al Asiriei, Puternicii tăi se odihnesc: Poporul tău *este* [z]împrăștiat pe munți, Și nu *este* cine să-*l* strângă. 19 Nu *este* nici o vindecare pentru rana ta, [a]Lovitura ta e fără leac; [b]Toți câți vor auzì de tine vor bate în palme; Căci preste cine n'a trecut pururea răutatea ta?

[g] Isa. 13. 7, 8.
[h] Dan. 5. 6.
[i] Ier. 30. 6.
[j] Ioel. 2. 6.
[k] Iov 4. 10, 11.

Capul 3.

[a] Ezec. 22. 2, 3.
[b] Ier. 47. 3.
[c] Isa. 47. 9, 12.
[d] Cap. 2. 13.
[e] Isa. 47. 2, 3.
[f] Hab. 2. 16.
[g] Mal. 2. 9.
[h] Ebr. 10. 33.
[i] Apoc. 18. 10.
[j] Ier. 15. 5.
[k] Amos. 6. 2.
[l] Ier. 46. 25 26.
[m] Ps. 137 9.
[n] Plân. 2. 19.
[o] Ioel 3. 3.
[p] Ier. 25. 17, 27.
[q] Apoc. 6. 13.
[r] Ier. 50. 37.
[s] Ps. 147. 13.
[t] Cap. 2. 1.
[u] Ioel 1. 4.
[v] Apoc. 9. 7.
[x] Esod. 15. 16.
[y] Ier. 50. 18.
[z] 1 Reg. 22. 17.
[a] Mic. 1. 9.
[b] Plân. 2. 15.

HABAKUK.

Păcatul Iudei.

1 Profeţia pe care a văzut-o profetul Habakuk. 2 Până când, Doamne, voiu strigà, [a] şi tu nu vei auzì? *De* silnicie tânguì-mă-voiu, şi tu nu mă vei mântuì? 3 De ce mă faci să văd nefericirea, şi-*mi* arăţi truda? De *ce stau* înaintea mea pustiirea şi silnicia? De ce *este* ceartă, şi se ridică gâlceavă? 4 Deaceea legea a slăbit, Şi dreptatea nu iese biruitoare: Căci [b] cel nelegiuit împleteceşte pe cel drept: Deaceea dreptatea iese strâmbă.

Pedeapsa prin Chaldei.

5 [c] Căutaţi între popoare, şi vedeţi! Minunaţi-vă, uimiţi-vă! Căci în zilele voastre voiu săvârşì un lucru. *Pe care* nu *l*-aţi crede, de s'ar spune. 6 Căci iată, [d] eu voiu sculà pe Chaldei, un popor crud şi iute, Care umblă în latul pământului, Ca să ià în stăpânire locuinţe, *ce* nu *sunt* ale lui. 7 El *este* înspăimântător şi groaznic; Dintr'însul iese dreptul lui şi mărirea lui. 8 Caii lui sunt mai iuţi decât leoparzii, Şi mai repezi decât [e] lupii de seară, Şi călăreţii săi se lăţesc, Şi călăreţii săi vin de departe; [f] Ei sboară ca vulturul, *când* se repede asupra mâncării. 9 Ei cu toţii vin la răpire, Feţele lor caută tot înainte, Şi ca nisipul adună pe prinşi. 10 Pe regi în seamă nu-i bagă; Mai marii le *sunt* de batjocură; Şi râd de orice întărire; Căci grămădesc pământ, şi o supun. 11 Şi apoi duhul *său* se sumeţeşte, El nelegiueşte şi se face vinovat, [g] *Insuşindu-şi* puterea drept Dumnezeu al său.

Rugăciunea şi tânguirea profetului.

12 [h] Au nu *eşti* tu, Doamne, din început Dumnezeul meu, sfântul meu? Noi nu vom muri, Tu, Doamne, [i] hotărîtu-l-ai la judecată. Şi tu, stânca *mea*, hotăritu-l-ai la mustrare. 13 [j] Ochii tăi *sunt* prea curaţi, ca să vadă răul, Şi la răutate tu nu poţi căutà; [k] Cum ai puteà tu să vezi pe cei necredincioşi, Şi să taci, când cel nelegiuit înghite *Pe cel* mai drept decât dânsul? 14 Au doară vei voì să faci pe oameni ca peştii mării, Ca târătorul, *ce* nu *are* nici un domn preste dânsul? 15 Pe toţi [l] îi scoate cu undiţa, Îi trage cu mreaja sa, Şi-i adună în năvodul său; Deaceea se bucură, şi se înveseleşte. 16 Deaceea [m] jertfeşte mrejei sale. Şi tămâiază năvodului său: Căci prin ele partea sa *este* îngrăşată, Şi bucatele îi *sunt* grase. 17 Dar oare mreaja se va deşertà? Şi va sugrumà popoarele fără cruţare?

Mângăere pentru credincios.

2 Pusu-m'am [a] la straja mea, Stam pe turn, [b] Şi căutam, să văd ce mi se va zice, Şi ce să răspund eu la *acel* îndemn al meu, 2 Şi Domnul îmi răspunse şi zise: [c] Scrie viziunea lămurit pe table, Aşà că *oricine*, *chiar* fugind, să o poată cetì. 3 Căci [d] viziunea *este* pentru un timp hotărît; Ea se apropie de săvârşire, şi nu înşeală; Şi chiar de va întârzià, aşteaptă-o; Căci [e] de sigur va venì, nu va lipsì. 4 Iată, inima sa se măreşte. ea nu este dreaptă într'însul; Dar [f] cel drept prin credinţa sa va trăì.

Prorocire despre peirea îngâmfaţilor. Păcatele Chaldeilor.

5 Şi dacă hoţul *cel îmbătat* de vin, Bărbatul cel mândru, ce nu se poate ţineà liniştit, Ce-şi întinde lăcomia sa [g] ca infernul, Şi *este* nesăţios ca şi moartea; Dacă îşi adună toate popoarele la dânsul, Şi strânge toate naţiunile la sine; 6 Au nu vor [h] ridicà toţi aceştia un proverb asupra lui, Şi *vor spune* cuvânt batjocoritor asupră-i, Şi vor zice: Vai celui ce a adunat *ce* nu

HABAKUK.	*Caput 1.*				*Caput 2.*		
—	*a* Psa. 3. 8. *b* Iov 21. 7. *c* Isa. 29. 14.	*d* Deut. 28. 49, 50. *e* Ier. 5. 6. *f* Ier. 4. 13. *g* Dan. 5. 4.	*h* Ps. 90. 2. *i* 2 Reg. 19. 25. *j* Ps. 5. 5. *k* Ier. 12. 1.	*l* Ier. 16. 16. *m* Deut. 8. 17. —	*a* Isa. 21. 8, 11. *b* Ps. 85. 8.	*c* Isa. 8. 1. *d* Dan. 10. 14. *e* Ebr. 10. 37.	*f* Ioan 3. 36. *g* Prov. 27. 20. *h* Mic. 2. 4.

erà a lui, Până când va îngrămădi asupră-și vina? 7 Au nu se vor ridicà deodată chinuitorii tăi, Și se vor deșteptà strâmtorătorii tăi, Ca să le ajungi de pradă? 8 [i]Fiind că tu ai prădat popoare multe. Deaceea și pe tine te va prădà toată rămășița popoarelor, [j]Pentru sângele oamenilor și *pentru* silnicia ta Asupra țării, *asupra* cetății *acesteia* și *asupra* tutulor celor ce locuesc în ea. 9 Vai celui, ce [k]a câștigat câștig rău pentru casa sa, Ca să-și [l]pună sus cuibul său, Ca să scape de mâna răului! 10 Prin stârpire de popoare multe ai croit rușinea casii tale, Și ai păcătuit *asupra* sufletului tău! 11 Căci din părete strigă piatra; Și ciotul din grindă îi răspunde. 12 Vai celui ce *și*-a zidit cetatea cu[m] sânge, Și *care* și-a întemeiat orașul cu nedreptate! 13 Iată, *au* nu *vine* dela Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, [n]Că s'au ostenit popoarele pentru foc, Și națiunile pentru nimic au obosit. 14 Căci plin va fi pământul de [o]cunoașterea măririi Domnului. Precum apele acoper *fundul* mării. 15 Vai celui ce a dat de [p]băut amicului său, Și i-a turnat băutură spumegândă, și l-a ametit, Spre [q]a-i vedeà goliciunea! 16 Satură-te de rușine în loc de mărire! [r]Beà și tu, și-ți arată goliciunea ta! Va ajunge și la tine cupa dreptei Domnului. Și scuiparea ocării asupra măririi tale. 17 Căci silnicia *ta* asupra Libanului te va acoperì, Și stârpirea fiarelor *lui*, pe care tu *le* spăimântai, [s]Pentru sângele oamenilor și pentru apăsarea *ta* Asupra țării, *asupra cetății acesteia*, și *asupra* tuturor celor ce locuesc în ea. 18 [t]Ce folosește chipul cioplit, că l-a cioplit făcătorul lui, Chipul vărsat, [u]*ce* învață minciuni, Pentru ca cel ce l-a făcut să se încreadă în chipul său, Și să [v]facă idoli mulți? 19 Vai celui ce zice către lemn: „Deșteaptă-te!“ Către piatra cea mută: „Scoală-te:“ Au doară ele *îl* vor învățà? Iată el *este* suflat cu aur și argint, Și într'însul nu *este* nici o suflare de viață. 20 Dar Domnul *este* în templul său cel sfânt: Tacă tot pământul înaintea lui!

Psalmul lui Habakuk de rugăciune și laudă cu încrederea de veselie.

3 Ruga lui Habakuk, profetul, [a]pe Șighionot. 2 Doamne, auzit-am chemarea ta, *și* m'am temut: Doamne, [b]înnoește lucrul tău în mijlocul anilor! În mijlocul anilor fă-*l* cunoscut! În mânia *ta* amintește-ți de îndurare! 3 Dumnezeu vine depe Teman, [c]Și Sfântul de pe muntele Paran, Sela: Măreția lui acopere cerurile, Și plin este pământul de lauda sa. 4 Strălucirea *lui* este ca a soarelui, Raze *ies* din mâna sa: Și *acolo este* cortul puterii lui. 5 [d]Ciuma pășește înaintea feții sale, Și pe urmele lui umblă [e]moartea. 6 El se oprește și face pământul să se clatine, El caută împrejur, și face ca popoarele să se cutremure; [f]Munții [g]de veci se risipesc, Și colinele străvechi s'afundă: El *umblă* în căile vecinice. 7 Eu văd corturile Cușanului cuprinse de groază, *Și* colibele pământului Medianului se sguduie. 8 Au asupra păraielor s'a mâniat Domnul? Aprinsu-s'a mânia ta asupra fluviilor, Aprinderea ta asupra mării, [h]De călărești pe caii tăi, În car de biruință? 9 Desvălitu-s'a arcul tău; *Cu* șeapte vergi pedepsitoare *făcutu-s'a* porunca *ta*, Sela: [i]Cu păraiele despici pământul: 10 [j]Munții te văd, *și* se sguduie; Vărsarea de apă cură; Adâncul face să răsune vocea sa, *Și* [k]ridică în sus mânile sale. 11 [l]Soarele *și* luna se opresc în locașul lor, Trasu-s'au la lumina [m]săgeților tale, *Și* la clipirea lăncilor tale strălucitoare. 12 Cu furie pășești preste pământ, [n]Cu mânie calci preste popoare. 13 Ieșit-ai pentru mântuirea poporului tău, Pentru mântuirea unsului tău; [o]Sfărâmat-ai acoperișul din casa nelegiuitului, Și ai desvelit temelia *sa* până la grumaz. Sela:

[i] Isa. 33. 1.
[j] Vers. 17.
[k] Ier. 22. 13.
[l] Ier. 49. 16.
[m] Ier. 22. 14.
[n] Ier. 51. 58.
[o] Isa. 11. 9.
[p] Osea 7. 5.
[q] Fac. 9. 22.
[r] Ier. 25. 26, 27.
[s] Vers. 8.
[t] Isa. 44. 9, 10.
[u] Ier. 10. 8, 14.
[v] Ps. 115. 5.

Capul 3
[a] Ps. 7. titlul.
[b] Ps. 85. 6.
[c] Deut. 33. 2.
[d] Nah. 1. 3.
[e] Ps. 18. 8.
[f] Nah. 1. 5.
[g] Fac. 49. 26.
[h] Deut. 33. 26, 27.
[i] Ps. 78. 15, 17.
[j] Esod. 19. 16, 18.
[k] Ios. 8. 16.
[l] Ios. 10. 12, 13.
[m] Ios. 10. 11.
[n] Ier. 51. 33.
[o] Ios. 10. 24.

14 Străpuns-ai capul căpeteniei lor cu însăşi săgeţile sale. *Când* se repeziră, ca să mă risipească, Şi tresaltară, caşi cum ar voi să înghită pe un sărman în locul ascunderii *sale*: 15 [p]Mers-ai cu caii tăi pe mare, *Pe* ape puternice în turbare. 16 Auzit-am, şi [q]cele din lăuntrul meu s'au cutremurat. Buzele mele tremurau *la auzul* vocei; Fierul străbătù în oasele mele, şi în locul meu mă cutremuraiu. Fire-aşi în linişte până în ziua strâmtorării, Până se va suì cel ce va apăsà pe popor! 17 Căci smochinul nu *mai* înfloreşte, Şi fruct nu mai *este* pe viţă. Lipseşte fructul maslinului, Şi ogorul nu *mai* dă bucate; Oile lipsesc din târlă; Şi nici un bou nu *mai este* în grajduri. 18 [r]Dar eu mă [s]bucur în Domnul, Tresar în Dumnezeul mântuirii mele. 19 [t]Tăria mea *este* Domnul, Dumnezeul. El face picioarele mele ca ale cerbului, Şi mă face să merg pe înălţimile mele. Maestrului de cântare pe neghinot.

ŢEFANIA.

Ziua mâniei.

1 Cuvântul Domnului, care a fost către Tefania, fiul lui Cuşi, fiul lui Ghedalia, fiul lui Amaria, fiul lui Hiskia, în zilele lui Iozia, fiul lui Amon, regele lui Iuda: 2 Voiu face să piară totul depe pământul *acesta*, Zice Domnul. 3 [a]Voiu face să piară oameni şi vite, Voiu face să piară paserile cerului şi peştii mării, Şi [b]pietrile de poticnire odată cu cei nelegiuiţi; Da, voiu stârpì depe faţa pământului *acestuia* pe oameni, zice Domnul. 4 Întinde-voiu mâna mea chiar şi asupra lui Iuda, Şi asupra tutulor locuitorilor Ierusalimului; Şi [c]voiu stârpì din locul acesta rămăşiţa lui Baal, Numele [d]preoţilor idolatri caşi ale preoţilor *adevăraţi*, 5 Şi pe cei [e]ce se închină oştirii cerului depe acoperişurile *lor*, [f]Şi ce se închină, [g]jurându-se pe Domnul, Şi jurându-se pe [h]Malcam; 6 Pe [i]cei ce s'au abătut dela Domnul, Şi *care* [j]nu caută pe Domnul, şi nu întreabă de dânsul, 7 [k]Tăcere înaintea Domnului, Dumnezeului! [l]Căci aproape *este* ziua Domnului; Căci [m]Domnul a gătit jertfa, A sfinţit pe cei chemaţi ai săi. 8 Şi în ziua jertfei Domnului Voiu pedepsì pe [n]mai marii şi pe fiii regelui, Şi pe toţi câţi se îmbracă în vestminte străine; 9 Şi voiu pedepsì în acea zi pe toţi câţi sar pragul, *Şi* care umplù casa domnului lor cu silnicie şi înşelăciune. 10 Şi în ziua aceea, zice Domnul, *Va răsunà* o strigare de tânguire dela [o]poarta peştilor, Şi urlete din despărţirea Mişne, Şi o plângere mare dinspre coline. 11 [p]Locuitori din Maktes, căinaţi-vă! Căci tot poporul Canaanului va fi stârpit, Stârpì-se-vor toţi, câţi sunt încărcaţi cu argint. 12 Şi tot în acel timp Voiu căutà în Ierusalim cu felinarul, Şi voiu pedepsì pe oamenii ce [q]şed în drojdiile lor, *Şi* [r]care zic în inima lor: „Domnul nu face nici bine, nici nu face rău.“ 13 Deaceea averea lor va ajunge de pradă, Şi casele lor de pustiire: Vor zidì case, dar [s]nu *le* vor locuì; Şi vor sădì vii, dar [t]vinul lor nu-l vor beà. 14 [u]Aproape *este* ziua cea mare a Domnului; Aproape *este* ea, şi foarte se grăbeşte; O strigare *va răsunà în* ziua Domnului: Cu amar va strigà atuncia viteazul. 15 [v]Ziua aceea *este* zi de furie, Zi de strâmtorare şi de nevoie, Zi de dărăpânare şi de pustiire, Zi de întunerec şi de întunecime, Zi de nour şi de negură deasă: 16 Zi de [x]trâmbiţă şi de alarmă, Pentru cetăţile cele întărite şi pentru turnurile cele

p Ps. 77. 19. *q* Ps. 119. 120. *r* Iov 13. 15. *s* Isa. 41. 16. *t* Ps. 27. 1.

TEFANIA.

Capul 1.
a Osea 4. 3. *b* Mat. 13. 41. *c* 2 Reg. 23. 4 5. *d* Osea 10. 5. *e* 2 Reg. 23. 12. *f* 1 Reg. 18. 21. *g* Osea 4. 15. *h* Ios. 23. 7. *i* Isa. 1. 4. *j* Osea 7. 7. *k* Hab. 2. 20. *l* Isa. 13. 6. *m* Isa. 34. 6. *n* Ier. 39. 6. *o* 2 Cron. 33. 14. *p* Iac. 5. 1. *q* Ier. 48. 11 *r* Ps. 94 7. *s* Deut. 28. 30, 39. *t* Mic. 6. 15. *u* Ioel 2. 1, 11. *v* Isa. 22. 5 *x* Ier. 4. 19

malte. 17 Strâmtorà-voiu pe oameni; Şi ca [y] orbii vor umblà; Căci au păcătuit asupra Domnului: Deci [z] sângele lor se va vărsà ca pulberea, Şi corpurile lor ca tina. 18 Nici argintul lor şi nici aurul lor nu-i va puteà mântuì În ziua furiei Domnului: De flacăra geloziei sale va fi mistuit tot pământul *acesta*: Căci tutulor celor ce locuesc *acest* pământ le va gătì un sfârşit grabnic.

Îndemnare spre pocăinţă. Pedepse asupra popoarelor.

2 [a] Veniţi-vă în fire; Da, veniţi-vă în fire, poporule nerușinat! 2 Înainte de a se naşte hotărîrea, — [b] Ca pleava trece timpul; — Înainte de a venì preste voi [c] aprinderea mâniei Domnului, Înainte de a venì preste voi ziua mâniei Domnului. 3 [d] Căutaţi pe Domnul, [e] toţi săracii pământului, Voi câţi împliniţi legea sa! Căutaţi dreptatea, căutaţi umilinţa! [f] Poate, veţi rămâneà ascunşi în ziua mâniei Domnului. 4 Căci [g] Gaza va fi părăsită, Şi Aşkelonul pustiu, Aşdodul isgoni-l-vor [h] în amează-zi, Şi Ekronul va fi desrădăcinat. 5 Vai *vouă* cei ce locuiţi [i] malul mării, Tu popor al Cretilor! Cuvântul Domnului preste voi, Tu [j] Canaanule, pământule al Filistenilor! Pierde-te-voiu până ce nici un locuitor nu va *mai* fi. 6 Şi malul mării va ajunge loc de păşune, Cisterne pentru păstori, Şi [k] târle de oi. 7 Şi locul *acesta* va fi al [l] rămăşiţii casei lui Iuda, Care-l vor paşte, *Şi* seara se vor odihnì în casele Aşkelonului! Căci Domnul, Dumnezeul lor, îşi va [m] amintì de dânşii, Şi va [n] întoarce pe prinşii lor. 8 [o] Auzit-am ocara Moabului, Şi [p] batjocurile fiilor lui Ammon, Cu care au defăimat pe poporul meu, Şi [q] s'au întins preste hotarele lor. 9 Deaceea viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul oştirilor şi al lui Israel! [r] Moabul va ajunge ca Sodoma, Şi [s] fiii lui Ammon ca Gomorra, [t] Loc acoperit cu urzici, groapă de sare, Şi pustiu în veci: [u] Rămăşiţa poporului meu îi va prădà, Şi cei rămaşi ai poporului meu îi vor stăpânì. 10 Aceasta li se va face pentru [v] sumeţirea lor, Pentru că defăimau şi *se* măriau Asupra poporului Domnului, *Dumnezeului* oştirilor. 11 Înfricoşat *va fi* Domnul asupră-le: Căci pe toţi zeii pământului *acestuia* îi va face să piară; Dar [x] lui i-se va închinà Fiecare din locul său: Toate [y] ţărmurile popoarelor. 12 [z] Şi voi Etiopenilor, *Veţi* cădeà de [a] sabia mea. 13 Şi el va tinde mâna sa către meazănoapte, Şi va [b] pierde pe Asirieni, Şi va preface Ninива într'o pustietate, Seacă ca un deşert. 14 Şi se [c] vor odihnì în mijlocul ei turme De [d] animale de tot felul; Chiar şi pelicanul şi ariciul vor locuì pe capetele *stâlpilor* săi: În ferestre va răsunà urletul lor, Pe praguri *vor fi* ruini; Căci tablele de cedru vor fi desgolite. 15 Au aceasta *este* cetatea cea voioasă, care se ţineà sigură, Care-şi ziceà în inima ei: „Eu *sunt*, şi afară de mine nici una!“ Cum s'a prefăcut în pustiu, În culcuş fiarelor! Oricine trece pe lângă ea, fluieră, *Şi* scutură mânile.

Mustrarea păcatelor Iudeilor.

3 Vai cetăţii acesteia îndărătnice şi pătate, Celei apăsătoare! 2 [a] N'a ascultat vocea, [b] N'a primit învăţătura, Nu s'a încrezut în Domnul; De Dumnezeul ei nu s'a apropiat. 3 [c] Mai marii ei în mijlocul ei *sunt* lei ce mugesc, Judecătorii ei *sunt* [d] lupi de seară, Care nu lasă nici un ciolan pe dimineaţă; 4 [e] Sumeţi *şi* necredincioşi *sunt* profeţii ei, Profeţii ei pângăresc templul, [f] Silnicesc legea. 5 *Dar* [g] Domnul cel drept [h] *este* în mijlocul ei, Nu va face nici o nedreptate: Pe toată dimineaţa scoate la lumină dreptatea sa; Ea nici odată nu lipseşte: Dar [i] cel nedrept nu ştie de ruşine. 6 Stârpit-am naţiuni, Sfărâ-

[y] Deut. 28, 29. [z] Ps. 79, 3.

Capul 2.

[a] Ioel. 2, 16. [b] Ier. 21, 18. [c] 2 Reg. 23, 26. [d] Ps. 105, 4. [e] Ps. 76, 9. [f] Ioel. 2, 14. [g] Ier. 47, 4, 5. [h] Ier. 6, 4. [i] Ezec. 25, 16. [j] Ios. 13, 3. [k] Isa. 17, 2. [l] Isa. 11, 11. [m] Exod. 4, 31. [n] Ps. 126, 1. [o] Ier. 48, 27. [p] Ezec. 25, 3, 6. [q] Ier. 49, 1. [r] Isa. 15. [s] Amos 1, 13. [t] Fac. 19, 25. [u] Vers. 7. [v] Isa. 16, 6. [x] Mal. 1, 11. [y] Fac. 10, 5. [z] Isa. 18, 1. [a] Ps. 17, 13. [b] Isa. 10, 12. [c] Vers. 6. [d] Isa. 13, 21, 22.

Capul 3.

[a] Ier. 22, 21. [b] Ier. 5, 3. [c] Ezec. 22, 27. [d] Hab. 1, 8. [e] Ier. 23, 11, 32. [f] Ezec. 22, 26. [g] Deut. 32, 4. [h] Vers. 15, 17. [i] Ier. 3, 3.

matu-s'au turnurile lor: Pustiit-am uli-
ţele lor, de nu *este* nici un trecător *prin*
ele; Nimicitu-s'au cetăţile lor, de nu a
rămas nici un om, Nici un locuitor.
7 [j]Zis-am: Teme-te deci de mine, Pri-
meşte învăţătura, Ca să nu fie stârpită
locuinţa ei, *Ca* nimic *să nu se întâmple*
Din cele ce am hotărât asupră-i; Dar
s'au sculat de dimineaţă, [k]ca să facă
toate relele. 8 Deaceea [l]aşteptaţi-mă,
zice Domnul, Până în ziua, în care mă
voiu sculà la pradă; Căci hotărîrea mea
este de a[m]adunà popoarele, De a strânge
regatele, Ca să vărs asupră-le furia mea,
Toată aprinderea mâniei mele; Căci de
focul geloziei mele tot pământul *acesta*
[n]va fi mistuit.

Făgăduinţă mângâetoare pentru timpul mesianic.

9 Şi atuncia voiu preface *buzele* po-
poarelor în [o]buze curate, Ca ele toate
să cheme numele Domnului, *Şi* să-i
servească într'un gând. 10 [p]De ceea
parte a fluviilor Etiopiei Îmi vor aduce
pe închinătorii mei, Pe fiica împrăştia-
ţilor mei, *Ca* dar. 11 În ziua aceea
nu te vei *mai* ruşinà De toate faptele
tale, Cu care ai nelegiuit împotriva mea;
Căci atuncia depărtà-voiu din mijlocul
tău pe [q]mândrii tăi batjocuritori; Şi nu
te vei mai sumeţi pe sfântul meu munte.
12 Şi voiu lăsà în mijlocul tău un [r]po-
por sărac şi lipsit, Care se va încrede
în numele Domnului. 13 [s]Rămăşiţa
lui Israel [t]nu va mai face nedreptăţi,
[u]Şi nici va *mai* spune minciuni, Şi în
gura lor nu se va *mai* aflà limbă înşe-
lătoare; Căci [v]ei vor paşte, şi se vor
culcà; şi nu *va fi* cine să-i înspăimânte.
14 [x]Cântă fiică a Sionului! Strigă de
bucurie, Israele! Bucură-te, şi tresaltă
din toată inima, Fiică a Ierusalimului!
15 Depărtat-a Domnul judecăţile tale,
Dat-a afară pe inamicul tău; [y]Regele
lui Israel, Doamne, [z]*este* în mijlocul tău,
Nu vei mai vedeà nici un rău! 16 În
ziua aceea [a]zice-se-va Ierusalimului:
„Nu te teme;" *Şi* Sionului: [b]„Să nu-ţi
slăbească mânile!" 17 Domnul, Dum-
nezeul tău [c]cel din mijlocul tău *este* vi-
teaz, *Şi te* va apărà: [d]Bucurà-se-va cu
bucurie preste tine, Tăceà-va în iubirea
sa, *Şi* se va veselì cu bucurie preste
tine. 18 Strânge-voiu dintr'ai tăi pe
cei [e]ce jelesc, Departe *fiind* de locul
întrunirii, *Luà-voiu* povara ce *este* a-
supră-ţi, ocara. 19 Iată, pierde-voiu
în timpul acela pe toţi, care te apasă.
Şi voiu mântuì pe [f]cea oloagă, Voiu a-
dunà pe cea respinsă, Şi-i voiu face de
laudă şi de mărire În toate ţările, unde
au fost de ruşine. 20 Şi tot în acel
timp [g]vă voiu aduce, În timpul când vă
voiu strânge; Căci vă voiu face de re-
nume şi de laudă Între toate popoarele
pământului, Când voiu aduce pe prinşii
voştri înapoi înaintea ochilor voştri.
Zice Domnul.

HAGGAI.

Mustrarea poporului pentru lenevirea sa în zidirea templului, cu îndemnări la hărnicie.

1 În [a]anul al doilea al regelui Dariu, în
luna a şeasea, la întâia zi a lunei, a
fost cuvântul Domnului prin Haggai,
profetul, către [b]Zerubabel, fiul lui Şeal-
tiel, guvernătorul lui Iuda, şi către [c]Io-
sua, fiul lui [d]Iosadac, arhiereul, zicând:
2 Aşà vorbeşte Domnul, *Dumnezeul*
oştirilor, zicând: Poporul acesta zice:
Timpul *încă* nu a sosit, Timpul pentru
rezidirea casei Domnului. 3 Atuncia
a fost cuvântul Domnului [e]prin Haggai,
profetul, zicând: 4 *Dar* [f]pentru voi
este timp, să locuiţi în case îmbrăcate
cu săpături, Când casa aceasta *este* pus-

j Ier. 8. 6. k Fac. 6. 12. l Ps. 27. 14. m Ioel 3. 2. n Cap. 1. 18. o Isa. 19. 18. p Ps. 68. 31. q Ier. 7. 4. r Iac. 2. 5. s Mic. 4. 7. t Isa. 60. 21. u Isa. 63. 8. v Ezec. 34. 28. x Isa. 12. 6. y Ioan 1. 49. z Ezec. 48. 35. a Isa. 35. 3. 4. b Ebr. 12. 12. c Vers. 15. d Deut. 30. 9. e Plân. 2. 6. f Ezec. 34. 16. g Amos 9. 14.

HAGGAI. *Capul 1.*
a Ezra 4. 24. b 1 Cron. 3. 17. 19. c Ezra 3. 2. d 1 Cron. 6. 15. e Ezra 5. 1. f 2 Sam. 7. 2.

tie? 5 Şi acum aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [g] Luaţi aminte la urmările voastre! 6 Aţi [h] sămănat multe, dar aţi adunat puţine: Mâncaţi, dar nu până la saţiu; Beţi, dar nu până la beţie, Vă îmbrăcaţi, dar nu până la încălzire; Şi [i] cine câştigă simbrie, *o* câştigă pentru o pungă spartă. 7 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Luaţi aminte la urmările voastre! 8 Suiţi-vă pe munte, şi aduceţi lemne, Şi zidiţi casa *mea*; Şi aceasta o voiu bine primi, Şi mă voiu mări, zice Domnul. 9 [j] Căutat-aţi la multe, şi iată în puţine *s'au prefăcut*; Adus-aţi acasă, *dar* [k] eu le suflam. Pentru ce? zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Pentru că casa mea *este* pustiită, Şi fiecare din voi aleargă *numai* pentru casa sa. 10 Deaceea [l] cerul vă opreşte roua, şi pământul opreşte venitul său; 11 [m] Am chemat seceta preste pământ şi preste munţi, Preste grâu, preste must, Şi [n] preste oleiu, şi preste *tot* ce duce pământul, Preste oameni şi preste vite, Şi preste tot lucrul cu mânile.

12 [o] Atuncia Zerubabel, fiul lui Şealtiel şi Iosua, fiul lui Iosadac, arhiereul, şi toată rămăşiţa poporului ascultau de vocea Domnului, Dumnezeului lor, şi de cuvintele lui Haggai, profetul, după cum l-a trimis Domnul, Dumnezeul lor; şi poporul se temeà de Domnul.

13 Atuncia Haggai, solul Domnului, vorbià în solia Domnului către popor, zicând: [p] Eu *sunt* cu voi, zice Domnul.

14 Şi [q] Domnul deşteptà duhul lui Zerubabel, fiul lui Şealtiel, guvernatorul lui Iuda; şi duhul lui Iosua, fiul lui Iosadac, arhiereul; şi duhul celuilalt popor, ca să meargă şi să lucreze la casa Domnului, Dumnezeului lor, 15 În ziua a douăzeci şi patra a lunei a şeasea, în al doilea an al regelui Dariu.

Prorocire despre mărirea viitoare a templului şi despre timpul mesianic.

2 În ziua a douăzeci şi una a lunei a şeaptea, a fost cuvântul Domnului prin Haggai, profetul, zicând: 2 Vorbeşte acum lui Zerubabel, fiul lui Şealtiel, guvernatorul lui Iuda; şi lui Iosua, fiul lui Iosadac, arhiereul; şi celuilalt popor; şi zi: 3 [a] Cine a *mai* rămas între voi *Din cei* ce au văzut casa aceasta în mărirea sa cea dintâiu? Şi cum o vedeţi acum? [b] Au nu *este* aceasta ca o nimică în ochii voştri? 4 Dar [c] fii tare, Zerubabele! zice Domnul. Şi fii tare Iozua, fiule a lui Iosadac, arhiereul; Şi fii tare întregule popor al ţării, Zice Domnul; şi lucraţi! Căci eu *sunt* cu voi, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, 5 [d] *După* cuvântul *legământului* ce am încheiat cu voi, Când aţi ieşit din Egipt; Şi [e] duhul meu *tot* stă în mijlocul vostru: Nu vă temeţi. 6 Căci aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [f] Încă odată, *şi* în puţin timp, [g] Voiu clăti cerul şi pământul, Marea şi uscatul: 7 Şi voiu clăti pe toate popoarele, [h] Şi cele alese ale tutulor popoarelor se vor duce; Şi voiu umpleà casa aceasta cu mărire, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor; 8 Al meu *este* argintul şi al meu aurul, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor. 9 [i] Mai mare va fi mărirea casei acesteia din urmă decât a acelei dintâiu, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: Şi pune-voiu [j] pacea în acest loc, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor.

10 În *ziua* a douăzeci şi patra a *lunei* a noua; în anul al doilea al lui Dariu, a fost cuvântul Domnului prin Haggai, profetul, zicând: 11 Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [k] Întreabă acum pe preoţii *de* lege, zicând: 12 De poartă cineva în poala vestmântului său carne sfinţită, şi se va atinge cu poala sa de pâne sau legume, sau vin, sau oleiu, sau orice fel de bucate: *atuncia* sfinţi-se-va? 13 Şi preoţii răspunseră şi ziseră: Nu. Şi Haggai zise: Dacă *un om* [l] necurat pentru un mort se va atinge de vre-una din acestea, fi-va necurat? Şi preoţii răspunseră, şi ziseră: Va fi

g Plân. 3. 40. *h* Mic. 6. 14, 15. *i* Zech. 8. 10. *j* Cap. 2. 16. *k* Cap. 2. 17. *l* Lev. 26. 19. *m* 1 Reg. 17. 1. *n* Cap. 2. 17. *o* Ezra. 5. 2. *p* Mat. 28. 20. *q* 2 Cron. 36. 22.

Capul 2.
a Ezra 3. 12. *b* Zech. 4. 10. *c* Zech. 8. 9. *d* Esod. 29. 45, 46. *e* Neem. 9. 20. *f* Vers. 21. *g* Ioel 3. 16. *h* Fac. 49. 10. *i* Ioan 1. 14. *j* Ps. 85. 8, 9. *k* Lev. 10. 10, 11. *l* Num. 19. 11.

necurat. 14 Şi Haggai răspunse şi zise: [m] Aşà *este* acest popor, şi aşà naţiunea aceasta, înaintea mea, zice Domnul; Şi aşà *este* tot lucrul mânilor lor: Ceea ce ei aduc *drept dar este* necurat! 15 Şi acum [n] luaţi aminte. Din ziua aceasta şi mai nainte: Înainte de a se pune piatră pe piatră la templul Domnului; 16 Înnainte de a se face aceasta, [o] Venind la o grămadă de grâu de douăzeci *de core*, *Numai* zece s'au găsit; Venind la un teasc, ca să scoată cincizeci de *baturi* din cadă, *Numai* douăzeci s'au găsit. 17 [p] Lovitu-v'am cu arsură de grâu, şi cu pălitură, şi cu grindină, [q] în tot lucrul mânilor voastre; [r] Şi cu toate acestea nu *v'aţi îndreptat* către mine, Zice Domnul. 18 Luaţi aminte, din ziua aceasta şi mai departe: Dela douăzeci şi patru *a lunei* a nôua, Din [s] ziua *aceasta*, când s'au pus temeliile templului Domnului. Luaţi aminte! 19 [t] Au mai fost-a sămânţă în arie? Da, fructele nu le-a dat nici via, nici smochinul, Nici rodia, nici maslinul; *Dar* din ziua aceasta voiu dà binecuvântarea *mea*.

20 Şi a fost cuvântul Domnului a doua oară către Haggai, în *ziua* a douăzeci şi patra a lunei, zicând: 21 Vorbeşte lui Zerubabel, [u] guvernatorul lui Iuda, zicând: [v] Clătì-voiu cerul şi pământul, 22 Şi [x] voiu răsturnà tronurile regatelor, Voiu sfărâmà puterea impărăţiilor popoarelor: Voiu răsturnà carăle şi călăreţii lor, Şi se vor prăbuşi caii şi călăreţii lor, Fiecare de sabia fratelui său. 23 În ziua aceea, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Te voiu luà, Zerubabele, servul meu, fiul lui Şealtiel, Zice Domnul, Şi te voiu face ca un inel de sigilare; Căci eu pe tine te-am ales, Zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor.

ZAHARIA.

Chemare la căinţă drept întroducere.

1 În luna a opta, [a] în anul al doilea al lui Dariu, a fost cuvântul Domnului [b] către profetul Zaharia, fiul lui Berechia, fiul lui Iddo, zicând: 2 Mâniatu-s'a Domnul pe părinţii voştri cu mânie mare; 3 Deaceea vei zice către ei: Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [c] Întoarceţi-vă la mine, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, Şi mă voiu întoarce şi eu la voi, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor. 4 Nu fiţi ca părinţii voştri, [d] Pe cari i-au strigat profeţii de mai nainte, zicând: Aşà zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor: [e] Întoarceţi-vă, dela căile voastre cele rele, Şi *dela* faptele voastre cele viclene; Dar n'au auzit, Nici n'au ascultat de mine, zice Domnul. 5 Părinţii voştri unde sunt? Şi profeţii, au în veci trăesc ei? 6 Dar oare [f] cuvintele mele şi hotărîrile mele, Pe care le-am rânduit servilor mei, profeţilor, N'au apucat oare pe părinţii voştri? Şi atuncia s'au întors şi au zis: [g] După cum Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, a gândit să ne facă, După căile noastre şi după faptele noastre, Aşà ne-a şi făcut.

Întâia viziune a lui Zaharia, îngerul stând în dumbrava de mirţi şi cei patru cai.

7 În ziua a douăzeci şi patra, a lunei a unsprezecea, care *este* luna Sebat, în anul al doilea al lui Dariu, a fost cuvântul Domnului către profetul Zaharia, fiul lui Berechia, fiul lui Iddo, zicând:

8 Văzut-am noaptea, şi iată, [h] un bărbat călărià pe un cal roşu, şi stătù între mirţii, ce *erau* într'un loc adânc:

---

[m] Tit. 1. 15.
[n] Cap. 1. 5.
[o] Cap. 1. 6, 9.
[p] Deut. 28. 22.
[q] Cap. 1. 11.
[r] Ier. 5. 3.
[s] Zech. 8. 9.
[t] Zech. 8. 12.
[u] Cap. 1. 14.
[v] Ebr. 12. 26.
[x] Dan. 2. 44.

ZAHARIA. *Capul I.*

[a] Ezra 4. 24.
[b] Ezra 5. 1.
[c] Ier. 25. 5. Ioe 4. 8.
[d] 2 Cron. 36. 15, 16.
[e] Osea 14. 1.
[f] Isa. 55. 1.
[g] Plân. 1. 18.
[h] Ios. 5. 13.

și în dosul lui *erau* [i]cai roșii, murgi și albi. 9 Și am zis: Ce *sunt* aceștia, Doamne? Și îngerul care vorbiă cu mine, îmi zise: Îți voiu arătà ce *sunt* aceștia. 10 Și bărbatul, care stătea între mirți luă cuvântul și zise: [j]Aceștia *sunt aceia*, pe cari i-a trimis Domnul, ca să cutreere pământul. 11 [k]Și ei au răspuns îngerului Domnului, care stà între mirți, și au zis: Cutreerat-am pământul, și iată, tot pământul este în pace și liniște.

12 Atuncia răspunse îngerul Domnului, și zise: [l]Domne, *Dumnezeul* oștirilor, până când nu te vei îndurà de Ierusalim și de cetățile lui Iuda, pe care te-ai mâniat acum [m]șeaptezeci de ani? 13 Și Domnul răspunse îngerului, care vorbià cu mine, *cu* [n]cuvinte bune *și* cuvinte mângăitoare. 14 Atuncia zise îngerul, care vorbià cu mine, către mine: Cheamă, și zi: Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [o]Râvnesc cu râvnă mare pentru Ierusalim și pentru Sion; 15 Și mâniatu-m'am cu mânie mare pe *aceste* popoare liniștite: Căci [p]eu m'am mâniat puțin, Dar ei au ajutat răul. 16 Deaceea așà zice Domnul: [q]Mă voiu întoarce cu îndurare către Ierusalim; Casa mea se va rezidì într'însul, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; Și [r]funia *de măsoriște* se va întinde preste Ierusalim. 17 Și iarăși strigă și zi: Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Cetățile mele iarăși se vor revărsà întru bunătăți; [s]Și Domnul iarăși va mângâià Sionul, Și [t]iarăși va alege Ierusalimul.

Viziunea a doua: cele patru coarne și cei patru făurari. Prezicere despre scăparea Iudeilor.

18 Atuncia ridicat-am ochii mei, și am văzut, și iată patru coarne. 19 Și am zis către îngerul, care vorbià cu mine: Ce *sunt* acestea? Și mi-a răspuns; [u]Acestea *sunt* coarnele, care au risipit pe Iuda, pe Israel și pe Ierusalim.

20 Și mi-a arătat Domnul patru făurari? 21 Și eu am zis: Ce vin aceștia să facă? și el a răspuns, zicând: Acelea *sunt* coarnele, care au risipit pe Iuda, încât nimenea nu a putut ridicà capul său: și aceștia au venit să înspăimânte pe acelea, *și* să deà jos coarnele *acelor* popoare, care au [v]ridicat cornul împotriva pământului lui Iuda, ca să-l risipească.

Viziunea a treia: Îngerul cu funia de măsoriște.

2 Iarăși am ridicat ochii mei, și am văzut, și iată [a]un bărbat, și în mâna lui aveà o funie de măsoriște. 2 Atuncia am zis: Unde mergi? Și el a zis către mine: [b]Să măsor Ierusalimul, ca să văd, câtă *este* lățimea sa și câtă *este* lungimea sa.

3 Și iată îngerul, care vorbià cu mine, ieșì, și un alt înger îi ieșì înainte, și-i zise: 4 Aleargă, *și* vorbește tânărului aceluia, zicând: [c]„Locuì-se-va Ierusalimul fără ziduri, Pentru mulțimea oamenilor și a vitelor dintr'însul. 5 Și eu, zice Domnul, Voiu fi [d]zid de foc în jurul său, [e]Și de mărire în mijlocul lui."

Timp vesel al rentoarcerii din Babilon.

6 O, o! fugiți [f]din pământul dela meazănoapte, zice Domnul: Căci eu v'am [g]risipit, În cele patru vânturi ale cerului, Zice Domnul. 7 O, Sionule, [h]mântuie-te, Tu cel ce locuești *cu* fiica Babilonului! 8 Căci așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: După mărire m'a trimis la popoarele, cari v'au prădat: Căci cine [i]se atinge de voi, de lumina ochilor săi se atinge. 9 Căci, iată, voiu [j]scutură mâna mea preste dânșii, Și vor ajunge de pradă servilor lor; Și [k]voi veți cunoaște, că Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, m'a trimis.

Chemarea națiunilor.

10 [l]Cântă, și bucură-te, fiică a Sionului, Căci, iată, vin, Și [m]voiu locuì în mijlocul tău, zice Domnul. 11 [n]În timpul acela [o]multe popoare se vor lipì

[t] Cap. 6. 2—7.
[j] Ebr. 1. 14.
[k] Ps. 103. 20, 21.
[l] Ps. 102. 13.
[m] Ier. 25. 11, 12.
[n] Ier. 29. 10.
[o] Ioel 2. 18.
[p] Isa. 47. 6.
[q] Isa. 12. 1.
[r] Cap. 2. 1, 2.
[s] Isa. 51. 3.
[t] Isa. 14. 1.
[u] Ezra. 4. 1, 4, 7.
[v] Ps. 75. 4, 5.

Capul 2.
[a] Ezec. 40. 3.
[b] Apoc. 11. 1.
[c] Ier. 31. 27.
[d] Isa. 26. 1.
[e] Isa. 60. 19.
[f] Isa. 48. 20.
[g] Deut. 28. 64.
[h] Apoc. 18. 4.
[i] 2 Thes. 1. 6
[j] Isa. 11. 15.
[k] Cap. 4. 9.
[l] Isa. 12. 6.
[m] Ioan 1. 14.
[n] Isa. 2. 2, 3.
[o] Cap. 8. 10.

de Domnul. Și-mi vor fi [p] popor: Și eu voiu locui în mijlocul tău; Și [q] tu vei cunoaște, că Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, m'a trimis la tine. 12 Și va luà Domnul în stăpânire pe Iuda *ca* moștenirea sa. În pământul cel sfânt. Și-și va alege iarăși Ierusalimul. 13 Toată carnea tacă înaintea Domnului. Căci el s'a *și* sculat din locașul său cel sfânt.

Viziunea a patra: Arhiereul Iozua stând înaintea îngerului, și Satana la dreapta sa.

3 Și el mi-a arătat pe [a] Iozua, arhiereul, care stà înaintea îngerului Domnului, și [b] Satana stà la dreapta sa, ca să-l pârască. 2 Și zise Domnul către Satana: [c] „Certe-te Domnul, Satano! Da, certe-te Domnul, care [d] și-a ales Ierusalimul; [e] Au el nu *este* un tăciune scăpat din foc?“

3 Și Iozua erà îmbrăcat cu [f] vestminte scârnave, și stà înaintea îngerului. 4 Și acesta luă cuvântul, și vorbì către cei ce stăteau înaintea sa, zicând: Depărtați depe dânsul *aceste* vestminte scârnave! și zise către *Iozua*: Iată, fac să se ducă depe tine nedreptatea ta, [g] și te îmbrac cu vestminte sărbătorești. 5 Și a adaus: Puneți [h] mitră curată pe capul său; și-i puseră mitră curată pe cap, și-l îmbrăcară în vestminte; și îngerul Domnului erà de față.

Făgăduința despre Zemac (vlăstar, Messia).

6 Și îngerul Domnului mărturisì pe Iozua, zicând: 7 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: De vei umblà pe căile mele. Și de vei [i] păzì cele de păzit ale mele: Atuncia tu vei [j] judecà casa mea. Și vei păzì curțile mele; Și-ți voiu dà conducător dintr'acești ce [k] stau *aicea*. 8 Deci ascultă, Iozua, arhiereul, Tu și soții tăi cari șed înaintea ta! Căci ei *sunt* [l] oameni de semne; Căci iată, aduc pe [m] servul meu, [n] Odrasla! 9 Căci, iată, piatra, pe care am pus-o înaintea lui Iozua, [o] Pe *această* singură piatră *sunt îndreptați* [p] șeapte ochi; Iată, eu *singur* am săpat săpătura ei, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; Și [q] într'o singură zi voiu depărtà fărădelegea acestei țări. 10 În ziua aceea, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Veți chemà fiecare pe amicul său, Supt butucul de vie și supt smochin.

Viziunea a cincea: policandrul cel de aur și proviziunea sa cu oleiu: asigurare de izbutire dată lui Zerubabel.

4 Și s'a întors [a] îngerul, care vorbià cu mine, și m'a deșteptat, [b] ca pe omul ce se deșteaptă din somnul său. 2 Și a zis către mine: Ce vezi tu? Și am zis: Eu văd, și iată, [c] un policandru cu totul *de* aur, și d'asupra lui o cupă *de oleiu*, și pe ea [d] șeapte candele, și șeapte țevi la cele șeapte candele, ce *sunt* la vârful *policandrului*; 3 [e] Și doi maslini lângă el, unul la dreapta cupei, și altul la stânga ei.

4 Și am luat cuvântul, și am întrebat îngerul care vorbià cu mine, zicând: Domnul meu ce *sunt* acestea? 5 Și îngerul, care vorbià cu mine, răspunse, și-mi zise: Nu știi tu, ce *sunt* acestea? 6 Și am zis, Nu, Domnul meu! Atuncia a răspuns, și mi-a vorbit, zicând: Acesta *este* cuvântul Domnului către Zerubabel, zicând: [f] „Nu prin putere și nu prin tărie, Ci prin duhul meu, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, *se va face aceasta:* 7 „Cine *ești* tu, [g] munte mare? Înaintea lui Zerubabel într'un șes *te vei preface:* Căci el va scoate până și [h] piatra cea mai înaltă, [i] *Cu toate* strigările: Îndurare, îndurare pentru ea.“

8 Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 9 Mânile lui Zerubabel [j] au întemeiat casa aceasta, și mânile lui [k] o vor sfârși; și [l] tu vei cunoaște, că [m] Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, m'a trimis la voi. 10 Căci cine va disprețuì ziua *acestor* [n] mici *începuturi?* bucură-se-vor, când vor vedeà cumpăna

---

[p] Esod. 12. 49. [q] Ezec. 33. 33.

Capul 3.

[a] Hag. 1. 1. [b] Ps. 109. 6. [c] Iuda 9. [d] Cap 1. 17. [e] Amos 4. 11. [f] Isa. 64. 6. [g] Isa. 61. 10. [h] Esod. 29. 6. [i] Lev. 8. 35. [j] Deut. 17. 9. [k] Cap. 4. 14. [l] Ps. 71. 7. [m] Isa. 42. 1. [n] Luc. 1. 78. [o] Ps. 118. 22. [p] Cap. 4. 10 [q] Ier. 31. 34.

Capul 4.

[a] Cap. 2. 3. [b] Dan. 8. 18. [c] Esod. 25. 31. [d] Esod. 25. 37. [e] Apoc. 11. 4. [f] Osea 1. 7. [g] Ier. 51. 25. [h] Ps. 118. 22 [i] Ezra 3. 11. 13. [j] Ezra 3. 10. [k] Ezra 6. 15. [l] Cap. 2. 9. 11. [m] Isa. 48. 16. [n] Hag. 2. 3. [o] 2 Cron. 16. 9.

în mâna lui Zerubabel, [o] aceşti şeapte ochi ai Domnului, care cutreeră tot pământul.

11 Şi am răspuns, şi am zis către dânsul: Ce *sunt* cei [p] doi maslini din dreapta şi din stânga policandrului? 12 Şi iarăşi am întrebat a doua oară, şi am zis către dânsul: Ce *sunt* cele două ramuri de maslini, care *stau* lângă cele două ţevi de aur, prin care curge *oleiul* din el? 13 Şi el mi-a răspuns, zicând: Nu ştii tu, ce *sunt* acestea? şi am zis: Nu, Domnul meu. 14 Atuncia a zis: [q] Acestea *sunt* cei doi unşi, [r] cari stau înaintea [s] Domnului a tot pământul.

Viziunea a şeasea şi a şeaptea: tuiul ce sboară.

5 Şi iarăşi am ridicat ochii mei, şi am văzut; şi iată, un [a] tuiu ce sboară. 2 Şi a zis către mine: Ce vezi tu? Şi am răspuns: Văd sburând un tuiu; douăzeci de coţi lungimea lui, şi zece coţi lăţimea lui.

3 Şi a zis către mine: Acesta *este* [b] blestemul, care este preste toată ţara; Căci tot cel ce fură pedepsi-se-va, cum *stă scris* pe faţa aceasta; şi tot cel ce jură mincinos, pedepsi-se-va, cum *stă scris* pe faţa aceea. 4 Îl voiu scoate, zice Domnul, *Dumnezeul* oştirilor, şi va veni în casa furului, şi în casa [c] celui ce jură mincinos în numele meu; şi va rămâneà în casa sa, şi [d] o va mistui cu lemnele ei şi cu pietrile ei.

Femeia din efă.

5 Şi îngerul, care vorbià cu mine, ieşi, şi-mi zise: Ridică-ţi acum ochii, şi vezi ce *este* aceasta ce iese? 6 Şi am zis: Ce *este* aceasta? Şi el a zis: Ce iese, *este* o efă. Şi a zis: Aceasta *este* asemănarea celor din toată ţara. 7 Şi iată, un talant de plumb se ridică, şi o femeie şedeà în efă. 8 Şi el zise: Aceasta *este* nedreptatea: şi o aruncă în efă; şi aruncă bucata cea de plumb preste gura *efei*.

9 Atuncia am ridicat ochii mei, şi am văzut: şi iată, ieşiau două femei; şi vânt *erà* supt aripele lor; şi acestea aveau aripi ca aripele cocostârculni; şi au ridicat efa între pământ şi cer. 10 Şi am zis către îngerul, care vorbià cu mine: Unde duc aceştia efa? 11 Şi el zise către mine: Ca [e] să-i zidească casă [f] în pământul Şinarului, ca acolo să fie aşezată şi pusă pe temeliile sale.

Viziunea a opta: cele patru cară.

6 Şi iarăşi am ridicat ochii mei, şi am văzut, şi iată, patru cară ieşiau dintre doi munţi, şi munţii *erau* munţi de aramă. 2 La carul întâiu *erau* [a] cai roşii, la al doilea car [b] cai negrii; 3 La al treilea car [c] cai albi, şi la al patrulea car cai pagi şi ţapeni. 4 Atuncia luând cuvântul, [d] am zis către îngerul, care vorbià cu mine: Ce *sunt* aceştia, Domnul meu?

5 Şi îngerul răspunse şi zise către mine: [e] Aceştia *sunt* cele patru vânturi ale cerului, care ies, după ce [f] au stătut înaintea Domnului a tot pământul. 6 La care *sunt* caii cei negri, *aceia* merg spre [g] pământul dela meazănoapte, şi cei albi ies după ei; iar cei pagi merg spre pământul dela meazăzi. 7 După aceea ieşiră şi cei suri, şi căutară să meargă şi [h] să cutreere pământul; şi el zise: Mergeţi, cutreeraţi pământul: deci ei au cutreerat pământul.

8 Şi a strigat la mine, şi a vorbit către mine, zicând: Iată, cei ce merg spre pământul dela meazănoapte, au făcut să se potolească [i] mânia mea, în pământul dela meazănoapte.

Cununi simbolice să se facă şi să se pună pe capul arhiereului: profeţia despre Mesia şi biserica cea viitoare.

9 Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 10 Iă *dela cei din* prinsoare, dela Heldai, dela Tobia şi dela Iedaia, cari au venit din Babilon; vino în aceeaşi zi, şi întră în casa lui Iozua, fiul lui Tefania; 11 Da, iă *dela dânşii* argint şi aur: şi fă [j] cununi, şi pune-*le* pe capul lui Iozua, fiul lui Iosadac, ar-

---

[p] Vers. 3.
[q] Apoc. 11. 4.
[r] Luc. 1. 19.
[s] Ios. 3. 11, 13.
Capul 5.
[a] Ezec. 2. 9.
[b] Mal. 4. 6.
[c] Mal. 3. 5.
[d] Lev. 14. 45.
[e] Ier. 20. 5, 28.
[f] Fac. 10. 10.
Capul 6.
[a] Cap. 1. 8.
[b] Apoc. 6. 5.
[c] Apoc. 6. 2.
[d] Cap. 5. 10.
[e] Ps. 104. 4.
[f] 1 Reg. 22. 19.
[g] Ier. 1. 14.
[h] Fac. 13. 17.
[i] Judc. 8. 3.
[j] Esod. 28. 36.

hiereul. 12 Și vorbește-i, zicând: Așà zice Domnul. *Dumnezeul* oștirilor, zicând: Iată, [k]bărbatul, al cărui nume *este* [l]Odrasla! „Căci el va odrăslì de supt dânsul.[m]Și va zidì templul Domnului. 13 Da, el va zidì templul Domnului, Și va [n]purtà mărirea Domnului: Va ședeà și va domnì pe tronul său. Și [o]va fi preot pe tronul său: Și între ei amândoi va fi sfat de pace."

14 Și cununile vor stà la Helem, la Tobia, la Iedaia, și la Hen, fiul lui Tefania,[p]spre amintire în templul Domnului. 15 Căci [q]vor venì cei *ce sunt* departe, și vor zidì templul Domnului; și veți cunoaște, că Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, m'a trimis la voi. Și *aceasta* se va întâmplà, de veți ascultà de vocea Domnului, Dumnezeului vostru.

Lui Dumnezeu nu-i plac posturile de din afară, ci faptele de îndurare.

7 Și în anul al patrulea al lui Dariu, regele, a fost cuvântul Domnului către Zaharia, în a patra zi a lunei a noua, a lui Chisleu. 2 Și *cei din Babilon* au trimis la casa lui Dumnezeu pe Șarezer, și pe Regem-Melec și pe oamenii lor, să se roage Domnului; 3 *Și* să [a]vorbească cu preoții, cari *erau* în casa Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, și cu profeții: *și* să-i întrebe: *Trebue oare* să plângem în [b]luna a cincea, *și* să ne înfrânăm, după cum am urmat a face de atâția ani?

4 Și a fost cuvântul Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, către mine, zicând: 5 Vorbește către tot poporul țării și către preoți, zicând: De [c]ați postit și ați plâns în *luna* a cincea și [d]a șeaptea, [e]acești șaptezeci de ani, [f]pentru mine oare ați postit? 6 Și de ați mâncat și ați băut, nu *sunteți* voi cei ce mâncau și beau? 7 Au nu acestea *sunt* cuvintele pe care Domnul le-a proclamat prin profeții de mai nainte, pe când Ierusalimul era încă locuit și în pace, și cetățile din jurul său: și *toată* [g]*partea* de către amează-zi, și *toată* câmpia erau locuite?

8 Și a fost cuvântul Domnului către Zaharia, zicând: 9 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, zicând: [h]Judecați judecată adevărată, Și arătați îndurare și compătimire unul altuia: 10 Și [i]pe văduvă și pe orfan, Pe străin și pe sărac nu asupriți! [j]Și în inimile voastre unul altuia rele nu plănuiți. 11 Dar ei n'au voit să asculte, Și [k]dosul și l-au întors, Și [l]urechile le-au astupat, ca să nu audă. 12 Și [m]inima și-au făcut-o *ca* diamantul, [n]Ca să nu asculte legea, Nici cuvintele, pe care le-a trimis *lor* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Prin duhul său, prin profeții de mai nainte: Și așà se făcù mânie mare dela Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 13 Și a fost, *că* precum, când el strigà Și ei nu ascultau, Așà eu nu i-am ascultat, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Când au strigat ei: 14 Ci i-am spulberat între toate popoarele, pe care ei nu le cunoșteau: Și pământul *lor* a rămas în urma lor pustiu, Așà că nimenea nu *mai* treceà, nici se întorceà *din el*; Și *așà* făcutu-s'a pustiu pământul cel dorit.

Făgăduința de fericire viitoare pentru poporul lui Dumnezeu, ceea ce va atâtà și pe națiuni de a căutà pe adevăratul Dumnezeu.

8 Fost-a iarăși cuvântul Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, zicând: 2 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. [a]Râvnesc cu râvnă mare pentru Sion. Da, cu mânie mare râvnesc pentru el. 3 Așà zice Domnul: [b]Mă voiu întoarce în Sion, și [c]voiu locuì în Ierusalim; Și Ierusalimul [d]se va chemà: Cetatea Adevărului, Și [e]Muntele Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, [f]Muntele cel sfânt. 4 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [g]Bărbați bătrâni și femei bătrâne vor ședeà iarăși în ulițele Ierusalimului. Fiecare cu toeagul său în mâna sa pentru mulțimea zilelor; 5 Și pline vor fi

k Luc. 1. 78. *l* Cap. 3. 8. *m* Cap. 4. 9. *n* Isa. 22. 24. *o* Ps. 110. 4. *p* Esod. 12. 14. *q* Efes 2. 13, 19.

Capul 7. *a* Mal. 2. 7. *b* Ier. 52. 12. *c* Isa. 58. 5. *d* Ier. 41. 1. *e* Cap. 1. 12. *f* Rom. 14. 6. *g* Ier. 17. 26. *h* Isa 58. 6, 7. *i* Esod.22.21 22. *j* Ps. 36. 4. *k* Neem. 9 29. *l* Fapt. 7. 57. *m* Ezec. 11. 19. *n* Neem.9.29,30.

Capul 8 *a* Nah. 1. 2. *b* Cap. 1. 16. *c* Cap. 2. 10. *d* Isa. 1. 21, 26. *e* Isa. 2. 2, 3. *f* Ier. 31 23. *g* 1 Sam. 2. 31.

ulițele cetății de băeți și de fete, jucându-se în ulițele ei. 6 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: De este aceasta de mirare în ochii rămășiței poporului acestuia din zilele acestea, Oare [h] fi-va de mirare și în ochii mei? Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 7 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Iată, [i] voiu mântui poporul meu din pământul dela răsărit, Și din pământul dela apus; 8 Și-i voiu aduce, și vor locui în Ierusalim: Și [j] ei îmi vor fi popor, și eu le voiu fi Dumnezeu, În [k] adevăr și dreptate. 9 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [l] Mânile voastre fie tari, Voi cari auziți în zilele acestea Aceste cuvinte din gura [m] profeților, Cari *au vorbit* [n] în ziua, *Când* s'a pus temelie casei Domnului, Când *s'a început* a se zidì templul. 10 Căci înaintea acelor zile Nu era [o] răsplată nici pentru oameni, și *nu era* răsplată nici pentru vite. Și [p] nici cel ce ieșià, nici cel ce întrà, nu *aveà* pace de inamic; Ci am rânduit pe toți oamenii unuia asupra altora. 11 Dar acum eu nu mai *sunt* ca în zilele de mai nainte, Către rămășița poporului acestuia, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 12 [q] Că seminția va prosperà: Butucul de vie își va dà fructul său: Și [r] pământul își va dà venitul său; Și [s] cerul își va dà roua sa; Și toate acestea le voiu dà în stăpânirea poporului acestuia. 13 Și precum voi, casă a lui Iuda și casă a lui Israel, Ați fost [t] de blestem între popoare; Așà vă voiu mântuì, Și [u] veți fi binecuvântare! Nu vă temeți, [v] mânile voastre fie tari! 14 Căci așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [x] Precum am căutat a vă face rău, Pe când părinții voștri mă mâniau, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, [y] Și nu m'am căit; 15 Tot așà am căutat în zilele acestea A face bine Ierusalimului și casei lui Iuda; Nu vă temeți! 16 Acestea *sunt* lucrurile ce voi trebue să le faceți: [z] Vorbiți adevăr unul altuia: Faceți judecata adevărului și a păcii în porțile voastre: 17 [a] Și nu plănuiți rele, în inimile voastre unul altuia, Și [b] nu iubiți jurământul mincinos; Căci toate acestea *sunt* cele ce urăsc, zice Domnul. 18 Și a fost către mine cuvântul Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, zicând: 19 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: [c] Postul *lunei* a patra, [d] și postul *lunei* a cincea, [e] și postul *lunei* a șeaptea, [f] și postul *lunei* a zecea vor fi casei lui Iuda *spre* [g] bucurie și *spre* veselie, și *de* serbări voioase; [h] deci iubiți adevărul și pacea.

20 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Vor venì încă și popoare și locuitori ai multor cetăți; 21 Și locuitorii unei *cetăți* vor merge la altă *cetate, și* vor zice: [i] Să mergem să ne rugăm Domnului, și să căutăm pe Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: și eu voiu merge. 22 Da, [j] popoare multe și națiuni puternice vor venì să caute în Ierusalim pe Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, și să se roage Domnului.

23 Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: În zilele acelea [k] vor apucà zece bărbați, din toate limbile popoarelor, da, vor apucà colțul *vestmântului* unui Iudeu, zicând: Să mergem împreună cu voi, căci noi am auzit [l] că cu voi *este* Dumnezeu.

Preziceri despre națiunile vecine păgâne.

9 [a] Profeție. Cuvântul Domnului asupra pământului Hadracului, *Care* se va așezà preste [b] Damasc; Căci Domnul *are* [c] ochi *asupra* omului, Și *asupra* tutulor semințiilor lui Israel; 2 Și *asupra* [d] Hematului, *care* se hotărește cu dânsul, *Asupra* [e] Tirului și a [f] Sidonului, deși este atât de [g] înțelept. 3 Cu toate că Tirul și-a zidit întăriri, Și [h] și-a adunat argint ca pulberea, Și aur ca noroiul ulițelor: 4 Iată, [i] Domnul va face să se ià dela dânsul [j] puterea sa, Și o va

---

[h] Rom. 4. 21.
[i] Isa. 11. 11, 12.
[j] Ier. 30. 22.
[k] Ier. 4. 2.
[l] Hag. 2. 4.
[m] Ezra 5. 1. 2.
[n] Hag. 2. 18.
[o] Hag 1. 6, 9, 10.
[p] 2 Cron. 15. 5.
[q] Osea 2. 21, 22.
[r] Ps 67. 6.
[s] Hag. 1. 10.
[t] Ier 42. 18.
[u] Fac. 12 2.
[v] Vers. 9.
[x] Ier. 31. 28.
[y] 2 Cron. 36. 16.
[z] Cap. 7 9.
[a] Prov. 3. 29.
[b] Cap. 5. 3, 4.
[c] Ier. 52. 6, 7.
[d] Ier. 52. 12, 13.
[e] 2 Reg. 25 25.
[f] Ier. 53 4.
[g] Est. 8. 17.
[h] Vers. 16.
[i] Isa. 2. 3.
[j] Isa. 60. 3, etc.
[k] Isa 3. 6.
[l] 1 Cor. 14. 52
Capul 9.
[a] Ier. 23. 33.
[b] Amos 1. 3.
[c] 2 Cron. 20. 12.
[d] Ier. 49 23
[e] Isa. 23
[f] 1 Reg. 17. 9.
[g] Ezec. 28 3, etc.
[h] Iov 27. 16.
[i] Isa. 23. 1
[j] Ezec. 26. 17.

prăbușì *în mare*; Și el însuși va fi mistuit de foc. 5 [k]Aşkelonul va vedeà *aceasta*, și se va teme: Și Gaza *o* va vedeà și se va cutremurà foarte; Ca și Ekronul; căci speranța sa a rămas de rușine; Pierì-va regele din Gaza. Și Aşkelonul va fi nelocuit; 6 Și [l]în Aşdod vor locuì străinii: Și voiu nimicì mândria Filistenilor. 7 Și voiu depărtà sângele lui din gura lui, Și urîciunile lui dintre dinții săi: Și *aşà* el va rămâneà pentru Dumnezeul nostru: *Va fi* ca un ținut al lui Iuda, Și Ekronul ca Iebuseu. 8 Și [m]voiu tăbărî în jurul casei mele, împotriva oastei, Împotriva celor ce se duc. Și împotriva celor ce se întorc: Și [n]nu va mai trece asupritorul preste dânșii: Căci acum [o]privesc *la tine*, cu ochii mei.

Făgăduința unui rege pacinic și puternic Mesia.

9 [p]Bucură-te foarte, fiică a Sionului, Tresaltă, fiică a Ierusalimului, Iată, [q]Regele tău vine la tine: Drept *este* el și mântuitor, Blând și călare pe asin, Pe un mânz, fiu de asină. 10 Și [r]voiu stârpì din Efraim carăle, Și caii din Ierusalim: Și arcul rezbelului va fi stârpit: Și va vorbì [s]popoarelor pace; Și domnia lui *va fi*, [t]dela o mare, până la *altă* mare, Și dela Eufrat până la marginile pământului. 11 Cât pentru tine, *Sioane*, pentru sângele legământului *încheiat* cu tine, Voiu dà drumul [u]încătușaților tăi din groapa, în care nu *este* apă. 12 Întoarceți-vă în întărire, [v]voi încătușați cu speranță! Da, astăzi o spun, [x]îndoite îți voiu răsplăti. 13 Căci pe Iuda îl voiu întrebuințà, ca arc al meu. Și pe Efraim, ca săgeată *a mea*; Și voiu deșteptà pe fiii tăi, Sioane, Asupra fiilor tăi, Grecio; Și te voiu face ca sabie de viteaz. 14 Și arătà-se-va Domnul d'asupra lor; Și [y]vor ieșì săgețile sale, ca fulgerile; Și Domnul, Dumnezeul [z]va suflà din trâmbiță, Și va umblà [a]în vârtejurile de meazăzi. 15 Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, îi va apărà: Și vor înghiți, și vor învinge cu pietrile de praștie: Vor beà *și* vor vuì ca de vin, Și vor fi plini, ca cupele de jertfă, Ca [a]colțurile altarului. 16 Și Domnul, Dumnezeul lor, va mântuì în aceea zi Pe poporul său, ca pe o turmă; Căci [b]*ei sunt* pietrile diademei, [c]Ridicate în pământul său. 17 O, [d]cât de mare *va fi* norocirea sa, cât de mare frumusețea sa! [e]Grâul va veselì pe tânări, și mustul pe fecioare.

Poporul e liberat din puterea asupritorilor, e adunat și binecuvântat din nou.

10 Cereți [a]de la Domnul [b]ploaie, [c]în timpul ploii târzie. *Dela* Domnul, urzitorul fulgerilor; Și el vă va dà ploaie îmbelșugată, Pentru toată verdeața câmpului. 2 Căci [d]terafimii vorbesc nimicuri, Și prezicătorii văd minciuni, Și spun visuri deșerte; *și* [e]mângâie cu deșertăciune; De aceea se rătăcesc, ca oile, *Și* sufer nevoi, [f]căci nu *au* păstor. 3 Mânia mea aprinsu-s'a asupra păstorilor, [g]Și am pedepsit pe țapi; Căci Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, [h]își aduce aminte de casa lui Iuda, turma sa, Și [i]o va face ca calul său cel frumos de resbel, 4 Dintr'însul va ieșì *j piatră* unghiulară, Dintr'însul [k]țărușii, Dintr'însul arcurile de luptă, Dintr'însul toți conducătorii. 5 Și vor fi ca vitejii, ce [l]calcă în luptă preste *neamic*, Ca pe noroiul ulițelor; Și se vor luptà; Căci Domnul *este* cu dânșii, Și vor rușinà pe călăreți, pe caii lor. 6 Voiu întărì casa lui Iuda, Și voiu mântuì casa lui Iosif, Îi [m]voiu aduce înapoi, *și*-i voiu face să locuească *în liniște;* Căci [n]mi-e milă de dânșii; Și vor fi ca și cum nu i-aș fi lepădat: Căci eu *sunt* Domnul, Dumnezeul lor, [o]și-i voiu auzì. 7 Efraim va fi ca un viteaz: Și [p]inima lor se va bucurà, ca de vin: Fiii lor vor vedeà *aceasta*, și se vor bucurà; Inima lor va tresăltà în Domnul.

---

k Ier. 47. 1. 5.
l Amos 1. 8.
m Ps. 34. 7.
n Isa. 60. 18.
o Esod. 3. 7.
p Isa. 62. 11.
q Ier. 23. 5.
r Osea 1. 7.
s Efes. 2. 14, 17.
t Ps. 72. 8.
u Isa. 42. 7
v Isa. 40. 9.
x Isa. 61. 7.
y Ps. 18. 14.
z Isa. 21. 1.
a Lev. 4. 18, 25.
b Isa. 62. 3.
c Isa. 11. 12.
d Ps. 31. 19.
e Ioel 3. 18.

Capul 10.

a Ier. 14. 22.
b Deut. 11. 14.
c Iov 29. 23.
d Ier. 10. 8.
e Iov 13. 4.
f Ezec. 34. 5.
g Ezec. 34. 17.
h Luc. 1. 68.
i Cânt. 1. 9.
j Num. 24. 17.
k Isa. 22. 23.
l Ps. 18. 42.
m Ier. 3. 18.
n Osea 1. 7.
o Cap. 13. 9.
p Ps. 104. 15.

8 Le voiu [q]fluera, și-i voiu adună: Căci
eu îi voiu răscumpără: [r]Și se vor îm-
mulți, ca și mai nainte. 9 Îi [s]voiu se-
mănà între popoare, Și-și vor aminti de
mine, în țări depărtate. Vor trăi cu fiii
lor, și se vor întoarce. 10 Îi voiu duce
iarăși din pământul Egiptului, Și-i voiu
adună din Asiria, Și-i voiu duce în pă-
mântul Galaadului și în Liban; Și nu
se vor mai găsì *locuri* pentru dânșii.
11 Și *Israel* va trece prin strâmtorile
mării, Și va lovì valurile ei, Și toate
adâncurile Nilului se vor usca: Fala
Asiriei se va umilì; Și sceptrul Egiptu-
lui se va luà *de la el*. 12 Și-i voiu face
tari prin Domnul, Și în numele lui vor
umblà. Zice Domnul.

Tânguire despre păstorii necredincioși ai poporului. Bețele, harul și unirea. Treizeci de arginți pentru bunul păstor.

11 Libanule, deschide [a]porțile tale, Ca
focul să mistuie cedrii tăi. 2 Vaită-
te, ciparosule! căci cedrul a căzut, Cei
măreți sunt despoiați: Văitați-vă stejari
ai Basanului! [b]Căci s'a dat jos pădurea
cea nestrăbătută. 3 Răsună vaetul păs-
torilor: Căci *li*-s'a răpit măreția lor;
Răsună mugetul puilor de lei: Căci Ior-
danului i s'a răpit mândria sa. 4 Așà
zice Domnul, Dumnezeul meu: [c]Paște
oile de junghere: 5 Pe care cumpără-
torii lor le junghe, [d]Fără să se creadă
vinovați; Și vânzătorii cărora [e]zic: „Bine
cuvântat *fie* Domnul, că m'am înavuțit,“
Și ai căror păstori nu le cruță. 6 Căci
nu voiu mai cruță pe locuitorii pământu-
lui *acestuia*, zice Domnul: Ci iată,
dă-voiu pe oameni, unul în mâna altuia,
și în mâna regelui său; Și ei vor sdru-
mică țara, Și eu nu voiu mântuì-*o* din
mâna lor. 7 Și am [f]păscut oile de jun-
ghere: În adevăr [g]o turmă mișeală! Și
mi-am luat două toege; pe unul l-am
numit, Frumusețe, și pe celalalt, Legă-
turi; și pășteam turma. 8 Și *numai*
[h]într'o lună am stârpit trei păstori; căci
inima mea nu-i răbdà, și sufletul lor se
disgustà de mine. 9 Și am zis: „Pe
voi nu vă voiu paște! [i]„Ce moare, să
moară; Ce piere, să piară; Și cele ce vor
rămâneà să-și mănânce carnea una al-
teia.“ 10 Și luatu-mi-am toeagul Fru-
musețe, și l-am frânt, ca să rup legă-
mântul ce am încheiat cu toate semân-
țiile. 11 Și s'a și rupt din aceeași zi;
și așà cunoscură — în adevăr [j]o turmă
mișeală, — cei ce luau seamă la mine,
că acesta *a fost* cuvântul Domnului.
12 Și am zis către dânșii: De este plăcut
în ochii voștri, dați-*mi* plată; iar de nu,
lăsați-*o*. Și-mi [k]cumpăniră plata, trei-
zeci de arginți. 13 Și a zis Domnul
către mine: Aruncă-l [l]olarului, acest
preț frumos, cu care am fost prețuit de
dânșii! Și am luat cei treizeci de arginți,
și i-am aruncat în casa Domnului, pentru
olar. 14 Atuncia frântu-mi-am toeagul
al doilea, Legături: ca să rup înfrățirea
între Iuda și între Israel. 15 Și a zis
Domnul către mine: [m]Ia-ți încă și une-
ltele de păstor nebun: 16 Căci iată, eu
voiu ridicà un păstor în țară, *Care* nu
va socotì pe cei pieritori, Nici pe tânăr
nu va căutà; Pe cei răniți nu va tămă-
duì, Și de cei ce vor rămâneà nu se va
îngrijì: Va mâncà încă carnea celor
îngrășate, Și le va rupe copitele lor.
17 [n]Vai de păstorul prost, care pără-
sește turma! Sabia *va fi* preste brațul
său și preste ochiul său cel drept: Bra-
țul său va secà, și ochiul său cel drept
va orbì.

Ocrotirea puternică a lui Dumnezeu asupra Ierusalimului.

12 Profeție. Cuvântul Domnului asupra
lui Israel. Domnul zice, [a]cel ce a
întins cerul, Și a întemeiat pământul;
Cel ce [b]a făcut spiritul omului din lăun-
trul său: 2 Iată, Ierusalimul îl voiu face
[c]cupă de sbuciumare, Pentru toate po-
poarele, de jur împrejur; Și chiar și
pentru Iuda va fi, La împresurarea Ieru-
salimului. 3 [d]Și în aceeași zi voiu face
Ierusalimul [e]Peatră împovorătoare pen-

---

q Isa. 5. 26. *r* Isa. 49. 19. *s* Osea 2. 23.

Capul 11.

a Cap. 10. 60. *b* Isa. 32. 19. *c* Vers. 7. *d* Ier. 50. 3. *e* Deut. 29. 19. *f* Vers. 4. *g* Zef. 3. 12. *h* Osea. 5. 7. *i* Ier. 15. 2. *j* Zef. 3. 12. *k* Mat. 26. 15. *l* Mat 27. 9. 10. *m* Rzec. 34. 2-4. *n* Ier. 23. 1.

Capul 12.

a Isa. 42. 5. *b* Evr. 12. 9. *c* Isa. 51. 17. 22, 23. *d* Vers. 4, 6, 8, 9, 11. *e* Mat. 21. 44.

tru toate popoarele; Toți câți se vor încărcà cu ea se vor vătămà; Totuși toate popoarele pământului se vor adunà asupră-i. 4 În acea zi, zice Domnul, [f] Voiu lovì fiece cal cu turbare. Și pe călărețul său cu nebunie: Și voiu deschide ochii mei preste casa lui Iuda: Dar voiu lovì cu orbire toți caii popoarelor. 5 Și vor vorbì întru inima lor capii lui Iuda: Locuitorii Ierusalimului *sunt* pentru mine un sprijin, „Prin Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lor“. 6 În aceeași zi, voiu face pe capii lui Iuda, [g] Ca vatră de foc supt lemn, Și ca o făclie de foc supt snopi: Și ei vor mistuì pe toate popoarele La dreapta și la stânga, de jur împrejur; Și Ierusalimul va fi locuit pe locul său, În Ierusalim 7 Și va mântuì Domnul corturile lui Iuda, *așezându-le* în *starea lor* de mai nainte, Ca să nu se ridice mărirea casei lui David, Și mărirea locuitorilor Ierusalimului Preste Iuda, 8 În aceeași zi, Domnul va apărà pe locuitorii Ierusalimului; Și [h] cel slab din ei va fi, în acea zi, asemenea lui David, Și casa lui David *va fi* ca Dumnezeu, Ca îngerul Domnului înaintea lor.

Făgăduința duhului. Jalea poporului pentru acela pe care l-au străpuns.

9 Și în acea zi, Voiu căutà [i] să stârpesc toate popoarele, Câte vor venì asupra Ierusalimului; 10 [j] Dar preste casa lui David, Și preste locuitorii Ierusalimului, Voiu revărsà duhul harului și al rugei; Și vor [k] căutà spre mine, pe care l-au străpuns, Și vor plânge după el, [l] După cum plânge cineva după fiul unic *al său*; Și vor bocì cu amar pentru dânsul, După cum se bocește cineva cu amar, după întâiu născutul *său*. 11 În acea zi va fi [m] plângere mare în Ierusalim, [n] Ca și plângerea din Adadrimmon, în valea Meghiddcului. 12 [o] Și va plânge țara, fiecare neam în deosebi; Neamul casei lui David în deosebi, și femeele lor în deosebi; Neamul casei lui [p] Natan în deosebi și femeile lor în deosebi; 13 Neamul casei lui Levi în deosebi, și femeile lor în deosebi; Neamul lui Simeon în deosebi, și femeile lor în deosebi; 14 Și toate celelalte neamuri, Fiecare neam în deosebi, și femeile lor în deosebi.

Belșugul harului legământului nou.

13 În [a] acea zi se va deschide [b] un izvor Pentru casa lui David și pentru locuitorii Ierusalimului, Pentru păcat și pentru necurățenie. 2 Și în acea zi, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Voiu [c] stârpì din țară numile idolilor, Așà că nu se va mai amintì *de ei;* Și voiu scoate din țară Pre [d] profeții cei *mincinoși* și spiritul necurat. 3 Și de va mai profeți cineva, Părintele său și mumă-sa, cari l-au născut, Îi vor zice: „Să nu mai trăești; Căci ai vorbit minciuni, în numele Domnului.“ Și-l [e] străpunge părintele său și mumă-sa, ei, cari l-au născut, Când va profeți, 4 Și în acea zi, [f] Se vor rușinà profeții, Fiecare de viziunea lui, când va profeți; Și nu se vor mai îmbrăcà în [g] mantie de păr, ca să înșele: 5 [h] Ci *fiecare* va zice: Nu *sunt* profet; *ci* sunt lucrător de pământ: Căci un om m'a cumpărat din tânărețea mea. 6 Atuncia i se va zice: Ce răni *sunt* acestea depe mânile tale? Și el va răspunde: *Acestea sunt acelea*, cu care am fost rănit, *în* casa amicilor mei.

Suferințele păstorului Domnului, pedeapsa inamicilor săi și mărirea Sionului.

7 Sabie, scoală-te, asupra [i] păstorului meu, Și asupra bărbatului, [j] *care este* soțul meu, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; [k] Lovește păstorul, și oile se vor împrăștià; Și mâna mea o voiu întoarce către [l] cei mici. 8 Și se va întâmplà, *Că* din toată țara, zice Domnul, Două părți din ea se vor stârpì, vor murì, [m] Și a treia *parte* va rămâneà într'însa. 9 Și *această* a treia parte o voiu duce prin [n] foc, Și o voiu [o] lămurì, cum se lămurește argintul, Și o voiu cercà, cum se

f Ps. 76. 6.
g Obad. 18.
h Ioel 3. 10.
i Hag. 2. 22.
j Ier. 31. 9.
k Ioan 19. 34,37.
l Ier. 6. 26.
m Apoc. 2. 37.
n 2 Reg. 23. 29.
o Mat. 24. 30.
p Luc. 3. 31.

Capul 13.

a Cap. 12. 3.
b Ebr. 9. 14.
c Esod. 23. 13.
d 2 Pet. 2. 1.
e Deut. 13. 6, 8.
f Mic. 3. 6, 7.
g 2 Reg. 1. 8.
h Amos. 7. 14.
i Isa. 40. 11.
j Ioan 10. 30.
k Mat. 26. 31.
l Luc. 12. 32.
m Rom. 11. 5
n Isa. 48. 10
o 1 Pet. 1, 6, 7.

mearea arinii: ᵖ Ea va chema numele meu, și eu o voiu asculta: ᵖ Eu voiu zice: Ei acesta e poporul meu: Și ei vor zice: Domnul este Dumnezeul meu.

Venirea cea de a doua.

14 Iată vine ᵍ ziua Domnului. Și împărțită va fi prada ta în tine. 2 Și voiu aduna la luptă asupra Ierusalimului pe toate popoarele: Și cetatea se va lua, ʳ casele se vor jefui, și femeile vor fi siluite. Și jumătate din cetate va merge în prinsoare. Iar rămășița poporului din cetate nu va fi stârpită. 3 Atunci va ieși Domnul. Și va lupta cu poporele acelea. Precum s'a luptat în ziua de bătaie. 4 Și vor sta picioarele sale în acea zi ˢ Pe Muntele Măslinilor, ce este înaintea Ierusalimului, spre răsărit: Și Muntele Măslinilor se va despica de la jumătatea sa. Spre răsărit și spre apus: ᵗ Și se va face o vale mare foarte: O parte a muntelui se va strămuta spre miazănoapte. Și *cealaltă* jumătate a sa spre miazăzi: 5 Și voi veți fugi, *prin* valea dintre munții mei: Căci valea *dintre acești* munți se va întinde până la Azal: Da, veți fugi, cum ați fugit de ᵘ cutremur. În zilele lui Ozia, regele lui Iuda: ᵛ Și vei veni tu, Domnul Dumnezeul meu. Și ʷ toți sfinții cu tine. 6 Și în acea zi *Luminătorii* strălucitori se vor ascunde: 7 Și va fi ˣ zi deosebită, ʸ Cunoscută *numai* Domnului: Fără nu va fi zi și noapte: Căci și la ᶻ timp de seară va fi lumină.

Mântuirea dumnezeească.

8 Și în acea zi. Va curge ᵃ apă vie din Ierusalim. O jumătate din ea spre marea răsăritului. Și *cealaltă* jumătate din ea spre marea apusului: Va curge și vara și iarna. 9 Și Domnul va fi ᵇ Rege, preste tot pământul: În acea zi *numai* ᶜ un Domn va fi, și numai numele lui. 10 Toată țara ᵈ în câmp se va prefăce. Dela Gheba până la Rimmon, spre miazăzi dela Ierusalim: Și se va ridica, și va fi ᵉ locuit pe locul său. De la poarta lui Beniamin până la locul porții întâia, până la poarta unghiurilor. ᶠ Și dela turnul Hananeel până la teascurile regelui. 11 Vor locui acolo. Și nu va mai fi blestem: ᵍ Ci în siguranță va fi locuit Ierusalimul.

Pedepsirea dușmanilor.

12 Iar aceasta va fi plaga, ʰ cu care Domnul va lovi pe toate popoarele, ᶦ care se vor lupta asupra Ierusalimului: ʲ Carnea lor va pieri, stând ei încă pe picioarele lor: Ochii lor vor pieri din găurile lor: Și limba lor va pieri în gura lor. 13 Și în acea zi. Se va trimite ᵏ turburare mare dela Domnul între dânșii: Și unul va apuca mâna aiurea. Și ˡ mâna lui se va ridica asupra mâinii aiurilaiu. 14 Și *chiar* Iuda se va lupta asupra Ierusalimului: ᵐ Și adunate-vor tezaurele tuturor popoarelor de prin prejur. Aur și argint și veșminte în mare mulțime. 15 ⁿ Și va avea *ploșa* va fi plaga pentru cal. Catâri. cămile și asini. Și pentru toate vitele. câte vor fi în tabăra lor. Ca și plaga aceea.

Mărirea și împărățirea împărăției lui Dumnezeu.

16 Și toți câți vor rămânea din toate popoarele. Care au venit asupra Ierusalimului. Se ᵒ vor sui din an în an. Ca să se închine regelui. Domnului. *Dumnezeului* oștirilor. Și să serbeze ᵖ serbarea corturilor. 17 Și cine nu se va sui la Ierusalim din neamurile pământului. Ca să se închine regelui. Domnului. *Dumnezeului* oștirilor. Asupra acelora nu va fi ploaie. 18 Și dacă neamul Egiptului nu se va sui. și nu va veni. *Preste* care *ploaia* nu *cade*: atuncia *asupră-i* aceea plagă va fi. Cu care Domnul va lovi popoarele. Ce nu se vor sui să serbeze serbarea corturilor. 19 Așa va fi pedeapsa Egiptului. Și pedeapsa tuturor popoarelor. Care nu se vor sui. să serbeze serbarea corturilor.

Toate vor fi sfinte lui Dumnezeu.

20 În acea zi vor fi *toate* *hotarele* până și zurgălăii cailor: „Sfinte Dom-

---

ᵖ Ps. 50. 16 — ᵍ Isa. 2. 20 — ʳ Cap. 12. 3 — ˢ Isa. 14. 8 — ᵗ Isa. 2. 2 — ᵘ Amos 1. 1 — ᵛ Isa. 12. 6 — ʷ Deut. 33. 2 — ˣ Isa. 60. 19 — ʸ Osea 12. 9 — ᶻ Isa. 30. 26 — ᵃ Ezec. 47. 1. — ᵇ Isa. 24. 23 — ᶜ Deut. 6. 4 — ᵈ Ezec. 48. 8 — ᵉ Isa. 14. 1 — ᶠ Neem. 3. 1 — ᵍ Ezec. 48. 35 — ʰ Isa. 29. 6 — ᶦ Ezec. 38. 21 — ʲ Num. 14. 35 — ᵏ Cap. 12. 4 — ˡ Deut. 7. 22 — ᵐ Isa. 60. 5. — ⁿ Ezec. 38. 22 — ᵒ Isa. 66. 23 — ᵖ Deut. 16. 16 — ᵠ Ezec. 45. 20 — ʳ Exod. 28. 36 — ˢ Isa. 60. 21 — ᵗ Ioan 7. 2

nului!" Și *chiar* oalele în casa Domnului, Vor fi ca și cupele înaintea altarului. 21 Și toate oalele în Ierusalim și în Iuda, Vor fi sfinte Domnului, *Dumnezeului* oștirilor. Și toți jertfitorii vor veni, Vor luà din ele, și vor fierbe în ele. Și nu va mai fi, în ziua aceea, nici un Cananeu, În casa Domnului, *Dumnezeul* oștirilor.

MALAHI.

Nerecunoștința lui Israel pentru îndurările cele mai alese ale lui Dumnezeu: mustrarea preoților.

1 Profeție. Cuvântul Domnului către Israel prin Malahi: 2 [a]Iubitu-v'am, zice Domnul: Și voi ziceți: În ce ne-ai iubit? Au nu *era* Esau fratele lui Iacob? zice Domnul: Totuși [b]am iubit pe Iacob, 3 Și pe Esau l-am urît, [c]Munții săi i-am făcut pustii, Și moștenirea sa *dat-o-am* șacalilor pustiului. 4 Când va zice Edomul: „Suntem nimiciți; Dar vom rezidì ruinele: Așà zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Zidească ei; dar eu voiu surpà; Și ei se vor numì: Cuprinsul nelegiuirii; Și, Poporul, preste care Domnul în veci s'a mâniat. 5 Ochii voștri vor vedeà *aceasta*, și veți zice: [d]Mărîtu-s'a Domnul, preste hotarele lui Israel! 6 Fiul [e]onorează pe părintele *său*, Și servul pe domnul său; Dar, [f]de sunt părinte, unde *este* onoarea mea? Și, de *sunt* domn, unde *este* frica de mine? Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, către voi, preoților, cari disprețuiți numele meu. [g]Și *mai* ziceți: În ce am disprețuit numele tău? 7 Aduceți [h]bucate spurcate pe altarul meu: Și *încă mai* ziceți: Prin ce te-am spurcat? Prin aceea, că ați zis: [i]*Fie* disprețuită masa Domnului! 8 Și [j]dacă aduceți oarbe spre jertfire, au aceasta nu *este* rău? Și dacă aduceți oloage și bolnave, au aceasta nu *este* rău? Adu-le guvernatorului tău; Oare va aveà plăcere de tine? Sau [k]îți va ținea aceasta în seamă? Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 9 Și acum, rogu-mă, rugați pe Dumnezeu, ca să se îndure de noi; [l]S'au făcut acestea de voi. Și eu să nu țin seamă de voi! zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 10 O, de *ar fi* cineva între voi, care să închidă ușa *casei mele*, [m]Ca să nu mai aprindeți *focul* înzadar pe altarul meu! Nu am plăcere de voi, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, [n]Și nici voiu primì daruri din mâna voastră. 11 Căci [o]dela răsăritul soarelui și până la apusul său Mare *este* numele meu [p]între popoare, [q]Și în toate locurile se aduce [r]tămâie numelui meu, Și daruri curate: Căci mare *este* numele meu între popoare, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 12 Dar voi l-ați pângărit, zicând: *Fie* spurcată masa Domnului, Și fructul său *fie* o mâncare disprețuită! 13 Și *mai* ziceți: „Iată, ce mai de osteneală! Așà îl disprețuiți, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; Și aduceți furate, oloage și bolnave; Iată, *ce* daruri aduceți! Și eu să le primesc din mânile voastre, zice Domnul! 14 Blestemat *fie* cel ce înșeală, cel ce are *vite de parte* bărbătească în turma sa, Și *de* a făcut vot, jertfește Domnului pe cele betege! Căci eu *sunt* Rege mare, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Și numele meu *este* înfricoșat între popoare.

Predică de mustrare împotriva preoților.

2 Și acum către voi, preoților, se îndreaptă îndemnul acesta: 2 [a]De nu veți ascultà, și de nu veți luà la inimă, De a dà onoare numelui meu, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Voiu trimite blestem preste voi, și blestemà-

MALAHI. *Capul 1.* [a] Deut. 7. 8. [b] Rom. 9. 13. [c] Ier. 49. 18. [d] Ps. 35. 27. [e] Exod. 20. 12. [f] Luc. 6. 46. [g] Cap. 2. 14, 17. [h] Deut. 15. 21. [i] Ezec. 41. 22. [j] Lev. 22. 22. [k] Iov 42. 8. [l] Osea 13. 9. [m] 1 Cor. 9. 13. [n] Isa. 1. 11. [o] Ps. 113. 3. [p] Isa. 60. 3, 5. [q] Ioan 4. 21, 23. [r] Apoc. 8. 3 *Capul 2.* [a] Lev 26 14. etc.

voiu binecuvântarea voastră: Da, cu adevărat o voiu blestemà, Fiindcă nu luați îndemnul *meu* la inimă. 3 Iată, voiu afurisì sămânța voastră, Și vă voiu presărà noroiu în față, *Ca* noroiul jertfelor voastre la sărbători; [b] Acesta va fi onoarea voastră! 4 Și veți cunoaște, că eu v'am trimis acest îndemn, Ca să rămână legământul meu *încheiat* cu Levi, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 5 [c] Legământul meu de viață și de pace erà cu dânsul: Și îl dădusem, [d] *Pentru* temerea, cu care se temeà de mine, Și *pentru plecarea cu care* se plecà înaintea numelui meu. 6 [e] Legea adevărului erà în gura lui, Și fărădelege nu se aflà pe buzele lui; În pace și neprihănire a umblat cu mine, Și [f] pe mulți i-a întors dela fărădelege. 7 [g] Căci buzele preotului trebue să păzească cunoștința, Și din gura lui să se caute învățătura; [h] Căci el *este* trimisul Domnului, *Dumnezeului* oștirilor. 8 Dar voi v'ați abătut din cale, Și [i] pe mulți ați făcut să se împiedice în lege; [j] Ați stricat legământul *încheiat cu* Levi, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 9 Deaceea [k] vă voiu face *să fiți* disprețuiți Și înjosiți înaintea poporului tot; După cum nu ați păzit căile mele, Ci în lege căutați la față.

Încuscririle cu idolatri și despărțeniile cele împotriva legii se mustră.

10 [l] Au nu toți un părinte avem? [m] Au nu ne-a făcut același Dumnezeu? Dece dar suntem necredincioși unul altuia, Pângărind legământul părinților noștri? 11 Iuda este necredincios: În Israel și în Ierusalim se fac urîciuni; Căci Iuda pângărește templul Domnului, Pe care-l iubește, [n] Și ià în căsătorie pe fiica unui zeu străin. 12 Domnul va stârpì bărbatul, care face acestea, Pe cel ce cheamă și pe cei ce-*i* răspunde, Din cortul lui Iacob, [o] Și pe cel ce aduce daruri Domnului, *Dumnezeului* oștirilor. 13 Și al doilea mai faceți aceasta: Voi faceți ca altarul Domnului să fie acoperit cu lacrimi, Cu plângeri și oftări, Așà că *Domnul* nu mai caută la dar, Și nu-*l* mai primește cu plăcere din mânile voastre. 14 Și *tot* voi ziceți: De ce? Pentru că Domnul este martor între tine și *între* [p] femeia tânăreții tale, Către care ești necredincios, [q] Deși *este* soția ta, și femeia, *cu care ai încheiat* legământ. 15 [r] Nici unul nu ar face *aceasta*, De ar mai fi rămas în el măcar un pic de duh; Căci *ce voește* unul ca acesta? El cere o [s] seminție dumnezeiască; Pentru aceea păziți duhul vostru, Ca să nu fiți necredincioși femeii tânăreții voastre! 16 Căci [t] eu urăsc despărțenia, zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, Și *pe cel ce* acopere silnicia cu vestmântul său, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; Deci păziți duhul vostru, Și nu fiți necredincioși! 17 [u] Voi osteniți pe Domnul cu vorbele voastre; Și mai ziceți: Cu ce l-am ostenit? În aceea, că ziceți: Fiecare ce face rău, *Este* plăcut în ochii Domnului, Și *că* el de dânșii are plăcere; Sau: „Unde *este* Dumnezeul judecății?“

Despre antemergătorul lui Mesia și despre venirea Domnului.

3 Iată, [a] eu trimit pe solul meu, Ca [b] să gătească calea înaintea mea; Și deodată va întrà în templul său Domnul, pe care-l căutați, [c] Solul legământului, pe care-l doriți; Iată, [d] vine! zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 2 Dar cine va puteà suferì [e] ziua venirii lui, Și [f] cine va puteà stà, când se va arătà? Căci [g] el *este* ca focul topitorului, și ca leșia albitorului; 3 Cum [h] șeade acela, *și* topește și lămurește argintul, *Așà* va lămurì el pe fiii lui Levi, Și ca aurul și argintul îi va curăți, Așà că vor [i] aduce Domnului daruri îndreptate. 4 Și iarăși [j] va fi plăcut Domnului Darul lui Iuda și al Ierusalimului, Ca în zilele din vechime, Ca în anii de mai nainte. 5 Mă voiu apropià de voiu la judecată, Și voiu fi martor iute pentru fermecători, Pen-

[b] 1 Reg. 14. 10.
[c] Num. 25. 12.
[d] Deut. 33. 8, 9.
[e] Deut. 33. 10.
[f] Ier. 23. 22.
[g] Hag. 2. 11, 12.
[h] Gal. 4. 14.
[i] 1 Sam. 2. 17.
[j] Neem. 13. 29.
[k] 1 Sam. 2. 30.
[l] 1 Cor. 8. 6.
[m] Iov 31. 15.
[n] Ezra 9. 1.
[o] Neem. 13. 28, 29.
[p] Prov. 5. 18.
[q] Prov. 2. 17.
[r] Mat. 19. 4, 5.
[s] Ezra 9. 2.
[t] Deut. 24. 1.
[u] Isa. 43. 24. *Capul 3.*
[a] Mat. 11. 10.
[b] Isa. 40. 3.
[c] Isa. 63. 9.
[d] Hag. 2. 7.
[e] Cap. 4. 1.
[f] Apoc. 6. 17.
[g] Isa. 4. 4.
[h] Isa. 1. 25.
[i] 1 Pet. 2. 5.
[j] Cap. 1. 11.

tru adulteri, [k] și pentru acei ce jură mincinos. Și pentru cei ce opresc plata năimiților. A văduvelor și a orfanilor. Și cari sucesc *dreptul* străinului: Dar nu se tem de mine, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 6 Căci eu, Domnul, [l] nu mă schimb, [m] Deaceea voi, fii ai lui Iacob, nu ați fost pierduți. 7 Din zilele [n] părinților voștri, V'ați abătut, dela așezămintele mele, și nu le-ați păzit. [o] Întoarceți-vă către mine, și eu mă voiu întoarce către voi, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. [p] Dar ziceți: În ce să ne întoarcem? 8 Au înșelă-va omul pe Dumnezeu? De *căutați* să mă înșelați. Dar ziceți: În ce te înșelăm? [q] În zecimi și daruri. 9 Sunteți blestemați cu blestem: Căci *căutați* să mă înșelați, un popor întreg! 10 [r] Aduceți toată zecimea, în [s] casa tezaurului. Ca să fie bucate în casa mea. Și cercați-mă cu aceasta, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. Dacă nu [t] vă voiu deschide [u] ferestrile cerului, Și *de nu* voiu vărsà preste voi binecuvântarea preste îndestul; 11 Și *de nu* voiu înfrânà pe [v] cel mâncător pentru voi, Ca să nu vă strice fructul pământului vostru. Ca să nu mai fie neroditoare vița voastră în câmp, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 12 Și vă vor fericì toate popoarele; Căci voi veți fi [x] pământ dorit, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: 13 [y] Cuvintele voastre s'au înăsprit asupră-mi, zice Domnul: Și tot ziceți: Ce am vorbit asupra ta? 14 [z] Ziceți: „Deșert *este* a servì pe Dumnezeu, Și ce câștig *este*, că păzim cele de păzit ale lui, Și că umblăm cu umilință înaintea Domnului, *Dumnezeului* oștirilor?“ 15 [a] Și acum fericim pe cei mândri. Și făcătorii de rele se înavuțesc, Și, *deși* [b] blestemă pe Dumnezeu, scapă. 16 *Totuși*, când cei [c] ce se tem de Domnul, vorbesc unul altuia, Domnul [d] ascultă, și-*i* aude, Și se scrie [e] carte de amintire înaintea lui, Pentru cei ce se tem de Domnul, Și gândesc la numele lui. 17 Și [f] vor fi aceștia, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, [g] Tezaurul meu în ziua, pe care o pregătesc: Și-i voiu cruță, Precum cruță bărbatul pe fiul său, care-i servește. 18 Și vă veți întoarce, și veți vedeà *ce deosebire este*, între cel drept și cel nelegiuit, Între cel ce servește lui Dumnezeu și cel ce nu-i servește.

4 Căci iată, [a] vine ziua, care va arde ca un cuptor, Și toți [b] cei mândri și toți făcătorii de rele vor fi *ca* [c] mirișteа: Ziua ce vine îi va aprinde, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Și nu le va [d] lăsà nici rădăcină, nici ramură. 2 Dar pentru voi, care [e] vă temeți de numele meu, Va răsări [f] soarele dreptății, și vindecarea *va fi* supt aripele sale, [g] Și veți ieși, și vă veți îngrășà ca viteii cei îngrășați: 3 Și veți călcà pe cei nelegiuiți; Căci ei vor fi *ca* cenușa supt picioarele voastre în ziua, Pe care o pregătesc, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 4 Aduceți-vă aminte de [h] legea lui Moisi, servul meu, Pe care am dat-o [i] în Horeb pentru tot Israelul, De [j] așezăminte și judecăți. 5 Iată, eu vă trimit pe profetul [k] Ilie, [l] Înainte de ce va venì ziua Domnului cea mare și înfricoșată; 6 Și el va întoarce inimile părinților către fii, Și inimile fiilor către părinți, Ca să nu vin să [m] lovesc pământul cu blestem.

---

k Zech. 5. 4.
l Num. 23. 19.
m Plân. 3. 22
n Fapt. 7. 51.
o Zech. 1. 3.
p Cap. 1. 6.
q Neem. 13. 10, 12.
r Prov. 3. 9, 10.
s 1 Cron. 26. 20.
t Fac. 7. 11.
u 2 Cron. 31. 10
v Amos 4. 9.
x Dan. 8. 9.
y Cap. 2. 17.
z Iov 21. 14, 15.
a Ps. 73. 12.
b Ps. 95. 9.
c Ps. 66. 16.
d Ebr. 3. 13
e Ps. 56. 8.
f 1 Pet. 2. 9.
g Isa. 62. 3.

Capul 4.
a Ioel 2. 31.
b Cap. 3. 18.
c Obad. 18.
d Amos 2. 9.
e Cap. 3. 16.
f Luc. 1. 78
g 2 Sam. 22. 43.
h Esod. 20. 3, etc.
i Deut. 4. 10
j Ps. 147. 19
k Luc. 1. 17.
l Ioel 2. 31.
m Zech. 14. 12

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

NOUL TESTAMENT

AL

DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI

NOSTRU

IISUS HRISTOS.

TIPĂRIT CU SPESELE

SOCIETĂȚII BIBLICE BRITANICE.

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

BUCUREȘTI

1911.

CUPRINDEREA NOULUI TESTAMENT.

Sfânta evangelie după Matei .	are	28	cap.	Epistola apostolului Pavel întâia către Timotei	are	6	cap.
Sfânta evangelie după Marcu .	„	16	„	Epistola apostolului Pavel a doua către Timotei	„	4	„
Sfânta evangelie după Luca .	„	24	„	Epistola apostolului Pavel către Tit	„	3	„
Sfânta evangelie după Ioan .	„	21	„	Epistola apostolului Pavel către Filemon	„	1	„
Faptele apostolilor	„	28	„	Epistola apostolului Pavel către Ebrei	„	13	„
Epistola apostolului Pavel către Romani	„	16	„	Epistola generală a lui Iacob .	„	5	„
Epistola apostolului Pavel întâia către Corinteni	„	16	„	Epistola generală întâia a lui Petru	„	5	„
Epistola apostolului Pavel a doua către Corinteni	„	13	„	Epistola generală a doua a lui Petru	„	3	„
Epistola apostolului Pavel către Galateni	„	6	„	Epistola generală întâia a lui Ioan	„	5	„
Epistola apostolului Pavel către Efeseni	„	6	„	Epistola generală a doua a lui Ioan	„	1	„
Epistola apostolului Pavel către Filippeni	„	4	„	Epistola generală a treia a lui Ioan	„	1	„
Epistola apostolului Pavel către Colosseni	„	4	„	Epistola generală a lui Iuda .	„	1	„
Epistola apostolului Pavel întâia către Tessaloniceni	„	5	„	Apocalipsul sfântului Ioan Teologul	„	22	„
Epistola apostolului Pavel a doua către Tessaloniceni	„	3	„				

TRADUS DIN LIMBA ORIGINALĂ GREACĂ

SUB

DOMNIA

M. S. CAROL I. REGELE ROMÂNIEI

ARHIPĂSTOR ŞI MITROPOLIT PRIMAT

FIIND

D. D. GHENADIE

DE

Dr. N. NITZULESCU

PROFESOR LA FACULTATEA DE TEOLOGIE.

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

SFÂNTA EVANGELIE DUPĂ MATEIU.

Cartea faptelor lui Iisus Hristos. Veacurile de om dela Abraam până la Iosif.

1 [a]Cartea neamului lui Iisus Hristos, [b]fiul lui David, [c]fiul lui Abraam. 2 [d]Abraam născù pe Isaak. [e]Isaak născù pe Iacob. [f]Iacob născù pe Iuda şi pe fraţii lui. 3 Iar [g]Iuda născù pe Fares şi pe Zara din Tamar. iar [h]Fares născù pe Esrom. Esrom născù pe Aram. 4 Iar Aram născù pe Aminadab. Aminadab născù pe Naason. Naason născù pe Salmon. 5 Iar Salmon născù pe Booz din Rachab. iar Booz născù pe Obed din Rut. Obed născù pe Iesse. 6 Iar [i]Iesse născù pe David împăratul.

[j]David împăratul născù pe Solomon din *femeia* lui Uria. 7 Iar [k]Solomon născù pe Roboam. Roboam născù pe Abia. Abia născù pe Asaf. 8 Iar Asaf născù pe Iosafat. Iosafat născù pe Ioram. Ioram născù pe Ozia. 9 Iar Ozia născù pe Ioatam. Ioatam născù pe Achaz. Achaz născù pe Ezechia. 10 Iar [l]Ezechia născù pe Manase. Manase născù pe Amos. Amos născù pe Iosia. 11 Iar [m]Iosia născù pe Iechonia şi pe fraţii lui. la [n]strămutarea în Babilon.

12 Iar după strămutarea în Babilon [o]Iechonia născù pe Salatiel. Salatiel născù pe [p]Zorobabel. 13 Iar Zorobabel născù pe Abiud. Abiud născù pe Eliachim. Eliachim născù pe Azor. 14 Iar Azor născù pe Sadoc. Sadoc născù pe Achim. Achim născù pe Eliud. 15 Iar Eliud născù pe Eleazar. Eleazar născù pe Matan. Matan născù pe Iacob. 16 Iar Iacob născù pe Iosif bărbatul Marii, din care fù născut Iisus care se zice Hristos.

17 Deci toate veacurile de om dela Abraam până la David. veacuri de om patrusprezece. şi dela David până la strămutarea în Babilon veacuri de om patrusprezece. şi dela strămutarea în Babilon până la Hristos veacuri de om patrusprezece.

Zămislirea, numele şi naşterea lui Hristos.

18 Iar [q]naşterea lui Hristos astfel a fost. Logodită fiind muma lui Maria cu Iosif. mai nainte de a fi ei împreună s'a aflat având în pântece [r]din duh sfânt. 19 Iar Iosif bărbatul ei. drept fiind şi nevoind [s]s'o vădească. se hotărî s'o părăsească în ascuns. 20 Acestea cugetând în sine. iată îngerul Domnului i-se arătă în vis. zicând: Iosife. fiul lui David. nu te teme, a-ţi luà femeie pe Maria. [t]pentru că cel născut în ea este din duh sfânt. 21 [u]Şi va naşte fiu. şi vei chemà numele lui Iisus: căci [v]el va mântuì pe poporul său de păcatele lor.

22 Iar toate acestea s'au făcut ca să se împlinească ce s'a zis de Domnul prin profetul care zice: 23 „Iată fecioara în pântece va aveà şi va naşte fiu. şi vor chemà numele lui Emanuel", care se tălmăceşte: cu noi *este* Dumnezeu.

24 Şi deşteptându-se Iosif din somn. făcù cum îi porunci îngerul Domnului. şi luă pe femeia sa; 25 Şi n'o cunoscù pe dânsa până ce născù fiu; şi chemă numele lui Iisus.

Magii dela răsărit.

2 Şi născut [a]fiind Iisus în Betleemul Iudeii. în zilele lui Irod împăratul. iată Magii [b]dela răsărit veniră la Ierusalim zicând: 2 [c]Unde este împăratul născut al Iudeilor? căci noi am văzut [d]steaua lui în răsărit şi venirăm să ne închinăm lui.

VECHIUL TESTAMENT. MATEIU.

Capul 1.
a Luc. 3. 23.
b Ps. 132. 11.
c Gal. 3. 16.
d Fac. 21. 2, 3.
e Fac. 25. 26.
f Fac. 29. 35.
g Fac 38.27.etc.
h Rut. 4. 18.etc.
i 1 Sam. 16. 1.
j 2 Sam. 12. 24
k Cron 3. 3, 10. etc.
l 2 Reg. 20. 21.
m 1 Cron. 3. 15.
n Dan. 1. 2.
o 1 Cron. 3. 17, 19.
p Ezra. 3. 2.
q Luc. 1. 27.
r Luc. 1. 35.
s Deut. 24. 1.
t Luc. 1. 35.
u Luc. 1. 31.
v Fapt. 4. 12.

Capul 2.
a Luc. 2. 4, 6, 7.
b Fac. 10. 30.
c Luc. 2. 11.
d Num. 24. 17.

3 Și auzind Irod împăratul se turbură, și tot Ierusalimul cu dânsul, 4 Și adunând pe toți [e]mai marii preoților și [f]cărturarii poporului [g]cerù știință dela dânșii unde se naște Hristos. 5 Iar ei îi ziseră: în Betleemul Iudeii; căci așà este scris prin profetul: 6 [h]„Și tu Betleem, pământul lui Iuda, nici decum nu ești mai mic între povățuitorii lui Iuda; căci din tine va ieși povățuitor, [i]care va paște pe poporul meu Israel.“

7 Atuncia Irod chemând în ascuns pe Magi îi întrebă cu deamănuntul *despre* timpul stelei apărute. 8 Și trimițându-i la Betleem zise: ducându-vă cercetați cu deamănuntul despre copil; și dacă l-ați aflat, dați-mi știre, pentru ca și eu venind să mă închin lui. 9 Iar ei ascultând de împăratul plecară; și iată steaua pe care o văzuse în răsărit mergeà înaintea lor, până ce venind stătù d'asupra unde erà copilul. 10 Și văzând steaua se bucurară cu bucurie foarte mare.

11 Și venind în casă văzură pe copil cu Maria muma lui, și căzând se închinară lui, și deschizând comorile lor îi deteră [j]daruri, aur și tămâie și smirnă. 12 Și luând înștiințare [k]prin vis să nu se întoarcă la Irod, pe altă cale se duseră în țara lor.

Fuga lui Hristos la Egipet.

13 Și plecând ei iată îngerul Domnului se arătă în vis lui Iosif, zicând: sculându-te ià copilul și pe muma lui și fugi în Egipet, și stai acolo, până ce îți voi spune; căci Irod are să caute pe copil spre a-l pierde. 14 Iar el sculându-se luă noaptea pe copil și pe muma lui și plecă în Egipet, 15 Și fù acolo până la sfârșirea lui Irod; pentru ca să se împlinească ce s'a zis de Domnul prin profetul care zice: [l]„din Egipet am chemat pe fiul meu.“

Uciderea copiilor la Betleem.

16 Atuncia Irod văzând că fù luat în ràs de către Magi se mânie foarte; și trimițând ucise pe toți copiii ce erau în Betleem și în toate hotarele lui, dela doi ani și mai jos, după timpul de care luase cunoștință cu deamănuntul dela Magi. 17 Atuncia se împlinì ce s'a zis de Ieremia[m] profetul care zice: 18 „Glas în Rama se auzì, suspin, plângere și țipăt mult: Rachel plângând pe copii ei și nu voià să se mângâie, căci nu sunt.“

Întoarcerea și locuirea lui Iisus în Nazaret.

19 Iar sfârșindu-se Irod, iată îngerul Domnului se arătă în vis lui Iosif în Egipet, 20 Zicând: Sculându-te ià copilul și pe muma lui și du-te în pământul lui Israel, căci au murit cei care căutau sufletul copilului. 21 Iar el sculându-se luă copilul și pe muma lui și venì în pământul lui Israel. 22 Dar auzind că Archelau domnește preste Iudea în locul lui Irod tatăl său, se temù să se ducă acolo; și luând știre în vis se duse în părțile Galileii, 23 Și venind se așeză în orașul numit Nazaret, pentru ca să se împlinească ce s'a zis prin profeți că Nazareu se va chemà.

Ioan Botezătorul predică în pustie.

3 În zilele acelea vine [a]Ioan Botezătorul predicând [b]în pustia Iudeii. 2 Zicând: pocăiți-vă căci s'a apropiat [c]împărăția cerurilor. 3 Căci acesta este cel zis prin Isaia profetul care zice: [d]„glas de strigător în pustie; [e]gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.“ 4 Și [f]acest Ioan [g]aveà îmbrăcămintea lui de peri de cămilă și încingătoare de piele, împrejurul mijlocului său; iar hrana lui erà [h]lăcuste și [i]miere sălbatică. 5 [j]Atuncia ieșià la dânsul Ierusalimul și toată Iudea și toată împrejurimea Iordanului, 6 [k]Și se botezau de către dânsul, în ràul Iordanului mărturisându-și păcatele lor.

7 Și văzând pe mulți dintre farisei și saducei venind la botez le zise: [l]pui de vipere, cine v'a arătat să fugiți de [m]urgia viitoare? 8 Faceți deci rod vrednic de pocăință. 9 Și nu gândiți să zi-

---

e 2 Cron. 36. 14. *f* 2 Cron. 34. 13. *g* Mal. 2. 7. | *h* Mic. 5. 2. *i* Apoc. 2. 27. *j* Ps. 72. 10. | *k* Cap. 1. 20. *l* Osea. 11. 1. *m* Ier 31. 15. | *Capul 3.* *a* Marc. 1. 4, 15 *b* Ios. 14. 10. | *c* Dan. 2. 44. *d* Ioan 1. 23. *e* Luc. 1. 76. | *f* Marc. 1. 6. *g* 2 Reg. 1. 8. *h* Lev. 11. 22. | *i* 1 Sam. 14. 25, 26. *j* Marc. 1. 5. | *k* Fapt. 19. 4, 18. *l* Cap. 12. 34. *m* Rom. 5. 9.

ceți în însivă. [n]tată avem pe Abraam: căci vă spun, că poate Dumnezeu din pietrile acestea să deștepte fiii lui Abraam. 10 Acum securea stă la rădăcina pomilor, [o]deci orice pom ce nu face rod bun se taie și în foc se aruncă. 11 [p]Eu vă botez în apă spre pocăință; iar cel care vine în urma mea este mai tare decât mine, căruia nu-*i* sunt de îndestul să-*i* port încălțămintea; [q]acesta vă va botezà în duhul sfânt și foc. 12 [r]A cărui lopată *este* în mâna lui, și își va curăți aria și va adunà grâul lui în grânar, iar pleava [s] o va arde în foc nestins.

Ioan botează pe Iisus.

13 [t]Atuncia vine Iisus [u]din Galilea la Iordan către Ioan, spre a fi botezat de către acesta. 14 Iar el îl oprià zicând: eu am trebuință să fiu botezat de tine, și tu vii la mine? 15 Și răspunzând Iisus îi zise: lasă acum, căci așà ni-se cade să împlinim orice dreptate; atuncia îl lăsă.

16 [v]Iar Iisus botezat fiind, îndată ieși din apă; și iată i-se deschiseră cerurile și văzù [x]duhul lui Dumnezeu venind preste dânsul, pogorându-se ca porumb. 17 [y]Și iată glas din ceruri zicând: [z]acesta este Fiul meu cel iubit, în care am binevoit.

Iisus este ispitit de trei ori de diavolul.

4 Atuncia [a]Iisus fù dus în pustie de către [b]duhul sfânt, spre a fi ispitit de diavolul. 2 Și după ce postì patruzeci de zile și patruzeci de nopți, flămânzì apoi. 3 Și apropiindu-se de dânsul ispititorul îi zise: dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, zi ca pietrile acestea să se facă pâini. 4 Iar el răspunzând zise: scris este, [c]„nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu orice cuvânt ce iese din gura lui Dumnezeu.“

5 Atuncia îl duce pe el diavolul [d]în sfânta cetate și îl puse pe aripa templului, 6 Și îi zice: dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, aruncă-te jos; căci scris este că [e]„ingerilor săi va porunci pentru tine și pe mâni te vor ridicà, ca nu cumva să lovești de piatră piciorul tău.“ 7 Zise Iisus lui: iarăși este scris: [f]„nu ispitì pe Domnul, Dumnezeul tău.“

8 Iarăși îl duce diavolul într'un munte foarte înalt și îi arată toate împărățiile lumii și mărirea lor, 9 Și îi zise: toate acestea ți le voiu dà, dacă căzând te vei închinà mie. 10 Atuncia îi zice Iisus: mergi satană, căci scris este: [g]„Domnului Dumnezeului tău te vei închinà și numai lui vei slujì.“

11 Atuncia îl lăsă diavolul, și iată [h]îngerii se apropiară de *dânsul* și îi slujiau.

Iisus începe propovăduirea.

12 [i]Și auzind că Ioan fù pus *în închisoare* plecă în Galilea. 13 Și părăsind Nazaretul, venind se așeză în Capernaum lângă mare în hotarele lui Zabulon și Neftalim, 14 Ca să fie împlinit ce s'a zis prin Isaia profetul care zice: 15 [j]„Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftalim spre mare, dincolo de Iordan, Galilea neamurilor,“ 16 [k]„Poporul care se află în întunerec văzù lumină mare, și celor care șed în ținut și în umbră de moarte le răsărì lumină.“ 17 [l]De atuncia începù Iisus să predice și să zică: [m]pocăiți-vă căci s'a apropiat împărăția cerurilor.

Alegerea celor dintâiu patru ucenici.

18 [n]Și umblând, pe lângă marea Galileii, văzù doi frați, pe Simon [o]numit Petru și pe Andreiu fratele lui, aruncând o plasă în mare; căci erau pescari 19 Și le zice: veniți după mine, și [p]vă voiu face pescari de oameni. 20 [q]Iar ei îndată lăsând plășile îi urmară. 21 [r]Și mergând d'acolo înainte văzù alți doi frați, pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan fratele lui, în vas cu Zebedeu tatăl lor, întocmindu-și plășile, și-i chemă.

22 Iar ei îndată lăsând vasul și pe tatăl lor îi urmară.

---

[a] Ioan 8. 33, 39. [b] Ioan 15. 6. [c] Marc. 1. 8. [d] Fapt. 2. 3, 4. [e] Mal. 3. 3. [f] Mal. 4. 1. [g] Mal. 4. 1. [h] Marc. 1. 9. [i] Cap. 2. 22. [j] Marc. 1. 10. [k] Isa. 11. 2. [l] Ioan 12. 28. *Capul 4.* [a] Marc. 1. 12, etc. [b] 1 Reg. 18. 12 [c] Deut. 8. 3. [d] Neem. 11. 1. 18. [e] Ps. 91. 11, 12. [f] Deut. 6. 16. [g] Deut. 6. 13. [h] Ebr. 1. 14. [i] Marc. 1. 14. [j] Isa. 9. 1 2. [k] Isa. 42. 7. [l] Marc. 1. 14, 15 [m] Cap. 3. 2. [n] Marc 1. 16-18. [o] Ioan 1. 42. [p] Luc. 5. 10, 11. [q] Marc. 10. 28. [r] Marc. 1. 19, 20

Iisus vindecă fel de fel de bolnavi.

23 Și străbătù în toată Galilea, [s] învățând în sinagogile lor și predicând [t] evangelia împărăției și vindecând orice boală și orice neputință în popor. 24 Și ieșì vestea despre dânsul în toată Siria; și aduseră la dânsul pe toți care se aflau în suferințe, cuprinși fiind de feluri de boale și chinuri și pe demonizați și lunatici și slăbănogi, și îi vindecă. 25 Și îi urmară gloate multe din Galilea și Decapole și Ierusalim și Iudea și de dincolo de Iordan.

Iisus ține cuvântare pe munte. Fericirile. Demnitatea și sarcina ucenicilor.

5 Și văzând gloatele [a] se suì pe munte; și șezând el veniră la dânsul ucenicii săi: 2 Și deschizând gura sa îi învățà, zicând:

3 [b] Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor.

4 [c] Fericiți cei blânzi, că ei vor moșteni pământul.

5 [d] Fericiți cei care plâng, că [e] ei vor fi mângâiați.

6 Fericiți cei care flămânzesc și însetoșează de dreptate, [f] că ei se vor sătură.

7 Fericiți cei milostivi, [g] că ei vor fi miluiți.

8 [h] Fericiți cei curați cu inima, [i] că ei vor vedeà pe Dumnezeu.

9 Fericiți făcătorii de pace, că ei se vor chemà fiii lui Dumnezeu.

10 [j] Fericiți cei goniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

11 [k] Fericiți sunteți când vă vor mustrà și vă vor gonì și vor zice împotriva voastră orice [l] rău minținând pentru mine. 12 [m] Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri; căci [n] așà goniră pe profeții cei mai nainte de voi.

13 Voi sunteți sarea pământului; [o] iar dacă sarea își va fi pierdut puterea, prin ce va dobândì *iarăși* puterea *ei* sărătoare? Pentru nimic nu mai are tărie, fără numai aruncată fiind în afară, să fie călcată de oameni. 14 [p] Voi sunteți lumina lumii. Nu se poate ascunde cetatea așezată d'asupra muntelui; 15 Nici *oamenii* nu [q] aprind lumină și o pun supt obroc, ci în șfeșnic, și luminează tutulor celor *care sunt* în casă. 16 Așà să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, pentru [r] ca să vadă faptele voastre cele bune și [s] să mărească pe Tatăl vostru, care *este* în ceruri.

Adevărata împlinire a legii.

17 [t] Nu gândiți că am venit să desființez legea sau profeții; n'am venit să desființez, ci să desăvârșesc. 18 Căci adevăr zic vouă, [u] până ce va fi trecut cerul și pământul, o iotă sau un corn *de literă* nu se va pierde din lege, până să se facă tot. 19 [v] Deci cine va fi desființat una din aceste porunci foarte mici și va fi învățat așà pe oameni, se va chemà cel mai mic în împărăția cerurilor, iar cine va fi făcut și va fi învățat, acesta mare se va chemà în împărăția cerurilor. 20 Căci zic vouă, că dacă nu va fi prisosit dreptatea voastră mai mult [x] decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți întrà întru împărăția cerurilor.

21 Ați auzit că s'a zis celor de demult: [y] „nu omorî“: și cine va fi omorît vinovat va fi judecății. 22 Iar eu zic vouă, că [z] oricine care se mânie pe fratele său, vinovat va fi judecății, și cine va fi zis fratelui său: [a] raca, vinovat va fi sinedriului; iar cine va fi zis: nemintosule, vinovat va fi la gheena focului. 23 Deci [b] dacă aduci darul tău la altar și acolo îți vei fi adus aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, 24 [c] Lasă acolo darul tău înaintea altarului și mergi întâiu, împacă-te cu fratele tău și atunci venind adù darul tău.

25 [d] Fii invoitor cu împotrivitorul tău, curând, [e] până ești pe cale cu dânsul, ca

---

s Luc. 4. 15. 44.
t Marc. 1. 14.

Capul 5.
a Marc. 3. 13.
b Luc. 6. 20.
c Isa. 61. 2. 3. 2 Cor. 1. 7.
d Ps. 37. 11.
e Rom. 4. 13.
f Isa. 55. 1.
g Ps. 41. 1. Iac. 2. 13.
h Ps. 15. 2. Ebr. 12. 14.
i 1 Cor. 13. 12.
j 2 Cor. 4. 17.
k Luc. 6. 22.
l 1 Pet. 4. 14.
m Iac. 1. 2. 1 Pet. 4. 13.
n 2 Cron. 36. 16.
o Marc. 9. 50.
p Prov. 4. 18.
q Marc. 4. 21.
r 1 Pet. 2. 12.
s Ioan 15. 8.
t Rom. 3. 31.
u Luc. 16. 17.
v Iac. 2. 10.
x Rom. 9. 31.
y Esod. 20. 13.
z 1 Ioan 3. 15.
a Iac. 2. 20.
b Cap. 8. 4.
c Iov. 42. 8.
d Prov. 25. 8.
e Ps. 32. 6.

nu cumva împotrivitorul să te dea judecătorului şi judecătorul slujitorului, şi vei fi aruncat în închisoare. 26 Adevăr zic ţie, nu vei ieşi de acolo, până când nu vei fi dat cel din urmă ban.

27 Aţi auzit că s'a zis: [f] „nu săvârşi adulter.“ 28 Iar eu zic vouă, că oricine care se [g] uită la femeie spre a o pofti a şi săvârşit adulter cu dânsa în inima lui. 29 [h] Şi dacă ochiul tău cel drept te sminteşte, [i] scoate-l afară şi-l aruncă dela tine; căci mai bine îţi este ca să piară unul din membrele tale şi nu tot corpul tău să fie aruncat în gheenă. 30 Şi dacă mâna ta cea dreaptă te sminteşte taie-o şi aruncă-o dela tine: căci mai bine îţi este ca să piară unul din membrele tale, şi nu tot corpul tău să se ducă în gheenă.

31 S'a zis: [j] „cine va fi lăsat pe femeia sa, să-i dea carte de despărţire.“ 32 Iar eu zic vouă, [k] că oricine care lasă pe femeia sa afară de cuvânt de desfrânare, o face să fie adulteră, şi cine va fi luat pe cea lăsată, se face adulter.

33 Iarăşi aţi auzit [l] că s'a zis celor de demult: [m] „nu jură strâmb, ci [n] dă Domnului jurămintele tale.“ 34 Iar eu zic vouă [o] nu juraţi nici decum; nici pe cer, că este [p] scaun al lui Dumnezeu; 35 Nici pe pământ, că este aşternut al picioarelor lui; nici pe Ierusalim, că este [q] cetate a marelui împărat; 36 Nici pe capul tău nu jură, că nu poţi face un păr alb sau negru. 37 [r] Ci fie cuvântul vostru aşă, aşă; nu, nu; iar mai mult decât acestea este dela cel rău.

38 Aţi auzit că s'a zis: [s] „ochiu pentru ochiu şi dinte pentru dinte.“ 39 Iar eu zic vouă [t] nu staţi împotriva celui rău; ci oricine te loveşte preste falca ta [u] cea dreaptă, întoarce-i şi pe cealaltă; 40 Şi celui care voieşte a se judecă cu tine şi a-ţi luă cămaşa, lasă-i şi vestmântul. 41 Şi oricine [v] îţi va pune angara pentru o milă, du-te cu dânsul două. 42 Celui care cere dela tine dă-i, şi [x] dela cel care voeşte a se împrumută dela tine nu-ţi întoarce faţa.

43 Aţi auzit că s'a zis: [y] „iubeşte pe aproapele tău“ [z] şi urăşte pe vrăşmaşul tău. 44 Iar eu zic vouă, [a] iubiţi pe vrăjmaşii voştri şi rugaţi-vă pentru cei care vă gonesc pe voi, 45 [b] Pentru ca să fiţi fii ai Tatălui vostru cel din ceruri, că [c] el face să răsară soarele său preste răi şi preste buni, şi ploaie preste drepţi şi preste nedrepţi. 46 [d] Căci dacă iubiţi pe cei care vă iubesc pe voi, ce plată aveţi? Nu oare şi vameşii fac aceiaşi? 47 Şi dacă îmbrăţişaţi cu iubire pe fraţii voştri numai, ce faceţi mai mult? Oare nu şi păgânii fac aceiaşi? 48 [e] Drept aceea fiţi voi desăvârşiţi, după cum [f] Tatăl vostru cel ceresc desăvârşit este.

Iisus continuă cuvântarea pe munte. Despre pomană, rugare şi post.

6 Luaţi aminte să nu desfăşuraţi virtutea voastră înaintea oamenilor spre a fi priviţi de dânşii; iar de nu, plată nu aveţi dela Tatăl vostru care este în ceruri. 2 Deci [a] când faci milostenie, nu trâmbiţă înaintea ta, după cum fac făţarnicii în sinagogi şi în strade, ca să fie lăudaţi de oameni; adevăr zic vouă, *ei* îşi iau plata lor. 3 Iar tu când faci milostenie să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta, 4 Ca să fie milostenia ta într'ascuns; şi Tatăl tău care vede într'ascuns [b] îţi va răsplăti ţie.

5 Şi când vă rugaţi, nu fiţi ca făţarnicii; că iubesc să se roage stând în sinagogi şi în unghiurile stradelor, ca să se arate oamenilor. Adevăr zic vouă, *ei* îşi iau plata lor. 6 Iar tu când te rogi, [c] intră în camera ta şi închizând uşa ta roagă-te Tatălui tău cel într'ascuns, şi Tatăl tău care vede într'ascuns; îţi va răsplăti ţie.

7 Rugându-vă [d] nu sporiţi multe ca păgânii; [e] căci li se pare că în vorbirea lor multă vor fi ascultaţi. 8 Deci nu vă asemănaţi lor; căci ştie Tatăl vostru

[f] Exod. 20. 14. Deut. 5. 18.
[g] Iov 31. 1.
[h] Cap. 18. 8. 9. Marc. 9. 43. 45. 47.
[i] Col. 3. 5.
[j] Deut. 24. 1.
[k] 1 Cor. 7. 10. 11.
[l] Cap. 23. 16.
[m] Exod. 20. 7. Levit. 19. 12. Deut. 23. 21.
[n] Deut. 23. 23.
[o] Cap. 23. 16, 18, 22.
[p] Isa. 66. 1.
[q] Ps. 48. 2.
[r] Col. 4. 6. Iac. 5. 12.
[s] Exod. 21. 24. Levit. 24. 20. Deut. 19. 21.
[t] 1 Tes. 5. 15.
[u] Isa. 50. 6. Plângerile lui Ier. 3. 30.
[v] Marc. 15. 21.
[x] Deut. 15. 8. 10.
[y] Lev. 19. 18.
[z] Deut. 23. 6.
[a] Rom. 12. 14. 20.
[b] 1 Pet. 2. 23.
[c] Iov 25. 3.
[d] Luc. 6. 32. 33. 35.
[e] Fac. 17. 1. Deut. 5. 1. Capul 6. Rom 12. 8.
[f] Efes. 5. 1.
[a] Luc. 14. 14.
[b] 2 Reg. 4. 33.
[c] Ecel. 5. 2.
[d] 1 Reg. 18. 26.

de ce aveţi trebuinţă. mai nainte de a cere voi dela dânsul.

9 Deci voi rugaţi-vă astfel: [f] Tatăl nostru care eşti în ceruri, sfinţiască-se numele tău; 10 Vie împărăţia ta, [g] facă-se voia ta, [h] cum în cer şi pe pământ: 11 [i] Pânea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi: 12 Şi [j] ne iartă nouă datoriile noastre, cum şi noi am iertat datorilor noştri; 13 [k] Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci [l] ne scapă de cel rău. [m] *Că a ta este împărăţia şi puterea şi mărirea în veci; amin.* 14 Căci [n] dacă veţi fi iertat oamenilor greşelile lor, vă va iertă şi vouă Tatăl vostru cel ceresc. 15 Iar [o] dacă nu veţi fi iertat oamenilor, nici Tătăl vostru nu va iertă greşelile voastre.

16 [p] Când postiţi nu fiţi ca făţarnicii posomoriţi; căci îşi întunecă feţele ca să se arate oamenilor că postesc. Adevăr zic vouă, *ei* îşi iau plata lor. 17 Iar tu când posteşti [q] unge-ţi capul şi spală-ţi faţa. 18 Ca să nu te arăţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău care este într'ascuns, şi Tatăl tău, care vede într'ascuns, îţi va răsplăti.

Să ne ferim de cele pământeşti.

19 [r] Nu vă adunaţi comori pe pământ, unde molia şi rugina le strică şi unde furii *le* desgroapă şi *le* fură. 20 [s] Ci adunaţi-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, şi unde furii nu *le* desgroapă, nici nu *le* fură. 21 Căci unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta. 22 [t] Luminătorul corpului este ochiul. Dacă ochiul tău este curat, tot corpul tău va fi luminos; 23 Iar dacă ochiul tău este rău, tot corpul tău va fi întunecos. Deci dacă lumina ce *este* în tine, întunerec este, cât de mare *este* întunerecul.

24 [u] Nimeni nu poate slujì la doi domni: căci sau pe unul va urî şi pe celalalt *îl* va iubì, sau de unul se va ţine şi pe celalalt *îl* va dispreţuì; [v] nu puteţi slujì lui Dumnezeu şi lui Mamona.

25 Drept aceea, zic vouă, [x] nu vă îngrijiţi pentru sufletul vostru: ce să mâncaţi *şi ce să beţi*, nici pentru corpul vostru, *cu* ce să vă îmbrăcaţi. Oare sufletul nu este mai mult decât hrana şi corpul decât îmbrăcămintea? 26 [y] Uitaţi-vă la paserile cerului, că nici nu samănă, nici nu seceră, nici nu adună în grânar, şi Tatăl vostru cel ceresc le hrăneşte; oare voi nu sunteţi cu mult mai presus de ele? 27 Şi cine dintre voi, îngrijind, poate adăugà preste vârsta sa un cot? 28 Şi pentru îmbrăcăminte ce îngrijiţi? Uitaţi-vă cu băgare de seamă la crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici nu torc. 29 Şi zic vouă, că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu se îmbrăcà ca unul dintre aceştia. 30 Şi dacă Dumnezeu îmbracă astfel a câmpului iarbă, *care* este astăzi, şi mâne se aruncă în cuptor, oare nu cu mult mai vârtos pe voi, puţin credincioşilor? 31 Deci nu vă îngrijiţi zicând: ce să mâncăm, sau ce să bem, sau cu ce să ne îmbrăcăm. 32 Că toate acestea păgânii *le* caută; căci ştie Tatăl vostru cel ceresc, că aveţi trebuinţă de toate acestea. 33 Căutaţi dar mai întâiu împărăţia şi dreptatea lui, şi toate acestea se vor adăugà vouă. 34 Deci nu vă îngrijiţi pentru mâne; căci ziua de mâne va îngrijì dela sine; destul este zilei răutatea ei.

Sfârşitul cuvântării depe munte. Despre judecarea pripită şi uşuratică.

7 [a] Nu judecaţi ca să nu fiţi judecaţi. 2 Căci cu judecata cu care judecaţi veţi fi judecaţi, [b] şi cu măsura cu care măsuraţi, vi se va măsurà. 3 [c] De ce vezi gunoiul ce este în ochiul fratelui tău, şi nu zăreşti bârna din ochiul tău? 4 Sau cum vei zice fatelui tău: stai să scot gunoiul din ochiul tău, şi iată bârna *este* în ochiul tău. 5 Făţarnice, scoate mai întâiu bârna din ochiul tău, şi atuncia vei vedeà să scoţi gunoiul din ochiul fratelui tău.

---

f Luc. 11. 2, etc. *g* Fapt. 21. 14. *h* Ps. 103. 20,21. *i* Iov. 23. 12. Prov. 30. 8. *j* Cap. 18.21.etc. *k* 1 Cor. 10 13. *l* Ioan 17. 15. *m* 1 Cron. 29. 11. *n* Marc. 11.25,26. *o* Iac. 2. 13. *p* Isa. 58. 5. *q* Rut. 3. 3. *r* Prov. 23. 4. *s* 1 Tim. 6. 19. *t* Luc. 11. 34,36. *u* Luc. 16. 13. *v* Gal. 1. 10. *x* Ps. 55. 22. *y* Iov 38. 41.

Capul 7.
a Rom. 2. 1. *b* Marc. 4. 24. *c* Luc. 6. 41, 42.

6 [d] Nu dați ce este sfânt câinilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre, înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce cu picioarele lor și întorcându-se, să vă sfâșie pe voi.

Despre puterea rugăciunii.

7 [e] Cereți și se va dă vouă, căutați și veți aflà: bateți și se va deschide vouă. 8 Căci [f] oricine care cere ià, și cine caută află, și celui care bate *i*-se va deschide. 9 [g] Sau care este omul dintre voi dela care va cere fiul său pâne, nu cumva îi va dà piatră? 10 Sau dacă va cere pește, nu cumva îi va dà lui șarpe? 11 Deci dacă voi răi [h] fiind știți să dați lucruri bune la copiii voștri, cu atât mai vârtos Tatăl vostru cel din ceruri va dà *cele* bune, celor care cer dela dânsul.

12 Deci toate [i] câte ați voi să vă facă vouă oamenii, așà și voi faceți lor, căci [j] aceasta este legea și profeția.

Despre împlinirea voinții dumnezeești.

13 [k] Întrați prin poarta cea strâmtă, că largă *este* poarta și lată calea care duce la peire, și mulți sunt care întră prin ea. 14 Că strâmtă este poarta și ingustă calea care duce la viață și puțini sunt care o află.

15 [l] Feriți-vă de profeții mincinoși, [m] care vin la voi în îmbrăcăminte de oi, și pe dinlăuntru sunt [n] lupi răpitori. 16 [o] După roadele lor îi veți cunoaște pe dânșii; [p] au doar culeg *oamenii* struguri din spini, sau smochine din ciulini? 17 Astfel [q] orice pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele. 18 Pom bun nu poate face roade rele, nici pom rău nu *poate* face roade bune. 19 [r] Orice pom, ce nu face rod bun, se taie și se aruncă în foc. 20 Drept aceea, după roadele lor, îi veți cunoaște pe dânșii.

21 Nu oricine care îmi zice mie: [s] Doamne, Doamne, va întrà în împărăția cerurilor, ci care face voia Tatălui meu, care este în ceruri. 22 Mulți îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, [t] nu în numele tău am profețit, și în numele tău am scos afară demoni, și în numele tău am făcut multe minuni? 23 Și [u] atuncia voiu mărturisì lor, că nici odată nu v'am cunoscut: [v] „depărtați-vă dela mine, care lucrați fărădelegea."

24 Deci, [x] oricine, care aude aceste cuvinte ale mele și le face, va fi asemenea bărbatului cu minte, care și-a clădit casa lui pe piatră. 25 Și a căzut ploaie și au venit râurile și au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, și n'a căzut: căci erà întemeiată pe piatră. 26 Și oricine, care aude aceste cuvinte ale mele și nu le face, va fi asemenea bărbatului fără minte, care și-a clădit casa lui pe nisip. 27 Și a căzut ploaie și au venit râurile și au suflat vânturile și au izbit în casa aceea, și a căzut, și căderea ei a fost mare.

28 Și fù când sfârși Iisus cuvintele acestea, [y] gloatele rămaseră uimite de învățătura lui; 29 [z] Căci le învățà ca *unul* care are putere, iar nu ca cărturarii lor.

Iisus însănătoșează pe un lepros.

8 Și dându-se el jos depe munte, îi urmară gloate multe. 2 [a] Și iată un lepros apropiindu-se de dânsul i-se închină, zicând: Doamne, dacă voiești poți să mă curățești. 3 Și întinzând mâna, îl atinse, zicându-i: voiesc, fii curățit; și îndată fù curățită lepra lui. 4 Și Iisus îi zice: [b] vezi nu spune nimenui, ci mergi, arată-te preotului și dù darul, pe [c] care l-a rânduit Moise, spre mărturie lor.

Vindecarea slugii sutașului.

5 [d] Și întrând el în Capernaum, s'a apropiat de dânsul un sutaș, rugându-l 6 Și zicând: Doamne, sluga mea zace în casă slăbănog, chinuindu-se cumplit. 7 *Iisus* îi zice: venind eu îl voiu însănătoșì. 8 Și răspunzând sutașul zise: Doamne, [e] nu sunt destoinic, ca să întrì supt acoperișul meu; ci [f] zi numai un cuvânt și se va tămăduì sluga mea.

---

[d] Prov. 9. 7, 8. [e] 1 Ioan 3. 22. [f] Prov. 8. 17. [g] Luc. 11. 11, 12, 13. [h] Fac. 6. 5. [i] Luc. 6. 31. [j] Lev. 19. 18. [k] Luc. 13. 24. [l] Deut. 13. 3. [m] Mic 3. 5. [n] Fapt. 20. 29, 30. [o] Cap. 12. 33. [p] Luc. 6. 43, 44. [q] Ier. 11. 19. [r] Ioan 15. 2, 6. [s] Osea. 8. 2. [t] Num. 24. 4. [u] Cap. 25. 12. [v] Ps. 5. 5. [x] Luc. 6. 47, etc. [y] Luc. 4. 32. [z] Ioan 7. 46. — *Capul 8.* [a] Marc. 1. 40, etc. [b] Cap. 9. 30. [c] Lev. 14. 3, 4, 10. [d] Luc. 7. 1, etc., [e] Luc. 15. 19, 21. [f] Ps. 107. 20.

9 Căci și eu sunt om supt stăpânire, având supt mine ostași, și zic acestuia: du-te, și se duce; și altuia vino, și vine; și slugii mele: fă aceasta, și face. 10 Iar Iisus auzind, se miră și zise celor care îi urmau: adevăr zic vouă, nici în Israel n'am găsit atâta credință. 11 Dar vă zic vouă, că [g] mulți dela răsărit și dela apus vor veni și vor sta la masă cu Abraam și Isaac și Iacob, în împărăția cerurilor; 12 Iar [h] fiii împărăției [i] vor merge în întunerecul cel mai din afară: acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. 13 Și zise Iisus sutașului: du-te, fie ție cum ai crezut, și se tămăduì sluga lui în acel ceas.

Iisus vindecă pe soacra lui Petru și pe alți bolnavi.

14 [j] Și venind Iisus în casa lui Petru văzù pe [k] soacra acestuia zăcând și aprinsă de friguri. 15 Și atinse mâna ei și o lăsară frigurile, și ea se sculă și îi slujià lui.

16 [l] Iar făcându-se seară îi aduseră mulți demonizați și scoase afară duhurile prin cuvânt numai, și tămăduì pe toți care aveau suferințe. 17 Pentru ca să fie împlinit ce s'a zis prin Isaia profetul, care zice: [m] „acesta luă slăbiciunile noastre și boalele *noastre* le purtă.“

Iisus îndeamnă pe doi ucenici.

18 Și văzând Iisus gloate multe împrejurul său porunci a trece dincolo.

19 [n] Și apropiindu-se de el un cărturar îi zise: Învățătorule, îți voiu urmà oriunde vei merge. 20 Dar Iisus îi zice: vulpile au viziuni și paserile cerului locuințe, însă Fiul omului nu are unde să-și plece capul.

21 [o] Iar un altul dintre ucenici *săi* îi zise: Doamne, [p] dă-mi voie să mă duc mai întâiu și să îngrop pe tatăl meu. 22 Dar Iisus îi zice: urmează-mi, și lasă morții să îngroape pe morții lor.

Iisus potolește furtuna pe mare.

23 Și întrând el în vas, îi urmară ucenicii lui. 24 [q] Și iată furtună strașnică se făcù pe mare, încât vasul se acoperià de valuri; iar el dormià. 25 Și apropiindu-se de dânsul *ucenicii* îl deșteptară zicând: Doamne, scapă-ne, pierim! 26 Iar el le zise: ce sunteți fricoși, puțin credincioșilor? Atuncia sculându-se certă vânturile și marea și se făcù liniște mare. 27 Iar oamenii se mirară zicând: ce fel este *omul* acesta, pentru că și vânturile și marea îl ascultă?

Iisus vindecă pe doi îndrăciți.

28 Și trecând el dincolo în ținutul Gadarenilor, îl întâmpinară doi demonizați, ieșind din *gropi* de morminte, foarte înfuriați, încât cineva nu puteà trece pe aceea cale. 29 Și iată strigară zicând, ce avem noi cu tine Fiule al lui Dumnezeu? Ai venit aici mai nainte de timp ca să ne chinuești? 30 Și erà departe de dânșii păscând o turmă de porci mulți. 31 Iar demonii îl rugau zicând: dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci. 32 Și el le zise: mergeți. Iar ei ieșind se duseră în turma de porci; și iată toată turma se repezì depe râpă în mare, și murì în apă. 33 Iar păzitorii fugiră, și ducându-se în oraș spuseră tot, și cele ale celor demonizați. 34 Și iată tot orașul ieșì spre întâmpinarea lui Iisus, și văzându-l îl rugară ca să treacă din ținutul lor.

Iisus însănătoșază la Capernaum pe un slăbănog.

9 Și întrând în vas, trecù dincoace [a] și venì în orașul său.

2 [b] Și iată îi aduseră pe un slăbănog zăcând pe pat, [c] Și văzând Iisus credința lor zise slăbănogului: îndrăznește, fiule, iertate-ți sunt păcatele. 3 Și iată unii dintre cărturari ziseră întru sine: acesta defaimă. 4 Dar Iisus [d] știind cugetele lor zise: pentru ce cugetați rele în inimile voastre? 5 Căci ce este mai lesne, a zice: iertate îți sunt păcatele, sau a zice: scoală-te și umblă? 6 Dar ca să știți că putere are Fiul omului pe pământ a iertà păcatele, atuncia zise slăbănogului: sculându-te ridică patul tău

---

g Fac. 12. 3. Efes. 3. 6. | *h* Cap. 21. 43. *i* Cap. 13. 42. | *j* Marc. 1. 29-31. *k* 1 Cor. 9. 5. | *l* Marc 4. 32, etc. *m* Isa. 53. 4. | *n* Luc. 9. 57, 58. *o* Luc. 9. 59, 60. | *p* 1 Reg. 19. 20 *q* Marc 4. 37, etc. | *Capul 9.* *a* Cap. 4. 13. | *b* Marc. 2. 3. *c* Cap. 8. 10. *d* Ps. 139. 2.

și mergi la casa ta. 7 Și sculându-se se duse la casa lui. 8 Iar gloatele văzând se temură și mărira pe Dumnezeu, care dă oamenilor putere ca aceasta.

Mateiu și ucenicii lui Ioan Botezătorul.

9 [c]Și trecând de acolo Iisus, văzù pe un om șezând la vamă. Mateiu numele lui, și îi zise: urmează-mi. Și sculându-se îi urmă:

10 [f]Și fù când ședeà el la masă în casă, iată mulți vameși și păcătoși venind, șezură la masă împreună cu Iisus și cu ucenicii lui. 11 Și fariseii văzând, ziceau ucenicilor lui: pentru ce învățătorul vostru mănâncă cu [g]vameșii și [h]păcătoșii? 12 Iar el auzind zise: n'au trebuință de doctor cei tari, ci care sufer. 13 Ducându-vă dar, învățați ce este: [i]„milă voesc, iar nu jertfă.“ Căci n'am venit să chem pe drepți, [j]ci pe păcătoși.

14 Atuncia vin la dânsul ucenicii lui Ioan zicând: [k]pentru ce noi și fariseii postim, iar ucenicii tăi nu postesc? 15 Și le zise Iisus: nu cumva pot [l]prietinii mirelui să se întristeze pe cât timp este mirele cu ei? Vor veni zile, când mirele va fi luat dela dânșii, și [m]atuncia vor posti. 16 Nimeni nu pune bucată de petec nou la vestmânt vechiu, căci *aceea ce este pus* ca umplutura lui rupe din vestmânt, și o ruptură mai rea se face. 17 Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; iar dacă *pun* se sparg burdufurile, și vinul se varsă și burdufurile se nimicesc: ci pun vin nou în burdufuri nouă, și amândouă se păstrează împreună.

Fiica lui Iair și femeia sângerândă.

18 [n]Acestea vorbind el lor, iată un mai mare venind la dânsul i-se închină, zicând: fiica mea murì acum; dar, venind, pune mâna ta preste dânsa, și va fi vie. 19 Și sculându-se Iisus îi urmă *și-i urmară* și ucenicii lui.

20 [o]Și iată, o femeie cu scurgere de sânge, de doisprezece ani, apropiindu-se dinapoi atinse ciucurele vestmântului său; 21 Căci ziceà în sine: numai de voiu atinge vestmântul lui, voiu fi scăpată. 22 Iar Iisus întorcându-se și văzându-o zise: îndrăznește fiică; [p]credința ta te-a scăpat. Și fù tămăduită femeia din ceasul acela.

23 [q]Și venind Iisus la casa mai marelui și văzând pe cântătorii din [r]fluer și gloata făcând sgomot, zise: 24 Depărtați-vă, căci n'a [s]murit fata, ci doarme. Iar ei râdeau de dânsul. 25 Și când gloata fù dată afară, întrând apucă mâna ei, și se sculă fata. 26 Și se duse vestea aceasta, preste tot pământul acela.

Doi orbi și mutul.

27 Și trecând Iisus de acolo, îi urmară doi orbi strigând și zicând: miluește-ne, [t]Fiul lui David. 28 Iar el întrând în casă, se apropiară orbii de dânsul, și Iisus le zise: credeți că pot face aceasta? *Dânșii* îi zic: așà, Doamne. 29 Atuncia atinse ochii lor, zicând: după credința voastră fie vouă. 30 Și se deschiseră ochii lor. Și îi certă Iisus zicând: [u]vedeți, nimeni să nu știe. 31 [v]Iar ei ieșind răspândiră vestea despre dânsul, în tot pământul acela. 32 [x]Și plecând ei afară, iată îi aduseră un om mut, având demon. 33 Și demonul fiind scos afară, mutul vorbì. Și se mirară gloatele zicând: niciodată nu s'a arătat așà în Israel. 34 Iar fariseii ziceau: [y]prin mai marele demonilor scoate afară pe demoni.

Iisus propovăduind și vindecând, zice că sunt puțini lucrători.

35 [z]Și străbătea Iisus toate orașele și satele, [a]învățând în sinagogile lor și predicând evangelia împărăției și vindecând orice boală și orice slăbiciune. 36 [b]Iar văzând gloatele, i-se făcù milă de dânsele, că erau leșinate și părăsite, [c]ca oi, neavând păstor. 37 Atuncia zice ucenicilor săi: [d]secerișul este mult, iar lucrători puțini: 38 Rugați-vă [e]deci de domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

---

c Marc. 2. 14.
f Marc. 2. 15, etc.
g Cap. 11. 19.
h Gal. 2. 15.
i Osea. 6. 6.
j 1 Tim. 1. 15.
k Marc. 2. 18, etc.
l Ioan 3. 29.
m Fapt. 13. 2. 3.
n Marc. 5. 22, etc.
o Marc. 5. 25
p Luc. 7. 50.
q Marc. 5. 38.
r 2 Cron. 35. 25.
s Fapt. 20. 10.
t Cap. 15. 22.
u Cap. 8. 4.
v Marc. 7. 36.
x Cap. 12. 22.
y Cap 12. 24.
z Marc. 6. 6.
a Cap. 4. 23.
b Marc. 6. 34.
c Num. 27. 17.
d Luc. 10. 2.
e 2 Tes. 3. 1.

Trimiterea celor doisprezece apostoli: îi împuternicește și povățuește.

10 Și [a] chemând la sine pe cei doisprezece ucenici ai săi, le dete putere preste duhurile necurate, ca să le deà afară și să tămăduiască orice boală și orice slăbiciune.

2 Iar numele celor doisprezece apostoli sunt acestea: cel dintâiu Simon, [b] numit Petru, și Andreiu fratele lui, Iacob al lui Zebedeu și Ioan fratele lui, 3 Filip și Bartolomeu, Toma și Mateiu vameșul, Iacob al lui Alfeu și Lebeu, numit Tadeu, 4 [c] Simon Cananeul și Iuda [d] Iscariotul, care l-a și dat prins.

5 Pe acești doisprezece îi trimise Iisus, poruncindu-le lor, zicând: [e] în cale de păgâni nu mergeți și în oraș de [f] Samaritani nu intrați, 6 [g] Mergeți mai vârtos către [h] oile cele pierdute de casa lui Israel. 7 [i] Iar mergând, predicați, zicând, că s'a apropiat [j] împărăția cerurilor. 8 Pe neputincioși tămăduiți, pe morți înviați, pe leproși curățiți, pe demoni dați afară; [k] în dar ați luat, în dar dați. 9 [l] Nu câștigați aur, nici argint, nici [m] aramă la încingătorile voastre, 10 Nici traistă în cale, nici două vestminte, nici încălțăminte, nici toiag; [n] căci vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11 [o] În orice oraș sau sat veți fi intrat, cercetați cine este într'însul vrednic; și acolo rămâneți până când veți fi ieșit. 12 Iar intrând în aceea casă, urați ei bine. 13 [p] Și dacă este casa aceea vrednică, vie urarea voastră preste dânsa; [q] iar dacă nu este vrednică, urarea voastră întoarcă-se spre voi. 14 [r] Și cine nu va fi primit pe voi, nici nu va fi ascultat cuvintele voastre, ieșind din casa aceea sau din orașul acela, [s] scuturați praful depe picioarele voastre. 15 Adevăr zic vouă, [t] mai ușor va fi pământului Sodomei și Gomorei, în zi de judecată, decât orașului aceluia. 16 [u] Iată eu vă trimit ca oi, în mijlocul lupilor; [v] fiți dar înțelepți ca șerpii și [x] fără răutate ca porumbeii. 17 Feriți-vă de oameni; căci [y] vă vor dà în sinedrii, și în sinagogile lor [z] vă voi biciui; 18 Și [a] înaintea stăpânitorilor și împăraților veți fi duși pentru mine, spre mărturie lor și păgânilor. 19 [b] Iar când vă vor dà pe voi, nu îngrijiți cum sau ce să vorbiți; căci [c] vi se va dà vouă în ceasul acela ce să vorbiți; 20 [d] Căci nu sunteți voi care vorbiți, ci Duhul Tatălui vostru este care vorbește în voi. 21 [e] Și va dà frate pe frate la moarte și tată pe copil, și se vor sculà copiii asupra părinților și îi vor omorî pe ei. 22 Și [f] veți fi urîți de toți pentru numele meu; [g] dar care rabdă până în sfârșit, acesta se va mântui. 23 [h] Și când vă gonesc pe voi din acest oraș, fugiți în celalalt, căci adevăr zic vouă, nu veți fi sfârșit orașele lui Israel [i] până ce va fi venit Fiul omului.

24 [j] Nu este ucenic mai pe sus de învățătorul, nici slugă mai pe sus decât stăpânul său. 25 Destul este ucenicului să fie ca învățătorul său, și sluga ca stăpânul său. Dacă [k] pe stăpânul casei îl numiră Beelzebul, cu atât mai vârtos pe casnicii lui. 26 Deci nu vă temeți de dânșii; [l] căci nimic nu este acoperit, care să nu fie descoperit, și ascuns, care să nu fie cunoscut. 27 Aceea ce eu vă zic vouă la întunerec, spuneți la lumină; și ceea ce auziți la ureche, vestiți depe case.

28 [m] Și nu vă temeți de cei care ucid corpul, sufletul nu-l pot ucide; temeți-vă mai vârtos de acela care poate să piarză în gheenă și sufletul și corpul. 29 Au doară nu se vând două vrăbii, pentru un ban? Și *nici* una din ele nu va cădeà pe pământ, fără *știrea* Tatălui vostru. 30 [n] Chiar și perii capului vostru sunt toți numărați. 31 Drept aceea, nu vă temeți; voi sunteți mai pe sus de multe vrăbii. 32 [o] Deci oricine

Capul 10.
a Marc. 3.13,14.
b Ioan 1. 42.
c Luc. 6. 15.
d Ioan 13. 26.
e Cap. 4. 15.
f 2 Reg. 17. 64.
g Cap. 15. 24.
h Isa. 53. 6.
i Luc. 9. 2.
j Cap. 3. 2.
k Fapt. 8. 18,20.
l 1 Sam. 9. 7
m Marc. 6. 8.
n 1 Tim. 5. 15.
o Luc. 10. 8.
p Luc. 10. 5.
q Ps. 35. 13.
r Marc. 6. 11.
s Neem. 5 13.
t Cap. 11 22,24.
u Luc. 10. 3.
v Rom 16. 19.
x 1 Cor. 14. 20.
y Cap. 24. 9.
z Fapt. 5. 40.
a 2 Tim. 4. 16.
b Marc.14.11-13.
c Esod. 4. 12.
d 2 Sam. 23. 2.
e Mic. 7. 6.
f Luc. 21. 17.
g Dan. 12 12,13.
h Cap. 2. 13.
i Cap. 16. 28.
j Luc. 6. 40.
k Cap. 12. 24.
l Marc. 4. 22.
m Isa. 8. 12. 13.
n 1 Sam. 14. 45.
o Luc. 12. 8.

care va mărturisi pentru mine înaintea oamenilor, [p] voiu mărturisi și eu pentru el înaintea Tatălui meu, care este în ceruri: 33 [q] Și oricine mă va fi tăgăduit pe mine înaintea oamenilor, îl voiu tăgădui și eu pe dânsul, înaintea Tatălui meu, care este în ceruri.

34 [r] Nu socotiți că am venit să pun pace pe pământ; nu am venit să pun pace, ci spadă. 35 Căci am venit să învrăjbesc pe om [s] cu tatăl său și pe fată cu muma sa și pe noră cu soacra ei. 36 Și [t] vrăjmași ai omului *sunt* casnicii lui. 37 [u] Cine iubește pe tată sau pe mumă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine; și cine iubește pe fiu, sau pe fiică mai mult, decât pe mine, nu este vrednic de mine. 38 [v] Și oricine nu ià crucea sa și nu-mi urmează mie, nu este vrednic de mine. 39 [x] Cine va fi aflat sufletul său, îl va pierde, și cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, *acela* îl va aflà.

40 [y] Cine *vă* primește pe voi, pe mine *mă* primește, și cine *mă* primește pe mine, primește pe care m'a trimis pe mine. 41 [z] Cine primește profet în nume de profet, plată de profet va luà, și cine primește pe drept în nume de drept, plată de drept va luà. 42 Și cine va fi adăpat în nume de ucenic, pe unul dintre acești mici, numai cu un pahar de *apă* rece, adevăr zic vouă, nu va pierde plata sa.

Ioan trimite pe ucenicii săi la Hristos. Hristos mărturisește pentru Ioan, și aseamănă pe Iudei cu copiii, care stau în târguri.

11 Și a fost când sfârși Iisus, dând învățături celor doisprezece ucenici ai săi, trecù de acolo ca să învețe și să predice în orașele lor.

2 [a] Iar Ioan auzind [b] în închisoare de faptele lui Hristos, trimițând îl întrebă, prin ucenicii săi: 3 Tu ești [c] care vine, sau pe altul să așteptăm? 4 Și răspunzând Iisus, le zise: mergând spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți: 5 [d] Orbii văd și șchiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții se scoală și [e] săracilor se binevestește: 6 Și fericit este cine nu [f] se va fi smintit în mine.

7 [g] Iar plecând aceștia, începù Iisus să vorbească gloatelor despre Ioan: ce ați ieșit în pustie să vedeți? O [h] trestie clătinându-se de vânt? 8 Dar ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat în vestminte moi? Iată cei care poartă *vestminte* moi, sunt în casele împăraților. 9 Dar ce ați ieșit? Să vedeți un profet? Adevăr zic vouă, [i] și mai mult decât un profet. 10 Acesta este despre care s'a scris: [j] „iată eu trimit înaintea feții tale pe îngerul meù, care va gătì calea ta înaintea ta.“ 11 Adevăr zic vouă, nu s'a ridicat dintre cei născuți de femei *vreunul* mai mare decât Ioan Botezătorul: și cine este mai mic în împărăția cerurilor, este mai mare decât dânsul. 12 [k] Din zilele lui Ioan Botezătorul și până acum împărăția cerurilor se ià prin stăruință, și cei care întrebuințează stăruința, pun mâna pe ea. 13 [l] Căci toți profeții și legea, până la Ioan profetizară. 14 Și dacă voiți să primiți, el este [m] Ilie care are să fie. 15 [n] Cine are urechi, să audă.

16 [o] Dar cu cine voiu asemănà neamul acesta? Este asemenea unor copii, care stând în târguri, strigă către ceilalți *copii*. 17 *Și zic*: v'am cântat din fluer și n'ați jucat: v'am cântat de jale și nu v'ați întristat. 18 Pentru că Ioan venì nici mâncând, nici bând, și *ei* zic: are demon. 19 Venì Fiul omului mâncând și bând, și ei zic: iată un om mâncător și băutor de vin, [p] prietin al vameșilor și păcătoșilor. [q] Și s'a cunoscut de dreaptă înțelepciunea din lucrurile ei.

Mustră orașele ce nu se pocăesc.

20 [r] Atuncia începù a mustrà orașele în care se făcuseră cele mai multe minuni ale lui, pentru că nu s'au pocăit. 21 Vai ție Chorazin, vai ție Betsaida, că dacă în Tir și Sidon s'ar fi făcut mi-

---

[p] Apoc. 3. 5. [q] Marc. 8. 38. [r] Luc. 12. 49, 51—53. [s] Mic. 7. 6. [t] Ps. 41. 9. [u] Luc. 14. 26. [v] Cap. 16. 24. [x] Ioan 12. 25. [y] Gal. 4. 14. [z] 1 Reg. 17. 10. —

Capul 11.

[a] Luc. 7. 18, 19, etc. [b] Cap. 14. 3. [c] Fac. 49. 10. [d] Isa. 29. 18. [e] Ps. 22. 26. [f] Isa. 8. 14, 15. [g] Luc. 7. 24. [h] Efes. 4. 14 [i] Cap. 14. 5. [j] Mal. 3. 1. [k] Luc. 16. 16. [l] Mal. 4. 6. [m] Mal. 4. 5. [n] Cap. 13. 9. [o] Luc. 7. 31. [p] Cap. 9. 10. Luc. 7. 35. [r] Luc. 10. 13, etc.

nunile ce au fost făcute în voi, de mult [s]în sac și cenușă s'ar fi pocăit. 22 Dar zic vouă, Tirului și Sidonului [t]va fi mai ușor, în zi de judecată, decât vouă. 23 Și tu Capernaum, [u]nu fuși ridicat până la cer? Până la iad vei fi pogorît; că dacă s'ar fi făcut în Sodoma minunile ce s'au făcut în tine, ar fi rămas până astăzi. 24 Dar zic vouă, [v]că pământului Sodomei va fi mai ușor, în zi de judecată, decât ție.

Preamărirea Tatălui.

25 [x]În acel timp, răspunzând Iisus, zise: te laud, Tată, Doamne al cerului și al pământului, că [y]ai ascuns acestea de înțelepți și pricepuți, [z]și le-ai descoperit celor neștiutori. 26 Așà, Tată, că așà a fost bunăvoință înaintea ta. 27 [a]Orice îmi este dat mie de către Tatăl meu, [b]și nimeni nu cunoaște bine pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-l cunoaște bine cineva, decât numai Fiul, și *acela* căruia ar voi Fiul să-i descopere.

Învită la sine pe amărâții.

28 Veniți cu mine toți cei osteniți și împovărați, și eu vă voi odihni pe voi. 29 Luați jugul meu asupra voastră [c]și învățați dela mine, că blând sunt și [d]smerit cu inima, [e]și veți aflà odihna sufletelor voastre. 30 [f]Căci jugul meu este bun și povara mea ușoară.

Ucenicii smulg spice sâmbăta.
Iisus vindecă pe omul cu mâna uscată.

12 Într'acel timp, [a]merse Iisus sâmbăta prin sămănături; și ucenicii săi flămânziră și începură să smulgă spice și să mănânce. 2 Iar fariseii văzând, ziseră lui: iată ucenicii tăi fac ce nu se cade a face sâmbăta. 3 Iar el zise lor: au n'ați cetit [b]ce făcù David, când flămânzì și cei care erau cu dânsul? 4 Cum intră în casa lui Dumnezeu și mâncă [c]pânile punerii înainte, ceea ce nu se cădea lui să mănânce, nici celor care erau cu dânsul, [d]fără numai preoților? 5 Sau n'ați citit în [e]lege, că preoții spurcă sâmbăta în templu, și sunt fără vină? 6 Dar zic vouă, că aici este [f]*ceva* mai mare decât templul. 7 Și dacă ați fi știut ce însemnează: [g]„milă voesc, iar nu jertfă,“ n'ați fi osândit pe cei fără vină. 8 Căci Domn al sâmbetei este Fiul omului.

9 [h]Și trecând de acolo, venì în sinagoga lor. 10 Și iată un om având mâna uscată; și-l întrebară pe dânsul zicând: [i]oare cade-se a tămăduì sâmbăta? Pentru ca să-l învinuiască pe dânsul. 11 Iar el le zise: care om va fi între voi care va aveà o oaie, și [j]dacă aceasta va cădeà sâmbăta în groapă, au nu o va apucà și o va ridicà? 12 Cât de mult deci se deosebește un om de oaie! Deaceea se cade a face bine sâmbăta. 13 Atuncia zice omului: întinde mâna ta; și el o întinse și se făcù sănătoasă ca cealaltă.

14 Iar [k]fariseii ieșind, se sfătuiră împotriva lui cum să-l piarză. 15 Dar Iisus cunoscând, [l]se depărtă deacolo: [m]și ii urmară mulți, și-i tămăduì pe toți. 16 Și-i [n]certă ca să nu-l deà pe față, 17 Ca să se împlinească, ce s'a zis prin Isaia profetul, care zice: 18 [o]„Iată Fiul meu pe care l-am ales, iubitul meu [p]întru care a binevoit sufletul meu; pune-voiu duhul meu preste dânsul și judecată păgânilor va vesti.“ 19 „Nu se va certà, nici va strigà, nici va auzì cineva în drumuri glasul lui. 20 Trestie sdrobittă nu va frânge, și feștilă ce face fum nu va stinge, până ce va fi pornit judecata spre biruință. 21 Și în numele lui vor nădăjduì neamurile păgâne.“

Iisus vindecă pe un îndrăcit, dojenește blestemarea fariseilor, și refuză a face minuni.

22 [q]Atuncia i-se aduse un demonizat orb și mut; și-l tămăduì, încât mutul grăià și vedeà. 23 Și se mirau toate gloatele și ziceau: nu cumva acesta este Fiul lui David? 24 [r]Iar fariseii auzind.

---

[x] Ioan 3. 7, 8.
[t] Cap. 10. 15.
[u] Isa. 14. 13.
[v] Cap. 10. 15.
[x] Luc. 10. 21.
[y] Ps. 8. 2.
[z] Cap. 16. 17.
[a] 1 Cor. 15. 27.
[b] Ioan 1. 18.
[c] Ioan 13. 15.
[d] Zech. 9. 9.
[e] Ier. 6. 16.
[f] 1 Ioan 5. 3.

Capul 12.

[a] Deut. 23. 25. Marc. 2. 23. Luc. 6. 1.
[b] 1 Sam. 21. 6.
[c] Esod. 25. 30.
[d] Esod. 29 32,33.
[e] Num 28. 9.
[f] 2 Cron. 6. 18.
[g] Osea 6. 6.
[h] Marc. 3. 1.
[i] Luc. 13. 14
[j] Esod. 23. 4, 5.
[k] Cap. 27. 1.
[l] Cap. 10. 23.
[m] Cap. 19. 2.
[n] Cap. 9. 30.
[o] Isa. 42. 1.
[p] Cap. 3. 17.
[q] Cap. 9. 32.
[r] Luc. 11. 15.

ziceau: acesta nu scoate afară demonii, decât prin Beelzebul, ca stăpân preste demoni.

25 Dar [s] cunoscând gândurile lor le zise: orice împărăție desbinându-se în sine, este pustiită, și orice oraș sau casă desbinându-se în sine, nu va stà. 26 Și dacă satan scoate afară pe satan, s'a desbinat în sine; deci cum va stà împărăția lui? 27 Și dacă eu scot afară prin Beelzebul pe demoni, fiii voștri prin cine-i scot afară? Deaceea ei vor fi judecătorii voștri. 28 Iar dacă eu, prin duh dumnezeesc, scot afară pe demoni, a ajuns deci la voi [t] împărăția lui Dumnezeu. 29 [u] Sau cum poate cineva să între în casa celui tare și să-i răpească sculele, dacă nu va fi legat mai întâiu pe cel tare, și atuncia îi va prădà casa? 30 Cine nu este cu mine, împotriva mea este, și cine nu strânge cu mine, risipește.

31 Deaceea zic [v] vouă, orice păcat și defăimare vor fi iertate oamenilor, [x] dar defăimarea duhului nu va fi iertată. 32 Și oricine [y] va fi zis cuvânt împotriva Fiului omului, [z] iertat va fi lui; dar oricine va fi zis împotriva duhului sfânt, nu va fi iertat lui nici în veacul acesta, nici în cel viitor.

33 Sau spuneți că pomul este bun, și [a] rodul lui bun; sau spuneți că pomul este rău și rodul lui rău, căci din rod se cunoaște pomul. 34 [b] Pui de viperă, cum puteți vorbì cele bune, fiind voi răi? [c] Căci din prisosul inimei vorbește gura. 35 Omul bun, din comoară bună, scoate afară cele bune; și omul rău, din din comoară rea, scoate afară cele rele. 36 Și zic vouă, că orice cuvânt nefolositor, pe care-l vor zice oamenii, vor dà despre dânsul socoteală în zi de judecată. 37 Căci din cuvintele tale vei fi îndreptățit și din cuvintele tale vei fi osândit.

38 [d] Atuncia îi răspunseră unii dintre cărturari și farisei, zicând: Învățătorule, voim dela tine să vedem un semn. 39 Iar el răspunzând, le zise: un neam rău și [e] desfrânat cere semn, și semn nu se va dà lui, decât semnul lui Iona profetul. 40 [f] Căci după cum Iona fù în pântecele chitului trei zile și trei nopți, astfel va fi Fiul omului în inima pământului trei zile și trei nopți. 41 [g] Bărbații din Ninevi se vor sculà la judecată cu neamul acesta [h] și îl vor osândì; [i] că ei s'au pocăit la predica lui Iona, și iată mai mult decât Iona *este* aci. 42 [j] O împărăteasă dela mează-zi se va ridicà la judecată cu neamul acesta și-l va osândì, că venì dela marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată mai mult decât Solomon *este* aci.

43 [k] Iar când duhul necurat va fi ieșit din om, [l] umblă prin locuri fără apă căutând odihnă, și nu găsește. 44 Atuncia zice: mă voiu întoarce la casa mea de unde am ieșit, și venind o află deșertată, măturată și gătită. 45 Atuncia se duce și ià cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el, și întrând locuesc aci; [m] și se fac cele depe urmă ale omului aceluia mai rele, decât cele dintâiu. Așà se va întâmplà și acestui neam rău.

Iisus arată cine e adevărata sa rudă.

46 Încă vorbind el gloatelor, [n] iată muma și [o] frații lui steteau afară, căutând să-i vorbească. 47 Și zise lui oarecine; iată muma ta și frații tăi stau afară, căutând să-ți vorbească. 48 Iar el răspunzând zise celui *care-i* spuneà: cine este muma mea, și cine sunt frații mei? 49 Și întinzând mâna sa spre ucenicii săi zise: iată muma mea și frații mei: 50 Căci [p] oricine va fi făcut voia Tatălui meu, care este în ceruri, acela îmi este frate și soră și mumă.

Pilde cu sămănătorul, aluatul, grăuntele de mușlar și altele patru.

13 În aceea zi ieșind Iisus din casă, [a] ședeà lângă mare. 2 [b] Și se adunară la dânsul gloate multe încât el în-

[s] Apoc. 2. 23. [t] Dan. 2. 44. [u] Isa. 49. 24. [v] Marc. 3. 28. [x] Fapt. 7. 51. [y] Cap. 11. 19. [z] 1 Tim. 1. 13. [a] Cap. 7. 17. [b] Cap. 3. 7. [c] Luc. 6. 45. [d] 1 Cor. 1. 22. [e] Isa. 57. 3. [f] Iona 1. 17. [g] Luc. 11. 32. [h] Ier. 3. 11. [i] Iona 3. 5. [j] 1 Reg. 10. 1. [k] Luc. 11. 24. [l] Iov 1. 7. [m] Ebr. 6. 4. [n] Marc. 3. 31. [o] Fapt. 1. 14. [p] Ioan 15. 14. *Capul 13.* [a] Marc. 4. 1. [b] Luc. 8. 4.

tră în [c] vas ca să şază, şi toată gloata steteà pe ţărm.

3 Şi le cuvântă lor multe în pilde, zicând:

[d] Iată ieşì sămănătorul să semene. 4 Şi sămănând el, unele *seminţe* căzură lângă cale, şi venind paserile le mâncară. 5 Iar altele căzură pe loc pietros, unde nu aveau pământ mult, şi îndată răsăriră, pentru că nu aveau pământ adânc. 6 Răsărind însă soarele fură arse de arşiţă, şi pentru că nu aveau rădăcină se uscară. 7 Iar altele căzură preste spini, şi crescură spinii şi le înăbuşiră. 8 Altele căzură preste pământul cel bun şi deteră rod, una o [e] sută, alta şaizeci, alta treizeci. 9 [f] Cine are urechi să audă.

10 Şi apropiindu-se ucenicii ii ziseră: pentru ce le vorbeşti în pilde? 11 Iar el răspunzând le zise: pentru că [g] vouă vi s'a dat să cunoaşteţi tainele împărăţiei cerurilor, dar acelora nu li s'a dat. 12 [h] Căci cine are, i-se va dà şi va aveà de prisos; iar cine nu are, şi ce are se va luà dela dânsul. 13 Deaceea le vorbesc în pilde, căci *gloatele* văzând, nu văd şi auzind, nu aud, nici nu pricep. 14 Şi se împlineşte [i] cu dânsele profeţia lui Isaia ceea ce zice: „cu auzul veţi auzì, dar nu veţi înţelege, şi văzând veţi vedeà, dar nu veţi cunoaşte. 15 Căci s'a îngrăşat inima acestui popor, şi cu urechile [j] a auzit greu, şi a închis ochii lui, ca nu cumva să vază cu ochii şi să audă cu urechile şi să înţeleagă cu inima şi să se întoarcă ca să-i vindec pe ei.“ 16 [k] Fericiţi *sunt* ochii voştri că văd, şi urechile voastre că aud. 17 Căci adevăr zic vouă, că [l] mulţi profeţi şi drepţi au dorit să vază ce vedeţi, şi n'au văzut, şi să audă ce auziţi, şi n'au auzit.

18 Deci voi, [m] ascultaţi pilda sămănătorului. 19 Oricine aude cuvântul [n] împărăţiei şi nu înţelege, vine vicleanul şi răpeşte ce este sămânat în inima lui: acesta este *la care* s'a sămânat lângă cale. 20 Iar ce s'a sămânat pe loc pietros, acesta este care aude cuvântul şi îndată [o] cu bucurie îl primeşte; 21 Dar nu are rădăcină în sine, ci este până la un timp, şi întâmplându-se strâmtorare sau gonire pentru cuvânt, îndată [p] se sminteşte. 22 [q] Iar ce s'a sămânat [r] în spini, acesta este care aude cuvântul, dar grija lumii şi înşelăciunea bogăţii înăbuşeşte cuvântul, şi se face neroditor. 23 Iar ce s'a sămânat pe pământul bun, acesta este care aude cuvântul şi înţelege, care rodeşte şi face unul o sută, altul şaizeci, altul treizeci.

24 Altă pildă le puse lor înainte, zicând: se aseamănă împărăţia cerurilor omului, care samănă sămânţă bună în ţarina sa. 25 Dar durmind oamenii, veni vrăjmaşul lui şi semănă neghină între grâu şi se duse. 26 Iar când crescù verdeaţa şi făcù rod, atuncia se arătă şi neghina. 27 Şi venind slugile stăpânului casii îi ziseră: Doamne, oare nu ai sămânat sămânţă bună în ţarina ta? De unde este dar neghina? 28 Iar el le zise: un om vrăjmaş a făcut aceasta. Şi dânşii îi zic: voeşti dar să ne ducem s'o alegem? 29 Iar el zice: nu, ca nu cumva alegând neghina, să smulgeţi împreună cu dânsa şi grâul. 30 Lăsaţi să crească amândouă împreună, până la seceriş, şi în timpul secerişului voi zice secerătorilor: alegeţi mai întâiu neghina şi legaţi-o snopi ca să fie arsă, iar [s] grâul strângeţi-l în grânarul meu.

31 O altă pildă le puse înainte zicând: [t] împărăţia cerurilor este asemenea unui grăunte de muştar, pe care luându-l un om, îl sămână în ţarina sa: 32 Este mai mic decât toate semintele, dar când a crescut este mai mare decât legumele şi se face pom, încât vin paserile cerului şi stau în ramurile lui.

33 [u] O altă pildă le vorbì: împărăţia cerurilor este asemenea unui aluat, pe care luându-l o femeie l-a ascuns în

---

c Luc. 5. 3.
d Luc. 8. 5.
e Fac. 26. 12.
f Cap. 11. 15.
g 1 Ioan 2. 27.
h Cap. 25. 29.
i Isa. 6. 9.
j Ebr. 5. 11.
k Cap 16 17.
l Ebr. 11. 13.
m Marc 4. 14.
n Cap. 4. 23.
o Isa. 58. 2.
p Cap. 11. 6.
q 1 Tim. 6. 9.
r Ier. 4. 3.
s Cap. 3. 12.
t Isa. 2. 2, 3.
u Luc. 13. 20. etc.

trei măsuri de făină până ce s'a dospit tot.

34 [v]Toate acestea le vorbì Iisus în pilde gloatelor, şi fără pildă nu le vorbià nimic. 35 Ca să se împlinească ce s'a zis prin profetul care zice: [x]„deschide-voiu gura mea în pilde, spune-voiu [y]tare cele ascunse dela întemeierea lumii.“

36 Atuncia lăsând gloatele se duse în casa sa; şi se apropiară de dânsul ucenicii lui zicând: deslueşte-ne nouă pilda cu neghina ţarinei. 37 Iar el răspunzând zise: cel care samănă sămânţa cea bună este Fiul omului, 38 [z]Iar ţarina este lumea; sămânţa cea bună, aceştia sunt fiii împărăţiei, iar neghina sunt [a]fiii celui rău, 39 Vrăjmaşul care a sămânat-o este diavolul; iar [b]secerişul este sfârşitul lumii, şi secerătorii sunt îngerii. 40 Deci după cum se alege neghina şi se arde în foc, astfel va fi la sfârşitul lumii. 41 Va trimite Fiul omului pe îngerii săi [c]şi vor culege din împărăţia lui toate smintelele şi pe cei care fac fărădelegea. 42 [d]Şi-i vor aruncà pe ei în flacăra focului; [e]acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. 43 [f]Atuncia dreptii vor străluci ca soarele în împărăţia Tatălui lor. [g]Cine are urechi, să audă.

44 Împărăţia cerurilor este asemenea unei comori ascunse în ţarină, pe care găsindu-o un om a ascuns-o, şi de bucurie *pentru* ea se duce şi [h]vinde toate câte le are şi [i]cumpără ţarina aceea.

45 Împărăţia cerurilor este iarăşi asemenea unui om negustor, căutând mărgăritare bune. 46 Şi găsind [j]un mărgăritar de mult preţ, ducându-se vândù tot ce aveà şi-l cumpără.

47 Împărăţia cerurilor este iarăşi asemenea unui năvod aruncat în mare şi care [k]prinde de tot felul; 48 Pe care când s'a umplut trăgându-l *năvodarii* pe ţărm şi aşezându-se au ales în vase *ce erà* bun, iar *ce erà* rău au aruncat afară. 49 Astfel va fi la sfârşitul lumii; vor ieşì îngerii şi vor [l]despărţì pe cei răi din mijlocul dreptilor. 50 [m]Şi îi vor aruncà pe dânşii în flacăra focului; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

51 Aţi înţeles toate acestea? Ei îi răspund: aşà Doamne. 52 Iar el le zise: deaceea orice cărturar care a fost făcut ucenic al împărăţiei cerurilor este asemenea unui om, stăpân al casii, care scoate din comoara sa *cele* [n]noi şi *cele* vechi.

Iisus despreţuit în patria sa.

53 Şi a fost când sfârşì Iisus pildele acestea, se duse de acolo. 54 Şi venind în patria sa îi învăţà pe dânşii în sinagoga lor, încât ei stăteau uimiţi şi ziceau: de unde are acesta înţelepciunea aceasta şi puterile. 55 Oare nu este el fiul teslarului? Nu se numeşte oare muma lui Maria şi fraţii lui Iacob şi Iosif şi Simon şi Iuda? 56 Şi surorile lui nu sunt oare toate la noi? Deci de unde are dânsul toate acestea? 57 Şi se sminteau întru el. Iar Iisus le zise: nu este un profet dispreţuit, decât în patria şi casa sa. 58 Şi nu făcù aci multe minuni pentru necredinţa lor.

Uciderea lui Ioan Botezătorul.

14 În timpul acela auzì [a]Irod tetrarhul vestea despre Iisus. 2 Şi zise: oamenilor săi: acesta este Ioan Botezătorul; el s'a sculat din morţi, şi deaceea puterile lucrează în el.

3 Pentru [b]că Irod prinzând pe Ioan îl legă şi-l puse în închisoare pentru Erodiada, femeia lui Filip, fratele său. 4 Căci Ioan îi ziceà: [c]nu ţi se cuvine ţie s'o aibi pe dânsa. 5 Şi voind să-l omoare se temù de gloată, [d]că-l aveà pe dânsul ca pe un profet. 6 Şi sărbătorindu-se ziua naşterii lui Irod, fiica Erodiadei jucă înaintea *oaspeţilor* şi plăcù lui Irod; 7 Deaceea cu jurământ făgăduì să-i deà orice ce ar cere.

---

[v] Marc. 4. 33,34. [x] Ps. 78. 2. [y] Rom. 16. 25,26. | [z] Cap. 24. 14. [a] Fac. 3. 15. [b] Ioel 3. 13. | [c] Cap. 18. 7. [d] Cap. 3. 12. [e] Cap. 8. 12. | [f] Dan. 12. 3. [g] Vers. 9. [h] Filip. 3. 7, 8. | [i] Isa. 55. 1. [j] Prov. 2. 4. [k] Cap. 22. 10. | [l] Cap. 25. 32. [m] Vers. 42. [n] Cânt. 7. 13. | *Capul 14.* [a] Marc. 6. 14. | [b] Marc. 6. 17. [c] Lev. 18. 16. [d] Cap. 21. 26.

8 Iar ea îndemnată fiind de muma sa, dă-mi, zice, aci pe disc capul lui Ioan Botezătorul. 9 Și întristându-se împăratul pentru jurământ și pentru cei care ședeau împreună cu el la masă porunci să se deà, 10 Și trimițând tăie capul lui Ioan în închisoare. 11 Și se aduse capul lui pe un disc și fù dat fetei și-*l* duse mumei sale. 12 Și venind ucenicii lui luară corpul mort și-l îmmormântară, și ducându-se deteră de știre lui Iisus.

Iisus satură 5000 oameni.

13 [e]Iar Iisus auzind se depărtă de acolo într'un vas în loc pustiu la o parte, și auzind gloatele îi urmară pe jos din orașele lor.

14 Și ieșind văzù gloată multă, și [f]i-se făcù milă de ei și tămăduì pe bolnavii lor.

15 [g]Și făcându-se seară se apropiară de dânsul ucenicii zicând: pustiu este locul și ceasul a trecut acum; deci dă drumul gloatelor ca ducându-se în sate să-și cumpere de mâncare. 16 Iar Iisus le zise: n'au trebuință să se ducă; dați-le voi să mănânce. 17 Dar dânșii îi zic nu avem aci decât cinci pâni și doi pești. 18 Și *le* zise: aduceți-mi acestea aci, 19 Și poruncind ca gloatele să șează la masă pe verdeață, luând cele cinci pâni și cei doi pești, căutând spre [h]cer binecuvântă, și frângând dete ucenicilor pânile, iar ucenicii gloatelor. 20 Și mâncară toate și se săturară, și strânseră prisosul de fărâmituri douăsprezece coșuri pline. 21 Iar cei care mâncaresă erau bărbați ca la cinci mii afară de femei și copii.

Iisus umblă pe mare și dă mână de ajutor lui Petru, ce eră să se înnece.

22 Și îndată silì pe ucenicii săi să între în vas și să treacă înaintea lui de cealaltă parte, până ce va fi dat drumul gloatelor. 23 [i]Și după ce a dat drumul gloatelor se suì pe munte la o parte ca să se roage. [j]Și făcându-se seară eră singur acolo. 24 Iar vasul eră acum în mijlocul mării muncindu-se de valuri; deoarece vântul eră împotrivitor.

25 Și la a patra strajă din noapte venì la dânșii umblând pe mare. 26 Văzându-l dar ucenicii [k]umblând pe mare se spăimântară, zicând, că este o nălucă, și de frică strigară. 27 Dar Iisus îndată le vorbì zicând, îndrăzniți, eu sunt; nu vă temeți. 28 Și răspunzându-i Petru zise: Doamne, dacă ești tu, poruncește să viu la tine pe apă. 29 Iar el zise: vino. Și dându-se jos din vas, Petru merse pe apă și venì la Iisus. 30 Văzând însă vântul tare se temù, și începând a se afundà în mare strigă zicând: Doamne, scapă-mă. 31 Atuncia Iisus îndată întinzând mâna îl apucă și-i zise: puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit? 32 Și suinduse ei în vas se potolì vântul. 33 Iar cei din vas venind se plecară înaintea lui zicând: adevărat [l]Fiul lui Dumnezeu ești.

Iisus vindecă pe toți aceia, cari se ating de dânsul.

34 Și trecând veniră în pământul Genezaret. 35 Dar cunoscându-l oamenii locului aceluia, trimiseră în tot ținutul acela și-i aduseră pe toți bolnavii, 36 Și-l rugau ca numai să atingă ciucurii vestmântului său, și câți atinseră fură scăpați cu desăvârșire.

Iisus desaprobă și dojenește poruncile omenești.

15 Atuncia [a]vin la Iisus cărturarii și fariseii din Ierusalim zicând: 2 [b]Pentru ce ucenicii tăi calcă [c]rânduiala bătrânilor? Căci nu-și spală mânile când mănâncă pâne. 3 Iar el răspunzând le zise, pentru ce și voi călcați porunca lui Dumnezeu pentru rânduiala voastră? 4 Căci Dumnezeu a zis: [d]„cinstește pe tatăl tău și pe muma ta, și [e]cine vorbește de rău pe tată sau pe mumă să moară negreșit.“ 5 Iar voi ziceți: cine va fi zis tatălui sau mumei: [f]dăruit *este Domnului* orice ai folosì dela mine; *acela* neapărat nu va cinstì pe tatăl său sau pe muma sa. 6 Deci

e Cap. 10. 23. *f* Cap. 9. 26. | *g* Marc. 6. 35. *h* Cap. 15. 36. | *i* Marc. 6. 46. *j* Ioan 6. 16. | *k* Iov 9. 8. *l* Ps. 2. 7. | *Capul 15.* *a* Marc. 7. 1. | *b* Marc. 7. 5. *c* Col. 2. 8. | *d* Esod. 20. 12. *e* Esod. 21. 17. | *f* Marc. 7. 11, 12.

ați desființat legea lui Dumnezeu pentru rânduiala voastră. 7 [g]Fățarnicilor, bine a profețit despre voi Isaia zicând:
8 [h]„Poporul acesta cu buzele mă cinstește, dar inima lor departe este de mine; 9 Înzădar mă cinstesc [i]învățând învățături, *ce sunt* porunci omenești.“
10 [j]Și chemând la sine gloata zise lor: ascultați și înțelegeți; 11 [k]Nu ce intră pe gură spurcă pe om, ci ce iese din gură, aceea spurcă pe om.
12 Atuncia apropiindu-se ucenicii îi zic: știți că fariseii auzind cuvântarea s'au smintit? 13 Iar el răspunzând zise: [l]orice sad, pe care nu l-a sădit Tatăl meu cel ceresc, va fi desrădăcinat. 14 Lăsați-i pe dânșii; [m]orbi sunt arătătorii de drum la orbi; iar un orb dacă va arătà drumul la *alt* orb, amândoi vor cădeà în groapă.
15 [n]Atuncia răspunzând Petru îi zise: deslușește nouă pilda *aceasta*. 16 Iar el zise: [o]și voi nu pricepeți încă? 17 Nu înțelegeți că [p]orice intră în gură se duce în pântece și se aruncă în cloacă? 18 Dar [q]cele ce pornesc din gură ies din inimă, și acelea spurcă pe om. 19 [r]Căci din inimă ies gândiri rele, omoruri, adulter, desfrânare, furturi, mărturii mincinoase, defaimări. 20 Acestea sunt care spurcă pe om, dar a mâncà cu mâni nespălate nu spurcă pe om.

Cananeanca este ascultată.

21 [s]Și ieșind de acolo Iisus se duse în părțile Tirului și Sidonului. 22 Și iată o femeie Caananee ieșind din laturile acelea strigă zicând: miluește-mă Doamne Fiul lui David; fiica mea este muncită rău de demon. 23 Iar el nu-i răspunse un cuvânt, Și apropiindu-se de dânsul ucenicii săi îl rugau zicând: dă-i drumul că strigă în urma noastră. 24 Și răspunzând zise: [t]nu sunt trimis decât la oile cele pierdute de casa lui Israel. 25 Și venind ea i-se închină zicând: Doamne, ajută-mi. 26 Iar el răspunzând zise: nu se cuvine a luà pânea copiilor și a o aruncà [u]cânilor. 27 Și ea zise așà este, Doamne, dar și cânii mănâncă din fărâmiturile ce cad dela masa stăpânilor lor. 28 Atuncia răspunzând Iisus îi zise: femeie, mare este credința ta; fie ție cum voești. Și se însănătoși fiica ei din acel ceas.

Bolnavii însănătoșați.

29 [v]Și trecând de acolo Iisus se duse [x]lângă marea Galileii și suindu-se pe munte ședù acolo. 30 [y]Și veniră la dânsul gloate multe, având cu dânsele șchiopi, orbi, muți, strâmbi și alți mulți, și-i aruncară lângă picioarele lui și el îi tămăduì. 31 Astfel că gloata se minunà văzând pe mulți vorbind, pe strâmbi sănătoși, pe șchiopi umblând și pe orbi văzând; și mărirà pe Dumnezeul lui Israel.

Ospătarea a 400 de bărbați.

32 Atuncia Iisus chemând la sine pe ucenicii săi zise: îmi este milă de gloată, că de trei zile acum stăruesc lângă mine și nu au ce să mănânce; și a le dà drumul nemâncate nu voesc, ca nu cumva să leșine *de foame* pe drum. 33 Iar ucenicii îi zic: de unde avem noi în pustie atâtea pâni încât să săturăm atâta gloată? 34 Și Iisus le zice: câte pâni aveți? Iar ei zic: șapte și puțini peștișori. 35 Și porunci gloatelor să șază jos pe pământ, 36 Și luând cele șapte pâni și pești, mulțumind frânse și dete ucenicilor, iar ucenicii gloatelor. 37 Și mâncară toți încât se săturară, și luară prisosul de fărâmituri șapte coșuri pline. 38 Iar cei care mâncară erau patru mii de oameni, afară de femei și copii.
39 Și dând drumul gloatelor se suì în vas și venì în laturile Magdalei.

Fariseii și saduceii cer un semn ceresc. Aluatul fariseilor.

16 Și apropiindu-se [a]fariseii și saduceii ispitind cerură dela dânsul să le arate un semn din cer. 2 Iar el răspunzând le zise: când se face seară zi-

---

[f] Marc. 7. 6. [g] Isa. 29. 13. [h] Isa. 29. 13. | [i] Marc. 7. 14. [k] Fapt. 10. 15. [l] Ioan 15. 2. | [m] Isa. 9. 16. [n] Marc. 7. 17. [o] Cap. 16. 9. | [p] 1 Cor. 6. 13. [q] Iac. 3. 6. [r] Fac. 6. 5. | [s] Marc. 7. 24. [t] Cap. 10. 5, 6. | [u] Cap. 7. 6. [v] Marc. 7. 31. | [x] Cap. 4. 18. [y] Isa. 35. 5, 6. | *Capul 16.* [a] Cap. 12. 38.

ceți senin *va fi*, pentru că cerul este roșu; 3 Și dimineața *ziceți*: astăzi furtună *va fi*, pentru că cerul este roșu turburându-se. Fața cerului știți s'o judecați, dar semnele timpurilor nu le puteți *judecà*? 4 [b] Un neam rău și desfrânat cere semn, și semn nu se va dà lui, afară de semnul lui Iona. Și lăsându-i plecă.

5 Și [c] venind ucenicii lui în cealaltă parte uitară să ià pâni. 6 Iar Iisus le zise: [d] luați aminte și feriți-vă de aluatul fariseilor și saduceilor. 7 Și ei se gândeau întru sine zicând că pâni nu luarăm. 8 Dar Iisus înțelegând zise: ce vă gândiți în înșivă puțin credincioșilor, că nu luarăți pâni? 9 [e] Nu pricepeți încă, nici nu vă aduceți aminte de cele cinci pâni ale celor cinci mii și câte coșuri luarăți? 10 [f] Nici de cele șapte pâni ale celor patru mii și câte coșuri luarăți? 11 Cum nu pricepeți că nu despre pâni vă zisei? ci feriți-vă de aluatul fariseilor și saduceilor. 12 Atuncia înțeleseră că nu zise, ca dânșii să se fercască de aluatul pânii, ci de învățătura fariseilor și saduceilor.

Mărturisirea lui Petru și cheile.

13 Și venind Iisus în părțile Cesariei lui Filip întrebă pe ucenicii săi zicând: [g] pe cine numesc oamenii că este Fiul omului? 14 Iar ei răspund: [h] unii pe Ioan Botezătorul, alții pe Ilie, și alții pe Ieremia sau pe unul dintre profeți. 15 Dar voi, zice el, cine ziceți că sunt eu? 16 Atuncia răspunzând Simon Petru zise: [i] tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu cel viu. 17 Și răspunzând Iisus îi zise: fericit ești Simone, fiul lui Iona, [j] că trup și sânge nu ți-au descoperit ție, ci [k] Tatăl meu cel din ceruri. 18 Și eu zic ție că [l] tu ești Petru, și [m] pe această piatră voi clădi biserica mea, [n] și porțile iadului nu vor fi mai tari față de dânsa. 19 [o] Și voiu dà ție cheile împărăției cerurilor, și ce vei fi legat pe pământ, va fi legat în ceruri, și ce vei fi deslegat pe pământ, va fi deslegat în ceruri. 20 [p] Atuncia porunci ucenicilor ca să nu spună nimenui că el este Hristosul.

Întâia vestire despre suferințele și moartea sa. Trebue să urmăm după urmele mântuitorului.

21 De atuncia începù Iisus [q] să spună ucenicilor săi, că trebue ca el să meargă la Ierusalim și să sufere multe dela bătrânii, și dela mai marii preoților și dela cărturari, și să fie omorît și a treia zi să se scoale. 22 Și luându-l la o parte Petru începù să-l certe zicând: milostiv să-ți fie *Dumnezeu*, Doamne; nu va fi pentru tine aceasta. 23 Iar el întorcându-se zice lui Petru: mergi înapoia mea, [r] satana; [s] sminteală ești pentru mine, că tu nu ai în gând cele *ce sunt* ale lui Dumnezeu, ci cele *ce sunt* ale oamenilor.

24 [t] Atuncia Iisus zise ucenicilor săi: dacă voește cineva să vie după mine, să se lepede de sine și să ià crucea sa și să-mi urmeze. 25 Căci [u] cine va fi voit să-și scape sufletul îl va pierde pe el; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, îl va aflà. 26 Pentru că ce va folosì omul, dacă va fi câștigat lumea întreagă, iar sufletul său îl va fi pierdut; sau [v] ce va dà omul în schimb pentru sufletul său? 27 Căci [x] Fiul omului are să vie în mărirea Tatălui său [y] cu toți îngerii săi, [z] și atuncia va răsplăti fiecăruia după fapta sa. 28 Adevăr zic vouă, sunt unii din cei de față care nu vor gustà moarte până ce nu vor fi văzut pe Fiul omului venind în împărăția lui.

Schimbarea la față.

17 [a] Și după șase zile Iisus ià cu sine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan fratele lui, și-i duce pe dânșii pe un munte înalt la o parte. 2 Și se schimbă la față înaintea lor, și strălucì fața lui ca soarele și vestmintele lui se făcură albe ca lumina. 3 Și iată li se arătă lor Moise și Ilie vorbind împreună cu

b Cap. 12. 39. *c* Marc. 8. 14 *d* Luc. 12 1. *e* Ioan 6. 9. *f* Cap. 15. 34. *g* Marc. 8. 27. *h* Cap. 14. 2. *i* Cap. 14. 33. *j* Efes. 2. 8. *k* 1 Cor. 2. 10. *l* Ioan 1. 42. *m* Efes. 2. 20. *n* Iov 38. 17. *o* Cap. 18. 18. *p* Cap. 17. 9. *q* Cap. 20. 17. *r* 2 Sam. 19. 22. *s* Rom 8. 7. *t* 1 Tes 3. 3. *u* Luc. 17. 33. *v* Ps. 49. 7, 8. *x* Cap. 26. 64. *y* Dan. 7. 10. *z* Iov 34. 11. *Capul 17.* *a* Marc. 9. 2.

dânsul. 4 Atuncia începând Petru zise lui Iisus: Doamne, este bine ca să fim aici; dacă voiești voiu face aci trei colibi, ție una și lui Moise una și lui Ilie una. 5 [b]Vorbind el încă, iată un nour luminos îi umbrì pe dânșii, și iată un glas din nour zicând: [c]acesta este Fiul meu cel iubit, [d]întru care am binevoit; [e]ascultați de dânsul. 6 [f]Și auzind ucenicii căzură cu fața lor *la pământ* și se temură foarte. 7 Și Iisus se apropie [g]și atingându-i zise: sculați-vă și nu vă temeți. 8 Iar ei ridicându-și ochii nu văzură pe nimeni decât numai pe Iisus.

9 Și dându-se jos depe muntele acela le porunci [h]Iisus zicând: nimenui să nu spuneți vedenia până când Fiul omului se va fi sculat dintre morți. 10 Și-l întrebară pe el ucenicii zicând: pentru ce zic [i]dar cărturarii că trebue să vie mai întâiu Ilie? 11 Iar el răspunzând zise: Ilie vine într'adevăr și [j]va întocmì iarăși tot. 12 [k]Dar eu vă zic că Ilie a și venit, însă ei nu l-au cunoscut, ci [l]făcură cu dânsul câte au voit; astfel [m]și Fiul omului va suferì dela dânșii. 13 [n]Atuncia înțeleseră ucenicii că el le vorbise despre Ioan Botezătorul.

Vindecarea lunaticului.

14 [o]Și mergând ei spre gloată, venì la dânsul un om căzând în genunchi la el. 15 Și zicând: Doamne, fie-ți milă de fiul meu, că este lunatic și sufere rău; căci de multe ori cade în foc și de multe ori în apă. 16 Și l-am adus la ucenicii tăi, dar ei nu putură să-l tămăduiască. 17 Iar Iisus răspunzând zise: neam necredincios și sucit, până când voiu fi cu voi? Până când vă voiu îngăduì? Aduceți-l la mine aci. 18 Și Iisus îl certă, și demonul ieși dela dânsul, și copilul fù tămăduit din ceasul acela.

19 Atuncia apropiindu-se ucenicii de Iisus la o parte ziseră: pentru ce noi nu putură̆m să-l dăm afară pe el. 20 Iar el le zise: pentru necredința voastră; căci adevăr zic vouă, [p]dacă ați aveà credință cât un grăunte de mușt̆ar, veți zice muntelui acestuia: treci de aici colo, și va trece, și nimic nu va fi cu neputință pentru voi. 21 Dar acest fel *de oameni* nu iese decât numai cu rugăciune și post.

A doua vestire a patimilor sale.

22 Și fiind ei în Galilea le zise Iisus: Fiul omului are să fie dat în mâni de oameni. 23 Și-l vor omorî și a treia zi se va sculà; iar ei se întristară foarte.

Tributul templului.

24 Și venind ei în Capernaum, se apropiară de Petru cei care strâng jumătatea de siclu și ziseră: Învățătorul vostru nu plătește jumătatea de siclu? 25 El zice: așà. Și întrând în casă Iisus îi apucă înainte zicând: ce ți se pare, Simone? Împărații pământului de la cine iau dări sau cens? Dela fiii lor sau dela străini? 26 Dela străini, zice el. Așà dar, îi zise Iisus fiii sunt scutiți.

27 Dar ca să nu le fim spre sminteală, ducându-te la mare aruncă o undiță și peștele care va fi ieșit întâiu ia-l, și deschizând gura lui vei aflà un statir; pe acela luându-l, dă-l lor pentru mine și pentru tine.

Despre simplicitatea copilărească. Sminteala.

18 În [a]ceasul acela se apropiară ucenicii de Iisus zicând: cine este oare mai mare în împărăția cerurilor? 2 Și chemând la sine pe un copil îl puse în mijlocul lor, 3 Și zise: adevăr zic vouă, [b]dacă nu vă veți întoarce și să fiți ca copiii, nu veți întrà în împărăția cerurilor. 4 [c]Deci oricine se va smerì pe sine ca acest copil, acela este mai mare în împărăția cerurilor. 5 Și [d]cine va fi primit pe un copil ca acesta în numele meu, pe mine mă primește. 6 [e]Iar cine va fi sminteala unuia din acești mici care cred în mine, mai de folos îi este să se atârne de gâtul lui o piatră de moară și să fie afundat în adâncul mării.

---

[b] 2 Pet. 1. 17. [c] Luc. 3. 22. [d] Isa. 42. 1. | [e] Deut. 18. 15, 19. [f] 2 Pet. 1. 18. [g] Dan. 8. 18. | [h] Cap. 16. 20. [i] Mal. 4. 5. [j] Mal. 4. 6. | [k] Cap. 11. 14. [l] Cap 14. 3, 10. [m] Cap. 16. 21. | [n] Cap. 11. 14. [o] Marc. 9. 14. [p] 1 Cor. 12. 9. | *Capul 18.* [a] Marc. 9. 33. | [b] Ps. 131. 2 [c] Cap. 20. 27. [d] Cap. 10. 42. | [e] Marc. 9. 42.

7 Vai lumii din pricina smintelilor; căci [f] trebue ca smintelile să vină, dar [g] vai omului aceluia prin care vine sminteala. 8 [h] Deci dacă mâna ta sau piciorul tău te smintește, taie-l și aruncă-*l* dela tine; este bine pentru tine ca să întri în viață strâmb sau schiop, decât având două mâni sau două picioare să fii aruncat în focul cel vecinic. 9 Și dacă ochiul tău te smintește, scoate-l și aruncă-*l* dela tine; este bine pentru tine să întri cu un ochiu în viață, decât având doi ochi să fii aruncat în gheena focului.

10 Vedeți să nu disprețuiți pe vreunul dintre acești mici, căci zic vouă că [i] îngerii lor în ceruri totdeauna privesc [j] fața tatălui meu care este în ceruri. 11 [k] *Căci Fiul omului a venit ca să mântuiască pe cel pierdut.* 12 [l] Ce vi se pare? Dacă un om are o sută de oi și se rătăcește una dintre ele, au nu lăsând pe cele nouăzeci și nouă în munți, plecând caută pe cea rătăcită? 13 Și dacă se întâmplă ca s'o afle, adevăr zic vouă că se bucură de ea mai mult, decât de cele nouăzeci și nouă, care nu se rătăciseră. 14 Astfel *fiind,* nu este voința înaintea Tatălui vostru, care este în ceruri, ca să piară unul dintr'acești mici.

Puterea cheilor.

15 [m] Și dacă îți va fi greșit ție fratele tău, mergi *și* ceartă-l între tine și el singur; dacă va fi ascultat de tine, [n] ai câștigat pe fratele tău. 16 Iar dacă nu va fi ascultat, ia cu tine încă unul sau doi, ca prin [o] gura a doi sau trei martori să fie statornicit orice cuvânt. 17 Și dacă nu va fi ascultat de dânșii, spune bisericii; iar dacă nu va fi ascultat nici de biserică, să-ți fie ție ca [p] păgânul și vameșul.

18 Adevăr zic vouă, [q] câte veți fi legat pe pământ vor fi legate în cer; și câte veți fi deslegat pe pământ vor fi deslegate în cer.

19 [r] Iarăși zic vouă, că dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ asupra oricărui lucru ce vor cere, [s] va fi *dat* lor dela Tatăl meu care este în ceruri. 20 Căci unde sunt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sunt *eu* în mijlocul lor.

Despre îngăduirea și împăcarea frățească și despre pilda datornicului mare.

21 Atuncia apropiindu-se *de el* Petru îi zise: Doamne, de câteori îmi va greși fratele meu și-i voiu iertà lui? [t] Până de șapte ori? 22 Iisus îi zice: nu zic ție până de șapte ori, [u] ci până de șaptezeci de ori șapte. 23 Deaceea împărăția cerurilor este asemenea unui om împărat, care voi să facă socoteală cu slugile sale. 24 Și începând să facă socoteală, i-se aduse unul care-i datorà zece mii de talanți. 25 Dar neavând el *cu ce* să plătească, domnul său porunci ca [v] să fie vândut el și femeia și copiii și toate câte aveà, și să se plătească. 26 Deci căzând sluga *la pământ* i-se închină zicând: Doamne, îngăduește-mă și-ți voiu plăti tot. 27 Iar domnul acelei slugi având milă de dânsul îi dete drumul, și-i iertă datoria. 28 Și ieșind aceea slugă, găsi dintre cei *care erau* împreună slugi cu dânsul. pe unul care-i datorià o sută de dinari. și punând mâna pe dânsul îl strângeà de gât zicând: plătește-*mi*, dacă ești dator. 29 Deci căzând *la pământ* cel împreună cu el slugă îl rugă zicând: îngăduește-mă și-ți voiu plăti *tot.* 30 Dar el nu voià, ci ducându-se îl aruncă în închisoare până ce va plăti datoria. 31 Deci slugile cele împreună cu dânsul văzând cele întâmplate se întristară foarte și ducându-se lămuriră domnului lor toate cele petrecute. 32 Atuncia chemându-l la sine domnul său îi zice: slugă rea, toată aceea datorie ți-am iertat-o, fiindcă m'ai rugat; 33 Oare nu se cădeà ca și tu să aibi milă de cel împreună cu tine slugă, după cum și eu am avut milă de tine? 34 Și mâniindu-se domnul său îl dete pe

[f] 1 Cor. 11. 19. [g] Cap. 26. 24. [h] Cap. 5. 29, 30. [i] Ps. 34. 7. [j] Est. 1. 14. [k] Luc. 9. 56. [l] Luc. 15. 4. [m] Lev. 19. 17. [n] Iac. 5. 20. [o] Deut. 17. 6, [p] Rom. 16. 17. [q] 1 Cor. 5. 4. [r] Cap. 5. 24. [s] 1 Ioan 3. 22. [t] Luc. 17. 4. [u] Col. 3. 13. [v] 2 Reg. 4. 1.

mâna chinuitorilor până ce-*i* va fi plătit toată datoria. 35 [x]Astfel și tatăl meu cel ceresc va face vouă, dacă nu veți fi iertat din inimile voastre fiecare fratelui său.

Răspunsul lui Iisus despre despărțire și despre fameni.

19 Și a fost [a]când sfârși Iisus cuvintele acestea, trecù din Galilea și venì în părțile Iudeii *pe* dincolo de Iordan. 2 [b]Și-i urmară gloate multe, și le tămăduì acolo.

3 Și veniră la dânsul fariseii ispitindu-l și zicând: dacă se cade *omului* să își lase femeia pentru orice cuvânt? 4 Iar el răspunzând zise: n'ați citit [c]că cel care *i*-a făcut dela început, „bărbat și femeie i-a făcut?“ 5 Și zise: [d]„deacea va lăsà omul pe tatăl său și pe muma *sa* și se va lipì de femeia sa și [e]vor fi cei doi un trup,“ 6 Încât nu mai sunt doi, ci un trup. Deci aceea ce Dumnezeu împreună omul să nu despartă.

7 Ei îi zic: [f]pentru ce dar Moise rânduì a dà carte de despărțire și a *o* lăsà? 8 Zice lor: fiindcă Moise în vederea învârtoșerii inimii voastre vă dete voie să lăsați pe femeile voastre; dar dela început n'a fost așà. 9 [g]Și eu zic vouă că oricine va fi lăsat pe femeia sa nu pentru desfrânare și se va fi însurat cu alta, săvârșește adulter; *și cine s'a însurat cu cea lăsată săvârșește adulter.*

10 Zic lui ucenicii: [h]dacă astfel este starea omului cu femeia, nu este de folos a se însurà. 11 Iar el zise lor: [i]nu toți pricep cuvântul acesta, ci *aceia* cărora le este dat. 12 Căci sunt fameni care așà au fost născuți din pântecile mumei lor; și [j]sunt fameni pe care oamenii i-au făcut fameni; și sunt fameni care s'au făcut pe sine însuși fameni pentru împărăția cerurilor; cine poate pricepe să priceapă.

Iisus binecuvintează copiii.

13 [k]Atuncia i-se aduseră copiii, ca să-și pună mânile preste dânșii și să se roage; iar ucenicii i-a înfruntat. 14 Dar Iisus le zise: lăsați copiii și nu-i opriți a venì la mine; căci împărăția cerurilor este [l]a unora ca aceștia. 15 Și punând mânile preste dânșii se duse de acolo.

Tânărul avut.

16 [m]Și iată unul venind la dânsul zise: [n]Învățătorule *bune*, ce lucru bun să fac, ca să am viață vecinică? 17 Iar el îi zise: ce mă întrebi despre lucru bun? Unul este cel bun, Dumnezeu; dar dacă voești să întri în viață, păzește poruncile. 18 Care? zise el; iar Iisus zise: [o]„nu omorî, nu săvârșì adulter, nu furà, nu mărturisì mincinos, 19 [p]Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta, și [q]iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți.“ 20 Zice lui tânărul: toate acestea le-am păzit *din tânărețea mea;* ce-mi lipsește încă? 21 Zis-a Iisus lui: dacă voești a fi desăvârșit, [r]mergi vinde averea ta și dă săracilor, și vei aveà comoară în cer, și vino urmează-mi. 22 Iar tânărul auzind *cuvântul* plecă întristat, căci aveà avuții multe.

23 Și Iisus zise ucenicilor săi: adevăr zic vouă că [s]cu greu va întrà un avut în împărăția cerurilor. 24 Și iar zic vouă că mai lesne este *pentru* o cămilă să treacă printr'o ureche de ac decât *pentru* un avut să între în împărăția cerurilor. 25 Și auzind ucenicii se înfiorară tare zicând: cine dar poate fi mântuit? 26 Iar Iisus uitându-se *la dânșii* le zise: la oameni aceasta este cu neputință, dar [t]la Dumnezeu tot este cu putință.

27 [u]Atuncia începând Petru îi zise: iată [v]noi lăsarăm tot și-ți urmarăm ție: deci ce vom aveà noi? 28 Iar Iisus le zise: adevăr zic vouă că voi care mi-ați urmat mie, la nașterea din nou, când Fiul omului va fi șezut pe tronul măririi sale, [x]veți ședeà și voi pe douăsprezece tronuri judecând pe cele două-

---

[x] Prov. 21. 13.

Capul 19.
[a] Marc. 10. 1.
[b] Cap. 12. 15.
[c] Fac. 1. 27.
[d] Fac. 2. 24.
[e] 1 Cor. 6. 16.
[f] Deut. 24. 1.
[g] Cap. 5. 32.
[h] Prov. 21. 19
[i] 1 Cor. 7. 2, 7, 9, 17.
[j] 1 Cor. 7. 32, 34.
[k] Marc. 10. 13.
[l] Cap. 18. 3.
[m] Marc. 10. 17.
[n] Luc. 10. 25.
[o] Esod 20. 13.
[p] Cap. 15. 4.
[q] Lev. 19. 18.
[r] 1 Tim. 6. 18, 19.
[s] 1 Tim. 6. 9, 10.
[t] Fac. 18. 14
[u] Marc. 10. 28.
[v] Deut. 33. 9.
[x] 1 Cor. 6. 2, 3.

sprezece seminţii ale lui Israel, 29 Şi oricine care a lăsat fraţi sau surori sau tată sau mumă *sau femeie* sau copiii sau ţarine sau case pentru numele meu, va primì îmmulţit şi va moştenì viaţă vecinică. 30 Mulţi dar *fiind* întâiu vor fi în urmă şi *fiind* în urmă *vor fi* întâiu.

Pilda cu lucrătorii tocmiţi.

20 Căci împărăţia cerurilor este asemenea unui om stăpân de casă, care ieşì des de dimineaţă ca să tocmească lucrători în via sa. 2 Şi învoindu-se cu lucrătorii pe un dinar ziua, îi trimise în via sa. 3 Şi ieşind pela al treilea ceas văzù pe alţii stând fără lucru în târg, 4 Şi acelora *le* zise: mergeţi şi voi în via *mea*, şi ce este cu dreptul voiu dà vouă. 5 Şi ei se duseră. Ieşind iarăşi pela al şaselea şi al nouălea ceas făcù asemenea. 6 Ieşind *apoi* pe la al unsprezecelea *ceas* găsì pe alţii stând *fără lucru*, şi le zise: pentru ce staţi aci toată ziua fără lucru? 7 Ei îi zic: pentru că nimenea nu ne-a tocmit. Zice lor: mergeţi şi voi în via *mea*, *şi ce este cu dreptul veţi primì*. 8 Şi făcându-se seară zice domnul viei către îngrijitorul lui: cheamă pe lucrători şi dă plata, începând dela cei depe urmă până la cei dintâiu. 9 Şi venind cei depe la al unsprezecelea ceas primiră câte un dinar. 10 Şi venind cei dintâiu socoteau că vor primì mai mult, dar primiră şi dânşii câte un dinar. 11 Primind însă cârtiau împotriva stăpânului de casă. 12 Zicând: aceşti din urmă au făcut un ceas, şi i-ai pus d'opotrivă cu noi care am dus greutatea zilei şi arşiţa. 13 Iar el răspunzând zise unuia dintre ei: prietine, nu-ţi fac nedreptate; oare nu te-ai învoit cu mine cu un dinar? 14 Ià *ce este* al tău şi pleacă. Voiesc să dau acestui din urmă ca şi ţie; 15 [a]Ori nu mi-se cade mie să fac ce voesc cu ale mele? [b]Ori ochiul tău este rău pentru că eu sunt bun? 16 [c]Astfel vor fi cei din urmă întâiu, şi cei dintâiu pe urmă. [d]*Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.*

A treia vestire a patimilor.

17 [e]Şi mergând Iisus la Ierusalim luă la o parte pe cei doisprezece ucenici, şi pe cale zise lor: 18 [f]Iată mergem la Ierusalim şi Fiul omului va fi dat mai marilor preoţilor şi cărturarilor şi-l vor osândì la moarte; 19 [g]Şi-l vor dà în mâna păgânilor ca să-l batjocurească şi să-l biciuiască şi să-l răstignească, dar a treia zi se va sculà.

Copiii lui Zebedeu. Cearta pentru întâietate.

20 [h]Atuncia se apropie de dânsul muma [i]fiilor lu Zebedeu cu fiii ei, plecându-se şi cerând ceva dela el. 21 Iar el îi zise: ce voeşti? Ea îi zice: [j]zi ca să şează aceşti doi fii ai mei unul d'adreapta ta şi altul d'astânga ta în împărăţia ta. 22 Dar Iisus răspunzând zise: nu ştiţi ce cereţi. Puteţi beà [k]paharul pe care am să-l beau eu — *şi să fiţi botezaţi în botezul în* [l]*care mă botez eu* —? Putem, îi zic ei. 23 Şi el le zice: [m]într'adevăr veţi beà paharul meu *şi cu botezul cu care mă botez eu veţi fi botezaţi* —, dar a şedeà d'adreapta mea şi d'astânga *mea* nu este al meu [n]a dà acestea, ci *se va dà acelora* pentru care s'a gătit de către Tatăl meu.

24 [o]Şi auzind cei zece se mâhniră adânc asupra celor doi fraţi. 25 Dar Iisus chemându-i la sine zise: ştiţi că domnitorii păgânilor îi stăpânesc pe aceştia şi cei mari întrebuinţează puterea asupra lor. 26 [p]Nu astfel va fi între voi; ci [q]care ar voì să fie mare între voi, va fi slujitorul vostru. 27 [r]Şi care ar voì să fie întâiul între voi, va fi sluga voastră; 28 [s]După cum [t]Fiul omului n'a venit ca să fie slujit, [u]ci ca să slujească şi [v]să deà sufletul său preţ de răscumpărare pentru mulţi.

Doi orbi.

29 Şi pornind ei dela Ierichon, îi urmă gloată multă. 30 Şi iată doi orbi,

Capul 20.
a Rom. 9. 2.
b Deut. 15. 9.
c Cap. 19. 30.
d Cap. 22. 14.
e Marc. 10. 32.
f Cap. 16. 21.
g Fapt. 3. 13.
h Marc. 10. 35.
i Cap. 4. 21.
j Cap. 19. 28.
k Cap. 26. 39, 42.
l Luc. 12. 50.
m Fapt. 12. 2.
n Cap. 25. 34.
o Marc. 10. 41.
p 1 Pet. 5. 3.
q Cap. 23. 11.
r Cap. 18. 4.
s Ioan 13. 4.
t Filip. 2. 7.
u Luc. 22. 27.
v Isa. 53. 10, 11.

care şedeau lângă cale, auzind că Iisus trece, strigară zicând: Doamne, fie-ţi milă de noi, Fiule al lui David. 31 Iar gloata îi înfruntă ca să tacă; dar ei mai tare strigau zicând: Doamne, fie-ţi milă de noi, Fiule al lui David. 32 Şi stând Iisus îi chemă şi zise: ce voiţi să vă fac? 33 Doamne, îi zic ei, să se deschiză ochii nostri. 34 Iar Iisus pătruns fiind de milă atinse ochii lor; şi îndată văzură şi îi urmară.

Întrarea în Ierusalim.

21 Şi [a] când se apropiară de Ierusalim şi veniră la Betfaghe la [b] muntele maslinilor, atuncia trimise Iisus pe doi ucenici 2 Zicându-le: mergeţi în satul ce este înaintea voastră, şi îndată veţi află o asină legată şi un mânz cu dânsa; deslegând aduceţi la mine. 3 Şi dacă cineva v'ar zice ceva, veţi spune că Domnul are trebuinţă de ele; şi îndată le va trimite. 4 Iar aceasta s'a făcut ca să se împlinească ce s'a rostit prin profetul care zice: 5 [c] „Spuneţi Fiicei Sionului: iată împăratul tău vine la tine, blând şi călare pe asină, *şi* pe mânz, fiul celui de supt jug.“

6 [d] Ducându-se dar ucenicii, şi făcând după cum le poruncise Iisus, 7 Aduseră asina şi mânzul, [e] şi-şi puseră d'asupra lor vestmintele, şi el se aşeză pe dânsele. 8 Iar partea cea mai mare de gloată aşternură vestmintele lor pe cale; şi [f] alţii tăiau ramuri din copaci şi aşternură pe cale. 9 Şi gloatele care mergeau înaintea lui şi care veniau după dânsul strigau zicând: [g] Osana Fiul lui David, [h] „binecuvântat *este* cel ce vine în numele Domnului,“ Osana în cele de sus.

10 [i] Şi întrând el în Ierusalim se mişcă toată cetatea zicând: cine este acesta? 11 Iar gloatele ziceau: acesta este [j] profetul, Iisus din Nazaretul Galileii.

Curăţirea templului.

12 [k] Şi Iisus întră în templul *lui Dumnezeu*, şi dete afară pe toţi care vindeau şi cumpărau în templu, şi răsturnă mesele [l] schimbătorilor de bani şi scaunele celor care vindeau porumbei, şi le zice: 13 Scris este: [m] „casa mea casă de rugăciune se va chemà,“ [n] iar voi o faceţi „peşteră de tâlhari.“

14 Şi veniră la dânsul în templu orbi şi şchiopi şi el îi tămăduì.

15 Iar mai marii preoţilor şi cărturarii văzând faptele minunate pe care le făcuse, şi pe copiii care strigau în templu şi ziceau: Osana Fiul lui David, se mâhniră adânc, 16 Şi-i ziseră: auzi ce zic aceştia? Dar Iisus le zise: adevărat; oare n'aţi citit nici odată că [o] „din gura copiilor şi a sugătorilor voi întocmì lauda?“ 17 Şi lăsându-i ieşì afară din cetate la [p] Betania, şi rămase noaptea acolo.

Smochinul neroditor.

18 [q] Iar a doua zi întorcându-se în cetate flămânzì. 19 [r] Şi văzând un smochin lângă cale se duse la el, dar nu găsì nimic într'însul decât numai frunze. Şi zice lui: de acum înainte rod din tine să nu se facă în veci. Şi se uscă smochinul îndată. 20 [s] Şi văzând ucenicii se mirară zicând: cum se uscă smochinul îndată? 21 Dar Iisus răspunzând le zise: adevăr zic vouă, [t] dacă veţi aveà credinţă şi [u] nu vă veţi îndoì, veţi face nu numai ce s'a făcut cu smochinul; [v] ci chiar dacă veţi zice muntelui acestuia: ridică-te şi te aruncă în mare, se va face. 22 Şi [x] toate câte veţi fi cerut în rugăciune, crezând, veţi primì.

Cuvântările lui Iisus în templu.

23 [y] Şi venind el în templu se apropiară de dânsul, pe când învăţà, mai marii preoţilor şi bătrânii poporului [z] zicând: cu ce putere faci acestea? Şi cine ţi-a dat puterea aceasta? 24 Iar Iisus răspunzând le zise: vă voiu întrebà şi eu un cuvânt, pe care dacă mi-l spuneţi, şi eu vă voiu spune cu ce putere fac

Capul 21.
[a] Marc. 11. 1. [b] Zech. 14. 4. [c] Isa. 62. 11. [d] Marc. 11. 4. [e] 2 Reg. 9. 13. [f] Lev. 23. 40. [g] Ps. 118. 25. [h] Ps. 118. 26. [i] Marc. 11. 15. [j] Ioan 6. 14. [k] Marc. 11. 11. [l] Deut. 14. 25. [m] Isa. 56. 7. [n] Ier. 7. 11. [o] Ps. 8. 2. [p] Marc. 11. 11. [q] Marc. 11. 12. [r] Marc. 11. 13. [s] Marc. 11. 20. [t] Cap. 17. 20. [u] Iac. 1. 6. [v] 1 Cor. 13. 2. [x] Cap. 7. 7. [y] Marc. 11. 27. [z] Esod. 2. 14.

acestea. 25 Botezul lui Ioan de unde
era? Din cer sau dela oameni? Iar ei
cugetau întru sine zicând: 26 Dacă
zicem din cer, ne va zice: pentru ce dar
n'aţi crezut lui? Iar dacă zicem dela
oameni, ne temem de gloată, [a]pentru
că toţi ţin pe Ioan drept un profet.
27 Şi răspunzând ei lui Iisus ziseră: nu
ştim. Zise şi el lor: nici eu nu vă spun
cu ce putere fac acestea.

28 Ce vi se pare vouă? Un om aveà
doi fii; şi ducându-se la cel dintâiu
zise: fiule, du-te, lucrează azi în via
mea. 29 Iar el răspunzând zise: nu
voesc; în urmă însă părându-i rău se
duse. 30 Şi ducându-se la cel d'al
doilea zise tot astfel. Iar el răspun-
zând zise: eu, Doamne, *mă duc*, dar
nu s'a dus. 31 Care din aceşti doi a
făcut voia tatălui? Cel dintâiu, zic ei.
Iisus le zice: [b]adevăr zic vouă că va-
meşii şi desfrânatele merg înaintea voas-
tră în împărăţia lui Dumnezeu. 32 Căci
[c]Ioan venì la voi pe cale de dreptate,
şi n'aţi crezut lui; iar vameşii şi des-
frânatele crezură lui, [d]şi voi văzând nici
nu v'a părut rău în urmă ca să cre-
deţi lui.

Pilda despre lucrătorii viei.

33 Ascultaţi altă pildă. Erà un om
stăpân de casă, [e]care sădì vie şi o îm-
prejmuì cu gard şi făcù în ea lin şi
clădì turn, şi o dete lucrătorilor, iar el
[f]se duse departe. 34 Şi când sosì
timpul roadelor trimise slugile sale la
lucrători [g]ca să ià roadele lui. 35 [h]Dar
lucrătorii luând pe slugile lui, pe unul
îl bătură, pe altul îl uciseră, iar pe al-
tul îl omorîră cu pietrii. 36 Iarăşi tri-
mise alte slugi mai multe decât cele
dintâiu, şi făcură cu acestea asemenea.
37 În urmă trimise la dânşii pe fiul său
zicând: se vor sfii de fiul meu. 38 Lu-
crătorii însă văzând pe fiul ziseră între
dânşii: [i]acesta este moştenitorul; [j]ve-
niţi să-l ucidem şi să avem noi moş-
tenirea lui. 39 [k]Şi luându-l *îl* aruncară
afară din vie şi-l uciseră. 40 Deci
când va fi venit domnul viei, ce va face
acelor lucrători?

41 [l]Ei îi zic: pe cei răi [m]cu rău îi
va pierde, [n]şi via o va dà altor lucră-
tori, care să-i deà roadele la timpul lor.

42 Iisus le zice: [o]n'aţi citit nici o-
dată în scripturi: „Piatra pe care n'a
luat-o în seamă clăditorii, aceasta a fost
făcută pentru cap de unghiu; dela
Domnul a fost ea, şi este minunată în
ochii noştri“? 43 Deaceea zic vouă
[p]că se va luà dela voi împărăţia lui
Dumnezeu şi se va dà neamului care
face roadele ei.

44 Şi cine [q]va fi căzut pe piatra a-
ceasta se va sfărâmà; iar pe care va fi
căzut ea, pe *aceela* îl va spulberà.

45 Şi auzind mai marii preoţilor şi
fariseii pildele lui cunoscură că vorbeşte
despre dânşii; 46 Şi căutând ca să pună
mâna pe dânsul se temură de gloate,
pentru că îl ţineau drept un profet.

Pilda cu cei chemaţi la nuntă.

22 Şi răspunzând Iisus le vorbì [a]iar
în pilde zicând: 2 Împărăţia ce-
rurilor este asemenea unui om împărat,
care făcù nuntă fiului său. 3 Şi tri-
mise slugile sale ca să strige pe cei
chemaţi la nuntă, dar ei nu voiau să
vie.

4 Iarăşi trimise alte slugi zicând:
spuneţi celor chemaţi, iată prânzul meu
stă gata; [b]taurii mei şi cele îngrăşate
ale mele sunt înjunghiate, şi tot este
gata; veniţi la nuntă. 5 Dar ei ne
dând luare aminte se duseră, unul la
ţarina sa, altul la negustoria sa; 6 Iar
ceilalţi punând mâna pe slugile sale *le*
înfruntară ruşinos şi *le* uciseră. 7 Au-
zind dar împăratul se umplù de mânie,
şi trimiţând [c]oştile sale nimicì pe acei
ucigaşi şi arse oraşul lor. 8 Atuncia
zise slugilor sale: nunta este gata, dar
cei chemaţi nu fură [d]vrednici; 9 Deci
mergeţi pe la ieşirile drumurilor, şi pe
câţi îi veţi fi găsit chemaţi-i la nuntă.

---

a Luc. 20. 6.
b Luc. 7. 29, 50.
c Cap. 3. 1, etc.
d Luc. 3. 12, 13.
e Ps. 80. 9.
f Cap. 25. 14, 15.
g Cânt. 8. 11, 12.
h 2 Cron. 24. 21.
i Ps. 2. 8.
j Ps. 2. 2.
k Cap. 26. 50.
l Luc. 20. 16.
m Luc. 21. 24.
n Fapt. 13. 46.
o Ps. 118. 22.
p Cap 8. 12.
q Isa. 8. 14, 15.

Capul 22.

a Luc. 14. 16.
b Prov. 9.
c Dan. 9. 26.
d Cap. 10. 11, 13.

10 Şi ieşind slugile acelea [e]la drumuri strânseră pe toţi câţi îi aflară, şi răi şi buni; şi se umplù nunta de oaspeţi.

11 Iar împăratul întrând spre a privì pe oaspeţi văzù acolo un om [f] nefiind îmbrăcat în haină de nuntă; 12 Şi îi zise: prietine, cum ai întrat aci neavând haină de nuntă? Iar el tăcù. 13 Atuncia împăratul zise slujitorilor: legându-i picioarele şi mânile aruncaţi-l [g]în întunerecul cel mai din afară, acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. 14 [h]Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.

Dacă se cuvine a plăti cens sau tribut Cesarului.

15 [i]Atuncia ducându-se fariseii se sfătuiră cum să-l prinză în cuvânt. 16 Şi trimit la dânsul pe ucenicii lor cu Irodianii zicând: Învăţătorule, ştim că eşti iubitor de adevăr, şi înveţi în adevăr calea lui Dumnezeu, şi nu-ţi pasă de nimenea, pentru că nu te uiţi la faţa oamenilor; 17 Deci spune nouă, ce ţi-se pare? Se cuvine a dà cens Cesarului, sau nu? 18 Iar Iisus cunoscând răutatea lor zise: ce mă ispitiţi făţarnicilor? 19 Arătaţi-mi banul pentru cens. Iar ei îi aduseră un dinar. 20 Şi *Iisus* le zise: al cui este chipul acesta şi inscripţiunea? 21 Al Cesarului, zic dânşii. Atuncia le zice: [j]deci daţi Cesarului cele ale Cesarului şi lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. 22 Şi auzind se mirară, şi lăsându-l se duseră.

Învierea.

23 [k]În ziua aceea veniră la dânsul saduceii [l]care zic că nu este înviere, şi-l întrebară 24 Zicând: Învăţătorule, [m]Moise a zis: „dacă va fi murit cineva neavând copii, fratele său va luà pe femeia lui şi va ridicà urmaş fratelui său.“ 25 Erau între noi şapte fraţi, şi cel dintâiu însurându-se murì, şi neavând el urmaş lăsă pe femeia sa fratelui său. 26 Asemenea şi al doilea şi al treilea, până la al şaptelea. 27 Iar în urmă de toţi murì şi femeia. 28 La înviere dar a cărui dintre cei şapte va fi femeia? Căci toţi o avură.

29 Atuncia răspunzând Iisus le zise: vă rătăciţi, [n]neştiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu. 30 Căci la înviere nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci [o]sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer.

31 Dar despre învierea morţilor n'aţi citit ce s'a rostit vouă de Dumnezeu zicând: 32 [p]„Eu sunt Dumnezeul lui Abraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacob?“ Dumnezeu nu este al morţilor, ci al viilor.

33 Şi auzind gloatele [q]rămaseră uimite de învăţătura lui.

Porunca cea mai mare.

34 [r]Iar fariseii auzind că închise gura saduceilor se adunară lângă dânsul, 35 Şi întrebă unul dintre ei, [s]învăţător de lege, ispitindu-l *şi zicând:* 36 Învăţătorule, care poruncă este mai mare în lege? 37 Iar Iisus îi [t]zise: „iubeşte pe Domnul, Dumnezeul tău în toată inima ta şi în tot sufletul tău şi în tot cugetul tău.“

38 Aceasta este porunca cea mare şi cea dintâiu. 39 Iar a doua asemenea acesteia: [u]„iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi.“ 40 [v]În aceste două porunci se cuprinde toată legea şi profeţii.

Hristos, fiul lui David şi stăpânul.

41 Şi adunaţi fiind fariseii, Iisus îi întrebă 42 Zicând: ce vi se pare despre Hristos? Al cui fiu este? Al lui David, îi zic ei. 43 Cum dar David, le zice el, îl numeşte în duh Domn, zicând: 44 „Zis-a Domnul, Domnului meu, şezi d'adreapta mea până ce voiu fi pus pe vrăjmaşii tăi sub picioarele tale.“ 45 Deci dacă David îl numeşte Domn, cum este fiul lui?

46 Şi nimeni nu puteà să-i răspunză un cuvânt, nici nu îndrăznì cineva din aceea zi să-l mai întrebe.

---

[e] Cap. 13. 38. 47. [f] 2 Cor. 5. 3. Cap. 8. 12. | [h] Cap. 20. 16. [i] Marc. 12. 13. Rom. 13. 7. | [k] Marc. 12. 18. [l] Fapt. 23. 8. [m] Deut. 25. 5. | [n] Ioan. 20. 9. [o] 1 Ioan. 3. 2. | [p] Esod. 3. 6, 16. [q] Cap. 7. 28. | [r] Marc. 12. 28. [s] Luc. 10. 25. | [t] Deut. 6. 5. [u] Lev. 19. 18. | [v] 1 Tim. 1. 5.

Iisus mustră pe farisei și cărturari pentru fățărnicia și mândria lor. Păcatele mari ale Ierusalimului. Vestirea despre dărâmarea templului.

23 Atuncia Iisus vorbì gloatelor și ucenicilor săi 2 Zicând: [a]pe scaunul lui Moise au stat cărturarii și fariseii. 3 Deci toate câte vă zic vouă, faceți și păziți, dar după faptele lor nu faceți; căci [b]ei zic și nu fac. 4 [c]Ei leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat, și *le* pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu voesc să le miște. 5 Toate [d]faptele lor le fac spre a fi priviți de oameni, [e]căci fac filacteriile lor late și măresc ciucurii vestmântului. 6 [f]Iubesc cele dintâiu locuri la ospețe și cele dintâiu scaune în sinagogi. 7 Și urările de bine în târguri și să fie numiți de către oameni Rabi. 8 [g]Dar voi să nu fiți numiți Rabi: căci unul este învățătorul vostru, iar voi toți sunteți frați. 9 Și tată să nu numiți al vostru pe pământ, [h]căci unul este Tatăl vostru cel ceresc. 10 Nici nu fiți numiți învățători; căci unul este învățătorul vostru, Hristos. 11 Cine [i]dar este mai mare între voi, va fi slujitorul vostru. 12 [j]Iar cine se va fi înălțat pe sine, va fi umilit; și cine se va fi umilit pe sine, va fi înălțat.

13 Vai [k]vouă, cărturari și farisei fățarnici, că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; căci voi nu întrați, nici pe cei care vin nu-*i* lăsați să între. 14 *Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici,* [l]*că mâncați casele văduvilor, rugându-vă rugăciuni lungi; pentru aceasta veți luà mai multă osândă.* 15 Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, că încunjurați marea și uscatul ca să faceți un proselit, și când s'a făcut, îl faceți fiu al gheenei îndoit decât voi.

16 Vai vouă, [m]povățuitori orbi, care ziceți; [n]cine va fi jurat pe templu, nu este nimic; dar cine va fi jurat pe aurul templului, dator este. 17 Nemintoși și orbi; căci ce este mai mare? Aurul [o]sau templul care sfințește aurul? 18 Și: cine va fi jurat pe altar, nu este nimic; iar cine va fi jurat pe darul ce este d'asupra lui, dator este. 19 Orbilor, căci ce este mai mare? Darul sau [p]altarul care sfințește darul? 20 Deci cine a jurat pe altar, jură pe el și pe toate ce sunt d'asupra lui; 21 Și cine a jurat pe templu jură pe el, și pe [q]cel care locuește într'însul. 22 Și cine a jurat pe cer, jură pe [r]tronul lui Dumnezeu și pe cel care stă pe dânsul.

23 Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, [s]că dați zeciuială *din* ismă și mărar și chimen, dar [t]ați lăsat cele mai însemnate ale legii: judecarea *dreaptă* și mila și credința; pe acestea trebuià să *le* faceți, și pe acelea să nu *le* lăsați. 24 Povățuitori orbi, care strecurați țânțarul, dar înghițiți cămila. 25 Vai vouă cărturari și farisei fățarnici, [u]că curățiți partea din afară a paharului și a vasului *de mâncare*, dar dinlăuntru sunt pline de răpire și necumpătare. 26 Fariseule orb, curăță întâiu partea dinlăuntru a paharului și a vasului *de mâncare*, ca să fie curată și partea lui dinafară. 27 Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, [v]că sămănați cu mormintele văruite, care dinafară se arată frumoase, dar dinlăuntru sunt pline de oase de morți și de orice necurățenie. 28 Astfel și voi dinafară vă arătați drepți oamenilor; dar dinlăuntru sunteți plini de fățărnicie și fărădelege.

29 [x]Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, că clădiți mormintele profeților, și împrumsețați monumentele drepților. 30 Și ziceți: dacă am fi noi în zilele părinților noștri, n'am fi părtași cu dânșii la sângele profeților. 31 Astfel dar mărturisiți vouă înșivă că [y]sunteți fii ai celor care omorîră pe profeți. 32 [z]Umpleți și voi măsura părinților voștri! 33 Șerpi, [a]pui de viperă, cum să fugiți de osândirea la gheenă?

34 [b]Deaceea, iată eu trimit la voi

Capul 23.
a Neem. 8. 4, 8.
b Rom. 2. 19, etc.
c Gal. 6. 13.
d Cap. 6. 1, 2.
e Num. 15. 38.
f Marc 12. 38, 39.
g Iac. 3. 1.
h Mal. 1. 6.
i Cap. 20 26, 27.
j Iov 22. 29.
k Luc. 11. 52.
l Marc. 12. 40.
m Cap. 15. 14.
n Cap. 5. 33, 34.
o Esod. 30. 29.
p Esod. 29. 37.
q 1 Reg. 8. 13.
r Ps 11. 4.
s Luc. 11. 42.
t 1 Sam. 15. 22.
u Marc. 7. 4.
v Luc. 11. 44.
x Luc. 11. 47.
y Fapt. 7. 51, 52.
z Fac. 15. 16.
a Cap. 3. 7.
b Cap 21 34, 35

profeți și înțelepți și cărturari; [c] dintr'înșii veți omorî și veți răstigni, și [d] dintr'înșii veți biciui în sinagogile voastre, și-*i* veți goni din oraș în oraș: 35 Ca să vie asupra voastră orice sânge drept, ce este vărsat pe pământ, dela sângele lui Abel cel drept până la sângele lui Zaharia, fiul lui Barachia, pe care îl omorîrăți între templu și altar. 36 Adevăr zic vouă, vor veni toate acestea asupra neamului acestuia.

37 Ierusalime, Ierusalime, care omori pe profeți și ucizi cu pietri pe cei trimiși la tine, de câteori am voit să adun pe copiii tăi, după cum adună pasărea puii săi supt aripi, dar n'ați voit. 38 Iată vi se lasă casa voastră pustie. 39 Căci zic vouă, de acum nu mă mai vedeți, până când veți zice: „Binecuvântat cel ce vine în numele Domnului.“

Dărâmarea Ierusalimului. Sfârșitul veacului. Semnele venirii lui Hristos. Îndemnare de a veghia.

24 [a] Și ieșind Iisus se ducea dela templu, și se apropiară de dânsul ucenicii săi ca să-i arate clădirile templului. 2 Iar el răspunzând le zise: nu vedeți toate acestea? Adevăr zic vouă, [b] nu va fi lăsată aci piatră pe piatră, care nu va fi desfăcută.

3 Și stând el pe muntele maslinilor, [c] veniră la dânsul ucenicii la o parte zicând: [d] spune nouă, când vor fi acestea? Și care *va fi* semnul venirii tale și al sfârșitului veacului? 4 Și răspunzând Iisus le zise: [e] vedeți să nu vă amăgească cineva. 5 [f] Căci mulți vor veni pe numele meu zicând: eu sunt Hristosul, [g] și pe mulți vor amăgi. 6 Și voi veți auzi războaie și știri de războaie. Luați seamă, nu vă spăimântați; căci trebue să fie *toate*, dar nu este încă sfârșitul. 7 [h] Căci se va ridică neam preste neam și împărăție preste împărăție, și vor fi foamete și cutremure pe alocurea. 8 Dar toate acestea *vor fi* început de dureri.

9 [i] Atuncia vă vor dă spre asuprire, și vă vor omorî, și veți fi urâți de toate neamurile pentru numele meu. 10 Și atuncia [j] mulți vor cădeà, și se vor dà în mâni unii pe alții și se vor urî unii pe alții. 11 Și [k] mulți profeți mincinoși se vor ridicà și pe mulți [l] vor amăgì: 12 Și pentru îmmulțirea fărădelegii se va răcì iubirea multora. 13 [m] Dar cine a răbdat până în sfârșit, acesta va fi mântuit. 14 Și [n] se va predicà această [o] evangelie a împărăției în toată lumea, spre mărturie la toate neamurile; și atuncia va veni sfârșitul.

15 [p] Deci când veți fi văzut „groaza pustiirii,“ ce s'a zis prin [q] Daniel profetul, stând în loc sfânt, [r] cine citește să înțeleagă, 16 Atuncia care sunt în Iudea să fugă la munți, 17 Care este pe casă să nu se deà jos ca să ià cele din casa lui, 18 Și care este în câmp să nu se întoarcă înapoi ca să ià vestmântul lui.

19 [s] Vai dar celor ce au în pântece și celor care dau țâță în zilele acelea. 20 Rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta. 21 [t] Căci atuncia va fi suferință mare, care n'a fost dela începutul lumii până acum, nici nu va fi. 22 Și dacă n'ar fi scurtate acele zile, n'ar scăpà nici un trup; [u] dar pentru cei aleși vor fi scurtate acele zile.

23 [v] Atuncia dacă vă zice cineva: iată aci *este* Hristosul, sau colo, nu credeți. 24 Căci [x] se vor ridicà Hristoși mincinoși și profeți mincinoși, și vor dà semne mari și minuni, încât să amăgească, [y] dacă se poate, chiar pe cei aleși. 25 Iată v'am spus dinainte. 26 Deci dacă vor zice vouă: iată este în pustie, nu ieșiți; iată *este* în camere, nu credeți. 27 [z] Căci precum fulgerul iese dela răsărit și se arată până la apus, astfel va fi *și* venirea Fiului omului; 28 [a] Orișiunde este corpul mort, acolo se vor adunà vulturi.

29 [b] Dar îndată după suferința acelor

[c] Fapt. 5. 40. [d] Cap. 10. 17.

Capul 24.
[a] Marc. 13. 1. [b] 1 Reg. 9. 7. [c] Marc. 13. 3. [d] 1 Tes. 5. 1. [e] Efes. 5. 6. [f] Ier. 14. 14. [g] Vers. 11. [h] 2 Cron. 15. 6. [i] 1 Pet. 4. 16. [j] 2 Tim. 1. 15. [k] 2 Pet. 2. 1. [l] 1 Tim. 4. 1. [m] Ebr. 3. 6. 14. [n] Cap. 4. 23. [o] Rom. 10. 18. [p] Marc. 13. 14. [q] Dan. 9. 27. [r] Dan. 9. 23, 25. [s] Luc. 23. 29. [t] Dan. 9. 26. [u] Isa. 65. 8, 9. [v] Marc. 13. 21. [x] Deut. 13. 1. [y] Ioan 6. 37. [z] Luc. 17. 24. [a] Iov 39. 30. [b] Dan. 7. 11, 12.

zile, [c] soarele va fi întunecat, și luna nu va dà lumina ei, și stelele vor cădeà din cer, și puterile cerurilor vor fi sguduite. 30 [d] Și atuncia se va arătà semnul Fiului omului în cer; [e] și atuncia se vor jelì toate semințiile pământului [f] și vor vedeà pe Fiul omului venind pe nourii cerului cu putere și mărire multă. 31 [g] Și va trimite pe îngerii săi cu sunet mare de trâmbiță, și vor adunà pe alesii lui din cele patru vânturi, dela cea mai depărtată margine a cerurilor până la cealaltă margine a lor.

32 Învățați asemănarea dela [h] smochin. Când ramura lui este fragedă și înfrunzește, cunoașteți că aproape *este* vara. 33 Astfel și voi când veți fi văzut toate acestea cunoașteți [i] că *el* este aproape lângă ușì. 34 Adevăr zic vouă, [j] nu va trece neamul acesta, până când să fie toate acestea. 35 [k] Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

36 [l] Iar despre ziua aceea și ceas nimeni nu știe, nici îngerii cerurilor, nici Fiul, [m] decât numai Tatăl. 37 Și precum *au fost* zilele lui Noe, așà va fi venirea Fiului omului. 38 [n] Căci precum în zilele acelea înainte de potop erau mâncând și bând, însurându-se și măritându-se, până în ziua când intră Noe în corabie, 39 Și nu știură până ce vènì potopul și luă pe toți, astfel va fi *și* venirea Fiului omului. 40 [o] Atuncia *din* doi *care* vor fi în câmp, unul este luat și unul este lăsat; 41 *Din* două râșnind la râșniță, una este luată și una este lăsată.

42 [p] Deci priveghiați, că nu știți în care zi vine Domnul vostru. 43 [q] Dar cunoașteți aceasta, că dacă stăpânul de casă ar știì în care strajă vine furul, ar fi veghiat, și n'ar lăsà să i-se sape casa. 44 Deaceea și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gândiți vine Fiul omului. 45 Deci cine este sluga credincioasă și cuminte, pe care a pus-o stăpânul preste slugărimea sa, spre a le dà demâncare la timp? 46 Fericită este sluga aceea pe care venind stăpânul său o va găsì făcând astfel. 47 Adevăr zic vouă, că o va pune preste toată avuția sa. 48 Dar dacă aceea slugă rea *fiind* va fi zis în inima sa: stăpânul meu întârzià, 49 Și va fi început să bată pe cei împreună cu el slugi, și mănâncă și beà cu bețivii; 50 Stăpânul acelei slugi va venì în ziua în care el nu așteaptă, și în ceasul când nu știe. 51 Și-l va despicà în două, și partea lui o va pune cu fățarnicii: acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

Pilda cu cele zece fecioare și cu întrebuințarea talanților.

25 Atuncia va fi asemănată împărăția cerurilor cu zece fecioare, care luând candelele lor ieșiră spre întâmpinarea [a] mirelui. 2 [b] Cinci din ele erau nechibzuite, iar cinci cuminte. 3 Căci cele nechibzuite, luând candelele lor. nu luară untdelemn cu sine; 4 Iar cele cuminte luară untdelemn în vasele lor cu candelele lor. 5 Și întârziând mirele [c] dormitară toate și dormiau. 6 Iar la miezul nopții [d] se făcù strigare: iată mirele, ieșiți spre întâmpinarea lui. 7 Atuncia se deșteptară toate acele fecioare și [e] gătiră candelele lor. 8 Iar cele nechibzuite ziseră celor cuminte: dați-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre. 9 Dar cele cuminte răspunseră zicând: niciodată; nu va fi deajuns nouă și vouă, mai bine duceți-vă la cei care vând și cumpărați-vă. 10 Și plecând ele să cumpere venì mirele, și cele gata întrară cu dânsul la nuntă, [f] și se închise ușa. 11 În urmă vin și celelalte fecioare zicând: [g] Doamne, Doamne, deschide-ne. 12 Iar el răspunzând zise: adevăr zic vouă, [h] nu vă cunosc.

13 [i] Drept aceea vegheați, că nu știți ziua, nici ceasul, *când vine Fiul omului.*

---

c Isa. 13. 10.
d Dan. 7. 13.
e Zech. 12. 12. Cap. 16. 27.
f 1 Tes. 4. 16.
g Luc. 21 29.
h Iac. 5. 9.
i Cap. 16. 28.
j Ps. 102. 26.
k Marc. 13. 32.
l Fac. 6. 3. 5.
m Luc. 17. 34, etc.
n Cap. 25. 13.
o Luc. 12. 39.
p —

Capul 25.
a Efes. 5. 29, 30.
b Cap. 13. 47.
c 1 Tes. 5. 6.
d Cap. 24. 31.
e Luc. 12. 35.
f Luc. 13. 25.
g Cap. 7. 21-23.
h Ps. 5. 5.
i Cap. 24. 42, 44.

14 *j* Căci după *k* cum un om plecând
departe chemă slugile sale şi le dete
avuţia sa. 15 Şi unuia îi dete cinci
talanţi, altuia doi, iar altuia unul, *l* fie-
căruia după puterea sa, şi îndată se
duse departe. 16 Îndată plecând cel
care luase cinci talanţi lucră cu dânşii
şi făcù alţi cinci talanţi. 17 Asemenea
care luase cei doi câştigă alţi doi. 18 Iar
care luase unul ducându-se săpă în pă-
mânt şi ascunse argintul stăpânului său.
19 După un timp îndelungat vine şi
stăpânul acelor slugi, şi face socoteală
împreună cu dânşii, 20 Şi apropiin-
du-se cel care luase cinci talanţi aduse
alţi cinci talanţi zicând: Doamne, cinci
talanţi mi-ai dat în mână; iată alţi cinci
talanţi am câştigat *la dânşii*. 21 Zise
lui stăpânul său: bine, slugă bună şi
credincioasă, *m* la puţine ai fost credin-
cios, la multe te voiu pune; întră întru
n bucuria domnului tău. 22 Apropiin-
du-se şi care luase cei doi talanţi zise:
Doamne, doi talanţi mi-ai dat în mână;
iată alţi doi talanţi am câştigat *la dân-
şii*. 23 Zise lui stăpânul său: *o* bine,
slugă bună şi credincioasă, la puţine ai
fost credincios, la multe te voiu pune;
întră întru bucuria domnului tău.
24 Apropiindu-se apoi şi care luase un
talant zise: Doamne, te-am ştiut că
eşti om aspru, seceri unde n'ai sămă-
nat, şi aduni de unde n'ai vânturat;
25 Şi fiindu-mi teamă m'am dus şi am
ascuns talantul tău în pământ; iată ai
ce este al tău. 26 Iar stăpânul său
răspunzându-i zise: slugă rea şi ne-
luătoare aminte; ştiai că secer unde
n'am sămânat, şi adun de unde n'am
vânturat? 27 Deci trebuià ca tu să fi
pus argintul meu la schimbători, şi ve-
nind eu aşi fi luat cu dobândă *ce este*
al meu. 28 Drept aceea luaţi dela
dânsul talantul şi daţi-l celui care are
cei zece talanţi; 29 *p* Căci tot la cel
care are se va dà şi va prisosì, iar dela
cel care nu are, şi ce are se va luà dela
dânsul; 30 Şi pe sluga cea nefolosi-
toare aruncaţi-*o* *q* în întunerecul din
afară; acolo va fi plângerea şi scrâşni-
rea dinţilor.

Judecata din urmă.

31 *r* Iar când va venì Fiul omului în
mărirea sa şi toţi îngerii cu dânsul, a-
tuncia va stà pe tronul măririi sale,
32 Şi *s* vor fi adunate înaintea lui toate
neamurile, şi *t* le va despărţi pe unele
de altele, după cum desparte păstorul
oile de capre, 33 Şi va pune oile de-a
dreapta sa, iar caprele de-a stânga.
34 Atuncia va zice împăratul celor
de-a dreapta sa: veniţi binecuvântaţii
Tatălui meu, *u* moşteniţi împărăţia *v* gă-
tită vouă dela întemeiarea lumii.
35 *x* Căci flămând am fost şi mi-aţi dat
să mănânc; însetat am fost şi mi-aţi
dat să beau; *y* strein am fost şi m'aţi a-
dus la voi, 36 *z* Gol, şi m'aţi îmbrăcat,
bolnav am fost şi m'aţi căutat, *a* în în-
chisoare am fost şi aţi venit la mine.
37 Atuncia vor răspunde lui drepţii
zicând: Doamne, când te-am văzut flă-
mând şi ţi-am dat de mâncare, sau în-
setat şi ţi-am dat să beai? 38 Când
iar te-am văzut străin şi te-am adus la
noi, sau gol şi te-am îmbrăcat? 39 Şi
când te-am văzut bolnav sau în închi-
soare şi am venit la tine? 40 Şi răs-
punzând împăratul le va zice: adevăr
zic vouă, *b* întrucât aţi făcut unuia din-
tre aceşti fraţi ai mei, foarte neluaţi în
seamă, mie mi-aţi făcut.

41 Atuncia va zice şi celor de-a
stânga: *c* duceţi-vă dela mine, bleste-
maţilor, *d* în focul cel vecinic, care este
gătit *e* diavolului şi îngerilor săi. 42 Căci
flămând am fost şi nu mi-aţi dat să mă-
nânc, însetat am fost şi nu mi-aţi dat
să beau, 43 Strein am fost şi nu m'aţi
dus la voi, gol şi nu m'aţi îmbrăcat,
bolnav şi în închisoare şi nu m'aţi cău-
tat. 44 Atuncia vor răspunde şi ei zi-
când: Doamne, când te-am văzut flă-
mând, ori însetat, ori străin, ori gol, ori

j Luc. 19. 12.
k Cap. 21. 33.
l Rom. 12. 6.
m Cap. 24. 47.
n 2 Tim. 2. 12.
o Vers. 21.
p Cap. 13. 12.
q Cap. 8. 12
r Zech. 14. 5.
s Rom. 14. 10.
t Ezec. 20. 38.
u Rom. 8. 17.
v Cap. 20. 23.
x Isa. 58. 7.
y Ebr. 13. 2.
z Iac. 2. 15, 16.
a 2 Tim. 1. 16.
b Prov. 14. 31.
c Ps 6. 8.
d Cap. 13. 40, 42.
e 2 Pet. 2. 4.

bolnav, ori în închisoare și nu ți-am slujit? 45 Atuncia va răspunde lor zicând: adevăr zic vouă, [f] întru cât nu ați făcut unuia dintre aceștia foarte neluați în seamă, nici mie nu mi-ați făcut. 46 Și [g] se vor duce aceștia la pedeapsă vecinică, iar drepții la viață vecinică.

Cea din urmă vestire a patimilor lui Iisus.

26 Și a fost când sfârși Iisus toate cuvintele acestea, zise ucenicilor săi: 2 [a] Știți că preste două zile va fi Paștile, și Fiul omului va fi dat spre a fi răstignit. 3 [b] Atuncia mai marii preoților și bătrânii poporului se adunară în curtea archiereului care se numește Caiafa, 4 Și se sfătuiră împreună ca prin amăgire să pună mâna pe Iisus și să-*l* omoare. 5 Dar ziceau: nu în sărbătoare, ca să nu se facă turburare în popor.

Ungerea din Betania.

6 [c] Și fiind Iisus în [d] Betania în casa lui Simon leprosul, 7 Veni la dânsul o femeie având un alabastru cu mir foarte prețios și turnă pe capul lui când ședeà la masă. 8 [e] Iar ucenicii văzând se mâhniră adânc zicând: pentru ce pierderea aceasta? 9 Căci se puteà vinde acest *mir* drept mult, și să se deà săracilor. 10 Dar Iisus cunoscând le zise: pentru ce faceți supărare femeii? Căci a făcut un lucru bun pentru mine: 11 [f] Fiindcă pe săraci îi aveți în totdeauna cu voi, dar [g] pe mine nu mă aveți totdeauna. 12 Pentru că ea turnând mirul acesta pe corpul meu, spre îmmormântarea mea a făcut. 13 Adevăr zic vouă, oriunde va fi predicată evangelia aceasta în toată lumea, se va spune și ce a făcut aceasta spre amintirea ei.

14 [h] Atuncia unul dintre cei doisprezece care se cheamă [i] Iuda Iscariotu, ducându-se la mai marii preoților zise: 15 [j] Ce voiți să-mi dați, și eu îl voiu dà în mânile voastre? Iar ei îi cumpăniră treizeci de arginți. 16 Și de atuncia căutà timp nimerit ca să-l deà în mânile lor.

Paștile și sfânta cină sau cuminecătură.

17 [k] Iar în cea dintâiu zi a azimilor veniră ucenicii la Iisus zicând: unde voești să-ți gătim ca să mănânci Paștile? 18 Și el zise, mergeți în oraș la cineva, și-i spune-ți: Învățătorul zice: timpul meu aproape este, la tine fac Paștile cu ucenicii mei. 19 Și ucenicii făcură după cum le porunci Iisus și gătiră Paștile.

20 [l] Iar făcându-se seară, se puse la masă cu cei doisprezece ucenici. 21 Și mâncând el zise: adevăr zic vouă, că unul dintre voi mă va dà prins. 22 Și întristându-se ei foarte, începură să-i zică fiecare: doar nu cumva sunt eu, Doamne? 23 Iar el răspunzând zise: [m] cel care a atins cu mine mâna în vas, acesta mă va dà prins. 24 Într'adevăr Fiul omului se duce după [n] cum este scris despre dânsul, dar [o] vai de omul acela prin care Fiul omului este dat prins; bine ar fi lui dacă nu s'ar fi născut omul acela. 25 Și răspunzând Iuda care l-a dat prins zise: doar nu cumva sunt eu, Rabi? Zise lui: tu ai zis.

26 [p] Iar mâncând ei, Iisus [q] luând pâne și binecuvântând frânse, și dând ucenicilor zise: luați, mâncați: [r] acésta este trupul meu. 27 Și luând un pahar și mulțumind le dete zicând [s] beți din acesta toți; 28 Căci [t] acesta este sângele meu [u] al legii, el se varsă [v] pentru mulți spre iertarea păcatelor. 29 Și [x] zic vouă, deacum nu voiu mai beà din acest rod al viței [y] până în ziua aceea când îl voiu beà cu voi nou în împărăția Tatălui meu.

30 [z] Și după ce cântară lăudări, ieșiră la muntele maslinilor. 31 Atuncia le zice Iisus: [a] voi toți [b] veți aveà sminteală în mine în noaptea aceasta, căci scris este: [c] „bate-voiu păstorul și se vor împrăștià oile turmei.“ 32 Dar

f Prov. 14. 31.	*b* Ps. 2. 2.	*f* Deut. 15. 11.	*j* Zech 11. 12.	*n* Ps. 22.	*r* 1 Cor. 10. 16.	*v* Ebr. 9. 22.	*a* Marc. 14. 27.
g Dan. 12 2.	*c* Ioan. 11. 1, 2.	*g* Cap. 18. 20	*k* Esod 12.6,18.	*o* Ioan 17. 12.	*s* Marc. 14. 23.	*x* Marc. 14 25.	*b* Cap. 11. 6.
Capul 26.	*d* Cap. 21. 17.	*h* Marc. 14 10.	*l* Marc 14.17-21.	*p* Marc. 14. 22	*t* Esod. 24. 8.	*y* Fapt 10. 41.	*c* Zech. 13. 7.
a Marc. 14. 1.	*e* Ioan 12. 4.	*i* Cap. 10. 4.	*m* Ps. 41. 9.	*q* 1Cor.11 23-25.	*u* Ier. 31. 31.	*z* Marc. 14. 26.	

după învierea mea, [d] voiu merge înainte de voi în Galilea.

33 Și răspunzând Petru îi zise: dacă toți vor aveà sminteală în tine, eu nici odată nu voiu aveà sminteală. 34 Zise Iisus lui: [e] adevăr zic ție că în noaptea aceasta, mai nainte de-a fi cântat cocoșul, mă vei tăgădui de trei ori. 35 Zise Petru lui: chiar dacă ar trebuì ca să mor împreună cu tine, eu nu te voiu tăgădui. Asemenea ziseră și toți ucenicii.

Suferințele din Ghetsemane.

36 [f] Atuncia venì Iisus cu dânșii la un loc, numit Ghetsemane, și zice ucenicilor săi: stați aci până ce, ducându-mă colo, mă voiu rugà.

37 Și luând cu sine pe Petru și [g] pe cei doi fii ai lui Zebedeu începù a se întristà și a se turburà adânc. 38 Atuncia le zice: [h] întristat foarte este sufletul meu până la moarte; rămâneți aci și veghiați cu mine. 39 Și mergând puțin mai nainte căzù pe fața sa [i] rugându-se și zicând: [j] Tată, dacă este cu putință, [k] treacă dela mine paharul acesta; dar [l] nu cum voesc eu, ci cum *voești* tu. 40 Și vine la ucenici și-i află durmind, și zice lui Petru: așà nu avurăți tărie să veghiați un ceas cu mine? 41 [m] Veghiați și vă rugați ca să nu intrați în ispită. Într'adevăr duhul este nepregetător, dar trupul neputincios. 42 Iarăși ducându-se de a doua oară se rugà zicând: Tatăl meu, dacă nu este cu putință să treacă acest *pahar*, ca să nu-l beau, facă-se voia ta. 43 Și venind, iarăși îi află durmind; căci ochii lor erau îngreuiați.

44 Și lăsându-i, iarăși ducându-se se rugă a treia oară zicând același cuvânt. 45 Atuncia vine la ucenici și le zise: durmiți de acum și odihniți-vă. Iată s'a apropiat ceasul și Fiul omului este dat în mâni de păcătoși. 46 Sculați-vă să mergem; iată s'a apropiat cel care mă va dà prins.

Trădarea lui Iuda.

47 Și [n] vorbind el încă, iată venì dela mai marii preoților și bătrânii poporului Iuda, unul din cei doisprezece, și cu dânsul gloată multă cu spade și lănci. 48 Iar cel care aveà să-l deà prins le dete semn zicând: pe care îl voiu fi sărutat, el este, puneți mâna pé el. 49 Și îndată apropiindu-se de Iisus, zise: bucură-te, Rabi, și [o] îl sărută. 50 Iar Iisus îi zise: [p] prietine, *fă lucrul* pentru ce ai venit. Atuncia apropiindu-se ei puseră mânile pe Iisus și îl apucară.

51 Și iată [q] unul din cei care erau cu Iisus întinzând mâna trase spada sa, și lovind pe sluga arhiereului i-a tăiat urechea. 52 Atuncia Iisus îi zice: întoarce spada ta la locul ei, [r] căci toți care iau spadă, de spadă vor pierì. 53 Sau ți-se pare că nu pot rugà pe Tatăl meu, și-mi va pune în rând chiar acum [s] mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? 54 Dar cum vor fi împlinite scripturile [t] că așà trebue să fie?

55 În acel ceas zise Iisus gloatelor: ca la un făcător de rele ați ieșit cu spade și lănci să mă prindeți? În fiecare zi stam în templu învățând, și nu m'ați apucat. 56 Dar toate acestea s'au făcut ca să fie împlinite [u] scripturile profeților. Atuncia [v] toți ucenicii lăsându-l fugiră.

Prinderea lui Iisus. Înfățișarea la arhiereu.

57 [x] Și cei care prinsese pe Iisus îl duseră la Caiafa arhiereul, unde erau adunați cărturarii și bătrânii.

58 Iar Petru îl urmà de departe până la curtea arhiereului, și întrând înlăuntru stà cu slujitorii să vază sfârșitul.

59 Iar mai marii preoților și bătrânii, adecă tot sinedriul, căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-l omoare, 60 Și nu găsiră, deși veniseră [y] mulți martori mincinoși. În urmă venind [z] doi *martori mincinoși* ziseră: 61 Acesta a zis: [a] pot dărâmà templul lui Dumnezeu și în trei zile să-l clădesc.

62 [b] Și sculându-se arhiereul îi zise:

[d] Cap. 28. 7, 10, 16. [e] Marc. 14. 30. [f] Marc. 14. 32—35. [g] Cap. 4. 21. [h] Ioan 12. 27. [i] Marc. 14. 36. [j] Ioan 12. 27. [k] Cap. 20. 22. [l] Ioan 5. 30. [m] Marc. 13. 33. [n] Marc. 14. 43. [o] 2 Sam. 20. 9. [p] Ps. 41. 9. [q] Ioan 18. 10. [r] Fac. 9. 6. [s] Dan. 7. 10. [t] Isa. 53. 7, etc. [u] Plân. 4. 20. [v] Ioan 18. 15. [x] Marc. 14. 53. [y] Ps. 27. 12. [z] Deut. 19. 15. [a] Cap. 27. 40. [b] Marc. 14. 60.

nimic nu răspunzi? Ce zic aceştia împotriva ta? Iar [c] Iisus tăceà.

63 Şi arhiereul îi zise: [d] te jur pe Dumnezeul cel viu ca să ne spui dacă tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. 64 Zice Iisus lui: tu ai zis; afară de aceasta zic vouă, [e] de acum veţi vedeà pe Fiul omului [f] stând de-a dreapta puterii şi venind pe nourii cerului.

65 [g] Atuncia arhiereul sfâşiă vestmintele sale zicând că a rostit defăimare; ce mai avem trebuinţă de martori? Iată acum aţi auzit defăimarea *lui*. Ce vi se pare vouă? 66 Iar ei răspunzând ziseră: este [h] vinovat de moarte. 67 [i] Atuncia scuipară în faţa lui şi-i deteră palme, iar alţii îl bătură cu nuele 68 Zicând: profeteşte nouă, Hristoase, cine este care te-a lovit?

Tăgăduirea lui Petru.

69 Iar Petru stà afară în curte şi venì la dânsul o slujnică zicând: şi tu erai cu Iisus Galileul. 70 Dar el tăgăduì înaintea tutulor zicând: nu ştiu ce zici. 71 Şi ieşind el la poartă îl văzù alta, şi zice celor de acolo: şi acesta erà cu Iisus Nazareul. 72 Şi iarăşi tăgăduì cu jurământ că nu ştiu pe omul *acesta*. 73 Iar preste puţin apropiindu-se cei care stăteau ziseră lui Petru: cu adevărat şi tu eşti dintre ei; căci şi vorbirea ta te dă pe faţă. 74 Atuncia începù a se dà anatema şi a se jurà că nu ştiu pe omul *acesta*. Şi îndată cântă cocoşul. 75 Şi Petru îşi aduse aminte de cuvântul lui Iisus care zisese că mai nainte de-a fi cântat cocoşul de trei ori mă vei tăgădui, şi ieşind afară plânse cu amar.

Iisus înaintea lui Pilat. Căinţa târzie a lui Iuda.

27 Iar făcându-se dimineaţă [a] toţi mai marii preoţilor şi bătrânii poporului se sfătuiră împotriva lui Iisus, ca să-l omoare. 2 Şi după ce îl legară, *îl* duseră şi *îl* deteră [b] în mânile lui *Ponţiu* Pilat procuratorul.

3 [c] Atuncia Iuda, care îl dase prins, văzând că fù osândit, căindu-se aduse înapoi cei treizeci de arginţi la mai marii preoţilor şi bătrâni, 4 Zicând: am greşit dând prins sânge nevinovat. Iar ei ziseră: ce ne priveşte pe noi? Tu vei vedeà. 5 Şi aruncând arginţii la templu [d] se depărtă, şi mergând se spânzură.

6 Iar mai marii preoţilor luând arginţii ziseră: nu se cuvine ai pune în cutia pentru daruri *făgăduite*, deoarece sunt preţ de sânge. 7 Şi sfătuindu-se cumpărară cu ei câmpul olarului spre îmmormântarea străinilor. 8 Deaceea fù numit [e] câmpul acela până în ziua de azi Câmpul sângelui. 9 Atuncia se împlinì ceea ce fusese rostit prin Ieremia profetul care zice: [f] „şi luară cei treizeci de arginţi, preţul pentru cel preţuit pe care dânşii îl preţuiră dela fiii lui Israel, 10 Şi-i deteră pentru câmpul olarului, după cum mi-a rânduit mie Domnul.“

11 Iar Iisus stà înaintea procuratorului; [g] şi-l întrebă procuratorul zicând: tu eşti împăratul Iudeilor? 12 Iar Iisus zise: [h] tu zici. Şi când se vorbià împotriva lui de către mai marii preoţilor şi bătrâni [i] nimic nu răspundeà. 13 Atuncia Pilat îi zice: [j] nu auzi câte mărturisesc ei împotriva ta? 14 Şi nu răspunse lui nici un singur cuvânt, încât procuratorul se mirà foarte.

Iisus şi Barabba.

15 [k] Iar la sărbătoare procuratorul aveà obiceiu să deà pentru gloată drumul la un închis, pe care-l voiau. 16 Şi aveau atuncia pe un închis vestit, care se numià Barabba. 17 Deci adunaţi fiind ei împreună Pilat le zise, la care voiţi să-i dau drumul pentru voi? Lui Barabba sau lui Iisus care se zice Hristos? 18 Căci ştià că din ură îl dase în mânile lui.

19 Şi stând el pe scaunul de judecător trimise la dânsul femeia sa zicând: nimic să nu aibi tu cu acel drept, căci multe am suferit azi în vis pentru dânsul.

---

c Isa. 53. 7. d Lev. 5. 1. e Dan. 7. 13. | f Ps. 110. 1. g 2 Reg. 18. 37. h Lev. 24. 16. | i Isa. 50. 6. — | *Capul 27.* a Ps. 2. 2. | b Cap. 20. 19. c Cap. 26. 14, 15. d 2 Sam. 17. 23. | e Fapt. 1. 19. f Zech. 11. 12, 13. | g Marc. 15. 2. h Ioan 18. 37. i Cap. 26. 63. | j Cap. 26. 62. k Marc. 15. 6.

20 [l]Iar mai marii preoţilor şi bătrânii îndemnară gloatele ca să ceară pe Barabba, iar pe Iisus să-l piarză. 21 Dar procuratorul răspunzând le zise: la care din cei doi voiţi să-i dau drumul pentru voi? Şi ei ziseră: lui Barabba. 22 Zice lor Pilat: dar ce voiu face cu Iisus care se zice Hristos? Să fie răstignit, zic ei toţi. 23 Şi el zise: dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigau zicând: să fie răstignit.

24 Şi văzând Pilat că nimic nu foloseşte, ci mai mare turburare se face, [m]luând apă îşi spălă mânile înaintea gloatei zicând: nevinovat sunt de sângele acestui drept, voi veţi vedeà. 25 Şi răspunzând tot poporul zise: [n]sângele lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri. 26 Atuncia dete pentru ei drumul lui Barabba; iar pe Iisus [o]biciuindu-l îl dete ca să fie răstignit.

Biciuirea, batjocura şi răstignirea lui Iisus.

27 [p]Atuncia ostaşii procuratorului luând cu ei pe Iisus în pretoriu adunară lângă dânsul toată cohorta. 28 Şi [q]îmbrăcându-l îi puseră o manta roşie 29 [r]Şi împletind cunună de spini puseră pe capul lui şi trestie în dreapta lui; şi îngenunchiând înaintea lui îl luară în râs zicând: bucură-te împăratul Iudeilor, 30 Şi [s]scuipând pe el luară trestia şi îl băteau preste cap. 31 Şi după ce au râs de el, desbrăcându-l de manta îl îmbrăcară cu hainele lui, [t]şi îl duseră ca să-l răstignească.

32 [u]Şi ieşind afară [v]găsiră pe un om din Cirene, cu numele Simon; pe acesta îl siliră ca să-i ducă crucea. 33 [x]Şi venind la locul numit Golgota, ce se zice locul căpăţânei, 34 [y]Îi deteră să beà vin amestecat cu fiere; şi gustând nu voi să beà.

35 [z]Iar după ce l-au răstignit împărţiră între dânşii hainele lui aruncând sorţi, *ca să se împlinească ce s'a rostit de profetul*: [a]*împărţit-au hainele mele loruşi, şi pentru cămaşa mea aruncară sorţi.* 36 [b]Şi stând îl păziau acolo. 37 [c]Şi puseră de-asupra capului său vina sa scrisă: ACESTA ESTE IISUS ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

38 [d]Atuncia sunt răstigniţi împreună cu dânsul doi tâlhari, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga.

39 Iar [e]trecătorii îl înjosiau prin vorbe, clătinând capetele lor şi zicând: 40 [f]Cel care dărâmi templul şi în trei zile îl clădeşti, mântueşte-te pe tine însuţi; [g]dacă eşti Fiu al lui Dumnezeu, dă-te jos depe cruce. 41 Asemenea şi mai marii preoţilor luându-l în râs cu cărturarii şi bătrânii ziceau: 42 Pe alţii a mântuit, pe sine nu se poate mântuì. *Dacă* este împăratul lui Israel, să se deà acum jos depe cruce şi vom crede într'însul; 43 [h]S'a încrezut în Dumnezeu, să-l scape acum dacă îl voeşte; căci a zis că sunt Fiu al lui Dumnezeu. 44 [i]Acelaşi lucru îi imputau şi tâlharii care fură răstigniţi împreună cu el.

45 [j]Şi dela al şaselea ceas se făcù întunerec preste tot pământul până la al nouălea ceas.

46 Iar pe la al nouălea ceas [k]strigă Iisus cu glas mare zicând: [l]„Eli, Eli, lama sabachtani? adecă, Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m'ai părăsit?“ 47 Şi unii dintre cei care stau acolo auzind ziceau că pe Ilie îl cheamă acesta. 48 Şi îndată alergând unul dintre ei şi luând un burete [m]îl umplù de oţet, şi punându-l într'o trestie îi dete să beà. 49 Iar ceilalţi ziceau: lasă, să vedem dacă vine Ilie să-l mântuiască.

50 [n]Şi Iisus strigând iarăşi cu glas mare îşi dete duhul.

51 Şi iată [o]catapeteasma templului se sfâşiă în două de sus până jos, şi pământul se cutremură, şi pietrile se despicară, 52 Şi mormintele se deschiseră, şi multe corpuri ale sfinţilor adormiţi se sculară. 53 Şi ieşind din

---

l Marc. 15. 11. *m* Deut. 21. 6. *n* Deut. 19. 10. *o* Isa. 53. 5. *p* Marc. 15. 16. *q* Luc. 23. 11. *r* Ps. 69. 19. *s* Isa. 50. 6. *t* Isa. 53. 7. *u* Num. 15. 35. *v* Marc. 15. 21. *x* Marc. 15. 22. *y* Ps. 69. 21. *z* Marc. 15. 24. *a* Ps. 22. 18. *b* Vers. 54. *c* Marc. 15. 26. *d* Isa. 53. 12. *e* Ps. 22 7. *f* Cap. 26. 61. *g* Cap. 26. 63. *h* Ps. 22. 8. *i* Marc. 15. 32. *j* Amos 8. 9. *k* Ebr. 5. 7. *l* Ps. 22. 1. *m* Ps. 69. 21. *n* Marc. 15. 37. *o* Esod. 26. 31.

morminte după învierea lui întrară în sfânta cetate și se arătară multora.

54 [p]Iar sutașul și cei care împreună cu dânsul păziau pe Iisus, văzând cutremurul și cele ce se făcuseră, se temură foarte zicând: cu adevărat Fiu al lui Dumnezeu erà acesta.

55 Și erau acolo femei multe privind de departe, [q]care urmaseră din Galilea lui Iisus slujindu-l; 56 [r]Între care erà Maria Magdalena, și Maria muma lui Iacob și Iosif, și muma fiilor lui Zebedeu.

Îmmormântarea lui Iisus.

57 [s]Iar făcându-se seară venì un om avut din Arimatea, cu numele Iosif, care fù și el ucenic al lui Iisus; 58 Acesta ducându-se la Pilat cerù corpul lui Iisus. Atuncia Pilat porunci să fie dat. 59 Și Iosif luând corpul îl înfășură în pânză curată, 60 [t]Și-l puse în mormântul său nou, pe care îl săpase în piatră, și prăvălind o piatră mare la ușa mormântului se duse. 61 Iar acolo erà Maria Magdalena și cealaltă Marie, stând în fața mormântului.

62 Și a doua zi, care este după ziua de pregătire, se adunară împreună mai marii preoților și fariseii la Pilat, zicând: 63 Domnule, ne-am adus aminte că acel amăgitor fiind încă viu a zis: după trei zile mă scol. 64 [u]Deaceea poruncește ca mormântul să fie păzit bine până a treia zi, ca nu cumva venind ucenicii să-l fure și să zică poporului: s'a sculat dintre morți, și va fi rătăcirea din urmă mai rea decât cea dintâiu. 65 Zise lor Pilat: aveți custodie, plecați, păziți bine cum știți. 66 Iar ei plecând păziră bine mormântul cu custodie, [v]după ce au pecetluit piatra.

Învierea. Îngerul și femeile. Custozii mituiți. Aparințele învietului. Porunca botezului.

28 Iar [a]târziu sâmbăta, când se luminează de ziua întâia a săptămânii, venì Maria Magdalena [b]și cealaltă Marie să privească mormântul. 2 Și iată se făcù cutremur mare; căci [c]îngerul Domnului pogorându-se din cer și venind prăvălì piatra și stà de-asupra ei. 3 Și erà [d]înfățișarea lui ca *lumină de* fulger, și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. 4 Și de spaimă de dânsul păzitorii se cutremurară și fură ca morți.

5 Iar îngerul răspunzând zise femeilor: nu vă temeți voi; căci știu că pe Iisus care fù răstignit *îl* căutați. 6 Nu este aici; căci s'a sculat după [e]cum a zis; veniți vedeți locul unde erà pus. 7 Și repede ducându-vă spune-ți ucenicilor lui că s'a sculat dintre cei morți, și [f]iată merge înainte de voi în Galilea, acolo îl veți vedeà. Iată v'am spus.

8 Și plecând ele repede dela mormânt, cu frică și cu bucurie mare alergară să vestească ucenicilor lui.

9 Și, *când se duceau ele să vestească ucenicilor lui*, iată [g]Iisus le întâmpină zicând; bucurați-vă. Iar ele apropiindu-se apucară picioarele lui și i-se închinară. 10 Atuncia Iisus le zise: nu vă temeți; duceți-vă vestiți [h]fraților mei ca să plece în Galileia și acolo mă vor vedeà.

11 Iar pe când se duceau ele, iată unii ai custodiei venind în cetate vestiră la mai marii preoților toate cele ce s'au făcut. 12 Și după ce se adunară împreună cu bătrânii și se sfătuiră, deteră arginți destui ostașilor, 13 Zicând: spuneți că ucenicii lui noaptea venind l-au furat, fiind noi adurmiți. 14 Și dacă aceasta se va ascultà înaintea procuratorului, noi îl vom înduplecà și pe voi fără grije vă vom face. 15 Iar ei luând arginții făcură după cum au fost învățați. Și s'a răspândit vorba aceasta între Iudei până în ziua de azi.

16 Iar cei unsprezece ucenici se duseră în Galilea, la muntele [i]unde le rânduise lor Iisus. 17 Și văzându-l se închinară *lui*, iar unii se îndoiră. 18 Și apropiindu-se Iisus le vorbì zicând:

---

p Luc. 23. 47. *q* Luc. 8. 2, 3. *r* Marc. 15. 40. | *s* Marc. 15. 42. *t* Isa. 53. 9. *u* Cap. 16. 21. | *v* Dan. 6. 17. — | *Capul 28.* *a* Marc. 16. 1. | *b* Cap. 27. 56. *c* Marc. 16. 5. | *d* Dan. 10. 6. *e* Cap. 12. 40. | *f* Cap. 26. 32. *g* Marc. 16. 9. | *h* Ioan 20. 17. *i* Cap. 26. 32.

j datu-mi-s'a orice putere în cer şi pe pământ. 19 *k* Mergând *l* faceţi ucenici toate neamurile, botezându-i în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. 20 Învăţându-i să păzească toate câte v'am poruncit. Şi iată eu sunt cu voi toate zilele până la sfârşitul veacului. Amin.

SFÂNTA EVANGELIE DUPA MARCU.

Botezătorul Ioan. Botezarea şi ispitirea lui Iisus. Chemarea celor patru pescari, Iisus învaţă la Capernaum şi însănătoşează pe un demonizat, pe soacra lui Petru şi pe un lepros.

1 Început de evangelia lui Iisus Hristos, *a Fiul lui Dumnezeu,* 2 După cum este scris în Iezaia profetul: *b* iată eu trimit înaintea feţei tale pe îngerul meu, care va gătì calea ta *înaintea ta;* 3 *c* Glas de strigător în pustie: gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui." 4 *d* Ioan erà botezând în pustie şi predicând botezul pocăinţei spre iertare de păcate 5 *e* Şi ieşià la dânsul tot ţinutul Iudeii şi toţi cei din Ierusalim, şi se botezau de către dânsul în râul Iordanului mărturisind păcatele lor.

6 Şi Ioan erà *f* îmbrăcat cu *vestmânt* de peri de cămilă şi cu o încingătoare de piele împrejurul mijlocului său, şi mâncà *g* lăcuste şi miere sălbatică. 7 Şi predicà zicând: *h* vine în urma mea cel care este mai tare decât mine, căruia nu-*i* sunt de îndestul plecându-mă să desleg cureaua încălţămintelor lui. 8 *i* Eu vă botezai în apă, dar el vă va botezà *j* în duh sfânt.

9 *k* Şi se întâmplă în zilele acelea *că* veni Iisus dela Nazaretul Galileii şi fù botezat în Iordan de către Ioan. 10 *l* Şi îndată ieşind din apă văzù cerurile desfăcute şi pe duhul pogorându-se spre dânsul, ca porumb. 11 Şi glas *se făcù* din ceruri: *m* tu eşti Fiul meu cel iubit, în tine am binevoit.

12 *n* Şi îndată duhul îl scoate afară în pustie. 13 Şi erà *acolo* în pustie patruzeci de zile ispitindu-se de către satana, şi erà cu fiarele, *o* şi îngerii îi slujiau.

14 *p* Iar după ce Ioan fù prins, Iisus veni în Galilea *q* predicând evangelia *împărăţiei* lui Dumnezeu *şi zicând:* 15 *r* Că împlinit este timpul şi *s* s'a apropiat împărăţia lui Dumnezeu; pocăiţi-vă şi credeţi în evangelie.

16 *t* Şi trecând pe lângă marea Galileii văzù pe Simon şi pe Andreiu, fratele lui Simon, aruncând *o plasă* în mare; căci erau pescari. 17 Şi Iisus le zise: veniţi după mine, şi vă voiu face să fiţi pescari de oameni. 18 Şi îndată *u* lăsând plăşile *lor* îi urmară.

19 *v* Şi mergând *de acolo* puţin înainte văzù pe Iacob al lui Zebedeu şi pe Ioan, fratele lui, şi ei *erau* în vas întocmind plăşile. 20 Şi îndată îi chemă; şi lăsând pe tatăl lor Zebedeu în vas împreună cu *oamenii* tocmiţi se duseră după dânsul.

21 *x* Şi ei vin în Capernaum: şi îndată sâmbăta întrând el în sinagogă învăţà. 22 *y* Şi erau uimiţi de învăţătura lui, căci îi învăţà ca *unul* care are putere, iar nu ca cărturarii.

23 *z* Şi erà în sinagoga lor un om cu duh necurat, şi strigà tare 24 Zicând: ce avem noi cu tine, Iisuse Nazarene? Ai venit să ne pierzi; te ştim *a* cine eşti, sfântul lui Dumnezeu. 25 Şi Iisus *b* îl certă zicând: închisă fie-ţi gura şi ieşì afară din el. 26 Şi duhul *c* necurat după ce îl scutură şi strigă cu glas mare ieşì din el.

27 Şi se uimiră toţi, încât cercetau împreună între dânşii zicând: ce este

j Dan. 7. 13, 14. *k* Marc. 16. 15. *l* Isa. 52. 10.

MARCU. *Capul 1.*

a Marc. 14. 33. *b* Mal. 3. 1. *c* Isa. 40. 3. *d* Mat. 3. 1. *e* Mat. 3. 5. *f* Mat. 3. 4. *g* Lev. 11. 22. *h* Mat. 3. 11. *i* Fapt. 1. 5. *j* Isa. 44. 3. *k* Mat. 3. 13. *l* Mat. 3. 16. *m* Ps. 2. 7. *n* Mat. 4. 1. *o* Mat. 4. 11. *p* Mat. 4. 12. *q* Mat. 4. 23. *r* Dan. 9. 25. *s* Mat. 3. 2. *t* Mat. 4. 18. *u* Mat. 19. 27. *v* Mat. 4. 21. *x* Mat. 4. 13. *y* Mat. 7. 28. *z* Luc. 4. 33. *a* Mat. 8. 29. *b* Vers. 34. *c* Cap. 9. 20.

aceasta? Învățătură nouă după *a ei* putere; chiar duhurilor necurate *le* poruncește, și ascultă de dânsul. 28 Și știrea despre dânsul se răspândì îndată pretutindeni în toată împrejurimea Galileii.

29 [d] Și îndată ieșind din Sinagogă veniră la casa lui Simon și Andreiu cu Iacob și Ioan. 30 Iar soacra lui Simon zăceà aprinsă de friguri, și îndată îi vorbesc despre dânsa. 31 Și apropiindu-se o ridică apucând de mâna ei, și o lăsară frigurile, și ea slujià lor.

32 [e] Iar făcându-se seară, când apuse soarele, aduceau la dânsul pe toți care aveau suferințe și pe demonizați; 33 Și tot orașul erà adunat la ușă. 34 Și tămăduì pe mulți cari suferiau de feluri de boale, și mulți demoni scoase afară, și [f] nu lăsà pe demoni să vorbească, că îl cunoșteau *că este Hristos*.

35 Și [g] a doua zi foarte de noapte sculându-se ieșì și se duse într'un loc pustiu, și acolo se rugà.

36 Și-l urmăriră Simon și cei împreună cu dânsul, 37 Și-l aflară, și spun lui că toți te caută. 38 Și el le zice: [h] să mergem alt undeva în satele mari învecinate, ca să predic și acolo: căci [i] pentru aceasta am ieșit. 39 Și venì predicând în sinagogile lor în toată Galilea și scoțând afară pe demoni.

40 Și vine la dânsul un lepros, rugându-l *și căzând în genunchi* zicându-i că dacă voești poți să mă curățești.

41 Și făcându-i-se milă întinzând mâna îl atinse și zise: voesc, fii curățit. 42 Și îndată se depărtă dela dânsul lepra, și fù curățit. 43 Și înfruntându-l îndată îl scoase afară, și îi zise: 44 Vezi, nu spune nimenui nimic, ci du-te, arată-te preotului și dù pentru curățirea ta cele ce a rânduit Moise spre mărturie lor.

45 Iar el ieșind începù să spue multe și să răspândească vorba, încât el nu mai puteà întrà pe față în oraș; ci stà afară în locuri pustii, și veniau la dânsul din toate părțile.

Însănătoșarea slăbănogului la Capernaum.

2 Și [a] întrând iarăși în Capernaum după câteva zile, se auzì că este acasă. 2 Și se adunară mulți, încât nu mai încăpeà nici locul spre ușă, și le vorbià lor cuvântul.

3 Și vin aducând la dânsul pe un slăbănog purtat fiind de patru *inși*. 4 Și neputând ei a se apropià de dânsul din pricina gloatei, desfăcură acoperișul casei unde erà, și scobind lăsară în jos patul pe care zăceà slăbănogul. 5 Și Iisus văzând credința lor zice slăbănogului: fiule, iertate-ți sunt păcatele. 6 Și erau acolo oarecare dintre cărturari șezând și gândind în inimile lor: 7 Pentru ce vorbește acesta astfel? El defaimă; [b] cine poate iertà păcatele decât numai unul, Dumnezeu? 8 Și îndată [c] cunoscând Iisus cu duhul său că ei gândesc astfel în sine, zice lor: pentru ce gândiți acestea în inimile voastre? 9 [d] Ce este mai lesne, a zice slăbănogului: iertate-ți sunt păcatele, sau a zice: scoală-te și ià patul tău și umblă? 10 Dar ca să știți că putere are Fiul omului pe pământ a iertà păcate, zice slăbănogului: 11 Tie zic, scoală-te ià patul tău și mergi la casa ta. 12 Și se sculă, și îndată luând patul ieșì înaintea tuturor, încât toți erau uimiți și măreau pe Dumnezeu zicând că astfel nici odată n'am văzut.

Chemarea lui Mateiu.

13 [e] Și ieșì iar lângă mare; și toată gloata venià la el, și-i învățà.

14 [f] Și trecând văzù pe Levi al lui Alfeu stând la vamă, și-i zice: urmează-mi. Și sculându-se îi urmă.

15 [g] Și fù când ședeà el la masă în casa lui, și mulți vameși și păcătoși ședeau la masă împreună cu Iisus și cu ucenicii lui; căci erau mulți și-i urmau lui 16 Și cărturarii fariseilor. Și văzând că mâncà cu vameșii și păcătoșii, ziceau ucenicilor lui, că cu vameșii și păcătoșii mănâncă și beà? 17 Și auzind Iisus zice lor: n'au trebuință de

---

d Mat. 8. 14. e Mat. 8. 16. | f Cap. 3. 12. g Luc. 4. 42. | h Luc. 4. 43. | i Isa. 61. 1. — | *Capul 2.* a Mat. 9. 1. | b Iov 14. 4. c Mat. 9. 4. | d Mat. 9. 5. e Mat. 9. 9. | f Mat. 9. 9. g Mat. 9. 10.

doctor cei tari, ci cei care sufere; n'am venit să chem pe drepți, ci pe păcătoși.

Despre post.

18 Și ucenicii lui Ioan și fariseii aveau să postească. Și vin și zic lui: pentru ce ucenicii lui Ioan și ucenicii fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc? 19 Și Iisus le zise: nu cumva pot prietinii mirelui să postească întru cât este mirele cu dânșii? Pe cât timp au pe mirele cu dânșii nu pot posti. 20 Dar vor veni zile când mirele va fi luat dela dânșii, și atuncia vor posti în ziua aceea. 21 Nimeni nu coase bucată de petec nou la vestmânt vechiu; iar dacă *coase*, umplutura nouă a acelui vechiu rupe din acesta; și o spărtură mai rea se face. 22 Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, iar dacă *pune*, vinul *cel nou* va sparge burdufurile, și vinul se pierde și burdufurile *se nimicesc*; *ci trebue să pună vin nou în burdufuri noi.*

Smulgerea spicelor sâmbăta.

23 Și se întâmplă ca el să treacă sâmbăta prin sămănături, și ucenicii lui începură a merge pe drum smulgând spicele. 24 Și fariseii îi ziceau: vezi, pentru ce fac sâmbăta ce nu se cuvine? 25 Și el le zise: n'ați cetit nici odată ce făcù David, când avù trebuință și flămânzì el și cei împreună cu el? 26 Cum întră în casa lui Dumnezeu în timpul lui Abiatar arhiereul, și mâncă pânile punerii înainte, pe care nu se cuvine a le mâncà decât numai preoții, și dete și celor care erau împreună cu dânsul? 27 Și le zise: sâmbăta a fost făcută pentru om, și nu omul pentru sâmbătă, astfel Domn este Fiul omului și al sâmbetei.

Iisus vindecă sâmbăta o mână uscată.

3 Și întră [a] iar în sinagogă, și erà acolo un om având mâna uscată; 2 Și îl pândeau dacă îl tămăduește sâmbăta, ca să-l învinuiască. 3 Și zice omului care aveà mâna uscată: treci în mijloc. 4 Și zice lor: se cuvine sâmbăta a face bine sau a face rău, a scăpà un suflet sau a omorî? Iar ei tăceau, 5 Și privindu-i cu mânie, totdeodată întristându-se de învârtoșarea inimei lor, zice omului întinde mâna. Și întinse, și se făcù sănătoasă mâna lui. 6 [b] Și ieșind fariseii se sfătuiră îndată împreună cu [c] Irodianii împotriva lui, ca să-l pearză.

Iisus vindecă pe mulți îndrăciți.

7 Dar Iisus se depărtă cu ucenicii săi spre mare, și-i urmă mulțime mare din Galilea [d] și din Iudea, 8 Și din Ierusalim și din Idumea și de dincolo de Iordan și dimprejurul Tirului și Sidonului, mulțime mare, auzind câte făceà, veniră la dânsul. 9 Și zise ucenicilor săi că din pricina gloatei să fie la îndemână pentru dânsul o luntre, ca să nu-l strâmtoreze; 10 Căci tămăduì mulți încât năvăleau spre dânsul, ca să-l atingă, câți aveau răni. 11 [e] Și duhurile necurate, când îl zăreau, cădeau la picioarele lui și strigau zicând că [f] tu ești Fiul lui Dumnezeu. 12 Și-i [g] certà mult, ca să nu-l deà pe față.

Iisus alege pe cei doisprezece apostoli.

13 [h] Apoi se duce sus pe munte și chemă la sine pe care voì el însuși, 14 Și ei veniră la dânsul. Și făcù doisprezece ca să fie cu dânsul, și ca să-i trimită să predice 15 Și să aibă putere *a tămăduì boalele și* a scoate afară pe demoni, 16 Și [i] făcù doisprezece, și puse lui Simon nume Petru; 17 Și pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan fratele lui Iacob, și le puse nume Boanerghes adecă fii ai tunetului; 18 Și pe Andreiu și pe Filip și pe Bartolomeu și pe Mateiu și pe Toma și pe Iacob al lui Alfeu și pe Tadeu și pe Simon Cananeul 19 Și pe Iuda Iscariotu, care îl și dete prins.

Iisus dojenește fariseii pentru defaimarea sfântului duh.

20 Apoi vine acasă, și iarăși se adună gloată, [j] încât ei nu puteau nici pâne să mănânce. 21 Și auzind ai săi veniră ca să-l apuce, [k] căci ziceau că și-a ieșit

Capul 3.
[a] Mat. 12. 9. | [b] Mat. 12. 14. [c] Mat. 22. 16. | [d] Luc. 6. 17. | [e] Cap. 1. 23. 24. | [f] Mat. 14. 33. [g] Mat. 12. 16. | [h] Mat. 10. 1. [i] Ioan 1. 42. | [j] Cap. 6. 31. | [k] Ioan 7. 5.

din fire. 22 Iar cărturarii care veniră dela Ierusalim ziceau [l] că are pe Beelzebul, și că prin stăpânul demonilor scoate afară pe demoni.

23 [m] Și chemându-i la sine le ziceà în pilde: cum poate satan să scoată afară pe satan? 24 Și dacă o împărăție se va fi desbinat în sine, aceea împărăție nu poate stà. 25 Și dacă o casă se va fi desbinat în sine, aceea casă nu va puteà stà. 26 Și dacă satan s'a sculat asupra sa, s'a desbinat, și nu poate stà, ci are sfârșit. 27 [n] Dar nimeni nu poate întrând în casa celui tare să răpească sculele lui, dacă nu va fi legat mai întâiu pe cel tare, și atuncia îi va prădà casa. 28 Adevăr zic vouă că toate păcatele vor fi iertate fiilor oamenilor și defaimările, câte vor fi rostit ei; 29 Dar cine va fi rostit defaimare împotriva duhului sfânt, nu are iertare în veci, ci vinovat va fi de păcat vecinic. 30 Pentru că ziceau: are duh necurat.

Iisus arată care sunt adevăratele sale rude.

31 Atuncia vin muma lui și frații lui, și stând afară trimiseră la dânsul chemându-l. 32 Și gloata stà împrejurul lui, și-i zic *unii*: iată muma ta și frații tăi și surorile tale afară te caută. 33 Și răspunzând le zice: cine este muma mea și frații mei? 34 Și privind la cei care ședeau împrejurul lui zice: iată muma mea și frații mei. 35 Cine va fi făcut voia lui Dumnezeu, acesta este fratele meu și soră și mumă.

Pilda cu sămănătorul, cu sămânța și grăuntele de mustar.

4 Și începù [a] iarăși să învețe lângă mare. Și se adună la dânsul gloată foarte multă, încât el întră în vas ca să șeadă pe mare, și toată gloata erà pe uscat lângă mare. 2 Și-i învățà mult în pilde, și le ziceà [b] în învățătura sa: 3 Ascultați, Iată ieși sămănătorul să semene. 4 Și se întâmplă când semănà, o *sămânță* căzù lângă cale, și veniră paserile și o mâncară. 5 Și alta căzù pe loc pietros, unde nu aveà pământ mult, și îndată răsărì pentru că nu aveà pământ adânc; 6 Și când răsărì soarele fù arsă de arșiță, și pentru că nu aveà rădăcină se uscă. 7 Iar alta căzù între spini, și crescură spinii și o înăbușiră, și nu dete rod. 8 Și altele căzură pe pământul cel bun, [c] și deteră rod înălțându-se și crescând, și făcù una treizeci și alta șasezeci și alta o sută. 9 Și zise: cine are urechi, să asculte cu luare aminte.

10 [d] Și când fù singur, îl întrebară despre pilde cei care erau pe lângă dânsul împreună cu cei doisprezece. 11 Și le zise: vouă este dat *a înțelege* taina împărăției lui Dumnezeu; [e] iar pentru cei din afară tot se face în pilde, 12 [f] Ca privind să privească și să nu vază, și auzind să audă și să nu priceapă, ca nu cumva să se întoarcă și să li-se ierte *păcatele*.

13 Și le zice: nu știți pilda aceasta, și cum veți înțelege toate pildele? 14 [g] Sămănătorul samănă cuvântul. 15 Iar aceștia sunt cei de lângă cale unde se samănă cuvântul, și când vor fi auzit, îndată vine satana și ià cuvântul cel sămănat într'înșii. 16 Și aceștia de asemenea sunt cei sămănați pe loc pietros, care când vor fi auzit cuvântul îndată îl primesc cu bucurie, 17 Dar n'au rădăcină în sine, ci sunt până la un timp, apoi când este strâmtorare sau prigonire pentru cuvânt îndată se smintesc. 18 Și alții sunt cei sămănați între spini, aceștia sunt cei care auziră cuvântul, 19 Dar grijile veacului [h] și amăgirea avuției și poftele de altele întrând înăbușesc cuvântul și se face neroditor. 20 Și aceia sunt cei sămănați pe pământul cel bun, care aud cuvântul și primesc, și fac rod unul treizeci și altul șasezeci și altul o sută.

21 [i] Și le zise ca nu cumva vine lumânarea ca să fie pusă supt obroc sau supt pat? Oare nu *vine* ca să fie pusă în sfeșnic? 22 [j] Căci nu este ceva as-

l Mat. 9. 34. *m* Mat. 12. 25.	*n* Isa. 49. 24 —	*Capul 4.* *a* Mat. 13. 1.	*b* Cap. 12. 38. *c* Ioan 15. 5.	*d* Mat. 13. 10. *e* 1 Cor 5. 12.	*f* Isa. 6. 9. *g* Mat. 13. 19.	*h* 1 Tim. 6. 9, 17. *i* Mat. 5. 15.	*j* Mat. 10. 26.

cuns, *care* să nu fie dat pe față; nici n'a fost *ceva* ascuns decât ca să vie la arătare. 23 [k] Dacă cineva are urechi, să asculte cu luare aminte.

24 Și zise lor: luați aminte ce auziți. [l] Cu măsura cu care măsurați, vi-se va măsură și vi-se va potrivi 25 [m] Căci cine are, i-se va dà; și cine nu are, și ce are se va luà dela dânsul.

26 Și zise: [n] astfel este împărăția lui Dumnezeu, precum un om aruncă sămânța în pământ, 27 Apoi doarme și se scoală noaptea și ziua, și sămânța răsare și crește, cum el însuși nu știe. 28 Pământul dela sine rodește, mai întâiu paiu verde, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic. 29 Iar când rodul este făcut, îndată [o] trimite secerea, că a sosit secerișul.

30 Și zise: [p] cum să asemănăm împărăția lui Dumnezeu, sau în ce pildă s'o înfățișăm? 31 *Este* asemenea unui grăunte de mustar, care când se samănă în pământ este *sămânță* mai mică decât toate semințele depe pământ, 32 Dar când s'a sămânat, crește și se face mai mare decât toate legumele, și face ramuri mari, încât paserile cerului pot locuì sub umbra lui.

33 [q] Și în multe pilde de felul acesta le vorbià cuvântul, după cum puteau să auză; 34 Și fără pildă nu le vorbià, dar ucenicilor săi la o parte lămurià tot.

Iisus potolește marea.

35 [r] Și făcându-se seară în aceea zi le zice: să trecem dincolo. 36 Și lăsând ei gloata îl iau cu dânșii cum erà în vas, și erau și alte vase cu dânsul. 37 Și se făcù o furtună mare de vânt, și valurile se prăvăliau preste vas, încât acum *erà* să se umple vasul. 38 Și el erà dormind pe căpătâiu în partea din urmă a vasului; și îl deșteaptă și îi zic: Învățătorule, nu-ți este grije că pierim? 39 Și sculându-se certă vântul și zice mării: taci, fii liniștită. Și se potolì vântul, și se făcù liniște mare. 40 Și zise lor: pentru ce sunteți așà fricoși? Cum nu aveți credință? 41 Și se temură cu temere mare, și ziceau între dânșii: cine este dar acesta, că și vântul și marea ascultă de dânsul?

Demonizatul din ținutul Gherasenilor.

5 Și [a] veniră în cealaltă parte a mării, în ținutul Gherasenilor. 2 Și ieșind el din vas, îndată îi ieșì înainte din *gropi de* morminte un om cu dub necurat, 3 *Și* care aveà locuința în *gropi de* morminte, și nimeni nu mai puteà să-l lege nici *chiar* cu lanțuri. 4 Pentru că de multe ori el fusese *legat* cu legături de picioare și cu lanțuri, dar lanțurile fură rupte de el și legăturile de picioare sfărâmate în bucăți, și nimeni nu aveà putere să-l supue; 5 Și totdeauna noaptea și ziua în *gropi de* morminte și în munți erà strigând și lovindu-se cu pietri.

6 Și văzând pe Iisus de departe alergă și i-se plecă, 7 Și strigâud cu glas mare zice; ce ai cu mine, Iisuse, Fiule a lui Dumnezeu cel preaînalt? Te jur pe Dumnezeu, nu mă muncì. 8 Căci îi ziceà: ieși, duh necurat din omul *acesta*. 9 Și-l întrebă: cum te numești? Iar el îi zice: mă numesc legiune, că mulți suntem. 10 Și-l rugă foarte ca să nu-i trimită afară din ținutul *acela*.

11 Iar acolo lângă munte erà păscând o turmă mare de porci; 12 Și-l rugară *toți demonii* zicând: trimite-ne între porci, ca să întrăm într'înșii. 13 Și le dete voe. Și ieșind duhurile necurate întrară în porci, și turma se repezì depe râpă în mare, ca la două mii, și se înecară în mare. 14 Și cei care îi păsteau fugiră și vestiră în oraș și la țară; și veniră să vază ce s'a întâmplat. 15 Și vin la Iisus, și văd pe demonizatul, care avusese legiunea, stând îmbrăcat și întreg la minte, și se temură. 16 Și cei care văzură le spuseră cum s'a întâmplat cu demonizatul și despre porci. 17 Și [b] începură a-l rugà ca să plece din ținutul lor.

---

[k] Mat. 11. 15. [l] Mat. 7. 2. | [m] Mat. 13. 12. [n] Mat. 13. 24. | [o] Apoc. 14. 15. | [p] Mat 13. 31. | [q] Mat. 13. 34. | [r] Mat. 8. 18, 23. | *Capul 5.* [a] Mat. 8. 28. | [b] Mat. 8. 34.

18 Şi suindu-se [c] el în vas îl rugă cel care a fost demonizat ca să fie cu dânsul. 19 Dar *Iisus* nu-l lăsă, ci-i zice: du-te la casa ta la ai tăi, şi vesteşte-le câte ţi-a făcut ţie Domnul, şi cum avù milă de tine. 20 Şi se duse şi începù a vestì în Decapole câte i-a făcut Iisus; şi toţi se mirau.

21 [d] Şi trecând Iisus în vas iarăşi de cealaltă parte, se adună gloată multă la dânsul, şi era lângă mare.

Minunea lui Iisus la femeia sângerândă şi la fiica lui Iair.

22 [e] Şi *iată* vine unul dintre mai marii sinagogei, anume Iair, şi văzându-l cade la picioarele lui, 23 Şi-l roagă foarte, zicând că fiica mea este pe moarte, ca venind să pui mânile preste ea, ca să fie scăpată şi să trăească. 24 Şi plecă cu dânsul; şi gloată multă îi urmă, şi-l strâmtorà.

25 Şi o femeie [f] fiind în curgere de sânge de doisprezece ani, 26 Şi suferind multe dela mulţi doctori şi cheltuind tot ce aveà, şi nefolosind nimic ci mergând spre mai rău, 27 Auzind cele despre Iisus, venind în gloată dinapoi, atinse vestmântul lui; 28 Căci ziceà, că dacă voiu fi atins numai vestmintele lui, voiu fi scăpată. 29 Şi îndată fù secat izvorul sângelui ei, şi simţì în corpul *ei* că este vindecată de rană. 30 Şi îndată Iisus cunoscând în sine [g] puterea ce ieşì din el, întorcându-se în gloată zise: cine îmi atinse vestmintele? 31 Iar ucenicii săi îi ziseră, vezi gloata care te strâmtorează şi zici: cine mă atinse? 32 Şi se uită împrejur să vază pe care făcù aceasta. 33 Iar femeia temându-se şi tremurând, ştiind ce i-se întâmplase, venì şi căzù înaintea lui, şi-i spuse tot adevărul, 34 Iar el îi zise: fiică, [h] credinţa ta te-a scăpat; mergi în pace, şi fii sănătoasă de rana ta.

35 [i] Vorbind el încă vin *unii* dela mai marele sinagogei zicând că fiica ta a murit; pentru ce mai superi pe Învăţătorul? 36 Iar Iisus neluând în seamă cuvântul vorbit zice către mai marele sinagogei: nu te teme, crede numai. 37 Şi nu lăsă pe nimenea cu dânsul să îi urmeze împreună decât numai pe Petru şi pe Iacob şi pe Ioan fratele lui Iacob, 38 Şi vin la casa mai marelui sinagogei, şi vede sgomot şi pe cei care plângeau şi se văitau foarte, 39 Şi întrând înlăuntru le zise: pentru ce faceţi sgomot şi plângeţi? Copila n'a murit, ci [j] doarme, 40 [k] Dar ei îl luau în râs. Apoi dând afară pe toţi ià cu sine pe tatăl copilei şi pe muma *ei* şi pe cei împreună cu dânsul, şi întră unde erà copila. 41 Şi apucând mâna copilei îi zice: Talita, cumi, ceea ce însemnează: copilă, — ţie zic —, scoală-te. 42 Şi îndată se sculă copila şi umblă; căci erà de doisprezece ani; şi ei se uimiră îndată cu uimire mare. 43 Şi [l] le porunci mult ca nimeni să nu ştie de aceasta; şi zise să *i*-se deà ei să mănânce.

Profetul despreţuit în patria sa.

6 [a] Apoi ieşì deacolo şi vine în patria sa, şi ucenicii lui îi urmează. 2 Şi fiind sâmbătă începù să înveţe în sinagogă; şi cei mulţi ascultând rămaseră uimiţi zicând: [b] de unde are acesta acestea; şi ce este înţelepciunea dată acestuia? Şi puterile de felul acesta care se fac prin mânile lui? 3 Oare nu este acesta teslarul, fiul Mariei şi [c] fratele lui Iacob şi Iose şi Iuda şi Simon? Şi nu sunt surorile lui aici la noi? Şi se [d] sminteau în el.

4 Dar Iisus le zise că [e] nu este un profet despreţuit decât în patria lui şi între neamurile lui şi în casa lui. 5 [f] Şi nu puteà face acolo nici o minune, decât punând mânile preste puţini bolnavi îi tămăduì. 6 Şi [g] se mirà de necredinţa lor.

Trimiterea celor doisprezece apostoli.

6 [h] Şi umblà prin satele dimprejur învăţând.

---

c Luc. 8. 38. d Mat. 9. 1. e Mat. 9. 18. | f Lev. 15. 25. g Luc. 6. 19 h Mat. 9. 22. | i Luc. 8. 49. j Ioan 11. 11. k Fapt. 9. 40. | l Mat. 8. 4. — | *Capul 6.* a Mat. 13. 54. | b Ioan 6. 42. c Gal. 1. 19. | d Mat. 11. 6. e Mat. 13. 57. | f Fac. 19. 22. g Isa. 59. 16. h Mat. 9. 35.

7 [i]Și chemă la sine pe cei doisprezece, și începù a-i trimite câte doi, și le dete putere *asupra* duhurilor necurate. 8 Și le porunci ca să nu iă nimic cu sine pe cale decât numai toiag, nici pâne, nici traistă, nici aramă la încingătoare, 9 Ci încălțați [j]cu sandale, și să nu îmbrăcați două vestminte. 10 [k]Și le zise: unde veți fi întrat în casă, acolo rămâneți până când veți fi ieșit de acolo. 11 [l]Și *în* orice loc care nu va fi primit pe voi, nici nu vor fi ascultat de voi, ieșind de acolo [m]scuturați țărâna de supt picioarele voastre spre mărturie lor. *Adevăr zic vouă, mai ușor va fi Sodomiților și Gomoriților în zi de judecată, decât orașului aceluia.* 12 Și ieșind ei predicară ca *oamenii* să se pocăiască. 13 Și scoteau afară mulți demoni, [n]și ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i tămăduiau.

Tăierea capului sf. Ioan Botezătorul.

14 [o]Și auzì Irod împăratul, căci se făcuse cunoscut numele lui, și ziceà că Ioan Botezătorul s'a sculat dintre morți, și deaceea lucrează puterile în el. 15 [p]Alții ziceau că este Ilie; iar alții ziceau că *este* un Profet, ca unul dintre profeți. 16 [q]Și auzind Irod ziceà: este Ioan al cărui cap eu l-am tăiat, acesta s'a sculat *dintre morți,*

17 Căci Irod însuși trimițând puse mâna pe Ioan și-l legă în închisoare pentru Erodiada, femeia lui Filip fratele său; fiindcă se însurase cu ea. 18 Pentru că Ioan ziceà lui Irod că [r]nu ți-se cuvine să aibi pe femeia fratelui tău. 19 Iar Erodiada aveà ură pe el și voià să-l omoare, dar nu puteà; 20 Căci Irod [s]se temeà de Ioan, știindu-l bărbat drept și sfânt, și-l păstrà, și ascultându-l stà mult pe gânduri, dar îl ascultà bucuros.

21 [t]Și fiind zi nimerită, când Irod de [u]ziua nașterii sale făcù ospăț celor mai mari ai săi și căpitanilor și celor dintâiu din Galilea, 22 Și întrând fata Erodiadei și jucând, plăcù lui Irod și celor care ședeau împreună cu el la masă, iar împăratul zise fetei: cere-mi, orice voești, și-ți voiu dà: 23 Și jură ei [v]că orice vei fi cerut dela mine, îți voiu dà până la jumătate din împărăția mea. 24 Și ieșind zise mumei sale: ce să cer? Iar ea zise: capul lui Ioan Botezătorul. 25 Și întrând îndată cu grabă la împăratul cerù zicând: voesc ca numai decât să-mi dai pe disc capul lui Ioan Botezătorul. 26 [x]Și întristându-se foarte împăratul pentru jurământ și pentru cei care ședeau la masă nu voì s'o înlăture. 27 Și îndată trimițând împăratul pe un speculator porunci să aducă capul lui; 28 Și ducându-se i-a tăiat capul în închisoare, și aduse capul lui pe disc și-l dete fetei, iar fata îl dete mumei sale. 29 Și auzind ucenicii lui veniră și luară corpul lui mort, și-l puseră în mormânt.

Săturarea celor cinci mii.

30 [y]Și se strâng apostolii la Iisus, și îl înștiințară de toate câte făcură și învățară. 31 [z]Și le zise: veniți voi înșivă la o parte, în loc pustiu, și odihniți-vă puțin. [a]Căci erau mulți care veneau și care se duceau, și nu aveau timp potrivit nici să mănânce. 32 [b]Și plecară în vas la un loc pustiu la o parte.

33 Și mulți îi văzură ducându-se și-i cunoscură, și alergară acolo pe jos din toate orașele și sosiră înaintea lor. 34 [c]Și ieșind Iisus văzù gloată multă și i-se făcù milă de ei, că erau ca oi neavând păstor; și [d]începù să-i învețe multe.

35 [e]Și fiind acum mult timp din zi, apropiindu-se de dânsul ucenicii săi ziceau că pustiu este locul, și ceasul târziu acum; 36 Dă-le drumul ca ducându-se în locurile dimprejur și în sate să-și cumpere ce să mănânce. 37 Iar el răspunzând le zise: dați-le voi să mănânce. Dar ei zic lui: [f]ducându-ne să cumpărăm pâni pentru două sute de

---

[i] Mat. 10. 1. [j] Fapt. 12. 8. [k] Mat. 10. 11. | [l] Mat. 10. 14. [m] Fapt. 13. 51. [n] Iac. 5. 14. | [o] Mat. 14. 1. [p] Mat. 16. 14. [q] Mat. 14. 2 | [r] Lev. 18. 16. [s] Mat. 14. 5. [t] Mat. 14. 6. | [u] Fac. 40. 20. [v] Est. 5. 3, 6. [x] Mat. 14. 9. | [y] Luc. 9. 10. [z] Mat. 14. 13. [a] Cap. 3. 20. | [b] Mat. 14. 13. [c] Mat. 9. 36. [d] Luc. 9. 11. | [e] Mat. 14. 15. [f] Num. 11. 13, 22.

dinari, şi să le dăm să mănânce? 38 Iar el le zice: câte pâni aveţi? Mergeţi şi vedeţi. Şi ei ştiind zic: [g] cinci şi doi peşti. 39 Şi le porunci să-i pună pe toţi să şează mese mese pe iarbă verde. 40 Şi şezură cete cete, câte o sută şi câte cincizeci. 41 Şi luând cele cinci pâni şi cei doi peşti, căutând spre cer [h] binecuvântă, şi frânse pânile şi dete ucenicilor ca să le deà în mâni, şi pe cei doi peşti îi împărţi la toţi. 42 Şi mâncară toţi şi se săturară; 43 Şi luară fărâmituri douăsprezece coşuri umplute, şi dela peşti. 44 Şi erau cei care mâncară pânile cinci mii de bărbaţi.

Iisus umblând pe mare.

45 [i] Şi îndată sili pe ucenicii săi să între în vas, şi să treacă înaintea lui de cealaltă parte spre Betsaida, până ce el dă drumul gloatei. 46 Şi după ce-i lăsă se duse pe munte să se roage.

47 [j] Şi făcându-se seară vasul erà în mijlocul mării, şi el singur pe uscat. 48 Şi văzându-i pe dânşii muncindu-se pe când trăgeau cu lopeţile, deoarece vântul erà mpotrivitor, către a patra strajă din noapte vine la dânşii umblând pe mare, şi [k] voià să treacă pe lângă dânşii; 49 Iar ei văzându-l umblând pe mare li-se părù că este o nălucă, şi strigară tare; căci toţi îl văzură şi se spăimântară. 50 Dar el îndată vorbì cu dânşii, şi le zice: îndrăsniţi; eu sunt; nu vă temeţi. 51 Şi se suì la dânşii în vas şi se potolì vântul; şi erau uimiţi foarte tare între dânşii şi se mirau; 52 Pentru că nu pricepură din pâni, deoarece inima lor erà împietrită.

Vindecare de bolnavi.

53 Şi trecând venirà spre ţărmul Genesaretului, şi traseră la uscat. 54 Şi ieşind ei din vas, îndată cunoscându-l, 55 *Oamenii* cutreerară tot ţinutul acela, şi începură să aducă bolnavi pe paturi *acolo*, unde auziau că este. 56 Şi oriunde întrà în sate sau oraşe sau locuri, puneau în târguri pe neputincioşi, şi-l rugau ca să atingă numai ciucurele vestmântului său; şi câţi îl atingeau, erau scăpaţi.

Iisus ne îndeamnă să ne ferim de porunci omeneşti.

7 [a] Şi se adună la dânsul fariseii şi unii dintre cărturari veniţi fiind dela Ierusalim. 2 Şi văzând pe unii dintre ucenicii lui că mănâncă pânile cu mâni necurate, adecă nespălate, 3 Căci Fariseii şi toţi Iudeii dacă nu-şi spală mâinile *făcându-le* pumn nu mănâncă, ţinând rânduiala bătrânilor, 4 Şi dela târg *venind* dacă nu se îmbăează nu mănâncă, şi alte multe sunt pe care *le*-au primit să *le* ţină, *precum*, spălările prin afundare a paharelor şi urcioarelor şi vaselor de aramă, 5 [b] Şi-l întrebară fariseii şi cărturarii: pentru ce ucenicii tăi nu umblă după rânduiala bătrânilor, ci mănâncă pânea cu mâni necurate?

6 Iar el le zise: bine a profeţit Isaia despre voi, făţarnicilor, cum este scris: [c] „Acest popor cu buzele mă cinsteşte, dar inima lor departe este de mine; 7 Înzădar mă cinstesc învăţând învăţături *ce sunt* porunci omeneşti.“ 8 Lăsând porunca lui Dumnezeu ţineţi rânduiala oamenilor: *spălările prin afundare a ulcioarelor şi paharelor; şi alte de asemenea multe faceţi.*

9 Şi le zise: foarte bine, desfiinţaţi porunca lui Dumnezeu, ca să păstraţi rânduiala voastră. 10 Căci Moise a zis: [d] „cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta“ şi [e] „cine vorbeşte de rău pe tată sau pe mumă să moară negreşit.“ 11 Iar voi ziceţi: dacă un om va fi zis tatălui sau mumei: [f] corban, adecă dăruit este *Domnului* orice ai folosì dela mine. 12 Nu-l mai lăsaţi să facă nimic pentru tatăl său sau muma sa, 13 Desfiinţând *astfel* cuvântul lui Dumnezeu prin rânduiala voastră, pe care aţi dat-o; şi asemenea de acestea multe faceţi.

14 [g] Şi chemând la sine iarăşi gloata le zise: ascultaţi-mă toţi şi înţelegeţi. 15 Nu este nici un lucru de dinafară al omului, ce întrând într'însul poate să-l

[g] Mat. 14. 17. [h] 1 Sam. 9. 13. | [i] Mat. 14. 22. [j] Mat. 14. 23. | [k] Luc. 24. 28. — | *Capul* 7. [a] Mar. 15. 1. | [b] Mat. 15. 2. | [c] Isa. 29. 13. | [d] Esod. 20. 12. [e] Esod. 21. 17. | [f] Mat. 15. 5. [g] Mat. 15. 10.

spurce: ci cele ce ies din om sunt care spurcă pe om. 16 [h] *Dacă are cineva urechi, să asculte cu luare aminte.*

17 [i] Şi când intră în casă dela gloată, îl întrebară ucenicii lui despre pildă. 18 Iar el le zice: astfel dar şi voi nu pricepeţi? Nu înţelegeţi că orice intră de dinafară în om nu poate să-l spurce. 19 Că nu intră în inima lui, ci în pântece şi iese afară în cloacă, curăţind toate bucatele? 20 Şi zise că ce iese din om, aceea spurcă pe om. 21 [j] Căci de dinlăuntru din inima oamenilor, ies gândirile rele, desfrânări, 22 Furturi, omoruri, adultere, porniri spre totfelul de înavuţire, răutate, înşelăciune, necumpătare, pizmă, defaimare, trufie, necuminţie; 23 Toate relele acestea ies de dinlăuntru şi spurcă pe om.

Iisus vindecă pe fata femeii din Sirofenicia.

24 [k] Şi sculându-se de acolo se duse în ţinutul Tirului *şi Sidonului*; şi intrând într'o casă, voi ca nimeni să nu ştie, dar nu putù să fie necunoscut; 25 Ci îndată auzind despre dânsul o femeie, a cărei fată aveà duh necurat, venind căzù la picioarele lui; 26 Şi femeia erà Elină, de neam Sirofeniciană. Şi-l rugă ca să scoată demonul din fata ei. 27 Şi *Iisus* îi zise: lasă mai întâiu să se sature copiii; căci nu este bine a luà pânea copiilor şi a *o* aruncà cânilor. 28 Iar ea răspunse şi-i zise: aşà este Doamne; dar şi cânii de supt masă mănâncă din fărămiturile copiilor. 29 Şi zise ei: pentru acest cuvânt mergi, a ieşit demonul din fata ta. 30 Şi după ce se duse la casa ei află copila zăcând în pat şi demonul ieşit.

Iisus vindecă pe un surdomut.

31 [l] Şi ieşind iarăşi din ţinutul Tirului veni prin Sidon spre marea Galileii prin mijlocul ţinutului Decapole. 32 Şi [m] îi aduc pe un surd şi mut, şi-l roagă ca să pună mâna preste dânsul. 33 Şi luându-l din gloată la o parte puse degetele în urechile lui şi [n] scuipând atinse limba lui. 34 Şi [o] căutând spre cer [p] suspină şi-i zise: Efata, adecă, deschide-te. 35 [q] Şi se deschise urechile lui, şi îndată se deslegă legătura limbei lui, şi vorbià bine.

36 Şi le porunci să nu spună nimenui: dar cu cât le poruncià, cu atât mai mult vestiau ei. 37 Şi se mirau preste măsură zicând; bine a făcut toate; şi pe surzi *îi* face să audă, şi pe muţi să vorbească.

Săturarea celor patru mii.

8 În zilele acelea [a] fiind iarăşi gloată multă, şi neavând ce să mănânce, chemând la sine pe ucenicii săi le zice: 2 Îmi este milă de gloată, că de trei zile acum stăruesc lângă mine şi nu au ce să mănânce; 3 Şi dacă le voiu dà drumul nemâncaţi la casele lor, vor leşinà *de foame* pe drum; şi unii dintr'înşii au venit de departe. 4 Şi ii răspunseră ucenicii săi că de unde va puteà cineva să sature pe aceştia cu pâne acì în pustie? 5 [b] Şi-i întrebă: câte pâni aveţi? Iar ei ziseră: şapte. 6 Şi porunceşte gloatei să şează jos pe pământ; şi luând cele şapte pâni mulţumind frânse, şi dete ucenicilor săi ca să le pună înainte; şi *le* puseră înnaintea gloatei. 7 Şi aveau puţini peştişori; [c] şi binecuvântând puse înainte *şi* pe aceştia. 8 Şi mâncară şi se săturară, şi luară prisosuri de fărămituri şapte coşuri. 9 Iar ei erau ca la patru mii. Şi le dete drumul. 10 Şi [d] îndată întrând în vas cu ucenicii săi venì în părţile Dalmanutei.

Cererea de semne cereşti. Să se ferească de aluatul fariseilor şi al lui Irod.

11 [e] Şi ieşiră fariseii şi începură a se pricì cu dânsul, cerând dela el un semn din cer, ispitindu-l. 12 Şi suspinând adânc în duhul său zice? pentru ce neamul acesta cere semn? Adevăr zic vouă că nu se va dà semn neamului acestuia. 13 Şi lăsându-i, întrând iarăşi *în vas* trecù de cealaltă parte.

14 [f] Şi *ucenicii* uitaseră să ià pâni, şi nu aveau cu dânşii în vas decât o

[h] Mat. 11. 15. [i] Mat. 15. 15. | [j] Fac. 6. 5. [k] Mat. 15. 21. | [l] Mat. 15. 29. [m] Mat. 9. 32. | [n] Cap. 8. 23. [o] Ioan 11. 41. | [p] Ioan 11. 33, 38. [q] Isa. 35. 5, 6. | *Capul 8.* [a] Mat. 15. 32. | [b] Mat. 15. 34. [c] Mat. 14. 19. | [d] Mat. 15. 33. [e] Mat. 12. 38. [f] Mat. 16. 5.

pâne. 15 [g]Și le porunci zicând: luați aminte, feriți-vă de aluatul fariseilor și de aluatul lui Irod. 16 Și se gândeau întru sine că pâni nu avem. 17 [h]Dar *Iisus* înțelegându-le zice: ce vă gândiți că nu aveți pâni? [i]Nu pricepeți, nici nu înțelegeți? Aveți inima voastră învârtoșată? 18 Ochi având nu vedeți, și urechi având nu auziți, și nu vă aduceți aminte, 19 [j]Când am frânt cele cinci pâni la cele cinci mii, și câte coșuri pline de fărâmituri luarăți? Douăsprezece îi zic ei. 20 Și [k]când *am frânt* cele șapte la cele patru mii, câte coșuri umplute cu fărâmituri luarăți? Și ei zic: șapte. 21 Și le zise: [l]nu înțelegeți încă?

Vindecarea unui orb.

22 Și vin la Betsaida. Și-i aduc pe un orb, și-l roagă să-l atingă. 23 Și luând de mână pe orb îl scoase afară din sat; și după ce [m]scuipă în ochii lui, punând mânile pe dânsul, îl întrebă dacă zărește ceva. 24 Și uitându-se în sus zise: zăresc oameni, că văz ca copaci pe *cei* care umblă. 25 După aceea puse iarăși mânile pe ochii lui, și văzù bine, și fù adus la starea de mai nainte, și vedeà în depărtare toate lămurit. 26 Și-l trimise la casa lui zicând: nu întrà în sat, [n]*nici nu spune cuiva în sat.*

Mărturisirea lui Petru.

27 [o]Și ieși Iisus și ucenicii săi în satele Cesarei lui Filip; și pe cale întrebă pe ucenicii săi zicându-le: cine zic oamenii că sunt eu? 28 Iar ei îi răspunseră zicând că [p]Ioan Botezătorul, alții Ilie, iar alții că *ești* unul dintre profeți. 29 Și el îi întrebă: dar voi cine ziceți că sunt eu? Și răspunzând Petru îi zice: tu ești Hristosul. 30 Și-i certă ca să nu spună nimenui despre dânsul.

Întâia vestire a patimilor.

31 Și începù a-i învățà că Fiul omului trebue să sufere multe, și să nu fie primit drept bun de către bătrânii și mai marii preoților și cărturari și să fie omorît și după trei zile să învieze. 32 Și vorbià cuvântul pe față. Și luându-l Petru la sine începù a-l certà. 33 Iar el întorcându-se și văzând pe ucenicii săi certă pe Petru și zice: mergi înapoia mea, satană; că nu ai în gând cele *ce sunt* ale lui Dumnezeu, ci cele *ce sunt* ale oamenilor.

34 Și chemând la sine gloata împreună cu ucenicii săi le zise: oricine voește să vie după mine, să se lepede de sine și să ia crucea sa și să-mi urmeze. 35 Căci cine va fi voit să-și scape sufletul, îl va pierde; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, și pentru evangelie, *acesta* îl va scăpà. 36 Căci ce folosește ca omul să câștige lumea întreagă și să piarză sufletul său? 37 Căci ce ar dà omul în schimb pentru sufletul său? 38 Căci cine se va fi rușinat de mine și de cuvintele mele în acest neam desfrânat și păcătos, și Fiul omului se va rușinà de el, când va venì întru mărirea Tatălui său cu sfinții îngeri.

Schimbarea la față.

9 Și zise lor: [a]adevăr zic vouă că sunt unii din cei de față care nu vor gustà moarte până ce nu vor fi văzut [b]împărăția lui Dumnezeu venită întru putere.

2 [c]Și după șase zile Iisus ià cu sine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan și-i duce pe dânșii pe un munte înalt, singuri la o parte. 3 Și se schimbă la față înaintea lor; și vestmintele lui se făcură strălucitoare [d]foarte albe, cum înălbitor pe pământ nu poate înălbì astfel. 4 Și li se arătă lor, Ilie împreună cu Moise, și vorbiau împreună cu Iisus. 5 Și începând Petru zice lui Iisus: Rabi, este bine ca să fim aici, și să facem trei colibi, ție una și lui Moise una și lui Ilie una. 6 Căci nu știà ce să răspunză, fiindcă erau plini de spaimă. 7 Și se făcù un nour umbrindu-i pe dânșii, și fù un glas din nour *zicând:* acesta este Fiul meu cel iubit; ascultați

g Mat. 16. 6.	*h* Mat. 16. 7. *i* Cap. 6. 52.	*j* Mat. 14. 20. *k* Mat. 15. 37.	*l* Cap. 6. 52. *m* Cap. 7. 33.	*n* Mat. 8. 4. *o* Mat. 16. 13.	*p* Mat. 14. 2. —	*Capul 9.* *a* Mat. 16. 28.	*b* Mat. 24. 30. *c* Mat 17. 1. *d* Dan. 7. 9.

de dânsul. 8 Și deodată privind ei împrejur nu văzură pe nimenea decât numai pe Iisus singur cu dânșii.

9 [e] Și dându-se ei jos depe muntele acela le porunci ca să nu spue la nimenea cele ce văzură, decât numai când Fiul omului se va fi sculat dintre morți. 10 Și ei ținură cuvântul în sine cercetând împreună între dânșii ce însemnează a se sculà dintre morți. 11 Și-l întrebau zicând: pentru ce zic fariseii și cărturarii [f] că trebue să vină mai întâiu Ilie? 12 Iar el zise: Ilie venind mai întâiu, întocmește iarăși toate. [g] Dar cum este scris cu privire la Fiul omului? Să sufere multe și [h] să fie socotit drept nimic. 13 Dar zic vouă că [i] Ilie a și venit, și făcură cu el câte voiră, după cum este scris cu privire la dânsul.

Vindecarea unui îndrăcit.

14 [j] Și venind ei la ucenici văzură gloată multă împrejurul lor și cărturarii pricinduse împreună cu dânșii. 15 Și îndată toată gloata văzându-l rămase uimită și alergând spre el îi urau de bine. 16 Și îi întrebă: pentru ce vă priciți cu dânșii? 17 Și [k] răspunse lui unul din gloată: Învățătorule, adusei la tine pe fiul meu, având duh mut, 18 Și oriunde l-a apucat, îl sgudue; și el spumează și scrâșnește dinții și se usucă; și am zis ucenicilor tăi să-l deà afară, dar nu fură în stare. 19 Iar el răspunzându-le zice: O neam necredincios, până când voiu fi cu voi? Până când vă voiu îngăduì? Aduceți-l la mine. 20 Și-l aduseră la dânsul. Și [l] văzându-l, duhul îndată îl scutură tare, și căzând la pământ se svârcoleà spumând. 21 Și întrebă pe tatăl lui: cât timp este de când i-a venit aceasta? Iar el zise: din copilărie; 22 Și de multe ori l-a aruncat chiar în foc și în apă, ca să-l pearză; dar dacă poți ceva, ajută-ne, fiindu-ți milă de noi. 23 Iar Iisus îi zise: [m] „dacă poți“; tot este cu putință celui care crede. 24 *Și* îndată strigând tatăl copilului zise: cred, ajută necredinței mele. 25 Iar Iisus văzând că aleargă aci gloată, certă duhul necurat zicându-i: duh mut și surd, eu îți poruncesc, ieși afară din el, și să nu mai întrì întrânsul. 26 Și strigând și tare sguduindu-l ieșì afară; și *copilul* fù ca un mort, încât mulți ziceau că a murit. 27 Dar Iisus apucând mâna lui îl ridică, și el se sculă.

28 [n] Și intrând el în casă ucenicii lui îl întrebară la o parte: pentru ce noi nu puturăm să-l dăm afară? 29 Și le zise: acest fel prin nimic nu poate ieșì afară, decât numai prin rugăciune *și postire.*

A doua vestire a patimilor.

30 Și ieșind ei deacolo treceau prin Galilea, și nu voià ca să știe cineva. 31 [o] Căci învățà pe ucenicii săi, și le ziceà că Fiul omului se dă în mâni de oameni, și-l vor omorî, și omorît fiind după trei zile se va sculà. 32 Dar ei nu înțelegeau rostul, și se temeau să-l întrebe.

Gâlceava pentru cine e mai mare. Se recomandă smerenia și stimarea celor mici. Să ne ferim de sminteală.

33 [p] Și veniră la Capernaum; și fiind în casă îi întrebă: ce vă chibzuiați pe cale? 34 Dar ei tăceau; căci se chibzuiră între dânșii pe cale cine să fie mai mare. 35 Și șezând chemă la sine pe cei doisprezece, și le zice: [q] dacă voește vreunul să fie întâiu, va fi în urmă de toți și slujitor al tutulor. 36 Și [r] luând un copil îl puse în mijlocul lor, și după ce îl îmbrățișă le zise: 37 Oricine va fi primit în numele meu pe unul dintre acești copii, pe mine mă primește; și [s] oricine mă va fi primit, nu mă primește pe mine ci pe *cel* care m'a trimis pe mine.

38 [t] *Atuncia* Ioan îi zise: Învățătorule, știm pe unul care în numele tău dă afară pe demoni, care nu ne urmează și-l oprirăm, pentru că nu ne urmà nouă. 39 Dar Iisus îi zise: [u] nu-l

[e] Mat. 17. 9. [f] Mal. 4. 5. [g] Ps. 22. 6. [h] Luc. 23 11. [i] Mat. 11. 14. [j] Mat. 17. 14. [k] Mat. 17. 14. [l] Cap. 1. 26. [m] Mat. 17 20. [n] Mat. 17. 19. [o] Mat. 17. 22. [p] Mat. 18. 1. [q] Mat. 20 26,27. [r] Mat. 18. 2. [s] Mat. 10. 40. [t] Num. 11. 28. [u] 1 Cor. 12 3.

opriți; căci nu este nimenea care va face minune în numele meu și va puteà numai decât să vorbească rău de mine. 40 Căci [v] cine nu este împotriva noastră, pentru noi este; 41 [x] Căci cine va fi dat vouă să beți un pahar de apă în numele meu, pentru că sunteți ai lui Hristos, adevăr zic vouă că nu va pierde plata sa.

42 [y] Și cine va fi sminteală unuia dintre acești mici care cred în mine, mai bine este pentru el dacă este pusă o piatră de moară împrejurul gâtului său și este aruncat în mare. 43 [z] Și dacă te va fi smintit mâna ta, taie-o: este bine ca tu să întri în viață strâmb, decât având două mâni să te duci în gheenă în focul nestins. 44 *Unde vermele lor nu moare și focul nu se stinge.* 45 Și dacă piciorul tău te smintește, taie-l; este bine ca tu să întri în viață schiop, decât având două picioare să fii aruncat în gheenă *în focul nestins*, 46 *Unde vermele lor nu moare și focul nu se stinge.* 47 Și dacă ochiul tău te smintește, dă-l afară; este bine pentru tine să întri cu un ochiu în împărăția lui Dumnezeu, decât având doi ochi să fii aruncat în gheena *focului.* 48 Unde „vermele lor nu moare și focul nu se stinge.“ 49 Căci fiecare va fi sărat cu foc, *și orice jertfă cu sare va fi sărată.*

50 Bună este sarea; iar dacă sarea se face nesărătoare, cu ce o veți îndreptà? Aveți sare în voi înșivă și aveți pace unii cu alții.

Despărțirea bărbatului de femeie.

10 Și [a] sculându-se de acolo vine în ținutul Iudeii anume *pe* dincolo de Iordan; și iarăși se strâng gloate spre dânsul.

2 [b] Și iarăși îi învață, după cum aveà obiceiu. Și apropiindu-se fariseii îl întrebau dacă se cade bărbatului să lase femeia, ispitindu-l ei. 3 Iar el răspunzându-le zise: ce v'a rânduit Moise? 4 Iar ei ziseră: [c] Moise dete voe să-i scrie carte de despărțire și să o lase. 5 Și Iisus le zise: în vederea învârtoșării inimii voastre vă scrise această poruncă. 6 Dar dela început de făptură [d] „bărbat și femeie i-a făcut pe dânșii; 7 [e] Deaceea va lăsà omul pe tatăl său și pe muma *sa*, și se va lipì de femeia sa. 8 Și vor fi cei doi un trup“, încât nu mai sunt doi ci un trup. 9 Deci ceeace Dumnezeu împreună, omul să nu despartă.

10 Și în casă iarăși îl întrebară ucenicii despre aceasta. 11 Iar el le zice: [f] oricine va fi lăsat pe femeia sa și se va fi însurat cu alta, săvârșește adulter față cu dânsa; 12 Și dacă ea lăsând bărbatul ei se va fi măritat cu altul, săvârșește adulter.

Iisus binecuvintează pruncii.

13 [g] Și aduceau la dânsul copiii, ca să-i atingă pe ei; dar ucenicii înfruntau pe cei care îi aduceau. 14 Iar Iisus văzând se mâhnì adânc și le zise: lăsați copiii să vină la mine, nu-ì opriți; [h] căci împărăția lui Dumnezeu este a unora ca aceștia. 15 Adevăr zic vouă. [i] oricine nu va fi primit împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va întrà într'însa. 16 Și îmbrățișându-i binecuvântà, punând mânile asupra lor.

Tânărul avut.

17 [j] Și ieșind el în cale, alergând unul și îngenunchiând înaintea lui îl întrebă: Învățătorule bune, ce să fac ca să moștenesc viața vecinică? 18 Iar Iisus îi zise: pentru ce mă numești bun? Nimenea nu este bun decât numai unul Dumnezeu. 19 Știi poruncile: [k] „nu săvârșì adulter, nu omorî, nu furà, nu mărturisì mincinos, nu nedreptățì, cinstește pe tatăl tău și pe muma ta.“ 20 Iar el îi zise: Învățătorule, toate acestea le-am păzit din tânărețea mea. 21 Și Iisus uitându-se la el, îl iubì și-i zise: una îți lipsește: du-te, vinde toate câte ai și dă săracilor, și vei aveà [l] comoară în cer; și vino urmează-mi, 22 Dar el mâhnindu-se de cuvântul *acesta* plecă întristat; căci aveà avuții multe.

---

v Mat. 12. 30. *x* Mat. 10. 42. | *y* Mat. 18. 6. *z* Deut. 13. 6. | *Capul 10.* *a* Ioan 10. 40. | *b* Mat. 19. 3. *c* Deut 24. 1. | *d* Fac. 1. 27. *e* Fac. 2. 24. | *f* Rom. 7. 3. *g* Mat. 19. 13. | *h* 1 Cor. 14. 20. *i* Mat. 18. 3. | *j* Mat. 19. 16. *k* Esod. 20. *l* Mat. 6. 19, 20.

23 [m]Și Iisus uitându-se împrejur zice ucenicilor săi: cât de greu vor intrà avuții în împărăția lui Dumnezeu. 24 Iar ucenicii erau uimiți de cuvintele lui. Dar Iisus iarăși răspunzând le zice: copii, cât de greu este a întrà în împărăția lui Dumnezeu [n]*aceia care se încred în avuții.* 25 Mai lesne este *pentru* o cămilă să treacă prin urechea acului decât *pentru* un avut să între în împărăția lui Dumnezeu. 26 Iar ei se înfiorară mai mult zicând între dânșii: și cine poate fi mântuit? 27 Iar Iisus uitându-se la dânșii zise: la oameni *este* cu neputință, dar nu la Dumnezeu; căci tot este cu putință [o]la Dumnezeu.

28 [p]Și Petru începù a-i zice: iată noi lăsarăm tot, și ți-am urmat ție. 29 *Atuncia răspunzând* Iisus zise: adevăr zic vouă, nu este nimenea care lasă casă sau frați sau surori sau mumă sau tată *sau femeie* sau copiii sau țarine pentru mine și pentru evangelie, 30 [q]Dacă nu va fi luat însutit acum în timpul acesta case și frați și surori și mume și copii și țarine printre urmăriri, și în veacul viitor viață vecinică. 31 [r]Mulți dar *fiind* întâiu vor fi în urmă, și cei din urmă *vor fi* întâiu.

A treia vestire a patimilor.

32 [s]Și ei erau pe cale mergând în sus la Ierusalim, și Iisus mergeà înaintea lor, și erau uimiți, iar cei care urmau se temeau. [t]Și luând la sine iarăși pe cei doisprezece începù a le spune cele ce erau să i-se întâmple. 33 Că iată mergem în sus la Ierusalim și Fiul omului va fi dat mai marilor preoților și cărturarilor, și îl vor osândì la moarte, și-l vor dà în mâna păgânilor, 34 Și-l vor batjocurì, și-l vor scuipà, și-l vor biciuì, și-l vor omorì, dar după trei zile se va sculà.

Fiii lui Zebedeu.

35 [u]Și vin la dânsul Iacob și Ioan, fiii lui Zebedeu, zicându-i: Învățătorule, voim să ne faci ceeace vom cere *dela tine.*

36 Iar el le zise: ce voiți ca eu să vă fac? 37 Iar ei ziseră: dă-ne să ședem unul de-a dreapta ta, și altul de-a stânga ta în mărirea ta. 38 Dar Iisus le zise: nu știți ce cereți, Puteți beà paharul pe care îl beau eu, sau să fiți botezați cu botezul cu care mă botez eu? 39 Și ei îi ziseră: putem. Iar Iisus le zise: paharul pe care îl beau eu îl veți beà, și cu botezul cu care mă botez eu veți fi botezați; 40 Dar a ședeà de-a dreapta mea sau de-a stânga nu este al meu a dà, ci *se va dà acelora* pentru care s'a gătit.

41 [v]Și auzind cei zece începură a se mâhnì adânc asupra lui Iacob și Ioan. 42 Și chemându-i la sine Iisus le zice: [x]știți că cei care se par a domnì preste păgâni îi stăpânesc pe aceștia, și cei mari ai lor întrebuințează puterea asupra lor. 43 [y]Dar nu astfel este între voi; ci care ar voì să fie mare între voi, va fi slujitorul vostru, 44 Și care ar voì să fie întâiu între voi, va fi sluga tutulor; 45 Căci și Fiul omului n'a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să deà sufletul său preț de răscumpărare pentru mulți.

Bartimeu.

46 Și ei vin la Ierichon, și pornind el dela Ierichon și ucenicii lui și gloată multă, ședeà lângă cale un orb cerșitor, Bartimeu fiul lui Timeu. 47 Și auzind că este Iisus Nazareanul, începù a strigà și a zice: Fiule al lui David, Iisuse, fie-ți milă de mine. 48 Și-l înfruntau mulți ca să tacă; dar el cu mult mai tare strigà: Fiule al lui David, fie-ți milă de mine. 49 Și stând Iisus zise: chemați-l. Și ei chemară pe orb zicându-i: îndrăznește; scoală, te cheamă. 50 Iar el aruncând la o parte vestmântul său, sărind venì la Iisus. 51 Și răspunzând Iisus îi zise: ce voești să-ți fac? Iar orbul îi zise: Rabuni, să văz. 52 Și Iisus îi zise: du-te; credința ta te-a scăpat. Și îndată văzù, și îi urmă pe cale.

---

[m] Mat. 19. 23 [n] Iov. 31. 24 | [o] Ier. 32. 17. [p] Mat 19. 27 | [q] 2 Cron. 9. 25. [r] Mat. 19. 30. | [s] Mat. 20. 17. | [t] Cap. 8. 31. | [u] Mat 20 20. | [v] Mat. 20. 24. [x] Luc. 22. 25. | [y] Mat. 20.26,28.

Aducerea mânzului. Întrarea lui Iisus în Ierusalim.

11 Şi când se [a]apropiară ei de Ierusalim, la Betfaghe şi Betania, spre muntele maslinilor, trimite pe doi dintre ucenicii săi şi le zice: 2 Mergeţi în satul ce este înaintea voastră: şi îndată întrând într'însul veţi află un mânz legat, pe care n'a şezut încă nimenea dintre oameni. Deslegaţi-l şi aduceţi-*l*. 3 Şi dacă cineva v'ar zice: pentru ce faceţi aceasta? Spuneţi *că* Domnul are trebuinţă de el, şi îndată îl trimite iarăşi aci.

4 Şi se duseră şi aflară mânzul legat la uşă afară la drum, şi-l deslegă. 5 Şi unii dintre cei care stăteau acolo le ziceau: ce faceţi deslegând mânzul? 6 Iar ei le spuseră cum a zis Iisus, şi îi lăsară. 7 Şi aduc mânzul la Iisus, şi pun pe dânsul vestmintele lor, şi el şezù pe dânsul.

8 [b]Şi mulţi aşternură vestmintele lor pe cale; iar alţii frunzis, pe care îl tăiaseră din ţarini. 9 Şi cei care mergeau înainte, şi cei care veneau în urmă strigau: [c]Osana „binecuvântat *este* cel ce vine în numele Domnului;“ 10 Binecuvântată *este* împărăţia viitoare a Tatălui nostru David, [d]Osana în cele de sus.

Iisus blestemă smochinul, curăţă templul, recomandă credinţa, rugăciunea şi îngăduirea reciprocă.

11 [e]Şi intră în Ierusalim în templu; şi privind împrejur toate, târziu fiind acum ceasul, ieşì la Betania, cu cei doisprezece.

12 [f]Şi a doua zi, ieşind ei din Betania, flămânzì. 13 [g]Şi văzând de departe un smochin având frunze, venì, poate va găsì ceva într'însul; şi venind la el nu găsì nimic afară de frunze; căci nu erà timp de smochine. 14 Şi răspunzând Iisus îi zise: deacum înnainte în veci să nu mai mănânce nimenea rod din tine. Şi ucenicii lui ascultau.

15 [h]Şi ei vin la Ierusalim. Şi Iisus întrând în templu începù să deà afară pe cei care vindeau şi pe cei care cumpărau în templu, şi răsturnă mesele schimbătorilor de bani şi scaunele celor care vindeau porumbei, 16 Şi nu îngăduià ca să ducă cineva vas prin templu, 17 Şi învăţà şi le ziceà: nu este scris că [i]„casa mea casă de rugăciune se va chemà“ pentru toate neamurile? Iar [j]voi aţi făcut-o „peşteră de tâlhari.“

18 [k]Şi auziră mai marii preoţilor şi cărturarii, şi căutau cum să-l pearză; căci se temeau de dânsul, pentru că [l]toată gloata erà uimită de învăţătura lui.

19 Şi când se făcù seară, ieşì afară din cetate.

20 [m]Şi trecând ei dimineaţa văzură smochinul uscat din rădăcini. 21 Şi aducându-şi aminte Petru îi zise: Rabi, iată smochinul pe care-l blestemaşi s'a uscat. 22 Şi răspunzând Iisus le zice: aveţi credinţă în Dumnezeu. 23 Adevăr [n]zic vouă că oricine va zice muntelui acestuia: ridică-te şi aruncă-te în mare, şi nu se va îndoì în inima sa, ci va crede că se va face ce zice, *acela* va aveà *orice zice*. 24 Deaceea zic vouă, [o]toate câte vă rugaţi şi cereţi, credeţi că aţi luat, şi veţi aveà.

25 Şi când staţi rugându-vă iertaţi dacă aveţi ceva împotriva cuiva, ca şi Tatăl vostru care este în ceruri să vă ierte greşelele voastre. 26 *Iar dacă voi nu iertaţi, nici Tatăl vostru care este în ceruri nu va iertà greşelele voastre.*

Iisus îşi apără atotputinţa sa.

27 Şi ei vin iarăşi la Ierusalim. Şi umblând el în templu vin la dânsul mai marii preoţilor şi cărturarii şi bătrânii, 28 Şi îi ziceau: cu ce putere faci acestea? Sau cine ţi-a dat puterea aceasta ca să faci acestea?

29 Iar Iisus *răspunzând* le zise! vă voiu întrebà *şi eu* un cuvânt şi răspundeţi-mi, şi voiu spune vouă cu ce putere fac acestea. 30 Botezul lui Ioan

Capul 11.
a Mat. 21. 1. | *b* Mat. 21. 8. *c* Ps. 118. 26. | *d* Ps. 148. 1. *e* Mat. 21 12. | *f* Mat. 21. 18. *g* Mat. 21. 19. | *h* Mat. 21. 12. *i* Isa. 56. 7. | *j* Ier. 7. 11. *k* Mat. 21.45,46. | *l* Mat. 7. 28. *m* Mat. 21. 19. | *n* Mat. 17. 20. *o* Iac. 1. 5, 6.

eră din cer sau dela oameni? Răspundeți-mi. 31 Și cugetau întru sine zicând: dacă zicem din cer, va zice: pentru ce dar n'ați crezut lui? 32 Dar să zicem: dela oameni? Se temeau de popor; căci toți țineau într'adevăr pe Ioan că eră profet. 33 Și răspunzând lui Iisus zic: nu știm. Și Iisus le zice: nici eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

Pilda cu lucrătorii viei; piatra unghiulară.

12 Și [a] după aceea începù a le vorbì în pilde. Un om sădì vie, și o împrăjmuì cu gard și făcù vas sub lin și clădì turn, și o dete lucrătorilor, iar el se duse departe. 2 Și la timp trimise la lucrători o slugă, ca să ià dela lucrători din roadele viei; 3 Dar ei luându-l *îl* bătură, și-*l* trimiseră deșert. 4 Și iarăși trimise la dânșii pe altă slugă; dar și pe acela îl răniră la cap și-l necinstiră. 5 Și iar trimise pe altul; dar și pe acela îl omorîră, și pe mulți alții, pe unii bătându-i, pe alții omorîndu-i. 6 Aveà încă un singur fiu iubit; și-l trimise în cele din urmă la lucrători zicând că se vor sfiì de fiul meu. 7 Dar acei lucrători ziseră între dânșii că acesta este moștenitorul; veniți să-l omorîm, și moștenirea va fi a noastră. 8 Și luându-l îl omorîră, și-l aruncară afară din vie. 9 Deci ce va face domnul viei? Va venì și va pierde pe lucrători, și va dà via la alții. 10 N'ați citit nici scriptura aceasta; [b] „Piatra pe care n'au luat-o în seamă clădítorii, aceasta a fost făcută pentru cap de unghiu; 11 Dela Domnul a fost aceasta și este minunată în ochii noștrii?“

12 [c] Și căutau ca să pună mâna pe dânsul, dar se temură de gloată; căci *gloata* cunoscù că pentru dânșii zise pilda aceasta. Și lăsându-l ei se duseră.

Cestiunea despre censul Cesarului.

13 [d] Și trimit la dânsul pe unii dintre farisei și Irodiani, pentru ca să-l prindă în cuvânt. 14 Și venind îi zic: Învățătorule, știm că ești iubitor de adevăr, și nu-ți pasă de nimenea; pentru că nu te uiți la fața oamenilor, ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu. Se cuvine a dà cens Cesarului sau nu? Să dăm sau să nu dăm? 15 Dar el cunoscând fățăria lor le zise: pentru ce mă ispitiți? Aduceți-mi un dinar ca să văz. 16 Iar ei îi aduseră. Și le zice: al cui este chipul acesta și inscripția? Iar dânșii îi ziseră: al Cesarului. 17 Atuncia Iisus le zise: dați Cesarului cele ale Cesarului, și lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. Și se mirau de dânsul.

Intrebarea despre învierea morților.

18 [e] Și vin la dânsul saduceii [f] care zic că nu este înviere, și-l întrebau zicând: 19 Învățătorule, [g] Moise ne-a scris că dacă va fi murit fratele cuiva, și va fi lăsat femeie, și nu va fi lăsat copil, fratele său să ià femeia lui și să ridice urmaș fratelui său. 20 Șapte frați erau; și cel dintâiu luă femeie, și murind nu lăsă urmaș. 21 Și o luă cel de-al doilea, și murì nelăsând urmaș; și cel de-al treilea asemenea; 22 Și cei șapte nu lăsară urmaș. În urmă de toți murì și femeia. 23 La înviere, când vor fi înviat, a cărui dintre ei va fi femeia? Căci șapte o avură femeie.

24 Zise lor Iisus: oare nu vă rătăciți voi pentru aceasta, neștiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu? 25 Căci când vor fi înviat dintre morți, nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci [h] sunt ca îngerii în ceruri. 26 Iar despre morți că înviază, n'ați cetit în cartea lui Moise, cu privire la rug, cum îi spuse Dumnezeu zicând: [i] „Eu sunt Dumnezeul lui Abraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob?“ 27 Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor. Tare vă rătăciți.

Intrebarea despre porunca cea mai mare.

28 [j] Și apropiindu-se de dânsul unul dintre cărturari, ascultându-i pricindu-se între dânșii, știind că bine le răspunse, îl întrebă: care poruncă este întâia dintre toate? 29 Iisus răspunse

Capul 12.
[a] Mat. 21. 33. | [b] Ps. 118. 22. [c] Mat. 21. 45. | [d] Mat. 22. 15. | [e] Mat. 22. 23. | [f] Fapt. 23. 8. | [g] Deut. 25. 5. | [h] 1 Cor. 15. 42, 49, 52. | [i] Esod. 3. 6. [j] Mat. 22. 35.

că întâia este: [k] „Ascultă Israel, Domnul Dumnezeul nostru este unicul Domn. 30 Și iubește pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din tot cugetul tău și din toată puterea ta.“ 31 A doua este aceasta: [l] „Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți.“ Altă poruncă mai mare decât acestea nu este.

32 Și cărturarul îi zise: bine învățătorule, adevărat ai zis că unul este *Dumnezeu* [m] și nu este altul afară de dânsul. 33 Și a-l iubì din toată inima și din toată priceperea și din toată puterea și a iubì pe aproapele ca pe sine însuși [n] este mai mult decât toate arderile de tot și jertfele. 34 Atuncia Iisus, văzându-l că răspunde înțelepțește, îi zise: nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. [o] Și nimenea nu mai îndrăsnià să-l întrebe.

David, Domnul și Fiul.

35 [p] Și începând Iisus ziceà pe când învățà în templu cum zic cărturarii că Hristos este fiul lui David? 36 Însuși David îi zice [q] în duhul sfânt: [r] „Zis-a Domnul Domnului meu: șezi de-a dreapta mea până voiu fi pus pe vrăjmașii tăi scaun al picioarelor tale.“ 37 Însuși David îl numește Domn; de unde dar este fiul lui? Și toată gloata îl ascultà cu bucurie.

Să ne ferim de cărturari.

38 Și în a sa învățătură ziceà: feriți-vă de cărturarii care au plăcere să umble în vestminte lungi și *cărora le plac* urările de bine în târguri. 39 Și cele dintâiu scaune în sinagogi și cele dintâiu locuri la ospețe; 40 Care mănâncă cu desăvârșire casele văduvelor, și se roagă într'adins mult, aceștia vor luà mai multă osândă.

Paraua văduvei.

41 Și stând el înaintea cutiei pentru daruri privià cum gloata aruncă *bani de* aramă în cutia pentru daruri, și mulți avuți aruncau mult; 42 Și venind o văduvă săracă aruncă două lepte, adecă un cuadrant. 43 Și chemând la sine pe ucenicii săi le zise: adevăr zic vouă că văduva aceasta, care este săracă, aruncă mai mult decât toți care aruncă în cutia pentru daruri; 44 Pentru că toți aruncară din ce prisosește lor, iar aceasta din lipsa ei aruncă tot cât aveà, tot din ce trăește.

Dărâmarea templului. Cele din urmă întâmplări. Strâmtorările. Hristoși mincinoși. Semnele cerești. Venirea lui Hristos măreață. Îndemnări de a veghià.

13 Și [a] plecând el din templu, unul dintre ucenicii săi îi zice: Învățătorule, vezi ce fel de pietrii și ce fel de clădiri! 2 Și Iisus *răspunzându-i* zise: vezi aceste clădiri mari? [b] Nu va fi lăsată piatră preste piatră care să nu fie desfăcută.

3 Și stând el pe muntele maslinilor în fața templului, îl întrebau la o parte Petru și Iacob și Ioan și Andreiu: 4 [c] Spune nouă, când vor fi acestea? Și care *va fi* semnul, când acestea au să fie împlinite toate?

5 Iar Iisus răspunzând începù a le zice: [d] vedeți să nu vă amăgească cineva. 6 Mulți vor venì pe numele meu zicând că eu sunt, și pe mulți vor amăgì. 7 Iar când veți fi auzit războaie și știri de războaie, nu vă spăimântați; căci trebue să fie; dar nu este încă sfârșitul. 8 Căci se va ridicà neam preste neam și împărăție preste împărăție; *și* vor fi cutremure pe alocurea, *și* vor fi foamete *și turburări*: [e] început de durere *vor fi* acestea.

9 Voi [f] luați seamă de voi înșivă căci vă vor dà la sinedrii și în sinagogi veți fi bătuți și înaintea stăpânitorilor și împăraților veți stà pentru mine, spre mărturie lor. 10 Și [g] evangelia trebue mai întâiu să fie predicată la toate neamurile. 11 Și [h] când vă duc *cei* care vă dau, nu îngrijiți mai nainte ce să vorbiți, ci vorbiți aceea ce va fi dat vouă în acel ceas; pentru că nu sunteți voi care vorbiți [i] ci Duhul Sfânt.

k Deut. 6. 4. *l* Lev. 19. 18. | *m* Deut. 4. 39. *n* 1 Sam. 15. 22. | *o* Mat. 22. 46. *p* Mat. 22. 41. | *q* 2 Sam. 23. 2. *r* Ps. 110. 1.

Capul 13 *a* Mat. 24. 1. *b* Luc. 19. 44. | *c* Mat. 24. 3. *d* Ier. 29. 8. | *e* Mat. 24. 8. *f* Mat. 10 17,18. | *g* Mat. 24. 14. *h* Mat. 10. 19. *i* Fapt. 2. 4.

12 Şi [j] va dà la moarte frate pe frate şi tată pe fiu; şi se vor sculà fiii asupra părinţilor şi-i vor omorî pe ei. 13 [k] Şi veţi fi uriţi de toţi pentru numele meu; dar [l] cel care rabdă până în sfârşit, acesta se va mântuì.

14 Iar [m] când veţi fi văzut „groaza pustiirii,“ — [n] *ce s'a zis de Daniel profetul* — stând unde nu trebue, cine citeşte să înţeleagă, [o] atuncia care sunt în Iudea să fugă la munţi, 15 Iar care este pe casă să nu se deà jos, nici să nu între ca să ià ceva din casa lui; 16 Şi care este la câmp să nu se întoarcă înapoi, ca să ià vestmântul lui. 17 [p] Vai dar celor care au în pântece şi celor care dau ţâţă în zilele acelea. 18 Rugaţi-vă ca să nu fie *fuga voastră* iarna; 19 [q] Căci vor fi zilele acelea suferinţă, aşà cum n'a fost până acum dela început de făptură, pe care a făcut-o Dumnezeu, şi nici nu va fi. 20 Şi dacă Domnul n'ar fi scurtat zilele, n'ar scăpà nici un trup, dar pentru cei aleşi, pe care i-a ales, a scurtat zilele. 21 [r] Şi atuncia dacă vă zice cineva: iată aci *este* Hristosul, sau iată colo, nu credeţi. 22 Căci se vor ridicà Hristoşi mincinoşi şi profeţi mincinoşi şi vor face semne şi minuni, spre a duce în rătăcire, dacă se poate, *chiar* pe cei aleşi. 23 Dar [s] voi luaţi seamă; iată v'am spus dinnainte toate.

24 [t] Şi în zilele acelea, după suferinţa aceea, soarele va fi întunecat şi luna nu va dà lumina ei. 25 Şi stelele vor fi căzând din cer şi puterile care sunt în ceruri vor fi sguduite. 26 [u] Şi atuncia vor vedeà pe Fiul omului venind în nouri cu putere multă şi mărire. 27 Şi atuncia va trimite pe îngerii *săi* şi va adunà pe aleşii săi din cele patru vânturi, dela cea mai depărtată margine de pământ până la cea mai depărtată margine de cer.

28 [v] Învăţaţi asemănarea dela smochin. Când ramura lui este fragedă şi infrunzeşte, cunoaşteţi că aproape este vara; 29 Astfel şi voi, când veţi fi văzut acestea făcându-se, cunoaşteţi că *el* este aproape lângă uşi. 30 Adevăr zic vouă că nu va trece neamul acesta, până când să fie toate acestea. 31 Cerul şi pământul vor trece, dar [x] cuvintele mele nu vor trece.

32 Iar despre ziua aceea sau ceas nimeni nu ştie, nici îngerii în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.

33 [y] Luaţi aminte, priveghiaţi, *şi rugaţi-vă*, căci nu ştiţi când este timpul nemerit. 34 Ca un om ducându-se departe, lăsând casa sa şi dând slugilor sale putere, *şi* fiecăruia lucrul lui, şi porunci portarului să vegheze. 35 Deci veghiaţi, căci nu ştiţi când vine stăpânul casei, seara sau la miezul nopţii sau la cântatul cocoşului sau dimineaţa; 36 Ca nu venind pe neaşteptate să vă afle durmind. 37 Iar ce zic vouă, zic tutulor, veghiaţi.

Sfatul mai marilor preoţilor şi cărturarilor. Femeia care unge capul lui Iisus.

14 Iar [a] după două zile erau Paştile şi azimele; şi mai marii preoţilor şi cărturarii căutau cum punând ei mâna pe el prin amăgire să-l omoare. 2 Căci ziceau: nu în sărbătoare, ca să nu fie turburare a poporului..

3 [b] Şi fiind în Betania în casa lui Simon leprosul, şezând el la masă veni o femeie având un alabastru cu mir foarte scump de nard adevărat; şi spărgând alabastrul turnă pe capul lui. 4 Şi erau unii mâhnindu-se adânc între dânşii şi zicând: pentru ce s'a făcut această pierdere a mirului? 5 Căci se puteà vinde acest mir preste trei sute de dinari şi să se deà săracilor; şi erau mânioşi pe dânsa.

6 Iar Iisus zise: lăsaţi-o, pentru ce îi faceţi supărare? A făcut un lucru bun pentru mine. 7 Fiind că [c] pe săraci îi aveţi întotdeauna cu voi şi când voiţi puteţi să le faceţi bine, dar pe mine nu

---

[j] Mic. 7. 6. [k] Mat. 24. 9. Dan. 12. 12. | [m] Mat. 24. 15. [n] Dan. 9. 27. [o] Luc. 21. 21. | [p] Luc. 21. 23. [q] Dan. 9. 26. | [r] Mat. 24. 23. [s] 2 Pet. 3. 17. | [t] Dan 7. 10. [u] Dan. 7. 13. 14. [v] Mat 24. 32. | [x] Isa. 40. 8. [y] Mat. 24. 42. — | *Capul 14.* [a] Mat. 26 2. | [b] Mat. 26. 6. [c] Deut. 15. 11

mă aveți totdeauna. 8 Ea făcù ce putù; apucă mai nainte să-mi ungă corpul spre îmmormântare. 9 Adevăr zic vouă, în toată lumea oriunde va fi predicată evangelia, se va spune și ce a făcut aceasta spre amintirea ei.

10 [d] Și Iuda Iscariotu, unul din cei doisprezece, se duse la mai marii preoților ca să-l deà lor în mâni. 11 Iar ei auzind se bucurară și făgăduiră să-i deà argint; și el căută cum să-l deà la timp nimerit în mânile lor.

Mielul de Paști și înființarea sfintei cumineeături.

12 [e] Și în cea dintâiu zi a azimelor, când ei înjunghiau *mielul de* Paști, ucenicii săi îi zic: unde voești ducându-ne să-ți gătim ca să mănânci Paștile? 13 Și trimite pe doi dintre ucenicii săi și le zice: mergeți în oraș, și va ieși înaintea voastră un om ducând un vas de pământ cu apă; urmați lui, 14 Și spuneți stăpânului casei, unde va fi întrat el, că Învățătorul zice: unde este pentru mine casa de oaspeți, în care să mănânc Paștile cu ucenicii mei? 15 Și el însuși va arătà vouă o încăpere mare sus gătită cu așternut; și acolo gătiți pentru noi. 16 Și ucenicii ieșiră și veniră în oraș și gătiră după cum le-a spus; și gătiră Paștile.

17 [f] Și făcându-se seară, vine cu cei doisprezece, 18 Și stând ei la masă și mâncând, Iisus zise: adevăr zic vouă că unul dintre voi mă va dà prins, cel care mănâncă cu mine. 19 Iar ei începură a se întristà și a-i zice unul câte unul: nu cumva *sunt* eu? 20 Iar el *răspunzând* le zise: unul din cei doisprezece, care întinge cu mine în vasul *de mâncare.* 21 [g] Că într'adevăr Fiul omului se duce după cum este scris despre dânsul; dar vai de omul acela prin care Fiul omului este dat prins; bine ar fi pentru el dacă nu s'ar fi născut omul acela.

22 [h] Și mâncând ei, Iisus luând pâne, binecuvântând frânse, apoi le dete și zise: luați, *mâncați*; acesta este trupul meu. 23 Și luând paharul mulțumind le dete, și beură din el toți. 24 Și le zise: acesta este sângele meu al legii *noi*, el se varsă pentru mulți. 25 Adevăr zic vouă că nu voiu mai beà din rodul viței până în ziua aceea, când îl voiu beà nou în împărăția lui Dumnezeu.

26 [i] Și după ce cântară lăudări, ieșiră la muntele maslinilor. 27 [j] Și le zice Iisus că toți vă veți smintì *în mine în noaptea aceasta;* căci scris este: [k] „bate-voiu păstorul și se vor împrăștià oile.“ 28 Dar [l] după învierea mea, voiu merge înainte de voi în Galilea.

29 [m] Iar Petru îi zise: chiar dacă toți se vor smintì, totuși eu nu. 30 Și Iisus îi zice: adevăr zic ție că tu azi în noaptea aceasta, mai nainte de-a fi cântat de două ori cocoșul, mă vei tăgădui de trei ori. 31 Iar el mai tare ziceà: dacă ar trebuì ca să mor împreună cu tine, nu te voiu tăgădui. Asemenea și toți ziceau.

Suferința în Ghetsemane.

32 [n] Și vin la un loc al cărui nume este Ghetsemane, și zice ucenicilor săi: stați aci până mă voiu rugà.

33 Și ià cu sine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, și începù a se întristà și a se turburà adânc, 34 Și le zice: [o] întristat foarte este sufletul meu până la moarte; rămâneți aci și veghiați.

35 Și mergând puțin mai nainte căzù la pământ și se rugă că dacă este cu putință să treacă dela el ceasul, 36 Și ziceà: [p] Aba, Tată, [q] tot îți este cu putință; dă la o parte dela mine acest pahar, [r] însă nu ce voesc eu, dar ce tu *voești.* 37 Și vine și îi află durmind, și îi zice lui Petru: Simone dormi? Nu avuși tărie să veghezi un ceas? 38 Veghiați și vă rugați, ca să nu întrați în ispită. [s] Într'adevăr duhul este nepregetător, dar trupul neputincios.

39 Și iar ducându-se se rugă zicând același cuvânt. 40 Și venind iarăși îi

---

d Mat. 26. 14. *e* Luc. 22. 7. | *f* Mat. 26. 20. etc. *g* Mat. 26. 24. | *h* 1 Cor. 11. 23. *i* Mat. 26. 30. | *j* Mat. 26. 31. *k* Zech. 13. 7. | *l* Cap. 16. 7. *m* Mat. 26. 33, 34. | *n* Mat. 26. 36. *o* Ioan 12. 27. | *p* Rom. 8. 15. *q* Ebr. 5. 7. | *r* Ioan 5. 30. *s* Rom. 7. 23.

găsi durmind; căci ochii lor erau cu totul îngreunați, și nu știau ce să-i răspundă.

41 Și vine de-a treia oară și le zice: durmiți deacum și odihniți-vă este destul; [t]a sosit ceasul, iată Fiul omului este dat în mânile păcătoșilor. 42 [u]Sculați-vă să mergem; iată s'a apropiat cel care mă dă prins.

Prinderea lui Iisus.

43 [v]Și îndată, vorbind el încă vine dela mai marii preoților și dela cărturari și bătrâni Iuda Iscariotul, unul dintre cei doisprezece, și cu dânsul gloată *multă* cu spade și lănci. 44 Iar cel care aveà să-l deà prins pe dânsul, dase un semn învoit zicând: pe care îl voiu fi sărutat, el este; puneți mâna pe dânsul și duceți-*l* cu pază bună; 45 Și venind, îndată apropiindu-se de dânsul zice: Rabi, și îl sărută. 46 Iar ei puseră mânile pe dânsul și-l apucară.

47 Iar unul dintre cei care steteau pe lângă dânsul trăgând spada lovì pe sluga arhiereului și-i tăie urechea.

48 [x]Și răspunzând Iisus le zise: ca la un tâlhar ați ieșit cu spade și lănci să mă prindeți? 49 În fiecare zi eram la voi învățând în templu, și nu m'ați apucat; dar [y]*se face* ca să fie împlinite scripturile.

50 [z]Și lăsându-l toți fugiră. 51 Și un tânăr oarecare îi urmà împreună, înfășurat fiind pe *corpul* gol cu un vestmânt de pânză, și ei îl prind; 52 Dar el lăsând vestmântul de pânză fugì gol dela ei.

53 [a]Și duseră pe Iisus la arhiereu, și se adună toți mai marii preoților și bătrânii și cărturarii. 54 Și Petru îl urmă de departe până în lăuntru în curtea arhiereului, și ședeà împreună cu slujitorii și se încălzea la foc.

Înfățișarea, mărturia și suferința la Caiafa.

55 [b]Iar mai marii preoților și tot sinedriul căutau împotriva lui Iisus mărturie spre a-l omorî, și nu aflau. 56 Căci mulți mărturisau mincinos împotriva lui, și mărturiile nu se potriveau. 57 Și unii sculându-se mărturiseau mincinos împotriva lui zicând: 58 Că noi l-am auzit zicând că [c]eu voiu dărâmà templul acesta care este făcut de mâni, și în trei zile voiu clădì altul nefăcut de mâni. 59 Și nici așà nu se potrivià mărturia lor.

60 [d]Și sculându-se arhiereul în mijloc întrebă pe Iisus zicând: nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceștia împotriva ta?

61 Dar [e]el tăceà și nu răspunse nimic. [f]Arhiereul iarăși îl întrebă și-i zice: tu ești Hristosul, fiul celui binecuvântat? 62 Iar Iisus zise: eu sunt, [g]și veți vedeà pe Fiul omului stând de-a dreapta puterii și venind între nourii cerului. 63 Iar arhiereul sfâșiind vestmintele sale zice: ce mai avem trebuință de martori? 64 Ați auzit defaimarea; ce vi se pare vouă: Iar ei toți îl osândiră că este vinovat de moarte.

65 Și unii începură a-l scuipà și a-i acoperì fața și a-l pălmuì și a-i zice: profețește, și slujitorii îl primiră în bătăi cu nuele.

Tăgăduirea și căința lui Petru.

66 [h]Și Petru fiind jos în curte, vine una dintre slujnicele arhiereului, 67 Și văzând pe Petru încălzindu-se, uitându-se la el zice: și tu erai cu Iisus Nazareanul. 68 Dar el tăgăduì zicând: nici nu știu, nici nu înțeleg ce zici. Și ieșì afară înaintea curții; și cântă cocoșul. 69 [i]Și slujnica văzându-l începù iar să zică celor care steteau aci că și acesta este dintre ei. 70 Dar el iar tăgăduì. [j]Și preste puțin cei care steteau aci iar ziseră lui Petru: cu adevărat ești dintre ei; căci ești și Galileu; *și vorbirea ta se aseamănă.* 71 Iar el începù a se dà anatema și a se jurà că nu știu pe omul acesta de care vorbiți. 72 Și îndată de-a doua oară cântă cocoșul. Și Petru își aduse aminte de cuvântul cum îi zisese Iisus că mai nainte

[t] Ioan 13. 1. [u] Ioan 18. 1, 2. | [v] Mat. 26. 47. [x] Luc. 22. 52. | [y] Ps. 22. 6. [z] Ps. 88. 8. | [a] Mat. 26. 57. [b] Mat. 26. 59. | [c] Ioan 2. 19. [d] Mat. 26. 62. | [e] Isa. 53. 7. [f] Mat. 26. 63. | [g] Mat. 24. 30. [h] Mat. 26.58.69. | [i] Ioan 18. 25. [j] Luc 22. 59.

de-a fi cântat cocoşul de două ori, mă vei tăgădui de trei ori; şi gândindu-se plângeà.

Iisus înaintea lui Pilat. Lui Barabba se dă drumul. Judecarea şi osândirea sa, cununa de spini.

15 Şi [a] îndată dimineaţa sfătuindu-se mai marii preoţilor cu bătrânii şi cărturarii, adecă tot sinedriul, legând pe Iisus *îl* duseră şi *îl* deteră lui Pilat.

2 [b] Şi îl întrebă Pilat: tu eşti împăratul Iudeilor? Iar el răspunzându-i zice: tu zici. 3 Şi mai marii preoţilor îl învinuiau mult. 4 [c] Dar Pilat iar îl întrebă zicând: nu răspunzi nimic? Iată câte spun împotriva ta. 5 [d] Iar Iisus nu mai răspunse nimic, încât Pilat se mirà.

6 Iar [e] la sărbătoare dà drumul pentru dânşii la un închis, pe care îl cereau. 7 Şi erà unul care se numeşte Barabba închis împreună cu cei răsculaţi, care făcuseră omor în răscoală. 8 Şi gloata venind sus începù să ceară *a le dà,* cum le făceà totdeauna. 9 Iar Pilat răspunse zicându-le: voiţi să dau drumul pentru voi împăratului Iudeilor? 10 Căci cunoşteà că din ură îl dase în mânile lui mai marii preoţilor.

11 Dar [f] mai marii preoţilor aţâţară gloata ca să deà drumul pentru dânşii mai bine lui Barabba, 12 Iar Pilat răspunzând iarăşi le zise: dar ce voiţi să fac cu *acesta* pe care îl numiţi împăratul Iudeilor? 13 Atuncia ei iar strigară: răstigneşte-l. 14 Iar Pilat le ziceà: dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigară: răstigneşte-l. 15 [g] Şi Pilat voind să facă gloateï pe voie dete drumul pentru ei lui Barabba, şi pe Iisus biciuindu-l îl dete ca să fie răstignit.

16 [h] Iar ostaşii îl duseră în curtea din lăuntru, care este pretoriu, şi chemară împreună toată cohorta. 17 Şi îl îmbrăcară în purpură, şi împletind cunună de spini îi puseră *pe cap;* 18 Şi începură a-i face urări: bucură-te, împărate al Iudeilor; 19 Şi-l băteau cu o trestie preste cap şi-l scuipau, şi punându-se în genunchi i-se plecau.

Răstignirea şi moartea sa pe cruce.

20 Şi dupăce râseră de el, îl desbrăcară de purpură şi-l îmbrăcară cu hainele lui.

Şi-l duseră afară ca să-l răstignească.

21 [i] Şi silesc pe un trecător venind dela câmp, pe Simon Cireneu tatăl lui Alexandru şi Rufu, ca să-i ducă crucea. 22 [j] Şi-l duc pe locul Golgota, ce însemnează locul căpăţânei. 23 [k] Şi-i dedeau *să beà* vin dres cu smirnă, dar nu luă.

24 Şi-l răstignesc, [l] şi împart hainele lui, aruncând sorţi pe dânsele cine ce ià.

25 Şi [m] erà al treilea ceas, când îl răstigniră.

26 Şi [n] inscripţia vinei lui erà scrisă: ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

27 Şi [o] împreună cu dânsul răstignesc doi tâlhari, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga lui. 28 *Şi fù împlinită scriptura care zice:* [p] *şi cu cei fărădelege fù socotit.*

29 Şi [q] trecătorii îl defaimau, clătinând capetele lor şi zicând: vai, [r] cel care dărâmi templul şi în trei zile îl clădeşti, 30 Mântueşte-te pe tine dându-te jos depe cruce. 31 Asemenea şi mai marii preoţilor luându-l în râs între dânşii împreună cu cărturarii ziceau: pe alţii a mântuit, pe sine nu se poate mântuì. 32 Hristosul, împăratul lui Israel, să se deà acum jos depe cruce ca să vedem şi să credem. Şi [s] cei răstigniţi împreună cu el îi împutau.

33 Şi [t] fiind al şaselea ceas se făcù întunerec preste tot pământul până la al nouălea ceas.

34 Şi la al nouălea ceas strigă Iisus cu glas mare *zicând:* [u] „Eloi, Eloi, lama sabachtani?“ care însemnează: „Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru

---

Capul 15.
a Ps. 2. 2.
b Mat. 27. 11.
c Mat. 27. 13.
d Isa. 53. 7.
e Mat. 27. 15.
f Mat. 27. 20.
g Mat. 27. 26.
h Mat. 27. 27.
i Mat. 27. 32.
j Mat. 27. 33.
k Mat. 27. 34.
l Ps. 22. 18.
m Mat. 27. 45.
n Mat. 27. 37.
o Mat. 27. 38.
p Isa. 53. 12.
q Ps. 22. 7.
r Cap. 14. 58.
s Mat. 27. 44.
t Mat. 27. 45.
u Ps. 22. 1.

ce m'ai părăsit?“ 35 Și unii din cei care steteau aci auzind ziceau: iată cheamă pe Ilie. 36 Iar unul [v] alergând și umplând un burete de oțet, punându-l într'o trestie îi dete [x] să beà zicând: lăsați; să vedem dacă vine Ilie să-l ià jos. 37 [y] Iar Iisus scoțând un glas mare își dete sufletul.

38 Și [z] catapeteasma templului fù sfășiată în două de sus până jos.

39 Și văzând sutașul care erà aci înaintea lui că în așà chip își dete sufletul. zise: cu adevărat omul acesta erà Fiu al lui Dumnezeu.

40 Și erau și femei privind de departe, între care Maria Magdalena și Maria muma lui Iacob cel mic și al lui Iose și a lui Salome, 41 Care când erà el în Galilea îi urmau și îi slujiau, și altele multe care veniră împreună cu dânsul la Ierusalim.

Îmmormântarea lui Iisus.

42 Și pentru că erà zi de pregătire, adecă înainte de Sâmbătă, făcându-se acum seară, 43 Venind Iosif cel din Arimatea, sfetnic ales, care așteptà și el împărăția lui Dumnezeu, îndrăsnind întrà la Pilat și cerù corpul lui Iisus. 44 Iar Pilat se mirà că este mort acum, și chemând la sine pe sutaș îl întrebà dacă a murit de mult; 45 Și aflând dela sutaș dăruì lui Iosif corpul mort. 46 Și cumpărând pânză luându-l jos îl înfășură cu pânză și-l puse în mormânt care erà săpat dintr'o piatră, și prăvălì o piatră pe ușa mormântului. 47 Iar Maria Magdalena și Maria lui Iose priviau unde este pus.

Învierea lui Hristos.

16 Și [a] după ce trecù Sâmbăta, Maria Magdalena și Maria lui Iacob și Salome [b] cumpărarà aromate, ca venind să-l ungă. 2 [c] Și foarte de dimineață în întâia zi a săptămânii, vin la mormânt, răsărit fiind soarele. 3 Și ziceau între sine: cine ne va prăvăli piatra din ușa mormântului? 4 Și uitându-se în sus zăresc că piatra este prăvălită; pentru că erà foarte mare.

5 [d] Și intrând în mormânt văzură pe un tânăr stând de-a dreapta îmbrăcat în vestmânt alb; și se spăimântară. 6 [e] Dar el le zice: nu vă spăimântați; căutați pe Iisus Nazareanul cel răstignit; s'a sculat, nu este aci; 7 Iată locul unde l-au pus. Duceți-vă dar, spune-ți ucenicilor săi și lui Petru că merge în Galilea înainte de voi; acolo îl veți vedeà, [f] după cum v'a zis. 8 Și ieșind ele fugiră dela mormânt; pentru că tremur și uimire le cuprinse, [g] și nu spuseră nimenui nimic căci se temeau.

Arătările înviatului.

9 Iar după ce a înviat, se arătă dimineața, în întâia zi a săptămânei, [h] mai întâiu Mariei Magdalenei, [i] dela care scosese șapte demoni. 10 [j] Aceea ducându-se vestì celor foști împreună cu el, care se tângueau și plângeau. 11 [k] Și aceia auzind că este viu și a fost văzut de dânsa nu crezură.

12 Și după acestea se arătă în altă formă [l] la doi dintre dânșii, care umblau ducându-se la câmp. 13 Și aceia ducându-se vestiră la ceilalți; dar nu crezură nici acelora.

Porunca botezului.

14 [m] Iar după aceea se arătă celor unsprezece, stând ei la masă, și le impută necredința lor și învârtoșarea de inimă, pentru că nu crezură celor care l-au văzut înviat.

15 [n] Și le zise: ducându-vă în toată lumea [o] predicați evangelia la toată făptura. 16 [p] Cine va fi crezut și va fi fost botezat se va mântuì, [q] iar cine nu va fi crezut va fi osândit. 17 Iar pentru cei care vor fi crezut vor urmà aceste semne, [r] în numele meu vor dà afară demoni; [s] vor vorbì în limbi noi; 18 [t] Șerpi vor ridicà în mânile lor și chiar dacă vor fi băut ceva de moarte nu-i va vătămà; [u] pe bolnavi vor pune mânile și se vor însănătoșì.

---

[v] Mat. 27. 48.
[x] Ps. 69. 21.
[y] Mat. 27. 50.
[z] Mat. 27. 50. — *Capul 16.*
[a] Mat 28. 1.
[b] Luc. 23. 56.
[c] Luc. 24. 1.
[d] Luc. 24. 3.
[e] Mat. 28. 5 6,7.
[f] Mat. 26. 32.
[g] Mat. 28. 8.
[h] Ioan 20. 14.
[i] Luc. 8. 2.
[j] Luc 24. 10.
[k] Luc. 24. 11.
[l] Luc. 24. 13.
[m] Luc. 24. 36.
[n] Mat. 28. 19.
[o] Col. 1. 23.
[p] Rom. 10. 9.
[q] Ioan 10. 48.
[r] Luc. 20. 17.
[s] Fapt. 2. 4.
[t] Luc. 10. 19.
[u] Iac. 5. 14, 15. —

Înnălțarea.

19 Domnul Iisus deci, după ce vorbì cu dânșii, fù luat în cer și șezù de-a dreapta lui Dumnezeu. 20 Iar aceia ieșind predicară pretutindenea, lucrând Domnul împreună cu dânșii și întărind cuvântul prin semnele ce urmau. Amin.

SFÂNTA EVANGELIE DUPĂ LUCA.

Introducere.

1 Deoarece mulți încercară să alcătuească o istorisire despre faptele adeverite cu desăvârșire între noi, 2 [a]după cum ne-a dat cei care [b]dela început au fost marturi cu ochi și slujitori ai cuvântului, 3 [c]Am găsit și eu cu cale, după ce am urmat cu deamănuntul toate dela început, ca să-ți scriu ție [d]pe rând, [e]alesule Teofile, 4 [f]Pentru ca să cunoști lămurit tăria privitoare la cuvintele în care ai fost învățat.

Vestirea nașterii lui Ioan Botezătorul printr'un înger.

5 Fost-a [g]în zilele lui Irod, împăratul Iudeii, un preot oarecare cu numele Zaharia [h]din despărțirea lui Abia, și aveà femeie dintre fiicele lui Aaron, și numele ei Elisabeta. 6 Amândoi erau drepți [i]înaintea lui Dumnezeu, umblând curați în toate poruncile și hotărîrile Domnului. 7 Și n'aveau copil, deoarece Elisabeta era stearpă, și amândoi erau înaintați în zilele lor.

8 Și pe când săvârșià înaintea lui Dumnezeu [j]cele preoțești în rândul despărțirii sale, 9 După rânduiala slujbei preoțești căzù sorțul [k]ca să tămâieze, după ce a întrat în templul Domnului, 10 [l]Și toată mulțimea poporului se rugà afară în ceasul tămâierii. 11 Și i-se arătă lui un înger al Domnului stând de-a dreapta [m]altarului de tămâiere. 12 Și Zaharia văzând [n]s'a tnrburat, și teamă îl cuprinse. 13 Iar îngerul îi zise: nu te teme, Zaharia, pentru că răgăciunea ta a fost ascultată, și femeia ta Elisabeta îți va naște un fiu, și [o]vei numì numele lui Ioan. 14 Și va fi pentru tine bucurie și veselie, și [p]mulți se vor bucurà deaceea ce va fi el. 15 Căci va fi mare în fața Domnului, nu [q]va beà nici vin, nici beutură amețitoare, și chiar din pântecele mumei sale va fi [r]plin de duh sfânt. 16 [s]Și va întoarce pe mulți dintre fiii lui Israel la Domnul Dumnezeul lor; 17 [t]Și el însuși va fi înainte mergător în fața lui în duhul și puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimi de părinți spre copii și pe neascultători în gândul dreptilor, ca să gătească Domnului un popor întocmit.

18 Și Zaharia zise către înger: [u]după ce voiu cunoaște aceasta? Căci eu sunt bătrân și femeia mea înaintată în zilele ei. 19 Și răspunzând îngerul îi zise: eu sunt [v]Gabriel care stau înaintea lui Dumnezeu, și sunt trimis să vorbesc către tine și să-ți binevestesc acestea. 20 Și iată [x]vei fi tăcând și neputând să vorbești până în ziua când vor fi acestea; pentru că n'ai crezut cuvintelor mele, care vor fi împlinite la timpul lor cuvenit.

21 Și poporul așteptà pe Zaharia, și se mirà că întârziază în templu. 22 Iar după ce ieși nu puteà să le vorbească, atuncia ei cunoscură că a văzut o arătare în templu; și el însuși le întărià prin semn *aceasta*, și rămase mut.

23 Și fù că după ce se împlinirà [y]zilele slujbei lui, se duse la casa lui. 24 Iar după aceste zile Elisabeta femeia lui rămase grea, și se ascunse cinci luni zicând: 25 Că astfel mi-a făcut

LUCA. — *Capul 1.*

a Ebr. 2. 3. b Marc. 1. 1. c Fapt. 15. 19, 25, 28. d Fapt. 11. 4. e Fapt. 1. 1 f Ioan. 20. 31. g Mat. 2. 1. h 1 Cron. 24. 10, 19. i Filip 3. 6. 1 Cron. 24 19. k Esod. 30. 7, 8. l Lev. 16. 17. m Esod. 30. 1. n Jude. 6. 22. o Vers. 60. 63. p Vers. 58. q Num. 6. 3. r Ier. 1. 5. s Mal. 4. 5, 6. t Mal 4. 5. u Fac. 17. 17. v Dan. 8. 16. x Ezec. 3. 26. & 24. 27. y 2 Reg. 11. 5. 1 Cron. 9. 25

mie Domnul în zilele în care avù grijă [z] să ridice dintre oameni înjosirea mea.

Vestirea naşterii lui Hristos prin Gabriel.

26 Iar în luna a şasea îngerul Gabriel fù trimis dela Dumnezeu într'un oraş al Galileii cu numele Nazaret, 27 Către o fecioară, [a] logodita unui bărbat cu numele Iosif, din casa lui David, şi numele fecioarii *erà* Mariam. 28 Şi întrând la dânsa îngerul zise: [b] bucură-te cea dăruită; [c] Domnul *este* cu tine. *Binecuvântată eşti tu între femei.* 29 Iar ea, *după ce-l văzù,* [d] se turburà de cuvântul lui, şi se gândià în sine, ce fel ar fi urarea aceasta. 30 Şi îngerul îi zise: nu te teme, Mariam; căci ai aflat dar la Dumnezeu. 31 [e] Şi iată vei luà în pântece şi vei naşte fiu, şi [f] vei chemà numele lui Iisus. 32 Acesta va fi mare [g] şi fiu al celui preaînalt se va chemà, [h] şi Domnul Dumnezeu îi va dà tronul lui David părintele său; 33 [i] Şi va împărăţì preste casa lui Iacob în veci, şi sfârşit al împărăţiei lui nu va fi.

34 Iar Mariam zise către înger: cum va fi aceasta, pentru că nu cunosc bărbat? 35 Şi răspunzând îngerul îi zise: [j] duh sfânt va venì asupra ta, şi puterea celui preaînalt te va umbrì; deaceea şi cel care se naşte *din tine* sfânt va fi numit [k] Fiu al lui Dumnezeu. 36 Şi iată Elisabeta rudenia ta şi dânsa a zămislit fiu în bătrâneţea ei, şi aceasta este a şasea lună pentru dânsa care se numeşte stearpă; 37 [l] Căci „la Dumnezeu orice cuvânt nu va fi fără putere".

38 Iar Mariam zise: iată roaba Domnului; fie mie după cuvântul tău. Şi îngerul se duse dela ea.

Vizita Mariei la Elisabeta.

39 Şi sculându-se Mariam în zilele acelea se duse cu grabă în ţinutul muntos [m] într'un oraş al *seminţiei* lui Iuda, 40 Şi întrà în casa lui Zaharia şi urà Elisabetei. 41 Şi fù când auzì Elisabeta urarea Mariei, săltà fătul în pântecele ei; şi Elisabeta se umplù de duh sfânt, 42 Şi strigà cu glas mare şi zise: [n] binecuvântată *eşti* tu între femei, şi binecuvântat *este* rodul pântecelui tău. 43 Şi de unde pentru mine aceasta ca să vie la mine muma Domnului meu? 44 Căci iată cum venì glasul urării tale la urechile mele, săltà în bucurie fătul în pântecele meu. 45 Şi fericită este care a crezut că va fi împlinire celor zise ei dela Domnul.

Cântarea de laudă a Mariei.

46 Şi zise Mariam: [o] Măreşte sufletul meu pe Domnul, 47 Şi s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu mântuitorul meu, 48 Că [p] a căutat spre smerenia roabei sale. Căci iată de acum [q] mă vor fericì toate neamurile, 49 Că [r] mi-a făcut mărire cel puternic, Şi [s] sfânt este numele lui; 50 Şi [t] mila lui la neamuri şi neamuri pentru cei care se tem de dânsul. 51 [u] Făcut-a tărie cu braţul său, [v] Risipit-a pe mândrii în gândul inimei lor. 52 [x] Dat-a jos pe puternici depe tronuri, Şi înălţat-a pe smeriţi, 53 [y] Pe flămânzi umplut-a de bunătăţi. Şi pe avuţi scos-a afară deşerţi. 54 Sprijinit-a pe Israel sluga sa, spre a-şi aduce [z] aminte de mila sa în veci, 55 [a] Precum vorbì către părinţii noştri, De Abraam şi neamul său.

56 Şi Mariam rămase împreună cu dânsa ca la trei luni, apoi se întoarse la casa ei.

Naşterea şi tăierea împrejur a lui Ioan.

57 Iar Elisabetei i-se împlinì timpul ca să nască, şi născù fiu. 58 Şi auzirà locuitorii dimprejur şi rudele ei că Domnul a mărit mila lui cu dânsa, şi [b] se bucurau împreună cu ea.

59 Şi [c] *când* fù ziua a opta venirà să taie împrejur pe copil, şi-l numiau pe numele tatălui său Zaharia, 60 Şi răspunzând muma lui zise: [d] nu, ci Ioan va fi numit. 61 Şi ziserà către dânsa că nimenea nu este din rudenia ta care se numeşte cu acest nume. 62 Iar ei

[a] Fac. 30. 23.
[b] Mat. 1. 18.
[c] Dan. 9. 23.
[d] Judc. 6. 12.
[e] Vers. 12.
[f] Isa. 7. 14.
[g] Cap. 2. 21.
[h] Marc. 5. 7.
[i] 2 Sam. 7. 11, 12.
[j] Dan. 2. 44.
[k] Mat. 1. 20.
[l] Rom. 1. 4.
[m] Fac. 18. 14.
[n] Ios. 21. 9, 10, 11.
[o] Judc. 5. 24.
[p] 1 Sam. 2. 1.
[q] 1 Sam. 1. 11.
[r] Mal. 3. 12.
[s] Ps. 71. 19.
[t] Ps. 111. 9.
[u] Fac. 17. 7.
[v] Ps. 98. 1.
[x] Ps. 33. 10.
[y] 1 Sam. 2. 5. etc.
[z] 1 Sam. 2. 6.
[a] Ps. 98. 3.
[b] Fac. 17. 19.
[c] Vers. 14.
[d] Fac. 17. 12.
[e] Vers. 13.

făceau semn tatălui său cum ar voi să fie numit el. 63 Şi cerând o tăbliţă scrise zicând: [e]Ioan este numele lui. [f]Şi toţi se mirară. 64 Şi îndată fù deschisă gura lui şi limba lui şi vorbià lăudând pe Dumnezeu.

65 Şi teamă fù preste toţi care locuiau împrejurul lor, şi în tot ţinutul muntos al Iudeii erau vorbite de unii la alţii toate [g]cuvintele acestea. 66 Şi toţi care auziră [h]puneau în inima lor zicând: ce va fi oare copilul acesta? Căci şi [i]mâna Domnului erà cu dânsul.

Cântarea de mărire şi laudă a lui Zaharia.

67 Şi Zaharia tatăl său [j]fù umplut de duh sfânt şi profetiză zicând: 68 [k]Binecuvântat *este* Domnul Dumnezeul lui Israel, Că [l]cercetă şi făcù răscumpărare pentru poporul său, 69 [m]Şi înnălţă nouă corn de mântuire, In casa lui David sluga sa. 70 [n]Precum vorbì din veci prin rostul sfinţilor profeţi ai săi, 71 Mântuire de vrăjmaşii noştri şi de mâna tutulor care ne urăsc pe noi, 72 [o]Ca să facă milă cu părinţii noştri, Şi să-şi aducă aminte de aşezământul său sfânt, 73 De [p]jurământul ce jură către Abraam părintele nostru, ca să ne deà 74 Ca, scăpaţi fiind din mâna vrăjmaşilor noştri, 75 Fără [q]temere să-i slujim. [r]În sfinţenie şi dreptate înaintea lui *în* toate zilele noastre. 76 Dar şi tu, copile, profet al celui preaînalt vei fi numit: Căci [s]vei merge înaintea feţei Domnului ca să găteşti căile lui, 77 Să dai cunoştinţă de mântuire poporului său, [t]În iertare de păcatele lor, 78 Pentru mila duioasă a Dumnezeului nostru, Cu care ne cercetă răsăritul din înnălţime, 79 [u]Ca să lumineze celor care stau în întunerec şi în umbră de moarte, Spre a îndreptà picioarele noastre pe cale de pace.

80 Iar copilul creşteà şi se întărià în duh, şi fù în pustie până în ziua arătării sale către Israel.

Naşterea lui Iisus la Betleem.

2 Şi în zilele acelea ieşì poruncă dela Cesarul August ca să se înscrie toată lumea. 2 [a]Această înscriere se făcù cea dintâiu pe când erà Quirin stăpânitor al Siriei. 3 Şi se duceau toţi ca să se înscrie, fiecare în oraşul său. 4 Plecă dar şi Iosif din Galilea, din oraşul Nazaret, în Iudea [b]în oraşul lui David ce se numeşte Betleem, pentru [c]că el erà din casa şi neamul lui David, 5 Ca să se înscrie împreună [d]cu Mariam cea logodită lui, fiind ea grea.

6 Dar pe când erau ei acolo se împliniră zilele ca să nască, 7 Şi născù [e]pe fiul ei întâiul născut, şi-l înfăşă în scutece şi-l culcă într'o iesle, pentru că nu aveau loc în casa de poposire.

8 Şi în acel loc erau păstori stând afară în câmp şi păzind strajă noaptea la turma lor. 9 Şi un înger al Domnului stătù lângă dânşii şi mărirea Domnului strălucì împrejurul lor, [f]şi ei se înfricoşară foarte tare. 10 Şi îngerul le zise: nu vă temeţi; [g]căci iată vă binevestesc bucurie mare, care va fi pentru tot poporul, 11 [h]Că astăzi în oraşul lui David, fù născut vouă [i]Mântuitor, [j]care este Hristos, Domnul. 12 Şi acesta vă este semnul, veţi găsì un copil înfăşat în scutece, pus într'o iesle.

13 [k]Şi deodată se alătură cu îngerul mulţime de oaste cerească lăudând pe Dumnezeu şi zicând: 14 [l]Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu [m]şi pe pământ pace între oameni [n]bună voire.

15 Şi când se duseră dela dânşii îngerii la cer, păstorii ziseră unii către alţii: să mergem dar până la Betleem şi să vedem cuvântul acesta ce s'a întâmplat pe care Domnul ni-l făcù cunoscut. 16 Şi veniră grăbindu-se, şi găsiră pe Mariam şi pe Iosif şi pe copil pus în iesle; 17 Iar ei văzând făcură cunoscut despre cuvântul ce li-s'a vorbit despre copilul acesta. 18 Şi toţi

e Vers. 13.	*i* Fac. 39. 2.	*m* Ps. 132. 17.	*q* Rom. 6. 18. 22.	*u* Isa. 9. 2.	*c* Mat. 1. 16.	*g* Fac. 12. 3.	*k* Fac. 28. 12.
f Vers. 90.	*j* Ioel 2. 28.	*n* Ier. 23. 5, 6.	*r* Ier. 32. 39. 40	*Capul 2.*	*d* Mat. 1. 18.	*h* Isa. 9. 6.	*l* Efes 1. 6.
g Vers. 39.	*k* 1 Reg. 1. 48.	*o* Lev. 26. 42.	*s* Isa 40. 3.	*a* Fapt. 5. 37.	*e* Mat. 1. 25.	*i* Mat. 1. 21.	*m* Isa. 57. 19.
h Cap. 2. 19, 51.	*l* Exod. 3. 16.	*p* Fac. 12. 3.	*t* Marc. 1. 4	*b* 1 Sam. 16. 1,4.	*f* Cap. 1. 12.	*j* Mat 1. 16.	*n* Ioan 3. 16, 7.

care auziră se mirau de cele vorbite lor de către păstori. 19 [o]Iar Mariam păstră toate cuvintele acestea cumpănindu-le în inima ei. 20 Şi păstorii se întoarseră mărind şi lăudând pe Dumnezeu pentru toate câte auziră şi văzură precum s'a zis către dânşii.

Tăierea împrejur şi aducerea lui Iisus la templu. Simion şi Ana.

21 [p]Şi când se împliniră opt zile ca să-l taie împrejur, se şi numì numele său [q]Iisus, care fù spus de înger mai nainte de-a fi el zămislit în pântece;

22 Şi când se împliniră [r]zilele curăţirii lor, după legea lui Moise, îl aduseră la Ierusalim ca să-l pună înaintea Domnului, 23 Cum este scris în legea Domnului că [s]„orice parte bărbătească deschizând pântecele sfânt Domnului se va chemà,“ 24 Şi să deà jertfă după [t]cum este zis în legea Domnului, „o pereche de turturele sau doi pui de porumbi“.

25 Şi iată erà un om în Ierusalim, numele lui Simeon, şi omul acesta erà drept şi temător de Dumnezeu, [u]aşteptând mângăierea lui Israel, şi duh sfânt erà preste dânsul; 26 Şi el erà înştiinţat de duhul sfânt să nu [v]vază moarte până ce nu va fi văzut pe Hristosul Domnului. 27 Şi venì din îndemnul [x]duhului la templu; şi când aduseră părinţii pe copilul Iisus ca să facă ei pentru dânsul după datina legii, 28 Şi dânsul îl luă în braţele sale şi binecuvântă pe Dumnezeu şi zise: 29 Acum [y]laşi pe robul tău, stăpâne, În pace după cuvântul tău, 30 Că [z]văzură ochii mei mântuirea ta, 31 Pe care ai gătit-o în faţa tutulor popoarelor, 32 [a]Lumină ce se descoperă neamurilor, Şi mărire a poporului tău Israel. 33 Şi tatăl lui şi muma lui erau în mirare de cele rostite pentru dânsul. 34 Şi-i binecuvântă pe dânşii Simeon şi zise către Mariam muma lui: iată acesta este spre [b]cădere şi ridicare a multor în Israel şi spre [c]semn împotriva căruia se va vorbì. 35 Dar [d]şi sufletul tău îl va străpunge spadă, ca să fie descoperite gânduri din multe inimi.

36 Şi erà Ana profeta, fiica lui Fanuel, din seminţia lui Aşer; — aceasta înaintată în zile multe, după ce trăise cu bărbat şapte ani dela fecioria ei, 37 Şi dânsa o văduvă până la optzeci şi patru de ani — care nu se depărtà dela templu slujind [e]noaptea şi ziua cu post şi rugăciune, 38 Şi aceasta în acelaşi ceas fiind venită lăudà pe Dumnezeu, şi cuvântà despre dânsul la toţi care [f]aşteptà în Ierusalim răscumpărare.

39 Şi când săvârşiră toate cele după legea Domnului, se întoarseră în Galilea în oraşul lor Nazaret.

40 [g]Iar copilul creşteà şi se întărià în duh plin fiind de înţelepciune, şi bunăvoinţa lui Dumnezeu erà preste dânsul.

Iisus la vârsta de doisprezece ani în templu; tânăreţea sa în Nazaret.

41 Şi părinţii lui se duceau [h]în fiecare an la Ierusalim de sărbătoarea Paştelui. 42 Şi când fù de doisprezece ani, mergând ei *la Ierusalim* după datina sărbătorii, 43 Şi sfârşind zilele, când se întorceau ei, băiatul Iisus rămase în Ierusalim, şi părinţii lui nu ştiură. 44 Iar ei gândind că el este între cei împreună călători veniră cale de o zi şi-l căutau printre rude şi cunoscuţi, 45 Şi neaflându-l se întoarseră la Ierusalim căutându-l.

46 Şi după trei zile îl găsiră în templu şezând în mijlocul învăţătorilor şi ascultându-i şi întrebându-i: 47 Iar [i]toţi care-l auziau se mirau de priceperea şi răspunsurile lui. 48 Şi văzându-l rămaseră uimiţi, şi muma lui zise către dânsul: Fiule, pentru ce ne-ai făcut nouă aşà? Iată tatăl tău şi eu întristaţi fiind te căutăm. 49 Şi zise către dânşii: ce este că mă căutaţi? Nu ştiaţi că eu trebue să fiu în [j]cele

---

o Fac. 37. 11. *p* Fac. 17. 12. *q* Mat. 1. 21. 25. | *r* Lev. 12. 2-4, 6. *s* Esod 13. 2. *t* Lev. 12. 2, 6. 8. | *u* Isa. 40. 1. *v* Ps. 89. 48. *x* Mat. 4. 1. | *y* Fac. 46. 30. *z* Isa. 52. 10. *a* Isa. 9. 2. | *b* Isa. 8. 14. *c* Fapt. 28. 22. *d* Ps. 42. 10. | *e* Fapt. 26. 7. *f* Marc. 15. 43. *g* Cap. 1. 80. | *h* Esod 23. 15. 17. | *i* Mat. 7. 28. *j* Ioan 2 16.

ale Tatălui meu? 50 Dar [k] ei nu pricepură cuvântul pe care îl spuse lor. 51 Şi plecă împreună cu dânşii şi veniră la Nazaret, şi erà supus lor, şi muma lui [l] păstrà toate cuvintele în inima ei.

52 Şi Iisus [m] sporià în înţelepciune şi vârstă şi în bunăvoinţă la Dumnezeu şi la oameni.

Arătarea lui Ioan Botezătorul. Predica şi botezul lui. Mărturia sa despre Hristos.

3 Iar în al cincisprezecelea an al domnirii lui Tiberiu ca Cesar, fiind procurator al Iudeii Ponţiu Pilat, şi tetrarh al Galileii Irod, iar Filip fratele lui tetrarh al Iturei şi al ţinutului Trahonitei, şi Lisania tetrarh al Abilenei, 2 [a] În zilele arhiereului Ana şi Caiafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.

3 [b] Şi el venì în toată împrejurimea Iordanului predicând botezul pocăinţei [c] spre iertare de păcate, 4 După cum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia profetul: [d] „Glas de strigător în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui; 5 Orice vale adâncă va fi umplută şi orice munte şi deal va fi lăsat în jos. Şi cele strâmbe vor fi *căi* drepte, şi cele greu de umblat căi netede, 6 Şi [e] orice trup va vedeà mântuirea lui Dumnezeu.“

7 Deci ziceà gloatelor care ieşeau ca să fie botezate de el: [f] pui de viperă, cine v'a arătat să fugiţi de urgia viitoare? 8 Faceţi dar roade vrednice de pocăinţă, şi nu începeţi a zice în voi înşivă tată avem pe Abraam; căci vă spun că poate Dumnezeu din pietrile acestea să deştepte fiii lui Abraam. 9 Chiar acum stă securea la rădăcina pomilor; [g] deci orice pom ce nu face rod bun se taie şi în foc se aruncă.

10 Şi-l întrebau gloatele zicând: [h] ce să facem dar? 11 Iar el răspunzând le ziceà: [i] cine are două vestminte să deà celui care n'are, şi cine are de mâncare să facă deasemenea.

12 Şi [j] veniră şi vameşii ca să fie botezaţi şi ziseră către dânsul: Învăţătorule, ce să facem? 13 Iar el zise către dânşii: [k] nu împliniţi nimic mai mult preste ce vă este hotărît.

14 Şi-l întrebau şi cei care slujesc în oaste zicând: şi noi ce să facem? Şi zise către dânşii: nu asupriţi pe nimenea, [l] nu năpăstuiţi pe nimenea şi fiţi mulţumiţi cu plata voastră.

15 Iar pe când poporul erà în aşteptare şi toţi cugetau în inimile lor despre Ioan, nu cumva ar fi el Hristosul, 16 Ioan răspunse tutulor zicând: [m] eu vă botez cu apă; dar vine cel care este mai tare decât mine, căruia nu-*i* sunt de îndestul să desleg cureaua încălţămintelor lui, el vă va botezà în duh sfânt şi foc; 17 A cărui lopată *este* în mâna lui, [n] ca să-şi cureţe aria şi să adune grâul în grânarul lui, iar pleava *o* va arde în foc nestins. 18 Deci multe anume altele îndemnând binevestià poporului.

19 [o] Iar tetrarhul Irod, mustrat fiind de el pentru Erodiada femeia *lui Filip* fratelui său şi pentru toate relele pe care le făcuse Irod, 20 Adăugă la toate şi aceasta, închise pe Ioan în închisoare.

Botezul şi genealogia lui Iisus.

21 Iar pe când fù botezat tot poporul, şi [p] Iisus botezat fiind şi rugându-se cerul fù deschis, 22 Şi venì preste dânsul Duhul sfânt în chip adevărat ca porumb, şi se făcù un glas din cer *zicând:* Tu eşti Fiul meu cel iubit, în tine am binevoit.

23 Şi Iisus însuşi [q] erà ca de treizeci de ani, când începù, fiind, după cum se ziceà, un fiu al lui Iosif, al lui Eli, 24 Al lui Matat, al lui Levi, al lui Melchi, al lui Ianai, al lui Iosif, 25 Al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Nagai, 26 Al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semein, al lui Iosech, al lui Ioda. 27 Al lui Ioanan, al lui Resa, al lui Zorobabel, al lui Sa-

---

k Cap. 9. 45. *l* Dan. 7. 28. *m* 1 Sam. 2. 26.

Capul 3.

a Ioan 11. 49, 51. *b* Mat. 3. 1. *c* Cap. 1. 77. *d* Isa. 40. 3. *e* Ps. 98. 2. *f* Mat. 3. 7. *g* Mat. 7. 19. *h* Fapt. 2. 37. *i* 1 Ioan 3. 17. *j* Mat. 21. 32. *k* Cap. 19. 8. *l* Esod. 23. 1. *m* Mat. 3. 11. *n* Mic. 4. 12. *o* Mat. 14. 3. *p* Mat. 3. 13. *q* Num. 4. 3, 35, 39, 43, 47.

latiel, al lui Neri. 28 Al lui Melchi, al lui Adî, al lui Cosam, al lui Elmadam, al lui Er. 29 Al lui Iisus, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi. 30 Al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Ionam, al lui Eliachim, 31 Al lui Malea, al lui Mena, al lui Matata, al lui Natam, al lui David, 32 Al lui Iesai, al lui Iobed, al lui Booz, al lui Sala, al lui Naason, 33 Al lui Aminadab, al lui Admin, al lui Ezrom, al lui Fares, al lui Iuda, 34 Al lui Iacob, al lui Isaac, al lui Abraam, al lui Tara, al lui Nachor, 35 Al lui Saruch, al lui Ragav, al lui Falec, al lui Eber, al lui Sala, 36 Al lui Cainam, al lui Arfaxad, al lui Sem, al lui Noe, al lui Lamech, 37 Al lui Matusala, al lui Enoch, al lui Iared, al lui Maleleel, al lui Cainam, 38 Al lui Enos, al lui Set, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

Ispitirea lui Iisus.

4 Iar [a]Iisus plin de duh sfânt se întoarse dela Iordan, și [b]fù dus din îndemnul duhului în pustie. 2 Patruzeci de zile ispitindu-se de către diavolul. Și [c]nu mâncă nimic în acele zile, și când se împliniră el flămânzì. 3 Iar diavolul îi zise: dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi acestei pietre să se facă pâne. 4 Și răspunse Iisus către dânsul — *zicând:* — [d]scris este că „nu numai cu pâne va trăì omul," — *ci cu orice cuvânt al lui Dumnezeu.* —

5 Și după ce-l duse în sus — *pe un munte înalt* — îi arătă în timp de-o clipeală toate împărățiile lumii. 6 Și îi zise diavolul: ție îți voiu dà toată puterea aceasta și mărirea lor, că [e]mie îmi este dată și o dau cui voesc. 7 Deci dar dacă tu te vei fi închinat înaintea mea, toată va fi a ta. 8 Și răspunzând Iisus îi zise: — *mergi înapoia mea, Satana, căci* — [f]scris este: „Domnului Dumnezeului tău te vei închinà și numai lui vei slujì."

9 [g]Apoi îl duse în Ierusalim și-l puse pe aripa templului, și îi zise: dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, aruncă-te de aci jos; 10 Căci [h]scris este că „Îngerilor săi va porunci pentru tine ca să te păzească." 11 Și că „Pe mâni te vor ridicà, ca nu cumva să lovești de piatră piciorul tău." 12 Și răspunzând Iisus îi zise că zis este: [i]„nu ispitì pe Domnul Dumnezeul tău."

13 Și după ce sfârși orice ispitire diavolul se depărtă dela dânsul până la [j]un timp nimerit.

Iisus începe învățătura publică și propovăduiește în Nazaret.

14 [k]Și Iisus se întoarse [l]în puterea duhului în [m]Galilea: și ieși știrea despre dânsul în toată împrejurimea. 15 Și el învățà în sinagogele lor, lăudat fiind de toți.

16 Și venì la [n]Nazaret unde fusese crescut, [o]și în ziua sâmbetei întră, după obiceiul său, în sinagogă, și se sculă să citească. 17 Și i-se dete cartea profetului Isaia, și deschizând cartea găsì locul unde era scris: 18 [p]„Duhul Domnului preste mine, pentru care m'a uns ca să binevestesc săracilor, m'a trimis *să tămăduesc pe cei sdrobiți cu inimă*, 19 Să vestesc iertare celor în robie, și orbilor vedere, să dau drumul celor apăsați, să vestesc an plăcut Domnului." 20 Și închizând cartea, dând-o îndărăt slujitorului, stete jos; iar ochii tutulor din sinagogă erau ațintiți la dânsul.

21 Și începù a cuvântà către dânșii că astăzi s'a împlinit scriptura aceasta în urechile voastre. 22 Și toți mărturiseau pentru el și [q]se mirau de cuvintele plăcute care ieșiau din gura lui, și ziceau: [r]nu este oare acesta fiul lui Iosif? 23 Și zise către dânșii: într'adevăr îmi veți spune pilda aceasta: doctore, vindecă-te pe tine însuți: fă și aci [s]în patria ta câte am auzit că s'au făcut în [t]Capernaum. 24 Și le zise: adevăr zic vouă că nici un [u]profet nu

---

Capul 4.
a Mat. 4. 1. | *b* Cap 2. 27. *c* Esod. 34. 28 *d* Deut. 8. 3. | *e* Ioan 12. 31. *f* Deut. 6. 13. *g* Mat. 4. 5. | *h* Ps. 91. 11. *i* Deut. 6 16. *j* Ioan 14. 30. | *k* Mat. 4. 12. *l* Vers. 1. *m* Fapt. 10 37. | *n* Mat. 2. 23. *o* Fapt. 13. 14. *p* Isa. 61. 1. | *q* Ps. 44. 2. *r* Ioan 6. 42. *s* Marc. 6. 1 | *t* Mat. 1. 13. *u* Mat. 13. 57

este plăcut în patria sa. 25 Dar adevărat vă spun că [v] multe văduve erau în Israel în zilele lui Ilie, când cerul fù închis trei ani și șase luni, încât se făcù foamete mare preste tot pământul, 26 Și la nici una dintre ele nu fù trimis Ilie fără numai la o femeie văduvă în Sarepta Sidonului. 27 [x] Și mulți leproși erau în Israel pe timpul lui Eliseu profetul, dar nici unul dintre dânșii nu fù curățit fără numai Neeman Sirul.

28 Și toți auzind acestea în sinagogă se umplură de furie, 29 Și sculându-se îl scoaseră afară din oraș, și-l duseră până la sprânceana muntelui pe care erà clădit orașul lor, ca să-l repează în jos; 30 Dar el [y] trecând prin mijlocul lor se duse.

Iisus propovăduește în Capernaum, unde vindecă pe un îndrăcit.

31 Și [z] venì în jos la Capernaum oraș al Galileii. Și îi învață sâmbăta; 32 Și erau uimiți de învățătura lui, pentru [a] că cuvântul lui erà cu putere. 33 [b] Și în sinagogă erà un om având duh de demon necurat, și strigă cu glas mare, 34 Hei, ce avem noi cu tine, Iisuse Nazarene? Ai venit să ne pierzi? [c] Te știu cine ești, [d] sfântul lui Dumnezeu. 35 Și Iisus îl certă zicând: închisă fie-ți gura și ieși afară din el. Și demonul aruncându-l în mijloc ieșì afară din el, nimic vătămându-l. 36 Și căzù frică preste toți, și vorbiau între dânșii unii către alții zicând: ce este cuvântul acesta, că cu tărie și putere poruncește duhurilor necurate, și ies afară? 37 Și pornià știre despre dânsul în orice loc din împrejurime.

Iisus vindecă pe soacra lui Petru și pe mulți bolnavi.

38 Apoi sculându-se din sinagogă venì în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon erà prinsă de friguri mari, și-l rugară pentru dânsa. 39 Și stând plecat asupra ei certă frigurile, și o lăsară; iar ea de grabă sculându-se slujia lor.

40 Și apunând soarele toți câți aveau bolnavi de felurite de boale îi aduseră la dânsul; iar el punând mânile preste fiecare dintre ei îi tămăduì. 41 Din mulți ieșiau și demoni strigând și zicând că tu ești Fiul lui Dumnezeu. Și certând nu-i lăsà să vorbească, pentru că știau că el este Hristos.

42 Și făcându-se ziuă ieșind se duse într'un loc pustiu, și gloatele îl căutau; și veniră până la dânsul, și-l țineau ca să nu plece dela dânșii. 43 Dar el zise către dânșii că eu trebue să binevestesc împărăția lui Dumnezeu și la alte orașe, fiindcă pentru aceasta sunt trimis. 44 Și predicà în sinagogile Galileii.

Pescuitul lui Petru cu Iacob și Ioan.

5 Și [a] pe când gloata se îndesà spre dânsul și ascultà cuvântul lui Dumnezeu, și el stà lângă lacul Ghenesaret, 2 Atuncia văzù două vase stând lângă lac; iar pescarii dându-se jos din ele spălau plășile. 3 Și întrând într'unul din vase, care erà al lui Simon, îl rugă ca să mâne puțin dela uscat; și stând în vas învățà gloatele.

4 Iar când încetă de-a vorbì, zise către Simon: [b] mână la adânc, și lăsați în jos plășile voastre spre pescuire. 5 Și răspunzând Simon, zise: Învățătorule, toată noaptea muncind nu prinserăm nimic; dar pe cuvântul tău voiu lăsà în jos plășile. 6 Și făcând aceasta prinseră mulțime mare de pește; și se rupeau plășile lor. 7 Și făcură semn tovarășilor din celalalt vas ca venind să le ajute: și veniră, și umplură amândouă vasele, încât ele se afundau. 8 Iar Simon Petru văzând căzù la picioarele lui Iisus zicând: [c] ieși dela mine Doamne, că sunt om păcătos. 9 Căci frică îl cuprinse pe el și pe toți care erau împreună cu el de pescuitul peștelui, pe care îl prinseră, 10 Asemenea și pe Iacob, și pe Ioan fiii lui Zebedeu, care erau părtași cu Simon. Și Iisus zise către Simon: nu te teme; [d] de acum vei vână oameni. 11 Și trăgând vasele la uscat, [e] lăsând tot îi urmară.

---

v 1 Reg. 17. 9. *y* Ioan 8. 59. *a* Mat. 7. 28. 29. *c* Vers. 41. *Capul 5.* *b* Ioan 21. 6. *c* 2 Sam. 6. 9. *d* Mat 4. 19.
x 2 Reg. 5. 14. *z* Mat. 4. 13. *b* Marc. 1. 23. *d* Ps. 16. 10. *a* Mat. 4. 18. *e* Mat. 4. 20.

Vindecarea unui lepros.

12 *f* Şi pe când erà el într'unul dintre oraşe, iată un bărbat plin de lepră; văzând dar pe Iisus, *şi* căzând pe faţa *sa* îl rugă zicând: Doamne, dacă voeşti, poţi să mă curăţeşti. 13 Şi întinzând mâna îl atinse zicând: voesc, fii curăţit. Şi îndată lepra se duse dela dânsul. 14 *g* Şi el îi porunci să nu spue la nimeni; ci plecând arată-te preotului, şi dù pentru curăţirea ta după *h* cum a orânduit Moise spre mărturie lor. 15 Dar şi mai mult străbăteà vorba despre dânsul, şi *i* se adunau gloate multe să asculte şi să fie tămăduiţi de slăbiciunile lor. 16 *j* Iar el se trăgeà de-o parte în pustii şi se rugà.

Vindecarea slăbănogului.

17 Şi fù într'una din zile că el învăţà, şi şedeau fariseii şi învăţătorii de lege, care veniseră din orice sat al Galileii şi Iudeii şi din Ierusalim; şi puterea Domnului erà ca el să tămăduească. 18 *k* Şi iată bărbaţii aducând în pat pe un om care erà slăbănog, şi căutau să-l ducă înlăuntru şi să-l pună înaintea lui. 19 Şi negăsind pe unde să-l ducă înlăuntru din pricina gloatei, suindu-se pe casă îl lăsară în jos printre cărămizi cu patul în mijloc înaintea lui Iisus. 20 Şi văzând credinţa lor zise: omule, iertate îţi sunt păcatele tale. 21 *l* Şi cărturarii şi fariseii începură a se gândì zicând: cine este acesta care vorbeşte defaimări? *m* Cine poate iertà păcate decât unul, Dumnezeu? 22 Iar Iisus cunoscând gândurile lor, răspunzând zise către dânşii: ce vă gândiţi în inimile voastre? 23 Ce este mai lesne, a zice: iertate îţi sunt păcatele tale, sau a zice: scoală şi umblă? 24 Dar ca să ştiţi că putere are Fiul omului pe pământ a iertà păcate, zise slăbănogului: ţie zic, scoală-te şi luând patul tău pleacă la casa ta. 25 Şi îndată sculându-se înaintea tutulor, luând *patul* pe care zăceà, se duse la casa sa lăudând pe Dumnezeu. 26 Şi uimire cuprinse pe toţi, şi măreau pe Dumnezeu, şi se umplură de fricà zicând că văzurăm lucruri minunate astăzi.

Chemarea lui Levi.

27 *n* Şi după acestea ieşì, şi zărì pe un vameş cu numele Levi şezând la vamă, şi-i zise: urmează-mi. 28 Şi lăsând tot sculându-se îi urmă.

29 *o* Şi Levi îi făcù ospăţ mare în casa sa, şi *p* erà gloată multă de vameşi şi de alţii care şedeau la masă cu dânşii. 30 Şi cârteau fariseii şi cărturarii lor către ucenicii lui zicând: pentru ce mâncaţi şi beţi împreună cu vameşii şi păcătoşii? 31 Şi răspunzând Iisus zise către dânşii: n'au trebuinţă de doctor cei sănătoşi, ci cei care sufere; 32 *q* N'am venit să chiem la pocăinţă pe drepţi, ci pe păcătoşi.

Declararea lui Iisus în privinţa postului.

33 Iar ei ziseră către dânsùl: ucenicii lui Ioan postesc adesea şi fac rugăciuni, asemenea şi ai fariseilor; iar ai tăi mănâncă şi beau. 34 Iar Iisus zise către ei: nu cumva puteţi face pe prietinii mirelui să postească pe cât timp este mirele cu dânşii? 35 Vor venì zile, şi când mirele va fi luat dela dânşii, atuncia vor postì în zilele acelea.

36 Şi spuse şi pildă către dânşii că nimeni tăiând petec dela vestmânt nou nu-l pune la vestmânt vechiu; iar dacă *pune* şi pe cel nou va rupe şi celui vechiu nu se va potrivì petecul care este dela cel nou. 37 Şi nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi; iar dacă *pune*, vinul nou va sparge burdufurile, şi el se va vărsà şi burdufurile vor fi nimicite; 38 Ci trebue a pune vin nou în burdufuri nouă. 39 Şi nimeni după ce a băut *vin* vechiu nu voeşte *vin* nou; pentru că zice: cel vechiu este bun.

Ucenicii smulg spice sâmbăta. Omul cu mâna uscată, vindecat în ziua sabatului.

6 Şi *a* într'o sâmbătă — a doua după cea dintâiu — el treceà prin sămănături; şi ucenicii lui smulgeau spice

f Mat. 8. 2. *g* Mat. 8. 4. | *h* Lev. 14. 4, 10, 21, 22. | *i* Mat. 4. 25. *j* Mat. 14. 23. | *k* Mat. 9. 2. *l* Mat. 9. 3. | *m* Ps. 32. 5. *n* Mat. 9. 9. | *o* Mat. 9. 10. *p* Cap. 15. 1. | *q* 1 Tim. 1. 15. — | Capul 6. *a* Mat. 12. 1.

și frecându-le cu mânile mâncau. 2 Iar unii dintre farisei ziseră: pentru ce faceți [b] ce nu se cade a face sâmbăta: 3 Și răspunzând Iisus zise către dânșii: nici aceasta n'ați citit [c] ce făcù David, când flămânzì el și cei care erau cu dânsul? 4 Cum întră în casa lui Dumnezeu și luă pânile punerii înainte și mâncă și dete și celor cu dânsul, [d] pe care nu se cuvine a le mâncà decât numai preoții? 5 Și le ziceà că Domn este Fiul omului și al sâmbetei.

6 [e] Și în cealaltă sâmbătă el întră în sinagogă și învățà. Și erà acolo un om și mâna lui dreaptă erà uscată. 7 Iar cărturarii și fariseii îl pândeau dacă tămăduește sâmbăta, ca să găsească a-l învinuì. 8 Dar el știà gândurile lor, și zise omului care aveà mâna uscată: scoală și stai în mijloc. Și sculându-se stătù. 9 Și atuncia Iisus zise către dânșii: vă întreb dacă se cuvine sâmbăta a face bine sau a face rău, a scăpà sau a pierde un suflet? 10 Și privindu-i pe toți îi zise; întinde mâna ta, iar el făcù *așà*; și se făcù sănătoasă mâna lui *ca si cealaltă*. 11 Iar ei se umplură de furie, și vorbeau între dânșii unii către alții ce ar face lui Iisus.

Alegerea celor doisprezece apostoli.

12 [f] Și în zilele acestea el ieși la munte ca să se roage, și petrecea noaptea în rugăciune către Dumnezeu. 13 Și când se făcù ziuă chemă la sine pe ucenicii săi, [g] și după ce alese doisprezece dintre ei pe care îi numì și apostoli, 14 Pe Simon [h] pe care îl numì și Petru, și pe Andreiu fratele lui, și pe Iacob și Ioan, și pe Filip și Bartolomeu, 15 Și pe Mateiu și Toma, și pe Iacob al lui Alfeu și pe Simon, numit Zelotul, 16 Și pe Iuda [i] al lui Iacob, și pe Iuda Iscariotu, care se făcù trădător.

Predica lui Hristos dela câmp.

17 Și după ce se dete jos cu dânșii, stătù pe un loc ses, [j] și *stătù* gloată multă de ucenici ai săi, și mulțime mare a poporului din toată Iudea și Ierusalim, și depe marginea mării Tirului și Sidonului, care veniră să-l asculte și să fie vindecați de boalele lor, 18 Și cei bântuiți de duhuri necurate erau tămăduiți. 19 Și toată gloata [k] căută să-l atingă, că putere [l] ieșeà dela dânsul și vindecà pe toți.

20 Și el ridicându-și ochii la ucenicii săi ziceà:

[m] Fericiți *voi* cei săraci, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21 [n] Fericiți *voi* cei flămânzi acum, că veți fi săturați.

[o] Fericiți cei care plângeți acum, că veți rîde.

22 [p] Fericiți sunteți când oamenii vă vor urî, și când [q] vă vor scoate dintre ei și vă vor disprețuì și vor lepădà numele vostru ca rău din pricina Fiului omului. 23 [r] Bucurați-vă în ziua aceea și săltați; căci iată plata voastră este multă în cer; [s] pentru că părinții lor făceau în același chip cu profeții.

24 [t] Dar vai vouă [u] avuților, că [v] vă luați mângăierea voastră.

25 [x] Vai vouă care sunteți sătui acum, că veți flămânzì;

[y] Vai care râdeți acum, că vă veți întristà și veți plânge.

26 [z] Vai când toți oamenii vor zice bine de voi; pentru că părinții lor făceau în același chip cu profeții mincinoși.

27 [a] Dar zic vouă care ascultați: iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine la cei care vă urăsc, 28 Binecuvântați pe cei care vă blestemă, [b] rugați-vă pentru cei care vă năcăjesc. 29 [c] Celui care te lovește preste falcă dă-i să lovească și pe cealaltă, [d] și pe cel care îți ià vestmântul, nu-*l* oprì *a-ți luà* și cămașa. 30 [e] Dă la oricare cere dela tine, și dela cel care ià ale tale nu cere înapoi. 31 [f] Și după cum voiți să vă facă oamenii, faceți și voi lor asemenea. 32 [g] Și dacă iubiți pe cei care vă iubesc,

b Esod. 20. 10. *c* 1 Sam. 21. 6. *d* Lev. 24. 9. *e* Mat. 12. 9. *f* Mat. 14. 23. *g* Mat. 10. 1. *h* Ioan 1. 42. *i* Iuda. 1. *j* Mat. 4. 25. *k* Mat. 14. 36. *l* Marc. 5. 30. *m* Mat. 5. 3. *n* Isa. 55. 1. *o* Isa. 61. 3. *p* Mat. 5. 11. *q* Ioan 16. 2. *r* Fapt. 5. 41. *s* Fapt. 7. 51. *t* Amos. 6. 1. *u* Cap. 12. 21. *v* Mat. 6. 2, 5, 16. *x* Isa. 65. 13. *y* Prov. 14. 13. *z* Ioan 15. 19. *a* Esod 23. 4. *b* Cap. 23. 34 *c* Mat. 5. 39. *d* 1 Cor. 6. 7. *e* Deut. 15. 7, 8. 10. *f* Mat. 7. 12. *g* Mat. 5. 46.

ce mulțumire aveți? Căci și păcătoșii iubesc pe cei care-i iubesc pe dânșii. 33 Și dacă faceți bine la cei care vă fac bine, ce mulțumire aveți? Căci și păcătoșii fac aceiași. 34 [h]Și dacă împrumutați pe aceia dela care nădăjduiți a luà ce mulțumire aveți? Și păcătoșii împrumută păcătoșilor ca să primească înapoi de-o potrivă. 35 Ci [i]iubiți pe vrăjmașii voștri și faceți bine și [j]împrumutați, ne pierzând nădejdea de nimic; și va fi plata voastră multă, și [k]veți fi fii ai celui Preaînalt, că el însuși este bun către cei nemulțămitori și răi. 36 [l]Fiți deci milоși, după cum și Tatăl vostru este milos.

37 [m]Nu judecați, și nu veți fi judecați; nu osândiți, și nu veți fi osândiți; iertați, și veți fi iertați; 38 [n]Dați, și vi se va dà; măsură bună îndesată, clătinată și vârfuită vor dà în [o]sânul vostru. Căci [p]cu măsura cu care măsurați, vi se va măsurà înapoi.

39 Atuncia le spuse și o pildă. [q]Nu cumva un orb poate duce pe cale pe orb? Nu vor cădeà amândoi în groapă? 40 [r]Nu este ucenic mai pe sus de învățătorul său; dar adus la desăvârșire fiecare va fi ca învățătorul său.

41 [s]Pentru ce vezi gunoiul ce este în ochiul fratelui tău, și nu zărești bârna ce este în ochiul tău? 42 Cum poți zice fratelui tău, frate, stai să scot gunoiul ce este în ochiul tău, ne văzând tu însuți bârna din ochiul tău? Fățarnice, [t]scoate mai întâiu bârna din ochiul tău, și atuncia vei vedeà să scoți gunoiul ce este în ochiul fratelui tău.

43 Căci nu este pom bun făcând rod rău, nici iarăși pom rău făcând rod bun. 44 Căci fiecare pom se cunoaște din rodul lui; pentru că nu culeg *oamenii* smochine din spini, nici nu adună struguri din rugi. 45 Omul bun din comoara bună a inimei sale pune înainte ce este bun, și cel rău din cea rea pune ce este rău; căci din prisosul inimei vorbește gura lui.

46 Dar pentru ce mă chemați Doamne, Doamne, și nu faceți ce zic? 47 Tot care vine la mine și ascultă de cuvintele mele și le face, voiu arătà vouă cu cine se aseamănă: 48 Este asemenea cu un om care clădește casă, care sapă adânc și pune temelia pe piatră; și vărsându-se apele râul bătù în casa aceea, și nu putù s'o clatine, pentru că ea fù bine clădită. 49 Iar cine va fi ascultat și nu va fi făcut este asemenea cu un om care clădește casa pe pământ fără temelie, în care bătù râul și îndată căzù toată și dărâmarea acelei case fù mare.

Iisus însănătoșează la Capernaum pe sluga sutașului.

7 Și după ce sfârși toate cuvintele sale în auzul poporului, [a]întră în Capernaum. 2 Iar a unui sutaș slugă, care erà în cinste la dânsul, bolnavă fiind erà să moară. 3 Și auzind de Iisus trimise la el bătrâni ai Iudeilor, rugându-l ca venind să scape pe sluga lui. 4 Iar ei venind la Iisus îl rugară înadins, zicând că este vrednic ca să-i învoești aceasta; 5 Căci iubește poporul nostru, și el însuși ne clădi sinagogă.

6 Și Iisus mergeà împreună cu ei. Și fiind el acum nu departe de casă, sutașul trimise la dânsul prietinii zicându-i: Doamne, nu te ostenì; căci nu sunt vrednic ca să întrì sub acoperișul meu; 7 Deaceea nici nu m'am crezut pe mine însumi vrednic ca să viu la tine; ci zi un cuvânt și se va tămăduì sluga mea. 8 Căci și eu sunt om pus supt stăpânire, având supt mine ostași, și zic acestuia: du-te, și se duce, și altuia: vino, și vine, și slugii mele: fă aceasta, și face. 9 Iar Iisus auzind acestea se minună de el, și întorcându-se zise gloatei care îi urmà: vouă vă zic, nici în Israel n'am găsit atâta credință, 10 Și trimișii întorcându-se acasă aflară sluga sănătoasă.

Învierea tânărului din Naim.

11 Și în ziua următoare se duse într'un oraș numit Naim; și mergeau îm-

[h] Mat. 5. 42. Vers. 27. | [i] Ps. 37. 26. [k] Mat. 5. 45. | [l] Mat. 5. 48. [m] Mat. 7. 1. | [n] Prov. 19. 17. [o] Ps. 79. 12. | [p] Mat. 7. 8. [q] Mat. 15. 14. | [r] Mat. 10. 24. [s] Mat. 7. 3. | [t] Prov. 18. 17. | Capul 7. [a] Mat. 8. 5.

preună cu dânsul ucenici destui ai lui și gloată multă. 12 Iar când se apropie de poarta orașului, iată se aduceà afară un mort, fiu unic la muma lui, și ea însăși erà văduvă, și gloată destulă din oraș erà cu dânsa. 13 Și văzându-o Domnul i-se făcù milă de ea și îi zise: nu plânge. 14 Și apropiindu-se atinse coștigul, iar cei care-l duceau stătură, și el zise: tânăre, ție-ți zic, [b] scoală-te. 15 Și mortul se ridică în sus și începù să vorbească, și-l dete mumei lui.

16 [c] Iar pe toți îi cuprinse frică, și măriau pe Dumnezeu zicând [d] că profet mare s'a ridicat între noi, și că [e] Dumnezeu a cercetat pe poporul său. 17 Și ieșì cuvântul acesta despre dânsul în toată Iudea și în toată împrejurimea.

Trimișii lui Ioan Botezătorul.

18 [f] Și duseră știre lui Ioan ucenicii săi despre toate acestea. 19 Și Ioan chemând la sine pe doi dintre ucenicii săi trimise la Iisus zicând: tu ești acela care vine, sau pe altul să așteptăm? 20 Și venind la dânsul bărbații ziseră: Ioan Botezătorul ne-a trimis la tine zicând: tu ești acela care vine, sau pe altul să așteptăm? 21 Și în ceasul acela vindecă pe mulți de boale și de răni și de duhuri rele, și anume la mulți orbi dărui vedere. 22 [g] Și răspunzând Iisus le zise: mergând spuneți lui Ioan ce văzurăți și auzirăți [h] că orbii văd, schiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții se scoală, [i] săracilor se binevestește: 23 Și fericit este cine nu se va fi smintit întru mine.

24 [j] Iar după ce plecară trimișii lui Ioan, începù să vorbească către gloate despre Ioan: ce ați ieșit în pustie să vedeți? O trestie clătinându-se de vânt? 25 Dar ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat în vestminte moi? Iată cei care sunt în vestminte alese și în desfătare se află în case împărătești. 26 Dar ce ați ieșit să vedeți? Un profet? Adevăr zic vouă, și mai mult decât un profet. 27 [k] Acesta este despre care s'a scris: „Iată eu trimit înaintea fetei tale pe îngerul meu, care va gătì calea ta înaintea ta.“ 28 Zic vouă, dintre cei născuți de femei nimenea nu este profet mai mare decât Ioan, și cine este mai mic în împărăția lui Dumnezeu este mai mare decât dânsul.

29 Și auzind tot poporul și vameșii îndreptățiră pe Dumnezeu, [l] botezați fiind ei cu botezul lui Ioan. 30 Dar fariseii și învățătorii de lege, nefiind botezați de dânsul, desființară în privința lor înșile [m] hotărîrea lui Dumnezeu.

31 Deci [n] cu cine voiu asemănà pe oamenii acestui neam? Și cu cine se aseamănă ei? 32 Se aseamănă cu copiii care stau în târg și strigă unii către alții și zic: v'am cântat din fluer și n'ați jucat, v'am cântat de jale și n'ați plâns. 33 Căci [o] a venit Ioan Botezătorul nici pâne mâncând, nici vin bând, și ziceți: are demon. 34 A venit Fiul omului mâncând și bând și ziceți: iată om mâncător și băutor de vin, prietin al vameșilor și păcătoșilor.

35 [p] Și s'a cunoscut de dreaptă înțelepciunea de către toți fiii ei.

Păcătoasa care unge pe Iisus.

36 [q] Și unul dintre farisei îl rugà ca să mănânce împreună cu dânsul; și intrând în casa fariseului șezù la masă.

37 Și iată o femeie care erà în oraș o păcătoasă, înțelegând că șade la masă în casa fariseului, aducând un alabastru cu mir 38 Și stând dinapoi lângă picioarele lui, plângând începù să ude cu lacrimi picioarele lui și *le* șterse cu părul capului ei, și sărută picioarele lui și *le* ungeà cu mir. 39 Văzând dar fariseul care-l chemase, vorbì întru sine zicând: [r] acesta dacă ar fi profet, ar cunoaște cine și ce fel este femeia care îl atinge; căci este păcătoasă.

40 Și răspunzând Iisus zise către dânsul: Simone, am să-ți spun ceva. Iar el zise: Învățătorule, spune. 41 Un împrumutător cu dobândă aveà doi da-

---

b Rom. 4. 17. *c* Cap. 1. 65. | *d* Ioan 4. 19. *e* Cap. 1. 68. | *f* Mat. 11. 2. *g* Mat. 11. 4. | *h* Isa. 35. 5. *i* Cap. 4. 18. | *j* Mat. 11. 7. *k* Mal. 3. 1. | *l* Mat. 3. 5. *m* Fapt. 20. 27. | *n* Mat. 11. 16. *o* Mat. 34. | *p* Mat. 11. 19. *q* Mat. 26. 6. *r* Cap. 15. 2.

tornici; unul îi datorà cinci sute de dinari, iar celalalt cincizeci. 42 Neavând ei să plătească, îi iertă pe amândoi; deci care dintre amândoi îl va iubì mai mult? 43 Răspunzând Simon zise: gândesc că *acela* căruia i-s'a iertat mai mult. Iar el îi zise: drept ai judecat.

44 Şi întorcându-se către femeie zise lui Simon: vezi această femeie? Iţi intraiu în casă, apă pentru picioarele mele nu dedeşi; dar aceasta cu lacrămi îmi udă picioarele şi cu părul capului ei *le* şterse. 45 Sărutare nu-mi dedeşi; dar aceasta de când întraiu nu încetă sărutându-mi picioarele. 46 [s]Cu untdelemn nu-mi unseşi capul; dar aceasta cu mir îmi unse picioarele. 47 [t]Deaceea zic ţie, iertate sunt păcatele ei cele multe, că mult a iubit; iar cui puţin i-se iartă, puţin iubeşte. 48 Şi îi zise: [u]iertate-ţi sunt păcatele. 49 Şi cei care şedeau împreună la masă începură să zică între dânşii: cine este acesta care iartă chiar păcate? 50 Şi zise către femeie: credinţa ta te-a mântuit, du-te în pace.

Femeile care slujesc lui Iisus şi-l urmează.

8 Şi după aceea el călătorià din oraş în oraş şi din sat în sat predicând şi binevestind împărăţia lui Dumnezeu, 2 Şi [a]cei doisprezece împreună cu dânsul, şi oarecare femei care fusese tămăduite de duhuri rele şi de boale, Maria care se numeşte Magdalena, [b]dela care ieşisse şapte demoni, 3 Şi Ioana femeia lui Chuza, îngrijitorul lui Irod, şi Susana şi altele multe, care îi ajutau din averea lor.

Pilda cu semănătorul.

4 [c]Dar când se adună gloată multă şi din cei care călătoreau la dânsul de prin oraşe zise în pildă: 5 Ieşit-a semănătorul, să semene sămânţa lui. Şi când semănà el o *sămânţă* căzù lângă cale, şi fù călcată, şi paserile cerului o mâncară. 6 Şi alta căzù jos pe piatră, şi crescând se uscă pentru că nu aveà umezeală; 7 Şi alta căzù în mijlocul spinilor, şi spinii crescând dimpreună o înăbuşirà; 8 Şi alta căzù pe pământul cel bun, şi crescând făcù rod însutit. Acestea zicând strigă: cine are urechi să asculte cu luare aminte.

9 [d]Iar ucenicii săi îl întrebau ce ar fi pilda aceasta, 10 Şi el zise: vouă este dat să înţelegeţi tainele împărăţiei lui Dumnezeu, iar celorlalţi în pilde, [e]ca privind să nu vază şi auzind să nu priceapă. 11 [f]Iar pilda este aceasta: sămânţa este cuvântul lui Dumnezeu. 12 Iar cele de lângă cale sunt cei care auziră, apoi vine diavolul şi ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să fie mântuiţi. 13 Iar cele depe piatră *sunt cei* care când au auzit primesc cu bucurie cuvântul, dar aceştia n'au rădăcină, ci cred câtva timp, şi în timp de încercare se lapădă. 14 Iar ce căzù între spini, aceştia sunt care auziră, dar supuşi fiind la griji şi avuţie şi la plăcerile vieţii sunt înăbuşiţi şi nu fac rod deplin. 15 Iar ce *căzù* în pământ bun, aceştia sunt cei care după ce auziră cu inimă curată şi bună ţin cuvântul şi rodesc în răbdare.

16 [g]Nimenea aprinzând lumânarea o acopere cu vas sau o pune supt pat; ci o pune în sfeşnic, pentru ca cei care întră să vază lumina. 17 [h]Căci nu este *ceva* ascuns, care să nu fie dat pe faţă, nici *n'a fost ceva* ascuns care să nu fie cunoscut şi să nu vie la arătare. 18 Deci luaţi seamă cum auziţi; [i]căci cine are, i-se va dà, şi cine nu are, se va luà dela dânsul şi ce gândeşte că are.

Cine e ruda lui Hristos.

19 [j]Şi venì la dânsul muma şi fraţii lui, şi nu puteau să se întâlnească cu dânsul din pricina gloatei. 20 Şi i-se aduse ştire că muma ta şi fraţii tăi steteau afară dorind să te vază. 21 Iar el răspunzând zise către dânşii: muma mea şi fraţii mei sunt aceştia care ascultă şi fac cuvântul lui Dumnezeu.

Potolirea furtunei depe mare.

22 [k]Şi într'una din zile el întră în-

[s] Ps 23. 5. [t] 1 Tim. 1. 14. | [u] Mat. 9. 2. | *Capul 8.* [a] Mat. 27.55,56. | [b] Marc. 16. 9. [c] Mat. 13. 2. | [d] Mat. 13. 10. [e] Isa 6. 9. | [f] Mat. 13. 18. [g] Marc. 4. 21. | [h] Mat. 10. 26. [i] Mat. 13. 12 | [j] Mat. 12. 46. [k] Marc. 4 35

tr'un vas și ucenicii săi; și zise către dânșii: să trecem dincolo de lac; și plecară. 23 Iar mergând ei cu vasul, el adormì. Și se lăsă pe lac o furtună de vânt, și dânșii erau umpluți *de valuri* și steteau în primejdie. 24 Și venind la dânsul îl deșteptară zicând: Învățătorule, Învățătorule, suntem pierduți. Iar el deșteptându-se certă vântul și valul apei; și încetară și se făcù liniște. 25 Atuncia le zise: unde este credința voastră? Iar ei temându-se se mirară, zicând unii către alții; cine este oare acesta, pentru că poruncește chiar vânturilor și apei, și ascultă de dânsul?

Vindecarea unui îndrăcit.

26 [l]Și veniră la uscat în ținutul Gherasenilor, care este în față dincolo de Galilea. 27 Iar ieșind el la uscat îl întâmpină un bărbat oarecare din oraș având demoni; și mult timp nu se îmbrăcase cu haină, și nu stà în casă ci în *gropi de* morminte. 28 Văzând dar pe Iisus și răcnind căzù la dânsul, și cu glas mare zise: ce ai cu mine Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu cel Preaînalt? Rogu-te nu mă muncì. 29 Căci poruncià duhului necurat să iasă din om; pentru că de mulți ani îl târâse cu dânsul, și erà legat cu lanțuri și păzit în legături de picioare, dar rupând legăturile erà mânat de demon în pustii. 30 Și Iisus îl întrebă zicând: cum te numești? Și el zise: legiune, că mulți demoni întrase într'însul. 31 Și-l rugau ca să nu le poruncească să se ducă [m]în abiz.

32 Și erà acolo o turmă de porci mulți păscând în munte; și-l rugară ca să le deà voie să între în aceia. Și le dete voie. 33 Iar demonii ieșind din om întrară în porci; și se repezì turma depe râpă în lac, și se înecă.

34 Și păzitorii văzând ce s'a întâmplat fugiră și vestiră în oraș și la țară. 35 Iar ei ieșiră să vază ce s'a întâmplat, și veniră la Iisus, și găsiră pe omul, din care ieșise demonii, îmbrăcat și întreg la minte stând la picioarele lui Iisus; și se temură. 36 Și cei care văzură le spuseră cum fù scăpat cel demonizat.

37 [n]Și-l rugă toată mulțimea ținutului Gherasenilor [o]ca să plece dela dânșii, pentru că erau cuprinși de frică mare; iar el întrând în vas se întoarse.

38 Și [p]bărbatul din care ieșise demonii îl rugà ca să fie împreună cu dânsul; dar Iisus îl lăsă zicând: 39 Întoarce-te la casa ta, și spune câte ți-a făcut ție Dumnezeu. Și plecă, vestind prin tot orașul câte i-a făcut Iisus.

Învierea fetei lui Iair; minune la femeia în cursoare de sânge.

40 Și întorcându-se Iisus, gloata îl primì bine; căci toți îl așteptau.

41 [q]Și iată venì un bărbat cu numele Iair, și el erà mai mare al sinagogei; și căzând la picioarele lui Iisus îl rugă ca să între în casa lui, 42 Că aveà o singură fată ca de doisprezece ani, și aceasta erà pe moarte. Și mergând el, gloatele îl înghesuiau.

43 Și o femeie fiind în curgere de sânge de doisprezece ani, care după ce mai cheltuise cu doctorii toată averea ei, nu putù fi tămăduită de nimeni, 44 Apropiindu-se de dinapoi atinse ciucurile vestmântului său, și îndată stătù curgerea sângelui ei. 45 Și Iisus zise: cine este care mă atinse? Și tăgăduind toți, zise Petru și cei împreună cu dânsul: Învățătorule, gloatele te împresoară și te strâmtorează, și zici cine mă atinse? 46 Dar Iisus zise: cineva mă atinse, căci eu simții puterea ieșită dela mine. 47 Iar femeia văzând că nu rămase ascunsă, tremurând venì și căzând la el, spuse înaintea poporului întreg pricina pentru care îl atinse, și cum fù îndată tămăduită. 48 Și el îi zise: fiică, credința ta te-a scăpat; du-te în pace.

49 Vorbind el încă vine cineva dela mai marele sinagogei zicând că a murit fiica ta; nu mai supără pe învățătorul. 50 Iar Iisus auzindu-i răspunse *zicând:*

Mat. 8. 28. | *m* Apoc. 20. 3. | *n* Mat. 8. 34. | *o* Fapt. 16. 39. | *p* Marc. 5. 18. | *q* Mat. 9. 18. |

nu te teme, crede numai, şi va fi scăpată.

51 Şi după ce venì acasă nu lăsă pe nimenea să între cu dânsul, decât numai pe Petru şi pe Ioan, şi pe Iacob şi pe tatăl copilei şi pe muma ei. 52 Iar toţi plângeau şi se jeliau de dânsa. Şi el zise: Nu plângeţi; n'a murit, ci doarme. 53 Dar ei îl luau în râs, ştiind că a murit. 54 Atuncia el *dând afară pe toţi şi* apucând mâna ei strigă zicând: copilă, deşteaptă-te. 55 Şi se întoarse duhul ei şi se sculă îndată, şi porunci a i-se dà să mănânce. 56 Şi rămaseră uimiţi părinţii ei; iar el le porunci să nu spue nimenui ce s'a făcut.

Trimiterea celor doisprezece apostoli.

9 [a]Şi chemând la sine pe cei doisprezece le dete putere şi împuternicire preste toţi demonii şi să tămăduiască boale. 2 [b]Şi-i trimise să predice împărăţia lui Dumnezeu şi să vindece *pe bolnavi*, 3 [c]Şi zise către dânşii: nu luaţi nimic pe cale, nici toiag, nici traistă, nici pâne, nici argint, nici să nu aveţi *câte* două vestminte, 4 [d]Şi în ce casă veţi fi întrat, acolo rămâneţi şi deacolo ieşiţi. 5 [e]Şi câţi nu vă primesc pe voi, ieşind din acel oraş [f]scuturaţi praful depe picioarele voastre spre mărturie împotriva lor. 6 [g]Iar ei ieşind umblau din sat în sat binevestind şi tămăduind pretutindenea.

7 [h]Şi auzì Irod tetrarhul toate ce se făceau, şi erà în nedumerire despre ce se spuneà de către unii că Ioan s'a sculat dintre morţi. 8 Iar de către alţii că Ilie s'a arătat, şi de către alţii că s'a sculat un profet oarecare dintre cei vechi. 9 Şi Irod zise: lui Ioan eu i-am tăiat capul; dar cine este acesta despre care aud astfel de fapte? [i]Şi căutà să-l vază.

Săturarea celor cinci mii.

10 [j]Şi întorcându-se apostolii îi spuseră câte făcură. [k]Şi luându-i cu sine se duse la o parte la un oraş numit Betsaida. 11 Iar gloatele aflând îi urmară, şi el primindu-i le vorbià despre împărăţia lui Dumnezeu, şi vindecà pe cei care aveau trebuinţă de tămăduire.

12 [l]Şi ziua începù a se însera; atuncia venind la dânsul cei doisprezece îi ziseră: dă drumul gloatei, ca ducându-se în satele şi în locurile dimprejur să poposească, şi să afle de mâncare, pentru că aci suntem în loc pustiu. 13 Iar el zise către dânşii: daţi-le voi să mănânce. Şi ei ziseră: nu avem mai mult decât cinci pâni şi doi peşti, afară numai dacă ducându-ne noi vom fi cumpărat de mâncare la tot poporul acesta. 14 Şi erau ca la cinci mii de bărbaţi. Dar el zise către ucenicii săi: aşezaţi-i la masă cete de câte cincizeci. 15 Şi ei făcură astfel şi aşezară pe toţi la masă. 16 Iar el luând cele cinci pâni şi cei doi peşti, căutând spre cer le binecuvântă şi frânse, şi dete ucenicilor ca să deà în mâni la gloată. 17 Şi mâncară şi se săturară toţi şi se luă ce le-rămase douăsprezece coşuri de fărămituri.

Mărturisirea lui Petru. Întâia vestire a patimilor.

18 [m]Şi când se rugă el singur ucenicii erau cu dânsul şi-i întrebă zicând: cine zic gloatele că sunt eu? 19 Iar ei răspunzând ziseră: [n]Ioan Botezătorul, iar alţii Ilie, şi alţii că s'a sculat un profet oarecare dintre cei vechi. 20 Şi le zise: dar voi cine ziceţi că sunt eu? Şi răspunzând [o]Petru zise: Hristosul lui Dumnezeu. 21 [p]Şi certându-i porunci să nu spună aceasta la nimeni, 22 [q]Zicând că Fiul omului trebue să sufere multe şi să nu fie primit drept bun de către bătrânii şi mai marii preoţilor şi cărturari, şi să fie omorît, şi a treia zi să învieze.

23 [r]Şi vorbià către toţi: dacă voeşte cineva să vie după mine, să se lepede de sine şi să ià crucea sa în fiecare zi, şi să-mi urmeze. 24 Căci cine va fi

---

Capul 9.
[a] Mat. 10. 1. | [b] Mat. 10. 7, 8. [c] Marc. 6. 8. [d] Mat. 10. 11. | [e] Mat. 10. 14. [f] Fapt. 13. 51. [g] Marc. 6. 12. | [h] Mat. 14. 1. [i] Cap. 23. 8. [j] Marc. 6. 30. | [k] Mat. 14, 13. [l] Mat. 14. 15. | [m] Mat. 16. 13. [n] Mat. 14. 2. | [o] Mat. 16. 16. [p] Mat. 16. 20. | [q] Mat. 16. 21 [r] Mat. 10. 38

voit să-și scape sufletul, îl va pierde;
dar cine va fi pierdut sufletul său pen-
tru mine, acesta îl va scăpà. 25 [s] Pen-
tru că ce-și folosește un om câștigând
lumea întreagă, și pierzându-se pe sine
însuși sau fiind păgubit? 26 [t] Căci cine
se va fi rușinat de mine și de cuvintele
mele, de acesta se va rușinà Fiul omu-
lui, când va venì întru mărirea sa și a
Tatălui și a sfinților îngeri. 27 [u] Și zic
vouă: sunt într'adevăr unii din cei de
față care nu vor gustà moarte până ce
nu vor fi văzut împărăția lui Dumnezeu.

Schimbarea la față.

28 [v] Și după cuvintele acestea, ca la
opt zile, luând cu sine pe Petru și pe
Ioan și pe Iacob se suì pe munte ca să
se roage. 29 Și când se rugà chipul
feței lui se făcù altul, și îmbrăcămintea
lui albă, strălucind. 30 Și iată vor-
beau împreună cu dânsul doi bărbați,
care erau Moise și Ilie, 31 Care ară-
tându-se în mărire spuneau sfârșitul
său pe care aveà să-l împlinească în
Ierusalim. 32 Iar Petru și cei împre-
ună cu dânsul [x] erau îngreunați de somn;
dar veghiând ei încă văzură mărirea
lui și pe cei doi bărbați care stăteau
împreună cu dânsul.

33 Și pe când se despărțeau ei dela
dânsul, Petru zise către Iisus: Învăță-
torule, este bine ca noi să fim aici, și
să facem trei colibi, una ție, și lui Moise
una și una lui Ilie, neștiind ce vorbește,
34 Zicând el acestea se făcù un nour
și-i umbrì; iar dânșii se înspăimântară
când ei întrară în nour. 35 Și se făcù
un glas din nour zicând: [y] acesta este
Fiul meu cel ales, [z] ascultați de dânsul.
36 Și când se făceà glasul Iisus se află
singur. [a] Și ei tăcură și nu spuseră în
acele zile nimenui nimic din cele ce
văzuseră.

Vindecarea unui îndrăcit. A doua vestire a patimilor.

37 [b] Iar în ziua următoare dându-se
ei jos depe munte, îl întâmpină gloată
multă. 38 Și iată un bărbat din gloată
strigă zicând: Învățătorule, te rog, caută
spre fiul meu, că îl am numai pe el,
39 Și iată duhul îl apucă și deodată
răcnește și îl scutură cu spumare, și
abia se depărtează dela dânsul sdrobin-
du-l. 40 Și m'am rugat de ucenicii
tăi ca să-l deà afară, dar nu putură.
41 Și Iisus răspunzând zise: o neam
necredincios și sucit, până când voiu fi
la voi și vă voiu îngăduì? Adù aci pe
fiul tău. 42 Dar pe când veneà la
dânsul, îl scutură demonul și-l sguduì
tare; iar Iisus certă duhul necurat, și
tămăduì pe copil și-l dete tatălui său.
43 Și toți rămaseră uimiți de mărirea
lui Dumnezeu.

Dar pe când toți se minunau de toate
câte făceà, *Iisus* zise către ucenicii săi:
44 [c] Puneți voi în urechile voastre cu-
vintele acestea: căci Fiul omului are să
fie dat în mâni de oameni. 45 [d] Dar ei
nu înțelegeau rostul acesta, și erà as-
cuns față de dânșii, ca să nu-l priceapă;
și se temeau ca să-l întrebe despre
acest rost.

Ambiția ucenicilor.

46 [e] Și întră gând în ei, cine dintre
dânșii ar fi mai mare. 47 Dar Iisus
cunoscând gândul inimei lor, luând un
copil îl puse lângă sine, 48 Și le zise:
[f] oricine va fi primit pe acest copil în
numele meu, pe mine mă primește; și
oricine mă va fi primit pe mine, pri-
mește pe cel care m'a trimis pe mine;
[g] căci cine este mai mic între voi toți,
acesta este mare.

49 [h] Și răspunzând Ioan zise: Învă-
tătorule, știm pe unul care în numele
tău dă afară pe demoni, și îl oprirăm,
pentru că nu urmează împreună cu noi.
50 Dar Iisus zise către dânsul: nu o-
priți, căci [i] cine nu este împotriva voas-
tră, pentru voi este.

Râvna ucenicilor.

51 Și când fură împlinite zilele [j] în-
nălțării sale, și el însuși își îndreptă

s Mat. 16. 26. | t 2 Tim. 2. 12. | u Mat. 16. 28. | v Mat. 17. 1. | x Dan. 8. 18. | y Mat. 3. 17. | z Fapt. 3. 22. | a Mat. 17. 9. | b Mat. 17. 14. | c Mat. 17. 22. | d Marc. 9. 32. | e Mat. 18. 1. | f Ioan 12. 44. | g Mat. 23.11,12. | h Marc. 9. 38. | Num. 11. 82. | i Mat. 12. 30. Marc. 16. 19.

fața ca să meargă la Ierusalim. 52 Atuncia trimise vestitori înaintea feții sale. Și ei ducându-se întrară într'un oraș de Samariteni, ca să gătească pentru dânsul; 53 [k]Și nu-l primiră, pentru că fața lui eră îndreptată spre Ierusalim. 54 Și văzând ucenicii săi Iacob și Ioan ziseră: Doamne, voești să zicem ca să se pogoare foc din cer și să-i mistuiască *precum a făcut și Ilie?* 55 Iar el întorcându-se îi certă. *Și zise: nu știți ai cărui duh sunteți voi; căci Fiul omului n'a venit să pearză suflete de oameni, ci să scape.* 56 Și se duseră într'alt sat.

Urmarea după Iisus.

57 Și mergând ei, unul zise către dânsul pe cale: voiu urmà ție oriunde te vei fi dus. 58 Și Iisus îi zise: vulpile au vizuini și paserile cerului locuințe, însă Fiul omului n'are unde să-și plece capul.

59 Atuncia zise către un altul: urmează-mi. Iar el zise: Doamne, dă-mi voie ca mai întâiu ducându-mă să îngrop pe tatăl meu 60 Și el zise: lasă morții să îngroape pe morții lor, iar tu ducându-te dă știre în toate părțile de împărăția lui Dumnezeu.

61 Și un altul zise: îți voiu urmà ție, Doamne, dar mai întâiu dă-mi voie să las în rânduială pe cei care sunt în casa mea. 62 Iar Iisus zise către dânsul: nimenea punând mâna sa pe plug și uitându-se înapoi, nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu.

Trimiterea celor șeaptezeci de ucenici și întoarcerea lor.

10 Iar după acestea Domnul făcù cunoscut și pe alții șaptezeci, și-i [a]trimise câte doi înaintea feții sale în orice oraș și loc, unde aveà să vie el însuși.

2 Și ziceà către dânșii: [b]secerișul este mult, dar lucrători puțini; [c]rugați-vă deci de Domnul secerișului ca să scoată lucrători la secerișul său. 3 Mergeți; [d]iată eu vă trimit ca miei între lupi, 4 [e]Nu purtați pungă de bani, nici traistă, nici încălțăminte; nu urați la [f]nimenea pe cale. 5 [g]În casa în care veți fi întrat, ziceți mai întâiu: pace casei acesteia. 6 Și dacă este acolo fiul păcii, va stà asupra lui pacea voastră; iar dacă nu *este*, se va întoarce spre voi. 7 [h]Rămâneți în aceiași casă [i]mâncând și bând ce sunt la dânșii; pentru că vrednic este [j]lucrătorul de plata sa. Nu vă mutați din casă în casă.

8 Și în orice oraș întrați și vă primesc pe voi, mâncați ce vă este pus înainte, 9 [k]Și tămăduiți pe cei bolnavi în el, și spuneți-le: [l]s'a apropiat la voi împărăția lui Dumnezeu. 10 Dar în orice oraș veți fi întrat și nu vă primește, ieșind în stradele lui ziceți: 11 [m]Și praful ce se lipì de noi din orașul vostru îl scuturăm vouă la picioare; dar cunoașteți aceasta, că s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu. 12 Zic vouă că în ziua aceea va fi [n]mai ușor pentru Sodoma decât pentru acel oraș.

13 [o]Vai ție Chorazim, vai ție Betsaida; [p]că dacă în Tir și Sidon s'ar fi făcut minunile ce au fost făcute în voi, demult stând în sac și cenușă s'ar fi pocăit. 14 Dar Tirului și Sidonului va fi mai ușor la judecată decât vouă. 15 [q]Și tu Capernaum, [r]nu fușì ridicat până la cer? [s]Până la iad vei fi pogorît.

16 [t]Cine ascultă de voi, de mine ascultă, [u]și cine vă disprețuește pe voi, pe mine mă disprețuește; [v]iar cine mă disprețuește pe mine, disprețuește pe cel care m'a trimis pe mine.

17 Și [x]se întoarseră cei șaptezeci cu bucurie zicând: Doamne, chiar demonii ni-se supun în numele tău. 18 Iar el le zise: [y]zăream pe satan ca un fulger căzând din cer. 19 Iată [z]v'am dat putere să călcați preste șerpi și scorpii, și preste toată puterea vrăjmașului, și nimic nu va vătămà pe voi. 20 Dar nu vă bucurați de aceasta că duhurile vì

[k] Ioan 4. 4, 9.

Capul 10.
[a] Mat. 10. 1.
[b] Mat. 9. 37, 38.
[c] 2 Tes. 3. 1
[d] Mat. 10. 16.
[e] Mat. 10. 9, 10.
[f] 2 Reg. 4. 29.
[g] Mat. 10. 12.
[h] Mat. 10. 11.
[i] 1 Cor. 10. 27.
[j] 1 Cor. 9.4, etc.
[k] Cap. 9. 2.
[l] Mat. 3. 2.
[m] Mat. 10. 14.
[n] Mat. 10 15.
[o] Mat. 11. 21.
[p] Ezec. 3 6
[q] Mat. 11. 23.
[r] Fac. 11. 4.
[s] Ezec. 26. 20.
[t] Ioan 13. 20.
[u] 1 Tes. 4. 8.
[v] Ioan 5. 23.
[x] Vers. 1.
[y] Ioan 12. 31.
[z] Fapt. 28. 5.

se supun; bucurați-vă că [a] numele voastre sunt scrise în ceruri.

Ruga de mulțumită a lui Iisus.

21 [b] În același ceas se înveselì în sfântul duh, și zise: te laud Tată, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de înțelepți și pricepuți, și le ai descoperit celor neștiutori; așà Tată, că așà a fost bunăvoință înaintea ta. 22 Și întorcându-se către ucenici zise: [c] toate-mi sunt date mie de către Tatăl meu, [d] și nimenea nu cunoaște cine este Fiul decât numai Tatăl, și cine este Tatăl decât numai Fiul, și *acela* căruia ar voì Fiul să-i descopere.

23 Și întorcându-se la o parte zise către ucenici: [e] fericiți sunt ochii care văd ce vedeți. 24 Căci zic vouă [f] că mulți profeți și împărați voiră să vază ce vedeți voi, și nu văzură, și să audă ce auziți, și nu auziră.

Pilda cu Samariteanul milos.

25 Și iată un învățător de lege se sculă ispitindu-l, zicând: [g] Învățătorule, ce făcând voiu moșteni viața vecinică? 26 Iar el zise către dânsul: în lege ce este scris? Cum citești? 27 Și răspunzând zise: [h] „vei iubì pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și în tot sufletul tău și în toată tăria ta și în tot cugetul tău,“ [i] și „pe aproapele tău ca pe tine însuți.“ 28 Iar el îi zise: drept ai răspuns; fă aceasta și [j] vei fi viu.

29 Dar el voind [k] să se îndrepteze pe sine zise către Iisus: și cine este aproapele meu? 30 Și răspunzând Iisus zise: un om mergeà în jos dela Ierusalim la Ierichon, și căzù între tâlhari, care și desbrăcându-l și rănindu-l se duseră, lăsându-l jumătate mort. 31 Din întâmplare un preot mergeà în jos pe accea cale, și văzându-l [l] trecù pe-alăturea de dânsul. 32 Asemenea și un levit sosind la acel loc, după ce venì și văzù trecù pe-alăturea de dânsul. 33 Dar un [m] samaritean mergând pe cale venì la el și văzându-l i-se făcù milă, 34 Și apropiindu-se legă rănile lui turnând untdelemn și vin, și punându-l pe dobitocul său îl duse la o casă de poposire, și purtă grijă de dânsul. 35 Iar în ziua următoare dimineața când ieșì, scoțând doi dinari dete celui care îl primise și zise: poartă grijă de dânsul, și ce vei fi mai cheltuit eu îți voiu dà înapoi, când mă întorc iar aci. 36 Care dintre acești trei ți-se pare a fi fost aproapele celui care căzù între tâlhari? 37 Și el zise: cel care făcù milă cu dânsul. Atuncia Iisus îi zise: du-te, fă și tu asemenea.

Maria și Marta: un lucru este trebuincios.

38 Iar când ei mergeau el întră într'un sat: și o femeie cu numele [n] Marta îl primì în casa ei. 39 Și aceasta aveà o soră numită Maria, [o] și care stând jos lângă picioarele Domnului ascultà cuvântul lui; 40 Iar Marta erà prinsă la o parte de multă slujire. Și stând zise: Doamne, nu-ți este grijă că sora mea mă lasă singură ca să slujesc? Zi-i dar ca să pună mâna împreună cu mine. 41 Și răspunzând Domnul îi zise: Marta, Marta, pentru multe îngrijești și de multe te îngrijești, 42 Dar de-un lucru este trebuință; căci Maria și-a ales partea bună, ce nu va fi luată dela dânsa.

Rugăciunea Domnului.

11 Și pe când se rugà el într'un loc, când încetă, zise către dânsul unul dintre ucenicii săi: Doamne, învață-ne să ne rugăm, după cum și Ioan învață pe ucenisii săi.

2 Iar el le zise, când vă rugați, ziceți: [a] Tată *al nostru care ești în ceruri* sfințască-se numele tău; vie împărăția ta; *facă-se voia ta precum în cer și pe pământ;* 3 Pânea noastră de toate zilele dă-ne-o nouă în fiecare zi: 4 Și ne iartă nouă păcatele noastre, căci și noi iertăm oricui ne datorează: și nu ne duce în ispită, *ci ne scapă dela cel rău.*

5 Și zise către dânșii: cine dintre voi

---

a Esod 32. 32. *b* Mat. 11. 25. *c* Ioan 3. 35. | *d* Ioan 1. 18. *e* Mat. 13. 16. | *f* 1 Pet. 1. 10. *g* Mat. 19. 16. | *h* Deut. 6. 5. *i* Lev. 19. 18. | *j* Lev. 18. 5. *k* Cap. 16. 15. | *l* Ps. 38. 11. *m* Ioan 4. 9. | *n* Ioan 11. 1. *o* 1 Cor. 7. 32, etc. | Capul 11. *a* Mat. 6. 9.

va aveà un prietin, și se va duce la dânsul în miezul nopții și-i zice: prietine, împrumută-mi trei pâni, 6 Pentru că un prietin al meu venì depe drum la mine și n'âm ce să-i pun înainte? 7 Și acela răspunzând dinlăuntru zice: nu mă dà de osteneală; acum este ușa închisă, și copii mei sunt în pat cu mine; nu pot sculându-mă să-ți dau. 8 Zic vouă, [b] chiar dacă nu-i va dà sculându-se pentru că-i este prietin, totuși pentru îndrăzneala lui sculându-se îi va dà cât are trebuință. 9 [c] Și eu zic vouă, cereți, și se va dà vouă, căutați, și veți aflà, bateți, și se va deschide vouă. 10 Căci oricine cere ià, și cine caută află, și celui care bate i-se va deschide.

11 [d] Și dela care dintre voi, ca tată, va cere fiul pâne, nu cumva îi va dà piatră? Sau *dacă* și pește *va cere*, nu cumva îi va dà șarpe în loc de pește? 12 Sau *dacă* va cere și un ou, nu cumva îi va dà un scorpion? 13 Deci dacă voi răi fiind știți să dați lucruri bune la copiii voștri, cu cât mai vârtos Tatăl vostru care este în cer va dà din cer duh sfânt la cei care cer dela dânsul?

Iisus gonește un drac.

14 [e] Și scoteà un demon, și acesta erà mut; și ieșind demonul mutul vorbì; și gloatele se minunau. 15 Iar unii dintre dânșii ziseră: [f] cu Belzeebul domnul demonilor dă afară pe demoni. 16 Și alții ispitindu-l [g] cereau dela dânsul un semn din cer. 17 [h] Dar [i] el știind gândurile lor le zise: orice împărăție desbinându-se în sine este pustiită, și casă preste casă cade. 18 Și dacă satan s'a desbinat în sine, cum va stà împărăția lui? Pentru că ziceți că eu cu Beelzebul scot afară pe demoni. 19 Iar dacă eu cu Beelzebul scot afară pe demoni, fiii voștri cu cine îi scot afară? Deaceea ei vor fi judecătorii voștri. 20 Și dacă eu cu [j] degetul lui Dumnezeu scot afară demonii, a ajuns deci la voi împărăția lui Dumnezeu.

21 [k] Când cel tare întrarmat fiind păzește curtea lui, în pace sunt averile lui. 22 Dar [l] îndată ce unul mai tare decât dânsul venind îl va fi biruit, ià armătura lui în care se încrezuse, și împarte prăzile luate dela el. 23 [m] Cine nu este cu mine, împotriva mea este, și cine nu strânge cu mine, risipește.

24 [n] Când duhul necurat va fi ieșit din om, umblă prin locuri fără apă căutând odihnă, și negăsind zice: mă voiu întoarce la casa mea de unde am ieșit. 25 Și venind *o* găsește măturată și gătită. 26 Atuncia se duce și ià cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el, și intrând locuește aci, și se fac [o] cele depe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâiu.

27 Iar pe când vorbià el acestea, o femeie din gloată ridicând glas îi zise: [p] fericit este pântecile care te-a purtat și țâțele pe care le-ai supt 28 Și el zise: [q] așà este, fericiți care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-*l* păzesc.

Semnul lui Iona.

29 [r] Și adunându-se gloate în grămadă începù a zice: neamul acesta este neam rău; cere semn, și semn nu i-se va dà decât numai semnul lui Iona *profetul*. 30 Căci după cum [s] Iona fù un semn pentru Niniviteni, astfel va fi și Fiul omului pentru neamul acesta. 31 [t] O împărătească dela meazăzi se va ridicà la judecată cu bărbații acestui neam și îi va osândì, că a venit dela marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată mai mult decât Solomon *este* aci. 32 Bărbați Nineviți se vor sculà la judecată cu neamul acesta și-l vor osândì; [u] că ei se pocăiră la predica lui Iona, și iată mai mult decât Iona *este* aci.

33 [v] Nimenea aprinzând lumina nu o pune în ascunzătoare, nici supt obroc, ci în sfeșnic, pentru ca cei care întră să vază lumina. 34 [x] Luminătorul corpului este ochiul tău. Când ochiul tău

---

b Cap. 18. 1, etc. c 1 Ioan 3. 22. d Mat. 7. 9. | e Mat. 9. 32. f Mat. 9. 34. g Mat. 12. 38. | h Mat. 12. 25. i Ioan 2. 25. Esod. 8. 19. | k Mat. 12. 29. l Isa. 53. 12. | m Mat. 12. 30. n Mat. 12. 43. o Ioan 5. 14. | p Cap. 1. 28, 48. q Mat. 7. 21. r Mat. 12. 38, 39. | s Iona 1. 17. t 1 Reg. 10. 1. | u Iona 3. 5. v Mat. 5. 15. x Mat. 6. 22.

este curat, și tot corpul tău este luminat; dar când este rău, și corpul tău *este* întunecat. 35 Ià seamă dar ca lumina care este în tine să nu fie întunerec. 36 Deci dacă tot corpul tău este luminat, neavând vre-o parte întunecată, luminat va fi tot, ca și când luminătorul te luminează cu raza *sa*.

Mustrarea răutății și fățărniciei fariseilor și a cărturarilor.

37 Și pe când vorbià îl rugă un fariseu ca să prânzească la dânsul; și intrând se puse la masă. 38 Iar [y] fariseul văzând se mirà că nu s'a îmbăcat mai întâiu, înainte de-a prânzì. 39 [z] Și Domnul zise către dânsul: acum voi fariseii curățiți partea din afară a paharului și a vasului de mâncare, dar [a] înlăuntrul vostru este plin de răpire și răutate, 40 Nemintoșilor, oare cel care făcù ce este dinafară, nu făcù și ce este dinlăuntru? 41 [b] Dați dar cele dinlăuntru milostenie, și iată tot vă este curat. 42 [c] Deci vai vouă fariseilor, că dați zeciuială *din* izmă și rută și *din* orice legumă, și lăsați la o parte judecarea *dreaptă* și iubirea către Dumnezeu; pe acestea trebuià să *le* faceți, și pe acelea să nu *le* lăsați. 43 [d] Vai vouă fariseilor, că iubiți cel dintâiu scaun în sinagogi și urările de bine în târguri. 44 [e] Vai vouă, *cărturari și farisei fățarnici*, [f] că sunteți ca mormintele ce nu se cunosc, și oamenii care umblă pe deasupra nu le știu.

45 Și răspunzând unul dintre învățători de lege îi zise: Învățătorule, zicând acestea și pe noi ne înfrunți rușinos. 46 Iar el zise: vai și vouă învățătorilor de lege, că încărcați pe oameni cu sarcini anevoie de purtat, iar voi nici cu unul din degetele voastre nu atingeți sarcinele. 47 Vai vouă, pentru că clădiți mormintele profeților, iar părinții voștri îi omorîrà. 48 Deci dar sunteți martori și încuviințați faptele părinților voștri, pentru că dânșii i-au omorît, iar voi clădiți *mormintele lor*. 49 Deaceea și înțelepciunea lui Dumnezeu zise: voiu trimite la dânșii profeți și apostoli, și dintre ei vor omorî și vor urmărì. 50 Pentru ca să fie cerut înapoi dela neamul acesta sângele tutulor profeților, ce este vărsat dela întemeierea lumii, 51 Dela sângele lui Abel până la sângele lui Zaharia care pierì între altar și templu; așà este, vă spun, va fi cerut înapoi dela neamul acesta. 52 Vai vouă învățătorilor de lege, că ați luat cheia cunoștinții; voi înșivă n'ați întrat și pe cei care erau să între i-ați oprit.

53 Și când ieșì el de acolo, cărturarii și fariseii începură a-l urî strașnic și a-i dà pricină să vorbească de mai multe, 54 Pândindu-l *și căutând* ca să prindă ceva din gura lui *pentru ca să-l învinuiască*.

A se ferì de fățărnicie și de șovăire.

12 Și [a] în același timp adunându-se zecimi de mii de gloată, încât se călcau unii pe alții, începù a vorbì mai întâiu către ucenicii săi: [b] feriți-vă pe voi înșivă de aluatul fariseilor, care este fățărie. 2 [c] Nimic nu este acoperit de toate părțile, care nu va fi descoperit, și ascuns care nu va fi cunoscut. 3 Deaceea câte ați zis la întunerec, vor fi auzite la lumină, și ce ați vorbit la ureche în camere vor fi vestite depe acoperișul caselor.

4 [d] Vouă vă zic, [e] prietinii mei, nu vă temeți de cei care omoară corpul și după acestea nu mai au ce să mai facă. 5 Vă voiu arătà însă de cine să vă temeți; temeți-vă de acela care după ce a omorît are putere să arunce în gheenă. Așà este, zic vouă, de acestea temeți-vă. 6 Au doar nu se vând cinci vrăbii pentru doi bani? Și nici una din ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu. 7 Dar și perii capului vostru toți sunt numerați. Deci nu vă temeți; voi vă deosebiți de multe vrăbii.

8 [f] Și zic vouă, oricine va fi mărturisit pentru mine înaintea oamenilor, și

[y] Marc. 7. 3. [z] Mat. 23. 25. | [a] Tit. 1. 15. [b] Isa. 58. 7. | [c] Mat. 23. 23. [d] Mat. 23. 6. | [e] Mat. 23. 27. [f] Ps. 5. 9. | *Capul 12.* [a] Mat. 16. 6. | [b] Mat. 16. 12. [c] Mat. 10. 26. | [d] Isa. 51. 7, 8. [e] Ioan 15. 14, 15. | [f] 2 Tim. 2. 12.

Fiul omului va mărturisi pentru dânsul înaintea îngerilor lui Dumnezeu. 9 Iar cine mă va fi tăgăduit înaintea oamenilor, tăgăduit va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

10 [g] Și oricine va zice cuvânt împotriva Fiului omului, iertat va fi lui; dar celui care va fi zis defaimare împotriva Sfântului Duh nu i-se va iertă.

11 [h] Și când vă duc pe voi la sinagogi și dregătorii și stăpânitorii, nu îngrijiți cum sau ce veți răspunde sau ce veți zice, 12 Căci Sfântul Duh vă va învăță chiar în acel ceas ce trebue să spuneți.

A se ferì de sgârcenie și de iubirea celor lumești.

13 Și unul din gloată îi zise: Învățătorule, spune fratelui meu să împartă moștenirea cu mine. 14 Iar el îi zise: [i] omule, cine m'a pus judecător sau împărțitor preste voi? 15 Și zise către dânșii: [j] luați aminte și păziți-vă de orice pornire spre înavuțire, pentru că viața cuiva nu stă în prisosul ce are din avuțiile sale.

16 Apoi spuse o pildă către dânșii zicând: țarina unui om avut rodì bine. 17 Și se gândià în sine zicând: ce voiu face, că n'am unde să strâng roadele mele? 18 Și zise: aceasta voiu face: îmi voiu dà jos grânarele și mai mari voiu clădì, și voiu strânge acolo toate roadele mele și bunurile mele. 19 Și voiu zice sufletului meu, [k] suflete, ai multe bunuri puse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, beà, veselește-te. 20 Dar Dumnezeu îi zise: nemintosule, în noaptea [l] aceasta au să ceară înapoi dela tine sufletul tău; [m] și cele ce ai gătit ale cui vor fi? 21 Așà *este* cel care adună comoară pentru sine însuși, [n] și nu se înavuțește în Dumnezeu.

22 Și zise către ucenicii săi, drept aceea zic vouă, [o] nu îngrijiți pentru sufletul *vostru* ce să mâncați, nici pentru corpul vostru *cu* ce să vă îmbrăcați. 23 Sufletul este mai mult decât hrana și corpul decât îmbrăcămintea. 24 Priviți corbii, că nici nu samănă, nici nu seceră, ei n'au cameră, nici grânar, și [p] Dumnezeu îi hrănește; cu cât mai mult vă deosebiți voi de paseri! 25 Cine dintre voi îngrijind poate adăugà la vârsta sa un cot? 26 Deci dacă nu puteți nici ce *este* cel mai neînsemnat *lucru*, pentru ce îngrijiți de celelalte? 27 Priviți crinii cum *cresc*, nici nu torc, nici nu țes; și zic vouă, nici Solomon în toată mărirea lui nu se îmbrăcă ca unul din aceștia, 28 Dacă dar Dumnezeu îmbracă astfel în câmp iarba, *care* este azi și mâne se aruncă în cuptor, cu cât mai vârtos pe voi, puțin credincioșilor?

29 Și voi nu căutați ce să mâncați și ce să beți, și nu fiți necumpăniți; 30 Căci toate acestea *le* caută păgânii lumii; iar Tatăl vostru știe că aveți trebuință de acestea. 31 [q] Deci căutați împărăția lui, și acestea *toate* se vor adăugà vouă. 32 Nu te teme, turmă mică; pentru [r] că Tatăl vostru a binevoit să vă deà împărăția. 33 [s] Vindeți averile voastre și dați milostenie; [t] faceți vouă înșivă pungi ce nu învechesc, comoară neîncetată în ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu strică. 34 Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

Îndemnare de a veghià și de a se îngădui cu iubire reciprocă.

35 [u] Încinse fie mijloacele voastre și [v] lumânările aprinse; 36 Și voi asemenea oamenilor care așteaptă pe domnul lor însuși, când se va întoarce dela nuntă ca venind și bătând la ușă îndată să-i deschidă. 37 [x] Fericite *sunt* slugile acelea pe care venind domnul le va găsì veghiând; adevăr zic vouă că se va încinge și-i va pune la masă și trecând alăturea îi va slujì. 38 Și dacă va fi venit în a doua strajă, și în a treia, și va fi găsit astfel, fericite sunt *slugile* acelea. 39 [y] Cunoașteți dar aceasta, că dacă stăpânul de casă ar știì în ce ceas

[g] Mat. 12.31,32. Mar. 3. 28, 29. [h] Mat. 10. 19. [i] Ioan 18. 36. [j] 1 Tim. 6.7, etc. [k] Iac. 5. 5. [l] Iov 20. 22 [m] Ps. 39. 6. [n] Mat. 6. 20. [o] Mat. 6. 25. [p] Iov 38. 41. [q] Mat. 6. 33. [r] Mat. 11.25,26 [s] Mat. 19. 21. [t] 1 Tim. 6. 19. [u] Efes. 6. 14. [v] Mat. 25.1, etc. [x] Mat. 24. 46. [y] Mat. 24. 43.

vine furul ar fi veghiat, şi n'ar fi lăsat să-i sape casa. 40 [z]Deci şi voi fiţi gata, că în ceasul în care nu gândiţi vine Fiul omului.

41 Şi Petru îi zise: Doamne, către noi vorbeşti această pildă sau şi către toţi? 42 Şi Domnul zise: [a]cine este dar econom credincios, cuminte, pe care îl va pune stăpânul preste slugărimea sa, spre a dà la timp cuvenit demâncarea? 43 Fericită *este* sluga aceea, pe care venind stăpânul îl va găsì făcând astfel. 44 [b]Adevărat zic vouă că îl va pune preste toată avuţia sa. 45 [c]Dar dacă aceea slugă va fi zis în inima sa: stăpânul meu întârzează să vie, şi va fi început să bată pe slugi şi pe slujnici, să mănânce şi să beà şi să se îmbete, 46 Stăpânul acelei slugi va venì în ziua în care el nu aşteaptă şi în ceasul când nu ştie, şi-l va despicà în două, şi partea lui o va pune cu necredincioşii. 47 Iar [d]sluga aceea care a ştiut voia stăpânului său şi n'a gătit sau n'a făcut după voia lui va fi cumplit bătută. 48 [e]Şi care n'a ştiut, dar a făcut *fapte* vrednice de bătae, puţin va fi bătută. Delaoricine cui mult s'a dat, mult se va cere dela dânsul, şi cui s'a încredinţat mult, vor cere dela dânsul mai mult.

49 [f]Foc am venit să arunc pe pământ, şi cât de mult voesc ca acum să fie aprins! 50 Dar [g]am un botez spre a fi botezat, şi cât de neliniştit sunt până când se va fi îndeplinit! 51 [h]Gândiţi că am venit să dau pace pe pământ? Nu, zic vouă, [i]ci numai desbinare. 52 [j]Pentru că de acum vor fi cinci într'o casă desbinaţi, trei împotriva a doi, şi doi împotriva a trei. 53 Desbinaţi vor fi: tată împotriva fiului şi fiul împotriva tatălui; muma împotriva fiicei şi fiica împotriva mumei, soacra împotriva nurorii sale şi nora împotriva soacrei.

Semnele timpului.

54 Şi ziceà şi către gloate: [k]când vedeţi nour ridicându-se dela apus, îndată ziceţi că vine ploaie mare, şi aşà este; 55 Şi când *vedeţi* suflând vântul dela meazăzi, ziceţi că va fi căldură mare, şi este. 56 Fățarnicilor, faţa pământului şi a cerului ştiţi să le cercetaţi, dar acest timp cum nu ştiţi să-l cercetaţi? 57 Pentru ce dar nu judecaţi şi dela voi înşivă ce este drept?

58 [l]Şi pe când mergi cu protivnicul tău la diregător, dă-ţi osteneală pe[m] cale ca să te desfaci de dânsul, ca nu cumva să te târască la judecător, şi judecătorul să te deà în mâna slujitorului, şi slujitorul să te arunce în închisoare. 59 Zic ţie, nu vei ieşì deacolo până ce nu vei fi plătit şi cel din urmă ban.

Predica de pocăinţă a lui Iisus despre peirea Galilienilor.

13 Şi în acelaşi timp erau de faţă unii aducându-i ştire despre Galilieni, al căror sânge Pilat îl amestecă cu jertfele lor. 2 Şi răspunzând Iisus le zise: gândiţi voi oare că aceşti Galilieni au fost mai păcătoşi decât toţi Galilienii, pentru că au păţit acestea? 3 Nu, zic vouă, dar dacă nu vă veţi fi pocăit, toţi asemenea veţi pierì. 4 Sau acei optsprezece preste care căzù turnul în Siloam şi-i omorî, gândiţi voi oare că ei au fost mai greşiţi decât toţi oamenii care locuesc în Ierusalim? 5 Nu, zic vouă, dar dacă nu vă veţi fi pocăit, toţi asemenea veţi pierì.

6 Şi spuse pilda aceasta [a]oarecine aveà un smochin sădit în via sa, şi venì căutând rod într'însul şi nu găsì. 7 Atuncia zise către vier: iată trei ani de când viu căutând rod în acest smochin şi nu găsesc; taie-l; pentru ce face şi pământul nefolositor? 8 Iar el răspunzându-i zice: Doamne, lasă-l şi anul acesta până când voiu fi săpat împrejurul lui şi voiu fi pus gunoiu, 9 Şi dacă va fi făcut rod în viitor, *bine;* iar dacă nu, îl vei tăià.

Vindecarea unei boli de optsprezece ani, în ziua sâmbetei.

10 Şi învăţà într'una din sinagogi

---

[z] 1 Tes. 5. 6. [a] Mat. 24. 45. | [b] Mat. 24. 47. [c] Mat. 24. 48. | [d] Num. 15. 20. [e] Lev. 5. 17. | [f] Vers. 51. [g] Mat. 20. 22. | [h] Mat. 10. 34 [i] Mic. 7. 6. | [j] Mat. 10. 35. [k] Mat. 16. 2. | [l] Prov. 25. 8. [m] Ps. 32. 6. | *Capul 13.* [a] Isa. 5. 2.

sâmbăta. 11 Și iată o femeie aveà de
optsprezece ani duh de slăbiciune, și
erà gârbovită și nu puteà să se ridice
în sus nicidecum. 12 Și văzându-o
Iisus *o* chemă la sine și-i zise: femeie,
ești lăsată de slăbiciunea ta. 13 [b] Și
puse mânile preste dânsa; și îndată se
îndreptă în sus și mărià pe Dumnezeu.
14 Și răspunzând mai marele sina-
gogii, adânc mâhnindu-se că Iisus *o*
tămăduì sâmbăta, ziceà gloatei că [c] șase
zile sunt în care trebue a se lucrà, deci
într'însele venind tămăduiți-vă și [d] nu
în ziua sâmbetei. 15 Dar Domnul îi
răspunse și zise: [e] făţarnicilor, fiecare
dintre voi sâmbăta nu desleagă boul
său ori asinul dela iesle, și ducându-l
îl adapă? 16 Iar aceasta, [f] fiică a lui
Abraham fiind, pe care o legă satana,
iată de optsprezece ani, nu trebuià să
fie deslegată de legătura aceasta în ziua
sâmbetei?
17 Și zicând el acestea se rușinau
toți care steteau împotriva lui, și toată
gloata se bucurà de toate faptele mă-
rețe ce se săvârșeau de dânsul.

Pilde și cuvântări despre împărăția lui Dumnezeu.

18 [g] Deci ziceà: cu ce este asemenea
împărăția lui Dumnezeu, și cu ce o voiu
asemânà? 19 Este asemenea unui
grăunte de muștar, pe care luându-l un
om îl aruncă în însăși grădina sa, și
crescù și se făcù pom *mare*, și paserile
cerului locuiră în ramurile lui.
20 Și iar zise: cu ce voiu asemânà
împărăția lui Dumnezeu? 21 Este a-
semenea unui aluat, pe care luându-l
o femeie l-a ascuns în trei măsuri de
făină, până ce s'a dospit tot.
22 [h] Și umblà din oraș în oraș și din
sat în sat învățând și călătorind la Ie-
rusalim, 23 Iar un oarecare îi zise:
Doamne, puțini să fie oare cei care se
mântuiesc? Și el zise către dânșii:
24 [i] Luptați-vă ca să întrați prin poarta
cea strâmtă, că [j] mulți, zic vouă, vor
căutà să între și nu vor puteà. 25 [k] În-
dată ce stăpânul casei se va fi sculat și
[l] va fi închis ușa, și veți fi început să
stați afară și să bateți la ușă zicând:
[m] Doamne, deschide-ne, și răspunzând
vă va zice: [n] nu vă știu de unde sunteți.
26 Atuncia veți începe a zice: am mân-
cat înaintea ta și am băut, și în stra-
dele noastre ai învățat. 27 [o] Și va zice:
zic vouă, nu vă știu de unde sunteți;
[p] „depărtați-vă dela mine toți făptuitorii
de nedreptate.“ 28 [q] Acolo va fi plân-
gerea și scrâșnirea dinților, [r] când veți
vedeà pe Abraam și pe Isaac și pe Iacob
și pe toți profeții în împărăția lui Dum-
nezeu, iar pe voi aruncați afară. 29 Și
vor venì dela răsărit și dela apus, dela
mează-noapte și dela mează-zi, și vor
stà la masă în împărăția lui Dumnezeu.
30 [s] Și iată sunt în urmă care vor fi în-
tâiu, și sunt întâiu care vor fi în urmă.

Pândirea din partea lui Irod. Jalea Ierusalimului.

31 Și în acel ceas se apropiară de
dânsul niște farisei zicându-i: ieși și
pleacă de-aci, fiindcă Irod voește să te
omoare. 32 Și le zise: ducându-vă
spuneți vulpii aceștia, iată dau afară
demoni și tămăduiri săvârșesc astăzi și
mâne, și a treia [t] zi sfârșesc. 33 Dar
trebue ca eu să călătoresc astăzi și mâne
și în ziua următoare, pentru că nu se
poate să piară un profet afară din Ie-
rusalim. 34 [u] Ierusalime, Ierusalime,
care omori pe profeți și ucizi cu pietri
pe cei trimiși la tine, de câteori am voit
să adun pe copiii tăi, după cum adună
paserea puii săi supt aripi, dar n'ați
voit. 35 Iată [v] „vi se lasă casa voastră“
pustie. Dar zic vouă, că nu mă mai ve-
deți până când veți zice: [x] „binecuvântat
cine vine în numele Domnului“.

Iisus însănătoșează pe un bolnav de idropică.

14 Și când întră el în casa unuia din-
tre mai marii fariseilor sâmbăta ca
să mănânce pâne, ei îl pândeau. 2 Și
iată un om bolnav de idropică erà în-

[b] Marc. 16. 18. [c] Exod. 20. 9. [d] Mat. 12. 10. [e] Cap. 14. 5. [f] Cap. 19. 9. [g] Mat. 13. 31. [h] Mat. 9. 35. [i] Mat. 7. 13. [j] Ioan 7. 34. [k] Ps. 32. 6. [l] Mat. 25. 10. [m] Cap. 6. 46. [n] Mat. 7. 23. [o] Mat. 7. 23. [p] Ps. 6. 8. [q] Mat. 8. 12. [r] Mat. 8. 11. [s] Mat. 19. 30. [t] Ebr. 2. 10. [u] Mat. 23. 37. [v] Lev. 26. 31, 32. [x] Ps. 118. 26.

naintea lui. 3 Şi răspunzând Iisus vorbì către învăţătorii de lege şi farisei zicând: se cuvine [a] oare a tămăduì sâmbăta sau nu? Iar ei tăcură. 4 Şi apucând îl tămăduì şi-i dete drumul. 5 Iar către dânşii răspunzând zise: [b] al cărui dintre voi fiu sau bou va cădeà în puţ, şi nu îndată îl va trage în sus în ziua sâmbetei? 6 Şi nu fù în stare a răspunde la acestea.

Îndemnare spre smerenie şi binefacere.

7 Apoi spuse o pildă către cei chemaţi, după ce luă seamă cum îşi alegeau cele dintâiu locuri, zicând către dânşii: 8 Când vei fi chemat de cineva la nuntă, nu te pune la masă în cel dintâiu loc, ca nu cumva să fie chemat de dânsul altul mai cinstit decât tine, 9 Şi venind cel care te-a chemat pe tine şi pe el, îţi va zice: dă locul acestuia; şi atuncia cu ruşine vei începe a ţine cel din urmă loc. 10 [c] Deci când vei fi chemat, ducându-te aşază-te în cel din urmă loc, ca să-ţi zică, când va fi venit cel care te-a chemat: prietine, mută-te mai în sus; atuncia vei aveà cinste înaintea tutulor care stau împreună cu tine la masă. 11 [d] Pentru că oricine se înalţă pe sine, va fi umilit; şi cine se umileşte pe sine, va fi înălţat.

12 Dar ziceà şi celui care îl chemase: când faci prânz sau cină, nu chemà pe prietinii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii avuţi, ca nu cumva şi ei să te cheme iar, şi să ai răsplată. 13 Ci când faci ospăţ, cheamă [e] săraci, neputincioşi, şchiopi, orbi, 14 Şi fericit vei fi, pentru că n'au să-ţi deà înapoi; dar ţi-se va răsplătì la învierea dreptţilor.

Pilda despre ospăţul cel mare.

15 Şi auzind acestea unul dintre cei care stà împreună la masă îi zise: [f] fericit *este*, care va mâncà pâne în împărăţia lui Dumnezeu.

16 [g] Iar el îi zise: un om făceà cină mare, şi chemă pe mulţi, 17 Şi [h] trimise pe sluga sa la ceasul cinei să zică celor chemaţi: veniţi că acum este gata. 18 Şi începură unul după altul toţi să ceară iertare. Cel dintâiu îi zise: ţarină am cumpărat, şi am trebuinţă să mă duc s'o văz; te rog, iartă-mă. 19 Şi altul zise: am cumpărat cinci perechi de boi, şi mă duc să-i încerc; te rog, iartă-mă. 20 Şi altul zise; m'am însurat, şi deaceea nu pot venì. 21 Şi întorcându-se sluga spuse domnului său acestea. Atuncia mâniându-se stăpânul casei, zise slugii sale: ieşi îndată în stradele şi cărările oraşului şi adù aici săracii şi neputincioşii şi orbii şi şchiopii. 22 Şi zise sluga, domnule, s'a făcut ce ai poruncit, şi mai este loc. 23 Şi zise domnul către slugă: ieşi la drumuri şi garduri şi sileşte-*i* să între, ca să-mi fie casa plină; 24 Căcĭ zic vouă [i] că din acei bărbaţi care au fost chemaţi niciunul nu va gustà din cina mea.

Lepădare de sine.

25 Şi mergeau împreună cu ei gloate multe. şi întorcându-se zise către dânşii: 26 [j] Dacă vine cineva la mine [k] şi nu urăşte pe tatăl său, pe muma *sa* şi pe femeia *sa*, şi pe copiii *săi*, şi pe fraţii *săi*, şi pe surorile *sale*, [l] şi chiar şi viaţa sa însăşi, nu poate fi ucenicul meu. 27 [m] Oricine nu poartă crucea sa însăşi şi vine după mine, nu poate să-mi fie ucenic.

28 Căci [n] cine dintre voi voind a clădì un turn nu stă mai întâiu *şi* socoteşte cheltuiala, dacă are pentru desăvârşire? 29 Ca nu cumva punând el temelie şi nefiind în stare a săvârşì, toţi privitorii să înceapă a-l luà în râs, 30 Zicând că acest om a început a clădì şi n'a fost în stare să săvârşească.

31 Sau care împărat, plecând să se bată în războiu cu alt împărat, nu stă mai întâiu să se sfătuiască, dacă poate între zece mii să întâmpine pe cel care vine împotriva lui cu douăzeci de mii? 32 Iar dacă nu, fiind el încă departe trimiţând soli se roagă pentru cele de pace. 33 Astfel dar oricine dintre voi

Capul 14.
[a] Mat. 12. 10. | [b] Esod. 23. 5. [c] Prov. 25. 6, 7. | [d] Iov 22. 29. [e] Neem. 8. 10, 12. | [f] Apoc. 19. 9. [g] Mat. 22. 2. | [h] Prov. 9. 2, 5. [i] Mat. 21. 42. | [j] Deut. 13. 6. [k] Rom. 9. 13. | [l] Apoc. 12. 11. [m] Mat. 16. 24. | [n] Prov. 24. 27. —

care nu se lapădă de toate avuțiile sale, nu poate să-mi fie ucenic.

34 Bună este sarea; dar dacă și sarea își va fi pierdut puterea, cu ce va fi îndreptată? 35 Nu este folositoare nici pentru pământ, nici pentru gunoiu: *oamenii* o aruncă afară. Cine are urechi să asculte cu luare aminte.

Pilda despre oaia pierdută și despre drachma pierdută. Întoarcerea fiului risipitor la tatăl său.

15 [a] Și toți vameșii și păcătoșii se apropiau de dânsul ca să-l asculte. 2 Dar fariseii și cărturarii murmurau, zicând că acesta primește la sine pe păcătoși [b] și mănâncă împreună cu ei.

3 Iar el spuse către dânșii această pildă zicând: 4 [c] Care om dintre voi având o sută de oi și pierzând una din ele nu lasă pe cele nouăzeci și nouă în câmpie, și se duce după cea pierdută, până când o va fi găsit? 5 Și găsind *o* pune pe umerii săi bucurându-se, 6 Și după ce a venit acasă cheamă prietinii și vecinii, zicându-le; bucurați-vă împreună cu mine, că mi-am găsit oaia [d] cea pierdută. 7 Zic vouă, că astfel pentru un păcătos, care se pocăiește, va fi bucurie în cer [e] *mai multă*, decât pentru nouăzeci și nouă de drepți, care n'au trebuință de pocăință.

8 Sau care femeie având zece drachme, dacă va fi pierdut o drachmă, nu aprinde oare lumină și mătură casa și caută cu luare aminte, până când *o* va fi găsit? 9 Și după ce a găsit-o cheamă prietinele și vecinele zicând: bucurați-vă împreună cu mine, că am găsit drachma pe care am pierdut-*o*. 10 Astfel, zic vouă, este bucurie înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos, care se pocăește.

11 Și zise: un om aveà doi fii. 12 Și cel mai tânăr dintre ei zise tatălui său: tată, dă-mi partea de avuție ce-mi cade. Și le împărți [f] averea. 13 Și nu după multe zile fiul mai tânăr, strângând toate, se duse într'o țară depărtată, și acolo risipì avuția sa, viețuind destrămat. 14 Și după ce dânsul cheltuì tot, se întâmplă foamete mare prin aceea țară, și el începù să fie în lipsă. 15 Și ducându-se, se lipì de unul dintre locuitorii acelei țări, și-l trimise la câmpul său să păzească porcii; 16 Și dorià să-și umple pântecile din roșcovii pe care îi mâncau porcii, dar nimenea nu-i dà.

17 Și venindu-și în minți zise: câți simbriași ai tatălui meu, au prisos de pâne, iar eu pier aci de foame. 18 Sculându-mă, voiu merge la tatăl meu și-i voiu zice: tată, am greșit în fața cerului și înaintea ta. 19 Nu mai sunt vrednic a fi numit fiul tău; fă-mă ca pe unul dintre simbriașii tăi. 20 Și sculându-se, venì la tatăl său. [g] Și fiind el încă departe, tatăl său îl văzù și i-se făcù milă, și alergând se plecă pe gâtul lui și-l sărută. 21 Iar fiul îi zise: tată, am greșit în fața cerului [h] și înaintea ta, nu mai sunt vrednic a fi numit fiul tău. 22 Și tatăl zise către slugile sale: aduceți curând un vestmânt lung, cel dintâiu, și îmbrăcați-l, și dați inel în mâna lui și încălțăminte în picioare, 23 Și aduceți vițelul cel îngrășat, înjunghiați, și mâncând să ne veselim, 24 Că acest fiu al meu mort erà și înviè, pierdut erà și se află. Și începură a se veseli.

25 Iar fiul său mai mare erà la câmp, și venind, când se apropie de casă, auzì cântare și jocuri. 26 Și chemând la sine pe una dintre slugi întrebă ce să fie acestea. 27 Și el îi spuse că fratele tău a venit; și tatăl tău, pentru că l-a primit sănătos, înjunghie vițelul cel îngrășat. 28 Și se întărâtă de mânie și nu voià să între; iar tatăl său ieșind îl rugà. 29 Dar el răspunzând, zise tatălui: iată de-atâția ani îți slujesc și niciodată porunca ta n'am călcat, și mie niciodată nu mi-ai dat un iedișor, ca să mă veselesc cu prietinii mei. 30 Iar când venì acest fiu al tău, care îți

Capul 15.
a Mat. 9. 10. | b Fapt. 11. 3. | c Mat. 18. 12. | d 1 Pet. 2. 10, 25. | e Cap. 5. 32. | f Marc. 12. 44. | g Fapt. 2. 39. | h Ps. 51. 4.

mâncă averea cu desfrânatele, înjunghiași pentru dânsul vițelul cel îngrășat. 31 Și el îi zise: fiule, tu întotdeauna ești împreună cu mine, și toate ale mele, ale tale sunt. 32 Trebuià să ne veselim și să ne bucurăm, că fratele tău acesta mort erà și înviè; pierdut erà și se află.

Economul nedrept. Nimeni nu poate slujì la doi domni. Despre farisei. Ioan și legea.

16 Și ziceà și către ucenicii săi: erà un om avut, care aveà un econom și acesta fù învinuit la dânsul ca risipindu-i averea. 2 Și chemându-l îi zise: ce este aceasta ce auz de tine? Dă socoteală de economia ta, căci nu mai poți fi econom. 3 Iar economul zise în sine: ce am să fac, pentru că domnul meu ià economia dela mine? A săpà nu sunt în stare, a cerșì îmi este rușine. 4 Știu ce am să fac, pentru ca *atuncia*, când voiu fi fost dat afară din economie, să mă primească chiar în casele lor. 5 Și chemând la sine, câte unul, pe fiecare dintre datornicii domnului său, zise celui dintâiu: cât ești dator domnului meu? 6 Iar el zise: o sută de măsuri de untdelemn. Și el îi zise: primește-ți înscrisul și șezând scrie degrab cincizeci. 7 După aceea zise celuilalt: dar tu cât ești dator? Iar el zise: o sută de măsuri de grâu. Și el îi zise: primește-ți înscrisul și scrie optzeci. 8 Și domnul lăudă pe economul nedrept, fiindcă făcù cu minte; pentru că fiii acestui veac sunt față de neamul lor înșuși mai cu minte decât [a] fiii luminii.

9 Și eu vă zic: [b] faceți-vă înșivă prietini din Mamona cel nedrept, pentru ca *atuncia*, când el va fi încetat să vă primească ei în locuințele vecinice. 10 [c] Cel credincios în puțin este credincios și în mult, și cel nedrept în puțin, nedrept este și în mult. 11 Deci dar, dacă n'ați fost credincioși în Mamona cel nedrept, cine vă va încredința adevărul? 12 Și dacă n'ați fost credincioși în ceea ce este străin, cine va dà vouă ce este al vostru? 13 [d] Nici o slugă nu poate slujì la doi domni; căci sau pe unul va urî și pe celalalt *îl* va iubì, sau de unul se va ține și pe celalalt *îl* va disprețuì. Nu puteți slujì lui Dumnezeu și lui Mamona.

14 Și acestea toate *le* auzeau fariseii, [e] care erau iubitori de argint, dar îl luau în râs de față. 15 Și le zise: voi sunteți *oameni* care vă [f] faceți drepți înșivă înaintea oamenilor, dar [g] Dumnezeu cunoaște inimile voastre; pentru că [h] ce este ales între oameni, urîciune *este* înaintea lui Dumnezeu.

16 [i] Legea și profeții până la Ioan; de atuncia împărăția lui Dumnezeu se binevestește și fiecare prin stăruință pătrunde în ea. 17 [j] Dar mai lesne este ca să treacă cerul și pământul decât să cază un corn *de literă* din lege.

18 [k] Oricine lasă femeia sa și să însoară cu alta săvârșește adulter, și cine se însoară cu cea lăsată de bărbat săvârșește adulter.

Pilda despre avutul și Lazar săracul.

19 Erà un om avut, și se îmbrăcà în purpură și bison, veselindu-se strălucit în fiecare zi. 20 Erà și un sărac cu numele Lazar, care fusese aruncat la poarta lui, plin fiind de răni, 21 Și dorind să se sature din cele ce cădeau dela masa avutului; 22 Dar și câinii, venind, lingeau rănile lui. Și murì săracul și el fù dus de îngeri în sânul lui Abraam; murì însă și avutul și fù îmmormântat. 23 Și în iad ridicându-și ochii, fiind el în chinuri, vede de departe pe Abraam și pe Lazar în sânul lui. 24 Atuncia el, strigând, zise: Tată Abraame, fie-ți milă de mine și trimite pe Lazar, pentru ca să înțingă în apă vârful degetului său și să-mi [l] răcorească limba, fiind [m] că în dureri sunt, în flacăra aceasta. 25 Dar Abraam zise: fiule, [n] adu-ți aminte că ți-ai primit cele bune în viața ta, și Lazar asemenea cele rele; acum dar el este mângâiat aici, iar tu ești în dureri. 26 Și pe lângă

Capul 16.
a Ioan 12. 36. | *b* Dan. 4. 27. *c* Mat. 25. 21. | *d* Mat. 6. 24. *e* Mat. 23. 14. | *f* Cap. 10. 29. *g* Ps. 7. 9. | *h* 1 Sam. 16. 7. *i* Mat. 4. 17. | *j* Ps. 102 26,27 *k* Mat. 5. 32. | *l* Zech. 14. 12. *m* Isa. 66. 24. | *n* Iov 21. 13.

toate acestea între noi și între voi este statornicită o prăpastie mare, pentru ca cei care voesc, să nu poată trece de aici la voi, nici de acolo să nu treacă la noi. 27 Atuncia zise: te rog dar, tată, ca să-l trimiți în casa tatălui meu; 28 Căci am cinci frați, pentru ca să le spue adevărul, ca să nu vină și dânșii în acest loc de chin. 29 Dar Abraam zise: [o] au pe Moise și pe profeți, să asculte de dânșii. 30 Și el zise: nu, tată Abraame, ci dacă cineva dintre morți se va fi dus la dânșii, se vor pocăi. 31 Iar el îi zise: dacă nu ascultă de Moise și profeți, [p] nu vor fi înduplecați, nici dacă se va fi sculat cineva dintre morți.

Despre sminteli. Iertarea păcatelor și puterea credinței.

17 Atuncia zise către ucenici: [a] este preste putință ca să nu vie sminteliile; dar vai *aceluia* prin care vin; 2 Este mai folositor pentru dânsul, dacă este pusă o piatră de moară împrejurul gâtului său și a fost repezit în mare, decât să smintească pe acești mici. 3 Luați aminte de voi înșivă. [b] Dacă va fi greșit fratele tău, [c] ceartă-l, și dacă se va fi pocăit, iartă-l. 4 Și dacă va fi greșit ție de șapte ori pe zi și de șapte ori se va fi întors la tine, zicând: mă pocăiesc, îl vei iertă.

5 Și apostolii ziseră Domnului: dăne mai multă credință. 6 [d] Iar Domnul zise: dacă ați avea credință cât un grăunte de mușlar, ați zice acestui sicomor: desrădăcinează-te și sădește-te în mare, și v'ar fi ascultat.

7 Și cine dintre voi, — având o slugă arând sau păstorind, — *este* care-i va zice, fiind venită din câmp: trecând îndată șezi la masă? 8 Ci oare nu-i va zice: gătește ce să cinez, și încingându-te [e] slujește-mi până să mânânc și să beau, și după acestea mănâncă și beă tu? 9 Nu cumva are să mulțumească slugei, pentru că făcu ce i-s'a poruncit? 10 Astfel și voi, când veți fi făcut toate cele poruncite vouă, ziceți că suntem [f] slugi nefolositoare, ce eram datori să facem, am făcut.

Vindecarea celor 10 leproși.

11 Și pe când [g] mergeă la Ierusalim, dânsul treceă printre Samaria și Galilea. 12 Și intrând el într'un sat, îi ieșiră înnainte zece bărbați leproși, [h] care stătură de departe, 13 Și ei ridicară glas zicând: Iisuse, Învățătorule, fie-ți milă de noi. 14 Și, văzând, le zise: ducându-vă, arătați-vă preoților. Și pe când ei [i] mergeau fură curățiți. 15 Iar unul dintre dânșii, văzând că este vindecat, se întoarse, mărind cu glas tare pe Dumnezeu, 16 Și căzù cu fața la picioarele lui, mulțumindu-i; și el erà un samaritean. 17 Și răspunzând Iisus zise: oare nu zece fură curățiți? Cei nouă unde *sunt?* 18 N'au fost ei găsiți întorcându-se, să deà mărire lui Dumnezeu, decât numai acesta de alt neam? 19 [j] Și-i zise: sculându-te, du-te; credința ta te-a scăpat.

Împărăția lui Dumnezeu și a doua venire a lui Hristos.

20 Și fiind întrebat de către farisei, când vine împărăția lui Dumnezeu, le răspunse și zise: împărăția lui Dumnezeu nu vine pe văzute cu ochii; 21 [k] Nici nu vor zice: iată *este* aci sau colo; căci iată [l] împărăția lui Dumnezeu este în mijlocul vostru.

22 Și zise către ucenici: [m] vor venì zile, când veți dorì să vedeți una dintre zilele Fiului omului, și nu veți vedeà. 23 [n] Și vor zice vouă: iată colo, iată aci; nu vă duceți, nici nu grăbiți după dânșii. 24 [o] Căci după cum fulgerul, fulgerând din *o parte* de sub cer, luminează, până la cealaltă *parte* sub cer, astfel va fi Fiul omului, în ziua lui. 25 [p] Dar mai întâiu trebue ca el să sufere mult și să nu fie primit drept bun, de neamul acesta. 26 [q] Și după cum a fost în zilele lui Noe, astfel va fi și în zilele Fiului omului: 27 Mâncau, beau, se

[o] Isa. 8. 20. [p] Ioan 12.10,11. — *Capul 17.* [a] 1 Cor. 11. 19. [b] Mat. 18.15,21. [c] Lev. 19. 17. [d] Mat. 17. 20. [e] Cap. 12. 37. [f] Iov 22. 3. [g] Luc. 9. 51, 52. [h] Lev. 13. 46. [i] Lev. 13. 2. [j] Mat. 9. 22. [k] Vers. 23. [l] Rom. 14. 17. [m] Ioan 17. 12. [n] Mat. 24. 23. [o] Mat. 24. 27. [p] Marc. 8. 31 [q] Fac. 7.

însurau, se măritau, până în ziua când
intră Noe în corabie, și veni potopul și
pierdù pe toți. 28 [r]Asemenea după
cum a fost în zilele lui Lot: mâncau,
beau, cumpărau, vindeau, sădeau, clă-
deau; 29 Iar [s]în ziua în care ieși Lot
din Sodoma, plouà foc și pucioasă din
cer, și pierdù pe toți. 30 În același
chip va fi în ziua, în care se [t]descoperă
Fiul omului. 31 În acee azi, [u]cine va
fi pe învelișul casei și sculele lui în
casă, să nu se deà jos ca să le ià, și
cine *este* la câmp, deasemenea să nu se
întoarcă îndărăt. 32 [v]Aduceți-vă a-
minte de femeia lui Lot. 33 [x]Cine va
fi căutat să câștige sufletul său, îl va
pierde; și cine îl va fi pierdut, îl va
păstrà în viață. 34 [y]Zic vouă, în noap-
tea aceasta *din* doi *care* vor fi pe același
pat, unul va fi luat, și celalalt va fi lă-
sat. 35 *Din* două *care* vor fi râșnind
împreună, una va fi luată, iar cealaltă
va fi lăsată. 36 *Din doi care vor fi în
câmp, unul va fi luat și celalalt va fi
lăsat.* 37 Și răspunzând dânșii îi zic:
[z]unde, Doamne? Iar el le zise: unde *este*
corpul, acolo și vulturii vor fi adunați.

Judecătorul și văduva.

18 Atuncia le spuse o pildă, că ei tre-
buie [a]să se roage totdeauna, și să
nu pearză răbdarea, 2 Zicând: într'un
oraș erà un judecător, care nu se te-
meà de Dumnezeu și de om nu se sfià.
3 Erà însă o văduvă în acel oraș, și
venià la dânsul zicând: fă-mi dreptate
față de protivnicul meu. 4 Și el nu
voì câtva timp; dar după acestea zise
în sine însuși: deși de Dumnezeu nu
mă tem, nici de om nu mă sfiesc,
5 [b]Totuși, pentru că văduva aceasta îmi
face supărare, îi voiu face dreptate, ca
nu în cele din urmă venind să mă în-
frunteze strașnic. 6 Și Domnul zise:
auziți ce zice judecătorul nedrept!
7 Dar [c]Dumnezeu nu va face oare drep-
tate celor aleși ai săi, care strigă către
dânsul ziua și noaptea, [d]și rabdă înde-
lung pentru dânșii? 8 Zic vouă, că va
face în grabă dreptatea lor. Dar Fiul
omului, când va fi venit, găsì-va el oare
credință pe pământ?

Pilda despre fariseul ce se închină și vameșul.

9 Și zise [e]pilda aceasta, către unii
care aveau încredere în sine însuși, că
sunt drepți și care disprețuiau pe cei-
lalți. 10 Doi oameni se duseră, sus în
templu, ca să se roage, unul fariseu și
celalalt vameș. 11 Fariseul, [f]stând, se
rugà astfel: [g]Dumnezeule, îți mulțu-
mesc că nu sunt ca ceilalți oameni, ră-
pitori, nedrepți, necredincioși în căsă-
torie, sau și ca acest vameș; 12 Pos-
tesc de două ori pe săptămână, dau
zeciuială *din* toate câte dobândesc.
13 Iar vameșul de departe stând, nu
voià nici ochii să-*i* ridice spre cer, ci-și
bătеà pieptul, zicând: Dumnezeule, iar-
tă-mă pe mine păcătosul. 14 Zic vouă,
acesta sau acela se duse la casa sa, *ca*
fiind cunoscut de drept? Pentru că ori-
cine [h]care se înalță pe sine va fi umilit,
iar care se umilește pe sine va fi înălțat.

Iisus cheamă copiii la sine.

15 [i]Și aduceau la dânsul și copii
mici, ca să-i atingă pe ei; și văzând uce-
nicii, îi înfruntau. 16 Dar Iisus îi chemă
la sine zicând: lăsați copiii să vină la
mine și nu-i opriți; căci [j]împărăția lui
Dumnezeu este a unora ca aceștia.
17 [k]Adevăr zic vouă, oricine nu va fi
primit împărăția lui Dumnezeu ca un
copil, nu va întrà într'însa.

Primejdiile bogăției.

18 [l]Și îl întrebă un mai mare zicând:
Învățătorule bune, ce să fac ca să mos-
tenesc viața vecinică? 19 Iar Iisus îi
zise: Pentru ce mă numești bun? Ni-
menea nu este bun, decât numai unul
Dumnezeu. 20 [m]Știi poruncile: „nu
săvârși adulter, nu omorî, nu furà, nu
mărturisì mincinos, [n]cinstește pe tatăl
tău și pe muma ta.“ 21 Iar el zise:
acestea toate le-am păzit din tânăre-
țea mea.

---

r Fac. 19. *s* Fac. 19. 16,24. *t* 2 Tes. 1. 7. | *u* Mat. 24. 17. *v* Fac. 19. 26. *x* Mat. 10. 39. | *y* Mat. 24. 40,41. *z* Iov 39. 30. — | *Capul 18.* *a* Col. 4. 2. *b* Cap. 11. 8. | *c* Apoc. 6. 10. *d* Ebr. 10. 37. *e* Cap. 10. 29. | *f* Ps. 135. 2. *g* Isa. 1. 15. *h* Iov 22. 29. | *i* Mat. 19. 13. *j* 1 Cor. 14. 20. *k* Marc. 10. 15. | *l* Mat. 19. 16. *m* Esod. 20 12,16. *n* Efes. 6. 2.

22 Şi auzind Iisus îi zise: îţi mai lipseşte una; [o]vinde toate câte ai şi împarte la săraci, şi vei aveà comoară în ceruri; şi vino, urmează-mi. 23 Iar el auzind acestea, se întristă tare; căci erà foarte avut.

24 Şi văzându-l Iisus zise: [p]cât de greu vor întrà avuţii în împărăţia lui Dumnezeu, 25 Căci mai lesne este *pentru* o cămilă să între printr'o ureche de ac, decât *pentru* un avut să între în împărăţia lui Dumnezeu. 26 Iar cei care auziră ziseră: ci cine poate fi mântuit? 27 Şi el zise: [q]cele ce sunt cu neputinţă la oameni, sunt cu putinţă la Dumnezeu.

28 [r]Iar Petru zise: iată noi după ce lăsarăm ale noastre, ţi-am urmat ţie. 29 Şi el le zise: adevăr zic vouă, nu este [s]nimenea care pentru împărăţia lui Dumnezeu lasă casă, sau femeie, sau fraţi, sau părinţi, sau copii, 30 Şi [t]care să nu ià îmmulţit în acest timp, iar în veacul viitor viaţă vecinică.

A treia vestire a patimelor.

31 [u]Şi după ce luă la sine pe cei doisprezece, zise către dânşii: iată mergem în sus, la Ierusalim, şi vor fi împlinite toate [v]cele scrise prin profeţi pentru Fiul omului; 32 Căci [x]va fi dat în mâna păgânilor şi va fi luat în râs şi va fi înfruntat ruşinos şi va fi scuipat, 33 Şi biciuindu-l îl vor omorî, dar a treia zi se va sculà. 34 [y]Şi ei nu înţeleseră nimic din acestea, şi erà rostul acesta ascuns faţă de dânşii, şi nu pricepeau cele zise.

Vindecarea unui orb.

35 Şi când se apropiè el la Ierichon, şedeà lângă cale un orb, cerşind. 36 Şi auzind gloată trecând, întrebă ce să fie aceasta. 37 Şi-i spuseră că trece Iisus Nazareanul. 38 Şi el strigă, zicând: Iisuse, Fiule al lui David, fie-ţi milă de mine. 39 Şi cei care mergeau înainte îl înfruntau ca să tacă; dar el şi mai tare strigà: Fiule al lui David, fie-ţi milă de mine.

40 Atuncia Iisus stând, porunci ca el să fie adus la dânsul. Şi după ce el s'a apropiat îl întrebă: 41 Ce voeşti să-ţi fac? Iar el zise: Doamne, să văz. 42 Şi Iisus îi zise: vezi; credinţa ta te-a scăpat. 43 Şi îndată văzù, şi-i urmà, mărind pe Dumnezeu. Şi tot poporul văzând, dete laudă lui Dumnezeu.

Zacheu.

19 Şi întrând, treceà prin Ierichon. 2 Şi iată un bărbat numit cu nume Zacheu, şi el erà un mai mare preste vameşi, şi erà avut; 3 Şi căutà să vază pe Iisus cine este, dar nu puteà de gloată, pentru că erà mic de stat. 4 Şi alergând înainte se suì într'un sicomor, ca să-l vază, pentru că pe acolo aveà să treacă. 5 Şi Iisus când venì la locul acela, uitându-se în sus, *îl văzù* şi zise către dânsul: Zacheu, dă-te jos curând, căci astăzi trebue să rămân în casa ta. 6 Şi curând se dete jos, şi-l primì cu bucurie.

7 Şi văzând toţi, cârteau între dânşii, zicând că [a]a întrat să poposească la un om păcătos. 8 Iar Zacheu stând, zise către Domnul: iată jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor; şi dacă am [b]năpăstuit pe vreunul cu ceva, dau [c]înapoi împătrit. 9 Iar Iisus zise către dânsul, că [d]astăzi s'a făcut mântuire acestei case, deoarece şi el este un [e]fiu al lui Abraam; 10 [f]Căci Fiul omului venì să caute şi să mântuiască ce erà pierdut.

Pilda despre banii încredinţaţi slugilor.

11 Şi auzind ei acestea, mai spuse o pildă, pentru că el erà aproape de Ierusalim [g]şi dânşii gândeau că împărăţia lui Dumnezeu are să se arate îndată. 12 [h]Deci zise:

Un om de neam bun se duse într'o ţară depărtată, ca să ià pentru sine o împărăţie, şi să se întoarcă. 13 Şi chemând zece slugi ale sale, le dete zece mine şi zise către ele: faceţi negustorie până când vin. 14 [i]Dar cetăţenii săi

---

o 1 Tim. 6. 19. | p Prov. 11. 28. | q Ier. 32. 17. | r Mat. 19. 27. | s Deut 33. 9. | t Iov 42. 10 | u Mat. 16. 21. | v Ps. 22. | x Mat. 27. 2. | y Marc. 9. 32. — | *Capul 19.* a Mal. 9. 11. | b Cap. 3. 14. | c Exod. 22. 1. | d Rom. 4. 11, 12, 16. | e Cap. 13. 16. | f Mat. 18. 11. | g Fapt. 1. 6. | h Mat. 25. 14. | i Ioan 1. 11.

îl urau, și trimiseră după dânsul o solie zicând: nu voim ca acesta să împărățească preste noi. 15 Și când veni îndărăt, după ce luase împărăția, zise ca să i-se cheme aceste slugi, cărora le-a dat argintul, pentru ca se știe cine ce negustorie a făcut. 16 Veni dar cel dintâiu zicând: Doamne, mina ta a adus câștig zece mine. 17 Și el îi zise: prea bine, slugă bună, pentru că te-ai arătat [j] credincios în puțin, fii stăpânitor preste zece cetăți. 18 Și veni al doilea zicând: mina ta, Doamne, a adus cinci mine, 19 Iar el zise și acestuia: fii și tu *stăpânitor* preste cinci cetăți. 20 Și veni un altul zicând: Doamne, iată mina ta pe care o aveam pusă la o parte într'un ștergar; 21 [k] Căci mă temeam de tine, fiindcă ești om aspru, iai ce n'ai pus, și seceri ce n'ai sămănat. 22 Iar el îi zise: [l] după cuvintele tale te voiu judecà, slugă rea. [m] Știai că eu sunt om aspru, iau ce n'am pus, și secer ce n'am sămănat? 23 Și pentru ce n'ai dat argintul meu la masa schimbătorilor? Și eu venind, cu dobândă l-aș fi cerut, 24 Și zise celor care stăteau de față: luați dela dânsul mina și dați-o la cel care are zece mine. 25 Și îi ziseră: Doamne are zece mine. 26 Zic vouă, [n] că se va dà oricui care are, iar dela cel care nu are, și ce are se va luà dela dânsul. 27 Iar pe acești vrăjmași ai mei, care nu voiră ca eu să împărătesc preste dânșii, aduceți-*i* aici și înjunghiați-i înaintea mea.

28 Și zicând acestea [o] mergeà înainte, ducându-se în sus la Ierusalim.

Întrarea lui Iisus în Ierusalim.

29 [p] Și când s'a apropiat de Betfaghe și Betania, spre muntele numit măslinis, trimise pe doi dintre ucenicii săi, zicând: 30 Mergeți în satul ce este înainte, în care întrând, veți află un mânz legat, pe care nimenea dintre oameni n'a șezut vreodată, și deslegându-l aduceți-*l*. 31 Și dacă cineva v'ar întrebà: pentru ce deslegați? Veți spune așà: pentru că Domnul are trebuință de el.

32 Și ducându-se trimișii, aflară după cum le zise: 33 Și deslegând ei mânzul, stăpânii lui ziseră către dânșii: ce deslegați mânzul? 34 Iar ei ziseră: pentru că Domnul are trebuință de el. 35 Și-l aduseră la Iisus, [q] și aruncând vestmintele lor pe mânz, suiră de-asupra pe Iisus. 36 [r] Și mergând el așterneau vestmintele lor pe cale.

37 Iar apropiindu-se el acum la coborâșul muntelui maslinilor, toată mulțimea ucenicilor bucurându-se, începù să laude cu glas mare pe Dumnezeu, pentru toate minunile ce văzuseră, 38 Zicând: [s] „binecuvântat“ împăratul, care vine „în numele Domnului“; [t] pace în cer, și mărire în cele de sus.

39 Și oarecare dintre fariseii din gloată zise către dânsul: Învățătorule, ceartă-ți ucenicii. 40 Și răspunzând zise; zic vouă, că dacă aceștia vor tăceà, [u] pietrile vor strigà.

Iisus plânge asupra Ierusalimului.

41 Și când fù aproape, văzând cetatea, [v] plânse de dânsa, 42 Zicând că dacă ai fi cunoscut și tu în această zi *a ta* cele *ce sunt* spre pace *ție!* Dar acum sunt ascunse dela ochii tăi. 43 Căci vor veni zile preste tine, și vrăjmașii tăi vor [x] face întăriri împrejurul tău și te vor împresurà și te vor strâmtorà de toate părțile. 44 Și [y] te vor surpà de tot jos pe tine și pe copiii tăi în tine, și [z] nu vor lăsà în tine piatră pe piatră, [a] pentru că n'ai cunoscut timpul nemerit al cercetării tale.

Iisus curăță templul.

45 [b] Și întrând în templu, începù să deà afară pe cei care vindeau *într'însul și cumpărau*, 46 Zicându-le: [c] scris este: „și [d] va fi casa mea casă de rugăciune;“ dar voi ați făcut-o „peșteră de tâlhari.“

47 Și învățà în fiecare zi în templu; iar mai marii preoților și cărturarii și cei dintâiu ai poporului căutau să-l

---

j Mat. 25. 21. *k* Mat. 25. 24. *l* 2 Sam. 1. 16. | *m* Mat. 25. 26. *n* Mat. 13. 12. *o* Marc. 10. 32. | *p* Mat. 21. 1. *y* 2 Reg. 9. 13. | *r* Mat. 21. 8. *s* Ps. 118. 26. | *t* Cap. 2. 14. *u* Hab. 2. 11. *v* Ioan 11. 35. | *x* Isa. 29. 3, 4. *y* 1 Reg. 9. 7, 8. *z* Mat. 24. 2. | *a* Dan. 9. 24. *b* Ioan 2. 14, 15 *c* Isa. 56. 7. | *d* Ier. 7. 11. —

pearză. 48 Și nu găseau ce să-i facă; căci tot poporul se ținea de dânsul, ascultându-*l*.

De unde este botezul lui Ioan.

20 Și [a]într'una din zile învățând el poporul în templu și binevestind, păsiră spre dânsul mai marii preoților și cărturarii împreună cu bătrânii, 2 Și întrebară, zicând către dânsul: spune nouă [b]cu ce putere faci acestea, sau cine este care îți dete ție această putere? 3 Iar el răspunzând, zise către dânșii: vă voiu întrebà și eu un cuvânt, și spuneți-mi: 4 Botezul lui Ioan erà din cer sau dela oameni? 5 Dar ei cugetară întru sine zicând, că de zicem din cer, va zice: pentru ce n'ați crezut lui? 6 Iar dacă zicem: dela oameni, tot poporul ne va ucide cu pietri; [c]căci este încredințat că Ioan erà profet. 7 Și răspunseră că nu știu de unde *erà*. 8 Atuncia Iisus le zise: nici eu nu vă spun cu ce putere fac aceasta.

Pilda despre vierii cei răi.

9 Și începù a spune către popor această pildă: [d]un om sădì vie și o dete cu învoeală la lucrători, iar el se duse departe pentru mult timp. 10 Și la timp cuvenit trimise la lucrători o slugă, pentru ca să-i deà din rodul viei; dar lucrătorii bătându-l, *îl* trimiseră deșert. 11 Și adause a trimite pe o altă slugă; dar ei bătându-*l* și pe acela și necinstindu-*l*, *îl* trimiseră deșert. 12 Și adause a trimite pe un al treilea, însă ei rănind și pe acesta, *îl* aruncară afară. 13 Atuncia zise stăpânul viei: ce să fac? Voiu trimite pe fiul meu iubit; poate de acesta se vor sfiì. 14 Dar lucrătorii văzându-l, chibzuiau între dânșii, zicând: acesta este moștenitorul; să-l omorîm, ca moștenirea să fie a noastră. 15 Și dându-l afară din vie, îl omorîră. Deci ce le va face domnul viei? 16 Va venì și va pierde pe lucrătorii aceștia, și va dà via la alții.

Și ei auzind ziseră: să nu fie!

17 Iar el privind la dânșii zise: ce este dar aceasta ce este scris: [e]„peatra pe care n'au luat-o în seamă clădítorii, aceasta a fost făcută pentru cap de unghiu?“ 18 Oricine va fi căzut pe aceea peatră, va fi sfărâmat; [f]iar pe care va fi căzut ea, *pe acela* îl va spulberà. 19 Și cărturarii și mai marii preoților căutară să pună mâna pe dânsul în acel ceas, dar se temură de popor; căci *poporul* cunoscù că pentru dânșii zise pilda aceasta.

Tributul Cesarului.

20 [g]Și după ce-l pândiră, trimiseră oameni puși înadins, care se prefăceau că sunt drepți, pentru ca să-l prinză în cuvânt, spre a-l dà în mâna stăpânirii și puterii procuratorului. 21 Și-l întrebară zicând: [h]Învățătorule, știm că drept vorbești și înveți, și nu ești părtinitor, ci cu adevărat înveți calea către Dumnezeu. 22 Se cuvine ca noi să dăm Cesarului tribut sau nu? 23 Dar el pricepând bine viclenia lor, zise către dânșii: 24 *Ce mă ispitiți?* Arătați-mi un dinar. Al cui chip și inscripție are *dinarul?* Iar ei ziseră: ale Cesarului. 25 Atuncia le zise: deaceea dați Cesarului ale Cesarului și lui Dumnezeu ale lui Dumnezeu. 26 Și nu putură să-l prindă în vorbă înaintea poporului, și mirându-se de răspunsul lui, tăcură.

Despre învierea morților.

27 [i]Atuncia venind la dânsul unii dintre saducei, [j]care zic că nu este înviere, îl întrebară zicând: 28 Învățătorule, [k]Moise ne scrise, dacă va fi murit fratele cuiva având femeie, și anume *va fi murit* fără copii, fratele său să ià femeia și să ridice urmași fratelui lui. 29 Deci erau șapte frați; și cel dintâiu luând femeie murì fără copii; 30 Și o luă al doilea și al treilea, 31 Dar în același chip; și cei șapte nu lăsară copii și murirà. 32 În urmă murì și femeia. 33 Deci femeia la înviere a cărui dintre ei va fi femeie? Căci șapte o avură femeie.

34 Și *răspunzând* Iisus, le zise: fiii

Capul 20.
[a] Mat. 21. 23. | [b] Fapt. 4. 7. [c] Mat. 14. 5. | [d] Mat. 21. 33. | [e] Ps. 118. 22. | [f] Dan. 2. 34, 35. [g] Mat. 22. 15. | [h] Mat. 22. 16. [i] Mat. 22. 23. | [j] Fapt. 23. 6, 8. | [k] Deut. 25. 5.

veaculuĭ acestuia se însoară şi se mărită, 35 Dar aceia care se vor fi învrednicit să aibă parte de veacul acela şi de învierea dintre morţi, nici nu se însoară, nici nu se mărită; 36 Căci nici nu mai pot murì, [l]fiindcă sunt ca îngerii, şi sunt fii ai lui Dumnezeu, [m] fiind fii ai învierii. 37 Iar că morţii înviază, [n]chiar Moise a făcut cunoscut *în locul* cu privire la rug, când numeşte pe Domnul, Dumnezeul lui Abraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacob; 38 Dumnezeu, dar nu este *Dumnezeu* al morţilor, ci al viilor; [o]căci toţi sunt vii pentru dânsul. 39 Şi răspunzând unii dintre cărturari, ziseră: Învăţătorule, bine ai zis. 40 Căci nici nu mai îndrăzniau să-l întrebe nimic.

Al cui fiu este Hristos?

41 Şi zise către dânşii: [p]cum zic că Hristos este un fiu al lui David? 42 Căci însuşi David zice în cartea psalmilor: [q]„zis-a Domnul, Domnului meu: şezi de-adreapta mea 43 Până voiu fi pus pe vrăjmaşii tăi scaun al picioarelor tale.“ 44 Deci David îl numeşte Domn, şi cum este fiul său?

A se ferì de cărturari.

45 Şi auzind tot poporul, zise ucenicilor săi: 46 Feriţi-vă de cărturarii care au plăcere să umble în vestminte lungi şi iubesc urările de bine în târguri, şi cele dintâiu scaune în sinagogi, şi cele dintâiu locuri la ospeţe, 47 Care mănâncă cu desăvârşire casele văduvelor şi se roagă într'adins mult, aceştia vor luà mai multă osândă.

Cei doi bani ai văduvei.

21 Şi ridicând [a]privirea, văzù pe avuţi aruncând darurile lor în cutia pentru daruri. 2 Şi văzù pe o văduvă săracă aruncând acolo două leptale. 3 Şi zise: adevăr zic vouă [b]că această văduvă săracă aruncă mai mult decât toţi; 4 Pentru că toţi aceştia aruncară la daruri din ce prisoseşte lor, iar aceasta din lipsa ei, aruncă tot avutul ce aveà.

Cuvântarea lui Iisus despre dărâmarea Ierusalimului şi despre a doua sa venire.

5 [c]Şi vorbind unii despre templu, că este împodobit cu pietri frumoase şi cu daruri făgăduite, zise: 6 Acestea pe care le priviţi, vor venì zile în care [d]nu va fi lăsată *aci* peatră pe peatră, care nu va fi desfăcută.

7 Şi-l întrebară zicând: Învăţătorule, când vor fi dar acestea? Şi care *va fi* semnul, când au să fie acestea?

8 Iar el zise: [e]vedeţi să nu fiţi amăgiţi; căci mulţi vor venì pe numele meu, zicând: eu sunt; şi: timpul cuvenit s'a apropiat; nu vă duceţi după dânşii. 9 Şi când veţi fi auzit războaie şi turburări, nu vă speriaţi; căci trebue ca acestea să fie mai întâiu, dar sfârşitul nu este îndată. 10 [f]Apoi le zise: se va ridicà neam preste neam şi împărăţie preste împărăţie, 11 Vor fi cutremure mari şi pe alocurea foamete şi molime, arătări îngrozitoare şi semne mari din cer.

12 [g]Dar înainte de toate acestea îşi vor pune mânile pe voi şi *vă* vor urmări, dându-*vă* în sinagogi şi [h]la închisori, [i]târîţi fiind înaintea împăraţilor şi stăpânitorilor [j]pentru numele meu; 13 Şi [k]se va sfârşì pentru voi spre mărturie. 14 [l]Deci dar puneţi în inimile voastre să nu gândiţi mai dinainte a vă apărà; 15 Căci eu vă voiu dà gură şi înţelepciune, [m]căreia nu vor puteà stà împotrivă, sau răspunde împotrivă toţi care vă sunt împotrivă. 16 [n]Şi veţi fi daţi şi de părinţi, şi de fraţi, şi de rude, şi de prietini, şi [o]vor omorî dintre voi, 17 Şi [p]veţi fi urîţi de toţi pentru numele meu; 18 [q]Dar păr din capul vostru nu va pierì; 19 Întru răbdarea voastră veţi dobândì sufletele voastre. 20 [r]Când veţi fi văzut dar Ierusalimul încunjurat de ostaşi, atunci cunoaşteţi, că s'a apropiat pustiirea lui. 21 Atuncia cei din Iudea să fugă la munţi, şi cei din mijlocul ei să plece

l 1 Cor. 15. 42, 49, 52. *m* Rom. 8. 23. *n* Esod. 3. 6. | *o* Rom. 6. 10. 11. *p* Mat. 22. 42. *q* Ps. 110. 1. | *Capul 21.* *a* Marc. 12. 41. *b* 2 Cor. 8. 12. | *c* Mat. 24. 1. *d* Cap. 19. 44. *e* Efes. 5. 6. *f* Mat. 24. 7. | *g* Marc. 13. 9. *h* Fapt. 4. 3. *i* Fapt. 25. 23. | *j* 1 Pet. 2. 13. *k* Filip. 1. 28. *l* Mat. 10. 19. | *m* Fapt. 6. 10. *n* Mic. 7. 6. *o* Fapt. 7. 59. | *p* Mat. 10. 22. *q* Mat. 10. 30. *r* Mat. 24. 15.

afară, și cei din câmpuri, să nu între într'însul. 22 Căci zile de răsbunare sunt [s] acestea, spre a se împlini toate [t] cele scrise. 23 [t] Vai celor care au în pântece și celor care dau țâță în acele zile; căci va fi nevoe mare pe pământ, și urgie pentru acest popor, 24 Și vor cădeà de tăișul spadei, și vor fi duși robi în toate neamurile, și Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri, [u] până când se vor fi împlinit ale neamurilor timpuri.

25 [v] Și vor fi semne în soare și lună și stele, și pe pământ strâmtorare a neamurilor în nedumerire de vuetul mării și al valului, 26 Pe când oamenii sufletul își vor dà, de teamă și de frică de cele ce au să vie preste lume; [x] căci puterile cerurilor vor fi sguduite. 27 Și atuncia vor vedeà pe Fiul omului, [y] venind în nour cu putere și mărire multă. 28 Iar când încep acestea să fie, mișcați-vă și ridicați capetele voastre, pentru că [z] s'a apropiat răscumpărarea voastră.

29 [a] Și le spuse o pildă: vedeți smochinul și toți copacii; 30 Când înfrunzesc, văzând, dela voi înșivă cunoașteți, că aproape este acum vara. 31 Astfel și voi, când veți fi văzut acestea întâmplându-se, cunoaște-ți că aproape este împărăția lui Dumnezeu. 32 Adevăr zic vouă, că nu va fi trecut neamul acesta, până să se facă toate. 33 [b] Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

34 Luați [c] aminte de voi înșivă, ca nu cumva inimile voastre să fie îngreuiate de îmbuibare și de băutură preste măsură, și de grijile vieții, și fără de veste să vie preste voi ziua aceea; 35 Căci [d] ca un laț va venì preste toți, care locuesc pe fața a tot pământul. 36 Vegheați dar în orice timp, rugându-vă să aveți putere, ca să scăpați de toate acestea ce au să fie, și ca să fiți puși înnaintea Fiului omului.

37 Și învățà ziua în templu, iar noaptea ieșind mâneà afară la muntele numit măsliniș. 38 Și tot poporul se duceà des de dimineață la dânsul în templu, ca să-l asculte.

Iuda se învoește să deà prins pe Iisus.

22 Și [a] se apropià sărbătoarea azimelor, care se numește Pași. 2 [b] Și căutau mai marii preoților și cărturarii cum să-l răpue; căci se temeau de popor.

3 [c] Iar satana întră în Iuda, care se numește Iscariotu, fiind el din numărul celor doisprezece. 4 Și ducându-se, vorbì cu mai marii preoților și cu căpeteniile oastei, cum să-l deà lor în mână. 5 Și se bucurară și [d] se legară să-i deà argint; 6 Și el se învoì, și căutà timp nimerit, ca să-l deà lor în mâni fără știrea gloatei.

Mielul de Pași și sf. cină.

7 [e] Și venì ziua azimelor, în care trebuià să fie înjunghiat *mielul* de Pași. 8 Și trimite pe Petru și pe Ioan zicând: ducându-vă, gătiți pentru noi Pașile, ca să mâncăm. 9 Iar dânșii îi ziseră: unde voești să gătim? 10 Și le zise: iată întrând voi în oraș va ieși înaintea voastră un om, ducând un vas de pământ cu apă, urmați lui în casa în care întră. 11 Și veți spune stăpânului casei: Învățătorul îți zice, unde este casa de ospăt, unde să mănânc Pașile cu ucenicii mei? 12 Și acela va arătà vouă o încăpere mare sus cu așternut; acolo gătiți. 13 Ducându-se dar, găsiră după cum le spusese, și gătiră Pașile.

14 [f] Și când sosì ceasul se puse la masă, și apostolii împreună cu dânsul. 15 Și zise către dânșii: cu dor am dorit să mănânc cu voi aceste Pași mai nainte de pătimirea mea; 16 Căci zic vouă, că nu le mai manânc, [g] până când va fi desăvârșite în împărăția lui Dumnezeu. 17 Și luând un pahar, mulțumind zise: luați acesta și împărțiți între

[s] Dan. 9. 26, 27. [t] Mat. 24. 19. [u] Dan. 9. 27. | [v] Mat. 24. 29. [x] Mat. 24. 29. [y] Mat. 24. 30. | [z] Rom. 8. 19,23. [a] Mat. 24. 32. | [b] Mat. 24. 35. [c] 1 Pet. 4. 7. | [d] 1 Tes. 5. 2. | *Capul 22.* [a] Mat. 26. 2. | [b] Ps. 2. 2. [c] Mat. 26. 14. [d] Zech. 11. 12. | [e] Mat. 26. 17. [f] Mat. 26. 20. [g] Cap. 14. 15.

voi; 18 Căci [h]zic vouă, că nu voiu mai beà deacum din rodul viţei, până când va fi venit împărăţia lui Dumnezeu.

19 [i]Şi luând pâne, mulţumind, frânse şi le dete zicând: acesta este trupul meu, care se dă pentru voi; [j]aceasta faceţi spre a mea amintire. 20 Şi paharul de-asemenea, după cinare, zicând: [k]acest pahar *este* legea nouă în sângele meu, care se varsă pentru voi.

21 [l]Totuşi iată, mâna celui care mă dă prins, *este* cu mine pe masă. 22[m]Că Fiul omului se duce după [n]cum a fost hotărît, dar vai de omul acela prin care se dă prins. 23 [o]Şi ei începură a cercetà împreună între dânşii cine dintre ei ar fi, care are să facă aceasta.

Ambiţia ucenicilor.

24 [p]Şi se ivì şi pricire între dânşii, cine dintre ei gândeşte a fi mai mare. 25 [q]Iar el le zise: împăraţii păgânilor au stăpânire preste aceştia şi cei care au putere asupra lor se numesc făcători de bine. 26 [r]Dar voi *să* nu *fiţi* astfel, [s]ci care este mai mare între voi să fie ca mai tânăr, şi care este căpetenie *să fie* ca slujitorul. 27 [t]Căci cine este mai mare, cel care stă la masă sau cel care slujeşte? Nu oare cel care stă la masă? [u]Eu sunt în mijlocul vostru ca cel care slujeşte. 28 Iar voi sunteţi aceia care aţi stăruit cu mine în [v]ispitele mele. 29 Şi[x]eu întocmesc pentru voi împărăţie, după cum a întocmit pentru mine Tatăl meu. 30 Ca să [y]mâncaţi şi să beţi pe masa mea, în împărăţia mea, şi [z]veţi şedeà pe scaune, judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israel.

31 Simone, Simone, iată [a]satana v'a cerut pentru sine spre a vă [b]cerne ca pe grâu; 32 Dar [c]eu m'am rugat pentru tine, ca să nu înceteze credinţa ta; [d]şi tu, când te vei fi întors, întăreşte pe fraţii tăi. 33 Iar el zise: Doamne, cu tine sunt gata să merg şi în închisoare şi la moarte, 34 [e]Şi el zise: îţi spun, Petre, nu va cântà azi cocoşul, până vei tăgăduì de trei ori, că nu mă cunoşti.

35 [f]Şi le zise: când v'am trimis fără pungă şi traistă şi încălţăminte, n'aţi avut lipsă de ceva? Iar ei ziseră: de nimic. 36 Şi le zise: acum dar cine are pungă să o ià, asemenea şi traistă; şi cine nu are spadă, să vânză vestmântul său şi să cumpere. 37 Căci zic vouă, că trebue a se împlinì în mine aceasta ce este scris: [g]„şi cu cei fărădelege a fost socotit;“ căci şi cele despre mine au sfârşit. 38 Iar ei ziseră: Doamne, iată aci sunt două spade. Şi el le zise: destul este.

Suferinţa lui Iisus la muntele maslinilor.

39 [h]Şi ieşind, [i]se duse după obiceiu, la muntele maslinilor; şi ucenicii îi urmară. 40 [j]Iar sosind la loc, le zise: rugaţi-vă, ca să nu întraţi în ispită.

41 [k]Şi el fù dus la o parte dela dânşii, ca de-o aruncătură de peatră, şi îngenunchiând se rugà zicând: 42 Tată, dacă voeşti treacă acest pahar dela mine; [l]dar nu voia mea să fie făcută, ci a ta. 43 Şi i-se arătă un [m]înger din cer, întărindu-l. 44 [n]Şi fiind în luptă cu durerea, se rugà mai stăruitor. Şi sudoarea lui se făcù ca picături mari de sânge, ce cad jos la pământ. 45 Şi sculându-se dela rugăciune, venind la ucenici, îi găsì adormiţi din pricina întristării. 46 Şi le zise: ce durmiţi? Sculându-vă, [o]rugaţi-vă, ca să nu întraţi în ispită.

Prinderea lui Iisus.

47 Şi vorbind el încă, [p]iată gloată, şi cel care se numeşte Iuda, unul dintre cei doisprezece, venià în fruntea lor, şi se apropie de Iisus ca să-l sărute. 48 Iar Iisus îi zise: Iuda, prin sărutare dai prins pe Fiul omului?

49 Şi cei care erau pe lângă dânsul, văzând ce are să fie, ziseră: Doamne, dacă vom lovì cu spada? 50 Şi [q]unul dintre dânşii lovì pe sluga arhiereului

---

h Mat. 26. 29. *i* Mat. 26. 26. *j* 1 Cor. 11. 24. *k* 1 Cor 10. 16. *l* Ps. 41. 9. *m* Mat. 26. 24. *n* Fapt. 2. 23. *o* Mat. 26. 22. *p* Marc. 9. 34 *q* Mat. 20. 25. *r* Mat 20. 26. *s* Cap. 9. 48. *t* Cap. 12. 37. *u* Mat. 20. 28. *v* Ebr. 4. 15. *x* 2 Tim. 2. 12. *y* Mat. 8. 11. *z* Ps 49. 14. *a* 1 Pet. 5. 8. *b* Amos. 9. 9. *c* Ioan 17. 9, 11, 15. *d* Ps. 51. 13. *e* Mat. 26. 34. *f* Mat. 10. 9. *g* Isa. 53. 12. *h* Mat. 26. 36 *i* Cap. 21. 37. *j* Mat. 6. 13. *k* Mat. 26. 39. *l* Ioan 5. 30. *m* Mat. 4. 11. *n* Ioan 12. 27. *o* Vers. 40. *p* Mat. 26. 47. *q* Mat. 26. 51.

și îi tăiè urechea dreaptă. 51 Iar Iisus răspunzând, zise: lăsați până aci; și atingându-i urechea îl vindecă.

52 [r] Și Iisus zise către mai marii preoților și căpeteniile templului și bătrânii care veniseră la dânsul: ca la un făcător de rele ați ieșit cu spade și lănci? 53 În fiecare zi, fiind eu cu voi în templu, n'ați întins mânile asupra mea; [s] dar ceasul acesta este al vostru și puterea întunerecului.

Tăgăduirea lui Petru.

54 [t] Și prinzându-l îl duseră și-l băgară în casa arhiereului; [u] Iar Petru urmà de departe. 55 [v] Și aprinzând ei foc în mijlocul curții și șezând împreună ședeà și Petru în mijlocul lor.

56 Și o slujnică văzându-l stând la foc și uitându-se bine la el zise: și acesta erà cu dânsul. 57 Dar el tăgădui zicând: femeie, nu-l cunosc. 58 [x] Și preste puțin altul văzându-l zise: și tu ești dintre dânșii. Iar Petru zise: omule, nu sunt. 59 [y] Și trecând ca un ceas, un altul adevereà cu tărie zicând: într'adevăr și acesta erà cu dânsul, pentru că și Galileu este. 60 Dar Petru zise: omule, nu știu ce zici. Și îndată vorbind el încă, cântă cocoșul. 61 Și Domnul întorcându-se se uità în fața lui Petru, [z] și-și aduse aminte Petru de cuvântul Domnului, cum îi zisese, că [a] mai nainte de-a fi cântat azi cocoșul, mă vei tăgădui de trei ori. 62 Și ieșind afară plânse cu amar.

Suferința lui Iisus înaintea lui Caiafa.

63 [b] Și bărbații care îl țineau legat îl luau în râs, bătându-l. 64 Și acoperindu-i fața îl întrebà, zicând: profețește, cine este care te lovì? 65 Și multe altele defaimând, ziceau către dânsul.

66 [c] Și când se făcù ziuă, [d] se adunà bătrânimea poporului, mai marii preoților și cărturarii, și-l duseră la sinedriul lor zicând: dacă tu ești Hristosul, spune nouă. 67 Iar el lè zise: dacă vă spun, nu veți crede; 68 Și dacă vă întreb, nu veți răspunde. 69 Deacum însă Fiul omului va ședeà de-a dreapta puterii lui Dumnezeu. 70 Și toți ziseră: ești tu dar Fiul lui Dumnezeu? Iar el zise către dânșii: voi ziceți, că eu sunt. 71 Și ei ziseră: ce mai avem trebuință de mărturie? Căci noi înșine am auzit din gura lui.

Iisus înaintea lui Pilat; asemenea și înaintea lui Irod.

23 Și [a] ridicându-se toată mulțimea lor îl duseră înaintea lui Pilat. 2 Și începură a-l învinui zicând: pe acesta l-am găsit [b] îndrumând spre rău neamul nostru, și [c] împedecând a dà tribut Cesarului, și zicând [d] că el este Hristos, împărat. 3 [e] Atuncia Pilat îl întrebà zicând: tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând îi zise: tu zici.

4 Și Pilat zise către mai marii preoților și gloate: [f] nu găsesc nici o vină în acest om. 5 Dar ei și mai mult stăruiau zicând, că întărâtă poporul, învățând prin toată Iudea și începând dela Galilea până aci. 6 Și auzind Pilat *de Galilea* întrebă, dacă omul este Galileu, 7 Și înțelegând, că este din [g] ținutul lui Irod, îl trimise sus la Irod, fiind și el în Ierusalim în acele zile.

8 Iar Irod văzând pe Iisus se bucură foarte; căci de mult timp [h] doreà să-l vază, fiindcă [i] auzià *multe* despre el, și așteptà să vază vre-o minune făcută de dânsul. 9 Și-l întrebà în multe cuvinte; dar el nu-i răspunse nimic. 10 Iar mai marii preoților și cărturarii erau de față învinuindu-l foarte tare. 11 [j] Și Irod împreună cu ceata sa de ostași desprețuindu-l și luându-l în râs, îmbrăcându-l cu vestmânt strălucitor, îl trimise sus la Pilat. 12 Și în aceea zi Irod și [k] Pilat se făcură prietini unul cu altul; căci mai nainte erau în vrăjmășie între dânșii.

Osândirea lui Iisus.

13 [l] Atuncia Pilat chemând la sine pe mai marii preoților, și pe cei mari, și

[r] Mat. 26. 55. [s] Ioan 12. 27. [t] Mat. 26. 57. [u] Mat. 26. 58. [v] Mat. 26. 69. [x] Mat. 26. 71. [y] Mat. 26. 73. [z] Mat. 26. 75. [a] Mat. 26. 34,75. [b] Mat. 26 67,68. [c] Mat. 27. 1. [d] Fapt. 4. 26.

Capul 23.

[a] Ioan 18. 28. [b] Fapt. 17. 7. [c] Mat. 17. 27. [d] Ioan 19. 12. [e] Mat. 27. 11. [f] 1 Pet. 2 22. [g] Cap. 3. 1. [h] Cap. 9. 9. [i] Marc. 6. 14. [j] Isa. 53. 3. [k] Fapt. 4. 27. [l] Mat. 27. 23.

poporul, zise către dânșii: 14 [m]Mi-ați adus pe omul acesta ca turburând poporul, și iată cercetându-l înaintea voastră, [n]eu n'am găsit în acest om nici o vină din câte spuneți împotriva lui. 15 Dar nici Irod; căci l-a trimis sus la noi, și iată nimic vrednic de moarte n'a fost făptuit de dânsul. 16 [o]Deci dar pedepsindu-l, îi voiu dà drumul. 17 [p]*Și aveà nevoe ca la sărbătoare să deà pentru dânșii drumul la un închis.* 18 Dar [q]ei strigară tare cu grămada, zicând: ià pe acesta, iar pentru noi dă drumul lui Barabba, 19 Care erà aruncat în închisoare pentru o răscoală făcută în oraș și pentru omor.

20 Și Pilat le vorbì iarăși, voind să deà drumul lui Iisus. 21 Dar ei strigau la aceasta zicând: răstignește-l, răstignește-l. 22 Și zise de a treia oară către dânșii: dar ce rău a făcut acesta? Nici o vină de moarte n'am găsit într'însul; deci pedepsindu-l, îi voiu dà drumul. 23 Iar ei stăruiau cerând cu strigăte mari, ca el să fie răstignit, și strigătele lor *și ale preoților mai mari* biruiră. 24 Atuncia [r]Pilat hotărî să se facă cererea lor; 25 Și dete drumul la acela, care erà aruncat în închisoare pentru răscoală și omor, pe care îl cereau; iar pe Iisus îl dete în voia lor.

Iisus în calea durerilor.

26 [s]Și când îl duceau, punând mâna pe un oarecare Simon Cireneu, venind dela câmp, puseră crucea pe el, ca s'o ducă în urma lui Iisus.

27 Și îi urmà mulțime mare de popor și femei, care se băteau în piept și îl plângeau cu lacrămi. 28 Iar Iisus întorcându-se către dânsele zise: fiice ale Ierusalimului, nu plângeți de mine, ci plângeți de voi înșivă și de copiii voștri, 29 [t]Căci iată vin zile în care vor zice: fericite *sunt* cele sterpe, și pântecele care n'au născut, și țâțele care n'au alecat. 30 [u]Atuncia vor începe a zice „munților: cădeți preste noi, și dealurilor: ascundeți-ne.“ 31 [v]Pentru că dacă ei fac acestea cu copacul verde, ce va fi cu cel uscat? 32 [x]Și se duceau și alți doi făcători de rele, ca să fie omoriți împreună cu dânsul.

Răstignirea și moartea lui Iisus.

33 Și [y]când veniră la locul numit căpățână, acolo îl răstignirà, asemenea și pe făcătorii de rele, pe unul de-a dreapta și pe altul de-a stânga.

34 Iar Iisus zicеà: Tată, [z]iartă-i; căci [a]nu știu ce fac. Și [b]împărțind hainele lui, aruncară sorți.

35 [c]Și steteà poporul, privind; [d]și mai marii îl luau în râs zicând: pe alții a mântuit; să se mântuească pe sine însuși, dacă acesta este Hristosul lui Dumnezeu, alesul. 36 Dar și ostașii veniți, îl luau în râs, 37 Aducându-i oțet și zicând: dacă tu ești împăratul Iudeilor, mântuește-te pe tine însuți.

38 [e]Și inscripția *scrisă* de-asupra lui erà *în grecește, și latinește, și ebreește:* ACESTA ESTE ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

39 [f]Iar unul dintre făcătorii de rele pironiți îl defaimà, *zicând:* nu ești tu oare Hristosul? Mântuește-te pe tine însuți și pe noi. 40 Și răspunzând celalalt, zise, înfruntându-l: nu te temi tu de Dumnezeu, că în aceiași osândă ești? 41 Și noi cu dreptate, căci luăm cele cuvenite ce am făptuit; dar acesta n'a făptuit nimic necuviincios. 42 Și ziceà: Iisuse, adu-ți aminte de mine, când vei fi venit întru împărăția ta. 43 Și *Iisus* îi zise: adevăr zic ție, astăzi vei fi împreună cu mine în raiu.

44 [g]Și erà acum ca la al șaselea ceas, și întunerec se făcù preste tot pământul, până la al nouălea ceas, 45 Întunecându-se soarele; și [h]catapeteasma templului fù sfâșiată prin mijloc.

46 Și strigând cu glas mare Iisus, zise: [i]Tată, „în mânile tale încredințez duhul meu.“ [j]Și aceasta zicând își dete sufletul.

---

m Vers. 1, 2, *n* Vers. 4. *o* Mat. 27. 26. | *p* Mat. 27. 15. *q* Fapt. 3. 14. *r* Mat. 27. 26. | *s* Mat. 27. 32. *t* Mat. 24. 19. *u* Isa. 2. 19. | *v* Prov. 11. 31. *x* Isa. 53. 12. *y* Mat. 27. 33. | *z* Mat. 5. 44. *a* Fapt. 3. 17. *b* Mat. 27. 35. | *c* Ps. 22. 17. *d* Mat. 27. 39. *e* Mat. 27. 37. | *f* Mat. 27. 44. *g* Mat. 27. 45. *h* Mat. 27. 51. | *i* Ps. 31. 5. *j* Ioan 19. 30.

47 [k]Iar sutașul, văzând ce s'a făcut, mărià pe Dumnezeu, zicând: într'adevăr omul acesta erà drept.

48 Și toate gloatele, venite împreună la această priveliște, după ce priviră cele făcute, bătându-și piepturile, se întorceau îndărăt. 49 [l]Și toți cunoscuții lui și femeile, care îi urmau împreună din Galilea, steteau de departe spre a vedeà acestea.

Îmmormântarea lui Iisus.

50 [m]Și iată un bărbat cu numele Iosif, sfetnic fiind, și bărbat bun și drept 51 — Acesta nu se învoise cu hotărîrea și cu lucrarea lor — din Arimatea, oraș al Iudeilor, *și* care aștepta *și el* împărăția lui Dumnezeu. 52 Acesta venind la Pilat, cerù corpul lui Iisus, 53 Și luându-l jos, îl înfășură în pânză, și-l puse într'un mormânt săpat în piatră, unde nimenea nu mai fusese pus. 54 Și erà zi de pregătire, și sâmbăta aveà să înceapă.

55 Și urmându-i femeile, care veniseră împreună cu dânsul din Galilea, zăriră mormântul și cum fù pus corpul lui, 56 Și întorcându-se îndărăt gătiră aromate și mir. Și sâmbăta se odihniră după lege.

Învierea lui Hristos.

24 Iar în [a]întâia zi a săptămânei, des de dimineață, veniră la mormânt, [b]aducând aromatele ce gătiseră. 2 [c]Și găsiră piatra prăvălită dela mormânt, 3 [d]Și întrând nu aflară corpul Domnului Iisus.

4 Și pe când ele erau în mare nedumerire despre aceasta, [e]iată doi bărbați stătură înaintea lor, în vestminte luminând ca fulgerul; 5 Iar ele speriindu-se și plecând fețele spre pământ, ei ziseră către dânsele: pentru ce căutați pe cel viu între cei morți? 6 Nu este aci, ci s'a sculat. [f]Aduceți-vă aminte cum v'a vorbit, pe când erà încă în Galilea, 7 Zicând, că Fiul omului trebue să fie dat în mâni de oameni păcătoși, și să fie răstignit, dar a treia zi să învieze.

8 Și [g]ele își aduseră aminte de cuvintele lui, 9 [h]Și întorcându-se dela mormânt vestiră toate acestea la cei unsprezece și la toți ceilalți. 10 Și erau Maria Magdalena și [i]Ioana și Maria lui Iacob, și altele împreună cu dânsele, care spuneau acestea către apostoli. 11 [j]Și cuvintele acestea se părură înaintea lor ca o poveste, și nu crezură lor.

12 [k]Dar Petru sculându-se, alergă la mormânt, și plecându-se, vede fășiile de pânză singure: și se duse acasă minunându-se de ce s'a făcut.

Iisus se arată ucenicilor, ce mergeau în spre Emaus.

13 [l]Și iată doi dintre dânșii se duceau în aceea zi la un sat, depărtat de Ierusalim șaizeci de stadii, al cărui nume erà Emaus, 14 Și ei vorbeau unul către altul de toate întâmplările acestea. 15 Și pe când vorbeau ei și cercetau împreună, apropiându-se și [m]Iisus însuși, mergeà împreună cu dânșii; 16 Iar [n]ochii lor erau ținuți ca să nu-l cunoască.

17 Și el zise către dânșii: ce sunt cuvintele acestea pe care le aruncați unul altuia între voi mergând? Și ei stătură cu privirea posomorită. 18 Și răspunzând unul [o]cu numele Cleopa zise către dânsul: tu singur stai ca străin în Ierusalim și n'ai aflat cele întâmplate în el în aceste zile?

19 Și le zise: care? Iar dânșii îi ziseră: cele despre Iisus Nazareanul, [p]care a fost bărbat profet, [q]puternic în faptă și în cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a tot poporul, 20 [r]Cum mai marii preoților și mai marii noștri îl deteră la osândă de moarte și-l răstignirà. 21 Și noi nădăjduiam, [s]că el este care aveà să scape pe Israel; dar cu toate acestea astăzi merge pe a treia zi de când s'au făcut acestea. 22 [t]Într'ade-

---

[k] Mat. 27. 54.
[l] Ps. 38. 11.
[m] Mat. 27. 57.

Capul 24.

[a] Ioan 20. 1.
[b] Cap. 23. 56.
[c] Mat. 28. 2.
[d] Marc. 16. 5.
[e] Ioan 20. 12.
[f] Mat. 16. 21.
[g] Ioan 2. 22.
[h] Mat. 28. 8.
[i] Cap. 8. 3.
[j] Marc. 16. 11.
[k] Ioan 20. 3, 6.
[l] Marc. 16. 12.
[m] Mat. 18. 20.
[n] Ioan 20. 14.
[o] Ioan 19. 25.
[p] Mat. 21. 11.
[q] Fapt. 7. 22.
[r] Cap. 23. 1.
[s] Cap 1 68.
[t] Mat. 28. 8.

văr unele femei dintr'ale noastre ne-au pus în uimire, *căci* fiind duse de dimineață la mormânt, 23 Și negăsind corpul lui veniră, spunând că au văzut arătare de îngeri, care zic, că el este viu. 24 Și [u] se duseră la mormânt unii dintre cei cu noi, și găsiră astfel, după cum au spus și femeile, dar pe dânsul nu-l văzură.

25 Atuncia el zise către dânșii: nepriceputilor și cu inima întârzietori a crede în cele ce au spus profeții. 26 [v] Oare nu trebuià ca Hristos să sufere acestea și să între în mărirea lui? 27 [x] Și începând dela [y] Moise și dela [z] toți profeții, le tâlcuì cele despre dânsul, în toate scripturile.

28 Și se apropiară de satul unde mergeau, și [a] el se făceà că merge mai nainte; 29 Dar [b] ei stăruiră de dânsul zicând: rămâi împreună cu noi; pentru că este spre seară și ziua s'a dus acum. Și întră ca să rămâe cu dânșii.

30 Și pe când stà el la masă împreună cu dânșii, luând [c] pâne binecuvântă și frângând le dete în mână. 31 Atuncia se deschiseră ochii lor și-l cunoscură; dar el se făcù nevăzut dela dânșii. 32 Și ziseră unul către altul: oare nu ne ardeà inima în noi, când ne vorbià pe cale, când ne lămurià scripturile?

33 Și sculându-se ei în acel ceas, se întoarseră la Ierusalim, și aflară adunați pe cei unsprezece, și pe cei împreună cu dânșii, 34 Care ziceau că într'adevăr a înviat Domnul și [d] s'a arătat lui Simon. 35 Și ei spuneau cele depe cale și cum li-s'a făcut cunoscut la frângerea pânii.

Iisus se arată Apostolilor.

36 [e] Și vorbind ei acestea, *Iisus* însuși stătù în mijlocul lor și le zise: pace vouă! 37 Dar ei spăimântându-se și înfricoșându-se, gândeau că văd un [f] duh. 38 Și le zise: pentru ce sunteți turburați, și pentru ce se ridică gânduri în inima voastră? 39 Vedeți mânile mele și picioarele mele, că eu însumi sunt; [g] pipăiți-mă și vedeți, pentru că un duh nu are carne și oase, după cum mă vedeți pe mine că am. 40 Și zicând aceasta, le arătă mânile și picioarele. 41 Dar ei de [h] bucurie necrezând încă și minunându-se le zise: [i] aveți ceva de mâncare aci? 42 Și dânșii îi deteră o parte de pește fript, *și dintr'un fagur de miere;* 43 [j] Și luând înaintea tutulor, mâncă.

44 Apoi zise către dânșii: [k] acestea sunt cuvintele mele, pe care vi le-am vorbit, fiind încă împreună cu voi, că trebue a fi împlinite toate cele scrise despre mine în legea lui Moise și în profeți și în psalmi. 45 Atuncia [l] deschise mintea lor să înțeleagă scripturile, 46 [m] Și le zise că așà este scris, *și că așà trebuià*, ca Hristos să sufere și să învieze dintre morți a treia zi, 47 Și să se predice în numele său pocăință, spre [n] iertare de păcate la [o] toate neamurile, începând voi dela Ierusalim. 48 Voi [p] sunteți martori de acestea. 49 [q] Și eu trimit făgăduința Tatălui meu preste voi; dar voi stați în orașul *Ierusalim*, până ce veți fi îmbrăcați cu putere de sus.

Înnălțarea lui Iisus.

50 Și-i duse afară [r] până spre Betania, și ridicând mânile sale îi binecuvântă. 51 [s] Și pe când îi binecuvântà se despărți de dânșii, și erà dus în sus spre cer. 52 Și ei închinându-se lui, se întoarseră la Ierusalim cu bucurie mare. 53 Și erau neîncetat în templu lăudând *și binecuvântând* pe Dumnezeu. Amin.

---

u Vers. 12. *v* 1 Pet. 1 11. *x* Vers. 45. | *y* Fac. 3. 15. *z* Ps. 16. 9. *a* Fac. 32. 26. | *b* Fac. 19. 3. *c* Mat. 14 19. *d* 1 Cor. 15. 5. | *e* Marc. 16 14. *f* Marc. 6. 49. *g* Ioan 20. 20,27. | *h* Fac. 45. 26. *i* Ioan 21. 5. *j* Fapt. 10. 41. | *k* Mat. 16. 21. *l* Fapt. 16. 14. *m* Isa. 50. 6. | *n* Dan. 9. 24. *o* Fapt. 12. 3. *p* Ioan 15. 27. | *q* Isa. 44. 3. *r* Fapt. 1. 12. *s* 2 Reg. 2. 11.

SFÂNTA EVANGELIE DUPĂ IOAN.

Iisus Hristos este întruparea Cuvântului vecinic.

1 În început [a] era Cuvântul, și Cuvântul era [b] la Dumnezeu, și [c] Dumnezeu era Cuvântul. 2 [d] Acesta era în început la Dumnezeu. 3 [e] Printr'însul tot fù făcut, și fără dânsul nu fù făcut nici măcar ceva ce este făcut. 4 [f] Viața era într'însul, și [g] viața era lumina oamenilor. 5 [h] Și lumina în întunerec se arătă, și întunerecul nu o prinse.

6 [i] Fost-a un om trimis dela Dumnezeu, al cărui nume *era* Ioan; 7 [j] Acesta venì spre mărturie, ca să mărturisească pentru lumină, ca toți să crează printr'însul. 8 Nu era acela lumina, ci *venì* ca să mărturisească pentru lumină.

9 [k] Era lumina cea adevărată, care luminează pe orice om, venind în lume. 10 În lume era, și [l] lumea printr'însul fù făcută, și lumea nu-l cunoscù. 11 [m] La ale sale venì, și ai săi nu-l primiră. 12 Iar [n] câți îl primiră, le dete putere ca să fie fii ai lui Dumnezeu, *adecă* celor care cred în numele lui, 13 [o] Care nu din sânge, nici din a cărnii voință, nici din voință de bărbat, ci din Dumnezeu fură născuți.

14 [p] Și Cuvântul [q] trup [r] se făcù și locuì între noi, și [s] văzurăm mărirea lui, mărire ca a unui născut dela Tatăl, [t] plin de dar și adevăr.

15 [u] Ioan mărturisește pentru dânsul și strigă zicând: acesta era despre care am zis: [v] cel care vine după mine a fost înaintea mea; [x] pentru că era mai nainte de mine.

16 Căci din aceea cu ce dânsul era [y] plin, noi toți am luat, adecă dar preste dar; 17 Pentru [z] că legea fù dată prin Moise, [a] darul și [b] adevărul prin Iisus Hristos venì. 18 Pe Dumnezeu [c] nimeni nu l-a văzut vreodată; [d] Fiul unul născut, care este la sânul Tatălui, acela a spus.

Mărturisirea lui Ioan Botezătorul despre mielul lui Dumnezeu.

19 Și aceasta este [e] mărturia lui Ioan, când trimiseră Iudeii din Ierusalim pe preoții și leviții, ca să-l întrebe: tu cine ești? 20 Și [f] mărturisì și nu tăgădui, ci mărturisì, că eu nu sunt Hristosul. 21 Și-l întrebară: ce dar? Ești [g] Ilie? *Și* zice: nu sunt. Ești tu [h] profetul? Și răspunse: nu. 22 Deci îi ziseră: cine ești? Ca să dăm răspuns celor care ne au trimis; ce zici despre tine însuți? 23 [i] Zise: eu *sunt* „glas de strigător în pustie; îndreptați calea Domnului“, după cum [j] a zis Isaia profetul. 24 Și trimiși erau dintre farisei.

25 Și-l întrebară, și-i ziseră: pentru ce botezi dar, dacă tu nu ești Hristosul, nici Ilie, nici profetul? 26 Răspunse lor Ioan zicând: [k] eu botez în apă: [l] dar în mijlocul vostru stă acela, pe care voi nu-l știți, 27 [m] *El este* care vine după mine, *care a fost înaintea mea*, căruia nu sunt vrednic să desleg cureaua încălțămintii lui. 28 Acestea au fost în [n] Betania dincolo de Iordan, unde botează Ioan.

29 A doua zi vede *Ioan* pe Iisus venind la dânsul și zice: iată al lui Dumnezeu [o] Miel, [p] care ridică păcatul lumii. 30 [q] Acesta este pentru care am zis: după mine vine bărbat, care a fost înaintea mea, pentru că era mai nainte de mine. 31 Și eu nu-l știam, ci ca să fie adus lui Israel la cunoștință, [r] pentru aceasta am venit eu botezând în apă.

32 [s] Și Ioan mărturisì zicând, că am văzut duhul pogorându-se din cer, ca

IOAN.
Capul 1.
[a] Prov. 8. 22, 23, etc.
[b] Prov. 8. 30.
[c] Filip. 2. 6.
[d] Fac. 1. 1.
[e] Ps. 33. 6.
[f] Cap. 5. 26.
[g] Cap. 8. 12.
[h] Cap. 3. 19.
[i] Mal. 3. 1.
[j] Fapt. 19. 4.
[k] 1 Ioan 2. 8.
[l] Ebr. 1. 2.
[m] Luc. 19. 14.
[n] Isa. 56. 5.
[o] Iac. 1. 18.
[p] Mat. 1. 16, 20.
[q] Ebr. 2. 11, 14, 16, 17.
[r] Rom. 1. 3.
[s] Isa. 40. 5.
[t] Col. 1. 19.
[u] Vers. 32.
[v] Mat. 3. 11.
[x] Cap. 8. 58.
[y] Cap. 3. 34.
[z] Esod 20. 1, etc.
[a] Rom. 3. 24.
[b] Cap. 8. 32.
[c] Esod. 33. 20.
[d] 1 Ioan 4. 9.
[e] Cap. 5. 33.
[f] Luc. 3. 15.
[g] Mal. 4. 5.
[h] Deut. 18. 15, 18.
[i] Mat. 3. 3.
[j] Isa. 40. 3.
[k] Mat. 3. 11.
[l] Mal. 3. 1.
[m] Vers. 15. 30.
[n] Jude. 7. 24.
[o] Esod. 12. 3.
[p] Isa. 53. 11.
[q] Vers. 15, 27.
[r] Mal. 3. 1.
[s] Mat. 3. 16.

un porumb, și rămase preste dânsul. 33 Și eu nu-l știam, ci care mă trimise să botez în apă, acela îmi zise: preste care vei fi văzut duhul pogorându-se și rămânând preste dânsul, [t] acesta este care botează în duh sfânt. 34 Și eu am văzut, și am mărturisit, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

Cei dintâi ucenici.

35 A doua zi, iarăși stă Ioan și doi dintre ucenicii lui. 36 Și uitându-se în fața lui Iisus, care umblă, zise: [u] iată Mielul lui Dumnezeu. 37 Și cei doi ucenici îl auziră vorbind, și se duseră după Iisus. 38 Iar Iisus întorcându-se și văzându-i urmând, le zise: 39 Ce căutați? Iar ei ziseră: Rabi, — ce însemnează Învățătorule — unde stai? 40 Veniți și veți vedeà, le zice el. Deci veniră și văzură unde stă, și rămaseră la dânsul în ziua aceea; *și* erà ca la al zecelea ceas.

41 [v] Andreiu, fratele lui Simon Petru, erà unul dintre cei doi care auziră dela Ioan și se duseră după dânsul. 42 Acesta găsește mai întâiu pe fratele său Simon și-i zice: noi am găsit pe Mesia, care se tâlcuește Hristos, 43 Și-l duse la Iisus. Iar Iisus uitându-se în fața lui zise: tu ești Simon fiul lui Ioan, [x] tu vei fi numit Chefa, care însemnează Petru.

44 A doua zi, Iisus voì să plece în Galilea, și găsește pe Filip și-i zice: urmează-mi. 45 [y] Iar Filip erà din Betsaida, din orașul lui Andreiu și Petru.

46 Filip găsește pe [z] Natanael și-i zice: *pe acela* despre care scrise [a] Moise în lege și [b] profeții, noi l-am găsit, pe Iisus din [c] Nazaret, fiul lui Iosif. 47 Și Natanael îi zise: [d] din Nazaret poate fi ceva bun? Filip îi zise: vino și vezi.

48 Iisus văzù pe Natanael venind la dânsul și zise despre el: iată [e] cu adevărat un Israelit, în care nu este viclenie. 49 Natanael îi zice: de unde mă cunoști? Răspunse Iisus și-i zise: te-am văzut stând supt smochin mai nainte de-a te strigà Filip. 50 Răspunse Natanael *și îi zice:* Rabi, [f] tu ești Fiul lui Dumnezeu, tu ești [g] împăratul lui Israel. 51 Răspunse Iisus și-i zise: pentru că ți-am zis că te-am văzut supt smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedeà. 52 Și-i zice: adevăr, adevăr zic vouă, [h] *de acum* veți vedeà cerul deschizându-se, și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se preste Fiul omului.

Prefacerea apei în vin la nunta din Cana Galilei.

2 Și a treia zi se făcù nuntă în [a] Cana Galilei, și muma lui Iisus erà acolo. 2 Și fù chemat la nuntă și Iisus și ucenicii săi. 3 Și fiind lipsă de vin, muma lui Iisus zice către dânsul: vin nu au. 4 Iisus îi zice: [b] femeie, [c] ce am eu cu tine? [d] Ceasul meu n'a venit încă. 5 Zice muma lui către cei care slujiau: faceți orice va zice vouă. 6 Și erau acolo șase vase de apă *făcute* din peatră, puse [e] pentru curățirea Iudeilor, luând fiecare câte două sau trei măsuri. 7 Zice lor Iisus: umpleți vasele cu [f] apă. Și le umplură până sus. 8 Și le zice: acum scoateți și duceți veghietorului mesei. Și dânșii *îi* duseră. 9 Și când veghietorul mesei gustă apa făcută vin, și nu știà de unde este, iar slujitorii care adusese apa știau, veghietorul mesei cheamă pe mire.

10 Și-i zice: orice om pune întâiu vinul bun, și când s'au îmbătat atuncia *pune* pe cel prost; tu ai ținut vinul bun până acum.

11 Acest început al minunilor *îl* făcù Iisus în Cana Galilei și [g] făcù cunoscut mărirea sa, și ucenicii săi crezură într'însul.

12 După aceasta se duse în jos la Capernaum dânsul și muma lui și [h] frații lui și ucenicii lui; și acolo rămaseră nu multe zile.

---

t Mat. 3. 11.
u Vers. 29.
v Mat. 4. 18.
x Mat. 16. 18.
y Cap. 12. 21.
z Cap. 21. 2.
a Fac. 3. 15.
b Isa 4. 2.
c Mat. 2. 23.
d Cap. 7. 41, 42, 52.
e Ps. 32. 2.
f Mat. 14. 33.
g Mat. 21. 5.
h Fac. 28. 12.

Capul 2.

a Ios. 19. 28.
b Cap. 19. 26.
a 2 Sam. 16. 10.
d Cap. 7. 6.
e Marc. 7. 3.
f Cap. 4. 46.
g Cap. 1. 14.
h Mat. 12. 46.

Curățirea templului.

13 [i]Și era aproape Paștile Iudeilor, și Iisus se duse în sus la Ierusalim. 14 [j]Și găsi în templu pe cei care vând boi și oi și porumbei și pe schimbători de bani șezând. 15 Și făcând un biciu de împletituri, dete pe toți afară din templu, și oile și boii, și vărsă banii mărunți ai schimbătorilor și răsturnă mesele lor, 16 Și zise celor care vindeau porumbei: ridicați acestea de-aici, nu faceți [k]casa Tatălui meu casă de negustorie. 17 Și ucenicii lui își aduseră aminte că este scris: [l]„râvna casei tale mă va mistui.“

18 Deci Iudeii răspunseră și-i ziseră: [m]ce semn ne arăți, pentru că faci acestea? 19 Răspunse Iisus și le zise: [n]surpați acest templu, și în trei zile îl voiu ridică. 20 Dar Iudeii ziseră: acest templu fù clădit în patruzeci și șase de ani, și tu îl vei ridică în trei zile? 21 Dar el ziceà [o]de templu, de corpul său. 22 Deci când se sculă dintre morți, [p]ucenicii săi își aduseră aminte că aceasta ziceà, și crezură scripturii și cuvântului pe care l-a spus Iisus.

23 Iar când erà în Ierusalim la Paști în sărbătoare, mulți crezură în numele lui, văzând semnele lui, pe care le făceà. 24 Dar Iisus însuși nu se încredeà în ei, pentru că el cunoșteà pe toți, 25 Și pentru că nu aveà trebuință ca să mărturisească cineva pentru om; căci [q]el însuși cunoșteà ce erà în om.

Vorbirea lui Iisus cu Nicodim.

3 Și între farisei erà un om cu numele Nicodim, un mai mare al Iudeilor; 2 [a]Acesta veni la dânsul noaptea și-i zise: Rabi, știm că ai venit învățător dela Dumnezeu, pentru că [b]nimeni nu poate face aceste minuni pe care le faci tu, dacă nu [c]este Dumnezeu cu dânsul. 3 Răspunse Iisus și-i zise: adevăr zic ție, [d]dacă cineva nu va fi fost născut de sus, nu poate vedeà împărăția lui Dumnezeu.

4 Zice către dânsul Nicodim: cum poate un om bătrân fiind ca să fie născut? Nu cumva poate întrà de-a doua oară în pântecele mumei sale și să fie născut?

5 Răspunse Iisus: adevăr, adevăr zic ție: [e]dacă cineva nu va fi fost născut din apă și duh, nu poate întrà în împărăția lui Dumnezeu. 6 Ce este născut din carne, carne este, și ce este născut din duh, duh este. 7 Nu te mirà că ți-am zis: voi trebue să fiți născuți de sus. 8 [f]Vântul suflă unde voește, și vuetul lui *îl* auzi, dar nu știi de unde vine și unde se duce; astfel este oricine, care este născut din duh.

9 Răspunse Nicodim și-i zise: [g]cum pot să fie acestea?

10 Răspunse Iisus și-i zise: tu ești învățătorul lui Israel și nu cunoști acestea? 11 [h]Adevăr, adevăr zic ție, că noi vorbim ce știm și mărturisim ce am văzut; și [i]voi nu primiți mărturia noastră. 12 Dacă v'am spus cele pământești, și nu credeți, cum veți crede dacă vă spun cele cerești? 13 Și [j]nimeni nu s'a suit în cer decât numai cel care s'a pogorît din cer, Fiul omului care este în cer. 14 [k]Și după cum Moise înălță șarpele în pustie, așà [l]trebue să fie înălțat Fiul omului, 15 Pentru ca oricine care crede într'însul *să nu piară, ci* să [m]aibă viață vecinică.

16 [n]Căci Dumnezeu iubì lumea atât de mult, încât dete pe Fiul său unul născut, pentru ca oricine care crede într'însul să nu piară, ci să aibă viață vecinică. 17 [o]Căci Dumnezeu nu trimise pe Fiul său în lume, ca să osândească lumea, ci pentru ca lumea să fie mântuită printr'însul. 18 [p]Cine crede într'însul nu este osândit, *iar* cine nu crede a și fost osândit, pentru că n'a crezut în numele unui născut Fiul lui Dumnezeu. 19 Iar osânda este aceasta, [q]că lumina a venit în lume și oamenii iubiră întunerecul mai mult decât lu-

---

i Exod. 12. 14. *j* Mat. 21. 12. *k* Luc. 2. 49. *l* Ps. 69. 9.
m Mat. 12. 38. *n* Mat. 26. 61. *o* Col. 2. 9.
p Luc. 24. 8. *q* 1 Sam. 16. 7.

Capul 3.

a Cap. 7. 50. *b* Cap. 9. 16, 33. *c* Fapt. 10. 38. *d* Cap. 1. 13. *e* Marc. 16. 16. *f* Eccl. 11. 5. *g* Cap. 6. 52. 60. *h* Mat. 11. 27. *i* Vers. 32. *j* Prov. 30. 4. *k* Num. 21. 9. *l* Cap. 8. 28. *m* Vers. 36. *n* Rom 5. 8. *o* 1 Ioan 4. 14. *p* Cap. 5. 24. *q* Cap. 1. 4, 9-11.

mina; pentru că faptele lor erau rele. 20 Căci [r] oricine făptueşte rele, urăşte lumina şi nu vine la lumină, pentru ca faptele lui să nu fie mustrate. 21 Iar cine lucrează adevărul, vine la lumină, ca faptele lui să fie cunoscute, pentru că sunt săvârşite în Dumnezeu.

Ioan Botezătorul mărturiseşte de-a doua oară pentru Iisus.

22 După acestea veni Iisus şi ucenicii săi în pământul Iudeii, şi acolo petrecea timpul cu dânşii [s] şi botezà. 23 Şi botezà şi Ioan în Enon aproape de [t] Salim, pentru că erau acolo ape multe, [u] şi veniau şi se botezau. 24 [v] Căci Ioan nu erà încă aruncat în închisoare.

25 Deci se făcù din partea ucenicilor lui Ioan întrebare cu un Iudeu despre curăţire. 26 Şi veniră la Ioan şi-i ziseră: Rabi, acela care erà cu tine dincolo de Iordan, [x] pentru care tu ai mărturisit, iată acesta botează şi toţi vin la dânsul.

27 Răspunse Ioan şi zise: nu poate un om să ià [y] nimic, dacă nu-i este dat din cer. 28 Voi înşivă îmi sunteţi martori, că am spus: [z] nu sunt eu Hristosul, dar că [a] sunt trimis înaintea aceluia. 29 [b] Cine are mireasă este mire; iar al mirelui [c] prietin, care stă şi ascultă, se bucură foarte de glasul mirelui. Deci această bucurie a mea este împlinită. 30 Acela trebue să crească, iar eu să scad.

31 [d] Cine vine de sus [e] este de-asupra tutulor; [f] cine este depe pământ, depe pământ este şi vorbeşte [g] cele depe pământ. Cine vine din cer, 32 Mărturiseşte [h] ce a văzut şi auzit; dar nimeni nu primeşte mărturia lui, 33 Cine a primit mărturia lui, [i] a întărit că Dumnezeu este iubitor de adevăr. 34 [j] Căci pe cine a trimis Dumnezeu, vorbeşte cuvintele lui Dumnezeu, pentru că *Dumnezeu* nu dă duhul [k] după măsură. 35 [l] Tatăl iubeşte pe Fiul şi a dat tot în mâna lui. 36 [m] Cine crede în Fiul, are viaţă vecinică; cine nu ascultă pe Fiul, nu va vedeà viaţă, ci rămâne preste dânsul urgia lui Dumnezeu.

Vorbirea lui Iisus cu femeia samaritană. Mai mulţi cred într'însul.

4 Deci când înţelese Iisus că fariseii auzise că Iisus face şi [a] botează mai mulţi ucenici decât Ioan, 2 Deşi Iisus însuşi nu botezà, ci ucenicii săi, 3 Lăsă Iudea şi se duse iar în Galilea. 4 Dar trebuià ca el să treacă prin Samaria. 5 Deci vine la un oraş al Samarii numit Sichar, aproape de locul [b] pe care îl dete Iacob lui Iosif fiul său. 6 Şi acolo erà puţul lui Iacob. Iisus dar ostenit fiind de călătorie, se aşeză numai decât lângă puţ; erà ca la al şaselea ceas.

7 *Atuncia* vine o femeie din Samaria ca să scoată apă. *Şi* Iisus îi zice: dă-mi să beau; 8 Căci ucenicii lui se dusese în oraş, ca să cumpere demâncare. 9 Dar femeia samaritană îi zice: cum tu, Iudeu fiind, ceri să beai dela mine, care sunt femeie samaritană? *Căci* [c] *Iudeii n'au a face cu Samaritanii.*

10 Răspunse Iisus şi-i zise: dacă ai şti darul lui Dumnezeu şi cine este care îţi zice: dă-mi să beau, tu ai fi cerut dela dânsul şi ţi-ar fi dat [d] apă vie. 11 Doamne, îi zice femeia, nici vas de scos apă nu ai, şi puţul este adânc; de unde ai apa cea vie? 12 Nu cumva eşti tu mai mare decât tatăl nostru Iacob, care ne dete puţul, şi el însuşi băù dintr'însul şi fiii săi şi turmele sale?

13 Răspunse Iisus şi-i zise: oricine care beà din apa aceasta va însetà iarăşi; 14 Dar [e] cine va fi băut din apa, pe care o voiu dà eu, nu va însetà în veci, şi apa pe care o voiu dà lui [f] se va face într'însul izvor de apă, curgând în viaţă vecinică. 15 [g] Doamne, zice femeia către dânsul, dă-mi această apă, ca să nu însetez, nici să nu mai vin aici să scoţ apă.

r Iov 24. 13, 17. s Cap. 4. 2. t 1 Sam. 9. 4. u Mat. 3. 5, 6. v Mat. 14. 3. x Cap. 1. 7, 15, 27, 34. y 1 Cor. 4. 7. z Cap. 1. 20, 27. a Mal 3. 1. b Mat. 22. 2. c Cânt. 5. 1. d Vers. 13. e Mat. 28 18. f 1 Cor. 15. 27. g Cap. 6. 33. h Vers. 11. i Rom 3. 4. j Cap. 7. 16. k Cap. 1. 16. l Mat 11. 27. m Hab. 2. 4. — *Capul 4.* a Cap. 3. 22, 26. b Fac 33. 19. c 2 Reg. 17. 21. d Isa. 12. 3. e Cap. 6. 35, 58. f Cap. 7. 38. g Cap. 6. 34.

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA

16 *Iisus* îi zice: du-te, cheamă pe bărbatul tău şi vino aci. 17 Răspunse femeia şi zise: n'am bărbat.

Iisus îi zice: bine ai zis, că n'ai bărbat; 18 Pentru că cinci bărbaţi ai avut, şi pe care-l ai acum nu-ţi este bărbat. Adevărat ai spus aceasta. 19 Doamne, îi zise femeia, [h] văd că tu eşti profet. 20 Părinţii noştri se închinară pe [i] acest munte; şi voi ziceţi că în [j] Ierusalim este locul unde trebue a se închină.

21 Femeie, îi zise Iisus, crede-mă că vine un timp, [k] când nici pe acest munte, nici în Ierusalim vă veţi închină Tatălui. 22 Voi vă închinaţi [l] la ce nu ştiţi, noi ne închinăm la ce ştim, pentru că [m] mântuirea din Iudei este; 23 Adevărat vine un timp şi acum este *venit*, când adevăraţii închinători se vor închină Tatălui în [n] duh [o] şi adevăr; căci şi Tatăl pe unii ca aceştia îi voeşte a se închină lui; 24 [p] Duh este Dumnezeu, şi cei care se închină lui, trebue să se închine în duh şi adevăr.

25 Zice lui femeia: ştiu că vine Messia — adecă Hristos —; când acela va fi venit, [q] ne va spune toate. 26 Zice ei Iisus: [r] eu sunt care îţi vorbesc.

27 Între acestea veniră ucenicii săi, şi se mirau că vorbiă cu o femeie; dar nimeni nu zise: ce voeşti, sau pentru ce vorbeşti cu dânsa? 28 Femeia deci îşi lăsă vasul de apă şi se duse în oraş, şi zise oamenilor: 29 Veniţi, vedeţi un om, [s] care mi-a spus toate câte am făcut; nu cumva acesta este Hristosul? 30 *Deci dar* ei ieşiră din oraş şi veniau la dânsul. 31 Între acestea îl rugau ucenicii zicând: Rabi, mănâncă. 32 Iar el le zise: eu am să mănânc o mâncare, pe care voi n'o cunoaşteţi. 33 Deci ucenicii ziceau între dânşii: nu cumva i-a adus cineva să mănânce?

34 Zice lor Iisus: [t] mâncarea mea este ca să fac voia celui care m'a trimis şi să săvârşesc lucrul lui. 35 Oare nu ziceţi voi, că sunt încă patru luni şi vine secerişul? Iată zic vouă, ridicaţi [u] ochii voştri şi priviţi că sămănăturile sunt albe pentru seceriş. 36 [v] Acum secerătorul primeşte plată, şi adună rod în viaţă vecinică, ca să se bucure împreună şi sămănătorul şi secerătorul. 37 Căci în aceasta este cuvântul adevărat, că altul este sămănătorul şi altul secerătorul. 38 Eu v'am trimis să secaţi ce n'aţi muncit; alţii au muncit, şi voi aţi întrat în munca lor.

39 Şi din oraşul acela mulţi dintre samaritani crezură într'însul [x] pentru cuvântul femeii, care mărturisiă că mi-a spus toate câte am făcut. 40 Deci dar samaritanii, când veniră la el, îl rugau ca să rămână la dânşii; şi rămase acolo două zile. 41 Şi mult mai mulţi crezură pentru cuvântul lui, 42 Şi ziceau femeii, că nu credem numai pentru vorbele tale: [y] căci noi înşine am auzit, şi cunoaştem că el este cu adevărat Mântuitorul lumii, *Hristosul*.

43 Şi după două zile ieşì de acolo *şi se duse* în Galilea. 44 [z] Căci Iisus însuşi mărturisì că un profet nu are cinste în patria lui. 45 Deci când venì în Galilea, îl primiră bine Galilienii, care văzuse toate câte făcù în Ierusalim la sărbătoare; căci şi ei venise la sărbătoare. 46 Deci Iisus venì iarăşi în Cana Galilei, unde făcù apa vin.

Iisus tămăduieşte pe fiul unui slujbaş împărătesc.

Şi erà în Capernaum un om împărătesc al cărui fiu bolià.

47 Acesta auzind, că Iisus a venit din Iudea în Galilea, se duse la dânsul, şi-l rugă ca să vie şi să tămăduească pe fiul său; căci erà să moară. 48 Deci zise Iisus către dânsul: dacă nu veţi fi văzut semne şi minuni, nu veţi crede. 49 Doamne, zise către dânsul omul împărătesc, vino mai nainte de-a murì copilul meu. 50 Du-te, îi zise Iisus; fiul tău trăeşte. *Şi* omul se încrezù în

[h] Luc. 7. 16. [i] Jude. 9. 7. Deut. 12.5,11. | [k] Mal. 1. 11. [l] 2 Reg. 17. 29. [m] Isa. 2. 3. | [n] Filip. 3. 3. [o] Cap. 1. 17. [p] 2 Cor. 3. 17. | [q] Vers. 29. 39. [r] Mat. 26.63,64. | [s] Vers. 25. [t] Iov. 23. 12. | [u] Mat. 9. 37. [v] Dan. 12. 3. | [x] Vers. 39. [y] Cap. 17. 8. | [z] Mat. 13. 57. —

cuvântul pe care i-l-a zis Iisus, și plecă. 51 Și pe când se întorcea acum, slugile lui îi ieșiră înainte și vestiră *zicând:* că copilul său trăește. 52 Deci cerù știință dela dânșii despre ceasul în care a fost mai bine; și-i spuseră că ieri la ceasul al șaptelea l-au lăsat frigurile. 53 Deci tatăl cunoscù că *l-au lăsat frigurile* în acel ceas în care îi zise Iisus: fiul tău trăește; și crezù dânsul și toată casa lui. 54 Aceasta făcù Iisus iarăși ca al doilea semn după ce venì din Iudea în Galilea.

Iisus însănătoșează sâmbăta pe un slăbănog la Bethesda, bolnav de 38 ani.

5 După [a] acestea erà o sărbătoare a Iudeilor, și Iisus se duse la Ierusalim. 2 Și este în Ierusalim lângă poarta oilor o [b] scăldătoare, ce se numește pe ebreește Bethesda, având cinci portice. 3 În acestea zăceà mulțime *mare* de bolnavi: orbi, schiopi, uscați, 4 *Așteptând mișcarea apei; căci un înger al Domnului se pogorà la timp nimerit în scăldătoare, și turburà apa; și cel dintâiu care întrà după turburarea apei se făceà sănătos de orice boală erà ținut.*

5 Și erà acolo un om, având treizeci și opt dé ani în boala sa; 6 Pe acesta văzându-l Iisus zăcând, și cunoscând că de mult timp este acum, îi zise: voești să fii sănătos? 7 Doamne, îi răspunse bolnavul: nu am om ca să mă arunce în scăldătoare, când apa a fost turburată; căci pe când vin eu, altul se pogoară înaintea mea. 8 [c] Scoală-te, îi zise Iisus, ià patul tău și umblă. 9 Și *îndată* se făcù omul sănătos, și luă patul său și umblà.

10 Dar [d] în aceea zi erà sâmbătă. Deci ziceau Iudeii celui tămăduit: este sâmbătă, [e] și nu-ți este iertat să iai patul. 11 *Iar el* le răspunse: cel care mă făcù sănătos, acela îmi zise: ià patul tău și umblă. 12 Deci îl întrebară: cine este omul care ți-a zis: ià patul tău și umblă? 13 Dar cel tămăduit nu știà cine este; căci Iisus se dete la o parte fiind gloată în acel loc.

14 După acestea Iisus îl găsește în templu și îi zise: iată te-ai făcut sănătos; [f] nu mai păcătuì, ca să nu-ți fie ceva mai rău. 15 *Atuncia* omul se duse și înștiință pe Iudei, că Iisus este care l-a făcut sănătos. 16 Și pentru aceasta Iudeii urmăreau pe Iisus, *și căutau să-l omoare*, fiind că făceà acestea sâmbăta.

Cuvântări ale lui Iisus despre sine ca Judecător și ca cel ce învia morții.

17 Dar Iisus le răspunse: [g] Tatăl meu până acum lucrează, și eu lucrez. 18 Deci pentru [h] aceasta Iudeii căutau și mai mult ca să-l omoare, fiindcă nu numai că deslegà sâmbăta, dar și ziceà că Dumnezeu este Tatăl său, [i] punându-se pe sine însuși de-o potrivă cu Dumnezeu.

19 Deci răspunse Iisus și le zise: adevăr, adevăr zic vouă, nu poate [j] Fiul să facă dela sine însuși nimic, dacă nu vede pe Tatăl făcând ceva; căci cele ce ar face acela, acestea le face și Fiul întocmai. 20 [k] Pentru că Tatăl iubește pe Fiul, și-i arată toate câte face el, și îi va arătà lucruri mai mari decât acestea, ca să vă minunați voi. 21 Căci după cum Tatăl deșteaptă morții și le dă viață, [l] așà și Fiul dă viață la cei pe care-i voește. 22 Pentru că nici Tatăl nu judecă pe nimenea, ci [m] judecata toată a dat-o Fiului, ca toți să cinstească pe Fiul după cum cinstesc pe Tatăl. 23 [n] Cine nu cinstește pe Fiul, nu cinstește pe Tatăl, care l-a trimis.

24 Adevăr, adevăr zic vouă, că [o] cine aude cuvântul meu și crede în cel care m'a trimis pe mine, are viață vecinică, și la judecată nu vine, [p] ci a trecut din moarte la viață. 25 Adevăr, adevăr zic vouă, că vine ceasul și acum este *venit*, când [q] morții vor auzì glasul Fiului lui Dumnezeu și care vor fi auzit,

Capul 5. Lev. 23. 2. | *b* Neem. 3. 1. *c* Mat. 9. 6. *d* Cap. 9. 14. | *e* Esod. 20. 10. *f* Mat. 12. 45. *g* Cap. 9. 4. | *h* Cap. 7. 19. *i* Filip. 2. 6. | *j* Vers. 30. *k* Mat. 3. 17. | *l* Luc. 7. 14. *m* Mat. 11. 27. | *n* 1 Ioan 2. 23. *o* Cap. 3. 16, 18. | *p* 1 Ioan 3. 14. *q* Col. 2. 13.

vii vor fi. 26 Căci după cum Tatăl are viață în sine însuși, astfel a dat și Fiului să aibă viață în sine însusi, 27 Și [r]putere i-a dat ca să facă judecată, [s]pentru că este Fiu al omului. 28 Nu vă minunați de aceasta, că vine ceasul când toți care sunt în morminte vor auzì glasul lui, 29 [t]Și care vor fi lucrat [u]cele bune, vor ieși spre înviere de viață, iar care vor fi făptuit cele rele spre înviere de judecată.

30 [v]Eu nu pot face nimic dela mine însumi; judec după cum aud, și judecata mea este dreaptă, pentru că [x]nu caut voia mea, ci voia celui care m'a trimis pe mine, *Tatăl*. 31 [y]Dacă eu mărturisesc pentru mine însumi, mărturia mea nu este adevărată; 32 [z]Altul este care mărturisește pentru mine, și știu că adevărată este mărturia, pe care o mărturisește pentru mine.

33 Voi ați trimis la Ioan, [a]și a mărturisit pentru adevăr, 34 Dar eu nu primesc mărturia dela un om, ci zic acestea, ca voi să fiți mântuiți. 35 Acela era luminătorul, care ardeà [b]și lumina, și [c]voi ați dorit să vă veseliți pentru un timp în lumina lui.

36 Dar [d]eu am mărturie mai mare decât a lui Ioan; căci [e]lucrurile pe care mi le-a dat Tatăl ca să le săvârșesc, aceste lucruri, pe care eu le fac, mărturisesc pentru mine, că Tatăl m'a trimis. 37 Și Tatăl care m'a trimis, acela [f]a mărturisit pentru mine. Nici glasul lui nu l-ați auzit vre odată, [g]nici fața lui n'ați văzut-o, 38 Și cuvântul lui nu-l [h]aveți rămâind în voi, pentru că voi nu credeți pe acesta, pe care l-a trimis acela. 39 [h]Cercetați scripturile, căci voi gândiți că într'însele aveți viață vecinică, și [i]acelea sunt, care mărturisesc pentru mine;

40 [j]Și nu voiți să veniți la mine ca să aveți viață. 41 [k]Nu primesc mărire dela oameni, 42 Dar v'am cunoscut că nu aveți în voi înșivă iubirea lui Dumnezeu. 43 Eu am venit în numele Tatălui meu, și nu mă primiți; dacă altul va fi venit în numele său, pe acesta *îl* veți primì. 44 [l]Cum puteți voi crede, când primiți mărire unii dela alții, și nu căutați [m]mărirea, care *vine* dela singurul Dumnezeu? 45 Nu gândiți, că eu vă voiu învinuì la Tatăl meu; [n]este cine să vă învinuească, Moise în care voi v'ați pus încrederea. 46 Căci dacă ați crede pe Moise, m'ați crede și pe mine; pentru [o]că acela scrise despre mine. 47 Iar dacă nu credeți scripturile aceluia, cum veți crede cuvintele mele?

Săturarea celor cinci mii.

6 După [a]acestea Iisus se duse dincolo de marea Galileii, *ce se numește și marea* Tiberiadei. 2 Și-i urmà gloată multă, pentru că vedeà minunile pe care le făceà la cei bolnavi. 3 Și Iisus venì sus pe munte, și acolo stete jos cu ucenicii săi. 4 [b]Și erà aproape Paștile, sărbătoarea Iudeilor. 5 [c]Deci Iisus ridicând ochii și văzând că vine spre dânsul gloată multă, zice lui Filip: de unde să cumpărăm pâni, ca să mănânce aceștia? 6 Iar aceasta ziceà cercându-l; căci el știà ce aveà să facă. 7 Filip îi răspunde: [d]pâni pentru două sute de dinari nu le ajung, ca să ià fiecare câte puțin. 8 *Și* unul dintre ucenicii săi, Andreiu, fratele lui Simon Petru, îi zise: 9 Este aci un băiat, care are cinci pâni de orz și doi pești, [e]dar ce sunt acestea pentru atâția?

10 Atuncia Iisus zise: spuneți oamenilor să steà jos la masă. Și erà iarbă multă în acel loc. Deci stătură jos la masă, bărbați în număr ca la cinci mii. 11 Și Iisus luă pânile și mulțumì și dete *ucenicilor și ucenicii* celor care ședeau la masă; asemenea dete și din pești cât voiră. 12 Iar după ce se săturară, zise ucenicilor săi: strângeți fărâmiturile ce au rămas, ca să nu se pearză ceva. 13 Deci ei strânseră și

[r] Papt. 10. 42. [s] Dan. 7. 13. [t] Isa. 26. 19. [u] Dan. 12. 2. | [v] Vers. 19. [x] Mat. 26. 39. [y] Cap. 8. 14. [z] Mat. 3. 17. | [a] Cap. 1. 15. 19. [b] 2 Pet. 1. 19. [c] Mat. 13. 20. [d] 1 Ioan 5. 9. | [e] Cap. 3. 2. [f] Mat. 3. 17. [g] Deut. 4. 12. [h] Isa. 8. 20. | [i] Deut. 18. 15, 18. [j] Cap. 1. 11. [k] Vers. 31. [l] Cap. 12. 43. | [m] Rom. 2. 29. [n] Rom. 2. 12. [o] Fac. 3. 15. — | *Capul 6.* [a] Mat. 14. 13. [b] Lev. 23. 5, 7. | [c] Mat. 14. 14. [d] Num. 11 21, 22. [e] 2 Reg. 4. 43.

umplură douăsprezece coşuri de fărâmituri, care rămaseră celor care au mâncat din cele cinci pâni de orz.

14 Iar oamenii văzând minunea ce făcù ziceau: acesta cu adevărat este [f] profetul care vine în lume. 15 Deci Iisus, cunoscând că au de gând să vie şi să-l ià cu sila, ca să-l facă împărat, se trase iarăşi la o parte în munte, el singur.

Iisus umblă pe mare.

16 [g] Şi când se făcù seară, ucenicii săi veniră jos la mare, 17 Şi întrând în vas treceau dincolo de mare la Capernaum. Şi-i apucă întunerecul şi Iisus nu venise încă la dânşii, 18 Şi suflând vânt puternic marea se întărâtă. 19 Deci după ce mânară ca la douăzeci şi cinci sau treizeci de stadii, zăresc pe Iisus umblând pe mare şi apropiindu-se de vas, şi ei se temură. 20 Dar el le zice: eu sunt, nu vă temeţi. 21 Deci voiau să-l ià în vas, şi îndată vasul ajunse la locul la care mergeau.

Iisus vorbeşte despre sine însuşi, că e pânea vieţii şi despre mâncarea cărnii sale şi despre berea sângelui său.

22 A doua zi gloata care stà dincolo de mare văzù că nu fusese alt vas acolo decât unul — *acela în care întrase ucenicii lui* — şi că Iisus nu întrase în vas împreună cu ucenicii săi, ci numai ucenicii lui plecase; 23 *Că* alte vase dela Tiberiada venise aproape de locul unde au mâncat pânea, după ce *el* mulţumì Domnului; 24 Când văzù dar gloata, că Iisus nu este acolo, nici ucenicii lui, întrară ei în vase şi veniră la Capernaum căutând pe Iisus. 25 Şi găsindu-l dincolo de mare îi ziseră: Rabi, când ai ajuns aici?

26 Răspunse lor Iisus şi zise: adevăr, adevăr zic vouă, mă căutaţi nu pentru că aţi văzut minunile, ci pentru că aţi mâncat din pâni şi v'aţi săturat. 27 Dobândiţi-vă nu mâncarea cea pieritoare, [h] ci mâncarea ce rămâne spre viaţă vecinică, [i] pe care Fiul omului o dă vouă, căci Tatăl, Dumnezeu, pe acesta l-a adeverit.

28 Deci ziseră către dânsul: ce să facem ca să săvârşim lucrurile lui Dumnezeu? 29 Răspunse Iisus şi le zise: [j] acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeţi în acela pe care-l trimise dânsul.

30 Atuncia îi ziseră: ce semn faci tu dar, [k] ca să vedem şi să credem în tine? Ce lucru faci? 31 [l] Părinţii noştri au mâncat mană în pustie, după cum este scris: [m] „pâne din cer le dete să mănânce.“

32 Deci Iisus le zise: adevăr, adevăr zic vouă, nu Moise vă dete pânea din cer, ci Tatăl meu vă dă din cer pânea cea adevărată. 33 Căci pânea lui Dumnezeu este aceea, care se pogoară din cer şi dă lumii viaţă. 34 [n] Deci ziseră către dânsul: Doamne, dă-ne totdeauna această pâne.

35 Şi zise lor Iisus: [o] eu sunt pânea vieţii, [p] cine vine la mine nu va flămânzì, şi cine crede în mine, nu va însetà nici odată. 36 [q] Dar v'am spus că m'aţi şi văzut şi nu credeţi. 37 [r] Tot ce-mi dă Tatăl la mine va venì, şi [s] pe cel care vine la mine nu-l voiu dà afară, 38 Pentru că m'am pogorît din cer [t] nu ca să fac voia mea, [u] ci voia celui care m'a trimis. 39 Şi aceasta este voia celui care m'a trimis, [v] ca tot ce mi-a dat mie să nu pierz *ceva* din el, ci să-l înviez în ziua de apoi. 40 Căci aceasta este voia Tatălui meu, [x] ca oricine care vede pe Fiul şi crede într'însul să aibă viaţă vecinică şi eu să-l înviez în ziua de apoi.

41 Deci Iudeii cârteau împotriva lui, pentru că zise: eu sunt pânea ce s'a pogorît din cer. 42 Şi ziceau: [y] nu este acesta Iisus fiul lui Iosif, pe al cărui tată şi pe a cărui mumă noi îi ştim? Cum zice dar acesta, că din cer m'am pogorît?

---

f Fac. 49. 10 | *g* Mat. 14. 23. | *h* Vers. 54. | *i* 2 Pet. 1. 17. | *j* 1 Ioan 3. 23 | *k* 1 Cor 1. 22. | *l* Esod. 16 15. | *m* Ps. 78. 24, 25. | *n* Cap. 4. 5. | *o* Vers. 48. 58. | *p* Cap. 4. 14. | *q* Vers. 26, 64. | *r* Vers 45. | *s* Mat 24. 24.. | *t* Mat. 26. 39. | *u* Cap. 4. 34. | *v* Cap. 10. 28. | *x* Vers.27,47,54. | *y* Mat. 13. 55.

43 Răspunse Iisus și le zise: nu cârtiți între voi. 44 [z]Nimeni nu poate veni la mine, dacă nu-l trage Tatăl care m'a trimis, și eu îl voiu învià în ziua de apoi. 45 [a]Este scris în profeți: „și vor fi toți învățați de Dumnezeu;“ [b]deci oricine, care a auzit dela Tatăl și a învățat, vine la mine. 46 [c]Nu pentru că a văzut cineva pe Tatăl, [d]afară de cel care este dela Dumnezeu, acesta a văzut pe Tatăl.

47 Adevăr, adevăr zic vouă, [e]cine crede în mine are viață vecinică. 48 [f]Eu sunt pânea vieții. 49 [g]Părinții voștri au mâncat mană în pustie și au murit; 50 [h]Aceasta este pânea care se pogoară din cer, ca cineva să mănânce dintr'însa și să nu moară.

51 Eu sunt pânea cea vie, [i]care s'a pogorît din cer; dacă mănâncă cineva din această pâne, în veci va fi viu; [j]și pânea pe care eu o voiu dà pentru viața lumii, este trupul meu.

52 Deci Iudeii [k]se certau între dânșii zicând: [l]cum poate acesta să ne deà să mâncăm trupul lui?

53 Dar Iisus le zise: adevăr, adevăr zic vouă, dacă nu [m]veți fi mâncat trupul Fiului omului și nu veți fi băut sângele lui, nu aveți viață în voi înșivă. 54 [n]Cine mănâncă trupul meu și beà sângele meu, are viață vecinică, și eu îl voiu învià în ziua de apoi. 55 Căci trupul meu este mâncare adevărată, și sângele meu beutură adevărată. 56 Cine mănâncă trupul meu și beà sângele meu, [o]rămâne în mine și eu într'insul. 57 După cum mă trimise pe mine Tatăl cel viu și eu sunt viu pentru Tatăl, *așà* și cine mă mănâncă pe mine și acela va fi viu pentru mine. 58 [p]Aceasta este pânea, care s'a pogorît din cer, nu după cum au mâncat părinții voștri *mana* și au murit; cine mănâncă această pâne va fi viu în veci.

59 Acestea *le* zise în sinagogă, învățând în Capernaum.

60 [q]Deaceea mulți dintre ucenicii lui auzindu-l ziseră: aspru este cuvântul acesta; cine poate să-l asculte? 61 Și Iisus cunoscând în sine însuși, că ucenicii săi cârtesc despre aceasta, le zise: aceasta vă smintește? 62 [r]Dar dacă veți vedeà pe Fiul omului suindu-se unde erà mai nainte? 63 [s]Duhul este care face viu, trupul nu folosește nimic; cuvintele pe care eu vi le-am zis, duh sunt și sunt viață. 64 Dar [t]sunt unii dintre voi care nu cred. Căci [u]Iisus știà din început cine sunt, care nu cred, și cine este care aveà să-l deà prins. 65 Și ziceà: pentru aceasta v'am spus, că nimenea nu poate să vie la mine dacă nu-i este dat dela Tatăl *meu*. 66 Deaceea mulți dintre ucenicii săi se dùseră îndărăt și nu mai umblau cu dânsul.

Mărturisirea lui Petru.

67 Deci Iisus zise celor doisprezece: nu cumva voiți să plecați și voi? 68 Doamne, îi răspunse Simon Petru, la cine ne vom duce? *Tu* ai cuvinte de viață vecinică; 69 Și noi am crezut și am cunoscut, că tu ești sfântul lui Dumnezeu. 70 Răspunse lor Iisus: nu v'am ales eu oare pe voi doisprezece? Și unul dintre voi este diavol. 71 Iar el ziceà de Iuda al lui Simon Iscariotu: căci acesta, fiind unul dintre cei doisprezece, aveà să-l deà prins.

Necredința fraților lui Iisus. Vorbirea lui Iisus cu Iudeii la sărbătoarea corturilor, despre învățătura sa, despre plecarea sa și despre sfântul duh. Purtarea poporului și a fariseilor față de dânsul.

7 După acestea Iisus umblà în Galilea; căci nu voià să umble în Iudea, [a]pentru că Iudeii căutau să-l omoare. 2 [b]Și erà aproape sărbătoarea Iudeilor, înfigerea corturilor. 3 [c]Deci ziseră către dânsul frații lui: strămută-te de aici și du-te în Iudea, pentru ca și ucenicii tăi să vază lucrurile, pe care le faci.

4 Căci nimeni nu face ceva într'as-

---

[a] Cânt. 1. 4. [b] Isa. 54. 13. [c] Vers. 37. [d] Cap. 1. 18. [e] Mat. 11. 27 [f] Cap. 8. 16, 18, 36. [g] Vers. 33. 35. [h] Vers. 31. [i] Vers. 51. 58. [j] Cap. 3. 13. [k] Ebr. 10. 5, 10. [l] Cap. 7. 43. [m] Cap. 8. 9. [n] Mat. 26. 26, 28 [o] Vers 27. 40. 63 [p] 1 Ioan 3. 24. [q] Vers. 49. 50, 51. [r] Mat. 11. 6. [s] Marc. 16. 19. [t] 2 Cor. 3. 6. [u] Vers. 36. [a] Cap. 2. 24, 25. — *Capul 7.* [a] Cap. 5. 16, 18. [b] Lev. 23. 34. [c] Mat. 12. 46

cuns, şi caută el însuşi a fi fără sfială. Dacă faci acestea, fă-te cunoscut lumii pe tine însuţi.

5 Pentru că [d] nici fraţii lui nu credeau într'însul.

6 Deci Iisus le zise: [e] timpul meu nu este încă acum, iar timpul vostru întotdeauna este gata. 7 [f] Lumea nu vă poate urî pe voi, dar pe mine mă urăşte, [g] pentru că eu încredinţez despre dânsa că lucrurile ei sunt rele. 8 Duceţi-vă voi la sărbătoare; eu nu mă duc încă la sărbătoarea aceasta, pentru [h] că timpul meu nu s'a împlinit încă. 9 Şi zicând acestea el rămase în Galilea.

10 Iar după ce plecară fraţii săi la sărbătoare, atunci se duse şi el, nu de faţă, ci cam în ascuns.

11 Deci [i] Iudeii îl căutau la sărbătoare şi ziceau: unde este acela? 12 Şi [j] era nemulţumire mare despre dânsul printre gloată; [k] unii ziceau că este bun; iar alţii ziceau: nu, ci amăgeşte gloata. 13 Totuşi de frica Iudeilor nimenea nu vorbia [l] de dânsul fără sfială.

14 Iar când fù jumătatea sărbătorii, Iisus se duse sus în templu şi învăţà. 15 [m] Deci Iudeii se minunau zicând: cum ştie acesta carte fără să fi învăţat?

16 Dar Iisus le răspunse şi zise: [n] învăţătura mea nu este a mea, ci a acelui care m'a trimis pe mine. 17 [o] Dacă voeşte cineva să facă voia lui, va cunoaşte din învăţătura aceasta, dacă este dela Dumnezeu, sau dacă eu vorbesc dela mine însumi. 18 [p] Cine vorbeşte dela sine caută mărirea sa; iar cine caută mărirea celui care l-a trimis, acesta este adevărat şi nedreptate nu este într'însul. 19 [q] Oare nu Moise v'a dat legea? Şi nimenea dintre voi nu ţine legea. [r] Pentru ce căutaţi să mă omoriţi?

20 Răspunse gloata *şi zise:* ai [s] demon; cine caută să te omoare?

21 Răspunse Iisus şi le zise: un lucru am făcut şi toţi vă minunaţi. 22 [t] Moise v'a dat tăerea împrejur, nu pentru că este dela Moise, [u] ci dela părinţi, şi sâmbăta tăiaţi împrejur pe om. 23 *Deci* dacă un om primeşte tăerea împrejur sâmbăta pentru ca să nu fie călcată legea lui Moise, pe mine vă mâniaţi, că [v] am făcut sâmbăta pe un om întreg sănătos? 24 [x] Nu judecaţi după vedere, ci judecaţi judecată dreaptă.

25 Deci unii dintre Ierusalemitani ziceau: nu este oare acesta pe care ei îl caută ca să-l omoare? 26 Şi iată vorbeşte fără sfială, şi dânşii nimic nu-i zic. [y] Nu cumva cei mari au cunoscut cu adevărat, că acesta este Hristosul? 27 [z] Dar noi ştim pe acesta de unde este; şi când va veni Hristosul, nimenea nu ştie de unde este.

28 Deci Iisus strigă învăţând în templu şi zicând: [a] şi pe mine mă ştiţi, şi ştiţi de unde sunt; şi [b] dela mine însumi n'am venit, ci adevărat [c] este cel care m'a trimis, [d] pe care voi nu-l ştiţi: 29 [e] Eu îl ştiu, pentru că dela dânsul sunt, şi acela m'a trimis.

30 Deci [f] căutau ca să-l prinză, dar [g] nimenea nu puse mâna pe dânsul, pentru că nu venise încă ceasul lui.

31 Şi [h] mulţi din gloată crezură într'însul, şi ziceau: Hristosul, când va fi venit, nu cumva va face mai multe minuni decât pe care le făcù acesta? 32 Fariseii auziră gloata şoptind acestea despre dânsul, şi mai marii preoţilor şi fariseii trimiseră slujitori ca să-l prinză.

33 Dar Iisus le zise: [i] puţin timp mai sunt cu voi şi mă duc la cel care m'a trimis. 34 [j] Mă veţi căutà şi nu mă veţi găsì, şi unde sunt eu, voi nu puteţi venì.

35 Deci ziseră Iudeii unii către alţii: unde are să se ducă acesta, ca noi să nu-l găsim? Nu cumva are să se ducă la *Iudeii* [k] cei împrăştiaţi între Eleni şi să înveţe pe Eleni? 36 Ce este cu-

d Marc. 3. 21. *e* Cap. 2. 4. *f* Cap. 15. 19. *g* Cap. 3. 19. *h* Cap. 8. 20. *i* Cap. 11 56. *j* Cap. 9. 16. *k* Mat. 21. 46. *l* Cap. 9. 22. *m* Mat. 13. 54. *n* Cap. 3. 11. *o* Cap. 8. 43. *p* Cap. 5. 41. *q* Esod. 24. 3. *r* Mat. 12. 14. *s* Cap. 8. 48, 52. *t* Lev. 12. 3. *u* Fac. 17. 10. *v* Cap. 5. 8, 9, 16. *x* Deut. 1. 16, 17. *y* Vers. 48. *z* Mat. 13. 55. *a* Cap. 8. 14. *b* Cap. 5. 43. *c* Rom. 8. 4. *d* Cap. 1. 18. *e* Mat. 11. 27. *f* Marc. 11. 18. *g* Vers. 44. *h* Mat. 12. 23. *i* Cap 13. 33. *j* Osea 5. 6. *k* Isa. 11. 12

vântul acesta pe care l-a zis: mă veți căutà și nu mă veți găsì, și unde sunt eu, voi nu puteți venì?

37 Iar [l]în cea din urmă zi mare a sărbătorii Iisus stà și strigà zicând: [m]dacă însetează cineva să vie *la mine* și să beà. 38 [n]Cine crede în mine [o]din pântecele lui vor curge râuri de apă vie, după cum a zis scriptura. 39 [p]Și zise aceasta de duhul, pe care aveà să-l primească cei care cred într'însul; căci duhul *sfânt* nu erà încă *dat*, pentru că Iisus nu fusese [q]încă mărit.

40 Deci *mulți* din gloată auzind cuvintele acestea ziceau: cu adevărat acesta este [r]profetul; alții ziceau: [s]acesta este Hristosul; 41 *Iar* alții ziceau: nu cumva [t]din Galilea vine Hristosul? 42 [u]Oare n'a zis scriptura că Hristosul vine din neamul lui David și dela Betleem, satul [v]unde erà David? 43 Deci [x]se făcù pentru dânsul desbinare în gloată; 44 Și [y]unii dintre ei veniră ca să-l prinză, dar nici unul nu puse mânile pe dânsul.

45 Slujitorii deci veniră la mai marii preoților și la farisei, și aceștia le ziseră: pentru ce nu l-ați adus? 46 *Și* slujitorii răspunseră: [z]nici odată un om n'a vorbit așà, cum vorbește omul acesta. 47 Iar fariseii le răspunseră: [a]nu cumva și voi ați fost amăgiți? 48 Nu cumva a crezut într'însul cineva dintre mai mari sau dintre farisei? 49 Dar gloata aceasta, care nu cunoaște legea, este blestemată!

50 Zice către ei Nicodim [b]unul dintre dânșii, cel care venise mai nainte la dânsul *noaptea*: 51 [c]Oare legea noastră osândește pe om, dacă nu va fi auzit mai întâiu dela dânsul și nu va fi cunoscut ce face? 52 Răspunseră și-i ziseră: nu cumva și tu ești [d]din Galilea? Cercetează și vezi, că din Galilea profet nu se ridică.

53 Și se duse fiecare la casa sa.

Femeia păcătoasă. Hristos vorbește de sine, de chemarea sa și de sfârșitul său. Despre adevărata libertate și robie. Iudeii sunt urmașii diavolului, iar nu ai lui Abraam

8 Iar Iisus se duse la muntele măslinilor. 2 Și des de dimineață venì iarăși în templu, și tot poporul venià la dânsul, și stând jos îi învățà.

3 Iar cărturarii și fariseii aduc *la dânsul* pe o femeie prinsă în adulter, și punându-o în mijloc, 4 Îi zic: Învățătorule, această femeie a fost prinsă chiar asupra faptului de adulter. 5 [a]Și Moise ne-a poruncit în lege a omorî cu pietrii pe unele ca acestea; deci tu ce zici *despre dânsa*? 6 Și ziceau aceasta ispitindu-l, ca să aibă *cuvânt* a-l învinuì, Iar Iisus plecându-se jos scrià cu degetul pe pământ. 7 Dar fiindcă îl întrebau nencetat, ridicându-se în sus zise către dânșii: [b]cine dintre voi este fără păcat să arunce cel dintâiu piatra asupra ei. 8 Și plecându-se iarăși jos scrià cu degetul pe pământ. 9 Iar ei auzind *și* [c]*mustrați fiind de cugetul lor*, ieșiau unul câte unul, începând dela cei bătrâni până la cei din urmă, și rămase numai Iisus și femeia stând în mijloc. 10 Atuncia Iisus ridicându-se, *și ne zărind pe nimenea, afară de femeie*, îi zise: femeie, unde sunt aceia care te învinuiesc? Nu te-a osândit nimenea? 11 Și ea zise: nimenea Doamne. Atuncia Iisus îi zise: [d]nici eu nu te osândesc; du-te [e]și nu mai păcătuì.

Iisus lumina lumii.

12 Deci Iisus le vorbì iarăși zicând: [f]eu sunt lumina lumii; cine-mi urmează mie nu va umblà în întunerec, ci va aveà lumina vieții.

13 Și fariseii îi ziseră: [g]tu dai mărturie pentru tine însuți; mărturia ta nu este adevărată. 14 Răspunse Iisus și le zise: chiar când eu dau mărturie pentru mine însumi, mărturia mea este adevărată, pentru că știu de unde am venit și unde mă duc. Dar [h]voi nu știți

---

l Lev. 23. 36. *m* Isa. 55. 1. *n* Apoc. 22. 17. *o* Prov. 18. 4. *p* Isa. 44. 3. *q* Cap. 12. 16. *r* Deut 18 15 18. *s* Cap. 4. 42. *t* Cap. 1. 46. *u* Ps. 132. 11. *v* 1 Sam. 16. 1, 4. *x* Vers. 12. *y* Vers. 30. *z* Mat. 7. 29. *a* 1 Cor. 1. 20, 26. *b* Cap. 3. 2. *c* Deut. 1. 17. *d* Isa. 9. 1, 2.

Capul 8.

a Lev. 20. 10. *b* Deut. 17. 7. *c* Rom. 2. 22. *d* Luc. 9. 56. *e* Cap. 5. 14. *f* Cap. 1. 4, 5, 9. *g* Cap. 5. 31. *h* Cap. 7. 28.

de unde vin, sau unde mă duc. 15 [i]Voi osândiți după vedere, [j]eu nu osândesc pe nimenea. 16 Chiar când osândesc și eu, hotărîrea mea osânditoare este adevărată, [k]pentru că nu sunt singur, ci eu și cel care m'a trimis, Tatăl. 17 [l]Și chiar în legea voastră este scris, că mărturia a doi oameni este adevărată. 18 Eu sunt, care dau [m]mărturie pentru mine însumi, și pentru mine dă mărturie cel care m'a trimis, Tatăl.

19 Deci îi ziceau: unde este tatăl tău? Răspunse Iisus: [n]nici pe mine nu mă știți, nici pe Tatăl meu; [o]dacă m'ați ști pe mine, ați ști și pe Tatăl meu.

20 Aceste cuvinte le vorbi *Iisus* stând [p]lângă cutia pentru daruri [q]pe când învăța în templu; și nimenea nu-l prinse, [r]pentru că nu venise încă ceasul lui.

Cuvântare în privința necredinței Iudeilor.

21 Deci iarăși le zise *Iisus:* eu mă duc și [s]mă veți căutà, și [t]veți muri în păcatul vostru; unde mă duc eu, voi nu puteți veni.

22 Deci Iudeii ziceau: nu cumva se va omorî pe sine însuși, pentru că zice unde mă duc eu, voi nu puteți veni? 23 Și le zise: [u]voi sunteți din cele de jos, eu sunt din cele de sus; [v]voi sunteți din lumea aceasta, eu nu sunt din lumea aceasta. 24 [x]Deci v'am spus că veți muri în păcatele voastre; [y]căci dacă nu credeți, că eu sunt, veți muri în păcatele voastre.

25 Deaceea îi ziseră: tu cine ești? Și Iisus le zise: ceeace dela început vă și vorbesc vouă. 26 Multe am să zic despre voi, și să osândesc; dar [z]cel care m'a trimis pe mine adevărat este, și [a]eu ce am auzit dela dânsul, acestea le vorbesc în lume. 27 *Și* nu înțeleseră că le vorbià despre Tatăl.

28 Deci *le* zise Iisus: când veți fi ridicat sus [b]pe Fiul omului, [c]atuncia veți cunoaște că eu sunt, [d]și dela mine însumi nimic nu fac, ci [e]după cum m'a învățat pe mine Tatăl, acestea vorbesc. 29 Și [f]cine m'a trimis pe mine este împreună cu mine; [g]*Tatăl* nu m'a lăsat singur, pentru [h]că eu totdeauna fac cele plăcute lui.

30 Acestea vorbind el, [i]mulți crezură într'însul. 31 Deci Iisus ziceà către Iudeii care crezuse într'însul: dacă voi rămâneți în cuvântul meu, sunteți cu adevărat ucenicii mei, 32 Și veți cunoaște adevărul, și [j]adevărul vă va face de sine stătători.

33 [k]Noi suntem neamul lui Abraam, răspunseră către dânsul, și nici odată n'am fost robi cuiva; cum zici tu, că veți fi de sine stătători?

34 Răspunse lor Iisus: adevăr, adevăr zic vouă, că [l]oricine care făptuește păcatul este rob al păcatului. 35 Și [m]robul nu rămâne în casă pentru totdeauna; *iar* fiul rămâne pentru totdeauna. 36 Deci [n]dacă fiul vă va fi făcut de sine stătători, veți fi într'adevăr de sine stătători. 37 Știu că sunteți neamul lui Abraam; dar [o]căutați să mă omorîți, pentru că cuvântul meu nu are loc în voi. 38 [p]Eu vorbesc ce am văzut dela Tatăl *meu;* și voi deci faceți ce ați auzit dela tatăl *vostru.*

39 Răspunseră și-i ziseră: [q]tatăl nostru este Abraam. Zice lor Iisus: [r]dacă ați fi fiii lui Abraam, ați face faptele lui Abraam. 40 [s]Dar voi căutați acum să mă omorîți pe mine, un om care v'am vorbit adevărul, [t]pe care l-am auzit dela Dumnezeu; Abraam nu făcù aceasta. 41 Voi faceți faptele tatălui vostru.

Dar ei îi ziseră: noi nu sunten născuți din desfrânare, [u]avem un tată, pe Dumnezeu.

42 Și Iisus le zise: [v]dacă Dumnezeu ar fi tatăl vostru, m'ați iubì pe mine; [x]căci eu din Dumnezeu am ieșit și vin; [y]căci n'am venit dela mine însumi, ci

---

i Cap. 7. 24.
j Cap. 3. 17.
k Vers. 29.
l 2 Cor. 13. 1.
m Cap. 5. 37.
n Vers. 55.
o Cap. 14. 7.
p Marc. 12. 41
q Cap. 7. 30.
r Cap. 7. 8.
s Cap. 7. 34.
t Vers. 24.
u Cap. 8. 31.
v Cap. 15. 19.
x Vers. 21.
y Marc. 16. 16.
z Cap. 7. 28.
a Cap. 3. 32.
b Cap. 3. 14.
c Rom. 1. 4.
d Cap. 5. 19,30.
e Cap. 3. 11.
f Cap. 14.10,11.
g Vers. 16.
h Cap. 4. 34
i Cap. 7. 31.
j Rom. 6. 14, 18, 22.
k Lev. 25. 42.
l Rom. 6. 16,20.
m Gal 4. 30.
n Rom. 8. 2.
o Cap. 7. 19.
p Cap. 3. 32.
q Mat. 3. 9.
r Rom. 2. 28.
s Vers. 37.
t Vers. 26.
u Isa. 63. 16.
v 1 Ioan 5. 1.
x Cap. 16. 27.
y Cap. 5. 43.

acela m'a trimis. 43 [z]Pentru ce nu înțelegeți vorbirea mea? Pentru că nu puteți auzi cuvântul meu. 44 [a]Voi sunteți din tatăl, diavolul, și voiți să faceți poftele tatălui vostru. Acela dela început erà omoritor de oameni și [b]nu stă în adevăr, pentru că într'însul nu este adevăr. Când vorbește minciuna, vorbește din ale sale; pentru că este mincinos și tată al mincinosului. 45 Dar pentru că eu spun adevărul, nu mă credeți. 46 Cine dintre voi mă mustră pentru păcat? Dacă vorbesc adevăr, pentru ce voi nu mă credeți? 47 [c]Cine este din Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; deaceea voi nu ascultați, pentru că nu sunteți din Dumnezeu.

48 Răspunseră Iudeii și-i ziseră: nu zicem noi oare bine, că tu ești Samaritan și ai demon?

49 Răspunse Iisus: eu nu am demon, ci cinstesc pe Tatăl meu, și voi mă necinstiți pe mine. 50 Eu nu caut mărirea mea, este cine caută și judecă. 51 Adevăr, adevăr zic vouă, dacă va păzì cineva cuvântul, nu va vedeà moarte în veci.

52 Deci îi ziseră Iudeii: acum am cunoscut, că ai demon. Abraam a murit și profeții, și tu zici: dacă va păzì cineva cuvântul, nu va gustà moarte în veci. 53 Nu cumva ești tu mai mare decât tatăl nostru Abraam, care a murit? Și profeții au murit; drept cine te faci pe tine însuți?

54 Răspunse Iisus: dacă eu mă voiu fi mărit pe mine însumi, mărirea mea nimic nu este; este Tatăl care mă mărește, despre care voi ziceți, că este Dumnezeul vostru, 55 Și nu l-ați cunoscut, iar eu îl cunosc. Și dacă zic că nu-l cunosc, voiu fi asemenea vouă, mincinos; dar îl cunosc și păzesc cuvântul lui. 56 Abraam tatăl vostru fù bucuros să vază ziua mea, și văzù și fù mulțumit.

57 Deci ziseră Iudeii către dânsul: cincizeci de ani nu ai încă, și ai văzut pe Abraam?

58 Zise lor Iisus: adevăr, adevăr zic vouă, mai nainte de-a fi fost Abraam sunt eu.

59 Deci luară pietrii ca să arunce într'însul; dar Iisus se ascunse și ieșì din templu, *trecând prin mijlocul lor, și astfel se duse.*

Tămăduirea orbului dela naștere.

9 Și trecând văzù pe un orb dela naștere. 2 Și ucenicii săi îl întrebară zicând: Rabi, [a]cine păcătuì, acesta sau părinții lui, ca să fie născut orb? 3 Răspunse Iisus: nici acesta nu păcătuì, nici părinții lui, [b]ci pentru ca lucrurile lui Dumnezeu să fie arătate la dânsul. 4 [c]Noi trebue să facem până este ziuă lucrurile celui care m'a trimis; vine noapte, când nimenea nu poate lucrà. 5 Când sunt în lume, [d]lumina lumii sunt.

6 Zicând acestea [e]scuipă jos și făcù noroiu din scuipat, și unse cu noroiu preste ochii orbului; 7 Și-i zise: du-te, [f]spală-te la izvorul Siloam (ce însemnează: trimis). [g]Deci se duse și se spălă, și venì văzând.

8 Iar vecinii și cei care îl vedeau mai nainte, că erà cerșitor ziceau: nu este oare acesta cel care șade și cerșește? 9 Unii ziceau că acesta este; iar alții ziceau: nu, ci seamănă cu dânsul. Acela ziceà, că eu sunt. 10 Deci îl întrebau: cum dar ți-s'au deschis ochii? 11 Răspunse acela și zise: [h]omul care se numește Iisus făcù noroiu și-mi unse ochii și-mi zise: du-te la izvorul Siloam și spală-te. Deci ducându-mă și spălându-mă, am dobândit vederea. 12 Și îi ziseră: unde este acela? Nu știu, zise el.

Fariseii cercetează pe orbul din naștere.

13 Deci îl duc la farisei, pe cel care altădată erà orb. 14 Și erà sâmbătă ziua, în care Iisus făcù noroiu și-i deschise ochii. 15 Deci iar îl întrebau și fariseii, cum a dobândit vederea. Și el

---

[z] Cap. 7. 17. [a] Mat. 13. 38. | [b] Iuda 6. | [c] 1 Ioan 4. 6. | *Capul 9.* [a] Vers. 34. | [b] Cap. 11. 4. [c] Cap. 4. 34. | [d] Cap. 1. 5. 9. [e] Marc. 7. 33. | [f] Neem. 3. 15. [g] 2 Reg. 5. 14. | [h] Vers. 6. 7.

le zise: noroiu mi-a pus pe ochi, şi m'am spălat şi văd. 16 Şi unii dintre farisei ziceau: omul acesta nu este dela Dumnezeu, pentru că nu ţine sâmbăta. Iar alţii ziceau: [i]cum poate un om păcătos să facă astfel de minuni? [j]Şi eră desbinare între dânşii. 17 Deci iarăşi zic orbului: tu ce zici despre dânsul, pentru că ţi-a deschis ochii? Iar el zise, că [k]este profet.

18 Dar Iudeii nu crezură despre dânsul, că eră orb şi a dobândit vederea, până ce chemară pe părinţii celui care a dobândit vederea, 19 Şi-i întrebară zicând: acesta este fiul vostru, despre care ziceţi, că fù născut orb? Cum vede dar acum? 20 Deci răspunseră părinţii lui şi ziseră: ştim că acesta este fiul nostru şi că fù născut orb; 21 Iar cum vede acum, nu ştim, sau cine i-a deschis ochii, noi nu ştim; întrebaţi-l, este în vârstă, el însuşi va vorbì despre sine.

22 Acestea ziseră părinţii lui, pentru că [l]se temeau de Iudei; căci Iudeii se învoiseră, că dacă va fi mărturisit cineva că el este Hristos, [m]să fie dat afară din sinagogă. 23 Deaceea ziseră părinţii lui că este în vârstă; întrebaţi-l.

24 Deci chemară de-a doua oară pe omul care eră orb, şi-i ziseră: [n]dă mărire lui Dumnezeu; [o]noi ştim că omul acesta este păcătos. 25 Iar acela răspunse: nu ştiu dacă este păcătos; una ştiu, că orb fiind, văd acum.

26 Deci îi ziseră: ce ţi-a făcut? Cum ţi-a deschis ochii? 27 Răspunse lor: v'am spus acum şi n'aţi auzit; ce voiţi să auziţi iarăşi? Nu cumva voiţi şi voi să vă faceţi ucenicii lui?

28 Şi-l înfruntară aspru şi ziseră: tu eşti ucenicul aceluia, iar noi suntem ucenicii lui Moise; 29 Noi ştim că Dumnezeu a vorbit lui Moise, [p]dar pe acesta nu-*l* ştim de unde este. 30 Răspunse omul şi le zise: [q]în aceasta dar este minunea, că voi nu ştiţi de unde este, şi mi-a deschis ochii. 31 Ştim că Dumnezeu nu [r]ascultă pe păcătoşi, ci dacă este cineva temător de Dumnezeu şi face voia lui, pe acesta îl ascultă. 32 Din veac nu s'a auzit, că cineva a deschis ochii vreunui născut orb; 33 [s]Dacă acesta n'ar fi dela Dumnezeu, n'ar puteà face nimic. 34 Răspunseră şi-i ziseră: [t]tu cu totul eşti născut în păcate, şi tu ne înveţi pe noi? Şi-l deteră afară.

35 Iisus auzì că l-au dat afară, şi găsindu-l zise: crezi tu [u]în Fiul lui Dumnezeu? 36 Răspunse acela şi zise: şi cine este, Doamne, ca să crez într'însul? 37 Iisus îi zise: şi l-ai văzut, şi este acela care vorbeşte cu tine. 38 Iar el zise: crez, Doamne, şi i-se închină.

49 Şi Iisus zise: eu am venit în această lume spre a osândì, ca cei care nu văd să vază, şi cei care văd să fie orbi.

40 Şi auziră acestea *unii* dintre farisei, care erau cu dânsul, şi-i ziseră: nu cumva şi noi suntem orbi? 41 Zise lor Iisus: dacă aţi fi orbi, n'aţi aveà păcat; dar acum ziceţi că vedem; deci păcatul vostru rămâne.

Păstorul cel bun. Cuvintele lui Iisus la sărbătoarea de sfinţirea templului.

10 Adevăr, adevăr zic vouă, cine nu întră pe uşă în staulul oilor, ci sare pe de altă parte, acela fur este şi tâlhar; 2 Iar cine întră pe uşă, păstor este al oilor. 3 Acestuia portarul îi deschide, şi oile aud glasul lui, şi cheamă oile sale pe nume şi le duce afară. 4 Şi după ce a mânat afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, şi oile îi urmează, pentru că cunosc glasul lui. 5 Dar unui străin nu-i vor urmà, ci vor fugì de dânsul, pentru că nu cunosc glasul străinilor.

6 Această asemănare le spuse Iisus: dar aceia nu înţeleseră ce erau, ce le vorbià.

7 Deci iarăşi le zise Iisus: adevăr, adevăr zic vouă, că eu sunt uşa către oi. 8 Toţi câţi veniră înainte de mine

---

i Vers. 33. *j* Cap. 7. 12, 43. | *k* Cap. 4. 19. *l* Fapt. 5. 13. | *m* Vers. 34. *n* Ios. 7. 19. | *o* Vers. 16. | *p* Cap. 8. 14. | *q* Cap. 3. 10. *r* Iov 27. 9. | *s* Vers. 16. *t* Vers. 2. | *u* Mat. 14. 33. —

furi sunt și tâlhari: dar oile nu ascultară de dânșii. 9 [a]Eu sunt ușa; dacă va fi întrat cineva prin mine, mântuit va fi, și va întrà, și va ieșì, și pășune va aflà. 10 Furul nu vine decât ca să fure, și să înjunghe, și să piarză; eu am venit pentru ca *oile mele* să aibă viață, și să aibă de prisos. 11 [b]Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun își pune sufletul pentru oile *sale*. 12 Iar cel tocmit și care nu este păstor, ale cărui oi nu sunt ale sale, privește lupul venind și [c]lasă oile și fuge; și lupul le răpește și împrăștie oile; 13 Pentru că tocmit este, și nu-i este grijă de oi. 14 Eu sunt păstorul cel bun, și cunosc [d]pe ale mele, și ale mele mă cunosc, 15 [e]După cum mă cunoaște Tatăl și eu cunosc pe Tatăl, [f]și sufletul îmi pun pentru oile *mele*. 16 Am și [g]alte oi, care nu sunt din staulul acesta, și pe acelea trebue ca eu să le duc, și vor ascultà de glasul meu, [h]și va fi o turmă, un păstor. 17 Deaceea Tatăl mă iubește, fiindcă pun sufletul meu, [i]ca iarăși să-l iau. 18 Nimenea nu-l ridică dela mine, ci eu îl pun dela mine însumi. Putere am ca să-l pun, [j]și putere am ca iarăși să-l iau. [k]Această poruncă am primit-o dela Tatăl meu.

19 [l]Deci iarăși se făcù pentru cuvintele acestea desbinare între Iudei. 20 Iar mulți dintre ei ziceau: [m]are demon, și nu este în firea lui; pentru ce îl ascultați? 21 Alții ziceau: cuvintele acestea nu sunt ale unui demonizat; nu cumva un demon [n]poate [o]deschide ochii orbilor?

22 Și erà *atuncia* în Ierusalim *sărbătoare de* sfințirea templului; erà iarnă: 23 Și Iisus se preumblà în templu [p]în porticul lui Solomon. 24 Deci Iudeii îl încunjurară și îi ziceau: până când ne scoți sufletul? Dacă tu ești Hristosul, spune-ne fără sfială.

25 Răspunse lor Iisus: v'am spus, și nu credeți; [q]lucrurile pe care le fac în numele Tatălui meu acestea mărturisesc pentru mine; 26 Dar voi [r]nu credeți pentru că nu sunteți dintre oile mele, *după cum v'am spus*. 27 [s]Oile mele ascultă de glasul meu, și eu le cunosc, și-mi urmează; 28 Și eu le dau viață vecinică, și [t]în veac nu vor pieri, și nu le va răpì cineva din mâna mea. 29 [u]Tatăl meu, [v]care mi *le*-a dat, este mai mare decât toți; și nimenea nu *le* poate răpì din mâna Tatălui *meu*. 30 [x]Eu și Tatăl suntem una.

31 Deci [y]Iudeii luară iarăși pietrii, ca să-l omoare.

32 Iisus le răspunse: multe lucruri bune v'am arătat dela Tatăl *meu*; pentru care lucru din ele mă omoriți cu pietrii? 33 Răspunseră lui Iudeii, *zicând:* pentru lucru bun nu te omorîm cu pietrii, ci pentru defaimare, și pentru că tu om [z]fiind, te faci pe tine însuți Dumnezeu.

34 Răspunse lor Iisus: [a]nu este oare scris în legea voastră că „eu am zis: Dumnezei sunteți?“ 35 Dacă *legea* a numit Dumnezei pe aceia, [b]către care a fost cuvântul lui Dumnezeu, și scriptura nu poate fi desființată, 36 Voi ziceți *aceluia* [c]pe care Tatăl l-a sfințit și l-a [d]trimis în lume, că tu rostești defaimare, [e]pentru că am zis: [f]Fiul lui Dumnezeu sunt? 37 Dacă nu fac lucrurile Tatălui meu, nu mă credeți; 38 Iar dacă *le* fac, chiar dacă nu mă credeți, credeți lucrurile, ca să știți și să cunoașteți, că Tatăl este în mine și eu în Tatăl.

39 Deci căutau iarăși ca să-l prindă, dar el scăpă din mâna lor.

40 Și se duse iarăși dincolo de Iordan, în locul unde erà Ioan, când botezà în întâiași dată, și rămase acolo. 41 Și mulți veniră la dânsul și ziceau că Ioan n'a făcut nici o minune, dar toate câte a spus Ioan despre acesta erau adevărate. 42 Și mulți crezură într'însul acolo.

Capul 10.

a Efes. 2. 18.
b Ezec. 40. 11.
c Zech. 11. 16, 17.
d 2 Tim. 2. 19.
e Mat. 11. 27.
f Cap. 15. 13.
g Isa. 56. 8.
h Ezec. 37. 22.
i Isa. 53. 7, 8, 12.
j Cap. 2. 19.
k Cap. 6. 38.
l Cap. 7. 43.
m Cap. 7. 20.
n Esod. 4. 11.
o Cap. 9. 6, 7, 32, 33.
p Fapt. 3. 11.
q Cap. 5. 2.
r 1 Ioan 4. 6.
s Vers. 4, 14.
t Cap. 6. 37.
u Cap. 14. 28.
v Cap. 17. 2, 6, etc.
x Cap. 17. 11, 22.
y Cap. 8. 59.
z Cap. 5. 18.
a Ps. 82. 6.
b Rom. 13. 1.
c Cap. 6. 27.
d Cap. 3. 17.
e Cap. 5. 17, 18.
f Luc. 1. 35.

Învierea lui Lazar.

11 Și era un om bolnav, Lazar din Betania, din satul [a] Mariei și al Martei sora ei. 2 [b] Iar Maria era *aceea* care a uns cu mir pe Domnul și i-a șters picioarele cu părul ei, al cărei frate Lazar era bolnav. 3 Deci surorile trimiseră la dânsul, zicând: Doamne, iată pe care-l iubești este bolnav.

4 Și Iisus auzind, zise: boala aceasta nu este spre moarte, [c] ci pentru mărirea lui Dumnezeu, ca Fiul lui Dumnezeu să fiĕ mărit printr'însa.

5 Și Iisus iubià pe Marta și pe sora ei și pe Lazar. 6 Deci după ce auzì că este bolnav, [d] atuncia mai rămase două zile în locul unde era; 7 Apoi după aceasta zice ucenicilor: să mergem iar în Iudeà. 8 Rabi, îi zic ucenicii, Iudeii căutau chiar [e] acum să te omoare cu pietrii și iar mergi acolo? 9 Răspunse Iisus: oare nu douăsprezece sunt ceasurile zilei? [f] Dacă umblă cineva ziua, nu se poticnește, pentru că vede lumina acestei lumi; 10 Iar [g] dacă umblă cineva noaptea, se poticnește, fiindcă nu este într'însul lumină.

11 Acestea vorbì, și după aceea le zice: Lazar prietinul nostru [h] a adormit; dar mă duc ca să-l deștept din somn. 12 Deci ucenicii îi ziseră: Doamne, dacă a adormit, va fi scăpat. 13 Dar Iisus vorbise despre moartea lui *Lazar;* și dânșii gândiră că vorbește despre adormirea somnului. 14 Deci atuncia Iisus le spune fără sfială: Lazar a murit, 15 Și mă bucur pentru voi, că nu eram acolo, pentru ca să credeți; să mergem dar la dânsul.

16 Deci Toma, care se numește geamăn, zice celor împreună cu dânsul ucenici: să mergem și noi, ca să murim cu dânsul.

17 Venind dar Iisus îl află având acum patru zile în mormânt.

18 Și Betania era aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii; 19 Și mulți dintre Iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângâie pentru fratele *lor.* 20 Deci Marta îndată ce auzì că vine Iisus, ieșì înaintea lui; iar Maria ședeà jos în casă.

21 Și Marta zise către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aci, n'ar fi murit fratele meu. 22 Și acum știu, [i] că Dumnezeu îți va dà câte vei cere dela Dumnezeu. 23 Fratele tău va învià, îi zise Iisus. 24 Știu, îi zice Marta, [j] că va învià la înviere, în ziua de apoi. 25 [k] Eu sunt învierea și [l] viața, îi zise Iisus. [m] Cine crede în mine, viu va fi, chiar dacă va fi murit: 26 Și oricine care este viu și crede în mine, nu va murì în veci; crezi aceasta? 27 Așà *este,* Doamne, îi zice, eu am [n] crezut că tu ești Hristosul al lui Dumnezeu, Fiu care vine în lume.

28 Și zicând aceasta se duse și chemă pe Maria sora ei, spunând în ascuns: Învățătorul este aci și te cheamă. 29 Aceea îndată ce auzì se scoală în grabă și vine la dânsul. 30 Și Iisus nu venise încă în sat, ci era în locul unde îi ieșì Marta înainte. 31 [o] Deci Iudeii, care erau cu dânsa în casă și o mângâiau, văzând că Maria s'a sculat în grabă și a ieșit, îi urmară, gândind că se duce la mormânt, ca să plângă acolo.

32 Deci Maria îndată ce venì unde era Iisus, văzându-l îi căzù la picioare zicându-i: [p] Doamne, dacă ai fi fost aci, nu mi-ar fi murit fratele. 33 Iar Iisus când o văzù plângând și pe Iudeii care veniseră împreună cu dânsa, plângând *și ei,* gemù în duhul său și se turburà. 34 Și zise: unde l-ați pus? Doamne, îi zic *ele,* vino și vezi. 35 [q] Iisus lăcrămà. 36 Deci ziceau Iudeii: iată cât de mult îl iubià! 37 Iar unii dintre dânșii ziceau: nu puteà oare acesta, [r] care a deschis ochii orbului, să facă ca și acesta să nu moară? 38 Deci Iisus gemând iar în sine, vine la mormânt; și era o

Capul 11.
a Luc. 10.38,39. | *b* Mat. 26. 7. *c* Cap. 9. 3. *d* Cap. 10. 40. | *e* Cap. 10. 31. *f* Cap. 9. 4. *g* Cap. 12. 35. | *h* Dan. 12. 2. *i* Cap. 9. 31. *j* Luc. 14. 14. | *k* Cap. 5. 21. *l* Cap. 1. 4. | *m* Cap. 3. 36. *n* Mat. 16. 16. | *o* Vers. 19. *p* Vers. 21. | *q* Luc. 19. 41. *r* Cap. 9. 6.

peșteră și o piatră erà pusă înaintea ei. 39 Luați piatra, zise Iisus. Doamne, îi zice Marta sora celui mort, acum miroasă rău, pentru că este a patra zi. 40 Zice ei Iisus: nu ți-am spus, că dacă crezi, vei [s] vedeà mărirea lui Dumnezeu? 41 Deci luară piatra *de unde erà pus mortul.*

Iar Iisus ridică ochii în sus și zise: Tată, îți mulțumesc că m'ai ascultat. 42 Eu știam, că totdeauna mă asculți; dar am zis [t] pentru gloata ce stă împrejur, pentru ca să crează că tu m'ai trimis. 43 Și zicând acestea strigă cu glas mare: Lazăre, vino afară! 44 *Și* ieși mortul, având picioarele și mânile legate cu [u] fășii de pânză, și fața lui erà înfășurată cu un ștergar. Deslegați-l, le zise Iisus, și lăsați-l să meargă.

45 Deci mulți dintre Iudei, care veniră la Maria, [v] și văzură cele ce făcù *Iisus*, crezură într'însul.

Uneltirile arhiereilor împotriva vieții lui Iisus.

46 Iar unii dintre dânșii se duseră la farisei și le spuse cele ce făcù Iisus.

47 [x] Deci mai marii preoților și fariseii adunară sinedriul, și ziceau: [y] ce facem, pentru că omul acesta face multe minuni? 48 Dacă îl lăsăm așà, toți vor crede într'însul, și vor veni Romanii și ne vor luà și locul și neamul. 49 Iar unul oarecare dintre dânșii, [z] Caiafa, arhiereu fiind în anul acela, le zise: voi nu știți nimic, 50 [a] Nici nu cumpăniți cu mintea, că ne este de folos, ca să moară un om pentru popor, și să nu piară tot neamul. 51 Și aceasta n'o zise dela sine însuși, ci arhiereu fiind în anul acela profetisă, că Iisus aveà să moară pentru neamul *lor*, 52 [b] Și nu numai pentru neamul *lor*, [c] ci și pentru ca să adune într'una pe fiii lui Dumnezeu cei împrăștiați. 53 Deci din aceea zi se sfătuiră ca să-l omoare.

54 [d] Pentru aceea Iisus nu mai umblà fără sfială printre Iudei, ci se duse de acolo în ținutul aproape de pustie, într'un oraș numit [e] Efraim, și acolo își treceà timpul cu ucenicii.

55 Și erà aproape Paștile Iudeilor, și mulți din țară veniră sus la Ierusalim mai nainte de Pași, ca să se curățească. 56 Deci căutau pe Iisus și vorbeau între dânșii stând în templu: ce vi se pare, că n'are să vie nici decum la sărbătoare? 57 Iar mai marii preoților și fariseii dedese poruncă, că dacă cineva știe unde este, să încunoștiințeze, pentru ca să-l prindă.

Maria unge picioarele lui Iisus în Betania.

12 Și cu șase zile mai nainte de Pași Iisus veni la Betania, [a] unde erà Lazar, pe care Iisus îl sculase dintre morți. 2 Deci [b] îi făcură cină acolo, și Marta slujià, iar Lazar erà unul dintre cei care ședeau la masă împreună cu dânsul. 3 Atuncia [c] Maria luând o litră de mir foarte scump de nard adevărat, unse picioarele lui Iisus și șterse cu părul ei picioarele lui; și casa se umplù de mirosul mirului.

4 Iar unul dintre ucenicii lui, Iuda Iscariotu, care aveà să-l deà prins, zice: 5 Pentru ce nu s'a vândut acest mir pe trei sute de dinari și să se fi dat la săraci? 6 Dar el zise aceasta nu pentru că aveà grijă de săraci, ci pentru că fur erà și [d] punga având, dà la o parte din cele puse într'insa. 7 Deci Iisus zise: las-o că l-a păstrat pentru ziua îmmormântării mele; 8 Căci [e] pe săraci îi aveți întotdeauna cu voi, dar pe mine nu mă aveți întotdeauna.

9 Și gloată multă dintre Iudei află că este acolo, și veniră nu numai pentru Iisus, ci ca să vază și pe Lazar, [f] pe care îl sculă dintre morți. 10 [g] Iar mai marii preoților se sfătuiră, ca să omoare și pe Lazar, 11 [h] Pentru că din pricina lui mulți dintre Iudei plecau și credeau în Iisus.

Întrarea lui Iisus în Ierusalim.

12 [i] A doua zi gloată multă, care erà venită la sărbătoare, auzind că Iisus

---

[s] Vers. 4, 23. [t] Cap. 12, 30. [u] Cap. 20, 7. | [v] Cap. 2, 23. [x] Ps. 2, 2. [y] Cap. 12, 19. | [z] Luc. 3, 2. [a] Cap. 18, 14. [b] Isa. 49, 6. | [c] Cap. 10, 16. [d] Cap. 4, 1, 3. [e] 2 Cron. 13, 19.

Capul 12.

[a] Cap. 11, 1, 43. | [b] Mat. 26, 6. [c] Luc. 10, 38, 39. [d] Cap. 13, 29. | [e] Mat. 26, 11. [f] Cap. 11, 43, 44. [g] Luc. 16, 31. | [h] Cap. 11, 45 [i] Mat. 21, 8.

vine la Ierusalim. 13 Luară ramuri de fenic și ieșiră spre întâmpinarea lui, și strigau: [j] Osana, „binecuvântat *este*, cine vine în numele Domnului,“ împăratul lui Israel.

14 [k] Și Iisus găsind un asin tânăr, șezù pe dânsul, după cum este scris: 15 [l] „Nu te teme, fiica Sionului, iată împăratul tău, vine șezând pe mânzul asinei.“ 16 Dar ucenicii săi nu înțeleseră acestea [m] la început, ci când fù mărit Iisus, [n] atuncia își aduseră aminte că [o] acestea erau scrise pentru dânsul și acestea i-au făcut.

17 Deci mărturiseà gloata care erà cu dânsul, că a chemat pe Lazar din mormânt și l-a înviat dintre morți. 18 [p] Deaceea îl și întâmpină gloata, pentru că auzì că dânsul făcuse minunea aceasta. 19 Deci fariseii ziseră între dânșii: [q] vedeți, că nimic nu folosiți; iată lumea s'a dus după dânsul.

Despre rodul morții sale. Glas din cer.

20 Și [r] erau unii Elini dintre cei [s] care vin ca să se închine în timpul sărbătorii; 21 Aceștia dar veniră la Filip, [t] cel dela Betsaida Galileii, și-l rugară, zicând: Domnule, voim să vedem pe Iisus. 22 Filip vine și spune lui Andreiu, vine Andreiu și Filip și spun lui Iisus.

23 Iar Iisus le răspunde zicând: [u] a venit ceasul, ca Fiul omului să fie mărit. 24 Adevăr, adevăr zic vouă, dacă [v] grăuntele de grâu, ce a căzut pe pământ, nu va fi murit, rămâne numai el: iar dacă va fi murit, aduce rod mult. 25 [x] Cine își iubește sufletul, îl pierde, și cine își urăște sufletul în lumea aceasta, îl va păstrà pentru viața vecinică, 26 Dacă îmi slujește cineva, să-mi urmeze, și [y] unde sunt eu, acolo va fi și slujitorul meu; dacă-mi slujește cineva, îl va cinstì Tatăl. 27 [z] Acum sufletul îmi este turburat, și ce să zic? Tată, scapă-mă din ceasul acesta. [a] Dar pentru aceea am venit în ceasul acesta. 28 Tată, mărește-ți numele.

[b] Deci venì glas din cer, și *l*-am mărit, și iar *îl* voiu mărì.

29 Iar gloata care stà și auzì, ziceà că tunet a fost; alții ziceau: [c] înger i-a vorbit. 30 Răspunse Iisus și zise: nu pentru mine a fost glasul acesta, ci pentru voi. 31 Acum este judecarea acestei lumi; acum va fi aruncat afară [d] stăpânitorul acestei lumi; 32 Și eu îndată [e] ce voiu fi înălțat depe pământ, voiu trage [f] pe toți la mine. 33 [g] Iar aceasta o ziceà însemnând cu ce moarte aveà să moară.

34 Deci gloata îi răspunse: [h] noi am auzit din lege, că Hristosul rămâne în veci; și cum zici tu că Fiul omului trebue să fie înnălțat? Cine este acesta Fiul omului? 35 Drept aceea Iisus le zise: lumina [i] este între voi încă puțin timp. [j] Umblați după cum aveți lumina, ca să nu vă apuce întunerecul; și [k] cine umblă în întunerec, nu știe încotro merge. 36 După cum aveți lumina, credeți în lumină, ca să vă faceți [l] fii ai luminii.

Acestea vorbì Iisus și plecând, [m] se ascunse de dânșii.

Necredința Iudeilor.

37 Dar deși făcuse atâtea minuni înaintea lor, nu credeau într'însul. 38 Pentru ca să fie împlinit cuvântul lui Isaia profetul, pe care l-a zis: [n] „Doamne, cine a crezut la cele auzite dela noi? Și brațul Domnului cui a fost descoperit?“ 39 Deaceea nu puteau crede, că iarăși Isaia a zis: 40 [o] „Orbit-a ochii lor și învârtoșat-a inima lor, ca să nu vază cu ochii și să nu înțeleagă cu inima, și să nu se întoarcă, și *eu* îi voiu vindecà.“ 41 [p] Acestea zise Isaia pentru că văzù mărirea lui și vorbì despre dânsul. 42 Totuși mulți chiar dintre mai mari crezură într'însul, dar [q] din pricina fariseilor nu mărturi-

---

j Ps. 118. 25, 26. *k* Mat. 21. 7. *l* Zech. 9. 9. *m* Luc. 18. 34. *n* Cap. 7. 39. *o* Cap. 14. 26. *p* Vers. 11. *q* Cap. 11. 47, 48. *r* Fapt. 17. 4. *s* 1 Reg. 8. 41, 42. *t* Cap. 1. 44. *u* Cap. 13. 32. *v* 1 Cor. 15. 36. *x* Mat. 10. 39. *y* Cap. 14. 1. *z* Mat. 26. 38, 39. *a* Luc. 22. 53. *b* Mat. 3. 17. *c* Cap. 11. 42. *d* Mat. 12. 29. *e* Cap. 3. 14. *f* Rom. 5. 18. *g* Cap. 18. 32. *h* Ps. 89. 136, 27. *i* Cap. 1. 9. *j* Ier. 13. 16. *k* 1 Ioan 2. 11. *l* Luc. 16. 8. *m* Cap. 8. 59. *n* Isa. 53. 1. *o* Isa. 6. 9, 10. *p* Isa. 6. 1. *q* Cap. 7. 13.

seau, ca să nu fie daţi afară din sinagogă: 43 [r] Căci au iubit mărirea oamenilor mai mult, decât mărirea lui Dumnezeu.

44 Şi Iisus strigă şi zise: [s] cine crede în mine, nu crede în mine, ci în cel care m'a trimis pe mine, 45 Şi cine mă vede pe mine, vede pe cel care m'a trimis pe mine. 46 Eu am venit *ca* lumină în lume, pentru ca oricine care crede în mine, să nu rămâie în întunerec. 47 Şi dacă cineva va fi auzit dela mine cuvintele şi nu *le* va fi păzit, eu nu-l osândesc; căci n'am venit să osândesc lumea, ci să mântuesc lumea. 48 Cine mă disprețuește pe mine şi nu primeşte cuvintele mele, are cine să-l osândească; cuvântul pe care l-am spus, acela îl va osândi în ziua de apoi; 49 Pentru că eu n'am vorbit dela mine însumi, ci Tatăl care m'a trimis, el însuşi mi-a dat poruncă, ce să zic şi ce să vorbesc. 50 Şi ştiu că porunca lui este viaţă vecinică. Deci cele ce vorbesc eu, după cum mi-a spus Tatăl, aşà vorbesc.

Cea din urmă cină cu spălarea picioarelor.

13 Iar [a] mai nainte de sărbătoarea Paştilor ştiind Iisus că [b] i-a venit ceasul, ca să se strămute din lumea aceasta la Tatăl, iubind pe ai săi, care erau în lume, i-a iubit până în sfârşit. 2 Şi pe când erà cină, [c] când diavolul îşi pusese acum în gând ca Iuda, fiul lui Simon Iscariotu, să-l deà prins, 3 *Iisus*, ştiind [d] că Tatăl i-a dat tot în mâni, şi [e] că dela Dumnezeu a ieşit şi la Dumnezeu merge, 4 [f] Se scoală dela cină şi-şi desbracă hainele, şi luând un ştergar se încinse. 5 Apoi toarnă apă în vasul de spălat, şi începù să spele picioarele ucenicilor şi să *le* şteargă cu ştergarul cu care erà încins.

6 Deci vine la Simon Petru. Acesta îi zice: Doamne, [g] tu îmi speli picioarele? 7 Răspunse Iisus şi-i zise: tu nu ştii acum ce fac eu, [h] dar vei înţelege în urmă. 8 Petru îi zice: în veci nu îmi vei spălà picioarele. Iisus îi răspunse: [i] dacă nu te voiu fi spălat, nu ai parte cu mine. 9 Simon Petru îi zise: Doamne, nu numai picioarele mele, ci şi mânile şi capul. 10 Iisus îi zice: cine s'a scăldat, nu are trebuinţă să se spele, deci este cu totul curat; şi [j] voi curaţi sunteţi, dar nu toţi. 11 Căci [k] ştià pe cel care aveà să-l deà prins; deaceea zise, că nu toţi sunteţi curaţi.

12 Deci după ce le spălă picioarele şi-şi luă hainele şi se puse iar la masă, le zise: înţelegeţi ce v'am făcut? 13 [l] Voi mă numiţi: Învăţătorul şi Domnul, şi bine ziceţi, căci sunt. 14 [m] Deci dacă v'am spălat picioarele, eu Domnul şi învăţătorul, şi voi datori [n] sunteţi să spălaţi picioarele unii altora; 15 Căci [o] pildă v'am dat, ca să faceţi şi voi după cum v'am făcut eu. 16 [p] Adevăr, adevăr zic vouă, nu este slugă mai mare, decât stăpânul său, nici trimis mai mare, decât cel care l-a trimis. 17 [q] Dacă ştiţi acestea, fericiţi sunteţi, dacă le veţi fi făcut. 18 Nu zic despre voi toţi: eu ştiu pe care i-am ales; ci *trebuià* ca să fie împlinită scriptura: [r] „cel care îmi mănâncă pânea, ridicat-a călcâiul împotriva mea.“ 19 [s] De acum vă zic mai nainte de-a se împlini, ca să credeţi când se va fi împlinit, că eu sunt. 20 [t] Adevăr, adevăr zic vouă, cine primeşte pe oricare *îl* voiu fi trimis, pe mine mă primeşte, iar cine mă primeşte pe mine, primeşte pe *cel* care m'a trimis pe mine.

Iisus arată pe trădător.

21 [u] Acestea vorbind Iisus [v] se turbură cu Duhul şi mărturisì şi zise: adevăr, adevăr zic vouă, că [x] unul dintre voi mă va dà prins. 22 *Deci* se uitau ucenicii unii la alţii, nedumeriţi fiind despre cine vorbeşte. 23 Şi erà lângă sânul lui Iisus [y] la masă unul dintre ucenicii săi, pe care îl iubià Iisus. 24 Deci Simon Petru face semn acestuia şi-i

[r] Cap. 5. 44.
[s] Marc. 9. 37.

Capul 13.

[a] Mat. 26. 2.
[b] Cap. 12. 23.
[c] Luc. 22. 3.
[d] 1 Cor. 15. 27.
[e] Cap. 8. 42.
[f] Luc. 22. 27.
[g] Mat. 3. 14.
[h] Vers. 12.
[i] Ebr. 10. 22.
[j] Cap. 15. 3.
[k] Cap. 6. 64.
[l] Filip. 2. 11.
[m] Luc. 22. 27.
[n] Rom. 13. 10.
[o] Mat. 11. 29.
[p] Mat. 10 24.
[q] Iac. 1. 25.
[r] Ps. 41. 9.
[s] Cap. 14. 29.
[t] Mat. 10. 40.
[u] Mat. 26. 21.
[v] Cap. 12. 27.
[x] Fapt. 1. 17.
[y] Cap. 19. 26.

zice: spune cine este, despre care vorbește. 25 Și acela plecându-se spre pieptul lui Iisus îi zice: Doamne, cine este? 26 Iisus răspunde: este acela pentru care eu voiu întinge îmbucătura și-i voiu dà. Deci întingând îmbucătura ià și dă lui Iuda *fiu* al lui Simon Iscariotu.

27 [z] Și după îmbucătura *dată*, atuncia întră satana în acela. Deci Iisus îi zice: ceea ce faci, fă mai curând. 28 Și nimenea dintre cei care ședeau la masă, nu înțelese pentru ce i-a zis aceasta. 29 Căci unii gândeau, fiindcă [a] Iuda aveà punga, că Iisus îi zice: cumpără cele ce ne trebuie pentru sărbătoare, sau să deà ceva săracilor. 30 Deci după ce luă acela îmbucătura ieși îndată; și erà noapte.

Noua poruncă a iubirii.

31 Și când ieși, zise Iisus: [b] acum Fiul omului este mărit, și într'însul [c] Dumnezeu este mărit. 32 [d] Dacă Dumnezeu este mărit într'însul, și Dumnezeu îl va mărì în sine însuși, și [e] îndată îl va mărì. 33 Copii, puțin timp mai sunt împreună cu voi; mă veți căutà, și [f] după cum am zis Iudeilor, că unde mă duc eu, voi nu puteți venì, și vouă vă zic de acum înainte. 34 [g] Poruncă nouă vă dau, ca să vă iubiți unii pe alții, după cum v'am iubit, ca și voi să vă iubiți unii pe alții. 35 [h] Într'aceasta vor cunoaște toți că-mi sunteți ucenici, dacă aveți iubire unii către alții.

Iisus vestește trădarea lui Petru.

36 Doamne, îi zice Simon Petru, unde te duci? Răspunse Iisus: unde mă duc, nu poți să-mi urmezi acum, dar mai în urmă îmi vei urmà. 37 Doamne, îi zise Petru, pentru ce nu pot să-ți urmez de acum? Sufletul îmi voiu pune pentru tine. 38 Iisus răspunde: îți vei pune sufletul pentru mine? Adevăr, adevăr zic ție, nu va cântà cocoșul până ce nu mă vei fi tăgăduit de trei ori.

Hristos merge la Tatăl. Făgăduește trimiterea Mângâietorului. Unirea credincioșilor cu Hristos. Pacea lui.

14 Să [a] nu se turbure inima voastră; aveți încredere în Dumnezeu, aveți încredere și în mine. 2 În casa Tatălui meu sunt multe locuințe; iar dacă n'ar fi, v'aș fi spus; [b] pentru că mă duc să vă gătesc loc. 3 Și dacă mă voiu fi dus, și voiu fi gătit vouă loc, [c] iar vin și vă voiu luà la mine însumi, pentru [d] ca unde sunt eu, să fiți și voi. 4 Și știți calea unde mă duc eu.

5 Doamne, îi zice Toma, nu știm unde te duci, și cum știm calea? 6 Iisus îi zice: [e] eu sunt calea și [f] adevărul și [g] viața; [h] nimenea nu vine la Tatăl decât prin mine. 7 [i] Dacă m'ați cunoscut pe mine, veți cunoaște și pe Tatăl meu; de acum înainte cunoașteți-l și l-ați văzut.

8 Doamne, îi zice Filip, arată-ne pe Tatăl, și ne este deajuns. 9 Iisus îi zice: de atâta timp sunt cu voi, și nu m'ai cunoscut, Filipe? [j] Cine m'a văzut pe mine, a văzut pe Tatăl: cum zici tu: arată-ne pe Tatăl? 10 Nu crezi, că [k] eu *sunt* în Tatăl și Tatăl este întru mine? Cuvintele pe care le zic vouă, [l] nu le spun dela mine însumi; dar Tatăl care locuește în mine face lucrurile lui. 11 Credeți-mi, că eu *sunt* în Tatăl și Tatăl este întru mine; [m] iar dacă nu, credeți-mi pentru însuși lucrurile *mele*.

12 [n] Adevăr, adevăr zic vouă, cine crede în mine va face și el lucrurile, pe care le fac eu, și mai mari decât acestea va face, pentru că eu mă duc la Tatăl, 13 [o] Și orice veți fi cerut în numele meu, aceasta voiu face, pentru că Tatăl să fie mărit în Fiul. 14 Dacă veți fi cerut ceva în numele meu, eu voiu face aceasta.

15 [p] Dacă mă iubiți pe mine, veți păzì poruncile mele. 16 Și eu voiu rugà pe Tatăl și va dà vouă [q] alt Mân-

[z] Luc. 22. 3.
[a] Cap. 12. 6.
[b] Cap. 12. 23.
[c] Cap. 14. 13.
[d] Cap. 17. 1, 4-6.
[e] Cap. 12. 23.
[f] Cap. 7. 34.
[g] Lev. 19. 18.
[h] 1 Ioan 2. 5.

Capul 14.
[a] Vers. 27.
[b] Cap. 13. 33, 36.
[c] Fapt. 1. 11.
[d] Cap. 12. 26.
[e] Ebr. 9. 8.
[f] Cap. 1. 11.
[g] Cap. 1. 4.
[h] Cap. 10. 9.
[i] Cap. 8. 19.
[j] Col. 1. 15.
[k] Cap. 10. 38.
[l] Cap. 5. 19.
[m] Cap. 5. 36.
[n] Mat. 21. 21.
[o] Mat. 7. 7
[p] 1 Ioan 5. 3.
[q] Cap. 15. 26.

gătetor, ca să fie în veci împreună cu voi. 17 [r] Pe Duhul adevărului, [s] pe care lumea nu-l poate primi, pentru că nu-l vede, nici nu-l cunoaște; dar voi îl cunoașteți, fiindcă rămâne la voi [t] și va fi întru voi. 18 [u] Nu vă voiu lăsà singuri în lume, [v] vin la voi. 19 Încă puțin timp și lumea nu mă mai vede, dar [x] voi mă vedeți; [y] căci eu sunt viu, și voi veți fi vii. 20 În aceea zi voi veți cunoaște, că [z] eu *sunt* în Tatăl meu și voi în mine și eu în voi. 21 [a] Cine are poruncile mele și le păzește, acela este care mă iubește; iar cine mă iubește pe mine, iubit va fi de către Tatăl meu, și eu îl voiu iubì și mă voiu arătà însumi lui.

22 [b] Doamne, îi zice Iuda, nu Iscariotul: și ce s'a întâmplat, că gândești să te arăți nouă pe tine însuți și nu lumii?

23 Răspunse Iisus și-i zise: [c] dacă cineva mă iubește, va păzì cuvântul meu, și Tatăl meu îl va iubì, și la dânsul [d] vom venì, și locuință ne vom face la dânsul. 24 Cine nu mă iubește, nu păzește [e] cuvintele mele; și cuvântul pe care-l auziți nu este al meu, ci al Tatălui, care m'a trimis pe mine.

25 Acestea vi le-am vorbit fiind încă la voi; 26 Dar [f] Mângâetorul, Duhul Sfânt, pe care îl va trimite Tatăl în numele meu, [g] el vă va învățà tot și vă va aduce aminte tot ce v'am zis.

27 [h] Pace vă las voùă, pacea mea o dau vouă; nu după cum dă lumea vă dau eu. Să nu vi se turbure inima, nici să se sperie. 28 Ați auzit, că eu v'am zis: mă duc și vin la voi. Dacă m'ați fi iubit, v'ați fi bucurat, că mă duc la Tatăl, fiindcă Tatăl este mai mare decât mine. 29 Și acum v'am spus mai nainte de-a se face, ca să credeți când se va fi făcut. 30 Nu voiu mai vorbì multe cu voi; căci vine stăpânitorul lumii, și în mine nu are nimic, 31 Dar ca să cunoască lumea, că iubesc pe Tatăl, și după cum mi-a poruncit Tatăl, așà fac. Sculați-vă să plecăm de aici.

Viața cea adevărată. Porunca lui Hristos și cea mai mare iubire. Prietinii aleși. Ura și vina lumii. Mângâetorul.

15 Eu sunt vița cea adevărată, și Tatăl meu este lucrătorul. 2 [a] Orice coardă de viță în mine, nefăcând rod o desființează, și pe oricare care face rod, o curățà ca să facă mai mult rod. 3 [b] Voi sunteți curați acum pentru cuvântul pe care vi l-am spus; 4 [c] Rămâneți în mine, și eu *voiu rămâneà* în voi. După cum coarda de viță nu poate face rod dela sine însăși, dacă nu va fi rămas în viță, așà nici voi, dacă nu veți fi rămas în mine. 5 Eu sunt vița, voi coardele viței. Cine rămâne în mine și eu *rămân* în el, acesta face rod [d] mult, pentru că fără de mine, nu puteți face nimic. 6 Dacă cineva nu va fi rămas în mine, [e] aruncat fù afară ca coarda de viță, și s'a uscat, și o strâng și în foc o aruncă, și arde. 7 Dacă veți fi rămas în mine, și cuvintele mele [f] vor fi rămas în voi, cereți orice ați voì, și se va face vouă. 8 [g] În aceasta este mărit Tatăl meu, ca să aduceți rod mult [h] și îmi veți fi ucenici.

9 După cum m'a iubit pe mine Tatăl, și eu v'am iubit pe voi; rămâneți în iubirea mea. 10 [i] Dacă veți fi păzit poruncile mele, veți rămâneà în iubirea mea, după cum și eu am păzit poruncile Tatălui meu și rămân în iubirea lui. 11 Acestea vi le-am spus, ca bucuria mea să fie în voi și [j] bucuria voastră să fie deplină.

12 [k] Aceasta este porunca mea, ca să vă iubiți unii pe alții, după cum v'am iubit. 13 [l] Nimenea nu are o iubire mai mare decât aceasta, ca cineva să-și pună sufletul pentru prietinii săi. 14 [m] Voi îmi sunteți prietini, dacă veți fi făcut cele ce eu vă poruncesc. 15 Nu vă mai numesc slugi, pentru că sluga nu știe, ce face stăpânul său; v'am nu-

r Cap. 15. 26.
s 1 Cor. 2. 14
t 1 Ioan 2. 27.
u Mat. 28. 20.
v Vers. 3. 28.
x Cap. 16. 16.
y 1 Cor. 15. 20.
z Cap. 10. 38.
a Vers. 15, 23.
b Luc. 6. 16.
c Vers. 15.
d 1 Ioan 2. 24.
e Cap. 5. 19, 38.
f Luc. 24. 49.
g 1 Ioan 2.20,27.
h Filip. 4. 7.

Capul 15.
a Mat. 15. 13.
b 1 Pet. 1. 22.
c Col. 1. 23.
d Osea 14. 8.
e Mat. 3. 10.
f Cap. 14. 13.
g Mat. 5. 16.
h Cap. 8. 31.
i Cap. 14. 15, 21, 23.
j Cap. 16. 24.
k 1 Ioan 3. 11.
l Efes. 5. 2.
m Mat. 12. 50.

mit prietini, pentru că v'am făcut cunoscut [n] tot ce am auzit dela Tatăl meu. 16 [o] Nu voi m'aţi ales pe mine, ci eu v'am ales mie, şi v'am rânduit ca voi [p] să vă duceţi şi rod să aduceţi, şi rodul vostru să rămâie, pentru ca [q] să vă deà orice veţi fi cerut dela Tatăl în numele meu. 17 [r] Acestea vă poruncesc, ca să vă iubiţi unii pe alţii.

18 [s] Dacă lumea vă urăşte pe voi, cunoaşteţi că m'a urît mai întâiu pe mine, decât pe voi. 19 [t] Dacă aţi fi din lume, lumea ar iubì ce este al său; dar [u] pentru că nu sunteţi din lume, ci eu v'am ales mie din lume, deaceea lumea vă urăşte. 20 Aduceţi-vă aminte de cuvântul, pe care vi l'am zis: [v] nu este slugă mai mare, decât stăpânul său. Dacă m'au prigonit pe mine, şi pe voi vă vor prigonì. [x] Dacă au păzit cuvântul meu, şi pe al vostru îl vor păzì. 21 Dar [y] toate acestea le vor face vouă, din pricina numelui meu, pentru că nu ştiu pe cel care m'a trimis. 22 [z] Dacă n'aş fi venit, şi nu le-aş fi spus, păcat n'ar aveà, [a] dar acum nu au cuvânt de îndreptare pentru păcatul lor. 23 [b] Cine mă urăşte pe mine, urăşte şi pe Tatăl meu. 24 Dacă n'aş fi făcut între dânşii [c] lucrurile, pe care nimenea altul nu le-a făcut, păcat n'ar aveà; dar acum şi m'au văzut şi m'au urît şi pe mine şi pe Tatăl meu. 25 Ci ca să fie împlinit cuvântul ce este scris în legea lor, că [d] „fără cuvânt m'au urît.“

26 [e] Când va fi venit Mângăetorul, pe care eu îl voiu trimite vouă dela Tatăl, Duhul adevărului, care dela Tatăl purcede, [f] acela va mărturisì pentru mine; 27 Şi mărturisiţi şi voi, pentru că dela început sunteţi cu mine.

Prigonirile viitoare. Ajutorul Mângâetorului. Întristarea schimbată în bucurie. Rugăciunile făcute în numele lui Hristos. Fuga ucenicilor.

16 Acestea vi le-am vorbit ca [a] să nu vă smintiţi. 2 [b] Ei vă vor dà afară din sinagogă; într'adevăr vine un timp, [c] că oricine care v'a omorît, să gândească că aduce jertfă lui Dumnezeu. 3 Şi [d] acestea le vor face pentru că n'au cunoscut pe Tatăl, nici pe mine. 4 Dar [e] acestea vi le-am vorbit, ca să vă aduceţi aminte de ele, când va fi venit timpul, că eu v'am spus. Şi [f] acestea nu vi le-am spus din început, pentru că eram cu voi.

5 Acum însă [g] mă duc la cine m'a trimis, şi nimenea dintre voi nu mă întreabă: unde te duci? 6 Ci pentru că v'am vorbit acestea, [h] întristarea v'a umplut inima.

7 Dar eu vă spun adevărul, este bine pentru voi, ca eu să mă duc. Căci dacă nu mă voiu fi dus, [i] Mângâetorul nu va venì la voi; iar [j] dacă mă voiu fi dus, îl voiu trimite la voi. 8 Şi venind acela, va mustrà lumea pentru păcat, şi pentru dreptate, şi pentru judecată. 9 [k] Pentru păcat, fiindcă nu cred în mine; 10 [l] Pentru dreptate, [m] fiindcă mă duc la Tatăl, şi nu mă mai vedeţi; 11 [n] Pentru judecată, fiindcă [o] stăpânitorul lumii acesteia este judecat.

12 Mai am multe de spus vouă, [p] dar nu puteţi purtà greutatea lor; 13 Iar când va fi venit acela, [q] Duhul adevărului, [r] va arătà vouă calea spre tot adevărul; căci nu va vorbì dela sine însuşi, ci va vorbì câte aude, şi va vestì vouă, cele ce au să vie. 14 Acela mă va mărì pe mine, pentru că va luà din al meu, şi va vestì vouă. 15 [s] Tot cât are Tatăl, al meu este, deaceea am zis, că ià din al meu şi va vestì vouă.

16 [t] Puţin şi nu mă mai vedeţi, şi iar puţin şi mă veţi vedeà, [u] *că eu mă duc la Tatăl.*

17 Deci ziseră dintre ucenicii săi unii către alţii: ce este aceasta ce ne zice: puţin şi nu mă vedeţi, şi iar puţin şi mă veţi vedeà? Şi că mă duc la Tatăl? 18 Deci ziceau: ce este acest

---

n Fac. 18. 17.
o 1 Ioan 4.10.19.
p Mat. 28. 19.
q Cap. 4. 13.
r Vers. 12.
s 1 Ioan 3. 1, 13.
t 1 Ioan 4. 5.
u Cap. 17. 14.
v Mat. 10. 24.
x Ezec. 3. 7.
y Mat 10. 22.
z Cap. 9. 41.
a Rom. 1. 20.
b 1 Ioan 2. 23.
c Cap. 3. 2.
d Ps. 35. 19.
e Luc. 24. 49.
f 1 Ioan 5. 6.
Capul 16.
a Mat. 11. 6.
b Cap. 9. 22, 34.
c Fapt. 8. 1.
d 1 Tim. 1. 13.
e Cap. 13. 19.
f Mat. 9 15.
g Cap. 7 33.
h Cap. 14. 1.
i Cap. 7. 39.
j Fapt. 2. 33.
k Fapt. 2. 22-37.
l Fapt. 2. 32.
m Cap. 3. 14.
n Fapt. 26. 18.
o Luc 10. 18.
p Marc. 4. 33.
q Cap. 14. 17.
r Cap. 14. 26.
s Mat. 11. 27.
t Cap. 7. 33.
u Cap. 13. 3.

puțin de care vorbește? Nu știm ce spune.

19 Dar Iisus cunoscù, că voiau să-l întrebe și le zise: despre aceasta cercetați între voi, pentru că am zis: puțin și nu mă vedeți, și iar puțin și mă veți vedeà? 20 Adevăr, adevăr zic vouă, că voi veți plânge și vă veți jelì, iar lumea se va bucurà; voi vă veți întristà, dar întristarea voastră va fi spre bucurie. 21 [v]Femeia când naște întristare are, pentru că i-a venit ceasul; dar când a născut copilul nu-și mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că fù născut om în lume. 22 [x]Deci și voi întristare aveți acum; dar iar vă voiu vedeà, și inima voastră [y]se va bucurà, și nimenea nu va luà dela voi bucuria voastră. 23 Și în ziua aceea nu mă veți întrebà nimic. [z]Adevăr, adevăr zic vouă, orice veți fi cerut dela Tatăl, va dà vouă în numele meu. 24 Până acum n'ați cerut nimic în numele meu; cereți și veți primì, pentru [a]ca bucuria voastră să fie deplină.

25 Acestea vi le-am vorbit în asemânări; dar vine ceasul, când nu voiu mai vorbì vouă în asemânări, ci fără sfială vă voiu dà știre despre Tatăl. 26 [b]În aceea zi veți cere în numele meu, și nu vă zic, că eu voiu rugà pe Tatăl pentru voi; 27 [c]Căci însuși Tatăl vă iubește, pentru că voi m'ați iubit și [d]ați crezut, că eu dela Dumnezeu am ieșit. 28 [e]Am ieșit din Tatăl și am venit în lume; iarăși las lumea și mă duc la Tatăl.

29 Iată, îi zic ucenicii săi, acum vorbești fără sfială, și nu spui nici o asemânare. 30 Acum știm [f]că știi tot, și n'ai trebuință ca să te întrebe cineva; deaceea credem, că dela Dumnezeu ai ieșit.

31 Iisus le răspunse: acum credeți? 32 Iată vine ceasul, și acum a venit, ca să fiți risipiți fiecare la ale sale, și pe mine să mă lăsați singur; dar nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu mine. 33 V'am spus acestea, ca să aveți pace în mine. În lume aveți strîmtorare, dar îndrăsniți, eu am biruit lumea.

Rugăciunea lui Hristos pentru sine, pentru apostoli și pentru toți credincioșii.

17 Acestea vorbì Iisus, și ridicându-și ochii spre cer zise: Tată, [a]a venit ceasul; mărește pe Fiul tău, ca Fiul tău să te mărească, 2 [b]După cum i-a dat lui putere preste orice trup, pentru ca să deà viață vecinică, la toți pe care [c]i-ai dat lui. 3 Și [d]aceasta este viața vecinică, ca să te cunoască pe tine [e]singurul adevăratul Dumnezeu și pe Iisus Hristos, [f]pe care l-ai trimis. 4 [g]Eu te-am mărit pe tine pe pământ, [h]săvârșind lucrul pe [i]care mi l-ai dat să-l fac; 5 Și acum mărește-mă tu, Tată, la tine însuți cu mărirea, pe [j]care o aveam la tine mai nainte de-a fi lumea.

6 [k]Am făcut cunoscut numele tău oamenilor, [l]pe care mi i-ai dat din lume, Ai tăi erau și mie mi i-ai dat, și cuvântul tău l-au păzit, 7 Acum au cunoscut, că tot ce mi-ai dat dela tine este; 8 Pentru că cuvintele pe [m]care mi *le*-ai dat, *le*-am dat lor, și dânșii *le*-au primit, [n]și au cunoscut cu adevărat, că dela tine am ieșit, și au crezut că tu m'ai trimis. 9 Eu pentru dânșii mă rog; [o]nu mă rog pentru lume, ci pentru care mi i-ai dat, fiindcă ai tăi sunt. 10 Și tot ce este al meu, al tău este, și [p]al tău al meu, și mărit sunt într'înșii. 11 [q]Și eu nu mai sunt în lume, dar ei sunt în lume, și eu la tine vin. Tată sfinte, [r]păstrează-i în numele tău pe care mi l-ai dat, [s]ca să fie una după [t]cum *suntem* noi. 12 Când eram cu dânșii *în lume*, [u]eu îi păstram în numele tău pe care mi l-ai dat, [v]și *i*-am păzit, și nici unul dintre dânșii n'a pierit, [x]decât numai fiul peirii, pentru [y]ca să fie împlinită scriptura. 13 A-

---

[a] Isa. 26. 17.
[z] Vers. 6.
[y] Luc. 24. 41, 52.
[z] Mat. 7. 7.
[a] Cap. 15. 11.

[b] Vers. 23.
[c] Cap. 14. 21, 23.
[d] Cap. 8. 13.
[e] Cap. 13. 3.

[f] Cap. 21. 17.

Capul 17.

[a] Cap. 12. 23.

[b] Dan. 7. 14.
[c] Cap. 6. 37.
[d] Isa. 53. 11.
[e] 1 Cor. 8. 4.
[f] Cap. 3. 34.

[g] Cap. 13. 31.
[h] Cap. 4. 34.
[i] Cap. 14. 31.
[j] Filip. 2. 6.
[k] Ps. 22. 22.

[l] Vers. 2, 9, 11.
[m] Cap. 8. 28.
[n] Cap. 16. 27.
[o] 1 Ioan 5. 19.
[p] Cap. 16. 15.

[q] Cap. 13. 1.
[r] 1 Pet. 1. 5.
[s] Vers. 21, etc.
[t] Cap. 10. 30.

[u] Cap. 6. 39.
[v] 1 Ioan 2. 19.
[x] Cap. 6. 70.
[y] Ps. 109. 8.

cum dar vin la tine, și acestea le rostesc în lume, ca să aibă bucuria mea deplină într'înșii.

14 [z] Eu le-am dat cuvântul tău, [a] dar lumea i-a urît, pentru că nu sunt din lume, [b] după cum eu nu sunt din lume. 15 Nu mă rog ca să-i iai din lume, ci [c] ca să-i păzești de cel rău. 16 [d] Ei nu sunt din lume, după cum eu nu sunt din lume. 17 [e] Sfințește-i în adevărul *tău*; [f] cuvântul tău este adevăr. 18 [g] După cum m'ai trimis pe mine în lume, și eu i-am trimis în lume. 19 [h] Și pentru dânșii eu mă sfințesc pe mine însumi, și pentru ca și ei să fie sfințiți în adevăr.

20 Și nu numai pentru aceștia mă rog, ci și pentru cei care cred în mine prin cuvântul lor, 21 [i] Pentru ca toți să fie una, după cum tu, [j] Tată, *ești* în mine și eu în tine, ca și ei să fie în noi, ca lumea să crează, că tu m'ai trimis. 22 Și eu le-am dat mărirea pe care mi-ai dat-o, [k] ca să fie una, după cum noi una suntem; 23 Eu *sunt* într'înșii, și tu în mine, ca să fie desăvârșiți într'una, să cunoască lumea, [l] că tu m'ai trimis și i-ai iubit după cum m'ai iubit pe mine.

24 Tată, ce mi-ai dat mie, voesc ca unde sunt eu, să fie și aceia cu mine, ca să privească mărirea mea, pe care mi-ai dat-o, pentru că m'ai iubit mai nainte de urzirea lumii. 25 Dreptule Tată, lumea nu te-a cunoscut, dar eu te-am cunoscut, și aceștia au cunoscut că tu m'ai trimis; 26 Și le-am făcut cunoscut numele tău, și-l voiu face cunoscut, pentru ca iubirea cu care m'ai iubit să fie într'înșii, și eu *să fiu* într'înșii.

Venirea lui Iuda și spaima ostașilor. Prinderea lui Iisus.

18 Acestea zicând Iisus [a] ieși împreună cu ucenicii săi dincolo de [b] pârâul Cedron, unde era o grădină în care intră el și ucenicii săi.

2 Și Iuda care avea să-l dea prins știa locul, [c] pentru că adeseori Iisus s'a adunat acolo cu ucenicii săi. 3 [d] Deci Iuda după ce luă ostași din cohortă și slujitori dintre ai preoților mai mari și ai fariseilor, vine acolo cu făclii și felinare și arme.

4 Și Iisus știind toate ce au să vie preste dânsul, ieși și le zise: pe cine căutați? 5 Pe Isus Nazareul, îi răspunseră ei. Eu sunt, le zice Iisus. Iar Iuda care avea să-l dea prins, era cu dânșii. 6 Deci când le zise: eu sunt, se deteră înapoi și căzură la pământ.

7 Și iar îi întrebă: pe cine căutați? Iar ei ziseră: pe Iisus Nazareul. 8 Răspunse Iisus: v'am spus că eu sunt; deci dacă mă căutați pe mine, lăsați pe aceștia să se ducă. 9 Pentru ca să fie implinit cuvântul [e] pe care l-a zis, că pe care mi i-ai dat, n'am pierdut pe nici unul dintr'înșii.

10 [f] Deci Simon Petru având spadă, o trase și lovi pe sluga arhiereului și îi tăie urechea dreaptă; și numele slugii era Malchu. 11 Dar Iisus zise lui Petru: pune spada în teacă. [g] Paharul pe care mi l-a dat Tatăl oare nu-l beau?

Mărturisirea lui Iisus în fața lui Ana și Caiafa. Tăgăduirea lui Petru.

12 Deci ostașii din cohortă și căpitanul și slujitorii Iudeilor prinseră pe Iisus și-l legară, 13 Și-l [h] duseră întâiu la [i] Ana, căci era socrul lui Caiafa, care era arhiereu în acel an. 14 [j] Și Caiafa era care sfătuise pe Iudei, că este de folos, ca un om să moară pentru popor.

15 [k] Și lui Iisus urmă Simon Petru și alt ucenic. Și ucenicul acesta era cunoscut arhiereului și întră cu Iisus în curtea arhiereului, 16 [l] Iar Petru stă afară la ușă. Deci ucenicul celalalt care era cunoscut arhiereului ieși afară și vorbi portăriței, și duse pe Petru înlăuntru, 17 Deci slujnica portărița zice lui Petru: nu cumva ești și tu

---

z Vers. 8.
a 1 Ioan. 3. 13.
b Cap. 8. 23.
c Mat. 6. 13
d Vers. 14.
e Cap. 15. 8.
f 2 Sam. 7. 28.
g Cap. 20. 21.
h 1 Cor. 1. 2, 30.
i Cap. 10. 16.
j Cap. 10. 38.
k Cap. 14. 20.
l Col. 3. 14.

Capul 18.
a Mat. 26. 36.
b 2 Sam. 15. 23.
c Luc. 21. 37.
d Mat. 26. 47.
e Cap. 17. 12.
f Mat. 26. 51.
g Mat. 20. 22.
h Mat. 26. 57.
i Luc. 3. 2.
j Cap. 11. 50.
k Mat. 26. 58.
l Mat. 26. 69.

dintre ucenicii acestui om? Nu sunt, îi zise el.

18 Iar slugile și slujitorii steteau după ce făcuseră jăratec, pentru că era frig, și se încălzeau; și stă și Petru împreună cu dânșii și se încălzeà.

19 Deci arhiereul întrebă pe Iisus despre ucenicii lui și despre învățătura lui. 20 Iisus îi răspunse: [m] eu am vorbit fără sfială lumii; eu totdeauna am învățat în sinagogă și în templu, unde se adună toți Iudeii, și într'ascuns n'am vorbit nimic. 21 Pentru ce mă întrebi? întreabă pe cei care au auzit ce le-am vorbit; iată aceștia știu ce am zis eu.

22 Și zicând el acestea unul dintre slujitori fiind [n] de față dete lui Iisus o palmă zicând: astfel răspunzi arhiereului? 23 Iisus îi răspunse: dacă am vorbit rău, dovedește acest rău; iar dacă *am vorbit* bine, pentru ce mă bați? 24 [o] Deci Ana îl trimise legat la Caiafa arhiereul.

25 Și Simon Petru stă și se încălzeà. [p] Deci îi ziseră: nu cumva ești și tu dintre ucenicii lui? El tăgădui și zise: nu sunt. 26 Și unul dintre slugile arhiereului, rudă fiind cu acela a cărui ureche o tăiase Petru, zise: nu te-am văzut eu în grădină cu dânsul? 27 Dar Petru iarăși tăgădui, și [q] îndată cântă cocoșul.

Judecarea înaintea lui Pilat.

28 [r] Deci duc pe Iisus dela Caiafa în pretoriu; și erà dimineață; și [s] dânșii nu intrară în pretoriu, pentru ca să nu se spurce, ci să mănânce Paștile.

29 Atuncia Pilat ieși afară la dânșii și zise: ce învinuire aduceți împotriva acestui om? 30 Răspunseră ei și-i zic: dacă acesta nu ar fi fost făcător de rele, nu ți l-am fi dat prins. 31 Deci Pilat le zise: luați-l voi, și judecați-l după legea voastră. Și Iudeii îi ziseră: nouă nu ne este iertat să omorîm pe nimenea: 32 [t] Pentru ca să fie împlinit cuvântul lui Iisus, pe care l-a zis însemnând cu ce moarte aveà să moară.

33 [u] Deci Pilat ieși iar în pretoriu și chemă pe Iisus și-i zise: tu ești împăratul Iudeilor? 34 Iisus îi răspunse: zici tu aceasta dela tine însuți, sau alții ți-au vorbit despre mine? 35 Răspunse Pilat: nu cumva eu sunt Iudeu? Neamul tău și mai marii preoților, te-au dat în mânile mele; ce ai făcut? 36 [v] Răspunse Iisus: împărăția mea nu este din lumea aceasta. Dacă [x] împărăția mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii mei ar fi luptat, ca să nu fiu dat prins Iudeilor; acum dar împărăția mea nu este de aici. 37 Deci Pilat îi zise: astfel dar nu ești tu împărat? Răspunse Iisus: tu zici, fiindcă sunt împărat. Eu spre aceasta sunt născut, și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc pentru adevăr; oricine care este din adevăr ascultă de glasul meu. 38 Pilat îi zise: ce este adevăr?

Și aceasta zicând ieși iar la Iudei, și le zise: eu nu găsesc nici o vină într'însul. 39 Dar voi aveți obiceiu ca la Pași să dau pentru voi drumul unui *închis;* deci voiți ca să dau drumul pentru voi împăratului Iudeilor? 40 Atuncia strigară iarăși toți zicând: nu acestuia, ci lui Baraba. Și Baraba erà tâlhar!

Iată omul. Iisus în fața lui Pilat. Biciuirea și încoronarea cu cununa de spini.

19 [a] Atuncia dar Pilat luă pe Iisus și îl biciui. 2 Și ostașii împletind cunună de spini îi puseră pe cap, și-l îmbrăcară cu vestmânt de purpură, 3 Și veneau la dânsul și ziceau: bucură-te, împăratul Iudeilor; și-i dedeau palme.

4 Și Pilat iar ieși afară și le zise: iată vi-l aduc afară [b] ca să cunoașteți că nu găsesc nici o vină într'însul. 5 Deci Iisus ieși afară, purtând cununa de spini și vestmântul de purpură. Și Pilat le zise: iată omul. 6 [c] Dar când mai marii preoților și slujitorii îl văzură strigară zicând: răstignește-l, răstignește-l. Pilat le zise: luați-l voi și răstigniți-l; căci

m Mat. 26. 55. | n Ier. 20. 2. o Mat. 26. 57. | p Mat. 26.69.71. q Mat. 26. 74. | r Mat. 27. 2. s Fapt. 10. 28. | t Mat. 20. 19. u Mat. 27. 11. | v 1 Tim. 6. 13. x Dan. 2. 44. | Capul 19. a Mat. 20. 19. | b Cap. 18. 38. c Fapt. 3. 13.

eu nu găsesc vină într'însul. 7 Iudeii îi răspunseră: [d] noi avem lege, şi după legea noastră trebue să moară, pentru că [e] s'a făcut pe sine Fiu al lui Dumnezeu.

8 Deci când auzì Pilat, acest cuvânt, mai mult se temù, 9 Şi întră iar în pretoriu şi zise lui Iisus: de unde eşti tu? Dar Iisus nu-i dete răspuns. 10 [f] Deci Pilat îi zise: mie nu-mi vorbeşti? Nu ştii, că putere am, să-ţi dau drumul, şi putere am, să te răstignesc? 11 Iisus îi răspunse: [g] n'ai aveà nici o putere asupra mea, dacă nu ţi-ar fi fost dat de sus; pentru aceasta, cel care mă dete prins ţie, mai mare păcat are.

12 Deaceea Pilat încercà să-i deà drumul; [h] dar Iudeii, strigau zicând: dacă dai drumul la acesta, nu eşti prietin al Cesarului; [i] oricine, care se face pe sine împărat, este împotriva Cesarului. 13 Deci Pilat auzind de cuvintele acestea, aduse afară pe Iisus, şi se aşează pe scaunul de judecător, în locul numit Litostroton, iar ebreeşte Gabbata. 14 Şi [j] eră zi de pregătire pentru Paşti, eră ca la al şaselea ceas; şi zise Iudeilor: iată împăratul vostru. 15 Deci ei strigară: ia-l, ia-l, răstigneşte-l. Zice lor Pilat: pe împăratul vostru să-l răstignesc? [k] Răspunseră mai marii preoţilor: nu avem împărat decât pe Cesarul.

Răstignirea. Cele din urmă cuvinte şi moartea.

16 [l] Atuncia îl dete lor, ca să fie răstignit. Deci luară pe Iisus şi-l duseră, 17 [m] Şi ducându-şi el însuşi crucea, [n] ieşì la locul numit al Căpăţânei, ce se cheamă pe ebreeşte Golgota, 18 Unde îl răstignirà, şi împreună cu dânsul, alţii doi, de-o parte şi de-alta, iar în mijloc pe Iisus.

19 [o] Şi Pilat scrise şi titlu şi puse pe cruce; şi eră scris: IISUS NAZAREUL ÎMPĂRATUL IUDEILOR. 20 Deci mulţi dintre Iudei cetiră acest titlu, pentru că eră aproape de oraş locul, unde fù răstignit Iisus; şi eră scris ebreeşte, latineşte, elenește. 21 Deci preoţii mai mari ai Iudeilor ziceau lui Pilat: nu scrie: Împăratul Iudeilor, ci că el a zis: sunt împăratul Iudeilor. 22 Pilat răspunse: ce am scris, am scris.

23 [p] Ostaşii deci, după ce răstigniră pe Iisus, luară hainele lui, şi făcură patru părţi, fiecărui ostaş o parte, *luară* şi vestmântul *lui*. Şi vestmântul eră necusut, ţesut de sus preste tot. 24 Deci ziseră între dânşii: să nu-l sfâşiem, ci să aruncăm sorţi pentru dânsul, al cui va fi. Pentru ca să fie împlinită scriptura: [q] „Împărţit-au hainele lorusi. Şi pentru vestmântul meu aruncară sorţi.“ Deci ostaşii făcură acestea.

25 [r] Şi steteau lângă crucea lui Iisus, muma lui şi sora mumei lui, Maria lui [s] Clopa, şi Maria Magdalena. 26 Deci Iisus văzând pe muma sa [t] şi pe ucenicul, pe care-l iubià stând alături, zise mumei: [u] femeie, iată fiul tău. 27 Apoi zice ucenicului: iată muma ta. Şi din acel ceas o luă [v] ucenicul la sine.

28 După aceasta Iisus ştiind, că totul s'a sfârşit acum, [x] pentru ca scriptura să fie îndeplinită, zise: îmi este sete. 29 Şi eră acolo un vas plin de oţet; deci [y] punând ei într'un isop un burete plin de oţet, îl duseră la gura lui. 30 Şi când luă Iisus oţetul zise: [z] s'a sfârşit, şi plecând capul, îşi dete duhul.

31 Deci Iudeii, [a] fiindcă eră zi de pregătire, ca să nu rămâie [b] corpurile pe cruce sâmbăta, căci ziua acelei sâmbete eră mare, rugară pe Pilat, ca să le sdrobească oasele picioarelor, şi să fie ridicaţi. 32 Deci ostaşii veniră şi sdrobiră celui dintâiu oasele picioarelor, *asemenea* şi celui împreună răstignit cu dânsul, 33 Iar venind la Iisus, când îl văzură, că eră mort acum, nu-i sdrobiră oasele picioarelor, 34 Ci unul dintre ostaşi îi împunse coasta cu o lance, şi îndată [c] ieşì sânge şi apă.

35 Şi cel care a văzut, a mărturisit, şi mărturia lui este adevărată, şi acela

---

d Lev. 24. 16. *e* Mat. 26. 65. *f* Isa. 53. 7. *g* Luc. 22. 53. | *h* Luc. 23. 2. *i* Fapt. 17. 7. *j* Mat. 27. 62. | *k* Fac. 49. 10. *l* Mat. 27. 26, 31. *m* Mat. 27. 31, 33. | *n* Num. 15. 36. *o* Mat. 27. 37. *p* Mat. 27. 35. | *q* Ps. 22. 18. *r* Mat. 27. 55. *s* Luc. 24. 18. | *t* Cap. 13. 23. *u* Cap. 2. 4. *v* Cap. 1. 11. | *x* Ps. 69. 21. *y* Mat. 27. 48. *z* Cap. 17. 4. | *a* Marc. 15. 42. *b* Vers. 42. *c* 1 Ioan 5. 6, 8.

știe, că spune adevăr, pentru ca și voi să credeți. 36 Căci acestea s'au făcut, [d] ca să fie împlinită scriptura: „Os nu i-se va sdrobi.“ 37 Și iar altă scriptură zice: [e] „Privi-vor la cel, pe care l-au împuns.“

Îngroparea.

38 Și după acestea Iosif din Arimatea, ucenic fiind al lui Iisus, dar într'ascuns, de frica Iudeilor, rugă pe Pilat, ca să ridice corpul lui Iisus; și Pilat îi dete voie. Deci veni și ridică corpul lui Iisus. 39 Și veni și Nicodim, care venise întâia oară noaptea la dânsul, aducând o amestecătură de smirnă și aloe, ca la o sută de litre. 40 Deci luară corpul lui Iisus și-l legară în fășii de pânză cu aromate, după cum au Iudeii obiceiul să îmmormânteze.

41 Și era grădină în locul unde fù răstignit, și în grădină un mormânt nou, în care nimenea nu fù pus vreodată. 42 Deci din pricina zilei de pregătire a Iudeilor, puseră pe Iisus acolo, pentru că mormântul era aproape.

După învierea sa, Iisus se arată Mariei Magdalenei.

20 Iar [a] în cea dintâiu zi a săptămânii, Maria Magdalena vine la mormânt, dimineața, întunerec fiind încă, și vede piatra ridicată depe mormânt. 2 Deci aleargă, și vine la Simon Petru și la [b] celalalt ucenic pe care îl iubià Iisus, și le zise: au luat pe Domnul din mormânt, și nu știm unde l-au pus.

3 [c] Deci ieși Petru și celalalt ucenic, și veneau la mormânt. 4 Și alergau amândoi împreună; și celalalt ucenic alergă mai repede înaintea lui Petru și veni întâiu la mormânt, 5 Și plecându-se vede [d] fășiile de pânză jos, dar nu întră înlăuntru. 6 Deci vine Simon Petru urmându-i, și întră în mormânt, și privește fășiile de pânză jos, 7 Și [e] ștergarul, care era pe capul lui, nu se află cu fășiile de pânză, ci la o parte infășurat într'un loc. 8 Atuncia întră și celalalt ucenic, care veni întâiu la mormânt, și văzù și crezù; 9 Căci nu știau încă [f] scriptura, că el trebue să se scoale dintre morți. 10 Deci ucenicii se duseră iar la ei acasă.

11 [g] Și Maria stà la mormânt afară plângând. Și pe când plângeà, se plecă să se uite în mormânt, 12 Și zăresțe doi îngeri îmbrăcați în alb, șezând unul la cap și altul la picioare, unde erà pus corpul lui Iisus. 13 Și aceștia îi zic: femeie, pentru ce plângi? Pentru că mi-a luat pe Domnul, le ziceà ea, și nu știu unde l-au pus. 14 [h] Zicând acestea se întoarse înapoi, și zăresțe pe Iisus stând, și nu știà că este Iisus. 15 Femeie, îi zise Iisus: pentru ce plângi? Pe cine cauți? Ea gândind, că este grădinarul, îi zise: Doamne, dacă tu l-ai dus în altă parte, spune-mi unde l-ai pus, și eu îl voiu ridicà. 16 Maria, îi zise Iisus. Ea întorcându-se îi zise: Rabuni, adecă Învățătorule. 17 Nu mă atinge, îi zise Iisus, căci încă nu m'am suit la Tatăl meu: du-te la [i] frații mei și le spune: [j] mă sui la Tatăl meu și Tatăl vostru și la [k] Dumnezeul meu și Dumnezeul vostru.

18 [l] Vine Maria Magdalena, vestind ucenicilor, că a văzut pe Domnul, și acestea îi zise.

Iisus se arată la cei unsprezese și apoi opt zile în urmă lui Toma.

19 [m] Și fiind sară în ziua aceea, în întâia zi a săptămânii, și încuiate fiind ușile, unde erau ucenicii adunați de frica Iudeilor, veni Iisus și stete în mijloc, și le zise: pace vouă. 20 Și zicând aceasta le arătă mânile și coasta. [n] Deci se bucurară ucenicii, văzând pe Domnul. 21 [o] Drept aceea Iisus iar le zise: pace vouă; după [p] cum m'a trimis pe mine Tatăl, și eu vă trimit pe voi. 22 Și aceasta zicând, suflă asupra lor și le zise: luați duh sfânt. 23 Ale [q] căror păcate *le* veți fi lăsat, lăsate sunt

[d] Exod. 12. 46. [e] Ps. 22. 16, 17.

Capul 20.

[a] Mat. 28. 1. [b] Cap. 13. 23. [c] Luc. 24. 12. [d] Cap. 19. 40. [e] Cap. 11. 44. [f] Ps. 16. 10. [g] Marc. 16. 5. [h] Mat. 28. 9. [i] Luc. 24 16,31. [j] Ps. 22. 22. [k] Cap. 16. 28. [l] Efes. 1. 17. [m] Mat. 28. 10. [n] Marc. 16. 14. [o] Cap. 16. 22. [p] Mat. 28. 18. [q] Mat. 16. 19.

lor; ale căror *păcate* le ţineţi, ţinute sunt.

24 Şi Toma, unul dintre cei doisprezece, [r] numit Geamăn, nu erà cu dânşii, când venì Iisus. 25 Deci ceilalţi ucenici îi ziceau: am văzut pe Domnul. Dar el le zise: dacă nu voiu fi văzut în mânile lui semnul cuielor, şi nu voiu fi pus degetul meu, în locul cuielor, şi nu voiu fi pus mâna mea în coasta lui, nu voiu crede.

26 Şi după opt zile, iarăşi erau înlăuntru ucenicii lui, şi Toma cu dânşii. Vine Iisus, uşile fiind încuiate, şi stete în mijloc şi zise: pace vouă. Apoi zise lui Toma: 27 Adù aci degetul tău şi vezi mânile mele, şi [s] adù mâna ta şi pune-*o* în coasta mea, şi nu fii necredincios, ci credincios. 28 Şi Toma răspunse, şi îi zise: Domnul meu şi Dumnezeul meu! 29 Iisus îi zise: Tomo, ai crezut, pentru că m'ai văzut; [t] fericiţi *sunt*, care n'au văzut şi au crezut.

30 [u] Dar Iisus făcù înaintea ucenicilor săi şi alte multe minuni, care nu sunt scrise în cartea aceasta; 31 [v] Iar acestea sunt scrise, ca să credeţi, că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, şi crezând, să aveţi viaţă în numele lui.

Iisus se arată din nou ucenicilor la marea Tiberiadei.

21 După acestea Iisus iar se arătă ucenicilor, la marea Tiberiadei; şi se arătă astfel. 2 Erau împreună Simon Petru şi Toma numit Geamăn şi [a] Natanael cel dela Cana Galilei şi [b] fiii lui Zebedeu şi alţii doi dintre ucenicii lui. 3 Mă duc să pescuesc, le zise Simon Petru. Venim şi noi împreună cu tine, îi zic dânşii. Ieşiră şi întrară în vas, şi în noaptea aceea nu prinseră nimic.

4 Şi făcându-se dimineaţă, Iisus fù la ţărm, dar ucenicii [c] nu ştiau, că este Iisus. 5 Deci [d] Iisus le zise: copii, nu cumva aveţi ceva de mâncare? Nu, îi răspunseră ei. 6 Iar el le [e] zise: aruncaţi plasa în partea dreaptă a vasului, şi veţi aflà. Deci aruncară, şi nu mai puteau să o tragă din pricina mulţimii de peşti. 7 Atuncia [f] ucenicul acela, pe care îl iubià Iisus, zice lui Petru: Domnul este. Deci Simon Petru, când auzì că este Domnul, îşi încinse haina, căci erà gol, şi se aruncă în mare. 8 Iar ceilalţi ucenici veniră cu luntrea, căci nu erau departe de uscat, ci ca la două sute de coţi, târând plasa cu peşte.

9 Deci când ieşiră la uscat, văd cărbuni aprinşi acolo şi peşte pus pe dânşii şi pâne. 10 Iisus le zise: aduceţi din peştii, pe care i-aţi prins acum. 11 Simon Petru se suì *în luntre* şi trase plasa la uscat, plină de peşti mari, o sută cincizeci şi trei; şi plasa nu s'a rupt, deşi erau atât de mulţi.

12 Aideţi, prânziţi, le zise Iisus. [g] Dar nici unul dintre ucenici nu îndrăzneà să-l întrebe: tu cine eşti? ştiind, că este Domnul. 13 Deci Iisus vine şi ià pânea şi le dă, asemenea şi peştele.

14 Acum pentru [h] a treia oară se arătă Iisus ucenicilor, după ce se sculă dintre morţi.

Iisus întreabă pe Petru. Prorocire despre dânsul şi Ioan.

15 Deci când prânziră, Iisus întreabă pe Simon Petru: Simone fiul lui Ioan, mă iubeşti pe mine mai mult, decât aceştia? Aşà *este*, Doamne, îi răspunde, tu ştii că te iubesc. Paşte mieluşeii mei, îi zise el. 16 Iarăşi îl întreabă, de-a doua oară: Simone, fiul lui Ioan, mă iubeşti? Aşà este, Doamne, îi răspunde, tu ştii, că te iubesc; paşte oile mele, [i] îi zise el. 17 De-a treia oară îl întreabă: Simone, fiul lui Ioan, mă iubeşti? Petru se întristă, că îi zise de-a treia oară: mă iubeşti? Şi îi zise: Doamne, [j] tu ştii tot, tu cunoşti, că te iubesc; Iisus îi zise: paşte turmele mele. 18 [k] Adevăr, adevăr zic ţie, când erai mai tânăr, te încingeai pe tine însuţi, şi umblai unde voiai; dar când vei fi îmbătrânit, vei întinde mânile tale, şi

Capul 21.

r Cap. 11. 16. s 1 Ioan 1. 1. t 2 Cor. 5. 7. | u Cap. 21. 25. v Luc. 1. 4. | a Cap. 1. 45 | b Mat. 4. 21. c Cap. 20. 14. | d Luc. 24. 41. e Luc. 5. 4, 6, 7. | f Cap. 13. 23. g Fapt. 10. 41. | h Cap. 20. 19, 26 i 1 Pet. 2. 25. | j Cap. 2. 24. 25. k Cap. 13. 36.

altul te va încinge, și te va duce unde
nu voești. 19 Și aceasta o zise, însem-
nând [l] cu ce fel de moarte va mări pe
Dumnezeu. Și vorbind aceasta îi zise:
urmează-mi.
20 Iar Petru întorcându-se, zărește
venind în urmă pe ucenicul, [m] pe care-l
iubiă Iisus, care se și răzimă la cină
pe pieptul lui și zise: Doamne, cine este
care te dă prins? 21 Deci pe acesta
văzându-l Petru, zise lui Iisus: Doamne,
dar acesta ce *va fi?* 22 Iisus îi zise:
dacă voesc ca dânsul să rămână, [n] până
ce vin, ce-ți este ție? Tu urmează-mi.
23 Deci ieși vorba aceasta între frați,
că ucenicul acela nu moare; și Iisus nu
zise, că nu moare, ci: dacă voesc ca
dânsul să rămână până ce vin, ce-ți
este ție?

Încheerea cărții.

24 Acesta este ucenicul, care mărtu-
risește pentru acestea, care a scris
acestea, și știm că mărturia lui este
adevărată.
25 Sunt și alte multe, pe care le făcu
Iisus, care dacă s'ar fi scris, câte una,
mi-se pare, că chiar lumea nu ar fi în-
căput în sine, cărțile ce s'au scris. Amin.

FAPTELE APOSTOLILOR.

Iisus înviat făgăduește apostolilor venirea Sfântului Duh și se înalță la cer.

1 Cea dintâiu istorisire, [a] Teofile, am
alcătuit-o despre toate câte începu
Iisus să facă și să învețe. 2 [b] Până în
ziua în care fu luat sus, dupăce prin
duh sfânt [c] dete porunci apostolilor, pe
care și-i alese: 3 [d] Cărora prin multe
semne netăgăduite li-se și înfățișă viu,
după pătimirea sa, arătându-li-se în
timp de patruzeci de zile, și vorbind
cele despre împărăția lui Dumnezeu;
4 [e] Și mâncând împreună cu dânșii, le
porunci să nu se depărteze de Ierusa-
lim, ci să aștepte făgăduința Tatălui,
pe [f] care ați auzit-o dela mine; 5 [g] Pen-
tru că Ioan botează în apă, [h] iar voi veți
fi botezați în duh sfânt, nu după multe
aceste zile.
6 Deci după ce s'au adunat, îl între-
bară, zicând: [i] Doamne, nu cumva [j] sta-
tornicești iarăși în timpul acesta, împă-
răția pentru Israel? 7 Iar el le zise:
[k] nu este al vostru să știți timpurile,
sau vremurile potrivite, pe care le-a
așezat Tatăl, prin a sa putere. 8 [l] Dar
veți luă putere, când Sfântul Duh va fi
[m] venit preste voi, și îmi [n] veți fi martori
în Ierusalim și în toată Iudea și în Sa-
maria și până la marginea pământului.
9 [o] Și acestea zicând, fu ridicat în sus,
privind ei, [p] și un nour îl luă asupră-și
dela ochii lor.
10 Și pe când se uitau dânșii, cu
ochii neclintiți spre cer, ducându-se el,
iată li-se înfățișară și doi bărbați, [q] în
vestminte albe. 11 Și ziseră: [r] bărbați
Galilieni, ce stați uitându-vă spre cer?
Acest Iisus, care fu luat dela voi spre
cer, astfel va veni, după cum l-ați [s] vă-
zut ducându-se spre cer.
12 [t] Atuncia se întoarseră la Ierusa-
lim dela muntele numit Măslinis, ce
este aproape de Ierusalim, cale de sâm-
bătă având. 13 Și când intrară se
suiră [u] în camera de sus, unde steteau
[v] Petru și Ioan și Iacob și Andreiu, Fi-
lip și Toma, Bartolomeiu și Mateiu,
Iacob al lui Alfeu și [x] Simon Zelotul și
[y] Iuda al lui Iacob. 14 [z] Aceștia toți
stăruiau într'un cuget în rugăciune,
dimpreună cu [a] femeile și cu Maria
muma lui Iisus și cu [b] frații lui.

Alegerea lui Matia ca apostol.

15 Și într'aceste zile sculându-se
Petru în mijlocul fraților — și era gloată

[l] 2 Pet. 1. 14.
[m] Cap. 13. 23. 25.
[n] 1 Cor. 4. 5.

FAPTELE
Capul I.
[a] Luc. 1. 3.
[b] 1 Tim. 3. 16.
[c] Mat. 28. 19.
[d] Ioan 20. 19.
[e] Luc. 24. 43. 49.
[f] Luc. 24. 49.
[g] Mat. 3. 11.
[h] Ioel 3. 18.
[i] Mat. 24. 3.
[j] Isa. 1. 26.
[k] Mat. 24. 36.
[l] Cap. 2. 1. 4.
[m] Luc. 24. 49.
[n] Luc. 24. 48.
[o] Luc. 24. 51.
[p] Vers. 2.
[q] Mat. 28. 3.
[r] Cap. 2. 7.
[s] Dan. 7. 13.
[t] Luc. 24. 52.
[u] Cap. 9. 37. 39.
[v] Mat. 10. 2. 4.
[x] Luc. 6. 15.
[y] Iuda. 1.
[z] Cap. 2. 1. 46.
[a] Luc. 23. 49. 55.
[b] Mat. 13. 55.

de persoane în acel loc, ca la o sută [c]douăzeci — zise: 16 Bărbaţi, fraţi, trebuià ca să fie împlinită scriptura, pe [d]care mai dinainte a spus-o duhul sfânt prin gura lui David, despre Iuda, [e]care se făcù călăuză, celor care prinseră pe Iisus. 17 Întru[f] cât erà numărat între noi, şi fù ales la această [g]slujbă. 18[h] Dar acesta îşi dobândì un loc din [i]plata fărădelegii, şi căzând cu capul în jos, crăpă prin mijloc, şi vărsate fură toate măruntaiele lui; 19 Şi fù cunoscut tutulor, care locuesc în Ierusalim, astfel că locul acela, fù numit în limba lor Akeldama, adecă loc de sânge. 20 Pentru că scris este în cartea psalmilor: [j]„Fie locuinţa lui pustie, şi să nu fie care locueşte într'însa,“ şi „altul să ià [k]însărcinarea lui.“ 21 Deci trebue, ca unul dintre aceşti bărbaţi, care au venit împreună cu noi, în orice timp, cât Domnul Iisus a stat între noi, 22 — [l]Începând dela botezul lui Ioan, — până în ziua, în care fù luat Iisus dela noi, [m]să fie martor împreună [n]cu noi, al învierii lui.

23 Şi puseră înainte pe doi, pe Iosif numit Barsaba, care fù supranumit Iustu, şi pe Matia. 24 Şi rugându-se, ziseră: tu, Doamne, care cunoşti inimile tutulor, arată din aceşti doi pe unul, pe care l-ai ales. 25 Ca să ià locul acestei slujbe, şi apostolii, dela care se abătù Iuda, spre a se duce la locul său.

26 Şi le deteră sorţi, şi căzù sorţul pe Matia, şi fù numărat împreună cu cei unsprezece apostoli.

Pogorîrea Sfântului Duh şi darul limbilor.

2 Şi când fù împlinită [a]ziua, cincizeci de mii toţi [b]erau împreună la un loc; 2 Şi fără de veste se făcù sunet din cer, ca de un vânt ce bate tare, [c]şi umplù toată casa unde şedeau, 3 Şi li-se arătară limbi ca de foc despărţite, şi se aşeză preste fiecare dintre ei, 4 Şi [d]toţi se umplură de duh sfânt, şi începură [e]a vorbì în alte limbi, după cum duhul le dà a se rostì.

5 Şi erau Iudeii locuitori în Ierusalim, bărbaţi temători de Dumnezeu, din orice neam al celor, care se află sub cer; 6 Şi după ce se făcù acest sunet, se strânse mulţimea şi se turbură, pentru că fiecare îi auzià vorbind în limba sa însăşi. 7 Şi toţi erau uimiţi, şi se [f]minunau zicând: iată, oare nu sunt Galilei toţi aceştia, care vorbesc? 8 Şi cum auzim noi fiecare limba noastră însăşi, în care am fost născuţi, 9 Parţi şi Mezi şi Elamiţi şi cei care locuesc în Mesopotamia, Iudea şi Capadocia, în Pont şi Asia, 10 In Frigia şi Panfilia, în Egipt şi în părţile Libii de lângă Cirene, şi Romanii care se află aici ca streini, Iudei şi proseliţi, 11 Cretani şi Arabi, îi auzim vorbind în limbile noastre măririle lui Dumnezeu? 12 Şi toţi erau uimiţi şi nu se dumereau, zicând unul către altul: ce va să fie aceasta? 13 Iar alţii bătându-şi joc ziceau, că sunt plini de must.

Predica lui Petru despre Iisus Mesia.

14 Dar Petru stând cu cei unsprezece îşi ridică glasul şi le rostì: Fraţi Iudei şi toţi care locuiţi în Ierusalim, aceasta să vă fie cunoscut, şi ascultaţi cuvintele mele. 15 Căci aceştia nu sunt beţi, după cum gândiţi voi, [g]pentru că este al treilea ceas din zi, 16 Ci aceasta este ce s'a zis prin profetul Ioil; 17[h] „Şi va fi în zilele din urmă, zice Dumnezeu, [i]voiu turnà din duhul meu, preste orice trup, şi vor profetizà fiii voştri şi [j]fiicele voastre, şi tinerii voştri vedenii vor vedeà, şi bătrânii voştri vise vor visà; 18 Şi anume preste robii mei şi preste roabele mele voiu turnà în acele zile din duhul meu, [k]şi vor profetizà. 19 [l]Şi voiu dà minuni. în cer sus, şi semne pe pământ jos, sânge şi foc şi nor de fum; 20 [m]Soarele va fi înfăşurat în întunerec şi luna în sânge, mai nainte de-a fi venit ziua

c Apoc. 3. 4.	*g* Vers. 25.	*j* Ps. 69. 25.	*m* Vers. 9.	*Capul 2.*	*c* Cap. 4. 31.	*g* 1 Tes. 5. 7.	*k* Cap 21.4,9,10.
d Ps. 41. 9.	*h* Mat. 27. 5,7,8.	*k* Ps. 109. 8.	*n* Ioan 15. 27.	*a* Lev. 23. 15.	*d* Cap. 1. 5.	*h* Isa. 44. 3	*l* Ioel 2. 30. 31.
e Luc. 22. 47	*i* Mat. 26. 15.	*l* Marc. 1. 1.	—	*b* Cap. 1. 14.	*e* Marc. 16. 17.	*i* Cap. 10 45.	*m* Mat. 24. 29.
f Mat. 10. 4.					*f* Cap. 1. 11.	*j* Cap. 21. 9.	*n* Rom. 10. 13.

Domnului, *ziua* cea mare și strălucită. 21 Și oricine, [n]care va fi chemat numele Domnului, mântuit va fi".

22 Bărbați Israeliți, ascultați cuvintele acestea: pe Iisus Nazareul, bărbat adeverit dela Dumnezeu, pentru voi [o]cu puteri și minuni și semne, pe care le-a făcut Dumnezeu printr'însul în mijlocul vostru, după cum însivă știți, 23 Pe acesta, dat [p]fiind vouă, după sfatul rânduit și știința mai dinainte a lui Dumnezeu, [q]pironindu-l voi prin mâna celor fărădelege l-ați omorît, 24 [r]Pe care Dumnezeu, după ce deslegă durerile morții, l-a înviat, pentru că nu era cu putință, ca el să fie ținut de dânsa. 25 Căci David zice despre dânsul: [s]„Zăriam de mai nainte pe Domnul, totdeauna înaintea mea, pentru că este de-a dreapta mea, ca să nu fiu clătinat. 26 Deaceea veselitu-s'a inima mea și s'a bucurat limba mea, chiar și trupul meu își va pune locuința pe încredere, 27 Pentru că nu vei lăsà sufletul meu în Iad, nici nu vei dà pe cuviosul tău să vază stricăciune. 28 Făcutu-mi-ai cunoscut căi de viață, umpleà-mă-vei de veselie cu fața ta".

29 Bărbați frați, îmi este iertat a vorbì fără sfială [t]către voi, despre patriarhul David, că și s'a sfârșit și îmmormântat fù, și mormântul lui este între noi, până în ziua aceasta. 30 Deci profet fiind [u]și știind, că cu jurământ i-a jurat Dumnezeu, că din rodul coapsei lui va pune pe tronul lui, 31 Mai nainte văzând, vorbì despre învierea lui Hristos, [v]că nici nu fù lăsat în Iad, nici trupul lui nu văzù stricăciune. 32 [x]Pe acest Iisus l-a înviat Dumnezeu, pentru [y]care noi toți suntem martori. 33 Deci [z]înălțat fiind prin dreapta lui Dumnezeu, [a]după ce primì făgăduința sfântului duh dela Tatăl, [b]turnă ceeace voi și vedeți și auziți. 34 Căci nu David se suì în ceruri, dar însuși zice: [c]„zis-a Domnul Domnului meu: ședi de-a dreapta mea, 35 Până ce voiu fi pus pe vrăjmașii tăi, așternut al picioarelor tale". 36 Deci toată casa lui Israel să știe neclintit, că Dumnezeu [d]l-a făcut atât Domn, cât și Hristos pe acest Iisus, pe care voi l-ați răstignit.

37 Iar ei auzind, fură străpunși prin inimă, [e]și ziseră către Petru și ceilalți apostoli: ce să facem, bărbați frați?

38 Și Petru zise către dânșii: [f]pocăiți-vă, și fiecare dintre voi să fie botezat în numele lui Iisus Hristos, spre iertare de păcatele voastre, și veți primì darul Sfântului Duh. 39 Căci pentru voi este făgăduința, [g]și pentru copiii [h]voștri și pentru toți cei în depărtare, pe câți îi va fi chemat la sine Domnul, Dumnezeul nostru. 40 Și prin mai multe alte cuvinte dovedià și-i îndemnà zicând: scăpați-vă de acest neam sucit.

41 Deci ei primind cuvântul lui, fură botezați, și se adauseră în aceea zi, ca la trei mii de suflete.

Obștea dela Ierusalim.

42 [i]Și stăruiau în învățătura apostolilor și în împărtășire, în frângerea pânii și în rugăciuni. 43 Și fiecărui suflet i-se făcù teamă; multe minuni și semne se făceau prin apostoli în Ierusalim, și temere mare era preste toți. 44 Și toți credincioșii erau la un loc, și aveau toate de obște, 45 Și-*și* vindeau averile și avuțiile și le împărțeau la toți, după cum aveà cineva trebuință; 46 Și în fiecare zi erau într'un gând, stăruitori în templu, și frângând pâne din casă în casă, luau parte la masă cu bucurie și firească nevinovăție a inimei. 47 Lăudând pe Dumnezeu și fiind plăcuți la tot poporul. Iar Domnul adăugà la un loc în fiecare zi, pe cei mântuiți.

Petru însănătoșează pe un șchiop cerșitor.

3 Iar Petru și Ioan se duceau sus [a]în templu, la ceasul rugăciunii, [b]al nouălea. 2 Și [c]eră purtat un oarecare bărbat, șchiop fiind dela naștere, pe care-l puneau în fiecare zi lângă poarta

---

[o] Ioan 3. 2.
[p] Mat. 26. 24.
[q] Cap. 5. 30.
[r] Gal. 1. 1.
[s] Ps. 16. 8.
[t] 1 Reg. 2. 10.
[u] 2 Sam. 7. 12. 13.
[v] Ps. 16. 10.
[x] Vers. 24.
[y] Cap. 1. 8.
[z] Ebr. 10. 12.
[a] Ioan 14. 26.
[b] Efes. 4. 8.
[c] Ps. 110. 1.
[d] Cap. 5. 31.
[e] Zech. 12. 10.
[f] Luc. 24. 47.
[g] Ioel. 2. 28.
[h] Efes. 2. 13, 17.
[i] Efes. 6. 18.
—

Capul 3.
[a] Cap. 2. 46.
[b] Ps. 55. 17.
[c] Cap. 14. 8.

templului, numită *poarta* Frumoasă, [d] spre a cerșì milostenie, dela cei care întrau în templu; 3 Acesta văzând pe Petru și pe Ioan, având de gând se între în templu, se rugă a-i dà milostenie. 4 Dar Petru pironind privirea la dânsul, împreună cu Ioan, zise: uită-te la noi. 5 Și-i privì cu luare aminte, așteptând să primească ceva dela dânșii.

6 Atuncia Petru îi zise: argint și aur nu am; dar ce am, aceasta îți dau: [e] în numele lui Iisus Hristos Nazareul *scoală-te si* umblă. 7 Și apucându-l de mâna dreaptă îl sculă; și îndată îi fură întărite picioarele și glesnele, 8 Și [f] sărind în sus stătù, și umblà, și întră împreună cu dânșii în templu, umblând și sărind și lăudând pe Dumnezeu.

9 [g] Și tot poporul îl văzù umblând și lăudând pe Dumnezeu; 10 Și-l cunoșteau, că acesta [h] ședeà pentru milostenie lângă poarta Frumoasă a templului, și fură umpluți de spaimă și uimire, pentru ceea ce i-se întâmplase.

Petru cheamă mulțimea la pocăință și credință.

11 Și el ținând pe Petru și pe Ioan, alergă la dânșii tot poporul, spre porticul [i] numit al lui Solomon, uimiți fiind. 12 Dar Petru văzând, zise către popor: bărbați Israeliți, pentru ce vă minunați de acesta, sau pentru ce pironiți ochii la noi, ca cum cu a noastră putere sau temere de Dumnezeu, am fi făcut ca el să umble? 13 [j] Dumnezeul lui Abraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob, Dumnezeul părinților noștri, a [k] mărit pe sluga sa Iisus, pe care voi [l] l-ați dat prins și [m] l-ați tăgăduit în fața lui Pilat, deși acesta găsì cu cale a-*i* dà drumul; 14 Dar voi ați tăgăduit [n] pe sfântul și [o] dreptul, și ați cerut pe un bărbat ucigaș, a vi-se dărui, 15 Iar pe începătorul vieții l-ați omorît, [p] pe care Dumnezeu l-a înviat dintre morți, [q] pentru care noi suntem martori. 16 [r] Și pentru credința în numele lui pe acesta, pe care *îl* vedeți și-*l* știți, *l*-a întărit numele lui, și credința care este *în noi*, printr'însul i-a dat întregimea aceasta, înaintea voastră a tutulor.

17 Și acum, fraților, știu că [s] din neștiință ați făptuit, precum și mai marii voștri: 18 Dar Dumnezeu a împlinit astfel, [t] cele ce a vestit mai nainte [u] prin gura tutulor profeților, că Hristosul său aveà să sufere. 19 [v] Deci pocăiți-vă, și întoarceți-vă spre a fi șterse ale voastre păcate, ca să vie dela fața Domnului, timpuri potrivite pentru însuflețire, 20 Și să vă trimită pe Hristos Iisus, cel mai dinainte rânduit, 21 [x] Pe care trebue să-l primească cerul, până la timpuri de întocmire [y] din nou a totului, despre care *timpuri* [z] a vorbit Dumnezeu din veci, prin rostul sfinților săi profeți.

22 Moise a zis, că Domnul Dumnezeu va ridicà vouă [a] profet, ca mine, dintre frații voștri; de dânsul ascultați, în toate câte va zice către voi. 23 Și va fi: „orice suflet, care nu va fi ascultat de acel profet, nimicit va fi din acel popor". 24 Și toți profeții dela Samuel, și cei care au urmat pe rând, câți dintre ei au vorbit, au și vestit mai dinainte aceste zile. 25 [b] Voi sunteți fiii profeților și ai legământului, pe care l-a întocmit Dumnezeu față de părinții voștri, zicând către Abraam: [c] „și în urmașii tăi binecuvântate vor fi toate neamurile pământului". 26 [d] Pentru voi Dumnezeu înviind pe sluga sa Iisus, l-a trimis mai întâiu, ca să vă binecuvinteze, întorcându-vă fiecare dela răutățile voastre.

Petru și Ioan aduși înaintea sinedriului sunt opriți de a mai învățà. Suferințele apostolilor.

4 Și pe când vorbeau ei către popor li se înfățișară preoții și căpitanul templului și saduceii, 2 [a] Foarte îngrijați, pentru că ei învață poporul, și vesteau în persoana lui Iisus învierea dintre morți, 3 Și puseră mâinile pe dânșii și-i deteră în pază până a doua zi; căci acum erà seară.

d Ioan 9. 8. *e* Cap. 4. 10. *f* Isa. 35. 6. *g* Cap. 4. 16, 21. *h* Ioan 9. 8. *i* Ioan 10. 23. *j* Cap. 5. 30. *k* Ioan 7. 39. *l* Mat. 27. 2. *m* Mat. 27. 20. *n* Ps. 16. 10. *o* Cap. 7. 52. *p* Cap. 2. 24. *q* Cap. 2. 32. *r* Mat. 9. 22. *s* Luc. 23. 34. *t* Luc. 24. 44. *u* Ps. 22. *v* Cap. 2. 38. *x* Cap. 1. 11. *y* Mat. 17. 11. *z* Luc. 1. 70. *a* Deut. 18. 15, 18, 19. *b* Gal. 3. 26. *c* Fac. 12. 3 *d* Mat. 10. 5.

Capul 4. *a* Mat. 23. 23.

4 Dar mulţi dintre cei care ascultară cuvântul, crezură, şi se făcù numărul bărbaţilor cinci mii.

5 Şi a fost, că a doua zi fură adunaţi la Ierusalim mai marii lor şi bătrânii şi cărturarii, 6 [b]Şi Ana arhiereul şi Caiafa şi Ioan şi Alexandru şi câţi erau din neamul mai marilor preoţilor. 7 Şi punându-i în mijloc *îi* întrebară: în [c]ce putere, sau în al cui nume aţi făcut voi aceasta?

8 [d]Atuncia Petru, plin fiind de duh sfânt, zise către dânşii: mai mari ai poporului şi bătrâni *ai lui Israel*, 9 Fiindcă noi suntem astăzi judecaţi, pentru o facere de bine către un om neputincios, prin care acesta fù scăpat, 10 Cunoscut să vă fie vouă tutulor, şi la tot poporul lui Israel, [e]că în numele lui Iisus Hristos, Nazareul, pe care voi l-aţi răstignit, [f]pe care Dumnezeu l-a înviat dintre morţi, în numele aceluia stă acesta de faţă sănătos înaintea voastră. 11 [g]Acela este, „peatra ce nu fù luată în seamă“ de către voi, „clăditorilor, ce a fost făcută pentru cap de unghiu“. 12 [h]Şi în nimenea altul nu este mântuire; căci nici nu este supt cer, alt nume dat între oameni, în care *nume* noi trebue să fim mântuiţi.

13 Şi văzând ei îndrăzneala lui Petru şi Ioan, [i]şi după ce înţeleseră, că sunt oameni fără carte şi din lumea de jos, se mirau şi cunoşteau, că ei erau împreună cu Iisus. 14 Iar privind pe omul cel tămăduit, [j]stând împreună cu dânşii, n'aveau nimic de zis împotrivă. 15 Şi după ce porunciră, ca ei să iasă afară din sinedriu, se sfătuiră împreună între dânşii. 16 Zicând: [k]ce să facem acestor oameni? Căci este ştiut tutulor locuitorilor din Ierusalim, că printr'înşii s'a făcut o minune [l]cunoscută, şi nu putem tăgădui. 17 Dar ca să nu se răspândească *aceasta* mai departe în popor, să-i ameninţăm, ca să nu mai vorbească în acest nume, la nici un om.

18 [m]Şi chemându-i le porunci, ca să nu mai fie auziţi pe nicăiri, nici să nu mai înveţe în numele lui Iisus.

19 Dar Petru şi Ioan răspunzând, ziseră către dânşii: [n]judecaţi, dacă este drept înaintea lui Dumnezeu, să ascultăm mai mult de voi, decât de Dumnezeu; 20 [o]Căci noi nu putem să nu vorbim, cele ce [p]am văzut şi auzit. 21 Iar dânşii, după ce i-au mai ameninţat, le deteră drumul, ne aflând nimic cum să-i pedepsească, din [q]pricina poporului, fiindcă toţi măreau pe Dumnezeu, pentru [r]ceea ce se făcuse. 22 Căci mai mult de patruzeci de ani aveà omul, asupra căruia se făcuse această minune a tămăduirii.

Rugăciunea credincioşilor.

23 Şi lăsaţi fiind să se [s]ducă, veniră la ai lor şi făcură cunoscut, câte au zis către dânşii mai marii preoţilor şi bătrânii. 24 Iar ei auzind, ridicară într'un gând glas către [t]Dumnezeu şi ziseră: stăpâne, tu care ai făcut cerul şi pământul şi marea şi toate ce sunt într'însele, 25 Care prin duh sfânt ai zis, prin gura părintelui nostru David, sluga ta: [u]„Pentru ce s'au întărâtat neamuri, şi popoare au cugetat cele deşerte? 26 Împăraţii pământului s'au răsculat şi stăpânitorii s'au adunat împreună împotriva Domnului şi împotriva Unsului său. 27 Căci [v]împotriva lui Iisus, sluga ta cea [x]sfântă, [y]pe care l-ai uns, s'au adunat cu adevărat în acest oraş, Irod şi Ponţiu Pilat împreună cu neamuri şi popoare ale lui Israel, 28 [z]Spre a face, câte mâna ta şi sfatul tău au rânduit, mai dinainte ca să fie. 29 Şi acum, Doamne, ià aminte la ameninţările lor, [a]şi dă robilor tăi, ca fără de nici o sfială să vorbească cuvântul tău, 30 Întinzând tu mâna ta spre tămăduire, [b]şi spre a se face semne şi minuni, [c]prin numele lui Iisus, [d]sluga ta cea sfântă.

31 Şi rugându-se ei, [e]se cutremură

---

b Luc. 3. 2. *c* Exod. 2. 14. *d* Luc. 12. 11. 12. *e* Cap. 3. 6, 16. *f* Cap. 2. 4. *g* Ps. 118. 22. *h* Mat. 1. 21. *i* Mat. 11. 25. *j* Cap. 3. 11. *k* Ioan 11. 47. *l* Cap. 3. 9, 10. *m* Cap. 5. 40. *n* Cap. 5. 29. *o* Cap. 1. 8. *p* 1 Ioan 1. 1. 3. *q* Mat. 21. 26. *r* Cap. 3. 7, 8. *s* Cap. 12. 12. *t* 2 Reg. 19. 15. *u* Ps. 2. 1. *v* Mat. 26. 3. *x* Luc. 1. 35. *y* Ioan 10. 36. *z* Cap. 2. 23. *a* Efes. 6. 19. *b* Cap. 2. 43. *c* Cap. 3. 6, 16. *d* Vers. 27. *e* Cap. 2. 2, 4.

locul, unde erau adunaţi, şi toţi fură umpluţi de duhul sfânt, *f* şi vorbeau fără sfială cuvântul lui Dumnezeu.

Credincioşii formează un trup şi suflet.

32 *g* Iar inima şi sufletul mulţimii credincioşilor erau una, şi nici unul nu ziceà, că din a sa avere este ceva al său, ci toate le erau de obşte. 33 Şi apostolii dedeau cu multă putere mărturia lor, pentru învierea Domnului Iisus Hristos; şi preste dânşii toţi erà mare dar. 34 Căci nici unul dintre dânşii nu erà în lipsă de ceva; de oarece câţi stăpâneau locuri sau case, vânzându-le aduceau preţul celor vândute 35 Şi-l puneau la picioarele apostolilor; şi se împărţià fiecăruia după cum avеà cineva trebuinţă.

36 Iar Iosif, care fù numit de către apostoli Barnaba — ceeace însemnează fiul mângăierii — levit, de fel din Cipru 37 Având un loc la ţară *îl* vândù, aduse suma de bani şi puse la picioarele apostolilor.

Anania şi Safira. Minunile Apostolilor.

5 Iar un bărbat cu numele Anania împreună cu Safira, femeia sa, vândù averea, 2 Şi dete *ceva* la o parte pentru sine, din preţul ei, ştiind şi femeia, *a* şi aducând o parte o puse la picioarele apostolilor. 3 *b* Iar Petru zise: Anania, pentru *c* ce umplù satana inima ta, ca să minţi tu pe duhul sfânt, şi să dai la o parte pentru sineţi, din preţul locului? 4 Rămânând *nevândut*, nu ţi-ar fi rămas oare ţie, şi vândut fiind, nu erà oare *preţul* în a ta putere? Pentru ce ţi-ai pus în inima ta acest lucru? N'ai minţit oamenilor, ci lui Dumnezeu. 5 Şi Anania auzind aceste cuvinte, *d* căzând jos murì; şi frică mare căzù preste toţi care auziră *acestea*. 6 Şi sculându-se bărbaţii *e* mai tineri îl ridicară împreună şi ducându-l afară îl îmormântară.

7 Iar după un timp, cam de trei ceasuri întră şi femeia lui neştiind ce s'a întâmplat. 8 Şi Petru zise către dânsa: spune-mi, *dacă* aţi vândut locul pentru atâta? Iar ea zise: aşà *este*, pentru atâta. 9 Atuncia Petru zise către dânsa: pentru ce v'aţi învoit împreună, ca să cercaţi *f* duhul Domnului? Iată picioarele celor care înmormântară pe bărbatul tău *sunt* la uşă, şi te vor duce afară. 10 *g* Şi îndată căzù la picioarele lui şi murì; şi intrând tinerii o găsiră moartă, şi ducându-o afară o înmormântară lângă bărbatul ei. 11 *h* Şi căzù frică mare preste toată adunarea credincioşilor, şi preste toţi, care auziau acestea.

12 Iar *i* prin mânile apostolilor se făceau multe semne şi minuni în popor; *j* şi toţi erau într'un gând în porticul lui Solomon; 13 Şi *k* nimenea dintre ceilalţi, nu îndrăzneà să se alăture de dânşii; *l* dar poporul îi lăudà, 14 Şi se adăugau din ce în ce mai mult, cei care credeau în Domnul, mulţime de bărbaţi şi de femei; 15 Astfel, că scoteau la strade pe bolnavi şi îi puneau pe paturi şi aşternuturi, *m* ca venind umbra lui măcar, să umbrească pe vreunul dintre dânşii. 16 Şi veneà şi mulţime din oraşele dimprejurul Ierusalimului, *n* aducând bolnavi şi bântuiţi de duhuri necurate, şi toţi erau tămăduiţi.

Îngerul dă apostolilor drumul din închisoare.

17 *o* Atuncia sculându-se arhiereul şi toţi cei împreună cu dânsul — care sunt secta saducеilor — se umplură de pizmă 18 *p* Şi puseră mânile pe apostoli şi îi puseră în închisoarea obştească. 19 Dar, *q* îngerul Domnului, deschizând noaptea uşile închisorii şi scoţându-i afară zise: 20 Mergeţi şi stând vorbiţi în templu poporului, *r* de toate rosturile acestei vieţi. 21 Şi ascultând întrară din răvărsat de zori în templu şi învăţau.

s Şi venind arhiereul şi cei împreună cu dânsul, chemară să se adune sinedriul, adecă toată bătrânimea fiilor lui

---

f Vers. 29. *g* Filip. 1. 27.

Capul 5.
a Cap 4. 37. *b* Num. 30. 2.

c Luc. 22. 3. *d* Vers. 10. 11. *e* Ioan 19. 40.

f Mat. 4. 7. *g* Vers. 5. *h* Vers. 5.

i 2 Cor. 12. 12. *j* Cap. 3. 11. *k* Ioan 9. 22.

l Cap. 2. 47. *m* Mat. 9. 21. *n* Ioan 14. 12

o Cap. 4. 1, 2, 6.

p Luc. 21. 12.

q Cap. 12. 7, 16.

26.

r Ioan 6. 68.

s Cap. 4. 5, 6

Israel, și trimiseră la închisoare spre a fi aduși *apostolii*. 22 Dar venind slujitorii nu-i găsiră în închisoare; și întorcându-se încunoștiințară. 23 Zicând, că închisoarea am găsit-o încuiată în toată tăria, și pe păzitori stând la uși, deschizând însă, n'am găsit pe nimenea înlăuntru. 24 Iar [t] căpitanul templului și mai marii preoților, când auziră cuvintele acestea, erau în nedumerire despre dânșii, ce ar fi aceasta. 25 Și venind un oarecare, le aduse știre, că iată bărbații, pe care i-ați pus în închisoare, stau în templu și învață poporul.

26 Atuncia plecând căpitanul cu slujitorii îi aduse, *dar* nu cu silă, [u] căci se temeau de popor, ca să nu-i omoare cu pietri. 27 Și aducându-i, îi puseră în sinedriu. Și arhiereul îi întrebă, 28 Zicând: [v] într'adins v'am poruncit să nu învățați în acest nume, și iată ați umplut Ierusalimul, de învățătura voastră, și [x] voiți să aduceți asupra noastră [y] sângele acestui om.

29 Dar Petru răspunzând, și ceilalți apostoli ziseră: [z] trebue a ascultà pe Dumnezeu mai mult, decât pe oameni. 30 [a] Dumnezeul părinților noștri a înviat pe Iisus, pe care voi l-ați omorît cu [b] mânile voastre, atârnându-l pe un lemn; 31 [c] Pe acesta, [d] Dumnezeu prin a sa dreaptă l-a înălțat Începător și [e] Mântuitor, [f] spre a dà pocăință lui Israel și iertare de păcate. 32 Și [g] noi suntem martori de aceste rosturi, precum și duhul sfânt, [h] pe care l-a dat Dumnezeu celor care îl ascultă.

33 [i] Iar ei auzind, erau sfâșiați de durere și se sfătuiau să-i omoare.

Sfatul lui Gamaliel.

34 Atuncia sculându-se în sinedriu un fariseu cu numele [j] Gamaliel, învățător de lege, prețios la tot poporul, porunci ca să deà pe oameni puțin timp afară, 35 Și zise către dânșii: bărbați Israeliți, luați bine seama ce aveți de gând să faceți acestor oameni. 36 Căci mai nainte de aceste zile se ridică Teuda, zicându-se pe sine însuși a fi ceva, la care se alătură un număr de bărbați, ca la patru sute; acesta fù omorit, și toți câți îl ascultară, fură împrăștiați și nimiciți. 37 După acesta se ridică Iuda Galileul în zilele înscrierii, și atrase popor mult după sine. Și acela pierì, și toți câți îl ascultau fură risipiți. 38 Și acum vă zic, stați departe de acești oameni, și lăsați-i, pentru că dacă hotărirea [k] aceasta, sau lucrul acesta este dela oameni, se va desființà; 39 [l] Iar dacă este dela Dumnezeu, voi nu-i veți puteà nimicì; *stați dar departe*, ca nu cumva să fiți și [m] luptători împotriva lui Dumnezeu.

40 Și ei îl ascultară, și [n] chemând la dânșii pe apostoli, [o] bătându-i, le porunciră să nu vorbească în numele lui Iisus, și le dete drumul. 41 Deci ei plecară din fața sinedrului, [p] bucurându-se, că s'au învrednicit a fi disprețuiți, pentru numele *lui Iisus*; 42 Și în orice zi în templu și a casă nu încetau, învățând și binevestind pe Hristos Iisus.

Alegerea a șapte diaconi. Sporirea obștei.

6 Și [a] imulțindu-se ucenicii în aceste zile, se făcù cârtire din partea [b] Eleniștilor împotriva Ebreilor, pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea, [c] în slujba din fiecare zi. 2 Atuncia cei doisprezece chemând la dânșii mulțimea ucenicilor ziseră: [d] nu este potrivit, ca noi părăsind cuvântul lui Dumnezeu, să slujim la mese. 3 Deci, fraților, [e] căutați dintre voi șapte bărbați, dovediți cu bună purtare, plini de duh sfânt și înțelepciune, pe care îi vom pune la această îndatorire; 4 Și noi *f* vom stărui în rugăciune și în slujirea cuvântului.

5 Și cuvântul plăcù la toată mulțimea, și aleseră pe Ștefan, [g] bărbat plin de credință și de duh sfânt, și pe [h] Filip și pe Prochor și pe Nicanor și pe Timon

t Cap. 4. 1.	*y* Mat. 23. 35.	*o* Filip. 2. 9.	*g* Ioan 15. 26, 27.	*k* Prov. 21. 30.	*o* Mat. 10. 17.	*b* Cap. 9. 29.	*f* Cap. 2. 42.
u Mat. 21. 26.	*z* Cap. 4. 19	*d* Cap. 3. 15.	*h* Cap. 2. 4.	*l* Luc. 21. 15.	*p* 2 Cor. 12. 10.	*c* Cap. 4. 35.	*g* Cap. 11. 24.
v Cap. 4. 18.	*a* Cap. 3. 13, 15.	*e* Mat. 1. 21.	*i* Cap. 2. 37.	*m* Cap. 7. 51.	*Capul 6.*	*d* Esod. 18. 17.	*h* Cap. 8. 5, 26.
x Cap. 2. 23, 36.	*b* 1 Pet. 2. 24.	*f* Luc. 24. 47.	*j* Cap. 22. 3.	*n* Cap. 4. 18.	*a* Cap. 2. 41.	*e* 1 Tim. 3. 7.	

și pe Parmena și pe [i]Nicolau, proselit din Antiochia, 6 Pe [j]care îi înfățișară înaintea apostolilor, și [k]ei rugându-se puseră mânile preste dânșii.

7 Și [l]cuvântul lui Dumnezeu sporià, și se înmulțià foarte numărul ucenicilor în Ierusalim, și mulțime mare[m] de preoți veneau la credință.

Învinuirea lui Stefan.

8 Iar Ștefan plin de dar și putere făceà minuni și semne mari în popor.

9 Și se sculară oarecare din sinagoga, zisă a Libertinilor și a Cireneilor și a Alexandrinilor și a celor din Cicilia și Asia, întrebându-se împreună cu Ștefan, 10 Și nu erau în stare a se împotrivì înțelepciunii și duhului cu care vorbeà. 11 Atuncia puseră înadins bărbați, spunând, că noi l-am auzit vorbind cuvinte defăimătoare împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu; 12 Și întărâtară poporul, și pe bătrânii și pe cărturarii, și venind fără veste, îl târîră cu sila și-l duseră la sinedriu, 13 Și înfățișară martori mincinoși, zicând: omul acesta nu încetează de-a rostì cuvinte defăimătoare împotriva acestui loc sfânt, și împotriva legii; 14 Căci l-am auzit zicând, că Iisus, acest Nazareu, va dărâmà locul acesta și va schimbà datinele, pe care Moise ni le-a dat în primire. 15 Și pironind ochii la dânsul, toți care ședeau în sinedriu, văzură fața lui ca o față de înger.

Stefan vorbește înaintea sinedriului despre darul lui Dumnezeu și despre îndărătnicirea poporului. Estasa și moartea.

7 Atuncia zise arhiereul: nu cumva acestea astfel sunt?

2 Iar el zise: [a]bărbați, frați și părinți, ascultați. Dumnezeul măririi se arătă părintelui nostru Abraam, fiind în Mesopotamia, mai nainte de-a locuì în Charan, 3 Și zise către dânsul: [b]ieși din pământul tău și din rudenia ta, și vino în pământul pe care ți-l voiu arătà". 4 Atuncia [c]ieșind din pământul Chaldeilor, locuì în Charan; și de acolo îl strămută, după moartea tatălui său, în acest pământ, în care locuiți voi acum. 5 Și nu-i dete aci moștenire, nici o urmă de picior; [d]dar, pe când nu aveà încă copil, făgădui ca să-l deà lui în stăpânire și urmașilor săi după dânsul. 6 Și Dumnezeu vorbì astfel, [e]că „urmașii lui vor fi locuitori vremelnici în pământ strein, și-i vor robì, și-i vor năcăjì [f]patru sute de ani; 7 Și pe poporul, căruia îi vor fi robit, îl voiu judecà eu", zise Dumnezeu, „și după acestea vor ieșì și-mi [g]vor slujì mie în acest loc". 8 [h]Și îi dete legământ de tăiere împrejur; [i]și astfel născù pe Isaac și-l tăie împrejur în a opta zi, [j]și Isaac pe [k]Iacob, și Iacob pe cei doisprezece patriarhi.

9 [l]Și patriarhii pizmuind pe Iosif, îl vândură spre Egipt; [m]dar Dumnezeu fù cu dânsul. 10 Și-l scoase din toate năcazurile lui, [n]și-i dete dar și înțelepciune înaintea lui Farao, împăratul Egiptului, și-l făcù mai mare preste Egipt și preste toată casa sa. 11 [o]Atuncia venì foamete preste tot Egiptul și Chanaan, și strâmtorare mare; și nu găseau hrană părinții noștri. 12 [p]Și auzind Iacob, că în Egipt sunt grâne, trimise pe părinții noștri mai întâiu; 13 [q]Și a doua oară Iosif fù cunoscut de frații lui, și se făcù cunoscut lui Farao neamul lui. 14 [r]Atuncia Iosif trimițând chemă la sine pe Iacob, tatăl său, și [s]toată rudenia, șaptezeci și cinci de suflete. 15 [t]Deci Iacob venì în Egipt, [u]și se sfârși, el și părinții noștri. 16 [v]Și fură strămutați la Sichem și puși în [x]mormântul pe care-l cumpără Abraam, pentru un preț în argint, dela fiii lui Emor în Sichem.

17 Și cu cât se apropià [y]timpul făgăduinții, pe care Dumnezeu o dete prin jurământ lui Abraam, *pe atât* [z]crescù poporul și se înmulți în Egipt. 18 Până când se ridică preste Egipt alt

---

i Apoc. 2. 6, 15. *j* Cap. 1. 24. *k* Cap. 8. 17. *l* Cap. 12. 24. *m* Ioan 12. 42. *Capul* 7. *a* Cap. 22. 1. *b* Fac. 12. 1. *c* Fac. 11. 31. *d* Fac. 12. 7. *e* Fac. 15. 13. 16. *f* Esod. 12. 40. *g* Esod. 3. 12. *h* Fac. 17. 9—11 *i* Fac. 21. 2—4. *j* Fac. 25. 26. *k* Fac. 29. 31. etc. *l* Fac. 37. 4, 11, 28. *m* Fac. 39. 2, 21. *n* Fac. 41. 37. *o* Fac. 41. 54. *p* Fac. 42. 1. *q* Fac. 45. 4, 16. *r* Fac. 45. 9, 27. *s* Fac. 46. 27. *t* Fac. 46. 5. *u* Fac. 49. 33. *v* Esod. 13. 19. *x* Fac. 23. 16. *y* Fac. 15. 13. *z* Esod. 1. 7—9.

împărat, care nu știà pe Iosif. 19 Acesta întrebuințând meșteșugire împotriva neamului nostru, năcăjì pe părinții noștri spre a face lepădați pe copiii lor, [a]ca să nu fie păstrați în viață.

20 [b]În acel timp fù născut Moise, și [c]erà plăcut lui Dumnezeu. El fù crescut trei luni în casa tatălui său: 21 Și [d]fiind el lepădat, îl ridică fiica lui Faraon și-l crescù mare, ca fiu al ei. 22 Și Moise fù învățat în orice știință a Egiptenilor: și erà [e]puternic în cuvintele și faptele lui.

23 [f]Iar când i-se împlinì un timp de patruzeci de ani, îi venì în minte ca să cerceteze pe frații săi, pe fii lui Israel. 24 Și văzând pe unul nedreptățit, îl apără, și răsbună pe cel biruit, omorînd pe Egiptean. 25 Deci el gândeà, că frații săi înțeleg, că Dumnezeu le va dà mântuire prin mâna sa: dar nu înțeleseră. 26 [g]Și în ziua următoare li se arătă, pe când se băteau, și îi îndemnă la pace zicând: bărbați, voi sunteți frați: pentru ce vă faceți nedreptate unul altuia? 27 Dar cel care nedreptățià pe aproapele său, îl înlătură zicând: [h]„cine te-a pus mai mare și judecător preste noi? 28 Nu cumva voești să mă omori, după cum ai omorît ieri pe Egiptean?“ 29 [i]La acest cuvânt Moise fugì, și locuì vremelnic în pământul Madiam, unde născù doi fii.

30 [j]Și după ce furà împliniți patruzeci de ani, i-se arătă în pustia muntelui Sinaia îngerul Domnului într'o flacără de foc a unui rug. 31 Și Moise văzând, se minună de vedenie; și apropiindu-se el ca să privească, se făcù glasul Domnului către dânsul: 32 [k]„Eu sunt Dumnezeul părinților tăi, Dumnezeul lui Abraam și Isaac și Iacob“. Și Moise tremurând, nu îndrăznì să privească. 33 [l]Atuncia Domnul îi zise: „desleagă încălțămintea picioarelor tale; căci locul în care stai este pământ sfânt. 34 [m]Am văzut cu adevărat năcazul poporului meu, care este în Egipt, și am ascultat suspinul lor, și m'am pogorît să-i scot: și acum vino, te trimit în Egipt“.

35 Pe acest Moise, pe care îl tăgăduiră, zicând: „cine te-a pus mai mare și judecător?“ Pe acesta îl trimise Dumnezeu, ca să fie și mai mare și răscumpărător [n]împreună cu îngerul, care i-se arătă în rug. 36 [o]Acesta îi scoase afară, [p]făcând minuni și semne în Egipt [q]și în marea roșie, [r]și în pustie patruzeci de ani. 37 Acesta este Moise, care zise fiilor lui Israel: „Dumnezeu va ridicà vouă un [s]profet ca mine, dintre frații voștri“, [t]*de dânsul ascultați*. 38 [u]Acesta este, care la adunarea *poporului* în pustie, a fost de aproape cu [v]îngerul, care îi vorbià în muntele Sinai și cu părinții noștri: [x]acesta primì [y]cuvinte vii, ca să ni-le deà nouă, 39 Căruia părinții noștri nu voiră a-i fi ascultători, ci îl lepădară și se întoarseră cu inimile lor spre Egipt, 40 [z]Zicând lui Aaron: „fă-ne dumnezei, care vor merge înaintea noastră; căci acest Moise, care ne-a scos din pământul Egiptului, nu știm ce i-s'a întâmplat“. 41 [a]Și făcură un chip de vițel, în acele zile, și aduseră jertfă idolului, și se desfătau la lucrurile mânilor lor. 42 Dar Dumnezeu [b]se întoarse *dela ei* și-i dete să slujască [c]oștirii cerești, după cum este scris în cartea profeților: [d]„Casa lui Israel, nu cumva mi-ați adus vite înjunghiate și jertfe, în timp de patruzeci de ani în pustie? 43 Ba încă ați purtat cortul lui Moloch, și steaua dumnezeului Refan, chipurile, pe care le-ați făcut să vă închinați lor; și vă voiu strămutà dincolo de Babilon“.

44 Cortul mărturii erà pentru părinții noștri în pustie, după cum a rânduit cel care vorbì lui Moise, [e]ca să-l facă după chipul, pe care l-a văzut: 45 [f]Pe acesta părinții noștri după ce l-au luat în primire, îl și aduseră cu

[a] Exod. 1. 22.	[e] Luc. 24. 19.	[i] Exod. 2. 15 23.	[m] Exod. 3. 7.	[q] Exod. 14. 21, 27—29.	[t] Mat. 17. 5.	[y] Rom. 3. 2.	[c] Deut. 4. 19.
[b] Exod. 2. 2.	[f] Exod. 2. 11,12.	[j] Exod. 3. 2.	[n] Exod. 14. 19.	[r] Exod. 16. 1.35.	[u] Exod. 19. 3.17.	[z] Exod. 32. 1.	[d] Amos. 5. 25,26.
[c] Evr. 11. 23.	[g] Exod. 2. 13.	[k] Mat. 22. 32.	[o] Exod. 12. 41.	[s] Deut 18.15,18.	[v] Isa. 63. 9.	[a] Deut 9. 16.	[e] Exod. 25. 40.
[d] Exod 2.3—10.	[h] Luc. 12. 14.	[l] Exod 3. 5.	[p] Exod 14,7—11.		[x] Exod 21. 1.	[b] Ps. 81. 12.	[f] Ios. 3. 14.

Iozua, când luară în stăpânire neamurile, [g] pe care le fugări Dumnezeu dela fața părinților noștri, până în zilele lui David; 46 [h] Care află har înaintea lui Dumnezeu și se rugă [i] să găsească o locuință pentru Dumnezeul lui Iacob.

47 [j] Și Solomon îi clădi casă. 48 Dar [k] cel prea Înalt nu locuește în cele făcute de mâni, după cum zice profetul: 49 [l] „Cerul îmi este scaun, și pământul așternut al picioarelor mele; ce fel de casă îmi veți clădi mie? zice Domnul, sau care este locul odihnei mele? 50 Oare nu mâna mea făcù acestea toate?“

51 [m] Cerbicoșilor și [n] netăiaților împrejur, cu inimile și cu urechile, voi totdeauna vă împotriviți duhului sfânt; și voi *sunteți* ca părinții voștri. 52 [o] Pe care dintre profeți nu-i urmăriră părinții voștri? Ba încă omorîră pe cei care au vestit mai dinainte despre venirea [p] Celui Drept, ai cărui trădători și omorîtori v'ați făcut voi acum, 53 [q] Care ați primit legea prin rânduieli de îngeri, și pe care n'ați păzit-o.

54 [r] Auzind acestea erau sfâșiați de durere în inimile lor, și scrâșneau cu dinții împotriva lui. 55 Iar el [s] plin fiind de duh sfânt, uitându-se neclintit spre cer, văzù mărirea lui Dumnezeu și pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu: 56 Și zise: iată, [t] zăresc cerurile deschise și pe [u] Fiul omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu. 57 Atuncia ei strigând cu glas tare, își ținură urechile astupate și într'o unire năvăliră asupra lui, 58 Și [v] scoțându-l afară din oraș îl omorau cu pietri. Și martorii puseră jos vestmintele lor la picioarele unui tânăr numit Saul. 59 Și pe când îl omorau cu pietri pe Ștefan, el se rugà și ziceà: Doamne Iisuse, primește duhul meu. 60 Și îngenunchiând strigă cu glas tare: Doamne, nu le pune păcatul acesta. Și aceasta zicând adormì. Iar Saul încuviință împreună cu aceia omorîrea lui.

Urmărirea creștinilor în Ierusalim de către Saul.

8 [a] Și în aceea zi fù urmărire mare împotriva credincioșilor, care erau în Ierusalim: și [b] toți, afară de apostoli, fură împrăștiați prin ținuturile Iudeii și Samarii.

2 Dar bărbații temători de Dumnezeu ridicară pe Ștefan, spre a-l îmmormântà, [c] și-l jeliră foarte mult. 3 [d] Saul însă bântuià pe credincioși, întrând prin case, și târînd bărbați și femei, îi dà prinși la închisoare. 4 Deci [e] cei împrăștiați străbătură din loc în loc, binevestind cuvântul.

Filip învață în Samaria. Simon magul.

5 Și [f] Filip venind într'un oraș al Samariei, le predică pe Hristos. 6 Și gloatele erau într'una cu luare aminte, la cele zise de Filip, ascultându-le și văzând minunile, pe care le făceà. 7 Căci [g] duhuri necurate, strigând cu glas mare, ieșeau din mulți, care le aveau; și mulți slăbănogi și șchiopi fură tămăduiți. 8 Și fù bucurie mare în acel oraș.

9 Și erà mai nainte [h] în oraș un bărbat cu numele Simon, care făceà magie și puneà în uimire poporul Samariei, [i] zicând, că el însuși este un oarecine însemnat, 10 La care toți dela mic până la mare erau cu luare aminte, zicând: acesta este puterea cea numită mare, a lui Dumnezeu. 11 Și erau cu luare aminte la dânsul, pentru că de mult timp, îi scosese din minte cu magiile sale, 12 Dar când crezură lui Filip, care binevesteà [j] despre împărăția lui Dumnezeu și despre numele lui Iisus Hristos, fură botezați atât bărbați, cât și femei. 13 Și însuși Simon crezù, și botezat fiind stăruià lângă Filip, și văzând semnele și puterile mari ce se făceau, rămase uimit.

14 Iar apostolii, cari erau în Ierusalim, auzind că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, trimiseră la dânșii pe Petru și Ioan, 15 Care venind se

---

g Neem. 9. 24. *h* 1 Sam. 16. 1. *i* 1 Reg. 8. 17. 1 Reg. 6. 1. *k* 1 Reg. 8. 27. *l* Isa. 66. 1. 2. *m* Esod. 32. 9. *n* Lev. 26. 41. *o* 2 Cron. 36. 16. *p* Cap. 3. 14. *q* Esod. 20. 1. *r* Cap. 5. 33. *s* Cap. 6. 5. *t* Ezec. 1. 1. *u* Dan. 7. 13. *v* 1 Reg. 21. 13.

Capul 8.

a Cap. 7. 58. *b* Cap. 11. 19. *c* Fac. 23. 2. *d* 1 Cor. 15. 9. *e* Mat. 10. 23. *f* Cap. 6. 5. *g* Marc. 16. 17. *h* Cap. 13. 6. *i* Cap. 5. 36. Cap. 1. 3

rugară pentru ei, ca [k]să primească duh sfânt. 16 [l]Căci nu se pogorîse încă preste nici unul dintre dânșii, ci [m]erau numai botezați în [n]numele Domnului Iisus. 17 Atuncia *apostolii* [o]puneau mânile preste dânșii, și *ei* luau duh sfânt.

18 Iar Simon văzând, că duhul sfânt se dă prin punerea mânilor apostolilor, le aduse bani 19 Zicând: dați-mi și mie împuternicirea aceasta, ca pe cine voiu fi pus mânile, să primească duh sfânt. 20 Dar Petru îi zise: argintul tău împreună cu tine fie [p]spre peire, pentru că [q]ai gândit, că darul lui Dumnezeu se dobândește prin bani. 21 Tu n'ai parte, nici sorț la cuvântul acesta, căci inima ta nu este dreaptă [r]înaintea lui Dumnezeu. 22 Deci pocăește-te de această răutate a ta, și roagă-te de Domnul, [s]poate îți va iertă gândul inimei tale. 23 Căci văd, că tu ești în amărăciune de fiere și în legătura nedreptății. 24 Și răspunzând Simon, zise: [t]rugați-vă voi către Domnul pentru mine, ca să nu vie preste mine cele ce ați zis.

25 Deci ei, mărturisind și vorbind cuvântul Domnului, se întoarseră la Ierusalim, și binevesteau în multe sate ale Samaritanilor.

Convertirea sau întoarcerea eunucului din Etiopia.

26 Și un înger al Domnului vorbì lui Filip zicând: scoală-te și te dù spre meazăzi pe calea, ce merge în jos dela Ierusalim la Gaza; această *cale* este pustie. 27 Și sculându-se, plecă. Și iată [u]un bărbat Etiopean, un eunuc, un puternic la *curtea* Candacei, împărăteasa Etiopenilor, care erà preste tot tesaurul ei, [v]venise la Ierusalim să se închine 28 Și pe când se întorceà, și ședeà în trăsura sa, ceteà pe profetul Isaia.

29 Atuncia duhul zise lui Filip: apropie-te și ține-te de această trăsură. 30 Și Filip alergând îl auzì cetind pe Isaia profetul, și zise: oare înțelegi cele ce cetești? 31 Iar el zise: cum așì puteà *înțelege*, dacă nu-mi arată cineva? Și rugă pe Filip, ca suindu-se să șază cu dânsul.

32 Și partea scripturei, pe care o ceteà erà aceasta: [x]„Ca o oaie la înjunghere fù adus, și fără glas ca un miel înaintea celui care-l tunde, așà nu-și deschide gura sa. 33 În înjosirea lui, fù ridicată judecata lui; și neamul lui cine-l va spune? Căci se ià depe pământ viața lui". 34 Atuncia eunucul răspunzând lui Filip, zise: rogu-te, despre cine zice profetul aceasta? Despre sine însuși, sau despre un altul? 35 Iar Filip deschizându-și [y]gura sa și începând dela scriptura aceasta îi binevestì pe Iisus.

36 Și pe când mergeau pe cale, veniră la o apă, și eunucul zise: iată apă; ce mă împiedecă, ca să fiu botezat? 37 *Și Filip îi zise: dacă crezi din toată inima, este iertat. Și răspunzând zise: cred că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu.* 38 Și porunci să steà trăsura, și amândoi se deteră jos la apă, atât Filip, cât și eunucul; și *Filip* îl botezà. 39 Iar când ieșiră din apă, duhul Domnului răpì pe Filip, și eunucul nu-l mai văzù, dar mergeà pe calea sa, bucurându-se.

40 Și Filip fù aflat în Azot, și binevesteà străbătând toate orașele, până ce dânsul venì la Cesaria.

Saul vine la credință și Anania îl botează la Damasc. Urmărit de Iudei, fuge la Ierusalim și de aci la Tars.

9 Iar [a]Saul, însuflând încă amenințare și omor împotriva ucenicilor Domnului, venind la arhiereu, 2 Cerù dela dânsul scrisori la Damasc, către sinagogi, ca dacă va găsì pe vreunii, că sunt în calea *Domnului*, atât bărbați, cât și femei, să-i aducă legați la Ierusalim.

3 Și [b] mergând s'a apropiat de Damasc, și fără de veste strălucì ca un fulger împrejurul lui, o lumină din cer.

---

k Cap. 2. 38. *l* Cap. 19. 2. | *m* Mat. 28. 19. *n* Cap. 10. 48. | *o* Cap. 6. 6. *p* Mat. 10. 8. | *q* Cap. 2. 38. *r* Dan. 4. 27. | *s* Ebr. 12. 15 *t* Fac. 20. 7. 17. | *u* Zef. 3. 10. *v* Ioan 12. 20. | *x* Isa. 53. 7, 8. *y* Luc. 24. 27. | Capul 9. *a* 1 Tim. 1. 13. *b* 1 Cor. 15. 8

4 Şi căzând la pământ, auzì un glas zicându-i: Saule, [c]Saule, pentru ce mă urmăreşti? 5 Iar el zise: cine eşti, Doamne? Şi *Domnul* zise: eu sunt Iisus, pe care tu îl urmăreşti; *cu [d]greu îţi este să calci cu piciorul preste ghimpi. Şi tremurând şi speriat fiind, zise*: *Doamne, [e]ce voeşti să fac? Şi Domnul zise către dânsul*: 6 Scoală-te dar, şi întră în oraş, şi ţi-se va spune ce trebue să faci tu.

7 Iar [f]bărbaţii care mergeau împreună cu dânsul pe cale, rămaseră încremeniţi, auzind glasul şi nezărind pe nimenea. 8 Şi Saul se sculă de jos, şi deschizându-i-se ochii nu vedeà nimic; şi ducându-l de mână, îl aduseră în Damasc. 9 Şi trei zile a fost fără vedere, şi nu mâncă, nici nu băù.

10 Şi erà în Damasc un ucenic, cu [g]numele Anania, şi Domnul în vedenie zise către dânsul: Anania, iar el zise: iată-mă eu sunt, Doamne. 11 Şi Domnul *zise* către dânsul: sculându-te du-te pe strada numită Dreaptă şi caută în casa lui Iuda pe Saul cu numele [h]Tarsean; căci iată se roagă, 12 Şi el a văzut *în vedenie* un bărbat, *Anania* cu *numele*, întrând la dânsul şi punând mânile preste el, ca iar să vază. 13 Şi Anania răspunse: Doamne, am auzit dela mulţi despre acest bărbat, [i]câte rele făcù sfinţilor tăi în Ierusalim; 14 Şi aci are împuternicire dela mai marii preoţilor, ca să lege pe toţi [j]care cheamă numele tău. 15 Dar Domnul ii zise: du-te, pentru că acesta îmi este un vas ales, spre a duce numele meu înaintea [l]neamurilor şi [m]împăraţilor şi fiilor lui Israel; 16 Căci [n]eu îi voiu arătà, cât de mult trebue să sufere el, pentru numele meu.

17 [o]Deci Anania se duse şi întră în aceea casă, şi [p]punând mânile preste dânsul zise: frate Saule, Domnul m'a trimis, Iisus, care ţi-se arătă în calea pe care veneai, pentru ca iar să vezi, şi [q]să fii umplut de duh sfânt. 18 Şi îndată căzură dela ochii lui ca niste solzi, şi iar văzù, şi sculându-se fù botezat, 19 Şi luând mâncare, se întărì.

[r]Şi Saul fù câteva zile cu ucenicii în Damasc. 20 Şi *apoi* predicà îndată în sinagogi pe Iisus, [s]că acesta este Fiul lui Dumnezeu. 21 Şi toţi care ascultau, rămâneau uimiţi şi ziceau: [t]nu este oare acesta, care nimicì în Ierusalim pe cei care chemau acest nume? Şi pentru aceasta a venit aci, ca să-i ducă legaţi la mai marii preoţilor. 22 Dar Saul se întărià şi mai mult, [u]şi puneà în încurcătură pe Iudei, care locuiau în Damasc, dumerindu-i că acesta este Hristosul.

23 Şi când erau împlinite zile [v]destule, Iudeii se sfătuiră împreună ca să-l omoare; 24 [x]Dar sfatul lor fù adus la cunoştinţa lui Saul. Şi ei păzeau porţile *Damascului* zi şi noapte, pentru ca să-l omoare; 25 Iar ucenicii săi luându-l noaptea [y]îl trecură prin zid, lăsându-l jos într'un coş.

26 Şi [z]venind la Ierusalim, cercà să se alăture de ucenici; şi toţi se temeau de dânsul, necrezând că este ucenic. 27 [a]Şi luându-l Barnaba cu sine, îl duse la apostoli, şi le istorisì cum a văzut în cale pe Domnul, [b]şi că i-a vorbit, şi cum a predicat fără sfială în Damasc în numele lui Iisus. 28 Şi [c]erà împreună cu dânşii în Ierusalim, întrând şi ieşind, şi predicând fără sfială în numele Domnului. 29 Şi vorbià şi se întrebà cu [d]Elenistii; [e]dar ei erau porniţi ca să-l omoare. 30 Şi fraţii cunoscând bine *aceasta*, îl duseră în jos la Cesaria, şi-l trimiseră la Tars.

31 [f]Deci, biserica prin toată Iudea şi Galilea şi Samaria aveà pace, întărindu-se şi înaintând în frica Domnului, şi se îmulteà prin chemarea în ajutor a Sfântului Duh.

Petru tămăduieşte pe Enea şi învie pe Tabita.

32 Şi Petru trecând [g]pe la toţi *sfinţii*,

c Mat. 25. 40. etc d Cap. 5. 39. e Luc. 3. 10. f Dan. 10. 7.	g Cap. 22. 12 h Cap. 21. 39. i Vers. 1. j Vers. 21.	k Efes. 3. 7, 8. l Rom. 1. 5. m Cap. 25. 22, 23.	n Cap. 20. 28. o Cap. 22. 12, 13 p Cap. 8. 17.	q Cap. 2. 4. r Cap. 26. 20 s Cap. 8. 37. t Cap. 8. 3.	u Cap. 18. 28. v Cap. 23. 12. x 2 Cor. 11. 32. y Ios. 2. 15.	z Gal. 1. 17, 18. a Cap. 4. 36. b Vers. 20, 22. c Gal. 1. 18.	d Cap. 6. 1. e Vers. 23. f Cap. 8. 1. g Cap. 8. 14.

venì jos la sfinții care locuesc în Lida. 33 Și găsì acolo pe un om, Enea cu numele, care zăcând de opt ani în pat, erà slăbit cu totul. 34 Și Petru îi zise: Enea, [h] Iisus Hristos te vindecă; scoală și-ți așterne însuți. Și îndată se sculă. 35 Și-l văzură toți locuitorii din Lida și [i] Saron, dânșii [j] care se întoarseră la Domnul.

36 Și în Iope erà o ucenită cu numele Tabita, care tălmăcită fiind, se zice Căprioară; aceasta erà plină [k] de fapte bune și de milostenii, pe care le făceà. 37 Și bolnăvindu-se ea în acele zile, murì; și după ce o scăldară, o puseră în camera de sus. 38 Și Lida fiind aproape de Iope, ucenicii auzind, că Petru este într'însa trimiseră doi bărbați la el rugându-l: nu pregetà să vii până la noi.

39 Deci Petru sculându-se, venì împreună cu dânșii; și sosind, îl duseră în camera de sus, și i-se înfățișară toate văduvele plângând, și arătând vestmintele și hainele, câte le făceà Căprioara, când erà cu dânsele. 40 Și Petru dând pe toți afară și îngenunchiând se rugă, și întorcându-se spre corp zise: Tabita, scoală-te. Și ea își deschise ochii, și văzând pe Petru se ridică în sus. 41 Și *Petru* dându-i mâna o sculă în sus; și chemând pe sfinți și pe văduve, o înfățișă *lor* vie. 42 Și se făcù cunoscut prin toată Iopea, și mulți crezură în Domnul. 43 Și în acele zile, el rămase în Iope la un Simon, tăbăcar.

Corneliu, îndemnat fiind de un înger, trimite la Iope să cheme pe Petru. În urma unei vedenii Petru vine la Cesaria, unde botează pe Corneliu și toată familia lui, precum și pe alții.

10 Și în Cesaria erà un bărbat cu numele Corneliu, sutaș din cohorta numită Italica, 2 [a] Virtuos și [b] temător de Dumnezeu cu toată casa lui, făcând multe milostenii poporului și rugându-se totdeauna lui Dumnezeu. 3 [c] *Acesta* văzù lămurit într'o vedenie, cam pe la ceasul al nouălea din zi, un înger al lui Dumnezeu întrând la dânsul, și zicându-i, Cornelie. 4 Iar el pironind ochii la dânsul și speriat fiind, zise: ce este, Doamne? Și *îngerul* îi zise: rugăciunile tale și milosteniile tale s'au suit spre aducere aminte înaintea lui Dumnezeu. 5 Și acum trimite bărbați la Iope și cheamă să vie Simon, care se numește Petru; 6 Acesta este primit ca oaspe la un [d] Simon tăbăcarul, a cărui casă este lângă mare. [e] Acesta îți va spune ce trebue să faci tu. 7 Iar după ce plecă îngerul, care îi vorbeà, strigând pe doi dintre casnicii săi, și pe un ostaș virtuos, dintre cei care erau pe lângă dânsul credincioși în slujbă, 8 Și spunându-le toate, îi trimise la Iope.

9 Și a doua zi, pe când aceia mergeau pe cale și [f] se apropiau de oraș, Petru se suì pe casă, pe la ceasul al șaselea, ca să se roage. 10 Și flămânzind, voià să mănânce; și gătind ei, căzù preste dânsul uimire, 11 Și [g] zărește cerul deschis și pogorându-se la dânsul un vas ca o masă mare de pânză, legată la patru căpătâie și lăsându-se în jos pe pământ, 12 În care erau toate cele cu patru picioare și târîtoare ale pământului și sburătoare ale cerului. 13 Și se făcù un glas către dânsul: Petre, sculându-te înjunghe și mănâncă. 14 Iar Petru zise: cu nici un chip, Doamne; pentru [h] că niciodată n'am mâncat fiece spurcat și necurat. 15 Și iar un glas *se făcù* către dânsul de-a doua oară: [i] nu zice că este spurcat, aceea ce a zis Dumnezeu că este curat. 16 Aceasta se făcù până de trei ori, și îndată vasul fù ridicat în sus spre cer.

17 Și pe când Petru nu se dumereà în sine, ce ar fi vedenia, pe care o văzù, iată bărbații trimiși de Corneliu, întrebând cu de-amănuntul de casa lui Simon, sosiră la poartă, 18 Și strigând întrebară dacă Simon numit Petru se află aci ca oaspe.

19 Dar pe când Petru se gândeà în

[a] Cap. 3. 6. 16. 1 Cron. 5. 16. | [j] Cap. 11. 21. | [k] 1 Tim. 2. 10. | *Capul 10.* [a] Vers. 22. | [b] Vers. 35. [c] Vers. 30. | [d] Cap. 9. 43. [e] Cap. 11. 14. | [f] Cap. 11. 5, etc. [g] Cap. 7. 56. | [h] Lev. 11. 4. [i] Mat. 15. 11.

sine despre vedenia sa, [j] duhul îi zise: iată, te caută trei bărbaţi. 20 [k] Deci sculându-te, du-te jos, şi pleacă împreună cu dânşii, fără a te îndoi de ceva, pentru că eu i-am trimis.

21 Atuncia Petru dându-se jos la bărbaţii *care erau trimişi de Corneliu la dânsul*, zise: iată, eu sunt pe care-l căutaţi; ce este pricina, pentru care sunteţi aci? 22 Iar ei ziseră: [l] Corneliu sutaşul, bărbat drept şi temător de Dumnezeu, [m] dovedit bun de către tot poporul Iudeilor, a fost înştiinţat de către un sfânt înger, ca să trimită a te chemà la casa lui şi să auză cuvinte dela tine. 23 Deci chemându-i înlăuntru îi ospătă.

Şi a doua zi Petru sculându-se, [n] ieşì împreună cu ei, şi unii dintre fraţii dela Iope veniră cu dânsul. 24 Şi a doua zi întrară în Cesaria; iar Corneliu îi aşteptà cu rudele sale, şi cu prietinii săi de-aproape, pe care îi chemase împreună la sine. 25 Şi când fù să între Petru, Corneliu ieşindu-i înainte şi căzându-i la picioare, se plecă. 26 Dar Petru îl ridică zicând: [o] scoală-te; şi eu însumi sunt un om. 27 Şi vorbind cu dânsul întră, şi găseşte pe mulţi, care se adunaseră,

28 Şi zise către dânşii: voi ştiţi cât [p] de neiertat este unui bărbat Iudeu, a se pune de-o-potrivă, sau a merge împreună cu unul de alt neam; dar mie mi-a arătat [q] Dumnezeu, să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat. 29 Şi deaceea fără de-a face împotrivire am venit, chiemat fiind să viu. Deci întreb, pentru care cuvânt aţi trimis să viu? 30 Şi Corneliu zise: dela a patra zi până la ceasul acesta postiam şi mă rugam în al nouălea ceas în casa mea, şi iată, [r] un bărbat [s] în vestmânt strălucitor stătù înaintea mea, 31 Şi zise: Cornelie, ascultată ţi-a fost [t] rugăciunea [u] şi milosteniile tale fură aduse aminte înaintea lui Dumnezeu. 32 Deci trimite la Iope şi cheamă să vie Simon, care se numeşte Petru; acesta este primit ca oaspe în casa lui Simon tăbăcarul, lângă mare. 33 Deci îndată am trimis la tine, şi tu bine ai făcut că ai venit. Acum noi dar toţi suntem aci înaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm toate cele rânduite ţie de către Domnul.

34 Şi Petru deschizând gura zise: [v] cu adevărat înţeleg, că Dumnezeu nu este părtinitor, 35 Ci [x] în orice popor, cel care se teme de dânsul şi lucrează dreptate, îi este plăcut; 36 *Voi cunoaşteţi* cuvântul, pe care l-a trimis *Dumnezeu* fiilor lui Israel, [y] binevestind pace prin Iisus Hristos — [z] acesta este Domn al tutulor —, 37 Voi cunoaşteţi cuvântul ce a mers prin toată Iudea, [a] începând dela Galilea, după botezul, pe care l-a predicat Ioan, 38 Pe Iisus cel din Nazaret, cum l-a uns [b] Dumnezeu cu duh sfânt şi putere; care a umblat din loc în loc, făcând bine şi tămăduind pe toţi cei împilaţi de către diavolul, pentru [c] că Dumnezeu erà cu dânsul. 39 Şi [d] noi suntem martori pentru toate câte făcù în ţara Iudeilor şi în Ierusalim; [e] pe care l-au şi omorît atârnându-l pe lemn. 40 Pe acesta [f] Dumnezeu l-a înviat a treia zi, şi i-a dat ca să fie cunoscut, 41 [g] Nu la tot poporul, ci nouă, martorilor, care mai dinainte am fost aleşi de Dumnezeu, [h] care am mâncat şi am băut împreună cu dânsul după învierea lui dintre morţi; 42 Şi [i] ne-a poruncit să predicăm poporului şi să încredinţăm, [j] că el este cel rânduit de Dumnezeu, judecător al [k] viilor şi al morţilor. 43 [l] Pentru acesta mărturisesc toţi profeţii, că oricine crede în el, primeşte iertare de păcate prin numele lui.

44 Pe când vorbeà încă Petru aceste cuvinte, duhul sfânt căzù preste toţi, care ascultau cuvântul. 45 Şi rămaseră uimiţi credincioşii din tăerea împrejur, câţi veniră împreună cu Petru,

j Cap. 11. 12.
k Cap. 15. 7.
l Vers. 1.2. etc.
m Cap. 22. 12.
n Vers. 45.
o Cap. 14.14,15
p Ioan 4. 9.
q Cap. 15. 8. 9.
r Cap. 1. 10.
s Mat. 28. 3.
t Dan. 10. 12.
u Ebr. 6. 10.
v Deut 10. 17.
x Gal. 3. 28
y Isa. 57. 19.
z Mat. 28 18.
a Luc. 4. 14.
b Luc. 4. 18.
c Ioan 3. 2.
d Cap. 2. 32.
e Cap. 5. 30.
f Cap. 2. 24.
g Ioan 14 17,22.
h Luc. 24 30,43.
i Mat. 28.19,20.
j Ioan 5. 22, 27.
k Rom. 14. 9,10.
l Isa. 53. 11
—

pentru că și preste neamuri s'a vărsat darul Sfântului Duh; 46 Căci îi auzeau vorbind în limbi și mărind pe Dumnezeu.

47 Atuncia Petru zise: nu cumvà poate cineva oprì apa, ca să nu fie botezați aceștia, care luară duh sfânt ca și noi? 48 Și rânduì ca ei să fie botezați în numele lui Iisus Hristos. Atuncia îl rugară să rămâe la dânșii câteva zile.

Petru istorisește la Ierusalim vedenia sa la Iope, și venirea la credință a lui Corneliu și a familiei lui.

11 Iar apostolii și frații, care erau prin Iudea auziră, că și neamurile au primit cuvântul lui Dumnezeu. 2 Și când venì Petru la Ierusalim, [a] cei din tăerea împrejur se întrebau între dânșii împotriva lui, 3 Zicând, [b] că ai întrat la bărbați, care n'au tăerea împrejur [c] și ai mâncat împreună cu dânșii.

4 Și Petru începând le spuse [d] pe rând zicând: 5 [e] Eu mă rugam în orașul Iope, și în uimire văzui o vedenie: pogorîndu-se un vas, ca o masă mare de pânză *legată* la patru căpătâie, lăsându-se jos din cer, și venì până la mine; 6 În care, uitându-mă cu privirea pironită, deosebeam cu mintea și vedeam cele cu patru picioare ale pământului și fiare și târîtoare și sburătoarele cerului. 7 Am auzit și un glas zicându-mi: Petre, sculându-te înjunghe și mănâncă. 8 Și am zis: cu nici un chip, Doamne, pentru că spurcat sau necurat, n'a întrat niciodată în gura mea. 9 Dar glasul îmi răspunse de-a doua oară din cer: nu zice tu că este spurcat, ceea ce a zis Dumnezeu că este curat. 10 Și aceasta se făcù până de trei ori, și iarăși toate fură trase sus în cer. 11 Și iată, deodată se înfățișară trei bărbați la casa în care eram, trimiși fiind către mine dela Cesaria. 12 Și [f] duhul îmi zise: să mă duc împreună cu dânșii, fără a mă îndoì de ceva. [g] Și veniră cu mine și acești șase bărbați și întrarăm în casa omului. 13 [h] Și ne spuse cum a văzut pe înger stând în casa sa și zicând: trimite la Iope și cheamă pe Simon numit Petru, 14 Care va vorbì către tine cuvinte, prin care vei fi mântuit, tu și toată casa ta. 15 Și începând eu să vorbesc, căzù duhul sfânt preste dânșii, [i] ca și preste noi la început. 16 Atuncia mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, după cum zicea: [j] Ioan a botezat în apă, dar [k] voi veți fi botezați în duh sfânt. 17 [l] Deci fiindcă Dumnezeu le-a dat același dar ca și nouă, crezură în Domnul Iisus Hristos; [m] eu ce putere aveam ca să opresc pe Dumnezeu?

18 Și auzind acestea se liniștiră, și măriră pe Dumnezeu zicând: [n] Dumnezeu dar dete și neamurilor pocăință spre viață.

Împrăștierea evangeliei la Antiochia. Numele creștin.

19 [o] Deci cei împrăștiați din pricina strâmtorării, ce venì în timpul lui Ștefan, ajunseră până la Fenicia și Cipru și Antiochia, ne vorbind nimenui cuvântul, decât numai Iudeilor. 20 Și dintre dânșii erau unii bărbați din Cipru și din Cirene, care fiind veniți în Antiochia vorbeau către [p] Elini, binevestind pe Domnul Iisus. 21 Și erà [q] mâna Domnului cu dânșii, și un număr mare crezând, [r] se întoarseră la Domnul.

22 Iar vorba despre dânșii se auzì la urechile bisericii, care este în Ierusalim, și trimiseră pe [s] Barnaba până la Antiochia. 23 Acesta venind și văzând darul lui Dumnezeu se bucură, și [t] îndemnà pe toți, ca să stăruiască cu hotărîrea inimii în Domnul, 24 Pentru că erà bărbat bun și [u] plin de duhul sfânt și de credință. [v] Și adause Domnului gloată din destul.

25 Și Barnaba venì la [x] Tars, ca să caute pe Saul, 26 Și după ce-l găsì îl aduse la Antiochia. Și timp de un

Capul 11.
a Gal. 2. 12.
b Cap. 10. 28.
c Gal. 2. 12.
d Luc. 1. 3.
e Cap. 10. 9, etc.
f Ioan. 16. 13.
g Cap. 10. 23.
h Cap. 10. 30.
i Cap. 2. 4.
j Mat. 3. 11.
k Isa. 44. 3.
l Cap. 15. 8, 9.
m Cap. 10. 47.
n Rom. 10. 12, 13.
o Cap. 8. 1.
p Cap. 6. 1.
q Luc. 1. 66.
r Cap. 9. 35.
s Cap. 9. 27.
t Cap. 18. 43.
u Cap. 6. 5.
v Vers. 21.
x Cap. 9. 30.

an întreg ei veniră împreună în biserică și învățară gloată destulă, și ucenicii fură numiți creștini pentru întâia oară în Antiochia.

Îngrijesc de creștinii din Iudea în timpul când eră foamete mare.

27 Și în acele zile veniră [y] profeții dela Ierusalim la Antiochia. 28 Iar unul dintre dânșii, cu numele Agab, sculându-se vestì prin duhul *sfânt*, că o foamete mare va să fie preste tot pământul locuit, care se și făcù în timpul lui Claudiu Cesarul. 29 Și ucenicii hotărîră să trimită, după cum se înlesneà fiecare dintr'înșii, mijloace de vieţuire la frații, care locuesc în Iudea, 30 Ceeace și făcură trimițând la bătrâni, prin mâna lui Barnaba și Saul.

Iacob este omorît. Petru scos din închisoare de către înger, vine la casa Marii.

12 În timpul acela însă Irod împăratul, puse mânile ca să facă rău la unii din ai bisericii, 2 Și omorî cu spada pe Iacob, [a] fratele lui Ioan.

3 Și văzând că place Iudeilor, mai puse mâna și pe Petru, și erau [b] zilele azimelor. 4 Și [c] prinzându-l îl puse în închisoare, dându-l la patru streji de câte patru ostași, ca să-l păzească, hotărît fiind ca după Paști să-l aducă sus înaintea poporului.

5 Deci Petru eră păzit în închisoare; și rugăciune către Dumnezeu se făceà într'una pentru dânsul, din partea bisericei.

6 Și când aveà de gând Irod, ca să-l scoată afară, Petru eră culcat în aceea noapte între doi ostași, legat fiind cu două lanțuri și păzitori lângă ușă păzeau închisoarea. 7 Și iată, un [d] înger al Domnului stătù de-odată, și o lumină lumină în închisoare; și lovind în coasta lui Petru, îl deșteptă zicând: scoală de grabă. Și îi căzură jos lanțurile din mâni. 8 Și îngerul îi zise: încinge-te și pune-ți sandalele în picioare. Și el făcù așà. Apoi îi zise: îmbracă-ți haina și urmează-mi. 9 Și ieșind îi urmà, și [e] nu știà, că adevărat este ce se face prin înger, ci i-se părea că [f] vede o vedenie. 10 Și trecând cea dintâiu strajă, și pe a doua, veniră la poarta de fier, ce duce în oraș, [g] care li-se deschise dela sine și ieșind apucară înainte într'o stradă, și îndată se depărtă îngerul dela dânsul.

11 Atuncia Petru venindu-și în sine zise: acum știu cu adevărat, că Domnul [h] a trimis pe îngerul său și [i] m'a scăpat din mâna lui Irod, și din toată așteptarea poporului Iudeilor. 12 Și dându-și [j] bine seama, venì la casa Mariei, muma [k] lui Ioan, care se numește Marcu, unde erau mulți adunați [l] și se rugau. 13 Și bătând el la ușa porții, o slujnică cu numele Rode venì să asculte, 14 Și cunoscând glasul lui Petru, de bucurie nu deschise poarta, ci alergând înlăuntru spuse, că Petru stă înnaintea Porții. 15 Iar ei ziseră către dânsa: nu ești în firea ta; dar ea încredință cu stăruință, că așà este. Și ei ziceau: [m] este îngerul lui. 16 Dar Petru stăruià bătând; și deschizând, îl văzură și rămaseră uimiți. 17 Și [n] făcându-le semn cu mâna ca să tacă, le spuse cum Domnul l-a scos din închisoare, și zise: spuneți acestea lui Iacob și fraților. Și ieșind se duse într'alt loc.

Moartea lui Irod.

18 Și făcându-se ziuă eră turburare nu puțină între ostași, ce s'a făcut oare Petru. 19 Și Irod căutându-l cu stăruință și negăsindu-l, cercetând cu deamănuntul pe păzitori, porunci ca ei să fie omorîți, și plecând din Iudea la Cesaria, rămase aci.

20 Și Irod eră în mare vrăjmășie cu locuitorii din Tir și Sidon; *dar ei* într'un gând veniră la dânsul, și înduplecând pe Blastu, care eră preste camera de culcat a împăratului, cereau pace, pentru că țara lor își aveà mijloacele de vieţuire [o] din țara împărătească. 21 Și după ce fù hotărîtă o zi, Irod îm-

---

y Efes. 4. 11. — *Capul 12.* a Mat. 4. 21. b Esod. 12. 14, 15. c Ioan 21. 18. d Cap. 5. 19 e Ps. 126. 1. f Cap. 10. 3, 17. g Cap. 16. 26. h Ps. 34. 7. i Iov 5. 19. j Cap 4. 23. k Cap. 15. 37. l Vers. 5. m Fac. 48. 16. n Cap. 13. 16 o 1 Reg. 5. 9, 11. —

brăcându-se în vestmânt împărătesc, și
sezând pe tron cuvântă către dânșii;
22 Și poporul strigă la zisele lui: glas
de Dumnezeu, și nu de om. 23 Și în-
dată un înger al Domnului îl lovì pen-
tru că nu dete mărire lui Dumnezeu;
și mâncat fiind de viermi murì.

24 Iar cuvântul lui Dumnezeu sporià
și câștigà în mulțime. 25 Și Barnaba
și Saul, după ce își împliniră însărci-
narea, se întoarseră din Ierusalim,
luând cu dânșii și pe Ioan, care se
numì Marcu.

Pavel cu Barnaba și Marcu face întâia călătorie spre a învăța neamurile. Elima este orbit. Sergiu Paul vine la credință.

13 Și erau în Antiohia [a]la biserică în
ființă profeți și învățători, [b]Bar-
naba și Simeon numit Niger și [c]Luciu
Cireneul, și Manaen, care fusese cres-
cut împreună cu Irod tetrarhul și Saul.
2 Și pe când slujau ei Domnului și
posteau, duhul sfânt zise: [d]deosebiți-mi
acum pe Barnaba și pe Saul [e]la lucrul
pentru care mi i-am chemat. 3 Atun-
cia [f]postind și rugându-se, punând mâ-
nile preste dânșii, îi lăsară să plece.

4 Aceștia dar trimiși fiind afară de
către duhul sfânt, veniră la Seleucia, și
de acolo plecară pe apă la [g]Cipru, 5 Și
ajungând la Salamina [h]vestiră cuvântul
lui Dumnezeu în sinagogile Iudeilor; și
aveau slujitor și [i]pe Ioan. 6 Și stră-
bătând toată insula până la Pafu găsiră
pe un bărbat mag, profet mincinos Iu-
deu, [j]cu numele Bar-Iisus, 7 Care erà
cu proconsulul Sergiu Paul, bărbat pri-
ceput. Acesta chemând la sine pe Bar-
naba și pe Saul, căută cu stăruință să
audă cuvântul lui Dumnezeu; 8 Și
[k]Elima magul — căci astfel se tălmă-
cește numele lui — li-se împotrivì, în-
cercând să întoarcă cu desăvârșire pe
proconsul dela credință. 9 Dar Saul
care *se numește* și Pavel, plin fiind de
duh sfânt, [l]uitându-se neclintit la dân-
sul 10 Zise: O tu plinule de orice în-
șelăciune și de orice răutate, [m]fiule al
diavolului, vrăjmașule al oricărei drep-
tăți, nu încetezi de-a strâmbà căile cele
drepte ale Domnului? 11 Și acum iată
[n]mâna Domnului asupra ta, și vei fi
orb, nevăzând soarele până la un timp
cuvenit. Și îndată căzù preste dânsul
negură și întunerec, și umblând împre-
jur căută cine să-l ducă de mână 12 A-
tuncia proconsulul văzând ce s'a făcut,
crezù, mirându-se de învățătura Dom-
nului.

Pavel predică la Antiochia Pisidiei.

13 Și cei de lângă Pavel trecând dela
Pafu veniră la Perghe a Pamfilii; [o]și
Ioan despărțindu-se de dânșii se în-
toarse la Ierusalim.

14 Iar ei străbătând dela Perghe ve-
niră la Antiohia Pisidiei, și [p]intrând
în sinagogă, în zi de sâmbătă se așezară
pe scaun. 15 Și [q]după cetirea legii și
a profeților, mai marii sinagogii trimi-
seră către dânșii zicând: bărbați, frați,
dacă aveți vreun [r]cuvânt de mângăere
pentru popor, vorbiți.

16 Atuncia sculându-se Pavel și [s]fă-
când semn cu mâna zice: Bărbați Is-
raeliți, și [t]cei care vă temeți de Dum-
nezeu, ascultați. 17 Dumnezeul acestui
popor al lui Israel își [u]alese sieși pe
părinții noștri, și înălță poporul [v]cât
șezù vremelnic în pământul Egiptului,
[x]și cu braț înalt îl scoase de acolo,
18 Și [y]cam patruzeci de ani îi purtă în-
lesnindu-le hrană în pustie, 19 Și
[z]nimicind șapte neamuri în pământul
Chanaan, [a]le împărți lor spre moștenire
pământul acelora.

20 Și după acestea, le dete în timp
cam de patru sute cincizeci de ani [b]ju-
decători [c]până la Samuel profetul.
21 [d]Și de aci înainte cerură împărat,
și Dumnezeu le dete patruzeci de ani
pe Saul fiul lui Chiș, bărbat din semin-
ția lui Beniamin; 22 Și *Dumnezeu*
[e]înlăturându-l, [f]le ridică împărat pe
David, căruia și îi zise mărturisind:

Capul 13.
a Cap. 11. 27.
b Cap. 11. 22-26.
c Rom. 16. 21.
d Num 8. 14.
e Mat. 9. 38.
f Cap. 6. 6.
g Cap. 4. 36.
h Vers. 46.
i Cap. 12. 25.
j Cap. 8. 9.
k Esod. 7. 11.
l Cap. 4. 8.
m Mat. 13. 38.
n Esod. 9. 3.
o Cap. 15. 38.
p Cap. 16. 13.
q Luc. 4. 16.
r Ebr. 13. 22.
s Cap. 13. 17.
t Vers. 26. 43.
u Deut. 7. 6, 7.
v Esod 1. 1.
x Esod. 6. 6.
y Esod. 16. 35.
z Deut. 7. 1.
a Ios. 14. 1. 2.
b Jude. 2. 16.
c 1 Sam. 3. 20.
d 1 Sam. 8. 5.
e 1 Sam. 15. 23, 26-28.
f 1 Sam. 16 13.

[g] „am găsit pe David, fiul lui Iesai, [h] bărbat după inima mea, care va face toate voile mele". 23 [i] Din urmașii acestuia Dumnezeu aduse lui Israel, [j] după făgăduință [k] Mântuitor pe Iisus, 24 [l] După ce Ioan predică mai nainte de venirea lui botez de pocăință la tot poporul lui Israel. 25 Și pe când Ioan sfârșià calea sa, ziceà: [m] ce gândiți că sunt eu? Nu sunt eu: dar iată vine după mine, căruia nu sunt vrednic a-i deslegà încălțămintea picioarelor.

26 Bărbați, frați, fiii neamului lui Abraam și cei care sunt între voi temători de Dumnezeu, [n] nouă ni-s'a trimis cuvântul mântuirii acesteia. 27 Căci cei care locuesc în Ierusalim și mai marii lor, [o] necunoscând pe acesta și osândindu-l, au împlinit ale profeților rostiri, [p] care se cetesc [q] în fiecare sâmbătă. 28 [r] Și negăsind nici o vină de moarte, cerură dela Pilat, [s] ca el să fie omorît; 29 [t] Și când săvârșiră toate cele scrise despre dânsul, [u] luându-l jos depe lemn îl puseră în mormânt. 30 [v] Dar Dumnezeu l'a înviat dintre morți; 31 Care [x] se arătă în mai multe zile, celor care veniră împreună cu dânsul [y] dela Galilea la Ierusalim, [z] care acum sunt martorii lui înaintea poporului. 32 Și noi vă binevestim vouă, [a] făgăduința făcută către părinți, fiindcă Dumnezeu pe aceasta a împlinit-o pentru copii noștri, înviând pe Iisus. 33 După cum și este scris în psalmul al doilea: [b] „Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut". 34 Dar că *Dumnezeu* l-a înviat dintre morți spre a nu se mai întoarce la stricăciune, a zis astfel că [c] „voiu dà vouă cele sfinte ale lui David, cele încredințate prin jurământ". 35 Deaceea și în alt *psalm* zice: [d] „nu vei dà pe cel cuvios al tău să vază stricăciune". 36 Căci David, slujind pentru neamul său, potrivit hotărîrii lui Dumnezeu, [e] adormì și fù adăugat la părinții săi și văzù stricăciune: 37 Dar pe care Dumnezeu l-a înviat, nu văzù stricăciune.

38 Deci cunoscut să vă fie vouă, bărbați, frați, că [f] prin acesta să vestește vouă iertare de păcate; 39 [g] În acesta oricine care crede este îndreptat de toate, de care voi n'ați putut fi îndreptați în legea lui Moise. 40 Deci luați aminte să nu vie preste voi, ce s'a zis în [h] profeți: 41 „Vedeți, desprețuitorilor, și mirați-vă și pieriți, că eu am să fac un lucru în zilele voastre, lucru pe care nu-l veți crede, dacă vi-l spune cineva".

42 Și ieșind ei afară *din sinagoga Iudeilor* îi rugau ca să li-se spună în sâmbăta următoare rosturile acestea. 43 Și după ce se desfăcù adunarea, mulți dintre Iudei și dintre temătorii de Dumnezeu, proseliți, urmară lui Pavel și lui Barnaba, care vorbind către dânșii îi [i] îndemnau să stăruiască în [j] darul lui Dumnezeu.

44 Și în Sâmbăta viitoare mai tot orașul se adună ca să asculte cuvântul lui Dumnezeu. 45 Dar Iudeii văzând gloatele, se umplură de pizmă, [k] și se împotriveau la cele zise de Pavel, împotrivindu-se și defaimând. 46 Iar Pavel și Barnaba îndrăznind ziseră: [l] pentru voi erà de trebuință ca să vi se vorbească mai întâiu cuvântul lui Dumnezeu; [m] dar fiindcă îl lăpădați și nu vă judecați pe voi înșivă vrednici de viața vecinică, iată [n] ne întoarcem către neamuri. 47 Căci așà ne-a poruncit Domnul: [o] „Pusu-te-am pe tine spre lumină a neamurilor, ca să fii tu spre mântuire până la marginea pământului".

48 Și auzind neamurile se bucurau și măreau cuvântul lui Dumnezeu, [p] și câți erau rânduiți spre viață vecinică crezură;

49 Și cuvântul Domnului se împrăștià prin tot ținutul. 50 Dar Iudeii întărâtară pe femeile temătoare de Dumnezeu, pe cele alese și [q] pe cei de frunte

---

[g] Ps. 89. 20. [h] 1 Sam. 13. 14. [i] Isa. 11. 1. [j] 2 Sam. 7. 12. [k] Mat. 1. 21. [l] Mat. 3. 1. [m] Mat. 3. 11. [n] Mat. 10. 6. [o] Luc. 24. 34. [p] Vers. 14. 15. [q] Luc. 24. 20, 44. [r] Mat. 27. 22. [s] Cap. 3. 13, 14. [t] Luc. 18. 31. [u] Mat. 27. 59. [v] Mat. 28. 6. [x] Mat. 28. 16. [y] Cap. 1. 11. [z] Cap. 1. 8. [a] Fac. 3. 15. [b] Ps. 2. 7. [c] Isa. 55. 3. [d] Ps. 16. 10. [e] 1 Reg. 2. 10. [f] Ier. 31. 34. [g] Isa. 53. 11. [h] Isa. 29. 14. [i] Cap. 11. 23. [j] Tit. 2. 11. [k] Cap. 18. 6. [l] Mat. 10. 6. [m] Esod. 32. 10. [n] Cap. 18. 6. [o] Isa. 42. 6. [p] Cap. 2. 47. [q] 2 Tim. 3. 11.

ai orașului, și ațâțară urmărire împotriva lui Pavel și a lui Barnaba, și-i scoaseră afară din hotarele lor. 51 Iar dânșii, scuturând praful depe picioare împotriva lor, veniră la Iconia; 52 Și ucenicii erau plini de bucurie și de duh sfânt.

Pavel și Barnaba predică în călătoria lor. Goniți fiind din Iconia vin la Listra, unde sunt priviți drept zei. Dela Derbe se întorc la Antiohia.

14 Și fiind în Iconia *Pavel și Barnaba* intrară în același timp în sinagoga Iudeilor și vorbiră astfel, încât crezù multime mare de Iudei și Eleni. 2 Dar Iudeii neînduplecându-se întărâtară și înrăutățiră sufletele neamurilor împotriva fraților. 3 Deci rămaseră mult timp vorbind fără sfială în Domnul, [a] care dà dovadă pentru cuvântul darului său, dând să se facă prin mânile lor semne și minuni.

4 Și se desbină multimea orașului, și unii erau cu Iudeii, iar alții cu [b] apostolii. 5 Și când se făcù o pornire a neamurilor și Iudeilor cu mai marii lor, ca [c] să-i înfrunteze rușinos și să-i omoare cu pietri. 6 Ei dându-și bine seamă [d] fugiră în orașele Licaoniei, Listra și Derbe și în împrejurime; 7 Și binevesteau acolo.

8 [e] Și în Listra stà jos un bărbat neputincios la picioare, care nu umblase niciodată, șchiop fiind din pântecele mumei lui. 9 Acesta ascultà pe Pavel vorbind, care uitându-se neclintit la dânsul, și [f] văzând că are credință spre a fi vindecat, 10 Zise cu glas mare: [g] scoală-te drept pe picioarele tale. Și făcù o săritură și umblà.

11 Iar gloatele văzând ce făcù Pavel, ridicară glasul lor în limba Licaonă zicând: [h] Zeii, asemănându-se oamenilor, veniră jos la noi. 12 Și numeau pe Barnaba Joe, iar pe Pavel Mercur, fiindcă el erà călăuza cuvântului. 13 Iar preotul lui Joe, care este afară înaintea orașului lor, aducând tauri și cununi la porțile *orașului*, [i] voià să înjunghe jertfă, împreună cu gloatele. 14 Și auzind apostolii Barnaba și Pavel, sfâșiindu-și vestmintele lor, [j] se repeziră în gloată strigând 15 Și zicând: bărbați, [k] pentru ce faceți acestea? Și noi [l] suntem oameni, având ca voi aceiași fire și simțire, care vă binevestim ca să vă întoarceți dela [m] aceste nimicuri [n] spre viul Dumnezeu, care făcù [o] cerul și pământul și marea și toate ce *sunt* într'însele, 16 [p] Care în veacurile trecute îngădui toate neamurile, ca să meargă pe căile lor; 17 [q] Totuși nu se lăsă pe sine însuși fără dovadă lucrând binele, [r] dându-ne din cer ploi și timpuri roditoare, umplând de hrană și veselie inimile noastre. 18 Și zicând acestea ei abia opriră gloatele, ca să nu le înjunghe jertfă.

19 [s] Atuncia sosiră dela Antiohia și Iconia Iudei, și după ce înduplecară [t] gloatele și aruncară cu pietri în Pavel, îl târau afară din oraș, gândind că este mort; 20 Și după ce-l încunjurară ucenicii, sculându-se, întră în oraș.

Și a doua zi ieși împreună cu Barnaba la Derbe. 21 Și binevestind în acel oraș și făcând [u] destui ucenici, se întoarseră la Listra și Iconia și Antiohia. 22 Întărind sufletele ucenicilor, îndemnându-i să stăruiască în credință, și că prin multe suferințe trebue să trecem noi, ca să întrăm în împărăția lui Dumnezeu. 23 Și alegându-le prin ridicare de mâni presbiteri la fiecare biserică, rugându-se cu postiri îi lăsă Domnului, în care crezuseră.

24 Și străbătând Pisidia veniră la Pamfilia, 25 Și vorbind la Perge cuvântul, veniră în jos la Atalia, 26 Și deacolo plecară pe apă la Antiohia, de unde fusese dați darului lui Dumnezeu pentru lucrul pe care-l săvârșiră.

27 Ajungând dar și adunând biserica, spuseră câte a făcut Dumnezeu cu dânșii, și că a deschis neamurilor ușă de

Capul 14.
a Marc. 16. 20. Cap. 13. 3.
b 2 Tim. 3. 11.
c Mat. 10. 23.
d Cap. 3. 2.
e Mat. 8. 10.
f Isa. 35. 6
g Cap. 8. 10.
h Dan. 2. 46.
i Mat. 26. 65.
j Cap. 10. 26.
k Iac. 5. 17.
l 1 Sam. 12. 21.
m 1 Tes. 1. 9.
n Fac. 1. 1.
o Ps 81. 12.
p Cap. 17. 27.
q Lev. 26. 4.
r Cap. 13. 45.
s 2 Cor. 11. 25.
t Mat. 28. 19.

credință. 28 Și rămaseră acolo nu puțin timp cu ucenicii.

Adunarea apostolilor la Ierusalim pentru tăierea împrejur a neamurilor. Cuvântarea lui Petru. Cuvântarea lui Iacob. Epistola trimisă creștinilor din Antiohia.

15 [a] Și venind unii dela Ierusalim învățau pe frați, [b] că dacă nu veți fi tăiați împrejur, [c] după datina rânduită de Moise, nu puteți fi mântuiți. 2 Și făcându-se împotrivire și cercetare nu puțină din partea lui Pavel și Barnaba față de aceia, *frații* hotărîră [d] ca Pavel și Barnaba și alții oarecare dintre dânșii să se ducă pentru această neînțelegere la apostolii și bătrânii, *care erau* la Ierusalim. 3 Deci ei [e] trimiși fiind din partea bisericei, treceau prin Fenicia și Samaria, [f] istorisind întoarcerea neamurilor, și făceau bucurie mare la toți frații. 4 Și ajungând la Ierusalim fură primiți de biserică și apostoli și bătrâni, și [g] spuseră câte a făcut Dumnezeu cu dânșii; 5 Dar se ridicară unii din secta fariseilor, care au crezut, zicând, [h] că trebue să-i tae împrejur și să le poruncească să păzească legea lui Moise.

6 Atuncia se adunară apostolii și bătrânii, să cerceteze acest lucru. 7 Și după ce se făcù multă vorbire, Petru sculându-se zise către dânșii: [i] Bărbați, frați, voi știți că de mult timp Dumnezeu își alese între noi, ca prin rostul meu să audă neamurile cuvântul evangheliei, și să crează. 8 Și [j] cunoscătorul de inimi Dumnezeu le dovedì, [k] dându-le duhul sfânt ca și nouă, 9 [l] Și nu făcù nici o deosebire între noi și între dânșii, [m] curățind prin credință inimile lor. 10 Acum dar pentru ce ispitiți pe Dumnezeu *prin aceea*, [n] că puneți pe cerbicia ucenicilor un jug, pe care nici părinții noștri, nici noi n'am fost în stare să-l purtăm? 11 Ci [o] credem, că suntem mântuiți prin darul Domnului Iisus Hristos, după cum și aceia.

12 Atuncia [p] tăcù toată mulțimea, și ascultau pe Barnaba și pe Pavel, lămurind câte semne și minuni făcù Dumnezeu printr'înșii între neamuri.

13 Iar după ce tăcură ei, [q] luă cuvântul Iacob zicând: 14 Bărbați, frați, ascultați-mă: [r] Simeon deslușì cum mai întâiu Dumnezeu își căută ca să ià din neamuri un popor pentru numele său.

15 Și cu aceasta conglăsuesc cuvintele profeților, după cum este scris: 16 [s] „După acestea iar mă voiu întoarce și voiu clădì din nou cortul cel căzut al lui David, și cele răsturnate ale lui iar le voiu clădì, și-l voiu îndreptà, 17 Pentru ca cei rămași ai oamenilor să caute pe Domnul, și *anume* toate neamurile, preste care a fost chemat numele meu asupră-le, zice Domnul, care face acestea, 18 Cunoscute dela începutul lumii". 19 Deaceea [t] eu găsesc cu cale a nu supărà pe cei care dintre neamuri [u] se întorc la Dumnezeu, 20 Ci să li-se trimită scrisoare, ca să se ferească [v] de pângăriturile idolilor, și [x] de desfrânare și de ce este sugrumat [y] și de sânge. 21 Căci Moise are din timpuri de demult în fiecare oraș, pe cei care-l predică, [z] cetit fiind în sinagogi în orice sâmbătă.

22 Atuncia apostolii și bătrânii împreună cu toată biserica găsiră cu cale, ca alegându-și bărbați dintre dânșii să trimită la Antiohia cu Pavel și Barnaba pe Iuda, care se numește [a] Barsaba și pe Sila, bărbați căpetenii între frați, 23 Scriindu-le prin mâna lor: Apostoli și bătrâni, frați multă sănătate celor dintre neamuri frați, care sunt la Antiohia și în Siria și în Cilicia. 24 Deoarece am auzit că unii dintre noi *venind* v'au [b] turburat cu cuvinte strămutând sufletele voastre, *zicând că trebue să fiți tăiați împrejur și să păziți legea*, cărora noi nu le-am poruncit, 25 Noi am găsit cu cale, într'un gând fiind, ca alegându-ne bărbați să trimitem la voi

Capul 15.
a Gal. 2. 12.
b Ioan 7. 22.
c Fac. 17. 10
d Gal. 2. 1.
e Rom 15. 24.
f Cap. 14. 27.
g Vers. 12.
h Vers. 1.
i Cap. 10. 20.
j 1 Cron. 28. 9.
k Cap. 10. 44.
l Rom. 10. 11.
m Cap. 10. 15, 28, 43.
n Mat. 23. 4.
o Rom. 3. 24.
p Cap. 14 27.
q Cap. 12. 17.
r Vers 7.
s Amos 9. 11, 12.
t Vers. 28.
u 1 Tes. 1. 9.
v Fac. 35. 2.
x 1 Cor. 6. 9, 18.
y Fac. 9. 4.
z Cap. 13. 15. 27.
a Cap. 1. 23.
b Tit. 1. 10, 11.

împreună cu iubiții noștri Barnaba și Pavel. 26 [c] Oameni, care și-au pus sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos. 27 Deci am trimis pe Iuda și Sila, care și ei înșiși să încunoștiințeze prin cuvânt aceleași. 28 Căci a găsit cu cale duhul sfânt și noi ca să nu se mai pună preste voi nici o greutate, decât acestea ce sunt de neapărată trebuință. 29 [d] Să vă feriți de cele înjungheate idolilor, și [e] de sânge, și de cele sugrumate, și de desfrânare, de care păzindu-vă pe voi înșivă cu îngrijire, bine faceți. Fiți sănătoși.

30 Deci trimiși fiind ei, veniră în jos la Antiohia și strângând mulțimea deteră scrisoarea. 31 Și cetind se bucurară de mângăerea *dată*. 32 Și Iuda și Sila, profeți fiind și ei, [f] îndemnară prin multe cuvinte pe frați și-i întăriră. 33 Și rămânând câtva timp, fură trimiși [g] cu pace de către frați la cei care i-au trimis. 34 *Iar Sila găsì cu cale să rămâe acolo.* 35 [h] Dar Pavel și Barnaba rămaseră în Antiohia, învățând și binevestind împreună și cu alții mulți cuvântul lui Dumnezeu.

A doua călătorie de misiune a lui Pavel.

36 Și după câteva zile Pavel zise către Barnaba: întorcându-ne acum să cercetăm pe frați [i] în fiecare oraș, în care am vestit cuvântul Domnului, cum se află ei. 37 Și Barnaba se hotărî să ià împreună cu dânșii și pe [j] Ioan, care se numește Marcu. 38 Dar Pavel găsea că este drept să nu ià împreună cu dânșii pe acesta, care se despărți de ei dela Pamfilia și nu venì împreună cu dânșii la lucru. 39 Și se ivì inimoșie, încât se despărțiră unul de altul, și Barnaba luând cu sine pe Marcu, plecă pe apă la Cipru. 40 Iar Pavel alegându-și pe Sila se duse, lăsat fiind de către frați în darul Domnului.

41 Și străbătea prin Siria și Cilicia întărind bisericile.

La Listra primește pe Timoteu. Din Asia Pavel trece în Macedonia la Filipi.

16 Și ajunse la [a] Derbe și Listra. Și iată acolo eră un ucenic cu [b] numele Timoteu, [c] fiu al unei femei Iudee, credincioasă și al unui tată Elen. 2 El eră [d] dovedit cu bună purtare de către frații din Listra și Iconia, 3 Pe acesta voì Pavel, ca să meargă împreună cu dânsul, [e] și luându-l îl tăiè împrejur din pricina Iudeilor, care erau în acele locuri; căci toți știau că tatăl lui eră Elin.

4 Și când treceau prin orașe, le dedeau să păzească [f] poruncile găsite cu cale de către Apostolii și bătrânii cei din Ierusalim. 5 Deci [g] bisericile erau întărite în credință și prisoseau la număr în fiecare zi.

6 Și trecură prin Frigia și Galatia, după ce fură oprițí de duhul sfânt ca să vorbească cuvântul în Asia; 7 Dar venind spre Misia, încercau să meargă în Bitinia și duhul *lui Iisus* nu-i îngăduì, 8 Deci trecând pe lângă Misia [h] veniră în jos la Troa.

9 Și în timpul nopții se arătă lui Pavel o vedenie: un [i] bărbat Macedonean stà și-l rugà zicând: treci [j] în Macedonia și ajută-ne. 10 Și când văzù vedenia, îndată căutarăm să ieșim în Macedonia, judecând că Dumnezeu ne-a chemat să le binevestim.

11 Deci plecând din Troa am mers drept la Samatrocia, și a doua zi la Neapoli, 12 Și deacolo la [k] Filipi, care este întâiul oraș de colonie al părții Macedoniei; și în acest oraș am rămas câteva zile.

Pățăniile lui Pavel în Filipi, Lidia și temnicerul se fac credincioși.

13 Și în ziua sâmbetei am ieșit afară din poarta orașului la un râu, unde eră obiceiu să fie loc de rugăciune, și stând jos vorbeam femeilor, care erau adunate. 14 Și o femeie cu numele Lidia, temătoare de Dumnezeu, vânzătoare de purpură din orașul Tiatira, ascultă, a

---

[c] 1 Cor. 15. 30
[d] Vers. 20. Lev. 17. 14.
[e] Cap. 14. 22.
[f] 1 Cor. 16. 11.
[g] Cap 18. 1.
[h] Cap. 13. 4, 13, 14, 51.
[i] 2 Tim. 4. 11.

Capul 16.
[a] Cap. 14. 6.
[b] 2 Tim. 1. 2.
[c] 2 Tim. 1. 5.
[d] Cap. 6. 3.
[e] 1 Cor. 9. 20
[f] Cap. 15. 28, 29.
[g] Cap. 15. 41.
[h] 2 Cor. 2. 12.
[i] Cap. 10. 30.
[j] 2 Cor. 2. 13.
[k] Filip. 1. 1.

cărei inimă [l]o deschise Domnul, ca să ia aminte la cele vorbite de Pavel. 15 Şi după ce fù botezată ea şi casa ei, ne rugă zicând: deoarece aţi judecat că sunt credincioasă Domnului, întrând în casa mea rămâneţi aci, şi stăruind[m] ne înduplecă.

16 Şi pe când ne duceam noi la locul de rugăciune, ne ieşì înainte o slujnică,[n] care aveà duh ce vorbeà din pântece, şi care găcind aduceà mult [o]câştig stăpânilor ei. 17 Aceasta urmând lui Pavel şi nouă, strigà zicând: aceşti oameni sunt slujitori ai lui Dumnezeu cel Preaînalt, care vă vestesc vouă cale de mântuire. 18 Şi aceasta o făceà în mai multe zile. [p]Dar Pavel supărându-se şi întorcându-se zise duhului: în numele lui Iisus Hristos, ţie îţi poruncesc să ieşi afară dintr'însa; [q]şi ieşì afară în acel ceas.

19 Iar [r]stăpânii ei văzând că s'a dus nădejdea câştigului lor, [s]punând mânile pe Pavel şi Sila [t]îi târîră în târg înaintea mai marilor, 20 Şi aducându-i căpeteniilor zisesă: aceşti oameni, care sunt Iudei [u]turburà oraşul nostru, 21 Şi aduc la cunoştinţă datine ce nu ne este iertat a le primì, nici a le ţine, Romani fiind noi. 22 Şi s'a ridicat împreună gloata împotriva lor, şi căpeteniile sfăşiindu-le vestmintele [v]lor poruncì să-i bată cu vergi, 23 Şi după ce le deteră multe lovituri, îi aruncară în închisoare poruncind păzitorului închisorii să-i păzească bine; 24 Acesta primind o astfel de poruncă îi aruncă în fundul închisorii şi le întepenì picioarele în lemn,

25 Iar după miezul nopţii Pavel şi Sila rugându-se lăudau pe Dumnezeu şi cei legaţi îi ascultau cu luare aminte. 26[x]Şi deodată se făcù cutremur mare, încât se sguduiră temeliile închisorii; şi îndată fură deschise toate uşile, şi legăturile tutulor [y]fură desfăcute. 27 Iar păzitorul închisorii deşteptându-se şi văzând deschise uşile închisorii, trăgând spada erà să-şi răpue viaţa, gândind că cei legaţi au fugit afară. 28 Dar Pavel strigă cu glas mare zicând: nu-ţi face ţie nici un rău, căci toţi suntem aici. 29 Şi cerând lumânări se repezì înlăuntru, şi tremurând căzù înaintea lui Pavel şi Sila, 30 Şi ducându-i afară zise: [z]Domnilor, ce trebue să fac eu, ca să fiu mântuit? 31 Iar ei ziseră: crede în Domnul Iisus Hristos, şi vei fi mântuit tu şi casa ta. 32 Şi învăţară cuvântul Domnului împreună, şi pe toţi care erau în casa lui. 33 Şi luându-i la sine în acel ceas al nopţii, spălă rănile lor, şi îndată fù botezat el şi toţi ai săi, 34 Şi ducându-i la casa sa puse masă şi se veselì, fiindcă crezuse cu toată familia, lui Dumnezeu.

35 Iar făcându-se ziuă, căpeteniile trimiseră pe slujitorii lor zicând: dă drumul la acei oameni. 36 Şi păzitorul închisorii spuse către Pavel cuvintele acestea că au trimis căpeteniile, ca să vi-se deà drumul; acum dar ieşind afară mergeţi în pace. 37 Dar Pavel zise către dânşii: după ce ei ne-au bătut în faţa lumii, fără a fi osândiţi, cetăţeni Romani fiind noi, ne-au aruncat în închisoare şi acum pe ascuns ne dă afară? Nu aşà, ci venind ei înşuşi, să ne scoată afară. 38 Şi slujitorii aduseră căpeteniilor la cunoştinţă aceste cuvinte; iar ei auzind că sunt Romani se temură 39 Şi venind îi îmbunară, şi ducându-i în afară îi rugau să plece din oraş. 40 Iar ei ieşind din închisoare, întrară în casa Lidiei, şi văzând pe fraţi îi mângăiară, şi *apoi* plecară.

Pavel cu Sila şi Timoteu la Tesalonic.

17 Şi trecând prin Amfipoli şi Apolonia veniră la Tesalonic, unde erà o sinagogă a Iudeilor; 2 Şi după obiceiul său Pavel [a]întrà la dânşii, şi în trei sâmbete vorbì cu dânşii din scripturi, 3 Descoperind şi lămurind că Hristos trebuià să pătimească şi să învieze dintre morţi, şi că [b]acesta este Hristosul, Iisus pe care-l vestesc vouă. 4 [c]Şi unii dintre ei se înduplecară şi

l Luc. 24. 45. *m* Fac. 19. 3. *n* 1 Sam. 28. 7. *o* Cap. 19. 24. *p* Marc. 1. 25. 34. *q* Marc. 16. 17. *r* Cap. 19. 25, 26. *s* 2 Cor. 6. 5. *t* Mat. 10. 18. *u* 1 Reg. 18. 17. *v* 2 Cor. 6. 5. *x* Cap. 4. 31. *y* Cap. 5. 19. *z* Luc. 3. 10. *Capul 17.* *a* Luc. 4. 16. *b* Luc. 24. 26, 46. *c* Cap. 28. 24.

fură dați prin sorți lui Pavel și [d]Sila, mulțime mare de Eleni temători de Dumnezeu, și nu puține dintre femeile de frunte.

5 Și Iudeii pizmuind și luând cu sine pe unii bărbați răi din cei de rând și făcând gloată turburau orașul, și năvălind la casa lui [e]Iason, căutau să-i scoată afară la popor; 6 Dar negăsindu-i târau pe Iason și pe unii frați la mai marii orașului, strigând că [f]aceștia care au întărâtat la răscoală pe toată lumea, veniră și aici, 7 Pe aceștia Iason i-a primit voios la sine; și aceștia toți lucrează împotriva poruncilor Cesarului, [g]zicând că un altul este împărat, Iisus. 8 Și turburară gloata și pe mai marii orașului, care auziau acestea. 9 Și după ce luară îndestulare dela Iason și dela ceilalți le deteră drumul.

Pavel propovăduește la Berea.

10 Iar [h]frații îndată trimiseră noaptea pe Pavel și pe Sila la Berea, care sosind se duseră în sinagoga Iudeilor. 11 Aceștia erau mai marinimoși decât cei din Tesalonic, dânșii primiră cuvântul cu toată vioiosia, cercetând cu deamănuntul în fiecare zi [i]scripturile, dacă acestea ar fi așà. 12 Deci mulți dintre dânșii crezură, atât din femeile Eline cele cuviincioase, cât și dintre bărbați nu puțini. 13 Dar când înțeleseră Iudeii din Tesalonic, că și în Berea s'a vestit de către Pavel cuvântul lui Dumnezeu, veniră mișcând și aci gloatele și turburându-le. 14 [j]Atuncia frații îndată trimiseră pe Pavel, ca să se ducă până spre mare; și Sila și Timoteu rămaseră acolo. 15 Iar cei care însoțeau pe Pavel îl duseră până la Atena; și [k]luând poruncă către Sila și Timoteu, ca să vie cât mai curând la dânsul, plecară.

Pavel predică la Atena.

16 Și pe când Pavel îi aștepta în Atena, [l]duhul lui fù înăsprit în sine văzând că orașul este plin de idoli: 17 Deci vorbì în sinagogă cu Iudeii și cu temătorii de Dumnezeu, și în târg în fiecare zi, cu cei care-l întâlneau. 18 Și unii dintre filosofii Epicurei și Stoici întrau în vorbă cu dânsul, și alții ziceau: ce ar vreà să spue acest vorbăreț? Iar alții *ziceau:* se pare că este vestitor de zeități streine; pentru că le binevesteà pe Iisus și învierea.

19 Și luându-l cu dânșii îl duseră la Areopag zicând: putem ști ce este această învățătură nouă, ce se vestește de către tine? 20 Căci aduci la auzul nostru ceva strein; deci suntem hotărîți, să știm ce va să fie aceasta. 21 — Atenienii toți, și streinii care se află de obiceiu acolo nu aveau timp potrivit pentru nimic alt, decât să vorbească ceva, sau să audă ceva mai nou —

22 Atuncia Pavel stând în mijlocul Areopagului zise: Bărbați Atenieni, întru toate vă văz pe voi mai temători de Dumnezeu. 23 Căci trecând și privind de aproape lucrurile de mare cinste ale voastre, am găsit și un altar pe care este scris: NECUNOSCUTULUI DUMNEZEU. Deci ceea ce voi cinstiți foarte mult, fără să cunoașteți, aceasta vă vestesc eu vouă. 24 [m]Dumnezeu care făcù lumea și toate ce sunt într'însa, acesta fiind [n]Domnul cerului și al pământului [o]nu locuește în temple făcute de mâni, 25 Nici nu este slujit de mâni omenești, [p]ca având trebuință de ceva, [q]el însuși dând tutulor viață și suflare și toate; 26 A făcut dintr'un sânge orice neam de oameni să locuească preste toată fața pământului, întocmind timpuri hotărîte și [r]marginile locuirii lor, 27 [s]Să caute pe Dumnezeu, doar cel puțin l-ar pipăi și l-ar află, [t]deși nu este departe de fiecare dintre noi; 28 Căci [u]într'însul viețuim și ne mișcăm și suntem, după [v]cum și unii dintre-ai voștri poeți au zis: că și noi suntem din neamul lui. 29 Deci din neamul lui Dumnezeu fiind, [x]nu

---

d Cap. 15. 22, 27, 32, 40. Rom. 16. 21. | *e* Cap. 16. 20. *f* Luc. 23. 2. *g* Cap. 9. 25. | *h* Isa. 34. 16. *i* Mat. 10. 23. *k* Cap. 18. 5. | *l* 2 Pet. 2. 8. *m* Cap. 14. 15. | *n* Mat. 11. 25. *o* Cap. 7. 48. *p* Ps. 50. 8. | *q* Fac. 2. 7. *r* Deut. 32. 8. *s* Rom. 1. 20. | *t* Cap. 14. 17. *u* Col. 1. 17. *v* Tit. 1. 12. | *x* Isa. 40. 18.

trebue să gândim că Dumnezeirea este asemenea cu aur sau argint sau piatră, cioplitură a meşteşugului şi a gândirii omului! 30 Drept aceea Dumnezeu, trecând cu vederea timpurile neştiinţii, dă de ştire acum oamenilor, ca toţi de pretutindenea să se pocăească, 31 Pentru că a pus o zi în care va să judece lumea în dreptate printr'un bărbat, pe care l-a rânduit, după ce dete tutulor credinţă *prin aceea* că l-a înviat dintre morţi.

32 Şi auzind de înviere de morţi unii îşi băteau joc, iar alţii ziseră: te vom ascultà despre aceasta şi altădată. 33 Aşà fiind, Pavel ieşì din mijlocul lor. 34 Şi unii bărbaţi alăturându-se pe lângă dânsul crezură, între care şi Dionisiu Areopagitul, şi o femeie cu numele Damari, şi alţii împreună cu dânşii.

Pavel stă la Corint cu Acuila şi Priscila. Galione proconzulul.

18 După acestea plecând din Atena venì la Corint. 2 Şi află pe un Iudeu cu numele [a]Acuila, de neam din Pont, venit de curând din Italia, şi pe Priscila femeia lui, pentru că Claudiu dase poruncă, ca toţi Iudeii să plece din Roma; la dânşii venì *Pavel* 3 Şi fiindcă el erà de aceeaşi meserie, rămase la ei [b]şi lucrau, căci erau de meserie făcători de corturi. 4 [c]Şi vorbeà în sinagogă în fiecare sâmbătă, şi înduplecă Iudei şi Eleni.

5 Şi [d]când veniră din Macedonia Sila şi Timoteu, Pavel [e]erà cu totul prins de învăţătură, aducând dovezi Iudeilor, că Iisus este Hristosul. 6 Dar [f]ei împotrivindu-se şi defaimând, *Pavel* [g]scuturându-şi hainele zise către dânşii: [h]sângele vostru *vie* preste capul vostru; [i]eu sunt curat; [j]de aici înainte mă voiu duce la neamuri. 7 Şi ieşind de acolo venì în casa unuia cu numele Titu Iustu, temător de Dumnezeu, a cărui casă erà vecină cu sinagoga. 8 [k]Şi Crispu mai marele sinagogii crezù împreună cu toată casa lui în Domnul; şi mulţi dintre Corinteni auzind, crezură şi fură botezaţi.

9 Şi [l]Domnul zise într'o vedenie de noapte lui Pavel: nu te teme, ci vorbeşte şi nu tăceà, 10 [m]Pentru că eu sunt cu tine şi nimenea nu va pune mâna pe tine ca să-ţi facă rău, fiindcă mult popor am eu în acest oraş.

11 Şi şezù un an şi şase luni, învăţând între dânşii cuvântul lui Dumnezeu.

12 Dar pe când Galione erà proconzul al Achaei, Iudeii pâşiră într'un gând împotriva lui Pavel şi-l duseră la judecătorie, 13 Zicând că acesta înduplecă prin cuvinte amăgitoare pe oameni, ca să se închine afară din lege lui Dumnezeu. 14 Şi pe când Pavel erà să deschidă gura, Galione zise către Iudei: [n]dacă ar fi vre-o nedreptăţire sau faptă vicleană, Iudeilor, cu drept cuvânt v'aş îngăduì. 15 Dar fiindcă sunt neînţelegeri despre învăţătură şi nume şi despre legea voastră, veţi vedeà voi înşivă, eu nu voesc să fiu judecător al acestora. 16 Şi-i gonì dela judecătorie, 17 Şi toţi *Elenii* punând mâna pe [o]Sostene, mai marele sinagogii, *îl* băteau înaintea judecătorii. Şi lui Galione nu-i păsà nimic de acestea.

Pavel se întoarce prin Efes la Ierusalim şi Antiohia.

18 Iar Pavel mai rămânând încă destule zile, lăsând fraţilor rămas bun se duse pe apă în Siria, şi împreună cu dânsul Priscila şi [p]Acuila, care-şi tunde capul în [q]Chenchre, căci avea o juruinţă. 19 Şi ajunseră la Efes, şi lăsă pe aceia acolo, iar el întrând în sinagogă vorbì cu Iudeii. 20 Şi rugându-l ei ca să rămâe mai mult timp *la dânşii*, el nu se învoì, 21 Ci le lăsă rămas bun zicând: [r]*trebue negreşit ca eu să fac la Ierusalim sărbătoarea ce vine. şi* iar mă voiu întoarce [s]la voi vrând Dumnezeu, şi plecă dela Efes.

Capul 18.
a Rom. 16. 3.
b 2 Tes. 3. 8.
c Cap. 17. 2.
d Cap. 17, 14, 15.
e Iov 32 18.
f 1 Pet. 4. 4.
g Neem. 5. 13.
h Lev. 20. 9, 11, 12.
i Ezec. 3. 18, 19.
j Cap. 13. 46.
k 1 Cor. 1. 14.
l Cap. 23. 11.
m Ier. 1. 18, 19.
n Cap. 23. 29.
o 1 Cor. 1. 1.
p Num. 6. 18.
q Rom. 16. 1.
r Cap. 19. 21.
s 1 Cor. 4. 19.

22 Şi după ce se dete jos la Cesaria, mergând *la Ierusalim* şi făcând urări bisericei, se duse în jos la Antiohia.

A treia călătorie apostolică a lui Pavel. Apoline la Efes.

23 Şi stând câtva timp plecă, trecând prin [t]Galatia şi Frigia, [u]întărind pe toţi ucenicii.

24 Iar [v]un Iudeu cu numele Apoline, de neam din Alexandria, bărbat învăţat, tare fiind în scripturi, veni la Efes. 25 Acesta fusese învăţat în calea Domnului; şi [x]fierbând în duhul său, vorbeà şi învăţà cu deamănuntul cele despre Iisus, deşi cunoşteà numai botezul lui Ioan; 26 Acesta începù a vorbì fără sfială în sinagogă. Şi auzindu-l Priscila şi Acuila îl luară la dânşii şi mai cu deamănuntul îl învăţară calea lui Dumnezeu. 27 Şi hotărându-se să treacă în Achaia, fraţii scriseră către ucenici, îndemnând ca să-l primească. Acesta venind ajută prin darul *lui Dumnezeu* mult celor care crezuseră. 28 Căci puternic, prin netăgăduite cuvinte, dovedì Iudeilor înaintea lumii, arătând prin scripturi, că Iisus este Hristosul.

Pavel învaţă în Efes.

19 Şi pe când [a]Apoline erà în Corint, Pavel trecând prin părţile de sus, venì la Efes şi găsì pe unii ucenici. 2 Şi zise către dânşii: primit-aţi duh sfânt după ce aţi crezut? Iar ei ziseră către dânsul: [b]dar nici n'am auzit dacă este duh sfânt. 3 Şi le zise: în ce aţi fost dar botezaţi? Şi ei ziseră: [c]în botezul lui Ioan. 4 Atuncia Pavel zise: [d]Ioan a botezat botez de pocăinţă, zicând poporului ca să crează în cel care vine după dânsul, adecă în Iisus. 5 Şi auzind fură botezaţi [e]în numele Domnului Iisus. 6 [f]Şi după ce-şi puse Pavel mâinile asupra lor veni duhul sfânt preste dânşii, şi [g]vorbeau în limbi şi profetizau. 7 Şi toţi bărbaţii erau ca la doisprezece.

8 [h]Şi întrând în sinagogă cuvântà fără sfială în timp de trei luni, vorbind cu ei şi înduplecându-i la cele [i]despre împărăţia lui Dumnezeu. 9 Şi [j]de oarece unii erau învârtoşaţi şi nu se înduplecau vorbind de rău [k]calea *Domnului* înaintea mulţimii, *Pavel* despărţindu-se de ei deosebì pe ucenicii săi, vorbind în fiecare zi în şcoala lui Tiranu.

10 Şi [l]aceasta se făcù în timp de doi ani, încât auziră cuvântul Domnului toţi care locuesc în Asia, atât Iudei cât şi Eleni.

11 Şi Dumnezeu [m]făcea prin mânile lui Pavel minuni nu de cele neînsemnate, 12 [n]încât şi ştergare sau mărame dela corpul lui erau aduse preste cei bolnavi, şi boalele se depărtau dela dânşii şi duhurile rele eşeau afară.

13 [o]Şi oarecare dintre Iudei exorcişti, care umblă din loc în loc, [p]încercară să numească preste cei care au duhuri rele numele Domnului Iisus zicând: vă jur pe Iisus pe care-l predică Pavel. 14 Şi erau oarecare fii, şapte ai unui Scheva mai mare preot Iudeu, care făceau aceasta. 15 Dar duhul rău răspunzând le zise: pe Iisus îl cunosc şi pe Pavel îl ştiu; dar voi cine sunteţi? 16 Şi omul, în care erà duhul rău, sărind asupra lor şi biruind pe amândoi avù aşà de mare putere împotriva lor, încât fugiră din acea casă goli şi răniţi.

17 Şi aceasta fù cunoscut tutulor Iudeilor şi Elenilor, care locuesc în Efes, [q]şi căzù temere preste dânşii toţi, şi se mărià numele Domnului Iisus: 18 Şi mulţi dintre cei care crezuseră veneau, [r]mărturisindu-se şi spunând faptele lor. 19 Şi mulţi dintre cei care făcură lucruri de nici un folos, aducând cărţile la ardeau înaintea tutulor; şi socotiră preţurile lor împreună, şi găsiră în argint cincizeci de mii *de drahme*. 20 [s]Aşà de puternic sporià şi se întăreà cuvântul Domnului.

21 [t]Şi când fură [u]împlinite acestea, Pavel îşi puse în duh ca trecând prin

[t] Gal. 1. 2.
[u] Cap. 14. 22.
[v] 1 Cor. 1. 12.
[x] Rom. 12. 11.

Capul 19.

[a] 1 Cor. 1. 12.
[b] 1 Sam. 3. 7.
[c] Cap. 18. 25.
[d] Mat. 3. 11.
[e] Cap. 8. 16.
[f] Cap. 6. 6.
[g] Cap. 2. 4.
[h] Cap. 17. 2.
[i] Cap. 1. 3.
[j] 2 Tim. 1. 15.
[k] Cap. 9. 2.
[l] Cap. 20. 31.
[m] Marc. 16. 20.
[n] 2 Reg. 4. 29.
[o] Mat. 12. 27.
[p] Marc. 9. 38.
[q] Luc. 1. 65.
[r] Mat. 3. 6.
[s] Cap. 6. 7.
[t] Rom. 15. 25.
[u] Cap. 20. 22

Macedonia și Achaia să se ducă la Ierusalim, zicând că după ce voiu fi fost acolo, [v] trebue ca să văz și Roma. 22 Și trimițând în Macedonia pe doi dintre cei [x] care îi slujaŭ lui, pe Timoteu și [y] Erastu, el se ținù câtva timp spre Asia.

Răscoala argintarului Demetriu.

23 Și [z] în timpul acela se făcù nu puțină turburare despre [a] calea *Domnului*. 24 Căci un argintar, cu numele Demetriu, făcând temple mici de argint ale Dianei dedeà [b] meșterilor nu puțin de lucru; 25 Adunând pe aceștia și pe lucrători pentru unele ca acestea zise: bărbați, știți că din acest lucru ne este traiul, 26 Și vedeți și auziți că nu numai la Efes, ci mai în toată Asia, Pavel acesta înduplecând abătù gloată destulă, zicând [c] că nu sunt dumnezei aceia, care sunt făcuți de mâni. 27 Dar nu numai această parte ne este în primejdie ca să cază în dispreț, ci și templul marei Zeițe Diana să fie socotit întru nimic, și are să fie chiar nimicită măreția ei, pe care toată Asia și toată lumea o cinstește.

28 Iar ei auzind și umplându-se de mânie strigau zicând: Mare este Diana Efesenilor. 29 Și se umplù orașul de amestecătură, și într'un gând porniră la teatru, răpind cu dânșii pe Caiu și Aristarch Macedoneni, împreună călători ai lui Pavel. 30 Și Pavel hotărându-se să între în popor, nu-l lăsară ucenicii; 31 Și unii dintre căpeteniile Asiei, prietini fiindu-i, trimițând la dânsul, îl rugau să nu se ducă la teatru. 32 Deci unii strigau altceva; căci adunarea erà amestecată, și cei mai mulți nu știau pentru ce se adunaseră. 33 Atuncia făcură pe Alexandru să iasă din gloată, împingându-l Iudeii înainte. Și Alexandru făcând semn cu mâna voià să se apere înaintea poporului. 34 Dar ei cunoscând că este Iudeu, se făcù un glas din partea tutulor strigând cam două ceasuri: Mare este Diana Efesenilor. 35 Atuncia cancelarul potolind gloata zise: bărbați Efeseni, cine este oare dintre oameni, care nu cunoaște că orașul Efesenilor este slujitor al marei Diane și al chipului *ei* căzut dela Joe? 36 Deci fără cuvânt de împotrivire fiind acestea, se cuvine ca voi să fiți liniștiți și să nu faceți nimic cu pornire nechibzuită. 37 Căci ați adus pe bărbații aceștia nefiind nici furi de cele sfinte, nici defaimători ai Zeiței noastre. 38 Deci dar dacă Demetriu și cei împreună cu dânsul meșteri au cuvânt împotriva cuiva, adunări pentru judecare se țin și proconzuli sunt; să se cheme în judecată unii pe alții. 39 Iar dacă cereți ceva despre altele se va lămuri în adunarea legiuită. 40 Căci suntem în primejdie de-a fi chemați la judecată pentru răscoala de astăzi, nefiind nici o pricină pentru care vom puteà dà cuvânt în privința acestei îngrămădiri. 41 Și zicând acestea dete drumul adunării.

Pavel învață în Macedonia și Grecia. La Milet vorbește bătrânilor de care se desparte.

20 Și după ce încetă turburarea, Pavel trimițând să vie ucenicii săi, și zicându-le rămas bun [a] plecă să se ducă în Macedonia. 2 Și trecând prin părțile acelea, și prin multe cuvinte îndemnându-i venì în Elada,

3 Și rămânând acolo trei luni, [b] și pândit fiind el de către Iudei, când erà să se ducă în Siria, găsì cu cale să se întoarcă prin Macedonia. 4 Și-l însoți *până în Asia* Sopatru din Berea, *fiul* lui Piru, iar dintre Tesaloniceni [c] Aristarch și Secund și [d] Gaiu din Derbe și [e] Timoteu, iar dintre cei din Asia [f] Tichic și [g] Trofim; 5 Aceștia ducându-se înainte ne așteptară în Troa. 6 Și după [h] zilele azimelor noi am plecat pe apă dela Filipi, și până în cinci zile am venit la dânșii [i] în Troa, unde am rămas șapte zile.

---

v Rom. 15. 24—28.
x Cap. 13. 5.
y Rom. 16. 23.
z 2 Cor. 1. 8.
a Cap. 9. 2.
b Cap. 16. 16, 19.
c Ps 115. 4.
r —

Capul 20.

a 1 Cor. 16. 5.
b 2 Cor. 11. 26.
c Col. 4. 10.
d Cap. 19. 29.
e Cap. 16. 1.
f Efes. 6. 21.
g 2 Tim. 4. 20.
h Rsod.12 14.15.
i 2 Tim. 4. 13

Pavel înviază pe Eutichu.

7 Şi in [j] întâia zi a săptămânei adunându-ne noi ca [k] să frângem pâne Pavel, având de gând să plece a doua zi, vorbi cu dânşii şi întinse cuvântarea până la miezul nopţii. 8 Şi erau destule lumini [l] aprinse în camera de sus, unde ne aflam adunaţi. 9 Şi un tânăr cu numele Eutichu şezând pe fereastră, cufundat în somn adânc, pe când Pavel vorbeà cu dânşii mereu înainte, târât fiind de somn, căzù jos din al treilea rând şi fù ridicat mort. 10 Iar Pavel dându-se jos [m] se plecă preste dânsul şi luându-l în braţe zise: [n] nu vă speriaţi, căci sufletul lui este într'însul. 11 Şi venind sus şi frângând pânea şi gustând, şi vorbind de îndestul până la zori, plecă apoi. 12 Iar ei aduseră pe băiat viu, şi se mângăiară preste măsură.

13 Şi noi plecând înainte pe vas neam dus la Asu, având a luà de acolo pe Pavel iarăşi cu noi, căci astfel rânduise, deoarece el aveà să meargă pe jos. 14 Iar când ne întâlnì la Asu, luându-l iar cu noi am venit la Mitilene. 15 Şi de acolo plecând pe apă am ajuns a doua zi în dreptul Chiului, şi în ziua următoare ne apropiarăm de Samu şi *rămânând în Troghilu* am venit a doua zi la Milet. 16 Căci Pavel găsì cu cale să treacă pe apă pe lângă Efes, pentru ca să nu i-se întâmple să întârzie în Asia; căci [o] se grăbeà să fie, dacă i-ar fi cu putinţă, [p] la Ierusalim în [q] ziua cincizecimii.

Apostolul îşi ià rămas bun dela cei mai bătrâni ai obştei din Efes.

17 Şi dela Milet trimiţând la Efes chemă pe bătrânii bisericei să vie la dânsul. 18 Şi când veniră la dânsul le zise:

Voi ştiţi cum am fost cu voi tot timpul, [r] din întâia zi de când am călcat în Asia, 19 Slujind Domnului cu toată smerenia şi cu lacrămi şi încercări, ce mi-s'au întâmplat [s] în pândirile Iudeilor; 20 Cum [t] n'am micşorat nimic din cele de folos ca să nu vă vestesc vouă, şi să vă învăţ în faţa tutulor şi prin case, 21 [u] Dovedind atât Iudeilor, cât şi Elenilor [v] pocăinţa spre Dumnezeu şi credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos.

22 Şi acum iată [x] eu silit fiind în duhul meu, mă duc la Ierusalim, neştiind cele ce au să mi-se întâmple acolo, 23 Decât numai că [y] duhul sfânt îmi dovedeşte în fiecare oraş zicând, că lanţuri şi strâmtorări mă aşteaptă. 24 Dar [z] mie însumi nu-mi socotesc sufletul vrednic de nici un cuvânt [a] ca să-mi săvârşesc calea şi însărcinarea [b] pe care am luat-o [c] dela Domnul Iisus, spre a mărturisì evangelia darului lui Dumnezeu.

25 Şi acum iată [d] eu ştiu că nu veţi mai vedeà faţa mea voi toţi, printre care am trecut predicând împărăţia *lui Dumnezeu.* 26 Deaceea vă mărturisesc în ziua de astăzi, că eu [e] curat sunt de sângele tutulor. 27 Căci [f] nu m'am ferit să vă vestesc vouă toată [g] hotărîrea lui Dumnezeu. 28 Deaceea luaţi [h] aminte de voi înşivă şi de toată turma în care duhul sfânt [i] v'a pus episcopi, ca să păstoriţi biserica Domnului, [j] pe care şi-a dobândit-o prin însuşi [k] sângele său. 29 Eu ştiu că după plecarea mea [l] vor întrà între voi lupi grozavi, necruţând turma, 30 Şi [m] dintre voi înşivă se vor ridicà bărbaţi vorbind lucruri sucite, ca să tragă după dânşii pe ucenici. 31 Drept aceea vegheaţi aducându-vă aminte, că [n] trei ani noapte şi zi n'am încetat sfătuind cu lacrămi pe fiecare *dintre voi.*

32 Şi acum vă încredinţez lui Dumnezeu şi [o] cuvântului darului său, care poate [p] să vă întărească şi să vă deà [q] moştenire între toţi cei sfinţiţi. 33 N'am dorit [r] argint sau aur sau îmbrăcăminte dela nimenea. 34 Voi înşivă cunoaşteţi, [s] că aceste mâni au slu-

---

j 1 Cor. 16. 2.
k Cap. 2. 42, 46.
l Cap. 1. 13.
m 1 Reg. 17. 21.
n Mat. 9. 24.
o Cap. 18. 21.
p Cap. 24. 17.
q Cap. 2. 1.
r Cap. 18. 19.
s Vers. 3.
t Vers. 27.
u Cap. 18. 5.
v Marc. 1. 15.
x Cap. 19. 21.
y Cap. 21. 4, 11.
z Cap. 21. 13.
a 2 Tim. 4. 7.
b Cap. 1. 17.
c Gal. 1. 1.
d Vers. 38.
e Cap 18. 6.
f Vers. 20.
g Luc. 7. 30.
h 1 Tim. 4. 16.
i 1 Cor. 12. 28.
j Efes. 1. 7, 14.
k Ebr. 9. 14.
l Mat. 7. 15.
m 1 Tim. 1. 20.
n Cap. 19. 10.
o Ebr. 13. 9.
p Cap. 9. 31.
q Cap. 26. 18.
r 1 Sam. 12. 3.
s Cap 18. 3.

jit pentru cele trebuincioase mie și celor împreună cu mine. 35 *În* toate v'am arătat, [t]că astfel ostenindu-vă trebue să sprijiniți pe cei cari sunt slabi, și să țineți minte cuvintele Domnului Iisus, că însuși el a zis: fericit este a dà mai mult, decât a luà.

36 Și acestea zicând, îngenunchiând se rugă împreună cu dânșii. 37 Și plânsul tutulor a fost de îndestul, și plecându-se pe gâtul lui Pavel îl sărutau, 38 Simțind durere mai ales pentru cuvântul pe care îl zisese, că n'au să mai vază fața lui. Și-l însoțiră până la vas.

Călătoria lui Pavel la Ierusalim. La Cesarea Agab profetizează lui Pavel, că va fi prins și legat. În Ierusalim e primit de Iacob.

21 Și după ce ne despărțirăm de ei am plecat pe apă *și* ținând drumul drept am venit la Con, și a doua zi la Rodu, și de-acolo la Patara. 2 Și găsind un vas care erà să treacă în Fenicia, suindu-ne în el plecarăm pe apă. 3 Dar zărind Cipru și lăsându-l la stânga mergeam spre Siria, și ne-am dat jos la Tiru: pentru că în acel loc se descărcà vasul de povară. 4 Și am rămas acolo șapte zile, [a]după ce căutând cu dinadinsul am găsit ucenici, care spuneau prin duhul *sfânt* lui Pavel, că nu trebue să se ducă la Ierusalim. 5 Și când am făcut zilele deplin, ieșind am plecat însoțindu-ne toți cu femei și copii până afară din oraș [b]și îngenunchiând pe țărm rugându-ne, 6 Ne-am despărțit unii de alții, și ne-am suit în vas, iar dânșii se întoarseră [c]la casele lor.

7 Iar noi sfârșind de tot călătoria dela Tiru am ajuns la Ptolemaida, și urând bun găsit fraților am rămas o zi la dânșii. 8 Și a doua zi ieșind am venit la Cesaria; și întrând în casa lui Filip, fiind un [d]evangelist din [e]cei șapte, am rămas la dânsul. 9 Acesta aveà patru fiice fecioare, [f]care profetizau.

10 Și rămânând noi mai multe zile venì din Iudea un profet cu numele [g]Agab, 11 Și întrând la noi și luând încingătoarea lui Pavel, legându-și picioarele și mâinile zise: așà zice duhul sfânt: [h]astfel vor legà Iudeii în Ierusalim pe bărbatul a cărui încingătoare este aceasta, și-l vor dà prins în mâinile neamurilor.

12 Și când auzirăm acestea, noi și cei care sunt de loc de acolo, îl îndemnam ca să nu se ducă la Ierusalim. 13 Atuncia Pavel răspunse și zise: [i]ce faceți plângând și sdrobindu-mi inima? Căci eu sunt gata pentru numele Domnului Iisus nu numai a fi legat, ci și a murì la Ierusalim. 14 Și neînduplecându-se el ne-am liniștit zicând: [j]facă-se voia Domnului.

15 Iar după aceste zile pregătiți fiind ne-am dus la Ierusalim; 16 Și veniră împreună cu noi și dintre ucenicii dela Cesaria, care ne-au adus la un oarecare Mnasone din Cipru, ucenic vechiu, la care furăm primiți în casă ca oaspeți.

17 [k]Și sosiți fiind noi în Ierusalim, frații ne primiră cu bunăvoință.

18 Iar a doua zi întrà Pavel împreună cu noi la [l]Iacob, și se adunară toți bătrânii. 19 Și urând sănătate la toți [m]spunea câte una cu deamănuntul cele ce făcù Dumnezeu între neamuri [n]prin însărcinarea *dată* lui.

20 Și ei ascultând măreau pe Dumnezeu, și-i ziseră: frate, tu vezi câte zecimi de mii sunt cei care au crezut. și toți sunt plini de [o]râvnă pentru lege; 21 Dar au fost puși în cunoștință despre tine, că înveți pe toți Iudeii, care sunt între neamuri ca să se lepede de Moise, zicând că ei nu trebue să taie împrejur pe copii lor, nici să umble în datine. 22 Ce este dar? Negreșit trebue să se adune mulțime; căci vor auzì că ai venit. 23 Deci fă aceasta ce-ți zicem. Avem patru bărbați, care au asupra lor juruință; 24 Pe aceștia

---

t Rom. 15. 1.

Capul 21.
a Cap. 20. 23.
b Cap. 20. 36.
c Ioan 1. 11.
d Efes. 4. 11.
e Cap. 6. 5.
f Ioel 2. 28.
g Cap. 11. 28.
h Cap. 20. 23.
i Cap. 20. 24.
j Mat. 6. 10.
k Cap. 15. 4.
l Cap. 15. 13.
m Cap. 15. 4, 12.
n Cap. 1. 17.
o Cap. 22. 3.

luându-i cu tine curăţeşte-te împreună cu ei, şi cheltueşte pentru dânşii ca să îşi [p] radă capul, şi toţi vor cunoaşte că nu este nimic din aceea ce au fost învăţaţi despre tine, ci urmezi şi tu însuţi păzind legea. 25 Iar pentru neamurile, care au crezut [q] noi am trimis scrisoare după ce am hotărît, *ca ei să nu păzească nimic de felul acesta decât numai* ca ei să se ferească de ce este înjunghiat pentru idoli şi de sânge şi de ce este sugrumat şi de desfrânare.

26 Atuncia Pavel luând cu sine pe bărbaţii aceia, curăţindu-se împreună cu dânşii în ziua următoare, [r] intră în templu, [s] dând de ştire împlinirea zilelor de curăţire, până ce fu adus darul pentru fiecare dintre dânşii.

Pavel e prins în templu şi adus în tabăra romană.

27 Şi când erau să se săvârşească cele şapte zile, Iudeii din Asia zărindu-l în templu, întărîtă toată gloata şi puseră mânile pe dânsul, 28 Strigând: bărbaţi Israeliţi, daţi ajutor; acesta este omul, care învaţă pe toţi de pretutindeni împotriva poporului şi a legii, şi a locului acestuia, ba încă şi Eleni aduse în templu, şi a spurcat acest loc sfânt; 29 Căci zăriseră mai nainte în oraş cu dânsul pe Trofin Efeseanul, despre care gândeau că Pavel l-a adus în templu. 30 Şi fu mişcat oraşul întreg şi se adună poporul, şi apucând pe Pavel îl trăgeau afară din templu, şi îndată fură închise uşile.

31 Dar pe când cercau ca să-l omoare, veni veste la tribunul cohortei că tot Ierusalimul este întărîtat; 32 Acesta de-îndată luând ostaşi şi sutaşi alergă jos la dânşii; iar ei văzând pe tribun şi pe ostaşi încetară să bată pe Pavel. 33 Atuncia apropiindu-se tribunul îl apucă şi porunci să fie legat cu două lanţuri, şi întrebă cine ar fi şi ce a făptuit. 34 Şi strigau din gloată unii într'un fel, iar alţii într'altul; şi neputând el cunoaşte din pricina sgomotului, ce este temeinic, porunci să-l ducă în tabără. 35 Şi când ajunse la trepte se întâmplă ca el să fie dus de către ostaşi din pricina silniciei gloatei; 36 Căci mulţimea poporului urmă strigând: ia-l,

37 Şi când erà să între în tabără, Pavel zice tribunului: îmi este oare iertat să spun ceva către tine? Iar el zise: ştii elenește? 38 Nu eşti tu dar Egipteanul, care mai nainte de aceste zile întărîtă la răscoală şi scoase în pustie pe cei patru mii de bărbaţi ucigaşi? 39 Iar Pavel zise: eu sunt într'adevăr om Iudeu, din Tarsul Ciliciei, cetăţean al unui oraş nu neînsemnat; te rog dar, dă-mi voe să vorbesc către popor. 40 Şi după ce el îi dete voe Pavel, stând pe trepte făcù poporului semn cu mâna;

Şi făcându-se tăcere mare le vorbì în limba ebreească zicând:

Pavel vorbeşte poporului despre vedenia cerească şi de trimiterea sa la neamuri. Cetăţean Roman fiind se împotriveşte ca să fie bătut.

22 Bărbaţi, [a] fraţi şi părinţi, ascultaţi-mi apărarea către voi acum. 2 Iar auzind că le vorbeà în limba ebreiască ţinură mai mult linişte; atuncia zise: 3 [b] Eu sunt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Ciliciei, dar crescut mare în acest oraş, învăţat [c] la picioarele lui [d] Gamaliel după străşnicia legii părinteşti, [e] plin de râvnă [f] fiind pentru Dumnezeu după [g] cum sunteţi astăzi şi voi toţi; 4 [h] Eu am urmărit această cale până la moarte, legând şi dând prinşi la închisoare bărbaţi şi femei. 5 După cum îmi dă dovadă atât arhiereul, cât şi toată [i] bătrânimea, [j] dela aceştia primind şi scrisori către fraţi m'am dus la Damasc, ca şi pe cei care erau acolo să-i aduc legaţi la Ierusalim pentru ca să fie pedepsiţi.

6 Şi pe când [k] mergeam eu şi mă apropiam de Damasc, fără de veste în miezul zilei strălucì din cer ca un fulger împrejurul meu o lumină de indes-

[p] Num. 6. 2. 13, 18. Cap. 15. 20,29. | [r] Cap. 24. 18. [s] Num. 6. 13. | *Capul 22.* [a] Cap. 7. 2. | [b] Filip. 3. 5. [c] Deut. 33. 3. | [d] Cap. 5. 34. [e] Cap. 26 5. | [f] Cap. 21. 20. [g] Rom. 10. 2. | [h] Cap. 8. 3. [i] Luc. 22. 66. | [j] Cap. 9. 2. [k] Cap. 9. 3.

tulă. 7 Şi am căzut în locul unde eram şi am auzit un glas zicându-mi: Saule, Saule, pentru ce mă urmăreşti? 8 Iar eu am răspuns: cine eşti, Doamne? Şi zise către mine: eu sunt Iisus Nazareul, pe care tu îl urmăreşti. 9 Şi [l] cei care erau cu mine zăriră într'adevăr lumina, dar n'auziră glasul celui care îmi vorbeà. 10 Şi am zis: ce să fac, Doamne? Iar Domnul zise către mine: sculându-te mergi la Damasc, şi acolo ţi-se va spune despre toate ce-ţi sunt rânduite ca să le faci. 11 Şi fiindcă nu-mi ridicam ochii în sus din pricina măririi acelei lumini, dus fiind de mână de către cei care erau cu mine am venit la Damasc. 12 Şi [m] un Anania, bărbat temător de Dumnezeu după lege, dovedit bun de [n] către toţi [o] Iudeii, care locuesc acolo, 13 Venind la mine şi stând aproape îmi zise: frate Saule, uită-te în sus. Şi eu chiar în acel ceas m'am uitat la el. 14 Şi el zise: [p] Dumnezeul părinţilor noştri [q] te-a ales pe tine ca să cunoşti voinţa lui, şi [r] să vezi [s] pe cel Drept, şi [t] să auzi glas din gura lui, 15 [u] Că vei fi martur pentru dânsul la toţi oamenii, despre [v] cele ce ai văzut şi ai auzit. 16 Şi acum ce ai în gând? Sculându-te, botează-te [x] şi spală-ţi păcatele tale, după ce vei fi [y] chemat numele lui.

17 Şi [z] când mă întorsei la Ierusalim şi mă rugam în templu eu fui în uimire, 18 Şi [a] l-am văzut zicându-mi: [b] grăbeşte şi ieşi curând din Ierusalim; pentru că nu-ţi vor primi mărturia despre mine. 19 Şi eu am zis, Doamne, [c] ei însuşi ştiu că eu puneam în închisoare [d] şi băteam prin sinagogi, pe cei care au crezut în tine; 20 [e] Şi când se vărsà sângele lui Ştefan martorul tău, [f] eram şi eu însumi de faţă şi încuviinţam împreună şi păzeam vestmintele celor care-l omorau. 21 Şi zise către mine: mergi că eu te voiu trimite afară între neamuri în depărtare.

22 Şi-l ascultau până la acest cuvânt, şi ridicară glasul lor zicând: ià depe pământ pe unul ca acesta; căci nu se cuvine ca el să trăească. 23 Şi pe când strigau ei şi aruncau jos vestmintele lor şi asvârleau ţărână în aer, 24 Tribunul porunci ca el să fie adus în tabără, zicând să-l cerceteze cu loviri de biciu, ca să afle pentru care pricină strigau aşà împotriva lui. 25 Dar când îl întinseră pentru bicele de curele, Pavel zise către sutaşul care erà de faţă: vă este oare iertat să bateţi cu bice pe un om Roman şi nejudecat? 26 Şi auzind sutaşul, ducându-se la tribun îi spuse zicând? ce ai de gând să faci? Căci omul acesta este Roman. 27 Şi venind tribunul îi zise: spune-mi tu eşti Roman? Şi el zise: *aşà este.* 28 Şi tribunul răspunse: eu cu multă sumă de bani am dobândit această cetăţenie. Şi Pavel zise: dar eu sunt chiar născut *Roman.* 29 Deci îndată se deteră la o parte dela dânsul, cei care aveau să-l cerceteze; şi tribunul se temù, după ce cunoscù că este Roman şi că el fusese legat.

30 Şi a doua zi hotărându-se să cunoască ce este temeinic, pentru ce este învinuit de către Iudei, îl deslegă şi porunci ca să se adune mai marii preoţilor şi tot sinedriul, şi aducând jos pe Pavel îl puse înaintea lor.

Pavel înaintea sinedriului. Desbinarea între farisei şi saducei. Arătarea Domnului.

23 Şi Pavel uitându-se neclintit la sinedriu zise: bărbaţi, fraţi, [a] eu în toată cunoştinţa bună de mine însumi m'am purtat în chemarea mea pentru Dumnezeu până în această zi. 2 Iar arhiereul Anania porunci celor care steteau lângă dânsul ca [b] să-l bată peste gură. 3 Atuncia Pavel zise către el: Dumnezeu te va bate pe tine, perete văruit, chiar tu şezi judecându-mă după lege, [c] şi călcând legea poruncşti să fiu bătut? 4 Iar cei care ste-

---

l Dan. 10. 7. *m* Cap. 9. 17. *n* Cap. 10. 22. *o* 1 Tim. 3. 7. *p* Cap. 3. 13. *q* Cap. 9. 15. *r* 1 Cor. 9. 1. *s* Cap. 3. 14. *t* 1 Cor. 11. 23. *u* Cap. 23. 11. *v* Cap. 4. 20. *x* Cap. 2. 38. *y* Cap. 9. 14. *z* Cap. 9. 26. *a* Vers. 14. *b* Mat. 10. 14. *c* Cap. 8. 3. *d* Mat. 10. 17. *e* Cap. 7. 58. *f* Luc. 11. 48.

Capul 23.
a Ebr. 13. 18. *b* 1 Reg. 22. 24. *c* Lev. 19. 35.

teau de față ziseră: pe arhiereul lui Dumnezeu îl înfruntezi? 5 Și Pavel răspunse: [d]nu știam, fraților, că este arhiereu; căci este scris: [e]„pe mai marele poporului tău nu-l vorbi de rău".

6 Și cunoscând Pavel, că o parte este de saducei, iar alta de farisei, strigă în sinedriu: bărbați, frați, [f]eu sunt fariseu, fiu al fariseilor; [g]pentru nădejde și înviere dintre morți sunt cercetat eu.

7 Și zicând el aceasta se ivì neînțelegere între farisei și saducei; și desbinată fù mulțimea. 8 [h]Pentru că saduceii zic, că nu este înviere, nici înger, nici duh; iar fariseii pe amândouă le mărturisesc. 9 Și se făcù strigăt mare, și sculându-se unii dintre cărturari din partea fariseilor se certau zicând: [i]nici un rău nu găsim în acest om; [j]dar dacă duh i-a vorbit sau înger? 10 [k]Și făcându-se mare neînțelegere, tribunul temându-se ca Pavel să nu fie sfâșiat de către dânșii, porunci ca venind oștirea jos să-l răpească din mijlocul lor și să-l ducă în tabără.

11 Iar [l]în noaptea următoare stând Domnul lângă el zise: îndrăznește; că după cum ai mărturisit cele despre mine la Ierusalim, astfel trebue ca tu să mărturisești la Roma.

Încercarea de a ucide pe Pavel este zădărnicită prin aducerea sa la Cesaria.

12 Și făcându-se ziuă Iudeii după ce [m]s'au strâns în ceată se deteră pe ei înșiși anatema, zicând nici să nu mănânce, nici să nu bea până când nu o-moară pe Pavel. 13 Și erau mai mulți de patruzeci cei care făcură acest jurământ împreună; 14 Care ducându-se la mai marii preoților și la bătrâni ziseră: cu anatemă ne-am dat pe noi înșine, anatemă să nu gustăm nimic până când nu omorîm pe Pavel. 15 Acum dar voi împreună cu sinedriul faceți cunoscut tribunului pentru ca să-l aducă jos la voi, ca cum ați avea de gând să hotăriți mai cu de-amănuntul cele despre dânsul; iar noi mai nainte de-a se apropia el suntem gata să-l răpunem.

16 Dar fiul surorei lui Pavel auzind de pândirea lor, venind și intrând în tabără, spuse lui Pavel. 17 Și Pavel chemând la sine pe unul dintre sutași, zise: dù pe acest tânăr la tribun, căci are să-i spună ceva. 18 Deci el luându-l îl duse la tribun și zise: Pavel care este închis chemându-mă la sine, mă rugă să aduc la tine pe acest tânăr, având să-ți vorbească ceva. 19 Și tribunul luându-l de mână și ducându-l la o parte întrebă: ce este ce ai să-mi spui? 20 Și el zise că Iudeii s'au înțeles să te roage, ca mâne să aduci jos la sinedriu pe Pavel, ca cum ar avea de gând să cerceteze mai cu de-amănuntul despre dânsul, 21 Deci tu nu te încrede lor: căci mai mult de patruzeci de bărbați dintre dânșii îl pândesc, ca unii care s'au dat pe ei înșiși anatema ca nici să nu mănânce, nici să nu bea până când nu-l vor fi răpus; și acum sunt gata așteptând făgăduința dela tine. 22 Deci tribunul dete tânărului drumul, poruncind să nu spue la nimeni, că ai făcut cunoscut acestea către mine.

23 Și chemând la sine pe doi oarecare dintre sutași zise: dela al treilea ceas din noapte aveți gata două sute de ostași și șaptezeci de călăreți și două sute de arcași ca să meargă până la Cesaria, 24 Și să aduceți dobitoace de povară, ca punând pe Pavel să-l ducă bine la Felix procuratorul,

25 Scriind scrisoare ce avea acest cuprins: 26 Claudiu Lisia alesului procurator Felix, multă sănătate. 27 Pe acest bărbat, prins fiind de către Iudei și având să fie omorît de dânșii, venind eu cu oștire l-am scăpat, aflând că este Roman. 28 Și voind să cunosc bine vina pentru care îl pârau l-am adus la sinedriul lor, 29 L-am găsit pârât pentru nedumeriri ale legii lor, dar neavând nici o vină vrednică de moarte

[d] Cap. 24. 17. [e] Exod. 22. 28. [f] Filip. 3. 5. [g] Cap. 24. 15. [h] Mat. 22. 23. [i] Cap. 25. 25. [j] Cap. 23. 7, 17, 18. [k] Cap. 5. 39. [l] Cap. 18. 9. [m] Cap. 25. 3.

sau de legături. 30 Şi aducându-mi-se la cunoştinţă, că are să fie o cursă din partea Iudeilor împotriva acestui bărbat, de îndată l-am trimis la tine, poruncind şi celor care-l învinuesc să spună înaintea ta cele împotriva lui. *Fii sănătos.*

31 Deci ostaşii luând pe Pavel, după cum le fusese rânduit, îl duseră noaptea la Antipatri. 32 Şi a doua zi se întoarseră în tabără, lăsând pe călăreţi să se ducă cu dânsul; 33 Care, intrând în Cesaria şi dând procuratorului scrisoarea, îi înfăţişară şi pe Pavel. 34 Şi *procuratorul* cetind şi întrebând din care ţinut este, şi aflând că din Cilicia, 35 Zise: te voiu asculta cu deamănuntul, când vor fi venit şi cei care te învinuesc; poruncind ca el să fie păzit în pretoriul lui Irod.

Pavel se apără înaintea lui Felix de învinuirea ce i-se aduce de Tertul şi Iudei, şi vorbeşte înaintea lui Felix şi Drusilei.

24 Şi după [a] cinci zile venì [b] arhiereul Anania cu unii bătrâni, şi cu un retor Tertul, care făcuse cunoscut procuratorului împotriva lui Pavel.

2 Şi chemat fiind el, Tertul începù să-l învinuească zicând: 3 Având prin tine parte de multă pace şi de întocmiri bune făcute acestui neam prin îngrijirea ta în orice parte şi pretutindenea, noi cunoaştem, alesule Felix, cu toată mulţumirea. 4 Dar ca să nu te ţin mult timp, te rog să ne asculţi pe scurt cu a ta bunăvoinţă. 5 [c] Căci aflând pe bărbatul acesta aducător de peire şi îndemnând la răscoală pe toţi Iudeii, care sunt preste tot pământul locuit, fiind căpetenie a eresii Nazareiilor, 6 [d] Care a încercat să spurce şi templul, şi pe care am pus mâna, 7 *Şi am voit să-l* [e] *judecăm după legea noastră, dar venind* [f] *tribunul Lisia l-a dus jos cu multă silnicie din mânile noastre, poruncind celor care-l învinuiau să vie înaintea ta;* 8 [g] Dela care poţi, însuşi cercetând cu scumpătate, să cunoşti cu de-amănuntul despre toate acestea pentru care noi îl învinuim.

9 Şi se învoiră şi Iudeii zicând că acestea aşà sunt.

10 Şi Pavel răspunse, după ce procuratorul îi făcù semn să vorbească: Ştiind că tu de mulţi ani eşti judecător acestui neam, bucuros mă apăr de cele pentru mine însumi, 11 Putând tu cunoaşte bine, că nu am mai mult de douăsprezece zile, de când am venit la Ierusalim, ca [h] să mă închin: 12 [i] Şi nici în templu nu m'au găsit vorbind către cineva, sau făcând răscoală de gloată, nici în sinagogi, nici prin oraş, 13 Nici nu pot să-ţi dovedească cele pentru care mă învinuesc ei acum. 14 Dar îţi mărturisesc aceasta, că potrivit [j] cu calea pe care dânşii o numesc eresie, slujesc într'adevăr [k] Dumnezeului părintesc, crezând toate cele scrise după [l] lege şi în profeţi, 15 [m] Având în Dumnezeu nădejde, pe care şi aceştia înşuşi o au, [n] că are să fie înviere a drepţilor şi a nedrepţilor. 16 Deaceea şi [o] eu însumi mă ostenesc să am în totdeauna întreagă cunoştinţă de mine înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor. 17 Şi după mai mulţi ani [p] am venit ca să fac milostenii pentru neamul meu şi daruri; 18 [q] La care m'au găsit unii Iudei din Asia curăţit în templu, nu cu gloată, nici cu sgomot. 19 [r] Aceia trebuià să fie de faţă înaintea ta şi să mă învinuiască, dacă ar aveà ceva împotriva mea, 20 Sau chiar aceştia să spună ce nedreptate au găsit, când am stat înaintea sinedriului, 21 Decât numai acest singur cuvânt, pe care l-am rostit tare, [s] stând între dânşii, că pentru înviere dintre morţi sunt cercetat eu astăzi înaintea voastră.

22 Şi Felix, *auzind acestea*, îi amână pentru altădată, ştiind mai cu de-amănuntul cele despre calea aceasta, zicând: când va fi venit [t] tribunul Lisia, voiu ho-

Capul 24. Cap. 21. 27. | [b] Cap. 23. 2, 30, 35. [c] Luc. 23. 2. | [d] Cap. 21. 28. [e] Ioan 18. 31. [f] Cap. 21. 33. | [g] Cap. 23. 30. [h] Cap. 21. 26. [i] Cap. 25. 8 | [j] Amos 8. 14. [k] 2 Tim. 1. 3. [l] Cap. 26. 22. | [m] Cap. 23. 6 [n] Dan. 12. 2. [o] Cap. 23. 1. | [p] Cap. 11. 29, 30. [q] Cap. 21. 26, 27. [r] Cap. 23. 30 | [s] Cap. 23. 6. [t] Vers. 7.

tări cele ale voastre: 23 Poruncind sutașului ca Pavel să fie ținut în pază și să aibă liniște și să nu oprească [a] pe nimenea dintre ai lui ca să-i slujească. 24 Și după câteva zile venind Felix cu Drusila femeia sa, care era Iudee, trimise să cheme pe Pavel, și-l ascultă despre credința în Hristos Iisus. 25 Și vorbind el cu dânșii despre dreptate și înfrânare și despre judecata viitoare, Felix înfricoșându-se răspunse: pentru acum du-te, și când voiu avea timp potrivit te voiu chemà iar. 26 Așteptând în același timp, că i-se vor [v] dà bani de către Pavel, *pentru ca să-i deà drumul;* deaceea și mai adesea trimițând să-l cheme, vorbeà cu dânsul.

27 Și împlinindu-se doi ani, Felix avù urmaș pe Porciu Festu; și Felix voind să-și dobândească mulțumire dela Iudei lăsă pe Pavel închis.

Pavel se apără înaintea lui Festu și a Iudeilor veniți la Cesaria.

25 Deci Festu, după ce păși pe ținutul său, se duse după trei zile dela Cesaria la Ierusalim. 2 [a] Și mai marii preoților și fruntașii Iudeilor îi făcură cunoscut împotriva lui Pavel, 3 Și-l rugau cerând ca îndatorire împotriva lui ca să trimită să-l cheme la Ierusalim, [b] făcând ei *din aceasta* o cursă ca să-l răpue pe cale. 4 Dar Festu răspunse că Pavel este ținut în pază la Cesaria, și că el însuși stă să plece în curând; 5 Deci care dintre voi sunt în stare, zise el, venind împreună cu mine, să-l învinuiască, [c] dacă este ceva necuviincios în acest bărbat.

6 Și stând între dânșii nu mai mult de opt sau zece zile, venind la Cesaria, sezând a doua zi pe scaunul de judecător porunci ca Pavel să fie adus. 7 Și venind el, îl încunjurară Iudeii, care veniseră dela Ierusalim, [d] aducând împotriva lui multe și grele învinuiri, pe care nu puteau să le dovedească, 8 Pe când Pavel se apără, că n'a greșit ceva, [e] nici față de legea Iudeilor, nici față de templu, nici față de Cesar. 9 Dar Festu, [f] voind să dobândească mulțumire dela Iudei, răspunzând lui Pavel zise: [g] voești ca mergând la Ierusalim să fii judecat acolo înaintea mea pentru acestea? 10 Și Pavel zise: eu stau înaintea scaunului de judecător al Cesarului, unde trebue să fiu judecat; pe Iudei cu nimic nu i-am nedreptățit, după cum și tu mai bine cunoști. 11 [h] Deci dar, dacă nu sunt în drept și am făptuit ceva vrednic de moarte, nu mă feresc de moarte; iar dacă nu este nimic din acelea pentru care aceștia mă învinuesc, nimeni nu poate să mă deà lor. [i] Cer să fiu judecat de Cesarul.

12 Atuncia Festu chibzuind împreună cu cei chemați a se sfătuì, răspunse: ai cerut să fii judecat de Cesarul, la Cesarul te vei duce:

Pavel este înfățișat la regele evreu Agripa.

13 Și trecând câteva zile, Agripa împărătul și Berenice sosiră la Cesaria, ca să ureze lui Festu bun venit. 14 Și fiindcă rămaseră acolo mai multe zile, Festu istorisì împăratului cele despre Pavel zicând: [j] este lăsat în închisoare de către Felix un bărbat, 15 Pentru care, fiind eu la Ierusalim, mi-au făcut cunoscut mai marii preoților și bătrânii Iudeilor, cerând hotărîre împotriva lui; 16 Cărora le-am răspuns că Romanii n'au obiceiu să deà pe un om, până când învinuitul nu are de față pe învinuitorii lui, și nu ià loc de apărare pentru învinuire, 17 Deci după ce au venit ei acì, nemai făcând nici o amânare, șezând a doua zi pe scaunul de judecător am poruncit ca să fie adus bărbatul: 18 Împotriva căruia sculându-se învinuitori, nu aduceau nici o vină rea din acele pe care mi-le puneam eu în minte, 19 Ci aveau față de dânsul niște neînțelegeri pentru a lor temere de Dumnezeu și pentru un Iisus mort, despre care Pavel zicea că este viu. 20 Și eu nedumerindu-mă la cercetarea despre acestea întrebam

[a] Cap. 27. 3. [v] Exod. 23. 8. | *Capul 25.* [a] Cap. 24. 1. | [b] Cap. 23. 12, 15. | [c] Cap. 18. 14. [d] Marc. 15. 3. | [e] Cap. 6. 13. [f] Cap. 24. 27. | [g] Vers. 20. | [h] Vers. 25 [i] Cap. 26. 32. | [j] Cap. 24. 27.

dacă el ar voi să meargă la Ierusalim și acolo să fie judecat pentru acestea. 21 Dar Pavel cerând ca el să fie ținut în păstrare pentru hotărîrea Augustului, am poruncit ca el să fie ținut în păstrare până ce-l voiu trimite la Cesarul.

22 Și Agripa *zise* către Festu: aș vreà și eu însumi să auz pe acest om. Mâne îl vei auzì, zise el.

23 Deci a doua zi venind Agripa și Berenice cu multă pompă, și intrând ei în auditoriu împreună cu tribunii și bărbații cei mai aleși ai orașului, și poruncind Festu, Pavel fù adus.

24 Și Festu zise: împărate Agripa și toți bărbații care sunteți de față cu noi, priviți pe acesta despre care mi-a vorbit toată mulțimea Iudeilor în Ierusalim și aci strigând, că el trebue să nu mai fie viu. 25 Dar eu am înțeles, că el n'a făptuit nimic vrednic de moarte, și acesta însuși cerând să fie judecat de Augustul, am hotărît să-l trimit. 26 Despre care nu am ceva temeinic ca să scriu Domnului meu. Deaceea l-am adus înaintea voastră, și mai ales înaintea ta, împărate Agripa, pentru ca făcându-se cercetare cu de-amănuntul să am ce să scriu. 27 Căci mi-se pare nemintos, ca trimițând pe un închis să nu arăt și cuvintele împotriva lui.

Înaintea lui Agripa și Festu, Pavel vorbește de viața sa din trecut, de vedenia cerească și de credința sa.

26 Și Agripa zise către Pavel: îți este îngăduit să vorbești pentru tine însuți.

Atuncia Pavel întinzând mâna rosteà cuvinte de apărare:

2 Împărate Agripa, mă cred pe mine însumi fericit având să mă apăr astăzi înaintea ta de toate câte sunt învinuit de către Iudei, 3 Mai ales că tu cunoști toate obiceiurile și neînțelegerile dintre Iudei; deaceea mă rog să mă ascultați cu mărinimie.

4 Deci dar viețuirea mea din tânărețe, ce fù dela început în neamul meu în Ierusalim, o știu toți Iudeii. 5 Pentru că ei mă cunosc de mult, dacă voiesc să mărturisească, că eu am viețuit ca fariseu potrivit cu cea mai strașnică [a] sectă a credinții noastre în Dumnezeu. 6 [b] Și acum pentru nădejdea în [c] făgăduința făcută de Dumnezeu către părinții noștri stau judecându-mă, 7 La care *făgăduință* [d] cele douăsprezece seminții ale noastre, slujind cu stăruință [e] noapte și zi, nădăjduiesc [f] să ajungă: pentru această nădejde sunt învinuit de către Iudei, împărate *Agripa*. 8 Pentru ce se socotește de necrezut la voi dacă Dumnezeu învià morți?

9 [g] Deaceea eu m'am gândit în mine însumi, că pentru numele lui Iisus Nazareul trebue să lucrez multe împotrivă, 10 [h] Ceea ce am și făcut în Ierusalim, și pe mulți dintre sfinți eu i-am închis în închisori, [i] după ce am luat împuternicirea dela mai marii preoților, și pe când erau omoriți mi-am dat glasul. 11 [j] Și răsbunându-mi pe dânșii de multe ori prin toate sinagogile îi sileam să defaimeze, și preste măsură înfuriindu-mă asupra lor îi urmăream până și în orașele de din afară.

12 [k] În aceste *urmăriri* ducându-mă la Damasc cu împuternicire și cu drept de lucrare dela mai marii preoților, 13 Am văzut, împărate, în miezul zilei pe cale o lumină din cer, întrecând strălucirea soarelui, încunjurându-mă pe mine și pe cei care mergeau împreună cu mine; 14 Și căzând noi toți jos la pământ, eu am auzit un glas zicând către mine în limba ebreească: Saule, Saule, pentru ce mă urmărești? Cu greu îți este să calci cu piciorul preste ghimpi. 15 Și eu am zis: cine ești, Doamne? Iar Domnul zise: eu sunt Iisus, pe care tu îl urmărești. 16 Dar scoală-te și stai pe picioarele tale; căci pentru aceasta m'am arătat ție, [l] ca să fii tu rânduit slujitor și martor atât de cele ce ai văzut, cât și de cele pentru care mă voiu arătà ție, 17 Scăpându-

Capul 26.
a Filip. 3. 5. *b* Cap. 23. 6. *c* Fac. 3. 15. *d* Iac. 1. 1. *e* Luc. 2. 37. *f* Filip. 3. 11. *g* Ioan 16. 2. *h* Cap. 8. 3. *i* Cap. 9. 14. 21. *j* Cap. 22. 19. *k* Cap. 9. 3. *l* Cap. 22. 15.

te eu pe tine din acest popor și dintre neamuri,[m] la care eu te trimit, 18[n] Ca să le deschizi ochii, spre[o] a se întoarce dela întunerec la lumină și dela stăpânirea lui satan spre Dumnezeu,[p] ca să primească ei prin credința[q] în mine iertare de păcate[r] și sorți între cei sfințiți.

19 Deaceea, împărate Agripa, nu m'am făcut neascultător vedeniei cerești, 20 Ci[s] am vestit mai întâiu atât celor din Damasc și celor din Ierusalim și în toată țara Iudeii, cât și neamurilor ca să se pocăiască și să se întoarcă spre Dumnezeu, făcând[t] lucruri vrednice de pocăință.

21 Pentru acestea[u] Iudeii apucându-mă, fiind eu în templu, să încercau să mă omoare. 22 Deci având parte de ajutorul lui Dumnezeu până în această zi stau, dovedit fiind bun și de mic și de mare, fiindcă nu zic nimic, decât cele ce au spus atât[v] profeții, cât și[x] Moise, că au să fie, 23[y] *Adecă* dacă Hristosul are[z] să fie supus la pătimire, dacă el întâiu fiind din învierea morților are[a] să vestească lumină atât poporului, cât și neamurilor.

24 Și pe când rostea acestea apărându-se, Festu zice cu glas tare: ți-ai ieșit din fire, Pavele, [b] știința multă te duce la smintire.

25 Dar Pavel zise: nu mi-am ieșit din fire, alesule Festu, ci rostesc cuvinte ale adevărului și ale cuminției. 26 Căci despre acestea știe împăratul, către care și vorbesc fără sfială fiind; pentru că nu sunt încredințat cu nimic că el nu știe ceva din acestea, fiindcă aceasta nu s'a petrecut într'un unghiu. 27 Crezi profeților, împărate Agripa? Știu că crezi!

28 Și Agripa *zise* către Pavel: cu puțin mă îndupleci ca să mă fac Creștin. 29 Iar Pavel *zise*: [c] m'aș rugă lui Dumnezeu ca și cu puțin și cu mult, nu numai tu, ci și toți care mă ascultă astăzi să fiți astfel cum sunt și eu, afară de aceste legături.

30 Și se sculă împăratul și procuratorul și Berenic și cei care ședeau împreună cu dânșii, 31 Și trăgându-se ei la o parte vorbeau unii cu alții zicând, că omul acesta nu făptuește nimic vrednic de moarte sau de legături. 32 Și Agripa zise lui Festu: omului acestuia puteă să i-se deă drumul, dacă n'ar fi cerut să fie judecat de Cesarul.

Pavel cu soții săi pornește pe apă la Roma. Încurajarea marinarilor din parte-i. Sfărâmarea vasului și scăparea tutulor.

27 Și când fu [a] hotărît ca noi să plecăm pe apă în Italia, ei deteră în primire pe Pavel și pe oarecare alți închiși unui sutaș cu numele Iuliu din cohorta Augusta. 2 Și suindu-ne într'un vas dela Adramit, care aveà să meargă la locurile depe lângă Asia, ne-am dus, fiind cu noi [b] Aristarch Macedoneanul din Tesalonic; 3 Și a doua zi ajunserăm la Sidon, și Iuliu, [c] purtându-se omenos cu Pavel, îi dete voie să se ducă la prietini ca să capete grijire. 4 Și pornind de acolo am mers pe lângă Cipru pentru că vânturile erau împotrivitoare, 5 Și trecând marea pe lângă Cilicia și Pamfilia am venit jos la Mira Liciei.

6 Și acolo sutașul găsind un vas Alexandrin mergând în Italia ne-a suit într'însul. 7 Dar fiind că în multe zile mergeam încet și cu anevoie ajungând lângă Cnidu, deoarece vântul nu ne lăsà să ne apropiem, am mers pe lângă Creta spre Salmone; 8 Și cu greutate mergând noi pe lângă dânsa, am venit la un loc numit Limanuri Frumoase, de care *loc* erà aproape orașul Lasea.

9 Și trecând mult timp și călătoria fiind acum primejdioasă, [d] pentru că și postul trecuse acum, Pavel îi îndemnà 10 Zicându-le: bărbați, văd că călătoria are să fie cu mare îndrăzneală și multă pagubă nu numai pentru încăr-

---

m Cap. 22. 21.
n Isa. 35. 5.
o 2 Cor. 6. 14
p Luc. 1. 77.
q Efes. 1. 11.
r Cap. 20. 32.
s Cap. 9. 20, 22.
t Mat. 3. 8.
u Cap. 21. 30, 31.
v Luc. 24. 27, 44.
x Ioan 5. 46.
y Luc. 24. 26, 46.
z 1 Cor. 15. 20.
a Luc. 2. 32.
b 2 Reg. 9. 11.
c 1 Cor. 7. 7.

Capul 27.
a Cap. 25. 12, 25.
b Cap. 19. 29.
c Cap. 24. 23.
d Lev. 23. 27, 29.

cătură și vas, ci și pentru sufletele noastre. 11 Dar sutașul ascultà mai mult de cârmaciu și de căpitanul vasului, decât de cele zise de Pavel. 12 Și limanul nefiind bun de iernat, cei mai mulți găsiră cu cale să plece de acolo, *încercând* dacă cumva, dupăce vor fi ajuns la Fenica, ar puteà să ierneze, *fiind aci* un liman al Cretei așezat spre meazà-zi și apus și spre meazà-noapte și apus.

13 Și bătând încet vânt de meazà-zi, părându-li-se că sunt stăpâni pe a lor punere la cale, ridicând *ancora* mergeau mai aproape pe lângă Creta. 14 Dar nu după mult timp se repezì împotriva ei vânt furtunos, care se numește Eurachilon: 15 Și vasul răpit fiind cu totul și neputând să se împotrivească vântului, eram duși lăsându-ne în voia lui. 16 Și trecând pe lângă o insulă numită Clauda, cu anevoie am fost în stare să prindem luntrea, 17 Pe care ridicând-o sus, *oamenii* întrebuințau mijloace de apărare încingând vasul pe dedesupt? și temându-se să nu deà preste Sirte, lăsând vetrilele jos erau mânați astfel. 18 Și tare primejduiți fiind noi de furtună, aruncară a doua zi povara, 19 Și a treia zi aruncară [e] cu mânile lor uneltele vasului. 20 Și mai multe zile ne arătându-se nici soare, nici stele, și furtună foarte mare amenințând necontenit, fù luată în cele din urmă orice nădejde de scăparea noastră.

21 Și fiindcă de mult nu mâncase nimeni, atuncia Pavel stând în mijlocul lor zise: bărbați, trebuià ca ascultând de mine să nu plecați dela Creta și să fi cruțat această îndrăzneală și pagubă. 22 Acum dar vă îndemn să fiți cu inimă bună; căci nici o pierdere de suflet nu va fi dintre voi afară de a vasului. 23 [f] Pentru că stătù lângă mine în noaptea aceasta un înger al Dumnezeului, al [g] căruia sunt eu și cărui slujesc, zicând: 24 Nu te teme Pavele, tu trebue să stai înaintea Cesarului; și iată Dumnezeu ți-a dăruit pe toți care călătoresc cu tine. 25 Deaceea, bărbați, fiți cu inimă bună; [h] căci am încredere în Dumnezeu, că astfel va fi după cum mi-s'a vorbit mie. 26 Dar [i] preste o insulă trebue să dăm.

27 Și când fù a patrusprezecea noapte, mânați fiind noi încoaci și încolo în Adriatica, către miezul nopții oamenii vasului își dedeau cu bănuiala că o țară vine aproape de dânșii; 28 Și lăsând măsura în jos găsiră douăzeci de stânjeni și depărtându-se puțin și lăsând iar măsura în jos, găsiră cincisprezece stânjeni. 29 Și temându-se ca nu cumva să dăm preste locuri stâncoase, aruncând din partea dinapoi a vasului patru ancore doreau să se facă ziuă.

30 Dar oamenii vasului căutând să fugă din vas, și lăsând luntrea jos în mare supt cuvânt că ar aveà să întindă ancore dela pisc, 31 Pavel zise sutașului și ostașilor: dacă aceștia nu rămân în vas, voi nu puteți fi scăpați. 32 Atuncia ostașii tăiară funiile luntrii și o lăsară să cază.

33 Și până când erà să se facă ziuă, Pavel îndemnà pe toți să ià parte la masă zicând: astăzi este a patrusprezecea zi de când așteptând sunteți într'una nemâncați, neluând nimic. 34 Deaceea vă îndemn să luați parte la masă; căci aceasta este spre scăparea voastră; pentru [j] că un păr al nici unuia dintre voi nu va pierì din capul său. 35 Zicând dar acestea și luând pâne [k] mulțumì lui Dumnezeu în fața tutulor, și frângând începù să mănânce. 36 Și toți fiind cu inima bună luară și ei să mănânce. 37 Și eram în vas toate [l] sufletele două sute șaptezeci și șase. 38 Și după ce se săturară de mâncare. ușurau vasul aruncând afară în mare cele pentru hrana lor.

39 Și când se făcù ziuă, nu cunoșteau bine pământul, dar zăreau un sân

e Iona 1. 5. | f Cap. 23. 11. | g Dan. 6. 16. | h Luc. 1. 45. | i Cap. 28. 1. | l Reg. 1. 52. | k 1 Sam. 9. 13. | l 1 Pet. 3. 20.

de mare având țărm, către care se hotărîră, dacă ar puteà, să mâne vasul. 40 Și desfăcând ancorele le lăsară în mare, în acelaș timp lăsând în jos legăturile cârmelor și întinzând vetrila din frunte, la adierea vântului țineau spre țărm. 41 Dar dând ei preste un loc între două mări înțepeniră vasul; [m]și piscul înfigându-se stà neclintit, iar partea dinapoia vasului se sfărâmà de tăria valurilor. 42 Atuncia hotărîrea ostașilor fù ca să omoare pe cei legați, ca nu vreunul ieșind afară în înot să scape prin fugă; 43 Dar sutașul hotărît fiind să scape pe Pavel îi împiedecă dela înțelesul lor, și porunci ca cei care pot să înoate, aruncându-se cei dintâiu să iasă la uscat. 44 Și ceilalți, unii pe scânduri, iar alții pe ceva de-alo vasului.

Și astfel se făcù că toți fură scăpați la uscat.

Sfărâmarea vasului la Melite. Vipera.

28 Și scăpați fiind, atunci cunoscurăm bine că [a]insula se numește Melite. 2 Și [b]barbarii ne arătau nu puțină bunăvoință; pentru că aprinzând foc ne luară pe toți la dânșii din pricina ploii ce erà și a frigului.

3 Și Pavel strângând grămadă de uscături și punând pe foc, o viperă ieșind de căldură îl apucă de mână. 4 Și barbarii când văzură vietuitoarea atârnată de mâna lui ziceau unii către alții: cu adevărat omorîtor este omul acesta, pe care dreptatea nu-l lasă să fie viu, deși este scăpat din mare. 5 Dar el scuturând în foc vietuitoarea [c]nu suferì nici un rău. 6 Și ei așteptau că el are să se umfle sau să cadă de-odată mort. Dar așteptând dânșii mult și văzând că nu i-se întâmplă nici un rău, schimbându-se [d]ziceau că el este Dumnezeu.

Fapta minunată a lui Pavel.

7 Și împrejurul acelui loc aveà țarine un anume Poplin, cel dintâiu al insulei; acesta după ce ne primì, ne ospătă prietinește trei zile. 8 Și tatăl lui Poplin zăceà apucat de friguri și vintre. La dânsul intrând Pavel și [e]rugându-se, [f]punând mâinile asupră-i îl făcù sănătos. 9 Făcându-se aceasta veneau la dânsul și ceilalți din insulă care aveau suferințe și erau tămăduiți; 10 Aceștia ne[g]cinstirà și cu multă cinste, și fiind noi să plecăm puserà cele pentru trebuința noastră.

Sosirea și predica lui Pavel la Roma.

11 Iar după trei luni plecarăm într'un vas Alexandrin, cu semnul Castor și Polux, care *vas* iernase în insulă. 12 Și ajungând la Siracusa am rămas trei zile. 13 De acolo înconjurând am sosit la Regiu; și după o zi bătând vânt de meazăzi, am venit a doua zi la Potioli, 14 Unde găsind frați am fost îndemnați să rămânem la dânșii șapte zile; și astfel am venit la Roma. 15 Și frații de acolo auzind cele despre noi veniră spre întâmpinarea noastră până la Foru lui Apiu și la Trei taberne, pe care văzându-i Pavel, mulțumind lui Dumnezeu, luă îndrăzneală.

16 Iar când am intrat în Roma, *sutașul dete căpeteniei ostășești în primire pe cei legați, iar* [h]lui Pavel îi dete voie să rămâie singur cu ostașul care-l păzeà.

17 Și după trei zile dânsul chemă împreună la sine pe cei care erau fruntași Iudeilor; și venind ei împreună zise către dânșii: bărbați, frați, [i]eu ne făcând nimic împotriva poporului sau datinelor părintești, [j]legat fiind în Ierusalim am fost dat în mânile Romanilor, 18 Care [k]cercetându-mă voiau să-mi deà drumul, pentru că nici o vină de moarte nu erà în mine; 19 Dar Iudeii împotrivindu-se prin cuvinte [l]am fost nevoit să cer a fi judecat de Cesarul, nu că aș aveà ceva ca să învinuesc neamul meu. 20 Deci pentru[m] acest cuvânt v'am chemat ca să vă văz și să vă vorbesc; căci [n]pentru nădejdea lui Israel sunt împrestrat cu [o]acest lanț.

21 Iar ei ziseră către dânsul: noi

---

[m] 2 Cor. 11. 25.

Capul 28.
[a] Cap. 27. 26.
[b] Rom. 1. 14.
[c] Marc. 16. 18.
[d] Cap. 14. 11.
[e] Iac. 5. 14, 15.
[f] Marc. 6. 5.
[g] Mat. 15. 6.
[h] Cap. 24. 23.
[i] Cap. 24. 12.
[j] Cap. 21. 33.
[k] Cap. 22. 24.
Cap. 25. 11.
[l] Cap. 25. 21.
[m] Cap. 26. 6, 7.
[n] Cap. 26. 20.
Filip. 1. 15.

n'am primit din Iudea nici scrisori despre tine, nici venind vreunul dintre fraţi a dat ştire sau a vorbit ceva rău de tine. 22 Dar găsim cu drept să auzim dela tine cele ce gândeşti: căci despre erezia aceasta ne este cunoscut, că pretutindenea [o] se vorbeşte împotrivă.

23 Şi hotărându-i o zi veniră mai mulţi la dânsul în casa de poposire, [p] cărora le spuse adeverind împărăţia lui Dumnezeu, şi încredinţându-i de dimineaţa până seara despre Iisus atât [q] din legea lui Moise cât şi din profeţi. 24 Şi [r] unii erau încredinţaţi de cele spuse, iar alţii nu credeau.

25 Şi neînvoindu-se între dânşii plecară, după ce Pavel zise un cuvânt, că bine a vorbit duhul sfânt prin Isaia profetul către părinţii voştri 26 Zicând: [s] „Du-te la poporul acesta şi zi: cu auzul veţi auzi, dar nu veţi înţelege; şi văzând veţi vedea, dar nu veţi cunoaşte; 27 Căci s'a îngrăşat inima acestui popor, şi cu urechile au auzit greu, şi au închis ochii lor, ca nu cumva să vază cu ochii şi să auză cu urechile şi să înţeleagă cu inima şi să se întoarcă, şi să-i vindec pe ei". 28 Deci cunoscut să vă fie vouă, că neamurilor [t] s'a trimis această mântuire a lui Dumnezeu; şi dânşii vor asculta.

29 *Şi după ce zise el acestea, Iudeii plecară având mare neînţelegere între dânşii.*

30 Iar Pavel rămase doi ani deplini într'o casă închiriată de el însuşi, şi primiă pe toţi care veneau la dânsul, 31 [u] Predicând împărăţia lui Dumnezeu şi învăţând fără nici o sfială, fără nici o pedecă cele despre Domnul Iisus Hristos.

EPISTOLA APOSTOLUI PAVEL CĂTRE ROMANI.

Pavel laudă biserica din Roma pentru credinţa ei, arătând dorinţa de a veni s'o vază.

1 Pavel slujitor al lui Iisus Hristos, [a] chemat apostol, deosebit fiind [b] pentru evangelia lui Dumnezeu, 2 [c] Pe care a făgăduit-o mai dinainte [d] prin profeţii săi în scripturi sfinte, 3 Despre Fiul său născut [e] după trup [f] din sămânţa lui David, 4 Rânduit Fiu al lui Dumnezeu puternic [g] după duh de sfinţenie [h] prin înviere dintre morţi, Iisus Hristos Domnul nostru, 5 Prin care [i] am luat dar şi apostolie spre supunere [j] de credinţă între toate neamurile [k] pentru numele său. 6 Între care sunteţi şi voi chemaţi ai lui Iisus Hristos,

7 Tutulor care sunteţi în Roma iubiţi de Dumnezeu, [l] chemaţi sfinţi.

[m] Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi Domnul Iisus Hristos.

Evangelia e o putere dumnezeească, ce mântueşte şi te face fericit.

8 Mai întâiu [n] mulţumesc Dumnezeului meu prin Iisus Hristos pentru voi toţi, fiindcă [o] credinţa voastră se vesteşte în toată lumea. 9 Căci [p] martor îmi este Dumnezeu, [q] căruia îi slujesc în duhul meu, în evangelia Fiului său, cât de [r] neîncetat îmi aduc aminte de voi 10 [s] Totdeauna în rugăciunile mele, cerând dacă cumva în cele din urmă voiu avea parte prin [t] voinţa lui Dumnezeu să vin la voi. 11 Căci doresc să vă văz, ca [u] să vă împărtăşesc ceva dar dumnezeesc pentru ca voi să fiţi întăriţi, 12 Şi aceasta este ca eu să fiu împreună îndemnat între voi prin [v] credinţa ce este între noi, atât a voastră cât şi a mea.

13 Dar, fraţilor, nu voesc ca voi să nu ştiţi, că [x] de multe ori mi-am pus în

---

o Luc. 2. 34. *p* Luc. 24. 27. *q* Cap. 26. 6, 22. *r* Cap. 14. 4. | *s* Isa. 6. 9. *t* Mat. 21. 41, 43. *u* Efes. 6. 19. | ROMANI. *Capul 1.* *a* Fapt. 22. 21. | *b* Gal. 1. 15. *c* Tit. 1. 2. *d* Cap. 3. 21. *e* Mat. 1. 6, 16. | *f* Ioan 1. 14. *g* Fapt 13. 33. *h* Ebr. 9. 14. *i* Cap. 12. 3. | *j* Fapt 6. 7. *k* Fapt. 9. 15. *l* Cap. 9. 24. *m* 1 Cor. 1. 3 | *n* Filip. 1. 3. *o* Cap. 16. 19. *p* Cap. 9. 1. *q* Fapt. 27. 23. *r* 1 Tes. 3. 10. | *s* Cap. 15. 23, 32. *t* Iac. 4. 15. *u* Cap. 15. 29. *v* Tit 1. 4 *x* Cap. 15. 23.

gând să vin la voi, — [g] și am fost împiedecat până acum —, pentru ca să am oarecare rod și între voi, [z] ca și între celelalte neamuri. 14 [a] Sunt dator atât la Eleni, cât și la barbari, atât la învățați, cât și la neînvățați: 15 Astfel întru cât mă privește pe mine, nu este preget ca să vă binevestesc și vouă, care sunteți în Roma: 16 Căci [b] nu mă rușinez de evanghelia *lui Hristos*, pentru că [c] este puterea lui Dumnezeu spre mântuire la tot care crede, [d] atât Iudeu mai întâiu, cât și Elen.

Evanghelia arată dreptatea din credință pentru păgânii, ce stau supt mânia lui Dumnezeu.

17 Pentru [e] că îndreptățire dela Dumnezeu se descopere în ea, din credință pentru credință, după cum este scris: [f] „Dreptul prin credință va fi viu“.

18 [g] Căci mânia lui Dumnezeu se descopere din cer împotriva oricărei necucernicii și nedreptăți a oamenilor, care țin cu silnicie adevărul în nedreptate. 19 Pentru [h] că ce este cunoscut al lui Dumnezeu arătat este într'înșii, deoarece [i] Dumnezeu le-a făcut cunoscut lor. 20 Căci [j] cele nevăzute ale lui sunt zărite dela facerea lumii, pricepându-se cu mintea prin făpturi, adecă vecinica lui putere și măreție dumnezeească, pentru ca dânșii să fie fără cuvânt de apărare, 21 Pentru că deși cunoscuseră pe Dumnezeu nu l-au mărit ca pe un Dumnezeu, nici nu i-au mulțumit, [k] ci fură amăgiți în gândirile lor, și întunecată fu nemintoasa lor inimă. 22 [l] Zicând că sunt înțelepți, fură neminteși, 23 Și schimbară mărirea nepieritorului [m] Dumnezeu cu asemănare de chip de om pieritor și de sburătoare și de dobitoace și de târâtoare,

24 [n] Deaceea și Dumnezeu i-a dat prinși în poftele inimilor lor spre necurățenie, [o] ca corpurile lor să fie necinstite între [p] ei înșuși, 25 Ca unii care au schimbat [q] adevărul lui Dumnezeu [r] în minciună, și au cinstit și au slujit făpturei în loc Făptuitorului, care este binecuvântat în veci. Amin. 26 Pentru aceasta Dumnezeu i-a dat prinși în [s] patimi de necinste; căci și cele de parte femeiască ale lor au schimbat întrebuințarea firească pe cea împotriva firii, 27 Asemenea și cei de parte bărbătească, lăsând întrebuințarea firească a femeii, fură aprinși în pofta lor între dânșii, săvârșind rușinea, parte bărbătească în parte bărbătească, și primind în ei înșile răsplata ce trebuià a rătăcirii lor. 28 Și după cum n'au judecat de bun, ca să aibă pe Dumnezeu în deplină cunoștință, și Dumnezeu i-a dat la o gândire netrebnică, ca să facă cele [t] ce nu se cuvin, 29 Plini fiind de orice nedreptate, *de desfrânare*, de răutate, de pornire spre tot felul de înavuțire, de înrăire, umpluți de pizmă, de omor, de ceartă, de înșelăciune, de vicleșie, 30 Șoptitori, vorbitori de rău, urîți de Dumnezeu, sumeți, îngâmfați, lăudăroși, născocitori de rele, nesupuși părinților, 31 Nepricepuți, călcători de cuvânt, fără iubire firească, *neîmpăcați*, fără milă; 32 Ca unii care cunoscând bine hotărîrea lui Dumnezeu, că cei care făptuiesc unele ca acestea sunt vrednici de moarte, nu numai că fac aceleași, dar și dau încuviințare la cei care le făptuiesc.

Judecata lui Dumnezeu este pentru toți. Înzadar se mândresc Iudeii cu legea și cu tăierea împrejur. Atât Iudeii, cât și păgânii sunt păcătoși.

2 Deaceea ești [a] fără cuvânt de apărare, omule, oricare judeci; [b] căci în aceea ce judeci pe altul, pe tine însuți te osândești, pentru că tu care judeci făptuești aceleași. 2 Dar noi știm, că judecata lui Dumnezeu este după adevăr împotriva celor care făptuesc unele ca acestea. 3 Și socotești tu aceasta, omule, care judeci pe cei care făptuesc unele ca acestea, și care faci aceleași, că tu vei scăpă de judecata lui Dum-

---

g Filip. 4. 17.
z 1 Tes. 2. 18.
a 1 Cor. 9. 16.
b Ps. 40. 9. 10.
c 1 Cor. 1. 18.
d Luc 2. 30—32.
e Cap. 3. 21.
f Hab. 2. 4.
g Fapt. 17. 30.
h Fapt. 14. 17.
i Ioan 1. 9.
j Ps. 19. 1, etc.
k 2 Reg. 17. 15.
l Ier. 10. 14.
m Deut. 4. 16, etc.
n Ps. 81. 12.
o 1 Cor. 6. 18.
p Lev. 18. 22.
q 1 Tes. 1. 9.
r Isa. 44. 20.
s Lev. 18. 22.
t Efes. 5. 4.

Capul 2.
a Cap. 1. 20.
b 2 Sam. 12. 5-7.

nezeu? 4 Sau despreţuieşti [c] bogăţia bunătăţii lui şi a [d] îngăduirii şi a [e] îndelung răbdării, [f] necunoscând că bunătatea lui Dumnezeu te duce la pocăinţă? 5 Dar după învârtoşarea ta şi inimă nepocăită îţi grămădeşti [g] ţie însuţi mânie în zi de mânie şi de descoperire a dreptei judecăţi a lui Dumnezeu, 6 [h] „Care va dà fiecăruia după lucrările sale“, 7 Celor care după stăruinţă de bună lucrare caută mărire şi cinste şi nepieire *le va dà* viaţă vecinică; 8 Iar pentru cei care fac zavistii şi [i] nu se supun adevărului, dar sunt supuşi nedreptăţii, *va fi* mânie şi aprindere, 9 Suferinţă şi strâmtorare *va fi* preste orice suflet de om, care lucrează cu desăvârşire răul, atât preste al Iudeului mai întâiu, cât şi al Elenului; 10 Mărire [j] însă şi cinste şi pace *va fi* ori cui care lucrează binele, atât Iudeului [k] mai întâiu, cât şi Elenului; 11 [l] Căci la Dumnezeu nu este părtinire.

12 Câţi dar neavând legea vor fi păcătuit, că neavând legea vor şi pieri; şi câţi având legea vor fi păcătuit, prin lege vor fi judecaţi; 13 Pentru [m] că nu auzitorii legii sunt îndreptăţiţi înaintea lui Dumnezeu, ci împlinitorii legii vor fi îndreptăţiţi, 14 — Când dar neamuri, care n'au legea fac din fire cele ale legii, aceştia, lege neavând, sunt loruşi însuşi lege, 15 Ca unii care dovedesc lucrul legii scris în inimile lor, dovadă dându-le împreună a lor ştiinţă de sine, şi gândurile învinuitoare sau şi apărătoare dintre dânşii —, 16 [n] În ziua când va judecà Dumnezeu [o] prin Iisus Hristos [p] după evangelia mea cele ascunse ale oamenilor.

17 Dacă [q] tu dar eşti numit Iudeu şi [r] te razemi pe lege [s] şi te lauzi cu Dumnezeu, 18 Şi [t] cunoşti voia lui şi [u] încuviinţezi pe cele bune, învăţat fiind din lege, 19 Şi [v] ai încredere că tu însuţi eşti călăuză de orbi, lumină celor întru întunerec, 20 Îndreptător al nemintoşilor, învăţător al neştiutorilor, [x] având icoana cunoştinţei şi adevărului în lege; 21 Deci tu care înveţi pe altul, pe tine însuţi nu te înveţi? Care predici: nu fură, furi? 22 [y] Care zici: [z] nu săvârşi adulter, săvârşeşti adulter? Care urăşti idolii, jăfueşti templele? 23 Tu care [a] te lauzi cu legea, necinsteşti pe Dumnezeu prin călcarea legii? 24 Pentru că „numele lui Dumnezeu din pricina voastră este defăimat între neamuri“, [b] după cum este scris.

25 [c] Căci tăierea împrejur foloseşte într'adevăr dacă faci legea; dar dacă eşti călcător de lege, tăierea ta împrejur s'a făcut netăiere împrejur. 26 Deci [d] dacă netăierea împrejur păzeşte hotărîrile legii, oare netăierea lui împrejur nu va fi socotită ca tăiere împrejur? 27 Şi cea din fire netăiere împrejur care împlineşte legea [e] te va judecà pe tine călcător de lege în literă şi tăiere împrejur. 28 Pentru [f] că nu este Iudeu cel în afară, nici tăiere împrejur cea în afară în carne; 29 Ci Iudeu este [g] cel în ascuns şi [h] tăiere împrejur a inimei *este* [i] în duh, iar nu în literă; pentru [j] care lauda nu *este* dela oameni ci dela Dumnezeu.

Toţi oamenii fără deosebire sunt păcătoşi şi devin drepţi fără merit, prin credinţă. Credinţa în Hristos mântueşte. Credinţa nu desfiinţează legea.

3 Deci care *este* mai multul Iudeului, sau care *este* folosul tăierii împrejur? 2 *Este* mult în orice chip. Mai întâiu că [a] le-au fost încredinţate cuvintele lui Dumnezeu. 3 Cum dar dacă [b] unii n'au crezut? [c] Nu cumva necredinţa lor va desfiinţà credincioşia lui Dumnezeu? 4 [d] Să nu fie; dar [e] fie Dumnezeu iubitor de adevăr, [f] „iar orice om mincinos“, după cum este scris: [g] „Ca să fii îndreptăţit în cuvintele tale, şi să biruieşti când vei judecà tu“.

---

c Cap. 9. 23. *d* Exod. 34. 6. *e* Isa 30. 18. *f* Deut. 32. 34. *g* Iov 34. 11. *h* Iov 24. 13. 2 Tes. 1. 8. *i* Amos. 3. 2. *k* 1 Pet. 1. 7. *l* Deut. 10. 17. *m* Mat. 7. 21. *n* Eccl. 12. 14. *o* Ioan 5. 22. *p* Cap. 16. 25. *q* Mat. 3. 9. *r* Mic. 3. 11. *s* Isa 45. 25. *t* Deut. 4. 8. *u* Filip 1. 10. *v* Mat. 15. 14. *x* Cap. 6. 17. *y* Ps 50. 16. etc. *z* Mal. 3. 8. *a* Vers 17. *b* 2 Sam. 12. 14. *c* Gal. 5. 3. *d* Fapt. 10 34,35. *e* Mat. 12. 41,42. *f* Mat. 3. 9. *g* 1 Pet. 3. 4. *h* Filip. 3. 3. *i* Cap. 7. 6. *j* 1 Cor. 4. 5. — *Capul 3.* *a* Deut. 4. 7. 8. *b* Cap. 10. 16. *c* Num. 23. 19. *d* Iov 40. 8. *e* Ioan 3. 33. *f* Ps. 62. 9. *g* Ps. 51. 4.

5 Dacă dar nedreptatea noastră învederează dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva că Dumnezeu care cercetează cu mânia sa este nedrept? — [h]ca un om vorbesc. — 6 Să nu fie; căci [i]cum va judecà Dumnezeu lumea? 7 Iar dacă în a mea minciună a prisosit adevărul lui Dumnezeu spre mărirea lui, pentru ce mai sunt și eu judecat ca păcătos, 8 Și să nu facem cele rele, ca [j]să vie cele bune, după cum suntem defaimați și după cum spun unii că zicem noi? Osânda lor este după drept.

9 Ce este dar? Avem noi apărare? Nici decum, pentru că am învinuit mai nainte atât pe Iudei cât și pe Eleni, [k]că toți sunt supt păcat, 10 După cum este scris că: „Nu este drept nici unul măcar, 11 [l]Nu este care înțelege, nu este care caută pe Dumnezeu; 12 Toți s'au abătut, împreună netrebuitori s'au făcut; nu este care face bunătate, nu este până la unul. 13 Mormânt deschis *este* [m]gâtlejul lor. Cu limbile lor vicleneau [n]venin de aspide supt buzele lor. 14 A căror [o]gură *este* plină de blestem și amărăciune; 15 [p]Iuți sunt picioarele lor spre vărsare de sânge, 16 Dărăpânare și silnicie în căile lor, 17 Și cale de pace n'au cunoscut. 18 [q]Nu este temere de Dumnezeu înnaintea ochilor lor".

19 Știm însă că tot [r]ce zice legea, pentru cei care sunt în lege le spune, ca [s]orice gură să fie închisă și [t]toată lumea să fie vinovată lui Dumnezeu, 20 Pentru că din lucruri ale legii [u]„nimeni nu va fi îndreptățit înaintea lui"; căci [v]prin lege *se dă* cunoștință de păcat.

21 Astfel dar afară din lege s'a făcut cunoscut [x]îndreptățire *care vine* de la Dumnezeu, dovedită [y]fiind de lege [z]și de profeți; 22 Îndreptățire *care vine* dela Dumnezeu [a]prin credința în Iisus Hristos pentru toți *și preste toți* care cred. Căci [b]nu este deosebire, 23 Pentru că [c]toți păcătuiră și au lipsă de mărirea lui Dumnezeu, 24 Îndreptățiți fiind ei prin dăruire [d]cu al lui dar [e]prin răscumpărarea care este în Hristos Iisus; 25 Pe care Dumnezeu l-a pus la privire [f]ispășitor prin credința [g]în al său sânge, spre arătare a dreptății lui, [h]pentru trecerea prin [i]îngăduirea lui Dumnezeu a păcatelor săvârșite mai nainte, 26 Spre arătarea dreptății lui în timpul de acum, pentru ca să fie el drept și îndreptățind pe cel din credință în Iisus.

27 Deci [j]unde este lauda? Afară fiu lăsată. Prin care lege? A lucrurilor? Nu, ci prin lege de credință. 28 Căci socotim că [k]omul este îndreptățit prin credință fără lucruri ale legii.

29 Sau Dumnezeu este al Iudeilor numai? Nu și al neamurilor? Este și al neamurilor, 30 [l]Deoarece unul este Dumnezeul, care va îndreptăți tăierea împrejur din credință, și netăierea împrejur prin credință.

31 Deci desființăm noi legea prin credință? Să nu fie, ci statornicim legea.

Abraam însuși prin credință a fost îndreptățit. Darul lui Dumnezeu fiu dat lui Abraam, când nu erà tăiat împrejur.

4 Deci ce vom zice că [a]Abraam strămoșul nostru a fost aflat după trup?

2 Pentru că dacă Abraam a fost din lucruri [b]îndreptățit, are cuvânt de laudă, dar nu înaintea lui Dumnezeu. 3 Căci ce zice scriptura? [c]„Abraam crezù lui Dumnezeu, și i-se socotì ca îndreptățire". 4 Însă [d]celui care lucrează nu i-se socotește plata cuvenită după dar, ci după datorie; 5 Iar celui care nu lucrează, dar crede în [e]cel care îndreptățește pe necinstitorul de Dumnezeu, i-se socotește credința lui ca îndreptățire.

6 După cum și David rostește lauda fericirii omului, căruia Dumnezeu îi

---

h Cap. 6. 19. i Fac. 18. 25. j Cap. 5. 20. k Gal. 3. 22. Ps. 14. 1—3.
m Ps. 5. 9. n Ps. 140. 3. o Ps. 10. 7. p Prov. 1. 16. q Ps. 36. 1.
r Ioan 10. 34. s Iov 5. 16. t Cap. 2. 2. u Ps. 143. 2. v Cap. 7. 7.
x Fapt. 15. 11. y Ioan 5. 46. z Cap. 1. 2. a Cap. 4. b Cap. 10. 12.
c Gal. 3. 22. d Cap. 4. 16. e Mat. 20. 28. f Lev. 16. 15.
g Col. 1. 20. h Fapt. 13. 38, 39. i Fapt. 17. 30. j 1 Cor. 1, 29, 31.
k Fapt. 13. 38. l Gal. 3. 8. 20, 28.
Capul 4.
a Isa. 51. 2.
b Cap. 3. 20, 27, 28. c Fac. 15. 6. d Cap. 11. 6. e Ios. 24. 2.

socotește fără lucruri îndreptățire, *zicând:* 7 [f] „Fericiți ale căror fărădelegi au fost lăsate și ale căror păcate au fost acoperite; 8 Fericit bărbatul al cărui păcat nu-l va socoti Domnul".

9 Deci lauda acestei fericiri *este* pentru tăierea împrejur sau și pentru netăierea împrejur? Căci zicem: „se socotì lui Abraam credința ca îndreptățire".

10 Deci cum se socotì? Fiind el în tăiere împrejur sau în netăiere împrejur? Nu în tăiere împrejur, ci în netăiere împrejur. 11 Și [g] semn de tăiere împrejur primì ca pecete a îndreptățirii credinței celei în netăiere împrejur, pentru ca [h] să fie el părintele tutulor care în netăiere împrejur *fiind* cred, spre a li-se socotì și lor îndreptățire, 12 Și părinte al tăierii împrejur pentru aceia, care sunt nu numai în tăiere împrejur, dar și merg în urmele credinței celei în netăiere împrejur a părintelui nostru Abraam.

13 Pentru că făgăduința, ca să fie el [i] moștenitor al lumii, n'a fost făcută nici lui Abraam, nici urmașilor săi prin lege, ci prin îndreptățire din credință. 14 Căci [j] dacă cei din lege sunt moștenitori, zădărnicită este credința și desființată este făgăduința; 15 Pentru [k] că legea pricinuește mânie; iar unde nu este lege, nu este nici călcare de lege. 16 Deaceea din credință *sunt moștenitori,* ca *să fie* [l] ei după dar, [m] pentru ca făgăduința să fie temeinică pentru toți urmașii, nu numai pentru cei din lege, ci și pentru cei din credința lui Abraam, [n] care este părintele nostru tutulor, 17 — După cum este scris, că [o] „te-am pus părinte al multor neamuri" —, față de Dumnezeu înaintea căruia crezù, [p] care dă viață celor morți și cheamă [q] cele ce nu sunt ca fiind; 18 *Abraam,* care împotriva nădejdii, pe nădejde *întemeiat* crezù, ca să fie el părinte al multor neamuri după rostirea: [r] „astfel vor fi urmașii tăi"; 19 Și fiindcă nu fù slab în credință, [s] nu-și îndreptă privirea la însuși corpul său amorțit — fiind cam de-o sută de ani, — nici la amorțirea pântecelui Sarei; 20 Și în vederea făgăduinței lui Dumnezeu nu șovăì în necredință, ci fù împuternicit în credință, dând mărire lui Dumnezeu, 21 Și deplin încredințat fiindcă ceea ce a făgăduit [t] puternic este să și facă. 22 Deaceea „i-se și socotì ca îndreptățire".

23 Și [u] nu s'a scris pentru dânsul numai că „i-se socotì", 24 Ci și pentru noi cărora are să ni-se socotească, care credem [v] în acela care a înviat dintre morți, pe Iisus Domnul nostru, 25 [x] Care „fù dat pentru greșalele noastre", [y] și fù înviat pentru îndreptățirea noastră.

Mântuirea vine din credință. Moartea și învierea lui Hristos este pentru noi.

5 Deci [a] îndreptățiți fiind noi din credință, avem [b] pace la Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos. 2 [c] Prin care am avut și apropierea prin credință la acest dar, [d] în care stăm și [e] ne lăudăm pe nădejdea măririi lui Dumnezeu.

3 Și nu numai *pe nădejde ne* [f] *lăudăm,* ci ne lăudăm și în suferințe, [g] știind că suferința pricinuește stăruință, 4 [h] Iar stăruința încercare, și încercarea nădejde; 5 [i] Iar nădejdea nu dă de rușine, [j] pentru că iubirea lui Dumnezeu este turnată în inimile noastre prin duh sfânt, care ne fù dat nouă.

6 Pentru că, fiind noi încă [k] neputincioși, Hristos la timp cuvenit murì pentru necinstitori de Dumnezeu. 7 Negreșit cu anevoe va murì cineva pentru un drept; căci pentru cel bun poate și îndrăznește cineva să moară; 8 [l] Dumnezeu dar învederează către noi iubirea sa însăși, pentru că Hristos, fiind noi încă păcătoși, murì pentru noi. 9 Deci îndreptățiți fiind acum [m] în sângele lui,

---

[f] Ps. 32. 1, 2. [g] Fac. 17. 10. [h] Luc. 19. 9. [i] Fac 17, 4, etc. Gal. 3. 18. | [k] Cap. 3. 20. [l] Cap. 3. 24. [m] Gal. 3 22. [n] Isa. 51. 2. [o] Fac. 17. 5. | [p] Cap. 8. 11. [q] Cap. 9. 26. [r] Fac. 15. 5. [s] Fac. 17. 17. [t] Ps. 115. 3. | [u] Cap. 15. 4. [v] Fapt. 2. 24. [x] Isa. 53. 5. 6. [y] 1 Cor. 15. 17. — | *Capul 5.* [a] Isa 32. 17. [b] Efes. 2. 14. | [c] Ioan 10. 9. [d] 1 Cor. 15. 1. [e] Ebr. 3. 6 [f] Mat. 5. 11. 12. | [g] Iac. 1. 3. [h] Iac. 1. 12. [i] Filip. 1. 20. [j] 2. Cor. 1. 22. | [k] Cap. 4. 25. [l] Ioan 15. 13. 1 Pet. 3. 18. [m] 1 Ioan 1. 7.

mult mai lesne vom fi scăpaţi prin el [n]de mânia *Dumnezeiască*, 10 Căci [o]dacă, uriţi fiind noi, [p]am fost împăcaţi cu Dumnezeu prin moartea Fiului său, mult mai vârtos, împăcaţi fiind, vom fi scăpaţi [q]prin viaţa lui;

11 Dar nu numai *vom fi scăpaţi*, [r]ci şi ne lăudăm în Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care am luat acum împăcarea.

După cum păcatul şi moartea a venit prin Adam, astfel dreptatea şi viaţa prin Hristos la toţi oamenii.

12 Drept aceea după cum [s]printr'un om intră păcatul în lume, şi [t]prin păcat moartea, şi astfel moartea străbătù la toţi oamenii, pentru că toţi păcătuiră; 13 Căci până la lege erà păcat în lume, dar [u]păcatul nu se trece în socoteală când nu este lege. 14 Totuşi moartea a domnit dela Adam până la Moise şi preste cei care nu păcătuiră în asemânarea călcării lui Adam, [v]care este chip al celui viitor. 15 Însă nu după cum *este* greşala, aşà şi darul, căci dacă cei mulţi au murit prin greşala unuia, cu mult mai mult a prisosit la cei [x]mulţi darul lui Dumnezeu şi dăruirea prin darul unui om, Iisus Hristos. 16 Şi darul nu este ca printr'unul care păcătuì; pentru că dela unul *este* judecare spre osândă, iar darul *este* din multe greşeli spre îndreptăţire. 17 Căci dacă prin greşala unuia domnì moartea printr'unul, cu mult mai mult cei care primesc prisosirea darului şi a dăruirii îndreptăţirii vor domnì în viaţă printr'unul, Iisus Hristos. 18 Deci dar, după cum printr'o greşală *venì* osânda pentru toţi oamenii, tot aşà şi printr'o hotărîre de îndreptăţire *venì* [y]pentru toţi oamenii îndreptăţire care dă viaţă. 19 Căci după cum prin neascultarea unui om cei mulţi se făcură păcătoşi, tot aşà şi prin ascultarea unuia cei mulţi se vor face drepţi.

20 Dar [z]se mai alătură legea ca să se îmulţească greşala; şi unde s'a îmmulţit păcatul, [a]a prisosit darul preste măsură, 21 Pentru ca după cum a domnit păcatul în moarte, tot aşà să domnească şi darul prin îndreptăţire spre viaţă vecinică prin Iisus Hristos Domnul nostru.

Sfinţirea şi noua ascultare e rodul îndreptăţirii prin credinţă.

6 Ce [a]vom zice dar? Să rămânem în păcat pentru ca să se îmmulţească darul? 2 Să nu fie. Noi care [b]ne-am lepădat de păcat, cum vom mai vieţuì într'însul? 3 Sau nu cunoaşteţi, [c]că toţi care am fost botezaţi în Hristos Iisus, [d]în moartea lui am fost botezaţi? 4 Deci [e]îmmormântaţi am fost împreună cu dânsul prin botezul în moartea *lui*, pentru că după [f]cum Hristos fù sculat dintre morţi prin [g]mărirea Tatălui, [h]aşà şi noi să umblăm în înoire de viaţă. 5 [i]Căci, dacă ne-am făcut împreună părtaşi în asemânarea morţii lui, vom fi şi în aceea a învierii lui, 6 De oarece cunoaştem aceasta, că [j]omul nostru cel vichiu fù răstignit împreună cu dânsul, ca să fie desfiinţat [k]corpul păcatului, pentru ca noi să nu mai slujim păcatului; 7 [l]Fiindcă cine a murit este desvinovăţit de păcat. 8 Dacă [m]dar am murit împreună cu Hristos, credem că vom şi vieţuì împreună cu dânsul, 9 Ştiind că [n]Hristos sculat fiind dintre morţi nu mai moare; moartea nu mai are stăpânire preste el. 10 Căci ceea ce a murit, [o]a murit odată pentru totdeauna faţă de păcat; iar ceea ce [p]vieţueşte, faţă de Dumnezeu vieţueşte. 11 Aşà şi voi socotiţivă pe voi înşivă că sunteţi [q]morţi faţă de păcat, dar [r]vieţuind faţă de Dumnezeu în Hristos Iisus, *Domnul nostru*.

12 [s]Deci să nu domnească păcatul în corpul vostru cel muritor, spre a-l ascultà în poftele lui, 13 Nici nu înfă-

---

[n] 1 Tes. 1. 10.
[o] Cap. 8. 32.
[p] 2 Cor. 5. 18, 19.
[q] Ioan 5. 26.
[r] Cap. 2. 17.
[s] Fac. 3. 6.
[t] Fac. 2. 17.
[u] Cap. 4. 15.
[v] 1 Cor. 15. 21, 22, 41.
[x] Isa 53. 11.
[y] Ioan 12. 32.
[z] Ioan 15. 22.
[a] Luc. 7. 47.

Capul 6.
[a] Cap. 3. 8.
[b] 1. Pet 2. 24.
[c] Gal. 3. 27.
[d] 1 Cor. 15. 29.
[e] Col. 2. 12.
[f] 1 Cor. 6. 14.
[g] Ioan 2. 11.
[h] Gal. 6. 15.
[i] Filip. 3. 10, 11.
[j] Gal. 2. 20.
[k] Col. 2. 11.
[l] 1. Pet. 4. 1.
[m] 2 Tim. 2. 11.
[n] Apoc. 1. 18.
[o] Ebr. 9. 27, 28.
[p] Luc. 20. 38.
[q] Vers. 2.
[r] Gal. 2. 19.
[s] Ps. 19. 13.

ţişaţi păcatului [t] membrele voastre *ca* arme de nedreptate, ci [u] înfăţişaţi-vă pe voi înşivă lui Dumnezeu ca fiind vii dintre morţi, şi membrele voastre *înfăţişaţi-le* lui Dumnezeu *ca* arme ale îndreptăţirii. 14 Căci [v] păcatul nu va aveà stăpânire preste voi; pentru că nu sunteţi supt lege, ci sub dar.

15 Deci ce *este?* Să păcătuim, [x] pentru că nu suntem supt lege ci supt dar? Să nu fie? 16 Nu ştiţi voi, [y] că cui vă înfăţişaţi pe voi înşivă, robi spre ascultare, robi sunteţi ai aceluia de care ascultaţi, fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre îndreptăţire? 17 Dar mulţumită lui Dumnezeu, că ieraţi robi ai păcatului, şi aţi ascultat din inimă [z] de al învăţăturii izvod, la care aţi fost daţi. 18 Scutiţi [a] fiind însă de păcat, aţi fost făcuţi robi pentru îndreptăţire. 19 Omeneşte vorbesc din pricină de neputinţă a trupului vostru. Căci după cum aţi înfăţişat membrele voastre roabe necurăţeniei şi fărădelegii spre fărădelege, astfel acum înfăţişaţi membrele voastre roabe îndreptăţirii spre sfinţire. 20 Căci când eraţi [b] robi ai păcatului, eraţi scutiţi de îndreptăţire. 21 Deci [c] ce rod aveaţi atuncia dela acelea de care acum vă ruşinaţi? Pentru că [d] sfârşitul acelora este moarte 22 Acum dar [e] scutiţi fiind de păcat, şi robi fiind făcuţi lui Dumnezeu, aveţi rodul vostru spre sfinţire, iar sfârşitul viaţă vecinică. 23 Pentru [f] că plata păcatului este moarte, iar darul lui Dumnezeu viaţă vecinică în Hristos Iisus, Domnul nostru.

Legea (ceremonială) fiind desfiinţată, trebue să ne supunem lui Hristos.

7 Sau nu ştiţi, fraţilor, — căci cunoscătorilor de lege le vorbesc, — că legea are stăpânire asupra omului, pe cât timp este el în viaţă? 2 Căci [a] femeia măritată este legată prin lege de bărbatul ei în viaţă; iar dacă va fi murit bărbatul, ea este desfăcută de legea *care o leagă* cu bărbatul. 3 Deci dar [b] în viaţă fiind bărbatul ei se va numì adulteră, dacă se face *femeie* altui bărbat; iar dacă va fi murit bărbatul ei, scutită este de lege spre a nu fi adulteră, fiind *femeie* altui bărbat.

4 Astfel, fraţii mei, şi voi [c] omoriţi aţi fost faţă de lege prin corpul lui Hristos, spre a fi voi ai altuia, ai celui sculat dintre morţi, pentru ca să [d] aducem roade lui Dumnezeu. 5 Căci, când eram în carne, patimele păcatelor care sunt prin lege [e] erau lucrătoare în membrele noastre, ca [f] să aducă roade morţii; 6 Dar acum furăm desfăcuţi de lege, morţi fiind *faţă de aceea*, în care eram ţinuţi cu silnicie, astfel că noi slujim în înoirea [g] duhului şi nu în vechimea literei.

7 Ce vom zice dar? Este legea păcat? Să nu fie. Dar păcatul [h] nu l-am cunoscut decât prin lege; căci pofta n'o ştiam, dacă nu ziceà legea: [i] „nu poftì". 8 [j] Păcatul dar luând pornire prin poruncă lucră cu desăvârşire în mine orice poftă; pentru că fără lege mort este păcatul. 9 Şi [k] eu eram altădată viu fără lege; dar când venì porunca, păcatul iar a înviat, 10 Şi eu am [l] murit şi porunca care erà spre viaţă, aceasta mi-se nimerì spre moarte; 11 Căci păcatul luând pornire prin poruncă mă amăgì şi printr'însa mă omorì. 12 Astfel dar legea *este* sfântă, [m] şi porunca *este* sfântă şi dreaptă şi bună.

13 Deci ce erà bun mi-a fost moarte? Să nu fie; ci păcatul *mi-a fost moarte*, ca să se arete păcat *prin aceea* că prin ce erà bun mi-a pricinuit moarte, pentru ca păcatul să fie prin poruncă preste măsură păcătos.

Carnea lucră împotriva duhului. Omul este robul păcatului.

14 Căci ştim, că legea este în sine dumnezeească; iar eu sunt de carne, [n] vândut supt păcat. 15 Pentru că ce săvârşesc nu cunosc; deoarece [o] nu ce

t Cap. 7. 5.	*y* Mat. 6. 24.	*b* Ioan 8. 34.	*e* Ioan 8. 32.	*Capul 7.*	*d* Gal. 5. 22.	*h* Cap. 3. 20.	*l* Lev. 18. 5.
u Cap. 12. 1.	*z* 2 Tim. 1. 13.	*c* Cap. 7. 5.	*f* Fac. 2. 17.	*a* 1 Cor. 7. 39.	*e* Cap. 6. 13.	*i* Esod. 20. 17.	*m* Ps. 19. 8.
v Gal. 5. 18.	*a* Ioan 8. 32.	*d* Cap. 1. 32.	—	*b* Mat. 5. 32.	*f* Cap. 6. 21.	*j* Cap. 4. 15.	*n* 1 Reg. 21. 20, 25.
x 1 Cor. 9. 21.				*c* Cap. 8. 2.	*g* Cap. 2. 29.	*k* 1 Cor. 15. 56.	*o* Gal. 5. 17.

voiesc aceasta făptuesc; ci ce urăsc aceasta fac. 16 Iar dacă nu ce voesc, aceasta fac, zic împreună cu legea, că ea este bună. 17 Acum dar nu mai săvârșesc eu aceasta, ci păcatul care locuește în mine. 18 Căci știu [p] că ceva bun nu locuește în mine, adecă în carnea mea; pentru că a voi este în mine, dar a lucrà cu desăvârșire binele nu. 19 Căci nu fac binele pe care-l voesc, ci răul pe care nu-l voesc, pe acesta îl făptuesc. 20 Iar dacă ce nu voesc, aceasta fac, nu mai săvârșesc eu aceasta, ci păcatul care locuește în mine. 21 Deci găsesc pentru mine, care voesc legea spre a face binele, că răul îmi stă înainte. 22 Mă [q] bucur însă împreună cu legea lui Dumnezeu potrivit [r] omului dinlăuntru, 23 Dar văd [s] în membrele mele o altfel de lege, luptându-se împotriva legii minții mele și robindu-mă pentru a păcatului lege, care este în membrele mele. 24 Muncit om sunt eu! Cine mă va scăpà de corpul acestei morți? 25 Mulțumesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos, Domnul nostru. Deci dar eu însumi slujesc cu mintea legii lui Dumnezeu, iar cu carnea legii păcatului.

Credincioșii sunt scutiți de osândire, umblând după duhul divin, devin fiii lui Dumnezeu și sunt împreună moștenitori cu Hristos. Făptura suspină. Duhul mijlocește pentru cei sfinți. Unirea celor aleși ai lui Dumnezeu cu Hristos.

8 Nici o osândire acum dar pentru cei care sunt în Iisus Hristos, *cei* [a] *care umblă nu potrivit cărnii, ci potrivit duhului.* 2 Pentru că [b] legea [c] duhului care duce la viață în Hristos Iisus m'a scutit de [d] legea păcatului și a morții. 3 Căci [e] ceea ce erà preste putință legii, întrucât erà neputincioasă prin carne, [f] Dumnezeu, trimițând pe însuși Fiul său în asemănare de carne păcătoasă și pentru păcat, osândì păcatul în carne, 4 Pentru ca hotărîrea legii să fie împlinită în noi, [g] care nu umblăm potrivit cărnii, ci potrivit duhului.

5 Căci [h] care sunt potriviți cărnii, gândesc cele ale cărnii, iar care sunt potriviți duhului, [i] cele ale duhului. 6 Pentru [j] că gândirea cărnii este moarte; iar gândirea duhului viață și pace; 7 Deoare [k] ce gândirea cărnii este vrăjmașe împotriva lui Dumnezeu; pentru că nu se supune legii lui Dumnezeu, [l] căci nici nu poate. 8 Iar cei care sunt în carne nu pot să placă lui Dumnezeu.

9 Voi însă nu sunteți în carne, ci în duh, dacă într'adevăr locuește în voi [m] duhul lui Dumnezeu. Iar dacă cineva nu are [n] duhul lui Hristos, acesta nu este al lui. 10 Și dacă Hristos este în voi, corpul *este* mort față de păcat, iar duhul este viață față de îndreptățire. 11 Dacă dar duhul [o] celui care sculă pe Iisus dintre morți locuește în voi, [p] cel care-l sculă pe Hristos Iisus dintre morți, vă face vii, prin duhul său care locuește în voi, și corpurile voastre muritoare. 12 [q] Deci dar, fraților, datori suntem nu cărnii, ca să vietuim potrivit cărnii. 13 Căci [r] dacă vietuiți potrivit cărnii, aveți să muriți; iar dacă în virtutea duhului [s] omorîți lucrările corpului, veți fi în viață.

14 Căci toți care sunt [t] mânați de duhul lui Dumnezeu, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu. 15 Pentru [u] că nu primirăți duh de robie iar [v] spre temere, ci primirăți [x] duh de înfiare, în care strigăm: [y] Abba, Tată. 16 [z] Duhul însuși mărturisește împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu. 17 Iar dacă *suntem* fii, și moștenitori *suntem*: [a] moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori ai lui Hristos, [b] dacă într'adevăr suferim împreună cu dânsul ca să și fim mărițì împreună cu el.

18 Căci socotesc că [c] suferințele timpului de-acum nu sunt de același preț față de mărirea ce are să fie descoperită pentru noi. 19 Pentru că dorul stăruitor al [d] făpturei așteaptă cu nerăbdare

p Rac. 6. 5. q Ps. 1. 2. r 2 Cor. 4. 16. Gal 5. 17.

Capul 8.
a Gal. 5. 16. 25. b Ioan 8. 36. c 1 Cor. 15. 45.

d Cap. 7. 24, 25. e Fapt. 13. 39. f 2 Cor. 5. 21. g Vers. 1.

h Ioan 3. 6. i Gal. 5. 22, 25. j Cap. 6 21. k Iac. 4. 4.

l 1 Cor. 2. 14. m 1 Cor. 3. 16. n Ioan 3. 34. o Fapt. 2. 24.

p Cap. 6. 4, 5. q Cap. 6. 7, 14. r Gal. 6. 8. s Efes. 4. 22.

t Gal. 5. 18 u 1 Cor. 2. 12. v 2 Tim. 1. 7. x Isa. 56. 5. y Marc. 14. 36.

z 2 Cor. 1. 22. a Fapt 26. 18 b Fapt. 14. 12. c 2 Cor. 4. 17. d 2 Pet 3. 13

[e] descoperirea fiilor lui Dumnezeu. 20 Fiindcă [f] făptura fu supusă zădărniciei, nu de bunăvoie, ci pentru acela care *o* supuse pe temeiul nădejdii. 21 Căci însuşi făptura va fi scutită de robia stricăciunii, spre a fi stăpână de sine a măririi fiilor lui Dumnezeu. 22 Căci ştim că toată făptura [g] suspină şi este în dureri până acum. 23 Dar nu numai *toată făptura*, ci şi noi, deşi avem [h] pârga duhului, şi noi chiar [i] suspinăm în noi înşine, [j] aşteptând cu nerăbdare înfiarea, [k] răscumpărarea corpului nostru. 24 Căci în nădejde am fost mântuiţi; dar [l] nădejde văzută nu este nădejde; căci cine nădăjdueşte ceea ce vede? 25 Iar dacă nădajduim ce nu vedem, aşteptăm cu stăruinţă.

26 Astfel dar şi duhul vine în ajutor slăbiciunii noastre. Căci [m] nu ştim ce să cerem întrucât trebue [n] în rugăciunile noastre, dar acelaşi duh mijloceşte pentru binele nostru prin suspinuri de nespus. 27 Iar [o] cercetătorul inimilor ştie care *este* gândirea duhului, fiindcă se roagă pentru sfinţi [p] după cum voeşte Dumnezeu.

28 Ştim că pentru cei care iubesc pe Dumnezeu orice lucrează spre bine împreună, ca pentru unii [q] care sunt chemaţi potrivit unei puneri la cale. 29 Căci pe care i-a cunoscut [r] mai dinainte, i-a şi rânduit, [s] mai dinainte asemănaţi [t] la faţă cu chipul Fiului său, pentru ca [u] să fie El întâiunăscut între mulţi fraţi; 30 Iar pe care i-a rânduit mai dinainte, pe aceştia i-a şi chemat; şi pe care i-a [v] chemat, pe aceştia i-a şi [x] îndreptăţit: pe aceştia i-a şi [y] mărit.

31 Ce vom zice dar faţă de acestea? [z] Dacă Dumnezeu *este* pentru noi, cine *stă* împotriva noastră? 32 [a] Care într'adevăr nu cruţă pe însuşi Fiul său, ci [b] îl dete pentru noi toţi, cum nu ne va dărui şi împreună cu dânsul toate? 33 Cine va ridică învinuire împotriva aleşilor lui Dumnezeu? [c] Dumnezeu este îndreptăţitor? 34 [d] Cine este osânditor? Hristos Iisus care muri, dar mai vârtos care fu sculat dintre morţi, [e] care este de-a dreapta lui Dumnezeu, care [f] şi mijloceşte pentru noi?

35 Cine ne va despărţi de iubirea lui Hristos? Suferinţă sau strâmtorare sau urmărire sau foamete sau golătate sau primejdie sau spadă? 36 După cum este scris că [g] „pentru tine suntem omorîţi toată ziua, socotiţi am fost ca oi de înjunghere“. 37 [h] Dar în toate acestea mai mult biruim prin cel care ne iubì pe noi. 38 Căci sunt încredinţat, că nici moarte, nici viaţă, nici îngeri, nici [i] stăpâniri, nici ce este acum, nici ce va fi, nici puteri, 39 Nici înălţime, nici adâncime, nici vre-o altfel de făptură, nu va puteà să ne despartă de iubirea lui Dumnezeu ce este în Hristos Iisus Domnul nostru.

Făgăduinţa lui Dumnezeu este nestrămutată. Adevăraţii urmaşi ai lui Abraam. Darul lui Dumnezeu. Iacob şi Esau, Moise şi Faraon. Profeţii despre alegerea neamurilor.

9 Adevăr [a] zic în Hristos, nu mint, ştiinţa de mine însumi dovedindu-mi împreună cu mine în duhul sfânt, 2 [b] Că mare întristare am şi neîncetată durere în inima mea. 3 Căci [c] aşi dorì să fiu eu însumi anatema dela Hristos pentru fraţii mei, rudele mele după trup, 4 [d] Ca unii care sunt Israeliţi, [e] care au înfiarea şi [f] mărirea şi [g] aşezămintele şi darea [h] legii şi [i] slujba dumnezeiască şi [j] făgăduinţele, 5 [k] Care au părinţi, şi [l] din care *este* după trup Hristosul, [m] care este preste toate Dumnezeu binecuvântat în veci. Amin.

6 [n] Dar nu *vorbesc* de felul cum a căzut cuvântul lui Dumnezeu. Căci [o] nu toţi care sunt din Israil sunt Israeliţi; 7 [p] Şi nu pentru că sunt urmaşii lui Abraam, *sunt* toţi fii, ci: „în [q] Isaac ţi-se va numì urmaş“; 8 Adecă nu fiii din

[e] 1 Ioan. 3. 2. [f] Vers. 22. [g] Ier. 12. 11. [h] 2 Cor. 5. 5. [i] 2 Cor. 5. 2, 4. Luc. 20. 36. [k] Luc. 21. 28. [l] 2 Cor. 5. 7. [m] Mat. 20. 22. [n] Zech. 12. 10. [o] 1 Cron. 28. 9. [p] 1 Ioan 5. 14. [q] Cap. 9. 11, 23, 24. [r] Esod. 33. 12, 17. [s] Efes. 1. 5, 11. [t] Ioan 17. 22. [u] Col. 1. 15, 18. [v] 1 Pet. 2. 9. [x] 1. Cor. 6. 11. [y] Ioan 17. 22. [z] Num. 14. 9. [a] Cap. 5. 6, 10. [b] Cap. 4. 25. [c] Isa. 50. 8, 9. [d] Iov 34. 29. [e] Marc. 16. 19. [f] Ebr. 7. 25. [g] Ps. 44. 22. [h] 1 Cor. 15. 57. [i] Efes. 1. 21.

Capul 9.

[a] 1 Tim. 2. 7. [b] Cap. 10. 1. [c] Esod. 32. 32. [d] Deut. 7. 6. [e] Esod. 4. 22. [f] 1 Sam. 4. 21. [g] Fapt 3. 25. [h] Ps. 147. 19. [i] Ebr. 9. 1. [j] Fapt. 13. 32. [k] Deut. 10. 15. [l] Luc. 3. 23. [m] Ier. 23. 6. [n] Num. 23. 19. [o] Ioan 8. 39. [p] Gal 4. 23. [q] Fac. 21. 12.

trup sunt fii ai lui Dumnezeu, ci [r] fii din făgăduință sunt socotiți drept urmași, 9 Căci cuvântul făgăduinței este: [s] „pe timpul acesta voiu veni și Sara va aveà fiu“.

10 Dar nu numai *Sara avù cuvânt dumnezeesc*, ci și [t] Rebeca având pat de la unul, dela Isaac părintele nostru, 11 — Căci deși nu erau încă născuți *copiii* și nu făptuiră ceva bine sau rău, pentru ca găsirea cu cale a lui Dumnezeu să rămâie potrivit alegerii, nu din fapte, ci dela [u] cel care cheamă —, 12 I-se zise că [v] „cel mare va slujì celui mic“: 13 După cum este scris: „pe [x] Iacob l-am iubit, iar pe Esau l-am urît“.

14 Ce vom zice dar? [y] Nu cumva este nedreptate la Dumnezeu? Să nu fie. 15 Căci zice lui Moise: [z] „voiu miluì pe oricine miluesc, și mă voiu îndurà de oricine mă îndur“, 16 Deci dar nu *este* dela cel care voește, nici dela cel care aleargă, ci dela Dumnezeu care miluește. 17 Căci [a] scriptura zice lui Farao că: [b] „pentru aceasta chiar te-am deșteptat, ca să arăt în tine puterea mea, și ca să fie dat în știre numele meu în tot pământul“. 18 Deci dar pe cine voește *îl* miluește, iar pe cine voește *îl* învârtoșează.

19 Dar îmi vei zice: pentru ce se mai plânge? Căci hotărîrii lui [c] cine se impotrivește?

20 Negreșit, omule, tu cine ești care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? „Nu cumva [d] va zice plăsmuitura către plăsmuitor“: pentru ce m'ai făcut astfel? 21 Sau nu are [e] olarul putere preste lutul lui, ca din aceiași frământătură să facă [f] un vas spre cinste, iar altul spre necinste? 22 Cum dar, dacă Dumnezeu voind să-și arete mânia și să-și facă cunoscut puterea îngăduì în multă îndelungă răbdare [g] vase de mânie [h] întocmite spre peire, 23 Și ca să facă cunoscut [i] bogăția măreției lui preste vase de milă, pe care mai dinainte le-a [j] gătit spre mărire? 24 *Astfel fiind noi*, ne și chemă [k] nu numai dintre Iudei, ci și dintre neamuri.

25 După cum zice și Ozea: [l] „Voiu numì pe care nu este poporul meu, poporul meu, și pe care nu este iubită, iubită, 26 [m] Și va fi în locul unde li-se zise: voi nu sunteți poporul meu, acolo vor fi numiți fii ai viului Dumnezeu“.

27 Iar Isaia strigă despre Israel: [n] „dacă numărul fiilor lui Israel ar fi ca nisipul mării, rămășița *numai* [o] se va mântuì. 28 Căci el va aduce la îndeplinire și scurt va alcătuì judecată *în dreptate;* [p] pentru că Domnul va face judecată *scurt alcătuită*“ pe pământ. 29 Și după cum a zis mai nainte Isaia: [q] „Dacă Domnul Savaot nu ne-ar fi lăsat o sămânță, [r] ca Sodoma am fi fost și ca Gomora am fi fost asemănați“.

30 Ce vom zice dar? [s] Că neamuri care nu aleargă după îndreptățire apucară îndreptățirea, [t] și îndreptățirea care este din credință; 31 Iar Israel [u] alergând după legea îndreptățirii [v] nu ajunse la lege *dătătoare* de îndreptățire. 32 Pentru ce? Pentru că *alergarea fù* nu din credință, ci după cum *este* din lucruri *ale legii;* căci [x] „se loviră de piatra poticnirii“, 33 După cum este scris: [y] Iată eu pun în Sion piatră de poticnire și stâncă de sminteală, și cine crede într'însul nu va fi rușinat“.

Îndreptățirea din credință față cu îndreptățirea din lege. Profeții despre Iudei și neamuri.

10 Fraților, bunăvoința inimei mele și cererea către Dumnezeu *sunt* pentru dânșii spre mântuire. 2 Căci le mărturisesc, [a] că au râvnă pentru Dumnezeu, dar nu potrivit unei depline înțelegeri; 3 Pentru că necunoscând [b] îndreptățirea dela Dumnezeu și căutând să statornicească a lor [c] îndreptățire, nu s'au supus îndreptățirii dela

---

[r] Gal. 4. 28.
[s] Fac. 18. 10, 14.
[t] Fac. 25. 21.
[u] Cap. 4. 17.
[v] Fac. 25. 23.
[x] Deut. 21. 15.
[y] Deut. 32. 4.
[z] Exod. 33. 19.
[a] Gal. 3. 8. 22.
[b] Exod. 9. 16.
[c] 2 Cron. 20. 6.
[d] Isa. 29. 16.
[e] Prov. 16. 4.
[f] 2 Tim. 2. 20.
[g] 1 Tes. 5. 9.
[h] 1 Pet. 2. 8.
[i] Col. 1. 27.
[j] Cap. 8. 28—30.
[k] Cap. 3. 29.
[l] Osea 2. 23.
[m] Osea. 1. 10.
[n] Isa. 10. 22, 23.
[o] Cap. 11. 5.
[p] Isa. 28. 22.
[q] Isa. 1. 9.
[r] Isa. 13. 19.
[s] Cap. 4. 11.
[t] Cap. 1. 17.
[u] Cap. 10. 2.
[v] Gal. 5. 4.
[x] Luc. 2. 34.
[y] Ps. 118. 22.

Caput 10.
[a] Fapt. 21. 20.
[b] Cap. 1. 17.
[c] Filip. 3. 9.

Dumnezeu. 4 Căci [d] sfârșit al legii este Hristos spre îndreptățire oricui care crede.

5 Căci Moise scrie despre îndreptățirea care este din lege, [e] că „omul care va fi făcut acele *rânduieli* viu va fi printr'însa". 6 Iar *despre* îndreptățirea din credință astfel zice: [f] nu zice în inima ta: „cine se va sui în cer?" — aceasta însemnează a aduce jos pe Hristos; — 7 Sau oricine se va pogorî în abiz?" — aceasta însemnează a scoate afară pe Hristos dintre morți. — 8 Dar ce zice? [g] „Aproape de tine este cuvântul, în gura ta și în inima ta; adecă cuvântul credinței pe care îl predicăm. 9 Pentru [h] că dacă vei fi mărturisit cu gura ta pe Domnul Iisus, și vei fi crezut în inima ta că Dumnezeu l-a sculat dintre morți, vei fi mântuit; 10 Căci cu inima se crede spre îndreptățire, iar cu gura se mărturisește spre mântuire.

11 Pentru că scriptura zice: [i] „oricine care crede într'însul nu va fi rușinat". 12 [j] Căci nu este deosebire de Iudeu și Elen; fiindcă [k] el este Domn al tutulor, [l] bogat fiind pentru toți care-l cheamă. 13 [m] „Pentru că oricine care va fi chemat [n] numele Domnului mântuit va fi".

14 Dar cum să cheme pe acela în care nu crezură? Și cum să crează în acela despre care nu auziră? Și cum să auză [o] fără predicator? 15 Și cum să predice dacă nu vor fi trimis? După cum este scris: [p] „cât de frumoase sunt picioarele *celor care binevestesc pace*, celor care binevestesc cele bune". 16 Dar [q] nu toți se supuseră evangeliei. Căci Isaia zice: [r] „Doamne, cine crezù la cele auzite dela noi?" 17 Deci credința *vine* din cele auzite, iar cele auzite prin cuvântul lui Hristos.

18 Dar întreb, oare nu auziră ei? Negreșit: [s] Preste tot pământul ieși glasul lor. [t] Și la marginile lumii rostu-

[d] Mat. 5. 17. [e] Lev. 18. 5. [f] Deut. 30. 12, 13. [g] Deut. 30, 14. [h] Mat. 10. 32. [i] Isa. 28. 16. [j] Fapt. 15. 9. [k] Fapt. 10. 36. [l] Efes. 1. 7. [m] Ioel 2. 32. [n] Fapt. 9. 14. [o] Tit. 1. 3. [p] Isa. 52. 7. [q] Cap. 3. 3. [r] Isa. 53 1. [s] Ps. 19. 4. [t] 1 Reg. 18. 10. [u] Deut. 32. 21. [v] Tit. 3. 3. [x] Isa 65. 1.

rile lor. 19 Dar întreb, oare nu cunoscù Israel? Moise cel dintâiu zice: [u] „Eu vă voiu întărîtà asupra unui nepopor, asupra unui [v] popor neînțelegător vă voiu aținà la mânie". 20 Iar Isaia îndrăznește și zice: [x] „Aflat-am fost pentru cei care nu mă caută, cunoscut m'am făcut celor care nu întreabă de mine". 21 Și către Israel zice: „toată ziua întinsei mânile mele către un popor neascultător și împotrivitor cu vorba".

O parte de Iudei sunt aleși, iar o parte respinși. Necredința Iudeilor este mântuirea neamurilor. Tot Israelul va fi mântuit odată.

11 Deci întreb, [a] „oare înlătură Dumnezeu pe poporul său?" Să nu fie. Căci [b] și eu sunt Israelit, din neamul lui Abraam, din seminția lui Beniamin. 2 „Dumnezeu nu înlătură pe poporul său" pe care [c] îl cunoscù mai dinainte. Sau nu știți ce spune scriptura unde vă vorbește de Ilie, cum să plânge el lui Dumnezeu împotriva lui Israel? 3 *Zicând:* [d] „Doamne, pe profeții tăi îi omorîră, altarele tale din temelie le răsturnară, și eu am rămas singur și caută sufletul meu". 4 Dar ce-i zice răspunsul dumnezeesc? [e] „Mi-am lăsat șapte mii de bărbați, ca unii care nu-și plecară genunchii lui Baal". 5 [f] Deci astfel și în timpul de acum a fost o rămășiță potrivit unei alegeri din dar; 6 Iar [g] dacă este din dar, nu mai este din lucruri; altfel darul nu se mai face dar. Și *dacă este din lucruri, nu mai este dar; altfel lucrul nu mai este lucru.*

7 Deci ce este? [h] Israel nu dobândì aceea ce căută cu stăruință, iar cei aleși dobândiră; și ceilalți fură învârtoșați, 8 După cum este scris: [i] „Dumnezeu le dete duh de amețire, [j] ochi ca să nu vază și urechi ca să nu auză până în ziua de azi". 9 Și David zice: [k] „Facă-se masa lor spre laț și spre vânare, și spre piedecă și *astfel* spre răsplată lor, 10 [l] Întunece-se ochii lor ca să nu vază, și încovoae-se pururea spina-

Capul 11.

[a] 1 Sam. 12. 22. [b] 2 Cor. 11. 22. [c] Cap. 8. 29. [d] 1 Reg. 19, 10, 14. [e] 1 Reg. 19. 18. [f] Cap. 9. 27. [g] Deut. 9. 4. 5. [h] Cap. 9. 31. [i] Isa 29. 10. [j] Deut. 29. 4. [k] Ps. 69. 22. [l] Ps. 69. 23

rea lor". 11 Deci întreb, oare nu se poticniră ca să cază?

Să nu fie. Ci [m]prin greşala lor *s'a făcut* mântuirea pentru neamuri, ca să-i facă pe dânşii râvnitori. 12 Dacă dar greşala lor *fu* o bogăţie a lumii şi căderea lor o bogăţie a neamurilor, cu cât mai vârtos întreg numărul lor? 13 Vouă neamurilor vă vorbesc. Deci [n]întrucât sunt eu al neamurilor apostol îmi laud slujba mea, 14 Poate cumva voiu face râvnitori pe ai mei, şi [o]voiu scăpà pe unii dintr'înşii. 15 Căci dacă înlăturarea lor este a lumii împăcare, ce *va fi* adăugarea lor, dacă nu viaţa dintre morţi? 16 Iar dacă pârga este [p]sfântă şi frământătura *este sfântă*; şi dacă rădăcina este sfântă, şi ramurile *sunt sfinte*.

17 Şi dacă [q]unele dintre ramuri fură rupte, [r]tu însă deşi maslin sălbatic fiind, ai fost altoit într'însele şi te-ai făcut împreună părtaş al rădăcinei şi al sucului maslinului, 18 [s]Nu te mândrì faţă de ramuri; iar dacă te mândreşti, nu tu ţii rădăcina, ci rădăcina pe tine. 19 Dar vei zice: ramuri fură rupte pentru ca eu să fiu altoit. 20 Bine; din pricina necredinţii fură rupte, [t]iar tu prin credinţă stai. Nu fii cu gândul pe sus, ci [u]teme-te. 21 Căci dacă Dumnezeu nu cruţă ramurile firești, nici pe tine nu te va cruţà.

22 Deci vezi bunătate şi asprime dela Dumnezeu; asprime către cei care căzură, iar către tine bunătate dela Dumnezeu, [v]dacă vei fi stăruit în bunătatea lui, altfel [x]şi tu vei fi tăiat. 23 Şi aceia [y]dar, dacă nu vor fi stăruit în necredinţă, vor fi altoiţi; căci puternic este Dumnezeu să-i altoiască iarăşi. 24 Căci dacă tu ai fost tăiat din firescul maslin sălbatic şi împotriva firii ai fost altoit în maslin bun, cu atât mai vârtos aceştia, care sunt firești, vor fi altoiţi în al lor maslin.

25 Căci nu voesc, fraţilor, ca voi să nu cunoaşteţi taina aceasta, pentru ca să nu fiţi [z]înţelepţi după a voastră găsire cu cale, că [a]învârtoşare a fost în parte pentru Israel [b]până ce va fi întrat întreg numărul neamurilor. 26 Şi astfel tot Israelul va fi mântuit, după cum este scris: [c]„Venì-va din Sion Mântuitorul, înlătură-va necucernicii dela Iacob. 27 [d]Şi acesta este aşezământul *ieşit* dela mine pentru dânşii, când voiu fi înlăturat păcatele lor". 28 Negreşit după evangelie sunt urîţi *de Dumnezeu* pentru voi, dar după alegere sunt [e]iubiţi pentru părinţii lor; 29 Căci fără părere de rău sunt darurile şi [f]chemarea lui Dumnezeu. 30 Pentru că după cum şi voi [g]n'aţi ascultat altădată de Dumnezeu, iar acum aţi fost miluiţi prin neascultarea lor, 31 Astfel şi aceştia n'au ascultat acum, ca prin mila voastră să fie şi dânşii miluiţi. 32 Căci [h]Dumnezeu închise împreună pe toţi spre neascultare, pentru ca pe toţi să-i miluiască.

Preamărirea minunatelor căi dumnezeeşti.

33 O, adâncime a bogăţii şi a înţelepciunii şi a cunoştinţei lui Dumnezeu: [i]cât de neprimitoare de cercetare sunt judecăţile lui şi cât de neprimitoare de [j]urmare căile lui. 34 [k]Pentru că „cine a cunoscut gândul Domnului? Sau [l]cine s'a făcut sfetnicul lui? 35 Sau [m]cine i-a dat întâiu lui, şi i-se va dà înapoi?" 36 Că toate sunt [n]dintr'însul şi printr'însul şi pentru dânsul; [o]*Lui* fie mărire în veci. Amin.

Îndemnuri la sfinţenie. Întrebuinţarea folositoare a deosebitelor daruri.

12 Vă [a]îndemn dar, fraţilor, prin îndurările lui Dumnezeu, [b]ca să înfăţişaţi [c]corpurile voastre ca o [d]jertfă vie, sfântă bine plăcută lui Dumnezeu, închinăciunea voastră cuvenită gândirii. 2 Şi [e]să nu fiţi în asemănare cu veacul acesta, ci să vă [f]schimbaţi prin înoirea

---

[m] Fapt. 13. 46. [n] 2 Tim. 1. 11. [o] 1 Cor. 7. 16. [p] Lev. 23. 10. [q] Ier. 11. 16. [r] Fapt 2. 39. [s] 1 Cor. 10. 12. [t] Cap. 12. 16. [u] Prov. 28. 14. [v] 1 Cor. 15. 2. [x] Ioan 15. 2. [y] 2 Cor. 3. 16. [z] Cap. 12. 16. [a] Vers. 7. [b] Luc. 21. 24. [c] Isa. 59. 20. [d] Isa. 27. 9. [e] Deut. 7. 8. [f] Num. 23. 19. [g] Efes. 2. 2. [h] Cap. 3. 9. [i] Ps. 36. 6. [j] Iov 11. 7. [k] Iov 15. 8. [l] Iov 36. 22. [m] Iov 35. 7. [n] 1 Cor. 8. 6. [o] Gal. 1. 5.

Capul 12.

[a] 2 Cor. 10. 1. [b] 1 Pet. 2. 5. [c] Ps. 50. 13, 14. [d] Ebr. 10. 20. [e] 1 Pet. 1. 14. [f] Efes. 1. 18.

minții *voastre*, pentru ca să [g] cercetați voi care este voia lui Dumnezeu, binele și bineplăcutul și desăvârșitul.

3 Căci în puterea darului [h] care îmi este dat mie zic oricui care este între voi, [i] să nu fie cu gând mai pe sus decât ceea ce trebue să gândească, ci să gândească ca să fie întreg la minte, Dumnezeu a împărțit [j] fiecăruia după măsura de credință. 4 Pentru [k] că după cum într'un singur corp avem multe membre, și membrele toate nu au aceiași lucrare, 5 Astfel [l] noi cei mulți un singur corp suntem în Hristos, iar câte unul suntem membrii unii pentru alții.

6 [m] Având însă deosebite daruri potrivit [n] darului, care ne-a fost dat nouă: fie [o] profeție după măsura credinței, *să profetizăm;* 7 Fie diaconie, în diaconie *să fim*; [p] fie că este învățător, în învățătură *să fie*; 8 Fie [q] că este îndemnător, în îndemnare *să fie*; [r] cel care împărtășește cu firească nevinovăție *să împărtășească*; [s] cel care este rânduit mai mare, cu sârguință *să fie*; cel care [t] miluește, cu blândețe *să miluiască*. 9 [u] Iubirea *să fie* fără fățărie. [v] Urîți răul, lipiți-vă de bine;

10 [x] În iubirea frățească unii către alții fiți [y] cu iubire firească, în cinste fiți călăuză unii altora, 11 În sârguință nepregetători, fiți fierbinți cu duhul, slujiți Domnului. 12 În puterea nădejdii [z] bucurați-vă, în suferință fiți statornici, în [a] rugăciune fiți [b] stăruitori cu răbdare. 13 [c] La trebuințele sfinților faceți-vă părtași, [d] grăbiți-vă cu ospitalitatea.

14 [e] Binecuvântați pe cei care vă urmăresc; binecuvântați și nu blestemați.

15 [f] Să vă bucurați cu cei care se bucură, să plângeți cu cei care plâng. 16 [g] Gândiți aceiași unii pentru alții; nu gândiți la cele înalte, ci lăsați-vă a fi duși de cele smerite; [h] nu vă faceți înțelepți după a [i] voastră găsire cu cale.

17 [j] Nu răsplătiți nimenui rău pentru rău; [k] purtați grije de cele bune înaintea tutulor oamenilor. 18 Dacă este cu putință, întrucât vă privește, trăiți [l] în pace cu toți oamenii; 19 [m] Nu vă răsbunați voi înșivă iubiților, ci dați loc mâniei: căci scris este: „a mea este [n] răsbunarea, eu voiu răsplăti, zice Domnul. 20 [o] Ci dacă va fi flămânzit vrăjmașul tău, dă-i demâncare; dacă va fi însetat, dă-i să beà; căci făcând aceasta cărbuni de foc vei grămădi pe capul lui". 21 Nu fi biruit de către rău, ci birueste răul prin bine.

Supunerea față de stăpâniri.

13 Orice suflet [a] fie supus înaltelor stăpâniri. Căci [b] nu este stăpânire decât dela Dumnezeu, iar care sunt, de Dumnezeu sunt rânduite. 2 Astfel cine nu este supus stăpânirii se [c] împotrivește întocmirii lui Dumnezeu; iar cei care se împotrivesc vor luà osândă pentru dânșii înșile. 3 Pentru că cei mari nu sunt o teamă pentru fapta bună, ci pentru rău. Voești dar să nu te temi de stăpânire? [d] Fă binele, și vei avea laudă dela dânsa. 4 Căci este slujitoarea lui Dumnezeu spre bine ție; iar dacă vei fi făcut răul, teme-te; pentru că nu fără cuvânt poartă spadă: căci este slujitoarea lui Dumnezeu, răsbunătoare în privința mâniei pentru cel care făptuește răul. 5 Deaceea [e] trebuință este ca să fiți supuși, nu numai din pricina mâniei, [f] ci și pentru a voastră știință de sinevă.

6 Căci pentru aceasta plătiți și dări; căci ei sunt slujitori ai lui Dumnezeu, pentru aceasta chiar sunt stăruitori. 7 [g] Dați tutulor datoriile, celui care cere darea, *dați* darea, celui care cere vama, vama, celui care cere teama, teama, celui care cere cinstea, cinstea.

Îndemnare să iubim pe aproapele nostru.

8 Nu datoriți nimenui nimic, decât

---

g Efes. 5. 10. 17.
h Efes. 3. 2, 7, 8.
i Prov. 25. 27.
j 1 Cor. 12. 7, 11.
k 1 Cor. 12. 12.
l 1 Cor. 10. 17.
m 1 Cor. 12. 4.
n Vers 3.
o Fapt. 11. 27.
p Fapt. 13. 1.
q Fapt. 15. 32.
r Mat. 6. 1—3.
s Fapt. 20. 28.
t 2 Cor. 9. 7.
u 1 Tim. 1. 5.
v Ps. 34. 14.
x Ebr. 13. 1.
y Filip. 2. 3.
z Luc. 10. 20.
a Luc. 21. 19.
b Col. 4. 2.
c 1 Cor. 16. 1.
d 1 Tim. 3. 2.
e Mat. 5. 41.
f 1 Cor. 13. 26.
g 1 Pet. 3. 8.
h Ps. 131. 1, 2.
i Prov. 3. 7.
j Prov. 20. 22.
k Cap. 14. 16.
l Marc. 9. 50.
m Lev. 19. 18.
n Deut. 32. 35.
o Esod. 23. 4, 5.

Capul 13.

a Tit. 3. 1.
b Prov. 8. 15, 16.
c Tit. 3. 1.
d 1 Pet. 2. 14.
e Eccl. 8. 2.
f 1 Pet. 2. 19.
g Mat. 22. 21.
h Iac. 2. 8.

numai a vă iubì unii pe alţii; căci [h] cine iubeşte pe un altul a împlinit legea. 9 Căci: „nu săvârşì adulter, nu omorî, nu furà, *nu mărturisì strâmb*, nu poftì“, [i] şi orice altă poruncă, în acest cuvânt este cuprinsă, în: [j] „iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi“. 10 Iubirea pentru aproapele nu săvârşeşte rău; deci cuprinsul legii este [k] iubirea.

Îndemnare să umblăm în lumină.

11 Şi aceasta fiindcă ştiţi timpul cuvenit. [l] că acum *este* ceasul ca voi să fiţi deşteptaţi din somn; căci acum mântuirea este mai aproape de noi, decât când am crezut. 12 Noaptea a înaintat, ziua s'a apropiat. [m] Să lepădăm dar lucrurile întunerecului, [n] să îmbrăcăm armele luminii. 13 [o] Să umblăm cuviincios ca în timpul zilei, [p] nu în ospeţe desfătătoare şi beţii, [q] nu în culcări ruşinoase şi desfrânări, [r] nu în ceartă şi râvnire; 14 Ci [s] luaţi îmbrăcăminte pe Domnul Iisus Hristos, şi nu purtaţi [t] grije de trupul vostru spre pofte.

Cruţare pentru cei slabi în credinţă. Sminteala trebue înlăturată în mâncare şi în ţinerea zilelor. Hristos este judecător. Fiecare să urmeze după credinţa sa.

14 Iar pe cel [a] slab în credinţă luaţi-l la voi, nu spre lămurirea gândurilor. 2 Unul are încredere [b] să mănânce de toate, dar cel slab mănâncă legume. 3 Cine mănâncă să nu dispreţuiască pe care nu mănâncă; [c] iar cine nu mănâncă să nu judece pe care mănâncă; căci Dumnezeu l-a luat la sine. 4 [d] Tu cine eşti care judeci slugă streină? Faţă de Domnul său numai stă sau cade; dar va stà, pentru că Domnul are putere ca să-l facă să steà.

5 [e] Unul alege o zi faţă de altă zi, iar altul alege orice zi. Oricine fie pe deplin încredinţat în al său cuget. 6 Cine [f] ţine ziua pentru Domnul o ţine; şi *cine nu ţine ziua pentru Domnul nu o ţine;* cine mănâncă pentru Domnul mănâncă, căci [g] mulţumeşte lui Dumnezeu; şi cine nu mănâncă pentru Domnul nu mănâncă, şi mulţumeşte lui Dumnezeu. 7 [h] Pentru că nimenea dintre noi nu vieţueşte pentru sine, şi nimenea nu moare pentru sine; 8 Căci şi dacă vieţuim pentru Domnul vieţuim. şi dacă murim pentru Domnul murim. Deci şi dacă vieţuim şi dacă murim, ai Domnului suntem. 9 Căci [i] pentru aceasta a murit şi a înviat Hristos, ca să aibă stăpânire [j] şi preste morţi şi preste vii.

10 Tu dar pentru ce judeci pe fratele tău? [k] Sau şi tu pentru ce dispreţuieşti pe fratele tău? Căci toţi ne vom înfăţişà înaintea scaunului de judecător al lui Dumnezeu. 11 Pentru că scris este: [l] „viu sunt eu, zice Domnul, că mie mi-se va plecà orice genunchiu, şi orice limbă va lăudà pe Dumnezeu“. 12 Deci dar [m] fiecare dintre noi va dà pentru sine cuvânt lui Dumnezeu.

13 Deci să nu mai judecăm unii pe alţii; ci aceasta judecaţi mai vârtos, ca [n] să nu daţi fratelui cuvânt de poticneală sau sminteală. 14 Ştiu şi sunt încredinţat în Domnul Iisus, [o] că nimic nu este spurcat prin sine însuşi, [p] decât numai pentru cel care gândeşte că este ceva spurcat, pentru acela spurcat este. 15 Căci dacă fratele tău se mâhneşte, din pricina mâncării, nu mai umbli potrivit iubirii. [q] Nu pierde din pricina mâncării tale pe acela, pentru care a murit Hristos. 16 [r] Deci să nu fie defaimat binele vostru. 17 [s] Căci împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi beutură, ci îndreptăţire şi pace şi bucurie în duh sfânt; 18 Pentru că cine potrivit acesteia slujeşte lui Hristos, este [t] bineplăcut lui Dumnezeu, şi cercat pentru oameni.

19 [u] Deci dar să urmărim cele ale păcii şi cele [v] ale întăririi între noi înşine. 20 [x] Nu dărâmà din pricina mân-

---

f Exod. 20. 13.
j Lev. 19. 18.
k Mat. 22. 40.
l 1 Cor. 15. 34.
m Efes. 5. 11.
n Efes. 6. 13.
o Filip. 4. 8.
p Prov. 23. 20.
q 1 Cor. 6. 9.
r Iac. 3. 14.
s Gal. 3. 27.
t Gal. 5. 16.

Capul 14.

a Cap. 15. 1, 7.
b Tit. 1. 15.
c Col. 2. 16.
d Iac. 4. 12.
e Gal. 4. 10.
f Gal. 4. 10.
g 1 Cor. 10. 31.
h 1 Cor. 6. 19, 20.
i 2 Cor. 5. 15.
j Fapt. 10. 36.
k Mat. 25. 31, 32.
l Isa. 45. 23.
m Mat. 12. 36.
n 1 Cor. 8. 9, 13.
o Fapt. 10. 15.
p 1 Cor. 8. 7, 10.
q 1 Cor. 8. 11.
r Cap. 12. 17.
s 1 Cor. 8. 8.
t 2 Cor. 8. 21.
u Ps. 34. 14.
v Cap. 15. 2.
x Vers. 15.

cării lucrul lui Dumnezeu. [y]Tot este curat; [z]dar un rău este pentru omul care mănâncă prin poticneală. 21 Bine este a nu mâncà carne, nici a beà vin, nici a face *cevà*, de care se poticnește fratele tău *sau se sminteşte sau se slăbeşte*. 22 Tu aibi înaintea lui Dumnezeu credința, pe care o ai după tine însuți. Fericit cine nu se judecă pe sine însuși în ceea ce încuviințează: 23 Iar cine șovăește dacă va fi mâncat, osândit este, pentru că nu din credință *a mâncat*; și tot ce nu este din credință, păcat este.

Trebue să ne silim a ne întări unii pe alții. Toți să slujim lui Dumnezeu.

15 [a]Și datori suntem noi cei tari, ca să [b]îngăduim slăbiciunile celor neputincioși, și să nu ne plăcem nouă înșine. 2 [c]Fiecare dintre noi să placă aproapelui său spre bine [d]pentru întărire; 3 [e]Căci și Hristos nu a plăcut sieși însuși, ci după cum este scris: [f]„mustrările celor care te mustră pe tine căzură asupra mea“. 4 Pentru [g]că toate care fură scrise mai nainte, spre învățătura noastră fură scrise, ca prin stăruința și prin mângăierea scripturilor să avem nădejdea noastră.

5 [h]Iar Dumnezeul stăruinței și al mângăierii să vă deà ca să gândiți aceeași unii în alții după *voia lui* Hristos Iisus, 6 [i]Pentru ca într'una cu o gură să măriți pe Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos. 7 Deaceea [j]luați la voi unii pe alții, după [k]cum și Hristos va luà la sine spre mărirea lui Dumnezeu.

8 Căci zic, că [l]Hristos s'a făcut slujitor al tăierii împrejur pentru credinciosia lui Dumnezeu, [m]ca să întărească făgăduințele *date* părinților. 9 Iar [n]neamurile pentru milă să mărească pe Dumnezeu după cum este scris: [o]„Pentru aceasta te voiu lăudà între neamuri, și voiu cântà numele tău“. 10 Și iar zice *scriptura*: [p]„Veseliți-vă neamurilor, cu poporul său“. 11 Și iar: [q]„Lăudați, toate neamurile, pe Domnul, și să-l mărească pe el toate popoarele“. 12 Și iar Isaia zice: [r]„Va fi rădăcina lui Iesei și cel care se ridică să domnească preste neamuri, într'însul neamuri vor nădăjduì“.

13 Iar Dumnezeul nădejdii să vă umple de orice [s]bucurie și de pace în credință, ca să prisosiți voi în nădejde, în puterea duhului sfânt.

Isbânda și împrăștierea evangeliei prin predica Apostolului.

14 [t]Dar sunt încredințat, frații mei, și eu însumi despre voi, că și voi înșivă sunteți [u]plini de inimă bună, umpluți cu orice cunoștință, în stare ca să vă înțelepțiți și unii pe alții. 15 V'am scris însă mai cu îndrăzneală în unele părți, ca unul care vă aduc iarăși aminte pentru [v]darul care îmi este dat dela Dumnezeu 16 Ca [x]să fiu eu slujitor rânduit al lui Hristos Iisus pentru neamuri, slujind preoțește evangelia lui Dumnezeu, pentru ca [y]jertfa neamurilor să se facă bineprimită, sfințită în duhul sfânt. 17 Deci am laudă în Hristos Iisus, [z]pentru cele ce sunt către Dumnezeu; 18 Căci nu voiu îndrăznì să vorbesc ceva [a]ce n'a săvârșit Hristos prin mine, prin cuvânt și faptă, [b]spre supunerea neamurilor, 19 [c]În putere de semne și minuni, în puterea duhului sfânt, încât dela Ierusalim și împrejur până în Iliria am îndeplinit evangelia lui Hristos; 20 Căutând însă cinstea mea astfel [d]ca să binevestesc nu unde fù numit Hristos, ca să nu clădesc pe temelie streină, 21 Ci după cum este scris: [e]„Vor vedeà cei cărora nu li-s'a vestit despre dânsul, și cei care nu vor fi auzit, vor înțelege“.

22 Deaceea [f]am și fost oprit în cea mai mare parte ca să vin la voi; 23 Dar acum ne mai având loc în aceste ținu-

---

y Mat. 15. 11. 1 Cor. 8. 9—12.

Capul 15.
a Gal. 6. 1.
b Cap. 14. 1.
c 1 Cor. 9. 19.
d Cap. 14. 19.
e Mat. 26. 39.
f Ps. 69. 9.
g 2 Tim. 3. 16, 17.
h Filip. 3. 16.
i Fapt. 4. 24, 32.
j Cap. 14. 1, 3.
k Cap. 5. 2.
l Mat. 15. 24.
m Cap. 3. 3.
n Ioan 10. 16.
o Ps. 18. 49.
p Deut. 32. 43.
q Ps. 117. 1.
r Isa. 11. 1, 10.
s Cap. 12. 12.
t 2 Pet. 1 12.
u 1 Cor. 8. 1.
v Cap. 1. 5.
x Cap. 11. 13.
y Isa. 66. 20.
z Ebr. 5. 1.
a Fapt. 21. 19.
b Cap. 1. 5.
c Fapt. 19. 11.
d 2 Cor. 10. 13.
e Isa. 52. 15.
f Cap. 1. 13.

turi, [g] și de mulți ani având dorința să vin la voi. 24 Îndată ce plec în Spania voiu veni la voi: pentru că nădăjduesc trecând să vă văd [h] și să fiu însoțit de voi acolo, dacă mai întâiu voiu fi fost în parte îndestulat de voi. 25 Acum [i] mă duc la Ierusalim slujind sfinților. 26 Căci [j] Macedonia și Achaia au binevoit să facă o împărtășire la săracii sfinților, care sunt în Ierusalim. 27 Au binevoit înadins, și datori sunt ei lor; pentru că [k] dacă neamurile au avut împărtășire de cele dumnezeești ale lor, [l] datorează să le slujească și în cele firești. 28 Deci după ce voiu fi săvârșit aceasta și voiu fi încredințat lor [m] acest rod, voiu plecà pela voi în Spania; 29 [n] Și știu că venind la voi, voiu veni cu aceea cu ce este plină binecuvântarea lui Hristos.

30 Vă îndemn dar, fraților, prin Domnul nostru Iisus Hristos și [o] prin iubirea duhului [p] să luptați împreună cu mine în rugăciunile voastre pentru mine către Dumnezeu. 31 [q] Ca să fiu scăpat de neascultătorii din Iudea și [r] slujirea mea rânduită pentru Ierusalim să se facă bineprimită sfinților; 32 Pentru ca, [s] după ce voiu fi venit în bucurie [t] la voi prin voia lui Dumnezeu, [u] să mă liniștesc împreună cu voi. 33 Iar [v] Dumnezeul păcii cu voi toți. Amin.

Pavel face cunoscut pe Febe. Felurite îmbrățișeri trimise la cei din Roma. Ferirea de desbinări. Doxologie.

16 Vă fac cunoscut pe Febe, sora noastră, fiind slujitoare a bisericei, care este în [a] Chenchre, 2 [b] Ca să o primiți în Domnul după cum se cuvine pentru sfinți și să o ajutorați în lucrul în care are trebuință de voi; căci și dânsa a fost îngrijitoare pentru mulți și chiar pentru mine. 3 Îmbrățișați pe [c] Prisca și pe Acuila împreună lucrătorii mei în Hristos Iisus, 4 Ca unii care pentru sufletul meu au pus jos gâtul lor înșuși, cărora nu numai eu le mulțumesc, ci și toate bisericile neamurilor, 5 *Urați* și [d] bisericei care este în casa lor.

Îmbrățișați pe Epenet iubitul meu, [e] care este pârga Asiei pentru Hristos. 6 Îmbrățișați pe Mariam, ca una care se ostenì mult pentru voi. 7 Îmbrățișați pe Andronic și Iunian rudele mele și prinși împreună cu mine, ca unii care sunt însemnați între apostoli, și care mai nainte de mine [f] au fost în Hristos.

8 Îmbrățișați pe Ampliat iubitul meu în Domnul. 9 Îmbrățișați pe Urban împreună lucrătorul nostru în Hristos și pe Stachi iubitul meu. 10 Îmbrățișați pe Apelle cel cercat în Hristos.

Îmbrățișați pe cei care sunt dintre ai lui Aristobol.

11 Îmbrățișați pe Irodion ruda mea. Îmbrățișați pe cei care sunt dintre ai lui Narcis, care sunt în Domnul. 12 Îmbrățișați pe Trifena și pe Trifosa, care s'au ostenit în Domnul. Îmbrățișați pe Persida iubita, ca una care mult s'a ostenit în Domnul.

13 Îmbrățișați pe Rufu [g] alesul în Domnul și pe muma lui și a mea. 14 Îmbrățișați pe Asincrit, pe Flegonte, pe Erme, pe Patrova, pe Erma și pe frații care sunt împreună cu dânșii. 15 Îmbrățișați pe Filolog și pe Iulia, pe Nerea și pe sora lui, și pe Olimpan, și pe toți sfinții care sunt împreună cu dânșii.

16 [h] Îmbrățișați-vă unii pe alții în sărutare sfântă. Vă îmbrățișează bisericile toate ale lui Hristos.

Să ne ferim de amăgitori.

17 Vă îndemn, fraților, să fiți cu luare aminte asupra acelora [i] care fac desbinări și sminteli împotriva învățăturei pe care ați învățat-o, [j] și abateți-vă dela dânșii. 18 Pentru că unii ca aceștia nu slujesc Domnului nostru *Iisus* Hristos, ci [k] pântecelui lor înșuși, și [l] prin

[g] Fapt. 19. 21. [h] Fapt. 15. 3. [i] Fapt. 19. 21. [j] 1 Cor. 16. 1, 2. [k] Cap. 11. 17. [l] 1 Cor. 9. 41. [m] Filip 4. 17. [n] Cap. 1. 11. [o] Filip 2. 1. [p] 2 Cor. 1. 11. [q] 2 Tes. 3. 2. [r] 2 Cor. 8. 4. [s] Cap. 1. 10. [t] Fapt. 18. 21. [u] 1 Cor. 16. 18. [v] Filip 4. 9.

Capul 16.

[a] Fapt. 18. 18. [b] Filip 2. 29. [c] Fapt. 18. 2, 18. 26. [d] 1 Cor. 16. 19. [e] 1 Cor. 16. 15. [f] Gal. 1. 22. [g] 2 Ioan 1. [h] 1 Cor. 16. 20. [i] Fapt. 15. 1. [j] 1 Cor 5. 9, 11 [k] Filip. 3. 19. [l] Col. 2. 4.

vorbire bună și cuvinte bine puse amăgesc inimile celor fără răutate. 19 Ascultarea [m] voastră însă a ajuns la toți; deaceea mă bucur de voi, și voesc ca voi să fiți [n] înțelepți față de bine, și curați față de rău. 20 Iar [o] Dumnezeul păcii [p] va sdrobi îndată pe satana supt picioarele voastre.

[q] Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.

Salutări din Corint.

21 Vă îmbrățișează [r] Timoteu lucrătorul împreună cu mine, și [s] Luciu și [t] Iason și [u] Sosipatru rudele mele.

22 Vă îmbrățișez în Domnul, eu Terțiu, care am scris epistola.

23 Vă îmbrățișează [v] Gaiu ospătătorul meu și al bisericei întregi. Vă îmbrățișează [x] Erastu economul orașului și Cuartu fratele.

24 [y] *Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi toți. Amin.*

Preamărirea lui Dumnezeu.

25 Iar [z] celui care poate să vă întărească pe voi pentru evangelia mea [a] și predicarea lui Iisus Hristos, [b] pentru descoperirea tainei [c] tăcute în veacuri vecinice, 26 Dar [d] acum făcută cunoscut prin scripturi profetice după rânduiala vecinicului Dumnezeu, adusă la cunoștință între neamuri spre [e] ascultarea credinței, 27 Lui, prin Iisus Hristos, [f] unicului înțeleptului Dumnezeu mărire *fie* în veci. Amin.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI.

Mulțumiri aduse Corintenilor pentru credința lor.

1 Pavel [a] chemat apostol al lui Hristos Iisus [b] prin voința lui Dumnezeu și [c] Sostene fratele 2 Bisericei lui Dumnezeu celei care este în Corint, [d] sfințiților în Hristos Iisus, [e] chemați sfinți, tutulor care în orice loc al [f] lor și al nostru [g] cheamă numele Domnului [h] nostru Iisus Hristos. 3 [i] Dar vouă [j] și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Hristos.

4 [k] Mulțumesc Dumnezeului meu totdeauna pentru voi în puterea darului lui Dumnezeu, care fu dat vouă în Hristos Iisus, 5 Că în orice ați fost îmbogățit într'însul, [l] în orice cuvântare și în orice cunoștință, 6 După cum [m] mărturisirea lui Hristos fu întărită în voi, 7 Astfel că voi nu sunteți rămași pe urmă în nici un dar, [n] așteptând cu stăruință descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos, 8 [o] Care și vă va întări pe voi până la sfârșit [p] ca să fiți nevinuiți în ziua Domnului nostru Iisus Hristos. 9 [q] Credincios este Dumnezeu prin care ați fost chemați la [r] împărtășirea cu Fiul său Iisus Hristos, Domnul nostru.

Desbinările trebuesc înlăturate.

10 Vă îndemn, fraților, prin numele Domnului nostru Iisus Hristos, [s] ca toți să ziceți aceeași și să nu fie între voi desbinări, dar să fiți învoiți în același gând și în aceeași părere. 11 Pentru că despre voi, frații mei, mi-s'a făcut cunoscut de către cei ai Choei, că între voi sunt priciri. 12 Și zic aceasta, [t] pentru că fiecare dintre voi zice: eu sunt al lui Pavel, și eu al lui [u] Apoline, și eu al lui [v] Chefa, și eu al lui Hristos.

13 [x] Împărțit este Hristos! Nu cumva Pavel fu răstignit pentru voi? Sau în numele lui Pavel ați fost botezați? 14 Mulțumesc lui Dumnezeu, că pe nici unul dintre voi n'am botezat, decât numai pe [y] Crispu și pe [z] Gaiu, 15 Ca să nu zică cineva, că ați fost botezați în

---

m Cap. 1. 8. *n* Mat. 10. 16. *o* Cap. 15. 38. *p* Fac. 3. 15. *q* 1 Tes. 5. 28. Fapt. 16. [illegible]. *s* Fapt 13. 1. *t* Fapt 17. 5 *u* Fapt. 20. 4. *v* 1 Cor. 1. 14. *x* Fapt. 19. 22. *y* 1 Tes. 5. 28. *z* Efes. 3. 20. *a* Cap. 2. 16. *b* Efes. 1. 9. *c* 1 Cor. 2. 7. *d* Efes. 1. 9. *e* Fapt. 6. 7. *f* 1 Tim. 1. 17.

CORINTENI.

Capul 1.

a Rom. 1. 1. *b* 2 Cor. 1. 1. *c* Fapt. 18. 17. *d* Iuda 1. *e* Ioan 17. 19. *f* Rom. 1. 7. *g* Fapt. 9. 14. *h* Cap. 8. 6. *i* Rom. 3 22. *j* Rom. 1. 7. *k* Rom. 1, 8. *l* Cap. 12. 8. *m* Cap. 2. 1. *n* Filip 3. 20. *o* 1 Tes. 3. 13. *p* Col. 1. 22. *q* Isa. 49. 7. *r* Ioan. 15. 4. *s* Rom. 12. 16. *t* Cap. 3. 4. *u* Fapt. 17. 18. *v* Ioan 1. 42. *x* 2 Cor. 11. 4. *y* Fapt. 18. 8. *z* Rom. 16. 23.

numele meu. 16 Am mai botezat şi casa lui [a]Ştefana: afară de aceştia nu ştiu dacă am botezat pe vreun altul.

17 Căci Hristos nu m'a trimis să botez, ci să binevestesc, [b]nu în înţelepciunea cuvântului, pentru ca să nu fie golită crucea lui Hristos.

Cuvîntul crucii pare a fi nebunie, şi totuşi e puterea lui Dumnezeu.

18 Căci cuvântul [c]crucii este nemintoşie [d]celor pieritori, iar nouă, [e]care avem să fim mântuiţi este [f]puterea lui Dumnezeu. 19 Căci scris este: [g]„Pierde-voiu înţelepciunea înţelepţilor şi nimici-voiu priceperea celor cuminţi". 20 [h]Unde este înţeleptul? Unde este cărturarul? Unde este priciuitorul veacului acestuia? [i]Nu făcù Dumnezeu nemintoasă înţelepciunea lumii? 21 [j]Căci, deoarece în înţelepciunea lui Dumnezeu lumea nu cunoscù pe Dumnezeu prin înţelepciunea ei, binevoì Dumnezeu prin nemintoşia predicei să mântuească pe cei care cred. 22 Deoarece şi [k]Iudeii semne cer şi Elenii înţelepciune caută. 23 Noi predicăm pe Hristos răstignit, pentru [l]Iudei sminteală, iar pentru neamuri [m]nemintoşie. 24 Dar pentru cei chemaţi înşişi, atât Iudei, cât şi Eleni, *predicăm* pe Hristos [n]puterea lui Dumnezeu, şi [o]înţelepciunea lui Dumnezeu: 25 Că ce este nemintos al lui Dumnezeu este mai înţelept decât oamenii, şi ce este slab al lui Dumnezeu, este mai tare decât oamenii.

26 Vedeţi dar chemarea voastră, fraţilor, că [p]nu mulţi *sunt* înţelepţi după carne, nu mulţi *sunt* puternici, nu mulţi *sunt* de neam strălucit: 27 Ci [q]pe cele nemintoase ale lumii şi-*le* alese Dumnezeu ca să deà de ruşine pe înţelepţi, şi pe cele slabe ale lumii, şi *le* alese Dumnezeu, ca să le deà de ruşine pe cele tari, 28 Şi pe cele de neam de jos ale lumii şi pe cele despreţuite şi-le alese Dumnezeu, pe [r]cele ce nu sunt, [s]ca să desfiinţeze pe cele ce sunt, 29 [t]Pentru ca să nu se laude nimenea înaintea lui Dumnezeu. 30 Dintr'însul dar sunteţi voi în Hristos Iisus, care se făcù pentru noi înţelepciune dela Dumnezeu, îndreptăţire şi sfinţire şi răscumpărare, 31 Pentru ca, după cum este scris: „cine se laudă, în Domnul să se laude".

Învăţătura lui Hristos este cerească, plină de putere şi de duh.

2 Şi eu când am venit la voi, fraţilor, [a]am venit aducându-vă taina lui Dumnezeu la cunoştinţă nu [b]în măsura unei revărsări de cuvânt sau de înţelepciune. 2 Căci n'am hotărît să ştiu ceva între voi [c]decât pe Iisus Hristos şi pe acesta răstignit. 3 Şi [d]eu în [e]slăbiciune şi în temere şi în multă frică am fost la voi. 4 Şi vorbirea mea şi predica mea [f]nu erà în cuvinte înduplecătoare ale înţelepciunii *omeneşti*, [g]ci în dovedirea duhului şi a puterii, 5 Pentru ca credinţa voastră să nu fie în înţelepciune omenească, [h]ci în puterea lui Dumnezeu.

6 Rostim însă înţelepciune [i]între cei desăvârşiţi, dar [j]înţelepciune nu a veacului acestuia, nici a stăpânitorilor veacului acestuia, [k]care au să fie desfiinţaţi; 7 Ci rostim prin taină înţelepciunea lui Dumnezeu care este ascunsă, pe [l]care Dumnezeu o rânduì mai nainte de veacuri spre mărirea noastră; 8 [m]Pe care *înţelepciune* nimenea dintre stăpânitorii veacului acestuia n'o cunoscù; căci [n]dacă ar fi cunoscut-o, n'ar fi răstignit pe Domnul măririi. 9 Ci după cum este scris: [o]„Cele ce ochiul nu văzù şi urechea nu auzì şi la inimă de om nu se suiră, acestea *le* gătì Dumnezeu celor care-l iubesc". 10 Dar [p]nouă ni-le descoperì Dumnezeu prin duhul *său*; căci duhul cercetează toate, şi cele adânci ale lui Dumnezeu. 11 Pentru că cine dintre oameni ştie

a Cap. 16. 15. 17.
b Cap 2. 1. 4.
c 2 Cor. 2. 15.
d Fapt. 17. 18.
e Cap. 15. 26.
f Rom. 1. 16.
g Iov. 5. 12, 13.
h Isa. 33. 18.
i Iov 12. 17. 20.
j Mat. 11. 25.
k Mat. 12. 38.
l Isa. 8. 14.
m Cap. 2. 14.
n Rom. 1. 4, 16.
o Col. 2. 3.
p Ioan 7. 48.
q Mat. 11. 25.
r Rom 4. 17.
s Cap. 2. 6.
t Rom. 3. 27.

Capul 2.
a 2 Cor. 10. 10.
b Cap. 1. 6.
c Gal. 6. 14.
d Fapt. 18. 1, 6, 12.
e 2 Cor. 4. 7.
f 2 Pet 1. 16.
g Rom. 15. 19.
h 2 Cor. 4. 7.
i Ebr. 5. 14.
j Cap. 1. 20.
k Cap. 1. 28.
l Rom. 16. 25. 26.
m Mat. 11. 25.
n Luc. 23. 34.
o Isa. 64. 4.
p Mat. 13. 11

cele [q] ale omului decât duhul omului, care este într'însul? [r] Astfel și cele ale lui Dumnezeu nimenea nu le-a cunoscut, decât duhul lui Dumnezeu.

12 Noi dar am primit nu duhul lumii, ci [s] duhul cel dela Dumnezeu, ca să cunoaștem cele dăruite nouă de Dumnezeu, 13 [t] Pe care *le* și rostim nu în cuvinte învățate dela înțelepciune omenească, ci învățate dela duhul *sfânt*, unind cele dumnezeești cu cele dumnezeești. 14 [u] Dar un om firesc nu primește cele ale duhului lui Dumnezeu; [v] căci nemintoșie este pentru dânsul, [x] și nu poate să *le* cunoască, fiindcă se judecă cuminte. 15 [y] Iar cel cuminte judecă toate, dar el de nimenea nu este judecat. 16 [z] Căci „cine a cunoscut gândul Domnului ca să-l judece?“ [a] Noi însă cunoaștem gândul lui Hristos.

Nepriceperea Corintenilor se vede din desbinarea între dânșii. Numai Hristos este temelia bisericei. Creștinii sunt templul lui Dumnezeu. Înțelepciunea lumii.

3 Și eu fraților, n'am putut să vă vorbesc ca unora [a] cu duh, ci ca unora de [b] carne, ca unor de [c] curând născuți în Hristos. 2 Cu [d] lapte v'am hrănit, nu cu bucate; [e] căci nu puteați încă. Dar nici acum nu puteți încă. 3 Pentru că tot firești sunteți. Căci [f] deoarece între voi este râvnire și ceartă *și desbinări*, nu sunteți oare firești și umblați după felul omului? 4 Căci când unul zice: eu sunt al lui Pavel, iar altul: [g] eu sunt al lui Apoline, nu sunteți oameni?

5 Deci ce este Apoline? Și ce este Pavel? [h] Slujitori prin care ați crezut, și după [i] cum Domnul a dat fiecăruia. 6 [j] Eu am sădit. [k] Apoline a udat, [l] dar Dumnezeu a făcut să crească; 7 Astfel [m] nici care sădește este ceva, nici care udă, ci care face să crească, Dumnezeu. 8 Cel care sădește și cel care udă una sunt, iar [n] fiecare va luà plata sa potrivit muncii sale. 9 Căci [o] ai lui Dumnezeu suntem noi împreună lucrători: ai lui Dumnezeu pământ de arat, a lui Dumnezeu [p] clădire sunteți voi.

10 După [q] al lui Dumnezeu dar, care îmi fù dat, ca arhitect înțelept am pus [r] temelie, și altul clădește de-asupra. Dar [s] fiecare să ià sama cum clădește de-asupra. 11 Căci nimenea nu poate pune altă temelie decât [t] cea pusă, [u] care este Iisus Hristos. 12 Iar dacă cineva clădește de-asupra pe temelie aur, argint, pietri prețioase, lemne, fân, trestie, 13 [v] Lucrul fiecăruia cunoscut se va face; pentru că ziua [x] va arătà, că [y] în foc se descopere, și ce fel este lucrul, fiecăruia focul însuși va încercà. 14 Dacă al cuiva lucru, pe care-l va fi clădit, [z] va rămâneà, plată va luà; 15 Iar dacă lucrul cuiva va fi fost ars de tot, păgubit va fi *de plata lui*, dar el însuși va fi mântuit, însă [a] așà ca prin foc.

16 [b] Nu știți că sunteți templul lui Dumnezeu și duhul lui Dumnezeu locuește în voi? 17 Dacă cineva strică templul lui Dumnezeu, pe acesta Dumnezeu îl va stricà; pentru că templul lui Dumnezeu este sfânt, cum sunteți voi *sfinți*.

18 [c] Nimenea să nu se amăgească pe sine însuși; dacă cineva gândește, că este înțelept între voi în veacul acesta, să se facă nemintos, ca să fie înțelept. 19 Căci [d] înțelepciunea lumii aceștia este nemintoșie înaintea lui Dumnezeu. Pentru că scris este: [e] „Cel care prinde cu mâna pe înțelepți în viclenia lor“. 20 Și iar: [f] „Domnul cunoaște gândurile înțelepților, că sunt deșerte“.

21 Deaceea nimenea să nu se laude între oameni; căci tot este al vostru. 22 Fie Pavel, fie Apoline, fie Chefa, fie lume, fie viață, fie moarte, fie cele de față, fie cele viitoare, tot este al vostru, 23 Iar voi *sunteți* ai lui Hristos, și Hristos al lui Dumnezeu.

---

q Prov. 20. 27. *r* Rom. 11. 33, 34. *s* Rom. 8. 15 *t* 2 Pet. 1. 16. *u* Mat. 16. 23.

v Cap. 1. 18, 24. *x* Rom 8. 5—7. *y* Prov 28 5. *z* Iov 15. 8. *a* Ioan 15. 15.

Capul 3.

a Cap. 2. 15. *b* Cap. 2 14. *c* Ebr. 5. 13. *d* Ebr. 5. 12, 13

e Ioan 16 13. *f* Cap. 1. 11. *g* Cap. 1. 12. *h* Cap 4. 1. *i* Rom. 12. 3, 6

j Fapt. 18. 4, 8, 11. *k* Fapt 18. 24. *l* Cap. 1. 3 *c*. *m* 2 Cor. 12 11. *n* Ps 62. 12.

o Fapt. 15. 4. *p* Efes 2. 20. *q* R m 1. 5 *r* Rom. 15. 20 *s* 1 Pet. 4. 11. *t* Isa. 28. 16.

u Efes. 2. 20. *v* Cap. 4 5. *x* 1 Pet. 1 7. *y* Luc. 2. 35. *z* Cap. 4. 5. *a* Iuda 23.

b Cap. 6. 19. *c* Prov 3. 7. *d* Cap 1. 20. *e* Iov. 5. 13. *f* Ps. 94. 11.

Slujitorii lui Hristos. Pavel apostol şi cei pe care i-a adus la credinţă în Corint. Timoteu înainte mergător al lui Pavel.

4 Aşà dar fiecare să ne [a]socotească ca slujitori ai lui Hristos şi [b]îngrijitori ai tainelor lui Dumnezeu. 2 Astfel fiind se cere în cele din urmă dela îngrijitori, ca fiecare să fie găsit credincios. 3 Pentru mine este ceva foarte neînsemnat ca să fiu judecat de voi sau de vre-o zi omenească; dar nici eu pe mine însumi nu mă judec; 4 Căci în mine însumi nu cunosc nimic, [c]dar nu în aceasta sunt îndreptăţit; Domnul este care mă judecă.

5 [d]Deaceea nu judecaţi ceva mai nainte de timp, până ce va fi venit Domnul, [e]care va şi dà la lumină cele ascunse ale întunerecului şi va face cunoscut chibzuinţele inimilor; şi [f]atuncia lauda va fi pentru fiecare dela Dumnezeu.

6 Dar acestea, fraţilor, [g]le-am înţeles de mine însumi şi de Apoline pentru binele vostru, [h]ca să învăţaţi dela noi a nu trece preste ce este scris, pentru ca [i]să nu vă făliţi unul în folosul altuia, împotriva unui altuia. 7 Pentru că cine te deosebeşte? [j]Ce ai, ce n'ai luat? Iar dacă ai şi luat, pentru ce te lauzi, ca cum n'ai fi luat?

8 Acum sunteţi sătui; [k]acum v'aţi îmbogăţit; fără noi aţi domnit; şi dacă aţi fi domnit măcar, ca să domnim şi noi împreună cu voi! 9 Gândesc însă Dumnezeu ne-a arătat pe noi apostoli ca [l]pe cei din urmă, ca osândiţi la moarte, pentru că[m] priveliste ne-am făcut lumii, atât îngerilor, cât şi oamenilor. 10 [n]Noi *suntem* [o]nemintoşi pentru Hristos; iar voi mintoşi în Hristos [p]noi *suntem* neputincioşi, iar voi tari; voi *sunteţi* măriţi, iar noi despreţuiţi. 11 [q]Până în ceasul de acum şi flămânzim şi însetăm, şi fără îmbrăcăminte suntem, [r]şi cu pumni suntem bătuţi [s]şi nestătători suntem 12 [t]Şi ne ostenim lucrând cu mânile noastre; [u]infruntaţi fiind binecuvântăm, urmăriţi suferim, 13 Defaimaţi fiind, ne rugăm; [v]ca gunoae ale lumii ne-am făcut până acum, *ca* o curăţitură a tutulor.

14 Nu ruşinându-vă pe voi scriu acestea, [x]ci înţeleptindu-vă ca pe copii mei iubiţi. 15 Pentru că dacă aţi aveà zece mii de învăţători [y]în Hristos, nu *aveţi* însă mulţi părinţi; căci eu v'am născut în Hristos Iisus prin evangelie. 16 Deci vă îndemn, [z]luaţi-vă după mine.

17 Pentru aceasta chiar v'am trimis pe [a]Timoteu, [b]care este fiul meu iubit şi credincios în Domnul, el vă va aduce [c]aminte căile mele cele în Hristos Iisus, după cum [d]învăţ pretutindenea [e]în orice biserică.

18 [f]Dar unii s'au fălit ca cum n'aş veni eu la voi: 19 [g]Voiu veni însă în curând la voi, [h]dacă va fi voit Domnul, şi voiu cunoaşte nu cuvântul celor care s'au fălit, ci puterea lor; 20 Pentru că nu în cuvânt este [i]împărăţia lui Dumnezeu, ci în putere. 21 Ce voiţi? Să viu [j]cu toeag la voi, sau cu iubirea duhului şi a blândeţii?

Anatemizarea unui neruşinat. Corintenii să se ferească de neruşinaţi, de răpitori şi de idolatri.

5 Însfârşit se aude la voi de desfrânare, şi de-o astfel de desfrânare cum nu este nici [a]între păgâni, [b]încât să aibă cineva pe [c]femeia tatălui său. 2 [d]Şi voi v'aţi fălit, şi nu v'aţi întristat mai vârtos, [e]ca să fie dat la o parte din mijlocul vostru cel care a făptuit lucrul acesta? 3 [f]Căci eu nefiind de faţă cu corpul, dar de faţă fiind cu duhul, am judecat acum ca cum aşi fi de faţă, pe cel care astfel a săvârşit aceasta, 4 In numele Domnului *nostru* Iisus *Hristos*, [g]adunaţi fiind voi împreună şi duhul meu cu puterea Domnului nostru Iisus

Capul 4.
a Mat. 24. 45. b Luc. 12. 42. c Iov. 9. 2. d Mat. 7. 1. e Cap. 3. 13. f Rom. 2. 29. g Ioan. 1. 12. h Rom. 12. 3. i Cap. 3. 21. j Ioan 3. 27. k Apoc. 3. 17. l Ps. 44. 22. m Ebr. 10. 33 n Cap 2. 3. o Fapt 17. 18. p 2 Cor. 13. 9. q 2 Cor. 4. 8. r Iov. 22. 6. s Fapt. 23. 2. t Fapt 18. 3. u Mat. 5. 44. v Plan. 3. 45. x 1 Tes. 2. 11. y Fapt 18. 11. z 2. Tes. 3. 9 a Fapt. 19. 22. b 1 Tim. 1. 2. c Cap. 11. 2. d Cap. 7. 17. e Cap 14. 33. f Cap. 5. 3. g Fapt. 19. 21. h Fapt. 18. 21. i Cap 2. 4. j 2 Cor. 10. 2.

Capul 5.
a Efes. 5. 3. b Lev. 18. 8. c 2 Cor. 7. 12. d Cap. 4. 18. e 2 Cor. 7. 7, 10. f Col. 2. 5. g Mat. 16. 19.

Hristos, 5 [h]Să dați pe unul ca acesta [i]satanei spre peirea cărnii, pentru ca duhul lui să fie mântuit în ziua Domnului Iisus.

6 [j]Nu este bun cuvântul laudei voastre! Nu știți că [k]puțin aluat dospește toată frământătura? 7 Curățiți bine aluatul cel vechiu, ca să fiți frământătură proaspătă, după cum sunteți fără aluat; căci și [l]Paștile noastre [m]Hristos înjunghiat fu. 8 Deaceea [n]să serbăm [o]nu cu aluat vechiu, nici [p]cu aluat de răutate și vicleșug, ci cu azime de curățenie și adevăr. 9 V'am scris în epistola mea [q]ca să nu vă amestecați cu desfrânați, 10 [r]Nu cu desăvârșire *să nu vă amestecați* cu desfrânații [s]lumii acesteia sau cu cei porniți spre tot felul de înavuțire și cu răpitori sau cu idolatri, fiindcă atuncia trebue să ieșiți [t]din lume. 11 Astfel dar v'am scris să [u]nu vă amestecați, dacă vre-unul numindu-se frate, este desfrânat sau pornit spre orice fel de înavuțire, sau idolatru, sau înfruntător, sau bețiv, sau răpitor, cu unul ca acesta, [v]nici să nu mâncați împreună. 12 Căci ce am eu să judec pe [x]cei din afară? Nu judecați voi oare pe [y]cei dinlăuntru? 13 Pe cei din afară Dumnezeu îi va judecă. [z]„Dați la o parte pe cel rău dintre voi înșivă".

Pavel mustră pe cei care se judecă pentru ale lor înaintea păgânilor.

6 Îndrăznește cineva dintre voi, pâră având împotriva altuia, să se judece înaintea nedreptților și nu înaintea sfinților? 2 Sau nu știți că [a]sfinții vor judecă lumea? Și dacă lumea este judecată între voi, sunteți voi oare nevrednici de-a face judecăți foarte neînsemnate? 3 Nu știți că vom [b]judecă îngeri? Necum cele trebuincioase vieții! 4 [c]Deci dacă aveți judecăți pentru cele trebuincioase vieții, pe cei care sunt desprețuiți în biserica voastră, pe aceștia îi puneți judecători? 5 Spre rușinea voastră zic. Astfel nu este între voi nici un înțelept, care va putea hotărî între fratele său? 6 Dar frate cu frate se judecă, și aceasta înaintea necredincioșilor! 7 Însfârșit acum este o cădere pentru voi, că aveți judecăți unii cu alții. [d]Pentru ce nu lăsați mai bine să vi-se facă nedreptate? Pentru ce nu lăsați mai bine să vi-se facă pagubă? 8 Ci voi faceți nedreptate și pricinuiți pagubă, [e]și aceasta fraților!

Să se ferească de nedreptate și de desfrânare.

9 Sau nu știți că nedreptții nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu? Nu fiți rătăciți; [f]nici desfrânați, nici idolatri, nici făptuitori de adulter, nici moleșiți, nici cei care au pat cu parte bărbătească, 10 Nici furii, nici cei porniți spre orice fel de înavuțire, nici bețivii, nici înfruntătorii, nici răpitorii nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu. 11 Și astfel erați unii! [g]Dar v'ați spălat, [h]dar ați fost sfințiți, dar ați fost îndreptățiți în numele Domnului Iisus Hristos și în duhul Dumnezeului nostru.

12 [i]Toate îmi sunt iertate, dar nu toate folosesc. Toate îmi sunt iertate, dar nu eu voiu fi stăpânit de ceva. 13 [j]Mâncările *sunt* pentru pântece și pântecele pentru mâncări; dar Dumnezeu va desființă și pe acesta și pe acela. Corpul însă nu este pentru desfrânare, ci [k]pentru Domnul, [l]și Domnul pentru corp. 14 Iar [m]Dumnezeu a înviat și pe Domnul și pe noi ne va învia [n]prin puterea sa. 15 Nu știți că [o]corpurile voastre sunt membre ale lui Hristos? Deci ridicând eu membrele lui Hristos, le voiu face membre ale unei desfrânate? Să nu fie. 16 Sau nu știți că cel care se lipește de cea desfrânată un corp este *cu dânsa*? „Căci [p]vor fi", zice, „cei doi un trup". 17 [q]Iar cel care se lipește de Domnul este un duh *cu dânsul*. 18 [r]Fugiți de desfrânare. Orice păcat, pe care îl va fi făcut un om,

---

h Iov. 2. 6.
i Fapt. 26. 18.
j Iac. 4. 16.
k Cap. 15. 33.
l Isa 52. 7.
m Ioan 19. 14.
n Esod. 12. 15.
o Deut. 16. 3.
p Mat 16. 6, 12.
q Efes. 5. 11.
r Cap. 10. 27.
s Cap. 1. 20.
t Ioan 17. 15.
u Mat 18. 17.
v Gal. 2. 12.
x Marc. 4. 11.
y Cap. 6. 1–4.
z Deut. 13. 5.

Capul 6
a Ps. 49. 14.
b 2 Pet. 2. 4.
c Cap. 5. 12.
d Prov. 20. 22.
e 1 Tes. 4. 6.
f Cap. 15. 50.
g Cap. 12. 2.
h Cap. 1. 30.
i Cap. 10. 23.
j Mat. 15. 17.
k Vers. 15 10,20.
l Efes. 5. 23.
m Rom. 6. 5, 8.
n Efes. 1. 19, 20.
o Rom. 12. 5.
p Fac. 2. 24.
q Ioan 17. 21-23.
r Rom. 6. 12, 13.
s Rom. 1. 24.

este afară din corp: iar cel care face desfrânare păcătueşte [s] în însuşi corpul său. 19 Sau [t] nu ştiţi că corpul vostru este templul duhului sfânt care se află în voi, pe care-l aveţi dela Dumnezeu, [u] şi nu sunteţi ai voştri înşivă? 20 Căci [v] cumpăraţi aţi fost voi cu preţ; măriţi dar pe Dumnezeu în corpul vostru *şi în duhul vostru, ca unele care sunt ale lui Dumnezeu.*

Despre căsătorie, necăsătorie, văduvie, desfacerea căsătoriei, căsătoria între creştini şi necreştini. Despre tăierea împrejur. Despre robie. Despre fecioare.

7 Iar despre cele ce mi-aţi scris, [a] bine este pentru om să nu atingă femeie; 2 Din pricina desfrânărilor însă fiecare aibă femeia sa, şi fiecare aibă bărbatul ei. 3 [b] Bărbatul deà femeiei datoria, asemenea şi femeia bărbatului ei. 4 Femeia nu este stăpână pe corpul ei, ci bărbatul; asemenea bărbatul nu este stăpân pe corpul lui, ci femeia. 5 [c] Nu vă lipsiţi unul pe altul, afară numai dacă este ceva din învoială pentru un timp cuvenit, ca să vă îndeletniciţi cu *postul şi* rugăciunea, şi iarăşi să fiţi la un loc, pentru ca satana [d] să nu vă întărâte la păcat din pricina necumpătării voastre.

6 Iar aceasta o zic din îngăduinţă, [e] nu din poruncă. 7 Doresc [f] ca toţi oamenii să fie cum sunt şi [g] eu însumi; [h] dar fiecine are darul său dela Dumnezeu, unul aşà, iar altul într'altfel. 8 Iar celor necăsătoriţi le zic şi *mai ales* văduvelor, [i] bine este pentru dânşii dacă vor fi rămas ca şi mine: 9 Dar [j] dacă nu se înfrânează căsătorească-se; căci mai bine este a se căsători, decât a se aprinde. 10 Iar celor care sunt căsătoriţi le poruncesc, [k] nu eu ci Domnul, [l] femeia să nu se despartă de bărbat, 11 — Iar şi dacă se va fi despărţit, rămâie necăsătorită sau să fie împăcată cu bărbatul ei, şi bărbatul să nu-şi lase femeia. —

12 Celorlalţi însă le zic eu, [m] nu Domnul: dacă vreun frate are femeie necredincioasă şi ea încuviinţează să locuească cu dânsul, să nu şi-o lase: 13 Şi dacă vre-o femeie are bărbat necredincios şi acesta încuviinţează să şază cu dânsa, să nu-şi lase bărbatul. 14 Căci bărbatul necredincios sfinţit este în femeia sa, şi femeia necredincioasă sfinţită este în fratele *bărbat*: fiindcă [n] altfel copii voştri sunt necuraţi, iar acum sunt sfinţi. 15 Dacă dar necredinciosul se desparte, să se despartă: nu este robit fratele sau sora în unele ca acestea. [o] În pace ne-a chemat Dumnezeu. 16 — Căci ce ştii tu, femeie, dacă vei scăpà pe [p] bărbatul *tău*, sau ce ştii tu, bărbatule, dacă vei scăpà pe femeia *ta*? —

17 Fără numai *să ştie*: după cum fiecăruia i-a împărţit Domnul, după cum Dumnezeu a chemat pe fiecare, astfel să umble. [q] Şi astfel pun eu la cale în toate bisericile. 18 A fost cineva chemat, fiind tăeat împrejur? Să nu se facă netăeat împrejur; este cineva chemat, fiind în netăiere împrejur? [r] Să nu se facă tăeat împrejur. 19 [s] Tăerea împrejur nimic nu este [t] şi netăerea împrejur nimic nu este, ci paza poruncilor lui Dumnezeu *este totul*. 20 Fiecare în chemarea prin care fù chemat, în aceasta rămâe. 21 Ai fost chemat rob fiind? Nu-ţi fie grije; ci şi dacă eşti în stare să fii de sine stătător, foloseşte-te mai mult. 22 Căci robul chemat în Domnul este de sine stătător al Domnului; [u] asemenea şi de sine stătătorul chemat fiind este [v] rob al lui Hristos. 23 [x] Drept preţ aţi fost cumpăraţi; nu vă faceţi robi ai oamenilor. 24 [y] Fiecare în ce fù chemat, fraţilor, în aceasta rămâe la Dumnezeu.

25 Iar despre fecioare [z] n'am poruncă dela Domnul, îmi dau însă cu părerea [a] ca un miluit de Domnul [b] ca să fiu credincios. 26 Deci socotesc că pentru

---

t Cap. 3. 16
u Rom. 14. 7, 8.
v Fapt. 20. 28.

Capul 7.
a Vers. 8. 26.
b Esod. 21. 10.
c Ioel 2. 16.
d 1 Tes. 3. 5.
e Vers. 12. 25.
f Fapt. 26. 29.
g Cap. 9. 5.
h Mat. 19. 12.
i Vers. 1. 26.
j 1 Tim. 5. 14.
k Vers. 12. 25. 40.
l Mal. 2. 14 16.
m Vers. 6
n Mal. 2. 15.
o Rom. 12. 18.
p 1 Pet. 3. 1.
q Cap. 4. 17.
r Fapt. 15. 1, 5.
s Gal. 5. 6, 6.
t Ioan 15. 14.
u Ioan 8. 36.
v 1 Pet. 2. 16.
x Cap. 6. 20.
y Vers. 20.
z 2 Cor. 8. 8. 10.
a 1 Tim. 1. 16.
b Cap 4. 2.

nevoia de acum este [c]bine aceasta, că este bine pentru om să fie astfel. 27 Eşti legat cu femeie? Nu căuta desfacere; eşti fără femeie? Nu căuta femeie. 28 Dar şi dacă te vei fi însurat, n'ai greşit; şi fecioara dacă se va fi măritat n'a greşit; dar unii ca aceştia suferinţă vor avea în trupul lor, eu însă vă cruţ.

29 Dar [d]aceasta zic, fraţilor, timpul este scurt de tot: ca de aci înainte şi cei care au femei să fie ca cum n'ar avea, 30 Şi cei care plâng, ca cum n'ar plânge, şi cei care se bucură, ca cum nu s'ar bucura, şi cei care cumpără, ca cum n'ar stăpâni, 31 Şi cei care se folosesc de lume, ca cum n'ar avea folos [e]*de dânsa*; căci [f]faţa lumii acesteia trece, 32 Voesc însă ca să fiţi fără griji. Neînsuratul poartă griji de [g]cele ale Domnului, cum să placă Domnului; 33 Iar care s'a însurat poartă grije de cele ale lumii, cum să placă femeii. 34 Împărţite sunt şi femeia şi fecioara: nemăritată poartă [h]grije de cele ale Domnului, ca să fie sfântă şi cu corpul şi cu duhul; iar care s'a măritat poartă grije de cele ale lumii, cum să placă bărbatului. 35 Şi aceasta o zic spre folosul vostru chiar, nu ca să arunc asupra voastră laţ, ci pentru *a sporì* bunacuviinţă şi stăruinţa la Domnul, netrăsi fiind în multe griji.

36 Iar dacă gândeşte cineva, că se poartă urît faţă de fiica sa, dacă este preste floarea vârstei *nemăritată*, şi *dacă* trebue să fie în astfel de împrejurare *măritată*, facă ce voeşte; nu greşeşte, căsătorească-se. 37 Cine stă însă nemişcat în inima sa, neavând nevoe, dar are stăpânire preste voinţa sa, şi în a sa inimă a găsit cu cale aceasta, ca să ţină pe fiica sa, bine va face. 38 Astfel şi cel care mărită pe fiica sa face bine, şi care n'o mărită mai bine va face.

39 Femeia pe cât timp este în viaţă bărbatul ei este legată *de dânsul*; iar dacă va fi murit bărbatul, este de sine stăpână ca să se mărite cu cine voeşte, numai în Domnul *să se mărite*. 40 Dar, după părerea mea, mai fericită este dacă rămâne astfel; şi gândesc şi eu că am duhul lui Dumnezeu.

Nu trebue să dăm sminteală luând parte la jertfele păgânilor.

8 [a]Iar despre cele înjunghiate idolilor, ştim că toţi avem [b]cunoştinţă. — [c]Cunoştinţa îngâmfă, iar iubirea întăreşte. 2 Dacă [d]cineva gândeşte că a cunoscut ceva, n'a cunoscut încă după cum trebue să cunoască; 3 Dar dacă iubeşte cineva pe Dumnezeu, [e]acela cunoscut este de dânsul. — 4 Deci despre mâncarea celor înjunghiate [f]idolilor ştim [g]că nu este nici idol în lume, şi că nu este nici un Dumnezeu, decât numai Unul. 5 Căci şi dacă sunt [h]aşa numiţii dumnezei fie în cer, fie pe pământ, ca cum ar fi mulţi dumnezei şi mulţi domni, 6 Dar [i]noi avem un singur Dumnezeu Tatăl, [j]din care *sunt* toate şi noi pentru dânsul, şi [k]un singur Domn Iisus Hristos, [l]prin care *sunt* toate şi noi printr'însul. 7 Dar nu în toţi este [m]cunoştinţa aceasta; căci unii în ştiinţa de sinele de până acum despre idol mănâncă ca fiind înjunghiat idolului, şi ştiinţa de sinele a lor slabă fiind [n]se mânjeşte.

8 Mâncare însă nu ne va pune pe noi înaintea lui Dumnezeu; nici dacă vom fi mâncat nu avem mai mult, nici dacă nu vom fi mâncat nu avem lipsă. 9 Luaţi însă seama ca nu cumva această stare de sinevă a voastră să fie sminteală pentru cei slabi. 10 Căci dacă te va fi văzut cineva pe tine care ai cunoştinţă şezând la masă în capişte, oare ştiinţa lui de sine slab fiind el, nu va fi întărită ca să mănânce cele înjunghiate idolului? 11 Negreşit pierdut este prin cunoştinţa ta cel slab, fratele pentru care a murit Hristos. 12 Astfel dar, greşind către fraţii voştri şi

---

c Vers. 1. 8. *d* Rom. 13 11. *e* Cap. 9. 18. | *f* Ps. 39. 6. *g* 1 Tim. 5. 5. | *h* Luc. 10. 40, etc. | *Capul 8.* *a* Fapt 15.20,29. *b* Rom 14.14.22. | *c* Rom. 14.3,10. *d* Cap 13 8,9,12. *e* Exod.33 1217. | *f* Isa. 41. 24. *g* Deut. 4. 39. *h* Ioan. 10. 34. | *i* Mal. 2. 10. *j* Fapt. 17. 28. *k* Ioan 13. 13. | *l* Ioan 1. 3. *m* Cap. 10.28,29 *n* Rom 14 14,23

lovind a lor slabă știință de sinele, greșiți către Hristos. 13 Chiar deaceea, dacă o mâncare aduce sminteală fratelui meu, nu voiu mâncà carne în veci, ca să nu aduc sminteală fratelui meu.

Pavel vorbește de apostolatul său și de dreptul său. N'a primit plata datorită pentru învățătura sa. El s'a făcut tutulor toate.

9 [a]Nu sunt eu stăpân de mine? [b]Nu sunt eu apostol? [c]N'am văzut oare pe Iisus Domnul nostru? Nu sunteți voi în Domnul lucrarea mea? 2 Dacă altora nu sunt apostol, vouă însă negreșit vă sunt; căci [d]voi sunteți în Domnul pecetea apostoliei mele. 3 Aceasta este apărarea mea către cei care mă iau în cercetare. 4 [e]Nu avem oare drept să mâncăm și să bem? 5 Nu avem oare drept să ducem încoace și încolo o soră ca femeie, ca și ceilalți apostoli și [f]frați Domnului și [g]Chefa? 6 Sau numai eu și Barnaba [h]nu avem drept să nu lucrăm?

7 Cine [i]slujește vreodată ca ostaș cu plată dela sine însuși? Cine [j]sădește vie și nu mănâncă rodul ei? Sau cine [k]păstorește turmă și nu mănâncă din laptele turmei? 8 Nu vorbesc oare acestea ca om, sau nu spune și legea acestea? 9 Pentru că în legea lui Moise este scris: [l]„nu legà gura boului care treeră“, Oare de boi îi este grije lui Dumnezeu? 10 Sau pentru noi inadins zice? Căci pentru noi s'a scris, că [m]cel care ară, pe temeiul nădejdii trebue să are, și cel care treeră, pe temeiul nădejdii ca să se împărtășească. 11 [n]Dacă noi v'am sămănat cele dumnezeești, mare *lucru este* dacă noi vom secerà cele firești ale voastre? 12 Dacă alții se împărtășesc de *acest* drept asupra voastră, nu mai bine noi? [o]Dar nu ne-am folosit de dreptul acesta, ci toate le suferim, [p]ca să nu punem vre-o piedecă evangeliei lui Hristos.

13 [q]Nu știți că cei care lucrează cele sfinte mănâncă cele din templu? Cei care stăruesc la altar își iau partea lor cu altarul? 14 Astfel a rânduit [r]și Domnul pentru cei care dau în știre evangelia [s]ca să trăească din evangelie. 15 Dar [t]eu nu m'am folosit de nimic din acestea. Și n'am scris acestea pentru ca astfel să se facă cu mine: căci frumos este pentru [u]mine mai bine să mor, decât să-mi nimicească cineva cuvântul laudei mele. 16 Pentru că dacă binevestesc, n'am cuvânt de laudă; căci neapărată trebuință mă ține de aproape *să binevestesc*; [v]și vai este pentru mine dacă nu binevestesc. 17 Căci dacă de bunăvoie fac aceasta, am [x]cuvenită plată; iar dacă nu de bunăvoie *fac*, mi [y]s'a încredințat o sarcină de îngrijitor. 18 Deci care-mi este plata cuvenită? Ca [z]binevestind să fac evangelia *a fi primită* fără cheltueală, pentru a [a]nu face o rea întrebuințare de dreptul meu în evangelie.

19 Căci stăpân de mine [b]fiind față de toți, [c]m'am făcut de mine însumi rob tutulor, [d]ca să câștig pe mai mulți; 20 [e]M'am făcut Iudeilor ca Iudeu, ca să câștig pe Iudei; celor de supt lege, ca supt lege, nefiind însumi supt lege, ca să câștig pe cei de supt lege; 21 [f]Celor [g]care n'au legea, ca neavând eu legea, [h]nu fiind eu fără legea lui Dumnezeu, ci supus legii lui Hristos, ca să câștig pe cei fără lege; 22 [i]M'am făcut slab celor slabi, ca să câștig pe cei slabi, [j]tutulor m'am făcut tot, [k]ca cu orice chip să scap pe unii. 23 Tot dar fac pentru evangelie, ca să mă fac împreună părtaș al ei.

Îndemnare să râvnim după coroana nepieritoare.

24 Nu știți, că cei care aleargă în stadiu, toți aleargă, dar unul ià darul de biruitor? [l]Astfel alergați ca să dobândiți *darul de biruitor*. 25 Oricare [m]luptător însă se înfrânează de orice,

Capul 9.
[a] Fapt. 9. 11.
[b] Fapt. 1. 3, 17.
[c] Cap. 3. 6.
[d] 2 Cor. 3. 2.
[e] 2 Tes. 3. 9.
[f] Mat. 13. 55.
[g] Mat. 8. 14.
[h] 2 Tes. 3. 8. 9.
[i] 2 Cor. 10. 4.
[j] Deut. 20. 6.
[k] Ioan 21. 15.
[l] Deut. 25. 4.
[m] 2 Tim. 2. 6.
[n] Rom. 15. 27.
[o] Fapt. 20. 33.
[p] 2 Cor. 11. 12.
[q] Lev. 6. 16, 26.
[r] Mat. 10. 10.
[s] Gal. 6. 6.
[t] 1 Tes. 2. 9.
[u] 2 Cor. 11. 10.
[v] Rom. 1. 14.
[x] Cap. 3. 8. 14.
[y] Filip. 1. 17.
[z] 2 Cor. 4. 5.
[a] Cap. 7. 31.
[b] Vers. 1.
[c] Gal. 5. 13.
[d] 1 Pet. 3. 1.
[e] Fapt. 16. 3.
[f] Gal. 3. 2.
[g] Rom. 2. 12, 14.
[h] Cap. 7. 22.
[i] Rom. 14. 1.
[j] Cap. 10. 33.
[k] Rom. 15. 14.
[l] Gal. 2. 2.
[m] Efes. 6. 12.

aceia dar ca să ià o cunună pieritoare, iar noi [n]nepieritoare. 26 Eu acum astfel alerg, [o]nu ca *cum aşi alergà* pe neştiute, astfel mă lupt cu pumnul, nu ca cum aşi bate aerul; 27 [p]Ci-mi învineţesc corpul cu pumnul [q]şi mi-l târăsc ca pe un rob, ca nu, după ce am fost altora vestitor, eu însumi să mă fac [r]neprimit.

Pierirea Iudeilor în pustie este un semn de asprimea dumnezeească.

10 Căci nu voiesc, fraţilor, ca voi să nu ştiţi, că părinţii noştri toţi erau supt [a]nour şi toţi trecură prin [b]mare, 2 Şi toţi în Moise fură botezaţi în nour şi în mare, 3 Şi toţi mâncară aceiaşi [c]mâncare dumnezeească, 4 Şi toţi beură aceeaşi [d]beutură dumnezeească; căci beau dintr'o piatră dumnezeească următoare, iar piatra erà Hristos; 5 Dar Dumnezeu nu binevoì în mai mulţi dintre dânşii; căci [e]fură răpuşi în pustie.

6 Şi acestea au fost semne pentru noi, ca să nu fim noi poftitori de rele, după [f]cum au poftit şi aceia. 7 [g]Şi nu fiţi idolatri, ca unii dintre dânşii după cum este scris: [h]„s'a pus poporul să mănânce şi să beà, şi se sculară să joace“. 8 [i]Nici să nu facem desfrânări, după cum făcură desfrânări unii dintr'înşii şi [j]pieriră într'o singură zi doauăzeci şi trei de mii. 9 Şi să nu punem la încercare pe Domnul, după cum *îl* ispitiră [k]unii dintr'înşii [l]şi pieriră de şerpi. 10 Şi nu cârtiţi, după cum cârtiră[m] unii dintr'înşii [n]şi pieriră de [o]perzătorul. 11 Şi acestea ca semne li-se întâmplau acelora, dar [p]fù scris spre înţelepţirea noastră, la [q]care au ajuns sfârşiturile veacurilor. 12 Astfel cine [r]gândeşte că stă neclintit, fie cu luare aminte să nu cază.

13 Încercare nu v'a apucat, decât numai omenească; dar credincios este [s]Dumnezeu, care nu va îngăduì [t]ca voi să fiţi încercaţi peste ce puteţi, ci va [u]face deodată cu încercarea şi scăparea, ca să puteţi răbdà. 14 Deaceea, iubiţii mei, [v]fugiţi de idolatrie.

Sfânta cuminecătură e o împărtăşire cu Hristos.

15 Ca unor [x]mintoşi vă vorbesc; judecaţi voi ce zic eu. 16 [y]Paharul binecuvântării pe care *îl* binecuvântăm nu este oare împărtăşire cu sângele lui Hristos? [z]Pânea pe care *o* frângem nu este oare împărtăşire cu trupul lui Hristos? 17 Pentru [a]că o singură pâne *este*, un singur trup suntem noi cei mulţi; căci toţi ne împărtăşim dintr'o singură pâne. 18 Vedeţi pe [b]Israel cel [c]firesc; [d]cei care mănâncă jertfele nu sunt oare părtaşi cu altarul? 19 Ce spun eu dar? [e]Că ce s'a înjunghiat pentru idoli este ceva? Sau că idolul este ceva? 20 Cică ce înjunghe *păgânii*, [f]„înjunghe pentru demoni şi nu pentru Dumnezeu“, nu voesc dar ca voi să vă faceţi părtaşi cu demonii. 21 [g]Nu puteţi beà paharul Domnului şi [h]paharul demonilor. Nu puteţi să vă împărtăşiţi de masa Domnului şi de masa demonilor. 22 [i]Sau întărâtăm pe Domnul? [j]Nu cumva suntem mai tari, decât dânsul.

Cruţarea conştiinţelor.

23 [k]Tot este iertat, dar nu orice foloseşte; tot este iertat, dar nu orice întăreşte. 24 [l]Nimenea să nu caute ale sale, ci *fiecare* ale altuia. 25[m] Mâncaţi orice se vinde în măcelărie, necercetând ceva pentru ştiinţa de sine; 26 „Căci [n]al Domnului este pământul şi cele cu care este plin.“ 27 Dacă vă va chemà cineva dintre necredincioşi şi voiţi să vă duceţi, mâncaţi [o]orice vă este pus înainte, necercetând ceva pentru ştiinţa de sine. 28 Iar dacă vă zice cineva: aceasta a fost jertfită, nu mâncaţi [p]din pricina aceluia care a spus şi a ştiinţei de sine — *căci [q]al Domnului este pământul şi cele cu care este plin* — 29 Ştiinţă de sine însă zic, nu a ta, ci a altuia, căci [r]pentru ce este judecată

n 2 Tim. 4, 8. *o* 2 Tim. 2, 5. *p* Rom. 8, 13. *q* Rom. 6, 18, 19. *r* Ier. 6, 30.

Capul 10.
a Esod 13, 21. *b* Esod 14, 22. *c* Esod. 16, 15, 35. *d* Esod. 17, 6. *e* Num. 14, 29.

f Num. 11, 4, 33. *g* Vers. 14. *h* Esod. 32, 6. *i* Apoc. 2, 14 *j* Num. 25, 1, 9. *k* Esod. 17, 2, 7.

l Num. 21, 6. *m* Esod. 16, 2. *n* Num. 14, 37. *o* Esod. 12, 23. *p* Rom. 15, 4. *q* Ebr. 10, 25, 37.

r Rom. 11, 20. *s* Cap. 1, 9. *t* Ps. 125, 3. *u* Ier. 29, 11. *v* 1 Ioan 5, 21 *x* Cap. 8, 1.

y Mat 26, 26-28. *z* Fapt 2, 42, 46. *a* Rom. 12, 5. *b* Rom. 4, 12. *c* Rom. 4, 1. *d* Lev. 3, 3.

e Cap. 8, 4. *f* Lev. 17, 7. *g* 2 Cor. 6, 15, 16. *h* Deut. 32, 38. *i* Deut. 32, 21. *j* Ezec. 22, 14. *k* Cap. 6, 12.

l Rom. 15, 1, 2. *m* 1 Tim 4, 4. *n* Esod 19, 5. *o* Luc. 10, 7. *p* Cap. 8, 10, 12. *q* Deut. 10, 14. *r* Rom. 14, 16.

starea mea de sinemi de către o altă ştiinţă de sine? 30 Dacă eu sunt părtaş darului, pentru ce sunt mustrat de aceea [s]pentru care eu mulţumesc?

31 [t]Deaceea, fie că mâncaţi, fie că beţi, fie că faceţi ceva, faceţi tot spre mărirea lui Dumnezeu. 32 [u]Fiţi nesmintitori şi Iudeilor şi Elenilor şi [c]bisericei lui Dumnezeu, 33 După cum şi eu plac tuturor în tot, necăutând folosul meu însumi, ci pe al multora, ca să fie mântuiţi.

Bărbatul să se roage cu capul desvelit, femeea cu capul învelit.

11 [a]Luaţi-vă după mine, după cum şi eu *m'am luat* după Hristos.

2 Vă laud însă *fraţilor* [b]că în tot vă aduceţi aminte de mine şi [c]ţineţi datinele astfel, după cum vi le-am încredinţat vouă. 3 Dar voese ca voi să ştiţi, că [d]Hristos este capul oricărui bărbat, iar bărbatul *este* [e]cap al femeii şi Dumnezeu este [f]cap al lui Hristos. 4 Orice bărbat, care se roagă sau vorbeşte ceva [g]profetic având *ceva* pe cap, necinsteşte capul său. 5 Orice [h]femeie, care se roagă sau vorbeşte profetic cu capul neînvelit, necinsteşte capul ei; căci una şi aceeaşi este cu cea [i]rasă. 6 Căci dacă o femeie nu-şi înveleşte *capul*, şi tunză-se; iar dacă [j]urît este pentru femeie ca să se tunză sau să se radă, înveleaşcă-şi capul. 7 Căci un bărbat nu trebue să-şi înveleaşcă capul, [k]fiind chipul şi mărirea lui Dumnezeu; iar femeia este mărirea bărbatului. 8 Pentrucă [l]nu este bărbat din femeie, ci femeia din bărbat; 9[m] Şi pentru că n'a fost făcut bărbat pentru femeie, ci femeia pentru bărbat; 10 Deaceea femeia trebue [n]să aibă stăpânire asupra capului ei [o]pentru îngeri. 11 Însă [p]nici femeie fără bărbat, nici bărbat fără femeie *nu este* în Domnul. 12 Căci după cum femeia *este* din bărbat, astfel şi bărbatul prin femeie, iar toate [q]sunt din Dumnezeu.

13 Judecaţi în voi înşivă cuviincios este ca o femeie neînvălită la cap să se roage lui Dumnezeu? 14 Şi nu vă învaţă chiar firea, că un bărbat dacă poartă părul lung necinste îi este, 15 Şi o femeie dacă poartă părul lung mărire îi este? Pentru că părul lung îi este dat drept învelitoare.

16 Iar [r]dacă găseşte cineva cu cale să fie iubitor de ceartă, noi nu avem un astfel de obiceiu, şi [s]nici bisericile lui Dumnezeu.

Povăţuire spre a luă cu demnitate sfânta cumineătură.

17 Poruncind însă aceasta nu laud, fiindcă nu vă adunaţi împreună spre mai bine, ci spre mai rău. 18 Mai întâiu pentru că venind voi împreună în [t]adunare aud, că sunt desbinări între voi, şi în parte cred. 19 Căci [u]trebue să fie şi deosebiri între voi, [v]pentru că cei lămuriţi să se facă cunoscuţi între voi. 20 Deci când vă adunaţi în acelaşi loc, nu este cu putinţă ca să mâncaţi cina Domnului; 21 Pentrucă fiecare ia mai dinainte cina sa la o parte când mănâncă, şi astfel unuia îi este foame, [x]iar altul este beat. 22 Nu aveţi dar case ca să mâncaţi şi să beţi? Sau despreţuiţi [y]biserica lui Dumnezeu, şi daţi de [z]ruşine pe cei care n'au? Ce să vă zic? Vă voiu lăudă? În aceasta nu vă laud.

23 Căci [a]eu am primit dela Domnul ceea ce v'am şi dat, [b]că Domnul Iisus în noaptea când era dat prins luă pâne, 24 Şi mulţumind o frânse şi zise: *Luaţi, mâncaţi*, acesta este trupul meu, care pentru voi este, *să fie frânt*; aceasta faceţi spre a mea amintire. 25 Asemenea şi paharul după cinare, zicând: acest pahar este noul aşezământ în sângele meu; aceasta faceţi, ori de câte ori *îl* beţi, spre amintirea mea. 26 Pentru că de câte ori mâncaţi pânea aceasta şi beţi paharul acesta, moartea Domnului vestiţi, [c]până când va fi venit.

---

[r] Rom. 14. 6.
[s] Col. 3. 17.
[t] Rom. 14. 13.

[u] Fapt. 20. 28.

Capul 11.

[a] Efes. 5. 1.
[b] Cap. 4. 17.
[c] Cap. 7. 17.
[d] Efes. 5. 23.
[e] Fac. 3. 16.
[f] Ioan. 14. 28.
[g] Cap. 12. 10.
[h] Fapt. 21. 9.
[i] Deut. 21. 12.
[j] Num. 5. 18.
[k] Fac. 1. 26. 27.
[l] Fac. 2. 21. 22.
[m] Fac. 2. 18. 21. 23.
[n] Fac. 24. 65.
[o] Eccl. 5. 6.
[p] Gal. 3. 28.
[q] Rom. 11. 36.
[r] 1 Tim. 6. 4.
[s] Cap. 7. 17.
[t] Cap. 1. 10—12.
[u] Mat. 18. 7.
[v] Luc. 2. 35.
[x] 2 Pet. 2. 13.
[y] Cap. 10. 32.
[z] Iac. 2. 6.
[a] Cap. 15. 3.
[b] Mat. 26. 26.
[c] Ioan. 14. 3.

27 [d] Astfel cine cu nevrednicie mănâncă pânea sau beă paharul Domnului, vinovat va fi de trupul și sângele Domnului. 28 Cerce-se [e] dar omul pe sine, și astfel mănânce din această pâne și beă din acest pahar. 29 Căci cine *cu nevrednicie* mănâncă și beă, osânda pentru sine însuși mănâncă și beă, dacă nu judecă trupul *Domnului*. 30 De aceea între voi mulți sunt slabi și bolnavi și mulți dorm. 31 Dacă însă ne-am judecà pe noi înșine, n'am fi judecați; 32 Dar [f] judecați fiind, suntem înțelepțiți de Domnul pentru ca să nu fim osândiți deodată cu lumea. 33 Astfel, frații mei, când vă adunați ca să mâncați, așteptați unii pe alții. 34 Iar dacă îi este cuiva foame, mănânce acasă, ca să nu vă adunați spre osândă. Celelalte le voiu rânduì îndată ce voiu fi venit.

Împărțirea și unitatea darurilor sfântului duh. Multe membre sunt întrun corp.

12 Iar [a] despre cele dumnezeești *daruri*, fraților, nu voesc ca voi să nu cunoașteți. 2 Când [b] ierați păgâni, știți că ierați duși spre [c] idoli muți, ca cum ați fi fost mânați. 3 Deaceea vă fac cunoscut [d] că nimenea vorbind în duhul lui Dumnezeu nu zice: anatema *fie* Iisus; [e] și nimenea nu poate zice: Domn *este* Iisus, decât numai în duhul sfânt.

4 Sunt însă [f] împărțiri de daruri, dar [g] același duh *este*; 5 [h] Și sunt împărțiri de slujbe, dar același Domn *este*; 6 Și împărțiri de lucrări sunt, dar același Dumnezeu este [i] care lucrează toate în toți. 7 [j] Și fiecăruia i-se dă arătarea duhului spre folos. 8 Căci unuia i-se dă prin duhul *sfânt* [k] cuvânt de înțelepciune, iar altuia [l] cuvânt de înțelegere după rânduiala aceluiași duh, 9 [m] Altuia credință în același duh, altuia [n] daruri de tămăduiri în același duh, 10 [o] Altuia lucrări de puteri, altuia [p] profeție, [q] altuia judecări de duh, altuia [r] feluri de limbi, altuia tâlmăcire de limbi. 11 Toate acestea însă le lucrează unul și același duh [s] împărțind fiecăruia în parte după [t] cum hotărăște.

12 Căci după [u] cum corpul este unul și are multe membre; dar toate membrele corpului deși multe fiind un corp sunt, [v] așà *este* și Hristos; 13 Pentru [x] că și într'un singur duh noi [y] toți am fost botezați spre *a fi* un singur corp, fie Iudei, fie Eleni, fie robi, fie stăpâni de sine, și [z] toți cu un singur duh am fost adăpați.

14 Căci și corpul nu este un singur membru, ci multe. 15 Dacă va fi zis piciorul fiindcă nu sunt mână, nu sunt din corp, nu pentru aceasta nu este din corp. 16 Și dacă va fi zis urechea, fiindcă nu sunt ochiu, nu sunt din corp, nu pentru aceasta nu este din corp. 17 Dacă corpul întreg ar fi un ochiu, unde *ar fi* auzul? Dacă întreg *ar fi* auz, unde *ar fi* mirosul? 18 Astfel dar Dumnezeu a [a] pus membrele, pe fiecare dintre ele în corp, după [b] cum a voit. 19 Dacă însă toate ar fi un singur membru, unde *ar fi* corpul? 20 Astfel dar sunt multe membre, dar un singur corp. 21 Nu poate ochiul să zică mânii: n'am trebuință de tine, sau capul iarăși *să zică* picioarelor: n'am trebuință de voi; 22 Ci ale corpului membre, care par a fi mai slabe, sunt cu mult mai mult neapărat trebuitoare, 23 Și cele care ni-se par a fi mai de necinste ale corpului, pe acestea le îmbrăcăm cu mai multă cinste, și cele necuviincioase ale noastre au mai multă bunăcuviință, 24 Iar cele cuviincioase ale noastre n'au trebuință. Ci Dumnezeu a întocmit corpul, dând mai multă cinste celui căruia îi lipsește. 25 Ca să nu fie neunire în corp, ci membrele să îngrijască de-o potrivă unele pentru altele. 26 Și dacă un membru sufere, toate membrele sufere împreună; și dacă un membru este mărit, toate membrele se bucură împreună.

d Num. 9. 10. 13. *e* 2 Cor. 13. 5. Ps. 32. 5. — *Capul 12.* *a* Cap. 14. 1, 37. *b* 1 Pet. 4. 3. *c* Ps. 115. 5. *d* 1 Ioan. 4. 2, 3. *e* Ps. 16. 17. *f* Rom. 12. 4, etc. *g* Efes. 4. 4. *h* Rom. 12. 6—8. *i* Efes. 1. 23. *j* Rom. 12. 6—8. *k* Cap. 2. 6, 7. *l* Cap. 1. 5. *m* Mat. 17. 19, 20. *n* Marc. 16. 18. *o* Gal. 3. 5. *p* Rom. 12. 6. *q* Cap. 14. 29. *r* Fapt. 2. 4. *s* Rom. 12. 6. *t* Ioan 3. 8. *u* Rom. 12. 4, 5. *v* Gal. 3. 16. *x* Rom. 6. 5. *y* Gal. 3. 28. *z* Ioan 6. 63. *a* Vers. 28. *b* Rom. 12. 3.

27 [c]Voi dar sunteți corpul lui Hristos și [d]membre în parte. 28 Și pe unii i-a pus Dumnezeu în biserică mai întâiu apostoli, al doilea profeți, al treilea învățători, apoi *a pus* puteri, în urmă daruri de tămăduiri, ajutorări, îndreptări, feluri de limbi. 29 Oare toți sunt apostoli? Oare toți profeți? Oare toți învățători? Oare toți *au* puteri? 30 Oare toți au daruri de tămăduiri? Oare toți vorbesc în limbi? Oare toți tâlmăcesc? 31 Râvniți însă darurile mai mari, și la aceasta vă arăt o cale mai înaltă.

Iubirea este mai presus de toate.

13 Dacă vorbesc în limbile oamenilor și ale îngerilor, iar iubire nu am, m'am făcut aramă sunătoare sau țimbal sgomotos. 2 Și dacă am [a]profeție și știu tainele toate și tot înțelesul *lor* adânc, și dacă am toată credința [b]încât să strămut munți, iar iubire nu am, nimic nu sunt. 3 Și [c]dacă voiu fi dat de mâncare *săracilor* toată averea mea, și dacă voiu fi dat corpul meu ca să fiu ars, iar iubire nu am, nimic nu folosesc.

4 [d]Iubirea este îndelung răbdătoare, iubirea este plină de bunătăți, iubirea nu râvnește, nu este lăudăroasă, nu se îngâmfă, 5 Nu este necuviincioasă, nu caută ale sale, [e]nu întărâtă la mânie, nu pune în socoteală răul, 6 [f]Nu se bucură de nedreptate, se [g]bucură însă împreună cu adevărul; 7 [h]Toate le sufere, toate le crede, toate le nădăjduește, toate le rabdă.

8 Iubirea niciodată nu cade; iar fie profeții, vor fi desființate; fie limbi, vor înceta; fie înțelesul adânc, va fi desființat. 9 [i]Căci în parte cunoaștem, și în parte vorbim profetic; 10 Iar când va fi venit desăvârșitul, ce este în parte va fi desființat. 11 Când eram copil, vorbeam ca un copil, gândeam ca un copil, îmi dam părerea ca un copil; când m'am făcut bărbat am desființat cele ale copilului. 12 Căci acum *j*vedem printr'o oglindă într'un chip întunecos, dar atuncia [k]față în față; acum cunosc în parte, dar atuncia voiu cunoaște în tot, după cum am și fost bine cunoscut.

13 Acum dar rămâne credința, nădejdea, iubirea, aceste trei; iar mai mare dintre acestea este iubirea.

Darul limbilor și darul profeției. Întrebuințarea bună și întrebuințarea rea a darurilor în biserică. Femeia trebue să tacă în biserică.

14 Alergați să [a]dobândiți iubirea: râvniți însă la cele dumnezeești *daruri*, [b]dar mai vârtos să [c]vorbiți profetic. 2 Pentru că cine vorbește în limbă, nu vorbește oamenilor, ci lui Dumnezeu; căci nimenea nu înțelege, cu duhul însă vorbește taine. 3 Iar cine vorbește profetic, întărește și îndeamnă și mângâie pe oameni prin vorbirea sa. 4 Cine vorbește în limbă se întărește pe sine însuși, dar cine vorbește profetic întărește biserica. 5 Doresc ca voi toți să vorbiți în limbi, dar mai vârtos să vorbiți profetic; mai mare este însă cine vorbește profetic, decât cine vorbește în limbi, afară numai dacă tâlmăcește, pentru ca biserica să dobândească întărire.

6 Acum dar, fraților, dacă voiu fi venit la voi vorbind în limbi, ce voiu folosi vouă, dacă nu voiu fi vorbit la voi sau în [d]descoperire, sau în înțeles adânc, sau în profeție, sau în învățătură? 7 Cele neînsuflețite deși dau dela sine sunet, fie fluer, fie chitară, dacă însă nu vor fi dat sunetelor o deosebire, cum va fi cunoscut ce este cântat cu fluerul, sau ce este cântat cu chitara? 8 Căci dacă și trâmbița va fi dat un sunet nehotărît, cine se va găti la război? 9 Astfel și voi prin limba voastră dacă nu veți fi dat un cuvânt lesne de înțeles, cum va fi cunoscut ce este vorbit? Căci veți fi *oameni* care vorbesc în vânt. 10 Sunt multime poate de feluri de graiuri în lume, și

---

c Rom. 12. 5.
d Efes. 5. 30.

Capul 13.
a Cap. 12. 8—10, 28.
b Mat. 17. 20.
c Mat. 6. 1, 2.
d Prov. 10. 12.
e Cap. 10. 24.
f Ps. 10. 3.
g 2 Ioan 4.
h Rom. 15. 1.
i Cap. 8. 2.
j 2 Cor. 3. 18.
k 1 Ioan. 3. 2.

Capul 14.
a Cap. 12. 31.
b Num. 11. 25, 29.
c Fapt. 2. 4.
d Vers. 26.

nici un fel de *graiu* nu este fără înțeles. 11 Deci dacă nu știu înțelesul graiului, voiu fi barbar pentru cel care vorbește, și cel care vorbește *va fi* barbar la mine.

12 Astfel și voi, fiindcă sunteți râvnitori de duhuri, căutați pentru întărirea bisericei ca să aveți prisos. 13 Deaceea cine vorbește în limbă, roage-se ca să tălmăcească. 14 Pentru că dacă mă rog în limbă, duhul meu se roagă, iar mintea mea este neroditoare. 15 Ce este dar? Mă voiu rugà cu duhul, mă voiu rugà însă și cu mintea; [e]voiu cântà cu duhul, voiu cântà însă și [f]cu mintea. 16 Fiindcă dacă cu duhul binecuvintezi, cel care ține locul celui neștiutor cum va zice Amin [g]la mulțumirea ta? De oarece nu știe ce zici. 17 Negreșit tu mulțumești bine, dar celalalt nu este întărit. 18 Mulțumesc lui Dumnezeu, eu vorbesc în limbă mai mult decât voi toți; 19 Dar în biserică voesc să vorbesc cinci cuvinte cu mintea mea, ca să învăț și pe alții, decât zece mii de cuvinte în limbă.

20 Fraților, [h]nu fiți copii la minte, ci în privința răutății [i]fiți copii, iar la minte fiți *oameni* deplini. 21 [j]În lege este [k]scris, că „în alte limbi și în buze ale altora voiu vorbì poporului acestuia, și nici astfel nu mă vor ascultà, zice Domnul“. 22 Deaceea limbile sunt spre semn nu credincioșilor, ci necredincioșilor, iar vorbirea profetică *este* nu pentru necredincioși, ci pentru credincioși.

23 Deci dacă biserica întreagă se va fi adunat în același loc, și toți vorbesc în limbi, și vor fi venit înlăuntru neștiutori sau necredincioși, [l]nu vor zice că v'ați ieșit din fire? 24 Iar dacă toți vor fi vorbit profetic, și va fi venit înlăuntru vre-un necredincios sau neștiutor, mustrat este el de toți, judecat este el de toți, 25 Cele ascunse ale inimei sale se fac învederate; și așà căzând pe fața lui se va închinà lui Dumnezeu, vestind [m]că „cu adevărat Dumnezeu este între voi“.

26 Deci ce este fraților? Când vă adunați împreună, fiecine are un psalm, [n]are o învățătură, are o descoperire, are o limbă, are o tălmăcire; [o]toate să fie spre întărire. 27 Fie că vorbește cineva în limbă, câte doi sau cel mult câte trei *vorbească*, și pe rând, și unul tălmăcească; 28 Iar dacă nu este tălmaciu, tacă în biserică, vorbească-și însă sieși și lui Dumnezeu. 29 Profeții însă vorbească doi sau trei [p]și judece ceilalți. 30 Dar dacă se va fi descoperit altuia care stă, tacă [q]cel dintâiu. 31 Căci puteți toți câte unul să vorbiți profetic, pentru ca toți să învețe și să fie îndemnați. 32 Și [r]duhurile de profeți sunt supuse la profeți; 33 Căci Dumnezeu nu este al neorînduelei, ci al păcii. [s]Ca în toate bisericile sfinților,

34 [t]Femeile tacă în biserici; căci nu li-se dă voie să vorbească, ci [u]să fie supuse, după cum zice și [v]legea. 35 Iar dacă voesc să învețe ceva, întrebe acasă pe bărbații lor; pentru că urît este pentru femeie să vorbească în biserică.

36 Sau a ieșit dela voi cuvântul lui Dumnezeu, sau a ajuns la voi numai?

37 Dacă cineva gândește că este profet sau cuminte, cunoască bine ce vă scriu, că este porunca Domnului. 38 Dar dacă nu cunoaște cineva, să nu cunoască.

39 Astfel dar, frații mei, râvniți vorbirea profetică, și nu împiedecați vorbirea în limbi; 40 Dar tot să se facă cu bunăcuviință și după rânduială.

Învierea lui Hristos este temelia credinței noastre. Moartea este cel din urmă vrăjmaș. Botezul pentru morți. Învierea morților. Noul corp.

15 Vă fac cunoscut, fraților, evangelia, [a]pe care am binevestit-o vouă, pe care ați și primit-o, [b]în care și stați, 2 [c]Prin care și sunteți mântuiți, dacă

---

e Efes. 5. 19. *f* Ps. 47. 7. *g* Cap. 11. 24. | *h* Ps. 131. 2. *i* Mat. 18. 3. *j* Ioan 10. 34. | *k* Isa. 28. 11, 12. *l* Fapt. 2. 13. *m* Isa. 45. 14. | *n* Cap. 12.8—10. *o* Efes. 4. 12. *p* Cap. 12. 10. | *q* 1 Tes. 5. 19,20. *r* 1 Ioan 4. 1. *s* Cap. 11. 16. | *t* 1 Tim. 2. 11, 12. *u* Col. 3. 18. | *v* Fac. 3. 16. — | *Capul 15.* *a* Gal. 1. 11. *b* Rom. 5. 2. *c* Rom. 1. 16.

ţineţi cu tărie cu ce cuvânt v'am binevestit vouă, afară numai dacă înzadar aţi crezut. 3 Căci [c] v'am dat în cele dintâiu aceea [f] ce am şi primit, că Hristos potrivit [g] scripturilor a murit pentru păcatele noastre. 4 Şi că fu îngropământat, şi că a înviat a treia zi [h] potrivit scripturilor, 5 [i] Şi că se arătă lui Chefa, după aceea [j] celor doisprezece. 6 În urmă se arătă de-odată la preste cinci sute de fraţi, dintre care mai mulţi sunt rămaşi până acum, iar unii adormiră. 7 După aceea se arătă lui Iacob, [k] în urmă tuturor apostolilor. 8 [l] Iar în urmă de tot mi-se arătă şi mie, născutului înainte de vreme. 9 Căci dintre apostoli eu sunt cel [m] mai mic, ca unul care nu sunt de îndestul să fiu numit apostol, pentru că [n] am urmărit biserica lui Dumnezeu; 10 Însă [o] prin darul lui Dumnezeu sunt aceea ce sunt, şi darul său faţă de mine nu s'a făcut neluerător, dar [p] am muncit mai mult decât dânşii toţi, [q] şi nu eu, ci darul lui Dumnezeu împreună cu mine. 11 Deci fie că eu, fie că aceia, aşă predicăm şi astfel aţi crezut.

12 Iar dacă se predică, Hristos că a înviat dintre morţi, cum zic unii între voi, că nu este înviere de morţi? 13 Iar dacă nu este înviere de morţi, [r] nici Hristos n'a înviat: 14 Iar dacă Hristos n'a înviat, deşartă este dar predica noastră, deşartă şi credinţa voastră; 15 Dar suntem aflaţi şi martori mincinoşi ai lui Dumnezeu, fiindcă [s] am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos, pe care nu l-a înviat dacă cu adevărat morţi nu se înviază. 16 Căci dacă morţi nu se înviază, nici Hristos n'a fost înviat; 17 Iar dacă Hristos n'a fost înviat, deşartă este credinţa voastră, [t] sunteţi încă în păcatele voastre; 18 Prin urmare pierduţi sunt şi cei adormiţi în Hristos. 19 [u] Dacă în viaţa aceasta suntem numai nădăjduind în Hristos, suntem mai de plâns decât toţi oamenii.

20 Acum însă [v] Hristos a fost înviat dintre morţi, [x] pârga celor adormiţi. 21 Căci [y] deoarece printr'un om *este* moarte, [z] printr'un om este şi înviere a morţilor. 22 Pentru că după cum în Adam toţi mor, astfel şi în Hristos toţi vii vor fi făcuţi. 23 Dar [a] fiecare în a sa ceată; pârgă este Hristos, apoi cei ai lui Hristos la venirea sa. 24 După aceea *va fi* sfârşitul, când dă lui Dumnezeu şi Tatăl [b] împărăţia, când va fi desfiinţat orice domnie şi orice stăpânire şi putere. 25 Căci trebue ca el să împărăţească [c] până ce „va fi pus pe toţi vrăjmaşii supt picioarele sale“. 26 [d] Moartea, cel din urmă vrăjmaş, este desfiinţată; 27 „Căci tot [e] a supus supt picioarele lui“. Iar când zice că tot a fost supus, învederat *este* că afară de cel care i-a supus lui toate. 28 [f] Iar când va fi supus lui toate, atuncia şi Fiul [g] însuşi va fi supus celui care i-a supus toate, ca să fie Dumnezeu totul în tot. 29 Fiindcă ce vor face cei care se botează pentru cei morţi? Însfârşit dacă morţii nu se înviază, pentru ce se mai botează pentru dânşii? 30 [h] Pentru ce stăm şi noi în primejdie în fiecare ceas? 31 În fiecare zi mor, pe [i] lauda voastră, fraţilor, [j] pe care o am în Hristos Iisus Domnul nostru. 32 Dacă [k] ca om m'am luptat cu dobitoace sălbatice în Efes, care-mi este folosul? Dacă morţi nu se înviază, [l] „să mâncăm şi să bem, căci mâne murim“. 33 Nu fiţi rătăciţi; [m] vorbiri rele strică obiceiuri bune. 34 [n] Treziţi-vă cum se cade şi nu păcătuiţi; [o] căci unii au necunoştinţă de Dumnezeu, [p] spre ruşinea voastră vorbesc.

35 Dar va zice cineva: [q] cum înviază morţi? În ce fel de corp vin ei?

36 Nemintosule, [r] tu ce semeni nu răsare dacă nu va fi putrezit; 37 Şi

---

a Osi. 3. 4.
b Cap. 11. 2. 23.
c Osi. 1. 12.
d Ps. 22. 15, etc.
e Is. 2. 7.
f Luc. 24. 34.
g Mat. 26. 17.
h Luc. 24. 50.
i Fapt. 9. 4, 17.
m Efes. 3. 8.
n Fapt. 8. 3.
o Efes. 3. 7, 8.
p 2 Cor. 11. 23.
q Mat. 10. 20.
r 1 Tes. 4. 14.
s Fapt. 2. 24.
t Rom. 4. 25.
u 2 Tim. 3. 12.
v 1 Pet. 1. 3.
x Fapt. 26. 23.
y Rom. 5. 12, 17.
z Ioan 11. 25.
a Vers 20.
b Dan. 7. 14, 27.
c Ps. 110. 1.
d 2 Tim. 1. 10.
e Ps. 8. 6.
f Filip. 3. 21.
g Cap. 3. 23.
h 2 Cor. 11. 26.
i 1 Tes. 2. 19.
j Rom. 8. 36.
k 2 Cor. 1. 8.
l Eccl. 2. 24.
m Cap. 5. 6.
n Rom. 13. 11.
o 1 Tes. 4. 5.
p Cap. 6. 5.
q Exec. 37. 3.
r Ioan 12. 24.

ce semeni, nu semeni corpul ce are să fie, ci grăuntele gol, dacă se nimereşte de grâu sau de ceva din celelalte; 38 Dar Dumnezeu îi dă corp după cum a voit, şi fiecăreia dintre seminţe corpul ei. 39 Nu orice trup este acelaşi trup; ci altul trup de oameni, altul trup de vite, altul trup de paseri, altul de peşti. 40 Şi sunt corpuri cereşti, şi corpuri pământeşti; dar alta este mărirea celor cereşti, şi alta a celor pământeşti: 41 Alta este strălucirea soarelui, şi alta strălucirea lunei, şi alta strălucirea stelelor; căci stea de stea se deosebeşte în strălucire.

42 [s]Astfel *este* şi învierea morţilor. Este semănat în putrejune, se scoală în neputrejune; 43 [t]Este semănat în necinste, se scoală în mărire; este semănat în slăbiciune, se scoală în putere; 44 Este semănat corp firesc, se scoală corp cu duh; dacă este corp firesc, este şi cu duh. 45 Astfel şi este scris: „s'a făcut întâiul om Adam [u]spre suflet de viaţă"; cel din urmă [v]Adam spre [x]duh dătător de viaţă. 46 Dar nu cu duh este cel dintâiu, ci firesc, după aceea cel cu duh. 47 [y]Întâiul om *este* „din pământ, de lut", al doilea [z]om, *Domnul este* din cer. 48 [a]Ce fel *este* cel de lut, astfel *sunt* şi cei de lut, [b]şi ce fel *este* cel ceresc, astfel sunt şi cei cereşti; 49 Şi [c]după cum am purtat chipul celui de lut, [d]vom purtă şi chipul celui ceresc.

50 Aceasta însă o zic, fraţilor, [e]că trup şi sânge nu pot să moştenească împărăţia lui Dumnezeu, nici putrejunea nu moşteneşte neputrejunea.

51 Iată, taină vă spun; [f]toţi nu vom adormi, [g]dar toţi vom fi schimbaţi, 52 Într'un moment, într'o clipeală de ochiu, [h]la cea din urmă trâmbiţă; căci va trâmbiţă, şi morţii se vor sculă fără stricăciune, şi noi vom fi schimbaţi. 53 Pentru că trebue ca stricăciosul acesta să îmbrace nestricăciune şi muritorul [i]acesta se îmbrace nemurire.

54 Iar când stricăciosul acesta va fi îmbrăcat nestricăciune şi muritorul acesta va fi îmbrăcat nemurire, atuncia va fi cuvântul care este scris: [j]„înghiţită fu moartea spre biruire. 55 [k]Unde îţi este, moarte, biruinţa? Unde îţi este, moarte, acul?" 56 Iar acul morţii este păcatul, şi puterea păcatului *este* legea. 57 Dar mulţumită lui Dumnezeu, care ne dă biruinţă prin Domnul nostru Iisus Hristos. 58 Deaceea, fraţii mei iubiţi fiţi nemişcaţi, neclintiţi, prisosind totdeauna în lucrul Domnului, ştiind că osteneala voastră nu este deşartă în Domnul.

Strângere de ajutoare pentru Creştini.

16 Cât [a]pentru strângerea de ajutoare ce *este* pentru cei sfinţi, faceţi şi voi astfel după cum am poruncit bisericelor Galatii. 2 [b]În fiecare zi a săptămânii, fiecare dintre voi să pue de-o parte acasă strângând din aceea ce i-ar merge bine, pentru ca nu când voiu fi venit, atuncia să se facă strângeri de ajutoare. 3 Şi când voiu fi sosit la voi, pe care îi veţi fi găsit buni, [c]pe aceştia îi voiu trimite prin epistole, ca să ducă darul vostru la Ierusalim. 4 [d]Iar dacă este cu cale ca şi eu să mă duc, vor merge împreună cu mine.

5 Voiu veni însă la voi, [e]când voiu fi trecut prin Macedonia; căci prin Macedonia trec, 6 Şi poate voiu rămâneà la voi sau şi voiu iernà, [f]pentru ca să mă însoţiţi voi unde mă voiu duce. 7 Căci nu voesc ca să vă văd acum în treacăt; pentru că nădăjduesc să rămân câtva timp la voi, [g]dacă Domnul va fi dat voie. 8 Voiu rămâneà însă în Efes până la Cincizecime; 9 [h]Pentru că uşă mare şi de înrâurire îmi este deschisă, şi [i]mulţi îmi stau împotrivă.

Recomandarea lui Timoteiu.

10 [j]Dacă dar Timoteu va fi venit, luaţi seama ca să fie la voi fără teamă, căci [k]lucrează lucrul Domnului ca şi mine; 11 [l]Deci să nu-l dispreţuească

s Dan. 12. 3	*x* Ioan 5. 21.	*b* Filip. 3.20,21.	*f* 1 Tes. 4.15-17.	*j* Isa. 25. 8.	*Capul 16.*	*d* 2 Cor. 8. 4, 19.	*h* Col. 4. 3.
t Filip. 3. 21.	*y* Ioan 3. 31.	*c* Fac. 5. 3.	*g* Filip. 3. 21.	*k* Osea 13. 14.	*a* Fapt. 11. 29.	*e* Fapt. 19. 21.	*i* Fapt. 19. 9.
u Fac. 2. 7.	*z* Fac. 2. 7.	*d* Rom. 8. 29.	*h* Zech. 9. 14.	—	*b* Fapt. 20. 7.	*f* Fapt. 15. 3.	*j* Fapt. 19. 22.
v Rom. 5. 14.	*a* Ioan 3. 13, 31.	*e* Mat. 16. 11.	*i* 2 Cor. 5. 4.		*c* 2 Cor. 8. 19.	*g* Fapt. 18. 21.	*k* Rom. 16. 21. 1 Tim 4. 12.

cineva. Însoțiți-l dar [m] în pace, ca să vie la mine; pentru că-l aștept cu frații.

12 Cât pentru [n] Apoline, fratele, mult l-am îndemnat ca să vie la voi cu frați; și cu totul nu-i lipsea voința ca să vie acum, dar va veni îndată ce va fi găsit timp nemerit.

Povățuiri.

13 [o] Vegheați, [p] fiți statornici în credință, îmbărbătați-vă, [q] întăriți-vă. 14 [r] Toate ale voastre în pace să se facă.

15 Vă îndemn însă fraților, — știți [s] casa lui Stefana, că este [t] pârga Achaii și s'au [u] rânduit pe dânșii înșuși spre slujire sfinților. — 16 Ca și voi să fiți supuși unora [v] ca aceștia și oricăruia care lucrează împreună și [x] se ostenește.

17 Mă bucur de venirea lui Stefana și Fortunatul și Achaicu, [y] pentru că aceștia au împlinit lipsa voastră: 18 [z] Căci au ușurat duhul meu și al vostru. Deci cunoașteți bine pe unii ca aceștia.

Salutări și încheere.

19 Vă urează bisericile Asiei. Vă urează multe Acuila și Prisca împreună cu biserica care este în casa lor. 20 Vă îmbrățișază toți frații. Îmbrățișați-vă unii pe alții în sărutare sfântă.

21 Urarea mea cu mâna mea a lui Pavel. 22 Dacă cineva nu iubește pe Domnul, anatema fie. Maran ata.

23 Darul Domnului Iisus cu voi. 24 Iubirea mea cu voi toți în Hristos Iisus.

A DOUA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI.

Pavel biruește cu ajutorul lui Dumnezeu toate suferințele, și îi mulțumește.

1 Pavel [a] apostol al lui Hristos Iisus prin voința lui Dumnezeu și Timoteu fratele bisericei lui Dumnezeu celei care este în Corint [b] împreună cu toți sfinții care sunt în toată Achaia. 2 [c] Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3 [d] Binecuvântat este Dumnezeul și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl îndurărilor și Dumnezeu al oricărei mângâieri, 4 Care ne mângâie pe noi pentru toată suferința noastră, ca prin mângâierea cu care însine suntem mângâiați de Dumnezeu să putem noi mângâià pe cei care sunt în orice suferință. 5 Pentru că după cum [e] patimele lui Hristos prisosesc asupra noastră, astfel prisosește prin Hristos și mângâierea noastră. 6 Fie dar că suntem strâmtorați, pentru mângâierea voastră și pentru mântuire *suntem strâmtorați;* fie că suntem mângâiați, pentru mângâierea voastră, care este lucrătoare în [f] suferirea cu răbdare a acelorași patimi pe care și noi le pătimim. Și nădejdea noastră este tare pentru voi, 7 Știind că după cum sunteți părtași ai patimilor, [g] astfel *sunteți* și ai mângâierii.

8 Căci nu voim, fraților, ca voi să nu știți de suferința noastră, [h] ce ni-s'a făcut în Asia, că foarte mult preste putere am fost îngreuiați, încât noi am fost cu desăvârșire în nedumerire și în privința vieții; 9 Dar chiar în noi înșine am avut hotărîrea morții, [i] ca să nu fim încrezători în noi înșine, ci în Dumnezeu care învie morții, 10 [j] Care ne-a scăpat pe noi dintr'o moarte așà de mare și ne va scăpà, în care am nădăjduit că *ne* va scăpà și mai departe, 11 Fiindu-ne [k] și voi de ajutor cu rugăciunea pentru noi, ca din multe fețe [l] darul făcut nouă, să fie mulțumit prin mulți pentru noi.

12 Pentru că lauda noastră aceasta

---

m Fapt. 15. 33. n Cap. 1. 12. o Mat. 24. 42. p Filip. 1. 27. q Efes. 6. 10. r Cap. 14. 1. s Cap. 1. 16. t Rom. 16. 5. u 2 Cor. 8. 4. v Ebr. 13. 17. x Ebr. 6. 10. y 2 Cor. 11. 9. z Col. 4. 8. —

2 CORINTENI. — *Capul 1.* a 1 Cor. 1. 1. b Filip. 1. 1. c Rom. 1. 7. d Efes. 1. 3. e Fapt. 9. 4. f Cap. 4. 15. g Rom. 8. 17. h Fapt. 19. 23. i Ier. 17. 5, 7. j 2 Pet. 2. 9. k Rom. 15. 30. l Cap. 4. 15.

este: mărturia ştiinţei noastre de noi înşine că [m] în sfinţenie şi curăţenie dela Dumnezeu, [n] nu în înţelepciune omenească, ci în darul lui Dumnezeu, ne-am purtat în lume, dar mai ales către voi. 13 Căci nu altele vă scriem, decât cele ce ceţi sau şi înţelegeţi, am însă nădejde că până în cele din urmă veţi înţelege, 14 — După cum ne-aţi şi înţeles în parte, — [o] că noi vă suntem cuvânt de laudă, după cum şi [p] voi nouă în ziua Domnului nostru Iisus.

Apărare împotriva învinuirii, că ar fi nestatornic.

15 Şi pe această deplină încredere [q] eram hotărît să vin mai întâiu la voi, ca să aveţi [r] un al doilea dar, 16 Şi pela voi să trec în Macedonia, [s] şi iarăşi din Macedonia să vin la voi şi să fiu petrecut de voi în Iudea.

17 Deci aceasta hotărând, nu cumva oare am făcut ceva cu uşurinţă? [t] Afară numai dacă ceea ce mă chibzuesc potrivit cărnii mă chibzuesc ca să fie la mine aşă aşă şi nu nu. 18 Dar credincios este Dumnezeu *prin aceea*, că cuvântul nostru către voi nu este aşă şi nu.

19 Pentru [u] că al lui Dumnezeu Fiu Iisus Hristos, care fù predicat între voi prin noi, prin mine şi Silvan şi Timoteu, nu fù aşă şi nu, [v] ci aşă a fost în sine. 20 [x] Căci atât de multe făgăduinţe ale lui Dumnezeu *sunt* într'însul aşă; deaceea şi printr'însul Amin, lui Dumnezeu spre mărire prin noi. 21 Iar cel care ne face statornici împreună cu voi în Hristos şi [y] care ne unse, *este* Dumnezeu, 22 Care [z] ne şi pecetluì şi [a] dete arvuna duhului în inimile noastre.

23 Eu [b] însă chem, pe Dumnezeu martor pentru sufletul meu, că cruţându-vă pe voi n'am mai venit la Corint. 24 Nu *voiu zice* că avem stăpânire preste credinţa voastră, ci *pentru că* suntem împreună ajutători ai bucuriei voastre; căci staţi în credinţă.

Nevenirea lui Pavel este o cruţare pentru Corinteni. Iertarea celui desfrânat.

2 În mine însumi dar am găsit cu cale aceasta, [a] ca să nu vin la voi iarăşi cu întristare. 2 Căci dacă eu vă întristez, cine mai este care mă înveseleşte pe mine, dacă nu cel întristat de mine? 3 Şi am scris chiar aceasta, ca nu după ce voiu fi venit [b] să am întristare din partea acelora de care trebuiă să mă bucur, [c] având încredere în voi toţi că bucuria mea este a voastră tutulor.

4 Pentru că din multă supărare şi strâmtorare a inimii v'am scris printre multe lacrămi, [d] nu ca să fiţi întristaţi, ci ca să cunoaşteţi iubirea pe care o am mai mult către voi.

5 Dacă [e] dar cineva a întristat, nu pe mine [f] m'a întristat, ci în parte, ca să nu-*l* îngreuez, pe voi toţi. 6 Destul este pentru unul ca acela pedeapsa aceasta care *i-s'a făcut* [g] de către mai mulţi, 7 [h] Încât voi dimpotrivă mai bine să-*l* iertaţi şi să-*l* mângăiaţi, ca nu cumva unul ca acesta să fie înghiţit de-o mai mare întristare. 8 Deaceea vă îndemn să hotărîţi iubire în privinţa lui; 9 Căci pentru aceasta am şi scris, ca să cunosc lămurirea voastră, dacă sunteţi [i] ascultători în toate. 10 Iar cui îi iertaţi ceva, şi eu *îi iert*; pentru că şi eu, dacă am iertat ceva, am iertat aceasta pentru voi în faţa lui Hristos. 11 Ca să nu fim dobândiţi de satana; căci gândurile lui nu ne sunt necunoscute.

Apostolul preamăreşte pe Dumnezeu pentru izbânda puternică a predicei curate despre Hristos.

12 Venit [j] fiind dar la Troa pentru evangelia lui Hristos şi [k] fiindu-mi uşă deschisă în Domnul, 13 [l] N'am avut linişte în duhul meu, fiindcă n'am găsit pe Titu fratele meu, ci după ce m'am despărţit de dânşii am ieşit în Macedonia.

---

m Cap. 2. 17. *n* 1 Cor. 2. 4, 13. *o* Cap. 5. 12. *p* Filip. 2. 16. | *q* 1 Cor. 4. 19. *r* Rom. 1. 11. *s* 1 Cor. 16. 5, 6. *t* Cap. 10. 2. | *u* Marc. 1. 1. *v* Ebr. 13. 8. *x* Rom. 15. 8. 9. *y* 1 Ioan 2. 20. 27. | *z* Efes. 1. 13. *a* Cap. 5. 5. *b* Rom. 1. 9.

Capul 2.

a Cap. 1. 23. *b* Cap. 12. 21. | *c* Gal. 5. 10. *d* Cap. 7. 8, 9, 12. *e* 1 Cor. 5. 1. | *f* Gal. 4. 12. *g* 1 Cor. 5. 4. 5. *h* Gal. 6. 1. | *i* Cap. 7. 15. *j* Fapt. 16. 8. *k* 1 Cor. 16. 9. *l* Cap. 7. 5, 6.

14 Mulțumită dar lui Dumnezeu, care totdeauna ne duce în serbarea biruinței sale în Hristos, și face [m]cunoscut prin noi în orice loc mirosul cunoștinței lui. 15 Pentru că al lui Hristos [n]bun miros suntem noi lui Dumnezeu [o]între cei care sunt mântuiți și între cei care sunt pierduți, 16 [p]unora miros din moarte spre moarte, altora miros din viață spre viață. Și [q]cine este destoinic la acestea? 17 Căci noi nu prefacem ca cei mulți cuvântul lui Dumnezeu, ci ca din curățenie, ci ca dela Dumnezeu vorbim înaintea lui Dumnezeu în Hristos.

Pavel se face cunoscut pe sine însuși Corintenilor. Litera și duhul. Acoperemântul lui Moise este ridicat în Hristos.

3 [a]Începem să ne facem iar cunoscut pe noi înșine? Afară numai dacă avem trebuință, ca unii *oameni*, de [b]epistole de cunoaștere către voi sau dela voi. 2 [c]Voi sunteți epistola noastră, înscrisă în inimile noastre, cunoscută și cetită de toți oamenii, 3 Cunoscuți fiind voi că sunteți epistolă a lui Hristos [d]slujită de noi, înscrisă nu cu cerneală, ci cu duhul viului Dumnezeu, nu [e]pe plăci de piatră, ci pe [f]plăci de carne, pe inimile voastre.

4 O astfel de încredere avem dar prin Hristos către Dumnezeu, 5 [g]Nu *voiu zice* că prin noi înșine suntem destoinici să judecăm ceva ca dela noi înșine, ci [h]destoinicia noastră este dela Dumnezeu, 6 Care ne-a și făcut ai unui [i]așezământ nou destoinici [j]slujitori, nu [k]ai literei, ci ai duhului, pentru că [l]litera omoară, [m]iar duhul face viu. 7 [n]Iar dacă cea de moarte *aducătoare* [o]slujire săpată în litere pe pietri s'a făcut în măreție, [p]încât fiii lui Israel nu puteră să-și țină neclintit privirea la fața lui Moise din pricina măreției feței lui, care *măreție* avea să fie desființată, 8 Cum nu va fi oare mult mai măreață [q]slujirea duhului? 9 Pentru că dacă în slujirea *aducătoare* de osândă *este* măreție, cu mult mai mult prisosește în măreție slujirea *aducătoare* de [r]îndreptățire. 10 Căci chiar măreția nu este măreție în această parte din pricina măreției celei preste măsură. 11 Pentru că dacă ceea ce are să fie desființat *este* măreț, cu mult mai mult *este* măreț ceea ce rămâne.

12 Deci având o astfel de nădejde ne folosim cu multă [s]îndrăzneală. 13 Și nu *punem acoperemânt pe fața noastră* după cum Moise [t]punea acoperemânt pe fața sa, pentru ca fiii lui Israel să nu țină neclintit privirea la sfârșitul celui ce avea să fie desființat. 14 Ci învârtoșate fură gândurile lor. Căci până în ziua de astăzi același acoperemânt rămâne la cetirea vechiului așezământ, nedescoperit fiindcă este desființat în Hristos; 15 Ci până astăzi este acoperemânt pe inimile lor, când este cetit Moise; 16 Dar când se va fi întors la Domnul *inima lor*, acoperemântul este luat la o parte. 17 Domuul însă este duhul, și unde este duhul Domnului, *acolo* este stare de sine. 18 Iar noi toți, cu fața descoperită în oglindă privind mărirea Domnului, suntem schimbați în același chip dela mărire la mărire, după cum *este* dela Domnul duhului.

Evangelia este unora descoperită, altora acoperită. Toate suferințele sunt biruite pe temeiul nădejdii în mărirea vecinică.

4 Deaceea având noi [a]această însărcinare, [b]după cum am fost miluiți, nu pierdem răbdarea, 2 Ci am înlăturat dela noi cele ascunse ale rușinii neumblând în viclenie, [c]nici prefăcând cuvântul lui Dumnezeu, [d]ci prin arătarea adevărului făcându-ne pe noi înșine cunoscuți către orice [e]știință de sine a oamenilor în fața lui Dumnezeu.

3 Iar și dacă este acoperită evangelia noastră, [f]între cei pierduți este acoperită, 4 În care Dumnezeul veacului

---

m Cânt. 1. 3.
n 1 Cor. 1. 18.
o Cap. 4. 3.
p Luc. 2. 34.
q 1 Cor. 15. 10.

Capul 3.
a Cap. 5. 12.
b Fapt. 18. 27.
c 1 Cor. 9. 2.
d 1 Cor. 3. 5.
e Esod. 24. 12.
f Ps. 40. 6.
g Ioan 15. 5.
h 1 Cor. 15. 10.
i 1 Cor. 3. 5.
j Ier. 31. 31.
k Rom 2. 27,29.
l Gal. 3. 10.
m Ioan 6. 63.
n Rom. 7. 10.
o Esod. 34. 1,28.
p Esod. 34. 29, 30, 35.
q Gal. 3. 5.
r Rom. 1. 17.
s Efes. 6. 19.
t Esod.34.33,35.

Capul 4.
a Cap. 3. 6.
b 1 Cor. 7. 25.
c Cap. 2. 17.
d Cap. 6. 4, 7.
e Cap. 5. 11.
f 1 Cor. 1. 18.

acestuia a întunecat [g] gândurile necredincioșilor [h] ca să nu deà raze [i] luminarea evangeliei măririi lui Hristos, [j] care este chipul lui Dumnezeu. 5 [k] Pentru că nu ne predicăm pe noi înșine, ci pe Hristos Iisus Domnul, iar [l] pe noi înșine slujitorii voștri prin Iisus. 6 Fiindcă Dumnezeu, [m] care porunci „din întunerec lumineze lumina“, *el este* [n] care lumină în inimile noastre spre [o] luminarea cunoașterii măririi lui Dumnezeu în fața lui Iisus Hristos.

7 Avem însă comoara aceasta în vase [p] de lut, pentru [q] ca covârșirea puterii să fie a lui Dumnezeu și nu *venind* dela noi; 8 În orice chip *suntem* [r] apăsați, dar nu strâmtorați, aduși în nedumerire, dar nu lipsiți de nădejde, 9 Urmăriți, dar nu părăsiți, [s] aruncați jos, dar nu pierduți, 10 [t] Totdeauna purtând pretutindeni în corpul nostru moartea lui Iisus, [u] ca și viața lui Iisus să fie arătată în corpul nostru. 11 Căci pururea noi cei vii suntem dați [v] spre moarte pentru Iisus, ca și viața lui Iisus să fie arătată în carnea noastră cea muritoare.

12 Astfel [x] moartea lucrează în noi, iar viața în voi. 13 Având dar [y] același duh al credinței, după cum este scris: [z] „am crezut, deaceea am vorbit“, și noi încredem deaceea și vorbim, 14 Știind [a] că cel care a înviat pe Domnul Iisus ne va învià și pe noi cu Iisus și ne va înfățișà împreună cu voi. 15 Căci [b] toate *sunt* pentru voi, ca darul îmmulțit fiind prin mai mulți să prisosească mulțumirea spre mărirea lui Dumnezeu.

16 Deaceea nu pierdem răbdarea, ci și dacă omul nostru din afară este prăpădit, dar cel dinlăuntru al nostru este înoit din zi în zi. 17 Pentru că micimea de puțin timp a suferinței noastre desăvârșește pentru noi în chip preste măsură spre a covârșì o cumpănă veșnică de mărire, 18 Fiindcă noi nu îndreptăm privirea la cele ce sunt văzute, ci la cele ce nu sunt văzute: căci cele văzute sunt trecătoare, iar cele nevăzute vecinice.

Trebue să îmbrăcăm haina nouă cerească în locul celei pământești. Dorința de viață vecinică.

5 Căci știm că dacă va fi fost desființată [a] casa noastră pământească de cort, avem în ceruri clădire dela Dumnezeu, casă nefăcută de mână, vecinică. 2 Pentru că chiar în acest *cort* [b] suspinăm, dorind a fi îmbrăcați pe de-asupra cu locuința noastră cea din cer, 3 Și într'adevăr vom fi găsiți [c] îmbrăcați, nu goli. 4 Căci ca unii care suntem în *acel* cort, suspinăm fiind apăsați, pentru că nu voim a fi desbrăcați, ci [d] îmbrăcați pe de-asupra, ca ce este muritor să fie înghițit de viață.

5 Iar [e] cel care ne-a desăvârșit chiar spre aceasta este Dumnezeu, [f] care ne-a dat arvuna duhului. 6 Deci având îndrăzneală totdeauna și știind că locuind în acest corp suntem înstreinați dela Domnul; 7 — Căci prin credință [g] umblăm, nu *încunjurați fiind* prin chipul *lui*; — 8 Avem dar îndrăzneală și [h] ne place mai bine să fim înstreinați din acest corp și să locuim la Domnul. 9 Deaceea, fie locuind *în acest corp*; fie înstreinați fiind, ne și silim să-i fim bineplăcuți. 10 [i] Pentru că noi toți trebue să fim dați de față înaintea scaunului de judecător al lui Hristos, [j] ca fiecare să ià cu sine cele *ce sunt* prin corp, potrivit cu ce a făptuit, fie bine, fie rău.

Însemnătatea slujbei ce predică ispășirea și împăcarea.

11 Drept aceea [k] cunoscând temerea de Domnul înduplecăm pe oameni, lui [l] Dumnezeu însă suntem cunoscuți; și nădăjduesc că și în a voastră știință de sinevă sunt cunoscut. 12 [m] Nu ne facem vouă cunoscut iar pe noi înșine, ci *zicem acestea* dându-vă prilej la cu-

---

g Ioan 12. 31. *h* Isa. 6. 10. *i* Cap. 3. 8, 9. *j* Ioan 1. 18. *k* 1 Cor. 1.13.23. *l* 1 Cor. 9. 19. *m* Fac. 1. 3. *n* 2 Pet. 1. 19. *o* Vers. 4. *p* Cap. 5. 1. *q* 1 Cor. 2. 5. *r* Cap. 7. 5. *s* Ps. 37. 24. *t* 1 Cor. 15. 31 *u* Rom. 8. 17. *v* Ps. 44. 22. *x* Cap. 13. 9. *y* Rom. 1. 12. *z* Ps. 116. 10. *a* Rom. 8. 11. *b* 1 Cor. 3. 21. — *Capul 5.* *a* Iov 4. 19. *b* Rom. 8. 23. *c* Apoc. 3. 18. *d* 1Cor.15.53,54 *e* Isa. 29. 23. *f* Rom. 8. 23. *g* Rom. 8. 24 25. *h* Filip. 1. 23. *i* Mat 25.31, 32. *j* Rom. 2. 6. *k* Iov 31. 23. *l* Cap. 4. 2. *m* Cap. 3. 1.

vânt de laudă pentru noi, [n]ca să aveţi *cuvânt de laudă* către aceia care în faţă se laudă şi nu în inimă. 13 Căci [o]fie că ne-am ieşit din fire, pentru Dumnezeu *ne-am ieşit din fire,* fie că suntem întregi la minte, pentru voi *suntem întregi la minte.* 14 Pentru că iubirea lui Hristos ne ţine pe noi, după ce am judecat aceasta, că [p]unul a murit pentru toţi; deci ei toţi au murit; 15 Şi pentru toţi a murit, [q]ca cei vii să nu mai vieţuiască pentru ei înşişi, ci pentru cel care a murit şi a înviat pentru dânşii.

16 [r]Deaceea noi nu cunoaştem de acum pe nimenea după trup; chiar dacă am cunoscut [s]după trup pe Hristos, acum nu-*l* mai cunoaştem. 17 Deci [t]dacă este cineva în Hristos, *este* [u]făptură nouă; [v]cele vechi au trecut, iată *toate* s'au făcut noui. 18 Iar toate sunt de la Dumnezeu, [x]care ne-a împăcat sieşi prin *Iisus* Hristos şi ne-a dat însărcinarea împăcării, 19 Pentru că [y]Dumnezeu era împăcând lumea sieşi în Hristos, netrecându-le în socoteală greşalele lor, şi-având pus în noi cuvântul împăcării.

20 Deci pentru Hristos suntem [z]soli ca cum Dumnezeu îndeamnă prin noi; vă rugăm pentru Hristos, împăcaţi-vă cu Dumnezeu. 21 *Căci* pe cel care n'a cunoscut păcat, l-a făcut pentru noi păcat, ca să fim noi îndreptăţire dela Dumnezeu într'însul.

Slujitorii lui Dumnezeu în toate se arată că sunt ai lui.

6 Fiind dar împreună [a]lucrători *cu Hristos* [b]vă şi îndemnăm [c]ca să nu primiţi îndeşert darul lui Dumnezeu. 2 — Căci zice: [d]„În timp plăcut te-am ascultat şi în zi de mântuire te-am ajutat"; iată acum timp bineplăcut, iată acum zi de mântuire; — 3 [e]Ne dând întru nimic nici o sminteală, ca să nu fie defaimată însărcinarea *noastră,* 4 Ci în orice chip făcându-ne cunoscut pe noi înşine ca ai lui Dumnezeu [f]slujitori prin multă răbdare, în suferinţe, în nevoi, în strâmtorări, 5 [g]În bătăi, în închisori, în turburări, în osteneli, în veghieri, în posturi, 6 Prin curăţenie, prin cunoştinţă, prin îndelungă răbdare, prin bunătate, prin duh sfânt, prin iubire fără făţărie, 7 [h]Prin cuvânt de adevăr, [i]prin puteré dela Dumnezeu; prin [j]arme de-a dreapta şi de-a stânga ale îndreptăţirii, 8 Prin mărire şi înjosire, prin defaimare şi laudă; ca amăgitori şi [k]iubitori de adevăr, 9 Ca neştiuţi şi cunoscuţi bine fiind, [l]ca murind şi iată trăim, [m]ca pedepsiţi şi nu omoriţi, 10 Ca întristaţi, dar totdeauna bucurându-ne, ca săraci, dar pe mulţi înavuţind, ca neavând nimic şi având tot în stăpânire.

Apostolul ne îndeamnă să nu ne amestecăm cu necredincioşii.

11 Gura noastră este deschisă către voi, Corintenilor, [n]inima noastră este lărgită; 12 Nu sunteţi strâmtaţi în noi, dar sunteţi strâmtaţi [o]în cele din lăuntru ale voastre; 13 Fiţi largi şi voi, *în acelaşi chip, ceea ce este* aceeaşi răsplată, — [p]vorbesc ca unor fii. —

14 [q]Nu trageţi cu necredincioşii într'un jug strein vouă; [r]căci ce însoţire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtăşire are lumina cu întunerecul? 15 Şi care este învoirea lui Hristos faţă de Beliar, sau ce parte are un credincios cu un necredincios? 16 Şi ce unire are templul lui Dumnezeu cu idolii? Căci [s]noi suntem templul viului Dumnezeu, după cum a zis Dumnezeu că [t]voiu locui între dânşii şi voiu umblă între dânşii, şi voiu fi Dumnezeul lor şi ei vor fi poporul meu. 17 Deaceea ieşiţi din mijlocul lor şi fiţi deosebiţi, zice Domnul, şi necurat nu atingeţi; şi eu vă voiu primî la mine, 18 Şi voiu fi vouă drept Tată, şi voi îmi veţi fi drept fii şi fiice, zice Domnul Atotţiitorul".

n Cap. 1. 14. o Cap. 11. 1, 16. p Rom. 5. 15. q Rom. 6 11,12. r Mat. 12. 50. s Ioan 6. 63. t Rom. 8. 9. u Gal. 5. 6. v Isa. 43. 18. 19. x Rom. 5. 10. y Rom. 3. 24, 25. z Iov 33. 23. a 1 Cor. 3. 9. b Cap. 5. 20. c Ebr. 12. 15. d Isa. 49. 8. e Rom. 14. 13. f 1 Cor. 4. 1 g Cap. 11. 23, etc. h Cap. 4. 2. i 1 Cor. 2. 4. j 2 Tim. 4. 7. k Cap. 4. 2. l 1 Cor. 4. 9. m Ps. 118. 18. n Cap. 7. 3. o Cap. 12. 15. p 1 Cor. 4. 14. q Deut. 7. 2. 3. r 1 Sam. 5. 2 3. s 1 Cor. 3. 16. t Rsod. 29. 45.

Îndemnare spre a se sfinți.

7 [a]Deci, iubiților, având aceste făgăduințe, să ne curățim pe noi înșine de orice mânjitură a trupului și a duhului, desăvârșind sfințenie în temere de Dumnezeu.

2 Faceți-ne loc *în inimile voastre;* pe nimenea n'am adus în stare rea, [b]dela nimenea n'am luat mai mult. 3 Nu spre osândă zic *aceasta*; căci [c]am zis mai nainte că sunteți în inimile noastre spre a muri împreună și a trăi împreună. 4 [d]Multă îndrăzneală am față de voi, [e]multă laudă am pentru voi; [f]sunt plin de mângăere, prisosesc preste măsură cu bucuria în toată întristarea noastră.

5 Pentru că, și după ce am [g]venit în Macedonia, trupul nostru n'a avut nici o liniște, [h]ci în orice chip sdrobiți *eram*: [i]din afară lupte, din lăuntru temeri. 6 Dar [j]Dumnezeu care mângăie pe cei smeriți ne-a mângăeat pe noi prin [k]venirea lui Titu; 7 Și nu numai prin venirea lui, ci și prin mângăerea cu care a fost mângăcat la voi, aducându-ne la cunoștință dorința voastră, plângerea voastră, bunăvoința voastră pentru mine, încât mai mult m'am bucurat.

Mâhnirea dumnezeească.

8 Fiindcă și dacă v'am întristat în epistola mea, nu mă căesc; [l]deși *mai nainte* mă căiam, căci văd că aceea scrisoare v'a întristat, deși pentru puțin timp, 9 Acum mă bucur, nu pentru că ați fost întristați, ci pentru că ați fost întristați spe pocăință; căci întristați ați fost după voia lui Dumnezeu, ca să nu fiți întru nimic păgubiți de către noi. 10 Căci [m]întristarea după voia lui Dumnezeu lucrează pocăință spre mântuire de necăit; iar [n]întristarea lumii lucrează moarte.

11 Căci iată chiar această întristare după voia lui Dumnezeu a săvârșit pentru voi atâta sârguință, mai ales apărare, mai ales neplăcere, mai ales teamă, mai ales dorință, mai ales râvnire, mai ales răzbunare. În orice chip ați dovedit că voi înșivă sunteți curați în aceea faptă. 12 Astfel dar, și dacă v'am scris, nu *v'am scris* pentru cel care a nedreptățit, nici pentru cel care a fost nedreptățit, ci pentru ca sârguința voastră pentru noi să fie învederată la voi înnaintea lui Dumnezeu.

13 Deaceea suntem mângăeați. Dar pe lângă mângăerea noastră ne-am bucurat preste măsură, mai ales de bucuria lui Titu, că duhul lui a fost ușurat din partea voastră tutulor; 14 Pentru că dacă m'am lăudat lui ceva pentru voi, n'am fost dat de rușine; ci după cum v'am vorbit toate în adevăr, astfel și lauda noastră înaintea lui Titu adevăr s'a făcut. 15 Și inima lui este mai mult pentru voi, când își aduce aminte de supunerea voastră tutulor, cum l-ați primit cu temere și frică mare. 16 Mă bucur *dar* că în orice privință am încredere în voi.

Pavel laudă pe Creștinii din Macedonia pentru strângere de ajutoare și îndeamnă pe Corinteni să facă și dânșii asemenea.

8 Fraților, iar vă facem cunoscut al lui Dumnezeu dar, care a fost dat în bisericile Macedoniei, 2 Că în multă încercare de suferință *a fost* prisosirea bucurii lor [a]și sărăcia lor adâncă a prisosit spre bogăția lămuririi lor; 3 Mărturisesc, că de bună voie *au dat* după putere și preste putere, 4 Cu multă stăruință rugându-ne *ei* pentru darul și [b]anume pentru împărtășirea slujirii celei pentru sfinți, 5 Și nu după cum am nădăjduit, ci pe sine însuși s'au dat Domnului mai întâiu și nouă prin voința lui Dumnezeu. 6 Pentru că [c]noi să îndemnăm pe Titu ca după cum a început mai nainte, așă să săvârșească între voi și binefacerea aceasta.

7 Însă după cum [d]în orice prisosiți prin credință și prin cuvânt și prin cunoștință și prin orice sârguință și prin

Capul 7.								*Capul 8.*	
a 1 Ioan 3. 3.	b Fapt. 20. 33. c Cap. 11. 12. d Cap 8 12.	e 1 Cor. 1. 4. f Filip 2. 17. g Cap. 2. 13.	h Cap. 4. 8. i Deut. 32. 25. j Cap. 1. 4.	k Cap. 2. 13. l Cap. 2. 4 m 2 Sam. 12. 13.	n Prov. 17. 22. —	a Marc. 12. 44.	b Fapt. 11. 29. c Cap. 12. 18. d 1 Cor. 1. 5.

iubirea voastră către noi, să prisosiți *e*și în această binefacere. 8 / Nu zic în chip poruncitor, ci prin sârguința altora încercând și ființa adevărată a iubirii voastre: 9 — Căci cunoașteți darul Domnului nostru Iisus Hristos, *g*că bogat fiind s'a făcut sărac pentru voi, ca voi să fiți bogați prin sărăcia lui —. 10 Și părere îmi dau în aceasta: *h*căci aceasta este bine pentru voi, ca *i*unii care ați început mai nainte de-acum un an nu numai *j*să faceți, ci să și voiți; 11 Săvârșiți dar acum a și face, ca după cum a fost nepregetat întru a voi, astfel *să fie* și întru a săvârși după avere. 12 Pentru că *k*dacă este nepregetul, *este* bineprimit potrivit cu ceea ce nu are, 13 Căci să nu fie unora ușorare, *iar* vouă împovărare, ci prisosul vostru în timpul de acum să fie după potrivă la lipsa acelora, 14 Ca și prisosul acelora să fie la lipsa voastră, ca să fie potrivire, 15 *l*După cum este scris: „cine multul *strânsese* n'a avut mai mult, și cine puținul *strânsese* n'a avut mai puțin".

16 Dar mulțumită lui Dumnezeu care dă aceeași sârguință în inima lui Titu pentru voi, 17 Că a primit într'adevăr îndemnarea mea, și fiind mai sârguitor a plecat de bunăvoie la voi. 18 Noi însă am trimis împreună cu dânsul pe fratele, a cărui laudă în evanghelie este prin toate bisericile, 19 Dar nu numai *că este lăudat*, ci și ales a fost de biserici prin ridicare de mâni ca soțul nostru de călătorie cu darul acesta, care este slujit de noi spre mărirea Domnului însuși și nepregetul nostru, 20 Ferindu-ne prin aceasta, ca să nu ne facă cineva imputări în această mulțime de daruri slujită de noi; 21 Pentru că purtăm grije de cele bune nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor. 22 Am trimis dar împreună cu dânșii pe fratele nostru pe care l-am încercat de multe ori în multe, ca fiind sârguitor, acum însă este mult mai sârguitor prin multa încredere ce are către voi. 23 Fie *că vorbesc* pentru Titu, părtașul meu și împreună lucrător pentru voi; fie *că sunt* frați ai noștri, *ei sunt* trimiși ai bisericilor, mărire a lui Hristos. 24 Deci arătați către dânșii în fața bisericilor dovada iubirii voastre și a laudei noastre pentru voi.

Strângerea de ajutoare trebue făcută în grabă. Răsplata binefăcătorilor.

9 Căci îmi este *a*într'adevăr de prisos să vă scriu despre ajutorarea cea pentru sfinți; 2 Pentru că *b*știu nepregetul vostru *c*de care mă laud pentru voi Macedonenilor, că *d*Achaia este gata de-acum un an, și râvna voastră a însuflețit pe mai mulți, 3 *e*Am trimis dar pe frați, ca lauda noastră pentru voi să nu fie zădărnicită în partea aceasta, ca să fiți gata după cum ziceam, 4 Ca nu cumva, când vor fi venit împreună cu mine Macedonenii și vă vor fi găsit negata, să fim dați de rușine noi, ca să nu zic voi, în această încredere temeinică. 5 Deci am gândit de neapărată trebuință să îndemn pe frați ca mai nainte să vie la voi și mai nainte să gătească binecuvântarea voastră făgăduită *de mine* mai dinainte, ca aceasta să fie gata astfel ca o binecuvântare, nu ca o pornire spre înavuțire.

6 / Aceasta însă cine samănă în chip cruțător, în chip cruțător va și secera, și cine samănă pe temeiul binecuvântării, pe temeiul binecuvântării va și secera. 7 Fiecare *să dea* după cum s'a hotărît în inima sa, *g*nu din supărare sau din silă; „pentru că *h*Dumnezeu iubește pe dătătorul voios". 8 *i*Și puternic este Dumnezeu să facă a prisosi orice dar spre voi, pentru ca în orice totdeauna având orice îndestulare să prisosiți spre orice lucru bun, 9 După cum este scris: *j* „Risipit-a, dat-a celor jinduiți, dreptatea lui rămâne în veci".

---

a Cap. 9. 8.
b 1 Cor. 7. 6.
c Mat. 8. 20.
d 1 Cor. 7. 26.
e Prov. 19. 17.
f Cap. 9. 2.
g Mare. 12. 40, 44.
h Exod. 16. 18.
Capul 9.
a Fapt. 11. 29.
b Cap. 8. 10.
c Cap. 8. 24.
d Cap. 8. 10.
e Cap. 8. 6, 17, 18, 22.
f Prov. 11. 24.
g Deut. 15. 7.
h Exod. 25. 2.
i Prov. 11. 24; 22. 9.
j Ps. 112. 9.

10 Iar cel care [k] dă semânță semânătorului și pâne spre mâncare va dà și va
îmmulți semânța voastră și va face să
crească roadele [l] îndreptățirii voastre;
11 În orice îmbogățiți fiind spre orice
lămurire, ca una care lucrează prin noi
mulțumire lui Dumnezeu. 12 Pentru
că slujirea acestui dar nu numai că
umple de tot lipsurile sfinților, dar și
prisosește prin multe mulțumiri către
Dumnezeu; 13 Prin adeverirea slu-
jirii acesteia *îndemnați* măresc pe Dum-
nezeu pentru supunerea la mărturisirea
voastră către evangelia lui Hristos și
pentru lămurirea împărtășirii către toți,
14 Și dânșii cu rugăciune pentru voi
vă doresc pentru al lui Dumnezeu dar,
care este preste măsură asupra voastră.
15 Mulțumită lui Dumnezeu pentru
darul lui cel de nespus.

Apărarea lui Pavel împotriva clevetirilor protivnicilor săi și împotriva apostolilor falși.

10 Iar [a] eu însumi Pavel vă îndemn
prin blândețea [b] și bunătatea lui
Hristos, *eu* care de față *sunt* într'adevăr
smerit între voi, dar în lipsă îndrăznesc
către voi; 2 Mă rog ca nu fiind de
față [c] să îndrăznesc cu tăria încrederii
cu care gândesc să cutez împotriva u-
nora care ne țin ca umblând potrivit
cărnii. 3 Pentru că deși umblăm în
carne, nu ne luptăm potrivit cărnii.
4 [d] Căci armele [e] luptei noastre nu *sunt*
omenești, ci [f] puternice pentru Dum-
nezeu [g] spre dărâmare de locuri întărite,
5 [h] Dărâmând gândirile și orice înălțime
ce se ridică împotriva cunoștinței de
Dumnezeu, și robind orice minte spre
supunere la Hristos, 6 [i] Și gata fiind
să răsbunăm orice nesupunere, când
[j] va fi fost împlinită supunerea voastră.
7 [k] Vă uitați la cele ce sunt în față?
[l] Dacă are cineva încredere în sine că
este al lui Hristos, gândească aceasta
iarăși despre sine însuși, că după cum
este el [m] al lui Hristos, astfel și noi.
8 Căci și dacă mă voiu fi lăudat ceva
mai mult [n] de puterea noastră, pe care
ne-a dat-o Domnul spre clădirea și nu
spre dărâmarea voastră, [o] nu mă vă voiu
rușinà, 9 Pentru ca să nu par că v'ași
înfricoșà oarecum prin epistolele *mele*.
10 Că epistolele *sale*, zice cineva, sunt
într'adevăr cu greutate și tari, dar [p] în-
fățișarea [q] corpului *său* este fără putere
și cuvântul desprețuit. 11 Unul ca a-
cesta gândească aceasta, că ce fel sun-
tem cu cuvântul prin epistole ne fiind
de față, astfel *suntem* cu lucrul și de
față fiind.
12 [r] Pentru că nu îndrăznim să ne
numărăm sau să ne punem de-opotrivă
pe noi înșine cu unii dintre aceia,
care se fac cunoscut pe dânșii însuși;
ci dânșii măsurându-se pe sine loruși
însuși și punându-se de-opotrivă pe
sine loruși însuși nu sunt pricepuți.
13 [s] Noi însă nu ne vom lăudà în cele
fără măsură, ci după măsura marginii
trasă nouă, cu care măsură ne-a îm-
părțit Dumnezeu, ca să ajungem până
și la voi. 14 — Căci nu ne întindem
pe noi înșine prea mult, [t] ca cum n'am
ajunge la voi, pentru că și până la voi
am ajuns în evangelia lui Hristos, —
15 Nu ne lăudăm în cele fără măsură,
[u] în osteneli streine, dar având nădejde,
dacă credința voastră crește, ca să ne
facem mari între voi potrivit marginii
trase nouă spre prisosire. 16 Ca să
vestim evangelia la locuri dincolo de
voi, fără a ne lăudà de cele ce sunt
gata înlăuntrul marginii trase altora.
17 [v] Iar cine se laudă, laude-se în Dom-
nul; 18 Pentru că [x] nu cine se face
cunoscut pe sine însuși, acela este do-
vedit bun, ci acela pe care Domnul *îl*
face cunoscut.

Sârguința lui Pavel față de Corinteni și neprimirea de plată.

11 O, dacă ați îngăduì ceva puțin [a] ne-
cuminție dela mine! Dar mă și în-
găduiți. 2 Căci [b] vă râvnesc cu râvnirea
lui Dumnezeu, pentru că [c] v'am logodit

k Isa. 55. 10.	*Capul 10.*	*d* Efes. 6. 13	*h* 1 Cor. 1. 19.	*l* 1 Cor. 14. 37.	*p* 1 Cor. 2. 3, 4.	*t* 1 Cor. 3. 5, 10.	*Capul 11.*
l Osea 10. 12.	*a* Rom. 12. 1.	*e* 1 Tim. 1. 18.	*i* Cap. 13. 2, 10.	*m* 1 Cor. 3. 23.	*q* 1 Cor. 1. 17.	*u* Rom. 15. 20.	*a* Vers. 16.
—	*b* Cap. 12. 5, 7, 9.	*f* Fapt. 7. 22.	*j* Cap. 2. 9.	*n* Cap. 13. 10.	*r* Cap. 3. 1.	*v* Isa. 65. 16.	*b* Gal. 4. 17, 18.
	c 1 Cor. 4. 21.	*g* Ier. 1. 10.	*k* Ioan 7. 24.	*o* Cap 7. 14.	*s* Vers. 15.	*x* Prov. 27. 2.	*c* Osea 2. 19, 20.

unui bărbat, [d] ca să înfățișez lui Hristos o [e] fecioară curată; 3 Mă tem însă ca nu cumva, după cum [f] șarpele amăgi prin viclenia lui pe Eva, [g] mințile voastre să fie abătute dela curățenia cea în Hristos. 4 Căci negreșit, dacă cel care vine predică pe un alt Iisus, pe care noi nu l-am predicat, sau primiți un altfel de duh, pe care nu l-ați primit, sau o [h] altfel de evangelie, pe care n'ați primit-o, îngăduiați cu drept cuvânt; 5 Socotesc însă [i] că întru nimic n'am fost mai în urmă de cei mai înalți apostoli. 6 Dar deși [j] *sunt* neînvățat în cuvânt, nu însă [k] în cunoștință *neînvățat*, ci [l] în orice noi am făcut cunoscut *aceasta* între toți în privința voastră.

7 Sau am făcut [m] greșală că v'am binevestit în dar evangelia lui Dumnezeu, smerindu-mă pe mine însumi pentru ca să fiți voi înălțați? 8 Alte biserici am prădat luând plată pentru a vă sluji pe voi, și de față fiind la voi și lipsă având n'am fost sarcină nimănui; 9 Căci lipsa mea a [n] umplut-o cu desăvârșire [o] frații după ce veniră din Macedonia; și în orice m'am păzit pe mine însumi ca să nu cad [p] greu pentru voi, și mă voiu păzi. 10 [q] Este adevăr al lui Hristos în mine, [r] că lauda aceasta nu va fi îngrădită pentru mine în ținuturile Achaii. 11 [s] Pentru ce? Că nu vă iubesc? Dumnezeu știe. 12 Iar ceea ce fac, și voiu face, *pentru aceasta fac*, [t] ca să taiu prilejul celor care voesc prilej, ca în ceea ce se laudă să fie aflați ca și noi.

13 Pentru că unii ca aceștia [u] sunt apostoli mincinoși, [v] lucrători vicleni, luând chip de apostoli ai lui Hristos. 14 Și nu este mirare, pentru că însuși satana ia chip de [x] înger al luminii. 15 Deci nu este mare *lucru* dacă și slujitorii lui iau chip ca [y] slujitori ai dreptății, [z] al căror sfârșit va fi după faptele lor.

Munca grea și primejdia ce a avut-o, când a întemeiat obștea.

16 [a] Iarăși zic, nu gândească cineva că nu sunt cuminte; iar dacă nu, primiți-mă și ca pe un fără minte, ca să mă laud și eu cevă puțin. 17 Ceea ce vorbesc, [b] nu vorbesc după Domnul, ci [c] ca în stare de necuminție *vorbesc* în această încredere temeinică a laudei. 18 [d] De oarece mulți se laudă potrivit cărnii, mă voiu lăudă și eu. 19 Pentru că bucuros îngăduiți pe cei fără minte, [e] fiind voi cumințí; 20 Căci îngăduiți [f] dacă vă robește cineva cu sila, dacă *vă* roade cineva, dacă *vă* prinde cineva, dacă se poartă cineva mândru, dacă vă lovește cineva în față. 21 În chip de necinste zic, cum [g] că noi am fost fără putere! Dar în ce este [h] cineva oarecum îndrăsnet, în necuminție zic, îndrăsnet sunt [i] și eu. 22 Ebrei sunt ei? Și eu. Israeliți sunt? Și eu? Neamul lui Abraam sunt ei? Și eu. 23 Slujitori ai lui Hristos sunt ei? Ieșindu-mi din minți vorbesc! [j] Mai presus *sunt* eu! Prin osteneli mai mult, prin [k] bătăi mai mult, prin închisori preste măsură, prin primejdii [l] de moarte de multe ori; 24 Dela Iudei de cinci ori patruzeci fără una *de lovituri* am luat, 25 De trei ori am fost bătut cu vergi, odată am fost împroșcat cu pietrii, de trei ori am pățit spargere de vas, o noapte și o zi am făcut adâncul mării; 26 Prin călătorii de multe ori, prin primejdii de râuri, prin primejdii de tâlhari, prin primejdii din partea neamului, prin primejdii din partea păgânilor, prin primejdii în oraș, prin primejdii în pustietate, prin primejdii în mare, prin primejdii între frați mincinoși, 27 Prin osteneală și muncă, prin veghieri de multe ori, prin foame și sete, prin postiri adeseori, prin frig și golătate. 28 Afară de acestea luarea aminte *ce am* în fiecare zi, grija tuturor

---

d Col. 1. 28.
e Lev. 21. 13. f Rac. 3. 4. g Efes. 6. 24 h Gal. 1. 7, 8.
i 1 Cor. 15. 10. j 1 Cor. 1. 17. k Efes. 3. 4. l Cap. 4. 2. m Fapt. 18. 3.
n Fapt. 20. 33. o Filip 4. 10, 15, 16. p Cap. 12.14,16. q Rom. 9. 1.
r 1 Cor 9. 15. s Cap. 6. 11. t 1 Cor. 9. 12. u Fapt. 15. 24.
v Tit. 1. 10, 11. x Gal. 1 8. y Cap. 3. 9. z Filip. 3. 19.
a Vers. 1. b 1 Cor. 7. 6, 12. c Cap. 9. 4. d Filip 3. 3, 4. e 1 Cor. 4. 10.
f Gal. 2. 4. g Cap. 10. 10. h Filip. 3. 4. i Fapt. 22. 3. j 1 Cor 15. 10.
k Fapt. 9. 16. l 1 Cor. 15.30—32.

bisericilor. 29 Cine este slab, și eu nu sunt slab? Cine este abătut și nu eu mă aprind *de durere?*

30 Dacă trebue să mă laud, mă voiu lăudà de cele ale slăbiciunii mele. 31 Știe Dumnezeu și al Domnului Iisus Tatăl, care este binecuvântat în veci, că nu mint. 32 În Damasc căpetenia poporului împăratului Areta păzeà orașul Damascenilor ca să mă prinză, 33 Și printr'o uscioară într'un coș am fost lăsat în jos prin zid și am scăpat din mânile lui.

Vedeniile cerești ale lui Pavel. Boldul cărnii; suferințele sale mari și întărirea sa divină.

12 Este de neapărată trebuință ca să mă laud, *dar* nu-mi este de folos, voiu venì însă la vedenii și descoperiri ale Domnului. 2 Știu pe un om [a]în Hristos cu patrusprezece ani mai nainte, răpit fiind unul ca acesta până la al treilea cer, dacă în corp nu știu, [b]sau fără de corp nu știu, Dumnezeu știe. 3 Și știu pe un astfel de om, dacă în corp *fù răpit* sau fără de corp nu știu; Dumnezeu știe, 4 Că fù răpit [c]în Raiu și auzì cuvinte de nespus, pe care nu este iertat omului a-le vorbì.

5 Pentru unul ca acesta mă voiu lăudà, [d]dar pentru mine însumi nu mă voiu lăudà, decât numai în slăbiciunile mele. 6 Căci [e]dacă voiu fi voit să mă laud, nu voiu fi fără minte, pentru că adevăr voiu spune; mă feresc însă *de laudă*, ca să nu gândească cineva în privința mea pentru ceea ce mă vede sau aude dela mine.

7 Și ca să nu mă înalț mai presus prin mulțimea preste măsură a descoperirilor, mi-s'a dat [f]bold pentru carnea mea, [g]îngerul satanei, ca să mă bată cu pumni, pentru ca să nu mă înalț preste măsură. 8 [h]Pentru acesta de trei ori am rugat pe Domnul, ca *acela* să steà departe dela mine. 9 Și-mi zise: îți este de-ajuns darul meu, pentru că puterea mea în slăbiciune se desăvârșește. Deci foarte bucuros [i]mă voiu lăudà mai ales în slăbiciunile mele, [j]ca să locuească asupra mea puterea lui Hristos. 10 Deaceea [k]am plăcere în slăbiciuni, în mustrări aspre, în nevoi, în urmăriri și în strâmtorări pentru Hristos; [l]Căci când sunt slab, atuncia sunt puternic.

Pavel amintește dragostea sa curată.

11 M'am făcut [m]fără minte *lăudându-mă*; voi m'ați silit. Pentru că eu aveam trebuință să mă fac cunoscut de către voi: căci [n]întru nimic n'am fost mai în urmă de cei mai înalți apostoli, deși nu [o]sunt nimic. 12 [p]Negreșit, dovezile apostolului fură săvârșite între voi în orice stăruință prin semne și minuni și puteri. 13 [q]Căci ce este în ce ați fost mai pe jos față de celelalte biserici, decât numai că [r]eu însumi nu v'am fost sarcină? Dăruiți-mi nedreptatea [s]aceasta.

14 [t]Iată eu sunt gata să viu pentru a treia oară la voi, [u]și nu voiu fi sarcină; pentru că [v]nu doresc ale voastre, ci pe voi. Căci nu sunt datori copiii să strângă pentru părinții lor, ci părinții pentru copiii lor. 15 Eu [x]însă foarte bucuros voiu cheltuì și mă voiu jertfì [y]pentru sufletele voastre. Dacă vă iubesc mai mult, sunt iubit mai puțin?

16 Fie dar așà, eu nu v'am împovărat; ci isteț fiind v'am prins prin meșteșugire. 17 Nu cumva am luat mai mult dela voi prin vreunul dintre cei pe care i-am trimis la voi? 18 Am îndemnat pe Titu și am trimis împreună *cu dânsul* pe fratele; nu cumva Titu a luat mai mult dela voi? Nu am umblat cu același duh? Nu în aceleași urme?

19 De demult gândiți să ne apărăm față de voi. Înaintea lui Dumnezeu în Hristos vorbim. Dar toate, iubiților, pentru clădirea voastră. 20 Căci mă tem ca nu cumva, după ce voiu fi venit, să vă găsesc nu ca pe unii cum voesc, și să fiu găsit pentru voi, ca unul cum

Capul 12.
a Rom. 16. 7.
b Fapt. 22. 17.
c Luc. 23. 43.
d Cap. 11. 30.
e Cap. 10. 8.
f Ezec. 28. 24.
g Iov 2. 7.
h Deut. 3. 23-27.
i Cap. 11. 30.
j 1 Pet. 4. 14.
k Rom. 5. 3.
l Cap. 13. 4.
m Cap. 11. 1, 16, 17.
n Cap. 11. 5.
o 1 Cor. 3. 7.
p Rom. 15.18,19.
q 1 Cor. 1. 7.
r 1 Cor. 9. 12.
s Cap. 11. 7.
t Cap. 13. 1.
u Fapt. 20. 33.
v 1 Cor. 4. 14.
x Filip. 2. 17.
y Ioan 10. 11.

nu voiți, ca nu cumva *să se găsească între voi* pricire, râvnire, întărâtări, zavistii, vorbiri de rău, șoptiri, îngâmfări, turburări; 21 Ca, după ce iarăși voiu fi venit, să nu mă smerească Dumnezeul meu față de voi, și să plâng pe mulți dintre cei care au păcătuit mai nainte și nu se vor fi pocăit de necurăția și desfrânarea și necumpătarea pe care *le*-au făptuit.

Venirea în curând a apostolului la Corint. Îndemnare la viață regulată.

13 De [a] a treia oară astădată vin la voi: [b] „pe temeiul spusei a doi și a trei martori va fi statornicit orice cuvânt“. 2 [c] Am zis mai nainte când eram de față de-a doua oară, [d] și zic mai nainte și acum, când lipsesc, celor care au păcătuit și tutulor celorlalți, că, dacă voiu fi venit iarăși, [e] nu voiu cruța. 3 Fiindcă voi căutați o dovadă acelui care [f] vorbește în mine Hristos, care față de voi nu este fără putere, ci este puternic [g] între voi. 4 [h] Căci din slăbiciune fu chiar răstignit, dar [i] din puterea lui Dumnezeu este viu, pentru că și [j] noi suntem slabi într'însul, dar din puterea lui Dumnezeu față de voi vom fi vii împreună cu dânsul.

5 [k] Cercați-vă pe voi înșivă dacă sunteți în credință, dovediți-vă pe voi înșivă de buni; sau nu vă cunoașteți bine pe voi înșivă [l] că Hristos Iisus este întru voi? Afară numai dacă cumva sunteți [m] nedovediți buni. 6 Nădăjduesc însă că veți cunoaște că noi nu suntem nedovediți buni. 7 Și ne rugăm către Dumnezeu ca să nu vă facă nici un rău, nu pentru ca noi să ne arătăm dovediți buni, ci pentru ca voi să faceți binele, [n] iar noi să fim ca nedovediți buni. 8 Pentru că nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevăr. 9 Ne bucurăm însă [o] când noi suntem slabi, iar voi să fiți puternici; aceasta și ne rugăm, [p] întregirea voastră. 10 [q] Deaceea nefiind de față scriu acestea, pentru ca de față fiind [r] să nu întrebuințez asprime [s] potrivit puterii pe care mi-a dat-o Domnul spre clădire și nu spre dărâmare.

Încheere.

11 Însfârșit, fraților, bucurați-vă, fiți desăvârșiți, [t] fiți mângâiați, gândiți aceeași, trăiți în pace, și Dumnezeul iubirii [u] și al păcii va fi cu voi. 12 [v] Îmbrățișați-vă unii pe alții în sărutare sfântă. Vă îmbrățișază toți sfinții.

13 [x] Darul Domnului Iisus Hristos și iubirea lui Dumnezeu și [y] împărtășirea Sfântului Duh *fie* cu voi toți.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE GALATENI.

Alunecarea Galatenilor dela adevărul evangelii. Pavel istorisește viața sa de mai nainte și apostolatul său.

1 Pavel apostol, [a] nu dela oameni, nici prin om, ci [b] prin Iisus Hristos și Dumnezeu Tatăl [c] care l-a înviat dintre morți, 2 Și toți frații [d] împreună cu mine, [e] bisericilor Galatiei. 3 [f] Dar *fie* vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, 4 [g] Care s'a dat pe sine însuși pentru păcatele noastre ca, după voința lui Dumnezeu și Tatăl nostru, să ne scoată [h] afară pe noi din veacul de față cel rău, 5 Lui *fie* mărire în vecii vecilor; Amin.

6 Mă mir că așa de repede vă strămutați [i] dela cel care vă cheamă prin darul lui Hristos la altfel de evangelie, 7 [j] Care nu este alta: decât numai că sunt unii [k] care vă tulbură și voesc să răstoarne evangelia lui Hristos. 8 Dar chiar dacă [l] noi sau înger din cer va fi

Capul 13.
a Cap. 22. 14.
b Num. 35. 30.
c Cap. 10. 2.
d Cap. 12. 21.
e Cap. 1. 23.
f Mat. 10. 20.
g 1 Cor. 9. 2.
h Filip. 2. 7, 8.
i Rom. 6. 4.
j Cap. 10. 3, 4.
k 1 Cor. 11. 28.
l Rom. 8. 10.
m 1 Cor. 9. 27.
n Cap. 6. 9.
o 1 Cor. 4. 10.
p 1 Tes. 3. 10.
q 1 Cor. 4. 21.
r Tit. 1. 13.
s Cap. 10. 8.
t Rom. 12. 16, 18.
u Rom. 15. 33.
v 1 Pet. 5. 14.
x Rom. 16. 24.
y Filip. 2. 1.

GALATENI.

Capul 1.
a Vers. 11, 12.
b Fapt. 9. 6.
c Fapt. 2. 24.
d Filip. 2. 22.
e 1 Cor. 16. 1.
f Rom. 1. 7.
g Mat. 20. 28.
h Isa. 65. 17.
i Cap. 5. 8.
j 2 Cor. 11. 4.
k Fapt. 15. 1, 24.
l 1 Cor. 16. 22.

binevestit preste ceea ce am binevestit vouă, anatema fie. 9 După cum am zis mai nainte, şi acum zic iar, [m] dacă cineva vă binevesteşte preste ceea ce aţi primit, anatema fie. 10 Pentru [n] că [o] câştig eu acum chiar pentru mine pe oameni sau pe Dumnezeu? Sau [p] caut să plac oamenilor? Dacă aşi plăceà încă oamenilor, slujitorul lui Hristos n'aşi fi.

11 [q] Vă fac dar cunoscut, fraţilor, că evangelia care a fost binevestită de mine nu este după om; 12 Pentru [r] că şi eu n'am primit-o, nici n'am învăţat-o dela om, ci [s] prin descoperirea lui Iisus Hristos. 13 Aţi auzit dar de purtarea mea altădată în Iudaism, că urmăream [t] preste măsură biserica lui Dumnezeu [u] şi o duceam la peire, 14 Şi spoream în Iudaism preste mulţi de o vârstă cu mine în neamul meu, fiind mai mult [v] râvnitor de datinele [x] strămoşilor mei.

15 Dar când binevoì [y] cel care mă deosebì dela pântecele mumei mele şi mă chemă prin darul său [z] 16 Să descopere pe Fiul său întru mine, pentru ca să-l binevestesc între neamuri, de îndată nu m'am destăinuit către trup şi sânge, 17 Nici nu m'am dus la Ierusalim la apostoli mai naine de mine, ci am plecat în Arabia, şi iar m'am întors la Damasc.

18 Apoi după trei ani m'am dus la Ierusalim ca să cunosc pe Chefa, şi am rămas la dânsul cincisprezece zile; 19 Iar pe un altul dintre apostoli n'am văzut, decât numai pe Iacob fratele Domnului. 20 Şi cele ce vă scriu, iată înaintea lui Dumnezeu *scriu*, pentru că nu mint.

21 După aceea am venit în ţinuturile Sirici şi ale Ciliciei. 22 Şi eram necunoscut la faţa bisericilor Iudeii, care sunt întru Hristos; 23 Auzeau însă numai că urmăritorul nostru de altă dată acum binevesteşte credinţa pe care oarecând o duceà la peire, 24 Şi măreau în mine pe Dumnezeu.

Adunarea apostolilor în Ierusalim. Disputa lui Pavel cu Petru la Antiochia. Legea şi credinţa.

2 În urmă după patrusprezece ani iar [a] m'am dus la Ierusalim cu Barnaba, luând împreună cu mine şi pe Titu; 2 Şi m'am dus potrivit unei descoperiri, [b] şi am istorisit înaintea lor evangelia pe care o predic între neamuri, iar la o parte celor însemnaţi, dacă nu cumva [c] alerg în deşert sau am alergat. 3 Dar nici Titu care erà cu mine, Elen fiind, nu fù silit ca să fie tăeat împrejur, 4 Pentru [d] fraţii mincinoşi furişaţi, ca unii care veniră de faţă ca să iscodească [e] starea noastră de sine însine pe care o avem în Hristos Iisus, pentru [f] ca să ne robească cu desăvârşire; 5 Acestora nici un ceas măcar nu le-am întrat în voie cu supunerea, pentru ca [g] adevărul evangeliei să rămâe neclintit la voi. 6 Iar dela [h] cei care se socotesc a fi ceva — oricum erau ei altădată nimic nu-mi foloseşte; [i] Dumnezeu nu este părtinitor omului; — mie însă cei însemnaţi nimic [j] nu mi-s'au destăinuit, 7 Ci dimpotrivă după ce [k] văzură că îmi este [l] încredinţată evangelia netăierii împrejur, după cum lui Petru a tăierii împrejur, 8 — Pentru că cel care a lucrat pentru Petru faţă de apostolia tăierii [m] împrejur [n] a lucrat şi pentru mine faţă de neamuri, — 9 Şi după-ce cunoscură darul care îmi fù dat mie, Iacob şi Chefa şi Ioan, care se socotesc a fi [o] stâlpi, [p] imi deteră mie şi lui Barnaba dreptele *lor* de însoţire, pentru ca noi *să binevestim* între neamuri, iar ei în tăierea împrejur; 10 Numai de săraci să ne aducem aminte, [q] ceea ce m'am şi silit să fac chiar aceasta.

Pavel se împotriveşte lui Petru şi rămâne statornic la îndreptăţirea prin credinţă.

11 [r] Iar când venì Chefa la Antiohia, de faţă m'am împotrivit lui fiindcă erà invinuit. 12 Căci mai nainte de-a fi venit unii dela Iacob [s] mâncà împreună cu neamurile; iar când veniră, se dà la

m Deut. 4. 2. *n* 1 Tes. 2. 4. *o* 1 Sam. 24. 7. *p* 1 Tes. 2. 4. | *q* 1 Cor. 1. 1. *r* 1 Cor. 15. 1, 3. *s* Efes. 3. 3. *t* 1 Tim. 1. 13. | *u* Fapt. 8. 3. *v* Fapt. 22. 3. *x* Ier. 9. 14. *y* Isa. 49. 1, 5. *z* 2 Cor. 4. 6. | *Capul 2.* *a* Fapt. 15. 2. *b* Fapt. 15. 12 *c* Filip. 2. 16. | *d* Fapt. 5. 1, 3. *e* Cap. 3. 25 *f* 2 Cor. 11. 20. *g* Vers. 14. | *h* Cap 6. 3. *i* Fapt. 10. 34. *j* 2 Cor. 12. 11. *k* Fapt. 13. 46. | *l* 1 Tes. 2. 4. *m* Fapt 9. 15. *n* Cap. 3. 5 *o* Mat. 16. 18. | *p* Rom 1. 5. *q* Fapt 11. 30. *r* Fapt. 15. 35. *s* Fapt. 10 28.

o parte şi se deosebeà, temându-se de cei din tăierea împrejur; 13 Şi se fărnicirà împreună cu dânsul şi ceilalţi Iudei, încât şi Barnaba fù amăgit prin fărnicia lor. 14 Dar când am văzut că nu calcă drept potrivit [t] adevărului evangeliei, am zis lui Chefa [u] înaintea tutulor: [v] dacă tu Iudeu fiind trăeşti ca neamuri şi nu ca Iudeu cum sileşti neamurile să trăească după datinele Iudeilor?

15 [x] Noi prin fire *suntem* Iudei, şi nu din neamuri [y] păcătoşi, 16 [z] Ştiind însă că omul nu este îndreptăţit din lucruri ale legii, decât [a] prin credinţa în Hristos Iisus. Şi noi am crezut în Hristos Iisus ca să fim îndreptăţiţi din credinţa în Hristos şi nu din lucruri ale legii, pentru că [b] „din lucruri ale legii nimeni nu va fi îndreptăţit“. 17 Iar dacă noi căutând ca să fim îndreptăţiţi în Hristos am fost aflaţi şi înşine [c] păcătoşi, oare Hristos este slujitor al păcatului? Să nu fie. 18 Căci dacă pe cele ce le-am dărâmat, pe acestea iar le clădesc, mă învederez ca călcător *al legii* pe mine însumi. 19 Pentru că eu [d] prin lege [e] am murit faţă de lege, ca să fiu [f] viu faţă de Dumnezeu. 20 Am fost [g] împreună răstignit cu Hristos; viu însă nu mai sunt eu, dar negreşit este viu în mine Hristos; iar ceea ce trăesc [h] acum în trup, trăesc în credinţa în al lui Dumnezeu Fiu, [i] care m'a iubit şi s'a dat pe sine însuşi pentru mine. 21 Nu lapăd darul lui Dumnezeu, căci dacă prin lege *vine* îndreptăţire, Hristos a murit deci fără cuvânt.

Duhul este primit din credinţă. Credinţa lui Abraam şi a fiilor săi. Făgăduinţa lui Dumnezeu. Legea. Hristos. Legea duce la Hristos. Fiii credinţii sunt fiii lui Abraam.

3 O nemintoşilor Galateni! [a] Cine v'a deocheat pe voi *ca să nu vă supuneţi* [b] *adevărului*, cărora înaintea ochilor fù scris mai nainte Iisus Hristos în voi ca răstignit? 2 Aceasta numai voesc să aflu dela voi: din lucruri ale legii aţi primit [c] duhul [d] sau din ascultarea credinţei? 3 Aşà de nemintoşi sunteţi? [e] După ce aţi început în duh, acum în [f] carne vă desăvârşiţi? 4 [g] În deşert aţi pătimit atât de multe, dacă şi în deşert *ar fi* numai! 5 Deci cel [h] care vă dă vouă duhul şi lucrează minuni între voi, din lucruri ale legii sau din ascultarea credinţei?

6 După cum [i] „Abraam crezù lui Dumnezeu, şi i-se socotì spre îndreptăţire“. 7 Cunoaşteţi deci că [j] cei care sunt din credinţă, aceştia sunt fii ai lui Abraam. 8 Şi [k] scriptura, văzând mai nainte că din credinţă îndreptăţeşte Dumnezeu pe neamuri, dete ştire bună mai nainte lui Abraam că [l] „în tine vor fi binecuvântate toate neamurile“. 9 Drept aceea cei din credinţă sunt binecuvântaţi împreună cu credinciosul Abraam.

10 Căci câţi sunt din lucruri ale legii, sub [m] blestem sunt; pentru că este scris că „blestemat *este* oricine care nu stărueşte în toate cele scrise în cartea legii ca să le facă“. 11 Iar [n] că prin lege nimenea nu este îndreptăţit înaintea lui Dumnezeu învederat este, fiindcă [o] „dreptul din credinţă va fi viu“; 12 Legea [p] însă nu este din credinţă, dar [q] „cel care va fi făcut cele ale legii va fi viu prin ele“. 13 [r] Hristos ne-a răscumpărat din blestemul legii după ce se făcù pentru noi blestem, pentru că scris este: [s] „blestemat este oricine care este atârnat pe lemn,“ 14 [t] Pentru că binecuvântarea lui Abraam să ajungă la neamuri în Hristos Iisus, ca să luăm prin credinţă făgăduinţa [u] duhului.

15 Fraţilor, ca un om vorbesc. [v] Nimenea dar nu desfiinţează un legământ întărit al unui om, sau adaugă încă întocmiri la el. 16 Iar [x] lui Abraam şi

---

[t] Vers. 5.
[u] 1 Tim. 5. 20.
[v] Fapt. 10. 28.
[x] Fapt. 15. 10, 11.
[y] Mat. 9. 11.
[z] Fapt. 13. 38, 39.
[a] Rom. 1. 17.
[b] Ps. 143. 2.
[c] 1 Ioan 3. 8, 9.
[d] Rom. 8. 2.
[e] Rom. 6. 14.
[f] Rom. 6. 11.
[g] Rom. 6. 6.
[h] 2 Cor. 5. 15.
[i] Tit. 2. 14.

Capul 3.

[a] Cap. 5. 7.
[b] Cap. 2. 14.
[c] Fapt. 2. 38.
[d] Rom. 10. 16, 17.
[e] Cap. 4. 9.
[f] Ebr. 7. 16.
[g] Ebr. 10. 35, 36.
[h] 2 Cor. 3. 8.
[i] Fac. 15. 6.
[j] Ioan 8. 39.
[k] Rom. 9. 17.
[l] Fac. 12. 3.
[m] Deut. 27. 26.
[n] Cap. 2. 16.
[o] Hab. 2. 4.
[p] Rom. 4. 4, 5.
[q] Lev. 18. 5.
[r] Rom. 8. 3.
[s] Deut. 21. 23.
[t] Rom. 4. 9, 16.
[u] Isa. 32. 15.
[v] Ebr. 9. 17.
[x] Fac. 12. 3, 7.

urmașului său fură rostite făgăduințele. Nu zice: și urmașilor, ca de mulți, ci ca de unul: „și urmașului tău“, care este [y] Hristos. 17 Aceasta zic dar: legământul întărit mai nainte de Dumnezeu nu-l desființează legea [z] venită după patru sute și treizeci de ani, [a] pentru ca să facă făgăduința nefolositoare. 18 Căci [b] dacă moștenirea *vine* din lege, [c] nu mai *vine* din făgăduință; dar lui Abraam i-a dăruit Dumnezeu *moștenirea* prin făgăduință.

Legea ca învățător spre Hristos.

19 Deci ce este legea? [d] Pentru călcări de lege fù adăugată, până când va fi venit [e] urmașul căruia i-s'a făcut făgăduința, [f] rânduită fiind *legea* prin îngeri, prin mâna [g] unui mijlocitor. 20 Și mijlocitorul nu este al unuia, [h] dar Dumnezeu este unul.

21 Deci este legea împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu? Să nu fie. [i] Căci dacă fù dată legea ca putând să deà viață, cu adevărat îndreptățirea ar fi din lege. 22 Dar [j] scriptura închise [k] toate supt păcat, ca [l] făgăduința să fie dată credincioșilor din credința în Iisus Hristos. 23 Și noi mai nainte de-a fi venit credința eram păziți supt lege ca închiși spre credința ce aveà să fie descoperită. 24 Drept [m] aceea legea s'a făcut învățătorul nostru spre Hristos, [n] pentru ca din credință să fim îndreptățiți; 25 Iar după ce venì credința nu mai suntem supt învățător. 26 Pentru că [o] toți sunteți fiii lui Dumnezeu prin credința în Hristos Iisus: 27 Căci [p] câți în Hristos ați fost botezați, [q] în Hristos v'ați îmbrăcat. 28 [r] Nu este Iudeu, nici Elen, nu este rob, nici stăpân de sine, nu este parte bărbătească și parte femeiască; căci voi toți [s] unul sunteți în Hristos Iisus. 29 Iar [t] dacă voi sunteți ai lui Hristos, sunteți dar urmașul lui Abraam [u] moștenitori potrivit făgăduinței.

Cel mic este moștenitor. Robii legii și fiii lui Dumnezeu.

4 Zic însă pe cât timp moștenitorul este copil, întru nimic nu se deosebește de rob, deși este stăpân preste toate. 2 Ci este supt vieghetori și îngrijitori până la ziua hotărîtă mai nainte de Tatăl său. 3 Astfel și noi când eram copii, [a] eram robiți supt începuturile nedesăvârșite ale lumii, 4 Dar [b] când venì împlinirea timpului, Dumnezeu trimise dela sine pe Fiul său, [c] născut fiind [d] din femeie, [e] născut fiind supt lege, 5 Pentru ca [f] să răscumpere pe cei de supt lege, [g] ca să luăm înfierea. 6 Și fiindcă sunteți fii, Dumuezeu trimise dela sine [h] duhul Fiului său în inimile noastre strigând: Aba, Tată. 7 Astfel dar nu mai ești rob, ci fiu; iar [i] dacă *ești* fiu, și moștenitor *ești* prin Dumnezeu.

8 Atuncia însă [j] necunoscând pe Dumnezeu ați [k] slujit dumnezeilor, care deși din fire nu sunt; 9 Dar acum [l] după ce ați cunoscut pe Dumnezeu, iar mai vârtos după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu, [m] cum vă întoarceți iarăși la începuturile [n] nedesăvârșite slabe și sărace, cărora iarăși voiți a le slujì din nou? 10 [o] Păziți zile și luni și timpuri hotărîte și ani! 11 Am grije de voi [p] ca nu cumva să fi ostenit în deșert pentru voi.

12 Fiți ca mine că și eu *am fost* ca voi, vă rog, fraților. [q] Nici o nedreptate nu mi-ați făcut; 13 Și știți [r] că din pricina slăbiciunii trupului v'am binevestit [s] întâia oară. 14 Și încercați fiind în trupul meu nu m'ați desprețuit, nici nu m'ați înlăturat, ci m'ați primit [t] ca pe un înger al lui Dumnezeu, [u] ca pe Hristos Iisus.

15 Deci unde este fericirea voastră? Căci vă mărturisesc că dacă cu putință *ar fi fost* ochii voștri scoțându-*i* mi-ați fi dat mie. 16 Drept aceea făcu-

y 1 Cor. 12. 12.
z Esod. 12. 40, 41
a Rom. 4. 13, 14.
b Rom. 8. 17.
c Rom. 4. 14.
d Ioan. 15. 22.
e Vers. 16.
f Fapt 7. 53.
g Esod. 20. 19.
h Rom. 3. 29, 30.
i Cap. 2. 21.
j Vers 8.
k Rom. 3. 9, 19, 23.
l Rom. 4. 11, 12, 16.
m Mat. 5. 17.
n Fapt. 13. 39.
o Ioan 1. 12.
p Rom. 6. 3.
q Rom 13. 14.
r Rom. 10. 12
s Ioan 10 16.
t Fac. 21. 10, 12.
u Rom. 8. 17. *Capul 4.*
a Col. 2. 8, 20.
b Fac. 49 10.
c Ioan 1. 14
d Fac. 3. 15.
e Mat. 5. 17
f Mat. 20. 28.
g Ioan 1. 12.
h Rom. 5. 5
i Rom. 8. 16, 17.
j Efes. 2. 12.
k Rom. 1. 25.
l 1 Cor. 8. 3.
m Cap. 3. 3.
n Rom 8. 3.
o Rom. 14. 5.
p Cap. 2. 2.
q 2 Cor. 2. 5.
r 1 Cor. 2. 3.
s Cap. 1. 6.
t 2 Sam 19. 27.
u Mat. 10. 40.

tum'am vrăjmașul vostru [v] vorbindu-vă adevărul?

17 Ei [x] se străduesc să vă câștige nu cuviincios, ci voesc să vă despartă, ca voi să râvniți de dânșii. 18 Este bine a fi râvnitor în bine totdeauna, și nu numai când sunt de față la voi. 19 [y] Fiii mei, pe care iarăși cu durere vă nasc până când Hristos va fi luat chip întru voi. 20 Aș vrea să fiu de față la voi chiar acum și să-mi schimb glasul, căci sunt în nedumerire în privința voastră.

Sara și Agara o icoană a obștei din așezământul nou și vechiu.

21 Spuneți-mi *voi* care voiți să fiți sub lege, nu auziți legea? 22 Căci este scris că Abraam avù doi fii, [z] pe unul din cea roabă, și pe altul din cea [a] de sine stătătoare. 23 Cel din cea roabă [b] însă a fost născut după trup, iar cel din [c] cea de sine stătătoare prin făgăduință, 24 Ca unele care au alt înțeles de cum spun vorbele; pentru că acestea sunt două așezăminte, unul de la muntele [d] Sinai, născând spre robie, ca unul care este Agar. 25 Căci al Sinai munte este în Arabia Agar; și ea stă în același rând cu Ierusalimul de acum, pentru că *el* robește cu fiii săi. 26 Iar [e] Ierusalimul de sus este de sine stătător, ca unul care este mumă a noastră; 27 Căci este scris: [f] „Veselește-te tu, stearpă, care nu naști, isbucnește în bucurie, și strigă tu care n'ai dureri de facere; că mulți sunt fiii, mai mulți ai celei singuratice, decât ai celei care are bărbat".

28 Voi însă, fraților, sunteți fiii făgăduinței ca Isaac. 29 Dar după cum atuncia cel care fù născut după trup urmăreà pe cel *născut* după duh, astfel și acum.

30 Dar ce zice scriptura? „Dă afară pe roabă și pe fiul ei; pentru că nu va moșteni fiul roabei cu fiul celei de sine stătătoare". 31 Deaceea, fraților, noi nu suntem fiii roabei, ci ai celei de sine stătătoare.

Stăruirea în stare de sine creștină împotriva amăgitorilor judaizători. Legea este desăvârșită prin credință, iubire și sfințenie.

5 Pentru a stà [a] de sine v'a făcut Hristos pe voi de sine stătători. Deci stați și nu vă prindeți iar [b] în jugul robiei.

2 Iată eu Pavel vă zic, că [c] dacă veți fi fost tăeați împrejur, Hristos nimic nu va folosì vouă. 3 Și mărturisesc iarăși oricărui om tăeat împrejur, [d] că este dator să împlinească toată legea. 4 [e] V'ați depărtat dela Hristos ca unii care sunteți îndreptățiți în lege, [f] ați căzut din dar. 5 Pentru că noi în puterea duhului [g] așteptăm din credință nădejdea îndreptățirii. 6 Căci [h] în Hristos Iisus nici tăerea împrejur nu poate ceva, nici netăerea împrejur, ci [i] credința care se arată prin iubire.

7 [j] Alergați bine; [k] cine v'a împedecat ca să nu vă supuneți adevărului? 8 Îndemnarea nu este dela [l] cel care vă cheamă. 9 [m] Puțin aloat dospește toată frământătura. 10 [n] Eu am încredere în voi, în Domnul că nimic alt nu veți gândì; iar [o] cel care vă tulbură pe voi [p] va purtà osânda, oricine ar fi el. 11 [q] Eu dar, fraților, dacă predic încă tăerea împrejur, [r] pentru ce mai sunt urmărit? Deci dar [s] s'a desființat sminteala crucii. 12 [t] Și dacă s'ar tăeà măcar de tot cei care vă întărită pe [u] voi la răscoală!

13 Pentru că voi, fraților, ați fost chemați ca să fiți de sine stătători; numai nu [v] *întoarceți* starea de sine spre pornire pentru trup, [x] ci slujiți-vă unii pe alții prin iubire. 14 Căci [y] toată legea este împlinită într'un singur cuvânt, în: [z] „iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți". 15 Iar dacă vă mușcați unii pe alții și vă mâncați, luați seama să nu fiți nimiciți unii de către alții.

---

v Cap. 2. 5, 14.
x Rom. 10. 2.
y 1 Cor. 4. 15.
z Fac. 16. 15.
a Fac. 21. 2.
b Rom. 9. 7, 8.
c Fac. 18.10,14.
d Deut. 33. 2.
e Isa. 2. 2.
f Isa. 54 1.

Capul 5.

a Ioan 8. 32.
b Fapt. 15. 10.
c Fapt. 15. 1.
d Cap. 3. 10.
e Rom. 9. 31,32.
f Ebr. 12. 15.
g Rom. 8.24,25.
h 1 Cor. 7. 19.
i 1 Tes. 1. 3.
j 1 Cor. 9. 24
k Cap. 3. 1.
l Cap. 1. 6.
m 1 Cor. 5. 6.
n 2 Cor 2. 3.
o Cap. 1. 7.
p 2 Cor. 10 6.
q Cap. 6. 12.
r 1 Cor 15. 30.
s 1 Cor. 1. 23.
t Ios. 7. 25.
u Fapt. 15. 1, 2, 24.
v 1 Cor 8. 9.
x 1 Cor. 9. 19.
y Mat. 7. 12.
z Lev. 19. 18.

16 Zic dar, [a]umblaţi potrivit duhului şi nu veţi împlini pofta cărnii. 17 Pentru [b]că carnea pofteşte împotriva duhului, iar duhul împotriva cărnii; căci acestea stau împotrivă unul altuia, [c]ca nu ceea ce aţi voi acestea să le faceţi. 18 Iar [d]dacă sunteţi mânaţi de duh, nu sunteţi supt lege.

19 Şi [e]lucrările cărnii sunt cunoscute, ca unele care sunt desfrânare, necurăţenie, necumpătare, 20 Idolatrie, fermecătorie, vrăjmăşii, pricire, râvnire, întărâtări, zavistii, desbinări, deosebiri, 21 Pismuiri, beţii, ospeţe desfătătoare şi cele asemenea acestora, pe care vi-le spun mai nainte, după cum mai nainte am spus, că [f]cei care făptuiesc unele ca acestea nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu.

22 Iar [g]rodul duhului este iubire, bucurie, pace, îndelungă răbdare, [h]bunătate, [i]inimă bună, [j]credinţă, 23 Blândeţe, înfrânare; împotriva unora [k]ca acestea nu este lege. 24 Şi cei care sunt ai lui Hristos Iisus au răstignit carnea împreună cu patimile şi poftele ei. 25 Dacă trăim cu duhul, potrivit duhului şi păşim. 26 Să nu fim iubitori de mărire deşartă, dând pricină unii altora, pizmuind unii pe alţii.

Îndemnare spre a fi blânzi şi binefăcători.

6 Fraţilor, [a]şi dacă un om va fi fost apucat de vre-o greşală, voi [b]cei cu duh, îndreptăţiţi pe unul ca acesta prin [c]duhul blândeţii, luând seama asupra ta însuţi, [d]ca să nu fii şi tu încercat.

2 [e]Purtaţi greutăţile unii altora, şi astfel veţi împlini în tot [f]legea lui Hristos. 3 Pentru că [g]dacă gândeşte vreunul că este ceva, deşi nu este [h]nimic, se amăgeşte pe sine însuşi. 4 Lămureaşcă [i]dar fiecare lucrul său însuşi, şi atuncia va aveà cuvânt de laudă pentru sine numai şi [j]nu pentru un altul; 5 Căci [k]fiecare va purtà sarcina sa. 6 [l]Cel care învaţă cuvântul împărtăşească învăţătorului în orice este bine.

7 [m]Nu fiţi rătăciţi, [n]Dumnezeu nu se lasă a fi luat în râs, Căci [o]ce va fi semânat un om, aceasta va şi secerà; 8 [p]Că cel care samănă în carnea sa, din carnea *sa* va secerà peire, iar cel care samănă în duh *sfânt*, din duhul *sfânt* va secerà viaţă vecinică. 9 Să [q]nu pierdem dar răbdarea făcând binele; căci la timpul său nemerit vom secerà [r]nefiind obosiţi.

10 [s]Deci dar, după cum avem timp nemerit, [t]să facem binele către toţi, dar mai ales către [u]cei ai noştri de-o credinţă.

A se ferì de eresuri. Crucea lui Iisus e mai presus de orice.

11 Vedeţi cu ce litere mari v'am scris cu mâna mea. 12 Câţi voesc să aibă înfăţişare plăcută în carne, aceştia [v]vă silesc ca să fiţi tăeaţi împrejur, [x]numai ca să nu [y]fie urmăriţi pentru crucea lui Hristos. 13 Pentru că nici tăeaţii împrejur înşăşi nu păzesc legea, ci voesc ca voi să fiţi tăeaţi împrejur pentru ca să se laude în carnea voastră. 14 [z]Pentru mine însă departe fie ca să mă laud, decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, [a]prin care lumea îmi este răstignită şi eu lumii. 15 Pentru că [b]nici tăerea împrejur nu este ceva, nici netăerea împrejur, [c]ci făptură nouă, 16 [d]Şi câţi vor merge [e]după măsura aceasta trasă, pace preste dânşii şi milă, şi preste [f]Israelul lui Dumnezeu.

17 De aci înainte nimenea să nu-mi pricinuească greutăţi, pentru că [g]eu port în corpul meu semnele împunsăturilor lui Iisus.

18 [h]Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, fraţilor; Amin.

a Rom. 6. 12. *b* Rom. 7. 23. *c* Rom. 7. 15, 19. *d* Rom. 6. 14. *e* 1 Cor. 3. 3. *f* 1 Cor. 6. 9. *g* Ioan 15. 2. *h* Col. 3. 12. *i* Rom. 15. 14. *j* 1 Cor. 13. 7. *k* 1 Tim. 1. 9. — *Capul 6.* *a* Rom. 14. 1. *b* 1 Cor. 2. 15. *c* 1 Cor. 4. 21 *d* 1 Cor. 7.5,10. *e* Rom. 15. 1. *f* Ioan 13. 14, 15, 34 *g* Rom. 12. 3. *h* 2 Cor. 3. 5. *i* 1 Cor. 11. 28. *j* Luc. 18. 11. *k* Rom. 2. 6. *l* Rom. 15. 27. *m* 1 Cor. 6. 9. *n* Iov 13. 9. *o* Luc. 16. 25. *p* Iov 4. 8. *q* 1 Cor. 15. 58. *r* Mat. 24. 13. *s* Ioan 9. 4. *t* 1 Tes. 5. 15. *u* Efes. 2. 19. *v* Cap. 2. 3. 14. *x* Filip. 3. 18. *y* Cap. 5. 11. *z* Filip. 3 3,7.8. *a* Rom. 6. 6. *b* 1 Cor. 7. 19. *c* 2 Cor. 5. 17. *d* Ps. 125. 5. *e* Filip. 3. 16. *f* Rom. 2. 29. *g* 2 Cor. 1. 5. *h* 2 Tim. 4. 22. —

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE EFESENI.

Preamărirea lui Dumnezeu pentru binecuvântarea duhovnicească în Hristos.

1 Pavel apostol al lui Hristos Iisus [a]prin voința lui Dumnezeu [b]sfinților,
care sunt — în Efes — [c]și credincioșilor în Hristos Iisus. 2 [d]Dar vouă și
pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Hristos.

3 [e]Binecuvântat *fie* Dumnezeu și al Domnului nostru Iisus Hristos Tată,
care ne binecuvântă pe noi prin orice binecuvântare duhovnicească în cer în
Hristos, 4 După [f]cum ne-a ales sieși într'însul [g]mai nainte de întemeierea
lumii, ca să [h]fim noi sfinți și desăvârșiți înaintea sa, în iubire 5 [i]Rânduindu-ne
pe noi mai nainte spre [j]înfiere către sine prin Iisus Hristos, [k]potrivit găsirii
cu cale a voinții sale, 6 Spre lauda măririi darului său, [l]cu care ne-a dăruit în [m]cel iubit.

7 [n]În care avem răscumpărarea prin sângele lui, iertarea greșalelor noastre,
potrivit [o]bogăției darului său, 8 Pe care l-a prisosit către noi prin orice înțelepciune și pricepere, 9 [p]Făcându-ne cunoscut taina voinții sale, [q]potrivit găsirii sale cu cale pe care mai dinainte și-a pus-o în gând, 10 Pentru întocmirea [r]împlinirii timpurilor cuvenite,
[s]să-și adune iarăși [t]toate în Hristos,
cele din cer și cele depe pământ; într'însul, 11 [u]În care am și dobândit
partea de moștenire rânduiți fiind [v]mai
dinainte [x]după punerea la cale a celui
care lucrează toate potrivit sfatului voinței sale, 12 [y]Ca să fim spre lauda
măririi sale noi, [z]care am nădăjduit mai
nainte în Hristos; 13 În care *sunteți*
și voi, după ce ați auzit [a]cuvântul adevărului, evangelia mântuirii voastre, [b]în
care și crezând pecetluiți ați fost cu
duhul făgăduinții cel sfânt.

Rugăminte spre a spori în har. Hristos capul obștei.

14 [c]Care este arvuna moștenirii
noastre [d]spre răscumpărare a [e]poporului dobândit de dânsul, [f]pentru lauda
măririi lui.

15 Pentru aceasta și eu, [g]auzind de
credința voastră în Domnul Iisus și de
iubirea către toți sfinții, 16 [h]Nu încetez mulțumind pentru voi aducându-mi aminte în rugăciunile mele,
17 Pentru [i]ca Dumnezeul Domnului
nostru Iisus Hristos, Tatăl măririi, [j]să
vă dea duh de înțelepciune și descoperire în cunoaștere desăvârșită a lui,
18 Luminați *având* [k]ochii inimei voastre, ca să cunoașteți voi care este [l]nădejdea chemării lui, care *este* bogăția
măririi [m]moștenirii lui între sfinți, 19 Și
cât de preste măsură *este* către noi, care
credem, [n]mărimea puterii lui după lucrarea tării virtuții lui, 20 Pe care a
arătat-o în Hristos [o]sculându-l dintre
morți și așezându-l [p]în dreapta lui în
cer, 21 [q]Sus preste orice domnie și
stăpânire [r]și putere și domnire și preste
orice nume ce se numește nu numai în
veacul acesta, ci și în cel viitor, 22 Și
[s]„tot supuse supt picioarele lui“, și pe
dânsul îl dete [t]cap preste toate bisericei, 23 Ca una care este corpul lui,
plinitura celui care împlinește toate în
toate.

Păcătoșii sunt mântuiți prin darul din credința în Hristos. Neamurile sunt chemate la pace în Hristos.

2 Și *v'a* [a]*făcut vii* pe voi [b]morți fiind
prin greșalele și păcatele voastre,
2 [c]În care ați umblat oarecând potrivit

EFESENI.

Capul 1.
a 2 Cor. 1. 1.
b Rom. 1. 7.
c 1 Cor. 1. 17.
d Gal. 1. 3.
e 2 Cor. [illegible] m. 8. 28.
f 1 Pet. 1. 2, 20.
h Luc. 1. 75. Rom. 8. 29,30. Ioan 1. 12. Mat. 11. 26.
l Rom. 3. 24.
m Mat. 3. 17.
n Fapt. 26. 28.
o Rom. 2. 4.
p Rom. 16. 25
q Cap. 3. 11.
r Gal. 4. 4.
s 1 Cor. 3. 22,23.
t Filip 2. 9, 10
u Fapt. 26. 32
v Vers. 5
x Isa 46. 10. 11.
y 2 Tes. 2. 13.
z Iac. 1. 18.
a Ioan 1. 17.
b 2 Cor. 1. 22.
c 2 Cor. 1. 22.
d Luc. 21. 28.
e Fapt. 20. 28.
f Vers. 6. 12.
g Col. 1. 4.
h Rom. 1. 9.
i Ioan 20. 17.
j Col. 1. 9.
k Fapt. 26. 18.
l Cap. 2. 12.
m Vers. 11.
n Cap. 3. 7.
o Fapt. 2. 27 30.
p Ps. 110. 1.
q Filip 2. 9, 10.
r Rom. 8. 38.
s Ps 8. 6.
t Ebr. 2. 7.

Capul 2.
a Ioan 5. 24.
b Vers. 5.
c 1 Cor. 6. 11.

veacului lumii acesteia, potrivit [d] domnului stăpânirii aerului, duhului care lucrează în [e] fiii neascultării; 3 [f] Între care şi noi toţi am petrecut oarecând în [g] poftele trupului nostru, făcând voile trupului şi ale gândurilor, şi [h] eram copii prin fire ai mânii ca şi ceilalţi; 4 Dar Dumnezeu [i] bogat fiind în milă, pentru multa sa iubire cu care ne-a iubit, 5 [j] Şi fiind noi morţi prin greşalele noastre [k] ne-a făcut vii cu Hristos, — prin dar sunteţi mântuiţi — 6 Şi ne-a înviat împreună şi ne-a aşezat împreună [l] în cer în Hristos Iisus, 7 Pentru ca să arate în veacurile ce vin bogăţia preste măsură a darului său prin [m] bunătate asupra noastră în Hristos Iisus. 8 [n] Căci prin darul lui sunteţi mântuiţi [o] prin credinţă, şi aceasta nu din voi, [p] darul lui Dumnezeu *este*; 9 [q] Nu din fapte *este darul*, ca să nu se laude cineva. 10 Pentru că suntem [r] făptura lui, făcuţi fiind în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care mai naînte [s] le-a gătit Dumnezeu ca să umblăm într'însele.

11 Deaceea [t] aduceţi-vă aminte că oarecând, voi neamurile în trup, eraţi numiţi netăere împrejur de către cea numită tăere [u] împrejur făcută cu mâna în trup. 12 [v] Că în timpul acela eraţi fără Hristos, [x] înstreinaţi de întocmirea cetăţenească a lui Israel [y] şi streini de legămintele făgăduinţei, [z] neavând nădejde [a] şi fără Dumnezeu în lume; 13 [b] Acum însă în Hristos Iisus voi, care altădată eraţi [c] departe, v'aţi făcut aproape prin sângele lui Hristos. 14 Căci [d] pacea noastră este el, [e] care a făcut cele două una, adecă a surpat păretele din mijloc, despărţitura, 15 Vrăjmăşia, [f] după ce a desfiinţat prin [g] trupul său legea rânduelilor cuprinzătoare de porunci, pentru ca să facă în sine însuşi pe cei doi un singur [h] om nou făcând pace, 16 Şi să [i] împace cu Dumnezeu pe amândoi într'un singur corp prin cruce, după ce a [j] omorît vrăjmăşia printr'însa. 17 Şi venind binevesti [k] pace vouă celor de departe şi pace [l] celor de aproape; 18 Că [m] printr'însul avem amândoi [n] într'un singur duh apropierea spre Tatăl.

19 Deci dar nu mai sunteţi streini şi locuitori vremelnici, ci [o] sunteţi împreună cetăţeni ai sfinţilor şi de-ai [p] casei lui Dumnezeu, 20 Clădiţi fiind voi în sus pe temelia *pusă* de apostoli şi profeţi, fiind piatra unghiulară a ei Hristos Iisus, 21 În care orice clădire bine împreunată fiind va sporî spre templul sfânt în Domnul, 22 În care şi voi sunteţi împreună clădiţi spre locuinţă a lui Dumnezeu în duh.

Taina despre mântuirea neamurilor. Pavel este apostolul neamurilor. Înălţimea evangelii. Locuinţa lui Hristos este în inimile credincioşilor.

3 Pentru aceasta eu Pavel, [a] legatul lui Hristos Iisus [b] pentru voi, neamurile — 2 Dacă negreşit aţi auzit [c] de întocmirea darului lui Dumnezeu, [d] care mi-a fost dat mie pentru voi, 3 [e] Că potrivit unei descoperiri [f] mi-s'a dat în [g] cunoştinţă taina, [h] după cum mai naînte am scris pe scurt, 4 După care puteţi cetind să înţelegeţi priceperea mea [i] în a lui Hristos taină, 5 [j] Care nu s'a dat în cunoştinţă în alte veacuri fiilor oamenilor, după [k] cum fù descoperită acum sfinţilor săi apostoli şi profeţi prin duh, 6 Că neamurile [l] sunt împreună moştenitoare [m] şi împreună un corp şi împreună [n] părtaşi ai făgăduinţei în Hristos Iisus prin evangelie, 7 [o] Al cărei slujitor m'am făcut potrivit [p] dăruirii darului lui Dumnezeu, care mi-a fost dat mie după măsura [q] lucrării puterii lui — 8 Mie [r] celui cu mult mai mic decât toţi sfinţii, mi-a fost dat da-

d Cap. 6. 12.
e Cap. 5. 6.
f Tit 3. 3.
g Gal. 5. 16.
h Ps. 51. 5.
i Rom. 10. 12.
j Rom 5.6,8,10.
k Rom 6. 4, 5.
l Cap. 1. 20.
m Tit. 3. 4.
n Vers. 5.
o Rom. 4. 16.
p Mat. 16. 17.
q 1 Cor. 1. 29-31.
r Deut. 32. 6.
s Cap. 1. 4.
t 1 Cor. 12. 2.
u Rom. 2. 28, 29
v Cap. 4. 18.
x Ezec. 13. 9.
y Rom. 9. 4, 8.
z 1 Tes. 4. 13.
a Gal. 4. 8.
b Gal. 3. 28.
c Fapt 2. 39.
d Mic. 5. 5.
e Ioan 10. 16.
f Col. 2. 14, 20.
g Col. 1. 22.
h 2 Cor. 5. 17.
i Col. 1. 20–22.
j Rom. 6. 6.
k Isa. 57. 19.
l Ps. 148. 14.
m Ioan 10. 9.
n 1 Cor. 12 13.
o Filip. 3. 20.
p Gal. 6. 10.

Capul 3.

a Fapt 21. 28.
b Gal. 5. 9.
c Rom. 1. 5.
d Fapt 9. 15.
e Fapt 22. 17,21.
f Gal. 1. 12.
g Rom. 16. 25.
h Cap. 1. 9, 10.
i 1 Cor. 4 1.
j Fapt. 10. 28.
k Cap. 2. 20.
l Gal. 3 28, 29.
m Cap. 2. 15. 16.
n Gal. 3. 14.
o Rom. 15. 16.
p Rom. 1. 5.
q Rom. 15. 18.
r 1 Cor. 15. 9.

rul acesta, [s] ca să binevestesc neamurilor neprimitoare de cercetare [t] bogăţia lui Hristos, 9 Şi să lumineze *tutulor* care este [u] întocmirea tainei [v] din veacuri ascunsă în Dumnezeu [x] care a făcut toate, 10 [y] Ca înţelepciunea [z] lui Dumnezeu cea de multe feluri [a] să fie dată acum prin biserică în cunoştinţă domniilor şi stăpânirilor în cer, 11 [b] După punerea la cale de veacuri, pe care a desăvârşit-o în Hristos Domnul nostru, 12 În care avem îndrăzneala şi [c] apropierea în deplină încredere [d] prin credinţa într'însul. 13 [e] Deaceea mă rog să nu pierdeţi răbdarea în suferinţele mele [f] pentru voi, [g] care sunt mărirea voastră.

14 Pentru aceasta plec genunchii mei înaintea Tatălui, 15 Din care îşi [h] trage numele orice neam în cer şi pe pământ, 16 Ca potrivit cu bogăţia [i] măririi lui să vă deă ca [j] să fiţi întăriţi cu putere prin duhul lui faţă de [k] omul din lăuntru, 17 [l] Ca Hristos să locuească prin credinţă în inimile voastre, 18 Ca în iubire înrădăcinaţi şi întemeiaţi să puneţi pe deplin ca să înţelegeţi împreună cu toţi sfinţii, care este lărgimea şi lungimea şi adâncimea şi înălţimea, 19 Şi să cunoaşteţi iubirea lui Hristos cea mai presus decât ştiinţa, pentru ca să fiţi plini până la tot cu ce este plin Dumnezeu.

20 Iar celui care poate să facă mai presus de tot, mai de prisos decât cele ce cerem sau pricepem potrivit puterii care se arată în noi, 21 Lui *fie* mărirea în biserică şi în Hristos Iisus în toate neamurile veacului veacurilor; Amin.

În mulţimea feluritelor daruri trebue păstrată unirea credinţii. Biserica este corpul lui Hristos.

4 Deci vă îndemn eu [a] legatul în Domnul ca să [b] umblaţi după cum se cuvine chemării cu care aţi fost chemaţi, 2 [c] Cu toată smerenia şi blândeţea, cu îndelungă răbdare, îngăduindu-vă unii pe alţii în iubire, 3 Silindu-vă să păstraţi unirea duhului [d] în legătura păcii; 4 [e] Un singur corp *este* şi [f] un singur duh, după cum şi chemaţi aţi fost [g] printr'o singură nădejde a chemării voastre; 5 [h] Un singur Domn, [i] o singură credinţă, [j] un singur botez; 6 [k] Un singur Dumnezeu şi Tată al tutulor, care *este* preste toţi şi [l] prin toţi şi întru toţi.

7 Iar [m] fiecăruia dintre noi i-s'a dat darul după măsura dăruirii lui Hristos. 8 Deaceea zice: [n] „Suindu-se la înălţime aduse robi robime, [o] dete daruri oamenilor". 9 [p] Iar „s'a suit" ce este fără numai că s'a şi pogorît în părţile mai jos decât pământul? 10 Cel care s'a pogorît este însuşi şi care [q] s'a suit mai presus de toate cerurile, [r] ca să umple toate.

11 [s] Şi el însuşi dete pe unii apostoli, pe alţii profeţi, pe alţii [t] binevestitori, pe alţii [u] păstori şi [v] învăţători, 12 [x] Spre întregirea sfinţilor, pentru lucru de slujire, [y] pentru clădire a [z] corpului lui Hristos, 13 Până când toţi vom fi ajuns la unirea credinţei [a] şi a cunoştinţei lămurite a Fiului lui Dumnezeu, la [b] bărbat desăvârşit, la măsură de vârstă a împliniturei lui Hristos, 14 Ca să nu mai fim nevârstnici, [c] aruncaţi fiind de [d] valuri şi duşi încoace şi încolo de orice [e] vânt al învăţăturii prin înşelăciunea oamenilor, prin viclenie [f] spre uneltirea rătăcirii, 15 Ci [g] vorbind adevărul în iubire, [h] să creştem în toate în privinţa lui, [i] care este capul, Hristos, 16 [j] Din care tot corpul bine împreunat şi împreună bine pus fiind săvârşeşte, prin orice simţire a dării, creşterea corpului, potrivit unei lucrări în măsură a fiecărei părţi, spre clădirea lui însuşi în iubire.

---

[s] Gal. 1. 16.
[t] Cap. 1. 7.
[u] Vers. 3.
[v] Rom. 16. 25.
[x] Ps. 33. 6.
[y] 1 Pet. 1. 12.
[z] Rom. 8. 38.
[a] 1 Cor. 2. 7.
[b] Cap. 1. 9.
[c] Cap. 2. 18.
[d] Ebr. 4. 16.
[e] Fapt 14. 22
[f] Vers. 1.
[g] 2 Cor. 1. 6.
[h] Cap. 1. 10.
[i] Rom. 9. 23.
[j] Cap. 6. 10.
[k] Rom. 7. 22.
[l] Ioan 14. 23. *Capul 4.*
[a] Filim. 1. 9.
[b] Filip. 1. 27.
[c] Fapt. 20. 19.
[d] Col. 3. 14.
[e] Rom. 12. 5.
[f] 1 Cor. 12. 4, 11.
[g] Cap. 1. 18.
[h] 1 Cor. 1. 18.
[i] Vers. 13.
[j] Gal. 3. 27, 28.
[k] Mal. 2. 10.
[l] Rom. 11. 36.
[m] Rom. 12. 3, 6.
[n] Ps. 68. 18.
[o] Iuda 5. 12.
[p] Ioan 3. 13.
[q] Fapt. 1. 9, 11.
[r] Fapt. 2. 33.
[s] 1 Cor. 12. 28.
[t] Fapt. 21. 8.
[u] Fapt. 20. 28.
[v] Rom. 12. 7.
[x] 1 Cor. 12. 7.
[y] 1 Cor. 14. 26.
[z] Cap. 1. 23.
[a] Col. 2. 2.
[b] 1 Cor. 14. 20.
[c] Isa. 28. 9.
[d] Ebr 13. 9.
[e] Mat. 11. 7.
[f] Rom. 16. 18.
[g] Zech. 8. 16.
[h] Cap. 1. 22.
[i] Col. 1. 18.
[j] Col. 2. 19.

Îndemnare să umblăm într'o viață nouă.

17 Deci aceasta zic și încredințez în Domnul, [k] ca voi să nu mai umblați după cum umblă și neamurile [l] în deșertăciune a minții lor, 18 [m] Întunecați fiind ei în gândul lor, [n] înstreinați de viața lui Dumnezeu, prin neștiința ce este într'înșii, [o] prin învârtoșarea inimii lor, 19 [p] Ca unii care lipsiți fiind de simțire [q] s'au dat pe sine însuși desfrânării, spre lucru de orice necurățenie, în pornire la orice fel de înavuțire. 20 Dar voi n'ați învățat astfel pe Hristos, 21 [r] Dacă într'adevăr l-ați auzit și ați fost învățați într'însul după cum este adevăr în Iisus. 22 Ca [s] voi să lepădați dela sine-vă față cu purtarea de mai nainte pe [t] omul cel vechiu, [u] care este pierdut potrivit poftelor înșelăciunii, 23 Să [v] fiți dar înoiți în duhul minții voastre, 24 Și [x] să vă îmbrăcați în omul cel nou, care este [y] făcut după *chipul lui* Dumnezeu în dreptate și sfințenie a adevărului.

25 Deaceea lepădând dela voi minciuna, [z] „vorbiți adevărul fiecare cu aproapele său,“ pentru că [a] suntem membre unii ai altora.

26 [b] „Mâniați-vă și nu păcătuiți;“ soarele nu apuie preste întărâtarea voastră,

27 [c] Nici nu dați loc diavolului. 28 Furul nu mai fure, ci mai vârtos muncească lucrând [d] cu mânile sale binele, ca să aibă să deà [e] celui care are trebuință.

29 [f] Orice cuvânt rău nu iasă din gura voastră, [g] ci dacă *este* vreunul bun la clădirea trebuinței, [h] ca să deà un dar celor care ascultă. 30 Și [i] nu întristați pe al lui Dumnezeu [j] duh sfânt, în care ați fost pecetluiți pentru zi de [k] răscumpărare.

31 [l] Orice amărăciune și aprindere și mânie și [m] strigare și defăimare înlăturată fie dela voi [n] împreună cu orice răutate. 32 Faceți-vă dar buni unii către alții, miloși, iertători unii altora după cum și Dumnezeu v'a iertat în Hristos.

Trebue să urmăm iubirea lui Dumnezeu și a lui Hristos. Sârguința către viață curată. Rodul luminii. Datoria ca să ne purtăm cuminte și potrivit învățăturei evangelice.

5 [a] Drept aceea fiți următorii lui Dumnezeu, ca copii iubiți, 2 Să [b] umblați în iubire, după [c] cum și Hristos v'a iubit și s'a dat lui Dumnezeu pe sine însuși pentru noi ca prinos și jertfă [d] spre miros bineplăcut.

3 Iar [e] desfrânare și orice necurățenie sau pornire spre orice fel de înavuțire, [f] nici să nu se numească între voi, după cum se cuvine sfinților, 4 [g] Nici urîciune, nici vorbire neroadă, nici vorbă glumeață, [h] care nu se cade, ci mai vârtos *fie* mulțumită. 5 Căci cunoașteți aceasta, [i] că oricare desfrânat sau necurat, sau pornit spre orice fel de înavuțire, [j] care este idolatru, [k] nu are moștenire în împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu. 6 [l] Nimenea să nu vă amăgească cu vorbe goale; căci pentru acestea [m] vine mânia lui Dumnezeu [n] preste fiii neascultării. 7 Deci nu vă faceți părtași cu dânșii.

8 [o] Căci altădată erați întunerec, acum [p] însă lumină în Domnul; umblați ca [q] copii ai luminii, 9 — Pentru [r] că rodul luminii *stă* în orice bunătate și în dreptate și în adevăr, — 10 [s] Dovedind de bun ce este bineplăcut Domnului, 11 Și [t] nu fiți părtași la [u] lucrurile neroditoare ale întunerecului, ci mai vârtos și [v] mustrați-le. 12 [x] Căci cele făcute în ascuns de către dânșii este rușinos a le și spune; 13 Toate însă [y] dacă sunt mustrate se fac cunoscute de lumină, pentru că, tot ce este făcut cunoscut, lumină este. 14 [z] De-

---

k Cap 2. 1—3. *l* Rom. 1. 21. *m* Fapt. 26. 18. *n* Cap. 2. 12. *o* Rom. 1. 21. *p* 1 Tim. 4. 2. *q* Rom. 1. 24, 26. *r* Cap. 1. 13. *s* Col. 2. 11. *t* Rom. 6. 6. *u* 1 Pet. 4. 3. *v* Rom. 12. 2. *x* Rom. 6. 4. *y* Cap. 2. 10. *z* Zech. 8. 16. *a* Rom. 12. 5. *b* Ps. 4. 4. *c* 2 Cor. 2. 10, 11. *d* Fapt. 20. 35. *e* Luc. 3. 11. *f* Mat. 12. 36. *g* Col. 4. 6. *h* Col. 3. 16. *i* Isa. 7. 13. *j* Cap. 1. 13. *k* Luc. 21. 28. *l* Col. 3. 8, 19. *m* Tit. 3. 2. *n* Tit. 3. 3.

Capul 5.

a Mat. 5. 45, 48. *b* Ioan 13. 34. *c* Gal. 1. 4. *d* Fac. 8. 21. *e* Rom. 6. 13. *f* 1 Cor. 5. 1. *g* Mat. 12. 35. *h* Rom. 1. 28. *i* 1 Cor. 6. 9. *j* Col. 3. 5. *k* Gal. 5. 21. *l* Ier. 29. 8. *m* Rom. 1. 18. *n* Cap. 2. 2. *o* Isa. 9. 2. *p* Ioan 8. 12. *q* Luc. 16. 8. *r* Gal. 5. 22. *s* Rom. 12. 2. *t* 1 Cor. 5. 9, 11. *u* Rom. 6. 21. *v* Lev. 19. 17. *x* Rom. 1. 24, 26. *y* Ioan 3. 20, 21. *z* Isa. 60 1.

aceea zice: „deșteaptă-te, tu care dormi
și [a] scoală-te dintre morți, și Hristos îți
va lumină“.
15 [b] Deci luați aminte cu deamănuntul cum umblați, nu ca neînțelepți, ci
ca înțelepți, 16 [c] Cumpărându-vă cu
desăvârșire timpul nemerit, [d] căci zilele
sunt rele. 17 [e] Deaceea nu vă faceți
fără minte, ci [f] înțelegeți [g] care este voia
Domnului, 18 Și [h] nu vă îmbătați de
vin în care este desfrânare, ci fiți plini
de duh, 19 Vorbind între voi [i] în
psalmi și lăudări și cântări duhovnicești,
lăudând și cântând în inima voastră
Domnului, 20 [j] Mulțumind totdeauna
pentru toate lui Dumnezeu și Tatăl, [k] în
numele Domnului nostru Iisus Hristos,
21 [l] Supuși fiind unii altora în frica lui
Hristos.

Datoriile căsătoriților.

22 [m] Femeile fie supuse bărbaților
lor [n] ca Domnului, 23 Pentru că un
[o] bărbat este cap al femeii sale, după
cum și [p] Hristos *este* cap al bisericii, el
însuși *este* mântuitorul [q] corpului.
24 Dar după cum biserica este supusă
lui Hristos, așà și femeile *fie supuse*
bărbaților [r] în tot.
25 [s] Bărbaților, iubiți femeile voastre,
după cum și Hristos a iubit biserica și
s'a dat [t] pe sine însuși pentru dânsa,
26 Ca să o sfințească [u] prin cuvânt, după
[v] ce a curățit-o prin spălare de apă,
27 [x] Ca să *o* înfățișeze el sieși biserică
măreață, [y] neavând pată sau încrețitură
sau ceva de felul acestora, [z] ci să fie
sfântă și desăvârșită. 28 Astfel dar
bărbații sunt datori să-și iubească femeile lor ca corpurile lor înseși. Cine
își iubește pe femeia sa, pe sine se iubește; 29 Pentru că nimenea nu și-a
urît vre-odată trupul său însuși, ci *fiecare* îl hrănește și-l încălzește, după
cum și Hristos biserica, 30 Fiindcă
suntem membre ale corpului său *din trupul lui și din oasele lui*. 31 „Pentru aceea va lăsà omul pe tatăl său și
pe muma sa și se va lipì de femeia sa
și vor fi cei doi un singur trup“.
32 Taina aceasta este mare, dar eu zic
cu privire la Hristos și biserică. 33 Însă
și voi, fiecare, astfel să-și iubească femeia sa ca pe sine însuși, iar femeia
să se teamă de bărbat.

Datoriile copiilor către părinți și ale părinților către copii. Datoriile slugilor către stăpâni și ale stăpânilor către slugi.

6 Copii, [a] ascultați în Domnul pe părinții voștri; căci aceasta este drept.
2 [b] „Cinstește pe tatăl tău și pe muma
ta,“ care este întâia poruncă în făgăduință, 3 „Ca să-ți fie bine și vei trăì
ani mulți pe pământ“.
4 Și voi [c] taților, nu întărâtați la mânie pe copiii voștri, ci [d] creșteți-i în învățătura și înțelepțirea Domnului.
5 [e] Slugilor, ascultați pe stăpânii voștri firești, [f] cu temere și frică [g] în curățenia inimei voastre ca pe Hristos,
6 [h] Nu slujind numai în față, ca unii
care caută să placă oamenilor, ci ca
slugi ale lui Hristos făcând din suflet
voia lui Dumnezeu, 7 Slujind cu bună
voință ca Domnului și nu oamenilor,
8 [i] Știind că fiecare, dacă va fi făcut ceva
bun, aceasta va luà cu sine dela Domnul, [j] fie slugă, fie stăpân de sine.
9 Și voi, [k] stăpânilor, faceți aceleași
față de dânșii, [l] încetând cu amenințarea, [m] știind că și Domnul lor [n] și al
vostru este în cer și părtinire nu este
la dânsul.

Armătura duhului.

10 În sfârșit, fiți puternici în Domnul și [o] în tăria virtuții lui. 11 [p] Îmbrăcați-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți voi stà împotriva
uneltirilor diavolului; 12 Că nu avem
lupta [q] împotriva sângelui și a trupului,
ci [r] împotriva [s] domniilor, împotriva stăpânirilor, împotriva stăpânitorilor întunerecului *veacului* acestuia, împotriva

[a] Ioan 5. 25.
[b] Col. 4. 5.
[c] Gal. 6. 10.
[d] Eccl. 11. 2.
[e] Col. 4. 5.
[f] Rom. 12. 2.
[g] 1 Tes. 4. 3.
[h] Prov. 20. 1.
[i] Fapt. 16. 25.
[j] Ps. 34. 1.
[k] Ebr. 13. 15.
[l] Filip. 2. 3.
[m] Fac. 3. 16.
[n] Cap. 6. 5.
[o] 1 Cor. 11. 3.
[p] Cap. 1. 22.
[q] Cap. 1. 23.
[r] Col. 3. 20, 22.
[s] Col. 3. 19.
[t] Fapt. 20. 28.
[u] Ioan 3. 5.
[v] Ioan 15. 3.
[x] 2 Cor. 11. 2.
[y] Cânt. 4. 7.
[z] Cap. 1. 4.

Capul 6.

[a] Prov. 23. 22.
[b] Esod. 20. 12.
[c] Col. 3. 21.
[d] Fac. 18. 19.
[e] Col. 3. 22.
[f] 2 Cor. 7. 15.
[g] 1 Cron. 29. 17.
[h] Col. 3. 22, 23.
[i] Rom. 2. 6.
[j] Gal. 3. 28.
[k] Col. 4. 1.
[l] Lev. 25. 43.
[m] Ioan 13. 13.
[n] Rom. 2. 11.
[o] Cap. 1. 19.
[p] Rom. 13. 12.
[q] Mat. 16. 17.
[r] Rom. 8. 38.
[s] Luc. 22. 53.

duhurilor răutăţii în locuri cereşti. 13 [t]Pentru aceea luaţi cu voi toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteţi stà împotrivă [u]în ziua cea rea, şi după ce veţi fi săvârşit toate să rămâneţi statornici. 14 Deaceea [v]staţi, având încins mijlocul vostru cu adevăr, şi [x]îmbrăcându-vă cu platoşa dreptăţii. 15 [y]Şi încălţându-vă picioarele cu gătirea evangelii păcii, 16 Mai luând cu voi la toate [z]scutul credinţii, prin care veţi puteà stinge toate săgeţile arzătoare ale celui rău, 17 Şi [a]luaţi coiful mântuirii şi a duhului [b]spadă, care este cuvântul lui Dumnezeu, 18 [c]În orice rugăciune şi rugăminte, rugându-vă în duh în orice timp potrivit, şi cu [d]privire la aceasta veghiând cu orice stăruinţă şi [e]rugăminte pentru toţi sfinţii, 19 [f]Şi pentru mine, ca să-mi fie dat cuvânt în deschiderea gurii mele, ca [g]fără sfială să fac cunoscut taina evangeliei, 20 Pentru care [h]sunt sol [i]în lanţuri, ca într'însa să vorbesc fără sfială, după cum trebue să vorbesc.

Încheere.

21 Iar ca să ştiţi şi voi cele ale mele, ce fac, Tichic, iubitul frate şi credincios slujitor în Domnul, va face vouă toate cunoscut, 22 Pe care l-am trimis la voi chiar pentru aceasta, ca să cunoaşteţi cele despre noi şi să mângâe inimile voastre.

23 Pace *fie* fraţilor şi iubire cu credinţă dela Dumnezeu Tatăl şi Domnul Iisus Hristos. 24 Darul *fie* cu toţi care iubesc în chip nepieritor pe Domnul nostru Iisus Hristos.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILIPENI.

Pavel arată iubirea sa către Filipeni. Roadele lanţurilor lui. Numai pentru biserică voeşte să mai trăească. El trebue să sufere pentru Hristos.

1 Pavel şi Timoteiu, slujitori ai [a]lui Hristos Iisus, tutulor sfinţilor celor care sunt în Filipi, împreună episcopilor şi diaconilor. 2 [b]Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi Domnul Iisus Hristos.

3 [c]Mulţumesc Dumnezeului meu în toată a mea aducere aminte de voi, 4 Totdeauna în orice cerere a mea pentru voi toţi, făcându-mi cu bucurie rugămintea, 5 [d]Pentru unirea voastră în evangelie din cea dintâiu zi până acum, 6 Încredinţat fiind de aceasta chiar, că cel care începù în voi [e]lucru bun, îl va sfârşì [f]până în ziua lui Hristos Iisus; 7 După cum este drept pentru mine ca să gândesc aceasta pentru voi toţi, [g]pentru că eu vă am [h]în inima [i]mea, atât în legăturile mele, cât şi în apărarea mea şi în întărirea evangelii, părtaşi fiind [j]voi toţi împreună cu mine ai darului. 8 Căci martor îmi este [k]Dumnezeu [l]cât vă doresc pe voi toţi în inima lui Hristos Iisus.

9 Şi aceasta mă rog, [m]ca iubirea voastră să prisosească încă mai mult şi mai mult în cunoştinţă [n]şi în orice pricepere, 10 Pentru [o]ca voi să încuviinţaţi pe cele bune, ca să fiţi lămuriţi şi nesmintitori [p]pentru ziua lui Hristos, 11 Plini fiind de al dreptăţii rod, [q]care este prin Iisus Hristos, [r]spre mărirea şi lauda lui Dumnezeu.

12 Voesc însă ca voi să ştiţi, fraţilor, că cele ale mele s'au întors mai vârtos spre înaintarea evangelii, 13 Astfel [s]că legăturile mele se făcură cunoscute în Hristos, în tot pretoriul şi tutulor celorlalţi. 14 Şi mai mulţi dintre fraţi, încrezându-se în Domnul legăturilor

---

t 2 Cor. 10. 4. *u* Cap. 5. 16. *v* Isa. 11. 5. *x* Isa. 59. 17. *y* Isa. 52. 7. *z* 1 Ioan 5. 4. *a* Isa 59. 17. *b* Ebr. 4. 12. *c* Luc. 18. 1. *d* Mat. 26. 41. *e* Cap. 1. 16. *f* Fapt. 4. 29. *g* 2 Cor. 8. 12. *h* 2 Cor. 5. 20. *i* Fapt. 26. 29.

FILIPENI. — *Capul 1.*

a 1 Cor. 1. 2. *b* Rom. 1. 7. *c* Rom. 1. 8, 9. *d* Rom. 12. 13. *e* Ioan 6. 29. *f* Vers. 10. *g* Vers. 17. *h* 2 Cor. 3. 2. *i* Efes. 3. 1. *j* Cap. 4. 14. *k* Rom. 1. 9. *l* Cap. 2. 26. *m* 1 Tes. 3. 12. *n* Rom. 2. 18. *o* Fapt. 24. 16. *p* 1 Cor. 1. 8. *q* Ioan 15. 4, 5. *r* Ioan 15. 8. *s* Cap. 4. 22.

mele, îndrăznesc mai mult ca să vorbească fără teamă cuvântul lui Dumnezeu.

15 Unii negreşit şi din ură şi pricire, [t]iar alţii de bunăvoinţă predică pe Hristos; 16 Alţii însă din iubire, ştiind că sunt hotărît la apărarea evangelii, 17 Iar alţii din zavistie vestesc pe Hristos nu cu gând curat, socotind să [u]deştepte suferinţă legăturilor mele. 18 Cum dar? În orice chip însă fie prin cuvânt netemeinic, fie prin adevăr, Hristos se aduce la cunoştinţă, şi de aceasta mă bucur. Dar şi mă voiu bucurà. 19 Pentru că ştiu că aceasta se va sfârşì pentru mine spre mântuire, [v]prin rugăciunea voastră şi prin dare a [x]duhului lui Iisus Hristos, 20 Potrivit [y]aşteptării stăruitoare şi nădejdii mele, că nu voiu fi dat [z]în nimic de ruşine, ci [a]cu toată îndrăzneala ca totdeauna şi acum mărit va fi Hristos în corpul meu, fie prin viaţă, fie prin moarte.

21 Căci pentru mine a trăì este Hristos şi a fi murit câştig. 22 Dacă dar a trăì în trup, aceasta *chiar* îmi este un folos de lucru, şi pe care din două să îmi aleg nu fac cunoscut. 23 Sunt [b]ţinut însă de amândouă: dorinţa având ca [c]să mă despart *de corp* şi să fiu împreună cu Hristos, căci este cu mult mai bine; 24 Dar a mai rămâneà în trup este mai trebuincios pentru voi. 25 Şi [d]încredinţat fiind de aceasta, ştiu că voiu rămâneà, şi voiu rămâneà aci cu voi toţi pentru înaintarea voastră şi bucuria credinţii, 26 Pentru [e]ca cuvântul vostru de laudă să prisosească în Hristos Iisus în mine, prin venirea mea iarăşi la voi.

27 În chemarea voastră, purtaţi-vă numai într'un chip vrednic de evanghelia lui Hristos, ca fie că voiu fi venit şi vă voiu fi văzut, fie că nu sunt de faţă, să auz cele despre voi, că staţi într'un duh, luptându-vă împreună într'un suflet pentru credinţa evangelii, 28 Şi nesperiindu-vă întru nimic de cei împotrivitori, ceea ce este pentru dânşii un semn de peire, iar pentru voi de mântuire, şi aceasta dela Dumnezeu; 29 Pentru că vouă vi-s'a dat darul pentru Hristos, nu numai ca să credeţi într'însul, ci să şi suferiţi pentru dânsul, 30 Având aceeaşi luptă după cum aţi văzut-o la mine şi acum auziţi la mine.

Trebue să avem iubire unii către alţii, după exemplul lui Hristos. Smerenia şi mărirea lui Hristos. Trebue să ne silim a dobândì mântuirea.

2 Deci dacă este vre un îndemn în Hristos, dacă este vre-o mângăere de iubire, [a]dacă este vre-o împărtăşire a duhului, [b]dacă este vre-o inimă şi îndurare, 2 [c]Împliniţi-mi bucuria ca să gândiţi aceeaşi, [d]având aceeaşi iubire, într'un cuget gândind aceeaşi, 3 [e]*Negândind* nimic în măsura zavistii, nici a măririi deşarte, [f]ci cu smerenie unii pe alţii socotind mai pe sus decât pe sine însuşi, 4 [g]Nu căutând fiecare ale sale, ci fiecare şi cele ale altora.

5 [h]Simţiţi în voi aceasta ce *fù simţit* şi în Hristos Iisus, 6 Care, [i]în formă de Dumnezeu fiind, [j]nu socotì drept o răpire a fi de-o potrivă cu Dumnezeu, 7 [k]Ci se golì pe sine însuşi, luând formă [l]de rob, în asemânare de oameni arătându-se [m]şi în înfăţişare aflat fiind ca om, 8 S'a smerit pe sine, ascultător fiind până la moarte, [n]moarte însă de cruce. 9 Deaceea şi Dumnezeu [o]l-a înălţat foarte sus şi [p]i-a dăruit numele, care este mai presus de orice nume, 10 [q]Ca în numele lui Iisus să se plece orice genunchiu al celor cereşti şi al celor pământeşti şi al celor de supt pământ, 11 Şi [r]orice limbă să mărturisească spre mărirea lui Dumnezeu Tatăl, că Domn este Iisus Hristos.

12 Astfel dar iubiţii mei, după [s]cum totdeauna *m'*aţi ascultat, desăvârşiţi cu teamă şi frică mântuirea voastră, nu numai ca fiind eu de faţă, [t]ci cu mult mai

[t] Cap. 2. 3.
[u] Vers. 7.
[v] 2 Cor. 1. 11.
[x] Rom. 8. 9.
[y] Rom. 8. 19.
[z] Rom. 5. 5.
[a] Efes. 6. 19, 20.
[b] 2 Cor. 5. 8.
[c] 2 Tim. 4. 6.
[d] Cap. 2. 24.
[e] 2 Cor. 1. 14.

Capul 2.
[a] 2 Cor. 13. 14.
[b] Col. 3. 12.
[c] Ioan 3. 29.
[d] Rom. 12. 16.
[e] Gal. 5 26.
[f] Rom. 12. 10.
[g] 1 Cor 10. 24.
[h] Mat. 11. 29.
[i] Ioan 1. 1, 2.
[j] Ioan 5. 18.
[k] Ps. 22. 6.
[l] Isa. 42. 1.
[m] Ioan 1. 14
[n] Mat. 26. 39, 42.
[o] Ioan 17. 1, 2, 5.
[p] Efes. 1. 20, 21.
[q] Isa. 45. 23.
[r] Ioan 13. 13.
[s] Cap. 1. 5.
[t] Efes. 6. 5.

vârtos acum în lipsa mea; 13 Căci [u]Dumnezeu este care lucrează în voi şi să voiţi şi să lucraţi pentru buna sa voinţă. 14 Faceţi tot, fără [v]cârtiri şi fără [x]îndoeli, 15 Ca să [y]fiţi curaţi şi fără răutate copii ai lui Dumnezeu, desăvârşiţi [z]în mijlocul [a]unui neam strâmb şi sucit, între care [b]vă arătaţi ca luminători în lume, 16 Având la voi cuvântul vieţii, spre [c]laudă pentru mine, la ziua lui Hristos, că [d]nu în deşert am alergat, nici în deşert m'am ostenit.

17 Ci şi [e]dacă mi-se varsă sângele la jertfirea [f]şi slujirea preoţească a credinţii voastre, [g]mă bucur şi vă urez bine vouă tutulor; 18 Şi chiar de aceasta bucuraţi-vă şi voi şi uraţi-mi bine.

Se recomandă Timoteu şi Epafrodit.

19 Nădăjduesc dar în Domnul Iisus ca să vă trimit îndată [h]pe Timoteu, pentru ca să fiu şi eu cu inimă bună după ce voiu fi cunoscut cele ale voastre. 20 Căci nu am de acelaşi gând [i]cu mine pe nimenea, care va îngriji în fiinţa adevărului de cele ale voastre; 21 Pentru [j]că toţi caută cele ale lor, nu cele ale lui Hristos Iisus. 22 Încercarea lui însă o cunoaşteţi, că el ca un copil părintelui a slujit împreună cu mine pentru evangelie, 23 Pe acesta deci nădăjduesc să-l trimit îndată ce voiu fi văzut oarecum cele pentru mine; 24 Am însă încredere în Domnul că şi eu voiu veni în curând.

25 Am socotit dar de trebuinţă să trimit la voi pe Epafrodit, fratele şi împreună lucrătorul şi împreună luptătorul meu, iar al vostru trimis şi slujitor al trebuinţii mele, 26 Fiindcă vă dorià pe voi toţi şi erà foarte turburat, pentru că aţi auzit că a fost bolnav. 27 Şi într'adevăr bolnav a fost aproape de moarte; dar Dumnezeu avù milă de dânsul, şi nu numai de dânsul, ci şi de mine, ca să nu am întristare preste întristare. 28 Deci l-am trimis mai în grabă, ca văzându-l să vă bucuraţi iarăşi şi eu să fiu mai neîntristat. 29 Primiţi-l dar în Domnul cu toată bucuria, şi aveţi în cinste pe unii ca aceştia, 30 Fiindcă pentru lucrul lui Hristos s'a apropiat până la moarte, după ce s'a pus cu sufletul în primejdie, pentru ca să împlinească lipsa voastră în slujirea către mine.

Pavel îndeamnă pe Filipeni să se ferească de protivnicii Iudeii şi să-i urmeze lui în purtarea creştină.

3 În sfârşit, fraţii mei, [a]bucuraţi-vă în Domnul. Ca să vă scriu aceleaşi, mie nu-mi este cu preget, iar vouă de temeinicie.

2 [b]Vedeţi cânii! Vedeţi [c]lucrătorii răi! [d]Vedeţi scrijilătura! 3 Căci noi suntem [e]tăerea împrejur, *noi* [f]care slujim prin Duhul lui Dumnezeu şi [g]ne lăudăm în Hristos Iisus şi nu ne încredem în trup,

4 Cu toate că [h]eu am încredere şi în trup. Dacă vreunui altuia i-se pare că are încredere în trup, mie mai mult; 5 [i]Prin tăere împrejur de opt zile fiind, [j]din neamul lui Israel, [k]din semiţia lui Beniamin, ebreu [l]din ebrei, în măsura legii [m]fariseu, 6 [n]În măsura [o]râvnei urmăritor al bisericei, [p]desăvârşit fiind în măsura îndreptăţirii [q]ce este în lege. 7 Ca [r]unele care îmi erau câştiguri, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă. 8 Dar într'adevăr şi socotesc că toate sunt pagubă [s]pentru înălţimea cunoştinţei lui Hristos Iisus, Domnul meu, pentru care toate îmi fură păgubite, şi le socotesc ca gunoae ca să dobândesc pe Hristos, 9 Şi să fiu aflat într'însul, nu având [t]îndreptăţirea mea cea din lege, ci pe cea [u]prin credinţa în Hristos, îndreptăţirea dela Dumnezeu, pe temeiul credinţei, 10 Ca să-l cunosc pe dânsul şi puterea învierii lui şi [v]împărtăşirea patimilor lui, asemănat

---

u 2 Cor. 3. 5. *v* 1 Cor. 10. 10. *x* Rom. 14. 1. *y* Mat. 5. 45. *z* 1 Pet. 2. 12. | *a* Deut. 32. 5. *b* Mat. 5. 14, 16. *c* 2 Cor. 1. 14. *d* Gal. 2. 2. *e* 2 Tim. 4. 6. | *f* Rom. 15. 16. *g* 2 Cor. 7. 14. *h* Rom. 16. 21. *i* Ps. 55. 13. *j* 1 Cor. 10. 24, 33. | *Capul 3.* *a* 2 Cor. 13. 11. *b* Isa. 56. 10. *c* 2 Cor. 11. 13. *d* Rom. 2. 28. | *e* Deut. 10. 16. *f* Ioan 4. 23, 24. *g* Gal. 6. 14. *h* 2 Cor. 11. 18, 21. | *i* Fac. 17. 12. *j* 2 Cor. 11. 22. *k* Rom. 11. 1. *l* 2 Cor. 11. 22. *m* Fapt. 23. 6. | *n* Fapt. 22. 3. *o* Fapt. 8. 3. *p* Rom. 10. 5. *q* Luc. 1. 6. *r* Mat. 13. 44. | *s* Isa. 53. 11. *t* Rom. 10. 3, 5. *u* Rom. 1. 17. *v* 1 Pet. 4. 13.

fiind de-opotrivă morții lui, 11 Dacă cumva voiu [x] ajunge la învierea cea dintre morți.

12 Nu *zic* că am [y] dobândit acum *darul de biruitor* sau sunt acum [z] desăvârșit; alerg însă *spre darul de biruitor* dacă cumva *îl* dobândesc, pentru că și eu am fost dobândit de Hristos Iisus. 13 Fraților, eu nu mă socotesc încă pe mine însumi să fi dobândit; 14 Dar una *socotesc*, [a] uitând pe cele din urmă, și [b] întinzându-mă mai mult spre cele dinainte, [c] alerg la semn către darul de biruitor al [d] chemării de sus a lui Dumnezeu, în Hristos Iisus.

Să râvnim după cele cerești.

15 Deci câți suntem [e] desăvârșiți, aceasta [f] să gândim; și dacă gândiți ceva de altfel, și aceasta o va descoperi vouă Dumnezeu; 16 Dar [g] la aceea ce am ajuns, [h] potrivit [i] cu aceeași pășiți. 17 Fraților, [j] fiți împreună cu alții următori ai mei și îndreptați privirea la cei care umblă astfel după cum ne [k] aveți pildă pe noi. 18 Căci umblă mulți, pe care de mai multe ori vi-i numiam, [l] iar acum și plângând spun, că sunt vrăjmașii crucii lui Hristos, 19 [m] Al căror sfârșit este peire, [n] al căror Dumnezeu este pântecele și [o] a căror mărire este în rușinea lor, [p] care gândesc cele pământești, 20 Căci [q] firnța statului nostru este în ceruri, de unde și așteptăm cu stăruință ca Mântuitor pe Domnul Iisus Hristos, 21 Care va schimbă la chip corpul smerenii noastre, asemănat fiind la față cu corpul măririi lui, potrivit lucrării, că dânsul este în stare și să-și supue toate.

Încurajare spre unire, spre veselie în Domnul, spre a se închină, și spre toate faptele bune.

4 Deaceea, frații mei iubiți și [a] doriți, [b] bucuria și cununa mea, astfel [c] stați în Domnul, iubiților.

2 Îndemn pe Evodia și pe Sintiche o îndemn [d] ca să aibă același gând în Domnul. 3 În adins te rog și pe tine, adevăratule Sizighe, pune mâna împreună cu dânsele, ca unele care [e] au luptat împreună cu mine în evangelie, în unire și cu Clement și cu ceilalți împreună lucrători ai mei, ale căror nume *sunt* în [f] carte de viață.

4 [g] Bucurați-vă în Domnul totdeauna; iar voiu zice bucurați-vă.

5 Blândețea voastră să fie cunoscută de toți oamenii. [h] Aproape este Domnul.

6 [i] Nu îngrijiți de nimic, ci în orice prin rugăciune și prin rugăminte, să fie cunoscute cu mulțumire cererile voastre către Dumnezeu. 7 Și [j] a lui Dumnezeu pace, care este mai presus de orice minte, va păzi inimile voastre și gândurile voastre în Hristos Iisus.

8 În sfârșit, fraților, câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt foarte de iubit, [k] câte sunt bine de auzit, dacă este vre-o virtute și dacă este vre-o laudă, acestea socotiți-le; 9 [l] Și cele ce ați învățat și ați luat dela mine și ați auzit și ați văzut la mine, acestea faceți-le: și [m] Dumnezeul păcii va fi cu voi.

Mulțumirea apostolului pentru binefacerea primită dela Filipeni.

10 M'am bucurat foarte însă în Domnul, că în sfârșit ați ajuns [n] odată iar în stare de înflorire ca să vă gândiți la cele pentru mine; pentru care și vă gândeați, dar nu aveați timp potrivit. 11 Nu *gândesc* că zic în vederea lipsei *mele*; pentru că eu am învățat [o] în cele ce sunt să fiu mulțumit cu ce am. 12 [p] Știu să fiu și smerit, știu să am și de prisos; sunt deprins să fiu în orice și în toate, și săturat să fiu și flămând, să am de prisos să fiu și în lipsă. 13 [q] Toate le pot în cel care mă întărește pe mine, 14 [r] Ați făcut însă bine, luând parte împreună cu mine la strâmtorarea mea.

15 Dar știți și voi, Filipenilor, că la

---

x Fapt. 26. 7.
y 1 Tim. 6. 12.
z Fer. 12. 23.
a Ps. 45. 10.
b 1 Cor. 9. 24, 26
c 2 Tim. 4. 7, 8.
d Ebr. 3. 1.
e 1 Cor. 2. 6.
f Gal 5. 10.
g Rom. 12. 16.
h Gal. 6. 16.
i Cap. 2. 2.
j 1 Cor. 4. 16.
k 1 Pet. 5. 3.
l Gal. 1. 7.
m 2 Cor. 11. 15.
n Rom. 16. 18.
o Osea 4. 7.
p Rom. 8. 5.
q Efes. 2. 6, 19.

Capul 4.

a Cap. 1. 8.
b 2 Cor. 1. 14.
c Cap. 1. 27.
d Cap. 2. 2.
e Rom. 16. 3.
f Exod. 32. 32.
g Rom. 12 12
h Ebr. 10. 25.
i Ps. 55. 22.
j Ioan 14. 27.
k 1 Tes. 5 22.
l Cap. 3. 17.
m Rom. 15. 33.
n 2 Cor. 11. 9.
o 1 Tim. 6. 6, 8.
p 1 Cor. 4. 11.
q Ioan 15. 5.
r Cap. 1. 7.

începutul evangelii, când am ieșit din Macedonia, [s]nici o biserică n'a fost în împărtășire cu mine în socoteală de dare și primire, decât numai voi singuri, 16 Pentru că și în Tesalonic și odată și de două ori mi-ați trimis pentru trebuința mea. 17 Nu pentru că cer darul vostru, [t]ci cer rodul care prisosește pentru socoteala voastră. 18 Am însă toate de îndestul și am de prisos; sunt plin după ce am primit dela Epafrodit cele dela voi, miros bineplăcut, jertfă primită, bineplăcută lui Dumnezeu. 19 Și Dumnezeul meu va umple de mărire în Hristos Iisus orice trebuință a voastră potrivit cu bogăția lui.

20 Iar lui Dumnezeu și Tatăl nostru *fie* mărirea în vecii vecilor, Amin.

Încheere și binecuvântare.

21 Îmbrățișați în Hristos Iisus pe oricare sfânt. Vă îmbrățișază frații care sunt împreună cu mine. 22 Vă îmbrățișază pe voi toți sfinții, dar mai ales cei din casa Cesarului.

23 Darul Domnului Iisus Hristos *fie* cu duhul vostru.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE COLOSENI.

Dedicație.

1 Pavel [a]apostol al lui Hristos Iisus, prin voința lui Dumnezeu și Timoteu fratele; 2 Sfinților, care sunt în Colose și [b]credincioși frați în Hristos. [c]Dar *fie* vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru.

Mulțumită și rugăciune pentru credința Colosenilor.

3 [d]Mulțumim totdeauna lui Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, rugându-ne pentru voi, 4 [e]După ce am auzit credința voastră în Hristos Iisus și [f]iubirea ce aveți către toți sfinții. 5 Pentru nădejdea, [g]care vă este păstrată în ceruri, pe care ați auzit-o mai nainte în cuvântul adevărului evangelii, 6 Care ajungând la voi [h]ca și în toată lumea este aducătoare de rod și crește ca [i]și între voi, din ziua în care ați auzit-*o* și ați cunoscut cu adevărat [j]darul lui Dumnezeu; 7 După cum ați învățat dela [k]Epafra, iubitul împreună [l]slujitor cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos, 8 Și care ne-a încunoștiințat despre [m]iubirea voastră în duh.

9 [n]Deaceea și noi, din ziua în care am auzit, nu încetăm rugându-ne pentru voi și cerând [o]ca să fiți plini de [p]cunoștință adâncă a voinții lui [q]prin orice înțelepciune și pricepere duhovnicească, 10 [r]Ca să umblați cum se cuvine înaintea Domnului [s]spre orice plăcere, [t]aducând rod în orice lucru bun și crescând prin cunoștința desăvârșită a lui Dumnezeu. 11 [u]Prin orice putere întăriți fiind potrivit tării măririi lui, [v]spre orice stăruință și îndelungă răbdare, [x]cu bucurie, 12 [y]Mulțumind Tatălui care v'a făcut destoinici prin lumină, pentru partea [z]sorțului sfinților; 13 Care ne-a scăpat din [a]stăpânirea întunerecului [b]și *ne*-a strămutat în împărăția Fiului iubirii sale, 14 [c]În care avem răscumpărarea, iertarea păcatelor.

Mărirea lui Hristos și a evangelii sale.

15 Care este [d]chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai [e]întâiu născut decât orice făptură, 16 Pentru că [f]într'însul au fost făcute toate în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie tronuri, fie [g]domnii, fie căpetenii, fie stăpâniri. Toate sunt făcute [h]printr'însul

---

s 2 Cor. 11. 8, 9. *t* Rom. 15. 28.

COLOSSENI.

Capul 1.

a Efes. 1. 1. *b* 1 Cor. 4. 17. *c* Gal. 1. 3. *d* 1 Cor. 1. 4. *e* Efes. 1. 15. *f* Ebr. 6. 10. *g* 2 Tim. 4. 8. *h* Mat. 24. 14. *i* Marc. 4. 8. *j* 2 Cor. 6. 1. *k* Cap. 4. 12. *l* 2 Cor. 11. 23. *m* Rom. 15. 30. *n* Efes. 1. 15, 16. *o* 1 Cor. 1. 5. *p* Rom. 12. 2. *q* Efes. 1. 8. *r* Efes. 4. 1. *s* 1 Tes. 4. 1. *t* Ioan 15. 16. *u* Efes. 3. 16. *v* Efes. 4. 2. *x* Fapt. 5. 41. *y* Efes. 5. 20. *z* Fapt. 26. 18. *a* Efes. 6. 12. *b* 1 Tes. 2. 12. *c* Efes. 1. 7. *d* 2 Cor. 4. 4. *e* Apoc. 3. 14. *f* Ioan 1. 3. *g* Rom. 8. 38. *h* Rom. 11. 36.

și pentru dânsul, 17 [i] Și el însuși este mai nainte de toate și într'însul toate stau împreună, 18 Și [j] el însuși este capul corpului, al bisericei; el este început, [k] întâiu născut dintre morți, ca să se facă dânsul în toate cel dintâiu, 19 Pentru că într'însul a binevoit *Dumnezeu* [l] ca să locuească toată plinitura, 20 Și [m] printr'însul să împace toate față de sine, făcând pace prin sângele crucii sale, [n] printr'însul *să împace* fie [o] pe cele de pe pământ, fie pe cele din ceruri.

21 Și [p] pe voi, fiind oarecând înstrăinați și uriți [q] prin gândirea în lucrurile cele rele, v'a împăcat însă acum, 22 [r] În corpul trupului său prin moarte, [s] ca să vă înfățișeze pe voi sfinți și curați și nevinovați înaintea lui, 23 Dacă într'adevăr rămâneți în credință, [t] întemeiați și întăriți și nefiind clintiți [u] dela nădejdea evangelii, pe care ați auzit-o, [v] care fù predicată [x] la orice făptură ce este supt cer, al [y] cărei slujitor m'am făcut eu Pavel.

24 [z] Acum mă bucur în suferințele [a] pentru voi și umplù cu totul [b] lipsurile suferințelor lui Hristos cu trupul meu, [c] pentru corpul lui, care este biserica, 25 Al cărei slujitor m'am făcut potrivit [d] însărcinării dela Dumnezeu, ce mi-s'a dat mie față de voi, ca să împlinesc cuvântul lui Dumnezeu, 26 Taina cea [e] ascunsă din veacuri și din neamuri, [f] iar acum fù descoperită sfinților săi, 27 [g] Cărora Dumnezeu a voit să le facă cunoscut care este [h] bogăția măririi tainei acesteia între neamuri, care este Hristos între voi, nădejdea măririi; 28 Pe care noi îl vestim, înțeleptind pe oricare om, și învățând pe oricare om prin orice înțelepciune, ca să înfățișem pe oricare om desăvârșit în Hristos; 29 Pentru aceasta mă și ostenesc, luptându-mă potrivit lucrării lui, ce se lucrează în mine cu putere.

Împotriva învățătorilor mincinoși. Îmmormântați fiind noi cu Hristos, am înviat. Ștergerea înscrisului împotriva noastră.

2 Voesc dar ca voi să știți cât de mare [a] luptă am pentru voi și cei din Laodicia și câți n'au văzut fața mea în trup, 2 [b] Ca să fie mângâeate inimile lor, [c] uniți fiind în iubire și pentru orice bogăție a încrederii depline, a priceperii, [d] spre cunoașterea desăvârșită a tainei lui Dumnezeu, a lui Hristos, 3 [e] În care *taină* sunt ascunse toate comorile înțelepciunii și cunoștinții. 4 Aceasta zic, [f] ca nimenea să nu vă înșele prin vorbire înduplecătoare. 5 Pentru [g] că și dacă sunt departe cu trupul, dar cu duhul sunt cu voi împreună, bucurându-mă și văzând a voastră [h] rânduială și întăritura [i] credinței voastre în Hristos.

6 Deci, după [j] cum ați primit pe Hristos Iisus Domnul, umblați într'însul, 7 [k] Înrădăcinați și clădiți fiind într'însul și întăriți prin credință, după cum ați fost învățați, prisosind *în ea* cu mulțumire.

8 [l] Luați aminte, nu cumva va fi cineva, care vă răpește prin filosofie și amăgire deșartă, [m] potrivit datinei dela oameni, [n] potrivit începuturilor nedesăvârșite ale lumii, și nu potrivit lui Hristos; 9 Pentru [o] că într'însul locuește în corp toată plinitura Dumnezeirii, 10 [p] Și sunteți plini într'însul, [q] care este corpul [r] oricărei domnii și stăpâniri, 11 În care și tăeați [s] împrejur ați fost cu tăere împrejur nefăcută de mână, prin [t] desbrăcarea corpului cărnii, prin tăerea împrejur a lui Hristos, 12 [u] Îmmormântați fiind în botez împreună cu dânsul, în care și sculați [v] ați fost împreună, prin [x] credința în [y] lucrarea lui Dumnezeu care l-a sculat pe el dintre morți; 13 [z] Și pe voi, morți fiind în greșalele voastre și în netăerea împre-

---

[i] Ioan 1. 1, 3.
[j] 1 Cor. 11. 3.
[k] Fapt. 26. 23.
[l] Ioan 1. 16.
[m] Efes. 2. 14—16.
[n] 2 Cor. 5. 18.
[o] Efes. 1. 10.
[p] Efes. 2. 1, 2, 12, 19.
[q] Tit. 1. 15, 16.
[r] Efes. 2. 15, 16.
[s] Luc. 1. 75.
[t] Efes. 3. 17.
[u] Ioan 15. 6.
[v] Rom. 10. 18.
[x] Vers. 6.
[y] Fapt. 1. 17
[z] Rom. 5. 3.
[a] Efes. 3. 1, 13.
[b] 2 Cor. 1. 5, 6.
[c] Efes. 1. 23.
[d] 1 Cor. 9. 17
[e] Rom. 16. 25.
[f] Mat. 13. 11.
[g] 2 Cor. 2. 14.
[h] Rom. 9. 23.

Capul 2.

[a] Filip. 1. 30.
[b] 2 Cor. 1. 6.
[c] Cap. 3. 14.
[d] Filip. 3. 8.
[e] 1 Cor. 1. 24.
[f] Rom. 16. 18.
[g] 1 Cor. 5. 3.
[h] 1 Cor. 14. 40.
[i] 1 Pet. 5. 9.
[j] 1 Tes. 4. 1.
[k] Efes. 2. 21, 22.
[l] Ier. 29. 8.
[m] Mat. 15. 2.
[n] Gal. 4. 3, 9.
[o] Ioan 1. 14.
[p] Ioan. 1. 16.
[q] Efes. 1. 20, 21.
[r] Cap. 1. 16.
[s] Deut. 10. 16.
[t] Rom. 6. 6.
[u] Rom. 6. 4.
[v] Cap. 3. 1.
[x] Efes. 1. 19.
[y] Fapt. 2. 24.
[z] Efes. 2. 1, 5, 6, 11.

jur a cărnii voastre, v'a făcut vii împreună cu dânsul, dupăce ne-a iertat nouă toate greşalele; 14 [a]După ce şterse ce este împotriva noastră cu poruncile din mână scris, care ne erà împotrivitor şi l-a ridicat din mijloc, pironindu-l la cruce; 15 [b]Desbrăcând domniile şi [c]puterile *le* scoase fără sfieală la arătare, ducându-le în serbarea biruinţei sale, prin ea.

16 Deci [d]să nu vă judece cineva [e]în mâncare, sau în băutură, sau [f]în parte de sărbătoare, sau de lună nouă, sau de sâmbete, 17 [g]Care sunt o umbră a celor viitoare, iar corpul *este* al lui Hristos. 18 [h]Nimenea să nu vă facă să pierdeţi darul de biruitor, voind *să facă aceasta* prin smerenie şi slujirea îngerilor, [i]călcând preste cele ce a văzut, îndeşert fiind îngâmfat de gândirea trupului său, 19 Şi neţinând [j]capul, de unde tot corpul luându-şi îndestulare şi bine pus fiind prin simţiri şi legături, sporeşte creşterea dela Dumnezeu.

20 Dacă aţi murit împreună cu Hristos, faţă de începuturile nedesăvârşite ale lumii, pentru ce vi-se porunceşte, ca cum aţi trăi în lume: 21 Nu pune mâna, nici nu gustă, nici nu atinge, 22 — Care toate sunt spre stricăciune prin întrebuinţare — după poruncile şi învăţăturile oamenilor? 23 Ca unele care sunt având negreşit nume bun de înţelepciune, prin slujire aleasă de bunăvoe şi smerenie şi necruţare de corp, *dar* nu prin oarecare cinste faţă de saţul trupului.

Aleşii lui Dumnezeu trebue să caute cele cereşti. Omul cel nou trebue să îmbrace viaţa cea nouă.

3 [a]Deci dar, dacă aţi fost sculaţi împreună [b]cu Hristos, căutaţi cele de sus, unde este Hristos, şezând de-a dreapta lui Dumnezeu; 2 Gândiţi cele de sus, nu cele de pe pământ. 3 [c]Căci aţi murit [d]şi viaţa voastră este ascunsă împreună cu Hristos în Dumnezeu; 4 [e]Când se va fi arătat Hristos, [f]viaţa voastră, atunci şi voi împreună cu dânsul vă veţi arătà [g]în mărire.

5 Deci dar [h]amorţiţi [i]membrele voastre cele de pe pământ: [j]desfrânare, necurăţenie, patimă, [k]poftă rea şi pornire spre înavuţire, ca una [l]care este idolatrie, 6 [m]Prin care vine mânia lui Dumnezeu *preste* [n]*fiii neascultării*, 7 [o]Între care şi voi aţi umblat altădată, când trăiaţi în acestea; 8 [p]Lepădaţi dar acum şi voi toate: mânie, aprindere, răutate, defăimare, [q]vorbire despreţuitoare din gura voastră, 9 [r]Nu vă mintiţi unii pe alţii, [s]fiindcă v'aţi desbrăcat de omul cel vechiu dimpreună cu faptele lui, 10 Şi v'aţi îmbrăcat cu cel nou care [t]se înoeşte spre cunoştinţă deplină, [u]după chipul celui care [v]l-a făcut pe el, 11 Unde nu este [x]Elen şi Iudeu, tăere împrejur şi netăere împrejur, barbar, Schit rob, stăpân de sine, [y]ci tot şi în toţi *este* Cristos.

12 Îmbrăcaţi-vă [z]dar, [a]ca aleşi ai lui Dumnezeu sfinţi şi iubiţi, cu [b]inimă de îndurare, cu bunătate, smerenie, blândeţe, îndelungă răbdare, 13 [c]Îngăduindu-vă unii pe alţii şi iertând unii altora, dacă are cineva vre-o plângere împotriva cuiva; după cum şi Hristos v'a iertat aşà şi voi; 14 [d]Iar preste toate acestea [e]*îmbrăcaţi-vă* cu iubire, care este [f]încingătoare a desăvârşirii. 15 Şi [g]pacea lui Hristos hotărască în inimile voastre, [h]la care *pace* aţi şi fost chemaţi într'un [i]singur corp; [j]şi faceţi-vă mulţumitori.

16 Cuvântul lui Hristos locuească în voi cu bogăţie, în orice înţelepciune învăţându-vă şi înţelepţindu-vă pe voi înşivă [k]prin psalmi, lăudări, cântări dumnezeeşti, [l]în bucurie cântând în ini-

---

a Efes. 2. 15.
b Fac. 3. 15.
c Efes 6. 12.
d Rom. 14. 3, 10, 13.
e Rom. 14. 2,17.
f Rom. 14. 5.
g Ebr. 8. 5.
h Vers. 4.
i Ezec. 18. 3.
j Efes. 4. 15,16.

—

Capul 3.

a Rom. 6. 5.
b Rom. 8. 34.
c Rom. 6. 2.
d 2 Cor. 5. 7.
e 1 Ioan 3. 2.
f Ioan 11. 25.
g 1 Cor. 15. 43.
h Rom. 8. 13.
i Rom. 6. 13.
j Efes. 5. 3.
k 1 Tes. 4. 5.
l Efes. 5. 5.
m Rom. 1. 18.
n Efes. 2. 2.
o Rom. 6.10,20.
p Efes. 4. 22.
q Efes. 4. 29
r Lev. 19. 11.
s Efes. 4. 22,24.
t Rom. 12. 2.
u Efes. 4. 23, 24.
v Efes. 2. 10.
x Rom. 10. 12.
y Efes. 1. 23.
z Efes. 4. 24.
a 1 Tes. 1. 4.
b Gal. 5. 22.
c Marc. 11. 25.
d 1 Pet. 4. 8.
e Ioan 13. 34.
f Efes. 4. 3.
g Rom. 14. 17.
h 1 Cor. 7. 15.
i Efes. 2.16,17.
j Cap. 2. 7.
k 1 Cor. 14. 26.
l Cap. 4. 6.

mile voastre lui Dumnezeu; 17 Şi [m]tot, orice faceţi în cuvânt sau în lucru, *faceţi* tot în numele Domnului Iisus, [n]mulţumind printr'însul lui Dumnezeu Tatăl.

Datoriile soţilor, copiilor, părinţilor, slugilor, stăpânilor.

18 [o] Femeilor, fiţi supuse bărbaţilor, după cum se cuvenià în Domnul,

19 Bărbaţilor, iubiţi femeile voastre şi nu fiţi aspri faţă de ele.

20 Copiilor, ascultaţi pe părinţii voştri întru toate; căci aceasta este bineplăcută în Domnul.

21 Taţilor, nu întărâtaţi pe copiii voştri, ca să nu fie mâhniţi.

22 Slugilor, ascultaţi întru toate pe stăpânii voştri fireşti, nu slujind numai în faţă ca unii care caută să placă oamenilor, ci în curăţenia inimei, temându-vă de Domnul. 23 Orice faceţi, lucraţi din suflet ca Domnului şi nu oamenilor, 24 Ştiind că dela Domnul veţi primì răsplata moştenirii. Slujiţi Domnului Hristos; 25 Căci cine face nedreptate va luà cu sine nedreptatea ce a făcut, şi nu este părtinire.

Rugăciunea este de trebuinţă. Trebue să ne purtăm înţelepţeşte.

4 Stăpânilor, [a] daţi slugilor ce este drept şi ce este potrivit, ştiind că şi voi aveţi stăpân în cer.

2 [b] Stăruiţi în rugăciune, veghiând într'însa [c] cu mulţumire, 3 [d] Rugându-vă totdeodată şi pentru noi, ca Dumnezeu să ne [e] deschiză uşa cuvântului, spre [f] a spune a lui Hristos taină, [g] pentru care şi legat sunt, 4 Ca să o fac cunoscut cum trebue să vorbesc eu.

5 [h] În înţelepciune umblaţi faţă de cei din afară, [i] răscumpărându-vă timpul nemerit. 6 Cuvântul vostru *să fie* [j] totdeauna plăcut, [k] cu sare dres, [l] ca să ştiţi cum trebue voi să răspundeţi fiecăruia.

7 [m] Cele ale mele toate vi-le va face cunoscut Tichic, iubitul frate şi credincios diacon şi împreună slujitor cu mine în Domnul, 8 [n] Pe care l-am trimis la voi pentru aceasta chiar, ca să cunoaşteţi cele despre noi şi să mângâe inimile voastre, 9 *L-am trimis* împreună cu [o] Onesim, credinciosul şi iubitul frate, care este dintre voi; ei vă vor face cunoscut toate cele de aici.

Salutări şi încheere.

10 Vă îmbrăţişază [p] Aristarch, prins împreună cu mine, şi [q] Marcu nepotul lui Barnaba, despre care aţi primit porunci — dacă va fi venit la voi primiţi-l — 11 Şi Iisus care se numeşte Iustu, care sunt din tăerea împrejur, aceştia singuri sunt împreună lucrători cu mine pentru împărăţia lui Dumnezeu, ca unii care mi-au fost mângâere.

12 Vă îmbrăţişază [r] Epafra, care este dintre voi, slujitor al lui Hristos Iisus, totdeauna [s] luptându-se pentru voi în rugăciunile sale, ca să staţi [t] desăvârşiţi şi pe deplin încredinţaţi în orice voe a lui Dumnezeu. 13 Căci îi mărturisesc, că are multă osteneală pentru voi şi pentru cei din Laodicea şi cei din Ierapole, 14 Vă îmbrăţişează [u] Luca medicul iubit şi Dema.

15 Îmbrăţişaţi pe fraţii din Laodicea şi pe Nimfa şi biserica care este în casa lor. 16 Şi când va fi fost cetită la voi epistola, faceţi ca să fie cetită şi în biserica din Laodicea, şi pe cea din Laodicea să o cetiţi şi voi, 17 Şi spuneţi lui Archip: vezi de diaconia pe care ai luat-o în Domnul, ca să o împlineşti.

18 Urarea mea cu mâna mea a lui Pavel. Aduceţi-vă aminte de legăturile mele. Darul *fie* cu voi. *Amin.*

---

[m] 1 Cor. 10. 31. [n] Rom. 1. 8. [o] Efes. 5. 22. —

Capul 4.

[a] Efes. 6. 9. [b] Luc. 18. 1. [c] Cap. 2. 7. [d] Efes. 6. 19. [e] 1 Cor. 16. 9. [f] Mat. 13. 11. [g] Efes. 6. 20. [h] Efes. 5. 15. [i] Efes. 5 16. [j] Cap. 3. 16. [k] Marc. 9. 50. [l] 1 Pet. 3. 15. [m] Efes. 6. 21. [n] Efes. 6. 22. [o] Film. 10. [p] Fapt. 19. 29. [q] Fapt. 15. 37. [r] Cap. 1. 7. [s] Rom. 15. 30. [t] Mat. 5. 48. [u] 2 Tim. 4. 11. —

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE TESALONICENI.

Tesalonicenii sunt de laudă pentru credința lor.

1 Pavel și [a]Silvan și Timoteu bisericei Tesalonicenilor în Dumnezeu Tatăl și în Domnul Iisus Hristos. [b]Dar *fie* vouă și pace *dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.*

2 [c]Mulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi toți, aducându-ne aminte *de voi* în rugăciunile noastre, 3 [d]Neîncetat aducându-ne aminte înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru de [e]lucrul credinței voastre [f]și de osteneala iubirii voastre și de stăruința nădejdii voastre în Domnul nostru Iisus Hristos, 4 Știind noi, frați iubiți de Dumnezeu, [g]alegerea voastră, 5 Căci [h]evangelia noastră nu s'a făcut la voi în cuvânt numai, ci și în putere și [i]în duhul sfânt [j]și în multă deplină încredere, — după cum [k]și știți ce fel ne-am făcut între voi pentru voi. — 6 Și [l]voi v'ați făcut următori ai noștri și ai Domnului, primind cuvântul în multă strâmtorare [m]cu bucurie de duh sfânt, 7 Încât voi v'ați făcut pildă tutulor credincioșilor din Macedonia și din Achaia. 8 Pentru că dela voi [n]a răsunat cuvântul Domnului nu numai în Macedonia și în Achaia, ci în [o]orice loc a pătruns credința voastră în Dumnezeu, încât noi n'avem trebuință să spunem ceva; 9 Căci chiar ei spun despre noi [p]ce fel de întrare am avut la voi, [q]și cum v'ați întors la Dumnezeu dela idoli, ca să slujiți viului și adevăratului Dumnezeu, și [r]să așteptați pe Fiul său [s]din ceruri, [t]pe care l-a sculat dintre morți, pe Iisus care ne scapă pe noi [u]din mânia ce vine.

Râvna lui Pavel pentru predicarea evangelii. Credința statornică a Tesalonicenilor. Dorința lui Pavel ca iar să vază pe Tesaloniceni.

2 [a]Dar voi înșivă știți, fraților, că întrarea noastră la voi n'a fost în deșert, 2 Ci, deși am suferit mai nainte, și am fost rușinos înfruntați în [b]Filipi [c]după cum știți, am îndrăznit în Dumnezeul nostru să spunem [d]către voi, [e]cu multă luptă evangelia lui Dumnezeu. 3 [f]Căci îndemnarea noastră nu este din rătăcire, nici din necurățenie, nici în înșelăciune, 4 Ci [g]după cum am fost învredniciți de Dumnezeu, [h]ca să ni-se încredințeze evangelia astfel vorbim, [i]nu căutând să plăcem oamenilor, [j]ci lui Dumnezeu, care ne lămurește inimile noastre. 5 Pentru că niciodată [k]nu ne-am arătat cu cuvântare de lingușire, după cum știți, nici supt cuvânt pentru pornire spre înavuțire, [l]Dumnezeu este martor, 6 [m]Nici căutând mărire dela oameni, nici dela voi, nici dela alții, deși [n]putem să fim [o]în cinste [p]ca apostoli ai lui Hristos; 7 Ci [q]ne-am arătat blânzi în mijlocul vostru, după cum o mumă încălzește pe copiii ei; 8 Astfel plini de iubire pentru voi eram [r]bucuroși să vă dăm nu numai evangelia lui Dumnezeu, [s]ci și sufletele noastre chiar, pentru că v'ați făcut iubiți nouă. 9 Căci vă aduceți aminte, fraților, de osteneala noastră și de munca noastră; noapte și [t]zi lucrând spre a nu împovărà [u]pe cineva dintre voi, am predicat către voi evangelia lui Dumnezeu. 10 [v]Voi sunteți martori și Dumnezeu cu câtă sfințenie [x]și drep-

1 TESALONIC.

Capul 1.

a 2 Cor. 1. 19.
b Efes. 1. 2.
c Rom. 1. 8.
d Cap. 2. 13.
e Ioan 6. 29.
f Rom. 16. 6.
g Col. 3. 12.
h Marc. 16. 20.
i 2 Cor. 6. 6.
j Col. 2. 2.
k Cap. 2. 1, 5, 10. 11.
l 1 Cor. 4. 16.
m Fapt. 5. 41.
n Rom. 10. 18.
o Rom. 1. 8.
p Cap. 2. 1.
q 1 Cor. 12. 2.
r Rom. 2. 7.
s Fapt. 1. 11.
t Faps. 2. 24.
u Mat. 3. 7.

Capul 2.

a Cap. 1. 5, 9.
b Fapt. 16. 22.
c Cap. 1. 5.
d Fapt. 17. 2.
e Filip. 1. 30.
f 2 Cor. 7. 2.
g 1 Cor. 7. 25.
h 1 Cor. 9. 17.
i Gal. 1. 10.
j Prov. 17. 3.
k Fapt. 20. 33.
l Rom. 1. 9.
m Ioan 5. 41, 44.
n Filn. 8. 9.
o 2 Cor. 11. 9.
p 1 Cor. 9. 1, 2, 5.
q 1 Cor. 2. 3.
r Rom. 1. 11.
s 2 Cor. 13. 15.
t Fapt. 20. 34.
u 2 Cor. 12. 13, 14.
v Cap. 1. 5.
x 2 Cor. 7. 2.

tate și desăvârșire ne-am arătat vouă, care credeți. 11 După cum știți cum *ne-am arătat* îndemnându-vă și povățuind pe fiecare dintre voi ca un tată pe copiii săi, 12 [y] Și rugându-vă cu stăruință să umblați [z] cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu, care vă cheamă la împărăția și mărirea sa.

13 Și pentru aceasta și noi mulțumim [a] neîncetat lui Dumnezeu, că luând voi cele auzite dela noi, cuvântul lui Dumnezeu, ați [b] primit, nu al oamenilor cuvânt, ci după cum este adevărat al lui Dumnezeu cuvânt, care se și lucrează în voi care credeți, 14 Căci voi, fraților, v'ați făcut [c] următori ai bisericilor lui Dumnezeu care sunt în Iudea în Hristos Iisus, pentru că ați suferit și voi [d] aceleași dela cei de un neam cu voi, [e] după cum și ei dela Iudei, 15 [f] Care și pe Domnul l-au omorît, pe Iisus, și [g] pe profeții lor, și pe noi ne-au urmărit și lui Dumnezeu [h] nu sunt plăcuți și tutulor oamenilor împotrivitori, 16 [i] Oprindu-ne pe noi să vorbim neamurilor ca să fie mântuite, [j] pentru ca ei să împlinească totdeauna păcatele lor. [k] Dar a ajuns preste dânșii mânia până la sfârșit.

17 Iar noi, fraților, departe fiind de la voi, foarte puțin timp, [l] cu fața, nu cu inima, mai mult ne-am silit cu mult dor ca să vedem fața voastră. 18 Deaceea am voit să venim la voi — eu Pavel — și odată și de două ori — și ne-a împedecat satana. 19 Căci care este nădejdea noastră sau bucuria sau cununa laudei, sau nu *sunteți* și voi înnaintea Domnului nostru Iisus la venirea lui? 20 Negreșit, voi sunteți mărirea și bucuria noastră.

Pavel neputând veni la Tesaloniceni le trimite pe Timoteu, care întorcându-se înapoi aduce știri bune.

3 Deaceea [a] nemai răbdând [b] ne-am hotărît să rămânem singuri în Atena, 2 Și am trimis pe [c] Timoteu, fratele nostru și slujitor lui Dumnezeu *și împreună lucrător cu noi* în evangelia lui Hristos, ca să vă întărească și să vă îmbărbăteze pentru binele credinței voastre, 3 [d] Ca nimenea să nu fie sguduit în strâmtorările acestea. Căci însivă știți [e] că spre aceasta suntem puși; 4 [f] Pentru că și când eram la voi, vă spuneam mai nainte că avem să fim strâmtorați, după cum și a fost și știți. 5 Deaceea [g] și eu ne mai răbdând am trimis ca să cunosc credința voastră, [h] nu cumva v'a ispitit ispititorul și în deșert să fie [i] osteneala noastră.

6 [j] Acum însă, fiindcă Timoteu a venit la noi dela voi și ne-a adus știre bună despre credința și iubirea voastră, și că aveți de noi amintire bună totdeauna, dorind ca să ne vedeți, după [k] cum și noi pe voi, 7 Deaceea fraților, [l] în toată nevoea și strâmtorarea noastră am fost mângâiați față de voi, prin credința voastră, 8 Că acum trăim, dacă voi [m] stați în Domnul.

Rugăciune din inimă pentru obște.

9 [n] Pentru că ce mulțumire putem dà în schimb lui Dumnezeu de voi în toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru, 10 [o] Noapte și zi [p] rugându-ne preste măsură, [q] ca să vedem fața voastră [r] și să împlinim lipsurile credinței voastre?

11 Iar însuși Dumnezeu și Tatăl nostru și Domnul nostru Iisus [s] să netezească spre voi drumul nostru; 12 Și pe voi să vă înavuțească Domnul și să vă facă să prisosiți în iubire unii către alții și către toți, după cum și noi *suntem avuți și prisosim în iubire* către voi.

13 Spre a întări inimile voastre *ca să fie* desăvârșite în sfințenie înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru la venirea Domnului nostru Iisus *Hristos* cu toți sfinții săi. Amin.

---

y Efes. 4. 1.
z 1 Cor. 1. 9.
a Cap. 1. 3.
b Mat. 10. 40.
c Gal. 1. 22.
d Fapt. 17. 5, 13.
e Ebr. 10. 33, 34.
f Fapt. 2. 23.
g Mat. 5. 12.
h Est. 3. 8.
i Luc. 11. 52.
j Fac. 15. 16.
k Mat. 24. 6, 14.
l 1 Cor. 5. 3.
—
Capul 3.
a Vers. 5.
b Fapt. 17. 15.
c Rom. 16. 21.
d Efes. 3. 13.
e Fapt. 9. 16.
f Fapt. 20. 24.
g Vers. 1.
h 1 Cor. 7. 5.
i Gal. 2. 2.
j Fapt. 18. 1, 5.
k Filip. 1. 8.
l 2 Cor. 1. 4.
m Filip. 4. 1.
n Cap. 1. 2.
o Fapt. 26. 7.
p Rom. 1. 10, 11.
q Cap. 2. 17.
r 2 Cor. 13. 9, 11.
s Marc. 1. 3.
—

Trebue să stăruim în curăţenie şi iubire.

4 Dar în cele din urmă, fraţilor, vă rugăm şi vă îndemnăm în Domnul Iisus, [a] ca după cum aţi luat dela noi, [b] cum trebue voi să umblaţi şi să plăceţi lui Dumnezeu, după cum [c] şi umblaţi, să prisosiţi mai mult. 2 Căci ştiţi ce porunci v'am dat prin Domnul Iisus. 3 Pentru că aceasta este [d] voea lui Dumnezeu, [e] sfinţirea voastră, [f] ca să vă feriţi de desfrânare, 4 [g] Fiecare dintre voi să ştie a-şi dobândi vasul său în sfinţire şi cinste, 5 [h] Nu în patimă [i] de poftă ca şi neamurile [j] care nu cunosc pe Dumnezeu, 6 [k] Să nu treacă preste marginile hotărîte şi să nu ià mai mult în treburile sale dela fratele său, [l] pentru că răsbunător este Domnul de toate acestea, după cum v'am şi spus mai nainte şi dovezi v'am dat. 7 Căci Dumnezeu nu ne-a chemat pentru necurăţenie, [m] ci în sfinţire. 8 [n] Deaceea despreţuitorul nu despreţueşte pe om, ci pe Dumnezeu, [o] care îşi dă duhul său cel sfânt la voi.

9 Iar despre iubirea frăţească [p] nu aveţi trebuinţă ca să vă scriu; pentru [q] că voi înşivă sunteţi învăţaţi dela Dumnezeu, ca [r] să vă iubiţi unii pe alţii; 10 [s] Căci şi faceţi aceasta către toţi fraţii din Macedonia întreagă. Vă îndemnăm dar, fraţilor, [t] să prisosiţi mai mult, 11 Şi să căutaţi cinstea voastră în a trăi liniştit [u] şi a face cele ale sale şi [v] a lucrà cu mânile voastre, după cum v'am poruncit noi, 12 [x] Ca să umblaţi cuviincios faţă de cei din afară şi să n'aveţi trebuinţă de nimenea.

Speranţa noastră în privinţa decedaţilor.

13 Fraţilor, nu voim ca voi să nu ştiţi despre cei adormiţi, ca să nu vă întristaţi [y] ca şi ceilalţi [z] care n'au nădejde. 14 Căci [a] dacă credem că Iisus a murit şi a înviat, aşà şi Dumnezeu [b] pe cei adormiţi îi va aduce prin Iisus împreună cu dânsul. 15 Dar aceasta vă spun [c] în cuvântul Domnului, că noi [d] cei vii, cei care rămânem până la venirea Domnului, nu vom întrece nici decum pe cei adormiţi; 16 Căci însuşi Domnul în îndemn, în glas de arhangel şi în trâmbiţa lui Dumnezeu, se va pogorî din cer, şi cei morţi întru Hristos vor învià întâiu, 17 Apoi noi cei vii, cei care rămânem, vom fi răpiţi în aer pe nouri împreună cu dânşii spre întâmpinarea Domnului; şi astfel vom fi totdeauna împreună cu Domnul. 18 Deaceea mângâiaţi-vă unii pe alţii, pe temeiul acestor cuvinte.

Venirea Domnului va fi în curând. Fiii luminii trebue să vegheze. Supunere către mai marii noştri.

5 Iar despre ani şi despre [a] timpurile nemerite, fraţilor, [b] n'aveţi trebuinţă să vi-se scrie; 2 Căci voi înşivă ştiţi prea bine, că [c] ziua Domnului ca un fur în noapte aşa vine. 3 Când îşi zic „pace şi linişte", atunci fără veste le vine peirea, ca [d] durerea de facere celei care [e] are în pântece, şi nu vor scăpà nici decum.

4 [f] Dar voi, fraţilor, nu sunteţi în întunerec, ca să vă apuce ziua ca un fur; 5 Pentru că voi toţi sunteţi [g] fii ai luminii şi fii ai zilei; nu suntem ai nopţii, nici ai întunerecului; 6 [h] Deci dar să nu dormim ca ceilalţi, [i] ci să veghem şi să fim treji; 7 Pentru [j] că cei care dorm, noaptea dorm, şi cei care se îmbată. [k] noaptea se [l] îmbată; 8 Dar noi fiind ai zilei, să fim treji, îmbrăcând ca platoşe credinţa şi iubirea şi ca coif nădejdea de mântuire; 9 Că [m] Dumnezeu nu ne-a pus spre mânie, [n] ci spre dobândirea mântuirii, prin Domnul nostru Iisus Hristos, 10 [o] Care a murit pentru binele nostru ca, fie că veghem, fie că dormim, să trăim împreună cu dânsul. 11 [p] Deaceea mângâeaţi-vă unii pe alţii şi clădiţi-vă unul pe altul, după cum şi faceţi.

Capul 4.
a Filip. 1. 27.
b Cap. 2. 12.
c Col. 1. 10.
d Rom. 12. 2.
e Efes. 5. 27.
f 1 Cor. 6. 15 18.
g Rom. 6. 19.
h Rom. 1. 24, 26.
i Efes. 4. 17, 18.
j 1 Cor. 15. 34.
k Lev. 19. 11, 13.
l 2 Tes. 1. 8.
m Lev. 11. 44.
n Luc. 10. 16.
o 1 Cor. 2. 10.
p Cap. 5. 1.
q Ier. 31. 34.
r Mat. 22. 39.
s Cap. 1. 7.
t Cap. 3. 12.
u 2 Tes. 3. 11.
v Fapt. 20 35.
x Rom. 13. 13.
y Lev. 10, 28.
z Efes. 2. 12.
a 1 Cor. 15. 13.
b 1 Cor. 15 18, 23.
c 1 Reg. 13. 17, 18.
d 1 Cor. 15. 51.
Capul 5.
a Mat. 24. 3, 36.
b Cap. 4. 9.
c Mat. 24. 43, 44.
d Isa. 13. 6—9.
e Ier. 13. 21.
f Rom. 13. 12, 13.
g Efes. 5 8.
h Mat. 25. 5.
i Mat. 24. 42.
j Luc. 24. 34, 36.
k Fapt. 2. 15.
l Isa. 59. 17.
m Rom. 9. 22.
n 2 Tes. 2. 13.
o Rom. 14. 8, 9.
p Cap. 4. 18.

Sfătuiri și salutări.

12 Vă rugăm dar, fraților, [q] să cunoașteți pe cei care se ostenesc între voi și rânduiți mai marii voștri în Domnul și înțeleptitorii voștri. 13 Și să-i aveți în iubire mai pre sus pentru lucrul lor. [r] Trăiți în pace unii cu alții. 14 Vă [s] îndemnăm dar, fraților, înțelepțiți pe cei fără rânduială, [t] mângâeați pe cei mici la suflet, [u] sprijiniți pe cei slabi, [v] fiți îndelung răbdători către toți.

15 [x] Luați sama să nu răsplătească cineva rău cuiva pentru rău, ci totdeauna [y] căutați binele unii către alții și către toți. 16 [z] Bucurați-vă totdeauna, 17 [a] Rugați-vă neîncetat, 18 [b] Mulțumiți în orice; căci aceasta este voința lui Dumnezeu în Hristos Iisus pentru voi. 19 [c] Nu stingeți duhul, 20 [d] Nu disprețuiți proorociile; 21 [e] Lămuriți însă tot, [f] țineți binele; 22 Feriți-vă de orice fel de rău.

23 Iar însuși Dumnezeul păcii să se sfințească desăvârșit, și să fie păzit întreg duhul vostru și sufletul și corpul fără pată la venirea Domnului nostru Iisus Hristos. 24 Credincios este cel care vă cheamă, care și va face.

25 Fraților, rugați-vă pentru noi.

26 Îmbrățișați-vă pe frații toți în sărutare sfântă. 27 Vă jur pe Domnul, ca să fie cetită epistola la toți frații.

28 Darul Domnului nostru Iisus Hristos *fie* cu voi.

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE TESALONICENI.

Pavel laudă credința Tesalonicenilor. Hristos răsplătește și la buni și la răi la a doua venire.

1 Pavel [a] și Silvan și Timoteu bisericei Tesalonicenilor [b] în Dumnezeu Tatăl nostru și în Domnul Iisus Hristos. 2 [c] Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3 [d] Datori suntem să mulțumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, fraților, după cum se cuvine, că credința voastră crește preste măsură și se înmulțește iubirea fiecăruia dintre voi toți dela unii la alții, 4 Încât [e] noi înșine ne lăudăm cu voi în bisericile lui Dumnezeu [f] pentru statornicia voastră și credincioșia [g] în toate urmăririle voastre și în strâmtorările pe care le suferiți, 5 Semn învederat [h] al dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca voi să fiți învredniciți de împărăția lui Dumnezeu [i] pentru care și pătimiți, 6 [j] Dacă cu adevărat drept este la Dumnezeu ca să deà în schimb strâmtorare celor care vă strâmtorează pe voi, 7 Și voi, care sunteți [k] strâmtorați, ușurare cu noi, la descoperirea [l] Domnului Iisus din cer cu îngerii puterii sale, 8 [m] În văpae de foc, dând osândă [n] celor care nu cunosc pe Dumnezeu [o] și celor care nu ascultă de evanghelia Domnului nostru Iisus, 9 [p] Ca unii care vor luà pedeapsă, peire vecinică „dela fața Domnului și [q] dela mărirea tării lui“, 10 Când va fi venit ca să fie mărit între sfinții săi și să fie privit cu mirare în ziua aceea între toți care au crezut, — că crezută a fost mărturia noastră către voi.

11 Pentru care ne și rugăm totdeauna pentru voi, ca Dumnezeul nostru să vă învrednicească de chemarea *sa* și să împlinească cu putere orice găsire

---

[q] 1 Cor. 16. 18.
[r] Marc. 9. 50.
[s] 2 Tes. 3. 11. 12.
[t] Ebr. 12. 12.
[u] Rom. 14. 1.
[v] Gal. 5. 22.
[x] Lev. 19. 18.
[y] Gal. 6. 10.
[z] 2 Cor. 6. 10.
[a] Luc. 18. 1.
[b] Efes. 5. 20.
[c] Efes. 4. 30.
[d] 1 Cor. 14. 1, 39.
[e] 1 Cor. 2. 11, 15.
[f] Filip. 4. 8.

2 TESALONIC.

Capul I.

[a] 2 Cor. 1. 19.
[b] 1 Tes. 1. 1.
[c] 1 Cor. 1. 3.
[d] 1 Tes. 1. 2, 3.
[e] 2 Cor. 7. 14.
[f] 1 Tes. 1. 3.
[g] 1 Tes. 2. 14.
[h] Filip. 1. 28.
[i] 1 Tes. 2. 14.
[j] Apoc. 6. 10.
[k] Apoc. 14. 13.
[l] 1 Tes. 4. 16.
[m] Ebr. 10. 27.
[n] Ps. 79. 6.
[o] Rom. 2. 8.
[p] Filip. 3. 19.
[q] Deut. 33. 2.

cu cale spre bunătate şi lucrul credinţei, 12 Ca să fie mărit al Domnului nostru Iisus nume în voi şi voi într'însul, potrivit darului Dumnezeului nostru şi Domnului Iisus Hristos.

Antihrist se arată înaintea venirii lui Hristos. Stăruinţa în credinţa cea bună. Apostasia şi Antehrist.

2 Vă rugăm dar, fraţilor, [a]în privinţa venirii Domnului nostru Iisus Hristos [b]şi a adunării noastre împreună la dânsul, 2 [c]Ca voi să nu vă lăsaţi a fi clătinaţi îndată din minte, nici nu vă spăimântaţi nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin scrisoare, ca fiind dela noi, cumcă ar fi aproape ziua Domnului. 3 [d]Să nu vă amăgească cineva cu nici un chip, că *nu este aproape ziua Domnului*, [e]dacă nu va fi venit mai întâiu apostasia şi nu va fi fost descoperit [f]omul fărădelegii, [g]fiul peirii, 4 Împotrivitorul şi care [h]se înalţă [i]mai pe sus de tot ce se numeşte Dumnezeu sau ce este de mare cinste, încât însuşi se aşază în templul lui Dumnezeu, arătându-se pe sine că este Dumnezeu.

5 Nu vă aduceţi aminte, că fiind încă la voi vă spuneam acestea? 6 Şi cunoaşteţi ce-*l* opreşte acum, ca el să fie descoperit la timpul său potrivit, 7 Pentru că [j]taina fărădelegii se lucrează acum, numai *că* până să fi înlăturat din mijloc este cine să oprească chiar acum. 8 Şi atunci va fi descoperit cel fărădelege, [k]pe care Domnul Iisus îl va nimici [l]cu suflarea gurii sale şi îl va sfărâmà[m]prin arătarea venirii sale, 9 *Pe acela* a cărui venire este [n]în orice putere şi în orice semne şi minuni ale [o]minciunii, potrivit lucrării lui satan. 10 Şi în orice amăgire a nedreptăţii pentru [p]cei care merg spre peire, pentru că n'au primit iubirea adevărului, spre a fi ei mântuiţi. 11 [q]Şi chiar deaceea le trimite Dumnezeu lucrarea rătăcirii, [r]ca ei să creadă minciunii, 12 Ca să fie osândiţi toţi care nu crezură adevărului, [s]ci încuviinţară nedreptatea.

13 Iar [t]noi datori suntem să mulţumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi, fraţi iubiţi de Domnul, că [u]v'a ales Dumnezeu [v]dela început spre mântuire, [x]în sfinţirea duhului şi în credinţa adevărului, 14 La care v'a şi chemat prin evangelia noastră [y]spre dobândirea măririi Domnului nostru Iisus Hristos.

15 Deci dar, fraţilor, staţi tari, şi ţineţi bine datinele în care aţi fost învăţaţi, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră.

16 Iar însuşi Domnul nostru Iisus Hristos şi Dumnezeu Tatăl nostru, care ne-a iubit şi ne-a dat în dar mângâere vecinică şi nădejde bună, 17 Să mângâe inimile voastre şi să *vă* întărească în orice lucru şi cuvânt bun.

Îndemn la rugăciune pentru răspândirea cuvântului evangelii.

3 În cele din urmă, fraţilor, [a]rugaţi-vă pentru noi, ca cuvântul Domnului să se răspândească şi să fie mărit ca şi la voi, 2 Şi [b]să fim scăpaţi de oamenii necuviincioşi şi răi; căci [c]credinţa nu este a tutulor. 3 Dar [d]credincios este Domnul care vă va întări şi [e]vă va păzi de ce este rău. 4 Avem [f]încredere în voi în Domnul, că faceţi şi veţi face cele ce poruncim. 5 [g]Iar Domnul să îndrepteze inimile voastre spre iubirea lui Dumnezeu şi spre statornicia lui Hristos.

Mustrarea acelora ce nu umblă în rânduială.

6 Fraţilor, vă poruncim în numele Domnului nostru Iisus Hristos, [h]ca să vă feriţi [i]de orice frate care umblă [j]fără rânduială şi nu potrivit [k]învăţăturei pe care a primit-o dela noi. 7 Pentru că înşivă ştiţi [l]cum trebue să ne urmaţi nouă,[m]că n'am fost fără rânduială între voi, 8 Nici n'am mâncat în dar pâne dela cineva,[n]ci în osteneală şi

Capul 2.
a 1 Tes. 4. 16.
b Mat. 24. 31.
c Mat. 24. 4.
d Mat. 24. 4.
e 1 Tim. 4. 1.
f Dan. 7. 25.
g Ioan 17. 12.
h Isa. 14. 13.
i 1 Cor. 8. 5.
j 1 Ioan 2. 18.
k Dan. 7. 10, 11.
l Iov 4. 9.
m Cap. 1. 8, 9.
n Ioan 8. 41.
o Deut. 13. 1.
p 2 Cor. 2. 15.
q Rom. 1. 24 et 3.
r Mat. 24. 5, 11.
s Rom. 32.
t Cap. 1. 3.
u 1 Tes. 1. 4.
v Efes. 1. 4.
x Luc. 1. 75.
y Ioan 17. 22.
Capul 3.
a Efes. 6. 19.
b Rom. 15. 31.
c Fapt. 28. 24.
d 1 Cor. 1. 9.
e Ioan 17. 15.
f 2 Cor. 7. 16.
g Ioan 17. 12.
h Isa. 14. 13.
i 1 Cor. 8. 5.
j Dan. 7. 10, 11.
k Iov 4. 9.
l 1 Cor. 4. 16.
m 1 Tes. 2. 10.
n Ioan 8. 41.

muncă, noapte și zi lucrând, ca să nu împovărăm pe cineva dintre voi; 9 [o]Nu zic că nu avem drept, ci ca să ne dăm [p]pe noi înșine vouă pildă spre a ne urmă nouă. 10 Căci când eram la voi și aceasta v'am poruncit, [q]că dacă cineva nu voește să lucreze, nici să nu mănânce. 11 Pentru că auzim pe unii [r]umblând fără rânduială între voi, [s]nelucrând nimic, ci ostenindu-se în lucruri fără folos; 12 [t]Dar unora ca aceștia le poruncim și-*i* îndemnăm în Domnul Iisus Hristos, [u]ca lucrând în tăcere să-și mănânce pânea lor. 13 Voi însă, fraților, [v]nu pierdeți răbdarea făcând binele. 14 Iar dacă cineva nu ascultă de cuvântul nostru prin epistola aceasta, însemnați-vă pe acesta; [x]nu vă amestecați cu dânsul ca să fie rușinat; 15 [y]Și nu-*l* socotiți ca pe un vrăjmaș, ci înțelepțiți-*l* ca pe un frate.

16 Iar însuși Domnul păcii să vă deà pacea totdeauna în orice loc. Domnul cu voi toți.

Salutare cu mâna lui proprie.

17 Urarea mea cu mâna mea a lui Pavel, care este un semn în orice epistolă; astfel scriu.

18 Darul Domnului nostru cu voi toți.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ CĂTRE TIMOTEIU.

Învățătura evangelii trebue ferită de învățături deșarte. Legea și darul lui Hristos. Pavel se dă pe sine pildă. Imeneu și Alexandru.

1 Pavel apostol al lui Hristos Iisus, [a]după porunca [b]lui Dumnezeu Mântuitorul nostru și a lui Hristos Iisus [c]nădejdea noastră, 2 Lui [d]Timoteu, [e]adevăratul fiu în credință. [f]Dar, milă, pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Iisus Domnul nostru.

3 După cum te-am îndemnat ca să rămâi în Efes, [g]când plecaiu în Macedonia, [h]pentru ca să poruncești unora să nu învețe într'altfel, 4 [i]Nici să nu-și îndrepteze luarea aminte la istorisiri închipuite [j]și la înșirări ale neamului ce n'au margine, ca unele care pricinuesc cercetări, mai mult decât întocmirea lui Dumnezeu cea în credință, *așà fă;*

5 Iar [k]țintirea poruncii este iubire [l]din inimă curată și din știință de sine bună, și din credință fără fățărie, 6 La care unii neînemerind, s'au abătut [m]la vorbire deșartă, 7 Voind să fie învățători de lege, nepricepând cu mintea [n]nici cele ce spun, nici cele despre care cu încredere se rostesc.

8 Știm însă că [o]legea este bună, dacă se folosește cineva de ea potrivit legii, 9 [p]Deoarece știu că legea nu este pusă pentru cel drept, dar pentru cei fără lege și nesupuși, pentru necinstitori de Dumnezeu și păcătoși, pentru necuvioși și lumești, pentru omorîtori de tată și omorîtori de mumă, pentru omorîtori de oameni, 10 Pentru desfrânați, pentru cei care au pat cu parte bărbătească, pentru vânzători de oameni, pentru mincinoși, pentru cei care jură strâmb, [q]și pentru orice de altfel ce este împotriva învățăturei sănătoase, 11 După evangelia măririi [r]fericitului Dumnezeu, [s]care mi-a fost încredințată mie.

12 Mulțumesc celui care m'a întărit, lui Hristos Iisus Domnul nostru, [t]că m'a socotit [u]credincios, [v]punându-mă spre slujire, 13 Deși mai [x]nainte eram defăimător și urmăritor și sumeț; dar am fost miluit, că [y]cunoscând am făcut în necredință, 14 [z]Și a prisosit preste măsură darul Domnului nostru [a]cu cre-

---

[o] 1 Cor. 9. 6. [p] Vers. 7. [q] Fac. 3. 19. [r] Vers. 6. [s] 1 Tes. 4. 11. [t] 1 Tes. 4. 11. [u] Efes. 4. 28. [v] Gal. 6. 9. [x] Mat. 18. 17. [y] Lev. 19. 17.

1 TIMOTEIU.

Capul 1.

[a] Fapt. 9. 15. [b] Iuda 25. [c] Col. 1. 27. [d] Fapt. 16. 1. [e] Tit. 1. 4. [f] Gal. 1. 3. [g] Fapt. 20. 1, 3. [h] Gal. 1. 6, 7. [i] Cap. 4. 7. [j] Cap. 6. 4. [k] Rom. 13. 8, 10. [l] 2 Tim. 2. 22. [m] Cap. 6. 4, 20. [n] Cap. 6 4. [o] Rom. 7. 12. [p] Gal. 3. 19. [q] Tit. 4. 9. [r] Cap. 6. 15. [s] 1 Cor. 9. 17. [t] 2 Cor. 12 9. [u] 1 Cor. 7. 25. [v] 2 Cor. 3. 5, 6. [x] Fapt. 8. 3. [y] Luc. 23. 34. [z] Rom. 5. 20. [a] 2 Tim. 1. 13.

dinţă [b] şi iubire ce este în Hristos Iisus.
15 [c] Credincios este cuvântul şi vrednic de orice primire, că [d] Hristos Iisus veni în lume, ca să mântuească pe păcătoşi, dintre care întâiul sunt eu;
16 Ci pentru aceasta [e] am fost miluit, ca în mine mai întâiu să arate Iisus Hristos toată îndelunga [f] sa răbdare, spre pildă a celor care au să crează într'însul, spre viaţă vecinică. 17 Iar [g] împăratului vecilor, [h] nepieritorului, [i] nevăzutului, [j] unicului *înţeleptului* Dumnezeu, [k] *fie* cinste şi mărire în vecii vecilor; Amin.
18 Această poruncă [l] îţi pun înainte, fiule Timoteiu, potrivit cu profeţiile ce au fost mai nainte asupra ta, ca să lupţi într'însele lupta cea bună, 19 Având credinţă şi ştiinţă de sineţi bună, pe care unii înlăturându-o, au suferit spargere de vas în ce priveşte credinţa;
20 Dintre care este Imeneu şi Alexandru, pe care i-am dat lui satana, ca să fie înţelepţiţi să nu defaime.

Rugăciuni pentru toţi. Dumnezeu este unul şi Mijlocitorul unul.

2 Deci mai nainte de toate îndemn, ca să se facă cereri, rugăciuni, mijlociri, mulţumiri pentru toţi oamenii,
2 [a] Pentru împăraţi şi [b] pentru toţi care sunt în stăpâniri înalte, ca să petrecem viaţa lină şi liniştită, în orice temere de Dumnezeu şi în orice bunăcuviinţă.
3 Aceasta este frumos [c] şi bine primit înaintea Mântuitorului [d] nostru Dumnezeu,
4 [e] Care voeşte ca toţi oamenii să fie mântuiţi [f] şi să vie la cunoştinţă deplină a adevărului.
5 [g] Căci unul este Dumnezeu, [h] unul este şi Mijlocitor al lui Dumnezeu şi al oamenilor, un om Hristos Iisus,
6 [i] Care s'a dat pe sine preţ de [j] răscumpărare pentru toţi, dovadă [k] pentru timpurile sale cuvenite;
7 [l] Pentru care *dovadă* eu am fost pus predicator şi apostol, [m] adevăr spun, nu mint, [n] în văţător al neamurilor în credinţă şi adevăr.

Ce se cade să facă bărbaţii şi femeile.

8 Deci hotărăsc, ca bărbaţii să se roage [o] în orice loc, [p] ridicând mâni cuvioase, fără mânie şi fără gând de ceartă.
9 Asemenea *voesc ca* femeile *să se roage* în îmbrăcăminte cuviincioasă, cu sfială firească şi cu minte întreagă să se gătească, nu cu împletituri ale părului şi cu aur sau mărgăritare sau vestminte foarte scumpe,
10 Ci prin fapte bune cum se cuvine femeilor, care făgăduesc temere de Dumnezeu.
11 Femeia învaţe în tăcere în orice supunere;
12 Iar femeii nu-i dau voe să înveţe, nici să stăpânească pe bărbat, ci să fie în linişte.
13 Pentru că Adam a fost plăsmuit întâiu, apoi Eva.
14 Şi Adam n'a fost amăgit, iar femeia amăgită fiind a căzut în călcare de poruncă,
15 Dar va fi mântuită prin naştere de copii, dacă *ele* rămân cu minte întreagă, în credinţă şi iubire şi sfinţire.

Episcopii şi diaconii.

3 Credincios [a] este cuvântul: dacă doreşte cineva [b] episcopie, bun [c] lucru pofteşte.
2 Deci [d] trebue ca episcopul să fie fără nici un fel de vină, [e] bărbat al unei singure femei, băgător de samă, cuminte, cuviincios, primitor de oaspeţi, [f] îndemânatec să înveţe,
3 [g] Nu dat vinului, [h] nu deprins să bată, [i] *nu dat la câştig urît*, ci [j] blând, nu gâlcevitor, nu iubitor de argint,
4 Rânduindu-şi bine casa sa, [k] având copii în supunere, cu toată bunacuviinţă,
5 — Dacă dar cineva nu ştie să rânduească casa sa, cum va purtă grije de biserica lui Dumnezeu? —
6 Nu de curând sădit, ca nu întunecat fiind de mândrie [l] să cază în judecată de vre un împotrivitor,
7 Dar trebue să aibă şi dovadă bună [m] dela cei din afară, ca să nu cază în mustrare [n] şi în cursă de vre un împotrivitor.
8 Asemenea [o] diaconii *trebue să fie*

b Luc. 7. 47.	*h* Rom. 1. 23.	*Capul 2.*	*f* Ioan 17. 3.	*l* Efes. 3. 7. 8.	*Capul 3.*	*c* Cap. 5. 9.	*k* Tit. 1. 6.
c Cap. 3. 1.	*i* Ioan 1. 18.	*a* Ezra. 6. 10.	*g* Rom. 3. 29,30.	*m* Rom. 9. 1.	*a* Cap. 1. 15.	*f* 2 Tim 2. 24.	*l* Isa. 14. 12.
d Mat. 9. 13.	*j* Rom. 16. 27.	*b* Rom. 13. 1.	*h* Ebr. 8. 6.	*n* Rom. 11. 13.	*b* Fapt. 20. 28.	*g* Vers. 8.	*m* Fapt. 22. 12.
e 2 Cor. 4. 1.	*k* 1 Cron. 29.11.	*c* Rom. 12. 2.	*i* Mat. 20. 28.	*o* Mal. 1.-11.	*c* Efes. 4. 12.	*h* 2 Tim.2. 24.	*n* Cap. 6. 9.
f Fapt. 13. 39.	*l* 2 Tim. 2. 2.	*d* Cap. 1. 1.	*j* 1 Cor. 1. 6.	*p* Ps. 134, 2.	*d* Tit. 1. 6, etc.	*i* 1 Pet. 5. 2.	*o* Fapt. 6. 3.
g Ps. 10. 16.	—	*e* Ezec. 18. 23.	*k* Rom. 5. 5.	—		*j* 2 Tim. 2. 24.	

cuviincioşi, nu cu cuvântul în două feluri, nu daţi la vin mult, [p] nu daţi la câştig urît, 9 [q] Având taina credinţii în ştiinţă de sine curată. 10 Dar şi aceştia să fie mai întâiu cercaţi, apoi să slujească, dacă sunt fără vină. 11 [r] *Având* femei asemenea cuviincioase, nu zavistuitoare, băgătoare de samă, credincioase în toate. 12 Diaconii *să fie* asemenea bărbaţi ai unei singure femei, rânduind bine pe copiii lor şi casele lor. 13 Pentru că [s] cei care au slujit bine dobândesc pentru dânşii treaptă bună şi multă îndrăzneală în credinţa care este în Hristos Iisus.

Cuprinsul principal al evangeliei.

14 Acestea îţi scriu, deşi nădăjduesc să vin la tine mai curând; 15 Iar dacă întârziez, să ştii cum trebue să se poarte cineva [t] în a lui Dumnezeu casă, ca una care este a viului Dumnezeu biserică, stâlp şi temelie tare a adevărului. 16 Şi înfederat, mare este taina credinţei descoperite: [u] El se făcù cunoscut în trup, [v] fù îndreptăţit în duh, se arătă îngerilor, fù predicat între neamuri, fù crezut în lume, fù luat sus în mărire.

Învăţătorii mincinoşi ce au să vie.

4 Duhul [a] însă spune lămurit, că [b] în timpurile din urmă unii se vor depărtà dela credinţă, îndreptând luarea aminte [c] la duhuri amăgitoare [d] şi învăţături de demoni, 2 [e] *La învăţături* de mincinoşi prefăcuţi, [f] înfieraţi în a lor ştiinţă de sine, 3 [g] Oprind căsătorirea, [h] *poruncind* a se ferì de mâncări, — pe care Dumnezeu le-a făcut [i] spre împărtăşire cu [j] mulţumire pentru cei credincioşi, — şi care au cunoscut pe deplin adevărul. 4 [k] Pentru că orice făptură a lui Dumnezeu este bună, şi nimic nu este de lepădat, dacă se ià cu mulţumire; 5 Căci este sfinţit prin cuvântul lui Dumnezeu şi rugăciune.

Îndemnări spre a se deprinde în evlavie.

6 Acestea supunându-le fraţilor, vei fi al lui Hristos Iisus bun slujitor, [l] fiindcă te hrăneşti cu cuvintele credinţei şi ale învăţăturei bune pe care ai urmat-o; 7 Iar de [m] istorisiri închipuite lumeşti şi băbeşti, fereşte-te. [n] Deprinde-te însă pe tine însuţi la temere de Dumnezeu. 8 Pentru [o] că deprinderea corporală este spre puţin de folos; [p] iar temerea de Dumnezeu este spre toate de folos, [q] având făgăduinţă de viaţa de acum şi de cea viitoare. 9 [r] Credincios este cuvântul şi vrednic de orice primire. 10 Căci pentru [s] aceasta ne ostenim şi ne luptăm, [t] că avem nădejde în viul Dumnezeu, [u] care este mântuitorul tutulor oamenilor, mai ales al credincioşilor.

11 [v] Porunceşte acestea şi învaţă. 12 [x] Nimenea să nu despreţuească tinereţea ta, ci [y] fă-te a credincioşilor închipueală în cuvânt, în putere, în iubire, în credinţă, în curăţenie.

13 Până ce vin eu îndreptează luarea aminte la cetire, la îndemnare, la învăţătură. 14 [z] Nu fii nepăsător de darul care este în tine, care ţi-a fost dat prin profeţie cu punerea mânilor preoţilor. 15 Acestea cugetă-*le*, fii în acestea, ca înaintarea ta să fie arătată tutulor. 16 Ià aminte de tine însuţi şi de învăţătura ta, rămâi în acestea; căci făcând aceasta şi pe tine însuţi te vei mântuì şi pe cei care ascultă de tine.

Cum trebue a îndemnà. Care văduve trebuesc ajutate. Despre mai marii obştei. Despre păcătoşi.

5 [a] Nu înfruntă pe mai bătrân, ci îndeamnă-*l* ca pe un tată, pe mai tineri ca pe fraţi, 2 Pe mai bătrâne ca pe mume, pe mai tinere ca pe surori în orice curăţenie.

3 Cinsteşte pe văduve, [b] care sunt într'adevăr văduve. 4 Dar dacă vre-o văduvă are copii sau urmaşi, *ei* să în-

---

[p] Lev. 10. 9.
[q] Cap. 1. 19.
[r] Tit. 2. 3.
[s] Mat. 25. 21.
[t] Efes. 2. 21, 22.
[u] Ioan 1. 14.
[v] Mat. 3. 16.

Capul 4.

[a] Ioan 16. 13.
[b] 1 Pet. 1. 20.
[c] 2 Tim. 3. 13.
[d] Dan. 11. 35.
[e] Mat. 7. 15.
[f] Efes. 4. 19.
[g] 1 Cor. 7. 28, 36, 38.
[h] Rom. 14. 3, 17.
[i] Fac. 1. 29.
[j] Rom. 14. 6.
[k] Rom. 14. 14, 20.
[l] 2 Tim. 3. 14, 15.
[m] Tit. 1. 14.
[n] Ebr. 5. 14.
[o] 1 Cor. 8. 8.
[p] Cap. 6. 6.
[q] Ps. 37. 4.
[r] Cap. 1. 15.
[s] 1 Cor. 4. 11, 12.
[t] Cap. 6. 17.
[u] Ps. 36. 6.
[v] Cap. 6. 2.
[x] 1 Cor. 16. 11.
[y] Tit. 2. 7.
[z] 2 Tim. 1. 6.

Capul 5.

[a] Lev. 19. 32.
[b] Vers. 5, 16.

veţe a cinsti în temere de Dumnezeu mai întâiu casa lor [c] şi a dà răsplătiri părinţilor; [d] pentru că aceasta este *bine şi* primit înaintea lui Dumnezeu. 5 [e] Iar cea într'adevăr văduvă şi rămasă singură are nădejde în Dumnezeu şi [f] stărueşte [g] noapte şi zi în cereri şi rugăciuni; 6 [h] Dar aceea, *într'adevăr văduvă şi rămasă singură*, care trăeşte în desfătare a murit de vie. 7 [i] Şi acestea porunceşte-*le*, ca să fie fără nici un fel de vină. 8 Iar dacă cineva nu poartă grije de ai săi [j] şi mai ales de ai casei, a tăgăduit credinţa [k] şi este mai [l] rău decât un necredincios.

9 O văduvă să fie trecută în catalog, dacă nu este mai mică de şaizeci de ani, [m] dacă a fost femeia unui singur bărbat, 10 Dacă are dovadă de lucruri bune, dacă a crescut copii, dacă a [n] primit streini oaspeţi, dacă a [o] spălat picioarele sfinţilor, dacă a venit în ajutor celor strâmtoraţi, dacă a fost următoare de aproape în orice lucru bun. 11 Iar de văduve mai tinere fereşte-te; căci când se vor fi aprins împotriva lui Hristos, doresc să se mărite, 12 Având osândă, fiindcă au desfiinţat încrederea cea dintâiu; 13 [p] Dar în acelaşi timp şi fără plăcere de lucru învaţă umblând din casă în casă, dar nu numai fără plăcere de lucru, ci *sunt* şi limbute şi sârguitoare în lucruri fără folos, vorbind cele ce nu se cade. 14 Deci hotărăsc ca *văduve* mai tinere să se mărite, [q] să nască copii, [r] să fie stăpâne de casă, să nu deà împotrivitorului nici un cuvânt de înfruntare; 15 Pentru că acum unele s'au abătut după satana.

16 Dacă *vre un credincios sau* vre-o credincioasă are văduve, să le vie în ajutor, şi să nu fie îngreunată biserica, ca să vie în ajutor [s] celor într'adevăr văduve.

17 [t] Preoţii care rânduesc bine, să fie învredniciţi de îndoită cinste, [u] mai ales cei care se ostenesc în cuvânt şi în învăţătură.

18 Pentru că scriptura zice: [v] „boului care treeră nu-i legà gura“, şi: [x] „vrednic este lucrătorul de plata sa“.

19 Împotriva preotului nu primì învinuire, decât numai în faţa [y] a doi sau trei martori.

20 [z] Mustră înaintea tutulor pe cei care păcătuesc, ca şi ceilalţi să aibă temere.

21 Dau dovadă înaintea lui Dumnezeu şi a lui Hristos Iisus şi a tutulor îngerilor aleşi, ca să păzeşti acestea fără hotărîre mai dinainte, nefăcând nimic după părtinire.

22 Nu pune îndată mânile preste nimenea, nici nu te face părtaş de păcate streine. Păstrează-te curat pe tine însuţi.

23 Nici nu mai beà numai apă, ci foloseşte-te de puţin vin, pentru stomacul tău şi pentru desele tale slăbiciuni.

24 Păcatele unor oameni sunt prea învederate, mergând înainte spre osândă, iar altora le şi urmează de-aproape; 25 Asemenea şi lucrurile bune sunt prea învederate, şi cele ce sunt într'altfel nu pot fi ascunse.

Purtarea robilor creştini.

6 Câţi sunt [a] robi sub jug socotească pe stăpânii lor vrednici de orice cinste, [b] ca să nu fie defaimat numele lui Dumnezeu şi învăţătura. 2 Iar care au pe credincioşi de stăpâni, nu-i despreţuească, [c] fiindcă sunt fraţi, ci slujească-i mai mult, fiindcă sunt credincioşi, şi iubiţi pe cei care sprijinesc facerea de bine. [d] Acestea învaţă şi porunceşte.

Despre eretici.

3 Dacă cineva [e] învaţă într'altfel şi [f] nu se apropie de cuvintele sănătoase cele despre Domnul nostru Iisus Hristos [g] şi de învăţătura potrivit temerii de Dumnezeu, 4 Îngâmfat este, neştiind

c Fac. 45.10,11.	*g* Fapt. 26. 7.	*k* 2 Tim. 3. 5.	*o* Fac. 18. 4	*s* Vers. 3, 5.	*x* Lev. 19. 13.	*Capul 6.*	*d* Cap. 4. 11.
d Cap. 2. 3.	*h* Iac. 5. 5.	*l* Mat. 18. 17.	*p* 2 Tes. 3. 11.	*t* Rom. 12. 8.	*y* Deut. 19. 15.	*a* Efes. 6. 5.	*e* Cap. 1. 3.
e 1 Cor. 7. 32.	*i* Cap. 1. 3.	*m* Luc. 2. 36.	*q* 1 Cor. 7. 9.	*u* Fapt. 28. 10.	*z* Gal. 2. 11, 14.	*b* Isa. 52. 5.	*f* Cap. 1. 10.
f Luc. 2. 39.	*j* Isa. 58. 7.	*n* Fapt. 16. 15.	*r* Cap. 6. 1.	*v* Deut. 25. 4.	—	*c* Col. 4. 1.	*g* Tit. 1. 1.

nimic, [h] ci bolind de cercetări și lupte [i] de cuvinte, din care naște pizmuire, ceartă, defaimări, bănueli rele, 5 [j] Ciocniri întruna de [k] oameni stricați la minte și lipsiți de adevăr, [l] gândind că temerea de Dumnezeu este [m] un mijloc de câștig. *Stăi departe de unii ca aceștia.*

Îndemnare ca să ne mulțumim cu puțin.

6 Dar [n] este *într'adevăr* un mijloc de câștig mare temerea de Dumnezeu cu îndestulare.

7 Pentru [o] că noi nimic n'am adus în lume, că nici nu putem duce ceva afară cu noi; 8 Având [p] hrana de toate zilele și îmbrăcăminte, vom fi îndestulați cu acestea.

9 Iar [q] cei care se hotărăsc să fie bogați, cad în ispită și laț [r] și în multe pofte nebune și vătămătoare, [s] ca unele ce afundă pe oameni în pierzare și peire.

10 [t] Căci rădăcină a tutulor relelor este iubirea de argint, pe care unii cu înfocare dorind-o, se rătăciră dela credință și se străpunseră cu dureri multe.

Sfătuire să ne luptăm pentru bunacredință.

11 [u] Dar tu, [v] o omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea; și aleargă să dobândești îndreptățire, temere de Dumnezeu, credință, iubire, răbdare, blândețe îngăduitoare. 12 [x] Luptă-te lupta bună a credinței, apucă viața [y] vecinică, la care ai fost chemat și ai mărturisit mărturisirea bună [z] înaintea multor martori. 13 [a] Poruncesc înaintea lui Dumnezeu, [b] dătătorul de viață la toate și înaintea lui Hristos Iisus [c] care mărturisi înaintea lui Ponțiu Pilat mărturia bună, 14 Ca tu, curat, fără nici un fel de vină, să ții porunca, [d] până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos, 15 Pe care o va arătà la timpurile [e] sale cuvenite Fericitul și singurul Stăpânitor, [f] Împăratul celor care împărățesc și Domnul celor care domnesc, 16 [g] Care singur are nemurire, locuind în lumină de neapropiat, [h] pe care nu l-a văzut nimenea dintre oameni, nici nu-l poate vedeà; [i] Lui *fie* cinste și stăpânire vecinică, amin.

Poruncă pentru cei bogați.

17 Bogaților în veacul de acum poruncește-le, ca să [j] nu gândească de ei lucruri înalte, nici să aibă încredere în nestatornicia [k] bogăției, ci [l] în Dumnezeu [m] care ne dă toate cu bogăție spre folosire, 18 Ca să lucreze binele, [n] să fie bogați în lucruri bune, să fie [o] darnici, [p] împărtășitori, 19 [q] Punându-și comoară la o parte o temelie bună pentru viitor, ca să [r] apuce într'adevăr viața.

20 O, Timoteiu, păzește ce ți-s'a încredințat, abătându-te de vorbirile deșarte lumești și de împotrivirile științei mincinoase, 21 Pe care unii lăudând-o, n'au nemerit în ce privește credința. Darul cu voi.

A DOUA EPISTOLĂ CĂTRE TIMOTEIU.

Dedicație.

1 Pavel [a] apostol al lui Hristos Iisus, prin voința lui Dumnezeu, potrivit [b] făgăduinței de viață ce este în Hristos Iisus, 2 [c] Lui Timoteiu iubitul fiu. Pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Iisus Domnul nostru.

Pavel laudă pe Timoteiu. Loida și Eunice. Credința și învățătura sănătoasă trebuesc păzite. Laudă adusă casei lui Onesifor.

3 [d] Mulțumesc lui Dumnezeu, [e] căruia îi slujesc dela strămoși în știință curată de sinemi, cum am noapte și zi [f] neîncetată aducere aminte de tine în rugă-

[h] 1 Cor. 8. 2. [i] Tit. 3. 9. [j] 1 Cor. 11. 16. [k] 2 Tim. 3. 8. [l] Tit. 1. 11. [m] 2 Pet. 2. 3. [n] Rom. 16. 17. [o] Ps. 37. 16. [p] Iov 1. 21. [q] Fac. 28. 20. [r] Prov. 15. 27. [s] Cap. 3. 7. [t] Cap. 1. 19. [u] Esod. 23. 8. [v] 2 Tim. 2. 22. [x] Deut. 33. 1. [y] 1 Cor. 9.25,26. [z] Filip. 3.12,14. [a] Ebr. 10. 23. [b] Cap. 5. 21. [c] Deut. 32. 39. [d] Mat. 27. 11. [e] Filip. 1. 6, 10. [f] Cap. 1. 11, 17. [g] Apoc. 17. 14. [h] Cap. 1. 17. [i] Esod. 33. 20. [j] Efes. 3. 21. [k] Iov 31. 24. [l] Prov. 23. [m] 1 Tes. 1. 9. [n] Fapt. 14. 17. [o] Luc. 12. 21. [p] Rom. 12. 13. [q] Gal. 6. 6. [r] Mat. 6. 20.

[a] 2 Cor. 1. 1. [b] Efes. 3. 6. [c] 1 Tim 1. 2. [d] Rom. 1. 8. [e] Fapt. 22. 3. [f] 1 Tes. 1. 2.

ciunile mele, 4 [g] Dorind să te văz, aducându-mi aminte de lacremile tale, ca să mă umplu de bucurie, 5 Luându-mi aducere aminte de cea fără fățărie [h] credință ce este în tine, ca una ce a locuit mai întâiu în bunica ta Loida și în [i] muma ta Eunice și sunt încredințat că și în tine *locuește*.

6 Pentru care cuvânt îți aduc aminte, [j] ca să înflăcărezi darul lui Dumnezeu, care *dar* este în tine prin punerea mânilor mele. 7 Căci [k] Dumnezeu nu ne-a dat duh de sfială, [l] ci de putere și iubire și cuminție.

8 [m] Deci nu te rușină de dovada Domnului nostru, [n] nici de mine [o] legatul lui, [p] ci sufere răul împreună cu mine pentru evangelie, potrivit puterii lui Dumnezeu, 9 [q] Care ne-a mântuit și [r] ne-a chemat cu chemare sfântă, [s] nu după lucrurile noastre, ci [t] după a sa găsire cu cale și *după* darul lui, ce ne-a fost dat nouă în Hristos Iisus [u] înainte din veacuri vecinice, 10 Iar acum [v] făcut cunoscut prin arătarea Mântuitorului nostru Hristos Iisus, [x] care desființă moartea, dete la lumină viață și nemurire prin evangelia sa, 11 [y] La care eu am fost pus predicator și apostol și învățător; 12 [z] Pentru care cuvânt și sufer acestea, [a] dar nu mă rușinez; pentru că știu cui m'am încrezut, și sunt încredințat că puternic este să [b] păzească ce mi-s'a încredințat pentru [c] ziua aceea.

13 [d] Aibi [e] închipueală de [f] cuvinte sănătoase pe cele ce le-ai auzit dela mine în credință și iubire ce este în Hristos Iisus; 14 Aceea ce bine ți-s'a încredințat, păzește prin duh sfânt, care locuește în noi.

15 Știi aceasta, că și-au întors fața dela mine toți care sunt în Asia, dintre care este Figel și Ermogene. 16 Să deà Domnul milă casei lui Onesifor, că de multe ori m'a însuflețit și de lanțul meu nu s'a rușinat, 17 Ci când fù în Roma a cercetat cu sârguință de mine și m'a aflat. 18 Să-i deà Domnul ca să afle milă dela Domnul în ziua aceea. Și tot ce a slujit în Efes, tu mai bine cunoști.

Cununa oastei lui Hristos. Cuvântul adevărului trebue urmat drept.

2 Deci tu, [a] fiul meu, [b] împuternicește-te în darul care este în Hristos Iisus, 2 [c] Și cele ce ai auzit dela mine prin mulți martori, [d] acestea încredințează-le la oameni credincioși, ca unii care vor fi [e] destoinici să învețe și pe alții.

3 [f] Sufere răul împreună cu mine [g] ca un bun ostaș al lui Hristos Iisus. 4 [h] Nimenea slujind ca ostaș nu se încurcă în lucruri ale vieții, pentru ca să placă celui care a strâns oaste. 5 Iar [i] și dacă se luptă cineva, nu este încununat dacă nu se va fi luptat potrivit legii. 6 [j] Trebue ca plugarul care se ostenește să se împărtășească el mai întâiu de roade. 7 Pricepe ce zic; căci Domnul îți va dà pricepere în toate.

8 Adu-ți [k] aminte de Iisus Hristos, înviat dintre morți, [l] *fiind* dintre urmașii lui David, [m] după evangelia mea, 9 [n] În care sufer răul [o] până la legături, ca un făcător de rele, [p] dar cuvântul lui Dumnezeu nu este legat. 10 Pentru aceasta [q] rabd toate pentru cei aleși, ca [r] și dânșii să aibă parte de mântuirea ce este în Hristos Iisus, cu mărire vecinică. 11 [s] Credincios este cuvântul: [t] căci dacă am murit împreună cu dânsul, și vii vom fi împreună cu dânsul; 12 [u] Dacă răbdăm, [v] vom și împărăți împreună cu dânsul; dacă îl vom tăgădui, și el ne va tăgădui; 13 [x] Dacă îi suntem necredincioși, el credincios rămâne, pentru că nu poate [y] a se tăgădui pe sine însuși.

A se ferì de polemică și de eretici.

14 Acestea adu-ți-le aminte, [z] spunând

---

g Cap 4. 9, 21. *h* 1 Tim. 1. 5. *i* Fapt. 16. 1. *j* 1 Tes. 5. 19. *k* Rom. 8. 15. *l* Luc. 24. 49. *m* Rom. 1. 16. *n* 1 Tim. 2. 6. *o* Efes. 3. 1. *p* Col 1. 24. *q* 1 Tim. 1. 1. *r* 1 Tes 4. 7. *s* Rom. 3. 20. *t* Rom 8. 28. *u* Rom. 16. 25. *v* Rom. 16. 26. *x* 1 Cor. 15. 54, 55. *y* Fapt. 9. 15. *z* Efes. 3. 1. *a* 1 Pet. 4. 19. *b* 1 Tim. 6. 20. *c* Vers. 18. *d* Apoc. 2. 25. *e* Rom. 2. 20. *f* 1 Tim. 1. 10. —

Capul 2.

a 1 Tim. 1. 2. *b* Efes. 6. 10. *c* Cap. 1. 13. *d* 1 Tim. 1. 18. *e* 1 Tim. 3. 2. *f* Cap. 1. 8. *g* 1 Tim. 1. 18. *h* 1 Cor. 9. 25. *i* 1 Cor. 9.25,26. *j* 1 Cor. 9. 10. *k* Fapt. 2. 30. *l* 1 Cor. 15. 1, 4, 20. *m* Rom. 2. 16. *n* Fapt. 9. 16. *o* Efes. 3. 1. *p* Fapt. 28. 31. *q* Efes. 3. 13. *r* 2 Cor. 1 6. *s* 1 Tim. 1. 15. *t* Rom. 6. 5, 8. *u* Rom. 8. 17. *v* Mat. 10. 33. *x* Rom. 3. 3. *y* Num. 23. 19. *z* 1 Tim. 5. 21.

adevărul înaintea lui Dumnezeu, [a] să nu faci luptă de cuvinte, la nimic folositor, la dărâmarea celor ce ascultă. 15 Silește-te ca lui Dumnezeu să te înfățișezi pe tine însuți dovedit bun, lucrător ne dat de rușine, urmând drept cuvântul adevărului. 16 Iar [b] de lumeștile vorbiri deșerte ferește-te; pentru că ei vor înaintă mai departe necucernicia, 17 Și vorbirea lor ca cangrenă va afla hrană. Dintre care este [c] Imeneu și Filet, 18 Ca [d] unii care n'au nemerit în ce privește adevărul, [e] zicând că învierea s'a făcut acum și răstoarnă credința unora.

19 [f] Dar temelia tare a lui Dumnezeu stă, având pecetea aceasta: [g] „cunoscut-a Domnul pe cei care sunt ai săi“, și „depărteze-se dela nedreptate oricine numește numele Domnului“. 20 [h] Într'o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, [i] ci și de lemn și de lut, și unele sunt spre cinste, iar altele spre necinste; 21 [j] Deci dacă cineva se va fi curățit pe sine bine de acestea, va fi vas spre cinste, sfințit, stăpânului folositor, [k] gătit spre orice lucru bun.

Purtarea slujitorului Domnului.

22 Iar de dorințele tinereții fugi și [l] aleargă să dobândești îndreptățire, credință, iubire, [m] pace cu cei care cheamă [n] din inimă curată numele Domnului.

23 [o] Și de cercetările nemintoase și lipsite de învățătură ferește-te, deoarece știi că ele nasc lupte; 24 Și [p] un slujitor al Domnului nu trebue să se lupte, ci să fie către toți blând, învățător îndemânatec, răbdător de rele, 25 Înțelepțind cu blândețe pe cei care se împotrivesc, nu cumva le-ar dă Dumnezeu pocăință spre cunoașterea deplină a adevărului, 26 Și să se trezească spre voința lui, *scăpând* din latul diavolului, vânați fiind de dânsul.

Răutatea și păcătoșia timpurilor din urmă și amăgitorii.

3 Cunoaște însă aceasta, că [a] în zilele din urmă vor veni timpuri primejdioase. 2 Pentru că vor fi oameni iubitori de ei înșiși, [b] iubitori de argint, [c] lăudăroși, [d] îngâmfați, [e] defăimători, [f] nesupuși părinților, [g] nemulțămitori, necuvioși, 3 [h] Fără iubire firească, [i] neprimitori de învoire, zavistuitori, [j] neînfrânați, neîmblânziți, neiubitori de bine, 4 [k] Trădători, porniți fără chibzuială, întunecați, [l] mai mult iubitori de plăceri, decât iubitori de Dumnezeu, 5 Având înfățișarea [m] temerii de Dumnezeu, dar care au tăgăduit puterea ei; și [n] de aceștia depărtează-te. 6 [o] Căci dintr'aceștia sunt care se vâră în case și robesc femeioare încărcate de păcate, duse de felurite pofte, 7 Totdeauna învățând și neputând [p] veni nici odată la cunoștința deplină a adevărului. 8 [q] Și după cum Iane și Iambre se împotriviră lui Moise, astfel și aceștia se împotrivesc adevărului, [r] oameni prăpădiți la minte, [s] nelămuriți în ce privește credința. 9 Dar nu vor înaintă mai departe; pentru că nebunia lor va fi învederată tutulor, [t] cum a fost și a acelora.

Îndemnare să rămânem la sfânta scriptură.

10 [u] Tu însă mi-ai urmat de aproape învățătura, felul vieții, hotărîrea, credința, răbdarea îndelungă, iubirea, îngăduința, 11 Urmăririle, suferințele ce fel mi-s'au făcut [v] în Antiohia, [x] în Iconia, [y] în Listra; ce fel de urmăriri am răbdat, și [z] din toate m'a scăpat Domnul. 12 Și toți, — care voesc să trăească cu temere de Dumnezeu în Hristos Iisus, — urmăriți vor fi. 13 Oamenii răi însă și amăgitori vor înaintă spre mai rău, ducând în rătăcire și fiind duși în rătăcire.

14 Iar tu rămâi în cele ce ai învățat și *în cele ce* ai fost întărit, deoarece știi

a Tit. 3. 9. 11.
b 1 Tim. 4. 7.
c 1 Tim. 1. 20.
d 1 Tim. 6. 21.
e 1 Cor. 15. 12.
f Mat. 24. 24.
g Naum 1. 7.
h 1 Tim. 3. 15.
i Rom. 9. 21.
j Isa. 52. 11.
k Cap. 3. 17.
l 1 Tim. 6. 11.
m Fapt. 9. 14.
n 1 Tim. 1. 5.
o 1 Tim. 1. 4.
p Tit. 3. 2.
—
Capul 3.
a 1 Tim. 4. 1.
b Filip. 3. 21.
c 2 Pet. 2. 3.
d Iuda 16.
e 1 Tim. 6. 4.
f 1 Tim. 1. 20.
g Rom. 1. 30.
h Rom. 1. 31.
i Rom. 1. 31.
j 2 Pet. 3. 3.
k 2 Pet. 2. 10.
l Filip. 3. 19.
m 1 Tim. 5. 8.
n 2 Tes. 3. 6.
o Mat. 23. 14.
p 1 Tim. 2. 4.
q Esod. 7. 11.
r 1 Tim. 6. 5.
s Rom. 1. 28.
t Esod. 7. 12.
u Filip. 2. 22.
v Fapt. 13. 45, 50.
x Fapt. 14. 2, 5.
y Fapt. 14. 19, etc.
z Ps. 34. 19.
—

dela cine ai învățat. 15 Și fiindcă de mic copil cunoști scrieri sfinte, care pot să te facă înțelept spre mântuire, prin credința care este în Hristos Iisus. 16 Orice scriptură însuflată de Dumnezeu și folositoare *este* spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepțire care este în dreptate, 17 Ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit, gătit deplin spre orice lucru bun.

Însărcinarea de evangelist trebue îndeplinită cu credincioșie.

4 Încredințez înaintea [a] lui Dumnezeu și a lui Hristos Iisus, [b] care are să judece vii și morții, *încredințez* atât pe arătarea lui, cât și pe împărăția lui; 2 Predică cuvântul, stăi de aproape la timp cuvenit, la timp necuvenit, [c] mustră, ceartă, [d] îndeamnă cu orice îndelungă răbdare și învățătură. 3 [e] Căci va fi un timp, când nu vor suferi [f] învățătura sănătoasă, [g] ci după ale lor pofte își vor grămădi învățători, gâdilați fiind la auz, 4 Și dela adevăr își vor întoarce auzul, [h] dar se vor abate la istorisiri închipuite. 5 Tu însă fii treaz în toate, [i] sufere răul, fă lucru de [j] evangelist, adeverește-ți cu desăvârșire slujba.

6 [k] Pentru că acum am să-mi vărs sângele, și timpul [l] despărțirii este aproape.

Lupta lui Pavel pentru cunună.

7 [m] Luptă bună m'am luptat, drumul l-am făcut, credința am păzit; 8 În sfârșit îmi este păstrată [n] a îndreptățirii cunună, pe care mi-o va dă [o] în ziua aceea Domnul, dreptul Judecător, dar nu numai mie, ci și tutulor care au iubit arătarea lui.

Vești, însărcinări și salutări.

9 Silește-te să vii curând la mine. 10 [p] Căci Dema m'a părăsit, [q] fiindcă a iubit veacul de acum, și a plecat la Tesalonic, Crescente în Galatia, Titu în Dalmația; 11 [r] Numai [s] Luca este cu mine. Pe [t] Marcu, luându-l, adu-l cu tine; pentru că îmi este folositor spre slujbă. 12 Pe [u] Tichic l-am trimis la Efes.

13 Venind, adu-mi felonul pe care l-am lăsat în Troa la Carp, și cărțile, mai ales pergamentele.

14 [v] Alexandru arămarul multe rele mi-a făcut; [x] Domnul îi va dă după lucrurile lui.

15 Păzește-te și tu de dânsul; pentru că tare s'a împotrivit cuvintelor noastre.

16 În întâia mea apărare nimenea nu mi-a venit în ajutor, [y] ci toți m'au părăsit; [z] să nu li-se pună în socoteală; 17 [a] Dar Domnul îmi stete în ajutor și mă întări, [b] ca prin mine să fie cu desăvârșire adeverită predica și să audă toate neamurile; și am fost scăpat [c] din gură de leu. 18 [d] Domnul mă va scăpă de orice lucru rău și mă va mântuì, *mutându-mă* în împărăția lui cea cerească; [e] Lui *fie* mărirea în vecii vecilor, amin.

19 Urează de bine Prischi și lui Acuila și casei lui Onesifor. 20 Erastu a rămas în Corint, iar pe Trofim l-am lăsat în Milet, fiind bolnav. 21 Silește-te să vii mai nainte de iarnă.

Îți urează de bine Eubul și Pudente și Linu și Claudia și frații toți.

22 Domnul *Iisus Hristos* cu duhul tău. Darul cu voi. *Amin.*

Capu 4.
a 1 Tim. 5. 21. *b* Fapt. 10. 42. *c* 1 Tim. 5. 20. *d* 1 Tim. 4. 13. *e* Cap. 3. 1. *f* 1 Tim. 1. 10. *g* Cap. 3. 6. *h* 1 Tim. 1. 4. *i* Cap. 1. 8. *j* Fapt. 21. 8. *k* Filip. 2. 17. *l* Filip. 1. 23. *m* 1 Cor. 9. 24, 25. *n* 1 Cor. 9. 25. *o* Cap. 1. 12. *p* Col. 4. 14. *q* 1 Ioan. 2. 15. *r* Cap. 1. 15. *s* Col. 4. 14. *t* Fapt. 12. 25. *u* Fapt. 20. 4. *v* Fapt. 19. 33. *x* 2 Sam. 3. 39. *y* Cap. 1. 15. *z* Fapt. 7. 60. *a* Mat. 10. 19. *b* Fapt. 9. 15. *c* Ps. 22. 21. *d* Ps. 121. 7. *e* Rom. 11. 36. —

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE TITU.

Introducerea. Dumnezeu nădejdea mântuirii nu este mincinos.

1 Pavel slujitor al lui Dumnezeu, apostol însă al lui Iisus Hristos, potrivit credinței alesilor lui Dumnezeu [a] și cunoștinței depline a adevărului, care este în măsura [b] temerii de Dumnezeu, 2 [c] Pe temeiul nădejdii de viață veșnică, pe care a făgăduit-o mai nainte [d] de veacuri veșnice [e] nemincinosul Dumnezeu, 3 [f] Iar la timpurile sale cuvenite a făcut cunoscut cuvântul său în predica, [g] ce mi-a fost încredințată mie, [h] după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu, 4 Lui [i] Titu [j] adevăratul fiu, în măsura [k] credinței de obște. [l] Dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Iisus Mântuitorul nostru.

Despre ocuparea slujbelor și despre disciplina bisericească în Creta.

5 Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să [m] întocmești mai departe cele [n] rămase înapoi și să pui în fiecare oraș preoți, cum eu ți-am rânduit, 6 [o] Dacă este cineva fără vină, [p] bărbat al unei singure femei, [q] având copii credincioși, nu în învinuire de desfrânare sau nesupuși. 7 Pentru că episcopul trebue să fie fără vină [r] ca econom al lui Dumnezeu, nu plăcând sieși, [s] nu pornit la mânie, [t] nu dat vinului, nu deprins să bată, nu dat la câștig urît, 8 [u] Ci primitor de oaspeți, iubitor de bine, cuminte, drept, cuvios, înfrânat, 9 [v] Ținându-se de [x] cuvântul credincios, potrivit învățăturii, ca să fie în stare atât ca să îndemne, — [y] pe temeiul învățăturii sănătoase, — cât și să mustre pe vorbitorii împotrivă.

10 Căci [z] nesupuși, vorbitori îndeșert și [a] amăgitori sunt mulți, [b] mai ales cei din tăerea împrejur, 11 Cărora trebue a le astupà gura, [c] ca unii care dărapănă toate casele, învățând, [d] pentru câștig urît, cele ce nu trebue. 12 [e] Unul dintre dânșii, însuși un profet al lor a zis: Cretanii *sunt* totdeauna mincinoși, fiară rele, pântece nelucrătoare. 13 Dovada aceasta este adevărată. [f] Pentru acest cuvânt mustrează-i aspru, ca să fie [g] sănătoși în credință, 14 Neîndreptând ei luarea [h] aminte la istorisiri închipuite iudeești și la [i] porunci ale oamenilor, care își întorc fața dela adevăr.

15 [j] Tot este curat celor curați, iar celor necurați și necredincioși nimic nu este curat, ci necurată le este atât mintea lor, cât și știința de sine a lor. 16 Ei mărturisesc că știu pe Dumnezeu, dar tăgăduesc prin lucrurile lor, urîcioși fiind și nesupuși și spre orice lucru bun nelămuriți.

Sfaturi pentru bătrâni, bătrâne, tânări, slugi.

2 Dar tu vorbește cele ce se cuvin [a] învățăturii sănătoase: 2 Ca bătrânii să fie trezi, cinstiți, cuminte, [b] sănătoși la credință, la iubire, la răbdare; 3 [c] Bătrânele asemenea să fie în înfățișare cuviincioase, nu zavistuitoare, nici robite de vin mult, învățătoare de bine, 4 Ca să cumințească pe cele tinere [d] să își iubească copiii, 5 Să fie cuminte, curate, casnice, bune, [e] supuse la ai lor bărbați, [f] ca să nu fie defaimat cuvântul lui Dumnezeu.

6 Asemenea îndeamnă pe cei mai tânări să fie cuminte, 7 [g] În toate arătându-te pe tine însuți, ca chip de lucruri bune, ca nestricăciune în învățătură, [h] ca bună cuviință, 8 [i] Ca cuvânt sănătos, nepri-

---

TITU.

Capul 1.

a 2 Tim. 2. 25.
b 1 Tim. 3. 16.
c 2 Tim. 1. 1.
d Num. 23. 19.
e Rom. 16. 25.
f 2 Tim. 1. 10.
g 1 Tes. 2. 4.
h 1 Tim. 1. 1.
i 2 Cor. 2. 13.
j 1 Tim. 1. 2.
k Rom. 1. 12.
l Efes. 1. 2.
m 1 Cor. 11. 34.
n Fapt. 14. 23.
o 1 Tim. 3. 2, etc.
p 1 Tim. 3. 12.
q 1 Tim. 3. 4, 12.
r Mat. 24. 45.
s Lev. 10. 9.
t 1 Tim. 3. 3, 8.
u 1 Tim. 3. 2.
v 2 Tes. 2. 15.
x 1 Tim. 1. 15.
y 1 Tim. 1. 10.
z 1 Tim. 1. 6.
a Rom. 16. 18.
b Fapt. 15. 1.
c Mat. 23. 14.
d 1 Tim. 6. 5.
e Fapt. 17. 28.
f 2 Cor. 13. 10.
g Cap. 2. 2.
h 1 Tim. 1. 4.
i Isa. 29. 13.
j Luc. 11. 39-41.

Capul 2.

a 1 Tim. 1. 10.
b Cap. 1. 13.
c 1 Tim. 2. 9, 10.
d 1 Tim. 5. 14.
e 1 Cor. 14. 34.
f Rom. 2. 24.
g 1 Tim. 4. 12.
h Efes. 6. 24.
i 1 Tim. 6. 3.

mitor de învinuire, [j] pentru ca cel care este împotrivă [k] să se rușineze, neavând să zică nimic rău despre noi.

9 [l] *Îndeamnă* pe slugi să fie supuse la ai lor stăpâni, să fie [m] în toate bineplăcute, să nu răspunză împotrivă, 10 Să nu deà *ceva* la o parte pentru dânsele, ci să arate orice bunăcredință, [n] pentru ca să împodobească în toate învățătura, care este a Mântuitorului nostru Dumnezeu.

Harul mântuitor s'a dat tutulora.

11 Căci [o] darul mântuitor al lui Dumnezeu [p] s'a arătat tutulor oamenilor, 12 Învățându-ne, [q] ca lepădând necucernicia [r] și poftele lumești, să trăim înțelepțește și drept și cu temere de Dumnezeu, în veacul de acum, 13 [s] Așteptând [t] fericita nădejde și [u] arătarea măririi a marelui Dumnezeu și a Mântuitorului nostru Hristos Iisus, 14 [v] Care s'a dat pe sine pentru noi, ca să ne scape de orice fărădelege [x] și să-și curățească sieși un popor al său, râvnitor de lucruri bune.

15 Acestea spune și îndeamnă și mustră, cu orice pune-le la cale. Nimenea să nu te desprețuească.

Ascultarea de autoritate. Să arătăm față de oricine blândețe.

3 Adu-le aminte [a] să fie supuși stăpânirilor, dregătoriilor, să asculte, [b] să fie gata spre orice lucru bun. 2 [c] Să nu defaime pe nimenea, [d] să fie negâlcevitori, [e] învoitori, arătând orice [f] blândețe către toți oamenii. 3 [g] Pentru că și noi eram altădată nepricepuți, neascultători, fiind duși în rătăcire, slujind poftelor și feluritelor plăceri, petrecând *viața* în răutate și pizmuire, urîți fiind, unii pe alții urîndu-ne.

Baia renașterii.

4 Dar când s'a arătat [h] bunătatea și iubirea de oameni a Mântuitorului nostru [i] Dumnezeu, 5 [j] Nu din lucrurile cele din dreptate, pe care le-am făcut noi, ci după a sa milă ne-a mântuit [k] prin baie de naștere de-a doua oară și prin înoire de duh sfânt, 6 [l] Pe care l-a turnat preste noi cu bogăție, prin Iisus Hristos Mântuitorul nostru, 7 [m] Ca îndreptățiți fiind prin darul lui, [n] să ne facem — potrivit nădejdii — moștenitori [o] de viață vecinică.

Felurite sfătuiri, însărcinări și salutări.

8 [p] Credincios este cuvântul, și hotărăsc, ca tu să te rostești cu încredere despre acestea, ca cei care s'au încrezut lui Dumnezeu, să poarte [q] grije a ocroti lucruri bune. Acelea sunt bune și folositoare pentru oameni; 9 Iar [r] de cercetări nemintoase și de înșirări ale neamului și ceartă și lupte legiste ferește-te, [s] pentru că sunt nefolositoare și deșerte. 10 De omul desbinător, după întâia [t] și a doua mustrare, [u] ferește-te, 11 Deoarece știi că unul ca acesta s'a abătut și păcătuește, fiind de sine osândit.

12 Când voiu trimite pe Artema la tine sau pe Tichic, silește-te să vii la mine în Nicopole; căci acolo am găsit cu cale să iernez. 13 Pe Zena legistul și pe Apoline trimite-i mai nainte cu îngrijire, ca să nu ne lipsească nimic. 14 Și să învețe și ai noștri ca să îngrijească de lucruri bune pentru trebuințele neapărate, ca să nu fie neroditori.

15 Te îmbrățișază toți care sunt cu mine. Fă urări de bine celor care ne iubesc în credință. Darul cu voi toți. *Amin.*

---

j Neem. 5. 9. *k* 2 Tes 3. 14. *l* Efes 6. 5. *m* Efes. 5. 24. *n* Mat. 5. 16. *o* Rom. 5. 15. *p* Luc. 3. 6. *q* Luc. 1. 75. *r* 1 Pet. 4. 2. *s* 1 Cor. 1. 7. *t* Fapt. 24. 15. *u* Col. 3. 4. *v* Gal. 1. 4. *x* Ebr. 9. 14. —

Capul 3.

a Rom. 13. 1. *b* Col. 1. 10. *c* Efes. 4. 31. *d* 2 Tim. 2. 24, 25. *e* Filip. 4. 5. *f* Efes. 4. 2. *g* 1 Cor. 6. 11. *h* Cap. 2. 11. *i* 1 Tim. 2. 3. *j* Rom. 3. 20. *k* Ioan 3. 3, 5. *l* Ezec. 36. 25. *m* Rom. 3. 24. *n* Rom. 8. 23,24. *o* Cap 1. 2. *p* 1 Tim. 1. 15. *q* Vers. 1, 14. *r* 1 Tim. 1. 4. *s* 2 Tim. 2. 14. *t* 2 Cor. 13 2. *u* Mat. 18. 17. —

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILEMON.

Pavel laudă pe Filimon şi mijloceşte ca să ierte pe Onesim robul său, primindu-l iarăşi ca pe un frate în Domnul.

1 Pavel [a]legat al lui Hristos Iisus şi Timoteiu fratele lui Filemon, iubitul şi împreună [b]lucrătorul cu noi, 2 Şi Appii sora *noastră* şi lui [c]Archip, [d]osteanul nostru împreună cu noi, şi [e]bisericei în casa ta. 3 [f]Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi dela Domnul Iisus Hristos. 4 [g]Mulţumesc totdeauna Dumnezeului meu, aducându-mi aminte de tine în rugăciunile mele, 5 [h]Auzind de iubirea ta şi de credinciosia pe care o ai către Domnul Iisus şi către toţi sfinţii, 6 Ca împărtăşirea cu credinciosia ta să se facă lucrătoare pentru Hristos, în [i]cunoaşterea desăvârşită a oricărui bine ce este întru voi; 7 Căci multă bucurie şi mângâere am avut în iubirea ta, fiind că inimile sfinţilor [j]au fost uşurate prin tine, frate.

8 Deaceea, [k]deşi având îndrăzneală în Hristos, ca să-ţi poruncesc ce se cuvine, 9 *Te* rog mai mult pentru iubire; astfel fiind eu, ca Pavel bătrân, iar acum [l]şi legat al lui Hristos Iisus, 10 Te rog pentru copilul meu, [m]pe care l-am născut în legăturile mele, pe [n]Onesim, 11 Care altădată îţi era nefolositor, dar acum şi ţie şi mie folositor, pe care ţi-l-am trimis înapoi, 12 Pe dânsul, adecă inima mea. 13 Eu voiam să-l ţin la mine, [o]ca să-mi slujească pentru tine, în legăturile evangelii, 14 Dar fără încuviinţarea ta nimic n'am voit să fac, [p]pentru ca binele dela tine să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie. 15 [q]Căci, poate pentru aceasta, s'a despărţit puţin timp, ca să-l aibi vecinic, 16 Deacum nu ca rob, ci mai sus de rob, ca [r]frate iubit, mai vârtos mie, [s]şi cu atât mai mult ţie şi în trup şi în Domnul. 17 Deci dacă mă [t]ai părtaş, primeşte-l la tine ca pe mine. 18 Iar dacă te-a păgubit în ceva sau datorează, pune aceasta în socoteala mea; 19 Eu Pavel, am scris cu mâna mea, eu voiu plăti, ca să nu-ţi zic că chiar tu însuţi îmi rămâi mie încă dator. 20 Aşà, frate, eu aşi avea folos de tine în Domnul; [u]uşurează-mi inima în Hristos.

21 Încredinţat fiind de [v]ascultarea ta ţi-am scris, ştiind că vei face şi preste cele ce zic. 22 În acelaşi timp însă găteşte-mi şi casa de poposire; căci nădăjduiesc că prin rugăciunile voastre voiu fi dăruit vouă.

23 Te îmbrăţişază Epafra cel prins împreună cu mine în Hristos Iisus, 24 Marcu, Aristarch, Dema, Luca, împreună lucrători cu mine. 25 Darul Domnului Iisus Hristos cu duhul vostru.

EPISTOLA CĂTRE EBREI.

Dumnezeu a trimis oamenilor pe Fiul său care este preste toate, mult mai pe sus decât îngerii chiar.

1 După ce în multe părţi şi [a]în multe chipuri vorbì Dumnezeu de demult părinţilor în profeţi, [b]la sfârşitul acestor zile ne [c]vorbì în Fiul, 2 [d]Pe care l-a pus preste toate moştenitor, [e]prin care şi făcù veacurile; 3 [f]Care,— fiind strălucire a măririi lui şi chip al fiinţii lui

FILEMON. *Capul 1.* a Efes. 3. 1. b Filip. 2. 25. c Col. 4. 17. d Filip. 2. 25. e Rom 16. 5. f Efes. 1. 2. g Efes. 1. 16. h Efes. 1. 15. i Filip 1. 9, 11. j 2 Cor. 7. 13. k 1 Tes. 2. 6. l Vers. 1. m 1 Cor. 4. 15. n Col. 4 9. o 1 Cor. 16. 17. p 2 Cor. 9. 7. q Fac. 45. 5, 8. r Mat. 23. 8. s Col. 3. 22. t 2 Cor. 8. 23. u Vers. 7. v 2 Cor. 7. 16.

EBREI. *Capul 1.* a Num. 12. 6, 8. b Deut. 4. 30. c Ioan 1. 17. d Ps. 2. 8. e Ioan 1. 3. f Ioan 1. 14.

[g] şi ducând toate cu cuvântul puterii sale, [h] după ce săvârşi curăţire de păcate,— a [i] şezut de-a dreapta măririi în cele de sus, 4 Fiind făcut cu atât mai bun decât îngerii, cu cât [j] a moştenit nume mai deosebit decât dânşii.

5 Căci cărui dintre îngeri a zis vreodată: [k] „Fiul meu eşti tu, eu azi te-am născut?“ Şi iarăşi: [l] „Eu îi voiu fi Tată şi el îmi va fi Fiu?“

6 Şi, când va fi adus iar [m] în lume pe Întâiul născut, zice: [n] „Şi să se închine luĭ toţi îngerii lui Dumnezeu“.

7 Şi de îngeri zice: [o] „Cel ce face pe îngerii săi vânturi şi pe slujitorii săi pară de foc“,

8 Iar de Fiul *zice:* [p] „Tronul tău, Dumnezeule, *este* în veacul veacului, şi sceptrul dreptăţii *este* sceptrul împărăţii tale. 9 Iubit-ai dreptatea şi ai urît nedreptatea; deaceea, Dumnezeule, Dumnezeul tău [q] te-a uns pe tine cu untdelemn al bucurii mai pre sus de părtaşii tăi“. 10 Şi: [r] „Tu Doamne, în început întemeiat-ai pământul, şi lucruri ale mânilor tale sunt cerurile; 11 [s] Ele vor pierì, dar tu rămâi pururea; şi toate ca o haină se vor învechì, 12 Şi ca pe un vestmânt le vei schimbà şi schimbate vor fi, dar tu acelaşi eşti şi anii tăi nu vor încetà“.

13 Şi către cine dintre îngeri a zis vre odată: [t] „Şezi de-a dreapta mea, până ce voiu fi pus pe vrăjmaşii tăi scaun al picioarelor tale?“ 14 [u] Nu sunt oare toţi duhuri slujitoare trimise spre slujbă, pentru cei care au să moştenească mântuirea?

Suntem datori să ascultăm de cuvântul lui Hristos.

2 Deaceea trebue ca noi cu atât mai mult să luăm aminte la cele auzite, ca nu cumva să ne strecurăm pe lângă ele. 2 Căci dacă cuvântul vestit prin îngeri a fost temeinic, [a] şi orice abatere şi [b] neascultare a luat dreaptă răsplătire, 3 [c] Cum vom scăpà noi, dacă vom fi fost nepăsători la o astfel de mântuire? [d] Ca una care, vestită fiind din început prin Domnul, [e] fù adeverită între noi de cei care auziră, 4 [f] Dând Dumnezeu dovadă la aceasta, împreună cu dânşii, [g] prin semne şi minuni şi felurite puteri şi prin ale duhului sfânt [h] împărţiri [i] după a lui voinţă.

Calea lui Hristos prin suferinţe la mărire.

5 Pentru că nu îngerilor a supus *Dumnezeu* [j] lumea viitoare despre care vorbim. 6 Dar a mărturisit oarecine undeva zicând: [k] „Ce este omul că-ţi aduci aminte de dânsul? Sau Fiul omului că te uiţi cu luare aminte spre el? 7 Pusu-l-ai puţin timp mai pe jos de îngeri, cu mărire şi cinste l-ai încununat, *şi l-ai pus preste lucrurile mânilor tale,* 8 [l] Tot ai supus supt picioarele lui“. Dar prin aceea că a supus lui pe toate, nimic n'a lăsat nesupus lui; acum însă [m] nu vedem încă pe toate supuse lui; 9 Dar vedem pe [n] cel pus puţin timp mai pe jos de îngeri, pe Iisus, cu mărire şi cinste [o] încununat pentru patima morţii. cum prin darul lui Dumnezeu gustă moarte [p] pentru fiecare.

10 [q] Căci se cuveneà lui, [r] pentru care *sunt* toate şi prin care *sunt* toate. fiindcă duse mulţi fii la mărire, [s] să desăvârşească prin patimi [t] pe începătorul mântuirii lor. 11 Pentrù că [u] şi care sfinţeşte şi care sunt sfinţiţi, dintr'unul [v] *sunt* toţi; deaceea [x] nu se ruşinează ca să-i numească fraţi, 12 Zicând: [y] „Spune-voiu fraţilor mei numele tău, în mijlocul bisericei te voiu lăudà;“ 13 Şi iar: [z] „Eu mă voiu încrede într'însul;“ şi iar: [a] „Iată eu şi copiii pe [b] care mi i-a dat Dumnezeu“. 14 Deci, fiindcă copiii au avut împărtăşire de sânge şi trup, [c] şi el se împărtăşì de ele în chip foarte apropiat, ca prin moartea sa să desfiinţeze pe cel care are stăpânirea

g Ioan 1. 4.	m Rom. 8. 29.	s Isa. 34. 4.	b Num.16.30,31.	g Fapt. 2. 22,43.	l Mat, 28. 18.	r Rom. 11. 36.	y Ps. 22. 22, 25.
h Cap. 7. 27.	n Deut. 32. 43.	t Ps. 110. 1.	c Cap. 10.28,29.	h 1 Cor. 12. 4, 7. 11.	m 1 Cor. 15. 25.	s Fapt 3. 15.	z Ps. 18. 2.
i Ps. 110. 1.	o Ps. 104. 4.	u Fac. 19. 16.	d Mat. 4. 17.	i Efes. 1. 5, 9.	n Filip. 2. 7—9.	t Luc. 13. 32.	a Isa. 8. 18.
j Efes. 1. 21.	p Ps. 45. 6, 7.	—	e Luc. 1. 2.	j Cap. 6. 5.	o Fapt. 2. 33.	u Cap. 10.10,14.	b Ioan 10. 29.
k Ps. 2. 7.	q Isa. 61. 1.	*Capul 2.*	f Marc. 16. 20.	k Iov 7. 17.	p Ioan 3. 16.	v Fapt. 17 26.	c Ioan 1. 14.
l 2 Sam. 7. 14.	r Ps.102.25,etc.	a Deut 33. 2.			q Luc. 24. 46.	x Mat. 28. 10.	—

morții, adecă pe diavolul, 15 Și să scape pe aceștia, câți de frica morții în toată viața erau ținuți în robie. 16 Căci, negreșit, nu de îngeri are grije, ci de urmașii lui Abraam are grije. 17 Deaceea trebuià ca întru toate să fie asemănat fraților, ca să fie milos și credincios arhiereu în cele către Dumnezeu, spre a ispăși păcatele poporului. 18 Căci pentru aceea că a suferit, fiind însuși ispitit, poate să ajute celor care sunt ispitiți.

Hristos este mai mare decât Moise. Dacă abaterea dela legea lui Moise nu rămâne nepedepsită, cu atât mai puțin nu rămâne nepedepsită abaterea dela legea lui Hristos.

3 Deaceea, frați sfinți, părtași ai [a] chemării cerești, îndreptați luarea aminte [b] la trimisul și arhiereul mărturisirii noastre, la Iisus, 2 Care este credincios celui care îl rânduì, după cum și [c] Moise *erà credincios* în toată casa lui.

3 Pentru că acesta a fost învrednicit de mai mare mărire decât Moise, după cum are mai multă cinste, decât casa [d] care a clădit-o desăvârșit. 4 Căci orice casă este desăvârșit clădită de cineva, [e] dar Dumnezeu este care clădì desăvârșit tot. 5 [f] Și într'adevăr Moise *erà* credincios în toată casa lui ca [g] slugă, [h] spre a dà dovadă de cele ce erau să fie vorbite; 6 Hristos însă ca [i] Fiu este *credincios* preste casa lui, [j] a cărui casă suntem noi, [k] dacă vom fi ținut până la sfârșit nesfiala temeinică și cuvântul de laudă al nădejdii.

7 Deaceea, după cum zice [l] duhul sfânt: [m] „Astăzi, dacă veți fi auzit glasul lui, 8 Nu învârtoșați inimile voastre ca în întărâtare, ca în ziua ispitirii în pustie, 9 Unde *mă* ispitiră părinții voștri spre încercare, și văzură lucrurile mele patruzeci de ani. 10 Deaceea m'am supărat pe neamul acesta, și am zis: totdeauna sunt rătăciți cu inima; dar ei nu cunoscură căile mele, 11 Cum am jurat în mânia mea: nu vor întrà în repausul meu“. 12 Luați aminte, fraților, nu cumva va fi în cineva dintre voi inimă rea de necredință, ca să se depărteze dela viul Dumnezeu, 13 Ci îndemnați-vă unii pe alții, în fiecare zi, până ce se zice încă: „Astăzi“, ca să nu fie învârtoșat cineva dintre voi prin înșelăciunea păcatului; 14 Căci ne-am făcut părtași ai lui Hristos, numai dacă vom fi ținut începutul temeinic al încrederii până la sfârșit. 15 Prin aceea că se zice: „Astăzi dacă veți fi auzit glasul lui, nu învârtoșați inimile voastre ca în întărâtare“.

16 Cine întărâtară dar, deși auziră? Dar n'au fost toți care ieșiseră din Egipt prin Moise? 17 Și pe cine se supără patruzeci de ani? Nu oare pe cei care păcătuiseră, ale căror trupuri căzură în pustie? 18 Și cărora se jură că n'au să între în repausul lui, dacă nu celor care nu ascultară? 19 Vedem dar, că nu putură să între pentru necredință.

Răpausul făgăduit Iudeilor este dat celor care cred în Hristos. Puterea cuvântului lui Dumnezeu. Despre arhiereia lui Hristos.

4 Deci, [a] fiindcă rămâne încă făgăduință spre a întrà în repausul lui, să ne temem, ca nu cumva să pară cineva dintre voi că a rămas în urmă. 2 Căci făgăduință avem negreșit, după cum și aceia; dar cuvântul ce fù auzit nu le folosì, fiindcă n'a fost amestecat cu credință la cei care auziră. 3 [b] Căci întrăm în repaus cei care am crezut, după cum a zis: [c] „Cum am jurat în mânia mea: nu vor întrà în repausul meu“, deși lucrurile erau făcute dela întemeierea lumii. 4 Pentru că a zis undeva despre *ziua* a șaptea astfel: [d] „Și s'au repausat Dumnezeu în ziua a șaptea de toate lucrurile lui“. 5 Și în acest *loc* iarăși: „Nu vor întrà în repausul meu“.

6 Deci, fiindcă rămâne încă să între unii într'însul, și [e] cei mai dinainte care

Capul 3.
a Rom. 1. 7. b Rom. 15. 8. c Num. 12. 7. d Zech. 6. 12. e Efes. 2. 10. f Vers. 2. g Esod. 14. 31. h Deut. 18. 15. i Cap. 1. 2. j 1 Cor. 3. 16. k Mat. 10. 22. l 2 Sam. 23. 2. m Ps. 95. 7.

Capul 4.
a Cap. 12. 15. b Cap. 3. 14. c Ps. 95. 11. d Fac. 2. 2. e Cap. 3. 19.

avură făgăduinţă n'au întrat pentru neascultare, 7 Iar hotărăşte o zi [f] „astăzi“, zicând în David după atâta timp, cum s'a spus mai nainte: „Astăzi dacă veţi fi auzit glasul lui, nu învârtoşaţi inimile voastre“. 8 Căci dacă Iisus i-ar fi dus la repaus, n'ar vorbì *Dumnezeu* după acestea de altă zi. 9 Deci dar rămâne încă repaus de Sâmbătă, pentru poporul lui Dumnezeu. 10 Căci cine a întrat în repausul lui, acela s'a şi repausat de lucrurile sale, după cum Dumnezeu de ale lui.

11 Să ne sârguim dar ca să întrăm în acel repaus, ca nimenea să nu cadă [g] în aceeaşi pildă a neascultării.

12 Pentru că [h] viu este cuvântul lui Dumnezeu şi lucrător şi [i] mai tăietor decât [j] orice spadă cu două tăişuri şi [k] pătrunzând până desparte suflet şi duh, rosturi şi măduve, şi judecător al gândurilor inimei; 13 [l] Şi nu este făptură ascunsă înaintea lui, chiar toate *sunt* goale [m] şi descoperite ochilor lui, către care avem cuvântul.

14 Deci având arhiereu mare, care străbătù cerurile, pe Iisus Fiul lui Dumnezeu, să ţinem cu tărie mărturisirea. 15 Pentru că nu avem arhiereu, care nu poate suferì împreună la slăbiciunile noastre, dar *arhiereu* ispitit fiind în toate potrivit asemănării noastre, afară de păcat. 16 Deci să ne apropiem cu încredere de tronul darului, ca să luăm milă şi să aflăm dar spre ajutor, la timp cuvenit.

Hristos este arhiereu în veci, preot ca Melchisedec. Pentru cei mari este trebuinţă de hrană tare, pentru cei mici de lapte.

5 Pentru că orice arhiereu, fiind luat dintre oameni, [a] este pus pentru oameni [b] în cele către Dumnezeu, [c] ca să aducă daruri şi jertfe pentru păcate, 2 [d] Putând fi îngăduitor către cei neştiutori şi rătăcitori, fiindcă [e] şi el însuşi este împresurat de slăbiciune, 3 Şi [f] pentru aceasta dator este, după cum *aduce* pentru popor, aşà şi pentru sine să aducă pentru păcate.

4 [g] Şi nimenea nu-şi ià sieşi cinstea *aceasta*, ci chemat fiind de Dumnezeu, după cum [h] şi Aaron. 5 [i] Astfel şi Hristos nu se mărì pe sine însuşi ca să fie făcut arhiereu, ci cel care vorbì către dânsul: [j] „Fiul meu eşti tu, eu azi te-am născut;“ 6 După cum şi în alt loc zice: [k] „Tu eşti preot în veci, după rânduеala lui Melchisedec“.

7 Care în zilele trupului său, fiind că [l] aduse cereri şi rugăciuni stăruitoare, [m] cu strigăt tare şi lacrămi către acela [n] care puteà să-l scape din moarte, şi ascultat fiind [o] pentru temerea sa de Dumnezeu, 8 [p] Deşì Fiu fiind, învăţă [q] ascultare din cele ce pătimì, 9 Şi desăvârşit fiind, se făcù tutulor care ascultă de dânsul pricinuitor de mântuire vecinică, 10 Numit fiind de Dumnezeu arhiereu după rânduеala lui Melchisedec.

11 Despre care avem mult să vorbim şi cu anevoe să spunem lămurit, fiindcă v'aţi făcut întârzietori cu auzurile. 12 Căci voi trebuind chiar să fiţi învăţători de mult timp, iarăşi aveţi trebuinţă ca cineva să vă înveţe cele dintâiu începuturi ale cuvintelor lui Dumnezeu, şi v'aţi făcut având trebuinţă de lapte, nu de hrană tare. 13 Pentru că cine se împărtăşeşte numai din lapte este neştiutor de cuvântul de dreptate, căci este copil; 14 Iar hrana tare este a celor desăvârşiţi, care prin deprindere au simţurile destoinice, spre deosebirea binelui şi a răului.

Fereşte-te de-a te abate dela credinţă.

6 Deaceea [a] lăsând învăţătura începătoare despre Hristos să înaintăm cu sârguinţă spre desăvârşire, nepunând voi iarăşi temelie cu pocăinţă [b] de lucruri moarte, şi cu credinţă în Dumnezeu, 2 [c] Cu învăţătură despre botezuri, [d] şi punerea mânilor, [e] şi învierea

---

[f] Ps. 95. 7.
[g] Cap. 3. 12, 18, 19.
[h] Isa. 49. 2.
[i] Prov. 5. 4.
[j] Efes. 6. 17.
[k] 1 Cor. 14. 24, 25.
[l] Ps. 33. 13, 14.
[m] Iov 26. 6.

Capul 5.

[a] Cap. 8. 3.
[b] Cap. 2. 17.
[c] Cap. 8. 3, 4.
[d] Cap. 2. 18.
[e] Cap. 7. 28.
[f] Lev. 4. 3.
[g] 2 Cron. 26. 18.
[h] Esod. 28. 1.
[i] Ioan 8. 54.
[j] Ps. 2. 7.
[k] Ps. 110. 4.
[l] Ioan 17. 1.
[m] Ps. 22. 1.
[n] Mat 26. 53.
[o] Mat. 26. 37.
[p] Cap. 3. 6.
[q] Filip. 2. 8.

Capul 6.

[a] Filip. 3. 12-14.
[b] Cap. 9. 14.
[c] Fapt. 19. 4, 5.
[d] Fapt 8. 14-17.
[e] Fapt. 17. 31, 32.
[f] Fapt. 24. 25.

morților, [f] și judecata vecinică. 3 Și aceasta o vom face, [g] numai dacă Dumnezeu dă voie.

4 Căci [h] este cu neputință pe [i] cei care au fost luminați odată și au gustat [j] darul ceresc [k] și s'au făcut părtași ai duhului sfânt 5 Și au gustat cuvântul bun al lui Dumnezeu și puterile [l] veacului viitor,

6 Și care au căzut, a-i înoi iarăși spre pocăință, [m] fiindcă ei răstignesc din nou loru-și pe Fiul lui Dumnezeu și-l dau de pildă. 7 Pentru că pământul, care a băut ploaia ce vine adesea preste dânsul și care naște verdeață folositoare acelora pentru care și este lucrat, [n] ià parte la binecuvântare dela Dumnezeu; 8 [o] Iar făcând spini și pălămidă nu este găsit bun și aproape de blestem *este*, sfârșitul lui este spre ardere.

Îndemnare să rămânem statornici și să avem încredere în făgăduințe.

9 Dar suntem încredințați despre voi, iubiților, de mai bune lucruri și care țin de mântuire, și dacă vorbim astfel. 10 [p] Căci [q] Dumnezeu nu este nedrept, ca să uite [r] lucrul vostru și iubirea pe care ați arătat-o pentru numele lui, prin aceea că ați [s] slujit sfinților și slujiți. 11 Dorim dar ca [t] fiecare dintre voi să arate aceeași râvnă, pentru încrederea [u] deplină a nădejdii până la sfârșit, 12 Ca să nu fiți întârzietori, dar următori ai celor care prin credință și îndelungă răbdare [v] moștenesc făgăduințele.

13 Căci Dumnezeu când a dat făgăduință lui Abraam, fiindcă nu aveà să jure pe nimenea mai mare, [x] jură pe sine, 14 Zicând: „cu adevărat binecuvântând te voiu binecuvântà și îmmulțind te voiu îmmulți“; 15 Și astfel, fiindcă avù îndelungă răbdare, dobândì făgăduința.

16 Pentru că oamenii jură pe cel care este mai mare, și [y] jurământul le este sfârșit spre statornicire a oricărui cuvânt de împotrivire; 17 În aceasta Dumnezeu, voind să arate mai mult moștenitorilor făgăduinței nestrămutarea hotărîrii lui, mijlocì prin jurământ, 18 Ca prin două fapte nestrămutate, în care este cu neputință ca Dumnezeu să fi mințit, să avem îndemnare puternică noi care am scăpat, ca să ținem cu tărie nădejdea pusă înainte, 19 Pe care o avem ca ancoră neclintită și temeinică a sufletului și întrând înlăuntrul catapeteasmei, 20 Unde a întrat pentru noi Iisus, ca înainte mergător, fiind făcut după rândueala lui Melchisedec arhiereu în veci.

Melchisedec este mai mare decât Abraam și Leviții. Hristos este arhiereul nostru desăvârșit în veci.

7 Căci acest [a] Melchisedec, împăratul Salemului, preotul lui Dumnezeu celui Preaînalt, care întâmpină pe Abraam întorcându-se *acesta* dela tăerea împăraților și-l binecuvântă, 2 Căruia și zeciuală din toate îi împărți Abraam, însemnează mai întâiu împăratul dreptății, iar apoi și împăratul Salemului, care este împărat al păcii, 3 Fără tată, fără mumă, fără istorisire de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârșit al vieții, dar cu totul asemănat fiind Fiul lui Dumnezeu, rămâne preot pururea.

4 Vedeți dar cât de mare este acesta, [b] căruia chiar zeciuală îi dete Abraam din cele mai bune, el patriarhul! 5 Și într'adevăr [c] cei din fiii lui Levi, care primesc preoția au potrivit legii poruncă ca să ià zeciuală dela popor, adecă dela frații lor, măcar că *și aceștia* au ieșit din coapsa lui Abraam; 6 Iar cel care nu-și trage neamul dintr'înșii a luat zeciuală dela Abraam, [d] și a binecuvântat [e] pe cel care are făgăduințele. 7 Fără vre un cuvânt de împotrivire dar, cel mic este binecuvântat de cel mare. 8 Și aci oamenii muritori iau zeciueli, iar acolo unul *f* care este do-

---

g Fapt. 18. 21. *h* Mat. 12. 31, 32. *i* Cap. 10. 32. | *j* Ioan 4. 10. *k* Gal. 3. 2, 5. *l* Cap. 2. 5. | *m* Cap. 10. 29. *n* Ps. 65. 10. *o* Isa. 5. 6. | *p* Prov. 14. 31. *q* Rom. 3. 4. *r* 1 Tes. 1. 3. | *s* Rom. 15. 25. *t* Cap. 3. 6, 14. *u* Col. 2. 2. | *v* Cap. 10. 36. *x* Fac. 22. 16, 17. *y* Esod. 22. 11. | *Capul 7.* *a* Fac. 14. 18. etc. *b* Fac. 14. 20. | *c* Num. 18. 21, 26. *d* Fac. 14. 19. *e* Rom. 4. 13. Cap. 5. 6.

vedit că trăeşte *luă zeciuală*. 9 Şi cum am zice, prin Abraam a dat zeciuală şi Levi, care ià zeciuelì; 10 Pentru că erà încă în coapsa tatălui său, când îl întâmpină Melchisedec.

11 [g]Deci dar, dacă erà desăvârşire prin preoţia levitică, — pentru că poporul pe temeiul ei a primit legea, — ce trebuinţă mai erà ca după rânduela lui Melchisedec să se ridice un altfel de preot, şi nu se zice *preot* după rânduela lui Aaron? 12 Preoţia dar fiind schimbată, este de neapărată trebuinţă să se facă şi o schimbare a legii. 13 Căci acela, cu privire la care sunt zise acestea, s'a împărtăşit de o altfel de seminţie, dela care nimenea n'a slujit altarului; 14 Pentru că este foarte învederat că [h]din Iuda a răsărit Domnul nostru, cu privire la care seminţie Moise nu zise nimic despre preoţi. 15 Şi încă cu mult mai cunoscut este, dacă după asemănarea lui Melchisedec se ridică un astfel de preot, 16 Care s'a făcut nu după legea unei porunci trupeşti, ci după puterea unei vieţi nepieritoare. 17 Căci este dovedit că [i]„tu eşti preot în veci după rânduela lui Melchisedec“.

18 Pentru că o desfiinţare a unei porunci ce a fost mai nainte, se face din pricina [j]slăbiciunii şi a nefolosului ei, 19 — Căci [k]legea n'a desăvârşit nimic — şi se face o întrare preste dânsa a [l]unei nădejdi mai bune, prin care [m]ne apropiem de Dumnezeu.

20 Şi întrucât *s'a făcut preot* nu fără săvârşire de jurământ, — pentru că aceia au fost făcuţi preoţi fără săvârşire de jurământ, 21 Iar el cu săvârşire de jurământ *a fost făcut preot* prin cel care zice către dânsul: [n]„Jurat-a Domnul şi nu se va căi; tu eşti preot în veci,“ *după rânduela lui Melchisedec*. 22 Întru atât [o]s'a făcut Iisus chezaş al unui mai bun aşezământ.

23 Şi aceia într'adevăr au fost mai mulţi făcuţi preoţi, pentru aceea că sunt împiedecaţi prin moarte ca să rămână; 24 Dar el pentru aceea că rămâne în veci are preoţia nestrămutată; 25 Deaceea poate şi să mântuească cu desăvârşire pe cei care se apropie printr'însul de Dumnezeu, fiind totdeauna viu, spre a mijlocì pentru dânşii.

26 Căci astfel de arhiereu se cuveneà pentru noi, curat, fără răutate, fără pată, deosebit de păcătoşi, şi fiind mai sus decât cerurile, 27 Care nu are în fiecare zi neapărată trebuinţă să aducă, ca arhiereii, jertfe mai întâiu pentru păcatele sale, apoi pentru ale poporului; căci a făcut aceasta odată pentru totdeauna, aducându-se *jertfă* pe sine însuşi. 28 Căci legea pune arhierei oameni care au slăbiciune, iar cuvântul jurământului săvârşit, care fù în urma legii, *pune* pe Fiul desăvârşit în veci.

Arhiereul nostru ceresc este mijlocitorul unui nou aşezământ mult mai bun decât cel vechiu.

8 Iar vârf la cele ce zicem *este*: avem astfel de arhiereu, [a]care s'a aşezat de-a dreapta tronului măririi în ceruri, 2 Ca preot jertfitor al [b]templului *adevărat* şi al [c]cortului adevărat pe care l-a înfipt Domnul, *iar* nu om.

3 Căci [d]oricare arhiereu este pus ca să aducă daruri şi jertfe, deaceea [e]erà de neapărată trebuinţă ca şi acesta să fi avut ceva ce să aducă. 4 Dacă dar ar fi pe pământ, nici n'ar fi preot, fiind că sunt cei care aduc potrivit legii darurile, 5 Ca unii care slujesc unei închipuiri şi unei [f]umbre a templului ceresc, după cum a primit dumnezească poruncă Moise, când erà să înfiinţeze cortul, [g]căci zice: „ià seama, vei face toate potrivit chipului ce ţi-a fost arătat pe muntele *Sinai*“; 6 Acum însă a [h]dobândit slujbă preoţească mai deosebită, cu cât este şi mijlocitor al unui aşezământ mai bun, ca unul care este legiuit pe temeiul făgăduinţelor mai bune.

---

g Gal. 2. 21. *h* Isa. 11. 1. | *i* Ps. 110. 4. *j* Rom. 8. 3. *k* Fapt. 13. 39. | *l* Cap. 6. 18. *m* Rom. 5. 2. *n* Ps. 110. 4. | *o* Cap. 8. 6.

Capul 8. *a* Efes. 1. 20. | *b* Cap. 9. 8, 12, 24. *c* Cap. 9. 11. | *d* Cap. 5. 1. *e* Efes. 5. 9. | *f* Col. 2. 17. *g* Esod. 25. 40. *h* 2 Cor. 3. 6, 8, 9.

7 [i]Pentru că dacă acela întâiul *Aşezământ* era desăvârşit, nu se căutà loc pentru al doilea. 8 Dar mustrându-i zice: [j]„Iată vin zile, zice Domnul, şi voiu alcătuì un nou Aşezământ faţă de casa lui Israel şi faţă de casa lui Iuda, 9 Nu ca Aşezământul pe care îl făcui părinţilor lor, în ziua când i-am apucat de mână, ca să-i scot din pământul Egiptului, că ei nu stăruiră în Aşezământul meu, *deaceea* şi eu nepăsător am fost de dânşii", zice Domnul, 10 Că acesta este Aşezământul pe care îl voiu întocmì casei lui Israel. După acele zile, zice Domnul, punând legile mele în gândul lor, şi pe inima lor le voiu înscrie şi voiu fi lor Dumnezeu, şi ei îmi vor fi popor. 11 Şi n'au să mai înveţe fiecare pe cetăţeanul său, şi fiecare pe fratele său zicând: cunoaşte pe Domnul. Că toţi mă vor cunoaşte dela mic până la mare ai lor. 12 Că voiu fi milostiv la nedreptăţile lor, şi nu-mi voiu mai aduce aminte de păcatele lor *şi de fărădelegile lor*".

13 Prin aceea că zice un „Nou" *Aşezământ* a învechit pe Întâiul *Aşezământ*; iar ce este învechit şi bătrân este aproape de peire.

Deosebirea între templul pământesc şi cel ceresc. Ispăşirea după legea lui Moise nu este desăvârşitoare; dar ispăşirea făcută de Hristos este desăvârşitoare.

9 Într'adevăr aveà şi întâiul *Aşezământ* hotărîri pentru slujba dumnezeească şi [a]templul pământesc. 2 [b]Căci fù întocmit [c]un cort întâiul, în care *se aflà* [d]sfeşnicul şi [e]masa şi punerea înnainte a pânilor, care *cort* se cheamă *loc* sfânt. 3 [f]Iar după a doua catapeteasmă *fù întocmit* un cort care se cheamă *loc* preasfânt, 4 Având tămâetoare de aur [g]şi chivotul Aşezământului ferecat preste tot cu aur, în care eră un [h]vas de aur având mană, şi toiagul lui [i]Aaron, care odrăzlise şi [j]tablele Aşezământului, 5 Iar [k]de-asupra lui Heruvimii măririi umbrind ispăşitorul; despre acestea nu este acum de vorbit cu deamănuntul.

6 Astfel fiind întocmite acestea, [l]preoţii întră totdeauna în întâiul cort, săvârşind slujbele dumnezeeşti. 7 Iar în al doilea,[m] odată pe an, numai arhiereul, nu fără sânge [n]pe care-l aduce pentru sine şi pentru ale poporului greşeli din neştiinţă, 8 [o]Înţelegând duhul sfânt aceasta: [p]că calea *locului* celui prea sfânt să nu fie încă arătată, pe cât timp mai stă întâiul cort, 9 Ca unul care este o asemănare faţă de timpul de acum, [q]potrivit căruia *cort* se aduc daruri şi jertfe, ce nu pot desăvârşì în ştiinţa de sine pe cel care face slujbă dumnezeească, 10 Fiind pe lângă [r]mâncări şi beuturi şi [s]felurite spălări, [t]numai întocmiri ale trupului puse până la timp de îndreptare.

11 Iar Hristos, venit [u]arhiereu al [v]bunurilor viitoare, [x]prin cortul mai mare şi mai desăvârşit, nu făcut de mână, adecă nu al acestei făpturi, 12 Nici [y]prin sânge de ţapi şi viţei, [z]dar prin sângele său, întră [a]odată pentru totdeauna în *locul* cel preasfânt, [b]după ce dobândì răscumpărare vecinică. 13 Căci dacă [c]sângele de ţapi şi de tauri şi a junincei [d]cenuşă, ce stropeşte pe cei spurcaţi, sfinţeşte spre curăţirea trupului, 14 Cu cât mai mult [e]sângele lui Hristos, [f]care, prin duh vecinic, [g]se aduse pe sine desăvârşit lui Dumnezeu, [h]va curăţì cunoştinţa de [i]sinevă a voastră de lucruri moarte, [j]ca să slujiţi viului Dumnezeu.

15 [k]Şi pentru aceasta este [l]mijlocitor al unui Aşezământ nou,[m] ca prin aceea că se făcù moarte spre răscumpărare de abaterile de supt întâiul Aşezământ, să ià cei chemaţi făgăduinţa moştenirii vecinice.

16 Căci unde este diată, este de ne-

[i] Cap. 7. 11, 18. Ier. 31, 31–34. — *Capul 9.* [a] Exod. 25. 8.
[b] Exod. 26. 1. [c] Exod. 26. 35. [d] Exod. 25. 31. [e] Exod. 25. 23, 30. [f] Exod. 26. 31, 33. [g] Exod. 25. 10.
[h] Exod. 16. 33, 34. [i] Num. 17. 10. [j] Exod. 25. 16, 21. [k] Exod. 25. 18, 22. [l] Num. 28. 3. [m] Exod. 30. 10.
[n] Cap. 5. 3. [o] Cap. 10. 19, 20. [p] Ioan 14. 6. [q] Gal. 3. 21. [r] Lev. 11. 2.
[s] Num. 19. 7, etc. [t] Efes. 2. 15. [u] Cap. 3. 1. [v] Cap. 10. 1. [x] Cap. 8. 2.
[y] Cap. 10. 4. [z] Fapt. 20. 28. [a] Zech. 3. 9. [b] Dan. 9. 24. [c] Lev. 16. 14, 16.
[d] Num. 19. 2, 17, etc. [e] 1 Pet. 1. 19. [f] Rom. 1. 4. [g] Efes. 5. 2. [h] Cap. 1. 3.
[i] Cap. 6. 1. [j] Luc. 1. 74. [k] 1 Tim. 2. 5. [l] Cap. 7. 22. [m] Rom. 3. 25.

apărată trebuință ca să fie moartea [n] celui care face diată; 17 Pentru că o diată este temeinică la cei morți, fiindcă niciodată nu are tărie, când trăiește cel care face diata. 18 [o] Deaceea nici întâiul *Așezământ* n'a fost sărbătorit fără sânge.

19 [p] Căci, dupăce fiecare poruncă, potrivit legii, fù spusă de Moise la tot poporul, dupăce [q] luă sângele viteilor și al țapilor, [r] cu apă și lână boită roșu și isop, stropì atât cartea însăși, cât și tot poporul, 20 Zicând: [s] „acesta este sângele Așezământului pe care l-a poruncit vouă Dumnezeu“. 21 Și stropì asemenea cu sânge cortul și toate vasele pentru slujba dumnezeească. 22 Și aproape toate sunt prin sânge curățite, potrivit legii, și fără vărsare de sânge nu se face iertare.

23 Deci este într'adevăr de neapărată trebuință, ca închipuitura celui ce este în ceruri să fie curățită prin acestea, iar însuși cerescul *templu să fie sărbătorit* prin mai bune jertfe decât acestea.

24 Pentru că Hristos întră, nu în *locul* cel preasfânt făcut de mâni, închipuitură a celui adevărat, ci chiar în cer, ca să se înfățișeze acum pentru noi înaintea feței lui Dumnezeu; 25 Nici *nu întră în cer*, ca să se aducă de mai multe ori jertfă pe sine însuși, după cum întră arhiereul, în fiecare an, cu sânge strein, în *locul* cel preasfânt, 26 Fiindcă altfel trebuià ca el să fi pătimit de mai multe ori dela întemeierea lumii; acum dar la sfârșitul veacurilor s'a arătat o singură dată spre desființarea păcatului prin jertfirea sa. 27 Și întru cât este hotărît oamenilor să moară o singură dată, iar după aceea judecată, 28 Astfel și Hristosul, fiind o singură dată adus jertfă ca să înlăture păcatele multora, de-a doua oară fără păcat se va arăta celor care cu stăruință îl așteaptă spre mântuire.

Legea este umbra Așezământului nou. Jertfele ispășitoare ale legii și adevărata jertfă ispășitoare a lui Hristos. Jertfele sunt desființate. Mare este pedeapsa celor care se abat dela învățătura evangelii. Lauda credinții statornice.

10 Pentru că legea având o [a] umbră a [b] bunurilor viitoare, nu însăși icoana lucrurilor, [c] nu poate nici odată prin aceleași jertfe în fiecare an, pe care le aduc neîncetat, să [d] desăvârșească pe cei care se apropie; 2 Căci n'ar fi încetat oare jertfele aduse, pentru aceea că cei care fac slujbă dumnezeească, curățiți fiind odată, nu mai au nici o cunoștință de păcate? 3 [e] Dar într'însele este în fiecare an o aducere aminte de păcate.

4 Pentru că [f] este cu neputință ca sânge de tauri și de țapi să înlăture păcate. 5 Deaceea întrând în lume zice: „Jertfă și prinos n'ai voit, dar corp mi-ai întocmit. 6 [g] Arderi de tot și *jertfe* pentru păcat n'ai binevoit; 7 Atuncia am zis: iată eu vin, — în volumul cărții este scris pentru mine — ca să fac voea ta, Dumnezeule!“ 8 Zicând mai sus că „jertfe și prinoase și arderi de tot și *jertfe* pentru păcate n'ai voit, nici n'ai binevoit“, — ca unele ce sunt aduse potrivit legii — 9 Atuncia a zis: „iată eu vin, ca să fac voința ta. Desființează *dar* ce este *zis* întâiu ca să statornicească ce este *zis* a doua oară; 10 [h] În care voință suntem sfințiți odată, pentru totdeauna, [i] prin prinosul corpului lui Iisus Hristos.

11 Și într'adevăr [j] oricare preot stă liturgisind în fiecare zi și aducând de mai multe ori aceleași jertfe, ca unele [k] care nu pot nici odată să înlăture cu totul păcate; 12 [l] Acesta însă, după ce aduse o singură jertfă pentru păcate, se așează pentru totdeauna de-a dreapta lui Dumnezeu, 13 Așteptând de acum [m] până ce vor fi puși vrăjmașii săi scaun al picioarelor sale. 14 Căci printr'un [n] singur prinos a desăvârșit pentru totdeauna pe cei care sunt sfințiți.

---

n Cap. 3. 1.
o Gal. 3. 15.
p Esod. 24. 6, etc.
q Esod. 24. 5, 6, 8.
r Lev. 14. 4, 6, 7. 49, 51, 52.
s Esod. 24. 8. —

Capul 10.

a Col. 2. 17.
b Cap. 8. 11.
c Cap. 9. 9.
d Vers. 14.
e Lev. 16. 21.
f Mic. 6. 6, 7.
g Ps. 40. 6, etc.
h Ioan 17. 19.
i Cap. 9. 12.
j Num. 28. 3.
k Vers. 4.
l Col. 3. 1.
m Ps. 110. 1.
n Vers. 1.

15 Dar și duhul sfânt ne dă dovadă; căci după ce a zis: 16 [o] „Acesta este Așezământul pe care-l voiu alcătui față de dânșii, după acele zile, zice Domnul: dând legile mele în inimile lor, le voiu scrie și în gândul lor, 17 Și de păcatele lor și de fărădelegile lor nu-mi voiu mai aduce aminte“. 18 Unde este dar iertare a acestora, nu mai *este* jertfă pentru păcate.

Mărirea noului așezământ ne îndeamnă să fim statornici în credință și în mărturisire.

19 Deci, fraților, având [p] în sângele lui Iisus încredere temeinică [q] spre intrarea în *locul* cel preasfânt, 20 [r] Pe care *intrare* o deschise [s] pentru noi ca o cale nouă și vie prin catapeteasma, adecă prin trupul lui, 21 Și *având* mare [t] preot preste [u] casa lui Dumnezeu, 22 [v] Să ne apropiem cu inimă adevărată, în desăvârșită cunoștință [x] de credință, fiindcă suntem curățiți în inimile noastre [y] de știința rea de noi înșine; 23 Și, fiindcă suntem [z] spălați pe corp cu apă curată, [a] să ținem cu tărie mărturisirea statornică a nădejdii noastre, căci [b] credincios este cel care făgăduì, 24 Și să îndreptăm luarea aminte unii asupra altora, spre întraripare de iubire și lucruri bune, 25 [c] Ne părăsind adunarea noastră, după cum au unii obiceiu, ci îndemnându-*ne* și [d] cu atât mai mult, cu cât vedeți ziua [e] apropiindu-se.

26 Căci [f] dacă noi de bunăvoe păcătuim, [g] după ce am luat cunoștința adevărului, nu mai rămâne jertfă pentru păcate, 27 Dar *rămâne* o înfricoșetoare așteptare a judecății și o [h] iutime a focului viitor, ca să mistuească pe împotrivitori, 28 [i] Cine a lepădat legea lui Moise „moare“ fără milă [j] „pe temeiul spusei a doi sau trei martori“; 29 [k] Gândiți, de cât mai rea pedeapsă va fi învrednicit cel care a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu și [l] a socotit de necurat al Așezământului sânge, în care fù sfințit, [m] și a întâmpinat cu dispreț duhul darului. 30 Pentru că cunoaștem pe cel care a zis: [n] „a mea este răsbunarea, eu voiu răsplăti“, și iar: [o] „Domnul va judecà pe poporul său“. 31 [p] Înfricoșător este a cădeà în mânile viului Dumnezeu.

32 [q] Aduceți-vă dar aminte de zilele de mai nainte, în care după ce ați fost [r] luminați, ați răbdat o [s] mare luptă de suferințe, 33 Pe de-o parte, prin mustrări și strâmtorări, fiind puși spre [t] priveliște, iar pe de alta [u] făcându-vă părtași ai celor care se aflau astfel. 34 Pentru că ați suferit [v] împreună, atât cu cei închiși, [x] cât și răpirea averii voastre ați primit-o cu bucurie, cunoscând că [y] aveți pentru voi o avere mai bună și stătătoare. 35 Deci nu dați la o parte îndrăzneala voastră, [z] ce are negreșit răsplătire mare.

36 Căci aveți trebuință de răbdare ca, după ce ați făcut voea lui Dumnezeu, să luați cu sine-vă făgăduința. 37 Pentru că puțin timp mai este, foarte puțin, „cel care este să vie va veni și nu va întârzià; 38 Și cel drept al meu va fi viu prin credință, și dacă din sfială se va fi dat la o parte, sufletul meu nu binevoește într'însul“. 39 Dar noi nu suntem ai sfielii spre peire, ci ai credinții, spre dobândirea sufletului.

Credința și roadele ei dovedite de cei mai nainte.

11 Iar credință este încredere temeinică despre cele ce sunt nădăjduite, dovadă dobândită despre [a] lucrurile ce nu sunt văzute. 2 Căci în [b] aceasta avură dovadă bătrânii.

3 Prin credință pricepem, [c] că veacurile au fos întocmite prin cuvântul lui Dumnezeu, ca ceea ce este văzut să nu fie făcut din cele ce se arată.

4 [d] Abel credință având, aduse lui Dumnezeu mai bună jertfă decât Cain,

o Ier. 31. 33, 34.	*u* 1 Tim. 3. 15.	*b* 1 Cor. 1. 9.	*g* 2 Pet. 2. 20, 21.	*l* 1 Cor. 11. 29.	*q* Gal. 3. 4.	*v* Filip. 1. 7.	*Capul 11.*
p Rom. 5. 2.	*v* Cap. 4. 16.	*c* Fapt. 2. 42.	*h* Ezec. 36. 5.	*m* Mat. 12. 31, 32.	*r* Cap. 6. 4.	*x* Mat. 5. 12.	*a* Rom. 8. 24, 25
q Cap. 9. 8, 12.	*x* Efes. 3. 12.	*d* Rom. 13. 11.	*i* Cap. 2. 2.	*n* Deut. 32. 35.	*s* Filip. 1. 29, 30.	*y* Mat. 6. 20.	*b* Vers. 39.
r Ioan 10. 9.	*y* Cap. 9. 14.	*e* Filip. 4. 5.	*j* Deut. 17. 2, 6.	*o* Deut. 32. 36.	*t* 1 Cor. 4. 9.	*z* Mat. 5. 12.	*c* Fac. 1. 1.
s Cap. 9. 3.	*z* Ezec. 36. 25.	*f* Num. 15. 30.	*k* Cap. 2. 3.	*p* Luc. 12. 5.	*u* Filip. 1. 7.	—	*d* Fac. 4. 4.
t Cap. 4. 14.	*a* Cap. 4. 14.						

prin care *credință* primi dovadă, că este drept, dând Dumnezeu mărturie la darurile lui, și printr'însa [e] vorbește încă, deși a murit.

5 Pentru *a sa* credință [f] Enoch fù strămutat, ca să nu vază moartea, și „nu fù aflat pentru că Dumnezeu îl strămutase“. Căci, mai nainte de strămutarea sa, a fost dovedit că plăcuse lui Dumnezeu. 6 Fără credință dar nu este cu putință a plăceà *lui Dumnezeu*; pentru că cel care se apropie de Dumnezeu, trebue să crează că este și că se face răsplătitor celor care-l caută.

7 [g] Noe, după ce fù înștiințat de Dumnezeu despre cele ce nu erau încă văzute, credință având, făcù cu luare aminte [h] o corabie pentru scăparea casei sale, prin care *credință* osândì lumea, și se făcù moștenitor al [i] îndreptățirii, potrivit credinței.

8 Pentru *a sa* credință [j] Abraam, chemat fiind, se supuse ca să iasă la locul pe care aveà să-l ià în moștenire, și ieșì, neștiind încotro merge. 9 Credință având, stătù vremelnic în pământul făgăduinței ca *în pământ* străin, locuind [k] în corturi, cu Isaac și Iacob, împreună [l] moștenitori ai aceleeași făgăduinți; 10 Pentru că aștepta [m] cetatea ce are temelii, [n] al cărei meșter și întemeietor este Dumnezeu.

11 Și chiar [o] Sara, credință având, primì putere, spre întemeiere de urmași și afară din timpul cuvenit [p] al vârstei, fiindcă socotì [q] credincios pe cel care făgăduì. 12 Pentru aceea și dela unul, [r] și încă amorțit fiind, fură născuți în mulțime [s] ca stelele cerului și ca nisipul cel nenumărat, ce este pe țărmul mării.

13 [t] Potrivit credinței au murit aceștia toți, neluând cu sine făgăduințele, [u] ci de departe văzându-le și zicând bun venit, și [v] mărturisind că străini și trecători sunt pe pământ, 14 Pentru că cei care zic unele [x] ca acestea, arată că caută cu stăruință o patrie. 15 Și într'adevăr, dacă aveau în minte pe aceea din care ieșiră, aveau timp ca să se întoarcă; 16 Dar acum doresc mai bună, adecă cerească. Pentru aceea Dumnezeu nu se rușinează de dânșii, ca [y] să fie numit Dumnezeul lor; căci [z] le-a gătit cetate.

17 [a] Abraam, având credință, a adus jertfă pe Isaac, când fù încercat, și *el* care primì în sine făgăduințele [b] aduceà jertfă pe unicul născut, 18 *El* către care fù zis că [c] „în Isaac ți-se va numì urmaș“, 19 Gândind [d] în sine, că puternic este Dumnezeu a sculà și dintre morți; deaceea îl luă cu sine și din punerea în primejdie. 20 Credință având despre cele viitoare, binecuvântă [e] Isaac pe Iacob și pe Esau.

21 Credință având, Iacob [f] binecuvântă, când erà [g] să moară, pe fiecare dintre fiii lui Iosif și „se rugă *răzâmat* pe vârful toeagului său“.

22 Credință având [h] Iosif, făcù, — pe când erà să se sfârșească, — aducere aminte despre ieșirea fiilor lui Israel și dete poruncă în privința oaselor sale.

23 Credință fiind, [i] Moise, după ce fù născut, a fost ascuns trei luni de către părinții lui, pentru că l-au văzut copil plăcut și nu se temură de [j] porunca împăratului.

24 Credință având [k] Moise, nu primì, — când fù mare, — ca să fie numit fiul unei fiice a lui Farao, 25 [l] Alegând mai bine să sufere răul în același timp cu poporul lui Dumnezeu, decât să aibă o plăcere trecătoare a păcatului, 26 Socotind [m] înfruntarea lui Hristos drept mai mare bogăție, decât comorile Egiptului; pentru că își îndreptà privirea la [n] răsplătire.

27 Credință având, [o] părăsì Egiptul, ne temându-se de mânia împăratului; pentru că stăruì cu statornicie, [p] ca zărind pe cel care nu este zărit.

---

e Fac. 4. 10.
f Mat. 23. 35.
g Fac. 6. 13, 22.
h 1 Pet. 3. 20.
i Rom. 3. 22.
j Fac. 12 1, 4.
k Fac. 12. 8.
l Cap. 6. 17
m Cap. 12. 22.
n Cap. 3. 4.
o Fac. 17. 19.
p Luc. 1. 36.
q Rom. 4. 21.
r Rom. 4. 19.
s Fac. 22. 17.
t Vers. 39.
u Vers. 27.
v Fac. 23. 4.
x Cap. 13. 14.
y Esod. 3. 6, 15.
z Filip. 3. 20.
a Fac. 22. 1, 9.
b Iac. 2. 21.
c Fac. 21. 12.
d Rom. 4. 17, 19, 21.
e Fac. 27.27,39.
f Fac. 48. 5, 16, 20.
g Fac. 47. 31.
h Fac. 50.24,25.
i Esod. 2. 2.
j Esod. 1.16,22.
k Esod. 2.10,11.
l Ps. 84. 10.
m Cap. 13. 13.
n Cap. 10. 35.
o Esod 10.28,29.
p Vers. 13.

28 Credinţă [q] având, a rânduit Paştile şi stropirea sângelui, ca pierzătorul celor întâiu născuţi să nu atingă pe ai lor.

29 Credinţă având, [r] trecură prin marea roşie ca pe pământ uscat, pe când Egiptenii, făcând încercare cu ea, fură înghiţiţi.

30 Credinţă fiind, [s] zidurile Ierihonului căzură, după ce fură încunjurate şapte zile.

31 Credinţă având [t] Raab desfrânata, nu pieri împreună cu cei neascultători, fiindcă [u] primise cu pace pe iscoditorii poporului.

32 Şi ce mai zic încă? Căci timpul nu-mi va ajunge, spunând despre [v] Ghedeon, [x] Barac, [y] Samson, [z] Ieftai, [a] David şi [b] Samuel şi despre profeţi, 33 Care în puterea credinţii biruiră împărăţii, făcură dreptate, [c] dobândiră [d] făgăduinţi, astupară guri de lei, 34 [e] Stinseră putere de foc, [f] scăpară de ascuţişuri de spadă, [g] se împuterniciră din slăbiciune, [h] se făcură tari în războiu, înfrânseră tabere de străini; 35 [i] Femei primiră prin înviere pe morţii lor; [j] iar alţii întinşi pe roată fură chinuiţi neprimind scăparea, pentru ca să dobândească mai bună înviere; 36 Iar alţii suferiră batjocuriri şi biciuiri, [k] ba încă legături şi închisoare; 37 [l] Fură ucişi cu pietrii, fură ispitiţi, fură hierăstruiţi, muriră de moarte cu spada, umblară încoaci şi încolo *îmbrăcaţi* în piei de oaie, în piei de capră, în lipsă fiind, apăsaţi, suferind răul, 38 *Ei*, de care lumea nu eră vrednică, rătăciră în pustii şi în munţi şi în peşteri şi în crepăturile pământului.

39 Şi aceştia toţi, deşi primiră în puterea credinţii lor bună dovadă, nu luară cu sine făgăduinţă, 40 Rânduind mai nainte Dumnezeu ceva mai bun pentru noi, ca să nu fie ei desăvârşiţi fără noi.

Hristos este începătorul şi desăvârşitorul credinţii. Dumnezeu înţelepţeşte prin suferinţe pe fiii săi.

12 Deaceea şi noi, fiindcă avem împrejurul nostru un aşà de mare nour de martori, [a] lepădând orice greutate şi păcatul ce lesne împresoară, [b] să alergăm [c] cu stăruinţă în lupta ce ne stă înainte, 2 Îndreptând privirea la începătorul şi desăvârşitorul credinţii, Iisus, [d] care după ce despreţuì ruşinea, suferì crucea pentru bucuria ce-i stă înainte, [e] şi şade de-a dreapta tronului lui Dumnezeu.

3 [f] Uitaţi-vă dar bine la cel care a suferit în sine dela cei păcătoşi o aşà de mare împotrivire cu vorba, pentru [g] ca să nu obosiţi, fiind în sufletele voastre osteniţi. 4 Nu v'aţi împotrivit [h] încă, până la sânge, luptându-vă împotriva păcatului,

5 Şi aţi uitat de tot îndemnul care vă vorbeşte ca unor fii? [i] „Fiul meu, nu socoti drept puţin înţelepţirea dela Domnul, nici-nu ostenì, când eşti mustrat de dânsul; 6 Căci [j] pe care-l iubeşte Domnul, îl înţelepţeşte, şi biciueşte pe oricare fiu pe care *dânsul* îl primeşte la sine“. 7 [k] Spre înţelepţire suferiţi, Dumnezeu se poartă cu voi ca cu fiii; căci care fiu este pe care nu-l înţelepţeşte Tatăl? 8 Iar dacă sunteţi fără înţelepţire, [l] de care toţi s'au împărtăşit, sunteţi dar fii fireşti şi nu sunteţi fii *adevăraţi*.

9 Apoi aveam înţelepţitori pe părinţii noştri după trup şi ne sfiam; nu ne vom supune cu mult mai vârtos [m] Tatălui duhurilor şi vom fi vii? 10 Pentru că ei după a lor găsire cu cale ne înţelepţeau pentru puţine zile, iar acesta spre folosul nostru, [n] ca să ne împărtăşim de sfinţenia lui.

11 Orice înţelepţire la starea de acum, nu pare într'adevăr că este de bucurie, ci de întristare, dar mai în urmă

---

q Exod. 12. 21, etc.
r Exod. 14. 22, 29.
s Ios. 6. 20.
t Ios. 6. 23.
u Ios. 2. 1.
v Jude. 6. 11.
x Jude. 4. 6.
y Jude. 13. 24.
z Jude. 11. 1.
a 1 Sam. 16. 1, 13.
b 1 Sam. 1. 20.
c 2 Sam. 7. 11, etc.
d Jude. 14. 5, 6.
e Dan. 3. 25.
f 1 Sam. 20. 1.
g 2 Reg. 20. 7, etc.
h Jude. 15. 8, 15.
i 1 Reg. 17. 22.
j Faut. 22. 25.
k Fac. 39. 20.
l 1 Reg. 21. 13.

Caput 12.

a Col. 3. 8.
b 1 Cor. 9. 24.
c Rom. 12. 12.
d Luc. 24. 26.
e Ps. 110. 1.
f Mat. 10. 24, 25.
g Gal. 6. 9.
h 1 Cor. 10. 13.
i Iov 5. 17.
j Ps. 94. 12.
k Deut. 8. 5.
l Ps. 73. 14.
m Num. 16. 22.
n Lev. 11. 44.

[o] dă celor deprinși prin ea rod de pace al dreptății.

Îndemnare să fim evlavioși, având în vedere Ierusalimul ceresc.

12 Deaceea [p] îndreptați iar mânile obosite și genunchii slăbănogiți, 13 [q] Și faceți urme drepte cu picioarele voastre, ca ce este șchiop să nu se abată, [r] ci mai vârtos să fie vindecat.

14 [s] Căutați pace cu toții și sfințirea, [t] fără care nimenea nu va vedeà pe Domnul, 15 [u] Îndreptând cu îngrijire luarea aminte, [v] ca nu rămânând vre unul în urmă dela darul lui Dumnezeu, [x] „ca nu vre-o rădăcină de amărăciune crescând în sus să bântue“ și printr'însa cei mulți să fie molipsiți, 16 [y] Ca *să* nu *fie* vre-un desfrânat sau vre-un lumesc ca Esau, [z] care pentru o singură mâncare dete dreptul său de întâiu născut. 17 Pentru că știți că și mai în urmă, [a] când dorì să moștenească binecuvântarea, [b] nu fù luat în seamă, căci nu află loc pentru schimbare de gând, deși cu lacremi o cerù.

18 Căci nu v'ați apropiat de [c] munte ce se pipăe și aprins de foc, și de nour întunecos și de întunecime și de furtună, 19 Și de sunet de trâmbiță și de al cuvintelor glas, pe care auzindu-l ei, [d] se rugară, ca să nu li-se mai vorbească; 20 — Căci nu sufereau porunca: [e] chiar dobitoc dacă va fi atins muntele, va fi omorît cu pietri *sau cu săgeată va fi străpuns;* 21 [f] Și — astfel de înfricoșătoare erà arătarea! — Moise zise: „înspăimântat sunt și tremur!“ — 22 Ci v'ați apropiat de [g] muntele Sion și [h] de cetatea viului Dumnezeu, de Ierusalimul ceresc, [i] și de zecimi de mii de îngeri, 23 De adunare spre serbare și de adunare de întâiu [j] născuți, scriși în ceruri, [k] și de judecător, Dumnezeul tutulor, [l] și de duhuri ale [m] dreptilor desăvârșiți, 24 Și de Iisus [n] mijlocitorul Așezământului de curând și de al stropirii [o] sânge, [p] care vorbește mai bine decât Abel.

25 Luați seama, nu părăsiți pe cel care *vă* vorbește; căci [q] dacă aceia n'au scăpat când părăsiră pe cel care rostește pe pământ cuvinte dumnezeești, mult mai vârtos noi nu vom scăpà, *noi* care ne întoarcem, dela cel *care rostește cuvinte dumnezeești* din cer, 26 [r] Al cărui glas sguduì atuncia pământul, iar acum făgăduì zicând: [s] „eu voiu clătinà încă odată nu numai pământul, ci și cerul“. 27 Iar acest „încă odată“ arată [t] schimbarea celor ce sunt sguduite ca a unor lucruri făcute, pentru ca să rămâe cele ce nu sunt sguduite. 28 Pentru aceea, fiindcă primim împărăție neclintită, mulțumim, prin care *mulțumire* să slujim lui Dumnezeu cu bună plăcere, cu luare aminte și sfială; 29 Căci și este [u] Dumnezeul nostru „foc mistuitor“.

Îndemnare spre iubire; să ne ferim de desfrânare și de sgârcenie.

13 [a] Iubirea frățească să rămâe. 2 [b] Nu uitați ospitalitatea, căci prin aceasta [c] unii, fără să știe, primiră oaspeți pe îngeri.

3 [d] Aduceți-vă aminte de cei legați ca legați împreună cu voi, de cei care sufere răul ca fiind și voi înșivă în corp.

4 De cinste *fie* căsătoria, în toate, și patul curat; [e] căci pe desfrânat și pe adulteri îi va judecà Dumnezeu.

5 Gândirea și purtarea *fie* neiubitoare de argint, [f] *fiți* îndestulați de cele de acum; căci el însuși a zis: [g] „nicidecum n'am să te las, în nici un chip nu te părăsesc“, 6 [h] Astfel noi îndrăznind zicem: „Domnul îmi este ajutor, nu mă voiu teme; ce-mi va face omul?“

Amintire să urmăm numai după învățătorii cinstiți.

7 [i] Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, ca unii care v'au vorbit cuvântul lui Dumnezeu, al căror sfârșit al vieții

---

o Iac. 3. 18.
p Iov 4. 3. 4.
q Prov. 4.26,27.
r Gal. 6. 1.
s Ps. 34. 14.
t Mat. 5. 8.
u 2 Cor. 6. 1.
v Gal. 5. 4.
x Deut. 29. 18.
y Efes. 5. 3.
z Fac. 25. 33.
a Fac. 27. 34, 36, 38.
b Cap. 6. 6.
c Esod. 19. 12, 18. 19.
d Esod. 20. 19.
e Esod. 19. 13.
f Esod. 19. 16.
g Gal. 4. 26.
h Filip. 3. 20.
i Deut. 33. 2. Esod. 4. 22.
k Luc. 10. 20.
l Fac. 8. 25.
m Filip. 3. 12.
n Cap. 8. 6.
o Esod. 24. 8.
p Fac. 4. 10.
q Cap. 2. 2. 3.
r Esod. 19. 18.
s Hag. 2. 6.
t Ps. 102. 26.
u Esod. 24. 17.

Capul 13.

a Rom. 12. 10.
b Mat. 25. 35.
c Fac. 18. 3.
d Mat. 25. 36.
e 1 Cor. 6. 9.
f Mat. 6 25, 34.
g Fac. 28. 15.
h Ps. 27. 1.
i Vers. 17.

privindu-l de aproape, [j] urmați credința lor.

8 Iisus Hristos, ieri și azi, [k] același *este* în veci. 9 [l] Prin învățături felurite și străine nu vă amăgiți; căci este bine ca prin dar să fie întărită inima, [m] nu prin mâncări din care n'au avut folos cei care umblă cu dânsele. 10 [n] Avem altar dela care n'au drept să mănânce cei care slujesc cortului.

11 Căci [o] corpurile dobitoacelor, al căror sânge este dus pentru păcat în locul preasfânt prin arhiereu, corpurile acestora sunt arse afară din tabără. 12 Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească prin sângele său poporul, [p] pătimi afară din poartă. 13 Deci dar să ieșim la dânsul afară din tabără, [q] suferind înfruntarea lui; 14 [r] Căci nu avem aci cetate stătătoare, ci căutăm cu stăruință pe cea viitoare. 15 [s] Deci printr'însul să aducem [t] totdeauna lui Dumnezeu jertfă de laudă, [u] adecă rod de buze, care laudă numele lui.

16 [v] Nu uitați dar facerea de bine și împărtășirea; căci [x] la jertfe de acestea găsește Dumnezeu bună plăcere.

17 [y] Ascultați de mai marii voștri și supuneți-vă, pentru că [z] ei veghează pentru sufletele voastre, ca unii care dau seamă, ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspinând; căci aceasta vă este nefolositor.

Îndemnări finale și salutări.

18 [a] Rugați-vă pentru noi, căci socotim că avem știință [b] bună de noi înșine, fiindcă dorim să fim bine în toate. 19 [c] Și mai mult vă îndemn să faceți aceasta, ca să fiu mai curând înapoiat vouă.

20 Iar [d] Dumnezeul păcii, cel [e] care a scos afară dintre morți [f] pe marele păstor al oilor [g] prin sângele unui Așezământ vecinic, pe Domnul nostru Iisus, 21 [h] Să vă aducă la desăvârșire, în orice lucru bun, ca să faceți voea lui, lucrând în noi ce este bineplăcut înaintea lui, prin Iisus Hristos, Lui *fie* mărirea în vecii vecilor. Amin.

22 Vă îndemn însă, fraților, îngăduiți cuvântul îndemnării; căci și pe scurt v'am scris.

23 Aflați că s'a dat drum fratelui Timoteiu, cu care vă voiu vedeà, dacă vine mai curând.

24 Urați bine la toți mai marii voștri și la toți sfinții. Vă urează bine cei din Italia. 25 Darul cu voi toți.

EPISTOLA LUI IACOB.

Ispitele sunt de folos. Avuțiile sunt trecătoare.

1 [a] Iacob, [b] slujitor al lui Dumnezeu și al Domnului Iisus Hristos, [c] celor douăsprezece seminții, [d] ce sunt în împrăștiere, multă sănătate.

2 Frații mei, [e] socotiți drept orice bucurie, [f] când veți fi căzut în felurite ispite, 3 [g] Știind că încercarea voastră în credință lucrează stăruință; 4 Iar stăruința să aibă lucru deplin, ca să fiți desăvârșiți și întregi, neavând lipsă de nimic.

5 [h] Dacă dar cineva dintre voi are lipsă de înțelepciune, [i] ceară dela Dumnezeu care dă tutulor de-adreptul și nu înfruntă, [j] și i-se va dà. 6 [k] Ceară însă în credință, neîndoindu-se de nimic; pentru că cine se îndoește seamănă cu valul mării mișcat de vânt și aruncat încoaci și încolo. 7 Adecă să nu gândească că va luà ceva dela Domnul acel om, 8 [l] Bărbat îndoelnic, nestatornic în toate căile sale.

9 Fratele smerit laude-se dar de în-

---

j Cap. 6. 12. *k* Ioan. 8. 58. *l* Efes. 4. 14. *m* Rom. 14. 17. *n* 1 Cor. 9. 13. *o* Esod. 29. 14. *p* Ioan 19.17,18. *q* Cap. 11. 26. *r* Mic. 2. 10. *s* Efes. 5. 20. *t* Lev. 7. 12. *u* Osea. 14. 2. *v* Rom. 12. 13. *x* 2 Cor. 9. 12. *y* Filip. 2. 29. *z* Ezec. 3. 17. *a* Rom. 15. 30. *b* Fapt. 23. 1. *c* Film. 22 *d* Rom. 15. 33. *e* Fapt. 2.24,32. *f* Isa. 40. 11. *g* Zech. 9. 11. *h* 2 Tes. 2. 17. — IACOB. — *Capul 1.* *a* Fapt. 12. 17. *b* Tit. 1. 1. *c* Fapt. 26. 7. *d* Deut. 32. 26. *e* Mat. 5. 12. *f* 1 Pet. 1. 6. *g* Rom. 5. 3. *h* Prov. 2. 3. *i* Mat. 7. 7. *j* Ier. 29. 13. *k* Marc. 11. 24. *l* Cap. 4. 8.

nălţimea lui, 10 Iar bogatul de smerenia lui, că va trece[m] ca o floare a ierbei. 11 Pentru că răsări soarele împreună cu arşiţa şi „uscă iarba, şi floarea ei căzù“ şi podoaba feţii ei pierì; astfel şi bogatul va pierì cu încetul, în umbletele sale.

12 [n] Fericit este bărbatul care rabdă ispita, că, lămurit fiind, va luà a vieţii [o] cunună, [p] pe care a făgăduit-o *Domnul* celor care îl iubesc.

Obârşia păcătuirii.

13 Nimenea, ispitit fiind, să nu zică că sunt ispitit dela Dumnezeu; pentru că Dumnezeu este necercat de rele, şi dânsul nu ispiteşte pe nimenea. 14 Dar fiecare este ispitit, fiind tras şi momit de a sa poftă. 15 Apoi [q] pofta, după ce a zămislit, naşte păcat, iar păcatul, după ce a fost desăvârşit, — [r] naşte moarte.

16 Nu fiţi rătăciţi, fraţii mei iubiţi. 17 [s] Orice dare bună şi orice dar desăvârşit se pogoară de sus dela al luminilor Tată, [t] la care nu este schimbare sau umbră *făcută* de mutare. 18 [u] Binevoind ne-a născut prin cuvânt de adevăr, [v] ca să fim noi o [x] pârgă a făpturilor sale.

Primirea şi făptuirea după cuvântul lui Dumnezeu.

19 Să ştiţi, fraţii mei iubiţi: [y] orice om fie ager la auzire, [z] încet la vorbire, [a] încet la mânie; 20 Căci a bărbatului mânie nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21 Deaceea, [b] lepădând orice necurăţenie şi prisosire de răutate, primiţi cu blândeţe cuvântul sădit, [c] care poate să mântuească sufletele voastre.

22 Faceţi-vă [d] dar împlinitori ai cuvântului, şi nu numai auzitori, înşelându-vă pe voi înşivă. 23 Că [e] dacă cineva este auzitor al cuvântului şi nu împlinitor, acesta seamănă bărbatului care priveşte în oglindă faţa firii sale; 24 Căci s'a privit pe sine şi a plecat, şi îndată a uitat ce fel erà. 25 Cine [f] s'a uitat însă de aproape în legea desăvârşită a stării de sine, şi a stăruit la ea, nefăcându-se auzitor uituc, ci îndeplinitor al lucrului, acesta va fi fericit în îndeplinirea ei.

26 Dacă gândeşte cineva a fi slujitor lui Dumnezeu, neţinându-şi în frâu limba sa, ci amăgindu-şi inima, slujirea de Dumnezeu a acestuia este deşartă. 27 Slujirea lui Dumnezeu curată şi fără pată la Dumnezeu şi Tatăl este aceasta: a cercetà pe orfani şi văduve în strâmtorarea lor, a te păzì pe tine însuţi curat faţă de lume.

Nu trebue a despreţuì pe săraci. În iubirea către aproapele este împlinită legea.

2 Fraţii mei, să nu aveţi [a] cu părtinire credinţa Domnului nostru Iisus Hristos, [b] a măririi. 2 Căci dacă va fi întrat în adunarea voastră un bărbat, având inel de aur în deget, *îmbrăcat* în vestmânt strălucitor, şi va fi întrat şi un sărac în vestmânt soios, 3 Şi vă veţi fi uitat cu luare aminte spre cel care poartă vestmântul cel strălucitor şi veţi fi zis: tu şezi aci bine, şi săracului îi veţi fi zis: tu stai colo sau şezi la picioarele mele, 4 Nu v'aţi îndoit oare în voi înşivă şi v'aţi făcut judecători de gândiri rele?

5 Ascultaţi, fraţii mei iubiţi, [c] oare Dumnezeu nu şi-a ales pe cei săraci pentru lume, ca să fie [d] bogaţi şi moştenitori ai împărăţii, pe [e] care a făgăduit-o celor care-l iubesc? 6 Iar [f] voi aţi despreţuit pe cel sărac. Oare nu bogaţii vă împilează [g] pe voi, şi ei vă târăsc la judecăţi? 7 Nu defăimează ei numele bun, care fù chemat preste voi? 8 Dacă într'adevăr împliniţi legea împărătească: [h] „Iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi“, potrivit scripturei, bine faceţi. 9 Iar [i] dacă sunteţi părtinitori, lucraţi păcat, mustraţi fiind de lege ca călcători.

10 Pentru că cine va fi păzit toată legea, dar va fi păcătuit într'o singură

---

m 1 Ioan 2. 17. *n* Iov 5. 17. *o* 1 Cor. 9. 25. *p* Mat. 10. 22. *q* Iov 15. 35. *r* Rom. 6. 21, 23. *s* Ioan 3. 27. *t* Num. 23. 19. *u* Ioan 1. 13. *v* Efes. 1. 12. *x* Ier. 2. 3. *y* Eccl. 5. 1. *z* Prov. 10. 19. *a* Prov. 14. 17. *b* Col. 3. 8. *c* Fapt. 13. 26. *d* Mat. 7. 21. *e* Cap. 2. 14. etc. *f* 2 Cor. 3. 18 — *Capul 2.* *a* 1 Cor. 2. 8. *b* Lev. 19. 15. *c* Ioan. 7. 48. *d* Luc. 12. 21. *e* Esod. 20. 6. *f* 1 Cor. 11. 22 *g* Fapt. 13. 50. *h* Lev. 19. 18. *i* Vers. 1.

poruncă, [j] s'a făcut vinovat de toate *po-*
runcile. 11 [k] Pentru că cine a zis „nu
săvârși adulter", a zis și „nu omori"; iar dacă nu săvârșești adulter, dar omori, te-ai făcut călcător de lege.

12 Astfel vorbiți și astfel faceți, ca cei care au să fie judecați prin [l] legea stării de sine. 13 Căci [m] judecata este fără milă, pentru cel care nu face milă; [n] mila se mândrește față de judecată.

Credința adevărată se dovedește prin fapte.

14 [o] Care este folosul, frații mei, dacă zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Oare credința îl poate mântui? 15 [p] Dacă un frate sau o soră sunt goli și au lipsă de hrana trebuincioasă în fiecare zi, 16 Și [q] cineva dintre voi le va fi zis: mergeți în pace, încălziți-vă și săturați-vă, dar nu le dați cele trebuincioase corpului, care este folosul? 17 Astfel și credința, dacă nu va fi avut fapte, moartă este în sine, 18 Dar va zice cineva: tu ai credință, și eu am fapte; arată-mi credința ta fără fapte, [r] și eu îți voiu arăta din faptele mele credința. 19 Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; [s] și demonii cred și se înfiorează. 20 Voești dar să cunoști, omule deșert, că credința fără fapte este nelucrătoare?

21 Abraam tatăl nostru nu fù îndreptățit din fapte, fiindcă aduse jertfă pe altar pe Isaac fiul său? 22 Vezi că credința lucrează împreună cu faptele lui, și din fapte fù desăvârșită credința, 23 Și fù împlinită scriptura care zice: „iar Abraam crezù lui Dumnezeu, și i-se socotì spre îndreptățire, și fù numit prieten al lui Dumnezeu". 24 Vedeți că din fapte este îndreptățit omul și nu din credință numai. 25 Dar asemenea și Raab desfrânata nu fù îndreptățită din fapte, fiindcă primì pe vestitori și-i scoase afară pe altă cale? 26 Căci după cum corpul fără duh este mort, astfel și credința fără fapte moartă este.

Cetitorii nu trebue să aibă învățători mulți.
Cu greu este a înfrână limba.

3 Nu fiți [a] mulți învățători, frații mei, [b] știind că mare osândă vom luà. 2 Pentru [c] că toți mult păcătuim; [d] dacă cineva nu păcătuește în cuvânt, [e] acesta este bărbat desăvârșit, în stare să înfrâneze și tot corpul. 3 Dacă [f] noi dar punem frânele în gurile cailor ca să ni-i supunem, ducem după noi și tot corpul lor. 4 Iată chiar [g] vasele, deși sunt așà mari și mânate de [h] vânturi iuți, sunt duse de cârmă mică încotro hotărăște pornirea celui care îndreptează; 5 Astfel și limba mic membru este și vorbește lucruri mari. Iată ce foc, ce pădure aprinde 6 [i] Limba. Foc, lumea nedreptății! Limba se rânduește între membrele noastre, [j] și mânjește tot corpul și arde în flacără roata firei și în flacără este arsă de gheenă. 7 Pentru că orice fire de fiare și paseri, de târîtoare și de vietuitoare în mare este domolită și a fost domolită de firea omului, 8 Dar limba nimenea dintre oameni nu poate să o domolească; este un rău fără încetare, [k] plină de venin aducător de moarte. 9 Cu dânsa binecuvântăm pe Domnul și Tatăl, și cu dânsa blestemăm pe oameni, [l] care sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu; 10 Din aceeași gură iese binecuvântare și blestem. Nu trebue, frații mei, ca acestea să fie astfel, 11 Nu cumva izvorul aruncă din aceeași deschizătură dulcele și amarul? 12 Oare poate, frații mei, un smochin să facă masline sau o viță smochine? Nici apă sărată nu poate dà apă dulce.

Înțelepciunea de sus.

13 [m] Cine este înțelept și înțelegător între voi? *Acela* arate din purtarea bună faptele lui cu blândețe de înțelepciune, 14 Iar dacă aveți râvnire amară și zavistie în inima voastră, nu vă mândriți față de adevăr, și mințiți. 15 Această înțelepciune nu vine de sus, ci este

[j] Deut. 27. 26. [k] Exod. 20. 13, 14. [l] Cap. 1. 25. [m] Iov 22. 6, etc. [n] Ioan 4. 17, 18. [o] Mat. 7. 26. [p] Iov 31. 19, 20. [q] 1 Ioan 3. 18. [r] Cap. 3. 13. [s] Mat. 8. 29. —

Capul 3.
[a] Mat. 23. 8, 10. [b] Luc. 6. 37. [c] 1 Reg. 8. 46. [d] Ps. 34. 18. [e] Mat. 12. 37. [f] Ps. 32. 9. [g] Prov. 12. 18. [h] Ps. 19. 3. [i] Prov. 16. 27. [j] Mat. 15. 11, 18, 19, 20. [k] Ps. 140. 3. [l] Fac. 1. 26. [m] Gal. 6. 4. —

pământească, firească, demonicească, 16 Căci unde este râvnire și zavistie, acolo este neorânduială și orice lucru rău. 17 Iar înțelepciunea de sus este mai întâiu curată, apoi pacinică, învoitoare, ascultătoare, plină de milă și roade bune, neîndoelnică, fără fățărie. 18 Și sămânța de dreptate este în pace semănată de cei care fac pace.

Urîciunea pizmei.

4 De unde sunt războae și de unde lupte între voi? Nu de aci, din poftele voastre [a] care se ostesc în membrele voastre? 2 Poftiți, și nu aveți; omorîți și pizmuiți, și nu puteți dobândi; vă luptați și vă războiți. Și nu aveți pentru că voi nu cereți; 3 [b] Cereți și nu primiți, [c] pentru că cereți rău, ca să cheltuiți în poftele voastre.

Recomandarea smereniei.

4 [d] Desfrânaților. Nu știți [e] că prietenia lumii este vrăjmașe lui Dumnezeu? Deci [f] cine se va fi hotărît să fie prieten al lumii, se face vrăjmaș al lui Dumnezeu. 5 Sau gândiți că îndeșert zice scriptura? Cu pismă dorește [g] duhul care locuì în noi, 6 Însă dă mai mare dar. Deaceea zice: [h] „Dumnezeu se împotrivește mândrilor, iar smeriților le dă dar“. 7 Deci supuneți-vă lui Dumnezeu; dar împotriviți-vă deavolului, [i] și va fugì dela voi; 8 [j] Apropiați-vă de Dumnezeu, și se va apropià de voi. [k] Curățiți-vă mânile, [l] păcătoșilor, și sfințiți inimile, [m] îndoelnicilor. 9 [n] Simțiți durere și întristați-vă, plângeți; râsul vostru prefacă-se în întristare și bucuria în rușine de voi înșivă, 10 [o] Fiți smeriți înaintea Domnului, și el vă va înălță.

11 [p] Nu vorbiți de rău unii pe alții, fraților. Cine vorbește de rău pe fratele său ori judecă pe fratele său, vorbește de rău legea [q] și judecă legea; iar dacă judeci legea, nu ești împlinitor al legii, ci judecător. 12 Unul este legiuitor și judecător, cel [r] care poate să mântuească și să pearză; [s] cine ești dar tu, care judeci pe aproapele?

Să ne ferim de îndrăzneala prea mare în afacerile lumești.

13 [t] Veniți acum cei care ziceți: astăzi sau mâne vom plecà la orașul cutare și vom face acolo anul și vom face negustorie și vom câștigà, 14 — Ca unii care nu știți cele de mâne; căci cum este viața voastră? Pentru că [u] sunteți abur ce puțin timp se arată, apoi și dispare; — 15 În loc ca voi să ziceți: [v] dacă Domnul voește vom și trăì, vom și face aceasta sau aceea. 16 Acum lăudați-vă dar în mândria voastră deșartă; [x] orice laudă de felul acesta este rea. 17 Deci cine știe [y] să facă bine și nu face, acela păcat are.

Despre amăgirea bogăției.

5 Veniți [a] acum cei care sunteți bogați, plângeți, jelindu-vă de muncile ce vin preste voi. 2 Bogăția voastră a putrezit, și [b] vestmintele voastre au fost mâncate de molii, 3 Aurul vostru și argintul sunt pline de rugină, și rugina lor va fi împotriva voastră și ca foc va mâncà trupurile voastre. [c] V'ați adunat comoară în zilele de-apoi! 4 Iată [d] plata lucrătorilor care au secerat țarinele voastre, *plata* ce rămâne în urmă, [e] strigă dintre voi, și strigătele secerătorilor au întrat în urechile Domnului Dumnezeu. 5 [f] V'ați desfătat pe pământ și v'ați desmerdat, ați hrănit inimile voastre în zi de înjunghere. 6 [g] Ați osândit, ați omorît pe cel drept; nu vi se împotrivește.

Despre îndelunga răbdare față de frați.

7 Deci fiți îndelung răbdători, fraților, până la venirea Domnului. Iată plugarul așteaptă pentru dânsul rodul prețios al pământului, fiind îndelung răbdător până ce primește [h] ploae timpurie și târzie; 8 Fiți și voi îndelung răbdători, întăriți inimile voastre, [i] că s'a apropiat venirea Domnului.

Capul 4.
a Rom. 7. 23.
b Iov 27. 9.
c Ps. 66. 18.
d Ps. 73. 27.
e 1 Ioan. 2. 15.
f Ioan 15. 19.
g Fac. 6. 5.
h Iov 22. 29.
i Efes. 4. 27.
j 2 Cron. 15. 2.
k Isa. 1. 16.
l 1 Pet. 1. 22.
m Cap. 1. 8.
n Mat. 5. 4.
o Iov 22. 29.
p Efes 4. 31.
q Mat. 7. 1.
r Mat. 10. 28.
s Rom. 14. 4,13.
t Prov. 27. 1.
u Iov 7. 7.
v Fapt. 18. 21.
x 1 Cor. 5. 6.
y Luc. 12. 47.

Capul 5.
a Prov. 11. 28.
b Iov 13. 28.
c Rom. 2. 5.
d Luc. 19. 13.
e Deut. 24. 15.
f Iov 21. 13.
g Cap. 2. 6.
h Deut. 11. 14.
i Filip. 4. 5.

9 [j] Nu sûspinaţi unii împotriva altora, fraţilor, ca să nu fiţi judecaţi; iată judecătorul [k] stă înaintea uşilor. 10 [l] Luaţi fraţilor, ca pildă a suferinţii şi a îndelung răbdării pe profeţii, care vorbiră în numele Domnului. 11 Iată [m] fericim pe cei care răbdară cu statornicie; [n] de răbdarea lui Iob aţi auzit şi [o] sfârşitul dela [p] Domnul, vedeţi că foarte milos este Domnul şi îndurător.

A nu jură uşuratec.

12 Dar înainte de toate, fraţii mei, [q] nu juraţi, nici pe cer, nici pe pământ, nici pe orice alt jurământ; ci fie al vostru aşà, aşà, şi al vostru nu, nu, ca să nu căderi supt judecată.

Despre puterea rugăciunii.

13 Sufere cineva între voi? Să se roage; este cineva cu inima bună? [r] Să cânte. 14 Este cineva bolnav între voi? Să cheme la sine pe preoţii bisericei, şi ei să se roage preste dânsul, [s] ungându-l cu untdelemn în numele Domnului. 15 Şi rugăciunea credinţei va scăpà pe cel bolnav şi Domnul îl va sculà; [t] chiar dacă a făcut păcate, i-se va iertà.

16 Deci mărturisiţi-vă unii altora păcatele, şi rugaţi-vă unii pentru alţii, ca să fiţi tămăduiţi: [u] mult poate rugăciunea dreptului, deoarece ea lucrează. 17 Ilie erà om asemenea nouă la fire, şi cu rugăciune se rugă ca să nu plouă, şi n'a ploat pe pământ trei ani şi şase luni; 18 Şi iarăşi se rugă, şi cerul dete ploae şi pământul odrăsli rodul lui.

Despre dragostea faţă de rătăciţi.

19 Fraţii mei, dacă cineva între voi se va fi rătăcit dela adevăr, şi cineva îl va fi întors, 20 Să ştie că cel care a întors pe păcătos din rătăcirea căii lui, va scăpà sufletul lui din moarte şi va acoperì o mulţime de păcate.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI PETRU.

Întroducere.

1 Petru apostol al lui Iisus Hristos aleşilor, locuitori trecători ai [a] împrăştierii în Pont, Galatia, Capadocia, Asia şi Bitinia, 2 [b] După [c] ştiinţa de mai nainte a lui Dumnezeu Tatăl, [d] în sfinţirea duhului, spre ascultare şi [e] stropire cu sângele lui Iisus Hristos. [f] Dar vouă şi pace să fie îmmulţită.

Mărire şi laudă lui Dumnezeu pentru marea nădejde şi mântuire a credincioşilor.

3 [g] Binecuvântat *este* Dumnezeu şi al Domnului nostru Iisus Hristos Tată, care, [h] după mare mila sa, [i] ne născù iarăşi spre nădejde vie [j] prin învierea lui Iisus Hristos dintre morţi, 4 Spre moştenire nepieritoare şi fără pată [k] şi nevestejită, [l] păstrată în ceruri pentru noi, 5 [m] Care suntem în puterea lui Dumnezeu păziţi spre mântuire, gata ca să fie descoperită în timpul de-apoi. 6 [n] De care vă veseliţi, [o] deşi puţin timp acum, dacă se cuvine, [p] sunteţi întristaţi în felurite ispite. 7 Pentru ca [q] a credinţei voastre lămurire mai preţioasă decât [r] a aurului pieritor, lămurit însă prin foc, [s] să fie aflată spre laudă şi mărire şi cinste la descoperirea lui Iisus Hristos; 8 [t] Pe care deşi nu l-aţi văzut îl iubiţi, [u] în care deşi nu-l vedeţi acum, dar crezând, vă veseliţi cu bucurie de nespus şi mărită, 9 Luând [v] voi de-aci sfârşitul credinţii voastre, mântuirea sufletelor.

10 [x] Despre care mântuire căutară cu stăruinţă şi cercetară cu deamănuntul profeţii, care profetizară despre darul *rânduit* pentru voi, 11 Cercetând ei

---

j Cap. 4. 11. *k* Mat. 24. 33. *l* Mat. 5. 12. *m* Ps. 94. 12. *n* Iov 1. 21, 22. *o* Iov 42.10,etc. *p* Num. 14. 18. *q* Mat. 5. 34, etc. *r* Efes. 5. 19. *s* Marc. 6. 13. *t* Isa. 33. 24. *u* Fac. 20. 17. — 1. PETRU. — *Capul 1.* *a* Ioan 7. 35. *b* Efes. 1. 4. *c* Rom. 8. 29. *d* 2 Tes. 2. 13. *e* Ebr. 10. 22. *f* Rom. 1, 7. *g* 2 Cor. 1. 3. *h* Tit. 3. 5 *i* Ioan 3. 3, 5. *j* 1 Cor. 15. 20. *k* Cap. 5. 4 *l* Col. 1. 5. *m* Ioan 10.28.29. *n* Mat. 5. 12. *o* 2 Cor. 4. 17. *p* Iac. 1. 2. *q* Iac. 1. 3, 12. *r* Iov 23. 10. *s* Rom. 2. 7, 10. *t* 1 Ioan 4. 20. *u* Ioan 20. 29. *v* Rom. 6. 22. *x* Fac. 49. 10.

la ce sau la ce fel de timp învederà [y] duhul lui Hristos, care *duh* erà într'înșii, dovedind mai dinainte patimile *rânduite* [z] pentru Hristos și măririle după acestea; 12 [a] Cărora le fù descoperit că [b] nu pentru dânșii înșuși, dar pentru voi slujeau aceleași, care acum fură vestite vouă prin cei care vă binevestiră în [c] duh sfânt trimis din cer, la care *lucruri* îngerii doresc [d] să se uite de aproape.

Îndemnare spre a duce o viață sfântă.

13 Pentru aceea, [e] încingându-vă mijloacele gândirii voastre, [f] fiind deștepți, nădăjduiți desăvârșit în darul ce vi se aduce [g] în descoperirea lui Iisus Hristos. 14 Fiindcă sunteți fii ai ascultării, [h] neasemănându-vă poftelor de mai nainte [i] în neștiința voastră, 15 [j] Ci după Sfântul care v'a chemat, fiți și voi sfinți, în orice mers al vieții voastre, 16 Pentru că scris este: [k] „fiți sfinți, pentru că sfânt sunt eu".

17 Și dacă voi chemați în ajutor ca Tată [l] pe cel care cu nepărtinire judecă după lucrul fiecăruia, [m] petreceți în temere timpul [n] vremelniciei voastre, 18 Deoarece știți [o] că nu prin cele stricăcioase, argint sau aur, ați fost răscumpărați din mersul vostru deșert în viață dat [p] dela părinți. 19 Ci [q] cu sânge prețios, [r] ca al unui miel desăvârșit și fără pată al lui Hristos, 20 [s] Cunoscut fiind într'adevăr mai nainte de întemeerea lumii, [t] dar la sfârșitul timpurilor arătat pentru voi, 21 Care printr'însul ați crezut în Dumnezeu, [u] care îl sculă dintre morți și-i dete mărire, [v] astfel că credința voastră și nădejdea este în Dumnezeu.

22 [x] Dupăce ați curățit sufletele voastre în ascultarea adevărului, *prin duh*, spre [y] iubire frățească, fără fățărie, iubiți-vă dăinuitor din inimă unii pe alții, 23 [z] Născuți fiind iarăși, nu din sămânare pieritoare, ci nepieritoare, [a] prin al lui Dumnezeu cuvânt viu și stătător *în veci*. 24 Pentru că: [b] „Orice trup este ca o iarbă, și orice mărire a lui ca o floare a ierbii; s'a uscat iarba, a căzut și floarea: 25 [c] Iar cuvântul Domnului rămâne în veci". [d] Și acesta este cuvântul care fù binevestit către voi.

Să ne apropiem de peatra cea vie. Preoție împărătească. Viață curată. Supunerea către mai mari. Trebue să suferim, având pildă pe Hristos.

2 Deci, - [a] lepădând orice răutate și orice viclenie și fățării și pizmuiri și orice vorbiri de rău, 2 [b] Fiindcă sunteți copii născuți de curând, — [c] doriți cu înfocare laptele cuvântător neprefăcut, ca în el să creșteți spre mântuire, 3 Dacă „ați [d] gustat că bun este Domnul".

4 Către care apropiindu-vă, *către* peatra cea vie, neluată într'adevăr în seamă de oameni, [e] dar la Dumnezeu aleasă, prețioasă, 5 [f] Și voi fiindcă sunteți pietrii vii, clădiți sunteți [g] casă dumnezeească spre [h] preoție sfântă, ca să aduceți [i] jertfe dumnezeești [j] bineprimite lui Dumnezeu prin Iisus Hristos. 6 Pentru că se cuprinde în scriptură: [k] „Iată eu pun în Sion peatră unghiulară aleasă, prețioasă, și cine crede într'însa nu va fi rușinat". 7 Deci vouă care credeți *vă* este cinstea; iar necredincioșilor, [l] „peatra pe care n'o luară în seamă clăditorii, aceasta fù făcută pentru cap de unghiu," și: peatră de poticnire și stâncă de sminteală, 8 [m] Acelora, care neascultând cuvântul se lovesc, [n] pentru care și [o] puși au fost. 9 Dar voi sunteți [p] „semințe aleasă, [q] preoție împărătească, [r] neam sfânt, [s] popor al său dobândit, ca să vestiți afară virtuțile" celui care v'a chemat din [t] întunerec la lumina lui minunată; 10 [u] Voi care altădată *erați* nu popor, dar acum popor al lui Dumnezeu, care erați nu miluiți, dar acum ați fost miluiți.

---

y Cap. 3. 19.
z Ps. 22. 6.
a Dan. 9. 24.
b Ebr. 11. 13, 39, 40.
c Fapt. 2. 4.
d Esod. 25. 20.
e Luc. 12. 35.
f Luc. 21. 34.
g Luc. 17. 30.
h Rom. 12. 2.
i Fapt. 17. 30.
j Luc. 1. 74, 75.
k Lev. 11. 44.
l Deut. 10. 17.
m 2 Cor. 7. 1.
n 2 Cor. 5. 6
o 1 Cor. 6. 20.
p Esod. 20 18.
q Fapt 20. 28.
r Ezec. 12. 5.
s Rom. 3. 25
t Gal. 4. 4.
u Fapt. 2. 24.
v Mat. 28. 18.
x Fapt. 15. 9.
y Rom. 12. 9,10.
z Ioan 1. 13.
a Iac. 1. 18.
b Ps. 103. 15.
c Ps. 102. 12,26.
d Ioan 1. 1, 14.

Capul 2.

a Efes. 4. 22, 25, 31.
b Mat. 18. 3.
c 1 Cor. 3. 2.
d Ps. 34. 8.
e Ps. 108. 22.
f Efes. 2. 21, 22.
g Ebr. 3. 6.
h Isa. 61. 6.
i Osea 14. 2.
j Filip. 4. 18.
k Isa. 28. 16.
l Ps. 118. 22.
m Isa. 8. 14.
n 1 Cor. 1. 23.
o Esod. 9. 16.
p Deut. 10. 15.
q Esod. 19. 5, 6.
r Ioan 17. 19.
s Deut. 4. 20.
t Fapt. 26. 18.
u Osea 1. 9, 10.

11 Iubiților, vă îndemn, fiindcă [v] sunteți vremelnici și locuitori trecători, [x] să vă feriți de poftele firești, ca unele [y] care se oștesc împotriva sufletului, 12 [z] Având mersul vieții voastre bun între neamuri, ca în aceea ce vă vorbesc de rău ca pe făcători de rele, [a] pentru lucrurile bune, văzându-*le* cu ochii, să laude pe Dumnezeu [b] în zi de cercetare.

13 [c] Supuneți-vă pentru Domnul oricărei întocmiri omenești, fie împăratului fiindcă este înalt stăpânitor, 14 Fie dregătorilor pentru că sunt trimiși de dânsul, [d] spre pedepsirea făcătorilor de rele și [e] spre lauda făcătorilor de bine; 15 Că astfel este voea lui Dumnezeu, ca [f] voi făcând bine să lăsați fără cuvânt neștiința oamenilor fără minte; 16 [g] Ca stătători de sine, și anume nu ca cum ați aveà starea de sine — drept acoperemânt al răutății, [h] ci ca robi ai lui Dumnezeu.

17 [i] Cinstiți pe toți, [j] iubiți frăția, [k] temeți-vă de Dumnezeu, cinstiți pe împăratul.

Datoriile slugilor.

18 [l] Voi ai casei, supunându-vă în orice temere stăpânilor, nu numai celor buni și blânzi, ci și celor suciți. 19 Căci aceasta este [m] plăcut, dacă cineva, pentru știința ce Dumnezeu are de dânsul, sufere întristări, pătimind pe nedrept. 20 [n] Pentru că ce fel de laudă este, dacă greșind și pălmuiți fiind veți răbdà? Ci dacă, — făcând bine și pătimind, veți răbdà, aceasta este plăcut lui Dumnezeu.

21 [o] Căci pentru aceasta ați fost chemați, că și [p] Hristos a pătimit pentru voi, [q] lăsându-vă pildă ca să urmați de aproape în urmele lui, 22 [r] Care, „păcat nu făcù, nici nu se află viclenie în gura lui“; 23 [s] Care fiind aspru înfruntat, nu răspundeà împotrivă prin aspre înfruntări, pătimind — nu amenință, [t] dar se dă pe sine celui care judecă drept; 24 [u] Care păcatele noastre el le-a dus la corpul lui pe lemn, ca după ce am murit față de păcate să trăim pentru dreptate; prin ale cărui semne de lovituri ați fost vindecați. 25 Pentru că erați ca oi rătăcite, dar cum v'ați întors la păstorul și veghetorul sufletelor voastre.

Sfaturi către femei și bărbați.

3 Deasemenea, voi [a] femeilor, supunându-vă bărbaților voștri, [b] ca chiar dacă unii nu ascultă cuvântul, [c] să fie dobândiți prin purtarea fără vorbă a femeilor, 2 [d] Văzând de aproape a voastră purtare curățită în temere *de Dumnezeu*; 3 [e] A căror podoabă să fie nu cea din afară a împletirii părului și a punerii de scule de aur sau îmbrăcări de haine, 4 Ci [f] omul ascuns al inimii în nepieritoarea *podoabă*, a duhului bland și liniștit, care este de mult preț înaintea lui Dumnezeu. 5 Pentru că astfel altădată și sfintele femei, care nădăjdueau în Dumnezeu, se împodobeau, supunându-se la bărbații lor, 6 După cum Sara ascultà de Abraam, [g] numindu-l domn, ale cărei fiice v'ați făcut, făcând bine, și netemându-vă de nici o frică.

7 [h] Voi bărbaților de asemenea, trăind înțelepțește împreună cu *făptura* femeiască, [i] ca cu o făptură mai slabă, dând cum se cuvine cinste ca și unora împreună moștenitoare de darul de viață, [j] ca să nu fie curmate rugăciunile voastre.

Îndemnare spre dragoste și blândețe.

8 Însfârșit [k] toți de același gând, împreună pătimitori, [l] iubitori de frați, [m] milosi, smeriți, 9 [n] Nerăsplătind rău pentru rău sau aspră înfruntare pentru aspră înfruntare, dimpotrivă binecuvântând, că spre aceasta ați fost chemați [o] ca să aveți parte de binecuvântare. 10 [p] Pentru că „cine voește să iubească

[r] 1 Cron. 29.15. [x] Rom. 13. 14. [y] Iac. 4. 1. [z] Rom. 12. 17. [a] Mat. 5. 16. [b] Luc. 19. 44. [c] Mat. 22. 21. [d] Rom. 13. 4. [e] Rom. 13. 3. [f] Tit. 2. 8. [g] Gal. 5. 1, 13. [h] 1 Cor. 7. 22. [i] Rom. 12. 10. [j] Ebr. 13. 1. [k] Prov. 24. 21. [l] Efes. 6. 5. [m] Mat. 5. 10. [n] Cap. 3. 14. [o] Mat. 16. 24. [p] Cap. 3. 18. [q] Ioan 13. 15. [r] Isa. 53. 9. [s] Isa. 53. 7. [t] Luc. 23. 46. [u] Isa. 53. 4, 5, 6, 11. —

Capul 3.

[a] 1 Cor. 14. 34. [b] 1 Cor. 7. 16. [c] Mat. 18. 15. [d] Cap. 2. 12. [e] 1 Tim. 2. 9. [f] Ps. 45. 13. [g] Fac. 18. 12. [h] 1 Cor. 7. 3. [i] 1 Cor. 12. 23. [j] Iov 42. 8. [k] Rom. 12. 16. [l] Rom. 12. 10. [m] Efes. 4. 32. [n] Prov. 17. 13. [o] Mat. 25. 34. [p] Ps. 34.12,etc.

viață [q] și să vază zile bune, oprească-și limba dela rău și buzele să nu vorbească viclenie, 11 [r] Abată-se dela rău și facă bine, [s] caute pace și alerge s'o dobândească"; 12 Că „ochii Domnului *sunt* preste drepți [t] și urechile lui spre rugăciunea lor, iar fața Domnului asupra făcătorilor de rele".

13 [u] Și cine este, care se vă vatăme pe voi, dacă vă faceți râvnitori de bine? 14 [v] Dar și dacă ați suferi pentru dreptate, fericiți *sunteți*. Și [x] de teama lor nu vă temeți, nici nu vă turburați, 15 Ci sfințiți pe Domnul, pe Hristos, în inimile voastre, [y] *fiți* gata totdeauna spre *a dà* răspuns la oricine vă cere socoteală de nădejdea voastră, însă cu blândețe și cu temere *de Dumnezeu*, 16 [z] Având știință bună de voi înșivă, [a] ca în ceea ce sunteți vorbiți de rău, să fie dați de rușine cei care disprețuesc purtarea voastră bună în Hristos. 17 Pentru că mai folositor este ca făcând bine să suferiți, dacă astfel ar fi voea lui Dumnezeu, decât făcând rău.

Ducerea lui Hristos la duhurile din închisoare. Despre botez.

18 Că și Hristos [b] suferi pentru păcate o singură dată, drept pentru nedrepți, ca să ne apropie de Dumnezeu, [c] omorît fiind [d] în trup, [e] dar făcut viu în duh; 19 În care și [f] ducându-se, predică duhurilor [g] în închisoare, 20 Neascultătoare altădată când [h] aștepta îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, în zilele lui Noe, pe când se întocmeà [i] corabia, [j] în care puțini, adecă opt suflete, fură scăpați prin apă, 21 Care apă desăvârșit închipuitoare vă scapă acum și pe voi ca botez, nu lepădară de necurățenie de trup, ci cerere de știință bună de sine către Dumnezeu, prin învierea lui Iisus Hristos, 22 Care este de-a dreapta lui Dumnezeu, dus fiind în cer, supuși fiindu-i îngerii și stăpânii și puteri.

Viața noastră trebue să o dăm lui Dumnezeu și fraților. Să ne bucurăm de încercarea suferințelor.

4 Deci, fiindcă [a] Hristos a suferit în trup, înarmați-vă și voi cu aceeași gândire, pentru că cine a suferit în trup, [b] a încetat dela păcat, 2 [c] Ca timpul rămas să nu mai [d] trăească în trup, după poftele oamenilor, [e] ci după voința lui Dumnezeu. 3 [f] Căci destul este, că în timpul trecut ați făcut [g] cu desăvârșire voea neamurilor, umblând în destrămări, în pofte, în nesațiu de beții, în ospețe desfătătoare, în petreceri cu băuturi și în idolatrii neiertate. 4 De care se miră, că voi nu alergați împreună la aceeași revărsare a desfrânării, [h] defăimând, 5 Cei care vor dà socoteală celui care este gata [i] să judece pe vii și morți. 6 Căci spre aceasta se binevestì și morților, ca să fie [j] judecați, potrivit oamenilor în trup, dar să trăească în duh, potrivit lui Dumnezeu.

7 Dar [k] sfârșitul tutulor s'a apropiat. Deci cumpătați-vă și [l] treziți-vă spre rugăciuni,

8 [m] Având înainte de toate iubire dăinuitoare unii către alții, pentru că [n] „iubirea acopere mulțime de păcate", 9 [o] *Fiți* primitori de oaspeți unii către alții, [p] fără cârtire,

10 [q] Fiecare după cum a primit darul, slujindu-vă cu dânsul unii pe alții, [r] ca îngrijitori buni ai [s] darului felurit al lui Dumnezeu; 11 [t] *Vorbind* ca cuvinte ale lui Dumnezeu, dacă cineva vorbește, [u] *slujind* ca din puterea pe care o dă Dumnezeu, dacă slujește cineva, pentru ca [v] în toate să fie mărit, prin Iisus Hristos Dumnezeu, [x] căruia îi este mărirea și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12 Iubiților, nu vă mirați de focul [y] aprins între voi, făcut vouă spre încercare, ca cum vi-s'ar întâmplà ceva strein. 13 [z] Ci întru cât [a] sunteți părtași

---

q Iac. 1. 26. *r* Ps. 37. 27. *s* Rom. 12. 18. *t* Ioan 9. 31. *u* Prov. 16. 7. *v* Mat. 5. 10-12. *x* Isa. 8. 12, 13. *y* Ps. 119. 46. *z* Ebr. 13. 18. *a* Tit. 2. 8. *b* Rom. 5. 6. *c* 2 Cor. 13. 4. *d* Col. 1. 21, 22 *e* Rom. 1. 4. *f* Cap. 1. 12. *g* Isa. 42. 7. *h* Fac. 6. 3,5,13. *i* Ebr. 11. 7. *j* Fac. 7. 7. — *Capul 4.* *a* Cap. 3. 18. *b* Rom. 6. 2. 7. *c* Rom. 14. 7. *d* Gal. 2. 20. *e* Ioan 1. 13. *f* Ezec. 44. 6. *g* Efes. 2. 2. *h* Fapt 13. 45. *i* Fapt. 10. 42. *j* Cap. 3 19. *k* Mat. 24. 13,14. *l* Mat. 26. 41. *m* Col. 3. 14. *n* Prov. 10. 12. *o* Rom. 12. 13. *p* 2 Cor. 9. 7. *q* Rom. 12. 6. *r* Mat. 24. 45. *s* 1 Cor. 12. 4. *t* Ier. 23. 22. *u* Rom. 12. 6-8. *v* Efes. 5. 20. *x* 1 Tim. 6. 16. *y* 1 Cor. 3. 13. *z* Fapt. 5. 41. *a* Rom. 8. 17.

la suferințele lui Hristos, bucurați-vă, [b]ca și la descoperirea măririi lui să vă bucurați, veselindu-vă.

14 [c]Dacă sunteți mustrați în numele lui Hristos, fericiți sunteți, pentru că duhul măririi și al lui Dumnezeu stă asupra voastră, *după dânșii însă numele lui Hristos este defăimat, iar după voi este mărit.*

15 Adecă să nu sufere cineva dintre voi ca omorîtor, sau fur, sau răufăcător, sau ca veghetor de cele streine.

16 Iar dacă *sufere cineva* ca creștin, să nu se rușineze, ci să mărească în numele acesta pe Dumnezeu.

17 Că este timp nemerit, ca să înceapă judecata dela casa lui Dumnezeu; și dacă *începe* întâiu dela noi, care *va fi* sfârșitul celor care nu ascultă de evangelia lui Dumnezeu?

18 Și „dacă dreptul abia este scăpat, necinstitorul de Dumnezeu și păcătosul unde se va arătà“? 19 Astfel și cei care sufere, după voința lui Dumnezeu, să deà spre pază credinciosului întemeetor sufletele lor, în facerea binelui.

Datoriile presbiterilor și ale celorlalți. Trebue să ne împotrivim diavolului.

5 Deci pe presbiterii dintre voi, îi îndemn eu împreună [a]presbiter cu ei și [b]martor al patimilor lui Hristos, și [c]părtașul măririi ce are să fie descoperită; 2 [d]Păstoriți cea între voi turmă a lui Dumnezeu, *veghiând* [e]nu cu silnicie, ci de bunăvoe, potrivit lui Dumnezeu, nici pentru câștig urît, [f]ci cu nepreget, 3 Nici ca cum [g]stăpâniți cu apăsare pe cei [h]dați prin sorți, ci [i]făcându-vă pilde ale turmei; 4 Și când se va fi arătat [j]Arhipăstorul, veți luà [k]cununa [l]de amarant a măririi.

Îndemnare spre smerenie, spre încredere în Dumnezeu, spre veghere.

5 Deasemenea voi tânărilor, supuneți-vă presbiterilor, și [m]toți îmbrăcați-vă unii pentru alții cu smerenia, că [n]„Dumnezeu se împotrivește mândrilor, iar smeriților [o]le dă dar“. 6 Deci smeriți-vă supt [p]mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe la timp cuvenit, 7 [q]Aruncând toată grija voastră pe dânsul, că el îngrijește de voi.

8 [r]Treziți-vă, privegheați. [s]Împotrivitorul vostru, diavolul, ca un leu răcnind, umblă căutând pe cine să înghită; 9 [t]Acestuia împotriviți-vă întăriți în credință, [u]știind că aceleași suferințe au a suferì și frații voștri în lume.

Binecuvântarea.

10 Dar Dumnezeul oricărui [v]dar, care v'a chemat pe voi la mărirea lui veșnică în Hristos, după ce veți fi suferit [x]puțin timp, [y]el vă va aduce la desăvârșire, [z]vă va întări, vă va împuternici, vă va întemeià. 11 A lui este *mărirea și* stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

Salutări și încheere.

12 Prin Silvan credinciosul frate, după cum socotesc, v'am scris prin puține cuvinte, îndemnând și dând dovadă că adevăratul dar al lui Dumnezeu este acesta, în care stați.

13 Vă îmbrățișază împreună aleasa din Babilon și Marcu fiul meu. 14 Îmbrățișați-vă unii pe alții în sărutare de iubire.

Pace vouă tutulor, care sunteți în Hristos *Iisus. Amin.*

---

b Cap. 1. 5, 6. *c* Mat. 5. 11. —

Capul 5.

a Filim. 9. *b* Luc. 24. 48. *c* Rom. 8. 17,18. *d* Ioan 21 15-17. *e* 1 Cor. 9. 17. *f* 1 Tim 3. 3, 8. *g* Ezec. 34. 4. *h* Ps. 33. 12. *i* Filip. 3. 17. *j* Ebr. 13. 20. *k* 1 Cor. 9. 25 *l* Cap. 1. 4. *m* Rom. 12 10. *n* Iac. 4. 6. *o* Isa. 57. 15. *p* Iac. 4. 10. *q* Ps. 37. 5. *r* Luc. 21.34,36. *s* Iov. 1. 7. *t* Efes. 6. 11 13. *u* Fapt. 14. 22. *v* 1 Cor. 1. 9. *x* 2 Cor. 4. 17. *y* Ebr. 13. 21. *z* 2 Tes. 2. 17. —

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PETRU.

În credință trebue să adăugăm virtute, iar în virtute știință.

1 Simeon Petru, slujitor și apostol al lui Iisus Hristos, celor care dobândiră [a] credință de același preț cu a noastră, în dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Hristos. 2 [b] Dar vouă și pace să fie îmmulțită în cunoștință deplină a lui Dumnezeu și a lui Iisus Domnul nostru.

3 Cumcă dumnezeeasca lui putere ne-a dăruit toate cele spre viață și temere de Dumnezeu, [c] prin cunoștința deplină a celui [d] care ne cheamă prin mărirea și virtutea sa, 4 [e] Prin care a dăruit făgăduințele prețioase nouă și mari, ca prin acestea să vă faceți [f] părtași de fire dumnezeească, [g] fugind de stricăciunea din lume în poftă. 5 Și chiar pentru aceasta [h] punând voi orice sârguință, mai adăugați în credința voastră virtutea, iar în virtute [i] cunoștința, 6 Iar în cunoștință înfrânarea, iar în înfrânare răbdarea stăruitoare, iar în răbdarea stăruitoare temerea de Dumnezeu, 7 Iar în temerea de Dumnezeu iubirea frățească, iar [j] în iubirea frățească iubirea. 8 Căci acestea având-le și prisosind, ele *vă* fac nu neluerători, [k] nici neroditori, spre cunoștință deplină a Domnului nostru Iisus Hristos; 9 Pentru că cine nu are acestea, [l] este orb slab la vedere, uitând [m] curățirea păcatelor sale de demult. 10 Deaceea cu atât mai mult, fraților, sârguiți-vă [n] să faceți temeinică chemarea și alegerea voastră; căci făcând acestea nu [o] veți greși niciodată. 11 Căci astfel vi se va dà cu bogăție întrarea în împărăția vecinică a Domnului nostru și Mântuitorul Iisus Hristos.

Despre schimbarea la față a lui Hristos și despre cuvântul profetic temeinic.

12 Pentru aceea [p] voiu îngrijì totdeauna, ca să vă aduc aminte de acestea, [q] deși știți și sunteți întăriți în adevărul de față. 13 Și socotesc că este drept ca, [r] pe cât timp sunt eu în acest cort, [s] să vă deștept prin aducere aminte, 14 [t] Findcă știu, că grabnică este lepădarea cortului meu, după cum și [u] Domnul nostru Iisus Hristos mi-a făcut cunoscut. 15 Dar mă voiu și sârguì ca voi să puteți în orice timp, după ieșirea mea, să țineți minte de acestea.

16 Pentru că noi, nu urmând [v] istorisirilor închipuite, născocite cu iscusință, v'am făcut cunoscut puterea Domnului nostru Iisus Hristos [x] și venirea lui, ci fiind singuri văzători ai măreții aceluia.

17 Adecă luând dela Dumnezeu Tatăl cinste și mărire, când i-se aduse acest glas de către mărirea cea măreață: [y] „acesta este fiul meu cel iubit, în care eu am binevoit".

18 Și acest glas noi l-am auzit adus din cer, fiind noi împreună cu dânsul, în [z] muntele cel sfânt.

19 Și avem mai temeinic cuvântul profetic, la care bine faceți luând aminte ca la [a] o lumină luminătoare într'un loc pâclos, până să lumineze ziua și [b] luceafărul dimineții să răsară în inimile voastre, 20 Cunoscând întâiu aceasta, [c] că nici o profeție a scripturii nu se face din tâlcuirea ei.

21 [d] Pentru că nici odată prin voință de om nu fù adusă profeția, ci mânați de duh sfânt oamenii vorbiră dela Dumnezeu.

2 PETRU.
—
Capul 1.
a Rom. 1. 12.
b Dan. 4. 1.
c Ioan 17. 3.
d 1 Tes. 2. 12.
e 2 Cor. 7. 1.
f 2 Cor. 3. 18.
g Cap. 2. 18, 20.
h Cap. 3. 18.
i 1 Pet. 3. 7.
j Gal. 6. 10.
k Ioan 15. 2.
l 1 Ioan 2. 9,11.
m Efes. 5. 26.
n 1 Ioan 3. 19.
o Cap. 3. 17.
p Rom. 15 14,15.
q 1 Pet. 5. 12.
r 2 Cor. 5. 1, 4.
s Cap. 3. 1.
t Deut. 4.20,22.
u Ioan. 21.18,19.
v 1 Cor. 1. 17.
x Mat. 17 1, 2.
y Mat. 3. 17.
z Esod. 3. 5.
a Ps. 119. 105.
b 2 Cor. 4. 4, 6.
c Rom. 12. 6.
d 2 Tim. 3. 16.

Venirea învățătorilor mincinoși. Pilde de pe deapsa ce așteaptă pe desfrânați și amăgitori. Greșala celor care se lapădă de credință.

2 Dar [a] au fost în popor și profeți mincinoși, după cum [b] și între voi vor fi învățători mincinoși, ca unii care vor băgà pe furiș eresuri de peire, [c] tăgăduind chiar pe stăpânul care i-a [d] răscumpărat, [e] aducându-și lor grabnică peire; 2 Și mulți vor urmà, după destrămările lor, din a căror pricină este defăimată calea adevărului. 3 Și [f] în pornire, spre orice fel de înavuțire, vor căutà [g] dela voi câștig prin cuvântări plăsmuite; [h] pentru dânșii osânda nu întârzează de demult, și peirea lor nu dormitează.

4 Căci dacă Dumnezeu nu cruță [i] pe îngerii care au greșit, [j] ci aruncându-i în tartar îi dete lanțurilor întunerecului, [k] păstrați fiind spre judecată,— 5 Și nu cruță lumea veche, ci păzì pe [l] Noe, al optelea [m] predicator de dreptate, când [n] aduse potop preste lumea netemătorilor de Dumnezeu, 6 Și [o] orașele Sodomei și Gomorei, după ce le prefăcù în cenușă, [p] le osândì la răsturnare, punându-le pildă a celor care au să fie netemători de Dumnezeu, 7 [q] Și scăpă pe dreptul Lot tare muncit de petrecerea în desfrânare a celor fărădelege; 8 Pentru că locuind între dânșii dreptul acesta [r] prin vedere și auzire chinuià din zi în zi cu lucruri nelegiuite un suflet drept,— 9 [s] Știe Domnul să scape din ispite pe temători de Dumnezeu, iar pe nedrepți să-i păstreze spre a fi pedepsiți la zi de judecată,

10 Și mai vârtos [t] pe cei care umblă după trup în poftă de necurățenie și disprețuesc stăpânirea. [u] Îndrăzneții îngâmfați, ei nu se cutremură defăimând măriri, 11 Pe când [v] îngerii, fiind mai mari în tărie și putere, nu aduc înaintea Domnului judecată defăimătoare împotriva lor. 12 Aceștia însă [x] ca dobitoace necuvântătoare, născute firești, spre prindere și stricăciune, defăimând cele ce nu știu, stricați vor fi și ei în a lor stricăciune, 13 [y] Având să ià cu dânșii răsplată de nedreptate; [z] socotind plăcere desfătarea zi cu zi, [a] pete de necurățenie și pete de rușine, desmierdându-se în înșelăciunile lor [b] ospătând împreună cu voi, 14 Având ochii plini de adulter și nesățioși de păcat, momind suflete neîntărite, [c] având inimă deprinsă de lăcomie, copii ai blestemului! 15 Părăsind calea dreaptă se rătăcirà, urmând calea lui [d] Balaam fiul lui Bosor, care iubì plată de nedreptate, 16 Și primì mustrare pentru a lui călcare de lege; asin, fără glas, grăind în glas de om, oprì nebunia profetului.

17 [e] Aceștia sunt puțuri fără apă și neguri mânate de furtună, pentru dânșii este păstrată întunecimea întunerecului. 18 Căci [f] rostind cuvinte trufașe de deșertăciune, momesc în pofte de trup prin desfătări pe cei care abia fug de cei [g] care viețuesc în rătăcire, 19 Făgăduindu-le [h] stăpânire de sine, fiind ei înșiși [i] robi ai stricăciunii; pentru că de cine este biruit cineva, aceluia îi este *și* rob. 20 Căci [j] dacă, după ce au fugit de necurățeniile lumii prin cunoștință deplină a Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos, iarăși s'au încurcat într'acestea, sunt biruiți, li-s'au făcut cele depe urmă mai rele decât cele dintâiu.

21 Pentru că mai bine erà pentru dânșii să nu fi cunoscut deplin calea dreptății, decât, după ce o cunoscură deplin, să se întoarcă din sfânta poruncă dată lor în primire.

22 Lor li-s'a potrivit ceeace se potrivește cu pilda adevărată: „câne care s'a întors la vărsătura sa“, și: „porc care s'a spălat în tăvălitură de mocirlă“.

Capul 2.
a Deut. 13. 1.
b Mat. 24. 41.
c Iuda 4.
d 1 Cor. 6. 20.
e Filip 3. 19.
f Rom. 16. 18.
g 2 Cor. 2. 17.
h Deut. 32. 35.
i Iov 4. 18.
j Ioan 8. 44.
k Luc. 8. 31.
l Fac. 7. 1,7,23.
m 1 Pet 3. 19.
n Cap. 3. 6.
o Fac. 19. 24.
p Num. 26. 10.
q Fac. 19. 16.
r Ps 119. 139, 158.
s Ps. 34. 17, 19.
t Iuda 4, 7, 8.
u Iuda 8
v Iuda 9.
x Ier 12. 3.
y Filip. 3. 19.
z Rom. 13. 13.
a Iuda 12.
b 1 Cor.11.20,21.
c Iuda 11.
d Num. 22. 5, 7, 21, 23, 28.
e Iuda 12. 13.
f Iuda 16.
g Cap. 1. 4.
h Gal. 5. 13.
i Ioan 8. 34.
j Mat. 12. 45

Siguranța venirii mântuitorului și a sfârșitului lumii, ce în aparență zăbovește.

3 Iubiților, vă scriu această epistolă acum ca a doua, în care [a] deștept în aducere aminte lămurita voastră gândire, 2 Ca să vă aduceți aminte de cuvintele zise de mai nainte de sfinții profeți [b] și de a apostolilor voștri poruncă a Domnului și Mântuitorului, 3 [c] Cunoscând întâiu aceasta, că vor veni cu batjocură în zilele depe urmă batjocuritori, [d] umblând potrivit cu însăși poftele lor, 4 Și zicând: [e] unde este făgăduința venirii lui? Căci de când adormiră părinții, tot rămâne tot astfel dela început de făptură.

5 Pentru că ei dorind aceasta le este [f] necunoscut că cerurile erau de demult și pământul [g] este închegat prin cuvântul lui Dumnezeu din apă și prin apă, 6 [h] Prin care lumea de atunci pieri potopită fiind cu apă; 7 Iar [i] cerurile de acum și pământul sunt prin același cuvânt păstrate, ținute fiind pentru [j] foc la zi de judecată și de peire a oamenilor necinstitori de Dumnezeu.

8 Și aceasta una să nu vă fie necunoscută vouă, iubiților, că o singură zi la Domnul este [k] o mie de ani, și o mie de ani ca o singură zi, 9 [l] Domnul nu întârziază cu făgăduința *sa*, după cum unii socotesc întârziere, ci [m] rabdă îndelung pentru voi, [n] nevrând ca unii să peară, [o] ci toți să vie la pocăință. 10 [p] Va veni însă ca un fur ziua Domnului, în care *zi* [q] cerurile vor trece cu iuteală vâjeitoare, iar stihiile arse fiind, vor fi desființate, și pământul și lucrurile de pe dânsul vor fi arse de tot.

Pregătirea demnă pentru aceasta.

11 Deci fiindcă toate acestea sunt desființate, ce fel trebue să fiți voi [r] în mersurile sfinte ale vieții și în temeri de Dumnezeu, 12 [s] Așteptând și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care *zi* cerurile aprinse fiind, [t] vor fi desființate și stihiile [u] vor fi nimicite, arse fiind. 13 Dar noi așteptăm — potrivit făgăduințelor lui, [v] ceruri noui și pământ nou, în care locuește dreptate.

14 Pentru aceea, iubiților, așteptând acestea, sârguiți-vă [x] ca să fiți pentru dânsul aflați în pace, nepătați și fără greșală, 15 Și [y] îndelunga răbdare a Domnului nostru socotiți-o drept scăpare, după cum și iubitul nostru frate, Pavel, v'a scris, potrivit înțelepciunii date lui, 16 Cum *v'a scris* și în toate epistolele, când [z] vorbește într'însele despre acestea, în care *epistole* sunt greu de înțeles unele, pe care cei neștiutori și neîntăriți le întortochează ca și pe celelalte scripturi, spre peirea lor înșiși.

Încheere.

17 Deci voi, iubiților, [a] fiindcă știți mai dinainte, [b] păziți-vă, ca nu, lăsându-vă a fi duși de rătăcirea celor fărădelege, să căderi din întărirea voastră, 18 Ci creșteți în darul și cunoștința Domnului nostru și Mântuitorul Iisus Hristos. A lui este mărirea și acum și în ziua veacului. Amin.

INTÂIA EPISTOLĂ A LUI IOAN.

Dovada despre cuvântul vieții. Dumnezeu este lumină și cei care sunt ai lui umblă în lumină. Sângele lui Hristos ne curățește de păcate.

1 [a] Ce era dela început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, [b] ce privirăm și [c] mânile noastre pipăiră, despre Cuvântul vieții; 2 Și [d] viața [e] se arătă, și am văzut [f] și mărturisim [g] și vestim vouă viața vecinică, [h] care era la Tatăl și se arătă nouă; 3 [i] Ce am vă-

Capul 3.
a Cap. 1. 13
b Iuda 17.
c 1 Tim. 4. 1.
d Cap. 2. 10.
e Isa. 5. 19.
f Fac. 1. 6, 9.
g Ps. 24. 2.
h Fac. 7. 11.
i Vers. 10.
j Mat. 25. 41.
k Ps. 90. 4.
l Hab. 2. 3.
m Isa. 30. 18.
n Ezec. 18. 23. 32.
o Rom. 2. 4.
p Mat. 24. 43.
q Ps. 102. 26.
r 1 Pet. 1. 15.
s 1 Cor. 1. 7.
t Ps. 50. 3.
u Mic. 1. 4.
v Isa. 65. 17.
x 1 Cor. 1. 8.
y Rom. 2. 4.
z Rom. 8. 19.
a Marc. 13. 23
b Efes. 4. 14.
—
1 IOAN.
Capul 1.
a Ioan 1. 1.
b Ioan 1. 14.
c Luc. 24. 39.
d Ioan 1. 4.
e Rom. 16. 26.
f Ioan 21. 24.
g Cap. 5. 20.
h Ioan 1. 1, 2.
i Fapt. 4. 20.

zut și am auzit, vestim și vouă, ca și voi să aveți împărtășire cu noi. Și [j] împărtășirea noastră *este* cu Tatăl și cu Fiul său Iisus Hristos. 4 Și acestea scriem noi, [k] ca bucuria noastră să fie împlinită.

5 [l] Și aceasta este solia pe care am auzit-o dela dânsul și pe care iarăși o vestim vouă, că [m] Dumnezeu este lumină și într'însul nu este nici un întunerec. 6 [n] Dacă zicem că avem împărtășire cu dânsul, și umblăm în întunerec, mințim și nu săptuim adevărul; 7 Iar dacă umblăm în lumină, fiindcă el însuși este în lumină, avem împărtășire unii cu alții și [o] sângele lui Iisus Fiul său ne curățește de orice păcat.

8 [p] Dacă zicem că nu avem păcat, ne amăgim pe noi înșine [q] și adevărul nu este în noi. 9 [r] Dacă mărturisim păcatele noastre, el este credincios și drept, ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice nedreptate. 10 Dacă zicem că n'am păcătuit, îl facem mincinos, și cuvântul lui nu este în noi.

Hristos este mijlocitorul nostru către Tatăl și ispășirea noastră. Porunci pentru a ne iubi unii pe alții. Iubirea lumii. Adevăratul creștin ține poruncile sale, iubește frații și fuge de poftele lumești.

2 Copiii mei, acestea vi-le scriu ca să nu păcătuiți. Și dacă va fi păcătuit cineva, [a] avem mijlocitor la Tatăl, pe Iisus Hristos cel drept; 2 Și [b] el însuși este ispășire de păcatele noastre, dar nu numai de-ale noastre, ci [c] și de ale lumii întregi.

3 Și în aceasta știm că l-am cunoscut, dacă păzim poruncile lui. 4 [d] Cine zice că l-am cunoscut, și poruncile lui nu le păzește, [e] mincinos este și adevărul nu este în aceasta; 5 Iar [f] dacă păzește cineva cuvântul lui, iubirea lui Dumnezeu este [g] într'acesta cu adevărat desăvârșită. [h] În aceasta cunoaștem că suntem într'însul. 6 [i] Cine zice că rămâne într'însul, [j] este dator ca și el însuși să umble astfel cum a umblat acela.

7 Iubiților, [k] nu poruncă nouă vă scriu, ci poruncă veche, [l] pe care o aveți dela început; porunca cea veche este cuvântul pe care l-ați auzit *dela început.*

8 Iarăși [m] ca poruncă nouă vă scriu ceea ce este adevărat într'însul și în voi, [n] fiindcă întunerecul trece și [o] lumina adevărată se arată acum. 9 [p] Cine zice că este în lumină și urăște pe fratele său, acela este până acum în întunerec. 10 [q] Cine iubește pe fratele său, rămâne în lumină, și [r] sminteală nu este într'însul; 11 Iar cine urăște pe fratele său, este în întunerec și [s] umblă în întunerec, și nu știe încotro se duce, pentru că întunerecul a orbit ochii lui.

12 Vă scriu vouă, copiilor, fiindcă pentru numele lui iertate vă sunt [t] păcatele. 13 Vă scriu vouă, părinților, fiindcă ați cunoscut pe [u] Cel dela început. Vă scriu vouă, tânărilor, fiindcă ați biruit pe cel rău. V'am scris vouă, copiilor, fiindcă ați cunoscut pe Tatăl.

14 V'am scris vouă, părinților, fiindcă ați cunoscut pe Cel dela început. V'am scris vouă, tânărilor, fiindcă [v] sunteți tari și cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi și ați biruit pe cel rău.

15 [x] Nu iubiți lumea nici cele *ce sunt* în lume. Dacă cineva [y] iubește lumea, iubirea Tatălui nu este într'însul, 16 Fiindcă tot ce este în lume, pofta trupului [z] și pofta ochilor și mândria deșartă a vieții, nu este dela Tatăl, ci este din lume. 17 Și [a] lumea trece, și pofta ei; dar, cine face voea lui Dumnezeu, rămâne în veci.

Să ne ferim de antecreștini și să rămânem în Hristos.

18 [b] Copii, [c] este ceasul depe urmă, și după cum ați auzit că vine [d] antecrist, [e] și acum mulți s'au făcut antecriști, de unde cunoaștem [f] că este ceasul depe urmă. 19 [g] Dintre noi au ieșit, dar nu erau dintre noi, căci [h] dacă

[i] Ioan 17. 21.
[k] Ioan 15. 11.
[l] Cap. 3. 11.
[m] Ioan 1. 9.
[n] 2 Cor. 6. 14.
[o] 2 Cor. 6. 11.
[p] 1 Reg. 8. 46.
[q] Cap. 2. 4.
[r] Ps. 32. 5.

Capul 2.

[a] Rom. 8. 34.
[b] Rom. 3. 25.
[c] Ioan 1. 29.
[d] Cap. 1. 6.
[e] Cap. 1. 8.
[f] Ioan 14. 21, 23.
[g] Cap. 4. 12.
[h] Cap. 4. 13.
[i] Ioan 15. 4, 5.
[j] Mat. 11. 29.
[k] 2 Ioan 5.
[l] Cap. 3. 11.
[m] Ioan 13. 34.
[n] Rom. 13. 12.
[o] Ioan 1. 9.
[p] 1 Cor. 13. 2.
[q] Cap. 3. 14.
[r] 2 Pet. 1. 10.
[s] Ioan 12. 35.
[t] Luc. 24. 47.
[u] Cap. 1. 1.
[v] Efes. 6. 10.
[x] Rom. 12. 2.
[y] Mat. 6. 24.
[z] Eccl. 5. 11.
[a] 1 Cor. 7. 31.
[b] Ioan 21. 5.
[c] Ebr. 1. 2.
[d] 2 Tes. 2. 3, etc.
[e] Mat. 24. 5, 24.
[f] 1 Tim. 4. 1.
[g] Deut. 13. 13.
[h] Mat. 24. 24.

ar fi fost dintre noi, ar fi rămas cu noi; ci [i] ca să se arate că nu sunt toți dintre noi. 20 Și [j] voi aveți ungere [k] dela cel sfânt, [l] și toți știți.

21 Nu v'am scris vouă fiindcă nu știți adevărul, ci pentru că-l știți și că orice minciună nu este din adevăr. 22 [m] Cine este mincinosul, dacă nu cel care tăgăduește că Iisus nu este Hristosul? Acesta este antecristul, cel care tăgăduește pe Tatăl și pe Fiul. 23 [n] Oricine care tăgăduește pe Fiul nu are nici pe Tatăl; [o] cine mărturisește pe Fiul are și pe Tatăl.

24 Voi [p] ce ați auzit dela început, în voi să rămâe. Dacă va fi rămas în voi ce ați auzit dela început, [q] veți rămâneà și voi în Fiul și în Tatăl. 25 [r] Și aceasta este făgăduința pe care însuși ne-a făgăduit-o nouă, viața vecinică.

26 Acestea v'am scris [s] despre cei care vă amăgesc pe voi. 27 Și voi, [t] ungerea pe care ați luat-o dela dânsul rămâne în voi, și [u] nu aveți trebuință ca să vă învețe cineva, ci după cum ungerea lui vă învață despre toate, și adevărat este și nu este minciună, și după cum v'am învățat, rămâneți într'însul.

28 Și acum, copii, rămâneți într'însul, ca, — dacă se va fi arătat, — să avem îndrăzneală și să nu fim dați de rușine de către dânsul, la venirea lui.

29 Dacă știți că el este drept, cunoașteți că și oricine care făptuește dreptatea este născut dintr'însul.

Fiii lui Dumnezeu sunt fericiți prin nădejdea într'însul, curați de păcat, iubitori de frați, urîți de lume. Iubirea către aproapele și către Dumnezeu.

3 Vedeți ce fel de mare iubire ne-a dat nouă Tatăl [a] ca să fim numiți fii ai lui Dumnezeu, și suntem. Pentru aceea lumea nu ne cunoaște, [b] fiindcă nu-l cunoscù pe dânsul. 2 Iubiților, [c] acum suntem fii ai lui Dumnezeu, și nu s'a arătat [d] încă ce vom fi. Știm că dacă se va fi arătat, [e] vom fi asemenea lui, fiindcă [f] îl vom vedeà după cum este. 3 [g] Și oricine, care are nădejdea aceasta într'însul, se curățește pe sine, după cum acela curat este.

4 Oricine care făptuește [h] păcatul, săvârșește și călcarea legii și păcatul este călcarea legii. 5 Și voi [i] știți că acela s'a arătat, [j] ca să ridice păcatele, și [k] într'însul nu este păcat. 6 Oricine, care rămâne într'însul, nu păcătuește; [l] oricine care păcătuește, nu l-a văzut, nici nu l-a cunoscut.

7 Copii, [m] nimenea să nu vă amăgească. [n] Cine făptuește dreptatea este drept, după cum și acela drept este; 8 [o] Cine săvârșește păcatul, este din deavolul, pentru că dela început deavolul păcătuește. [p] Pentru aceea s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să sfărâme lucrurile deavolului. 9 [q] Oricine care este născut din Dumnezeu nu săvârșește păcat, pentru că [r] sămânța lui rămâne într'însul; și nu poate păcătuì, fiindcă este născut din Dumnezeu.

10 În aceasta sunt învederați fiii lui Dumnezeu și fiii deavolului: [s] oricine care nu făptuește dreptate nu este din Dumnezeu, [t] adecă cine nu-și iubește pe fratele său.

11 Pentru [u] că aceasta este solia pe care ați auzit-o dela început, [v] ca să ne iubim unii pe alții; 12 Nu după cum erà [x] Cain din cel rău și ucise pe fratele său; și pentru ce-l ucise? Fiindcă lucrurile lui erau rele, iar ale fratelui său drepte. 13 Și nu vă mirați, fraților, dacă [y] lumea vă urăște. 14 [z] Noi știm că ne-am strămutat din moarte la viață, că iubim pe frați; [a] cine nu iubește *pe fratele său* rămâne în moarte. 15 [b] Oricine care urăște pe fratele său este omorîtor de oameni, și știți, [c] că orice omorîtor de oameni nu are viață vecinică rămânând într'însul.

i 1 Cor. 11. 19. *j* 2 Cor. 1. 21. *k* Marc. 1. 24. *l* Ioan 10. 4, 5. *m* Cap. 4. 3. *n* Ioan 15. 23. *o* Ioan 14. 7, 9, 10. *p* 2 Ioan 6. *q* Ioan 14. 23. *r* Ioan 17. 3. *s* Cap. 3. 7. *t* Vers. 20. *u* Ier. 31. 33, 34. — *Capul 3.* *a* Ioan 1. 12. *b* Ioan 15. 18, 19. *c* Isa. 56. 5. *d* Rom. 8. 18. *e* Rom. 8. 29. *f* Iov 19. 26. *g* Cap. 4. 17. *h* Rom. 4. 15. *i* Cap. 1. 2. *j* Isa. 53. 5, 6, 11. *k* 2 Cor. 5. 21. *l* Cap. 2. 4. *m* Cap. 2. 26. *n* Rzec. 18. 5-9. *o* Mat. 13. 38. *p* Fac. 3. 15. *q* Cap. 5. 18. *r* 1 Pet. 1. 23. *s* Cap. 2. 29. *t* Cap. 4. 8. *u* Cap. 1. 5. *v* Ioan 13. 34. *x* Fac. 4. 4, 8. *y* Ioan 15. 18, 19. *z* Cap. 2. 10. *a* Cap. 2. 9, 11. *b* Mat. 5. 21, 22. *c* Gal. 5. 21.

16 [d] În aceasta am cunoscut iubirea, că acela şi-a pus sufletul său pentru noi; şi noi datori suntem să punem sufletele pentru fraţi. 17 Iar [e] cine are avutul lumii şi priveşte pe fratele său, care are trebuinţă, şi-şi închide inima *întorcându-se* dela dânsul, [f] cum rămâne într'însul iubirea lui Dumnezeu?

18 Copii, [g] să nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci în faptă şi adevăr. 19 Şi în aceasta vom cunoaşte că [h] suntem din adevăr, şi vom liniştì inimile noastre înaintea lui *Dumnezeu* 20 [i] De orice ne-ar învinuì inima noastră, fiindcă Dumnezeu este mai mare, decât inima noastră şi cunoaşte tot. 21 [j] Iubiţilor, dacă inima noastră nu ne învinueşte, [k] avem îndrăzneală la Dumnezeu, 22 Şi, [l] orice cerem, primim dela dânsul, pentru că păzim poruncile lui [m] şi facem cele plăcute înaintea lui. 23 [n] Şi aceasta este porunca lui, ca să credem numele Fiului său, Iisus Hristos, [o] şi să ne iubim unii pe alţii, după cum ne-a dat poruncă. 24 Şi cine păzeşte poruncile lui într'însul, rămâne şi el într'însul; şi în aceasta cunoaştem că rămâne în noi, din duhul pe care ni l-a dat.

Trebue să ne ferim de duhuri amăgitoare. Iubirea lui Dumnezeu către noi cere iubirea noastră către fraţi. Dumnezeu e dragoste.

4 Iubiţilor, [a] nu credeţi oricărui duh, ci [b] cercaţi duhurile, dacă sunt din Dumnezeu, fiindcă [c] mulţi profeţi mincinoşi au ieşit în lume. 2 Cunoaşteţi în aceasta duhul lui Dumnezeu: [d] orice duh care mărturiseşte pe Iisus ca Hristos venit în trup este din Dumnezeu. 3 Şi [e] orice duh care nu mărturiseşte pe Iisus *ca Hristos venit în trup* nu este din Dumnezeu; şi acesta este al lui anticrist, despre care aţi auzit că vine, [f] şi acum este în lume încă.

4 [g] Voi sunteţi din Dumnezeu, copii, şi i-aţi biruit, pentru că mai mare este cel care este în voi, decât [h] cel care este în lume. 5 [i] Ei sunt din lume; pentru aceea vorbesc din lume [j] şi lumea îi ascultă. 6 Noi suntem din Dumnezeu; cine cunoaşte pe Dumnezeu, ne ascultă, [k] cine nu este din Dumnezeu, nu ne ascultă. Din aceasta cunoaştem [l] duhul adevărului şi duhul rătăcirii.

7 [m] Iubiţilor, să ne iubim unii pe alţii, pentru că iubirea este din Dumnezeu, şi oricine care iubeşte este născut din Dumnezeu şi cunoaşte pe Dumnezeu. 8 Cine nu iubeşte, [n] n'a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că [o] Dumnezeu este iubire.

9 [p] În aceasta fù cunoscută iubirea lui Dumnezeu către noi, că Dumnezeu a trimis în lume pe Fiul său unul născut, [q] ca să trăim printr'însul. 10 În aceasta este iubirea, [r] nu pentru că noi am iubit pe Dumnezeu, ci pentru că el ne-a iubit şi a trimis pe Fiul său, [s] ispăşire de păcatele noastre. 11 Iubiţilor, [t] dacă Dumnezeu ne-a iubit astfel, şi noi datori suntem să ne iubim unii pe alţii. 12 [u] Pe Dumnezeu nimenea nu l-a văzut vre odată; dacă ne iubim unii pe alţii, Dumnezeu rămâne în noi şi [v] iubirea lui desăvârşită este în noi.

13 [x] În aceasta cunoaştem, că rămânem într'însul şi el în noi, fiindcă ne-a dat din duhul lui. 14 Şi [y] noi am privit şi mărturisim, că [z] Tatăl a trimis pe Fiul Mântuitor al lumii. 15 Cine va fi mărturisit că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne în el şi el în Dumnezeu.

16 Şi noi am cunoscut şi am crezut iubirea pe care o are Dumnezeu către noi. Dumnezeu este iubire, şi cine rămâne în această iubire, rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu rămâne în el. 17 În aceasta este desăvârşită iubirea între noi, ca să avem îndrăzneală în ziua judecăţii, fiindcă ce fel este acela, *astfel* suntem şi noi în lumea aceasta.

---

d Ioan 3. 16. e Deut. 15. 7. f Cap. 4. 20. g Ezec. 33 31. h Ioan 18. 37. i 1 Cor. 4. 4. j Iov 22. 26. k Ebr. 10. 22. l Ps. 34. 15. m Ioan 8. 29. n Ioan 6. 29. o Mat. 22. 39. — *Capul 4.* a Ier. 29. 8. b 1 Cor. 14. 29. c Mat. 24. 5, 24. d 1 Cor. 12. 3. e Cap. 2. 22. f 2 Tes. 2. 7. g Cap. 5. 4. h Ioan 12 31. i Ioan 3. 31. j Ioan 15. 19. k Ioan 8. 47. l Isa. 8. 20. m Cap 3.10,11,23. n Cap. 2. 4. o Vers. 16. p Ioan 3. 16. q Cap. 5. 11. r Ioan 15. 16. s Cap. 2. 2. t Mat. 18. 33. u Ioan 1. 18. v Cap. 2. 5. x Ioan 14. 20. y Ioan 1. 14. z Ioan 3. 17. —

18 Temere nu este în iubire, ci iubirea
desăvârșită dă afară temerea, fiindcă
temerea are chin de pedeapsă, și cine
se teme, nu este desăvârșit în iubire.
19 Noi iubim, pentru că el cel întâiu
ne-a iubit.

20 Dacă zice cineva că iubesc pe
Dumnezeu și urăște pe fratele său,
mincinos este; căci cine nu iubește pe
fratele său pe care l-a văzut, nu poate
iubì pe Dumnezeu pe care nu l-a văzut, 21 Și această poruncă avem dela
dânsul, că cine iubește pe Dumnezeu,
iubește și pe fratele său.

Credința ce a biruit lumea. Prin credință și supunere iubim pe Dumnezeu.

5 Oricine care [a]crede că [b]Iisus este
Hristosul, este [c]născut din Dumnezeu, [d]și oricine care iubește pe cel care
a născut, iubește și pe cel născut
dintr'însul.

2 În aceasta cunoaștem că iubim pe
fiii lui Dumnezeu, când iubim pe Dumnezeu și facem poruncile lui.

2 [e]Căci iubirea lui Dumnezeu este
aceasta, să [f]păzim poruncile lui și poruncile lui nu sunt grele, 4 Pentru că
[g]orice este născut din Dumnezeu, biruește lumea; și această biruință, care
a biruit lumea, este credința noastră.
5 Cine este care biruește lumea, dacă
nu [h]cel care crede, că Iisus este Fiul lui
Dumnezeu?

Mărturia duhului.

6 Acesta este cel care veni [i]prin apă
și sânge, Iisus Hristos; nu în apă numai, ci în apă și în sânge: [j]și duhul
este care mărturisește, fiindcă duhul
este adevărul. 7 Căci trei sunt care
mărturisesc — în cer: Tatăl, [k]Cuvântul și sfântul Duh, [l]și aceștia trei sunt
unul. 8 Și trei sunt care mărturisesc
pe pământ — duhul și apa și sângele;
și acești trei pentru unul sunt.

9 Dacă primim [m]mărturia oamenilor,
mărturia lui Dumnezeu este mai mare,
[n]căci aceasta este mărturia lui Dumnezeu, că a mărturisit pentru Fiul său.
10 Cine crede în Fiul lui Dumnezeu,
[o]are mărturia în sine însuși; cine nu
crede lui Dumnezeu, [p]l-a făcut mincinos, pentru că n'a crezut în mărturia
pe care a mărturisit-o Dumnezeu pentru Fiul său. 11 [q]Și aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne-a dat viața vecinică, [r]și această viață este în Fiul său.
12 [s]Cine are pe Fiul, are viață; cine nu
are pe Fiul lui Dumnezeu, nu are viață.

13 [t]Acestea v'am scris vouă, care
credeți în numele Fiului lui Dumnezeu,
ca să știți că aveți viață vecinică *și să credeți.*

Puterea rugăciunii.

14 Și aceasta este nesfiala pe care o
avem la dânsul, [u]că, dacă cerem ceva,
potrivit cu voința lui, ne ascultă. 15 Și
dacă știm că ne ascultă ceea ce cerem,
știm că avem cererile pe care le-am
cerut dela dânsul.

16 Dacă vede cineva pe fratele său
păcătuind, păcat nu spre moarte, [v]va
cere, [x]și-i va dà viață, celor care păcătuesc nu spre moarte. [y]Este păcat spre
moarte; [z]nu zic ca să se roage pentru
păcatul acela. 17 [a]Orice nedreptate
este păcat, și este păcat nu spre moarte.

18 Știm că [b]oricine care a fost născut din Dumnezeu, nu păcătuește, ci
care fù născut din Dumnezeu, [c]se păstrează pe sine și cel Rău nu-l atinge.
19 Știm că din Dumnezeu suntem, [d]și
lumea întreagă zace în cel Rău. 20 Știm
iar că Fiul lui Dumnezeu a venit și
[e]ne-a dat minte, [f]ca să cunoaștem pe
cel adevărat; și suntem în cel adevărat,
în Fiul său Iisus Hristos; [g]acesta este
adevăratul Dumnezeu și viața vecinică.

21 Copii, păziți-vă de idoli.

Capul 5.
a Ioan 1. 12.
b Cap. 2. 22. 23.
c Ioan 1. 13.
d Ioan 15. 23.
e Ioan 14. 15, 21, 23.
f Mic. 6. 8.
g Ioan 16. 33.
h 1 Cor. 15. 57.
i Ioan 19. 34.
j Ioan 14. 17.
k Ioan 1. 1.
l Ioan 10. 30.
m Ioan 8. 17, 18.
n Mat. 3. 16, 17.
o Rom. 8. 16.
p Ioan 3. 33.
q Cap. 2. 25.
r Ioan 1. 4.
s Ioan 3. 36.
t Ioan 20. 31.
u Cap. 1. 1. 2.
v Cap. 3. 22.
x Iov 42. 8.
y Mat. 12. 31, 32.
z Ier. 7. 16.
a Cap. 3. 4.
b 1 Pet. 1. 23.
c Iac. 1. 27.
d Gal. 1. 4.
e Luc. 24. 45.
f Ioan 17. 3.
g Isa. 9. 6.

A DOUA EPISTOLĂ A LUI IOAN.

Iubirea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor lui. Trebue să fugim de amăgitori.

1 Bătrânul alesei Doamne şi copiilor ei, [a]pe care eu îi iubesc în adevăr, şi nu numai eu, ci şi toţi care au cunoscut [b]adevărul, 2 Pentru adevărul ce rămâne în noi, şi cu noi va fi în veci. 3 [c]Cu noi va fi dar, milă, pace dela Dumnezeu Tatăl şi dela Iisus Hristos Fiul Tatălui, [d]în adevăr şi în iubire.

4 M'am bucurat foarte, că am aflat dintre copiii tăi [e]umblând în adevăr, după cum am primit poruncă dela Tatăl.

5 Şi acum rogu-te, Doamnă, [f]nu scriindu-ţi ca poruncă nouă, ci pe care o aveam dela început, [g]ca să ne iubim unii pe alţii. 6 Şi [h]aceasta este iubirea, ca să umblăm potrivit cu poruncile lui; această poruncă este, după [i]cum aţi auzit dela început, ca să umblaţi într'însa.

7 Că [j]mulţi amăgitori au ieşit în lume, [k]care nu mărturisesc pe Iisus ca Hristos venit în trup; [l]acesta este amăgitorul şi antecristul.

8 [m]Luaţi seama de voi înşivă, [n]ca să nu pierdeţi cele ce aţi lucrat, ci să primiţi plată deplină.

9 [o]Oricine care înaintează mai departe şi nu rămâne în învăţătura lui Hristos, nu are pe Dumnezeu; cine rămâne în învăţătura lui, acesta are şi pe Tatăl şi pe Fiul.

10 Dacă vine cineva la voi şi nu aduce învăţătura aceasta, nu-i primiţi în casă, [p]şi nu-i ziceţi bun venit; 11 Căci cine îi zice bun venit, se face părtaş cu lucrurile lui cele rele.

12 Multe având a vă scrie, n'am voit *să le scriu* pe hârtie şi cu cerneală, nădăjduesc însă să vin la voi şi să vorbesc gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină.

13 Te îmbrăţişează copiii surorei tale cea aleasă.

A TREIA EPISTOLĂ A LUI IOAN.

Ospitalitatea lui Gaiu este lăudată şi recomandată către fraţi.

1 Bătrânul către Gaiu iubitul, [a]pe care eu îl iubesc în adevăr.

2 Iubitule, doresc ca tu să aibi parte în orice şi să fii sănătos, după cum are parte sufletul tău. 3 M'am bucurat foarte, când veniră fraţii şi deteră dovadă pentru adevărul tău, după cum [b]umblî tu în adevăr. 4 Nu am bucurie mai mare, decât aceasta, ca să auz că [c]copiii mei umblă în adevăr.

5 Iubitule, cu credincioşie săvârşeşti orice faci pentru fraţi şi anume străini, 6 Care au dat înaintea bisericei dovadă de iubirea ta, pe care trimiţându-i mai nainte, bine vei face după cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu. 7 Căci pentru numele *lui Hristos* au plecat, [d]neluând nimic dela neamuri. 8 Deci noi datori suntem să ocrotim pe unii ca aceştia, ca să ne facem împreună lucrători pentru adevăr.

Să ne ferim de-a dà esemplu rău.

9 Am scris ceva bisericei; dar Diotrefe, care năzueşte să răpească întâetatea preste dânşii, nu ne primeşte. 10 Pentru aceea, dacă voiu fi venit, îi voiu aduce aminte lucrurile pe care le face, flecărind de noi cu vorbe rele, şi

2 IOAN. — *Capul 1.* a 3 Ioan 1. b Ioan 8. 32. c 1 Tim. 1. 2. d Vers. 1. e 3 Ioan 3. f 1 Ioan 2. 7, 8. g Ioan 13. 34. 1. 15. 12. h Ioan 14. 15, 21. i 1 Ioan 2. 24. j 1 Ioan 4. 1. k 1 Ioan 4. 2. 3. l 1 Ioan 2. 22. m Marc. 13. 9. n Gal. 3. 4. o 1 Ioan 2. 23. p Rom. 16. 17. —

3 IOAN. — *Capul 1.* a 2 Ioan 1. b 2 Ioan 4. c 1 Cor. 4. 15. d 1 Cor. 9. 12, 15.

nemulţumit fiind de acestea, nici el nu primeşte pe fraţi, şi împedecă pe cei care voesc *să-i primească*, şi-i dă afară din biserică.

11 Iubitule, [e] nu urmà răul, ci binele. [f] Cine face bine, este din Dumnezeu; cine face rău, n'a văzut pe Dumnezeu. 12 Lui Demetriu [g] i-s'a dat bună dovadă de către toţi şi de către însuşi adevărul; şi chiar noi dăm dovadă, şi ştii că dovada noastră este adevărată.

13 Multe aveam să-ţi scriu, dar nu voesc să-ţi scriu cu cerneală şi condeiu. 14 Nădăjduesc însă să te văz în curând şi vom vorbì gură către gură. 15 Pace ţie. Te îmbrăţişază prietinii; îmbrăţişază pe nume pe fraţi.

EPISTOLA LUI IUDA.

Iuda îndeamnă pe cetitori să lupte pentru credinţa ce s'a dat celor sfinţi. Pildă de pedeapsă a celor greşiţi: Iudei, îngeri, sodomiţi şi gomoriţi, Arhanghelul Mihael şi satan. Cuvintele lui Enoch şi ale apostolilor. Să ne ferim de ispititorii vitioşi.

1 Iuda, slujitor al lui Iisus Hristos, [a] frate însă al lui Iacob, [b] celor chemaţi care sunt iubiţi în Dumnezeu Tatăl ci [c] păstraţi pentru Iisus Hristos. 2 Milă vouă şi [d] pace şi iubire să fie înmulţită.

3 Iubiţilor, când puneam toată silinţa să vă scriu despre [e] mântuirea de obşte a noastră, avui nevoe să vă scriu îndemnând [f] ca să luptaţi pentru credinţa dată sfinţilor o singură dată. 4 [g] Pentru că s'au vârît pe ascuns unii oameni, [h] care de demult sunt scrişi mai dinnainte spre această judecată, netemători de Dumnezeu, [i] schimbând [j] darul Dumnezeului nostru în desfrânare şi [k] tăgăduind pe unicul stăpân şi pe Domnul nostru Iisus Hristos.

5 Voesc dar să vă aduc aminte, fiindcă ştiţi odată toate, că [l] Domnul, după ce a scăpat pe popor din Egipt, [m] a pierdut de-a doua oară pe cei care n'au crezut, 6 Şi [n] pe îngeri care nu şi-au păzit stăpânirea, ci au părăsit locuinţa lor, [o] i-a păstrat supt întunerec în vecinice legături [p] spre judecata zilei celei mari; 7 După cum [q] Sodoma şi Gomora şi oraşele dimprejurul lor, fiindcă s'au dat cu totul la desfrânare, în acelaşi chip ca aceştia şi au umblat după trup străin, stau înainte dovadă suferind pedeasă de foc vecinic,

8 [r] Asemenea dar şi aceştia visând, pângăresc trupul, despreţuesc stăpânire, [s] defaimă măriri. 9 Dar [t] Mihael Arhanghelul, când pricindu-se cu deavolul se certà despre corpul lui Moise, [u] nu îndrăznì să aducă o judecată de defaimare, şi zise: [v] „certe-te Domnul“. 10 [x] Aceştia însă defaimă cele ce nu cunosc, iar cele ce ştiu din fire ca dobitoacele necuvântătoare, în acestea se prăpădesc. 11 Vai lor, că umblară în calea [y] lui Cain, şi pentru [z] plată se deteră cu totul în rătăcirea lui Balaam, şi pierirà [a] în împotrivirea lui Cora.

12 [b] Aceştia sunt [c] petele de necurăţenie în mesele voastre obşteşti, ospătând fără teamă împreună *cu voi*, păşunându-se pe sine însuşi, [d] nouri fără apă [e] mânaţi înainte de vânturi, pomi tomnatici fără rod, de două ori uscaţi, [f] desrădăcinaţi fiind, 13 [g] Valuri fioroase ale mării [h] spumegând ruşinea lor, stele rătăcitoare, [i] pentru dânşii este păstrată în veci întunecimea întunerecului.

14 Dar şi Enoch, [j] al şaptelea dela Adam, profetiză pentru aceştia zicând:

---

e Ps. 37. 27. *f* 1 Ioan 2. 29. *g* 1 Tim. 3. 7.

IUDA.

Capul 1.

a Luc. 6. 6. *b* Rom. 1. 7. *c* Ioan 17. 11, 12. 15. *d* 1 Pet. 1. 2. *e* Tit. 1. 4. *f* Filip. 1. 27. *g* Gal. 2. 4. *h* Rom. 9. 21, 22. *i* 2 Pet. 2. 10. *j* Tit. 2. 11. *k* Tit. 1. 16. *l* 1 Cor. 10. 9. *m* Num. 14. 29, 37. *n* Ioan 8. 44. *o* 2 Pet. 2. 4. *p* Apoc. 20. 10. *q* Fac. 19. 24. *r* 2 Pet. 2. 10. *s* Esod. 22. 28. *t* Dan. 10. 13. *u* 2 Pet. 2. 11. *v* Zech. 3. 2. *x* 2 Pet. 2. 12. *y* Fac. 4. 5. *z* Num. 22. 7, 21. *a* Num. 16. 1, etc. *b* 2 Pet. 2. 13. *c* 1 Cor. 11. 21. *d* Prov. 25. 14. *e* Efes. 4. 14. *f* Mat. 15, 13. *g* Isa. 57. 20. *h* Filip. 3. 19. *i* 2 Pet. 2. 17. *j* Fac. 5. 8. 1.

iată [k] venit-a Domnul în zecimi de mii de sfinți ai lui, 15 Ca să facă judecată împotriva tutulor și să mustre pe toți netemătorii de Dumnezeu, pentru toate lucrurile netemerii lor de Dumnezeu pe care le-au făcut cu netemere de Dumnezeu și pentru [l] cuvintele aspre pe care le-au vorbit împotriva lui păcătoșii, netemători de Dumnezeu. 16 Aceștia sunt cârtitorii nemulțumiți de a lor soarte, deși umblă potrivit cu poftele lor, și [m] gura lor vorbește cuvinte trufașe, [n] deși dau cinste unor fețe pentru folos.

17 [o] Voi însă, iubiților, aduceți-vă aminte de cuvintele zise mai dinainte de către apostolii Domnului nostru Iisus Hristos, 18 Că vă spuneau: în timpul depe urmă [p] vor fi batjocuritori umblând, potrivit cu ale lor pofte, de netemători de Dumnezeu. 19 Aceștia [q] sunt care fac deosebiri, [r] *oameni* firești neavând duh.

Îndemnare să rămânem statornici în credință și în învățătura curată.

20 Dar voi, iubiților, [s] clădindu-vă pe credința voastră preasfântă, [t] rugându-vă în duhul sfânt, 21 Păstrați-vă în iubirea lui Dumnezeu, [u] așteptând mila Domnului nostru Iisus Hristos spre viață vecinică. 22 Și pe unii șovăitori mustrați-i, 23 Iar pe alții [v] scăpați-i [x] răpindu-i din foc, iar pe alții miluiți-i în temere, urînd și cămașa mânjită de trupul lor. 24 Iar celui care poate să vă păzească pe voi fără greșală și să vă pună înaintea măririi lui desăvârșiți în veselie, 25 Unicului *înțeleptului* Dumnezeu Mântuitorul nostru prin Iisus Hristos Domnul nostru mărire, mărie, tărie și stăpânire mai nainte de tot veacul și acum și în toate veacurile. Amin.

APOCALIPSUL LUI IOAN.

Ioan trimite urări de bine la șapte biserici.

1 Descoperirea lui Iisus Hristos, pe [a] care i-o dete Dumnezeu, ca să arate slujitorilor săi cele ce [b] trebue să se facă în curând, și *pe care* [c] trimițând prin îngerul său *le* însemnă lui Ioan slujitorul său, 2 [d] Care mărturisi cuvântul lui Dumnezeu și mărturia lui Iisus Hristos, [e] câte văzù.

3 [f] Fericit cine cetește și cei care ascultă cuvântul profeției, și păstrează cele scrise într'însa; căci [g] timpul cuvenit este aproape.

4 Ioan celor șapte biserici, care sunt în Asia. Dar vouă și pace dela [h] cel care este și [i] care erà și care vine, [j] și dela cele șapte duhuri, care sunt înaintea tronului său, 5 Și dela Iisus Hristos, [k] martorul credincios, [l] întâiul născut dintre morți și [m] Domnul împăraților pământului.

Celui [n] care ne iubește și [o] ne deslegă din păcatele noastre în sângele său, 6 Și ne [p] făcù pe noi împărăție, preoții lui Dumnezeu și Tatăl său, Lui *fie* [q] mărirea și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

7 [r] Iată vine cu nouri, și orice ochiu îl va vedeà și [s] cei care îl împunseră, și vă vor jeli pentru dânsul toate semințiile pământului, Așà, amin.

8 [t] Eu sunt Alfa și Omega, zice Domnul Dumnezeu, [u] care este, care erà și care vine, Atotțiitorul.

În Patmu vede pe fiul omului glorificat.

9 Eu Ioan, fratele vostru și împreună [v] părtaș în strâmtoare și [x] în împărăție și în răbdare stăruitoare în Iisus, am fost în insula numită Patmu [y] pentru cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Iisus. 10 [z] Am fost în

---

k Deut. 33. 2. l 1 Sam. 2. 3. m 2 Pet. 2. 18. n Prov. 28. 21. o 2 Pet. 3. 2.
p 1 Tim. 4. 1. q Prov. 18. 1. r 1 Cor. 2. 14. s Col. 2. 7. t Rom. 8. 26.
u Tit. 2. 13. v Rom. 11. 14. x Amos 4. 11.

APOCALIPS.
Capul 1.
a Ioan 3. 32. b Vers 3.
c Cap. 22. 16. d 1 Cor. 1. 6. e 1 Ioan 1. 1. f Luc. 11. 28. g Rom. 13. 11.
h Esod. 3. 14. i Ioan 1. 1. j Zech. 3. 9. k Ioan 8. 14. l 1 Cor. 15. 20. m Ffes. 1. 20.
n Ioan 13. 34. o Ebr. 9. 14. p 1 Pet. 2. 5. 9. q 1 Tim. 6. 16. r Dan. 7. 13. s Zech. 12. 10.
t Isa. 41. 4. u Vers. 4. v Filip. 1. 7. x Rom. 8. 17. y Vers. 2. z Fapt. 10. 10.

duh în [a]ziua Domnului, şi auzii în urma mea [b]glas mare ca de trâmbiţă 11 Zicând: [c]ce vezi, scrie în carte şi trimite [d]celor şapte biserici: la Efes şi la Smirna şi la Pergam şi la Tiatira şi la Sarde şi la Filadelfia şi la Laodicea.

12 Şi mă întorseiu să văz glasul care vorbeà cu mine; şi [e]întorcându-mă, văzui şapte sfeşnice de aur, 13 [f]Şi în mijlocul sfeşnicelor asemuit [g]pe Fiul omului [h]îmbrăcat în vestmânt lung până la picioare, şi [i]încins la piept cu încingătoare de aur; 14 Iar capul lui şi [j]părul alb ca lâna albă, ca zăpada, şi [k]ochii lui ca flacăra de foc, 15 [l]Şi picioarele asemenea cu aramă lucitoare, ca în cuptor ars, şi [m]glasul lui ca vuet de ape multe.

16 [n]Şi aveà în mâna lui dreaptă şapte stele, şi [o]din gura lui ieşeà o spadă ascuţită cu două tăişuri, [p]şi înfăţişarea lui cum lucreşte soarele în puterea sa.

Taina celor şapte stele şi sfeşnice.

17 Şi când îl [q]văzui, am căzut la picioarele lui ca mort, şi [r]puse mâna lui dreaptă asupra mea zicând: nu te teme; [s]eu sunt cel dintâiu şi cel din urmă, 18 Adecă [t]cel viu, şi am fost mort şi iată sunt viu în vecii vecilor, şi am cheile morţii şi iadului. 19 Deci scrie cele ce ai văzut şi cele ce sunt şi cele ce au să fie după acestea, 20 Taina celor şapte stele pe care le-ai văzut pe dreapta mea, şi cele şapte sfeşnice de aur. Cele şapte stele sunt îngerii celor şapte biserici, şi sfeşnicele sunt cele şapte biserici.

Epistola întâia către Efeseni. Nicolaiţii.

2 Scrie îngerului bisericei din Efes: acestea zice, [a]cel care ţine cele şapte stele în dreapta lui, cel [b]care umblă, în mijlocul celor şapte sfeşnice de aur;

2 [c]Ştiu lucrurile tale şi osteneala şi răbdarea ta stăruitoare, şi că nu poţi suferì pe răi, şi [d]ai cercat pe cei care [e]se zic pe sine apostoli şi nu sunt, şi i-ai aflat mincinoşi; 3 Şi ai răbdare stăruitoare, şi ai suferit pentru numele meu, şi [f]nu te-ai obosit.

4 Dar am împotriva ta, că ai părăsit iubirea ta cea dintâiu. 5 Deci adu-ţi aminte de unde ai căzut, şi pocăeşte-te şi fă lucrurile dintâiu: [g]iar dacă nu, vin *curând* la tine şi voiu mişcà sfeşnicul tău din locul lui, dacă nu te vei fi pocăit. 6 Dar ai aceasta că urăşti lucrurile [h]Nicolaiţilor, pe care şi eu le urăsc.

7 [i]Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul: biruitorului îi voiu dărui [j]să mânânce [k]din al vieţei lemn, care este în raiul lui Dumnezeu.

Epistola lui Hristos către obştea dela Smirna.

8 Şi îngerului bisericei din Smirna scrie-i: acestea zice [l]cel dintâiu şi cel din urmă, care fù mort şi fù viu.

9 [m]Ştiu strâmtorarea ta şi sărăcia, — dar eşti [n]bogat —, şi defăimarea dela [o]cei care se zic pe sine că sunt Iudei, şi nu sunt, [p]ci sinagogă a satanei. 10 [q]Nu te teme nici decum de cele ce ai să pătimeşti. Iată deavolul are să arunce dintre voi în închisoare ca să fiţi ispitiţi, şi veţi aveà strâmtorare zece zile. [r]Fii credincios până la moarte şi-ţi voiu dà [s]cununa vieţii.

11 [t]Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul: biruitorul nu va fi nici decum vătămat de [u]a doua moarte.

Epistola lui Hristos către obştea dela Pergam.

12 Şi îngerului bisericei din Pergam scrie-i: acestea zice [v]cel care are spada ascuţită cu două tăişuri;

13 [x]Ştiu unde locueşti; [y]unde este tronul satanei; şi ţii numele meu, şi n'ai tăgăduit credinţa mea, *şi* în zilele acelea *erà* Antipa, martorul meu credincios, care fù omorît la voi, unde locueşte satana.

14 Dar am puţine împotriva ta, fiindcă ai acolo pe care ţin povaţa lui [z]Ba-

---

a Ioan 20. 26.
b Cap. 4. 1.
c Vers. 8.
d Vers. 17.
e Esod. 25. 37.
f Cap. 2. 1.
g Ezec. 1. 26.
h Dan. 10. 5.
i Cap. 15. 6.
j Dan. 7. 9.
k Dan. 10. 6.
l Ezec. 1. 7.
m Ezec. 43. 2.
n Vers. 20.
o Isa. 49. 2.
p Fapt. 26. 13.
q Ezec. 1. 28.
r Dan. 8. 18.
s Isa. 41. 4.
t Rom. 6. 9.

Capul 2.

a Cap. 1. 16, 20.
b Cap. 1. 13.
c Ps. 1. 6.
d 1 Ioan 4. 1.
e 2 Cor. 11. 13.
f Gal. 6. 9.
g Mat. 21. 41, 43.
h Vers. 15,
i Mat. 11. 15.
j Cap. 22. 2, 14.
k Fac. 2. 9.
l Cap. 1. 8, 17, 18.
m Vers. 2.
n Luc. 12. 21.
o Rom. 2. 17, 23.
p Cap. 3. 9.
q Mat. 10. 22.
r Mat. 24. 13.
s Iac. 1. 12.
t Vers. 7.
u Cap. 20. 14.
v Cap. 1. 16.
x Vers. 2.
y Vers. 9.
z Num. 24. 14.

laam, care învăță pe Balac să pue piedecă înaintea fiilor lui Israel, ca ei [a] să mănânce înjunghiate idolilor [b] și să facă desfrânări. 15 Astfel ai și tu pe care ții învățătura [c] Nicolaiților asemenea. 16 Pocăește-te; iar dacă nu, vin curând la tine [d] și mă voiu războì cu dânșii, cu spada gurii mele.

17 [e] Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul: biruitorului îi voiu dà din mana cea ascunsă, și-i voiu dà o pietricică albă, și pe pietricică un [f] nume nou scris, pe care nimenea nu-l știe, decât numai primitorul.

Epistola lui Hristos către obștea dela Tiatira.

18 Și îngerului bisericei din Tiatira scrie-i: acestea zice al lui Dumnezeu Fiu, [g] care are ochii săi ca flacăra de foc, și picioarele sale sunt asemenea aramei lucitoare;

19 [h] Știu lucrurile tale și iubirea și credința și îngrijirea și răbdarea stăruitoare, și lucrurile tale din urmă sunt mai multe decât cele dintâiu.

20 Dar am împotriva ta, că lași pe femeia [i] Iezabela, care zicându-se pe sine profetă și învață și rătăcește pe slujitorii mei, ca [j] să facă desfrânări și să mănânce înjunghiate idolilor. 21 Și i-am dat timp [k] să se pocăească, și nu voește să se pocăească de desfrânarea ei. 22 Iată o arunc în pat, și în strâmtorare mare pe cei care fac desfrânări cu dânsa, dacă nu se vor pocăì de lucrurile ei. 23 Și pe copiii ei îi voiu omorî negreșit, și vor cunoaște toate bisericile, că [l] eu sunt care cercetez rărunchi și inimi, și [m] voiu dà vouă fiecăruia, potrivit cu lucrurile voastre.

24 Iar vouă vă zic celor rămași în Tiatira, câți nu aveți învățătura aceasta, ca unii care n'ați cunoscut adâncurile satanei, după cum zic ei; [n] nu pun preste voi altă greutate; 25 Dar [o] ceea ce aveți țineți până ce voiu venì.

26 Și cine birueste, și cine păstrează [p] până la sfârșit lucrurile mele, [q] îi voiu dà stăpânire preste neamuri, 27 [r] Și le va păsunà cu toeag de fier, ca vasele de pământ sunt sfărâmate, după cum și eu am luat dela Tatăl meu, 28 Și îi voiu dà steaua cea de dimineață. 29 Cine are urechi să asculte ce zice bisericilor duhul.

Epistola a cincea către Sardiani.

3 Și îngerului bisericei din Sarde scrie-i: acestea zice cel [a] care are cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu și cele șapte stele;

[b] Știu lucrurile tale, că ai nume, că trăești [c] și ești mort. 2 Fii veghetor, și întărește pe cele ce erau să moară; căci n'am găsit lucrurile tale depline înaintea Dumnezeului meu. 3 Deci [d] adu-ți aminte cum ai primit și ai auzit, și păstrează și [e] pocăește-te. [f] Deci dacă nu vei fi vegheat, voiu venì ca un fur, și nu vei cunoaște nici decum în ce ceas voiu venì la tine. 4 [g] Dar ai în Sarde puține nume, care nu și-au [h] mânjit vestmintele lor, și vor umblà [i] cu mine în *vestminte* albe, fiindcă sunt destoinici.

5 Biruitorul [j] astfel va fi îmbrăcat în vestminte albe, și nu voiu [k] șterge nici decum numele lui din [l] cartea vieței, și [m] voiu mărturisì numele lui înaintea Tatălui meu și înaintea îngerilor săi. 6 [n] Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul.

Epistola lui Hristos către obștea dela Filadelfia.

7 Și îngerului bisericilor din Filadelfia scrie-i: acestea zice [o] Sfântul, [p] Adevăratul, care are cheea lui David, care deschide [q] și nimenea nu va închide, [r] și care [s] închide și nimenea nu va deschide;

8 [t] Știu lucrurile tale; iată am lăsat înaintea ta [u] ușă deschisă, pe care nimenea nu poate să o închiză; fiindcă ai putere mică și ai păstrat cuvântul meu, și n'ai tăgăduit numele meu:

---

a Fapt. 15. 29.
b 1 Cor. 6. 13, etc.
c Vers. 6.
d Isa. 11. 4.
e Vers. 7. 11.
f Cap. 3. 12.
g Cap. 1. 14, 15.
h Vers. 2.
i 1 Reg. 16. 31.
j Esod. 34. 15.
k Rom. 2. 4.
l 1 Sam. 16. 7.
m Ps. 62. 12.
n Fapt 15. 28.
o Cap. 3. 11.
p Ioan 6. 29.
q Mat. 19. 28.
r Ps. 2. 8, 9.

—

Capul 3.
a Cap. 1. 4. 16.
b Cap. 2. 2.
c Efes. 2. 1. 5.
d 1 Tim. 6. 20.
e Vers. 19.
f Mat 24. 42. 48.
g Fapt. 1. 15.
h Iuda 23.
i Cap. 4. 4.
j Cap. 19. 8.
k Esod. 32. 32.
l Filip. 4. 3.
m Mat. 10. 32.
n Cap. 2. 7.
o Fapt. 3. 14.
p 1 Ioan 5. 20.
q Isa. 22. 22.
r Mat. 16. 19.
s Iov. 12. 14.
t Vers. 1.
u 1 Cor. 16. 9

9 Iată [v] am să dau din sinagoga satanei, dintre cei care se zic pe sine că sunt Iudei, şi nu sunt, ci mint; iată-i [x] voiu face ca să vie şi să se închine înaintea picioarelor tale, şi să cunoască că eu te-am iubit. 10 Fîndcă ai păzit cuvântul meu, al răbdării mele [y] stăruitoare, şi eu te voiu păzì de al încercării ceas, ce are să vie [z] preste lumea întreagă, ca să încerce pe locuitorii de [a] pe pământ. 11 [b] Viu curând; [c] ţine ce ai, ca nimenea să nu ià [d] cununa ta.

12 Biruitorul, îl voiu face [e] stâlp în templul Dumnezeului meu, şi nici decum nu va mai ieşì afară, şi [f] voiu scrie pe el numele Dumnezeului meu şi numele cetăţii Dumnezeului meu, noul [g] Ierusalim, care se pogoară din cer dela Dumnezeul meu, [h] şi numele meu cel nou. 13 [i] Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul.

Epistola lui Hristos către obştea dela Laodicea.

14 Şi îngerului bisericei din Laodicea scrie-i: [j] acestea zice Aminul, [k] martorul credincios şi adevărat, [l] începutul făpturei lui Dumnezeu;

15 [m] Ştiu lucrurile tale, că nu eşti nici rece, nici fierbinte. O, dacă ai fi rece sau fierbinte! 16 Astfel fiindcă eşti încropit, adecă nici fierbinte, nici rece, am să te vărs din gura mea. 17 Pentru că zici, că sunt [n] bogat şi am fost îmbogăţit şi n'am trebuinţă de nimic, şi nu ştii că tu eşti muncitul şi vrednic de plâns şi sărac şi orb şi gol, 18 Te sfătuesc [o] să cumperi dela mine aur lămurit de foc, ca să fii bogat, şi [p] vestminte albe ca să fii îmbrăcat şi să nu fie arătată ruşinea goliciunii tale, şi alifie de ochi să-ţi ungi ochii, ca să vezi. 19 Eu [q] pe câţi îi iubesc îi mustru şi îi înţelepţesc; deci râvneşte şi pocăeşte-te. 20 Iată stau la uşă şi bat; dacă va fi auzit cineva glasul meu şi va fi deschis uşa, şi eu voiu întrà la dânsul şi voiu cinà cu dânsul şi el cu mine.

21 Biruitorul, lui îi voiu dà să şază cu mine pe tronul meu, fiindcă şi eu am biruit şi am şezut cu Tatăl meu pe Tronul său. 22 Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul.

Priveliştea cerească. Tronul lui Dumnezeu cu douăzeci şi patru de bătrâni şi patru fiinţe.

4 După acestea văzui şi iată uşă deschisă în cer, şi întâiul [a] glas ca de trâmbiţă, pe care-l auzii vorbind cu mine, zicând: [b] sue-te aci [c] şi-ţi voiu arătà cele ce trebue să se facă după acestea.

2 Îndată [d] am fost în duh, şi iată un tron erà pus în cer, şi pe [e] tron unul şezând, 3 Şi cel care şedeà *erà* la vedere asemenea pietri de iaspe şi de sardiu, [f] şi curcubeul de jur împrejurul tronului la vedere asemenea smaragdului. 4 [g] Şi de jur împrejurul tronului *văzui* douăzeci şi patru de tronuri, şi pe tronuri douăzeci şi patru de bătrâni, [h] şezând îmbrăcaţi în vestminte albe, [i] şi pe capetele lor cununi de aur. 5 Şi din tron ieşeau [j] fulgere şi vuete şi tunete; [k] şi şapte făclii de foc arzând înaintea tronului, care sunt [l] cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu; 6 Şi înaintea tronului ca [m] o mare sticloasă asemenea cristalului, [n] şi în mijlocul tronului şi împrejurul tronului patru fiinţe pline de ochi dinainte [o] şi dinapoi. 7 [p] Şi întâia fiinţă asemenea leului, şi a doua fiinţă asemenea viţelului, şi a treia fiinţă având faţa ca de om, şi a patra fiinţă asemenea vulturului sburător. 8 Şi cele patru fiinţe, având fiecare din ele câte şase aripi, sunt pline de ochi de jur împrejur şi de dinlăuntru, şi răpaus nu au zi şi noapte zicând: „Sfânt, sfânt, sfânt Domnul Dumnezeul Atotţiitorul, Care erà şi care este şi care vine."

9 Şi de câte ori fiinţele vor fi dat mărire şi cinste şi mulţumită celui care şade pe tronul celui viu în vecii vecilor, 10 Cei douăzeci şi patru de bătrâni

---

v Cap. 2. 9. *x* Isa. 49. 23. *y* 2 Pet. 2. 9. *z* Luc. 2. 1. *a* Isa. 24. 17. | *b* Filip. 4. 5. *c* Vers. 3. *d* Cap. 2. 10. *e* 1 Reg 7. 21. *f* Cap. 2. 17. | *g* Gal. 1. 26. *h* Cap. 22. 4. *i* Cap. 2. 7. *j* Isa. 65. 16. *k* Cap. 1. 5. | *l* Col. 1. 15. *m* Vers. 1. *n* Ozea 12. 8. *o* Mat. 13. 44. *p* 2 Cor. 5. 3. | *q* Iov. 5. 17. — *Capul 4.* *a* Cap. 1. 10. *b* Cap. 11. 12. | *c* Cap. 1. 19. *d* Cap. 1. 10. *e* Isa. 6. 1. *f* Ezec 1. 28. *g* Cap. 11. 16. | *h* Cap. 3. 4. 5. *i* Vers. 10. *j* Cap. 8. 5. *k* Esod. 37. 23. *l* Cap. 1. 4. | *m* Esod. 38. 8. *n* Ezec. 1. 5. *o* Vers. 8. *p* Num. 2. 2. etc. —

vor cădeà înaintea celui care șade pe tron, și se vor închinà celui Viu în vecii vecilor și vor aruncà cununile lor înaintea tronului, zicând: 11 Vrednic ești, Doamne Și Dumnezeul nostru, să primești mărirea și cinstea și puterea, Pentru că tu ai făcut toate, Și pentru voea ta erau și fură făcute.

Cartea cu șapte peceți se dă Mielului, care este lăudat cu cântări cerești.

5 Și văzui pe dreapta acelui care șade pe tron [a] carte scrisă pe dinlăuntru și pe dinapoi, [b] pecetluită cu șapte peceți.

2 Și văzui înger puternic, vestind cu glas mare: cine este destoinic să deschiză cartea și să desfacă pecețile ei? 3 Și nimenea [c] în cer, nici pe pământ, nici supt pământ nu puteà să deschiză cartea, nici să se uite în ea. 4 Și plângeam tare, că nimenea nu fù găsit destoinic să deschiză cartea, nici să se uite în ea.

5 Și unul dintre bătrâni îmi zise: nu plânge; iată a biruit [d] Leul care este din seminția lui Iuda, [e] rădăcina lui David, să deschiză cartea [f] și cele șapte peceți ale ei.

6 Și văzui între tron și cele patru ființe și între bătrâni [g] un Mielușel stând ca înjungheat, având șapte coarne și [h] șapte ochi, care sunt [i] cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul. 7 Și venì și luă *cartea* din dreapta [j] celui care șade pe tron.

8 Și când luă cartea, cele patru ființe și [k] cei douăzeci și patru de bătrâni căzură înaintea Mielușelului, având fiecare [l] chitară și cupe de aur pline de tămâe, [m] care sunt rugăciunile sfinților. 9 Și [n] cântă cântare nouă zicând: [o] Vrednic ești să iai cartea și să deschizi pecețile ei, [p] Fiindcă fușì înjungheat și [q] răscumpărași pentru Dumnezeu, în sângele tău, [r] Din oricare seminție și limbă și popor și neam, 10 [s] Și-i făcuși Dumnezeului nostru împărăție și preoți, Și vor împărăți pe pământ.

11 Și văzui, și auzii ca glas de îngeri mulți, [t] împrejurul tronului și al ființelor și al bătrânilor, și numărul lor erà [u] zecimi de mii de zecimi de mii și mii de mii, 12 Zicând cu glas mare: [v] Vrednic este Mielușelul cel înjungheat ca să ià puterea și bogăție și înțelepciune și tărie și cinste și mărire și laudă.

13 Și pe [x] orice făptură, care este în cer și pe pământ și supt pământ și pe mare, adecă pe toate dintr'însele le auzii zicând: [y] Cel care șade pe tron și Mielușelul Are lauda și cinstea și mărirea și stăpânirea, În vecii vecilor, 14 Și cele patru ființe ziceau: Amin, și bătrânii căzură și se închinară.

Desfacerea celor dintâiu șase peceți. Cea dintâiu vestește biruința lui Hristos, cele care urmează vestesc omoruri și suferințe; a șasea pecete vestește judecata.

6 Și [a] văzui când deschise Mielușelul pe una din cele șapte peceți, și auzii pe [b] una dintre cele patru ființe zicând ca vuet de tunet: vino *și uită-te.* 2 Și văzui, [c] și iată cal alb, [d] și cel care ședeà pe dânsul aveà arc, [e] și i-se dete cunună, și ieșì biruitor și să biruească.

3 Și când deschise pecetea a doua, [f] auzii pe a doua ființă zicând: vino *și uită-te.* 4 [g] Și ieșì alt cal roșu ca focul, și celui care ședeà pe dânsul i-se dete să ià pacea depe pământ și să se înjunghe unii pe alții, și i-se dete cuțit mare.

5 Și când deschise pecetea a treia, [h] auzii pe a treia ființă zicând: vino *și uită-te.* Și văzui, și iată [i] cal negru, și cel care ședeà pe dânsul aveà cumpănă în mâna sa. 6 Și auzii ca un glas în mijlocul celor patru ființe zicând: o măsură de grâu un dinar, și trei măsuri de orz un dinar! [j] Și nu păgubì untdelemnul și vinul.

Capul 5.
a Ezec. 2. 9, 10.
b Isa. 29. 11.
c Vers. 13.
d Fac. 49. 9. 10.
e Isa. 11. 1, 10.
f Vers. 1.
g Isa. 53. 7.
h Zech. 3. 9.
i Cap. 4. 5.
j Cap. 4. 2.
k Cap. 4. 8. 10.
l Cap. 14. 2.
m Ps. 141. 2.
n Ps. 40. 3.
o Cap. 4. 11.
p Vers. 6.
q Fapt. 20. 28.
r Dan. 4. 1.
s Esod. 19. 6.
t Cap. 4. 4, 6.
u Ps. 68. 17.
v Cap. 4. 11.
x Filip. 2. 10.
y Cron. 29. 11.
—
Capul 6.
a Cap. 5. 5—7.
b Cap. 4. 7.
c Zech. 6. 3.
d Ps. 45. 4, 5.
e Zech. 6. 11.
f Cap. 4. 7.
g Zech. 6. 2.
h Cap. 4. 7.
i Zech. 6. 2.
j Cap. 9. 4.

7 Şi când deschise pecetea a patra [k] auzii glasul fiinţei a patra zicând: vino *şi uită-te.* 8 [l] Şi văzui, şi iată un cal galben-verde, şi cel care şedeà de-asupra lui aveà numele Moartea, şi iadul urmà împreună cu dânsa, şi li-se dete stăpânire preste a patra parte a pământului, [m] ca să omoare cu spadă şi foamete şi moarte [n] şi prin fiarăle pământului.

9 Şi când deschise pecetea a cincea, văzui supt [o] altar [p] sufletele celor înjunghiaţi [q] pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru [r] mărturia pe care o aveau. 10 Şi strigară cu glas mare zicând: [s] până când, stăpâne [t] sfinte şi adevărate, [u] nu judeci şi nu răsbuni sângele nostru, faţă de locuitorii pământului? 11 Şi [v] li-se dete fiecăruia vestmânt alb, şi li-se zise [x] să se mai repaûzeze puţin timp, până să împlinească *numărul* şi cei împreună slujitori ai lor, şi fraţii lor, care au să fie omoriţi ca şi ei.

12 Şi văzui când deschise pecetea a şasea, [y] şi se făcù cutremur mare, şi [z] soarele se făcù negru ca un sac de păr şi luna întreagă se făcù ca sânge, 13 [a] Şi stelele cerului căzură pe pământ, după cum un smochin scuturat de vânt mare îşi aruncă smochinele sale iernatice, 14 [b] Şi cerul se desfăcù ca o carte înfăşurată, şi [c] orice munte şi insulă se mişcară din locurile lor. 15 Şi împăraţii pământului şi mai marii şi căpitanii şi bogaţii şi puternicii şi oricare rob şi stăpân de sine [d] se ascunseră în peşteri şi în stâncile munţilor, 16 [e] Şi zic munţilor şi stâncilor: „cădeţi preste noi şi ascundeţi-ne“ de faţa celui care şade pe tron şi de mânia Mielușelului, 17 [f] Că a venit ziua cea mare a mâniei lor, [g] şi cine poate să steà?

Pecetluirea a o sută patruzeci şi patru de mii din seminţia lui Israel.

7 Şi după aceasta văzui patru îngeri stând la cele patru unghiuri ale pământului, [a] ţinând cele patru vânturi ale pământului, [b] ca să nu sufle vânt pe pământ, nici pe mare, nici preste orice arbore.

2 Şi văzui alt înger venind dela răsăritul soarelui, având pecetea viului Dumnezeu, şi strigă cu glas mare celor patru îngeri cărora li-se dase să vatame pământul şi marea, 3 Zicând: [c] nu vătămaţi pământul, nici marea, nici arbori, până ce vom fi [d] pecetluit [e] pe fruntile lor pe slujitorii Dumnezeului nostru.

4 [f] Şi auzii numărul celor pecetluiţi, [g] o sută patruzeci şi patru de mii pecetluiţi, din orice seminţie a lui Israel:

5 Din seminţia lui Iuda douăsprezece mii pecetluiţi. Din seminţia lui Ruben douăsprezece mii, Din seminţia lui Gad douăsprezece mii, 6 Din seminţia lui Aşer douăsprezece mii, Din seminţia lui Neftalim douăsprezece mii, Din seminţia lui Manase douăsprezece mii, 7 Din seminţia lui Simeon douăsprezece mii, Din seminţia lui Levi douăsprezece mii, Din seminţia lui Isachar douăsprezece mii, 8 Din seminţia lui Zebulon douăsprezece mii, Din seminţia lui Iosif douăsprezece mii, Din seminţia lui Beniamin douăsprezece mii pecetluiţi.

Fericita ceată a mântuiţilor din toate naţiile.

9 După acestea văzui, şi iată gloată [h] multă, pe care nimenea nu puteà s'o numere, [i] din orice neam şi seminţii şi popoare şi limbi, stând înaintea tronului şi înaintea Mielușelului, [j] îmbrăcaţi în vestminte albe şi ramuri de fenic în mânile lor; 10 Şi strigă cu glas mare zicând: [k] Mântuirea este a Dumnezeului nostru, [l] care şade pe tron Şi a Mielușelului.

11 [m] Şi toţi îngerii steteau împrejurul tronului şi al bătrânilor şi al celor patru fiinţe, şi căzură pe feţele lor înaintea tronului şi se închinară lui Dumnezeu, 12 [n] Zicând: Amin, lauda şi mărirea şi înţelepciunea Şi mulţumita

---

k Cap. 4. 7. *l* Zech. 6. 3. *m* Ezec. 14. 21. *n* Lev. 26. 22. *o* Cap. 8. 3. *p* Cap. 20. 4. *q* Cap. 1. 9. *r* 2 Tim. 1. 8. *s* Zech. 1. 12. *t* Cap. 3. 7. *u* Cap. 11. 18. *v* Cap. 3. 4, 5. *x* Ebr. 11. 40. *y* Cap. 16. 18. *z* Ioel 2. 10, 31. *a* Cap. 8. 10. *b* Ps. 102. 26. *c* Ier. 3. 23. *d* Isa. 2. 19. *e* Ozea 10. 8. *f* Isa 13. 6, etc. *g* Ps. 76. 7.

Capul 7.
a Dan. 7. 2. *b* Cap. 9. 4. *c* Cap. 6. 6. *d* Ezec. 9. 4. *e* Cap. 22. 4. *f* Cap. 9. 16. *g* Cap. 14. 1, 3. *h* Rom. 11. 25. *i* Cap. 5. 9. *j* Cap. 3. 5. 18. *k* Ps. 3. 8. *l* Cap. 5. 13. *m* Cap. 4. 6 *n* Cap. 5. 13, 14.

și cinstea și puterea și tăria Sunt ale Dumnezeului nostru, în vecii vecilor, amin.

13 Și unul dintre bătrâni luă cuvântul zicându-mi: aceștia îmbrăcați în [o] vestminte albe cine sunt și de unde vêniră? 14 Și i-am zis: Domnul meu, tu știi. Și-mi zise: [p] aceștia sunt care vin din mare strâmtorare și [q] spălară vestmintele lor și le albiră în sângele Mielușelului. 15 Pentru aceasta sunt înaintea tronului lui Dumnezeu, și-i slujesc zi și noapte în templul său, și cel care șade pe tron va [r] locui preste dânșii. 16 [s] Nu vor mai flămânzi, nici nu vor mai însetà, [t] nici nu va cădeà asupra lor soarele, nici orice arșiță. 17 Pentru că Mielușelul care este în mijloc, spre tron, îi [u] va păsunà și-i va călăuzì la ale vieții izvoare, [v] și va șterge Dumnezeu orice lacrimă din ochii lor.

A șaptea pecete. Seapte îngeri cu șapte trâmbițe.

8 Și când [a] deschise a șaptea pecete se făcù tăcere în cer, ca o jumătate de ceas.

2 [b] Și văzuì cei șapte îngeri, care stau înaintea tronului, [c] și li-se deteră șapte trâmbițe.

3 Și alt înger venì și stete la altar, având tămâetoare de aur, și i-se dete tămâe multă, ca să o deà [d] rugăciunilor tutulor sfinților, pe [e] altarul cel de aur înaintea tronului. 4 Și rugăciunilor sfinților se suì [f] fumul tămâii din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu. 5 Și îngerul a luat tămâetoarea și o umplù din focul altarului și aruncă pe pământ; și [g] se făcură tunete și vuete și fulgere [h] și cutremur.

Cele dintâiu patru trâmbițe.

6 Și cei șapte îngeri având șapte trâmbițe se gătiră să trâmbițeze.

7 Și întâiul trâmbiță; [i] și se făcù grindină și foc amestecat în sânge și fù aruncat [j] pe pământ, și a treia parte din pământ fù arsă de tot, și a treia parte [k] din arbori fù arsă de tot, și orice iarbă verde fù arsă de tot.

8 Și al doilea înger trâmbiță; [l] și ca un munte mare aprins de foc fù aruncat în mare; [m] și a treia parte din mare [n] se făcù sânge. 9 [o] Și murì a treia parte din făpturi ce sunt în mare, care au suflare, și a treia parte din vase furà stricate.

10 Și al treilea înger trâmbiță, [p] și căzù din cer stea mare aprinsă ca o făclie, [q] și căzù preste a treia parte din râuri și preste izvoarele apelor. 11 [r] Și numele stelei se cheamă Amărăciune. [s] Și se prefăcù în amărăciune a treia parte din ape, și mulți dintre oameni murirà de ape, fiindcă se făcuse amari.

12 [t] Și al patrulea înger trâmbiță, și fù izbită a treia parte din soare și a treia parte din lună și a treia parte din stele, ca să fie întunecată a treia parte a lor, și ziua să nu lumineze a treia parte a ei, și noaptea asemenea.

Cele trei vaiuri.

13 Și văzui, și auzii un vultur sburând în înălțimea miezului zilei, zicând cu glas mare: Vai, vai, vai, locuitorilor depe pământ, din pricina celorlalte glasuri ale trâmbiței celor trei îngeri, care au să trâmbițeze.

Trâmbița a cincea cu întâiul vai. Locuste din abiz arată oștile vrăjmașilor cu împăratul Abadon.

9 Și al cincelea înger trâmbiță; [a] și văzui o stea căzută din cer pe pământ, și i-se dete cheia [b] putului abizului. 2 Și deschise putul abizului; [c] și se suì fum din puț, ca fum din cuptor mare, și soarele și aerul furà întunecate de fumul putului. 3 Și din fum ieșiră locuste pe pământ [d] și li-se dete putere, [e] cum au putere scorpiile pământului. 4 Și li-se zise [f] să nu vateme [g] iarba pământului, nici vre-o verdeață, nici vre-un arbore, fără numai pe oameni,

---

[o] Vers. 9.
[p] Cap. 6. 9.
[q] Isa 1. 18.
[r] Isa 4. 5, 6.
[s] Isa 49. 10.
[t] Ps 121. 6.
[u] Ps. 23. 1.
[v] Isa. 25. 8.
—

Capul 8.
[a] Cap. 6. 1.
[b] Mat. 18. 10.
[c] 2 Cron. 29. 25. 28.
[d] Cap. 5. 8.
[e] Esod. 30. 1.
[f] Ps. 148. 2.
[g] Cap 16. 18.
[h] 2 Sam. 22. 8.
[i] Ezec. 38. 22.
[j] Cap. 6. 2.
[k] Ezec. 2. 13.
[l] Ier. 51. 25.
[m] Cap. 16. 3.
[n] Ezec. 14. 19.
[o] Cap. 16. 3.
[p] Isa. 14 12.
[q] Cap. 16 4.
[r] Rut. 1. 20.
[s] Esod. 15. 23.
[t] Isa. 13. 10.

Capul 9.
[a] Luc. 10. 18.
[b] Luc. 8. 31.
[c] Ioel 2. 2, 10.
[d] Esod. 10. 4.
[e] Vers. 10.
[f] Cap. 6. 6.
[g] Cap. 8. 7

ca unii care nu au [h]pecetea lui Dumnezeu pe fruntea lor. 5 Şi li-se dete ca să nu-i omoare, [i]ci să fie munciţi cinci luni; şi muncirea lor, ca muncire de scorpie, când va fi înţepat pe om. 6 Şi în acele zile oamenii [j]vor căutà moartea şi nu vor găsì-o, şi vor dorì să moară şi moartea fuge de dânşii.

7 Şi [k]chipurile locustelor asemenea cu caii gătiţi spre războiu, [l]şi pe capetele lor *erau* ca cununi asemenea aurului, [m]şi feţele lor ca feţe de oameni, 8 Şi aveau păr ca părul de femei, şi [n]dinţii lor erau ca de lei, 9 Şi aveau platoşe ca platoşe de fier, şi vuetul aripilor lor [o]ca vuet de cară, de cai mulţi, alergând la războiu. 10 Şi au coade asemenea scorpiilor, şi ace, şi în coadele lor [p]puterea lor, spre a vătămà pe oamenii aceia cinci luni. 11 [q]Au preste dânşii împărat pe [r]îngerul abizului, care pe ebreeşte are numele Abadon, şi în elenişte are nume Pierzătorul.

12 [s]Vaiul întâiu trecù; iată mai vin două vaiuri după acestea.

Trâmbiţa a şasea cu vaiul al doilea.

13 Şi al şaselea înger trâmbiţă; şi auzii un sunet din cele patru cornuri ale altarului de aur ce este înaintea lui Dumnezeu, 14 Zicând celui al şaselea înger, care are trâmbiţa; desleagă pe cei patru îngeri, care sunt legaţi [t]la râul cel mare, Eufrat. 15 Şi [u]fură deslegaţi cei patru îngeri, care erau gătiţi pentru ceasul şi ziua şi luna şi anul, ca să omoare a treia parte din oameni. 16 Şi numărul oştilor de călăreţi douăzeci de mii de zecimi de mii; auzii numărul lor.

17 Şi astfel în vedenie văzui caii şi pe cei care şedeau pe dânşii având platoşe ca de foc şi de iacint şi de pucioasă; şi capetele cailor ca capete de lei, şi din gurile lor iese foc şi fum şi pucioasă.

18 De acestea trei — *plăgi* — fură omoriţi a treia parte din oameni, de focul şi de fumul şi de pucioasa ce iese din gurile lor. 19 Pentru că puterea cailor este în gura lor şi în coadele lor; căci coadele lor sunt asemenea şerpilor, având capete şi cu dânsele vatămă.

20 Şi cei rămaşi dintre oameni, care nu fură omoriţi în aceste plăgi, nici nu se pocăiră de lucrurile mânilor lor, ca să nu se închine la demoni şi la idolii cei de aur, şi de argint, şi de aramă, şi de peatră, şi de lemn, care nu pot nici să vază, nici să auză, nici să umble, 21 Şi nu se pocăiră de omorurile lor, nici de fermecătoriile, nici de desfrânarea, nici de furturile lor,

Îngerul cu cartea deschisă. Săvârşirea tainei se apropie. Ioan mănâncă cartea îngerului. Cele şapte tunete.

10 Şi văzui pe alt înger tare pogorîndu-se din cer, încunjurat de nouri, [a]şi curcubeul preste capul lui, şi [b]faţa lui ca soarele, şi [c]picioarele lui ca stâlpi de foc. 2 Şi având în mâna lui cărticică deschisă. [d]Şi puse piciorul lui cel drept pe mare, iar pe cel stâng pe pământ, 3 Şi strigă cu glas mare, după cum mugeşte un leu. Şi când strigă, cele [e]şapte tunete spuseră glasurile lor. 4 Şi când spuseră cele şapte tunete eram să scriu; şi auzii glas din cer zicând: [f]pecetlueşte cele ce spuseră cele şapte tunete, şi nu le scrie.

5 Şi îngerul, pe care-l văzui stând pe mare şi pe pământ, [g]ridică mâna lui dreaptă spre cer, 6 Şi jură pe cel viu în vecii vecilor, [h]care făcù cerul şi cele ce sunt într'însul, şi pământul şi cele ce sunt pe dânsul, şi marea şi cele ce sunt într'însa, că nu va mai fi [i]timp. 7 Ci în zilele glasului celui de-al şaptelea înger, când are să trâmbiţeze, atuncia este săvârşită taina lui Dumnezeu, cum a binevestit slujitorilor săi profeţii.

8 Şi glasul pe care-l auzisem din cer iarăşi vorbind cu mine şi zicând: du-te, ià cărticica cea deschisă în mâna înge-

h Cap. 7. 3. *i* Vers. 10. *j* Iov 3. 21. *k* Ioel 2. 4. | *l* Naum 3. 17. *m* Dan. 7. 8. *n* Ioel 1. 6. | *o* Ioel 2. 5—7. *p* Vers. 5. *q* Efes. 2. 2. | *r* Vers. 1. *s* Cap. 8. 13. *t* Cap. 16. 12. | *u* Ps. 68. 17. — | *Capul 10.* *a* Ezec. 1. 28. *b* Mat. 17. 2. | *c* Cap. 1. 15. *d* Mat. 28. 18. *e* Cap. 8. 5. *f* Dan. 8. 26. | *g* Esod. 6. 8. *h* Neem. 9. 6. *i* Dan. 12. 7. —

rului. care stă pe mare și pe pământ. 9 Și mă dusei la înger, zicându-i să-mi deà cărticica. Și-mi zise: ià și mănâncă-o de tot, și-ți va amărî pântecele, dar în gura ta va fi dulce ca mierea. 10 Și luaiu cărticica din mâna îngerului și o mâncaiu de tot, și erà în gura mea ca miere dulce; și când o înghiții, amărît fù pântecele meu.

11 Și-mi zise: trebue ca tu iarăși să profetizezi pentru popoare și pentru neamuri și pentru limbi și pentru mulți împărați.

Măsurarea templului. Doi martori omorîți de fiară înviază și se înalță la cer.

11 Și mi-se dete o [a]trestie asemenea unei vergi, zicând: [b]scoală și măsoară templul lui Dumnezeu și altarul, și pe cei care se închină într'însul. 2 Și [c]curtea cea din afară a templului scoate-o afară și n'o măsură, pentru [d]că fù dată neamurilor, și vor [e]călcà sfânta cetate [f]patruzeci și două de luni.

3 Și voiu dà celor doi [g]martori ai mei, și vor [h]profetizà îmbrăcați în saci, [i]o mie două sute șaizeci de zile.

4 Aceștia sunt cei [j]doi maslini și cele două sfeșnice, care stau înaintea Domnului pământului.

5 Și dacă voește cineva să-i vatăme, [k]foc iese din gura lor, și mistue pe vrăjmașii lor; [l]și dacă ar voì cineva să-i vatăme, el trebue astfel să fie omorît. 6 Aceștia [m]au putere să închiză cerul, ca ploae să nu plouă în zilele profeției lor, și [n]putere au preste ape să le schimbe în sânge și să lovească pământul cu orice plagă, ori de câte ori vor fi voit.

7 Și când [o]vor fi sfârșit mărturia lor, [p]fiara care se sue [q]din abiz [r]va face cu dânșii războiu, și-i va birui, și-i va omorî. 8 Și corpurile lor moarte *vor stà* pe strada [s]cetății celei mari, care spiritual se numește Sodoma și Egipt, [t]unde fù răstignit și Domnul lor.

9 [u]Și din popoare și seminții și limbi și neamuri vor vedeà trei zile și jumătate corpurile lor moarte, [v]și nu vor lăsà să fie puse în mormânt corpurile lor moarte. 10 [x]Și locuitorii depe pământ se bucură de dânșii și se veselesc, [y]și daruri trimit unii altora, [z]pentru că acești doi profeți muncirà pe locuitorii depe pământ.

11 [a]Și după cele trei zile și jumătate întrà într'înșii [b]duh de viață din Dumnezeu, și steterà pe picioarele lor, și teamă mare căzù preste cei care îi privesc. 12 Și auzirà glas mare din cer, zicându-le: suiți-vă aici; [c]și se suirà [d]în nour spre cer, [e]și vrăjmașii lor îi privirà.

13 Și în acel ceas [f]se făcù cutremur mare, și a zecea parte din [g]cetate căzù, și pierirà în cutremur nume de oameni șapte mii, [h]și cei rămași se temurà și deterà mărire Dumnezeului cerului.

14 [i]Al doilea vai trecù: iată al treilea vai vine curând.

Trâmbița a șaptea.

15 [j]Și al șaptelea înger trâmbiță; [k]și se făcurà glasuri multe în cer zicând: [l]împărăția lumii s'a făcut a Domnului nostru și a Hristosului său, [m]și va împărăți în vecii vecilor.

16 Și cei douăzeci și patru de bătrâni dinaintea lui Dumnezeu, care șed pe tronurile lor, căzurà pe fețele lor și se închinarà lui Dumnezeu, 17 Zicând: Mulțumim ție, Doamne Dumnezeule, Atotțiitorule, Care ești și care erai — *și care vii* —, *Și* pentru că ai luat puterea ta cea mare și ai împărățit, 18 Și neamurile furà întăritate, și venì mânia ta, Și timpul celor morți să fie judecați, Și să dai plată slujitorilor tăi, profeților, Și sfinților și celor, care se tem de numele tău, celor mici și celor mari, Și să prăpădești pe cei care strică pământul. 19 Și se deschise al lui Dumnezeu templu, care este în cer, și

Capul 11.
a Ezec. 40. 3.
b Num. 28. 18.
c Ezec. 40.17 20.
d Ps. 79. 1.
e Dan. 8. 10.
f Cap. 13. 5.
g Cap. 20. 4.
h Cap. 19. 10.
i Cap. 12. 6.
j Ps. 52. 8.
k 2 Reg. 1.10,12.
l Num. 16. 29.
m 1 Reg. 17. 1.
n Esod. 7. 19.
o Luc. 13. 32.
p Cap. 13. 1, 11.
q Cap. 9. 2.
r Dan. 7. 21.
s Cap. 14. 8.
t Ebr. 13. 12.
u Cap. 17. 15.
v Ps. 79. 2, 3.
x Cap. 12. 12.
y Est. 9. 19. 22.
z Cap. 16. 10.
a Vers. 9.
b Ezec. 37. 5. 9. 10, 14.
c Isa. 14. 13.
d Isa. 60. 8.
e 2 Reg. 2.1,5,7.
f Cap. 6. 12.
g Cap. 16. 19.
h Ios. 7. 19.
i Cap. 8. 13.
j Cap. 10. 7.
k Isa. 27. 13.
l Cap. 12. 10.
m Dan. 2. 44.

se arătă chivotul Așezământului său în templul său. Și se făcură fulgere și vuete și tunete și cutremur și grindină mare.

Femeia îmbrăcată cu soarele și Bălaurul. Bălaurul biruit de Mihael urmărește pe femeie și pe cei din sămânța ei.

12 Și semn mare se arătă în cer, o femeie înfășurată în soare, și luna supt picioarele ei, și pe capul ei cunună de douăsprezece stele, 2 Și având în pântece, și strigă, [a] fiind în dureri de facere și muncindu-se să nască.

3 Și se arătă alt semn în cer, și iată [b] bălaur mare roșu ca focul, [c] având [d] șapte capete și zece coarne, și pe capetele lui șapte diademe, 4 Și [e] coada lui târăște a treia parte [f] din stelele cerului, [g] și le aruncă pe pământ.

Și bălaurul stă [h] înaintea femeii, care este să nască, [i] ca să înghită pe copilul ei, când va fi născut. 5 Și născù fiu bărbat, [j] care are să păsuneze cu toeag de fier toate neamurile; și copilul ei fù răpit la Dumnezeu și la tronul său.

6 Și [k] femeia fugì în pustie, unde are loc gătit dela Dumnezeu, ca acolo să o hrănească timp de [l] o mie două sute șaizeci de zile.

7 Și se făcù războiu în cer, spre a se războì [m] Mihael și îngerii lui [n] cu bălaurul. Și bălaurul se războì și îngerii lui.

8 Și nu izbutiră, nici locul lor nu mai fù aflat în cer. 9 Și [o] fù aruncat bălaurul cel mare, [p] șarpele cel din început, care se numește deavolul și satana, [q] care rătăcește lumea întreagă, [r] fù aruncat pe pământ, și îngerii săi cu dânsul fură aruncați. 10 Și auzii glas mare în cer zicând:

[s] Acum se făcù mântuirea și puterea și împărăția Dumnezeului nostru, Și stăpânirea Hristosului său, Pentru că fù aruncat învinuitorul fraților noștri, [t] Care îi învinuește înaintea Dumnezeului nostru zi și noapte. 11 Și [u] ei îl biruiră pentru sângele Mielușelului, Și pentru cuvântul mărturii lor, Și [v] nu iubiră viața lor până la moarte. 12 Pentru aceea [x] veseliți-vă ceruri și cei care locuiți într'însele; [y] Vai de pământ și de mare, Fiindcă se pogorî deavolul la voi, având mânie mare, [z] Știind că puțin timp are.

13 Și când văzù bălaurul că fù aruncat pe pământ, urmărì pe femeia care născù pe bărbat. 14 Și fură date femeii cele două aripi de vultur mare, ca să sboare în pustie la locul ei, unde este hrănită acolo „timp și timpuri și jumătate de timp", departe de fața șarpelui. 15 Și aruncă șarpele din gura lui în urma femeii apă ca un râu, ca să o facă dusă de apă. 16 Și pământul venì femeii în ajutor, și deschise pământul gura sa și înghiți râul, pe care îl aruncase bălaurul din gura lui.

17 Și s'a mâniat bălaurul pe femeie, și plecă să facă războiu cu cei rămași din seminția ei, care păstrează poruncile lui Dumnezeu și au mărturia lui Iisus. 18 Și stătui pe nisipul mării.

Fiara care se sue din mare, defaimând pe Dumnezeu și dând războiu sfinților.

13 Și văzui, [a] suindu-se din mare o fiară, [b] având zece coarne și șapte capete, și pe coarnele ei zece diademe, și pe capetele ei nume de defaimare. 2 [c] Și fiara pe care o văzui erà asemenea unei pantere, [d] și picioarele ei ca de urs, [e] și gura ei ca gură de lei. [f] Și-i dete bălaurul puterea lui [g] și tronul lui [h] și stăpânire mare. 3 Și *văzui* unul din capetele ei ca înjungheat spre moarte, și [i] rana morții ei fù vindecată.

Și [j] tot pământul se minună urmând fiarei, 4 Și se închinară bălaurului, fiindcă dete fiarei stăpânirea și se închinară fiarei zicând: [k] cine este asemenea fiarei, și cine poate să se războească cu dânsa? 5 Și i-se dete [l] gură să vorbească lucruri mari și defăimări,

---

Capul 12.
a Isa. 66. 7.
b Cap. 17. 3.
c Cap. 17. 9, 10. Cap. 13. 1.
d Cap. 9. 10, 19.
e Cap. 17. 18.
f Dan. 8. 10.
g Vers. 2.
h Esod. 1. 16.
i Ps. 2. 9.
k Vers. 4.
l Cap. 11. 3.
m Dan. 10. 18.
n Vers. 3.
o Luc. 10. 18.
p Fac. 3. 1, 4.
q Cap. 20. 8.
r Cap. 9. 1.
s Cap. 11. 15.
t Iov 1. 9.
u Rom. 8. 33. 34, 37.
v Luc. 14. 26.
x Ps. 96. 11.
y Cap. 8. 13.
z Cap. 10. 6.
Capul 13.
a Dan. 7. 2, 7.
b Cap. 12. 3.
c Dan. 7. 6.
d Dan. 7. 5.
e Dan. 7. 4.
f Cap. 12. 9.
g Cap. 16. 10.
h Cap. 12. 4.
i Vers. 12. 14.
j Cap. 17. 8.
k Cap. 18. 18.
l Dan. 7. 8.

și i-se dete putere să lucreze [m] patruzeci și două de luni. 6 Și deschise gura ei spre defăimări împotriva lui Dumnezeu, să defaime numele lui [n] și locuința lui, pe cei care locuesc în cer. 7 Și i-se dete [o] să facă războiu cu sfinții, și să-i biruească, [p] și i-se dete stăpânire preste orice seminție și popor și limbă și neam. 8 Și se vor închină lui toți locuitorii depe pământ, [q] al căror nume nu este scris, [r] dela întemeierea lumii, în cartea vieții Mielușelului celui înjungheat. 9 [s] Dacă are cineva urechi, asculte.

10 [t] Dacă cineva duce în robie, în robie se duce; [u] dacă va omorî cineva cu spadă, trebue ca el să fie omorît cu spadă. [v] Aci este răbdarea stăruitoare și credința sfinților.

Fiara cu două coarne din pământ.

11 Și văzui altă fiară, [x] suindu-se din pământ, și aveà două coarne asemenea unui mielușel, și vorbeà ca bălaur. 12 Și toată stăpânirea celei dintâiu fiare o săvârșește înaintea ei. Și face pământul și pe locuitorii depe el, ca să se închine fiarei celei dintâiu, [y] a cărei rană de moarte fù vindecată. 13 Și [z] face semne mari, [a] că face să se pogoare și foc din cer pe pământ, înaintea oamenilor. 14 Și [b] rătăcește pe locuitorii depe pământ, [c] pentru semnele ce-i fură date să le facă înaintea fiarei, zicând locuitorilor depe pământ să facă chip pentru fiara, care are rana spadei [d] și fù vie. 15 Și i-se dete să deà duh chipului fiarei, ca și să vorbească chipul fiarei, și să facă să fie omorîți, câți nu se vor fi închinat chipului fiarei. 16 Și face pe toți, pe cei mici și pe cei mari, și pe cei bogați, și pe cei săraci, și pe cei stăpâni de sine, și pe cei robi, ca ei să-și pună semn pe mâna lor cea dreaptă sau pe fruntea lor, 17 Ca să nu poată cineva cumpărà sau vinde afară de cine are semnul, numele fiarei sau numărul numelui ei.

18 Aci este înțelepciunea. Cine are priceperea socotească numărul fiarei; căci este număr de om. Și numărul ei este șase sute șaizeci și șase.

Mielușelul stă pe muntele Sion cu cei însemnați 144.000.

14 Și văzui și iată [a] Mielușelul stând pe muntele Sion, și cu dânsul [b] o sută patruzeci și patru de mii [c] având scris pe frunțile lor numele său și numele Tatălui său.

2 Și auzii glas din cer, ca [d] vuet de ape multe, și ca vuet de tunet mare, și glasul pe care-l auzii ca al [e] chitariștilor cântători cu chitarele lor; 3 Și [f] cântă cântare nouă înaintea tronului și înaintea celor patru ființe și a bătrânilor; și nimenea nu puteà să învețe, fără [g] numai cele o sută patruzeci și patru de mii, cei răscumpărați depe pământ.

4 Aceștia sunt, care nu avură a face cu femei; [h] căci sunt curați. Aceștia sunt, care urmează Mielușelului [i] ori unde ar merge. Aceștia [j] fură răscumpărați dintre oameni, [k] pârgă lui Dumnezeu și Mielușelului, 5 Și [l] în gura lor nu fù găsită minciună; [m] pentru că sunt desăvârșiți.

Trei îngeri cu o solie bună.

6 Și văzui alt înger, [n] sburând în mijlocul cerului, [o] având evangelie veșnică, ca să binevestească pentru cei care șed pe pământ, [p] și pentru orice neam și seminție și limbă și popor, 7 Zicând cu glas mare: [q] temeți-vă de Dumnezeu și dați-i mărire, fiindcă venì ceasul judecății lui, [r] și închinați-vă Celui care făcù cerul și pământul și marea și izvoare de apă.

8 Și alt înger al doilea urmă zicând: [s] „căzù, căzù Babilonul“ [t] cel mare, care a adăpat toate neamurile din vinul aprinderii desfrânării sale.

9 Și alt înger al treilea le urmă zicând cu glas mare: [u] dacă se închină

---

m Cap. 11. 2.
n Ioan 1. 14.
o Dan. 7. 21.
p Cap. 11. 18.
q Esod. 32. 32.
r Cap. 17. 8.
s Cap. 2. 7.
t Isa. 33. 1.
u Fac. 9. 6.
v Cap. 14. 12.
x Cap. 11. 7.
y Vers. 3.
z Deut. 13. 1—3.
a 1 Reg. 18. 38.
b Cap. 19. 9.
c 2 Tes. 2. 9. 10.
d 2 Reg. 20. 7.

Capul 14.

a Cap. 5. 6.
b Cap. 7. 4.
c Cap. 7. 3.
d Cap. 1. 15.
e Cap. 5. 8.
f Cap. 5. 9.
g Vers. 1.
h 2 Cor. 11. 2.
i Cap. 3. 4.
j Cap. 5. 9.
k Iac. 1. 18.
l Ps. 32. 2.
m Efes. 5. 27.
n Cap. 8. 13.
o Efes. 3. 3—11.
p Cap. 13. 7.
q Cap. 1. 18.
r Neem. 9. 6.
s Isa. 21. 9.
t Ier. 51. 7.
u Cap. 18. 14-16.

cineva fiarei și chipului ei, și primește semn pe fruntea sa, sau pe mâna sa, 10 Și [v] el va beà din vinul aprinderii lui Dumnezeu, [x] ce este turnat neamestecat, [y] în paharul mâniĭ lui, și [z] va fi muncit în [a] foc și pucioasă înaintea îngerilor sfinți și înaintea Mielușelului. 11 Și [b] fumul muncii lor în veci de veci se urcă în sus, și n'au repaus zi și noapte cei care se închină fiarei și chipului ei, și dacă primește cineva semnul numelui ei.

12 [c] Aci este răbdarea stăruitoare a sfinților, [d] care păstrează poruncile lui Dumnezeu și credința lui Iisus. 13 Și auzii glas din cer zicând: scrie; [e] fericiți morți, [f] care în Domnul mor de acum, așà zice duhul, [g] că se vor repauzà de ostenelile lor; căci lucrurile lor urmează cu dânșii.

Seceriș vesel și toamnă îngrozitoare.

14 Și văzui, și iată nour alb, și pe nour *văzui* șezând [h] asemuit pe fiul omului, [i] având pe capul lui cunună de aur, și în mâna lui secere ascuțită.

15 Și alt înger [j] ieșì din templu, strigând cu glas mare celui care șade pe nour; [k] trimite secerea ta și seceră, că venì ceasul să seceri, fiindcă s'a copt secerișul [l] pământului.

16 Și aruncă cel care șade pe nour secerea lui pe pământ și secerat fù pământul.

17 Și alt înger ieșì din templu, ce este în cer, având și el cosor ascuțit;

18 Și alt înger ieșì din altar, având putere asupra focului, și strigă cu glas mare celui care are cosorul ascuțit, zicând: trimite cosorul tău cel ascuțit și culege strugurii viei pământului, fiindcă sunt în puterea coptului borboanele lor.

19 Și aruncă îngerul cosorul său pe pământ, și culese via pământului, și aruncă în linul cel mare al mâniĭ lui Dumnezeu. 20 Și linul fù călcat afară din cetate, și ieșì sânge din lin până la frânele cailor, departe o mie șase sute de stadii.

Cântarea biruitorilor fiarei.

15 Și [a] văzui în cer alt semn mare și minunat, [b] șapte îngeri având șapte plăgi cele din urmă, [c] fiindcă în acestea fù săvârșită mânia lui Dumnezeu.

2 Și văzui ca [d] o mare sticloasă [e] amestecată cu foc, [f] și pe biruitorii asupra fiarei, și a chipului, *și a semnului ei*, și a numărului numelui ei, stând pe marea cea sticloasă, [g] având chitare ale lui Dumnezeu. 3 Și cântă [h] cântarea lui Moise, slujitorul lui Dumnezeu și cântarea Mielușelului zicând:

[i] Mari și minunate sunt lucrurile tale,
Doamne Dumnezeule, Atotțiitorule;
[j] Drepte și adevărate sunt căile tale,
Împărate al neamurilor. 4 [k] Cine nu se va teme *de tine*, Doamne,
Și nu va mărì numele tău? Că singur ești cuvios,
Că [l] toate neamurile vor venì și se vor închinà înaintea ta,
Că hotărîrile tale fură cunoscute.

Cele din urmă șapte plăgi. Pregătire spre a se vărsà cele șapte cupe cu mânie.

5 Și după acestea văzui, și se deschise [m] templul cortului mărturiĭ în cer, 6 Și ieșiră din templu cei șapte îngeri, care au cele șapte plăgi, îmbrăcați în in curat strălucitor și încinși împrejurul piepturilor cu încingători de aur.

7 Și una din cele patru ființe dete celor șapte îngeri șapte cupe de aur pline de mânia lui Dumnezeu celui viu în vecii vecilor. 8 Și templul fù umplut de fum din mărirea lui Dumnezeu și din puterea lui, și nimenea nu putù să între în templu, până vor fi sfârșite cele șapte plăgi ale celor șapte îngeri.

Vărsarea celor șapte cupe ale mâniĭ divine: cele șapte plăgi ce vin asupra pământului.

16 Și auzii glas mare zicând [a] celor șapte îngeri: mergeți, vărsați pe pământ cele șapte cupe ale [b] mâniĭ lui Dumnezeu.

---

v Ps. 75. 8. *x* Cap. 18. 6. *y* Cap. 16. 19. *z* Cap. 20. 10. *a* Cap. 19. 20.
b Isa. 34. 10. *c* Cap. 13. 10. *d* Cap. 12. 17. *e* Ecl. 4. 1, 2.
f 1 Cor. 15. 18. *g* 2 Tes. 1. 7. *h* Ezec. 1. 26. *i* Cap. 6. 2.
j Cap. 16. 17. *k* Ioel 3. 13. *l* Ier. 51. 33. —

Capul 15.
a Cap. 12. 1. 3. *b* Cap. 16. 1. *c* Cap. 14. 10. *d* Cap. 4. 6.
e Mat. 3. 11. *f* Cap. 13. 15—17. *g* Cap. 5. 8. *h* Esod. 15. 1. *i* Deut. 32. 4.
j Ps. 145. 17. *k* Esod. 15. 14-16. *l* Isa. 66. 23. *m* Num. 1. 50. —

Capul 16.
a Cap. 15. 1. *b* Cap. 14. 10.

2 Și se duse cel dintâiu și vărsă cupa lui [c]pe pământ; [d]și se făcù rană rea și pricinuitoare de durere pe oamenii, [e]care au semnul fiarei și [f]se închină chipului ei.

3 Și al doilea vărsă cupa lui [g]în mare; [h]și se făcù sânge ca de mort, și orice suflare de viață muri, [i]cele ce sunt în mare.

4 Și al treilea vărsă cupa lui [j]în râuri și în izvoarele apelor; [k]și se făcù sânge.

5 Și auzii pe îngerul apelor zicând: [l]drept ești tu, [m]care ești și care erai, Cuviosule, fiindcă ai încuviințat acestea. 6 Fiindcă ei vărsară sânge [n]de sfinți [o]și de profeți, și [p]sânge le-ai dat să bea; vrednici sunt.

7 Și auzii altarul zicând: așà [q]Doamne Dumnezeule, Atotțiitorule, [r]adevărate și drepte sunt judecățile tale.

8 Și al patrulea vărsă cupa lui [s]pe soare, [t]și i-se dete să dogorească pe oameni în foc. 9 Și dogoriți fură oamenii de arșiță mare, și [u]defăimară numele lui Dumnezeu, care are puterea preste plăgile acestea, și [v]nu se pocăiră ca [x]să-i deà mărire.

10 Și al cincelea vărsă cupa lui pe [y]tronul fiarei; [z]și se făcù împărăția ei întunecoasă, [a]și ei își mușcau limbile de durere, 11 Și [b]defăimară pe Dumnezeul cerului de durerile lor și de [c]rănile lor, [d]și nu se pocăiră de lucrurile lor.

12 Și al șaselea vărsă [e]cupa lui în râul cel mare, Eufrat; și [f]secată fù apa lui, [g]ca să fie gătită calea împăraților celor dela răsărit de soare.

13 Și văzui [h]din gura bălaurului și din gura fiarei și din gura [i]profetului mincinos, trei duhuri necurate [j]ca broaște; 14 Căci [k]sunt duhuri de demoni, [l]făcătoare de semne, care *duhuri* se duc la împărații lumii întregi, [m]ca să-i adune la [n]războiul zilei celei mari, a lui Dumnezeu Atotțiitorul.

15 [o]Iată vin ca un fur; fericit cine veghiază și păstrează vestmintele sale, [p]ca să nu umble gol, și să vază ei rușinea lui.

16 Și-i adună la locul numit ebreește Armaghedon.

17 Și al șaptelea vărsă cupa lui în aer, și ieși din templu dela tron glas mare zicând: s'a făcut.

18 Și se făcură fulgere și vuete și tunete, și cutremur se făcù mare, cum nu se făcù de când se făcù om pe pământ, atât de tare, cutremur așà mare. 19 Și se făcù cetatea cea mare în trei părți, și cetățile neamurilor căzură. Și Babilonul cel mare fù adus aminte înaintea lui Dumnezeu, ca să-i deà paharul vinului aprinderii mânii lui.

20 Și orice insulă fugì, și munții nu fură aflați. 21 Și grindină mare ca de greutatea unui talant se pogoară din cer preste oameni; și defăimară oamenii pe Dumnezeu de plaga grindinei, pentru că foarte mare este plaga ei.

Desfrânata cea mare, numită Babilonul cel mare, umblă beată de sânge, pe o fiară cu șapte capete și zece coarne, biruită de miel.

17 Și veni [a]unul dintre cei șapte îngeri, care au cele șapte cupe, și vorbì cu mine zicând: vino, [b]îți voiu arătà judecata [c]desfrânatei celei mari, [d]care șade pe ape multe, 2 [e]Cu care făcură desfrânări împărații pământului, [f]și cei care locuesc pământul fură îmbătați de vinul desfrânării ei.

3 Și mă duse în duh [g]în pustie. Și văzui o femeie șezând pe [h]o fiară roșie, plină de [i]nume de defăimare, [j]având șapte capete și [k]zece coarne. 4 Și femeia [l]eră înfășurată în purpură și roșu, [m]și împodobită cu aur și pietrii prețioase și mărgăritare; [n]având pahar de aur în mâna ei, [o]plin de grozăvii și ne-

---

c Cap. 8: 7.
d Esod. 9.9—11.
e Cap. 13.16,17.
f Cap. 13. 14.
g Cap. 8. 8.
h Esod. 7. 17,20.
i Cap. 8. 9.
j Cap. 8. 10.
k Esod. 7. 20.
l Cap. 15. 3.
m Cap. 1. 4. 8.
n Mat. 23.34,35.
o Cap. 11. 18.
p Isa. 49. 26.
q Cap. 15. 3.
r Cap. 13. 10.
s Cap. 8. 12.
t Cap. 9.17, 18.
u Vers. 11. 21.
v Dan. 5. 22, 23.
x Cap. 11. 13.
y Cap. 13. 2.
z Cap. 9. 2.
a Cap. 11. 10.
b Vers. 9. 21.
c Vers. 2.
d Vers. 9.
e Cap. 9. 14.
f Ier. 50. 38.
g Isa. 41. 2, 25.
h 1 Ioan 4. 1—3.
i Cap. 12. 3, 9.
j Cap. 19. 20.
k 1 Tim. 4. 1.
l 2 Tes. 2. 9.
m Luc. 2. 1.
n Cap. 17. 14.
o Mat. 24. 43.
p 2 Cor. 5. 3.

Capul 17.

a Cap. 21. 9.
b Cap. 16. 19.
c Naum. 3. 4.
d Ier. 51. 13.
e Cap. 18. 3.
f Ier. 51. 7.
g Cap. 12. 6, 14.
h Cap. 12. 3.
i Cap. 13. 1.
j Vers. 9.
k Vers. 12.
l Cap. 18.12,16.
m Dan. 11. 38.
n Ier. 51. 7.
o Cap. 14. 8.

curăţeniile desfrânării ei, 5 Şi pe fruntea ei nume scris: [p] taină, Babilonul [q] cel mare, [r] muma desfrânatelor şi a grozăviilor pământului.

6 Şi văzui [s] femeia îmbătată [t] de sângele sfinţilor şi de sângele [u] martorilor lui Iisus. Şi văzându-o, mă minunai minune mare.

7 Şi-mi zise îngerul: pentru ce te minunaşi? Eu îţi voiu spune taina femeii şi a fiarei care o poartă, care are cele şapte capete şi cele zece coarne.

8 Fiara pe care o văzui erà şi nu este, şi [v] are să se sue din abiz şi [x] să meargă spre peire; şi [y] se vor minunà cei care locuesc pe pământ, [z] al căror nume nu este scris pe cartea vieţii dela întemeierea lumii, deşi văd fiara că erà şi nu este şi de faţă va fi.

9 Aci este mintea, care are înţelepciune. Cele şapte capete sunt şapte munţi, unde şade femeia asupra lor. 10 Şi împăraţi şapte sunt: cei cinci căzură, unul este, celalalt încă n'a venit, şi când va fi venit, trebue ca el să rămâe puţin timp. 11 Şi fiara care erà şi nu este, e al optulea, şi din cei şapte este, şi merge spre peire.

12 Şi cele zece capete care le văzuşi, sunt zece împăraţi, ca unii care nu luară încă împărăţie, ci ca împăraţi primesc stăpânire un singur ceas cu fiara. 13 Aceştia au un singur gând, ei dau fiarei atât puterea, cât şi stăpânirea lor. 14 Aceştia se vor răsboì cu Mielușelul, şi Mielușelul îi va biruì, pentru că este Domn de domni şi Împărat de împăraţi, şi cei împreună cu dânsul chemaţi *sunt* şi aleşi şi credincioşi.

15 Şi îmi zise: apele pe care le văzuşi, unde şade desfrânata, popoare şi gloate sunt şi neamuri şi limbi. 16 Şi cele zece coarne, pe care le văzuşi, şi fiara, aceştia vor urî pe desfrânata, şi o vor face pustie şi goală, şi vor mâncà cărnurile ei, şi de tot o vor arde cu foc; 17 Căci Dumnezeu dete în inimile lor, ca să facă gândul ei, şi să facă o singură părere, şi să deà fiarei împărăţia lor, până vor fi săvârşite cuvintele lui Dumnezeu.

18 Şi femeia pe care o văzuşi este cetatea cea mare, care are împărăţie preste împăraţii pământului.

Se vesteşte căderea desfrânatei celei mari, Babilonul. Poporul lui Dumnezeu primeşte poruncă să iasă de acolo.

18 [a] După acestea văzui pogorându-se din cer alt înger, având stăpânire mare, [b] şi pământul fù luminat de mărirea lui. 2 Şi strigă cu glas tare zicând: [c] „căzù, căzù Babilonul“ cel mare, şi se [d] făcù loc de locuit al demonilor şi închisoare a oricărui duh necurat, şi închisoare a oricărei [e] păsărele necurate şi urîte. 3 Pentru că din vinul [f] aprinderii desfrânării ei au băut toate neamurile, şi împăraţii pământului cu dânsa făcură desfrânări, [g] şi neguţătorii pământului se îmbogăţiră din puterea desfătării ei.

4 Şi auzii alt glas din cer zicând: [h] ieşiţi dintr'însa, poporul meu, ca să nu fiţi părtaşi cu păcatele ei, şi să nu luaţi din plăgile ei, 5 [i] Pentru că păcatele ei ajunseră până la cer şi [j] Dumnezeu aduse aminte nedreptăţile ei. 6 [k] Daţi-i înapoi cum *vă* dete şi ea, şi îndoiţi îndoit, potrivit cu lucrurile ei; [l] în paharul în care turnă, [m] turnaţi-i îndoit; 7 [n] Câte o mărire şi o desfătare, atât daţi-i muncire şi întristare. Fiindcă în inima ei zice: că [o] şed împărătească şi văduvă nu sunt, şi întristare nici de cum nu voiu vedeà, 8 Pentru aceea, [p] într'o singură zi, vor veni plăgile ei, moarte şi întristare şi foamete, şi [q] în foc va fi arsă de tot; [r] pentru că tare este Domnul Dumnezeu, care o judecă.

Jalea regilor, Negustorii şi marinarii. Bucurie în cer.

9 Şi [s] vor plânge şi se [t] vor jelì de dânsa ai pământuiui împăraţi, care fă-

[p] 2 Tes. 2. 7. [q] Cap. 11. 8. [r] Cap. 18. 9. [s] Cap. 18. 24. [t] Cap. 18. 15. [u] Cap. 6. 9, 10. [v] Cap 11. 7. [x] Cap 13. 10. [y] Cap. 13. 3. [z] Cap. 13. 8. —

Capul 18.
[a] Cap. 17. 1. [b] Ezec. 43. 2. [c] Isa. 13. 19. [d] Isa. 13. 21. [e] Isa. 14 23. [f] Cap. 14. 8. [g] Vers. 11. 15. [h] Isa. 48. 20. [i] Fac. 18. 20 21. [j] Cap. 16. 19. [k] Ps. 137. 8. [l] Cap. 14. 10. [m] Cap. 16. 19. [n] Ezec. 28. 2, etc. [o] Isa. 47. 7, 8. [p] Isa. 47. 9. [q] Cap. 17. 16. [r] Ier. 50. 34. [s] Ezec. 26. 16, 17. [t] Ier. 50. 46.

cură desfrânări cu ea, și se desfătară, [u]când vor vedeà fumul arderii ei, 10 De departe stând de teama muncirii ei, zicând: [v]vai, vai, cetatea cea mare, Babilonul, cetatea cea tare, că într'un singur[x] ceas venì judecata ta.

11 Și [y]negutătorii pământului plâng și se întristează de dânsa, pentru că nimenea nu mai cumpără marfa lor, 12 [z]Marfă de aur și argint și pietrii prețioase și mărgăritare, și de bis și purpură și mătăsărie și roșu, și orice lemn mirositor bine, și orice vas de fildeș, și orice vas din lemn prețios și aramă și fier și marmoră. 13 Și scorțișoară și mirodenii, și mirosuri și mir și tămâie, și vin și untdelemn și făină de grâu curat, și grâu și vite și oi, și cai și căruțe și robi, și [a]suflete de oameni. 14 Și rodul poftei sufletului tău se duse dela tine, și toate cele grase și strălucite, periră dela tine, și nici de cum nu le vor mai aflà.

15 [b]Negutătorii de acestea, care se îmbogățiră dela dânsa, vor stà departe de teama muncirii ei, plângând și întristându-se, 16 Zicând: vai, vai, cetatea cea mare, [c]cea îmbrăcată în vestmânt de bis și purpură și roșu, și împodobită cu aur și pietrii prețioase și mărgăritare, că într'un singur ceas fù pustiită bogăția așà de mare.

17 [d]Și oricare cârmaciu, și oricine merge pe apă, la un loc și marinari [e]și câți lucrează marea de departe steteau, 18 [f]Și strigau văzând fumul arderii ei, zicând: [g]cine este asemenea cu cetatea cea mare? 19 Și [h]puseră țărână pe capetele lor, și strigau plângând și întristându-se, zicând: vai, vai, cetatea cea mare, în care se îmbogățiră din prețioasele ei, toți care au vasele pe mare, [i]fiindcă într'un singur ceas fù pustiită.

20 [j]Veselește-te de dânsa, cerule, și sfinților și apostolilor și profeților, pentru că [k]Dumnezeu judecă judecata voastră față de ea.

21 Și un înger vârtos ridică o peatră, ca o peatră mare de moară, și aruncă în mare zicând: [l]cu astfel de repeziciune va fi aruncat Babilonul, cetatea cea mare, [m]și nici de cum nu va mai fi aflată. 22 [n]Și glas de chitariști și de cântăreți, și de cântători din fluer și de trâmbițași, nu va mai fi auzit nici de cum în tine, și oricare meșter de orice meșteșug, nu va mai fi aflat nici de cum în tine, și uruit de peatră de moară nu va mai fi auzit nici de cum în tine, 23 [o]Și lumină de sfeșnic nu se va mai arătà nici de cum în tine, [p]și glas de mire și de mireasă nu va mai fi auzit nici decum în tine, fiindcă [q]negutătorii tăi erau mai marii pământului, [r]fiindcă în fermecătoria ta fură rătăcite toate neamurile.

24 Și în ea fù aflat sânge de profeți și de sfinți și de toți cei înjunghiați pe pământ.

Cântare de biruință.

19 După acestea auzii, [a]ca glas mare de gloată multă în cer, zicând:

Aliluia, [b]Mântuirea și mărirea și cinstea și puterea sunt ale Dumnezeului nostru! 2 Pentru [c]că adevărate și drepte sunt judecățile lui; Pentru că judecă pe desfrânata cea mare, Ca una care strică pământul în desfrânarea ei, [d]Și răsbună sângele slujitorilor lui din mâna ei. 3 Și de-al doilea ziseră aliluia: Și [e]fumul ei se sue în vecii vecilor.

4 Și [f]căzură bătrânii cei douăzeci și patru și cele patru ființe, și se închinară lui Dumnezeu, care șade pe tron, zicând: [g]Amin, aliluia.

5 Și ieși din tron glas zicând: [h]lăudați pe Dumnezeul nostru toți slujitorii lui, care vă temeți de dânsul, [i]cei mici și cei mari.

Nunta Mielului.

6 [j]Și auzii ca glas de gloată multă,

---

u Vers. 18.
v Isa. 21. 9.
x Vers. 17. 19.
y Ezec 27 27-36.
z Cap. 17. 4.
a Ezec. 27. 13.
b Vers. 3. 11.
c Cap. 17. 4.
d Vers. 10.
e Isa. 23. 14.
f Ezec. 27.30,31.
g Cap. 13. 4.
h Ios. 7. 6.
i Vers. 8. Isa. 44. 23.
k Luc. 11. 49,50.
l Ier. 51. 64.
m Cap. 12. 8.
n Isa. 24. 8.
o Ier. 25. 10.
p Ier. 7. 34.
q Isa 23. 8.
r 2 Reg. 9. 22.
—
Capul 19.
a Cap. 11. 15.
b Cap. 4. 11.
c Cap. 15. 3.
d Deut. 32. 43.
e Isa. 34. 10.
f Cap. 4. 4, 6,10.
g 1 Cron. 16. 36.
h Ps. 134. 1.
i Cap. 11. 18.
j Ezec. 1. 24.

și ca vuet de ape multe, și ca vuet de tunete tari, zicând: Aliluia. Pentru că [k]Domnul Dumnezeul nostru, Atotțiitorul își ià împărăția. 7 Să ne bucurăm și să ne veselim, și să-i dăm mărire, Fiindcă [l]venì nunta Mielușelului, Și femeia lui se gătì.

8 Și [m]i-se dete să se îmbrace în vestmânt de bis strălucit curat; [n]căci vestmântul de bis sunt răsplățile sfinților.

9 Și-mi zice, scrie: [o]fericiți cei chemați la ospățul nunții Mielușelului. Și îmi zice: [p]aceste cuvinte sunt adevărate ale lui Dumnezeu.

10 Și [q]căzui înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Și-mi zice: [r]vezi să nu faci; sunt împreună slujitor al tău și al fraților tăi, [s]care au mărturia lui Iisus; lui Dumnezeu închină-te; căci mărturia lui Iisus este Duhul profeției.

Arătarea lui Hristos.

11 [t]Și văzui cerul deschis și iată [u]un cal alb, și cel care șade pe dânsul *este* numit [v]credincios și adevărat, și [x]în dreptate judecă și se războește. 12 [y]Iar ochii lui flacără de foc, [z]și pe capul lui diademe multe, [a]având nume scris, pe care nimenea nu-l știe, decât numai el, 13 [b]Și îmbrăcat în haină stropită cu sânge, și se cheamă numele lui [c]Cuvântul lui Dumnezeu.

14 [d]Și oștile în cer îi urmau pe cai albi, [e]îmbrăcate în haine de bis alb curat.

15 Și [f]din gura lui ieșeà spadă ascuțită, ca cu ea să lovească neamurile; și [g]el îi va păsunà cu toeag de fier; și el va [h]călcà linul vinului aprinderii mâniì lui Dumnezeu Atotțiitorul. 16 Și [i]are pe haina și pe coapsa lui nume scris: [j]Împărat de împărați și Domn de domni.

Răsturnarea fiarei și a profetului mincinos.

17 Și văzui un înger stând în soare, și strigă cu glas mare, zicând tutulor paserilor care sboară în înălțimea mieZului zilei: aideți, adunați-vă la ospățul cel mare al lui Dumnezeu, 18 Ca să mâncați cărnuri de împărați și cărnuri de căpitani, și cărnuri de viteji și cărnuri de cai, și ale celor care șed pe dânșii, și cărnuri de toți stăpânii de sine și de robi, și de mici și de mari.

19 Și văzui fiara și pe împărații pământului și oștile lor adunate să facă războiu, cu cel care șade pe cal și cu oastea lui.

20 Și prinsă fù fiara și cu dânsa profetul mincinos, care făcuse înaintea ei semnele, în care rătăcì pe cei care luară semnul fiarei, și pe cei care se închinară chipului ei; vii fură aruncați cei doi în al focului lac, care arde în pucioasă. 21 Și cei rămași fură omoriți, în spada celui care șade pe cal, care *spadă* ieșise din gura lui, și toate paserile fură săturate de cărnurile lor.

Bălaurul este legat timp de o mie de ani. Întâia înviere.

20 Și văzui înger pogorându-se din cer, [a]având cheia abizului și lanț mare pe mâna lui. 2 Și apucă pe [b]bălaur, șarpele cel din început, care este deavolul și satana, și-l legă pe timp de o mie de ani, 3 Și-l aruncă în abiz, și închise și [c]pecetluì de-asupra lui, [d]ca să nu mai rătăcească neamurile, până vor fi sfârșiți cei o mie de ani; după aceștia trebue ca el să fie deslegat puțin timp.

4 Și văzui [e]tronuri, și șezură pe ele, și li-se dete [f]judecarea, și *văzui* [g]sufletele celor tăeați cu securea pentru mărturia lui Iisus și pentru cuvântul lui Dumnezeu, ca unii [h]care nu se închinară fiarei, [i]nici chipului ei și nu luară semnul pe frunte și pe mâna lor; și [j]înviară și împărățiră cu Hristos o mie de ani. 5 Cei rămași dintre morți nu înviară până vor fi sfârșiți cei o mie de ani. Aceasta este întâia înviere.

6 Fericit și sfânt cine are parte în

---

k Cap. 11. 15,17. *l* Mat. 22. 2. *m* Ps. 45. 13, 14. *n* Ps. 132. 9. *o* Mat. 22. 2, 3. *p* Cap. 21. 5. *q* Cap. 22. 8. *r* Fapt. 10. 26 *s* 1 Ioan 5. 10. *t* Cap. 15. 5. *u* Cap. 6. 2. *v* Cap. 3. 14. *x* Isa. 11. 4. *y* Cap. 1. 14. *z* Cap. 6. 2. *a* Cap. 2. 17. *b* Isa. 63. 2, 3. *c* Ioan 1. 1. *d* Cap. 14. 20. *e* Mat. 28. 3. *f* Isa. 11. 4. *g* Ps. 2. 9. *h* Isa. 63. 3. *i* Vers. 12. *j* Dan. 2. 47. — *Capul 20.* *a* Cap. 1. 18. *b* 2 Pet. 2. 2, 4. *c* Dan. 6. 17. *d* Cap. 16. 14, 16. *e* Dan. 7. 9. 22, 27. *f* 1 Cor. 6. 2, 3. *g* Cap. 6. 9. *h* Cap. 13. 12. *i* Cap. 13. 15, 16. *j* Rom. 8. 17.

întâia înviere; asupra acestora a doua [k]moarte nu are stăpânire, ci vor [l]fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos, [m]și vor împărăți cu dânsul o mie de ani.

Gog și Magog.

7 Și când vor fi sfârșiți cei o mie de ani, [n]deslegat va fi satana din închisoarea sa, 8 Și [o]va ieși să rătăcească neamurile, care sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pe [p]Gog și Magog, [q]ca să-i adune la războiu, al căror număr este ca nisipul mării. 9 [r]Și se suiră pe fața pământului și încunjurară tabăra sfinților și cetatea cea iubită; și se pogorî foc din cer și-i mistui; 10 [s]Și deavolul care-i rătăcește fù aruncat în lacul focului și pucioasei, [t]unde este atât fiara, cât și profetul mincinos, și [u]vor fi munciți zi și noapte în vecii vecilor.

Judecata din urmă.

11 Și văzui tron mare alb, și pe cel care ședeà pe dânsul, dela a cărui față [v]fugì pământul și cerul, [x]și nu fù aflat loc pentru dânsele. 12 Și văzui pe morții, [y]pe cei mari și pe cei mici, stând înaintea tronului, [z]și cărți fură deschise; și altă carte fù deschisă, care este a vieții; și fură judecați morții din cele scrise în cărți, potrivit cu lucrurile lor. 13 Și dete marea pe morții care sunt în ea, și moartea și iadul deteră pe morții care sunt într'însele, și fură judecați fiecare, potrivit cu lucrurile lor.

14 Și moartea și iadul fură aruncate în lacul focului. 15 Și dacă cineva nu fù aflat scris în cartea vieții, aruncat fù în lacul focului.

Cerul cel nou; pământul cel nou. Noul Ierusalim. Douăsprezece porți și temelii. Lumina cerească.

21 Și [a]văzui cer nou și pământ nou; [b]căci întâiul cer și întâiul pământ se duseră, și marea nu mai este.

2 Și [c]văzui cetatea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer dela Dumnezeu, [d]gătită ca o mireasă pentru bărbatul ei. 3 Și auzii glas mare din tron zicând: iată [e]cortul lui Dumnezeu cu oamenii, și va locui cu dânșii, și ei vor fi poporul lui, și el va fi Dumnezeu cu dânșii, 4 [f]Și va șterge orice lacrimă din ochii lor, [g]și moarte nu va mai fi, [h]nici întristare, nici strigăt, nici durere nu va mai fi, fiindcă se duseră cele dintâiu.

5 Și zise [i]Cel care șade pe tron: [j]iată voiu face toate noui.

Și zice: scrie, fiindcă [k]aceste cuvinte sunt credincioase și adevărate.

6 Și-mi zise: [l]s'a făcut. [m]Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul. [n]Eu îi voiu dà însetatului din izvorul apei vieții în dar. 7 Biruitorul va moșteni acestea, [o]și-i voiu fi Dumnezeu și el îmi va fi fiu. 8 [p]Iar fricoșilor și necredincioșilor, și urîcioșilor și omoritorilor, și desfrânaților și fermecătorilor, și idolatrilor și tutulor mincinoșilor, partea lor *le va fi* în [q]lacul ce arde cu foc și pucioasă, ceeace este moartea a doua.

9 Și venì unul din [r]cei șapte îngeri, care au cele șapte cupe, ce sunt umplute cu cele din urmă șapte plăgi, și vorbì cu mine zicând: vino, îți voiu arătà pe Mireasa, femeia [s]Mielușelului.

10 Și mă duse [t]în duh pe un munte mare și înalt, și-mi arătă [u]cetatea sfântă, Ierusalimul, pogorându-se din cer dela Dumnezeu, 11 [v]Având mărirea lui Dumnezeu; luminătorul ei asemenea cu peatră foarte prețioasă, ca peatra de iaspis, sticlind ca cristal; 12 Având zid mare și înalt, [x]având douăsprezece porți, și la porți doisprezece îngeri, și nume scrise de-asupra, care sunt ale celor douăsprezece seminții ale fiilor lui Israel. 13 [y]Despre răsărit trei porți, și despre meează-noapte trei porți, și despre meează-zi trei porți, și despre

[k] Cap. 2. 11.
[l] Isa. 61, 6.
[m] Vers. 4.
[n] Vers. 2.
[o] Vers. 3. 10.
[p] Ezec. 38. 2.
[q] Cap. 16. 14.
[r] Isa. 8. 8.
[s] Vers. 8.
[t] Cap. 19. 20.
[u] Cap. 14. 10,11.
[v] 2 Pet. 3. 7, 10, 11.
[x] Dan. 2. 35.
[y] Cap. 19. 5.
[z] Dan. 7. 10.

Capul 21.

[a] Isa. 65. 17.
[b] Cap. 20. 11.
[c] Isa. 52. 1.
[d] Isa. 54. 5.
[e] Lev. 26. 11.12.
[f] Isa. 25. 8.
[g] 1 Cor. 15. 26, 54.
[h] Isa. 35. 10.
[i] Cap. 4. 2, 9.
[j] Isa. 43. 19.
[k] Cap. 19 9.
[l] Cap. 16. 17.
[m] Cap. 1. 8.
[n] Isa. 12. 3.
[o] Zech. 8. 8.
[p] 1 Cor. 6. 9, 10.
[q] Cap. 20. 14. 15.
[r] Cap. 15. 1, 6, 7.
[s] Cap. 19. 7.
[t] Cap. 1. 10.
[u] Ezec. 48.
[v] Vers. 23.
[x] Ezec. 48. 31-34.
[y] Ezec. 48. 31-34.

apus trei porți. 14 Și zidul cetății având douăsprezece temelii, și pe [z] dânsele douăsprezece nume, ale celor doisprezece apostoli ai Mielușelului.

15 Și vorbitorul cu mine [a] aveà măsură o trestie de aur, ca să măsoare cetatea și porțile ei, și zidul ei. 16 Și cetatea este în patru unghiuri, și lungimea ei cât și lățimea, și măsură cu trestia cetatea preste douăsprezece mii de stadii; lungimea și lărgimea și înălțimea ei sunt de-o potrivă. 17 Și măsură zidul ei o sută patruzeci și patru de coți, măsură de om, care este a îngerului.

18 Și ziditura pe dinlăuntru a zidului ei *erà* de iaspe, și cetatea de aur curat, asemenea cristalului curat. 19 [b] Temeliile zidului cetății *erau* împodobite cu orice peatră prețioasă; întâia temelie *erà* de iaspis, a doua de safir, a treia de chalchedon, a patra de smaragd, 20 A cincea de sardonix, a șasea de sardiu, a șaptea de chrisolit, a opta de beril, a noua de topaz, a zecea de chrisopras, a unsprezecea de iacint, a douăsprezecea de ametist. 21 Și cele douăsprezece porți *erau* douăsprezece mărgăritare: fiecare dintre porți erà dintr'un mărgăritar. [c] Și strada cetății *erà* de aur curat, ca cristalul luminos.

22 [d] Și templu nu văzui într'însa, pentru că Domnul Dumnezeu Atotțiitorul este templul ei, și Mielușelul. 23 [e] Și cetatea n'are trebuință de soare nici de lună, ca să o lumineze; fiindcă mărirea lui Dumnezeu o lumină, și sfeșnicul ei *este* Mielușelul.

24 [f] Și vor umblà neamurile prin lumina ei, și împărații pământului aduc mărirea lor la dânsa; , 25 [g] Și porțile ei nu sunt nici decum închise ziua, [h] căci noapte nu va fi acolo; 26 [i] Și vor aduce la dânsa mărirea și cinstea neamurilor, 27 Și [j] nu întră nici decum într'însa orice *este* spurcat, și cine face urîciune și minciună, afară numai cei scriși în [k] cartea vieții Mielușelului.

Râul și pomul vieții. Fericirea vecinică. Ioan este martorul credincios. Făgăduința și judecata lui Dumnezeu. Venirea lui Hristos.

22 Și-mi arătă un [a] râu de apă de viață, curat ca un cristal, ieșind din tronul lui Dumnezeu și al Mielușelului. 2 [b] În mijlocul stradei ei și al râului de-o parte și de alta [c] lemn de viață, făcând douăsprezece roduri, dând pe fiecare lună rodul ei, și frunzele lemnului sunt [d] spre tămăduire a neamurilor.

3 Și [e] orice vrednic de blestem nu va mai fi. [f] Și tronul lui Dumnezeu și al Mielușelului va fi într'însa, și slujitorii lui îi vor slujì, 4 Și [g] vor vedeà fața lui și [h] numele lui pe frunțile lor. 5 [i] Și noapte nu va mai fi, și nu au trebuință de lumină de sfeșnic, și de lumină de soare, pentru că [j] Domnul Dumnezeu va luminà preste dânșii, [k] și vor împărăți în vecii vecilor.

Sfătuire și îndemnare serioasă.

6 Și-mi zise: [l] aceste cuvinte sunt credincioase și adevărate, și Domnul Dumnezeul duhurilor profeților [m] trimise pe îngerul său să arate slujitorilor săi cele ce trebue să se facă în curând. 7 [n] Și iată viu curând. [o] Fericit cine păstrează cuvintele profeției cărții aceștia.

8 Și eu sunt Ioan, care privesc și auz acestea. Și când auzii și privii, [p] căzui să mă închin înaintea picioarelor îngerului, care-mi arătă acestea. 9 Și-mi zise: [q] vezi să nu faci; sunt împreună slujitorul tău, și al fraților tăi profeți, și al celor care păstrează cuvintele cărții acesteia; lui Dumnezeu închină-te.

10 [r] Și-mi zice: nu pecetluì cuvintele profeției [s] cărții acesteia; căci timpul este aproape. 11 [t] Cine face nedreptate, mai facă nedreptate, și mânjitul să mai fie încă mânjit, și dreptul dreptate să mai facă, și sfântul să fie încă sfințit.

---

z Mat. 16. 18. *a* Ezec. 40. 3. *b* Isa. 54. 11. *c* Cap. 22. 2. *d* Ioan 4. 23. *e* Isa. 24. 23. *f* Isa. 60. 3, 5, 11. *g* Isa. 60. 11. *h* Isa. 60. 20. *i* Vers. 24. *j* Isa. 35. 8. *k* Filip 4. 3. —

Capul 22.

a Ezec. 47. 1. *b* Ezec. 47. 12. *c* Fac. 2. 9. *d* Cap. 21. 24. *e* Zech. 14. 11. *f* Ezec. 48. 35. *g* Mat. 5. 8. *h* Cap. 3. 12. *i* Cap. 21. 23, 25. *j* Ps. 36. 9. *k* Dan. 7. 27. *l* Cap. 19. 9. *m* Cap. 1. 1. *n* Cap. 3. 11. *o* Cap. 1. 3. *p* Cap. 19. 10. *q* Dan. 8. 26. *r* Cap. 10. 4. *s* Cap. 1. 3. *t* Ezec. [illegible]

12 [u]Iată viu curând și [v]plata mea este cu mine, ca[x] să dau fiecăruia după cum este fapta lui.

13 [y]Eu sunt Alfa și Omega, cel dintâiu și cel din urmă, începutul și sfârșitul.

14 [z]Fericiți care spală îmbrăcămintele lor, [a]ca să fie stăpânirea lor preste lemnul vieții, [b]și prin porți să între în cetate. 15 [c]Afară, [d]cânii și fermecătorii, și desfrânații și omoritorii, și idolatrii și oricine face și iubește minciună!

16 [e]Eu Iisus, trimisei pe îngerul meu să vă mărturisească acestea, în fața bisericilor. [f]Eu sunt rădăcina și neamul lui David, [g]steaua luminoasă cea de dimineață.

17 Și duhul și [h]mireasa zic: vino! Și cine aude zică: vino! [i]Și cine însetează să vie, și cine dorește să ià apă de viață în dar.

Încheere.

18 Eu mărturisesc oricui ascultă cuvintele profeției cărții acestia; [j]dacă cineva va fi adăugat la ele, Dumnezeu va adăugà asupra lui plăgile ce sunt scrise în cartea aceasta. 19 Și dacă cineva va fi înlăturat din cuvintele cărții profeției acestia, [k]Dumnezeu va înlătură partea lui dela lemnul vieții, și din [l]cetatea sfântă, ce sunt scrise în cartea aceasta.

20 Zice [m]cel care mărturisește acestea: așà, viu curând. [n]Amin, [o]vino, Doamne Iisuse!

21 [p]Darul Domnului Iisus cu toți.

---

u Vers. 7. v Isa. 40. 10. x Rom. 2. 6 | y Isa. 41. 4. z Dan. 12. 12. a Cap. 2. 7. | b Cap. 21. 27. c 1 Cor. 6. 9, 10. | d Filip 3. 2. e Cap. 1. 1. | f Cap. 5. 5. g Num. 24. 17. | h Cap. 21. 2, 9. i Isa. 55. 1, j Deut. 4. 2. | k Esod. 32. 33. l Cap. 21. 2. m Vers. 12. | n Ioan 21. 25. o 2 Tim. 4. 8. p Rom. 16. 20, 24.

CIPRIAN BUNGHEZ
BIBLIOTECA PERSONALA